

A magyar irodalom- történet bibliográfiája

1849 – 1905

Személyi rész II. H-Zs

A MAGYAR
IRODALOMTÖRTÉNET
BIBLIOGRÁFIÁJA

4.

Tódor Ildikó

A magyar irodalomtörténet
bibliográfiája 1849–1905

Személyi rész II. H–Zs.

Sorozatunk jelen kötete szervesen kapcsolódik az 1990-ben megjelent 3. kötethez. Az itt közölt bibliográfiai anyag folytatása és befejezése az említett kötet személyi részének. Kötetünk közel 40 000 bibliográfiai adatot tartalmaz. Ez a hatalmas adattömeg ugyan szelektálva tükrözi a jelzett időszak íróiról, költőiről publikált írásokat, de a legfontosabb szakirodalom tekintetében teljesnek tekinthető. Az anyag elrendezése természetesen mindenben követi az előző kötetben kialakított rendszert, azaz az írók nevének ábécé-rendjében haladva közli az egyes szerzőkre vonatkozó bibliográfiai adatokat. Az adatok egy-egy szerző neve alatt szakrendbe csoportosítva találhatók meg, előbb a szerzőről készült bibliográfiákat, majd a legfontosabb szövegkiadásokat és levélpublikációkat sorolva fel, végül különböző fejezetekre bontva a szerzőről és műveiről szóló szakirodalmat regisztrálva. Hangsúlyozni kell a jelen kötet kapcsán is, hogy anyaga nem a különböző szerzők műveire, azok megjelenésére koncentrál, hanem a szerzőkről, az életműről s az egyes művekről megjelent szakirodalomra. Ilyen értelemben tehát a magyar irodalomtudomány és nem a magyar irodalom bibliográfiája. Elsődlegesen a további irodalomtudományi kutatást kívánja szolgálni, amely aligha nélkülözheti azokat az információkat, amelyek lapjain összegyűjtve találhatók.

A MAGYAR IRODALOMTÖRTÉNET BIBLIOGRÁFIÁJA

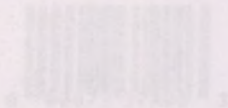
4.

A MAGYAR
IRODALOMTÖRTÉNET
BIBLIOGRÁFIÁJA

1849-1905

SZEMÉLYI RÉSZE
KÉSZÍTÉSE A MAGYAR IRODALOMTÖRTÉNET
KÖRLETÉNEK SZERKESZTÉSÉNEK

MTAK

ALAPÍTÓI KIADÁS
BUDAPEST 1991

182005

A MAGYAR
IRODALOMTÖRTÉNET
BIBLIOGRÁFIÁJA

4.

SZERKESZTIK

KÓKAY GYÖRGY és V. WINDISCH ÉVA

KÉSZÜLT A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZETÉBEN

AKADÉMIA KIADÓ – ARGUMENTUM KIADÓ
BUDAPEST 1997

182006

TÓDOR ILDIKÓ

A MAGYAR IRODALOMTÖRTÉNET BIBLIOGRÁFIÁJA 1849–1905

SZEMÉLYI RÉSZ II. H-ZS

MTAK

AKADÉMIA KIADÓ – ARGUMENTUM KIADÓ
BUDAPEST 1997

505.494

505.494

A KÖTET MUNKATÁRSA

CSÁSZTVAY TÜNDE

LEKTOR

NAGY MIKLÓS

A szerkesztés és a sajtó alá rendezés munkálatait az Országos Tudományos Kutatási Alap, a kiadást a Magyar Tudományos Akadémia támogatta

ISBN 963 446 046 1 (4. kötet)
ISBN 963 05 0306 9 (Összkiadás)

Kiadja az Akadémiai Kiadó és az Argumentum Kiadó, Budapest
Első kiadás: 1997

© Akadémiai Kiadó, Argumentum Kiadó, Budapest 1997
Tódor Ildikó

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítást, a CD-n és az Interneten való terjesztés jogát is

A nyomdai munkálatokat az Argumentum Kiadó nyomdatüzeme végezte
Felelős vezető Roznai Zoltán

M. TUD. AKADEμία KÖNYVTÁRA
Könyvtár 7602/19 98. SZ.

BEVEZETŐ

A magyar irodalomtörténet bibliográfiája c. kézikönyvsorozat, amely az MTA Irodalomtudományi Intézetének bibliográfiai műhelyében készült, az 1., 2., 3., 6., 7. és a 8. kötetek után kiegészül a most közreadott 4. kötettel.

A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1849–1905. Személyi rész II. H–Zs. c. kötetünk – a sorozat többi tagjához hasonlóan – 1970-ig bezárólag kíséri figyelemmel a magyar írók pályáját, életművét, munkásságát összefoglaló, elemző, méltató, bíráló szakirodalmat. Ezúttal is emlékeztetni szeretnénk a kötet használóját arra, hogy a sorozat egésze, így a jelen kötetünk is *a magyar irodalomtudomány* és nem a magyar irodalom bibliográfiája. Tehát nem célja a szépirodalmi alkotások első, illetve későbbi kiadásainak, valamint a folyóiratokban, antológiákban közreadott szépirodalmi munkák adatainak könyvészeti regisztrálása. Hasonlóképpen emlékeztetünk arra is, hogy a kézikönyvsorozatunk nem teljességre törekvő, hanem több vonatkozásban is *válogató jellegű* szakbibliográfia, de az egyes témakörök legfontosabb szakirodalmi tekintetében az elérhető teljességre törekedtünk. (A válogatás szempontjait az egyes kötetek, így a most megjelent kötetünk előzménye, a 3. kötet bevezetője részletesen tárgyalja. – Vö. 3. köt. 6. l.)

Az 1990-ben megjelent 3. és a most közreadott 4. kötet együttesen tartalmazza *A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1849–1905* összefoglaló cím alatt a fenti korszak szakirodalmát. Ebből következik, hogy e korszak kutatója számára a két kötet együtt és egymást kiegészítve használható igazán, így nyújt átfogó képet az 1849–1905-ös periódus elsődlegesen irodalomtörténeti, ugyanakkor más rokon területek (pl. könyv, könyvtár, nyomdászat, sajtó, színház stb.) szakirodalmáról is. (Számos író életpályája kötődik egy-egy lap szerkesztéséhez. Így a *Személyi rész*ben az egyes íróval kapcsolatos szakirodalom feldolgozásakor figyelemmel kell kísérni a 3. kötetben az *Általános rész* megfelelő sajtótörténeti fejezetét is! Erre az ún. szerkesztői *Megjegyzés*ben a szakok elején külön is felhívjuk a figyelmet.)

A *Személyi rész*nek a 3. kötetben megjelent I. és a 4. kötetben megjelent II. fejezetében együttesen 213 íróról szóló szakirodalom anyagát adjuk közre. Ebből az előbbiben 71 íróra, az utóbbiban 142 íróra vonatkozóan kaphat a használó szakirodalmi tájékoztatást. A 4. kötetben mintegy 40000 bibliográfiai adat szerepel, amely több mint 20000 tételbe foglalva jelenik meg. Amíg a *Személyi rész I.* kiemelkedően nagy írói fejezetei Arany János, Bródy Sándor, Csiky Gergely, Gárdonyi Géza és Gyulai Pál fejezete volt, addig a most közreadott *Személyi rész II.* az 1849–1905 közötti irodalomtörténeti periódus számos, jelentős írójának – mint pl. Jókai Mór, Kemény Zsigmond, Kiss József, Madách Imre, Mikszáth Kálmán, Szigligeti Ede, Tolnai Lajos, Tompa Mihály, Tömörkény István és Vajda János – pályáját és munkásságát tárgyaló szakirodalmat foglalja magába.

Az egyes írók anyagának szakozására vonatkozóan részletes tájékoztatás ugyancsak az előző, 3. kötet bevezetőjében található. (Vö. 8–9. l.) Erre tehát ezért nem térünk ki bővebben. Ott tárgyaljuk azt is, hogy a bibliográfiáknak – amint az egész sorozatnak is – alapvető rendezési elve az időrend. (Vö. 3. köt. 9. l.)

Utalunk továbbá arra a már említett eljárásunkra, hogy a *Személyi rész I.*-ben és a *II.*-ben írói fejezetként is szereplő irodalomtörténészek, esztéták személyi bibliográfiájában csak a munkásságukkal általában foglalkozó szakirodalmat regisztráljuk, míg az egyes irodalomtörténeti műveik kritikai irodalmát a mű tárgykörének megfelelő helyen – pl. az *Általános rész* egy vagy több fejezetében – az illető mű leírása alatt találja meg a kereső. (Így pl. Haraszi Gyula: A naturalista regényről. (Bp. 1886.) c. műve a rá vonatkozó irodalommal együtt a 3. kötet *Műfajelmélet és műfaj történet* c. fejezetében a *Regény* címszó alatt található. – Vö. 3. köt. 86. l. Ugyanakkor pl. Haraszi Gyula: Csokonai Vitéz Mihály. (Bp. 1880.) c. munkája a rá vonatkozó irodalommal együtt bibliográfiai sorozatunk 2. kötetében, a költő fejezetében kapott helyet. – Vö. 2. köt. 377. l.)

Az ún. „nagy írók” szakozott anyagában a *Lírája, Epikája* vagy *Drámái* c. alfejezetek általánosabb tartalmú anyaga után további bontásban az *Egyes versei, Egyes novellák, Egyes színművek* címszavak alatt azoknak az önálló kiadásban meg nem jelent műveknek a szakirodalmát adjuk, amelyeket éppen az önálló kiadás hiányában nem sorolhattunk be az *Egyes művekről* c. fejezetbe.

Az *Egyes művekről* c. fejezetbe való besorolás kritériuma az első, dátumhoz köthető önálló megjelenés avagy – dráma esetében – az első bemutató időpontja. Amennyiben pl. egy színmű önálló kiadást is látott és be is mutatták, akkor aszerint kerül besorolásra, hogy a kiadás vagy a színpadi bemutató volt-e korábban. (Ilyen esetben mindkét dátumot feltüntetjük, de a korábbi időpont szerint soroljuk be a műveket. – Pl. Szigligeti Ede: *Liliomfi* (1875), a bemutató dátuma (Nemzeti Színház: 1849. dec. 21.) – A tétel besorolásánál szabályaink szerint az 1849-es dátumot vettük figyelembe.) Másként jártunk el akkor, ha egy regény vagy egy nagyobb elbeszélés nyomán készült színpadi átdolgozásról volt szó. Ennek irodalmát külön választottuk az ihlető mű irodalmától, megjelölve, hogy itt színműről van szó. Ugyanakkor több, különböző időpontú átdolgozás, dramatizálás esetén – tekintet nélkül arra, hány újabb volt az idők folyamán – az irodalmat az első színpadi bemutató dátuma alatt adjuk közre. (Pl. Mikszáth Kálmán: *Különös házasság* c. regénye 1901-ben jelent meg, a mű irodalma így ez alatt a dátum alatt került besorolásra, de a regény színpadi változatát a Pesti Színház mutatta be 1948. szept. 10-én. Társszerző: Gyárfás Miklós–Örkény István. A dramatizált változat irodalmát tehát az 1948-as évszám alá soroltuk.)

Az egyes szerzők szakbeosztásának címszavait általában többes számban közöljük mint állandó, sztereotíp kategóriákat, kivéve a Bibliográfia/ák és az Összefoglaló munka/ák címszavakat, amelyeknél a választást az alatta közölt tételek száma határozza meg.

A szerzők saját fejezetében a tétel leírásakor a teljes (vagy részleges) névalakot az író nevének betűjele helyettesíti. A toldalékos alakok esetében a toldalék kapcsolódása az író nevét helyettesítő monogramhoz nem követi az akadémiai helyesírási szabályzatot, hanem azt a teljes névalak kiejtése szerinti változatban rögzíti. Az egység kedvéért ezt az eljárást alkalmaztuk az annotációkban előforduló írói monogramok, illetve a periodikumok rövidített címeinek toldalékos alakjai esetében is. A címleírásokban a cirill betűs szövegeket transliteráltuk.

Az egyes tételek leírásakor az utánközlésként szereplő tanulmánykötetek, gyűjteményes munkák adatainak közléséből elhagytuk a közreműködő: a szerkesztő, az összeállító, a sajtó alá rendező stb. nevének ismétlődő feltüntetését, mivel azt a kötet elején található *Az átnézett kiadványok jegyzéke* tartalmazza, onnan esetenként visszakereshető.

A 4. kötetben – noha szervesen kötődik az említett vonatkozásokban a bibliográfiai sorozat 3. kötetéhez – a könnyebb használhatóság kedvéért megismételjük, részben újabb adatokkal kiegészítve, a 3. kötet elején már közölt *Az átnézett kiadványok jegyzékét*, valamint a *Rövidítésjegyzékeket* is. A kötet anyagát a *Névmutató* zárja, amelyben minden, a szakirodalomban előforduló név és álnév szerepel. Nem tartalmazza viszont a betűjeleket és a szépirodalmi alkotások címében szereplő neveket, még akkor sem, ha azok valós történelmi személyek voltak (mint pl. Dózsa György, Zách Felicián stb.).

* * *

A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 4. – a sorozat többi kötetéhez hasonlóan – retrospektív szakbibliográfia, amely széleskörű, több évtizedes anyaggyűjtő munkálatokra támaszkodott. Elődei: a Szinnyei-, a Hellebrant-, a Goriupp-, majd a Kozocsa-bibliográfiák más rendszerű, kurrens szakkönyvészeti feldolgozást adtak. Az 1972-től megjelenő *A magyar irodalomtörténet bibliográfiája c.* sorozat kötetei a szaktudományban is elfogadott, egységes szerkesztési elvek szerint teremtettek meg – olykor hibáktól sem mentesen – egy új szemléletű, elsődlegesen az irodalomtörténeti, de a történeti, művelődéstörténeti kutatások számára sem nélkülözhető, összegző igényű segédeszközt, amely feldolgozási módszerét (a bibliográfiai hivatkozások leírását) tekintve is elfogadottá, alkalmazhatóvá vált.

A bibliográfiai sorozat 4. kötete létrejöttékor is kiemelt helyen kell szólnunk a munkálatok megindítója, az anyaggyűjtés akkori irányítója és szervezője, a korszak kiváló kutatója, a bibliográfia első szerkesztője, H. Törő Györgyi munkásságáról, akivel 1982-ben történt nyugdíjba vonulásáig együtt gondoztuk az anyagot. Így jött létre – kollektív munka eredményeként, Nagy Miklós szerkesztői munkájával kiegészülve – a sorozat 3., az Akadémiai Kiadó gondozásában 1990-ben megjelent kötete.

A most közreadott 4. kötet szerkesztésében Nagy Miklós mint a kötet lektora vett részt. Ebben a minőségében a lektori feladatokat messze túlhaladóan nyújtott segítséget. Hasonlóképpen kell megemlékeznünk a kötet időközben elhunyt egyik sorozatszerkesztője, V. Windisch Éva munkájáról, amelynek során a kötet hasznára következetesen érvényesítette kritikai álláspontját.

Az MTA Irodalomtudományi Intézete munkatársai közül kiemelkedő gondossággal nézte át az anyag szakozását Horváth Károly, a nemrég elhunyt neves Vörösmarty- és Madách-kutató. Az egyes írókkal kapcsolatos kétes adatok tisztázásában, felderítésében segítségünkre volt Kerényi Ferenc, és a munkálatokat figyelemmel kísérve, azokat szakszerű megjegyzéseivel támogatta Dávidházi Péter.

Ezúttal kell megemlékeznünk Péch Zoltánról, aki a kötet gyűjtő- és adatellenőrző-munkálataiban szinte a kezdetektől haláláig vett részt. Az előző kötet munkatársa, Csóra Karola akkori feladatkörébe vágó munkálatainak eredményei – éppen a két kötet szoros összetartozása folytán – beépültek a jelen kötetbe is. Ebben a munkában jelentős részt vállalt Róbert Péter is, aki nagy gondossággal ellenőrizte a bibliográfiai tételek ezreit.

Végezetül, de nem utolsósorban köszönet illeti Nagy Csabát, aki megtervezte a bibliográfia számítógépes adatbázisának programját és annak az igényeinkhez igazodó, folyamatos fejlesztésével segítette munkánkat.

Budapest, 1997 június

ÁTNÉZETT KIADVÁNYOK JEGYZÉKE

I. Periodikumok

- Acta Academiae Paedagogicae Agriensis → Az Egri Pedagógiai Főiskola Évkönyve és Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei
- Acta Academiae Paedagogicae in civitate Pécs → A Pécsi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei
- Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis. Series linguistica et litteraria → A Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos közleményei
- Acta Historiae Litterarum Hungaricarum (Acta Universitatis Szegediensis) 1960/61–1970
- Acta Linguistica Academiae Scientiarum Hungaricae 1951–1970
- Acta Litteraria Academiae Scientiarum Hungaricae 1957–1970
- Acta Universitatis Debreceniensis de Ludovico Kossuth nominatae (Ser. I, 3, 4, 5.) 1956, 1961, 1962, 1965–1967
- Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae
 Sec. philologica 1955–1956
 Sec. litteraria 1957–1959
 Sec. ethnographica et linguistica (In Memoriam Geodeon Mészöly) 1959–1960
- Akadémiai Értesítő 1890–1955. (Előbb: Magyar Akadémiai Értesítő és A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője)
- Alföld (Előbb: Építünk) 1954–1970
- Alkotmány 1896–1918
- Almanach ... évre. Szerk. *Mikszáth Kálmán*. 1888–1909.
- Angol Filológiai Tanulmányok — Studies English Philology. Vol. I–IV. Bp. 1936–1942
- Angol Filológiai Tanulmányok — Hungarian Studies in English. Debrecen 1963–1971
- Annales Bibliothecae Universitatis de Rolando Eötvös nominatae → Az Egyetemi Könyvtár Évkönyvei
- Annales Bibliothecae Universitatis Debreceniensis de Ludovico Kossuth nominatae → A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának Évkönyve
- Annales Instituti Philologiae Slavicae Universitatis Debreceniensis de Ludovico Kossuth nominatae → Slavica
- Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sec. philologica. 1957–1970
- Aradi Közlöny 1885–1912
- Ararát (Évkönyv) 1941–1943
- Arion. Nemzetközi Költői Almanach 1966, 1968, 1970
- Arrabona. A Győri Múzeum Évkönyve 1959–1970
- Athenaeum 1873–1874
- Athenaeum 1892–1944
- Az Athenaeum Családi Képes Naptára 1900–1909
- Az Athenaeum Kis Képes Naptára 1892–1894
- Az Athenaeum Kossuth Naptára 1894–1904
- Az Athenaeum Nagy Képes Naptára 1883–1887
- Az Athenaeum Petőfi Naptára 1894, 1904
- Békési Élet 1966–1970
- Borsodi Szemle 1956–1970
- A Budai Királyi Egyetemi Főgymnasiumi Önképzőegylet Évkönyvei 1864–1869
- Budai Lapok 1863
- Budapest 1966–1970
- Budapesti Divatlap 1848–1849
- Budapesti Hírlap 1853–1860
- Budapesti Hírlap 1881–1939
- Budapesti Napilap 1876–1878
- Budapesti Napló 1896–1910
- Budapesti Szemle 1857–1869, 1873–1944
- Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1906–1918, 1925
- Comparative Literature (Oregon) 1949–1970
- Comparative Literature Studies (Maryland) 1963–1970
- Corvina 1879–1913
- Criticala Lapok 1855
- Családi Kör 1860–1880
- Csillag 1947–1956
- Csokonai Lapok 1904
- A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve 1938–1948, 1948–1967
- Debreceni Független Újság Naptára 1905, 1911

Debreceni Képes Kalendárium 1905–1948

A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának Évkönyve 1953–1956 (Utóbb: Könyv és könyvtár. Könyvtártudományi és bibliográfiai tanulmányok és közlemények)

Debreceni Szemle 1927–1944

Delejti 1858–1861

Délibáb 1853–1854, 1855–1858

Délibáb 1877–1879

Diárium 1931–1948

Divatcsarnok 1853–1863

Dunántúli Képes Naptár 1892

Dunántúli Szemle 1940–1944 (Előbb: Vasi Szemle)

Az Egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei → Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei

Az Egri Múzeum Évkönyve 1963–1970

Az Egri Pedagógiai Főiskola Évkönyve 1955–1962

Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei 1963–1971

Egyenlőség 1882–1938

Egyetemes Philológiai Közöny 1877–1948

Az Egyetemi Könyvtár Évkönyvei 1962–1970

Egyetértés 1874–1912

Élet 1891–1895, 1909–1944

Élet és Irodalom (Kolozsvár) 1883–1885

Élet és Irodalom 1957–1970

Életképek 1876–1877

Életünk 1963–1970 (Előbb: évenként megjelenő irodalmi antológia, 1969-től folyóirat.)

Ellenőr 1870–1882

Építünk 1950–1954 (Utóbb: Alföld)

Erdély 1871–1876

Erdélyi Helikon 1928–1944

Erdélyi Irodalmi Szemle 1924–1929

Erdélyi Múzeum 1874–1947

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Évkönyve 1859–1873

Erdélyi Szemle 1915–1944

Értesítő 1852

Eszttikái Szemle 1935–1948

Et(h)nographia 1890–1970 (Közben: Népélet)

Évkönyv (Kiad. az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat) 1895–1943

Évkönyv (Kiad. A Magyar Izraeliták Országos Képviselése) 1970

Fehér Könyv 1900–1915

Figyelő 1871–1876, 1876–1889

Figyelő 1905

Filológiai Közöny 1955–1970

Forrás 1943–1944

Forrás (Kecskemét) 1969–1970 (Előbb: Kiskunság)

Forrás (Tatabánya) 1969–1970 (Címváltozata: Új Forrás)

A Fővárosi Könyvtár Évkönyve 1931–1943 (Utóbb: Székesfővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve és Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve)

Fővárosi Lapok 1864–1903

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve 1948–1971 (Előbb: A Fővárosi Könyvtár Évkönyve és Székesfővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve)

Függetlenség 1879–1887

A Genius Irodalmi Almanachja 1922–1924

Gombostű 1862–1863

Gondolat 1919–1921

A Gyöngyösi Irodalmi Társaság Évkönyve 1906–1942

A Győri Kisfaludy Irodalmi Kör Évkönyve 1908–1940

Győri Szemle 1930–1944

Haladás 1945–1950

Harmónia 1882–1885

Havi Szemle 1878–1881 (Utóbb: Magyar Szemle)

Hazánk 1860, 1884–1889, 1893–1905, 1920–1922

Hazánk s a Külföld 1865–1872

Helikon 1964–1970 (Előbb: Irodalmi Figyelő és Világirodalmi Figyelő)

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve 1957–1970

A Hét 1908–1924

Hetilap 1852–1855

Hevesmegyei Almanach. Kiad. *Utazás Zsigmond*. Gyöngyös. 1901–1908 (Címváltozata: Hevesmegyei írók és ironők arcképes almanachja.)

Híd (Bp.) 1940–1944

Híd (Újvidék) 1945–1970

A Hon 1863–1882

Hölgyek Lapja 1877–1887

Hölgyfutár (Pest) 1849–1864

Hölgyfutár (Kolozsvár) 1876–1878

The Hungarian PEN 1961–1965, 1970

The Hungarian Quarterly 1936–1940

A Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményei 1969–1970

Huszadik Század 1900–1919, 1947–1949

Ifjúsági Acta. Acta Iuvenum. (Acta Universitatis Szegediensis) 1961–1962

Igaz Szó 1953–1970

Igazmondó 1867–1879

Irodalmi Értesítő 1887–1888

Irodalmi és Nyelvi Közlemények 1964–1970

Irodalmi Figyelő 1955–1957 (Utóbb: Világirodalmi Figyelő és Helikon)

Irodalmi Lapok 1878, 1884

Irodalmi Őr 1845–1846

Irodalmi Szemle (Eger) 1876–1893

Irodalmi Szemle 1958–1970

- Irodalmi Tájékoztató 1897–1902
 Irodalmi Újság 1950–1956
 Irodalmi Újság 1957–1970
 Irodalom 1886–1887
 Irodalom és Nyelv 1956
 Irodalom – Tudomány 1945–1946
 Irodalomtanítás 1955–1956
 Irodalomtörténet 1912–1962, 1969–1970
 Irodalomtörténeti Közlemények 1891–1945, 1948, 1953–1970
- A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 1960–1967
 Jászkunság 1954–1970
 Jelenkor 1896–1897
 Jelenkor 1939–1944
 Jelenkor 1957–1970
 Jókai 1894–1895
 Jövendő 1903–1906
- Kalauz 1857–1859, 1863–1865
 Kalazantinum 1895–1915
 Kassai Munkás 1907–1914
 Kat(h)olikus Szemle 1887–1944
 Katolikus Szemle (Róma) 1949–1970
 Kelet 1871–1882
 Kelet Népe (Bécs) 1856
 Kelet Népe 1876–1878
 Kelet Népe 1935–1942
 Képes Családi Lapok 1879–1906
 Keresztény Magvető 1871–1941
 Kisfaludy Társaság Évlapjai 1845–1846, 1860–1940
 Kiskunság 1955–1959, 1963–1965, 1967–1969
 (Később: Forrás)
 Kolozsvári Közlöny 1856–1873
 Kolozsvári Lapok 1898–1899
 Kortárs 1947–1948
 Kortárs 1957–1970
 Korunk 1860–1863, 1865–1867
 Korunk 1926–1940
 Korunk 1957–1970
 Korunk Szava 1931–1938
 Koszorú 1863–1865
 Koszorú 1879–1886
 Koszorú (A Petőfi Társaság Közlönye) 1934–1944
 A Könyv 1955, 1961–1965
 Könyv és Könyvtár. Könyvtártudományi és bibliográfiai tanulmányok és közlemények 1958–1970
 (Előbb: A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának Évkönyve)
 Könyvtájékoztató 1965–1970
 (A) Könyvtáros 1950–1970 (Címváltozata: Könyvbarát)
 Köznevelés 1945–1970
 Kritika 1963–1970
 Kritikai Lapok 1862–1863
- Látóhatár 1953–1959, 1962–1970
 Literatura 1926–1929, 1931–1938
 A Literatura Almanachja 1927–1930
- Ma Este 1923–1926
 Magyar Akadémiai Értesítő 1850–1865 (Utóbb: A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője és Akadémiai Értesítő)
 Magyar Állam 1877–1908
 Magyar Bibliofil Szemle 1924–1925
 Magyar Család 1924–1926
 Magyar Csillag 1941–1944
 Magyar Egyetemi Szemle 1900–1901
 Magyar Élet 1922–1924
 Magyar Emléklapok 1850 (Utóbb: Magyar Írók Füzetei és Pesti Röpívek)
 Magyar Figyelő 1911–1918
 Magyar Filozófiai Szemle 1957–1970
 Magyar Génius 1892–1903
 Magyar Hírlap 1849–1852
 Magyar Hírlap 1891–1938
 Magyar Írók Füzetei → Magyar Emléklapok
 Magyar Könyvkereskedők Évkönyve 1890–1915
 Magyar Könyvszemle 1876–1970
 A Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesületének Évkönyve 1935–1941
 Magyar Közélet 1902–1909
 Magyar Kritika 1897–1900
 Magyar Kultúra 1913–1919, 1921–1944
 Magyar Műhely 1962–1970
 Magyar Művelődés 1922–1935
 Magyar Művészeti Almanach 1912–1913 (Előbb: Magyar Színészeti Almanach)
 Magyar Nap 1936–1938
 Magyar Nemzet 1899–1969
 Magyar Népvilág 1879–1881
 Magyar Nyelv 1905–1970
 Magyar Nyelvészet 1856–1861
 Magyar Nyelvőr 1872–1970
 Magyar Polgár 1868–1902
 Magyar Posta 1857
 Magyar Sajtó 1855–1865
 Magyar Sajtó 1955–1956, 1962–1970
 Magyar Salon (Salon) 1884–1916
 Magyar Shakespeare-Tár 1908–1922
 Magyar Szemle 1881/82 (Előbb: Havi Szemle)
 Magyar Szemle 1888–1906
 Magyar Szemle 1927–1944
 Magyar Szépirodalmi Szemle 1847
 Magyar Színészeti Almanach 1901–1911 (Utóbb: Magyar Művészeti Almanach és Művészeti Almanach)
 Magyar Szó 1899
 Magyar Tudomány 1956–1970

- Magyar Tudományos Akadémia Almanachja 1873–1940
 Magyar Tudományos Akadémia Értesítője 1867–1889
 (Előbb: Magyar Akadémiai Értesítő, utóbb: Akadémiai Értesítő)
- Magyar Tudományos Akadémia Évkönyvei 1858–1905
- Magyar Tudományos Akadémia I. (Nyelv- és Irodalomtudományok) Osztályának Közleményei 1951–1970
- Magyar Tudományos Akadémia II. (Társadalmi-történeti tudományok) Osztályának Közleményei 1950–1970
- Magyar Újság 1926–1931
- Magyar Zene 1960–1963
- Magyarok 1946–1949
- Magyarország 1879–1881, 1893–1943
- Magyarország és a Nagyvilág 1865–1884
- Magyarság 1889–1890
- Magyarság 1920–1944
- Magyarságtudomány 1942–1943
- Magyartanítás 1964–1970
- Matyóföld 1967, 1969–1970
- Minerva (Kassa) 1893–1894
- Minerva 1922–1944
- A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1960–1969
- Múlt és Jövő 1912–1918, 1923–1930, 1932–1944
- Művelt Nép 1950–1956
- Művészet 1960–1970
- Művészeti Almanach 1919–1922 (Előbb: Magyar Színészeti Almanach és Magyar Művészeti Almanach)
- A Nagykőrösi Arany János Társaság Évkönyvei 1925–1943
- Nagyvilág 1956–1970
- Napjaink 1962–1970
- Napkelet 1923–1940
- Nefelejts 1854/55
- Nefelejts 1859–1875
- Nemzet 1882–1899
- Nemzeti Hírlap 1874–1879
- Nép Barátja 1881
- Nép és Nyelv 1941–1944
- Népművelés 1954–1970
- Népszava 1907–1964
- Népünk és Nyelvünk 1929–1939
- The New Hungarian Quarterly 1960–1970
- Nouvelles Études Hongroises 1966–1970
- Nouvelle Revue de Hongrie 1932–1944 (Előbb Revue de Hongrie)
- Nővilág 1857–1864
- Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények 1957–1970
- A Nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve 1959–1968
- Nyugat 1908–1941
- Ország Tükre 1862–1865
- Az Ország Útja 1937–1943
- Ország-Világ 1879/80–1938
- Országépítés 1941–1944
- Az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság Évkönyve 1929, 1940
- Országos Hírlap 1898–1899
- Országos Középtanodai Tanáregylet Közlönye 1868–1881
- Országos Középiskolai Tanáregyesület(i) Közlönye(e) 1881–1944
- Az Országos Magyar Királyi Színművészeti Akadémia ... évről szóló Értesítője 1897/98, 1903–1917
- Az Országos Pedagógiai Könyvtár Évkönyve 1960–1965
- Az Országos Széchényi Könyvtár Évkönyve 1957–1971
- Országút 1935–1936
- Orvostörténeti Közlemények 1968–1970
- Összehasonlító Irodalomtörténelmi Lapok 1877–1888
- Palócföld 1960, 1961, 1963, 1964–1970 (Irodalmi antológia, később folyóirat)
- Pannonhalmi Szemle 1926–1944
- Pásztortűz 1921–1944
- A Pécsi Pedagógiai Főiskola Évkönyve 1956–1962
- A Pécsi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei 1963–1969
- Pester Lloyd 1854–1943
- Pesti Hírlap 1878–1944
- A Pesti Hírlap Naptára 1891, 1897, 1908, 1914, 1919, 1923, 1939
- Pesti Hírlap ... évi Nagy Naptára 1925, 1927, 1928, 1930, 1932, 1937, 1939
- Pesti Napló 1850–1939
- Pesti Röpirvek → Magyar Emléklapok
- A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve 1959–1970
- A Petőfi Társaság Évkönyve 1879–1880, 1911, 1916, 1917
- Petőfi Társaság Lapja 1877–1878
- Politikai Hetiszemle 1894–1922
- Protestáns Képes Naptár 1867–1872
- Protestáns Új Képes Naptár 1873–1875, 1883–1885, 1888–1891, 1897–1898, 1907, 1909, 1925
- Protestáns Szemle 1889–1944
- Renaissance 1910
- Revue de Hongrie 1908–1931 (Utóbb: Nouvelle Revue de Hongrie)
- Revue de Littérature Comparée (Párizs) 1948–1970
- Röpke Ivek 1877

- A Sajtó 1927–1944
 Sárospataki Füzetek 1857–1869
 Sárospataki Lapok 1881–1903
 Slavonic and East European Review (London) 1922–1970
 Slavica 1961–1970
 Somogy 1970 (Előbb: Somogyi Szemle)
 Somogyi Írás 1960–1970
 Somogyi Szemle 1965–1968 (Utóbb: Somogy)
 Soproni Szemle 1937–1944, 1955–1970
 Sorsunk 1941–1948
 Studia Litteraria. A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézetének Közleményei 1963–1970
 Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae 1955–1970

 Szabolcs-Szatmári Szemle 1966–1970
 A Szántó Kovács János Múzeum Évkönyve 1960–1964
 Századok 1867–1970
 Századunk 1926–1939
 A Szegedi Pedagógiai Főiskola Évkönyve 1956–1962
 A Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei 1963–1969
 Székesfővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve 1943–1947 (Előbb: A Fővárosi Könyvtár Évkönyve, utóbb: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve)
 A Szent István Akadémia Értesítője 1916–1940
 Szép Szó 1936–1939
 Széphalom 1927–1943
 Széphalom 1955–1956
 Szépirodalmi és Szépműtani Közlemények 1904–1907
 Szépirodalmi Figyelő 1860–1862
 Szépirodalmi Közlöny 1857–1859
 Szépirodalmi Lapok 1853
 Szerda 1906
 A „Szilágyi István-kör” Évkönyve 1905–1910
 Színház 1968–1970
 Színházi Élet 1913–1938
 Színházi Látszó 1863–1864
 Színháztörténeti Értesítő 1953–1954
 Szocializmus 1906–1938
 Szózat 1919–1926, 1940–1942

 Tanítóbarát 1886–1889
 Tanítóképző Intézetek Tudományos Közleményei 1963, 1966–1968
 Tanú 1932–1936
 Tanulmányok. Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvi- és Irodalmi Tanácsa 1969–1970
 Tanulmányok a Neveléstudományok Köréből 1960–1963, 1967

 Tanulók Lapja 1895–1906
 Társadalmi Szemle 1960–1970
 Tatra 1937–1938
 Theatrum. Színháztudományi Értesítő 1961–1964
 Theológiai Szemle 1964–1970
 Tiszatáj 1947–1970
 A Toldy-Kör Évkönyve 1940–1942
 A Toll 1914, 1929–1938
 Történelmi Szemle 1958–1970

 Új Európa 1942–1944
 Új Fővárosi Lapok 1897
 Új Hang 1952–1956
 Új Idők 1894–1944
 Új Írás 1961–1970
 Új Korszak 1865–1866
 Új Kultúra 1922–1923
 Új Látóhatár 1958–1962, 1964–1970
 Új Magyar Museum (Kassa) 1942–1944
 Új Magyar Múzeum 1850–1860
 Új Magyar Szemle 1900, 1902–1906, 1920–1921
 Új Magyarország 1945–1948
 Új Magyarság Évkönyve 1935–1943
 Új Nemzedék 1862
 Új Nemzedék 1887
 Új Nemzedék 1921–1942
 Új Symposion (Novi Sad) 1966–1970
 Újság (Kolozsvár) 1899–1927
 Az Újság (Újság) 1903–1944
 Ungarische Jahrbücher 1922–1943
 Ural-Altäische Jahrbücher (Wiesbaden) 1952–1970
 Uránia 1900–1924
 Utunk 1946–1970
 Utunk Évkönyv 1968–1970

 Ünnepe 1934–1944
 Üzenet 1939

 Válasz 1934–1938, 1946–1949
 Valóság 1945–1948, 1958–1970
 Vásárhelyi Szó 1955–1956
 Vasárnap 1925–1940
 Vasárnapi Újság 1854–1921
 Vasi Szemle 1934–1939 (Utóbb: Dunántúli Szemle)
 Vasi Szemle (Helyismereti évkönyv) 1958–1963
 Vasi Szemle (Helyismereti folyóirat) 1964–1970
 Vigilia 1935–1970
 Világ 1910–1926
 Világirodalmi Évkönyv 1951
 Világirodalmi Figyelő 1955–1963 (Előbb: Irodalmi Figyelő, utóbb: Helikon)
 Világosság 1960–1970

 Zene- és Színművészeti Lapok 1894–1896

2. Tanulmánykötetek, emlékkönyvek, albumok és antológiák

- Ábrányi Kornél, id.: Életemből és emlékeimből a történelem, irodalom és művészet köréből. Bp. 1897.
- [Ábrányi Kornél, ifj.] Kákay Aranyos II.: A leláncolt Prometheusok. Bp. 1881.
- [Ábrányi Kornél, ifj.] (No. 2.) Kákay Aranyos: Újabb országgyűlési fény- és árnyképek. Bp. 1877.
- Acta Iuvenum. Emlékkönyv az Eötvös József Kollégium hetvenedik évfordulójára. 1–2. köt. Kiad. *Tóth Gábor*. Bp. 1968.
- Ádám Gerzson–Joó Imre: A nagykőrösi ev. ref. főgymnasium története. Nagykőrös 1896.
- Ady Endre: Az irodalomról. Kiad. *Varga József, Vezér Erzsébet*. Bp. 1961.
- Ady Endre összes művei. Főszerk.: *Földessy Gyula és Király István*.
Ady Endre összes prózai művei. 1–11. köt. Újságcikkek, tanulmányok (1897–1918). Kiad.: *Földessy Gyula, Koczkás Sándor, Vezér Erzsébet, Varga József, Kispéter András, Láng József*. Bp. 1955–1982.
- Ady Endre összes művei. 3. köt. Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944.
- [Ágai Adolf] Porzó: Por és hamu. 1–2. köt. Bp. 1892.
- [Ágai Adolf] Porzó: Új hantok. A Por és hamu 2-ik sorozata. Bp. [1906].
- Album a „Pesti Napló” múlt évi előfizetőinek. Pest 1858.
- Alexander Bernát: Nagy emberek. Tanulmányok. Kiad. *Szemere Samu*. Bp. 1938.
- Alszeghy Zsolt: Magyar lírikusok. Bp. 1921.
- Alszeghy Zsolt: Vázlatok. Bp. 1925.
- Ambrus Zoltán: A kritikáról. Bp. [1920.]
- Ambrus Zoltán levelezése. Kiad. *Fallenbüchl Zoltán*. Bev. *Diószegi András*. Bp. 1963.
- Ambrus Zoltán munkái. 14. köt. Vezető elmék. Irodalmi karcolatok. Bp. 1913.
- Arany János. 1817–1882. A költő halálának 75. évfordulójára. Kiad.: *Keresztury Dezső, V. Nyilassy Vilma, Illés Lászlóné*. Bp. 1957.
- Arany János: Bírálatok. Bp. 1899.
- Arany János–Emlékkönyv. 1. köt. A M. Tud. Akadémia tagjainak tanulmányai, előadásai és beszédei Arany János halála félszázados évfordulója alkalmából. Bp. 1932.
- Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. [Kiad.] és bev. *Arany László*.
2. köt. Hátrahagyott prózai dolgozatai. Bp. 1889.
3–4. köt. Levelezése író-barátaival. 1–2. köt. Bp. 1888–1889.
- Arany János összes munkái. 5. köt. Prózai dolgozatai. Bp. 1884.
- Arany János összes munkái. 5. köt. Prózai dolgozatai. Kiad. *Voinovich Géza*. Bp. [1924.]
- Arany János összes művei. Szerk.: *Voinovics Géza, Keresztury Dezső*.
10–12. köt. Prózai művek. 1–3. köt. Kiad.: *Keresztury Mária, Németh G. Béla*. Bp. 1962, 1968, 1963.
13–14. köt. Hivatali iratok. 1–2. köt. Kiad.: *Dánielisz Endre, Törös László, Gergely Pál*. Bp. 1966, 1964.
15–16. köt. Levelezés. 1–2. köt. Kiad. *Sáfrán Györgyi, Bisztray Gyula, Sándor Iván*. Bp. 1975, 1982.
- Arany János összes prózai művei. [Bp. 1949.]
- Arany János összes prózai művei és műfordításai. Bp. 1938.
- Arany János prózai dolgozatai. Bp. 1879.
- Arany János válogatott művei. 4. köt. Tanulmányok, cikkek, levelek. Kiad. *Barta János*. Bp. 1953.
- Arany László munkái. Kiad. és bev. *Kozma Andor*. Bp. 1904.
- Arany László összes művei. 2–3. köt. Tanulmányok. 1–2. köt. Kiad. *Gyulai Pál*. Bp. 1901.
- Arany László válogatott művei. Kiad. *Németh G. Béla*. Bp. 1960.
- Aranyhomok. Antológia. Kiad. *Varga Mihály*. Kecskemét 1962.
- Arckép-Album. Műmelléklet a Hölgyfutárhoz. 1–2. köt. Pest 1855–1856.
- Asbóth János: Irodalmi és politikai arcképek. Bp. 1876.
- Asbóth János: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892.
- Asbóth János: Új Magyarország. Magyar jelenről, magyar jövőről. Bp. 1880.
- Babits Mihály: Élet és irodalom. Bp. 1929.
- Babits Mihály: Ezüstkor. Bp. 1938.
- Babits Mihály: Irodalmi problémák. Bp. 1917.
- Babits Mihály: Két kritika. Bp. 1911.
- Babits Mihály összegyűjtött munkái. 2. köt. Írás és olvasás. Bp. [1938.]
- Babits Mihály válogatott művei. 2. köt. Szépprózai írások. Tanulmányok. Kiad.: *Keresztury Dezső, Ungvári Tamás, Belia György*. Bp. 1959.
- Baksay Sándor összegyűjtött irodalmi dolgozatai. Bp. 1917.
- Bálint György: A toronyőr visszapillant. Kiad.: *Koczkás Sándor, Magyar István*. 2. bőv., átdolg. kiad. Bp. 1966.

- Bálint Lajos: Karzat és páholy. Bp. 1967.
 Bálint Lajos: Művészbemutató. Bp. 1964.
 Bálint Lajos: Vastaps. Bp. 1969.
 Bálint Sándor: Irodalomtörténeti tanulmányok. Szeged 1935.
 Bánhegyi Jób: Magyar nőírók. Bp. 1939.
 Barabás Ábel: Az epikai, lírai és drámai költői műfajok történelmi fejlődése. 1–2. köt. Temesvár 1917.
 Barabás Tibor: Egy nép nevelői. Bp. 1947. – Ua. 1950, 1959.
 Barabás Tibor: A könyv hatalma. Bp. 1961.
 Baráth Ferenc: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1895.
 Barcsay Károly: Költők, írók jellemrajza. Győr 1926.
 Barta János: Élmény és forma. Bp. 1965.
 Barta János: Költők és írók. Bp. 1966.
 Bartos Imre–Madácsy László–Vajtai István: A te íród. A magyar irodalom nagyjai történeti és módszeres megvilágításban. Szeged 1941.
 Bekscsics Gusztáv: A magyar doctinairek. Bp. 1882.
 Benedek Elek: Halljátok, emberek? Politikai írások és irodalmi bírálatok. Kiad. és bev. *Balogh Edgár*. Bukarest [1957.]
 Benedek Elek: Nagy magyarok élete. 12–13. köt. Bp. 1910–1913.
 Benedek Marcell: Hajnaltól alkonyatig. Bp. 1966.
 Benedek Marcell: Könyv és színház. Bp. 1963.
 Beöthy Zsolt munkái. Irodalmi tanulmányok. Bev. *Kékny Lajos*. Bp. [1928.]
 Beöthy Zsolt: Romemlékek. 1–2. köt. Bp. 1923.
 Beöthy Zsolt: Színházi esték. Bp. 1895.
 Beöthy Zsolt: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp. 1882.
 Berecz Károly: A régi „Fiatal Magyarország”. Bp. 1898.
 Berzeviczy Albert: Beszédék és tanulmányok. 1–2. köt. Bp. [1905.]
 Berzeviczy István: Tanulmányok és karcolatok. Bp. 1916.
 Beszélő házak. Kiad. *Hatvany Lajos*. Bp. 1957.
 Beszélő tájak. Kiad. *Hatvany Lajos*. Bp. 1963.
 Bisztray Gyula: Író és nemzet. Bp. 1943.
 Bisztray Gyula: Színházi esték. 1930–1940. Bp. 1942.
 Bodnár Zsigmond irodalmi dolgozatai. Bp. 1877.
 Bodnár Zsigmond: Példák. 1–4. füz. Bp. 1893.
 Bóka László: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962.
 Bóka László: Könyvek, gondok. Bp. 1966.
 Bóka László: Tegnaptól máig. Bp. 1958.
 Bóka László: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966.
 Boros Gábor: Színművek könyve. Deés 1898.
 Bölöni György: Nemzedékről nemzedékre. Bp. 1966.
 Bródy Sándor: Cilinderes Tiborc. Kiad. *Bródy András*. Bp. 1958.
 Bródy Sándor: A sas Pesten. Kiad. *Szaunder József*. Bp. 1954.
 Bródy Sándor: Színésznők. Bp. 1905.
 Concha Győző: Hatvan év tudományos mozgalmi között. 1–2. köt. Bp. 1928–1935.
 Czóbel Ernő válogatott írásai. Bp. 1963.
 Császár Elemér: A XX. század magyar irodalma kritikákban. Bp. 1926.
 Császár Elemér: Shakespeare és a magyar költészet. Bp. 1917.
 Császár Elemér: A XIX. század nagy magyar költői. Bp. 1926. – Ua. 1929.
 Csathó Kálmán: Ilyeneknek láttam őket. Régi Nemzeti Színházi arcképalbum. Bp. 1957. – Ua. 1960.
 Csathó Kálmán: Írótársak között. Bp. 1965.
 Csengery Antal hátrahagyott iratai és feljegyzései. Bev. *Wlassics Gyula*. Kiad. *Csengery Lóránt*. Bp. 1928.
 Csengery Antal összegyűjtött munkái. 1–5. köt. Bp. 1884.
 Das moderne Ungarn. Hrsg. *A[mbrus] Neményi*. Berlin 1883.
 Demokrácia és köznevelés. Bp. 1945.
 Dénes Tibor: Századvég. Bp. [1947.]
 Deréki Antal: Pálacs színészek. Bp. 1914.
 Dézsi Lajos: Erdélyi arcképek és képek. Cluj–Kolozsvár 1926.
 Diószegi András: Megmozdult világban. Bp. 1967.
 Ditrói Mór: Komédiások. Bp. 1929.
 Dolgozatok a magyar irodalmi nyelv és stílus történetéből. Kiad. és bev. *Pais Dezső*. Bp. 1960.
 Dolgozatok a modern filozófia köréből. Emlékkönyv Alexander Bernát 60-ik születése napjára. Kiad. *Dénes Lajos*. Bp. 1910.
 Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz (1838–1865). Kiad. *Molnár László*. Bp. 1908.
 Az egri remete. Tanulmányok Gárdonyi Géza halálának tízéves évfordulója alkalmából. Kiad. *Simon Lajos*. Bp. 1932. – Ua. 1933., [1934.]
 Élő dramaturgia. Tanulmányok a színházról. Kiad. *Gyárfás Miklós*. Bp. 1963.
 Elvek és utak. Kiad. *Pándi Pál*. Bp. 1965.
 Emlék Szily Kálmánnak, a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnökének nyolcvanadik születésnapja alkalmából. Bp. 1918.
 „Emlékezzünk régiekről!” Emlékkönyv a Sárospataki Református Főiskola 400 éves jubileumára. Sárospatak 1931.
 Emlékfüzet Arany János születésének századik évfordulójára. 1817–1917. Debrecen 1917.
 Emlékkönyv. Kiadta a budapesti növendék papság magyar egyházirodalmi iskolája fennállásának ötvenedik évében. Bp. 1881.
 Emlékkönyv 1889–1929. A magyar újságkiadás negyven éve. Bp. 1929.

- Emlékkönyv Balassa Józsefnek a Magyar Nyelvőr szerkesztőjének 70. születése napjára. Kiad. *Beke Ödön, Benedek Marcell, Turóczy-Trostler József*. Bp. 1934.
- Emlékkönyv Bánóczy Józsefnek születése 70. évfordulójára. Bp. 1919.
- Emlékkönyv Beöthy Zsolt születésének hatvanadik fordulójára. Bp. 1908.
- Emlékkönyv Berzeviczy Albert úrnak a Magyar Tudományos Akadémia elnökének tiszteleti taggá választása harmincadik évfordulója alkalmából. Kiad. *Varga Sándor*. Bp. 1934.
- Emlékkönyv Csengery János születésének 70-ik, tanári működésének 45. és egyetemi tanárságának 30. évfordulójára. Szeged 1926.
- Emlékkönyv Domanovszky Sándor születése hatvanadik fordulójának ünnepére. 1937. május 27. Bp. 1937.
- Emlékkönyv az Erdélyi Múzeum-Egyesület félszázados ünnepére. 1859–1909. Kiad. *Erdélyi Pál*. Kolozsvár 1942.
- Emlékkönyv Gárdonyi Géza születésének 100. évfordulójára. Kiad. *Nagy Andor*. Bev. *Bóka László*. Eger 1963.
- Emlékkönyv hazánk felszabadulásának és az Orosházi Szántó Kovács Múzeum fennállásának 10 éves évfordulójára. Kiad. *Nagy Gyula*. Orosháza 1955.
- Emlékkönyv Dr. Kardos Albert negyvenéves tanári és írói működésének jubileumára. Kiad. *Csobán Endre*. Debrecen [1927.]
- Emlékkönyv Kármán Mór huszonötéves tanári munkásságának ünnepén. Kiad. *Volf György és Waldapfel János*. Bp. 1897.
- Emlékkönyv Károlyi Árpád születése nyolcvanadik fordulójának ünnepére. Bp. 1933.
- Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kolozsvár–Bukarest 1957.
- Emlékkönyv dr. gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kulturpolitikai működésének emlékére. Születésének ötvenedik évfordulóján. Kiad. *Lukinich Imre*. Bp. 1925. – Ua. 1934.
- Emlékkönyv Kodály Zoltán hetvenedik születésnapjára. Kiad. *Szabolcsi Bence, Bartha Dénes*. Bp. 1953
- Emlékkönyv Négyesy László hetvenedik születésnapja alkalmából. Kiad. *Pintér Jenő*. Bp. 1931.
- Emlékkönyv Pais Dezső hetvenedik születésnapjára. Kiad. *Bárcki Géza, Benkő Loránd*. Bp. 1956.
- Emlékkönyv Pap Károly főiskolai (akadémiai és egyetemi) tanári működésének harmincadik évfordulójára. Kiad. *Péterffy László*. Debrecen 1939.
- Emlékkönyv Tömörkény István születésének centenáriuma. Kiad. *Kovács Sándor Iván, Péter László*. Szeged 1966.
- Endrődi Sándor: Költők világa. Nagyvárad 1887.
- Endrődi Sándor: Századunk magyar irodalma képekben. Bp. 1900.
- Eötvös József összes munkái. Kiad. *Voinovich Géza*. 8. köt. Beszéddek. 1. köt. Emlék- és ünnepi beszéddek. Bp. 1902.
- Eötvös József válogatott pedagógiai művei. Kiad. *Felkai László*. Bp. 1957.
- Az Érdekes Újság Dekameronja. 1–10. köt. Bp. [1914–1916.]
- Erdélyi Almanach 1925. Kiad. *György Lajos*. Bp. 1925.
- Erdélyi csillagok. Arcok Erdély szellemi múltjából. Kiad. *Kovács László*. Bev. *Bánffy Miklós*. Kolozsvár [1935.]
- Erdélyi János kisebb prózái. 1–2. köt. Sárospatak 1863.
- Erdélyi János levelezése. 1–2. köt. Kiad. *T. Erdélyi Ilona*. Bp. 1960.
- Erdélyi János: Pályák és pálmák. Bp. 1886.
- Erdélyi János: Tanulmányok. Bp. 1890.
- Erdélyi János: Válogatott esztétikai tanulmányok. Kiad., bev. és jegyz. *Heller Ágnes*. Bp. 1953.
- Erdélyi János válogatott művei. Kiad. *Lukácsy Sándor*. Bp. 1961.
- Erdélyi Károly: Irodalmi dolgozatok. Kolozsvár 1901.
- Az Est Hármaskönyve. A százéves Jókai emléke. 1925. Bp. [1924.]
- Eszmei és irodalmi találkozások. Tanulmányok a magyar–francia irodalmi kapcsolatok történetéből. Kiad.: *Köpeczi Béla, Sőtér István*. Bp. 1970.
- Fábry Zoltán: Hidak és írkok. Bratislava 1957.
- Falk Miksa: Kor- és jellemrajzok. Bp. 1903.
- Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Kiad. és bev. *Angyal Dávid*. Bp. 1925.
- Faragó Ödön: A magyar színészet országútján. Korrajzok. Bp. 1946 [1947.]
- Faylné Hentaller Mariska: A magyar írónőkről. Bp. 1889.
- Féja Géza: Lázadó alkonyat. Bp. 1970.
- Ferenczy József: Aesthetikai és műtörténeti cikkek. Bp. 1898.
- Ferenczy József: Felolvasások az irodalom és szépművészetek köréből. Bp. 1909.
- Ferenczy József: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899.
- Feszty Árpádné: Akik elmentek. Bp. [1923.]
- Feszty Árpádné: A tegnapi. Bp. 1924.
- Földessy Gyula: Tanulmányok és élmények az irodalomtörténet, esztétika és filozófia köréből. Bp. 1934.
- Gaál Gábor: Válogatott írások. 1–3. köt. Bukarest 1964.
- Gaál Gábor: Valóság és irodalom. Bukarest 1951.

- Gábor Andor válogatott művei. Bp. 1961.
- Gárdonyi Géza: Aranymorzsák. Bp. [1935.]
- Gáspár Imre: Új nemzedék. Nagyvárad 1877.
- Gragger Róbert: Irodalomtörténeti forrástanulmányok. Bp. 1916.
- Greguss Ágost tanulmányai. 1–2. köt. Bp. 1872.
- Gulyás József: Dolgozatok. Sárospatak 1926.
- Gulyás József: Homokszemek az idő fővenyóráján. Sárospatak 1927.
- Gyergyai Albert: A Nyugat árnyékában. Bp. 1968.
- Gyökössy Endre: Vasárnapok – hétköznapok. Bp. [1937.]
- Gyulai Pál: Bírálatok 1861–1903. Bp. 1911.
- Gyulai Pál: Bírálatok. Kiad. és bev. *Benedek Marcell*. Bp. [1916.]
- Gyulai Pál: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Kiad. *Bisztray Gyula és Komlós Aladár*. Bp. 1961.
- Gyulai Pál: Dramaturgiai dolgozatok. 1–2. köt. Bp. 1908.
- Gyulai Pál emlékbeszédei. Bp. 1890.
- Gyulai Pál: Emlékbeszédek. Buda-Pest 1879. – 2., bőv. kiad. 1902. – 3., bőv. kiad. 1914.
- Gyulai Pál: Kritikai dolgozatok 1854–1861. Bp. 1908.
- Gyulai Pál kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye 1850–1904. Kiad. *Bisztray Gyula*. Bev. *Horváth János*. Bp. 1927.
- Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Kiad. *Somogyi Sándor*. Bp. 1961.
- Gyulai Pál munkái. 3–4. köt. Irodalmi tanulmányok. – Dramaturgiai tanulmányok és emlékbeszédek. Bp. [1928.]
- Gyulai Pál válogatott művei. Kiad. és bev. *Hermann István*. 1–2. köt. Bp. 1956.
- Haladó kritikánk Bessenyeitől Adyig. Kiad. és bev. *Lukácsy Sándor*. Bp. 1952.
- Halasi Andor: Élő irodalom. Sátoraljaújhely 1920.
- Halasi Andor: A jövő felé. Bp. 1964.
- Halász Gábor válogatott írásai. Bp. 1959.
- Hankiss János: Európa és a magyar irodalom. A honfoglalástól a kiegyezésig. Bp. [1942.]
- Hankiss János: A hídverő álmái. Bp. 1944.
- Hatvany Lajos: Emberek és korok. Kiad. *Belia György*. 1–2. köt. Bp. 1964.
- Hatvany Lajos: Irodalmi tanulmányok. 1–2. köt. Bp. 1960.
- Hatvany Lajos: Öt évtized. Bp. 1961.
- Hegedüs Géza: Magyar romantika. Bp. [1948.]
- Hegedüs Géza–Kónya Judit: A magyar dráma útja. Bp. 1964.
- Hegedüs Lóránt: A halhatatlanok útjai. Bp. 1926.
- Hegedüs Sándor, ifj.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.]
- Herceg János: Leányvári levelek. Novi Sad 1959.
- Herceg János: Papírhajó. Újvidék 1953.
- Hercege Ferenc: Arcképek. Bp. 1930.
- Hercege Ferenc: Tanulmányok. 1–2. köt. Bp. 1925.
- Hermann István: A magyar drámáért. Bp. 1955.
- Hevesi Sándor: Dráma és színpad. Bp. 1896.
- Hevesi Sándor: Az igazi Shakespeare és egyéb kérdések. Bp. 1919.
- Horváth János: Tanulmányok. Bp. 1956.
- Horváth Zoltán: Irodalom és történelem. Bp. 1968.
- Huszonöt év. A „Nagyvárad” jubiláris albuma 1870–1895. Kiad. *Fehér Dezső*. Nagyvárad 1895.
- Ignotus: Kísérletek. Bp. 1910.
- Ignotus: Olvasás közben. Bp. 1906.
- Ignotus: Olvasás közben. Újságcikkek 1913–1921. Wien 1922.
- Ignotus: Színházi dolgok. Bp. [1910.]
- Ignotus válogatott írásai. Kiad. és vál. *Komlós Aladár*. Bp. 1969.
- Illés Endre: Írók, színészek, dilettánsok. Bp. 1968.
- Illés Endre: Krétarajzok. Bp. 1957.
- Imre Sándor: Irodalmi tanulmányok. 1–2. köt. Bp. 1897.
- Irodalomkritikai antológia. 1–3. köt. Kiad. *Dávid Gyula*. Bukarest 1968.
- Irodalomtörténeti dolgozatok Császár Elemér hatvanadik születésnapjára. Bp. 1934.
- Irodalomtudomány. Kiad. *Nyirő Lajos*. Bp. 1970.
- Italia ed Ungheria. Dieci secoli di rapporti letterari. A cura di *M. Horányi e T. Klaniczay*. Bp. 1967.
- Jelenkor. Politikai és társasélet encyclopaediája. Pest 1858.
- Jókai-album. Képek, adatok, okmányok Jókai Mór életéből. Bp. [1910.]
- Jókai emlékkönyv. Kiad. *Alapi Gyula és Fülöp Zsigmond*. Komárom 1925.
- Jókai emlékkönyv. 1825–1925. Bev. *Rákosi Jenő*. Kiad. *Kőrösi Henrik*. Bp. 1925.
- Jókai Erdélyben. A legnagyobb magyar regényíró születésének századik forduló évében. Kiad. *Tabéry Géza és Incze Ernő*. Nagyvárad 1925.
- Jókai Mór: Életemből. – Emlékbeszédek. Bp. 1932.
- Jókai Mór hátrahagyott művei. 4–5. köt. Emlékeimből. – Az én életem regénye. Bp. 1912.
- Jókai Mór: Írói arcképek. Kiad. *Bisztray Gyula*. Bp. 1955.
- Jókai Mór összes művei. 96–97. köt. Életemből 1–2. köt. Bp. 1898.
- Jókai Mór összes művei. Szerk.: *Lengyel Dénes és Nagy Miklós*.
Cikkek és beszédek. 3–6. köt. Kiad.: *Szekeres László, H. Törő Györgyi, Láng József, Rigó László*. Bp. 1968–1980.

- Levelezése 1–3. köt. Kiad.: *Kulcsár Adorján, Oltváry Ambrus, Győrffy Miklós*. Bp. 1971–1992.
- József Attila összes művei. 3. köt. Cikkek, tanulmányok vázlatok. Bp. 1958.
- Juhász Gyula: Holmi. Bp. [1929?]
- Juhász Gyula: Örökség. 1–2. köt. Bp. 1958.
- Juhász Gyula összes művei. Szerk.: *Péter László*.
5–8. köt. Prózai írások. Kiad.: *Greza Ferenc, Ilia Mihály*. Bp. 1968–1971.
9. köt. Levelezés. I. 1900–1922. Kiad. *Belia György*. Bp. 1981.
- Kacsó Sándor: Írók – írások. Bukarest 1964.
- Kántor Lajos: Alapozás. Bukarest 1970.
- Karácsony Sándor: A magyarok kincse. Bp. 1944.
- Kardos László: Vázlatok, esszék, kritikák. Bp. 1959.
- Karinthy Frigyes: Miniatűrök. Bp. 1966.
- Kárpáti Aurél: A búsképű lovag. Bp. 1920.
- Kárpáti Aurél: Főpróba után. Bp. 1956.
- Kárpáti Aurél: A kételkedő kritikus. Bp. [1928.]
- Kárpáti Aurél: Kultúra haláltáncával. Bp. 1947.
- Kárpáti Aurél: Örök Shakespeare. Bp. [1948.]
- Kárpáti Aurél: Színház. Kiad. *Kenessey Béla*. Bp. 1959.
- Kárpáti Aurél: Tegnaptól máig. Bp. 1961.
- Katona Lajos irodalmi tanulmányai. 1–2. köt. Bp. 1912.
- [Kecskeméthy Aurél] Kákay Aranyos: Nagy férfiak. Legújabb fény- és árnyképek. Bp. 1874.
- [Kecskeméthy Aurél] Kákay Aranyos: Országgyűlési árny- és fényképek. Pest 1861.
- [Kecskeméthy Aurél] Kákay Aranyos: Újabb árny- és fényképek. Pest 1866.
- A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Kiad. *Kenyeres Ágnes*. Bp. 1964.
- Keleti dolgozatok Löw Immanuel emlékére. Kiad. *Scheiber Sándor*. Bp. 1947.
- Kemény Zsigmond: Élet és irodalom. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. Bp. 1971. (K. Zs. művei.)
- Kemény Zsigmond: Korkfávatok. Publicisztikai írások 1837–1846. Kiad. és utószó: *Rigó László*. Bp. 1983. (K. Zs. művei.)
- Kemény Zsigmond összes művei. 9–11. köt. Történelmi és irodalmi tanulmányok. 1–3. köt. Bp. 1906–1907.
- Kemény Zsigmond: Sorsok és vonzások. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. Bp. 1970. (K. Zs. művei.)
- Kemény Zsigmond tanulmányai. 1–2. köt. Kiad. *Gyulai Pál*. Pest 1870.
- Keresztury Dezső: Örökség. Magyar író-arcok. Bp. 1970.
- Kertbeny, Karl: Ungarns Männer der Zeit. Leipzig 1862.
- Keszi Imre: A sziget ostroma. Bp. [1948.]
- A kiegyezés kora irodalmának középiskolai tanítása. Kiad. *Miklós Róbert*. Bp. 1958.
- Kiss József és kerek asztala. A költő prózai írásai és kortársainak visszaemlékezései. Kiad. *Kiss Géza*. Bp. 1934.
- Kiss József–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei. Kiad. *Komlós Aladár*. [Bp.] 1955.
- Gróf Klebelsberg Kuno beszédei, cikkei és törvényjavaslatai 1916–1926. Bp. 1927.
- Kluger Lászlóné: Irodalmi emlékhelyek Borsodban. Miskolc 1969.
- Komlós Aladár: Írók és elvek. Bp. 1937.
- Komlós Aladár: Táguló irodalom. Bp. 1967.
- Komlós Aladár: Tegnep és ma. Bp. 1956.
- Kont, Ignace: Études hongroises. Paris 1907.
- Kont, Ignace: Étude sur l'influence de la littérature française en Hongrie (1772–1896). Paris 1902.
- Kont, Ignace: Poètes liriques hongroises. Paris 1905.
- Kortársak nagy írókról. 1–2. köt. Kiad. *Lukácsy Sándor*. Bp. 1954–1956.
- Kosztolányi Dezső hátrahagyott művei. 2. köt. Lenni vagy nem lenni. Kiad. *Illyés Gyula*. Bp. [1940.]
- Kosztolányi Dezső hátrahagyott művei. 3. köt. Kortársak. Kiad. *Illyés Gyula*. Bp. [1940.]
- Kosztolányi Dezső: Írók, festők, tudósok. 1–2. köt. Kiad. *Réz Pál*. Bp. 1958.
- Kosztolányi Dezső: Színház. Kiad. és bev.: *Illés Endre*. Bp. 1948.
- Ködlövakok. Kiad. *Thurzó Gábor*. Bp. [1941.]
- A könyv és a könyvtár a magyar társadalom életében. 2. köt. 1849-től 1945-ig. Kiad. *Kovács Máté*. Bp. 1970.
- Könyvek könyve. 87 magyar író, tudós, művész, közéleti ember és kiadó vallomása kedves olvasmányairól. Kiad. *Kóhalmi Béla*. Bp. 1918.
- Kőrösy László: Katolikus költők. Esztergom 1889.
- Kőrösy László: Vallásos költészetünk. Esztergom 1884.
- Krecsányi Ignác: Régi dolgok – régi színészetről. Történeti feljegyzések a múltból. Temesvár 1914.
- Kristóf György: Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője. Cluj–Kolozsvár 1924.
- Kristóf György: Három jellemzés. Cluj–Kolozsvár 1926.
- Kristóf György: Királyhágón inneni írók Erdélyben. Kolozsvár 1942.
- Kristóf György: Petőfi és Madách. Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 192 I.
- Krúdy Gyula: Írói arcok. 1–2. köt. Kiad. *Kozocsa Sándor*. Bp. 1957.
- Krúdy Gyula: Komédia. Kiad. *Barta András*. Bp. 1968.
- Krúdy Gyula: Pest-budai séták. Bp. 1958.
- Krúdy Gyula: A tegnapok ködlövegjai. Békéscsaba 1925.
- Krúdy Gyula: A tegnapok ködlövegjai. Bp. 1961.

- Kulinyi Zsigmond: Szeged új kora. Szeged 1901.
Kunszery Gyula: Magyar írók bűnperei. Bp. 1942.
- Lánczy Gyula: Történelmi kor- és jellemrajzok. Bp. 1890.
László [Anna] Anikó: Magyar játékszín. Nagy elődeink harca a nemzeti színjátszásért. Bp. 1954.
Lázár Béla: A tegnap, a ma és a holnap. 1–2. sor. Bp. 1896–1900.
Legkedvesebb könyveim. Kiad. *Gyalui Farkas*. Bp. [1903.]
Lengyel Géza: Magyar újságmágnások. Bp. 1963.
Lévay [József]–emlékkönyv. A költő Kisfaludytársasági tagságának ötvenedik évfordulója alkalmából kiad. a Borsod–Miskolci Közművelődési és Múzeum-Egyesület. Miskolc, 1912.
Levelek Hatvany Lajoshoz. Kiad. *Hatvany Lajosné*. Bev. *Nagy Péter*. Bp. 1967.
La littérature comparée en Europe orientale. Conférence de Budapest, 26–29. oct. 1962. Réd.: *István Sötér, K[álmán] Bor, T[ibor] Klaniczay, Gy[örgy] M[ihály] Vajda*. Bp. 1963.
Littérature hongroise – littérature européenne. Réd. *István Sötér, Otto Süpek*. Bp. 1964.
Lukács György válogatott művei. 3. köt. Magyar irodalom magyar kultúra. Bp. 1970.
Lukács Móric munkái. 1–2. köt. Kiad. *Gyulai Pál*. Bp. 1894.
- Madách Imre összes levelei. 1–2. köt. Kiad. *Staud Géza*. Bp. 1942.
Madách Imre összes művei. 2. köt. Kiad. és bev. *Halász Gábor*. Bp. 1942.
A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913.
A magyar dramaturgia haladó hagyományai. Kiad. *Csillag Ilona, Hegedüs Géza*. Bp. 1953.
A magyar irodalom pantheonja. Kiad. *Szalai Sándor*. Bev. *Laczkó Géza*. Bp. 1941.
Magyar irodalomtörténet. 1939. Emlékkönyv *Kristóf György* hatvanadik születésnapjára. Kiad. *Jancsó Elemér*. Kolozsvár 1939.
Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 1–2. köt. Kiad. *Kardos Albert*. Debrecen 1913.
Magyar írók arcképei és életrajzai. Kiad. *Tóth Lőrinc*. Pest. 1858.
Magyar írók levelei. (XV–XX. sz.) Kiad. *Fábián István*. Bp. [1938.]
Magyar klasszikusok. A Kisfaludy-Társaság matinéinek bevezető előadásai. Bp. 1920.
Magyar művelődéstörténet. Kiad. *Domanavszky Sándor*. 5. köt. Az új Magyarország. Bp. [1942.]
Magyar Pantheon. Kiad. *Stampfel Károly*. Pozsony 1884.
- Magyar századok. Irodalmi műveltségünk történetéhez. (Horváth János emlékkönyv.) Bp. 1948.
Magyar szellemi élet. Elbeszélések és rajzok magyar írók és művészek életéből. Kiad. *Igmándi Mihály*. Bp. 1892. – Ua. 1896. – Ua. [1899.]
A magyar történetírás új útjai. Kiad. *Hóman Bálint*. Bp. 1931. 2. kiad. 1932.
Magyarország és Kelet-Európa. A magyarság kapcsolatai a szomszéd népekkel. Kiad. *Gál István*. Bp. 1947.
A magyarság és a szlávok. Kiad. *Szekfü Gyula*. Bp. 1942.
Mai magyarok régi magyarokról. Kiad. *Fejtő Ferenc*. Bp. é.n.
Makay Gusztáv: „Édes hazám, fogadj szívedbe!” Versértelmezések. Bp. 1959.
Makkai Sándor: Aratás. Bp. 1926.
Makkai Sándor: Az élet kérdezett. 2. köt. Bp. 1935.
Makkai Sándor: Erdélyi szemmel. Kolozsvár 1932.
Márai Sándor: Ihlet és nemzedék. Bp. 1946.
Mátyás király emlékkönyv, születésének ötszázéves fordulójára. 1–2. köt. Kiad. *Lukinich Imre*. Bp. [1940.]
Mí a magyar? Kiad. *Szekfü Gyula*. Bp. 1939.
Mikszáth Kálmán: Az én kortársaim. Bp. 1904.
Mikszáth Kálmán hátrahagyott munkái. 1. köt. Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1914.
Mikszáth Kálmán: Írói arcképek. Kiad. és bev. *Bisztray Gyula*. Bp. 1953.
[Mikszáth Kálmán] Kákai Aranyos N° 3: Még újabb fény- és árnyképek. Bp. 1878.
Mikszáth Kálmán munkái. 20–21. köt. Az én kortársaim. Bp. 1910.
Mikszáth Kálmán munkái. 34–37. köt. Hátrahagyott iratok. 2–5. köt. Az igazi humoristák. Tudós írások. – Az én ismerőseim. – Az én halottaim. Kiad. *Rubinyi Mózes*. Bp. 1914.
Mikszáth Kálmán művei. 14–15. köt. Politikai karcolatok. 1881–1908. – Tárca, karcolatok. 1869–1910. Bp. 1969–1970.
Mikszáth Kálmán összes művei. Szerk.: *Bisztray Gyula, Király István*. [A 71. kötettől szerk.: *Bisztray Gyula, Rejtő István*. A 75. kötettől szerk. *Rejtő István*.]
24–26. köt. Mikszáth Kálmán levelezése. 1–3. köt. Kiad. *Mérei Juhász Margit*. Bp. [1960] 1961.
51–85. köt. Cikkek és karcolatok. 1–35. köt. Kiad.: *Bisztray Gyula, Nacsády József, Rejtő István, R. Hutás Magdolna, S. Fürth Éva, Sz. Garai Judit, Suhai Pál, Kroó András, Péterváriné Erdey-Grúz Helga*. Bp. 1964–1992.
Mikszáth Kálmán válogatott művei. Emlékezések és tanulmányok. Kiad. *Rubinyi Mózes*. Bp. 1957.

- Milkó Izidor hátrahagyott írásai. 1–2. köt. Gesztenyefám. Harun al Rasid. Kiad. és bev. *Szeli István*. Novi Sad 1966.
- Milkó Izidor: Írók és könyvek. Bp. 1924.
- „Mindenki újakra készül...” Az 1918/19-es forradalmak irodalma. 2. köt. A polgári forradalom publicisztikája és irodalmi élete. Kiad. *József Farkas*. Bp. 1962.
- Moller Ede: Összegyűjtött tanulmányok. Sopron 1882.
- Móra Ferenc: Elkallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Kiad. *Madácsy László, Vajda László*. Bp. 1958.
- Móra Ferenc: Szegedi tulipános láda. Kiad. *Paku Imre*. Bp. 1964.
- Móricz Zsigmond hagyatékából. Kiad. és bev. *Réz Pál*. Bp. 1960.
- Móricz Zsigmond: Irodalomról, művészetről. 1899–1923. Bp. 1959.
- Móricz Zsigmond: Válogatott irodalmi tanulmányok. Kiad. *Vargha Kálmán*. Bev. *Bóka László*. Bp. 1952.
- Nagy íróink. 1–2. köt. Kiad. *Lengyel Dénes*. Bp. 1966–1968.
- Nagy Lajos: Író, könyv, olvasó. 1–2. köt. Bp. 1959.
- Nagy magyar elbeszélők. Ajánló könyvismertetések a szépirodalom tanulmányozásához. Kiad. *D. Szemző Piroska*. Bp. 1955.
- Nagy magyar költők. Kiad. *Lengyel Dénes*. 1–3. köt. Bp. 1955.
- Nagy magyar színészek. Kiad. *Gyárfás Miklós, Hont Ferenc*. Bp. 1957.
- Nagy Péter: Két évad és ami megelőzte. Bp. 1966.
- Nagy Péter: Tágul világ. Bp. 1968.
- Németh G. Béla: Mű és személyiség. Bp. 1970.
- Németh László: Az én katedrám. Bp. 1969.
- Németh László: Kiadatlan tanulmányok. 1–2. köt. Bp. 1968.
- Németh László: Kisebbségben. 1–4. köt. Bp. 1942.
- Németh László: A minőség forradalma. 1–4. köt. [Bp. 1940.] – [2. kiad. Bp. 1943.]
- Névy László: Aesthetikai dolgozatok. Pest 1873. – 2. kiad. 1879.
- Nyelvőr–Emlék. Szarvas Gábornak királyi tanácsossá történt kinevezése emlékére szerkesztették barátai és tisztelői. Bp. 1890.
- Oláh Gábor: Írói arcképek. Bp. 1910.
- Oláh Gábor: Költők és írók. Debrecen 1932.
- Ortutay Gyula: Halhatatlan népköltészet. Bp. 1966.
- Ortutay Gyula: Írók, népek, századok. Bp. 1960.
- Osvát Ernő összes írásai. Kiad. *Osvát Kálmán*. Bp. 1945.
- Osváth Béla: Türelmetlen dramaturgia. Bp. 1965.
- Ötven esztendő. A Pesti Hírlap emlékkönyve 1878–1928. Bp. 1928.
- Az 50 éves Pesti Hírlap jubileumi albuma 1878–1928. Bp. [1928.]
- Palágyi Lajos: Parittyá. Kiad. és utószó *Tóth Gyula*. Bp. 1966.
- Pallas Debrecina. Dolgozatok a Debreceni Ref. Koll. Tanárképző Intézete tízéves fennállásának alkalmából. Kiad. *Zsigmond Ferenc*. Debrecen 1936.
- Pándi Pál: „Hazug álmok papjai szünnék”. A magyar költészet antiklerikális hagyományai. Bp. 1952.
- Péterfy Jenő dramaturgiai dolgozatai. 1–4. sor. Bp. [1931–1932.]
- Péterfy, [Jenő] Eugène: Essais critiques. Paris 1914.
- Péterfy Jenő magyar irodalmi bírálati. Bp. [1938.]
- Péterfy Jenő munkái. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.]
- Péterfy Jenő összegyűjtött munkái. 1–3. köt. Bp. 1901–1903.
- Péterfy Jenő válogatott művei. Kiad. *Németh G. Béla*. Bp. 1962.
- Péterfy Jenő zenekritikái. Bp. [1931.]
- Petőfi Sándor összes művei. 7. köt. Petőfi Sándor levelezése. Kiad. *Kiss József, V. Nyilassy Vilma*. Bp. 1964.
- Philologiai dolgozatok a magyar–német érintkezésekről. [Heinrich Gusztáv emlékkönyv.] Kiad. *Gragger Róbert*. Bp. 1912.
- Pogány József: Harcok emberei. Irodalom és politika. Bp. 1911.
- Pogány József: Kultúra, álkultúra. Kiad. *Geréb László*. Bp. 1962.
- Prónai Antal: Futó csillagok. Ifjan elhunyt költőink jellemképei. Bp. 1903.
- Pulszky Ferenc kisebb dolgozatai. Kiad. *Lábán Antal*. Bp. 1914.
- Radó Richárd: Pest-budai emlékek a XIX. századból. Bp. 1941.
- Rakodczay Pál: Egressy Gábor és kora. 1–2. köt. Bp. 1911.
- Rakodczay Pál: Színpadi tanulmányok. Bp. 1881.
- Rakodczay Pál: Válogatott írásai. Kiad. *Mályuszné Császár Edit*. Bp. 1961.
- Rákosi Jenő: Emlékezések. 1848–1926. 1–3. köt. Bp. 1926.
- Rákosi Jenő: A magyarságért. Bp. [1914.]
- Rákosi Jenő: Tiszavirág. Cikk, levelek, beszédek. 1–2. köt. Bp. 1920.
- Ravasz László: Korbán. Beszédek, írások. Bp. [1942?]

- Rédey Tivadar: Kritikai dolgozatok és vázlatok. Bp. 1931.
- Révai József: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1960. – 2. kiad. Kiad. *F. Majlát Augusztá*. Bp. 1968.
- Révay Mór János: Írók, könyvek, kiadók. Egy magyar könyvkiadó emlékiratai. 1–2. köt. Bp. 1920.
- Reviczky Gyula művei. 1–2. köt. Kiad. *Németh G. Béla*. Bp. 1969.
- Reviczky Gyula összegyűjtött művei. Bp. 1944.
- Reviczky Gyula prózai dolgozatai. 1. köt. Bp. [1940.]
- Róna Lajos: Harminc év az újságíró pályán. 1–3. köt. Bp. 1930.
- Rónay György: Jegyzetlapok. Bp. 1969.
- Rubinyi Mózes: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962.
- Rubinyi Mózes: Én láttam őket. Bp. 1947.
- Rudnay [Józsefné] Veres Szilárda: Emlékeim 1847–1917. Bp. [1922.]
- Rupp Kornél: A modern költészet és az újabb nemzedék. Győr 1887.
- Salamon Ferenc: Dramaturgiai dolgozatok. 1–2. köt. Bp. 1907.
- Salamon Ferenc: Irodalmi tanulmányok. 1–2. köt. Bp. 1889.
- Salgó Ernő: Írók és színdarabok. Bp. 1916.
- Sas Andor: Történelmi és irodalmi tanulmányok. Bratislava 1953.
- Schöpflin Aladár: Írók, könyvek, emlékek. Bp. [1925.]
- Schöpflin Aladár: Magyar írók. Irodalmi arcképek és tollrajzok. Bp. 1917. – 2. kiad. 1919.
- Schöpflin Aladár: Válogatott tanulmányok. Kiad. és bev. *Komlós Aladár*. Bp. 1967.
- Sebestyén Károly: Emlékek és tanulmányok. Bp. 1921.
- Sebestyén Károly: Munkák és napok. Bp. 1941.
- Silberstein Ötvös Adolf: Dramaturgiai dolgozatok. 1–2. köt. Bp. 1894–1895.
- Silberstein [Ötvös], Adolf: Im Strome der Zeit. 1–4. köt. Bp. 1894–1895.
- Simon István: A virágfa árnyékában. Bp. 1964.
- Somlyó György: Ablakban. Bp. 1956.
- Somlyó György: Példák és feladatok. Bp. 1951.
- Somogyi Gyula: Tanulmányok és egyéb művek. Arad 1924.
- Sós Endre: A nagyváros írói. Bp. [1947.]
- Sóter, István: Aspects et parallélismes de la littérature hongroise. Bp. 1966.
- Sóter István: Játék és valóság. Bp. 1946.
- Sóter István: Romantika és realizmus. Bp. 1956.
- Sóter István: Tisztuló tükrök. Bp. 1966.
- Sóter István: Világtájak. Bp. 1957.
- Steinacker, Gusztáv: Ungarische Lyriker von Alexander Kisfaludy bis auf die neueste Zeit. Leipzig–Bp. [1874.]
- Stilisztikai tanulmányok. Bp. 1961.
- Studien zur Geschichte der deutsch-ungarischen literarischen Beziehungen. Hrsg. von *Leopold Magon, Gerhard Steiner, Wolfgang Steinitz, Miklós Szabolcsi, György Mihály Vajda*. Berlin 1969.
- Szabó Endre: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. [1920.]
- B. Szabó György: Tér és idő. Novi Sad 1958.
- Szabolcsi Bence: Vers és dallam. Bp. 1959.
- Szacsuvay Imre: Életem és emlékeim. Bp. 1940.
- Szalatnai Rezső: Arcképek, háttérben hegyekkel. Bp. 1969.
- Szalatnai Rezső: Magyar írók nyomában. Bp. 1967.
- Szalay Károly: A magyar szatíra száz éve. Bp. 1966.
- Szana Tamás: Újabb elbeszélők. Bp. 1889.
- Szana Tamás: Vázlatok. Széptani és irodalomtörténeti kisebb művek. Bp. 1875.
- Szász Károly: Emlékek. Bp. [1926.]
- Száz magyarok könyvei. 1–10. köt. Bp. [1928.]
- A százéves Kisfaludy-Társaság (1836–1936). Kiad. *Kéky Lajos*. Bev. *Berzeviczy Albert*. Bp. 1936.
- A százéves Nemzeti Színház. Az 1937/38-as centenáris év emlékalbuma. Bp. 1938.
- Széchy Károly: Kisebb tanulmányok. Bp. 1897.
- A Szegei Napló huszonöt éve. 1878–1903. Szeged 1904.
- Székely György: Emlékeim. Sárospatak 1897.
- Szekfü Gyula: Három nemzedék. Bp. 1920.
- Szeli István: Utak egymás felé. Újvidék 1969.
- Szemlér Ferenc: A költészet értelme. Bukarest 1965.
- Szemlér Ferenc: Lépésről lépésre. Marosvásárhely 1956.
- Szép Ernő: Magyar drámák a bécsi színpadon. Bp. 1930.
- Szerb Antal: Gondolatok a könyvtárban. Kiad. és bev. *Kardos László*. Bp. 1946.
- Szerb Antal: A varázsló eltöri pálcáját. Bp. 1948. – Új, bőv. kiad. 1961.
- Szigetvári emlékkönyv. Pécs 1966.
- Szigetvári Iván: Kisebb munkák. Bp. 1927. – 2. kiad. 1932.
- Szilágyi Sándor: Rajzok a forradalom utáni időből. Bp. 1876.
- Szilágyi Sándor: Rajzok és tanulmányok. 1–2. köt. Bp. 1875.
- Szily Kálmán: Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez. Bp. 1898.
- Színészcakok a közelmúltból. Kiad. *Illés Jenő*. Bp. 1968.
- Szirmay-Pulszky, H[enriette]: Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben. München 1935.

- Szomaházy István: Barátaim, a halottak. Bp. 1920.
- Szomorj Emil: A függöny előtt és a függöny mögött. Bp. 1914.
- A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Kiad. *Kemény G. Gábor*. Bev. *Vágvölgyi Tibor*. Bp. 1962.
- Szondi-Album. Drégeli emlék-lapok. Kiad. *Pongrácz Lajos*. Esztergom 1885.
- Szüry Dénes: Drámai impressziók 1893–1898. Bp. 1899.
- Tanulmányok. Írták a Petőfi Társaság tagjai. Bp. [1927.]
- Tanulmányok a csehszlovák–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Kiad.: *Zuzana Adamová, Karol Rosenbaum, Sziklay László*. Bp. 1965. – Ua. Dejiny a národy. Literárnehistorické studie o československo–mad'arských vzťahoch. Vědecký red. *Julius Dolanský*. Praha 1965.
- Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Kiad. *Csapláros István, Hopp Lajos, Jan Reychman, Sziklay László*. Bp. 1969. – Ua. Studia z dziejów polsko–węgierskich stosunków literackich i kulturalnych. Wrocław–Warszawa–Kraków 1969.
- Tanulmányok a magyar–oros irodalmi kapcsolatok köréből. Kiad. *Kemény G. Gábor*. 1–3. köt. Bp. 1961. – Ua. Венгерско–русские литературные связи. Ред. колл. *И. И. Анисимов, И. Шетер* [и др.] Москва 1964.
- Tanulmányok és kritikák. Kiad. *Szilágyi Péterné*. Bp. 1964.
- Teleki Blanka és köre. Kiad. és bev. *Sáfrán Györgyi*. Bp. 1963.
- Teleki Sándor: Egyről-másról. Újabb emlékeim. 1–2. köt. Bp. [1881.]
- Teleki Sándor: Emlékeim. 1–2. köt. Bp. [1879–1880.]
- Toldy Ferenc összegyűjtött munkái. 4. köt. Magyar költők élete. 2. köt. Pest 1871. 6. köt. Irodalmi beszédei. 2. köt. Pest 1872. 7. köt. Irodalmi arcképek és szakaszok. Bp. 1873.
- Toma István: Élet és irodalom. Bp. 1914.
- Tompa Mihály levelezése. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1–2. köt. Bp. 1964.
- Tóth Árpád: Bírálatok és tanulmányok. Debrecen 1939.
- Tóth Árpád összes művei. 3–4. köt. Prózai művek. Kiad. *Kardos László, Kocztur Gizella*. Bp. 1969.
- Tóth Kálmán: Irka-firkák. Bp. 1877.
- A történeti Erdély. Kiad. *Asztalos Miklós*. Bp. 1936.
- Trefort Ágoston: Beszédek és levelek. Bp. 1888.
- Trencsényi-Waldapfel Imre: Humanizmus és nemzeti irodalom. Bp. 1966.
- Turóczi-Trostler József: Magyar irodalom. – Világirodalom. 1–2. köt. Bp. 1961.
- Újházi Ede: Régi színészekről. Bev. *Bródy Sándor*. Bp. 1908.
- Ungarn und die Nachbarvölker. Hrsg. *Stefan Gál*. Bp. [1943.]
- Vadnai Károly: Elmúlt idők. Emlékezések. Bp. 1886.
- Vadnai Károly: Irodalmi emlékek. Bp. 1905.
- Vadnay Béla: Lévay József és kortársai. Bp. [1922.]
- Vajda János összes művei. Kiad. *Kozocsa Sándor*. Bp. [1944.]
- Vajda János összes művei. Szerk. *Barta János*. 7. köt. Publicisztikai írások. 1. köt. Kiad. *Miklóssy János, Seres József, M. Varró Judit*. Bp. 1979. 10. köt. Levelezés. (Függelék: *Bartos Róza* levelei.) Kiad. *Boros Dezső*. Bp. 1982.
- Válkai Imre: Irodalmi és művészeti daguerreotypok. Bécs 1858.
- Váradai Antal: Képek a magyar író- és színészvilágból. 2. köt. Írók. Bp. 1911.
- Várady Gábor: Hulló levelek. 1–3. füz. Máramaros-sziget 1894–1895.
- Váry István: Emlékezzünk régiekről. Kecskemét 1937.
- Vas István: Évek és művek. Bp. 1958.
- Veres Péter: Olvasónapló. Bp. 1962.
- Vita Zsigmond: Tudománnyal és cselekedettel. Bukarest 1968.
- Voinovich Géza: Írók és költők. Bp. 1943.
- Vörösmarty [Mihály] összes munkái. Kiad. *Gyulai Pál*. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885.
- Vörösmarty Mihály összes művei. Szerk. *Horváth Károly és Tóth Dezső*. 14. köt. Dramaturgiai lapok. (Elméleti töredékek. – Szinbírálatok.) Kiad. *Solt Andor*. Bp. 1969.
- Vutkovich Sándor: Magyar írók albuma. Pozsony 1873.
- Waldapfel József: À travers siècles et frontières. Études sur la littérature hongroise et la littérature comparée. Bp. 1968.
- Waldapfel József: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1957.
- Waldapfel József: Szocialista kultúra és irodalmi örökség. Bp. 1961.
- Zilahy Károly: Magyar koszorúsok albuma. Írói élet- és jellemrajzok. Pest 1863. – 2. kiad. 1874.
- Zilahy Károly munkái. 2. köt. Pest 1866.
- Zilahy Károly válogatott művei. Kiad. és bev. *Vargha Kálmán*. Bp. 1961.

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉKEK

I. Periodikumok, tanulmánykötetek és sorozatok címének rövidítései

AdZalaT	Adalékok Zalavármegye Történetéhez
AdZemplénT	Adalékok Zemplén Vármegye Történetéhez
AgrártSz	Agrártörténeti Szemle
AHist	Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae
A.Iuv.	Acta Iuvenum. Emlékkönyv az Eötvös József Kollégium hetvenedik évfordulójára. 1–2. köt.
AkÉrt	Akadémiai Értesítő (Magyar Akadémiai Értesítő, Magyar Akadémiai Értesítő, A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője)
AkKözl	Akadémiai Közlöny
Alexander Emlk.	Dolgozatok a modern filozófia köréből. Emlékkönyv Alexander Bernát 60-ik születése napjára
Alf	Alföld
AlfH	Alföldi Hírlap,
AlfKépU	Alföldi Képes Újság
ALingu	Acta Linguistica Academiae Scientiarum Hungaricae
ALitt	Acta Litteraria Academiae Scientiarum Hungaricae
Alk	Alkotás
AngFilTan	Angol Filológiai Tanulmányok – Hungarian Studies in English
Ann.Univ.Bp.Sect.hist.	Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio historica
Ann.Univ.Bp. Sect.lingu.	Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio linguistica
Ann.Univ.Bp. Sect.phil.	Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio philologica
Antal Emlk.	Antal Márk emlékkönyv
AntTan	Antik Tanulmányok
Ap	Apollo
Arany Emlfüz.	Emlékfüzet Arany János születésének századik évfordulójára. 1817–1917
Arany Emlk. 1. köt. Bp. 1932.	Arany János-Emlékkönyv. 1. köt. A M. Tud. Akadémia tagjainak tanulmányai, előadásai és beszédei Arany János halála félszázados évfordulója alkalmából
Arany Emlk. 2. köt. Bp. 1934.	Arany János-Emlékkönyv. 2. köt. Arany széptani jegyzetei a költő halála félszázados évfordulója alkalmából
Arany Emlk. Bp. 1957.	Arany János. 1817–1882. A költő halálának 75. évfordulójára. (A Petőfi Irodalmi Múzeum kiadványai 1.)
Arany Társ. könyvei	Szépirodalmi és szépműtani közlemények
ArchÉrt	Archeológiai Értesítő
ArchivSiebLk	Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde
Arg	Argonauták
Ath	Athenaeum
A.Univ. Debr.	Acta Universitatis Debreceniensis de Ludovico Kossuth nominatae

A.Univ.Szeg.A.Hist.	Acta Universitatis Szegediensis. Acta Historica
A.Univ.Szeg.A.Hist.Litt.Hung.	Acta Universitatis Szegediensis. Acta Historiae litterarum Hungaricarum
A.Univ.Szeg.A.Iuv.Sect.phil.	Acta Universitatis Szegediensis. Ifjúsági acta. Acta Iuvenum. Sectio et hist. philologica et historica
A.Univ.Szeg.A.Litt.	Acta Universitatis Szegediensis. Acta Litteraria
A.Univ.Szeg.Sect.ethn. et lingu.	Acta Universitatis Szegediensis. Sectio ethnographica et linguistica (vö. In Memoriam Gedeon Mészöly)
A.Univ.Szeg.Sect.hist.	Acta Universitatis Szegediensis. Sectio historica
A.Univ.Szeg.Sect.litt.	Acta Universitatis Szegediensis. Sectio litteraria
A.Univ.Szeg.Sect.phil.	Acta Universitatis Szegediensis. Sectio philologica. Nyelv és irodalom
A.Univ.Szeg. Ser...	Acta Universitatis de Attila József nominatae (Előbb: Acta Universitatis Szegediensis)
Aur	Auróra
Az It.Füz.	Az Irodalomtörténet Füzetei
Balassa Emlk.	Emlékkönyv Balassa Józsefnek a Magyar Nyelvőr szerkesztőjének 70. születése napjára
Bánóczy Emlk.	Emlékkönyv Bánóczy Józsefnek születése 70. évfordulójára
BécsiMU	Bécsi Magyar Újság
Beöthy Emlk.	Emlékkönyv Beöthy Zsolt születésének hatvanadik fordulójára
Berzeviczy Emlk.	Emlékkönyv Berzeviczy Albert úrnak A. M. T. Akadémia elnökének tiszteleti taggá választása harmincadik évfordulója alkalmából
Berzsenyi Ktár Évk.	A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár évkönyve
BH	Budapesti Hírlap
BH Vnapja	Budapesti Hírlap Vasárnapja
BN	Budapesti Napló
BorsSz	Borsodi Szemle
BpDI	Budapesti Divatlap
BpHíradó	Budapesti Híradó
BpKözl	Budapesti Közlöny
BpNapil	Budapesti Napilap
BpRschau	Budapester Rundschau
BpSz	Budapesti Szemle
BpTagblatt	Budapester Tagblatt
Bp. Újságírók Alm.	Budapesti Újságírók egyesülete almanachja...
BpVisszh	Budapesti Visszhang
BrL	Brassói Lapok
BudaiL	Budai Lapok
Budenz Alb.	Budenz-Album. Budenz József XXV éves nyelvészeti működése emlékére
CommBHMEDH	Communicationes ex Bibliotheca Historiae Medicae Hungarica
CompLit	Comparative Literature
CompLitStud	Comparative Literature Studies
CrL	Critical Lapok
CsalIsk	Család és Iskola
CsalKör	Családi Kör
CsalKve	Család Könyve
Csa1L	Családi Lapok
CsalLapja	Család Lapja
CsallÉrt	Családtörténeti Értesítő

Császár Emlk.	Irodalomtörténeti dolgozatok Császár Elemér hatvanadik születésnapjára
Csengery Emlk.	Emlékkönyv Csengery János születésének hetvenedik, tanári működésének negyvenötödik és egyetemi tanárságának harmincadik évfordulójára
Csill	Csillag
CsokonaiL	Csokonai Lapok
Db	Délibáb
Dcs	Divatcsarnok
DebrEllenőr	Debreceni Ellenőr
DebrFőiskL	Debreceni Főiskolai Lapok
DebrFüggU	Debreceni Független Újság
DebrKépesKal	Debreceni Képes Kalendárium
Debr.KLTE Ktár Évk.	A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtárának évkönyve – Annales Bibliothecae Universitatis Debreceniensis de Ludovico Kossuth nominatae (Később: Könyv és könyvtár. Könyvtár-tudományi és bibliográfiai tanulmányok és közlemények)
DebrKözl	Debreceni Közlöny
DebrL	Debreceni Lapok
DebrNváradíÉrt	Debrecen-Nagyváradai Értesítő
DebrProtLap	Debreceni Protestáns Lap
Debr.Ref.Koll.Érték.	Értekezések az ... évről. (A Debreceni Református Kollégium Tanárképző Intézetének dolgozatai...)
DebrSz	Debreceni Szemle
Délmo	Délmagyarország
DélmoL	Délmagyarországi Lapok
DélmoKözl	Délmagyarországi Közlöny
DélvSz	Délvidéki Szemle
Déri Múz.Évk.	A Debreceni Déri Múzeum évkönyve
Diár	Diárium
Domanovszky Emlk.	Emlékkönyv Domanovszky Sándor születése hatvanadik fordulójának ünnepére
Dt	Dunántúl
DtH	Dunántúli Hírlap
DtN	Dunántúli Napló
DtProtKözl	Dunántúli Protestáns Közlöny
DtProtLap	Dunántúli Protestáns Lap
DtSz	Dunántúli Szemle
Dugonics Társ.Évk.	(Dugonics Társaság. Szeged.) Évkönyv
Dv	Divatvilág
Ébr	Ébresztő
Egri Gárdonyi Társ.Ért.	Egri Gárdonyi Társaság Értesítője
Egri Gárdonyi Társ.Évk.	Egri Gárdonyi Géza Társaság ... évkönyve
Egri Múz.Évk.	Az Egri Múzeum Évkönyve
Egri Ped.Főisk.Évk.	Az Egri Pedagógiai Főiskola évkönyve. – Acta Academiae Paedagogicae Agriensis...
Egri Tanárk.Főisk.Évk.	Az Egri Tanárképző Főiskola évkönyve
Egri Tanárk.Főisk.tud.K.	Az Egri Tanárképző Főiskola tudományos közleményei. – Acta Academiae Paedagogicae Agriensis
Egyenl	Egyenlőség
EgyhKözl	Egyházi Közlöny
Egyht	Egyháztörténet

EgyhT	Egyházi Tár
EgyL	Egyetemi Lapok
ÉI	Élet és Irodalom
EK Évk.	Az Egyetemi Könyvtár évkönyvei – Annales Bibliothecae Universitatis de Rolando Eötvös nominatae
EKrl	Egyetemes Kritikai Lapok
É1k	Eletképek
Ellz	Ellenzék
ELTE Bölcsstud.Kar.Évk.	Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának évkönyve az ... évre
ELTE Évk.	Az Eötvös Loránd Tudományegyetem évkönyve
Emb	Emberség
EME Emlk.	Emlékkönyv az Erdélyi Múzeum-Egyesület félszázados ünnepére 1859–1909.
EME Évk.	Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Évkönyve
Ép	Építünk
EPhK	Egyetemes Philológiai Közlöny
Erd	Erdély
ErdF	Erdélyi Figyelő
ErdH	Erdélyi Hírlap
ErdHel	Erdélyi Helikon
ErdHíradó	Erdélyi Híradó
ErdIsk	Erdélyi Iskola
ErdISz	Erdélyi Irodalmi Szemle
ErdL	Erdélyi Lapok
ErdMúz	Erdélyi Múzeum
ErdProtKözl	Erdélyi Protestáns Közölny
ErdProtLap	Erdélyi Protestáns Lap
ErdSz	Erdélyi Szemle
Erd.Tud.Füz.	Erdélyi Tudományos Füzetek
Erd.Tud.Int.Évk.	Az Erdélyi Tudományos Intézet évkönyve
ErdTudósító	Erdélyi Tudósító
ErdVasárnap	Erdélyi Vasárnap
Ért	Értesítő
Értek.Ny.Itud.Kből	Értekezések a Nyelv- és Irodalomtudományok köréből
Értek.Ny.Széptud.Kből	Értekezések a Nyelv- és Széptudományok Köréből (Címváltozat: Értekezések a Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Széptudományi Osztálya köréből)
Értek.Társ.Tud.Kből	Értekezések a Társadalmi Tudományok Köréből
Értek.Tört.Tud.Kből	Értekezések a Történeti Tudományok Köréből
EstiBp	Esti Budapest
EstiH	Esti Hírlap
EstiL	Esti Lapok
EstiU	Esti Újság
Esti UVnapja	Esti Újság Vasárnapja
EszSz	Eszttikiai Szemle
ÉtFrançaises	Études Françaises
ÉtHongr	Études Hongroises
Ethn	Ethnographia
ÉTud	Élet és Tudomány
EV	Egyedül Vagyunk
EvCsalLap	Evangélikus Családi Lap
EvÉ	Evangélikus Élet
EvEgyhIsk	Evangélikus Egyház és Iskola

EvLapja	Evangélikusok Lapja
ÉvnSz	Évnegyedi Szemle
1848–49. TörtL	1848–49. Történeti Lapok
FHHAeR	Fontes Historiae Hungariae Aevi Recentioris – Magyarország újab- kori történetének forrásai
Figy	Figyelő
FilmSzínhi	Film, Színház, Irodalom
FilmSzínhMu	Film, Színház, Muzsika
FiMság	Fiatal Magyarország
FK	Filológiai Közlöny
FL	Fővárosi Lapok
Fo	Forrás
Fontes	Fontes ad Historiam Literariam Hungariae Spectantes – A Magyar Irodalomtörténetírás Forrásai
Föv.Ktár Évk.	A Fővárosi Könyvtár évkönyve. (Később: A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár évkönyve)
Föv.Ktár Kiadv.	A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kiadványai
FrissU	Friss Újság
FüggMo	Független Magyarország
FüggSz	Független Szemle
FüggU	Független Újság
G	Gondolat
Gárdonyi Emlk.	Emlékkönyv Gárdonyi Géza születésének 100. évfordulójára
Gén	Génius
GH	Gazette de Hongrie
Gyöngyösy Irod.Társ.Évk.	A Gyöngyösy Irodalmi Társaság Évkönyve. Ungvár
GyöriFüz	Györi Füzetek
GyöriKözl	Györi Közlöny
GyöriSz	Györi Szemle
HaviSz	Havi Szemle
Haz	Hazánk
HazKülf	Haza és Külföld (1884–1894)
HazKülf	Hazánk s a Külföld (1865–1872)
Heinrich Emlk.	Philologiai dolgozatok a magyar–német érintkezésekről
Hel	Helikon
Herman Ottó Múz.Évk.	A miskolci Herman Ottó Múzeum évkönyve
Hetil	Hetilap
HK	Hadtörténeti Közlemények
Hond	Honderú
Honműv	Honművész
Hölgyf	Hölgyfutár
HQu	The Hungarian Quarterly
HSz	Huszadik Század
Hung.Int.Tud.K.	A Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményei
HungPEN	The Hungarian P.E.N.
IÉrt	Irodalmi Értésítő
IF	Irodalmi Figyelő
IgSzó	Igaz Szó
IK	Irodalomtörténeti Könyvtár

IL	Irodalmi Lapok
IMITÉ	Évkönyv. Kiad. az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat
I.Múz.	Irodalmi Múzeum
INy	Irodalom és Nyelv
IÓr	Irodalmi Ór
IskolaiSz	Iskolai Szemle
ISz	Irodalmi Szemle
It	Irodalomtörténet
ITáj	Irodalmi Tájékoztató
Itan	Irodalomtanítás
It.Dolg.	Irodalomtörténeti Dolgozatok
It.Eml.	Irodalomtörténeti Emlékek
It.Füz.(Császáz)	Irodalomtörténeti Füzetek (Szerk. Császáz Elemér)
It.Füz.	Irodalomtörténeti Füzetek
ItK	Irodalomtörténeti Közlemények
It.Tan.	Irodalomtörténeti Tanulmányok
ITud	Irodalom – Tudomány
IU	Irodalmi Újság
Janus Pannonius Múz.Évk.	A Janus Pannonius Múzeum évkönyve. Pécs
Je	Jelenkor
Jósa Múz.Évk.	A nyíregyházi Jósa András Múzeum évkönyve. Nyíregyháza
József Attila Ktár Évk.	József Attila Megyei Könyvtár évkönyve. Tatabánya
Jöv	Jövendő
Kal	Kalangya
Kaposvári Ktár Évk.	A kaposvári Megyei Könyvtár évkönyve. Kaposvár
Kardos Albert Emlk.	Emlékkönyv Dr. Kardos Albert negyvenéves tanári és írói működésének jubileumára
Kármán Mór Emlk.	Emlékkönyv Kármán Mór huszonötéves tanári munkásságának ünnepére
Károlyi Árpád Emlk.	Emlékkönyv Károlyi Árpád születése nyolcvanadik fordulójának ünnepére
KassaEpÉrt	Kassa-Eperjesi Értesítő
KatÉ	Katolikus Élet
KatHetil	Katolikus Hetilap
Katona Társ. Évk.	A Katona József Társaság évkönyve... évről. Kecskemét
KatSz	Katolikus (Katholikus) Szemle
KatSzó	Katolikus Szó
Kbarát	Könyvbarát
Kbarátok Lapja	Könyvbarátok Lapja
Kecskeméti Katona Kör Évk.	A kecskeméti Katona József kör... iki évkönyve. Kecskemét
Kelemen Emlk.	Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvanadik évfordulójára
Kemény Társ. Évk.	A marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaság évkönyve
KépCsall	Képes Családi Lapok
KépKrón	Képes Krónika
KépMo	Képes Magyarország
KépU	Képes Újság
KépV	Képes Világ
KerMagv	Keresztény Magvető
Kisfaludy Kör Évk.	A Kisfaludy Irodalmi Kör évkönyve. Győr
Kisfaludy Ktár Évk.	A Kisfaludy Károly Könyvtár évkönyve. Győr
Kisfalud Társ.Nemz.Ktára	A Kisfaludy Társaság Nemzeti Könyvtára
KisfTÉ ÚjF	A Kisfaludy Társaság Évlapjai. Új Folyam

KisU	Kis Újság
Kkunság	Kiskunság
Kleblsberg Emlk.	Emlékkönyv dr. gróf Kleblsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére. Születésének ötvenedik évfordulóján
KLTE M.It.Int.Dolg.	A Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézetének dolgozatai... Debrecen
KLTE M.It.Int.Kiadv.	A Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézetének kiadványai... Debrecen
KN	Kelet Népe
Ko	Koszorú
Kodály Emlk.	Emlékkönyv Kodály Zoltán hetvenedik születésnapjára
Kor	Korunk
KorSzava	Korunk Szava
Kort	Kortárs
KözlAbaujKassa	Közlemények Abauj Vármegye és Kassa Múltjából
KözlDtTört	Közlemények Dunántúl Történetéhez
Közn	Köznevelés
Kr	Kritika
KrFüz	Kritikai Füzetek
Kristóf Emlk.	Magyar irodalomtörténet.1939. Emlékkönyv Kristóf György hatvanadik születésnapjára
KrL	Kritikai Lapok
KrSz	Kritikai Szemle
Ktáj	Könyvtájékoztató
KtáriSz	Könyvtári Szemle
Ktáros	Könyvtáros
Kuncz Jenő Emlk.	Emlékkönyv Kuncz Jenő 70. születésnapjára
KváriHetil	Kolozsvári Hetilap
KváriKözl	Kolozsvári Közlöny
KváriL	Kolozsvári Lapok
KváriSz	Kolozsvári Szemle
Láth	Láthatár
Látóh	Látóhatár
Lévay Emlk.	Lévay [József]-emlékkönyv. Miskolc
Lit	Literatura
LitBUNG	Literarische Berichte aus Ungarn
LK	Levéltári Közlemények
Lőw Emlk.	Keleti dolgozatok Lőw Immanuel emlékére. Bp.
LSz	Levéltári Szemle
Mátyás király Emlk.	Mátyás király emlékkönyv születésének ötszázéves fordulójára
MBiblSz	Magyar Bibliofil Szemle
MCsill	Magyar Csillag
MDiáksz	Magyar Diákszemle
MÉ	Magyar Élet
MEgySz	Magyar Egyetemi Szemle
MEml	Magyar Emléklapok
Mészöly Emlk.	In memoriam Gedeon Mészöly. Szeged
MF	Magyar Figyelő
MFilSz	Magyar Filozófiai Szemle
MGén	Magyar Géniusz
MH	Magyar Hírlap
MHel	Magyar Helikon

Mifj	Magyar Ifjúság
MIKözl	Magyar Irodalmi Közlöny
MiL	A Mi Lapunk
Min	Minerva
Minerva-ktár	Minerva-könyvtár
M.Int.Érték.	Specimina dissertationum facultatis philosophicae regiae hungaricae universitatis Elisabethinae Quinqueecclesiensis. – A Magyar Intézet Értekezései. Pécs
MIR	Magyar Irodalmi Ritkaságok
M.I.Szöveggy.	Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény
M.It.Érték.	Magyar Irodalomtörténeti Értekezések
M. Írók Füz.	Magyar Írók Füzetei
Mk	Magyarok
MK	Magyar Könyvtár
MKbarátokDiár	Magyar Könyvbarátok Diáriuma
MKház	Magyar Könyvesház
M.Kker.Évk.	Magyar Könyvkereskedők Évkönyve
MKI	Magyar Klasszikusok
MKözépisk	Magyar Középkiskola
MKr	Magyar Kritika
MKsz	Magyar Könyvszemle
MKult	Magyar Kultúra
MKultsz	Magyar Kultúrszemle
MMin	Magyar Minerva
MMűv	Magyar Művészet
M.Művtört.Évk.	A magyar művészettörténeti munkaközösség évkönyve
MMT	Magyar Művelődéstörténet
MNy	Magyar Nyelv
MNyITan	A Magyar Nyelv- és Irodalom tanítása
MNyr	Magyar Nyelvőr
MNyszet	Magyar Nyelvészet
Mo	Magyarország
MoNv	Magyarország és a Nagyvilág
Móra Múz.Évk.	A Móra Ferenc Múzeum évkönyve. Szeged
MPed	Magyar Pedagógia
MPedSz	Magyar Pedagógiai Szemle
MProtEgyhIskF	Magyar Protestáns Egyházi éa Iskolai Figyelő
M.Prot.Egyht.Adattár	Magyar Protestáns Egyháztörténeti Adattár
MS	Magyar Sajtó
Mság	Magyarság
Mságtud	Magyarságtudomány
Msan	Magyarosan
MSz	Magyar Szemle
MSzal	Magyar Szalon (Salon)
M.Száz.	Magyar Századok
Magyar Századok. (Horváth János Emlk.)	Magyar Századok. Irodalmi műveltségünk történetéhez. (Horváth János emlékkönyv születésének 70. évfordulójára.)
MSzépirodSz	Magyar Szépirodalmi Szemle
MTA Alm.	Magyar tudományos akadémiai almanach...-re. (Címváltozata: MTA Almanach...-re)
MTA I. OK	A Magyar Tudományos Akadémia I. (Nyelv- és Irodalomtudományok) Osztályának Közleményei
MTA II. OK	A Magyar Tudományos Akadémia II. (Társadalmi-történeti tudományok) Osztályának Közleményei

MTA Emlékbeszédek	A Magyar Tudományos Akadémia elhunyt tagjai fölött tartott emlékbeszédek
MTA Évk.	A Magyar Tudományos Akadémia Évkönyvei
MTA Ktár K.	A M[agyar] T[udományos] A[kadémia] könyvtárának közleményei
Mtanítás	Magyartanítás
MTársSz	Magyar Társadalmi Szemle
M.T.Életr.	Magyar Történeti Életrajzok
MTud	Magyar Tudomány
MTT	Magyar Történelmi Tár
MU	Magyar Újság
MúJelen	Múlt és Jelen
MúJövő	Múlt és Jövő
MűvN	Művelt Nép
MűvtÉrt	Művészettörténeti Értesítő
Művtört.Értek.	Művelődéstörténeti Értekezések
MV	Magyar Világ
Mvség	Műveltség
MZeSz	Magyar Zenei Szemle
MZsAlm	Magyar Zsidó Almanach
MZsSz	Magyar Zsidó Szemle
Nagykőrösi Arany Társ.Évk.	A nagykőrösi Arany János Társaság évkönyvei
Nagyv	Nagyvilág
Napk	Napkelet
Nef	Nefejejts
Négyesy Emlk.	Emlékkönyv Négyesy László hetvenedik születésnapja alkalmából
Német Phil.Dolg.	Német Philologiai Dolgozatok
Népak	Népakarat
Népb	Népbarát
NépiIfj	Népi Ifjúság
NépiMo	Népi Magyarország
NéprÉrt	Néprajzi Értesítő
NéprK	Néprajzi Közlemények
NÉtHongr	Nouvelles Études Hongroises
Névy Emlk.	Névy László jubileum emléklapjai
NF	Nemzeti Figyelő
NH	Nemzeti Hírlap
NHQu	The New Hungarian Quarterly
NIsk	Nemzeti Iskola
NK	Nemzeti Könyvtár
NKult	Nemzeti Kultúra
NNőnevelés	Nemzeti Nőnevelés
Növ	Nővilág
NPestJ	Neues Pester Journal
NRH	Nouvelle Revue de Hongrie
Nszab	Népszabadság
Nszava	Népszava
NTársalk	Nemzeti Társalkodó
NU	Nemzeti Újság
Ny.Dolg.	Nyelvészeti Dolgozatok
Ny.Füz	Nyelvészeti Füzetek
NyftudK	Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények (Kolozsvár)
NyK	Nyelvtudományi Közlemények

8ÓraiU	8 Órai Újság
Ny.Tan.	Nyelvészeti Tanulmányok
Nytud.Értek.	Nyelvtudományi Értekezések
Nyug	Nyugat
NyugmoHíradó	Nyugatmagyarországi Híradó
OK	Olcsó Könyvtár (Szerk. Gyulai Pál)
OKTK	Országos Középtanodai Tanáregyesület Közlönye (Később: Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny)
OPTK	Országos Polgáriskolai Tanáregyesületi Közlöny
Orszép	Országépítés
Orsz. Gárdonyi Társ.Évk.	Az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság évkönyve... évré
OrszH	Országos Hírlap
Orsz.Színműv.Ak.Ért.	Országos magyar királyi Színművészeti akadémia ... évről szóló értesítője
OrszTükre	Az Ország Tükre
OrszÚtja	Ország Útja
OrszV	Ország-Világ
OSzK Évk.	Az Országos Széchényi Könyvtár évkönyve
OSzK Kiadv.	Az Országos Széchényi Könyvtár Kiadványai
OrvHetil	Orvosi Hetilap
OrvtK	Orvostörténeti Közlemények
ÖhltL	Összehasonlító Irodalomtörténelmi Lapok
Pais Emlk.	Emlékkönyv Pais Dezső hetvenedik születésnapjára
Pallas Debrecina	Pallas Debrecina. Dolgozatok a Debreceni Ref. Kollégium Tanárképző Intézetének tízéves fennállása alkalmára. (A Debreceni Református Kollégium Tanárképző Intézetének dolgozatai 13.)
Pann	Pannónia
Pannonh.Főisk.Évk.	A pannonhalmi főapátsági főiskola évkönyve az ...-diki tanévre
PannonhSz	Pannonhalmi Szemle
Pap Emlk.	Emlékkönyv Pap Károly főiskolai (akadémiai és egyetemi) tanári működésének harmincadik évfordulójára
Pápai Jókai kör Évk.	A pápai Jókai-kör évkönyve az... évről. Pápa
Pápai ref.Főisk.Emlk.	A pápai református főiskola négyszázados ünnepének emlékkönyve
PDI	Pesti Divatlap
Pécsi Ped.Főisk.Évk.	A pécsi Pedagógiai Főiskola évkönyve...
Pécsi Tanárk.Főisk.tud.K.	A Pécsi Tanárképző Főiskola tudományos közleményei. – Acta Academiae Paedagogicae in civitate Pécs
PedÉrt	Pedagógiai Értesítő
PedSz	Pedagógiai Szemle
Petőfi-Alm.	Petőfi-Almanach
Petőfi Évk.	Petőfi-évkönyv... Kiadta a Petőfi Társaság
PetőfiMúz	Petőfi Múzeum
Petőfi Társ.Évk.	A Petőfi-Társaság évkönyve
PetőfiTársLapja	Petőfi Társaság Lapja
PH	Pesti Hírlap
PH Nagy Naptára	Pesti Hírlap Nagy Naptára
PHVnapja	Pesti Hírlap Vasárnapja
PIM Évk.	A Petőfi Irodalmi Múzeum évkönyve
PLloyd	Pester Lloyd
PN	Pesti Napló
Pol	Politika

PolgIskKözl	Polgári Iskolai Közlöny
PolHsz	Politikai Hetiszemle
PressbZ	Pressburger Zeitung
ProChr	Pro Christo
ProtEgyhIskLap	Protestáns Egyházi és Iskolai Lap
ProtKözl	Protestáns Közlöny
ProtSz	Protestáns Szemle
ProtTanügyiSz	Protestáns Tanügyi Szemle
PRöpívek	Pesti Röpívek
Ptűz	Pásztortűz
PU	Pesti Újság
RCrit	Revue Critique
RefÉ	Református Élet
RegPDI	Regélő Pesti Divatlap
Regn	Regnum
REH	Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes
Ren	Renaissance
RH	Revue de Hongrie
RHistComp	Revue d'Histoire Comparée
RLitComp	Revue de Littérature Comparée
SárosmKözl	Sárosmegyei Közlöny
Schuschny Emlk.	Emlékkönyv dr. Schuschny Henrik iskolaorvosi és egészségtanári működésének 25. évfordulója megünneplésére The Slavonic and East European Review (London)
SlavEERev	
SlovLit	Slovenská Literatura
So	Sorsunk
Somogy m. Ktár Évk.	A Somogy Megyei Könyvtár évkönyve
SoprN	Soproni Napló
SoprSz	Soproni Szemle
SpFüz	Sárospataki Füzetek
SpIfjKözl	Sárospataki Ifjúsági Közlöny
SpL	Sárospataki Lapok
SpRefL	Sárospataki Református Lapok
StudSlav	Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae
StudLitt	Studia Litteraria. A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézetének közleményei
Stud.Univ.B.-B.	Studia Universitatis Babeş-Bolyai
Ser.hist.	Series historica
Ser.lingu. et litt.	Series linguistica et litteraria
Ser.phil.	Series philologica
Szab	Szabadság
SzabFöld	Szabad Föld
SzabN	Szabad Nép
SzabSzó	Szabad Szó
Szabolcs-SzatmáriSz	Szabolcs-Szatmári Szemle
Szántó Kovács Múz. Emlk.	Emlékkönyv hazánk felszabadulásának és az Orosházi Szántó Kovács Múzeum fennállásának 10 éves évfordulójára
Szántó Kovács Múz.Évk.	A Szántó Kovács Múzeum évkönyve. Orosháza
Száz	Századok
SzeÉ	Szellem és Élet
SzegHíradó	Szegedi Híradó

SzegN	Szegedi Napló
Szeg.Ped.Főisk.Évk.	A Szegedi Pedagógiai Főiskola évkönyve. Szeged
SzegSzabSzó	Szegedi Szabad Szó
Szeg.Tanárk.Főisk.tud.K.	A Szegedi Tanárképző Főiskola tudományos közleményei – Acta
Ser.lingu. et litt.	Academiae Paedagogicae Szegediensis. Series linguistica et litteraria
SzegÚjNemz	Szegedi Új Nemzedék
SzegVid	Szeged és Vidéke
Széph	Széphalom
SzépirodCsar	Szépirodalmi Csarnok
SzépirodF	Szépirodalmi Figyelő
SzépirodKözl	Szépirodalmi Közlöny
SzépirodL	Szépirodalmi Lapok
SzépirodSz	Szépirodalmi Szemle
SzépművCsar	Szépművészeti Csarnok
Szigligeti Társ.Évk.	Szigligeti-Társaság évkönyve. Nagyvárad
Szily Emlk.	Emlék Szily Kálmánnak, a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnökének 80. születésnapja alkalmából
SzínhÉ	Színház és Élet (1904–1908)
SzínhÉ	Színházi Élet (1913–1939)
SzínhFilmműv	Színház és Filmművészet
SzínhLátcső	Színházi Látcső
SzínhMozi	Színház és Mozi
SzínhTárs	Színház és Társaság
SzínhU	Színházi Újság
SzínhtörtÉrt	Színháztörténeti Értesítő
Színhtört.Ktár	Színháztörténeti Könyvtár
SzínművL	Színművészeti Lapok
Szoc	Szocializmus
SztIAkÉrt	Szent István Akadémia Értesítője
Tan.Bp.Mből	Tanulmányok Budapest múltjából
TársSz	Társadalmi Szemle
Társtud	Társadalomtudomány
TermtudKözl	Természettudományi Közlöny
TheolSz	Theológiai Szemle
Toldy kör Évk.	A Toldy-kör évkönyve ... (Címváltozata: A Toldy-kör irodalmi évkönyve.)
Tolnai VI	Tolnai Világlapja
Tömörkény Emlk.	Emlékkönyv Tömörkény István születésének centenáriuma
TörtL	Történeti Lapok
TörtSz	Történelmi Szemle (Az MTA Történettudományi Értesítője)
TörténetiSz	Történeti Szemle
Ttáj	Tiszatáj
Ttúl	Tiszántúl
Tük	Tükör
UH	Új Hang
UI	Új Írás
ÚjÉ	Új Élet
ÚjEmb	Új Ember
ÚjEur	Új Európa
ÚjFL	Új Fővárosi Lapok
Újh	Újhold
ÚjId	Új Idők

Új Korszak	Új Korszak
ÚjLátóh	Új Látóhatár
ÚjMárc	Új Március
ÚjMMin	Új Magyar Minerva
ÚjMMus	Új Magyar Museum
ÚjMMúz	Új Magyar Múzeum
ÚjMo	Új Magyarország
ÚjMság	Új Magyarság
ÚjMSion	Új Magyar Sion
ÚjMSz	Új Magyar Szemle
ÚjMSzal	Új Magyar Szalon
ÚjNemz	Új Nemzedék
ÚjSymp	Új Symposion
ÚjSz	Új Szemle
ÚjV	Új Világ
Ung	Ungarn
Ung.Jb	Ungarische Jahrbücher
UngRevue	Ungarische Revue
UngRschau	Ungarische Rundschau
Ur	Uránia
Üz	Üzenet
V	Világ
Vál	Válasz
VasiSz	Vasi Szemle
VeszprSz	Veszprémi Szemle
Vi.Évk.	Világirodalmi Évkönyv
ViF	Világirodalmi Figyelő
Vig	Vigilia
Vil	Világosság
ViSz	Világirodalmi Szemle
Vság	Valóság
VU	Vasárnapi Újság
ZalaiKözl	Zalai Közlöny
ZeSzinművL	Zene- és Színművészeti Lapok
ZsSz	Zsidó Szemle

2. Címleírási rövidítések

ág. h. ev.	ágostai hitvallású evangélikus
Alb.	Album
áll.	állami
Alm.	Almanach(ja)
átd.	átdolgozta
átn.	átnézte
Aufl.	Auflage
Ausg.	Ausgabe
Ausw.	Auswahl
Bd.	Band
bearb.	bearbeitet

bev.	bevezetés, bevezette
Bibliogr.	Bibliográfia
böv.	bővített
Bp.	Budapest
c.	című
ciszt.	cisztercita
D.	dátum (datálva)
Dissz.	Disszertáció
D. n.	dátum nélkül
ed.	edidit, editio, edition
egyet.	egyetemi
EK	Egyetemi Könyvtár
ell.	ellátta
ELTE	Eötvös Loránd Tudományegyetem
Emlk.	Emlékkönyv
é. n.	év nélkül
Ért.	Értesítő(je)
Értek.	Értekezés(ek, -ei)
ev.	evangélikus
évf.	évfolyam
Évk.	Évkönyv(ei)
Fel. szerk.	Felelős szerkesztő
Ford.	Fordította
Forew.	Foreword
főgimn. (főgymn.)	főgimnázium
Főszerk.	Főszerkesztő
Füz.	Füzetek(-ei)
füz.	füzet
Gimm., Gymn. (összetételekben is: pl. al-gimnázium.)	Gimnázium(a), Gymnasium(a)
h.	hasáb
H. é. n.	Hely és év nélkül
H. n.	Hely nélkül
hrsg.	herausgegeben
id.	idősebb
ifj.	ifjabb
Int.	Intézet
Intr.	Introduction
Isk. (összetételekben is: Főisk.)	Iskola(i)
Ism.	Ismertetés
JATE	József Attila Tudományegyetem
jav.	javított
k. n.	keltezés nélkül
kat(h)	kat(h)olikus
Kből	Köréből
kegyesr.	kegyesrendi
ker.	kerület(i)
Kiad.	Kiadta, kiadás (jelenti még: közreadta, összeállította, válogatta, sajtó alá rendezte, jegyzetekkel ellátta)
Kiadv.	Kiadványai
kir.	királyi
Klny.	Különlenyomat
KLTE	Kossuth Lajos Tudományegyetem
Koll.	Kolligatum

köt.	kötet
közs.	községi
Ktár	Könyvtár(a)
Kve(i)	Könyve(i)
l.	lap
L.	lásd
l. n.	lapszám nélkül
lic., lyc. (összetételekben is)	liceum, lyceum
M.	Magyar
m.	megye(i)
megj.	megjelent
Mell.	Melléklet
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
Múz.	Múzeum
Nachw.	Nachwort
Nekr.	Nekrológ
Orsz.	Országos
OSzK	Országos Széchényi Könyvtár
Összeáll.	Összeállította
piar.	piarista
PIM	Petőfi Irodalmi Múzeum
Pred.	Predgovor / Prediszlóvíje
Préf.	Préface
prot.	protestáns
r.	rész
Red.	Redactor (Redaction, Rédacteur)
ref.	református
regg.	reggeli
r. kat.	római katolikus
röv.	rövidített
Select.	Selection, selected
Ser.	Series
soksz.	sokszorosítás
sor.	Sorozat
Szerk.	Szerkesztette, szerkesztő
t.	tábla
Társ.	Társaság, Társulat
Tl.	Tłumaczenie
Tom.	Tomus
Trad.	Traduction
Transl.	Translation
Ua.	Ugyanaz
ÚjF	Új Folyam
unit.	unitárius
Uo.	ugyanott
utánn.	utánnymás
übers.	übersetzt
Übert.	Übertragen
Vál.	Válogatta
vm.	vármegye(i)
Vorw.	Vorwort
vő.	vesd össze

HARASZTI GYULA

1898-1971

Bibliográfia

BARÓSS LÁSZLO: H. Gy. költői munkássága - Magyar Dalok II. Gy. emlékkönyv. Bp. 1979. 25-31.

Írások

TANULMÁNYOK, CÍKKEK

BENNYI ZSOLT: Haraszti Gyula H. Gy. és a magyar irodalom világhírhatalmában. - Kései (1974-1976) 1977. 41. évf. 4p. 1987. 143-148.

ERŐSS LÁSZLO: H. Gy. - Szépirod. 1971. 137. sz. 123-131.

FRANKÓ ISTVÁN: Egy emlékező-énekesi irasatról. - Műv. 1971. 2. 326-332.

FRANKÓ ISTVÁN: H. Gy. - Szépirod. 1981. 113-124.

FRANKÓ ISTVÁN: Haraszti Gyula H. Gy. - Műv. 1971. 137-142.

FRANKÓ ISTVÁN: H. Gy. - Magyar Irod. 1966-1967. 1967. 17-41. - Magyar Irod. 1978. 229-240.

H. Gy. szerepe - Műv. 1971. 137. sz. 123. sz. 2.

H. Gy. - Műv. 1971. 137.

FRANKÓ ISTVÁN: H. Gy. egész életművének a köréje (1921-1971) 14. sz. Bp. 1972. 193.

FRANKÓ ISTVÁN: H. Gy. emlékkönyv. - Műv. 1966. 137. sz. 129-130. és 131. sz. Bp. 1966. 11. 1. 137-142. (Emlékkönyvek 21/6.)

FRANKÓ ISTVÁN: H. Gy. - Szépirod. 1971. 137. sz. 123-131.

HEGEDŰS ISTVÁN

1907-1976

Írások

TANULMÁNYOK, CÍKKEK

H. Gy. életműve - Műv. 1976. 137. sz. 123-131. (Emlékkönyvek 21/6.)

H. Gy. életműve - Műv. 1976. 137. sz. 123-131. (Emlékkönyvek 21/6.)

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

A Költészet-Történeti Magyar Akadémia - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. az IGA életművének emlékeztetője (1971) - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

H. Gy. - Műv. 1971. 137. sz. 123-131.

HARASZTI GYULA

1858–1921

Bibliográfia

KOZOCSA SÁNDOR: H. Gy. irodalmi munkássága. = Angyal Dávid: H. Gy. emlékezete. Bp. 1939. 25–31.

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

BEÓTHY ZSOLT: Elnöki beszéd H. Gy. és Sebők Zsigmond székfoglaló tagokhoz. = KisfTÉ ÚjF 1906–1907. 41. köt. Bp. 1907. 147–148.

ANGYAL DÁVID: H. Gy. = BpSz 1921. 188. köt. 121–124.

BORBÉLY ISTVÁN: Egy irodalomtörténetíró nemzedék. = Ptűz 1921. II. 526–532.

ECKHARDT SÁNDOR: H. Gy. = EPhK 1921. 122–124.

KERN AURÉL–DOMOKOS LÁSZLÓ: H. Gy. = MHel 1921. 951–952.

LACZKÓ GÉZA: H. Gy. = Nyug 1921. II. 1204–1205.

[SZINNYEI JÓZSEF]: -- r. t. beszéde H. Gy. I. t. ravatalánál 1921. július 17-én. = AkÉrt 1921. 289–290.

H. Gy. meghalt. = Mság 1921. júl. 16. 155. sz. 6.

H. Gy. = TörtSz 1921. 184.

BEÓTHY ZSOLT: H. Gy. rendes tag ravatalánál. = KisfTÉ ÚjF 1921–1922. 54. köt. Bp. 1922. 192.

ANGYAL DÁVID: H. Gy. emlékezete. = BpSz 1939. 255. köt. 129–150., és Ua. Bp. 1939. 31 I. (MTA Emlékbeszédek. 23/6.)

ZIMÁNDI ISTVÁN: H. Gy. = Z. I.: Péterfy Jenő és baráti köre. Bp. 1960. 51–55.

HEGEDŰS ISTVÁN

1848–1926

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Élet és Irodalom. = FL 1884. márc. 8. 58. sz. 378. [A hetilapról és szerkesztőjéről.]

RUPP KORNÉL: H. I. = R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 248–249.

-r.: H. I. = OrszV 1891. jan. 24. 4. sz. 62–63.

A Kisfaludy-Társaság legújabb tagjai. = OrszV 1893. ápr. 3. 213.

H. I.-t az I/A alosztályba rendes tagnak ajánlják Pecz Vilmos, Vári Rezső. = MTA Tagajánlások 1910-ben. Bp. 1910. 5–7.

FÖRSTER AURÉL: H. I. = EPhK 1926. 89.

[GULYÁS PÁL] G. P.: H. I. = It 1926. 117. [Életrajzi adatok, művei felsorolásával.]

KERÉNYI KÁROLY: H. I. emlékezete. = EPhK 1926. 267–278.

MORAVCSIK GYULA: H. I. = ProtSz 1926. 127–128.

HUSZTI JÓZSEF: H. I. r. tag emlékezete. Bp. 1932. 27 I. (MTA Emlékbeszédek. 21/12.)

GYALUI FARKAS: H. I. = Ptűz 1938. 343–345.

EGYES MŰVEKRŐL

Költemények (1881)

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. márc. 27. 70. sz. 367.

[ANGYAL DÁVID] A. D. = BpSz 1881. 28. KÖT. 311–314.

Egyetértés 1881. márc. 27. 85. sz. második Mell. 1.

A Hon(regg.) 1881. márc. 22. 80. sz. 1.

A költő leánya (1881)

MSz 1881. márc., 102–103.

HEGEDŰS LAJOS

1818–1860

Szövegek

LEVELEZÉS

Egressy és a kezdő drámaírók. = Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz (1838–1865). Bp. 1908. 48–55. [Többek között H. L. – Egressyhez. Kelt: Szabadka 1855. nov. 12.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

JÓKAI MÓR: Egy család drámája. = VU 1860. aug. 19–26. 34–35. sz. 407, 418., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 5. köt. Bp. 1968. 388–393. [H. L. és családja haláláról.]

H. L. meghalt. = Hölgyf 1860. júl. 21. 87. sz. 693–694.

r. e.: A sírkövek közt. – H. L. = MoNv 1867. nov. 2. 44. sz. 520.

EGYES MŰVEKRŐL

A hazatértek

(*Nemzeti Színház: 1851. máj. 24.*)

- [BULYOVSZKY GYULA] B... GYULA = MH 1851. máj. 29–30. 471–472. sz. 2123–2124, 2127.
 [BULYOVSZKY GYULA] B... GYULA = MH 1851. jún. 6. 478. sz. 2155. [Válasz Erdélyi Jánosnak a PN-ban E. P. aláírással megjelent bírálata.]
 [CSENGERY ANTAL] = PN 1851. máj. 26. 365. sz., és Cs. A. összegyűjtött munkái. 5. köt. Közgazdasági és közművelődési dolgozatok. Bp. 1884. 361–366.
 [ERDÉLYI JÁNOS] E. P. = PN 1851. jún. 2. 370. sz. 1.
 SÜKEI KÁROLY = PN 1851. máj. 31. 369. sz. 1.
 PN 1851. máj. 28. 367. sz. 3.
 PN 1854. jan. 25. 1163. sz.
 PN 1854. szept. 3. 1345. sz.

Bíbor és gyász

(*Nemzeti Színház: 1856. jan. 5.*)

- TÓTH LŐRINC = PN 1855. nov. 2. 1649. sz. 1. [A Tomory Anasztáz-díjat Jókai Mór megosztva kapta.]
 BH 1855. nov. 3. [Többek között H. L. drámájáról is.]
 [DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1856. 6. sz. 2.
 [GREGUSS ÁGOST] *** = Hölgyf 1856. jan. 8. 6. sz. 24., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Bp. 1872. 32–33.
 BH 1856. jan. 8–9. 6–7. sz.
 MS 1856. márc. 1. 51. sz.
 Növ 1857. júl. 12. 27. sz. 431.
 PLloyd 1858. 19. sz. 2.
 FL 1885. márc. 6. 54. sz. [Az 1885. márc. 5-i felújításról.]

Nagy Lajos és kora

(*Nemzeti Színház: 1856. szept. 22.*)

- [GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. szept. 26. 413. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 114–118.
 [JÓKAI MÓR] = VU 1856. szept. 28. 39. sz. 342., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 274–275.
 MS 1856. szept. 26. 223. sz.

Róma leánya

(*Nemzeti Színház: 1859. ápr. 12.*)

- [BULYOVSZKY GYULA] B. GYULA = BH 1859. ápr. 15. Hölgyf 1859. máj. 7. 54. sz. 457.

Növ 1859. ápr. 24. 17. sz. 271.

PN 1859. ápr. 14.

HEINRICH GUSZTÁV

1845–1922

Bibliográfia

PINTÉR JENŐ: H. G. emlékezete. Függelék. = KisFTÉ Újf 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 99–106.

Szövegek

LEVELEZÉS

- CSÁSZÁR ELEMÉR: Szabolcska Mihály levelesládájából. = ItK 1935. 278–296. [A 278. lapon H. G. két levele. Kelt: Bp. 1917. jún. 5., 11.]
 H. G. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 214, 239, 249, 321. [Kelt: Bp. 1913. okt. 3., 1915. márc. 3., 1916. máj. 26., 1920. jún. 16.]

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- [SCHÖPFLIN ALADÁR] -pf.: H. G. = VU 1903. szept. 13. 37. sz. 601–602.
 H. G. = ÚjJld 1903. jún. 21. 26. sz. 602–603.
 Grosse Woche der Ungarischen Akademie. = PLloyd 1915. máj. 5. 124. sz. 11. [H. G.-nak ítelték az akadémiai nagydíjat.]
 KACZÉR ILLÉS: H. G. = Figaró 1918. okt. 2. 3. sz. 10–13. [Beszélgetés H. G.-val.]
 SZOMAHÁZY ISTVÁN: Vörös akadémikusok. Beszélgetés H. G.-val. = Mo 1919. okt. 5. 119. sz. 4.
 Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke H. G. főtitkár lemondásáról. = Az Est 1920. nov. 19. 273. sz. 3.
 H. G. temetése. = 8ÓraiU 1922. nov. 10. 257. sz. 7.
 Die Leichenfeier Gusztav Heinrichs. = PLloyd(regg.) 1922. nov. 10. 256. sz. 4.
 [GULYÁS PÁL] G. P.: H. G. = It 1923. 67. [Életrajzi adatok.]
 VIKÁR BÉLA: H.-reminiscenciák. = MH 1928. dec. 30. 295. sz. 23–24.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- THEWREWK ÁRPÁD, [PONORI]: H. G. úrnak válaszul. Kritikai párbeszédekben. Bp. 1874. 68 l.
 H. bácsi műbírál. = FügMo 1909. márc. 21. 13.

- [CHOLNOKY VIKTOR] PAGANEL: Az Akadémiáról. = A Hét **1911.** 301–302. [H. G. bírálata.]
 H. G. = OKTK **1914/15.** ápr. 1. 8. sz. 359–360. [Méltatása 70. születésnapja alkalmából.]
 H. G. és a sajtó. = MF **1915.** II. 392–393.
 BLEYER JAKAB: H. G. = BpSz **1922.** 192. köt. 233–240.
 CSÁSZÁR ELEMÉR: H. G. = ÚjNemz **1922.** nov. 9. 255. sz. 5.
 DÉNES LAJOS–SCHÖPFLIN ALADÁR: Egy plágium-afférhez. = Nyug **1922.** II. 1487–1489.
 [FERENCZI ZOLTÁN] F. Z.: Necrolog. = MShakespeare-Tár **1922.** XII. 70–71.
 GYÖRGY LAJOS: H. G. = Ptüz **1922.** 633–635.
 GYULAI ÁGOST: H. G. = MÉ **1922.** nov. 15. 2. sz. 152–157.
 PETZ GEDEON: H. G. = EphK **1922.** 3–5., és AkÉrt **1922.** 281–282.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: H. G. = Nyug **1922.** II. 1362–1364., és Sch. A.: Írók, könyvek, emlékek. Bp. [1925.] 111–115.
 Gárdonyi és H. G. emléke a Kisfaludy-Társaságban. = PN **1922.** nov. 9. 255. sz.
 H. G. meghalt. = Szózat **1922.** nov. 8. 256. sz. 2. [Munkásságának méltatása.]
 CSÁSZÁR ELEMÉR: H. G. és a magyar irodalom. = EphK **1923.** 1–15.
 GRAGGER, ROBERT: Gustav Heinrich. = UngJb **1923.** 3. köt. 171–175.
 NÉGYESY LÁSZLÓ: H. G. ravatalánál. = KisfTÉ ÚjF **1922–1923.** 55. köt. Bp. **1923.** 137–138.
 PINTÉR JENŐ: H. G. emlékezete. = KisfTÉ ÚjF **1923–1924.** 56. köt. Bp. **1924.** 84–106.
 KEMÉNY ISTVÁN: Guszti bácsi. = ÚjJld **1947.** II. 475. [Tudományos és akadémiai főtítkári munkásságáról.]

HERMAN OTTÓ

1835–1914

Bibliográfiák

- Bibliographia. = Lambrecht Kálmán: H. O., az utolsó magyar polihisztor élete és kora. Bp. **1920.** 189–247.
 H. O. természettudós, polihisztor 1835. június 26-án született. = Ktáros **1960.** 4. sz. 277.

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- H. O.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. [Kiad.] *Gyulai Farkas*. Bp. [1903.] 54–56.

- BALOGH ISTVÁN: H. O. a Hortobágyon. = Alf **1955.** 5. sz. 69–72. [Részletközlés az 1893-as útja alkalmából készített naplófeljegyzéseiből.]
 SÁFRÁN GYÖRGYI: H. O. és Kossuth Lajos. H. O. hagyatéka az Akadémia kéziratárában. = MTud **1960.** 429–435. [Részleteket közöl H. O. 1875. febr. 20-án, Kossuth Lajoshoz írott leveléből, Herman Ottóné turini naplójából és H. O. 1893. nov. 9-i turini jelentéséből.]

LEVELEZÉS

- H. O. – Mikszáth Kálmánnak. = PN **1886.** okt. 15. 286., és M. K. összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 14–16. [Kelt: Bp. 1886. okt. 15.]
 H. O. tiszteletbeli tag levele. = Ethn **1909.** 256. [A Magyar Néprajzi Társaságnak. Kelt: Bp. 1909. márc. 22.]
 KNÖPFER LÁSZLÓ: Bartók Lajos levelesládájából. = ItK **1936.** 359–365. [Többek között H. O. levele. Kelt: Bp. 1880. jan. 18.]
 LUBY MARGIT: Egy ismeretlen H. O.-levél. = Ethn **1951.** 184. [Luby Gézához. Kelt: Bp. 1896. jún. 23.]
 BALOGH ISTVÁN: H. O. a Hortobágyon. = Alf **1955.** 5. sz. 69–72. [H. O. – Zoltai Lajoshoz. Kelt: 1909. márc. 23.]
 BALOGH ISTVÁN: H. O. levelei Zoltai Lajoshoz. = Ethn **1956.** 132–152. [1905–1914 között írott 30 levél.]
 PROHÁSZKA LAJOS: H. O. és a magyar nyelv. = MNyr **1956.** 32–37. [H. O. négy levele Simonyi Zsigmondhoz. Kelt: Bp. 1901. júl. 24., Feketehegyi fürdő 1901. aug. 6., Bp. 1903. márc. 15. és márc. 22.]
 BAKOS JÓZSEF: H. O. levele Szinyei Gerzsonhoz. = Egri Ped.Főisk.Évk. **1957.** 539., és B. J.: Miscellanea. H. O. levelek. Miskolc 1957. 1–2. [Kelt: Bp. 1884. júl. 1.]
 BAKOS JÓZSEF: H. O. levele Gárdonyi Gézához. = Egri Ped.Főisk.Évk. **1957.** 540., és B. J.: Miscellanea. H. O. levelek. Miskolc 1957. 1–2. [Kelt: Bp. 1898. ápr. 3.]
 BANNER JÁNOS: A magyar őskorkutatás történetéhez. = Herman Ottó Múz.Évk. Miskolc **1958.** 7–16. [H. O. hét levele Hampel Józsefhez 1903–1905 között.]
 HÖRÖMPÖLY MIKLÓS: H. O., a nagy természettudós. = BorsSz **1964.** 1. sz. 64–66. [H. O. két levele. Kelt: Bp. 1889. nov. 12. és Gleichenberg 1889. szept. 15.]
 SÁFRÁN GYÖRGYI: H. O., a politikus. = MTud **1964.** 587–595. [Többek között H. O. 1848–1906 között írott hat levele. Címzettek: nővére, Kossuth Lajos, egy ismeretlen, Kossuth Ferenc és Tóth Béla.]

- BANNER JÁNOS: Jósa András és H. O. levelezéséből. = Jósa Múz.Évk. 1963–64. Nyíregyháza 1965. 7–18. [1897–1907 közötti levélváltásuk.]
- KANYAR JÓZSEF: Néhány ismeretlen H. O. levélről. = Ethn 1965. 243–245., és BorsSz 1965. 2. sz. 63–66. [Öt levél Bertalan Alajoshoz. Kelt: Bp. 1895. jan. 31., júl. 9., szept. 1., szept. 5., 1896. márc. 20.]
- KOMÁROMY JÓZSEF: H. O. levelei a miskolci múzeumban. = Herman Ottó Múz.Évk. 1964–65. Miskolc 1965. 17–103. [114 levél az 1873–1921 közötti időből.]
- SÁFRÁN GYÖRGYI: „A bukki ősemberkutatás” H. O. levelezésében. = BorsSz 1965. 1. sz. 59–66. [H. O. – a földművelésügyi miniszterhez. Kelt: 1908. febr. 8.]
- STOLLMANN ANDRÁS: H. O. négy levele Kocyan Antalhoz. = Herman Ottó Múz.Évk. 1969. Miskolc 1969. 23–26. [Kelt: 1898. júl. 29., aug. 13., okt. 28.; 1899. aug. 6.]
- H. O. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 187. [Kelt: 1882. márc. 30.]
- A politikus H. O. = BH 1914. dec. 29. 330. sz. 1.
- KARDOS ALBERT: H. O. és Debrecen. 1836–1914. = DebrProtLap 1915. jan. 16. 3. sz. 34–35.
- VASS BÉLA: Visszaemlékezés H. O.-ra. I-II. = Újság (Kolozsvar) 1915. febr. 13–14. 43–44. sz.
- BALOGH ISTVÁN: H. O. a Hortobágyon. = Alf 1955. 5. sz. 69–72. [H. O. néprajzi kutatóútjairól.]
- BENKŐ GYULA: Híradás Ecség-pusztáról. = Jászkunság 1955. febr., 1. sz. 23–27. [H. O.-val kapcsolatos adalékok.]
- CSABA JÓZSEF: H. O. községi kapcsolatai. = VasiSz 1958. 122–123. [Életrajzi adalékok H. O. ifjúkorából.]
- H. SZABÓ BÉLA: H. O. – Miskolc képviselője. Megemlékezés halála 45. évfordulóján. = BorsSz 1959. 6. sz. 31–32.
- SZOBOSZLAY BÉLA: Egy elfelejtett iskola nagyhírfű tanulói. = BorsSz 1959. 5. sz. 36–39. [A miskolci ev. algimnázium egykori diákjai között H. O.-ról is.]
- VÁSÁRHELYI ISTVÁN: Találkozásom H. O.-val. = BorsSz 1959. 6. sz. 106–107.
- MEGAY GÉZA: H. O. relikviák a miskolci múzeumban. = BorsSz 1960. 3. sz. 186–193.
- SÁFRÁN GYÖRGYI: Hámori emlékek. = ÉI 1960. júl. 22. 30. sz. [H. O. hámori otthonáról. Beszélgetés Vásárhelyi Istvánnal, H. O. egykori tanítványával.]
- CSABA JÓZSEF: H. O. Vas megyében. = VasiSz 1964. 556–562.
- KEVE ANDRÁS: H. O. a Dunántúlon. = VasiSz 1964. 552–555.
- NAGY TIBOR: H. O., a tudományos ismeretterjesztés mestere. = BorsSz 1964. 2. sz. 82–86.
- SÁFRÁN GYÖRGYI: H. O., a politikus. = MTud 1964. 587–595.
- KLUGER LÁSZLÓNÉ: H. O. = K. Lné: Irodalmi emlékek helyek Borsodban. Miskolc 1969. 36–41. [H. O. Lillafüreden (Hámorban).]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- LAMBRECHT KÁLMÁN: H. O., az utolsó magyar polihisztor élete és kora. Bp. 1920. VII, 257 l.
- Ism.: *Munkácsi Bernát*, MNyr 1920. 118–120.
- LAMBRECHT KÁLMÁN: H. O. élete. Bp. 1934. 264 l. (Könyvbarátok kiskönyve.)
- Ism.: G. G., PannonhSz 1934. 328.
- SZÉKELY SÁNDOR: H. O. Bp. 1955. 139 l.
- VARGA DOMOKOS: H. O. Bp. 1967. 290 l.
- Ism.: *Varga Domokos*, Könyvvilág 1967. 11. sz. 4. [Az író nyilatkozata könyvéről.] – *Kósa László*, Ethn 1969. 599–600.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- H. O. nyilatkozik. = Kelet 1872. júl. 4. 151. sz. 623.
- H. O. = Kelet 1877. dec. 21. 292. sz. 1219. [Megváltik múzeumi állásától.]
- KAKTUSZ: H. O. régi fészke. = BH 1885. okt. 16. 284. sz. 1–2.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] CURTIUS: H. O. és a vasúti bakterok. = PH 1887. szept. 20. 258. sz. 2–4., és M. K. összes művei. 75. köt. Cikk és károlatok. 25. köt. Bp. 1981. 38–41. [H. O. képviselőválasztási bukásáról.]
- ALEXANDER BERNÁT: H. O. = BH 1912. márc. 29. 76. sz. [„A magyarok nagy ősfoglalkozása” c. művét jutalmazta a Lipótvárosi Kaszinó.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- FRECSKAY JÁNOS: Egy tudós, aki szépíró. = MNyr 1887. 211–217. [H. O. nyelvének magyarságáról „A magyar halászat könyve” megjelenésével kapcsolatban.]
- [GYULAI PÁL] -i: A Nyelvőr és szépirodalmunk. = BpSz 1887. 51. köt. 476–480., és Gy. P.: Bírálatok 1861–1903. Bp. 1911. 314–320. [Vita Frecskay János cikkével.]
- [GYULAI PÁL] -i: Válasz H. O. úrnak. = BpSz 1887. 52. köt. 318–320., és Gy. P.: Bírálatok 1861–1903. Bp. 1911. 321–323. [Válasz H. O. cikkére „A magyar halászat könyve” körül kibörtant polémia lezárása.]

- H. O.: Szakirodalom – szépirodalom. = BpSz 1887. 52. köt. 316–318. [Válasz Gyulai Pál bírálatára.]
- H. O. = VU 1887. ápr. 10. 15. sz. 241–243.
- H. O. meghalt. = BH 1914. dec. 28. 329. sz. 5. [Munkásságának méltatása.]
- H. O. halála. = Ethn 1914. 347–349. [Szalay Imre búcsúbeszédének közlésével.]
- [KÁRPÁTI AURÉL] CARPACCIO: H. O. = A Hét 1915. jan. 3. 1. sz. 8–9.
- LAMBRECHT KÁLMÁN: H. O. = Nyug 1915. I. 244–246.
- MÉHELY LAJOS: H. O. = BpSz 1915. 161. köt. 208–216.
- SZILY KÁLMÁN: H. O. = MNy 1915. I. sz. 29–30.
- H. O.-ról. = VU 1915. jan. 3. 1. sz. 12.
- GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: Régi újságírók. = Mo 1916. júl. 17. 197. sz. 7–8. [A SzegN munkatársai között H. O.-ról is.]
- LAMBRECHT KÁLMÁN: H. O., az ethnographus. = Ethn 1916. 16–36.
- DÉNES SZILÁRD: H. O. stílusa. = MNyr 1930. 102–108.
- BEKE ÖDÖN: Néhány szavunk történetéhez. = MNyr 1934. 44–48. [H. O. egyes kifejezéseinek magyarázata.]
- BALASSA JÓZSEF: H. O. emléke. = MNyr 1935. 109.
- BERETZK PÉTER: H. O. Bp. 1954. 22 l.
- CSERMÁK GÉZA: A néprajztudós H. O. = Ethn 1955. 487–497.
- PROHÁSZKA JÁNOS: H. O. és a magyar nyelv. = MNyr 1956. 32–37.
- VIKTOR JÁNOS: Utószó. = H. O.: Természeti képek. Válogatott írások. Bp. 1959. 365–370.
- ÁROKSZÁLLÁSY ZOLTÁN: H. O. emlékezete. = BorsSz 1960. 3. sz. 177–179.
- JUHÁSZ LAJOS: H. O. = Népújság 1960. jún. 26. 150. sz.
- LÁNYI GYÖRGY: H. O. emlékezete a Magyar Tudományos Akadémián. = MTud 1960. 420–421. (m. e.): Ma 125 éve született az ember, aki maga volt a „TIT”. = MNemzet 1960. jún. 26. 151. sz.
- ORTUTAY GYULA: H. O. = O. Gy.: Írók, népek, századok. Bp. 1960. 239–247., és O. Gy.: Halhatatlan népköltészet. Bp. 1966. 113–122.
- (r. f. k.): Az utolsó nagy polihisztor. H. O. emléklés az Akadémián. = MNemzet 1960. máj. 7. 108. sz.
- H. SZABÓ BÉLA: H. O., a haladó eszmék harcosa. = BorsSz 1960. 3. sz. 179–181.
- H. SZABÓ BÉLA: „Összes kincse egy író toll, s midőn ezzel sovány kenyeret keres magának, gazdag ajándékot nyújt nemeztének.” = Északmagyarország 1960. jan. 1. l. sz.
- H. SZABÓ BÉLA: „Övé a gondolkodó én szabadsága és a meggyőződés nyílt hirdetése.” = Északmagyarország 1960. jún. 26. 150. sz.
- SZOBOSZLAY BÉLA: H. O. = Közn 1960. 9. sz. 285.
- H. SZABÓ BÉLA: H. O., az ismeretterjesztő. = BorsSz 1961. 2. sz. 157–160.
- ALLODIATORIS IRMA: H. O. = Élővilág 1964. 3. sz. 53–58.
- HÖRÖMPÖLY MIKLÓS: H. O., a nagy természettudós. = BorsSz 1964. 1. sz. 64–66.
- ORTUTAY GYULA: Otto Herman. = NHQu 1964. 15. sz. 130–134.
- H. SZABÓ BÉLA: „Nem ismerek érdemet, csak kötelességet...” Megemlékezés H. O.-ról, halálának félévszázados évfordulóján. = BorsSz 1964. 6. sz. 53–71.
- XÁNTUS JÁNOS: H. O. emlékezete. = Kor 1964. 1430–1433.
- BOROS ÁDÁM: H. O. nyomában. = BorsSz 1965. 1. sz. 56–59.
- H. O. = IU 1965. szept. 1–15. 16. sz. 12.
- HUSZTY SÁNDOR: A Természettudományi Füzetek első kötete és H. O. = Herman Ottó Múz.Évk. 1969. Miskolc 1969. 7–24.

HEVESI JÓZSEF

1857–1929

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- RUPP KORNÉL: H. J. = R.K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 233–234.
- FELEKI SÁNDOR: Zsidó magyar írók és tudósok. XXIV. H. J. = Egyenl 1891. máj. 22. 21. sz. Mell. 2–4.
- H. J. = A Hét 1910. 247. [Megemlékezés jubileuma alkalmából.]
- [GULYÁS PÁL] G. P.: H. J. = It 1929. 143. [Életrajzi adatok, művei felsorolásával.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Apró történetek 6
Az ár ellen 7
A gordiusi csomó és egyéb elbeszélések 9
A hajnali harangszó 11
Hamis gyémántok 4
A harmadik 2
A Hesperidák kertje 18
Ibolyák 1
A lidérc 3
A mami 15

Márkus-téri galambok 14
 A milói Vénusz 16
 Nászúton és egyéb elbeszélések 8
 Négy évszak 10
 Ősz és tavasz 5
 Piros narancsok 12
 A szerelem óvodája 13
 Válogatott művei 1–10. 17
 Vér 19

1 *Ibolyák* (1879)

Ko 1879. I. 574–575.

2 *A harmadik*

(*Nemzeti Színház: 1885. febr. 20.*)

Társszerző: *Hetényi Béla*

BERÉNYI PÁL = Harmonia 1885. márc. 1. 9. sz. 4–5.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1885. febr. 22. 52. sz. 1.
 TÁBORI RÓBERT = PH 1885. febr. 21. 51. sz. 1–2.
 PN(regg.) 1885. febr. 21. 51. sz. 1.

3 *A lidérc*

(*Budai Színkör: 1885. szept. 6.*)

Társszerző: *Hetényi Béla*

[LÉVAY SÁNDOR] L-y S-r = PH 1885. szept. 8. 246. sz. 11.

4 *Hamis gyémántok* (1886)

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1886. dec. 10. 341. sz. 1.
 RUDNYAI KÁLMÁN = FL 1886. nov. 12. 313. sz. 2283–2285.
 VU 1886. nov. 7. 45. sz. 727.

5 *Ősz és tavasz*

(*Nemzeti Színház: 1886. márc. 3.*)

Társszerző: *Hetényi Béla*

[TÁBORI RÓBERT] C-s = PH 1886. márc. 4. 63. sz. 3.

6 *Apró történetek* (1890)

DENGI JÁNOS = FL 1890. márc. 6. 64. sz. 467.
 SZANA TAMÁS = PN 1890. febr. 16. 46. sz. 1–2.
 FL 1890. febr. 6. 36. sz.

7 *Az ár ellen* (1892)

FELEKI, SÁNDOR = Egyenl 1893. máj. 5. 18. sz. 5–6.
 -i-r = KépCsalL 1893. máj. 7. 19. sz. 300.

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1893. ápr. 27. 115. sz. 1.
 SILBERSTEIN, A[DOLF] = PLloyd 1893. máj. 2. 104. sz.
 FL 1893. máj. 5. 123. sz. 1055.
 OrszV 1893. ápr. 23. 275.

8 *Nászúton és egyéb elbeszélések* (1892)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1892. máj. 19. 139. sz. 1.
 FL 1892. febr. 19. 50. sz. 351.

9 *A gordiusi csomó és egyéb elbeszélések* (1895)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1895. szept. 18. 257. sz. 1.
 SAS EDE = FL 1895. máj. 24. 141. sz. 1646.
 KépCsalL 1895. máj. 12. 20. sz. 320.

10 *Négy évszak*

(*Nemzeti Színház: 1897. febr. 12.*)

Társszerző: *Hetényi Béla*

CSÍPÓS = KépCsalL 1897. febr. 21. 8. sz. 127.
 [HEVESI SÁNDOR] HOFFMANN SÁNDOR = MSZ 1897.
 febr. 21. 8. sz. 93–94.
 [IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1897. febr. 14. 7. sz. 111.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1897. febr. 13. 44. sz. 1–2.
 [ÚJVÁRI BÉLA] u. b. = PolHsz 1897. 7. sz. 13–14.
 *** = PolHsz 1897. febr. 14. 7. sz. 13.

11 *Hajnali harangszó*

(*Népszínház: 1899. febr. 4.*)

Társszerző: *Karczag Vilmos*

MYOSOTIS = Nemzet 1899. febr. 5. 36. sz. 1.
 -s. = MKr 1899. febr. 15. 10. sz. 149.
 -x. = PLloyd 1899. febr. 5. 33. sz.

12 *Piros narancsok* (1899)

HEVESI SÁNDOR = MSzal 1900. jan., 839–840.
 i-r. = OrszV 1900. jan. 7. 2. sz. 33.
 LÁZÁR BÉLA = MNemzet 1900. jan. 28. 27. sz. 18–19.
 Újld 1900. máj. 13. 20. sz. 456.

13 *A szerelem óvodája*

(*Magyar Színház: 1900. jún. 7.*)

Társszerző: *Faragó Jenő*

[RUTIKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1900.
 jún. 8. 134. sz.

14 Márkus-téri galambok (1903)

OrszV 1902. dec. 14. 50. sz. 1024.

15 A mamí*(Nemzeti Színház: 1904. máj. 5.)*

[MAKSZIÁNYI DEZSŐ] m. d. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 2–5.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLLoyd 1904. máj. 6. 110. sz.

Mság 1904. máj. 7. 135. sz. 6.

Újld 1904. máj. 15. 20. sz. 491.

16 Milói Vénusz (1909)

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLLoyd 1909. márc. 7. 56. sz.

17 Válogatott művei 1–10. (1911)

-h. = PLLoyd 1911. júl. 23. 173. sz.

18 A Hesperidák kertje [1915]

A Hét 1915. 739–740.

V 1916. 9. sz. 24.

19 Vér (1915)

A Hét 1915. 483.

OrszV 1915. szept. 5. 36. sz. 478.

HORVÁTH CYRILL

1804–1884

Szövegek**KIADÁSOK**H. C. szépirodalmi munkái. 1–2. köt. Kiad. *Horváth Döme*. Bev. *Kováts Antal*. Kecskemét 1899. 318, 336 l.**Irodalom****TANULMÁNYOK, CIKKEK**

-cz.: H. C. = Újabbkori Ismeretek Tára. 4. köt. Pest 1852. 388.

-m.: H. C. = VU 1866. dec. 23. 51. sz. 617–618.

H. C. = HazKülf 1866. febr. 4. 5. sz. 65–67.

HORVÁTH DÖME: Emlékezzünk régiekről. = Kecskeméti Lapok 1872. okt. 20–27. 42–43. sz.

H. C. = MoNv 1875. nov. 28. 48. sz. 609–610.

BEERVALDSZKY JÁNOS: Non omnis moriar... = MÁllam 1884. nov. 14. 314. sz.

BUDAY JÓZSEF: H. C. = PN(estí) 1884. nov. 5. 305. sz. 1–2.

HOITSY PÁL: H. C. és a magyar philosophia. = Egyetértés 1884. nov. 7. 307. sz. 1.

MEDVE CZKY FRIGYES: H. C. nyolcvanadik születésnapjára. = Nemzet 1884. okt. 23. 293. sz.

PORZSOLT KÁLMÁN: H. C. = Nemzet 1884. nov. 5. 305. sz.

H. C. = BH 1884. nov. 6. 306. sz. 2., nov. 7. 307. sz. 1., nov. 8. 308. sz. Mell. 1., Egyetértés 1884. nov.

6. 306. sz. 4–5., MÁllam 1884. okt. 17. 287. sz., nov. 7. 307. sz., nov. 9. 309. sz., OrszV 1884. nov.

8. 45. sz. 726. [Nekrológok.]

PAUER IMRE: Emlékbeszéd H. C. ... felett. Bp. 1885. 23 l. (MTA Emlékbeszédek 3/6.)

H. C. = Athenaeum Nagy Képes Naptára 1886. Bp. [1885.] 64–67.

VÁRFALVI KÁROLY: H. C. mint költő. I–III. = Figy 1886. 20. köt. 321–343., 21. köt. 49–59, 79–101. – Ua. Bp. 1886. 58 l.

BOROS GÁBOR: H. C. = B. G. : Színművek könyve. Deés 1898. 80–81.

KOVÁTS ANTAL: Bev. = H. C. szépirodalmi munkái. 1. köt. Kecskemét 1899. [L. n.]

NEMES IMRE: Dr. H. C. születésének századik évfordulóján. = MÁllam 1904. okt. 16. 236. sz. 1–2.

PERÉNYI JÓZSEF: H. C. drámái. = Veszprémi kegyesrendi gimn.Ért. 1909/10. 3–58. – Ua. Veszprém 1910. 58 l.

Ism.: *Alszegehy Zsolt*, EphK 1911. 431–432.BIRÓ IMRE: H. C. = Magyar piaristák a XIX. és XX. században. Kiad. *Balanyi György*. Bp. 1942. 83–95. – Klny.: Bp. 1943. 18 l.**EGYES MŰVEKRŐL****Tyrus (1834)**

LUKINICH IMRE = Kalazantinum 1899. 5–6. sz. 57–58, 69–71.

Kuthen kun király (1838)

BENDE = Lombok 1838. 108–116.

Vetélytársak (1850)

[GYULAI PÁL] = PRöpivek 1850. nov. 10. 6. sz. 186–188., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 7–13. [Többek között H. C. szomorújátékáról is.]

HORVÁTH CYRILL

1865–1941

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- RIEDL FRIGYES: H. C.-t ... az I/B. alosztályba levelező tagnak ajánlja --. = MTA Tagajánlások 1911-ben. Bp. 1911. 16–17. [H. C. műveinek felsorolásával.]
- ANGYAL DÁVID: Jelentés a Greguss-jutalomról. Első műkritikai évkör (1906–1911). = BpSz 1913. 153. köt. 120–122., és KisfTÉ Újf 1912–1913. 47. köt. Bp. 1913. 190–224. [H. C. és Katona Lajos irodalmi munkásságáról.]
- [NÉMETHY GÉZA]: -- osztályelnök üdvözlő beszédei az I. osztályban tartott székfoglalók alkalmából. IV. H. C. r. taghoz 1926. április 12. = AkÉrt 1926. 197. [H. C. munkásságának rövid méltatása.]
- [GULYÁS PÁL] G. P.: H. C. = It 1941. 195–196. [Életrajzi adatok, művei felsorolásával.]
- [KÉKY LAJOS]: -- r. t. búcsúztató beszéde H. C. r. t. ravatala mellett, 1941. július 23-án. = AkÉrt 1941. 360–362.
- H. C. = It 1941. 137–138., ItK 1941. 217–220., PH 1941. júl. 23. 166. sz. 6. [Nekrológok.]
- PÉCH ZOLTÁN: H. C. = Vörösmarty gimn.Évk. Bp. 1941. 4–5.

IMRE SÁNDOR

1820–1900

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- [SZÁSZ KÁROLY] -á-r-: I. S. = VU 1874. febr. 8. 6. sz. 81–82.
- FERENCZY ZOLTÁN: I. S. = ÉI (Kolozsvár) 1885. 1–7.
- JAKAB ÖDÖN: I. S. = NIsk 1900. dec. 29. 52. sz. 1.

GULYÁS ISTVÁN: I. S. emlékezete. Debrecen 1901. 34 l.

IMRE LAJOS: Adalékok I. S. életrajzához. = KisfTÉ Újf 1900–1901. 35. köt. Bp. 1902. 177–183.

KARÁCSONY SÁNDOR: I. S. = ProtSz 1928. 9. sz. 636–640.

Pintér Jenő első előadása a szegedi egyetemen az első irodalomtörténet tanárról: I. S.-ről. = Délmo 1935. okt. 12. 228. sz. 4.

PINTÉR JENŐ: I. S., a magyar nyelvudomány és irodalomtörténet első tanára a kolozsvári egyetemen. = It 1936. 1–9.

SIPKA SÁNDOR: I. S. politikai, irodalmi és kritikai elveiről. = Bethlen Gábor áll.gimn.Évk. Hódmezővásárhely 1962. 5–16.

SIPKA SÁNDOR: Adalékok I. S. nyelvudományi munkásságához. = Néprajz és Nyelvudomány 1963. 45–53. – Klny.: Ny.Dolg. 38.

EGYES MŰVEKRŐL

Irodalmi tanulmányok 1–2. (1897)

- [PÉTERFY JENŐ] -n- = BpSz 1897. 92. köt. 322–325., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 552–559.
- ZLINSZKY ALADÁR = MKr 1897. okt. 15. 2. sz. 22–23.
- MSz 1897. ápr. 25. 17. sz. 194–196.
- Nemzet 1897. ápr. 8. 98. sz. 3.

INCZÉDI LÁSZLÓ

1855–1902

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

MÁTRAINÉ MATTHIAS VARGA RÓZA: I. L. élete és költészete. Szarvas 1912. 29 l.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- CHOLNOKY VIKTOR: I. L. = MGén 1902. aug. 17. 34. sz. 547–548.
- [DURA MÁTÉ] -a-é.: I. L. = KépCsalL 1902. aug. 24. 34. sz. 536.
- KÁLLAI EMIL: Emlékezés I. L.-ről. = SzegN 1902. aug. 14. 193. sz. 4.
- [PETERDI ANDOR] P. A.: Nagy halottak. II. I. L. = Múzsza 1902. szept. 1. 1. sz. 10–11.

[SEBŐK ZSIGMOND] K-e: I. L. = ÚjId 1902. aug. 17. 34. sz. 167.

MSzal 1902. szept., 644–649., OrszV 1902. aug. 17. 33. sz. 662. [Nekrológok.]

[KÁRPÁTI AURÉL] CARPACCIO: I. L. emléktáblájára. = A Hét 1912. 391., és K. A.: A búsképtű lovag. Irodalmi noteszlevelek. 1911–1919. Bp. 1920. 123–125.

NEMES BÉLA: I. L. versei. = Szarvasi ág.hitv.ev.főgimn.Ért. 1911/12. 3–14.

KORODA PÁL: I. L. = Mo 1915. dec. 25. 358. sz. 18–19.

KRÚDY GYULA: I. L. = V 1922. okt. 13. 233. sz. 2–3., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 437–442.

Emlékezés még egy elfelejtett magyar költőre. = Mság 1922. dec. 8. 280. sz. 6.

EGYES MŰVEKRŐL

Kocsis és a királyleány (1883)

[GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1883. 35. köt. 472–476., és Gy. P.: Bírálótok. 1861–1903. Bp. 1911. 234–240. [A „Jó könyvek a magyar nép számára” c. sorozat 9–15. kötete kapcsán I. L. művéről is.]

Verseik (1892)

b. d. = Élet 1892. 594–595.

[GONDA DEZSŐ] -dade = MGén 1892. szept. 11. 174. il = A Hét 1892. aug. 14. 33. sz. 531–532.

LÉVAY MIHÁLY = OrszV 1892. szept. 10. 37. sz. 599.

[SZANA TAMÁS] (Sz.) = FL 1892. aug. 30. 239. sz. 1767–1769.

MSzal 1892. 18. köt. 77–78.

IPOLYI ARNOLD

1823–1886

Bibliográfia

BUNYITAY VINCE: I. A. irodalmi munkássága 1845–1886. = I. A. kisebb munkái. 5. köt. Bp. 1888. 539–572.

Szövegek

KIADÁSOK

I. A. kisebb munkái. 1–5. köt. [A 3–5. köt. kiad. *Bunyitay Vince.*] Bp. 1873–1888.

1. Magyar műtörténelmi tanulmányai. 1873. 576 l.

2. Beszédei 1854–1872. 1873. 387 l.

3. Magyar történelmi s egyháztörténelmi tanulmányok. 1887. 514 l.

4. Műtörténelmi tanulmányok. 1887. 566 l.

5. Beszédek és I. A. irodalmi munkássága 1845–1886. I. A. munkálatainak repertóriumával. 1888. 575 l.

I. A. népmesegyűjteménye. Kiad. *Kálmány Lajos*. Bev. *Sebestyén Gyula*. Bp. 1914. XXXII, 532 l. (M. népköltési gyűjtemény 13.)

LEVELEZÉS

Az országnak adott ajándék. = A Hon(esti) 1872. márc. 30. 75. sz. 1. [I. A. – a miniszterhez. Kelt: Pest 1872. márc. 12.]

Levelek és adatok. (A Szondi-emlék történetére – vagy Drégel s körére vonatkozólag.) = Szondi-Alb. Drégeli emléklapok. Esztergom 1885. 66–70. [Kelt: Eger 1869. febr. 1.]

CSANÁDI SÁMUEL: I. A. leveleiből Kazinczy Gáborhoz. = Nemzet 1886. júl. 11. 190. sz. 5–6. [1852–1863 között.]

PAJOR ISTVÁN: Pro memoria. (I. A. leveleinek a M. Történelmi Társulat szept. 3-iki ülésén történt bemutatása alkalmából.) = Száz 1891. 590–598. [I. A. – Pajor Istvánhoz. Kelt: Zohor 1851. jún. 29.; 1854. okt. 5.]

RÉVÉSZ KÁLMÁN: I. Magyar mythológiájáról. = ItK 1892. 471–484. [I. A. – Révész Imréhez. 8 levél 1854. márc. 30-a és 1856. nov. 6-a között.]

[I. A. – Madách Imréhez.] = Palágyi Menyhért: Madách Imre élete és költészete. Bp. 1900. Függelék: 429–430., és Madách Imre összes levelei. 2. köt. Bp. 1942. 60–62., Madách Imre összes művei. 2. köt. Bp. 1942. 1056–1057. [Kelt: Zohor 1858. máj. 4.]

I. A. levele Lisznyay Kálmánhoz. = VU 1906. okt. 21. 42. sz. 678. [Kelt: Zohor 1857. febr. 27.]

REXA DEZSŐ: I. A. levelei öccséhez és Szontagh Dánielhez. = AkÉrt 1915. 26. köt. 223–248. [Nyolc levél 1857–1859 közötti időből.]

HELLEBRANT ÁRPÁD: I. A. levelei Toldy Ferenchez. = ItK 1926. 76–87. [Tizennyolc levél az 1864–1874 közötti időből.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

PÓR ANTAL: I. A. váradi püspök élete és munkái vázlatja. Pozsony–Bp. 1886. 134 l.

ABAFI LAJOS: I. J. levele Kazinczy Gáborhoz. = Figy
1886. 236–237. [Kelt: Pest 1855. jún. 2.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- SEVERUS: Irodalmi ABC. I. J. = Hond 1847. II. 131.
SZILÁGYI SÁNDOR: I. = Sz. S.: A magyar forradalom
férfiai. 1848–49-ből. Pest 1850. 326.
-m.: I. J. = Újabbkori ismeretek tára. 4. köt. Pest 1852.
488–489.
I. J. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudom-
mányok és művészet köréből. 6. köt. Pest 1858. 194.
[BALLAGI MÓR] SZERKESZTŐ: I. J. = ProtEgyhskLap
1859. febr. 26. 9. sz. 228–229.
JÓKAI MÓR: Ismét gyász. = VU 1859. febr. 27. 9. sz.
103., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 5.
köt. Bp. 1968. 230–231.
-y. -y.-: [I. J. haláláról.] = Dcs 1859. márc. 1. 9. sz.
209–210.
I. J. = GyöriKözl 1859. febr. 27. 17. sz. 2., Hölgyf
1859. febr. 24. 23. sz. 190., MS 1859. febr. 22. 23.
sz. 89., Napk 1859. 9. sz. 143., VU 1859. ápr. 3.
14. sz. 157–158. [Nekrológok.]
KERTBENY, KARL: Maurus Jókay und überhaupt „Der
Roman in Ungarn“. = K.,K.: Ungarns Männer der
Zeit. Leipzig 1862. 157–218. [Többek között I. J.-ről.]
JÓKAI MÓR: Az én kortársaim. = KisfTÉ Újf 1871–
1872. 7. köt. Pest 1872. 239–280. [Többek között I.
J.-ről.]
[TAMÁS ERNŐ] (te.): Száz éve született. I. J. = PN
1922. júl. 9. 153. sz. 6.
[LUKÁCSY SÁNDOR] -á-: I. J. = Ktáros 1957. 447–448.
Kiadói viszonyok és írói honoráriumok száz évvel
ezelőtt. = Ktáros 1959. 856–857. [Jókai Mór és I. J.
kiadói szerződéseiről.]
LUKÁCSY SÁNDOR: Pest–Párizs–Pozsony. Egy élet
tájai. = UI 1969. 3. sz. 69–75. [Egy 1965-ben írott,
de töredékben maradt I.-életrajz részlete.]
KOVÁCS MAGDA: I. J. úti jegyzetei. = Eszmei és
irodalmi találkozások. Tanulmányok a magyar-
francia irodalmi kapcsolatok történetéből. Bp.
1970. 109–121. [Az Athn 1842–43. évf.-ban folyta-
tásokban megjelent úti jegyzeteiről.]

EGYES MŰVEKRŐL

Béla 1–2. (1853)

[SALAMON FERENC] S. F. = BH 1854. febr. 2. 335. sz.
1858., és S. F.: Irodalmi tanulmányok. 2. köt. Bp.
1889. 103–113.

-s. = PN 1854. jan. 11. 1151. sz. 2.

Beecher-Stowe: Tamás bátya kunyhója
(Műfordítás) (1853)

PN 1853. jan. 29–30. 867–868. sz.

IVÁNYI ÖDÖN

1854–1893

Bibliográfia

REJTŐ ISTVÁN: Függelék. = R. I.: I. Ö. Bp. 1955. 125–
134.

Szövegek

KIADÁSOK

- I. Ö.: A püspök atyafisága. Bev. Mikszáth Kálmán. 1–
2. köt. Bp. 1905. VIII, 235; 269 l.
I. Ö.: A püspök atyafisága. Bev. Czibor János. Bp.
1952. XXXI, 303 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- I. Ö. legelső tárcája. = Nagyvárad 1893. okt. 28. 249.
sz. 1–3. [I. Ö. „Vihar alatt” címmel, a Szatmár-
megyei Közlöny 1877. évf.-ban folytatásokban
megjelent novellájának befejező része.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- LÁZAR BÉLA: I. Ö. Emlékbeszéd. Bp. 1894. 50 l.
REJTŐ ISTVÁN: I. Ö. Bp. 1955. 134 l. (It.Tan. 4.)
Ism.: [Rónay György] (*), Vig 1956. 161–165. –
Németh G. Béla, It 1957. 96–102. – Weber Antal,
MTA. I. OK XII. 1958. 478–483.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- JÁSZAI MARI: Egy jó barátomról. (Emlékezés I. Ö.-
ről.) = Nagyvárad 1893. dec. 24. 296. sz. 6.
MURAI KÁROLY: A halottunkról. = Nagyvárad 1893.
nov. 1. 252. sz. 1–2.
SZATHMÁRI MÓR: Emlékezés I. Ö.-ről. = Nagyvárad
1893. okt. 22. 244. sz. 3–4.
I. Ö. betegsége. = Nagyvárad 1893. okt. 19. 241. sz. 1–2.
SAS EDE: I. Ö. = Nagyvárad 1894. okt. 19. 248. sz. 1–
2. [Közös újságíróélményeikre emlékezik.]

MURAI KÁROLY: I. Ö. = Aradi Közlöny 1895. jan. 27. 23. sz. 2–3. [Személyes hangú visszaemlékezés barátságukra.]
 NAGY ANDOR: I. Ö. életéhez. Marika kisasszony szerelme. = Szab 1909. ápr. 11. 86. sz. 1–4.
 [KÁBOS EDE] K. E.: I. Ö. életrajza. = Az Érdekes Újság Dekameronja. 9. köt. Bp. [1916.] 139–144., és Száz magyarok könyvei. 9. köt. Bp. [1928.] 139–144.
 ADORJÁN ÁRMIN: Emlékezés régi időkről. = A „Nagyvárad” hatvanéves jubileumi albuma. Nagyvárad 1930. 34–36.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

-il: I. Ö. = A Hét 1893. okt. 22. 43. sz. 270.
 (K. B.): I. Ö. = Debrecen 1893. okt. 21. 206. sz. 1–2.
 LÁZÁR BÉLA: I. Ö. = Nemzet 1893. dec. 10. 341. sz. 9., és Otthon 1893. 291–293., Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 1956. 247–251.
 RÁDL ÖDÖN: Búcsúztató I. Ö. sírja fölött. = Nagyvárad 1893. okt. 22. 1.
 [SZOMAHÁZY ISTVÁN] Sz. I.: I. Ö.-ről. = PN 1893. okt. 20. 295. sz. 1., és Nagyvárad 1893. okt. 21. 243. sz. 1–2.
 THEWREWK ISTVÁN: I. Ö. = Szab (Nagyvárad) 1893. okt. 20. 241. sz. 1.
 [VÁRADI ANTAL] V. A.: I. Ö. = OrszV 1893. okt. 29. 44. sz. 702.
 I. Ö. meghalt. = BH 1893. okt. 20. 290. sz. 7–8., Egyetértés 1893. okt. 20. 290. sz. 4–5., FL 1893. okt. 20. 290. sz. 2378., MSzal 1893. 20. köt. 285–286., Nagyvárad 1893. okt. 19. Külön kiadás., PH 1893. okt. 20. 290. sz. 5., SzegN 1893. okt. 20. 251. sz. 1–3., okt. 21. 252. sz. 2., VU 1893. okt. 22. 43. sz. 729–730. [Nekrológok.]
 Egy halott könyveiről. = SzegN 1893. okt. 22. 258. sz. 1–2. [I. Ö. munkásságának méltatása.]
 I. sírjánál. = FL 1894. okt. 23. 293. sz. 2517.
 I. Ö. = Alf 1895. jan. 27. 23. sz. 1–2.
 I. Ö. sírjánál. = Huszonöt év. A „Nagyvárad” jubiláris albuma 1870–1895. Nagyvárad 1895. 7–8. [Rácz Mihály főjegyző beszéde az író síremlékénél.]
 MORGENSTERN RÓBERT: A modern irány az irodalomban. = Aradi Közlöny 1896. márc. 20–21. 68–69. sz. [Többek között I. Ö.-ről is.]
 HEGYESI MÁRTON: Emlékezés I. Ö.-re. = Nagyvárad 1898. okt. 20. 248. sz. 1–3.
 LÁZÁR BÉLA: I. Ö. = Aradi Közlöny 1900. szept. 22–26. 219–222. sz., és Nagyvárad 1900. szept. 23, 26, 28. 224, 226, 228. sz., L. B.: A tegnap, a ma és a holnap. 2. sor. Bp. 1900. 133–160.
 I. Ö. = Nagyvárad 1903. okt. 18. 241. sz. 4.

I. Ö. = SzegN 1903. okt. 20. 251. sz. 6.
 SZEKENYI JÓZSEF: In memoriam I. Ö. = Nagyvárad 1904. okt. 19. 247. sz. 2–3.
 I. Ö. szerkesztősége. (1891 októbertől 1893. október 19-ig.) = A „Nagyvárad” hatvanéves jubileumi albuma. 1870–1930. Nagyvárad 1930. 15–18.

EGYES MŰVEKRŐL

Apró regények 6
 Egy könyv 3
 A püspök atyafisága 5
 Rajzok és elbeszélések 1
 Tarka lapok 2
 Tárcák 4

1 Rajzok és elbeszélések (1879)

b. = Szab (Nagyvárad) 1879. máj. 22. 99. sz. 1–2.
 H. L. = Bihar 1879. máj. 15. 113. sz. 1–2.
 Sz. = Ellenőr 1879. máj. 15. 240. sz. 2.
 PH 1879. máj. 17. 135. sz. 4.

2 Tarka lapok (1881)

ERDÉLYI BÉLA = Bihar 1881. márc. 5. 52. sz. 1–2.
 -r. = Bihar megyei Lapok 1881. ápr. 17. 73. sz.

3 Egy könyv (1883)

JANCSÓ BENEDEK = FL 1883. okt. 10. 237. sz. 1514–1515.
 [PRÉM JÓZSEF] -M -F. = Ko 1883. okt. 28. 43. sz. 688–691.
 Arad és Vidéke 1883. okt. 14. 236. sz. 1–2.
 BH 1883. okt. 4. 273. sz. 3.
 Egyetértés 1883. szept. 30. 268. sz. Mell.
 Ellz 1883. okt. 2. 225. sz.
 PH 1883. szept. 30. 269. sz. 9–10.
 VU 1883. szept. 30. 39. sz. 636.

4 Tárcák (1888)

G-s = Alf 1888. jan. 29. 24. sz. 1.
 JANCSÓ BENEDEK = FL 1888. jan. 23. 23. sz.
 KULINYI ZSIGMOND = SzegN 1888. jan. 12. 9. sz. 1–2.
 [SEBŐK ZSIGMOND] S. Zs. = PH 1888. jan. 18. 18. sz. 5.
 TÁBORI RÓBERT = DélmoKözl 1888. jan. 17. 13. sz. 1–2.
 BH 1888. jan. 11. 11. sz. 7.
 Egyetértés 1888. jan. 8. 8. sz. 9.
 PH 1888. jan. 11. 11. sz. 7.

5 *A püspök atyafisága (1889)*

- BOROS VIDA = Alf 1889. dec. 8. 283. sz.
 JANCSÓ BENEDEK = FL 1889. dec. 28. 356. sz. 2641–2644.
 LIPCSEY ÁDÁM = SzegN 1889. nov. 24. 324. sz. 1–2.
 RITOÓK ERNŐ = Szab (Nagyvárad) 1889. nov. 29. 275. sz. 1–2., és Aradi Közlöny 1889. nov. 30.
 [BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1890. jan. 24. 23. sz. 3–4.
 -r. = MSz 1890. febr. 2. 5. sz. 57–59.
 SEBŐK ZSIGMOND = PH 1890. jan. 11. 10. sz. 1–2.
 Egyetértés 1890. jan. 5. 5. sz. 9.
 VU 1890. jan. 26. 4. sz. 59–60.
 b. a. = A Hét 1891. jan. 14. 1. sz. 13.
 [PÉTERFY JENŐ] nl. = BpSz 1891. 66. köt. 318–319., és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 75–77. (MIR 41.)
 VU 1894. márc. 18. 11. sz. 174.
 [FENYŐ MIKSA] PÁLLYA MÁRTON = Figy 1905. dec., 11–12. sz. 665–678.
 MIKSZÁTH KÁLMÁN: Bev. = I. Ö. A püspök atyafisága. 1. köt. Bp. 1905. I–VIII.
 [SCHÖPFLIN ALADÁR] -lin = VU 1905. nov. 19. 47. sz. 759–760.
 [ERDŐDY JÁNOS] (-dy-s) = Nszava 1941. jún. 7. 127. sz. 6.
 FÉJA GÉZA = Hid 1941. júl. 1. 28. sz. 20.
 PERÉDI GYÖRGY = Újság 1941. máj. 25. 118. sz. 7.
 TABÉRY GÉZA: Bev. = I. Ö.: A püspök atyafisága. Bp. [1941.] 5–8.
 CZIBOR JÁNOS: Bev. = I. Ö.: A püspök atyafisága. Bp. 1952. I–XXXI.
 PÁNDI PÁL = SzabN 1952. júl. 8. 159. sz. 5.
 REJTŐ ISTVÁN = It 1954. 109–115.

6 *Apró regények (1893)*

- [IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1893. júl. 9. 28. sz. 29–30.

JAKAB ÖDÖN

1854–1931

Szövegek

LEVELEZÉS

- J. Ö. – Mikszáth Kálmánnak. = Mikszáth Kálmán összes művei. 26. köt. Levelezése. 3. köt. Bp. 1961. 120–121. [Kelt: Bp. 1910. máj. 8.]

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- ARIEL: A Petőfi-Társaság két új tagjáról. (Dóczy Lajos – J. Ö.) = IL 1884. jan. 13.
 Új Kisfaludy-tagok. = FL 1895. febr. 7. 38. sz. 428.
 A Kisfaludy-Társaság új tagjai. = OrszV 1895. febr. 10. 6. sz. 84.
 A Kisfaludy-Társaság új tagjai. = Otthon 1894/95. I. 527–528.
 J. Ö. = Tanulók Lapja 1895. ápr. 7. 14. sz. 229. [A Kisfaludy Társaság tagja lett.]
 A Kisfaludy-Társaság új tagjai. = Újld 1895. febr. 10. 8. sz. 137.
 Jakab Ödönné. = Újld 1905. okt. 22. 43. sz. 410. [Elhunytáról.]
 XY: J. Ö. = Bp. VI. ker. áll. főrealisk. Ért. 1911/12. 10–14. [Életrajz.]
 J. Ö. vaskorona-rendet kapott. = A Hét 1912. febr. 25. 8. sz. 116.
 SZÁSZ KÁROLY: Költők a régi „Vár”-ban. = Sz. K.: Emlékek. Bp. [1926.] 163.
 [GULYÁS PÁL] G. P.: J. Ö. = It 1931. 298. [Rövid életrajz, művei felsorolásával.]
 LIGETI ERNŐ: Első és utolsó találkozásom J. Ö.-nel. = Pftűz 1931. 138–139.
 SZÁSZ KÁROLY: Emlékezés J. Ö.-re. = BH 1932. jún. 5. 123. sz. Vasárnapi mell. IV.

Nyilatkozatok, vallomások

- J. Ö.: Öngazolás. = FL 1887. dec. 21. 350. sz. 2581–2582. [Az író nyilatkozata a FL 340. sz.-ban a „Szegény Radóné” c. színművét ért bírálatra.]
 -l.: J. Ö.-nél. = ErdHíradó 1889. nov. 25. 277. sz. 1–2. [Az író nyilatkozata darabjairól.]
 J. Ö.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. Bp. [1903.] 112–113.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- J. Ö.-ről. = FL 1881. máj. 1. 99. sz. [A „Máté Biri” c. elbeszéléséről.]
 A Kisfaludy-Társaság. = FL 1881. ápr. 28. 96. sz. [J. Ö. „Máté Biri” c. elbeszéléséről.]
 JANCSÓ BENEDEK: J. Ö. = OrszV 1884. júl. 5. 27. sz. 129–130.
 [TÁBORI RÓBERT] COLOMBUS: A halhatatlanság előszobájában. = PH 1884. dec. 15. 344. sz. 1–2. [J. Ö. „Az ősz János öröme” c. írásáról.]

- SZANA TAMÁS: Újabb elbeszélők. = MSzal 1885. 4. köt. 281–295., és Sz. T.: Újabb elbeszélők. Bp. 1889. 65–77.
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: Újabb elbeszélőink. = FL 1885. jún. 10–11. 135–136. sz. 874–875, 880–881.
- J. Ö. = Athenaeum Nagy Képes Naptára 1886. Bp. [1885.] 49–50.
- AMICUS: J. Ö. = Erdélyi Képes Újság 1889. 19. sz. 1.
- [FELEKI SÁNDOR] F. S. : J. Ö. = MGén 1895. jan. 27. 68.
- [HELTAI JENŐ] FETT: Hivatalos preciz. = A Hét 1895. szept. 29. 39. sz. 626. [J. Ö. költészetéről.]
- V-s.: Új irány a lírai költészetben. = Élet 1895. okt. 13. 3.
- LÁZÁR BÉLA: J. Ö. Iyája. = Nemzet 1897. jan. 28. 28. sz. 1.
- CSENDES ALADÁR: Tövis és virágok. = MNyr 1899. 355–360. [J. Ö. nyelvhasználatáról az „Élet” c. elbeszéléskötetéből vett példákkal.]
- G.: Én nem hiszek. (Visszhang J. Ö. „Én hiszek” című énekére.) = MTengerpart 1900. jan. 25. 19. sz. 1–2.
- J. Ö. = ÚjId 1909. II. 610.
- KISS ERNŐ: J. Ö. = ErdL 1910. márc. 1. 5. sz. 123.
- Shakespeare-bojkott. = A Hét 1910. febr. 6. 1039. sz. 85. [A magyar Shakespeare-kultusz támadása J. Ö. részéről.]
- BERNÁT PÁL: Az „erdélyi irodalom” és J. Ö. = Élet 1924. szept. 21. 18. sz. 341–345.
- KRISTÓF GYÖRGY: J. Ö. = Ptüz 1924. jún. 22. 9. sz. 22–24.
- [NÉMETHY GÉZA]: – – üdvözlő beszéde J. Ö. 1. taghoz 1924. okt. 13-án. = AkÉrt 1925. 36. köt. 223–224.
- SZÁSZ KÁROLY: J. Ö. = It 1927. 167–170.
- ALSZEGHY ZSOLT: J. Ö. = It 1930. 170–177.
- a-: J. Ö. = Napk 1931. 370.
- [CSABAI ISTVÁN] Cs. I.: J. Ö. = OKTK 1930/31. márc., 7. sz. 264–265., és Áll.Kemény Zsigmond Gimn.Ért. 1930/31. Bp. 1931. 3–7.
- KÉKY LAJOS: J. Ö. = ProtSz 1931. 394–395.
- [NYIGRI IMRE] (ny.i.): Az utolsó Arany-epigon. = Nszava 1931. márc. 6. 53. sz. 6.
- J. Ö. = BH 1931. márc. 6. 53. sz. 4.
- J. Ö. = MProtestánsok Lapja 1931. márc. 15. 11. sz. 5.
- PEKÁR GYULA: J. Ö. ravatalánál. = KisFTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 343–345.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ: J. Ö. = V. L.: Két költőnemzedék arca. Bp. [1935.] 6–13.
- FALU TAMÁS: Megemlékezés J. Ö.-ről. = KisFTÉ ÚjF 1933–1936. 59. köt. Bp. 1936. 213–214.
- MÓRA FERENC: Kedves öreg árnyak. = M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 299–309.

EGYES MŰVEKRŐL

- Argirus 9
Déliab 20
Élet 13
Estefelé 22
Falú 10
Galambdi Sándor 7
Hangok az ifjúságból 3
A jövevények 16
A két improvizátor 12
Komédiák 14
Költemények 1
Marosszéki történet 4
Nyár 8
Őszi virágok 19
A pásztói pap 21
Pásztorítések 11
Pihenő 17
A pusztulás útja 6
Róza 18
Szilágyi és Hajmási 15
Szegény Radóné 5
Székely históriák 2

1 Költemények (1880)

- FL 1879. dec. 28. 297. sz. 1432.
VU 1879. dec. 28. 52. sz. 837.
DENG JÁNOS = HaviSz 1880. 7. köt. 50–68.
A Hon(regg.) 1880. febr. 24. 47. sz. 1–2.
Ko 1880. I. 275–278.

2 Székely históriák (1884)

- [BENEDEK ELEK] -k. = BH 1883. okt. 23. 292. sz. 1–3., és Nemzet(regg.) 1883. okt. 27. 295. sz.
JANCSÓ BENEDEK = PN(regg.) 1883. nov. 7. 306. sz. 1.
REVICZKY GYULA = Ko 1883. nov. 18. 46. sz. 737–738.
(Sz.) = FL 1883. okt. 24. 249. sz.
SZÁNTÓ KÁLMÁN = PH 1883. okt. 28. 297. sz. 9–11.
VU 1883. okt. 21. 42. sz. 684.

3 Hangok az ifjúságból (1886)

- DENG JÁNOS = FL 1885. dec. 18. 312. sz.
[EDVI ILLÉS LÁSZLÓ] M. S. = Alf 1885. dec. 25. 295. sz. Mell. 1–2.
SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. dec. 14. 343. sz. 1–2.
Függetlenség 1885. dec. 5. 334. sz. 3.
Kecskemét 1885. nov. 22. 47. sz.
VU 1885. dec. 20. 51. sz. 824.
JANCSÓ BENEDEK = Arad és Vidéke 1886. febr. 23. 43. sz. 1.
JANCSÓ BENEDEK = PN(regg.) 1886. febr. 21. 52. sz. 5.
LÉVAY SÁNDOR = Szab (Székesfehérvár) 1886. jan. 7. 3. sz. 1–2.

4 Marosszéki történetek (1886)

DENGI JÁNOS = FL 1885. dec. 18. 312. sz.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő = BH 1885. dec. 2. 331. sz. 1-3.
 SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. dec. 7. 336. sz. 1-2.
 Egyetértés 1885. nov. 29. 328. sz. 11.
 IErt 1888. szept. 1. 19. sz. 289-292.
 Nemzet 1885. nov. 29. 328. sz. 7.

5 Szegény Radóné

(Kolozsvári Nemzeti Színház: 1887. [dec. 8.]

CERNÁTONI GYULA = Kolozsvár 1887. dec. 9. 287. sz. 1-2.
 J. Ö.: Öngazolás. = FL 1887. dec. 21. 350. sz. 2581-2582. [A szerző válasza a FL 340. sz.-ban megjelent bírálatra.]
 RADNÓTI DEZSŐ = Hunyad 1887. dec. 24. 52. sz.
 Ellz (Kolozsvár) 1887. 279. sz. 1.
 FL 1887. dec. 11. 340. sz.
 FL 1888. aug. 21. 231. sz. 1693.
 PH 1888. aug. 21. 231. sz. 3.

6 A pusztulás útja (1888)

DENGI JÁNOS = FL 1888. márc. 3. 63. sz.
 JANCÓS BENEDEK = PN 1888. máj. 9. 129. sz. 1.
 Egyetértés 1888. ápr. 15. 105. sz. 11.
 VU 1888. ápr. 15. 16. sz. 268.

7 Galambodi Sándor

(Kolozsvári Nemzeti Színház: 1889. nov. 23.)

E. KOVÁCS GYULA = Ellz (Kolozsvár) 1889. nov. 22. 271. sz. [1-2.]
 m.: J. Ö. estéje. = Mság 1889. nov. 24. 39. sz. 4-5.
 FL 1889. nov. 27. 326. sz.
 Mság 1889. okt. 19. 3. sz. 3.
 Nemzet 1889. nov. 26. 326. sz. 3.
 (T.) = FL 1890. máj 23. 141. sz.

8 Nyár (1891)

(M.K.) = FL 1890. dec. 31. 358. sz.
 VU 1890. dec. 28. 52. sz. 864.
 [BÉLA HENRIK] -ik = BH 1891. jan. 23. 23. sz. 3.
 JANCÓS BENEDEK = Egyetértés 1891. jan. 18. 18. sz. 9.
 KOZMA ANDOR = Nemzet 1891. jan. 26. 23. sz. 1-2.
 LÉVAY MIHÁLY = MSz 1891. jan. 11. 2. sz. 20.
 [PALÁGYI LAJOS] P. L. = OrszV 1891. jan. 17. 49.
 A Hét 1891. febr. 8. 6. sz. 93.
 MSzal 1891. 15. köt. 327.
 V. Z. = BpSz 1893. 76. köt. 161-201.

9 Árgirus (1895)

[IGNOTUS] I-s = A Hét 1894. dec. 23. 51. sz. 816-817., és Ignotus válogatott írásai. Bp. 1969. 169-173.
 JANCÓS BENEDEK = Haz 1894. dec. 21. 359. sz. 2-3.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1894. dec. 14. 345. sz. 1., és L. B.: A tegnap, a ma és a holnap. 1. sor. Bp. 1896. 182-190.
 [RUDNYÁNSZKY GYULA] R-y Gy-a: A Nádasdy-jutalom. = „Jókai” 1894. máj. 20. 21. sz. 338. [A jutalmat J. Ö. műve nyerte el.]
 SZANA TAMÁS = FL 1894. dec. 23. 354. sz. Mell. 3081-3082.
 ZID = Élet 1894. dec. 30. 14. sz. 10.
 Jelentés a gr. Nádasdy-jutalomról. = AkÉrt 1894. 284-285, 435. [A nyertes J. Ö. műve.]
 BH 1894. dec. 16. 347. sz. 10.
 VU 1894. dec. 50. sz. 847.
 DENGI JÁNOS = Egyetértés 1895. jan. 20. 20. sz. 12.
 HAMVAS JÓZSEF = ErdHíradó 1895. jan. 18. 15. sz. 1.
 OrszV 1895. jan. 20. 3. sz. 46.

10 Falu (1896)

FERENCZI ZOLTÁN = Kolozsvár 1896. jan. 4. 3. sz. 1.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1896. márc. 15. 74. sz. 5.
 SEBESTYÉN KÁROLY = MNyr 1896. 218-220.
 FL 1896. jan. 24. 23. sz. 5-6.
 OrszV 1896. márc. 1. 9. sz. 142.
 Újld 1896. jan. 12. 3. sz. 69.

11 Pásztortüzek (1896)

VU 1896. dec. 20. 51. sz. 858-859.
 [ESZTEGÁR LÁSZLÓ] INCERTUS = Mo 1897. jan. 15. 15. sz. 9.
 [LÁNG MENYHÉRT] L. M. = MSz 1897. jan. 24. 4. sz. 48.
 Zs. = BpSz 1897. 90. köt. 288-295.
 FL 1897. jan. 15. 15. sz. 7.
 MSzal 1897. jan., 848.
 Újld 1897. febr. 21. 9. sz. 194.

12 A két imposztor (1898)

k. = MKr 1897. dec. 15. 6. sz. 101-102.
 [FERENCZI ZOLTÁN] F. Z. = ErdMúz 1898. 57-58.
 ITáj 1898. jan., 11.

13 Élet (1899)

CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1899. febr. 12. 7. sz. 10-11.

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1899. máj. 6. 124. sz. 1.
 [OSVÁT ERNŐ] G-s. = A Hét 1899. febr. 26. 9. sz.
 141–142. és O. E. összes írásai. Bp. 1945. 83.
 ROBOZ ANDOR = MKr 1899. febr. 15. 10. sz. 144–
 145.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M. =
 PLloyd 1899. febr. 8. 35. sz.
 [TÁBORI RÓBERT] T. R. = PN 1899. ápr. 6. 95. sz.
 1–2.

14 Komédiák (1899)

-o- = MKr 1898. dec. 15. 6. sz. 79–80.
 ITáj 1898. 3. sz. 37–38.
 Nemzet 1898. dec. 25. 356. sz. 3.
 VU 1898. dec. 25. 52. sz. 918.
 [ALAPI GYULA] A. Gy. = PolHsz 1899. jan. 8. 2. sz.
 10–11.
 MSz 1899. jan. 29. 5. sz. 60.

15 Szilágyi és Hajmási (1899)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] -i = PolHsz 1899. dec. 24. 52. sz.
 8–9.
 VU 1899. dec. 17. 51. sz. 855.
 -a- = BpSz 1900. 101. köt. 465–468.
 CSENGEY GUSZTÁV = MKr 1900. jan. 1. 7. sz. 90–92.,
 és Nisk 1900. jan. 13. 2. sz. 1–5.
 LÁZÁR BÉLA = MNemzet 1900. márc. 25. 83. sz. 17–
 18. [Vita a BpSz -a- jelű kritikásával.]
 [TUTSEK ANNA] T. A. = Újld 1900. jan. 1. 1. sz.
 19.

16 A jövevények (Nemzeti Színház: 1902. okt. 21.)

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1902. nov. 22.
 321. sz. 1–2.
 [BÁRSONY ISTVÁN] -ny. = MH 1902. nov. 22. 321. sz.
 1–3.
 [CSILLAG MÁTÉ] Cs-g M-é = KépCsall 1902. nov. 30.
 48. sz. 768.
 (f. l.) = Mság 1902. nov. 23. 275. sz. 1–2.
 F-s. = NPestJ 1902. nov. 22. 321. sz.
 [FARKAS (WOLFNER) PÁL] P. = Újld 1902. nov. 30.
 49. sz. 504–505.
 [IGNOTUS] I-s = A Hét 1902. nov. 23. 47. sz. 754.
 [KÓBOR TAMÁS] k. t. = PH 1902. nov. 22. 321. sz.
 8.
 MOLNÁR GYULA = MKözélet 1902. dec. 1. 7. sz. 232–
 239.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M. =
 PLloyd 1902. nov. 22. 279. sz.

17 Pihenő (1904)

RÁSKAI FERENC = MKözélet 1903. dec. 22. 20. sz.
 300.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1904.
 febr. 20. 44. sz.
 [TUTSEK ANNA] T. A. = Újld 1904. febr. 21. 8. sz.
 183.

18 Róza (1907)

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1906. dec. 30.
 358. sz. 31–32.
 VU 1906. dec. 16. 50. sz. 819.
 [GRACZA JÁNOS] G-a J-a = SzegN 1907. jan. 10. 9. sz. 9.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1907.
 jan. 20. 18. sz.
 SEBŐK ZSIGMOND = Újld 1907. I. 20–21.

19 Őszi virágok (1910)

(Ly.) = PN 1909. dec. 25. 305. sz. 98.
 VU 1909. dec. 26. 52. sz. 1096.
 (ár) = Egyetértés 1910. jan. 30. 25. sz. 17.
 FERENCZI ZOLTÁN: Jelentés az Ormódy Amélie-
 jutalomról. = AkÉrt 1914. 310–312. [A jutalmat J.
 Ö. verseskötete nyerte.]

20 Délibáb (1913)

[HALASI ANDOR] H. A. = Élet 1913. 9. sz. 282–284.
 n. = Ur 1913. 4. sz. 187.
 PAPP FERENC = BpSz 1913. 155. köt. 473–478.
 Újld 1913. I. 103.
 VU 1913. jan. 5. 1. sz. 15–16.

21 A pásztói pap (Kolozsvári Nemzeti Színház: 1913.)

PAPP FERENC = BpSz 1913. 155. köt. 473–478.

22 Estefelé (1926)

[LONDESZ ELEK] (L-sz.) = PN 1926. dec. 17. 287. sz.
 10.
 (-a -ly.) = Az Újság 1927. júl. 23. 165. sz. 9.
 BRISITS FRIGYES = KatSz 1927. 250–252.
 FALU TAMÁS = Újld 1927. jún. 19. 25. sz. 680.
 GÁSPÁR JENŐ = MKult 1927. 377–378.
 GYÖKÖSSY ENDRE = ProtSz 1927. 409–410., és
 Gy. E.: Vasárnapok és hétköznapok. Bp [1937.]
 323–325.
 SZÁSZ KÁROLY = BH 1927. jan. 22. 17. sz. 1–2.
 ZÁDOR TAMÁS = 8ÓraiU 1927. febr. 26. 46. sz. 5.

Szövegek

KIADÁSOK

J. M. összes művei. Nemzeti kiadás. 1–100. köt. Bp. 1894–1898.

1. Erdély aranykora. 1894. 282 l.
- 2–3. Török világ Magyarországon. – (A kétszarvú ember.) 1894. 263, 252 l.
- 4–5. Egy magyar nábob. 1–2. köt. 1894. 289, 239 l.
6. Kárpáthy Zoltán. 1894. 491 l.
7. A janicsárok végnapjai. – A fehér rózsza. 1894. 353 l.
8. Hétköznapok. 1894. 270 l.
9. A régi jó táblabírák. 1894. 410 l.
10. Csataképek a magyar szabadságharcból. 1894. 304 l.
- 11–13. Dekameron. 1–3. köt. 1894. 312, 304, 299 l.
14. Árnyképek. 1894. 254 l.
15. Szegény gazdagok. 1894. 410 l.
16. Népvilág. 1894. 263 l.
17. Politikai divatok. 1894. 454 l.
18. Szomorú napok. 1894. 219 l.
19. Véres könyv. 1894. 314 l.
20. Délvirágok. – Oceánia. 1894. 290 l.
21. Hangok a vihar után. 1895. 258 l.
22. Vadon virágai. 1895. 254 l.
23. Erdélyi képek. 1895. 207 l.
24. Az új földesúr. 1895. 328 l.
25. Milyenek a nők? – Milyenek a férfiak? 1895. 345 l.
- 26–27. Egy az Isten. 1–2. köt. 1895. 356, 240 l.
28. Mire megvénülünk. 1895. 420 l.
- 29–30. A kőszívű ember fiai. 1–2. köt. 1895. 296, 287 l.
31. Az elátkozott család. 1895. 258 l.
- 32–33. Névtelen vár. 1–2. köt. 1895. 262, 258 l.
34. Felfordult világ. – Észak honából. – A debreceni lunátikus. 1895. 403 l.
35. Szélcsend alatt. – Az életből ellesve. 1895. 289 l.
36. A magyar előidőkből. Egy asszonyi hajsza. 1985. 314 l.
37. Novellák. 1895. 377 l.
- 38–40. Színművek. 1–3. köt. 1895. 434, 352, 332 l.
41. Szerelem bolondjai. 1896. 428 l.
42. Fekete gyémántok. 1896. 500 l.
- 43–44. És mégis mozog a föld. 1–2. köt. 1896. 363, 347 l.
- 45–46. Az arany ember. 1–2. köt. 1896. 280, 283 l.
- 47–48. Enyim, tied, övé. 1–2. köt. 1896. 253, 244 l.
49. Virradóra. 1896. 395 l.
50. Föld felett és víz alatt. – A véres kenyér. – A szegénység útja. 1896. 291 l.
51. Rab Ráby. 1896. 479 l.
- 52–53. A jövő század regénye. 1–2. köt. 1896. 528, 358 l.
- 54–55. Az élet komédiásai. 1–2. köt. 1896. 303, 327 l.
56. A Damokosok. 1896. 195 l.
57. Szép Mihál. 1896. 295 l.

58. Targallyak. 1896. 205 l.
  59. Egész az északi pólusig. – Aki a szívét a homlokán hordja. 1896. 280 l.
  60. Bálványos-vár. 1896. 215 l.
  61. Megtörtént regék. 1897. 400 l.
  - 62–63. Akik kétszer halnak meg. 1–2. köt. (A „Tegnap”. – A „Ma”.) 1897. 396, 278 l.
  64. Görög tűz. 1897. 264 l.
  65. Egy hírhedt kalandor a tizenhetedik századból. 1897. 290 l.
  66. Szabadság a hó alatt, vagy a Zöld könyv. 1897. 484 l.
  - 67–68. Szeretve mind a vérpadig. 1–2. köt. 1897. 347, 239 l.
  69. Még egy csokrot. 1897. 223 l.
  70. Egy játékos, aki nyer. 1897. 220 l.
  - 71–72. A lőcsei fehér asszony. 1–2. köt. 1897. 231, 287 l.
  73. A három márványfej. 1897. 356 l.
  - 74–75. A kis királyok. 1–2. köt. 1897. 303, 276 l.
  76. A tengerszemű hölgy. 1897. 284 l.
  - 77–78. A lélekidomár. 1–2. köt. 1897. 244, 244 l.
  79. A gazdag szegények. 1897. 267 l.
  80. Rákóczy fia. 1897. 368 l.
  - 81–82. Fráter György. 1–2. köt. 1898. 326, 320 l.
  83. Péter Péter. – Asszonyt kísér–Istent kísért. 1898. 275 l.
  84. A cigánybáró. – Minden poklokon keresztül. 1898. 291 l.
  85. Nincsen ördög. – A Magláy család. – Aki holta után áll bosszút. 1898. 324 l.
  86. A fekete vér. – Lenczi fráter. 1898. 275 l.
  87. A két Trenk. – Trenk Frigyes. 1898. 362 l.
  88. Sárga rózsza. – A Krád. – A három királyok csillaga. 1898. 289 l.
  89. Magnéta. – Tégy jót. 1898. 247 l.
  90. De kár megvénülni! 1898. 305 l.
  91. Napraforgók. 1898. 227 l.
  92. Őszi fény. 1898. 347 l.
  93. Mesék és regék. 1898. 261 l.
  94. A barátfalvi lévita. – Újabb elbeszélések. 1898. 320 l.
  95. Levente. – Utazás egy sírdomb körül. 1898. 295 l.
  - 96–97. Életemből. 1–2. köt. 1898. 435, 460 l.
  - 98–99. Költemények. 1–2. köt. 1898. 415, 341 l.
  100. A J.-jubileum és a nemzeti díszkiadás története. Az előfizetők névsorával és a száz kötet részletes tartalomjegyzékével, valamint J. összes írásainak bibliográfiájával. 1898. 251 l.
- J. M. hátrahagyott művei. A J. M. ötvenéves írói jubileuma alkalmából közrebocsátott nemzeti díszkiadás kiegészítő sorozata. 1–10. kötet. Bp. 1912.
1. Van még új a nap alatt. 287 l.
  2. Túl a láthatáron. 304 l.
  3. Öreg ember nem vén ember. 243 l.
  4. Emlékeimből. 280 l.
  5. Az én életem regénye. 340 l.

6. Forradalom alatt írt művek. 320 l.
7. Félistenek bolondságai. – Sirkő-album (Kathlän-neth). 118, 127 l.
8. A mi lengyelünk. 432 l.
9. Egetvívó asszonyszív. 262 l.
10. Börtön virága. – Ahol a pénz nem isten. 160, 168 l.
- J. M. politikai beszédei. 1. köt. (1861–1878.) 2. köt. (1878–1896.) Kiad. és bev. *Takács Sándor*. Bp. [1930.] CXX, 299; 414 l.
- J. M. összes művei. Szerk. *Lengyel Dénes és Nagy Miklós*. 1–köt. Bp. 1962– Kritikai kiadás.
- Regények**
1. Hétköznapiok. (1846.) Kiad. *Szekeres László*. [Utószó]; *Nagy Miklós, Fábian Pál*. 1962. 442 l.
2. Szomorú napok. (1848–56.) Kiad. *Szekeres László*. 1963. 371 l.
3. Erdély aranykora. (1851.) Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1962. 435 l.
4. Török világ Magyarországon. (1852–53.) Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1963. 538 l.
- 5–6. Egy magyar nábob. (1853–54.) 1–2. köt. Kiad. *Szekeres László*. 1962. 463, 359 l.
7. A fehér rózsza. (1854.) – A janicsárok végnapjai. (1854.) Kiad. *Gergely Gergely*. 1962. 491 l.
- 8–9. Kárpáthy Zoltán. (1854.) 1–2. köt. Kiad. *Szekeres László*. 1963. 423, 295 l.
10. A régi jó táblalírák. (1856.) Kiad. *Nacsády József*. 1963. 598 l.
11. Az elátkozott család. (1858.) Kiad. *Harsányi Zoltán*. 1963. 334 l.
12. Szegény gazdagok. (1860.) Kiad. *Téglás Tivadar*. 1962. 535 l.
13. Az új földesúr. (1862.) Kiad. *Kulcsár Adorján*. 1963. 497 l.
14. Politikai divatok. (1862–63.) Kiad. *Szekeres László*. 1963. 632 l.
15. Felfordult világ. (1863.) Kiad. *Orosz László*. 1963. 266 l.
16. Mire megvénülünk. (1865.) Kiad. *Orosz László*. 1963. 571 l.
17. Szerelem bolondjai. (1869.) Kiad. *Harsányi Zoltán*. 1963. 530 l.
- 18–19. A jövő század regénye. (1872–1874.) 1–2. köt. Kiad. *D. Zöldhelyi Zsuzsa*. 1981. 914, 499 l.
- 20–21. Fekete gyémántok. (1870.) 1–2. köt. Kiad. *Nacsády József*. 1964. 411, 306 l.
- 22–23. Eppur si muove. És mégis mozog a föld. (1872.) 1–2. köt. Kiad. *Margócsy József és Margócsy Józsefné Oberländer Erzsébet*. 1965. 619, 480 l.
- 24–25. Az arany ember. (1872.) 1–2. köt. Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1964. 442, 346 l.
26. Egy játékos, aki nyer. (1882.) Kiad. *Nacsády József*. 1966. 307 l.
- 27–28. A köszívű ember fiai. (1869.) 1–2. köt. Kiad. *Szekeres László*. 1964. 515, 480 l.
- 29–30. Enyim, tied, övé. (1875.) 1–2. köt. Kiad. *Gergely Gergely*. 1964. 346, 281 l.
31. Az élet komédiásai. (1875.) Kiad. *Kulcsár Adorján*. 1967. 797 l.
32. Szép Mihál. (1877.) Kiad. *Téglás Tivadar*. 1964. 413 l.
33. Görögtűz. (Riumin. – Samyl fiai.) (1877.) Kiad. *Radó György*. 1970. 437 l.
34. Névtelen vár. (1877.) Kiad. *Harsányi Zoltán*. 1965. 630 l.
35. Egy hírhedt kalandor a XVII. századból. (1879.) Kiad. *Horlai Györgyné*. 1967. 405 l.
- 36–37. Szabadság a hó alatt vagy a „Zöld könyv”. (1879.) 1–2. köt. Kiad. *D. Zöldhelyi Zsuzsa*. 1965. 330, 341 l.
38. Rab Ráby. (1879.) Kiad. *Kovács Győző és Nagy Miklós*. 1966. 677 l.
- 39–40. Akik kétszer halnak meg. (1881–1882.) 1–2. köt. Kiad. *Gergely Ágnes*. 1966. 552, 321 l.
- 41–42. Szeretve mind a vérpadig. (1882.) 1–2. köt. Kiad. *Téglás Tivadar*. 1965. 530, 295 l.
43. Bálványosvár. (1883.) Kiad. *Téglás Tivadar*. 1964. 335 l.
44. A Damokosok. (1883.) Kiad. *Végh Ferenc*. 1966. 322 l.
45. Minden poklokon keresztül. (1883.) Kiad. *Kókay György*. 1969. 297 l.
- 46–47. A löcsei fehér asszony. (1885.) 1–2. köt. Kiad. *T. Hajós Éva*. 1967. 426, 370 l.
- 48–49. A kiskirályok. (1885.) 1–2. köt. Kiad. *Oltványi Ambrus és Újházy Sándor*. 1968. 502, 389 l.
50. A három márványfej. (1887.) Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1966. 572 l.
51. A lélekidomár. (1888–89.) Kiad. *Sándor István*. 1967. 785 l.
- 52–53. Gróf Benyovszky Móric életrajza, saját emlékiratai és útleírásai. (1. Afanázia. – 2. Gróf Benyovszky Móric saját emlékiratai és útleírásai. Fordítás.) (1888–1891.) 1–2. köt. Kiad. *Radó György*. 1967. 595, 439 l.
54. A gazdag szegények. [1890.] Kiad. *Gergely Gergely*. 1969. 403 l.
55. A tengerszemű hölgy. (1890.) Kiad. *Szekeres László*. 1972. 501 l.
56. Nincsen ördög. (1891.) Kiad. *Harsányi Zoltán*. 1967. 322 l.
57. Rákóczy fia. (1891.) Kiad. *Végh Ferenc*. 1975. 685 l.
58. A fekete vér. (1891.) Kiad. *Sándor István*. 1969. 330 l.
59. A két Trenk. (1892.) – Trenk Frigyes. (1893.) Kiad. *Radó György*. 1969. 546 l.

- 60–61. Fráter György. (1893.) 1–2. köt. Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1972. 594, 409 l.
62. De kár megvénülni! (1896.) Kiad. *Bokor László*. 1971. 433 l.
63. A barátfalvi lévita. (1898.) Kiad. *Molnár József*. 1969. 245 l.
64. Öreg ember nem vén ember. (1900.) Kiad. *Szakács Béla és Bokodi Ervin*. 1976. 389 l.
65. Egetvivő asszonyszív. (1902.) Kiad. *Molnár József*. 1974. 486 l.
66. A mi lengyelünk. (1903.) Kiad. *T. Hajós Éva*. 1969. 633 l.
- 67–68. A magyar nemzet története regényes rajzokban. [1854–1902.] 1–2. köt. Kiad. *Téglás Tivadar és Végh Ferenc*. 1969. 542, 733 l.
- 69–70. Egy az Isten (1876–77.) 1–2. köt. Kiad. *Szekeres László*. 1970. 486, 578 l.
71. Ahol a pénz nem isten. (1904.) Kiad. *Kókay György*. 1971. 242 l.

Cikkek és beszédek

1847. január 2.–1848. március 12. Kiad. *Szekeres László*. 1965. 894 l.
1848. március 19.–1848. december 31. Kiad. *Szekeres László*. 1967. 924 l.
1849. február 9.–1849. július 6. Kiad. *Szekeres László*. 1980. 1257 l.
- 4–5. 1850–1860. 1–2. köt. Kiad. *H. Törő Györgyi*. 1968. 894, 723 l.
1861. január 7.–1865. június 24. Kiad. *Láng József és Rigó László*. A jegyzeteket írta: *Kerényi Ferenc*. 1975. 570 l.

Följegyzések

- 1–2. Kiad. *Péter Zoltán és Péterffy László*. 1967. 913, 911 l.

Dramák

- 1843–1860. Kiad. *Solt Andor*. 1971. 961 l.
- 1888–1896. Kiad. *Radó György*. 1974. 672 l.
- 1897–1904. Kiad. *Mályuszné Császár Edit*. 1987. 565 l.

Elbeszélések

- 1842–1848. Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1971. 794 l.
- 2/A–B. 1850. [1–2. köt.] Kiad. *Győrffy Miklós*. 1989. 815, 810 l.
1851. Kiad. *H. Törő Györgyi*. 1973. 433 l.
- 1853–1854. Kiad. *Szakács Béla*. 1989. 789 l.

Levelezése

- 1833–1859. Kiad. *Kulcsár Adorján*. 1971. 489 l.
- 1860–1875. Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1975. 1011 l.
- 1876–1885. Kiad. *Győrffy Miklós*. 1992. 827 l.

Kisregények

- A kétszarvú ember. [1852.] Kiad. *Turák János*. 1973. 246 l.
- Egy ember, aki mindent tud. (1874.) Kiad. *Sándor István*. 1976. 677 l. [Tartalmazza még az „Egész az északi pólusig!” (1876.) és az „Egy asszonyi hajsza!” (1878.) c. kisregényeket is.]
- Asszonyt kísér – Istent kísért. (1880–81.) – Péter Péter. (1881.) Kiad. *Téglás Tivadar*. 1973. 442 l.
- Aki a szívét a homlokán hordja. (1886.) – Sárga rózsza. (1893.) Kiad. *Végh Ferenc, Sándor István*. 1988. 476 l.
- A Krád. – Tégy jót. (1895.) Kiad. *Gergely Gergely*. 1974. 363 l.
- Börtön virága. (1904.) Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1974. 245 l.

Adomák (Szerk. Nagy Miklós)

- Az önkényuralom adomái. 1850–1858. Kiad. *Sándor István*. 1992. 1009, [6] l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- [GYULAI PÁL] (-i.): J. legújabb regénye. = SzépirodF **1862**. szept. 18. 20. sz. 316–317., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 140–143., Gy. P. válogatott művei. 1. köt. Bp. 1956. 328–330. [J.-nak a „Politikai divatok” c. regényéhez írott előszava.]
- SZ. E.: J. Balaton Füreden. = MPolgár **1871**. aug. 6. 177. sz. 543. [A Gizella gőzhajó felavatására írott alkalmi költeménye.]
- TÓTH KÁLMÁN: Az én 1861-diki karácsonyom. = FL **1872**. dec. 24–25. 295–296. sz. 1287–1288, 1293–1294. [J. M. üdvözlő sorai Tóth Kálmánhoz.]
- J.-nak egy gyerekkori verse. = Kelet **1872**. júl. 18. 163. sz. 671. [J. négysoros versikéje a Társalkodó c. lap 1834-es évfolyamából.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: A J.-ünnep. = Mulattató **1875**. febr. 26. 9. sz. 33–34., és M. K. összes művei. 52. köt. Cikkek és karcolatok. 2. köt. Bp. 1964. 130–132. [Többek között J. M. válasza Szigligeti felköszöntőjére.]
- J. toastja. = Kelet **1879**. ápr. 23. 92. sz. 365–366. [J. M. pohárköszöntője a bécsi magyar egyletben.]

- [MÁTRAI ERNŐ] DR. SPINOZA: J. fátumának a fele. = BH 1883. aug. 26. 235. sz. 2. [Négy sor J. M. 9 éves korában írt verséből.]
- J. M. legelső versei. = Nemzet 1885. dec. 19. 348. sz. 3., és PH 1885. dec. 20. 349. sz. 3., VU 1885. dec. 20. 51. sz. 822–823. [Névnapi köszöntők szülei-nek.]
- J. első regénye. = DebrEllenőr 1886. ápr. 1. 65. sz. 2. [„A ki holta után áll bosszút” c. novella közlése.]
- [ABAFI LAJOS] AIGNER LAJOS: J. felség-folyamodása 1852-ből. = PN 1893. dec. 10. 346. sz. 5. [J. kegyelmi folyamodványa a királyhoz Kőrösi Sándor politikai fogoly szabadon bocsátása érdekében.]
- J. ismeretlen librettója. = Haz 1893. dec. 31. 6. sz. 17–20., és ErdHíradó 1894. jan. 6. 5. sz. 4–6.
- KAPOSSY LUCIÁN: J. M. pápai életéből. = Őrálló 1894. jan. 5. 2. sz. 3., és PH 1894. jan. 9. 9. sz. 8., ItK 1894. 234–237. [J. M. 1841/42-es iskolai bizonyítványa és a „Mi az?” c. verse.]
- RADÓ ANTAL: J. mint libretto-fordító. = MSzal 1894. 20. köt. 797. [Részletek J. három kupléstrófájából, melyet Radó Antal „Cigánybáró”-fordításához írt.]
- J. német emléksora. = FL 1894. nov. 12. 313. sz. 2697. [Wallenstein Margit nagykanizsai diáklányak.]
- KAPOSSY LUCIÁN: Régi kritikák. = ItK 1898. 222–230. [Többek közt J. M.-nak egy 1844-ben írt kritikája a pápai ref. kollégiumi képző társulathoz benyújtott „beszélyekről” és költői művekről.]
- J. M. és Walter Crane. = MNemzet 1900. okt. 20. 288. sz. 5. [J. M. pohárköszöntője az angol képzőművész tiszteletére.]
- J. M. Nagyváradon. – Egy elfelejtett beszéd. = Nagyváradai Napló 1900. júl. 21. 166. sz. 6. [J. M. 1878. máj. 8-i beszéde a Szigligeti-emlék-ünnepély alkalmából.]
- CSERGŐ HUGÓ: J. hátrahagyott témái. (Kijegyzések J. noteszkönyveiből.) = Az Újság 1904. okt. 2. 272. sz. 6–7., és az Érdekes Újság 1913. 1. sz. 40–42. [J. M. fennmaradt harminc jegyzetfüzetéről, szöveg-részletek közlésével.]
- KARDOS SAMU: Látogatásom J. M.-nál. = DebrFüggő 1904. máj. 7. 126. sz. 2–3. [J. M. felhívása a Petőfi emléksarnok fölépítésére, 1899. júl. 31-én.]
- J. végrendelete. = VU 1904. máj. 15. 20. sz. 344.
- VIZOTA GYULA: J. M. és a Teleki-pályázat. = AkÉrt 1912. 35–39. [J. M. kiadatlan jelentése Tóth Kálmán „Egy királynő” c. művéről 1859-ben.]
- [TÁBORI KORNÉL]: J. titkos noteszei. A nagy író témái, magánfeljegyzései és eredeti rajzai. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 45–72. [A noteszek részletes ismertetése, szemelvényekkel.]
- ALAPI GYULA: J. M. folyamodványa gr. Pálffy Móric helytartóhoz. = MU (Pozsony) 1925. márc. 24. 68. sz. 2. [J. 1862. okt. 28-án kelt, de be nem nyújtott folyamodványa A Hon alapítására vonatkozóan.]
- GOPCSA LÁSZLÓ: J. négy felköszöntője. = BpSz 1925. 198. köt. 30–34. [A felköszöntők „Az arany ember” 1885-i kolozsvári bemutatója alkalmából hangzot-tak el. J. M. válaszával.]
- KRISTÓF GYÖRGY: J. napjai Erdélyben. = Ptüz 1925. 78–80, 101–104, 126–129, 150–152, 173–176, 197–200, 221–224, 245–248, 269–272, 293–296. – Ua. Cluj–Kolozsvár 1925. 134 I. [Főként J. M. 1853-as és az 1858-as erdélyi körutazásáról az „Úti levelek” (1853) és a „More patrio, regényes kóbor-lások Erdélyben” c. 1858-as útleírása közlésével.]
- J. M. ismeretlen nyilatkozata a magyar zsidókról. Az Egyenlőség ma közli először nyomtatásban a költő-fejedelem megrendítő szövegét. = Egyenl 1926. máj. 15. 20–21. sz. 5–6.
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: J. ismeretlen két sírkőirata. (Testvéreinek.) = ItK 1931. 228–229. [Jókay Károly és Jókay Eszter sírfelirata.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: J., a szerető testvér. = Kálvini-sta Szemle 1931. aug. 8. 32. sz. 267. [J. M. által írott sírkőfeliratok testvéreinek sírkövén.]
- DÖMÖTÖR JÁNOS: J. adomagyűjtése. = DebrSz 1932. 194–198. [Válogatás J.-nak az Üstökös 1858–60. évf.-ban a „Szerkesztői sub rosa” c. rovatban közölt és a beküldött gyűjtésekre vonatkozó szerkesztői válaszaiból.]
- J. egy elfelejtett beszéde a zsidók mellett a tisztaeszlezi időkben. = Egyenl 1936. júl. 9. 28. sz. 13. [Az 1883. jan. 23-i beszéd teljes szövege.]
- KEMÉNY ISTVÁN: J. M. ismeretlen írásai a békéről. = PN 1937. dec. 25. 293. sz. 53–54. [Beszédei a Magyar Békeegyesületben.]
- BEVILAQUA BORSODY BÉLA: J. M. verses köszöntője a magyarországi nemzetiségekhez 1860-ban. = Pest 1940. szept. 4. 201. sz. 7.
- Megemlékezés J.-ról. Ismeretlen J.-kézirat: „Egy napom Gyulán.” = Viharsarok Népe (Békéscsaba) 1954. máj. 16. 115. sz. 7.
- BOKOR IMRE: Apróságok J. hagyatékából. = Ktáros 1958. 8. sz. 613–614. [„Cigánykirály és Tündérkirálynő” c., ki nem adott művének széljegyzetei, 1900-as párizsi utazásának jegyzetei.]
- GÁL ISTVÁN: Walter Crane és a magyar irodalom. = Nagy 1965. II. 1437–1439. [J. M. pohárköszöntője a művész tiszteletére adott díszvacsorán.]
- HORÁNSZKY NÁNDOR, IFJ.: A Balaton. Egy ismeretlen J.-kéziratról. = PIM Évk. 1969–70. Bp. 1969. 225–233. [J.-nak az „Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képből” c. mű számára írt, kéziratban maradt Balaton-ismertetése.]

LEVELEZÉS

Megjegyzés: A J. M. által írott levelek az író levelezésköteteiben való utánközlését nem jelezzük a címleírásokban.

Kötetek

- J. M. levelei Kéméndyné Drucker Irmához. Kiad. és bev. *Drucker János*. Bp. 1942. 48 l. (Bethlen Gábor ktár)
- Ism.: /Or/, Ko* 1943. 161–162. – *Sándor István*, DélvSz 1943. 429–430.
- J. M. összes művei. Szerk. *Lengyel Dénes* és *Nagy Miklós*. Levelezése. (A 3. kötettől szerk. *Nagy Miklós*.) 1. köt. – Bp. 1971 – Kritikai kiadás.
1. 1833–1859. Kiad. *Kulcsár Adorján*. 1971. 489 l.
  2. 1860–1875. Kiad. *Oltványi Ambrus*. 1975. 1011 l.
  3. 1876–1885. Kiad. *Győrffy Miklós*. 1992. 827 l.

Levélközlések

- [J. M. levele a „Concordia” izraelita jótékonyági együlethez.] = A Hon 1867. febr. 21. 43. sz. 1. [Címzett: Posner Károly Lajos. Kelt: Pest 1867. febr. 20.]
- [J. M. – Szigligeti Edéhez.] = BpKözl 1872. dec. 29. 298. sz. 2388., és MPolgár 1872. dec. 29. 298. sz. [Századik darabja színrekerülése alkalmából. Kelt: Pest 1872. dec. 27.]
- Egy kis irodalmi statisztika. = MPolgár 1873. febr. 27. 48. sz. [J. M. – Törs Kálmánhoz. Kelt: Pest 1873. febr. 23.]
- J. M. – E. Kovács Gyulához. = MPolgár 1874. dec. 19. 289. sz. [Kelt: 1874. dec. 16.]
- [J. M. – Újházi Edéhez.] = MPolgár 1876. ápr. 9. 82. sz. [Kelt: 1876. márc. 4.]
- J. M. – Arany Jánoshoz. = A Hon 1879. nov. 28. 286. sz. 3. [Kelt: 1879. nov. 27.]
- A pápai ünnepély. = MNépvilág 1880. júl. 25. 30. sz. 469–471. [J. M. levele kelt: Balatonfüred 1880. júl. 14.]
- J. M. J. M.-ról. = PH 1880. júl. 21. 200. sz. Mell. [J. M. – Fenyvessy Ferenchez, a Pápai Lapok szerkesztőjéhez. – A keltezés kiolvashatatlan.]
- J. M. – Paulay Edéhez. = FL 1886. nov. 26. 327. sz. 2390. [Kelt: Bp. 1886. nov. 24.]
- J. a maga jubileumáról... = FL 1887. okt. 18. 286. sz. [J. M. – Úrváry Lajoshoz. Kelt: Bp. 1887. okt. 16.]
- J. levele Paulay Edéhez. = Nemzet(regg.) 1887. szept. 27. 265. sz. 3. [Kelt: Bp. 1887. (szept. 26.?)]
- J. M. – Arany Jánoshoz. = Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 3. köt. Levelezése író-barátaival. 1. köt. Bp. 1888. 78–79., és PetőfiMúz 1890. márc. 1. 2. sz. 117–126., Petőfi Sándor összes művei. 7. köt. Levelezése. Bp. 1964. 354–355., Arany János összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 97–98. [Kelt: Pest 1847. jún. 18.]
- J. M. – Arany Jánoshoz. = A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 3. köt. Levelezése író-barátaival. 1. köt. Bp. 1888. 241–242., és A. J. összes művei. 15. köt. Levelezése. 1. köt. Bp. 1975. 376. [Kelt: Pest 1851. jún. 15.]
- J. M. – Arany Jánoshoz. = Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése író-barátaival. 2. köt. Bp. 1889. 118–220, 454–456, 459., és Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 275–292., Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 125–126, 649–650, 785. [Kelt: Pest 1852. dec. 3., 1885. dec. 8., 1856. dec. 25., Bp. 1876. márc. 29., 1879. nov. 27.]
- J. M. – Mikszáth Kálmánhoz. = PH 1890. nov. 26. 325. sz. 1., és Mikszáth Kálmán összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 35–37. [Kelt: Bp. 1890. nov. 26.]
- FERENCZY ZOLTÁN: J. M. és Pap Endre levelei Petőfihez. = PetőfiMúz 1893. 108–110., és Petőfi Sándor összes művei. 7. köt. P. S. levelezése. Bp. 1964. 71–72, 87–88. [J. M. két levele. Kelt: Pest 1847. júl. 6. és [Pest] 1847. aug. 18.]
- J. M. vallomásai. = SzegHíradó 1893. ápr. 11. 86. sz. 1–2., és Nemzet 1893. ápr. 12. 100. sz. 1. [J. M. – Kemény Nándornéhoz. Kelt: Bp. 1893. ápr. 9.]
- J. M. levelei anyjához. = VU 1893. dec. 31. 53. sz. 923., és Képes Folyóirat 1894. 14–15. [Pest 1846. febr. 20. és 1852. dec. 6.]
- TOLNAI LAJOS: J. M. levele. = OrszV 1894. jan. 7. 2. sz. 23. [J. M. – Tolnaihoz. Kelt: 1892. szept. 19.]
- Zahvalnica Mavra Jokajija – Matici Srpskoj. = Branik 1894. 17. sz., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 365. [Kötetben „J. M. köszönő levele a Szerb Maticához az írói működése ötvenéves jubileuma alkalmából történt beválásakor” címmel. Kelt: Bp. 1894. febr. 22.]
- J. levele az egriekhez... = FL 1894. febr. 18. 49. sz. 412. [A polgármesternek szóló, dátum nélküli köszönő levél a jubileuma alkalmából küldött jókívánságokra.]
- A J.-jubileum Pozsonyban... = FL 1894. ápr. 6. 95. sz. 826. [J. M. – Thaly Kálmánhoz. Kelt: Bp. 1894. márc. 28.]
- J. M. ... = FL 1894. jún. 6. 155. sz. 1336. [J. M. dátum nélküli köszönő levele a pozsonyi jubileumért.]
- J. emlékek Kecskeméten. = Kecskeméti Lapok 1894. jan. 6. 1. sz. Mell. [3–4.] [J. M. – Gyenes Mihályhoz, Komárom 1844. szept. 19.; Szeless Józsefhez, Bp. 1883. ápr. 6.; Muraközy Jánoshoz, Bp. 1892. márc. 26.; Fördös Dezsőhöz, Bp. 1893. dec. 22.]
- J. M. búcsúzó válasza. = Nemzet 1896. nov. 3. 303. sz., és BN 1896. nov. 4. 77. sz. 3. [J. M. – Papp

- Sándorhoz, a karcagi Szabadelvű Párt elnökéhez. – K. n.]
- J. levele Endrődyhez. = *Nemzet*(esti) **1896.** nov. 28. 328. sz. [Az Endrődi Sándor tiszteletére rendezett ünnepség alkalmából. – K. n.]
- J. M. – Mikszáth Kálmánnak. = *PH* **1896.** aug. 20., és Mikszáth Kálmán összes művei. 25. köt. *Levelezése.* 2. köt. Bp. 1961. 64–65. [Kelt: Svábhegy 1896. aug. 14.]
- J. M. pénteki levele. = *Nemzet* **1897.** febr. 19. 50. sz. 1. [Josipovich Gézához, a magyar békeegyesület társelnökéhez.]
- Petőfi emlékezete. = *BN* **1899.** júl. 27. 205. sz. 2–3. [A Petőfi-ünnepségek előkészületeiről: J. M. levele Bartók Lajoshoz. – K. n.]
- J. M. levele Bartók Lajoshoz. = *KváriL* **1899.** ápr. 30. 18. sz. 216., és . [Kelt: [1899.] ápr. 22.]
- A közoktatási miniszter levele J.-hoz. = *VU* **1899.** júl. 23. 30. sz. 502–503. [Wlassics Gyula – J. M.-hoz. Kelt: Bp. 1899. júl. 13. és J. M. válaszlevele. Kelt: Bp. 1899. júl. 19.]
- J. és a katolikus főpapság. = *MÁllam* **1900.** febr. 24. 44. sz. 1. [J. M. – Josipovich Gézához, a békeegyesület társelnökéhez. – K. n.]
- J. ügye. A politika és az irodalom. = *Arad és Vidéke* **1902.** febr. 18. 40. sz. 4. [J. és a Légrady testvérek levélváltása J.-nak a PH-tól való távozásával kapcsolatban. J. M. levele kelt: Bp. 1902. febr. 15.]
- A Petőfi-Társaság Kossuth ünnepe. = *BN* **1902.** szept. 7. 246. sz. 5., és *MH* **1902.** szept. 7. 246. sz. 8. [J. M. – Bartók Lajoshoz. Kelt: 1902. szept. 4.]
- Kossuth és J. = *MH* **1902.** aug. 9. 217. sz. 4. [J. M. – Hentaller Lajos képviselőhöz. Kelt: Istenhegy 1902. aug. 7.]
- [J. részvétlétávirata Zola özvegyéhez.] = *MNemzet* **1902.** okt. 2. 234. sz. 3. [Kelt: Bp. 1902. szept. 30.]
- J. M. és a Pesti Hírlap. = *PH* **1902.** febr. 17. 47. sz. 4. [J. M. levele. Kelt: Bp. 1902. febr. 15.]
- Petőfi koponyája. = *PN* **1902.** jan. 19. 18. sz. 7. [J. M. – Nagy Miklóshoz. – K. n.]
- J. M. kiadatlan levele. = *Az Újság* **1903.** dec. 31. 13. sz. 21. [Lisztkai Ferenchez. Kelt: 1891. jan. 21.]
- [BRÓDY SÁNDOR] b. s.: J. egy levele. = *Jöv* **1904.** máj. 8. 19. sz. 9–10., és B. S.: *Cilinderes Tiborc.* Bp. 1958. 200–201. [Kelt: 1898. febr. 17.]
- HORVÁTH JÁNOS: J. és Kecskemét. = *Kecskemét* **1904.** máj. 22. 21. sz. 3–6. [J. M. – anyjához. Kelt: Kecskemét [1875?] júl. 26.]
- [TÁBORI RÓBERT] t. r.: J. kúriája. = *ÚjId* **1904.** máj. 29. 539. [J. M. 1848. jún. 3-i levele betegségéről.]
- Apróságok J.-ről. = *Az Újság* **1904.** máj. 6. 126. sz. 11–13., *MÁllam* **1904.** máj. 7. 104. sz. 4–6. [J. M. – Dvorzsák János prelátnakhoz. Kelt: 1893. dec. 24.]
- J. édesanyja. = *ÚjId* **1904.** máj. 15. 20. sz. 485. [J. M. – édesanyjához. Kelt: 1884. júl. 26.]
- J. kiadatlan levele Kossuthhoz, Rózsa Sándorhoz való küldetéséről. = *VU* **1904.** máj. 15. 20. sz. 334–335., és Deák Imre: 1848. A szabadságharc története levelekben, ahogyan a kortársak látták. Bp. [1942.] 236., A forradalom és szabadságharc levelestára. Kiad. *V. Waldapfel Eszter.* 2. köt. Bp. 1952. 166. [Kelt: Félégháza 1848. okt. 4.]
- VÁRADI ANTAL: J.-ről és az ő „Leventé”-jéről. = *Az Újság* **1905.** máj. 21. 141. sz. 1–5., és V. A.: *Képek a magyar író- és színészvilágból.* 2. köt. Bp. 1911. 20–26. [J. M. – Vári Antalhoz. Kelt: Bp. 1897. nov. 10., dec. 6., dec. 9.; 1902. dec. 5.]
- [KENEDI GÉZA] K. G.: J. és Csermátóy. Néhány érdekes levél. = *Az Újság* **1907.** márc. 31. 78. sz. 34–35. [J. M. – Csermátóy Lajoshoz. Kelt: 1866. okt. 4. 22.; 1867. febr. 28., ápr. 3., jún. 12.]
- A király és Kossuth Lajos. = *Az Újság* **1907.** jan. 20. 18. sz. 8. [J. M. – Wekerle Sándor miniszterelnök-höz 1894 márciusában.]
- J. M. és Gyulai Pál barátsága. = *Az Újság* **1910.** márc. 27. 73. sz. 33–34. [J. M. – Gyulai Pálhoz. Kelt: Pest 1870. nov. 15. és Bp. 1893. ápr. 7.]
- SIKABONYI ANTAL: J. és Gyulai levelesládájából. = *BH* **1913.** jún. 29. 153. sz. 31–34., és J. M. összes művei. *Cikkek és beszédek.* 4. köt. Bp. 1968. 695–697. [J. M. – Kemény Zsigmondhoz. Kelt: Pest 1856. jan. 8.]
- MÓRICZ PÁL: A Jókayak osztályegység. = *Mo* **1916.** jan. 8. 8. sz. 8–9. [J. M. – Eszter néniéhez és unokahúgához, Marihoz. Kelt: Bp. 1886. dec. 20. és Svábhegy 1900. júl. 31.]
- NEMÉNY VILMOS: Egy berlini magyar írónál. = *KváriSz* **1916.** ápr. 22. 3–8. [J. M. egy 1883-i levele Kohut Adolffhoz.]
- TÁBORI KORNÉL: Irodalmi kuriózumok. – J. és Gyulai ismeretlen levélváltása. = *ÚjId* **1924.** II. 480–481. [A két író összetűzése és kibékülése. J. 1870-ben és 1893-ban írt levele.]
- [TÁBORI KORNÉL] T. K.: J. harca a magyar dráma megfojtói ellen. Miért haragudott Gyulai Pál J.-ra? – Egy ismeretlen irodalmi dokumentum. = *PN* **1924.** okt. 19. 221. sz. 12. [J. M. egy Kemény Zsigmondhoz címzett levele (kelt: Pest 1856. jan. 8.), amely valójában Gyulainak szól a magyar dráma helyzetével kapcsolatban.]
- J. ismeretlen levelei. = *Az Est Hármaskönyve* **1925.** Bp. [1924.] 133–154. [J. M. – anyjához, Pest 1845. nov. 6. és Pest 1856. febr. 18.; nejéhez, 1849 őszén és Bartók Lajoshoz, Svábhegy 1899. júl. 23.]
- [GRAGGER RÓBERT] R. G.: Jókai und seine Übersetzer. = *UngJb* **1925.** 305–307. [J. M. – Karl Braunhoz. Kelt: Bp. 1873. máj. 3.]

- GYALUI FARKAS: J. Kolozsvárt. III. = Keleti Újság 1925. febr. 19. 39. sz. 5–6. [Többek között J. M. – Teleki Sándorhoz. Kelt: Balatonfüred 1876. júl. 26.]
- HELLEBRANT ÁRPÁD: J. két levele Toldy Ferenchez. = ItK 1925. 257. [Kelt: 1857. márc. 21. és 1859. febr. 3.]
- LOEWY, SIEGFRIED: Briefe Jókais an Johann Strauss. Wie der „Zigeunerbaron“ entstand. = PLloyd(esti) 1925. okt. 17. 234. sz. 5. [Kelt: Bp. 1884. júl. 1. és Bp. 1886. jan. 25.]
- SZENTIMREI JENŐ: A vallásszabadság városában. = J. Erdélyben. Kiad. Tabéry Géza és Incze Ernő. Nagyvárad 1925. 79–90. [J. Tordán. Többek között J. M. – Teleki Sándorhoz. Kelt: Balatonfüred 1876. júl. 26.]
- Két J.-levél. = ProtSz 1925. 86–87. [Kelt: Bp. 1893. dec. 22., dec. 24.]
- R-r: Levélminta mintaférjeknek. = Napk 1928. I. 640. [J. M. – feleségéhez. Kelt: Pest 1859. szept. 6.]
- TIMÁR KÁLMÁN: J. levelei Haynald érsekhez. = Napk 1930. 907–909. [Kelt: 1885. okt., 1886. márc. 26., 1888. jún. 19., 1889. okt. 14.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: J. ismeretlen két sírköirata. (Testvéreinek.) = ItK 1931. 228–229. [J. M. – Ihász Lajoshoz (kelt: 1902. dec. 30. és 1903. máj. 27.), melyben testvérei, Jókay Károly és Jókay Eszter sírfeliratát küldi el.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: J. regényhőseinek hitvilágáról. = Kálvinista Szemle 1931. jan. 24. 4. sz. 26–27. [J. M. – Dvorzsák Jánoshoz, a „Hatvani füzetek” szerkesztőjéhez. Kelt: Bp. 1893. dec. 22. és dec. 24.]
- RAJKA LÁSZLÓ: J. „Törökvilág Magyarországon” c. regénye. = ErdMúz 1931. 14–34. – Klny.: Erd.Tud.Füz. 33. [J. M. – Kőváry Lászlóhoz. Kelt: Pest 1851. júl. 16.]
- DERCZE LAJOS: J. levele Debrecen polgármesteréhez. = DebrSz 1934. 29. [Szöllősi Jánoshoz. Kelt: 1865. okt. 5.]
- HEVESI SÁNDOR: Szigligeti elintézetlen ügye a Burgtheaterrel. – Egy különös fölfedezés. = ÚjJd 1934. júl. 29. 31. sz. 145–146. [Közölve többek közt J. M. levele Dingelstedtchez, a Burgtheater igazgatójához. Kelt: 1878. ápr. 22.]
- J. M. levele Kiss Arnoldhoz. = Egyenl 1934. szept. 9. 36–37. sz. 9. [Kelt: Bp. 1899. dec. 18.]
- [J. levele Zolához.] = Schreiber Erzsébet: Zola és a magyar irodalom. Pécs 1934. 45–46. [Meggköszöni, hogy az ő pártjára állott a második házasságát elítélő hazai közvéleménnyel szemben. – Kelt: Bp. 1902. szept. 30., azonos dátummal két francia nyelvű levél.]
- JANCSÓ ELEMÉR: J. M. ismeretlen levele gr. Teleki Sándorhoz. = ItK 1940. 390. [Kelt: Balatonfüred 1876. júl. 26.]
- KORNITZER BÉLA: Törs Kálmán – Törs Tibor. = K. B.: Apák és fiúk. Nagy magyar értékeink, ahogyan fiaik látják. 2. köt. Bp. 1941. 435–445. [J. M. – Törs Kálmánhoz. – K. n.]
- RADÓ RICHÁRD: Garibaldi és J. levélváltása. = R. R.: Pest–budai emlékek a XIX. századból. Bp. 1941. 71–73. [J. levele kelt: Pest 1867. nov. 23.]
- KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. = ItK 1942. 164–185. [A 169–170. lapon: J. M. – V. K.-hoz. Kelt: Bp. 1872. dec. 10., 1893. jan. 8.]
- J. M. ismeretlen levele szegedi tisztelőjéhez. = MProtestánsok Lapja 1942. 9. sz. 70. [Keménydnyé Drukker Máriaéhoz. Kelt: Bp. 1893. aug. 9.]
- KÓSA JÁNOS: J. M. és Irányi Dániel. = ItK 1943. 243–245. [J. M. – Henszlmann Imréhez. Kelt: Pest 1863. jan. 7.]
- HEGEDÜS SÁNDOR, IFJ.: J. levelei anyjához. = MNemzet 1946. dec. 1. 271. sz. 4., dec. 25. 291. sz. 10. [Kelt: Pápa 1840., 1842. febr. 9. és 1841.]
- Hogyan készült a „Cigánybáró”? J. egy ismeretlen levele. = MNemzet 1949. máj. 29. 124. sz. 4. [J. M. – Schnitzer Ignáchoz. – K. n.]
- BEKE ALBERT–MAGYARI VILMOS: Magyar írók ismeretlen levelei Debrecenben. = Építünk 1954. 2. sz. 72–77. [Többek között J. M. – Széll Farkashoz, Nizza 1904. febr. 16. és Géresi Kálmánhoz, Bp. é. n. szept. 18.]
- NAGY MIKLÓS: Kiadatlan J.-levelek a budapesti J. rokonság körében. = ItK 1960. 581–587. [13 levél az 1837–1898 közötti időszakból.]
- VAJDA GYÖRGY MIHÁLY: Szemelvények a weimari Goethe–Schiller Archivum magyar anyagából. (J., Kertbeny, Vámbéry.) = MTA I. OK 1960. XV. 221–237. [Többek közt J. M. – Julius Rodenberghhez. Kelt: Pest 1870. febr. 9. és nov. 21.]
- JANCSÓ ELEMÉR: Éjszaki Károly irodalmi hagyatékából. = NyltudK 1964. 73–77. [Többek közt J. M. – Számvald Gyulához. Kelt: 1852. febr. 7.]
- JANCSÓ ELEMÉR: Irodalmi levelezések. I. Klasszikus magyar írók leveleiből. = NyltudK 1966. 325–328. [J. M. – ismeretlenhez: Pest 1862. dec. 30., és valószínűleg Szász Gerőhöz: Pest 1865. nov. 9.]
- ANTALL JÓZSEF: J. M. ismeretlen levele Korányi Frigyeshez és Laborfalvi Róza halála. = OrvTK 1969. 149–153. [Kelt: Bp. 1886. nov. 14.]
- CSETRINÉ LINGVAI KLÁRA: Gyarmathy Zsigáné irodalmi levelezéséből. = NyltudK 1969. 162–169. [Többek közt J. M. – Gyarmathy Zsigmondéhoz. Kelt: Bp. 1864. júl. 12.]
- KUNSZERY GYULA: J. M. és a bécsi szabadelvűek. = It 1970. 683–686. [J. M. – Franz Frauenbergerhez. Kelt: Bp. 1897. jan. 30.]

J. M. – Aranyak. = Arany János összes művei. 16. köt. Levezés. 2. köt. Bp. 1982. 144. [Kelt: Pest 1853. jan. 7.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

J. M. írói működésének ötvenedik évfordulója 1894. január 6. Kiad. a J.-jubileum rendező bizottsága. 1894. 318 l. (J. M. összes művei. Nemzeti díszkiadás. Alkalmi köt.)

KÖRÖSI LÁSZLÓ: Korrajzok. J. M. Bp. 1894. 307 l. (Kortörténeti ktár. 5–7.)

Ism.: Sz., Élet 1894. dec. 16. 10–11.

HORN, E[ML.]: J. Préf. *Gaston Boissier*. Paris 1895. XVI, 176 l.

A J.-jubileum és a nemzeti díszkiadás története. Az előfizetők névsorával és a száz kötet részletes tartalomjegyzékével, valamint J. összes írásainak bibliographiájával. Bp. 1898. 251 l. (J. M. összes művei. Nemzeti kiadás 100.)

NÓGRÁDI LÁSZLÓ: J. M. élete és költészete. Pozsony–Bp. 1902. 64 l. (Nemzetünk nagy költői 19.)

SZABÓ LÁSZLÓ: J. élete és művei. [Bp.] 1904. 367 l.

Ism.: [Szász Károly] -ly., Ur 1904. 12. sz. 519. – BH 1904. okt. 23. 293. sz. 17–18. – KépCsalL 1904. nov. 6. 45. sz. 836. – Újld 1904. nov. 6. 45. sz. 459. – Császár Ernő, EPHK 1905. 715–717.

MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. M. élete és kora. 1–2. köt. Bp. 1906. 312, 311 l. (M. K. munkái 26–27.) – 2. kiad. Bp. 1907. 312, 362 l. – Ua. M. K. munkái. 18–19. köt. Bp. 1910. 266, 251 l. – Ua. [1921.] – [1923.] – 1954. – M. K. összes művei. 18–19. köt. Bp. 1960. 356, 302 l.

Ism.: [Cholnoky Viktor] Ch. V., A Hét 1906. dec. 16. 50. sz. 836–837. – Kálnoki Izidor, Az Újság 1906. dec. 20. 349. sz. 1–2. – Londész Elek, PN 1906. dec. 21. 350. sz. 1–2. – Mikszáth Kálmán, VU 1906. jan. 7. 1. sz. 2–3., és M. K. hátrahagyott munkái. 1. köt. Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1914. 203–208., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 495–498., MNemzet 1960. jan. 31. 26. sz. [A „Tökéletes könyv” címmel az író nyilatkozata művéről.] – Mikszáth Kálmán: Epilog. = Az Újság 1906. dec. 14. 343. sz. 1–3., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 81–86. [Az író nyilatkozata művéről.] – VU 1906. dec. 16. 50. sz. 819–820. – Bródy Sándor, Újld 1907. jan. 13. 3. sz. 59–62. – (e.), A Kor 1907. 15. sz. 544. – Eisler, Michael Joseph, PLloyd 1907. jan. 19. 17. sz. – [Friedreich István] gd., Alkotmány 1907. júl. 10. 163. sz. 9. – k. f., BpSz 1907. 129. köt. 453–467. – Kosztolányi Dezső, BN 1907. jan. 9. 8. sz. 2–4., és K. D.: Írók,

festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 29–35. – [Miklós Ferenc] Kiss Imre, EPHK 1907. 507–513. – Mikszáth Kálmán, MKözélet 1907. jan. 13. 3. sz. 13–15. [Az író nyilatkozata művéről.] – Mikszáth levele. Válasz egy plágiumvádra. = A Nap 1907. júl. 10. 163. sz. 7., és SzegN 1907. júl. 10. 162. sz. 6., MF 1913. máj. 16. 10. sz. 272–277., V 1924. jan. 27. 23. sz. 6. [Az utóbbiak tartalmazzák a levél teljes szövegét Hajdú Miklós közlésében.] – [Móra Ferenc] Csapke, SzegN 1907. júl. 14. 166. sz. 8–9. – [Szász Károly] -ly., Ur 1907. 3. sz. 142–143. – [Székely György] Sz. Gy., SpRefl 1907. febr. 3. 5. sz. 56–57. – Fogaras és Vidéke 1907. jún. 16. 24. sz. 4., jún. 30. 26. sz. 3–4. – MKözélet 1907. júl. 14. 29. sz. 28. – MLányok 1907. febr. 24. 9. sz. 136. – Religio 1907. máj. 19. 20. sz. 340–343. – SzegVid 1907. júl. 11. 156. sz. 3. – Angyal Dávid: Jelentés a Greguss-jutalomról. Első műkritikai évkör. (1906–1911.) = BpSz 1913. 153. köt. 122–125. – Hegedüs Géza, MNemzet 1954. dec. 14. 295. sz. 7. – Nagy Miklós, It 1955. 359–363. – [Lovászy Márton] L. M., TársSz 1960. 8–9. sz. 139.

ZSIGMOND FERENC: J. Bp. 1924. 415 l.

Ism.: [Alszeghy Zolt] Zs., Élet 1924. 21. sz. 422–424. – Baros Gyula, ProtSz 1924. 572–577. – [Császár Elemér] r. r., ÚjNemz 1924. okt. 12. 216. sz. 6. – Dénes Szilárd, Néptanítók Lapja 1924. nov. 18. 39–40. sz. 18–19., dec. 6. 41–42. sz. 31. – Galamb Sándor, Szózat 1924. okt. 12. 226. sz. 2. – Sebestyén, Karl, PLloyd(esti) 1924. nov. 15. 244. sz. 7. – Szász Károly, BH 1924. nov. 7. 236. sz. 1. – Alszeghy Zolt, It 1925. 114–131. – Kéky Lajos, BpSz 1925. 201. [200.] köt. 310–312. – Kristóf György, Ptüz 1925. febr. 22. 4. sz. 82. – Medveczky Károly, EPHK 1925. 37–40. – Papp Ferenc, ItK 1925. 132–135. – Rédey Tivadar, Száz 1925. 69–72. – Tolnai Vilmos, Napk 1925. I. 266–271.

ZSIGMOND FERENC: J. M. élete és művei. Bp. 1924. 78 l. (Bethlen-ktár 8.)

Ism.: Horváth Béla, A Nemzet 1925. aug. 1. 592. – Kéky Lajos, BpSz 1925. 201. [200.] köt. 312–313.

Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. Az Est, Pesti Napló [és a] Magyarország előfizetőinek. 1925. [Bp. 1924.] 301 l.

Ism.: [Juhász Gyula] j., Szeged 1924. dec. 25. 9. – Lengyel Ernő, Az Est 1924. dec. 21. 273. sz. 5. – Mo 1924. jún. 8. 112. sz. 10. – Mo 1924. jún. 13. 115. sz. 8.

GÁL JÁNOS: J. élete és írói jelleme. Bev. Rákosi Jenő. Berlin 1925. 303 l., 1 t.

Ism.: G. Z., PLloyd(esti) 1925. nov. 21. 264. sz. 7. – Kéky Lajos, BpSz 1925. 201. [200.] köt. 313–317. – nt., Ptüz 1925. 518. – -s., EPHK 1925.

- 164–165. – *Perényi József*, MMűvelődés 1925. 143–144. – *Turóczy-Trostler, Josef*, PLloyd(esti) 1925. okt. 10. 6. – *Alszeghy Zsolt*, It 1926. 27–32. – *Gulyás Sándor*, ProtSz 1926. 110–111. – *Müller Lipót*, Napk 1926. 72–74. – *Vajda János*, Mlras 1926. 1. sz. 12. – *Zsigmond Ferenc*, ItK 1926. 141–142. – *K. D.*, OKTK 1926/27. 3–4. sz. 171–172.
- KRISTÓF GYÖRGY: J. M. élete és művei. Cluj-Kolozsvár 1925. 104 l.
 Ism.: *Csűry Bálint*, ErdISz 1925. 4. sz. 159–162. – *Gulyás Sándor*, ProtSz 1925. 583–587. – *Kéky Lajos*, BpSz 1925. 201. [200.] köt. 317–318. – *-nt.*, Ptüz 1925. febr. 22. 4. sz. 83. – *Baros Gyula*, Napk 1926. 158–159.
- KRISTÓF, GHEORGHE: Mauriciu Jókai. Biografie și caracterizare cu prilejul aniversării de o sută de ani dela nașterea lui. Trad.: *Árpád Bitay*. Cluj [1925.] 142. l., 1 t.
 Ism.: *Buday Árpád*, ProtSz 1925. 739–742. – *Csűry Bálint*, ErdISz 1925. 159–162. – *Gyárfás Elemér*, Ptüz, 1925. 397–398. – *Jancsó Elemér*, ErdISz 1925. 391–392. – *T. F.*, It 1926. 173–174.
- NAGY SÁNDOR: J. Brassó 1925. 109 l.
 Ism.: *Csűry Bálint*, ErdISz 1925. 159–162. – *Csűry Bálint*, Ptüz 1925. 226. – hl., It 1926. 258–259.
- ZSIGMOND FERENC: J. és Debrecen. Debrecen 1925. 86 l.
 Ism.: *B.*, UngJb 1926. 355. – *Baros Gyula*, ProtSz 1926. 253–254. – [*Császár Elemér*] r. r., ÚjNemz 1926. 60. sz. 4. – *Gulyás Sándor*, Napk 1926. 167–168. – *Kéky Lajos*, ItK 1926. 137–139.
- J. emlékkönyv. Kiad.: *Alapi Gyula és Fülöp Zsigmond*. Komárom 1925. 163 l., 2 t.
 Ism.: [*Császár Elemér*] r. r., ÚjNemz 1926. 60. sz. 4.
- J. 1825–1925. Emlékkönyv születésének 100. évfordulójára. Kiad. *Kőrösi Henrik*. Bev. *Rákosi Jenő*. Bp. 1925. 96 l., 6 t.
 Ism.: It 1925. 148–150.
- J. Erdélyben. A legnagyobb magyar regényíró születésének századik fordulójának évében. Kiad: *Tabéry Géza és Incze Ernő*. Oradea Mare 1925. 191 l., 4 t.
 Ism.: [*Gragger Róbert*], *R. G.*, UngJb 1926. 180. – *György Lajos*, Ptüz 1926. 45–46. [Szerkesztői megjegyzés.] – *Rajka László*, Ptüz 1926. 21–22. – *Tabéry Géza*, Ptüz 1926. 45. [Válasz Rajka László bírálatára.]
- SÓTÉR ISTVÁN: J. M. [Bp. 1941.] 173 l., 1 t. (M. írók.) – Ua. 1942.
 Ism.: *Halász Gábor*, MCsill 1941. 3. sz. 225. – *Esti Kurir* 1941. nov. 21. 267. sz. 6. – *Mo* 1941. nov. 16. 262. sz. 6. – *Nszava* 1941. dec. 14. 284. sz. 18. – *ÚjNemz* 1941. nov. 14. 260. sz. 2. – *Az Újság* 1941. nov. 14. 260. sz. 10. – *Barta János*, EsztSz 1942. 41–42. – *Fábián István*, MKult 1942. jan. 5.
1. sz. 6–7. – *Gálos Rezső*, ItK 1942. 209–211. – *Gerézi Rabán*, Élet 1942. 15. sz. 281. – *Kelemen János*, KN 1942. jan. 1. 1. sz. 17. – *Makay Gusztáv*, So 1942. 64–67. – *Rezek S. Román*, PannonhSz 1942. 391–392. – *Sárkány Oszkár*, OrszÚtja 1942. 2. sz. 61–62. – *Vajda Endre*, ProtSz 1942. 127–128. – [*Zsigmond Ferenc*] -df-, BpSz 1942. 262. köt. 184–190. – Ungarn 1942. 7. sz. 446–447. – *F.*, It 1943. 133–134. – *Paku Imre*, Ptüz 1943. márc. 15. 3. sz. 142.
- SÓTÉR ISTVÁN: J. útja. = Csill 1954. 2341–2356.; 1955. 145–157, 389–405, 574–587., és S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 365–466.
- LENGYEL DÉNES: J. M. Bp. 1968. 201 l. (Nagy m. írók.) – 2. kiad. Bp. 1970. 197 l. (Nagy m. írók.)
 Ism.: Kor 1969. 1111–1112. – *Szabó Zoltán*, ItK 1970. 103.
- NAGY MIKLÓS: J. A regényíró útja 1868-ig. Bp. 1968. 375 l.
 Ism.: *Ruffy Péter*, MNemzet 1968. dec. 8. 288. sz. 9. – *Téglás Tivadar*, Közn 1968. 956. – *Nacsády József*, ALitt 1969. 213–217. – *Nszab* 1969. aug. 12. 186. sz. 7. – *Rigó László*, It 1970. 221–224. – *Végh Ferenc*, Vszág 1970. 2. sz. 99–100.

A Jókai-kutatás és -értékelés története és problémái

ARISTID: J. ellenségei. = Otthon 1876. II. 72–76. [Hiányolja a J. műveiről szóló elemző bírálatokat.]

ÁGOSTON SÁNDOR: J. és a bírálat. = MSzó 1903. jan. 6. 5. sz. 5. [J. M. késői regényeinek („Barátfalvi lévita”, „Utazás egy sírdomb körül”, „Öreg ember nem vén ember”) negatív kritikái visszhangjáról.]

PAPP FERENC: Gyulai Pál és J. M. = BpSz 1921. 185. köt. 26–48., KisFTÉ Újf 1920–1921. 53. köt. Bp. 1921. 108–126. [A késői romantika és a realizmus küzdelmének tükröződése Gyulai Pál J. M. műveiről írott bírálatában.]

LACZKÓ GÉZA: J. és a kritika. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. [Bp. 1924.] 246–248. [Főként Gyulai Pál J.-értékeléséről.]

[ALSZEGHY ZSOLT]: – – titkári jelentése. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1925. évi közgyűlésén. = It 1925. 237–241. [Többek között J.-nak a kritikához (Gyulai Pál, Beöthy Zsolt) és az irodalomtörténethez való viszonyáról.]

CSŰRY BÁLINT: Centennáris J.-irodalom Erdélyben. = ErdISz 1925. 159–162.

KÖVESKUTI JENŐ: J. és a kritika. = MCsalád 1925. ápr. 1. 4. sz. 51–52.

RÁKOSI JENŐ: Költészet és kritika. = ÚjId 1925. I. 77–78. [Kritikusaival szemben védelmezi J. M. írói ábrázolásmódját.]

- RAVASZ LÁSZLÓ: J. M. = ProtSz 1925. 61–64. [Az ötven éven keresztül folyó irodalmi harcról J. kritikusai között.]
- JABLONKAY GÁBOR: J. és a történelmi érzék. = MKult 1926. 488–498. [Gyulai Pálnak a J.-művek történelmi hiteltelenségéről vallott nézetéről.]
- RUBINYI MÓZES: J., meg akik róla írtak. = Kardos Albert Emlk. Debrecen [1927.] 81–87. [A J.-értékelésről.]
- NAGY TÖHÖTÖM: Gyulai Pál J. M.-ről. = MKult 1929. II. 220–225.
- BORKA GÉZA: A J.-kritika revíziója. = NKult (Komárom) 1934. 4. sz. 244–247. [Gyulai Pál és Péterfy Jenő J.-kritikáiról.]
- SZIKLAY LÁSZLÓ: Ismét a J.-kritika. = NKult 1934. 5.sz. 312–314. [Válasz Borka Géza „A J.-kritika revíziója” c. tanulmányára.]
- SZEMLÉR FERENC: Bilincstörök kora. = Utunk 1947. szept. 6. 18. sz. 9. [Egyetért Gaál Gáborral és ellenvéleményt nyilvánít Benedek Marcell felfogásával szemben, különösen J. irodalomtörténeti értékelésével kapcsolatban.]
- NAGY MIKLÓS: J. = It 1950. 1. sz. 56–60. [Hegedüs Géza előadásának és az azt követő vita hozzászólói: Nagy Miklós, Bóka László, Kardos Pál, Barta János, Szabolcsi Miklós; a vita összefoglalása.]
- SÓTÉR ISTVÁN: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. J. M. = It 1953. 270–274. [Nagy Miklós, Bóka László, Király István J.-értékeléseiről.]
- NAGY MIKLÓS: Az újabb J.-kutatások problémái. = It 1955. 487–492. [A legújabb J.-értékelésekről; Szébenyi Géza, Barta János és Sótér István tanulmányairól.]
- SZALATNAI REZSŐ: J. hitele. = Sz. R.: Arcképek, háttérben hegyekkel. Bp. 1969. 172–179. [A különböző korszakok J.-értékeléséről; J. M. mai olvasottságáról. – D.: 1966.]
- ELETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK**
- Életrajzi áttekintések*
- [CSENGERY ANTAL] –x.: J. M. = Újabbkori ismeretek tára. 4. köt. Pest 1852. 550–551.
- [TÓTH KÁLMÁN] T. K.-n: J. M. = Hölgyf 1854. júl. 29. 158. sz. 641–642.
- [TÓTH KÁLMÁN] -tk.-: J. M. = Arckép-album. Műméléklet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest 1855. 30–34.
- [TÓTH LŐRINC]: J. M. = Magyar írók arcképei és életrajzai. Pest 1858. 35–36.
- J. M. = Ismertettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 6. köt. 267–268.
- VUTKOVICH SÁNDOR: J. M. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 289–292.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. M., vagy a komáromi fiú; ki a világot hódította meg. Bp. 1883. 31 l. (Jó könyvek a magyar nép számára 13.) – 2. kiad. [1898.] – 3. kiad. [1905.] [Verses életrajz.]
- Ism.: [Gyulai Pál] -i, BpSz 1883. 35. köt. 472–476., és Gy. P.: Bírálatok 1861–1903. Bp. 1911. 234–240. [Többek közt M. K. művéről is.]
- HORNYIK JÓZSEF: J. M. élete. = Kecskeméti Lapok 1894. jan. 6. 1. sz.
- [NÉVY LÁSZLÓ]: J. M. élete. = PH 1894. jan. 6. 6. sz. 26–27.
- PRÉM JÓZSEF: J. M. Pozsony–Bp. 1894. 28 l. (Kortársaink. Életrajzi vázlatok 27.)
- SZINNYEI JÓZSEF, ID.: J. M. Bp. 1898. 212 l., 1 t.
- J. életrajza. = J. M. összes művei. 100. köt. Bp. 1898. 106–117. [A Nemzeti Kiadás számára id. Szinnyei József J.-biográfiája alapján készített összeállítás.]
- Tales from Jókai. Translated from the Hungarian by R[obert] Nisbet Bain. London [1904.] L, 275 l. [J.-életrajz és 9 kisebb elbesztelésének fordítása.]
- Ism.: K. L., BpSz 1906. 128. köt. 174–175.
- ABAFFY BÉLA: J. M. = Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 2. köt. Debrecen 1913. 84–88.
- [KABOS EDE] K. E.: J. M. életrajza. = Az Érdekes Újság dekameronja. 3. köt. Bp. [1914.] 85–88., és Száz magyarok könyvei. 3. köt. Bp. [1928.] 85–88.
- TÁBORI KORNÉL: J. regénye. Rajzokkal és fényképekkel. Kiadatlan J.-kéziratok a centenárium alkalmára. Ismeretlen epizódok és levelek J. életéből. Bp. [1924.] 156 l. (Tolnai regénytára 20.)
- KRÚDY GYULA: Mesemondások J. M.-ről. Bp. [1925.] 190 l.
- Ism.: Nszava 1925. márc. 6. 53. sz. 10.
- MINAY LAJOS: J. élete. Mezőtúr 1925. 42 l.
- SZIKLAY JÁNOS: J. élete. = J. emlk. Bp. 1925. 9–15.
- SZINI GYULA: J. Egy élet regénye. = Nyug 1927. II. 522–526, 593–602, 666–679, 736–744, 823–832.; 1928. I. 23–28, 99–107, 199–210, 277–287, 351–366, 401–418, 523–534., és Ua. [Bp. 1928.] 235 l. (Emberék, életek, szerelmek.) – 2. kiad. 1934.
- Ism.: [Bosnyák Béla] (B. B.), PN 1928. júl. 21. 164. sz. 17. – [Császár Elemér] r. r., ÚjNemz 1928. máj. 24. 117. sz. 10. – Jancsó Béla, ErdHel 1928. 231–232. – Turóczi-Trostler, Josef, PLloyd 1928. máj. 12. 108. sz. 5. – Zsigmond Ferenc, Napk 1928. II. 62–64.
- ERDÉLYI PÁL: J. útja Rév-Komáromtól Pestig, a bölcsőtől a babérig. Komárom [1939.] 139 l.
- Ism.: (sz. v.), Napk 1939. II. 422.

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

- [Jókai szerkesztői nyilatkozata Petőfi „Vörösmartyhoz” c. versével kapcsolatban.] = Élk 1848. szept. 3. 10. sz. 315–316.
- J. M.: [Válasz Csernátony Lajosnak a „Március 15-e” előző számában megjelent cikkére.] = Esti Lapok 1849. márc. 1. 7. sz. [1.], és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 3. köt. Bp. 1980. 70–73. [Tiltakozik a Vida Károllyal való összehasonlítás ellen.]
- J. M.: Nyilatkozat. = Hölgyf 1854. márc. 8. 55. sz. 217., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 110–111. [Bejelenti, hogy a megszünt Db helyett a Hölgyf-ban fognak megjelenni az írásai.]
- [J. M.]: Kakas Márton a színházban. = VU 1856. jún. 1. 22. sz. 189., és [J. M.]: Kakas Márton tolltaraja. 1. köt. Pest 1860. 12–16., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 214–218. [Az író által alkotott figuráról.]
- J. M.: Nyiltér. = MS 1857. dec. 23. 293. sz. 1179., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 527, 870–872. [Válaszol a PN szerkesztőjének arra a vádjára, hogy ő és Szigligeti kölcsönösen dicserik egymás rossz műveit.]
- J. M.: Végszó (Az elátkozott családhoz). = J. M.: Az elátkozott család. Pest 1858. 198–201., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 88–89. [Az író nyilatkozata művéről.]
- J. M.: Előszó. = J. M.: Politikai divatok. Pest 1862. 3–6., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 90–91., A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 289–291. [Az író nyilatkozata művéről.]
- J. M.: Nyilvános köszönet. = A Hon 1865. nov. 22. 268. sz. [Barátainak, akik az ő javára saját mandátumukról akarnak lemondani az országgyűlési választások során.]
- J. M.: A „Nép Zászlója” szerkesztőjének. = A Hon 1868. jún. 7. sz. 131. sz. [Védekezik Áldor Imre vádja ellen, hogy ő is munkatársa volt egy kormánylapnak, a MH-nak 1850-ben.]
- J. M.: A Hon tisztelt munkatársaihoz. = A Hon 1869. febr. 25. 45. sz. [Kéri, hogy a lap ne fejtse ki propagandát képviselővé választása érdekében.]
- J. M. a múlt vasárnapi beszédeiben adalékokat szolgáltatott saját életrajzához... = FL 1869. márc. 3. 50. sz. 199. [Közli J. M. nyilatkozatát.]
- J. M.: Ajánlat. Eppur si muove! – És mégis mozog a föld! című regényemhez Toldy Ferencnek. = A Hon 1871. nov. 14. 262. sz. 1.
- J. M.: Nyílt levél a „Hon” szerkesztőségének tagjaihoz. = A Hon 1871. júl. 14. 160. sz., és J. M. összes művei. Levelezése. 2. köt. Bp. 1975. 372–373. [A személye körüli, a Neuer Freier Lloyd és az Ellenőr között folyó sajtóvitáról.]
- [J. M.]: Egy kis irodalmi statisztika. = BpKözl 1873. febr. 26. 47. sz. 399. [Művei eddigi kiadásainak statisztikai adatai a példányszámtól a honoráriusmíg.]
- J. M.-nak a forradalom alatti műveire írt Előszava. = A Hon(regg.) 1874. okt. 20. 240. sz. [J. M. nyilatkozata a szabadságharc alatti magatartásáról.]
- J. M.: Jegyzetek „Szép Mikhálhoz.” = Élk 1876. dec. 17. 165. sz. 1456–1458. [Művének történeti forrásairól.]
- J. M.: Zichy Mihály és J. = A Hon(regg.) 1880. okt. 19. 274. sz. [Egy vitáról, amely Zichyről írt tárcacikke körül alakult ki.]
- J. M. a saját írói pályájáról. = Egyetértés 1881. ápr. 1. 90. sz. Mell. 1–2., és Ellenőr 1881. ápr. 1. 163. sz. 5., Függetlenség 1881. ápr. 1. 90. sz. [3.], A Hon(regg.) 1881. ápr. 1. 90. sz. 2., PH 1881. ápr. 1. 90. sz. 1–3., MNépvilág 1881. ápr. 3. 14. sz. 220–221., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 73–77. [Utóbb „Mikor kezdődött az én írói pályám?” címmel.]
- J. M. és a külföld = Függetlenség 1881. dec. 11. 341. sz. [2.] [J. megjegyzései a külföldi kiadók ajánlataival kapcsolatban.]
- J. M.: Mire vénülünk meg? = Nemzet 1882. nov. 20. 81. sz. 1., és PH 1882. nov. 21. 321. sz. 13–14. [Tiltakozik 50 éves írói jubileuma megünneplése ellen.]
- J. M.: A pánszlávok földjén. = Nemzet 1882. szept. 1. [Az író emlékezése 1880-i felvidéki útjára, ahol anyagot gyűjtött a „Szeretve mind a vérpadig” c. regényéhez.]
- J. M.: Mein Bühnenleben. = Das moderne Ungarn. Essays und Skizzen. Berlin 1883. 342–350.
- J. M.: Negyven év visszhangja. = Nemzet(regg.) 1883. aug. 19. 228. sz. [5–7.], és PH 1883. aug. 21. 230. sz. [9–11.], Ko 1883. aug. 26. 34. sz. 542–545., PH 1894. jan. 6. 6. sz. 18–20., J. M. összes művei. 100. köt. Bp. 1898. 118–133., J. M. önmagáról. Önéletrajz és egyéb emlékezések 1825–1904. Bp. 1904. 361–364. [Az író visszaemlékezése ifjúságára, pályakezdésére.]
- J. M.: Történelmi commentár a Lőcsei fehér asszonyhoz. = Nemzet 1883. dec. 25. 353. sz. Mell. [Az író nyilatkozata regényének történeti forrásairól.]
- J. M.: Az Andromeda csillagról. = BH 1885. szept. 17. 255. sz. 5. [Nyilatkozik a neki tulajdonított csillagászati felfedezésről. – Vö uo. szept. 12. 250. sz. Mell. 1–2. Gothard Jenő cikkével.]
- ROBOZ ISTVÁN–ABONYI LAJOS: Látogatás J.-nál. = BH 1885. aug. 3. 211. sz. 2. [Interjú a balatonfüredi villában.]

- J. M.: Életemből. 1–3. köt. Bp. 1886–1893. II, 407; II, 356; IV, 418 l. (A m. nemzet családi ktára. 38–40.)
- J. M.: A J. tágabb hazája. Az ifjú nemzedék számára írta és a Petőfi-társaságban felolvasta –. = Egyetértés 1886. jan. 7. 7. sz. 1., és Nemzet 1886. jan. 7. 7. sz. 1–2. [Visszaemlékezések.]
- J. M.: Levél az újságíró reporterhez. = Nemzet 1887. okt. 29. 297. sz. 1. [Írói tevékenységéről.]
- J. M.: Hogy jutottam én a leaotungi emberkéhez. Levél Mikszáth Kálmánhoz. = PH 1890. nov. 26. 325. sz. 1–2.
- J. M.: Levél a Pesti Hírlap szerkesztőjéhez vagy A „sós dráma” meg a „cukros dráma”. = PH 1890. szept. 7. 247. sz. 1–2. [A magyar színészet 100 esztendő jubileumára írott darabjairól.]
- J. M.: Én és a százezer forint. Hogy kerülünk mi össze? = PH 1891. ápr. 7., és Nemzet(estí) 1891. ápr. 7. [Az író anyagi helyzetéről.]
- J. M.: Írói életemből. = Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 5–7. [Visszaemlékezik pályakezdésére.]
- J. M.: A „Magyar Nábob” megköltése. = Nemzet(estí) 1893. okt. 5. 275. sz., FL 1893. okt. 6. 276. sz. 2257., PH 1893. okt. 6. 276. sz. 17–19., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 96–101. [A regény megírásának körülményeiről, de áttekinti egész írói fejlődését is.]
- J. M.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 12. sz. 184., 13. sz. 201.
- J. és a „Zsidó fiú”. = FL 1893. ápr. 9. 97. sz. 827–828., és OrszV 1893. ápr. 9. 16. sz. 258., PetőfiMűz 1893. 3. sz. 72. [J. M. nyílt levele a szerkesztőhöz, melyben első drámájára emlékezik.]
- J. M.: Egy kis falsum. = PH 1894. jan. 19. 19. sz. 1–2. [Cáfolja a „Kölnische Volkszeitung” állítását, hogy első művei németül jelentek volna meg.]
- J. M.: Az én százezer forintom. = FL 1894. dec. 9. 339. sz. 2915–2916. [Anyagi helyzetéről, jövedelméről.]
- J. M.: Utóhang a „Politikai divatok”-hoz. = PH 1894. dec. 5. 339. sz. 5–6., és Nemzet 1894. dec. 6. 337. sz. 1., FL 1894. dec. 6. 337. sz. 2897–2898., MH 1904. máj. 6. 126. sz. 6–7., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 91–96. [Regényének keletkezési körülményeiről, számos életrajzi adalék közlésével.]
- J. „Jókairól”. = „Jókai” 1894. febr. 18. 8. sz. 118–119. [A „Jókai” c. lap szerkesztőinek látogatása. Interjú az íróval.]
- J. önmagáról. = MGén 1894. jan. 7. 2. sz. 17–20.
- [BRÓDY SÁNDOR] B. S.: J. otthon. = Újld 1895. júl. 28. 32. sz. 70–71. [Beszélgetés az íróval.]
- J. lelki üdvössége. = PN 1895. ápr. 28. 115. sz. 7. [J. M. válasza az őt katolikus hitre téríteni akaró Szabó Gyula levelére. Hangsúlyozza a vallások közös vonását, a humanizmust.]
- J. M. önéletrírása. = Nemzet 1895. aug. 1–3. 209–211. sz., és J. M. összes művei. Nemzeti kiadás. 100. köt. Bp. 1898. 134–154. – Ua. 1907., J. M. önmagáról. Önéletrajz és egyéb emlékezések 1825–1904. Bp. 1904. 1–51., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 57–72. [A „The Forum” c. New York-i folyóirat felkérésére összeállított életrajza. – Az utánköléséknél a bevezető rész elhagyásával.]
- J. M.: Az én dolgom a Pesti Naplónál. = PN 1896. aug. 20. 228. sz., és J. M. hátrahagyott művei. 5. köt. Az én életem regénye. Bp. 1912. 288–291.
- J. M.: Solitudo. = MH 1897. okt. 1. 272. sz. 1–3., és VU 1897. okt. 10. 41. sz. 666–667., és J. M. hátrahagyott művei. 5. köt. Az én életem regénye. Bp. 1912. 334–338. [Beszámoló svábhegyi életéről. A MH munkatársainak látogatása alkalmából.]
- A szent sír. = BN 1897. júl. 31. 210. sz. 8–9. [Interjú J.-val Petőfiről.]
- J. M.: Még valami a saját darabomról. = MH 1898. nov. 27. 328. sz. 1. [„Fekete vér” c. drámájáról.]
- J. M.: Utószó összes költői műveim gyűjteményéhez. = J. M. összes művei. 100. köt. A jubileum és a Nemzeti díszkiadás története. Bp. 1898. 231–233. – Ua. 1907., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 101–102. [A Nemzeti díszkiadás szerkesztési elveiről.]
- B.: Bohémia országa. J. M. = MSzal 1900. 34. köt. 1–6. [Beszélgetés az író otthonában.]
- J. M.: Az én életem regénye. – A hajdani Nemzeti Színházról. Bp. 1900. 196 l. – Ua. 1901. 193 l.
- J. M.: Az én elcsapatásom. = BN 1902. febr. 16. 46. sz. 1–2. [A PH főszerkesztői tisztéből történt elbocsátásáról.]
- J. M.: Nyílt levél a tanuló fiatalságunkhoz. = BN 1902. aug. 23. 231. sz. 6. [Elhárítja az ifjúság kérését, hogy vegyen részt Kossuth Lajos 100. születésnapja alkalmából tartandó rendezvényükön.]
- [CSERGŐ HUGÓ] Cs. H.: J. M.-nál. = PN 1903. febr. 19. 49. sz. 5. [Riport.]
- J. M.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. Kiad. Gyulai Farkas. Bp. [1903.] 30–33.
- TÁBORI RÓBERT: A hetvennyolcadik és a századik. = PN 1903. febr. 20. 50. sz. 5–6. [A J.-jubileum alkalmából riport az íróval.]
- J. M. önmagáról. Önéletrajz és egyéb emlékezések 1825–1904. Bev. Beöthy Zolt. Bp. 1904. XVI, 384 l., 1 t.
- J. M.: Hogy lettem regényíróvá. = BN 1904. máj. 5. 125. sz. 1–2., és Arad és Vidéke 1904. máj. 6. 105. sz. 8., MH 1904. máj. 6. 126. sz. 8., KépCsall 1904. máj. 15. 20. sz. 357–358. [Az utóbbiakban „Hogyan írta J. regényeit” címmel.]

- J. önjellemrajza. = BN 1904. máj. 15. 135. sz. Mell. 17. [J.-nak egy kérdőívre adott válaszai.]
- V. S.: J. – számokban. = OrszV 1904. máj. 15. 20. sz. 390–391. [J. M. feljegyzése munkáinak számáról és jövedelméről az 1846–1873 közötti időből.]
- Legkedvesebb könyveim. = Újld 1904. jan. 31. 5. sz. 111–112. [Interjúk, többek közt J. M.-ral is.]
- J. M.: Egy nagy élet apró emlékei. 1. Tavaszi sugarak. 2. Nagy események sodrában. 3. Svábhegyi idillek. 4. Alkonyat-felé. Bev. és kiad. [Kéky] Kéki Lajos. [Bp. 1914.] 61 l.
- J. M.: Az én életem regénye. Bp. 1917. 159 l.
- J. M.: Hogyan lettem én filozofitává? (Emlékezés régi időkre.) = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 83–87.
- J. M.: Ötven év visszhangja. = J. breviárum. Bp. 1925. 5–21. [Vallomás írói műhelyéről, írói sikereiről, a kritikával való kapcsolatáról.]
- (k. h.): J. hét könyve. = Néptanítók Lapja 1925. febr. 1. 5–6. sz. 18–19. [J.-nak a Revue Bleue kérdésre adott válasza: melyek azok a könyvek, amelyeket megmentene egy esetleges világkatasztrófától.]
- (ö): J. M. pozsonyi tanulóévei. = Híradó (Bratislava) 1925. febr. 18. 39. sz. 2. [Többek közt az író nyilatkozata is.]
- TÁBORI KORNÉL: J. önvallomása. = 1925. márc. 18. 63. sz. 8. [Idéz J. különféle nyilatkozataiból.]
- „Életem regénye.” Egy ismeretlen elkallódott J.-önéletrajz. = Miskolci Napló 1925. febr. 18. 39. sz. 5. [Kertbeny Károlyhoz írott, német nyelvű, a nyilvánosságnak szánt J.-önéletrajz magyar fordítása. Kelt: 1870. dec. 6.]
- „Szabadelvűség és hazafiasság nem mindig egyértelmű a népszerűséggel.” – mondja J. M. egy kiadatlan cikkében. = 8ÓraiU 1925. dec. 25. 292. sz. 7–8. [J. M. bírálata Kossuth függetlenségi politikájáról.]
- J. a vádlottak padján. = SzínhÉ 1925. 4. sz. 25. [J. M. válasza a MBarát c. hetilap 1893. ápr. 1-i sz.-ban feltett kérdésekre.]
- MOLNÁR JÓZSEF: J. véleménye a párizsi színházokról. = DebrSz 1932. 28–30. [J. 1878-i első és 1900-i második párizsi útja utáni nyilatkozata.]
- PETERDI ANDOR: J. M. a zsidókról és egy mai história. = MűJövő 1934. ápr., 104–105. [Részletközlés a FL-ban megjelent 1869. márc. 3-i beszédéből, melyben nyilatkozik pályakezdéséről, barátairól.]
- J. M. ismeretlen nyilatkozata a magyar zsidókról. = Egyenl 1936. máj. 20. 21. sz. 5.
- J. egy elfelejtett beszéde a zsidók mellett a tiszzaeszlári időkből. = Egyenl 1936. júl. 9. 28. sz. 13. [Elhangzott 1883. jan. 23-án.]
- J. M.: Egy napom Gyulán. = Ttáj 1956. 135–136. [Szerdahelyi István újra közli J. M.-nak 1898-ban a Békés c. újságban megjelent visszaemlékezését.]
- J. M.: Írások életemből. Önéletrajzi írások. Kiad. és bev. Hegedüs Géza. Bp. 1960. 504 l. (J. M. válogatott művei)
- MILKÓ IZIDOR: J.-nál. = M. I. hátrahagyott írásai 2. köt. Harun al Rasid. Novi Sad 1966. 191–198. [Többek között J. M. nyilatkozata regényírói módszeréről.]

Egyénisége, világszemlélete, politikai nézetei

Megjegyzés: Vö. az *Életének egyes szakaszai* c. fejezetben a *Közéleti, politikai pályafutása* c. alfejezettel is.

Pest, július 15. 1868. = PN 1868. júl. 16. 162. sz. [Támadja J.-t, amiért a Hon-ban a szélsőbaloldalt védi.]

B.: Mit akar J. s vele együtt a baloldal? = Igazmondó 1869. okt. 31. 44. sz. 345. [J. ellenzéki-ségéről.]

J. M. beszéde. = Igazmondó 1870. febr. 27. 9. sz. Mell. 6. [A febr. 16.-i országgyűlési felszólalásában egyházpoltikai kérdésekkel foglalkozott.]

J. M. nyilatkozata. = Religio 1881. jan. 29. 9. sz. 69–70. [A cikk polemizál J. M. parlamenti beszédében kifejtett valláspolitikai nézeteivel.]

HEGEDÜS SÁNDOR: Levél J. M.-ról. = BH 1884. aug. 16. 226. sz., és Nemzet 1884. szept. 25. 265. sz., FL 1884. szept. 26. 226. sz., MSzal 1884/85. 2. köt. 20–24. [J. M. írói egyéniségéről.]

ADORJÁN SÁNDOR: J. közelről. = MSzal 1894. 20. köt. 753–759. [Emberi egyéniségéről.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: Jókai Mór. = Nemzet(esti) 1894. jan. 8. 8. sz. 2–3., és VU 1894. jan. 14. 2. sz. 25–26., Arad és Vidéke 1904. máj. 6. 105. sz. 2–4., Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 158–162. [J. M. sokoldalú egyéniségéről.]

STURM, A[LBERT]: J. (als homo sapiens – desipiensque in loco). = PLloyd 1894. jan. 6. 5. sz. [Egyéniségéről.]

ZAYZON JÁNOS: J. vallásos világnézetéről. I–III. = Székely Nemzet 1894. jan. 17–20. 8–10. sz.

ZELESTYEI: J. és a biblia. = Religio 1894. jan. 27–31. 8–9. sz. 75–78, 83–85.

ZEMPLÉNI ÁRPÁD: J. vallása. = Egyenlőség 1900. márc. 4. 9. sz. 1–2. [J. lemondott a Magyar Béke-Egyesület vezetéséről a katolikus főpappal való ellentét miatt.]

J. és a katolikus főpapság. = MÁllam 1900. febr. 24. 44. sz. 1. [A cikk elhárítja J. M. vádjait, aki a békeegyesület eredménytelen működéséért a katolikus klérust okolja.]

- BODNÁR ZSIGMOND: J. idealizmusa. = Egyetértés 1904. máj. 8. 128. sz. 1–2.
- BRÓDY SÁNDOR: J. – az ember. Jegyzetek J.-ről. = Jöv 1904. máj. 22.–aug. 21. 21–24, 27, 29, 34. sz., és B. S.: Cilinderes Tiborc. Bp. 1958. 189–218.
- LÁZÁR BÉLA: J. képzelete. = MNemzet 1904. máj. 7. 110. sz. 1–3., és Aradi Közlöny 1904. máj. 8. 108. sz. 1–3.
- V.: J. humora a Parlamentben. = VU 1904. máj. 29. 22. sz. 372–374.
- VAJDA BÉLA: J. és a zsidóság. Losonc [1904.] 48 l. – 2. kiad. [1925.]
Ism.: PN 1904. okt. 25. 295. sz. 15.
- SZTOJITSNÉ ALEXYS ELZA: J., a misztikus. = Theosofia 1914. 157–165, 183–185.
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: J. vallásvilága. = F. Á.-né: Akik elmentek. Bp. [1923.] 25–28.
- BARÓTHY BÁLINT: A destruktív J. = V 1924. márc. 16. 64. sz. 5. [A MKult-ban megjelent Jablonkay Gábor „Jókai és a katolicizmus” c. cikkéről.]
- JABLONKAY GÁBOR: J. és a katolicizmus. = MKult 1924. 135–145, 205–209.
- JABLONKAY GÁBOR: J. humora és szellemessége katolikus szempontból. = MKult 1924. 264–272. [Támadja J.-t a műveiben megnyilvánuló antiklerikális humoráért.]
- JABLONKAY GÁBOR: J. tendenciája. = MKult 1924. 392–404. [Az epikureista és a szabadkőműves eszmék váltakozása J.-nál.]
- JABLONKAY GÁBOR: J. világnézete katolikus szempontból. = MKult 1924. 329–340.
- SZÉKELY LÁSZLÓ: Ady, J. és a „Magyar Kultúra”. = MKult 1924. 558. [Miért méltatta a MKult Adyt és miért bírálta J.-t?]
- ZOVÁNYI JENŐ: J. antiklerikalizmusa. = V 1924. márc. 2. 52. sz. 17–19., és Haladás 1950. márc. 9. 10. sz. 3. [Rövidített szöveggel.]
- ALTENBURGER GYULA: Elmélkedés J.-ről. = A Cél 1925. jan., 33–36. [Antiszemita oldalról bírálja J.-nak a zsidósággal szemben tanúsított liberalizmusát.]
- BOGNÁR CECIL: J. lélekrajza. = J. Emlk. Komárom 1925. 114–127. – Klny. is.
- BUDAY DEZSŐ: J. lelke. = Nyug 1925. I. 326–343. [Nézeteinek, témáinak szemléje.]
- CSÁSZÁR ELEMÉR: J. világnézete. = J. Emlk. Komárom 1925. 61–64.
- DIVALD KORNÉL: J. lelke. = SztIAkÉrt 1925. 116–124. – Klny.: 1926.
- GÁBOR GYULA: J. és a zsidók. = Egyenl 1925. jan. 24. 4. sz. 16., febr. 7–21. 6–8. sz.
- INCZE GÁBOR: A református J. (A mi barátfalvi lévitánk.) 2. kiad. Bp. 1925. 14 l.
- Ism.: Gulyás Sándor, ProtSz 1925. 583–587.
- KÁJEL ISTVÁN: „J. reformátussága.” = Kálvinista Szemle 1925. máj. 2. 18. sz. 169–170. [Válasz Szabó Aladár cikkére.]
- KELETI MÁRTON: J. demokráciája. = Szoc 1925. febr., 50–53.
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] K. D.: J. kezeírása. = PH 1925. máj. 3. 99. sz. 6., és K. D.: Lenni vagy nem lenni. Bp. [1940.] 268–272. [Egyénisége tükröződése J. M. írásképeiben.]
- SOLYMOSSY SÁNDOR: J. és a magyar nép. = Népélet (Ethn) 1925. 1–15.
- SZABÓ ALADÁR: J. reformátussága. = Kálvinista Szemle 1925. febr. 14. 7. sz. 55–56.
- GULYÁS JÓZSEF: J. és a kálvinista énekek. = G. J.: Dolgozatok. Sárospatak 1926. 1–14. [J. műveiben megnyilvánuló reformátussága.]
- JABLONKAY GÁBOR: J. s a magyar lélek. = MKult 1926. 124–132.
- KELLNER IMRE: J. fantáziája tükrében. = K. I.: Irodalmi mozaikok. Kassa 1926. 34–61. [J. írói fantáziája különböző életszakaszaiban.]
- KELLNER IMRE: J. színpadszeretete. = K. I.: Irodalmi mozaikok. Kassa 1926. 62–71. [A színház hatása írói fantáziájára.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Három jellemzés. Vörösmarty rózsái – Madách emlékezete – J. lelke. Cluj-Kolozsvár 1926. 86 l. (Minerva ktár 7.)
Ism.: B., UngJb 1926. 482. – [Baros Gyula] V. M., Napk 1927. 66. – Karácsony Sándor, Protsz 1927. 644–649. – Biró Miklós, It 1928. 323.
- VASS VINCE: J. kálvinizmus. Tahitótfalu 1926. 23 l.
Ism.: Hamvas József, ProtSz 1926. 635.
- DARKÓ ISTVÁN: J. világszemlélete. = ÚjAur 1927. 66–71.
- HATVANY LAJOS: Lélekeserülő napok. (A polgár noteszkönyve.) = MH 1927. szept. 18. 211. sz. 9–10., és H. L.: Emberek és korok. 2. köt. Bp. 1964. 493–494. [„J. és a reakció” címmel.]
- CSAPODI CSABA: Zichy Nándor és J. M. irodalmi kapcsolatai. = It 1939. 90–92. [Néhány Zichylevélről, amely adalékkul szolgál J. M. politikai nézeteinek megismeréséhez.]
- RÉVÉSZ GYÖRGY: A zsidó J. regényeiben. = MZsSz 1939. 145–195. – Klny.: Nyíregyháza 1940. [J. zsidószemléletéről is.]
- DEZSŐ GYULA: A református J. Kecskemét 1941. 16 l.
- SZEMLÉR FERENC: J. és a 48-as gondolat. = Utunk 1947. júl. 5. 14. sz. 1–2.
- TIBORC ZSIGMOND: Petőfi, J., a márciusi ifjak vezetői a zsidóságról. = ÚjÉ 1948. 11. sz. 8.
- HEGEDŰS GÉZA: J. és a forradalom. = J. M.: Szabadság a hó alatt. Bp. 1949. I–V.
- SARKADI IMRE: J. ürügyén. = MűVN 1954. okt. 10. 31. sz. 4–5. [J. M. politikai nézeteiről.]

- HEGEDŰS GÉZA: Utószó. = J. M.: Írások életéből. Bp. 1960. 452–456. (J. M. válogatott művei.) [J. M. egyéniségéről, politikai nézeteiről.]
- FORGÁCS LÁSZLÓ: J. és az orosz irodalom. = Tanulmányok a magyar–orosz irodalmi kapcsolatok köréből. 1. köt. Bp. 1961. 471–522. [Többek között J. politikai nézeteiről is.]
- LOVÁSZY MÁRTON: J. lázadása. = ÉI 1965. júl. 3. 27. sz. 2. [J. M. egyénisége és írói habitusa közötti ellentétéről; a nők szerepe az író életében.]

Életének egyes szakaszai

A Jókay-család

- BALOGH GYULA: A Jókay-család Vas vármegyében. = BH 1891. szept. 14. 252. sz. 1–2.
- NAGY NEP. JÁNOS: J. M. = Nyitramegyei Közlöny 1893. dec. 3–17. 49–51. sz. [J. családfáját rajzolja meg a mohácsi véstől kezdődően.]
- SZOMBATHY IGNÁC: J. M. ősei. = Barsi Ellenőr 1893. nov. 26. 48. sz.
- CHALUPKA REZSŐ: A Jókay-család nemessége. = PN 1894. jún. 28. 177. sz. 7–8., és Nemzet 1894. jún. 29. 178. sz. 1.
- EÖTVÖS KÁROLY: J. ősei. = Egyetértés 1894. jan. 5. 5. sz. 1., Haz 1894. jan. 5. 11. sz. 8–9., Nemzet(esti) 1894. jan. 5. 5. sz. 3., PH 1894. jan. 5. 5. sz. 2–4., PN 1894. jan. 5. 5. sz. 1–3.
- KASSAY ADOLF: J. M. őseinek póre. = MH 1894. jan. 6. 6. sz. 30–35.
- HEGEDŰS LÓRÁNT: Jókay József (1781–1837). = Képes Folyóirat 1899. 12. sz. 810–818., és Pápai Lapok 1899. máj. 14. 20. sz. 1–4., Jókai-kör 1898/99. Évk. Pápa 1899. 27–43. [„J. atyja” címmel, közlés Jókay József naplójából.]
- NAMÉNYI LAJOS: J. ősei. = Újld 1904. I. 510–511.
- J. rokonsága. = BN 1904. máj. 8. 128. sz. 9. [A Jókaiak és a Jókayak rokoni kapcsolatairól.]
- J. őseinek póre. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 12–13.
- J. édesanyja. = Újld 1904. máj. 15. 20. sz. 485.
- ALIQUIS: J. szüleiről. = MKözélet 1905. jan. 8. 2. sz. 11–12.
- EÖTVÖS KÁROLY: J. M. édes apja. = PH 1905. márc. 14.–ápr. 1. 74–92. sz.
- EÖTVÖS KÁROLY: A Jókay-nemzetség. Bp. 1906. 311 l. (E. K. munkái 18.)
- PITROFF PÁL: J. kislánya. = Élet 1914. máj. 21. 22. sz. 695–698. [A 90 éves Bujáki Jánosné Pulay Éva rokoni kapcsolatairól a J.-családdal.]
- A Jókay-nemzetség. = Az Est Hármaskönyve. A százéves Jókai emléke. 1925. Bp. [1924.] 7–29.
- FÜLÖP ZSIGMOND: Jókayék szigeti kertje. = J. Emlk. Komárom 1925. 150–154. [A komáromi Erzsébet-

sziget bemutatása. A kert 1887-ig volt a Jókay-család tulajdonában.]

- SZIJ FERENC: J. családja. = ÚjAur 1925. 45–52.
- TAKÁTS SÁNDOR: Ilkay seu Jókay. = BH 1925. jan. 9. 6. sz. 1. [A Jókay-család eredetéről.]
- HEGEDŰS LÓRÁNT: J. anyja. = Újld 1926. I. 397–401.
- HEGEDŰS LÓRÁNT: J. atyja. = Újld 1926. I. 574–575.
- HEGEDŰS, ROLAND: Jókais Vater. = PLloyd (regg.) 1926. máj. 23. 115. sz. 12–13.
- KOVÁCS DEZSŐNÉ: A mesemondó anyja. = Ptüz 1935. 91–92.

Gyermekkora, tanulóévei, pályakezdése

(Komárom, Pozsony, Pápa, Kecskemét, Pest)

- [VÁLY FERENCNÉ] VÁLYNÉ JÓKAI ESZTER: Az a ház Komáromban, melyben az én Móric öcsém született. = HazKülf 1865. máj. 28.–jún. 24. 339–341, 362–364, 369–371, 389–391, 410–411.
- ABAFI LAJOS: J. M. legelső műve. = Figy 1876. febr. 27. 9. sz. 100–101. [A Regélő 1834. 70. sz.-ban „Csere rejtvény” c. alatt közölték a kilenc éves J. M. egy számréjtvényt.]
- Adatok J. M. gyerekkorából. = Komáromi Lapok 1881. aug. 21. 34. sz. 2–4.
- THURI ETELE: J. M. munkássága a pápai ifjúsági önképzőkörben. = VU 1882. febr. 12. 7. sz. 105–106.
- KÖRÖSI SÁNDOR: J. M. és a régi diákélet Kecskeméten. = PH 1893. dec. 5. 336. sz. 17–18., dec. 7. 338. sz. 17–18., és Kecskemét 1893. dec. 17–31. 51–52. sz.
- CHALUPKA REZSŐ: Mikor született J. M.? = PN 1894. jún. 19. 168. sz. 7. [J. születési dátumának helyesbítése.]
- FÖRDÖS DEZSŐ: J. diákéletéből. Beszélgetés J. tanultársával. = Kecskeméti Lapok 1894. jan. 6. 1. sz. [Interjú Garzó Imrével.]
- KAPOSSY LUCIÁN: J. M. pápai életéből. = Örálló 1894. jan. 5. 2. sz. 3., és PH 1894. jan. 9. 9. sz. 8., ItK 1894. 234–237. [1841–42-es iskolai bizonyítványának és „Mi az?” c. versének közlésével.]
- SZIKLAI JÁNOS: J. M. ifjúkora. = Egyetértés 1894. jan. 4. 4. sz. 1–2., és „Jókai” 1894. jan. 7. 2. sz. 11–12.
- J. szülőiről és gyermekeveiről. = ErdHíradó 1894. jan. 6. 5. sz. 2–3.
- J. M. első napja a komáromi iskolában. = ErdHíradó 1894. jan. 6. 5. sz. 3–4.
- A házról, melyben J. született. = ErdHíradó 1894. jan. 6. 5. sz. 4.
- TOLNAI (LEHR) VILMOS: A pozsonyi ág. h. evang. lyceum anyakönyvei. = EPhK 1896. 284–285. [Az iskola régi anyakönyveiből közli, többek közt a J.-ra vonatkozó bejegyzés szövegét.]
- KÖRÖSI LÁSZLÓ: Adalék J. életéből. (J. ifjúsága.) = OrszV 1902. jún. 29. 26. sz. 517–519.

- [ALAPI GYULA] A. Gy.: A komáromi fiú. = Komáromi Újság 1904. máj. 12. 19. sz. 2–3.
- LONDESZ ELEK: J. M. ifjúsága. A bölcsőtől a bújdosásig. = J. alb. Bp. [1910.] 5–28.
- SIKABONYI ANTAL: J. és Komárom. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 232–238. – Klny. is.
- J. és a magyar zsidóság. = Egyenl 1924. dec. 8–13. 48–49. sz.; 1925. jan. 3. 1. sz. [Életrajzi vonatkozások, gyermekkori élmények.]
- CSERÉPVÁRI LAJOS: J. Pápán. = MCsalád 1925. febr. 1. 2. sz. 19–20.
- HORVÁTH ÖDÖN: J. Kecskeméten. = Kecskeméti Közlöny Alm. 1925. 11–16.
- KERESCSÉNYI DEZSŐ: A százszentdős J. = A pápai ref. főisk. 1924/5. Ért. Pápa 1925. 6–10. [Különös tekintettel a Pápán töltött évekre.]
- KIRÁLY PÁL: J. M. külső élete. = MNép (Kolozsvár) 1925. márc. 15. 11. sz. 9–10. [Iskolai éveit, első írói próbálkozásait.]
- KRÚDY GYULA: J. M. boldog ifjúsága. = Az Újság Évk. 1925. 39–64.
- (ő): J. M. pozsonyi tanulóévei. = Híradó (Bratislava) 1925. febr. 18. 39. sz. 2. [J. M., valamint Névy László, Kumlik Emil emlékezései a pozsonyi évekről.]
- SIKABONYI ANTAL: A gyermek J. = J. Emlk. Bp. 1925. 16–21.
- SIKABONYI ANTAL: J. és szülővárosa. = J. Emlk. Komárom 1925. 77–92. – Klny. is.
- PONGRÁCZ JÓZSEF: J. és Pápa. = J. kör Évk. 1924–1929. Pápa 1929. 76–81. – Klny.: Pápa 1930. 9 l.
- MARTON SÁNDOR: J. Kecskeméten. = Katona József kör Évk. Kecskemét 1933. 74–82.
- MÁTRAYNÉ FESZTY GIZELLA: Ki volt J. első szerelme? = NU 1941. aug. 12. 183. sz. 6. [A komáromi Asztalos Etelkáról.]
- TÓTH ENDRE: J. és Pápa. Pápa 1943. (A Pápai Ref. Theol. Akadémia kiadványai 41. [43].)
- OROSZ LÁSZLÓ: J. Kecskeméten. = Ttáj 1954. 114–119.
- NAGY MIKLÓS: J. pápai diákévéhez. = ItK 1956. 160–167.
- A forradalomban. A bukás után*
- PETŐFI SÁNDOR: Első és utolsó felszólalásom egy igen piszkos dologban. = Élk 1848. szept. 10. 11. sz. 351. [Válasz J.-nak a „Vörösmartyhoz” c. verssel kapcsolatban az Élk szept. 3-i sz.-ban megjelent nyilatkozatára.]
- SZILÁGYI SÁNDOR: J. = Sz. S.: A magyar forradalom férfiai 1848–49-ből. Pest 1850. 340.
- HAMARY DÁNIEL: Március 15-ike 1848-ban. I–III. = Haz 1886. 309–311, 470–473, 549–557. [J. M. szerepéről is.]
- [VÁCZY JÁNOS] Dr. ys: J. és Táncsics. = OrszV 1886. jan. 30. 5. sz. 77–78. [1849-es tevékenységükről és magatartásukról.]
- VADNAI KÁROLY: J. Tardonán. – Zord idők adatai. = Nemzet 1893. máj. 7. 125. sz. 1–2., és Kolozsvár 1893. máj. 8. 104. sz. 1–2., Borsodmegyei Lapok 1893. máj. 12. 38. sz., V. K.: Irodalmi emlékek. Bp. 1905. 363–375. [1849 szeptemberétől decemberéig.]
- [VADNAI] VADNAY KÁROLY: A lappangó költő. J. életéből. = MSzal 1894. 20. köt. 835–844., és TolnaiV 1904. máj. 15. 20. sz. 614–616. [Tardonai tartózkodásáról.]
- Laborfalvi Róza. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 9–10. [Pályájáról, J.-val kötött házasságáról.]
- MISKOLCZY SIMON JÁNOS: J. Borsodban. = Miskolci Napló 1905. ápr. 23, 28–30. 94, 97–99. sz. [1849–50-es tardonai bújdosásáról is.]
- MISKOLCZY SIMON JÁNOS: J. Tardonán. = VU 1905. nov. 5. 45. sz. 722–723., és Borsodvármegye 1906. febr. 4. 5. sz. 1–3., BH 1912. jún. 23. 148. sz. 32–33.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. és a nagy nap. = Budapest 1909. márc. 14. 62. sz. 17–19., és M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1914. 18–30. [A kötetben „Március tizenötödike” címmel.]
- KRÚDY GYULA: A bújdosó. = J. alb. Bp. [1910.] 57–66., és Ellz 1925. febr. 16. 37. sz. 10., MűvN 1954. máj. 1. 8. sz. 6., K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 169–181. [J. M. menekülése Tardonára.]
- PEKÁR GYULA: J. házasodik. = J. alb. Bp. [1910.] 29–56.
- PRÓNAI ANTAL: Bev. = J. M.: Az én kortársaim. 1848-as emlékek. [Bp. 1913.] 3–6., és J. M.: 1848. Nagy idők emlékei. [Bp. 1914.] 3–6.
- ÁGNER LAJOS: Bev. = J. M.: Március tizenötödike. [Bp. 1914.] 3–5.
- [KRENNER MIKLÓS] SPECTATOR: A magyar passzió helyén. = J. Erdélyben. Oradea Mare 1925. 19–32. [J. M. Aradon, 1849-ben.]
- MÓRA ISTVÁN: J. a szabadságharcban. = J. Emlk. Bp. 1925. 22–24.
- OLÁH GÁBOR: J. = A debreceni főrealisk. 1924/25. Ért. Debrecen 1925. 3–8. [A pályakezdés és a szabadságharc időszakáról.]
- SZATHMÁRY ZOLTÁN: J. Debrecenben. = DebrFügÜ 1925. febr. 18. 39. sz. 3. [Az „Esti Lapok”-ról is.]
- [BORY ISTVÁN]: Hol kötött házasságot J. és Laborfalvi Róza? = MH 1933. jún. 25. 142. sz. 18. [Életrajzi helyreigazítások Kun Andornak uo. megjelent cikkéhez.]
- [KUN ANDOR]: Hol kötött házasságot J. és Laborfalvi Róza? = MH 1933. jún. 25. 142. sz. 18.
- SIKLÓSSY LÁSZLÓ: J. Március tizenötödikéje. = PHVnapja 1933. márc. 12. 11. sz. 12.

- VINCZE GÉZA: J.-t követnek jelölik Komáromban. = It 1958. 122–124. [1849 júniusában.]
- KONDOR VIKTÓRIA, M.: Az 1875-ös pártfúzió. Bp. 1959. 146 l. [Többek között J. M. politikai szerepléséről is.]
- LENGYEL DÉNES: J. és az 1875-ös fúzió. = PIM Évk. 1963. Bp. 1963. 71–86. – Klny. is.
- KUNSZERY GYULA: J. M. és a bécsi szabadelvűek. = It 1970. 683–686. [Látogatásuk J.-nál 1896-ban, Franz Frauenberger vezetésével. Közölve a Wiener Tagblatt 1896. aug. 21-i beszámolója is.]

Betegsége, halála; a temetésről

Megjegyzés: A temetés kapcsán elhangzott beszédeket és a periodikákban megjelent nekrológokat l. az *Irodalmi munkásságáról* c. fejezetben az *Általános értékelések, portrék, megemlékezések* címszó alatt.

- HERCZEG FERENC: A temetőben. = Az Újság 1904. máj. 10. 130. sz. 6. [J. M. temetése.]
- (k.): Temetünk. = Újság (Kolozsvár) 1904. máj. 9. 129. sz. 1. [A temetés előkészületeiről.]
- KENEDI GÉZA: Az utolsó útszakasz. = Az Újság 1904. máj. 10. 130. sz. 5. [A temetésről.]
- KESZLER JÓZSEF: Bevégeztetett. = Az Újság 1904. máj. 10. 130. sz. 6.
- KÓBOR TAMÁS: A Kerepesi út. = Az Újság 1904. máj. 10. 130. sz. 4. [A temetés.]
- RÉVÉSZ BÉLA: J. pihen... = BN 1904. máj. 10. 130. sz. 1–2.
- [ROBOZ ANDOR] r. a.: Viszik a koporsót. = BN 1904. máj. 9. 129. sz. 1–2.
- STRICKER MÓR: J. M. utolsó napjai. = OrvHeti 1904. máj. 15. 20. sz. 304–305. – Klny. is. [J. háziorvosának emlékei.]
- A költő utolsó órái. = BN 1904. máj. 6. 126. sz. 5–6.
- J. M. = BN 1904. máj. 7. 127. sz. 2–6. [Tudósítás a temetés előkészületeiről.]
- J. a ravatalon. = BN 1904. máj. 8. 128. sz. 3–5. [Részletes tudósítás.]
- J. temetése. = BN 1904. máj. 10. 130. sz. 3–5. [Beszámoló a szertartásról, a jelenlévőkről.]
- J. halála. = Újság (Kolozsvár) 1904. máj. 8. 128. sz. 2. [Részvétáviratok és a képviselőház megemlékezése.]
- J. M. temetése. = Az Újság 1904. máj. 10. 130. sz. 1–9. [A gyászbeszédek.]
- EÖTVÖS KÁROLY: J. utolsó betegsége. = PH 1905. szept. 7–8, 10. 12. 248–249, 251, 253. sz., és E. K. munkái. 19. köt. Nagyokról és kicsinyekről. Bp. 1906. 225–251.
- V. E.: Aki J. szemét lefogta. = Az Újság 1925. febr. 22. 43. sz. 6. [J. orvosának visszaemlékezései.]
- STRICKER MÓR: A halott J. titka. = PN 1929. máj. 12. 106. sz. 12. [J. háziorvosának emlékezése.]

- GODA GÉZA: Az utolsó órák. = Nszava 1954. máj. 11. 110. sz. 2.

Kapcsolata kortársaival

- J. M. ... = FL 1881. jún. 22. 140. sz. 816. [A Kossuth–J. ellentétéről.]
- A Kossuth–J.-affaire. = FL 1881. jún. 23. 141. sz. 822. [Utalva az előző napi cikkre, ismertetik Kossuth levelét, melyben J.-t a Duna-konföderáció tervének tudatos elferdítésével vádolja, ami ellen J. M. tiltakozik.]
- EGY 1848. MÁRZ. IDUSZÁBÓL: A Petőfi ünnep és szónoka. = Függetlenség 1882. okt. 18. 288. sz. [J. M.-nak a Duna-parti Petőfi-szobor leleplezésén tartott ünnepi beszédéről. Petőfi és J. M. szakításáról.]
- BÖSZÖRMÉNYI MIHÁLY: Petőfi és J. Kecskeméten. = PH 1883. jan. 14. 14. sz. 18., és VU 1883. jan. 14. 2. sz. 23–24. [Találkozásukról 1842-ben, a szemtanú emlékezése alapján.]
- J. Bécsben. = PH 1883. nov. 16. 316. sz. 1. [Megemlékezik Petőfivel való barátságáról is.]
- GÁSPÁR IMRE: J. M. és Kossuth Lajos. = Függetlenség 1886. jan. 11. 11. sz. 1.
- BARÓTI LAJOS: J. és Petőfi. = Haz 1894. jan. 6. 12. sz. 17–18.
- FUTTAKY GYULA: J. M. és Rudolf trónörökös. = MSzal 1894. 20. köt. 803–812.
- TOLNAI LAJOS: A sötét világ. Egy író életéből. Petőfi és J. = KépCsall 1894. júl. 22. 30. sz. 474–475.
- ÁBRÁNYI KORNÉL, ID.: J. és Liszt Ferenc. – Á. K.: Életemből és emlékeimből. Bp. 1897. 266–273.
- HAVAS ADOLF: J. „utolsó találkozója” Petőfivel. = MKr 1900. jan. 15. 8. sz. 117–118.
- LIGETI JENŐ: J. és Petőfi. = MNemzet 1900. ápr. 8. 97. sz. 17.
- J. utolsó találkozója Petőfivel. = PN 1900. jan. 7. 6. sz. 11.
- A Petőfi-Társaság nagygyűlése. = VU 1900. jan. 14. 2. sz. 26–27. [Többek közt J. „Utolsó találkozásom Petőfivel” c. felolvasásáról.]
- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: A szárnybontás. J. és Petőfi. = Újld 1904. máj. 8. 19. sz. 462–463.
- J. és Gyulai Pál. = KépCsall 1904. máj. 15. 20. sz. 358–359.
- J. találkozója Petőfivel. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 9. [Az „Életképek” szerkesztőségében.]
- J. M. és Gyulai Pál barátsága. = Az Újság 1910. márc. 27. 73. sz. 33–34.
- cz.: Feszty és J. = MF 1914. júl. 1. 13. sz. 68–69. [J. és Feszty Árpád baráti kapcsolatáról, a két egyéniség kölcsönhatásáról.]

- RUBINYI MÓZES: J. és Mikszáth. = BpSz 1916. 165. köt. 422–433. – Klny. is., és R. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962. 129–141. [Baráti kapcsolatról, Mikszáth írásából vett példákkal.]
- TÁBORI KORNÉL: J., Gyulai és a pengőforint. = Nyug 1921. II. 1442–1444. [Kapcsolatuk feszültségeiről.]
- SEBESTYÉN EDE: J. és Schopenhauer. = NU 1922. nov. 5. 252. sz. 5. [Személyes találkozásá J.-val.]
- ALAPI GYULA: Petőfi két barátja. = ÚjAur (Bratislava-Pozsony) 1923. 115–123. [J. M. és Kuppis Vilmos.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: Mese egy nagyon szép és nagyon szerencsétlen asszonyról és az ő fiáról. = F. Á.-né: Akik elmentek. Bp. [1923.] 58–62. [J. M. baráti kapcsolata Erzsébet királynéval és Rudolf trónörökösével.]
- KRÚDY GYULA: J. és Petőfi. = Az Est Hármaskönyve. A százéves Jókai emléke. 1925. Bp. [1924.] 41–42., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 192–195.
- TÁBORI KORNÉL: Irodalmi kuriózumok. – J. és Gyulai ismeretlen levélváltása. = ÚjId 1924. II. 480–481. [J. M. 1870-ben és 1893-ban írott levele közlésével.]
- [TÁBORI KORNÉL] T. K.: J. harca a magyar dráma megfojtói ellen. Miért haragudott Gyulai Pál J.-ra? – Egy ismeretlen irodalmi dokumentum. = PN 1924. okt. 19. 221. sz. 12.
- J. ismeretlen levelei. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 133–154. [Számos, J. M. családtagjai és barátai által írott levél közlésével.]
- BAROS GYULA: J. és Arany. = ProtSz 1925. 2. sz. 65–76. – Klny. is.
Ism.: H., It 1925. 204.
- BAROS GYULA: J. és Gyulai. = Napk 1925. I. 303–304.
- BÉRCZI LAJOS: J. és Móríc Zsigmond. = Vasárnap (Arad) 1925. febr. 15. 4. sz. 72–73.
- BITAY ÁRPÁD: J. és a bukaresti magyarság. = Ptüz 1925. febr. 22. 4. sz. 81–82. [Barátsága Koós Ferencel, Sükei Károllyal.]
- BOROS GYÖRGY: J. és Brassai. = Ellz 1925. febr. 23. 43. sz. 11.
- KRÚDY GYULA: J. barátja, a boldogtalan Rudolf királyfi. = K. Gy.: A tegnapok ködlovagjai. Békéscsaba 1925. 66–78.
- MIGRAY JÓZSEF: Frankel Leó és J. M. = NSzava 1925. márc. 29. 72. sz. 4–6.
- PAPP FERENC: J. és Gyulai Pál. = Ptüz 1925. aug. 23. 17. sz. 374–376., és J. Emlk. Komárom 1925. 70–74.
- GULYÁS JÓZSEF: J. és Madách. = G. J.: Dolgozatok. Sárospatak 1926. 30–34.
- FARKAS GYULA: J. és Reviczky. = DebrSz 1927. 519–522..
- Salten Félix és J. = PH 1931. ápr. 1. 84. sz. 11. [Felix Salten bécsi író J.-val való találkozásáról.]
- HEGEDŰS LÓRÁNT: J., Kossuth és Bródy Sándor. = PH 1934. okt. 14. 232. sz. 5–6. [Bródy Sándor közbenjárására J. M. – a közöttük kialakult ellentét ellenére – gyászbeszédet tartott Kossuth halálakor.]
- CSAPODI CSABA: Zichy Nándor és J. M. irodalmi kapcsolatai. = It 1939. 90–92.
- HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: J. és Gyulai. = H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 18–21.
- RADÓ RICHÁRD: Epizódok Liszt Ferenc életéből. = R. R.: Pest-budai emlékek a XIX. századból. Bp. 1941. 135–168. [Említi barátságát J.-val.]
- SÓTÉR ISTVÁN: A márciusi barátság. = MCsill 1943. 318–321. [Petőfi és J. M.]
- [DERSI TAMÁS] D. T.: Egy barátság története. (J. és Verescsagin.) = ÚjV 1954. máj. 6. 18. sz. 6. [Verescsagin „Orosz falu” c. képét ajándékozta J.-nak.]
- HATVANY LAJOS: Jókaiék a Császárfürdőben. = MNemzet 1954. ápr. 25. 98. sz. 7. [Részlet Váli Mari emlékezéseiből: J. és Petőfi barátsága.]
- SZEKERES LÁSZLÓ: J. és Petőfi szakítása. = It 1957. 413–452.
- LENGYEL DÉNES: J. és Petőfi szakításáról. Hozzászólás Szekeres László cikkéhez. = It 1959. 54–57.
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: J. orosz kapcsolatai. = MKsz 1965. 339–341. [Adolf Fjodorovics Marks, a Niva c. szépirodalmi folyóirat szerkesztője és J. között kialakult baráti kapcsolatról. Közölve Marks levele J.-hoz, kelt: 1880. nov. 23.]
- MILKÓ IZIDOR: J.-nál. = M. I. hátrahagyott írásai. 2. köt. Harun al Rasid. Novi Sad 1966. 191–198. [Visszaemlékezik barátságuk kialakulására.]
- BAKI MIKLÓS: J. és Orlai Petrich emlékest Pápán. = Művészet 1970. 4. sz. 34. [Kettejük kapcsolatáról is.]
- KUNSZERY GYULA: J. M. és a bécsi szabadelvűek. = It 1970. 683–686. [Franz Frauenberger J.-val való pesti találkozását leíró újságkivágat a Wiener Tagblatt 1896. aug. 21-i sz.-ból.]

Jókai és a tudományok

- [RÓMER FLÓRIS]: A költők, mint a régészet tanárai. = ArchÉrt 1872. 115–116. [Többek között J. M.-ról is.]
- KATONA LAJOS: J., az ethnographus. = Haz 1894. jan. 6. 12. sz. 19–20. [Műveiben megnyilvánuló néprajzi ismereteiről.]
- MOESZ GUSZTÁV: J. mint növény pathológus. = Ur 1921. 1–4. sz. 17.
- GAÁL ISTVÁN: J. és a geológia. = Szózat 1925. febr. 1. 26. sz. 19–20.
- SZENDREY ZSIGMOND: J., az etnográfus. = Népélet (Ethn) 1925. 7–12. sz. 130–133.

FÖLDEVÁRI ALADÁR: J. – a geológia népszerűsítője. = TermudKözl 1939. 357–363. – Klny. is.

Jókai és a képzőművészet

[J. M. első festménye.] = PH 1881. febr. 22. 52. sz. 6. [Az Ács Pált ábrázoló festményről.]

J. diákkori festménye. = MNemzet 1901. jún. 9. 147. sz. 7., jún. 16. 153. sz. 9., és PH 1901. jún. 15. 162. sz. 7.

J. rajza Jókai Rózáról. = VU 1904. júl. 31. 31. sz. 534.

VARBÓI GYÖRE JÁNOS: Abonyi Lajos ifjúkori arcképe J. M.-tól. = VU 1909. márc. 7. 10. sz. 189–190.

PETROVICS ELEK: J., a festő. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 249–250.

KOMÁROMI KACZ ENDRE: J. mint festő. = J. Emlk. Komárom 1925. 65–67.

HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: J. mint festő. = Ünnepek 1937. 30. sz. 20–21., és H. S., ifj.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 24–27.

KAMPIS ANTAL: J. M. rajzai. = Művészet 1962. 2. sz. 6–7. [Egy töredékes jegyzetfüzet, J. eredeti rajzaival.]

VAYERNÉ ZIBOLEN ÁGNES: J. képzőművészeti munkássága. = PIM Évk. 1962. Bp. 1962. 61–84.

MUCSI ANDRÁS: Az arcképfestő J. M. – Egy kecskeméti J.-arckép. = Idők 1963. 1. sz. 65–68. [Az „Ács Károly képmása” c. festményről. J. M. fiatalkori festői kísérleteiről is.]

VAYERNÉ ZIBOLEN ÁGNES: A festő J. M. = Művészet 1969. 2. sz. 10–11.

Jókai és a zene

LAVOTTA REZSŐ: J. és a zene. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 256–257.

GULYÁS JÓZSEF: J. és a műdalok. = Sárospataki Hírlap 1926. júl. 11. 28. sz. 2–3., és G. J.: Forgácsok. Sárospatak 1926. 23–27. [A J. által kedvelt műdalok és régi versek jegyzéke.]

Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták

J. M. = PLloyd 1861. nov. 22. [J. és felesége, Laborfalvi Róza bejelentik leányuk halálát és nov. 22-i temetését.]

FRANKENBURG ADOLF: Bécsi élményeim. 1847–1848. III. = FL 1869. máj. 19., 112. sz. 446–447. [Többek közt J. M.-ről is.]

A J. családnak kedden örömtünnepe volt. = Igazmondó 1871. ápr. 16. 16. sz. 133. [Hegedűs Sándor, a Hon munkatársa és J. unokahúgának házasságkötéséről.]

[BRAUN, KARL] BRAUN-WIESBADEN, KARL: Tokaj und J. Bilder aus Ungarn. Berlin 1873. [1872.] 436

1., 1 t. [Az útleírás egy fejezetében részletesebben foglalkozik J. M. életmódjával, művészetével.]

Ism.: (y. y.), A Hon(regg.) 1872. nov. 28. 275. sz. 1–2. – MPolgár 1872. nov. 17. 264. sz. – PN(estí) 1872. nov. 13. 262. sz. 1.

Egy kis irodalmi statisztika. = Figy 1873. márc. 2. 9. sz. 106. [J. irodalmi működésének anyagi vonatkozásairól.]

[A szerzői tulajdonjog és J.] = Figy 1873. dec. 21. 51. sz. 620–621. [J. M. „Elszegényedés mestersége” c. elbeszélésének egyidejű bécsi és kolozsvári megjelentése miatt várható sajtójogi vita.]

SZINNYEI JÓZSEF: J. atyjának egy levele. = FL 1874. dec. 11. 283. sz. 1237. [A levél közlése, rövid kommentárral.]

Toldy Ferenc levele J.-hoz. = Élk 1876. jún. 15. 12. sz. 103–104. [1874. dec. 13-i felkérése Jókaihoz, hogy állítsa össze saját bibliográfiáját.]

TELEKI SÁNDOR: Egy az Isten. J. M.-nak szíves köszönet. = MPolgár 1877. okt. 30. 248. sz. [1.] [Köszönetnyilvánítás a küldött könyvért. Visszaemlékezik J.-nak náluk tett látogatására.]

[RÁKOSI JENŐ] –: J. M. = BH 1881. dec. 2. 169. sz. 1–2. [Látogatás J.-nál.]

RELLE IVÁN: A J.-házban. – Viszaemlékezés. = Komáromi Lapok 1881. aug. 27. 35. sz. 1–2.

J.-adomakör. = PH 1881. nov. 30. 330. sz. 2. Mell. [Három anekdota.]

[MIKSZÁTH KÁLMÁN]: Akit J. nem hagy írni. (Egy kis tréfa.) = PH 1882. nov. 24. 324. sz. Mell. 1., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 113–115., M. K. összes művei. 64. köt. Cikkék és karcolatok. 14. köt. Bp. 1974. 177–179. [Anekdota J.-val és Teleki Sándorral kapcsolatban.]

TÁBORI RÓBERT: J. mint korrektor. Egy kis indiskréció. = PH 1883. szept. 28. 267. sz. 9–10. [J. M. életrajzi adataival kapcsolatos korrektúrajavításai egy német újságíró róla szóló cikkében.]

SZINNYEI JÓZSEF, ID.: Visszaemlékezések (1846). = BH 1885. aug. 2. 210. sz. I. Mell. 1–4. [Többek közt J. M.-ről is.]

J. a népszínházban. = PH 1887. dec. 30. 358. sz. 5. [Egy anekdota az íróról és Pálmay Ilka színésznőről a „Bolondok grófja” bemutatója kapcsán.]

K. P.: J. Kecskeméten. = PH 1888. okt. 30. 300. sz. 4–5. [Három történet.]

LATKÓCZY MIHÁLY: A J. szívéről. = Sárosmegyei Közlöny 1888. jún. 3. 23. sz. [Hogyan támogattott J. két parasztlégyent.]

KARCZAG VILMOS: J. a Hortobágyon. = Nemzet 1889. máj. 24. 142. sz. 1., és Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 1956. 152–157.

J. M. keleti utazása. = FL 1890. márc. 16. 74. sz.

- BLAHA LUJZA–JÁSZAI MARI: Ketten a harmadikról. = MSzal 1891. 14. köt. 354–355.
- [BENEDEK ELEK] B. E.: J. és Futtaky. = FL 1893. okt. 20. 290. sz. 2375–2376. [J. M. és Futtaky Gyula újságszerkesztő adójáról. Az író anyagi helyzetéről.]
- ABONYI LAJOS: Mit köszönhetek én J.-nak? = FL 1894. jan. 6. 6. sz. Mell. 45–48.
- ÁBRÁNYI EMIL: A J. vértanúja. (Első találkozásom J. M.-ral.) = MSzal 1894. 20. köt. 855–856., és BN 1904. máj. 6. 126. sz. 5.
- [BARÓTI LAJOS] B-i L.-s.: J. és a szerzői jog. = PH 1894. jan. 6. 6. sz. 24. [J. M.-nak mint az irodalmi perek szakértői bizottsága elnökének egy döntéséről.]
- CZIKLAY LAJOS: Miért nem maradt J. gyakorló ügyvéd? = MSzal 1894. 20. köt. 791–792., és Szépirodalmi Kert 1894. 1. sz. 4–5.
- DEDEK CRESCENS LAJOS: Az én J.-reminiscenciám. = MSzal 1894. 20. köt. 829–830.
- ENDRÓDI SÁNDOR: Szélcsend alatt. = MSzal 1894. 20. köt. 821–822., és Egyetértés 1904. máj. 6. 126. sz. 1., Arad és Vidéke 1904. máj. 7. 106. sz. 1–2. [Egy balatoni vitorlás-kirándulásról.]
- ERDÉLYI ZOLTÁN: Miért nem köszönök én J.-nak? = MSzal 1894. 20. köt. 777–778.
- GELLÉRI MÓR: J. mint iparos. = MSzal 1894. 20. köt. 821–822. [Az esztergályos-szakmát tanulta ki.]
- GERLŐCZY KÁROLY: J. háza. = MSzal 1894. 20. köt. 682–684. [A Stáció utcai házról.]
- GOPCSA LÁSZLÓ: J. és a gyorsírás. = MSzal 1894. 20. köt. 845–846.
- HEGEDŰS SÁNDOR, [ID.]: Tessék megpróbálni! = MSzal 1894. 20. köt. 685–686. [J. életmódjáról és munkabírásról.]
- HELFI GNÁC: Egy kis visszaemlékezés. = FL 1894. jan. 6. 6. sz. 49.
- HERCZEG FERENC: J. M.-nál. = MSzal 1894. 20. köt. 699–702. [Visszaemlékezés találkozásukra.]
- JÓZSEF FŐHERCEG: J.-ról. = Élet 1894. jan. 15. 2. sz. 41., és ErdHíradó 1894. jan. 19. [Visszaemlékezés egy alcsubúti szüretre.]
- KARCZAG VILMOS: J. emlékező tehetsége és népszerűsége. = MSzal 1894. 20. köt. 869–870.
- KERESZTY ISTVÁN: Mit dolgozott J.? = PH 1894. jan. 6. 6. sz. 21–22. [Táblázatos kimutatás.]
- [KOZMA ANDOR] ANDRONICUS: J.-emlékeim. = Nemet(regg.) 1894. jan. 6. 6. sz. 1–2.
- RÁKOSI VIKTOR: Érintkezésem J.-val. = MSzal 1894. 20. köt. 899. [Diákkori, ifjúkori emlékek, találkozásai 1877 körül.]
- SZINNYEI JÓZSEF: Régi időkől. = MSzal 1894. 20. köt. 815–818. [Visszaemlékezés J. M.-ral való találkozásaiakra.]
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: A meglopott J. (Balatonfüredi emlék.) = MSzal 1894. 20. köt. 865–866.
- VÁRADI ANTAL: Első találkozásom J.-val. = OrszV 1894. jan. 6. 6. sz. Mell. 50., és OrszV 1894. jan. 8. 34., OrszV 1904. máj. 15. 20. sz. 386–387.
- Apponyi Albert gróf – J.-ról. = FL 1894. jan. 1. 1. sz. 6. [J.-val kapcsolatos emlékei 1865-ből és 1872-ből.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] M-th K-n: Nyilatkozat a foglyokról és J.-ről. = PH 1896. aug. 20. 228. sz. 8. [J. M. egy baráti gesztusáról.]
- J. statisztika. = Tanulók Lapja 1897. febr. 7. 6. sz. 101–102. [Számszerű kimutatás 50 év írói terméséről.]
- FEHÉR DEZSŐ: J. M.-nál. = Nagyvárad Napló 1900. febr. 21. 42. sz. 1–2.
- [ÁGAI ADOLF] PORZÓ: Mikor láttam én először J.-t? = KépCsalL 1903. dec. 27. 52. sz. 929., és BH 1904. máj. 10. 130. sz. 1., PolHsz 1906. 23. sz. 12–18., Porzó: Új hantok. Bp. 1906. 80–88., Kortársak nagy írókról. 1. köt. Bp. 1954. 204–208.
- [BRÓDY SÁNDOR] B. S.: J. = Jövendő 1903. márc. 15. 3. sz. 1–2. [A márciusi ifjak közül már csak J. él.]
- BRÓDY SÁNDOR: J. karácsonya. = Jövendő 1903. dec. 27. 46. sz. 33–35.
- BALLAGI GÉZA: Hogyan írt J. = Az Újság 1904. máj. 8. 128. sz. 6.
- [BÁRSONY ISTVÁN] -ny.: J. régi otthonáról. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 22–23.
- BEÖTHY ZSOLT: J. M.-nál. = BN 1904. máj. 7. 127. sz. 2–3.
- DÉRI GYULA: J. utolsó fölolvása. = Egyetértés 1904. máj. 21. 141. sz. 1–2., és Mság 1924. dec. 28. 277. sz. 11. [Az 1900. jan. 17-én az Aurora körben tartott felolvasásáról „A régi Budapestről” címmel.]
- EÖTVÖS KÁROLY: J.-ról. = Aradi Közlöny 1904. máj. 7. 107. sz. 2–4., és E. K. munkái. 1. köt. Utazás a Balaton körül. Bp. 1905. 202–211. [Epizódok J. M. életéből.]
- EÖTVÖS K. LAJOS: J. és a debreceni tanítók. = Néptanítók Lapja 1904. máj. 19. 20. sz. 9–10.
- FALK ZSIGMOND: Naplótöredék J.-ről. = OrszV 1904. máj. 15. 20. sz. 387–388.
- [FESZTY ÁRPÁDNÉ]: Leleplezések a J.-házról. = Arad és Vidéke 1904. szept. 20. 215. sz. 3., szept. 27. 221. sz. 4., okt. 4. 227. sz. 3. [Fesztyné Jókai Róza visszaemlékezései.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ JÓKAI RÓZA: A Jókai-ház. = Jöv 1904. szept. 18.–nov. 6. 38–45. sz., nov. 20. 47. sz., és BH 1904. szept. 18. 258. sz. 8., szept. 25. 265. sz. 8., F. Á.-né: Akik elmentek. Bp. [1923.] 36–45. [A kötetben részletközlés.]
- [HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.] ifj. H. S.: Apróságok J. életéből. = Haz 1904. máj. 7. 109. sz. 4.
- HERCZEG FERENC: J. M.-nál. = BN 1904. máj. 6. 126. sz. 3–4.

- KARDOS SAMU: Látogatásom J. M.-nál. = DebrFüggU 1904. máj. 7. 126. sz. 2–3.
- [LISZKA BÉLA] Sz. K.: J.-nál. = Kecskeméti Lapok 1904. máj. 8. 107. sz. 3. [Visszaemlékezés egy abbáziai találkozóra.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Kedélyes háború. Mikszáth és J. = Az Újság 1904. nov. 22. 323. sz. 1–3. [Utal egy régebbi sajtóvitájukra és kölcsönös, „játékos” kibékülésükre.]
- RÁKOSI VIKTOR: Találkozásom J.-val. = Nagyvárad 1904. máj. 7. 113. sz. 1–2.
- VÉSZI JÓZSEF: A J.-interieur. = VU 1904. jún. 5. 23. sz. 388–389.
- Apróságok. J., a királyné és Rudolf trónörökös. = BN 1904. máj. 6. 126. sz. 4–5.
- Feszty Árpád – J.-ről. = Jöv 1904. máj. 15. 20. sz. 7–8.
- Külföldi hang J.-ről. = MH 1904. máj. 8. 128. sz. 7. [A cambridge-i egyetem rektorának levele, melyben gyógyulást kíván a beteg írónak. Kelt: 1904. máj. 4.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Amit nem jó tudni. Egy kis epizód J. életéből. = Az Újság 1905. febr. 26. 59. sz. 1–3.
- PETI JÓZSEFNÉ VÁLI MARI: J. M. édesanyjának első látogatása fia svábhgyi nyaralójában, 1854-ben. = VU 1905. júl. 2. 27. sz. 427–430.
- Abonyi Lajos J.-ről. = Újld 1905. ápr. 23. 17. sz. 399–402. [Személyes emlékei.]
- [ROZSNYAY KÁLMÁN] SYDNEY CARTON: Egy ebéd J.-nál. = Selmecbányai Hírlap 1910. szept. 25. 39. sz. 1–3. [Walter Crane és J. M. találkozásáról.]
- A király és J. = V 1911. 133. sz. 11–12. [Velencei találkozásukról.]
- HEGEDŰS SÁNDORNÉ: Liszt Ferenc első látogatása Jókai Mórénál. = Mo 1912. dec. 26. 304. sz. 4.
- [KÉKY] KÉKI LAJOS: Bev. = J. M.: Egy nagy élet apró emlékei. [Bp. 1914.] 3–5.
- [POLGÁR GÉZA] (p.): A sárga ház. = Az Újság 1914. febr. 22. 46. sz. 8. [A cikkíró emlékei J. M. egykori Baross utcai házáról, életrajzi adalékokkal.]
- LÁZÁR BÉLA: Írók és művészek között. = Újld 1917. szept. 16. 38. sz. 288–289. [Többek között egy epizód J.-ről.]
- [TOLNAI VILMOS] T. V.: Keresztnevekről. = MNy 1917. 203–204. [J. keresztnevéről.]
- Jókai és a Mór. = MNy 1917. 129. [J. ragaszkodása a „Móric” névalakhoz.]
- TUBA JÁNOS: J. és Komárom. = Komáromi Lapok 1918. márc. 9–10. 10–11. sz. [Személyes emlékek az íróról.]
- SZABÓ ENDRE: J. M. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 16–33, 97–98, 102., és Kortársak nagy írókról. 1. köt. Bp. 1954. 209–213.
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: Három szál muskátli. = Mo 1919. szept. 28. 114. sz. 5. [Emlékezés J. M.-ra.]
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: J. M. noteszkönyve. = Mo 1919. febr. 8. 34. sz. 3., és Sz. I.: Barátaim a halottak. Bp. 1920. 7–12. [Visszaemlékezés egy epizódra, amikor ifjúkorában protekciót kért az írótól, s J. feljegyezte a noteszébe.]
- RÉVAY MÓR JÁNOS: J. M. = R. M. J.: Írók, könyvek, kiadók. 1. köt. Bp. 1920. 177–318. [J. M. és a kiadóvállalat kapcsolatáról.]
- [KÁRPÁTI AURÉL] K. A.: J. leánya. – J. szobránál. = PN 1921. máj. 7. 98. sz. 3. [Beszélgetés Feszty Árpádnéval.]
- TÁBORI KORNÉL: Zichy Mihály intim levelei J. M.-hoz. = Újld 1922. II. 117. [1880-ban és 1887-ben.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: Akik elmentek. Bp. [1923.] 110 l. **Ism.:** [Kárpáti Aurél] -io., PN 1923. szept. 2. 197. sz. 6. – Mo 1923. jún. 21. 138. sz. 7. – PN 1923. jún. 20. 137. sz. 4.
- KRÚDY GYULA: J. megrakta a vincellért. = Mo 1923. júl. 8. 152. sz. 4., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 196–199. [Epizódok J. M. életéből.]
- APPONYI ALBERT: J. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 33–34.
- BLAHA LUIZA: J.-ről és Laborfalvi Rózáról. = Azt Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 253–255.
- [FESZTY ÁRPÁDNÉ] FESZTYNÉ JÓKAI RÓZA: J. otthona. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 258–263. [A Stáció utcai lakásról.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: A tegnap. Bp. 1924. 160 l., 1 t. **Ism.:** [Császár Elemér] r. r., Ptüz 1925. febr. 22. 4. sz. 83. – Szinyei Ferenc, KatSz 1925. 316–317.
- FESZTY MASA: Emlékeim nagypapáról. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 271–276.
- GÁRDONYI GÉZA: Ceruzajegyzetek J.-ről. Gárdonyi Géza hagyatékából. = PH Nagy Naptára 1925. Bp. [1924.] 239–241.
- HALLÓSY MÁRTHA, T.: J. M. haragja. = Élet 1924. jún. 29. 12. sz. 228. [Rózszaági Antallal kapcsolatban.]
- HELTAI JENŐ: Emlékezés J. M.-ra. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 282–283.
- MILKÓ IZIDOR: Két regény. = M. I.: Írók és könyvek. Bp. 1924. 201–207. [Beszélgetés kortárs írókról, többek között J. M.-ről is.]
- MILKÓ IZIDOR: A regény és az élet. = M. I.: Írók és könyvek. Bp. 1924. 209–215. [Miért szereti J.-t?]
- MOLNÁR FERENC: A J.-etikett. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 284–285.

- RÉVAY MÓR JÁNOS: J. M. – kiadója tükrében. = *Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke.* 1925. Bp. [1924.] 264–270.
- TÁBORI KORNÉL: J. és a színészet. = *SzínhÉ 1924.* 52. sz. 62–65. [Színházi kapcsolatairól.]
- TÁBORI KORNÉL: J.-intimitások: = PH Nagy Naptára 1925. Bp. [1924.] 170–216.
- TÁBORI KORNÉL: J. szíve. = *Újld 1924.* II. 348. [Többek közt két epizód J. M. életéből.]
- VÉRTESEY GYULA: J. étvágya. = PH Nagy Naptára 1925. Bp. [1924.] 227–228. [Emlékezés J.-nak Vértesi Arnoldnál történt vendégeskedésére.]
- B. S.: A Jókay-család egyetlen férfiági leszármazottja a Jókay-család most élő tagjairól. = *Mo 1925.* febr. 26. 46. sz. 8. [J. M. unokahúgának visszaemlékezései.]
- GÁRDONYI ALBERT: J. és a főváros. = *Jókai Emlk. Bp. 1925.* 25–26.
- KUNOS IGNÁC: J. és a Jamagata. = *Újld 1925.* I. 300–301. [Kolozsvári epizód J. M. életéből.]
- LAMPÉRTH GÉZA: Találkozásom J.-val és az ő sárga csikóival. = *NU 1925.* máj. 6. 101. sz. 5–6.
- MÓRA FERENC: J. szegedi látogatásai. = *V 1925.* febr. 22. 43. sz. 9–10., és *A Literatura Alm. Bp. 1928.* 114–122., *MH 1934.* jún. 24. 141. sz. 3.
- [TABÉRY GÉZA] T. G.: Pályázat a kolozsvári színház igazgatására. = *J. Erdélyben. Oradea Mare 1925.* 111–120. [J. színgazgatói terveiről.]
- TAKÁTS SÁNDOR: A komáromi sziget Emlékezés J. M.-ra és Beöthy Zsoltra. = *BH 1925.* febr. 25. 45. sz. 1–2.
- VÁRADY AURÉL: Találkozásaim J.-val. = *Ptüz 1925.* 63–65.
- J. M. és a komáromi zsidó pap. = *Egyenl 1925.* febr. 28. 9. sz. 5–6. [J. M. ismeretsége Schnitzler Ármin komáromi főrabbiával.]
- J.-kalendárium. 1825–1904. = *J. Emlk. Bp. 1925.* 94–95. [J. M. életének fontosab dátumai.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: A Jókai-ház állatvilága. = *Nyug 1926.* I. 385–402. [J. M. balatonfüredi és svábhegyi házaról; az írő állatszeretetről.]
- GULYÁS JÓZSEF: J. és Sárospatak. = *G. J.: Dolgozatok. Sárospatak 1926.* 26–27.
- LESTYÁN SÁNDOR: J. M., a „színész nő férje” és Laborfalvy Róza íródeákja. = *Az Újság 1926.* dec. 12. 283. sz. 9.
- MOLNÁR JENŐ: Új dokumentumok J.-ról és Gárdonyiról. = *MH 1926.* dec. 25. 294. sz. 13. [Hogyan született „A bor” és az „Annuska”?]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ JÓKAI RÓZA: J. úton. = *Újld 1927.* II. 200–203. [Emlékei J. M. utazásairól, életviteléről.]
- HEGEDÜS SÁNDORNÉ JÓKAY JOLÁN: J. és Laborfalvi Róza. Bp. 1927. 371 l. (M. író mesterek.)
Ism.: *Hegedüs Lóránt*, PH 1929. jún. 2. 122. sz. 23. – *Hegedüs Lóránt*, *Újld 1929.* II. 778–779. – *b.* *a.*, PH 1932. márc. 22. 66. sz. 10. – [*Dóczy Jenő*] *D. J.*, *Mság 1932.* okt. 9. 228. sz. 30. – *Falu Tamás*, *Újld 1932.* I. 640. – *ó*, PN 1932. márc. 20. 65. sz. 17. – *Sebestyén, Karl*, *PLloyd(esti) 1932.* márc. 19. 64. sz. 4. – *Török Sophie*, *Nyug 1932.* II. 169–170. – [*Keresztury Dezső*] (*γ.*), *Unglb 1933.* 380.
- J. M. padja. Hol született a löcsei fehér asszony? = *SzínhÉ 1928.* 17. sz. 127. [Riport Feszty Árpádnéval.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: J. társadalmi élete. = *Lit 1929.* 6. sz. 204–207.
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: Az utazó J. = *Lit 1929.* 5. sz. 149–151.
- HEGEDÜS LÓRÁNT: A vimbó. = *Újld 1929.* II. 42. [J. unokaöccsének gyermekkori emlékei az íróról.]
- MOESZ GUSZTÁV, KÉSMÁRKI: „Úgy akarom és meg-hagyom, hogy itt hagyjanak pihenni a Svábhegyen!” Kedvenc hársfái alá akart temetkezni J., a fák és virágok barátja. = *PN 1929.* jún. 4. 123. sz. 9.
- SZIKLAY ISTVÁN: Ahol a 70 millió betű született. (J. pesti lakásai 1848-tól.) = *Lit 1929.* 5. sz. 152–153.
- HEGEDÜS SÁNDORNÉ JÓKAY JOLÁN: A füredi út és a háromszor hét krumpli. = *Újld 1930.* I. 344–346.
- HEGEDÜS SÁNDORNÉ JÓKAY JOLÁN: Jókaiék a Svábhegyen. = *Újld 1930.* I. 432–436.
- HEGEDÜS SÁNDORNÉ JÓKAY JOLÁN: Liszt Ferenc vacsorája Jókaiéknál. = *Újld 1930.* I. 227.
- HEGEDÜS SÁNDORNÉ JÓKAY JOLÁN: Móric bácsi szörnyű fogsága a Nándor-laktanyában. = *Újld 1930.* I. 133–134.
- [KRÚDY GYULA] Szigeti remete: J. M. utolsó tánca az úri banda előtt. = *BH 1930.* máj. 11. 106. sz. 5., és *K. Gy: Írói arcképek.* I. köt. Bp. 1957. 200–204. [J. M. és barátai egy összejöveteléről a Drexler-vendéglőben.]
- DERCZE LAJOS: A debreceni színház megnyitása: J. és Jókainé. = *DebrSz 1931.* 326–328. [A Hortobágy 1865. 42. sz.-ban megjelent tudósítás nyomán.]
- KNER: Egy kis visszaemlékezés. = *Lit 1931.* 3. sz. 84–85. [A Gartenlaube című folyóirat ajánlata J.-nak.]
- KISS ARNOLD: J. M., a kis zsidófiú és a világítóbogár. = *Egyenl 1932.* máj. 28. 34. sz. 9–10. [Életrajzi adalékok.]
- HEGEDÜS SÁNDOR, IFJ.: J. 72 millió betűje. = *MH 1935.* jún. 29. 146. sz. 25–26.
- KORNITZER BÉLA: Jókai Mórénál. = *MH 1935.* jan. 6. 5. sz. 31. [Jókainé Nagy Belláról.]
- SZOMBATHY VIKTOR: Mennyit keresett és mennyit költött J.? Egy hevenyészve vezetett számadáskönyv érdekes adatai. = *BH 1935.* jún. 9. 131. sz. 5.
- A rózsák és fülemülék atyjáról. – Feszty Árpádné. = *Előre 1936.* jan. 26. 4. sz. 4. [Interjú.]

- CZÓBEL MINKA: Bajza-utca 21. = Ko 1938/39. 147–152. [Visszaemlékezés egy Jókaiék otthonában töltött estére.]
- FESZTY MASA: Az unoka beszél J. jóságáról. = MNök Lapja 1940. jún. 10. 17. sz. 2.
- HEGEDÜS SÁNDOR, IFJ.: A csigák regénye. = H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 34–37. [J. M. csigagyűjtő szenvedélyéről.]
- HEGEDÜS SÁNDOR, IFJ.: J. rejtvénye. = H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 21–24. [J. M. ötletességéről, rejtvénykészítéséről.]
- HEGEDÜS SÁNDOR, IFJ.: A megkerült örökség. = H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 127–132. [Jókay József naplójáról, melynek alapján Eötvös Károly a család történetét akarta megírni.]
- DÉNES TIBOR: J. M. keresztapasága. = It 1942. 160.
- ROZSNYAY KÁLMÁN: Beszélő házak. Petőfi és J. pesti otthonai. = R. K.: Öreg diák élő emlékei. Bp. 1943. 151–164.
- SEBESTYÉN KÁROLY: Földönjáró J. = Újld 1943. I. 313. [Személyes emlékek.]
- BRÓDY SÁNDOR: J. otthon. = Pol 1948. 27. sz. 6.
- FESZTY MASA: Laborfalvy Róza. = Újld 1948. II. 360–361. [Adalékok Jókaiék életéhez.]
- Amikor J. zsebreavágta a parókáját. = KisU 1948. dec. 23. 296. sz. 2. [Habár Miklós visszaemlékezése.]
- HATVANY LAJOS: „Az én kedves kis Móricz bátyám.” = Béke és Szabadság 1954. máj. 4. 18. sz. 7. [Váli Mari emlékei.]
- [LUKÁCSY SÁNDOR] L. S.: Kortársak J.-ről. = UH 1954. 5. sz. 85–92. [Összeállítás Szabó Endre, Eötvös Károly és Mikszáth Kálmán cikkeiből.]
- PÉTER LÁSZLÓ: J. és Szeged. = Délmo 1954. máj. 6. 106. sz. 4.
- PUSZTAI JÓZSEF: J. M., Pécs város díszpolgára. = Dtn 1954. ápr. 18. 92. sz. 2.
- VÁLI MARI: Emlékeim J. M.-ről. Bev. és kiad. Lukácsy Sándor. Bp. 1955. 459 l., 9 t. (M. Száz.)
- Ism.: Csapodiné Gárdonyi Klára, ItK 1956. 381–383. – Nagy Miklós, It 1957. 93–96. – Feszty Mása, Éi 1960. okt. 7. 41. sz. 2.
- HATVANY LAJOS: Házak és aszonyok. (J. M. lakásregénye.) = Beszélő házak. Bp. 1957. 68–96.
- HATVANY LAJOS: Két ház története. A Horváth-ház. = Beszélő házak. Bp. 1957. 315–322. [J. M. egyik otthonáról.]
- DIENES ANDRÁS: Az Aranyember szülőházában. = Éi 1960. okt. 21. 43. sz. 11. [J. balatonfüredi villájáról.]
- KRÚDY GYULA: J. M.-nál, a füredi uradalomban. = K. Gy.: A tegnapi kódlovagjai. Bp. 1961. 300–306. [D. n.]
- IGNÁCZ RÓZSA: A tények és a képzelet. = Éi 1962. okt. 13. 41. sz. 3. [Két anekdotaszerű visszaemlékezés J.-ra.]
- KEMENCHEY JENŐ: Újabb adatok kerültek napvilágra a balatonfüredi J.-villa történetéről. = ÚjHel 1963. 51–52.
- VARGHA BALÁZS: J. M. = Beszélő tájak. Bp. 1963. 202–210.
- HALÁSZ ZOLTÁN: J. nyomdája. = Budapest 1968. 6. sz. 8–11. [Az Athenaeum.]
- HONTI KATALIN: Színházszerető városok. Debrecen I–III. = Népművelés 1969. 4. sz. 38–39., 5. sz. 29–30., 6. sz. 29–30. [J. és a város kapcsolatáról is.]
- A kertgazdász Jókai*
- MOLNÁR ISTVÁN: J. mint szőlősgazda és kertész. = VU 1893. dec. 31. 53. sz. 923–924., és Kertészeti Lapok 1894. I. sz. 18–20. [Svábhegyi kertjéről.]
- [HEGEDÜS SÁNDOR, IFJ.] H. S., ifj.: J., a kertész. = Haz 1894. jan. 6. 12. sz. 20., és Haz 1904. máj. 7. 109. sz. 4–5., H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 27–34.
- SZIKLAY JÁNOS: J. kertjében. = MSzal 1894. 20. köt. 783–787.
- MOESZ GUSZTÁV: A kertészkedő J. = Ur 1923–1924. 21–25.
- MOESZ GUSZTÁV: J. és a kertészet. = Kertészeti Lapok 1925. 6. sz. 61–63.
- MOESZ GUSZTÁV: J. növényismerete. = TermtudKözl 1925. márc., 108–119.
- TAKÁTS SÁNDOR: J., a jó kertész. = BpSz 1925. 198. köt. 167–177., és J. Emlk. Komárom 1925. 49–58., KisFTÉ ÚjF 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 35–43., T. S.: Hangok a múltból. Bp. [1930.] 380–393.
- KOZCOGH ÁKOS: Füge termett a Svábhegyen. = Budapest 1966. dec., 9. sz. 37. [J. M. 1896-os „Kertgazdászati jegyzetek” c. művéről.]
- Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok, Jókai-portrék*
- J. keresztlevele. = Igazmondó 1875. márc. 28. 13. sz. 106. [Közlik J. M. anyakönyvi kivonatát.]
- [J. dolgozó szobája.] = PH 1882. máj. 8. 126. sz. 5. [A Pállik Béla festő által megörökített dolgozószoba.]
- BRÓDY SÁNDOR: J. feje. = Fehér Könyv 1900. febr., 92–95., és MTengerpart 1900. febr. 11. 33. sz. 1., Jövendő 1904. máj. 8. 19. sz. 39–41., B. S.: Cilinderes Tiborc. Bp. 1958. 195–199. [Réti István J.-portréjáról.]
- CSERGŐ HUGÓ: Apróságok egy nagy ember hagyatékából. J. íróasztala. = PH 1904. szept. 25. 265. sz. 8–9.
- CSERGŐ HUGÓ: J. hátrahagyott témái. (Kijegyzések J. noteszkönyveiből.) = Az Újság 1904. okt. 2. 272.

- sz. 6–7., és Érdekes Újság 1913. 1.sz. 40–42. [J. M. fenmaradt harminc jegyzetfüzetéről.]
- VÉSZI JÓZSEF: A J.-interieur. = BH 1904. jún. 5. 155. sz. 8. [J. M. személyes tárgyainak közszemlére tételéről.]
- J. utolsó kézirata. = BH 1904. máj. 18. 138. sz. 20.
- J. M. hagyatéka. = Az Újság 1907. márc. 13. 62. sz. 10. [A peres eljárás megszüntetéséről; Feszty Árpádné Jókai Róza levele Berzeviczy Alberthez, az MTA elnökéhez.]
- [WALLESZ JENŐ] LYNKEUSZ: Az üldözött J. = PN 1910. máj. 25. 123. sz. 6–7. [Felszólal a J.-relikviák megőrzése, védelme érdekében.]
- J. Album. Képek, adatok, okmányok J. M. életéből. Bp. [1910.] 140 l.
- J.-relikviák. = Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 98–99. [A Jókainé Nagy Bella és a Révai-testvérek tulajdonában lévő hagyatékról.]
- KISS JÓZSEF, NEMESKÉRI: J. írásai. = BH 1912. márc. 10. 60. sz. 48–50. [J. M. irodalmi hagyatékáról.]
- MÓRICZ PÁL: Egy J. ereklyekép. = Újld 1916. I. 24–25. [Egy 1890-ből származó, J. M.-ről készült kép története.]
- VÉRTESY JENŐ: J. hagyatéka a M[agyar] Nemz[eti] Múzeumban. = It 1917. 94–96.
- FESZTY ÁRPÁDNÉ JÓKAI RÓZA: Pár szó J. könyvtáráról. = MBiblsz 1924. 197–199.
- TÁBORI KORNÉL: J. regénye. Rajzokkal és fényképekkel. J.-kéziratok a centenárium alkalmára. Ismeretlen epizódok és levelek J. életéből. Bp. [1924.] 156 l. (Tolnai regénytára 20.)
- [TÁBORI KORNÉL]: J. titkos noteszei. A nagy író témái, magánfeljegyzései és eredeti rajzai. = A Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 45–72. [A noteszek részletes ismertetése, szemelvényekkel.]
- ALAPI GYULA: J.-kéziratok és relikviák a komáromi J.-emlékkiállításán. = MBiblsz 1925. 1–2. sz. 95–97.
- LESTYÁN SÁNDOR: J. M. életbiztosításának eredeti dokumentumai. = Újság 1925. nov. 1. 94. sz. 5–6.
- WILDNER ÖDÖN: A Komáromi J.-vagon. = MBiblsz 1925. 3. sz. 142–144. [1867-ben az Igazmondó c. lap kiadására készülő J.-nak a főpolgármesterhez intézett kimutatása az ingatlan értékéről.]
- KUN ANDOR: Revolver, amelyiket nem fognak többé elsűtni... = MH 1926. júl. 11. 154. sz. 9. [J. M. és Hegedüs Lóránt revolverét ifj. Hegedüs Sándor a létesítendő J.-Múzeumnak ajándékozta.]
- BOKOR IMRE: Apróságok J. hagyatékából. = Ktáros 1958. 613–614.
- KOPASZ GÁBOR: J.-emlékek a pécsi Állami Levéltárban. = Je 1960. 3. sz. 85–87. [Gál Péter családi levéltárban. – Diákeveire és politikai működésére vonatkozó emlékek.]
- [PÉTER LÁSZLÓ] P. L.: Hazakerült egy J. regény kézirata Amerikából. = Délmo 1963. aug. 1. 178. sz. [A „Mire megvénültünk” c. regény kéziratáról.]
- MARGÓCSY JÓZSEF: Megjegyzések J. regényírói módszeréhez. (A noteszek filológiai jelentősége.) = Pécsi Tanárk.Főisk.tud.K. 1964. 455–471. [J. előkerült jegyzetfüzeteinek elemzése, forrásértékük méltatása.]
- A pannonhalmi könyvtár rendezése... = IU 1967. jún. 15. 11. sz. 12. [A könyvtár rendezése közben többek közt J.-relikviákat is találtak.]
- MOLNÁR JÓZSEF: J. noteszei. = TheolSz 1968. 3–4. sz. 102–105.

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

- PÁKH ALBERT: J. M. = VU 1857. márc. 8. 10. sz. 77–78.
- VÁLKAI IMRE: J. M. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 51–58.
- [SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: J. M. = CsalKör 1860. okt. 21. sz. 17–18. [Munkásságának méltatása.]
- d.: Moritz Jókai. = Zeitbilder 1861. okt. 13. 16. sz. 249–250.
- KERTBENY, KARL: Maurus Jókay und überhaupt „Der Roman in Ungarn”. = K., K.: Ungarns Männer der Zeit. Leipzig 1862. 157–218.
- ZILAHY KÁROLY: J. M. = Növ 1862. szept. 20. 26. sz. 405–408., és Z. K.: Magyar koszorúsok albuma. Bp. 1863. 101–104. – Ua. Bp. 1874., Z. K. válogatott művei. Bp. 1961. 219–222.
- ZILAHY KÁROLY: [J. M.] = Z. K.: Magyar koszorúsok albuma. Bp. 1863. 105–108. – Ua. Bp. 1874. [Pályakép.]
- [KECSKEMÉTHY AURÉL] KÁKAY ARANYOS: J. M. = K. A.: Újabb árny- és fényképek. Pest 1866. 119–120.
- [SZOKOLY VIKTOR] -y. -r.: J. M. = HazKülf 1866. ápr. 1. 13. sz. 193–194.
- Emléklapok J. M.-nak... születésének 45. évnapjára. Írták és szedték a Hon, az Üstökös és az Igazmondó belmunkatársai. Pest 1870. 14 l.
- Ism.: Igazmondó 1870. febr. 27. 9. sz. 59–60.
- [BARÁTH FERENC] APULIUS: J. = Apuleius: Nyugat-Európa és hazánk. Pest 1871. 79–94.
- SCHMIDT, JULIAN: Maurus Jókai. = Augsburger Allgemeine Zeitung 1871. nov. 10–11. 314–315. sz. Beilage.
- Ism.: BpKözl 1871. nov. 22. 268. sz. 5880. – A Hon(regg.) 1871. nov. 22. 269. sz. 1–2.

- [TÖRS KÁLMÁN] JUNIUS BRUTUS: J. M. = HazKülf 1871. máj. 18. 20. sz. 173–175.
- STEINACKER, GUSTAV: Maurus Jókai 1825. = S., G.: Ungarische Lyriker von Alexander Kisfaludy bis auf die neueste Zeit. (Die letzten 50 Jahre.) Leipzig–Bp. [1874.] 309–313.
- CSEPREGHY FERENC: J. M.-hoz. = Igazmondó 1875. febr. 28. 9. sz. 73–74. [Ünnepi köszöntő J. M. 50. születésnapja alkalmából.]
- GYÖRY VILMOS: J. M. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 520–525.
- [KERTBENY, KARL MARIA] K., M. K.: Maurus Jókai. Eine kritische Studie. = Magazin für die Literatur des Auslandes 1875. aug. 7.–szept. 4. 32–33, 35–36. sz. 471–474, 485–488, 510–513, 527–529. [Méltatása születésének 50. évfordulója alkalmából.]
- Sz...y: Koszorú J. műveiből. = Igazmondó 1875. febr. 28. 9. sz. 74–75. [Ünnepi köszöntő.]
- J. M. = CsalKör 1875. márc. 14. 11. sz. 241–244.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] KÁKAY ARANYOS NR. 3.: Fény- és árnyképek. J. M. = BpNapló 1877. dec. 25–27. 356–357. sz. 2., és M. K.: Még újabb fény- és árnyképek. Bp. 1878. 12–19., M. K. összes művei. 54. köt. Cikkék és karcolatok. 4. köt. Bp. 1968. 76–80.
- [BALOGH PÁL] KÁKAI ARANKA: Fény- és árnyképek a fővárosból. J. M. = PH 1879. máj. 4. 122. sz. 1–3.
- [ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN: J. M.-ről. = Mo 1880. febr. 27. 57. sz.
- BALKAY ADOLF: J. M. = Komáromi Lapok 1881. aug. 21. 34. sz. 1–7.
- PÉTERFY JENŐ: J. M. = BpSz 1881. 26. köt. 1–27., és P. J. összegyűjtött munkái. 1. köt. Bp. 1901. 59–105., P. J. válogatott művei. Bp. 1962. 241–266. (MKI)
- Ism.: *Asbóth J[ános]*, PLloyd 1881. ápr. 6. 95. sz. – [*Gyulai Pál*] *A szerkesztő*, BpSz 1881. 26. köt. 319–320., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. Bp. 1927. 315–317., Gy. P.: *Bírálatok. Cikkék. Tanulmányok*. Bp. 1961. 579–580. [Jegyzet P. J.: *Bírálóimnak c. cikkéhez*.] – *Keszler József, Ellenőr* 1881. ápr. 6. 172. sz. 2–3. – *Péterfi Jenő*, BpSz 1881. 26. köt. 313–318. [Válasz Asbóth János és Keszler József bírálatára.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] S-n: J. M. születésnapja. = PH 1883. febr. 20. 51. sz. 9., és M. K. összes művei. 67. köt. Cikkék és karcolatok. 17. köt. Bp. 1969. 25–27.
- [SZÁSZ KÁROLY]: Tagajánlások. J. M. tiszteleti tagul ajánlva. = AkÉrt 1883. 65–66., és PH 1883. máj. 3. 122. sz. 18., PN(regg.) 1883. máj. 3. 121. sz. 1.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: A mi „fejedelmünk” és övéi. = MSzal 1884. 2. köt. 2–11., és PH 1884. szept. 25. 265. sz. 9–11., Nemzet 1884. szept. 25. 265. sz. 1–2., MSzal 1904. 41. köt. 801–811., Otthon 1904. máj. 15. 1–11., M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 149–163., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 142–154., M. K. összes művei. 69. köt. Cikkék és karcolatok. 19. köt. Bp. 1974. 23–34. [J. M. emberi, írói egyéniségének, művészetének méltatása.]
- PORZSOLT KÁLMÁN: Egy év irodalma. (1883.) = Figy 1884. 16. sz. 44–56. [Részletebben szól J. M.-ről is.]
- Tolnai Lajos üdvözlő beszéde J.-hoz. = Ko 1885. márc. 1. 9. sz. 144. [Az író 60. születésnapján.]
- TÖRS KÁLMÁN: J. M. hatvanadik születésnapján. = VU 1885. márc. 1. 9. sz. 137–142.
- IRMEI FERENC: J. és a naturalisták. = PN 1888. dec. 24. 355. sz. Mell. 1. [J. M. művészetének népszerűségéről a külföldi „izmusok” művelőivel szemben.]
- [TOLNAI LAJOS] PATER CHRYSOLOGUS: J. és követői. (Eszettko-kritikai levelek.) = MSz 1891. júl. 5. 27. sz. 313.
- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA: „Az aranyember.” = BH 1893. márc. 19. 78. sz. 1–2. [J. M. méltatása 50 éves írói jubileuma alkalmából.]
- [BAKSAY SÁNDOR] Y. R.: J. karácsonyja. = VU 1893. dec. 31. 53. sz. 917–920., és B. S. összegyűjtött irodalmi dolgozatai. 2. köt. Bp. 1917. 94–102. [Írói munkásságának méltatásával.]
- [ERDÉLYI GYULA] BOTOND: Hol a vezér? = MSz 1893. 46. sz. 541–542. [Bírálja J.-t, hogy az irodalmi vezérség helyett túlságosan lefoglalja a politika.]
- GOZSDU ELEK: J. M. jubileuma. = DélmoKözl 1893. okt. 24. 244. sz. 1.
- IGNOTUS: A J.-jubileumra. = A Hét 1893. márc. 5. 10. sz. 156–157. [J. M. méltatása.]
- ALEXANDER BERNÁT: J. M. = BH 1894. jan. 6. 6. sz. 2–4.
- BEKSICS GUSZTÁV: J. M. = Nemzet(regg.) 1894. jan. 6. 6. sz. 1.
- BEÓTHY ZSOLT: J. = Képes Folyóirat 1894. 6–9.
- BODNÁR ZSIGMOND: A Nagy Idők poétája. = MSzal 1894. 20. köt. 851–854.
- BRÓDY SÁNDOR: J. = MH 1894. jan. 6. 6. sz. 1–7., és Haladás 1950. febr. 23. 8. sz. 4.
- EÖTVÖS KÁROLY: J. = „Jókai” 1894. jan. 7. 2. sz. 5.
- ERDÉLYI PÁL: J. M. = Haz 1894. jan. 6. 12. sz. 2–4.
- FUTÓ MIHÁLY: J. M. ünnepén. = Ref.főgimn.Ért. 1893/94. Hódmezővásárhely 1894. 3–22.
- Ism.: *Major Károly*, EphK 1895. 149–151.
- GÓBI IMRE: Beszéd a J.-ünnepen 1894. január 6-án. = Bp.ág.ev.főgymn.Ért. 1893/94. Bp. 1894. 1–4.

- Ism.:** *Major Károly*, Ephk 1895. 149–151.
- HORVÁTH CYRILL: J.-ról. Eger 1894. 28 l. (Klny.: Hevesmegyei Hírlap.) [Ünnepi beszéd J. M. munkásságáról.]
- JUSTH ZSIGMOND: J. nyomain. = MSzal 1894. 20. köt. 793–794.
- KAPOSSY LUCIÁN: J. M. Fény nevére, áldás életére! = DtProtLap 1894. jan. 7. 1. sz. 2–6.
- [KERESZTY VIKTOR] LIBERIUS: Utóhangok J. M. irodalmi jubileumához. = MSion 1894. jan. 26. 43–56.
- KOLTAI VIRGIL: J. M. ötvenéves írói jubileuma alkalomból. = Röser-féle gymn.Ért. 1893/94. Bp. 1894. 3–10.
- Ism.:** *Major Károly*, EphK 1895. 149–151.
- MAKAI EMIL: J. a jubiláns. = MSzal 1894. 20. köt. 862.
- NÉVY LÁSZLÓ: J. M. ötvenéves írói jubileumára. Bp. 1894. 48 l., 1 t.
- Ism.:** FL 1894. jan. 3. 3. sz. 17. – *Major Károly*, EphK 1895. 149–151.
- PINTÉR KÁLMÁN: Az ünnepelt J. = MSz 1894. jan. 7. 1. sz. 3–5.
- PRÉM JÓZSEF: J. hódító ereje. = „Jókai” 1894. jan. 7. 2. sz. 13–14. [J. népszerűségének okairól.]
- SILBERSTEIN ÖTVÖS ADOLF: A nemzet írója. = MSzal 1894. 20. köt. 778–779.
- [SZÁSZ KÁROLY]: – – beszéde J. M. ig. és t.t. jubileum ünnepén az Akadémián. = AkÉrt 1894. 63., és KisfTÉ Újf 1893–1894. 28. köt. Bp. 1895. 24–25.
- SZIKLAY JÁNOS: J. M. -ról. = Egyetértés 1894. jan. 3. 3. sz. 1.
- TOLNAI LAJOS: J. M. = KépCsalL 1894. jan. 7. 2. sz. 17–19., és MSz 1894. jan. 7. 1. sz. 1–3.
- VAIDA EMIL: J. M. Kolozsvár 1894. 55 l.
- [VÉRTESY GYULA] JULIUS: Dr. J. M. = FL 1894. jan. 28. 28. sz. 239. [J. M. doktorrá avatása alkalmából.]
- ZLINSZKY ALADÁR: Ünnepi beszéd J. M. 50 éves írói jubileumán. Zombor 1894. 16 l.
- Jókai Mór. = The Saturday Review 1894. jan. 13. 37–38. [Beszámoló J. ötvenéves írói munkásságának magyarországi ünnepléséről, regényei jelentőségéről.]
- SILBERSTEIN [ÖTVÖS], ADOLF: Moriz Jókai: Zu seinem fünfzigjährigen Dichterjubiläum, 1894. = S., A.: Im Strome der Zeit. 3. köt. Bp. 1895. 165–172.
- ENDRŐDI SÁNDOR: J. M.-ról. = FL 1900. júl. 15. 29. sz. 3–6., és E. S.: Századunk magyar irodalma képekben. Bp. 1900. 355–374.
- MOLNÁR GÉZA: Maurice Jókai. Bp. 1900. 32 l.
- EÖTVÖS KÁROLY: J. = E. K.: Utazás a Balaton körül. 1. köt. Bp. 1901. 202–211.
- THURY ZOLTÁN: Magyarország kincse. Bp. 1901. 31 l.
- [BÁRSONY ISTVÁN] (-ny.): J. M. = MH 1902. ápr. 19. 107. sz. 1–2.
- [BENEDEK ELEK] B. E.: A vén költő. = Mság 1902. ápr. 21. 94. sz. 1–2.
- IGNOTUS: A J.-ünnepekre. = A Hét 1903. febr. 22. 8. sz. 113–114., és Ignotus: Kísérletek. Bp. 1910. 190–194. [Írói működésének méltatása.]
- ÁBRÁNYI EMIL: J. meghalt!.. = BN 1904. máj. 6. 126. sz. 1–2.
- ÁBRÁNYI EMIL: J. elment. = BN 1904. máj. 10. 130. sz. 1–2.
- BAIN, NISBET R.: Maurus Jókai. = The Athenacum 1904. máj. 14. 626.
- [BAKSAY SÁNDOR]: – – beszéde J. koporsójánál. = VU 1904. máj. 15. 20. sz. 342–343.
- BÁRSONY ISTVÁN: J. M. meghalt. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 1.
- BÁRSONY ISTVÁN: Látomány. = MH 1904. máj. 8. 128. sz. 1–2.
- BEKSICS GUSZTÁV: J. M. = MNemzet 1904. máj. 8. 111. sz. 1–4.
- BENKO LAJOS: Meghalt J.! = EgyL 1904. máj. 14. 11. sz. 2–3.
- BEÓTHY ZSOLT: J. a magyar szellem életében. = J. M. önmagáról. Önéletrajzi és egyéb elbeszélések. 1825–1904. Bp. 1904. IX–XVI.
- [BEÓTHY ZSOLT]: – – ig. és r.t. gyászbeszéde J. M. ig. és t. t. ravatalánál. (1904. máj. 8.) = Akért 1904. 338–339., és BN 1904. máj. 7. 127. sz. 2–3., Tanulók Lapja 1904. máj. 15. 7. sz. 102–104., KisfTÉ Újf 1904–1905. 39. köt. Bp. 1905. 187–188.
- [BERZEVICZY ALBERT]: – – miniszter J. M.-ról. = Néptanítók Lapja 1904. máj. 19. 20. sz. 4., és B. A.: Beszédek és tanulmányok. 2. köt. Bp. 1905. 151–155.
- BRÓDY SÁNDOR: J. = Jöv 1904. máj. 8. 19. sz. 1–5., és TolnaiVI 1904. máj. 15. 20. sz. 585.
- [BRÓDY SÁNDOR] B. S.: A legszebb sorok J.-ról. = Jöv 1904. máj. 15. 20. sz. 9–11., és B. S.: Cilinderes Tiborc. Bp. 1958. 185–188.
- BRÓDY SÁNDOR: J. temetésére. = Jöv 1904. máj. 15. 20. sz. 12–16.
- DÓCZI, LUDWIG: Am Katafalk. = NPestJ 1904. máj. 8. 128. sz. 1–3. [J. M. egyéniségének és művészetének méltatása.]
- EÖTVÖS KÁROLY: J. M. meghalt. = PH 1904. máj. 6. 126. sz. 1., és E. K. munkái. 19. köt. Nagyokról és kicsinyekről. Bp. 1906. 220–224.
- GÁSPÁR IMRE: J. M. = MSz 1904. máj. 8. 19. sz. 169–170.
- GODA GÉZA: Az új földesúr. = BN 1904. máj. 7. 127. sz. 1–2. [J. haláláról.]
- HEGEDŰS SÁNDOR: Levél J. M.-ról. = MSzal 1904. 41. köt. 811–819., és Otthon 1904. máj. 15. 11–19.

- HERCZEG FERENC: J. M. ravatalánál. = Újld 1904. máj. 15. 20. sz. 461.
- IGNOTUS: J. halálára. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 17–18.
- [IGNOTUS] EMMA: Levél J.-ról. = A Hét 1904. máj. 8. 19. sz. 294–295.
- [IGNOTUS] I-s: A nemzet költője. = MH 1904. máj. 8. 128. sz. 1–2.
- KABOS EDE: Az arany ember. = BN 1904. máj. 6. 126. sz. 1–3. [J. haláláról.]
- [KABOS EDE] K.: J. = BN 1904. máj. 7. 127. sz. 1–2.
- KOSSUTH FERENC: J. = Egyetértés 1904. máj. 8. 128. sz. 1.
- KOZMA ANDOR: A nagy mesemondó. = Az Újság 1904. máj. 6. 126. sz. 2–3.
- KRÚDY GYULA: A holt mesemondó. = Haz 1904. máj. 10. 111. sz. 1.
- [LANGE, ANTONI] A. L.: Maurycy Jókai. = Athn 1904. 4–5. füz. 162–163.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. = Az Újság 1904. máj. 7. 127. sz. 1–2., és VU 1904. máj. 8. 19. sz. 318–319., KépCsall 1904. máj. 15. 20. sz. 359–360., M. K. munkái. 37. köt. Hátrahagyott iratok. 5. köt. Az én halottaim. Bp. 1914. 221–226. – Ua. 1923., 1936., M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 73–76.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. temetése. = Az Újság 1904. máj. 10. 130. sz. 1., és M. K. munkái. 37. köt. Hátrahagyott iratok. 5. köt. Az én halottaim. Bp. 1914. 227–228. [Gyászbeszéd J. M. felett.]
- MUNKÁCSI BERNÁT: J. M. = Ethn 1904. 193–195.
- [NAGY ENDRE] N. E.: J.-ról. = PN 1904. máj. 6. 126. sz. 1–2.
- RAVASZ LÁSZLÓ: J. M. = Kolozsvári Tudomány Egyetemi kör Évk. 1903/1904. Kolozsvár 1904. 186–194.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: J. M. = VU 1904. máj. 8. 19. sz. 319–323.
- SOLYMOSSY SÁNDOR: J. írói egyénisége. = Tanulók Lapja 1904. jún. 26.–júl. 10. 13–15. sz. 202–204, 218–220, 234–236.
- SZABÓ ENDRE: J. M. = Üstökös 1904. máj. 15. 20. sz. 275.
- [SZABÓ ENDRE] Sz. E.: Emlékezzünk régiokról. (Emlékezés J. M.-ra.) = Üstökös 1904. máj. 15. 20. sz. 276–277.
- SZINI GYULA: J. = PolHsz 1904. máj. 8. 19. sz. 1–2.
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: J. = PH 1904. máj. 6. 126. sz. 2–3.
- TÁBORI RÓBERT: J. élete. = Újld 1904. máj. 15. 466–468.
- VERSÉNYI GYÖRGY: J. emlékezete. = ErdMúz 1904. 433–446.
- [VÉSI ENDRE] V.: Egy sírdomb körül. = BN 1904. máj. 12. 132. sz. 1–2. [J. M. jelentőségéről.]
- J. M. temetése. = MÁllam 1904. máj. 10. 106. sz. 5–6. [Beöthy Zsolt, Somló Sándor, Herczeg Ferenc beszédének közlésével.]
- Moriz Jókai. = PLloyd 1904. máj. 10. 113. sz. [Baksay Sándor, Berzeviczy Albert, Beöthy Zsolt, Somló Sándor és Herczeg Ferenc beszédének közlésével.]
- BEÖTHY ZSOLT: J. M. emlékezete. Bp. 1905. 40 l. (MK 427.), – Ua. [1925.], és KisfTÉ Újf 1905–1906. 40. köt. Bp. 1906. 93–114., B. Zs.: Romemlékek. 2. köt. Bp. 1923. 80–114., B. Zs. munkái. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.] 194–222. (Élőkvek. MKI 38.)
- Ism.: [Fenyő Miksa] -öm-, Figy 1905. 658–660. – [Ferenczi Zoltán] F. Z., OKTK 1905/06. 171–172.
- BERZEVICZY ALBERT: J.-ról. = Az Újság 1905. jún. 1. 152. sz. 1–4. [Írói és közéleti munkásságának méltatása.]
- JUHÁSZ GYULA: J. = Virágfakadás 1905. márc. 15. 6. sz. 81–82., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózaírói írások. 1898–1917. Bp. 1968. 29–31. [Megemlékezés halálának első évfordulóján.]
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ]: Heti levél. = Bácskai Hírlap 1905. máj. 7. 105. sz. 4–5. [Megemlékezés J. M. halálának első évfordulója alkalmából.]
- KUNFI ZSIGMOND: J. = HSz 1905. 1. sz. 37–55. – Klny. is.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. M. = Az Újság 1905. nov. 10. 313. [311.] sz. 14.
- A Petőfi Társaság nagygyűlése. – J. M. emlékezete. = PN 1905. jan. 7. 6. [Herczeg Ferenc, Szana Tamás, Ábrányi Emil, Mikszáth Kálmán előadásának ismertetésével.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Epilóg. „J. M. élete és kora” című munkához. = Az Újság 1906. dec. 14. 343. sz. 1–3., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 81–86. [J. M. írói és emberi méltatása.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: J.-ról. = PN 1906. dec. 14. 343. sz. 1–3.
- [MÓRA FERENC] CSIPKE: Az örök J. = SzegN 1908. aug. 9. 190. sz. 9.
- BÁNYAI ELEMÉR: J. művei. = J. Alb. Bp. [1910.] 133–140. [J. M. írói termékenységéről; írói pályájáról.]
- GERŐ ÖDÖN: A dicsőség útján. = J. Alb. Bp. [1910.] 67–80.
- KOMJÁTHY JENŐ: J. és a társadalom. = Az Újság 1910. nov. 6. 264. sz. 54. [Mit köszönhet J.-nak a magyar társadalom?]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: Az új magyar irodalom. – Ady Endre és Móricz Zsigmond. = HSz 1912. II. 624–644., és Sch. A.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1967. 69–99. [A tanulmány első részében a századvég irodalmi életével, főleg Arany és J. M. munkásságával foglalkozik.]

- JUHÁSZ GYULA: Utazás egy sírdomb körül. = Délmo 1913. márc. 9. 57. sz. 4–5., és FügMo 1913. febr. 23. 8., DebrSz 1913. márc. 2., J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózaí írások. 1898–1917. Bp. 1968. 479–481. [J. M. művészetének maradó értékeiről.]
- HERCZEG FERENC: J. M. emléke. = AkÉrt 1914. 477–486., és BpSz 1914. 158. köt. 330–342., MF 1914. II. 366–378., UngRschau 1915. I. sz. 39., Jókai Emlk. Komárom 1925. 11–21., H. F.: Arcképek. Bp. 1930. 129–146., – Ua. 1933., H. F.: Tanulmányok. I. köt. Bp. [1930.] 129–146.
- [JUHÁSZ GYULA] (j.): J. = SzegVid 1914. máj. 6. 102. sz. 3., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózaí írások 1898–1917. Bp. 1968. 506–507. [Megemlékezés J. M. halálának 10. évfordulója alkalmából.]
- ZSIGMOND FERENC: J. mesemondása. = It 1914. 353–365. [Művészetének méltatása.]
- KIRÁLY GYÖRGY: Tompa, Arany, Kemény, J., Madách... = Nyug 1922. I. 701–708. [Munkásságuk rövid jellemzése.]
- RÁKOSI JENŐ: Halhatatlan J. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 35–36.
- SZABÓ LÁSZLÓ: Az igazi J. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 206–229.
- ALEXANDER, BERNHARD: J. Geboren am 18. Februar 1825. = PLloyd(regg.) 1925. febr. 18. 39. sz. 1–3., és A. B.: Nagy emberek. Bp. [1938.] 233–248. [Munkásságának méltatása.]
- ÁPRILY LAJOS: J. = Ellz 1925. febr. 20. 40. sz. 1.
- BENEDEK MARCELL: J. = Nszava 1925. febr. 19. 40. sz. 2–3.
- BERZEVICZY ALBERT: Elnöki megnyitó beszéd J. M. emlékezetére. = AkÉrt 1925. 99–106., és BpSz 1925. 200. [199.] köt. 241–249. [„Megemlékezés J.-ről” címmel.]
- BERZEVICZY ALBERT: J. = BpSz 1925. 198. köt. 161–166., és KisFTÉ ÚjF 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 7–11.
- BERZEVICZY ALBERT: J.-ről. = J. Emlk. 1925. 39–45.
- BORBÉLY ISTVÁN: J. emlékezete. Kolozsvár 1925. 16 l. (Unitárius ktár 1.)
- CSÁSZÁR ELEMÉR: J. = Min 1925. 91–102.
- ERDÉLYI PÁL: J. = J. Emlk. Komárom 1925. 25–36. – Klny. is.
- FERENCZI ZOLTÁN: J. = Klebelsberg Emlk. Bp. 1925. 631–637. – Ua. 1934.
- GAAL MÓZES: J., a nemzetnevelő. = Jókai Emlk. Bp. 1925. 40–43.
- GRANDPIERRE EMIL: J. = Ptüz 1925. 61.
- HEGEDÜS LÓRÁNT: J. = Újld 1925. I. 173–174.
- HERCZEG FERENC: J. M. = Újld 1925. I. 6–8.
- IGNOTUS: J. = Nyug 1925. I. 141–145., és I. válogatott írásai. Bp. 1969. 352–357.
- [JUHÁSZ GYULA]: 1825. = Szeged 1925. jan. 1. 1. [A J.-centenárium alkalmából megemlékezés az íróról.]
- [JUHÁSZ GYULA]: Rákosi mondta... = Szeged 1925. jan. 21. 1. [Rákosi Jenőnek a pesti izraelita hitközség J.-emlékünnepeán mondott beszédéről.]
- [JUHÁSZ GYULA]: Ünneprontás. = Szeged 1925. márc. 27. 1. [A Szív Újság J.-ellenes cikkéről.]
- [KLEBELSBERG KUNO]: – – beszéde a Magyar Történelmi Társulatnak J. születésnapja 100 éves fordulóján tartott díszközgyűlésén. = Napk 1925. I. 209–213., és Gróf Klebelsberg Kuno beszédei, cikkei és törvényjavaslatai 1916–1926. Bp. 1927. 278–283. [„J. emlékezete” címmel.]
- KÓRÓS ENDRE: J. nemzeti jelentősége. = DtProtLap 1925. márc. 15. 10–11. sz. 33–36. – Klny. is.
Ism.: r. t., Napk 1925. II. 470–471.
- KÓRÓSI HENRIK: J. pályája. = J. Emlk. Bp. 1925. 57–62.
- [KUNCZ ALADÁR] K. A.: A százéves J. = Ellz 1925. febr. 16. 37. sz. 9.
- [LUKÁCS GYÖRGY] L. Gy.: J. = ÚjMárc 1925. júl.–aug., 1–2. sz. 93–94.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: J. költői és nemzeti értéke. = AkÉrt 1925. 106–126.
- PÉTER LAJOS: J. emlékezete. = KerMagv 1925. 23–30.
- RADÓ, ANTONIO: Per il centenario del romanziere ungherese J. = Corvina 1925. 12–24., és Atti del Reale Istituto Veneto di scienze, lettere ed arti. Venezia 1925. 735–748. – Klny. is.
- RÁKOSI JENŐ: J. M. körül. = J. Emlk. Komárom 1925. 3–7.
- RÁKOSI JENŐ: Bev. = J. Emlk. Bp. 1925. 3–4.
- SOLYMOSSY SÁNDOR: A nemzetnevelő J. = Néptanítók Lapja 1925. ápr. 6. 13–14. sz. 10.
- SZIKLAY FERENC: J., a nemzetpedagógus. = J. Emlk. Komárom 1925. 129–131.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: J. M. = Cs. E.: A XIX. század nagy magyar költői. Bp. 1926. 318–332. – Ua. 1929. 164–171.
- MAKKAI SÁNDOR: J. = M. S.: Aratás. Bp. 1926. 61–65., és M. S.: Erdélyi szemmel. Kolozsvár 1932. 72–77., M. S.: Az élet kérdezett. 2. köt. Bp. 1935. 45–49.
- HERCZEG FERENC: J. M. emléke. = Tanulmányok. Írták a Petőfi Társaság tagjai. Bp. [1927.] 55–71.
- RAVASZ LÁSZLÓ: A mintha embere. = R. L.: Tudom, kinek hittem. Beszédek, cikkek, prédikációk. Bp. [1927.] 72–73.
- VOINOVICH GÉZA: J. = Tanulmányok. Írták a Petőfi Társaság tagjai. Bp. [1927.] 182–201., és V. G.: Írók és költők. Bp. 1943. 23–42.
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ]: J. A mi halhatatlanjaink. = Ötven esztendő. A Pesti Hírlap Emlk. 1878–1928. Bp. 1928. 12–13., és Az 50 éves Pesti Hírlap jubli-

- leumi alb. 1878–1928. Bp. [1928.] 199–202., K. D. hátrahagyott művei. 2. köt. Lenni vagy nem lenni. Bp. [1940.] 239–243.
- BERZEVICZY ALBERT: J. = BpSz 1929. 214. köt. 1–3., és AkÉrt 1929. 219–221. [Megemlékezés az író síremlékének felavatása alkalmából.]
- IGNOTUS, HUGO: Noch ein Wort über Jókai. = PLloyd(regg.) 1929. máj. 22. 113. sz. 1–2. [J. helye a világirodalomban.]
- NAGY ENDRE: Hajnali beszélgetések J.-ről. = Nyug 1929. I. 225–231, 292–297, 383–387, 457–461, 534–539, 607–610, 696–701., és N. E.: Hajnali beszélgetések Lukits Milossal. [Bp. 1930.] 4–75.
- Ism.: Nszava 1929. febr. 17. 40. sz. 14.
- HEVESI, A[LEXANDER]: Maurus Jókai: The greatest novelist of Hungary. = SlavEERev 1929–1930. 356–367.
- OLÁH GÁBOR: J. = O. G.: Költők és írók. Tanulmányok. Debrecen 1932. 135–142.
- SCHÖPFLIN, ALADÁR: Maurice Jókai. = NRH 1934. II. 501–504.
- SZIRMAY-PULSZKY, HENRIETTE: Mauritius Jókai. = Sz.-P., H.: Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben. München 1935. 68–69.
- MÓRA FERENC: J. = M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 140–177., és M. F.: Elkallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 375–408.
- BISZTRAY GYULA: Utazás a Balaton írói körül. = MSz 1937. 30. köt. 248–258., és B. Gy.: Író és nemzet. Bp. 1943. 138–165. [Többek közt J. M.-ről is.]
- KARINTHY FRIGYES: J. = PN 1937. júl. 4. 149. sz. 20.
- MÓRICZ ZSIGMOND: J. M.-ről. = MNap 1937. nov. 28. 275. sz. 4.
- HANKISS JÁNOS: J., a nagy magyar regényíró. Bp. 1938. 69 l.
- SZALATNAI REZSŐ: J. hitele és hitelesítése. = Fo (Pozsony) 1938. ápr., 1. sz. 20–23.
- HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: J. = Ko 1939–1940. 87–100., és H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 5–18.
- HEGEDŰS LÓRÁNT: J. és kora. = Ko 1943. 200–208.
- ANTAL GÁBOR: Berend Iván és Rokomozer. = ÚjÉ 1950. 8. sz. 13. [J. M. méltatása születésének 125. évfordulója alkalmából.]
- NAGY MIKLÓS: J. M. Bp. [1951.] 28 l. – Ua. 1952.
- NAGY MIKLÓS: J. M. = MűvN 1951. 1. sz. 25.
- ANTAL ÁRPÁD: J. M. = Utunk 1954. máj. 7. 19. sz. 1, 4.
- BARTA JÁNOS: J. = Ép 1954. 2. sz. 1–7.
- BÓKA LÁSZLÓ: J. = ÉTud 1954. máj. 19. 20. sz. 611.
- BÓKA LÁSZLÓ: J. halálának félszázados emlékünnepe. = Nszava 1954. máj. 4–5. 104–105. sz. 2.
- HEGEDŰS GÉZA: J. = MNemzet 1954. máj. 5. 105. sz. 3.
- HEGEDŰS GÉZA: Vallomás J.-ről. = Csill 1954. 1330–1331.
- ILLÉS BÉLA: Miért szeretem J.-t? = Csill 1954. 5. sz. 867–871., és I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 177–183.
- NAGY MIKLÓS: J. M. = IU 1954. ápr. 24. 9. sz. 3.
- SÓTÉR ISTVÁN: J. M. = SzabN 1954. máj. 5. 125. sz. 2–3.
- VERES PÉTER: Mi a titka J.-nak? = MűvN 1954. máj. 9. 9. sz. 1., és V. P.: Közös gondjainkról. Bp. 1955. 35–37.
- LENGYEL DÉNES: J. M. = Nagy magyar költők. 2. köt. Bp. 1955. 135–175.
- SZEMLÉR FERENC: J. = Sz. F.: Lépésről lépésre. Marosvásárhely 1956. 79–84. [D.: 1955.]
- KÓPECSI, BÉLA: Un romantique hongrois Mor Jokai. = Europe 1963. II. 120–122.
- NAGY MIKLÓS: Dialógus J.-ről. = Kr 1965. 3. sz. 3–8. [J. művészetének időtálló értékeiről.]
- LENGYEL DÉNES: J. M. = Nagy íróink. 1. köt. Bp. 1966. 259–303.

Költészete

- [GYULAI PÁL]: A holt költő szerelme. Ballada J. M.-től. = BpSz 1874. 5. köt. 222–224., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1908. 445–449.
- Liszt Ferenc zeneszereményéről J. M. költeményéhez. = A Hon(regg.) 1875. febr. 20. 41. sz. [Párhuzam Liszt Ferenc zenei és J. M. irodalmi tehetsége közt. „A holt költő szerelme” c. J.-vers megzenésítése kapcsán.]
- E. ILLÉS LÁSZLÓ: J. Phantasmagoriája. = Db 1877. 14–15. sz. 110–111, 118–119. [J. M. „Phantasmagoria” c. verséről.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Amnesztiát kérek! = MH 1891. ápr. 20. 30. sz. 1–2., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 220–224. – Ua. 1923, 1936. [J. M. elhibázott királyhymnuszáról.]
- [RÁKOSI JENŐ] -ő.: Király himnusz. = BH 1891. ápr. 11. 99. sz. 1–2. [Beszámoló arról, hogy J. M. „Király-himnusz” c. versének megzenésítésére pályázatot hirdetnek.]
- Magyar király-himnusz. = PN 1891. ápr. 12. 100. sz. 1. [J. verséről.]
- ÁBRÁNYI KORNÉL, ID.: J. és Liszt Ferenc. = FL 1893. jún. 1. 149. sz. 1177–1178. [J. M. „A holt költő szerelme” c. költeményét Liszt zenésítette meg.]
- ÁBRÁNYI KORNÉL, ID.: J. és a Királyhymnus. = MSzal 1894. 20. köt. 771–776.
- J. verse. = A Hét 1911. ápr. 23. 17. sz. 279–280. [J. M. „Életem” c. verséről.]

- KRISTÓF GYÖRGY: J. lírai költeményei. = MF 1914. I. 446–459.
- HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: A holt költő szerelme. = H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 40–43. [J. M. Petőfiről szóló verséről.]
- [WALDAPFEL JÓZSEF] W. J.: J. ismeretlen forradalmi szatírája a királyi családról. = Csill 1948. ápr., 5. sz. 33–39. [A „Pán Jellasics” c. szatirikus eposz első énekének közlésével.]
- PÉTER LÁSZLÓ: J. és a nagylaki iskolásfiúk. = Viharsarok 1954. máj. 5. 105. sz. 3. [J. M. „A nagylaki iskolásfiúk” c. verséről.]

Regényei, szépprózája

- SZABAD, EMERIE: Bev. = J., M.: Hungarian Sketches in Peace and War. Edinburgh 1854. V–XV. [A „Forradalmi és csataképek 1848- és 1849-ből” és a „Vadon virágai” c. kötetekről.]
- Jókai Moritz: Hungarian Sketches in Peace and War. = The Athenaeum 1854. szept. 23. 1135. [J. tizenegy elbeszélését tartalmazó kötetéről.]
- ZILAHY KÁROLY: Regényirodalmunk korifeusai. = KRL 1862. máj. 15. 6. sz. 137–141. [Többek közt J. M. művészetéről is.]
- Chinchilla herceg. = Ath 1873. márc. 20. 12. sz. 749–751. [J. M. négy kötetnyi novellagyűjteményéről.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: (ez egyszer Kakas Mártonnak ajánlva.) = BpNapló 1877. jún. 25. 174. sz., és M. K. összes művei. 53. köt. Cikkék és karcolatok. 3. köt. Bp. 1968. 55–56. [Mikszáth és J. hasonló tárgyú elbeszéléseinek összevetése. – Kötetben „„Véletlen» találkozás J.-val” címmel.]
- BEÓTHY ZSOLT: Néhány magyar regényíróról. = PN(regg.) 1878. szept. 29. 235. sz. 1–2.
- GÁSPÁR IMRE: J. mint regényíró. = CsallKör 1878. okt. 13. 41. sz. 966–969.
- SCOSSA DEZSŐ: A regényhősök egykor és most. = FL 1881. nov. 26. 270. sz. 1606–1607. [Többek közt J. M. művészetéről is.]
- FÜLÖP ADORIÁN: A Jules Verne-féle irány regényirodalmunkban. J. M., Beksics Gusztáv. I–V. = Ko 1885. júl. 19.–aug. 16. 29–33. sz. 456–458, 474–476, 489–492, 505–506, 521–524.
- PONGRÁCZ FRIGYES: Nyílt levél a szerkesztőhöz. = BpSz 1885. 44. köt. 478–480. [J. M. „Kálmán király” és „A löcsei fehér asszony” c. művei kapcsán a történelmi hitelesség kérdéséről. A szerkesztő, Gyulai Pál jegyzeteivel.]
- B-: J. M. nagyobb elbeszélései. = Élet 1893. márc. 15. 6. sz. 222–223. [Az Athenaeum olvasótára I. évf. 1. kötetében megjelent négy J.-novelláról.]
- ERNYEI ISTVÁN: J. regényköltészete. = Zala 1893. nov. 19. 47. sz. 1–3.
- [PÉTERFY JENŐ] m.: Az Athenaeum Olvasótára. = BpSz 1893. 73. köt. 151–152., és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 86–89. (MIR 41.) [Többek között J. M. „Négy elbeszélés” c. kötetéről, mely az író „Két menyegző”, „A hosszúhajú hölgy”, „Baróthy Ilona” és „A hazáért” c. elbeszéléseit tartalmazza.]
- RADEAUX: Egy kis hidegvíz-zuhany a J.-kultusz hevének lohasztására. = Religió 1893. aug. 5–12. 10–12. sz. 78–79, 85–86, 94–95. [J. M. költői leírásairól, kifogásolva történelmi ferdítéseit. Részletebben „Az arany ember”, az „Egy az Isten” és „A jövő század regénye” c. művekről.]
- CSENGERY GUSZTÁV: J. és a regényirodalom. = Örálló 1894. jan. 5. 2. sz. 1–2.
- KOVÁTS ANTAL: J. mint regényíró. = Kecskeméti Lapok 1894. jan. 6. 1. sz. 1–3., és Kecskeméti Katona Kör Évk. 1893/94. Kecskemét 1894. 62–74. – Klny. is.
- ÁGOSTON SÁNDOR: J. és a bírálat. = MSzó 1903. jan. 6. 5. sz. 5. [J. M. kései regényeinek („Barátfalvi lévita”, „Utazás egy sírdomb körül”, „Öreg ember nem vén ember”) negatív kritikái visszhangjáról.]
- TEMPERLEY, H. W. V.: Maurus Jokai and the Historical Novel. = The Contemporary Review 1904. 86. köt. 107–114., és HQu 1939/40. 722–731.
- J. és a „Székely-Nemzet”. = Székely Nemzet 1904. máj. 7. 67. sz. 2–3. [J.-nak a lapban közölt szépprózai műveiről.]
- MADARÁSZ FLÓRIS: J. M. regényei. = Egri ciszt. főgimn.Ért. 1905/06. 3–29. – Klny. is.
Ism.: Császár Ernő, EPHK 1907. 615.
- MOLY TAMÁS: A regényhős. = Nyug 1913. II. 594–595. [A „Felfordult világ” c. regény kapcsán általában szól a J.-regények főhőseinek jelleméről.]
- [BARTHA JÓZSEF] b. j.: Újabb regényeink. = KatSz 1914. 39–52. [Többek között J. M.: „Emlékeimből”, „Túl a láthatáron” és „Van még új a nap alatt.” c. regényeiről.]
- GÁBOR ANDOR: Falun. = Toll 1914. 14. sz. 7–9. [Bírálja J. idealizáló ábrázolásmódját.]
- Drei Jókai-Bände. = PLloyd 1914. jún. 14. 138. sz. 24. [J. M. három kötetben megjelent irodalmi hagyatékáról.]
- [BARTHA JÓZSEF] b. j.: Újabb regényeink. = KatSz 1915. 54–56. [Többek közt J. M.: „Börtön virága”, „Ahol a pénz nem isten”, „Félistenek bolondságai”, „Sírkölalbum”, „A forradalom alatt írt művek” c. regényeiről.]
- ADY ENDRE: A föltámadott J. = Nyug 1916. I. 624–625., és A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 123–124. [J. M. regényírói művészetéről.]

- ZSIGMOND FERENC: J. írói munkássága a szabadságharcig. = ItK 1916. 275–304. [Vö. még a helyreigazítással, uo. 493. lapon.]
- ZSIGMOND FERENC: A szabadságharc hatása J. írói egyéniségére. = It 1918. 31–47.
- ZSIGMOND FERENC: J. uralomra jutása regényirodalomunkban. (1850–1854.) = ItK 1919–1921. 1–83.
- ZSIGMOND FERENC: J. regényhősei. = BpSz 1922. 191. köt. 547. sz. 55–73.
- BOGNÁR CECIL: J. és regényhősei. = ÚjAur (Pozsony) 1925. 145–153.
- KARÁCSONYI JÁNOS: Regényírás és történetírás. = J. Erdélyben. Oradea Mare 1925. 15–18.
- KELETI MÁRTON: J. demokráciája. = Szoc 1925. 2. sz. 50–53. [Többek között tárgyalja J. regényírói módszerét is.]
- RÉDEY TIVADAR: J. és a történelem. = Száz 1925. 113–125. [J. történelmi regényeiben a történeti források felhasználási módjáról.]
- VOINOVICH GÉZA: J. = BpSz 1925. 201. [200.] köt. 422–436. [J. M. regényírói művészetéről.]
- DÉZSI LAJOS: J. történeti regényei és drámái. = D. L.: Magyar történeti tárgyú szépirodalom. Bp. 1927. 118–129.
- DÖMÖTÖR SÁNDOR: J. adomagyűjtése. = DebrSz 1932. 194–198. [Méletatja ez irányú munkásságát. Az adoma mint a humor forrása J.-nál.]
- LÁM FRIGYES: Német könyv a történelmi regényről és J.-ről. = It 1932. 44–66. [Hermann Boch és Karl Weitzel „Der historische Roman als Begleiter der Weltgeschichte” c. művének J.-vonatkozásairól.]
- NAGY SÁNDOR: A hirlap hatása J. társadalmi regényeinek anyagára. = It 1937. 145–155.
- LENGYEL DÉNES: J. regényeinek romantikája. = It 1938. 162–165.
- FÖLDVÁRI ALADÁR: J. – a geológia népszerűsítője. = TermtudKözl 1939. 357–363. – Klny. is. [A J.-regények geológiai vonatkozású részleteiről.]
- [BARTOS IMRE] B. I.: J. M. = BARTOS IMRE – MADÁCSY LÁSZLÓ – VAJTAI ISTVÁN: A te íróid. Szeged 1941. 97–100. [J. M. történeti regényeiről; történelem-szemléletéről.]
- TÖRÖK PÁL: J.-regény mint történeti forrás. = ProtSz 1943. 202–206. [J. regényeinek történelmi hitelességéről.]
- KORODA MIKLÓS: A „forradalmár” J. – Száz éve jelent meg a Hétköznapi. = Jöv 1946. okt. 24. 42. sz. [22.]
- [GAÁL GÁBOR] (G. G.): A formák és az irodalomtörténetírás. = Utunk 1948. dec. 4. 23. sz. 7. [Többek közt J. és Mikszáth prózájának elemzése.]
- SZALATNAI REZSŐ: J. műzsája. = KisU 1951. máj. 13. 110. sz. 6. [J. történelmi regényeiről.]
- BARTA JÁNOS: J. és a művészi igazság. = It 1954. 401–417., és B. J.: Költők és írók. Bp. 1966. 61–90. [A realista tendenciák és a nem-realista elemek aránya és esztétikai értéke J. regényírói művészetében. – J. regény-kompozíciójának jellege.]
- ILLÉS ENDRE: Utószó. = J. M.: Válogatott elbeszélések. 3. köt. Bp. 1955. 501–507. [J. M. válogatott művei.]
- NEMES DEZSŐ: A hazafiúság és a jobboldali jelenségek. Bp. 1955. 51 l. [Többek között Madách és J. M. egyes műveinek „haladó hagyomány” címén való népszerűsítése ellen tiltakozik.]
- SÖTÉR ISTVÁN: J. és a Rab Ráby. = It 1956. 1–39., és S. I.: Bev. J. M.: Rab Ráby. Bp. 1956. 5–56., S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 467–549. [Utóbb „J. pályafordulata” címmel. – Részletesen szól az 1875 utáni regényekről.]
- NAGY MIKLÓS: J. kisregényei. = J. M. válogatott művei. Kisregények. 2. köt. Bp. 1957. 629–641.
- ILLÉS ENDRE: J. M. = J. M. válogatott novellái. Bp. 1964. 429–432.
- LENGYEL DÉNES: J. népmeséi és anekdotái. = PIM Évk. 1964. Bp. 1964. 111–126.
- MARGÓCSY JÓZSEF: Megjegyzések J. regényírói módszeréhez. (A noteszek filológiai jelentősége.) = Pécsi Tanárk.Főisk.tud.K. 1964. 455–471. [J. előkerült jegyzetfüzeteinek elemzése.]
- NAGY, MIKLÓS: Jókais Romanbaukunst. = ALitt 1966. 103–144.
- NACSAJÓZSEF: J. és a népiesség az 1850-es években. = A.Hist.Litt.Hung. Tom. 7. Szeged 1967. 29–38. – Klny.: It. Dolg. 47.
- NAGY MIKLÓS: J. a franciás romantika igézetében. = ItK 1967. 409–421. [A pályakezdő J. művészetéről.]
- LORÁND IMRE: Történelmi vagy „történelmi” regényeket írt-e J.? = Ttáj 1968. 547–549. [A folyóiratban indított vita kapcsán polemizál Nagy László „Gondolatok a történelmi regényről” c. cikkének J.-ra vonatkozó megállapításaival.]
- NAGY LÁSZLÓ: Gondolatok a történelmi regényről. = Ttáj 1968. 170–178. [Hozzászólás a vitához. Többek között hiányolja J.-nál a történelmi hitelességet.]
- OLTVÁNYI AMBRUS: A novellista J. az 1840-es évek irodalmi életében. = J. M. összes művei. Elbeszélések. 1. köt. Bp. 1971. 468–487.
- TÖRÖK GYÖRGYI, H.: A novellairó J. 1851-ben. = J. M. összes művei. Elbeszélések. 3. köt. Bp. 1973. 280–287.
- SÁNDOR ISTVÁN: Az adomák forrásai. = J. M. összes művei. Adomák. Az önkényuralom adomái. 1. köt. Bp. 1992. 632–641.
- SÁNDOR ISTVÁN: J. adomái a szabadságharc korából. = J. M. összes művei. Adomák. Az önkényuralom adomái. 1. köt. Bp. 1992. 642–645.

- SÁNDOR ISTVÁN: J. adomái a Bach-korszakban. = J. M. összes művei. Adomák. Az önkényuralom adomái. 1. köt. Bp. 1992. 646–660.
- SÁNDOR ISTVÁN: A magyar nép adomái c. gyűjtemény. = J. M. összes művei. Adomák. Az önkényuralom adomái. 1. köt. Bp. 1992. 661–676.
- Alakok, témák, tárgyak ábrázolása*
- EGY SZÉKELY: J. malheurje Erdélyel. = PN 1868. jan. 12. 9. sz. 2. [Tárgyi tévedései Erdélyről szóló írásában.]
- [ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.] (No 2) KÁKAY ARANYOS: Beöthy Algernon. = K. A.: Újabb országgyűlési fény- és árnyképek. Bp. 1877. 109–114. [Róla mintázta J. „Az élet komédiásai” c. regényében Napóleon alakját.]
- [ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.] (No 2.) KÁKAY ARANYOS: Nagy György. = K. A.: Újabb országgyűlési fény- és árnyképek. Bp. 1877. 103–108. [J. róla mintázta az „Egy az Isten” c. regényének főhősét.]
- SZIKLAY JÁNOS: Az „Arany ember” balatonparti kastélya. = PN(regg.) 1884. dec. 7. 337. sz. 1–2. [J. regényhősenek modelljéről.]
- FÜLÖP ADORJÁN: J. kiváló nőjellemei. = Ko 1885. dec. 13–27. 50–52. sz. 791–795, 805–807, 829–832. [Példaként említi „A köszívű ember fiai”, „A bálványos vár” és a „Minden poklokon keresztül” c. regényeket.]
- [ALEXANDER BERNÁT]: J. regényei napihírekben. = BH 1894. jan. 6. 6. sz. 4–6. [J. M. regényhőseinek modelljéről készült összeállítás a korabeli lapok szemelvényei alapján.]
- GYALUI FARKAS: J. erdélyi tárgyú művei. = Kolozsvár 1894. jan. 5. 4. sz. 2.
- LAKATOS SÁMUEL: A Székelyföld és J. = A marosvásárhelyi casino „J. ünnepélye” 1894. január 6-án. Marosvásárhely 1894. 17–34. [Elemzi J. műveinek székely vonatkozásait.]
- MURAI KÁROLY: Alakok. = MSzal 1894. 20. köt. 787–790. [J. M. regényalakjairól.]
- HALÁSZ MARGIT: Élő alakok a „Politikai divatok”-ban. = Zala 1896. márc. 15. 22. sz. 1–2. [J., Petőfi, Laborfalvy Róza, Szendrey Júlia alakja a regényben.]
- SZABOLCSI MIKSA: J. M.: Házasságok története. (Kathlanneth.) = Egyenl 1899. okt. 15. [J. M.-nak a MH-ban folytatásokban közölt regényéhez fűzött magyarázatával vitatkozik.]
- ZOLTÁN LAJOS: A váradi Baranyiak. = Nagyvárad 1901. febr. 27. 50. sz. 1–2. [J. „Egetvívó asszony-szív” c. regénye főhősének modelljéről.]
- B. T.: Komárom J. regényeiben. = Komáromi Újság 1904. máj. 26. 21. sz. 1–3.
- HELLER ZSIGMOND: J. az ügyvédekről. = Máramaros 1904. máj. 1–8. 18–19. sz. [J. „fiskális” főhőseiről.]
- SZIKLAI JÁNOS: J. és a Balaton. = MÁllam 1904. máj. 8. 105. sz. 1–2. [A táj ábrázolása J. műveiben.]
- VAIDA BÉLA: J. = MZsSz 1904. 3–4. sz. 245–252, 331–354. [A J. regényeiben előforduló bibliai eredetű utalásokról, ezzel kapcsolatos tévedéseiről.]
- VAIDA BÉLA: J. és a zsidóság. Losonc [1904.] 48 l. – 2. kiad. [1925.] [A zsidóság ábrázolása J. M. műveiben. Javítja az író által pontatlanul használt héber fogalmakat.]
- Ism.: PN 1904. okt. 25. 295. sz. 15.
- BEÖTHY ZSOLT: J. és a magyar néplélek. = BH 1905. jún. 17. 165. sz. 1–4. [J. regényeinek népi hőseiről.]
- BERNSTEIN BÉLA: J. M. (Műve a zsidóság szempontjából.) = IMITÉ 1905. 98–121. [A zsidóság ábrázolása J. műveiben.]
- GARZÓ BÉLA: J. regénytárgyai. Kecskeméti ref. főgimn.Ért. 1904/05. 3–23.
- Ism.: Major Károly, EPhK 1906. 385–386. – Lukinich Imre, Száz 1907. 185.
- VADÁSZ EDE: J. és a zsidóság. = MZsSz 1905. 1. sz. 64–65. [A J. írásaiban található zsidó szokások hitelességéről.]
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: Regények hőse. Herman Jánosról. = Újld 1906. I. 540–541. [„A köszívű ember fiai”-ban Baradlay Richárd alakjának modellje.]
- OLÁH GÁBOR: J. és Debrecen. I–II. = ItK 1906. 132–151, 266–279. [Debrecen városának és népének megjelenítése J. regényeiben és novelláiban.]
- ALAPI GYULA: Ki volt az „Aranyember”? = Komáromi Újság 1915. szept. 9. 36. sz. 1–3. [J. regényhősenek modellje.]
- ADY ENDRE: A Mikszáth parasztja. = Nyug 1917. II. 323–324., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 224. , A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 140–141. [A kaszát vásárló paraszt alakja nemcsak Mikszáthnál fordul elő, hanem J. regényeiben is.]
- GULYÁS JÓZSEF: J. kacér női. I–II. = SpIfjKözl 1918. 5–8. sz. 61–74., 9–10. sz. 116–122. – Klny. is.
- Ism.: [Brisits Frigyes] b. f., EPhK 1919. 281–282. – [Baros Gyula] V. M., It 1921. 49.
- SZABADY BÉLA: A löcsei fehérasszony Győrött. = ItK 1919–1921. 255. [J. regényhősnőjének kivégzéséről szóló bejegyzés a győri anyakönyvben.]
- BALLAGI ERNŐ: Szabolcsi Miksa és J. M. vitája. Vihar egy regényfolytatás és Sára özvegye becsülete körül. Sulchan Aruch idézet egy J. regényben. = Egyenl 1924. jún. 7. 22. sz. 10. [Szabolcsi Miksa az Egyenl 1899. okt. 15-i sz.-ban vitatkozott J. M.-nak a MH-ban közölt „Házasságok története (Kathlanneth)” c. regényének némely bibliai vonatkozásával. Ezt a

- vitát és J.-nak a MH-beli válaszát idézi fel a cikk-író.]
- HERCZEG FERENC: Mese-Komárom. = PH Nagy Naptára 1925. Bp. [1924.] 161–164., és Néptanítók Lapja 1925. jan. 19. 3–4. sz. 1–3., J. Emlk. Bp. 1925. 5–8. [Komárom megjelenítése J. M. „Az arany ember” c. regényében.]
- KÁRPÁTI AURÉL: Kulcs – J. regényeihez. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 277–281., és IU 1954. aug. 28. 24. sz. 4., K. A.: Tegnaptól máig. Bp. 1961. 95–101. [Utóbb „J. regényhősei a valóságban” címmel. – A J. regényalakok modelljeiről.]
- J. és a magyar zsidóság. = Egyenl 1924. dec. 6–13. 48–49. sz.; 1925. jan. 3. 1. sz. [Többek között a zsidó alakok ábrázolása J. műveiben.]
- ALAPI GYULA: Pozsony J. műveiben. = Híradó (Bratislava) 1925. febr. 15. 37. sz. 3–4.
- ALAPI GYULA: A szülőföld J. regényeiben. Komárom 1925. 58 l.
- BERNSTEIN BÉLA: J. és a zsidók. Zsidó vonatkozások és alakok J. M. összes műveiből. Bp. 1925. 57 l.
- ELEK OSZKÁR: J. és az oroszok. I–II. = BpSz 1925. 198. köt. 110–129, 206–228. [Történelmi témák ábrázolása J. M. műveiben.]
- K. G.: A leányideál J. költészetében. = Az Erő 1925. febr., 6. sz. 149. [J. nőalakjainak jellemvonásairól.]
- KRISTÓF GYÖRGY: A románság J. műveiben. = Keleti Újság 1925. jan. 12. 8. sz. 6.
- PAYR SÁNDOR: Löffelholz tábornokné. J. regényében és a valóságban. = ProtSz 1925. 455–464. [Megformálása „A löcsei fehér asszony” c. regényében.]
- J. regényalakjai a lélekanalízis megvilágításában. = Újság 1925. dec. 6. 124. sz. 33–34. [Interjú Hajós Lajos ideggyógyással.]
- BERNFELD MAGDOLNA: A németiség J. M. megvilágításában. Bp. 1927. 96 l. (Német Phil. Dolg. 33.)
Ism.: *Szinnyei Ferenc*, ItK 1927. 281. – *Turóczy-Trostler, Josef*, PLloyd(esti) 1930. jan. 18. 14. sz. 6.
- SIKLÓSSY LÁSZLÓ: Wesselényi Miklós fehér szerelme. = BH 1928. ápr. 8. 81. sz. 49–50., ápr. 21. 91. sz. 3–4. [Az „Egy magyar nábob” egyik alakjának mintájáról.]
- ZSIGMOND FERENC: Debrecen a J. szemével nézve. = ProtSz 1930. 465–471.
- RAKA LÁSZLÓ: J. román tárgyú novellái. = ErdMúz 1935. 107–121. – Klny.: Erd.Tud.Füz. 77.
Ism.: *Szinnyei Ferenc*, Napk 1935. 615. – *Gy. J.*, UngJb 1936. 93.
- SURÁNYI MIKLÓS: J. hősei. = PHVnapja 1935. szept. 15. 37. sz. 4–5. [J. M. ábrázolásmódjáról.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Egy J.-regényhős csodálatos élete és rejtélyes halála. = Ünnepe 1937. 26. sz. 27.
- [„Az új földesúr” c. regényben Garamvölgyi Aladár valóságos mintájáról, Beneczky Lajosról.]
- LÁSZLÓ LÁSZLÓ: Kászon jakabfalvi és boldogszeghi László Ferenc „Az arany ember”. = MCsaladtörténeti Szemle 1937. 5–6. sz. 87–93., és MNemzet 1937. aug. 5. [Az utóbbiban kivonatos közlése, „Az igazi »Arany ember« élete” címmel.]
- HEGEDŰS, ROLAND: Komárom. = NRH 1938. II. 440–441. [J.-nak a várossal való szoros kapcsolatáról; Komárom megjelenítése J. műveiben.]
- RÉVÉSZ GYÖRGY: A zsidó J. regényeiben. = MZsSz 1939. 145–195. – Klny. is.: Nyíregyháza 1940.
- GYÖRGY LAJOS: A magyar nábob. = ErdMúz 1940. 215–239. – Klny.: Erd.Tud.Füz. 120. [Józsa Gyuriról, a J.- és Mikszáth-regényhősök mintájáról.]
- SÓTÉR, ETIENNE: Le baron Frédéric Trenck. = NRH 1940. II. 388–395. [J. M. regényalakja a történelem megvilágításában.]
- SUPKA GÉZA: Supka Jeromos J. regényhőse, akiből zirci apát lett. = MNemzet 1941. febr. 18. 38.sz. 9. [Az „Enyém tied, övé” c. regény hősenek modelljéről.]
- SÁRKÁNY OSZKÁR: Magyar tájszemlélet. = Mságtud 1942. 248–269. [J. M. ábrázolásmódjáról is.]
- SÓTÉR ISTVÁN: Komárom. = Vig 1942. 254–256. [A város megjelenítése J. regényeiben.]
- FÁBIÁN ISTVÁN: Az adoma irodalmunkban. = Mságtud 1943. 119–134. [Vas Gereben, J. és Mikszáth műveiben.]
- D. KOVÁCS SÁNDOR: J. lelke és a magyar lélek. = Pann 1943. 340–348. [A J.-hősök egyénisége, jellemvonásai.]
- LÁM FRIGYES: J. és a Szepesség. = ItK 1943. 293–305. [Ábrázolása J. M. szépprózájában.]
- MISSURAY-KRÚG LAJOS: Hany Istók, rábaközi regék hőse. = SoprSz 1943. 24–57. – Klny. is. [J. M. „Névtelen vár” c. regényének és egyik korábbi novellájának „víziemberéről”]
Ism.: *Gaal István*, It 1944. 73–74.
- SÓTÉR ISTVÁN: Egy J. regényhős. = Élet 1943. jan. 10. 2. sz. 30–32. [Báró Trenk Frigyesről.]
- LENGYEL DÉNES: Börtönvirágok. = It 1946. 28–32. [A börtön, a rabok lelkivilága, többek közt J. műveiben.]
- [LUKÁCS JÓZSEF] L. J.: J. és Mikszáth adomaforrása: Kónyi strázsamester. = Hírlap 1948. szept. 15. 212. sz. 4. [Kónyi Jánosról.]
- CSATKAI ENDRE: J.-regényalakok a Soproni utcán. = Győr-Sopronmegyei Hírlap 1954. máj. 12. 111. sz. 2.
- GARAMVÖLGYI ISTVÁN: Gazdag szegények. = Nszava 1954. ápr. 30. 102. sz. 2. [J. M. munkásalakjairól.]
- TONCZ TIBOR–KORDA EDIT: Hol jártak, éltek J. hősei a nagyvilágban? = Béke és Szabadság 1954. máj. 4. 18. sz. 12–13.

GYALLAY DOMOKOS: Egy táj tükröződése irodalmunkban. = It 1958. 445–451. [Torda és környéke megörökítése az irodalomban. Bővebben J. M. „Egy az Isten” c. regényének torockói forrásairól is.]

MAZURKIEWICZ, ALICJA: Polska i Polacy w utworach M. Jókai. = Przegląd Humanistyczny 1960. 6. sz. 145–153. [Lengyelország és a lengyelek J. műveiben.]

FORGÁCS LÁSZLÓ: J. és az orosz irodalom. = Tanulmányok a magyar–oros irodalmi kapcsolatok köréből. 1. köt. Bp. 1961. 471–522. [Többek között részletesen foglalkozik J. orosz tárgyú regényeivel is.]

NACSAĐY JÓZSEF: J. műveinek lengyel alakjai. = Mészöly Emlk. Szeged 1961. 97–114. – Klny. is., és Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Bp. 1969. 443–467., Studia z dziejów polsko-węgierskich stosunków literackich i kulturalnych. Wrocław–Warszawa–Kraków 1969. 355–375.

MÉSZÁROS VINCE: Egy J.-regény hőse. = Kort 1968. 1638–1641. [„A jövő század regénye” főhősének modelljéről.]

NAGY MIKLÓS: Jókai und Wien. = Lenau Alm. 1967/68. Wien 1968. 101–105. [Elsősorban az 1848-as bécsi forradalmi eseményeket bemutató regényekről szól.]

SIEROSZEWSKI, ANDRZEJ: Benyovszky Móric a magyar és lengyel irodalomban. = Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Bp. 1969. 375–406., és Studija z dziejów polsko-węgierskich stosunków literackich i kulturalnych. Wrocław–Warszawa–Kraków 1969. 300–325. [Főként J.-nál.]

Egyes novellák

A BARÁTFALVI LÉVITA

SZELÉNYI ÖDÖN: A protestáns lelkész a modern irodalomban. = ProtSz 1920. 14–20. [J. M. „A barátfalvi lévita” c. elbeszéléséről.]

A DAGŐI TORONY

CSEKEY ISTVÁN: J. és a balti tengeri rabló báró Ungern Sternberg. = A Tenger 1930. 3. sz. 51–61. – Klny. is. [A népmonda irodalmi feldolgozásairól; J. M. művének forrásáról.]

CSEKEY ISTVÁN: Miképpen jutott el J. képzelete orosz földre? „A dagői torony” meséje. = DtN 1954. máj. 9. 109. sz. 7.

A DEBRECENI LUNÁTIKUS

J. M. „A debreceni lunátikus” c. elbeszélésének közlését... = FL 1875. júl. 13. 157. sz. 709. [J. előszavának ismertetése, mely szerint a főszereplő költött személy.]

TÖRÖS LÁSZLÓ: J. regényíró művészetét „A debreceni lunátikus” alapján. Nagykőrös 1925. 44 l.

Ism.: *Gulyás Sándor*, ProtSz 1925. 583–587.

A GYÉMÁNTOS MINISZTER

[DOLENECZ JÓZSEF] BOTOND: Sajó első novellája. = MÁllam 1904. máj. 10. 106. sz. 1–2. sz. [J. szabadságharc utáni első novellájáról, megjelenési körülményeiről.]

A KALÓZKIRÁLY

SZABÓ ERNŐ: Idealizálás és érdekkeltés. = Áll. főrealisk.Ért. 1900/1901. Győr 1901. 3–21.

A KURUCVILÁG UTÁN

HANKISS JÁNOS: J. forrásaihoz. = It 1936. 24–25. [A „Dictionnaire contenant les anecdotes historiques de l'amour”-ból vett motívumok J. M. elbeszélésében.]

A LÁTHATLAN CSILLAG

ATÁDI VILMOS = Remény 1851. 1. 3. füz. 153. [A „Losonci Phönix” ismertetése kapcsán szól J. M. novellájáról is.]

Gothard Jenő [levele a Nemzethez]. = BH 1885. szept. 12. 250. sz. Mell. 1–2. [Az Andromeda-köd közepén található valóságos csillagról, mely J. elbeszélésének a költői fantázia szülte tárgya.]

J. M.: Az Andromeda csillagról. = BH 1885. szept. 17. 255. sz. 5. [Nyilatkozik a neki tulajdonított csillagászati felfedezéséről.]

A LEAOTUNGI EMBERKÉK

J. M.: Hogy jutottam én a leaotungi emberkékhöz. Levél Mikszáth Kálmánhoz. = PH 1890. nov. 26. 1–2., és M. K. összes művei. 79. köt. Cikkek és karmolatok. 29. köt. Bp. 1987. 385–386. [J. vallomása szerint a novella forrása a tarokk kártyafigurákhoz köthető.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: Hogy jutottál a leaotungi emberkékhöz. Válasz J. M.-hoz. = PH 1890. nov. 29. 328. sz. 1–2., és M. K.: Országgyűlési karmolatok. Bp. 1892. 354–356., M. K. összes művei. 79. köt. Cikkek és karmolatok. 29. köt. Bp. 1987. 190–193. [Véleménye szerint a par-

lamentí mérsékelt ellenzék magatartásformája a novella forrása.]

A NAGYENYEDI KÉT FÜZFÁ

SÁRFFY ALADÁR: J. írói jellemzéséhez. 1.) J. és az iskola: A peregrinus. A nagyenyedi két füzfa. 2.) J. mint regényíró. = Lőcsei főreálisk.Ért. 1896/97. 1–18.

VÁRÓ FERENC: Bev. = J. M.: A nagyenyedi két füzfa. Bp. [1899.] 3–10. (MK 332.)–Ua. [1900.] (MK 146.)

ABAFFY BÉLA: J., a nagyenyedi két füzfa. A peregrinus. Magyarázta: –. Szeged–Bp. 1911. 55 l. (Irodalmi segédkönyvek 2.)

H. S.: J. M.: A nagyenyedi két füzfa. = Utunk 1964. ápr. 30. 18. sz. 4.

A NÉPDALOK HŐSE

[BULYOVSKY GYULA] B...ky Gyula: Heti szemle. Remény II–III. füzet. = MH 1851. ápr. 16. 435. sz. [J. M. novellájáról is.]

MADZSAR GUSZTÁV: J.: Népvilág. Magyarázta: –. Szeged–Bp. 1911. 35 l. (Irodalmi segédkönyvek 5.) [Többek között az elbeszélés elemzése.]

A PEREGRINUS

SÁRFFY ALADÁR: J. írói jellemzéséhez. 1.) J. és az iskola: A peregrinus. A nagyenyedi két füzfa. 2.) J. mint regényíró. = Lőcsei főreálisk.Ért. 1896/97. 1–18.

ABAFFY BÉLA: J., a nagyenyedi két füzfa. A peregrinus. Magyarázta: –. Szeged–Bp. 1911. 55 l. (Irodalmi segédkönyvek 2.)

BORSOS ISTVÁN: A peregrinus. = It 1917. 45–46. [J. elbeszélésének forrásáról.]

A TŰZÖN ÁT AZ ÉGBE

K. P.: J. M.: A tűzön át az égbe. = Élet 1922. okt. 29. 23. sz. 535.

A VILÁG VÉGÉN

MADZSAR GUSZTÁV: J.: Népvilág. Magyarázta: –. Szeged–Bp. 1911. 35 l. (Irodalmi segédkönyvek 5.) [Többek között az elbeszélés elemzése.]

AKI HOLTA UTÁN ÁLL BOSSZÚT

J. első regénye. = Nemzet 1886. márc. 31. 90. sz. 1–2., és DebrEllenőr 1886. ápr. 1. 65. sz. 2. [J. M. ebben az elbeszélésében mondja el első regényének „A cifra asszony”-nak történetét.]

ÁTKOZOTT HÁZ

Unio, zsebkönyv 1848-ra. = MSzépirodSz 1847. okt. 31.–nov. 14. 18–20. sz. 273–275, 300–303, 314–319. [Az elbeszéléséről is.]

AZ APJA FIA

LÁM FRIGYES: J. és a Szepesség. = ItK 1943. 293–305. [Az elbeszéléséről is.]

AZ ÁRULÓ GYŰRŰ

SALAMON F[ERENC]: Két új zsebkönyv. I. = PN 1858. jan. 16. 12. sz. [A „Szépirodalmi Album”-ban megjelent J.-novelláról is.]

AZ ÉN GALAMBOM NEM VÁLT PORRÁ

TOLNAI VILMOS: J. forrásaihoz. = EPhK 1919. 178–179.

AZ UTOLSÓ BUDAI BASA

Mr.: Az utolsó budai basa. = It 1923. 64–65. [J. novellájának forrásáról.]

BISZTRAY GYULA: Budavár visszavételének irodalmi emlékei. = Napk 1936. 729–737., és B. Gy.: Író és nemzet. Bp. 1943. 114–137. [Az elbeszéléséről is.]

RAJKA LÁSZLÓ: Az utolsó budai basa. = ItK 1936. 293–304. [J. elbeszélésének forrásairól.]

BOKÁCIUS KALANDJAI

GERÉB LÁSZLÓ: Bokáciusz mester. = Újld 1944. II. 414–415. [A novella hősenek valóságos mintájáról.]

EGY HARAMIA BANDA A HAVASON

TOLNAI VILMOS: J. forrásaihoz. = It 1927. 315. [Az elbeszélés forrásáról.]

FRÁNYA HADNAGY

PONGRÁCZ ALAJOS: J. forrásaihoz. = ItK 1938. 294–296. [Az elbeszélés forrásáról.]

KEDVES ATYAFIAK

VAJDA GYULA: J. M.: Kedves atyafiak. Magyarázta: –. Bp. 1902. 135 l. (Jeles írók iskolai tára 76.) – 2. kiad. 1909.

SZEMKŐ ALADÁR: J. [M.]: Kedves atyafiak. Magyarázta: –. Szeged–Bp. 1912. 55 l. (Irodalmi segédkönyvek 14.)

KORONÁT SZERELEMÉRT

KÓVÁRI [LÁSZLÓ]: Nagyenyedi Album. MDCCLI. Szerk. Szilágyi Sándor. = MH 1851. nov. 1. 602. sz. 2771–2772. [Részletesebben szól J. írásáról is.]

LÁDA! KÉRNEK! JÖSSZ-E?

LÁM FRIGYES: J. és a Szepesség. = ItK 1943. 293–305. [Többek közt az elbeszélésről is.]

MÉGSEM LESZ BELŐLE TEKINTETES ASSZONY

NAGY MIKLÓS: J. egy elbeszéléseinek párhuzama a népköltészetben. = ItK 1958. 64–65.

MELYIKET A KILENC KÖZÜL?

V. KOVÁCS SÁNDOR: J. és Aurbacher. = ItK 1967. 174–175. [Többek közt a novelláról is.]

MIRE KELL A FÚMAG?

TOLNAI VILMOS: J. forrásaihoz. = EPhK 1919. 178–179.

NE JÁTSSZÉK AZ EMBER AZZAL, AMI ISTEN DOLGA

MADZSAR GUSZTÁV: J.: Népvilág. Magyarázta: –. Szeged–Bp. 1911. 35 l. (Irodalmi segédkönyvek 5.) [Többek közt az elbeszélésről is.]

PÁRBAJ ISTENNEL

[BEÓTHY ZSOLT] (B-y.): Akadémiai levelek. = FL 1870. dec. 7. 272. sz. 1208.

PETKI FARKAS LEÁNYAI

SZABÓ ERNŐ: Idealizálás és érdekkeltés. = Áll. főrealisk.Ért. 1900/1901. Győr 1901. 3–21.

PFEIFER JÁNOS: Petki Farkas leányai. = EPhK 1918. 82–84. [Cserei Mihálynak Apor Péter „Metamorphosis”-ához csatolt megjegyzése, mint J. egyik forrása.]

RIUMIN

RADÓ GYÖRGY: J. és az 1877–78. évi orosz–török háború. = J. M. összes művei. Regények. 33. köt. Görögút. Bp. 1970. 307–312.

ROZGONYI CECÍLIA

Losonci Phönix. (Történeti és szépirodalmi emlékkönyv. Vahot. II. köt. Pest 1851.

Emich.) = PN 1851. szept. 19–20. 459–460. sz. [J. M. művéről is.]

SAJÓ

Zs.: Új szépirodalmi füzetek. = MH 1851. febr. 18–20. 386–388. sz. 1729, 1733, 1737. [A „Remény” c. almanach első számáról, főként J. elbeszéléseiről.]

SAMYL FIAI

RADÓ GYÖRGY: J. és az 1877–78. évi orosz–török háború. = J. M. összes művei. Regények. 33. köt. Görögút. Bp. 1970. 307–312.

SZINÁN BASA

A Petőfi-társaság. = FL 1891. okt. 12. 280. sz. 2079. [J. M. elbeszéléseiről.]

Drámái

CSERHALMI HECHT IRÉN: J. mint színművész. = Színművészeti Lapok 1893. júl. 15.–aug. 1. 14–15. sz. 118–119, 124–127.

FESTETICH ANDOR: J. a Nemzeti Színházban. = MSZal 1894. 20. köt. 906–907. [J. M. darabjainak bemutató előadásáról.]

KERESZTY ISTVÁN: J. és színházaink. = „Jókai” 1894. jan. 7. 2. sz. 15. [J. M. műveinek színpadi sikeréről.]

KOVÁCS DEZSŐ: J. regényei a színpadon. – A regény és dráma viszonya. = ErdHíradó 1894. jan. 2.–febr. 24. 1–46. sz.

PAULAY EDE: J. színművei. = FL 1894. jan. 6. 6. sz. Mell. 48–49. [A J.-bemutatókról.]

PRÉM JÓZSEF: J. mint drámaíró. = MGén 1894. jan. 7. 2. sz. 27.

SZABÓ ENDRE: Ének a J. szívére. = MSZal 1894. 20. köt. 877–879., és UH 1954. 5. sz. 85–88., Kortársak nagy írókról. 1. köt. Bp. 1954. 209–213. [J. M. „Jószívű ember” c. vígjátékának életrajzi hitelességéről.]

MAKSZIÁNYI DEZSŐ: Az aranyember ünnepe. = MH 1903. febr. 20. 50. sz. 1–2. [Drámáinak méltatása.] J., mint költő. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 15. [Drámái és a bemutatók felsorolása.]

IVÁNYI JENŐ: J. a Nemzeti Színházban. = Jókai Alb. Bp. [1910.] 123–132. [A drámaíró J.-ról; 1846–1898 között a Nemzeti Színházban bemutatott darabjairól.]

VÉRTESY JENŐ: J. M. = V. J.: A magyar romantikus dráma. (1837–1850.) Bp. 1913. 285–287.

- VNUTSKO BERTA: J. M. drámai munkássága. Bp. 1914. 72 l.
- Ism.: *Benedek Marcell*, It 1916. 111–112. – *Király György*, ItK 1916. 378–379.
- APÁCZAI JÓZSEF: J. és a Nemzeti Színház. = Szózat 1924. dec. 25. 287. sz. Mell. VIII. [J. drámáinak bemutatásáról.]
- HEVESI SÁNDOR: J. a színpadon. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 251–252.
- A fiatal J. ismeretlen színművei. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. Bp. [1924.] 126–127. [A „Két gyám”, „A földönfutó” és „A hulla férje” c. színműveiről.]
- PINTÉR JENŐ: J., a drámaíró. = J. Emlk. Bp. 1925. 37–39.
- PERÉNYI JÓZSEF: J. M., a drámaíró. = It 1926. 8–12, 72–76.
- SZÉCSI FERENC: J. és a Vígszínház. = PH 1926. jún. 3. 123. sz. 14–15.
- DÉZSI LAJOS: J. történeti regényei és drámái. = D. L.: Magyar történeti tárgyú szépirodalom. Bp. 1927. 118–129.
- J. M. első darabját olyan rossznak tartották, hogy nem is írtak róla kritikát. J. és a színház. = Mo 1929. máj. 5. 101. sz. 11. [A „Két gyám”, „A földönfutó” és „A hulla férje” c. drámaíról.]
- PELLION ERVIN: J. népszínművei és társadalmi drámái. = Kristóf Emlk. Kolozsvár 1939. 221–236.
- HEGEDŰS GÉZA: J. és a színház. = Béke és Szabadság 1954. máj. 4. 18. sz. 18. [J. színpadi műveiről és kritikai visszhangjukról.]
- BÓKA LÁSZLÓ: J. titkos drámái. = B. L.: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 84., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 950. [J. öregkori – feltehetően létező, de eddig még ismeretlen – erotikus drámaíról.]
- Tárcái; publicisztikai, kritikai, szerkesztői munkássága*
- Megjegyzés:* E fejezetben nem ismételtük meg azoknak a polemikus cikkeknek leírását, amelyek tematikájuknak megfelelően a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános* részében kaptak helyet. Hasonlóképpen mellőztük itt a J. M. szerkesztésében, illetve közreműködésével megjelent periodikumokról szóló irodalom ismételt közlését, mert azok az adatok megtalálhatók kézikönyvsorozatunk 2. és 3. kötetében, az *Általános* rész. *Sajtó, sajtótörténet* c. fejezetében.
- [GYULAI PÁL] Gy. P.: Kukliné prédikációi. = SzépirodF 1861. dec. 5. 5. sz. 70–73., és Gy. P.: Bírálókat. 1861–1903. Bp. 1911. 3–14. [A J. által megformált Kakas Márton és Tallérossy Zebulon alakjáról, s ezek funkciójáról J. publicisztikájában. – L. még Arany János szerkesztői megjegyzését uo. a 71. oldalon, és Arany János összes művei. 12. köt. Prózai művek. 3. köt. Bp. 1963. 290.]
- J. M. mint kézműves. = Heti Posta 1868. márc. 8. 10. sz. 74–75. [A „Munkások Újsága” c. lap előszaváról, melyet J. M. írt.]
- GYULAI PÁL: J. mint hírlapíró. = BpSz 1875. 9. köt. 202–216., és Gy. P.: Bírálókat. 1861–1903. Bp. 1911. 132–152.
- V. L.: Sárguló levelek. = Aradi Közlöny 1891. nov. 29. 283. sz. 1–2. [Többek közt méltatja J. M. 1847-es Élk-beli színikritikáit.]
- ADORJÁN SÁNDOR: J. mint szerkesztő. = A Hét 1893. dec. 23. 52. sz. 412–413.
- FERENCZY JÓZSEF: J. mint hírlapíró. Győr 1894. 29 l. (Egyetemes ktár 119–200.), és F. J.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899. 1–22.
- SZINNYEI FERENC: Bev. = J. M. kisebb alkalmi beszédei. Bp. [1900.] 3–4.
- VÁRDAI BÉLA: Az „Üstökös” és Tallérossy Zebulon. = J. M.: Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz. Bp. [1900.] 3–8.
- BERZEVICZY ALBERT: J.-ról. = KisTÉ Újf 1905–1906. 40. köt. Bp. 1906. 83–89. [Publicisztikai működéséről.]
- SZATAI FERENC: A debreceni hírlapirodalom történetéből. = OrszV 1909. nov. 21. 47. sz. 1020–1022. [J. M. szerkesztői működéséről.]
- J. és a Pesti Napló. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925. [1924.] 123–125.
- ARANYI LIPÓT: J. M. a műhelyben. = Az Újság 1925. febr. 17. 38. sz. 3–4. [Az Újságban és a Nemzetben végzett tevékenységéről.]
- GERÉB LÁSZLÓ: Az igazi Csokonai képéhez. = It 1949. 266–268. [J. M. „A szellem meghamisítása” c. cenzúra ellenes tárcacikkéről.]
- BÉNYI JÁNOS: Az újságíró J. = Toll 1954. 5. sz. 5.
- BISZTRAY GYULA: J. „irodalomtörténete”. = J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 5–53.
- TISZAI ANDOR: Az újságíró J. = MS 1955. 2. sz. 81–82.
- SÖTÉR ISTVÁN: J. és a Rab Ráby. = It 1956. 1–39., és S. I.: Bev. = J. M.: Rab Ráby. Bp. 1956. 5–56., S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 467–569. [Utóbb „J. pályafordulata” címmel. – A „J. útja 1875 után” c. fejezetben részletesen szól J. M. publicisztikai tevékenységéről a fűző után.]
- KONDOR VIKTÓRIA, M.: Megjegyzések J. M. politikai szerepéhez a kiegyezést követő években. = TörtSz 1958. 125–135. [Publicisztikájának elemzése alapján.]
- SZEKERES LÁSZLÓ: A hírlapíró J. pályája küszöbén. (1847. jan. 2.–1847. jún. 6.) = PIM Évk. 1964. Bp.

1964. 97–110., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 1. köt. Bp. 1965. 565–593. [Kötetben a tanulmány bővített változatát közlik.]
- SZEKERES LÁSZLÓ: J., az 1848-as Életképek szerkesztője. = J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 2. köt. Bp. 1967. 489–507.
- TÖRÖ GYÖRGYI, H.: J. hírlapírói és szerkesztői munkássága a forradalom és szabadságharc leverését követő első évtizedben (1850–1860). = J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 533–570.
- KERÉNYI FERENC: J. M. szerkesztői-hírlapírói tevékenysége (1861–1865). = J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 6. köt. Bp. 1975. 346–362.
- SZEKERES LÁSZLÓ: J. hírlapírói és szerkesztői munkássága 1849-ben. = J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 3. köt. Bp. 1980. 561–595.
- Műfordításai*
- REXA DEZSŐ: Egy ismeretlen Lear-fordítás. = MShakespeare-Tár 1913. VI. 304–306. [J. M. „Az én életem regénye” c. munkájában említi, de az eddigi irodalom-történeti kutatás még nem igazolta, hogy Petőfivel együtt lefordították volna a „Lear”-t.]
- REXA DEZSŐ: J. mint VIII. Henrik fordítója. = MShakespeare-Tár 1914. VII. 302–303. [J. fordítási tervéről.]
- Nyelve, írói eszközei, esztétikai nézetei*
- KOMÁROMY LAJOS: A magyar nyelv. A regényirodalomban. = MNyr 1873. 358–365. [Többek közt „J. M. újabb regényei” c. alatt „Az arany ember” stílusának néhány idegenszerűségéről.]
- MELCZER KÁLMÁN: A magyar nyelv. A regényirodalomban. = MNyr 1874. 312–316, 414–417, 459–462. [J. M.: „És mégis mozog a föld” c. regényében előforduló idegen szavak, szólások hibás használatáról; szórendi, stílusbeli és nyelvtani hibákról, következetlenségekről.]
- „J. mint humorista.” = FL 1874. okt. 29. 247. sz. 1077., és Figy 1874. nov. 1. 44. sz. 527–528. [A berlini Magazin cikkének ismertetése.]
- MELCZER KÁLMÁN: A magyar nyelv a regényirodalomban. = MNyr 1876. 320–323. [J. M. „Enyim, tied, övé” c. regénye nyelvi hibáiról.]
- Aprólékok. A Nemzeti J. = MNyr 1883. 90–91. [J. „szerkesztői”, hivatalos nyelvhasználatának hibáiról.]
- SIMONYI ZSIGMOND: J. mint nyelvművész. = PN 1893. dec. 22. 358. sz. 2–3., és MSzal 1893/94. 20. köt. 825–828.
- ÁBRÁNYI EMIL: J. és a naturalizmus. = FL 1894. jan. 6. 6. sz. Mell. 49–50.
- MILKÓ IZIDOR: J. és a Jókaiizmus. = PH 1894. jan. 6. 6. sz. 23. 2. [J. írói stílusáról.]
- [NAGY SÁNDOR, SZEGEDI] SENEX: J. ötletei és leleménye. = PH 1894. jan. 6. 6. sz. 2–3. [J. M. írói nyelvéről.]
- KISS ERNŐ: J. M. újabb regényei. A két Trenk. I., II. Bp. 1893. Sárga rózsa. Bp. 1893. Trenk Frigyes. Bp. 1895. Tégy jót. Bp. 1895. = MNyr 1897. 167–169, 214–217. [J. nyelvének népies elemei, idegenszerűségei, neologizmusai, mondatszerkezetei, helyesírása.]
- SZIGETI JÓZSEF: Kihalt neologizmusok. = MNyr 1897. 179–180. [A „Kárpáthy Zoltán” c. regényében található, elavult, rossz neologizmusokról.]
- [PÉTERFY JENŐ?] x.: J. a magyar nyelv eredetéről. = BpSz 1898. 96. köt. 472–476.
- SIMONYI ZSIGMOND: J. mint nyelvész. = PN 1898. nov. 5. 306. sz. 1–3.
- SIMONYI ZSIGMOND: J. mint nyelvművész. = MNyr 1904. 249–251., és MSzal 1904. 41. köt. 819–822., Otthon 1904. máj. 15. 19–22. UngRschau 1904. aug. 1. 1. sz. 4–5. [„J. als Sprachkünstler” címmel.]
- KOMONCZY GÁSPÁR: A magyar idővonzat. = MNyr 1905. 351–355. [Főként J. nyelvéből vett példák.]
- EÖTVÖS KÁROLY: Írók – az irodalomról. = Bp. Újságírók Alm. 1909. 210–214. [J. nyelvéről.]
- SZILÁGYI ÁDÁM: J.-nak egy félreértése. = MNyr 1910. 279. [J. nyelvhasználatáról.]
- VÁRADI ANTAL: Hogy írt J.? = Egyetértés 1910. márc. 18. 65. sz. 1–3.
- SZABÓ SÁNDOR: A J.-szótárhoz. = MNyr 1913. 408–411. [Hozzászólás a J.-szótár tervéhez.]
- ZSIGMOND FERENC: J. mesemondása. = It 1914. 353–365. [Többek között J. M. írói nyelvéről, stílusáról is.]
- SOMOGYI GÉZA: Ami még nincs, de kellene. = MNyr 1917. 104–108, 153–158. [Példák J. szóalkotásai-ból; sürgeti a J.-szótár összeállítását.]
- TOLNAI VILMOS: Arany János J. nyelvéről. = MNyr 1917. 171–172. [Részlet Aranynek a „Szegény gazdagok”-ról írt kritikájából.]
- VÁRÓ GEDEON: Németességek J.-nál. = MNyr 1917. 287.
- SIMONYI ZSIGMOND: Idolon orthographiae... = MNyr 1918. 228–231. [Többek között az idegen szavak írása J.-nál.]
- SZARVAS GÁBOR: J. szókincséből. = MNyr 1918. 69–70. [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] COSTO: Szavak náobja. J. nyelvkincséről. = PH 1925. évi Nagy Naptára. Bp. [1924.] 220–226.
- MÓRICZ ZSIGMOND: Az ember, az író, a közönség. = Az Est Hármaskönyve. A százéves J. emléke. 1925.

- kordéja" c. drámáiban, valamint az Űstökös c. lapjában előforduló „Hamlet”-paródiáiról.]
- BINDER JENŐ: Stendhal-hatás J.-ra. = EPHK 1916. 511–514.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: Az utolsó romantikus. = PN 1916. nov. 19. 320. sz. 10. [Párhuzam J. és Sienkiewicz munkássága között.]
- VÉRTESY JENŐ: Gibbon, mint szépirodink forrása. = It 1916. 16–30. [Többek között J.-ra gyakorolt hatásáról is.]
- SZENDREY ZSIGMOND: Népbabonák J. műveiben. = Ethn 1919. 115–127.
- TOLNAI VILMOS: J. forrásaihoz. = EPHK 1919. 178–179. [J. elbeszéléseinek alapmotívumairól.]
- GULYÁS JÓZSEF: J. és a népdalok. = Ethn 1925. 133–148., és G. J.: Dolgozatok. Sárospatak 1926. 134–146. [J. műveinek népdalidézetei, hivatkozásai – táblázatos kimutatásban.]
- KÁRPÁTI AURÉL: Az élő J. és a halott Kemény. = PN 1925. jan. 18. 14. sz. 33., és K. A.: A kételkedő kritikus. Bp. [1928.] 126–135., K. A.: Kultúra haláltáncával. Bp. 1947. 163–169., K. A.: Tegnaptól máig. Bp. 1961. 87–94. [Párhuzamot von ellentétes írói egyéniségük között.]
- GULYÁS JÓZSEF: J. és a kálvínista énekek. = G. J.: Dolgozatok. Sárospatak. 1926. 1–14.
- HANKISS, JEAN: J. et la France. = RLitComp 1926. 246–292. [A francia romantika hatásáról is.]
- HANKISS JÁNOS: J. M. és egy francia anekdotakincs. = It 1928. 1–22., és RÉH 1929. 202–223. – Klny.: Paris 1930. 23 l. [Az utóbbi „J. et le Dictionnaire de l'amour” címmel. – A „Dictionnaire contenant les anecdotes historiques de l'amour” (Tom. 1–5. Troyes 1811.) c. gyűjtemény mint J. egyik forrása.]
Ism.: (M), Ungjb 1928. 193.
- PERÉNYI JÓZSEF: J. M. forrásaihoz. = It 1928. 146–147. [Charles Sealsfield osztrák író hatása J. M. amerikai tárgyú elbeszéléseire.]
- DÖMÖTÖR SÁNDOR: Vörösmarty, a mese és J. = DebrSz 1931. 127–129. [Motívumegyezések a két író műveiben.]
- TOLNAI VILMOS: A budetini Katalin-monda J.-nál. = It 1932. 5–6.
- CZUNYA MIKLÓS: J. török tárgyú regényeinek forrásairól. Bp. 1934. 61 l.
Ism.: *Kerekes Emil*, ItK 1936: 374.
- SZIRÁK FERENC: Dickens-hatás egy J.-regényen. = It 1934. 134–137. [A „Pickwick Club” hatása J. M. „Az új földesúr” c. regényére.]
- HANKISS JÁNOS: J. forráshasználata. A Névtelen vár és a Hírhedett kalandor. I–II. = ItK 1935. 146–166, 368–387. [J. forrása Friedrich Bülow „Geheime Geschichten und räthselhafte Menschen” c. gyűjteménye lehetett.]
- RAJKA LÁSZLÓ: J. és a Rajnai Antikvárius. = ErdMúz 1935. 283–288. [Stramberg Keresztély művének hatása J. M. „Egy hírhedett kalandor a XVII. századból” c. regényére.]
- HANKISS JÁNOS: J. fordításaihoz. = It 1936. 24–25. [A „Dictionnaire de l'amour”-ból vett motívumok „A cigánybáró”-ban és „A kurucvilág után” c. elbeszéléseiben.]
- RAJKA LÁSZLÓ: J. és Pitaval. = ItK 1936. 46–60. [Egy német gyűjtemény, a „Der neue Pitaval” történeteinek hatása J. regényeire és novelláira.]
- NAGY SÁNDOR: A hírlap hatása J. társadalmi regényeinek anyagára. = It 1937. 145–155.
- KOZMA ANTAL: Az „Agence de Paris”, Zola és J. = DebrSz 1939. 176–182. – Klny.: Debrecen 1942. 9 l. [A lap és munkatársai, Székely Béla és Szász Géza érdemei a J. és Zola közti barátság elmélyítésében.]
- SÖTÉR, ETIENNE: Maurice Jókai et l'Europe. = NRH 1942. II. 328–333. [Az európai irodalmak – különösen a francia romantika – hatását vizsgálja.]
- HANKISS JÁNOS: J. és Hugo. = H. J.: A hídverő álmái. Bp. 1944. 26–30. [Képzelt beszélgetés a két író között.]
- SAS ANDOR: J. és Puskin. = Új Szó (Bratislava) 1949. 20. sz. 4.
- TOMPA JÓZSEF: J. és Csokonai stílusbeli kapcsolata. = MNy 1951. 12–21. [Csokonai nyelvi archaizmusának hatása J. „Rab Ráby”-jára.]
- [BEREGI TIVADAR] BEREGI, THÉODORE: J. et la France. = RLittComp 1955. 108–111. [Főként Dumas père és Victor Hugo hatása J. műveire.]
Ism.: [Nagy Miklós] N. M., IF 1955. 318–319.
- HANKISS JÁNOS: J. hatása a magyar szabadságharc külföldi képére. = ItK 1957. 230–235. [Párhuzamot von J. „Forradalmi és csatáképek 1848 és 1849-ből” c. műve és Ferdinand Stolle „Von Wien nach Vilagos” c. (1866.) regénye között.]
- ILLÉS ENDRE: A nyersanyag. = I. E.: Krétarajzok. Bp. 1957. 327–334. [A Tour de Monde c. folyóirat mint J. M. tárgyi ismereteinek egyik forrása.]
- KERESZTYUR DEZSŐ: Adalék J. forrásaihoz. = OSzK Évk. 1957. Bp. 1958. 384–391. [Oscar Fraas „Vor der Sündfluth” c. könyvének hatása J. utópisztikus, fantasztikus tárgyú regényeire.]
- FORGÁCS LÁSZLÓ: J. és az orosz irodalom. = Tanulmányok a magyar–orosz irodalmi kapcsolatok köréből. I. köt. Bp. 1961. 471–522. [Többek között az orosz irodalom hatása J.-ra.]
- ZÖLDHELYI ZSUZSA, D.: Néhány orosz tárgyú J.-elbeszélés forrásáról. = FK 1965. 404–409.
- [ZÖLDHELYI ZSUZSANNA]: Francuzkij isztocsnik M. Jokai o Rosszii. = Slavica (Debrecen) 1966. 141–147. [Orosz vonatkozások J. néhány elbeszéléseiben és regényében.]

- V. KOVÁCS SÁNDOR: J. és Aurbacher. = ItK 1967. 174–175. [J. M. „Melyiket a kilenc közül?” c. elbeszélésének forrása Ludwig Aurbacher „Volksbüchlein” c. elbeszélés-gyűjteménye.]
- NAGY MIKLÓS: J. a franciás romantika ígészetében. = ItK 1967. 409–421. [A pályakezdő J. művészetéről.]
- GERGELY GERGELY: J. és Zola. = J. M. összes művei. 54. köt. A gazdag szegények. Bp. 1969. 303–311.
- HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA
- Szobrot J.-nak! = Újság (Kolozsvár) 1904. máj. 6. 126. sz. 2. [A szerkesztőség felhívása nemzeti közadakozásra.]
- [ADY ENDRE] A. E.: J. szobra. = BN 1905. febr. 26. 57. sz. 6–7., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 234–235., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 114–115., A. E. összes prózai művei. 6. köt. Bp. 1966. 72–74. [J. M. szobrának felállítását szorgalmazza.]
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: A kéteszü ember. – J. szobráról. = PN 1906. febr. 4. 16. [Miért nem állítottak még szobrot J.-nak?]
- IGNOTUS: A J. szobra. = A Hét 1906. jan. 28. 4. sz. 49–50. [Kutatja J. népszerűtlenségének okait.]
- [ADY ENDRE]: Az árva J.-sír. = BN 1907. nov. 3. 5–6., és A. E. összes prózai művei. 9. köt. Bp. 1973. 373. [Méltó J.-emlékmű felállítását sürgeti.]
- [JUHÁSZ GYULA]: Egy sír az út közepén. = Máramarosmegye 1907. máj. 10. 19. sz. 3. [J. halálának hároméves évfordulóján számon kéri, miért nincs se szobra, se sírköve az írónak?]
- [JUHÁSZ GYULA] JUHAR: Utazás egy sírdomb körül. = Nagyvárad 1909. febr. 11. 34. sz. 4., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 317. [Méltó emlékművet kell állítani J. sírjára.]
- KRÚDY GYULA: Az öreg J. = V 1910. jún. 12. 65. sz. 13., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 205–208. [Az író népszerűségének hanyatlásáról.]
- [TÓTH ÁRPÁD] A.: J. szobra. = Debreceni Nagy Újság 1911. nov. 16., és T. Á. összes művei. 3. köt. Prózai művek. Bp. 1969. 138–139. [A J.-szoborakció felkarolásáról. Többek közt Gyulai Pál egyoldalú J.-szemléletének bírálata.]
- ADY ENDRE: Disputa. = Nyug 1912. I. 294–295., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 238–239., A. E. összes prózai művei. 3. köt. Bp. 1973. 177. [J. M. népszerűségének csökkenéséről; a szobrára indított gyűjtés gyér eredményéről.]
- SZINI GYULA: J. 1904–1914. = PN 1914. máj. 6. 106. sz. 7–8. [J. irodalmi hatásáról a halála után eltelt évtizedben.]
- ADY ENDRE: A föltámadt J. = Nyug 1916. I. 624–625., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 216., A. E.: A nacionalizmus alkonya. Bp. 1960. 242–243., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 387., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 123–124. [J. M. népszerűségének növekedéséről a háború alatt.]
- r.: J. sírja. = Szózat 1919. nov. 5. 32. sz. 6. [Az író sírja még jeltelen.]
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: J. sírja. = Mo 1919. okt. 30. 140. sz. 4.
- WALTER GYULA: J. röncesszánza. = ErdSz 1919. 589.
- [BERZEVICZY ALBERT]: – – elnök, ig. és t. tag beszéde J. szobrának felavatásánál 1921. május 21-én. = AkÉrt 1921. 194–197., és BpSz 1921. 187. köt. 77–80.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: J. = Nyug 1921. I. 877–878. [Az író szobrának leleplezése alkalmából J. megnövekedett népszerűségéről.]
- SZINI GYULA: Levél J. szobrának talapzatára. = Nyug 1921. I. 805–806.
- TERSÁNSZKY J. JENŐ: J. szobra. = Nyug 1921. I. 878–879.
- MÓRICZ ZSIGMOND: J. (Jegyzetek a belső fejlődés történetéhez.) = Nyug 1922. 1425–1435., és M. Zs.: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1952. 153–166., M. Zs.: Irodalomról, művészetéről. 1. köt. Bp. 1959. 414–429. [J. M. hatása a fiatal Móriczra.]
- [ALAPI GYULA] A. Gy.: J. városa és J. könyvei. = MBiblsz 1924. júl.–dec., 237. [J. könyveinek népszerűségéről Komáromban.]
- BAROS GYULA: J. a szépirodalomban. (A J. M.-ra vonatkozó költői művek bibliográfiája.) = MKsz 1925. 68–80. – Klny. is. [A bevezetőben szól a költészetünkben megnyilvánuló J.-kultuszról.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Irodalmi életünk új esztendeje. = Ptűz 1925. jan. 11. 1. sz. 1. [Többek közt J. M. centenáriumáról is.]
- RASS KÁROLY: J. a jövő irodalmában. = Ptűz 1925. febr. 22. 4. sz. 69–70.
- RÉVAY MÓR JÁNOS: J. hatásának titka. = J. Emlk. Bp. 1925. 44–46.
- SIKLÓSSY LÁSZLÓ: J. – a könyv. = Ptűz 1925. febr. 22. 4. sz. 71–73. [A J.-művek hatása a könyvgyűjtés alakulására.]
- ZSINKA FERENC: J. emlékkiállítás. = MKsz 1925. 195–196.
- J. emlékkiállítás. Bp. 1925. május. [Katalógus.] Bp. 1925. 20 l. (A M. Nemzeti Múzeum kiállításai 3.)
- A Pesti Izraelita Hitközség J. emlékünnepe 1925. jan. 18. Bp. 1925. 16 l.
- A sárospataki ref. főiskola J.-ünnepélyének beszédei. Kiad. Marton János. Sárospatak 1925. 23 l.
- Ism.: r. t., Napk 1925. II. 470–471.

- A M[agyar] N[emzeti] Múzeum részvétele az elszakított Komárom J.-ünnepén. = MKSz 1925. 196–197.
 A komáromi J.-ünnepségek. = Ptűz 1925. 40.
- JABLONKAY GÁBOR: A J.-centenárium után. = MKult 1926. 40–47. [A J.-kultusz negatív hatásairól.]
- J. síremlékére 30.000 pengőt ad a főváros. = Újság 1928. jún. 6. 127. sz. 4.
- Nagy ünneppel leplezték le J. M. síremlékét. = Mság 1929. jún. 4. 123. sz. 11.
- HANKISS JÁNOS: Magyar ábránd a nyolcvanas években. Vezérmotívum: a tudomány. Alaphangok: J., Verne. = DebrSz 1930. 205–216. – Klny. is. [Többek között J. hatása Beksic Gusztáv „Barna Arthur” c. (1880.) regényére.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Holt költők szülőföldjén. J. M. városában. = PN 1934. máj. 20. 113. sz. 39.
- MÁRAI SÁNDOR: Haza. = PH 1939. nov. 10. 255. sz. 7. [J. M. írói hatásáról.]
- BARÁTH FERENC: Petőfi és J. százéves pápai önképző-körében. = Mo 1941. márc. 17. 62. sz. 6. [Az ünnepről. A százéves jegyzőkönyv eddig ismeretlen adatokat közöl a két íróról.]
- DÉNES TIBOR: Az elfelejtett J. = MűvN 1947. szept. 1. 4. sz. 7.
- BÓKA LÁSZLÓ: J., az ifjúság nevelője. = ÚjMárc 1954. 4–5. sz. 105–109. [A J.-regények nevelő hatásáról.]
- J. emlékünnepe Tardonán. = Északmagyarország 1954. máj. 11. 110. sz. 4. [Beszámoló az emléktáblát avató ünnepségről.]
- DEBRECZENI JÓZSEF: J. 1957-ben. = Híd (Novi Sad) 1957. 131–133.
- KOVÁCS FERENC: Miért nincs J. Múzeum? = Nszab 1960. dec. 22. 303. sz.
- KOVALOVSKY Miklós: J. házáért. = Éi 1960. okt. 14. 42. sz. 11. [J. egykori svábhegyi háza sorsáról.]
- BALKÁNYI ENIKŐ: Irodalmi emlékhelyeink a Dunántúlon. A balatonfüredi J.-villa. = PIM Évk. 1960–1961. Bp. 1961. 205–229.
- KELLNER BÉLA: J.-ről és a könyvtárosok tiszta lelkiismeretéről. = Ktáros 1962. 227. [Vitacikk a J.-művek olvasásáról.]
- NAGY MIKLÓS: J. és a kritikusok. = Ktáros 1962. 228–229. [Vitacikk a J.-művek olvasásáról.]
- VARGHA BALÁZS: J.-ről és a könyvtárosok rossz lelkiismeretéről. = Ktáros 1962. 41–43. [Mennyien, kik és miért olvasnak J.-t a könyvtárakban?]
- VARGHA BALÁZS: A cikkíró válasza. = Ktáros 1962. 228–229. [A J. olvasottságával kapcsolatos vita zárócikke.]
- D. R.: J.-napok Komáromban. = Népművelés 1965. 7. sz. 37.
- BALÁZS BÉLA: Megbecsülük haladó hagyományainkat. = Népművelés 1968. 4.sz. 27. [Beszámoló a cseh-szlovákiai J.- és Madách-kultuszról.]
- LÓRÁND IMRE: J. és öt olvasó-nemzedéke. = Je 1968. 525–532. [A J.-művek népszerűségének okai, a kortársi és az utókor kritikai visszhangja.]
- NAGY MIKLÓS: J. villája. = PIM Évk. 1969–70. Bp. 1969. 201–203. [A J. egykori svábhegyi villájában berendezett múzeumról.]
- NAGY MIKLÓS: Krúdy és J. = It 1970. 112–120. [J. M. emberi és művészi egyéniségének hatása Krúdy munkásságára.]
- OLTVÁNYI AMBRUS: J. fiatalkori novelláinak hatása a kortársakra. = J. M. összes művei. Elbeszélések. 1. köt. Bp. 1971. 487–490.

KIADÁSTÖRTÉNET, SZÖVEGKRITIKA

- [Gy.]: J. M. irodalmi működése. = FL 1875. okt. 23. 243. sz. 1082–1083. [J. addig írt műveinek számszerű felsorolása, rövid kommentárral.]
- J. M. regényeinek olcsó kiadása. = MPolgár 1880. jún. 26. 146. sz. [Pfeifer Ferdinánd pesti könyvkereskedő megvette a második kiadás jogát.]
- RÉVAY MÓR: Hogy jött létre a nemzeti díszkiadás? = MSzal 1894. 20. köt. 881–896., és TolnaiVI 1904. máj. 15. 20. sz. 616–620.
- V. S.: J. – számokban. = OrszV 1894. jan. 7. 2. sz. 30–31., és J. M.: Három királyné. Bp. 1894. 52–58. [Számszerű kimutatás J. M. addig megjelent publikációiról, könyveiről.]
- J. írói működése. = Képes Folyóirat 1894. 2. sz. 69. [Kimutatás az 1843–1885 közötti években megjelent műveiről.]
- J. M.: Utószó összes költői műveim gyűjteményéhez. = J. M. összes művei. 100. köt. A J.-jubileum és a Nemzeti díszkiadás története. Bp. 1898. 231–233., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 101–102. [Az író nyilatkozata a Nemzeti díszkiadás szerkesztési elveiről.]
- A száz kötetes J.-kiadásról. = J. M. összes művei. 100. köt. A J.-jubileum és a Nemzeti díszkiadás története. Bp. 1898. 3–28. – Ua. 1907.
- A teljes J. = Nemzet 1899. jan. 6. 1–2. [A száz kötetes jubiláris kiadásról.]
- J. összes munkái. = OrszH 1899. jan. 6. 6. sz. 9. [Az ötven esztendő írói jubileumra megjelent sorozat értékelése.]
- Száz kötet J. = ÚjId 1899. jan. 15. 3. sz. 65. [A nemzeti díszkiadás értékelése.]
- J. műveinek nemzeti díszkiadása. = VU 1899. jan. 8. 2. sz. 31–32. [A díszkiadás utolsó 10 kötetének megjelenéséről. – Közlik J. utószavát is.]
- SZILY KÁLMÁN: Jelentés a nagyjuttalomról és a Marczibányi-mellékjuttalomról. = AkÉrt 1901. 232–234. [Nagyjuttalomban részesült J. M. összes művei nemzeti díszkiadása.]

- Mennyit ír J.? = Csokonai L. 1904. jún. 1. 10–11. sz. 223. [Statisztikai adatok.]
- J. első kiadói. = MH 1904. máj. 6. 126. sz. 14–15.
- FAKTOR: Mennyit ír J.? = Komáromi Híradó 1909. nov. 14. 39. sz. 1–2. [Statisztikai vizsgálat.]
- x - y: Olcsó J. = PLloyd 1911: dec. 3. 287. sz. [A Révai Testvérek új sorozatáról.]
- BABITS MIHÁLY: Olcsó J. = Nyug 1912. I. 832.
- [SZÁSZ KÁROLY] -ly: Olcsó J. Révai-kiadás. = Ur 1914. szept., 9. sz. 368.
- TICHY KÁLMÁN: Az illusztrálatlan J. = J. Emlk. Komárom 1925. 132–140.
- MIZSÉR SÁNDOR: J. érdekében. = MNemzet 1948. nov. 12. 261. sz. 4. [A J.-művekben előforduló latin vagy idegen idézetek, szavak „megmagyarisításáról”.]
- VERES PÉTER: Levél a Szépirodalmi Könyvtár lektorátusához. = IU 1953. márc. 26. 7. sz. 10. [J. M. „Kiskirályok” c. művének hibás jegyzeteiről.]
- ILLÉS ENDRE: „Kiadód maga a nemzet...” = Béke és Szabadság 1954. jún. 16. 24. sz. [Jegyzetek új és régi J.-sorozatokról.]
- [KELEMEN JÁNOS] k. j.: Új J.-sorozat. = MűVN 1954. máj. 16. 10. sz. 4. [A Szépirodalmi Kiadó sorozatáról.]
- MOLNÁR JÓZSEF: A Magyar Klasszikusok sorozat Arany Ember kiadásának filológiai problémái. = It 1954. 480–488.
- BORZSÁK ISTVÁN: Az És mégis mozog a föld új kiadásának jegyzeteiről. = It 1955. 65–66. [Bírálja Domokos Mátyásnak a mű 1954-es kiadásához készített jegyzeteit.]
- BORSY KÁROLY: Egy könyvsorozat története. A száz-kötetes J.-diszkiadás, 1894–1898. = Ktáros 1957. 362–364.
- [NACSÁDY JÓZSEF] N. J.: Új J.-sorozatunk margójára. = Ttáj 1961. 8. sz. 10. [J. M. válogatott műveiről.]
- NAGY MIKLÓS–FÁBIÁN PÁL: Bevezetés a J. M. összes művei kritikái kiadásához. = J. M. összes művei. Regények 1. köt. Hétköznapok. Bp. 1962. 291–318.
- BARTÁ JÁNOS: J. M. összes művei. = ItK 1963. 513–519. [A kritikai kiadás 1., 3., 5–6., 7. és 12. kötetéről.]
- LENGYEL DÉNES: Az új J.-kiadás margójára. = Kort 1963. 3. sz. 462–463. [A kritikai kiadás „Szegény gazdagok” c. kötetéről.]
- LENGYEL DÉNES: A J. kritikai kiadás készülő kötetéről. = ItK 1964. 569–570. [A „Följegyzések” és a J.-publicisztikát tartalmazó „Cikkek és beszédek” készülő kötetének szerkesztési problémáiról.]
- RIGÓ LÁSZLÓ: J. M. összes művei. = ItK 1964. 715–726. [A kritikai kiadás 2., 4., 8–9., 10., 11., 13., 14., 15., 16. és 17. kötetéről.]
- KOVÁCS KÁLMÁN: J. M. összes művei. = ItK 1965. 721–723. [A kritikai kiadás 20–21., 24–25., 27–28., 29–30., 32. és 43. kötetéről.]
- [KISS JÓZSEF–KLANICZAY TIBOR] K-K: A MTA Textológiai Munkabizottságának vitája a J. Kritikai Kiadás szövegkritikai kérdéseiről. = ItK 1966. 521–523. [Stoll Bélának az ItK-ban megjelent bírálata alapján.]
- STOLL BÉLA: J. M. összes művei. = ItK 1966. 491–499. [A kritikai kiadás 22–23., 34., 36–37. és 41–42. kötetéről, különös tekintettel a szövegkritika kérdéseire.]
- DEZSÉNYI BÉLA: J. M.: Cikkek és beszédek. (1847. jan. 2.–1848. márc. 12.) = MKsz 1968. 118–123. [A kritikai kiadásban a „Cikkek és beszédek” 1. kötetéről.]
- KATONA BÉLA: J. M. összes művei. = ItK 1968. 711–715. [A kritikai kiadás 35., 51., 52–53. és 56. kötetéről.]
- SZAKÁCS BÉLA: J. M. összes művei. = ItK 1968. 246–249. [A kritikai kiadás 26., 38., 44. és 50. kötetéről.]
- TÖRŐ GYÖRGYI, H.: J. M.: Följegyzések. = ItK 1968. 582–587. [A kritikai kiadásban a „Följegyzések” 1–2. kötetéről.]
- DERSI TAMÁS: Recenzió. = MS 1969. 95. [Többek között a kritikai kiadásban a „Cikkek és beszédek” 1–2. és 4–5. kötetének sajtótörténeti tanulságairól is.]
- MARGÓCSY JÓZSEF: J. M.: Cikkek és beszédek. = ItK 1969. 500–504. [A kritikai kiadásban a „Cikkek és beszédek” 4–5. kötetéről.]

KÜLFÖLDI FOGADTATÁSA, MŰVEI FORDÍTÁSÁIRÓL

Megjegyzés: Vö. még a bibliográfiai sorozat 3. kötetének az *Általános rész* 6. *A magyar irodalom és a világirodalom kölcsönhatásai* c. fejezetével.

Bibliográfiák, könyvjegyzékek

- J. külföldön. = BN 1904. máj. 6. 126. sz. 5. [J. külföldön megjelent műveinek felsorolása.]
- CSEKEY ISTVÁN: Maurus Jókai oestikeelsete tölgete bibliograafia. = Eesti kirjandus 1925. 550–556. [J. M. műveinek észti fordításai.]
- Ism.:* (M. G.), UngJb 1926. 4. sz. 470.
- FERENCZI ZOLTÁN: List of the works of Jókai translated into foreign languages. Arranged by - -, I–II. = MBibISz 1925. 177–187, 265–283. – Klny.: Bp. 1926. 43 l. (Bibliofil ktár 1.)
- Ism.:* Csűry Bálint, ErdISz 1927. jan.–márc., 1. sz. 101.
- Bibliographie des traductions françaises des œuvres de Jókai. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1926. 204–206.
- POGONOWSKY, JERZY: Maurycy Jókai w Polsce. Warszawa 1935. 48 l.

ŚLASKI, JAN: J. lengyel bibliográfiája. = ViF 1958. 51–57.

Irodalom

- Egy német író J.-ról. = Figy 1871. máj. 24. 20. sz. 240., és Igazmondó 1871. máj. 28. 22. sz. 182. [Franz Wallner „Aus meinem Wanderbüche” c. emlékiratáról.]
- J. M.-nak az északi német közlönyökben és füzetekben újabban kiadott beszélei... = FL 1871. máj. 12. 109. sz. [J. németországi népszerűségéről.]
- J.-ról hosszabb elismerő cikk jelent meg a berlini „Magazin” egyik utóbbi számában... = FL 1871. aug. 2. 175. sz. 814.
- Schmidt Julián J.-ról. = A Hon(regg.) 1871. nov. 22. [Az Augsburger Allgemeine Zeitungban (1871. 314–315.) megjelent tanulmány ismertetése és közlése.]
- J. M. műveinek idegen nyelvekre... = A Hon 1872. nov. 7. 257. sz. 3. [Kimutatás J. német nyelven megjelent műveiről.]
- NÉVY LÁSZLÓ: J. és a németek. = Athn 1873. júl. 17. 29. sz. 1832–1839. [J. német nyelvű kiadásával kapcsolatban.]
- STEINER ZSIGMOND: J. egy novellája. = Figy 1873. febr. 2. 5. sz. 58–59. [J. egy meg nem nevezett novellájának finn fordításáról.]
- J. regényeinek messze terjedését... = FL 1873. jún. 6. 129. sz. 561. [G. Weigelt levelének ismertetése, melyben az „Az új földesúr”, a „Szerlem bolondjai” és a „Fekete gyémántok” c. regényekről szól.]
- J. finn nyelven. = IL 1878. dec. 22. 26. sz. 103.
- J. művei lengyel nyelven. = Ellenőr 1879. febr. 6. 66. sz. 2.
- J. a francia irodalomban. = A Hon(regg.) 1879. nov. 16. 276. sz. [Louis Ulbach és Szarvady Frigyes J.-hoz írott levele a J.-művek francia fordításával kapcsolatban.]
- J. M. legújabb regénye. = PH 1879. márc. 8. 66. sz. 3. [A „Szabadság a hó alatt” c. regényének németországi sikeréről és az orosz hatóságok ellenintézkedéseiről.]
- BRÁBEK, FR[ANTIŠEK]: J. o Slovensku. = Světozor 1879. 44. sz. 522.
- SASVÁRI ÁRMIN: Magyarország Párizsban. = PN(regg.) 1880. dec. 3. 318. sz. 1–2. [Tudósítás a fordító Louis Ulbach-nak az íróról tartott felolvasásáról.]
- J. M. művei lengyel nyelven. = A Hon(regg.) 1881. szept. 16. 254. sz. 3. [Aleksandra Callierowa fordításairól.]
- J. Oroszországban. = MPolgár 1881. dec. 15. 285. sz. [Regényeinek ottani népszerűségéről.]
- J. M.-ról... = FL 1882. márc. 28. 71. sz. [O. Hellertől a lipcsei Magazin für die Literatur des In- und Auslandes-ben J.-ról szóló cikk ismertetése.]
- Egy bécsi lap J.-ról. = PH 1882. szept. 4. 243. sz. Mell. [A Wiener Allgemeine Zeitung cikkéről.]
- A „Westermanns Illustrirte Monatshefte”-ben... = FL 1883. dec. 11. 289. sz. 1849–1850. [Kohut Adolf J. M.-ről szóló tanulmányát ismerteti.]
- J. M. a németeknél. = Nemzet 1883. dec. 10. 338. sz. 4. [Kohut Adolfnak az Illustrierte Deutsche Monatshefte-ben J. M.-ről megjelent cikkéről.]
- J. olaszul. = PH 1883. máj. 8. 127. sz. Mell. 11–12. [Brelich Ernő befejezte „Az arany ember” olasz fordítását. Terve további J.-művek fordításáról.]
- SZIGETI JENŐ: Egy J.-fordítás. = FL 1889. nov. 5. 304. sz. 2250. [Bírálja az „Erdély aranykora” c. regény német fordítását.]
- CHALUPKA REZSŐ: J. M. a finn irodalomban. = ItK 1892. 160–164.
- J. jubileuma külföldön. = MSz 1893. aug. 27. 35. sz. 420. [Készülő francia és angol J.-fordításokról és tanulmányokról.]
- HALÁSZ GYULA: J. regényei külföldön. = MSzal 1894. 20. köt. 923–928., és PH 1894. jan. 6. 6. sz. 21.
- SALKIND LEO: J. M. = Nemzet(regg.) 1894. jan. 30. 30. sz. 5. [A Novoszti-ban közölt, J.-t méltató cikk fordítása.]
- Petőfi és J. angolul. = BH 1894. dec. 22. 353. sz. 7. [Többek közt a „Milton” londoni előadásáról, Felbermann Lajos fordításában.]
- Mavro Jókai slavni madjarski književnik. = Golub (Zombor) 1894. 3. sz. 34–35., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 365–366. [A kötetben „A zombori »Golub« szerb ifjúsági folyóirat cikke J.-ről irodalmi munkássága félszázados évfordulóján” címmel.]
- J.-jubileum Párizsban. = PN(esti) 1894. jan. 13. 13. sz. 2–3.
- SCHWARZ ÁRMIN: J. német köntösben. = MSzal 1895. 24. köt. 547–556.
- Az Académie Française és J. = BN 1896. dec. 1. 104. sz. 6. [Az egyik akadémiai díjat a J.-regényeknek ítéltek oda.]
- A Cosmopolis J.-ról. = Nemzet 1897. febr. 16. 47. sz. 7. [R. Nisbet Bain angol író tanulmányáról.]
- HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: Egy amerikai írónő J.-ról. = Újld 1898. szept. 11. 37. sz. 225. [Neltje Blanchan cikkéről, közléssel.]
- J. művei Amerikában. = PolHsz 1898. 32. sz. 11–12., és Újld 1898. júl. 17. 29. sz. 61.
- [HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.] Ifj. H. S.: J. amerikai kiadói. = Újld 1899. jan. 29. 5. sz. 109–110., és H. S.:

- Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 37–40. [A kiadott művek felsorolásával.]
- HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: J. az egész földgömbön. = Újld 1899. jan. 1. sz. 20. [J. M. „Névtelen vár” c. regényének Amerikában való megjelentetéséről és külföldi terjesztéséről.]
- Zola, J. és Magyarország. = PH 1899. dec. 5. 337. sz. 10. [Egy interjú kapcsán Zola véleménye J.-ről.]
- VIRTER FERENC: Az angol J. = MNemzet 1900. jan. 23. 22. sz. 17–18. [Interjú R. Nisbet Bain-nel, J. angol fordítójával.]
- J. angolul. = BH 1900. dec. 20. 349. sz. 8.
- Angol kritikák J. regényeiről. = BpSz 1900. 102. köt. 158. [A „Névtelen vár” és a „Szegény gazdagok” c. regényekről szóló angol kritikák közlése.]
- J. angolul. = MNemzet 1900. dec. 21. 350. sz. 7.
- BRANČIĆ, BLAGOJE: Mavro Jókai. = Letopis Matice Sprske 1904. 226. köt. 110–112., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 368–370. [Kötetben „Brančić Blagoje tanulmánya a szerb Matica folyóiratában J.-ről” címmel.]
- SZOMORY DEZSŐ: Franciák J.-ről. = MH 1904. máj. 10. 130. sz. 1–2. [Jules Claretie, Mounet-Sully, Coppée, France és Rodin.]
- J. M. = Luceafărul 1904. ápr. 15. (!) 8. sz. 187–188., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 367. [Kötetben „A Luceafărul román irodalmi folyóirat nekrológja J. M.-ről” címmel.]
- ADORJÁN ANDOR: J. a világirodalomban. = J. Alb. Bp. [1910.] 113–122.
- LEFFLER BÉLA: Magyar írók dán nyelven. = It 1914. 215–220. [Többek közt J. műveinek dán fordításairól is.]
- LEFFLER BÉLA: Magyar írók svéd nyelven. = It 1914. 67–71. [Többek közt J. M. műveinek svéd fordításairól is.]
- J. és a franciák. = G 1920. márc. 25. 13. sz. 5–7. [Többek közt az Hachette céggel folytatott tárgyalásokról.]
- PODHRADSKY GYÖRGY: J.-kultusz Csehországban. = MBiblsz 1924. 211–212.
- SIKABONYI ANTAL: Romain Rolland levele J.-ről. = MBiblsz 1924. 136–138., és Érdekes Újság 1925. febr. 20. 8. sz. 11.
- TÓTH BÉLA: J. a franciáknál. = Napk 1924. II. 190–192.
- CSEKEY ISTVÁN: J. a rokonnépek irodalmában. = MBiblsz 1925. júl.–szept., 3. sz. 131–133.
- CSEKEY ISTVÁN: J. az orosz, lett és litván irodalomban. = MBiblsz 1925. 4. sz. 261–262.
- CŠŰRY BÁLINT: J. a világirodalomban. = Ptűz 1925. febr. 22. 4. sz. 81.
- GÁL, JOHANN: J. in Deutschland. = UngJb 1925. 303–305.
- [GRAGGER RÓBERT] R. G.: J. und seine Übersetzer. = UngJb 1925. 305–307. [Karl Braun.]
- HORVÁTH BÉLA: J. diadalútja olasz földön. = A Nemzet 1925. aug. 1. 592. [Zsigmond Ferenc „J. M. élete és művei” (1924.) c. tanulmányát lefordították olasz nyelvre.]
- PODHRADSKY GYÖRGY: Hogyan adoptálták a csehek J.-t? = MBiblsz 1925. 78.
- [PODHRADSKY GYÖRGY] P. Gy.: J. regényei cseh nyelven. = MBiblsz 1925. 77.
- [PODHRADSKY GYÖRGY] P. Gy.: A „Slovák” és a cseh J.-kultusz. = MBiblsz 1925. 77–78.
- RÁKOSI JENŐ: J. külföldön. = Biblsz 1925. 4. sz. 264.
- RÉVAY MÓR JÁNOS: J. a külföld irodalmában. = MBiblsz 1925. 1–2. sz. 25–32. – Klny. is.
- RÉVAY MÓR JÁNOS: J. és a magyar ügy külföldön. = Újság 1925. júl. 23. – Klny. is. [Szorgalmazza a J.-művek külföldi megjelentetését, a fordítások minőségének javítását.]
- S. J.: Még két J.-emlékezés a román sajtóban. = Ellz 1925. márc. 16. 61. sz. 12. [Adorján Jenő és Victor Cornea cikkei J. M. erdélyi és román vonatkozásairól, kapcsolatairól.]
- SIKABONYI ANTAL: J. külföldön. = MBiblsz 1925. 176.
- SZIKLAY JÁNOS: J. M. a külföldi irodalomban. = KN 1925. 3–4. sz. 69–72.
- SZOJÁK REZSŐ: J. és a világirodalom. = Vasárnap (Arad) 1925. 74–75.
- TÁBORI KORNÉL: J. útja külföldön. = J. Emlk. Bp. 1925. 47–52. [A fordításokról.]
- HANKISS, JEAN: J. et la France. = RLitComp 1926. 246–292.
- THARAUD, JEAN-THARAUD, JÉRÔME: J. centenáriuma. = PH 1926. jan. 24. 19. sz. 42. [Az író párizsi ünnepléséről. J. és a francia eszmék.]
- TURÓCZY-TROSTLER, JÓZSEF: Die ungarische Literatur vor dem Ausland. = PLloyd 1926. febr. 27. 47. sz. 8. [J. és Petőfi külföldi elismertetéséről.]
- J. összes művei cseh nyelven. = Színhé 1926. 5. sz. 48–49.
- J. műveinek idegen nyelvű fordításai. = Újság 1927. febr. 27. 47. sz. 18.
- J. – als deutscher Schriftsteller. = PLloyd(regg.) 1929. máj. 5. 101. sz. 9. [Németre fordított műveiről, népszerűségéről.]
- CSEKEY ISTVÁN: Magyar szerzők művei észt nyelven. = Turán 1932. 1–4. sz. 41–42. [Többek között a J.-fordításokról is.]
- A. A.: Temesvártól a Titicaca-tóig. Hogy jelent meg egy J.-könyv spanyolul négy forradalom közt. = BH 1935. júl. 7. 152. sz. 13. [Gelsingier Béla, egykori

- temesvári nyomdász J. M. 12 novelláját fordította spanyol nyelvre.]
- POGONOWSKI, JERZY: Maurýcy Jókai w Polsce. Warszawa 1935. 48 l.
- POGONOWSKI, JERZY: Petőfi Sándor és J. M. Lengyelországban. = Huszár Károly: Magyarország és Lengyelország. Bp.–Warszawa 1936. 157–158. [A fordításokról.]
- VÁJLOK SÁNDOR: J. M. felvidéki útja. J. ismeretlen szlovák vonatkozásai. Szlovák adomák a magyar regényíróról. A szlovák olvasók bálványja. = Felvidéki Magyar Hírlap 1939. jún. 11. 131. sz. 21.
- PIVÁNY JENŐ: Magyarok Északamerikában. Bp. 1944. 32 l., 16 t. [Többek között J. ottani népszerűségéről.]
- PÁVEL ÁGOSTON: Magyarok és délszlávok. 3. Magyarok és szlovének. = Magyarország és Kelet Európa. Bp. 1947. 156–168. [Többek között a J.-regények fordításairól is.]
- ILLÉS ENDRE: Világhír. = Béke és Szabadság 1954. máj. 4. 18. sz. 14–15. [J. műveinek különböző külföldi fordításairól.]
- SAS ANDOR: J. Prágában. = Új Szó 1954. máj. 2. 106. sz. 6. [A prágai levéltárakban és könyvtárakban végzett kutatásairól J. M. csehországi fogadtatásával kapcsolatban.]
- [BEREGI TIVADAR] BEREGI, THÉODORE: J. et la France. = RLittComp 1955. 108–111. [Többek között J. francia nyelvű fordításainak népszerűségéről is.]
Ism.: [Nagy Miklós] N. M., IF 1955. 318–319.
- ŚLASKI, JAN: J. lengyelül. = ViF 1958. 38–50. – Kiny is.
- ŚLASKI, JAN: Z dziejów Jókai w Polsce. = Przegląd Humanistyczny 1959. 1. sz. 165–174.
- OLTVÁNYI AMBRUS: A lengyel–magyar barátság történetéhez. = Nagyv 1960. 1227–1231. [Többek közt J. lengyelországi népszerűségéről a múlt század 80-as éveiben.]
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: Szerzői jogi vita J. német kiadása körül. = MKSz 1964. 324–337. [Főként „Az arany ember” kiadásával kapcsolatban. Megemlékezik Kertbeny Károlyról, a J.-művek legjelentősebb német nyelvű fordítójáról.]
- EGYES MŰVEKRŐL
- Megjegyzés: Vö. még az Alakok, témák, tárgyak ábrázolása c. fejezettel!
- Ahol a pénz nem Isten 118
A kik kétszer halnak meg 59
Az aradi hősnők 91
Az arany ember 37
Az arany ember (Színmű) 69
Asszonyt kísér – Istent kísért 58
Bálványosvár 65
A Barangok vagy a peoniai vojvoda 104
A barátfalvi lévita 109
Gróf Benyovszky Móric életrajza, saját emlékiratai és utóirásai 82
A bolondok grófja 78
Budapestnek emléktül 105
A cigánybáró 72
Dalma 5
A Damokoszok 66
A debreceni lunátikus 46
Dekameronja 21
De kár megvéntüni! 106
Dózsa György 19
Egész az északi pólusig! 47
Egetvivő asszonyosív 116
Egy az Isten 50
Egy hírhedt kalandor a XVII. századból 54
Egy játékos aki nyer 61
Egy magyar nábob 8
Az elátkozott család 22
Elbeszélő költeményei és satyrái 42
Az élet komédiái 48
Életemből 76
Emlékeim 43
Az én életem regénye 114
Enyim, tied, övé 44
Eppur si muove. És mégis mozog a föld 38
Erdély aranykora 6
A fehér rózsza 26
Fekete gyémántok 36
A fekete gyémántok (Színmű) 73
A fekete vér 94
Fekete vér (Színmű) 110
Felfordult világ 30
Forradalmi és csatáképek 1848- és 1849-ből 3
Forradalom alatt írt művei 1848–1849 45
Föld fölött és víz alatt 39
Földön járó csillagok 88
A földönfutó 4
Fráter György 96
A gazdag szegények 89
A gazdag szegények (Színmű) 97
A három márványfej 79
Helvita 108
Hétköznapok 1
Hős Pálfi 55
A hulla férje 4
Írások életemből 125
Írói arcképek 122
A jancsárok végnapjai 11
J.-breviárium 120
J. M. önmagáról 119
Jocus és Momus 83
A jószívű ember 84
A jövő század regénye 40
Kakas Márton politikai költeményei 27
Kakas Márton tolltaraja 23
Kárpáthy Zoltán 12
Keresd a szíved 80
Kertészgazdászati jegyzetek 107
Két gyám 2
A két Trenk 98
A kétszarvú ember 7
A kiskirályok 74
Költeményei 112
Könyves Kálmán 15
A köszívű ember fiai 34
A Kráó 100

A lélekidomár 85
 Lenci fráter 86
 Levente 111
 A löcsei fehér asszony 75
 A ma 62
 Magneta 101
 A magyar nemzet története 13
 Magyarhon szépségei 124
 Magyarország története a népiskolák számára 70
 Manlius Sinister 9
 Még egy csokrot 77
 Mesekönyv 95
 A mi lengyelünk 117
 Milton 49
 Milyenek a férfiak? 31
 Minden poklokon keresztül 67
 Mire megváltunk 32
 Negyven év visszhangja 71
 Népvilág 20
 Névtelen vár 51
 Nincsen ördög 92
 Oceania 16
 Olympi verseny 81
 Öreg ember nem vén ember 113
 Péter Péter 60
 Politikai beszédei 121
 Politikai divatok 28
 A puskás Kalári 68
 Rab Ráby 56
 Rákóczy fia 93
 A régi jó táblabírák 17
 Sárga rózsza 99
 Sirkó album. (Kathlanneth) 115
 Szabadság a hó alatt, vagy a „Zöld könyv” 57
 Szegény gazdagok 24
 A szegénység útja 41
 Szép Mikhál 52
 Szép Mikhál (Színmű) 53
 Szerelem bolondjai 35
 Szeretve mind a vérpadig 63
 A szigetvári vértanúk 25
 Szomorú napok 18
 Targallyak 64
 Tégy jót 102
 A tengerszemű hölgy 90
 Török mozgalmak 1730-ban 14
 Török világ Magyarországon 10
 Trenk Frigyes 103
 Az új földesúr 29
 Utazás egy sírdomb körül 87
 Válogatott elbeszélések 123
 Viradóra 33

1 Hétköznapiak 1–2. (1846)

Élk 1845. máj. 24. 21. sz. 678. [A PDI-ban megjelent „Csodák” c. regényrészletről.]

[TÓTH LŐRINC] T. L. = IÖR 1846. dec. 19. 5. sz. 45–50.

Élk 1846. I. 290.

GÁLOS MAGDA: Arany Toldijának egyik forrása. = EphK 1926. 167–168. [A bika-jelenet hasonlósága a „Toldi”-ban és J. M. „Hétköznapiak” c. regényében.]

2 Két gyám (Nemzeti Színház: 1846. ápr. 18.)

[KELMENFY (HAZUCHA) FERENC] V. A. = Élk 1846. ápr. 25. 538–539.

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1846. I. 334–335.

3 Forradalmi és csataképek 1848- és 1849-ből 1–2. (1850)

PN 1850. júl. 27. 115. sz.

[KÓBOR TAMÁS] X. = A Hét 1899. dec. 24. 52. sz. 882.

VU 1899. dec. 19. 50. sz. 838.

GULYÁS JÓZSEF = ItK 1940. 389–390.

4 A hulla férje (Nemzeti Színház: 1851. nov. 15.)

BULYOVSKY GYULA = MH 1851. nov. 19–20. 615–616. sz. 2835, 2839–2840.

SZABÓ LÁSZLÓ = Ur 1907. 4. sz. 159–162.

MEZŐ FERENC: Apróságok J.-ről. = Jövönk 1928. 333–338. [Többek közt „A hulla férje” c. drámájáról, Bulyovszky Gyula egykori bírálatáról.]

5 Dalma (Nemzeti Színház: 1852. nov. 27.)

B. = MH 1852. dec. 1.

Egy szózat a dráma ügyében, nem drámaírástól. = MH 1852. nov. 30. [A bemutatásról.]

† = PN 1852. dec. 1. 820. sz. 1.

TÖBB KARZATJÁRÓ: A „Magyar Hírlap” drámánk ügyében felszólaló nem dráma bírálójának. = PN 1852. dec. 1. 820. sz. 2. [Vita J. drámája körül.]

Mégis csak különös dolog az az ízlés dolga. = PN 1852. dec. 2. 821. sz. 3. [Vitacikk a „Dalmá”-ról.]

† = PN 1852. dec. 12. 829. sz. 1. [J. M. drámájáról is.]

Db 1853. jan. 9. 2. sz. 63–64.

PN 1854. szept. 20. 1358.

ZILAHY SÁNDOR: Párhuzam az „Orléáni Szűz” és „Dalma” tragoediák között. = ÚjKorsz 1866. jan. 29. 5. sz. 155–156. [J. M. és Schiller drámáinak összehasonlítása.]

UJVÁROSSY FEDOR: J. legboldogabb napja. A cenzúra mint látványos darabot engedélyezte a Dalmát. = NU 1930. ápr. 20. 90. sz. Mell. 21., és Mság 1930. júl. 20. 163. sz. Mell. 5.

6 Erdély aranykora 1–2. (1852)

[KÖVÁRY LÁSZLÓ] K...ry = MH 1852. jan. 1–3. 653–655. sz.

LAUKA GUSZTÁV = PN 1852. márc. 6. 598. sz. 1.
[Többek közt J. M. regényéről is.]

[TOLDY FERENC?] = ÚjMMúz 1852. 7. füz. 456.
[Többek közt J. M. regényéről is.]

SZIGETI JENŐ = FL 1880. nov. 5. 304. sz. 2250. [A német fordításról.]

The Athenaeum 1897. jún. 26. 839.

GÁLOS REZSŐ: Bánfi Dénes csókja. = Ur 1912. 3. sz. 108–116. [Bánfi Dénes kivégeztetése első költői feldolgozása J. regényében.]

GÁLOS REZSŐ: J. és Cserei. = ErdMúz 1912. 239–234.
[Cserei Mihály „Históriája” mint J. regényének egyik forrása.]

RÁKOSI JENŐ: Bev. = J. M.: Erdély aranykora. Bp. 1925. I–VII.

[JÁVOR JÓZSEF] jj. = Nszava 1943. okt. 16. 234. sz. 6.
-rf- = KatSz 1943. 319.

SZÜCS JENŐ: Utószó. = J. M.: Erdély aranykora. Bp. 1954. 269–271. (J. M. válogatott művei.)

JÁNOSY ISTVÁN: Az Erdély aranykora forrásainak problémáihoz. = It 1956. 336–345.

7 A kétszarvú ember (1852)

DÉZSI LAJOS: Paskó Kristóf és a „Kétszarvú ember”. – Egy erdélyi török követ a tizenhetedik században. = Klebelsberg Emlk. Bp. 1925. 395–401.

8 Egy magyar nábob 1–4. (1853–1854)

[GREGUSS ÁGOST] -s. = PN 1854. febr. 12. 35. sz. 3., és Ktáros 1958. 141–142. [Az utóbbi rövidített szöveg.]
Csall 1854. febr. 28. 4. sz. 186–187.

DUX, ADOLF: Vorwort des Uebersetzers. = J. M.: Ein ungarischer Nabob. Pest 1856. III–V. – 2. kiad. 1878.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1857. 297. sz. 2.

J. M.: A „Magyar Nábob” megköltése. = Nemzet(estí) 1893. okt. 5. 275. sz., FL 1893. okt. 6. 276. sz. 2257., PH 1893. okt. 6. 276. sz. 17–19., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 96–101. [Az író nyilatkozata művéről.]

BAIN, NISBET R.: Preface. = M. Jókai: An Hungarian Nabob. London 1898. 5–6., Ua. New-York 1899. 5–6.

The Academy 1898. okt. 15. 78.

The Athenaeum 1898. dec. 24. 895.

TOLNAI VILMOS = It 1930. 252.

GYÓRGY LAJOS: A magyar nábob. Kolozsvár 1940. 28. l. (Erd.Tud.Füz. 120.)

SZALATNAI REZSŐ: Száz évvel ezelőtt jelent meg az „Egy magyar nábob”. = Béke és Szabadság 1953. okt. 7. 41. sz. 17.

SZALATNAI REZSŐ = EvÉ 1953. nov. 8. 45. sz. 2.

NAGY MIKLÓS: Két százéves J.-regény. (Az „Egy magyar nábob” és a „Kárpáthy Zoltán”). = MTA I. OK 1955. VII. 65–89., és Ann.Univ.Bp.Sect.phil. 1957. 27–52.

SZÜCS JENŐ: Utószó. = J. M.: Egy magyar nábob. Bp. 1956. 495–497. – Ua. 1959. 533–535. (J. M. válogatott művei.)

NAGY PÉTER = Nszab 1965. szept. 4. 208. sz. 8., és N. P.: Táguló világ. Bp. 1968. 543–546.

9 Manlius Sinister

(Nemzeti Színház: 1853. dec. 10.)

KEMÉNY ZS[IGMOND]: Dcs 1853. dec. 15. 74. sz. 1505–1510., és K. Zs.: Élet és irodalom. Bp. 1971. 335–343.

Db 1853. dec. 18. 790–792.

PN 1853. dec. 13. 1128. sz. 4.

°T° = BH 1854. aug. 8. [Többek között J. M. drámájáról is.]

PN 1854. nov. 18. 1408. sz. 4.

[IGNOTUS] TAR LÓRINC = A Hét 1894. jan. 7. 1. sz. 15.

FL 1894. jan. 5. 5. sz. 34.

10 Török világ Magyarországon 1–3. (1853)

ÚjMMúz 1853. 9. füz. szept., 463.

RAJKA LÁSZLÓ: J. „Törökvilág Magyarországon” c. regénye. = ErdMúz 1931. 14–34. – Klny.: Erd.Tud. Füz. 33.

Ism.: [Turóczi-Trostler József] T., PLloyd 1931. jún. 13. 131. sz. 5. – Turóczi-Trostler József, PLloyd 1932. okt. 29. 245. sz. 6.

LENGYEL DÉNES = It 1956. 106–109.

11 A janicsárok végnapjai (1854)

Megjegyzés: A mű irodalmát l. 14 Török mozgalmak 1730-ban (1854) c. alatt.

12 Kárpáthy Zoltán 1–4. (1854)

Növ 1860. márc. 25. 13. sz. 204–205.

J. M. finn nyelven. = FL 1892. máj. 30. 150. sz. 1107.
[A „Kárpáthy Zoltán” megjelenéséről, Niilo E. Wainio fordításában.]

TOLNAI VILMOS: J. M. Kárpáthy Zoltánjának XVIII. fejezetéhez. = EPHK 1904. 270–271.

NAGY MIKLÓS: Két százéves J.-regény. (Az „Egy magyar nábob” és a „Kárpáthy Zoltán”). = MTA I. OK 1955. VII. 65–89., és Ann.Univ.Sect.phil. 1957. 27–52.

SZÜCS JENŐ: Utószó. = J. M.: Kárpáthy Zoltán. Bp. 1956. 461–463. – Ua. 1959. 497–499. (J. M. válogatott művei.)

NAGY PÉTER = Nszab 1965. szept. 19. 221. sz. 8., és N. P.: Táguló világ. Bp. 1969. 547–551.

13 A magyar nemzet története (1854–1902)

[FABÓ ANDRÁS] GARÁDY = PN 1854. szept. 7. 205. sz. 3. PN 1854. aug. 19. 1332. sz.

FL 1890. febr. 24. 54. sz. 2.

Nemzet 1890. febr. 20. 50. sz. 2.

[ZIGÁNY ÁRPÁD] Z-y = MKözélet 1902. nov. 1. 5. sz. 60–63.

14 Török mozgalmak 1730-ban 1–2. (1854)

Megjegyzés: Az első rész „Halil Patrona 1730” címmel az 1862-ben önállóan megjelent „A fehér rózsza” c. regény első kötetkiadása. A második rész „Janicsárok végnapjai” címmel az 1864-ben önállóan megjelent „A janicsárok végnapjai” c. regény első kötetkiadása.

[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1854. márc. 29. 1215. sz. 3. ERDÉLYI KÁROLY = MSz 1898. júl. 31. 31. sz. 370–371.

KROPF LAJOS: The Lion of Janina, or The last days of the Janissaires. = BpSz 1898. 94. köt. 147–148. [Az 1897-es londoni kiadásról. Fordította: R. Nisbet Bain.]

The Athenaeum 1898. febr. 19. 245–246.

LINKESCH SÁNDOR: J. M. két regényének viszonya forrásaihoz. Bp. 1943. 36 l. [„A fehér rózsza” és „A janicsárok végnapjai” c. regényekről.]

15 Könyves Kálmán

(Nemzeti Színház: 1855. dec. 18.)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1855. 296–297. sz.

SALAMON FERENC = BH 1855. dec. 20., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 136–148.

TÓTH LÓRINC: Nyilatkozat. = PN 1855. nov. 2. 1694. sz. 1. [A Tomory Anasztáz-díjat megosztva kapták J. M. „Könyves Kálmán” c. és Hegedüs Lajos „Bíbor és gyász” c. drámái.]

Hölygf 1855. dec. 19. 289. sz. 1154.

PN 1855. dec. 22. 1736. sz. 2.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1856. 6. sz. 2.

Hölygf 1856. máj. 19. 114. sz. 642.

K. = MS 1857. jún. 22. 140. sz.

Hölygf 1857. jún. 22. 140. sz. 636.

G. = Sürg 1865. nov. 7. 255. sz. 2.

[r. e.] = MoNv 1865. nov. 12. 7. sz. 110.

Figy 1872. jún. 30. 26. sz. 307–308.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] = SzegN 1880. dec. 16. 293. sz., és M. K. összes művei. 59. köt. Cikkek és karcolatok. 9. köt. Bp. 1969. 236. [A darab szegedi előadásáról.]

BERÉNYI PÁL = Harmónia 1885. márc. 15. 11. sz. 2–3. HUSZÁR IMRE = BH 1885. szept. 28. 266. sz. 1–2. [A bécsi bemutatóról.]

KAPOSI BÉLA = FL 1885. szept. 28. 231. sz.

BH 1885. szept. 27. 265. sz. Mell. 3.

Nemzet 1885. szept. 27. 265. sz. 7.

Élet 1894. 388–389.

16 Oceania (1856)

J. M.: Oceania, historia świata zaginionego, z węgierskiego przełożył Antoni Lange. = Przegląd Tygodniowy 1886. 9. sz. 138. [A mű Lódzban 1886-ban megjelent fordításáról „Atlantida” címmel.]

LANGE, ANTONI: Maurycy Jókai (w setną rocznicę jego urodzin). = Tygodnik Ilustrowany 1925. márc. 14. 11. sz., és J. M.: Atlantida. Warszawa 1925. 3–7.

17 A régi jó táblabírák 1–4. (1856)

[HORVÁTH ZSIGMOND]: Utószó. = J. M.: A régi jó táblabírák. Bp. 1961. 419–423. – Ua.: 1969. (J. M. válogatott művei.)

18 Szomorú napok 1–2. (1856)

2 + 7 = Dcs 1857. jan. 15. 1. sz. 39–40. [Többek között J. regényéről is.]

The Athenaeum 1901. jan. 5. 13.

19 Dózsa György

(Nemzeti Színház: 1857. nov. 3.)

CSÁSZÁR FERENC: Néhány szó a „Dózsa György” című dráma érdekében. J. M.-nak. = MS 1857. nov. 17. 263. sz. 1057.

DOBBA LAJOS: Óvás. = Hölygf 1857. márc. 24. 68. sz. 302. [A Teleki-jutalomra beadott drámákról, többek között J. M. művéről is.]

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1857. 253. sz. 2.

EGRESSY GÁBOR: Levelek a színvilágból. XXX. = MS 1857. nov. 9. 256. sz. 1029.

GREGUSS ÁGOST = PN 1857. nov. 6. 254. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 212–219.

GYULAI PÁL = BpSz 1857. 1. köt. 466–474., és PN 1858. jan. 8–9. 5–6. sz., Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 273–292. [A PN-ban „Egy kis pörpatvar” címmel.]

- KÖVÉR LAJOS: Nyilatkozat és óvástétel. = *Hölygf* 1857. márc. 24. 68. sz. 302. [Az Akadémia határozatáról a Teleki-pályázatokra nézve.]
- SZIGLIGETI [EDE] = *MPosta* 1857. nov. 6. 108. sz. 495.
- VAJDA JÁNOS = *MS* 1857. nov. 5. 253. sz. -y-y = *Dcs* 1857. dec. 15. 12. sz. 570–571.
- BH 1857. nov. 5.
- Db 1857. nov. 8. 45. sz. 537–538.
- Jelentés a gr. Teleki drámadijért versenyzett szomorú- és vígjátékokról. = *Hölygf* 1857. márc. 24. 68. sz. 301–302. [Többek közt J. M. drámájáról is.]
- Hölygf* 1857. nov. 4. 252. sz. 1100.
- Hölygf* 1857. nov. 10. 257. sz. 1120.
- Növ 1857. nov. 8. 44. sz. 701–702.
- SzépirodKözl 1857. nov. 8. 11. sz. 265–268., nov. 15. 13. sz. 313–314.
- [GREGUSS ÁGOST] P. NAGY SÁNDOR, IFJ. = *PN* 1858. ápr. 4. 59. sz. [Lapszemle a „Dózsa”-dráma kritikáiból.]
- GYULAI PÁL: „Egy kis pörpatvar.” III. Gy. P. válasza. = *PN* 1858. jan. 13–14. 9–10. sz., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 293–309. [Válasz J.-nak „Egy kis feleselés Gyulaival” c. cikkére.]
- J. M.: Egy kis feleselés Gyulaival. = *MS* 1858. jan. 5. 2. sz., és *PN* 1858. jan. 13. 9. sz., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 296–298., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 5. köt. Bp. 1968. 9–13. [A *PN*-ban „Egy kis pörpatvar. II.” címmel válaszol Gyulai bírálatára (Vö. *BpSz* 1857. 1. köt. 466–477.).]
- J. [M.]: Végszó Csengerynek a kis pörpatvarban. = *MS* 1858. jan. 16. 7. sz. 26., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 5. köt. Bp. 1968. 15–16. [J. M. vitázó cikke a közte és Gyulai között a dráma kapcsán kialakult polémiában.]
- [SALAMON FERENC] S. F. = *PN* 1858. jan. 17. 13. sz.
- SZEGFI MÓR: Kritikánk, tudományunk és szépirodalmunk. = *SzépirodKözl* 1858. jan. 28.–febr. 11. 8–12. sz. 812–814, 836–839, 865–867, 881–884, 959–962. [Vitacikk-sorozatában Szegfi védelmébe veszi J. drámáját Gyulai Pál kritikájával szemben.]
- SZEGFI MÓR: A „Pesti Napló” ujdondásának... = *SzépirodKözl* 1858. febr. 7. 11. sz. 890. [Válasz a névtelen cikkírónak, aki a *PN* 1858. febr. 7. 30. sz.-ában támadta őt, mert nem értett egyet Gyulai bírálatával.]
- SZEGFI MÓR: A „Pesti Napló” névtelen tárcáirójának. I–II. = *SzépirodKözl* 1858. febr. 11. 12. sz. 910–915., febr. 14. 13. sz. 938–940. [Válasz a *PN* 1858. febr. 7. 30. sz.-ában megjelent névtelen cikkre.]
- SZEGFI MÓR: A Pesti Napló ujdondásának. = *SzépirodKözl* 1858. febr. 11. 12. sz. 915–916. [A *PN* és Szegfi között kirobbant vita folytatása. Ezúttal a *PN* 1858. febr. 9-i cikkére válaszol.]
- A J.–Gyulai polémiáról. = *Db* 1858. jan. 31. 5. sz. 56–57.
- Hölygf* 1858. jan. 16. 12. sz. 48.
- A szépirodalom Don Quixote-ja. = *PN* 1858. febr. 7. 30. sz. 1. [Válasz Szegfi Mórnak a „Kritikánk, tudományunk és szépirodalmunk” c., a *SzépirodKözl*-ben megjelent cikkére (Szegfi válaszait l. uo. febr. 7, 11, 14.).]
- [Szegfi Mór és a J.–Gyulai vita.] = *PN* 1858. febr. 9. 31. sz. [Támadja Szegfinek a *SzépirodKözl*-ben tett nyilatkozatait, melyek a „Dózsa”-dráma körül folyó vita kapcsán a *BpSz* kritikusai ellen irányultak.]
- Még egykét Szegfiád... = *PN* 1858. febr. 17. 38. sz. [Védelmébe veszi Szegfivel szemben az Akadémiaát.]
- SzépirodKözl 1858. jan. 21. 6. sz. 769–771.
- [BEÓTHY ZSOLT] B-y = *NH*(regg.) 1878. nov. 19. 318. sz., és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp. 1882. 113–118.
- ANTAL GÁBOR: Viharok Dózsa György színpadi alakja körül. = *Haladás* 1949. 12. sz. 8.
- 20 Népvilág 1–2. (1857)*
- Növ 1857. máj. 24. 20. sz. 319.
- SZINNYEI FERENC: Bev. = J. M.: *Népvilág*. Bp. [1900.] 3–5.
- 21 Dekameronja 1–10. (1858–1860)*
- sk - = *BH* 1858. jan. 1. 9. [Többek közt a műről is.]
- Dcs* 1858. jan. 12., 27–30.
- Növ 1861. febr. 15. 4. sz. 63.
- TOLNAI VILMOS: J. M. forrásaihoz. = *It* 1927. 315. [J. M. „Dekameronja” egyik történetének forrásához.]
- 22 Az elátkozott család 1–2. (1858)*
- J. M.: Végszó. [Az elátkozott családhoz.] = J. M.: Az elátkozott család. Pest 1858. 198–201., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 88–89.
- VU 1876. jún. 11. 24. sz. 379.
- TÖVISI GÉZA: J. dormitans. = *Ptüz* 1922. II. 248–249. [A regényben előforduló következetlenségről.]
- TAKÁTS SÁNDOR = *BH* 1925. ápr. 12. 83. sz., és T. S.: Hangok a múltból. Bp. [1930.] 371–380. [A regény történelmi háttéréről.]
- BELIA GYÖRGY: Utószó. = J. M.: Az elátkozott család. – A barátfalvi lévita. Bp. 1961. 407–410. (J. M. válogatott művei.)
- 23 Kakas Márton tolltaraja 1–2. (1860)*
- Növ 1861. jan. 1. 1. sz. 14.

24 *Szegény gazdagok 1–4. (1860)*

- [ARANY JÁNOS] = SzépirodF 1861. jún. 6. 31. sz. 486–488., és A. J. összes prózai művei. Bp. 1949. 1007–1016., A. J. válogatott művei. 4. köt. Bp. 1953. 261–266., A. J. összes művei. 11. köt. Prózai művek. 2. köt. Bp. 1968. 179–185.
- J. M.: Nyilatkozat. = Nemzet 1884. jan. 17. 17. sz. 3. [J. M. válasza Nopcsa László cikkére.]
- NOPCSA LÁSZLÓ: A Fatia Negra. = BH 1884. jan. 17. 15. sz. 1–2. [A J. által megrajzolt alak történeti hitelességéről.]
- Angol kritikák J. regényeiről. = BpSz 1900. 102. köt. 158. [A „Névtelen vár” és a „Szegény gazdagok” c. regényekről.]
- The Athenaeum 1900. febr. 3. 144.
- Literature 1900. jan. 6. 24.
- The Westminster Review 1900. jan.–jún., 113.
- KÁROLY SÁNDOR: Fatia Negra legendája. A 81 éves Nopcsa Elekéné, a J.-regényhős menyé érdekes intimitásokat mond el báró Nopcsa Lászlóról... = PN 1932. dec. 24. 289. sz. 4.
- KRISTÓF GYÖRGY = Keleti Újság 1933. máj. 14. 109. sz. 7. [A regény román fordításáról.]
- ád. = Magyar Lapok 1938. febr. 20. 40. sz. 15. [A román fordításról.]
- [LŐRINCZI LÁSZLÓ] L. L.: J. – románul. = Ifjú Erdély 1938. 5. sz. 86.
- SZABÓ ISTVÁN = ErdHel 1939. 293–294. [A regény román fordításáról.]
- KOZMA GÉZA: Utószó. = J. M.: Szegény gazdagok. Bp. 1954. 387–389. – Ua. 1959. 415–417. (J. M. válogatott művei.)
- [LÉKAI OTTÓ] L. O. = Ktáros 1954. 6. sz. 36.
- NAGY MIKLÓS = It 1955. 32–41.
- BALOGH LÁSZLÓ: Ki volt Fatia Negra? = Esti Hírlap 1958. jan. 19. 16. sz.
- TÉGLÁS TIVADAR: A százéves Szegény gazdagok néhány kérdéséhez. = ItK 1960. 235–240.
- LENGYEL DÉNES: Az új J.-kiadás margójára. = Kort 1963. 3. sz. 462–463.

25 *A szigetvári vértanúk*
(Nemzeti Színház: 1860. márc. 29.)

- [BULYOVSKY GYULA] B. Gy. = BH 1860. márc. 31.
- [BULYOVSKY GYULA] B. GYULA = Nef 1860. ápr. 1. 53. sz. 9–10.
- [DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1860. márc. 31. 76. sz. XX = PN 1860. máj. 22. 119. sz.
- Hölgyf 1860. márc. 31. 39. sz. 311–312.
- A. E.: A kolozsvári színházi jubileum. = FL 1871. ápr. 5. 78–79. sz. [Többek közt J. M. darabjáról is.]

- T. L.: A kolozsvári színház ötvenéves jubileuma. = BpKözl 1871. ápr. 5. 78. sz. 1794. [J. M. darabjáról is.]
- MNépvil 1880. aug. 15. 33. sz. 524.
- BOROS GÁBOR: J. M. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 86–89. [„A szigetvári vértanúk” és „Az arany ember” c. darabjairól.]
- [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1902. szept. 20. 225. sz.
- y. = NPestJ 1902. szept. 20. 258. sz.
- FELMÉRI ALBERT = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1904. 53–58.
- PÁLFI MÁRTON = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1907. 70–72.
- SZÁDECZKY LAJOS = A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett dráma-történeti sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 113–121.
- [HARASZTHY LAJOS] (H-y) = Szózat 1925. máj. 1. 98. sz. 11.
- HARSÁNYI KÁLMÁN: Színházi esték. Bp. 1928. 148–152.

26 *A fehér rózsza 1–2. (1862)*

- Megjegyzés: A mű irodalmát I. a 14 Török mozgalmak 1730-ban (1854) c. műnél.

27 *Kakas Márton politikai költeményei (1862)*

- Növ 1861. nov. 15. 22. sz. 348.

28 *Politikai divatok 1–4. (1862–1863)*

- [GYULAI PÁL] -i. = SzépirodF 1862. szept. 18. 20. sz. 316–317., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 140–143., Gy. P. válogatott művei. I. köt. Bp. 1956. 328–330.
- J. M.: Előszó. = J. M.: Politikai divatok. I. köt. Pest 1862. 3–6., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 90–91., A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 289–291. [Az író nyilatkozata művéről.]
- CURATIUS = Kalauz 1864. márc. 20. 11. sz. 83–85.
- [ZILAHY IMRE] Z. I. = FL 1864. okt. 27–28., 246–247. sz.
- VU 1874. júl. 5. 27. sz. 487.
- J. M.: Utóhang a „Politikai divatok”-hoz. = PH 1894. dec. 5. 339. sz. 5–6., és Nemzet 1894. dec. 6. 337. sz. 1., FL 1894. dec. 6. 337. sz. 2897–2898., MH 1904. máj. 6. 126. sz. 6–7., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 91–96. [Az író nyilatkozata regényének keletkezési körülményeiről, életrajzi adalékokkal.]
- J. M. és Zichy Nándor gróf. = BH 1894. dec. 6. 337. sz. 7. [A mű új kiadásában J. megírja a regény történetének háttérét.]

BÓKA LÁSZLÓ: Emlék és valóság. = ÚjMo 1948. jún. 19. 25. sz. 7.

[KELEMEN JÁNOS] k. j. = SzabSzó 1948. júl. 4. 151. sz. 5.

SzabN 1948. jún. 2. 124. sz. 8.

ÚjMo 1948. jún. 5. 23. sz. 7.

KÓNYA JUDIT: Utószó. = J. M.: Politikai diatok. Bp. 1958. 463–465. (J. M. válogatott művei.)

29 Az új földesúr 1–3. (1862)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1863. 49. sz.

[ÁBRÁNYI EMIL] Á. E.: Angol bírálók J. regényéről. = FL 1868. nov. 28. 275. sz. 1096–1097.

[BARÁTH FERENC] B. F.: Levél Skótországból. (Egy skót lap J. regényéről.) = FL 1868. jún. 4. 128. sz.

J. M.-nak „Az új földesúr”... = FL 1868. ápr. 23. 94. sz. 376. [A regény angol fordításáról.]

[Angol vélemények egy magyar regényről.] = VU 1868. dec. 6.

CSOPEY LÁSZLÓ: J. Új földesúrnak orosz fordításáról. = Közvélemény 1880. ápr. 24. 113. sz. 3., és PH 1880. ápr. 24. 113. sz. 3.

MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. M. = J. M.: Az új földesúr. Bp. 1905., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 77–81.

ABAFFY BÉLA: J. Az új földesúr. Magyarázta: –. Szeged–Bp. 1914. 63 l. (Irodalmi segédkönyvek 23.)

FORRÓ PÁL: Kiről mintázta J. M. Az új földesúr Ankerschmidtjét? = SzinhÉ 1930. 38. sz. 14–16. [Beszélgetés Zlinszky Aladarral.]

ORAVECZ ÖDÖN: J. „Új Földesúr”-ának egy epizódforrása. = It 1934. 25–26.

SZIRÁK FERENC: Dickens-hatás egy J.-regényen. = It 1934. 134–137. [„Az új földesúr” c. regény egy jelenetsorának hasonlósága Dickens „Pickwick Club”-jának egy helyéhez.]

MANOJLOVIĆ, TODOR: Mor Jokai. = J. M.: Novi spahija. [Beograd] 1951. 5–37., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 370–373. [Az utóbbi részletközlés.]

SZALATNAI REZSŐ: Egy J.-regény margójára. = MNemzet 1955. febr. 18. 41. sz. 5.

KISS FERENC = It 1958. 59–76.

NAGY MIKLÓS: Utószó. = J. M.: Az új földesúr. Bp. 1962. 327–343. (J. M. válogatott művei.)

BENEDEK MARCELL: Hajnaltól alkonyatig. Bp. 1966. 151–157.

30 Felfordult világ (1863)

Sz. = Ath 1874. okt. 29. 44. sz. 2802–2804. [A Magazin für die Literatur des Auslandes 1874. júl. 25-i sz.-ában megjelent ismertetés közlése.]

31 Milyenek a férfiak? (1865)

HUSZÁR LÁSZLÓ = Kalauz 1865. febr. 15. 3. sz. 42–43.

32 Mire megvénülünk 1–4. (1865)

The Athenaeum 1900. szept. 15. 343.

SZABÓ JÓZSEF: Utószó. = J. M.: Mire megvénülünk. Bp. 1957. 429–431. (J. M. válogatott művei.)

33 Virradóra 1–4. (1868)

GYULAI PÁL = BpSz 1869. 13. köt. 498–514., és Gy. P.: Bírálatok 1861–1903. Bp. 1911. 73–99., Gy. P. munkái. 3. köt. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.] 100–121., Gy. P. válogatott művei. 1. köt. Bp. 1956. 368–385. [A „Virradóra” és a „Szerelem boldondjai” c. művekről.]

34 A kőszívű ember fiai 1–6. (1869)

DUX ADOLF = PN 1869. dec. 24. 299. sz. 1.

HazKülf 1869. nov. 11. 45. sz. Mell.

GÁSPÁR IMRE: Egyén és tömeg a regényben. = MSz 1893. 32. sz. 373–375. [J. és Dickens ábrázoló művészetének összehasonlítása a „Barnaby Rudge” és J. regényében.]

The Athenaeum 1901. jan. 5. 13.

EÖTVÖS KÁROLY: Százhetvenöt huszár. = E. K. munkái. 16. köt. A nagy év. Bp. 1905. 217–308. [„A kőszívű ember fiai” egyik epizódjának forrásáról.]

BORBÉLY ISTVÁN: A kőszívű ember fiai. Cluj–Kolozsvár 1926. 27 l.

GYALUI FARKAS: Hazudott-e J. és Vámbéry, hogyan számolt el Galgóczy? = BH 1932. márc. 27. 70. sz. Mell. II. [J. regényében a 48-as események leírásának hitelességéről.]

PONGRÁCS ALAJOS: Újabb adatok J. forrásaihoz. = ItK 1939. 71–73. [„A kőszívű ember fiai” és az „Egy az Isten” c. regények forrásairól.]

NÉMETH LÁSZLÓ = J. M.: A kőszívű ember fiai. Bp. 1948. 3–4.

BÓKA LÁSZLÓ = Csill 1951. 893–898., és B. L.: Tegnaptól máig. Bp. 1958. 154–164.

NAGY MIKLÓS = Közn 1951. 555–556.

HEGEDŰS GÉZA = UH 1954. 5. sz. 93–104.

KELEMEN JÁNOS = MűvN 1954. szept. 5. 26. sz. 6.

RUTTKAY KÁLMÁN: Utószó. = J. M.: A kőszívű ember fiai. Bp. 1954. 559–561. – Ua. 1960. 609–612. (J. M. válogatott művei.)

BARABÁS ERZSÉBET: A kőszívű ember fiai kolozsvári bemutatója elé. = Utunk 1956. 19. sz. 5.

NAGY MIKLÓS = ItK 1958. 231–246. – KIny. is.

SZENT-IVÁNYI, BÉLA: Nachwort. = J. M.: Die Baradlays. Leipzig [1958.] 626–644.
 SZOMBATHY VIKTOR = Ktáros 1958. 466–467.
 f. j.: Miért tetszik? = Kort 1960. I. 287–288. [A regény sikeréről, a romantika létjogosultságáról.]
 VARGA JÁNOS: „A köszív ember fia”-nak történeti mintái és forrásai. = ItK 1964. 614–642.
 NAGY PÉTER = Nszab 1965. júl. 31. 179. sz. 8., és N. P.: Táguló világ. Bp. 1968. 552–556.

35 *Szerelem bolondjai 1–4. (1869)*

BEÖTHY ZSOLT = FL 1869. márc. 23–24. 67–68. sz. 266–267, 270–271.
 GYULAI PÁL = BpSz 1869. 13. köt. 498–514., és Gy. P.: Bírálókat 1861–1903. Bp. 1911. 73–99., Gy. P. munkái. 3. köt. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.] 100–121., Gy. P. válogatott művei. 1. köt. Bp. 1956. 368–385.
 HazKülf 1869. márc. 11. 10. sz. Mell.
 VÁGÓ MÁRIA = Ktáros 1957. aug., 3. sz. 227–228.
 VÉCSEI IRÉN: Utószó. = J. M.: Szerelem bolondjai. Bp. 1957. 436–439. (J. M. válogatott művei.)

36 *Fekete gyémántok 1–5. (1870)*

J. „A fekete gyémántok” című új regényét Dux Adolf üdvözl. = FL 1870. aug. 23. 183. sz. 791.
 (y.): J. M. „Fekete gyémántjai”-ról a berlini „Magazin”. = FL 1871. ápr. 21. 91. sz. 411., és Igazmondó 1871. ápr. 30. 147. [A Magazin für die Literatur des Auslandes-ben megjelent cikk ismertetése.]
 J. M. „Fekete gyémántok” című regényéről igen szépen nyilatkozik Gottschall tekintélyes kritikai lapja: a „Blätter für literarische Unterhaltung”. = Figy 1872. febr. 18. 7. sz. 83. [A cikk kivonatos ismertetése.]
 The Academy 1896. aug. 15. 112–113.
 The Athenaeum 1896. szept. 26. 416.
 SZABÓ MAGDA = Közn 1949. nov. 15. 22. sz. 646.
 [TAMÁS ERNŐ] T. E. = KisU 1949. szept. 25. 223. sz. 6.
 HUBAY MIKLÓS: Sámuel apát igazi története. A fekete gyémántok és a fekete reakció. = IU 1951. júl. 5. 14. sz. 3. [A regény valóságos történeti háttéréről.]
 NAGY MIKLÓS: Bev. = J. M.: Fekete gyémántok. Bp. 1952. 7–46. – Ua.: 1953.
 NAGY MIKLÓS: Bev. = J. M.: Fekete gyémántok. Pozsony–Bp. 1954. 5–44.
 SZEBÉNYI GÉZA: J. és a Fekete gyémántok néhány kérdése. = It 1954. 24–60.
 NAGY MIKLÓS: Utószó. = J. M.: Fekete gyémántok. Bp. 1959. 523–528. (J. M. válogatott művei.)

NACSÁDY JÓZSEF: J. „Delejországi”-áról. = A.Hist.Litt. Hung. A.Univ.Szeg. Tom. II. Szeged 1962. 17–23. – Klny. is.
 J. M.: Diamantele negre. = Kor 1967. 888. [A regény újabb román nyelvű kiadásáról.]
 RIGÓ, L[ÁSZLÓ] = NÉtHongr 1969–1970. 290–291.

37 *Az arany ember 1–5. (1872)*

[BEÖTHY ZSOLT?] = Ath 1873. 4. sz. 245–249.
 SZÓCS FARKAS = Erdély 1873. febr. 6. 6. sz.
 SAINTSBURY, G[EOERGE] = The Academy 1888. ápr. 14. 254.
 The Athenaeum 1888. márc. 31. 395.
 The Westminster Review 1888. jan.–jún., 662–663.
 EÖTVÖS KÁROLY: Az aranyember. A regény népszerűsége és ennek okai. = E. K. munkái. 18. köt. A Jókay nemzetség. Bp. 1906. 233–248.
 KOVÁCS DEZSŐ = Nemzeti Szính. Évk. Kolozsvár 1906. 63–68.
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Könyv és könyv kultúra 1935. máj.–jún., 1–2. sz. 2–5.
 N. = Közn 1949. nov. 15. 22. sz. 647.
 BABAY GÉZA: Miért népszerű „Az aranyember”? = Komárommegyei Dolgozók Lapja 1954. ápr. 24. 33. sz. 4.
 [KELEMEN JÁNOS] k. j. = MűvN 1954. máj. 9. sz. 4.
 LENGYEL DÉNES: Utószó. = J. M.: Az aranyember. Bp. 1954. 463–471. (MKI)
 JOSIFOVIĆ, STEVAN: Jokaijev zlatan čovek. = J., M.: Zlatan čovek. Novi Sad 1955. 5–13.
 BÁRCZI GÉZA: Stíluselemzés. J.: Az arany ember. = MNyr 1959. 429–439.
 KISS GÉZA = Steaua (Cluj) 1959. 6. sz. 103–104. [A regény román fordításáról.]
 KISS GÉZA: J. románul. = Utunk 1959. 26. sz. 2.
 NAGY MIKLÓS = It 1959. 32–42.
 NAGY MIKLÓS: Utószó. = J. M.: Az aranyember. Bp. 1960. 575–580.
 NAGY PÉTER = Nszab 1965. júl. 24. 173. sz. 9., és N. P.: Táguló világ. Bp. 1968. 557–560.
 KOVÁTS, M. = NÉtHongr 1968. 294–295. [A regény legújabb angol és német fordításáról.]

38 *Eppur si muove. És mégis mozog a föld 1–6. (1872)*

J. M.: Ajánlat. Eppur si muove! – És mégis mozog a föld! című regényemhez Toldy Ferencnek. = A Hon 1871. nov. 14. 262. sz. 1.
 [SILBERSTEIN ÖTVÖS, ADOLF] A. S. = PLloyd 1872. jún. 22. 144. sz., és A Hon 1872. jún. 25. 145. sz. 1–2.
 Figy 1872. ápr. 7–14. 14–15. sz. 161–162, 173–175.

- GYULAI PÁL = BpSz 1873. 1. köt. 224–245., és Gy. P.:
Bírálatok 1861–1903. Bp. 1911. 100–131., Gy. P.
munkái. 3. köt. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.]
122–147., Gy. P. válogatott művei. 1. köt. Bp.
1956. 386–396.
- MACKENZIE-GRIEVE, AVERIL = HQu 1939. 3. sz. 553–
554. [A regény angol nyelvű kiadásáról.]
- LENGYEL DÉNES = Kozn 1949. nov. 15. 22. sz. 646.
- DOMOKOS MÁTYÁS: Utószó. = J. M.: És mégis mozog
a föld! Bp. 1954. 661–663. (J. M. válogatott
művei.)
- MARGÓCSY JÓZSEF: Utószó. = J. M.: És mégis mozog
a föld! Bp. 1955. 599–608. (MKI)
- BARTA JÁNOS: Vita egy J.-regényről. Különvélemény
az Eppur si muove ügyében. = It 1956. 79–84.
- K. DEME LÁSZLÓ: Vita egy J.-regényről. J. M.: És
mégis mozog a föld! = It 1956. 76–79.

39 Föld fölött és víz alatt (1872)

Figy 1872. febr. 18. 7. sz. 82–83.

40 A jövő század regénye 1–9. (1872–1874)

- DUX ADOLF = Ath 1873. 47. sz. 2997–3104.
- VU 1873. okt. 19. 42. sz. 505. [A regény első részét
„Az örök harc” címen jelentetik meg.]
- BALOGH PÁL = Tudomány- és Műgyetemi Olvasókör
Évk. Bp. 1873–1874. 49–65.
- FÜLÖP ADORJÁN: A Jules Verne-féle irány regény-
irodalmunkban. J. M., Beksics Gusztáv, I–V. =
Ko 1885. júl. 19.–aug. 16. 29–33. sz. 456–458,
474–476, 489–492, 505–506, 521–524. [Rész-
letesebben J. M. „A jövő század regénye” c.
művéről is.]
- TÉR JENŐ: Verne, J. és Wells. = Nszava 1912. máj.
1. 104. sz. 23–24. [Párhuzamot von J. regénye,
valamint Verne és Wells hasonló tárgyú művei
között.]
- J. az orosz háborúról. = VU 1915. jan. 3. 1. sz. 6.
- HEGEDŰS LÓRÁNT = PH 1928. okt. 28. 246. sz. 33.

41 A szegénység útja (1874)

Ath 1874. 24. sz. 1504–1508.
Figy 1874. júl. 19. 29. sz. 340–344.

42 Elbeszélő költeményei és satyrái (1875)

Figy 1875. máj. 23. 21. sz. 245–248.

43 Emlékeim 1–2. (1875)

VU 1874. dec. 27. 52. sz. 843.

44 Enyim, tied, övé 1–6. (1875)

- (E-i.) = FL 1875. ápr. 15. 85. sz. 376–377.
-p-r. = MoNv 1875. máj. 30. 22. sz. 269–270.
Bolond Istók 1875. dec. 11. 1. sz. 12.
GÁLÓS REZSŐ = BpSz 1942. 263. köt. 28–43.
KÓNYA JUDIT: Utószó. = J. M.: Enyim, tied, övé. Bp.
1959. 517–519. – Ua.: 1961. (J. M. válogatott művei.)

45 Forradalom alatt írt művei 1848–1849 (1875)

- [VAJDA JÁNOS] V. J.: J. M. a forradalom alatt. = VU
1874. dec. 27. 52. sz. 833–834. [J. M. gyűjtemé-
nyének megjelenésével kapcsolatban.]
- GYÖRGY ALADÁR = Figy 1875. febr. 7. 6. sz. 68–71.
TÖRS KÁLMÁN = Figy 1875. febr. 7. 6. sz. 68–71.
[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1915. 54–56.
SZEKERES LÁSZLÓ: J. „Forradalom alatt írt műveinek”
utóéletéhez. = ItK 1957. 411–445.

46 A debreceni lunátikus (1876)

- FL 1876. júl. 5. 151. sz. 709.
MoNv 1876. júl. 9. 28. sz. 442.
CSÚRÓS FERENC = VU 1906. aug. 26. 34. sz. 550–551.
TÖRÖS LÁSZLÓ: J. regényíró művészete „A debreceni
lunátikus” alapján. Nagykőrös 1925. 44 l.
Ism.: Gulyás Sándor, ProtSz 1925. 583–587.
[Többek között Törös tanulmányáról is.]
- DÖMÖTÖR SÁNDOR: A debreceni lunátikus élettörté-
netéhez. = DebrSz 1931. 330–332.
DÖMÖTÖR SÁNDOR: A lunátikus és Sárváry Pál. =
DebrSz 1932. 38.
NAGY MIKLÓS: Utószó. = J. M.: A debreceni lunáti-
kus. [Bp.] 1957. 111–116.

47 Egész az északi pólusig! 1–2. (1876)

FL 1876. júl. 5. 151. sz. 709.
MoNv 1876. júl. 9. 28. sz. 442.

48 Az élet komédiásai 1–7. (1876)

- s - m - = Figy 1876. márc. 12. 11. sz. 128–129.
MoNv 1876. jún. 11. 24. sz. 380.
HEGEDŰS GÉZA: Utószó. = J. M.: Az élet komédiásai.
[Bp.] 1954. 593–594. (J. M. válogatott művei.)
HEGEDŰS GÉZA = MNemzet 1954. dec. 28. 306. sz. 7.

49 Milton (1877)

(Nemzeti Színház: 1876. ápr. 3.)

- J. Milton dráma-tervezetéről. = Figy 1875. nov. 21.
47. sz. 564.

ÁBRÁNYI EML = Figy 1876. ápr. 9. 15. sz. 177–179.
-I. = KN 1876. ápr. 5. 94. sz. 1–2.
FL 1876. ápr. 5. 78. sz. 365–366.
A budapesti nemzeti színház drámabíráló bizottsága. =
Kelet 1876. febr. 14. 35. sz. 131. [J. M. drámáját a
bizottság egyhangúlag elfogadta.]
Újházi úr második föllépésül... = Kelet 1876. júl. 23.
166. sz. 653. [J. darabjának bemutatójáról.]

50 *Egy az Isten 1–6. (1877)*

VU 1876. ápr. 9. 15. sz. 235.
MIKSZÁTH KÁLMÁN: [Riedl Frigyes bírálata J. „Egy az
Isten” c. regényéről.] = BpNapil 1877. aug. 24. 234.
sz., és M. K. összes művei. 53. köt. Cikkek és kar-
colatok. 3. köt. Bp. 1968. 101–102.
[PRÉM JÓZSEF] P. J.: Hogyan bírálják J.-t? =
PetőfiTársLapja 1877. aug. 26. 9. sz. 140–141. [Vá-
lasz Riedl Frigyes bírálataira.]
RIEDL FRIGYES = PN 1877. aug. 19–20. 214–215. sz.
PetőfiTársLapja 1877. aug. 5. 6. sz. 92–93.
ÚjMSion 1879. 159–160.
BOROS GYÖRGY = Ellz 1894. febr. 1–3. 26–27. sz.
101–102, 105–106.
J. regényei. = MNemzet 1901. okt. 4. 249. sz. 7. [John
Fretwell „The Christian in Hungarian Romance” c.
tanulmányáról.]
[KROPF LAJOS] -f-s: Fretwell, John: The Christian in
Hungarian Romance, a study of Dr. Maurus Jókai's
novel „There is a God or The People who love but
once.” Boston 1901. = BpSz 1902. 111. köt. 154–
156. [Fretwell „A keresztény a magyar regényben”
c. tanulmánya J. regényéről.]
JÓZAN MIKLÓS: J. és „Egy az Isten”. = Unitárius
Értesítő 1925. febr. 15. 2. sz. 2–5.
TABÉRY GÉZA = J. Erdélyben. Oradea Mare 1925. 5–14.
PONGRÁCZ ALAJOS: Újabb adatok J. forrásaihoz. = ItK
1939. 71–73. [„A köszívű ember fiai” és az „Egy az
Isten” c. regények forrásairól.]
NAGY MIKLÓS: Utószó. = J. M.: Egy az Isten. Bp.
1960. 595–604. (J. M. válogatott művei.)
SZEKERES LÁSZLÓ: Torockó regénye. J. forrásaszná-
latához. = PIM Évk. 1969–1970. Bp. 1969. 95–116.
[J. olaszországi és erdélyi úti élményei mint regé-
nyének forrásai.]

51 *Névtelen vár 1–2. (1877)*

A Hani Istók. = FL 1877. nov. 15. 261. sz. 1251. [J.
regényének vízi-emberéről.]
-I. = KN 1878. máj. 30. 147. sz. 1.
-S. = PN(estí) 1878. febr. 28. 53. sz. 2.
A Hon 1878. jan. 18. 17. sz. 1., és Hölgyf 1878. jan.
24. 4. sz. 28–30.

KN 1878. jún. 16. 163. sz. 1.
[VAY SAROLTA?] D'ARTAGNAN: Egy boldogfalan her-
cegnőről. = OrszH 1898. jan. 1. 1. sz. 33–34. [A
regény hősnője, XVI. Lajos király leánya történeté-
nek hitelességét aláátmasztó iratról.]
Angol kritikák J. regényéről. = BpSz 1900. 102. köt.
158.
CSÁSZÁR ELEMÉR: J. és Győr. = Pann 1921. ápr. 15.,
és GyőriSz 1930. 1–7. [Többek között J. regényéről is.]
J. hansági álombirodalmában. = Soproni Hírlap 1927.
szept. 11. 205. sz. 2.
RAJKA LÁSZLÓ: A „Névtelen vár” hőse. = Vasárnap
(Arad) 1934. 25. sz. 496–502. [A regény német for-
rásáról.]
HANKISS JÁNOS: J. forrásasználata. A Névtelen vár és
a Hírhedett kalandor. I–II. = ItK 1935. 146–166,
368–387. [J. forrása Friedrich Bülow gyűjteménye
lehetett.]
HANKISS JÁNOS: A hídverő álmai. Bp. 1944. 101–108.
DOMOKOS MÁTYÁS: Utószó. = J. M.: Névtelen vár.
Bp. 1962. 499–505. (J. M. válogatott művei.)

52 *Szép Mikhál 1–3. (1877)*

J. M.: Jegyzetek „Szép Mikhálhoz”. = Élk 1876.
dec. 17. 165. sz. 1456–1458. [A regény történeti
forrásairól.]
SZANA TAMÁS = Hölgyf 1877. febr. 8. 6. sz. 46–47.
V. = NH 1877. febr. 25–27. 55, 57. sz.
PetőfiTársLapja 1877. febr. 4. 6. sz. 92–94.
EPERJESSY KÁLMÁN = Rozsnyói Híradó 1880. jan. 4.
1. sz. 2.
The Academy 1892. ápr. 30. 420.
The Athenaeum 1892. febr. 20. 241–242.
ORTUTAY GYULA: A magyar Simplicissimus. = ItK
1957. 151–156. [J. regényének forrásáról.]
TÉGLÁS TIVADAR: Utószó. = J. M.: Szép Mikhál. –
Egy hírhedett kalandor a XVII. századból. Bp.
1961. 553–557. (J. M. válogatott művei.)

53 *Szép Mikhál (Nemzeti Színház: 1877. márc. 9.)*

[ÁBRÁNYI EML] = PN 1877. márc. 11. 62. sz. 1–2.
ÁBRÁNYI EML = Ellenőr 1877. márc. 17. 75. sz. 3. [J.
M. színművének kritikáiról.]
BELLÁGH LAJOS = BpNapil 1877. márc. 12. 71. sz.
2.
BOROSTYÁNI N[ÁNDOR]: A színibírálat s még valami.
= BpNapil 1877. márc. 15. 74. sz. 2. [J. darabjának
kritikái alapján a színibírálat és a kritika mód-
szeréről.]
EGY DILETTÁNS: Szép Mikhál és a kritika. = Ellenőr
1877. márc. 14. 72. sz. 4.

INDALI GY[ULA] = Kelet 1877. márc. 15–16. 60–61. sz. 238–239, 242–243. [A márc. 13-i kolozsvári bemutatóról.]

PRÉM JÓZSEF: Szép Mikhál és a kritika. = Visszhang 1877. márc. 18. 12. sz. 146–147. [J. művének bírálólatáról, amely az Ellenőr 1877. márc. 14-i sz.-ában „Egy dilettáns” aláírással jelent meg.]

rl. = MoNv 1877. márc. 18. 11. sz. 171.

ROKKANT HUSZÁR = NH 1877. márc. 11. 69. sz. 791.

Ébredés 1877. márc. 15. 61. sz. [A kolozsvári bemutatóról.]

Egyetértés 1877. márc. 10–11. 59–60. sz.

Ellenőr 1877. márc. 11. 69. sz. 2–3.

FL 1877. márc. 10–11. 56–57. sz. 277, 282–283., márc. 15. 60. sz. 296–297. [Az utóbbit vö. az Ellenőr 1877. márc. 14-i cikkével.]

A Hon 1877. márc. 10. 61. sz. 1.

Közvélemény 1877. márc. 11. 70. sz. 5.

MPolgár 1877. márc. 14. 60. sz.

PetőfiTársLapja 1877. I. 191.

54 Egy hírhedett kalandor a XVII. századból 1–3. (1879)

FL 1878. dec. 25. 297. sz. 1443–1444.

The Athenaeum 1903. aug. 29. 281.

RAJKA LÁSZLÓ: J. Baphomet-je a történelem megvilágításában. = Vasárnap (Arad) 1932. márc. 6–20. 5–6. sz. 84–85, 104–106. [A regény forrásáról.]

RAJKA LÁSZLÓ: J. kalandora. Cluj–Kolozsvár 1932. 22 l., és UngJb 1932. 325–331. [Az utóbbi „Jókai's Abenteuer-Roman” címmel.]

Ism.: Heszke Béla, ErdMúz 1932. 245. – Sümegh Lothár, PannonhSz 1932. 374. – It 1932. 85.

HANKISS JÁNOS: J. forráshasználata. A Névtelen vár és a Hírhedett kalandor. I–II. = ItK 1935. 146–166, 368–387. [J. forrása Friedrich Bülow gyűjteménye lehetett.]

RAJKA LÁSZLÓ: J. és a Rajnai Antikvárius. = ErdMúz 1935. 283–288.

NÁGAI GYULA = Nszava 1954. aug. 19. 196. sz. 4.

TÉGLÁS TIVADAR: Utószó. = J. M.: Szép Mikhál. – Egy hírhedett kalandor a XVII. századból. Bp. 1961. 553–557. (J. M. válogatott művei.)

55 Hős Pálffy

(Nemzeti Színház: 1879. ápr. 24.)

(N.) = FL 1879. ápr. 25. 95. sz. 462–463.

[PÉTERFY JENŐ] = Egyetértés 1879. ápr. 25. 113. sz. 1., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. II. sor. Bp. [1932.] 32–36.

Ellenőr 1879. márc. 30. 161. sz. 2.

A Hon(regg.) 1879. ápr. 25. 100. sz. 1–2.

PH 1879. ápr. 25. 113. sz. 4.

56 Rab Ráby 1–3. (1879)

LÁSZLÓ PÁL = Ellenőr 1879. okt. 5. 478. sz. 2–3.

SZIVÁK JÁNOS = FL 1879. nov. 21. 268. sz. 1288–1289.

A Hon(regg.) 1879. okt. 4. 239. sz. 1.

Ko 1879. II. 476–477.

GYALUI FARKAS: J. két művének forrása. = Ptüz 1925. febr. 22. 4. sz. 74–75.

PN 1938. ápr. 22. 90. sz. 4.

GÁLÓS REZSŐ: J. Rab Rábyja. = ItK 1941. 336–353.

KISS DEZSŐ = A Reggel 1946. dec. 30. 22. sz. 4.

[LŐRINCZ MÁRIA] LAURENTIUS = MNemzet 1948. okt. 31. 252. sz. 6.

SzabN 1948. dec. 10. 285. sz. 8.

KOMLÓS ALADÁR: Az igazi „Rab Ráby”. = Csill 1949. szept., 22. sz. 58–64., és K. A.: Tegnáp és ma. Bp. 1956. 5–18.

SZALATNAI REZSŐ = KisU 1950. júl. 9. 157. sz. 6.

TOMPA JÓZSEF: J. és Csokonai stílusbeli kapcsolata. = MNy 1951. 12–21. [Csokonai nyelvi archaizmusának hatása J. „Rab Ráby”-jára.]

DÁVID GYULA: J. M. és a „Rab Ráby”. = IgSzó 1954. 3–4. sz. 137–148.

CSIZMADIA ANDOR: Ráby Mátyás. = Természet és Társadalom 1956. 5. sz. 303–305. [A regény főhőséről.]

SÖTÉR ISTVÁN: J. és a Rab Ráby. = It 1956. 1–39., és J. M.: Rab Ráby. Bp. 1956. 5–56. (MKI), S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 467–549. [„J. pályafordulata” címmel.], J. M.: Rab Ráby. Bp. 1961. 467–478. (J. M. válogatott művei.) [Az utószó a tanulmány rövidített, részben módosított szövege.]

SZERB ANTAL: A varázsló eltöri pálcáját. Új, bőv. kiad. Bp. 1961. 294–301. – Bp. 1969. 282–288.

TÓTH TIBOR: Jókaiho Rab Ráby. = J. M.: Rab Ráby. Bratislava 1965. 373–381. (Svetovi klasici 144.)

ROHONYI ZOLTÁN: Ráby Mátyás és a „Rab Ráby.” = Kor 1967. 1757–1761. [A Ráby-féle „Önéletírás” és J. regényének összevetése.]

57 Szabadság a hó alatt, vagy a „Zöld könyv” 1–4. (1879)

SZIVÁK JÁNOS = FL 1879. aug. 28. 197. sz. 948–949.

J. M. = A Hon(regg.) 1879. márc. 7. 57. sz. 1. [A regény oroszországi megjelenéséről.]

Ko 1879. II. 285–287.

MoNv 1880. febr. 1. 5. sz. 84.

J. a francia irodalomban. = PH 1880. jan. 16. 16. sz. 3. [J. regényét franciára fordították.]

J. a franciáknál. = PN(regg.) 1880. okt. 27. 282. sz. 1.
[A regény francia fordításáról.]

MPolgár 1881. ápr. 24. 92. sz. [Idézi a regény francia méltatását.]

The Athenaeum 1897. jún. 26. 839.

HEGEDŰS GÉZA: J. és a forradalom. = J. M.: Szabadság a hó alatt. Bp. 1949. I–V.

[KELEMEN JÁNOS] k. j.: J. Puskin-regénye. = SzabSzó 1949. máj. 29. 124. sz. 9.

[TAMÁS ERNŐ] t. e. = Hírlap 1949. jún. 9. 132. sz. 4.

SAS ANDOR: J. és Puskin. = J. M.: Szabadság a hó alatt vagy a Zöld könyv. 1. köt. Bratislava 1950. I–VI.

BERKOVITS ILONA: Hozzászólás J. orosz kapcsolatainak kérdéséhez. = ÚjV 1954. máj. 6. 18. sz. 6.
[Kiegészítés Dersi Tamás cikkéhez.]

DERSI TAMÁS: J. – a „másik Oroszország” hírhözója. = ÚjV 1954. ápr. 22. 16. sz. 2.

GONDOS ERNŐ: Utószó. = J. M.: Szabadság a hó alatt. Bp. 1962. 459–461. (J. M. válogatott művei.)

58 Asszonyt kísér – Istent kísért (1880–1881?)

„Das Nihil in Ungarn”. = FL 1880. szept. 28. 222. sz. 1097. [Híradás arról, hogy a PLloyd előző nap kezdte meg az elbeszélés közlését J. M. saját fordításában.]

J. „Das Nihil in Ungarn”-ja... = FL 1880. szept. 29. 223. sz. 1101. [J. M. válaszelevele a FL szept. 28-i híradására.]

FL 1880. okt. 6. 229. sz. [Többek közt J. M. regényéről is.]
[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. ápr. 9. 81. sz. 438–439.

59 Akik kétszer halnak meg (1881–1882)

Megjegyzés: A regény első része: *A tegnap* 1–4. (1881), a második része: *A ma* 1–3. (1882)

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. ápr. 8. 80. sz.

-s- = PN(regg.) 1881. márc. 20. 78. sz. 1–2.

Egyetértés 1881. márc. 13. 71. sz. Mell. 1.

Ko 1881. 384.

RIEDL FRIGYES = BpSz 1882. 29. köt. 157–162.

Egyetértés 1882. febr. 19. 50. sz. második Mell. 1.

PN(regg.) 1882. márc. 14. 73. sz. 5.

VÉCSEI IRÉN: Utószó. = J. M.: Akik kétszer halnak meg. Bp. 1961. 677–680. (J. M. válogatott művei.)

60 Páter Péter (1881)

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. ápr. 9. 81. sz. 438–439.

-s- = PN(regg.) 1881. máj. 3. 121. sz. 1.

SILBERSTEIN, ADOLF: Nachwort. = J. M.: Páter Peter. Bp. 1881. V–VIII.

SILBERSTEIN, ADOLF = PLloyd 1881. jún. 4. 153. sz. 6.

FL 1881. márc. 20. 65. sz.

Független Hírlap 1881. márc. 22. 80. sz.

A Hon(regg.) 1881. márc. 17. 75. sz. 1.

Ko 1881. I. 479–480.

PN(regg.) 1881. márc. 27. 85. sz. 6.

VU 1881. márc. 20. 12. sz. 186.

MEZEY GERGELY: Egy „jezsuita-regény” a XIX. században. = MKult 1932. 145–151.

61 Egy játékos aki nyer 1–2. (1882)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1882. nov. 1. 62. sz. 6–7.

Hölgyek Lapja 1882. nov. 12. 46. sz. 551.

PH 1882. okt. 26. 295. sz. 10–11.

B. HORVÁTH MIKLÓS = OrszV 1894. jan. 8., 30.

KÓNYA JUDIT: Utószó. = J. M.: Egy játékos, aki nyer. – A három márványfej. Bp. 1961. 595–598. (J. M. válogatott művei.)

62 A ma 1–3. (1882)

Megjegyzés: A mű irodalmát l. az 59 *Akik kétszer halnak meg* (1881–1882) c. alatt.

63 Szeretve mind a vérpadig 1–5. (1882)

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] M-th K-n: Tisza Ilona. = SzegN 1881. aug. 23. 188. sz. 2., és M. K. összes művei. 60. köt. Cikkék és karcolatok. 10. köt. Bp. 1970. 191–192. [J. készülő regényéről.]

ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1882. máj. 7. 125. sz. 3.

KARLOVSKY ENDRE = Ko 1882. 74–80.

Egyetértés 1882. máj. 28. 146. sz. 9.

Ko 1882. II. 74–80.

[ANGYAL DÁVID] d. = BpSz 1884. 38. köt. 456–462.

SZABÓ JÓZSEF: Utószó. = J. M.: Szeretve mind a vérpadig. Bp. 1962. 555–560. (J. M. válogatott művei.)

64 Targallyak (1882)

PRÉM JÓZSEF = Ko 1882. I. 470–475.

MoNv 1882. márc. 19. 12. sz. 195.

PN(regg.) 1882. márc. 15. 74. sz. 3.

VU 1882. márc. 12. 11. sz. 172.

65 Bálványosvár 1–2. (1883)

B. F. = FL 1883. márc. 6. 54. sz. 343.

KARLOVSKY ENDRE = Ko 1883. I. 65–67.

PN(esti) 1883. febr. 28. 58. sz. 2.

PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 47–50.
[Részletesebben a műről is.]

BORBÉLY ISTVÁN: J.: Bálványosvár. Regényismertetés.
Cluj–Kolozsvár 1926. 15 l. (Irodalmi kis ktár 3.)

K. B. = Ktáros 1958. 547.

LENGYEL DÉNES: Utószó. = J. M.: Bálványosvár. –
Tengerszemű hölgy. Bp. 1958. 511–512. (J. M. vá-
logatott művei.)

66 *A Damokoszok 1–2. (1883)*

ACSÁDY [IGNÁC] = PN(regg.) 1883. aug. 4. 213. sz. 3.

CSANÁDI SÁMUEL = FL 1883. aug. 17. 192. sz. 1229–
1230., és Kecskeméti Lapok 1883. aug. 26. 35. sz.
1–2.

PRÉM JÓZSEF = Ko 1883. aug. 19. 33. sz. 528–531.

Egyetértés 1883. aug. 5. 214. sz. 9.

67 *Minden poklokot keresztül 1–2. (1883)*

ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1883. nov. 10. 309. sz. 1.
(-M.) = Ko 1883. II. 753–755.

[SZANA TAMÁS] Sz. T. = Nemzet(regg.) 1883. okt. 27.
295. sz.

SZÁNTÓ KÁLMÁN = FL 1883. nov. 8. 261. sz. 1666–
1667.

BH 1883. nov. 4. 304. sz. 2–3.

PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 47–50.
[Részletesebben a műről is.]

NAGY PÉTER: Utószó. = J. M.: Minden poklokot ke-
resztül. Bp. 1966. 287–290. (OK 5.)

68 *A puskás Kalári (1883)*

[GYULAI PÁL] -i = BpSz 1883. 35. köt. 472–476., és
Gy. P.: Bírálókat. 1861–1903. Bp. 1911. 234–240.

[A Jó könyvek a magyar nép számára c. sorozat 9–
15. kötetei kapcsán J. művéről is.]

-l. = BpSz 1883. 33. köt. 325–327.

69 *Az arany ember*

(Nemzeti Színház: 1884. dec. 3.)

ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ. = PN(regg.) 1884. dec. 4. 334.
sz. 1–2.

BERÉNYI PÁL = Harmónia 1884. dec. 7. 49. sz. 3–4.

[ERDÉLYI GYULA] BOLYGÓ = Függetlenség 1884. dec.
4. 334. sz. 4.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1884. dec. 4. 334. sz. 5.

Sz. = FL 1884. dec. 4. 285. sz. 1836–1837.

[TÁBORI RÓBERT] COLUMBUS = PH 1884. dec. 4. 334.
sz. 1–3.

Egyetértés 1884. dec. 4. 334. sz. 1.

VU 1884. dec. 7. 49. sz. 787.

HUSZÁR IMRE = BH 1885. márc. 2. 60. sz. 1–2. [A
bécsi bemutatóról.]

KAPOSI BÉLA = FL 1885. márc. 5. 53. sz.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] M-th Kn.: Az Arany ember
alakjai. = VU 1885. jan. 18. 3. sz. 43., és M. K.:
Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp.
1914. 178–181., M. K. összes művei. 70. köt. Cik-
kek és karcolatok. 20. köt. Bp. 1977. 23–25. [A
Nemzeti Színház előadásáról.]

PALÁGYI MENYHÉRT: Egy Zola-imádó J.-ről. = Har-
mónia 1885. ápr. 12. 15. sz. 1–2. [Beszámoló Zieg-
ler Ernőnek a Revue Contemporaine c. lapban
megjelent kritikájáról.]

RÓNAY GYULA: Az Arany ember Bécsben. = Harmó-
nia 1885. márc. 8. 10. sz. 3–4.

-S.: Az „Arany ember” Bécsben. = Nemzet 1885.
márc. 2. 60. sz. 1–2. [Összefoglaló a bécsi lapokban
megjelent kritikákból.]

Az „Arany ember” a bécsi „an der Wien” színházban.
= PN 1885. márc. 2. 60. sz. 2.

BOROS GÁBOR: J. M. = B. G.: Színművek könyve.
Deés 1898. 86–89. [„A szigetvári vértanúk” és „Az
arany ember” c. darabjairól.]

[GAÁL MÓZES] G. M. = Tanulók Lapja 1903. márc. 1.
22. sz. 348–349. [Századszor adták a Nemzeti
Színházban J. darabját.]

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. =
PLloyd 1903. febr. 20. 44. sz.

PH 1903. febr. 20. 50–56.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1912.
jan. 16. 12. sz. [A darab 150. előadásáról.]

[HARASZTHY LAJOS] H. L. = Szózat 1925. szept. 13.
205. sz. 5. [A darab felújítása a Nemzeti Szín-
házban.]

FODOR ILONA: Szegény ember akkor lop, ha éhes... –
Gondolatok négy színdarabról. = Kort 1960. 2. sz.
293–295. [Többek közt J. darabjáról is.]

LÁZÁR MAGDA: Melyik változatot? = Napjaink 1962.
okt., 7. sz. 10–11. [J. M. regényének kétféle drama-
tizálásáról.]

70 *Magyarország története a népiskolák számára (1884)*

[BALOGH PÁL] (bp) = BH 1884. szept. 21. 261. sz. 1.

Z. = Ellz 1884. szept. 1–2. 204–205. sz.

Ellz 1884. szept. 27. 266. sz.

Hölgyek Lapja 1884. aug. 31. 35. sz. 429.

Aradi Közlöny 1887. aug. 14. 221. sz.

71 *Negyven év visszhangja (1884)*

m-a. = PN(regg.) 1883. nov. 19. 318. sz. 1.

BH 1883. nov. 13. 313. sz. Mell. 1–2.

Egyetértés 1883. nov. 18. 317. sz. 9.
 VU 1883. nov. 18. 46. sz. 746–747.
 -p. = BpSz 1884. 37. köt. 310–314.

72 A cigánybáró (1885)

ACSÁDY IGNÁC = PN 1885. ápr. 17. 105. sz. 1.
 IRMEI FERENC = Harmónia 1885. febr. 22. 8. sz. 1–3.
 MUZSLAI K. JÁNOS = FL 1885. febr. 14. 37. sz.
 SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. febr. 23. 53. sz. 1.
 Egyetértés 1885. ápr. 12. 100. sz. 9.
 HANKISS JÁNOS: J. forrásaihoz. = It 1936. 24–25. [A „Dictionnaire de l'amour” egyik története mint a „Cigánybáró” forrása.]
 Hogyan készült a „Cigánybáró”? J. egy ismeretlen levele. = MNemzet 1949. máj. 29. 124. sz. 4.

73 A fekete gyémántok (Nemzeti Színház: 1885. okt. 9.)

[ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.] Á. K. = PN(regg.) 1885. okt. 10. 278. sz. 1–2.
 ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ. = Ko 1885. okt. 18. 42. sz. 669–672.
 IHAR = MPolgár 1885. nov. 3. 253. sz. 1.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1885. okt. 11. 279. sz. 1.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1885. okt. 10–11. 278–279. sz.
 Sz. = FL 1885. okt. 10. 243. sz.
 [TÁBORI RÓBERT] COLUMBUS = PH 1885. okt. 10. 278. sz. 9–10.
 y. f. = DélmoL 1885. nov. 3. 251. sz. 1.
 Függetlenség 1885. okt. 10. 278. sz. 2.
 KépCsall 1885. okt. 18. 4. sz. 63.
 VU 1885. okt. 18. 42. sz. 680.
 FUTAKY HAJNA: Nem mind gyémánt, ami romantikus. = Je 1961. 749–751. [J. regényének dramatiszálásáról.]

74 A kiskirályok 1–5. (1885)

SZOMAHÁZY ISTVÁN = FL 1885. dec. 30. 323. sz.
 Függetlenség 1885. nov. 21. 320. sz. 3.
 VU 1885. dec. 20. 51. sz. 824.
 ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1886. márc. 14. 73. sz. 1.
 GYÖRGY LAJOS: Világjáró anekdoták. Bp. 1938. 281–282. – 2. kiad. 1941. [Tárgytörténeti jegyzet.]
 [ILLÉS JENŐ] -s-ő. = TársSz 1952. 8–9. sz. 884–885.
 NAGY MIKLÓS: J. és A kiskirályok. = J. M.: A kiskirályok. Bp. 1952. 5–15.
 [PÓK LAJOS] P. L. = Kbarát 1952. 8. sz. 32–33.
 BENKŐ MÁTYÁS = Utunk 1953. 16. sz. 4.
 CSEHI, GYULA = J. M.: Crăisorii. București 1955. 5–30. [Bevezető.]

75 A lőcsei fehér asszony 1–5. (1885)

J. M.: Történelmi commentár a Lőcsei fehér asszonyhoz. = Nemzet 1883. dec. 25. 353. sz. Mell. [Az író nyilatkozata regényének történeti forrásairól.]
 ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1884. dec. 21. 350. sz. 7.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1885. jan. 30. 30. sz. 1–2.
 -v. = BpSz 1885. 41. köt. 305–309.
 GÖRGEY ALBERT: Toldás „a lőcsei fehér asszony a történelemben” című cikkhez. = KözlSzepesMúlt 1909. 119–120.
 THALY KÁLMÁN: A lőcsei fehér asszony. = Száz 1909. 449–471. [A regény alapjául szolgáló történetéről.]
 CSÁSZÁR ELEMÉR: J. és Győr. = Pann 1921. ápr. 15., és GyőriSz 1930. 1–7. [Többek között „A lőcsei fehér asszony”-ról is.]
 SZABADY BÉLA: A „lőcsei fehér asszony” J. M. és a történelem megvilágításában. = Győri női felsőke-resk. isk. Ért. 1937/38. 3–18. – Klny. is.
 Ism.: r-i-c., GyőriSz 1938. 90–91. – -ry-, KathSz 1938. 756.
 TÓTH, TIBOR: O Jókaim – tentorazani nie domišlavo. = J. M.: Levočská biela pani. Bratislava 1956. 430–436.
 SZABÓ FERENC: Utószó. = J. M.: A lőcsei fehér asszony. Bratislava 1961. 227–232., – Ua. Bp. 1961. 531–535.

76 Életemből 1–3. (1886–1893)

OrszV 1866. máj. 29. 22. sz. 361.
 VU 1886. ápr. 11. 15. sz. 239.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet(regg.) 1887. dec. 29. 357. sz. 5–6.
 Egyetértés 1887. júl. 3. 181. sz. 9.

77 Még egy csokrot (1886)

PH 1885. dec. 1. 330. sz. 3.

78 A bolondok grófja (Népszínház: 1887. dec. 30.)

F. = FL 1887. dec. 31. 359. sz. 1.
 [KABOS EDE] K. E. = PN 1887. dec. 31. 359. sz. 1.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1887. dec. 31. 359. sz. 1–2.
 BH 1887. dec. 30. 361. sz. 1–3.
 FL 1887. dec. 22. 351. sz.
 PH 1887. dec. 31. 359. sz. 4–5.
 α. β. = BpSz 1888. 53. köt. 301–308.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1888. jan. 1. 1. sz. Mell. 1.
 Alf 1888. febr. 1. 26. sz. 1.
 KépCsall 1887/88. 16. sz. 256.
 VU 1888. jan. 8. 2. sz. 33.

120 J.-breviárium (Aforizmák) (1924)

- g. i. = Nszava 1925. máj. 8. 103. sz. 10–11.
 GULYÁS SÁNDOR = ProtSz 1925. 583–587.
 [MARIAY ÖDÖN] Myn = Szózat 1925. ápr. 5. 78.
 sz. 19.
 PERÉNYI JÓZSEF = Ptüz 1925. 251.
 RÉVAY MÓR JÁNOS: E könyv története. = J.-breviárium. Bp. [1924.] 1925. 3–4.
 r. t. = Napk 1925. II. 470–471.

121 Politikai beszédei 1–2. (1930)

- HEGEDÜS LÓRÁNT = PH 1930. nov. 1. 249. sz. 33.
 [KENEDY GÉZA] K. G. = BH 1930. nov. 1. 250. sz. 21.
 ASZTALOS MIKLÓS = MSz 1931. 12. köt. 338–342.
 (F.) = UngJb 1932. 398–399.

122 Írói arcképek (1955)

- BISZTRAY GYULA: J. „irodalomtörténete”. = J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 5–53.
 [KANIZSAI NAGY ANTAL] K. N. A. = Közn 1955. márc. 1. 5. sz. 119.
 LUKÁCSY SÁNDOR: Az elefántbetegségről. = IU 1955. márc. 19. 12. sz. 10.
 MURÁNYI-KOVÁCS ENDRE = Nszava 1955. júl. 19. 168. sz. 2.
 - ys - = Béke és Szabadság 1955. márc. 9. 10. sz. 20.
 OLTVÁNYI AMBRUS = It 1956. 97–101.

123 Válogatott elbeszélések 1–3. (1955)

(J. M. válogatott művei)

- ILLÉS ENDRE: Március 15 vagy április 4? (Válasz Nagy Miklósnak.) = It 1956. 452–453.
 NAGY MIKLÓS = It 1956. 230–235.
 NAGY MIKLÓS: Válasz Illés Endrének. = It 1957. 64.

124 Magyarhon szépségei. Úti és tájképek a XIX. századi Magyarországról (1956)

- ANTALFFY GYULA = MűvN 1956. márc. 25. 13. sz. 6.
 NAGY MIKLÓS = IU 1956. ápr. 28. 17. sz. 2.
 Somogyi Néplap 1956. máj. 6. 106. sz.

125 Írások életemből (1960)

(J. M. válogatott művei)

- TÉGLÁS TIVADAR = ItK 1962. 536.

JÓSIKA KÁLMÁN

1837–1910

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

- J. K.: Nyilatkozat. = MS 1862. jan. 10. 7. sz. 27.
 [Cáfolja a Budai Népszínházban való fellépését.]
 J. K.: Nyilatkozat. = Ellenőr 1877. márc. 23. 81. sz. 4.
 [Cáfolja a MÁllam c. lap szerkesztőségéből való kiválását.]
 J. K.: Nyilatkozat. = A Hon 1877. márc. 23. 72. sz. 2.
 [J. K. és a MÁllam c. lap szerkesztősége közötti konfliktusról.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- ASBÓTH JÁNOS: A fiatal irodalomból. = A. J.: Irodalmi és politikai arcképek. 1876. 79–120.
 [J. K.-ról is.]
 CSAHIVEN KÁROLY: Az 1866-tól 1871-ig terjedő időszak drámatermése. = Cs. K.: Drámairóink. Bp. 1927. 16–46. [J. K.-ról is.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Báthory Gábor utolsó szerelme 6
 A két jó barát 1
 Látszat és valóság 8
 A lelkész 2
 Marénya 7
 Messaline 3
 Salome 4
 Színművei 5

1 A két jó barát (1871)

(Nemzeti Színház: 1871. jan. 30.)

(y.) = A Hon 1871. jan. 31. 25. sz. 3.

Figy 1871. febr. 1. 5. sz. 58.

FL 1871. febr. 1. 26. sz. 124.

ASBÓTH JÁNOS: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 232–235.

2 A lelkész 1–2. (1871)

[MASZLAGHY FERENC] BESNYEY = ÚjMSion 1872. 151–153.

SZANA TAMÁS = FL 1872. jan. 19. 14. sz. 58–59.

(y. y.) = A Hon 1872. jan. 17–18. 13–14. sz.

Figy 1872. jan. 21. 3. sz. 35.

3 *Messaline* (1873)

FL 1874. jan. 21. 16. sz. 71.

4 *Salome*

(Nemzeti Színház: 1873. márc. 26.)

Ath 1873. 14. sz. 886–892.

FL 1873. márc. 28. 72. sz. 312.

Figy 1873. márc. 30. 13. sz. 153.

A Hon 1873. márc. 27. 71. sz. 1.

5 *Színművei* (1873)

Ath 1873. 39. sz. 2486–2491.

6 *Báthory Gábor utolsó szerelme*

(Budai Színkör: 1874. jún. 22.)

Ath 1874. 26. sz. 1644–1646.

7 *Marénya* (1875)

FL 1875. ápr. 29. 97. sz. 434.

BEÓTHY ZSOLT = PN(regg.) 1879. szept. 28. 234. sz.,
és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp.
1882. 119–125.

[KACZIÁNY GÉZA] -y-za = PN 1879. szept. 26. 265. sz.
1–2.

PÉTERFY JENŐ = Egyetértés 1879. szept. 27. 266. sz.,
és P. J. dramaturgiai dolgozatai. 2. sor. Bp. [1932.]
52–59. (MIR 13.)

Ellenőr 1879. szept. 26. 462. sz. 2.

FL 1879. szept. 27. 222. sz. 1067–1068.

A Hon(regg.) 1879. szept. 26. 232. sz. 1.

PH 1879. szept. 29. 268. sz. 3. [Vita Beóthy Zsolttal J.
K. drámájáról.]

8 *Látszat és valóság* [1901]

BARTHA JÓZSEF = KatSz 1901. 920–922.

PH 1901. máj. 8. 125. sz. 10.

JUSTH ZSIGMOND

1863–1894

Bibliográfiák

BERTHA ZOLTÁN: J. Zs. Bp. 1941. [83–86.: Biblio-
gráfia.]

J. Zs. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge,
Massachusetts 1970. 274–277.

Szövegek

KIADÁSOK

J. ZS.: Fuimus. (A kiválás genezise. Tanulmányok.) Bev.
Malonyay Dezső és Pekár Gyula. Bp. 1895. 269 l.

J. ZS.: A pénz legendája. – Gányó Julcsa. (A kiválás
genezise. I.) Bev. *Mikszáth Kálmán*. Bp. 1905. VIII,
246 l. (M. regényírók képes kiadása 53.)

J. Zs. naplója. Kiad. és bev. *Halász Gábor*. [Bp.
1940.] 429 l., 13 t.

J. ZS.: Fuimus. Kiad. és bev. *Benkő László*. [Bp.]
1957. 304 l.

J. ZS.: A pénz legendája. – Gányó Julcsa. – Fuimus.
(A kiválás genezise.) Utószó: *Diószegi András*. Bp.
1969. 484 l. (M. elbeszélők.)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

J. ZS.: A szent-tornyai népszínház műsorából. = MSzal
1894. 20. köt. 306–320. [Három, J. Zs. által írt jele-
net: „Siralomház”, „Asszony szava Isten szava”, „Meg-
mutatom, hogy kell” közléseivel.]

HALÁSZ GÁBOR: J. Zs. magyarországi naplójából. =
Nyug 1939. II. 15–26. [1889. márc. 22.–ápr. 29. kö-
zötti időből.]

HALÁSZ GÁBOR: J. Zs. párizsi naplójából. = Nyug
1939. I. 375–389. [1887. jan. 3.–febr. 25. közötti
időből.]

LEVELEZÉS

[J. Zs. levelei.] = Gálos Magda: Sigismond Justh et
Paris. Bp. 1933. 70–95. [J. Zs. 34 levele az 1885–
1894 közötti időből.]

CSÁSZÁR ELEMÉR: Szabolcska Mihály levelesládájá-
ból. II. J. Zs. levelei. = ItK 1935. 278–296. [A 279–
290. lapon 20 levél az 1891–1894 közötti időből.]

KOZOCSA SÁNDOR: Reviczky Gyula és J. Zs. = It
1937. 66–70. [J. Zs. három levele Reviczky Gyulá-
hoz és egy-egy levél Kreith Bélához és Koroda
Pálhoz. Kelt: Párizs 1885. dec. 18., Orosháza 1886.
aug. 1., Bp.[é. n.] okt. 28., Szenttornya 1885. jún.
23. és 1889. aug. 7.]

J. Zs. – Szabolcska Mihálynak. = Magyar írók levelei.
Bp. [1938.] 361–364. [Kelt: Szenttornya 1891. aug.
középe, Menton 1891. dec. 20.]

KOZOCSA SÁNDOR: Kiadatlan J. Zs.-levelek. = It 1940.
137–138. [J. Zs. levele Cebrían Rózához és Hubay
Jenőhöz. Kelt: 1894. jún. 14., júl. 26.]

J. Zs. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezé-
se. Bp. 1963. 50, 52–53, 57–58, 61–62, 67, 68.
[Nyolc levél az 1887–1889 közötti időből.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- GÁLÓS MAGDA: Sigismond Justh et Paris. Contributions à l'histoire des relations littéraires franco-hongroises dans la deuxième moitié du XIXe siècle. Bp. 1933. 119 l. (M.Int.Érték. 36.)
- Ism.: [Császár Elemér] r.r., BpSz 1933. 230. köt. 255–256. – [Hevesi András] H. A., BH 1933. aug. 13. 183. sz. 9. – Kalmár Anatólia, It 1933. 161–162., és MKbarátokDiár 1934. 14–15. – [Keresztury Dezső] (y), UngJb 1933. 3–4. sz. 380–381. – Kozma Antal, EPhK 1933. 78–79. – Lám Frigyes, ItK 1933. 342–343. – Madáchy László, Széph 1933. 33–34. – Milotai István, Mság 1933. máj. 25. 118. sz. 1–2. – Possonyi László, Mság 1933. jún. 18. 136. sz. 30. – Turóczi-Trostler, Josef, PLloyd 1933. máj. 20. 114. sz. 4. – Villet, Louis, REH 1933. 342–344. – Györi Hírlap 1933. máj. 27. 119. sz. 3. – PannonhSz 1933. 381. – Halász Gábor, Száz 1934. 470. – Lám Frigyes, KatSz 1934. 253–254. – Oláh, L., NRH 1934. I. 210. – Diár 1934. 1–2. sz. 14–15.
- BERTHA ZOLTÁN: J. Zs. Bp. 1941. 86 l.
- Ism.: Szinyei Ferenc, It 1942. 39–40.
- KISS GIZELLA: J. Zs. Bp. 1942. 36 l.
- ELEK LÁSZLÓ: J. Zs. Gyula 1964. 195 l., 7 t.
- Ism.: Szabó Ferenc, Békési Élet 1966. 1. sz. 56–57. – Wintermantel István, ItK 1966. 513–514.
- ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK
- VERNER LÁSZLÓ: Látogatás J. Zs.-nál. = Békésmegyei Közlöny 1893. aug. 17., 1–2.
- COPPÉE, FRANÇOIS: Egy párizsi magyarról. = PN 1894. nov. 18. 319. sz. 1–2.
- CZÓBEL MINKA: „A kiválás geneziséhez.” (J. Zs.-ról.) = Györi Közlöny 1894. okt. 25. 96. sz. 1. [Visszaemlékezés az elhunyt íróra.]
- LÓVEI KLÁRA: Emlékezés a korán elhunyt J. Zs.-ra. = Máramaros 1894. nov. 7. 45. sz. 1–2.
- J. Zs. temetése. = FL 1894. okt. 22. 292. sz. 2512. [Tudósítás a gyászszertartásról.]
- Bámulj világ! = MSion 1894. máj. 25., 397. [Támadja J. Zs.-ot nazarénus eszméiért.]
- Hogy gyászolják J. Zs.-ot? = Orosházi Újság 1894. okt. 28.
- J. Zs. temetése. = Orosházi Újság 1894. okt. 28. [A szertartásról, a résztvevőkről.]
- J. Zs. édes anyjáról. = Újld 1898. dec. 4. 49. sz. 502–503.
- [KABOS EDE] K. E.: J. Zs. életrajza. = Az Érdekes Újság dekameronja. 10. köt. Bp. [1916.] 53–55., és

- Száz magyarok könyvei. 10. köt. Bp. [1918.] 53–55.
- KORODA PÁL: Helénák és Máriák. = Mo 1916. márc. 21. 81. sz. 8–9. [Adalékok J. Zs. életéhez.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: Akik siettek elmenni. = F. Á.-né: Akik elmentek. Bp. [1923.] 63–71. [Visszaemlékezés Batthyány Gézára és J. Zs.-ra.]
- [ROZSNYAI KÁLMÁN] SIDNEY CARTON: J. Zs. In memoriam 1863. február 16. = Napk 1923. I. 318–327. [Személyes emlékei az író életéről, párizsi és szenttornyai világról.]
- TÁBORI KORNÉL: Titkos irodalmi hagyatékok a Nemzeti Múzeumban. = Újld 1923. I. 204–205. [Többek között J. Zs. leveleiről is.]
- ÁFRA NAGY JÁNOS: Fuumus. = Mság 1925. jún. 7. 126. sz. 1–2. [Emlékezés J. Zs.-ra.]
- BAKTAY ERVIN: Magyar író Indiában. = PH 1928. dec. 30. 295. sz. 36.
- R. A.: J. Zs. és Reviczky Gyula. = PH 1929. jan. 8. 6. sz. 13. [Barátságukról.]
- KOZOSCSA SÁNDOR: J. Zs. könyvtára. = KtáriSz 1935. ápr. 20. 15. sz. 119–120.
- PEKÁR GYULA: A régi Párizs régi nagyjai. J. Zs. = PH 1935. jún. 16. 136. sz. 11. [J. Zs. párizsi éveiről.]
- /-y/: A két J. = MH 1936. jún. 7. 130. sz. 21. [J. Zs. és Justh Gyula életpályája.]
- BIRKÁS GÉZA: Guillaume Vautier. (Megemlékezés egy Petőfi- és Madách-fordító magyarbarát francia íróról.) = It 1938. 71–73. [J. Zs. és Vautier baráti kapcsolatáról.]
- HALÁSZ GÁBOR: Világfürdők és világirodalom. = Tük 1938. 2. sz. 128–132. [Megemlékezés J. Zs.-ról is.]
- CZÓBEL MINKA: Bajza utca 21. = Ko 1938–1939. 147–152. [Egy Jókai-val és J. Zs.-dal töltött estéjükre emlékezik.]
- FÉJA GÉZA: Őseink nyomában. J. Zs. az osztályból kinőtt dzsentrí. = Mo 1939. máj. 3. 100. sz. 7. [Pályájáról.]
- HALÁSZ GÁBOR: J. Zs. ismeretlen naplói és más kéziratai. = MKsz 1939. 159–164. [Az OSZK tulajdonába került kéziratok ismertetése.]
- SZOMORY DEZSŐ: Egy finom író. = PN 1939. jún. 18. 137. sz. 13. [J. Zs.-dal kapcsolatos emlékei.]
- HALÁSZ GÁBOR: J. Párizsban. = J. Zs. naplója. [Bp. 1940.] 9–23., és H. G. válogatott írásai. Bp. 1959. 573–588.
- HALÁSZ, GABRIEL: Le journal parisien de Sigismond Justh. = NRH 1940. I. 264–283. [Többek között (265–273.) közölve Mme de Coudekerque-Lambrecht (Nemeskéri Kiss Margit) „Un ami de ma jeunesse” c. visszaemlékezése, valamint idézetek J. Zs. leveleiből „Paris 1888” címmel, adalékok az írónak a párizsi művészkörrel való kapcsolatához.]

- NAGY MÉDA: J. Zs. és Jászai Mari. = MNök Lapja 1940. febr. 20. 6. sz. 2.
- LÁZÁR BÉLA: J., Munkácsy és Pekár. = Ko 1940–1941. 168–173. [J. Zs. előkerült naplótöredékeiről.]
- TERESTYÉNI FERENC: J. Zs. = FiMság 1941. márc. 6. 10. sz. 1–2. [Az előkerült naplórészletekről.]
- ROZSNYAY KÁLMÁN: Egy litterary gentleman. = R. K.: Öregdiák élő emlékei. Bp. 1943. 122–128.
- TAMÁS ERNŐ: Egy különös életű író bolyongása Európán, Ázsián, Afrikán keresztül a szenttornyai sírig. = Hírlap 1948. ápr. 23. 94. sz. 5.
- SZABÓ FERENC: J. Zs. életének és munkásságának emlékei Orosháza környékén. = Szántó Kovács Múz. Emlk. Orosháza 1955. 197–208.
- RAJNAVÖLGYI GÉZA–SZABÓ FERENC: J. Zs. és a századvégi agrárszocialista mozgalom. = Szántó Kovács Múz. Évk. 1963–1964. Orosháza 1965. 97–108.
- SOLYMÁR ISTVÁN: Mednyánszky László. = Művészet 1965. 4. sz. 6–11. [J. Zs.-dal való baráti kapcsolatáról is.]
- ELEK LÁSZLÓ: J. Zs. „kozmpolitizmus”. = Békési Élet 1969. 2. sz. 212–227.
- Nyilatkozatok, vallomások*
- J. Zs.: Az én szenttornyai otthonomról. Nyílt levél a szerkesztőhöz. = Orosházi Közlöny 1892. jún. 8. ünnepi sz. 2–3.
- J. Zs.: Szent-tornyai világról. = Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 101–108.
- J. Zs.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 14. sz. 221.
- J. Zs.: Czóbel István barátomnak. = J. Zs.: A pénz legendája. Bp. 1893. 5–8., és A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 334–336. [Az író nyilatkozata művéről.]
- J. Zs.: A szent-tornyai népszínház műsorából. = MSzal 1894. 20. köt. 306–320. [J. Zs. bevezető sorai színháza jellegéről, célkitűzéseiről.]
- J. Zs. „parasztszínháza”*
- SILBERSTEIN, A[DOLF]: Das Tusculum bei Orosháza. = PLloyd 1893. júl. 9. 163. sz.
- J. Zs.: A szent-tornyai népszínház műsorából. = MSzal 1894. 20. köt. 306–319.
- Paraszt-színház... = FL 1894. júl. 7. 186. sz. 1596.
- RÓZSA MIKLÓS: Magyar parasztok a színpadon. = NU 1896. máj. 23. 142. sz. 1–3.
- [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M.: Bauern als Schauspieler. = PLloyd 1896. jan. 7. 6. sz. [J. Zs. „parasztszínháza” halasi előadásáról.]

- GALAMB SÁNDOR: J. Zs. parasztszínháza. = A Színpad 1936. 152–154. [A vonatkozó irodalom felsorolásával.]
- RÓZSA MIKLÓS: J. Zs. parasztszínháza. = PN 1938. okt. 16. 212. sz. 34. [A pusztaszentornyai Körszínházról.]
- KOZOCSA SÁNDOR: J. Zs. parasztszínháza. = Vál 1947. II. 428–435., és Színházfilm 1951. szept., 12. sz. 492–496.
- RÉVÉSZ ZSUZSANNA: A jövő Magyarországnak a világnézetet kereste... J. Zs. parasztszínháza. = Jöv 1947. okt. 2. 40. sz. [Műsora, szereplői.]
- GÁLÓS MAGDA: J. Zs. parasztszínháza. = Színház. Ért. 1954. 3. sz. 103–114.
- KARCSAI KULCSÁR ISTVÁN: J. Zs. parasztszínháza. = Népművelés 1954. 10–11. sz. 83–84.
- CSERES TIBOR: J. Zs. szerelme. = Ttáj 1956. 310–320. [A népi színjátszást rendező J. Zs.-ről.]
- SZABÓ FERENC: Emlékek J. Zs. parasztszínházáról. = Vásárhelyi Szó 1956. 5. sz. 15–18.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- J. Zs. = IÉrt 1888. okt. 15. 22. sz. 337–342.
- SZANA TAMÁS: J. Zs. = Sz. T.: Újabb elbeszélők. Bp. 1889. 101–109.
- BRÓDY SÁNDOR: J. Zs. = A Hét 1892. aug. 7. 32. sz. 509.
- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA: Ifjú Magyarország. = BH 1894. okt. 12. 282. sz. 1–2. [Emlékezés J. Zs.-ra.]
- BETHLEN MIKLÓS: J. Zs. és a magyar arisztokrácia. = PolHsz 1894. okt. 21. 4. sz. 7–8. [Munkásságának méltatása.]
- [ERDÉLYI PÁL] E. P.: J. Zs. = Haz 1894. okt. 10. 287. sz. 1–3.
- KORDIAL: J. Zs. = MGén 1894. okt. 14. 42. sz. 254.
- KRÚDY GYULA: J. Zs. = DebrEllenőr 1894. okt. 11. 236. sz. 2–3., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 425–428.
- MALONYAI DEZSŐ–PEKÁR GYULA: J. Zs. = PN 1894. okt. 10. 280. sz. 1., és J. Zs.: Fuiumus. (A kiválás genezise. Tanulmányok.) Bp. 1895. 7–14. [J. Zs. tervezett szociológiai tanulmányciklusáról.]
- PEKÁR GYULA: J. Zs.-ről. = PN(esti) 1894. okt. 13. 283. sz. 1–3.
- RÓZSA MIKLÓS: J. Zs. = Orosházi Közlöny 1894. nov. 11. 45. sz. 1–2., és MSzal 1894. 22. köt. 398–402., Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 1956. 252–256.
- [VÉRTESY GYULA] JULIUS: J. Zs. = FL 1894. okt. 10. 280. sz. 2405–2406.
- J. Zs. = Békés 1894. okt. 14. 41. sz. 1., BH 1894. okt. 10. 280. sz. 1–2., Orosházi Újság 1894. okt. 14., VU 1894. nov. 18. 46. sz. 769. [Nekrológok.]
- MORGENSTERN RÓBERT: A modern irány az irodalomban. = Aradi Közlöny 1896. márc. 20–21. 68–69. sz. [A naturalizmusról, J. Zs.-ről.]

- MIKSZÁTH KÁLMÁN: J. Zs. = J. Zs.: A pénz legendája. – Gányó Julcsa. (A kiválás genezise. I.) Bp. 1905. I–VIII., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 154–156., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 489–492.
- ÚJHELYI NÁNDOR: J. Zs. = MF 1911. II. 489–497.
- KÁRPÁTI AURÉL: J. Zs. = Élet 1913. nov. 30. 48. sz. 1524–1526., és K. A.: A búskéjú lovag. Irodalmi noteszlevelek 1911–1919. Bp. 1920. 73–78.
- KORODA PÁL: J. Zs. = Mo 1916. márc. 26. 86. sz. 10.
- SZINNYEI FERENC: J. Zs. = BpSz 1918. 173. köt. 372–407.
- LOVASY IMRE: J. Zs. = V 1922. okt. 17. 236. sz. 2.
- VÁRKONYI NÁNDOR: J. Zs. = Hid(Bp.) 1928. 3–4. sz. 171–173.
- FÉJA GÉZA: A dzsentri-regényírók. = Előrs 1929. okt. 5. 40. sz. 5., és Mlrás 1934. 3. sz. 83–86. [Utóbb „Magyar irodalmi szemle. Elfelelt magyar írók: I. J. Zs. és Török Gyula” címmel.] J. Zs. = Újld 1931. 205–206.
- NÉMETH LÁSZLÓ: A Nyugat elődei. = Tanú 1932. 68–90., és N. L.: A minőség forradalma. 3. köt. Bp. [1940.] 36–68. [J. Zs.-ról is.]
- ANONYMUS: Emlékezés J. Zs.-ra. = BpSz 1936. 241. köt. 264–292. – Klny. is.
- BÓKA LÁSZLÓ: J. Zs. = Szép Szó 1937. 5. köt. 423–429., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 47–55.
- KÁRPÁTI AURÉL: J. Zs. = PN 1938. ápr. 24. 92. sz., és K. A.: Kultúra haláltáncával. Bp. 1947. 45–49. [Regényírói művészetéről.]
- FORGÁCS ANTAL: Francia szellem a magyar irodalomban. I. J. Zs. = Úz(Párizs) 1939. jún., 4. sz. 111–114., és Kor 1939. 1092–1095. [Utóbb „Egy elfelelt magyar író: J. Zs.” címmel.]
- HALÁSZ GÁBOR: Magyar álmódok. = Nyug 1939. II. 277–281.
- TÉCSEI TAMÁS: J. Zs. = FiMság 1941. márc. 6. 10. sz. 1.
- KOZOCSA SÁNDOR: A regényíró J. Zs. = M.Alb. 6. köt. Nitra [1942.] 118–123., és It 1947. 55–59.
- FÉJA GÉZA: J. Zs. a népi gondolat előhírnöke. = Népi magyarság. Kiad. Szilády Zoltán. I. köt. Bp. 1943. 67–74.
- RÓNAY GYÖRGY: Az idő forradalma. (Fejezet a modern magyar irodalom életrajzából.) = Mk 1947. 6. sz. 418–430. [Többek közt J. Zs.-ról is.]
- SZABÓ FERENC: J. Zs. és az alföldi parasztság. = Vásárhelyi Szó 1956. 6–7. sz. 31–33. [A parasztsággal való kapcsolata és ennek tükröződése műveiben.]
- BENKŐ LÁSZLÓ: J. Zs. = J. Zs.: Fuimus. [Bp.] 1957. 1–29. – Klny. is.
- DIÓSZEGI ANDRÁS: J. Zs. = ItK 1960. 652–673. – Klny. is., és J. Zs.: A pénz legendája. – Gányó Julcsa. – Fuimus. (A kiválás genezise.) Bp. 1969. 443–485. [Utóbbi „Párizs és Szenttornya között” címmel, részben rövidített szöveg.]
- [LUKÁCSY SÁNDOR] L. S.: J. Zs. = Népművelés 1963. 2. sz. 28.
- RÉZ PÁL: J. Zs. = ÉI 1963. febr. 23. 8. sz. 7.
- RUBINYI GYÖRGY: J. Zs. centenáriuma. = MNemzet 1963. febr. 16. 39. sz. 4.
- JUHÁSZ FERENCNÉ: Két író a századfordulón. (Bródy Sándor és J. Zs.) = It 1970. 121–125.

EGYES MŰVEKRŐL

- Ádám 10
Delelő és egyéb elbeszélések 6
Fuimus 7
Gányó Julcsa 8
Káprázatok 1
Művész-szerelem 2
Naplója 9
Párizs elemei 3
A pénz legendája 5
A pusztája könyve 4

1 Káprázatok (1887)

- [ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.] x.y.z. = PN(regg.) 1887. jún. 2. 150. sz. 1–2.
K. = FL 1887. márc. 11. 129. sz.
PALÁGYI LAJOS: Egy arisztokratikus író. = ÚjNemz 1887. 152–153., és Haladó kritikánk Bessenyeitől Adyig. Bp. 1952. 103–105.
[PÉTERFY JENŐ] -e = BpSz 1887. 52. köt. 153–157., és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 45–52., P. J. válogatott művei. Bp. 1962. 604–608.
[RÁKOSI JENŐ] -ó = BH 1887. máj. 24. 142. sz. 1–3.
SZANA TAMÁS = Nemzet 1887. jún. 18. 166. sz. 1.
FL 1887. márc. 24. 82. sz.
MSzal 1887. 7. köt. 411–412.
PH 1887. máj. 25. 143. sz. 4.
IÉrt 1888. okt. 15. 22. sz. 337–342.

2 Művész-szerelem (1888)

- FL 1888. márc. 22. 82. sz.
MBazár 1888. ápr. 1. 7. sz. 50–51.

3 Párizs elemei (1889)

- FL 1889. márc. 30. 87. sz.
MSzal 1889. 11. köt. 517.
OrszV 1889. ápr. 20. 17. sz. 274.
PH 1889. júl. 5. 182. sz. 4.

4 A pusztája könyve (1891)

- [BRÓDY SÁNDOR] B. S. = MH 1891. nov. 24. 245. sz. 17.

SZIGETVÁRI IVÁN = PN 1891. nov. 29. 328. sz. 1–2.

(-) = FL 1891. okt. 31. 299. sz. 2225–2227.

A Hét 1891. nov. 1. 44. sz. 711.

Nemzet 1891. nov. 13. 312. sz. 1.

PH 1891. nov. 5. 304. sz. 17–18.

VU 1891. nov. 1. 44. sz. 721.

CZÓBEL ISTVÁN = Nemzet 1892. máj. 5. 125. sz. 1–2.

[A francia nyelvű kiadásról.]

A Hét 1892. máj. 9. 19. sz. 301. [A francia nyelvű kiadásról.]

MSzal 1892. 18. köt. 158.

Francia író J. Zs.-ról. = PN 1902. ápr. 24. 112. sz. 8.

[Eugène Marbeau „Le charme de l’histoire” c. munkájában szól J. Zs. művéről.]

5 A pénz legendája (1893)

[IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1893. febr. 12. 7. sz. 109–110.

J. Zs.: Czóbel István barátomnak. = J. Zs.: A pénz legendája. Bp. 1893. 5–8., és A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 334–336. [Az író saját művéről.]

[LIPCSEY ÁDÁM] PASQUINO = Nemzet 1893. márc. 16. 75. sz. 5.

OLLÓ = Élet 1893. 181–182.

SILBERSTEIN, A[DOLF] = PLloyd 1893. ápr. 15. 90. sz.

PH 1893. márc. 3. 62. sz. 5.

VU 1905. máj. 21. 21. sz. 335.

6 Delelő és egyéb elbeszélések (1894)

ABONYI ÁRPÁD = FL 1894. dec. 16. 347. sz. 2990–2991.

[VÉRTESY GYULA] JULIUS: Utolsó levelek, utolsó kötet. – J. Zs.-ról. = FL 1894. okt. 13. 283. sz. 2429. [A kötetről, a kézirat fakszimiléjével.]

MSz 1895. jan. 27. 4. sz. 48.

7 Fuimus (1895)

S-r. = Élet 1894. dec. 30. 14. sz. 11–12.

[ERDÉLYI PÁL] E. P. = Haz 1895. júl. 20. 195. sz. 2–4., és Ktáros 1958. 49–51. [Az utóbbi az egykorú kritika rövidebb szövege.]

KORODA PÁL = Mo 1895. jan. 30. 30. sz. 1–2.

KELEMEN JÁNOS = Kort 1958. I. 156.

RÁTKAI ISTVÁN = Éi 1958. jún. 6. 23. sz. 9.

8 Gányó Julcsa (1895)

[BRÓDY SÁNDOR] b. s. = MH 1893. dec. 17. 348. sz. 19.

(yy.) = FL 1893. nov. 30. 331. sz. 2725–2727.

[BÉLA HENRIK] ik = BH 1894. febr. 28. 59. sz. 1–2.

BRÓDY SÁNDOR: Levél Nizzába. = A Hét 1894. jan. 7. 210. sz. 10.

[ZOLTVÁNY IRÉN] Z-ny I-n = KatSz 1894. 286–290.

„Jókai” 1894. ápr. 29. 18. sz. 293–294.

SILBERSTEIN [ÖTVÖS], ADOLF: Im Strome der Zeit. 3. köt. Bp. 1895. 213–219.

VU 1905. máj. 21. 21. sz. 335.

9 Naplója (1940)

HALÁSZ GÁBOR: J. Párisban. = J. Zs. naplója. [Bp. 1940.] 9–23., és H. G. válogatott írásai. Bp. 1959. 573–588.

BÓKA LÁSZLÓ = Nyug 1941. 97–100.

BÓKA LÁSZLÓ: A J.-ügy. = Nyug 1941. 198. [Válasz a J. Zs. naplója körül kialakult vitában Illés Endre (uo. 100–103.) és Halász Gábor (uo. 197.) cikkeire.]

FÉJA GÉZA = Híd 1941. febr. 4. 7. sz. 20.

FÉJA GÉZA: Ne ölj! = Mo(esti) 1941. febr. 22. 44. sz. 5. [J. Zs. naplójáról is.]

GERÉZDI RABÁN = Diár 1941. 91–94.

GERÉZDI RABÁN = Élet 1941. ápr. 27. 17. sz. 362.

GOGOLÁK LAJOS = Je 1941. ápr. 15. 8. sz. 7–8.

HALÁSZ GÁBOR: Levél a mennyszágból. = Nyug 1941. 197. [Válasz Bóka László cikkére.]

ILLÉS ENDRE = Nyug 1941. 100–103. [Hozzászólás Bóka László cikkéhez.]

JÓCSIK LAJOS = KN 1941. márc. 15. 5. sz. 7.

KÁLLAY MIKLÓS = M. Alb. 5. köt. Nitra 1941. 13–15.

KÁRPÁTI AURÉL = Pest 1941. febr. 3. 27. sz. 7.

[KOZOCSA SÁNDOR] K. S. = It 1941. 119–120.

MÁRAI SÁNDOR: A dandy és világa. = PH 1941. febr. 9. 33. sz. 5., és M. S.: Ihlet és nemzedék. Bp. 1946. 302–307.

RAICS ISTVÁN = Vig 1941. 290–291.

SÓTÉR, ETIENNE: Sigismond Justh. = NRH 1941. II. 81–83.

SÓTÉR, STEFAN = PLloyd(esti) 1941. márc. 22. 67. sz. 6.

SZABÓ ISTVÁN = Ptüz 1941. 112–114.

SZÜLLŐ GÉZA = PH 1941. febr. 12. 35. sz. 3.

TÓTH LÁSZLÓ = KatSz 1941. 137–138.

[VOJNOVICH GÉZA] V. = BpSz 1941. 260. köt. 371–373.

ZSIGMOND FERENC = ItK 1941. 90–92.

Híd 1941. jan. 17. 4. sz.

Újság 1941. jan. 22. 17. sz. 10.

E. KOVÁCS KÁLMÁN = MÚt 1942. márc. 5. 10. sz. 6.

SZALATNAI REZSŐ: Arcképek, háttérben hegyekkel. Bp. 1969. 165–171. [D.: 1950.]

10 Ádám (1941)

FÉJA GÉZA = Híd(Bp.) 1941. márc. 4. 11. sz. 28.

(K.) = FL 1889. okt. 26–27. 294–295. sz.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1889. okt. 26. 295. sz. 1.
 PH 1889. okt. 26. 295. sz. 6.
 VU 1889. nov. 3. 44. sz. 721.

5 Harakiri és kisebb vázlatok (1891)

GUTTMANN ÁRMIN = Nagyvárad Hírlap 1890. dec.
 30. 252. sz. 1–4.
 LÁZÁR BÉLA = FL 1890. okt. 20. 289. sz.
 r. e. = PN 1890. okt. 16. 285. sz. 1.
 Egyetértés 1890. nov. 1. 301. sz. 9.
 FL 1890. okt. 12. 281. sz.

6 Tantalusz (1892)

[ÁBRÁNYI EMIL] Á. E. = PN 1892. ápr. 7. 98. sz. 1.
 DÉNES J[ÓZSEF] = Élet 1892. 216–217.
 [GONDA DEZSŐ] -dade = MGén 1892. ápr. 3. 14. sz.
 238–239.
 [PALÁGYI LAJOS] -i -s = OrszV 1892. ápr. 9. 236–
 237.
 (-r.) = FL 1892. ápr. 13. 104. sz. 755–757.
 MSzal 1892. 17. köt. 413–414.

7 Fehér éjszakák (1893)

[ERDÉLYI PÁL] -rd- = FL 1893. nov. 30. 331. sz. 2729.
 MAKAI EMIL = PN 1893. nov. 23. 329. sz. 1–2.
 PH 1893. nov. 12. 313. sz. 17.
 [ZOLTVÁNYI IRÉN] Z-ny I-n. = KatSz 1894. 296–297.

8 Koldusok (1893)

[IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1893. máj. 21. 21. sz.
 337–338.
 [PÉTERFY JENŐ] I. = BpSz 1893. 75. köt. 475–477.,
 és P. J. magyar irodalmi bírálati. Bp. [1938.]
 97–101.
 FL 1893. máj. 21. 139. sz. 1091.
 PH 1893. jún. 4. 152. sz. 18.

9 Révben

(Nemzeti Színház: 1893. jan. 13.)

[HEVESI SÁNDOR] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1893.
 4. sz. 45–46.
 -rd- = FL 1893. jan. 14. 14. sz. 115.

10 A holló (1896)

(Nemzeti Színház: 1895. dec. 28.)

CASSIUS = PolHsz 1895. dec. 29. 52. sz. 15–16.
 e. p. = Haz 1895. dec. 29. 356. sz.

A Hét 1895. dec. 29. 52. sz. 838.
 Nemzet 1895. dec. 29. 358. sz. 5.
 [HEVESI SÁNDOR] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1896.
 jan. 5. 1. sz.
 Egyetértés 1896. márc. 8. 67. sz. 13.
 Nemzet 1896. febr. 18. 48. sz. 3.

11 Por (1895)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1895. nov. 5. 305. sz. 1.
 [PÉTERFY JENŐ] v.- = BpSz 1895. 84. köt. 149–151.,
 és P. J. magyar irodalmi bírálati. Bp. [1938.]
 114–118., P. J. válogatott művei. Bp. 1962.
 609–611.
 Élet 1895. aug. 18. 47. sz. 12.
 MGén 1895. nov. 23. 800.
 Újld 1895. jún. 30. 28. sz. 530.

12 Megfigyelés alatt (Budai Színkör: 1896. júl. 10.)

/f. j./ = Nemzet 1896. júl. 11. 189. sz. 3.
 (szt. a.) = BH 1896. júl. 11. 189. sz. 2–3.

13 Vándorok (1897)

CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1897. nov. 28. 48. sz.
 8–9.
 L. M. = MSz 1897. okt. 17. 42. sz. 504.
 Egyetértés 1897. okt. 10. 281. sz. 10.
 MSzal 1897. dec., 417.
 Nemzet 1897. szept. 24. 265. sz. 5.
 VU 1897. nov. 14. 46. sz. 776.
 MORVAY GYÖZŐ = MKr 1898. jan. 15. 8. sz. 141–
 142.
 [KÓBOR TAMÁS] = A Hét 1902. 306–307.
 MGén 1902. máj. 11. 323.
 PN 1902. máj. 22. 138. sz. 11–12.

14 A csengeri kalapok és egyéb történetek (1898)

NOVÁK SÁNDOR = MKr 1899. máj. 15. 16. sz. 234–
 236.

15 A verebek (1900)

FL 1899. dec. 24. 52. sz.
 HARTMANN JÁNOS = MSz 1900. jún. 3. 22. sz. 262.
 LÁZÁR BÉLA = MNemzet 1900. ápr. 3. 92. sz. 15–16.
 M-r = A Hét 1900. febr. 18. 7. sz. 111.
 S. E. = Nagyvárad 1900. jan. 3. 2. sz. 1–2.
 TÁBORI RÓBERT = PN 1900. márc. 14. 72. sz. 1–2.
 ITáj 1900. 2. sz. 21.

MGén 1900. febr. 4., 94.
Művészvilág 1900. 3. sz.
ÚjId 1900. jan. 28. 5. sz. 105.
MSzal 1901. jan., 841–842.

16 Két halott regénye (1902)

F-s. = NPestJ 1902. júl. 4. 181. sz.
g. = PN 1902. dec. 5. 334. sz. 10.
MOLNÁR FERENC = BN 1902. aug. 1. 209. sz. 1–3.
[TUTSEK ANNA] T. A. = ÚjId 1902. okt. 19. 43. sz.
375–376.
PN 1920. febr. 1. 18. sz. 12.

17 Akácvirág (1903)

g-a = BN 1903. ápr. 22. 110. sz. 3.
[RÁSKAI FERENC] R + F = MKözélet 1903. ápr. 1. 3.
sz. 205–206.
MGén 1903. márc. 22., 27.

18 Az eleven kulcs. Egy szép ördög naplója (1905)

-ym- = Figy 1905. 11–12. sz. 748–749.
[SZINI GYULA] Sz. Gy. = A Hét 1906. 1. köt. 30–31.

19 Összegyűjtött munkái 1–7. (1905–1910)

[ADY ENDRE] ÓDI = Jöv 1905. dec. 10. 50. sz. 10–11.,
és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 68–
69. [Az 1–6. kötetekről.]
[FARKAS PÁL] W. P. = ÚjId 1906. 1. 306. [Az 1–6.
kötetekről.]
JÓB DÁNIEL = MH 1906. febr. 17. 43. sz. 1–3. [Az 1–
6. kötetekről.]
[RÉVÉSZ BÉLA] (rb.) = NSzava 1906. febr. 11. 36. sz.
6–7.
[RUTIKAY-RÓTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1907.
febr. 10. 36. sz. [Az 1–6. kötetekről.]

20 A jövő fészke (1908)

ADY ENDRE = Nyug 1908. II. 499., és A. E.: Vallomá-
sok és tanulmányok. Bp. 1944. 173–174., A. E. az
irodalomról. Bp. 1961. 238–239., A. E. összes pró-
zai művei. 9. köt. Bp. 1973. 284–286.

21 Mária látogatói (1910)

ADY ENDRE = Nyug 1910. I. 556., és A. E.: Vallomá-
sok és tanulmányok. Bp. 1944. 186., A. E. összes
prózai művei. 10. köt. Bp. 1973. 42–43.

GYULAI ISTVÁN = Ren 1910. I. 202–203.
H. L. = PLloyd 1910. máj. 1. 103. sz.
MAJTHÉNYI GYÖRGY = Kr 1910. 5. sz. 77–78.
MIKLÓS JENŐ = Egyetértés 1910. jan. 23. 19. sz. 16.
[ORMOS EDE] o. e. = Nszava 1910. febr. 24. 46. sz. 4.
[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1910. máj. 1. 18. sz.
383.
A Hét 1910. 343.

22 Damajanti. Az én novelláimból (1911)

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ = Aur 1911. ápr. 29. 7. sz. 141–
142., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp.
1958. 264–267.
TURCSÁNYI ELEK = Nyug 1911. I. 1079–1080.
Nyugat Alm. 1912. 47–48.

23 Szivárvány (1915)

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1915. 1026–1035.

24 A királyné (1917)

FENYŐ MIKSA = Nyug 1917. II. 246.
h. r. = Az Újság 1917. szept. 1. 218. sz. 10.
(i. e.) = Nszava 1917. máj. 23. 130. sz. 9.
KULINYI ERNŐ = PN 1917. júl. 15. 177. sz. 17.
MIKLÓS JENŐ = V 1917. máj. 13. 123. sz. 17–18.
[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1917. szept. 9. 36. sz.
585.
ZOLNAI BÉLA = A Hét 1917. I. 14. sz. 222.
[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1918. 55–56.

25 IV. Péter asszonyai [1918]

[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1919. jan. 12. 2. sz. 22.

26 A Rubin-gyár (1920)

CSÁSZÁR ELEMÉR = MMúza 1920. 504–506.

KÁLMÁNY LAJOS

1852–1919

Bibliográfiák

MÓRA FERENC: Bibliographia K. L. munkásságáról. =
Ethn 1919. 99.
PÉTER LÁSZLÓ: Bibliográfia. = K. L. népköltési hagyat-
éka. 1. köt. Történeti énekek és katonadalok. Bp.
1952. 63–69.

- RADÓ VILMOS: K. M. = IMITÉ 1898. 85–94. – Klny is. [Méltatása 25 éves tanári működésének alkalmából.]
- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA: K. M. = BH 1907. júl. 6. 160. sz. 1–3.
- [JUHÁSZ GYULA] X: K. M. = A Hét 1907. okt. 6. 670.
- ALEXANDER BERNÁT: K. M. = BpSz 1914. 157. köt. 32–64.
- ALEXANDER BERNÁT: K. M. = MúJövő 1914. 26–27.
- SZABÓ PÉTER: K. M. hetven éves. = OKTK 1913/14. 8. sz. 361–363.
- K. M. ünneplése. = OKTK 1913/14. 9. sz. 450–451.
- ALEXANDER BERNÁT: Megemlékezés K. M.-ről. = Ath 1915. 452–457.
- ALEXANDER, B[ERNHARD]: Moritz v. Kármán. = PLloyd 1915. okt. 15. 287. sz. 1.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: K. M. ravatalánál. = Népművelés 1915. 11. sz. 797–799.
- ENDREI GERZSON: K. M. = Egyenl 1915. okt. 31. 44. sz. 27.
- GOCKLER [LAJOS]: K. M. = Népművelés 1915. 10. sz. 773–774.
- GOCKLER LAJOS: K. M. = MF 1915. dec. 1. 23. sz. 345–359.
- HELLER BERNÁT: K. M. = Mlzael 1915. 9–10. sz. 128–131.
- HELLER BERNÁT: K. M. = MúJövő 1915. nov., 441–442.
- FINÁCZY ERNŐ: K. M. = MPed 1916. 10. sz. 513–514.
- FINÁCZY ERNŐ: Zárószavak a K.-ünnepélyen. = MPed 1916. 10. sz. 542–543.
- GERÉB JÓZSEF: K. M. emlékezete. = Bp. gyakorló főgimn.Ért. 1915/16. 3–26.
- HAVAS IRMA: K. M. emlékezete. = Néptanítók Lapja 1916. nov. 23. 47. sz. 17–18.
- HELLER BERNÁT: K. M. = IMITÉ 1916. 251–284.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: K. M. = OKTK 1915/16. nov. 1. 3–4. sz. 65–67.
- WESZELY ÖDÖN: K. M. emlékezete. = MPed 1916. 10. sz. 514–542. – Klny. is.
- WESZELY ÖDÖN: K. M. filozófiai és pedagógiai rendszere. = Népművelés 1916. 12. sz. 649–661.
- [GYULAI ÁGOST]. Gy. Á. : K. M. emlékirodalom. = PedÉrt 1917. márc. 1. 3. sz. 69–70. [A MKözművelődés 1916. okt. 1. és a MPed 1916. dec. 1-jei különszámairól.]
- GERÉB JÓZSEF: K. M., az ember és a pedagógus. = MZsSz 1930. 3–6. sz. 87–103. – Klny. is.
- KOMLÓS ALADÁR: Magyar-zsidó nagyságok. I. K. M. = MúJövő 1943. 105–106.
- FALUDI SZILÁRD: K. M. = Közn 1965. okt. 8. 19. sz. 743–745.
- FELKAI LÁSZLÓ: K. M. emlékezete. = PedSz 1965. 12. sz. 1135–1145.
- FALUDI SZILÁRD: K. M. = K. M. válogatott pedagógiai művei. Bp. 1969. 5–60.

KATONA LAJOS

1862–1910

Bibliográfia

[CSÁSZÁR ELEMÉR]: K. L. irodalmi munkássága. (1880–1910.) = K. L. irodalmi tanulmányai. 2. köt. Bp. 1912. 375–392.

Szövegek

KIADÁSOK

K. L. irodalmi tanulmányai. 1–2. köt. Bev. Császár Elemér. Bp. 1912. 405, 417 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

HARTAY ERZSÉBET: Ismeretlen vers K. L.-tól. = It 1950. 1. sz. 107–108. [Az „1886. március 18.” c. versének közlésével.]

LEVELEZÉS

ORTUTAY GYULA: K. L. kiadatlan levelei Kaarle Krohnhoz (1888–1909). = Ethn 1967. 313–323. [Kilenc levél közlése.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- [ANDOR JÓZSEF] A. J. : Dr. K. L. = Élet 1910. 33. sz. 217.
- [BALLAGI ALADÁR]: – – rt. beszéde K. L. It. ravatalánál 1910. augusztus 5-én. = AkÉrt 1910. 495–496.
- [BAYER JÓZSEF] B. J. : K. L. = MShakespeare-Tár 1910. III. 216–217.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: K. L. = EphK 1910. 545–548.
- FAMULUS: Tudós professzor K. L. = V 1910. 110. sz. 7–8.
- [GULYÁS PÁL] GI: Dr. K. L. = MKsz 1910. 284.
- HORVÁTH JÁNOS: K. L. = MNy 1910. 327–329.
- LACZKÓ GÉZA : K. L. = Nyug 1910. II. 1152–1153.
- n.: K. L. = BH 1910. aug. 17. 187. sz. 7–8.
- [PRÓNAI ANTAL] P. A. : K. L. = MKözépisk 1910. szept. 15. 7. sz. 393–395.
- SEBESTYÉN GYULA: K. L. = BpSz 1910. 143. köt. 450–454.
- SOLYMOSSY SÁNDOR: K. L. = Ethn 1910. 257–262.

- [SZABOLCSI LAJOS] Sz. L.: K. L. = A Hét **1910**. 520.
 [SZALAY IMRE]: -- elnök beszéde dr. K. L. alelnök
 ravatalánál. = Ethn **1910**. 318–319. [Búcsúztató a
 Magyar Néprajzi Társaság nevében.]
 SZÓTS GYULA: K. L. = PH **1910**. aug. 6. 187. sz. 5.
 WEBER, ARTUR: Louis Katona. = RH **1910**. 11. sz.
 549–554.
 K. L. halála. = Ethn **1910**. 317–318.
 K. L. = ItK **1910**. 380–381.
 ELEK OSZKÁR: K. L. = OKTK **1910/11**. szept. 29.
 111–115.
 RIEDL FRIGYES: K. L. emlékezete. = EPhK **1911**. 233–
 243., és R. F.: Három jellemzés. Bp. 1912. 33–51. –
 2. kiad. [1927.]
Ism.: Babits Mihály, Nyug **1912**. I. 363–364. –
 [Gragger Róbert] gr., Ur **1912**. 3. sz. 136–137. –
 Sik Sándor, Élet **1912**. 3. sz. 91–93. – Sikabonyi
 Antal, MF **1912**. II. 229–235. – Szabolcska Mihály,
 V **1912**. jan. 14. 12. sz. 34–35. – Szász Károly,
 legifj., It **1912**. 64–65. – x, Religio **1912**. jan. 7. 1.
 sz. 14–15. – VU **1912**. jan. 7. 1. sz. 15–16.
 SEBESTYÉN GYULA: Emlékezés K. L.-ról. = KisFTÉ
 ÚjF **1910–1911**. 45. köt. Bp. **1911**. 159–163.
 K. L. könyvtárának címjegyzéke. = AkÉrt **1911**. 465–
 514. [Semsey Andor K. L. egykori könyvtárát az
 MTA Könyvtárának ajándékozta.]
 CSÁSZÁR ELEMÉR: K. L. = BpSz **1912**. 150. köt. 321–
 345., és MTA Emlékbeszédek. 15. köt. Bp. 1912.
 531–557. – Klny. is.
Ism.: Bittenbinder Miklós, KatSz **1913**. 231–
 233.
 CSÁSZÁR ELEMÉR: K. L. élete. = K. L. irodalmi tanul-
 mányai. I. köt. Bp. **1912**. 6–103. – Klny. is.
Ism.: Elek Oszkár, Ur **1913**. 5. sz. 224. – Weber
 Arthur, It **1913**. 293–294. – K. Gy., MKözépisik
1913. jun. 15. 6. sz. 353–355. – Élet **1913**. 23. sz.
 748.
 ANGYAL DÁVID: Jelentés a Greguss-jutalomról. Első
 műkritikai évkör (1906–1911). = BpSz **1913**. 153.
 köt. 120–122., és KisFTÉ ÚjF **1912–1913**. 47. köt.
 Bp. **1913**. 190–224. [Horváth Cyrill és K. L. iro-
 dalmi munkásságáról.]
 ALSZEGHY ZSOLT: K. L. = MKult **1914**. 66–70.
 ANTAL LÁSZLÓ: K. L. = Ktáros **1959**. 599–601.
 DÖMÖTÖR SÁNDOR: K. L. pécsi évei (1887–1889). =
 Je **1960**. 4. sz. 97–107.
 DÖMÖTÖR SÁNDOR: K. L. utolsó napjai. = Ethn **1960**.
 4. sz. 616–617.
 ORTUTAY GYULA: K. L. = O. Gy.: Írók, népek, száza-
 dok. Bp. **1960**. 269–276., és O. Gy.: Halhatatlan
 népköltészet. Bp. **1966**. 155–163.
 BÓKA LÁSZLÓ: K. L. = B. L.: Arcképvázlatok és
 tanulmányok. Bp. **1962**. 95–96., és B. L.: Váloga-
 tott tanulmányok. Bp. **1966**. 962–963.

EGYES MŰVEKRŐL

Geschichte der ungarischen Literatur (1911)
Társszerző: Szimyei Ferenc

KUNCZ ALADÁR = Nyug **1912**. I. 365–367.
 [BAROS GYULA] V. M. = Napk **1927**. 446–447.

Irodalmi tanulmányai 1–2. (1912)

KIRÁLY GYÖRGY = EPhK **1913**. 612–614.
 I. z. = PLloyd **1913**. dec. 14. 295. sz.
 ALSZEGHY ZSOLT = MKult **1914**. 2. sz. 66–70.
 BÁN ALADÁR = MKözépisik **1914**. jan. 15. I. sz. 45–48.
 GÁLOS REZSÓ = Ethn **1914**. I. sz. 47–50.
 [GRAGGER RÓBERT] gr. = Ur **1914**. 5. sz. 243.
 [HORVÁTH JÁNOS] GALGÓCZY GYÖRGY = It **1914**.
 112–116.
 VARGHA DAMJÁN = ItK **1914**. 124–126., és KatSz
1914. 327–329.
 [KIRÁLY GYÖRGY] - lyg - = BpSz **1915**. 163. köt.
 470–473.

KAZÁR EMIL

1843–1922

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

A „Hazánk s Külföld” főmunkatársai. = HazKülf
1870. júl. 21. 29. sz. 455–458.
 K. E. = Igazmondó **1871**. szept. 24. 39. sz. 312.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: K. E. = Nyug **1922**. 717–
 719., és Sch. A.: Írók, könyvek, emlékek. [1925.]
 116–121.
 K. E. meghalt. = Mság **1922**. máj 16. 110. sz. 12.,
 Szózat **1922**. máj 16. 111. sz. 18. [Nekrológok.]
 [GULYÁS PÁL] G. P.: K. E. = It **1923**. 68. [Életrajzi
 adatok a művek felsorolásával.]

EGYES MŰVEKRŐL

Csendes órák 2
 Elbeszélések 1
 A hátrahagyott család 5
 Izsák 8
 A két kulacsos 3
 A kincskeresők 4
 Lég és föld. Kitorölt évek 9
 Ósök és unokák 7
 Összevissza 11
 A semmi, ha valamivé lett 6
 A szívárvány 10

- K. Zs. hátrahagyott munkái. Kiad. és bev.: *Papp Ferenc*. Bp. 1914. 501 l.
- K. Zs. naplója. Kiad. és bev.: *Benkő Samu*. Bukarest 1966. 228 l.
- K. Zs. művei. Bp. 1967–
- Gyulai Pál. 1–2. köt. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. Bev. *Barta János*. 1967. 524, 353 l.
- Özvegy és leánya. Kiad. és utószó: *Szabó József*. 1967. 387 l.
- Férj és nő. Ködképek a kedély láthatárán. Szerelem és hiúság. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. 1968. 619 l.
- Zord idő. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. 1968. 498 l.
- A rajongók. Kiad. és utószó: *Nagy Miklós*. 1969. 526 l.
- A szív örvényei. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. 1969. 491 l.
- Sorsok és vonzások. Portrék. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. 1970. 417 l.
- Élet és irodalom. Tanulmányok. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. 1971. 452 l.
- Változatok a történelemre. Korteskedés és ellenszerei. Forradalom után. Még egy szó a forradalom után. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. 1982. 618 l.
- Korkívánatok. Publicisztikai írások 1837–1846. Kiad. és utószó: *Rigó László*. 1983. 608 l.
- KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK**
- FERENCZI ZOLTÁN: A biharmegyei 1845. december 15-iki gyűlés leírása. B. K. Zs.-tól. = BpSz 1903. 116. köt. 127–141.
- PUKÁNSZKYNÉ KÁDÁR JOLÁN: K. Zs. drámaírói működése. = ItK 1938. 258–273. [Eredeti kéziratból közli a drámaírást szövegét.]
- RADÓ RICHÁRD: Az alkotmány helyreállítása. = R. R.: Pest-budai emlékek a XIX. századból. Bp. 1941. 76–77. [Idézi K. Zs. tudósítását a képviselőház üléséről.]
- BENKŐ SAMU: K. Zs. megtalált naplója. = IgSzó 1964. II. 664–692. [Közli a „Napló 1846” szövegét.]
- RIGÓ LÁSZLÓ: K. Zs. beszéde Kolozs megye közgyűlésén 1842. július 26-án. = ItK 1967. 475–477. [Szövegközléssel.]
- LEVELEZÉS**
- K. PAPP MIKLÓS: K. Zs. báró kiadatlan leveleiből. = TörtL 1876. aug. 20–27. 34–35. sz. 529–530, 545–548. [Wesselényi Miklóshoz. Kelt: Szászváros 1847. febr. 9. és Pest 1847. ápr. 12.]
- K. PAPP MIKLÓS: Néhány levél b. K. Zs.-tól. = Élk 1876. júl. 27–28. 46–47. sz. 410–411, 417–419., és MPolgár 1876. júl. 29.–aug. 1. 171–173. sz. [Báró Wesselényi Miklóshoz. Kelt: Pest [1844.] szept. 22., Kapud 1844. júl. 26., Kolozsvár 1844. aug. 7., okt. 17., okt. 25.]
- JAKAB ELEK: Báró K. Zs. egy levele b. Wesselényi Miklóshoz. = A Hon(regg.) 1877. febr. 23. 48. sz. 1. [Kelt: Pest 1847. júl. 2.]
- FALK MIKSA: Apróságok báró K. Zs. életéből. = PH 1879. jún. 15–17. 163–165. sz., és F. M.: Kor- és jellemrajzok. Bp. 1903. 60–72. [K. Zs. – Falk Miksához, k. n.]
- DEGRÉ ALAJOS: Visszaemlékezéseim. (Az 1848–49-ik év előtti, alatti és utáni időkből.) 2. köt. Bp. 1883. [195–196.: K. Zs. két levele. Kelt: 1857. aug. 26. és d. n.]
- FERENCZI ZOLTÁN: Levelek Petőfihez. = PetőfiMűz 1890. 3. sz. 170–174., és Petőfi Sándor összes művei. 7. köt. Petőfi Sándor levelezése. Bp. 1964. 145–146. [K. Zs. k. n. levelei, valószínűleg: Pest 1848. máj. 20.–jún. 5. között.]
- Jósika Miklós kéziratgyűjteménye. = VU 1894. máj. 6. 18. sz. 302. [Többek között K. Zs. – Jósikához. Kelt: 1845. dec. 15.]
- FERENCZI ZOLTÁN: B. K. Zs. levelei b. Wesselényi Miklóshoz. = ErdMűz 1899. 660–664. [Kelt: Pest 1847. máj. 10., szept. 21., dec. 27. és 1848. márc. 3.]
- TÖRÖK ISTVÁN: K. Zs., a lázadó diák. = KváriL 1899. ápr. 9. 15. sz. 179–180. [1833-ból, Nagyenyedről, K. Zs. aláírásával.]
- FERENCZI ZOLTÁN: B. K. Zs. levelei b. Wesselényi Miklóshoz és b. Jósika Miklóshoz. = ItK 1900. 351–366. [Wesselényi Miklóshoz 1845. jan. 19. és [1848.] aug. 3. között írott nyolc és Jósika Miklóshoz küldött egy levele. Kelt: Szamosújvár 1845. máj. 5.]
- Báró K. Zs. – Falk Miksához. = OrszV 1901. okt. 13. 41. sz. 824. [Négy levél 1857–1867-ből.]
- KISS ISTVÁN: Báró K. Zs. levelei br. Kemény Ferenchez. = ItK 1908. 229–234. [Kelt: Pest 1858. júl. 14., okt. 8. és é. n. ápr. 30.]
- SZÁDECZKY BÉLA: Magyar írók levelei b. Jósika Miklóshoz. I. B. K. Zs. levelei. = ItK 1909. 439–447. [Öt levele 1845–1847-ből.]
- PAIS DEZSŐ: K.-levelek a Nemzeti Múzeumban. = ItK 1910. 480–482. [Csengery Antallal közösen – Heckenast Gusztávhoz: Pest 1855. szept. 10.; Ráth Mórhoz: Pest 1865. febr. 21.; Vachott Sándornéhoz: d. n.; Adorján Boldizsárhoz: d. n.]
- PAIS DEZSŐ: Báró K. Zs. levele Toldy Ferenchez. = AkÉrt 1910. 484–487. [Kelt: Kolozsvár 1843. dec. 16.]
- [SEBESTYÉN GYULA] én.: K. Zs. az ó-székely balladáról. = Ethn 1911. 125–126. [K. Zs. – Csengery Antalhoz, k. n.]
- B. K. Zs. Szilágyi Sándorhoz. = ItK 1911. 239–241. [Hét levél 1852–1857-ből.]

- PITROFF PÁL: Levelek Degré Alajoshoz. = ItK 1914. 351–354. [Többek közt K. Zs. egy levele, k. n.]
- R. R.: Intimitások K.-ról. Petőfihez intézett eredeti levelével. = PN 1914. febr. 8. 34. sz. 35–36. [Feltehetően: Pest 1848. máj. 20. és jún. 5. között íródtak.]
- PAPP FERENC: B. K. Zs. levelei Pusztakamaráson. = ItK 1915. 229–241, 359–371, 458–466. [Családtagjaihoz és barátaihoz írott 30 levele 1850–1860 között.]
- DÉZSI LAJOS: Báró K. Zs. és Kovács Lajos levele báró Wesselényi Miklósnak. = ItK 1918. 198–200. [Kelt: Berence 1845. ápr. 22.]
- PAPP FERENC: B. K. Zs.-nak Danielik János püspökhöz írt levelei. = ItK 1918. 295–298. [Három, k. n. levél, valószínűleg 1867–1868-ból.]
- VISZOTA GYULA: B. Eötvös József levelei Széchenyi közlekedési javaslatáról. = BpSz 1919. 179. köt. 81–146. [Köztük K. Zs. – Széchenyihez. Kelt: Pest 1848. febr. 29.]
- PAPP FERENC: B. K. Zs. levelei Falk Miksához a Nemzeti Múzeumban. = ItK 1921. 181–213. [1857–1868 (?) között írott 61 levél.]
- K. Zs. – Falk Miksához = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 363, 394, 397–404, 407–409, 447–448, 467, 482–483, 498–505, 581–582, 587–588, 597–598, 631, 679, 694–695. [14 levél 1855–1860-ból.]
- CSATKAI ENDRE: Magyar írók levelei. = ItK 1928. 118–120. [Többek közt K. Zs. – Pfeifer Ferdinándhoz. Kelt: 1858. márc. 25.]
- K. Zs. hely és kelt nélküli levele Petőfi Sándorhoz. = A történeti Erdély. Bp. 1936. 728–729.
- [ANGYAL DÁVID] HISTORIKUS: B. K. Zs. ismeretlen levele barátjához, Wesselényi Miklóshoz. = MNemzet 1938. dec. 25. 104. sz. 83. Mell. [Kelt: Pest 1847. dec. 5.]
- Br. K. Zs. levelezése. = Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 329–344. [Br. Kemény Jánoshoz: Pest 1856. márc. 6. és nov. 20., Falk Miksához: d. n., Danielik Jánoshoz: d. n., Br. Kemény Ferenchez: Pest é. n. ápr. 30.]
- SZÁSZ KÁROLY: K. Zs. két levele. = ItK 1938. 273–276. [Id. Szász Károlyhoz. Kelt: Triest 1847. szept. 26., Pest 1847. nov. 30.]
- GÁRDONYI KLÁRA, Cs.: K. Zs. ismeretlen levele. = It 1941. 190–191. [Kazinczy Gáborhoz, valószínűleg 1855-ből.]
- JANCSÓ ELEMÉR: K. Zs. ismeretlen levelei. = It 1943. 145–146. [Gyulai Lajoshoz, 1849-ből.]
- K. Zs. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 327, 358. [Kelt: Pest 1857. jan. 13-a és 1858. dec. 15-e után.]
- JANCSÓ ELEMÉR: Éjszaki Károly irodalmi hagyatékából. = NyItudK 1964. 73–77. [Többek közt K. Zs. –

É. K.-hoz. Kelt: Pest: 1851. nov. 13., és Pest [1852?] jún. 28.]

SMIDT LAJOS: K. Zs. levele. = Életünk 1965. II. 107–108. [Özv. Bezerédj Istvánnéhoz, d. n.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

BEKSICS GUSZTÁV: K. Zs., a forradalom s a kiegyezés. Bp. 1883. 291 l. – 2., jav. kiad. Bp. 1884. VII, 340 l.

Ism.: *Irányi Dániel*, Egyetértés 1883. ápr. 8–10. 96–98. sz. – *Szilágyi Sándor*, Nemzet(regg.) 1883. máj. 13. 131. sz. – Egyetértés 1883. márc. 11. 69. sz. 9. – Egyetértés 1883. máj. 6. 124. sz. 9. – FL 1883. márc. 4. 53. sz. – MoNv 1883. márc. 11. 10. sz. 159. – VU 1883. márc. 11. 10. sz. 159.

NÓGRÁDI LÁSZLÓ: K. Zs. báró élete és írói működése. Bp.–Pozsony [1902.] 52 l.

BODNÁR ZSIGMOND: Eötvös és K. Bp. 1905. IV, 323 l.

Ism.: *Birkás Géza*, MSz 1904. jún. 19. 25. sz. 225. – *KerMagy* 1904. 3. sz. 160. – *Bodnár Zsigmond*, ErdMúz 1905. 165–167. [A szerző válasza Rác Lajos bírálatára.] – *Rác Lajos*, ErdMúz 1905. 49–51.

PITROFF PÁL: K. Zs. Élet- és jellemrajz. 1. Kolozsvár 1907. 84 l.

Ism.: *Papp Ferenc*, EPhk 1908. 224–225.

PAPP FERENC: Báró K. Zs. 1–2. köt. Bp. 1922–1923. 454, 585 l.

Ism.: *Császár Elemér*, Száz 1921–1922. 685–687. – [*Alszegehy Zolt*] Zs., Élet 1923. 7. sz. 165–167. – [*Alszegehy Zolt*] Zs., Élet 1923. 10. sz. 238–239. – *-bs*, MMűvelődés 1923. 14–15. – [*Császár Elemér*] r. r., ÚjNemz 1923. márc. 4. 51. sz. 4. – [*Császár Elemér*] r. r., ÚjNemz 1923. jún. 3. 123. sz. 4. – *Galamb Sándor*, Szózat 1923. máj. 26. 117. sz. 1. – *Pais Dezső*, Napk 1923. I. 367–368. – *Turi Béla*, NU 1923. máj. 4. 100. sz. 3. – *Zsigmond Ferenc*, Itk 1923. 195–199. – *Császár Elemér*, Száz 1923–1924. 787–788. – *Pais Dezső*, Napk 1924. I. 462–465. – *Várdai Béla*, KatSz 1924. 117–119. – *AkÉrt* 1924. 82–83. – *b-r*, BpSz 1925. 201. [200.] köt. 475–480. – *Turóczi-Trostler József*, PLloyd 1928. 108. sz. 4. – *AkÉrt* 1932. 38–49.

PAPP FERENC: K. Zs. Bp. 1927. 46 l. (ItFüz. (Császár 21.)

Ism.: *Gáspár Jenő*, MKult 1927. 1115–1116. – *Bitay Árpád*, ErdISz 1928. 1–4. sz. 152. – *Kocsis Lénárd*, PannonhSz 1928. 83. – [*Turóczi-Trostler József*] T-i., PLloyd(esti) 1928. máj. 12. 108. sz. 4. – *UngJb* 1928. 1–2. sz. 193.

MARTINKÓ ANDRÁS: Báró K. Zs. pályafutása. Pécs 1937. 109 l.

Ism.: *Haraszthy Gyula*, ItK 1939. 83.

LAJOS JÓZSEF: K. Zs. [Bp. 1941.] 44 l.

A Kemény-kutatás és -értékelés története és problémái

KOMLÓS ALADÁR: Gyulai Pál K. Zs.-ról. = It 1914.

411–413. [Gyulai Pál K. Zs.-ról alkotott képének alakulása, összehasonlítja a VU-ban 1866-ban névtelenül megjelent cikkét az 1879-es akadémiai emlékbeszéd szövegével.]

PÁNDI PÁL: K. Zs. és rajongói. = Nszab 1958. okt. 26. 254. sz. 7–8. [A különböző történelmi korszakok K.-képének alakulását vizsgálja.]

BARTA JÁNOS: K. Zs. mint szépirod. = It 1961. 236–251., és B. J.: Költők és írók. Bp. 1966. 91–117. [A Magyar Irodalomtörténeti Társaság pécsi vándorgyűlésén 1960. okt. 22-én elhangzott vitaindító előadás.]

MIKLÓS RÓBERT: Barta János előadásának vitája. = It 1961. 251–254. [Kardos Pál, Horváth Károly, Nagy Miklós, Weber Antal, Bóka László, Pándi Pál, Nemes János, Martinkó András és Tóth Dezső hozzászólásainak összefoglalása.]

SÖTÉR ISTVÁN: K. Zs. történelemszemlélete. = MTA I. OK 1961. XVII. 47–101. [K. Zs. tragikumfelfogásának 19–20. századi értékeléseiről is.]

BARTA JÁNOS: A politikus K. (Válasz Pándi Pálnak.) = It 1962. 269–274.

PÁNDI PÁL: A politikus K. (Válasz Barta Jánosnak.) = It 1962. 275–285.

(H. M.): Az És keresztapjáról. = Éi 1964. nov. 14. 46. sz. 11. [Sötér István „Nemzet és haladás” c. monográfiájában megrajzolt K.-portréről.]

POMOGÁTS BÉLA: K. Zs. értékelése. = Ktáros 1964. 7. sz. 418–420.

SÜTŐ ANDRÁS: Élet és ábránd. – K. Zs. olvasása közben. = IgSzó 1964. II. 368–378. [Többek között áttekinti a K.-kutatások helyzetét, az eddig kialakult K.-képet irodalmunkban.]

Ism.: [E. Fehér Pál] (e. f. p.), Éi 1964. nov. 7. 45. sz. 11.

SZEGHALMI ELEMÉR: A szépirod. K. Zs. a kritika tükrében. = Vig 1966. 529–534.

BARTA JÁNOS: Vita K. Zs. korszerűségéről. Összefoglalta —, = Alf 1968. 3. sz. 89–92. [Részletek a budapesti Egyetemi Színpad „Szépirodalmi Figyelő” c. rendezvényének keretében Barta János és Nagy Miklós között elhangzott beszélgetésből.]

LORÁND IMRE: Klasszikusok ébresztése és az olvasóközönség. = Je 1968. 961–967. [Említi többek között a Barta János és Nagy Miklós között folytatott nyilvános vitát. K. Zs. korszerűségéről.]

NAGY MIKLÓS: K. Zs.: Gyulai Pál. = Kort 1968. 1326–1328. [Barta Jánosnak az életműsorozat 1. kötetében megjelent bevezető esszéje kapcsán K. Zs. irodalomtörténeti értékeléséről.]

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

SEVERUS: Irodalmi ABC. = Hond 1847. II. 11. sz. 215–216. [Tréfás tollrajz B. K. Zs.-ről.]

SZILÁGYI SÁNDOR: K. Zs. báró és Csengery. = Sz. S.: A magyar forradalom férfiai. 1848–49-ből. Pest 1850. 339–340.

[TÓTH LŐRINC] -h.: K. Zs. br. = Újabbkori Ismeretek Tára. 5. köt. Pest 1853. 55–58.

KÖVÁRY LÁSZLÓ: Kemény család. = K. L.: Erdély nevezetesebb családjai. Kolozsvár 1854. 146–151.

-h.-b.: K. Zs. = Arckép-album, műmelléklet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest 1855. 26–29. [Életrajz.]

[TÓTH LŐRINC]: K. Zs. = Magyar írók arcképei és életrajzai. Pest 1858. 110–116.

VÁLKAI IMRE: Báró K. Zs. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 59–61.

N. E.: A lövöldei K.-lakoma. = FL 1865. dec. 2. 277. sz. [A képviselő tiszteletére rendezték választói.]

[KECSKEMÉTHY AURÉL] KÁKAY ARANYOS: Báró K. Zs. = K. A.: Újabb árnagy- és fényképek. Pest 1866. 51–60.

A Kisfaludy-társaság. = FL 1867. jan. 26. 22. sz. 86. [K. Zs. elnöké avatásáról. Beköszöntő beszédének ismertetése.]

BOLGÁR MIHÁLY: Két úrhölgy III. Károly korából. (K. Zs. drámai költeménye alkalmából.) = FL 1870. júl. 7. 145. sz. 627–628. [Az „Anna” c. drámai költemény-törődékéről.]

VUTKOVICH SÁNDOR: Báró K. Zs. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- és jellemrajzok. Pozsony 1873. 206–208.

A Kisfaludy Társaság jan. 29-én tartott üléséről. = Ath 1873. 5. sz. 320. [Többek között K. Zs. lemondásáról.]

SZILÁGYI SÁNDOR: K. Zs. cipója. = Sz. S.: Rajzok a forradalom utáni időből. Vác 1876. 139–142., és Újld 1919. febr. 23. 8. sz. 145–147. [Utóbb „Elsárgult memoárok. A nagy cenzura idejéből” címmel, K. Zs. egy esete a cenzúrával.]

TÓTH KÁLMÁN: K. Zs.-ról. (Emlékjegyzetek.) = FL 1876. jan. 14–15. 10–11. sz. 46–47, 50–51., és T. K.: Irka-firkák. Bp. 1877. 135–158.

FALK MIKSA: Apróságok báró K. Zs. életéből. = PH 1879. jún. 15–17. 163–165. sz., és F. M.: Kor és jellemrajzok. Bp. 1903. 60–72.

[JÁMBOR PÁL] HIADOR: Emlékeimből. (Deák Ferencről.) = FL 1881. ápr. 24. 93. sz. 514–515. [Többek között K. Zs.-ről is.]

[MIKSZÁTH KÁLMÁN]: A K. Zs. pezsgője. = MoNv 1883. márc. 25. 12. sz. 187., és M. K. összes művei.

67. köt. Cikkék és karcolatok. 17. köt. Bp. 1969. 233–235. [K. Zs. bécsi tartózkodásával kapcsolatos anekdota.]
- TÓTH SÁNDOR: Báró K. Zs. = Magyar Helikon. Jeles férfiak életrajzai. Kiad. *Zólyomi Lajos*. 38. füz. Pozsony 1884. 177–200. – Klny. is.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: Hogyan kell a szerkesztőket megfogni? = PH 1885. jún. 14. 162. sz. 9., és M. K.: Hátrahagyott iratok. 12. köt. Anekdóták. 1. köt. Bp. 1917. 200–221., M. K. összes művei. 70. köt. Cikkék és karcolatok. 20. köt. Bp. 1977. 73–74. [Anekdota K. Zs.-ról.]
- TÓRÓS TIVADAR: Cigány történetek. (Írók és művészek memoire-jaiból.) = Aradi Közlöny 1886. nov. 4. 305. sz. 1. [Epizódok K. Zs. életéből.]
- KOMÁROMY FERENC: Emlékeimből. III. K. Zs. = K. F.: Alkonyórák. Kolozsvár 1890. 230–272.
- GARDA SAMU: Hol született báró K. Zs.? = ItK 1891. 290–293.
- B. HORVÁTH MIKLÓS: K. Zs.-ról – visszaemlékezések. = FL 1894. dec. 15. 346. sz. 2973–2974.
- VADNAI KÁROLY: A pesszimista. = FL 1894. dec. 25. 356. sz. 3093–3094. [Anekdota K. Zs.-ról.]
- JÓKAI MÓR: A legerősebb fej. = PH 1896. nov. 21. 321. sz. 1–2., és J. M. hátrahagyott művei. 4. köt. Emlékeim. Bp. 1912. 138–140., Az Est Hármaskönyve. A százéves Jókai emléke. Bp. 1925. 167–168. [Anekdóták K. Zs.-ról.]
- SZÉKELY GYÖRGY: A hiúság. = Sz. Gy.: Emlékeim. Sárospatak 1897. 132–140. [K. Zs.-ról.]
- (1.): A szivarcsutka. = Je 1897. jan. 31. 5. sz. 73–74. [Anekdota K. Zs.-ról és Arany Jánosról.]
- BALLA MIHÁLY: Egy régi pesti ház. (Csengery Antal villája.) = VU 1909. jan. 31. 5. sz. 97. [Anekdóták K. Zs.-ról.]
- BENEDEK ELEK: K. Zs. báró. = B. E.: Nagy magyarok élete. Bp. 1910. 112–144. – Ua. 1914.
- PAIS DEZSŐ: B. K. Zs. a bécsi egyetemen. = ItK 1911. 328–329.
- PAIS DEZSŐ: K. Zs. írói működésének kronológiája. = EphK 1911. 792–799. [Végigkíséri K. Zs. pályafutását és korrigálja művei, cikkei megjelenésének téves adatait.]
- GULYÁS ISTVÁN: K. Zs. = Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 2. köt. Debrecen. 1913. 17–20.
- PAIS DEZSŐ: K. Zs. pályaalapítási törekvései. = It 1913. 518–527.
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: Feljegyzések báró K. Zs.-ról. – Beszélgetés K. riportérével. = ÚjNemz 1914. ápr. 19.–máj. 14. 17–22. sz. [Interjú Szegedy-Maszák Hugóval.]
- PAIS DEZSŐ: K. Zs. lelki válsága. = It 1914. 366–382. [Az 1844–1847 közötti pályaszakaszt vizsgálja.]
- R. R.: Intimitások K.-ról. Petőfihez intézett eredeti levelével. = PN 1914. febr. 8. 34. sz. 35–36.
- [WALLESZ JENŐ] L.: K. Zs. = A Hét 1914. 102–103. [Magánéletére vonatkozó adalék.]
- KRÚDY GYULA: Zsigmond utolsó szava. = MF 1915. jún. 16. 12. sz. 445–451., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 217–226.
- FÁY ILONA: Apróságok egy nagy ember életéből. = BH 1924. aug. 28. 177. sz. 1.
- REINEL JÁNOS: Báró K. Zs. ifjúsága és szerelme. = ÚjAur (Pozsony) 1924. 197–206.
- DÉZSI LAJOS: Báró K. Zs. és Erdély. = D. L.: Erdélyi arcképek és képek. Kolozsvár 1926. 87–94.
- JANCSÓ BÉLA: Zsigmond báró. = Nyug 1926. II. 682–686.
- BITAY ÁRPÁD: Tanulságos adat az erdélyi magyar nevelés történetéhez. Adalék báró K. Zs. életrajzához. = ErdISz 1929. 102–103.
- JANCSÓ BÉLA: Báró K. Zs. – Pálffy János egykorú kiadatlan feljegyzéseiből. = ErdHel 1930. I. 115–122., és P. J.: Magyarországi és erdélyi urak. Kiad. és bev. Szabó T. Attila. Kolozsvár 1939. 62–71. [A szövegközlést kiegészítik a 121–122. lapon Jancsó Béla hozzáfűzött kritikai megjegyzései „Pálffy János K. Zs.-ja és a K. Zs.-probléma” címmel.]
- Ism.: UngJb 1930. 309. – Schöpflin Aladár, Nyug 1930. I. 653–656.
- „A fáklya másnak szolgál, de magát emészti meg.” K. Zs. báró lassú haldoklása. = Mság 1936. okt. 31. 250. sz. 34. [Szellemi hanyatlásáról az 1872–1875 közötti időszakban.]
- Képviselőválasztások a régi Pesten. = PN 1936. júl. 26. 170. sz. 37. [Jókai és K. Zs. képviselőválasztásáról.]
- ILLÉS ENDRE: Párbajsegéd és regényíró. = ÚjMság 1940. okt. 12. 233. sz. 4.
- RADÓ RICHÁRD: Képviselőválasztások a fővárosban. = R. R.: Pest-budai emlékek a XIX. századból. Bp. 1941. 213–259. [Az 1861–1884 közötti periódusban tárgyalja többek közt K. Zs. képviselőválasztását.]
- SZALAI SÁNDOR: Báró K. Zs. = A magyar irodalom pantheonja. Bp. 1941. [I. n.] [Életrajz.]
- BERDE MÁRIA, R.: Adat K. Zs. gyermekkorából. = So 1944. 360–361. [K. Zs. és Szász Károly kapcsolatáról.]
- ILLÉS ENDRE: K. Zs., az otthonatlan. = I. E.: Krétarajzok. Bp. 1957. 380–387., és Beszélő házak. Bp. 1957. 125–129., I. E.: Írók színészek, dilettánsok. Bp. 1968. 507–514.
- BERZY ANDRÁS: Adalékok K. Zs. életéhez és korához. – Ilucz Oláh János levelei Danielik Jánoshoz. = Egri Ped.Főisk.Évk. 7. köt. Eger 1961. 648–656.

- ILLÉS ENDRE: Huszonnégy nap. (K. Zs. ismeretlen naplója.) = Nszab 1964. dec. 25. 302. sz. 23., és I. E.: Írók, színészek, dilettánsok. Bp. 1968. 499–507. [Életrajzi adalékokkal a Benkő Samu által az IgSzó-ban (1964. II. 664–692.) közzétett napló kapcsán.]
- BENKŐ SAMU: A fiatal K. Zs. és naplója. = K. Zs. naplója. Bukarest 1966. 5–133.
- Egyénisége, történelemszemlélete, politikai nézetei*
- Megjegyzés:* L. még a *Kemény-kutatás és -értékelés története és problémái* c. rész anyagát is.
- JÓKAIMÓR: K. Zs. a megyékről. = A Hon 1865. szept. 13. 209. sz. 1.
- BEKSICS GUSZTÁV: A magyar doctrinairek. Csengery Antal, b. Eötvös József, b. K. Zs., Szalay László, Trefort Ágoston. Bp. 1882. VIII, 168 l.
- Ism.: if., PN*(regg.) 1881. dec. 31. 359. sz. 1. – *Szemere Attila*, PH 1881. dec. 31. 360. sz. – *Wlassics Gyula*, BpSz 1882. 30. köt. 472–478.
- IRÁNYI DÁNIEL: Megjegyzések b. K. Zs. emlékirataira. Bp. 1883. 24 l. [Vitatkozik K. Zs. politikai nézeteivel.]
- GYULAI PÁL: Bárány K. Zs. = Az Újság 1905. nov. 10. 313. sz. 1–3. [A politikus K. Zs. kapcsolata Deák Ferencsel.]
- GALAMB SÁNDOR: K. Zs. történeti és politikai eszméi. = HSZ 1914. I. 738–753.
- KRISTÓF GYÖRGY: K. Zs. a keleti kérdéstről. = MF 1914. aug. 1. 15. sz. 175–184., és K. Gy.: Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője. Cluj-Kolozsvár 1924. 165–176.
- AGÁRDI LÁSZLÓ: K. Zs. idealizmusa és realizmusa. = Ur 1916. 4. sz. 116–119. [K. Zs. egyéniségéről is.]
- IGNOTUS: Doctrinairek. = V 1917. júl. 10. 172. sz. 1–2., és Ignotus: Olvasás közben. Wien 1922. 118–120. [Többek között K. Zs.-ről is.]
- AGÁRDI LÁSZLÓ: K. Zs. és a vallásfelekezetek. = KatSz 1921. 403–425.
- MAKKAI SÁNDOR: K. Zs. lelke. = Napk 1926. 445–449., és M. S.: Aratás. Bp. 1926. 54–60., M. S.: Erdélyi szemmel. Kolozsvár 1932. 78–86., M. S.: Az élet kérdezett. 2. köt. Bp. 1935. 49–55.
- SZIRMAY-PULSZKY, H[ENRIETTE]: Siegmund Kemény. = Sz.-P., H.: Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben. München 1935. 72–74.
- HORVÁTH MIKLÓS: Br. K. Zs. életszemlélete. Pécs 1939. 38 l. (M.Int.Érték. 28.)
- JOÓ TIBOR: K. Zs. a történész feladatáról. = ProtSz 1939. 462–467.
- NAGY SÁNDOR: K. Zs. és az erkölcsi világ. I–III. = ItK 1943. 29–42, 93–122, 205–217. – Klny. is. [K. Zs. egyéniségének, erkölcsi világképének tükröződése főbb regényeiben.]
- SZABÓ ISTVÁN: Nemzetsszemlélet és magyarságtudat. = So 1944. 34–41. [K. Zs. történelemszemléletéről.]
- KOMLÓS ALADÁR: K. és Engels. = It 1949. 122–129., és K. A.: Tegnap és ma. Bp. 1956. 29–41. [Engels hatása K. Zs.-nak a PN 1853–54. évf.-ban megjelent cikkeire; a proletariátus helyzetéről alkotott eltérő nézeteiről.]
- CS. SZABÓ LÁSZLÓ: A pusztakamarási sir. K. D.-nak. = IU 1958. nov. 1. 21. sz. 5. [K. Zs. a „Forradalom után” c. röpirata és az 1956-os magyarországi helyzet párhuzamba állítása.]
- LUKÁCSY SÁNDOR: Engels első magyar olvasói. = Vság 1961. 107–112. [Többek között K. Zs.-ről is.]
- SÓTÉR ISTVÁN: K. Zs. történelemszemlélete. = MTA I. OK 1961. XVII. 47–101.
- BARLA GYULA: K. Zs. 1848-ban. (Márciustól decemberig.) = StudLitt 1963. 83–100. – Klny. is.
- KOSÁRY DOMOKOS: K. és Széchenyi 1849 után. = ItK 1963. 149–170. [Részletek a szerző „Széchenyi Döblingben” c. munkájából.]
- BENKŐ SAMU: A fiatal K. Zs. és a közügyek. = Kor 1964. 1678–1685.
- RIGÓ LÁSZLÓ: Varga Zoltán: A Széchenyi-ábrázolás fő irányai a magyar történetírásban. (1851–1918.) = MTA I. OK 1964. XXI. 395–400. [Foglalkozik K. Zs. Széchenyi-képével is.]
- BENKŐ SAMU: K. Zs. fiatalkori közzírásának eszmetörténetéhez. = Kor 1965. 67–72.
- PÁNDI, PÁL: Deux réponses. (L'accueil du socialisme utopiste en Hongrie, à l'époque des réformes nationales.) = ALitt 1966. 393–420., és MTA I. OK. 1966. XXIII. 49–62., Eszmei és irodalmi találkozások. Tanulmányok a magyar–francia irodalmi kapcsolatok történetéből. Bp. 1970. 177–194. [Az ALitt-ban megjelent szöveg egyik fejezete (394–406.): „La prise de position de Zsigmond Kemény au sujet des idées utopistes” címmel. Az utóbbi kötetben „K. Zs. és az utópista szocializmus” címmel.]
- BAFFY DEZSŐ: Montesquieu hatása a fiatal K. gondolkodására. = StudLitt 1969. 109–120.
- ZSOLDOS JENŐ: L. Feuerbachot idézte-e K. Zs. az Erdélyi Híradóban? = MKsz 1969. 151–155. [Hattott-e K. Zs. világnézetére Feuerbach materializmusa?]
- BARLA GYULA: K. Zs. főbb eszméi 1849 előtt. Bp. 1970. 171 l. (It.Füz. 67.)
- Ism.: Szalai Anna*, It 1970. 1007–1009. – V. G., ÉI 1970. szept. 12. 37. sz. 7.
- TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Sorsok és vonzások. Portrék. Bp. 1970. 383–408. (K. Zs. művei.) [K. Zs. történelmi esszéiről. Idézi a portrék korabeli visszhangját.]

TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Vázlatok a történelemre. Korteskedés és ellenszerei. – Forradalom után. – Még egy szó a forradalom után. Bp. 1982. 561–591. (K. Zs. művei.) [K. Zs. publicisztikai műveiről s a bennük megnyilvánuló politikai felfogásáról.]

Kéziratai, tárgyi dokumentumok

K. Zs. naplója. = PN(estí) 1879. dec. 19. 304. sz. 1. [Tudósítás a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaság birtokába került 12 ívnyi naplótöredékről.]

SZÁSZ BÉLA: K. Zs. naplója. = Székely Napló 1913. dec. 25. 196. sz. 2. [Az elveszett napló nyomait kutatja.]

SZÁSZ BÉLA: K. Zs. elveszett naplója. = PN 1916. máj. 21. 141. sz. 15–16.

GYÖRGY LAJOS: A „Korteskedés és ellenszerei” eredeti kézírata. = ErdMűz 1930. 93.

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

[GYULAI PÁL] -i: Báró K. Zs. = VU 1856. ápr. 6. 14. sz.

[GYULAI PÁL]: Báró K. Zs. = VU 1866. nov. 4. 44. sz. 529–530., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 242–244.

-k -s.: Báró K. Zs. = Nef 1867. ápr. 14. 15. sz. 179–180.

[VADNAI KÁROLY] (K.): K. Zs. = FL 1875. dec. 24. 294. sz. 1330.

K. Zs. = Csalkör 1875. dec. 26. 52. sz. 1244., A Hon(regg.) 1875. dec. 24. 294. sz., PLloyd(estí) 1875. dec. 24. 294. sz., PN(estí) 1875. dec. 24. 294. sz., VU 1875. dec. 26. 52. sz. 838. [Nekrológok.]

ASBÓTH JÁNOS: Báró K. Zs. = A. J.: Irodalmi és politikai arcképek. Bp. 1876. 73–76., és A. J.: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 146–150.

[DÖMÖTÖR JÁNOS] D. J.: Báró K. Zs. = VU 1876. jan. 2. 1. sz. 1–2., és D. J. munkái. Bp. 1878. 152–158.

IRMEI FERENC: Báró K. Zs. = Figy 1876. jan. 2. 1. sz. 3–4.

SALAMON FERENC: B. K. Zs. emlékezete. = PN(regg.) 1876. jan. 8. 5. sz. 1–2., és Száz 1876. 56–66., S. F.: Irodalmi tanulmányok. 2. köt. Bp. 1889. 308–324.

Ism.: Figy 1876. jan. 23. 4. sz. 40–41.

SZÁSZ KÁROLY: Emlékezés báró K. Zs. felett. = PN(estí) 1877. febr. 12. 38. sz. 2–4., és KisfTÉ ÚjF 1876–1877. 12. köt. Bp. 1877. 206–240.

Ism.: [Vadnay Károly] (K.), FL 1877. febr. 13. 34. sz. 172–173. – MoNv 1877. febr. 18. 7. sz. 109.

BEÓTHY ZSOLT: B. K. Zs. = PN(estí) 1878. okt. 3. 239. sz. 2.

GYULAI PÁL: B. K. Zs. = PN(estí) 1879. máj. 26. 127. sz. 1–2., és MTA Évk. 16. köt. 5. füz. Bp. 1879. 15–27., Gy. P.: Emlékezésedek. Bp. 1879. 157–186. – 2., bőv. kiad. 1902. 1. köt. 161–189. – Ua. 1914., K. Zs.: Gyulai Pál. 1. köt. Bp. 1896. VII–XXIII., Gy. P. munkái. 4. köt. Dramaturgiai tanulmányok és emlékezésedek. Bp. [1928.] 41–59., Gy. P. válogatott művei. 2. köt. Bp. 1956. 7–22.

LÁNCZY GYULA: Báró K. Zs. = BpSz 1888. 55. köt. 113–120., és PN 1888. júl. 1. 181. sz. 5., L. Gy.: Történelmi kor- és jellemrajzok. Bp. 1890. 393–402.

GYULAI PÁL: K. Zs. emlékezete. = BpSz 1896. 85. köt. 463–469., és KisfTÉ ÚjF 1895–1896. 30. köt. Bp. 1896. 3–8., Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 357–365., Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 283–287.

PAIS DEZSŐ: Br. K. Zs. és az irodalmi élet. I–III. = ItK 1911. 32–57, 170–186, 312–327. – Klny. is.

BERZEVICZY ALBERT: Megemlékezés báró K. Zs.-ról. = BpSz 1914. 157. köt. 321–331., és KisfTÉ ÚjF 1913–1914. 48. köt. Bp. 1914. 7–15.

BORBÉLY GYULA: K. Zs. báró méltatása. = Fogarasi Hírlap 1914. máj. 31. 23. sz. 2., júl. 7. 30. sz. 2.

F. E.: K. Zs. báró. = Budapest 1914. febr. 8. 34. sz. 5.

FERENCZI ZOLTÁN: K. Zs. emlékezete. = BpSz 1914. 159. köt. 1–25, 179–214., és AkÉrt 1914. 541–550. [Az utóbbi részletközlés.]

[HALASI ANDOR] H. A.: Báró K. Zs. = Élet 1914. febr. 15. 7. sz. 195.

LACZKÓ GÉZA: K. Zs. = Nyug 1914. I. 297–298.

LAKATOS LÁSZLÓ: Báró K. Zs. emlékezete. = PN 1914. febr. 8. 34. sz. Mell.

[RAVASZ LÁSZLÓ] (p): K. Zs. = ProtSz 1914. 130–131.

[SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A.: K. Zs. = VU 1914. febr. 15. 7. sz. 124.

VARGHA GYULA: Titkári jelentés. = KisfTÉ ÚjF 1913–1914. 48. köt. Bp. 1914. 16–20. [Ünnepélyes közgyűlés báró K. Zs. születésének századik évfordulóján.]

ZILÁHI LÁSZLÓ: K. Zs. = BH 1914. febr. 8. 34. sz. 31–33.

LIGETI SÁMUEL: K. Zs. báró 1814–1914 és 1875–1915. = Temesvári Hírlap 1915. dec. 31. 298. sz. 1–3. [K. Zs. születésének 100. és halálának 40. évfordulójára.]

KIRÁLY GYÖRGY: Tompa, Arany, K., Jókai, Madách... = Nyug 1922. I. 701–708. [Munkásságuk rövid jellemzése.]

PERÉNYI JÓZSEF: K. Zs. = Szivárvány 1922. jan. 15. 1. sz. 21–24.

- SZEMLÉR FERENC: Báró K. Zs. = ErdHel 1935. 308–317., és Erdélyi csillagok. Arcok Erdély szellemi múltjából. Kolozsvár [1935.] 177–191., Sz. F.: A költészet értelme. Bukarest 1965. 118–131.
- IGNOTUS PÁL: K. Zs. (Elevenek és holtak. II.) = Szép Szó 1936. II. 204–215., és Mai magyarok régi magyarokról. Bp. [1936.] 204–215.
- PUSKÁS LAJOS: K. Zs. = OrszÚtja 1937. 8. sz. 1–5.
- NÉMETH LÁSZLÓ: K. Zs. = K. Zs.: Rajongók Móricz Zsigmond átírásában. Bp. 1940. 8–47., és N. L.: Kisebbségben. 1–2. köt. Bp. 1942. 329–359., N. L.: Az én katedrám. Bp. 1969. 593–623. [K. Zs. írói egyéniségének és munkásságának elemzése.]
- [ILLYÉS GYULA] ILLYÉS, JULIUS: Sigmund Kemény. = HQu 1940/41. 4. sz. 742–747. – Klny. is.
- [VAJTAI ISTVÁN] V. I.: K. Zs. = Bartos Imre–Madácsy László–Vajtai István: A te fróid. Szeged 1941. 64–69.
- CSENGŐ TAMÁS: K. Zs. = Ptüz 1942. nov. 15. 11. sz. 490–492.
- KERESZTURY DEZSŐ: Báró K. Zs. = K. Zs.: Özvegy és leánya. Bp. [1943.] V–XLII. [Áttekinti K. Zs. közéleti és írói munkásságát.]
- NAGY MIKLÓS: K. Zs. és A rajongók. = K. Zs.: A rajongók. Bp. 1958. 7–58. (MKI) [Pályakép.]
- [PÁNDI PÁL] Nagy Károly: K. Zs. = Nszab 1964. jún. 12. 136. sz. 9.
- SÜTŐ ANDRÁS: Élet és ábránd. – K. Zs. olvasása közben. = IgSzó 1964. II. 368–378. [Az író egyéniségéről, eszmei-politikai elveiről, stílusáról, a K. kép alakulásáról irodalmunkban.]
- SÜTŐ ANDRÁS: K. Zs. = Utunk 1964. szept. 4. 36. sz. 2.
- BARTA JÁNOS: K. Zs. = K. Zs.: Gyulai Pál. 1. köt. Bp. 1967. 5–90. (K. Zs. művei.) [Az 5–56. lapon K. Zs. életpályájának és munkásságának átfogó elemzése.]
- KERESZTURY DEZSŐ: Az Özvegy és leánya. – A regényíró K. Zs.-ról. = K. D.: Örökség. Bp. 1970. 190–235. [Az életmű méltatása.]
- Regényei, szépprózája*
- GYULAI PÁL: K. Zs. regényei és beszélei. 3. köt. Ködképek a kedély láthatárán. 4. köt. Szerelmek és hiúság. 5. köt. Szív örvényei. Erény és illem. = PN 1854. márc. 2. 50. sz., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 30–37. Vélemény K. Zs.-ról mint regény- és beszélyíróról, mely sok részben eltér Gyulai Pálnak a „Pesti Napló” 50-ik számában kifejtett nézeteitől. = PN 1854. máj. 3. 101. sz. [Gyulai Pálnak a cikkhez fűzött kéréső jegyzeteivel. L. még Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 168–173.]
- ZILAHY KÁROLY: Regényirodalmunk korifeusai. = KrL 1862. máj. 15. 6. sz. 137–141. [Többek között K. Zs. művészetéről is.]
- K. Zs. az angol kritika előtt. = Reform 1871. jún. 3. 151. sz. 2. [Arthur Patterson cikkéről az Academy c. angol kirtikai lapban, melyben K. Zs. regényírói művészetéről szól.]
- [LÁNCZY GYULA] LÁNCZY, J[ULIUS]: Baron Sigismund Kemény. = PLloyd 1875. dec. 25. 297. sz. [A tartalom és forma kérdéseiről K. Zs. írásművészetében, regényei és tanulmányai alapján.]
- K. Zs. „Alhikmét a vén törpe” c. elbeszéléséről. = Figy 1876. máj. 21. 21. sz. 250.
- GYULAI PÁL: Báró K. Zs. mint regényíró. = CsalKör 1879. jún. 1. 22. sz. 522–524.
- [PÉTERFY JENŐ] P. J.: K. Zs. mint regényíró. = Egyetértés 1879. nov. 19. 318. sz. 5., nov. 26. 325. sz. 1. [Szövege nem azonos a BpSz 1881. 28. köt.-ben megjelent tanulmányal!]
- PÉTERFY JENŐ: B. K. Zs. mint regényíró. = BpSz 1881. 28. köt. 161–191., és P. J. összegyűjtött munkái. 1. köt. Bp. 1901. 106–159., Péterfy, Eugène: Essais critiques. Paris [1914.] 161–216., P. J.: Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.] 39–73., P. J. válogatott művei. Bp. 1962. 267–296.
- SUBERT ZSÓFIA: A nők Eötvös és K. regényeiben. = NNőnevelés 1887. 284–291, 344–351.
- TUTSEK ANNA: B. K. Zs. nőalakjai. (Dóra.) = OrszV 1889. dec. 21. 52. sz. 825.
- TUTSEK ANNA: K. Zs., mint regényíró. = Élet 1892. 813–816.
- PÁL KÁROLY: Báró K. Zs. mint regényíró. Kun-Félegyháza 1899. 80 l.
- SZÁSZ ZOLTÁN: K. Zs. a regényíró. = PN 1900. febr. 14. 44. sz. 1–3.
- [KONT IGNÁC] KONT, I[GNACE]: Sigismund Kemény, le Balzac hongrois. = K. I.: Étude sur l'influence de la littérature française en Hongrie (1772–1896). Paris 1902. 412–424. [K. Zs. regényeiről.]
- VÖRÖS DEZSŐ: K. Zs. és a „Rajongók”. = ÚjV 1902. júl. 9.–okt. 22. 28–30, 32–39. sz. [Többek között K. Zs. történelmi regényeit összehasonlítja Jósika Miklós és Eötvös József műveivel.]
- LANGHEIM IRMA: K. Zs. nőalakjai. Komárom 1909. 74 l. **Ism.:** *Gálos Rezső*, ErdMúz 1910. 247–248.
- LOÓSZ ISTVÁN: K. Zs. és a történelmi hűség. I–II. = ItK 1910. 50–63, 171–187.
- BEÖTHY ZSOLT: K., a regényíró. = BpSz 1914. 157. köt. 332–334., és KisfTÉ ÚjF 1913–1914. 48. köt. Bp. 1914. 21–31., B. Zs.: Romemlékek. 1. köt. Bp. 1923. 255–271., B. Zs. munkái. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.] 164–177.

- CSÁSZÁR ELEMÉR: K. Zs. mint regényíró. = MF 1914. II. 456–472.
- KÁRPÁTI AURÉL: Báró K. Zs. = ÚjÉ 1914. 7–10. sz. 590–600., és K. A.: A búsképű lovag. Irodalmi noteszlevelek 1911–1919. [Bp.] 1920. 25–43., PN 1938. ápr. 30. 97. sz. 4., K. A.: Kultúra haláltáncával. Bp. 1947. 32–44. [Az utóbbiban szövegvaltozattal újraközölve az 1914–1938 között megjelent szövegrészek. – K. Zs. írásművészetének elemzése: pesszimizmusa, korabeli modernsége és az ebből fakadó népszerűtlensége az olvasóközönség körében.]
- AGÁRDI LÁSZLÓ: K. Zs. és a papság. = KatSz 1916. 247–267. [A regényeiben szereplő egyházi személyiségekről.]
- AGÁRDI LÁSZLÓ: K. Zs. idealizmusa és realismusa. = Ur 1916. 4. sz. 116–119. [Vizsgálja K. Zs. regényírói művészetének realista és idealista vonásait.]
- GALAMB SÁNDOR: K. Zs. Alhikmetje. = ItK 1916. 179–182. [E. T. A. Hoffmann- és Balzac-hatások K. Zs. „Alhikmet, a vén törpe” c. novellájában. – L. még a szerző kiegészítését: ItK 1917. 124.]
- AGÁRDI LÁSZLÓ: A kolostor K. Zs. regényeiben. = KatSz 1917. 671–696.
- SZINNYEI FERENC: K. Zs. munkássága a szabadságharcig. Bp. 1924. 25 I. (A Szent István Akadémia nyelv- és széptudományi osztályának felolvasásai. I. 4.)
- Ism.: [Császár Elemér] -ai., ÚjNemz 1924. márc. 23. 70. sz. 4. – [Gálos Rezső] (GR.), ItK 1924. 143. – [Zsigmond Ferenc] -mond., ProtSz 1924. 328–329. – Alszegey Zsolt, It 1925. 129–130.
- KERESZTURY DEZSŐ: Élet és ábránd. = Tük 1939. 600–603. [K. Zs. regénytöredékéről.]
- NAGY SÁNDOR: K. Zs. és az erkölcsi világ. I–III. = ItK 1943. 29–42, 93–122, 205–217. – Klny. is. [K. Zs. egyéniségének, erkölcsi világképének tükröződése főbb regényeiben.]
- [HANKISS JÁNOS] HANKISS, JEAN: A vida de Camões num romance hungaro do século 19. „Vida e sonho”, de Sigismundo Kemény. Guimaraes 1949. 42 I. [K. Zs. „Élet és ábránd” c. regénytöredékéről.]
- TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: A szív örvényei. Kisregények és elbeszélések. Bp. 1969. 469–483. (K. Zs. művei.)
- WÉBER ANTAL: A romantika vége. K. Zs. regényeiről. = It 1970. 817–832.

Tanulmányai. Publicisztikája; újságírói, kritikus munkássága; szerkesztői tevékenysége; esztétikai nézetei

Megjegyzés: A K. Zs. szerkesztésében, illetve közreműködésével megjelent periodikumokról szóló iro-

dalmat I. a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében, különös tekintettel a *Pesti Napló* irodalmára. Az alábbiakban csak a szerkesztő K. Zs.-ra vonatkozó irodalmat adjuk.

- [JÓKAI MÓR] K-s M-n: K. Zs. = Üstökös 1865. ápr. 22. 16. sz. 121–122., és J. M. összes művei. 97. köt. Életemből. 2. köt. Bp. 1898. 303–304., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 6. köt. Bp. 1975. 317–319. [K. Zs.-ról, a PN szerkesztőjéről.]
- PÁLFY ABERT: Báró K. Zs. = Országgyűlési Emlk. Bp. 1866. 136–141. [Főként publicisztikai munkásságáról.]
- BEKSICS GUSZTÁV: A Pesti Napló alapítása és K. Zs. = PN(regg.) 1883. márc. 4. 62. sz. 5.
- [HORVÁTH MIKLÓS] H-th M.: Lapszerkesztők. = FL 1894. nov. 9. 310. sz. [Többek közt K. Zs. működéséről.]
- ÜRMÖSSY LAJOS: K. Zs. publicistai munkálkodása Erdélyben. = ItK 1898. 428–447.
- SZÁSZ ZOLTÁN: K. Zs., a tanulmányíró. = PN 1900. szept. 12. 250. sz. 1–3.
- GYULAI PÁL: Báró K. Zs. = K. Zs. munkáiból. Bp. 1905. 5–20. (M. remekírók 32.), és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 330–337. [K. Zs. esszéiről, tanulmányairól.]
- GYULAI PÁL: Báró K. Zs. tanulmányai. = BpSz 1906. 128. köt. 338–343., és K. Zs. összes művei. 9. köt. Történelmi és irodalmi tanulmányok. 1. köt. Bp. 1906. 1–6., Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 152–156. [A „Történelmi és irodalmi tanulmányok” 3. kötetéről. Szövege csak részben azonos a K. Zs. tanulmányai 1870-es kiadáshoz frott bevezetővel. Részletebben szól az esszéirő K. Zs.-ről.]
- [ÁGAI ADOLF] PORZÓ: Ungarische Journalisten in frührerer Zeit. = PLloyd 1908. ápr. 2–3. 81–82. sz. [Többek között K. Zs.-ról is.]
- JÁKÓ JÁNOS: K. Zs. mint újságíró. Intimitások a nagy publicista életéből. = Budapest 1914. febr. 15. 40. sz. 25–26.
- LONDESZ ELEK: K. Zs. és a Pesti Napló. = PN 1914. febr. 8. 34. sz. 33–35. [K. Zs. szerkesztői elveiről.] „Zord idők”. = PN 1914. febr. 8. 34. sz. 1. [A szerkesztő K. Zs. méltatása.]
- PITROFF PÁL: K. Zs. aestheticikája. = Ur 1914. 5. 6–8. sz. 214–221, 258–261. – Klny. is.
- Ism.: [Papp Ferenc] p. f., EPk 1914. 822.
- RÁKOSI JENŐ: K. Zs., a publicista. = BH 1914. febr. 10. 35. sz. 1–3., és KisTÉ ÚjF 1913–1914. 48. köt. Bp. 1914. 38–42., BpSz 1914. 157. köt. 345–350.
- ZSIGMOND FERENC: K. Zs.: Jókai Manlius Sinister c. drámájáról. = It 1916. 379–381. [K. Zs.-nak a Dcs 1853. 74. sz.-ban megjelent színi bírálatáról.]
- PAPP FERENC: Báró K. Zs. mint szerkesztő s röpiratíró. = BpSz 1919. 180. köt. 183–211.

- RADÓ ANTAL: K. Zs. és a Pesti Napló. = PN 1923. dec. 25. 291. sz. 13.
- GYULAI PÁL: Előszó. = K. Zs.: Élet és irodalom. Bp. 1928. 3–6. (OK 2117.) [K. Zs. esszéiről.]
- HARASZTHY GYULA: Adalék K. Zs. publicisztikai munkásságához. = ItK 1934. 403–404.
- HARASZTHY GYULA: K. Zs. irodalomszemlélete. = Császár Emlk. Bp. 1934. 91–107. – Klny. is.
Ism.: Lit 1935. febr. 15. 4. sz. 60.
- PUKÁNSZKYNÉ KÁDÁR JOLÁN: K. Zs. drámabíráói működése. = ItK 1938. 258–273.
- SZÉKELY ANNA KLÁRA: Báró K. Zs. művészi felfogása és kritikai álláspontja. Esztergom 1938. 77 l.
Ism.: K. B., It 1938. 134.
- SZIKLAY JÁNOS: Báró K. Zs. = A Sajtó 1939. 6. sz. 4–6. [Publicisztikai munkásságáról.]
- [ILLÉS ENDRE] ILLÉS, ANDRÉ: Sigismond Kemény. (Un grand publiciste transylvain.) = NRH 1940. II. 311–316.
- TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Sorsok és vonzások. Portrék. Bp. 1970. 383–408. (K. Zs. művei.) [K. Zs. esszéiről munkássága „A két Wesselényi Miklós”, „Széchenyi István” portréja és az „Idősb Szász Károly”, valamint a „Vörösmarty emlékezete” c. emlékbeszédei tükrében.]
- TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Élet és irodalom. Tanulmányok. Bp. 1971. 419–441. (K. Zs. művei.) [K. Zs. kispórái írásairól, esszéiről s a bennük kifejeződő esztétikai nézeteiről.]
- TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Változatok a történelemre. Korteskedés és ellenszerei. – Forradalom után. – Még egy szó a forradalom után. Bp. 1982. 561–591. (K. Zs. művei.) [K. Zs. publicisztikai műveiről s a bennük megnyilvánuló politikai felfogásáról.]
- RIGÓ LÁSZLÓ: A hírlapíró K. (1837–1846). = K. Zs.: Korkívánatok. Publicisztikai írások 1837–1846. Bp. 1983. 465–501. (K. Zs. művei.) [K. Zs. politikushírlapíró pályájának első korszakáról: az Erdélyi Híradó és köre; kapcsolata ifj. Wesselényi Miklóssal; részvétele az erdélyi politikai életben 1846-ig. – A kiadás textológiai kérdéseiről is.]
- Nyelve, írói eszközei*
- BARBARICS RÓBERT: A visszaható névmás és jelzői. = MNyr 1887. 295–301. [K. Zs. egy kifejezése.]
- PAP FERENC: Gondolatok K. Zs. nyelvről. = MNyr 1894. 113–116.
- VOZÁRY GYULA: K. Zs. szókincséből. = MNyr 1897. 256–257, 368–371, 401–403, 503–505.; 1898. 26–27, 82–83.
- ÖREG TANÍTÓ: Olvasás közben. = MNyr 1909. 176–177. [Többek közt K. Zs. nyelvről.]
- BORBÉLY ISTVÁN: Olvasás közben. = MNyr 1916. 262–263. [Gyűjtemény K. Zs. kifejezéseiből, szavai-iból.]
- SIMONYI ZSIGMOND: K. Zs. szókincséből. = MNyr 1918. 177–178.
- ZOLNAI GYULA: Félreértett szavak és szóösszezávarások. = Msan 1940. 1–8. [A „tegez” szó használata K. Zs.-nál.]
- ZOLNAI GYULA: Nyelvérzék és helyesírás. = Msan 1941. 129–137. [K. Zs. egy nyelvi tévedése.]
- SÁRKÁNY OSZKÁR: Magyar tájszemlélet. = Mságtud 1942. 248–269. [K. Zs. tájleírásainak hangulati szerepe.]
- Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok*
- RIEDL FR[IGYES]: K. Zs. és Walter Scott. = PN(esti) 1877. jún. 1. 136. sz., jún. 7. 142. sz., és Ébredés 1877. jún. 5. 126. sz., jún. 10. 131. sz.
Ism.: Kelet 1877. jún. 10. 130. sz. 515.
- [ROBOZ ANDOR?] RZ: K. és Jósika. = MKr 1898. febr. 1. 9. sz. 149–150. [K. Zs. „Zord idő” és Jósika Miklós „Egy magyar család a forradalom alatt” c. regényéről.]
- PAPP FERENC: B. Jósika Miklós és B. K. Zs. I–II. = BpSz 1909. 140. köt. 1–25, 199–229.
Ism.: Angyal Dávid, BpSz 1913. 153. köt. 125–126.
- DENGI JÁNOS, IFJ.: K. és Balzac. I–II. = BpSz 1910. 142. köt. 72–97, 243–266. – Klny. is.
Ism.: Laczkó Géza, Nyug 1910. II. 1016.
- PAIS DEZSŐ: A „Chattertonisme” K. Zs. „Élet és ábránd”-jában. = EPHK 1911. 445–446. [K. Zs. „Élet és ábránd” c. művét Alfred de Vigny „Chatterton” c. drámájával rokonítja.]
- GALAMB SÁNDOR: K. Zs. és Goethe. = It 1912. 316–317.
- PITROFF PÁL: K. és Balzac. = Ur 1913. 9. sz. 336–341. – Klny. is.
- SZINNYEI FERENC: A Két Báthory és K. Gyulai Pálja. = It 1920. 19–20. [Fáy András szomorújátékának feltételezett hatása K. regényére.]
- KÁRPÁTI AURÉL: Az élő Jókai és a halott K. = PN 1925. jan. 18. 14. sz. 33., és K. A.: A kételkedő kritikus. Bp. [1928.] 126–135., K. A.: Kultúra haláltáncával. Bp. 1947. 163–169., K. A.: Tegnaptól máig. Bp. 1961. 87–94. [Párhuzamot von ellentétes írói egyéniségük között.]
- HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA
- [KACZIÁNY GÉZA] -y -za.: A nemzet ünnepe. = PH 1879. máj. 26. 144. sz. 2–3. [Eötvösről és K.

- Zs.-ról tartott megemlékezések az Akadémia díszülésén.]
- Az Akadémia ünnepélyes közgyűlése. = MNépvil 1879. jún. 1. 9. sz. 2–4. [Többek között részletesen ismerteti Gyulai Pálnak K. Zs.-ról tartott emlékbeszédét.]
- NEMES ÖDÖN: Báró K. Zs. síremléke Pusztakamaráson. = MoNv 1882. okt. 29. 44. sz. 700–701.
- SZILÁGYI SÁNDOR: A karácsonyi könyvpiac ma és 40 év előtt. = PN 1890. dec. 25. 353. sz. Mell. 1. [Többek között K. Zs.-ról, akit elfelejtett az olvasóközönség.]
- A Kisfaludy-Társaság ünnepe. = FL 1896. 40. sz. 1–2. [Gyulai Pál emlékbeszédet mond K. Zs.-ról.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Megjegyzések K. Zs. írói pályájához. = Ur 1906. 11. sz. 446–449., és K. Gy.: Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője. Kolozsvár 1924. 177–184. [Kötetben „K. Zs. és az olvasóközönség” címmel kutatja olvasói népszerűtlenségének okait.]
- MAKKAI ERNŐ: K. Zs. sírjánál. = Kolozsvári ref.koll.Ért. 1910/11. 49–50.
- AGÁRDI LÁSZLÓ: K. és az olvasók. = Kegyeztanítói rendi főgimn.Ért. 1913/14. Kecskemét 1914. 3–23. [Vizsgálja, miért voltak K. Zs. művei népszerűtlenekek az olvasók körében.]
- Ism.: Papp Ferenc, EPHK 1915. 668–669.
- [NAGY KÁROLY?] SZERK.: Br. K. Zs. alvinci emléke érdekében. = RefSz 1914. 232–233.
- Emlékezet K. Zs.-nak. = Újság (Kolozsvár) 1914. márc. 24. 69. sz. 5. [Születése 100. évfordulójára emlékművet akar állíttatni a Kemény Zsigmond Emlékbi-zottság.]
- PAPP FERENC: K. Zs. báró budai háza. = ItK 1939. 282–284. [Javasolja, hogy helyezzenek el emléktáblát a házon.]
- KIADÁSTÖRTÉNET, SZÖVEGKRITIKA
- „K. Zs. még életében Gyulai Pálra ruházta műveinek kiadási jogát...” = FL 1875. dec. 28. 296. sz. 1341. [K. műveinek sorsáról.]
- GYULAI PÁL: Előszó. = K. Zs.: Gyulai Pál. 1. köt. Bp. 1896. V–VI. [K. Zs. összes műveinek kiadásáról.]
- KUNFI ZSIGMOND: K. Zs.-ról. = Zalai Közlöny 1898. aug. 6. 32. sz. 1–2. [K. műveinek új kiadásáról.]
- PAPP FERENC: Bevezető értekezések. = Báró K. Zs. hátrahagyott munkái. Bp. 1914. 3–91.
- TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Gyulai Pál. 1. köt. Bp. 1967. 329–336. [Az életműsorozat szerkesztési elveiről.]
- RIGÓ LÁSZLÓ: K. Zs.: Gyulai Pál. 1–2. köt. Bp. 1967. = ItK 1968. 575–581. [A meginduló életműsorozat tervezetéről, textológiai kérdéseiről.]
- RIGÓ LÁSZLÓ: A hírlapíró K. (1837–1846). = K. Zs.: Korkívánatok. Publicisztikai írások 1837–1846. Bp.

1983. 465–501. (K. Zs. művei.) [A kiadás textológiai kérdéseiről is.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Élet és irodalom 12
Férj és nő 4
Forradalom után 3
Gyulai Pál 2
Hátrahagyott munkái 15
Kortekedés és ellenszerei 1
Ködképek a kedély láthatárán 5
Naplója 16
Összes beszélei 13
Összes művei 14
Özvegy és leánya 8
A rajongók 9
Szerlem és hiúság 6
A szív örvényei – Erény és illem 7
Tanulmányai 11
Zord idő 10

1 Kortekedés és ellenszerei 1–2. (1843–1844)

- ZEYK JÓZSEF = ErdHíradó 1843. dec. 26. 103. sz.
KAZINCZY GÁBOR = PH 1844. jan. 4–7. 314–315. sz.
BpHíradó 1846. 223–224, 231–232, 237, 245–246, 248–250.

2 Gyulai Pál 1–5. (1847)

- BÁNFFAY [SIMON] = Társalk 1847. máj. 20. 40. sz. 153.
LOÓSZ ISTVÁN: Adatok K. Zs. „Gyulai Pál”-jának forrásához. = ItK 1906. 14–41. [K. Zs. regényének történeti forrásairól.]
BITAY ÁRPÁD: K. Zs.-nak egyik regényalakjáról. = ErdISz 1924. 434.
KÁRPÁTI AURÉL = PN 1938. márc. 20. 64. sz. 37.
BARTA JÁNOS: K. Zs. = K. Zs.: Gyulai Pál. 1. köt. Bp. 1967. 5–90. (K. Zs. művei.) [Az 57–90. lapon a regény részletes elemzése.]
NAGY, MIKLÓS = ALitt 1968. 409–412.
NAGY MIKLÓS = Kort 1968. 1326–1328.

3 Forradalom után (1850)

- [FREREYCH IMRE]: Documentált felelet K. Zs.-nak, Forradalom után című munkájára. Egy megbukott diplomatától. Pest 1850. 36 l.
Ism.: Hunfalvy Pál, ÚjMMúz 1850. 3. füz. dec., 163–165.
HUNFALVY PÁL = ÚjMMúz 1850. 158–163.
KAZINCZY GÁBOR = MH 1850. aug. 3–4. 220–221. sz. 971, 977.
KECKSEMÉTHY AURÉL = MH 1850. aug. 7, 9. 223, 225. sz. 986, 993.

ÚjMMúz 1850. dec., 3. füz. 158–163.
HEGEDŰS NÁNDOR = Haladás 1949. 39. sz. 9.

4 Férj és nő (1852)

ALPÁRI = BpVisszh 1852. szept. 5. 359–360.
[BULYOVSZKY GYULA] B- GYULA = MH 1852. szept. 24–25. 878–879. sz.
[ERDÉLYI JÁNOS?] (E.) = PN 1853. jan. 16. 856. sz.
SZILÁGYI SÁNDOR: Felelet E. úr kérdéseire. = PN 1853. jan. 23. 862. sz. 2. [Vita a PN 1853. jan. 16-i sz.-ában megjelent bírálattal.]
Ellenőr(esti) 1877. nov. 27. 508. sz.
VU 1877. nov. 18. 46. sz. 730–731.
TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Férj és nő. – Ködképek a kedély láthatárán. – Szerelem és hiúság. Bp. 1968. 599–607. (K. Zs. művei.)

5 Ködképek a kedély láthatárán (1853)

GYULAI PÁL: K. Zs. regényei és beszélei. = PN 1854. márc. 2. 50. sz., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 30–37. [Többek között a fenti c. műről is.]
[ANGYAL DÁVID] d. = BpSz 1887. 49. köt. 150–155.
DENGÍ JÁNOS: A „Ködképek a kedély láthatárán” forrásához. = EPhK 1909. 236–238.
CSÜRY BÁLINT: K. Zs. regényforrásaihoz. = ErdISz 1926. jan.–márc., 1. sz. 71–78.
TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Férj és nő. – Ködképek a kedély láthatárán. – Szerelem és hiúság. Bp. 1968. 599–607. (K. Zs. művei.)

6 Szerelem és hiúság (1854)

TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Férj és nő. – Ködképek a kedély láthatárán. – Szerelem és hiúság. Bp. 1968. 599–607. (K. Zs. művei.)

7 A szív örvényei – Erény és illem (1854)

KÓVÁRI L[ÁSZLÓ] = MH 1851. nov. 1. 602. sz. 2771–2772. [Többek között K. Zs. művéről is.]
GYULAI PÁL: K. Zs. regényei és beszélei. = PN 1854. márc. 2. 50. sz., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 30–37. [Többek között a fenti c. műről is.]

8 Özvegy és leánya (1855–1857)

PN 1855. jún. 15.
DANIELIK JÁNOS = PN 1857. júl. 3, 4, 11, 14, 16.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1857. márc. 20. 65. sz.
GREGUSS ÁGOST = PN 1857. ápr. 12.
SZÉKELY JÓZSEF = Hölgyf 1857. máj. 19–26. 114–119. sz.

BH 1857. ápr. 12. 84. sz.
SZILÁGYI SÁNDOR: Az „Özvegy és leánya”-nak történeti háttere. = Nemzet 1884. ápr. 13. 103. sz. 7.
CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1897. jún. 6. 23. sz. 10–11.
SZÁDECZKY LAJOS: Az „özvegy és leánya” megosztózása Kézdi-Szentléleken. = ErdMúz 1897. 207–212. [K. Zs. regényének valóságos történelmi háttéréről és alakjairól.]
LOÓSZ ISTVÁN: K. Zs. „Özvegy és leánya” című regényének forrásához. = EPhK 1905. 212–226.
SZINNYEI FERENC: K. Zs. „Özvegy és leánya”-nak tárgya novellairódmunkban. = BpSz 1932. 227. köt. 106–111. [A történetet K. Zs. előtt feldolgozta Pálffy Albert „A szebeni házban” (1853) és Halmágyi Sándor „Szivek harca” (1855) c. novellájában.]
SZINNYEI FERENC: Tarnóci Sára története novellairódmunkban. = It 1935. 218. [A történet feldolgozását K. Zs. nyomán I. még Udvardy (Cserna) Vince „Tarnóczy Sára” (1859) c. novellájában.]
KERESZTURY DEZSŐ: Báró K. Zs. = K. Zs.: Özvegy és leánya. Bp. [1943.] V–XLII.
SZABÓ JÓZSEF: Utószó = K. Zs.: Özvegy és leánya. Bp. 1959. 437–443., és K. Zs.: Özvegy és leánya. Bp. 1967. 371–376. (K. Zs. művei.) [Az utóbbi közlés részben módosított szöveg.]
SIMÁNDI BÉLA = Ktáros 1960. 6. sz. 466.
KERESZTURY DEZSŐ: Örökség. Bp. 1970. 190–235.

9 A rajongók 1–2. (1858–1859)

TÓTH KÁLMÁN = Hölgyf 1859. ápr. 5. 40. sz. 341–342.
BH 1859. jún. 2.
Növ 1859. márc. 13. 11. sz. 175–176.
SzépirodKözl 1859. ápr. 3.–máj. 5. 27–36. sz.
[TUTSEK] TUTSCHEK ANNA = Figy 1885. 19. köt. 132–156.
CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1898. 6. sz. 9–10.
Z. = A Hét 1898. jan. 30. 5. sz. 79.
VÖRÖS DEZSŐ: K. Zs. és a „Rajongók”. = Újv 1902. júl. 9.–okt. 22. 28–30, 32–39. sz.
LOÓSZ ISTVÁN: Adatok K. Zs. „A rajongók” c. regényének forrásaihoz. = EPhK 1910. 161–170, 253–262.
ÉBEL JÓZSEF: A tragikum K. Zs. „Rajongók” című regényében. = Kalazantinum 1915. 5. sz. 99–106.
HARMOS SÁNDOR = IMITÉ 1915. 291–310.
[BÁLINT GYÖRGY] (B. Gy.) = Az Est 1934. márc. 30. 72. sz. 4.
ERDÉLYI PÁL = PN 1934. nov. 17. 259. sz. 8–9.

KÁRPÁTI AURÉL = PN 1934. márc. 1. 48. sz. 2.
(sz. r.) = PN 1934. márc. 30. 72. sz. 4.
FÉJA GÉZA = Mo 1940. dec. 15. 287. sz. 7. [K. Zs.
regénye Móricz Zsigmond átdolgozásában.]
[MÓRICZ ZSIGMOND] = KN 1940. 16. sz. 15.
NÉMETH LÁSZLÓ: K. Zs. = K. Zs.: Rajongók.
Móricz Zsigmond átírásában. Bp. 1940. 8–47.,
és N. L.: Kisebbségben. 1–2. köt. Bp. 1942.
329–359., N. L.: Az én katedrám. Bp. 1969.
593–623.

BORY ISTVÁN = Az Újság 1941. ápr. 4. 77. sz. 7.
ILLÉS ENDRE: A veszélyes út. Móricz Zsigmond és a
„Rajongók”. = Nyug 1941. 8–12., és I. E.: Krétaraj-
zok. Bp. 1957. 150–157., I. E.: Írók, színészek, di-
lettánsok. Bp. 1968. 514–520. [Kötetben „A
megfogatott” címmel. – Bírálja a Móricz Zsig-
mond-féle átírást.]

KÉZAI BÉLA = MKult 1941. 22–23.
[MÓRICZ ZSIGMOND] = Híd (Bp.) 1941. jan. 21. 5. sz.
15. [Nyilatkozata „A rajongók” c. regény átdol-
gozásáról.]

NAGY TIBOR = Je 1941. 2. sz. 4.
NAGY MIKLÓS: K. Zs. és A rajongók. = K. Zs.: A
rajongók. Bp. 1958. 7–58. (MKI)

PÁNDI PÁL = Nszab 1958. okt. 26. 254. sz. 7–8.
BŐZÓDI GYÖRGY: A „rajongók” földjén. = IgSzó
1964. II. 692–703. [K. Zs. regényének történelmi
háttéréről és alakjairól.]

NAGY MIKLÓS = K. Zs.: A rajongók. Bp. 1969. 511–
522. (K. Zs. művei.)

10 Zord idő 1–3. (1862)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1862. máj. 18–23. 115,
118, 119. sz.

[SALAMON FERENC] -m- = SzépirodF 1862. jún. 5–
19. 5–7. sz. 69–72, 84–86, 100–102., és S. F.:
Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907.
456–489.

KRONOSZ = Nef 1863. febr. 1–15. 44–46. sz. 545,
562–563, 579–580.

[ANGYAL DÁVID] d. = BpSz 1883. 36. köt. 459–466.
Egyetértés 1883. okt. 28. 269. sz. 9.

CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1898. 6. sz. 9–10.

Z. = A Hét 1898. jan. 30. 5. sz. 79.

LOÓSZ ISTVÁN: Adatok K. Zs. „Zord idő” c. regényé-
nek forrásaihoz. = ItK 1904. 45–60, 164–176, 286–
298.

GALAMB SÁNDOR: A „Zord idő” mint operalibretto. =
BpSz 1928. 211. köt. 285–290.

Ism.: [Gyalui Farkas] Gy., ErdISz 1928. jan.–
ápr., 1–4. sz. 149.

RÁKOSI JENŐ: K. Zs. = K. Zs.: Zord idő. 1. köt. Bp.
[1928.] V–XIV.

MAKKAI SÁNDOR = Nyug 1932. II. 35–46., és M. S.:
Erdélyi szemmel. Kolozsvár 1932. 87–110., M. S.:
Az élet kérdezett. 2. köt. Bp. 1935. 55–70.

DIVINYI MIHÁLY = MKbarátokDiár 1934. 184–185.

ÉBER JÁNOS: Előszó. = K. Zs.: Zord idő. Bp. [1943.]
3–6. (MK 35.)

VÉBER KÁROLY: Utószó. = K. Zs.: Zord idő. Bp. 1959.
385–396.

TÓTH GYULA: Utószó. = K. Zs.: Zord idő. Bp. 1968.
483–492. (K. Zs. művei.)

11 Tanulmányai 1–2. (1870)

GYULAI PÁL: Előszó. = K. Zs. tanulmányai. 1. köt.
Pest 1870. III–VI.

A Hon 1870. dec. 22. 306. sz.

Reform 1870. okt. 23. 311. sz. 1.

ASBÓTH JÁNOS = Figy 1871. febr. 1–8. 5–6. sz. 54–55,
67–68.

BARÁTH FERENC = Reform 1871. febr. 28.–márc. 15.
59–61, 66–67, 73–74. sz.

PAULER GYULA = Száz 1871. 131–136.

(y. y.) = Hon(regg.) 1871. jan. 22.–febr. 5. 18, 20, 25,
29. sz.

The Academy 1871. máj. 15. 259.

12 Élet és irodalom (1883)

-a = BpSz 1883. 36. köt. 478–480.

(F.) = FL 1883. okt. 16. 242. sz.

13 Összes beszélyei 1–2. (1893)

[PÉTERFY JENŐ] -r. = BpSz 1893. 73. köt. 303–305., és P.
J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 526–530.

PH 1893. ápr. 6. 94. sz. 18.

14 Összes művei 1–12. (1896–1908)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] DOKTOR APÁCAI = PolHsz 1896.
51. sz. 12–13.

IGNOTUS = A Hét 1896. nov. 29. 48. sz. 837–839.

PAP FERENC = PN 1896. nov. 25. 325. sz. 1–2.

Egyetértés 1896. nov. 29. 329. sz. 9.

MH 1896. nov. 29. 330. sz. 18.

CSÁSZÁR ELEMÉR = MSz 1897. febr. 7. 6. sz. 69–70.

RÓNA BÉLA = ÚjJL 1897. júl. 18. 24. sz. 8–9.

MSz 1897. jún. 6. 23. sz. 276.

Egyetértés 1898. febr. 13. 44. sz. 9.

BERKI MIKLÓS = MÁllam 1906. dec. 25. 294. sz. mell.
6–7.

1. = BpSz 1907. 131. köt. 448–457.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1907.
márc. 24. 72. sz.

VU 1907. febr. 17. 7. sz. 135–136.

15 Hátrahagyott munkái (1914)

- ALSZEGHY ZSOLT = MKult 1914. I. 375–376.
 HORVÁTH JÁNOS = ItK 1914. 371–376.
 LACZKÓ GÉZA = It 1914. 326–328.
 LAKATOS VINCE = KatSz 1914. I. 550.
 PAIS DEZSŐ = EPhK 1914. 489–493.
 ZLINSZKY ALADÁR = MKözépkisk 1914. okt. 15. 8. sz. 444–446.
 Élet 1914. ápr. 19. 16. sz. 505–506.
 VU 1914. febr. 22. 8. sz. 155–156.

16 Naplója (1966)

Megjegyzés: Itt közöljük a Napló 1964-es Igaz Szóbeli megjelenéséhez kapcsolódó irodalmat is.

- [E. FEHÉR PÁL] /E. FEHÉR/ = ÉI 1964. dec. 5. 49. sz. 7.
 ILLÉS ENDRE = Nszab 1964. dec. 25. 302. sz. 23., és I.
 E.: Írók, színészek, dilettánsok. Bp. 1968. 499–507.
 BALOGH EDGÁR = Kor 1966. 1086–1087.
 (g. I.) = IgSzó 1966. I. 945.
 KOZMA DEZSŐ: K. Erdélyben. = Utunk 1966. 24. sz. 4. [A naplóról is.]
 SZEKFI ANDRÁS = ÉI 1966. 33. sz. 4.
 SZÖCS ISTVÁN = Utunk 1966. 22. sz. 6.
 RIGÓ LÁSZLÓ = ItK 1967. 339–343.
 NAGY MIKLÓS = Kort 1969. 826–829.
 TRÓCSÁNYI ZSOLT = Száz 1970. 267–268.

KERTBENY KÁROLY

1824–1882

Szövegek

LEVELEZÉS

- Genfi levél. = MS 1860. dec. 11. 285. sz. 1258. [K. K. – Lisznyai Kálmánhoz. Kelt: Genf 1860. nov. 19.]
 [TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF] TROSTLER, JÓZSEF: Karl M. Kertbeny im Briefwechsel mit deutschen Schriftstellern. = UngRschau 1913. 945–989. [1847–1861 között írott levelek.]
 KOHUT, ADOLPH: Ein ungedruckter Brief K. M. Kertbenys aus dem Jahre 1848. = UngRschau 1915. 526–527. [A levél címzettje ismeretlen. Kelt: Frankfurt am Main 1848. ápr. 2.]
 PERÉNYI JÓZSEF: K. K. levele Szemere Miklóshoz. = ItK 1930. 324–326. [Kelt: Pest 1852. szept. 9.]
 PICHOS, CL[AUDE]: Un épisode des relations littéraires franco-hongroises: K., Ph[ilarete] Chasles,

Thalès Bernard et Saint-René Taillandier de 1847 à 1860. = RLittComp 1951. 65–83. [K. K. – Philarete Chasles-hoz. Kelt: Paris 1847. febr. 1., Vienne 1858. nov. 22.]

- VAJDA GYÖRGY MIHÁLY: Szemelvények a weimari Goethe–Schiller Archivum magyar anyagából. (Jókai, K., Vámbéry.) = MTA I. OK 1960. XV. 221–237. [Többek közt K. K. – Julius Rodenberghez. Kelt: Berlin 1870. nov. 7., Ofner Bruckbad 1881. márc. 15.]
 TURÓCZI-TROSTLER, JÓZSEF: Petöfis Eintritt in die Weltliteratur. = ALitt 1961. 23–182. [93–182.: Anhang. Aus dem Briefwechsel zwischen Kertbeny und Bettina von Arnim.]
 K. K. – Gyulai Pálhoz. = Gy. P. levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 141–143, 146–150, 223–226. [Kelt: Pest 1852. aug. 20., okt. 1.; 1855. nov. 20.]
 TURÁNYI KORNÉL: K. K. egy elkobzott levele. = MKSz 1967. 62–63. [Thaly Zsigmondhoz. Kelt: 1864. jan. 23.]
 K. K. – Aranyinak. = A. J. összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 297–300, 314–319, 326–327, 331–337, 343–349, 383–385, 406–407. [Kelt: Lipcse 1850. okt. 28.; 1851. jan. 1., jan. 11., febr. 4–5., márc. 11., aug. 15., Bécs 1851. nov. 10.]
 K. K. – Jókainak. = J. M. összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 253–256, 308–313, 318–320, 367–371, 373, 375–376, 407, 491. [Kelt: Berlin 1869. jún. 3.; 1870. okt. 20., nov. 1.; 1871. máj. 28. vagy 29., júl. 18, 21.; 1872. ápr. 22.; 1874. febr. 6.]
 K. K. – Aranyinak. = A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 68–69, 84–89, 313–314, 367–376, 505–507, 631–632. [Kelt: 1852. júl. 1., Pest 1852. júl. 31., aug. 3.; Ofen, Wasserstadt 1853. szept. 30.; 1854. jan. 9., Pest 1854. nov. 10.; 1855. okt. 27.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- DETRICH MÁRTA: K. K. élete és műfordítói munkássága. Szeged 1936. 90 l.
Ism.: H. Gr., UngJb 1936. 2–3. sz. 298. – *Kerecsényi Dezső*, It 1937. 27. – *Réz Henrik*, EPhK 1938. 256–257. – [Turóczy-Trostler, József] i. t., PLloyd (regg.) 1938. febr. 27. 47. sz. 24.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- K. K. = Jelenkor. Politikai és társasélet encyclopaediája. Pest 1858. 189–190.

- [ÁGAI ADOLF] CSICSERI BORS: Egy vén gyerekről. = FL 1882. jan. 26. 21. sz. 136–137., és Á. A.: Por és hamu. Bp. 1882. 203–214.
- CZIRJÁK ALBERT: Emlékezés. = MPolgár 1882. jan. 28. 23. sz.
- TOLDY LÁSZLÓ: Az öreg K.-ről. = BH 1882. jan. 25. 25. sz. 1–2.
- TOLDY LÁSZLÓ: K. K. utolsó napjairól. = BH 1882. jan. 27. 27. sz. 6.
- K. temetése. = Egyetértés 1882. jan. 26. 26. sz. 2., FL 1882. jan. 26. 21. sz. 138., Függetlenség 1882. jan. 26. 26. sz., PH 1882. jan. 26. 26. sz. 5. [Tudósítások a temetési szertartásról.]
- HATVANY LAJOS: Egy fölösleges ember. (Kalandos korrajz.) = PN 1917. máj. 27.–aug. 19. 135, 141, 147, 153, 159, 165, 171, 177, 183, 189, 195, 201, 207. sz., és H. L.: Öt évtized. Bp. 1961. 508–611.
- SZENES TILDA: Néhány adat K.-ről. = Lit 1943. okt. 1. 19. sz. 298–300.
- VAJDA GYÖRGY MIHÁLY: Szemelvények a weimari Goethe–Schiller Archivum magyar anyagából. (Jókai, K., Vámbéry.) = MTA I. OK 1960. XV. 221–237. [K. K.-ra is vonatkozó adatok.]

Nyilatkozatok, vallomások

- K. M. Kertbeny. = K., K.: Ungarns Männer der Zeit. Leipzig 1862. 339–391. [A szerző saját kötetében közölt életrajza.]
- K. K. = Sürg 1866. febr. 13. 34. sz. 2. [Az író nyilatkozata arról, hogy munkásságát nem méltányolják eléggé saját hazájában.]
- A magyar irodalom és a külföld. = A Hon(esti) 1878. máj. 24. 126. sz. [Közlik K. K. nyílt levelét, melyben visszautasítja azt a vádat, hogy a német lapokba írott cikkeiben nem szólt elég hangsúllyal a magyar irodalomról.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- (S. L.): Petőfi legbuzgóbb fordítója. = FL 1874. szept. 29. 221. sz. 964.
- MÁRKI SÁNDOR: K. K. = MoNv 1875. 37–38. [Műfordítói, bibliográfusi munkásságáról.]
- GYULAI PÁL: A Petőfi Társaság közgyűléséről. = PN(regg.) 1877. jan. 6. 5. sz., jan. 9. 7. sz., és Gy. P.: Bírálólatok. 1861–1903. Bp. 1911. 157–175. [Többek között K. K. „Petőfi és Budapest barátai” c. felolvasásának bírálata.]
- K. K. = KépCsalL 1879. nov. 23. 264–265.
- [ABAFI LAJOS] AIGNER LAJOS: K. K. = Corvina 1882. 3. sz. 10–11. [Munkásságának méltatása.]
- [ABAFI LAJOS] r.: K. K. = Corvina 1882. 4. sz. 14.

- [HEVESI LAJOS] L. h-i: Einiges über Kertbeny. = PLloyd 1882. febr. 23. 54. sz.
- SZANA TAMÁS: K. K. = Ko 1882. I. 157–161.
- TOLDY LÁSZLÓ: K. K. = BH 1882. jan. 24. 24. sz. 1–2. V. D.: K. K. = BécsiMU 1882. febr. 1. 5. sz.
- K. K. = Egyetértés 1882. jan. 24. 24. sz. 2–3., Ellenőr 1882. jan. 24. 42. sz. 5., FL 1882. jan. 24. 19. sz., Függetlenség 1882. jan. 24. 24. sz., A Hon 1882. jan. 24. 24. sz. 1., PH 1882. jan. 24. 24. sz. 1–2., PN(regg.) 1882. jan. 24. 24. sz., VU 1882. jan. 29. 5. sz. 68–70. [Nekrológok.]
- ABAFI LAJOS: K. K. könyvészeti törekvései. I–II. = MKsz 1898. 161–176, 234–246.
- MÓRA FERENC: Irodalmi portrék. K. = A Literatura Alm. 1928. Bp. 1928. 89–97., és M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 86–94., M. F.: Elkallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 327–334.
- HAJDÚ, HELGA: Un ami hongrois de Baudelaire. (K. K.) = Cahiers de littérature comparée. Bp. 1948. 50–57.
- VÉRTESY MIKLÓS: K. K. = Ktáros 1958. 329–331.
- TURÓCZI-TROSTLER, JÓZSEF: Petőfis Eintritt in die Weltliteratur. II. Karl Maria Kertbeny – ein Petőfi-Apostel. – Bettina von Arnim, Ungarn und Petőfi. = ALitt 1961. 23–93.
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: Szerzői jogi vita Jókai német kiadása körül. = MKsz 1964. 324–337. [A fordító K. K.-ről.]

KISS JÓZSEF

1843–1921

Bibliográfia

- K. J. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge, Massachusetts 1970. 327–331.

Szövegek

KIADÁSOK

- K. J. költeményei. A magyar ifjúság számára kiad. és bev. *Rubinyi Mózes*. Bp. [1931.] 141 l.
- K. J. és kerek asztala. A költő prózai írásai és kortársainak visszaemlékezései. Kiad. *Kiss Géza*. Bev. *Kóbor Tamás*. Bp. 1934. 256 l.
- K. J.–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei. Kiad. és bev. *Komlós Aladár*. Bp. 1955. 620 l. (MKI)
- K. J.: Tüzek. Válogatott versek. Kiad. és bev. *Komlós Aladár*. Bp. 1961. 298 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- K. J. utolsó verse. Az agg költő betegágyánál. Búcsú az élettől. = *Ellz* 1921. okt. 21. 232. sz. 6. [Az „Atlantis” c. verse.]
- VÉRTEZ JÓZSEF: K. J. egy kiadatlan verse. (Megemlékezés a nagy poétáról.) = *Egyenl* 1922. dec. 16. 50. sz. 4. [A „Pusztát pagonnyá, sziklát termőföldé” kezdetű sírverséről.]
- K. J. két ismeretlen verse. = *Egyenl* 1923. nov. 10. 45. sz. 5. [„Mindenütt árok és verem” és a „Rachel” c. versek.]
- [MILOTAY ISTVÁN] M. I.: A kilencágú korona családfája. = *ÚjMság* 1936. ápr. 12. 85. sz. 33–34. Húsvéti mell. [Közlí az „Odessa” és „A Knyáz Potemkin” c. verseket.]
- SCHIEBER SÁNDOR: K. J. ismeretlen verse Thék Endre pesti asztalához. = Budapest 1947. 68. [A kézirat fényképmásolatával.]
- SCHIEBER SÁNDOR: K. J. elfelejtett Bolygó zsidó-verse. = *ÚjÉ* 1957. máj., 2. sz. 2.
- SCHIEBER SÁNDOR: Versek K. J. hagyatékából. = *Új Élet Naptár* 1959. Bp. 1959. 169–172. [Hugo Victorhoz születése 84. évfordulóján, Szilveszterről és a doktornéről, Rigmusok Gottermayer Nándornak, mikor leányát férjhez adta, R-nek, Margitsziget, Ó Budán.]
- Ism.: *Láng József*, ItK 1960. 287.
- HUBAY LÁSZLÓ: K. J. ismeretlen verse. = Napjaink 1966. 9. sz. 12. [Dr. Várnai Lajosnéhoz 1882. XII. 23-i dátummal írt, cím nélküli verse.]

LEVELEZÉS

- K. J. levelei. – A költő a Dugonics Társasághoz. = *SzegN* 1908. jan. 21. 18. sz. 3. [Kelt: Bp. 1908. jan. közepén és Bp. 1908. jan. 15.]
- K. J. levele Juhász Gyulához. = *SzegN* 1922. jan. 22., és J. G. összes művei. 9. köt. Levelezés. 1. köt. Kiad. *Belia György*. Bp. 1981. 147. [Kelt: Bp. 1907. jún. 21.]
- KISS [JÓZSEF]: K. J. ismeretlen levelei. = *Egyenl* 1924. febr. 16. 7. sz. 6. [Kelt: Abbázia 1885. nov. 13., Bp. 1886. febr. 1.]
- WEIGL GÉZA: K. J. ismeretlen levelei. = *Egyenl* 1924. febr. 9.–márc. 8. 6, 7, 10. sz. [Címzettje ismeretlen. Kelt: Bp. 1884. jan. 26., okt. 1. és 1886. vége.]
- EMÓD TAMÁS: K. J. kiadatlan levelei. = *SzínhÉ* 1928. okt. 7. 41. sz. 12–13. [Polgár Jozsefához írott levelek. Kelt: Bp. 1884. jan. 26., febr. 29. és nov. 3.]
- KISS JÓZSEF: K. J. utolsó levele Szabolcsi Lajoshoz. = *Egyenl* 1930. jún. 21. 37. sz. 18. [Kelt: 1921. márc. 3.]
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Szabolcska Mihály levelesládájából. = ItK 1935. 278–296. [A 291. lapon: K. J. levele. Kelt: Bp. 1895. nov. 23.]

- CSATKAI ENDRE: K. J. levele Gáspár Imréhez. = ItK 1935. 85–86. [Kelt: Bp. 1874. márc. 7.]
- KNÖPFLER LÁSZLÓ: Bartók Lajos levelesládájából. = ItK 1936. 359–365. [A 365. lapon: K. J. levele. Kelt: Bp. 1898. dec. 20.]
- DEÁK SÁNDOR: K. J. emléke. = OPTK 1937. máj., 9. sz. 511. [K. J. levelei Deák Sándorhoz. Kelt: Leányfalu 1910. aug. 10. és aug. 23.]
- KISS, EUGEN ALEXANDER: Josef Kiss und Andreas Ady. = PLloyd(regg.) 1937. dec. 5. 277. sz. 21. [K. J. és Ady levélváltása. K. J. levele kelt: 1907. nov. 8.]
- KISS JENŐ SÁNDOR: K. J. és háziiorvosa. = PN 1937. máj. 16. 110. sz. 36. [Braun Sándorhoz 7 levél az 1894 és 1918 közötti időből.]
- ZSIGMOND FERENC: Szabolcska Mihály levelezéséből. = ItK 1937. 166–177. [A 175–176. lapon: K. J. levele. Kelt: Bp. 1904. dec. 20.]
- K. J. – Szabolcska Mihályhoz. = Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 371–372. [Kelt: 1895. nov. 23.]
- [ZSOLDOS JENŐ] Zs. J.: K. J. levele Neumann Edéhez. = Libanon 1943. 1. sz. 22–23. [A nagykanizsai főrabbihoz. Kelt: Bp. 1914. máj. 2.]
- NAGY JÁNOS: Oláh Gábor levelesládájából. (Kortársak levelei Oláh Gáborhoz.) = ItK 1959. 111–130. [A 120–121. lapon: K. J. levelei. Kelt: Bp. 1909. jan. 10.; 1911. márc. 1.; 1913. jan. 25.]
- ZSOLDOS JENŐ: K. J. és „Jehova ajtónállóí.” = *Új Élet naptár* 1959. Bp. 1959. 222–240. [K. J. – Goldziher Ignáchoz. Kelt: 1888. márc. 13., ápr. 3–5.]
- SÁNDOR LÁSZLÓ: K. J. Finciczky Mihályhoz intézett levelei. = ItK 1960. 488–493. [Nyolc levél közlése az 1870–1872 közötti időből.]
- K. J. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 71–73, 88, 123–125, 135, 145–147, 158. [Tizenegy levél az 1890–1906 közötti időből.]
- ENGEL KÁROLY: Gozdsdu Elek irodalmi levelezéséből I–II. = *NyitúdK* 1966. 331–334., 1967. 152–156., és Zirc Péter: Gozdsdu pályakezdése. – Gozdsdu Elek levelezése. Kiad. *Engel Károly*. Miskolc 1966. 29 l. (Borsod–Miskolci Füz. Irodalomtörténet 2.) [Többek közt a II. közleményben (1967. 152–153.): K. J. – Gozdsdu Elekhez, kelt: Bp. 1889. jún. 28.]
- SCHIEBER SÁNDOR–ZSOLDOS JENŐ: K. J.-levelek. = ItK 1966. 451–454. [Kozma Andorhoz. Kelt: Bp. 1889. okt. 22., Trencsénteplic 1914. júl. 6.; Heltai Jenőhöz. Kelt: Bp. 1899. szept. 18., [1899. okt. 1–6.], [1899. dec. 8.]
- CSETRINÉ LINGVAI KLÁRA: Gyarmathy Zsigáné irodalmi levelezéséből. = *NyitúdK* 1969. 162–169. [A 164–167. lapon: K. J. levelei. Kelt: Bp. 1890. okt. 21.; 1893. jan. 24., [szept. 25.], szept. 28., okt. 16.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

GLATZ KÁROLY: K. J. Bp. 1904. 176 l.

RUBINYI MÓZES: K. J. Bp. [1923.] 1. rész. 46 l. (Népszerű zsidó ktár 9.)

RUBINYI MÓZES: K. J. élete és munkássága. = Bp. 1926. 160 l.

Ism.: B., UngJb 1926. 4. sz. 484. – *Komlós Aladár*, Kor 1926. 9. sz. 749. – Újld 1926. II. 631. – Újság 1926. nov. 18. 262. sz. 15. – *Kristóf György*, ErdiSz 1927. 92–93. – *M. D.*, Nszava 1927. febr. 2. 26. sz. 9. – *r.*, It 1927. 147–148. – *r. a.*, BpSz 1927. 205. köt. 318–320. – Lit 1927. 2. sz. 58–59. – *Műjövő* 1927. 75.

K. J. és kerek asztala. A költő prózai írásai és kortársainak visszaemlékezései. Kiad. *Kiss Géza*. Bev. *Kóbor Tamás*. Bp. 1934. 256 l.

Ism.: [Szöllösi Zsigmond] Sz. Zs., Az Újság 1933. nov. 26. 269. sz. 30. – MH 1933. dec. 3. 275. sz. 29. – PH 1933. dec. 12. 281. sz. 12. – *PLloyd*(esti) 1933. nov. 24. 267. sz. 6. – *K. A.*, PN 1934. jan. 14. 10. sz. 41.

A Kiss József-kutatás és -értékelés története és problémái

-r. e.: K. J. és Mikszáth Kálmán. = Szab (Székesfehérvár) 1882. 30. sz. [A cikkíró szerint a két író művésze nincs kellőképp elismervé.]

[ADY ENDRE] A. E.: Egy vezércikk. = Szab (Nagyvárad) 1900. máj. 5. 103. sz. 4., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 232–233., A. E. összes prózai művei. 1. köt. Bp. 1955. 263–265., A. E. az irodalomról. Bp. 1961. 62–63. [K. J.-ről, aki külföldön nagyobb elismerést kap.]

[NAGY PÉTER] N. P.: K. J. = MKult 1913. II. 510–512. [K. J. költészetének túlértékeléséről.]

A kis gratuláns. K. J.-ről. = MF 1913. dec. 16. 24. sz. 483–484. [Kritikusan ír Ady Endrének a Nyugban (1913. II. 797.) megjelent, K. J.-et üdvözlő sorairól.]

BALLAGI ERNŐ: K. J. a gyökértelen költő. (Sík Sándor emlékezéséde a Simon Judit költőjéről.) = Egyenl 1923. okt. 13. 41. sz. 3–4. [Hozzászólás a Kisfaludy Társaságban elhangzott székfoglalóhoz.]

EPSTEIN BÉLA: K. J. utódja – vagy: ki a „gyökértelen”. = Egyenl 1923. okt. 20. 42. sz. 5. [Sík Sándor K. J. értékeléséről.]

KOHN GYULA: Ki a gyökértelen? = Egyenl 1923. nov. 3. 44. sz. 10. [Sík Sándor K. J. költészetét minősítő felfogása ellen.]

Sík úr, ez nem sikk! = Egyenl 1923. okt. 27. 43. sz. 9. [Polemizál Sík Sándor értékelésével.]

K. J. a talajtalan költő. (Furcsa székfoglaló a Kisfaludy Társaságban.) = PN 1923. okt. 4. 223. sz. 3. [Hozzászólás Sík Sándor székfoglalójához.]

[MILOTAY ISTVÁN] (M. I.): A kilencágú korona családfája. = ÚjMság 1936. ápr. 12. 85. sz. 33–34. Húsvéti mell. [Elutasítja Bródy Sándor, K. J., Molnár Ferenc művészetét mint a „destruktív irodalom” iskolapéldáit.]

RÓNAY GYÖRGY: K. J. reneszánsza. = MKult 1937. II. 168–170. [K. J. újabb túlértékeléséről és igazi klasszikusaink elhanyagolásáról.]

FÁBIÁN ISTVÁN: Disszimiláció és irodalom. = MKult 1939. ápr. 20. 8. sz. 230–231. [Többek között idézi Sík Sándornak a Kisfaludy Társaság 1923. okt. 3-i ülésén elhangzott székfoglalóját és annak visszhangját.]

KARDOS LÁSZLÓ: K. J. és a magyar irodalmi kritika. = ÚjÉ 1947. jan. 2. 1. sz. 14.

BENESCHOFSKY IMRE: Komlós Aladár K. J. tanulmánya. = ÚjÉ 1956. 1. sz. 2. [A „K. J.–Revczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei” c. kötethez írott tanulmányról.]

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

GYÖRY VILMOS: K. J. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágiból. Bp. 1875. 801–809. [Rövid életrajz.]

K. J. = Ath Nagy Képes Naptára 1883. Bp. [1882.] 42.

KÓBOR TAMÁS: K. J. (Nyílt levél dr. Feleki Sándorhoz.) = Egyenl 1890. nov. 21–28. 47–48. sz. [K. J. életéről, pályafutásának kezdetéről.]

[TÓTH BÉLA] EGO: K. J. álma. = FL 1895. jan. 22. 22. sz. 243. [K. J. sajtópöréről, A Hét-ben megjelent, Szilágyi Dezsőt védő cikk miatt.]

BRÓDY SÁNDOR: K. J. – Arcképehez. = Újld 1898. dec. 18. 51. sz. 541–542.

Új Kisfaludiak! = MGén 1900. febr. 18. 125. [Ironikusan szól a Kisfaludy Társaságról, amely K. J.-et nem választotta be tagjai közé.]

Levél K. J.-hez. = Üstökös 1900. febr. 11. 6. sz. 62. [Fiktív levél abból az alkalomból, hogy nem választották a Kisfaludy Társaság tagjai közé.]

A Kisfaludy Társaság... = VU 1900. febr. 4. 5. sz. 77. [Beszámoló a jan. 31-i zárt ülésről: K. J.-et a Társaság tagjává ajánlják.]

HELTAI JENŐ: K. J. = MH 1903. nov. 29. 326. sz. 1–2. [Mi az oka annak, hogy a hivatalos irodalmi körök nem vesznek tudomást K. J. hatvanadik születésnapjáról.]

K. J. = Egyenl 1903. dec. 6. 49. sz. 12. [A költő hatvanadik születésnapjáról.]

K. J. = MSzal 1903. 40. köt. 241–242., és Otthon 1903. dec. 15., 2. [Köszönti 60. születésnapján.]

- Magyar írók otthonukban. = ÚjId 1903. nov. 29. 49. sz. 501. [A 60 éves K. J.-ről.]
- A húszéves K. J. = ÚjId 1903. nov. 29. 49. sz. 511. [K. J. egyéniségéről.]
- LŐRINCZY GYÖRGY: Poéták Gömörben. Petőfi Sándorról, K. J.-ről. = Az Újság 1904. okt. 11. 281. sz. 1–3. [Személyes és családi vonatkozásokról, melyek K. J.-et ehhez a vidékhez kötik.]
- K. J. konvertita. = Egyenl 1904. jan. 10. 2. sz. 8. [K. J. állítólagos kikeresztelkedéséről.]
- Justh Gyula levele K. J.-hez. = Az Újság 1907. dec. 17. 298. sz. 9. [Üdvözlése 40. írói jubileuma alkalmából.]
- Mikszáth Kálmán levele K. J.-hez negyven éves írói jubileuma alkalmából. = A Hét 1907. 851–852. [Faksimile.]
- [SEBESTYÉN KÁROLY] (Sn): K. J. ünneplése a Vígszínházban. = BH 1907. dec. 31. 309. sz. 13.
- SZINI GYULA: K. J. = PN 1907. dec. 15. 297. sz. 17., és A Hét 1907. 854–855. [Adalékok K. J. és íróársai kapcsolatához.]
- K. J. = Budapest 1907. dec. 15. 297. sz. 10–11., és A Hét 1907. 859. [K. J. 40 éves írói jubileumának bejelentése.]
- K. J. jubileuma. = BN 1907. dec. 7. 290. sz. 6. [Tudósítás arról, hogy K. J. 40 éves írói jubileumát Herczeg Ferenc nyitja meg.]
- K. J. ünnepély. = BN 1907. dec. 10. 292. sz. 9. [A dec. 15-i ünnepély előkészületeiről.]
- K. J. jubileuma. = BN 1907. dec. 17. 298. sz. 6. [A Petőfi Társaság ünnepi közléséről, Herczeg Ferenc elnökletével.]
- Die Jubiläumsfeier für Josef Kiss. = PLloyd(esti) 1907. dec. 16. 287. sz. [Beszámoló a Petőfi Társaság üléséről K. J. 40 éves írói jubileuma alkalmából.]
- K. J. ünneplése. = Az Újság 1907. dec. 15. 297. sz. 11. [Híradás az ünnepségekről.]
- K. J. jubileuma. = Az Újság 1907. dec. 17. 298. sz. 8–9. [A Petőfi Társaság ünnepi előkészületeiről.]
- K. J. jubilálása. = Az Újság 1907. dec. 23. 305. sz. 11. [Beszámoló a különböző ünnepségekről.]
- K. J. jubileuma. = Az Újság 1907. dec. 24. 304. sz. 8. [Híradás az ünnepségekről.]
- CATULLUS: Három székfoglaló. = SzegN 1908. febr. 11. 36. sz. 1–2. [K. J. a Dugonics Társaságban.]
- [JUHÁSZ GYULA] (j.): K. J. Szegeden. = SzegVid 1908. febr. 11. 35. sz. 2. [A Dugonics Társaság ülésén K. J. saját verseit adta elő.]
- SZINI GYULA: K. J.-est a Vígszínházban. = A Hét 1908. 13–14.
- K. J. jubileuma. = HSz 1908. I. 75–76.
- K. J. jubileuma a vidéken. = Az Újság 1908. jan. 29. 25. sz. 8.
- K. J. Szegeden. = Az Újság 1908. febr. 11. 37. sz. 10. [Ünneplése a Dugonics Társaságban.]
- K. J. ünneplése. = Az Újság 1908. márc. 8. 60. sz. 12. [Kaposvártól.]
- K. J. ünneplése. = Az Újság 1908. márc. 21. 71. sz. 6. [Besztercebányán.]
- K. J. jubileuma. = Az Újság 1908. márc. 28. 77. sz. 7. [Makón.]
- M.: K. J. felolvas. = A Hét 1911. jan., 45. [K. J. jan. 12-i felolvasóestjéről.]
- Legendák nagyapáról. K. J. felolvasóestje. = V 1911. 11. sz. 13.
- [ÁGAI ADOLF] PORZÓ: Levél K. J.-hez. = A Hét 1913. 862. [K. J. 70. születésnapjára.]
- ERDŐS RENÉE: Levél a Mesterhez. K. J.-hez hetven éves születése napján. = A Hét 1913. 852.
- [GÁBOR ANDOR]: Glosszák a hétről. = Egyenl 1913. dec. 14. 50. sz. 5–6. [Többek között védelmébe veszi K. J.-et az Alkotmány c. lap vádjaival szemben.]
- HERCZEG FERENC: K. J.-nek. = A Hét 1913. 761. [Üdvözlő levél.]
- HERMAN OTTÓNÉ: „Szeretett Poétám, K. J.!” = A Hét 1913. 865. [Üdvözlő sorok 70. születésnapjára és A Hét jubileumára.]
- JANKOVICH BÉLA: A kultuszminiszter – K. J.-hez. = A Hét 1913. 761. [Születésnapjára köszöntő.]
- KUPCSAY FELICZIÁN: Titokzatos csomag. = A Hét 1913. dec. 28. 52. sz. 872. [K. J. anyagi helyzetéről. A Hét honoráriumáról.]
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: Közös novellánk K. J.-fel. = A Hét 1913. 854., és K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 219–221.
- K. J. = Egyenl 1913. dec. 7. 49. sz. 1. [Az író ünneplése.]
- Egy kosár édesség. Bíró Lajos, Sebestyén Károly, Szöllösi Zsigmond, Juhász Gyula, Babits Mihály, Bársony István, Szécsi Ferenc, Szomorj Dezső, Hevesi József, Szatmári Mór, Lovik Károly. = A Hét 1913. 858–859. [Megemlékezések K. J.-ről 70. születésnapján.]
- Legendák a nagyapáról. K. J.-ről. = Élet 1914. jan. 11. 2. sz. 61.
- [A Kisfaludy Társaság rendes tagjának ajánlják K. J.-et.]: Berzeviczy Albert, Gárdonyi Géza, Kozma Andor, Pekár Gyula, Sebestyén Gyula, Vargha Gyula. = KisfTÉ ÚjF 1913–1914. 48. köt. Bp. 1914. 383.
- Kisfaludy–Gesellschaft. = PLloyd 1915. ápr. 15. 104. sz. 11. [K. J. székfoglaló előadásáról a Kisfaludy Társaságban.]
- Kiss József székfoglalója. = Az Újság 1915. ápr. 15. 104. sz. 12. [A Kisfaludy Társaságban.]
- BEÖTHY ZSOLT: Elnöki üdvözlő beszéd K. J. székfoglaló rendez. = KisfTÉ ÚjF 1914–1916. 49. köt. Bp. 1916. 105.

- [KRÚDY GYULA] SZIGETI SÉTÁLÓ: K. J.-fel. = Szigeti Séták 1921. szept. 1. 5. sz. 7. [K. J. egyéniségéről.]
Hamupipőke meghalt. = Egyenl 1921. dec. 17. 50. sz. 4. [Kiss Józsefné haláláról és a költő „Hamupipőke beteg” c. verséről.]
K. J. utolsó verse. Az agg költő betegágyánál. Búcsú az élettől. = Ellz 1921. okt. 21. 232. sz. 6. [Tudósítás a költő állapotáról.]
BALLAGI ERNŐ: K. J. és az Egyenlőség. = Egyenl 1922. jan. 7. 1. sz. 7–8. [Az újsággal való kapcsolatról, az ott megjelent verseiről.]
FODOR GYULA: K. J. estéje. = Egyenl 1922. jan. 7. 1. sz. 8–9.
[GULYÁS PÁL] G. P.: K. J. = It 1922. 147–148. [Rövid életrajz, munkái felsorolása.]
JUHÁSZ GYULA: Csevegés. = SzegN 1922. jan. 22. 4–5., és J. Gy. összes művei. 6. köt. Prózai írások. 1918–1922. Bp. 1969. 428–430. [Személyes hangú visszaemlékezés K. J.-re.]
PAKOTS JÓZSEF: Emlékeim K. J.-ről. = Egyenl 1922. jan. 28. 4. sz. 12–13.
RUBINYI MÓZES: Ágota kisasszony. = Újld 1922. I. 160. [Személyes emlékek K. J.-ről.]
SASS IRÉN: Hamupipőke. = MúJövő 1922. 27–28. [Megemlékezés K. J.-ről.]
SASS IRÉN: K. J. sírt... = MúJövő 1922. 25–27. [Beszámoló K. J. utolsó napjairól.]
SZŐLLŐSI ZSIGMOND: K. J.-ről. = Az Újság 1922. jan. 4. 3. sz. 3. [Egy találkozásukról.]
Magyar írók K. J.-ről. = Egyenl 1922. jan. 7. 1. sz. 5–7. [Köbor Tamás, Heltai Jenő, Babits Mihály, Marczali Henrik, Szomaházy István, Szöllősi Zsigmond, Karinty Frigyes, Molnár Jenő, Szávay Gyula, Lakatos László, Csergő Hugó, ifj. Hegedűs Sándor, és Kárpáti Aurél emlékezései.]
K. J. utolsó útja. „Kis deszkakoporsó, alig-alig rőfnyi”. = Egyenl 1922. jan. 7. 1. sz. 9–12. [A temetésről.]
K. J. = Egyenl 1922. jan. 14. 2. sz. 7. [Orbók Attila, Mezey Sándor, Benedict Henrik megemlékezése.]
K. J. ma reggel meghalt. = Az Est 1922. jan. 1. 1. sz. 5.
K. J. meghalt. = Mo 1922. jan. 1. 1. sz. 4.
K. J. a Petőfi Társaság halottja. (Kedden de. 10 órakeretmetik a Petőfi Házból.) = Mo 1922. jan. 3. 2. sz. 3.
K. J. = PN 1922. jan. 1. 1. sz. 3. [Életrajza, beszámoló betegségéről, haláláról.]
KISS JENŐ SÁNDOR: Emlékeim apámról. K. J. fiának feljegyzései a nagy poéta életéről. = Egyenl 1923. nov. 3. 44. sz. 7–8.
KISS JENŐ SÁNDOR: Hogy született meg K. J. zsidó éposza? A költő fiának visszaemlékezései. = Egyenl 1924. júl. 19. 28. sz. 11. [A „Legenda a nagyapámról”.]
KISS JENŐ SÁNDOR: Ki volt Reb Mayer Litvák? (K. J. fiának emlékei atyjáról.) = Egyenl 1924. júl. 12. 27. sz. 5.
TÓTH KÁLMÁN: K. J. és a csáti szolgabíró. = Egyenl 1924. szept. 27. 38–39. sz. 11.
KRÚDY GYULA: Mese a varrógépről. = V 1925. márc. 22. 67. sz. 9–10., és K. Gy.: A tegnapok ködlovagjai. Békéscsaba 1925. 205–218., K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 482–495.
WOLFNER JÓZSEF: Mikszáthról, K. J.-ről. = Újld 1925. II. 421–422. [A Singer és Wolfner Kiadó egyik tulajdonosának személyes emlékeiből.]
PALÁGYI LAJOS: Emlékeimből. = Egyenl 1926. jan. 9. 2. sz. 13.
PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. VI. = MH 1928. ápr. 29. 98. sz. 19. [Emlékek K. J.-ről.]
PRAGER FERENCNÉ: Visszaemlékezések K. J.-re. = Egyenl 1929. jan. 12. 18. sz. 5–6.
KISS ARNOLD: K. J. sírköve. = MH 1930. jún. 22. 139. sz. 5–6. [Anekdoták a költő életéből.]
PRAGER FERENCNÉ: K. J. emlékezete. = MúJövő 1931. dec., 394–395. [K. J. élete utolsó évére vonatkozó adalékok.]
LŐRINCZY GYÖRGY: Apróságok K. J.-ről. = Egyenl 1933. nov. 25. 8. sz. 16.
ZSOLDOS JENŐ: Nordau levelei K. J.-hez. = MúJövő 1934. dec., 326–327. [Részletek Max Nordau K. J.-hez 1866–1869 között írott leveleiből.]
KISS JENŐ SÁNDOR: Tánc az írás körül. = PN 1936. dec. 31. 298. sz. 10. [Emlékezés K. J.-re.]
BALLA-BRÜNNER SÁNDOR: K. J. anyjának síremléke. = MúJövő 1937. 255. [A költő anyjához fűződő érzelmeiről, verseiről.]
KÓBOR NOÉMI: Emlékek K. J.-ről. = Libanon 1943. I. sz. 4–8.
SZILÁGYI GÉZA: K. J. közelről. = MúJövő 1944. 5–6., 19–20.
SZÉP ERNŐ: K. J. konferenciái. = ÚjÉ 1947. jan. 2. 1. sz. 13. [Az újságíró visszaemlékezése a szerkesztő K. J.-re.]
VÁNDOR ANDOR: K. J. utolsó szereplése. = ÚjÉ 1947. jan. 2. 1. sz. 14. [K. J.-nek a Pesti Izraelita Hitközség Síp utcai székházában tartott utolsó előadásáról.]
ZSOLDOS JENŐ: K. J. elindul. = ÚjÉ 1947. jan. 2. 1. sz. 11. [A kor irodalmi viszonyairól, költői indulásáról.]
FRANYÓ ZOLTÁN: Jusuf emir tallérjai. = Utunk 1957. 17. sz. 4. [Személyes emlékek 1909-ből.]
KOMLÓS ALADÁR: K. J. = Beszélő házak. Bp. 1957. 137–138.
CSATHÓ KÁLMÁN: K. J. = Cs. K.: Íróársak között. Irodalmi és színházi emlékek. Bp. 1965. 72–123.
KLUGER LÁSZLÓNÉ: K. J. = K. L.-né: Irodalmi emlékhelyek Borsodban. Miskolc 1969. 65–67. [K. J. diákeveiről.]

Nyilatkozatok, vallomások

- K. J.: Akik engem fölfedeztek. (Levél a szerkesztőhöz.) = *Ko* 1882. I. 149–156., és K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 7–14. [Nyílt levél Szana Tamáshoz. Kelt: 1882. jan. 17.]
- K. J.: Egy lapról, egy évfordulóról és egy szerkesztőről. = *A Hét* 1899. dec. 24. 52. sz. 845–846., és K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 19–23., K. J.–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei. [Bp.] 1955. 185–188. [A Hét 10. évfordulója alkalmából a hetilap létrehozásáról, saját szerkesztői koncepciójáról, első munkatársáról, Ambrus Zoltánról.]
- K. J. = Bp. Újságírók Alm. 1909. 219–221. [Interjú K. J.-fel az új magyar irodalomról.]
- [K. J. válasza a MNYr egy bíráló megjegyzésére egyik versében szereplő kifejezése kapcsán.] = *A Hét* 1911. 147–148.
- K. J.: Az én dolgozószobám. = *A Hét* 1913. dec. 28. 52. sz. 861.
- SAS EDE: A hetvenéves K. J. = Nagyvárad 1913. nov. 30. 275. sz. 1–4. [Látogatás és interjú az író Népszínház utcai lakásán.]
- K. J. betegágyánál. Beszélgetés a költővel. = *V* 1913. ápr. 13. 88. sz. 13.
- K. J. és a színház. = *Színház és a Divat* 1917. 18. sz. 13–16. [Beszélgetés K. J.-fel.]
- (b. I.): K. J.-ről. = *SzínhÉ* 1918. 49. sz. 20–22., és „Mindenki újakra készül.” A polgári forradalom publicisztikája és irodalmi élete. 2. köt. Bp. 1962. 126–128. [Interjú K. J.-vel 75. születésnapja alkalmából.]
- K. J.: Harminc esztendő. = *A Hét* 1918. dec. 8. 49. sz. 753. [A Hét c. lapról.]
- KRÚDY GYULA, IFJ.: Látogatás K. J.-nél. = *SzínhÉ* 1919. 11. sz. 19., és „Mindenki újakra készül.” A polgári forradalom publicisztikája és irodalmi élete. 2. köt. Bp. 1962. 678–679.
- [LESTYÁN SÁNDOR] L. S.: „Nem Ady, hanem én!” = *Vörös Lobogó* 1919. márc. 7., és „Mindenki újakra készül.” A polgári forradalom publicisztikája és irodalmi élete. 2. köt. Bp. 1962. 902. [Látogatás K. J.-nél.]
- SASS IRÉN: K. J.-nél. = *Műjövő* 1919. 14. sz. 4–5. [Látogatás a beteg költőnél.]
- [ZSOLDOS ANDOR] Zs. A.: Álmodik a költő... K. J. betegágya mellett. = *SzínhÉ* 1921. 44. sz. 27. [Interjú.]
- Kéziratai, tárgyi dokumentumok*
- K. J. utolsó kézírása. = *SzínhÉ* 1922. 3. sz. 24.
- „Az én aratásom...” = *Egyenl* 1923. máj. 5. 18. sz. 12–13. [K. J. hagyatékának elárverezéséről.]
- K. J. hagyatéka aukcióra kerül. = *PN* 1923. máj. 1. 98. sz. 2.
- Árverezik K. J. könyvtárát. = *PN* 1924. márc. 15. 63. sz. 4.
- KISS JENŐ SÁNDOR: Emlékek hurcolkodása. = *Az Újság* 1937. márc. 7. 54. sz. 29. [A miskolci K. J. emlékszoba megnyitására.]
- GRÜNWARD FÜLÖP: Az országos Magyar Zsidó Múzeum levéltárából. K. J. bizonyítványa tanítói működéséről. = *Libanon* 1943. 1. sz. 26.
- [KOMLÓS ALADÁR] K-s A-r.: K. J. műhelyéből. = *Libanon* 1943. 1. sz. 23–24. [A noteszeiben maradt töredékekről, feljegyzésekről.]
- KÖRÖSY KORNÉL: K. J. kezefírása. = *Libanon* 1943. 1. sz. [1.] [Körösy Józsefnek írt négysoros, kéziratot vers fényképmásolata rövid jegyzettel.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Magyar írók kéziratai Amerikában és Kanadában. = *UI* 1963. 1259–1260.

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

- JANCSÓ BENEDEK: K. J. = *Élet* 1891. 1. sz. 101–110.
- THEWREWK ISTVÁN: Három magyar íróról. (K. J., Bródy Sándor, Ignotus.) = *Nagyvárad* Napló 1900. márc. 20. 65. sz. 4.
- HELTAI JENŐ: K. J. = *OrszV* 1903. dec. 6. 49. sz. 963–964., és K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 133–136.
- SZÁSZ ZOLTÁN: K. J. = *Jöv* 1903. dec. 29. 43. sz. 41–44.
- [ADY ENDRE] Ód: K. J. = *BN* 1907. dec. 15. 297. sz. 6., és *A Hét* 1907. dec. 22. 853., K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 204–206., A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 167–168., A. E.: *Az irodalomról*. Bp. 1961. 205–206., A. E. összes prózai művei. 9. köt. Bp. 1973. 94–95. [„K. J. 40 éves írói jubileumára” címmel.]
- BÁTOR SZILÁRD: A K. J.-féle jubileumhoz. = *Alkotmány* 1907. dec. 15. 297. sz., és *A Hét* 1907. 857–858.
- [BRESZTOVSZKY ERNŐ] (ky): K. J. = *Nszava* 1907. dec. 15. 297. sz. 7., és *A Hét* 1907. 858.
- BRÓDY MIKSA: K. J. = *A Hét* 1907. 852–853. [Negyven éves költői jubileuma alkalmából.]
- CSERGŐ HUGÓ: K. J. = *PH* 1907. dec. 14. 296. sz. 11., és *A Hét* 1907. 851–852.
- ERDÉLYI NELLY: A mi költőnk. = *Egyenl* 1907. dec. 15. 50. sz. Mell. 2.
- GÁBOR ANDOR: K. J. = *A Nap* 1907. dec. 15. 300. sz. 8., és *A Hét* 1907. 858.

- GÖRCSONI DÉNES: K. J. jubileuma. = Alkotmány 1907. nov. 21. 276. sz. 8–9., dec. 19. 300. sz. 11. [Bírálja a K. J.-et ünneplő magyar sajtót.]
- HERCZEG FERENC: – – megnyitó beszéde a Petőfi-Társaság 1907. dec. 15-iki díszgyűlésén K. J. negyven esztendősi írói jubileumán. = A Hét 1907. 842., és Az Újság 1907. dec. 17. 298. sz. 8.
- JÁKÓ JÁNOS: A magyar ünnep. = PolHsz 1907. 25. sz. 23–25.
- [KENEDI GÉZA] K. G.: K. J. A költő jubileumára. = Az Újság 1907. dec. 15. 297. sz. 5–6., és A Hét 1907. 847–848.
- KÓBOR, TH[OMAS]: Josef Kiss. = PLloyd 1907. dec. 15. 297. sz., és A Hét 1907. 850–851.
- KÓBOR TAMÁS: K. J.-ről. = Aradi Közlöny 1907. dec. 19. 291. sz. 1–3., és MKözélet 1908. jan. 1. 1. sz. 5–10.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: K. J. jubileumán. = A Hét 1907. 859–860.
- LÁZÁR MIKLÓS: K. J. = Hír 1907. dec. 15. 94. sz. 9., és A Hét 1907. 859.
- MEZEY SÁNDOR: K. J. = Egyenl 1907. dec. 15. 50. sz. Mell. 1.
- PALÁGYI MENYHÉRT: K. J. = Az Újság 1907. dec. 17. 298. sz. 1–5., és A Hét 1907. 842–845.
- PALOTAI HUGÓ: K. J. jubilál. = A Polgár 1907. dec. 15. 297. sz. 1., és A Hét 1907. 859.
- SALGÓ ERNŐ: K. J. = FügMo 1907. dec. 15. 297. sz. 1–2., és A Hét 1907. 856–857.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: K. J. jubileuma. = VU 1907. dec. 15. 50. sz. 1002–1003., és A Hét 1907. 855–856.
- VÁRADI ANTAL: K. J. ünnepe. = Egyetértés 1907. dec. 15. 298. sz. 7., és A Hét 1907. 854.
- K. J. = BH 1907. dec. 15. 297. sz. 1., és A Hét 1907. 847. [Köszöntése 40 esztendősi írói jubileuma alkalmából.]
- Irodalmi ünnep. = EstiU 1907. dec. 16. 287. sz. 1., és A Hét 1907. 847.
- K. J. = ÚjId 1907. II. 584.
- OLÁH GÁBOR: K. J. = O. G.: Írói arcképek. Bp. 1910. 105–118.
- GLATZ KÁROLY: K. J. = Népművelés 1911. 6. sz. 327–332.
- SEBESTYÉN KÁROLY: K. J. = MF 1911. I. 313–315.
- SZILÁGYI GÉZA: K. J. = Sz. G.: Könyvek és emberek. Bp. [1912.] 68–80.
- ADY ENDRE: K. J. ünnepén. = Nyug 1913. II. 797., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 205–206., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 361–362., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 50. [A költő 70. születésnapja alkalmából.]
- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA: K. J. = BH 1913. nov. 29. 282. sz. 1–3.
- [ANDOR JÓZSEF] CYPRIÁN: K. J. = Élet 1913. dec. 7. 49. sz. 1555.
- BOLGÁR MÓZES: K. J. = Műjövő 1913. dec., 541–543.
- [CSAHIHEN KÁROLY] Cs. K.: K. J. = PH 1913. szept. 20. 223. sz. 34.
- HERCZEG FERENC: K. J. hetvenedik születésnapján. = ÚjId 1913. II. 607–608.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: K. J. = V 1913. márc. 16. 65. sz. 33–34., és A Hét 1913. 193., PH 1933. okt. 15. 235. sz. 6., K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 137–141., K. D. hátrahagyott művei. 3. köt. Kortársak. 1. köt. Bp. [1940.] 135–140., K. D.: Írók, festők tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 362–367. [„Arcképvázlat K. J.-ről” címmel.]
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: K. J. útja. = A Hét 1913. 761–762., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 351–354.
- LAKATOS LÁSZLÓ: K. J. = PN 1913. nov. 30. 283. sz. 9.
- LENGYEL ERNŐ: K. J. = Egyenl 1913. okt. 12. 41–42. sz. első Mell. 1.
- LORSY, E[RNST]: Josef Kiss. = PLloyd 1913. nov. 30. 283. sz. 1–3.
- MOLNÁR FERENC: A halhatatlanságról. (K. J.-hez hetvenedik születésnapjára.) = A Hét 1913. 853.
- [SIKABONYI ANTAL] K. J. = ÚjJÉ 1913. 1187–1192.
- SZILÁGYI GÉZA: Jubileumi ének. = Az Újság 1913. nov. 8. 265. sz. 1–3.
- KOZMA ANDOR: K. J. Jubileuma alkalmából. = BpSz 1914. 157. köt. 135–137.
- ELEK OSZKÁR: K. J. = IMITÉ 1915. 28–40.
- K. J. 75 éves. = A Hét 1918. 737–738.
- K. J. = ÚjId 1918. II. 449. [Köszöntő a költő 75. születésnapja alkalmából.]
- A legnagyobb élő magyar költő. = A Cél 1921. 9. sz. 245–246. [K. J.-ről.]
- ALEXANDER, BERNHARD: Josef Kiss. = PLloyd(regg.) 1922. jan. 1. 1. sz. 1–3.
- BARTOS PÁL: K. J. halála után. = MKult 1922. 31–33.
- [BÉLA HENRIK] ik.: K. J. meghalt. = BH 1922. jan. 1. 1. sz. 5.
- BERZEVICZY ALBERT: K. J. rendes tag ravatalánál. – – búcsúztató beszéde 1922. jan. 3-án. = KisFTÉ ÚjF 1921–1922. 54. köt. Bp. 1922. 194–195.
- BORBÉLY ISTVÁN: K. J. = Ptűz 1922. I. 33–37.
- ERÉNYI, GUSTAV: Zum Tode Josef Kiss. = Frankfurter Zeitung 1922. febr. 6., 1.
- FARKAS SÁNDOR: K. J. „magyarságá”-ról. = Haz 1922. jan. 26. 5. sz. 9–10. [Utál Lendvai István előző számban megjelent értékelésére. Elutasítja K. J. költészetét.]
- HERCZEG FERENC: K. J. = ÚjId 1922. I. 25., és H. F. munkái. 38. köt. Tanulmányok. 1. köt. Bp. 1925. 179–182., H. F.: Arcképek. Bp. 1930. 179–182. –

- Ua. 1933., K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 131–133.
- [JUHÁSZ GYULA]: K. J. emlékének. = SzegN 1922. ápr. 16., 9–10., és J. Gy. összes művei. 6. köt. Próza-írások. 1918–1922. Bp. 1969. 430–434.
- KIRÁLY GYÖRGY: K. J. = Nyug 1922. 156.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: K. J. = Nyug 1922. I. 77–79., és K. D. hátrahagyott művei. 3. köt. Kortársak. I. köt. Bp. [1940.] 130–135., K. D.: Írók, festők, tudósok. I. köt. Bp. 1958. 357–362.
- KRISTÓF GYÖRGY: K. J. = Ellz (Cluj) 1922. jan. 3. 2. sz. 2–3.
- KRÚDY GYULA: K. J. = SzínhÉ 1922. 2. sz. 15–16.
- KRÚDY GYULA: K. J. estéje. = Mo 1922. jan. 1. 1. sz. 11., és Ellz (Cluj) 1922. jan. 10. 7. sz. 4., K. Gy.: Írói arcképek. I. köt. Bp. 1957. 477–481.
- LENDVAI ISTVÁN: K. J. halálához. = Haz 1922. jan. 19. 4. sz. [Általános támadás K. J. költészetére és A Hét ellen.]
- SEBESTYÉN KÁROLY: K. J. = Egyenl 1922. jan. 7. 1. sz. 2.
- sz. s.: K. J. = Nszava 1922. jan. 1. 1. sz. 2–3.
- A sírba hanyatló! = Az Est 1922. jan. 1. 1. sz. 1. [Méltatása halála alkalmából.]
- K. J. = Ellz (Cluj) 1922. jan. 3. 2. sz. 5., PN 1922. jan. 1. 1. sz. 10., Szózat 1922. jan. 1. 1. sz. 12. [Nekrológok.]
- SOMOGYI GYULA: K. J. = S. Gy.: Tanulmányok és egyéb művek. Arad 1924. 15–22. [D. 1912.]
- RUBINYI MÓZES: K. J. sírja. = Egyenl 1930. máj. 31. 35. sz. 6. [Megemlékezés a költőről sírkövének felállítása alkalmából.]
- SZÉP ERNŐ: Ki a költő? K. J. síremlékének felavatási ünnepén elmondta –. = Az Újság 1930. jún. 24. 140. sz. 5., és K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 192–196.
- WALLEZS JENŐ: K. J. = Az Újság 1930. jún. 22. 139. sz. 10.
- IJJAS JANKOVITS ANTAL: A magyarországi zsidó írók új útjai. = Társtud 1931. 3–4. sz. 198–209. [Részletesebben szól K. J. életművéről.]
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: Ember és világ. Arcképvázlat K. J.-ről. = PH 1933. okt. 15. 235. sz. 6., és K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 137–141., K. D.: Írók, festők, tudósok. I. köt. Bp. 1958. 362–367.
- IGNOTUS: K. J. kerek asztala. = K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 125–131., és Ignotus válogatott írásai. Bp. 1969. 417–423. [K. J. írói, szerkesztői egyéniségéről, művészetének méltatásával.]
- KÓBOR TAMÁS: Bev. = K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 3–6.
- RUBINYI MÓZES: K. J. emlékezete. = MúJövő 1934. 44–47., és R. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962. 192–205.
- FORGÁCS ANTAL: K. J. = Toll 1937. 179–181.
- NAGY ENDRE: K. J.-ről. = Toll 1937. 182–183.
- NÉMETH ANDOR: K. J. féltragédiája. = Toll 1937. 77–79.
- RELLE PÁL: Emléksorok K. J.-ről, a költőről és az emberről. = Toll 1937. 140–142.
- SÓS ENDRE: Epigon vagy úttörő. = Toll 1937. 184–186.
- VOINOVICH, GÉZA: In memoriam Josef Kiss. = PLLoyd(regg.) 1937. márc. 4. 51. sz. 1–3.
- VOINOVICH GÉZA: K. J. emléke. = BpSz 1937. 245. köt. 96–101.
- [KOMLÓS ALADÁR] K. A.: Két jubileum margójára. = MúJövő 1941. 170. [Ágai Adolf és K. J. méltatása, haláluk 25., illetve 20. évfordulója alkalmából.]
- KOMLÓS ALADÁR: K. J. zsidósága. (Halálának huszadik évfordulója alkalmából.) = Évforduló. (K. J.) Bp. 1941. 1–6.
- SASS IRÉN: K. J. halálának huszadik évfordulója. = MúJövő 1942. febr., 21–22.
- BEREND LÁSZLÓ: A száz éves K. J. és egyéb glosszák. -- jegyzetkönyvei. Bp. 1943. 24 l.
- Ism.: [Komlós Aladár] K-s A-r., Libanon 1943. 2–3. sz. 86–87. – [Sebesi Ernő?] S. E., MúJövő 1943. szept., 143.
- KARDOS LÁSZLÓ: K. J. születésének 100. évfordulója. = Libanon 1943. 1. sz. 1–4.
- KOMLÓS ALADÁR: K. J. születése századik évfordulója. = MúJövő 1943. nov., 161–163.
- GÁTI LÁSZLÓ: „Megholt költőnek lenni szép dolog” = Emlékezünk! Zsidók a magyar élet és a magyar kultúra szolgálatában. Kiad. Lévai Jenő. Bp. 1944. 119–123.
- BORY ISTVÁN: A Tüzek költője. = KisU 1952. febr. 3. 5. sz. 6. [K. J.-ről, halálának 30. évfordulóján.]
- KOMLÓS ALADÁR: Bev. = K. J.–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei. Bp. 1955. 7–90. (MKI), és K. A.: Tegnap és ma. Bp. 1956. 136–229., K. J.: Tüzek. Válogatott versek. Bp. 1961. 5–41. [Az utóbbi némileg módosított szöveg. K. J. pályafutásának, munkásságának átfogó méltatása.]
- KRÚDY GYULA: K. J. köszöntése. = K. Gy.: Írói arcképek. I. köt. Bp. 1957. 496–499. [D.: 1930.]
- SZILÁGYI GÉZA: K. J. útja. = ÚjÉ 1957. 1. sz. 9–11. [Megemlékezés halálának 25. évfordulója alkalmából.]
- BÓSZÖRMÉNYI NAGY ERNŐ: K. J.-re emlékezünk. = Napjaink 1967. 12. sz. 12.

Költészete

- GÁSPÁR IMRE: K. J. = G. I.: Új nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 163–175.

- REVICZKY GYULA: K. J. = *Ko* 1882. VII. 82–86. [A „K. J. költeményei” c. kötet kapcsán költészetének értékelése.]
- RUPP KORNÉL: K. J. = *Vasmegeyi Lapok* 1887. júl. 3.–dec. 18. 53–101. sz., és R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 125–157.
- TOLNAI LAJOS: K. J. I–VII. = *Irodalom* 1887. febr. 10.–márc. 6. 12–19. sz. [Költészetének átfogó elemzése.]
- TÓTH BÉLA: K. J.-ről. = *PH* 1897. dec. 2. 133. sz. 1–3. K.: Bezárják a kapukat. = *FL* 1900. ápr. 8. 15. sz. 1. [K. J. versei és az iskolai oktatás.]
- BABITS MIHÁLY: K. J. = *SzegVid* 1907. dec. 15. 288. sz. 2–3., és K. J. és kerek asztala. Bp. 1934. 145–149.
- POGÁNY JÓZSEF: K. J. = *Szoc* 1907–1908. 273–280., és *Ren* 1911. 40–47., P. J.: Harcok emberei. Bp. 1911. 110–127., P. J.: Kultúra, alkultúra. Bp. 1962. 63–74.
- SCHWARTZSTEIN DEZSŐ: K. J. = *Felvidék* 1908. jan. 12. 2. sz. 1. [Költészetéről, kiemelve balladáit.]
- BASCH, V[IKTOR]: Josef Kiss in französischer Beleuchtung. = *PLloyd* 1913. dec. 25. 304. sz. 12. [K. J. francia fordítója fejtegeti költészetének zsidó és magyar jellegzetességeit.]
- SZEGŐ ARNOLD: K. J. költészete. = *Izraelita Tanügyi Értesítő* 1914. 60–63.
- u. r.: A reklámpoéta. = *MKult* 1917. I. 382–384.
- KACZÉR ILLÉS: K. J., a zsidó költő. = *MűJövő* 1919. 11–13.
- RAAB ANDOR: Mayer Litvák unokája. = R. A.: Mayer Litvák unokája. Bp. 1921. 5–37. [K. J. költészetének zsidó gyökereiről.]
- TURÓCZI JÓZSEF: K. J. ösze. = *Az Egyenlőség Képes Folyóirata* 1921. jan. 28. 1. sz. 23. [K. J. lírájáról.]
- PATAI JÓZSEF: K. J., a zsidó költő. = *MűJövő* 1922. 2. sz. 43–48.
- K. J. és a pesti zsidók. = *Szózat* 1922. jan. 1. 1. sz.
- K. J., a zsidó költő. = *Szózat* 1922. febr. 19. 41. sz. 14.
- SÍK SÁNDOR: K. J. = *Élet* 1923. 22. sz. 485–487., és *KisTÉ ÚjF* 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 73–77. [Székfoglalójában K. J. költészetének ellentmondásos jellegéről szól. – A vitát kiváltó előadással kapcsolatos polemikus cikkeket l. *A K. J.-kutatás és -értékelés története és problémái* c. alfejezetben.]
- VÁGVÖLGYI LAJOS: Reb Mayer Litvák szerelme. – K. J.-nek megíratlan költeménye. = *Egyenl* 1930. jan., jubileumi sz. 40.
- RUBINYI MÓZES: Bev. = K. J. költeményei. Bp. [1931.] 3–7.
- KOMLÓS ALADÁR: K. J. emlékezete vagy a zsidó költő és a dicsőség. = *IMITÉ* 1932. 54. köt. 49–73.
- JUHÁSZ MÁRTON: Három magyar költő a Krisztuskereszt előtt. = *KatSz* 1934. 358–367., és Pázmány Egyesület beszámolója. [Vác 1933.] 1934. 29–36. [Párhuzamot von K. J., Ady Endre és Sík Sándor vallásos költészete között.]
- BOLVÁRY ILONA: A halál költői. = *MKult* 1939. I. 176–180. [Többek között K. J.-ről is.]
- KOMLÓS ALADÁR: Honnan merítette K. J. zsidó balladahőseit? = *It* 1944. 118–120.
- KATONA JÓZSEF: Az Ünnepnapok költője. = *ÚjÉ* 1947. jan. 2. 1. sz. 12. [K. J. zsidó tárgyú verseiről.]
- SZILÁGYI GÉZA: K. J. útja. = *ÚjÉ* 1947. jan. 2. 1. sz. 9–11. [A költő világról, műveinek hatásáról.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Zsidó néprajzi adatok K. J. műveiben. = *IMITÉ* Bp. 1948. 101–123. – Klny. is.
- RÓNAI MIHÁLY ANDRÁS: Egy forradalmi költő háromnegyed százada. = *ÚjÉ* 1950. máj. 25.–jún. 1. 21–22. sz. [K. J. költészetének értékelése.]
- ZSOLDOS JENŐ: K. J. és „Jehova ajtónállóí”. = *Új Élet Naptár* 1959. Bp. 1959. 222–240. [K. J. vallásos költeményei, az „Ünnepnapok” keletkezési körülményeiről.]
- Ism.: *Láng József*, *ItK* 1960. 287.
- KOMLÓSSY ÁKOS: K. J. és Juhász Gyula költészetének rokon vonásai. = *ItK* 1968. 679–681.

Egyes verseiről

- [BEÖTHY ZSOLT]: K. J.: Ágota kisasszony. = *Greguss Ágost – Beöthy Zsolt: Magyar balladák*. Bp. 1885. 207–211. [Ballada-magyarázat.]
- GESZTI ÁRMIN: Jehovah. (K. J. legújabb balladája.) = *Aradi Közlöny* 1886. dec. 7. 338. sz. 1.
- [KABOS EDE?] K. E.: K. J. = *MSzal* 1896. 23. köt. 953–960. [„A sphynx” és a „Tüzek” c. versekről.]
- [ADY ENDRE]: A naphoz. = *Nagyváradai Napló* 1902. márc. 18. 62. sz. 6., és A. E. összes prózai művei. 3. köt. Bp. 1964. 25. [K. J. verséről.]
- [SZINI GYULA] SZÓKE OKTÁV: Médailles. – K. J. = *MGén* 1902. szept. 28. 654–656. [Költészetéről, „A trombitás” c. vers elemzésével.]
- A Knyáz Potemkin. = *Mo* 1906. jan. 24., és Ady Endre összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 379.
- „Gluthen” von Josef Kiss. = *PLloyd* 1907. dec. 15. 297. sz. [A „Tüzek” c. versről, Szél Lajos fordításában.]
- Sz. Z.: Óda a Naphoz. = *PH* 1910. febr. 12. 36. sz. 9. [Rostandnak „Óda a Naphoz” c. versét elemzi, és párhuzamot von K. J. „A Naphoz” c. versével.]
- Hogyan született „Simon Judit”. = *Gömöri Újság* 1913. dec. 7. 50. sz. 3–4. [A költő nyilatkozata versének keletkezéséről.]
- RUBINYI MÓZES: Simon Judit 60 éves. = *Egyenl* 1935. dec. 14. 49. sz. 6. [Az 1875-ben keletkezett költeményről.]

- ZSOLDOS JENŐ: Emancipációs motívumok lírai költészetünkben. = IMITÉ 1943. 286–304. [Többek közt „December 20-ikán” c. verséről is.]
- TRENCSENYI-WALDAPFEL IMRE: Egy versről, egy filmről, meg egy könyvről. = Új Szó 1946. dec. 1. 273. sz. 9. [„A Knyáz Potemkin” c. verséről.]
- SCHEIBER SÁNDOR: K. J. „Legenda”-jának forrása. = ÚjÉ 1950. dec. 28. 52. sz. 4. [A „Legenda” c. költemény tárgya Emil Kuh, osztrák–zsidó írótól származik.]
- GELLÉRI MIKLÓS: Ötvenéves a „Knyáz Potemkin.” K. J. forradalmi verse. = ÚjÉ 1955. 7. sz. 3.
- MAKAY GUSZTÁV: K. J.: A Knyáz Potemkin. = M. G.: „Édes hazám, fogadj szívedbe!...” Bp. 1959. 270–271. [Versértelmezés.]

Publicisztikája, szerkesztői tevékenysége

Megjegyzés: A K. J. szerkesztésében megjelent periodikumokról (*Képes Világ, A Hét*) szóló irodalmat 1. a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében.

- PEISNER IGNÁC: K. J. zsidó évkönyve. = MúJövő 1921. 170–172. [Az 1875-ben megjelent első magyar nyelvű zsidó évkönyvről.]
- LENDVAI ISTVÁN: K. J. halálához. = Haz 1922. jan. 19. 4. sz. 4. [Támadja mint publicistát.]
- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. VI. = MH 1929. ápr. 29. 98. sz. 19. [K. J.-ről, a költőről és lapszerkesztőről.]
- RUBINYI MÓZES: Írók a hírlapirodalomban. = A Sajtó 1931. 2. sz. 57–59. [K. J.-ről is.]
- VOINOVICH GÉZA: K. J. emléke. = BpSz 1937. 245. köt. 96–101. [Publicisztikai működéséről.]

Nyelve, írói eszközei

- m. p.: K. J. költeményei. 1868–1881. Kiadja a Petőfi-társaság. Második bővített kiadás. Bp. 1882. = BpSz 1882. 29. köt. 318–331. [A bírálat kapcsán részletesen szól K. J. költői nyelvről.]
- SIMONYI ZSIGMOND: Az állandó határozók (‘vonzatok’). = MNyr 1887. 534–539. [Többek között védelmébe veszi a BpSz bírálójával szemben K. J. egy kifejezését.]
- [LEHR ALBERT] M. B.: Nyílt levelek a szerkesztőhöz. II. = BpSz 1888. 53. köt. 494–496. [Bírálja a MNyr-t, amely védelmébe veszi K. J. költői nyelvhasználatát.]
- [LEHR ALBERT] M. B.: Nyílt levelek a szerkesztőhöz. III. = BpSz 1888. 54. köt. 156–160. [A K. J. nyelvhasználatát körül kialakult polémia folytatása Simonyi Zsigmonddal.]
- SIMONYI ZSIGMOND: Nyílt levelek a szerkesztőhöz. I. = BpSz 1888. 54. köt. 153–156. [Válasz M. B.

(Lehr Albert) cikkére (1. uo. 53. köt. 494–496.) a K. J. nyelvhasználatát körül kirobbant vita kapcsán. – A 155. lapon I. Gyulai Pál jegyzetét, Szerk. aláírással, és Gy. P.: Bírálatok, Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 599.]

- [LEHR ALBERT] M. B.: Nyílt levél a szerkesztőhöz. = BpSz 1899. 57. köt. 175–176. [K. J. egy kifejezése kapcsán kialakult nyelvészeti vita folytatása Simonyi Zsigmonddal.]
- RUBINYI MÓZES: K. J. stílusa, nyelve, technikája. = MNyr 1925. 7–8. sz. 102–106.
- BISZTRAY GYULA: Cinterem. = MNy 1956. 2. sz. 206–210. [K. J. „Gedővár asszonya” c. költeményében szereplő kifejezésről.]

HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA

- BÁNÓCZI JÓZSEF: Elégtételt K. J. szellemének. = Egyenl 1922. jan. 7. 1. sz. 4.
- KISS JENŐ SÁNDOR: K. J. halotti mécsese. = Az Újság 1922. jan. 13. 10. sz. 3. [Emlékének ápolásáról.]
- MOHÁCSI JENŐ: K. J. szől. = Egyenl 1922. jan. 21. 3. sz. 9–10. [K. J. emlékééről.]
- PRAGER FERENCNÉ: Jászai Mari és K. J. Ott voltunk a Mester 80-ik születésnapján... = Egyenl 1923. nov. 24. 47. sz. 8–9. [Az ünnepélyen szerepelt Jászai Mari is.]
- Valaki hazajött... Leleplezték K. J. emléktábláját a Népszínház utcában. = Mo 1923. dec. 1. 272. sz. 4.
- KISS JENŐ SÁNDOR: K. J. arcképe: hontalan. = Egyenl 1924. aug. 16. 32. sz. 4. [A Történelmi Arcképcsarnokból kitétték a költő arcképét.]
- K. J. emléktünnepély. = Újság 1925. nov. 25. 114. sz. 6. [A mezőcsáti ünnepély résztvevői megkoszorúzták az író szülőházán elhelyezett emléktáblát.]
- K. J.-emléktünnep. = Újság 1927. máj. 3. 99. sz. 12. [A Zeneakadémia nagytermében rendezett előadást-ról.]
- K. J. síremlékének leleplezése. = Egyenl 1930. jún. 28. 38. sz. 16.
- BÁLINT GYÖRGY: A Toll K. J. ankéje. = Toll 1937. 123–124.
- FODOR JÓZSEF: A Toll K. J. ankéje. = Toll 1937. 75–76.
- HATVANY LAJOS: A Toll K. J. ankéje. = Toll 1937. 76–77.
- HEVESI ANDRÁS: A Toll K. J. ankéje. = Toll 1937. 124–125.
- IGNOTUS: K. J.-szoba. = MH 1937. febr. 21. 42. sz. 3. [A Miskolcon felállítandó emlékszoba kapcsán megemlékezés a költőről.]
- KÁDAR GUSZTÁV: A Toll K. J. ankéje. = Toll 1937. 181–182.
- SZÁSZ ZOLTÁN: [K. J.-ről.] = Toll 1937. 79–80.

- SZÖLLŐSI ZSIGMOND: [K. J.-ről.] = Toll 1937. 80–81.
 „Az én világom egy álomvilág...” Magyar írók anekdota
 K. J.-ről. – A rimaszombati K. J. emlékünnepek
 margójára. = MNap 1937. júl. 17. 163. sz. 4.
 [Ismerteti a Toll anekdotáját.]
 K. J.-emlékkiállítás. Budapest. Országos Magyar
 Zsidó Múzeum. 1943 december–1944 január. Kata-
 lógus. Bp. 1943. 52 l., 4 t.
 BALÁZS GYÖRGY: K. J.-emlékkiállítás az Országos
 Magyar Zsidó Múzeumban. = MúJövő 1944. 12.
 K. J... = IU 1962. márc. 1. 5. sz. 8. [Mezőcsát
 leleplezték emléktábláját.]
 K. J.-ről... = IU 1967. aug. 1. 14. sz. 8. [Róla neveztek
 el szülőfaluja, Mezőcsát gimnáziumát. Szobrát is
 felállítják.]
 Milton Smith K. J. költő kultuszának ápolására... = IU
 1969. jan. 15. 1. sz. 12. [Alapítvány a költő 125.
 születési évfordulójára.]

KIADÁSTÖRTÉNET

- Egy kis statisztika. = A Hét 1914. 720. [K. J. művei-
 nek különböző kiadásairól.]
 K. J. utolsó versei. = MúJövő 1925. ápr., 138. [Verscímek
 felsorolása, melyek a A Hét-ben és a Múlt és
 Jövő-ben megjelentek, de az „Utolsó versek” c. kö-
 tetből kimaradtak.]
 Érdekes irodalmi eseménye lesz a magyar könyvpiac-
 nak... = Újság 1925. okt. 4. 70. sz. 11. [Novem-
 berben jelenik meg K. J. „Legenda a nagyapáról”
 c. művének első teljes kiadása.]

KÜLFÖLDI FOGADTATÁSA, MŰVEI
FORDÍTÁSÁIRÓL

- R.: Német irodalmi közvetítők. = Irodalom 1887. jan.
 6. 2. sz. [K. J. verseinek fordításáról.]
 K. J.-ről. = A Hét 1899. aug. 6. 32. sz. 528. [K. J.
 értékelése a francia Siècle c. folyóiratban.]
 K. J. a külföldön. = BN 1904. aug. 23. 232. sz. 8.
 [Híradás arról, hogy a Letopis Matice Srpske közöl-
 te K. J. „Jehova” c. művét Kosztics Lázár fordításá-
 ban; a berlini Das Literarische Echo cikket közölt a
 költőről.]
 K. J.-ről. = MH 1904. aug. 23. 232. sz. 9. [A Letopis
 Matice Srpske és a berlini Das Literarische Echo
 méltatásának ismertetése.]
 K. J. és a külföld. = Az Újság 1904. aug. 23. 232. sz.
 9–10. [Felidézi a szerbek és a németek irodalmi ér-
 tékelését K. J. költészetéről.]
 NEUGEBAUER LÁSZLÓ: K. J. a németeknél. = Az Újság
 1913. nov. 30. 284. sz. 57. [Németül megjelent mű-
 vei sikeréről.]

- NORDAU, M[AX]: Ungarische Lyrik in deutschem
 Gewande. = PLloyd 1914. ápr. 9. 85. sz. [K. J. köl-
 teményei, Neugebauer László fordításában.]
 TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF: K. J. zsidó balladáit német
 fordításban. = Egyenl Képes Folyóirata 1921. jan.
 28. 1. sz. 27–28. [K. J. verseinek külföldi sikeréről,
 a versek fordításairól.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Avar 13
 Budapesti rejtelmek 1
 Esteledik, alkonyodik 14
 Háborús versek 12
 K. J.–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei 17
 Költeményei (1868–1876) 2
 Költeményei (1868–1881) 3
 Költeményei (1897) 8
 Legendák a nagyapáról 11
 Levelek hullása 10
 Mese a varrógépről 4
 Mesék a hó alól 5
 Összes költeményei 9
 Összes költeményei 3. (1914–1920) 16
 Tüzek 18
 Újabb költeményei 7
 Utolsó versek 15
 Ünnepek 6

1 Budapesti rejtelmek (1874)
(Szentesi Rudolf álneven)

MoNv 1874. jan. 25. 4. sz. 61.

2 Költeményei 1868–1876 (1876)

- (csg.) = Temesi Lapok 1876. jún. 8. 130. sz. [1.]
 E[DVI] ILLÉS LÁSZLÓ = Erdély 1876. jún. 17–24. 24–
 25. sz. 198–199, 206–207.
 GÁSPÁR IMRE = Figy 1876. jún. 11. 24. sz. 283–285.
 I. F. = MoNv 1876. jún. 11. 24. sz. 275–276.
 VU 1876. máj. 28. 22. sz. 347.

3 Költeményei 1868–1881 (1882)

- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] -th-n = PH 1881. dec. 13. 343.
 sz. 1–2., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott
 iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 82–86.,
 M. K. összes művei. 62. köt. Cikkek és karcolatok.
 12. köt. Bp. 1971. 123–126.
 POKORNY [JENŐ] = Budapest 1881. dec. 8–9. 338–339. sz.
 FL 1881. dec. 4. 277. sz.
 MoNv 1881. dec. 11. 50. sz. 799.
 VU 1881. dec. 11. 50. sz. 797.
 [AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1882. febr. 1. 26. sz.
 DEZSERI = DélmoL 1882. jan. 22. 18. sz.
 DEZSERI = MSz 1882. jan., 89–92.

m. p. = BpSz 1882. 29. köt. 318–331.
-rt. = BpSz 1883. 35. köt. 147–156.
Nemzet 1889. dec. 19. 349. sz. 6.

4 Mese a varrógépről (1884)

(K.) = FL 1883. dec. 16. 294. sz. 1876–1877.
SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1883. dec. 15. 343. sz. 1–2.
Egyetértés 1883. dec. 16. 344. sz. 9.
PH 1883. dec. 16. 345. sz. 10.
PN(regg.) 1883. dec. 16. 344. sz. 5.
VU 1883. dec. 23. 51. sz. 831.
FERENCZY ZOLTÁN = ÉI 1884. jan. 6. 2. sz. 22.
[GYULAI PÁL] -i = BpSz 1884. 40. köt. 488–491., és Gy. P.: Bírálóatok 1861–1903. Bp. 1911. 289–294.
IRMEI FERENC = Harmónia 1884. febr. 3. 5. sz. 1–2.
PALÁGYI MENYHÉRT = IL 1884. jan. 6.
PRÉM JÓZSEF = Ko 1884. febr. 3. 5. sz. 75–77.
PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. I. 151–152.
SZANA TAMÁS = MSzal 1884. I. 159–166.
SZULIK JÓZSEF = MÁllam 1884. febr. 17. 47. sz. 1–2.
Egyetértés 1884. máj. 18. 137. sz. 9.
Ko 1884. máj. 11. 19. sz. 302.
RUZITSKA MÁRIA: Életem... Gerő Katalin önéletírása. = ÚjId 1929. I. 640. [K. J. „Mese a varrógépről” c. művének valóságos főhőséről.]

5 Mesék a hó alól (1885)

FL 1885. dec. 20. 314. sz.

6 Ünnepnapok (1888)

HÓDOSI LAJOS = DélmoKözl 1888. aug. 19. 191. sz. 1–4.
m-s. = BpSz 1888. 56. köt. 308–312.
[SCOSSA DEZSŐ] S. = FL 1888. szept. 19. 259. sz.
Egyetértés 1888. aug. 19. 230. sz. 9.
FL 1888. aug. 18. 229. sz.
IÉrt 1888. szept. 1. 19. sz. 296–297.
MSzal 1888. 8. köt. 557.
MSzal 1888. 10. köt. 324–326.
Nemzet 1888. szept. 30. 270. sz. 5.
OrszV 1888. szept. 8. 37. sz. 590.
PH 1888. aug. 18. 229. sz. 3.
PH 1888. szept. 6. 247. sz. 1.
VU 1888. febr. 12. 7. sz. 117.
VU 1888. aug. 26. 35. sz. 580.
ROSENBERG SÁNDOR = MZsSz 1889. 93–96.
KATONA JÓZSEF = ÚjÉ 1947. jan. 2. 1. sz. 12.
ZSOLDOS JENŐ: K. J. és „Jehova ajtónálló!”, = Új Élet naptár 1959. Bp. 1959. 222–240. [K. J. vallásos

költeményei, az „Ünnepnapok” keletkezési körülményeiről.]

Ism.: Láng József, ItK 1960. 287.

7 Újabb költeményei 1883–1889 (1891)

FL 1890. dec. 24. 352. sz.
[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1891. jan. 11. 11. sz. 9–10.
KOZMA ANDOR = Nemzet 1891. jan. 4. 4. sz. 1–2.
SILBERSTEIN, A[DOLF] = PLloyd 1891. jan. 8. 8. sz.
SZÁNTÓ KÁLMÁN = FL 1891. jan. 22. 149–151.
A Hét 1891. jan. 18. 3. sz. 46.
OrszV 1891. jan. 3. 1. sz. 16.
PH 1891. jan. 16. 16. sz. 3–4.
VU 1891. jan. 11. 2. sz. 28–29.

8 Költeményei (1897)

ÁGAI BÉLA = MU 1897. dec. 5. 336. sz. 3–4. [Válasz Tóth Béla cikkére.]
ÁGAI BÉLA: A struccoknak. – Válasz a „Magyar Kritikának”. = MU 1897. dec. 18. 349. sz. 7. [Válasz Roboz Andor cikkére.]
IGNOTUS = MH 1897. nov. 28. 330. sz. 2–3.
ROBOZ ANDOR = MKr 1897. dec. 15. 6. sz. 96–98.
SILBERSTEIN, A[DOLF] = PLloyd 1897. dec. 14. 299. sz.
[TÓTH BÉLA] = MKr 1897. dec. 1. 5. sz. 91–92.
[ZÓLDI MÁRTON] LUCZIÁN = Mo 1897. nov. 28. 329. sz. 3.
MSzal 1897. 27. köt. 643.
Nemzet 1897. nov. 27. 328. sz. 7.
ÚjId 1897. dec. 5. 50. sz. 490–491.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. jan. 19. 19. sz. 12.
OSVÁT ERNŐ = A Jövő 1898. jan. 7. 1. sz. 4–5., és O. E. összes írásai. Bp. 1945. 32–34.
r. b. = ITáj 1898. jan. 1. 1. sz.

9 Összes költeményei (1899)

MU 1898. dec. 18. 350. sz. 7.
PN 1898. dec. 17. 348. sz. 10–11.
ÚjId 1898. dec. 18. 51. sz. 546.
VERSÉNYI GYÖRGY = KvárIL 1899. jan. 8. 2. sz. 20.
ÚjId 1899. dec. 17. 51. sz. 565.

10 Levelek hullása (1908)

[JUHÁSZ GYULA] (j. gy.) = SzegVid 1908. jan. 23. 19. sz. 5., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások 1898–1917. Bp. 1968. 150–151.
[LYKA KÁROLY] SZÁMADÓ JÁNOS = ÚjId 1908. I. 101–102.
MOHÁCSI, E[UGÉN] = PLloyd 1908. jan. 26. 23. sz.

SZILÁGYI GÉZA = Az Újság 1908. febr. 2. 29. sz. 36–37.

SZINI GYULA = PN 1908. jan. 29. 25. sz. 15.

BH 1908. jan. 22. 19. sz. 15.

VU 1908. jan. 26. 4. sz. 74.

11 Legendák a nagyapámról (1911)

Gy. S. = Kultúra 1911. febr. 15. 2. sz. 107.

KEMÉNY GÁBOR = ErdL 1911. febr. 15. 4. sz. 112.

ORMOS EDE = Nszava 1911. jan. 22. 19. sz. 4–5.

R. A. = V 1911. jan. 29. 25. sz. 15.

SALGÓ ERNŐ = MZsAlm 1911. 209–210.

[SZABOLCSI LAJOS] FIGYELŐ = Egyenl 1911. jan. 15. 3. sz. Mell. 1.

SZILÁGYI GÉZA = Az Újság 1911. febr. 9. 34. sz. 1–2.

y. = PLloyd 1911. jan. 22. 19. sz.

Egyenl 1911. jan. 1. 1. sz. Mell. 1.

Egyenl 1911. nov. 19. 17. sz. Mell. 1–2. [A K. J.-est kapcsán.]

Újld 1911. I. 144.

VU 1911. jan. 22. 4. sz. 75–76.

SZABOLCSI LAJOS: K. J. éposza. = IMITÉ 1912. 256–262.

TURÓCZI JÓZSEF: K. J. legendái. = Mújövő 1912. 1. sz. 42–43.

PATAI EDITH = Mújövő 1920. 7. sz. 2.

KISS JENŐ SÁNDOR: Hogy született meg K. J. zsidó éposza? A költő fiának visszaemlékezései. = Egyenl 1924. júl. 19. 28. sz. 11.

KISS JENŐ SÁNDOR: Bev. = K. J.: Legendák a nagyapámról. Ungvár 1927. 7–16.

12 Háborús versek (1915)

FODOR GYULA = Egyenl 1915. dec. 26. 52. sz. 17.

KISS MENYHÉRT = KatSz 1915. 402–408. [Többek között K. J. kötetéről is.]

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ = SzegVid 1915. dec. 17. 293. sz. 4., és K. D.: Írók, festők, tudósok. I. köt. Bp. 1958. 354–357.

[LAKATOS LÁSZLÓ] L. L. = PN 1915. dec. 17. 351. sz. 14.

[RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1915. dec. 11. 344. sz. 2–3.

SZILÁGYI BÉLA = Az Újság 1915. dec. 15. 348. sz. 3–4.

A Hét 1915. dec. 12. 50. sz.

Nszava 1915. dec. 2. 398. sz. 8.

[CSÁSZÁR ELEMÉR] R. = A Cél 1916. jún. 20. 1. sz. 52–56.

TORDAI ÁNYOS = KatSz 1916. 578–613. [K. J. kötetéről is.]

Újld 1916. jan. 2. 2. sz. 51.

13 Avar (1918)

[ALEXANDER BERNÁT] A. B. = PLloyd 1917. dec. 23. 315. sz. 11.

KÁZMÉR ERNŐ = A Hét 1917. 813–814.

[BOROS FERENC] -c. = Élet 1918. 3. sz. 68.

[HORVÁTH RENÉE] h. r. = Az Újság 1918. febr. 3. 29. sz. 7.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ = PN 1918. ápr. 20. 94. sz. 1–2., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 2. köt. Bp. 1958. 79–84. [Többek között K. J. verskötetéről is.]

KRISTÓF GYÖRGY = SpRefl. 1918. febr. 10–17. 6–7. sz. 37.

KRÚDY GYULA = Mo 1918. jan. 1. 1. sz. 7.

LEMUR = A Cél 1918. 1–2. sz. 113–117. [Többek közt K. J. kötetéről is.]

[LENDVAI ISTVÁN] CSONGOR = ÚjNemz 1918. febr. 6. 1. sz. 31.

Újld 1918. I. 50.

VU 1918. jan. 6. 1. sz. 12–13.

14 Esteledik, alkonyodik (1920)

[DÁNIELNÉ LENGYEL LAURA] D. L. L. = BH 1920. nov. 27. 280. sz. 5.

KÁRPÁTI AURÉL = A Hét 1920. 543.

SEBESTYÉN, KARL = PLloyd(regg.) 1920. okt. 27. 254. sz. 1–2.

Egyenl 1920. nov. 27. 48. sz. 15.

MHel 1920. nov. 15. 13. sz. 654–655.

V 1920. okt. 31. 258. sz. 6.

VU 1920. nov. 21. 22. sz. 264.

15 Utolsó versek (1924)

[KÁRPÁTI AURÉL] CARPACCIO = PN 1924. dec. 23. 274. sz. 7.

[SZILÁGYI GÉZA] Sz. G. = Mo 1924. dec. 23. 274. sz. 7.

ALSZEGHY ZSOLT = Élet 1925. 5. sz. 98–99.

[CSÁSZÁR ELEMÉR] -i. = ÚjNemz 1925. jan. 25. 20. sz. 6.

[NYIGRI IMRE] (ny. i.) = Nszava 1925. ápr. 25. 93. sz. 10.

Mújövő 1925. 4. sz. 138.

16 Összes költeményei 3 1914–1920 (1930)

[RUBINYI MÓZES] -yi. = BpSz 1930. 218. köt. 315–316.

[KERESZTURY DEZSŐ] (y.) = UngJb 1930. 4. sz. 467–468.

Az Újság 1931. dec. 20. 289. sz. 34.

17 K. J.–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei (1955)

KELLÉR ANDOR = MűvN 1955. dec. 25. 52. sz. 7.

[RÓNAY GYÖRGY] = Vig 1956. 3. sz. 161–165. [Töb-
bek közt a kötetről is.]

UNGVÁRI TAMÁS: Komlós Aladár új munkájának
margójára. = IU 1956. 4. sz. 7.

18 Tüzek. Válogatott versek (1961)

KRAJKÓ ANDRÁS = Ttáj 1961. 9. sz. 8.

HARSÁNYI ZOLTÁN = ItK 1962. 679–680.

KOMJÁTHY JENŐ

1858–1895

Bibliográfia

K. J. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge,
Massachusetts 1970. 346–347.

Szövegek

KIADÁSOK

Kiss József–Reviczky Gyula–K. J. válogatott művei.
Kiad. és bev. *Komlós Aladár*. Bp. 1955. 620 l.
(MKI)

K. J.: Homályból. Válogatott versek. Kiad. és bev.
Komlós Aladár. Bp. 1968. 141 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

Gondolattördékek és reflexiók. – K. J. irodalmi hagyatékából. = PolHsz 1905. 42. sz. 9–10.

HANGAY SÁNDOR: K. J. = OrszV 1909. okt. 10. 41. sz.
904., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp.
1909. 125–126. [A „Megöszült világ” c. versének
közlésével.]

Sz. Z.: Újabb Óda a Naphoz. = PH 1910. febr. 16. 39.
sz. 33. [K. J. versének ismertetése és közlése.]

KOZOCSA SÁNDOR: K. J. kiadatlan költeménye. = ItK
1937. 79–80. [„Magyar vagyok”.]

NÉMETH G. BÉLA: K. J. kiadatlan versei. = It 1950.
108–112. [„Monológ”, „Schlauch Lőrincnek”, „Po-
gány vagyok”.]

NÉMETH G. BÉLA: Egy kiadatlan vers K. J. kézirat
hagyatékából. = It 1952. 534–537. [Az „Induló” c.
vers közlése és elemzése.]

LEVELEZÉS

GÁSPÁR IMRE: K. J. hagyatékából. = Otthon 1894–
1895. I. 438–452. [Közli K. J. tizenegy, Gáspár

Imréhez írott levelét az 1873 és 1877 közötti idő-
ből.]

ZSOLDOS JENŐ: K. J. három ismeretlen levele. = Liba-
non 1937. 1. sz. 21–23. [Palágyi Menyhérthez.
Kelt: Szenic 1891. nov. 2., jún. 13. és d. n.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

SIKABONYI ANTAL: K. J. Bp. 1909. 207 l.

Ism.: [Farkas Pál] F. P., Újld 1909. II. 461. – g.
b., MSzö 1909. dec. 26. 296. sz. 1. – *Hangay Sán-
dor*, Alkotmány 1909. dec. 16. 297. sz. 2–3. –
[Rákosi Jenő] -ő, BH 1909. nov. 30. 283. sz. 2–4. –
VU 1909. nov. 28. 28. sz. 1004. – *Babits Mihály*,
Nyug 1910. I. 606–613., és B. M.: Két kritika. Bp.
1911. 33–36., B. M.: Irodalmi problémák. Bp.
1917. 183–209., B. M.: Írás és olvasás. Bp. [1938.]
18–27. – *Király György*, EPhK 1910. 119–120. –
Omega, ProtSz 1910. 208–210. – *Rubinyi M[ózes]*,
PolglskKözl 1910. 5. sz. 171–172. – V. E., Élet
1910. jan. 2. 26. – *Zlinszky Aladár*, OKTK
1909/10. febr. 3. 21. sz. 393–394. – *Schöpfung Al-
adár*, Nyug 1911. I. 887–889. – *Császár Elemér*,
BpSz 1912. 150. köt. 124–137.

K. J. Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Kiad.
Komjáthy Vidor. Bp. 1909. 128 l.

RIEDL FRIGYES: Vajda, Reviczky, K. Bev. *Biczó
Ferenc*. Bp. [1932.] 148 l. (MIR 22.)

Ism.: *Fábián István*, Napk 1933. 370–371. –
Hegedüs Zoltán, ItK 1933. 339–340. – *Schöpfung
Aladár*, Nyug 1933. I. 137–138.

VARGA BÉLA: K. J., az elfelejtett költő. Győr 1941. 32 l.
(M.Int.Érték. 35.)

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

STERNBERG, OTTÓ: Die Tragödie eines Dichterlebens.
= BpTagblatt 1895. febr. 1. 32. sz. 1–2., és Lapkri-
tikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 40–44.

K. J. = Egyetértés 1895. jan. 30. 30. sz. 4. [A temetés
leírása.]

Egy magyar költő tragédiája. = FL 1895. jan. 29. 29.
sz. 325.

KOMJÁTHY JENŐNÉ, ÖZV.: Adatok K. J. életéből. =
MSzö 1909. szept. 12. 207. sz. 1–2.

KOMJÁTHY JENŐNÉ, ÖZV.: Adatok K. J. életéből. =
FüggMo 1910. jan. 26. 21. sz. 2.

Még egyszer K. J.-ről. = Nlsk 1910. máj. 21. 21. sz. 1–
2. [K. filozófus-költői alkatáról.]

VISSNYOVSKY REZSŐ: Hír K. J. falujából. = OrszV
1912. febr. 25. 9. sz. 212. [Adatok szenici éveihöz.]

- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. II. Új adatok a magyar írók életéhez. = MH 1928. márc. 25. 70. sz. 19–20. [K. J. haláláról.]
- MÓRICZ PÁL: Egy magyar költő sírja körül. Beszélgetés K. J. nővérével. = Mság 1933. jan. 15. 12. sz. 10.
- Exhumálják és feleségével együtt Reviczky Gyula mellé temetik K. J.-t. = PN 1933. nov. 25. 268. sz. 11.
- PATONAY SÁNDOR: Adatok K. J. életéhez. = It 1934. 201–203. [Szüleiről, baráti kapcsolatairól, családi körülményeiről.]
- Palágyi Lajos irodalmi emlékeiből: Vajda és K. = Lit 1937. ápr. 1. 7. sz. 109. [Egymás művészetéről alkotott véleményükről.]
- Megemlékezés K. J. születésének 100. évfordulójáról. = Nszab 1958. febr. 2. 28. sz. 6. [Tudósítás.]
- SZALÁTNAI REZSŐ: Fény és zene a szenici porban. = Sz. R.: Magyar írók nyomában. Bp. 1967. 107–114. [K. J. szenici éveiről és költészetéről.]
- BENEDEK ISTVÁNNÉ FELSZEGHY KATALIN: Adalékok K. életrajzához. = ItK 1970. 354–357.
- TANULMÁNYOK, CIKKEK
- HEVESI SÁNDOR: K. J. = Zala 1895. máj. 2. 35. sz. 1–5.
- KIRCHNER BÉLA: K. J. = PolglskKözl 1895. 1–2. sz. 3–5., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 23–26.
- [PALÁGYI LAJOS] P. L.: K. J. = MSz 1895. febr. 3.–febr. 17. 5–7. sz. 58–59, 70, 82, és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 11–23., Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 207–210.
- PALÁGYI MENYHÉRT: Egy rajongóról. (K. J. emlékezete.) = MSzal 1895. 23. köt. 1217–1230., és Komáromi Híradó 1909. dec. 25. 45. sz. 1–3.
- PALÁGYI MENYHÉRT: K. J. emlékezete. = Je 1896. ápr. 19. 8. sz. 121–125., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 48–65.
- K. síremlékének leleplezése. = PolglskKözl 1897. nov., 9. sz. 453–456., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 44–48.
- PALÁGYI MENYHÉRT: K. J. emlékezete. = CsokonaiL 1904. júl. 1. 12. sz. 2.
- JUHÁSZ GYULA: K. J. Egy elfelejtett magyar lángész. = Tűz 1905. ápr. 20., 20–21., és FügMo 1909. dec. 25. Mell. 1., Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 87–89., J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások 1898–1917. Bp. 1968. 38–40.
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ]: K. J. = Bácskai Hírlap 1905. dec. 31. 301. sz. 5., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 89–93.
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] LEHOTAI: K. J. = MSz 1906. aug. 23. 34. sz. 530–533., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 93–104., K. D. hátrahagyott írásai. 3. köt. Kortársak. Bp. [1940.] 144–156.
- MOHÁCSI JENŐ: K. J. világnézete. = MKözélet 1906. szept. 18. 30. sz. 8–9. [Költészete tükrében.]
- SIKABONYI ANTAL: K. J. = Egyetértés 1908. febr. 23. 48. sz. 37., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 105–108.
- HANGAY SÁNDOR: K. J. = OrszV 1909. okt. 10. 41. sz. 904., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 125–126.
- SIKABONYI ANTAL: K. J. = BH 1909. júl. 7. 159. sz. 1–5., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 110–125.
- BALOG GÉZA: K. J.-ről. Reminiscencia. = KváriHetil 1910. dec. 6. 283. sz. 1–3.
- JUHÁSZ GYULA: K. J. jelentősége. = FügMo 1910. febr. 13. 37. sz. 16., és SzegHíradó 1910. febr. 20. 41. sz. 6., J. Gy.: Örökség. 1. köt. Bp. 1958. 66–69., J. Gy.: összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 356–359.
- KOLLER ISTVÁN: Vajda, Reviczky, K. = Nisk 1910. márc. 26.–ápr. 2. 13–14. sz., és Beszterce 1910. ápr. 6.–ápr. 13. 14–15. sz. –Klny. is.
- PALÁGYI, MELCHIOR: Eugène Komjáthy. = RH 1910. II. 87–88.
- ROTH, L.: Eugen Komjáthy. Eine Silhouette. = PLloyd 1910. jan. 30. 25. sz.
- K. J. = Csallsk 1910. máj. 15. 10. sz. 99.
- ANKA JÁNOS: K. J.: Éloa. = Élet 1911. márc. 5. 9. sz. 245–246. [A versciklus újbóli megjelenéséről.]
- [JUHÁSZ GYULA] JON: A homályból. = A Hét 1911. okt. 1. 40. sz. 647–648., és Délmo 1912. febr. 11. 34. sz. 1–2., J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 443–445. [K. J. költészetének stílusjegyeiről.]
- KÖVESKUTI JENŐ: K. J. = Kultúra 1911. márc. 25. 3. sz. 141–144.
- SZTRAKONICZKY KÁROLY: Két költő. (K., Babits.) = MF 1911. máj. 1. 9. sz. 243–250.
- BÁCSI GÉZA: Az idealizmus és pesszimizmus, a miszticizmus és panteizmus K. J. költészetében. = Veszprémi Hírlap 1912. jan. 21. 3. sz. 1–2.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: K. J. = BpSz 1912. 150. köt. 124–137. – Klny. is. [Kiegészítések Horváth János cikkéhez.]
- HARSÁNYI KÁLMÁN: A magyar tragikum és tragikomikus változatai. = ÉLit 1912. dec. 30. 15. sz. 5. [A K.-kultuszról.]
- HORVÁTH JÁNOS: K. J. = It 1912. 9–22.
- Egy vers körül. (K. J. márciusi költeménye.) = V 1912. 57. sz. 11. [A lap márc. 1-jei számában közölt K.-vers szerzőségéről.]
- K. J. versei. = V 1912. aug. 11. 189. sz. 16. [K. J. hazafias verseinek könyvtárosi forgalomba nem került, füzetes kiadásáról.]

- KOLLER ISTVÁN: K. J. = K. I.: Bölcsészeti és nevelés-tudományi dolgozatok. Bp. 1914. 9–15.
- KORODA PÁL: K. J. = Mo 1916. nov. 6. 309. sz. 5.
- ALSZEGHY ZSOLT: K. J. = MHel 1921. márc. 1. 5. sz. 264–269., és A. Zs.: Magyar lírikusok. Bp. 1921. 55–67.
- PALÁGYI LAJOS: K. és Reviczky. = MH 1928. jún. 10. 130. sz. 19. [Palágyi Menyhért, K. J. és Reviczky Gyula művészetének kölcsönhatásáról.]
- HARSÁNYI KÁLMÁN: Napi témák, örök problémák. (1906–1910.) Szemelvények. – A K.-kultusz. = H. K.: Emberek, írások, problémák. Bp. 1929. 11–13.
- KOZOCSA SÁNDOR: K. J. = MV 1929. okt. 15. 14. sz.
- HORVÁTH JÁNOS: Újabb költészetünk világnézeti válsága. = It 1934. 1–9., és H. J.: Tanulmányok. Bp. 1956. 466–481. [A 2. részben: K. J.-ről. – Az 1. részét I. Károlyi Árpád Emlk. Bp. 1933. – Kötetben mindkét publikáció együtt jelent meg.]
- SZIRMAY-PULSZKY, H[enriette]: Eugen von Komjáthy. = Sz.-P., H.: Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben. München 1935. 71–72.
- ÁGOSTON JULIÁN: Új fények felé. A századforduló magyar költészet. = Vig 1936. 1. sz. 76–82. [Többek közt K. J. költészetéről is.]
- BARÁNSZKY LÁSZLÓ: Az impresszionizmus irodalmunkban. I–II. = It 1938. 105–117, 153–161. [Részletesebben Vajda János és K. J. impresszionizmusáról.]
- SOMOGYI MÁRIA: A 19. század magyar miszticizmusa. K. J. = Lit 1938. okt. 1. 19. sz. 361–366.
- BOLVÁRY ILONA: A halál költői. = MKult 1939. I. 6. sz. 176–180. [Többek közt K. J.-ről.]
- HAVAS ISTVÁN: K. J. sírköavátása. = OPTK 1939. 53–55., és H. I.: Akikkel találkoztam. Bp. 1944. 86–90. [Méltatás.]
- SÁNDOR ISTVÁN: Krisztus arca a magyar liberalizmus irodalmában. = MKult 1939. febr. 5. 3. sz. 77–80. [Többek között K. J. költészetéről is.]
- (H. n.): K. J. sírköavátása. = Ko 1939–1940. 103–105. [Költészetéről is szól.]
- TALLYAY ISTVÁN: K. J. emléke. = OPTK 1940. 125–132.
- JÓCSIK LAJOS: Létalapunk összezsugorodása a XIX. században. = J. L.: Magyar szabadság-világ-szabadság. Kolozsvár 1945. 81–96. [A szabadságharc utáni élet és három írója: Vajda, Reviczky, K. J.]
- KOMLÓS ALADÁR: K. J. = MTA I. OK 1954. V. 385–459. – Klny. is.
Ism.: Sziklay László, It 1956. 126–128.
- Komlós Aladár beszámolója K. J.-ről. = It 1954. 120. [Összefoglaló a Magyar Irodalomtörténeti Társaság XIX. század második felével foglalkozó munkaközösségének nov. 5-i vitájáról.]
- KOMLÓS ALADÁR: Bev. = Kiss József–Reviczky Gyula–K. J. válogatott művei. Bp. 1955. 7–90., és K. A.: Tegnap és ma. Bp. 1956. 136–229. [„A századvég költői” címmel.]
- NÉMETH G. BÉLA: A magyar szimbolizmus kezdetének kérdéséhez. (Nyelvi és stílusproblémák.) = It 1956. 265–287., és N. G. B.: Mű és személyiség. Bp. 1970. 542–582. [K. J. költészetén keresztül.]
- KOMJÁTHY GYŐZŐ: Emlékezés K. J.-re. = MNemzet 1958. febr. 4. 29. sz. 7. [Születésének 100. évfordulóján.]
- KOMLÓS ALADÁR: K. J. = ÉI 1958. jan. 31. 5. sz. 7.
K. J. = Népművelés 1958. I. sz. 29.
- RÓNAI MIHÁLY ANDRÁS: Emlékezések Reviczkyről, K.-ről. = Nszab 1959. júl. 10. 160. sz. 8.
- PROHÁSZKA JÁNOS: Egy elfelejtett költő nyelvművelő cikke. = MNy 1965. 234–236. [K. J. cikkéről a MNy 1887-es kötetében, „Nő vagy asszony” címmel.]
- MEZEI JÓZSEF: K. J. szimbolizmusa. = MTA I. OK XXIV. 1967. 135–163.
- KOMLÓS ALADÁR: Bev. = K. J.: Homályból. Válogatott versek. [Bp.] 1968. 7–22.
- SZALÁNCZAY GYÖRGY: Viták K.-ről. = Palócföld 1968. 2. sz. 63–65.
- KOMLÓS ALADÁR: K. J. és a saintsimonizmus. = Eszmei és irodalmi találkozások. Tanulmányok a magyar–francia irodalmi kapcsolatok történetéből. Bp. 1970. 233–243.

EGYES MŰVEKRŐL

A homályból (1895)

- [ERDÉLYI PÁL] E. P. = Haz 1895. ápr. 4. 92. sz. 2–4., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 30–37.
- SZILÁGYI GÉZA = Élet 1895. febr. 17–24. 21–22. sz.
Magyar Nők Lapja 1895. febr. 17. 7. sz. 109., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 27–28.
- OrszV 1895. febr. 24. 8. sz. 126., és Lapkritikák és nyilatkozatok K. J.-ről. Bp. 1909. 28–30.
- Otthon 1894–1895. I. 458.
Újld 1895. márc. 3. 11. sz. 194.
- VU 1895. febr. 24. 8. sz. 123.
- HANGAY GÁBOR = Élet 1909. dec. 19. 797–801.
- INOTAY LÁSZLÓ = FügMo 1909. dec. 15. 1–4.
- LŐRINCZY GYÖRGY = FügMo 1910. jan. 26. 21. sz. 13.
- GONDA JÓZSEF = Jöv 1911. 4. sz. 96–98.
V 1911. 72. sz. 17.

Kiss József–Reviczky Gyula–K. J. válogatott művei (1955)

KELLÉR ANDOR = MűvN 1955. dec. 25. 52. sz. 7.

[RÓNAY GYÖRGY] = Vig 1956. 3. sz. 161–165.

UNGVÁRI TAMÁS: Komlós Aladár új munkájának margojára. = IU 1956. 4. sz. 7.

KOMÓCSY JÓZSEF

1836–1894

Szövegek

LEVELEZÉS

PERÉNYI JÓZSEF: Szemere Miklós irodalmi hagyatékából. I. = ItK 1930. 433–447. [Többek között K. J. levele. Kelt: Pest 1867. márc. 12.]

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

GYÓRY VILMOS: K. J. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 681–687. [Életrajz, versillusztrációkkal.]

RILL JÓZSEF: A nemzeti irodalom és a néptanító. = MPedSz 1881. 12. sz. 361–366. [K. J. életrajza és néptanítói működése.]

HEVESI JÓZSEF: Hírlapjaink és hírlapíróink. V. K. J. = Pápai Lapok 1883. júl. 8. 29. sz. 1. [Rövid életrajz.]

NULLA: K. J.-nél. = GyőriKözl 1885. júl. 5. 54. sz. [A költőnél tett látogatásról.]

ENDRŐDY SÁNDOR: K. J. = MSzal 1887. 6. köt. 632–635. [Személyes emlékei a költőről.]

PALOTAI CSORBA ÁKOS: Apróságok K. életéből. = Jókai 1894. jún. 24. 26. sz. 412–413.

[VÉRTESY GYULA] JULIUS: Józsi bácsiról. (Emlékezés K. J.-re.) = FL 1894. jún. 20. 169. sz. 1457.

RÁKOSI JENŐ: K. J. = R. J.: A magyarsáért. Bp. [1914.] 186–188. [Diákori emlékek.]

Nyilatkozatok, vallomások

K. J.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 12. sz. 185.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

-a -s.: K. J. = Nef 1867. dec. 8. 49. sz. 594–595.

KARLOVSZKY ENDRE: K. J. = Ko 1882. VIII. 481–485.

CSORBA PALOTAI ÁKOS: K. J. és költészete. = Zala 1890. dec. 14. 50. sz. Mell. 1.

GERŐ LAJOS: K. J. ünnepe. = MSz 1890. dec. 7. 49. sz. 582.

SZANA TAMÁS: K. J. (Jubileuma alkalmából.) = PH 1890. nov. 29. 328. sz. 2–3.

[SZIKLAY JÁNOS] Dr. Sz. J.: K. J. = Mállam 1890. nov. 30. 276. sz. [25 éves írói jubileumán köszönti.] K. J. jubileuma. = PH 1890. nov. 30. 329. sz. 3–4. [Jókai ünnepi beszédével.]

[GÁSPÁR IMRE] VETERANUS: K. J. = MSzal 1891. 14. köt. 235–236.

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN: K. J. = PN 1894. jún. 20. 169. sz. 1–2.

[BEÓTHY LÁSZLÓ] B. L.: K. J. = OrszV 1894. jún. 24. 26. sz. 429–430.

[ERDÉLYI PÁL] BORSAI: K. J. = Haz 1894. jún. 20. 176. sz. 1–2.

FEKETE JÓZSEF: K. J. = MSzal 1894. 21. köt. 827–830.

[KÓBOR TAMÁS] -: K. J. = A Hét 1894. jún. 24. 25. sz. 9. köt. 396.

SZANA TAMÁS: K. J. = FL 1894. jún. 20. 169. sz. 1453–1454.

K. J. = BH 1894. jún. 20. 162. sz. 5., ErdHíradó 1894. jún. 20. 141. sz. 3–4., FL 1894. jún. 21. 170. sz. 1464–1465., Jókai 1894. jún. 24. 26. sz. 410–412., KépCsall 1894. júl. 1. 27. sz. 431–432., Mállam 1894. jún. 21. 140. sz., Nlsc 1894. jún. 23. 26. sz. 4–5., Örálló 1894. jún. 27. 52. sz. 3. [Nekrológok.]

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN: A szeretet költője. = PN 1895. jún. 2. 150. sz. 17.

FERENCZY JÓZSEF: K. J. = F. J.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899. 90–102.

DEÁK GYULA: K. J. emlékezete. = Gyöngyösi Irod.Társ.Évk. 2. köt. 1909–1912. Ungvár 1912. 164–177.

KRÚDY GYULA: K. J. = V 1922. okt. 3. 224. sz. 2–3., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 349–354.

KRÚDY GYULA: A vendéglők költője. = Mo 1924. febr. 10. 34. sz., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 355–357.

EGYES MŰVEKRŐL

Költevényei (1868)

ÁBRÁNYI EMIL = FL 1867. nov. 23. 270. sz. 1078–1079. -i -i = PN 1867. nov. 22.

HazKülf 1867. nov. 28. 48. sz. Mell.

VU 1867. nov. 24. 47. sz. 580.

Szerelem könyve (1883)

M. = FL 1882. dec. 6. 280. sz.

-n- = BH 1882. dec. 4. 334. sz. 1–3.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő = BH 1882. szept. 27. 266. sz. 1–2.
 SZANA TAMÁS = Nemzet 1882. nov. 29. 90. sz. 5.
 Képcsall 1882. 1. sz. 15.
 MoNv 1882. dec. 24. 52. sz. 835.
 PN(regg.) 1882. dec. 21. 351. sz. 1–2.
 Jókai 1894. máj. 13. 20. sz. 322–323.

KORODA PÁL

1858–1933

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

GÁSPÁR IMRE: K. P. = G. I.: Új nemzedék. Bp. 1877. 181–196.
 Képcsall 1885. ápr. 12. 29. sz. 455.
 MAKSZIÁNYI DEZSŐ: K. P. = MGén 1899. szept. 17. 38. sz. 722.
 ZEMPLÉNI ÁRPÁD: Bűvös éj. = Közvélemény 1899. márc. 12. 11. sz. 128. [K. P. költeményéről.]
 K. P. = FL 1899. jan. 1. Újévi mell.
 A Petőfi-társaság új tagjai. = FL 1900. jan. 21. 4. sz. [K. P.-ről is.]
 HERCZEG FERENC: K. P. és a Petőfi-Társaság. = Az Est 1917. jan. 26. 26. sz. 5.
 K. P. botránys felolvasása a Petőfi Társaságban. = Mság 1921. jún. 14. 128. sz. 4.
 [GULYÁS PÁL] G. P.: K. P. = It 1933. 241.
 [LAKATOS LÁSZLÓ] L. L.: K. P.-ről. = Mo 1933. aug. 15. 183. sz. 13.
 Der Tod Paul Korodas. = PLloyd(esti) 1933. aug. 14. 183. sz. 6.
 K. P. meghalt. = PN 1933. aug. 15. 184. sz. 6.
 HEGEDŰS GÉZA: Egy csöndes centenárium. = ÉI 1958. márc. 14. 11. sz. 9. [K. P. születése 100. évfordulójára.]

EGYES MŰVEKRŐL

Alkibiadesz 3
 Költői elbeszélések 2
 Líra 5
 Az ostrom 4
 A túlvilág komédiája 1
 Wesselényi 6

1 A túlvilág komédiája (1876)

FL 1876. ápr. 13. 397–398.
 PN(esti) 1876. júl. 20. 167. sz. 2.
 VU 1876. ápr. 9. 15. sz. 234.

SZANA TAMÁS = Kassai Lapok 1877. jan. 14–31. 2–3. sz.
 KOZOCSA SÁNDOR: Arany János és K. P. = It 1939. 49. [Arany véleménye K. P. művéről, levelének közlésével.]
 GALAMB SÁNDOR: Magyar drámai költemények. = ItK 1943. 81–92. [Többek közt K. P. művéről is.]

2 Költői elbeszélések (1877)

ETELKE = Db 1877. jún. 15. 11. sz. 86–87.
 GÁSPÁR IMRE = CsalKör 1877. júl. 29. 30. sz. 708–710.
 GYULAI PÁL: Újabb költői beszélcink. = BpSz 1877. 15. köt. 203–212., és Gy. P.: Bírálókat. 1861–1903. Bp. 1911. 176–188. [Többek között K. P. kötetéről is.]
 REVICZKY GYULA = Röpke Ívek 1877. aug. 16. 10. sz. 38–39., és R. Gy. összegyűjtött művei. Bp. 1944. 523–525.
 RIEDL FRIGYES = PN 1877. jún. 29. 164. sz. 1.
 Db 1877. jún. 15. 11. sz. 87.
 Db 1877. aug. 17. 20. sz. 156–158.
 VU 1877. jún. 24. 25. sz. 395.

3 Alkibiadesz (1884)

(Nemzeti Színház: 1895. dec. 20.)

f. = BpSz 1884. 39. köt. 492–496.
 MUZSLAI K. JÁNOS = FL 1884. júl. 11. 162. sz.
 PRÉM JÓZSEF = Ko 1884. aug. 10. 32. sz. 506–508.
 Aradi Hírlap 1884. máj. 3. 103. sz. 1–2.
 PH 1884. júl. 6. 185. sz. 17.
 VU 1884. júl. 13. 28. sz. 448.
 [ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = PN 1895. dec. 21. 350. sz. 6.
 [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1895. dec. 21. 349. sz. 1–2.
 CASSIUS = PolHsz 1895. dec. 22. 51. sz. 14–15.
 [ERDÉLYI PÁL] E. P. = Haz 1895. dec. 21. 349. sz. 1–3.
 [HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1895. dec. 29. 52. sz. 623.
 [IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1895. dec. 22. 51. sz. 823.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1895. dec. 21. 351. sz. 1.
 SILBERSTEIN, A[DOLF] = PLloyd 1895. dec. 21. 305. sz. FL 1895. dec. 21. 350. sz. 3344–3345.
 [KABOS EDE?] K. E. = MSzal 1896. 23. köt. 861–866.
 [PALÁGYI LAJOS] (p. l.) = Je 1896. jún. 14. 16. sz. 252–253.

4 Az ostrom (1891)

o-ó. = Élet 1891. II. 315–316.

[PALÁGYI LAJOS] P-i L-s = PN 1891. dec. 13. 342. sz. 6. Nemzet 1892. febr. 16. 47. sz. 2–3.

5 Lira (1898)

[BÉLA HENRIK] -ik = BH 1898. jan. 20. 20. sz. 8.

ESZTEGÁR LÁSZLÓ = Mo 1898. jan. 10. 19. sz. 9.

GÁSPÁR IMRE = MSz 1898. jan. 23. 4. sz. 46.

[GERGELY ISTVÁN] G-ly = BN 1898. jan. 15. 15. sz. 11.

[T. KORNIS ELEMÉR] T. K. E. = Alkotmány 1898. febr. 22. 45. sz. 1.

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. ápr. 9. 99. sz. 5.

[LENKEI HENRIK?] L. H. = MKr 1898. febr. 15. 10. sz. 170–171.

RÓNA BÉLA = PolHsz 1898. 33. sz. 9–10. [Többek között K. P. kötetéről is.]

Egyetértés 1898. jan. 16. 16. sz. 9.

VU 1898. febr. 13. 7. sz. 111.

6 Wesselényi

(Nemzeti Színház: 1907. márc. 23.)

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1907. 727–740.

[GROSZ HENRIK] (g. h.) = Nszava 1907. márc. 24. 72. sz. 2–4.

[PALÁGYI LAJOS] -i-s = VU 1907. márc. 31.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M. = PLloyd 1907. márc. 24. 72. sz.

[SZÁSZ KÁROLY, LEGIFJ.] -ly. = Ur 1907. 174–176.

KÖVÉR LAJOS

1825–1863

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

PRÉM LORÁND: K. L. élete és drámaírói pályája. Bp. 1915. 76 l.

Ism.: Császár Ernő, It 1916. 266. – Király György, ItK 1916. 378.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[VADNAI KÁROLY] V. K.: K. L. = Arckép-album. Műmelléklet a Hölgyfútarhoz. 1. köt. Pest 1855. 37–40.

-u.: K. L. = Jelenkor. Politikai és társas élet encyclopaediája. Pest 1858. 109.

VÁLKAI IMRE: K. J. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypok. Bécs 1858. 62–63.

K. L. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 6. köt. 471.

[K. L. haláláról.] = Dcs 1863. ápr. 15. 15. sz. 118., Ko 1863. I. 382., OrszTükre 1863. jún. 1. 16. sz. 181–182., PN 1863. ápr. 16. 84. sz., SzínhLátcső 1863. ápr. 13. 8. sz. [Nekrológok.]

BOROS GÁBOR: K. L. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 103–104.

SZÁSZ KÁROLY: A magyar dráma a politikai elnyomás időszakában. = Ur 1917. 4. sz. 109–118. [K. L. műveiről is.]

ILLÉS ENDRE: Elfelejtett szerzők. = Tük 1937. szept., 9. sz. 648–652. [K. L. drámáiról is.]

EGYES MŰVEKRŐL

Celestina 7

Cholera és nőszeszély 1

Csak kitarítás 6

Az első követelés 2

Estve és reggel 3

Gazdagság és szegénység, vagy: Nevelés mindenk fölött 9

Hódítás falun 13

Hűség hűtlenségből 8

Indiana 12

A kiadó lakás 15

Meg akarok halmi 10

Még titok 4

Nőm meghalt 11

A szép marquisné 5

Színművei 14

1 Cholera és nőszeszély

(Nemzeti Színház: 1852. okt. 11.)

B. = MH 1852. okt. 16.

2 Az első követelés

(Nemzeti Színház: 1852. okt. 11.)

B. = MH 1852. okt. 16.

3 Estve és reggel

(Nemzeti Színház: 1853. okt. 10.)

[GREGUSS ÁGOST] = PN 1853. okt. 12. 1077. sz. 4., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Bp. 1872. 12. [A kötetben rövidített szöveggel.]

4 Még titok

(Nemzeti Színház: 1853. dec. 28.)

PN 1853. dec. 30. 1142. sz. 4.

Db 1854. jan. 1. 1. sz. 27.

Dcs 1854. jan. 5. 1. sz. 21–22.

5 *A szép marquisső*
(*Nemzeti Színház: 1854. máj. 27.*)

[GREGUSS ÁGOST] = PN 1854. jún. 2. 1269. sz. 4., és
G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 19–21.
Des 1854. máj. 30.–jún. 5. 30–31. sz. 693–694, 719.
PN 1854. máj. 30. 1266. sz. 4.
Figy 1872. jún. 2. 22. sz. 260–261.

6 *Csak kitartás*
(*Nemzeti Színház: 1855. júl. 10.*)

A. X. = BH 1855. júl. 18. 19. sz.
PLloyd 1855. 160. sz. 2.
PN 1855. aug. 23. 1635. sz. 3.
© = Hölgyf 1856. máj. 8. 106. sz. 430.

7 *Celestina*
(*Nemzeti Színház: 1856. ápr. 8.*)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1856. ápr. 17. 91.
sz. 2–3.
SALAMON FERENC = BH 1856. ápr. 11. 85. sz., és S.
F.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 210–
221.
[VAJDA JÁNOS] (v.) = MS 1856. ápr. 12. 86. sz.
Hölgyf 1856. ápr. 9. 82. sz. 334.

8 *Hűség hűtlenségből*
(*Nemzeti Színház: 1856. febr. 18.*)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1856. 47. sz. 2.
[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. febr. 21. 203. sz.,
és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 33–35.
K. L.: Nyilatkozat A Magyar Sajtó 44-ik számában,
(v.) alatt megjelent „Hűség hűtlenségből” vígjáté-
kom bírálatára. = Hölgyf 1856. febr. 26. 47. sz.
188., és PN 1856. febr. 26. 208. sz. [A szerző vála-
sza Vajda János cikkére.]
SALAMON FERENC = BH 1856. febr. 23. 45. sz., és S.
F.: Dramaturgiai dolgozatok. I. köt. Bp. 1907. 177–
187.
[VAJDA JÁNOS] (v.) = MS 1856. febr. 22. 44. sz. 1.
*** = Hölgyf 1856. febr. 19. 41. sz. 164.
© = Hölgyf 1856. ápr. 4. 78. sz. 316.

9 *Gazdagság és szegénység, vagy: Nevelés
mindenek fölött*
(*Nemzeti Színház: 1857. nov. 11.*)

B. = BH 1857. nov. 13.
GREGUSS ÁGOST = PN 1857. nov. 14. 261. sz., és G.
Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 219–223.

[SZIGLIGETI EDE] Sz. = MPosta 1857. nov. 15. 116.
sz. 527.

-y-y = Dcs 1857. dec. 15. 12. sz. 571–572.
Hölgyf 1857. nov. 12. 259. sz. 1130.
Növ 1857. nov. 22. 46. sz. 732–733.
SzépirodKözl 1857. nov. 15. 13. sz. 314–315.

10 *Meg akarok halni*
(*Nemzeti Színház: 1857. szept. 14.*)

SALAMON FERENC = PN 1857. szept. 18. 212. sz., és
S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907.
20–34.
BH 1857. szept. 16.
Hölgyf 1857. szept. 15. 209. sz. 918.
PLloyd 1857. 210. sz. 3.

11 *Nőm meghalt*
(*Nemzeti Színház: 1857. jan. 14.*)

[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1857. jan. 24. 19. sz.
[SALAMON FERENC] S. F. = BH 1857. jan. 16. 17. sz.
Hölgyf 1857. jan. 15., 46.
PLloyd 1857. 12. sz. 2.

12 *Indiana*
(*Nemzeti Színház: 1858. szept. 9.*)

* = BH 1858. szept. 11.
* = Hölgyf 1858. szept. 10. 206. sz. 824.
MS 1858. szept. 11. 109. sz.
Növ 1858. szept. 19. 38. sz. 605.
PN 1858. szept. 11.
FLEISCHMANN GYULA: A cigány a magyar irodalom-
ban. Bp. 1912. 5–53.

13 *Hódítás falun*
(*Nemzeti Színház: 1859. febr. 7.*)

[BULYOVSZKY GYULA] B. Gyula = BH 1859. febr. 9.
PN 1859. febr. 9.

14 *Színművei I–4. (1860)*

Növ 1861. 30–31.

15 *A kiadó lakás*
(*Nemzeti Színház: 1863. márc. 11.*)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1863. 60. sz.
[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1863. I. 285–286., és Gy.
P.: Dramaturgiai dolgozatok. I. köt. Bp. 1908. 392–
394.
PN 1863. márc. 13.

LAUKA GUSZTÁV

1818–1902

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉS

Pseudo-Petőfi vers. = PH 1888. szept. 8. 249. sz. 7.
[Közül egy 1850-ből származó, L. G. által frott verset, melyet korábban Petőfinek tulajdonítottak.]

LEVELEZÉS

CSILLAG MÁTÉ: L. G. = KépCsal 1902. Hölgyek lapja c. Mell. 35. [Közli L. G. hozzá frott levelét is. Kelt: 1902. aug. 7.]

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

SEVERUS: Irodalmi ABC. = Hond 1847. II. 12. sz. 229–230. [Tréfás tollrajz L. G.-ről.]

[BERECZ KÁROLY] -B.: L. G. = Arckép-album. Műmellet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest 1855. 47–48.

L. G. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 6. köt. 568.

VUTKOVICH SÁNDOR: L. G. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 246–247.

Jókai L.-ről. = PN(regg.) 1879. nov. 9. 270. sz. 1. [Tudósítás jubileumi vacsorájáról. Jókai felköszöntője.]

BALÁZS SÁNDOR: Egy fővárosi idyll. (L. G. lakása) = PH 1881. júl. 3. 181. sz.

L. G. jubileuma. = PN 1889. nov. 25. 325. sz. 1. [50 éves írói működésének ünneplése Nagybecskerekén.]

MORVAY GYÖZŐ: L. G. és Nagybánya. = Torontál 1894. dec. 1. 276. sz. 1–2. [Az író kapcsolata a várossal.]

VÁRADI ANTAL: Don Gunárosz. = Az Újság 1907. dec. 10. 292. sz. 1–3. [1878-ban L. G.-val Jókainál tett látogatásukról.]

V. L.: Az újságírók világából. = Újság (Kolozsvár) 1913. febr. 18. 42. sz. 1–2. [L. G. (Don Gunárosz) emlékezete.]

GALÁNTAI FEKETE BÉLA: A tekintetes úr. = Mság 1926. jan. 24. 19. sz. 25.

SZIGETHY VILMOS: L. G., a legnagyobb bohém. = PHVnapja 1929. jan. 6.

WALDAPFEL JÓZSEF: Költők a forradalomban. = W. J.: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1957. 391–433.

KUNSZERY GYULA: L. G. ünneplése – Nagybecskerekén. = ÉI 1968. júl. 27. 30. sz. 2.

Nyilatkozatok, vallomások

L. G.: Az én emlékeim. = MSzal 1896. 23. köt. 1175–1182. [Életrajzi adatok 1847–48-ból.]

L. G.: Emlékjegyzeteimből. = MSzal 1897. 28. köt. 236–242. [Az 1840-es évekből.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KERTBENY, KARL: L. G. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 507.

BALÁZS SÁNDOR: A nap hőse. = KépCsal 1879. nov. 9. 6. sz. 81–82. [L. G. 40 éves írói működésének köszöntése.]

Gy. H.: L. G. Negyvenéves írói jubileuma alkalmára. Élete és munkái. = PH 1879. nov. 9. 309. sz. 3–4.

(K.): L. jubileumára. = FL 1879. nov. 8. 257. sz. 1236. [MIKSZÁTH KÁLMÁN] MK: L. G.-ről. = SzegN 1879. nov. 9. 253. sz., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 60–62., M. K. összes művei. 57. köt. Cikkek, karcolatok. 7. köt. Bp. 1968. 47–50.

PAP ZSIGMOND: L. G.-ről. = Nagybánya és Vidéke 1879. nov. 18. 47. sz.

SZANA TAMÁS: L. G. = Ko 1879. 385–390.

[SZÁSZ KÁROLY] -á-r: L. G. = VU 1879. nov. 9. 45. sz. 715–716.

L. G. = Ellenőr 1879. nov. 7. 533. sz. 2.

L. G. írói jubileuma. = Ellenőr 1879. nov. 9. 537. sz. 2–3.

L. G. negyvenéves írói működése. = MNépvil 1879. nov. 16. 33. sz. 6–7.

A L.-jubileum. = Mo 1879. nov. 9. 309. sz.

L. G.-nak... = MPolgár 1879. márc. 4. 52. sz. [Emlékiratainak megjelenésére.]

L. G. jubileuma. = PN(regg.) 1879. nov. 8. 269. sz. 2.

EGY JÓ BARÁT: L. G. = Torontál 1889. nov. 24. 47. sz. [Köszöntő 50 éves írói jubileuma alkalmából.]

K.: L. (Félszázados írói jubileuma napján.) = FL 1889. nov. 24. 323. sz. 2393–2395.

SCOSSA DEZSŐ: L. G. = Nemzet 1889. nov. 24. 324. sz. Mell. 1.

[SCOSSA DEZSŐ] (Sc. D.): L. jubileuma. = FL 1889. nov. 27. 326. sz.

SZABÓ ENDRE: L. G. = OrszV 1889. nov. 23. 48. sz. 761, 764.

SZENTKLÁRAY JENŐ–SZULIK JÓZSEF–RAPPENBERGER VILMOS: Bev. = L. G.: Őszirozás. Bp. 1889. 5–12.

- [SZULIK JÓZSEF]: Levél egy veterán íróhoz. = FL 1889. okt. 9. 277. sz. 2053. [Nyílt levél L. G. 50 éves írói jubileuma alkalmából.]
- TOLNAI LAJOS: L. G. ötvenéves írói jubileumára. 1889. november 24. = KépCsalL 1889. nov. 10. 46. sz. 724–726.
- SZ. J.: L. G. = MÁllam 1899. nov. 5. 254. sz. [Köszöntő 60 éves írói jubileumára.]
- SZANA TAMÁS: L. G. = VU 1899. dec. 10. 50. sz.
- VADNAY KÁROLY: L.-ről. = PN 1899. nov. 8. 310. sz. 1–5.
- L. G. ünneplése. = BH 1899. szept. 21. 262. sz. 10.
- L. G. = Egyetértés 1899. dec. 12. 343. sz. 1–2.
- L. G. = FL 1900. júl. 29. 31. sz. 13.
- L. G. = OrszV 1900. júl. 22. 29. sz. 601.
- [GÁSPÁR IMRE] Gr.: „Komédiante!” L. G. halálára. = Haz 1902. aug. 26. 200. sz. 1–2.
- [PETERDI ANDOR?] (P. A.): Nagy halottak. I. L. G. = Múza 1902. szept. 1. 1. sz. 10–11.
- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: L. G. = Újld 1902. aug. 31. 36. sz. 301–302.
- SZANA TAMÁS: L. G. = Mság 1902. aug. 26. 200. sz. 2–3.
- [SZINI GYULA] SZŐKE OKTÁV: L. G. = MGén 1902. aug. 30. 580.
- VADNAI KÁROLY: L. G. = PN 1902. aug. 24. 232. sz. 4–5.
- [ZILÁHI KISS BÉLA] JUNIUS: L. G. = BH 1902. aug. 26. 234. sz. 1–3.
- L. G. = Az „Athenaeum” Családi Képes Naptára az 1903 évre. Bp. [1902.] 72–74., BH 1902. aug. 24. 232. sz. 4–5., KépCsalL 1902. aug. 31. 35. sz. 561–562., MÁllam 1902. aug. 26. 194. sz. 2–3., MH 1902. aug. 24. 232. sz. 3., MSzal 1902. 37. köt. 644–649., OrszV 1902. aug. 31. 35. sz. 702–703., PLloyd 1902. aug. 24. 202. sz., Üstökös 1902. aug. 31. 53. sz. 414–416., VU 1902. aug. 31. 35. sz. 565. [Nekrológok.]
- WALDAPFEL JÓZSEF: Kitagadott versek 1848/49 költészetéből. = Csill 1948. 4. sz. 35–38., és Utunk (Kolozsvár) 1949. 6. sz. 12–14. [Többek közt L. G. verseiről is.]
- PLloyd 1864. márc. 19. 65. sz.

2 Újabb novellák (1874)

Figy 1874. aug. 16. 33. sz. 393–394.
VU 1874. júl. 5. 27. sz. 427.

3 A múlttól a jelennek (1879)

FL 1879. márc. 6. 54. sz. 258.
HaviSz 1879. III. 108–122.
PH 1879. márc. 3. 61. sz. 4.
L. G. = MÁllam 1888. máj. 25. 121. sz. [Az író vála-
sza Szulik József bírálatára.]
SZULIK JÓZSEF = MÁllam 1888. máj. 6. 107. sz.
SZULIK JÓZSEF = MÁllam 1888. máj. 25. 121. sz. [Vi-
szonválasz az írónak.]

4 A gondtalanok (1882)

MoNv 1882. jún. 11. 24. sz. 388.

5 Basahidi és családja (1888)

FL 1887. dec. 18. 347. sz.
IÉrt 1888. jan. 1. 3. sz. 39.

6 A szívvilág titkaiból (1888)

KépCsalL 1887–1888. 38. sz. 607.
VU 1888. máj. 20. 21. sz. 352.

7 Őszi rózsák (1889)

KépCsalL 1889. dec. 29. 53. sz. 832.

8 Annyi küzdelem után (1899)

Nemzet 1898. máj. 1. 120. sz. 7.

EGYES MŰVEKRŐL

Annyi küzdelem után 8
Basahidi és családja 5
A gondtalanok 4
Költemények 1
A múlttól a jelennek 3
Őszi rózsák 7
A szívvilág titkai 6
Újabb novellák 2

1 Költemények 1–2. (1864)

KRONOSZ = Kalauz 1864. febr. 21. 7. sz. 52–53.

LEHR ALBERT

1844–1924

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

L. A.: Magam-ról. Bp. 1902. 44 l.
L. A.: Műfordító-kísérletek. = AkÉrt 1905. 45–48. [L.
A. nyilatkozata „Hermán és Dorottya” c. fordí-
tásáról.]

IGNOTUS: L. A. = Nyug 1913. I. 857–858. [Közli L. A. helyreigazító, nyílt levelét Ignotus egy korábbi (uo. 718.), kettejük tanári–tanítványi kapcsolatát méltató cikkére.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Tagajánlások. L. A. lev. tagul ajánlva. = AkÉrt 1882. 120–121. [Szakírói működésének feltüntetésével ajánlja: Gyulai Pál, Budenz József, Barna Ferdinánd.]

ZOLNAI GYULA: A tájszók és régiességek a költői nyelvben. = MNyr 1911. 24–29. [L. A. népnyelvi kifejezéseiről.]

IGNOTUS: L. A. = Nyug 1913. I. 718. [Köszöntése 70. születésnapja alkalmából.]

BALASSA JÓZSEF: L. A. = Nyug 1923. II. 1945–1946. [Munkásságának méltatása abból az alkalomból, hogy az MTA tiszteletbeli tagjává választották.]

FENYŐ MIKSA: L. A. = Nyug 1923. II. 1946–1947. [Köszöntése és méltatása az MTA tiszteletbeli tagjává történt választásakor.]

[KÁRPÁTI AURÉL] K. A.: Látogatás L. A.-nél. = PN 1923. máj. 13. 107. sz. 4.

BALASSA JÓZSEF: L. A. = MNyr 1924. 116–117. [Nekrológ.]

FENYŐ MIKSA: L. A. = Nyug 1924. I. 826–827.

[KOZMA ANDOR]: – t. t. beszéde L. A. t. t. ravatalánál 1924. jún. 11. = AkÉrt 1924. 113–114.

NÉGYESY LÁSZLÓ: L. A. köszöntése. = MNy 1924. 105–110.

L. A. halála. = Mo 1924. jún. 12. 114. sz. 8.

Meghalt L. A. = PN 1924. jún. 11. 113. sz. 4.

[GULYÁS PÁL] G. P.: L. A. = It 1925. 96. [Rövid életrajz.]

ZLINSZKY ALADÁR: L. A. = NyK 1923–1927. 312–314.

[CSÁSZÁR ELEMÉR]: – r. tag beszéde L. A. síremléke előtt a síremlék leplezése alkalmával 1929. június 11-én. = AkÉrt 1929. 270–272.

LOSONCZI ZOLTÁN: L. A. emléke. = ProtTanügyiSz 1930. 2. sz. 45–49. – Klny. is.

CSATKAI ENDRE: Arany János sopróni kapcsolatai. = SoprSz 1961. 342–344. [Többek között Arany János véleménye L. A. egy versmagyarázatáról.]

BÓKA LÁSZLÓ: L. A. és Ady. = B. L.: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 112., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 980–981.

EGYES MŰVEKRŐL

Megjegyzés: L. A. Arany János „Toldi”-jához frott tárgyi és nyelvi magyarázatait tartalmazó (iskolai kiadás: 1880, bővített kiadás: 1882, 1886., valamint a „Toldi estéje” 1905-ös) kiadásairól szóló irodal-

mat 1. a kézikönyv 3. kötetében az Arany János c. fejezet *Egyes művekről*, illetve a *Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok)* címszavak alatt.

LÉVAY JÓZSEF

1825–1918

Szövegek

KIADÁSOK

L. J. utolsó versei. 1909–1918. A Kisfaludy Társaság megbízásából [kiad. és bev.] Voinovich Géza. Bp. 1925. XXIX, 158 l.

L. J. verseiből. Bev. Voinovich Géza. Bp. [1934.] XXIV, 248 l., 1 t. (Élő kvek. MKI 58.)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

Szemere-hagyományok. (L. J. versküldeménye Szemere Miklóshoz.) = Zemplén 1889. febr. 17. 7. sz. 1. [A „Keserv hulláma” c. verse.]

DÓCZY, LAJOS: Drei Gedichte von Joseph Lévay. = NPestJ 1911. nov. 19. 275. sz. 1–2. [A BpSz-ben 1902 és 1911 között megjelent 3 versének közlésével.]

L. J. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 81–84, 87–89, 101–103, 125–128. (Fontes 4.) [Az egyes levelekhez mellékelve: a „Kiskertemben...”, „Petőfi arcképe mellett”, „Nem sirtalak...”, valamint egy ismeretlen versének részlete és 6 stófa különböző L.-költeményekből, közülük kettő azonosítható: 1. stófa-variáns a „Boronás”, a 2. részlet a „Mikes” c. költeményből.]

LEVELEZÉS

L. J. – Arany Jánoshoz. = A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése író-barátaival. 2. köt. Bp. 1889. 3–5, 5–6, 11–13, 15–16, 21–24, 25–27, 29–30, 463–464, 465–466. [1852–1880 között frott 8 levél.]

Szemere-hagyományok. (L. J. versküldeménye Szemere Miklóshoz.) = Zemplén 1889. febr. 17. 7. sz. 1. [Levele kelt: Miskolc 1858. szept. 27., melyben küldi a „Keserv hulláma” c. versét.]

ESZTEGÁR LÁSZLÓ: Magyar írók levelei Egressy Gáborhoz. VI. L. J. levelei. = ItK 1903. 116–118. [Három levél, kelt: Miskolc 1859. nov. 13., dec. 22., 1860. jan. 11.]

VÁCZY JÁNOS: Adalékok Tompa Mihály életrajzához. = EPhK 1914. 236–240. [Többek között L. J. levele

- Horváth Lajoshoz. Kelt: 1867. febr. 19. – Részlet-közlés.]
- KARDOS PÁL: Hat magyar évtized irodalma és politikája L. J. leveleiben. = PN 1925. nov. 24. 266. sz. 21–22. [Szemelvények L. J. Gyulai Pálhoz írt ismeretlen leveleiből.]
- L. J. – Falk Miksához. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 484–496. [Mindkét levél kelt: Miskolc 1859. nov. 18.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Krónika. Tompa Mihály barátsága Gyulai Pállal. = ProtSz 1929. 615–618. [Többek közt L. J. két levele Gyulai Pálhoz, kelt: h. n. 1882. dec. 14. és Miskolc 1884. febr. 25.]
- SZIGETHY FERENC: L. J. legszebb leveléről. = Reggeli Hírlap (Miskolc) 1929. jún. 23. 140. sz. 7. [Díszpolgárrá választása alkalmából. Kelt: 1912. márc. 27.]
- PERÉNYI JÓZSEF: Szemere Miklós irodalmi hagyatékából. = ItK 1930. 322–341. [A 335–336. lapon: L. J. – Szemere Miklóshoz. Kelt: Miskolc 1858. szept. 27.]
- KRISTÓF GYÖRGY: L. J. jelentése gr. Mikó Imréhez a Tiszáninneni ref. egyházkertület patens ellenes közgyűléséről. = ProtSz 1932. 483–486. [Az 1859. nov. 15-én Miskolcon tartott közgyűlésről. L. J. két levele, kelt: Miskolc 1859. nov. 20. és nov. 24.]
- KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. = ItK 1942. 164–185. [A 176–177. lapon: L. J. – Vadnai Károlyhoz. Kelt: Hámor 1883. júl. 22.]
- SZÁSZ KÁROLY: L. J. levele Gööz Józsefhez. = ItK 1942. 84–85. [Kelt: Miskolc 1879. okt. 24.]
- VÁRKONYI NÁNDOR: Műhelyforgácsok. = Je 1960. 4. sz. 108–113. [Többek közt L. J. levele Shakespeare-fordításairól. Kelt: Miskolc 1910. júl. 22.]
- L. J. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 81–84, 87–89, 94–95, 97–98, 101–103, 119, 125–130, 134–136, 139–140, 157, 159, 182–184, 188–193, 201–202, 210–211, 214–215, 292, 335–337, 347–348, 369, 371, 379, 385–386, 477, 481, 492–493. [1851–1863 között írott 33 levél.]
- L. J. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 234–235, 249–250, 312, 318–319. [Négy levél, kelt: Miskolc 1859. jún. 7., 1860. ápr. 16., 1863. márc. 20., 1863. júl. 7.]
- L. J. – Hatvany Lajoshoz. = Levelek Hatvany Lajoshoz. Bp. 1967. 13. [Kelt: Miskolc 1897. ápr. 5.]
- SÁFRÁN GYÖRGY: Arany János hagyatéka az Akadémiai Könyvtárban. = MTud 1967. 343–348. [Többek közt L. J. – Szász Károlyhoz. Kelt: 1883. márc. 8.]
- L. J. – Aranyanak. = A. J. összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 276–278, 379–381. [Két levél, kelt: Pest 1850. máj. 27., 1851. aug. 3.]
- L. J. – Aranyanak. = A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 69–70, 83–84, 102–104, 217–218, 234–235, 260–263, 409–411, 456–457. [1852–1854 között írott 8 levél.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

ZSIGMOND FERENC: L. J. élete és költészete. Bp. 1906. 162 l.

Ism.: *Császár Ernő*, EPHK 1906. 622–624. – VU 1906. febr. 18. 7. sz. 112–113. – [Novák Sándor] N. S., SpRefL 1907. márc. 24. 12. sz. 141–142.

L.-emlékkönyv. A költő Kisfaludy-társasági tagságának ötvenedik évfordulója alkalmából kiadja a Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum-Egyesület. Miskolc 1912. 105 l.

Ism.: It 1913. 191–192.

VADNAY BÉLA: L. J. és kortársai. Bev. *Rákosi Jenő*. Bp. [1921.] 64 l.

Ism.: (f.), PN 1922. febr. 26. 47. sz. 10. – Mság 1922. febr. 5. 29. sz. 8. – Szózat 1922. jan. 29. 24. sz. 17.

BALÁZS GYÖZÖ: A Sajó völgy pacsirtája. [Cegléd] 1935. 47 l. (Új m. írások 16.)

Ism.: *Komáromy Béla*, OKTK 1935/36. jan., 5. sz. 207–208. – Diár 1935. 7–8. sz. 226.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

[PÁKH ALBERT] -a.: L. J. = Újabbkori ismeretek tára. 5. köt. Pest 1853. 240.

KERTBENY, KARL: L. J. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 507.

GYÖRY VILMOS: L. J. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 437–446. [Rövid életrajz, versillusztrációkkal.]

L. J. otthon. = VU 1890. nov. 2. 44. sz. 714–715.

ADORJÁN ANDOR: Látogatás L. J.-nél. = Újld 1911. II. 406–408.

[TÓTH ÁRPÁD] ARPETTO: Doktor L. J. = DebrNagyU 1912. jún. 2., és T. Á. összes művei. 3. köt. Prózai művek. Bp. 1969. 271–272. [A budapesti egyetem L. J.-et a díszdoktori címmel tüntette ki.]

Grosse Woche der Ungarischen Akademie. = PLloyd 1915. máj. 7. 126. sz. 13. [Heinrich Gusztáv lemondott a nagydíjról, hogy azt L. J. nyerhesse el.]

JUHÁSZ ÁRPÁD: A kilencven éves költő. = PN 1916. jan. 9. 9. sz. 23–24. [Látogatás L. J.-nél.]

Látogatás L. J.-nél. = Az Újság 1917. okt. 2. 244. sz. 8.

SASSY CSABA: Mikor először köszöntöttem L.-t. Visszaemlékezések az 1911-iki országos L.-

- ünnepélyre. = Miskolci Napló 1925. nov. 26. 269. sz. 3.
- SZIGETHY FERENC: L. emlékkönyv. = Reggeli Hírlap (Miskolc) 1928. dec. 16. 285. sz. 6. [Látogatás Sajtószentpéteren a költő unokahúgánál, aki egy L.-emlékalbumot állított össze.]
- SZIGETHY FERENC: L. gyermeki és rokoni szeretete. = Reggeli Hírlap (Miskolc) 1928. dec. 2. 274. sz. 4.
- [SŐREGI JÁNOS] s. j.: L. J. költő debreceni szerelme a szabadságharc alatt. = Déri Múz.Évk. Debrecen 1935. 110–113., és Debr. Képes Kal. 1948. Debrecen [1947.] 29–37.
- PAPP FERENC: Gyulai Pál utolsó baráti köre. = ItK 1940. 326–343. [Többek közt L. J.-hez fűződő barátságáról.]
- PETERDI ANDOR: Utolsó beszélgetés L. J.-fel. = Kort 1948. 9. sz. 265–266.
- CSATHÓ KÁLMÁN: L. J. = Cs. K.: Írótlarsak között. Irodalmi és színházi emlékek. Bp. 1965. 45–48.
- KLUGER LÁSZLÓNÉ: L. J. = K. L.-né: Irodalmi emlékhelyek Borsodban. Miskolc 1969. 76–80. [Miskolci tanulmányairól és pályakezdetéről.]
- Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek*
- L. J. = Bp. Újságírók Alm. 1909. 221. [Interjú.]
- [HATVANY LAJOS] (H. L.): L. J.-nél. = PN 1917. febr. 2. 33. sz. 15. [L. J. nyilatkozik az irodalmi életéről.]
- L. J. Barth Lajos autogram-gyűjteményében. = Arad és Vidéke 1917. márc. 18. 65. sz. 4. [Beszámoló L. J.-nél tett látogatásáról. Interjú az íróval.]
- L. J. a modern írókról. = PN 1917. febr. 4. 35. sz. 18.
- L. J.: [Olvasmányairól.] = Könyvek könyve. Bp. 1918. 118–119.
- L. J.: Feljegyzések életemről. = AkÉrt 1919. 5–16. [Önéletrajz.]
- TICHY KÁLMÁN: Egy ismeretlen L.-önéletrajz. = Miskolci Napló 1925. dec. 2. 274. sz. 5. [L. J. rövid önéletrajza egy Pákh Alberthez intézett levélben. Kelt: Miskolc 1852. szept. 3.]
- L. J.: A szentpéteri üres fészek. Részletek L. J. naplójából. Kiad és bev. Balázs Győző. Miskolc 1935. 192 l.
- L. J.: Visszatekintés. (Életrajzom.) Kiad. Balázs Győző. Miskolc 1935. 43 l.
- Kéziratai, tárgyi dokumentumok*
- VÉR ANDOR: Öreg bútorok, albumok, levelek, versek, melyek a százéves L. emléket idézik. = V 1925. nov. 22. 265. sz. 11–12.
- KÉKY LAJOS: A Kisfaludy-Társaság ereklyetára. = KbarátokLapja 1927. okt.–dec., 1. sz. 52–56.
- [Többek közt L. J. kéziratai, könyvei. Az ereklyetár múzeumban való elhelyezését sürgeti.]
- LESZIH ANDOR: L. J. szobája a miskolci múzeumban. = Miskolci Szemle 1927. nov., 3. sz. 12–14. [L. J. szobájának részletes leírása, biográfiai adatokkal.]
- SŐREGI JÁNOS: Pápai Zsuzsika, L. J. szerelmének relikviái a Déry Múzeumban. = Debreceni Újság 1936. aug. 30. 198. sz. 53.
- GULYÁS JÓZSEF: Hol vannak L.-nak Kazinczy Gáborhoz írott levelei? = ItK 1939. 300.
- KRISTÓF GYÖRGY: Hol vannak L.-nak Kazinczy Gáborhoz írott levelei? = ItK 1940. 76–77.
- IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL*
- Általános értékelések, portrék*
- [VADNAI KÁROLY] V. K.: L. J. = OrszTükre 1863. ápr. 1. 10. sz. 109–110.
- [AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR: L. J. = FL 1881. febr. 26–27. 46–47. sz.
- [SZÁSZ KÁROLY] -á-r: L. J. = VU 1881. jan. 30. 5. sz. 65–66.
- GYULAI PÁL: L. J. tag-ajánlása. = AkÉrt 1883. 66., és Gy. P.: Bírálatok. Cikk. Tanulmányok. Bp. 1961. 277. [L. J. tag-ajánlása az Akadémia I. osztályába.]
- Tagajánlások. = AkÉrt 1883. 65–92. [Gyulai Pál és Vadnai Károly L. J.-et rendes tagul ajánlja.]
- HALMY GYULA: L. J. = FL 1890. okt. 10. 279. sz.
- L. J. díszben. L. J. életrajza. = BorsodML 1890. okt. 11. 81. sz. [L. J. köszöntése munkásságának negyedszázados fordulóján.]
- L. J. = VU 1890. okt. 19. 42. sz. 677–678.
- Sz.: L. J. = MGén 1895. febr. 17., 125.
- KONT, I[GNÁC]: Joseph Lévay. = K., I.: Poètes lyriques hongrois. Paris 1905. 53–63., és K., I.: Études hongroises. Paris 1907. 53–63.
- [NÉGYESY LÁSZLÓ] N. L.: L. J. = Újld 1905. nov. 26. 48. sz. 525–526.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: L. J. nyolcvan éves. = VU 1905. dec. 10. 50. sz. 797–798.
- BEÓTHY ZSOLT: L.-ünnepély. = BpSz 1911. 148. köt. 482–485., és KisFTÉ ÚjF 1911–1912. 46. köt. Bp. 1912. 49–52., Lévay-Emlk. Miskolc 1912. 4–8.
- FARKAS EMÓD: L. J. miskolci ünneplése alkalmából. = PH 1911. nov. 19. 275. sz. 34.
- KUNCZ ALADÁR: L. J. = Nyug 1911. II. 944–945.
- POMPÉRY AURÉL: L. J. = PN 1911. nov. 19. 275. sz. 33–34.
- PRÓNAI ANTAL: L. J. = Élet 1911. 49. sz. 1496–1497.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: L. J. ünnepe. = VU 1911. nov. 26. 48. sz. 961–962.

- VOINOVICH GÉZA: L. J. = BpSz 1911. 146. köt. 125–134.
- L. J. ünneplése. = V 1911. 276. sz. 13.
- VARGHA GYULA: Titkári jelentés. = KisFTÉ ÚJF 1911–1912. 46. köt. Bp. 1912. 13–17. [Gyulai Pál-ról és L. J.-ről.]
- VOINOVICH GÉZA: L. J. = Aurora. Kisfaludy-Társaság Alm. 1914. 223–238.
- L. J. kilencven éves. = Az Újság 1915. nov. 19. 322. sz. 12.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: L. J. = PN 1917. febr. 11. 42. sz. 19–20.
- [ANDOR JÓZSEF] a. j.: L. J.-ről. = Élet 1918. júl. 14. 28. sz. 625.
- BABITS MIHÁLY: L. = Nyug 1918. II. 163–164.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: L. J. = A Cél 1918. 504–512.
- FARKAS ANTAL: Így kellett volna. = Nszava 1918. máj. 31. 128. sz. 6. [L. J.-ről.]
- HATVANY LAJOS: L. J.-ről. = PN 1918. júl. 9. 157. sz. 1–5., és H. L.: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1960. 2. köt. 100–111.
- [ILOSVAY LAJOS]: -- ... beszéde L. J. ravatalánál Miskolcon, 1918. júl. 7. = AkÉrt 1918. 422–423.
- KISS MENYHÉRT: L. J. = Néptanítók Lapja 1918. júl. 11. 28. sz. 8–9.
- LŐRINCZY GYÖRGY: L. J. = Újld 1918. II. 38.
- [RÁKOSI JENŐ] ö.: Meghalt egy költő. = BH 1918. júl. 7. 156. sz. 1–2., és R. J.: Tiszavirág. Bp. 1920. 2. köt. 259–261.
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A.: L. J. = VU 1918. júl. 14. 28. sz. 420.
- [VOINOVICH GÉZA]: L. J. = BpSz 1918. 175. köt. 296–299.
- ZOLNAI BÉLA: L. J. = A Hét 1918. 430–431.
- ZSIGMOND FERENC: L. J. = It 1918. 252–260.
- L. J. = BpSz 1918. 175. köt. 296–299., BH 1918. júl. 5. 154. sz. 1–3., PolHsz 1918. 26. sz. 7–8., SpRefl 1918. jún. 30.–júl. 7. 26–27. sz. [Nekrológok.]
- KOZMA ANDOR: L. J. rendes tag ravatalánál. = KisFTÉ ÚJF 1918–1920. 52. köt. Bp. 1920. 130–131.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: Tompa, L. J., Gyulai. = Magyar klasszikusok. A Kisfaludy Társaság matinéinak bevezető előadásai. Bp. 1920. 62–87.
- ZSIGMOND FERENC: L. J. = MMúzsza 1920. ápr. 1. 7. sz. 289–295.
- BENKE TIBOR: Emlékezés L. J.-re. = MHel 1921. 13–14. sz. 800–806.
- RÁKOSI JENŐ: Bev. = Vadnay Béla: L. J. és kortársai. Bp. [1921.] 1–2.
- KOZMA ANDOR: L. J. = BpSz 1922. 189. köt. 97–116., és KisFTÉ ÚJF 1921–1922. 54. köt. Bp. 1922. 19–33.
- KRÚDY GYULA: Miskolci koszorú. = A Reggel 1923. márc. 5. 10. sz. 4., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 269–271. [L. J.-ről.]
- BERZEVICZY ALBERT: Ünnepi ülés L. J. t. t. emlékezetére 1925. nov. 30.-án. = AkÉrt 1925. 36. köt. 315–316.
- RAVASZ LÁSZLÓ: L. J. = AkÉrt 1925. 317–325., és ProtSz 1926. 35. köt. 1–8., R. L.: Tudom, kinek hittem. Bp. [1927.] 74–83. [Ünnepi beszéd születésének 100. évfordulóján.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: L. J. száz éve. = Nyug 1925. II. 389–393.
- SZOMBACH GODEHÁRD: L. J. = Vasárnap (Arad) 1925. 452–456.
- [TÓTH LAJOS]: -- főtikár üdvözlő irata és beszéde. = Aurora Kör Ért. 1925. Bp. 1926. 36–41. [Emlékezés L. J.-re.]
- VARGHA GYULA: Elnöki megnyitó beszéd. L. J. születése százados fordulójának megünneplésére tartott ülésén, 1925. dec. 2. = KisFTÉ ÚJF 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 253–259.
- VOINOVICH GÉZA: L. J. = V. G.: Írók és költők. Bp. 1943. 72–94. [A Kisfaludy Társaságban 1925. dec. 2-án tartott emlékbeszéd.]

Költészete

- L. J. napja. = Az Újság 1917. febr. 13. 44. sz. 9. [Arany János 100. születésnapjára írott köszöntő versének visszhangja.]
- TOLNAI VILMOS: Burns Róbert „Szombatestéje” irodalmunkban. = BpSz 1923. 192. köt. 222–229. [Burns költeményének motívumai, többek között L. J. költeményében.]
- VOINOVICH GÉZA: L. J. = L. J. utolsó versei. Bp. 1925. III–XXIX.
- BAROS GYULA: Philemon és Baucis magyar földön. = BpSz 1926. 202. köt. 61–76. [Ovidius hatása a magyar irodalomra. Többek között L. J. „A két öreg” c. verséről is.]
- RADÓ ANTAL: L., a műfordító. = BpSz 1926. 201. köt. 108–120.
- VOINOVICH GÉZA: L. J. = L. J. verseiből. Bp. [1934.] V–XXIV.
- WALDAPPEL JÓZSEF: Kitagadott versek 1848/49 költészetéből. = Csill 1948. 4. sz. 35–38., és Utunk (Kolozsvár) 1949. 6. sz. 12–14. [Többek közt L. J. verseiről is.]
- BOD ANDOR: A Mikes költője ürügyén. = Széph 1956. 5–6. sz. 112–119.
- MAKAY GUSZTÁV: L. J.: Mikes. = M. G.: „Édes hazám, fogadj szívedbel!” Bp. 1959. 239–241. [Versértelmezés.]
- UJVÁRY ZOLTÁN: Az aradi vértanúkról szóló dal műköltői eredetéhez. = Ethn 1965. 91–95. [L. J. „Az aradi nap” c. verséről.]
- SÁNDOR ISTVÁN: Az aradi vértanúk' nótájáról. = Ethn 1967. 507–521. [L. J. „Az aradi nap” c. versének összehasonlítása hasonló tárgyú népdalváltozatokkal.]

K. Gy.: Az aradi vértanúk nótájának mezőkövesdi vonatkozásai. – Sándor István tanulmányáról. = *Matyóföld* 1969. 84–85.

HATÁSA, UTÓÉLETE

TÓTH KÁLMÁN: L. költözése. = *Reggeli Hírlap* (Miskolc) 1922. márc. 19. 65. sz. 6. [A sajtószentpéteri ref. temetőben történt elhelyezéséről.]

L. J. születésének századik évfordulóját ünnepelte az Akadémia. = *Néptanítók Lapja* 1925. dec. 15. 47–48. sz. 50–51.

L. J. centenáriuma. = *Újság* 1925. nov. 27. 116. sz. 9.

L. J. születésének centenáriumára ünnepi ülést tartott az Akadémia. = *Újság* 1925. dec. 1. 119. sz. 13. [Ismerteti az elhangzott előadásokat.]

KÉKY LAJOS: L. J. miskolci szobrának leleplezési ünnepélyén. = *KisfTÉ ÚjF* 1933–1936. 59. köt. Bp. 1936. 386–387.

EGYES MŰVEKRŐL

Költményei 1

A múzsa búcsúja 5

Összes költeményei 1846–1880 3

A szentpéteri üres fészkek 7

Újabb költeményei (1856) 2

Újabb költeményei (1897) 4

Utolsó versei 1909–1918 6

Visszatekintés 8

1 *Költményei (1852)*

ATÁDI VILMOS = PN 1852. júl. 14–16. 703–705. sz.

ATÁDI VILMOS: Nyilatkozat. = *Hölgyf* 1852. aug. 7.

179. sz. 726. [Viszonzás Balázs Sándor cikkére.]

BALÁZS SÁNDOR = *Hölgyf* 1852. júl. 19. 162. sz. 653.

[Elmarasztalja Atádi Vilmos éles kritikáját.]

2 *Újabb költeményei (1856)*

[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. szept. 24.

[VADNAI KÁROLY] -i.-y. = *Hölgyf* 1856. jún. 12–13.

134–135. sz. 547, 551.

3 *Összes költeményei 1846–1880 1–2. (1881)*

ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1881. márc. 22. 80. sz. 5.

INCZÉDY LÁSZLÓ = *Hölgyek Lapja* 1881. ápr. 10. 15.

sz. 176–177., máj. 8. 19. sz. 224–225. [Többek közt

L. J. verseskötetéről.]

[PÉTERFY JENŐ] -ő. = BpSz 1881. 27. köt. 470–474.,

és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 32–

38. (MIR 41. sz.)

SZANA TAMÁS = *Ellenőr* 1881. febr. 25–26. 99–101. sz.

SZANA TAMÁS = Ko 1881. V. 371–378.

Egyetértés 1881. márc. 27. 85. sz. Második mell. 1.

VU 1881. jan. 30. 5. sz. 76–77.

4 *Újabb költeményei (1897)*

CSÁSZÁR ELEMÉR = *PolHsz* 1898. 49. sz. 9–10.

SALGÓ ERNŐ = *Egyetértés* 1898. nov. 6. 307. sz. 9.

SOMOGYI GYULA = *MKr* 1898. dec. 1. 5. sz. 62–63.,
és S. Gy.: *Tanulmányok és egyéb művek*. Arad
1924. 55–63.

ErdMúz 1898. 544.

ITáj 1898. okt. 20. 1. sz. 3–4.

MSzal 1898. 30. köt. 668.

[PÉTERFY JENŐ] p. g. = *BpSz* 1899. 98. köt. 311–315.,
és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 136–
143. (MIR 41.)

ZOMBORI ANDOR = *KváriL* 1899. jan. 1. 1. sz. 9–10.,
és *ErdMúz* 1899. 44–46.

SZÁSZ KÁROLY–KOZMA ANDOR: Bíráló jelentések a
Kisfaludy-Társasághoz benyújtott munkákról. 1. L. J.
újabb költeményei. = *KisfTÉ ÚjF* 1897–1898. 32. köt.
Bp. 1900. 56–57. [L. J. kötetét kiadásra javasolják.]

5 *A múzsa búcsúja (1909)*

VU 1909. ápr. 18. 16. sz. 338–339.

HERCZEG FERENC–HORVÁTH CYRILL: Jelentés a
nagyjuttalomról és a Marczibányi-mellékjuttalomról.
= *AkÉrt* 1915. 314–318. [A bizottság a nagyjuttal-
mat L. J. kötetének ítélte.]

6 *Utolsó versei 1909–1918 (1925)*

KRISTÓF GYÖRGY = *Ptüz* 1925. 557.

Újság 1925. dec. 22. 136. sz. 9.

V 1925. dec. 22. 289. sz. 1–2.

ALSZEGHY ZSOLT = *It* 1926. 77–78. [L. J. posztumusz
kötetéről is.]

[FARKAS ZOLTÁN] F. Z. = *Szózat* 1926. febr. 28. 48.
sz. 10.

KERESÉNYI DEZSŐ = *Napk* 1926. 262–263.

TOLNAI VILMOS = *ProtSz* 1926. 329–331.

PLloyd 1926. jan. 16. 12. sz. 6.

7 *A szentpéteri üres fészkek (1935)*

CSÁSZÁR ELEMÉR = *ItK* 1936. 119.

Diár 1936. jún., 4. sz. 118.

8 *Visszatekintés (1935)*

[BAROS GYULA] B. Gy. = *It* 1935. 225.

CSÁSZÁR ELEMÉR = ItK 1935. 318.
n-y. = OKTK 1934/35. máj., 9. sz. 345.
Diár 1935. 5. sz. 150.
PH 1935. ápr. 30. 97. sz. 11.

LISZNYAI (DAMÓ) KÁLMÁN

1823–1863

Szövegek

LEVELEZÉS

- L. K. levele. Prága 1854. okt. 15. = PN 1854. okt. 29. 249. sz. [A szerkesztőhöz írott levele, melyben elküldött versét elemzi.]
- FRANKENBURG ADOLF: Visszapillantások. VI. Három levél autograph-gyűjteményemből. = FL 1886. jún. 12. 132. sz. 534–535. [L. K.–Frankenburg Adolphoz. Kelt: 1846. ápr. 20.]
- KUNCZ JENŐ: L. levelei Kovács Pálhoz. (1847–48.) = BH 1908. júl. 3. 159. sz. 21–22. [Két levél. Kelt: Szécsény 1847. márc. 30. és 1848. jan. 22.]
- BAROS GYULA: Jókaihoz írt levelek. 1. L. K. levele. = ItK 1925. 93., és Jókai Mór összes művei. Levelezés. 1. köt. Bp. 1971. 225–226. [Kelt: Pest 1859. aug. 17.]
- HOFFMANN MÁRIA, R.: L.-levelek. = ItK 1931. 63–69. [Barátjához, Erdélyi József megyei főjegyzőhöz. Kelt: Pest 1852. nov. 11., valamint 4 levél feleségéhez. Kelt: Pest 1859. aug. 14., Esztergom 1862. márc. 5., Gyöngyös 1863. febr. 1.]
- CSATKAI ENDRE: L. K. levele Sárosvy Gyulához. = ItK 1935. 85. [Kelt: Gräfenberg 1856. dec. 17.]
- KOZOCSA SÁNDOR: L. K. ismeretlen emléksorai. = ItK 1935. 73–74. [Brankovich Györgynek. Kelt: Pozsony 1862. jan. 16.]
- L. K. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 9–10. [Kelt: Pozsony 1843. nov. 1.]
- [PÁKH ALBERT] -a.: L. K. = Újabbkori ismeretek tára. 5. köt. Pest 1853. 248–249.
- KERTBENY, KARL: L. D. K. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden – Pest 1854. 508–509.
- [VADNAI KÁROLY] V. K.: L. K. = Arckép-album. Műméléklet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest 1855. 62–64.
- VÁLKAI IMRE: L. K. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 64–65.
- n.: L. K. költői estélye Egerben. = Hölgyf 1861. nov. 28. 143. sz. 1142. [1861. nov. 18-án.]
- [NÉMETH JÁNOS] N.: L. K. = Lisznyai-album. Kiad. *Németh János*. Pest 1863. 1–10. [Életrajz.]
- [VAJDA JÁNOS] V. J.: L. életéből. = Lisznyai-album. Kiad. *Németh János*. Pest 1863. 239–245.
- VUTKOVICH SÁNDOR: L. K. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 276–279.
- VADNAI KÁROLY: „A madarak pajtása.” (Emlékeimből.) = *Nemzet* 1882. dec. 24–29. 115, 117–118. sz., és V. K.: *Elmúlt idők. Emlékezések*. Bp. 1886. 169–195.
- TOLNAI (LEHR) VILMOS: A pozsonyi ág. h. evang. lyceum anyakönyvei. = EPHK 1896. 284–285. [Az iskola régi anyakönyveiből közli a L.-ra vonatkozó bejegyzés szövegét.]
- VAJDA JÁNOS: L. életéből. (Első találkozásunk.) = *Kedves órák* 1901. szept. 21. 38. sz. 595–596.
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: Nemzeti dalidók. – Írói élet az abszolutizmus alatt. = PN 1905. okt. 22. 9–10. [L. K.-ról; a költő népszerűsége, irodalmi estjei.]
- KRÚDY GYULA: A „csendilla”. = K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 329–330. [Egy L. K. alkotta kifejezésről, melyet ő a préházra alkalmazott.]

Nyilatkozatok, vallomások

- L. K.: Palóc dalok. = PN 1851. júl. 14. 404. sz. [Vallomás saját dalairól.]
- L. K.: Palóc dalok. = L. K.: Palóc dalok. Pest 1851. III–VI., és Ua. 1852., A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 267–268.
- L. K. levele. Prága 1854. okt. 15. = PN 1854. okt. 29. 249. sz. [A szerkesztőhöz írt levele, melyben elküldött versét elemzi.]

Kéziratai, tárgyi dokumentumok

- Írói fotográfiák. = VU 1906. aug. 19. 33. sz. 535–536. [L. K. írói hagyatékáról.]
- L. K. hagyatéka. = Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 105–106. [A Lisznyai Elemér tulajdonában lévő hagyaték ismertetése. L. K. 1842–1862 közötti levelezése és kiadatlan versei.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

- BÁNYAI ELEMÉR: L. K. élete. Kolozsvár 1901. 86 l.
- ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK
- SEVERUS: Irodalmi ABC. = *Hond* 1847. II. 12. sz. 230. [Tréfás tollrajz L. K.-ról.]

L. K. szobra hatvannyolc évi „bújdosás” után a balassagyarmati múzeumba kerül. = BH 1931. aug. 14. 184. sz. 12.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

ERDÉLYI JÁNOS: A legújabb magyar lyra. = BpSz 1859. 5. köt. 211–232., 6. köt. 99–154, 335–355. [Többek közt L. K. költészetéről.]

GYÖRY VILMOS: L. K. koporsója fölött...mondott beszéd. Pest 1863. 16 l.

[SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: L. K. = CsalKör 1863. márc. 8. 10. sz. 109–110. [Irodalmi munkásságának értékelése.]

SZÉKELY JÓZSEF: L. K. = VU 1863. febr. 22. 8. sz. 65–66.

VADNAI KÁROLY: L. meghalt. = OrszTükre 1863. febr. 20. 6. sz. 71.

L. K. nincs többé. = A Hon 1863. febr. 14. 36. sz., Ko 1863. I. febr. 22. 8. sz. 190–191., PLloyd 1863. febr. 15. 37. sz. [Nekrológok.]

[SZÉCHY KÁROLY] ZÁVODSZKY KÁROLY: L. és a kelmeiség. = Figy 1871. máj. 1–8. 17–18. sz. 196–199, 208–211.

Szegfi Mórtól a következő sorokat kaptuk... = Figy 1871. máj. 16. 19. sz. 228. [Szegfi polémiája Závodszy Károly „L. és a kelmeiség” c. cikksorozatával.]

RÉNYEI KÁROLY: L. K. Merengése. = MPolgár 1876. ápr. 4. 77. sz. 3. [L. K. verséről.]

[OZORAY ÁRPÁD] CSONGOR: Az ötvenes évek irodalmi élete a fővárosban. XVI. L. K. = Hölgyek Lapja 1883. okt. 7. 40. sz. 477–478.

CSERNÁTONI GYULA: Petőfi és az 50-es évek költői. = PetőfiMúz 1893. 4–8, 54–58, 73–79, 102–108., és Cs. Gy.: Petőfiről. Kolozsvár 1900. 34–92. [Többek közt L. K. költészetéről.]

[BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: Az utolsó jurátus. – Egy jurátus-költő irodalmi hagyatéka. = Ország 1906. aug. 15. 195. sz. 1–3. [L. K. méltatása.]

A palócok költője. L. K. hagyatéka. = BH 1906. dec. 5. 334. sz. 14.

Egy elfelejtett szoborleleplezés. L. K.-ról. = VU 1913. jún. 8. 23. sz. 456. [Életéről, költészetéről és elfelejtett szobráról, melyet Izsó Miklós készített.]

TOLNAI VILMOS: A Walesi bárdok s a „Báránfelhő”. = Napk 1924. I. 396–397. [A császárlátogatás alkalmából a BH 1857. máj. 5-i számában névtelenül megjelent dicsőítő költemény szerzőségének kérdéséről.]

PITROFF PÁL: Az első dekadens impresszionista. = Élet 1926. 17. sz. 325–328.

TOLNAI VILMOS: L. K. báránfelhői. = Napk 1928. I. 638. [Az 1857-es császárlátogatásra írott „Költői üdvözlét” szerzőjéről.]

ÖKRÓS IRÉN: L. D. K. = Ö. I.: A sallangos költészet. (Petőfi hatása az ötvenes években.) Debrecen [1940.] 12–25.

WALDAPFEL JÓZSEF: Kitagadott versek 1848/49 költészetéből. = Cstill 1948. 4. sz. 35–38., és Utunk (Kolozsvár) 1949. 6. sz. 12–14. [Többek közt L. K. verseiről.]

A Kortárs visszanz. = Kort 1948. 234. [L. K. „Százötven kutya” c. verséről.]

TÓTH SÁNDOR: L. K., a palóc dalok költője. = Nógrád-megyei Népiújság 1953. febr. 13.

[KUNSZERY GYULA] K. Gy.: A „Walesi bárdok”-at... = Vig 1958. 183–185. [L. K. királydicsőítő költeményéről.]

TORDAI GYÖRGY: Az „önkény szolgálói” ellen. L. K. antiklerikális verseiről. = Vil 1964. 566–568.

EGYES MŰVEKRŐL

Tavaszi dalok (1847)

MSzépirodSz 1847. jún. 20. 25. sz. 389–394.

Palóc dalok (1851)

K... = MH 1851. dec. 5.

-v- = PN 1851. okt. 16. 482. sz. 1.

PN 1851. dec. 15. 531. sz. 2.

Madarak pajtása (1856)

SALAMON FERENC = BH 1856. febr. 6. 36. sz., és S. F.: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1889. 2. köt. 140–147.

Új palóc dalok (1858)

DOBSA LAJOS = SzépirodKözl 1858. jan. 10. 3. sz. 693–696.

-x- = PN 1858. jan. 17. 13. sz.

LOSONCZY LÁSZLÓ

1812–1879

Szövegek

LEVELEZÉS

BESSENYEI FERENC: Irodalmi ereklyék. = OrszV 1892. aug. 6. 32. sz. 514., és Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 116. [L. L. levele Tompa Mihályhoz. Kelt: Nagykorós 1866. ápr. 26.]

L. L. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 538–539. [Kelt: Nagykőrös 1866. szept. 14.]

Irodalom

ÉLETRAZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

KERTBENY, KARL: L. L. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 509.

HORVÁTH DÖME: Emlékezzünk régiokról. = Kecskeméti Lapok 1872. okt. 20–27. 42–43. sz. [Többek között L. L.-ről, főként Kecskeméthez fűződő kapcsolatáról.]

GYÖRY VILMOS: L. L. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 421–422.

ÁDÁM GERZSON–JOÓ IMRE: L. L. = Á. G.–J. I.: A nagykőrösi ev. ref. főgymnasium története. Nagykőrös 1896. 210–211. [Életrajz.]

VÁRY ISTVÁN: L. L. = V. I.: Emlékezzünk régiokról. Kecskemét 1937. 17–18.

Nyilatkozatok, vallomások

BENKÓ IMRE: Arany János és tanártársai önéletrajzai. = Nagykőrösi ref.főgimn.Ért. 1907/08. 3–30. – Klny. is. [Többek közt közölve L. L. önéletrajza is.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

ERDŐSI ZOLTÁN: L. L. = Kecskemét 1879. aug. 17–24. 33–34. sz.

FORGÁCS [ENDRE]: L. L. = Cegléd 1879. aug. 10. 23. sz. 1–2.

LAUKA GUSZTÁV: L. L. = Ko 1879. II. 281–285.

Elhunyt költőnk... = Cegléd 1879. aug. 24. 25. sz. 4. [L. L. hagyatékában talált művekről.]

L. L. = FL 1879. aug. 7. 181. sz. 874., A Hon(regg.) 1879. aug. 6. 189. sz. 2., PN(regg.) 1879. aug. 6. 189. sz. 2., ProtrEgyhiskLap 1879. aug. 10. 32. sz. 1027., VU 1879. aug. 10. 32. sz. 517. [Nekrológok.]

TRENCSENY KÁROLY: Egy régi kéziratok anthológia. = ItK 1929. 352–355. [L. L. versgyűjteményének ismertetése.]

EGYES MŰVEKRŐL

Költeményei 1–2. (1853–1857)

ÚjMMúz 1852. dec. 1., 867.

[GYULAI PÁL] 1000. = SzépirodL 1853. jan. 29. 9. sz. 142–143., és Gy. P.: Birálatok. Cikk. Tanulmányok. Bp. 1961. 30–33.

BH 1853. nov. 8. 262. sz. 1462.

PN 1853. jan. 9. 850. sz. 3., jan. 12. 852. sz. 4.

Növ 1857. szept. 20. 37. sz. 592.

Kesergő lant (1879)

FL 1879. szept. 4. 203. sz. 979.

LUKÁCSY SÁNDOR

1835–1907

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

L. S. = BH 1891. febr. 28. 58. sz. 1–2. [Köszöntése 40 éves művészi jubileuma alkalmából.]

Jubileum a népszínházban. = FL 1891. márc. 1. 59. sz. 427. [L. S. értékelése.]

L. S. = Nemzet 1891. febr. 28. 58. sz. 5.

BOROS GÁBOR: L. S. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 108–110.

PALÁSTHY GÉZA: L. S. = VU 1901. márc. 31. 13. sz. 206. [Köszöntése 50 éves művészi jubileuma alkalmából.]

sz. i.: L. S. jubileuma. = PN 1901. ápr. 13. 101. sz. 6.

L. S. = OrszV 1901. márc. 24. 12. sz. 233.

L. S. jubileuma. = PH 1901. ápr. 13. 101. sz. 5.

L. S. és a Népszínház. = PN 1901. ápr. 11. 99. sz. 8.

L. S. = ÚjId 1901. márc. 31. 14. sz. 302.

-6: L. S. = BH 1907. nov. 12. 268. sz. 1–2. [Nekrológ.]

L. S. = SzegN 1907. nov. 12. 268. sz. 6. [Nekrológ.]

RÁKOSI JENŐ: L. S. = R. J.: A magyarságért. Bp. [1914.] 163–170.

GALAMB SÁNDOR: Nemzetiségi népszínműveink. = ItK 1941. 18–28. [Többek közt L. S. népszínműveiről is.]

EGYES MŰVEKRŐL

Ágnes asszony 5

Árva Zsuzsika 9

Az asszony verve jó 17

A csárda virága 19

A csirkefogó 3

Hogy lehet férjhez menni 18

Az Isten keze 10

Kósza Jutka 4

A libapásztor 16

A mákvirág 15

A pók és a szegedi menyecske 1

Rebeka 11

Száz év 13

Székely Katalin 6

A szerelem sötét verem 7

A szomszéduram kakasa 8

A titkos csók 12

A vereshajú 2
Zsuzsika 14

1 A pók és a szegedi menyecske
(Népszínház: 1877. júl. 27.)

FL 1877. júl. 29. 172. sz. 837.

2 A vereshajú
(Népszínház: 1877. jún. 2.)

FL 1877. jún. 5. 126. sz. 620.

A PetőfiTársLapja 1877. jún. 10. 24. sz. 381–382.

3 A csirkefogó
(Népszínház: 1878. febr. 1.)

BpNapil 1878. febr. 1. 32. sz. 2.

A Hon(regg.) 1878. febr. 3. 32. sz.

4 Kóza Jutka (1883)
(Népszínház: 1878. júl. 20.)

FL 1878. júl. 23. 167. sz. 818.

5 Ágnes asszony (1883)
(Népszínház: 1879. febr. 21.)

[BEÖTHY ZSOLT] X = NH(esti) 1879. febr. 22. 52. sz.,
és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp.
1882. 142–146.

[HAJÓS IZIDOR] -s. -r. = PH 1879. febr. 22. 52.sz. 1–2.

KARLOVSZKY ENDRE = Mo 1879. febr. 22. 53. sz.

Ellenőr 1879. febr. 23. 97. sz. 2.

FL 1879. febr. 23. 45. sz. 216–217.

A Hon(esti) 1879. febr. 22. 46. sz. 1.

6 Székely Katalin
(Népszínház: 1880. jan. 16.)

-h. = PH 1880. jan. 17. 15. sz. 2.

[PETERDI JÓZSEF] P-i J = MFöld 1880. jan. 17. 13. sz. 2.

7 A szerelem sötét verem
(Népszínház: 1880. okt. 15.)

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = Mo 1880. okt. 17. 288. sz.

E-o. = Függetlenség 1880. okt. 16. 287. sz. 3.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] = SzegN 1880. dec. 14. 291.
sz., és M. K. összes művei. 59. köt. Cikkek és kar-
colatok. 9. köt. Bp. 1969. 233–234. [L. S. népszín-
művének szegedi előadásáról is.]

Egyetértés 1880. okt. 16. 287. sz. 2.

+ = FL 1880. okt. 16. 238. sz.

A Hon(regg.) 1880. okt. 16. 271. sz. 2.

PN(regg.) 1880. okt. 16. 271. sz. 2–3.

8 A szomszéduram kakasa
(Népszínház: 1880. febr. 14.)

[BEÖTHY ZSOLT] B-y = PN 1880. febr. 16. 41. sz. 1–
2., és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881.
Bp. 1882. 146–153.

PETERDI JÓZSEF = MFöld 1880. febr. 15. 38. sz. 2.

FL 1880. febr. 15. 37. sz. 182–183.

PH 1880. febr. 15. 45. sz. 4.

9 Árva Zsuzska
(Népszínház: 1882. jan. 17.)

[BEÖTHY ZSOLT] B-y = PN(regg.) 1882. jan. 19. 19.
sz. 1., és B. Zs.: Színházi esték. Bp. 1895. 182–187.

[PRÉM JÓZSEF] (pr.) = FL 1882. jan. 18. 14. sz.

[RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1882. jan. 18. 18. sz. 4.

Ellenőr 1882. jan. 18. 31. sz. 2.

A Hon 1882. jan. 18. 18. sz. 3.

PH 1882. jan. 17. 17. sz. 3–4.

10 Az Isten keze
(Népszínház: 1884. okt. 17.)

D. P. = PH 1884. okt. 18. 288. sz. 3–4.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1884. okt. 19. 289. sz. 1–2.

[LISZKA BÉLA] L. B. = FL 1884. okt. 18. 245. sz.
1584–1585.

Függetlenség 1884. okt. 18. 288. sz. 3.

Nemzet 1884. okt. 18. 288. sz. 3.

PN(regg.) 1884. okt. 18. 288. sz. 2.

11 Rebeka
(Népszínház: 1887. szept. 23.)

[RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1887. szept. 24. 263. sz. 4.

[RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1887. szept. 27. 266. sz.
Mell. 1.

(S.) = FL 1887. szept. 24. 262. sz. 1932.

PH 1887. szept. 24. 262. sz. 4–5.

VU 1887. okt. 2. 40. sz. 669.

12 A titkos csók
(Népszínház: 1888. dec. 7.)

(n.) = Nemzet 1888. dec. 8. 339. sz. 1–2.

13 Száz év
(Népszínház: 1890. okt. 25.)

PORZSOLT KÁLMÁN = Nemzet 1890. okt. 26. 295. sz. 1.

14 Zsuzsika
(*Népszínház: 1891. márc. 13.*)

(i.) = FL 1891. márc. 14. 72. sz. 523–524.

KépCsall 1891. márc. 22. 12. sz. 192.

Nemzet 1891. márc. 14. 72. sz. 1–2.

PH 1891. márc. 14. 72. sz. 5.

15 A mákvirág
(*Budai Színkör: 1893. júl. 22.*)

[SZOMORI EMIL] -ry. = Nemzet(regg.) 1893. júl. 23.
201. sz. 3.

16 A libapásztor
(*Népszínház: 1893. szept. 29.*)

Nemzet 1893. szept. 30. 270. sz. 3.

PH 1893. szept. 30. 270. sz. 5–6.

17 Az asszony verve jó
(*Népszínház: 1894. febr. 16.*)

- cz - f. = Nemzet 1894. febr. 17. 48. sz. 3.

JUSTINUS = MGén 1894. febr. 18., 127.

M. = KépCsall 1894. febr. 25. 9. sz. 143.

MOLNÁR GÉZA = FL 1894. febr. 17. 48. sz. 405.

[SZALAI EMIL?] -a -i. = MGén 1894. febr. 25., 142.

A Hét 1894. febr. 18. 7. sz. 111.

PH 1894. febr. 17. 48. sz. 5–6.

18 Hogy lehet férjhez menni
(*Városligeti Színkör: 1896. aug. 14.*)

Nemzet 1896. aug. 15. 224. sz. 3.

19 A csárda virága
(*Budai Színkör: 1900. jún. 29.*)

LIPTAI KÁROLY = Mo 1900. jún. 30. 177. sz. 1–2.

BH 1900. jún. 30. 177. sz. 1–2.

PN 1900. jún. 30. 177. sz. 7.

SzegN 1901. febr. 5. 36. sz. 5.

MADÁCH ALADÁR

1848–1908

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

RUTTKAY TERÉZ MÁRIA: M. A. (1848–1908.) Bp.
1938. 71 l.

Ism.: *Berczik Árpád*, ItK 1938. 414–415. – (K.),
Unglb 1938. 2–4. sz. 374. – K. S., KatSz 1938. 752.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

RUPP KORNÉL: M. A. = R. K.: A modern költészet
és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 249–
250.

PUCK: Szellemelek találkozója. M. A. – Kocsis
Gizella – Bán Aladár. = Új Világ 1902. júl. 16.
29. sz. 7.

b. é.: Egy ismeretlen magyar költő. M. I. fia. = Mság
1925. jan. 6. 4. sz. 6.

PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. XIV. Madách fia. = MH
1928. jún. 24. 142. sz. 23–24.

EGYES MŰVEKRŐL

A szerelem könyve (1880)

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = Mo 1880. dec. 8–10. 339,
341, 345. sz.

Hangok a pusztán (1881)

PH 1881. ápr. 27. 115. sz. 3.

MADÁCH IMRE

1823–1864

Bibliográfiák

VOINOVICH GÉZA: M. I. és Az ember tragédiája. Bp.
1914. [569–590.: Bibliográfia. Irodalom. I. M. I.
művei. II. Fordítások. – A M.-ról szóló irodalom. I.
Életrajza. II. Az ember tragédiájáról. III. A szindarabok-
ról. IV. A költeményekről. V. Idegen irodalom.]

M. I. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge,
Massachusetts 1970. 370–377.

Szövegek

KIADÁSOK

M. I.: Az ember tragédiája. Pest 1861. 218 l. – 2.,
„tetemesen” jav. kiad. 1863. 218 l. – 3. kiad. 1870.
280 l. [A 2., a költő által még látott és jóváhagyott
utolsó kiadás.]

M. I. összes művei. *Bérczy Károly* emlékbeszédével
kiad és bev. *Gyulai Pál*. 1–3. köt. Bp. 1880. – 2.
kiad. 1894–1895.

1. Lírai költemények. XXXVIII, 279 l.

2. Drámai költemények (1843–1859.) 485 l. [Férfi és nő (1843.) – Mária királynő (1855.) – Az ember tragédiája (1859.)]
3. Drámai költemények és vegyesek. 484 l. [Drámai költemények (1859–1861.): Mózes (1860.) – Csák végnapjai (1861.) – A civilizátor (1859.) – Tündéralom (Töredék.) – Vegyes művek (1861–1864.)]
- M. I.: Az ember tragédiája. Díszkiadás *Zichy Mihály* 15 képével fénymetszetben. Bp. 1887. 229 l. – 2., öt rézmetszettel bővített díszkiadás. Bp. 1888. 231 l. – 3. kiad. 1893. – 4. kiad. 1895. – 5. kiad. 1898.
- M. I.: Az ember tragédiája. Kiad. és magyarázta: *Alexander Bernát*. Bp. 1900. IV, 326 l. – 2., jav. kiad. 1909. 254 l. – 3. kiad. 1919. – 4. kiad. 1921. – 5. kiad. [1928.]
- M. I. válogatott munkái. Bev. *Palágyi Menyhért*. *Zichy Mihály* képcivel. Bp. [1903.] 332 l. (Remekírók képes ktára.)
- M. I. munkái. (Az ember tragédiája. Költemények.) Kiad. és bev. *Alexander Bernát*. Bp. 1904. 292 l. (Remekírók 49.) – Ua. [1923.]
- M. I.: Az ember tragédiája. Bev. *Alexander Bernát*. Bp. 1906. XXXIII, 179 l.
- M. I.: Az ember tragédiája. 6. népies kiad. Kiad. *Kármán Mór*. Bp. 1906. LXVI, 194 l. [E kiadás az OSzK-ban nem található.]
- M. I.: Az ember tragédiája. Kiad. és bev. *Császár Ernő*. [Bp. 1915.] 164 l. (MK 767–768.) – Ua. [1923.], [1947.], [1948.]
- M. I.: Az ember tragédiája. A szerző által végsőül megállapított szövegnek 2. kiadása. Bev. s a szöveget az 1863-iki kiadás nyomán gondozta *Mészöly Gedeon*. Bp. 1922. 267 l.
- M. [I.]: Lant-virágok. Pest 1840. Nyomtatta Fűskúti Landerer Lajos. Kiegészítve: Lant-virágok. Irta Zaránd. 1840. Átn., jav. és utószó: *Wildner Ödön*. Kiad. *Sugár Jenő*. [Bp.] 1922. 96 l. ([Kis Helikon. 23.]) [A kiadás tartalma: Lant-virágok. 1840. 64 l. – Hasonmás kiad. Lant-virágok. Irta Zaránd. 1840. – Kéziratból. 65–82. – Utószó: 85–91. – Az 1922-es kiadás tartalmazza a költő által a kötetbe szánt, de a cenzúra miatt az 1840-es kiadásból kimaradt verseket is.]
- M. I.: Az ember tragédiája. Kiad. és bev. *Pintér Jenő*. Bp. 1922. [E kiadás az OSzK-ban nem található.]
- M. I.: Az ember tragédiája. *Zichy Mihály* öt rajzával. Bev. *Babits Mihály*. 22. kiad. Bp. 1923. VI, 229 l. [Korábbi kiadásai 1861–1912 között jelentek meg.] – 23. kiad. [1933.] 239 l. – 25. kiad. [1941.] – 26. kiad. [1948.]
- M. I.: Az ember tragédiája. Első kritikai szövegkiadás. Kiad. *Tolnai Vilmos*. Bp. 1923. IX, 256 l. (Napkelet ktára. 1.) – 2., jav. és bőv. kiad. 1924.
- M. I. munkái. (Az ember tragédiája. – Költemények.) Bev. *Voinovich Géza*. Bp. [1928.] XV, 227 l. (Élő Kvek. MKI. 30.)
- M. I.: Az ember tragédiája. Bev. *Pintér Jenő*. Bp. [1934.] 208 l.
- M. I.: A civilizátor. Komédia Arisztófanesz modorában. Bev. és kiad. *Voinovich Géza*. [Bp.] 1938. 61 l.
- M. I.: Az ember tragédiája. Bev. és kiad. *Hankiss János*. Bp. 1939. 207 l. – 2. kiad. [1943.]
- M. I.: Az ember tragédiája. Bev. és kiad. *Hankiss János*. Bp. [1941.] 96 l. (MKI.) – Ua. [1943.]
- M. I.: Az ember tragédiája. Kiad. és magyarázta *Kardeván Károly*. Bp. 1942. 232 l. – 2., bőv. kiad. 1948. 240 l.
- M. I. összes levelei. 1–2. köt. Kiad. és bev. *Staud Géza*. Bp. 1942. 223, 224 l.
- M. I. összes művei. 1–2. köt. Kiad. és bev. *Halász Gábor*. Bp. 1942.
1. Színművek. Első drámai kísérletek. Drámatöredékek. 1064 l.
2. Költemények. Elbeszélések. Tanulmányok. Cikkek. Beszédek. Vegyes feljegyzések. Első kísérletek. Levelezés. 1223 l.
- M. I.: Az ember tragédiája. Kiad. és bev. *Barta János*. Bp. [1948.] 248 l. (Új ktár 29.)
- M. I.: Az ember tragédiája. Kiad. és bev. *Waldapfel József*. Bp. 1954. 268 l. – Ua. 1955, 1956, 1958. [Kiegészítve: Függelék M. I. verseiből.] 347 l.
- M. I.: Az ember tragédiája. Kiad. *Erdős Magda*. Utószó: *Révai József*. Bp. 1958. 222 l. – Ua. 1960, 1962.
- M. I. válogatott művei. Kiad. és bev. *Sötér István*. Bp. 1958. 647 l. (MKI)
- M. I.: Az ember tragédiája. Bev. *K. E.* Bukarest [1959.] 342 l.
- M. I.: Az ember tragédiája. Utószó: *Hermann István*. Bp. 1962. 262 l. (OK 1962. 39.) – Ua. 1967.
- M. I.: Az ember tragédiája. Bev. *Jánosházy György*. Bukarest [1963.] 300 l.
- M. I.: Az ember tragédiája. *Kass János* tizenöt rézkarcra Az ember tragédiájához. Bev. *Juhász Ferenc*. [Bp.] 1966. 230 l., 15 t. (M. Helikon)
- M. I.: Mózes. – drámai költeménye két részben. Élő színpadra alkalmazta és utószó: *Keresztury Dezső*. Bp. 1966. 157 l.
- M. I.: Csák végnapjai. Újraformálta és utószó: *Keresztury Dezső*. Bp. 1969. 113 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- M. irodalmi hagyatékából. = Figy 1873. 382–383. [A „Harangszó” c. verséről, közléssel.]
- ABAFI LAJOS: M. I. ifjúsági versei. = Egyetértés 1878. márc. 17. 76. sz. Mell. 1–2. [„A rab költő”, „Hozzá”, „Mohács terén”, „Róma”.]
- RIEDL FRIGYES: M. egy kiadatlan Tragédiájából. = EphK 1880. 58–63. [A „Csak tréfa” c. fiatalkori drámájáról, részletközléssel.]
- [PALÁGYI MENYHÉRT]: M. kiadatlan költeményei. = Je 1896. 641–646, 673–674.; 1897. 65–68. [A Madách Aladár által közlésre átadott és a Gyulai Pál által gondozott „M. I. összes művei”-ből kihagyott versekről, közléssel. Címük: „A megelégedés”, „Örüljek meg”, „A rab utolsó útja”, „Nyújsunk kezét”, „Az alföldön”, „Hit és tudás”, „Hozzá mint nőhöz”, „A betelt kívánságok”, „Az aggastyán”, „Az élőhalott”.]
- M. kiadatlan költeménye. = MSzal 1897. 28. köt. 107–110. [A „Viszontlátás Amáliával” c. vers keletkezési körülményeiről, közléssel.]
- M. I.: Szegény legény dala. = MMúzsza 1920. febr. 15. 4. sz. 177–178. [A vers közlése, jegyzetekkel.]
- A vasravert költő. M. I. ismeretlen verseiből. = Detektív Szemle 1923. okt. 15. 11. [A költő pozsonyi rabságáról, „A rab utolsó útja” c. versének közlésével.]
- M.-breviárium. Kiad. Balogh Károly. Bev. Várkonyi Hildebrand. [Bp. 1926.] XXXIII, 74 l.
- Ism.: Müller Lipót, Napk 1926. 677–679. – Lit 1926. 7. sz. 23–24.
- LUKÁCS JÓZSEF: M. ismeretlen kézirata. = Tük 1941. 348–351. [A Lónyay-család birtokából előkerült 44 M.-kéziratról – amelyből 43 levelet már publikált a PH Képes Vasárnap (1939. 16–18. sz.) – közli az utolsót, amely tervezet egy „népszerű újság” alapításáról. Kelt: 1840. okt. 20.]
- GYÖRFFY MIKLÓS: M. kiadatlan levelei. = It 1959. 68–103. [Lónyay Menyhérthez 1838–1844 között írott 40 levele. A közlemény végén lévő 6, k. n. levél közül három vers, ebből kettő („Epigramma”, „Hős nő”) M. I. költeménye.]
- GYÖRFFY MIKLÓS: Elkallódtam M.–Kossuth vita. = It 1962. 152–159. [M. I.-nek Kossuth PH-beli álláspontjával polemizáló cikkeiről a telekdíj tárgyában, közléssel. Megj.: Társalkodó 1844. ápr. 18. 31. sz. 122–124. és máj. 16. 38. sz. 157.]
- ALEXA KÁROLY: Szegény-dal. Egy M.-vers kalandos története. = It 1970. 447–451. [A MMúzsza 1920. 177. lapján közölt „Szegény legény dala” c. vers újraközlése. M. I., Szontagh Pál és Matolcsy György költői versenye (Csesztve, 1847. jan. 28.)

során született, a verseiket tartalmazó kézirat sorsáról, szövegközléssel.]

LEVELEZÉS

Megjegyzés: Az egyes levelek M. I. levelezésköteteiben való utánközlését nem jeleztük a címleírásokban.

Kötetek

- M. I. levelezéséből. Kiad. a Pesti izraelita hitközség reálgimnáziuma ifjúsági önképzőköre. Bev. Komlós Aladár. Bp. [1933.] 142 l. (MIR 27.) [I. M. I. levelei. II. Levelek M. I.-hez.]
- M. I. levelei. = M. I. összes művei. 2. köt. Kiad. Halász Gábor. Bp. 1942. 861–998. [1828–1864 között írott 114 levele.]
- M. I. összes levelei. 1–2. köt. Kiad. és bev. Staud Géza. Bp. 1942. 223, 224 l.

Levélközlések

- M. I.: Levelek Szontagh Pálhoz. = M. I. összes művei. 3. köt. Kiad. Gyulai Pál. Bp. 1880. 457–484. – 2. kiad. Bp. 1895. 458–486. [1843. márc. 2. és 1863. jan. 20. között írott 14 (közülük egy verses) levele.]
- M. I. levele Erdélyi Jánoshoz. = VU 1884. jan. 6. 1. sz. 6–7., Nemzet(esti) 1884. jan. 5. 5. sz. 2., PH 1884. jan. 6. 6. sz. 3., FL 1886. júl. 24. 203. sz. 1478., Erdélyi János: Pályák és pálmák. Bp. 1886. 500–503., Újvid 1907. jan. 6. 2. sz. 33–34. [Az utóbbi Palágyi Lajos közlésében. Uo. 34–35.: Farkas Pál reflexiója a levélközléshez.], Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 297–299. [Kelt: Alsósztrégova 1862. szept. 13.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] SCARRON: A vanyarci kastély. (M. I. egy kézirata.) = PH 1884. szept. 7. 248. sz. 9., és Rudnay Józsefné–Szigethy Gyuláné: Veres Pálné Beniczky Hermin élete és működése. Bp. 1902. 127–129., M. K. összes művei. 69. köt. Cikkek és karcolatok. 19. köt. Bp. 1974. 18–20. [1857-ből származó „rébuszokban”, azaz képrejtvény formájában írt levele Veres Pálnéhoz.]
- M. I. – Arany Jánoshoz. = Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése íróbarátaival. 2. köt. Kiad. Arany László. Bp. 1889. 385–386, 389–392, 399–401, 403–408. [Hét levél. Kelt: Alsósztrégova 1861. okt. 3., nov. 2.; 1862. febr. 20., márc. 7., márc. 12., júl. 22.; 1864. márc. 14.]
- SZILÁGYI SÁNDOR: M. I. két levele Pajor Istvánhoz. = ItK 1891. 481–482. [Kelt: Alsósztrégova 1864. febr. 11. (?) és [1864.]]

- M. I. ifjúkori levelei édesanyjához. = Palágyi Menyhért: M. I. élete és költészete. Bp. 1900. 386–407. [A „Függelék. (Okmány-tár.)” II. fejezetében 37 levél közlése az 1828–1842 közötti időszakból.]
- M. I. levelei. = VU 1906. febr. 18. 7. sz. 111–112. [Három levél Fekete László ügyvédhez. Kelt: Alsósztrégova 1855. aug. 29., 1856. febr. 10. és 13.]
- Egy kiadatlan M.-levél. = Prágai Magyar Hírlap 1923. jan. 21. 169. sz. 2. [Henriczy Ágost lelkész úrnak. Kelt: Alsósztrégova 1863. febr. 17.]
- ALAPI GYULA: M. és Arany. = ÚjAur 1924. 69–77. [Többek között közölve M. I. levelei Arany Jánoshoz. Kelt: 1862. febr. 20. és 1864. márc. 10.]
- SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: M. kiadatlan levelei az „Ember tragédiájá”-ról. – Emlékek régi írókról. = 8ÓraiU 1924. márc. 9. 58. sz. 4., és ErdISz 1924. 252–254. [Többek között közli M. I. levelét id. Szász Károlyhoz. Kelt: Alsósztrégova 1863. márc. 18.]
- M. I.-nek levele. = Fejérmegyei Napló 1924. márc. 2. Mell. 9. sz. 1. [Szontagh Pálhoz, kelt: 1863. febr. 29.]
- WALDMANN ERNŐ: M. „Mózes”-e. = MZsSz 1927. 2. sz. 67–98. – Ua. Bp. 1927. 37 I. [Függelékben: M. I. levele Nagy Ivánhoz. Kelt: Alsósztrégova 1861. dec. 23.]
- Ism.: *Halpert Salamon*, MúJövő 1927. 206. – *Szinnyi Ferenc*, ItK 1927. 280.
- TIMÁR KÁLMÁN: M. levele Haynald Lajoshoz. = ItK 1930. 228–229. [Kelt: Balassagyarmat 1846. nov. 18.]
- M. levelei Nagy Ivánhoz az Ember Tragédiájáról és a Mózes-dramáról. = MH 1934. nov. 25. 266. sz. 29. [Négy levél közlése. Kelt: Alsósztrégova 1861. nov. 2., dec. 23.; 1863. nov. 14.; 1864. febr. 14.]
- M. két levele Nagy Ivánhoz. = Toll 1934. 70. sz. 2–5. [Kelt: Alsósztrégova 1861. nov. 2., dec. 23.]
- M. I. levelezése. = Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 319–329. [M. I. – Szontagh Pálnak. Kelt: Alsósztrégova 1844. jún. 12. és két levele Arany Jánoshoz. Kelt: Alsósztrégova 1861. nov. 2. és 1864. márc. 14.]
- HARSÁNYI ZSOLT: M. I. negyvenhárom ismeretlen kézírata. = PH Képes Vasárnap mell. 1939. ápr. 16–30. 16–18. sz. [M. I. levelei Lónyay Menyhérthez 1839–1844 közötti időből.]
- Ism.: *Harsányi Zsolt*, PLLoyd(regg.) 1939. ápr. 9. 81. sz. 36.
- KÉKY LAJOS: M. I. két levele Pajor Istvánhoz. = ItK 1943. 158–159. [Kelt: Alsósztrégova 1864. febr. 11., a másik k. n.]
- Levelek. = M. I. válogatott művei. Kiad. és bev. *Sőtér István*. Bp. 1958. 573–606. [Válogatás M. I.-nek Arany Jánoshoz, Nagy Ivánhoz, Erdélyi Jánoshoz, Szász Károlyhoz és Szontagh Pálhoz 1843 és 1863 között írott leveleiből.]
- GYÖRFFY MIKLÓS: M. kiadatlan levelei. = It 1959. 68–103. [Lónyay Menyhérthez 1838–1844 között írott 40 levele, melyből csak 16 keltezett.]
- KÖHEGYI MIHÁLY: Két ismeretlen M.-levél. = ItK 1963. 187–188. [Kelt: Balassagyarmat 1846. nov. 18. Kopácsy József primáshoz és titkárához, Haynald Lajoshoz.]
- SÁFRÁN GYÖRGYI: Veres Pálné (1815–1895). M. és a nőmozgalom. = MTud 1966. 134–138. [Többek között közli M. I. rajzos, rébuszokban írt „levelét” Veres Pálnéhoz 1857-ből.]
- KERÉNYI FERENC: A M.-család leveleiből. = Palócföld 1968. 4. sz. 65–75. [A gyűjtemény 13 levélből és egy számlából áll. A levelek közös címzettje Madách Károly. Közölve Majthényi Anna, Madách Mária, Fráter Erzsébet levelei mellett M. I. levelei: egy k. n., egy Majthényi Annával közösen írott levél, kelt 1848. máj. 20., a továbbiak kelte: [1853. aug. 20.], 1861. ápr. 29. és 1861. máj. 8.]
- KERÉNYI FERENC: M. I. ismeretlen levelei. = ItK 1968. 232–235. [Négy levél öccséhez, Madách Károlyhoz. Kelt: Csesztve 1848. jan. 6., a második töredékben maradt [1853. aug. 20.], valamint Pest 1861. ápr. 29. és 1861. máj. 8.]
- GYÖRFFY MIKLÓS: Újabb kutatások M. körül. = StudLitt 1970. 103–126. [Többek között közölve M. I. levele [Huszár] Károlyhoz(?), kelt: Alsósztrégova 1862. dec. 18. és sógorához, Huszár Sándorhoz, kelt: Alsósztrégova 1863. ápr. 19.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- PALÁGYI MENYHÉRT: M. I. élete és költészete. Bp. 1900. 444 l., 12. t. [375–441.: „Függelék. (Okmány-tár.)” c. alatt.]
- Ism.: [*Alexander Bernát*] *Alfa*, BH 1899. nov. 25. 327. sz. 1–3. – *Ignotus*, A Hét 1899. dec. 24. 52. sz. 870–874. – *K. Zs.*, KváriL 1899. nov. 5. 45. sz. 646. – *Kacziány Géza*, Haz 1899. okt. 31. 261. sz. 1–3. – *Kőrösy György*, MKr 1899. nov. 15. 4. sz. 46–48. – *Kunfi Zsigmond*, ErdMúz 1899. dec. 15. 648–651. – *Lázár Béla*, MNemzet 1899. okt. 22. 292. sz. 18–19. – *Mikes Lajos*, OrszV 1899. nov. 5. 45. sz. 725–726. – *R. B.*, Művészt-Világ 1899. 9. sz. 189–190. – *Salgó Ernő*, Egyetértés 1899. nov. 26. 327. sz. 4. – *Simkó József*, Alkotmány 1899. nov. 10. 270. sz. 1–2. – *Tábori Róbert*, ÚjId 1899. nov. 26. 48. sz. 492–494. – [*Zilahi Kiss Béla*] *Junius*, PN 1899. dec. 8. 340. sz. 1–3. – FI

1899. nov. 5. 45. sz. – MSz 1899. dec. 24–31. 52–53. sz. 621, 633–635. – MSzal 1899. 32. köt. 619–620. – VU 1899. okt. 29. 44. sz. 742. – *Lázár Béla*, MNemzet 1900. márc. 25. 83. sz. 17–18. [Vita a BpSz kritikásával.] – *Madách Aladár*, Egyetértés 1900. jan. 11. 10. sz. 1. – *Morvay Győző*, BpSz 1900. 101. köt. 425–443. – Klny. is. – *Rothauser M[ax]*, PLloyd 1900. márc. 4. 54. sz. – *Sebestyén Károly*, BH 1900. ápr. 11. 100. sz. 1–3. – ITáj 1900. 1. sz. 5–7. – *Váczy János*, EPhK 1901. 746–751.
- VOINOVICH GÉZA: M. I. és Az ember tragédiája. Bp. 1914. 594 l. – 2. kiad. 1922. [Bibliográfia: 569–590.]
- Ism.:** [*Bálint Lajos*] *Blt. L.*, V 1915. 212. sz. 26–27. – *Jakab Ödön*, BH 1915. nov. 27. 330. sz. 1–4. – [*Kárpáti Aurél*] *K. A.*, A Hét 1915. II. 371–372., és *K. A.* a büsképű lovag. Irodalmi noteszlevelek. 1911–1919. [Bp.] 1920. 109–111. – *Kristóf György*, ErdMúz 1915. 220–222. – *Sebestyén Károly*, Ath 1915. 340–348. – [*Szász Károly*] -ly., Ur 1915. 344–345. – Újld 1915. II. 466–467. – *Alexander Bernát*, MF 1916. II. 451–458. – *Angyal Dávid*, ItK 1916. 240–245. – *Morvay Győző*, It 1916. 41–45. – *Nagy József*, ProtSz 1916. 183–185. – *Sas Andor*, HSz 1916. I. 237–242. – *Schöpflin Aladár*, Nyug 1916. I. 189–191. – *Vértesy Jenő*, EPhK 1916. 45–47. – [*Horváth János*] *M-N.*, Napk 1923. 160–161.
- RIEDL FRIGYES: M. Kiad. Ráskai Lea leánygimn. önképzőköre *Hanvai Ilona* vezetésével. Bp. [1933.] 128 l. (MIR 26.) [Az 1911/12. tanév 2. félévében tartott előadás szövege.]
- Ism.:** *Hegedüs Zoltán*, ItK 1933. 339–340. – Lit 1933. nov., 391. – MKbarátokDiár 1933. 143. – *Karácsony Sándor*, ProtSz 1934. 2. sz. 118–119. – [*Kárpáti Aurél*] *K. A.*, PN 1934. máj. 13. 107. sz. 41. – *N. S.*, It 1934. 89. – *Boronkay Antal*, Napk 1935. 194–195.
- BALOGH KÁROLY: M. az ember és a költő. Bp. [1934.] 366 l., 16 t. [A kötet 2. részében: Tanulmányok M.-ről és Az ember tragédiájáról; Antológia M. lírai költeményeiből; Gondolatok M.-ből. – Aforizmák.]
- Ism.:** *Dékány András*, ÚjMság 1934. nov. 11. 60. sz. 27. – *Kéky Lajos*, BpSz 1934. 235. köt. 375–379. – *Kozocsa Sándor*, Lit 1934. nov. 15. 337. – *Marek Antal*, Mírás 1934. 8–9. sz. 167–168. – *Mohácsi Jenő*, BH 1934. okt. 21. 238. sz. 17. – (*s.*), Híradó (Pozsony) 1934. dec. 8. 279. sz. 7. – *Sebestyén Károly*, PN 1934. 278. sz. 38. – *T. S.*, Ptüz 1934. 454. – *Tolnai Vilmos*, EPhK 1934. 202–204. – *Turóczy-Trostler József*, PLloyd 1934. okt. 27. 244. sz. 5. – *Alszegehy Zsolt*, KatSz 1935. 371–372. – *Bodor Aladár*, Mság 1935. márc. 3. 51. sz. 25. – *bs.*, Napk 1935. 188. – *Divinyi Mihály*, Diár 1935. 1. sz. 7–8. – *Hegedüs Zoltán*, ItK 1935. 204–206. – *K. B.*, ErdMúz 1935. 7–9. sz. 303. – *Kardeván Károly*, OKTK 1934/35. 4. sz. 138–139. – *M. V.*, It 1935. 160. – *Schöpflin Aladár*, Nyug 1935. I. 418–419. – Újld 1935. máj. 26. 22. sz. 808. – *Tolnai Gábor*, MÚt 1935. febr. 15. 4. sz. 10.
- BARTA JÁNOS: M. I. [Bp. 1942.] 187 l. (M. írók.)
- Ism.:** *Berczik Árpád*, ItK 1942. 407–408. – [*Erdődy János*] (-dy-s), Nszava 1942. nov. 29. 271. sz. 16. – *J. F.*, Tük 1942. 11. sz. 470. – *Nagy Miklós*, MKult 1942. II. 178. – *Esti Kurir* 1942. nov. 4. 250. sz. 6. – *Mo* 1942. okt. 31. 247. sz. 8. – *NU* 1942. nov. 8. 253. sz. 16. – 8ÓraiU 1942. dec. 31. 296. sz. 2. – *PH* 1942. nov. 21. 264. sz. 8. – *Reggeli Magyarorszá*g 1942. okt. 31. 247. sz. 8. – *Az Újság* 1942. nov. 8. 254. sz. 19. – *Haraszthy Gyula*, It 1943. 131–133. – *Kelemen János*, Je 1943. 2. sz. 12. – *Kenyeres Imre*, So 1943. 148–150. – *Paku Imre*, ErdHel 1943. 172–173. – *Sziklay Ferenc*, ÚjMMúz 1943. 150–151. – *Vajtai István*, Neveléstudományi Szemle 1943. 3–4. sz. 89–90.
- SÓTÉR ISTVÁN: Álom a történelemről. M. I. és Az ember tragédiája. Bp. 1965. 101 l. (Korunk tudománya.)
- Ism.:** [*Sós Endre*] *S. E.*, MNemzet 1965. okt. 31. 257. sz. – *Horváth Károly*, HungPEN 1966. 59–62. – *Kovács Győző*, MTA I. OK 1966. XXIII. 337–339. – *Pomogáts Béla*, ÉI 1966. jan. 15. 3. sz. 4. – *Baranyi Imre*, ItK 1967. 359.

A Madách-kutatás és -értékelés története és problémái

- MORVAY GYŐZŐ: Magyarázó tanulmány „Az ember tragédiájá”-hoz. Nagybánya 1897. 527 l. [Többek között számba veszi a Tragédia addigi kritikai visszhangját és értékeléseit is. – A könyvről szóló irodalmat l. az *Egyes művekről* c. fejezetben „Az ember tragédiája” irodalmában, az *Általában. Összefoglaló munkák* címszó alatt.]
- CRUX DR.: A M.-kérdés tisztázásához. = MSzó 1899. dec. 31. 12. sz. 15–16. [A M.-kép alakulása Palágyi Menyhért és Alexander Bernát tanulmányaiban.]
- KARDEVÁN KÁROLY: M.-revízió. = Napk 1931. 493–502. [A különböző Tragédia-értelemezések és értékelések gyűmbavétele; a mű esztétikai megítélése kapcsán kifejti polemikus nézeteit.]
- MOHÁCSI JENŐ: Madách Aladár az Ember tragédiájáról. = PN 1934. júl. 1. 146. sz. 21–22. [Többek közt idézi Madách Aladár 1910-es levelét Kármán Mórhoz, melyben részletesen bírálja az addigi M.-elemzéseket és -értékeléseket.]
- SEBESTYÉN KÁROLY: Két püspök – két M.? = Balassa Emlk. Bp. 1934. 129–131. [Prohászka Ottokár M.-bírálatáról és Ravasz László M.-emlékbeszédéről.]

- HERMANN ISTVÁN: M.: Az ember tragédiája. = It 1952. 335–353., és H. I.: A magyar drámáért. Bp. 1955. 37–85. [M. I. művészetének marxista szempontú megközelítése kapcsán foglalkozik az addigi polgári elemzésekkel is.]
- Vitaülés M. I.-ről. = MTA I. OK 1952. 239–278. [Lukács György elnöki megnyitója (239.) – Waldapfel József előadása (240–261.) – Hozzászólások: Bolgár Elek (261–271.), Valkó Iván Péter (271–272.), Horváth Károly (272–275.), Barta János (276–277.) – Waldapfel József válasza. (277–278.)]
- SÓTÉR ISTVÁN: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. (M. I.) = It 1953. 275–281. [Többek között Hermann István, Waldapfel József új szempontokat fölvető Tragédia-vizsgálatairól is.]
- SÓTÉR ISTVÁN: „Az ember tragédiájá”-t ellentmondásai ellenére haladó hagyományaink soraiban kell megbecsülnünk. = Viharsarok 1954. márc. 23. 69. sz. 4.
- SÓTÉR ISTVÁN: M. helye irodalmunkban. = MNemzet 1954. márc. 23. 69. sz. 5. [A Hódmezővásárhelyen tartott TIT-előadás ismertetése, rövid kivonata. Sótér kiemeli M. I. írói és eszmei értékeit és haladó hagyományként értékeli a Tragédiát.]
- WALDAPFEL JÓZSEF: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1954. 5–26. – Ua. 1955, 1956, 1958., és W. J.: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1957. 467–488., W. J.: Szocialista kultúra és irodalmi örökség. Bp. 1961. 118–142. [„Az ember tragédiája új kiadása elé” címmel.]
- LUKÁCS GYÖRGY: M. tragédiája. = SzabN 1955. márc. 27. 85. sz., ápr. 2. 91. sz., és L. Gy.: Magyar irodalom – magyar kultúra. Bp. 1970. 560–573. [M. I. művészetének bírálata világnézeti és esztétikai szempontból. A Tragédia pesszimizmusát elemzi, de nem tagadja meg tőle a haladó gondolatokat.]
- MOLNÁR MIKLÓS: Három megjegyzés egy évszázados vitához. = IU 1955. 46. sz. 5. [Polemizál Nemes Dezsőnek „A hazafiság és a jobboldali jelenségek” c. könyvében M. Tragédiájával kapcsolatban kifejtett nézeteivel.]
- SÓTÉR ISTVÁN: M. I. = Csill 1956. 1. sz. 127–154., és MTA I. OK 1956. VIII. 129–180. – Klny. is., S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 217–293., M. I. válogatott művei. Bp. 1958. 7–48. (MKI), ALitt 1957. 27–85. – Klny. is. [Az 1955. nov. 21-én elhangzott akadémiai székfoglaló beszéde, némileg módosított szövegváltozatokkal. – Az eddigi M.-értékelések elemzése is.]
- SÓTÉR ISTVÁN: Utóhang egy M.-tanulmányhoz. = SzabN 1956. szept. 23. 265. sz. 4. [Hozzászólás Veres Péternek a szept. 16-i sz.-ban megjelent cikkéhez.]
- VERES PÉTER: M. megértéséhez. = SzabN 1956. szept. 16. 258. sz. 5., és V. P.: Olvasónapló. Bp. 1962. 111–118.
- FÁJ ATTILA: Az ember tragédiájának sorsa az elnyomás éveiben. = KatSz (Róma) 1957. 3. sz. 110–114. [Az 1948–56 közötti értékelések vizsgálata.]
- HORVÁTH KÁROLY = ItK 1958. 247–278, 462–502. – Klny. is. [M. I. életművének átfogó elemzése; kitér az előző M.-értékelésekre is.]
- RÉVAI JÓZSEF: M. I.: Az ember tragédiája. = TársSz 1958. 9. sz. 13–35., és IgSzó 1958. 764–784., M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1958. 191–222. – Ua. 1960, 1962., R. J.: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1960. 95–124. – 2. kiad. 1968. 269–294. [Visszatekintés a M.-értékelések történetére, az 1952-es M.-vitaülés megállapításaira is.]
- NYÉKI LAJOS: M. I. és akinek nem kell. = IU 1960. ápr. 15. 8. sz. 7. [A Tragédia 100. évfordulója alkalmából utal az 1956 előtti irodalomkritika elutasító magatartására és cáfolja annak értékeléseit.]
- FÁJ, A[TTILA]: Madáchs „Tragödie des Menschen” in Ungarn seit 1945. = Ural-Altäische Jahrbücher 1962. 268–275. [Sorra veszi a Tragédia koronként különböző értékeléseit: Lukács György, Révai József, Sótér István, Waldapfel József tanulmányai-ban. Kitér a mű színpadi utóéletére is.]
- BARANYI IMRE: Az ember tragédiája és a pozitivistá hatáskutatás. = StudLitt 1963. 101–123. – Klny. is. [Áttekinti a Tragédia-értelemezések történetét.]
- NYÉKI LAJOS: M. – mai szemmel. = IU 1963. febr. 15. 4. sz. 5. [Áttekinti az addigi M.-értékeléseket is.]
- KÁNTOR LAJOS: Száz éves harc „Az ember tragédiájá”-ért. Bp. 1966. 143 l. (It. Füz. 53.)
Ism.: *Alexa Károly*, ItK 1967. 359–361. – Kor 1967. 447.
- CSONGRÁDY BÉLA: Százéves harc a Tragédiáért. = Palócföld 1968. 1. sz. 91–95. [Kántor Lajos hasonló című könyve kapcsán tekinti át a mű értékelése körül kialakult polémákat.]
- KERÉNYI FERENC: Új utakon a M.-kutatás. = Palócföld 1968. 1. sz. 68–80. [Inetrjúk Kozocsa Sándor, Szabó József, Spáczay Hedvig, R. Várkonyi Ágnes kutatókkal.]
- GYÖRFFY MIKLÓS: Újabb kutatások M. körül. = StudLitt 1970. 103–126. [Számába veszi a M.-kutatások legújabb eredményeit, főként a Palócföld c. folyóiratban 1968–69-ben megjelent publikációkra tér ki. Leveleket is közöl a M.-család tagjainak levelezéséből.]
- KOZOCSA SÁNDOR: A M.-bibliográfiáról. = Palócföld 1970. 3–4. sz. 94–99. [Az eddigi és az előkészületben lévő M.-bibliográfiáról.]

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

Életrajzi áttekintések

- VUTKOVICH SÁNDOR: M. I. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 273–276.
- TÓTH SÁNDOR: M. I. életrajza. Pozsony–Bp. 1884. 24 l. (M. Helikon 36.)
Ism.: [Prém József] *Fanfaron*, Ko 1884. máj. 18. 20. sz. 315–317.
- MORVAY GYÖZÖ: Adalékok M. I. életéhez. = Bp. VI. ker. főrealisk.Ért. 1897/98. 3–25. – Klny. is., és Beöthy Emlk. Bp. 1908. 368–374. [Az életpálya áttekintése, a Függelékben családi levelek, hivatalos dokumentumok felsorolásával.]
Ism.: *Gyulai Ágost*, EPHK 1899. 474–477.
- BECKER HUGÓ: M. I. életrajza. = MSz 1899. máj. 2.–aug. 27. 21–35. sz.
- PALÓCZY, L[IPÓT]: M. = NPestJ 1903. jan. 21. 21. sz. [A M.-család története, M. I. életrajza, a Tragédia megírásának körülményei.]
- MADARÁSZ LUIZA: M. tanulmány. Bp. 1916. 93 l. [Életrajz.]
- VIDA IMRE: M. I. életének vázlatja. Új életrajzi adatok alapján. Bp. [1928.] 31 l.
Ism.: *J-y*, OrszV 1928. 186. – MKult 1928. I. 283. – Néptanítók Lapja 1928. ápr. 17. 15–16. sz. 25. – PH 1928. ápr. 17. 87. sz. 14. – A Sajtó 1928. 2. sz. 108. – *Császár Ernő*, ItK 1929. 128. – UngJb 1929. 342. – *Dittrich Vilmos*, OKTK 1930/31. nov., 3. sz. 118–119.
- HARSÁNYI ZSOLT: Ember küzdj!... M. I. életének regénye. 1–3. köt. Bp. 1932. 280, 238, 251 l. [Hiteles életrajzi forrásokon alapuló regényes életrajz.]
Ism.: *Harsányi Zsolt*: Hogyan írtam a M.-regényt? = ÚjId 1932. nov. 20. 42. sz. 638–640. [A szerző nyilatkozata művéről.] – *Székely Tibor*, ÚjId 1932. II. 737. – (*St. V.*), UngJb 1933. 1–2. sz. 172. – *Sümegh Lothár*, PannonhSz 1933. 369. – *Szenteleky Kornél*, Kal 1933. 420–422. – *X.*, It 1933. 101. – Lit 1933. 4. sz. 139. – MKult 1933. I. 468–470. – *Kéky Lajos*, BpSz 1934. 235. köt. 118–124. – *Nagy Emil*, PH 1935. ápr. 21. 91. sz. 35.
- HARSÁNYI ZSOLT: M. életének eseményei. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. [1932.] 197–224. (M. halhatatlanok.) [Életrajzi kronológia.]
- SZALAI SÁNDOR: M. I. = A magyar irodalom pantheonja. 48 portré és életrajz. Bp. 1941. [L. n.]
- CSUKLY LÁSZLÓ: M. I. élete. = Palócföld 1964. I. sz. 5–12.
- Egyénisége, világszemlélete, politikai nézetei*
Megjegyzés: L. még az *Egyes művekről* c. fejezetben „Az ember tragédiája” irodalmában a 3. *Eszmeisége, világgépe, történelemszemlélete* c. szakot is.
- [KECSKEMÉTHY AURÉL] KÁKAY ARANYOS: M. I. = K. A.: Országgyűlési fény- és árnyképek. Pest 1861. 35–36. [Közéleti-politikusi portré.]
- ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.: M. mint költő és politikus. = BN 1897. máj. 27. 146. sz. 17–19. [Véleménye szerint M. mint költő objektív, mint politikus ábrándozó volt.]
- BODNÁR ZSIGMOND, IFJ.: M. és a forradalom. = MPestalozzi 1903. ápr. 11. 15. sz. 59. [A M.-művekről vett idézetekkel vizsgálja M. forradalomhoz való viszonyát.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Petőfi világgépe. M. világgépe. = ProtSz 1910. 650–665.; 1911. 9–30., és Bp. 1911. 49 l. [Utóbb a két tanulmány együtt „Petőfi és M.” címmel.], K. Gy.: Petőfi és M. Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 66–110. [Az utóbbi „Petőfi és M. világszemlélete” címmel.]
Ism.: *Király György*, EPHK 1911. 416–417. – [*Szelényi Ödön*] Sz. Ö., ProtSz 1911. 550–552. – *Schannen Pál*, ErdMúz 1912. 358–359.
- TOLNAI VILMOS: M. és a szocializmus. = NNőnevelés 1911. jan., 12–14. [Megismerkedése a szocializmus eszméivel, és ezek visszatükröződése a Tragédiában.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Petőfi és M. internacionalizmusa. = Magyar Társadalomtudományi Szemle 1912. 599–622., és K. Gy.: Petőfi és M. Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 111–130.
- GAZDAG LAJOS: M. I. és a nőkérdés. = KatSz 1913. II. 739–747. – Klny. is. [M. I. „nő-szemléletének” alakulása a „Férfi és nő” c. drámájától kezdve „Az ember tragédiája” Éva-ábrázolásáig. A kérdés gondolati összegezése „A nőről, különösen esztétikai szempontból” c. értekezése.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Böhm és M. = *Böhm Károly* élete és munkássága. 3. köt. Kiad. *Kajlós Keller Imre*. Besztercebánya 1913. 243–246., és K. Gy.: Petőfi és M. Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 160–163. [Az emberi lélek megragadása M.-nál, M. és a filozófus Böhm Károly értékelméletének közös pontjai.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Széchenyi és M. = It 1913. 143–155., és K. Gy.: Petőfi és M. Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 164–176. [Politikai magatartásuk közös vonásairól. – Széchenyi „Ein Blick auf den anonymen Rückblick” c. könyvének hatása M. I. „A civilizátor” c. művére.]
- MARÓT KÁROLY: M. és a Byron-féle Don Juan. – Adalékul M. belső fejlődésének és az irodalmi

- utánzásnak kérdéseire. = EPhK 1917. 629–638. [Hogyan hatott Byron M. I. életének egyes fázisaira; a szerelem jelentőségének különbözősége a nő és a férfi életében, utalva a „Csak tréfa”, a „Férfi és nő”, a „Mária királynő” c. művekre.]
- FAUST ANTAL: M. történetbölcseleti felfogása. = Religio 1918. 690–694. [A Tragédia elemzésén keresztül vizsgálja.]
- BRISITS FRIGYES: M. világfelfogása és a XIX. század. = Élet 1923. 23. sz. 505–508.
- GÁSPÁR KORNÉL: M. és lelki rokonai. = Nyug 1923. I. 124–134. [A nagy gondolkodók, tudósok – Kepler, Giordano Bruno, Pascal stb.]
- KRÚDY GYULA: Az éjféli M. = Mo 1923. jan. 21. 16. sz. 4., és K. Gy.: Írói arcképek. I. köt. Bp. 1957. 280–282. [Főként M. I.-nek a női nemhez való viszonyáról.]
- KUNCZ ALADÁR: A mi M.-unk. = Ptfüz 1923. I. 717–721. [M. filozófiájáról.]
- M., a demokrácia és a kereszténység. Székely István teológiai professzor vizsgáiban. = Mo 1923. nov. 27. 268. sz. 7. [A Szent István Akadémia M.-ünnepén tartott felolvasás ismertetése.]
- BARABÁS KUN JÓZSEF: M. és Eötvös. = BpSz 1924. 196. köt. 98–108. [Az állambölcselet Eötvös József hatása M.-ra; a haladás törvényeinek megfogalmazása.]
- OLÁH GÁBOR: M. I. világnézete. = BH 1924. máj. 21. 97. sz. 1., és O. G.: Költők és írók. Debrecen 1932. 130–134.
- RAVASZ LÁSZLÓ: M. „pesszimizmusa”. = ProtSz 1924. 24–30., és R. L.: Százados énekek. Bp. 1925. 3–17. [A Tragédián keresztül vizsgálja a kérdést.]
- Ism.: -i., BpSz 1925. 201. [200.] köt. 156. – Tolnai Vilmos, Napk 1925. II. 55–56. – Zsigmond Ferenc, ProtSz 1925. 328–331.
- MEDVECKY KÁROLY: A M. irodalom egyik problémája. = Napk 1925. II. 90–96. [A filozófus és az író kettőségéről.]
- VÁRKONYI HILDEBRAND: Előszó. = M.-breviárium. Kiad. Várkonyi Hildebrand és Balogh Károly. [Bp. 1926.] III–VIII. [A korhatások M. I. ellentmondásos egyéniségére.]
- K. Gy.: M. és a társadalmi kérdés. = Religio 1928. dec. 25. 4. sz. 281–292.
- BARTA JÁNOS: Az ismeretlen M. Bp. 1931. 83 I. [A gondolkodó és a költő M. I. lelki fejlődésének menete, személyiségének vizsgálata.]
- Ism.: [Keresztury Dezső] [y.], UngJb 1931. 3. sz. 309. – Schöpfung Aladár, Nyug 1931. II. 48–49. – Tolnai Vilmos, ItK 1931. 237–240. – Turóczy-Trostler, Josef, PLloyd(esti) 1931. júl. 18. 161. sz. 5–6. – It 1931. 267. – Joó Tibor, ProtSz 1932. 69–72. – Kardeván Károly, Napk 1932. 278–280.
- BAJOMI ENDRE: Megemlékezés M.-ról. = A Mi Utunk 1933. 2. sz. 41–42. [Többek közt az utópista szocializmus madáchi értelmezéséről.]
- KEMÉNY GÁBOR: M. és Marx. = Szoc 1933. 4. sz. 125–126.
- LAKATOS LÁSZLÓ: M., a tragédia embere. = Toll 1933. márc. 14. 2. sz. 30–32. [Az egyéni sors, az alkat és az életmű összefüggései.]
- SIMÁNDY PÁL: M. = Mírás 1933. 8. sz. 475–481. [M. I. világnézetéről, a Tragédia vallásfilozófiai jellegzetességéről, melyet Ady „hívő agnoszticizmusával” rokonít.]
- HEGEDÜS ZOLTÁN: M. lelki fejlődése. = Császár Emlk. Bp. 1934. 108–116. – Klny. is.
- KÖRNYEI ELEK: M. és Ady. = Híradó (Pozsony) 1934. jan. 28. 22. sz. 2. [Utal Simándy Pál tanulmányára is (megj.: Mírás 1933. okt., 8. sz. 475–481.). A M.-nál is fellelhető „hívő agnoszticizmus” szerinte a magyar történelmi sorsból következik.]
- BORY ISTVÁN: Pesszimizista volt-e M.? = Lit 1935. febr. 15. 4. sz. 55–56.
- VITA ZSIGMOND: M.-ről szóló előadás a Valéni de Munte-i szabadegyetemen. = Láth 1938. 11. sz. 440–441. [Pálffy Endre előadásáról, melyben M. I. és Eminescu lelkivilágát, életfelfogását hasonlították össze műveiken keresztül.]
- VÖRÖS ISTVÁN: M. metafizikai világnézete lírájában. = KerMagv 1938. 187–197. [Főleg M. I. értékéből-cseletét taglalja.]
- BENEDEK MARCELL: A Tündéralom töredék marad. – M. I. halálának 75. évfordulójára. = Újld 1939. okt. 1. 40. sz. 449. [M. pesszimizmusának eredete; betegsége.]
- VÖRÖS ISTVÁN: M. életfelfogása lírája tükrében. = Kristóf Emlk. Kolozsvár 1939. 296–308. [Kutatja M. tragikus életérzésének forrását.]
- KOVÁCS SÁNDOR: M. történetzemlélete. = Pann 1940. 4. sz. 335–349. – Klny. is.
- Ism.: -n-, BpSz 1941. 260. köt. 368–369.
- SIMÁNDY PÁL: M. magyar észjárása. = OrszÚtja 1940. 195–200. [Jellemzője az elfogultság nélküli objektivitás.]
- BAROSS ENDRE: M. és a kételkedő ember. = Attila 1941. I. sz. 3–4. [A Tragédia és M. I. lelkivilágának elemzése. Az ember mint a jónak és a rossznak (Ádám – Lucifer) keveréke.]
- CSERY-CLAUSER MIHÁLY: M. I. a politikus. Balassagyarmat 1941. 44 I. – Klny.: Nógrádi Hírlap 1941.
- Ism.: D. B., It 1941. 120–121.
- WALDAPFEL JÓZSEF: M. és Rousseau. = It 1942. 159–160., és W. J.: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1957. 438–439., és W. J.: À travers siècles et frontières. Bp. 1968. 328–329. [Rousseau filozófiai nézeteinek hatása M. I. történelemzemléletére.]

- KARDEVÁN KÁROLY: Eötvös és M. társadalomszemlélete. = It 1947. 21–33. [Eötvös József „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra” c. művének hatása M. állam- és társadalomszemléletére, ennek megnyilvánulása a Tragédiában.]
- PÁNDI PÁL: „Nem alkuszik a barát, felébredt.” = P. P.: „Hazug álmok papjai szűnnek.” Bp. 1952. 134–174. [A 142–143. lapon kiemeli M. I. antiklerikalizmusát, liberalizmusát.]
- KATONA FERENC: Megjegyzések „Az ember tragédiájá” bemutatója előtt. = MűvN 1954. okt. 24. 33. sz. 6. [M. történelemszemléletéről.]
- GYENES ZOLTÁN: M. I. lelkialkata és a százéves Tragédia. = Somogyi Írás 1961. szept., 12–18.
- SIMÁNDY PÁL: M. világnézete. = BorsSz 1961. 486–492. [Optimizmus és pesszimizmus váltakozása „Az ember tragédiájá”-ban; drámaszerkezeti kérdések; a szereplők jelleme.]
- TÓTH EDE: Mocsáry, Eötvös, M. a nemzeti kérdéssről az abszolutizmus válságának éveiben. = FK 1962. 134–146. [Mocsáry Lajos és Eötvös József a nemzeti kérdéssről alkotott nézeteinek hatása M. I. „A civilizátor” c. szatirájára.]
- BARANYI IMRE: A fiatal M. gondolatvilága. (M. és az Athenaeum.) = Bp. 1963. 149 l. (It. Füz. 42.)
Ism.: -á-, Népművelés 1964. 10. sz. 44. – Barta János, Alf 1964. 956–958. – Lukácsy Sándor, Kr 1964. 10. sz. 62–63. – [Rigó László] R. L., MTA I. OK 1964. XXI. 401–403. – Székelyhidi Ágoston, Hajdú-Bihari Napló 1964. jan. 19., 7. – Kántor Lajos, ItK 1965. 110–113.
- KAMARÁS BÉLA: M. I., a politikus. = Életünk 1964. 3. köt. 68–80. [A kor irodalmi és tudományos folyóiratainak szerepe M. világnézetének alakításában.]
- KÁNTOR LAJOS: Közcél és magány. = Utunk 1964. okt. 2. 40. sz. 1, 4–5. [M. I. és a tömegek viszonya. Az egyéniség szerepe a Tragédiában.]
- SÓTÉR ISTVÁN: M. és a koreszmék. = Kr 1964. 11. sz. 3–10., és MTA I. OK 1965. XXII. 151–163. – Klny. is., ALitt 1965. 5–18., S. I.: Aspects et parallélismes de la littérature hongroise. Bp. 1966. 31–49. [Utóbbiak „Madách et les courants de l’époque” címmel, francia nyelven. – Ünnepi előadás a M.-centenárium alkalmából rendezett akadémiai emlékünnepeken, Tamás Lajos bevezetőjével, Heinz Kindermann és Jean Rousselot hozzászólásával.]
- SZABÓ JÓZSEF: M. I. = EvÉ 1964. szept. 20–okt. 4. 38–40. sz. [Alsósztrégova és Csesztve M.-emlékei; a Tragédia megszületésének helye; M. I. egyénisége, jellemvonásai.]
- BALOGH EDGÁR: A madáchi modell ma. = Kor 1965. 1646–1648. [A politikus–publicista M. I.-ről is.]
- BARTA JÁNOS: Történetfilozófiai kérdések Az ember tragédiájában. = ItK 1965. 1–10. [A Magyar Irodalomtörténeti Társaság rendezésében 1965. jan. 14-én megvitatásra került tanulmány. – L. még uo. 337–347.: R. Várkonyi Ágnes, Horváth Károly, Baranyi Imre korreferátumai és Nagy Miklós hozzászólása.]
- PALKÓ ISTVÁN: M. személyisége. = Életünk 1965. 1. sz. 59–67.
- KERÉNYI FERENC: Vázlatok egy politikus M.-arcképhez. = Palócföld 1970. 3–4. sz. 79–93.
- Életének egyes szakaszai*
- Szülőhelye; a Madách-család*
- MAJTHÉNYI FLÓRA: M. szülőháza és végső nyughelye. = PN(regg.) 1879. okt. 31. 262. sz. 1.
A M.-család. = FL 1884. jan. 13. 11. sz. 69. [A költő családfája, szülőföldjének története.]
[M. anyja elhunyt.] = VU 1885. máj. 31. 22. sz. 362.
- PALÁGYI LAJOS: M. kastélyában. = PN 1892. aug. 2. 213. sz. 1. [Alsósztrégován.]
- LATKÓCZY MIHÁLY: Ahol az „Ember tragédiáját” írták. M. I. házában. = MSz 1896. szept. 6. 36. sz. 422–423.
- LATKÓCZY MIHÁLY: M. I. kastélyában. = MSz Emlék-Alb. 1888–1889. Bp. 1898. 116–128.
- SZALAY KÁROLY: M. szülőföldjén. = VU 1900. okt. 21. 42. sz. 687–688.
- TORDAI GRAIL ERZSI: Ahol M. élt és pihen. = NNőnevelés 1900. dec., 439–444.
- LATKÓCZY MIHÁLY: M. I. őseiről. = Bp. VII. ker. áll. főgimn. Ért. 1900/01. 3–48. – Klny. is.
Ism.: -É-, ItK 1901. 381–382. – [Gáspár Imre] g. i., Haz 1901. júl. 20. 170. sz. 8–9. – Radun, Nőgrádi Lapok 1901. szept. 29. 39. sz., és Honti Híradó 1901. szept. 29. 39. sz. – VU 1901. júl. 21. 29. sz. 471.
- [KISS BÉLA, ZILAHY] JUNIUS: M. I. ősei. = BH 1903. máj. 10. 127. sz. 36–37.
- [KISS BÉLA, ZILAHY] JUNIUS: A Madáchok. = Az Újság 1911. márc. 9. 58. sz. 1–3. [A család története az Árpád-korig visszamenőleg.]
- MELICH JÁNOS: A Madách családnév. = MNy 1919. 1–5. [Ismereti a Latkóczy Mihály-féle magyarázatot is a név eredetéről.]
(-st): M., a „szláv” költő. = Szózat 1923. márc. 4. 51. sz. 8. [A költő családfájának ismertetése.]
- BALOGHY BÉLA: A Madáchok. = PH 1930. jan. 5. 4. sz. 10. [A család történetét visszavezeti IV. Béla koráig.]
- GOGOLÁK LAJOS: Tót volt-e M.? = MSz 1930. 10. sz. 293–297. [Származásáról.]

- HARSÁNYI ZSOLT: M. anyja. = Újld 1932. okt. 9. 41. sz. 449–450. [M. I. és anyja kapcsolatáról.]
- MELICH LAJOS: A Madách név és család szlávágához. = MNy 1933. 84–87.
- (x.): Szláv eredetű-e a Madách családnév? = Napk 1933. 597–598.
- KORENCHY REZSŐ, ID.: Madács. = MNy 1934. 323. [Adalék a Madách családnév magyarázatához. – L. uo. [Pais Dezső] P. D. megjegyzését is.]
- SARLAY SOMA: M. I. nagyatyjáról. = ItK 1934. 305–306. [Madách Sándorról.]
- ZSAKÓ ISTVÁN: Magyar kiválóságok és családtagjaik elmebajainak története. = CommBHMedH 1965. 38–39. sz. 43–67. [Többek közt a Madách-családról is.]

Gyermek- és ifjúkora, tanulói, jogász pálya kezdése

- PALÁGYI MENYHÉRT: M. ifjúsága. = PN 1897. szept. 24. 266. sz. 1–4.
- PALÁGYI MENYHÉRT: M. I. ifjúsága. = VU 1897. dec. 5–19. 49–51. sz. 817–821, 843–846, 857–859.
- PALÁGYI MENYHÉRT: M. I. jogászvelei. = PN 1897. nov. 16. 318. sz. 1–4.
- M. első szerelme. = VU 1898. júl. 3. 27. sz. 463–464. [Lónyai Etelka.]
- Iskolai bizonyítványok. = Palágyi Menyhért: M. I. élete és költészete. Bp. 1900. 377–385. [A „Függelék (Okmány-tár.)” I. fejezetében közölve M. I. 1830–1839 közötti iskolai bizonyítványai.]
- BELIA GYÖRGY: M. I. pesti lakásai. = Esti Budapest 1956. szept. 15. 218. sz. Irodalmi mell. 37. sz. I., és Beszélő házak. Bp. 1957. 164–168. [Utóbbi „M. I. pesti és budai lakásai” címmel. – Életének két periódusában: a diáksága idején, 1837-ben és pesti internálása alatt, 1853-ban.]
- BARANYI IMRE: A fiatal M. Pesten. = StudLitt 1969. 121–131. [Uo. 131–133.: A szerkesztő megjegyzése.]
- VÉGH FERENC: M. – piarista novícius? = ItK 1969. 716. [Csaplár Ferenc: A váci intermezzo. Fejezet Juhász Gyula életéből c. cikkében (ItK 1965. 204–210.) található, M. I. váci diákságára utaló téves adat helyreigazítása.]

Közeleti-politikai pályafutásának kezdete; házasságkötése; élete Csesztvén

- Megjegyzés: M. I. és Fráter Erzsébet házasságára, válásukra és a feleség további sorsára vonatkozó irodalmat l. együtt, összefoglalva a költő életpályájának 1853–1861 közötti periódusával foglalkozó életrajzi rész alfejezetében.
- KÁLNAY NÁNDOR: M. I. Csesztvén. = PN 1884. jan. 9. 9. sz. 2–3.

- MARÉK ANTAL: M. boldog éve. = Ünnepek 1941. 21. sz. 3. [A költő csesztvei nászútjáról.]
- SINKÓ FERENC: Ahol a Tragédia megfogamzott. = ÚjEmb 1957. júl. 21. 8. sz. 2. [A csesztvei M.-kúriáról.]
- KAMARÁS BÉLA: Adalékok M. I. Nógrád megyei közszerepléséhez. = It 1962. 415–417. [Az 1842–45 közötti közgyűlési jegyzőkönyveinek adataival.]
- BELIA GYÖRGY: M. I. – Idill és tragédia a nógrádi dombok között. = Beszélő tájak. Bp. 1963. 211–218. [Alsósztrégova és Csesztve, M. I. ifjúkorának, házasságának színterei.]
- MIKLÓS RÓBERT: M. I. csesztvei otthona. = PIM Évk. 1964. Bp. 1964. 127–146. – Ua. Balassagyarmat 1964. 32 I. (Nógrád megyei múzeumi füz. 8.) [Utóbbi „M. I. csesztvei éve” c., némileg megváltoztatott szöveggel.]

A forradalomban. A bukás után

- Erzsi levelei a fogoly M. I.-hez. = Palágyi Menyhért: M. I. élete és költészete. Bp. 1900. 416–425. [A „Függelék (Okmány-tár.)” IV. fejezetében közölve Fráter Erzsébet 8 levele M. I.-hez az 1853. márc. – jún. közötti időszakból; Fráter Klári levele M. I.-hez, kelt: 1853. ápr. 7. és Fráter Erzsébet levele anyósához, kelt: 1854. elején.]
- RUDNAYNÉ VERES SZILÁRDA: Szüleim látogatása M. I.-nél a pozsonyi fogságban. = R. V. Sz.: Emlékeim. 1847–1917. Bp. 1922. 22–25.
- A vasrvert költő, M. I. ismeretlen verseiből. = Detektív Szemle 1923. okt. 15. 11. [A költő pozsonyi rablásáról „A rab utolsó útja” c. versének közlésével.]
- HARSÁNYI ZSOLT: Tragédiák M. családjának. = Újld 1932. II. 573–574. [Madách Mária és családja tragikus sorsa és egyéb családi viszonyok Világos után.]
- MORVAY GYÖZÖ: M. ismeretlen leveléből. = It 1934. 132–133. [Madách Pál Naplójáról és az ebben található M. I. levélből idéz, bemutatva a két testvér állásfoglalását a szabadságharc ügyével kapcsolatban.]
- DEÁK IMRE: M. krétát talál a börtönben. = MH 1936. dec. 25. 295. sz. Mell. 37–38.
- BELIA GYÖRGY: M. I. pesti lakásai. = Esti Budapest 1956. szept. 15. 218. sz. Irodalmi mell. 37. sz. I., és Beszélő házak. Bp. 1957. 164–168. [Az utóbbi „M. I. pesti és budai lakásai” címmel. – Életének két periódusában: diáksága idején, 1837-ben és pesti internálása alatt, 1853-ban.]
- PÁL F. JÁNOS: M. hazai útleveli. = MNemzet 1964. aug. 30. 203. sz. 10. [M. I. 1852-es letartóztatásáról; foglalkozik 1851–52-ből származó két útlevelével.]

KAMARÁS BÉLA: Adat M. I. hadbírósi ügyéhez. = ItK 1965. 77–78.

Élete Alsósztrégován; házassági válsága; válása; közéleti-politikai pályafutása

[VAY SAROLTA] VAYK: Ahol az Ember tragédiája született. = Újld 1898. júl. 31. sz. 103. [M. I. vendégeskedése Veres Pálnénál Vanyarcon 1860 márciusában, a Tragédia eszmei születésének színhelyén.]

BALOGH KÁROLY: M. I. otthona. Bp. [1924.] 90 l. [Főként élete utolsó évtizedéről.]

Ism.: *Brisits Frigyes*, KatSz 1924. 382. – [*Császár Elemér*] r. r., ÚjNemz 1924. febr. 17. 40. sz. 4. – *Mitrovics Gyula*, ItK 1924. 69–70. – *Szász Károly*, [legif.], 8ÓraiU 1924. márc. 9. 58. sz. 4. – *Az Est* 1924. febr. 6. 30. sz. 8. – *Mo* 1924. jan. 29. 24. sz. 7. – *PLloyd* 1924. márc. 8. 57. sz. 9.

ÖSTÖR JÓZSEF: A törvényhozó költő. = BH 1934. máj. 20. 113. sz. 8. [M. I. 1860–61 körüli politikai szerepléséről.]

BALOGH KÁROLY: Egy pillantás a sztrégovai orosz-lánbarlangba. Bp. 1935. 16 l.

Ism.: *F. D.*, MÚt 1935. ápr. 15. 8. sz. 8. – *Lit* 1935. márc. 1. 5. sz. 79. – *PLloyd* 1935. márc. 9. 57. sz. 6.

KRIZSÁN LÁSZLÓ: M. és a levéltári forrásanyag. = LK 1964. 126–132. [A Nógrád megyei Megyebizottmány iratai 1861-ből. M. I. is a tagja volt.]

Madách Imréné Fráter Erzsébet. (Házasságukról, válásukról, a feleség további sorsáról)

Egy nő tragédiája. = Kelet 1875. nov. 24. 269. sz. 1059. [Híradás Madách Imréné haláláról.]

PALÁGYI MENYHÉRT: M. I. neje. I–IV. = A Hét 1890. szept. 28.–okt. 19. 39–42. sz. [Közléssel Fráter Erzsébet 1844. dec.–1845. jún. között M. I.-hez írott menyaszonnyori leveleiből, kommentálva életrajzi vonatkozásokkal.]

Ism.: *Nemzet* 1890. szept. 28. 267. sz. 3. – *Heinrich G[ustáv]*, *PLloyd* 1891. jan. 31. 31. sz.

Fráter Erzsébet menyasszonyi levelei. = Palágyi Menyhért: M. I. élete és költészete. Bp. 1900. 408–415. [A „Függelék. (Okmány-tár.)” III. fejezetében 10 levél közlése az 1844–1845 közötti időszakból.]

RÓNA BÉLA: M. házassága. = FL 1900. jan. 21. 4. sz. 4–5., és *Nagyvárad* Jan. 23. 18. sz. 1–2.

RÓNA BÉLA: Fráter Erzsébet. = *Félegyházi Hírlap* 1901. dec. 30. 52. sz. 1–2.

R. R.: Intimitások M. életéből. = PN 1913. okt. 12. 242. sz. 15. [Házasságáról.]

SZENES TILDA: Két szegény árva napernyő. M. I. házassága. = *Az Újság* 1933. jún. 4. 126. sz. 31.

TABÉRY GÉZA: Egy pár bepiszkolt lakkcipő. = *Újság* 1933. jún. 11. 131. sz. 28. [Fráter Erzsébet utolsó éveiről.]

BALOGH KÁROLY, [IFJ.]: M. I. tragikus házassága Fráter Erzsébettel. A Tragédia elzúllott Évájáról. = *MH* 1934. okt. 25. 244. sz. 25–26.

MOHÁCSI JENŐ: Még ma sincs bocsánat? = *PN* 1934. 291. sz. 48.

SZOMBATHY VIKTOR: A szerelem végzetes hatalma a Madách családban. Beszélgetés a Madáchok egyik meghitt ismerősénél. Fráter Erzsike védelme. = *Híradó (Pozsony)* 1934. okt. 14. 233. sz. 7.

MOHÁCSI JENŐ: Fráter Erzsike Nagyváradon. = *PN* 1935. márc. 24. 69. sz. 41. [Nagyvárad

adatgyűjtő útjáról.]

MOHÁCSI JENŐ: Lidércke. Madách Imréné Fráter Erzsébet életének és halálának regénye. Bp. [1935.] 187 l. – 2. kiad. 1943. 216 l.

Ism.: *Alszegey Zsolt*, KatSz 1935. 709–710. – *Gorzó Nándor*, Vármegeye 1935. szept. 1., 5. – *Illés Endre*, Nyug 1935. I. 504–507. – *K. N.*, *Az Újság* 1935. máj. 19. 114. sz. 17. – [*Kárpáti Aurél*] *K. A.*, *PN* 1935. máj. 19. 114. sz. 41. – [*Kéky Lajos*] *k. l.*, *BpSz* 1935. 239. köt. 119–126. – [*Komlós Aladár*] (*k-s a-r*), *Prágai Magyar Hírlap* 1935. okt. 20. 241. sz. 12. – *Kulinyi Ernő*, *BH* 1935. máj. 12. 108. sz. 19. – *Nagy Vilmos*, *Szabolcsi Szemle* 1935. szept., 7. sz. 230–231. – *Peterdi Andor*, *Műjövő* 1935. júl.–aug., 220. – *R. M.*, *It* 1935. 157. – *Reményik Sándor*, *Ptűz* 1935. 22. sz. 495–496. – *-s*, *NU* 1935. jún. 23. 141. sz. 21. – *Tolnai Gábor*, *Nap* 1935. 393–394. – *Turóczi-Trostler, Josef*, *PLloyd* 1935. máj. 18. 113. sz. 5. – *Kozocsa Sándor*, *MKbarátokDiár* 1936. 9. – *Pintér Géza*, *Szoc* 1936. 3. sz. 142. – *Thurzó Gábor*, *ErdHel* 1936. 68–69. – *L. H.*, *UngJb* 1939. 2–3. sz. 353. – *Posszonyi László*, *Vig* 1944. 2. sz. 78.

MOHÁCSI JENŐ: Nógrádban, ahol Fráter Erzsike járt. = *BH* 1935. ápr. 21. 91. sz. 31. [Az életrajzi regényével kapcsolatos adatgyűjtő útjáról.]

MARÉK ANTAL: Benőtte a gaz Fráter Erzsike sírját Nagyváradon. = *Pest* 1941. aug. 29. 197. sz. 5. [M. I. feleségének tragikus életútjáról.]

MOHÁCSI JENŐ: Lidércke nyomában. = *Tük* 1941. márc., 109–112.

Megtalálták Madách Imréné jeltelen sírját a váradolási temetőben. = *Esti Kurír* 1941. okt. 17. 238. sz. 5.

KISS IBOLYA, L.: Erzsike tekintetes asszony. Bp. [1942.] 292 l. [Fráter Erzsébet élete.]

Ism.: *Bihari Sándor*, *Láth* 1942. 211–212. – *Féja Géza*, *Mo(regg.)* 1942. júl. 26. 168. sz. 7. – *Polgár Géza*, *Pest* 1942. aug. 19. 187. sz. 7. – *Réthy Andor*, *ErdHel* 1942. 542–543. – (*-ss*),

Mo(esti) 1942. jún. 3. 124. sz. 6. – MNemzet 1942. aug. 19. 187. sz. 9.

SCHREINERNÉ BÁN NÓRA: Fráter Erzsébet. = Húsz esztendő az Országos Gárdonyi Társaság életéből. Kiad. Simon Lajos és Raksányi Mária. Bp. 1942. 180–182.

NÉMETH LÁSZLÓ, VÁLI: Fráter Erzsébet. = ÚjId 1944. I. 171–172.

KISS IBOLYA, L.: Néhány szó M.: „elkergetett” feleségéről. = MNemzet 1964. ápr. 26. 97. sz. 14.

KISS IBOLYA, L.: Két rokon vallomása M. feleségéről. = MNemzet 1964. szept. 17. 218. sz. 4. [M. unokájának és Fráter Erzsébet unokaöccsének emlékei.]

KISS IBOLYA, L.: Az asszony tragédiája. Bratislava – Bp. 1966. 98 l.
Ism.: Schéda Mária, ItK 1968. 722. – Horánszky Nándor, OrvtK 1969. 177.

SZABÓ KÁROLY: Két ember tragédiája. = Palócföld 1968. I. sz. 81–89. [Hozzászólás L. Kiss Ibolya: Az asszony tragédiája (1966.) c. művéhez. – Fráter Erzi rehabilitása.]

Életének utolsó szakasza – haláláig

[JÓKAI MÓR]: M. I. meghalt! = A Hon 1864. okt. 8. 230. sz. 4., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 289., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 6. köt. Bp. 1975. 272.

K. F.: M. I. temetése. = Hölgyf 1864. okt. 13. 31. sz. 354. [Alsósztrégován 1864. okt. 8-án.]

M. I. halálát... = FL 1864. okt. 9. 231. sz.

Megdöbönt szívvel vesszük... = Ko 1864. okt. 9. 15. sz. 360. [M. I. haláláról.]

M. I. = MS 1864. okt. 10. 231. sz. 1086.

M. I. = PN 1864. okt. 8.

SZALAY KÁROLY: M. sírja. = VU 1909. szept. 5. 36. sz. 741–742. [Alsósztrégován.]

Arany János kiadatlan két levele sztrégovai látogatásáról. = Voinovich Géza: M. I. és Az ember tragédiája. Bp. 1914. 555–559. – 2. kiad. 1922. [Kelt: Pest 1862. júl. 31. és Szihiás 1862. aug. 13.]

(vl.): „A szellem tragédiája.” Dr. Péczely Ignác, a nagy költő orvosa emlékirataiban fölfedte M. I. halálának titkát. = PN 1928. júl. 28. 170. sz. 12.

HARSÁNYI ZSOLT: M. és Borka. = ÚjId 1932. II. 103–104. [M. kapcsolata Makovnyik Jánosné, szül. Gyuros Borka nevezetű parasztasszonnyal az 1860-as évektől a költő haláláig.]

HARSÁNYI ZSOLT: M. végrendelete. = ÚjId 1932. II. 292–293. [A végrendelet szövege.]

KARDOS ALBERT: Mikor halt meg M.? = DebrSz 1932. 427–429. [Palágyi Menyhértet korrigálja. A helyes időpont: 1864. okt. 5.]

KARDOS ALBERT: M. halála napja. = DebrSz 1934. 27–28. [Vö. a cikkíró „Mikor halt meg M.?” c. cikkével.]

HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: M. és Arany. = H. S., ifj.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 87–90. [Arany János vendégeskedése M. I.-nél 1862. aug. 9-én.]

Kapcsolata kortársaival

JESZENSZKY DANO: M. I. és Bory László. = PH 1883. szept. 28. 267. sz. 13–14. [Barátságukról. Utal arra, hogy Borynak nem volt szerepe a Tragédia megalkotásában.]

M. I. nevelőjének... = FL 1883. szept. 25. 224. sz. [Adalék Bory Lászlórol.]

Egy ember tragédiája. (M. I. és Bory László.) = PH 1883. szept. 24. 263. sz. 1–2. [A költő barátjának tragikus sorsáról.]

ABAFI LAJOS: Pajor István viszonya Szemere Miklós-hoz és M. I.-hez. = Figy 1889. 26. köt. 351–358. [M. I. leveleiből közölt részletekkel.]

PALÁGYI MENYHÉRT: M. I. és Szontagh Pál barátsága. M. Luciferje. = MSzó 1904. jún. 19. 145. sz. 1–4.

BAROS GYULA: M. I. és Veres Pálné. = Napk 1923. 701–704. [Barátságukról.]

MÓRA FERENC: A nógrádi Bacon. = V 1923. szept. 26. 216. sz. 3–4. [M. I. és Bory László barátságáról.]

ALAPI GYULA: M. és Arany. = ÚjAur 1924. 69–77. [A két költő kapcsolatáról; a Tragédia keletkezési körülményeiről; Arany véleménye a műről és ezzel kapcsolatos levelei M.-hoz. (Kelt: 1861. szept. 12. és okt. 27.)]

GULYÁS JÓZSEF: Jókai és M. = G. J.: Dolgozatok. Sárospatak 1926. 30–34. [Kapcsolatukról.]

VISNOVSZKY REZSŐ: M. I. és a Veres család. Balassagyarmat 1926. 16 l.
Ism.: d. sz., Néptanítók Lapja 1927. jún. 1. 21–22. sz. 38.

MÓRA FERENC: Ki írta Az ember tragédiáját? = M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 123–127., és M. F.: Elkallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 360–363. [M. I. és Bory László kapcsolatáról.]

GERGELY PÁL: Arany János és „Az ember tragédiája”. = MN 1962. júl. 31. 177. sz. 4. [Arany és M. I. személyes kapcsolatáról; költői egyéniségük hasonló vonásairól; Arany szövegjavításairól a Tragédiában.]

CSUKLY LÁSZLÓ: A nőnevelés magyar apostola. – Veres Pálné és M. I. kapcsolata. = Palócföld 1965. I. sz. 130–133.

SÁFRÁN GYÖRGYI: Veres Pálné (1815–1895). M. és a nőmozgalom. = MTud 1966. 134–138. [Veres Pálnéval való barátságáról.]

Madách és a képzőművészet

[PALÁGYI MENYHÉRT] P. M.: M. I. rajza. = VU 1897. dec. 19. 51. sz. 858–859. [1845–1851 és 1839-ből származó rajzairól.]

(p. 1): „Rajzolta M. I.” = MOTHON 1934. jan. 31. 3. sz. 36. [M. két gyermekkori rajzáról, fényképmásolatokkal.]

VAYERNÉ ZIBOLEN ÁGNES: M. I. = Művészet 1964. 8. sz. 10–11. [M. festményeiről, rajzairól.]

Ism.: Kor 1964. 11. sz. 1615.

M. I. ifjúkorából származó olajfestménye. = IU 1964. jún. 15. 12. sz. 12. [A Budapesti Történeti Múzeum birtokába került képről.]

Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták

TÚRI MÉSZÁROS ISTVÁN: Hogy született meg az „Ember Tragédiája”? (M. saját elbeszélése.) = OrszV 1888. dec. 1. 49. sz. 771–773. [A Péteri Károly hagyatékában talált emlékirat ismertetése.]

HALMY GYULA: M. I. gyermekeiről. = Mezőtúri Híradó 1895. okt. 15–24. 42–43. sz. [Beszélgetés Füleklelecsényben Madách Ilonával; Madách Aladárnál tett sztregovai látogatása.]

Vegyes levelek és okiratok. = Palágyi Menyhért: M. I. élete és költészete. Bp. 1900. 426–441. [A „Függelék. (Okmány-tár.)” V. fejezetében M. I. családja, barátai és hivatalos személyek levelei.]

GYULAI ÁGOST: M. I. életéből. Bp. 1910. 16 l. [Urania. Népszerű tudományos felolvasások 1.]

RUDNAYNÉ VERES SZILÁRDA: M. I. az „Ember tragédiáját” az édes anyámnak ajánlott példányból felolvasva családjunknál. 1862. jan. 26. = R. V. Sz.: Emlékeim. 1847–1917. Bp. 1922. 75–79.

Beszélgetés M. I. élő utódaival. = Mo 1923. jan. 11. 7. sz. 4. [Interjú két M.-leszármazottal.]

MAGYARY-KOSSA GYULA: M. I. orvosai és betegségei. = OrvHetil 1928. jún. 24. 26. sz. 758–761., és M.-K. Gy.: Magyar orvosi emlékek. 2. köt. Bp. 1929. 127–133.

Eltették a Madách-nemzetség utolsó férfi tagját. = Mo 1929. dec. 10. 281. sz. 2. [Madách Mike.]

WALLENTINYI SAMU: M. életéből. = W. S. emlékezete. Eperjes 1933. 71–86.

MOHÁCSI JENŐ: M. második unokája. = PN 1934. jún. 10. 129. sz. 39. [M. leszármazottairól, látogatás a M.-kastélyban Alsósztregován.]

PÁSZTOR ÁRPÁD: M. I. falujában. = PN 1934. ápr. 22. 90. sz. 13–14. [Látogatás a M.-kastélyban; beszélgetés M. unokájával.]

Hivatalos irások. Okiratok. = M. I. összes művei. 2. köt. Kiad. Halász Gábor. Bp. 1942. 1137–1154. [M. I. életével kapcsolatos fontosabb iratok, végrendeletek.]

M. I.-hez írt levelek. = M. I. összes művei. 2. köt. Kiad. Halász Gábor. Bp. 1942. 999–1136. [Családtagok, barátok, kortársak levelei.]

KISS IBOLYA, L.: Látogatás M. rokonainál. = ISZ 1964. 3. sz. 239–241. [Beszélgetés Besztercebányán Madách Jolán unokájával a Madách- és Fráter-családról.]

KRIZSÁN LÁSZLÓ: Dokumentumok M. I. élettörténetéhez. Balassagyarmat 1964. 125 l. (Nógrád megyei múzeumi füz. 9.) [Peranyag, akták.]

Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok, Madách-portrék

M. I. arcképéhez. = VU 1890. nov. 2. 44. sz. 707–708. [Roskovics Ignác M.-képeről.]

LATKÓCZY MIHÁLY: M. I. kastélyában. = MSz Emlékalb. Bp. 1896. 116–128. [Beszámoló M. lakóhelyéről, a M.-relikviákról.]

M. kiadatlan költeményei. = NU 1896. dec. 6. 336. sz. 8. [Madách Aladár Palágyi Menyhértnak adta apja 107 kiadatlan versét.]

MORVAY GYÖZÖ: Adalékok M. I. életéhez. = Bp. VI. ker. főrealisk. Ért. 1897/98. 3–25. – Klny. is., és Beöthy Emlk. Bp. 1908. 368–374. [Függelékben: M. I. iskolai bizonyítványai, családfája, irodalmi és hivatalos levelek, könyvei, tárgyi emlékei jegyzéke.]

Ism.: Gyulai Ágost, EPHK 1899. 474–477.

ECHO: Három új M.-kép. = ÚjId 1905. dec. 17. 51. sz. 596–597. [M. I. egyetlen fényképéről és nagybátyja és nagynénje árnyképeről. Velitsné Haynald Terézia emlékezése M.-ről.]

M. I. hagyatéka. = Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 106–107. [A hagyatékok sorsáról, az iratok tartalmáról, lelőhelyéről.]

VÉRTESY JENŐ: M. írói hagyatéka. = It 1914. 294–305. [Ismerteti az OSZK-ba került hagyatékot: M. könyvtárát, kéziratait, levelezését és okmányait.]

SZÜCSI JÓZSEF: M. I. könyvtára. = MKSz 1915. 5–28. [A könyvtár története és megmaradt állományának jegyzéke.]

TÁBORI KORNÉL: M. kiadatlan versei. = ÚjId 1923. I. 66. [Több mint száz kiadatlan verset talált M. I. kézíratai között.]

TOLNAI VILMOS: M.-ereklyék. = ItK 1925. 84–90. [M. feljegyzései „Az ember tragédiájá”-ról és az első kiadás kézi példánya a költő sajátkezű javításaival.]

KÉKY LAJOS: A Kiszfaludy-Társaság ereklyetára. = KbarátokLapja 1927. okt.–dec., 1. sz. 52–56. [Többek között M. I. kézíratairól.]

Megtalálták Madách Imréné egyetlen arcképét. = SzinhÉ 1927. 3. sz. 7.

GOSZTONYI LAJOS: M. I. könyvei között. = Lit 1935. júl. 1. 13. sz. 193–194., és Híradó (Pozsony) 1935. júl. 14. 158. sz. 7. [M. I. könyvtárának ismertetése.]

- KOZOCSA SÁNDOR: M. I. könyvtára. = KtáriSz 1935. márc. 20. 13. sz. 99–100. [Az OSzK-ban 1913-ban elhelyezett gyűjteményről.]
- KOZOCSA SÁNDOR: M. I. könyvei. = Míráš 1936. 1. sz. 55–58. [M. I. könyvtárának összetételéről.]
- SÁRKÁNY OSZKÁR: Újabbán előkerült kéziratok az Országos Széchényi-Könyvtár kéziratárában. = MKSz 1937. 338–339. [Többek között M. I. „Lantvirágok” c. verseskötetének kéziratáról.]
- KÁRPÁTI AURÉL: M. második tragédiája. = V 1949. júl. 12. 1231. sz. 2. [Az OSzK-ban őrzött M.-relikviák pusztulásáról az ostrom alatt.]
- Megnyílt a Tiszántúl első falumúzeuma: egy nyírbo-gáti ház padlásán megtalálták M. I. íróasztalát. = MűvN 1954. júl. 18. 19. sz. 8.
- LUKÁCSY SÁNDOR: M. könyvei között. = Könyv 1964. 10. sz. 336.
- PÁL F. JÁNOS: M. hazai útlevelei. = MNemzet 1964. aug. 30. 203. sz. 10. [M. I. 1852-es letartóztatásáról; foglalkozik 1851–52-ből származó két útleve-lével; az egyik fotokópiájával.]
- RUFFY PÉTER: A Tragédia kézirata előtt. = MNemzet 1964. ápr. 19. 91. sz. 9. [Az Arany János által javí-tott kézirat elhelyezéséről, sorsáról.]
- A Madách Múzeumban. = IU 1964. okt. 15–23. 19. sz. 16. [A múzeumban található tárgyi emlékekről, M.-kéziratokról.]
- Z.: M. I. eddig ismeretlen levelei... = IU 1967. júl. 15. 13. sz. 12. [M.-leveleket találtak Matzon Frigyesné Balogh Anha családi iratai között.]
- SZABÓ JÓZSEF: Madách-gyűjtemény Balassa-gyarmaton. I–II. = Palócföld 1969. 3. sz. 76–88., 4. sz. 74–84. [A tulajdonában lévő kb. 700 dokumen-tum ismertetése.]
- ALEXA KÁROLY: Szegény-dal. Egy M.-vers kalandos története. = It 1970. 447–451. [Többek között a M. I., Szontagh Pál és Matolcsy György(?) költői ver-senye (Csesztve, 1847. jan. 28.) során született, ver-seiket tartalmazó kézirat sorsáról.]
- FABINY TIBOR: Szabó József ny. püspök Madách-gyűjteménye Balassagyarmaton. = TheoSz 1970. 3–4. sz. 122.
- VIHAR BÉLA: A Madách-gyűjtő püspök. = ÉI 1970. máj. 23. 21. sz. 7. [Szabó József evang. püspök gyűjteménye Balassagyarmaton.]
- IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL
- Általános értékelések, portrék.
Költészetéről általában*
- ARANY JÁNOS: Egy üdvözlő szó. = SzépirodF 1862. máj. 1. 26. sz. 401–402., és KisfTÉ ÚjF 1860–1863. 1. köt. Pest 1868. 162–165., A. J. hátraha-gyott iratai és levelezése. 2. köt. Hátrahagyott pró-zai dolgozatai. Bp. 1889. 489–492., A. J. válogatott művei. 4. köt. Bp. 1953. 324–326., A. J., összes művei. 13. köt. Hivatali iratok. 1. köt. Bp. 1966. 337–339., A. J. összes művei. 11. köt. Prózai mű-vek. 2. köt. Bp. 1968. 369–371. [M. I. székfoglalója előtt bevezetése a Kisfaludy Társaságba 1862. márc. 27.-én.]
- M. I. = VU 1862. máj. 25. 21. sz. 241–242. [Idéz Arany János beszédéből, amellyel M.-ot a Kisfaludy Társaságban beiktatta.]
- [DUX ADOLF] A. D.: M. = PLloyd 1864. okt. 12. 233. sz. M. S.: M. I. = Hölgyf 1864. okt. 13. 31. sz. 353–354. [Nekrológ.]
- [ARANY JÁNOS?] -U.: M. I. = Ko 1864. okt. 16. 16. sz. 381–382. [Vö.: Várdai Béla: Arany János prózai hagyatékához. (EPHK 1911. 785–792.)]
- Der ungarische Faust-Dichter Emerich Madách. = Illustrierte Zeitung 1864. nov. 19. 1116. sz. 356–357.
- JÓKAI MÓR: A nemzet halottai. = HazKülf 1865. jan. 1. 1. sz. 7–9., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 286–288., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 6. köt. Bp. 1975. 279–282. [Többek között M. I. méltatása is.]
- [SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: M. I. = CsalKör 1865. 1. sz. 1–5.
- BÉRCZY KÁROLY: Emlékbeszéd M. I. felett. = PN 1866. febr. 7–8. 29–30. sz., és KisfTÉ ÚjF 1865–1867. 3. köt. Pest 1869. 197–223. [„M. I. emlékeze-te” címmel], M. I. összes művei. 1. köt. Bp. 1880. XI–XXXVII. – 2. kiad. 1894., Kortársak nagy írók-ról. 1. köt. Bp. 1954–1956. 214–223.
- GYÓRY VILMOS: M. I. = Gy. V.: Koszortú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 643–649.
- RIEDL FRIGYES: M. I. = BpSz 1880. 22. köt. 328–349., és LitBUng 1880. 489–517. – Klny. is. [A Gyulai Pál által kiadott „M. I. összes művei” kapcsán egész írói oeuvre-jéről is.]
- Ism.: -cs-, PN(esti) 1880. márc. 18. 67. sz. 2. [Reflexiók Riedl Frigyes cikkére.]
- HARASZTI GYULA: M. költészetéhez. = MSz 1882. 1. sz. 41–58.
- Az Ember tragédiája és költője. = VU 1883. szept. 23–30. 38–39. sz. 609–611, 636–637.
- MÁRKI SÁNDOR: M. I. = M. S.: Magyar Pantheon. Pozsony 1884. 144.
- KATSCHER, ROMULUS: Emerich Madách. = Unsere Zeit 1888. 548–551.
- M. I. arcképéhez. = VU 1890. nov. 2. 44. sz. 709–710. [Méltatása arcképének leleplezése alkalmából.]
- ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.: M. mint költő és politikus. = BN 1897. máj. 27. 146. sz. 17–19.

- ALEXANDER BERNÁT: A mű magyarázata. IV. A mű története. M. I. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1900. 297–322. – 2., jav. kiad. 1909. – 3. kiad. 1919. – 4. kiad. 1921. – 5. kiad. [1928.] [Többek között vizsgálja M. I. költői fejlődését az életrajz tükrében.]
- BODNÁR ZSIGMOND: M. I. = Új Világ 1901. jan. 2–16. 1–3. sz., és B. Zs.: Eszményeink. Bp. 1902. 71–82.
- RAKODCZAY PÁL: M. I. élete és költészete. Pozsony–Bp. 1901. (Nemzetünk nagy költői 16.)
- PALÁGYI MENYHÉRT: Bev. = M. I. válogatott munkái. Bp. [1903.] 1–29. (Remekírók képes ktára.)
- ALEXANDER BERNÁT: Bev. = M. I. munkái. (Az ember tragédiája. – Költemények.) Bp. 1904. 5–40. (M. remekírók 49.) – Ua. [1923.] [M. I. életrajza és munkásságának elemzése.]
- VIDACS ALADÁR: M. I. élete és munkái. = Besztercebányai Madách Társ.Évk. 1. köt. Besztercebánya 1906. 11–46.
- BÁRÁNY ZSIGMOND: M. = MNépiskola 1909. jún. 27. 26. sz. 3–4.
- WOHLMUTH ERNŐ: M. I. = Népnevelő 1911. jún. 4. 23. sz. 297–299.
- HARASZTI GYULA: M. I. Bp. 1912. 52 l. (Modern Ktár 128. Nagy emberek 3.)
Ism.: *Morvay Győző*, It 1912. 322–325. – [Palágyi Lajos] P. L., MNemzet 1912. ápr. 27. 101. sz. 1.
- [JUHÁSZ GYULA]: Csevegés. = Szeged 1922. jún. 18. 138. sz. 2., és J. Gy. összes művei. 6. köt. Prózai írások 1918–1922. Bp. 1969. 488–490. [A szegedi színházban rendezett Madách-hét kapcsán a költő méltatása.]
- KIRÁLY GYÖRGY: Tompa, Arany, Kemény, Jókai, M. = Nyug 1922. I. 701–708. [Munkásságuk rövid jellemzése.]
- ALEXANDER, BERNHARD: Emerich Madách. – Zur hunderjährigen Wende seiner Geburt. = PLLloyd(regg.) 1923. jan. 21. 16. sz. 1–2., és A. B.: Nagy emberek. Bp. [1938.] 222–232.
- BERZEVICZY ALBERT: M. = BpSz 1923. 194. köt. 559. sz. 136–141., és AkÉrt 1923. 146–151.
- BOROS GYÖRGY: M. és Vas Gereben. = Ptüz 1923. I. 577–580. [Munkásságuk méltatása születésük 100. évfordulója alkalmából.]
- [CSÁSZÁR ELEMÉR]: M. I. = ÚjNemz 1923. jan. 21. 16. sz. 7.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: M. I. és Az ember tragédiája. = BpSz 1923. 194. köt. 560. sz. 161–172., és NKult 1933. I. sz. 20–28.
- [FÖLDI MIHÁLY] (f. m.): A szászestendős sztrégovai bölcs. = Mo 1923. jan. 21. 16. sz. 6.
- HUSZÁR, G[UILLAUME]: À propos de centenaire d'Emeric Madách. = RH 1923. I. 95–96.
- [JUHÁSZ GYULA]: A sztrégovai remete. = Hétfői Rendkívüli Újság 1923. jan. 22., 3.
- KRISTÓF GYÖRGY: M. emlékezete. = Ptüz 1923. II. 934–941, 993–999., és K. Gy.: Három jellemzés. Cluj–Koloszvár 1926. 28–59.
- KRÚDY GYULA: A M.-legenda. = Az Újság 1923. jan. 21. 16. sz. 2., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 283–288. [Lirai hangulatú megemlékezés.]
- [KRÚDY GYULA] -a.: Ma száz éve. A M.-centenárium. = Az Újság 1923. jan. 21. 16. sz. 3., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 277–279.
- KUNCZ ALADÁR: A mi M.-unk. = Nyug 1923. I. 139–142.
- MARKÓ MIKLÓS: M. I. születésének századik évfordulója. = Szózat 1923. jan. 20. 15. sz. 5.
- MARTON ANDOR: M. I. és költészete. Veliki Becskerek [1923.] 18 l.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: Elnöki megnyitó beszéd a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1923. évi közgyűlésén. = It 1923. 3–9. [Többek között a M.-jubileumról is.]
- NOVÁK SÁNDOR: M. I. = SpRefL 1923. jan. 21–28. 3–4. sz. 10–11, 13–14.
- PAULER ÁKOS: M. I. = Napk 1923. 79–80.
- PFEIFER JÁNOS: M. I. Születésének századik évfordulója. = Új Auróra (Pozsony) 1923. 209–215.
- PITROFF PÁL: M. = Élet 1923. szept. 9. 18. sz. 405–409.
- RASS KÁROLY: M. = Ptüz 1923. I. 65–69.
- RÉDEY TIVADAR: M. I. = Élet 1923. szept. 9. 18. sz. 405.
- RÉDEY TIVADAR: M. ünnepén. = MÉ 1923. 3. sz. 167–170.
- SAJÓ SÁNDOR: A nagy századévi forduló. Petőfi és M. = MMűvelődés 1923. 1–6. sz. 3–5., és KisFTÉ ÚjF 1922–1923. 55. köt. Bp. 1923. 140–141.
- SEBESTYÉN KÁROLY: M. = PN 1923. jan. 21. 16. sz. 3.
- [SZABADY BÉLA] Sz. B.: Petőfi és M. (1823–1923.) = Diákvilág 1923. febr., 3. sz. 4–5.
- TAKÁCS MENYHÉRT: M. I. Kosice–Kassa 1923. 43 l.
- [VARGHA DAMJÁN]: – osztálytitkár üdvözlő beszéde a nógrádmezei Madách-Társaságnak Madách-centenárium-ünnepén, Balassagyarmaton, 1923. január hó 21.-én. = SztAkÉrt 1923. 277–278.
- VÁRY REZSŐ: Petőfi és M. Néhány gondolat születésük 100. éves fordulóján. = Áll. Berzsényi Dániel főgimn.Ért. 1922/23. Bp. 1923. 3–4.
- Emlékezés Petőfi és M. születésének 100. évfordulójára. = Áll. Fáy András főgimn.Ért. 1922/23. Bp. 1923. 3–4.
- Két csillag. = Az Est 1923. jan. 23. 17. sz. 1. [A Petőfi- és a M.-centenárium kapcsán.]
- M. = Nszava 1923. jan. 21. 16. sz. 5.
- M. = ÚjId 1923. I. 61.

- VARGHA GYULA: Elnöki megnyitó beszéd. = KisfTÉ ÚjF 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 62–67. [M. I. születésének centenáriuma alkalmából.]
- [BERZEVICZY ALBERT]: -- ig. és t. t. elnök úr beszéde Nógrád vármegyének M. I. és Mikszáth Kálmán emlékére Balassagyarmaton, 1925. szept. 6-án tartott ülésén. = AkÉrt 1925. 195–197., és KisfTÉ ÚjF 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 354–356. [Utóbbiban az ünnepi ülést szept. 26-ra jelzik!]
- BALOGH KÁROLY: M. írói működése Az ember tragédiájáig. = M.-breviárium. Kiad. *Várkonyi Hildebrand és Balogh Károly*. [Bp. 1926.] IX–XXXIII. [Írói portré.]
- BARCSAI KÁROLY: M. I. = B. K.: Költők és írók jellemrajza. Győr 1926. 26–29. [Ünnepi beszéd. Elhangzott 1923. jan. 31-én.]
- CSÁSZÁR ELEMÉR: M. I. = Cs. E.: A XIX. század nagy magyar költői. Bp. 1926. 332–345.
- SURÁNYI MIKLÓS: Magyar úr és dilettáns zseni. = Újld 1928. I. 106.
- VOINOVICH GÉZA: Bev. = M. I. munkái. (Az ember tragédiája. – Költemények.) Bp. [1928.] V–XV. (Élő kvek. MKI 30.)
- [WALDAPFEL JÁNOS] -l-s.: Egy tudós hitszónok M. I.-ről. = It 1929. 100–101. [Lów Immanuel.]
- BISZTRAY, JULES: Emeric Madách. = NRH 1933. II. 1028–1038., és REH 1934. 1–2. sz. 12–35., B. Gy.: Író és nemzet. Bp. 1943. 251–286. [Pályakép.]
- HEVESI SÁNDOR: Az ember tragédiája és az „egyművű” írók misztériuma. = MH 1934. ápr. 1. 73. sz. Mell. 39. [Vö. uo. márc. 25. 68. sz.-ban (R. i.) aláírással közölt interjúval.]
- HORÁNSZKY LAJOS: M. I. hamvai mellett. – Beszéd M. I. hamvainak új sírboltba helyezésekor, Alsósztrégován, 1934. július 2-án. = BpSz 1934. 234. köt. 228–229., és KisfTÉ ÚjF 1933–1936. 59. köt. Bp. 1936. 385–386.
- (R. i.): A M.-rejtélyről, az „egykönyves” írók misztériumáról beszél: Voinovich Géza, Kosztolányi Dezső és Harsányi Zsolt. = MH 1934. márc. 25. 68. sz. Mell. 21–22. [M. I. költői nagyságának titkát kutatja.]
- SZIRMAY-PULSZKY, H[ENRIETTE]: Imre v. Madách. = Sz.-P., H.: *Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben*. München 1935. 59–68.
- Ism.: *Erényi Gusztáv*, Nyug 1936. I. 315–316.
- (K. i.): Ma 75 éve halt meg M. I. = PN 1939. okt. 5. 227. sz. 6.
- REX: Emlékezzünk! = ErdSz 1939. 8. sz.
- BOLGÁR ELEK: M. I. = UH 1940. 3. sz. 51–64.
- BARABÁS TIBOR: M. I. = B. T.: Az európai szellem magyar úttörői. Történelmi arcképek. Bp. 1942. 41–47., és B. T.: Egy nép nevelői. Bp. 1947. 123–133. – Ua. 1959. 160–168. [Utóbb részben változtatott szöveggel.]
- HALÁSZ GÁBOR: M. = M. I. összes művei. I. köt. [Bp. 1942.] 1–19., és H. G. válogatott írásai. Bp. 1959. 665–681. [M. I. egyéniségének és munkásságának jellemzése.]
- Emlékezés. Nyolcvan évvel ezelőtt halt meg M. I. = Diár 1944. 10. sz. 140.
- [KELEMEN JÁNOS] k. j.: M. = SzabSzó 1948. jan. 21. 16. sz. 2.
- [KELEMEN JÁNOS] k. j.: M. I. = SzabSzó 1952. jan. 20. 3. sz. 7.
- WALDAPFEL JÓZSEF: M. I. = MTA I. OK 1952. II. 240–261., és It 1952. 28–44., W. J.: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1957. 440–466. [„Vitaülés M. I.-ről.” Hozzászóltak: Bolgár Elek (261–271.), Valkó Iván Péter (271–272.), Horváth Károly (272–275.), Barta János (276–277.), W. J. válasza (277–278.)]
- Ism.: MNemzet 1952. ápr. 27. 98. sz. 5.
- BACZONYI LÁSZLÓ: M. I. születésének 130. évfordulójára. = Zala 1953. jan. 21. 17. sz. 2., és Délmo 1953. jan. 22. 18. sz. 4., Viharsarok 1953. jan. 22. 18. sz. 4.
- HERMANN ISTVÁN: A 130 éves M. = MNemzet 1953. jan. 25. 21. sz. 5.
- ILLÉS JENŐ: M. I. = Nszava 1954. okt. 5. 235. sz. 4. [Méltatása halálának 90. évfordulója alkalmából.]
- SÓTÉR ISTVÁN: M. I. = Csill 1956. I. sz. 127–154., és MTA I. OK 1956. VIII. 129–180. – Klny. is., S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 217–293., M. I. válogatott művei. Bp. 1958. 7–48. (MKI), ALitt 1957. 27–85. – Klny. is. [1955. nov. 21-én elhangzott székfoglaló beszéde, némileg módosított szövegváltozatokkal.]
- SZILÁGYI PÉTER: M. I. = A szabadságharc és az elnyomatás kora irodalmának középiskolai tanítása. Kiad. *Miklós Róbert*. Bp. 1956. 120–148.
- HORVÁTH KÁROLY: M. I. = ItK 1958. 247–278, 462–502. – Klny. is. [M. I. életművének átfogó elemzése.]
- BARANYI IMRE: M. I. – 1964. = UI 1964. 1271–1274.
- CSUKLY LÁSZLÓ: M. I. élete és munkássága. Balassagyarmat 1964. 44 l. (Nógrád megyei múzeumi füzet 5.)
- GYÁRFÁS ENDRE: Imre Madách. = Books from Hungary 1964. 2. sz. 4.
- HORVÁTH KÁROLY: M. I. = Irodalmi és Nyelvi Közlemények 1964. 3–4. sz. 3–40.
- HORVÁTH KÁROLY: M. I. = Magyaritanítás 1964. aug., 4. sz. 145–151.
- HORVÁTH KÁROLY: M. I. = Nszab 1964. okt. 4. 233. sz. 9.
- KÁNTOR LAJOS: „Kiket nagyoknak mond a krónika.” M. egy évszázad távlatában. = Kor 1964. 1183–1191., és K. L.: Alapozás. Bukarest 1970. 7–34.
- KOMLÓS ALADÁR: M. I. = ÉI 1964. okt. 3. 40. sz. 2., és K. A.: Táguló irodalom. Bp. 1967. 33–39.

KOVÁCS KÁLMÁN: M. I. emlékezete. = AIf 1964. 923–928.

LUKÁCSY SÁNDOR: M. évfordulóján. = Népművelés 1964. 10. sz. 5.

LUKÁCSY SÁNDOR: M. I. = Ktáros 1964. 605–607.

MOLNÁR JÓZSEF: M. I. = TheoSz 1964. 365–371.

RÁKOS PÉTER: M. ünnepén. = ISz 1964. 8. sz. 673–677.

SÓTÉR ISTVÁN: M. = MNemzet 1964. okt. 4. 233. sz. 1–2. [Megemlékezés M. I. halálának 100. évfordulója alkalmából.]

SZEMLÉR FERENC: M. I. száz esztendeje. = Előre 1964. okt. 4. 5264. sz. 2., és Sz. F.: A költészet értelme. Bukarest 1965. 157–160.

JANCSÓ ELEMÉR: M. emlékezete. = IgSzó 1965. I. 43–48.

NÉMETH ANTAL: M. halhatatlansága második évszázadának küszöbén. = MMűhely 1965. ápr. 15. 11. sz. 38–47.

PERNESZ GYULA: M. I. halálának 100 éves évfordulójára. = Kisfaludy KtárÉvk. 1965. Győr 1965. 69–79.

BÓKA LÁSZLÓ: M. géniusza. = PIM Évk. 1965–1966. Bp [1967.] 9–13. [M. I. halálának 100. évfordulója alkalmából rendezett kiállítás megnyitó beszéde.]

Lírája

SZANA TAMÁS: M. irodalmi hagyatékáról. = Élk 1876. júl. 1. 24. sz. 216–218. [Hátrahagyott verseiről, idézetekkel.]

KELEMEN BÉLA: M. lírai költészete. = FL 1885. ápr. 23–25. 94–96. sz.

BECKER HUGÓ: M. lyrai költészete. = Előkelő Világ 1900. júl. 25.–dec. 26.

BECKER HUGÓ: M. I. lírája és Az ember tragédiája. Bev. és magyarázta – –. Szeged 1903. 136 l. (Segédkek a m. irodalmi oktatáshoz. 7.)

Ism.: [Morvay Győző] meridiesz, MSz 1903. 192.

PALÁGYI MENYHÉRT: M. lírai költészete. = MSzó 1904. ápr. 3. 81. sz. Mell. 2–4.

GEDŐ SIMON: M. I. mint lírikus. Bp. 1910. 32 l.

Ism.: Alszeghy Zolt, EPhK 1911. 211.

VOINOVICH GÉZA: M. kisebb költeményeiről. = BpSz 1912. 152. köt. 87–114., és AkÉrt 1910. 609–612. [Az utóbbi részletközlés.]

WILDNER ÖDÖN: Utószó. = M. [I.]: Lant-virágok. [Bp.] 1922. 85–91.

VÖRÖS ISTVÁN: M. metafizikai világnézete lírájában. = KerMagv 1938. 187–197. [Főleg M. értékbecseletét taglalja.]

VÖRÖS ISTVÁN: M. életfelfogása lírája tükrében. = Kristóf Emlk. Kolozsvár 1939. 296–308. [Kutatja M. tragikus életérzésének forrását.]

KARDEVÁN KÁROLY: M. egyik verséhez. = EPhK 1948. 91–94. [A „Leány és nő” c. verse ‘tudás’ és ‘halhatatlanság’ motívumának visszatérése „Az ember tragédiájá”-ban.]

BÓKA LÁSZLÓ: M. hagyatéka. – Freskóvázlat halála százados évfordulójára. = Kort 1964. 1549–1554., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 624–634. [Kötetben „A lírikus M.” címmel. – Többek között a valóságra való lírai reagálása, verseiből vett idézetekkel.]

ALEXA KÁROLY: Arany és M. (A M. líra kronológiájához.) = ItK 1968. 443–445. [Arany „Kevháza” c. költeményének és M. I. „Pusztai temetés” c. versének összevetése.]

Szépprózája

KAMARÁS BÉLA: M. I. ifjúkori drámái és novellái. Pécs 1941. 82 l. (M. Int. Érték. 34.)

GYÖRFFY MIKLÓS: M. novelláinak kronológiájához. = It 1961. 188–195.

Dramái

PALÁGYI MENYHÉRT: M. ismeretlen drámája. = PN 1898. júl. 7–8. 186–187. sz. [A „Csak tréfa” c. szomorújátékáról.]

SZABÓ SÁNDOR: Szemelvény M. drámái c. felolvasásból. = Nógrádi Hírlap 1907. jún. 9–16. 23–24. sz. [Említve: „Mózes”, „Mária királynő”, „Csák végnapjai”.]

VOINOVICH GÉZA: M. fiatalkori négy színművéről. = BpSz 1909. 137. köt. 188–212. [„Csak tréfa”, „Férfi és nő”, „Csák végnapjai”, „Mária királynő”.]

VÉRTESY JENŐ: M. egy drámái töredéke. = ItK 1916. 352–355. [„II. Lajos”.]

Az ismeretlen M. = NU 1938. szept. 25. 216. sz. 23. [„A Férfi és nő”, „Mária királynő”, „Mózes”, „Csák végnapjai”, „Tündéralom” c. drámáiról.]

KAMARÁS BÉLA: M. I. ifjúkori drámái és novellái. Pécs 1941. 82 l. (M. Int. Érték. 34.)

Tanulmányai, publicisztikája; esztétikai nézetei

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] SCORPIO: Asszony-mozgalmak. = PH 1884. szept. 12. 252. sz. 1–2., és M. K. munkái. 44. köt. Hátrahagyott iratok. 12. köt. Bp. 1917. 172–176., M. K. összes művei. 69. köt. Cikkek és karcolatok. 19. köt. Bp. 1974. 20–23. [M. I. 1864. ápr. 18-i akadémiai székfoglalója „A nőről, különösen esztétikai szempontból” és Veres Pálnéknak a nőkhoz intézett felhívása a nőképzőegylet ügyében.]

- [BAROS GYULA] VELEZDI MIHÁLY: M. I.: Esmék Léliáról. = It 1914. 328–329. [A tanulmány ismertetése kapcsán M. I. esztétikai nézeteiről is.]
- TOLNAI VILMOS: M., George Sand „Lélia” c. regényéről. = EPhK 1914. 738–739. [M. I. „Esmék Léliáról” c., az Országos Nőképző Egyesület 1912/13. évre szóló Évk.-ben (Bp. 1914.) megjelent, eddig ismeretlen tanulmánya kapcsán a költő esztétikai nézeteiről.]
- GYÓRFFY MIKLÓS: Elkallódott M.–Kossuth vita. = It 1962. 152–159. [M. I.-nek Kossuth PH-beli álláspontjával polemizáló cikkeiről a telekdíj tárgyában. Adalék M. I. korai publicisztikájához.]
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: M. I. néplapterve. = ItK 1965. 79–81. [1840-ben Lónyay Menyhértnek küldött, a népnevelést célzó két tervezetéről.]
- SÁFRÁN GYÖRGYI: Veres Pálné (1815–1895). M. és a nőmozgalom. = MTud 1966. 134–138. [Többek között közölve Veres Pálné k. n., polemikus levélfoglalmazványa M. I.-hez, melyet M. „A nőről, különösen esztétikai szempontból” c. akadémiai székfoglalójára írt 1864-ben.]
- Nyelve, írói eszközei*
- Megjegyzés:* „Az ember tragédiájá”-val kapcsolatosan az e tárgykörbe tartozó irodalmat l. az *Egyes művekről* c. fejezetben, a mű szakozott irodalmán belül.
- SIMONYI ZSIGMOND: Budenz ugor alaktana. = MNyr 1885. 24–32. [A „j” igekepző M. I.-nél.]
- KULCSÁR ENDRE: A magyar nyelv képes beszéde. = MNyr 1890. 250–259, 299–307, 344–351, 396–400, 441–447, 491–496.; 1891. 4–9, 60–67, 106–112, 155–160, 245–250. [Többek közt M. I. metaforáiról is.]
- VÁRKONYI HILDEBRAND: Bev. = M.-breviárium. Kiad. Balogh Károly. [Bp. 1926.] III–VIII. [M. aforisztikus stílusáról.]
- ZOLNAI GYULA: Korszéréség a költői nyelvben és a műfordításban. I–II. = Msan 1935. 33–45, 76–84. [Többek között M. I. egyik kifejezéséről.]
- ZOLNAI GYULA: Veszedelmek közepette. = Msan 1937. 136–141. [Névutós kifejezőmód M. I.-nél.]
- Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok*
- Megjegyzés:* „Az ember tragédiájá”-val kapcsolatosan az e tárgykörbe tartozó irodalmat l. az *Egyes művekről* c. fejezetben a Tragédia szakozott irodalmán belül.
- LÓVY FERENC: Érdekes találkozások. = IMITÉ 1906. 334–352. [Jókai, M. I. és Arany János műveinek, illetve azok egyes részleteinek talmudi eredetét állítja.]
- KRISTÓF GYÖRGY: M. és Aristophanes. = EPhK 1912. 229–234., és K. Gy.: Petőfi és M. Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 177–183. [M. I. „A civilizátor” c. komédiája kapcsán kiemeli az arisztophanészi forma hatását M. művészetére.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Széchenyi és M. = It 1913. 143–155., és K. Gy.: Petőfi és M. Cluj–Kolozsvár 1923. 164–176. [Széchenyi „Ein Blick auf den anonymen Rückblick” c. könyvének hatása M. I. „A civilizátor” c. művére.]
- SAS ANDOR: M. és Hegel. = Ath 1916. 206–220. [Vizsgálja Hegel eszmetörténetének hatását M. I. művészetére, a Tragédiából vett példákkal.]
- MARÓT KÁROLY: M. és a Byron-féle Don Juan. – Adalékul M. belső fejlődésének és az irodalmi utánzásnak kérdéseire. = EPhK 1917. 629–638. [Hogyan hatott Byron M. I. életének egyes fázisaira; a szerelem jelentőségének különbözősége a nő és a férfi életében, utalva a „Csak tréfa”, a „Férfi és nő, a „Mária királynő” c. művekre.]
- TOLNAI VILMOS: M. I. forrásaihoz. = It 1917. 46–48. [M. I. egyik forrása Karl Julius Weber „Demokritos”-a lehetett. Ennek nyomait mutatja ki „A közönséges ember” c. epigrammában és „Az ember tragédiája” egyes színeiben.]
- KERÉNYI KÁROLY: M. I. Herakles-drámája. = EPhK 1920. 86–87. [A „Férfi és nő” c. drámája egyik forrása Seneca „Hercules Oetaeus” c. műve volt.]
- RADVÁNYI SÁNDOR, IFJ.: Petőfi és M. = DebrKépesKal 1924. Debrecen [1923.] 53.
- ALAPI GYULA: M. és Arany. = ÚjAur 1924. 69–77. [Arany hatása M. I. költészetére.]
- KERÉNYI KÁROLY: M. I. Herakles drámája. = EPhK 1927. 170. [Kiegészítés az EPhK 1920. évf.-ban megjelent cikkéhez, s egyben polemizál Marót Károllyal.]
- MARÓT KÁROLY: M. egyik gondolatának származásához. = EPhK 1927. 170–171. [Kiegészítés egy It 1914. 255–258. lapján közölt cikkéhez és egyben válasz Kerényi Károly cikkére (EPhK 1927. 170.).]
- ROMHÁNYI GYULA: A magyar politikai vigiáték fejlődése. II. A politikai vigiáték az abszolutizmus korában. = ItK 1930. 413–417. [Széchenyi hatása M. I. „A civilizátor” c. művében.]
- TOLNAI VILMOS: M. és Széchenyi. = ItK 1931. 53–54. [Vitatkozik „A civilizátor” c. mű kapcsán Romhányi Gyula s előtte Kristóf György álláspontjával a Széchenyi-hatás kérdésében.]
- KOVÁCS ERNŐ: M. I. és a klasszikus ókor. Hódmezővásárhely 1934. 44 l. [Az ókori klasszikusoktól vett példák alkalmazása műveiben.]
- VITA ZSIGMOND: M.-ről szóló előadás a Valeni de Munte-i szabadegetemen. = LÁth. 1938. 11. sz. 440–441. [Pálffy Endre előadásáról, melyben M. I.

- és Eminescu lelkivilágát, életfelfogását hasonlította össze műveiken keresztül.]
- ANTAL PÉTER: Eötvös és M. = Kristóf Emlk. Kolozsvár 1939. 17–20. [Főként Eötvös József költeményeinek hatása M.-ra.]
- FÜLÖP ÁRPÁD: Petőfi és M. = Gyöngyösy Irod. Társ. Évk. 1918–1942. 5. köt. Ungvár 1942. 106–115.
- SÓTÉR ISTVÁN: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. (M. I.) = It 1953. 275–281. [Többek között Eötvös József „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra” c. művének hatása M. I. „A civilizátor” c. szatírájára és a centralisták válságának kimutatása a Tragédiában.]
- MORGAN, G.: Conrad, M. et Calderón. = Études slaves et est-européennes 1962. 196–209.
- WALDAPFEL JÓZSEF: M. és Fourier. = MTud 1965. 383–397. [Részlet.], és W. J.: À travers siècles et frontières. Bp. 1968. 330–359. [Az utópista szocializmus eszméinek hatása.]
- ENGEL KÁROLY: Coşbuc és M. = Kor 1966. 1244–1250. [Költői állásfoglalásuk rokon vonásai; „Az ember tragédiája” hatása Coşbucra.]
- ALEXA KÁROLY: Arany és M. (A M. lírai kronológiájához.) = ItK 1968. 443–445. [Arany „Keveháza” c. költeményének és M. I. „Pusztai temetés” c. versének összevetése.]
- RADÓ, GYÖRGY: Imre Madách et les Français. = NétHongr 1969–1970. 208–222. [Francia hatások kimutatása M. I. műveltségében és a Tragédiában; a mű francia fogadtatása, fordításai.]
- UTÓÉLETE, KULTUSZA
- VERES ERNŐ: Milyen legyen hát a M. emlék? = Nógrádi Lapok és Honti Híradó 1877. ápr. 8. 14. sz. 2.
- Emeljünk szobrot M.-nak! = Nógrádi Lapok és Honti Híradó 1877. márc. 11. 10. sz. 1.
- „M. emlék” értekezlet. = Nógrádi Lapok és Honti Híradó 1877. jún. 21. 24. sz. 1. [Emlékbizottság alakításáról Szontagh Pál elnökletével.]
- A „M. emlék” ügyi második értekezlet... = Nógrádi Lapok és Honti Híradó 1877. júl. 12. 27. sz. 2–3.
- [RÁKOSI JENŐ] -ő.: M. = BH 1883. febr. 18. 49. sz. 1–2., és R. J.: A magyarságért. Bp. [1914.] 100–106. [Síkra száll M. I. művészetének elismeréséért.]
- SZÁSZ KÁROLY: M. = BH 1883. febr. 20. 51. sz. 3. [Levele Rákosi Jenő uo. febr. 18-án, -ő. aláírással megjelent cikkére M. értékelésével kapcsolatban. L. még Rákosi Jenő viszonzását.]
- A M.-emlék ügye. = Nemzet(regg.) 1883. ápr. 28. 116. sz.
- M. emléke. = KépCsall 1890. nov. 9. 45. sz. 720. [Arcképének leleplezése Balassagyarmaton.]
- M. emléke. = PH 1890. okt. 31. 300. sz. 4.
- [CZIRBUSZ GÉZA] Cz. G.: M. népszerűsítése. = Fejérmegyei Napló 1895. nov. 11. 140. sz. 2.
- NÁNDOR: Serlegavató beszéd. M. emléke. = Madách páholy Alm. 1906. 151–155. [Elhangzott a szabadkőműves M.-páholyban.]
- M. halálának napja. = Mo 1923. okt. 5. 224. sz. 5. [A centenárius esztendő M.-ünnepeiről.]
- „Küzdj és bízza bizzá!” = Mo 1923. okt. 9. 227. sz. 6. [Beszámoló az Akadémia okt. 7-i ünnepi üléséről.]
- Októberben leleplezik le a Nemzeti Színházban M. mellszobrát. = Szózat 1923. jan. 23. 17. sz. 7. [Somló Sári szobráról.]
- Mauzóleumot terveznek M. sírja fölé. = Szózat 1923. márc. 18. 63. sz. 10.
- M. centenárium az Akadémián. = Szózat 1923. okt. 9. 228. sz. 11.
- A Kisfaludy-Társaság M.-ünnepe. = Szózat 1923. okt. 16. 234. sz. 9.
- M. emlékezete a Petőfi Társaságban. = Szózat 1923. okt. 23. 240. sz. 8.
- M. emlékezete a Nemzeti Színházban. Leleplezték a költő mellszobrát. = Szózat 1923. nov. 11. 256. sz. 4.
- M.-emléktűnnp Debrecenben. = Szózat 1923. nov. 20. 263. sz. 9.
- M. ünnepség a Szent István Akadémiában. = Szózat 1923. nov. 27. 269. sz. 9.
- A Szent István Akadémiának, M. I. születésének századik évfordulója alkalmából tartott rendkívüli ünnepi ülése 1923. évi november hó 25-én. = SztIAkÉrt 1923. 109–146.
- PEKÁR GYULA: M. és Mikszáth. = 8ÓraiU 1925. szept. 6. 200. sz. 2. [Balassagyarmaton M. és Mikszáth szobrának leleplezésére kerül sor.]
- Mikszáth- és M.-ünnep Balassagyarmaton. = Újság 1925. szept. 8. 48. sz. 8. [Beszámoló az emléktábla leleplezéséről.]
- Cseh panama M. I. alsósztrégovai bitoka körül. = PN 1929. jan. 30. 25. sz. 9.
- Masaryk és M. = PH 1930. szept. 20. 213. sz. 1–2. [Masaryk koszorúzási beszédével kapcsolatban.]
- HARSÁNYI ZSOLT: Koszorúk M. kriptájában. = PH 1932. júl. 10. 152. sz. 6. [Masaryk és leánya helyezett el koszorút.]
- Masaryk köztársasági elnök magyar feliratú koszorút tett M. I. sírjára. Mauzóleumot emelnek a költő hamvai fölé. = Mo 1932. dec. 11. 278. sz. 7.
- KORNIS GYULA: M. és korunk. = A váci kegyesr. gimn. Ért. 1932/33. 3–7., és BpSz 1933. 230. köt. 114–120.
- Ism.: N. S., It 1933. 157.
- BIBÓ LAJOS: Az utolsó M.-emlék. = BH 1934. júl. 8. 152. sz. 11. [Látogatása Alsósztrégován a költő hamvainak a családi sírboltba helyezésekor.]

- BOROS LÁSZLÓ: M. – otthon. Alsósztrégova, júl. 3. = 8ÓraiU 1934. júl. 4. 158. sz. 7. [M. I. hamvait a családi sírboltba helyezik.]
- HARSÁNYI ZSOLT: M. I. hamvai. = PH 1934. júl. 3. 147. sz. 6. [Tudósítás az ünnepségről.]
- MOHÁCSI JENŐ: M. I. második temetése. = PN 1934. júl. 3. 147. sz. 10.
- RAVASZ LÁSZLÓ: Szobrot M. I.-nek! = BH 1934. febr. 2. 26. sz. 1. [A szoborállítással kapcsolatos javaslat, melyhez számos hozzászólás kapcsolódott és jelent meg a lap következő számaiban.]
- SZABÓ BALÁZS: A M. szobor árnyéka. = RefÉ 1934. ápr. 14. 16. sz. [A szoborbizottság védnökei közül kimaradt Ravasz László, aki a gyűjtést elindította.]
- Szobrot M. I.-nek! Herczeg Ferenc, Móricz Zsigmond és Ódry Árpád nyilatkozata. = BH 1934. febr. 6. 28. sz. 5. [Egyetértenek Ravasz László gondolatával.]
- Szobrot M. I.-nek! A Budapesti Hírlap akciója során a magyar politikai élet kiválóságai nyilatkoznak. = BH 1934. febr. 8. 30. sz. 5. [A képviselőház elnökének, országgyűlési képviselőkének a szobor felállítását pártoló állásfoglalásai.]
- Szobrot M. I.-nek! A Budapesti Hírlap szoborakciójáról ma Wlassics Gyula báró, Simontsits Elemér, Kornfeld Móricz báró és Mohácsi Jenő nyilatkoznak. = BH 1934. febr. 10. 31. sz. 5.
- Szobrot M. I.-nek! Gömbös Gyula és Hóman Bálint nyilatkozata. = BH 1934. febr. 11. 32. sz. 5.
- Szobrot M. I.-nek! = BH 1934. febr. 21. 41. sz. 4–5. [A cikk közli Gerlóczy Zsigmond, Zsirkay János, Keleti Gábor, és Pifát Emilné hozzászólását.]
- Szobrot M. I.-nek! = BH 1934. márc. 2. 49. sz. 5. [Gróf Teleki Sándorné írónő, Várad Aranka színésznő, Füredi Richárd szobrászművész javaslatai.]
- Szobrot M. I.-nek! Megindítjuk a gyűjtést. = BH 1934. márc. 4. 51. sz. 3. [A lap 1000 pengővel nyitja meg az adakozást a szoborra.]
- Szobrot M. I.-nek! Hóman Bálint kultuszminiszter a szoborbizottság elnöke. = BH 1934. márc. 11. 57. sz. 7.
- Szobrot M. I.-nek! = BH 1934. márc. 18. 62. sz. 6. [A lap válaszelevele az adakozó kereskedelmista diákokhoz.]
- Megalakult a Madách Imre Országos Emlékbizottság. = PN 1934. ápr. 8. 78. sz. 9.
- A M.-szoborakció első éve. A „Pro Hungaria” adománya. = BH 1935. jan. 27. 23. sz. 13.
- M. új sírboltban. = Ko 1934/35. I. 126. [A költő hamvait az újonnan emeltetett családi sírboltban helyezték el.]
- A mi örökségünk M. I. = Munkás 1935. nov. 17. 46. sz. 3.
- A nógrádi M.-szobor körül. = NU 1935. aug. 4. 176. sz. 16. [Pályázat hirdetése.]
- M. I. hetvenkét év után eljutott örök pihenőjére. = PN 1936. nov. 22. 268. sz. 31. [A M.-mauzóleumról.]
- THURZÓ GÁBOR: M. I. szobrot kapott. = Élet 1937. szept. 19. 38. sz. 981. [Balassagyarmaton.]
- Viszota Gyula másodelnök átírata a M.-szobor leleplezésénél 1937. évi szept. hó 17-én. = SztIakÉrt 1937. 51–52.
- FALUS ELEK: A „tizek”. = PN 1938. márc. 13. 59. sz. 32., márc. 20. 64. sz. 11. [A szobor-pályázat nyerteseiről.]
- FARKAS ZOLTÁN: A M. szobor pályázat. = Nyug 1938. II. 375.
- GERŐ, EDMUND: Die Madáchdenkmal-Konkurrenz. = PLLoyd(regg.) 1938. márc. 11. 57. sz. 1–3.
- KÁLLAI ERNŐ: A M. emlékmű-pályázat. = KorSzava 1938. nov. 1. 21. sz. 631. [Kisfaludi Strobl pályamunkájáról.]
- LYKA KÁROLY: M. és szobrászai. = PH 1938. márc. 9. 55. sz. 3.
- o-: A M.-szobor pályázat. = BpSz 1938. 251. köt. 377–378.
- RELLE PÁL: M. = MH 1938. febr. 27. 47. sz. Mell. 17. [Nemcsak kultuszát kell ápolni, hanem az irodalomban is méltó helyére kell állítani.]
- RÉTI SÁNDOR: M. és Luther. Két szoborpályázat. = Az Est 1938. okt. 22. 227. sz. 6.
- MADARASSY GÁBOR: Látogatás M. I. sztrégovai kastélyában. = Nszava 1939. ápr. 2. 56. sz. 16.
- PETUR LÁSZLÓ: Veszélyben M. sírja. Újból el akarják csatolni Sztregovát és az alsósztrégovai kastély parkjában levő M.-síremléket. = 8ÓraiU 1939. jan. 1. 1. sz. 5.
- KÜRTHY GYÖRGY: A költő árva kastélya. = Pest 1941. aug. 5. 178. sz. 3.
- MARÉK ANTAL: Öszeleji utazás Csesztvére, ahol M. boldog éveit töltötte. = NU 1942. szept. 13. 207. sz. 4.
- SZALATNAI REZSŐ: M. sírjánál, Alsósztrégován. = Toldy-kör Évk. Pozsony 1942. 12–16.
- [SZETEY ANDRÁS] Sz. A.: M. I., iskolánk névadója. = A bp.-i VII. ker. Madách Imre fiúgimn. 1941/42. Ért. Bp. 1942. 1–2., és 1942/43. Bp. 1943. 2.
- VASS LÁSZLÓ: M.-film. = Mo 1944. márc. 25. 69. sz. 5. [A készülő film kapcsán felidézi a fiatal M. életének eseményeit.]
- SZALATNAI REZSŐ: Egy délelőtt Sztregován. = EvÉ 1953. febr. 8. 6. sz. 2.
- BOHUŇ, EMO: Slovenské teatrum v Pešti. = Kulturny Život 1957. júl. 13. 28. sz. 12., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 464–465. [Az Alsósztrégován létesítendő M.-múzeum tervéről és a M.-levelezésben említett pesti szlovák színházról.]
- DIENES ANDRÁS: Hét perc Sztregován. (Egy útinaplóból.) = MNemzet 1958. nov. 2. 259. sz. 9.

- BALÁZS A. BÉLA: Alsósztrégován. = A Hét (Bratislava) 1959. 49. sz. 4. [M. I. síremlékének rendbehozataláról.]
- [MADÁR LAJOS] M. L.: Madách-múzeum a csesztvei kastélyban. = ÉI 1960. dec. 9. 50. sz. 11. [A PIM tervezett emlékkiállításáról.]
- SZALATNAI REZSŐ: Szlovák–magyar találkozó M. sírjánál. = ÉI 1962. júl. 21. 29. sz. 10.
- Szeberényi Lehel M. szülőfalujában. = MNemzet 1962. okt. 20. 246. sz. 5. [Látogatás Alsósztrégován.]
- BARABÁS TAMÁS: Múzeum lesz a csesztvei M.-házból. = Népművelés 1963. 8. sz. 27.
- MÁTYÁS FERENC: Utazás a szülőföldön. = UI 1963. 823–828. [A M.-kultusz ápolását sürgeti.]
- MÁTYÁS FERENC: Csesztvéről szólva. – Válasz a Nógrád Megyei Tanács levelére. = UI 1963. 1514–1517. [A M.-kultusz kérdéseiről.]
- NAGY FERENC: M. faluja a centenáriumra készül. = MNemzet 1963. júl. 28. 175. sz. 7. [Csesztvén bizottság alakul. M.-Múzeum terve.]
- Madách-Múzeum Csesztvén. = ÉI 1963. szept. 28. 39. sz. 6. [A tervezett gyűjteményről, Madách Alíz vezetése alatt.]
- Zrínyi- és M.-emlékkiállításra készül a Petőfi Irodalmi Múzeum. = ÉI 1963. nov. 16. 46. sz. 10. [M. I. halála 100. évfordulója alkalmából.]
- M.-centenárium előkészítő bizottság alakult. = MNemzet 1963. okt. 1. 229. sz. 4.
- M.-díj alapításáról tárgyalt a Nógrád megyei tanács. = MNemzet 1963. okt. 15. 241. sz. 4.
- Nógrádban lesz a jövő évi M.-ünnepség központja. = Nszab 1963. dec. 13. 291. sz. 9.
- a: M. emlékkiállítás a Petőfi Irodalmi Múzeumban. = Népművelés 1964. 11. sz. 41.
- BÁRÁNY TAMÁS: M.-est az Irodalmi Színpadon. = ÉI 1964. okt. 17. 42. sz. 9.
- FÉNYI [ANDRÁS] M.-évforduló. = Közn 1964. okt. 23. 20. sz. 770. [Beszámoló az évforduló alkalmából rendezendő ünnepségekről, kiállításokról.]
- [GÁBOR ISTVÁN] g. i.: M.-kiállítás az Irodalmi Múzeumban. = MNemzet 1964. okt. 28. 253. sz.
- JOBAGY KÁROLY: Ünnepi készülődés Palócföldön a M.-centenárium előtt. = MNemzet 1964. márc. 7. 56. sz.
- KOCSIS TAMÁS: Száz évvel M. után. Az alsósztrégovai képviselő. = MNemzet 1964. okt. 4. 233. sz. 11. [Ünnepségek Losoncon és Alsósztrégován.]
- KRIZSÁN LÁSZLÓ: Pest és Nógrád megye Állami Levéltárának emlékkiállítása M. I. halálának 100. évfordulóján. = LSz 1964. 200–216.
- KUNSZERY GYULA: M. I. városában. = Látóh 1964. 726–729. [Irodalmi emléktáblák Balassagyarmaton.]
- LÉNÁRT GYÖRGY: M.-ünnepség Bécsben. = ÉI 1964. nov. 28. 48. sz. 1. [Beszámoló az ünnepségről, melyen többek között Waldapfel József tartott előadást.]
- MONOSZLÓI DEZSŐ: Meddig él a költő? = ISz 1964. 691–694. [Beszámoló az alsósztrégovai kúria helyrehozataláról.]
- PÁLMAI KÁLMÁN: A M.-ünnepségekről. = Mtanítás 1964. 280–283.
- RUFFY PÉTER: Irodalmi utazások M. falvaiban. = MNemzet 1964. márc. 18–19. 65–66. sz. [Madách Alíznál, Csesztvén. – M. sírjánál Alsósztrégován.]
- RUFFY PÉTER: M. centenáriumi. A népek ünnepe Alsósztrégován. = MNemzet 1964. okt. 6. 234. sz. 3. [Beszámoló a Madách Múzeum megnyitójáról.]
- [SOMOGYI MÁTYÁS] (sm): M. a mához is szól. = Új Szó (Bratislava) 1964. 266. sz. 4.
- SZABÓ JÓZSEF: M. I. = EvÉ 1964. szept. 20.–okt. 4. 38–40. sz. [Alsósztrégova és Csesztve M.-emlékei: a Tragédia megszületésének helye; M. I. egyénisége, jellemvonásai.]
- SZALATNAI REZSŐ: Alsósztrégován. = ISz 1964. 702–707., és Sz. R.: Arcképek, háttérben hegyekkel. Bp. 1969. 135–144.
- SZALATNAI REZSŐ: Egy délelőtt Alsósztrégován. = Tük 1964. szept. 29. 26. sz. 7., és Sz. R.: Magyar írók nyomában. Bp. 1967. 87–94. [Az utóbbi részben azonos szöveggel. – A M.-kúria lepusztult állapotáról.]
- SZOMBATHY VIKTOR: Két téli látogatás. Ahol M. született s ahol Tompa meghalt. = MNemzet 1964. jan. 9. 6. sz. 4. [Sztregován és Hanván.]
- „M. velünk van...” M. ünnepségek a Szovjetunióban. = ÉI 1964. dec. 26. 52. sz. 1.
- M. I. = IU 1964. márc. 15. 6. sz. 12. [Egykori csesztvei kúriáját múzeumnak rendezik be.]
- A M.-centenárium. = IU 1964. okt. 1. 18. sz. 8. [Együttes ülést tartott a magyar és a szlovák emlékbizottság.]
- Madách-Múzeum Sztregován. = MNemzet 1964. jan. 25. 20. sz.
- M. emlékülésre készül Alsó-Sztregova. = MNemzet 1964. júl. 29. 176. sz.
- M.-emlékülés az Akadémián. = MNemzet 1964. okt. 3. 232. sz.
- M.-ünnepségek Nógrádban. = Napjaink 1964. okt. 1. 10. sz. 10.
- Ünnepség Csesztvén. Felavatták M. I. szobrát és megnyitották a Madách-emlékmúzeumot. = MNemzet 1964. okt. 4. 233. sz. 9.
- HORVÁTH KÁROLY: Beszámoló a M.-ünnepségekről. = ItK 1965. 130–132.
- OLTVÁNYI AMBRUS: A Petőfi Irodalmi Múzeum M.-emlékkiállítása. = ItK 1965. 132–133.
- Pályázat M. I. szobrának elkészítésére. = MNemzet 1965. szept. 12. 215. sz.

BALÁZS BÉLA: Megbecsültek haladó hagyományainkat. = Népművelés 1968. 4. sz. 27. [Beszámoló a cseh-szlovákiai Jókai- és M.-kultuszról.]

RADÓ GYÖRGY: M.-élményeim. = Palócföld 1968. 1. sz. 67–76. [Többek között felveti egy Madách Társaság alapításának tervét.]

Az élő M. = Kor 1968. 929–930. [A Palócföld c. folyóirat első számának sokoldalú M.-irodalmát ismerteti.]

LENGYEL DÉNES: Az irodalom helyi hagyományai. = PIM Évk. 1969–70. 8. köt. Bp. [1969.] 15–38. [Többek közt Palágyi Menyhért sorai az alsósztrégovai M.-otthonról.]

KIADÁSTÖRTÉNET, SZÖVEGKRITIKA

Megjegyzés: „Az ember tragédiájá”-val kapcsolatosan az e tárgykörbe tartozó irodalmat l. az *Egyes művekről* c. fejezetben, a Tragédia szakozott irodalmán belül.

GYULAI PÁL: Bev. = M. I. összes művei. 1. köt. Bp. 1880. III–X. – 2. kiad. 1. köt. 1894. [A gyűjteményes kiadás és a válogatás szempontjairól.]

PALÁGYI MENYHÉRT: M. I. és Gyulai Pál. = Je 1896. dec. 13. 42. sz. 657–660. [Éles hangú bírálat a Gyulai-féle kiadásról. (M. I. összes művei. 1–3. köt.)]

WILDNER ÖDÖN: Utószó. = M. [I.]: Lant-virágok. [Bp.] 1922. 85–91. [A szöveggyongozásról, a cenzúra miatt az 1840-es kiadásból kimaradt versek felvételéről is.]

PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. XII. M. I. és Gyulai Pál. = MH 1928. jún. 17. 136. sz. 21. [A Gyulai-féle gyűjteményes kiadásról, a szövegeltérésekről.]

HALÁSZ GÁBOR: Jegyzetek. = M. I. összes művei. 2. köt. [Bp. 1942.] 1157–1159. [Kiadástörténeti, szövegkritikai kérdésekről is.]

STAUD GÉZA: Jegyzetek. = M. I. összes levelei. 2. köt. Bp. 1942. 197–199. [Kiadástörténeti, szövegkritikai szempontokról.]

KERESZTURY DEZSŐ: Utószó. = M. I.: Mózes. Bp. 1966. 143–157. [A mű „restaurálásáról”, a szöveggyongozásról is.]

KERESZTURY DEZSŐ: Utószó. = M. I.: Csák végnapjai. Bp. 1969. 99–114. [Kiadástörténeti, szövegkritikai kérdésekről is.]

EGYES MŰVEKRŐL

A civilizátor 4
Csák végnapjai 5
Csák végnapjai (1969) 15
Az ember tragédiája 2
Férfi és nő 6
Lant-virágok 1

Levelezéséből 9
Mózes 7
Mózes (1966) 14
Összes levelei 1–2. 11
Összes művei 1–3. 3
Összes művei 1–2.(1942) 12
Tündéralom 8
Válogatott művei 13
Versei 10

1 Lant-virágok (1840) (Átn., jav. kiad. 1922)

WILDNER ÖDÖN: Utószó. = M. [I.]: Lant-virágok. [Bp.] 1922. 85–91.

2 Az ember tragédiája 1861 [1862] (Nemzeti Színház: 1883. szept. 21.)

1. Általában

1.1 Összefoglaló munkák

Megjegyzés: M. I. életművével és a Tragédiával együttesen foglalkozó monográfiákat a róluk szóló irodalommal együtt l. az *Irodalom* c. főfejezetben, az *Összefoglaló munkák* címszó alatt.

MORVAY GYÖZŐ: Magyarázó tanulmány „Az ember tragédiájá”-hoz. Nagybánya 1897. 527 l.

Ism.: [Császár Elemér] Doktor Apácai, PolHsz 1897. márc. 28. 13. sz. 9–10. – Hartmann János, MSz 1897. máj. 16. 20. sz. 230–232. – Hartmann János, ÚjFL 1897. jún. 27. 7. sz. 8–9. – Rakodczay Pál, Színészek Lapja 1897. 19. sz. 6–8. – Róna Béla, OrszV 1897. ápr. 18. 16. sz. 253–254. – Zlinszky Aladár, MNyr 1897. 217–220. – VU 1897. ápr. 4. 14. sz. 219. – Bayer József, EPhK 1898. 260–271. – Morvay Győző, EPhK 1898. 399–400. [A szerző helyreigazító észrevételei Bayer József bírálatára.]

ALEXANDER BERNÁT: A mű magyarzata. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1900. 248–322. – 2., jav. kiad. 1909. – 3. kiad. 1919. – 4. kiad. 1921. – 5. kiad. 1928.

BECKER HUGÓ: M. I. lírája és Az ember tragédiája. Bev. és magyarzata – –. Szeged 1903. 136 l. (Segédtkvek a m. irodalmi oktatáshoz. 7.)

Ism.: [Morvay Győző] Meridiesz, MSz 1903. 192.

KARDEVÁN KÁROLY: Az ember tragédiájának magyarzata. Bp. [1935.] 93 l. (M. írók. 1.)

Ism.: E. N., OKTK 1934/35. febr., 6. sz. 225–226. – Földessy Gyula, It 1935. 29–30. – Hamvas József, Napk 1935. 326–327. – Koczog Ákos, MÚt 1935. ápr. 1. 7. sz. 12. – Kozocsa Sándor, MKbarátokDiár 1935. 77–78. – Molnár Lajos,

- MKult 1935. I. 472. – [Sümegeh Lothár] S. L., PannonhSz 1935. 354. – Szabó Dávid, ItK 1935. 207–208. – Turóczy-Trosiler, Josef, PLloyd(estí) 1935. márc. 16. 62. sz. 6. – U. P., MMüvelődés 1935. 42. – Lit 1935. márc. 1. 5. sz. 79. – MSz 1935. 24. köt. 1. sz. VI. – Néptanítók Lapja és Népművelési Tájékoztató 1935. febr. 1. 3. sz. 106–107. – PH 1935. jan. 22. 18. sz. 13. – Szepesi Híradó 1935. dec. 14. 48. sz. 1–2. – B. J., KatSz 1936. 461.
- VOINOVICH GÉZA–MOHÁCSI JENŐ: Madách und die Tragödie des Menschen. (Anführungen aus der Übertragung von Jenő Mohácsi.) Bp. – Leipzig 1935. 164 l. [Voinovich Géza tanulmánya Mohácsi Jenő német fordításában.]
Ism.: Máté Károly, MKbarátokDiár 1935. 52. – n., PLloyd(regg.) 1935. jan. 17. 14. sz. 1–2. – (-ő), BH 1935. jan. 5. 4. sz. 11. – [Rónai Mihály András] (Rma), PN 1935. febr. 17. 40. sz. 41. – Tolnai Gábor, Napk 1935. 251. – Lit 1935. márc. 1. 5. sz. 79. – PH 1935. márc. 2. 51. sz. 11.
- KARDEVÁN KÁROLY: A mű magyarázata. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1942. 195–230. – 2., bőv. kiad. 1948.
- MARGENDORFF, WOLFGANG: Imre Madách: Tragödie des Menschen. Würzburg 1942. 10, 124 l. – 2. Aufl. 1943. VIII, 127 l. (Das Nationaltheater 7.)
Ism.: Kardeván, Karl, Donauropa 1942. 706–708. – PH 1942. szept. 30. 221. sz. 7. – S. I., Újld 1944. ápr. 1. 13. sz. 373–374.
- JÁNOSHÁZY GYÖRGY: Három klasszikus dráma. Bukarest 1964. 169 l. (Kritikai kisktár.) [A „Bánk bán”, a „Csongor és Tünde” és „Az ember tragédiája” összehasonlító elemzése.]
Ism.: (-y-s), Utunk 1964. ápr. 3. 14. sz. 2.
- 1.2 Tanulmányok, cikkek**
- D[UX], A[DOLF] = PLloyd 1862. jan. 26.–febr. 9. 21, 27, 33. sz.
- ERDÉLYI JÁNOS = Mo 1862. aug. 28.–szept. 3. 197–202. sz., és E. J.: Pályák és pálmák. Bp. 1886. 440–487., E. J.: Válogatott esztétikai tanulmányok. Bp. 1953. 110–116. [Részlet.], E. J. válogatott művei. Bp. 1961. 528–555.
- [GREGUSS ÁGOST]: Titoknoki jelentés a társaság történetéről s munkálkodásáról az utolsó közülés óta. = Mo 1862. febr. 7. 31. sz., és PN 1862. febr. 7. 31. sz., KisfTÉ ÚjF 1860–1863. 1. köt. Pest 1868. 13–31. [Többek között a Tragédia méltatása.]
- KRONOSZ: Észrevételek az Ember tragédiájáról. = Nef 1862. júl. 6.–aug. 3. 14–18. sz. 167–169, 180–181, 192–195, 204–205, 215–217.
- SZÁSZ KÁROLY = SzépirodF 1862. febr. 13.–ápr. 3. 15–22. sz. 228–231, 244–246, 260–262, 275–277, 293–295, 308–310, 324–326, 339–342., és Ua. Győr 1889. 82 l. (Egyetemes ktár 22.)
- SZÁSZ KÁROLY: Egy szó Zilahy Károly úr „levéltöredékére”. = KrL 1862. júl. 1. 9. sz. 232. [Polemizál Zilahy értékelésével.]
- [VAJDA JÁNOS] = Növ 1862. jan. 20. 2. sz. 29–30.
- ZILAHY KÁROLY: „Az ember tragédiája”-ról. (Levéltöredék.) = KrL 1862. jún. 1. 7. sz. 177–180., és Z. K. munkái. 2. köt. Bp. 1866. 235–241. [Véleménye az Akadémia és a Kisfaludy Társaság értékeléséről.]
- ZILAHY KÁROLY: Haragos válasza szelid felelet. = KrL 1862. aug. 1. 11. sz. 277–280., és Z. K. munkái. 2. köt. Bp. 1866. 242–248. [Válasz Szász Károly: Egy szó Zilahy Károly úr „levéltöredékére” c. polemikus cikkére.]
- Des 1862. febr. 11. 6. sz. 91–92.
- DEÁK, WOLFGANG = M., E.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] Alexander Dietze. Pest 1865. III–XII. [Bev.]
- BERGSTEIN LAJOS: „Az ember tragédiája” c. drámaj költemény magyarázata. Weisz Ignác után közli –. = Szabolcsi Lapok 1876. máj. 14. 20. sz. 2–3.
- KLIMSTEIN (KÓHALMI) JÓZSEF = Nagyszombati érseki főgimn. Ért. 1876/77. 3–49.
- SZABÓ IMRE = Rozsnyói Híradó 1881. ápr. 17.–máj. 1. 16–18. sz.
- BAYER FERENC = Lőcsei áll. főrealisk. Ért. 1881/82. 12–31.
- Ism.: A Hon 1882. júl. 19. 197. sz. 2.
- GH 1882. jan. 19. 6. sz. 3., jan. 26. 8. sz. 3.
- K.: „Mégis lángeszű mű.” (Egy kis enyelgés.) = FL 1883. nov. 13. 265. sz. 1691. [Válasz Pulszky Ferencnek.]
- K.: Az ördög tanai. Pulszky Ferenc külön véleményéről. = FL 1883. nov. 6. 259. sz. 1654–1655. [Polémia Pulszky M.-felfogásával.]
- MIHÁLY JÓZSEF = Egyetértés 1883. szept. 23. 261. sz. 1–2.
- PULSZKY FERENC: Egy kis polémia. = PN(regg.) 1883. nov. 11. 310. sz. 1.
- PULSZKY FERENC: Ember tragédiája. Különvélemény. = PN(regg.) 1883. nov. 4. 303. sz. 1.
- [RÁKOSI JENŐ] -6.: Pulszky Ferenc mint kritikus. = BH 1883. nov. 6. 306. sz. 1–3. [Vita Pulszkyknak a Tragédia értékelése körül kialakult nézeteiről.]
- SZÁNTÓ KÁLMÁN: M. és az „Ember tragédiája”. = PH 1883. szept. 20. 259. sz. 1–3.
- Sz. K. = MPolgár 1884. febr. 29. 50. sz. 1–2.
- SZOMORY KÁROLY = KépCsall 1884. okt. 8. 2. sz. 27–28.
- FISCHER, ALEXANDER: Emerich Madách's Leben und Werke. = Auf der Höhe (Leipzig) 1885. aug., 238–

- 288., és M., E.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] --. Bp. 1886. 7–16. – Ua. Leipzig–Berlin [1886.] – 2. Aufl. Uo. [1886.] [A fordító bevezetője. A folyóiratbeli közlés rövidített változata.]
- SIEBENLIST, JOSEF = M., E.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] --. Pressburg–Leipzig 1886. [I–II.] [A fordító bevezetője.]
- PH 1887. dec. 17. 346. sz. 5.
- JÓKAI, MAURUS = M., E.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] *Julius Lechner*. Leipzig [1888.] V–VI. – Ua. [1916.] V–VI. [Bev.]
- GERECZE PÉTER: M. I. és Az ember tragédiája. Pécs 1889. 36 l.
- MÜNZ, BERNHARD: Die Tragödie des Menschen von Emerich Madách. = Magazin für die Literatur des Auslandes 1889. szept. 7. 37. sz. 579–583.
- PÓCZ JÁNOS = Ev. ref. gimn. Ért. 1888/89. Békés 1889. 3–29.
- DÓCZI, LUDWIG = M., E.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] --. Stuttgart 1891. 3–4. – 2. Aufl. 1891. – 3. Aufl. 1891. [A fordító előszava.]
- ERDELYI KÁROLY: Az ember tragédiája. = Kegyesrendi főgimn.Ért. 1891/92. Temesvár 1892. 3–21. – Ua. Bp. 1914. 41 l. (MK 719.) [A mű 1887-es holland kiadásához készült A. S. C. Wallis bevezető esszéjének fordítása.]
- Ism.: *Váczy János*, EPhK 1893. 71–73. – *Kristóf György*, ErdMúz 1914. ápr. 15. 1. sz. 63–64. – [*Kristóf György*] -KGy. It 1914. 141.
- HELLER BERNÁT: M. Mózes és az Ember Tragédiája. = IMITÉ 1896. 230–238.
- Tanulók Lapja 1896. máj. 31. – jún. 21. 22–25. sz. 374–375, 394, 406, 430–431. [A mű elemzése. A Tanulók Lapja pályázatán megdícsért pályamunka.]
- BÁN JÓZSEF = Váczy kegyesrendi főgimn. Ért. 1896/97. 3–40.
- Ism.: *Gyulai Ágost*, EPhK 1898. 295–298.
- COSTA JÁNOS = Zombor és Vidéke 1899. dec. 7. 98. sz. 2–5.
- JOSEPHI, JOSEPH: Über Madách's: „Tragödie des Menschen”. = Nagyszebeni ág. theol.-paed. Seminarium Ért. 1898/99. 3–16. – Klny. is.
- Ism.: *Schneeberger Nándor*, EPhK 1900. 852.
- M. J. = MSzó 1899. dec. 17. 10. sz. 16.
- BERTA ILONA = NNönevelés 1901. szept.–okt., 310–316, 373–380, 426–432. – Klny.: Uránia ktár.
- N. I.: Az ember tragédiája, vagy komédiája? = MPestalozzi 1901. okt. 12. 32. sz. 125–126. [Ismereti Hock János és Tolnai Lajos előadását a Madách kör emlékünnepeén. Tolnai bíráló megjegyzései főként a kompozíciót, a jellemrajzot és a nyelvezetet érintik.]
- VILLÁNYI BÉLA ÁRPÁD: Az ember tragédiája vagy komédiája. Levél a szerkesztőhöz. = MPestalozzi 1901. okt. 26. 34. sz. 134–135. [Polemizál Tolnai Lajosnak a Madách-kör emlékünnepeén elhangzott, a Tragédiát bíráló beszédével.]
- BAKONYI HUGÓ: Az Ember Tragédiájának keletkezése. = Ur 1905. 9. sz. 321–331.
- KÁRMÁN MÓR = BpSz 1905. 124. köt. 57–115. – Klny. is. Ism.: *Figy* 1905. 10. sz. 662–664. – *Bánóczi József*, MTanítóképző 1907. 435–436.
- ALEXANDER BERNÁT: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1906. I–XXXIII.
- KÁRMÁN MÓR: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. 6. népies kiad. Bp. 1906. I–LXVI. [A példány nem található az OSzK-ban.]
- FARKAS PÁL: Az ember tragédiája. Magyarázta --. = Balassagyarmati áll. főgimn. Ért. 1908/09. Balassagyarmat 1909. 3–24.
- Ism.: *Kristóf György*, EPhK 1910. 68–69.
- HEVESI, ALEXANDER: M., E.: Die Tragödie des Menschen. – La tragédie de l'homme. – The Tragedy of Man. Syllabus nach *Bernhard Alexander*. [Bp. 1909.] 32 l. [A Tragédia rövid ismertetése.]
- JANKÓ LÁSZLÓ: M. és az „Ember tragédiája”. = Pápai Jókai-kör Évk. Pápa 1909. 50–57.
- KARDEVÁN KÁROLY: Az ember tragédiájának magyarázata. = Nagyvárad áll. főreálisk.Ért. 1908/09. Nagyvárad 1909. 5–31. – Klny. is.
- Ism.: *Kristóf György*, EPhK 1910. 68–69.
- ALEXANDER BERNÁT = KisFTÉ ÚJF 1910–1911. 45. köt. Bp. 1911. 54–59., és BpSz 1911. 145. köt. 455–460.
- BARABÁS, ÁBEL: Jubiläum der „Tragödie des Menschen”. = PLloyd(regg.) 1911. jan. 5. 4. sz. 1–3.
- BEÖTHY ZSOLT: Elnöki megnyitó beszéd. = KisFTÉ ÚJF 1910–1911. 45. köt. Bp. 1911. 7–12., és B. Zs.: Romemlékek. 2. köt. Bp. 1923. 231–241. [Kötetben „1861 – irodalmunkban” címmel. – Többek között szól a mű alapeszméjéről és fogadtatásáról 1861-ben.]
- BEÖTHY ZSOLT: Az ember tragédiája. – Költőisége, jelentése, magyarsága. = AkÉrt 1911. 317–329., és BpSz 1911. 146. köt. 373–388., BH 1911. máj. 3. 103. sz. 1–3., B. Zs.: Romemlékek. 1. köt. Bp. 1923. 278–298., B. Zs. munkái. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.] 177–194. (Élő kvek. MKI 38.)
- Ism.: *E. G.*, RH 1911. II. 302–307. – PLloyd 1911. máj. 2. 99. sz.
- HORVÁTH ZOLTÁN = Gömör–Kishont 1914. febr. 15–22. 7–8. sz.
- CSÁSZÁR ERNŐ: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. [Bp. 1915.] 3–9. (MK 767–768. – Ua. [1923.] 1947, 1948.
- MÉSZÖLY GEDEON: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. A szerző által végsőül megállapított szövegnek 2. kiadása. Bp. 1922. 9–14.

- b. s. = MKözépisk 1923. 1–6. sz. 20.
- BABITS MIHÁLY: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Zichy Mihály öt rajzával. 22. kiad. Bp. 1923. III–VI. – Ua. 23. kiad. [1933.] – 25. kiad. [1941.] – 26. kiad. [1948], és Nyug 1923. I. 170–172., B. M.: Írás és olvasás. Bp. 1938. 257–260. [Kötetben „Előszó M.-hoz” címmel.]
- BARCSAI KÁROLY = Néptanítók Lapja 1923. jan. 16. 2–3. sz. 17.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: M. I. és Az ember tragédiája. = BpSz 1923. 194. köt. 560. sz. 161–172., és NKult 1933. I. sz. 20–28.
- KOVÁCS LÁSZLÓ: Jegyzetek Az ember tragédiájához. = Ptlüz 1923. I. 321–325, 387–390., és K. L.: Az irodalom útján. Kolozsvár [1941.] 7–19.
- NAGY LAJOS, SASSI: Az ember tragédiája új világitásban. = N. L., S.: Hogyan biztosítható a magyar jövő? Bp. 1923. 19–28., és Turán 1925. 1–4. sz. 38–39. [Fajelméleti alapon vizsgálja a Tragédiában az ember küzdelmét a világtörténelemben.]
- NÉGYESY LÁSZLÓ = BH 1923. okt. 9. 227. sz. 1.
- NOVÁK SÁNDOR: Gondolatok Az ember tragédiájáról. = Sárospatak 1923. jan. 21. 3. sz. 2–3.
- SÁNDOR LAJOS: M. I.: Az ember tragédiája. Irodalmi és esztétikai tanulmány a M.-ünnepélyek alkalmára. Bp. 1923. 24 l.
- Ism.: A. B., Napk 1923. 966.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: Az ember tragédiájának lírája. = Nyug 1923. I. 173–175.
- VÁRDAI BÉLA: M. I. és „Az ember tragédiája”. = SztIakÉrt 1923. 127–146., és KatSz 1923. 577–597. – Klny.: Bp. 1924. 22 l.
- Ism.: *Alszegey Zsolt*, It 1925. 130.
- KALOCZSAY, KÁLMÁN = M., E.: La tragedie de l'homme. Bp. 1924. IX–XXIV. [A fordító utószava.]
- FÓTI, J. LOUIS = M., E.: La tragedie de l'homme. [Ford.] *Guillaume Vautier*. Paris [1931.] 5–15. – Ua. Bp. 1933. [Bev.]
- HEVESI, A[LEXANDER]: M. and the Tragedy of Man. = SlavEERev 1931. 391–402., és M., I.: The Tragedy of Man. [Ford.] *Charles Henry Meltzer, Paul Vajda*. Bp. 1933. 7–18. – 2. kiad. 1948. 7–24. [Bev.]
- SZEGŐ, ANDRÉ: Un chef-d'oeuvre hongrois „La tragedie de l' homme” de Madách. = NRH 1932. II. 175–177.
- IGNOTUS: Magyar témák. M. = MH 1933. máj. 7. 103. sz. 5. [„Az ember tragédiájá”-nak helye a világ- és a magyar irodalomban.]
- MÁRFFY, OSCAR: La tragedia dell' uomo di Emérico Madách. = Convivium 1933. 161–192. – Klny. is.
- MOHÁCSI JENŐ: Bev. = M., E.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] –. Bp.–Leipzig 1933. 5–16. – [2. Aufl.] Bp. 1933. – [3. Aufl.] Bp.–Leipzig [1935.] – [4. Aufl.] Bp.–Leipzig [1937.] [A fordító előszava.]
- ALSZEGHY ZSOLT: Az ember tragédiájának félszáz esztendeje. = KatSz 1934. 151–156.
- BALDENSPERGER, FERDINAND: La „Tragedie de l'homme” et les prévisions positivistes. = REH 1934. 225–228.
- Ism.: *Szász Zoltán*, PN 1934. máj. 8. 103. sz. 17.
- BIDOU, HENRY: Un cri de détresse: „La tragedie de l'homme”. = REH 1934. 5–11., és Le Temps 1934. márc. 7. 3. [„Le Faust hongrois” címmel.]
- Ism.: [*Hevesi András*] *H. A.*, BH 1934. márc. 9. 55. sz. 7. – Mo 1934. márc. 9. 55. sz. 10.
- BODOR ALADÁR: M. = Mság 1934. máj. 10. 105. sz. 1.
- GULYÁS PÁL: M. = Vál 1934. I. sz. 40–47.
- JANKOVICH MARCELL: M. = Híradó (Pozsony) 1934. nov. 18. 262. sz. 7. [A Tragédia elemzése, méltatása.]
- KARAFIÁTH JENŐ = A bp.-i VII. ker. Madách Imre fiúgimn. 1933/34. Ért. Bp. 1934. 13–17.
- KÁRPÁTI AURÉL: A halhatatlan Tragédia. = PN 1934. jan. 20. 15. sz. 1–2., és K. A.: Örök Shakespeare. Bp. [1948.] 195–198., K. A.: Tegnaptól máig. Bp. 1961. 81–86. [Három évforduló: M. I. halálának 70., a mű első színpadi előadásának 50. évfordulója és a készülő bécsi Burgtheater-beli bemutató kapcsán.]
- MOHÁCSI JENŐ: Madách Aladár az Ember tragédiájáról. = PN 1934. júl. 1. 146. sz. 21–22.
- PINTÉR JENŐ: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. [1934.] 3–6.
- RÉVÉSZ MIHÁLY: M. és a Tragédia. = Nszava 1934. máj. 10. 104. sz. 7.
- SÁNDOR ISTVÁN = MKbarátokDiár 1934. 188.
- SÍK SÁNDOR = BpSz 1934. 234. köt. 229–243. [A mű színrehozatalának 50. évfordulója, az 500. színpadi előadás, a bécsi Burgtheater-beli bemutató kapcsán a Tragédia elemzése.]
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: M. I. = PHVnapja 1935. aug. 4. 31. sz. 6–7., és K. D. hátrahagyott művei. 2. köt. Lenni, vagy nem lenni. Bp. [1940.] 227–238. [A Tragédia elemzése is.]
- SZABÓ LŐRINC: Könyv és színház. = Mo 1935. jún. 4. 126. sz. 3. [A Tragédia előadása előtt elhangzott bevezető.]
- BERZEVICZY, ALBERTO DE: Madách e la „Tragedia dell' Uomo”. = M., E.: La tragedia dell' uomo. [Ford.] *Antonio Widmar*. Milano [1936.] 9–20. [Bev.]
- LEFFLER, BÉLA = M., I.: Människans tragedi. [Ford.] *Olof Lundgren*. Stockholm 1936. 7–26. [Bev.]
- MATUSKA PÉTER = M., I.: Tragedijata na csovöka. [Ford.] *Konsztantin Dimitör [Dimitrov] Belcevo*. Szofija 1936. V–VIII. [Bev.]
- [VIDMAR ANTAL] WIDMAR, ANTONIO: Dante és M. – Dante e Madách. Bp. 1936. 197 l. (A Budapesti

- Pázmány Péter Tudományegyetem Olasz Intézetének kiadványai. – Pubblicazioni dell' Istituto Italiano della R. Università Pietro Pázmány di Budapest 10.) [Nem von igazi irodalmi párhuzamot, inkább csak a Tragédia elemzése és értelmezése.]
Ism.: *Varjas Béla*, EPHK 1937. 271–272. – (*H. B.*), UngJb 1938. 374.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Emerich Madách, die „Tragödie des Menschen”. = Südstdeutsche Forschungen 1938. 757–780.
- HANKISS JÁNOS: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1939. 3–8. – 2. kiad. [1943.]
- HANKISS JÁNOS: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. [1941.] 3–8. (MKI) – Ua. [1943.]
- NÉMETH ANTAL: Zur „Tragödie des Menschen”. = Ungarn 1941. I. sz. 34–36., és BpSz 1941. 260. köt. 369. [Az utóbbi részletközlés. – Elhangzott a Tragédia frankfurti előadása előtt.]
- [VAJTAI ISTVÁN] V. I.: M. I. = Bartos Imre–Madácsy László–Vajtai István: A te íróid. Szeged 1941. 102–106. [A Tragédia elemzése.]
- NÉMETH LÁSZLÓ: M.-ot olvasva. = MCsill 1943. okt. 15. 20. sz. 441–450., és N. L.: Az értelmiség hivatása. Bp. 1944. 263–283., N. L.: Az én katedrám. Bp. 1969. 624–638. [Többek közt a Tragédia koncepciójáról.]
- VOINOVICH, GÉZA = M., I.: Ihmisen murhenäytelmä. [Ford.] *Toivo Lyy.* Porvoo–Helsinki 1943. 5–16. [Bev.]
- BARTA JÁNOS: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. [1948.] 5–16. (Új Ktár 29.)
- HERMANN ISTVÁN: M.: Az ember tragédiája. = It 1952. 335–353., és H. I.: A magyar drámáért. Bp. 1955. 37–85. [M. I. művészetének marxista szempontú megközelítése kapcsán foglalkozik az addigi „polgári” elemzésekkel is.]
- KOLTA FERENC: Néhány szó M.-ról és „Az ember tragédiájá”-ról. = Dtn 1958. jan. 21. 17. sz. 2.
- BENEDEK MARCELL = M., I.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] *Jenő Mohácsi*. Bp. 1957. 5–17. – 2. Aufl. 1959. – 3. Aufl. 1964. – 4. Aufl. 1967. 5., bearb. Aufl. 1970., és B. M.: Könyv és színház. Bp. 1963. 462–467. [Bev. az angol, a francia és a német kiadáshoz.]
- BENEDEK MARCELL = M., I.: The Tragedy of Man. [Ford.] *Charles Henry Meltzer, Paul Vajda*. 3. ed. Bp. 1957. 5–16. – Ua. 4. ed. 1960., és B. M.: Könyv és színház. Bp. 1963. 462–467. [Bev. az angol, a francia és a német kiadáshoz.]
- RÉVAI JÓZSEF = TársSz 1958. 9. sz. 13–35., és IgSzó 1958. 764–784., M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1958. 191–222. – Ua. 1960, 1962., R. J.: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1960. 95–124. – 2. kiad. 1968. 269–294.
- BARANYI IMRE: Százéves Az ember tragédiája. = Hajdu-Bihari Napló 1959. márc. 1. 3.
- K. E.: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bukarest [1959.] 5–23. [A műről szóló elemzése Révai József értékelő szempontjait tükrözi.]
Ism.: *Szigeti József*, IgSzó 1961. I. 288–290.
- BENEDEK MARCELL = M., I.: La tragedie de l'homme. [Ford.] *Roger Richard*. Bp. 1960. 1–16. – 2., rev. corr. éd. 1964., és B. M.: Könyv és színház. Bp. 1963. 462–467. [Bev. az angol, a francia és a német kiadáshoz.]
- HERMANN ISTVÁN: Utószó. = M. I.: Az ember tragédiája. Bp. 1962. 257–261. (OK 1962. 39.) – Ua. 1967.
- JÁNOSHÁZY GYÖRGY: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája. Bukarest [1963.] 5–45.
- VÁRADY, [MRE]: „La tragedia dell' oumo” di Imre Madách. (Nel centenario della prima edizione dell' opera.) = Studi di varia umanità in onore di F. Flora. Milano 1963. 251–277. – Klny. is.
- HEGEDÜS GÉZA–KÓNYA JUDIT: A magyar dráma útja. Bp. 1964. 92–106.
- BEDNÁR, KAMIL: M. hite az emberiségben. = Éi 1964. okt. 3. 40. sz. 2. [A Tragédia cseh fordítójának nyilatkozata a műről.]
- KREJČÍ, KAREL: Az ember tragédiája – egy cseh irodalomtörténész szemével. = ISz 1964. 677.
- SÓTÉR ISTVÁN: Imre Madách's „The Tragedy of Man”. = NHQu 1964. 16. sz. 56–66., és S. I.: Aspects et parallélismes de la littérature hongroise. Bp. 1966. 11–30. [„Imre Madách et la Tragédie de l'Homme” címmel.]
- HUBAY, MIKLÓS: Why is „The Tragedy of Man” a Modern Play? = HungPEN 1965. 6. sz. 29–35.
- SÓTÉR, ISTVÁN: Imre Madách kaj la tragedio de l'homo. = M., I.: La tragedio de l'homo. [Ford.] *Kálmán Kalocsai*. Bp. 1965. 5–14. [Bev.]
- BENEDEK MARCELL: Hajnaltól alkonyatig. Vallomások egy élet nagy olvasmányairól. Bp. 1966. 121–131.
- SÓTÉR, ISTVÁN: Poet ja „Inimese tragöödia”. = M., I.: Inimese tragöödia. [Ford.] *Jaan Kross*. Tallin 1970. 253–265.

2. Forrásai; eszmei-irodalmi hatások, párhuzamok

- D[UX], A[DOLF] = PLloyd 1862. jan. 26.–febr. 9. 21, 27, 33. sz. [A mű tartalmi ismertetése, kiemelve a Faust-hasonlatosság kérdését, valamint szemelvények a mű legelső német nyelvű fordításából.]
- ALEXANDER BERNÁT: Faust és az Ember tragédiája. = Reform 1871. nov. 19–24. 320, 322–323, 325–327, 329–330. sz.

- HOFFMANN MÓR: Goethe „Faust”-ja, M. „Tragédia”-ja és Byron „Manfred”-je. = Zala 1878. dec. 4–25. 49–52. sz., és H. M.: Vázlatok és tanulmányok. Nagykanizsa 1886. 3–32. [Az utóbbi „Az emberiség problémája a költészet tükrében. (Goethe, Byron, M.)” címmel.]
- HORTSY PÁL: M. mint csillagász. = FL 1879. okt. 1. 225. sz. 1080–1081. [Korának tudományos ismeretei a Tragédiában.]
- JANCSÓ BENEDEK: Faust, Manfréd, Kain, Ádám. Összehasonlító irodalomtörténeti tanulmány. = Ko 1882. VIII. 438–455, 516–528.
- ANTAL GÉZA: Plato és M. = Pápai Lapok 1883. okt. 21. 44. sz. 1–2. [Platón „Az állam” c. művének hatása.]
- BEÓTHY ZSOLT: Goethe és M. hőse. = PN(regg.) 1883. dec. 25. 353. sz. 8. [A Faust és Ádám közti rokon vonások vizsgálata.]
- SILBERSTEIN, ADOLF: Der ungarische „Faust”. = PLloyd 1883. szept. 22. 261. sz.
- SZIKLAY JÁNOS: A magyar Faust. (Az Ember tragédiája és Faust. – Paulay színre alkalmazása.) = PH 1883. szept. 21. 260. sz. 1–3. [Párhuzam a két mű között.]
- TÖRÖK JÁNOS: Mefiszto és Lucifer. = FL 1883. nov. 18. 270. sz. 1722–1723.
- GAJÁRI LAJOS: A Faust hatása az Ember tragédiájára. = EPhK 1884. 806–812.
- TÖRÖK JÁNOS: Párhuzam Lucifer és Mefiszto között. = Jász–Nagykun–Szolnok 1887. okt. 9. 41. sz. [1–3.]
- ALEXANDER BERNÁT: Goethe és M. = BH 1895. nov. 20. 318. sz. 1–4.
- SZALAY MIHÁLY: Faust és Az ember tragédiája. Bp. 1895. 21 l.
- BERNSTEIN BÉLA: Az Ember tragédiája és a zsidó irodalom. = IMITÉ 1896. 118–127. [A Tragédia és a Biblia „Jób könyvé”-nek kapcsolata.]
- LÁZÁR BÉLA: Miszticizmus és modernség. 5. Misztikus dráma. = L. B.: A tegnapi, a ma és a holnap. 1. sor. Bp. 1896. 61. [M.-ot íbsennel hasonlítja össze.]
- M.-tanulmányok. = Je 1896. márc. 8. 2. sz. 18–20. [A Tragédia szerkezete, rokonsága Goethe „Faust”-jával.]
- MADÁCH ALADÁR: Lélektani elemek az Ember tragédiájának főalakjaiban. = Rejtelmes Világ 1897. nov. 21. 8. sz. 3–5., nov. 28. 9. sz. 3–5., és PN 1934. júl. 1. 146. sz. 21–22. [Utóbb: Mohácsi Jenő közlésében, részletek a tanulmányból. – Összeveti Dante „Isteni színjáték”-át és Goethe „Faust”-ját a Tragédiával.]
- BECKER HUGÓ: Faust etikája és az Ember tragédiája. = MSz 1900. okt. 28.–dec. 30. 43–52. sz.
- PERÉNYI JÓZSEF: Mephisto és Lucifer. Nagykanizsa 1900. 56 l.
- [SZAKÁCS ANDOR] AKÁCZ: Sienkiewicz és M. = SzegN 1901. jan. 27. 27. sz. 8. [Párhuzamot von a „Quo vadis” c. regény és a Tragédia között.]
- Faust és Az ember tragédiája. = MMűvészet 1901. febr. 7. 38. sz. 1–3.
- BARABÁS, ÁBEL: Goethes Wirkung in der Weltliteratur. Goethe, Byron und M. Leipzig–Rendnitz 1903. 70 l.
- Ism.: ÚjId 1903. nov. 15. 47. sz. 467.
- RAVASZ LÁSZLÓ: Mefiszto és Lucifer. = Kolozsvári Egyetemi Lapok 1903. 10. sz. 182–186.
- LENGYEL MIKLÓS: Az ember tragédiája és Arany János egyik balladája. = EPhK 1906. 315–316. [A „Hídatvatás” c. költemény és a Tragédia XI. színének összehasonlítása.]
- NAGY SÁNDOR: Faust és Az ember tragédiája. = DebrFőiskL 1906. 4–5. sz. 40, 50–52.
- MRÁZ GUSZTÁV: Az ember tragédiája és Goethe Faust-ja. = Nógrádi Hírlap 1907. máj. 12. 19. sz. 1–3., máj. 19. 20. sz. 1–2.
- [RIEDL FRIGYES] RDL.: Az „Ember Tragédiájá”-nak eszkimó-jelenete. = EPhK 1911. 434–435. [Nendtvich Károly „A föld jövője” c. 1851-es cikkének hatása M.-ra.]
- TOLNAI VILMOS: M. londoni és phalanster-jelenetének egyik forrásáról. = EPhK 1911. 377–386. – Klny. is., és AkÉrt 1911. 85–86. [Az utóbbi kivonatos közlés. – Véleménye szerint Lukács Mór „Néhány szó a szocializmusról” c. értekezésének (1842.) hatása mutatható ki benne.]
- CZÓBEL ERNŐ: M. és Cormenin-Timon. Az ember tragédiája IX. színéhez. = EPhK 1912. 860–864., és Cz. E. válogatott írásai. Bp. 1963. 416–422. [A Tragédia forradalmi jelenetének egyik forrása Louis Cormenin „Livres des orateurs” c. munkája volt, melyet Timon álnéven adott ki.]
- FARNOS DEZSŐ: Költői művek befejezése. = ErdL 1912. aug. 10–17. 20–21. sz. 357–360, 372–373. [A Faust és a Tragédia befejező részének tartalmi és formai elemzése.]
- GÁLÓS REZSŐ: A bolygó zsidó mondája és M. = Heinrich Emlk. Bp. 1912. 293–297. [Az irodalmi vándortéma és a Tragédia közötti összefüggéseket vizsgálja.]
- TOLNAI VILMOS: Adalék az Ember Tragédiája és Faust viszonyához. = Heinrich Emlk. Bp. 1912. 287–292. – Klny. is.
- KARDEVÁN KÁROLY: Eötvös és M. = Lőcsei áll. főrealisk.Ért. 1913/14. 3–16. [Főként Eötvös „A karthausi” c. művének hatása a Tragédiára.]
- Ism.: Király György, EPhK 1915. 770–771.
- KARDEVÁN KÁROLY: M. és Büchner. = It 1914. 408–409. [Büchner hatását mutatja ki „Az ember tragédiája” egyes helyein.]

- MARÓT KÁROLY: M. egyik gondolatának származásához. = It 1914. 255–258. [„Az ember tragédiája” soraiban Xenophanész és Epicharmosz hatását mutatja ki.]
- MORVAY GYŐZŐ: M. és Hogarth. = It 1914. 464. [William Hogarth metszeteinek hatása a Tragédia 11. színében bemutatott londoni vásár megjelenítésére.]
- TOLNAI VILMOS: Az ember tragédiája londoni színhé-
hez. = It 1914. 317–318. [Egy közkeletű francia mondás idézése, melynek forrása Montaigne, illetve Plutarkhosz egy adomája.]
- TOLNAI VILMOS: M. Ember Tragédiájához. = It 1914. 408. [A falanszter-jelenetben az alumínium mint új fém említésének forrása egy francia tudósítás lehetett.]
- MARÓT KÁROLY: Egy pillantás M. költői műhelyébe. = EPhK 1915. 783–787. [Byron- és Plutarkhosz-hatás a Tragédiában.]
- FEJÉR JÓZSEF: A Biblia hatása az Ember Tragédiájára. = Ref. főgimn. Ért. 1915/16. Kisújszállás 1916. 7–22.
Is.m.: Tolnai Vilmos, EPhK 1917. 679–680.
- SAS ANDOR: M. és Hegel. = Ath 1916. 206–220. [Vizsgálja Hegel eszmetörténetének hatását M. I. művészetére, a Tragédiából vett példákkal.]
- BAKONYI HUGÓ: Az ember tragédiája és egyik német rokonműve Schack „Világkorszakai”. Belgrád 1917. 64 l. [Adolf Friedrich Schack „Nächte des Orients oder die Weltalter” c. művének és a Tragédiának összehasonlítása.]
Is.m.: Ágner Lajos, It 1918. 319–320. – F. S., OKTK 1917/18. 9–10. sz. 336. – Feltóthy László, Polgáriskolai Közlöny 1918. 1–2. sz. 22–23. – Petrich Béla, Ur 1918. 2. sz. 60–61. – Brisits Frigyes, EPhK 1919. 162–163.
- GALAMB SÁNDOR: Kant és M. = ItK 1917. 181–183. [A Tragédiának a lélek halhatatlanságára vonatkozó gondolata és Kant „Kritik der praktischen Vernunft” c. művében kifejtett nézetek közti rokon vonásokról.]
- TOLNAI VILMOS: M. I. forrásaihoz. = It 1917. 46–48. [M. I. egyik forrása Karl Julius Weber „Demokritos”-a lehetett. Ennek nyomait mutatja ki „A közönséges ember” c. epigrammában és „Az ember tragédiája” egyes színeiben.]
- MARÓT KÁROLY: M. és Eötvös? = It 1918. 360–361. [Megvédi álláspontját Pais Dezső cikkével (l. uo. 175.) szemben.]
- PAIS DEZSŐ: M. és Eötvös. = It 1918. 175. [Útal Marót Károly cikkére (EPhK 1915. 783–787.), melyben kiemeli Byron hatását M. művére. Vele szemben inkább Eötvös József „A falu jegyzője” c. regényének nyomait ismeri fel a Tragédiában.]
- PAIS DEZSŐ: M. és Lamartine. = EPhK 1919. 107–120. [Lamartine költeményei: a „Jocelyn” és a „La chute d’un ange” hatása és nyomai „Az ember tragédiájá”-ban.]
- PAIS DEZSŐ: Marót és M.? = It 1919. 131. [Megjegyzések Marót Károlynak az It 1918. évf.-ban megjelent cáfolatához.]
- HEVESI SÁNDOR: M. és „Az ember tragédiája”. = Újld 1923. 353–355. [A Tragédia és a Faust összevetése.]
- KARINTHY FRIGYES: M. = Nyug 1923. I. 113–123., és K. F.: Miniaturök. Bp. 1966. 135–149. [Vizsgálja a Faust és a Tragédia egymáshoz való viszonyát; méltatja M. I. formai és ábrázoló művészetét.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Eötvös és M. = K. Gy.: Petőfi és M. tanulmányok. Cluj-Kolozsvár 1923. 136–156. [Eötvös „A karthausi” c. regényének hatása M. tragédiájára.]
- LÓW IMMANUEL: M. I. – Centenárium beszéd: 1923. jan. 21. = MúJövő 1923. 48–51., és L. I.: Hetven beszéd. Szeged 1928. 302–308. [A Tragédia zsidó vonatkozásai; párhuzam M. műve és a Biblia „Jób könyve” között.]
- RÉVAY JÓZSEF: Az ember tragédiája álom-motívumának ősei. = Nyug 1923. I. 165–169. [Vergilius és Cicero.]
- BARABÁS KUN JÓZSEF: M. és Eötvös. = BpSz 1924. 196. köt. 98–108. [Az állambölcselet Eötvös József hatása M.-ra, különös tekintettel „A karthausi” és „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra” c. műveire.]
- HERZOG MANÓ: Jób, Faust, M. = MúJövő 1924. jan. 9–13. [A Tragédia és a „Faust” bibliai képeinek összehasonlítása.]
- TOLNAI VILMOS: Arany és M. „arany almái”. = EPhK 1924. 87–88. [A mindkettőjüknél előforduló hasonló költői kép közös forrása Byron „Kain”, illetve „Childe Harold” c. műve lehetett.]
- KERTÉSZ KÁLMÁN: Lucifer az Arany legendában. = Vasárnap (Arad) 1925. 344–348. [Lucifer alakjának összehasonlítása Longfellow „Az arany legenda” c. drámai költeménye, Goethe „Faust”-ja és M. I. műve alapján.]
- KOZÁKY ISTVÁN: „Az ember tragédiája” s a modern haláltánc-költészet. = Napk 1925. II. 497–504. [A mű érintkezési pontjai a német haláltánc-irodalommal.]
- SZIGETVÁRI IVÁN: M. és a francia forradalom. = It 1926. 157., és Sz. I. kisebb munkái. Bp. 1927. 279–280., Sz. I.: Kisebbs munkák. Bp. 1932. 296–297. [A hiteles történeti forrásokhoz való ragaszkodás kérdéséről M.-nál, többek között a Tragédia 9. színének párizsi jelenetében.]
- TOLNAI VILMOS: M. Ember Tragédiája római színház forrásaihoz. = EPhK 1927. 167–170. [Adalékok M. I. művének görög-római vonatkozásaihoz.]

- FRIEDMAN DÉNES: Az ember tragédiája formái tartalmához. = MZsSz 1929. 4–6. sz. 127–129. [Többek között felsorolja az Ádám alakjával foglalkozó helyeket a zsidó egyházi irodalomból.]
- PRÖHLE VILMA: Az ember tragédiája és a Faust. Bp. 1929. 114 l.
- Ism.: [Császár Elemér] r. r., ÚjNemz 1929. nov. 17. 262. sz. 9. – Kerekes Emil, ItK 1931. 119. – Turóczy-Trostler, Josef, PLloyd(esti) 1931. júl. 18. 161. sz. 5–6.
- [GY.] JUHÁSZ LÁSZLÓ: Un disciple du romantisme français. Madách et la tragédie de l'homme. – M. és a francia romanticizmus. Szeged 1930. 60 l. (Ét. Françaises. 4.)
- Ism.: [Elek Oszkár] E. O., It 1932. 11–12 – Sipos, Louis, REH 1933. 145–146.
- GY. JUHÁSZ LÁSZLÓ: M. és Lamennais. = Széph 1930. 89–92.
- GY. JUHÁSZ LÁSZLÓ: M. és Lamartine. = Széph 1931. 174–182.
- [ZOLNAI BÉLA] Z. B.: M. és Napoleon. = Széph 1932. 4–6. sz. 60. [Reflexiók Gy. Juhász László „M. és Lamartine” c. cikkére, Napóleon alakjának előfordulásával kapcsolatban a Tragédiában.]
- KARDEVÁN KÁROLY: M. és Heine. = It 1933. 189–196. [A mitikus képzeletvilág alakjainak beépítése a Tragédiába. Heine hatása, rokon vonások és eltérések.]
- KARDOS ALBERT: Az ember tragédiája és a zsoldárkönyv. = ProtSz 1933. 366–370. [A VII. szín (Konstantinápoly) forrása a Károlyi-bibliafordítás XXII. és a XXXV. zsoldára.]
- BENCZE, E[UGÈNE]: „La tragédie de l'homme” est-elle „Faust” hongrois? = RevLitComp 1934. 142–154.
- Ism.: Rónai, Paul, NRH 1934. 220.
- HEVESI SÁNDOR: Hogy jött világra Lucifer? = ÚjId 1934. II. 247–248. [M. I. Luciferének világirodalmi elődei.]
- MORVAY GYÖZŐ: Az ember tragédiája és a koponyatan. = It 1934. 80. [A frenológia hatásának kimutatása a dráma falanszter-jelenetében.]
- DRÄXLER ALADÁR: Bibliai hagyományok az Ember Tragédiájában. = GyöriSz 1935. 181–188. – Klny.: Győr 1936. 8 l. [A bűnbeesés és a Jób-hagyomány.]
- GÁLDI LÁSZLÓ: M. és Eminescu. = Vasárnap (Arad) 1935. szept. 8. 17. sz. 327–329. [Párhuzam „Az ember tragédiája” és a „Sármanul Dionis” között.]
- HERCZEG FERENC: M. = ÚjId 1935. I. 597–599. [A Tragédia filozófiai mondanivalója. Párhuzam a Faust és M. I. műve között.]
- POLLÁK MIKSA: M. I. és a biblia. I–V. = IMITÉ 1935. 73–108.; 1936. 135–167.; 1937. 56–89.; 1938. 46–97.; 1939. 145–151. [Munkásságának vallási vonatkozásait tárgyalja „Az ember tragédiája”, a „Csak végnapjai” és a „Férfi és nő” c. művekben.]
- BENEDEK ANDRÁS: Az ember tragédiája tárgy történeti szempontból. = A Színpad 1936. 355–364. [A téma hasonló világirodalmi példái és hatásuk M.-ra.]
- RITTER SÁNDOR: Az ember tragédiája igazi értéke. (M. I. Faust és Az ember tragédiája.) Szeged 1936. 52 l.
- TOLNAI VILMOS: M. és Tisza Domokos. = It 1936. 206–210. [„Az ember tragédiája” egyiptomi színének és Tisza Domokos verseinek kapcsolata.]
- MERÉNYI OSZKÁR: Shelley Quenn Mabje és Az ember tragédiája. = ItK 1937. 70–72. [Shelley művének hatása a Tragédiára, példákkal.]
- Ism.: UngJb 1939. 38.
- TOLNAI VILMOS: M. és Weber Demokritos. = ItK 1937. 273–276. [Karl Julius Weber „Demokritos oder hinterlassene Papiere eines lachenden Philosophen” c. munkájának nyomai Aszalay József „Szellemi omnibus az élet útain” c. műve magyar átdolgozásának közvetítésével „Az ember tragédiája” egyes színeiben.]
- Ism.: UngJb 1939. 39.
- HANKISS JÁNOS: Az Ember és a Magyar. = H. J.: Európa és a magyar irodalom. Bp. [1942.] 501–514. [A Tragédia és a „Faust” összevetése.]
- WALDAPFEL JÓZSEF: M. és Rousseau. = It 1942. 159–160., és W. J.: irodalmi tanulmányok. Bp. 1957. 438–439., és W. J.: À travers siècles et frontières. Bp. 1968. 328–329. [Rousseau filozófiai nézeteinek hatása M. I. történelemszemléletére és ennek megnyilvánulása a Tragédiában.]
- HANKISS JÁNOS: Goethe és M. = H. J.: A hídverő álma. Bp. 1944. 17–25. [Az „Elíziumi beszélgetések” c. fejezetben fiktív párbeszéd Goethe és M. között a Tragédia és a „Faust” közötti párhuzamos vonásokról, hangsúlyozva a Tragédia sajátosan magyar jellegét.]
- KARDEVÁN KÁROLY: Eötvös és M. társadalomszemlélete. = It 1947. 21–33. [Eötvös József „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra” c. művének hatása M. állam- és társadalomszemléletére, és ennek megnyilvánulása a Tragédiában.]
- TRENCSENYI-WALDAPFEL IMRE: Ádám és Ahasvérus. = Lőw Emlk. Bp. 1947. 205–238. – Klny.: It. Füz. 21., és T.-W. I.: Humanizmus és nemzeti irodalom. Bp. 1966. 248–290. [A Tragédia és Hans Christian Andersen „Ahasverus” c. drámai költeményének összehasonlítása.]
- SÖTÉR ISTVÁN: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. (M. I.) = It 1953. 275–281. [Többek között a centralisták válságának kimutatása Eötvös József „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra” c. műve alapján a Tragédiában.]

- BARANYI IMRE: Újabb adalékok M. falanszter-jelenetének forrásaihoz. = A. Univ. Debr. 1961. 37–43. – Klny. is.
- VIANU, T[UDOR]: M. și Eminescu. = Viața Romîneasca 1962. 10. sz. 123–131., és V., T.: Studii de literatură universală și comparată. București [1963.] 569–577., – magyar nyelven: Hel 1964. 15–25., IgSzó 1964. I. 713–721. [Párhuzam a Tragédia és a „Memento mori” között.]
- Francia irodalomtörténet M.-ről. = ÉI 1962. júl. 14. 28. sz. 12. [Charles Dédéyan párhuzamot von a Faust és a Tragédia között.]
- BARANYI IMRE: A fiatal M. gondolatvilága. (M. és az Athenaeum.) Bp. 1963. 149 l. (It. Füz. 42.) [Az Athenaeum cikkeinek hatása, különös tekintettel „Az ember tragédiájá”-ban kimutatható eszmék nyomán követése. – A könyvről szóló irodalmat l. az *Egyénisége, világszemlélete, politikai nézetei* c. fejezetben a mű alatt.]
- HENNING, HANS: Faust és Az ember tragédiája. = ISZ 1964. 8. sz. 677–678.
- HORVÁTH KÁROLY: M. a világirodalomban. = Nagyv 1964. 1709–1711. [„Az ember tragédiája” helye a világirodalom nagy „poème d’humanité”-inek sorában.]
- KOSTOLNY, ANDREJ: M. és Hviezdoslav. = ISZ 1964. 8. sz. 678–679. [Összehasonlítja a Tragédiát és Hviezdoslav „Húsvét” c. bibliai költeményét.]
- KÖRNYEI ELEK: Aki hazánkban először írt értekezést a szocializmusról. Lukács Móric tanulmányának hatása M. I. a Tragédia londoni és falanszter-jelenetének megírásában. = MNemzet 1964. jún. 2. 127. sz.
- JANCSÓ ELEMÉR: M. és a világirodalom. = IgSzó 1965. I. 43–48. [Általában szól a Tragédia világirodalmi helyéről és értékéről.]
- KREJČÍ, KAREL: Az ember tragédiája és Az emberiség eposza. = Tanulmányok a csehszlovák–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Bp. 1965. 239–263. [A Tragédia összevetése Victor Hugo „Századok legendája” és Jaroslav Vrchlický „Az emberiség eposza”-nak tervezett töredékes művével.]
- ROUSSELOT, JEAN: [Hozzászólás Sötér István: M. és a koreszmék c. előadásához. = MTA I. OK. 1965. XXII. 164–167. [Párhuzamot von a Tragédia eszmeisége és a francia költők sorában: Paul Valéry, Paul Éluard, Victor Hugo hasonló megnyilatkozásaival. – Elhangzott a MTA M.-emlékülésén, 1964. okt. 2.-án.]
- WALDAPFEL JÓZSEF: M. és Fourier. = MTud 1965. 383–397. [Részlet.], és W. J.: À travers siècles et frontières. Bp. 1968. 330–359. [Fourier filozófiai nézeteinek tükröződése a Tragédia falanszter-jeleneteiben.]
- gy.: Andersen és a magyarok. = Nagyv 1966. 1758. [M. tragédiájában kimutatható Andersen-motívumokról és rokon vonásokról, különös tekintettel Trencsényi-Waldapfel Imre tanulmányára.]
- GORIOVICIS TIVADAR: Renan és a Poème d’Humanité. = FK 1967. 394–398. [Renan „Cahiers de jeunesse” c. naplójának egyik följegyzése és „Az ember tragédiája” alapötletének gondolati hasonlóságáról.]
- HORVÁTH KÁROLY: A műfajok problémája a klasszicizmus és a romantika korában a lengyel és a magyar irodalomban. = Tanulmányok a lengyel–magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Bp. 1969. 331–374. [Krasínski „Isteni színjáték”-ának és „Az ember tragédiájá”-nak összehasonlítása.]

3. Eszmeisége, világképe, történelemszemlélete

- RAKODCZAY PÁL: „Az ember tragédiája” eszméje. = Kecskeméti Lapok 1895. dec. 22. 51. sz. 1–2. [A boldogságért való harc.]
- BECKER HUGÓ: Az ember tragédiája. Cáfolat Dudek János különvéleményére. = MSz 1897. okt. 24. 43. sz. 513–514.
- DUDEK JÁNOS: Az ember tragédiája. = KatSz 1897. 531–544. [Teológiai szempontból foglalkozik a művel.]
- SZIGETVÁRI IVÁN: M. és a socialismus. = EPHK 1898. 804–813., és Sz. I. kisebb munkái. Bp. 1927. 11–23., Sz. I.: Kisebb munkák. Bp. 1932. 12–24.
- LÉVAY GYULA: Az ember tragédiája alap gondolata. 2. kiad. Bp. 1899. 16 l.
- WALDAPFEL JÁNOS: Isten három attribútuma Az ember tragédiája I. színében. = EPHK 1900. 175–179. [A három főangyal az Eszmét, az Erőt, a Jóságot reprezentálja.]
- FORGÁCS JÁNOS: A történeti anyag bírálata az „Ember tragédiá”-jában. = Kalazantinum 1901. 6–8. sz. 67–69, 81–83. [Az egyes történeti színek összevetése a valós eseményekkel.]
- KÖRÖSY GYÖRGY: A társadalmi probléma és a vallásbőlelet felfogás Az ember tragédiájában. = Eperjesi Lapok 1902. febr. 9.–márc. 16. 6–11. sz., és Eperjesi Széchenyi KörÉvk. 1902. 3–20.
- KAPI BÉLA: Az ember tragédiájának világnézete. = ProtSz 1903. 22–34, 97–107. – Klny. is.
- SZÁSZ FERENC: A történeti anyag bírálata az Ember tragédiájában. = Székely Nemzet 1903. nov. 7–18. 167–173. sz.
- BODOR ALADÁR: Az ember tragédiája mint az egyén tragédiája. = Pápai ref. főisk.Ért. 1904/05. 31–76. – Klny. is.
- Ism.: Lukinich Imre, Száz 1907. 184–185.
- KALOCSAI EMIL: M. és a szociális eszme. = Jöv 1905. máj. 21. 21. sz. 11–15. [A Tragédia XI. és XII. színéről.]

- SZELÉNYI ÖDÖN: M. és Luther. = ProtSz 1906. 438–446. [M. viszonya a protestantizmushoz; Luther alakja a Tragédia falanszter-jelenetében.]
- LÁNCZI JENŐ: Az ember tragédiájának szelleme. A „buta tömeg”. – Jegyzetek a reakció ideológiájáról. = BN 1907. márc. 2. 53. sz. 12. [Támadja M. művének pesszimista, vallásos szellemét.]
- MIKOLA SÁNDOR: A történeti Kepler, vonatkozással Az ember tragédiájára. = Beöthy Emlk. Bp. 1908. 375–390. – Klny. is.
- OPPLER EMIL: Szksi szellem „Az ember tragédiájá”-ban. = Madách-páholy Alm. 1908. 43–53. [Szksi azaz szabadkőművesi.]
- WOHLMUTH ERNŐ: M. feminizmusa. = Népvélelő 1909. aug. 29. 35. sz. 290–291. [M. I. elmélete a Tragédiában a nő helyéről és szerepéről a társadalomban.]
- GONDÁN FELICIÁN: A pesszimizmus irodalmunkban. = Eger 1911. febr. 8. 11. sz. 1–2., és G. F.: Irodalom-történeti összefoglalások. Pécs 1911. 36–39. [Kemény Zsigmondnál és M. I.-nél.]
- HÖRL GYULA: Az ember tragédiájának filozófiája és teológiája. = Hittudományi Folyóirat 1911. márc. 15. 1. sz. 163–197.
- OVERMANS, JAKOB: Die Weltanschauung in Madách's „Tragödie des Menschen”. = Stimmen aus Maria-Laach (Freiburg) 1911. 14–28.
Ism.: *Dudek [János]*, Religio 1911. jan. 29. 5. sz. 77–78. – *Leffler Béla*, ItK 1911. 498–499. – *Sik Sándor*, Élet 1911. febr. 4. 6. sz. 133.
- SZEKERES FÁBIÁN: Az ember tragédiájának világnézete. = Religio 1911. febr. 12. 7. sz. 97–99.
- TOLNAI VILMOS: M. és a szocializmus. = NNőnevelés 1911. jan. 12–14. [Ezzel kapcsolatban nézeteinek, ismereteinek megjelenítése a Tragédiában.]
- HALTENBERGER MIHÁLY: Természettudományi gondolatok M. „Az ember tragédiájá”-ban. = Kir. kat. főgimn. Ért. 1911/12. Miskolc 1912. 3–21. – Klny. is.
Ism.: *Mikola Sándor*, EPHK 1913. 428–429.
- FAUST ANTAL: M. történetbölcséleti felfogása. = Religio 1918. 690–694.
- BERNÁT PÁL: Ember tragédiája, keresztény tragédia. = Élet 1923. 3. sz. 69.
- KARINTHY FRIGYES: M. = Nyug 1923. I. 113–123., és K. F.: Miniatürök. Bp. 1966. 135–149. [Vizsgálja a Faust és a Tragédia egymáshoz való viszonyát; méltatja M. I. formai és ábrázoló művészetét; a Tragédiában megmutakozó madáchi filozófia vonásait.]
- MOÓR GYULA: Az Ember Tragédiája jogbölcséleti megvilágításban. = Napk 1923. 615–627.
- PAULER ÁKOS: Költészet és filozófia. = Ath 1923. 81–87. [Dante, M. I. és Petőfi filozófiai gondolatainak kapcsolata az alkotással. M.-nál a hit szerepét hangsúlyozza a tudás felett.]
- PROHÁSZKA OTTOKÁR: „Az ember tragédiája” s a pesszimizmus. = KatSz 1923. 193–201., és P. O. összegyűjtött munkái. 12. köt. Bp. 1927. 340–347.
- SEBESTYÉN KÁROLY: M. = PN 1923. jan. 21. 16. sz. 3–4. [M. filozófiája a Tragédia elemzésén keresztül.]
- SZÉKELY ISTVÁN: „Az ember tragédiájá”-nak történelembölcselete. = SztIAkért 1923. 109–126.
- VOINOVICH GÉZA: M. művének magyarsága. = BpSz 1923. 194. köt. 559. sz. 142–144., és KisfTÉ ÚJF 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 71–72.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: Egyetemesség, magyarság és egyéniség Az ember tragédiájában. = BpSz 1924. 195. köt. 1–19.
- RAVASZ LÁSZLÓ: M. „pesszimizmusa.” = ProtSz 1924. 24–30., és R. L.: Százados énekek. Bp. 1925. 3–17. [Egyszerre optimista és pesszimista a Tragédiában.]
Ism.: -i., BpSz 1925. 201. [200.] köt. 156. – *Tolnai Vilmos*, Napk 1925. II. 55–56. – *Zsigmond Ferenc*, ProtSz 1925. 328–331.
- VUCSKITS JENŐ: Az ember tragédiája magyarsága. = Egri Gárdonyi Társ. Évk. Eger 1924. 140–147.
- KOZÁRI GYULA: A M.-kérdés az „Emberi Okmányok” megvilágításában. Pécs 1925. 107 l. [Foglalkozik a Tragédiában felvetődő filozófiai kérdésekkel.]
Ism.: *Könyves Gábor*, Napk 1926. 777–778.
- SZÁSZ KÁROLY: M. és a reformáció. = ProtSz 1925. 626–629. [Miért maradt ki a Tragédiából a reformáció?]
- TOLNAI VILMOS: M. és a reformáció. = ProtSz 1925. 703–705. [Hozzászólás Szász Károly cikkéhez.]
- GULYÁS JÓZSEF: M., mint az önzetlen munka költője. = G. J.: Dolgozatok. Sárospatak 1926. 16–26. [A Tragédiában kifejtett, munkára, a küzdelemre vonatkozó gondolatairól.]
- KERESZTURY SÁNDOR: M. Luciferje a kereszténység ítélőszéke előtt. = Vasárnap (Arad) 1926. 267–269. [A Tragédia dualisztikus vallásfelfogásának bírálatára.]
- CSERNY RÓZSI: A három utolsó jelenet M. remekművében. = Vasárnap (Arad) 1927. 94–96. [A mű pesszimista kicsengése ellen szól.]
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Az Ember tragédiájának világnézete. = Ptlüz 1933. 379–381.
- GERHAUSER ALBERT: A rangjavesztett zseni. (Az ember tragédiája jelmezei és alapeszméje.) = Széphi 1933. 35–37. [A mű alapeszméje és a jelmezre vonatkozó írói utasítások szoros összefüggése; a jelmezek mögötti eszmei-gondolati tartalom egymásutániságának rendszere.]
- KAPY BÉLA: Mire tanítja M. a magyar tragédia szereplőit? = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1931–32. 7.

- köt. Nagykörs 1933. 12–18. [Hogyan jelentkezik M. I. történetfilozófiai gondolatai a Tragédiában.]
- KARDEVÁN KÁROLY: M. és Luther. = It 1933. 84–88. [A falanszter-jelenetben – a kazánfűtés szimbóluma.]
- SIMÁNDY PÁL: M. = Mírás 1933. 8. sz. 475–481. [M. I. világnézetéről, a Tragédia vallásfilozófiai jellegzetességéről, melyet Ady „hívó agnoszticizmusával” rokonít.]
- HALASY-NAGY JÓZSEF: M. bölcsessége. = Ath 1934. 1–14. – Klny. is., és H.-N. J.: Korunk szelleme. Bp. [1937.] 104–127. [Filozófiai alapon vizsgálja a Tragédiát.]
- Ism.: V. J., ErdMúz 1935. 187–188.
- KÖRNYEI ELEK: M. és Ady. = Híradó (Pozsony) 1934. jan. 28. 22. sz. 2. [Utal Simándy Pál tanulmányára is (Mírás 1933. okt., 8. sz. 475–481.). A M.-nál is fellelhető „hívó agnoszticizmus” szerinte a magyar szellem jellemzője, a magyar történelmi sorsból következnek.]
- KÜHÁR FLÓRIS: Az ember tragédiája és a katolikus világnézet. = BH 1934. szept. 16. 209. sz. 7–8., szept. 23. 215. sz. 7., szept. 30. 221. sz. 7–8.
- RAVASZ LÁSZLÓ: Az ember tragédiájának költői igazsága. = BpSz 1934. 232. köt. 360–363., és Ptűz 1934. 87–88., KisfTÉ Újf 1933–1936. 59. köt. Bp. 1936. 85–88.
- Ism.: *Sebestyén Károly*, Balassa Emlk. Bp. 1934. 129–131.
- RÓHEIM GÉZA: Ádám álma. = Nyug 1934. II. 323–325. [Freudista elemzés.]
- SÁNDOR ISTVÁN: Az ember tragédiája és a katolicizmus. = MKult 1934. I. 337–342. [A Tragédia világnézetének értékelése, az optimizmus-pesszimizmus kérdése; M. I. lelkiéletének fejlődése és ennek tükröződése a műben.]
- SEBESTYÉN, KARL: Zum Zentralproblem der Tragödie des Menschen. = PLloyd(regg.) 1934. máj. 9. 104. sz. 1–2. [A Nemzeti Színház jubileumi és a bécsi Burgtheater bemutatója kapcsán: pesszimista vagy optimista mű a Tragédia?]
- SZETÉY ENDRE: Embersorsunk problémái az Ember tragédiájában. = Újpesti Könyves Kálmán áll. real gimn.Ért. 1933/34. 13–40. – Klny. is.
- TOLNAI VILMOS: A M.-”kérdés” körül. = Berzeviczy Emlk. Bp. 1934. 228–237. – Klny. is. [A madáchi „pesszimizmus” kérdéséről.]
- TRIKÁL JÓZSEF: Érdemes-e élni? (M.-tanulmány.) Balassagyarmat 1934. 19 l. – Klny.: Nógrádi Hírlap.
- GIANOLA ALBERTO: A magyar lelkület elemei „Az ember tragédiájá”-ban. = DebrSz 1935. 189–190.
- HERCZEG FERENC: M. = Újid 1935. I. 597–599. [A Tragédia filozófiai mondanivalója. Párhuzam Goethe Faustja és M. I. műve között.]
- KÁLLAY MIKLÓS: Metafizika az irodalomban s a magyar irodalom „metafizikátlansága”. = Vig 1935. 1. sz. 19–34. [Többek között említi „Az ember tragédiájá”-t, amely kivételt képez a magyar irodalom „metafizikátlanságá”-ban.]
- ERŐSS ALFRÉD: Az ember tragédiájának vallásbölcseleti problémája. = KatSz 1936. 436–445.
- HÁZY ALBERT: Kétség és remény. – Jelentéstanulmány M. Ember Tragédiájához. = Széph [1936.] 12–15. – Klny.: Szeged 1937. 6 l.
- VÁRKONYI NÁNDOR: M., az optimista. = V. N.: Elmék, eszmék. Pécs 1937. 101–103. [A Tragédia vizsgálata.]
- HANKISS JÁNOS: Ádám és Lucifer, magyar és francia romantika. = It 1940. 14–15. [Romantika és klasszicizmus összefüggése a Tragédiában. Világnézeti és nemzetszemléleti kérdések felvetődése.]
- KOVÁCS SÁNDOR: M. történetiszemlélete. = Pann 1940. 4. sz. 335–349. – Klny. is.
- Ism.: -n-, BpSz 1941. 260. köt. 368–369.
- PÉTERGÁLNÉ KARDOS IZABELLA: Az ember tragédiája katolikus szempontból. = Szent Szív Társaság Sophianum leánygimn.Ért. 1939/40. Bp. 1940. 8–18.
- LENGYEL LAJOS: A filozófia alapproblémája „Az ember tragédiájá”-ban. = Ath 1942. 142–165. – Klny. is.
- BORY ISTVÁN: Szélgjegyzetek az ember tragédiájához. = ErdHel 1943. 101–109. [Az egyes álmokképek valóságosságának, világfelfogásának, a párizsi szín eszmei és technikai jelentőségének vizsgálata.]
- NÉMETH LÁSZLÓ: M.-ot olvasva. = MCSill 1943. okt. 15. 20. sz. 441–450., és N. L.: Az értelmiség hivatása. Bp. 1944. 263–283., N. L.: Az én katedrám. Bp. 1969. 624–638. [Többek között a Tragédia bölcseleti mondanivalójáról.]
- KARDEVÁN KÁROLY: M. egyik verséhez. = EphK 1948. 91–94. [A „Leány és nő” c. versének ‘tudás’ és ‘halhatatlanság’ motívuma „Az ember tragédiájá”-ban.]
- PÁNDI PÁL: „Nem alkszik a barát, felébredt.” = P. P.: „Hazug álmok papjai szünnék.” Bp. 1952. 134–174. [A 142–143. lapon kiemeli M. I. antiklerikalizmusát, vallási kételyeit, liberális beállítottságát, utalással „Az ember tragédiája” egyes színeire.]
- RÓNAY GYÖRGY: Egy rejtelmes remekmű. = ÚjEhb 1952. 3. sz. 3. [A Tragédia alapeszméje, filozófiai mondanivalója.]
- [FÁJ ATTILA] F. A.: M. drámai költeménye. = Vig 1955. 321–323. [A modern pszichoanalízis szemszövegéből vizsgálja.]
- LUKÁCS GYÖRGY: M. tragédiája. = SzabN 1955. márc. 27. 85. sz., ápr. 2. 91. sz., és L. Gy.: Magyar irodalom – magyar kultúra. Bp. 1970. 560–573. [M. I.

- művészetének bírálata világnézeti és esztétikai szempontból. A Tragédia pesszimizmusáról.]
- KALLÓS MIKLÓS: Valóban vagy-vagy? = Kor 1957. 9. sz. 1284–1286. [Hozzászólás Tordai Zádor tanulmányához.]
- TORDAI ZÁDOR: Jegyzetek „Az ember tragédiájá”-ról. = Kor 1957. 8. sz. 1044–1060. [Dialektikus materialista felfogást, keresztény hit helyett deizmust lát a Tragédiában.]
- Igaz Szó szerkesztősége: Az eszménytelenség eszményítése. Jegyzetek egy cikk margójára. = IgSzó 1957. II. 439–442. [Hozzászólás Tordai Zádornak a Kor-ban megjelent tanulmányához.]
- A Korunk szerkesztőségének nyilatkozata. = Kor 1957. 10. sz. 1434–1435. [Polémia Tordai Zádornak uo. 8. sz.-ban megjelent tanulmányával.]
- KÉZAI BÉLA: Az ember útja a Tragédiában. = Vig 1958. 15–22. [Az idealista szemlélet tükröződése a Tragédiában.]
- GELENCSÉR GÉZA: Az ember tragédiája filozófiai problémái. I–II. = Je 1959. 4. sz. 58–75., 5. sz. 47–55.
- SÍK SÁNDOR: A százéves Ember Tragédiája. = Vig 1961. 331–337.
- SIMÁNDY PÁL: M. világnézete. = BorsSz 1961. 486–492. [Optimizmus és pesszimizmus, drámaszerkezeti kérdések; a szereplők jelleme.]
- WOJATSEK, CH.: The philosophical and ethical concept of the Tragedy of Man. = Slavic and East European Studies (Montreal) 1961. 210–227.
- FÁJ ATTILA: Van-e katarzis a tragédiában és a tudományban? = IU 1963. máj. 15. 10. sz. 10. [M. műve kapcsán a görög tragédiák katarzis-problematikájával foglalkozik.]
- KÁNTOR LAJOS: Közcél és magány. = Utunk 1964. okt. 2. 40. sz. 1, 4–5. [M. I. és a tömegek viszonya. Az egyéniség szerepe a Tragédiában.]
- SÖTÉR ISTVÁN: M. = MNemzet 1964. okt. 4. 233. sz. 1–2. [A Tragédia optimista és kritikai jellegéről.]
- SÖTÉR ISTVÁN: M. és a koreszmék. = Kr 1964. 11. sz. 3–10., és MTA I. OK 1965. XXII. 151–163. – Klny. is., ALitt 1965. 5–18., S. I.: Aspects et parallélismes de la littérature hongroise. Bp. 1966. 31–49. [Az utóbbiak „Madách et les courants de l'époque” címmel, francia nyelven. – Ünnepi előadás a M.-centenárium alkalmából rendezett akadémiai emléktünnepségen, Tamás Lajos bevezetőjével, Heinz Kindermann és Jean Rousselot hozzászólásával.]
- BARTA JÁNOS: Történetfilozófiai kérdések Az ember tragédiájában. = ItK 1965. 1–10. [Vitaindító tanulmány. – L. még uo. 337–347.: R. Várkonyi Ágnes, Horváth Károly, Baranyi Imre korreferátumai és Nagy Miklós hozzászólása.]
- CAPUSAN, CORNEL: Perspectiva infinitului în Tragedia Omului de Madách. = Stud.Univ. B. -B. Sec.phil. Fasc. 2. 1965. 29–34. [Az örökkévalóság és a jövő kérdéséről.]
- SIMÁNDY PÁL: Az ember tragédiája álomképeinek értelme. = ISz 1966. 6. sz. 555–559. [Véleménye szerint a mű nem történetfilozófiai, hanem fejlődési dráma; a vallomások jellegét hangsúlyozza.]
- FÁJ ATTILA: Egy módszer örömei. = IU 1967. ápr. 15. 7. sz. 5–7.
- NYÉKI LAJOS: A Tragédia „dualizmusa”. = IU 1967. júl. 15. 13. sz. 8. [Hozzászólás Fáj Attila „Egy módszer örömei” c. cikkéhez (uo. ápr. 15. 7. sz. 5–7.). Szerinte Fáj bizonyos dualizmust tételez fel Isten és Lucifer alakja között.]
- NYÉKI LAJOS: [Válasz Török Andrásnak.] = IU 1967. okt. 1. 17. sz. 2. [A „Faust” és a Tragédia értelmezésével kapcsolatban.]
- TÖRÖK ANDRÁS: Faust. = IU 1967. okt. 1. 17. sz. 2. [Polemizál Nyéki Lajos az 1967. júl. 15-i sz.-ban megjelent cikkével.]
- [VARGA SÁNDOR, KIBÉDI] Varga von Kibédi, Alexander: Die Tragödie der Ideen. Gedanken zur Interpretation des „ungarischen Faust”. [Amsterdam 1967.] 25–36. – Klny.: Philosophia Reformata 1967. 1–2. sz.
- NÉMETH LÁSZLÓ: Egy elbeszélő-gyűjtemény elé. = N. L.: Kiadatlan tanulmányok. 2. köt. Bp. 1968. 642–665. [Többek közt a Tragédia mondanivalójáról.]
- GELENCSÉR GÉZA: A Sziszüphosz-paradoxon, avagy optimizmus Az ember tragédiájában. = It 1970. 911–925.
- RAKOVSKY, TIBOR: M. humanista felhívása és mentője. = Színház 1970. 8. sz. 19.

4. Alakjai, jellemábrázolása

- JESZENSZKY SÁNDOR: Lucifer az Ember tragédiájában. = A Hon(regg. és esti) 1870. ápr. 23. 92. sz.
- GREGUSS ÁGOST: A nő M. tragédiájában. = G. Á. tanulmányai. I. köt. Pest 1872. 174–190.
 Ism.: (y. y.), A Hon 1871. márc. 16. 62. sz. 1.
- ANGYAL DÁVID: M. Lucifere. = FL 1876. ápr. 21–22. 91–92. sz. 426–427, 430–431.
- TOMOR FERENC: Éva M. „Az ember tragédiája” c. drámai költeményében. = Bp. II. ker. kir. egy.kat.főgimn.Ért. 1876/77. 3–30. – Klny. is.
- JANCSÓ BENEDEK: Faust, Manfréd, Kain, Ádám. Összehasonlító tanulmány. = Ko 1882. 8. köt. 438–455, 516–528.
- MEZŐ LAJOS: A nő a magyar költészetben. = Pápai Lapok 1883. dec. 9. 51. sz. 1–3. [Többek között M.-nál.]

- TÖRÖK JÁNOS: A tizenegyedik szín Évjáról. = FL 1883. szept. 25. 224. sz.
- MORVAY GYÖZÖ: Lucifer. M.-tanulmány. Bp. [1886.] 58 l.
Ism.: Nemzet 1887. jan. 28. 27. sz. 1.
- EGY NŐ: Elmélkedés M.-nak „Az ember tragédiájáról.” = Szilágy-Somlyó 1890. okt. 23.–nov. 6. 44–46. sz. [Éva alakjáról.]
- VERES SAMU: M. „Évja”. = Gömör–Kishont 1895. febr. 14. 7. sz. 1–4.
- KOVÁCS ANTAL: Katona és M. női jellemképei. = Kecskeméti Katona Kör Évk. 1896–1897. Kecskemét 1896. 92–99.
- MADÁCH ALADÁR: Lélektani elemek az Ember tragédiájának főalakjaiban. = Rejtelmes Világ 1897. nov. 21. 8. sz. 3–5., nov. 28. 9. sz. 3–5., és PN 1934. júl. 1. 146. sz. 21–22. [Utóbbi Mohácsi Jenő közlésében, részletek a tanulmányból. – Összeveti Dante „Isteni színjáték”-át és Goethe „Faust”-ját a Tragédiával.]
- PERÉNYI JÓZSEF: Mephisto és Lucifer. Nagykanizsa 1900. 56 l.
- KÖNYE NÁNDOR: A nő M. „Ember tragédiájá”-ban. = Ungvári Közlemények 1901. jan. 10. 2. sz. 1–3.
- RAVASZ LÁSZLÓ: Mefiszto és Lucifer. = Kolozsvári Egyetemi Lapok 1903. 10. sz. 182–186.
- BERTA ILONA: A nőkérdés „Az ember tragédiájá”-ban. = NNőnevelés 1904. 6. sz. 229–240.
- FARKAS PÁL: Lucifer és Ádám. = Nógrádi Hírlap 1906. márc. 25. 12. sz. 1–3.
- DOMOKOS-HARAGA BALÁZS: A nő M. „Ember tragédiájá”-ban. = EgyL 1907. dec. 17.–jan. 8., febr. 19., márc. 30. 5–6, 8, 10. sz. 68–69, 85–87, 116–118, 152–153.
- FARKAS PÁL: Ádám és Lucifer Az ember tragédiájában. = Balassagyarmati áll.főgimn.Ért. 1906/07. 3–20.
Ism.: Császár Ernő, EPHK 1908. 320–321. – Lukinich Imre, Száz 1908. 760–761.
- SZABÓ SÁNDOR: Éva az Ember tragédiájában. = Nógrádi Hírlap 1907. ápr. 21. 16. sz. 2–4.
- BOTH ANTAL: Ádám és Lucifer. = Nógrádi Hírlap 1908. jan. 5. 1. sz. 1–3., jan. 19. 3. sz. 1–4.
- LÉVAY GYULA: Csupa materializmus és egy csöpp kegyelet. – M.-tanulmány Az ember tragédiája XI. színről. (London.) Különös tekintettel Éva alakjára. = Bácska 1908. ápr. 3–10. 26–28. sz.
- MIKOLA SÁNDOR: A történeti Kepler, vonatkozással Az ember tragédiájára. = Beöthy Emlk. Bp. 1908. 375–390. – Klny. is.
- TORKOS LÁSZLÓ: Ádám Az ember tragédiájában. = Ur 1908. 6–8. sz. 277–285.
- SCHWARTZSTEIN DEZSŐ: Éva tragédiája. Éva szerepe M. I.: Az ember tragédiájában. = Felvidék 1909. márc. 8. 10. sz. 1.
- TOLNAI VILMOS: Az anyaság M. Ember Tragédiájában. = NNőnevelés 1911. 370–378. – Klny. is. [Éva anyai szerepének elemzése.]
Ism.: Bittenbinder Miklós, OKTK 1911/12. 42–43. sz. 978–979. – mgy., EPHK 1912. 384.
- MIKOLA SÁNDOR: Kepler és anyjának boszorkánysági pere. = Schuschny Emlk. Bp. 1912. 158–170.
- FORGÁCH BALÁZS: A nő az Ember tragédiájában. Esztétikai értekezés. Kassa 1913. 22 l.
- GAZDAG LAJOS: M. I. és a nőkérdés. = KatSz 1913. II. 739–747. – Klny. is. [M. I. „nőszemléletének” alakulása a „Férfi és nő” c. drámájától kezdve „Az ember tragédiája” Éva-ábrázolásáig. A kérdés gondolati összegzése „A nőről, különösen esztétikai szempontból” c. értekezése.]
- GULYÁS JÓZSEF: Lucifer tragédiája. = SpRefl 1914. márc. 1. 9. sz. 74–76. [Véleménye szerint Ádámval szemben Luciferé a tragikus sors.]
- GULYÁS JÓZSEF: Lucifer tragédiája. = SpRefl 1914. aug. 23. 34. sz. 289–291. [Viszonzválasz Kristóf György polemikus cikkére.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Lucifer tragédiája? = SpRefl 1914. márc. 22. 12. sz. 100–101., és K. Gy.: Petőfi és M.-Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 157–159. [Polemizál Gulyás Józsefnek uo. márc. 1. 9. sz.-ban megjelent cikkével.]
- ANGYAL JÁNOS: M. a nőkről. = OrszV 1918. okt. 6. 41. sz. 477–478. [„Az ember tragédiájá”-ban és a „Férfi és nő” c. drámájában kifejtett gondolatai.]
- LACZKÓ GÉZA: A XIX. századi férfi tragédiája. = Nyug 1923. I. 135–139. [Ádám alakja testesíti meg.]
- FAUST ANTAL: Ádám és Lucifer M. „Az ember tragédiájában”. = Religio 1924. 1. sz. 47–58.
- KERTÉSZ KÁLMÁN: Lucifer és Arany legendában. = Vasárnap (Arad) 1925. 344–348. [Lucifer alakjának összehasonlítása Longfellow „Az arany legenda” c. drámai költeménye, Goethe „Faust”-ja és M. I. műve alapján.]
- KERESZTURY SÁNDOR: M. Luciferje a kereszténység ítélőszéke előtt. = Vasárnap (Arad) 1926. 267–269. [A Tragédia dualisztikus vallásfelfogásának bírálata.]
- SEBESTYÉN KÁROLY: A rászédett ördög. = BpSz 1927. 205. köt. 343–374. [A középkori misztériumjátékok egyik kedvelt tárgyának vizsgálata.]
- LÁM FRIGYES: M. és Rudolf császár. = KatSz 1928. 353–358. [A Kepler-jelenetben a tudós és az uralkodó jelleme és összevetése a történelmi alakokéval.]
- PRESZLY ELEMÉR: A nő az ember tragédiájában. = Nagykovácsi Arany Társ.Évk. 1930–1931. 6. köt. Nagykovácsi 1931. 61–67.
- SZIRÁK FERENC: A tragikum körvonalai Ádám sorsában. = A Kiskunfélegyházi kat. Szent László reál-gimn.Ért. 1931/32. 4–6.
Ism.: N. S., It 1932. 109.

- BERTA ILONA: A nőkérdés Az ember tragédiájában. = Áll. Erzsébet nőisk. leánygimn. Ért. 1933/34. Bp. 1934. 61–69.
- HEVESI SÁNDOR: Hogy jött a világra Lucifer? = Újld 1934. II. 247–248. [M. I. Luciferének világirodalmi elődei.]
- KENEDY GÉZA: Lucifer dicséreti. = BpSz 1934. 233. köt. 48–56.
- KOVÁCS DEZSŐNÉ: Kepler anyja. = Ptűz 1934. 5. sz. 91–92. [A történeti személyről.]
- HANKISS, JEAN: La tragédie de l'homme: l'Adam hongrois. = REH 1935. 262–268. [A magyar faji jelleg a Tragédia Ádámjában.]
- HANKISS JÁNOS: Ádám és Lucifer, magyar és francia romantika. = It 1940. 14–15.
- BAROSS ENDRE: M. és a kétlelkű ember. = Attila 1941. 1. sz. 3–4. [A Tragédia és M. I. lelkivilágának elemzése Ádám és Lucifer alakján keresztül.]
- ELEK OSZKÁR: Izóra Az ember tragédiájában. = It 1941. 65–68. [Magyar irodalmi rokonáról: Kisfaludy Károly „Első Ulászló” (1820) c. drámatörredékéről.]
- CSEH ISTVÁN: Kinek a tragédiája Az ember tragédiája? = Vörösmarty Társ. Évk. Székesfehérvár 1942. 99–104. [A cikkíró szerint Ádám csak drámai hős, az igazi tragikus, bukott hős Lucifer.]
- KISS ILONA: M. és az Éva-probléma. Bp. 1943. 60 l.
- TARCAVÖLGYI JÁNOS: M. Ádámja a keresztény világszemlélet tükrében. = M. Alb. 7. köt. Nitra 1944. 10–18.
- BÁSTI LAJOS: Mire gondolsz Ádám? Bp. 1962. 259 l. [A könyvvel kapcsolatos irodalmat l. a 9.2 Dramaturgiai, rendezési, szerepformálási, színpadtechnikai kérdések címszónál, a mű alatt.]
- K. JAKAB ANTAL: Az ördög tragédiája. = Utunk 1968. nov. 22. 47. sz. 10. [Lucifer-értelmezés.]
- 5. Szerkezete; egyes színei**
- Megjegyzés:* Az egyes színek forrásaival kapcsolatos irodalmat vö. a 2. *Forrásai; eszmei-irodalmi hatások, párhuzamok* címszó alatti tételekkel.
- Dr. E.: A londoni vásár. = FL 1884. máj. 17–18. 117–118. sz.
- KÖRÖSY GYÖRGY: Az ember tragédiájának szerkezete. = Brassói kath. gimn. Ért. 1890/91. 1–26.
- SZIGETVÁRI IVÁN: M. és a socialismus. = EPhK 1898. 804–813., és Sz. I. kisebb munkái. Bp. 1927. 11–23., Sz. I.: Kisebb munkák. Bp. 1932. 12–24. [A Tragédia XI. és XII. színéről.]
- FORGÁCS JÁNOS: A történeti anyag bírálata az „Ember Tragédia”-jában. = Kalazantinum 1901. 6–8. sz. 67–69., 81–83., 86–88. [Az egyes történeti színek összevetése a valós eseményekkel.]
- ORBÓK GIZELLA = Kis-Küküllő 1903. febr. 22. 8. sz. 1–2. [A Tragédia egyes színeiről.]
- TOLNAI VILMOS: M. egyik sorához. = EPhK 1903. 188–189. [Az „Oh lesz-e, a ki egykor megteszi?” sorhoz, a falanszter-jelenetben.]
- KALOCSAI EMIL: M. és a szociális eszme. = Jöv 1905. máj. 21. 21. sz. 11–15. [A Tragédia XI. és XII. színéről.]
- [RIEDL FRIGYES] RDL.: Az „Ember Tragédiájá”-nak eszkimó-jelenete. = EPhK 1911. 434–435. [Nendtvich Károly „A föld jövője” c. 1851-es cikkének hatása M.-ra.]
- TOLNAI VILMOS: M. londoni és phalanster-jelenetének egyik forrásáról. = EPhK 1911. 377–386. – Klny. is., és AkÉrt 1911. 85–86. [Az utóbbi kivonatos közlés. – Véleménye szerint Lukács Móric „Néhány szó a socializmusról” c. értekezésének (1842) hatása mutatható ki.]
- CZÖBEL ERNŐ: M. és Cermenin-Timon. Az ember tragédiája IX. színéhez. = EPhK 1912. 860–864., és Cz. E. válogatott írásai. Bp. 1963. 416–422. [A Tragédia forradalmi jelenetének egyik forrása Louis Cermenin „Livre des orateurs” c. munkája volt, melyet Timon álnévén adott ki.]
- MORVAY GYÖZÖ: M. és Hogarth. = It 1914. 464. [William Hogarth metszeteinek hatása a Tragédia XI. színében bemutatott londoni vásár megjelenítésére.]
- TOLNAI VILMOS: Az ember tragédiája londoni színéhez. = It 1914. 317–318. [Egy közkeletű francia mondás idézése, melynek forrása Montaigne, illetve Plutarkhosz egy adomája.]
- TOLNAI VILMOS: M. Ember Tragédiájához. = It 1914. 408. [A falanszter-jelenet egy helyéről.]
- FAUST ANTAL: Az égi jelenet Isten mindenhatósága, bölcsessége és méltósága M.-nál. = Religio 1919. 2. sz. 103–110.
- A falanszter. = V 1919. 136. sz. 1–3.
- SZIGETVÁRI IVÁN: M. és a francia forradalom. = It 1926. 157., és Sz. I. kisebb munkái. Bp. 1927. 279–281., Sz. I.: Kisebb munkák. Bp. 1932. 296–297. [A hiteles történeti forrásokhoz való ragaszkodás kérdéséről M.-nál, többek között a Tragédia IX. színének párizsi jelenetében.]
- CSERNY RÓZSI: A három utolsó jelenet. M. remekművében. = Vasárnap (Arad) 1927. 94–96.
- JUHÁSZ GÉZA: A prágai színek jelentősége. = DebrSz 1927. 196–197.
- KRČMÉRY, ŠTEFAN: Revolučná scéna v „Tragédii človeka”. = Slovenské Poh“lady 1927. 110–114. [A forradalmi szín „Az ember tragédiájá”-ban.]
- TOLNAI VILMOS: M. Ember Tragédiája római színének forrásaihoz. = EPhK 1927. 167–170.

- KARDOS ALBERT: Sajtóhiba vagy szerkezeti maradvány Az ember tragédiájában? = It 1932. 6–8. [A III. és IV. színek színpadi utasításainak összetévesztése.]
- TOLNAI VILMOS: Sajtóhiba Az ember tragédiájában. = It 1932. 46–47. [Hozzászólás Kardos Albert It-beli cikkéhez.]
- Sajtóhiba vagy szerkezeti maradvány Az ember tragédiájában? = Ptüz 1932. márc. 10. 4. sz. 55. [Hozzászólás Kardos 'Albert It-beli azonos c. cikkéhez.]
- NÉMETH ANTAL: Az ember tragédiájának szerkezete. = DebrSz 1933. 413–417.
- MORVAY GYÓZÓ: Az ember tragédiája és a koponyatan. = It 1934. 80. [A frenológia hatásának kimutatása a dráma falanszter-jelenetében.]
- REMÉNYIK SÁNDOR: Ádám az Űrben. = Ptüz 1934. 5. sz. 91.
- HÁZY ALBERT: Az individualizmus haláltánc. (Az ember tragédiája londoni színének értelmezése.) = A Színpad 1935. 18–24.
- TOLNAI VILMOS: M. és Tisza Domokos. = It 1936. 206–210. [„Az ember tragédiája” egyiptomi színének és Tisza Domokos verseinek kapcsolata.]
- KARDEVÁN KÁROLY: Az angyalok második kara Az ember tragédiájában. = It 1939. 176–179. [A Tragédia szerkezeti kérdéseiről, említi Alexander Bernát magyarázatait.]
- CZAKÓ AMBRÓ: Jegyzetek Az ember tragédiájához. = Tárogató 1941. 1–2. sz. – 1944. 4. sz. – Klny.: Winnipeg 1945. 118 l. [A cselekmény és az egyes színek magyarázata.]
- SÁNDOR ISTVÁN: A költő és a mennyország. = KatSz 1941. 353–363. [A mennyország íróink képzeletében, hatása látásmódjukra, irodalmi ábrázolása többek között a Tragédiában is.]
- HANKISS JÁNOS: Egyéniség és közösség. = H. J.: A magyar irodalom közelről. Bp. [1942.] 171–181. [A falanszter-jelenet elemzése.]
- OLÁH ANDOR: A falanszter jelenet szocializmusa. = Új Szántás 1948. 8–9. sz. 516–520.
- DOBOSSY LÁSZLÓ: Adalék Az ember tragédiája falanszter-jelenetének magyarázatához. = It 1958. 149–151.
- CS. SZABÓ LÁSZLÓ: Jó éjt! Reggelre ne feledd a pénzt! = IU 1959. 1. sz. 6–7. [A Tragédia prágai jelenetéről.]
- [HORVÁTH KÁROLY] H. K.: Vitaülés Az ember tragédiája falanszter-jelenetéről. = ItK 1960. 521–524. [Vitaösszefoglaló.]
- BARANYI IMRE: Újabb adalékok M. falanszter-jelenetének forrásaihoz. = A.Univ.Debr. 1961. 37–44. – Klny. is.
6. Nyelve, stílusa; a mű esztétikai vonatkozásai, Arany János szövegjavításai
- [ARANY JÁNOS]: [Az „Ember Tragédiája”...] = SzépirodF 1861. nov. 6. 1. sz. 15., és A. J. összes művei. 13. köt. Hivatali iratok. 1. köt. Bp. 1966. 255–256. [Védelmébe veszi a mű helyesírását.]
- SZOJÁK REZSŐ: Művészi képzelet az Ember Tragédiájában. = Garamvidék 1907. febr. 17. 7. sz. 1.
- Szász Károly megjegyzései „Az ember tragédiájá”-ra. = Voinovich Géza: M. I. és Az ember tragédiája. Bp. 1914. 559–568. – 2. kiad. 1922., és M. I. összes levelei. 2. köt. Kiad. Staud Géza. Bp. 1942. 150–156. [Az utóbbiban a M.-hoz írott kísérő levéllel együtt. Kelt: Kunszentmiklós 1862. okt. 6.; Jegyzetek a mű nyelvezetéről.]
- MITROVICS GYULA: Az egység és a sokféleség esztétikai elve Az ember tragédiájában. Debrecen 1924. 17 l. (A debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadványai. 1/6.)
Ism.: *Brisits Frigyes*, KatSz 1924. 381. – *Tolnai Vilmos*, ItK 1924. 137–138. – [*Zsigmond Ferenc*] -mond., ProtSz 1924. 182–183.
- DÉNES SZILÁRD: Arany János és Az ember tragédiája stílusa. = MNyr 1925. 35–42. [Az Arany János által végzett javításokról.]
- GULYÁS PÁL: M. = Vál 1934. 1. sz. 40–47. [A függékben példán mutatja be az Arany által javított és az eredeti szöveget.]
- KARDOS ALBERT: Hogy végződik „Az Ember Tragédiája”? = DebrSz 1934. 420–422. [A Tragédia utolsó soráról.]
- MOHÁCSI JENŐ: Bemerkungen zur „Tragödie des Menschen”. = Balassa Emlk. Bp. 1934. 94–96. [A „mondottam” szó mint múlt idejű alak értelmezése az egyes fordítóknál (pl. Lechner Gyula, Sponer Andor, Dóczi Lajos).]
- TOLNAI VILMOS: M. szövegei. = It 1934. 198–201. [Polemizál Gulyás Pál Válasz-beli cikkével az Arany-javítások kérdésében.]
- KARDOS ALBERT: Hogy végződik „Az ember tragédiája” – mégegyszer? = DebrSz 1935. 130–131. [Válasz Tolnai Vilmos azonos című cikkére.]
- TOLNAI VILMOS: Hogy végződik Az ember tragédiája? = DebrSz 1935. 28–29. [Vitatkozik Kardos Albert azonos című cikkével.]
- TOLNAI VILMOS: Hogy végződik az „Ember Tragédiája”? II. = DebrSz 1935. 131–133. [Viszonzválasz Kardos Albert cikkére (uo. 130–131.). A szöveg kéziratára és a szakirodalomra hivatkozva védi álláspontját.]
- KARDEVÁN KÁROLY: Mondottam, ember: küzdj és bizva bízzál! = MNy 1938. 244–245. [A „mondottam” szó mint múlt idejű alak magyarázata.]

- ZOLNAI GYULA: Mondottam ember, küzdj és bízza bízzál! = MNy 1938. 43–44. [Hozzászólás Mohácsi Jenő 1934-es cikkéhez a „mondottam” szó mint múlt idejű alak értelmezésével kapcsolatban.]
- HANKISS JÁNOS: Ádám és Lucifer, magyar és francia romantika. = It 1940. 14–15. [Romantika és klasszszicizmus összefüggése a Tragédiában; világnézeti és nemzetszemléleti kérdések.]
- NÉMETH LÁSZLÓ: M.-ot olvasva. = MCsill 1943. okt. 15. 20. sz. 441–450., és N. L.: Az értelmiség hivatása. Bp. 1944. 263–283., N. L.: Az én katedrám. Bp. 1969. 624–638. [Többek között a Tragédia nyelvéről.]
- GERGELY PÁL: Arany János és „Az ember tragédiája”. = MNy 1962. júl. 31. 177. sz. 4. [Többek között Arany javításairól.]
- MIHÁLYI JÓZSEF: Az ember tragédiája nyelvéről. = Irodalmi és Nyelvi Közlemények 1964. 3–4. sz. 41–48. [Részletesen Arany szerepéről a Tragédia nyelvének kialakításában.]
- HUBAY MIKLÓS: Miért szép az Ember Tragédiája? = H. M.: A megváltó mutatóvány. Írások a magyar dráma ügyében. Bp. 1965. 95–156. (Elvek és utak.) [D.: 1964.]
- KOZOCSA SÁNDOR: M. I. javításai „Az ember tragédiája” első kiadásában. = MKsz 1968. 366–373.
- SZABÓ JÓZSEF: Arany javításai Az ember tragédiáján. = Palócföld 1968. 1. sz. 90–95. [Arany javításaival szemben jobbnak tartja az M. I. eredeti szövegét.]
- PÁSZTOR EMIL: „Az ember tragédiája” néhány Arany János javította soráról. = Egri Tanárk.Főisk.tud.K. 1969. 253–271. [Szabó Józsefnek a Palócföldben megjelent tanulmánya alapján nyelvhelyességi szempontból vizsgálja M. művét és Arany János javításait, példákkal illusztrálva.]
- PÁSZTOR EMIL: „Fog korlátozni az arasznyi lét” (Arany János javításai M. egyik sorában.) = Palócföld 1969. 1. sz. 94–97. [Arany javításainak védelmében polemizál Szabó József uo. megjelent 1968-as cikkével.]
- SZABÓ JÓZSEF: Szövegingadozás Az ember tragédiájában. = Palócföld 1970. 3–4. sz. 100–103.
- 7. Hatása, utóélete**
- Sz.: M. s a képirók. = FL 1883. okt. 7. 235. sz. 1496. [Kifogásolja, hogy a festők nem merítik tárgyaikat a nemzeti irodalom nagy alkotásaiból. M. I. művét ideális témának tartaná.]
- BERTA ILONA: Olvassuk az „Ember tragédiáját.” = NNőnevelés 1902. szept.–okt., 256–264. [M. művének ajánlása az ifjúságnak.]
- BAROS GYULA: M. nyomai szépirodalmunkban. = BpSz 1923. 193. köt. 85–117. — Klny. is.
- Ism.: [Alszeghy Zsolt] Zs., Élet 1923. 14. sz. 334–335. — [Hartmann János] -rtm., Napk 1923. 883. — Brisits Frigyes, KatSz 1924. 382–383. — [Zsigmond Ferenc] -mond., ProtSz 1924. 182–183.
- FÜST MILÁN: Emlékezés kétféle nevelőmről. = Nyug 1923. I. 146–151., és F. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1956. 165–175., 2., bőv. kiad. 1967. 211–221. [„Az ember tragédiája” mint gyermekkori olvasmányélmény.]
- T. F.: Négyszemközt Lenkei Henrikkel, aki nem tud M. pesszimizmusával megbékélni. = Lit 1927. 7. sz. 230–231. [Lenkei Henrik „A nagy előjáték” (1927) c. drámai költeménye és „Az ember tragédiája”.]
- KARDEVÁN KÁROLY: M.-revízió. = Napk 1931. 493–502. [A különböző Tragédia-értelmezések és értékelések számbavétele.]
- HANKISS JÁNOS: Jegyzetek Az ember tragédiájához. = DebrSz 1933. 1–6. [M. művének aktualitásáról és fordításairól.]
- KOVÁCS LÁSZLÓ: A Tragédia. = Ptüz 1934. 89–90. [M. művének olvasása közben támadt gondolatok.]
- KÜHÁR FLÓRIS: A mai ember tragédiája. = GyöriSz 1934. 4–5. sz. 130–132. [M. művének aktualitásáról.]
- [HÁZY ALBERT]: Miért korszerű az Ember Tragédiája? (Die Zeitgemäßheit des ungarischen Dichters Imre Madách.) Szeged [1935.] 14 l. (Adalék a tudományok szociológiájához. A. 1.) [A kor, az író, az alkotás kapcsolata, a mű korszerűsége.]
- Ism.: Lit 1935. dec. 15. 24. sz. 365. — *Sárkány Oszkár*, Napk 1937. 554–555.
- MOHÁCSI JENŐ: „Dicsőség a’ magasban...” = BpSz 1937. 244. köt. 351–363., és KisFÉ ÚjF 1937–1940. 60. köt. Bp. 1940. 182–191. [Novellisztikus előadás formájában eleveníti fel a mű Kisfaludy Társaság-beli felolvasását és fogadtatását.]
- PUKÁNSZKY BÉLA: Az Ember tragédiája és az osztrák irodalom. = BpSz 1937. 245. köt. 34–49. — Klny. is. [A Tragédia visszhangja az osztrák irodalomban: elsősorban Eduard Hlatky drámai trilógiájáról.]
- Ism.: UngJb 1939. 38–39.
- KUNSZERY GYULA: Az új életre támadt Tragédia. = KatSz 1939. 404–412. [A Tragédia időszerűségének és kései világsikerének magyarázata.]
- HANKISS JÁNOS: Ádám mindenkié. = MLélek 1941. 163–169., és H. J.: A hidverő álma. Bp. 1944. 137–144. [Kötetben „Hogyan közeledjék az olvasó Az ember tragédiájához” alcímmel, M. I. művének közérthetőségéről.]
- KARDEVÁN KÁROLY: M. és Eötvös. = It 1942. 188–190. [„Az ember tragédiája”-nak hatása Eötvös József „Naplójegyzetek. — Gondolatok. 1864–1868.” (Kiad. Lukinich Imre. Bp. 1941.) c. kötetében megjelent műveire.]

- GALAMB SÁNDOR: Magyar drámai költemények. = ItK 1943. 81–92. [Többek között „Az ember tragédiája” hatására keletkezett művekről is.]
- KÖRNYEI FERENC: M. I. – és az atombomba. = ÚjEmb 1945. dec. 2. 17. sz. 6. [Aktualizálható idézetek a Tragédiából, melyek adekvátan kifejezik az atomkor problémáit.]
- BORY ISTVÁN: Irodalmi „probléma” a t. Házban. = MNemzet 1947. okt. 26. 244. sz. 3. [Supka Géza parlamenti beszédének visszhangja a képviselők között. Utal arra, hogy a Tragédia befejező sorait Arany János írta volna. A cikk kitér e kérdés filológiai vizsgálatára.]
- VÁRADY IMRE: L’attualità de „La tragedia dell’ uomo” di Imre Madách. = Corvina 1952. 145–163.
- SÓTÉR ISTVÁN: M. „Az ember tragédiáját”-t ellentmondásai ellenére haladó hagyományaink soraiban kell megbecsülnünk. = Viharsarok 1954. márc. 23. 69. sz. 4.
- SÓTÉR ISTVÁN: M. helye irodalmunkban. = MNemzet 1954. márc. 23. 69. sz. 5. [Haladó hagyományként értékeli a Tragédiát.]
- Ankét volt az Eötvös kollégiumban Az ember tragédiájáról. = Egyetemi Ifjúság 1956. ápr. 3. 7. sz. 3. [Sóter István előadásáról.]
- FÁJ ATTILA: Az ember tragédiájának sorsa az elnyomás éveiben. = KatSz (Róma) 1957. 3. sz. 110–114. [Az 1948–56 közötti értékelések vizsgálata.]
- GELLÉRT OSZKÁR: Adytól Gorkijig. – M.-ről. – Emlékirat-részlet. = Érdekes Újság 1957. ápr. 13. 15. sz. 14. [Többek között a Nyug 1923-as M.-számáról.]
- WALDAPFEL JÓZSEF: Gorkij és M. Bp. 1958. 52 l., 7. t. (It.Füz. 14.), és Tanulmányok a magyar–orosz irodalmi kapcsolatok köréből. 2. köt. Bp. 1961. 231–278., W. J.: Szocialista kultúra és irodalmi örökség. Bp. 1961. 143–195., W. J.: À travers siècles et frontières. Bp. 1968. 360–393. [Többek között vizsgálja, hogyan hatott Gorkij „Az ember” c. költeményére M. I. műve. – A könyvről szóló irodalmat I. a 10. Külföldi fogadtatása, fordításairól c. fejezetben, a mű alatt.]
- FÁJ, A[TTILA]: Madács „Tragédie des Menschen” in Ungarn seit 1945. = Ural–Altäische Jahrbücher 1962. 268–275. [Sorra veszi a Tragédia koronként különböző értékeléseit: Lukács György, Révai József, Sóter István, Waldapfel József tanulmányiban. Kitér a mű színpadi utóéletére is.]
- BARANYI IMRE: Az ember tragédiája és a pozitivisták hatáskutatás. = StudLitt 1963. 101–123. – Klny. is. [Áttekinti a különböző korok Tragédia-értelmezéseinek történetét a korabeli kritikáktól kezdve a pozitivisták hatás- és motívumkutatás állomásain keresztül a mű modern szemléletű vizsgálatáig.]
- NYÉKI LAJOS: M. – mai szemmel. = IU 1963. febr. 15. 4. sz. 5. [A mű aktualitásáról is.]
- BEDNÁR, KAMIL: M. hite az emberiségben. = ÉI 1964. okt. 3. 40. sz. 2. [Nyilatkozata arról, mi tette rá a legnagyobb hatást a Tragédiában.]
- BÓKA LÁSZLÓ: M. időszerűsége. = MTud 1964. 737–742., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 635–644.
- HORVÁTH KÁROLY: Hatott-e más népek irodalmára Az ember tragédiája? = ISz 1964. 8. sz. 710.
- KERESZTURY DEZSŐ: Egy nemzeti remekmű útja. = Tük 1964. okt. 6. 27. sz. 4–5.
- KOSTOLNÝ, ANDREJ: M. és Hviezdoslav. = ISz 1964. 8. sz. 678–679. [A Tragédia hatása Hviezdoslav „Húsvét” c. költeményére.]
- Hogy hatott M. „Az ember tragédiája” a 19. század magyar irodalmának fejlődésére? = ISz 1964. 8. sz. 708. [Horváth Károly és Komlós Aladár hozzászólása.]
- Mi a Tragédia filozófiájában modern és haladó? = ISz 1964. 8. sz. 709–710. [Horváth Károly és Komlós Aladár hozzászólása.]
- BALOGH EDGÁR: A madáchi modell ma. = Kor 1965. 1646–1648.
- ENGEL KÁROLY: Coşbuc és M. = Kor 1966. 1244–1250. [Coşbuc és M. I. költői állásfoglalásának rokon vonásai.]
- FÁJ ATTILA: Egy módszer örömei. = IU 1967. ápr. 15. 7. sz. 5–7. [Véleménye szerint Joyce „Finnegans Wake” c. regényének alapötletét a Tragédiából merítette.]
- PAKU IMRE: I. M. ‘69. = Palócföld 1970. 3–4. sz. 69–78. [M. I. művészetének aktualitásáról.]

7.1 Helye és szerepe az irodalomtanításban

- TONCS GUSZTÁV: Az ember tragédiája. = MPed 1907. 257–270. [Bővebben a mű iskolai tanításáról is.]
- KARDEVÁN KÁROLY: Az ember tragédiájának iskolai olvastatása. = OKTK 1927/28. 5–6. sz. 117–122.
- MARGÓCSY JÓZSEF: M. tanítása a mai középiskolában. = Mtanítás 1960. 5. sz. 10–17.
- MAKAY GUSZTÁV: Az ember tragédiája tanítása a gimnázium III. osztályában. = Mtanítás 1965. 1. sz. 1–10.
- NAGY KÁLMÁN: Az ember tragédiája tanításának problémái a gimnáziumban. = Mtanítás 1969. 1. sz. 39–44.

8. Kiadástörténet, szövegkritika

Megjegyzés: Az egyes kiadásokra vonatkozó kritikái szakirodalmat a kötetek megjelenésének időrendjében, a sajtó alá rendezők nevének megjelölésével adjuk közre. L. még a 6. Nyelve, stílusa; a mű esztétikai vonatkozásai, Arany János szövegjavításai címszót is.

KIAD. ÉS MAGYARÁZTA: ALEXANDER BERNÁT
(1900)

BALASSA JÓZSEF = MNemzet 1899. nov. 24. 325. sz.
21–22.

BÉLA HENRIK = BH 1899. dec. 10. 342. sz. 10.

KÖRÖSY GYÖRGY = MKr 1899. dec. 1. 5. sz. 58–
60.

VU 1899. nov. 19. 47. sz. 791.

ALEXANDER BERNÁT: Bev. = M. I.: Az ember tragé-
diája. Bp. 1900. III–IV. – 2., jav. kiad. 1909. – 3.
kiad. 1919. – 4. kiad. 1921. – 5. kiad. 1928. [A ma-
gyarázatos kiadás szempontjairól.]

m. g. = OKTK 1899/1900. jan. 6. 13. sz. 312–316.

FL 1900. jan. 28. 5. sz.

ITáj 1900. 2. sz. 19.

KIAD. KÁRMÁN MÓR (1906)

Ur 1906. 11. sz. 468.

ProtSz 1907. 555–556.

KIAD. CSÁSZÁR ERNŐ [1915]

-t -s = NNőnevelés 1915. 6. sz. 262–263.

Ur 1915. szept., 9. sz. 260.

KIAD. MÉSZÖLY GEDEON (1922)

MÉSZÖLY GEDEON: Bev. = M. I.: Az ember tragédiája.
A szerző által végsőül megállapított szövegnek 2.
kiadása. Bp. 1922. 9–14. [Kiadástörténeti, szö-
vegkritikai kérdésekről is.]

M. N. = Napk 1923. 89.

KIAD. PINTÉR JENŐ (1922)

[ALSZEGHY ZSOLT] Zs. = Élet 1923. 5. sz. 117–
119.

-i. -s. = MMűvelődés 1923. 1–6. sz. 20.

Vádirat M. ellen. = PN 1923. febr. 9. 31. sz. 3–4.
[Polemizál Pintér Jenőnek a kiadáshoz írott tanul-
mányával.]

BRISITS FRIGYES = KatSz 1924. 382.

KIAD. TOLNAI VILMOS (1923)

TOLNAI VILMOS: Az ember tragédiája szövegéről. =
M. I.: Az ember tragédiája. Első kritikai szövegki-
adás. Bp. 1923. V–IX. (Napkelet ktára 1.) – 2., jav.
és bőv. kiad. 1924. [Kiadástörténeti, szövegkritikai
kérdésekről.]

BRISITS FRIGYES = KatSze 1924. 382.

[GALAMB SÁNDOR] (G. S.) = Szózat 1924. jan. 12. 10.
sz. 7.

[KOLTAY-KASTNER JENŐ] K. K. J. = ItK 1924. 70–
71.

M. N. = Napk 1924. I. 173–175.

Lit 1926. okt., 8. sz. 26.

UngJb 1928. 200.

KIAD. HARSÁNYI ZSOLT [1932]

KARDOS ALBERT = BpSz 1933. 230. köt. 125–128.

[KARDOS ALBERT] -r-s-t. = It 1933. 102.

KIAD. ÉS MAGYARÁZTA: KARDEVÁN KÁROLY
(1942)

b. d. = ProtTanügyiSz 1942. 5. sz. 117.

V. BÓDOG ILLÉS = Diár 1942. 92.

GERÉZDI RABÁN = It 1942. 149.

HÁJEK ENGELBERT = Kereskedelmi Szakoktatás 1941–
1942. 12. sz. 206–207.

MAKAY GUSZTÁV = Vig 1942. 429–432.

OSZTI JÓZSEF = MKult 1942. II. 141.

P. L. = MKözépkisk 1942. 7. sz. 108–109.

(-s) = PH 1942. ápr. 11. 81. sz. 7.

HAJDU JÁNOS = OKTK 1942/43. jún., 10. sz. 222–
223.

KIAD. BARTA JÁNOS [1948]

(n. n. á.) = Közn 1948. szept. 15. 18. sz. 455.

[SÓS ENDRE] SÓS = Nszava 1948. szept. 9. 207. sz. 6.

EGYÉB KIADÁSOKRÓL

FL 1894. nov. 4. 305. sz. 2616. [Az Athenaeum új
díszkiadásáról.]

Mo 1920. dec. 12. 292. sz. 7. [A Tragédia új díszki-
adásáról.]

GYÖRGY LAJOS = ErdiSz 1924. 2. sz. 82–87. [Többek
közt a Tragédia erdélyi kiadásáról is.]

KARDOS ALBERT = It 1933. 151–153. [A Könyvnap
kiadásában egy kötetben megjelentetett három
műről („Bánk bán”, „Csongor és Tünde”, „Az
ember tragédiája”). Főként a Tragédia-kiadás
hibáiról.]

KARDOS ALBERT = It 1935. 239–241. [Szövegkritikai
észrevételek a „Madách”-könyvkiadó 1935-ös kiadása
kapcsán. (A sajtó alá rendező neve nem ismeretes.)]

KARDOS LÁSZLÓ = Nyug 1936. I. 319. [Az Athenaeum
új kiadásáról.]

KARDOS ALBERT: A megcsonkított „Ember tragédia-
ja.” = It 1940. 86. [Az 1939-es olcsó, ú. n. „népi”
kiadásról.]

MOHÁCSI JENŐ: Az ember tragédiája mint ponyvairódalom. = BpSz 1943. 265. köt. 187–190. [A szövegsonkításokból származó hibákról.]

SZIGETI JÓZSEF: A magyar klasszikusok új sorozatáról. = IgSzó 1961. I. 274–290. [Az Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó által megjelentetett négy klasszikus műről, köztük „Az ember tragédiájá”-ról is. A bevezető tanulmány (K. E. betűjeles) elemzésével.]

8.1 Illusztrációi

Zichy Mihály a cári udvarban. = VU 1885. aug. 30. 35. sz. 569. [Híradás arról, hogy Zichy Mihály bemutatatta a cárnénak a Tragédiához készített illusztrációit.]

-E. = BH 1886. nov. 18. 319. sz. 1–2. [A Zichy illusztrálta díszkiadásáról.]

-i-s. = PN 1886. nov. 17. 318. sz. 5.

-ő- = ProtEgyhIskL 1886. 48. sz. 1522–1524.

RUDNYÁNSZKY GYULA: Zichy Mihály M-képei. = PH 1886. dec. 2. 333. sz. 1–3.

S.: Zichy és M. = FL 1887. jún. 17. 165. sz. 1212. [A Bécsben kiállított illusztrált díszkiadásról s egy osztrák lap elmarasztaló bírálatáról.]

Az embert tragédiája és a cárné. = VU 1887. okt. 23. 43. sz. 716. [Zichy Mihály illusztrációi mellé átnyújtotta a cárnénak a Siebenlist-féle Tradédia-fordítást is.]

LÁNDOR TIVADAR: Zichy és az illusztráció. = Művészet 1902. 233–250.

M. illusztrátora. Zichy Mihály és Az ember tragédiája. = SzínhÉ 1923. 4. sz. 21.

PN 1933. nov. 29. 271. sz. 6. [Zichy Mihály illusztrációiról.]

BUDAY GYÖRGY: Farnetszetek Az ember tragédiája svéd kiadásához. = Új Kor 1935. dec. 1. 16. sz. 19–20. [B. Gy. nyilatkozata munkájáról.]

BERKOVITS ILONA: Zichy Mihály 1827–1906. = SzabN 1956. márc. 1. 61. sz. 4. [Méltatja mint a Tragédia illusztrátorát is.]

LYKA KÁROLY: Zichy Mihály. = ÉTud 1957. aug. 11. 32. sz. 995.

BERKOVITS ILONA: Zichy Mihály-illusztrációi. = MTud 1963. 163–175. [Zichy Tragédia-illusztrációinak elemzése.]

S. M.: M. a mai képzőművészetben. Kiállítása a Dürer-teremben. = MNemzet 1964. okt. 9. 237. sz. [A Tragédia illusztrációiról.]

9. Hazai színrevitele

Megjegyzés: Az anyag besorolásakor a történelmi események és döntések által meghatározott területi hovatartozást vettük figyelembe.

9.1 Történeti áttekintések

9.1.1 Összefoglaló munka

NÉMETH ANTAL: Az ember tragédiája a színpadon. Bev. Sipőcz Jenő. Bp. 1933. 159 l.

Ism.: Bisztray Gyula, Itk 1934. 199–204., és B. Gy.: Színházi esték. 1930–1940. Bp. 1942. 260–269. – Cz. P., MKbarátokDiár 1934. 77–78. – M. Császár Edit, Száz 1934. 201–210. – Juhász Andor, BH 1934. jan. 20. 15. sz. 3. – [Kárpáti Aurél] K. A., PN 1934. máj. 13. 107. sz. 41. – Kürti Pál, Nyug 1934. II. 90. – Pukánszky Kádár Jolán, KatSz 1934. 189–190. – Tolnai Gábor, ErdHel 1934. 310–311. – Vajthó László, ProtSz 1934. 246–247. – UngJb 1934. 331. – Tolnai Gábor, A Színpad 1935. 104.

9.1.2 Tanulmányok, cikkek

HORVÁTH ÁRPÁD: M.: Az ember tragédiája. = Vármegei Közélet 1912. okt. 10–24. 41–43. sz. [Általános elemzés – a Tragédia Nemzeti Színház-beli bemutatóinak áttekintésével.]

B. J.: Az Ember tragédiája múltja. = SzínhÉ 1923. jan. 21–27. 4. sz. 16–17. [A Tragédia színpadi múltjáról is.]

HEVESI SÁNDOR: Az Ember tragédiája egykor és most. = SzínhÉ 1923. jan. 21–27. 4. sz. 1–10.

BISZTRAY GYULA: M. a színpadon. = MSz 1933. 19. köt. 251–260., és B. Gy.: Színházi esték 1883–1933. Bp. 1942. 81–97.

TAMÁS ERNŐ: Az ember tragédiája színpadon. = PHVnapja 1933. szept. 24. 39. sz. 35. [Történeti visszapillantás az ősbemutatóra, az akkori színészgárdára.]

HORVÁTH ÁRPÁD: M. a színpadon. Ötven év margójára. = Nyug 1934. I. 119–122.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm.): M. = Nszava 1934. jan. 19. 14. sz. 4. [Visszapillantás a mű színpadi útjára.]

TAMÁS ERNŐ: 50 éve él a színpadon az Ember Tragédiája. Az idő megcáfolta az egykori bírálókat. = Lit 1934. jan. 1. 1. sz. 6–7.

SZÓKE SÁNDOR: Az ember tragédiája a századik év műsorán. = A százéves Nemzeti Színház. Bp. 1938. 185–201. [Áttekinti a mű 55 éves színpadi pályafutását.]

M. I.: Az ember tragédiája. = A százéves Nemzeti Színház. Bp. 1938. 215–216. [Színrevitelének történeti áttekintése.]

NÉMETH ANTAL: Zur „Tragödie des Menschen”. = Ungarn 1941. jan., 34–36.

KARDEVÁN KÁROLY: A mű magyarázata. VII. Az ember tragédiája a színpadon. = M. I.: Az ember

- tragédiája. Bp. 1942. 226–230. – 2., bőv. kiad. 1948.
- PÁNCZÉL LAJOS: Hetvenöt éve: Az ember tragédiája – először. = Nszava 1958. szept. 21. 223. sz. 4. [Történeti visszatekintés.]
- A Tragédia újta az első bemutatótól napjainkig. = Délmo 1960. aug. 13. 191. sz. 4. [Áttekintés a hazai és a külföldi bemutatókról.]
- PERNESZ GYULA: M. I. halálának 100 éves évfordulójára. = Kisfaludy Ktár Évk. 1965. Győr 1965. 69–79. [A Tragédia és a kritika; a mű színpadra állításának történetéről is.]
- 9.2 *Dramaturgiai, rendezési, szerepformálási, színpadtechnikai kérdések*
- Megjegyzés: A szabadtéri rendezés kérdése körüli vitával kapcsolatban l. még az *Egyes hazai előadásai között a 9.41 Szeged c.* fejezetet is.
- [RÁKOSI JENŐ] -ő.: A három arkangyal, az Úr és Jászai Mari. = BH 1883. szept. 26. 265. sz.
- [RÁKOSI JENŐ] -ő.: M. = BH 1883. febr. 18. 1–2. [Bírálja a Tragédia szcenikai átdolgozásával kapcsolatos vitát a Nemzeti Színházban.]
- SZIKLAY JÁNOS: Az ember tragédiájának előadása. I. Jászai Mari Évaja. II. Ádám és Lucifer. = PH 1883. szept. 23. 262. sz. 1–2., szept. 25. 264. sz. 1–2.
- TÁBORI RÓBERT: Az ember tragédiája. = DélmoKözl 1889. jan. 4–6. 3–5. sz. [A színpadi rendezésről is.]
- A dráma és a színpad. = Je 1896. máj. 10. 11. sz. 174–175., máj. 24. 13. sz. 205. [A rendezés feladatairól.]
- [HEVESI SÁNDOR] H. S.: M. a Nemzeti Színházban. = ÚjMSz 1900. okt., 152–154. [A Tragédia rendezési elveiről. Összehasonlítás a Paulay-féle rendezéssel.]
- KÜRTHY GYÖRGY: Az ember tragédiájának egy új képzőművészeti megoldása. = Művészet 1915. 409–413. [Saját színpadi díszleteit ismerteti és magyarázza.]
- PATAKI JÓZSEF: Egy kis színpadi elmélkedés. = Nyug 1923. I. 177–178. [Ádám szerepének színészi megformálásáról.]
- [HARSÁNYI KÁLMÁN] H. K. = Mság 1924. nov. 4. 233. sz. 11., 1925. márc. 10. 56. sz. 14., ápr. 22. 90. sz. 12., máj. 7. 102. sz. 15., és H. K.: Színházi esték. Bp. 1928. 120–127. [Kötetben: „Egy sor Lucifer M.: Az ember tragédiájában” összefoglaló cím alatt Kürti József, Palágyi Lajos, Nagy Adorján és Sugár Károly Lucifer-alakításáról.]
- RÉDEY TIVADAR = BpSz 1926. 204. köt. 458–459. [Az 1926-os Hevesi Sándor-féle rendezésről és a díszletekről.]
- KÁLLAY MIKLÓS: Az Ember tragédiájának három színpadi formája. A Paulay-féle rendezés. – Hevesi Sándor első megoldása. – A Tragédia misztérium-színpadon. = Lit 1927. I. sz. 17–18.
- DITRÓI MÓR: Beugrás Ádám szerepébe. = D. M.: Komédiások. Emlékiratok. Bp. 1929. 76–77.
- BÁNYFY MIKLÓS: Az ember tragédiája a színpadon. I–III. = ErdHel 1934. 81–89, 173–177, 247–251., és PN 1934. febr. 11. 33. sz. 33–34., márc. 4. 51. sz. 21., ápr. 1. 73. sz. 22. [A III. részben kifejti saját rendezési koncepcióját.]
- BORY ISTVÁN: Az igazi Lucifer. = Nyug 1934. II. 430–432. [Kárpáti Auréllal szemben hangsúlyozza Lucifer alakjának és darabbeli szerepének átfogóbb jellegét.]
- HONT FERENC: Az igazi Lucifer problémája. = PN 1934. szept. 12. 205. sz. 14. [Válasz Kárpáti Aurél „Az igazi Lucifer” c. cikkére (uo. szept. 8. 203. sz. 19.), Lucifer alakjának megformálásáról.]
- HORVÁTH ÁRPÁD: M. a színpadon. Ötven év margójára. = Nyug 1934. I. 119–122. [Kifejti saját rendezői felfogását is. – E cikke váltotta ki Voinovich Géza vezetésével az ellene irányuló „törvényszéki” vádat.]
- KÁRPÁTI AURÉL: Az igazi Lucifer. = PN 1934. szept. 8. 203. sz. 19., és K. A.: Színház. Bp. 1959. 68–70. [A Tragédia szegedi előadásáról, Csontos Gyula Lucifer-alakításáról.]
- MOHÁCSI JENŐ: Még egyszer az „igazi Lucifer”. = PN 1934. szept. 11. 207. sz. 11. [Hozzászólás a Kárpáti Aurél és Bory István közötti vitához.]
- (p. k.): Éva, Ádám, Lucifer. = PH 1934. febr. 7. 29. sz. 15. [Mátrai Erzsi Éva-alakításáról.]
- PATAKI JÓZSEF: Az ember tragédiájának színpadi emlékei. = Mság 1934. jan. 14. 10. sz. 19. [A Paulay-féle „próbanapló”-ról.]
- T. Gy.: „M. a színpadon” – a főrendező a színházi törvényszék előtt. = PN 1934. jan. 30. 23. sz. 20. [Horváth Árpád és Voinovich Géza nyilatkozata.]
- Horváth Árpádot, a Nemzeti Színház főrendezőjét első és másodfokú ítélettel megfosztották állásától egy esztétikai tanulmány miatt. = Mo 1934. jan. 21. 24. sz. 9. [Az ítéletet kiváltó elméleti cikket l. Nyug 1934. I. 119–122., „M. a színpadon” címmel.]
- [REH, ERNST-HÁZY ALBERT]: Az ember tragédiája mint szabadtéri tömegjáték. [Szeged 1936.] 46 l. (Adalék a tudományok szociológiájához. B. I.)
- Ism.: Lit 1936. aug. 1. 15. sz. 223. – *Méző Mihály*, MKult 1937. jan. 20. 2. sz. 62.
- NAGY ADORJÁN: Az ember tragédiája és a színész. = A Színpad 1936. 178–195, 273–292., és N. A.: Az ember tragédiája és a színész. Bp. 1936. 65 l. (A Színpad ktára 5.)
- Ism.: M. B., A Színpad 1936. 404–405. – *Hegedüs Lóránt*, PH 1937. márc. 23. 66. sz. 15. – *Schöpflin Aladár*, Nyug 1937. II. 295–296.

- KUNSZERY GYULA: Az új életre támadt Tragédia. = KatSz 1939. 404–412. [A mű időszerűsége, az új játéktípus kialakulása, a szabadtéri rendezés lehetőségei.]
- G. KOVÁCS TIBOR: Az ember tragédiája rendezése és színpadképei új elgondolásban. = MMúza 1943. 12. sz. 355–376.
- JEMNITZ SÁNDOR: Színpadi zenéről. = Kort 1947. 2. sz. 39. [A mű kísérőzenéjéről. Szerző: Veress Sándor.]
- [VÉSZI ENDRE] V. E.: Major Tamás Luciferje. = Nszava 1947. okt. 14. 234. sz. 4.
- ZELK ZOLTÁN: Új Lucifer a Nemzeti Színházban. = Szab 1947. okt. 12. 232. sz. 4. [Major Tamás alakításáról.]
- GELLÉRT ENDRE: „Óh, hallom, hallom a jövő dalát” – „Az ember tragédiája” néhány rendezői problémájáról. = IU 1954. nov. 6. 34. sz. 3–4.
- GYÁRFÁS MIKLÓS: Előszó az Ember tragédiája ügyéhez. = IU 1954. szept. 25. 28. sz. 2. [A tervezett Nemzeti Színház-beli bemutató kapcsán dramaturgiai problémákról is.]
- BESSENYEI FERENC: Gondolatok, jegyzetek Ádámról. = SzínhFilmMűv 1955. 3. sz. 192–196. [A színészi megformálásról.]
- HALMI SÁRI: Érdekeségek a „Tragédia” műhelyitkaiából. = SzínhMozi 1955. febr. 4. 5. sz. 8–9. [Technikai érdekeségek, díszletmegoldások.]
- HEGEDÜS GÉZA: Két Lucifer. = SzínhMozi 1955. 4. sz. 4–5. [Ungvári László és Major Tamás alakításáról.]
- HUBAY MIKLÓS: „Te Péter vagy”. = MűvN 1955. jan. 30. 5. sz., és H. M.: A megváltó mutatvány. Bp. 1965. 308–310. [Bihari József szerepformálásáról.]
- MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1955. febr. 3. 28. sz., febr. 17. 40. sz. [A Nemzeti Színház-beli felújítás kapcsán a rendezés és a színészi játék elemzése.]
- MEDVIGY MIHÁLY: Szeljegyzetek a Tragédia rendezéséhez. = Vig 1955. 323–327.
- OLÁH GUSZTÁV: Tragédia színpadképei egykor és ma. = SzínhFilmMűv 1955. 1. sz. 8–11.
- KRISTÓF KÁROLY: A színészutánpótlásról, Az ember tragédiája rendezéséről, új bemutatókról beszél Major Tamás. = EstiH 1960. okt. 11. 240. sz.
- BÁSTI LAJOS: Mire gondolsz Ádám? Bp. 1962. 259 l.
Ism.: *Kunszery Gyula*, ÚjEmb 1962. 38. sz. – [Lázár István] L., Közn 1962. 669. – [Molnár Gál Péter] M. G. P., Népszab 1962. szept. 15. 216. sz. – Rónay György, Vig 1962. 751–756., és R. Gy.: Kutatás közben. Bp. 1974. 158–173. – [Szombathegyi Ervin] Sz. E., Nszava 1962. szept. 8. 210. sz. – Baranyi Imre, Ttáj 1963. 1. sz. 2. – Dersi Tamás, Kort 1963. 948–950. – Hermann István, Él 1963. 13. sz. 7. – Dersi Tamás, Látóh 1964. 505. – Bory István, Itk 1965. 529–530.
- M. [I.]: Az ember tragédiája. = Így látták a rendezők. Kiad.: Bartha András, Székely György, Szekeres József. Bp. 1962. 39–72. [A Tragédia dramaturgiai, rendezési problémáiról a győri Kisfaludy Színház előadása kapcsán. Az 1961. okt. 9-i vita jegyzőkönyve.]
- MAGYAR BÁLINT: Az ember tragédiája színpadi felfogása napjainkig. = Élő dramaturgia. Tanulmányok a színházról. Bp. 1963. 33–66.
- BITTEI LAJOS: A Fausttá varázsolt Ádám. = ÚjEmb 1964. nov. 15. 46. sz. 2. [Nem ért egyet Major Tamás rendezői koncepciójával.]
- F. Á.: „Történelmi lakberendezés” helyett háttér M. világhoz. Bálint Endre Az ember tragédiája új díszleteiről. = MNemzet 1964. jún. 18. 141. sz. 4.
- GELLÉRT OSZKÁR: „Óh hallom, hallom a jövő dalát”. = Él 1964. okt. 3. 40. sz. 3. [Gellért Endre rendezői felfogásáról is. (Vö. még Gellért Endre azonos c. cikkével (IU 1954. nov. 6. 34. sz. 3–4.))]
- NAGY ADORJÁN: Vallomás Az ember tragédiájáról. = N. A.: Színpad és beszéd. Kiad. *Belia György*. Bp. 1964. 315–324. [A mű színreviteli lehetőségeiről, a szabadtéri előadás problémáiról is.]
- SONKOLY ISTVÁN: Az ember tragédiájának zenei keretkezései. = Alf 1964. 10. sz. 929–932.
- RADÓ GYÖRGY: Mikor mit hagytak ki Az ember tragédiájából. = Je 1965. 2. sz. 189–190. [Az első bemutató óta sorra veszi főként a külföldi előadásokat és vizsgálja a kihagyások részben politikai részben technikai okait.]
- M. [I.]: Az ember tragédiája. = Így látták a rendezők. Kiad. Bartha András, Székely György, Szekeres József. 7. köt. Bp. 1965. 3–62. [A Nemzeti Színház 1964. okt. 4-i és a szolnoki Szigligeti Színház 1964. szept. 25-i előadásának vitája.]
- K. JAKAB ANTAL: Az ördög tragédiája. = Utunk 1968. nov. 22. 47. sz. 10. [Lucifer-értelmezés. A színészi alakításokról is.]
- RADÓ GYÖRGY: Madáchot játszani vagy Madáchesal játszani? = Látóh 1970. 725–732. [Áttekinti a különböző modern Tragédia-felfogásokat.]

9.3–9.4 Egyes hazai előadásai

Megjegyzés: L. még a 9.2 Dramaturgiai, rendezési, szerepformálási, színpadtechnikai kérdések c. alfejezetet is.

9.31 Budapest

Megjegyzés: A Nemzeti Színház után a többi fővárosi színház előadásával kapcsolatos irodalmat nem az egyes színházak betürendjében, hanem az időrendiséget követve adjuk közre. Csak azokat a színházi

bemutatókat, felújításokat jeleztük, amelyeknek kritikái visszhangja volt. Bibliográfiánk válogató jellegéből következően e tekintetben is szelektáltunk (pl. a vidéki napisajtó híradásai esetében).

Nemzeti Színház

Megjegyzés: Minden újabb bemutató, illetve felújítás esetében jelezzük a színrevitel időpontját és a rendező nevét.

1883. SZEPT. 21.: ŐSBEMUTATÓ.

REND.: PAULAY EDE

[BEÓTHY ZSOLT] B-y = PN(regg.) 1883. szept. 23. 261. sz. 1–2., és B. Zs.: Színházi esték. Bp. 1895. 49–57.

CSAUTHAY FERENC = OrszV 1883. 638–639.

(-e.): Éva öltözékei az Ember Tragédiájában. = PN(regg.) 1883. szept. 22. 260. sz. 1–2.

-k. = PN 1883. szept. 23. 221. sz.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet(regg.) 1883. szept. 23. 261. sz. Mell. 1–2.

MIHÁLY JÓZSEF = Egyetértés 1883. szept. 23. 261. sz. 1–2.

PAULAY EDE: „Az ember tragédiája” a színpadon: I–II. = FL 1883. szept. 20–21. 220–221. sz., és SzínhÉ 1905. jan. 15. 3. sz. 33–40.

RAKODCZAY PÁL = Ko 1883. II. 624–626.

[RÁKOSI JENŐ] -ő = BH 1883. szept. 22–23. 261–262. sz.

[RÁKOSI JENŐ] -ő.: A három arkangyal, az Úr és Jászai Mari. = BH 1883. szept. 26. 265. sz.

SILBERSTEIN, ADOLF = PLloyd 1883. szept. 21. 260. sz., és S., A.: Im Strome der Zeit. 2. köt. Bp. 1894. 144–160.

SZÁNTÓ KÁLMÁN = PH 1883. szept. 20. 259. sz. 1–3.

SZIKLAY JÁNOS: Az ember tragédiájának előadása. I. Jászai Mari Évája. II. Ádám és Lucifer. = PH 1883. szept. 23. 262. sz. 1–2., szept. 25. 264. sz. 1–2.

SZIKLAY JÁNOS: A magyar Faust. (Az Ember tragédiája és Faust. Paulay színre alkalmazása.) = PH 1883. szept. 21. 260. sz. 1–3.

Egyetértés 1883. szept. 22. 260. sz. 3.

FL 1883. szept. 22. 222. sz.

MoNv 1883. szept. 23. 38. sz. 606.

PH 1883. szept. 22. 261. sz. 4.

VU 1883. szept. 23–30. 38–39. sz. 609–611, 636–637. [Az ősbemutatóról is.]

Alf 1886. febr. 5. 28. sz. 1–2.

FL 1886. dec. 25. 356. sz. 2613. [A Tragédia 50. előadása előtt.]

RÉNYI REZSŐ = NyugomHíradó 1892. febr. 9. 31. sz. 1–2.

A nemzeti színház Bécsben. = FL 1892. okt. 7. 277. sz. 2060. [A magyar társulat vendéjátékáról, kiemelve Jászai Mari és Márkus Emília alakítását.]

1894. MÁJ. 13.: A 100. ELŐADÁS

REND.: PAULAY EDE

FL 1894. máj. 10. 129. sz. 1116., máj. 15. 133. sz. 1153.

Nemzet 1894. máj. 13. 132. sz. 5. [A 100. előadásról.] [HEVESI SÁNDOR] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1897. ápr. 18. 16. sz. 189–190.

Je 1897. ápr. 10. 15. sz. 238–239.

[KOHÁNYI GYULA] FEJŐ = Debr 1898. jan. 15. 12. sz. 1. [FRIEDRICH IMRE] FRIDRIK IMRE = Művészvilág 1900. 9. sz.

[HEVESI SÁNDOR] H. S. = ÚjMSz 1900. okt., 152–154.

1905. ÁPR. 20.: FEJÚJÍTÁS

REND.: TÓTH IMRE

[ADY ENDRE] (Dyb.) = BN 1905. ápr. 21. 11. sz. 9., és A. E. összes prózai művei. 6. köt. Bp. 1966. 135–136.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1905. ápr. 21. 102. sz.

S. K. = VU 1905. ápr. 30. 18. sz. 288.

TÁBORI RÓBERT = PN 1905. ápr. 21. 11–12.

1906. SZEPT. 25.: A 200. ELŐADÁS

REND.: SOMLÓ SÁNDOR

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1906. szept. 25. 234. sz.

[SZINI GYULA] Sz. Gy. = PN 1906. szept. 25. 263. sz. 12.

BH 1906. szept. 25. 263. sz. 1–2.

PN 1906. szept. 24. 262. sz. 1–2.

Szerda 1906. okt. 3. 1. sz. 44–45.

1923. JAN. 22.: FELÚJÍTÁS

REND.: HEVESI SÁNDOR

BécsiMU 1922. dec. 27. 5. sz. [A Nemzeti Színház 1923. januárjára tervezett előadásáról Hevesi Sándor rendezésében.]

Jövő 1922. dec. 27. 295. sz. 6. [A készülő Hevesi-féle bemutatóról.]

GALAMB SÁNDOR = Napk 1923. 275–277.

HEVESI SÁNDOR = MSzínpad 1923. jan. 22. 22. sz. 1. [A rendező nyilatkozata a bemutatóról.]

HEVESI SÁNDOR = NU 1923. jan. 21. 16. sz. 9–10. [A rendező nyilatkozata a készülő bemutatóról.]

HEVESI SÁNDOR = SzínhÉ 1923. jan. 21–27. 4. sz. 1–10.

KÁRPÁTI AURÉL = PN 1923. jan. 23. 17. sz. 5., és K. A.: Színház. Bp. 1959. 245–247. [Az utóbbi „M.

- ünnepe a Nemzeti Színházban. – A Tragédia új szcenáriuma” címmel.]
- ó - = Nszava 1923. jan. 23. 17. sz. 5.
- PATAKI JÓZSEF: Egy kis színpadi elmélkedés. = Nyug 1923. I. 177–178. [Ádám szerepének színészi megformálásáról.]
- RÉDEY TIVADAR = MÉ 1923. 4. sz. 306–308.
- SCHÖPFLIN ALADÁR = Szózat 1923. jan. 24. 18. sz. 2.
- SÍK SÁNDOR = MKult 1923. 180–182.
- [VOJNOVICH GÉZA] v. g. = BpSz 1923. 193. köt. 221–236.
- Az ember tragédiája zenéje. = SzínhÉ 1923. 4. sz. 11. [A Hevesi-féle rendezésben.]
- Interjúk a premier szereplőivel. = SzínhÉ 1923. 4. sz. 12–14.
- A tragédia díszletei. = SzínhÉ 1923. 4. sz. 20. [A Hevesi-féle rendezésben.]
- Szózat 1923. jan. 23. 17. sz. 6–7.
1926. OKT. 30.: MISZTÉRIUMJÁTÉK
REND.: HEVESI SÁNDOR
- ENDRÓDY BÉLA = SzínhÉ 1926. 34. sz. 23. [Felújítás a Nemzetiben. A Tragédia misztériumszínpadon.]
- GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 782–785. [Többek között a Tragédiáról is.]
- GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 982–985. [Többek között a Tragédiáról is.]
- [GERGELY GYŐZŐ] (G. gy.) = Nszava 1926. okt. 31. 248. sz. 10.
- HEVESI SÁNDOR = MSzínpad 1926. okt. 29–30. [A rendező nyilatkozata.]
- KÁRPÁTI AURÉL = Nyug 1926. II. 795–797., és K. A.: Örök Shakespeare. Bp. [1948.] 238–241. [Többek között az 1926-os misztériumjátékról is.]
- [NYIGRI IMRE] (-ri) = Nszava 1926. nov. 17. 26. sz. 8. [A Nemzeti Színház és a Városi Színház produkciójának összevetése.]
- PÜNKÖSTI ANDOR = Újság 1926. okt. 31. 248. sz. 18.
- RÉDEY TIVADAR = BpSz 1926. 204. köt. 458–459.
- SzínhÉ 1926. 45. sz. 14–15. [Hevesi Sándor nyilatkozata.]
- MU 1927. máj. 17. 111. sz. 14.
- GALAMB SÁNDOR = Napk 1928. II. 71–73.
- [RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm.) = Nszava 1928. szept. 2. 199. sz. 10.
1934. JAN. 19.: AZ 500. ELŐADÁS
REND.: HORVÁTH ÁRPÁD
- BÁNYFI MIKLÓS = ErdHel 1934. 81–89, 173–177, 247–251., és PN 1934. febr. 11. 33. sz. 33–34., márc. 4. 51. sz. 21., ápr. 1. 73. sz. 22. [A Nemzeti Színház jubiláris, 500. előadásáról is.]
- BISZTRAY GYULA = MSz 1934. 20. köt. 264–266., és B. Gy.: Színházi esték 1930–1940. Bp. 1942. 97–101.
- [DÖMÖTÖR ISTVÁN] (Dó-r) = BH 1934. jan. 20. 15. sz. 3–4.
- EBECZKY GYÖRGY = ÚjId 1934. jan. 28. 5. sz. 161. [A bécsi első és a budapesti 500. előadásáról.]
- FÓTHY JÁNOS = PH 1934. jan. 20. 15. sz. 14.
- HERCZEG FERENC = PH 1934. jan. 21. 16. sz. 1.
- (H-ó) = PN 1934. jan. 20. 15. sz. 12.
- KÁLLAY MIKLÓS = NU 1934. jan. 20. 15. sz. 1–2.
- [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = Az Est 1934. jan. 20. 15. sz. 6.
- (p. k.): Éva, Ádám, Lucifer. = PH 1934. febr. 7. 29. sz. 15. [Mátrai Erzsi Éva-alakításáról.]
- PÜNKÖSTI ANDOR = Újság 1934. jan. 20. 15. sz. 9.
- RÉDEY TIVADAR = Napk 1934. 153–156. – Klny is.
- [RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm) = Nszava 1934. jan. 20. 15. sz. 4.
- SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1934. I. 88–89.
- SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1934. I. 176–178.
- SEBESTYÉN, KARL = PLloyd(regg.) 1934. jan. 20. 15. sz. 1–2.
- SEMJÉN GYULA = MKult 1934. I. 130–131.
- MOTthon 1934. jan. 1. 1. sz. 47.
- A Reggel 1934. jan. 22. 4. sz. 13.
- Szab 1934. jan. 21. 3. sz. 10.
- G. S. = Mság 1935. nov. 12. 257. sz. 11. [A Nemzeti Színház társulatának munkáselőadásáról.]
- [RÉVÉSZ MIHÁLY] rm. = Nszava 1935. nov. 9. 255. sz. 7. [A Nemzeti Színház munkáselőadásairól.]
- Nszava 1935. nov. 12. 257. sz. 9. [A Nemzeti Színház munkáselőadásairól.]
- PH 1936. márc. 18. 65. sz. 14. [Paulay Ede születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett előadásról.]
1937. OKT. 21.: FEJÚJÍTÁS
REND.: NÉMETH ANTAL
- FODOR GYULA = ÚjId 1937. okt. 31. 44. sz. 639–640.
- GALAMB SÁNDOR = Élet 1937. okt. 31. 44. sz. 1123.
- GALAMB SÁNDOR = Mság 1937. okt. 23. 241. sz. 11.
- GOMBOS GYULA = MÚt 1937. nov. 4. 45. sz. 5–6.
- [HAJÓ SÁNDOR] (H-ó) = Az Est 1937. okt. 23. 241. sz. 6.
- KÁRPÁTI AURÉL = PN 1937. okt. 23. 241. sz. 13., és K. A.: Örök Shakespeare. Bp. [1948.] 241–244.
- KERESZTURY DEZSŐ = KorSzava 1937. nov. 1. 21. sz. 635.
- MÁTHÉ M. LAJOS = MKult 1937. II. 251–252.
- PAPP JENŐ = ÚjMság 1937. okt. 23. 241. sz. 11.
- RÉVÉSZ MIHÁLY = Nszava 1937. okt. 22. 240. sz. 4.
- RÉDEY TIVADAR = Napk 1937. 841–845. [Többek között a Tragédiáról is.]

S. E. = Mo 1937. 241. sz. 8.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1937. II. 461.

VAJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1937. 12. sz. 597–598.

1939. MÁJ. 14.: NEMZETI KAMARASZÍNHÁZ

REND.: NÉMETH ANTAL

DÉKÁNY ANDRÁS = ÚjMság 1939. máj. 16. 111. sz. 11.

EGYED ZOLTÁN = Az Est 1939. máj. 16. 111. sz. 10.
(f. j.) = PH 1939. jún. 1. 123. sz. 11. [A Tragédia 600. előadásáról a Nemzeti Kamaraszínházban.]

GALAMB SÁNDOR = MNemzet 1939. máj. 16. 111. sz. 13.

KÁRPÁTI AURÉL = PN 1939. máj. 16. 111. sz. 14., és
K. A.: Örök Shakespeare. Bp. [1948.] 236–238., K. A.: Főpróba után. Bp. 1956. 334–337.

NAGY ANDRÁS = Mo 1939. máj. 16. 111. sz. 8.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm) = Nszava 1939. máj. 16. 90. sz. 10.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1939. I. 417–418.

Nszava 1939. jan. 29. 10. sz. 12.

Nszava 1939. máj. 9. 84. sz. 6. [Előzetes a közelgő Kamaraszínház-beli bemutatóról.]

(kk.) = OKTK 1939/40. okt., 2. sz. 60–61.

1947. SZEPT. 26.: FELÚJÍTÁS

REND.: BOTH BÉLA

BALASSA IMRE = A Reggel 1947. szept. 29. 39. sz. 7.

BÁLINT LAJOS = Mk 1947. 10. sz. 782–789.

BENEDEK ANDRÁS = Budapest 1947. 387–388.

BENEDEK MARCELL = Újld 1947. II. 322.

[ERDŐS JENŐ] E. J. = KisÚ 1947. szept. 28.

GALAMB SÁNDOR = Vig 1947. 653–655.

[GÁSPÁR GÉZA] (G. G.) = Új Gondolat 1947. 8–10. sz. 108.

GODA SÁNDOR = Színház 1947. okt. 1. 40. sz.

GYÁRFÁS MIKLÓS = Újh 1947. dec., 4. sz. 222–223.

HÁRS LÁSZLÓ = Vil 1947. szept. 28. 221. sz. 4.

ILLÉS BÉLA: Az igazi M. = Új Szó 1947. 238. sz. 7., és
I. B.: Pipafüst mellett... Kiad. Jászberényi József.
Bp. 1967. 521–523.

KUNSZERY GYULA = MNemzet 1947. szept. 28. 220. sz. 5.

KUNSZERY GYULA = MNemzet 1947. okt. 7. 227. sz. 2. [A második szereposztásról.]

KÜRTI PÁL = Nagyv 1947. 11. sz. 8.

KÜRTI PÁL = Pol 1947. 27. sz. 11.

LACZKÓ GÉZA = Szivárvány 1947. okt. 4. 40. sz. 23.

LACZKÓ GÉZA = Új Hírek 1947. szept. 29. 13. sz. 4.

M. T. = SzabN 1947. okt. 7. 227. sz. 4. [A kettős szereposztásról; kiemeli Szörényi Éva alakítását.]

MÁTRAI-BETEGH BÉLA = Hírlap 1947. szept. 28.

MOLNÁR MIKLÓS = SzabN 1947. szept. 28. 220. sz. 9.

[POSSONYI LÁSZLÓ] (-i) = ÚjEmb 1947. 40. sz. 6.

RELLE PÁL = Képes Figyelő 1947. okt. 4. 40. sz.

RELLE PÁL = V 1947. szept. 28. 698. sz. 9.

SARKADI IMRE = Vál 1947. II. 352–355.

VÉSZI ENDRE = Nszava 1947. szept. 21. 220. sz. 4.

[VÉSZI ENDRE] V. E. = Nszava 1947. okt. 7. 228. sz. 4.

[VÉSZI ENDRE] V. E. = Nszava 1947. okt. 14. 234. sz. 4. [Major Tamás Lucifer-alakításáról.]

ZELK ZOLTÁN = Szab 1947. szept. 27. 219. sz. 4.

[ZELK ZOLTÁN] Z. Z. = Szab 1947. okt. 8. 228. sz. 4.

[A második szereposztásról.]

ZELK ZOLTÁN = Szab 1947. okt. 12. 232. sz. 4. [Major Tamás Lucifer-alakításáról.]

Új Szántás 1947. szept.–okt., 582–583.

1955. JAN. 7.: FELÚJÍTÁS

REND.: GELLÉRT ENDRE, MARTON ENDRE, MAJOR TAMÁS

GYÁRFÁS MIKLÓS: Előszó az Ember tragédiája ügyéhez. = IU 1954. szept. 25. 28. sz. 2. [A tervezett Nemzeti Színház-beli bemutató kapcsán.]

MÁTRAI-BETEGH BÉLA: A Tragédia felújítása előtt. = MNemzet 1954. nov. 28. 282. sz. 9.

REGÉCZY LILLA = Béke és Szabadság 1954. nov. 3. 44. sz.

SEBESTYÉN GYÖRGY: M. emléke kötelez. = MNemzet 1954. okt. 5. 235. sz. 5. [Miért késlekedik a Nemzeti Színház a Tragédia új bemutásával?]

VITÁNYI JÁNOS = SzínházMozi 1954. nov. 5. 45. sz. [A közelgő felújításról.]

A Képzelt beteg és Az ember tragédiája bemutatójáról nyilatkozik Major Tamás. = MNemzet 1954. nov. 12. 268. sz. 5.

BENEDEK MARCELL = Nszava 1955. jan. 23. 19. sz. 4.

DEMETER IMRE = MűvN 1955. jan. 23. 4. sz. 7.

FÉNYI ANDRÁS = Közn 1955. febr. 15. 4. sz. 95–96.

GYÁRFÁS MIKLÓS = Csill 1955. febr. 2. 472–476. [Többek között a Tragédia új felújításáról is.]

GYÁRFÁS MIKLÓS = SzínházMozi 1955. jan. 14–21. 2–3. sz.

HALMI SÁRI: Érdekességek a „Tragédia” műhelytitkaiból. = SzínházMozi 1955. febr. 4. 5. sz. 8–9.

[Technikai érdekességek, díszletmegoldások.]

HEGEDÜS GÉZA: Két Lucifer. = SzínházMozi 1955. 4. sz. 4–5. [Ungvári László és Major Tamás alakításáról.]

HERMANN ISTVÁN = MűvN 1955. febr. 6. 6. sz. 7.

HUBAY MIKLÓS: „Te Péter vagy...”. = MűvN 1955. jan. 30. 5. sz., és H. M.: A megváltó mutatvány. Bp. 1965. 308–310. [Bihari József szerepfőmálásáról.]

K. I. = ÚjEmb 1955. jan. 9. 2. sz.

KÁRPÁTI AURÉL = Béke és Szabadság 1955. jan. 12. 2. sz. 12–13.

KÁRPÁTI AURÉL = Színházműv 1955. 2. sz. 112–119., és K. A.: Színház. Bp. 1959. 254–266.

KRUSINSZKIJ, SZ. = IU 1955. máj. 7. 19. sz. 3. [Átvétel a Pravda ápr. 29-i sz.-ából. Többek között a Tragédia Nemzeti Színház-beli bemutatójáról is.]

[KUNSZERY GYULA] K. Gy. = ÚjEmb 1955. 2. sz. 2.

MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1955. febr. 3. 28. sz., febr. 17. 40. sz.

MEDVIGY MIHÁLY = Vig 1955. 323–327.

MOLNÁR MIKLÓS = IU 1955. jan. 29. 5. sz. 5–6.

IU 1955. jan. 15. 3. sz. 8.

SzabN 1955. jan. 7. 6. sz. [A főpróbáról.]

ÚjEmb 1955. jan. 23. 4. sz.

1957. JÚN. 22. (?): MARGITSZIGETI SZABADTÉRI SZÍNPAD

[HÁMORI OTTÓ] (HÁMORI) = FilmSzínhMu 1957. jún. 21. 6. sz. 4. [Előzetes a bemutatóról.]

HÁMORI OTTÓ = FilmSzínhMu 1957. jún. 28. 7. sz. 4–5.

POSSONYI LÁSZLÓ = Vig 1957. 181–183.

ÚjEmb 1957. 6. sz. 2.

1960. OKT. 14.: FELÚJÍTÁS

REND.: MAJOR TAMÁS

RAJK ANDRÁS = Nszava 1960. okt. 23. 252. sz. 4.

1963. ÁPR. 7.: AZ 1000. ELŐADÁS

REND.: MAJOR TAMÁS

OSVÁTH BÉLA = ÉI 1963. ápr. 13. 15. sz. 5.

1964. OKT. 4.: CENTENÁRIUMI ELŐADÁS

REND.: MAJOR TAMÁS

BITTEI LAJOS: A Fausttá varázsolt Ádám. = ÚjEmb 1964. nov. 15. 46. sz. 2. [Nem ért egyet Major Tamás rendezői koncepciójával.]

DOROMBY KÁROLY = Vig 1964. 688–691.

GÁBOR ISTVÁN = Közn 1964. nov. 6. 21. sz. 836.

HUBAY MIKLÓS = Nszava 1964. okt. 4. 233. sz. 7.

MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1964. okt. 4. 233. sz. 9.

NAGY PÉTER = ÉI 1964. okt. 10. 41. sz. 9., és N. P.: Két évad és ami megelőzte. Bp. 1966. 355–358.

RAJK ANDRÁS = Nszava 1964. okt. 11. 239. sz.

RÉNYI PÉTER = Nszab 1964. okt. 18. 245. sz. 9., és R. P.: Vitában. Bp. 1967. 258–265. [Kötetben „Háromféle Tragédia” összefoglaló cím alatt.]

EGRI VIKTOR = ISz 1965. 1. sz. 59–63. [Többek közt a Nemzeti Színház előadásáról is.]

KERESZTURY DEZSŐ = NHQu 1965. 202–207. [Többek között a Tragédia előadásáról is.]

SÁNDOR IVÁN = UI 1965. 114–118.

Népszínház – Vigopera

[GÓT ERNŐ] E. G. = PLloyd 1908. jún. 17. 145. sz. [Bem.: 1908. jún. 16. Rend.: Hevesi Sándor.]

HEVESI SÁNDOR = MSzínpad 1908. jún. 21. 171. sz. 2. [LENGYEL MENYHÉRT] (-l-t.) = ÚjId 1908. II. 14–15.

Budai Színkör

SzínhÉ 1922. 36. sz. 34.

SzínhÉ 1922. 37. sz. 22–24.

Városi Színház

NÉMETH ANDOR = Nszava 1926. aug. 19. 187. sz. 7.

NÉMETH ANDOR = Nyug 1926. II. 400–401.

[NYIGRI IMRE] (-ri) = Nszava 1926. nov. 17. 261. sz. 8.

Bonyodalmak a Városi Színház M.-előadása körül. = Újság 1926. aug. 13. 182. sz. 10.

Nszava 1929. aug. 25. 191. sz. 10.

[KÁLLAI GYULA] k. gy. = Nszava 1938. okt. 22. 218. sz. 6.

BARÁTH FERENC = PN 1939. okt. 22. 241. sz. 4.

[JEMNITZ SÁNDOR] (J. S.) = Nszava 1939. okt. 20. 216. sz. 4.

[KÁLLAI GYULA] k. gy. = Nszava 1939. okt. 22. 218. sz. 6.

KÁLLAI GYULA = Nszava 1939. nov. 5. 228. sz. 6. [A Városi Színház vasárnap délelőtti munkaelőadásáról.]

KERESZTURY D[EZSŐ] = PLloyd(regg.) 1939. okt. 22. 241. sz. 9. [A Tragédia 500. előadása a Városi Színházban.]

Zeneművészeti Főiskola Kisterme

(A Madách Gimnázium színjátszó csoportjának előadása)

BARABÁS TAMÁS = Béke és Szabadság 1954. ápr. 21. 16. sz. 17. [Bem.: 1954. ápr. 3. Rend.: Lengyel György, Posch Sándor.]

GÁTI JÓZSEF = MűvN 1954. ápr. 11. 5. sz. 20.

LONTAY LÁSZLÓ = MNemzet 1954. ápr. 7. 82. sz. 3.

SZALATNAI REZSŐ = EvÉ 1954. máj. 16. 20. sz. 2.

Irodalmi Színpad

HORVÁTH GYÖRGY = ÉI 1963. jan. 19. 3. sz. 10. [Bem.: 1963. jan. 13. Rend.: Szendrő József.]

Magyar Állami Operaház

KROÓ GYÖRGY: Az ember tragédiája operaszínpadon.
= *ÉI* 1970. dec. 12. 50. sz. 13. [Ránki György
operafeldolgozásáról. Rend.: Vámos László.]

9.32 Debrecen

BENYOVSZKY PÁL = Debreceni Újság 1937. máj. 9.
103. sz. 17. [Bem.: Debreceni Csokonai Színház,
1937. máj. 7. Rend.: Horváth Árpád.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: Nagymagyarország szózata. Az
ember tragédiája elé. = *Ttúl* 1941. ápr. 26. 67. sz. 7.
[A közelgő bemutató élé. Rend.: Horváth Árpád.]

BERÉNYI GÁBOR = *AIf* 1959. 2. sz. 77–83. [Bem.:
Csokonai Színház, 1959. ápr. 26. Rend.: Berényi
Gábor.]

LUKÁCS IMRE = *ÉI* 1959. máj. 8. 19. sz. 11.

TAMÁS ISTVÁN = *MNemzet* 1959. ápr. 30. 100. sz. 4.

9.33 Eger

RAJK ANDRÁS = *Népak* 1958. jan. 28. 23. sz. 6.
[Bem.: 1958. jan. 24. Rend.: Solti Bertalan.]

9.34 Kassa

KOLBA GYULA = *NU* 1939. máj. 4. 101. sz. 13.

9.35 Kecskemét

UDVAROS BÉLA: Rendezői gondolatok „Az ember
tragédiája” kecskeméti előadásához. = *Aranyho-*
mok. Kecskemét 1962. 38–40. [Bem.: Katona Jó-
zsef Színház, 1962. okt. 27. Rend.: Udvaros Béla.]

9.36 Kolozsvár

HEGEDŰS ISTVÁN = *ÉI* 1884. márc. 2. 10. sz. 98–99.
[A Kolozsvári Nemzeti Színház bemutatójáról.]

VERSÉNYI GYÖRGY = *Nemzeti Színház Évk. Kolozs-*
vár 1904. 77–80.

KISS ERNŐ = *Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár* 1906.
98–104.

DÉZSI LAJOS = *Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár* 1907.
49–54.

BARABÁS ÁBEL = *Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár*
1909. 40–42.

Újság (Kolozsvár) 1913. ápr. 5. 81. sz. 6. [A 75.
előadás alkalmából visszatekintés az eddigi bemuta-
tókra.]

JANOVITS JENŐ = *Ptűz* 1934. 5. sz. 93–96. [Visszate-
kintés az 1913-as kolozsvári felújításra. Szól rende-
zői elképzeléseiről is.]

R. NAGY ANDRÁS = *ErdHel* 1942. 11. sz. 739–740.

9.37 Miskolc

HÁMORI OTTÓ = *Napjaink* 1963. 12. sz. 8. [Bem.:
Nemzeti Színház, 1963. nov. 22. Rend.: Orosz
György.]

OROSZ GYÖRGY = *Napjaink* 1963. 11. sz. 4. [A rende-
ző nyilatkozata.]

PÁRKÁNY LÁSZLÓ = *Napjaink* 1963. 12. sz. 8. [A
második szereposztásról.]

9.38 Pásztó

GALSAI PONGRÁC = *ÉI* 1970. dec. 5. 49. sz. 13. [Az
Állami Déryné Színház előadása.]

9.39 Pécs

BERNÁTH LÁSZLÓ = *EstiH* 1957. okt. 8. 235. sz.
[Bem.: Nemzeti Színház, 1957. okt. 5. Rend.: Ka-
tona Ferenc.]

DEMETER IMRE = *FilmSzínhMu* 1957. okt. 11. 22. sz.
14–15.

MAJOROS ISTVÁN = *MNemzet* 1957. szept. 22. 13. sz. 9.

TÜSKÉS TIBOR = *DtN* 1957. okt. 13. 241. sz.

9.40 Sárospatak

KRECSÁNYI IGNÁC = *Régi dolgok – régi színészetről.*
Temesvár 1914. 53–59.

ANDREÁNSZKY [ISTVÁN] = *Nszava* 1939. márc. 29.
52. sz. 6. [Sárospataki diákok angol nyelvű előadá-
sáról.]

BARBER, VINCENT = *HQu* 1939. 2. sz. 373–375.

[FÉJA GÉZA] F. A. = *Mo* 1939. márc. 28. 71. sz. 8.

MNemzet 1939. márc. 24. 69. sz. 13.

MNemzet 1939. márc. 28. 71. sz. 13.

Nszava 1939. márc. 28. 51. sz. 6.

PN 1939. márc. 23. 68. sz. 13.

Újság 1939. márc. 28. 71. sz. 12.

9.41 Szeged

[JUHÁSZ GYULA] -gy- = *Hétfői Rendkívüli Újság*
1922. jún. 19. 25. sz. 3. [A szegedi színház Ma-
dách-hete.]

1933. AÜG. 26.

REND.: HONT FERENC

(k-a) = *Nszava* 1933. aug. 27. 195. sz. 11.

PÁSZTOR ÁRPÁD = *PN* 1933. aug. 27. 194. sz. 5.

- THURY LAJOS = Mság 1933. aug. 27. 194. sz. 7.
 VÉR ANDOR = Délmo 1933. aug. 27. 104. sz. 3–4.
1934. AUG. 4.
 REND.: BÁNFFY MIKLÓS
- BALASSA JÓZSEF = Nyug 1934. II. 285–286.
 BALÁZS SÁNDOR = 8ÓraiU 1934. aug. 5. 176. sz. 7.
 BÁNFFY MIKLÓS = PN 1934. júl. 28. 169. sz. 13–14.
 [A rendező nyilatkozata.]
 BELOHORSZKY FERENC = Szabolcs–SzatmáriSz 1934. okt., 5. sz. 163–165.
 BIBÓ LAJOS = BH 1934. aug. 5. 176. sz. 5–6.
 BIBÓ LAJOS = ErdHel 1934. 540–543.
 BORY ISTVÁN: Az igazi Lucifer. = Nyug 1934. II. 430–432. [Vita Kárpáti Aurél „Az igazi Lucifer” c. (PN 1934. szept. 8.) kritikájával.]
 BRÓDY LILI = PN 1934. 187. sz. 15.
 CSORTOS GYULA = Az Est 1934. aug. 22. 188. sz. 6. (d. j.) = PN 1934. márc. 18. 62. sz. 22. [Bánffy Miklós nyilatkozata a Tragédia szegedi előadásáról és kísérőzenéjéről.]
 DOBLHOFF, LILY = NRH 1934. 316–317.
 FÉJA GÉZA = Mo 1934. aug. 7. 177. sz. 5.
 HEVESI SÁNDOR: Szabad szó a szabadtéri játékokról. = Mo 1934. máj. 19–20. 112–113. sz. [Elutasítja a Tragédia szabadtéri előadásának lehetőségét.]
 HONT FERENC: Az igazi Lucifer problémája. = PN 1934. szept. 12. 205. sz. 14. [Válasz Kárpáti Aurél „Az igazi Lucifer” c. cikkére (uo. szept. 8. 203. sz. 19.)]
 KÁRPÁTI AURÉL = PN 1934. aug. 5. 176. sz. 22.
 KÁRPÁTI AURÉL: Az igazi Lucifer. = PN 1934. szept. 8. 203. sz. 19., és K. A.: Színház. Bp. 1959. 68–70.
 MAGYAR LÁSZLÓ = PH 1934. aug. 5. 176. sz. 18.
 MOHÁCSI JENŐ = Nyug 1934. II. 224–228., és PLloyd(regg.) 1934. aug. 7. 177. sz. 1–2.
 MOHÁCSI JENŐ: Még egyszer az igazi Lucifer. = PN 1934. szept. 11. 207. sz. 11. [Hozzászólás a Kárpáti Aurél és Bory István közötti vitához.]
 OLÁH GUSZTÁV = Mo 1934. aug. 3. 10.
 PÁSZTOR JÓZSEF = Mo 1934. jún. 7. 10. [Válasz Váradi Tibornak.]
 PÜNKÖSTI ANDOR = Újság 1934. aug. 5. 176. sz. 11.
 SAÁD BÉLA = KatSz 1934. 568–569.
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1934. II. 227. (-s-s.) = Nszava 1934. aug. 5. 175. sz. 12.
 SZABÓ ZOLTÁN = Élet 1934. aug. 26. 34. sz. 630.
 SZENTIMREI JENŐ = Ptűz 1934. 324–325.
 SZÉCHY ANDRÁS = Szivárvány 1934. szept. 15. 17–18. sz. 24–25.
 [SZÉLPÁL ÁRPÁD] szp. á. = Nszava 1934. szept. 3. 197. sz. 14. [Beszélgetés Hont Ferencel.]
- VÁRADY TIBOR = Mo 1934. jún. 6. 10. [Válasz Pásztor Józsefnek. A szabadtéri előadással kapcsolatban Hevesi Sándor véleményével ért egyet.]
 VÉR GYÖRGY = PN 1934. 186. sz. 13.
 KÁRPÁTI AURÉL: Művészet vagy idegenforgalom. = K. A.: Színház. Bp. 1959. 72–75. [Véleménye szerint a Tragédia nem alkalmas szabadtéri előadásra. – D.: PN 1935. ?]
1935. AUG. 3.
 FŐREND.: BÁNFFY MIKLÓS. REND.: OLÁH GUSZTÁV, NÁDASDY KÁLMÁN
- KÁLLAY MIKLÓS = NU 1935. aug. 6. 177. sz. 1–2.
 KÁLLAY MIKLÓS = Napk 1935. 617–621.
 [SZÉLPÁL ÁRPÁD] szp. á. = Nszava 1935. aug. 4. 176. sz. 8.
 THURY LAJOS = ÚjMság 1935. aug. 4. 176. sz. 7.
 [VÉR GYÖRGY] V. Gy. = PN 1935. aug. 4. 176. sz. 21.
1936. AUG. 1.
 REND.: JANOVICS JENŐ
- iksz. = Nszava 1936. aug. 4. 176. sz. 5.
 [VÉR GYÖRGY] (v. gy.) = PN 1936. júl. 16. 161. sz. 14. [Janovics Jenő nyilatkozata.]
 VÉR GYÖRGY = PN 1936. aug. 2. 176. sz. 24.
 Nszava 1936. aug. 2. 175. sz. 18.
1937. JÚL. 31.
 REND.: HONT FERENC
- ÁKOS = Nszava 1937. aug. 3. 174. sz. 4.
 BENDE LÁSZLÓ = Esti Kurir 1937. aug. 3. 174. sz. 7.
 JANOVICS JENŐ = ÚjId 1937. II. 121–122.
 P. J.: Fricsay Ferenc új kísérőzenét komponált az Ember tragédiája szabadtéri előadásaihoz. = NU 1937. júl. 23. 165. sz. 11.
 THURY LAJOS = ÚjMság 1937. aug. 1. 173. sz. 19.
 [TOLNAI GÁBOR] T. G. = Tük 1937. 9. sz. 683–684.
 VÉR GYÖRGY = PN 1937. aug. 1. 173. sz. 20.
1938. JÚL. 23.
 REND.: KISS FERENC
- BÁNK = Mság 1938. júl. 23. 164. sz. 5.
 VÉR GYÖRGY = PN 1938. júl. 23. 142. sz. 13.
 Nszava 1938. júl. 23. 165. sz. 4.
 Nszava 1938. júl. 24. 166. sz. 8.
 IVÁNY MIHÁLY = NU 1939. aug. 1. 173. sz. 13. [Az 1938-as előadással azonos rendezésben és szereposztással.]
 VÉR GYÖRGY = PN 1939. aug. 3. 175. sz. 14.

1960. AUG. 14.

REND.: MAJOR TAMÁS

ASZTALOS SÁNDOR: Beszélgetés Major Tamással a Tragédia rendezése közben. = MNemzet 1960. aug. 14. 193. sz.

BACSKAY JÓZSEF = Kelet-Magyarország 1960. aug. 25. 200. sz.

DEMETER IMRE = FilmSzínhMu 1960. 34. sz. 10–12, 29.

DERSI TAMÁS = EstiH 1960. aug. 17. 194. sz.

[HALMI JÁNOS] H. J. = Délmo 1960. márc. 26. 73. sz.

LÖKÖS ZOLTÁN: Bemutató előtt. = Nszab 1960. aug. 13. 192. sz. 8. [Beszélgetés a rendezővel, Major Tamással.]

LÖKÖS ZOLTÁN = Délmo 1960. júl. 13. 164. sz. [Beszélgetés Major Tamással a Tragédia bemutatója előtt.]

MAJOR TAMÁS = EstiH 1960. jún. 16. 167. sz. [A rendező nyilatkozata.]

MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1960. aug. 17–18. 195–196. sz.

MOLNÁR MIKLÓS = IU 1960. szept. 15. 18. sz. 5. [Bírálja Major Tamás rendezői újításait.]

OSVÁTH BÉLA = Kort 1960. 11. sz. 788–792.

(r-) = Ttáj 1960. [6. sz. utáni különszám.] [A szabadtéren játszott különböző rendezési felfogásokról.]

RAJK ANDRÁS = Nszava 1960. aug. 16. 194. sz. 2.

RÉNYI PÉTER = Nszab 1960. szept. 4. 210. sz. 8., és R. P.: Vitában. Bp. 1967. 251–257. [Kötetben „Háromféle Tragédia” összefoglaló cím alatt.]

[SZABOLCSI GÁBOR] Sz. G. = Ttáj 1960. 9. sz. 3.

[G. SZABÓ LÁSZLÓ] (g. szabó) = Nszava 1960. jún. 11. 138. sz.

TÓTH DEZSŐ = Éi 1960. aug. 26. 35. sz. 5.

B. NAGY LÁSZLÓ = MNemzet 1961. aug. 23. 199. sz. 4. [A Major-féle rendezés felújítása.]

[LÓDI FERENC] L. F. = Ttáj 1961. 10. sz. 4.

1965. JÚL. 31.

REND.: VÁMOS LÁSZLÓ

DERSI TAMÁS: Nyílt levél Vámos Lászlóhoz, a szegedi Tragédia rendezőjéhez! = EstiH 1965. aug. 3. 181. sz. 2.

MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1965. aug. 1. 180. sz. 9.

RÉNYI PÉTER = Nszab 1965. aug. 8. 186. sz. 7., és R. P.: Vitában. Bp. 1967. 265–271.

SÁNDOR IVÁN = FilmSzínhMu 1965. aug. 6. 32. sz. 3–5.

SZOMBATHELYI ERVIN = Nszava 1965. aug. 5. 183. sz. 2.

VÁMOS LÁSZLÓ: Milyen lesz az idei szegedi Tragédia-előadás? = Nszab 1965. máj. 1. 102. sz. 7. [Rendezői koncepciójáról.]

VAJDA GYÖRGY MIHÁLY = Kr 1965. 9. sz. 36–39.

MÁTRAI-BETEGH BÉLA: Válasz egy felszólalónak. = MNemzet 1966. márc. 23. 69. sz. 4. [Vita Vámos László rendezői koncepciójával a szegedi felújítás kapcsán.]

[MOLNÁR GÁL PÉTER] M. G. P. = Nszab 1966. júl. 26. 175. sz. [A Vámos László-féle felújításról.]

SZ. SIMON ISTVÁN = Ttáj 1966. 10. sz. 831–833.

1969. AUG. 10.

REND.: VÁMOS LÁSZLÓ

BAJKONÉ RÉVÉSZ ZSUZSA: Beszélgetések és jegyzetek Vámos László új Tragédia-rendezése közben. = Ttáj 1969. 11. sz. 1013–1016.

MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1969. aug. 12. 186. sz. 4.

PAPP ANTAL = MH 1969. aug. 12. 221. sz. 9.

RIDEG GÁBOR = Nszava 1969. aug. 13. 187. sz. 2.

SÁNDOR IVÁN = FilmSzínhMu 1969. aug. 16. 33. sz. 4–5.

9.42 Szolnok

GÁBOR ISTVÁN = MNemzet 1964. nov. 6. 261. sz. 4. [Bem.: Szigligeti Színház, 1964. szept. 25. Rend.: Bereményi Gábor.]

10. Külföldi fogadtatása, fordításairól

10.1 Általában

Megjegyzés: A Tragédia idegen nyelvű recepciójára vonatkozó szakirodalom anyagát bővegesen kiegészítik Radó György e fejezetben regisztrált publikációinak jegyzetei, melyekre külön szeretnénk felhívni a bibliográfia használóinak figyelmét. Ezek forrásul szolgálhatnak a gyűjtőkörünkbe nem tartozó, külföldi, idegen nyelvű periodikákban való tájékozódásra.

M. I. a[!] külföldön. = Kecskeméti Lapok 1888. ápr. 15.–máj. 6. 16–19. sz. [Az idegen nyelvű fordításokról.]

KÖNYVES KÁLMÁN: M. I. a külföldön. = DélmoKöz 1892. jan. 10–15. 7. 9–11. sz. [„Az ember tragédiája” külföldi fogadtatásáról; az eddig megjelent és az előkészületben lévő újabb fordításokról.]

ERDELYI KÁROLY: M. és fordítói. = MSZ 1895. febr. 17–24. 7–8. sz. 74–75, 86–88., és E. K.: Irodalmi dolgozatok. Kolozsvár 1901. 111–125.

M. diadalai. = Sárosi Hírlap 1899. jún. 25. 26. sz. 1–3. [Külföldi népszerűségéről.]

HEGEDŰS LÓRÁNT: Akadályfutás a halhatatlanság felé. = ÚjId 1925. I. 597., és H. L.: A halhatatlanok újta. Bp. 1926. 14–18. [A Tragédia külföldi elismertetésének akadályairól, a mű fogyatékoságairól.]

- Ism.:** *Dánielné Lengyel Laura*, Lit 1926. 4. sz. 21–22. – *Mitrovics Gyula*, ProtSz 1926. 644–646.
- HEGEDÜS LÓRÁNT: Magyar Lucifer. = ÚjId 1925. II. 90–92., és H. L.: A halhatatlanok útja. Bp. 1926. 19–27. [Miért nem lehet sikere külföldön M. művének? – Vö még: uo. 1925. I. 597. „Akadályfutás a halhatatlanság felé” c. cikkével.]
- R. M.: M. diadalútja. = PH 1932. jan. 6. 4. sz. 18. [A fordításokról.]
- HANKISS JÁNOS: Jegyzetek Az ember tragédiájához. = DebrSz 1933. 1–6. [A fordításokról is.]
- RÖBBELING HERMANN: M.-ot díszhely illeti meg a világirodalomban. = BH 1934. febr. 17. 38. sz. 9.
- HORVÁTH KÁROLY: M. a világirodalomban. = Nagyv 1964. 1709–1711. [„Az ember tragédiája” helye a világirodalomban nagy „poème d’humanité”-inek sorában. Áttekinti az eddigi és a legújabb fordításokat.]
- JANCSÓ ELEMÉR: Az ember tragédiája fordításairól. = Utunk 1964. okt. 2. 40. sz. 4–5. [Áttekintést nyújt a különböző nyelvű fordításokról, részletesebben szól a román nyelvűekről.]
- RADÓ GYÖRGY: Az ember tragédiája a világ nyelvein. I–VI. = FK 1964. 313–353.; 1965. 93–124.; 1966. 67–108.; 1968. 75–111.; 1971. 382–403.; 1972. 47–71. [A fordítások keletkezéséről, kiadásáról, a könyvészeti adatok leírásával. A közlések sorrendjében: 1. Német, francia. 2. Lengyel, holland, latin, szerb–horvát, cseh. 3. Román, orosz, szlovák, olasz. 4. Angol, eszperanto, héber, finn, jiddis. 5. Svéd, bolgár, észt, szlovén, ukrán. 6. Japán, portugál, örmeny, arab, spanyol, dán fordítások.]
- RADÓ GYÖRGY: M. világhíre. A Tragédia fordításai. = MNemzet 1964. júl. 26. 174. sz.
- RADÓ GYÖRGY: Mit mondott a mű? = ISz 1964. 697–701. [„Az ember tragédiája” hazai és külföldi fogadtatásáról, fordításairól.]
- RADÓ GYÖRGY: A Tragédia útra kél. = Látóh 1964. 730–735. [M. I. műve a világ színpadain. A fordításokról, a bemutatókról.]
- KUNSZERY GYULA: M. útja a világsiker felé. = Vig 1966. 83–90. [A számos Tragédia-fordításról, külföldi és hazai előadásokról.]
- RADÓ GYÖRGY: „Az ember tragédiája” új állomásai. = Látóh 1967. 548–552. [A Tragédia legújabb fordításairól.]
- [Riport és közlés Gáspár Bernát fordítástörredékéből.]
- Az ember tragédiája angolul. Hevesi Sándor előadása. = PH 1929. dec. 5. 277. sz. 11. [Szól a Tragédia angol fordításának előkészítő munkálatairól is.]
- HEVESI SÁNDOR: Az ember tragédiája – világkarrier előtt. = PN 1930. aug. 24. 191. sz. 21. [Beszámoló a készülő C. H. Meltzer-féle fordításról. Közli Bernard Pares levelét is. Kelt: London 1930. aug. 2.]
- Az ember tragédiája útja a nagyvilágban. Charles Henry Meltzer búcsúja. = PH 1934. jan. 13. 9. sz. 7. [Nyilatkozata a Tragédia nemzetközi sikereiről.]
- Egyes fordítások*
- THE TRAGEDY OF MAN
FORD. WILLIAM N. LOEW
(NEW YORK 1909)
- [KISS JÓZSEF] = A Hét 1909. febr. 21. 8. sz. 139–140.
[LÖW VILMOS] LOEW, WILLIAM N. = M., I.: The Tragedy of Man. New York 1909. 7–16. [A fordító bevezetője.]
[LÖWITZ MÁRTA] L. = PLloyd 1909. febr. 7. 32. sz. 23.
[ZSADÁNYI OSZKÁR] Zs. O. = ÚjÉ 1964. máj. 1. 9. sz. 5.
- THE TRAGEDY OF MAN
FORD. CHARLES HENRY MELTZER–PAUL VAJDA
(BUDAPEST 1933)
- FIGYELŐ = Ptüz 1930. okt. 19. 21. sz. 491–492.
BARKER, VERNON DUCKWORTH = NRH 1933. II. 1075–1076.
KÁLLAY MIKLÓS = KépKrón 1933. júl. 16. 29. sz. 25. [Ch. H. Meltzer–P. Vajda fordításáról is.]
KARDOS ALBERT: Három angol „Az ember tragédiájá”-ról. = PN 1933. aug. 6. 177. sz. 25. [Bernard Pares és Charles Henry Meltzer véleménye és R. W. Seton-Watson 1933-as angol nyelvű fordításához írott előszavának közlése.]
[KERESZTURY DEZSŐ] (y.) = UngJb 1933. 386. [A Meltzer–Vajda-féle fordításról is.]
SETON-WATSON, R. W. = M., I.: The Tragedy of Man. Bp. 1933. 5–6. – 2. kiad. 1948. [Bev.]
K. = Vasárnap 1935. júl. 7. 13. sz. 258. [A Meltzer–Vajda-féle fordítás amerikai megjelenítéséről.]
[BABITS MIHÁLY] B. M. = Nyug 1936. I. 407–408. [Jessica Nelson North a chicagói „Poetry” c. folyóiratban megjelent bírálatának ismertetése.]
FALUDY GYÖRGY = Szivárvány 1948. júl. 17. 29. sz.

10.2–10.4 Egyes nyelveken

10.21 Angol

Általában

- (p. a.): The Tragedy of Humanity. Az ember tragédiája új angol fordítása. = V 1923. szept. 12. 204. sz. 6.

THE TRAGEDY OF MAN

FORD. CHARLES PERCY SANGER
(LONDON 1933)

[MEGYERI ELLA] m. e. = Mság 1933. nov. 26. 269. sz. 28.
[KERESZTURY DEZSŐ] (y.) = UngJb 1934. 276.

GÁL ISTVÁN: Virginia Woolf – mint M. angol kiadója.
= ÚjMo 1945. dec. 5. 23. sz. 8.

KUNCZ, E[GON] F. = M., I.: The Tragedy of Man. 2.
kiad. Sidney 1956. 5–10. [Bev.]

GÁL ISTVÁN: Virginia Woolf angol M-kiadás.(sic!) =
ISz 1969. 6. sz. 534–536. [A Leonard és Virginia
Woolf kiadásában megjelent kötetről.]

10.22 Arab

MA'ASAT AL-INSAN

FORD. ISSA AL-NA'URI
(BEYRUT 1969)

Arabra fordítja a Tragédiát egy jordániai író-
vendégünk. = MNemzet 1965. dec. 29. 306. sz. 4.
[Issa al-Na'uri készülő fordításáról.]

AL-NA'URI, ISSZA = M., I.: Ma'asat al-insan. Beyrut
1969. 3–17. [A fordító előszava.]

RADÓ GYÖRGY = MNemzet 1970. jan. 10. 8. sz. 4.
IU 1970. febr. 15. 2. sz. 12.

10.23 Bolgár

TRAGEDIJATA NA CSOVEKA

FORD. KONSTANTIN DIMITROV BELCSEV
(SZOFIJA 1936)

Napk 1936. nov. 1. 11. sz. 791.

Napk 1937. márc. 1. 3. sz. 216.

Nszava 1940. szept. 8. 203. sz. 8.

TRAGEDIJATA NA CSOVEKA

FORD. GEORGI KRUMOV
(SZOFIJA 1968)

SZTEFANOVA, NEVENA = M., I.: Tragedijata na cso-
veka. Szofija 1968. 7–12. [Bev.]

IU 1968. máj. 15. 9. sz. 12.

10.24 Cseh

TRAGEDIE ČLOVĚKA

FORD. FRANTIŠEK BRÁBEK
(PRAHA [1893.])

BRÁBEK, FRANTIŠEK = M., E.: Tragedia člověka.
Praha [1893.] 5–13. [A fordító bevezetője.]

SIKLÓSSY LÁSZLÓ: „Az ember tragédiája” Prágában.
Vrchlický Jarosláv és Brábek Ferenc arcképeihez. =
VU 1904. dec. 4. 49. sz. 829–830., és A szomszéd
népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962.
461–463. [Többek között Jaroslav Vrchlický és
František Brábek fordítói munkásságának méltatá-
sa.]

TRAGÉDIE ČLOVĚKA

FORD. KAMIL BEDNÁŘ–LADISLAV
HRADSKÝ
(PRAHA 1960)

RÁKOS, PETR: Drama o věcném znovuzačinání. = M.,
I.: Tragédia člověka. Praha 1960. 7–26., és A szom-
széd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp.
1962. 986–988. [Az utóbbiban: „Az ember tragédiá-
ja 1960. évi prágai, cseh nyelvű kiadásához: Az
»örök újrakezdetés drámája«” címmel.]

Nszab 1960. szept. 11. 216. sz.

PASIAKOVÁ, J[AROSLAVA]: Megjegyzés Az ember tra-
gédiája új cseh fordításához. = ISz 1961. 360–361.

SZALATNAI REZSŐ = Nagyv 1961. 1077–1078.

IU 1961. szept. 1. 17. sz. 8.

10.25 Dán

BEE KÁLMÁN: „Az ember tragédiája” kalandozása
Skandináviában. = IU 1961. szept. 1. 17. sz. 4. [A
svéd, finn és dán fordításokról.]

10.26 Délszláv (szerb, horvát, szlovén)

Általában

S. A.: Magyar színdarabok horvátul és szlovénul. =
PN 1916. aug. 9. 220. sz. 12.

HADROVICS LÁSZLÓ: A délszláv M. = MSz 1940. 39.
köt. 138–142.

SZELI ISTVÁN: A tragédia-fordítások kulisszái mögül.
= Híd (Novi Sad) 1962. 169–172. [A szerb fordítá-
sokról.]

SZELI ISTVÁN: Küzdelem a Tragédiáért. = Sz. I.: Utak
egymás felé. Újvidék 1969. 54–122. [Áttekintést ad
a délszláv fordításokról.]

SZELI ISTVÁN: A Tragédia délszláv képe. = Sz. I.:
Utak egymás felé. Újvidék 1969. 49–53. [M.
művének délszláv recepciójáról. Az eddig
nyomtatásban megjelent és a kéziratban fennma-
radt fordításokról.]

SZELI ISTVÁN: A Tragédia értelmezési kísérletei. = Sz.
I.: Utak egymás felé. Újvidék 1969. 136–155.
[Vladislav Jankulov fordításával kapcsolatban
Todor Manojlović esszéjéről, majd Svetislav Ste-

- fanović és Vilko Novak fordításaival kapcsolatos nézetekről.]
 SZELI ISTVÁN: Borislav Jankulov és a magyar művelődéstörténet. = Tanulmányok. Újvidék 1970. 129–141.

Egyes fordítások

ČOVEKOVA TRAGEDIJA
 FORD. JOVAN JOVANOVIĆ ZMAJ
 (NOVI SAD 1890)

- FL 1890. febr. 4. 34. sz.
 FL 1890. jún. 22. 170. sz.
 VU 1890. jún. 29. 26. sz. 424.
 Mo 1929. aug. 15. 184. sz. 9. [J. Jovanović Zmaj fordításáról is.]

TRAGEDIJA ČOVEKA
 FORD. [VLADISLAV JANKULOV]
 KLEARH
 (SUBOTICA 1939)

- Mo 1929. aug. 15. 184. sz. 9. [V. Jankulov fordításáról is.]
 SZIRMAI KÁROLY: Čovekova tragedija. = Kal 1936. 63–64. [Vladislav Jankulov kéziratban lévő fordításáról.]
 SZINÉRVÁRI ANDRÁS = ErdSz 1938. 6. sz. [l. n.]
 FARKAS GEIZA = LátH 1939. 3. sz. 185–186.
 HERCZEG JÁNOS = Kal 1939. 49–51.
 JANKULOV, BORISLAV = M., I.: Tragedija čoveka. Subotica 1939. 23–33. [Bev.]
 KÁZMÉR ERNŐ = Kal 1939. 2. sz. 68–72.
 KOHLMANN DEZSŐ = Kal 1939. 84–86.
 [MANOJLOVIĆ] MANOJLOVITY, TODOR = M., I.: Tragedija čoveka. Subotica 1939. 5–19. [Bev. – Először magyarul: Kal 1938. 544–549.]
 Nszava 1939. okt. 10. 207. sz. 4.
 CSUKA ZOLTÁN: In memoriam Wladislaw Jankulow. = Donaeuropa 1942. 73–74.

ČOVEKOVA TRAGEDIJA
 FORD. SVETISLAV STEFANOVIĆ
 (BEOGRAD 1940)

- MNemzet 1939. ápr. 6. 79. sz. 13.
 MNemzet 1939. aug. 27. 195. sz. 25.
 Nszava 1939. aug. 30. 174. sz. 4.
 HADROVICS LÁSZLÓ = LátH 1940. 345–347.
 HERCZEG JÁNOS = Kal 1940. 560–561.
 STEFANOVIĆ, SVETISLAV = M., I.: Čovekova tragedija. Beograd 1940. III–XVI. [A fordító előszava.]

- 8ÓraiU 1940. szept. 30. 220. sz. 4.
 D. J. = M. Alb. 1. köt. Nitra 1941. 100–101.
 HADROVICS LÁSZLÓ = BpSz 1941. 260. köt. 365–368.

TRAGEDIJA ČOVEKA
 FORD. VILKO NOVAK–TINE DEBELJAK
 (LJUBLJANA 1940)

- Nszava 1939. jan. 5. 3. sz. 4.
 NOVAK, VILKO = M., I.: Tragedija čoveka. Ljubljana 1940. 5–11. [A fordító előszava.]
 PÁVEL ÁGOSTON = Nyug 1940. 148–150., és DtSz (VasiSz) 1940. 214–216. [Az utóbbi némileg rövidített változat.]
 Mo 1940. okt. 1. 224. sz. 7.
 B. L. = Híd 1941. jan. 21. 5. sz. 31. [Többek között Niko Kuret tanár és Zichy Mária grófnő szerepéről is, a kiadás létrehozatala kapcsán.]
 PÁVEL ÁGOSTON: Magyarok és délszlávok. 3. Magyarok és szlovének. = Magyarország és Kelet-Európa. Bp. 1947. 156–168. [A Vilko Novak és Tine Debeljak által készített fordításról is.]

10.27 Eszperantó

LA TRAGEDIO DE L'HOMO
 FORD. KALOCSAY KÁLMÁN
 (BUDAPEST 1924)

- (h. e.) = SzínhÉ 1924. 44. sz. 39.
 BALKÁNYI PÁL = Vásárhelyi Szó 1956. 2. sz. 23–24.

LA TRAGEDIO DE L'HOMO
 FORD. KALOCSAY KÁLMÁN
 (BUDAPEST 1965)

- G. F. = MNemzet 1964. szept. 1. 204. sz. 4. [A Kalocsay Kálmán új fordításában megjelenő készülő kiadásról.]
 GERGELY MIHÁLY = ÉI 1966. márc. 12. 11. sz. 4.

10.28 Észt

INIMESSE TRAGŌDIA
 FORD. JAAN KROSS
 (TALLINN 1970)

- KÁLMÁN BÉLA = Nszab 1970. nov. 14. 267. sz. 7.
 KROSS, JAAN: Marge selletõlke saamisloost. = M., I.: Inimese tragõdia. Tallinn 1970. [L. n.] [A fordító bevezetője.]
 RADÓ GYÖRGY = MNemzet 1970. szept. 6. 209. sz. 4.

10.29 Finn

Általában

- BEÉ KÁLMÁN: „Az ember tragédiája” kalandozása Skandináviában. = IU 1961. szept. 1. 17. sz. 4. [A svéd, finn és dán fordításokról.]
- GÁBOR ISTVÁN: Beszélgetés a Tragédia finn fordítójával. = MNemzet 1964. szept. 26. 226. sz. 4. [Toivo Lyy magyar antológia-tervéről.]

Egyes fordítások

IHMISEN MURHENÄYTELMÄ
FORD. TOIVO LYY
(PORVOO–HELSINKI 1943)

Híd 1944. aug. 15. 16. sz. 24.
Újld 1944. júl. 8. 27. sz. 83.

10.30 Francia

Általában

- GÁL LÁSZLÓ: M. a Sorbonne-on. = PH 1934. máj. 3. 99. sz. 13. [Hankiss János előadása Párizsban.]
- [HEVESI ANDRÁS] H. A.: M. francia kritikusa. = BH 1934. márc. 9. 55. sz. 7. [Henry Bidou-nak a Le Temps c. folyóiratban a Tragédiáról szóló cikkéről.]
- SZÁSZ ZOLTÁN: Az ember tragédiája és a franciák. = PN 1934. máj. 8. 103. sz. 17. [Ferdinand Baldensperger, a Sorbonne professzora előadása kapcsán.]
- M. méltatása a francia irodalmi folyóiratokban. = BH 1934. jún. 20. 137. sz. 10.
- Nagy francia tanulmány a „Temps”-ban „Az ember tragédiájá”-ról. = Mo 1934. márc. 9. 55. sz. 10. [Henry Bidou cikkéről.]
- BIRKÁS GÉZA: Az ember tragédiája és a franciák. = It 1942. 65–76. – Klny.: It.Füz. 8. [A Tragédia francia fordításairól és a francia szakirodalomról.]
- Ism.: Je 1943. 5. sz. 11.
- Die „Pariser Zeitung” über Emerich Madách. = Ungarn 1942. 11. sz. 701–702. [A francia újság 1942. aug. 12-i sz.-ban megjelent, a Tragédiát méltató cikk ismertetése.]
- Az ember tragédiája. = IU 1964. okt. 15–23. 19. sz. 16. [M.-est a svájci francia és német nyelvű rádiókban.]
- RADÓ GYÖRGY: Az ember tragédiája franciaországi pályafutása. = Nagyv 1967. 479.
- RADÓ, GYÖRGY: Imre Madách et les Français. = NétHongr 1969–1970. 208–222. [Francia hatások kimutatása M. I. műveltségében és a Tragédiában; a mű francia fogadtatása, fordításai.]

Egyes fordítások

LA TRAGÉDIE DE L'HOMME
FORD. CHARLES DE BIGAULT DE CASANOVE
(PARIS 1896)

- BIGAULT DE CASANOVE, CHARLES DE = M., E.: La tragédie de l'homme. Paris 1896. III–X. [A fordító bevezetője.]
- HUSZÁR VILMOS = Nemzet 1896. dec. 3. 333. sz. 1.
- MORVAY GYÖZÖ = BpSz 1897. 91. köt. 487–490.
- ADY ENDRE: Párizsi levél. = PN 1909. jan. 28. 6., és A. E. összes prózai művei. 9. köt. Bp. 1973. 301–303. [Egyebek közt utal a Tragédia első francia fordítására.]
- MADÁCSY LÁSZLÓ: Az ember tragédiája első francia nyelvű fordítása és fogadtatása. = A.Univ.Szeg. Sect.germanica et romanica. 1967. 45–53. – Klny. is.

LA TRAGÉDIE DE L'HOMME
FORD. GUILLAUME VAUTIER
(BUDAPEST 1931)

- (f. j.) = PH 1931. aug. 15. 185. sz. 14.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ = PHVnapja 1931. szept. 20. 38. sz. 4–5.
- S. = NU 1931. jún. 28. 144. sz. 26.
- t. i. = PH 1931. aug. 15. 185. sz. 14.
- Lit 1931. 4. sz. 146–147.
- MH 1931. júl. 5. 150. sz. 22.
- SZEGŐ ENDRE = DebrSz 1932. 115–116.
- Diár 1932. 30.
- [KERESZTURY DEZSŐ] (y.) = UngJb 1933. 386. [G. Vautier fordításáról is.]
- TRONCHON, HENRI = REH 1933. 86–87.

LA TRAGÉDIE DE L'HOMME
FORD. ROGER RICHARD
(BUDAPEST 1960)

- DÉNES TIBOR = IU 1960. dec. 15. 24. sz. 8.
- GARA LÁSZLÓ = IU 1960. aug. 15. 15–16. sz. 16.
- POSSONYI LÁSZLÓ = ÚjEmb 1961. ápr. 2. 14. sz.
- SZÜCS JÁNOS = Nagyv 1961. 1079–1080.
- ÉI 1961. márc. 10. 10. sz. 15. [A L'Humanité kritikája a francia Tragédia-fordításról.]
- Nszab 1961. jan. 18. 15. sz. 6. [A fordítás francia visszhangjáról a Le Monde és a Figaro hasábjain.]
- GÁLDI, L[ÁSZLÓ]: Deux nouvelles adaptations de „La tragédie de l'homme”. = NétHongr 1967. 233–234. [Roger Richard prózai és Jean Rousset verses fordításáról.]

LA TRAGÉDIE DE L'HOMME

FORD. JEAN ROUSSELOT

(BUDAPEST 1966)

ROUSSELOT, JEAN: M.-ot fordítottam. = ISz 1964. 8. sz. 680–684. [A fordító nyilatkozata fordítási problémáiról és módszeréről.]

[GERA GYÖRGY] g. gy.: Rousselet M.-tanulmánya. = ÉI 1965. febr. 27. 9. sz. 4.

ROUSSELOT, JEAN = M., E.: La tragédie de l'homme. Bp. 1966. 5–30., és Nagyv 1966. 1216–1217., Arion. 2. köt. Bp. 1968. 174–180. [Az utóbbiak részletközlések a fordító előszavából.]

GÁLDI, L[ÁSZLÓ]: Deux nouvelles adaptations de „La tragédie de l'homme”. = NÉtHongr 1967. 233–234. [Roger Richard prózai és Jean Rousselet verses fordításáról.]

10.31 Héber

Általában

Az ember tragédiája hébertül. = V 1913. aug. 17. 195. sz. 37. [A tervezett moszkvai kiadást említi. A fordító: Feuerstein Avigdor.]

TURÓCZI[-TROSTLER] JÓZSEF: Mit tett a zsidóság a magyar nemzetért? A magyar irodalom zsidó fordítói. (Arany, M., Jókai, Ady.) = Egyenl 1920. febr. 7. 6. sz. 8–9.

FRIEDMAN DÉNES: Az ember tragédiája formai tartalmához. = MZsSz 1929. 4–6. sz. 127–129. [Utál Feuerstein Avigdor fordítására és Bernstein Béla tanulmányára, felsorolja az Ádám alakjával foglalkozó helyeket a zsidó egyházi irodalomból.]

MOHÁCSI JENŐ: Az ember tragédiája és a zsidók. = MúJövő 1935. 282–283., és IMITÉ 1937. 90–101. [A mű fordításai, előadásai, rendezőinek névsora.]

SCHEIBER SÁNDOR: Magyar költők héber antológiákban. = Nagyv 1969. 1413–1414. [Többek közt a Tragédia-fordításokról is.]

Egyes fordítások

CHÁZON HÁADÁM/WIZJA CZLOWIEKA

FORD. AVIGDOR FEUERSTEIN [HAMEIRI]

(WARSAWA 1924)

FEUERSTEIN, AVIGDOR = M., I.: Cházon Háádám. – Wizja cłowieka. Warszawa 1924. I–V. [A fordító bevezetője.]

PATAI JÓZSEF = MúJövő 1924. júl., 234–235.

FISCHER GYULA = Egyetértés 1927. febr. 3. 5. sz. 7.

RÁKOSI JENŐ = PH 1927. ápr. 3. 76. sz. 41.

DÁN RÓBERT = Hel 1964. 479–483. [Többek között Avigdor Hameiri fordításáról is.]

TIBORCZ ZSIGMOND = ÚjÉ 1964. okt. 15. 20. sz. 5.

SALAMON LÁSZLÓ: Az ember tragédiája héber fordítójának halálára. = Kor 1970. 1403–1405.

10.32 Holland

DE TRAGEDIE VAN DEN MENSCH

FORD. A. S. C. WALLIS

(AMSTERDAM 1887)

- I - a. = BpSz 1887. 51. köt. 472–474.

WALLIS, A. S. C. = M., E.: De Tragedie van den Mensch. Amsterdam 1887. 5–45. [A fordító bevezetője.]

Nemzet 1887. aug. 14. 223. sz. 3.

VU 1887. aug. 21. 34. sz. 568.

„Az ember tragédiája” holland fordítója. = VU 1888. jan. 1. 1. sz. 16. [A. S. C. Wallis (Opzoomer, Adele) fordítói munkásságáról.]

Mság 1921. máj. 7. 98. sz. 7.

Szózat 1921. máj. 7. 98. sz. 6.

MEIJER, KEES = M., E.: De tragedie van den Mensch. Amsterdam 1922. V–XXVII. [A bevezető méltatja az 1887-es első kiadást is.]

10.33 Japán

NINGEN NO HIGEKI

FORD. IMAOKA DZSUICSIRO

(TOKIO 1965)

IMAOKA DZSUICSIRO = M., I.: Ningen no higeki. Tokio 1965. 1–22. [A fordító bevezetője.]

IU 1967. dec. 1. 21. sz. 8.

MNemzet 1967. nov. 10. 266. sz. 4.

10.34 Jiddis

BOROSS ELEMÉR: Holder József, a költő. = B. E.: Velük voltam. Bp. 1969. 183–188. [A Tragédia jiddis nyelvű fordítását is méltatja. A fordítás nem jelent meg önállóan, csak folyóiratban.]

10.35 Lengyel

Általában

CsAPLÁROS ISTVÁN: Imre Madách w Polsce. = Twórczość 1964. 140–144.

CsAPLÁROS ISTVÁN: Adalékok Az ember tragédiája lengyelországi fogadtatásához. = ItK 1965. 87–99. – Klny. is. [Elsősorban az 1903-as krakkói bemuta-

tóval kapcsolatos kutatási eredményekről, áttekintve a Tragédia lengyel fordításait is.]

Egyes fordítások

TRAGEDIA CZLOWIEKA
FORD. LEW KALTENBERGH
(WARSAWA 1960)

KALTENBERGH, LEW = M., I.: Tragedia człowieka.
Warszawa 1960. 154–155. [A fordító utószava.]

ELBERT JÁNOS = Nagyv 1961. 1078–1079.

IU 1961. szept. 1. 17. sz. 8.

10.36 Német

Általában

Egy német lap a M. „Ember tragédiájá”-ról. = Ko 1863. máj. 3. 18. sz. 427–428. [A lipcsei Magazin für die Literatur des Auslandes c. lapban megjelent Theodor Opitz „Egy magyar philosoph költő” c. cikkéről.]

Petőfi és M. a németeknél. = VU 1892. júl. 31. 31. sz. 540–541. [Idézi a Frankfurter Zeitung ismertetését a Tragédiáról és Petőfi „Apostol”-áról.]

XYZ: Die Tragödie des Menschen. = Bp. Tagblatt 1897. 100. sz. 1–2. [M. I. népszerűtlenségének okai a német nyelvterületen.]

BAYER JÓZSEF: Egy német író az Ember tragédiájáról. = EPhK 1903. 51–56. [Támadja Eugen Zabel „Zur modernen Dramaturgie” c. könyvében kifejtett nézeteit.]

[PALÁGYI LAJOS] SAUL: Mért dühöngenek az osztrákok M. ellen? = MSz 1903. szept. 5. 210. sz. 10–11. [Foglalkozik a Tragédia bécsi sajtóvisszhangjával, amely M. I. művét Faust-utáztatnak tekintti.]

BAYER JÓZSEF: Magyar drámairodalom osztrák megvilágításban. = EPhK 1908. 78–81. [Robert F. Arnold „Das moderne Drama” c. könyvében Szigligetiről és M. I.-ről alkotott téves nézeteiről.]

LEFFLER BÉLA: Adalék „Az ember tragédiája” német irodalmához. = ItK 1911. 498–499. [Számba veszi röviden a mű német fogadtatását és értékeléseit.]

REICHARD PIROSKA: M. német nyelven. = Heinrich Emlk. Bp. 1912. 298–306. [Fordításai és német recepciója.]

GY. JUHÁSZ LÁSZLÓ: R. F. Arnold M.-ről. = Széph 1930. 209–210.

MOHÁCSI JENŐ: Bev. = M., E.: Die Tragödie des Menschen. [Ford.] --. Bp.–Leipzig 1933. 5–16. – [2. Aufl.] Bp. 1933. – [3. Aufl.] Bp.–Leipzig [1935.] – [4. Aufl.] Bp.–Leipzig [1937.] [Többek

között az eddigi német nyelvű fordítások számbavétele.]

TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF: M. németül. = Nyug 1934. I. 226–229. [A fordítás nyelvi problémáiról is.]

KALEK, HEINRICH: Ungarische Bühnenwerke in Deutschland. = UngJb 1938. 1. sz. 46–48. [Többek között M. I. művéről is.]

M. hódító útja. = Mo 1943. febr. 16. 37. sz. 3. [A Tragédia német sajtóvisszhangjáról.]

MOHÁCSI JENŐ: Néhány szó Az ember tragédiája német fordításairól. = Néptanulmányi Egyesület Évk. 1944. 82–86.

Az ember tragédiája. = IU 1964. okt. 15–23. 19. sz. 16. [M.-est a svájci francia és német nyelvű rádióban.]

M. és „Az ember tragédiája”. = IU 1967. jún. 1. 10. sz. 8. [Keresztury Dezső máj. 10-én Bécsben tartott előadásáról.]

Egyes fordítások

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. ALEXANDER DIETZE
(PEST 1865)

[ARANY JÁNOS] = Ko 1863. máj. 10. 19. sz. 455., és A. J. összes művei. 12. köt. Próza művek. 3. köt. Bp. 1963. 111., Ua. 13. köt. Hivatali iratok. 1. köt. Bp. 1966. 268. [Híradás Alexander Dietze fordításáról.]

A Hon 1863. júl. 14. 160. sz. 4.

FL 1865. máj. 4. 102. sz. 407.

KÁROSY PÁL: „Az ember tragédiája” első fordítója. = EvCsaLap 1935. jan. 20. 3. sz. 3.

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. ALEXANDER FISCHER
(BUDAPEST 1886)

FL 1886. máj. 29. 148. sz. 1081., és KépCsall 1886. jún. 6. 37. sz. 591.

NÁMÉNYI T. LAJOS: Irodalmunk külföldön 1886-ban. = EPhK 1887. 176–183. [A 180. lapon részletesebben Josef Siebenlist és Fischer Sándor Tragédia-fordításáról.]

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. JOSEF SIEBENLIST
(PRESSBURG–LEIPZIG 1886)

FL 1886. márc. 17. 76. sz.

B. Z. = Irodalom 1887. jan. 13. 4. sz.

NÁMÉNYI T. LAJOS: Irodalmunk külföldön 1886-ban. = EPhK 1887. 176–183. [A 180. lapon részletesebben Josef Siebenlist és Fischer Sándor Tragédia-fordításáról.]

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. ANDOR VON SPONER
(KÉSMÁRK 1887)

Egyetértés 1888. jan. 15. sz. 9.
FL 1891. máj. 6. 124. sz. 918.
MSzal 1891. 15. köt. 439.

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. JULIUS LECHNER
(LEIPZIG 1888)

-i -n = Egyetértés 1888. máj. 6. 126. sz. 11.
M. = FL 1888. ápr. 12. 102. sz. 749–750.
Ért 1888. máj. 1. 11. sz. 170–171.
Zs. = Élet 1923. nov. 18. 23. sz. 524.
NEY KLÁRA: A „Tragédia” első teljes német szövegé-
nek fordítója. = ItK 1965. 78–79.

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. LUDWIG DÓCZI
(STUTT GART 1891)

K-i: M. és Dóczi. = MSz 1890. nov. 9. 45. sz. 533.
Dóczi Lajos mint M.-fordító. = FL 1890. nov. 1. 301. sz.
DÓCZI, LUDWIG = M., E.: Die Tragödie des Menschen.
Stuttgart 1891. 3–4. – 2. Aufl. 1891. – 3. Aufl. 1891. [A
fordító előszava: a fordítás technikai kérdéseiről, fordí-
tói elveiről is.]
SILBERSTEIN, A[DOLF] = PLloyd 1891. máj. 2. 120. sz.
FL 1891. júl. 31. 201. sz. 1545.
-ad = Élet 1892. febr. 29. 3. sz. 132–133.
Petőfi és M. a németeknél. = VU 1892. júl. 31. 31. sz.
540–541.
KARDOS ALBERT: Dóczi Lajos és az Ember tragédiája.
= ProfTantügyiSz 1932. 9. sz. 276–279.

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. EUGEN PLANER
(HALLE A. D. S. [1891])

PLANER, EUGEN = M., E.: Die Tragödie des
Menschen. Halle a. d. S. [1891.] III–VI. [A fordító
bevezetője.]

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. MOHÁCSI JENŐ
(BUDAPEST–LEIPZIG 1933)

MOHÁCSI JENŐ: Jegyzetek Az ember tragédiájához. =
Nyug 1926. II. 873–876. [A fordítás néhány problémá-
járól.]
(e) = Egyenlőség 1933. dec. 16. 10. sz. 27–28. [A
Mohácsi-féle fordítás színrekerülése alkalmából]

többek között idézi Voinovich Géza kedvező véle-
ményét a fordításról.]

KÁLLAY MIKLÓS = KépKron 1933. júl. 16. 29. sz. 25.
[Mohácsi Jenő fordításáról is.]
Újld 1933. júl. 23. 30. sz. 124.
[KERESZTURY DEZSŐ] (y.) = UngJb 1933. 386.
[Mohácsi Jenő fordításáról is.]
[KULINYI ERNŐ] K. E. = BH 1933. jún. 11. 131. sz. 17.
MOLTER KÁROLY = ErdHel 1933. 665–666.
[RELLE PÁL] r. p. = MH 1933. jún. 11. 131. sz. 19.
Sz-ó R. = PN 1933. júl. 2. 147. sz. 23.
X. Y. Z. = PLloyd(regg.) 1933. jún. 20. 137. sz.
Újld 1933. júl. 23. 30. sz. 124.
[NÉMETH ANTAL] N. A. = Napk 1934. 21–22.
TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF = Nyug 1934. I. 226–229.
[BODOR ALADÁR] B. A. = Mság 1936. dec. 20. 291.
sz. 12.
NAGY ISTVÁN = ItK 1943. 164–166.
TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF: Mohácsi Jenő, a műfordí-
tó. = FK 1963. 336–343., és ALitt 1965. 179–186. [Az
utóbbi „Jenő Mohácsi, der Übersetzer” címmel.]
KUNSZERY GYULA: Mohácsi Jenő emlékezete. = Látóh
1964. 916–919.
SIPTÁR ERNŐ = Pécsi Tanárk.Főisk.tud.K. Pécs 1964.
163–176.
SÓS ENDRE: A Tragédia fordítójának tragédiája.
Mohácsi Jenő halálának huszadik évfordulójára. =
MNemzet 1964. júl. 8. 158. sz.

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. SPONER ANDOR NYOMÁN ERNST
LEOPOLD STAHL
(BERLIN–STEGLITZ 1938)

MIKES FERENC: Elkészült a Tragédia új német fordítá-
sa. M. remekműve diadalra indul a német birodal-
om színpadán. = Függetlenség 1938. aug. 20. 187.
sz. 6.

DIE TRAGÖDIE DES MENSCHEN
FORD. ELSA REITTER PODHRADSKY
(BUDAPEST [1939])

[TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF] t. t. = PLloyd 1940. jan.
13. 10. sz. 6.
KARSAI GÉZA = PannonhSz 1943. 237.

10.37 Norvég

Andreas Haukland norvégre fordítja Az ember tragé-
diáját. = PN 1928. okt. 7. 228. sz. 18.

10.38 Olasz

Általában

INNOZENT ERNŐ: Mascagni Az ember tragédiájáról. = BH 1935. aug. 15. 185. sz. 13.

WIDMAR, ANTONIO: „Az ember tragédiája” olaszul. = Ko 1935–1936. 193–197.

Egyes fordítások

LA TRAGEDIA DELL' UOMO

FORD. ANTONIO FONDA–LODOVICO CZINK
(FIUME 1908)

HAJNAL, D[ÁVID] = PLloyd 1908. máj. 31. 131. sz.
Újtd 1908. II. 15.

LA TRAGEDIA DELL' UOMO

FORD. ANTONIO WIDMAR
(MILANO [1936])

BALLA IGNÁC = PH 1936. júl. 19. 164. sz. 19.

[KÁLLAY MIKLÓS] K. M. = Napk 1936. 718–719.

KÁLLAY MIKLÓS = NU 1936. júl. 5. 152. sz. 21.

KÖSZEGI LÁSZLÓ = ÚjMság 1936. okt. 25. 245. sz. 8.

LÁNYI VIKTOR = Nyug 1936. II. 145–146.

RADÓ, ANTON = PLloyd(regg.) 1936. jún. 28. 147. sz. 17.

[RÓNAI MIHÁLY ANDRÁS] R. M. A. = PN 1936. júl. 5.
152. sz. 41.

WIDMAR, ANTONIO = M., E.: La tragedia dell' uomo.
Milano [1936.] 5–8. [A fordító bevezetője.]

MESTER JÁNOS = KatSz 1937. 175.

MESTER JÁNOS = MKult 1937. I. sz. 24.

SEMJÉN GYULA = MKult 1937. I. 24–25.

UngJb 1938. 379.

LA TRAGEDIA DELL' UOMO

FORD. UMBERTO NORSA
(TORINO 1936)

BALLA IGNÁC = PH 1936. júl. 19. 164. sz. 19.

[ELEK ARTÚR] e. a. = Újság 1936. júl. 5. 152. sz. 29.

NORSA, UMBERTO = M., E.: La tragedia dell' uomo.

Torino 1936. 5–11. [A fordító bevezetője.]

RADÓ ANTAL = BH 1936. okt. 18. 239. sz. 8.

10.39 Orosz

Általában

Az „Ember tragédiája” orosz nyelven. = VU 1903.
márc. 1. 9. sz. 142. [Gorkij szerepéről és tevénységéről az orosz fordítás létrehozásának érdekében.]

LŐRINCZ LÁSZLÓ: Akihez Alsósztrégova nagy fiának hírneve is eljutott. Gorkij és Az ember tragédiája. = A Hét (Bratislava) 1958. aug. 31. 35. sz. 14. [A mű orosz megjelenésekor (1905.) Gorkij hat levelében foglalkozik a Tragédiával.]

VARGA IMRE: Gorkij és Az ember tragédiája. = MNemzet 1958. aug. 8. [Gorkij szerepe a Tragédia orosz nyelvű megjelentetésében, két levele közlésével.]

WALDAPFEL JÓZSEF: Gorkij és M. Bp. 1958. 52 l., 7 t. (It.Füz. 14.), és Tanulmányok a magyar–oroszi irodalmi kapcsolatok köréből. 2. köt. Bp. 1961. 231–278., W. J.: Szocialista kultúra és irodalmi örökség. Bp. 1961. 143–195., W. J.: À travers siècles et frontières. Bp. 1968. 360–393.

Is.m.: Horváth Károly, MTA I. OK 1958. XIII. 465–467. – Kovács Albert, Kor 1958. 272. – Sós Endre, MNemzet 1958. aug. 16. 193. sz. – Bor K[álmán], StudSlav 1959. 219–222. – Fenyő István, ItK 1960. 494–495. – Glebova, I[vanovna], Russzkaja Lityeratura 1960. I. sz. 2413. – Nagyv 1960. 1100. [Glebova cikkét ismerteti.] – Waldapfel József, Nagyv 1961. 129–131. [A szerző saját művéről.]

Gorkij és M. (A. M. Gorkij ismeretlen levelei.) = IgSzó 1958. 7–8. sz. 179–180., és Waldapfel József: Gorkij és M. Bp. 1958. 14–16. (It.Füz. 14.), Gorkij művei. 20. köt. Levelek. Bp. 1964. 635–636. [Gorkij levelei Zinaida Germanovna Krasnyinyikovához, a Tragédia orosz fordítójához. Kelt: [1903. ápr. 30.] és egy levél [d. n.]]

GOLOTYINA GALINA, K.: Az ember tragédiájának orosz fordításáról. = ViF 1959. 42–48. [Részletesen ismerteti I. M. Boldakov 1893-as tanulmányát a Tragédiáról, valamint V. A. Mazurkevics és N. A. Holodkovszkij 1904-ben és Z. Krasnyinyikova 1905-ben megjelent fordításait elemzi.]

SARGINA LUDMILLA: A magyar irodalom fogadtatása Oroszországban az 1870–1900 közötti években. = Tanulmányok a magyar–oroszi irodalmi kapcsolatok köréből. Bp. 1961. 2. köt. 200–230. [Többek között a M.-fordításokról is.]

VÁRADI STERNBERG JÁNOS: Petőfi „Az apostol” és M. „Az ember tragédiája” a cári cenzori jelentések tükrében. = FK 1961. 408–410. [Közölve I. Litvinov cenzor jelentése M. „Az ember tragédiájá”-ról (1900. dec. 21.), melyben betiltják V. A. Szein orosz nyelvű fordítását. (A kiadásnak nincs nyoma!)]

DÁNIEL GYÖRGY: Ismeretlen Tragédia-fordítás. = MNemzet 1964. okt. 7. 235. sz. 4. [V. A. Szein 1900-ban elkészült, de betiltott orosz nyelvű fordításáról.]

RADÓ GYÖRGY: Az ember tragédiája és az oroszok. = Napjaink (Miskolc) 1964. 10. sz. 7. [Áttekintés M. I. művének oroszországi útjáról.]

GOLOTYINA, GALINA A.: Csettire russzkih perevoda dramü Imre Madacsä „Tragedija cseloveka”. = Slavica 1965. 246–248. [V. A. Mazurkevics, N. A. Holodkovszkij, Z. Krasenyinnyikova és L. Martinov fordításairól.]

Egyes fordítások

CSELOVECSESZKAJA TRAGEDIJA
FORD. ZINAIDA GERMANOVNA
KRASENYINNYIKOVA
(SZ.-PETERBURG 1905)

KRASENYINNYIKOVA, ZINAIDA GERMANOVNA = M.,
I.: Cselovecseszkaja tragedia. Sz.-Peterburg 1905.
1–10. [A fordító bev.]
SZÉMÁN ISTVÁN = Alkotmány 1909. febr. 16. 39. sz. 1–2.

TRAGEDIJA CSELOVEKA
FORD. LEONYID MARTINOV
(MOSZKVA 1964)

ANYIKSZT, ALEKSZANDR = M., I.: Tragedija cseloveka. Moszkva 1964. 216–237. [Utószó.]
ELBERT JÁNOS = MNemzet 1964. nov. 7. 262. sz. 13.
E. FEHÉR PÁL = ÉI 1964. okt. 31. 44. sz. 8.
HÉRA ZOLTÁN = Nszab 1964. okt. 25. 251. sz. 10.,
és H. Z.: Irodalmi tudósítások. Bp. 1965. 312–317.
MARTINOV, LEONYID = ÉI 1964. okt. 3. 40. sz. 2. [A fordító nyilatkozata.]
SZÖKE GYÖRGY–D. ZÖLDHELYI ZSUZSA = Nagyv 1965. 616–617.

10.40 Román

Általában

JANCSÓ ELEMÉR: Az ember tragédiája fordításairól. = Utunk 1964. okt. 2. 40. sz. 4–5. [Részletesebben szól a román nyelvű átültetésekről.]
SCRIDON, GAVRIL: Az ember tragédiája és a román irodalom. = IgSzó 1965. I. 48–53.

Egyes fordítások

TRAGEDIA OMULUI
FORD. OCTAVIAN GOGA
(BUCUREȘTI 1934)

„Az ember tragédiája” románul. = Az Est 1922. aug. 3. 174. sz. 7. [Goga Octavián befejezte M. művének fordítását.]

Goga Octavián elkészült „Az ember tragédiája” verses fordításával. Januárban kerül színre M. remekműve

román nyelven a bukaresti Nemzeti Színházban. = Az Est 1929. aug. 4. 175. sz. 13.

Az ember tragédiája románul. = MV 1929. júl. 15. 8. sz. 23. [Goga Octavian készülő fordításáról.]

MOLNÁR JENŐ: Látogatás Goga Oktáviánál. = MH 1932. szept. 11. 204. sz. 7. [A fordító nyilatkozata.]

BITAY ÁRPÁD = Vasárnap (Arad) 1934. 25. sz. 516–518.

GOGA, OCTAVIAN = M., E.: Tragedia omului. București 1934. 5–8., és Vasárnap (Arad) 1934. 25. sz. 516–518., MMin 1935. 1. sz. 1–2. [A fordító bev. – Magyarra ford. Bitay Árpád.]

BÁNFFY MIKLÓS = ErdHel 1935. 64.
G. J. = MÚt 1935. máj. 15. 10. sz. 8.

GÁLDI LÁSZLÓ = EPHK 1935. 219–220.

GÁLDI LÁSZLÓ = Vasárnap (Arad) 1935. jan. 6. 1. sz. 17–18.

KRISTÓF GYÖRGY = It 1935. 69–71.

I. SZEMLÉR FERENC = ErdHel 1935. 176–181., és Sz. F.: A költészet értelme. Bukarest 1965. 148–156.

TAMÁSY GYÖRGY = ErdSz 1934–1935. 6. sz. 4.

DOMOKOS SÁMUEL: Octavian Goga magyar irodalmi kapcsolatai. = FK 1960. 225–230. [Többek között említést tesz a Tragédia román fordításáról is.]

BÁLAN, I. D. = M., E.: Tragedia omului. București 1964. 5–11. [Bev.]

DÁVID GYULA: Goga–Petőfi–M.–Ady. = IgSzó 1966. I. 735–739.

OLÁH TIBOR: Goga és M. = Utunk 1966. 13. sz. 1, 4.

10.41 Spanyol

b. o.: Angel Valbuena-Prat, a barcelonai egyetem tanára, spanyolra fordítja „Az ember tragédiáját”. = Lit 1932. 318–319.

10.42 Svéd

Általában

BEÉ KÁLMÁN: „Az ember tragédiája” kalandozása Skandináviában. = IU 1961. szept. 1. 17. sz. 4. [A svéd, finn és dán fordításokról.]

Egyes fordítások

MÄNNISKANS TRAGEDI
FORD. OLOF LUNDGREN
(STOCKHOLM 1936)

SZABÓ RICHÁRD: Az ember tragédiája Stockholmban. = PH 1933. szept. 12. 206. sz. 4. [Beszélgetés M. svéd fordítójával.]

[KOZOCSA SÁNDOR] = Őserő 1936. 5. sz. 24.

SZÉLL ISTVÁN = A Színpad 1936. 216–218.

Napk 1936. 286–287.

(H. D.) = UngJb 1938. 1. sz. 61.

„Az ember tragédiája” Stockholmban. Olasz, angol és svéd író kapta meg a Magyar Pen Club díszérmét. = MNemzet 1938. szept. 23. 25. sz. 13.

10.43 Szlovák

TRAGÉDIA ČLOVEKA

FORD. HVIEZDOSLAV [PAVOL ORSZÁGH]

(TURČIANSKY SV. MARTIN 1905)

MÁLLAM 1905. nov. 22. 267. sz. 9.

DARVAS SÁNDOR = MU 1926. dec. 11.

HOLLY, EUGEN = Grenzbote 1926. dec. 14.

SZÁNTÓ GYÖRGY: Hviezdoslav és Az ember tragédiája. = A Hét (Bratislava–Pozsony) 1958. júl. 20. 29–30. sz. 18., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 622–623.

RADÓ GYÖRGY = ISz 1966. 4. sz. 353–357. [Hviezdoslav (Országh Pál) fordításáról is.]

TRAGÉDIA ČLOVEKA

FORD. FRA MAKARIUS [VALENTIN

BENIAK]

(TRNAVA 1950)

[BENIAK, VALENTIN] FRA MAKARIUS = M., I.: Tragédia človeka. Trnava 1950. 205–212. [Utószó.]

BENIAK, VALENTIN: M.-ot fordítottam. = ISz 1964. 8. sz. 686–689. [A fordító nyilatkozata.]

RADÓ GYÖRGY = ISz 1966. 4. sz. 353–357. [Valentin Beniak fordításáról is.]

TRAGÉDIA ČLOVEKA

FORD. CTIBOR ŠTÍTNICKÝ

(BRATISLAVA 1966)

EGRI VIKTOR: Készül a Tragédia szlovák fordítása. Beszélgetés Ctibor Štítnickývel. = Újszó (Pozsony) 1964. okt. 4.

MONOSZLÓY DEZSŐ: M. tragédiája Kassán. = ÉI 1966. ápr. 23. 17. sz. 9. [Az előadás kapcsán Ctibor Štítnický fordításának méltatása is.]

MONOSZLÓY DEZSŐ: Mondottam: ember, küzdj és higgy! (Az ember tragédiájának kassai szlovák bemutatójáról.). = ISz 1966. 5. sz. 468–469. [Az előadás kapcsán Ctibor Štítnický fordítását is méltatja.]

PAŠIAKOVÁ, JAROSLAVA = ISz 1966. 5. sz. 464–467.

RADÓ GYÖRGY = ISz 1966. 4. sz. 353–357. [Ctibor Štítnický fordításáról is.]

ŠTÍTNICKÝ, CTIBOR = M., I.: Tragédia človeka. Bratislava 1966. 179–187. [A fordító utószava.]

SZALATNAI REZSŐ = MNemzet 1966. márc. 6. 13.

SZIKLAY LÁSZLÓ = Nagyv 1966. 1218–1220.

10.44 Ukrán

TRAGEDIJA LJUDINI

FORD. MIKOLA LUKAS

(KŰTV 1967)

RADÓ GYÖRGY = MNemzet 1967. szept. 9. 213. sz. 4.

SÁNDOR LÁSZLÓ = ÉI 1967. nov. 18. 46. sz. 2.

11. Külföldi színrevitele

Megjegyzés: A külföldi színházi bemutatók kritikai visszhangjának teljességre törekvő feltárása meghaladta gyűjtőkörünket. E tekintetben elsősorban a hazai könyvtárakban elérhető periodikákra támaszkodtunk.

11.1 Általában

SZOMORI EMIL: Magyar darabok külföldön. = Az Újság 1912. ápr. 7. 84. sz. 112–114. [Külföldi nyilatkozatok Szigligeti Ede, M. I., Jókai Mór darabjainak értékéről, azok előadásáról.]

B. J.: Az Ember tragédiája múltja. = SzínhÉ 1923. jan. 21–27. 4. sz. 16–17. [1883-tól kezdve tekinti át a mű színpadi útját. Szól a fordításokról és a külföldi bemutatókról is.]

SIKLÓSSY PÁL: Az ember tragédiája külföldi színpadokon. = EPHk 1923. 121–124.

HEVESI SÁNDOR: Az ember tragédiája és a külföld. = SzínhÉ 1924. 7. sz. 1–2.

MOHÁCSI JENŐ: Hogyan kell Az Ember Tragédiáját külföldön színrehozni? = Lit 1927. jan., 1. sz. 18–19.

HEVESI SÁNDOR: Ember tragédiájának külföldi szerencséje. = BH 1931. jún. 14. 132. sz. 13.

BISZTRAY, JULES: 50 ans – 500 représentations. = NRH 1934. I. 401–404. [Áttekintés főként a Tragédia külföldi előadásairól.]

A Tragédia útja az első bemutatótól napjainkig. = Délmo 1960. aug. 13. 191. sz. 4. [A hazai és külföldi bemutatók, előadások áttekintése.]

RADÓ GYÖRGY: Mikor mit hagytak ki Az ember tragédiájából. = Je 1965. 2. sz. 189–190. [Az első bemutató óta sorra veszi főként a külföldi előadásokat és vizsgálja a kihagyások részben politikai, részben technikai okait.]

RADÓ GYÖRGY: M.-élményeim. = Palócföld 1968. 1. sz. 67–76. [A Tragédia útja a külföldi színpadokon.]

11.2–11.3 Egyes külföldi előadásai

Megjegyzés: Az anyag elrendezése e fejezetben az egyes országok szerint történt. Besorolásakor a történelmi események és döntések által meghatározott területi hovatartozást vettük figyelembe.

11.21 Amerikai Egyesült Államok

Élet 1913. 5. sz. 155–156. [Amerikai színpadon.]

Mság 1922. ápr. 4. 77. sz. 9. [A New York-i magyar nyelvű előadásról.]

HEVESI SÁNDOR: Az ember tragédiája amerikai előadásáról. = Színhé 1924. 14. sz. 7. [A New York-i bemutatóról.]

11.22 Anglia

„Az ember tragédiája – gigászi alkotás!” Grein angol kritikus és színházigazgató németül szeretné előadni Londonban M. remekművét... = Mo 1931. ápr. 1. 74. sz. 4.

L. M.: Szeptemberben színre kerül a teljes „Ember tragédiája” Londonban. = PN 1932. júl. 17. 158. sz. 23. [Beszámoló a londoni magyar követség estjéről, melyen angol művészek közreműködésével oratóriumszerű rendezésben adták elő a Tragédiát.]

„Az Ember Tragédiája” Londonban. = MNap 1937. júl. 27. 171. sz. 4.

11.23 Ausztria

SELADON: M. és a Hanswurst. Az ember tragédiája Bécsben. = A Hét 1892. jún. 26. 418–419. [A hamburgiak vendégjátéka a bécsi Ausstellungstheaterben 1892. jún. 18-án.]

(t.) = FL 1892. jún. 20. 170. sz. 1259–1260. [A hamburgi színtársulat bécsi vendégjátékáról.]

A nemzeti színház Bécsben. = FL 1892. okt. 7. 277. sz. 2060. [A magyar társulat vendégjátékáról, kiemelve Jászai Mari és Márkus Emília alakítását.]

OrszV 1892. jún. 18. 25.

VU 1892. jún. 26., júl. 3., aug. 11. 26–27, 33. sz. 460, 476, 571. [A hamburgi színtársulat bécsi vendégjátékáról.]

SZÉP ERNŐ: Az ember tragédiája. = Sz. E.: Magyar drámák a bécsi színpadokon. Bp. 1930. 60–66. [Ausstellungstheater, 1892. jún. 18. A hamburgi Stadttheater vendégszereplésével, Dóczi Lajos fordításában. Rend.: Robert Bucolz.]

MOHÁCSI JENŐ = Db 1932. 16. sz. 4. [Beszámoló a Burgtheater-beli bemutató előkészületeiről.]

-sz. = NU 1932. júl. 13. 154. sz. 3. [A tervezett bécsi bemutatóról, Nagy Elemér rendezésében.]

Hivatalos jelentés Az ember tragédiája bécsi premierjéről. = Mo 1932. ápr. 3. 75. sz. 8. [A következő évadban sorra kerülő bemutatóról.]

PN 1932. nov. 10. 252. sz. 11.

(e) = Egyenlőség 1933. dec. 16. 10. sz. 27–28. [A Mohácsi-féle fordítás színrekerülése alkalmából áttekinti a mű útját, fordítóit, kitér az 1930 márciusi bécsi előadásra.]

IRINYI JENŐ = Mság 1933. dec. 20. 288. sz. 10–11.

TOLNAI GÁBOR = Lit 1933. jan., 1. sz. 19–21. [Nagy Elemér rendezésében a közelgő bemutatóról a Burgtheaterben.]

Újld 1933. júl. 23. 30. sz. 124. [A Burgtheater közelgő bemutatójáról Mohácsi Jenő fordításában.]

ASZLÁNYI KÁROLY = Újld 1934. febr. 4. 6. sz. 199–200. [Bem.: Burgtheater 1934. jan. 23. Ford.: Mohácsi Jenő. Rend.: Hermann Röbbeling.]

BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE = Szab 1934. jan. 28. 4. sz. 1–2.

BÁNYFI MIKLÓS: Az ember tragédiája a színpadon. I–III. = ErdHel 1934. 81–89, 173–177, 247–251., és PN 1934. febr. 11. 33. sz. 33–34., márc. 4. 51. sz. 21., ápr. 1. 73. sz. 22. [A Nemzeti Színház jubiláris, 500. előadásáról, a bécsi Burgtheater-beli bemutatóról, valamint saját rendezési koncepciójáról.]

BETHLEN MARGIT = PH 1934. jan. 28. 22. sz. 11.

D. L. = Mírás 1934. 2. sz. 91.

EBECZKY GYÖRGY = Újld 1934. jan. 28. 5. sz. 161. [A bécsi első és a budapesti 500. előadásról.]

FARKAS GEIZA = Kal 1934. 235–237., és MMin 1934. 33–35.

FELEKI GÉZA = MH 1934. jan. 23. 17. sz. 3. [A főpróbáról.]

[FELEKI GÉZA] (f. g.) = MH 1934. jan. 24. 18. sz. 7.

ILLÉS ENDRE = BH 1934. jan. 24. 18. sz. 3.

INCZE GÁBOR = RefÉ 1934. jan. 27. 5. sz. 38–39.

j. a. = NU 1934. jan. 10. 6. sz. 11. [A Tragédia bécsi szereplőinek nyilatkozata a drámáról, az előadásról.]

KARINTHY FRIGYES = PN 1934. jan. 28. 22. sz. 15.

KÁRPÁTI AURÉL = Nyug 1934. I. 593–597., és K. A.: Színház. Bp. 1959. 248–253.

KÁRPÁTI AURÉL = PN 1934. ápr. 24. 91. sz. 13–14.

(ke.) = GH 1934. jan. 27. 4. sz. 4.

KUNSZERY GYULA = Élet 1934. 5. sz. 74–75., és Ptüz 1934. 2. sz. 42.

LÁBÁN ANTAL = KépKron 1934. febr. 25. 9. sz. 3.

LÁNYI VIKTOR = PH 1934. jan. 23. 17. sz. 13–14. [A főpróbáról.]

MOHÁCSI JENŐ = Nyug 1934. I. 597–600.

NÉMETH ANTAL = Napk 1934. 157–162. – Klny. is. [Az utóbbi „Az ember tragédiájának ünnepi előadásai” címmel.]

NÉMETH ANTAL = NF 1934. jan. 28. 5. sz. 8.

PAPP JENŐ = Mság 1934. jan. 23. 17. sz. 5.

PÜNKÖSTI ANDOR = Újság 1934. jan. 23. 17. sz. 3–4.

[PÜNKÖSTI ANDOR] P. A. = Újság 1934. jan. 25. 19. sz. 7.

RUTTKAY GYÖRGY = Az Est 1934. jan. 20. 15. sz. 4. [A próbáról.]

RUTTKAY GYÖRGY = PN 1934. jan. 23. 17. sz. 14.

SEBESTYÉN, KARL = PLloyd(regg.) 1934. jan. 24. 18. sz. 1–2., és S. K.: Munkák és napok. Bp. [1941.] 343–345.

TAMÁS LAJOS = ÚjÉ 1934. 2. sz. 113.

(-ti) = PLloyd(regg.) 1934. jan. 25. 19. sz. 1–2.

VÁNDOR KÁLMÁN: Röbbeling a Tragédiáról. = Újság 1934. febr. 10. 37. sz. 10–11. [A Burgtheater igazgatója a bécsi sikerről.]

(vl.) = 8ÓraiU 1934. jan. 24. 18. sz. 4.

ZILAHY LÁSZLÓ = Nszava 1934. jan. 23. 17. sz. 4.

MH 1934. jan. 25. 19. sz. 1. [Beszámoló a bécsi bemutató sikeréről.]

Mo 1934. jan. 25. 10.

Mság 1934. jan. 25. 19. sz. 10.

Nszava 1934. jan. 24. 18. sz. 4.

PN 1934. jan. 24. 18. sz. 11.

PUKÁNSZKY BÉLA: Az Ember tragédiája és az osztrák irodalom. = BpSz 1937. 245. köt. 34–49. – Klny. is. [Többek között a Tragédia kettős tükröződése az osztrák irodalomban: az 1892-es bécsi misztériumszerű és az 1934-es Burgtheater-beli parodikus előadásban.]

Ism.: UngJb 1939. 38–39.

MOHÁCSI JENŐ: Egy M.-bemutató kisjubileuma. = Nyug 1939. I. 139. [A Burgtheater bemutatójának 5. évfordulója alkalmából.]

„Az ember tragédiája” külföldön. = MNemzet 1939. jan. 22. 18. sz. 23. [Főként a német színpadon: az 1934-es bécsi előadás 5. évfordulója alkalmából megemlékezik az 1937-es hamburgi, az 1939-es berlini és az 1943-as berni előadásokról is.]

Az ember tragédiája a bécsi Burgtheater jubileumi szezonja műsorán. = Éi 1963. aug. 17. 33. sz. 12.

KUNSZERY GYULA = Éi 1964. febr. 15. 7. sz. 11. [Emlékezés a Burgtheater 1934-es előadására.]

SIPTÁR ERNŐ = Je 1964. 1131–1139. [Megemlékezés az 1934-es bécsi bemutatóról.]

BOLDIZSÁR IVÁN = Éi 1967. máj. 27. 21. sz. 6. [Bem.: Theater an der Wien, 1967. máj. 22. Ford. Rudolf Henz.]

HANÁK TIBOR = ÚjLátóh 1967. 4. sz. 376–380. [A bécsi felújításról.]

RÉNYI PÉTER = Nszab 1967. máj. 28. 124. sz. 9–10.

IU 1967. febr. 1. 2. sz. 8.

IU 1967. máj. 15. 9. sz. 12.

11.24 Csehország

Az „Ember tragédiája” Prágában. = VU 1892. júl. 31. 31. sz. 540. [Bem.: prágai Nemzeti Színház, 1892.

júl. 23-án, Jaroslav Vrchlický és František Brábek közös fordításában.]

Az „Ember tragédiája” Prágában. = NyugatmoHíradó 1892. dec. 17. 289. sz. 3. [A közönség tüntetése ürügyén – a Marseillaise elhangzásakor – a rendőrség betiltotta a darabot.]

RÓBERT JENŐ = Az Újság 1904. jún. 28. 178. sz. 13. [A Tragédia felújítása 1904. jún. 10-én.]

SIKLÓSSY LÁSZLÓ: „Az ember tragédiája” Prágában. Vrchlický Jaroslav és Brábek Ferenc arcképeihez. = VU 1904. dec. 4. 49. sz. 829–830., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 461–463.

RÁKOS PÉTER: Adalékok Az ember tragédiája csehországi visszhangjához. = It 1956. 322–336. [Főként a Tragédia 1892-es és 1904-es prágai bemutatóinak történetéről és korabeli fogadtatásáról a napisajtóban.]

11.25 Csehszlovákia

Kassa

GÁLY ISTVÁN = Új Szó (Bratislava) 1966. ápr. 14. 102. sz. 5. [Bem.: Štátne Divadlo, 1966. ápr. 9. Ford.: Ctibor Štitnický. Rend.: Tibor Rakovský.]

MONOSZLÓY DEZSŐ = Éi 1966. ápr. 23. 17. sz. 9.

MONOSZLÓY DEZSŐ = ISz 1966. 5. sz. 468–469.

RADÓ GYÖRGY = MNemzet 1966. ápr. 16. 89. sz. 4.

RADÓ GYÖRGY = Látóh 1966. 765–768.

Pozsony

[POLGÁR GÉZA] CITOYEN: Az Ember tragédiája magyar előadása Pozsonyban. = SzínhÉ 1922. 26. sz. 20.

SÁNDOR SÁNDOR = SzínhÉ 1925. 21. sz. 40. [A pozsonyi Nemzeti Színház Tragédia-bemutatójának előkészületeiről.]

SÁNDOR SÁNDOR = SzínhÉ 1925. 39. sz. 37. [A bemutató előkészületeiről.]

KREPELKA ELEK = Híradó 1926. dec. 12. [Bem.: Slovenské Národné Divadlo, 1926. dec. 11. Ford.: Hviezdoslav (Pavol Országh).]

SEBESTYÉN JÓZSEF = SzínhÉ 1926. 38. sz. 36–37.

[VASS LÁSZLÓ] (V. L.) = MNap 1938. jún. 18. 146. sz. 4. [A magyar nyelvű előadásról.]

K. K. S. = Színház 1970. 8. sz. 17. [A szlovák Nemzeti Színház budapesti bemutatójáról.]

Prága

Szózat 1922. okt. 11. 233. sz. 5. [Egy 1922-es prágai bemutatóról.]

KOVÁCS ANTAL = Új Ifjúság (Bratislava) 1967. 26. sz. 4. [A Nemzeti Színház vendégszereplése a prágai Tyl színházban. Interjú Major Tamással.]

11.26 Franciaország

Az ember tragédiája Párisban. = OrszV 1892. júl. 2. 440. [A bemutató tervéről.]

Az ember tragédiája Párisban. = BH 1898. szept. 29. 269. sz. 9. [A bemutató tervéről.]

MOHÁCSI JENŐ: Az ember tragédiája – francia bábjáték formájában. = PN 1937. júl. 18. 161. sz. 22. [Blattner Géza párizsi magyar származású művész a gyermekek számára tervezett marionett-előadásáról.]

„Az ember tragédiája” színre kerül a párizsi világkiállítás marionette színpadán. = A Reggel 1937. febr. 22. 9. sz. 10.

THEIN ALFRÉD: Bábtragédia. = Nyug 1938. I. 78–79. SzabN 1946. szept. 26. 217. sz. 6.

BIRKÁS TIBOR: „Az ember tragédiája” Párisban bábszínpadon. = SzínhMozi 1948. szept. 15. 5. sz. 8. Évadnyitó a párizsi Magyar Intézetben. = Nszab 1960. okt. 22. 251. sz. [A Tragédia előadásáról Roger Richard fordításában.]

11.27 Horvátország

SZELI ISTVÁN: A Tragédia a színpadon. = Sz. I.: Utak egymás felé. Újvidék 1969. 122–135. [Részletesen szól az 1914-es zágrábi előadásról és annak kritikai fogadtatásáról, valamint a későbbi színreviteli kísérletekről.]

11.28 Jugoszlávia

Belgrád

Karácsonykor mutatják be Belgrádban „Az ember tragédiájá”-t. = MNemzet 1938. szept. 20. 22. sz. 13.

Belgrádban „Az ember tragédiája” bemutatására készülnek. = Nszava 1938. júl. 8. 152. sz. 4.

HALLER GÁBOR: Nagyszerű előadásban mutatják be M. művét a szerbek. = ErdSz 1939. IX–X. (L. n.) [Riport Vladislav Jankulovval, a Tragédia szerb fordítójával.]

Kultúra és megértés. = Nszava 1939. okt. 10. 207. sz. 4. [A belgrádi bemutatóról.]

CSUKA ZOLTÁN: Ady–József Attila–Radnóti Miklós válogatott versei szerb–horvát nyelven. Márciusban Belgrádban előadják „Az ember tragédiáját”. = ÉI 1962. jan. 27. 4. sz. 12.

A belgrádi Kolavec-egyetemen... = IU 1962. febr. 15. 4. sz. 12. [A Tragédia új bemutatójáról.]

Szabadka

GEROLD LÁSZLÓ = MSzó 1965. jan. 7. 5. sz. 9. [Bem.: Szabadkai Népszínház, 1965. dec. 28. Rend.: Virág Mihály.]

MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1966. jan. 15. 12. sz. 4.

11.29 Lengyelország

CSAPLÁROS, I[STVÁN]: La première de La Tragédie de l'homme à Cracovie. = Ann.Univ.Bp. Sect.phil. V. Bp. 1964. 17–46. – Klny. is. [Az 1903-as bemutatóról.]

Csapláros István felolvasása „Az ember tragédiája”-nak krakkói előadásáról a budapesti Lengyel Kultúrában, 1964. szept. 17-én. = EstiH 1964. okt. 30.

CSAPLÁROS ISTVÁN: Adalékok Az ember tragédiája lengyelországi fogadtatásához. = ItK 1965. 87–99. – Klny. is. [Elsősorban az 1903-as krakkói bemutatóval kapcsolatos kutatási eredményekről, áttekintve a Tragédia lengyel fordításait is.]

11.30 Németország

Berlin

FL 1893. márc. 23. 82. sz. 693–694. [Bem.: Lessing-Theater, 1893. márc. 18.]

A Hét 1893. ápr. 2. 14. sz. 226.

Esti Kurir 1939. szept. 22. 217. sz. 5. [Bem.: Volksbühne, 1939. szept. 22. Sponer Andor szövegét átdolgozta Ernst Leopold Stahl. – L. még: uo. szept. 27. 218. sz.-ban közölt rövid belügyminiszteri irat szerint a fenti cikk miatt 4 napra betiltották a lapot.]

„Az ember tragédiája” külföldön. = MNemzet 1939. jan. 22. 18. sz. 23. [Főként a német színpadon: az 1934-es bécsi előadás 5. évfordulója alkalmából megemlékezik az 1937-es hamburgi, az 1939-es berlini és az 1943-as berni előadásokról is.]

MNemzet 1939. szept. 22. 216. sz. 9. [A Völkischer Beobachter-beli kritikai visszhangról.]

Nszava 1939. szept. 22. 193. sz. 4.

Frankfurt

HOFFMANN, E. E. = UngJb 1940. 348–350. [Bem.: Städtische Bühnen, 1940. nov. 16. A Sponer–Stahl-féle fordításban.]

NÉMETH ANTAL = Szózat 1940. nov. 25. 47. sz. 4. [Interjú a frankfurti bemutatóról.]

Nszava 1940. nov. 19. 262. sz. 6.

PH 1940. nov. 19. 263. sz. 7.

EV 1941. jan. 17. 1. sz. [Németh Antal rendezéséről.]

Hamburg

DÓCZI LAJOS: M. a német színpadon. (Interview Eszterházy Miklós gróffal.) = MGén 1892. márc. 6. 10. sz. 149–150.

Élet 1892. I. 140. [Bem.: Stadttheater, 1892. febr. 15., Dóczi Lajos fordításában.]

KépCsall 1892. márc. 6. 10. sz. 160.

PH 1892. febr. 26. 57. sz. 5.

PLloyd(esti) 1892. febr. 9. 31. sz.

NÉMETH ANTAL: Az Ember tragédiájának német színpadi jubileuma. = Napk 1932. 801–803. [A negyven évvel ezelőtti hamburgi bemutatóról, Dóczi Lajos fordításáról.]

MOHÁCSI JENŐ = Nyug 1937. I. 457–458. [Bem.: Staatliches Schauspielhaus, 1937. ápr. 15., Németh Antal rendezésében.]

MOHÁCSI JENŐ = PLloyd(esti) 1937. ápr. 23. 91. sz.

MOHÁCSI JENŐ = A Színpad 1937. 43–46.

Miért nem szerepel Mohácsi Jenő neve „Az ember tragédiája” hamburgi színlapján? = Egyenl 1937. ápr. 8. 15. sz. 2. [A mű fordítójáról.]

PN 1937. ápr. 16. 85. sz. 13.

KALEK, HEINRICH = UngJb 1938. 46–48. [A Tragédia 1937-es hamburgi előadásáról is.]

„Az ember tragédiája” külföldön. = MNemzet 1939. jan. 22. 18. sz. 23. [Főként a német színpadon: az 1934-es bécsi előadás 5. évfordulója alkalmából megemlékezik az 1937-es hamburgi, az 1939-es berlini és az 1943-as berni előadásokról is.]

GELLÉRT OSZKÁR: Adytól Gorkijig. – M.-ról. – Em-lékirat-részlet. = Érdekes Újság 1957. ápr. 13. 15. sz. 14. [Többek között visszaemlékezés az 1937-es hamburgi előadásra is.]

Meiningen

Chronegk az Ember tragédiájáról. = FL 1888. okt. 25. 295. sz. [A meiningeni udvai színház igazgatójának nyilatkozata. – Átvétel a BpTagblatból.]

Az „Ember tragédiája” és a meiningeniek. = FL 1888. okt. 19. 289. sz.

Az ember tragédiája és a meiningeni szintársulat. = VU 1888. okt. 21. 43. sz. 708.

11.31 Olaszország

BEREND PÁL: 150.000 líra költséggel október végére tervezik az „Ember tragédiája” római előadását. = MH 1934. jún. 24. 141. sz. Mell. 23–24. [Antonio Widmar fordításában, Németh Antal rendezésében.]

NÉMETH ANTAL: M. Rómában. = Tük 1934. 7. sz. 66. [A tervezett bemutatóról.]

ZÁDOR TAMÁS: Az Ember tragédiáját várja az Istenek városa. = 8ÓraiU 1934. szept. 20. 212. sz. 9. [Az Olasz Királyi Operaházban, Németh Antal rendezésében kívánják előadni.]

11.32 Románia

„Az ember tragédiája” a román Nemzeti Színházban. = Jövő 1921. márc. 17. 20. sz. 7. [A színház igazgatója nyilatkozik a tervezett bukaresti bemutatóról Octavian Goga fordításában.]

TÓFALVI GYÖRGY: Az ember tragédiája és a Marseil-laise. = Újság (Kolozsvár) 1923. jún. 2–3. 121–122. sz. [A párizsi jelenetről, amelynek ürügyén a román hatóságok betiltották a bemutatót.]

Oláh lapok Az ember tragédiája ellen. = Szózat 1923. febr. 7. 29. sz. 7.

A proskribált M. = Újság (Kolozsvár) 1923. jan. 23. 17. sz. 1. [A kolozsvári hatóságok betiltották a Tragédia bemutatóját.]

Öt letiltás az Ember tragédiájának nagyváradi előadása előtt. = Újság (Kolozsvár) 1923. jan. 25. 18. sz. 5.

M. proskribálása – román szemüvegen át. = Újság (Kolozsvár) 1923. jan. 27. 21. sz. 3. [Idézi a Patria c. román lap cikkét a betiltás ellen.]

Goga Octavian elkészült „Az ember tragédiája” verses fordításával. Januárban kerül színre M. remekműve román nyelven a bukaresti Nemzeti Színházban. = Az Est 1929. aug. 4. 175. sz. 13. [Közli Liviu Rebreanu, a bukaresti Nemzeti Színház igazgatójának levelét Janovics Jenőhöz, a kolozsvári Magyar Színház igazgatójához.]

B. S.: Goga Oktavián: „Vonjuk le a földrajzi predesztináció következményeit!” = PN 1930. júl. 15. 158. sz. 11. [Nyilatkozik többek között „Az ember tragédiája” jövődö bemutatójáról a román Nemzeti Színházban.]

Bemutatták Az ember tragédiáját Bukarestben. = SzínhÉ 1931. 44. sz. 64. [Interjú Emil Isac-kal.]

A proskribált M. = PH 1934. jan. 17. 12. sz. 13. [A Tragédia sorsa a román színpadon.]

A „Tragédia” román nyelven. = MNemzet 1939. jún. 24. 142. sz. 13. [A tervezett kolozsvári színrevitelre Janovics Jenő rendezőt kérték fel.]

MÁRER GYÖRGY: Costa Carei fordításában színre került Bukarestben Az ember tragédiája. = Hétfői Kossuth Népe 1947. máj. 5. 24. sz.

FUCHS SIMON: Hazai M.-előadások 1923-ban. = Kor 1965. 1699–1701. [A kolozsvári és a marosvásárhelyi egykori előadásokról, ezek sajtó-visszhangjáról.]

- MAROSI PÉTER: Gondolatok a színházban. = Utunk 1965. dec. 10. 50. sz. 1–3. [A kolozsvári Állami Magyar Színház Tragédia-bemutatójának kapcsán.]
 MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1965. dec. 1. 283. sz. [A kolozsvári bemutatóról.]
 RÉNYI PÉTER = Nszab 1965. dec. 15. 295. sz. 9. [A kolozsvári bemutatóról.]
 SZŐCS ISTVÁN: M. színpada. = Utunk 1965. dec. 17. 51. sz. 8–9. [A kolozsvári bemutatóról.]
 MNemzet 1965. nov. 30. 282. sz. [A kolozsvári bemutatóról.]
 KÁNTOR LAJOS: Hütlenség és hűség avagy a kolozsvári M.-értelmezés. = Kor 1966. 256–261.
 ABLONCZY LÁSZLÓ = Alf 1968. 11. sz. 81–82. [A kolozsvári Állami Magyar Színház vendégjátéka Debrecenben.]
 HERMANN ISTVÁN = Színház 1968. 1. sz. 16–18. [A kolozsvári színház budapesti vendégjátékáról.]
 LUKÁCSY ANDRÁS = MH 1968. szept. 11. 119. sz. 9. [A kolozsvári színház budapesti vendégjátékáról.]

11.33 Svájc

Bern

- „Az ember tragédiája” külföldön. = MNemzet 1939. jan. 22. 18. sz. 23. [Főként a német színpadon.: az 1934-es bécsi előadás 5. évfordulója alkalmából megemlékezik az 1937-es hamburgi, az 1939-es berlini és az 1943-as berni előadásokról is.]
 MOHÁCSI JENŐ = Újság 1943. febr. 12. 54. sz. 8. [Bern.: Stadttheater, 1943. jan. 31.]
 NRH 1943. I. 412–414. [Szemelvények a korabeli sajtókritikákból.]

Zürich

- BH 1916. febr. 17. 48. sz. 13. [Bem.: Freistudentenschaft der Universität Zürich műkedvelő diákegyüttese, 1916. febr. 15.]
 NPestJ 1916. febr. 23. 54. sz. 7.
 PLloyd 1916. febr. 18. 49. sz. 11.
 Az Újság 1916. febr. 23. 54. sz. 10.
 „Az ember tragédiája” egyetlen előadása Svájcban 1918-ban. = Újság 1942. szept. 20. 214. sz. 12. [Helyesen: az 1916-os zürichi előadásról!]

3 Összes művei 1–3. (1880)

- NÉVY LÁSZLÓ = Ellenőr 1879. nov. 1. 524. sz. 2–3.
 Egyetértés 1879. nov. 1. 301. sz. 2.
 FL 1879. okt. 28. 248. sz. 1193.
 Ko 1879. II. 568–573.
 MoNv 1879. nov. 9. 45. sz. 718.

- PN(esti) 1879. nov. 6. 267. sz. 2.
 VU 1879. okt. 26. 43. sz. 649.
 RIEDL FRIGYES: M. I. = BpSz 1880. 22. köt. 328–349., és LitBUng 1880. 489–517. – Klny. is. [A Gyulai Pál által kiadott „M. I. összes művei” kapcsán egész írói oeuvre-jéről is.]
 Ism.: -cs-, PN(esti) 1880. márc. 18. 67. sz. 2. [Reflexiók Riedl Frigyes cikkére.]
 [RÓNA BÉLA] R. B. = PolHsz 1895. jún. 9. 23. sz. 15. [A 2. kiadásról.]
 MSz 1895. jún. 2. 22. sz. 264.
 PALÁGYI MENYHÉRT: M. I. és Gyulai Pál. = Je 1896. dec. 13. 42. sz. 657–660. [Éles hangú bírálat a Gyulai-féle kiadásról.]

4 A civilizátor (M. I. összes művei 3.) (1880)
(Független Színpad: 1938. dec. 2.)

- KRISTÓF GYÖRGY: M. és Aristophanes. = EPhK 1912. 229–234., és K. Gy.: Petőfi és M. Tanulmányok. Cluj–Kolozsvár 1923. 177–183. [M. I. „A civilizátor” c. komédiájáról, kiemelve az arisztophaneszi forma hatását.]
 KRISTÓF GYÖRGY: Széchenyi és M. = It 1913. 143–155., és K. Gy.: Petőfi és M. Cluj–Kolozsvár 1923. 164–176. [Széchenyi „Ein Blick auf den anonymen Rückblick” c. könyvének hatása M. I. „A civilizátor” c. művére.]
 ROMHÁNYI GYULA: A magyar politikai vígjáték fejlődése. II. A politikai vígjáték az abszolutizmus korában. = ItK 1930. 413–417. [M. I. „A civilizátor” c. művében Széchenyi hatását mutatja ki.]
 TOLNAI VILMOS: M. és Széchenyi. = ItK 1931. 53–54. [Vitatkozik Romhányi Gyula és Kristóf György álláspontjával a Széchenyi-hatás kérdésében.]
 FÉJA GÉZA = Mo 1938. dec. 4. 275. sz. 9.
 FODOR JÓZSEF = Mo 1938. dec. 25. 292. sz. 12.
 KERESZTURY DEZSŐ = KorSzava 1938. dec. 15. 24. sz. 733–734.
 [RÓNAI MIHÁLY ANDRÁS] R. M. A. = PN 1938. dec. 3. 253. sz. 13.
 VOINOVICH GÉZA: Bev. = M. I. A civilizátor. Komédia Arisztófanesz modorában. [Bp.] 1938. 5–7., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 458–459.
 [ZSIGMOND EDE] (zs. e.) = Nszava 1938. dec. 3. 276. sz. 7.
 ZSIGMOND EDE = Szoc 1938. 572–573.
 MNemzet 1938. nov. 23. 77. sz. 13. [Tudósítás a készülő bemutatóról, Voinovich Géza átdolgozásában.]
 MNemzet 1938. nov. 24. 78. sz. 13.
 Újság 1938. dec. 18. 287. sz. 30.
 NAGY MIKLÓS = MKult 1939. jan. 20. 2. sz. 61.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1939. I. 58–61. [Többek között „A civilizátor”-ról is.]

A Civilizátor németül. = PN 1939. aug. 17. 186. sz. 15. [A tervezett zürichi bemutató Trebitz János fordításában kerülne színre. A fordításhoz Kozocsa Sándor ír bevezetőt. A kiadás nem található.]

UH 1939. I. sz. 107.

BISZTRAY GYULA = Színházi esték. Bp. 1942. 218–235. [Többek közt „A civilizátor” bemutatásáról is.]

MÁTHÉ KLÁRA = Demokrácia 1945. máj. 13. 5. sz. 8. [A Nemzeti Kamaraszínház 1945. máj. 5-i bemutatójáról.]

STAUD GÉZA = Nszava 1945. máj. 8. 66. sz. 5.

[LŐRINCZ MÁRIA] LAURENTIUS = MNemzet 1946. dec. 28. 291. sz. 8.

MAKAY GUSZTÁV = Vál 1947. I. 288–292.

KÁRPÁTI AURÉL: Örök Shakespeare. Bp. [1948.] 188–194. [D.: 1938.]

SÖTÉR ISTVÁN: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. (M. I.). = It 1953. 275–281. [Többek között vizsgálja Eötvös József „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra” c. művének hatását M. I. „A civilizátor” c. szatírájára.]

TÓTH EDE: Mocsáry, Eötvös, M. a nemzetiiségi kérdéssel az abszolutizmus válságának éveiben. = FK 1962. 134–146. [Mocsáry Lajos és Eötvös József a nemzetiiségi kérdéssel alkotott nézeteinek hatása M. I. „A civilizátor” c. szatírájára.]

MÁTYÁS FERENC = Népművelés 1964. 9. sz. 18.

DÉNES TIBOR: M. és Arisztophánész. = IU 1968. máj. 15. 9. sz. 7. [„A civilizátor” kapcsán Arisztophánész hatását vizsgálja, összevetve D. Mervyn Jones „Komoidtragemata” c. művével.]

5 Csák végnapjai (M. I. összes művei. 3.) (1880)

(Kolozsvári Nemzeti Színház: 1886. okt. 9.)

Megjegyzés: L. még a Drámái c. fejezetet is. A Keresztury Dezső által újraformált változat irodalmát l. 1969-nél!

IVÁNYFI JENŐ = Ellz 1886. okt. 8. 230. sz. 1.

MELTZL HUGÓ = Ellz 1886. okt. 11. 232. sz. 1.

CSERNÁTONI GYULA: A magyar géniusz M. „Csák végnapjai”-ban. = ErdMúz 1911. 313–320.

U. SZABÓ GYULA: Trencsényi Csák Máté a magyar drámái és epikus költészetben. = Debreceni ref. főgimn. Ért. 1913/14. 53–76. – Klny. is. [Többek között M. I. művéről is.]

Ism.: Váczy János, EPhK 1915. 667.

POLLÁK MIKSA: M. I. és a biblia. I–V. = IMITÉ 1935. 73–108.; 1936. 135–167.; 1937. 56–89.; 1938. 46–97.; 1939. 145–151. [Munkásságának vallási vo-

natkozásait tárgyalja többek között a „Csák végnapjai”-ban is.]

6 Férfi és nő (M. I. összes művei. 2.) (1880)

Megjegyzés: L. még a Drámái c. fejezetet is.

ANGYAL JÁNOS: M. a nőkről. = OrszV 1918. okt. 6. 41. sz. 477–478. [Többek között a „Férfi és nő” c. drámájában kifejtett gondolatai.]

KERÉNYI KÁROLY: M. I. Herakles-drámája. = EPhK 1920. 86–87. [A „Férfi és nő” c. dráma egyik forrása Seneca „Hercules Octaeus” c. műve volt.]

KERÉNYI KÁROLY: M. I. Herakles-drámája. = EPhK 1927. 170. [Kiegészítés az EPhK 1920. évf.-ban megjelent cikkéhez; s egyben polemizál Marót Károlyal.]

MARÓT KÁROLY: M. egyik gondolatának származásához. = EPhK 1927. 170–171. [Az It 1914. 255–258. o.-beli cikkhez kapcsolódó kiegészítés, egyben válasz Kerényi Károly cikkére.]

POLLÁK MIKSA: M. I. és a biblia. I–V. = IMITÉ 1935. 73–108.; 1936. 135–167.; 1937. 56–89.; 1938. 46–97.; 1939. 145–151. [Munkásságának vallási vonatkozásait tárgyalja, többek közt a „Férfi és nő” c. drámában is.]

7 Mózes (M. I. összes művei. 3.) (1880)

(Kolozsvári Nemzeti Színház: 1888. febr. 20.)
(Nemzeti Színház: 1925. jan. 17.)

Megjegyzés: L. még a Drámái c. fejezetet is. A Keresztury Dezső-féle átdolgozás irodalmát l. 1966-nál!

BÉRCZY KÁROLY: Bizottmányi jelentés az 1861. évi Karácsonyi-féle drámái pályázatról. = AkÉrt 1861. II. 197–206.

SALAMON FERENC: Bizottmányi jelentés az 1861. évi Teleki-féle drámái pályázatról. = AkÉrt 1861. II. 191–197.

BÉRCZY KÁROLY: Jelentés az 1862. évi Karácsonyi-pályázat eredményéről. = SzépirodF 1862. ápr. 10. 23. sz. 353–357.

ESZTEGÁR LÁSZLÓ = ErdHíradó 1888. szept. 17. 213. sz. 1–2. [A kolozsvári bemutatóról.]

K. = FL 1888. febr. 23. 54. sz.

E. KOVÁCS GYULA = Ellz 1888. febr. 15. 38. sz. 1.

Nemzet 1888. febr. 23. 54. sz. 3.

HELLER BERNÁT: M. Mózes és az Ember Tragédiája. = IMITÉ 1896. 230–238. [A két mű összehasonlítása.]

KRAUSZ ANDOR = MúJövő 1923. 68.

GALAMB SÁNDOR = Szózat 1924. nov. 23. 261. sz. 21.

GALAMB SÁNDOR = Napk 1925. I. 201–205. [A budapesti Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]

- [HARASZTHY LAJOS] H. L. = Szózat 1925. jan. 18. 14. sz. 25.
 HARSÁNYI KÁLMÁN = Mság 1925. jan. 18. 14. sz. 22., és H. K.: Színházi esték. Bp. 1928. 143–147.
 HEVESI SÁNDOR = 8ÓraiU 1925. jan. 15. 11. sz. 5.
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1925. jan. 18. 14. sz. 19., és K. A.: Színház. Bp. 1959. 267–269.
 KOSZTOLÁNYI DEZSŐ = SzínhÉ 1925. 4. sz. 22–24., és K. D.: Színház. Bp. [1948.] 98–100.
 [LÁSZLÓ ISTVÁN] L. I. = Élet 1925. 3. sz. 59.
 [RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1925. jan. 18. 14. sz. 12–13.
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1925. I. 192–193., és Sch. A.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1967. 547–549.
 SZABOLCSI LAJOS = Egyenl 1925. jan. 24. 4. sz. 4.
 SZILÁGYI DEZSŐ = ProtSz 1925. 200–204.
 WALDMANN ERNŐ: M. „Mózes”-e. = MZsSz 1927. 2. sz. 67–98. – Ua. Bp. 1927. 37 l.
 Ism.: Halpert Salamon, MűJövő 1927. 206. – Szinyei Ferenc, ItK 1927. 280.
 HORVÁTH KÁROLY: M. „Mózes” drámája. = It 1950. 1. sz. 91–100.
 SÁNDOR IVÁN: M. és Mózes. = Kort 1964. 1555–1559. [A dráma keletkezésének körülményeiről és értékelése.]
 KERESZTURY DEZSŐ: La „Moïse” de Madách. = Arion. 2. köt. Bp. 1968. 185–192. [Bevezető Jean Rousselet francia fordításrészlete előtt.]

8 Tündéralom (Töredék) (M. I. összes művei 3.) (1880)

- GULYÁS JÓZSEF: M.: Tündéralom. = G. J.: Az Árgirus-mese feldolgozásai. Sárospatak 1910. 77–79.

9 Levelezéséből [1933]

- B. A. = Mság 1933. dec. 10. 280. sz. 27.
 KOMLÓS ALADÁR: Bev. = M. I. levelezéséből. Bp. [1933.] 5–6. [Röviden az eddigi levélközlésekről és a jelen kötet tartalmáról.]
 Egyenl 1933. dec. 2. 9. sz. 14.
 PLloyd(estí) 1933. dec. 9. 279. sz. 7.
 [FÉJA GÉZA] F. G. = Mírá 1934. 2. sz. 88.
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1934. máj. 13. 107. sz. 41.
 MORVAY GYÖZÖ = It 1934. 88–89.
 U. = MKbarátokDiár 1934. 125.
 Lit 1934. jan. 15. 22.
 PH 1934. nov. 20. 261. sz. 13.
 Szab 1934. jún. 17. 24. sz. 11.
 A Toll 1934. 70. sz. 53.
 BORONKAY ANTAL = Napk 1935. 194–195.

- K. D. = EPhK 1935. 317–318.
 KUNSZERY GYULA = Élet 1935. 5. sz. 100. [Többek között a levelezéskötetről is.]

10 Versei [1940]

- K. P. = It 1940. 132.

11 Összes levelei 1–2. (1942)

- BARTA JÁNOS = It 1942. 195–197.
 KOLBA GYULA = NU 1942. júl. 5. 150. sz. 15.
 (-l.) = Az Újság 1942. jún. 3. 124. sz. 8.
 SEMJÉN GYULA = MKult 1942. II. 32.
 STAUD GÉZA: Bev. = M. I. összes levelei. 1. köt. Bp. 1942. 5–7.
 [THURZÓ GÁBOR] T. G. = Élet 1942. jún. 28. 26. sz. 514.
 Nszava 1942. jún. 11. 129. sz. 7.

12 Összes művei 1–2. (1942)

- (-a-n) = Nszava 1942. máj. 28. 118. sz. 7.
 BARTA JÁNOS = It 1942. 195–197.
 BORBÉLY LÁSZLÓ = MProtestánsokLapja 1942. 7. sz. 56.
 (-l.) = Az Újság 1942. jún. 3. 124. sz. 8.
 SOLT ANDOR = ItK 1942. 399–400.
 THURZÓ GÁBOR = Élet 1942. jún. 28. 26. sz. 514.
 Esti Kurir 1942. jún. 1. 122. sz. 4.
 NU 1942. máj. 31. 122. sz. 18.
 ÚjMság 1942. máj. 29. 120. sz. 8.
 KARDEVÁN KÁROLY = OKTK 1942/43. szept., 1. sz. 20–21.

13 Válogatott művei (1958)

- SZILÁGYI PÉTER = ItK 1959. 554–555.

14 Mózes (1966)

(Veszprémi Petőfi Színház: 1966. márc. 4.)
 Élő színpadra alkalmazta: Keresztury Dezső

- DOROMBY KÁROLY = Vig 1966. 776–778. [A veszprémi Petőfi Színház vendégjátéka a budapesti Nemzeti Színházban.]
 GÁBOR ISTVÁN = Közn 1966. nov. 4. 21. sz. 845.
 KERESZTURY DEZSŐ: M. Mózes drámája. = Kort 1966. 189–192.
 KERESZTURY DEZSŐ: Utószó. = M. I.: Mózes. Bp. 1966. 143–157.
 KERESZTURY DEZSŐ = Könyvtájékoztató 1966. 12. sz. 2.
 LAKOS GYÖRGY = Palócföld 1966. 1. sz. 117–121.

- SÁNDOR ISTVÁN = Kort 1966. 1004–1006.
 VAJDA GYÖRGY MIHÁLY = Kr 1966. 4. sz. 49–50.
 IU 1966. ápr. 1–15. 6. sz. 16.
 GÁBOR ISTVÁN = Közn 1967. dec. 8. 23. sz. 916. [A budapesti Nemzeti Színház előadásáról.]
 ILLÉS JENŐ = Népművelés 1967. 12. sz. 28. [A Nemzeti Színház előadásáról.]
 SZIJ REZSŐ = Napjaink 1967. 1. sz. 9. [A „Mózes”-ről könyvművészeti szempontból.]
 Közn 1967. jún. 9. 11. sz. 434.
 DERSI TAMÁS: M. felfedezése. = UI 1968. 98–103. [A Keresztury-féle átdolgozás sikeréről.]
 EGRI VIKTOR = ISz 1968. 6. sz. 571–572.
 EMBER MÁRIA = Vil 1968. 172–174.
 FEKETE SÁNDOR = Kr 1968. 1. sz. 42–45.

15 Csák végnapjai (1969)
 (Gyulai Várszínház: 1968. júl. 5.)
 Újraformálta: Keresztury Dezső

- BÖGEL JÓZSEF = Alf 1968. 10. sz. 73–76.
 GÁBOR ISTVÁN = Közn 1968. szept. 20. 18. sz. 716.
 KOLTAI TAMÁS: Élő színház vagy klasszikusok végnapjai. Hozzászólás egy vitához M. Csák-dramájának bemutatója ürügyén. = Színház 1968. 1. sz. 7–11.
 CS. VAJDA JÁNOS = Ttáj 1968. 827–828.
 Színház 1968. 1. sz. 61–68.
 KERESZTURY DEZSŐ: Utószó a Csák végnapjai-hoz. = M. I.: Csák végnapjai. Bp. 1969. 99–113.

MAKAI EMIL

1870–1901

Szövegek

KIADÁSOK

- M. E. munkái. 1–2. köt. Kiad. és bev. *Molnár Géza*. Bp. 1904. 333, 348 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- Egy ünnepi vers. = Egyenl 1901. szept. 15. 37–38. sz. Mell. 4. [Az „Új év” (1894.) c. verséről közléssel.]
 M. E. első műfordítása. = Egyenl 1901. nov. 17. 46. sz. 5–6. [Ismeretlen héber szerző „Hymnus”-ának fordításáról, közléssel.]
 SÓS ENDRE: M. E. kiadatlan vallásos énekei. (Heller Bernát iratgyűjteményéből.) = MűJövő 1943. 131–132. [Az első verseskötetéből kimaradt versek közül

hat vers közlése és a Heller-gyűjtemény M.-ra vonatkozó részének ismertetése.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

- SEBESTYÉN KÁROLY: M. E. Bp. 1919. 50 l. – Ua.: [1923.] (Népszerű zsidó ktár 8.)
 Ism.: Mo 1923. jún. 2. 122. sz. 4.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- Új csillagok. = ÚjId 1899. jan. 1. 1. sz. 20. [A Petőfi Társaság új tagjai között üdvözli M. E.-t is.]
 PÁSZTOR MIHÁLY: Az utolsó út. = Egyenl 1901. aug. 11. 32. sz. 7–8. [M. E. temetéséről.]
 M. E. = Egyenl 1901. júl. 28. 80. sz. 11. [Betegségéről.]
 KORODA PÁL: Emlékezés M. E.-re. = OrszV 1902. márc. 30. 13. sz. 249–251.
 KABOS EDE: M. E. = BN 1904. dec. 7. 338. sz. 1–2. [Életrajzi vonatkozások.]
 KISS ARNOLD: Emlékezések. = Egyenl 1911. jún. 1. 23. sz. 87–88.
 MOLNÁR JENŐ: M. E.-t mesével ringatta halálba a nővére. „A legnagyobb rajongó és a legboldogabb ember volt ezen a világon”, – mondja jóbarátja: Szomaházy István. = Egyenl 1926. ápr. 24. 17. sz. 7–8.
 M. E.-ről az Egyenlőségnek elmondotta: Heltai Jenő. = Egyenl 1926. aug. 7. 22. sz. 6.
 Kóbor Tamás – M. E.-ről. = Egyenl 1926. nov. 13. 45. sz. 4.
 [PATAI JÓZSEF] P. J.: M. E. 60. születésnapja. – Beszélgetés a költő nővérével. = MűJövő 1930. 446–447.
 KISS ARNOLD: Emlékezés ifjúkori barátomról, M. E.-ről. = Egyenl 1931. aug. 3. 39. sz. 5–6.
 VICTOR PÁL: Emlékezés M. E.-re. = Egyenl 1931. dec. 5. 13. sz. 15.
 [SEBESTYÉN KÁROLY] RUBINYI MÓZES: M. E. „kiugrik a reverendából”... = Egyenl 1936. aug. 13. 33. sz. 8. [A téves aláírásra vonatkozóan 1.: Egyenl aug. 27. 35. sz. 12.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- SZILÁGYI GÉZA: Ifjú Magyarország. = Élet 1895. okt. 13. 9–10. [M. E. és Heltai Jenő verseiről.]
 Egy vers története. (Leleplezés féle.) = Nagyváradai Napló 1900. nov. 7. 255. sz. 6. [M. E. „Párbeszéd az utcán” c. verséről.]
 [ADY ENDRE]: M. E. = Nagyváradai Napló 1901. aug. 8., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944.

- 140–141., A. E. összes prózai művei. 2. köt. Bp. 1955. 146–147.
- b-i.: M. E. = MSzal 1901. 35. köt. 609–612.
- BRÓDY SÁNDOR: Egy magyar költő halálára. = MH 1901. aug. 7. 215. sz. 1–2.
- [CSERGŐ HUGÓ] Cs. H.: M. E. = PN 1901. aug. 7. 215. sz. 4., és Otthon 1901. aug. 15. 1–5.
- [CSILLAG MÁTÉ] (cs. m.): M. E. meghalt. = Képcsall. 1901. aug. 11. 32. sz. 515., és Kedves órák 1901. aug. 17. 33. sz. 515.
- [FRIEDRICH] FRIDRICH IMRE: M. E. = PolHsz 1901. 32. sz. 9–10.
- HELTAI JENŐ: M. E. = A Hét 1901. II. 502–503.
- HUNGARUS: A költő halálára. = PolHsz 1901. 32. sz. 8–9.
- [TÁBORI RÓBERT] IGRIC: A holt költő és az élő ideál. = Arad és Vidéke 1901. aug. 13. 184. sz. 1. [Egy fiatal lány levele, melyben beszámol M. E. költészetének reá gyakorolt hatásáról, valamint a cikkíró válasza.]
- [KÁDÁR GUSZTÁV] K. G.: Poéta-halál. = MGén 1901. 530.
- KISS ARNOLD: Emlékezés M. E.-ről. = Egyenl 1901. aug. 18. 33. sz. Mell. 1–4.
- MOLNÁR FERENC: M. E. = BN 1901. aug. 7. 215. sz. 1–2.
- [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M.: Emil Makai. = PLloyd 1901. aug. 7. 188. sz.
- SZABOLCSI MIKSA: M. E. = Egyenl 1901. aug. 11. 32. sz. Mell. 1–2.
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: M. E. = PN 1901. aug. 7. 215. sz. 1–2.
- [TÁBORI RÓBERT] T. R.: M. E. = Magyar Lányok 1901. aug. 18. 34. sz. 126.
- [TÁBORI RÓBERT] T. R.: M. E. = ÚjId 1901. aug. 11. 33. sz. 138.
- [VOINOVICH GÉZA] (vg.): M. E. meghalt. = OrszV 1901. aug. 11. 32. sz. 638.
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: Poéta-sors. = Egyenl 1901. aug. 11. 32. sz. 6.
- M. E. temetése. = BH 1901. aug. 9. 217. sz. 5. [Rákosi Jenő és Beöthy László beszédének közlésével.]
- M. E. = Egyenl 1901. aug. 25. 34. sz. Mell. 1.
- Weiszburg Gyula rabbi búcsúztatója. = Egyenl 1901. aug. 25. 34. sz. Mell. 2.
- M. emlékezete. = Egyenl 1901. nov. 24. 47. sz. 12.
- M. E. = MZsSz 1901. okt., 4. sz. 312–315.
- M. E. = Nagyvárad 1901. aug. 7. 182. sz. 5.
- M. E. = VU 1901. aug. 18. 33. sz. 535.
- ADLER VILMOS: M. E.-ről. = Egyenl 1902. aug. 17. 33. sz. Mell. 1.
- KÓBOR TAMÁS: M. E. = IMITÉ 1902. 79–83.
- RÉVÉSZ BÉLA: M. E. halálának évfordulójára. = Egyenl 1902. aug. 10. 32. sz. Mell. 1.
- M. E. emlékére. = Egyenl 1902. aug. 10. 32. sz. Mell. 1–2.
- GÁBOR ANDOR: M. E. = Egyenl 1904. dec. 11. 50. sz. Mell. 1–2.
- MOLNÁR GÉZA: M. E. = ÚjId 1904. dec. 4. 49. sz. 558–559., és M. E. munkái. 1. köt. Bp. 1904. V–IX. M. E. = A Hét 1906. 439–440.
- SZÖLLŐSI ZSIGMOND: M. E. = A Hét 1910. 774–776. – Klny.: Bp. 1911. 16 l.
- Ism.: ÚjId 1911. I. 607.
- [SZABOLCSI LAJOS] Sz. L.: M. = Egyenl 1911. aug. 13. 33. sz. Mell. 1.
- VAJDA BÉLA: M. E. (Halálának tizedik évfordulójához.) = MZsAlm 1911. 81–82.
- BARNA JÁNOS: M. E.-ről. = Kultúra 1912. nov. 25. 22. sz. 1365–1369.
- MEZEY SÁNDOR: M. E.-ről. = IMITÉ 1912. 158–169.
- KECSKEMÉTI ÁRMIN: Szobrot M. E.-nek! = MúJövő 1918. nov., 430.
- Szobrot M. E.-nek! = Egyenl 1918. okt. 26. 43. sz. 21.
- SZÁNTÓ KÁLMÁN: M. E. = V 1923. jan. 5. 3. sz. 2–3.
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: Akit nem szabad elfelejtenünk. = SzínhÉ 1925. 52. sz. 20.
- MOLNÁR JENŐ: M. E. halálának 25-ik évfordulójára. Ez a nyár a holt költő nyara legyen. = Egyenl 1926. márc. 27. 13–14. sz. 16.
- SZABOLCSI MIKSA: M. E. halálára. = Egyenl 1926. aug. 7. 32. sz. 5–6. [A 25. évforduló alkalmából.]
- Makó város szobrot állít M. E.-nek. = Egyenl 1926. máj. 15. 20–21. sz. 7–8.
- KISS ARNOLD: M. E.-ről. = MúJövő 1927. 102–107, 144–147, 194–197.
- KÓBOR TAMÁS: „Eltemettek és még élsz?” = Egyenl 1931. aug. 3. 39. sz. 6.
- KOZMA ANDOR: Egy szál virág M. E. sírhalmára. = Egyenl 1931. aug. 3. 39. sz. 6.
- WERTHEIMER ADOLF: „Hinni, hinni...” = Egyenl 1931. aug. 3. 39. sz. 6–7.
- CSERGŐ HUGÓ: M. E. = Évforduló. (Kiss József.) Bp. 1941. 10–13.
- SÓS ENDRE: M. E. Halálának negyvenedik évfordulójára. = Libanon 1941. 2–3. sz. 45–51. – Klny. is.
- SÓS ENDRE: Héber költők Magyarországon. = MúJövő 1943. 75–76. [Többek között M. E. héber versfordításairól is.]
- GÁTI LÁSZLÓ: Egy költő, aki igazán magyar és igazán zsidó volt! (Negyven éve múlt, hogy meghalt M. E.) = Emlékezzünk! Zsidó a magyar élet és a magyar kultúra szolgálatában. [Bp.] 1944. 124–128.
- RUBINYI MÓZES: M. E. = Löw Emlk. Bp. 1947. 297–299.
- SEBŐK LAJOS: Fejezetek a dekadens irodalom történetéhez. Szeged 1948. 45 l. [A II. fejezet „Egy magyar dekadens költő” címmel szól M. E. munkásságáról.]
- SZILÁGYI GÉZA: Lirai arckép egy lírikusról. = ÚjÉ 1950. nov. 9–16. 45–46. sz.

EGYES MŰVEKRŐL

El Párizsba! 10
Énekek éneke 3
Kaland 5
A királyné apródja 7
Margit 4
Munkái 13
Poétasors 12
Robinsonok 8
Talmi hercegnő 6
Tudós professzor Hatvani 11
Újabb költeményei 1896–1898 9
Vallásos énekek 1
Zsidó költők 2

1 Vallásos énekek (1890)

RADÓ ANTAL = MZsSz 1890. 156–158.
VU 1890. jan. 26. 4. sz. 60.

*2 Zsidó költők
(Műfordítások) (1892)*

[BALLA MIHÁLY] B. M. = Egyetértés 1892. febr. 21.
52. sz. 9.
[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1892. máj. 10. 130. sz. 9–10.
[DIVALD KORNÉL?] D-d = BpSz 1892. 70. köt. 500–504.
[FEJES ISTVÁN] F. J. = MSzal 1892. 16. köt. 654.
[KAZÁR EMIL?] K. E. = PN 1892. márc. 18. 78. sz. 1–2.
LEDERER IGNÁC = MZsSz 1892. 5. sz. 325–341.
OrszV 1892. febr. 20. 126.
FL 1895. márc. 24. 83. sz. [A 2. kiadásról.]
A Hét 1895. dec. 1. 48. sz. 12. köt. 769–770.
OrszV 1895. nov. 17. 46. sz. 734.
Újld 1895. nov. 17. 48. sz. 371–372.
VU 1895. dec. 15. 50. sz. 830–831.
HABER SAMU = Egyenl 1896. febr. 7–14. 6–7. sz.
Mell. 3–4, 5.
[PÉTERFY JENŐ?] -k. = BpSz 1896. 88. köt. 311–312.

3 Énekek éneke (1893)

VU 1893. jan. 15. 3. sz. 44.
FL 1895. márc. 24. 83. sz. [A 2. kiadásról.]
A Hét 1895. dec. 1. 48. sz. 769–770.
OrszV 1895. nov. 17. 46. sz. 734.
Újld 1895. nov. 17. 48. sz. 371–372.
VU 1895. dec. 15. 50. sz. 830–831.
HABER SAMU = Egyenl 1896. febr. 7–14. 6–7. sz.
Mell. 3–4, 5.
[PÉTERFY JENŐ?] -k. = BpSz 1896. 88. köt. 311–312.

4 Margit (1895)

G. B. = MSz 1895. dec. 1. 48. sz. 574–575.

[KABOS EDE?] K. E. = MSzal 1895. 23. köt. 639–643.
SZILÁGYI GÉZA = Élet 1895. nov. 30. 11–12.
FL 1895. márc. 24. 83. sz.
A Hét 1895. dec. 1. 48. sz. 769–770.
OrszV 1895. nov. 17. 46. sz. 734.
Újld 1895. nov. 17. 48. sz. 371–372.
VU 1895. dec. 15. 50. sz. 830–831.
HABER SAMU = Egyenl 1896. febr. 7–14. 6–7. sz.
Mell. 3–4, 5.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1896. ápr. 4. 94. sz. 3.
[PÉTERFY JENŐ?] -k. = BpSz 1896. 88. köt. 311–312.
Nemzet 1898. dec. 12. 343. sz. 2.

5 Kaland

(Vígshízház: 1897. jan. 7.)
Társszerző: Szécsi Ferenc

SZOMORY EMIL = Nemzet 1897. jan. 8. 8. sz. 1–2.
ÚJVÁRI BÉLA = PolHSz 1897. jan. 10. 2. sz. 13.
A Hét 1897. jan. 10. 2. sz. 28–29.

6 Talmi hercegnő

(Népszínház: 1898. febr. 4.)
Társszerző: Kövesi Albert

-d = OrszV 1898. febr. 13. 7. sz. 100.
SZOMORY EMIL = Nemzet 1898. febr. 5. 36. sz. 1–2.
OrszH 1898. febr. 5. 36. sz. 9–10.

7 A királyné apródja

(Vígshízház: 1899. máj. 26.)
Társszerző: Heltai Jenő

HUSZÁR VILMOS = Nemzet 1899. máj. 27. 144. sz. 1.
[RUTIKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. =
PLloyd 1899. máj. 27. 129. sz.
FL 1899. máj. 28. 22. sz.

8 Robinsonok (1899)

(Magyar Színház: 1899. ápr. 8.)

[FRIEDRICH IMRE] Dr. Fr-k. I-e. = PolHsz 1899. 15. sz.
12–13.
[HUSZÁR VILMOS] h. v. = Nemzet 1899. ápr. 9. 98. sz. 3.
j. = MKr 1899. ápr. 15. 14. sz. 214.
FL 1899. ápr. 16. 16. sz.

9 Újabb költeményei 1896–1898 (1899)

[MOLNÁR FERENC] M. F. = BN 1898. dec. 12. 342. sz. 1.
[RUTIKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. =
PLloyd 1898. dec. 22. 308. sz.
Egyetértés 1898. dec. 18. 349. sz. 13.
MH 1898. dec. 11. 342. sz. 19.

- OrszH 1898. dec. 4. 344. sz. 8.
 Újld 1898. dec. 18. 51. sz. 546.
 [KÓBOR TAMÁS] K. T. = A Hét 1899. jan. 8. 2. sz. 29–30.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1899. jún. 16. 164. sz. 1.
 - nyf - = KváriL 1899. máj. 28. 22. sz. 273–274.
 [OSVÁT ERNŐ] O. E. = BH 1899. febr. 11. 42. sz. 12–13.
 ROBOZ ANDOR = MKr 1899. ápr. 15. 14. sz. 206–208.
 OrszV 1899. jan. 29. 5. sz. 67–68.

10 El Párizsba!
 (Magyar Színház: 1900. máj. 16.)
 Társszerző: Heltai Jenő

- [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1900. máj. 17.
 [SZATMÁRI JENŐ] (sz. i.) = PN 1900. máj. 17. 134. sz. 8.
 F-y = NPestJ 1901. máj. 17. 134. sz.

11 Tudós professzor Hatvani (1900)
 (Vígyszínház: 1900. febr. 20.)

- FALK ZSIGMOND = OrszV 1900. febr. 25. 9. sz. 171.
 [FRIEDRICH] FRIDRICH IMRE = PoIHsz 1900. 8. sz. 10–11.
 GAÁL MÓZES = MKr 1900. márc. 1. 11. sz. 163–164.
 [HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1900. febr. 25. 8. sz. 95.
 IGNOTUS = A Hét 1900. febr. 25. 8. sz. 125–126.
 KESZLER JÓZSEF = MNemzet 1900. febr. 21. 51. sz. 1–3.
 KLAKÓR = Művészvilág 1900. febr. 25. 20–22.
 [KOMOR GYULA] K. = PH 1900. febr. 21. 51. sz. 6–7.
 MALONYAY DEZSŐ = BH 1900. febr. 21. 51. sz. 1–3.
 [MÁRKUS JÓZSEF] M-s = BN 1900. febr. 21. 51. sz. 11–12.
 [PALOTAI HUGÓ] (p. h.) = MGén 1900. febr. 25., 138.
 PÁSZTOR ÁRPÁD = Mo 1900. febr. 21. 51. sz. 2–3.
 RÓNA BÉLA = FL 1900. febr. 25. 9. sz.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1900. febr. 21. 44. sz.
 TÁBORI RÓBERT = PN 1900. febr. 21. 51. sz. 1–2.
 [TÁBORI RÓBERT] T. R. = Újld 1900. febr. 25. 9. sz. 194–195.

12 Poétasors (1901)

- i - = MH 1900. dec. 9. 339. sz. 17–19.
 [MALONYAI DEZSŐ] MD. = Újld 1900. dec. 16. 51. sz. 534–536.
 BN 1900. dec. 8. 337. sz. 9.

- A Hét 1900. dec. 16. 50. sz. 803.
 BRÓDY MIKSA = FL 1901. jan. 20. 3. sz. 43–44.
 - ó - = BpSz 1901. 105. köt. 292–293.
 VU 1901. febr. 3. 5. sz. 76.

13 Munkái 1–2. (1904)

- KÁLNOKI IZIDOR = Az Újság 1904. dec. 6. 337. sz. 16.
 PAKOTS JÓZSEF = MH 1904. dec. 11. 342. sz. 17–18.
 (sz.) = BH 1904. dec. 8. 339. sz. 33.
 A Hét 1904. dec. 4. 49. sz. 785–786.
 [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] = Bácskai Hírlap 1905. ápr. 9. 83. sz. 6., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 5–9. [Polemizál a BpSz kritikájával.]
 - o - = BpSz 1905. 122. köt. 144–148.
 VU 1905. jan. 15. 3. sz. 43.

MELTZ HUGÓ

1846–1908

Bibliográfia

- KEREKES SÁNDOR: [Lomnitz M. H.] művei. = K. S.: Lomnitz M. H. Bp. 1937. 107–115.

Szövegek

LEVELEZÉS

- KEREKES SÁNDOR: M. H. kiadatlan levelei. = K. S.: Lomnitz M. H. Bp. 1937. 86–98. [1872–1883 között írott 14 levél közlése.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

- KEREKES SÁNDOR: Lomnitz M. H. Bp. 1937. 122 l. (Minerva ktár 107.)
 Ism.: Perényi József, It 1938. 31–32.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- Megjegyzés: L. még *A magyar irodalomtörténet bibliográfiája* 3. kötete *Sajtó. Sajtótörténet c.* fejezetében az *Összehasonlító Irodalomtörténeti Lapokról* szóló irodalmat is.

- BÁNYAI ELEMÉR: M. H. = Nyug 1908. 168–170.

- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: Egy polihisztor halála. = PN 1908. jan. 22. 19. sz. 7., és Zuboly könyve. B. E. válogatott munkái. Bp. 1916. 100–101.
- BARABÁS ÁBEL: M. H. = BH 1908. jan. 29. 25. sz. 2–4.
- FARNOS DEZSŐ: M. H. emlékezete. I–II. = ErdL 1910. febr. 1–15. 3–4. sz. 58–60, 92–94.
- Hugo von Meltzl als der Begründer der kritischen Petoefi-Forschung. Mit einer Anthologie seiner aesthetischen und literaturhistorischen Grundsätze. Kolozsvár 1910. 24 l.
- JEZERNICZKY MARGIT: Amiel, Petőfi, M. = Széph 1931. 7–12. sz. 194–197.
- HESZ KÁLMÁN: Petőfi és M. = It 1937. 22. [A kolozsvári egyetem tanrendjében talált adat: „1848–49. jubileumára. Petőfi Tigris és Hiénája” c. M.-előadásról.]
- KEREKES SÁNDOR: Schopenhauer, Petőfi és M. H. Részletek M. H. életrajzából. = Min 1937. 56–104.
- LIGETI ERNŐ: Az erdélyi Petőfi-kultusz és M. H. = Ptfűz 1939. 7–8. sz. 323–326.
- KRISTÓF GYÖRGY: M. H., a kolozsvári Petőfi-irodalmi iskola megalapítója. = Kelemen Emlk. Kolozsvár–Bukarest 1957. 452–462.
- BERCZIK ÁRPÁD: Az összehasonlító irodalomtörténet és a műfordítás néhány kérdése. = A.Univ.Szeg. Sect.litt. II. Szeged 1959. 75–87. [Főleg M. H. munkásságáról.]
- BERCZIK ÁRPÁD: A világirodalom egy magyar koncepciója. (M. H. összehasonlító irodalomelmélete.) = Mészöly Emlk. Szeged 1961. 71–86. – Klny. is., és ALitt 1962. 287–294., La littérature comparée en Europe Orientale. Bp. 1963. 287–294. [Utóbbi „Eine ungarische Konzeption der Weltliteratur. (Hugo v. Meltzls vergleichende Literaturtheorie.)” címmel.]
- BERCZIK, ÁRPÁD: Die ersten ungarischen Verkünder der Weltliteratur und der vergleichenden Literaturwissenschaft. = Zagadnienia rodzajów literarckich (Łódź) 1969. 155–173. [Többek között M. H.-ről is.]

MENTOVICH FERENC

1819–1879

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- GESZTESI GYULA: Fáy András emlékkönyve Nagykőrösön. = ItK 1912. 430–433. [Többek között közölve M. F. „Emléksorok” c. verse.]

KOZOCSA SÁNDOR: M. F. gúnyverse Gyulai Pálról, a kritikusról. = It 1939. 105. [Az „Egy kis kritikusknak” c. versről, közléssel.]

M. F.: Új világnézet. = A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 295–298. [A cenzúra által elkobozott 1863-as első kiadás előszavának közlése.]

LEVELEZÉS

GESZTESI GYULA: Fáy András emlékkönyve Nagykőrösön. = ItK 1912. 430–433. [Többek között közölve M. F. levele Fáy Andrásához. Kelt: Nagykőrös 1856. febr. 13.]

M. F. – Aranyinak. = A. J. összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 390–391, 398–399. [Két levél, kelt: Nagykőrös 1851. okt. 8., okt. 19.]

M. F. – Aranyinak. = A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 91–93. [Kelt: Nagykőrös 1852. szept. 6.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

LÉNÁRT JÓZSEF: „Az utolsó istenhózzád”. (Emlékezés és életrajz.) Marosvásárhely 1880. [A példány az OSZK-ban nem található.]

NAGY ENDRE: M. F. élete és működése. Marosvásárhely 1904. 116 l.

Nyilatkozatok, vallomások

BENKÓ IMRE: Arany János és tanártársai önéletrajzai. = Nagykőrösi ref. főgimn.Ért. 1907/08. 3–30. – Klny. is. [M. F. önéletrajza.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KERTBENY, KÁROLY: M. F. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 510.

M. F. = Jelenkor. Politikai és társas élet encyclopaediája. Pest 1858. 263–264.

(S): M. F. = OrszTükre 1863. júl. 10. 20. sz. 228–229. Szegény M.! = MPolgár 1874. júl. 8. 152. sz. [Távozásáról a Székely Hírlaptól.]

GYÓRY VILMOS: M. F. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 408–415.

[BALLAGI ALADÁR] BORONGÓ ADORJÁN: M. F. emlékezete. = ProtEgyhlsLap 1879. dec. 21. 51. sz. 1648–1650.

[KACZIÁNY GÉZA] -y-za.: M. F. = PH 1879. dec. 17. 347. sz. 2–3.

SZÁSZ KÁROLY: Emlékezés M.-ra. = FL 1879. dec. 19. 291. sz. 1402–1403., és ErdProtKözl 1879. dec. 28. 52. sz. 550–552. [Munkásságának méltatása.]

M. F. = ErdF 1879. dec. 21. 16. sz. 128.

M. F. = ErdProtKözl 1879. dec. 21. 51. sz. 543–544.

Irodalmunk egy újabb vesztesége... = FL 1879. dec. 17. 289. sz. 1393.

M. F. meghalt. = A Hon 1879. dec. 16. 301. sz. 2.

M. F. = Kelet 1879. dec. 16. 286. sz. 1146.

Emlékezés M.-ra. = Kelet 1879. dec. 30. 296. sz. 1189.

M. F. = PN(regg.) 1879. dec. 16. 301. sz. 2.

HORVÁTH GÁSPÁR: M. F. emlékezete. = A marosvásárhelyi ev.ref.koll.Ért. 1879/80. 26–37.

ÁDÁM GERZSON-JÓÓ IMRE: M. F. = Á. G.-J. I.: A nagykovácsi ev. ref. főgymn. története. Nagykovács 1896. 202–203.

KONCZ JÓZSEF: M. F. = K. J.: A marosvásárhelyi ev. ref. koll. története. Marosvásárhely 1896. 463–467.

ÁDÁM GERZSON: M. F. = Á. G.: Nagykovácsi Athenas. Nagykovács 1904. 183–187.

NAGY ENDRE: M. F. = Ünnepi könyv a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság 50 éves jubileumára. Marosvásárhely 1930. 303–307.

OSVÁTH FERENC: M. F. = Nagykovácsi Arany Társ.Évk. V. 1929–30. Nagykovács 1930. 129–144. – Klny. is.

Is m.: *Kozocsa Sándor*, ItK 1933. 160.

JÉKELY ZOLTÁN: M. F. az Unio-dalok költője. = Ptűz 1941. 647–650.

[HAJÓS JÓZSEF]: [M. F. életrajza.] = M. F. Szemlények „Új világnézet” c. munkájából. [Bp.] 1953. 3–45.

HAJÓS JÓZSEF: M. F. a materialista gondolkodó. = Kor 1959. 586–590.

DÁNIELISZ ENDRE: Arany és M. barátsága. = Kor 1969. 935–939.

EGYES MŰVEKRŐL

Unio-dalok (1847)

MSzépirodSz 1847. I. 378–381.

Száraz lombok (1854)

PN 1854. júl. 14. 1302. sz.

BH 1855. ápr. 24. 703. sz. 3886–3887.

Új világnézet (1870)

LÁNG LAJOS = FL 1870. nov. 16. 254. sz.

MÉRAY-HORVÁTH KÁROLY

1859–1938

Szövegek

LEVELEZÉS

ENGEL KÁROLY: Gozdsu Elek irodalmi levelezéséből. = NyItudK 1966. 331–334.; 1967. 152–156., és Zircz Péter: Gozdsu pályakezdése. – Gozdsu Elek levelezése. (Kiad.) *Engel Károly*. Miskolc 1966. 29 l. [Többek közt M.-H. K. levelei Gozdsu Elekhez. Kelt: H. n. 1885. jan. 21. és 1887. jan. 8.]

Irodalom

EGYES MŰVEKRŐL

Amerika cézárja 3

Egy asszony története 1

Falusi délutánok 2

Két primadonna 5

Örök tűz 4

Új sugarak 6

I Egy asszony története
(*Nemzeti Színház: 1884. nov. 12.*)

ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ. = PN(regg.) 1884. nov. 13. 313. sz. D. P. = PH 1884. nov. 12. 313. sz. 1–2.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1884. nov. 15. 315. sz. 1–2.

[PRÉM JÓZSEF] FANFARON = Ko 1884. nov. 23. 47. sz. 750–751.

REVICZKY GYULA = MSzal 1884. 2. köt. 331–333.

RF = Harmonia 1884. nov. 16. 46. sz. 3–4.

VU 1884. nov. 16. 46. sz. 740.

2 Falusi délutánok
(*Nemzeti Színház: 1888. nov. 23.*)

[AMBRUS ZOLTÁN] A. Z. = PN 1888. nov. 25. 326. sz. 1.

[LISZKA BÉLA] (L. B.) = FL 1888. nov. 25. 326. sz.

(R.) = PH 1888. nov. 24. 325. sz. 1–2.

TÁBORI RÓBERT = DélmoKözl 1888. márc. 27. 72. sz. 1–2.

IErt 1888. márc. 15. 8. sz. 122.

3 Amerika cézárja (1915)

(bl.) = V 1915. jún. 13. 163. sz. 25.

H. A. = A Hét 1915. 339.

-k. = MKult 1915. II. 63–65.

KACZIÁNY GÉZA = Mo 1915. júl. 4. 184. sz. 19–20.

KÁRPÁTI AURÉL = ÚjNemz 1915. jún. 20. 25. sz. 12–13.
 KUTASI ELEMÉR = HSz 1915. nov. 10. sz. 325–328.
 VÁRDAI BÉLA = KatSz 1915. II. 780–782.
 PLloyd 1915. jún. 20. 170. sz. 16.
 V 1915. 152. sz. 13.
 V 1915. 230. sz. 12.

4 Örök tűz (1917)

CZIFFRA GÉZA = ErdSz 1917. aug. 12. 265.
 [CSÁSZÁR ERNŐ] DEÁK VIKTOR = MKult 1917. II. 997–999.
 KAFFKA MARGIT = PN 1917. szept. 14. 229. sz. 1–3.,
 és K. M.: Hullámzó élet. Bp. 1958. 135–137.
 m. = Élet 1917. aug. 19. 33. sz. 812.
 [SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1917. aug. 26. 34. sz. 553.

5 Két primadonna [1923]

FARKAS ZOLTÁN = Szózat 1923. júl. 22. 164. sz. 8.
 [ALSZEGHY ZSOLT] Zs. = It 1924. 14–29.

6 Új sugarak [1927]

ILLÉS ENDRE = Nyug 1927. II. 885–886.
 TERSÁNSZKY J. JENŐ = Nyug 1927. II. 886–888.
 Kor 1928. I. sz. 78.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

1847–1910

Bibliográfiák

RUBINYI MÓZES: Bibliográfia. = M. K. munkái. 51. kötet. Hátrahagyott iratok. 19. kötet. M. K. élete és művei. Bp. 1917. 96–130.
 M. K. Kiad. az OSzK Bibliográfiai Osztálya. Bp. 1953. 16 l. (A mi írónk. 2. Ajánló könyvismertetések a szépirodalom tanulmányozásához.)
 Ism.: Tamás Ernő, Ktáros 1954. 5. sz. 24.
 M. K. = Albert Tezla: Hungarian Authors. A Bibliographical Handbook. Cambridge, Massachusetts 1970. 394–405.

Szövegek

KIADÁSOK

M. K. munkái. 1–32. kötet. Közrebocsátotta az író negyven éves jubileumára alakult bizottság. Bp. 1910.

- 1–2. Különös házasság. 1–2. kötet. 206, 241 l.
  3. Szent Péter esernyője. 240 l.
  4. Beszterce ostroma. 227 l.
  5. Új Zrínyiász. 214 l.
  6. Akl Miklós cs. k. mulattató története. 228 l.
  7. A vén gazember. 181 l.
  8. Kisebb regények. 1. kötet. A fekete kakas. A beszélő köntös. 189 l.
  9. Kisebb regények. 2. kötet. A gavallérok. A sipsirica. 171 l.
  10. Kisebb regények. 3. kötet. Prakovszky, a siket kovács. A kis primás. 179 l.
  11. Kisebb regények. 4. kötet. Galamb a kalitkában. A Krúdy Kálmán csínytevésai. 182 l.
  12. Kisebb regények. 5. kötet. Az eladó birtok. Mindenki lépik egyet. 155 l.
  13. Kisebb regények. 6. kötet. A szelistyei asszonyok. Ne okoskodj, Pista! 204 l.
  14. A tekintetes vármegye. 257 l.
  15. A tót atyafiak. A jó palócok. 223 l.
  16. A gyerekek. 213 l.
  17. Két választás Magyarországon. 305 l.
  - 18–19. Jókai Mór élete és kora. 1–2. kötet. 266, 251 l.
  - 20–21. Az én kortársaim. 1–2. kötet. 243, 246 l.
  - 22–23. Nagyobb elbeszélések. 1–2. kötet. 217, 220 l.
  - 24–28. Kisebb elbeszélések. 1–5. kötet. 194, 191, 197, 199, 169 l.
  - 29–30. Apró vázlatok és rajzok. 1–2. kötet. 191, 177 l.
  31. A két koldusdiák. 141 l.
  32. A Mikszáth-jubileum története. 63 l.
- M. K. munkái. 33–51. kötet. Hátrahagyott iratok. 1–19. kötet. A M. K. negyven éves jubileumára közrebocsátott kiadás folytatása. Kiad. Rubinyi Mózes. Bp. 1914–1917.
33. 1. kötet. A saját ábrázatomról. Vallomások, levelek, följegyzések. Bev. Rubinyi Mózes. 1914. XVII, 327 l.
  34. 2. kötet. Az igazi humoristák. Olvasmányok, úti jegyzetek, tárcacikkek. 1914. 156 l.
  35. 3. kötet. Tudós írások. 1914. 256 l.
  36. 4. kötet. Az én ismerőseim. 1914. 272 l.
  37. 5. kötet. Az én halottaim. 1914. 240 l.
  - 38–39. 6–7. kötet. Szeged könyve. 1–2. kötet. 1914. 234, 274 l.
  - 40–43. 8–11. kötet. Dekameron. Elbeszélések. 1–4. kötet. 1914–1917. 191, 246, 247, 199 l.
  - 44–45. 12–13. kötet. Anekdoták. 1–2. kötet. 1917. 232, 192 l.
  46. 14. kötet. Nemzetes uraimék. Mácsik a nagyerejű. 1917. 178 l.
  47. 15. kötet. Magyarország lovagvái regékben. 1917. 140 l.

48. 16. köt. A tisztelt ház. Politikai karcolatok és jellemrajzok. 1886–1890. 1917. 159 l.
49. 17. köt. Karcolatok. Politikai karcolatok és jellemrajzok. 1892–1906. 1917. 135 l.
50. 18. köt. A vármegye rókája. 1917. 280 l.
51. 19. köt. Rubinyi Mózes: M. K. élete és művei. Az összes művek bibliográfiájával. 1917. 129 l.
- M. K. válogatott művei. Bp. 1953–1959.
- Beszterce ostroma. – Új Zrínyász. Kiad. *Rubinyi Mózes*. Utószó: *Domokos Mátvás*. 1953. 433 l., 4 t.
- A fekete város. Kiad. *Rubinyi Mózes*. 1953. 528 l.
- Különös házasság. Kiad. *Rubinyi Mózes*. 1953. 401 l.
- Elbeszélések. 1–3. köt. Kiad.: *Király István, Csapodiné Gárdonyi Klára*. 1954–1955. 562, 535, 472 l.
- Kisregények. 1–2. köt. Kiad. *Rubinyi Mózes*. 1954–1955. 522 l., 4 t.; 535 l., 4 t.
- A Noszty-fiú esete Tóth Marival. Kiad. *Horváth János*. 1954. 544 l., 4 t.
- Két választás Magyarországon. Kiad. *Horváth János*. 1955. 276 l.
- Szent Péter esernyője. – Akli Miklós. Kiad. *Rubinyi Mózes*. 1956. 434 l., 4 t.
- Emlékezések és tanulmányok. Kiad. *Rubinyi Mózes*. 1957. 755 l.
- A tisztelt házból. Politikai karcolatok. Bev. *Illés Béla*. Kiad. *Király István*. 1958. XV, 627 l., 8 t.
- M. K. összes művei. 1. köt. – (1–70. köt. Kiad.: *Bisztray Gyula és Király István*. 71–74. köt. Kiad.: *Bisztray Gyula és Rejtő István*. 75–85. köt. Kiad.: *Rejtő István*.) Bp. 1956 – Kritikai kiadás.
- Regények és nagyobb elbeszélések 1–23.**
1. 1871–1877. Ami a lelket megmérgezi. A batyus zsidó lánya. A lutri. A vármegye rókája. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1956. 307 l.
2. 1878–1883. Az apám ismerősei. Nemzetes uraimék. Mácsik, a nagyerejű. Függelék: Vázlatok és változatok. Kiad.: *Bisztray Gyula és Király István*. 1956. 404 l.
3. 1885–1889. A lohina fű. A két koldusdiák. A beszélő köntös. Kiad. *Király István*. 1957. 376 l.
4. 1891–1892. Galamb a kalitkában. A kis primás. Farkas a Verhovinán. Függelék: A romanticizmus. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1956. 259 l.
5. 1892–1894. Kísértet Lublón. Az eladó birtok. Páva a varjúval. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1957. 283 l.
6. 1894. Beszterce ostroma. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1957. 324 l.
7. 1895. Szent Péter esernyője. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1957. 328 l.
8. 1895–1897. Ne okoskodj, Pista! Nagy kutya a vicebíró. A zöld lény és a sárga mokus. Prakovszky a siket kovács. A gavallérok. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1958. 344 l.
9. 1896–1897. Két választás Magyarországon. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1958. 328 l.
10. 1897–1898. A demokraták. Új Zrínyiasz. Függelék: „A demokraták” c. elbeszélés vázlatai és változatai. Írások az „Új Zrínyiasz” c. regényről. Kiad. *Király István*. 1957. 388 l.
11. 1899. Apró képek a vármegyéből. A Krúdy Kálmán csínytevései. A mi örökös barátunk. Egy éj az Arany Bogárban. Függelék: A megromlott „állás”. Kiad. *Király István*. 1959. 336 l.
12. 1899–1901. A fekete kakas. A szökevények. A szelityei asszonyok. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1959. 364 l.
- 13–14. 1900. Különös házasság. 1–2. köt. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1960. 332, 320 l.
15. 1902. Fili. Mindenki lépik egyet. A sipsirica. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1960. 303 l.
16. 1903. Akli Miklós cs. kir. udvari mulattató története. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1959. 259 l.
17. 1904–1905. A vén gazember. Kozsibrovsky üzletet köt. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1959. 303 l.
- 18–19. 1905–1906. Jókai Mór élete és kora. 1–2. köt. Kiad. *Rejtő István*. 1960. 356, 302 l.
- 20–21. 1906–1907. A Noszty fiú esete Tóth Marival. 1–2. köt. Kiad. *Rejtő István*. 1960. 336, 336 l.
- 22–23. 1908–1910. A fekete város. 1–2. köt. Kiad. *Király István*. 1961. 364, 320 l.
- Levelezése 1–3.**
- 24–26. 1865–1884, 1884–1908, 1909–1910. Kiad. *Méreiné Juhász Margit*. [1960.] 1961. 352, 296, 304 l.
- Elbeszélések 1–12, 14–15.**
27. 1861–1873. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1962. 340 l.
28. 1874–1877. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1963. 332 l.
29. 1877. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1964. 326 l.
30. 1878–1880. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1965. 340 l.
31. 1880–1881. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1966. 391 l.
32. 1881–1882. A tót atyafiak. A jó palócok. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1968. 444 l.
33. 1881–1882. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1969. 382 l.
34. 1882–1883. Kiad. *Rejtő István*. 1965. 360 l.
35. 1884. Kiad. *Rejtő István*. 1965. 356 l.
36. 1884–1885. Kiad. *Rejtő István*. 1966. 358 l.
37. 1885–1886. Kiad. *Rejtő István*. 1980. 214 l.
38. 1886–1887. Kiad. *Rejtő István*. 1985. 225 l.
40. 1889–1891. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1975. 283 l.

41. 1891–1897. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1978. 221 l.

Cikkek és karcolatok 1–35.

51. 1869–1874. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1964. 311 l.
 52. 1874–1875. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1964. 275 l.
 53. 1877. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1968. 488 l.
 54. 1878–1879. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1968. 504 l.
 55. 1878. Kiad. *Nacsády József*. 1966. 239 l.
 56. 1879. jan.–jún. Kiad. *Nacsády József*. 1967. 362 l.
 57. 1879. Kiad. *Nacsády József*. 1968. 359 l.
 58. 1880. jan.–máj. Kiad. *Nacsády József*. 1969. 396 l.
 59. 1880. jún.–dec. Kiad. *Nacsády József*. 1969. 372 l.
 60. 1880–1881. Kiad.: *Nacsády József, Bisztray Gyula*. 1970. 365 l.
 61. 1881. jan.–júl. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1970. 279 l.
 62. 1881. aug.–dec. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1971. 339 l.
 63. 1882. jan.–máj. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1973. 493 l.
 64. 1882. jún.–nov. Kiad. *Bisztray Gyula*. 1974. 412 l.
 65. 1882–1883. Kiad. *Rejtő István*. 1969. 384 l.
 66. 1883. ápr.–aug. Kiad. *Rejtő István*. 1972. 504 l.
 67. 1882–1883. Kiad. *Rejtő István*. 1969. 403 l.
 68. 1884. jan.–júl. Kiad.: *R. Hutás Magdolna, Rejtő István*. 1973. 383 l.
 69. 1884. Kiad. *Rejtő István*. 1974. 348 l.
 70. 1885. jan.–jún. Kiad.: *R. Hutás Magdolna, Rejtő István*. 1977. 453 l.
 71. 1885. júl.–dec. Kiad. *Rejtő István*. 1977. 391 l.
 72. 1886. jan.–jún. Kiad. *Rejtő István*. 1978. 461 l.
 73. 1886. júl.–dec. Kiad.: *S. Fürth Éva, Rejtő István*. 1979. 318 l.
 74. 1887. jan.–jún. Kiad.: *Sz. Garai Judit, Rejtő István*. 1979. 398 l.
 75. 1887. júl.–dec. Kiad. *Rejtő István*. 1981. 341 l.
 76. 1888. jan.–jún. Kiad.: *Sz. Garai Judit, Rejtő István*. 1982. 495 l.
 77. 1888. júl.–1889. jan. Kiad.: *S. Fürth Éva, Rejtő István*. 1983. 477 l.
 78. 1889. febr.–dec. Kiad.: *Rejtő István, Suhai Pál*. 1984. 437 l.
 79. 1890. jan.–dec. Kiad.: *Kroó András, Rejtő István*. 1987. 428 l.
 80. 1891. jan.–dec. Kiad.: *Rejtő István, Suhai Pál*. 1987. 389 l.
 81. 1892. jan.–dec. Kiad.: *Rejtő István, Péterváriné Erdey-Grúz Helga*. 1988. 527 l.
 82. 1893. jan.–1893. dec. Kiad.: *Sz. Garai Judit, Rejtő István*. 1988. 453 l.
 83. 1894. jan.–1894. dec. Kiad.: *S. Fürth Éva, Rejtő István*. 1988. 351 l.
 84. 1895. jan.–1895. dec. Kiad.: *Péterváriné Erdey-Grúz Helga, Rejtő István*. 1992. 384 l.
 85. 1896. jan.–1896. dec. Kiad.: *Sz. Garai Judit, Rejtő István*. 1992. 303 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- M. K.: Vahot Imre bácsi. = *SzegN* 1879. febr. 25–26. 48–49. sz., és M. K. munkái. 37. köt. Hátrahagyott iratok. 5. köt. Az én halottaim. Bp. 1914. 22–31., M. K. összes művei. 56. köt. Cikkek és karcolatok. 6. köt. Bp. 1967. 49–56. [Többek között visszaemlékezése közös költői versenyük történetére „A légyott” c. versük közlésével.]
 M., német és dán ruhában. = *PH* 1885. dec. 6. 335. sz. 4–5. [Egy német és egy dán fordításkötetről, mely M.-novellákat tartalmaz. Többek között közölve M. K.-nak a német fordítóhoz intézett sorai és a fordító, Tábori Róbert bevezetője magyarul. – (L. még „Előszó” címmel M. K. összes művei. 71. köt. Cikkek és karcolatok. 21. köt. Bp. 1977. 87, 285–286.)]
 M. K.: Különös házasság. = *VU* 1900. dec. 30. 52. sz. 877. [M. K. dedikációja Gajári Ödönnek. Kelt: Bp. 1900. dec. 7.]
 [MÓRA FERENC] CSIPKE: Egy ismeretlen M. = *SzegN* 1910. jan. 9. 7. sz. 10., és M. F.: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 64–68. [„A legdicsebb nő” c., 1877-ben írott verséről, közléssel.]
 A M.-ünnep. = *SzegHíradó* 1910. jan. 11. 7. sz. 2–4. [Az író szegedi látogatásáról; az ünnepekről. Közli M. K. beszédét is.]
 M. K. utolsó kézírata. = *MF* 1911. jan. 1. 1. sz. 107–109. [A Budapesti Újságírók Egyesületének díszlakomájára készült beszéd.]
 RÜBINYI MÓZES: M. és Vahot Imre. = *It* 1919. 132–133. [Költői versenyükről, „A légyott” c. versük közlésével.]
 Gárdonyi és M. a helyes magyarságról. = *MNyr* 1924. 40–42. [II. „M. K. nyelvünk veszedelmeiről” c. részlet egy mesegyűjtemény elé, 1906-ból.]
 CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY: M. K., a költő. Egy önképzőkori pályadíjas költemény. = *GyöriSz* 1934. 75–77., és Kuncz Emlk. Győr 1934. 75–76. [A rimaszombati főgimnázium önképzőkori emlékkönyvében található „Egy magyaroktól elváhatatlan szívméltányos kitérőjei. 1860” c. vers közlésével.]
 RADÓ RICHÁRD: M. az újságírásról. = *R. R.*: Pestbudai emlékek a XIX. sz.-ból. Bp. 1941. 120–121. [Köszönő beszéde az 1896-ban alakult újságíró egyesület első elnökévé történt megválasztása alkalmából.]
 BISZTRAY GYULA: Egy ismeretlen M.-vezércikk. = *It* 1943. 146–149. [M. K.: „Fogaras jelene és jövője. Levél a szerkesztőhöz. (Halmy Gyulához)” c. cikke, mely a Fogaras és Vidéke 1903. évf.-ban jelent meg.]
 ZSOLDOS JENŐ: M. K. első nyomtatásban megjelent verse. = *It* 1949. 338–340. [Az 1867-ben megjelent „Otthon” c. verséről, közléssel.]

- TOLNAI PÉTER: Egy kiadatlan M.-cikk. = *Ttáj* 1951. 97–98. [A „Választások napján” c. cikke, mely a *SzegN* 1878. aug. 6-i számában jelent meg.]
- RÉTI KÁROLY: Egy M.-dedikáció. = *Ktáros* 1956. 7. sz. 538. [A „Különös házasság” c. regénye korrektúra-példányának belső címlapján lévő ajánlás Gajári Ödönnek dedikálva. Kelt: 1900. dec. 7.]
- [FODOR JÓZSEF] F. J.: Emberi vágyak... Kuriózumok egy M.-tárcáról. = *ÉI* 1960. jún. 3. 23. sz. 11. [Közölve egy 1890-ből származó táncrend, melynek borítóján M. K. „Az emberi vágyak kórtani elemzése” c. tárcája olvasható.]
- PÓTH ISTVÁN: Egy szerb M.-kötet, az író előszavával. = *ItK* 1960. 377–379., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 666. [Kötetben „M. K. előszava szerb nyelven megjelent elbeszéléskötetéhez” címmel, Póth István fordításában. („Pripovetke Kolomana Miksata.” Ford. Joca Bogdanov. Nagybecskerek 1893.)]
- [KEMÉNY ISTVÁN] K. I.: M. K. = *MS* 1967. 314–315. [Röviden újságírói működéséről, „A demokraták címereikkel” c. cikkének közlésével.]
- ZSOLDOS JENŐ: Két elfelejtett M.-karcolat. A pályakezdő M. K. zsidószemlélete. = *Évkönyv*. Kiadja a Magyar Izraeliták Országos Képviselőte. Bp. 1970. 166–206. [Többek között a két karcolat: „Szünnyogból elefánt” és „Egy keresztyén ember észrevételei a magyar zsidókról” közlésével.]

LEVELEZÉS

Megjegyzés: Az egyes levelek M. K. levelezésköteteiben való utánközlését nem jeleztük a címlírásokban.

Kötetek

- M. K.: A saját ábrázatomról. Vallomások, levelek, följegyzések. Kiad. *Rubinyi Mózes*. Bp. 1914. XVII, 327 l. (M. K. munkái 33. Hátrahagyott iratok 1.) – Ua. [1929.]
- Mikszáth Kálmánné visszaemlékezései. Függelék: M. K. levelei Mauks Ilonához. Kiad. és bev. *Király István*. A függelék anyagát kiad. *Méreiné Juhász Margit*. Bp. 1957. 410 l. 24 t. (M. Száz.) [Függelék: 303–381. – 1872–1883 között írott 21 levél.]
- Ism.:** *Pusztai Gyula*, *ItK* 1960. 407.
- M. K. levelezése. 1–3. köt. 1865–1884, 1884–1908, 1909–1910. Kiad. *Méreiné Juhász Margit*. Bp. [1960.] 1961. 352, 296, 304 l. (M. K. összes művei 24–26.) – Kritikai kiadás.
- Ism.:** *Ruffy Péter*, *MNemzet* 1960. szept. 25. 228. sz. – *L. G.*, *Nszab* 1961. nov. 18. 274. sz. – [*Vaád Ferenc*] *V. F.*, *Nszava* 1961. dec. 19. 299. sz. – *Nacsády József*, *ItK* 1962. 528–532. – *Méreiné*

- Juhász Margit*: A M.-levelezésgyűjtemény néhány elvi problémájáról. (Megjegyzések Nacsády József bírálatához.) = *ItK* 1963. 189–191.
- SCHEIBER SÁNDOR–ZSOLDOS JENŐ: Kiadatlan M. levelek az Országos Széchényi Könyvtárban. Bp. 1969. 99 l. (Az OSzK kiadványai 64.)

Levélközlések

- M. K. – Lauka Gusztávhoz. = *SzegN* 1879. nov. 8. 252. sz. 3.
- Egy cikk az irodalmi viszonyokról. Az „Üstökös” szerkesztőségének. = *SzegN* 1880. dec. 1. 281. sz. 3. [M. K. – Szabó Endrének. Kelt: Szeged 1880. dec. 1.]
- M. K.: Levél egy szegedi potentátnak. = *SzegN* 1881. júl. 12. 156. sz. [Zsótér Andornak. Kelt: Bp. 1881. jún. 10.]
- M. K.: Ismeretségünk története. = *PH* 1884. máj. 11. 130. sz. 1–2., és M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 131–135. (M. K. válogatott művei.) [M. K. – Nagy Sándornak, a *SzegHíradó* szerkesztőjének.]
- GRÜNWARD BÉLA: Nyílt levél M. K.-hoz. = *PH* 1886. márc. 17. 76. sz. 1. [Egy történetről a vármegye életéből. Ahogyan G. B. elmondta, és ahogy M. K. megírta. A cikk végén l. M. K. válaszát.]
- HERMAN OTTÓ: Nyílt levél M. K.-hoz. = *PH* 1886. okt. 15. 286. sz. 1–2. [A sajtó magatartását helyteleníti az Imreh Aurél képviselővel kapcsolatos nekrológok hangneme miatt. – Uo. M. K. válaszlevele.]
- SZEMERE ATTILA: Levél M. K.-hoz. = *PH* 1886. ápr. 30. 119. sz. 1–2. [Válasz M. K.-nak a magyar paraszt észjárásáról írt cikkére. – Uo. M. K. válaszlevele is.]
- M. K. – az ilyefalvi választókerület szabadelvű pártja elnökéhez. = *Székely Nemzet* 1887. jún. 16. 90. sz. 1. [Szotyori Nagy Károlyhoz. Kelt: Bp. 1887. jún. 11.]
- M. K.: Levél Kiss Józsefhez. = *A Hét* 1890. 5. sz. 72. [Kelt: Bp. 1890. jan. végén.]
- M. K. – Kiss Józsefhez. = *Székely Nemzet* 1890. febr. 6. 20. sz. 3. [A levél k. n.]
- Betegek halála. = *PH* 1890. júl. 12. 190. sz. 4. [M. K. – Grubiczy Lászlóhoz. Kelt: Gleichenberg 1890. júl. 9. – Az ottani kezelőorvosuk, dr. Závory Sándor születésnapja alkalmából.]
- M. K. és kiadói. = *A Hét* 1891. jan. 25. 4. sz. 49–54., és *A mi Mikszáthunk*. Szeged 1960. 26–29. [Részletközlés], M. K. összes művei. 80. köt. Cikk és karcolatok. 30. köt. 196–198. [Légrády Károly, Wolfner József, Révay Mór, Endrényi Lajos és Bába Sándor nyilatkozata M. K. és kiadói közötti kap-

- csolatról. Közölve M. K. – Kiss Józsefhez. Kelt: Bp. 1891. jan. 21.]
- M. K. – Légrády Károlyhoz, a PH szerkesztőjéhez. = PH 1891. szept. 1. 239. sz. 6., M. K. összes művei. 80. köt. Cikkek és karcolatok. 30. köt. 46. [Visszatéréséről a PH-hoz.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] M-th K-n: Levél Nagy Miklóshoz. = VU 1899. márc. 19. 12. sz. 182–183. [Kelt: Bp. 1899. márc. 19.]
- M. K. lemondása. = PH 1899. febr. 9. 40. sz. 7. [M. K. – Vészi Józsefhez. A Budapesti Újságírók Egyesületéből való kilépéséről.]
- A fogarasi szabadelvű párt... táviratára M. K. válasza. = PH 1900. dec. 5. 335. sz. 2. [M. K. választávirata Pánczél Kálmánnak.]
- M. K.: Fogaras jelene és jövője. Levél a szerkesztőhöz. = Fogaras és Vidéke 1903. febr. 22. 2. sz. [M. K. – Halmy Gyulához. Kelt: Bp. 1903. febr. 22.]
- M. K. írása. = Az Újság 1903. dec. 24. 9. sz. 7. [M. K. – Kenedi Gézához. Kelt: Bp. 1903. dec. 24. – Uo. Kenedi Géza válaszelevele.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] SCARRON: Kinek csináljuk a lapot? (Levél Kenedi Gézához.) = Az Újság 1904. jan. 31. 31. sz. 1–4., és M. K. Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 470–475. (M. K. válogatott művei.), M. K. művei. 15. köt. Tárca, karcolatok 1869–1910. Bp. 1970. 351–356. [Az Újság-ról.]
- M. K.: Kölcsönös termés. (Levél Gajári Ödönhöz.) = Az Újság 1904. ápr. 3. 94. sz. 6.
- M. K.: Mesék a protekcióról. (Levél Gajári Ödönhöz.) = Az Újság 1904. ápr. 1. 92. sz. 1–3.
- M. K. – Kiss Józsefhez negyven éves írói jubileuma alkalmából. = A Hét 1907. 851–852.
- M. levele. Válasz egy plágiumvádra. = A Nap 1907. júl. 10. 163. sz. 7., és SzegN 1907. júl. 10. 162. sz. 6., MF 1913. máj. 16. 10. sz. 272–277., V 1924. jan. 27. 23. sz. 6. [Az utóbbiak Hajdu Miklós közlésében. – M. K. nyílt válasza az EphK-ban, Kiss Imre álnév alatt Miklós Ferenc bírálatára, a „Jókai Mór élete és kora” c. művével kapcsolatban. Kelt: Rohits 1907. júl. 4.]
- Az Arany János-Társaság zárt ülése. = DélmoKözl 1908. nov. 18. 265. sz. 2. [M. K. – a temesvári Arany János Társaságnak. Kelt: Bp. 1908. nov. közepe.]
- M. jubileuma és a vidéki irodalmi körök. = PH 1909. jún. 19. 144. sz. 9. [M. köszönő levele a Csokonai-kör elnökéhez, Géresi Kálmánhoz.]
- M. K. jubileuma. = Az Újság 1909. ápr. 28. 100. sz. 10. [M. K. – Herczeg Ferenchez. Kelt: 1909. ápr. 23.]
- M. K. és Háromszék. = Elz 1910. ápr. 22. 91. sz. 4. [M. K. – Király Aladárnak.]
- M. K. két levele Görgey Albert könyvében. = Szepesi Lapok 1910. szept. 23. 114. sz. 1–2. [A család származásáról. A levelek kelte: 1909. aug. 15., szept. 12.]
- M. K. relikviai. Levelek A fekete városról. = MNemzet 1910. szept. 24. 223. sz. 5–6. [M. K. – Görgey Alberthez. Kelt: Horpács 1909. aug. 15. és szept. 12.]
- M. Temesvárról. = PH 1910. márc. 9. 57. sz. 16. [M. K. – Szabolcska Mihályhoz.]
- M. levele. = SzegVid 1910. jan. 13. 9. sz. 2., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 150–151. [Balassa Árminhoz. Kelt: Bp. 1910. jan. 11.]
- M. K. – Wolfner Józsefnek. = ÚjId 1910. jún. 5. 23. sz. 570. [Kelt: Gleichenberg 1899. aug. 18.]
- Az aradi M.-ünnep. = Az Újság 1910. jan. 21. 17. sz. 8. [M. K. – Varjassy Árpádnak.]
- M. K. jubileuma. = Az Újság 1910. márc. 13. 61. sz. 11. [M. K. – Gajdács Pálnak. Kelt: Bp. 1910. jan. 2.]
- M. K. – Böszörményi Lajosnak. = Az Újság 1910. márc. 27. 73. sz. [Kelt: Bp. 1910. márc. 5-e és 27-e közt.]
- M. K. jubileuma. = Az Újság 1910. ápr. 6. 81. sz. 7. [M. K. – az „Otthon” írók és hírlapírók körének. Kelt: Bp. 1910. ápr. 3.]
- M. és Háromszék megye. = Az Újság 1910. ápr. 14. 88. sz. 9. [M. K. – Háromszék vármegye alispánjához, Király Aladárhoz.]
- M. K. díszdoktorsága. = Az Újság 1910. ápr. 23. 96. sz. 8. [M. K. – a bölcsészkar dékánhoz, Békefi Remighez.]
- SEBŐK ZSIGMOND: M. ifjúságából. = BH 1912. febr. 2. 28. sz. 1–6. [M. K. – Mauks Ilonához. Kelt: Balassagyarmat 1872. márc. 16. és Szklabonya 1872. márc. 19.; fogalmazványrészlet M. K. egykori tanárához, Scholcz Vilmoshoz. Kelt: Bp. 1910. máj. 18–25-e között.]
- LŐRINCZY GYÖRGY: M. mouflonja és birtoka. = Az Újság 1913. dec. 25. 305. sz. 34–35. [M. K. Thúröczi Vilmoshoz. Kelt: Bp. 1904. jún. 29.; Horpács 1906. aug. 18.; Cirkvenica 1906. aug. 31.]
- M. K. egy ifjúkori levele. = VU 1913. márc. 23. 12. sz. 230. [Mauks Cornéliához. Kelt: Szklabonya 1872. júl. 17.]
- Két újabb M.-levél. = Az Újság 1914. jan. 28. 24. sz. 9. [M. K. – Gajdács Pálhoz. Mindkét levél kelt: Bp. 1910. jan. 2.]
- M. K. ismeretlen levele Tisza Istvánhoz. = BH 1930. aug. 3. 175. sz. 3. [K. n., valószínűleg 1898 végén írta.]
- KOZOCSA SÁNDOR: M. K. két ismeretlen levele. = ItK 1932. 420–422., és Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 374–376. [M. K. – Görgey Alberthez. Kelt: Horpács 1909. aug. 15. (Ez jelent meg a kötetben is!) és 1909. szept. 12.]
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Szabolcska Mihály levelesládájából. III. = ItK 1935. 405–425., és Magyar írók leve-

- lei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 375–377. [M. K. levele. Kelt: Bp. 1910. márc. 5.]
- ANTAL PÉTER: M. K. ismeretlen levele. = Utunk 1954. 39. sz. 4. [A Szatmári Kölcsey Körnek 1910-ben.]
- FICZAY DÉNES: M. K. levele az aradi Kölcsey Egyestületéhez. = Ttáj 1954. 309. [Kelt: Bp. 1910. jan. 2.]
- VARGA JÓZSEF: Beszámoló romániai tanulmányutamról. (Adalékok a XIX. század második fele és a XX. század magyar irodalmának történetéhez.) = MTA I. OK 1955. VII. 443–471. – Klny. is. [Többek között M. K. – Kovács Dezsőhöz, az Erdélyi Irodalmi Társaság alelnökéhez. Kelt: Bp. 1910. ápr. 5.]
- FICZAY DÉNES: M. K. kiadatlan levele Márki Sándorhoz. = Utunk 1957. 19. sz. 3., és Csongrád Megyei Hírlap 1960. máj. 29. 126. sz. [Kelt: 1882. jan. 27.]
- M. K. levelei Mauks Ilonához. = Mikszáth Kálmán névviszaemlékezései. Bp. 1957. 307–355. [21 levél 1872 és 1883 közötti időből.]
- M. K. másodszer kéri meg felesége kezét. = Érdekes Újság 1957. júl. 6. 27. sz. 15. [M – feleségéhez. Kelt: 1882. febr. 16.]
- Kiadatlan M-levelet... = ÚjEmb 1957. aug. 4. 10. sz. 2. [Mauks Ilonához. D. n.]
- NAGY JÁNOS: Oláh Gábor levelesládájából. (Kortársak levelei Oláh Gáborhoz.) = ItK 1959. 111–130. [Többek között a 118. lapon: M. K. levele. 1906. ápr. 3.]
- M. négy levele Fábry Jánoshoz. = Rejtő István: M. K., a rimaszombati diák. Bp. 1959. 97–105. (It.Füz. 27.) [Kelt: Bp. 1878. jún. 23.; Bp. 1893. jan. 12., febr. 4., márc. 5.]
- FICZAY DÉNES: M. K. kiadatlan levele Márki Sándorhoz. = Csongrád megyei Hírlap 1960. 126. sz. 5. [Kelt: Bp. 1882. jan. 27.]
- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: M. K. akadémiai tagsága. = MTud 1960. 761–764. [M. K. – Szász Károlyhoz. Kelt: 1889. márc. 29.; Beöthy Zsolthoz, 1893. dec. 10.; Gyulai Pálhoz, 1893. dec. 16. és 1901. márc. 12.]
- M[ÉREINÉ] JUHÁSZ MARGIT: „Nálunk lassan nőnek a fák...” = MNemzet 1960. jún. 4. 132. sz. 7. [M. K. 1910-ben, a 40 éves írói jubileuma alkalmából hozza érkező ajándékokra írott köszönő levele közlésével. – D. n.]
- NACSAJY JÓZSEF: Szegedi barátok. Enyedi Lukács. = A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 53–66. [Többek között M. K. – Enyedi Lukácsnak. Kelt: Gleichenberg 1893. aug. 21. és Bp. 1905. utolsó napjai.]
- NACSAJY JÓZSEF: Szegedi barátok. Kállay Albert. = A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 84–90. [Többek között M. K. két levele Kállay Alberthez. Kelt: 1885. jún. 9. és k. n.]
- NACSAJY JÓZSEF: Szegedi barátok. A Zsótér család. = A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 66–76. [Többek között M. K. – Zsótér Mariskának. Kelt: H. n. 1882. júl. 28. és Bp. 1882. aug. 17.]
- SCHNEIDER SÁNDOR–ZSOLDOS JENŐ: Ismeretlen M.-levelek. = ItK 1960. 363–369. [1880–1910 között írott 7 levél Milkó Izidorhoz és Wolfner Józsefhez.]
- SCHNEIDER SÁNDOR: M. K. levele Kozma Andorhoz. = ItK 1961. 572–573. [Kelt: 1908. szept. 27-e után.]
- BOR KÁLMÁN: M. K. levelei Thallóczy Lajoshoz. = ItK 1962. 345–346. [Hat levél 1890–1901 között.]
- BISZTRAY GYULA: Bérczy Mari emléke. = M. K. összes művei. 30. köt. Elbeszélések. 4. köt. Bp. 1965. 225–229. [Az 1860-as évek elején a fiatal M. első ideálja volt. Közölve M. K. egyetlen fennmaradt levele Bérczy Marinak, kelt: Szklabonya 1870. febr. 24.]
- JANCSÓ ELEMÉR: Irodalmi levelezések. I. Klasszikus magyar írók leveleiből. = NyitludK 1966. 325–328. [Többek között M. K. – Gyulai Farkashoz. Kelt: Bp. 1902. ápr. 28.]
- ZIRCZ PÉTER: Gozdsu pályakezdése. – Gozdsu Elek levelezése. Kiad. Engel Károly. Miskolc 1966. 29 l. [Többek között M. K. levele Gozdsu Elekhez. K. n.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

- VINCZE JÓZSEF: M. munkái. Bp. 1900. 42 l.
- KISS ERNŐ: M. K. Kolozsvár 1910. 71 l.
- Ism.: [Császár Elemér] r. r., BpSz 1910. 142. köt. 469–471. – Király György, EPhK 1910. 585–586. – ErdL 1910. jan. 10. 2. sz. 41., ápr. 1. 7. sz. 202.
- VÁRDAI BÉLA: M. K. Bp. 1910. 190 l.
- Ism.: Gálos Rezső, Ur 1910. 5. sz. 237–238. – Kuncz Aladár, Nyug 1910. I. 639–641. – N., ItK 1910. 247–249. – Nagy József, OKTK 1909/10. ápr. 7. 30. sz. 556–558. – Thott Rezső, EPhK 1910. 346–366. – v., MKözépisk 1910. ápr. 15. 4. sz. 236–238. – vj., BpSz 1910. 142. köt. 449–454. – A Hét 1910. 391. – Keményfy János: M. világa. = BpSz 1942. 262. köt. 129–149. [Életrajzi adatok kiegészítése.]
- GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: M. K. Bp. 1911. 105 l.
- Ism.: P[alágyi] L[ajos], MNemzet 1911. nov. 2. 260. sz. 1., és P. L.: Paritya. Bp. 1966. 483–485. – A Hét 1911. 780. – VU 1911. nov. 5. 45. sz. 912. – [Császár Elemér] r. r., BpSz 1912. 149. köt. 311–313. – Gagyhy Dénes, It 1912. 67–68. – [Gragger Róbert] gr., Ur 1912. 3. sz. 136. – Király György, EPhK 1912. 159–160.

RUBINYI MÓZES: M. K. élete és művei. Az összes művek bibliográfiájával. Bp. 1917. 129 l. (M. K. munkái. 51.)

Ism.: [Pintér Jenő] *Bélték* László, It 1917. 328–329. – *Gesztesi Gyula*, MF 1917. 211–214. – *Schöpflin Aladár*, Nyug 1917. I. 507. – [Szász Károly] - *ly.*, Ur 1917. 137–138. – *Várdai Béla*, ItK 1917. 366–374. – Újld 1917. aug. 5. 32. sz. 121. – *Bihari Mór*, PolglskKözl 1918. 13–14. sz. 237. – [Dénes Szilárd] *d. sz.*, Néptanítók Lapja 1918. júl. 11. 28. sz. 12–13. – *l.*, BpSz 1918. 176. köt. 158–160. – *Molnár Ernő*, Műlövő 1918. 5. sz. 192. – *Rubinyi Mózes*: Válasz egy bírálatra. = BpSz 1918. 176. köt. 319–320. [Válasz a BpSz I. aláírással megjelent bírálatára.] – *Rubinyi Mózes*: M. K. álnevei. = It 1929. 23–24. [A szerző kiegészítései és javításai művéhez.]

ZSIGMOND FERENC: M. K. Bp. 1927. 36 l. (It.Füz. (Császár) 20.)

Ism.: *Gáspár Jenő*, MKult 1927. 115–116. – *Bitay Árpád*, ErdISz 1928. 156. – *Kocsis Lénárd*, PannonhSz 1928. 83. – UngJb 1928. 194.

RIEDL FRIGYES: M. K. Kiad. *Somos Jenő*. Bp. [1940.] 118 l. (MIR 47.)

Ism.: (fig.), RefÉ 1940. aug. 3., 8. – *Rubinyi Mózes*, ItK 1941. 307–308.

KRÁHL VILMOS: M., a jogász. Bp. 1941. 161 l.

Ism.: (K.), Je 1941. márc. 1. 5. sz. 12. – *Lengyel Ernő*, Az Újság 1941. febr. 7. 31. sz. 10. – *Rubinyi Mózes*, ItK 1941. 305–308. – [Turóczy-Trostler József] *t. t.*, PLloyd(regg.) 1941. jan. 15. 11. sz. 4. – *Várdai Béla*, It 1941. 73.

SCHÖPFLIN ALADÁR: M. K. Bp. [1941.] 156 l. (M. írók.)

Ism.: *Édes István*, NSzava 1941. márc. 23. 68. sz. 4. – [Gogolák Lajos] *g. l.*, Je 1941. júl. 1. 13. sz. 4. – *Illés Endre*, Nyug 1941. 121–124. – *Kárpáti Aurél*, Pest 1941. ápr. 5. 78. sz. 7. – *Keményfy János*, ItK 1941. 303–305. – *Keresztury D[ezső]*, PLloyd(esti) 1941. márc. 29. 72. sz. 4. – *Keresztury Dezső*, Tük 1941. 193. – *Koczogh Ákos*, MÉ 1941. 10. sz. 15–16. – *Kovács László*, ErdHel 1941. 321–329., és K. L.: Az irodalom útján. Kolozsvár, 1941. 138–158. – (kr.), 8ÓraiU 1941. márc. 6. 54. sz. 4. – *Sándor István*, MKult 1941. I. 194. – *ss.*, It 1941. 72–73. – *Tömböly Gergely*, EV 1941. 11. sz. 33. – *Várdai Béla*, BpSz 1941. 260. köt. 436–439. – *Vass László*, Mo(esti) 1941. ápr. 28. 96. sz. 8. – *Vísy József*, Neveléstudgyi Szemle 1941. 5–6. sz. 142–143. – *Esti Kurír* 1941. jún. 7. 129. sz. 6. – *Újság* 1941. márc. 12. 59. sz. 10. – *Ünnep* 1941. 13. sz. 18. – *Bikácsi László*, ProtSz 1942. 31–32. – *Makay Gusztáv*, So 1942. 64–67. – *Rubinyi Mózes*, Keres-

kedelmi Szakoktatás 1941–1942. 1. sz. – *Rezek S. Román*, PannonhSz 1943. 65–66.

KIRÁLY ISTVÁN: M. K. Bp. 1952. 269 l. (Nagy m. írók.) – 2. kiad. 1960. 487 l.

Ism.: *Bán Imre*, Ép 1953. 1–2. sz. 98–100. – *Bodnár György*, TársSz 1953. 2. sz. 220–224. – *Bokor László*, UH 1953. 4. sz. 112–117. – *Illés Béla*, IU 1953. febr. 26. 5. sz. 9., és I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 373–380. – *Kispéter András*, It 1953. 3–4. sz. 476–480. – *Sós Endre*, MNemzet 1953. febr. 13. 15. sz. 7. – *Gyergyai Albert*, ItK 1954. 249–256., és Gy. A.: A Nyugat árnyékában. Bp. 1968. 386–402. – *Balda Béla*, ALit 1959. 472–474. – *Wéber Antal*, Kort 1960. 6. sz. 961–963. – *Kort* 1960. 6. sz. 827–833. – *Diószegi András*, ItK 1961. 222–225. – *Mezei József*, ItK 1961. 448–469.

M. K. 1847–1910. Kiad. és bev. *Bisztray Gyula*. Bp. 1961. 199 l. (PIM kiadványai 5.) [Pályakép, életrajzi dokumentumokkal.]

Ism.: *Kiss Albert*, ItK 1961. 630–631. – *Pók Lajos*, Ktáros 1961. 380–381.

A Mikszáth-kutatás és -értékelés problémái

Vitautlás M. K.-ról. = MTA I. OK 1952. II. 279–310. [Vitaindító előadás: Király István: M. K. (279–295.) – Hozzászólások: Sötér István (295–302.), Rubinyi Mózes (302–304.), Kardos Pál (304–306.), Méreiné Juhász Margit (306.), Kis Csaba (307–308.), Waldapfel József (308–310.)]

SÖTÉR ISTVÁN: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. (M. K.) = It 1953. 282–285.

BARTA JÁNOS: M. problémák. I–II. = ItK 1961. 140–161, 299–321., és B. J.: Költők és írók. Bp. 1966. 166–245.

MEZEI JÓZSEF: M. és a század „realizmusa”. = ItK 1961. 448–469. [Király István M.-monográfiájáról és Barta János „M.-problémák” c. tanulmányáról is.]

REJTŐ ISTVÁN: Régi problémák új kontösben. (Megjegyzések Barta János „M.-problémák” című cikkéhez.) = MTud 1962. 249–260.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

Életrajzi áttekintések

Mikszáth Kálmáné visszaemlékezései. Irodalomtörténeti függelék: *Beöthy Zsolt*. Bev. és kiad.: *Rubinyi Mózes*. Bp. 1922. 241 l. [M. K. életpályájának áttekintése megismerkedésüktől az író haláláig.]

Ism.: *A. M.*, PN 1921. dec. 11. 278. sz. 8. – [Földi Mihály] (f. m.), Mo 1921. dec. 21. 286. sz.

6. – Ur 1921. 11–12. sz. 78. – *A. E.*, Újfd 1922. I. 99. – *Dóczy Jenő*, Mság 1922. jan. 6. 5. sz. 8. – *Gerő Imre*, It 1922. 107–108. – *Schöppflin Aladár*, Nyug 1922. I. 220. – [*Szerdahelyi Sándor*] sz. s., Nszava 1922. márc. 4. 52. sz. 4. – *Szilágyi Géza*, PN 1922. jan. 22. 18. sz. 7. – *Várdai Béla*, KatSz 1922. 304–307. – *Szózat* 1922. jan. 29. 24. sz. 17. – *Nagy Anna*, Lázár Piroska magánleánygimn.Ért. 1924/25. Bp. 1925. 2.
- SZALAI SÁNDOR: M. K. = A magyar irodalom pantheonja. 48 portré és életrajz. Bp. 1941. [L. n.]
- Mikszáth Kálmánné visszaemlékezései. Függelék: M. K. levelei Mauks Ilonához. Kiad. és bev. *Király István*. A függelék anyagát kiad. *Mérené Juhász Margit*. Bp. 1957. 410 l. 24 t. (M. Száz.)
Ism.: *Lukácsy Sándor*, Népművelés 1958. 2. sz. 27. – *Pusztai Gyula*, ItK 1960. 407.
- Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek*
- M. K.: Nyilatkozat. = MNéplap 1875. dec. 24. 52. sz. 208., és M. K. összes művei. 52. köt. Cikkek és karcolatok. 2. köt. Bp. 1964. 178. [Bejelenti, hogy visszalép a MNéplap szerkesztésétől.]
- M. K.: [Az „Alföld” plágiuma.] = BpNapl 1877. júl. 7. 186. sz., és M. K. összes művei. 53. köt. Cikkek és karcolatok. 3. köt. Bp. 1968. 67–68. [Az Alf M. K. hozzájárulása nélkül vette át az „Egy rossz előfizető” c. rajzát. Az író tiltakozik az irodalmi kalózkodás ellen.]
- M. K.: /ez egyszer Kakas Mártonnak ajánlva./ = BpNapl 1877. jún. 25. 174. sz., és M. K. összes művei. 53. köt. Cikkek és karcolatok. 3. köt. Bp. 1968. 55–56. [„Véletlen találkozás Jókaival” címmel. – A két író egy hasonló tárgyú elbeszéléséről nyilatkozik.]
- M. K.: Életkép. = BpNapl 1877. okt. 24. 294. sz., és M. K. összes művei. 53. köt. Cikkek és karcolatok. 3. köt. Bp. 1968. 175. [Az író válasza a FL okt. 21-i sz.-ban megjelent, „Az egyetem Bendegúza” c. gúnyos hangú karcolatra, mely M.-ot veszi célba Gyulai-ellenessége miatt.]
- M. K.: Hogyan nem lettem én semmi vagyis hogyan lettem író? = Petőfi TársLapja 1878. nov. 17. 20. sz. 305–307., és SzegN 1879. febr. 9. 35. sz. 1–3., M. K.: Kavicsok. Bp. [1883.] 46–55. [Itt és a további közlésekben „Hogy lettem én író?” címmel.], Mifj 1888. szept. 30. 3. sz. 51–52., okt. 14. 4. sz. 75., M. K. munkái. 5. köt. Tavaszí rügyek. Bp. 1890. 81–90., M. K. munkái. 26. köt. Kisebbségi elbeszélések. 3. köt. Bp. 1910. 134–141., M. K. összes művei. 30. köt. Elbeszélések. 4. köt. Bp. 1965. 85–90.
- M. K.: Vahot Imre bácsi. = SzegN 1879. febr. 25–26. 48–49. sz., és M. K. munkái. 37. köt. Hátrahagyott
- iratok. 5. köt. Az én halottaim. Bp. 1914. 22–31., M. K. összes művei. 56. köt. Cikkek és karcolatok. 6. köt. Bp. 1967. 49–56. [Többek között visszaemlékezése közös költői versenyük történetére, „A légyott” c. versük közlésével.]
- M. K.: A saját ábrázatomról. = PH 1882. márc. 31. 89. sz. Mell. 1–2., és Ko 1882. VII. 289–292., M. K. összes művei. 63. köt. Cikkek és karcolatok. 13. köt. Bp. 1973. 86–89. [A Kozmata Ferenc fényképész által készített, M.-arcképet kísérő humoros karcolat.]
- M. K.: A vidéki újságoknak. = PH 1883. szept. 8. 248. sz. 10–11., és M. K. összes művei. 67. köt. Cikkek és karcolatok. 17. köt. Bp. 1969. 86–87. [Tiltakozik a honorárium nélkül való utánközlések ellen.]
- M. K.: Ismeretségünk története. = SzegHíradó 1884. máj. 11. 110. sz. 2–3., és PH 1884. máj. 11. 130. sz. 1–2., M. K. munkái. 38. köt. Hátrahagyott iratok. 6. köt. Szeged könyve. I. Bp. 1914. 3–8., M. K. összes művei. 68. köt. Cikkek és karcolatok. 18. köt. Bp. 1973. 39–43. [Visszaemlékezése szegedi újságíró korára.]
- M. K.: [Nyilatkozat.] = PH 1884. máj. 4. 123. sz. 5., M. K. összes művei. 68. köt. Cikkek és karcolatok. 18. köt. Bp. 1973. 39. [Helyesbíti a BpTagblatt és az Ellenék híret, miszerint ő vigjáték írásába kezdett volna.]
- M. K.: Almanach 1888-ra. = PH 1887. nov. 12. 311. sz. 4., és M. K. munkái. 35. köt. Hátrahagyott iratok. 3. köt. Tudós írárok. Bp. 1914. 3–5., M. K. összes művei. 75. köt. Cikkek és karcolatok. 25. köt. Bp. 1981. 63–64. [Szerkesztői beököszöntő.]
- [M. K.] SCARRON: Levél a szerkesztőség összes tagjaihoz. = PH 1887. nov. 13. 312. sz. 1., és M. K. összes művei. 75. köt. Cikkek és karcolatok. 25. köt. Bp. 1981. 65–66. [Humoros hangvételű nyilatkozat származásával kapcsolatban.]
- M. K.: Néhány szó a negyedik kiadáshoz. (Levél a kiadóhoz.) = M. K.: A jó palócok. Bp. 1890. [L. n.], és PH 1890. nov. 29. 328. sz. 5., M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Bp. 1914. 127–129., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 223–224., M. K. összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 39–41., M. K. összes művei. 79. köt. Cikkek és karcolatok. 29. köt. Bp. 1987. 73–74. [M. K.-nak a könyvhöz írott bevezetője, mely nyílt levél Légrády Károlyhoz. – Az író saját művéről.]
- M. K.: A karcolatok története. = M. K. országgyűlési karcolatai. Bp. [1891.] 1892. 3–14., és M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 254–262. (M. K. válogatott művei.), M. K. művei. 14. köt. Politikai karcolatok. 1881–1908. Bp. 1969. 464–473., M. K. összes művei. 80. köt. Cikkek és karcolatok.

30. köt. Bp. 1987. 66–74. [A szerző nyilatkozata művéről; a „M. K. országgyűlési karcolatai” c. kötet keletkezéséről.]
- M. K.: Hova ér az ember? = Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 199–200. – Ua. 1896, 1899. [Az író vallomása a gyermekkori álmok megvalósulásáról, az eljövendő pályáról.]
- M. K.: Honnan vettem Kaszpareket? = PH 1893. jan. 13. 13. sz., és VU 1893. máj. 7. 19. sz. 314–315., M. K. összes művei. 5. köt. Regények és nagyobb elbeszélések. 5. köt. Bp. 1957. 171–175. [Az író nyilatkozata a „Kísértet Lublón” c. műve főhősének mintájáról. – Uo. és a kritikai kiad. 171–175. lapján: „Kaszparek és a nevelő” c., M. K. nyílt levele Nagy Miklósnak. Kelt: Bp. 1893. máj. – anekdotikus hangvételű történet.]
- M. K.: Mikszáth-asztal. = PH 1893. okt. 24. 294. sz. 3., és M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Bp. 1914. 177–181., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 276–293. (M. K. válogatott művei.), M. K. összes művei. 82. köt. Cikkek és karcolatok. 32. köt. Bp. 1988. 30–33. [M. K. nyílt levele, melyben tiltakozik egy állítólagos, a nevével fémjelzett társaság létezése ellen.]
- M. K.: Beszterce ostromáról. = PH 1896. febr. 2. 32. sz. 4–5., és VU 1896. febr. 2. 5. sz. 66–67., M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Bp. 1914. 202–207., M. K. összes művei. 6. köt. Beszterce ostroma. Bp. 1957. 183–189. [M. K. nyílt levele Nagy Miklóshoz, a VU szerkesztőjéhez a regénnyel, illetve a főhős, Pongrácz István alakjával kapcsolatban.]
- M. K.: Az én ruhám, az én betűim. (Levél a szerkesztőhöz.) = PH 1899. okt. 8. 279. sz. 3. [Az író nyilatkozata az „Egy éj az Arany Bogárban” c. kisregényéről.]
- [M. K. nyilatkozata a „Különös házasság” c. regényének történeti hitelességéről.] = PH 1900. ápr. 22. 110. sz. 2.
- M. K.: A szobor és én. Levél Nagy Miklóshoz. = VU 1902. aug. 3. 31. sz. 501–502. [Abból az alkalomból, hogy Sailo Alpo finn szobrász elkészítette M. mellszobrát.]
- M. K.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. Kiad. *Gyalui Farkas*. Bp. [1903.] 94–97., és M. K. ars poetica. Bp. 1960. 275–278.
- [M. K.] SCARRON: Kinek csináljuk a lapot? (Levél Kenedi Gézához.) = Az Újság 1904. jan. 31. 31. sz. 1–4., és M. K. Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 470–475. (M. K. válogatott művei.), M. K. művei. 15. köt. Tárcák, karcolatok. 1869–1910. Bp. 1970. 351–356. [M. K.-nak, a lap főmunkatársának nyilatkozata.]
- M. K.: Tisza Kálmán és az írók. = M. K.: Az én kortársaim. Bp. 1904. 113–116. [Kettejük közötti kapcsolatról is nyilatkozik.]
- Gróf Buttler János regénye. (Beszélgetés M. K.-nal.) = PN 1904. nov. 8. 309. sz. 10–11. [Az író nyilatkozata a „Különös házasság” c. regénye főhőséről.]
- M. K.: Epilog. = Az Újság 1906. dec. 14. 343. sz. 1–3. [Az író szól „Jókai Mór élete és kora” c. művéről.]
- M. K.: A „tökéletes könyv”. (Levél a Vasárnapi Újság szerkesztőségéhez.) = VU 1906. jan. 7. 1. sz. 2–3., és M. K. hátrahagyott munkái. 1. köt. Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1914. 203–208., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 495–498., MNemzet 1960. jan. 31. 26. sz. [Nyilatkozata készülő Jókai-könyvéről.]
- A meggyanúsított M. = Az Újság 1906. ápr. 2. 91. sz. 1. [M. K. nyílt levele, melyben tiltakozik a BH előző napi számának politikai gyanúsítgatásai ellen.]
- [RÁSKAI FERENC] R. F.: M. K.-nál. = MKözélet 1907. jan. 6. 2. sz. 12–14. [M. K. nyilatkozik készülő műveiről.]
- [SZOMORI EMIL] Ry.: Látogatás M. K.-nál. = Az Újság 1907. okt. 12. 242. sz. 13–14. [Interjú az íróval a „Szent Péter esernyője” színpadi bemutatója kapcsán.]
- Írók könyveikről. M. legújabb művéről. = MKözélet 1907. jan. 13. 3. sz. 13–15. [Az író nyilatkozata a „Jókai Mór élete és kora” c. művéről.]
- A kulisszák mögül. = MSzínpad 1907. okt. 15. 2. [Interjú az íróval a „Szent Péter esernyője” c. műve színpadi változatáról.]
- M. K.: Utóhang. = M. K.: A Noszty fiú esete Tóth Marival. Bp. 1908. 223–227., és M. K. összes művei. 21. köt. A Noszty fiú esete Tóth Marival. 2. köt. Bp. 1960. 230–233., A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 353–356. [M. K. a regény kapcsán az elbeszélő irodalom további lehetőségeiről, a fejlődés irányáról is szól.]
- ADORJÁN ANDOR: A jubiláns M. K.-nál. = A Hét 1909. dec. 25. 52. sz. 853–856. [Interjú.]
- M. K. = Bp. Újságírók Alm. 1909. 22–29. [Interjú a fiatalabb írónemzedékekkel kapcsolatban.]
- M. és Arcübasew. = A Család 1909. márc. 16. 6. sz. 1. [M. K. a PLloyd számára adott nyilatkozatában elítéli az orosz író „Szanyin” c. regénye magyar fordításának elkobzását.]
- M. K.: Szeged és az irodalom. = DélmoKözl 1910. jan. 12. 8. sz. 1–2., és Bp. Újságírók Alm. 1910. 64–66. [A szegedi M.-ünnepségek kapcsán elhangzott válasza az ünnepi beszédre.]
- M. K.: Wie ich zum Schriftsteller ward. = NPestJ 1910. máj. 15. 115. sz. 4–7. [Visszaemlékezés íróvá válására.]

M. önmagáról és Szegedről. = SzegHíradó 1910. jan. 11. 7. sz. 2., és Táj 1960. 5. sz. 6. [Az író 40 éves írói jubileuma alkalmából.]

M. K. Kiténtetése alkalmából. (1897.) = M. K. munkái. 35. köt. Hátrahagyott iratok. 3. köt. Tudós írások. Bp. 1914. 141–143. [A császári kiténtetése alkalmából rövid beszéde az újságírók egyesületében.]

M. K.: [Önéletrajza]. = Az Érdekes Újság Dekameronja. 2. köt. Bp. [1914.] 225–228., és Száz magyarok könyvei. 2. köt. Bp. [1928.] 225–228.

M. K.: A saját ábrázatomról. Vallomások, levelek, főljegyzések. Kiad. *Rubinyi Mózes*. Bp. 1914. XVII, 327 l. (M. K. munkái. 33. Hátrahagyott iratok. 1.) – Ua. [1929.]

M. K. ars poeticája. Kiad. *Illés Béla*. Bp. 1960. 300 l. [Eszttétikai írásaiban kifejtett gondolatai, vallomása a magyar irodalomról.]

NACSAJÓZSEF: „M. K. hazajött.” = Délmo 1960. jan. 10. 8. sz. 6. [Idézi a SzegFrissU 1910. jan. 9-i, M. K.-t köszöntő vezércikkét. Többek között részleteket közöl az író beszédéből is.]

VÉCSEY MIKLÓS: M. K. a Délmagyarországról. = Délmo 1960. ápr. 15. 89. sz. 4. [Egy 1910. máj. 22-i, M. K.-nal készült interjúból részletközlés. Az író nyilatkozik a vidéki lapalapításokról, sürgeti a kultúra decentralizációját.]

Egyénisége, társadalomszemlélete, politikai nézetei

TÖRS KÁLMÁN: M. K. = VU 1882. ápr. 16. 16. sz. 241–243., és M. K.: Frivol akta. – Brézói ludak. – A saját ábrázatomról. Bp. 1882. 89–111. [Utószó. – Főként M. K. jellemrajza.]

YPSILON: M. K. = Ung 1882. aug. 13. 33. sz. [Humoros hangvételű cikk az író életmódjáról és társaságáról.]

[BRÓDY SÁNDOR] BOD SÁNDOR: Lázak. = Békés 1884. febr. 24. 8. sz. 1–2. [M. K.-ról is mint a kor divatos alakjáról.]

[SEBŐK ZSIGMOND] PLAUTUS: M. K. I. Róla magáról. = SzegN 1884. nov. 27. 278. sz. 1–2. [M. K. egyéniségének „palóc” és „vármegyei” vonásairól. Viszsaemlékezik közös pesti újságírói élményeikre.]

[BRÓDY SÁNDOR] B. S.: A M. Tisza Istvánja. = Jöv 1903. nov. 15. 40. sz. 5–7. [M. K. Tiszáról alkotott pozitív véleményét kérdőjelezi meg.]

IGNOTUS: Hadi készülődések. = Nyug 1908. II. 449–454., és Ignotus: Kisérletek. Bp. 1910. 58–67. [Válasz M. K.-nak Az Újság 1908. dec. 10-i sz.-ban megjelent, az írói mozgalmakat kifigurázó cikkére.]

[SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: Hogyan írnak az írók? = ÚjId 1908. szept. 27. 40. sz. 284–286. [Írói szokásokról; többek között M. K.-nal kapcsolatosan.]

LUX TERKA: M. – mint ember. – = PH 1910. márc. 8. 56. sz. 1–2. [Személyes találkozásokról.]

SEBŐK ZSIGMOND: M. a politikában. = ÚjId 1910. I. 234–235. [M. K., a politizáló újságíró a SzegN-nál és Budapesten, politikai karcolatai tükrében.]

M. és a Habsburgok. – A Roosevelt-beszélgetés titka. = V 1910. ápr. 21. 20. sz. 6–7. [A cikk szerint M. K. a beszélgetés során bírálóan nyilatkozott a Habsburgok magyarországi politikájáról.]

A nagy palóc esete. – M. és a Habsburgok. = V 1910. ápr. 22. 21. sz. 7. [Az író cáfolta, hogy a Roosevelt elnökkel folytatott beszélgetés során nyilatkozott volna a Habsburgok magyarországi politikájáról. A cikk idéz az erőteljes sajtóvisszhangból.]

HATVANY LAJOS: Országos ügyek. = Nyug 1911. 503–504. [M. és Krúdy állítólagos alkati rokonsága.]

RUBINYI MÓZES: Bev. = M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Vallomások, levelek, főljegyzések. Bp. 1914. I–XVII., és M. K. művei. 25. köt. A saját ábrázatomról. Bp. [1929.] I–XVII.

RUBINYI MÓZES: M., az ember. = V 1914. febr. 18. 42. sz. 8.

MAUKS KORNÉLIA: M. K. és az angolok. = Az Újság 1917. jan. 21. 21. sz. 31–33. [Az írónak kedvező véleménye volt az angolokról.]

MAUKS KORNÉLIA: Képek M. K. életéből. Függ.: M. a Magyar Könyvtárról. Bp. [1918.] 82 l. (MK 887–888.) [M. K. emberi és írói egyéniségéről.]

Ism.: [Boros Ferenc] -c., Élet 1918. 9. sz. 212. – [Horváth János] thj., EPhK 1918. 273. – Rubinyi Mózes, MFigy 1918. I. 6. sz. 655–656. – Várdai Béla, ItK 1918. 226–227. – VU 1918. febr. 17. 7. sz. 109. – [Baros Gyula] V. M., It 1919. 63.

ZSIGMOND FERENC: M. írói egyénisége mint kortörténeti dokumentum. Debrecen 1923. 34 l. (A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadv. I. 2.) [A tanulmánnyal kapcsolatos irodalmat I. az *Általános értékelések, portrék c.* fejezetben, a mű alatt.]

Ifjabb Mikszáth Kálmán és idősebb M. K. = Egyenl 1926. júl. 10. 28. sz. 3. [M. K.-ról és az író fiának a zsidó-kérdéssel kapcsolatos megnyilatkozásairól.]

M. K. és a magyar zsidóság. = Egyenl 1935. jún. 1. 22–23.

Mit olvasott Jókai, M., Eötvös, Herczeg, Ady Endre? = Társadalmunk 1935. ápr. 5. 14. sz. 4.

FLOZNIK GYÖRGY: M. K. és a katolikus Egyház. = Vasárnap 1937. jún. 13. 11. sz. 204–205. [M. K. egyházzal kapcsolatos kijelentéseiről.]

FÁBIÁN ISTVÁN: M. világnézete és az adomák. = DebrSz 1938. 121–129.

REZEK ROMÁN: M. világnézete. = BpSz 1938. 250. köt. 89–105.

- KLENNER FERENC: M. nézetei kora irodalmi viszonyairól. = *Ág. evang. gimn. Ért.* 1940/41. Bonyhád 1941. 5–13. – Klny. is.
- VAJTAI ISTVÁN: Alkalmi szemlélődés fróink népszemlélete körül. = *MKult* 1941. I. 135–137, 152–154. [Többek közt M. K. népszemléletéről is.]
- KEMÉNYFY JÁNOS: M. világa. = *BpSz* 1942. 262. köt. 129–149. – Klny. is. [M. K. egyéniségéről; képzelőerejének, humorának megnyilvánulása műveiben.]
- ZSOLDOS JENŐ: A zsidó önszemlélet ébredése közben. = *Zs. J.: Magyar irodalom és zsidóság.* Bp. 1943. 84–93. [M. K. tudósításai a tiszaezlári vérvádperről, s ezzel kapcsolatban M. K. és Bródy Sándor állásfoglalása.]
- KARÁCSONY SÁNDOR: A „cinikus” M. = K. S.: A magyarok kincse. Bp. 1944. IX–CXI. – Ua. Bp. 1944. 110 l. [M. K. egyéniségéről és írói stílusáról.] *Ism.: Várdai Béla,* It 1945. 34–36.
- FÓTHY JÁNOS: A másik gentry. = *Haladás* 1948. 21. sz. 7. [A két, osztályával meghasonlott gentry: M. K. és Szinyeyi Merse Pál.]
- VASS LÁSZLÓ: M. szelleme. = *Politika* 1948. 44. sz. 6. [Patriotizmusáról.]
- SÓS ENDRE: M., a társadalomkritikus. = *HSz* 1949. 211–217. – Klny. is.
- RUBINYI MÓZES: M. népiskolai nyelvkönyve. = *MNyr* 1954. 79–80. [M. K.-nak a hazai nemzetiségek számára írt „Társalgási leckék. Az elemi népiskolák számára. Kulcs a magyar nyelv megtanulásához.” c. (Bp. 1895. 16 l.) tankönyvről.]
- FÜSI JÓZSEF: M. K. = Beszélő házak. Bp. 1957. 170–175. [Emberi vonásairól, egyéniségéről.]
- KIRÁLY ISTVÁN: Bev. = Mikszáth Kálmánról visszaemlékezései. Bp. 1957. 5–25. [M. K. emberi és írói egyéniségéről, a feleség, Mauks Ilona visszaemlékezése nyomán.]
- ILLÉS BÉLA: Pipafüst. = *Kort* 1958. 6. sz. 825–831., és I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 64–75. [Megidézi M. K. szellemét, alakját, egyéniségét.]
- NACSÁDY JÓZSEF: A „mi palócunk”-ról. = *Ttáj* 1958. 8. sz. 2. [M. K. jellemrajza.]
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. = *MTud* 1960. 511–515. [Álláspontja a magyar társadalmi kérdések megítélésében.]
- SZALATNAI REZSŐ: Az élő M. = *EvÉ* 1960. máj. 29. 22. sz. 4. [Halálának 50. évfordulója alkalmából írói egyéniségéről, világszemléletéről is.]
- VÁG SÁNDOR: M. a szegedi zsidókról. = *ÚjÉ* 1960. jún. 15. 12. sz. 4. [M. K. viszonya a zsidósághoz. Idézi a *SzegN* 1879. júl. 23-i sz.-ba írott vezércikket, melyben védelmébe veszi a zsidóságot.]
- DIÓSZEGI ANDRÁS: A tragikus M. = *ItK* 1966. 352–362., és D. A.: Megmozdult világban. Bp. 1967. 31–52. [Többek között jellemzi az ironikus magatartás és ábrázolásmód a determinista történetfelfogásig; tragikus látásmód – romantikus történet szemlélet.]
- HEGEDŰS SÁNDOR: M. K. Nyíregyházán. = *ItK* 1967. 300–303. [A PH-nak Scarron álnéven, 1883-ban küldött tudósításairól a tiszaezlári vérvádperről kapcsán; az író zsidó-szemléletének alakulásáról.]
- BISZTRAY GYULA: Európai őrjárat. = M. K. összes művei. 53. köt. Cikkek és karcolatok. 3. köt. 1877. Bp. 1968. 275–286. [M. K. nézeteiről a külpolitikai eseményekkel kapcsolatban. Ezek jelentkezése az „Apróságok” c. rovat publicisztikai írásában.]
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. gondolatvilága a parlamenti karcolatokban. (Műhely-tanulmány.) = *ItK* 1970. 603–612.
- ZSOLDOS JENŐ: Két elfelejtett M.-karcolat. A pályakezdő M. K. zsidószemlélete. = *Évkönyv.* Kiadja a Magyar Izraeliták Országos Képviselőlete. Bp. 1970. 166–206. [Többek között M. K. fiatalkori elbeszéléseinek zsidó alakjairól; a *SzegN*-ba írt e tárgyú cikkeiről, zsidó-szemléletéről. A két karcolat: a „Szünyögből elefánt” és az „Egy keresztény ember észrevételei a magyar zsidókról” közlésével.]
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. mint a nyíregyházi per tudósítója. = M. K. összes művei. 66. köt. Cikkek és karcolatok. 16. köt. Bp. 1972. 400–414. [M. K. viszonya a zsidósághoz és a tiszaezlári per kapcsán kibontakozó antiszemitizmushoz, melyet kezdetből elutasít. Együttal válasz Hegedűs Sándor „M. K. Nyíregyházán” c. (*ItK* 1967. 300–303.) cikkére is.]

Életének egyes szakaszai

Szülohelye; A Mikszáth-család

- SIMON JÁNOS: M. K. származása. = *Gömör-Kishont* 1910. júl. 3. 27. sz. 1., és *Egyetértés* 1910. jún. 24. 149. sz. 6.
- GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: M. K. nemessége. = *It* 1912. 186–188. [A BpSz-ben (1912. 149. köt. 311–313.) r. r. aláírással, Császár Elemér kritikájával vitatkozik a M.-család nemesi származásáról.]
- MISKOLCZY-SIMON JÁNOS: A Mikszáth-család harmadfélé százados története. = *Az Újság* 1914. márc. 29. 76. sz. 55–56. – Klny. is. [A család története a 17. századtól.]
- MELICH JÁNOS: M. K. és a Mikszáth nemzetség viszonya a magyarsághoz. (1947.) = M. J.: *Dolgozatok.* I. Bp. 1957. 3–31. (Nytud.Érték. 11.) [A család eredetéről, az író származásáról, születési körülményeiről, a Mikszáth név magyarázatáról.] *Ism.: Puztai Gyula,* *ItK* 1961. 115.

Gyermek- és ifjúkora; tanulóiévei

- TÖRS KÁLMÁN: M. K. = *VU* 1882. ápr. 16. 16. sz. 241–243., és M. K.: *Frivol akta.* – Brézői ludak. –

- A saját ábrázatomról. Bp. 1882. 89–111. [Főként M. K. gyermekkora, írói tehetségének forrásai, jellemrajza.]
- VERESS SAMU: M. K. diákévei. = PH 1909. dec. 7. 280. sz. 8–9., és Rimaszombati prot. főgimn. Ért. 1909–1910. 3–16. [„M. K. a rimaszombati iskolában” címmel.]
- EÖRSY TÓTH JÚLIA: Amikor M. még kicsi ember volt. = Élet 1910. 49. sz. 716–718. [Anekdota.]
- GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: A gyermek M. = BH 1910. jún. 5. 133. sz. 35–37. [Anekdoták.]
- VERESS SAMU: M. K. a rimaszombati iskolában. = Eperjesi Lapok 1910. szept. 18. 38. sz. 1–3., okt. 2. 40. sz. 1–4.
- GAJDÁCS PÁL: M. K. mint selmeci diák. = Az Újság 1914. ápr. 12. 88. sz. 82–84. [1865-től, diákéveinek hangulatos leírása. – Ismerteti egyik diákkori drámáját, címe: „Le az álcákkal”.]
- MAUKS KORNÉLIA: M. K. életéből. = Az Újság 1914. máj. 10. 110. sz. 63–64. [Balassagyarmati éveiből.]
- OMPOLY: M. K. selmecbányai diákévei. = 8ÓraiU 1923. dec. 25. 291. sz. 9.
- KÁLNICZKY GÉZA: M. K. diákévei Rimaszombatan. Košice 1925. 34 l.
- ORAVECZ ÖDÖN: M. K. selmecbányai diákévei. = Csengery Emlk. Szeged 1926. 53–57.
- KÁLNICZKY GÉZA: M. diákéveiből. = NKult 1935. szept.–okt., 5. sz. 250–252. [Rimaszombati diákéveiről.]
- LAKATOS LAJOS: Rimaszombati öregdiákok. = ÚjId 1939. II. 643–644. [M. K.-ról is.]
- RUBINYI MÓZES: M. rimaszombati diákévei. = It 1957. 505–508.
- REJTŐ ISTVÁN: M. K., a rimaszombati diák. Bp. 1959. 107 l. (It.Füz. 27.)
- Ism.: *Oltványi Ambrus*, MNemzet 1959. nov. 27. 279. sz. 4. – *Hangay Zoltán*, It 1960. 220–222. – *Miklós Róbert*, Mtanítás 1960. okt., 5. sz. 47–48. – *W. Petrolay Margit*, MTud 1960. 46–47. – *Pusztai Gyula*, ItK 1960. 621. – [Sik Csaba] S. Cs., Éi 1960. jún. 10. 24. sz. 8. – *Szalatnai Rezső*, EvÉ 1960. febr. 7. 6. sz. 2. – *Szombathy Viktor*, Ktáros 1960. 2. sz. 144.
- BISZTRAY GYULA: Bérczy Mari emléke. = M. K. összes művei. 30. köt. Elbeszélések. 4. köt. Bp. 1965. 225–229. [Az 1860-as évek elején a fiatal író első ideálja.]
- SZALATNAI REZSŐ: Fűvek éneke Szklabonyán. = Sz. R.: Magyar írók nyomában. Bp. 1967. 123–130. [Gyermekkora világát idézi.]
- SZALATNAI REZSŐ: M. K. iskolái. = Sz. R.: Arcképek, háttérben hegyekkel. Bp. 1969. 180–201.

Jogászai pályakezdése; írói, újságírói pályájának kezdeti szakasza

- GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: Írói élet. (M. K.) = Máramaros 1890. okt. 8. 41. sz. [M. K. első írói szárnypróbálgatásairól, anekdotikus hangvétellel.]

- GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: Vázlatok egy M.-életrajzhoz. = MH 1910. szept. 25. 229. sz. 33–34. [M. a vármegyénél, Balassagyarmaton.]
- MAUKS KORNÉLIA: Apróságok M. K. legénykorából. = Az Újság 1911. szept. 3. 209. sz. 42–44.
- MAUKS KORNÉLIA: M. K. a közigazgatásban. = Az Újság 1911. ápr. 9. 84. sz. 49–51. [M. Balassagyarmaton, esküdt Mauks Mátyás mellett.]
- GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: M. K. házassága. = It 1913. 377–378. [Polemizál a BpSz -r. -r. jelű kritikussával (Császár Elemér), M. K. házasságkötésének dátumával kapcsolatban.]
- KRÁHL VILMOS: M. a jogász. Bp. 1941. 161 l. [A könyvről szóló irodalmat l. az *Összefoglaló és gyűjtőmunkák* c. fejezetben, a mű alatt.]
- BISZTRAY GYULA: A pályakezdő M. fogadtatása. = M. K. összes művei. 27. köt. Elbeszélések. 1. köt. Bp. 1962. 236–242.
- PIKAY ISTVÁN: M. K. rejtélyes esztendeje. = Kort 1965. 1549–1566. [Adalék a M.-filológia által fel nem derített 1876-os év tisztázásához.]
- RUFFY PÉTER: M. nyomora. Nyolc előkerült levél s öt távirat megfejtette a rejtélyes 1876-os évet. = MNemzet 1970. jan. 24. 20. sz. 4. [Az előkerült dokumentumok, levelek, kiegészítések a kritikai kiadás 24–26. kötetéhez. Rávilágítanak eddig ismeretlen életrajzi momentumokra is.]

A szegedi évek

Megjegyzés: A Szegedi Napló történetével kapcsolatos bővebb irodalom a bibliográfiai sorozatunk 3. kötetében, az *Általános rész. Sajtó, Sajtótörténet* c. fejezetben található.

- [NAGY SÁNDOR] SENEX: Apróságok M. K.-ról. = SzegN 1881. szept. 8. 202. sz. 2., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 112–115. [Visszaemlékezések az íróra; az újonnan megjelent kötetéről, „A tót atyafiak”-ról is.]
- TARCSALI BENŐ: M. K. és munkái. I–IV. = Nyírvidék 1890. nov. 9–30. 45–48. sz. [Pályakezdéséről, a szegedi évekről is.]
- BÉKEFI ANTAL: Az öreg íróasztalnál. = Szegedi Napló huszonöt éve. 1878–1903. Szeged 1904. 79–86., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 132–134. [Emlékezés a SzegN-nál töltött évekre.]
- GELLÉRI MÓR: M. szerződötése a Szegedi Naplóhoz. = A Szegedi Napló huszonöt éve. 1878–1903. Szeged 1904. 64–67., és SzegN 1910. jan. 9. 7. sz. 1–2., A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 19–24. [Utóbbiak: „M. és a Szegedi Napló” címmel.]
- sky: M. K. és a szegediek. = SzegN 1904. máj. 22. 126. sz. 3.

- SZ. SZIGETHY VILMOS: M. mint újdonsz. = ÚjId 1904. febr. 28. 8. sz. 179., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 34–36. [Az író szegedi újságíró korszakából.]
- THEWREWK ISTVÁN: A M. ágya. = A Szegedi Napló huszonöt éve, 1878–1903. Szeged 1904. 97–98.
- CSERZY MIHÁLY: M. mint szónok. = SzegVid 1910. jan. 9. 6., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 36–40. [Az író népszerűségéről Szegeden és környékén.]
- KÁLLAI EMIL: M. és az Édesapám. = SzegN 1910. jan. 12. 9. sz. 1–2., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 29–31. [Epizód M. szegedi újságíró éveiből. – Kötetben részletközlés.]
- KISTELEKI EDE: M. és Stesser. = SzegVid 1910. jan. 9. 6. sz. 5. [M. K. egy SzegN-beli, Tisza Lajos politikájával kapcsolatos cikke körüli felháborodásról – anekdotikus hangvétellel.]
- KOVÁCS JÁNOS: M. hírneve. = SzegVid 1910. jan. 9. 6. sz. 2–3. [A SzegHíradó és a SzegN tréfás harca M. személye körül.]
- MÓRA FERENC: A mi Mikszáthunk. = SzegN 1910. jan. 9. 7. sz. 3–5., és Délmo 1960. máj. 29. 126. sz. 6., A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 11–19. [A SzegN múltjából; emlékezés M. szegedi újságíró éveire.]
- PAKOTS JÓZSEF: M. és Szeged. = VU 1910. jan. 16. 3. sz. 58–59., és Bp. Újságírók Alm. 1910. 60–63.
- SZ. SZIGETHY VILMOS: M. Szegeden. = SzegN 1910. jan. 9. 7. sz. 7. [Szeged városának készülődése M. köszöntésére. – M. kapcsolata Szegeddel.]
- TÖMÖRKÉNY ISTVÁN: M. a Szegedi Naplónál. = ÚjId 1910. I. 233–234.
- M. önmagáról és Szegedről. = SzegHíradó 1910. jan. 11. 7. sz. 2., és Ttáj 1960. 5. sz. 6. [Elhangzott 40 éves írói jubileumának szegedi ünneplésén.]
- BALASSA JÓZSEF: M. és Tisza Lajos. = MF 1914. jan. 1. 1. sz. 68–74. [M. K. „Tisza Lajos és udvara Szegeden” c. füzetéről; az író mint a SzegN munkatársa és személyes kapcsolata Tisza Lajos királyi biztossal.]
- MÓRA FERENC: A halhatatlan íróasztal. = Délmo 1925. dec. 13., és MH 1928. máj. 20. 114. sz., M. F.: Daru utcától a Móra Ferenc utcáig. Bp. 1962. 123–137. [A SzegN-nál töltött újságírói működésre emlékezik.]
- MÓRICZ PÁL: M. szegedi boldogsága. = Mság 1932. okt. 23. 240. sz. 8. [M. szegedi újságíró éveiről.]
- CSERZY BÉLA: A nagy palóc elindult... (M. K. szegedi évei.) Szeged 1939. 272 l.
Ism.: R., It 1941. 74. – Rubinyi Mózes, ItK 1941. 305–306.
- NACSÁDY JÓZSEF: M. K. szegedi évei. = Délmo 1953. júl. 23. 171. sz. 4.
- NACSÁDY JÓZSEF: M. K. Szegeden. = Ttáj 1953. 170–185. [A szegedi újságíró-évek jelentősége M. realista ábrázoló-művészetének kialakulásában, szemelvényekkel.]
- NACSÁDY JÓZSEF: M. szegedi évei. (1878–1880.) Bp. 1956. 158 l.
Ism.: Madácsy László, Délmo 1956. júl. 8. 160. sz. 4. – (- s.), Művelt Nép 1956. júl. 22. 30. sz. – (Sz. L.), Szegedi Egyetem 1956. 13. sz. – Barta János, Felsőoktatási Szemle 1957. 177–179. – Rejtő István, MTA I. OK. XIII. 1958. 480–485. – Szekeres László, ItK 1958. 84–89.
- GELLÉRI MIHÁLY: M. K. és a régi szegedi újságszedők. = A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 40–48. [D.: 1921.]
- A mi Mikszáthunk. Kiad. és bev. Nacsády József. Szeged 1960. 188 l., 14 t. (Tiszatáj Irodalmi Kisktár 3.) [Az egyes emlékezések és anekdoták főként az író szegedi újságíró-éveit érintik.]
Ism.: Gyárfás Imre, BorsSz 1960. 4. sz. 378–379. – Kondor László, Ktáros 1960. 12. sz. 959. – [Magyar László] M. L., Pest Megyei Hírlap 1960. jún. 28. 151. sz. – Ó. L., Délmo 1960. júl. 17. 168. sz. – [Pók Lajos] P. L., ÉI 1960. jún. 17. 25. sz. 6. – Láng József, ItK 1961. 114–115.
- NACSÁDY JÓZSEF: Szegedi barátok. Enyedi Lukács. A Zsótér család. Felmayer János. M. és Felmayer. Kállay Albert. Békefi Antal. Kalmár István. = A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 53–105.
- NACSÁDY JÓZSEF: M. és a régi Szeged. = Délmo 1960. ápr. 10. 85. sz., ápr. 24. 96. sz., máj. 8. 108. sz.
- S-i: Három téma az irodalomtörténészek vándorgyűlésén. M. és Szeged. = ÉI 1960. jún. 10. 24. sz. 4. [Szegeden máj. 30–31-én rendezett vándorgyűlésről; M. K. és Szeged kapcsolatát vizsgáló előadásokról; „A mi Mikszáthunk” c. könyv megjelenéséről; Király István emlékbeszédéről és Nacsády József felolvasásáról; a M.-emlékhelyek felkereséséről.]
- M. tarisznyájából. = Ttáj 1960. 5. sz. 6. [Anekdoták, melyeket a szegedi újságírók jegyeztek le M.-tal kapcsolatban.]
- DOMOKOS LÁSZLÓ–MIKSZÁTH KÁLMÁNNÉ–BERKÓ ISTVÁN: M. dicsősége és nyomora. = MNemzet 1970. febr. 1. 27. sz. 14. [M. K. szegedi tartózkodása, különös tekintettel a nagy árvízre; M. nemesi oklevélének kérdése, valamint kapcsolata legidősebb Berkó Istvánnal.]
- Pest; írói-szerkesztői pályájának kibontakozása; közéleti pályafutása; az irodalom vezéralakja
- SZEMERE ATTILA: A Kisfaludy társaság új tagjai. = PH 1882. febr. 10. 41. sz. 1–2. [Többek közt M. K.]

- [SEBŐK ZSIGMOND] PLAUTUS: M. K. I. Róla magáról. = SzegN 1884. nov. 27. 278. sz. 1–2. [M. K. egyéniségének „palóc” és „vármegyei” vonásairól. Viszsaemlékezik közös pesti újságírói élményeikre.]
- Mp: M. K. = Székely Nemzet 1887. máj. 26. 79. sz. [M. jellemzése abból az alkalomból, hogy mandátumra esélyes Székelyföldről.]
- M. K. jelölése. = Székely Nemzet 1887. jún. 9. 86. sz. 1. [A szabadelvű párt jelöltje az illyefalvi választókerületben.]
- [SZÁSZ KÁROLY]: Tagajánlások... M. K. országgyűlési képviselőt levelező tagul ajánlja Szász Károly rendes tag. = AkÉrt 1889. 75–76., és M. K. összes művei. 78. köt. Cikkek és karcolatok. 28. köt. Bp. 1984. 207–208. [Szakírói működésének feltüntetésével.]
- M. K. = Máramarosi Lapok 1892. júl. 3–10. 27–28. sz. [Beszámoló M. Máramaroson tett látogatásáról 1892. jún. 27-től júl. 3-ig.]
- M. K. Rimaszombatban. = Gömör–Kishont 1893. máj. 4., és Rejtő István: M. K., a rimaszombati diák. Bp. 1959. 104–105., M. K. összes művei. 82. köt. Cikkek és karcolatok. 32. köt. Bp. 1988. 247–249. [Az utóbbi kivonatos közléssel. – Az író kezei találkozása egykori diákoskodása színhelyével, melynek díszünnepségén a „Hány óra?” c. rajzát maga olvasta fel.]
- ECHO: Magyar írók otthona. I. M. K.-nál. = Losonci Hírlap 1895. dec. 21. 51. sz. 1–2. [M. K. ferencvárosi otthonában.]
- M. K., Fogarasmegye orsz. képviselője... = Erdélyi Napló 1896. jan. 15. 11. sz. 3. [Elhalasztja választói meglátogatását.]
- HALMI BÓDOG: M. K. = Máramaros 1910. máj. 8. 37. sz. 1–2. [Politikai tevékenységéről.]
- Epizódok M. hírlapírói életéből. = Bp. Újságírók Alm. 1910. 68–76.
- M. K. és a tiszaezlári pör. = Egyenl 1910. ápr. 24. 17–18. sz. Mell. 1.
- ZÁVORY SÁNDOR: M. K. Gleichenbergen. = Z. S.: Emlékeim. Galánta 1914. 58–67. [M. K. egykori fürdőorvosának emlékei a beteg íróról.]
- A szerkesztőség története. M. K. = A Pesti Hírlap Naptára [1918.] 1919. 65–100. [A PH szerkesztőgárdájáról, köztük M. K.-ról is.]
- GROSZMANN FRIGYES: Találkozásom M. K.-nal. = MűJövő 1926. 420–421. [M. viszonya a zsidósághoz, szerepe a tiszaezlári tárgyaláson.]
- Keszler József és M. K. = Újság 1927. szept. 20. 212. sz. 2. [Anekdoták az OrszH szerkesztőségéből.]
- M. K. a Pesti Hírlap szerkesztőségében. = Az 50 éves PH jubileumi albuma. 1878–1928. Bp. [1928.] 61–68.
- M. német kintüntetést kap. = Mság 1934. nov. 11. 251. sz. 11. [A Vilmos császártól kapott kintüntetése, melyet az Újságíró Szövetség elnökeként kapott.]
- BISZTRAY GYULA: M. és a kerülete. = Tük 1939. 372–379., B. Gy.: Író és nemzet. Bp. 1943. 302–322. [Képviselővé választásának története (a háromszéki Illyefalva és Fogaras-vidék küldöttje a budapesti parlamentben), hírlapi tudósítások alapján.]
- [MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT] M. J. N.: Hol lakott M. K. 1902-ben? = Nszab 1960. aug. 18. 196. sz. [Korrigálja az eddigi téves adatot. Felsorolja M. pesti lakásait.]
- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: M. K. akadémiai tagsága. = MTud 1960. 12. sz. 761–764.
- A Budapesti Újságírók Egyesülete – M. K.-nak. = M. K. összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 87. [Kelt: Bp. 1899. febr. 9. – Tudomásul veszik az Újságírók Egyesülete elnökségéről való írásbeli lemondását.]
- HEGEDŰS SÁNDOR: M. K. Nyíregyházán. = ItK 1967. 300–303. [A PH Scarron álnéven, 1883-ban küldött tudósításairól a tiszaezlári vérvád-per kapcsán; az író zsidó-szemléletének alakulásáról.]
- PÁRICSY PÁL: Egy „ismeretlen” M.-beszéd. = VasiSz 1967. 295–297. [M. K. egy 1895-i tréfás felszólalásáról, mely a valóságban sohasem hangzott el. A baráti tréfára a PH 1895. szept. 14-i sz.-ban válaszolt az író. A Vasvármegye 1895. szept. 15-i sz.-ból derül ki, hogy valójában baráti „ugratásról” volt szó.]
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. mint a nyíregyházi per tudósítója. = M. K. összes művei. 66. köt. Cikkek és karcolatok. 16. köt. Bp. 1972. 400–414. [M. K. viszonyáról a zsidósághoz és a tiszaezlári per kapcsán kibontakozó antiszemitizmushoz, melyet kezdetről elutasított. Együttal válasz Hegedűs Sándor „M. K. Nyíregyházán” c. (ItK 1967. 300–303.) cikkére is.]
- SZ. GARAI JUDIT–REJTŐ ISTVÁN: A Székelyek között c. cikktől az illyefalvi szabadelvű párti mandátumig. = M. K. összes művei. 74. köt. Cikkek és karcolatok. 24. köt. Bp. 1979. 183–198. [Az író 1885-től Erdélyhez fűződő szorosabb kapcsolatáról; képviselővé történő választásáról, korabeli újságcikk-kivonatokkal illusztrálva.]
- SZ. GARAI JUDIT–REJTŐ ISTVÁN: M. újabb súlyos és hosszan tartó betegsége. = M. K. összes művei. 82. köt. Cikkek és karcolatok. 32. köt. Bp. 1988. 222–224. [A „Bevezetés a jegyzetekhez” c. fejezetben belül. – Az író súlyos tifuszos megbetegedéséről 1893-ban, s ennek sajtóvisszahangjáról.]
- PÉTERVÁRINÉ ERDEY-GRÚZ HELGA–REJTŐ ISTVÁN: M. K. fogarasi megválasztása. = M. K. összes művei. 81. köt. Cikkek és karcolatok. 31. köt. Bp. 1988. 263–266. [A „Bevezetés a jegyzetekhez” címen belül.]

Életének utolsó szakasza

- M. K. akadémiai nagydíja. = *Az Újság* 1908. máj. 3. 107. sz. 34–35. [Tudósítás arról, hogy M. K. összegyűjtött munkáiért nagyjutalomban részesül.]
- M. K. akadémiai nagydíja. = *VU* 1908. máj. 3. 18. sz. 353–354.
- FARKAS PÁL: M. viszontlátja a klubot. = *ÚjId* 1910. I. 238–241. [Epizódok a Nemzeti Társaskörben.]
- M. Rooseveltnél. = *V* 1910. 19. sz. 7–8. [Theodore Rooseveltnél, a Budapesten tartózkodó amerikai elnöknel ápr. 19-én tett látogatásáról.]
- M. és a Habsburgok. – A Roosevelt-beszélgetés titka. = *V* 1910. ápr. 21. 20. sz. 6–7. [A cikk szerint M. K. a beszélgetés során bírálón nyilatkozott a Habsburgok magyarországi politikájáról.]
- A nagy palóc esete. – M. és a Habsburgok. = *V* 1910. ápr. 22. 21. sz. 7. [Az író cáfolta, hogy a Roosevelt elnökkel folytatott beszélgetés során nyilatkozott volna a Habsburgok magyarországi politikájáról. A cikk idéz az erőteljes sajtóvisszhangból.]
- HETÉNYI IMRE: M. és Roosevelt találkozása. = *BH* 1911. ápr. 16. 90. sz. 6. [Visszaemlékezés az 1910. ápr. 19-i találkozóra.]
- GAJDÁCS PÁL: M. K. otthon. = *Az Újság* 1914. márc. 1. 52. sz. 51–53. [1909. aug. 20-án M. K. és felesége horpácsi birtokán tett látogatásáról.]
- NAGY TIBOR: M. K. találkozása Roosevelt elnökkel. Emlékezés a párizsi béketárgyalások idején egy békevilágbeli budapesti beszélgetésre. = *Demokrácia* 1946. szept. 1. 35. sz. 4.
- HALMI BÓDOG: M. utolsó kortesútja. = *MNemzet* 1949. júl. 10. 158. sz. 2. [Az 1910-es máramaroszigeti kortesútjáról.]
- (sz. v.): M. K. háza Horpácson. = *MűvN* 1954. okt. 17. 32. sz. [8.]
- NACSÁDY JÓZSEF: „M. K. hazajött”. = *Délmo* 1960. jan. 10. 8. sz. 6. [Idézi a *SzegFrissU* 1910. jan. 9-i vezércikkét, amellyel a Szegedre látogató írók köszöntötte. Felsorolja az akkori látogatás eseményeit, programját. Részleteket közöl M. beszédéből is.]
- RUFFY PÉTER: M. pátriája. = *MNemzet* 1960. okt. 23. 252. sz. [A horpácsi kúria.]
- MIKLÓS RÓBERT: M. K. horpácsi fundusa. = *PIM Évk.* 1960–1961. Bp. 1961. 69–82.
- MIKLÓS RÓBERT: M. K. horpácsi szerződése. = *Palóc-föld* 1967. 74–78. [Az 1904 novemberében Szontágh Pállal kötött birtokveteli szerződés körülményei és szövege.]
- A Mikszáth-jubileum*
- Das M.-Jubiläum. = *PLloyd* 1909. szept. 30. 231. sz. [A jubileumi bizottság felhívása.]
- A M.-jubileum története. A jubileumi díszkiadás teljes tartalommutatójával. Bp. 1910. 63 l. (M. K. munkái 32.)
- M. K. = *A Hét* 1910. 207. [A M.-jubileum előkészítéséről.]
- M. K. = *Nlsk* 1910. máj. 21. 21. sz. 6–7. [Ünnepség a Vigadóban, írói jubileumának 40. évfordulója alkalmából.]
- M.-ünnep Szegeden. = *PH* 1910. jan. 11. 8. sz. 12.
- M. K. ünneplése. = *PH* 1910. márc. 1. 50. sz. 12. [A nagyváradai Szigligeti Társaság levele M. K.-hoz.]
- Die M.-Feier. = *PLloyd* 1910. máj. 17. 116. sz. [Beszámoló a jubileumi ünnepekről. Beöthy Zsolt, Ferenczi Zoltán, Váradi Antal, Rákosi Jenő s mások beszédeivel; M. K. válasza.]
- [A Selmecbányai ev. liceum Petőfi Körének távirata M. K.-nak: 1910. ápr. 27-én.] = *Selmecbányai Hírlap* 1910. máj. 1. 18. sz.
- M. K. hazajött. = *SzegFrissU* 1910. jan. 9. 8. sz. 1. [Köszöntik a Szegedre látogató írókat.]
- M. és a szegedi diákok. = *SzegFrissU* 1910. jan. 12. 10. sz. 2., és *A mi Mikszáthunk*. Szeged 1960. 143–144. [Ünnepése írói jubileuma alkalmából.]
- A M.-ünnep. = *SzegHíradó* 1910. jan. 11. 7. sz. 2–4. [Az író M. szegedi látogatásáról; az ünnepekről. Közli M. K. beszédét is.]
- M. ünneplése. = *V* 1910. 42. sz. 4–5. [Tudósítás.]
- MAUKS CORNÉLIA: M. K. 40 éves írói jubileuma. = *Az Újság* 1912. máj. 26. 125. sz. 68–69. [Az ünnepegről – személyes emlékei.]
- RUDNAYNÉ VERES SZILÁRDA: M. jubileumáról. M. leveleiből kivonatok. Az ő halála. = *R. V. Sz.: Emlékeim. 1847–1917*. Bp. 1922. 221–231.
- M[ÉREINÉ] JUHÁSZ MARGIT: „Nálunk lassan nőnek a fák...” = *MNemzet* 1960. jún. 4. 132. sz. 7. [M. K. a 40 éves írói jubileuma alkalmából minden megyéből egy-egy facsemétét kért Horpácsra. Részletek az ajándékok kísérő leveleiből, valamint M. egy köszönő levele is. D. n.]
- Halála; a gyászünnepekről*
- BRODY SÁNDOR: Utószó. az előző írójáról. = *Almanach az 1910. évre*. 205–211. [M. K. elhunytá alkalmából.]
- M. és Roosevelt. = *Délmo* 1910. jún. 12. 18. sz. 4., és *A mi Mikszáthunk*. Szeged 1960. 161–164. [Roosevelt, amerikai elnök elmaradt részvétnyilvánítása M. K. halálakor. – Kötetben „Egy elmaradt részvétnyilvánítás” címen.]
- M. a ravatalon. = *Egyetértés* 1910. máj. 31. 128. sz. 9. [A gyászünnepekről.]
- M.-ot eltemették. = *Egyetértés* 1910. jún. 17. 129. sz. 7.

M. K. = A Hét 1910. 365. [A temetéséről.]
 Koloman Mikszáth. † = PLloyd 1910. jún. 1. 129. sz.
 [M. temetése, Beöthy Zsolt beszédével.]
 A nemzeti gyász. = SzegN 1910. máj. 31. 129. sz. 1.,
 és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 153–155.
 [Megemlékezés M. K. haláláról.]
 Akik nem gyászolnak. = SzegN 1910. jún. 1. 130. sz.
 5., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 156–
 158. [A Nemzeti Kaszinóról és az Országos Kaszinóról.]
 M. a ravatalon. = V 1910. 53. sz. 1., 54. sz. 6–7.
 Eltemették M. K.-t. = V 1910. 55. sz. 7–8.
 VARGHA GYULA: Titkári jelentés. = KisfTÉ ÚjF
 1910–1911. 45. köt., Bp. 1911. 13–17. [M. K. el-
 hunytáról.]

Kapcsolata kortársaival

M. K. és kiadói. = A Hét 1891. jan. 25. 4. sz. 49–54.,
 és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 26–29.
 [Részletközlés.], M. K. összes művei. 80. köt. Cik-
 kek és karcolatok. 30. köt. 196–208. [Légrády
 Károly, Wolfner József, Révay Mór, Endrényi Lajos
 és Bába Sándor nyilatkozata a M. K. és kiadói kö-
 zötti kapcsolatáról.]
 M. K. és kiadója. = Corvina 1910. máj. 20. 14. sz. 90–
 92. [Révay Mórral való együttműködéséről,
 személyes kapcsolatokról, a Korona kávéház
 irodalmi társaságáról, mely segítette az író pá-
 lyakezdését.]
 SEBŐK ZSIGMOND: Lapaj, a híres dudás. = S. Zs.:
 Színfoltok. Bp. 1914. 90–98. [Kapcsolata Nagy
 Miklóssal, a VU szerkesztőjével.]
 RUBINYI MÓZES: Jókai és M. = BpSz 1916. 165. köt.
 422–433. – Klny. is., és R. M.: Emlékezések és ta-
 nulmányok. Bp. 1962. 129–141. [A két nagy író
 egymás iránti kölcsönös megbecsüléséről, doku-
 mentálva M. írásaiból vett példákkal.]
 RUBINYI MÓZES: Sebők Zsigmond és M. K. = MF
 1916. 3. köt. 53–56. [Kettejük személyes kapcsola-
 táról; kiemelve szegedi pályakezdését, majd közös
 munkájukat a PH-nál. Vizsgálja M. K. hatását Se-
 bők Zsigmond munkásságára.]
 RÉVAY MÓR JÁNOS: M. K. = R. M. J.: Írók, könyvek,
 kiadók. 2. köt. Bp. 1920. 175–240. [Az író és a ki-
 adó kapcsolatáról.]
 NACSÁDY JÓZSEF: Szegedi barátok. Enyedi Lukács. A
 Zsótér család. Felmayer János. M. és Felmayer.
 Kállay Albert. Békefi Antal. Kalmár István. = A mi
 Mikszáthunk. Szeged 1960. 53–105.
 DOMOKOS LÁSZLÓ–MIKSZÁTH KÁLMÁNNÉ–BERKÓ
 ISTVÁN: M. dicsősége és nyomora. = MNemzet
 1970. febr. 1. 27. sz. 14. [M. K. kapcsolata legidő-
 sebb Berkó Istvánnal.]

Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták

FUTÓ FERENC: M. K. zsebéből. – Apró történetek. =
 FL 1894. júl. 22. 201. sz. Mell. 1729–1732.
 M. papucsai. = FL 1894. okt. 26. 296. sz. 2542–2543.
 Mikszáthék. = Újld 1895. márc. 3. 11. sz. 194. [M.
 K.-ról és családjáról.]
 [KÓBOR TAMÁS] SEMPER: A M. K. 3000 forintja. = A
 Hét 1896. 1–2. [A vesztegetési rágalmakról.]
 KRÚDY GYULA: Krúdy Kálmán bácsi viselt dolgai. =
 PH 1899. júl. 19. 198. sz. 1–3. [M. K.-nal kapcsola-
 tatban.]
 HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: Életem legszebb estélye. =
 MSzal 1904. 1154–1156., és Otthon 1904. aug. 15.
 18–20. [Emlékezés M. K.-ra.]
 CSONKA FERENC: Találkozásom M.-tal. = SzegVid
 1910. jan. 9. 6. sz. 7. [Anekdotá.]
 HEVESI JÓZSEF: M.-ről. – Visszaemlékezések. =
 Egyetértés 1910. jún. 1. 129. sz. 9.
 KÁLNOKI IZIDOR: Az író műhelyéből. = Az Újság
 1910. dec. 21. 302. sz. 1–3. [M. K. írói alkotó
 munkájának műhelytitkairól.]
 KRÚDY GYULA: Szent Péter esernyője alatt. = V 1910.
 máj. 31. 54. sz. 7., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt.
 Bp. 1957. 406–410. [Megemlékezés az íróról, epi-
 zódok M. K. életéből.]
 MAUKS CORNÉLIA: M. K. úton. = VU 1910. máj. 15.
 20. sz. 418–422. [Epizód M. életéből.]
 SZÖLLŐSI ZSIGMOND: [M. K.-ról.] = VU 1910. máj.
 15. 20. sz. 422–423. [Epizódok M. életéből.]
 M. K. otthon. = Újld 1910. I. 228–230. [Interjú Mik-
 száth Kálmánnal M. K. írói szokásairól, családi
 kapcsolatairól.]
 MAUKS CORNÉLIA: M. K. és a Rembrandt-kép. = Az
 Újság 1911. júl. 16. 167. sz. 33–35. [Visszaemléke-
 zése egy családi epizódra.]
 MAUKS CORNÉLIA: M. K. a dolgozószobában. = Az
 Újság 1911. dec. 3. 287. sz. 64–65.
 MAUKS CORNÉLIA: M. K. és a Bedenk kávéja. = VU
 1911. máj. 7. 19. sz. 379–381. [Epizódok M. K.
 életéből.]
 MURÁNYI GYULA: M. és a művészetek. = MSzínészeti
 Alm. 1911. 82–85. [Két epizódot közöl M.-ről. Az
 első a „Szent Péter esernyője” c. darabjának premi-
 erjéről, a második arcképének elkészítéséről szól.]
 PERÉNYI ZSIGMOND: M. K. = A Szilágyi István kör
 Évk. 1908–1910. Máramarosziget 1911. 16–21.
 [Személyes hangú visszaemlékezés.]
 TRAGOR IGNÁC: M. és Vác. = A váci Múzeumgyes-
 tület Évk. 1911. 91–134. [A város és az író kapcsola-
 ta; a Váccal kapcsolatos helyek előfordulása M. K.
 írásaiban.]

- [KOVÁCS SÁNDOR GYÖRGY] K. S. Gy.: M. K. = V 1912. 104. sz. 13–14. [Pénzügyi viszonyairól.]
- KISS JÓZSEF: Conférence. = A Hét 1913. dec. 28. 52. sz. 829–830. [Visszatekint az elmúlt 25 évre. Visszaemlékezik M.-ra.]
- MAUKS CORNÉLIA: M. K. mint házigazda. = Az Újság 1913. ápr. 27. 100. sz. 52–54. [Epizód az író életéből, M. mint vendéglátó.]
- MAUKS KORNÉLIA: Képek M. K. életéből. Bp. 1918. 82 l. – Kolligátum. [M. K. sógornőjének visszaemlékezései az íróra. – Külön számozással kozzákötve: M. K.-ról sógornője, Mauks Kornélia. Bp. 1921. 63 l.]
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: A szótartó M. = Mo 1919. febr. 27. 50. sz. 2–3. [Hogyan szerzett a cikkíró M.-cikkét az egyik könyvébe?]
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: M. és a sárgacsőrűek. = Sz. I.: Barátaim a halottak. Bp. 1920. 13–21. [Anekdota.]
- [MAUKS] MAUKSCH KORNÉLIA: M. K.-ról sógornője. Bp. 1921. 63 l. (OK Újfj 2019–2025.)
- Mikszáth Albert meghalt. = Mság 1921. jún. 25. 138. sz. 5. [Hír M. K. fiának haláláról.]
- BARTÓKY JÓZSEF: Emlékek M. K.-ról. = PH 1922. márc. 15. 61. sz. 1–2.
- GÁMÁN BÉLA: Egy orvos emlékeiből. = Újld 1923. aug. 19. 34. sz. 128–129. [M. K.-ról is.]
- FESZTY ÁRPÁDNÉ: M. = F. Á.-né: Akik elmentek. Bp. [1923.] 46–51. [Visszaemlékezések a M.-tal együtt töltött napokra.]
- BALLA MIHÁLY: Apák és fiak. = Az Újság 1924. máj. 11. 89. sz. 6. [Az ifj. Mikszáth Kálmán emlékezése apjára, családi életükre.]
- HERCZEG FERENC: Mikszáth Kálmáné. = H. F. munkái. 38. köt. Tanulmányok. 1. köt. Bp. [1925.] 173–178., és H. F. munkái. Arcképek. Bp. 1930. 173–178., H. F. munkáinak emlékkiadása. 18. köt. Arcképek. Tanulmányok. Bp. 1933. 173–178. [D.: 1910.]
- TAKÁTS SÁNDOR: Hárman valának együtt. – Emlékezés M. K.-ra. = BH 1925. márc. 19. 64. sz. 1. [M. K., Horánszky Lajos és Takáts Sándor irodalmi vonatkozású beszélgetéseiről.]
- WOLFNER JÓZSEF: M.-ról, Kiss Józsefről. = Újld 1925. II. 421–422. [Személyes emlékeiből.]
- RUBINYI MÓZES: M. özvegye. = Újld 1926. I. 636. [Mauks Ilona halála alkalmából.]
- RÓNAY MÁRIA: Hogyan lett Wolfner Józsefből „Pepi bácsi”. Negyvenhárom esztendő emlékeiből. = Lit 1927. 12. sz. 448–450. [Érdekes adatok M. K.-ról és Kiss Józsefről.]
- HARSÁNYI ZSOLT: Mikszáthéknál. = PH 1928. szept. 6. 202. sz. 9. [Anekdoták – M. K. fia elbeszélése alapján.]
- KENEDY GÉZA: Egy régi publicista emlékei. M. megérkezik. = BH 1930. márc. 30. 73. sz. 31. [M. indulásáról, kortársairól.]
- TAKÁTS SÁNDOR: Emlékezés M. K.-ra. = T. S.: Hangok a múltból. Bp. 1930. 402–405., és Kortársak nagy írókról. I. köt. Bp. 1954. 248–252.
- (K-n): Látogatás M. K. testvéröccsénél. A 75 éves Mikszáth Gyula visszaemlékezései halhatatlan bátyjára. = Mo 1935. máj. 24. 118. sz. 5.
- KEMÉNY ISTVÁN: M. halálának negyedszázados fordulóján. = MH 1935. máj. 26. 120. sz. 27. [Ifj. Mikszáth Kálmán nyilatkozata apjáról.]
- V. K.: M. K.-ról a – fia. = Az Újság 1935. máj. 26. 120. sz. 6.
- A teljesíthetetlen óhaj. = A Magyarország Évk. 1935. 52. [M. K. esete a miniszterelnökkel.]
- DOBLHOFF LILY: Apák és fiúk. M. K. – M. K.-ról beszél. = PN 1937. márc. 21. 65. sz. 34. [Ifj. Mikszáth Kálmán visszaemlékezése.]
- BOTFAY JÁNOS: Ady, Bródy Sándor, Krúdy, M. tánctanárja... beszél emlékeiről. = PN 1939. jan. 1. 1. sz. 33. [Saphir Imre tánctanár visszaemlékezései.]
- HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: Érettségi találkozó. = H. S., ifj.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 94–96. [M. K. ötvenéves érettségi találkozásjáról.]
- KORNITZER BÉLA: M. K. – ifj. Mikszáth Kálmán. = K. B.: Apák és fiúk. Nagy magyar értékeink, ahogyan a fiaik látják. 1. köt. Bp. 1941. 269–278. [Interjú.]
- HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: M. gazdálkodik. = Újld 1942. I. 679. [Az író mikszáth-falvi – azelőtt horpácsi birtokán. Ifj. Mikszáth Kálmán elbeszélése alapján.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN, IFJ.: M. K. pedagógiaja. = Az Újság 1942. okt. 29. 246. sz. 1. [M. fia emlékezik vissza apja nevelési módszereire, a családi életre.]
- RUBINYI MÓZES: Kapott-e M. K. nemzeti ajándékot? = MNemzet 1942. júl. 19. 162. sz. 6. [Ifj. Mikszáth Kálmán levele, melyben cáfolja azt a hiedelmet, hogy apja nemzeti ajándékot kapott volna.]
- SEBESTYÉN EDE: Anekdoták a legnagyobb magyar anekdotázóról. = Újld 1947. jan. 25. 4. sz. 90–92.
- KRISTÓF KÁROLY: M. nyomában. = V 1948. dec. 25. 1072. sz. 4. [Epizód M. életéből.]
- SZÉP ERNŐ: M. meg a császár. = Hírlap 1948. okt. 20. 242. sz. 2. [M. karikatúrát akart írni I. Ferenc József iskolásfüzetéről, magyar nyelvi tanulmányairól.]
- A nagy palóc magánélete. = Haladás 1949. 14. sz. 2. [Hivatkozással Mikszáth Kálmáné írásaira.]
- BRÓDY SÁNDOR: A pipás ember. = B. S.: A sas Pesten. Bp. 1954. 471–475., és B. S.: Cilinderes Tiborc. Bp. 1958. 236–243. [D.: 1909. – Részletek.]
- VAJDA SÁNDOR: Mindennap M.-nál. = IU 1955. nov. 26. 48. sz. 8. [Emlékezések M. hétköznapjaira.]
- NACSAJY JÓZSEF: Két kirándulás. (Adalékok M. K. életrajzához.) = A. Univ. Szeg. Sec. litt. 1959. Irodalom. II. Szeged 1959. 109–118. – Klny. is.

- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: M. K. ismeretlen szerelme. = OrszV 1960. okt. 12. 41. sz. 9. [Csiky Kálmánné, született Gönczy Etelka.]
- RUFFY PÉTER: M. írdeákja. = MNemzet 1960. jún. 5. 133. sz. 7. [Illés István nyugdíjas újságíró és M. K. kapcsolatáról 1902–1903 körül.]
- RUFFY PÉTER: Ifj. Mikszáth Kálmánné – M. K.-ról. = MNemzet 1960. aug. 14. 193. sz., aug. 20. 198. sz.
- FÓRIS LÁSZLÓ: M. babérkoszorúja. = MNemzet 1963. febr. 14. 37. sz. 7. [Visszaemlékezés M. látogatására Déván.]
- M[ÉREINÉ] JUHÁSZ MARGIT: M. K. A nógrádi és a szegedi táj fia. = Beszélő tájak. Bp. 1963. 237–242. [Áttekinti M. K. életének helyszíneit; különös tekintettel Mohora, Szeged és Horpács relikviáira.]
- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT – TUDÓSY LÁSZLÓNÉ: M. K. budapesti otthonai. = PIM Évk. 1963. Bp. 1963. 137–148.
- ORBÓK ATTILA: M. utolsó regénytémája. = MNemzet 1964. jan. 18. 14. sz. 7. [Mikszáth Albert elbeszélése apja utolsó tervezett regényéről.]

Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok, Mikszáth-portrék

- MÓRA FERENC: M. az árvízképeken. = SzegVid 1910. jan. 9. 6. sz. 4., és A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 141–142., M. F.: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 62–63. [M. K. alakja Vágó Pálnak a szegedi nagy árvízről festett képén.]
- S. L.: Művészi hagyatékok. = V 1910. 232. sz. 103–105. [Többek között M. K. irodalmi ereklyéiről.]
- M. K. utolsó kézirata. = MF 1911. jan. 1. 1. sz. 107–109. [A hírlapírók szabadságukomáján, a sajtószabadság kivívásának emlékére rendezett ünnepre készült beszéd fényképmásolatos és nyomtatott szövege.]
- TÖMÖRKÉNY ISTVÁN: M.-reliquiák. = Az Újság 1913. máj. 18. 126. sz. 1–3., T. I.: Föltetszik a hajnal. Bp. 1955. 188–195. [Mikszáth Kálmánné ajándéka a múzeumnak, férje hagyatékából.]
- Witwe Mikszáth: Ein Pferdchen ein Lämmchen und ein Häselein. = PLloyd 1913. okt. 25. 253. sz. [„A ló, a bárányka és a nyúl” c. novella keletkezésének tárgyi emlékeit az író özvegye az Akadémiának ajándékozta.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁNNÉ] MIKSZÁTH ÖZVEGYE: A ló, a bárányka és a nyúl. Az Akadémia M.-szobájából. = Az Újság 1913. okt. 21. 253. sz. 7. [Az Akadémián berendezendő M.-szoba részére felajánlott relikviákról.]
- SÓS ENDRE: M. K. ismeretlen levelei az Akadémián. = MNemzet 1950. nov. 26. 275. sz. 7.

A Petőfi Irodalmi Múzeum megszerezte M. íróasztalát. = IU 1956. máj. 26. 21. sz. 8.

MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: M. K. szellemi és tárgyi hagyatéka a Magyar Tudományos Akadémián és tájmúzeumainkban. (Közrem. *Gazdik Mária, Pétervári László*). Bp. 1963. 65 l. (MTA Ktár. kiadv. 31.)

Ism.: *Pusztai Gyula*, ItK 1965. 267–268.

MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: Miről festette Benczur Gyula M. nagy- és kisportréját? = MűÉrt 1964. 28–30.

DÖRNYEI SÁNDOR: M.-írás – táncrenden. = MKsz 1965. 152–154. [„Az emberi vágyak kórtani elemzése” c.-mel megjelent az Orvosi Hetilapnak egy „medikus-táncestély”-re készült „különkiadásában”, 1890. febr. 22-én.]

KERÉNYI FERENC: Egy M.-emléktárgy dokumentumai. = Palóc föld 1966. 2. sz. 116–118. [Murányi Gyula szobrászművész „Kupaktanács” néven ismert szobrának keletkezési körülményeiről.]

REJTŐ ISTVÁN: Az Országos Széchényi Könyvtár kéziratárában őrzött M.-kéziratról. = M. K. összes művei. 36. köt. Elbeszélések. 10. köt. Bp. 1966. 247–249.

DOMOKOS LÁSZLÓ–MIKSZÁTH KÁLMÁNNÉ–BERKÓ ISTVÁN: M. dicsősége és nyomora. = MNemzet 1970. febr. 1. 27. sz. 14. [Mikszáth nemesi okleveléről is.]

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

- r -e: Kiss József és M. K. = Szab (Székesfehérvár) 1882. 30. sz. [Hiányolja munkásságuk méltó elismerését.]
- M. K. = Athenaeum Nagy Képes Naptára 1883. Bp. [1882.] 42–44.
- SZANA TAMÁS: M. K. = MSzal 1884. I. 65–70.
- BORÓSTYÁNI NÁNDOR: Az új nemzedék. M. K. = PH 1885. dec. 24. 353. sz. 1–3.
- PALÁGYI MENYHÉRT: Az irodalmi helyzet. = Ko 1885. jan. 11. 2. sz. 28–29. [Többek közt M. helye az irodalomban.]
- SZANA TAMÁS: M. K. = Szab (Székesfehérvár) 1887. szept. 22–27. 114–116. sz. 1–2.
- M. K. = IÉrt 1888. jún. 15.–júl. 1. 14–15. sz. 209–215, 225–232.
- COPPÉE, FRANÇOIS = M., K.: Scènes hongroises. Paris 1890. V–VIII., és PH 1890. dec. 21. 349. sz. 1–3., M. K. összes művei. 32. köt. Elbeszélések. 6. köt. Bp. 1968. 425–428. [M. K. életpályájának és noveláinak bemutatása.]

- ASBÓTH JÁNOS: M. K. = A. J.: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 267–274.
- [ERDÉLYI GYULA] BOTOND: M. K. = MSz 1892. júl. 24. 30. sz. 353–354.
- BRÓDY SÁNDOR: Arcképek az Almanachból. = ÚjId 1896. nov. 29. 49. sz. 470–471. [Többek között M. K.-ról is.]
- J.: M. = MH 1896. jan. 5. 5. sz. 4–6. [Írói méltatása.]
- M. K. = Államgazdasági Szemle 1899. febr., 8. sz. 396–398.
- [BEÓTHY ZSOLT]: Jelentés az 1908. évi nagyjutalomról és a Marczibányi mellékjutalomról. = AkÉrt 1908. 261–264., és Mikszáth Kálmáné visszaemlékezései. Bp. 1922. 239–241., B. Zs.: Romemlékek. 1. köt. Bp. 1923. 354–359. [Nagyjutalomra M. K. összegyűjtött munkái. I–VI. és XXI–XXXI. köteteket ajánlja. – Kötetben „M. K. költészete” címmel részletközlés.]
- RÉGER BÉLA: M. K. = R. B.: M., Herczeg, Ambrus. Szentgotthárd 1908. 3–35.
- NÁDAY ALBERT: M. = Ceglédi Újság 1909. júl. 4. 27. sz. 1.
- SEBŐK ZSIGMOND: A jubiláns M. = BH 1909. ápr. 11. 86. sz. 7–8.
- SZIKLAY JÁNOS: M. K. = PolHsz 1909. 40. sz. 8–9. [Méltatása a tervezett jubileumi díszkiadás alkalmából.]
- ADY ENDRE: A legíróbb író. = VU 1910. máj. 15. 20. sz. 417., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 187–188., Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 190–191., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 284–286., A. E.: összes prózai művei. 10. köt. Bp. 1973. 51–53.
- ALEXANDER BERNÁT: M. K. = VU 1910. jún. 5. 23. sz. 482., és A. B.: Nagy emberek. Bp. [1938.] 249–253.
- ALSZEGHY ZSOLT: M. K. = OKTK 1909/10. jún. 2. 38–39. sz. 713–714.
- [ANDOR JÓZSEF] a. j.: M. K. = Élet 1910. jún. 5. 23. sz. 739.
- BÁRSONY ISTVÁN: M.-hoz. = VU 1910. máj. 15. 20. sz. 415.
- [BEÓTHY ZSOLT]: M. K.-t ... az I-ső osztályba tiszteleti tagnak ajánlja – –, = MTA Tagajánlások 1910-ben. Bp. 1910. 4. [40 éves írói jubileuma alkalmából.]
- [BEÓTHY ZSOLT]: – – másodelnök beszéde M. K. t. t. ravatalánál az Akadémia oszlopcarnokában 1910. máj. 31. = AkÉrt 1910. 415–416., és KisFtÉ ÚjF 1910–1911. 45. köt. Bp. 1911. 150–151. [Életművének méltatása elhunytá alkalmából.]
- BERZEVICZY A[LBERT]: Koloman Mikszáth. = PLloyd 1910. máj. 29. 127. sz.
- BIRÓ LAJOS: Egy boldog ember. = Az Újság 1910. máj. 29. 127. sz., és Újság 1935. máj. 26. 120. sz. 25.
- BIRÓ LAJOS: M. K.-ról. = Ren 1910. máj. 25. 2. sz. 190–191.
- BÖLÖNI GYÖRGY: M. K.-ról. = Ren 1910. máj. 25. 2. sz. 191–192., és B. Gy.: Nemzedékről nemzedékre. Bp. 1966. 14–15.
- [DÉCSI IMRE] FLORESTAN: A rendjeles író. = V 1910. 40. sz. 7. [M. K. kitüntetése alkalmából.]
- DIVÉNYI GYULA: M. K. = Nagykanizsai kegyesr. főgimn.Ért. 1909/10. 3–25.
- DÓCZY, LUDWIG: M. = NPestJ 1910. máj. 15. 115. sz. 1–4. [Méltatása írói jubileuma alkalmából.]
- DUTKA ÁKOS: M. K. = Nagyvárad 1910. febr. 27. 47. sz. 2–3.
- FARKASFALVY IMRE, ID.: M. K.-ról = Gömör–Kishont 1910. júl. 3. 27. sz. 2.
- FERENCZI ZOLTÁN: M.-ról. Temesvár 1910. 14 l.
- FORGÁCH JÚLIA: Emlékbeszéd M. K.-ról. = Délvidéki Tanügy 1910. okt. 1. 9. sz.
- HERCZEG FERENC: M. K.-ról. = BpSz 1910. 143. köt. 1–4.
- HERCZEG FERENC: M. K. sírjánál. = ÚjId 1910. I. 565.
- KÁRPÁTI AURÉL: M. = Kr 1910. 4. sz. 49–50.
- [KHUEN HÉDERVÁRI KÁROLY]: – – levele M. K.-nak. = Az Újság 1910. máj. 17. 116. sz. 8. [Köszönti 40 éves írói jubileumán.]
- KOHLMAN DEZSŐ: M. írói művészete. = Zombori áll. főgimn.Ért. 1909/10. 3–14.
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] OGGI: A boldog író. (Aktuális feljegyzések M. K. művészetéről.) = Élet 1910. ápr. 17. 16. sz. 530–531., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 35–39.
- LIPPAY ZOLTÁN: M. K. irodalmi működése és a magyar közelet. Győr 1910. 24 l.
- LŐW IMMÁNUEL: M. K. Emlékbeszéd. Szeged 1910. 6 l.
- MIKLÓS JENŐ: M. K.-ról. = Ren 1910. máj. 25. 2. sz. 192–193.
- MÓRICZ ZSIGMOND: M. K. = Nyug 1910. I. 713–717., és M. Zs.: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1952. 111–115., M. Zs.: Irodalomról, művészetéről. 1. köt. Bp. 1959. 267–273.
- NÁDAI PÁL: M. K.-ról. = Ren 1910. máj. 25. 2. sz. 193–194.
- NAGY SÁNDOR: M. mint író. = Ur 1910. 5. sz. 199–204.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: M. = BpSz 1910. 142. köt. 219–242. [A jubiláns M. K. írói fejlődéséről.]
- OLÁH GÁBOR: M. K. = O. G.: Írói arcképek. Bp. 1910. 45–60.
- [BALOGH PÁL] ORION: A nagy palóc. = Alkotmány 1910. máj. 29. 127. sz. 1–2.
- PALÁGYI LAJOS: M. K. = MNemzet 1910. máj. 15. 111. sz. 9–10., és P. L.: Parittyá, Válogatott művek. Bp. 1966. 479–482. [Kötetben „M. az író” címmel.]

- POGÁNY JÓZSEF: M. K. = Szoc 1909–1910. 8. sz. 367–369., és P. J.: Kultúra, álkultúra. Bp. 1962. 137–141.
- R. P.: M. = Egyetértés 1910. máj. 29. 127. sz. 2.
- RÁDL ÖDÖN: M. K. = Nagyvárad 1910. márc. 27. 71. sz. Mell. 2.
- RADNÓTI DEZSŐNÉ: M. K. = Csallsk 1910. jún. 1. 11. sz. 101.
- RÁKOSI JENŐ: Vallomás. (M. K. köszöntése.) = VU 1910. máj. 15. 20. sz. 415.
- RÉVÉSZ BÉLA: M. K.-ról: = Ren 1910. jan. 25. 2. sz. 194–196.
- SALGÓ, ERNEST: Coloman Mikszáth. = RH 1910. II. 358–363. [Megemlékezés az íróról, halála alkalmából.]
- SALGÓ ERNŐ: M. K. = ÚjId 1910. I. 567–569.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: M. K. = Nyug 1910. I. 489–507., és Sch. A.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1967. 218–242.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: M. ünnepe. = VU 1910. máj. 15. 20. sz. 413–415. [Írói munkásságának méltatása.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: M. K. = V 1910. 24. sz. 1–2., és Sch. A.: Magyar írók, irodalmi arcképek és tollrajzok. Bp. 1917. 30–54. – Ua.: 1919.
- SZÁSZ ZOLTÁN: Egy magyar halott. = V 1910. 53. sz. 10–11.
- SZEMERE GYÖRGY: M. = VU 1910. máj. 15. 20. sz. 416–417.
- [SZIKLAY JÁNOS] Sz. J.: M. K. emléke. = PolHsz 1910. jún. 5. 23. sz. 8.
- TIHANYI PÁL: M. K. = DtH 1910. jan. 30. 13. sz. 1.
- TIMÁR SZANISZLÓ: M. K. = Egyetértés 1910. máj. 15. 115. sz. 2.
- [WALLESZ JENŐ] LYNKEUSZ: M. K. = Ren 1910. I. 278–283.
- Magyar írók M. K.-ról. = Bp. Újságírók Alm. 1910. 55–59. [Herczeg, Ambrus, Bródy és Ignótyus nyilatkozatai.]
- M. K. = BH 1910. máj. 29. 127. sz. 2–3., Élet 1910. jún. 5., 739–741., Kassai Munkás 1910. jún. 4. 23. sz. 4., Nlsk 1910. jún. 4. 23. sz. 4., Nszava 1910. máj. 29. 127. sz. 6., PLloyd(estí) 1910. máj. 28. 119. sz., VU 1910. jún. 5. 23. sz. 481., V 1910. 53. sz. 6–9. [Nekrológok.]
- M. = V 1910. 42. sz. 1–2. [Írói jubileuma alkalmából.]
- [BEÖTHY ZSOLT]: – – beszéde M. K.-hoz. = KisFTÉ ÚjF 1910–1911. 45. köt. 1911. Bp. 63–64. [A M.-jubileumon.]
- M. K. = V 1911. 125. sz. 13. [Méltatása halála évfordulóján.]
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: M. K. rendes tag emlékezete. = KisFTÉ ÚjF 1911–1912. 46. köt. Bp. 1912. 315–320.
- NAGY VILMOS: M. K. = Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 2. köt. Debrecen 1913. 93–97.
- RIEDL FRIGYES: M. = V 1914. febr. 15. 40. sz. 11–12. [M. K. művészetének kritikai és esztétikai szempontú méltatása.]
- RIEDL FRIGYES: M. művészete. = V 1914. febr. 22. 46. sz. 9–11.
- RUBINYI MÓZES: M. K. írói hagyatéka. = BpSz 1914. 157. köt. 268–279. [Munkásságának méltatása.]
- RUBINYI MÓZES: M. pályája. = V 1914. febr. 25. 48. sz. 7–8. [Írói méltatása.]
- [JUHÁSZ GYULA] GYALU: M. = Délmo 1920. máj. 30. 3., és Délmo 1960. máj. 29. 126. sz. 6., A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 165–166., J. Gy. összes művei. 6. köt. Prózai írások. 1918–1922. Bp. 1969. 316–317. [Megemlékezés halálának 10. évfordulóján.]
- ZSIGMOND FERENC: M. írói egyénisége mint kortörténeti dokumentum. Debrecen 1923. 34 l. (A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadv. I. 2.)
- Ism.: [Alszeghy Zsolt] Zs., Élet 1923. 17. sz. 403–404. – [Császár Elemér] r. r., ÚjNemz 1923. aug. 5. 175. sz. 6. – Kocsis Lénárd, ItK 1923. 205–206. – Pais Dezső, Napk 1923. 870–872.
- FARKAS ZOLTÁN: M. = Szózat 1924. márc. 2. 52. sz. 8.
- [BERZEVICZY ALBERT]: – – íg. és t. t. elnök úr beszéde Nógrád vármegyének Madách Imre és M. K. emlékére Balassagyarmaton, 1925. szept. 6-án tartott ünnepi ülésén. = AkÉrt 1925. 195–197., és KisFTÉ ÚjF 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 354–356. [Utóbbiban az ünnepi ülést szept. 26-ra jelzik!]
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] Sch. A.: M. K. emléke. = Mság 1926. ápr. 8. 78. sz. 18.
- M. = SzegN 1926. márc. 21. 66. sz. 2.
- HERCZEG FERENC: M. K. = BpSz 1928. 209. köt. 331–349., és ÚjId 1928. I. 649–655. – Klny.: MTA Emlékbeszédek. 20./6., H. F.: Arcképek. Bp. 1930. 147–172. – Ua. 1933., H. F.: Tanulmányok. 1. köt. Bp. [1930.] 147–172.
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ]: M. A mi halhatatlanjaink. (Három portré.) = Ötven esztendő. A Pesti Hírlap Emlk. Bp. 1928. dec. 25. 13–14., és Az 50 éves Pesti Hírlap jubileumi alb. 1878–1928. Bp. [1928.] 202–205., K. D.: Kortársak. Bp. [1940.] 177–180., K. D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 42–45.
- PEÉRY REZSŐ: Gömöri írók. M. = Vetés 1928. 1. sz. 6.
- SZERB ANTAL KRISTÓF: Az újabb magyar irodalom. = Magyarok a kultúráért. Bp. 1929. 154–161. [Többek közt M. K. munkásságának elemzése.]
- Kemény, Jókai, M., Herczeg. = PN 1929. okt. 19. 238. sz. 7. [Hevesi Sándor előadása a londoni Kings College-ben „Magyar regényírók” címmel.]
- B. L.: M. K. = PN 1930. jún. 1. 123. sz. 43. [Megemlékezés halála 20. évfordulóján.]

- KARÁCSONY SÁNDOR: Örök magyar diákok tüzenete. = ProtSz 1930. 40–44.
- Húsz évvel ezelőtt halt meg M. K. = MH 1930. jún. 1. 123. sz. 25–26.
- HARSÁNYI, ZSOLT: Kálmán Mikszáth. = NRH 1933. I. 505–508.
- BIBÓ LAJOS: M. K. = BH 1935. máj. 28. 121. sz. 10. [Emlékezés halálának 25. évfordulóján.]
- HEVESI ANDRÁS: M. K. = Toll 1935. jún. 8. 4. sz. 128–129.
- KATONA JENŐ: M. K. = Napk 1935. 726–729.
- [KATONA JENŐ]: A nagy palóc. = Újság 1935. máj. 26. 120. sz. 25–26. [Halálának 25. évfordulója alkalmából.]
- SZ. R.: M. K. = MF 1935. jún.–dec., 2–4. sz. 287. [Méltatása halála 25. évfordulója alkalmából.]
- M. = Mo 1935. máj. 28. 121. sz. 1.
- M. K. = Nszava 1935. máj. 28. 121. sz. 8.
- KILÉNYI ENDRE: M. K. = Budai izraelita ifjúságÉvk. Bp. 1936. 44–50.
- BORY ISTVÁN: M., a boldog ember. = Újság 1940. máj. 26. 117. sz. 8. [Megemlékezés az író halála 30 éves évfordulóján.]
- HARSÁNYI ANDRÁS: M. = ProtSz 1940. 387–389.
- KATONA JENŐ: A nagy palóc. = Je 1940. okt. 1. 19. sz. 1–3. [Megemlékezés az író halálának 30. évfordulója alkalmából.]
- osztó: M. = Nszava 1940. máj. 28. 117. sz. 4.
- VASS LÁSZLÓ: A nagy palóc. = Mo 1940. máj. 29. 119. sz. 6.
- A Nagy palóc. = ÚjÉ 1940. 6. sz. 182.
- M. K. emléknapja. = Újság 1942. máj. 28. 119. sz. 6.
- BÓKA LÁSZLÓ: A palóc Brutus. = Haladás 1947. 4. sz. 4. [M. K. születésének 100. évfordulójára.]
- CSATHÓ KÁLMÁN–KÁRPÁTI AURÉL–SCHÖPFLIN ALADÁR: A halhatatlan M. = ÚjId 1947. I. 73–76. [Közlök még Gobbi Hilda, Keresztury Dezső, Rózsahegy Kálmán, Török Sándor és Zsigray Julianna nyilatkozatát is.]
- JANCSÓ ELEMÉR: M. K. = Utunk 1947. ápr. 26. 9. sz. 1.
- KATONA JENŐ: A százéves M. = Pol 1947. 26. sz. 1.
- [KELEMEN JÁNOS] k. j.: A százéves M. = SzabSzó 1947. jan. 17. 13. sz. 2.
- KESZI IMRE: M. K. = SzabN 1947. jan. 19. 15. sz. 11.
- MURAKÖZI GYULA, IFJ.: M. = Új Szántás 1947. 2. sz. 79–80.
- POGÁNY BÉLA: M. K. = Hírlap 1947. jan. 16. 12. sz. 2.
- [SINKÓ FERENC] S. F.: A nagy beszélgető. A százéves M. = ÚjEmb 1947. 5. sz. 2.
- VAJDA ENDRE: A százéves M. = Nagyv 1947. 3. sz. [10.]
- VÁRDAI BÉLA: A százéves M. = MNemzet 1947. aug. 3. 175. sz. 8.
- VÉSZI ENDRE: A bölcs mosoly atyja. = Nszava 1947. jan. 17. 13. sz. 4.
- KESZI IMRE: M. K. = K. I.: A sziget ostroma. Bp. [1948.] 193–195.
- DALLOS SÁNDOR: M. K. = Hírlap 1949. jún. 16. 138. sz. 5.
- GOGOLÁK LAJOS: M. 100 éves... = MNemzet 1949. ápr. 10. 83. sz. 7.
- REMÉNYI, JOSEPH: Kálmán Miszáth. = SlavEERev 1949. 214–225.
- SÖTÉR ISTVÁN: M. K. helye a magyar realizmusban. = Vál 1949. 5–6. sz. 336–343., és S. I.: Tisztuló tükrök. Bp. 1966. 23–30. [„M. K. időszemlélete” címmel.]
- SZALATNAI REZSŐ: M. K. = KisU 1949. nov. 23. 272. sz. 4.
- THURZÓ GÁBOR: M. olvasásakor. = Vig 1949. 6. sz. 375–381.
- M. centennárium. = ÚjÉ 1949. máj. 12. 19. sz. 12.
- [FALUDY GYÖRGY] (f. gy.): M. = Nszava 1950. máj. 28. 123. sz. 7. [Megemlékezés az író halálának 40. évfordulójáról.]
- KIRÁLY ISTVÁN: M. K. = SzabN 1950. máj. 28. 123. sz. 6.
- KOCZKÁS SÁNDOR: M. K. = MűvN 1950. jún., 4. sz. 4–5.
- M. K. = MNemzet 1950. máj. 28. 123. sz. 2.
- KIRÁLY ISTVÁN: M. K. = MTA I. OK II. 1952. 279–295. [Vitaulás M. K.-ról. Hozzászóltak: Sötér István (295–302), Rubinyi Mózes (302–304), Kardos Pál (304–306), Méreinc Juhász Margit (306), Kis Csaba (307–308), Waldapfel József (308–310).]
- M. K. = Délmó 1954. jan. 17. 14. sz. 3.
- M. K. = Viharsarok Népe 1954. jan. 16. 13. sz. 2.
- M. K. = Viharsarok 1954. jan. 17. 14. sz. 3.
- LENGYEL DÉNES: M. K. = Nagy magyar költők. 3. köt. Bp. 1955. 5–38.
- KATONA JENŐ: M. K. = Ktáros 1959. 277–278., és Kbarát 1959. 149–150.
- DIÓSZEGI ANDRÁS: M. K. korszerűsége. = Nszab 1960. máj. 29. 127. sz. 7. [Méltatása halála 50. évfordulóján.]
- GYÁRFÁS IMRE: Az élő M. = Északmo 1960. máj. 29. 126. sz.
- ILLÉS BÉLA: M. K. ébresztése. = ÉI 1960. jún. 3. 23. sz. 5., és I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 47–50. [Munkásságának értékelése, mai jelentősége.]
- KISS GÉZA: La 50 ani se la moartea lui Mikszáth. = Steaua (București) 1960. 7. sz. 77–79.
- LUKÁCSY SÁNDOR: A diadalmas M. = Népművelés 1960. 6. sz. 30.
- MARGÓCSY JÓZSEF: A mi M.-unk. Gondolatok az író halálának 50. évfordulóján. = BorsSz 1960. 3. sz. 262–266.

- MIKLÓS RÓBERT: M. K. emlékére. = *Mtanítás* 1960. szep., 4. sz. 1–2.
- MOLTER KÁROLY: A jövőnek szólott... = *Utunk* 1960. júl. 22. 29. sz. 6.
- NACSAĐY JÓZSEF: M. K. = *Ttáj* 1960. 5. sz. 7.
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. = *MTud* 1960. 9. sz. 511–515.
- SAS ANDOR: M. köztünk él. = *ISz* 1960. 245–246. [Kiemeli társadalomkritikáját, kapcsolatát a polgári újságírás keretében kifejlődő irodalommal, vizsgálja népszerűségének okait.]
- SZALATNAI REZSŐ: Az élő M. = *EvÉ* 1960. máj. 29. 22. sz. 4.
- SZOMBATHELYI ERVIN: M. K. = *Nszava* 1960. máj. 28. 126. sz. 3.
- [UNGVÁRI TAMÁS] U. T.: Emlékezés M. K.-ra halálának ötvenedik évfordulóján. = *MNemzet* 1960. máj. 28. 126. sz.
- V. I.: M. K. = *Scrișul Banațean (Timișoara)* 1960. 9. sz. 66–68. [M. halálának 50. évfordulójára.]
- ZSADÁNYI EDE: M. K. = *Munka* 1960. 5. sz. 28. M. K. = *Ktáros* 1960. 3. sz. 184.
- BISZTRAY GYULA: M. K. = M. K. 1847–1910. *Kiad. Bisztray Gyula*. Bp. 1961. 5–31. (PIM kiadványai. 5.) [Az író halálának 50. évfordulója alkalmából életpályájának és munkásságának méltatása.]
- KÁRPÁTI AURÉL: M. és kora. = K. A.: *Tegnaptól máig*. Bp. 1961. 102–106. [D.: 1954.]
- KIRÁLY ISTVÁN: Emlékbeszéd M. K. halálának ötvenedik évfordulóján. = M. K. 1847–1910. Szerk. *Bisztray Gyula*. Bp. 1961. 33–45. (PIM kiadványai. 5.)
- VERSÉNYI GYÖRGY: A „nagyfalóc” emlékezetére. = *Palócföld* 1961. 134–141.
- BÓKA, LÁSZLÓ: Cinq figures du passé. = *Europe* 1963. 411–412. sz. 51–61. [Többek között M.-ről.]
- SZABÓ KISS KATALIN: M. K. = M. K.: *A furcsa alpeser*. (Válogatott novellák.) Bukarest 1966. 5–32.
- LENGYEL DÉNES: M. K. = *Nagy írónk*. 2. sor. Bp. 1968. 5–42.

Lírája, verses művei

- M. K. mint költő. = *MH* 1905. máj. 14. 130. sz. 13. [M. K. első verséről.]
- [MÓRA FERENC] CSIPKE: Egy ismeretlen M. = *Szegén* 1910. jan. 9. 7. sz. 10., és M. F.: *Szegedi tulipános láda*. Bp. 1964. 64–68. [„A legdicsebb nő” c. 1877-ben írott verséről, közléssel.]
- KÉKY LAJOS: Magyar költői versenyek. = *BpSz* 1918. 175. köt. 217–242. [Többek között M. K. és Vahot Imre költői versenyéről 1877-ben.]
- RUBINYI MÓZES: M. és Vahot Imre. = *It* 1919. 132–133. [1877-es költői versenyükről, „A légyott” c. versük közlésével.]

- CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY: M. K., a költő. Egy önképzőkori pályadíjas költemény. = *GyőriSz* 1934. 75–77., és *Kuncz Emlk. Győr* 1934. 75–76. [A rimaszombati főgimnázium önképzőkori emlékkönyvében található „Egy magyaroktól elváthatatlan szív méltányos kitérései. 1860” c. verséről, közléssel.]
- ZSOLDOS JENŐ: M. K. első nyomtatásban megjelent verse. = *It* 1949. 338–340. [Az 1867-ben megjelent „Otthon” c. verséről, közléssel.]

Regényei, szépprózája

- Megjegyzés:* A válogatások (azaz két vagy több kisregény, illetve kisregények és elbeszélések) esetében a kötetekben megjelent bevezetők és utószavak e fejezetben és nem az *Egyes művekről* c. szakban kapnak helyet.
- [BARTÓK LAJOS]: Bolond Istók Pantheonja. M. K. = *Bolond Istók* 1882. okt. 8. 41. sz. 6. [Trefás köszöntő „A tót atyafiak” és „A jó palócok” megjelenése alkalmából.]
- Jókai M. beszélyeiről. = *PH* 1882. júl. 12. 190. sz. Mell., és M. K.: *Frivol akta*. – *Brézói ludak*. – A saját ábrázatomról. Bp. 1882. IX–XI. [Bev.]
- FERENCZY JÓZSEF: Újabb népies elbeszélőink. M. K., Palotás Fausztin, Petelei István. = *Db* 1883. 2–4. sz. 22–24., 44–46, 62–64., és F. J.: *Irodalmi dolgozatok*. Bp. 1899. 140–156.
- PORZSOLT KÁLMÁN: Egy év irodalma (1883). = *Figy* 1884. 16. köt. 44–56. [Többek között M. K. három megjelent kötete („A jó palócok”, „A tót atyafiak”, „Kavicsok”) kapcsán elbeszélő művészetének méltatása, stílusa, nyelve.]
- REVICZKY GYULA: M. in floribus. = *Kitartás* 1884. jan. 14. 14. sz. 2–3. [Méltatása a „Nemzetes uraimék” c. regényének megjelenése alkalmából.]
- GRÜNWARD BÉLA: Mikép írónak a karcolatok? = *PH* 1885. márc. 4. 62. sz. 9–10.
- SZANA TAMÁS: Újabb elbeszélők. = *MSzal* 1885. IV. 281–295., és Sz. T.: *Újabb elbeszélők*. Bp. 1889. 11–34. [Többek között M. K.-ról is.]
- TÁBORI, RÓBERT: [Bev.] = M., K.: *Zwischen einst und jetzt. Erzählungen aus der jüngsten Vergangenheit*. Leipzig–Bp. 1886. VII–VIII., és M. K. összes művei. 71. köt. *Cikkek és karcolatok*. 21. köt. Bp. 1977. 286. [Az utóbbi magyar szöveggel.]
- COPPÉE, FRANÇOIS = M., K.: *Scènes hongroises*. Paris 1890. V–VIII., és *PH* 1890. dec. 21. 349. sz. 1–3., M. K. összes művei. 32. köt. *Elbeszélések*. 6. köt. Bp. 1968. 425–428. [M. K. életpályájának és noveláinak bemutatása.]
- TARCSALI BENŐ: M. K. és munkái. I–IV. = *Nyírvidek* 1890. nov. 9–30. 45–48. sz. [Kiemeli megyei történeteit, kisebb novelláit.]

- ESZTEGÁR LÁSZLÓ: A magyar novella. = FL 1891. júl. 2. 179. sz. 1327–1328. [Többek közt M. K.-ról.]
- SILBERSTEIN, [ÖTVÖS] A[DOLF]: Ungarische Literatur. = PLloyd 1892. jan. 13. 11. sz. [Újabb elbeszélő írónk realizmusa. Többek közt M. K.-ról.]
- PINTÉR KÁLMÁN: Újabb elbeszélő irodalmunk. = KatSz 1897. 11. köt. 230–273., és P. K.: Újabb elbeszélő irodalmunk. Bp. 1897. 20–23. [Többek között M. K.-ról.]
- Magyar novelláiróink. = MSzal 1899. 31. köt. 845–854. [Többek között M. K.]
- LÁZÁR BÉLA: A kilencvenes évek novellája. = L. B.: A tegnap, a ma és a holnap. II. sor. Bp. 1900. 161–329. [A 189–207. oldalon M. K.-ról is.]
- M. karácsonyi novellája. = Jöv 1904. jan. 3. 1. sz. 54–55. [A novella címét nem közli a cikk.]
- [TÁBORI RÓBERT] T. R.: Hat író hat kötet. = Újld 1905. dec. 17. 51. sz. 595. [M. K. három elbeszéléséről: „Páva a varjúval”, „Az eladó birtok”, „Galamb a kalitkában”.]
- PALÁGYI LAJOS: M. K. műveiről. = NNőnevelés 1909. okt.–nov., 353–361. [Főként „A tót atyafiak” és „A jó palócok” c. ketetek novelláiról.]
- MIKLÓS ELEMÉR: Bev. = M. K. válogatott elbeszélései. Bp. 1911. 3–17. (Jeles írók iskolai tára 92.)
- [RUBINYI MÓZES] R. M.: M. a színpadon. = PH 1931. szept. 24. 216. sz. 8. [M. K. kisregényeinek, novelláinak színpadi sorsáról; a dramatizált változatok színvonaltalanságáról.]
- FÁBIÁN ISTVÁN: M. világnézete és az adomák. = DebrSz 1938. 121–129.
- [VAJTAI ISTVÁN] V. I.: M. K. = Bartos Imre–Madácsy László–Vajtai István: A te íróid. Szeged 1941. 111–116. [Regényeinek, szépprózájának jellemzése.]
- FEHÉR GÁBOR: Steril novellák. = ProChr 1943. 12. sz. 8–9. [Egyebek közt M. K. novelláiról.]
- KOCZKÁS SÁNDOR: Bev. = M. K.: Az a pogány Filmsik. Elbeszélések. Bp. 1951. 5–12. (Szépirodalmi kisktár 39.)
- DOMOKOS MÁTYÁS: Bev. = M. K.: A néhai bárány. Válogatott elbeszélések és karcolatok. Bp. 1954. 3–10. – Ua. 1955., 1960.
- [KIRÁLY ISTVÁN]: Utószó. = M. K.: Elbeszélések. 1871–1887. 1. köt. Bp. 1954. 537–539. (M. K. válogatott művei.)
- [RUBINYI MÓZES]: Utószó. = M. K. Kisregények. 1. köt. Bp. 1954. 505–508. (M. K. válogatott művei.)
- [KIRÁLY ISTVÁN]: Utószó. = M. K.: Elbeszélések. 1887–1899. 2. köt. Bp. 1955. 517–520. (M. K. válogatott művei.)
- [KIRÁLY ISTVÁN]: Utószó. = M. K.: Elbeszélések. 1900–1910. 3. köt. Bp. 1955. 459–462. (M. K. válogatott művei.)
- RUBINYI MÓZES: Utószó. = M. K.: Kisregények. 2. köt. Bp. 1955. 511–515. (M. K. válogatott művei.)
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = M. K.: A sipsirica. – A gavallérok. Bp. 1956. 196–199. (OK 16.)
- SZABÓ GYULA: Utószó. = M. K.: Kisregények. Bukarest 1956. 435–438. (MKI)
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = M. K.: Kísértet Lublón. – A szelistei asszonyok. Bp. 1957. 209–212.
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = M. K.: A beszélő köntös. – A sipsirica. Kisregények. Bp. 1958. 257–262.
- HÁRSING LAJOS: M. K. = A kiegyezés kora irodalmának középiskolai tanítása. Bp. 1958. 97–144. [M. K. irodalomtörténeti értékelése. Novelláinak és főbb regényeinek („Két választás Magyarországon”, „Új Zrínyiás”, „Különös házasság”, „A Noszty fiú esete Tóth Marival”) elemzése.]
- KIRÁLY ISTVÁN: Utószó. = M. K.: Szent Péter esernyője. – Galamb a kalitkában. Bp. 1958. 327–331. (Kincses kvek. Szövetkezeti kisktár) – Ua. 1966. 308–311.
- SERES JÓZSEF: M. K.: A beszélő köntös. – Sipsirica. = Közn 1958. szept. 3. 16. sz. hátsó borító.
- KIRÁLY ISTVÁN: A romantikus M. = M. K.: A beszélő köntös. – Az eladó birtok. Bp. 1959. 237–242. (OK 52.) – Ua. 1960.
- BRÓDY ANDRÁS: Bev. = M. K.: Vidám írások. 1. köt. Bp. 1960. 3–8.
- GÁBOR EMIL: Bev. = M. K. elbeszélései. Bp. 1960. 5–9. (Iskolai ktár)
- IZSÁK JÓZSEF: M. K., a novelláiró. = IgSzó 1960. II. 137–146.
- VÉBER KÁROLY: Bev. = M. K.: Elbeszélések és kisregények. 1. köt. Bp. 1960. 7–32. (MKI)
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = M. K.: Galamb a kalitkában. – A kis primás. – A lohinai fű. Bp. 1961. 211–214.
- KOCZKÁS SÁNDOR: Bev. = M. K.: Az a pogány Filmsik. Elbeszélések. Bp. 1961. 5–12. (Szépirodalmi kisktár 39.)
- TÓTH TIBOR: Utószó. = M. K.: A dzsenti fészek. Kisregények, elbeszélések. Bratislava–Bp. 1961. 357–364.
- BISZTRAY GYULA: A pályakezdő M. fogadtatása. = M. K. összes művei. 27. köt. Elbeszélések. 1. köt. Bp. 1962. 236–242.
- ILLÉS BÉLA: Utószó. = M. K.: A Krúdy Kálmán csinytevései. – Mindenki lépik egyet. Bp. 1962. 205–207.
- SZABÓ FERENC: Utószó. = M. K.: A két koldusdiák. – Beszélő köntös. Bp. 1963. 239–243.
- BISZTRAY GYULA: Az elbeszélő M. fórumai 1870–1877. = M. K. összes művei. 29. köt. Elbeszélések. 3. köt. Bp. 1964. 229–241.
- DOMOKOS MÁTYÁS: Utószó. = M. K. válogatott novellái. Bp. 1965. 435–440. (Az én könyvtáram. Az ifjúsági irodalom remekei.)

- SZABÓ KISS KATALIN: M. K. = M. K.: A furcsa alpes. (Válogatott novellák.) Bukarest 1966. 5–32.
- DOMKOS MÁTYÁS: Utószó. = M. K.: Tót atyafiak. – A jó palócok. Bp. 1968. 185–188. (OK 639.)
- NÉMETH LÁSZLÓ: Egy elbeszélő-gyűjtemény elé. = N. L.: Kiadatlan tanulmányok. 2. köt. Bp. 1968. 642–665. [Többek közt M. K. prózaművészetéről is.]
- VÉBER KÁROLY: Utószó. = M. K.: A beszélő köntös. – A két koldusdiák. Bp. 1969. 207–209.
- Alakok, témák, tárgyak ábrázolása*
- [BARTÓK LAJOS]: Bolond Istók pantheonja. Mikszáth Kaalmaan. = Bolond Istók 1882. okt. 8. 41. sz. 6. [Tréfás köszöntő „A jó palócok” c. kötete megjelenése alkalmából. M. szlovák alakjainak ábrázolásáról.]
- VÉKONY ANTAL: Bárdányi gróf Buttler János emléke. = Helvét hitv. lyc. Ért. 1886/87. Máramarosziget 1887. 12–18.
- BERNÁTH DEZSŐ: A gróf Buttler János története. I–III. = VU 1901. febr. 10–24. 6–8. sz. 81–83, 101–102, 114–115., és Képes Folyóirat 1900/1901. 29. köt. 689–698. [Adalékok M. K. regényalakjához. Foglalkozik a Buttler-család történetével.]
- [BOSITS GÁBOR] EGY TÖRTÉNETBÚVÁR: Gróf Buttler János házassága. = VU 1904. ápr. 3. 14. sz. 218–220., és Képes Folyóirat 1903/1904. 36. köt. 53–60.
- EGY JOGÁSZ: A Buttler meséhez. = VU 1904. ápr. 17. 16. sz. 255–256., és Képes Folyóirat 1903/1904. 36. köt. 129–130.
- Gróf Buttler János regénye. (Beszélgetés M. K.-nal.) = PN 1904. nov. 8. 309. sz. 10–11. [A „Különös házasság” c. regény keletkezésével, illetve főhősével kapcsolatban.]
- KRAUSZ MÓR: A zsidó M. K. munkáiban. Komárom 1910. 15 l.
- KUN BÉLA: M. alakjai. = A Szilágyi István kör Évk. 1908–1910. Máramarosziget 1911. 38–43.
- RADÓ ISTVÁN: Zsidó vonatkozások M. műveiben. = IMITÉ Bp. 1913. 166–195.
- [RUBINYI MÓZES]: M. és a magyar zsidók. = Egyenl 1913. nov. 23. 47. sz. 2–3. [Ábrázolása műveiben.]
- HUSZÁGH GYULA: A magyar irodalom papi alakjai. M. K. papi alakjai. = EvLap (Pozsony) 1916. júl. 29. 481–488., aug. 12. 514–519.
- ADY ENDRE: A M. csehei. = Nyug 1917. II. 742–743., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 224–225., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 143–144. [M. K. „Magyarország lovagvárai regékben” c. ciklusában előforduló cseh vezér, Švehla történetéről.]
- KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA: A szerelmes levél. = Nyug 1924. I. 280–281. [Móricz Zsigmond, Herczeg Ferenc és M. K. emberábrázolásáról.]
- RUBINYI MÓZES: Élő adatok a mesemotívumok vándorlásához. = It 1929. 177–178. [M. K. „Bagi uram frakkban” c. anekdotájának, valamint „A kaszát vásárló paraszt” c. novellájának eredetéről.]
- DÓRY FERENC: Gróf Buttler János házassága. Pécs 1931. 148 l. [A róla szóló irodalmat l. az Egyes művekről c. fejezetben a „Különös házasság” c. regény irodalmában.]
- GYÖRGY LAJOS: Tárgytörténeti jegyzetek M. anekdotáihoz. I–III. = ItK 1932. 19–31, 140–152, 244–260. – Ua.: Bp. 1933. 43 l. (It. Füz. (Császár) 47.)
Ism.: Dömötör Sándor, Ethn 1933. 84. – M. V., It 1933. 215. – Rajka László, Ptüz 1933. 75–76. – ErdMúz 1935. 1–3. sz. 85.
- KATONA JENŐ: A nagy Palóc. = Mság 1935. máj. 28. 121. sz. 1. [M. írásainak szláv vonatkozásairól.]
- EGRI VIKTOR: M. és szlovák alakjai. = Felvidéki MH 1939. júl. 30. 172. sz. 20. [Főként „A tót atyafiak” c. kötet figuráit elemzi.]
- GALLÓ PÁL: Szlovák alakok M. novelláiban. = Néptanítók Lapja 1940. jan. 15. 2. sz. 56–58. [„A tót atyafiak” c. kötetéről is.]
- Kié a mese? = Tük 1940. 8. sz. 413. [Egy M.-novellatéma felbukkanása Erdélyi Zoltán „Bazsalikom” c. verses elbeszélésében.]
- BOGNÁR GYULA: Felvidéki tájak és emberek M. műveiben. = MLélek 1941. 105–112.
- KRÁHL VILMOS: M. a jogász. Bp. 1941. 161 l. [A valóságban megtörtént jogi esetek mint a M.-írárok ihlető forrásai. Az író jogászi tevékenysége és ennek összekapcsolódása az irodalommal. – A könyvről szóló irodalmat l. az Összefoglaló és gyűjteményes munkák c. fejezetben, a mű alatt.]
- DESHUSSES, GEORGES: La gentry hongroise et son romancier. = NRH 1944. 36–40. [M. K. műveiben.]
- ERDŐS JENŐ: „Rákóczi népe”. = Újld 1944. II. 105–106. [A felvidéki ruszinok és szlovákok, többek között M. K. műveiben.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Tárgytörténeti jegyzetek M. K. műveihez. = It 1947. 48–54. – Klny.: It.Füz. 22. [A magyar néphagyomány hatása a „Veréb Pál traktáiban” c. novellára.]
- [LUKÁCS JÓZSEF] L. J.: Jókai és M. adomaforrása: Könypi strázsamester. = Hírlap 1948. szept. 15. 212. sz. 4. [Könyi Jánosról.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Tárgytörténeti jegyzetek M. K. műveihez. = Ethn 1948. 102–110. – Klny. is. [György Lajos kutatásaihoz kapcsolódva, néhány újabb vándortémáról.]
- SCHEIBER SÁNDOR: M. K. és a keleti folklore. Bp. 1949. 76 l.
Ism.: Gunda Béla, Ethn 1949. 338–339.
- M. és szlovák alakjai. = Új Szó (Bratislava) 1950. jún. 8. 130. sz. 4. [Novelláiból vett példákcal.]

- EGRI VIKTOR: M. K., a jeho slovenské postavy. = *Kulturný Život* 1952. jan. 19. 3. sz., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 664–665. [M. szlovák alakjairól.]
- ENGEL KÁROLY: M. K. és a román nép. = *Kor* 1960. II. 1003–1007. [Többek között a románság hatásáról, Erdély népének ábrázolásáról műveiben. – Művei román fordításairól is.]
- MANGA JÁNOS: M. szklabonyai öröksége. = *Palócföld* 1960. 82–85. [M. szülőfalujának néhány alakja, akiket az író műveiben megmintázott.]
- ŠPITZER, JURAJ: M. K. és a szlovákok. = *ISz* 1960. 2. sz. 242–244., és *Kort* 1960. 8. sz. 290–292. [Szlovák írók hatása M.-ra; regényeinek szlovák fordításairól; szlovák típusok M. K. műveiben.]
- CSUKLY LÁSZLÓ: A palóc néplélek és élet ábrázolása az irodalomban. = *Palócföld* 1968. 3. sz. 68–77. [Főleg Lisznai Kálmán és M. K. műveiben.]
- A „Különös házasság” c. regény... = *IU* 1968. márc. 15. 5. sz. 12. [Megtalálták a regénybeli főhős valóságos modelljének, gróf Buttler Jánosnak levelezését.]
- PÉNOVÁZ ANTAL: Hat évtizeddel az Ungár-estet után. = *Tanulmányok. Az újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszéke. Újvidék (Novi Sad) 1969. 303–315.* [M. K. „A Noszty fiú esete Tóth Marival” c. regényének történeti forrásáról, a valóságos szereplők sorsáról.]
- SCHWEITZER JÓZSEF: Magyar írók – magyar rabbikról. = *Évkönyv. Kiad. a Magyar Izraeliták Országos Képvisellete. Bp. 1970. 242–248.* [Zsidó alakok ábrázolása Eötvös Károly, Baksay Sándor és M. K. műveiben.]
- Egyes novellák*
Megjegyzés: Vö. még az *Egyes művekről* c. fejezettel.
- A KASZÁT VÁSÁRLÓ PARASZT
- ADY ENDRE: [M. kaszát vásárló parasztja. Válasz Alföldy Mihály levelére.] = *Nyug* 1917. I. 943., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 221–222., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 134–135. [Polémia Alföldi Mihály (= Rubinyi Mózés), uo. közölt cikkével, M. K. „A kaszát vásárló paraszt” c. novella témájának eredetiségével kapcsolatban.]
- ADY ENDRE: A M. parasztja. = *Nyug* 1917. II. 321–322., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 224., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 140–141. [A M.-novella tematikájának forrásáról. Ezzel kapcsolatban közli Cziffra Géza hozzá írott nyílt levelét.]
- [RUBINYI MÓZES] ALFÖLDY MIHÁLY: Levél Ady Endréhez. = *Nyug* 1917. I. 943., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 221–222., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 596–597. [Reagál Adynak a Nyug-ban (1917. I. 849.) megjelent Tömörkény-nekrólójára, melyben említést tesz M. K. „A kaszát vásárló paraszt” c. novellájának témájáról, vitatja eredetiségét. Rubinyi szerint M. témája személyes élményen alapul.]
- CZIFFRA GÉZA: Ady igaza. = *Nyug* 1922. II. 1490., és A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 606. [Az Ady és Földváry Gyula (helyesen: Alföldy Mihály = Rubinyi Mózés) között 1917-ben, a Nyug-ban zajlott vitában Ady mellett foglalt állást M. K. „A kaszát vásárló paraszt” c. novella témájának eredetiségéről.]
- RUBINYI MÓZES: Élő adatok a mese-motívumok vándorlásához. = *It* 1929. 177–178. [M. K. „Bagi uram frakkban” c. anekdotájának, valamint „A kaszát vásárló paraszt” c. novellájának eredetéről.]
- CSÜRY BÁLINT: M. K. és Rebreanu Liviu. = *DebrSz* 1934. 128–129. [M. K. „A kaszát vásárló paraszt” témájának nyoma Rebreanu „Tărănuș și coasa” c. írásában.]
- A KÖRTVÉLYESI CSÍNY
- ASZÓDY JÁNOS: M. K. bemutatja. Így választottak az urak. = *Utunk* 1950. nov. 4. 21. sz. 5. II., és M. K.: A körtvélyesi csíny. Kolozsvár 1950. 3–10.
- A PARASZTOK
- GREZSA FERENC: M. K. és a vásárhelyiek. = Bethlen Gábor ált. gimn.Évk. 1962/63. Hódmezővásárhely 1963. 26–29. [Az író „A parasztok” c. (megj. VU 1886. ápr. 11. 15. sz. 230–231.) anekdotáját elemzi, mely nem nyerte meg a vásárhelyiek tetszését.]
- A ROSSZ MATÉRIA
- [BRÓDY SÁNDOR] B. S.: Írói egyéniség. M. K.-ról. = *Regényvilág* 1884/85. 11. sz. 229–230. [Többek közt M. K. elbeszéléséről.]
- A SIPSIRICA
- KISS LAJOS: Sipsirica. = *MNy* 1960. 369–370. [A név eredetéről.]

AESKULAP AZ ALFÖLDÖN

(L.): Kisfaludy Társaság. = FL 1890. dec. 18. 346. sz. I. [Beszámoló a KisfT dec. 17-iki üléséről, amelyen Várad Antal fölolvasta M. K. novelláját.]

AZ A FEKETE FOLT

KANIZSAI-NAGY ANTAL: M. K.: Az a fekete folt. I–II. = Kőzn 1953. 149–151, 174–175.

AZ OKOS NÁSTYA

GÁLÓS REZSŐ: M. forrásaihoz. = EPhK 1914. 70–71. [A novella forrása Straparola „Le piacevoli notti” c. elbeszélése lehetett.]

AZ ÖREGEK

KONTROS ENDRE: M. K.: Az öregek. (Összehasonlító tanulmány.) = Beregszászi áll. fiú- és leánygimn. Ért. 1938/39. 27–29. [A novella világirodalmi gyökerei. Daudet hatása M.-nál.]

BAGI URAM FRAKKBAN

RUBINYI MÓZES: Élő adatok a mese-motívumok vándorlásához. = It 1929. 177–178. [M. K. „Bagi uram frakkban” c. anekdotájának, valamint „A kasszát vásárló paraszt” c. novellájának eredetéről.]

EGY FIÚNAK A FELE

SZIGETVÁRI IVÁN: M. és a Gesta Romanorum. = EPhK 1910. 735–736., és Sz. I.: Kisebb munkák. Bp. 1932. 72–75. [Egyezések az „Egy fiúnak a fele” c. M.-novella és a „Gesta Romanorum” egyik története között.]

MIRE JÓ A DIALEKTUS?

SCHEIBER SÁNDOR: M. novella-forrásaihoz. (Élmény vagy irodalmi hatás?) = FK 1966. 188–189. [„Ahol a víz is virágozik” c. írásának első fejezete a „Mire jó a dialektus?” c. novella. Ennek eredetéről, illetve esetleges bibliai megfelelőjéről.]

PÉRI-LÁNYOK SZÉP HAJÁRÓL

NACSÁDY JÓZSEF: Adalékok a M.-novellák forrásaihoz. = A.Univ.Szeg.Sec.phil. 1956. Nyelv és irodalom. II. Szeged 1956. 57–64. [Többek között M. K. novellájának ihletője Rudnyánszky Gyulának 1881-ben, a SzegN-ban közölt „Kéri Klára szép hajáról” c. ballada lehetett.]

SZEGÉNY GÉLYI JÁNOS LOVAI

LEFFLER BÉLA: Hogyan lett egy M.-novellából svéd hexameteres költemény? = NU 1928. jan. 29. 24. sz. 23. [Többek között: hogyan került M. K. „Szegény Gélyi János lovai” c. műve dán közvetítésen keresztül: Levi Rickson svéd költő „Jeremis bok” c. verseskötetébe (1899.).]

SZERVUSZ, PALI BÁCSI!

NACSÁDY JÓZSEF: Adalékok a M.-novellák forrásaihoz. = A.Univ.Szeg.Sec.phil. 1956. Nyelv és irodalom. II. Szeged 1956. 57–64. [A „Szervusz, Pali bácsi!” c. novellája a SzegN-ban 1881-ben már megjelent „A magyar demokrata!” c. anekdota motívumának újrafeldolgozása.]

TÖVISKES LÁTOGATÓBAN

SZTURA SZILÁRD: M. humoráról. = Temesvári Hírlap 1910. márc. 8. 54. sz. 1–2.

VERÉB PÁL TRAKTÁBAN

SCHEIBER SÁNDOR: Tárgytörténeti jegyzetek M. K. műveihez. = It 1947. 48–54. – Klny.: It.Füz. 22. [A magyar néphagyomány hatása a „Veréb Pál traktában” c. novellára.]

ZSIDÓGYEREKEK

GÁBOR ANDOR = Egyenl 1906. febr. 25. 8. sz. 3–4.

Publicisztikája; újságírói, kritikusai munkássága; szerkesztői tevékenysége

Megjegyzés: M. K. publicisztikai, hírlapírói, szerkesztői tevékenységével kapcsolatos irodalmat l. még a bibliográfiai kézikönyvünk 3. kötete *Általános rész. Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében is.

A trónörökös könyvéből. = VU 1887. márc. 20. 12. sz. 200. [M. K. Szeged történetét feldolgozó tanulmányáról.]

M. K.: A karcolatok története. = M. K. országgyűlési karcolatai. Bp. [1891.] 1892. 3–14., és M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 254–262. (M. K. válogatott művei.), M. K. művei. 14. köt. Politikai karcolatok 1881–1908. Bp. 1969. 464–473., M. K. összes művei. 80. köt. Cikkek és karcolatok. 30. köt. Bp. 1987. 66–74. [A szerző nyilatkozata művé-

- ről; az „M. K. országgyűlési karcolatai” c. kötet keletkezéséről.]
- [KENEDY GÉZA]: Lapszületés. – Az első számhoz. = Az Újság 1903. dec. 17. 2. sz. 9. [M. írói műhelytitkairól.]
- Kinek csinálja M. a lapot? = SzegN 1904. febr. 2. 28. sz. 5–6. [Vö. M. K. cikkével, Scarron aláírással: „Kinek csináljuk a lapot? (Levél Kenedi Gézához.)” (Az Újság 1904. jan. 31. 31. sz. 1–4.)]
- BODNÁR JÁNOS: M. és a pedagógia. = Néptanítók Lapja 1909. dec. 2. 48. sz. 11–13. [Pedagógiai tárgyú cikkéről, mely az Almanach-ban jelent meg.]
- KRÚDY GYULA: A M. levelei. = PN 1910. ápr. 24. 97. sz. 34., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 403–405. [Egy régen használatos és M. K. által újraélesztett, ún. „irodalmi levél”.]
- SEBŐK ZSIGMOND: M. a politikában. = Újld 1910. I. 234–235. [M. K., a politikázó újságíró a SzegN-nél és Budapesten, politikai karcolatok tükrében.]
- RUBINYI MÓZES: M. K. hátrahagyott munkái. = M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Vallomások, levelek, följegyzések. Bp. 1914. I–XVII. [A publicista M.-ről is.]
- RUBINYI MÓZES: Szeged könyve. = M. K. munkái. 38. köt. Hátrahagyott iratok. 6. köt. Szeged könyve. 1. köt. Bp. 1914. I–V. [Szegei újságíró korszakáról; a SzegN és a PH hasábjain megjelent publicisztikai írásairól.]
- RUBINYI MÓZES: M. K. álnevei. = It 1929. 23–24. [Néhány újabb, a M.-publicisztikában előforduló álnév regisztrálása.]
- LŐRINCZY GYÖRGY: M. K. = A Sajtó 1931. 7. sz. 344–350. [Az újságíró M.-ről.]
- KOZOCSA SÁNDOR: M. jegyzetei Gyulai költeményeihez. = ItK 1937. 409–410. [Mért maradt el M. K. „Mikor a hóhért akasztják” c. (PH 1893. 345. sz.) tárcájának folytatása, melyet Gyulai Pál költeményeinek 3., bővített kiadása kapcsán írt?]
- ZSOLDOS JENŐ: A zsidó önszemlélet ébredése közben. = Zs. J.: Magyar irodalom és zsidóság. Bp. 1943. 84–93. [M. K. tudósításai a tiszraeli vérvádpertől; hatása Bródy Sándorra.]
- BISZTRAY GYULA: M. K. „irodalomtörténete”. = M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 5–34. [M. K. irodalmi tárgyú cikkeiről.]
- RUBINYI MÓZES: M., a hírlapíró. = MS 1955. 227–228.
- PETROLAY MARGIT, W.: M. K. elfelejtett ifjúsági írásai. I–II. = ItK 1956. 289–299, 423–430.
- RUBINYI MÓZES: Utószó. = M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 723–724.
- ILLÉS BÉLA: Pipafüst. = M. K.: A tisztelt Házból. Politikai karcolatok. Kiad. Király István. Bp. 1958. I–XV. (M. K. válogatott művei.)
- BISZTRAY GYULA: A publicista M. fórumai. = M. K. összes művei. 51. köt. Cikkék és karcolatok. 1. köt. 1869–1874. Bp. 1964. 206–211. [A Szabad Egyház (1869–1870.), az Igazmondó (1870.) és a Nógrádi Lapok (1873–1874.)]
- BISZTRAY GYULA: M., a szerkesztő. = M. K. összes művei. 51. köt. Cikkék és karcolatok. 1. köt. 1869–1874. Bp. 1964. 211–217. [M. K. mint a MNéplap és „társlapja”, a Mulattató szerkesztője.]
- BISZTRAY GYULA: 1875. Vezércikkek és politikai cikkek. = M. K. összes művei. 52. köt. Cikkék és karcolatok. 2. köt. 1874–1875. Bp. 1964. 199–203. [Bevezető M. K. MNéplap-beli cikkeihez.]
- NACSAĐY JÓZSEF: A Szegedi Napló és M. K. = M. K. összes művei. 55. köt. Cikkék és karcolatok. 5. köt. 1878. Bp. 1966. 171–183.
- HEGEDŰS SÁNDOR: M. K. Nyíregyházán. = ItK 1967. 300–303. [A PH-nak Scarron álnéven 1883-ban küldött tudósításairól, a tiszraeli vérvádpert kapcsán; az író zsidó-szemléletének alakulásáról.]
- [KEMÉNY ISTVÁN] K. I.: M. K. = MS 1967. 314–315. [Újságírói működéséről.]
- BISZTRAY GYULA: Az „Apróságok” rovata. = M. K. összes művei. 53. köt. Cikkék és karcolatok. 3. köt. 1877. Bp. 1968. 262–267. [A BpNapil „Apróságok” c. rovata mint sajátos mikszáthi műfaj.]
- BISZTRAY GYULA: Európai órjárat. = M. K. összes művei. 53. köt. Cikkék és karcolatok. 3. köt. 1877. Bp. 1968. 275–286. [M. K. nézetei a külpolitikai eseményekkel kapcsolatban. Előfordulásuk az „Apróságok” c. rovatában.]
- BISZTRAY GYULA: Hazai tükör. = M. K. összes művei. 53. köt. Cikkék és karcolatok. 3. köt. 1877. Bp. 1968. 267–275. [M. K. témái a BpNapil rovataiban.]
- BISZTRAY GYULA: Lapszemlék és sajtópolémia. = M. K. összes művei. 53. köt. Cikkék és karcolatok. 3. köt. 1877. Bp. 1968. 288–310. [A BpNapil „Apróságok” c. rovatában megjelent sajtószemléiről és sajtópolémiairól.]
- BISZTRAY GYULA: M. a Budapesti Napilapnál. = M. K. összes művei. 53. köt. Cikkék és karcolatok. 3. köt. Bp. 1968. 257–262.
- BISZTRAY GYULA: M. mint Budapest írója. = M. K. összes művei. 53. köt. Cikkék és karcolatok. 3. köt. 1877. Bp. 1968. 286–288. [M. K. és a főváros kapcsolatának tükröződése az „Apróságok” c. rovat írsaiban.]
- NACSAĐY JÓZSEF: M. K. és a magyar játékszín. = It 1969. 903–918. [M. K. 1870–1880 közötti színi-kritikusi működéséről.]
- REJTŐ ISTVÁN: Bevezetés a jegyzetekhez. = M. K. összes művei. 65. köt. Cikkék és karcolatok. 15. köt. Bp. 1969. 223–226. [M. K.-nak a PH-ban megjelent „A t. Házból” c. karcolatairól.]

- REJTŐ ISTVÁN: M. a Magyarország és a Nagyvilág társszerkesztője. = M. K. összes művei. 67. köt. Cikkek és karmolatok. 17. köt. Bp. 1969. 365–368. [1882 dec.–1884 jan. között szerkesztette a lapot, Borostyáni Nándorral együtt.]
- BISZTRAY GYULA: M. a Pesti Hírlapnál. = M. K. összes művei. 61. köt. Cikkek és karmolatok. 11. köt. Bp. 1970. 137–144. [1881-től kezdve majd húsz éven át volt a lap munkatársa.]
- BISZTRAY GYULA: M. az Ország-Világnál. = M. K. összes művei. 61. köt. Cikkek és karmolatok. 11. köt. Bp. 1970. 224–228. [1881 ápr.–máj.-ban mint segédszerkesztő működött a lapnál.]
- BISZTRAY GYULA: M. utolsó évi kapcsolata a Szegedi Naplóval. = M. K. összes művei. 60. köt. Cikkek és karmolatok. 10. köt. Bp. 1970. 253–257. [A lap szerkesztője az 1881. dec. 23-i számban bejelenti, hogy M. K. kilépett a munkatársak sorából.]
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. gondolatvilága a parlamenti karmolatokban. (Műhely-tanulmány.) = ItK 1970. 603–612.
- ZSOLDOS JENŐ: Két elfelejtett M.-karmolat. A pályakezdő M. K. zsidószemlélete. = Évkönyv. Kiadja a Magyar Izraeliták Országos Képviselete. Bp. 1970. 166–206. [Többek között M. K. fiatalkori elbeszéléseinek zsidó alakjairól; a SzegN-ba írt e tárgyú cikkeiről, zsidó-szemléletéről. A két karmolat: „Szűnyogból elefánt” és „Egy keresztény ember észrevételei a magyar zsidókról” közlésével.]
- BISZTRAY GYULA: Az országgyűlési karmolatok kezdetei. = M. K. összes művei. 62. köt. Cikkek és karmolatok. 12. köt. Bp. 1971. 289–293. [Tisztázza a karmolatok megindulásának pontos dátumát. (1881. szept. 27.)]
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. mint a nyíregyházi per tudósítója. = M. K. összes művei. 66. köt. Cikkek és karmolatok. 16. köt. Bp. 1972. 400–414. [M. K. viszonya a zsidósághoz és a tiszaezlári per kapcsán kibontakozó antiszemitizmushoz, melyet kezdettől elutasít. Együttal válasz Hegedűs Sándor „M. K. Nyíregyházan” c. (ItK 1967. 300–303.) cikkére is.]
- REJTŐ ISTVÁN: A tisztelt Ház mint önálló kötet. = M. K. összes művei. 71. köt. Cikkek és karmolatok. 21. köt. Bp. 1977. 331–336. [„A tisztelt Ház” c. (1886.) karmolat-kötet keletkezéséről; az egyes parlamenti karmolatok köteté formálódásáról.]
- REJTŐ ISTVÁN: M. és az Urambátyám. = M. K. összes művei. 37. köt. Elbeszélések. 11. köt. Bp. 1980. 150–156. [A Bartók Lajos mellett M. K. által 1866-ban szerkesztett humorisztikus hetilapról.]
- REJTŐ ISTVÁN-SUHAI PÁL: M. K. és a „Magyar Hírlap”. = M. K. összes művei. 80. köt. Cikkek és karmolatok. 30. köt. Bp. 1987. 178–191. [M. K. mint a lap főmunkatársa 1891. márc. 21-től szept. 1-ig.]

SZ.GARAI JUDIT-REJTŐ ISTVÁN: Katánghy Menyhért – az álnév és a szimptóma. = M. K. összes művei. 82. köt. Cikkek és karmolatok. 32. köt. Bp. 1988. 224–232. [A „Bevezetés a jegyzetekhez” c. fejezetten belül. – A parlamenti beszámoló új formájáról, a Katánghy Menyhért-féle karmolatokról. A figura megte-remtéséről, népszerűségéről az olvasók körében.]

Az író által szerkesztett sorozatok

ALMANACH AZ ... ÉVRE. 1–23. KÖT. (EGYETEMES REGÉNYTÁR III–XXVI.) (1888–1910)

M. K. = PH 1887. nov. 12. 311. sz. 4., és M. K. munkái. 35. köt. Hátrahagyott iratok. 3. köt. Tudós írók. Bp. 1914. 3–5., M. K. összes művei. 75. köt. Cikkek és karmolatok. 25. köt. Bp. 1981. 63–64. [Szerkesztői beköszöntő.]

OrszV 1887. nov. 12. 46. sz. 742.

Nyírvidek 1889. nov. 10. 45. sz.

CALENDARIUS = MNemzet 1890. nov. 15. 314. sz. 1.

T. = FL 1890. nov. 16. 315. sz. 2329–2331.

(K.) = FL 1891. dec. 4. 333. sz. 2487–2490.

MSz 1892. dec. 4. 49. sz. 589.

FL 1894. nov. 10. 311. sz. 2669.

KISS ERNŐ = MNyr 1896. 265–268.

LÁZÁR BÉLA = MKr 1897. dec. 15. 6. sz. 99–101.

MSz 1897. jan. 10. 2. sz. 21.

BENEDEK ELEK = MKr 1898. nov. 15. 4. sz.

LÁZÁR BÉLA = MKr 1898. dec. 1. 5. sz. 64–65.

ITáj 1898. jan. 4–5.

PETUR = Haz 1899. nov. 19. 278. sz. Mell. 1–3.

GÁSPÁR IMRE = MSz 1903. jan. 4. 1. sz. 11–12.

RÁSKAI FERENC = MKözélet 1903. dec. 4. 19. sz. 225–226.

[GÁSPÁR IMRE] G-r. I-e = MSz 1905. máj. 14. 20. sz. 157–158.

SEBŐK ZSIGMOND = Újld 1906. II. 489–490.

MAGYAR REGÉNYÍRÓK KÉPES KIADÁSA. 1–60. KÖT. (1904–1912).

SZERK. M. K. ÉS RÉSZBEN SCHÖPFLIN ALADÁR.

[LENGYEL MENYHÉRT] MELCHIOR: M. K. és a többi regényírók. = MKözélet 1904. szept. 11. 37. sz. 15–16.

SZINI GYULA = A Hét 1904. okt. 2. 40. sz. 643–644.

CSÁSZÁR ELEMÉR = EPk 1905. 334–337.

CSÁSZÁR ELEMÉR = EPk 1907. 419–420.

Műfordítása

SZALATNAI REZSŐ: M. K. szlovák népdal-fordítása. = ItK 1960. 3. sz. 375–377.

Nyelve, írói eszközei, esztétikája

- DÓCZY LAJOS: Levél M. K.-nak. = OrszH 1898. jan. 6. 6. sz., jan. 16. 16. sz., febr. 1. 32. sz. [Az idegen szavak írásában elítéli M. K. magyaros írásmódját.]
- RUBINYI MÓZES: M. újabb munkáiból. = MNyr 1908. 79–81. [M. nyelv-művészetéről, példákkal az összes művei sorozatában újonnan megjelent köteteiből: „Jókai Mór élete és kora”; „A fekete kakas és még három más elbeszélés”; „Világít este a szentjánosbogár is.”]
- BIRÓ SÁNDOR: M. mondatszerkesztése. Töredék egy nagyobb dolgozattól. = MNyr 1910. 57–63. [M. nyelve és a népnyelv kapcsolata.]
- FARKAS ZOLTÁN: M. humora. = Az Újság 1910. máj. 15. 115. sz. 4–5. [M. K. és Arany János műveiben megnyilvánuló humoráról.]
- MÓRICZ ZSIGMOND: Az igazi földesúr. = VU 1910. máj. 15. 20. sz. 417–418., és M. Zs.: Irodalomról, művészetéről. Bp. 1959. 1. köt. 264–266. [M. írásainak sajátos hangulatáról.]
- [PALÁGYI LAJOS] p. i.: M. levelei. = MNemzet 1910. szept. 25. 224. sz. 6. [Reflexiók az előző számban közölt levelekhez. – „A fekete város” c. regénnyel kapcsolatban M. K. történelemábrázoló módszeréről.]
- RUBINYI MÓZES: Az egyéni nyelv kérdése újabb irodalmunkban. = Nyelvtudomány 1910. I. 119–122. [Többek között M. írói nyelvről írott munkákat ismerteti.]
- RUBINYI MÓZES: M. nyelve. = MNy 1910. 69–72.
- RUBINYI MÓZES: M. K. stílusa és nyelve. Bp. 1910. 246 l. (M. K. munkái. 34.)
Ism.: *Balassa József*, V 1910. 30. sz. 17. – *Kerekes Emil*, EphK 1910. 714–715. – [*Sikabonyi Antal*] S. A., Egyetértés 1910. máj. 15. 115. sz. 50. – *Szücsi József*, MNyr 1910. 215–216. – VU 1910. máj. 1. 18. sz. 383.
- SEBŐK ZSIGMOND: Az adomázó M. = VU 1910. jún. 19. 25. sz. 523–525.
- SZINEK ISTVÁN: M. K. humora. = OrszV 1910. febr. 6. 6. sz. 127–128.
- SZTURA SZILÁRD: M. humoráról. = Temesvári Hírlap 1910. márc. 8. 54. sz. 1–2. [A „Tövískes látogatásban” c. novellával kapcsolatban.]
- ÚJLAKI GÉZA: M. K. humoráról. = DtH 1910. febr. 2. 14. sz. 2–3. [Részlet a Kisfaludy Irodalmi Kör ülésén tartott felolvasásából.]
- WACZULIK LÁSZLÓ: Népies elemek M. nyelvében. Bp. 1910. 72 l.
Ism.: [*Rubinyi Mózes*] R. M., MNy 1910. 377. – *Simonyi Zsigmond*, MNyr 1910. 317.
- TRENCSENY KÁROLY: M. nyelv-művészete. = Bács-Bodrog Megyei Irod. Társ. Évk. 1912. 24–31.
- NAGY SÁNDOR: M. humora. I–II. = It 1914. 383–392, 441–450. [A humorról általában; humoros alakjainak főbb típusai.]
- RUBINYI MÓZES: M. jellemző ereje. = V 1914. márc. 4. 54. sz. 6.
m. g.: M. K. humora. = BH 1930. máj. 29. 121. sz. 11.
- ZOLNAI GYULA: Nyelvérzék és helyesírás. = Msan 1941. 97–107. [Írásmódbeli eltérés M. K.-nál.]
- KEMÉNYFY JÁNOS: M. világa. = BpSz 1942. 262. köt. 129–149. – Klny. is. [M. K. egyéniségéről; képzelőerejének, humorának megnyilvánulása műveiben.]
- KARÁCSONY SÁNDOR: A „cinikus” M. = K. S.: A magyarok kincse. Bp. 1944. IX–CXI. – Ua.: Bp. 1944. 110 l. [M. K. stílusáról.]
Ism.: *Várdai Béla*, It 1945. 34–36.
- KATONA JENŐ: A megtámadott M. = Hírlap 1948. okt. 3. 228. sz. 1. [A „Különös házasság” c. regény körüli vitában állást foglal a mű támadóival szemben.]
- KÉZAI BÉLA: Különös játékok a „Különös házasság”-gal. = ÚjEmb 1948. szept. 19. 38. sz. 4. [A történeti hitelességet kéri számon. Bírálja a Gyárfás Miklós–Örkény István-féle színpadi változatot is.]
- KÉZAI BÉLA: Valóság és hamisság a „Különös házasság” körül. = ÚjEmb 1948. okt. 3. 40. sz. 5. [A regény kapcsán ismételt hangúlyozza a mű romantikus eszményítését és történelmi pontatlanságát.]
- LOSONCZY GÉZA: M. K. és akiknek nem kell. = SzabN 1948. szept. 26. 222. sz. 7. [Vita Parragi Györggyel, az ÚjEmb-rel és a Haz-kal.]
- MÉRAY TIBOR: Akiknek nem kell M. = SzabN 1948. szept. 19. 216. sz. 9. [Vita az ÚjEmb-rel és a Haz-kal.]
Különös. = Haz 1948. szept. 17. 37. sz. 1. [Vita Molnár Miklóssal M. K. realizmusáról, a „Különös házasság” c. regényének történeti hiteléről. Utalással Lukács György M.-értékelésére is. – Vitaindító cikk.]
- Záróhang a M.-vitához. = Haz 1948. szept. 24. 38. sz. 2. [Válasz Méray Tibornak a M. K. realizmusáról folyó vitában, valamint Lukács György M.-értékeléséről is.]
- Akiknek nem kell M. = SzabN 1948. szept. 19. 216. sz. 9. [Részben a történelmi hitelesség, részben a realizmus körüli vitákról a „Különös házasság”-gal kapcsolatban.]
- KÁRPÁTI AURÉL: M. és kora. = Haladás 1949. 14. sz. 1–2. [M. K. romantikus meséinek realista ábrázolási módjáról, szatirikus hajlamáról.]
- SÖTÉR ISTVÁN: M. K. helye a magyar realizmusban. = Vál 1949. 336–343., és S. I.: Tisztuló tükrök. Bp. 1966. 23–30. [Kötetben „M. K. időszemlélete” címmel.]
- RUBINYI MÓZES: A humor nyelvi eszközei M.-nál. = MNyr 1950. 348–357. – Klny. is., és R. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962. 109–122.

- SCHEIBER SÁNDOR: Motívum-találkozás. = Ethn 1953. 302. [M. K. és a folklór.]
- SÓS ENDRE: M. K. realizmusa. Széjegyzetek Király István könyvéhez. = MNemzet 1953. febr. 13. 15. sz. 7.
- KIRÁLY ISTVÁN: A romantikus M. = M. K.: A beszélő köntös. – Az eladó birtok. Bp. 1959. 237–242. (OK. 52.) – Ua. 1960. [Többek között a romantika és a realizmus váltakozását vizsgálja M. szépprózájában.]
- ILLÉS BÉLA: M. ars poeticája. = Kort 1960. I. 41–48., és M. K. ars poeticája. Kiad. Illés Béla. Bp. 1960. 5–25., I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 51–63. [M. K. esztétikai írásaiban – különös tekintettel az Almanach 1888–1910-es köteteinek előszavaira – kifejtett irodalompolitikai, irodalomkritikai, esztétikai nézeteiről.]
- SAS ANDOR: M. K. igazmondása és írásművészete. = Új Szó (Bratislava) 1960. 147. sz. 7–8.
- [RÉV MÁRIA] REV, MARIJA: Szatira i jumor v konce XIX veka. (M. E. Szaltükov–Scsedrin i Kal'man Mikszat.) = ALitt 1962. 456–463., és La littérature comparée en Europe orientale. Bp. 1963. 456–463., FK 1965. 125–139. [Az utóbbi a magyar nyelvű, rövidített változat.]
- DIÓSZEGI ANDRÁS: A tragikus M. = ItK 1966. 352–362., és D. A.: Megmozdult világban. Bp. 1967. 31–52. [Sajátos, egyéni írói útjáról; realizmusa; az ironikus magatartás és ábrázolásmódtól a determinista történelemfelfogásig; tragikus látásmód – romantikus történelemszemlélet; tragikum-elmélete; a bűn és bűnhődés kérdése regényeiben.]
- WACHA, [IMRE]: Über die ungarischen Schriftsteller-Wörterbücher. = ALingu 1968. 205–232. [Többek közt Rubinyi Mózes M.-szótára.]
- KARSAY ERZSÉBET: Adalékok a szórend vizsgálatának módszertani kérdéseihez M. nyelve alapján. = NytudK 1970. 151–157. [Különböző szórend-típusokat állapít meg M. K. nyelvében.]
- Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok)*
- BARBARICS RÓBERT: A visszaható névmás és jelzői. = MNyr 1887. 295–301. [M. K. egy kifejezésében.]
- [SIMONYI ZSIGMOND] KESZTHELYI MIKLÓS: M. újabb műveiből. = MNyr 1905. 467–470. [Példák M. magyaros kifejezéseiből.]
- M. K.: Följegyzések. = MNyr 1909. 78. [M. K. magyarázatai néhány maga alkotta kifejezésről.]
- PRUZSINSZKY JÁNOS: Olajos kendők. = MNyr 1914. 271–272.
- ZOLNAI GYULA: Meghány–megvet. = MNyr 1923. 23–24.
- BORSODI LÁSZLÓ: Meghány–megvet. = MNyr 1924. 118–119.
- ZLINSZKY ALADÁR: Szlovák vagy tót? = Msan 1933. 59–62.
- NAGY J. BÉLA: Csengetyű–csengettyű. = Msan 1935. 48–52. [A „csengetyű” szó használata M. K.-nál.]
- NAGY J. BÉLA: Hogy ragozzuk a magyar igét? = Msan 1935. 1–13. [Ragozás M. K.-nál.]
- TOLNAI VILMOS: Dzsentrí–gentry. = MNy 1937. 51–52. [Hivatkozással többek között M. K. szóhasználatára.]
- JUHÁSZ JENŐ: Ágnesnak-e vagy Ágnesnek? = Msan 1939. 180–184. [Illeszkedés M. K.-nál.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Könnyű, mint Habakuk. = MNyr 1947. 63–64. – Klny. is. [A M.-nál szereplő fordulathat eredetét vizsgálja.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Könnyű, mint Habakuk. = MNyr 1951. 468.
- BISZTRAY GYULA: Cinterem. = MNy 1956. 206–210. [A szó hibás értelmezései Kiss Józsefnél, M.-nál.]
- PROHÁSZKA JÁNOS: Voltaképpen mi is az az íz? = MNyr 1957. 245–246. [Előfordulása az „Új Zrínyiász”-ban.]
- RUBINYI MÓZES: M. szóalkotásaihoz. – I. Akarnok. – 2. Lázás tevékenység. – Cinterem. = MNy 1957. 216–220. [Részben az író saját szómagyarázataival.]
- KISS LAJOS: Sipsirica. = MNy 1960. 369–370. [A M. K. novella-címében használt kifejezés a cikkíró szerint nem lengyel, hanem szerb eredetű.]
- RUBINYI MÓZES: Gubó. = MNyr 1960. 255.
- RAISZ RÓZSA: Adatok M. szóláskincséhez. (Néhány csoportnyelvi eredetű frazeológiai eredetű kapcsolat M. nyelvében.) = Egri Ped.Főisk.Évk. Eger 1961. 287–304. – Klny. is.
- SCHEIBER SÁNDOR: M. egy stílusfordulatának keleti mintája. = MNyr 1962. 119–120. [A „szaduceus” szó magyarázata.]
- PROHÁSZKA JÁNOS: Egy furcsa ételnévről. = MNy 1966. 333–335. [Egy M.-nál előforduló ritka ételnévről: „tehénhús kukrejt”.]
- PROHÁSZKA JÁNOS: Ételvekről. 5. = MNyr 1966. 415. [M. egy kifejezéséről.]
- RAISZ RÓZSA: Mutatvány a készülő M.-szólásszótárból. = Egri Tanárk.Főisk.tud.K. 1966. Eger 1966. 287–323. – Klny.: Egri Tanárk.Főisk.Füz. 393.
- REUTER CAMILLO: Kukrejt. = MNy 1966. 335–339. [A M.-nál előforduló ételnév eredetéről.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Bibliái közmondás M.-nál. = MNyr 1967. 78.
- Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok*
- DERÉKI ANTAL: Rosegger és M. = Harmónia 1884. aug. 3. 31. sz. 1–2. [Párhuzam Peter Rosegger osztrák prózáiról és M. K. művészeté között.]

- GRÓFF GÁBOR: Gaal József és M. K. = Kölcsey Egylet Évk. Nagykaroly 1910. 51–54. [A két író műveinek rokon vonásai.]
- SZIGETVÁRI IVÁN: M. és a Gesta Romanorum. = EPhK 1910. 735–736., és Sz. I.: Kisebb munkák. Bp. 1932. 72–75. [Egyezések az „Egy fiúnak a fele” c. M.-novella és a „Gesta Romanorum” egyik története között.]
- BEKE ÖDÖN: M. K. forrásaihoz. = It 1914. 318–319. [Az író kedvelt forrásai: Naszreddin Hodzsa tréfái, illetve Haller János „Hármas históriá”-ja és ezek nyomai M. K. elbeszéléseiben.]
- GÁLÓS REZSŐ: M. forrásaihoz. = EPhK 1914. 70–71. [„Az okos Nástya” c. elbeszélés és Straparola „Le piacevoli notti” ötödik éjszakájának ötödik meséje egyező motívumai.]
- GOPCSA LÁSZLÓ: Gárdonyi és M. = MCsal 1926. 244. [Életpályájuk összehasonlítása; az alföldi hatás (pl. néphiedelmek) megnyilvánulása műveikben.]
- HELLER BERNÁT: M., Babrios: A mese és a legenda. = Ethn 1930. 3–4. sz. 153–157. [A mese, a legenda, M. forrásai.]
- MÁLLY FERENC: M. K. a Galamb a kalitkában c. novellájának forrásai. = Szegedi m. kir. áll. Árpád-házi Szent Erzsébet Leánylic.Ért. 1929/30. 22–25.
- REPORT ELEK: M. és a Gesta Romanorum. = ItK 1933. 121–126.
- CSÚRY BÁLINT: M. K. és Rebreanu Liviu. = DebrSz 1934. 128–129. [„A kaszát vásárló paraszt” témájának nyoma Rebreanu „Tărănul și coasa” c. írásában.]
- KONTROS ENDRE: M. K.: Az öregek. (Összehasonlító tanulmány.) = Beregszászi áll. fiú- és leánygimn. Ért. 1938/39. 27–29. [A novella világirodalmi gyökerei. Daudet hatása M.-nál.]
- Kié a mese? = Tük 1940. 8. sz. 413. [Egy M.-novellatéma felbukkanása Erdélyi Zoltán „Bazsalikom” c. verses elbeszélésében.]
- RUBINYI MÓZES: Orosz hatások M. műveiben. = It 1946. 69–70. [Gogol és Turgenyev hatások M. K. novelláiban.]
- SZALATNAI REZSŐ: Egy magyar és egy szlovák evangélikus: M. és Hviezdoslav. = EvÉ 1952. jan. 6. 1. sz. 4.
- SCHEIBER SÁNDOR: Hírnök a másvilágról. (Boccaccio-novella M.-nál.) = FK 1957. 282–284. [Adalék „A két koldusdiák” és a „Különös házasság” forrásához.]
- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: M. Tolsztojról – Tolsztoj M.-ról. = OrszV 1960. nov. 30. 48. sz. 14. [M. K. beszélgetése Szabó Endrével, aki meglátogatta Tolsztojt.]
- ŠPITZER, JURAJ: M. K. és a szlovákok. = ISz 1960. 242–244. [M. K. és a szlovák nép kapcsolata, a szlovák táj, környezet, népszokások és folklór megnyilvánulása műveiben; hatása a szlovák irodalomra.]
- [RÉV MÁRIA] REV, MARJA: Szatira i jumor v konce XIX veka. (M. E. Szaltükov–Scsedrin i Kal'man Mikszat.) = ALitt 1962. 456–463., és La littérature comparée en Europe orientale. Bp. 1963. 456–463., FK 1965. 125–139. [Az utóbbi a magyar nyelvű rövidített változat.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Még egyszer a másvilági hírnökről. (M. elődei és utódja.) = FK 1963. 436–437. [A történet eredete és előfordulása „A két koldusdiák” és a „Különös házasság” c. művekben. – L. még: Scheiber Sándor: Hírnök a másvilágról c. cikkét (FK 1957. 282–284.)]
- RÉZ PÁL: M. és Malraux. = Nagyv 1966. 915–917.
- CSONGRÁDY BÉLA: M. K. és a szomszéd népek irodalma. = Palócföld 1967. 1. sz. 79–85. [Az író és művei szlovák, román, orosz kapcsolata.]

HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA

- MÁTRAHEGYI: Irodalmi divatok. = FL 1892. ápr. 26. 116. sz. 847–849. [A M.-utánzókról.]
- „Mikszáth-Társaság”. = PH 1893. okt. 22. 292. sz. 6. [M. K. barátainak társaságáról, programjuk.]
- ADY ENDRE: Ki lesz a M.? = Nyug 1910. II. 1013–1014., és A. E. összes prózai művei. 10. köt. Bp. 1973. 60–71. [A M.-epigonokról.]
- ADY ENDRE: A mikszáthi állás. = Bp. Újságírók Alm. 1911. 131–132., és KisU 1950. jún. 2. 126. sz. 3. [A M. K. szerepét és irodalmi helyét betölteni kívánó utódokról – gúnyos hangvétellel.]
- LAKATOS LÁSZLÓ: M. K. = PN 1913. nov. 9. 265. sz. Mell. 35–36. [M. K. egyre csökkenő népszerűségéről.]
- M.-szoba az Akadémiában. = Érdekes Újság 1913. nov. 23. 36. sz. 1.
- RUBINYI MÓZES: M. elődei és utódai. = V 1914. márc. 18. 66. sz. 14. [Utal M.-hoz való viszonyukra is.]
- RUBINYI MÓZES: M. jövője. = V 1914. márc. 25. 72. sz. 17. [Az író jövőbeli népszerűségéről is szól.]
- PEKÁR GYULA: Madách és M. = 8ÓraiU 1925. szept. 6. 200. sz. 2. [Balassagyarmaton Madách- és M.-szobor leleplezésére kerül sor.]
- M.- és Madách-ünnep Balassagyarmaton. = Újság 1925. szept. 8. 48. sz. 8. [Beszámoló az emléktábla leleplezéséről.]
- HARSÁNYI ZSOLT: M. = Nyug 1926. II. 555–557. [M. K. megújuló népszerűségének okai.]
- KATONA, EUGENE: Coloman Mikszáth vu par le jeu-nesse hongroise. = NRH 1934. II. 80–84.
- ZSOLT BÉLA: M. és a reformirodalom. = Az Újság 1935. máj. 26. 120. sz. 1–2. [M. K. népszerűségéről.]

- M. K.-t... = KorSzava 1935. jún. 1. 10. sz. 163–164.
[M. K. műveinek korabeli hatásáról és jelentőségéről.]
- (-l-ó): M. = Nszava 1936. szept. 25. 218. sz. 6. [Falu elnevezése M. K. nevééről.]
- RUBINYI MÓZES: Huszonöt év M. K. életéből. (1910–1935.) = It 1936. 10–17. – Klny. is., és R. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962. 123–128. [M. K. értékelése, műveinek utóélete az író halála után.]
Ism.: UngJb 1938. 47.
- LENGYEL ERNŐ: A hiányzó M. = Az Újság 1940. jún. 29. 146. sz. 5. [Miért maradt ki M. K. a Móricz Zsigmond által szerkesztett antológiából?]
- M. szobra... = Az Újság 1942. dec. 10. 280. sz. 3. [Miért nincs szobra M.-nak?]
- A hiányzó M. szobor. (Levél a szerkesztőhöz.) = Az Újság 1942. dec. 16. 285. sz. 3. [Csatlakozik a M.-szobrot sürgető cikkhez.]
- FÉJA GÉZA: A lüblói kísértet. = Mo(regg.) 1943. febr. 21. 42. sz. 7. [A „legeredetibb magyar írók egyikének” csökkenő népszerűségéről. Üdvözlí az „olcsó” M.-kiadásokat.]
- A halhatatlan M. = ÚjId 1947. jan. 25. 4. sz. 73–76. [A magyar kultúra vezető egyéniségei nyilatkoznak M. K. művészetének aktualitásáról.]
- M. és szlovák alakjai. = Új Szó (Bratislava) 1950. jún. 8. 130. sz. 4. [A mai olvasó számára M. K. népszerűbb Jókainál; novelláiból vett példákkal.]
- SÓS ENDRE: M., ahogy ma látjuk. = MNemzet 1951. aug. 28. 199. sz. 5. [Az „Új Zrínyiasz” új kiadása kapcsán.]
- MAROS LÁSZLÓ: Mikor lesz már végre rend a horpácsi M.-portán? = ÉI 1957. okt. 11. 16. sz. 8. [Az író utolsó éveit színhelyének elhanyagolt állapotáról.]
- DÉNES GYÖRGY: M. nyomában Szklabonyán. = Hét (Bratislava) 1958. 47. sz. 10.
-b.-: M. K.-ra emlékeztek. = Új Szó (Bratislava) 1960. jún. 4. 154. sz. 8. [Beszámoló a szlovák írószövetség rimaszombati M.-emlékestjéről.]
- DÉR ENDRE: Szlovákia szívébe zárta a nagy palócot. = ÉI 1960. jún. 10. 24. sz. 3. [M. K. emlékének szentelt napok Rimaszombaton.]
- ILLÉS BÉLA: M. K. ébresztése. = ÉI 1960. jún. 3. 23. sz. 5., és I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 47–50. [Munkásságának értékelése, mai jelentősége.]
- KELEMEN FERENC: M.-emlékek. = Csongrád Megyei Hírlap 1960. máj. 15. 114. sz.
-res-: M.-ünnepség Gömörben. = Hét (Bratislava) 1960. 27. sz. 14.
- SAS ANDOR: M. köztünk él. = ISz 1960. 245–246. [Többek között vizsgálja mai népszerűségének okait is.]
- S-i: Három téma az irodalomtörténesek vándorgyűlésén. M. és Szeged. = ÉI 1960. jún. 10. 24. sz. 4.
- [Szegeden máj. 30–31-én rendezett vándorgyűlésről, M. K. és Szeged kapcsolatát vizsgáló előadásokról; „A mi Mikszáthunk” c. könyv megjelenéséről; Király István emlékbeszédéről és Nacsády József felolvasásáról; a M.-emlékhelyek felkereséséről.]
- SZABÓ JÓZSEF: Nógrádi séta M. nyomában. = EvÉ 1960. jún. 12. 24. sz. 2. [Látogatás a balassagyarmati Palóc Múzeumban, Mohorán és Horpácson.]
- VARANNAI AURÉL: M. K. utókora. = Ktáros 1960. 5. sz. 378–379.
- A mi M.-unk. = ISz 1960. 2. sz. 242. [M. halálának 50. évfordulójára rendezett csehszlovákiai megemlékezésekről.]
- M.-emlékünnpesség az Egyetemi Színpadon. = Nszab 1960. máj. 28. 126. sz. 8.
- Megkoszorúzták M. K. sírját. = Nszab 1960. máj. 29. 127. sz. 7.
- ILLÉS BÉLA: M. szobránál. = ÉI 1961. márc. 17. 11. sz. 7., és I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 80–82. [Mit jelent M. K. művészete a mai kor számára.]
- [SZALATNAI REZSŐ] Sz.: Magyar–szlovák ünnepség M. szülőházánál. = ÉI 1962. szept. 15. 37. sz. 6. [Beszámoló a szklabonyai M.-ünnepségről.]
- GALSAI PONGRÁC: A „kegyelmes úr” árnyéka. Látogatás Mohorán, M. K. egykori szolgálojánál. = Nők Lapja 1963. 4. sz. 9.
- RUFFY PÉTER: M. szülőfalujában. = MNemzet 1964. márc. 29. 75. sz. 9. [Szklabonya, a szülői ház, a M.-emlékek.]
- HORÁNSZKY NÁNDOR, IFJ.: Mikszáth Kálmáné ismeretlen levelei. = ItK 1968. 692–693. [Horánszky Lajoshoz két levél. Kelt: 1916. dec. 3. és 1926. május 18. – A M.-hagyomány ápolásával kapcsolatban.]

KIADÁSTÖRTÉNET, SZÖVEGKRITIKA

- M. K. összegyűjtött munkái. = VU 1901. jún. 23. 25. sz. 408. [A Révai kiadónál megjelenő életműsorozat eddigi kötetéről és a további tervbevert 8 kötetéről.]
- M. K. jubileuma. = MPed 1909. 608–609. [Műveinek 30 kötetes kiadásáról.]
- RUBINYI MÓZES: M. írói hagyatéka. = BH 1913. nov. 9. 265. sz. 39–40. [R. M. beszámolója az Irodalomtörténeti Társaság ülésén a M.-hagyaték összegyűjtése és sajtó alá rendezése körüli munkálatokról.]
- RUBINYI MÓZES: M. K. hátrahagyott munkái. = M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A sajtó ábrázatról. Vallomások, levelek, főljegyzések. Bp. 1914. I–XVII. [A sorozatról általában. Többek között a kiadással kapcsolatos szövegkritikai, textológiai kérdésekről is.]

- [SZÁSZ KÁROLY] sz. k.: M. – új köntösben. = BH 1926. márc. 7. 54. sz. 5. [Az új 20 kötetes M.-sorozat ismertetése.]
- [SZÁSZ KÁROLY] (sz. k.): Az új M.-kiadás. = 8ÓraiU 1926. márc. 5. 52. sz. 6.
- RUBINYI MÓZES: M. műveihez. = It 1950. 1. sz. 100–103. [A Révai Testvérekkel 1906-ban kötött szerződésről, a jubileumi kiadásból kimaradt anyagáról is.]
- [KIRÁLY ISTVÁN]: Utószó. = M. K.: Elbeszélések. 1871–1887. 1. köt. Bp. 1954. 537–539. (M. K. válogatott művei.) [A kötet összeállításáról, a válogatás szempontjairól is.]
- [KIRÁLY ISTVÁN]: Utószó. = M. K.: Elbeszélések. 1887–1899. 2. köt. Bp. 1955. 517–520. (M. K. válogatott művei.) [A kötet összeállításáról, a válogatás szempontjairól is.]
- [KIRÁLY ISTVÁN]: Utószó. = M. K.: Elbeszélések. 1900–1910. 3. köt. Bp. 1955. 459–462. (M. K. válogatott művei.) [A kötet összeállításáról, a válogatás szempontjairól is.]
- (-s): Egy nagy vállalkozásról. = MűvN 1956. 27. sz. 6. [M. K. műveinek kritikai kiadásáról.]
- A Magyar Tudományos Akadémia megindította M. K. műveinek kritikai kiadását. = IU 1956. aug. 18. 33.sz. 8.
- M. K. műveinek kritikai kiadása. = SzabN 1956. júl. 26. 177. sz. 4.
- FICZAY DÉNES: Példamutató vállalkozás. = IgSzó 1957. 8. sz. 312–313. [M. K. összegyűjtött műveinek kritikai kiadásáról.]
- CS. GÁRDONYI KLÁRA: M. K. összes művei. = It 1958. 279–281. [A kritikai kiadás 1–7. kötetéről.]
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. műveinek kritikai kiadásáról. = ÉI 1958. nov. 14. 46. sz. 8.
- Egy olvasó jegyzetei. = Ktáros 1959. 5. sz. 381. [A M.-kritikai kiadásról.]
- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: Gyulai Pál széljegyzetei M.: Jókai Mór és kora c. művének korrektúrapéldányán. = ItK 1960. 369–375.
- REJTŐ ISTVÁN: M. K. összes művei. 1–12. köt. = ItK 1960. 3. sz. 380–384.
- GERGELY GERGELY: M. K. összes művei. 13–23. köt. = ItK 1962. 777–783.
- ILLÉS ENDRE: Háló. A századforduló, tévedéssel. = UI 1962. 1251–1253. [Többek között M. K. „Különös házasság” c. regényének egy elfeledett, csonkított szövegű német kiadásáról.]
- NACSÁDY JÓZSEF: M. K. levelezése. = ItK 1962. 528–532. [A kritikai kiadás „M. K. levelezése.” 1–3. kötetéről.]
- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: A M.-levelezésgyűjtemény néhány elvi problémájáról. (Megjegyzések Nacsády József bírálatához. = ItK 1963. 189–191.
- BISZTRAY GYULA: Hat hiányzó elbeszélés. = M. K. összes művei. 29. köt. Elbeszélések. 3. köt. Bp. 1964. 242–246. [A kritikai kiadásból kimaradt M.-elbeszélésekről, melyek a Hasznos Mulattató c., a hazai könyvtárainkban nem található 1877-es évfolyamában jelentek meg.]
- PUSZTAI GYULA: M. K. összes művei. = ItK 1964. 549–555. [A kritikai kiadás 27–28. köt. Elbeszélések. 1–2. kötetéről.]
- E. NAGY SÁNDOR: M. K. összes művei. = ItK 1967. 681–682. [A kritikai kiadás 51., 52. és 55. kötetéről.]
- CSAPLÁR FERENC: Szegedi klasszikusok kritikai kiadásai. M. K. összes művei. 55–56. köt. = Ttáj 1968. 1147–1148.
- DERSI TAMÁS = MS 1969. 95. [M. K. összes művei. 53–54. köt. Cikkék és karmatolok. 3–4. kötetéről.]
- OLTVÁNYI AMBRUS: A fiatal M. publicisztikájának kritikai kiadása. = It 1969. 639–657. [M. K. összes művei. 51–57. köt. Cikkék és karmatolok. 1–7. köt.]
- REJTŐ ISTVÁN: A Hátrahagyott iratok. (HI) 1914. évi kiadásáról. = M. K. összes művei. 66. köt. Cikkék és karmatolok. 16. köt. Bp. 1972. 415–418. [Rubinyi Mózes szerkesztési szempontjairól a HI 3. kötetében (Tudós írások) a tisztaeszlári perről szóló tudósításokkal kapcsolatban.]

KÜLFÖLDI FOGADTATÁSA, MŰVEI FORDÍTÁSÁIRÓL

Bibliográfiák

- HEINLEIN ISTVÁN: M. K. művei idegen nyelveken. = AKÉrt 1910. 562–581. – Klny.: Bp. [1911.] 20 l. [Bibliográfiai összeállítás kötetek és egyes novellák fordításairól.]
- M. K. idegen nyelven megjelent műveinek jegyzéke. = Magyarország a világirodalomban. Bp. 1937. 3, 7, 10, 24, 26, 28, 29, 33.

Irodalom

- QUIS: Egy német szépirodalmi lap M.-ről. = SzegN 1881. nov. 18. 261. sz. [Ismerteti az Auf der Höhe c. német folyóiratban Silberstein Adolf M.-ot méltató cikkét. Többek között szól „A tót atyafiak” kétszülő német fordításáról is.]
- A magyar irodalom és a külföld. = SzegN 1881. nov. 26. 268. sz. 1–2. [M. K. „Jasztrabék pusztulása” c. novellájának német fordításáról. Ford. Silberstein Adolf.]
- Magyar író németül. = Ko 1883. febr. 18. 7. sz. 116. [M.-művek fordításáról.]
- M., német és dán ruhában. Két fordítás. = PH 1885. dec. 6. 335. sz. 4–5. [M.-novellák német fordítása:]

- „Zwischen einst und jetzt” címmel. Ford. Tábori Róbert. – A dán fordítás: „Noveletter fra Ungarn” címmel jelent meg. Ford. Schumacher Sándor.]
- M. K. németben. = FL 1885. dec. 5. 299. sz. 2005. [M. K. néhány elbeszélésének német kiadásáról, „Zwischen einst und jetzt” címmel Lipcsében és Budapesten jelent meg.]
- M.-mű a dresdai „Magazin”-ban. = FL 1890. szept. 1. 241. sz.
- M. a külföldön. = Újld 1898. okt. 16. 42. sz. 353. [Tudósítás M. K. összes munkáinak készülő lipcsei kiadásáról.]
- M. K. sikere. = MSz 1899. jan. 15. 3. sz. 36. [A lipcsei kiadásról.]
- M. K. regényei angolul. = VU 1900. nov. 25. 47. sz. 784.
- „A szelistyei asszonyok” mint operettszöveg. = PH 1906. aug. 15. 224. sz. 7. [Német operettfeldolgozás M. K. művéből, „Das Weiberdorf” címmel.]
- M. K. a világirodalomban. = Képes Folyóirat 1908/09. 45. köt. 765., és VU 1909. febr. 7. 6. sz. 119. [A „Szent Péter esernyője” fordításait összegezve, eddig 14 nyelvre fordították le.]
- TÖMÖRKÉNY ISTVÁN: M. németül. = SzegVid 1910. jan. 9. 6. sz. 3., és Ttáj 1960. 5. sz. 6., A mi Mikszáthunk. Szeged 1960. 139–141. [Kifogásolja a német fordítások színvonalát, véleménye szerint nem adják vissza az író humorát.]
- LEFFLER BÉLA: Magyar írók dán nyelven. = It 1914. 215–220. [Többek közt M. műveinek fordításairól.]
- LEFFLER BÉLA: Magyar írók svéd nyelven. = It 1914. 67–71. [Többek között M. K. műveinek fordításáról.]
- Arany János Amerikában. = Újld 1915. jan. 31. 6. sz. 152–153. [Többek között M. K. műveinek fordításairól is.]
- PÉCHY-HORVÁTH REZSŐ: Magyar könyvsikerek Spanyolországban. Herczeg, Kóbor és Heltai regényei spanyol kiadásban. = Vasárnap (Arad) 1926. 52–53. [Révész Andor számos magyar író művének spanyol fordítója.]
- [CSÁSZÁR ELEMÉR]: Magyar elbeszélők románul. = ÚjNemz 1927. márc. 23. 67. sz. 9. [Többek között M. K. műveiről is.]
- KERESZTURY SÁNDOR: M. K. elbeszélései román nyelven. Lupu Jon fordításai. = Ptűz 1927. márc. 13. 5. sz. 119.
- [„A szelistyei asszonyok” dramatizálásának jogáról.] = BH 1929. jan. 3. 2. sz. 14. [Osztrák írók kívánják dramatizálni M. művét.]
- Három a Szelistyei asszony. = BH 1929. jan. 13. 11. sz. 23. [A vita folytatása „A szelistyei asszonyok” dramatizálásának jogáról.]
- [„A szelistyei asszonyok” dramatizálásának jogáról.] = Mság 1929. jan. 9. [A vita folytatása.]
- E., A.: Ödön v. Horváth dramatisiert einen Roman von Mikszáth. = PLloyd(regg.) 1937. júl. 4. 149. sz. 12. [RÁSKAI FERENC] R. F.: Mikszáthfalva. Operett és valóság. = PH 1938. nov. 27. 270. sz. 14. [Elmarasztaló válasz a német sajtónak „A szelistyei asszonyok”-ból német átdolgozással készült operettről szóló kritikára.]
- KUZYNECOV, ALEXANDR: M. K. művei a Szovjetunióban. = Új Szó 1947. jan. 17. 13. sz. 2. [Emlékezik az első, ukrán nyelven megjelent fordításra, a „Szent Péter esernyője”-re; az 1940-es fordításokra (Zeldovics Mária, Fanyó Sándor); a szibériai hadifoglyok fordításaira M. novelláiból; szól a készülő új fordításokról is („Szent Péter esernyője”, „A Noszty fiú esete Tóth Marival”).]
- LENGYEL BÉLA: M. és Móricz megjelenése az orosz (szovjet) irodalmi köztudatban. = FK 1959. 449–455. [M. írásainak orosz fordításairól.]
- BISZTRAY GYULA: Kálmán Mikszáth's Werke. = Bücher aus Ungarn 1960. 2. sz. 1–3.
- BISZTRAY GYULA: Les oeuvres de Kálmán Mikszáth. = Livres de Hongrie 1960. 2. sz. 1–3. [A Franciaországban megjelent M. művekről.]
- ENGEL KÁROLY: M. K. és a román nép. = Kor 1960. II. 1003–1007. [M. K. műveinek román fordításairól is.]
- ILLÉS BÉLA: M. oroszul. = Nszab 1960. máj. 1. 103. sz. 6., és I. B.: Pipafüst mellett... Bp. 1967. 76–79. [Két kötetes válogatás kisregényeiből és elbeszéléseiből, valamint a „Különös házasság” és a „Szent Péter esernyője” c. regényeit tartalmazza. A kötetet válogatta: Hidas Antal.]
- PÓTH ISTVÁN: Egy szerb M.-kötet, az író előszavával. = ItK 1960. 377–379., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 666. [Az utóbbiban csak „M. K. előszava szerb nyelven megjelent elbeszéléskötetéhez” címmel, Póth István fordításában. A kötet címe: „Pripovetke Kolomana Miksata.” Ford. Joca [Jovan] Bogdanov. Nagybecskerek 1893.]
- RADÓ GYÖRGY: M. művei oroszul. = MNemzet 1960. jún. 15. 141. sz.
- ŠPITZER, JURAJ: M. K. és a szlovákok. = ISz 1960. 2. sz. 242–244., és Kort 1960. 8. sz. 290–292. [Többek között M. K. regényeinek szlovák fordításairól.]
- SARGINA LUDMILLA: A magyar irodalom fogadtatása Oroszországban az 1870–1900 közötti években. = Tanulmányok a magyar–orosz irodalmi kapcsolatok köréből. Bp. 1961. 2. köt. 200–230. [Jókai-, Madách- és M.-fordításokról is.]
- SIEROSZEWSKI, ANDRZEJ: M. K. munkásságának ismerete Lengyelországban. = ItK 1961. 72–77. [M. K. műveinek fordításai és a róluk szóló irodalom ismertetése.]

KOVAČEK, BOŽIDAR: M. K. egy szerbhorvát fordítójáról. = HungIntudK 1970. márc., 2. sz. 31–33. [Jovan Bogdanov két fordítás-kötetéről.]

EGYES MŰVEKRŐL

Megjegyzés: Válogatás (azaz két vagy több kisregény, illetve kisregények és elbeszélések) esetében a kötetekben megjelent bevezetők és utószavak a *Regényei, széprózája* c. fejezetben kaptak helyet.

Akácfavirág (Színmű) 60
 Aki Miklós (Színmű) 65
 Aki Miklós cs. és kir. udvari mulattató története 44
 Ami a lelket megmérgezi 56
 Az apró gentry és a nép 14
 Ars poeticája 77
 A beszélő köntös 24
 Beszterce ostroma 33
 Beszterce ostroma (Színmű) 64
 A bor, az arany és az aszony (Színmű) 63
 Brézói ludak → Frivol akta
 Club és folyosó 22
 A demokraták → Egy választás Magyarországon...
 Egy éj az Arany Bogárban (Színmű) 61
 Egy választás Magyarországon, vagy a körtvélyesi csíny – A demokraták [I. Szervusz, Pali bácsi! II. Ugyan, eredj a Rákóczi-dal!] 37
 Az eladó birtok – Páva a varjával 32
 Elbeszélések 1–2. (1874) 1
 Elbeszélések 1–3. (1954–1955) 72
 Elbeszélések és kisregények 1–2. 78
 Emlékezések és tanulmányok 75
 Az én kortársaim 46
 A fekete kakas és még három elbeszélés [Egy éj az Arany Bogárban – A Krúdy Kálmán csínytevéséi – A mi örökös barátunk] 40
 A fekete város 1–2. 52
 A fészek regényei 21
 Frivol akta – Brézói ludak – A saját ábrázatomról 8
 A furcsa alperes 82
 Galamb a kalitkában 29
 A gavallérok – Ne okoskodj Pista! 38
 Hátrahagyott iratok 1–19 55
 Herceg Eszterházy Miklós kalandjai szárazon és vízen 9
 Az igazi humoristák 4
 Írói arcképek 70
 A jó palócok 10
 Jókai Mór élete és kora. 1–2. 49
 Jókai Mór, vagy a komáromi fiú, ki a világot hódította meg 12
 Kavicsok 13
 Két választás Magyarországon 57
 A két koldusdiák 18
 A kis primás 30
 Kísértet Lublón és egyéb elbeszélések 35
 Kisregények 1–2. 73
 A körtvélyesi csíny (Színmű) 71
 Különös házasság 41
 Különös házasság (Színmű) 67
 A lohinai fiú 16
 A lohinai fiú. Kisregények, elbeszélések 69
 Magyarország lovagvárai regékben 25
 Még újabb fény- és árnyképek 2
 Mikor a méceses már csak pislog [A sipsirica – Mindenki lépik egyet – Fili – A kladovai menyecske – A hályog-kovács – Méretlen hús Tóthéknál] 45

Mindenki lépik egyet (Színmű) 66
 Ne okoskodj, Pista! → A gavallérok
 Nemzetes uraimék (Mácsik a nagyerőjű) 15
 A Noszty fiú esete Tóth Marival 1–2. 51
 A Noszty fiú esete Tóth Marival (Színmű) 62
 Országgyűlési karcolatai 28
 Otthon és a zöld mezőn 23
 Az ördög orsója, vagy a tolpányi boszorkány históriája 11
 Öreg szekér, fakó hám 42
 Páva a varjával → Az eladó birtok
 Pemye 31
 Pipacsok a búzában 26
 A politika svindlerei. Fény- és árnyképek 3
 Prakovszky, a siket kovács 36
 Régi jó világ [Három színmű: Tavaszri rügyek – Frivol akta – Grisits hitelbe vett bort] 58
 A saját ábrázatomról → Frivol akta
 A sipsirica (Színmű) 74
 Szegezd pusztulása 5
 A szelistei asszonyok – [Apró képek a vármegyéből – A szökevények] 43
 A szelistei asszonyok (Színmű) (1951) 68
 Szent Péter esernyője 34
 Szent Péter esernyője (Színmű) 50
 Tavaszri rügyek 27
 Tavaszri rügyek (Színmű) 79
 A tekintetes vármegye 17
 Tisza Lajos és udvara Szegeden 6
 A tisztelt Ház 19
 A tisztelt Házból 76
 A tót atyafiak 7
 Tövisszes látogatásban 54
 Új Zrinyiász 39
 Urak és paraszok 20
 Válogatott elbeszélései 53
 Válogatott novellái 81
 A vén gazember 47
 A vén gazember (Színmű) 59
 Vidám írások 1–2. 80
 Világit este a szentjánosbogár is 48

1 Elbeszélések 1–2. (1874)

[SZÉCHY KÁROLY] ZÁVODSZKY KÁROLY = Figy 1874. máj. 24. 21. sz. 243–245. [Többek közt M. K. kötetéről is.]

2 Még újabb fény- és árnyképek (1878)

[VADNAI KÁROLY] = FL 1878. ápr. 10. 83. sz. 407.
 A Hon 1878. ápr. 11. 89. sz. 3.
 KÁKAY ARANYOS NO 2. és KÁKAY ARANYOS NO 3. = PN(regg.) 1878. ápr. 9. 87. sz. 2. [Az olvasók tájékoztatása a szerzőség kérdéséről. A Kákay Aranyos No 3. álnév alatt nem íj. Ábrányi Kornél, hanem M. K. értendő.]

3 A politika svindlerei. Fény- és árnyképek (1878)

[VADNAI KÁROLY] = FL 1878. jún. 9. 652.
 A Hon(regg.) 1878. jún. 7.

Közvélemény 1878. jún. 8.
MH 1878. jún. 6.

4 Az igazi humoristák (1879)

[GYÖRGY ALADÁR] rgy. = A Hon(regg.) 1879. jún. 20.
149. sz. 3.
IRMEI FERENC = Ko 1879. II. 189.
PH 1879. jún. 23. 171. sz. 3.
VU 1879. jún. 29. 26. sz. 419.

5 Szeged pusztulása (1879)

** = CsalKör 1879. ápr. 27. 17. sz. 405–406.
FL 1879. ápr. 6. 80. sz. 389.

6 Tisza Lajos és udvara Szegeden (1880)

PH 1880. aug. 26. 236. sz. 3.
SzegHíradó 1880. aug. 25. 195. sz.
SzegN 1880. aug. 15. 189. sz.
VU 1880. szept. 5. 36. sz. 600.
BALASSA JÓZSEF: M. és Tisza Lajos. = MF 1914. I.
68–74. [A „Tisza Lajos és udvara” c. kötetéről is.]

7 A tót atyafiak (1881)

Megjegyzés: L. még az *Alakok, témák, tárgyak ábrázolása* címszó alatt is.

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. aug. 30.
196. sz. 1156.
ASBÓTH JÁNOS = Ellenőr 1881. szept. 1. 437. sz. 5–6.,
és PLloyd 1881. szept. 1. 240. sz. 6. [Az utóbbi
német fordításban.]
[NAGY SÁNDOR] SENEX: Apróságok M. K. ról. =
SzegN 1881. szept. 8. 202. sz. 2., és A mi Mikszá-
thunk. Szeged 1960. 112–115. [„A tót atyafiak”-ról is.]
QUIS: Egy német szépirodalmi lap M.-ről. = SzegN
1881. nov. 18. 261. sz. [Ismerteti az Auf der Höhe
c. német folyóiratban Silberstein Adolf M.-ot méltá-
tó cikkét. Többek között „A tót atyafiak” készülő
német fordításáról is.]
REVICZKY GYULA = A Hon(regg.) 1881. aug. 20. 228.
sz. 1–2.
RUDNYÁNSZKY GYULA = SzegN 1881. szept. 6. 200.
sz. 1–2.
SILBERSTEIN ADOLF = PLloyd 1881. aug. 28. 236. sz.
9. [Többek között M. K. kötetét is említi.]
SZANA TAMÁS = PH 1881. aug. 28. 236. sz. 1–3.
SZEMERE ATTILA = Ko 1881. VI. 374–378.
PH 1881. szept. 20. 259. sz. 3–4. [A Neue Illustrierte
Zeitung közleményének kivonatos ismertetése „A
tót atyafiak” német fordításának megjelenése előtt.]

VU 1881. aug. 21. 34. sz. 542.

PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 44–56. [Az
50–51. lapon többek között M. K. „A tót atyafiak”
c. kötetéről is.]

PH 1888. júl. 28. 208. sz. 4.

VU 1888. júl. 29. 31. sz. 516.

GALLÓ PÁL: Szlovák alakok M. novelláiban. = Nép-
tanítók Lapja 1940. jan. 15. 2. sz. 56–58. [„A tót
atyafiak” c. kötetéről is.]

8 Frivol akta – Brézói ludak – A saját ábrá- zatomról (1882)

FL 1882. júl. 12. 157.

9 Herceg Eszterházy Miklós kalandjai szá- razon és vizen [1882]

-l. = BpSz 1883. 33. köt. 325–327. [A Jó könyvek
sorozatban M. K. kötetéről is.]

10 A jó palócok (1882)

Megjegyzés: L. még az *Alakok, témák, tárgyak ábrá-
zolása* címszó alatt is.

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1882. jan. 11. 8.
sz. 53.

[BARTÓK LAJOS]: Bolond Istók pantheonja. Mikszáth
Kaalmaan. = Bolond Istók 1882. okt. 8. 41. sz. 6
[Tréfás köszöntő a kötet megjelenése alkalmából
M. szlovák alakjainak ábrázolásáról.]

REVICZKY GYULA: Rajzok. = A Hon(regg.) 1882. jan.
15. 15. sz. 1–2., és Kiss József–Reviczky Gyula–
Komjáthy Jenő válogatott művei. [Bp.] 1955. 376–
378. [Petelei Isván „Keresztek” és M. K. „A jó
palócok” c. novelláskötete alapján írásművésze-
tűkről.]

SILBERSTEIN, ADOLF = PLloyd 1882. jan. 10. 10. sz. 6.

SZANA TAMÁS = Ellenőr 1882. jan. 10. 16. sz. Mell.
5., és Ko 1882. VII. 278–280. [Az utóbbi részben
módosított szöveg, Sz. T. betűjeggyel.]

Egyetértés 1882. jan. 15. 15. sz. Második Mell. 1.

PLloyd(regg.) 1882. máj. 21. 139. sz. 9. [A mű német
fordításáról. Ford. Silberstein Adolf.]

VU 1882. jan. 15. 3. sz. 41–42.

PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 44–56.
[Többek között M. K. „A jó palócok” c. kötetéről
is.]

FL 1887. dec. 15. 344. sz.

PH 1887. dec. 16. 345. sz. 5.

VU 1887. dec. 18. 51. sz. 857.

M. K.: Néhány szó a negyedik kiadáshoz. (Levél a
kiadóhoz.) = M. K.: A jó palócok. Bp. 1890. [L. n.],
és PH 1890. nov. 29. 328. sz. 5., M. K. munkái. 33.

- köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Bp. 1914. 127–129., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 223–224., M. K. összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 39–41., M. K. összes művei. 79. köt. Cikkék és karcolatok. 29. köt. Bp. 1987. 73–74. [M. K.-nak a könyvhöz írott bevezetője, mely nyílt levél Légrády Károlyhoz. – Az író saját művéről.]
- [SEBŐK ZSIGMOND] S. Zs. = PH 1890. dec. 13. 341. sz. 1–3. [Az 1890-es díszkiadásról.]
- [SZOMORY DEZSŐ] Sz. D.: François Coppée – M. könyvéhez. = PH 1890. dec. 21. 349. sz. 3. [M. K. „Jó palócok” c. könyvének francia kiadásáról. Ford. Horn Elvira. Bev. F. Coppée.]
- FL 1890. nov. 29. 328.
- M. és Coppée. = A Hét 1890. febr. 2. 5. sz. 83. [„A jó palócok” megjelenik franciául.]
- M. K. franciául és németül. = A Hét 1890. dec. 28. 52. sz. 427. [„A jó palócok” fordításairól.]
- Nemzet 1890. nov. 29. 328. sz. 6.
- PH 1890. nov. 29. 328. sz. 5.
- VU 1890. dec. 21. 51. sz. 840–841.
- Francia kritika M. „Jó palócái”-ról. = Nemzet 1891. febr. 11. 41. sz. 2. [A Liberté cikkéről.]
- A „Témp” a „Jó palócokról.” = PH 1891. jan. 2. 2. sz. 4.
- 11 Az ördög orsója, vagy a tolpányi boszorkány históriája [1882]*
- 1. = BpSz 1883. 33. köt. 325–327. [A „Jó könyvek” sorozatban M. K. kötetéről is.]
- 12 Jókai Mór, vagy a komáromi fiú, ki a világot hódította meg [1883]*
- [GYULAI PÁL] -i = BpSz 1883. 35. köt. 472–476., és Gy. P.: Bírálókat. 1861–1903. Bp. 1911. 234–240. [A „Jó könyvek a magyar nép számára” c. sorozat 9–15. köteté kapcsán M. K. verses elbeszéléséről is.]
- 13 Kavicsok (1883)*
- [PRÉM JÓZSEF] mf. = Ko 1883. jún. 24. 25. sz. 401–403.
- KépCsalL 1883. jún. 17. 38. sz. 607.
- Ko 1883. jún. 17. 24. sz. 388.
- PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 44–56. [Többek között M. K. kötetéről is.]
- 14 Az apró gentry és a nép (1884)*
- KESZLER JÓZSEF = Harmónia 1883. dec. 23. 34. sz. 2–4.
- [SZANA TAMÁS] Sz. T. = Nemzet 1883. dec. 21. 349. sz. 1. [Többek között M. K. elbeszélés-kötetéről is.]
- SZIKLAY JÁNOS = FL 1883. dec. 13. 291. sz. 1858–1859. [M. K. elbeszélés-kötetéről is.]
- Egyetértés 1883. dec. 16. 344. sz. 9.
- Ko 1883. dec. 23. 51. sz. 819.
- VU 1883. dec. 16. 50. sz. 810. [M. K. kötetéről is.]
- PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 157.
- TÓTH SÁNDOR = Ko 1884. jan. 6. 1. sz. 12–14.
- 15 Nemzetes uraimék. (Mácsik a nagyerejű) (1884)*
- [RÁKOSI JENŐ] -ő = BH 1883. dec. 20. 349. sz. 1–3.
- SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1883. dec. 23. 351. sz. 2–3.
- SZIKLAY JÁNOS = FL 1883. dec. 13. 291. sz. 1858–1859. [M. K. regényéről is.]
- Egyetértés 1883. dec. 16. 344. sz. 9.
- PN(regg.) 1883. dec. 15. 343. sz. 1–2.
- VU 1883. dec. 16. 50. sz. 810.
- Cs. Gy. = ÉI 1884. febr. 3. 6. sz. 62.
- PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 153–156.
- REVICZKY GYULA: M. in floribus. = Kitartás 1884. jan. 14. 14. sz. 2–3. [Mélítatása az első regényének megjelenése alkalmából.]
- TÓTH SÁNDOR = Ko 1884. jan. 6. 1. sz. 12–14.
- BERDE ZOLTÁN = IgSzó 1959. I. 766–767. [M. K. művéről is.]
- 16 A lohinai fű (1885)*
- [PRÉM JÓZSEF]: VAS = Ko 1885. okt. 4. 40. sz. 625–627.
- SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. okt. 22. 290. sz. 1.
- FL 1885. szept. 25. 228. sz. 1478.
- [PÉTERFY JENŐ] -z- = BpSz 1888. 56. köt. 145–146., és P. J. összegyűjtött munkái. Bp. 1903. 3. köt. 473–474.
- 17 A tekintetes vármegye (1885)*
- [ASBÓTH JÁNOS] (A–s) = FL 1884. nov. 28. 280. sz. 1806–1807.
- BRÓDY SÁNDOR = OrszV 1884. nov. 29. 48. sz. 777.
- IRMEI FERENC = Harmonia 1884. dec. 14. 50. sz. 1–2.
- MUZSLAI K. JÁNOS = FL 1884. dec. 24. 302. sz. 1948–1949.
- [SEBŐK ZSIGMOND] PLAUTUS = SzegN 1884. nov. 28. 279. sz.
- SILBERSTEIN, ADOLF = PLloyd(regg.) 1884. dec. 18. 347. sz. 5.
- SZANA TAMÁS = Nemzet 1884. dec. 1. 331. sz. 1.
- [TOLNAI LAJOS] -s - = PN 1884. nov. 30. 330. sz. 5.
- SzegN 1884. nov. 26. 277. sz. 3–4.
- VU 1884. nov. 30. 48. sz. 771.

[ZEMPLÉNI P. GYULA] Z. = Regényvilág 1884/85. 251–252.

18 A Két koldusdiák (1886)

[BRÓDY SÁNDOR]: Aki A két koldusdiákot írja. = Mifj 1885. 13. sz. 216.

[ERDÉLYI PÁL] (E. P.) = FL 1886. júl. 11. 190. sz. 1379–1380.

PH 1886. dec. 23. 354. sz. 5.

ELEK ARTÚR: Petőfi és M. olasz földön. = It 1913. 404–405. [Többek között M. K. „A két koldusdiák” c. művének olasz fordításáról is.]

DIVINYI MIHÁLY = MKbarátokDiár 1934. 190.

HIVES LÁSZLÓ = Ttáj 1949. 4. sz. 291.

LENGYEL DÉNES = Közn 1949. nov. 15. 22. sz. 645–646.

SCHIEBER SÁNDOR: Hírnök a másvilágról. (Boccaccio-novella M.-nál.) = FK 1957. 282–284. [Adalék „A két koldusdiák” és a „Különös házasság” forrásához.]

Közn 1957. aug. 1. 5. sz. VIII.

PRAZÁK, RICHARD = M. K.: Dva žebraví studenti. Praha 1961. 5–8, 169–171. [Bev. és utószó.]

SZALATNAI REZSŐ = ÉI 1961. dec. 23. 51. sz. 16. [Többek közt „A két koldusdiák” cseh fordításáról.]

SZIKLAY LÁSZLÓ = VfF 1962. 1. sz. 104–106. [Többek közt „A két koldusdiák” cseh fordításáról.]

SCHIEBER SÁNDOR: Még egyszer a másvilági hírnökségről. (M. elődei és utódja.) = FK 1963. 436–437. [A történet eredete és előfordulása „A két koldusdiák” és a „Különös házasság” c. művekben. – L. még.: Scheiber Sándor: Hírnök a másvilágról c. cikkét, FK 1957. 282–284.]

KOVÁTS, M. = NÉtHongr 1967. 234–235. [Többek között „A két koldusdiák” német fordításáról.]

19 A tisztelt Ház (1886)

Megjegyzés: L. még A tisztelt Házból (1958)

[BRÓDY SÁNDOR] B-y S-r = OrszV 1886. febr. 20. 8. sz. 123–124.

(P.) = FL 1886. jan. 31. 31. sz. 220–221.

Függetlenség 1886. jan. 30. 30. sz. 3.

Nemzet 1886. jan. 31. 31. sz.

OrszV 1886. jan. 30. 5. sz. 82.

OrszV 1886. febr. 20. 8. sz. 129. [Híradás a könyv gyors sikeréről.]

PH 1886. jan. 31.

PN(regg.) 1886. jan. 30. 30. sz. 3.

VU 1886. jan. 31. 5. sz. 75.

REJTŐ ISTVÁN: A tisztelt Ház mint önálló kötet. = M. K. összes művei. 71. köt. Cikkék és karcolatok. 21.

köt. Bp. 1977. 331–336. [Az egyes parlamenti karcolatok köteté formálódásáról.]

20 Urak és parasztok (1886)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. dec. 3. 332. sz. 1.

OrszV 1885. dec. 26. 52. sz. 855. [Többek között M. K. kötetéről is.]

VU 1885. dec. 13. 50. sz. 807.

21 A fészek regényei (1887)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1887. jún. 24. 172. sz. 1.

[PÉTERFY JENŐ] - z - = BpSz 1888. 56. köt. 146., és P. J. összegyűjtött munkái. Bp. 1903. 3. köt. 474–475.

22 Club és folyosó (1888)

SZÉKELY BÉLA = FL 1887. dec. 28. 356. sz.

FL 1887. dec. 18. 347. sz.

VU 1887. dec. 25. 52. sz. 881–882.

(r.) = KatSz 1888. 182–183.

SEBŐK ZSIGMOND: M. a politikában. = Újld 1910. I. 234–235. [Többek között M. K. művéről is.]

23 Otthon és a zöld mezőn [1888]

FL 1888. dec. 5. 336. sz.

VU 1888. dec. 16. 51. sz. 844.

24 A beszélő köntös (1889)

[PÉTERFY JENŐ] - z - = BpSz 1889. 60. köt. 151–152., és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 55–58. (MIR 41.)

SOLYMOSSY SÁNDOR = FL 1889. júl. 17. 193. sz. 1429–1431.

[VARGA GYULA] = VU 1889. júl. 21. 29. sz. 472.

(y.) = FL 1889. okt. 9. 277. sz.

Egyetértés 1889. júl. 14. 191. sz. 9.

Kecskemét 1889. máj. 5. 18. sz. 3.

PH 1889. aug. 10. 218. sz. 3–4. [A Neues Wiener Tagblatt „Egy magyar humorista” c. recenziójának ismertetése.]

[DINER JÓZSEF] - i - = Élet 1891. II. 142–143.

VU 1891. máj. 17. 20. sz. 327.

SILBERSTEIN [ÖTVÖS] ADOLF: M., K.: Der redende Kaftan. = S. A.: Im Strome der Zeit. 3. köt. Bp. 1895. 189–196. [D.: 1889.]

BALASSA JÓZSEF = V 1924. jan. 3. 2. sz. 3–4.

KOCZKÁS SÁNDOR: Bev. = M. K.: A beszélő köntös. Bp. 1953. 5–13. (Szépirodalmi kiskönyv 58.)

SERES JÓZSEF = Közn 1958. szept. 3. 16. sz. hátsó borító. [„A beszélő köntös”-ről is.]

KIRÁLY ISTVÁN: A romantikus M. = M. K.: A beszélő köntös. – Az eladó birtok. Bp. 1959. 237–242. (OK 52.) – Ua. 1960.

TÖMÖRKÉNY ISTVÁN: M. németül. = *Ttáj* 1960. 5. sz. 6. [A regény 1890-es bécsi kiadásáról.]

KOVÁTS, M. = NÉtHongr 1967. 234–235. [Többek között „A beszélő köntös” német fordításáról.]

25 Magyarország lovagvárai regékben (1890)

Nemzet 1889. dec. 19. 349. sz. 6.

ADY ENDRE: A M. csehei. = *Nyug* 1917. II. 742–743., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 224–225., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 143–144. [M. K. „Magyarország lovagvárai regékben” c. ciklusában előforduló cseh vezér, Švehla történetéről.]

HANKISS JÁNOS: „Fogy, törpül minden...” = H. J.: A magyar irodalom közléről. Bp. 1942. 213–218. [M. K. művének forrásairól is.]

26 Pipacsok a búzában (1890)

VU 1890. márc. 30. 13. sz. 211.

27 Tavaszri rügyek (1890)

FL 1889. dec. 25. 354. sz.

VU 1889. dec. 29. 52. sz. 868.

Közn 1957. aug. 1. 5. sz. VIII.

28 Országgyűlési karcolatai [1891] 1892

M. K.: A karcolatok története. = M. K. országgyűlési karcolatai. Bp. [1891.] 1892. 3–14., és M. K.: Emlekezés és tanulmányok. Bp. 1957. 254–262. (M. K. válogatott művei.), M. K. művei. 14. köt. Politikai karcolatok. 1881–1908. Bp. 1969. 464–473., M. K. összes művei. 80. köt. Cikkek és karcolatok. 30. köt. Bp. 1987. 66–74. [A szerző nyilatkozata művéről; a „M. K. országgyűlési karcolatai” c. kötet kezletkezéséről.]

[VÉSZI JÓZSEF] -szi = PLloyd 1891. nov. 28. 307. sz.

FL 1891. nov. 28. 327. sz. 2443.

PH 1891. nov. 28. 327. sz. 5–6.

SEBŐK ZSIGMOND: M. a politikában. = *ÚjId* 1910. 234–235. [„Országgyűlési karcolatai”-ről is.]

BISZTRAY GYULA: Az országgyűlési karcolatok kezdetei. = M. K. összes művei. 62. köt. Cikkek és karcolatok. 12. köt. Bp. 1971. 289–293. [Tisztázza a

karcolatok megindulásának pontos dátumát. (1881. szept. 27.)]

29 Galamb a kalitkában (1892)

[GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1892. 71. köt. 189. sz. 478–480., és Gy. P.: Bírálólatok. 1861–1903. Bp. 1911. 383–387.

KOZMA ANDOR = *Nemzet* 1892. jún. 3. 154. sz. 1.

[SILBERTSTEIN ÖTVÖS ADOLF] If = *A Hét* 1892. jún. 5. 23. sz. 368–369.

FL 1892. máj. 29. 149. sz. 1099.

PH 1892. máj. 29. 149. sz. 7.

PN 1892. máj. 29. 149. sz. [5.]

VU 1892. júl. 3. 27. sz. 470–472.

F-s. = NPestJ 1902. dec. 5. 334. sz. [A „Galamb a kalitkában” c. elbeszéléséről is.]

MÁLLY FERENC: M. K. a Galamb a kalitkában c. novellájának forrásai. = *Szegedi m. kir. áll. Árpád-házi Szent Erzsébet Leánylic.Ért.* 1929/30. 22–25.

30 A kis primás (1892)

[JANCsó BENEDEK] -ó -k. = *Élet* 1891. II. 410–411.

PH 1891. dec. 17. 346. sz. 18.

[MÁTRAI ERNŐ] DR. SPINÓZA: A királyi kegyúri jog történetéhez. – M. K. „Kis primás”-a a történetében. = PH 1892. júl. 16. 196. sz. 1–3.

ANGYAL ENDRE = *Ttáj* 1949. 226–227.

[FALUDY GYÖRGY] (f. gy.) = *Nszava* 1949. máj. 28. 123. sz. 4.

[JANKOVICH FERENC] JANK = *SzabSzó(esti)* 1949. máj. 27. 122. sz. [6.]

[TAMÁS ERNŐ] (t. e.) = *Hírlap* 1949. máj. 31. 125. sz. 5.

BALÁZS SÁNDOR = *Kbarát* 1952. 7. sz. 29–31. [Többek között „A kis primás” c. regényéről is.]

31 Pernye (1893)

Nemzet 1892. dec. 24. 355. sz.

VU 1892. dec. 25. 52. sz. 893–894.

32 Az eladó birtok – Páva a varjúval (1894)

[GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1894. 79. köt. 314–316.

PRÉM JÓZSEF = FL 1894. aug. 7. 217. sz. 1865–1866.

VU 1894. jún. 24. 25. sz. 418–419.

[ZOLTVÁNY IRÉN] Z. = *KatSz* 1895. 155–159.

PH 1896. okt. 16. 285. sz. 9., és *ÚjId* 1896. nov. 15. 47. sz. 428. [Tudósítás a regény megjelenéséről a francia Temps c. lapban.]

KIRÁLY ISTVÁN: A romantikus M. = M. K.: A beszélő köntös. – Az eladó birtok. Bp. 1959. 237–242. (OK 52.) – Ua. 1960.

33 *Beszterce ostroma* [1895] (1896)

- GÁSPÁR IMRE = MSz 1895. nov. 17–24. 46–47. sz. 548–551, 562–563.
- [KÖBOR TAMÁS] -x. = A Hét 1895. nov. 17. 46. sz. 737–738.
- [TÁBORI RÓBERT] = ÚjId 1895. nov. 17. 48. sz. 368–370.
- A Hét 1895. nov. 10. 45. sz. 723.
- PH 1895. nov. 3. 302. sz. 10.
- VU 1895. nov. 3. 44. sz. 726–727.
- LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1896. márc. 15. 74. sz. 5.
- LEHOCZKY VILMOS: Gróf Pongrácz Istvánról. – Levél M. K.-hoz. = Képes Folyóirat 1896. 19. köt. 246–247., és VU 1896. febr. 2. 5. sz. 67. [Adatok gr. Pongrácz István, a regény hősenek életéről.]
- M. K.: Beszterce ostromáról. = PH 1896. febr. 2. 32. sz. 4–5., és VU 1896. febr. 2. 5. sz. 66–67., M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Bp. 1914. 202–207., M. K. összes művei. 6. köt. Beszterce ostroma. Bp. 1957. 183–189. [M. K. levele Nagy Miklóshoz, a VU szerkesztőjéhez a regénnyel, illetve a főhős, Pongrácz István alakjával kapcsolatban.]
- MARCSIÁNYI GYÖRGY: Turóc királya. I–II. = VU 1896. febr. 2–9., 5–6. sz. 67–70, 83–86. [Életrajzi adalékok M. regényhőseihez.]
- TAUSK HERMAN: Még valami Pongrácz István grófról. = VU 1896. márc. 1. 9. sz. 134–135. [Adatok M. K. regényhősenek életéből.]
- [TÁBORI RÓBERT] t. r. = ÚjId 1900. dec. 2. 49. sz. 496–497.
- ITáj 1900. dec. 4. 2. sz. 21.
- KORODA PÁL: Don Kihóték. = Mo 1916. máj. 28. 148. sz. 13. [A „Beszterce ostroma” hőseről is.]
- KENEDY GÉZA: Hogyan született a Beszterce ostroma? = BH 1930. ápr. 20. 90. sz. 48.
- MÉSZÖLY DEZSŐ = Új Szántás 1948. 379.
- BOHUŇ, EMO = M., K.: Poslední hradný pán. Bratislava 1949. 9–11., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 663–664. [Bev.]
- BALÁZS SÁNDOR = Kbarát 1952. 7. sz. 29–31.
- SÓTÉR ISTVÁN: Bev. = M. K.: Beszterce ostroma. Bp. 1952. 5–24., és S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 553–572.
- DOMOKOS MÁTYÁS: Utószó. = M. K.: Beszterce ostroma. – Új Zrínyiász. Bp. 1953. 408–412.
- VARGHA KÁLMÁN = Ktáros 1953. 10. sz. 58–59.
- HRADSKÝ, LADISLAV = M., K.: Poslední hradný pán. Praha 1956. 193–196. [Utószó.]
- KIRÁLY ISTVÁN: Utószó. = M. K.: Beszterce ostroma. Bp. 1958. 235–238. (OK 3.) – Ua. 1961. 241–244. (Kincses kvek. Szépirodalmi sorozat.)

- ZSÁMBOKI PÁL = BorsodiSz 1959. 1. sz. 111–113.
- IU 1962. dec. 1. 22. sz. 8. [Híradás a mű orosz fordításáról.]
- PÁSZTORY TIBOR: „Még valami Pongrácz István grófról.” = ItK 1966. 392–394. [A cím Tausk Herman, a VU 1896-os évf.-ában megjelent cikkét idézi.]
- NÉTHongr 1969–1970. 291–292. [A regény 1968-as német fordításáról is.]

34 *Szent Péter esernyője* [1895]

- [AMBRUS ZOLTÁN] TIBORC = A Hét 1895. dec. 22. 51. sz. 12. köt. 821–822.
- MURAI KÁROLY = PH 1895. dec. 19. 348. sz. 1–3.
- FL 1895. dec. 18. 347. sz. 3311.
- Mo 1895. dec. 29. 355. sz. 10.
- PH 1895. dec. 17. 346. sz. 4.
- PLloyd(regg.) 1895. dec. 18. 302. sz. [8.]
- VU 1895. dec. 29. 52. sz. 868.
- LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1896. márc. 15. 74. sz. 5.
- OrszH 1898. jan. 8. 8. sz. 10. [Híradás a regény román fordításáról.]
- ÚjId 1898. márc. 20. 12. sz. 266. [Híradás a regény angol és francia fordításáról.]
- [TÁBORI RÓBERT] t. r. = ÚjId 1900. dec. 2. 49. sz. 496–497. [Többek között a „Szent Péter esernyője”-ről is.]
- [TELEKI SÁNDORNÉ] SZIKRA = VU 1900. nov. 18. 46. sz. 759–760., és Képes Folyóirat 1900/1901. 29. köt. 292–293. [A regény angol fordításáról.]
- ITáj 1900. dec. 4. 2. sz. 21. [Többek között a „Szent Péter esernyője”-ről is.]
- VU 1900. nov. 25. 47. sz. 784. [Híradás a regény angol fordításáról.]
- [GYALUI FARKAS] -f -s. = BpSz 1901. 106. köt. 316–317. [A regény angol fordításáról.]
- The Athenaeum 1901. jan. 5. 13–14. [A regény angol fordításáról.]
- FL 1901. jún. 16. 25. sz.
- Képes Folyóirat 1900–1901. 29. köt. 348. [A regény angol fordításáról.]
- VU 1901. jún. 2. 22. sz. 359.
- VU 1905. márc. 5. 10. sz. 155. [A francia kiadásról.]
- VU 1908. nov. 29. 48. sz. 979. [Az angol fordításról.]
- Képes Folyóirat 1908–1909. 45. köt. 638. [Az angol fordításról.]
- M. K. a világirodalomban. = Képes Folyóirat 1908–1909. 765., és VU 1909. febr. 7. 6. sz. 119. [Összegzi a „Szent Péter esernyője” addigi fordítás-irodalmát.]
- [HERCZEG FERENC] Hg. F.: Az Új Idők harminc esztendeje. = ÚjId 1925. ápr. 12. 15. sz. 341–342. [Visszaemlékezés a regény keletkezésére.]
- TAKÁCS BÉLA = Pestvármegyei Népművelés 1934. jan., 1. sz. 18–22.

- MKultsz 1941. máj. 15. 5. sz. 118.
 Mo 1941. jún. 1. 124. sz. 6.
 ANDRÁS KÁROLY = ÚJÉ 1942. 1. sz. 31. [A regény cseh kiadásáról.]
 RUBINYI MÓZES: Utószó. = M. K.: Szent Péter esernyője. Bp. 1956. 417–421.
 KIRÁLY ISTVÁN: Utószó. = M. K.: Szent Péter esernyője. Bp. 1957. 355–360. (A Szabad Föld kisktára 6.) – Ua. 1961. 315–319. (OK. 14.)
 HRADSKÝ, LADISLAV: M., K.: Deštník svatého Petra. Praha 1959. 205–208. [A fordító utószava.]
 JAROSZEWSKA, B[OLESLAWA]: Koloman Mikszáth. = M., K.: Parasol świętego Piotra. Warszawa 1959. I–IV. [Bev.]
 [SZILY IMRE] (szily) = Új Szó (Bratislava) 1959. 202. sz. 7. [A regény harmadik cseh fordításáról.]
 FARAGÓ BORBÁLA: Utószó. = M. K.: Szent Péter esernyője. Bp. 1960. 313–315. (Ifjúsági kisktár 52.)
 Előszó a „Szent Péter esernyője” horváth nyelvű kiadásához. = A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 659–662. [Megjelent: Zagrab 1914. (Zabavna Bibliotheka II/19.)]
 ÉI 1963. jan. 5. 1. sz. 12. [A regény új angol fordításáról.]
 KOVÁTS, M. = NÉTHongr 1968. 295. [A regény német fordításáról.]
 NAGY PÉTER: Táguló világ. Bp. 1968. 561–564.

35 Kísértet Lublón és egyéb elbeszélések [1896]

- M. K.: Honnan vettem Kaszpareket? = VU 1893. máj. 7. 19. sz. 314–315. [Az író nyilatkozata a „Kísértet Lublón” c. műve főhősének mintájáról. – Uo. 318.: „Kaszparek és a nevelő” c., M. K. „nyílt levele Nagy Miklósnak. Kelt: Bp. 1893. máj.]
 Egyetértés 1896. márc. 29. 88. sz. 11.
 KépCsall 1896. márc. 22. 12. sz. 192.
 MH 1896. márc. 8. 67. sz. 19.
 PH 1896. márc. 8. 67. sz. 10.
 PN 1896. márc. 21. 80. sz. 8.
 Újld 1896. márc. 15. 12. sz. 276.
 VU 1896. márc. 15. 11. sz. 171.
 [ZOLTVÁNY IRÉN] Z. I. = KatSz 1897. 513.
 [TÁBORI RÓBERT] t. r. = Újld 1900. dec. 2. 49. sz. 496–497. [Többek között a „Kísértet Lublón és egyéb elbeszélések” c. kötetéről is.]
 ITáj 1900. dec. 4. 2. sz. 21. [Többek között a „Kísértet Lublón és egyéb elbeszélések” c. kötetéről.]

36 Prakovszky, a siket kovács [1897]

- [BENEDEK ELEK] B. E. = MKr 1897. okt. 15. 2. sz. 21.

- [CSÁSZÁR ELEMÉR] M. J. = PolHsz 1897. dec. 19. 51. sz. 9–10.
 LÁZÁR BÉLA = MKr 1897. nov. 15. 4. sz. 61–62.
 SALGÓ ERNŐ = Egyetértés 1897. okt. 10. 281. sz. 10.
 MSz 1897. dec. 26. 621–622.
 PH 1897. okt. 1. 272. sz. 6.
 Újld 1897. okt. 31. 45. sz. 386.
 VU 1897. nov. 7. 45. sz. 756.
 BARTHA JÓZSEF = KatSz 1898. 147–149.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. jún. 14. 163. sz. 1–2.
 Újld 1910. szept. 4. 36. sz. 205. [A mű német fordításáról.]
 Néptanítók Lapja 1918. márc. 7. 10. sz. 13.

37 Egy választás Magyarországon vagy a körtvélyesi csíny – A demokraták [1898]

Megjegyzés: A demokraták összefoglaló cím alatt I. a Szervusz, Pali bácsi! és Ugyan, eredj a Rákócziddal! c. elbeszéléseket!

- [ÁBRÁNYI KORNÉL] á. k.: M. K. és Kállay Ákos. = Reggeli Újság 1898. jan. 9. 6. sz. [Válasz az Egyetértés jan. 8-i sz.-ában megjelent „Egy kis feledékenység” c. glosszára. Méltatlanul feledték el a függetlenségi párt egykori képviselőjét, Kállay Ákost.]
 JÓSA ANDRÁS: M. K. és Kállai Ákos. = Debrecen 1898. jan. 31. 25. sz. 1–3. [M. K. „Ugyan eredj a Rákócziddal!” c. novellája szerinte gúnyosan mutatja be Kállay Ákos alakját. Ezzel szemben sógora méltatja hazafias tetteit.]
 JÓSA ANDRÁS: „Ugyan eredj a Rákócziddal!” Nyílt levél M. K. úrhoz. = Nyírvidék 1898. jan. 23. 4. sz. 2–3. [Sógora, Kállay Ákos függetlenségi párti képviselő méltatása.]
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. jún. 14. 163. sz. 1–2.
 Egy kis feledékenység. = Egyetértés 1898. jan. 8. 8. sz. 4. [A glossza írója kifogásolja, hogy M. K. „A demokraták” c. alatt az „Ugyan eredj a Rákócziddal!” c. elbeszélés hősének Kállay Ákosnak a nevét tévesen használta, valójában Kállay Ödönről van szó.]
 Egy kis tévedés... = Egyetértés 1898. jan. 10. 10. sz. 2. [A szerkesztőség visszavonja az „Egy kis feledékenység” c. glosszájának állítását.]
 PH 1898. ápr. 16. 105. sz. 5.
 VU 1898. ápr. 24. 17. sz. 284.
 SZ. BALÁZS TIBOR: M. K. demokratái. = A székelység 1934. 4. sz. 37–39. [M. K. „A demokraták” c. elbeszélése alapján néhány politikai személy bemutatása.]
 FODOR JÓZSEF = MN 1950. máj. 26. 121. sz. 2.
 NACSÁDY JÓZSEF: Adalékok a M.-novellák forrásaihoz. = A Univ.Szeg.Sec.phil. 1956. Nyelv- és irodalom. II. Szeged 1956. 57–64. [Többek között a „Szervusz, Pali bácsi!” c. novellája a SzegN-ban]

1881-ben már megjelent, „A magyar demokrata!” c. anekdota motívumának újrafeldolgozása.]

38 *A gavallérok – Ne okoskodj, Pista!* [1898]

- LÁZÁR BÉLA = MKr 1898. márc. 15. 12. sz. 198–199.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. jún. 14. 163. sz. 1–2.
 [TÁBORI RÓBERT] t. r. = Újld 1898. ápr. 10. 15. sz. 332.
 PH 1898. febr. 27. 58. sz. 5., és Auróra 1898. márc. 6. 10. sz. 12.
 VU 1898. márc. 6. 10. sz. 158.
 F-S = NPestJ 1902. dec. 5. 334. sz.
 ELEK ARTÚR = Figy 1905. 8. sz. 532–534.
 [ANTAL GÁBOR] A. G. = Pol 1948. 42. sz. 8.
 (g-s) = FügMo 1948. dec. 20. 53. sz. 4.
 KŐSZEGI IMRE = V 1948. okt. 16. 1013. sz. 2.
 sz. a. = Közn 1948. nov. 1. 21. sz. 544.
 [TAMÁS ERNŐ] t. e. = Hírlap 1948. nov. 12. 261. sz. 5.
 [MOLNÁR JÓZSEF] M. J. = Közn 1951. jún. 1. 11. sz. 510.
 SZÁSZ IMRE: Bev. = M. K.: Gavallérok. Bp. 1951. 5–8.
 [ZSADÁNYI EDE] zs. e. = KisU 1951. márc. 22. 68. sz. 5.
 SVOZIL, BOH[UMIL] = M., K.: Dvoje volby v Uhrách.
 – Kavaliři. Praha 1961. 215–221. [Utószó a „Két választás Magyarországon” és a „Gavallérok” c. kötetekhez.]
 NétHongr 1969–1970. 291–292. [Az 1968-as német fordításról is.]

39 *Új Zrínyiász* [1898]

- HEVESI SÁNDOR = MKr 1898. dec. 15. 6. sz. 78–79.
 [TÁBORI RÓBERT] T. R. = Újld 1898. okt. 30. 44. sz. 395.
 Egyetértés 1898. nov. 6. 307. sz. 9.
 ITáj 1898. 3. sz. 40–41.
 MH 1898. okt. 30. 300. sz. 19.
 Nemzet 1898. okt. 15. 285. sz. 8.
 OrszH 1898. okt. 15. 284. sz. 10.
 PH 1898. okt. 15. 285. sz. 6.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1899. márc. 31. 90. sz. 3.
 LICTOR: Akit M. K. felelőssé tett az „Új Zrínyiász”-ért. = PH 1940. márc. 29. 70. sz. 4.
 [Lakatos Sándorról, akinek az alakja megjelenik M. regényeiben.]
 SÁNDOR ISTVÁN = KatSz 1941. 353–363.
 [NEMES NAGY ÁGNES] N. = Közn 1949. nov. 15. 22. sz. 645.
 KRASSÓ MIKLÓS = TársSz 1950. 9. sz. 747.
 SÓS ENDRE = MNemzet 1950. jan. 6. 5. sz. 7.
 BOLDIZSÁR IVÁN = MNemzet 1951. márc. 11. 59. sz. 1–2. [M. K. regényének hatása a különböző történelmi korszakokban.]

- FEKETE SÁNDOR = TársSz 1951. 10–11. sz. 846–849.
 [HUBAY MIKLÓS] H. M. = IU 1951. aug. 30. 18. sz. 4.
 ILLÉS BÉLA = Nszava 1951. aug. 26. 198. sz. 4., és I. B.: Pipafüst mellett ... Bp. 1967. 352–355.
 SÓS ENDRE: M., ahogy ma látjuk. = MNemzet 1951. aug. 28. 199. sz. 5. [Az „Új Zrínyiász” új kiadása kapcsán.]
 SZALATNAI REZSŐ = KisU 1951. szept. 2. 204. sz. 6.
 [VARGHA KÁLMÁN] K- = Kbarát 1951. 3. sz. 20.
 BALÁZS SÁNDOR = Kbarát 1952. 7. sz. 29–31. [Többek között az „Új Zrínyiász” c. regényről is.]
 DOMOKOS MÁTYÁS: Utószó. = M. K.: Beszterce ostroma. – Új Zrínyiász. Bp. 1953. 408–412.
 SAS, ANDOR = M., K.: Nová Zríniáda. – Dvoje volieb v Uhorsku. Bratislava 1953. 7–40. [Bev.]
 PINTÉR JÓZSEF = Ktáros 1958. 866–867.
 BERDE ZOLTÁN = IgSzó 1959. I. 766–767. [M. K. „Új Zrínyiász” c. regényéről is.]
 Kbarát 1959. 21–22.
 Ktáros 1959. 53–54.

40 *A fekete kakas és még három elbeszélés* [1901]

Megjegyzés: Tartalmazza még az *Egy éj az Arany Bogárban*, *A Krúdy Kálmán csínytevésai*, *A mi örökös barátunk* c. elbeszéléseket is.

- M. K.: Az én ruhám, az én betűim. (Levél a szerkesztőhöz.) = PH 1899. okt. 8. 279. sz. 3. [Az író nyilatkozata az „Egy éj az Arany Bogárban” c. kisregényéről.]
 A Hét 1901. nov. 10. 45. sz. 752.
 F-S = NPestJ 1901. nov. 27. 327. sz. 1–3. [Többek között M. K. „A fekete kakas” c. kötetéről is.]
 PH 1901. nov. 5. 306. sz. [M. K. „A Krúdy Kálmán csínytevésai” c. elbeszéléseiről.]
 PN 1901. nov. 1. 301. sz. 11.

41 *Különös házasság* 1–2. (1901)

Megjegyzés: A mű realizmusa és a történelmi hitelesség kérdése körül 1948-ban kialakult vitát l. a Gyárfás Miklós–Örkény István-féle színpadi átdolgozás irodalmánál!

- VÉKONY ANTAL: Bárdányi gróf Buttler János emléke. = Helvét hitv. lyc.Ért. 1866/87. Máramarossziget 1887. 12–18.
 F-s. = NPestJ 1900. dec. 21. 350. sz.
 [M. K. nyilatkozata a „Különös házasság” c. regényének történeti hitelességéről.] = PH 1900. ápr. 22. 110. sz. 2.
 BERNÁTH DEZSŐ: A gróf Buttler János története. I–III. = VU 1901. febr. 10–24., 6–8. sz. 81–83, 101–102,

- 114–115., és Képes Folyóirat 1900/1901. 29. köt. 689–698. [Adalékok M. regényalakjához.]
- [MITROVICS GYULA, IFJ.] i. m. gy. = ProtSz 1901. 230–233.
- [RUTTKAY–ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1901. jan. 3. 3. sz.
- Sz. = A Hét 1901. jan. 27. 4. sz. 60–61.
- [BOSITS GÁBOR] EGY TÖRTÉNETBÚVÁR: Gróf Buttler János házassága. = VU 1904. ápr. 3. 14. sz. 218–220., és Képes Folyóirat 1903/1904. 36. köt. 53–60.
- EGY JOGÁSZ: A Buttler Meséhez. = VU 1904. ápr. 17. 16. sz. 255–256., és Képes Folyóirat 1903/1904. 36. köt. 129–130.
- Gróf Buttler János regénye. (Beszélgetés M. K.-nal.) = PN 1904. nov. 8. 309. sz. 10–11. [Az író nyilatkozata művéről.]
- PLloyd 1908. márc. 1. 54. sz.
- Az Újság 1908. márc. 3. 55. sz. 17.
- [BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1909. 71–84. [Többek közt a „Különös házasság” c. regényről is.]
- DÖRY FERENC: Gróf Buttler János házassága. Pécs 1931. 148 l.
- Ism.:** *Hegedüs Zoltán*, ItK 1931. 368–370. – *Meszlényi Antal*, KatSz 1931. 637–639. – /-δ-/ *KépKron* 1931. júl. 12. 28. sz. 15. – It 1931. 269–270. – *Markó Árpád*, Száz 1932. 100. – UngJb 1932. 152.
- LESKÓ JÓZSEF = Egri Egyházmegyei Közlöny 1931. okt. 15. 9. sz. 121–125.
- [KORCSMÁROS NÁNDOR]: Magyar írók sátora. M. „Különös házasság”-a „pamfletszerű fércirat. = Nyug 1931. II. 436–437. [Válasz Nagy Miklósnak a MKult 1931. aug. 20. 14. sz.-ban megjelent cikkére, melyben az írot a regény történeti hitelessége kérdésében elmarasztalja.]
- NAGY MIKLÓS: M. egy regénye a történelem megvilágításában. = MKult 1931. aug. 20. 14. sz. 94–98. [M. K. „Különös házasság” c. regénye kapcsán elmarasztalja az írot, hogy „behódot” az álromantikus irányzatnak. Döry Ferenc könyvére hivatkozva M.-ot történelmi hiteltelenséggel vádolja.]
- BERNÁT BALÁZS = Haladás 1947. jún. 12. 24. sz. 9.
- FIERS TAMÁS = Új Szántás 1947. jún., 373.
- KOMLÓS ALADÁR = Haladás 1947. jún. 5. 23. sz. 8.
- [MÉRAY TIBOR] M. T. = SzabN 1947. máj. 29. 119. sz. 6.
- Szivárvány 1947. júl. 5. 27. sz. 28.
- ÚjEmb 1947. 23–24. sz. 4.
- BALÁZS SÁNDOR = Kbarát 1952. 7. sz. 29–31. [Többek között a „Különös házasság” c. regényéről.]
- d- = TársSz 1952. 1. sz. 96.
- KIRÁLY ISTVÁN = M. K.: Podivné manželství. Praha 1952. 7–13. [Bev.]
- REJTŐ ISTVÁN = It 1952. 570–571. [A regény 1951-es orosz nyelvű kiadásáról.]
- JUHÁSZ GÉZA: Bev. = M. K.: Különös házasság. Újvidék 1953. 5–12.
- SÁROSI KÁROLY = Hid (Újvidék) 1953. 477–479.
- r- = EvÉ 1954. márc. 28. 13. sz. 4.
- SAS, ANDOR: Mikszáthovo spisovateľské imenie v podivnom manželstve. = M., K.: Podivné manželstvo. Bratislava 1954. 381–387. [Svetoví klasici 27.] [Utószó.]
- HRADSKÝ, LADISLAV = M., K.: Podivné manželství. Praha 1955. 331–336. – Ua. 1956. 343–348. [Utószó.]
- A Könyv 1955. 319–320.
- KIRÁLY ISTVÁN: Utószó. = M. K.: Különös házasság. 2. köt. Bp. 1956. 199–202. (OK 44.) – Ua. 1959. 2. köt. 205–208. (Kincses kvek. Szövetkezeti kisktár) – Ua. 1965. 389–391. (Kincses kvek. Szépirodalmi sorozat.)
- SCHIEBER SÁNDOR: Hírnök a másvilágról. (Boccaccionovella M.-nál.) = FK 1957. 282–284. [Adalék „A két koldusdiák” és a „Különös házasság” forrásához.]
- B. SZABÓ GYÖRGY: M. K. világa. (Egy M.-regény margójára.) = Hid (Újvidék) 1958. 338–342., és B. Sz. Gy.: Tér és idő. Novi Sad 1958. 16–24.
- SZENTIVÁNYI, BÉLA: Kálmán Mikszáth. = M., K.: Seltsame Ehe. Berlin 1958. 433–441. [Utószó.]
- FICZAY DÉNES: Eötvös és M. románul. = ÉI 1961. okt. 7. 40. sz. 12.
- ILLÉS ENDRE: Háló. A századforduló, tévedéssel. = UI 1962. 1251–1253. [Többek között M. K. „Különös házasság” c. regényének egy elfeledett, az író fia által „gondozott”, csonkított szövegű német kiadásáról.]
- SCHIEBER SÁNDOR: Még egyszer a másvilági hírnökről. (M. elődei és utódja.) = FK 1963. 436–437. [A történet előfordulása „A két koldusdiák” és a „Különös házasság” c. művekben és eredete. L. még: Scheiber Sándor: Hírnök a másvilágról c. cikkét (FK 1957. 282–284.)]
- NAGY PÉTER: Taguló világ. Bp. 1968. 565–568.
- A „Különös házasság” c. regény... = IU 1968. márc. 15. 5. sz. 12. [Megtalálták a regénybeli főhős valószínű modelljének, gróf Buttler Jánosnak a levelezését.]
- FÉJA GÉZA: Modellek lázadása. = F. G.: Lázadó alkonyat. Bp. 1970. 437–457. [A „Különös házasság” történelmi háttéréről s az író feldolgozásmódjáról.]

42 Öreg szekér, fakó hám (1901)

F-s. = NPestJ 1901. nov. 27. 327. sz. 1–3.

VU 1901. dec. 1. 48. sz. 779.

WILDNER ÖDÖN = HSz 1902. I. 134–151.

Az Újság 1908. márc. 3. 55. sz. 17.

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1909. 80.

43 *A szelysteyi asszonyok (1901)*

Megjegyzés: A kötet tartalmazza még az *Apró képek a vármegyéből* és *A szökevények* c. elbeszéléseket is.

F-s. = NPestJ 1901. nov. 27. 327. sz. 1–3.

WILDNER ÖDÖN = HSz 1902. I. 134–147.

[KISS JENŐ] K. J. = Utunk 1947. szept. 27. 19. sz. 6.
[A mű román fordításáról.]

44 *Akli Miklós cs. és kir. udv[ari] mulattató története (1903)*

BÁNYAI MARCEL = MGén 1903. dec. 6. 49. sz. 1–2.
[M. K. regényéről is.]

RÁSKAI FERENC = MKözélet 1903. dec. 4. 19. sz. 226–227. [Többek között M. K. regényéről is.]

(f. k.) = MűvN 1955. jún. 19. 25. sz. 6.

FÜSI JÓZSEF: Bev. = M. K.: Akli Miklós cs. kir. udv. mulattató története. Bp. 1955. 3–6. (Vidám kvék.) – 2. kiad. 1958.

DEÁK DÉNES: Utószó. = M. K.: Akli Miklós cs. kir. udvari mulattató története. Bp. 1963. 236–239.

45 *Mikor a mécses már csak pislog (1903)*

Megjegyzés: Tartalmazza *A sipsirica*, a *Mindenki lépik egyet*, a *Fili*, *A kladovai menyecske*, *A hályog-kovács* és a *Méretlen hús Tóthéknál* c. elbeszéléseket.

RÁSKAI FERENC = MKözélet 1903. dec. 22. 20. sz. 297–298. [M. K. elbeszéléskötetéről.]

46 *Az én kortársaim (1904)*

KESZLER JÓZSEF = Az Újság 1904. ápr. 30. 120. sz. 1–5.

VU 1904. jún. 19. 25. sz. 422–423.

PLloyd 1908. dec. 20. 304. sz.

VU 1908. dec. 27. 52. sz. 1067.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ = V 1916. dec. 3. 337. sz. 15., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 39–42. [Kötetben: M. K. III. címmel.]

47 *A vén gazember (1906)*

(M. K. munkái 24.)

BH 1905. dec. 21. 351. sz. 10.

Egyetértés 1905. dec. 21. 352. sz. 4.

MNemzet 1905. dec. 21. 307. sz. 9.

PH 1905. dec. 21. 352. sz. 8–9.

VU 1905. dec. 24. 52. sz. 846–847.

MKözélet 1906. febr. 18. 2. sz. 14.

Ung[arische] Akademie der Wissenschaften. = PLloyd 1907. okt. 29. 256. sz. [A Péczely-regény pályázat első díját többek között M. K. elbeszéléseinek ítelték oda.]

ZSIGMOND FERENC: M. „vén gazember”-ének egy irodalmi őse vagy rokona. = It 1936. 85–88. [Kis János „Ifjúság barátja” c. gyűjteményének (Pest 1816.) egyik elbeszéléseéről.]

MKultsz 1941. máj. 15. 5. sz. 118. [A mű 1941-es könyvnap kiadásáról.]

Mo 1941. jún. 1. 124. sz. 6.

ANGYAL ENDRE = Új Szántás 1947. 760–761. [Az 1947-es kiadásról.]

BÓKA LÁSZLÓ = ÚjMo 1947. nov. 15. 46. sz. 11.

ESTI BÉLA: Utószó. = M. K.: A vén gazember. Bp. 1958. 235–236.

SZOMBATHY VIKTOR = Ktáros 1958. 546. [Az 1958-as kiadásról.]

NÉtHong 1969–1970. 291–292. [Az 1968-as német fordításról.]

48 *Világít este a szentjánosbogár is (1906)* (M. K. munkái 25.)

Budapest 1907. márc. 29. 76. sz. 10–11.

Az Újság 1907. márc. 23. 71. sz. 11–12.

VU 1907. márc. 31. 13. sz. 263.

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1908. I. 92–93.

49 *Jókai Mór élete és kora. 1–2. (1907)* (M. K. munkái 26–27.)

[CHOLNOKY Viktor] Cs. V. = A Hét 1906. dec. 16. 50. sz. 836–837.

KÁLNOKI IZIDOR = Az Újság 1906. dec. 20. 349. sz. 1–2.

LONDESZ ELEK = PN 1906. dec. 21. 350. sz. 1–2.

M. K.: A „tökéletes könyv”. (Levél a Vasárnapi Újság szerkesztőségéhez.) = VU 1906. jan. 7. I. sz. 2–3., és M. K. hátrahagyott munkái. 1. köt. Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1914. 203–208., M. K. Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 495–498., MNemzet 1960. jan. 31. 26. sz. [Az író nyilatkozata művéről.]

VU 1906. dec. 16. 50. sz. 819–820.

BRÓDY SÁNDOR = ÚjId 1907. jan. 13. 3. sz. 59–62.

(e.): Gyanúsítás. = A Kor 1907. 15. sz. 544. [Megjegyzések Kiss Imre aláírással Miklós Ferenc EPHK-beli bírálata, melyben a „Jókai Mór élete és kora” c. művel kapcsolatban plagizálással vádolja M.-ot.]

- EISLER, MICHAEL JOSEPH = PLloyd 1907. jan. 19. 17. sz.
[FRIEDREICH ISTVÁN] gd. = Alkotmány 1907. júl. 10.
163. sz. 9.
k. f. = BpSz 1907. 129. köt. 453–467.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ = BN 1907. jan. 9. 8. sz. 2–4.,
és K.D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 29–
35.
- [MIKLÓS FERENC] KISS IMRE = EPhK 1907. 507–513.
[Plágiummal vádolja M. K.-t. Ezzel kapcsolatban l.
még Móra Ferenc „Értéke: nulla” c. cikkét, megj.:
SzegN 1907. júl. 14., Csipke aláírással.]
- [MÓRA FERENC] CSIPKE: Értéke: nulla. = SzegN 1907.
júl. 14. 166. sz. 8–9., és A mi Mikszáthunk. Szeged
1960. 134–139. [Védelmébe veszi M. K.-t Kiss Im-
re (Miklós Ferenc) EPhK-beli elmarasztaló bíráló-
tával szemben.]
- [SZÁSZ KÁROLY] - ly. = Ur 1907. 3. sz. 142–143.
[SERKELY GYÖRGY] Sz. Gy. = SpRefl 1907. febr. 3.
5. sz. 56–57.
- Szenzációs leleplezés. = Fogaras és Vidéke 1907. jún.
16. 24. sz. 4. [A cikk plágiummal vádolja M.-ot
„Jókai Mór élete és kora” c. műve miatt.]
- M. tévedése. = Fogaras és Vidéke 1907. jún. 30. 26.
sz. 3–4.
- Írók könyveikről. M. legújabb művéről. = MKözélet
1907. jan. 13. 3. sz. 13–15. [Az író nyilatkozata.]
- M. K. vádja. = MKözélet 1907. júl. 14. 29. sz. 28.
[Védelmébe veszi a mű körüli plágium-vád kapcsán
az író.]
- MLányok 1907. febr. 24. 9. sz. 136.
- M. levele. Válasz egy plágiumvádra. = A Nap 1907.
júl. 10. 163. sz. 7., és SzegN 1907. júl. 10. 162. sz.
6., MF 1913. máj. 16. 10. sz. 272–277., V 1924.
jan. 27. 23. sz. 6. [Az utóbbiak Hajdú Miklós köz-
lésében. – M. K. nyílt válasza az EPhK-ban Kiss
Imre álnév alatt Miklós Ferenc bírálata, a „Jókai
Mór élete és kora c. művével kapcsolatban. Kelt:
Rohits 1907. júl. 4.]
- Religio 1907. máj. 19. 20. sz. 340–343.
- Plágiumvád M. ellen. = SzegVid 1907. júl. 11. 156.
sz. 3. [Hozzászólás Kiss Imre (Miklós Ferenc)
EPhK-beli bírálata körül kialakult vitához.]
- ANGYAL DÁVID: Jelentés a Greguss-jutalomról. Első
műkritikai évkör. (1906–1911.) = BpSz 1913. 153.
köt. 122–125. [Többek között M. K. „Jókai Mór
élete és kora” c. művéről és a mű bírálójáról, Gyulai
Pálról.]
- HEGEDÜS GÉZA = MNemzet 1954. dec. 14. 295. sz. 7.
- NAGY MIKLÓS = It 1955. 359–363.
- [LOVÁSZY MÁRTON] L. M. = TársSz 1960. 8–9. sz.
139.
- MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: Gyulai Pál széljegyzetei
M.: Jókai Mór és kora c. művének korrektúra-
példányán. = ItK 1960. 369–375.
- 50 Szent Péter esernyője
(Magyar Színház: 1907. okt. 11.)
Társszerző: Martos Ferenc
- BENEDEK MARCELL = MNemzet 1907. okt. 12. 240.
sz. 10–11. [A színház műsortervéről; M. K. darab-
jának bemutatójáról.]
- BENEDEK MARCELL = MNemzet 1907. okt. 13. 241. sz.
8.
- [BERKI MIKLÓS] B. M. = MÁllam 1907. okt. 13. 234.
sz. 3–4.
- EÖTVÖS LEÓ = A Polgár 1907. okt. 12. 242. sz. 6–7.
- [ERÉNYI NÁNDOR] E. N. = PN 1907. okt. 12. 242. sz.
10–11.
- [FALK ZSIGMOND] F. = OrszV 1907. okt. 20. 42. sz.
877.
- [GERŐ ÖDÖN] E. G. = PLloyd 1907. okt. 12. 242. sz. 4.
- [HERVAY FRIGYES] (h. f.) = Mo 1907. okt. 12. 242. sz.
13.
- [JÁKÓ JÁNOS] J. = PolHsz 1907. 23. sz. 17–20.
- II - = BH 1907. okt. 12. 242. sz., 1–2.
- PALÁGYI LAJOS = VU 1907. okt. 20. 42. sz. 839–840.,
és Képes Folyóirat 1908. 123.
- [RÁSKAI FERENC] R. F. = Egyetértés 1907. okt. 12.
243. sz. 13.
- [SZOMORI EMIL] Ry.: Látogatás M. K.-nál. = Az Újság
1907. okt. 12. 242. sz. 13–14. [Az íróval folytatott
beszélgetésről a „Szent Péter esernyője” színpadi
változatáról.]
- VÁRADI ANTAL = Egyetértés 1907. okt. 13. 244. sz.
16.
- Budapest 1907. okt. 11. 15.
- FrissÚ 1907. okt. 12. 242. sz. 3.
- MSzínpad 1907. okt. 15. 2. [Interjú az íróval műve
színpadi változatáról.]
- Nszava 1907. okt. 12. 242. sz. 6.
- Mság 1921. dec. 22. 287. sz. 10. [M. regényéből
készült operett előadásról a Várszínházban.]
- [AMBRUS ZOLTÁN] a. z. = PN 1924. jún. 15. 117. sz.
10. [A Bakonyi Károly–Martos Ferenc-féle 1924-es
felújításról. (Magyar Színház: 1924. jún. 14.)]
- [BODOR ALADÁR] B. = Mság 1924. jún. 15. 21.
- [DÁNIELNÉ LENGYEL LAURA] D. L. L. = BH 1924.
jún. 15. 117. sz. 15–16.
- [GERGELY ISTVÁN] (g-ly) = NU 1924. jún. 15. 117. sz.
14.
- [HARASZTHY LAJOS] H-y = Szózat 1924. jún. 15. 128.
sz. 17.
- k. i. = Esti Kurir 1924. jún. 15. 117. sz. 10.
- LÁSZLÓ ALADÁR = PH 1924. jún. 14. 10.
(Li) = 8ÓraiU 1924. jún. 14. 116. sz. 7.
- PORZSOLT KÁLMÁN = SzínhÉ 1924. 25. sz. 3–7.
- Az Est 1924. jún. 15. 117. sz. 11.
- PLloyd(regg.) 1924. jún. 15. 117. sz. 16.

Régi emlékek a Szent Péter esernyője tizenhat év előtti premierjéről. = SzínhÉ 1924. 24. sz. 24–25.

Blaha Lujza – Blaha Gittáról. = Az Újság 1924. jún. 13. 115. sz. 8. [A M.-darab felújítása kapcsán.]

51 A Noszty fiú esete Tóth Marival 1–3. (1908)

M. K.: Utóhang. = M. K.: A Noszty fiú esete Tóth Marival. Bp. 1908. 223–227., és M. K. összes művei. 21. köt. A Noszty fiú esete Tóth Marival. 2. köt. Bp. 1960. 230–233., A Kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 353–356. [M. K. a regény kapcsán az elbeszélőirodalom további lehetőségeiről, a fejlődés irányáról.]

[RAJNA FERENC] F. R.-a. = NPestJ 1908. dec. 3. 289. sz. 1–3.

A hírlapíró-report felé. = PH 1908. nov. 22. 280. sz. 37. [A regény „Utóhang”-jával kapcsolatos észrevételek.]

VU 1908. nov. 15. 46. sz. 933.

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1909. jan. 30. 25. sz. 2–4.

[ANDOR JÓZSEF] A. J. = Élet 1909. jan. 17. 2. sz. 103–104.

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1909. 1058–1067. [Többek közt a regényről is.]

s. = Néptanítók Lapja 1909. jan. 21. 3. sz. 6.

ÚjId 1909. I. 85–86.

CSÁTH GÉZA: Jegyzetek M.-ról és új regényéről. = HSz 1910. I. 412–420.

SCHÖPFLIN ALADÁR: Bev. = M. K.: A Noszty fiú esete Tóth Marival. 1. köt. Bp. 1912. V–XX. (M. regényírók képes kiadása. 59–60.)

ANGYAL DÁVID: A bontóvármegyei főispán beiktatása M. regényében. = Pap Emlk. Debrecen 1939. 7–8. [M. e jelenetet Degré Alajos „Visszaemlékezései”-ből vette át.]

MARTINKÓ ANDRÁS = Diár 1944. 122.

[PAPP ANTAL] (ppp) = MNemzet 1949. nov. 1. 254. sz. 5.

-er = TársSz 1952. 11. sz. 1182.

HORVÁTH JÁNOS, [PETRICHEVICH]: Utószó. = M. K.: A Noszty-fiú esete Tóth Marival. Bp. 1954. 511–514. (M. K. válogatott művei.)

SAS, ANDOR: Utószó. = Příklad mladého Nosztyho s Marikou Tóthovou. Bratislava 1954. 531–546.

SZÚCS ANDOR = Ktáros 1954. 7. sz. 36–37.

FANGRAT, TADEUSZ = M., K.: Jak się młody Nosty żenił. Warszawa 1956. 457–459. [Utószó.]

ANTAL ÁRPÁD: Utószó. = M. K.: A Noszty-fiú esete Tóth Marival. Bukarest 1957. 443–446. (MKI)

HORVÁTH JÁNOS, [PETRICHEVICH]: Utószó. = M. K.: A Noszty-fiú esete Tóth Marival. Bp. 1957. 448–451.

HRADSKÝ, LADISLAV: Utószó. = M. K.: Příklad mladého, Nosztyho s Maryškou Tóthovou. Praha 1958. 461–464.

KIRÁLY ISTVÁN: Utószó. = M. K.: A Noszty fiú esete Tóth Marival. 3. köt. Bp. 1959. 179–184. – Ua. 2. köt. Bp. 1964. 284–287. (Kincses kvek. Szépirodalmi sorozat.)

REJTŐ ISTVÁN: Egy M.-regény genezise. (A Noszty fiú esete Tóth Marival). = ItK 1960. 305–318.

Ktáros 1960. 12. sz. 932–933.

BARLA GYULA: A műelemzés kérdéseiből. (Egy M.-regény elemzése.) = A. Univ. Debr. Tom. 11. Ser. 3. Debrecen 1965. 109–116.

BENEDEK MARCELL: Hajnaltól alkonyatig. Vallomások egy élet nagy olvasmányairól. Bp. 1966. 188–194.

NAGY PÉTER: Táguló világ. Bp. 1968. 569–573.

PÉNOVÁTZ ANTAL: Hat évtizeddel az Ungár-eset után. = Tanulmányok. Az újjvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszéke. Újjvidék (Novi Sad) 1969. 303–315. [M. K. regényének történeti forrásáról, a szereplő valószínű sorsáról.]

52 A fekete város 1–3. [1910] (1911)

[PALÁGYI LAJOS] p. i.: M. levelei. = MNemzet 1910. szept. 25. 224. sz. 6. [Reflexiók az előző számban közölt levelekhez. – „A fekete város” c. regénnyel kapcsolatban M. K. történelemábrázoló módszeréről.]

PALÁGYI LAJOS = MNemzet 1910. dec. 24. 301. sz. 1–2.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1910. II. 1845–1848.

MNemzet 1910. jún. 1. 125. sz. 15–16.

VU 1910. dec. 26. 52. sz. 1088.

HOMO = Élet 1911. jan. 15. 3. sz. 78–79.

SEBESTYÉN KÁROLY = MF 1911. apr. 16. 8. sz. 158–162.

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1913. 283–296.

FERENCZI ZOLTÁN: Jelentés a Péczely jutalomról. = AkÉrt 1913. 693–697. [A jutalmat M. K. regénye nyerte el.]

M. posthumus pályadíja. = PH 1913. okt. 28. 255. sz. 11. [Az 1913. évi Péczely-féle regény pályázat nyertese M. regénye.]

PLloyd 1913. okt. 28. 255. sz. [A Péczely-féle regény pályázat díjnyertes művéről.]

(m. l.) = Nszava 1925. júl. 22. 162. sz. 8.

RAITH TIVADAR = Mirás 1925. 6. sz. 88.

OrszV 1928. apr. 1. 12–13. sz. 79.

- KABOLAY GÉZA = MKult 1942. okt. 20. 114.
Mo 1942. máj. 3. 100. sz. 12.
KATONA JENŐ = Ktáros 1953. 10. sz. 57–58.
RUBINYI MÓZES: Utószó. = M. K.: A fekete város. Bp. 1953. 315–318. – Ua. Bp. 1954. – Ua. [Bratislava] 1954. – Ua. Bp. 1955. (MK1)
BÁN IMRE = It 1954. 226–230.
DÁVID GYULA = IgSzó 1955. 121–123.
KIRÁLY ISTVÁN: Utószó. = M. K.: A fekete város. 2. köt. Bp. 1958. 354–358. (OK) – Ua. 1962. 2. köt. 313–317. (Kincses kvek. Szépirodalmi sorozat.) – Ua. 1970. 469–472. (OK)
NAGY GÁBOR: Utószó. = M. K.: A fekete város. Bukarest 1958. 419–424. (MK1)

53 Válogatott elbeszélései (1911)

- a. l. = MKözépisk 1910. dec. 15. 10. sz. 644.
[RUBINYI MÓZES] R. M. = OKTK 1910/11. nov. 24. 14–15. sz. 297.

54 Töviskes látogatóban (1912)

- [KÁRPÁTI AURÉL] CARPACCIO = A Hét 1911. 831.
PALÁGYI LAJOS = MNemzet 1911. dec. 24. 305. sz. 67–68.
VU 1911. dec. 17. 51. sz. 1035.
BALLA IGNÁC = MF 1912. I. 520–526.
H. B. = Kultura 1912. ápr. 10. 7. sz. 488–489.
[VOINOVICH GÉZA] v. g. = BpSz 1912. 150. köt. 300–304.
[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1913. 283–296.

55 Hátrahagyott iratok. 1–19. (1914–1917) (M. K. munkái 33–51.)

- ALSZEGHY ZSOLT = MKult 1914. 328.
GESZTESI GYULA = It 1914. 259–260.
MOLNÁR GYÖRGY = OKTK 1913/14. febr. 19. 12. sz. 614–615. [Az eddig megjelent 8 kötet ismertetése.]
RUBINYI MÓZES: M. K. hátrahagyott munkái. = M. K. munkái. 33. köt. Hátrahagyott iratok. 1. köt. A saját ábrázatomról. Vallomások, levelek, följegyzések. Bp. 1914. I–XVII. [A sorozatról is.]
[SZÁSZ KÁROLY] -ly. = Ur 1914. 2. sz. 92.
VÉRTESY JENŐ = ItK 1914. 248–250. [A sorozat 4–5. kötetéről.]
PLloyd 1914. febr. 22. 46. sz.
V 1914. febr. 15. 40. sz. 39.

56 Ami a lelket megmérgezi (1917)

- SZEMÁK ISTVÁN = MKözépisk 1918. jan. 15. 1. sz. 34–35.

57 Két választás Magyarországon [1917]

- V 1917. máj. 20. 129. sz. 19.
[BÉCSY TAMÁS] B. T. = Ttáj 1949. 297.
K-S L -Ó. = Köz 1949. nov. 15. 22. sz. 645.
KOCZKÁS SÁNDOR = SzabN 1950. okt. 15. 241. sz. 10.
NAGY TIBOR = KisU 1950. jún. 1. 125. sz. 5.
ASZÓDY, IOAN = M. K.: Două alegeri în Ungaria. [București] 1951. 3–20. [Bev.]
VÉBER KÁROLY = It 1951. 246–255.
KATONA JENŐ = Ktáros 1953. 2. sz. 37.
SAS, ANDOR = M., K.: Nová Zríniáda. – Dvoje volieb v Uhorsku. Bratislava 1953. 7–40. [Bev.]
HORVÁTH JÁNOS, [PETRICHEVICH]: Utószó. = M. K.: Két választás Magyarországon. 2. köt. Bp. 1956. 191–205. (A Szabad Föld kisktára 2.)
KIRÁLY ISTVÁN: Utószó. = M. K.: Két választás Magyarországon. 2. köt. Bp. 1960. 187–192. (OK 26.) – Ua. 1970. 173–176. (OK)
SVOZIL, BOH[UMIL] = M., K.: Dvoje volby v Uhrách. – Kavalíři. Praha 1961. 215–221. [Utószó a „Két választás Magyarországon” és a „Gavallérok c. kötetekhez.”]

58 Régi jó világ

(Nemzeti Színház: 1919. nov. 14.)

Társszerző: Hevesi Sándor

Megjegyzés: Közös cím alatt három novellából (Tavaszi ryügek – Frivol akta – Grisits hitelbe vett bort) készült egyfelvonásos.

- SCHÖPFLIN ALADÁR = Szózat 1919. nov. 15. 41. sz. 3–4.
WEISS, J[ULIAN] = PLloyd 1919. nov. 15. 223. sz. 2. SzínhÉ 1919. 49. sz. 3–4.
ZOLNAI BÉLA = MMúza 1920. jan. 1. 1. sz. 39.

59 A vén gazember

(Nemzeti Színház: 1924. jan. 11.)

Társszerző: Harsányi Zsolt

- [BODOR ALADÁR] B. = ProtSz 1924. 2. sz. 127–129. (d.) = Nszava 1924. jan. 12. 10. sz. 7.
DÁNIÉLNÉ LENGYEL LAURA = BH 1924. jan. 12. 10. sz. 8.
FÖLDI MIHÁLY = Nyug 1924. I. 152.
FÖLDI MIHÁLY = PN 1924. jan. 12. 10. sz. 6.
GALAMB SÁNDOR = Napk 1924. I. 192–196.
GÁSPÁR JENŐ = ÚjNemz 1924. jan. 12. 10. sz. 8.
[HARASZTHY LAJOS] H. L. = Szózat 1924. jan. 12. 10. sz. 7.
[KÁLLAY MIKLÓS] (-y.) = A Hét 1924. jan. 22. 3. sz. 11.
KÁLLAY MIKLÓS = NU 1924. jan. 12. 10. sz. 8.

KESZLER JÓZSEF = Az Újság 1924. jan. 12. 10. sz. 3.
 MIKLÓS JENŐ = Mság 1924. jan. 12. 10. sz. 7.
 PORZSOLT KÁLMÁN = PH 1924. jan. 12. 10. sz. 5–6.
 RELLE PÁL = Gén 1924. ápr.–máj., 50–51.
 RELLE PÁL = V 1924. jan. 12. 10. sz. 6.
 SALGÓ ERNŐ = Mo 1924. jan. 12. 10. sz. 8.
 SEBESTYÉN, KARL = PLloyd 1924. jan. 12. 10. sz. 9–10.

SZIRA BÉLA = MKult 1924. 110–111.
 [VOINOVICH GÉZA] v. g. = BpSz 1924: 197. köt. 153.
 WALLESZ JENŐ = Esti Kurir 1924. jan. 12. 10. sz. 11.
 Est 1924. jan. 12. 10. sz. 9.
 Harsányi Zsolt nyilatkozik „A vén gazember”-ről – a Nemzeti Színház januári újdonságáról. = MSzínpad 1924. jan. 1. 1. sz. 1–2.

Színhé 1924. jan. 20–26. 3. sz. 11–16.
 Szózat 1926. jan. 30. 24. sz. 8.
 Nszava 1934. szept. 19. 210. sz. 7.
 Szi = Nszava 1943. márc. 9. 55. sz. 7.
 SZIRA BÉLA = KatSz 1943. 125.
 VASS LÁSZLÓ = Mo 1943. márc. 14. 60. sz. 11.
 (-a) = Hírlap 1949. ápr. 7. 80. sz. 4. [A modern Színházban bemutatott Kolozsvári Andor-féle színpadi átdolgozásról.]
 [BARÁTH FERENC] BARÁTH = SzabSzó(estí) 1949. ápr. 6. 79. sz. 2.

60 Akácfavirág

(Városi Színház: 1926. szept. 11.)

Társszerző: *Meskó Barna, Hubay Kálmán*

Megjegyzés: Dalosjáték *Az eladó birtok* c. novella alapján.

BÉLDI IZOR = PH 1926. szept. 12. 207. sz. 13–14.
 [CSERNA ANDOR] (cs. a.) = Az Est 1926. szept. 12. 206. sz. 11.
 [DÖMÖTÖR ISTVÁN] (d. i.) = NU 1926. szept. 12. 206. sz. 10.
 (f. i.) = Mo 1926. szept. 12. 206. sz. 12.
 [FODOR GYULA] f. gy. = Esti Kurir 1926. szept. 12. 206. sz. 11.
 GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 879–881.
 [HARASZTHY LAJOS] (H - y) = MU 1926. szept. 12. 83. sz. 14.
 [JEMNITZ SÁNDOR] (J. S.) = Nszava 1926. szept. 12. 206. sz. 10.
 [MILÓTAY ISTVÁN] m. i. = Mság 1926. szept. 12. 14.
 [OTTLIK PÁLMA] Op. = BH 1926. szept. 12. 206. sz. 14.
 p. i. = MH 1926. szept. 12. 205. sz. 11.
 [STELLA ADORJÁN] (s. a.) = PN 1926. szept. 12. 206. sz. 17.
 MSzínpad 1926. szept. 10–11., 1.
 Újság 1926. szept. 4. 200. sz. 9.

61 Egy éj az Arany Bogárban

(Andrássy úti Színház: 1926. márc. 9.)
 Társszerző: *Hegedűs Tibor*

b. l. = BH 1926. márc. 10. 9.
 [FÓTHY JÁNOS] F. J. = PH 1926. márc. 10. 56. sz. 14.

62 A Noszty fiú esete Tóth Marival

(Vígyszínház: 1926. szept. 18.)
 Társszerző: *Harsányi Zsolt*

BOROSS MIHÁLY = Esti Kurir 1926. szept. 19. 212. sz. 7.
 DÁNIÉLNÉ LENGYEL LAURA = BH 1926. szept. 19. 212. sz. 14.
 GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 879–881.
 GÁSPÁR JENŐ = ÚjNemz 1926. szept. 19. 212. sz.
 GERGELY GYÓZÓ = Nszava 1926. szept. 19. 212. sz. 8–9.
 GERGELY ISTVÁN = NU 1926. szept. 19. 212. sz. 10.
 KÁRPÁTI AURÉL = PN 1926. szept. 19. 212. sz. 18.
 LACZKÓ GÉZA = Az Est 1926. szept. 19. 212. sz. 11.
 [LÁSZLÓ ISTVÁN] L. I. = Élet 1926. okt. 17. 21. sz. 432.
 Li = 8ÓraiU 1926. szept. 19. 212. sz.
 MARIAY ÖDÖN = MU 1926. szept. 19. 89. sz. 14.
 PORZSOLT KÁLMÁN = PH 1926. szept. 19. 213. sz. 16.
 PÜNKÖSTI ANDOR = Újság 1926. szept. 19. 212. sz. 15–16.
 RÁKOSI JENŐ = Színhé 1926. 39. sz. 2–4.
 RÉDEY TIVADAR = BpSz 1926. 204. köt. 460–461.
 [RELLE PÁL] R. P. = MH 1926. szept. 19. 212. sz. 11.
 SALGÓ ERNŐ = Mo 1926. szept. 19. 212. sz.
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1926. II. 559–560.
 SZIRA BÉLA = MKult 1926. 636–637.
 [THURY LAJOS] Th. = Mság 1926. szept. 19. 212. sz.
 VAJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1926. 588–592.
 M. és Harsányi. = MSzínpad 1926. szept. 14–16. 257–259. sz. [M. K. művének Harsányi Zsolt-féle színpadi változatáról.]
 Ha ezt M. látta volna. = Színhé 1926. 39. sz. 6–8.
 M. legszebb szerelmi regénye. = Újság 1926. szept. 16. 209. sz. 12. [Előzetes a Vígyszínházban sorra kerülő darabokról.]
 Hetvenöt kihívás. = Újság 1926. szept. 21. 214. sz. 11. [A darab sikeréről.]
 Újság 1926. okt. 30. 247. sz. 11.
 JÓB DÁNIÉL: A világtörténelem legnagyobb regényhamisítása. = Színhé 1927. 3. sz. 2–3.
 [Jelentés a Vojnits-jutalomról.] = AkÉrt 1927. 57–59. [A bizottság tagjai – Ferenczi Zoltán, Császár Elemér és Kéky Lajos – a díjat a M. K. regényéből Harsányi Zsolt átdolgozásában készített darabnak javasolják.]

- IGNOTUS PÁL: Etnopanama. = A Toll 1929. máj. 19. 5. sz. 5–9. [Vita Csathó Kálmánnal a regény színpadi változatával kapcsolatban. Kortörténetként említi a dramatisálás meghamisítását.]
- DÉKÁNY ANDRÁS = ÚjMűs 1939. dec. 24. 292. sz. 19. [Az 1926-os színpadi változat felújításáról.]
- [GALAMB SÁNDOR] G. S. = MNemzet 1939. dec. 24. 292. sz. 27.
- K. A. = Pest 1939. dec. 23. 30. sz. 12.
- [KERESZTURY DEZSŐ] -y = PLloyd(regg.) 1939. dec. 24. 292. sz. 21.
- MÁTRAJ-BETEGH BÉLA = 8ÓraiU 1939. dec. 23. 266. sz.
- PORZSOLT KÁLMÁN = PH 1939. dec. 24. 292. sz. 19.
- Sz. D. = KisU(estí) 1939. dec. 22. 290. sz. 7.
- [VÁZSONYI ENDRE] V. E. = Újság 1939. dec. 24. 25.
- VÖRÖSVÁRI ISTVÁN = PU 1939. dec. 28. 281. sz. 4.
- Virradat 1939. dec. 27. 51. sz. 10.
- [KERESZTURY DEZSŐ] k. = Je 1940. jan. 1. 12.
- RÉDEY TIVADAR = Nap 1940. 119–120.
- SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1940. 107–108.
- SZIRA BÉLA = KatSz 1940. 86–87.
- (a - i) = FrissU 1950. jún. 10., 4. [Á Benedek András–Karinthy Ferenc-féle színpadi átdolgozásról. Bem.: Nemzeti Színház, 1950. máj. 26.]
- DEMETER IMRE = Vil 1950. jún. 1. 125. sz. 2.
- FEJÉR ISTVÁN = SzínhMozi 1950. jún. 4. 22. sz. 4–6.
- FÖLDES MIHÁLY = Nszava 1950. júl. 7. 130. sz. 6.
- GYÁRFÁS MIKLÓS = FügMo 1950. máj. 30. 22. sz. 4.
- LENGYEL DÉNES = Közn 1950. jún. 15. 12. sz. 367.
- MÁTRAJ-BETEGH BÉLA = MNemzet 1950. febr. 3. 29. sz. 3. [Á Benedek András–Karinthy Ferenc-féle új átdolgozás miskolci ősbemutatójáról.]
- MÁTRAJ-BETEGH BÉLA = MN 1950. máj. 31. 124. sz. 2. [Á Nemzeti Színház-beli bemutatójáról.]
- MOLNÁR MIKLÓS = SzabN 1950. jún. 1. 125. sz. 6.
- NAGY TIBOR = KisU 1950. febr. 16. 40. sz. 4. [Á miskolci Nemzeti Színház-beli ősbemutatóról.]
- r- = TársSz 1950. 3–4. sz. 340.
- SÁRKÓZI ANDOR = ÉszakMo 1950. febr. 2. 28. sz. [Á miskolci bemutatóról.]
- SzabSzó 1950. jún. 18. 130. sz. [Á Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]
- TAMÁS GÁSPÁR = Utunk 1952. ápr. 18. 16. sz. 2. [Á Kolozsvári Állami Magyar Színház-beli bemutatóról.]
- CSERÉS MIKLÓS: Bev. = M. K. – Benedek András–Karinthy Ferenc: A Noszty fiú esete Tóth Marival. Bp. 1954. 3–14. (Népszerű drámák 6.)
- [KARINTHY FERENC] K. F.: Bev. = M. K. – Benedek András–Karinthy Ferenc: A Noszty fiú esete Tóth Marival. Bp. 1954. 3–5. (Népszerű drámák 6.)
- FODOR ILONA = Kort 1960. 2. sz. 293–295.
- PÁRKÁNY LÁSZLÓ = Napjaink 1965. 5. sz. 11. [Á miskolci bemutatóról.]
- 63 A bor, az arany és az asszony
(Belyárosi Színház: 1927. febr. 25.)
Társszerző: Hevesi Sándor
- Megjegyzés: A színmű a *Grisics hitelbe vett bort* c. elbeszélés dramatisált változata.
- [HARASZTHY LAJOS] (H - y) = MU 1927. febr. 26. 46. sz. 10.
- ILLÉS ENDRE = Pandora 1927. 2. sz. 119–122.
[Többek között a Hevesi Sándor-féle dramatisálásról is.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1927. I. 515–516. [Á Hevesi Sándor-féle dramatisálásról is.]
- 64 Beszterce ostroma
(Vígsház: 1929. jan. 16.)
Társszerző: Harsányi Zsolt
- [BERÉNYI LÁSZLÓ] (B. L.) = Élet 1929. febr. 10. 3. sz. 59.
- DÁNIÉLNÉ LENGYEL LAURA = KépKron 1929. jan. 27. 4. sz. 27.
- FALK ZSIGMOND = OrszV 1929. jan. 20–27. 3–4. sz. 14.
- [FÓLYAI ANDROVICH MARGIT] f. m. = ÚjNemz 1929. jan. 17. 14. sz. 7.
- GÁSPÁR JENŐ = MKult 1929. febr. 5. 3. sz. 128–129.
- [GYAGYOVOSZKY EMIL] (Ggy.) = Nszava 1929. jan. 17. 14. sz. 8.
- HARSÁNYI ZSOLT = MSzínpad 1929. jan. 1–2., 1. [Nyilatkozata a mű színpadi átdolgozásáról.]
- HARSÁNYI ZSOLT = MSzínpad 1929. jan. 16. 1. [Nyilatkozata a mű színpadi átdolgozásáról.]
- HATVANY LILI = MH 1929. jan. 17. 14. sz. 11.
- [JUHÁSZ GYULA] = Délmo 1929. jan. 18., 1.
- KÁLLAY MIKLÓS = NU 1929. jan. 17. 14. sz. 11.
- KÁRDOS ISTVÁN = Esti Kurir 1929. jan. 16. 13. sz. 11.
- KÁRPÁTI AURÉL = PN 1929. jan. 17. 14. sz. 11–12. (kj.) = SzínhÉ 1929. 2. sz. 8. [Előzetes riport a darab bemutatója előtt.]
- LACZKÓ GÉZA = Az Est 1929. jan. 17. 14. sz. 12.
- MARIAY ÖDÖN = BH 1929. jan. 17. 14. sz. 10.
- PORZSOLT KÁLMÁN = PH 1929. jan. 17. 14. sz. 18.
- PÜNKÖSTI ANDOR = Újság 1929. jan. 17. 14. sz. 9–10.
- RÉDEY TIVADAR = Napk 1929. I. 228–231.
- SALGÓ ERNŐ = Mo 1929. jan. 17. 14. sz. 9.
- SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1929. I. 213–214.
- SEBESTYÉN KÁROLY = PLloyd 1929. jan. 17. 1–2.
- THURY LAJOS = Mság 1929. jan. 17., 12.
- VÁJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1929. 225–226.
- Az eredmény nélkül és a sikerért megindított Beszterce ostroma. = BH 1929. jan. 1. 1. sz. 18.
- BH 1929. jan. 16. 13. sz. 11.
- Esti Kurir 1929. jan. 17. 14. sz. 9.

Harsányi Zsolt nyilatkozik a Beszterce ostroma „hepiendjéről” és az egyes szerepek karakteréről. = Mo 1929. jan. 9. 7. sz. 10.
 MSzínpad 1929. jan. 1–2., 1.
 MSzínpad 1929. jan. 15., 1.
 NF 1929. jan. 17. 2. sz. 7.
 Nszava 1929. jan. 10. 8. sz. 10.
 NU 1929. jan. 20. 20.
 PN 1929. jan. 15. 12. sz. 14.

65 Akli Miklós

(*Nemzeti Színház Kamaraszínháza: 1931. szept. 26.*)

Társszerző: *Siklóssy Pál*

f. r. = PLloyd(regg.) 1931. szept. 27. 219. sz. 10.
 FÓTHY JÁNOS = PH 1931. szept. 27. 219. sz. 9.
 GÁSPÁR JENŐ = MKult 1931. II. 273–274.
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1931. szept. 27. 219. sz.
 [KRISTÓF KÁROLY] (K. f.) = Az Est 1931. szept. 27. 219. sz. 6.
 [KRISTÓF KÁROLY] (Kr.) = Mo 1931. szept. 27. 220. sz. 4.
 (L. Z.) = BH 1931. szept. 27. 219. sz. 15.
 [MÁRIÁSSY VIKTOR] (m. v.) = NU 1931. szept. 27. 219. sz. 14.
 (mj) = Mság 1931. szept. 27.
 NAGY ENDRE = Színhé 1931. 41. sz. 8–12. [Riport N. E.-vel az újonnan bemutatott darabokról.]
 [NYIGRI IMRE] (ny. i.) = Nszava 1931. szept. 27. 223. sz. 8.
 (-ő.) = KépKrón 1931. okt. 4. 40. sz. 26.
 [PÜNKÖSTI ANDOR] P. A. = Újság 1931. szept. 27. 219. sz.
 RADVÁNYI K[ÁLMÁN] = Élet 1931. nov. 8. 23. sz. 456.
 RÉDEY TIVADAR = Napk 1931. 980–985.
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1931. II. 433.
 (sly.) = Esti Kurir 1931. szept. 27. 219. sz. 7.
 SZIRA BÉLA = KatSz 1931. 897–898.
 VAJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1931. 724–726.
 [Siklóssy Pál nyilatkozata az általa dramatizált és rendezett M.-regényről.] = MSzínpad 1931. szept. 26–28. 268–270. sz. 1.
 MSzínpad 1931. szept. 22–25. 264–267. sz. 2. [Bemutató előtti előzetes a darabról.]
 Nszava 1935. jún. 15. 135. sz. 4.

66 Mindenki lépik egyet

(*Magyar Színház: 1935. okt. 5.*)

Társszerző: *Balázs Sándor*

(b. m.) = Esti Kurir 1935. okt. 6. 228. sz. 10.
 BALASSA IMRE = MKult 1935. okt. 20. 20. sz. 385–386.
 BALÁZS SÁNDOR: A „két Kálmán”, M. és Rózahegyi a Magyar Színházban. = Mság 1935. szept. 28. 221.

sz. 12. [A színpadi szerző nyilatkozata a M.-novellából készült darabról.]

BALÁZS SÁNDOR: Mikor a tanár úr vizsgázik M.-ből. = BH 1935. okt. 1. 223. sz. 13. [A színpadi szerző nyilatkozata.]

BALÁZS SÁNDOR = MSzínpad 1935. okt. 1–8. 273–280. sz. 1–2. [A színpadi szerző nyilatkozata a darabról, az eredeti novelláról.]

[BÁLINT GYÖRGY] (B. Gy.) = Az Est 1935. okt. 6. 228. sz. 12.

[BERÉNYI LÁSZLÓ] B. L. = Élet 1935. okt. 13. 41. sz. 855–856.

(d.) = Nszava 1935. okt. 6. 228. sz. 14.

DÉKÁNY ANDRÁS = ÚjMság 1935. okt. 6. 228. sz. 22.

EME = Mírás 1935. 9. sz. 124–125.

FÓTHY JÁNOS = PH 1935. okt. 6. 228. sz. 20.

HÁMOS GYÖRGY = ÚjId 1935. II. 565–566.

ILLÉS ENDRE = BH 1935. okt. 6. 228. sz. 17.

[KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1935. okt. 6. 228. sz. 22.

POSSONYI LÁSZLÓ = NU 1935. okt. 6. 228. sz. 27.

RÉDEY TIVADAR = Napk 1935. II. 765–766.

s. gy. = Mo 1935. okt. 6. 228. sz. 10.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1935. II. 388–389.

[SEBESTYÉN, KÁROLY] K. S. = PLloyd(regg.) 1935. okt. 6. 228. sz. 16.

SZIRA BÉLA = KatSz 1935. II. 713–714.

(v.) = Újság 1935. okt. 6. 228. sz. 22.

VAJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1935. 547–548.

VÁMOS MAGDA = Mság 1935. okt. 6. 228. sz. 21.

67 Különös házasság

(*Pesti Színház: 1948. szept. 10.*)

Társszerző: *Gyárfás Miklós, Örkény István*

ANTAL GÁBOR = Haladás 1948. 38. sz. 8.

GYÁRFÁS MIKLÓS: A M.-hamisítók. = Haladás 1948. szept. 30. 40. sz. 3. [A színpadi feldolgozás ellen támadt sajtóvisszhangról; ennek kapcsán kitér M. K. és a klérus viszonyára is.]

[HÁMOS GYÖRGY] H. Gy. = ÚjId 1948. II. 170.

HÁRS LÁSZLÓ = Vil 1948. szept. 12. 209. sz. 4.

I. J. = SzabN 1948. szept. 12. 210. sz. 9. [A színpadi változat bemutatójáról Csepelen.]

K. V. = Nszava 1948. szept. 12. 210. sz. 7.

KATONA JENŐ: A megtámadott M. = Hírlap 1948. okt. 3. 228. sz. 2. [A „Különös házasság” c. regény körüli vitában állást foglal a mű támadóival szemben.]

[KELEMEN JÁNOS] k. j. = SzabSzó(esti) 1948. szept. 12. 210. sz. 14.

[KELEMEN JÁNOS] k. j.: A politikus mellébeszél... = SzabSzó 1948. szept. 23. 219. sz. 8. [Parragi Györgynek a színpadi változatot bíráló kritikájáról.]

KÉZAI BÉLA: Különös játék a „Különös házasság”-gal. = ÚjEmb 1948. szept. 19. 38. sz. 4. [A történeti hi-

- telességet kéri számon. Bírálja a Gyárfás Miklós–Örkény István-féle színpadi változatot is.]
- KÉZAI BÉLA: Valóság és hamisság a „Különös házasság” körül. = ÚjEmb 1948. okt. 3. 40. sz. 5. [A regény kapcsán ismételtén hangsúlyozza a mű romantikus eszményítését és történelmi pontatlanságát.]
- LOSONCZY BÉLA: M. K. és akiknek nem kell. = SzabN 1948. szept. 26. 222. sz. 7. [Vita Parragi Györggyel, az ÚjEmb-rel és a Haz-kal.]
- [LUKÁCS JÓZSEF] L. J. = SzabN 1948. szept. 12. 210. sz. 9. [A darab csepeli bemutatójáról.]
- MÉRAY TIBOR: Akiknek nem kell M. = SzabN 1948. szept. 19. 216. sz. 9. [Vita az ÚjEmb-rel és a Haz-kal.]
- MOLNÁR MIKLÓS = SzabN 1948. szept. 12. 210. sz. 9.
- PARRAGI GYÖRGY = MNemzet 1948. okt. 7. 231. sz. Mell.
- y- = Hírlap 1948. szept. 14. 211. sz.
- Különös. = Haz 1948. szept. 17. 37. sz. 1. [Vita Molnár Miklóssal M. K. realizmusáról, a „Különös házasság” c. regényének történeti hiteléről. Utalással Lukács György M.-értékelésére. – Vitaindító cikk.]
- Záróhang a M.-viharhoz. = Haz 1948. szept. 24. 38. sz. 2. [Válasz Méray Tibornak az M. K. realizmusáról folyó vitában, valamint Lukács György M.-értékeléséről is.]
- M. Csepelen és a Pesti Színházban. = Szab 1948. szept. 12. 209. sz. 4.
- SzabN 1948. szept. 12. 210. sz. 9.
- Akiknek nem kell M. = SzabN 1948. szept. 19. 216. sz. 9. [Részben a történelmi hitelesség, részben a realizmus körüli vitáról a „Különös házasság”-gal kapcsolatban.]
- KOTYOR ANDRÁS = Utunk 1949. jan. 29. 3. sz. 13. [A marosvásárhelyi Állami Székely Színház bemutatójáról.]
- MAROSI PÉTER = Utunk 1949. máj. 28. 11. sz. 15. [A kolozsvári bemutatóról.]
- g- = MNemzet 1950. máj. 23. 118. sz. 5. [A Színművészeti Főiskola vizsgaelőadásáról. Bem.: 1950. máj. 21.]
- SZ. I. = Utunk 1963. dec. 6. 49. sz. 9. [A kolozsvári előadásról.]
- 68 Szelistyei asszonyok**
(Fővárosi Operettszínház: 1951. okt. 24.)
Társzerző: Semsei Jenő, Benedek András
- ANTAL GÁBOR = MNemzet 1951. okt. 25. 249. sz. 5.
- CZIMER JÓZSEF = Nszava 1951. nov. 2. 256. sz. 4.
- FEKETE SÁNDOR = SzabN 1951. okt. 28. 253. sz. 11.
- L. L. = Vil 1951. nov. 14. 266. sz. 4.
- S. V. = SzabSzó 1951. nov. 4. 44. sz. 6.
- SEBESTYÉN GYÖRGY: Merre tart a vidám műfaj? = SzínhFilműv 1951. 15. sz. 645–647. [A cikk M. „meghamisítását” látja „A szelistyei asszonyok” korszerűsített átdolgozásában.]
- SEBESTYÉN GYÖRGY: Még egyszer az operetről. = SzínhFilműv 1952. 4. sz. 176–178. [Kapcsolódik az uo. 1951. 15. sz.-ban közölt vitacikkhez.]
- SEMSEI GYÖRGY = SzínhFilműv 1952. 5. sz. 215–219. [Vita Sebestyén Györggyel.]
- 69 A lohinafi fű. Kisregények, elbeszélések (1952)**
- PÓK LAJOS = Ktáros 1953. 1. sz. 37–38.
- ZSÁMBOKI PÁL = IU 1953. jan. 15. 2. sz. 4.
- 70 Írói arcképek (1953)**
- BISZTRAY GYULA: M. K. „irodalomtörténete.” = M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 5–34.
- SIMON ISTVÁN = SzabN 1953. aug. 7. 229. sz. 3., és S. I.: Virágfa árnyékában. Bp. 1964. 40–45.
- VARGHA KÁLMÁN = Ktáros 1953. 7. sz. 37–38.
- OROSZ LÁSZLÓ = It 1954. 88–92.
- RUBINYI MÓZES = ItK 1954. 470–472.
- BISZTRAY GYULA: Megjegyzések Rubinyi Mózes bírálatára. = ItK 1955. 230–231.
- RUBINYI MÓZES: M. írói arcképhez. (Válasz Bisztray Gyulának.) = ItK 1955. 365.
- 71 A körtvéyes csíny**
(Madách Színház: 1953. ápr. 22.)
Társzerző: Karinthy Ferenc, Benedek András
- BARABÁS ANDRÁS = Béke és Szabadság 1953. ápr. 29. 18. sz. 12–13., és MNemzet 1953. ápr. 29. 100. sz. 5.
- DEMETER IMRE = SzínhFilműv 1953. 5. sz. 219–221.
- FÁBIÁN KATA = MűvN 1953. 5. sz. 30.
- KATONA FERENC = Nszava 1953. ápr. 30. 101. sz. 4.
- KELEMEN JÁNOS = Nők Lapja 1953. ápr. 23. 17. sz. 8.
- Sz. P. = Közn 1953. máj. 15. 10. sz. 248.
- UNGVÁRI TAMÁS = IU 1953. ápr. 23. 9. sz. 2.
- SzabN 1953. ápr. 24. 114. sz. 3.
- 72 Elbeszélések 1–3. (1954–1955)**
(M. K. válogatott művei.)
- M. = SzabN 1954. okt. 4. 277. sz. 3. [Az első kötetéről.]
- DÁVID GYULA = IgSzó 1956. 925–927. [Az 1–3. kötetéről.]

73 Kisregények 1–2. (1954–1955)

(M. K. válogatott művei.)

BERNÁTH ISTVÁN = Ktáros 1954. 7. sz. 37–38.
 ANTAL ÁRPÁD = Utunk 1955. jún. 17. 24. sz. 4.
 MIHÁLYI GÁBOR = Itáj 1955. 131.

74 A sipsirica

(Katona József Színház: 1956. jún. 14.)

Társszerző: Benedek András

BÉNYI JÁNOS = IU 1956. júl. 7. 27. sz. 6.
 DEMETER IMRE = SzabN 1956. júl. 7. 188. sz. 4.
 FLÓRIÁN LÁSZLÓ = MNemzet 1956. júl. 7. 159. sz. 5.
 GOMBOS LÁSZLÓ = Esti Budapest 1956. jún. 22. 146.
 sz. [4.]

ILLÉS JENŐ = SzínhFilmMűv 1956. 7–8. sz. 578–581.
 KÁRPÁTI AURÉL = SzínhMozi 1956. jún. 15. 24. sz. 7.,
 és K. A.: Színház. Bp. 1959. 270–271.

[KELEMEN JÁNOS] (k. j.) = MűvN 1956. júl. 8. 28.
 sz. [4.]

LÉTAY VERA = Nszava 1956. jún. 21. 145. sz. 2.
 NAGY PÉTER = Szabad Hazánkért 1956. 8. sz. 25.

75 Emlékezések és tanulmányok (1957)

(M. K. válogatott művei.)

[KUNSZERY GYULA] (K. Gy.) = Vig 1957. 3. sz. 184–
 185.

RUBINYI MÓZES: Utószó. = M. K.: Emlékezések és
 tanulmányok. Bp. 1957. 723–724.

VAJDA SÁNDOR = Ktáros 1957. jún., 1. sz. 64–65.

76 A tisztelt Házból (1958)

(M. K. válogatott művei.)

NACSAĐY JÓZSEF = It 1962. 187–188.

77 Ars poeticája (1960)

KABDEBŐ LÓRÁNT = ÉI 1960. okt. 7. 41. sz. 4.
 KABDEBŐ LÓRÁNT = Északmagyarország 1960. okt. 6.
 236. sz.

[TAAR FERENC] T. F. = Hajdú Bihari Napló 1960.
 máj. 29. 126. sz.

WÉBER ANTAL = It 1960. 372–375.

Délmo 1960. jún. 22. 146. sz.

DOROGI ZSIGMOND = ItK 1961. 760.

78 Elbeszélések és kisregények 1–2. (1960)

PUSZTAI GYULA = ItK 1962. 128–129.

ZOLNAY VILMOS = Ktáros 1962. 178–179.

79 Tavaszri rügyek

(Déryné Színház: 1960. ápr.)

F. T. = FilmSzínhMu 1960. ápr. 29. 18. sz. 26.

80 Vidám írások 1–2. (1960)

(-er.) = FimSzínhMu 1960. 18. sz.
 [KOMLÓS JÁNOS] K. J. = ÉI 1960. 23. sz.
 MNemzet 1960. máj. 17. 116. sz.

81 Válogatott novellái (1965)

(DÁVID) = Utunk 1966. 3. sz. 4.

82 A furcsa alperes (Bukarest 1966)

SZŐCS ISTVÁN = Utunk 1966. aug. 19. 33. sz. 6.

MINDSZENTY GEDEON

1829–1877

Bibliográfia

[M. G. munkái és a róla szóló irodalom.] = M. G.
 költeményei. 1. köt. Eger 1913. 11–13.

Szövegek**KIADÁSOK**

M. G. válogatott költeményei. Kiad. és bev. Madarász
 Flóris. Bp. 1907. 88 l. (Irodalomtörténeti olvasma-
 nyok 7.)

M. G. költeményei. Kiad. [és bev.] az egri egyházmegyei
 irodalmi egyesület. 1–2. köt. Eger 1913. 427, 306 l.

LEVELEZÉS

ABAFI LAJOS: Szemere Pál és M. G. = Figy 1886. 20.
 köt. 96–109. [Baráti, személyes kapcsolata Szemere
 Pál titkárával, Halász Dezsővel. Levélváltásaik; M.
 G. levelei keltek: [Eger] 1857. júl. 14., 1858. ápr.
 23., 1859. aug. 23.]

ABAFI LAJOS: M. G.-ról. = Figy 1888. 24. köt. 34–44.
 [Többek között egy levele (a címzett ismeretlen)
 közlésével. Kelt: Szent-Erzsébet 1872. júl. 11.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

VIOLET GYULA: M. G. élete és költészete. Szerencs 1895. 150 l.

Ism.: [Kereszty Viktor] *Liberius*, MSion 1895. 474–475. – MSz 1895. júl. 7. 27. sz. 324.

SÍK SÁNDOR: M. G. élete és költészete. Irodalmi tanulmány. Bp. 1910. 109 l.

Ism.: *Prónai Antal*, *Élet* 1911. 5. sz. 161–162.

M. emléke. M. G. születésének századik évfordulója alkalmából. Eger 1929. 48 l., 2 t.

Ism.: *Bánhegyi Jób*, *PannonhSz* 1930. 96.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

LONKAY ANTAL: Bev. = M. G. újabb költeményei. Pest 1868. I–VIII.

Bev. = M. G. legújabb költeményei. Bp. 1877. III–VI.

M. G. élete. = M. G. legújabb költeményei. Bp. 1877. VII–X.

M. G. = ISz (Eger) 1877. júl. 1. 7. sz. 59–60. [Nekrológ.]

M. G. = ISz 1878. febr. 1. 2. sz. 9–14., márc. 1. 3. sz. 21–28. [Munkásságának méltatása.]

ÁRVAY SÁNDOR: M. hazafias lyrája. = Kor 1887. okt. 9.–nov. 6. 28–32. sz. [Költői pályaképe.]

ABAFI LAJOS: M. G.-ról. = Figy 1888. 24. köt. 34–44. [Többek között életajza, valamint Benőfy Soma 61 pontban foglalt észrevételei M. G. (meg nem nevezett) kötetéről.]

KÖRÖSY LÁSZLÓ: M. G. = K. L.: Katholikus költők. Irodalomtörténeti anthologia. Esztergom 1889. 268–281. [Életrajz, versillusztrációkkal.]

Katholikus költők. = ZalaiKözl 1889. jún. 15–22. 24–25. sz. [Többek között M. G.-ről is.]

HUTTKAY LIPÓT: M. G. költészete. = KatSz 1892. 727–763.

KONCZ ÁKOS: Az egri főegyházmege két nagy költőjéről. = Kat főgimn.Ért. 1893/94. Jászberény 1894. 3–40. [M. G.-ről és Pájer Antalról.]

Ism.: [Váczy János], *EPhK* 1896. 166–167.

LÉVAY MIHÁLY: A mi költőnk. = Alktomány 1896. márc. 7. 59. sz. [Beöthy Zsolt képes irodalomtörténetéből kimaradt M. G. katolikus költő védelmében.] -

Irodalmi érdekességekben... = MSion 1896. 234. [Beöthy Zsolt képes irodalomtörténetéből kimaradt M. G. katolikus költőről.]

VARJAS ENDRE: Katholikus vallásos költészetünk. = Alktomány 1902. márc. 30. 77. sz. 19. [Többek között M. G. és Tárkányi Béla költészetéről.]

MADARÁSZ FLÓRIS: Bev. = M. G. válogatott költeményei. Bp. 1907. 3–18.

Bev. = M. G. költeményei. 1. köt. Eger 1913. 3–11.

BRISITS FRIGYES: M. G. = Napk 1929. II. 549–551. [Méltatása születése 100. évfordulója alkalmából.]

[FISCHER ALADÁR] F. A.: M. G. = Vasárnap (Arad) 1929. 419.

MAGYAR BÁLINT: M. G. = KatSz 1929. 700–701.

RADVÁNYI KÁLMÁN: M. G. = Élet 1929. 20. sz. 410–411.

SZOMBACH GODEHÁRD: M. G. = Vasárnap (Arad) 1929. 488–491.

SÍK SÁNDOR: M., a költő. = KatSz 1930. 27–38.

GERGELY ISTVÁN: Az Úr költője. = NU ajándéka 1938. 145–148.

EGYES MŰVEKRŐL

Költeményei (1859)

D. = BH 1859. dec. 22.

Nef 1859. aug. 14. 20. sz. 239.

-r. = Nef 1860. aug. 12. 72. sz. 237–238.

Újabb költeményei (1868)

VU 1868. febr. 2. 5. sz. 56.

Legújabb költeményei (1877)

ISz (Eger) 1877. dec., 12. sz. 95–98.

Költeményei 1–2. (1913)

SÍK SÁNDOR = It 1914. 260–261., és Élet 1914. 14. sz. 440–441.

STILLER KÁLMÁN = Egri Egyházmegyei Közlöny 1914. márc. 1. 5. sz. 50.

TORDAI ÁNYOS = MKult 1914. I. 323.

VU 1914. febr. 22. 8. sz. 156.

MOLDOVÁN GERGELY

1845–1930

Szövegek

LEVELEZÉS

M. G. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 237–238. [Kelt: 1884 jún. vége.]

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

M. G.: „Szép Iliána.” = MPolgár 1879. júl. 30. 173. sz. [A szerző nyilatkozata színművéről.]

M. G.: Boldizsár Ágnes. = Újság (Kolozsvár) 1903. jan. 17. 17. sz. 3. [A szerző nyilatkozata darabjáról.]

M. G.: A népszínmű. = ErdISz 1924. 7. sz. 197–202. [A szerző a „Templom küszöbén” c. darabjáról.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

GYÖRY VILMOS: M. G. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 695–701.

Értesítések. = Néptanítók Lapja 1878. 139. [M. G. tanfelügyelővé történt kinevezéséről.]

„A falu ládája.” = Kelet 1879. nov. 1. 250. sz. 1004. [M. G. új színműve.]

VÁLI BÉLA: M. G. válaszirata. = Néptanítók Lapja 1891. 340–341. [Ismerteti M. G. választát a bukaresti memorandumra, melyben cáfolja az erdélyi románok elnyomásáról szóló állításokat.]

Tagajánlások. = KisfTÉ ÚjF 1908–1909. 43. köt. Bp. 1909. 262–266. [M. G.-ről is.]

CONCHA GYŐZŐ: Jelentés a Bródy-díjról. = AkÉrt 1918. 241. sz. 229–236., és C. Gy.: Hatvan év tudományos mozgalmái között. 2. köt. Bp. 1935. 248–256. [M. G. publicisztikai tevékenységéről.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: M. G. = It 1930. 226. [Életrajza, munkásságának adatai.]

[KRENNER MIKLÓS] SPECTATOR: Két halott. Jancsó Benedek – M. G. = ErdHel 1930. II. 623–624.

SULYOK ISTVÁN–VÁRADY AURÉL: Két halál. = Ptűz 1930. júl. 27. 14–15. sz. 319–321. [M. G.-ről.]

GALAMB SÁNDOR: Nemzetiségi népszínműveink. = ItK 1941. 18–28. [Többek közt M. G. népszínműveiről.]

EGYES MŰVEKRŐL

Szép Iliána

(Kolozsvári nyári színház: 1879. szept. 14.)

M. G. = MPolgár 1879. júl. 30. 173. sz. [A szerző a darabjáról.]

Kelet 1879. szept. 16. 211. sz. 843–844.

MPolgár 1879. szept. 14. 210. sz.

Koszorú a román népköltészet virágaiból (1884)

Egyetértés 1883. nov. 11. 310. sz. 9. Mell.

MoNv 1883. dec. 9. 49. sz. 783.

PN(esti) 1883. dec. 6. 335. sz. 1.

Magyarok, románok (1894)

[PÉTERFY JENŐ] -m.- = BpSz 1894. 79. köt. 309–314., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 530–540.

Flórika szerelme

(Népszínház: 1901. nov. 30.)

[KÓBOR TAMÁS] K. T. = PH 1901. dec. 1. 332. sz. 6.

(z. j.) = MH 1901. dec. 1. 331. sz. 11.

VU 1901. dec. 8. 49. sz. 795–796.

MOLNÁR GYULA

1857–1932

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

A névrokonok tiltakoznak... = BN 1899. jún. 11. 159. sz. 6. [Több Molnár Gyula tiltakozik az ellen, hogy ő fordította volna azt a bizonyos darabot, amelyre a lap fiaskó néven céloz.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: M. Gy. = It 1932. 93–94. [Életrének, írói működésének adatai.]

EGYES MŰVEKRŐL

Bayard lovag 6

Dramai költemények 1

Első álmaim 2

Hazug törvény 8

Homokzatonokok 4

Nyári zivatar 5

Összes művei 1–10. 3

Papa lánya 7

1 Drámai költemények (1887)

PATAJ SÁNDOR = Bácska 1887. júl. 8. 54. sz.

2 Első álmaim (1888)

Egyetértés 1888. jan. 8. 8. sz. 9.

3 Összes művei 1–10. (1895)

Egyetértés 1897. nov. 28. 329. sz. 9.
 Haz 1897. okt. 29. 264. sz. 1–3.
 ITáj 1897. dec., 3. sz. 7.
 MH 1897. okt. 31. 302. sz. 19.

4 Homokzátványok

(Nemzeti Színház: 1900. ápr. 6.)

ÁBRÁNYI EMIL = BN 1900. ápr. 7. 96. sz. 7–8.
 [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = MH 1900. ápr. 7. 96. sz. 2–3.
 BRÓDY SÁNDOR = MH 1900. ápr. 7. 97. sz. 1–2.
 [KOMOR GYULA?] K. = PH 1900. ápr. 7. 96. sz. 4.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHHAUSER M. = PLloyd 1900. ápr. 7. 83. sz.
 [SEBESTYÉN KÁROLY] S. K. = Mo 1900. ápr. 7. 96. sz. 2–3.
 (sz. e.) = MNemzet 1900. ápr. 7. 96. sz. 1–2.
 [TÁBORI RÓBERT] T. R. = PN 1900. ápr. 7. 1–2.
 -us = Művészvilág 1900. ápr. 15. 20.
 y. = NPestJ 1900. ápr. 7. 96. sz.
 Tolnavármegye 1900. ápr. 15. 15. sz. 1–6.
 Lapszemelvények M. Gy. Homokzátványok c. vigigátékáról. [Szekszárd 1900.] 16 l.

5 Nyári zivatar

(Nemzeti Színház: 1903. máj. 8.)

[CHOLNOKY VIKTOR] PELÁRGUS = MGén 1903. 19. sz. 30.
 [FARKAS (WOLFNER) PÁL] P. = ÚjId 1903. máj. 17. 21. sz. 485–486.
 [KÓBOR TAMÁS] (k. t.) = PH 1903. máj. 9. 126. sz. 7.
 L. = ÚjMSz 1903. júl., 3. sz. 128.
 MAKSIÁNYI DEZSŐ = MH 1903. máj. 9. 126. sz. 1–2.
 MATYI = Képcsal 1903. máj. 17. 20. sz. 320.
 [PALÁGYI LAJOS] SAUL = MSzó 1903. máj. 10. 110. sz. 11.
 [RÁSKAI FERENC] R + F: Praeludium. = MKözélet 1903. máj. 15. 6. sz. 439–449. [Sajtószemle a darab kritikáiból.]
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHHAUSER M. = PLloyd 1903. máj. 9. 110. sz.
 TÁBORI RÓBERT = PN 1903. máj. 9. 126. sz. 1–2.
 -y. = NPestJ 1903. máj. 9. 126. sz.
 BH 1903. máj. 9. 126. sz. 1–2.
 Mság 1903. máj. 10. 106. sz. 2–3.
 Tolnavármegye 1903. máj. 17. 20. sz. 1–4.

6 Bayard lovag

(Nemzeti Színház: 1905. okt. 27.)

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHHAUSER M. = PLloyd 1905. okt. 28. 268. sz.
 TÁBORI RÓBERT = PN 1905. okt. 28. 11–12.
 MÁllam 1905. okt. 29. 248. sz. 8.
 VU 1905. nov. 19. 47. sz. 758–759.
 [BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1906. 845–858.

7 Papa leánya

(Népszínház: 1906. okt. 4.)

Társszerző: Zeneszerző: Sztojanovits Jenő

[GROSZ HENRIK] (g. h.) = Nszava 1906. okt. 5. 235. sz. 4.

8 Hazug törvény

(Nemzeti Színház: 1908. febr. 7.)

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1908. febr. 8. 35. sz. 2–3.
 [BRESZTOVSZKY ERNŐ] (be.) = Nszava 1908. febr. 8. 34. sz. 5.
 RUTTKAY-ROTHHAUSER, M. [GYÖRGY] = PLloyd 1908. febr. 8. 35. sz.
 SALGÓ ERNŐ = FügMo 1908. febr. 8. 1–2.

MURAI KÁROLY

1857–1933

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

M. K. = MH 1897. jan. 21. 21. sz. 1–3. [Rövid ismertetés az íróról, és közli „Fölfordult világ” c. elbeszélését.]

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

M. K.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 12. sz. 185., és Legkedveseb könyveim. Kiad. Gyalui Farkas. Bp. [1903.] 117.
 M. K. önéletrajza. = Az Érdekes Újság Dekameronja. 4. köt. Bp. [1914.] 193–194., és Száz magyarok könyvei. 4. köt. Bp. [1928.] 193–194.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

-s-: M. K. = A Hét **1890.** nov. 9. 45. sz. 298–299., és Alf **1890.** nov. 11. 259. sz. 1., Kecskemét **1890.** nov. 23. 47. sz. [Az író méltatása. Kiemeli a „Huszárszerelem” és a „Virágfakadás” c. darabjait.]

*/: A „Huszárszerelem” írója. = Alf **1890.** dec. 13. 286. sz. [A darab bemutatója alkalmából az író jellemzése, méltatása.]

TÁBORI RÓBERT: A „Pezsgő” szerzőjéről. = KépCsall **1893.** febr. 5. 6. sz. 95. [M. K.-ról, darabja bemutatása után.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: M. K. = It **1933.** 114. [Rövid életrajz.]

VÁRY ISTVÁN: M. K. = V. I.: Emlékezzünk régiekről. Kecskemét **1937.** 105–107.

EGYES MŰVEKRŐL

Bandi 7
A citerás 5
Ejnye be jól! 6
Eljegyzés menyasszony nélkül 10
Az első évforduló 1
Huszárszerelem 3
Mese-mese 8
A pezsgő 4
Víg történetek 9
Virágfakadás 2

1 Az első évforduló (Nemzeti Színház: 1882. máj. 22.)

KESZLER JÓZSEF = Ellenőr **1882.** máj. 24. 259. sz. 5.
[PÉTERFY JENŐ] = Egyetértés **1882.** máj. 24. 141. sz. 3., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. Negyedik sorozat. Bp. [1932.] 89–91.

FL **1882.** máj. 23. 117. sz. 741.

A Hon **1882.** máj. 24. 142. sz. 3.

BEÓTHY ZSOLT = B. Zs.: Színházi esték. Bp. **1895.** 188–189.

2 Virágfakadás (Nemzeti Színház: 1886. nov. 12.)

KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1886.** nov. 14. 315. sz. 1.

(S) = FL **1886.** nov. 13. 314. sz. 2292–2293.

[TÁBORI RÓBERT] COLUMBUS = PH **1886.** nov. 13. 314. sz. 1–3.

VÁRADI ANTAL = PN(regg.) **1886.** nov. 13. 314. sz. 1.
Egyetértés **1886.** nov. 13. 314. sz. 1.

KépCsall **1887.** 9. sz. 144.

SzegN **1900.** okt. 3. 256. sz. 6.

PLloyd **1902.** szept. 4. 211. sz. [A „Virágfakadás”-ról is.]

3 Huszárszerelem (Nemzeti Színház: 1890. okt. 31.)

KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1890.** nov. 1. 301. sz. 1–2.

[LÁZÁR BÉLA] (L. B.) = FL **1890.** nov. 1. 301. sz.

PH **1890.** nov. 1. 301. sz. 1–2.

-y = NPestJ **1902.** szept. 4. 243. sz.

PLloyd **1902.** szept. 4. 211. sz. [A darabról is.]

4 A pezsgő (Nemzeti Színház: 1893. jan. 27.)

DÉNES JÓZSEF = Élet **1893.** 146–148.

[HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR = MSz **1893.** febr. 5. 6. sz. 69.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1893.** jan. 28. 28. sz. 1.

-rd = FL **1893.** jan. 28. 28. sz. 235.

SILBERSTEIN A[DOLF] = PLloyd **1893.** jan. 28. 24. sz.

KépCsall **1893.** febr. 5. 6. sz. 96.

MGén **1893.** jan. 29., 78.

OrszV **1893.** febr. 4., 95.

PH **1893.** jan. 28. 28. sz.

5 A citerás (Népszínház: 1894. febr. 23.)

A. L. = Nemzet(regg.) **1894.** febr. 24. 55. sz.

6 Ejnye be jól! 1–3. (1895)

Nemzet **1895.** márc. 21. 80. sz. 2.

7 Bandi és egyéb apróságok (1897)

Újld **1896.** dec. 20. 52. sz. 537.

8 Mese-mese (1899)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] DOKTOR APÁCAI = PolHSz **1899.** aug. 20. 34. sz. 9–10.

LÁZÁR BÉLA = Nemzet **1899.** szept. 15. 255. sz. 2.

9 Víg történetek (1899)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] -i = PolHSz **1899.** máj. 21. 21. sz. 10–11.

LÁZÁR BÉLA = Nemzet **1899.** szept. 15. 255. sz. 2.

SOMOGYI GYULA = MKr **1899.** máj. 15. 16. sz. 240–241.

Újld **1899.** ápr. 9. 15. sz. 330.

Újld **1899.** ápr. 16. 16. sz. 349.

VU **1899.** ápr. 16. 16. sz.

10 Eljegyzés menyasszony nélkül (1908)

VU 1908. máj. 17. 20. sz. 408.

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1909. I. 82.

NAGY MIKLÓS

1840–1907

Szövegek

LEVELEZÉS

N. M. – Tompa Mihálynak. = VU 1867. ápr. 21. 16. sz. 193.; 1868. febr. 2. 5. sz. 57., és Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 192, 286. [Szerkesztői üzenet.]

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

N. M.: Az olvasókhöz. = VU 1905. aug. 6. 32. sz. 505–506. [A VU szerkesztői tisztségéről való lemondásáról.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: L. még az *Általános rész. Sajtó, sajtótörténet* c. fejezetében a *Vasárnapi Újság* irodalmát.

ECHO: Magyar írók otthona. IV. N. M.-nál. = Losonczy Hírlap 1896. febr. 22–29. 8–9. sz.

L. H.: N. M.-nál. = Kolozsvár 1896. júl. 4. 150. sz. 1. [A VU szerkesztőjéről.]

LIPCSEY ÁDÁM: N. M. bűntügye, vagy Hogy lett író Eötvös Károly? = MNemzet 1901. jan. 22. 22. sz. 1. [N. M. örökösödési ügyéről; Eötvös kapcsolata N. M.-sal.]

V.: N. M. = A Hét 1902. dec. 14. 50. sz. 803–804.

MIKSZÁTH KÁLMÁN: N. M. = VU 1905. aug. 6. 32. sz. 506–507., és M. K. munkái. 36. köt. Az én ismerőseim. Apró jellemrajzok. Bp. 1914. 258–266., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 476–481.

N. M. életrajza. = VU 1905. aug. 6. 32. sz. 507–510.

[DÓMÓTÓR ISTVÁN] (d-): N. M. = ÚjId 1907. 2. köt. 87.

EÖTVÖS KÁROLY: N. M.-ről. = PH 1907. júl. 13. 166. sz. 1–3. [Közös emlékekről.]

SCHÖPFLIN ALADÁR: N. M. = VU 1907. júl. 14. 28. sz. 553–554.

[ZILÁHI KISS BÉLA] JUNIUS: N. M. = BH 1907. júl. 11. 164. sz. 2–3. [Életrajza és irodalmi munkássága.]

N. M. öngyilkos. = BH 1907. júl. 11. 164. sz. 7–8.

Egy író öngyilkossága. (N. M.) = SzegN 1907. júl. 11. 163. sz. 7–8.

N. M. tragédiája. = SzegN 1907. júl. 13. 165. sz. 4.

N. M. öngyilkos lett. = Az Újság 1907. júl. 11. 164. sz. 7.

SZABÓ ENDRE: N. M. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 80–82.

KRÚDY GYULA: N. M. = V 1922. nov. 11. 257. sz. 2–3., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 319–323.

SZÁSZ KÁROLY: Költők a régi „Vár”-ban. = Sz. K.: Emlékek. Bp. [1926.] 164. [N. M.-ről is.]

TOLNAI GÁBOR: A Vasárnapi Újság és a magyar irodalom. = KtáriSz 1935. ápr. 5. 14. sz. 110–111. [Bővebben N. M.-ről is.]

SZÁSZ KÁROLY: Egy régi szerkesztőről. = PN 1939. ápr. 9. 81. sz. 34.

NÉVY LÁSZLÓ

1841–1902

Irodalom

Megjegyzés: Az N. L. irodalomelméleti műveiről szóló szakirodalmat l. az *Általános rész* megfelelő fejezeteiben.

X.: N. L. = MoNv 1873. 333.

VUTKOVICH SÁNDOR: N. L. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 339–341.

TÓTH KÁLMÁN: Jelentés a mesei pályázat eredményéről. = KisfTÉ Újf 1873–1874. 9. köt. Bp. 1874. 21–22. [Dicséretet kapott N. L. „Modern mesék” címmel pályázó 10 meséje. Közülük „A kecske tragédiája” jutalmat nyert.]

VADNAI KÁROLY: [Jelentés a Teleki-féle pályázatra beküldött szomorújátékokról.] = AkÉrt 1874. 64–72. [A jutalmat N. L. „A népért” c. drámája nyerte.]

KOLTAI VIRGIL: N. L. = VU 1896. dec. 20. 51. sz. 854.

N. L. jubileuma. = BN 1896. szept. 29. 41. sz. 7. [25 éve tanára a Budapesti Kereskedelmi Akadémiának.]

N. L. jubileuma. = BN 1896. dec. 21. 124. sz. 3–4. [Részletes beszámoló.]

N.-jubileum. Az 1896. dec. hó 20-dikán megtartott N.-jubileum emléklapjai. Kiad. az ünnepélyt rendező bizottság. Bp. 1897. 54 l.

N. L. = ÚjId 1897. jan. 1. 1. sz. 26.

KOLTAI VIRGIL: N. L. élete. Bp. 1902. 30 l. (Klny. a Budapesti Kereskedelmi Akadémia évi jelentéséből.)

N. L. meghalt. = BH 1902. ápr. 6. 94. sz. 6–7.

A sírban és a sír felé. = Az Eszme 1902. máj. 15. 3. ftiz. 141–143. [Megemlékezés N. L.-ről is.]

Két halott. = ÚjId 1902. ápr. 13. 16. sz. 341. [N. L.-ről is.]

SCHACK BÉLA: N. L. = MPed 1904. 65–76.

JUHÁSZ GYULA: A tragikum három magyarázója. = J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 8–11. [Beöthy Zsolt, Rákosi Jenő és N. L. tragikumelméletéről. – D.: 1902.]

PÁKH ALBERT

1823–1867

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

RUHMANN JENŐ: P. A. kiadatlan ifjúkori munkái. = ItK 1912. 87–104. [Öt költeményének és két prózai dolgozatának közlése.]

LEVELEZÉS

P. A. – Aranyak. = SzépirodL 1853. jan. 5. 1. sz., Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 137. [A „Nyílt levelezés” c. rovatban.]

P. A. – Tompa Mihálynak. = SzépirodL 1853. jan. 2.–jún. 12. 1, 6, 10, 38, 47. sz., és Tompa Mihály levelezése. 1. köt. Bp. 1964. 176, 179, 188, 190. [„Szerkesztői mondanivaló” alcímmel 5 levél. Kelt: 1853. jan. 2., 20.; febr. 3., máj. 12., jún. 12.]

P. A. – Tompa Mihálynak. = VU 1856. okt. 19. 42. sz. 372.; 1859. szept. 4. 36. sz. 432.; 1860. aug. 19.–dec. 16. 34, 45, 51. sz. 416, 552, 628.; 1861. dec. 15–29. 50, 52. sz. 600, 624.; 1862. jan. 12.–dec. 14. 2–3, 9, 22, 31, 42, 50. sz. 24, 36, 108, 264, 372, 504, 600.; 1863. jan. 18.–dec. 20. 3, 24, 29, 33, 46, 50–51. sz. 28, 216, 260, 296, 412, 452, 464.; 1864. jan. 10.–aug. 28. 2, 5, 31–32, 35. sz. 20, 52, 316, 325, 361.; 1865. júl. 23.–dec. 17. 30, 39, 41, 51. sz. 377, 494, 521, 653.; 1866. jan. 28.–dec. 30. 4, 7–9, 19, 21, 25, 28, 49, 51–52. sz. 45, 81, 94, 105, 233,

257, 305, 341, 601, 626, 642.; 1867. jan. 13.–febr. 10. 2, 6. sz. 21, 69., és Tompa Mihály levelezése. Bp. 1964. 1. köt. 264–265, 320, 344, 352, 356, 372–373, 375–376, 382, 387, 391.; 2. köt. 5, 19, 22, 26, 38, 41, 45–46, 58–60, 74, 78–79, 83, 90, 96, 98, 101, 119–120, 122, 126, 149, 156, 160, 173. [„Szerkesztői mondanivaló” alcímmel 1856–1867 között írott 43 levél.]

NAGY PÁL: Tompa reliquiák. IV. = Rozsnyói Híradó 1881. aug. 28. 35. sz., és 1903. máj. 10–17. 19–20. sz., Tompa Mihály levelezése. Bp. 1964. 1. köt. 228–229., 2. köt. 91, 164–166. [P. A. 3 levele Tompához. Kelt: Pest 1855. ápr. 19., 1866. febr. 6., 1867. jan. 29.]

ABAFI LAJOS: P. A. levelei Kazinczy Gáborhoz. = Figy 1886. 20. köt. 305–309. [Kelt: 1854. márc. 18., 1857. jún. 23. és 27.]

Arany János kiadatlan irataiból. = Nemzet(regg.) 1887. dec. 25. 354. sz. 5. Karácsonyi mell., és Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése íróbarátaival. 2. köt. Bp. 1889. 85–89. [Többek közt P. A. – Arany Jánoshoz. Kelt: Pest 1853. febr. 9.]

KUNCZ ALADÁR: P. A. Gyulaihoz írt levelei. = Nyug 1910. II. 1545–1562., és Gy. P. levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 75–76, 84–85, 105–107, 140–141, 151–153, 162–164, 166–169, 170–172. [1851–1853 között írott kilenc levél közlése.]

LÉVAY JÓZSEF: P. A. levelei Tompa Mihályhoz. = ItK 1912. 104–115., és Tompa Mihály levelezése. Bp. 1964. 1. köt. 180–181, 203–204, 351, 393; 2. köt. 5, 24, 59, 60, 103–105, 110–111, 113–114. [1853–1866 között írott tizenegy levél közlése.]

WALLENTINYI DEZSÓNÉ: P. A. levele Adorján Boldizsárhoz. = ItK 1917. 104–105. [Kelt: 1858. okt. 22.]

WALLENTINYI DEZSÓNÉ: P. A. levelei Tompa Mihályhoz. = ItK 1917. 78–83., és Tompa Mihály levelezése. Bp. 1964. 1. köt. 228–229; 2. köt. 91, 164–166. [Kelt: Pest 1855. ápr. 19.; 1866. febr. 6.; 1867. jan. 29. – L. még Nagy Pál közlését is! (Rozsnyói Híradó 1881. aug. 28. 35. sz.)]

P. A. – Kecskeméthy Aurélhoz. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 614–616, 688–690. [A két levél kelt: [1857. jan. 31.?] és Pest 1860. jan. 25.]

P. A. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 316–317. (Fontes 4.) [Kelt: Gräfenberg 1856. nov. 25.]

P. A. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 1. köt. Bp. 1971. 161–163, 170–172, 178–180, 182. [Kelt: Gräfenberg 1855. nov. 2., 1856. febr. 15., aug. 11., nov. 9.]

P. A. – Aranyak. = A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 133, 137, 140–141, 158, 171–174, 194–195. [Hét levél. Kelt: 1852 és 1853 között.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

SZABÓ MÓZES: P. A. pályája. Kolozsvár 1903. 174 l.

Ism.: VU 1903. aug. 2. 32. sz. 531.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: L. még az *Általános rész. Sajtó, sajtótörténet* c. fejezetében a *Szépirodalmi Lapok* és a *Vasárnapi Újság* irodalmát is.

P. A. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 8. köt. 287–288.

[SZEGETI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: P. A. = CsalKör 1862. febr. 9. 6. sz. 81–83.

ÁGAI A[DOLF]: P. A. = OrszTükre 1863. aug. 21. 24. sz. 277–279.

[JÓKAI MÓR] K-s M-n: P. A. = Üstökös 1865. máj. 13. sz. 145–146., és J. M. összes művei. 97. köt. Életemből. 2. köt. Bp. 1898. 306–307., J. M. Írói arcképek. Bp. 1955. 266–267., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 6. köt. Bp. 1975. 325–326. [A VU szerkesztőjéről.]

[GREGUSS ÁGOST]: – – beszéde P. A. sírjánál. = PN 1867. febr. 13., és G. Á. tanulmányai. 1. köt. Pest 1872. 67–69.

[GYULAI PÁL] Gy. P.: P. A. = VU 1867. febr. 17. 7. sz. 73–74., és Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 244–247. (Fontes 5.)

V.: P. A. = MoNv 1867. febr. 24. 8. sz. 85–86.

[VADNAI KÁROLY?] (y.): P. A. meghalt. = FL 1867. febr. 12. 35. sz. 138.

VADNAI KÁROLY: Egy hét története. = HazKülf 1867. febr. 17. 7. sz. 109–111. [P. A. haláláról.]

(y.): Pest, febr. 12. = FL 1867. febr. 12. 35. sz. 138. [Nekrológ.]

P. A. = CsalKör 1867. febr. 17. 7. sz. 157–158., HazKülf 1867. febr. 24. 8. sz. 113–114., A Hon 1867. febr. 12. 35. sz. 2–3., Nef 1867. febr. 17. 7. sz. 84., PN 1867. febr. 12., Protestáns Képes Naptár 1868. Bp. [1867.] 77. [Nekrológok.]

A „Vasárnapi Újság” és „Politikai Újdonságok” tisztelt közönségéhez. = VU 1867. márc. 24. 12. sz. 140. [Felhívás adakozásra P. A. síremlékére.]

GYULAI PÁL: Emlékbeszéd P. A. levelező tag felett. = AkÉrt 1870. 247–253., és VU 1870. nov. 13. 46. sz.

586–589., Gy. P.: Emlékbeszédek. Bp. 1879. 33–50., Gy. P. emlékbeszédei. Bp. 1890. 21–32., Gy. P.: Emlékbeszédek. 1. köt. Bp. 1902. 33–48. – Ua. 1914.

Ism.: [Beöthy Zsolt] B-y, FL 1870. nov. 9. 248. sz. 1106–1107., Ellenőr 1870. nov. 9. 55. sz.

VUTKOVICH SÁNDOR: P. A. = V. S.: Magyar Írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 257–259.

[ÁGAI ADOLF] PORZÓ: A régi műhelyben. (Visszaemlékezés P. A.-re.) = VU 1880. 2. sz. 27–29., és Á. A.: Por és hamu. Bp. 1892. 185–202.

BULYOVSZKY GYULA: Levél egy tárcába. = FL 1882. dec. 10. 284. sz. [Vitázik Frankenburg Adolf „Utolsó látogatásom P. A.-nél.” c. cikkével.]

FRANKENBURG ADOLF: Utolsó látogatásom P. A.-nél. = FL 1882. dec. 7. 281. sz.

S. O.: P. A. = Újság (Kolozsvár) 1900. febr. 10. 40. sz. 1–2.

ORAVETZ ÖDÖN: P. A. emlékezete. = Rozsnyói Híradó 1904. márc. 13. 11. sz. 1–2. [50 éve alapította a VU-ot.]

SCHÖPFLIN ALADÁR: P. A. = VU 1904. márc. 6. 10. sz. 149–152.

SZABÓ MÓZES: P., Gyulai és Tompa. = MKözélet 1904. aug. 28. 35. sz. 10–11. [A három író baráti kapcsolatáról.]

P. A. családja. = VU 1904. márc. 6. 10. sz. 157–158.

KUNCZ ALADÁR: P. A. Gyulaihoz írt levelei. = Nyug 1910. II. 1545–1562. [P. A. életének és munkásságának méltatásával.]

GALAMB SÁNDOR: P. A. = Napk 1923. 254–255.

JUHÁSZ GYULA: Csevegés. = Hétfői Rendkívüli Újság 1923. márc. 19. 1., és J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózai írások 1923–1926. Bp. 1969. 32–34. [P. A. születése 100. évfordulóján.]

KRISTÓF GYÖRGY: P. és Petőfi. = Ptűz 1923. I. 815–819. [Barátságukról.]

REMÉNYIK SÁNDOR: P. A. emlékezete. = Ptűz 1923. I. 801–803.

[SZIRA BÉLA] Sz. B.: P. A. centenáriuma. = Élet 1923. 7. sz. 145.

TICHY KÁLMÁN: „Optimae spei juvenis”. (Adatok P. A. életrajzához.) = ÚjAur (Pozsony) 1927. 116–129.

VASS LÁSZLÓ: P. A. = A Mi Lapunk 1929. 8. sz. 176.

NYIRESI-TICHY KÁLMÁN: P. relikviák a rozsnyói városi múzeumban. = Szepesi Híradó 1934. jún. 6.–júl. 7. 23–27. sz. – Klny.: Rozsnyó 1943. 16 l.

TOLNAI GÁBOR: A Vasárnapi Újság és a modern magyar irodalom. = KtáriSz 1935. ápr. 5. 14. sz. 110–111. [Bővebben P. A.-ről is.]

TÖRÖ GYÖRGYI: A Szépirodalmi Lapok. (P. A. és Gyulai Pál lapkísérlete 1853-ban.) = It 1958. 418–434.

LUKÁCSY SÁNDOR: Elfelejtett írók. P. A. = Ktáros 1959. 1. sz. 61–62., és Kbarát 1959. 29–30.

KONDOR VIKTÓRIA: P. A. emlékei a Magyar Tudományos Akadémia birtokában. = Soprsz 1968. 273–275.

GALAMB SÁNDOR: Kaján Ábel. P. A. halálának századik évfordulójára. = MNemzet 1967. febr. 10. 35. sz.

PALÁGYI LAJOS

1866–1933

Szövegek

KIADÁSOK

Palágyi Lajos válogatott költeményei. Kiad. *Vajthó László*. Bp. [1926.] 132 l., 1 t.

P. L.: Parityta. Válogatott művek. Kiad. és utószó: *Tóth Gyula*. Bp. 1966. 571 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

ZSOLDOS JENŐ: Írók sorsa. = Libanon 1937. jan.–márc., 1. sz. 1–9. [Ismerteti P. L. „Írók sorsa” c. kiadatlan kéziratát, szemelvények közlésével.]

LEVELEZÉS

VÁRKONYI NÁNDOR: Műhelyforgácsok. = Je 1960. 4. sz. 108–113. [Többek közt P. L. – Várkonyi Nándorhoz. Kelt: 1928 novemberében.]

P. L. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 256–257, 412–413. [Kelt: Bp. 1917. márc. 11. és 1931. jan. 25.]

P. L. – Hatvany Lajoshoz. = Levelek Hatvany Lajoshoz. Bp. 1967. 341–343, 392–397. [Kelt: Bp. 1926. ápr. 4., ápr. 22., 1927. nov. 8. és nov. 20.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

SPORER JÁNOS: P. L. élete és költészete. Bp. 1937. 62 l. *Ism.*: Lit 1937. ápr. 1., 118. – *Berczik Árpád*, ltk 1938. 199–200.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

[LYKA KÁROLY] L.: A vágott dohányról. = ÚjId 1898. júl. 10. 28. sz. 42. [P. L. költőről, abból az alka-

lomból, hogy a közoktatási miniszter segédtanítónvá nevezte ki.]

A Petőfi-társaság új tagjai. = Egyenl 1908. dec. 27. 52. sz. 11. [P. L. és Molnár Ferenc tagságáról.]

Negyvenezer ember tüntetett az ellenforradalom ellen. = V 1919. 42. sz. 5. [Hír P. L. szónoklatáról.]

P., a Petőfi-Társaság és Pekár. = BécsiMU 1921. dec. 23. 306. sz. 6. [P. L. védekezése Pekár Gyula államtitkár támadása ellen.]

SOMLYÓ ZOLTÁN: Egy hazafias zsidó költő-tanár vesszőfútása. P. L.-t nyolcszor ítéltek el egy ügyben. = Egyenl 1924. máj. 7. 16–18. sz. 8–9.

[VIDOR MARCELL] (vmc.): P. L. ünneplése. = MCSalad 1926. 2. sz. 39. [Tudósítás a költő 60. születésnapja alkalmából tartott ünnepegről.]

P. L. jubileuma. = Újság 1926. jan. 5. 3. sz. 10. [Beszámoló a 60. születésnapot és a 40. írói jubileumot ünneplő köszöntésekről.]

T. Gy.: Akció indult meg a Petőfi Társaságban Babits Mihály, Móricz Zsigmond és P. L. viszszaállítására. Koroda Pál a Petőfi Társaság közgyűlésének összehívását kérte a kommün után kizárt tagok rehabilitációja érdekében. = PN 1929. jan. 12. 10. sz. 5.

[GULYÁS PÁL] G. P.: P. L. = It 1933. 115. [Rövid életrajz, művei felsorolásával.]

P. L. temetése. = Egyenl 1933. márc. 25. 23. sz. 15.

„Csibi néni is elment”. P. L. özvegye meghalt. = ÚjÉ 1951. ápr. 12. 15. sz. 7.

SIPKA SÁNDOR: P. L. vásárhelyi működése. = Vásárhelyi Szó 1955. júl.–aug., 2. sz. 33–36. [Hódmezővásárhelyi tanítóskodásának idejéről.]

Nyilatkozatok, vallomások

P. L. = FL 1894. okt. 10. 280. sz. 2406. [Idézi P. L. előfizetési felhívását a „Magányos úton” című kötetére. Saját írói fejlődéséről és programjáról.]

P. L.: Rabszolgák. = KépCsall 1904. jan. 10. 2. sz. 35. [A szerző nyilatkozata darabjáról.]

[HARSÁNYI KÁLMÁN] H. K.: Egy nagy magyar antológiáról. = Élet 1919. 6. sz. 125–126. [P. L. nyilatkozik készülő lírai antológiájáról.]

P. L. nyilatkozik a Petőfi-Társaságból való kizárásáról. = Mság 1920. okt. 12. 241. sz. 6.

A hatvanéves P. L. élete és költői pályája emlékeiből. = Egyenl 1925. júl. 18. 29. sz. 8. [Interjú.]

P. L.: Emlékeimből. = Egyenl 1926. jan. 9. 2. sz. 13.

P. L. emlékeiből. Reviczky gyermekverse. = Lit 1928. 2. sz. 44–45., és P. L.: Parityta. Válogatott művek. Bp. 1966. 462–464.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- RUPP KORNÉL: P. L. = A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 287–288.
- FELEKI SÁNDOR: Zsidó magyar írók és tudósok. XI. P. L. = Egyenl 1891. jan. 9. 2. sz. 9–12.
- SZILÁGYI GÉZA: Ifjú Magyarország. III. P. L. = Élet 1895. okt. 27. 10–11. [P. L. költészetéről is.]
- HEGEDŰS ISTVÁN: Jelentés a Farkas–Raskó-pályázatról. = Akért 1899. 163–168, 188. [A díjat P. L. „Vádaskodók” c. költeménye nyerte.]
- [WALLESZ JENŐ] V. B.: P. L. = MGén 1900. ápr. 1. 212.
- [WALLESZ JENŐ] V. B.: P. L. = Nszava 1900. ápr. 3. 38. sz. 3.
- [WALLESZ JENŐ]: Még egyszer P. L.-ről. = MGén 1900. ápr. 8. 238. [Kiegészítés a MGén 1900. ápr. 1.-i sz.-ban megjelent bírálatához, valamint P. L. válasza a bírálatra.]
- Pedagógus írók. P. L. = Nlisk 1900. szept. 22. 38. sz. 2.
- Magyar kritika. P. L. = MGén 1902. febr. 23. 132.
- [PETERDI ANDOR] P. A.: P. L. jubileuma. = MúJövő 1921. 366. [Köszöntése 40 éves írói jubileuma alkalmából.]
- VÁZSONYI VILMOS: A lézengő ritterek. = Egyenl 1921. okt. 22. 42. sz. 4–5. [P. L. 40 éves írói jubileumáról.]
- P. L. ünneplése. = Egyenl 1921. okt. 22. 42. sz. 12.
- h. s.: B-listára tettek egy hazafias verset. P. L. elmaradt prológusáról. = Egyenl 1925. márc. 7. 10. sz. 7. [P. L. „Aradi vértanúk” c. költeményéről.]
- P. L. jubileuma. = Egyenl 1925. máj. 16. 20. sz. 10. [A költő születésének 60. évfordulójáról.]
- P. L. jubileuma. = Egyenl 1925. okt. 17. 42. sz. 17.
- [BALLA IGNÁC] BOTOND: P. L. = MCsalád 1926. 2. sz. 38.
- SZEGŐ ARNOLD: A hatvanéves P. L. = MúJövő 1926. 105–106.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ: Bev. = P. L. válogatott költeményei. Bp. [1926.] 3–12.
- P. L. jubileuma. = Egyenl 1926. jan. 2. 1. sz. 13.
- P. L. írói jubileuma. = Egyenl 1926. jan. 9. 2. sz. 14.
- P. L. = Lit 1926. 6. sz. 14.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: „Írók sorsa.” Adatok, esetek félszázad magyar íróinak életéből. = Lit 1927. 12. sz. 453–454. [P. L.-ről és kiadatlan, „Írók sorsa” c. munkájáról.]
- KOVÁCS JÓZSEF: P. L. = Reggeli Hírlap (Miskolc) 1930. márc. 13. 60. sz. 5–6. [Megemlékezés 50 éves írói jubileuma alkalmából.]
- A jubiláns P. L. = Egyenl 1930. márc. 1. 22. sz. 9–10.
- P. L. jubileuma. = Egyenl 1930. márc. 8. 23. sz. 15.
- P. L. jubileuma. = MúJövő 1930. 164. köt. [Kóbor Tamás köszöntője és P. L. válasza.]
- CSERGŐ HUGÓ: P. L. = IMITÉ 1933. 40–44.
- GYÖRGY OSZKÁR: P. L.-ről. = Nyug 1933. I. 636–637.
- MEZŐFI VILMOS: Meghalt egy igaz ember és nagy költő. (P. L.) = SzabSzó 1933. márc. 12. 11. sz. 2.
- [PÁSZTOR ÁRPÁD] P. Á.: P. L. meghalt. = PN 1933. márc. 8. 55. sz. 7.
- PETERDI ANDOR: P. L. = MúJövő 1933. 122.
- [SUPKA GÉZA] s. g.: Írók arcképcsarnoka. P. L. = Lit 1933. 4. sz. 127–130.
- TIEDER ZSIGMOND: Aki az első májusi verset írta. Visszaemlékezés P. L.-ra. = Nszava 1933. ápr. 30. 98. sz. 20–21.
- Meghalt P. L. = Egyenl 1933. márc. 11. 21–22. sz. 22., Mo 1933. márc. 8. 55. sz. 7., MúJövő 1933. 122., Nszava 1933. márc. 8. 55. sz. 6., 8ÓraiU 1933. márc. 8. 55. sz. 4., PLloyd(estí) 1933. márc. 7. 54. sz. 4.
- FENYŐ LÁSZLÓ: P. L. emlékezete. = IMITÉ 1934. 131–153.
- SZEMERE SAMU: P. L. = IMITÉ 1936. 248–254. [Beszéd a síremlék-avatáson.]
- FELEKI SÁNDOR: P. L. = Zsidó Élet 1938. márc. 5–10. sz. 15–16., márc. 16. 11–12. sz. 15–16.
- SÁNDOR ISTVÁN: Krisztus arca a magyar liberalizmus irodalmában. = MKult 1939. febr. 5. 3. sz. 77–80. [Korszakunkból főleg Komjáthy Jenő és P. L. verseit említi.]
- BALASSA JÓZSEF: Néhány szó P. L.-ről. = Libanon 1943. 4. sz. 103. [Vita Sós Endre cikkével.]
- SÓS ENDRE: P. L., avagy: a „Negyedik Rend” istenes költője. (Halálának tizedik évfordulójára.) = Libanon 1943. 2–3. sz., 55–60. – Klny. is.
- Is.m.: Deutsch Ernő, MúJövő 1944. 31.
- SOPRONI JÁNOS: Egy elfelejtett költő: P. L. = IU 1955. júl. 9. 28. sz. 7.
- MÓRICZ ZSIGMOND: Költők. = Móricz Zsigmond hagyatékából. Bp. 1960. 230–236. [Többek közt P. L.-ről is.]
- SÓS ENDRE: P. L. és a „Parittyá”. = Kort 1966. 1488–1489. [Művészetről, válogatott műveinek megjelenése alkalmából.]
- TÓTH GYULA: Kudarckok lovagja. = P. L.: Parittyá. Válogatott művek. Bp. 1966. 542–563.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ: P. L.-ra emlékezem. = P. L.: Parittyá. Válogatott művek. Bp. 1966. 529–541.

EGYES MŰVEKRŐL

- Az anyaföld 15
Bibliai emlékek 8
Cecil könyve 17
A deres 16
Goethe: Faust 12
A Hesperidák kertje 13
Humoros költemények 1
Az ifjú szerzetes 5
Költeményei 11
Komor napok 3

Küzdelmes évek 2
Magányos úton 4
Magyar állapotok 14
Nemzeti dalok 6
Paritya 18
Paritya. Válogatott művek 20
A rabszolgák 10
Új költeményei 9
Új magyar szavalókönyv 7
Válogatott költeményei 19

1 Humoros költemények (1888)

MSzal 1889. 10. köt. 547.

2 Küzdelmes évek (1890)

ÁBRÁNYI EMIL = MSzal 1889. 12. köt. 218–221.
LÁZÁR BÉLA = FL 1889. nov. 19. 318. sz.
FL 1889. szept. 15. 253. sz.
OrszV 1889. szept. 28. 40. sz. 643.
PH 1889. szept. 24. 263. sz. 4.
VU 1889. okt. 20. 42. sz. 688.

3 Komor napok (1891)

ÁBRÁNYI EMIL = PN 1891. okt. 4. 272. sz. 1.
[BERCZIK ÁRPÁD] -ik. = BH 1891. 293. sz.
F. J. = MSzal 1891. 16. köt. 216–217.
F. S. = OrszV 1891. okt. 24. 43. sz. 711.
-g. = MH 1891. nov. 3. 224. sz. 19.
If. = A Hét 1891. nov. 8. 45. sz. 721–722.
OLLÓ = Élet 1891. 2. köt. 411–412.
SZÉKELY BÉLA = FL 1891. okt. 23. 291. sz. 2161–
2163.
FL 1891. szept. 27. 265. sz. 1962.
MSzal 1891. nov. 15. 46. sz. 549.
PH 1891. okt. 31. 299. sz. 5.
VU 1891. okt. 18. 42. sz. 687.

4 Magányos úton (1893)

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1892. dec. 28. 358. sz. 1–3.
FELEKI SÁNDOR = Egyenl 1892. dec. 30. 53. sz. Mell.
2., 1893. jan. 6. 1. sz. 6.
FL 1892. dec. 18. 349. sz. 2625.
KépCsalL 1892. dec. 25. 52. sz. 832.
[ERDÉLYI PÁL] -rd. = FL 1893. jan. 1. 1. sz. 5.
KOZMA ANDOR = Nemzet 1893. jan. 21. 21. sz. 1.
-RA. = Élet 1893. 108–109.
SILBERSTEIN, A[DOLF] = PLloyd 1893. jan. 13. 11. sz.,
és S. A.: Im Strome der Zeit. 3. köt. Bp. 1895. 231–
234. [Főként a „Magányos úton” c. verskötetéről.]
MSzal 1893. jan. 15. 3. sz. 34.
PH 1893. febr. 4. 35. sz. 5.
VU 1893. febr. 26. 9. sz. 147.

5 Az ifjú szerzetes (1894)

-B. - = Élet 1894. 306.
BÉLA HENRIK = BH 1894. máj. 2. 121. sz. 1–3.
INTIM = Jókai 1894. ápr. 22. 17. sz. 273.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1894. ápr. 26. 115. sz. 1.
PALÁGYI MENYHÉRT: Előszó. = P. L.: Az ifjú szerze-
tes. Bp. 1894. 5–25.
PRÉM JÓZSEF = FL 1894. máj. 12. 131. sz. 1131–
1132.
[IGNOTUS] TAR LÓRINC = A Hét 1894. márc. 25. 12.
sz. 190–191.
KépCsalL 1894. ápr. 22. 17. sz. 272.
MGén 1894. máj. 6. 311.
MSion 1894. 476–477.
MSz 1894. ápr. 1. 13. sz. 156.
MSzal 1894. 21. köt. 421–427.
OrszV 1894. ápr. 22., 290.
VU 1894. márc. 22. 16. sz. 270.

6 Nemzeti dalok (1895)

L. M. = MSz 1895. máj. 19. 20. sz. 240.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1895. aug. 20. 228. sz. 1.
OLLÓ = Élet 1895. 30. sz. 10–12.
oó. = Egyetértés 1895. ápr. 7. 95. sz. 9.
[SZALAI EML] -ai. = MGén 1895. ápr. 7. 15. sz. 238.
SZANA TAMÁS = FL 1895. ápr. 5. 94. sz. 1076–1077.
TELEKES BÉLA = MSzal 1895. 23. köt. 195–203.
Apponyi Albert – P. L.-ról. = FL 1895. márc. 24. 83.
sz. [Apponyi nyílt levele P. L. „Nemzeti dalok” c.
kötetének megjelenése alkalmából.]
FL 1895. márc. 21. 80. sz.
OrszV 1895. ápr. 7. 14. sz. 222.
Otthon 1895. II. 375.
PolHsz 1895. ápr. 7. 14. sz. 11–12.
Újld 1895. ápr. 21. 18. sz. 340.
VU 1895. ápr. 14. 15. sz. 240–241.

7 Új magyar szavalókönyv (1895)

Élet 1895. 43. sz. 12.

8 Bibliai emlékek (1896)

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1897. dec. 22. 354. sz. 1–3.
[CSÁSZÁR ELEMÉR] DOKTOR APÁCAI = PolHsz 1897.
dec. 26. 52. sz. 9–10.
SALGÓ ERNŐ = Egyetértés 1897. dec. 19. 350. sz. 10.
[SZÁSZ KÁROLY] -á-r. = MKr 1897. dec. 15. 6. sz. 94.
OrszV 1897. dec. 5. 49. sz. 786.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. ápr. 9. 99. sz. 5.
ITáj 1898. jan. 14.
Újld 1898. jan. 9. 2. sz. 39.

9 Új költeményei (1901)

[BÉLA HENRIK] -ik = BH 1901. márc. 3. 62. sz. 13.
 [GÁSPÁR IMRE] g. i. = MSz 1901. ápr. 14. 15. sz. 180.
 [GERŐ ÖDÖN] g. = PN 1901. márc. 10. 69. sz. 10–11.
 Kr. Gy. = OrszV 1901. márc. 31. 13. sz. 254.
 -Z. = BpSz 1901. 106. köt. 471–474.
 MSzó 1901. febr. 24. 48. sz. 10.
 Újld 1901. márc. 10. 11. sz.
 VU 1901. márc. 10. 10. sz. 159.

10 A rabszolgák (1902)

(Operaház: 1904. jan. 4.)

Társ szerző: ifj. Ábrányi Emil

BAYER JÓZSEF: Jelentés az 1898/99. évi gróf Karátsonyi-pályázatról. = AkÉrt 1900. 176–199.
 [A jutalomra „A római rabszolgák” c. művet javasolták.]
 Összes ülés 1900. márc. 27. = AkÉrt 1900. 204., és VU 1900. ápr. 1. 13. sz. 203. [A bíráló bizottság jelentése alapján P. L. drámájának ítelték az 1898/99. évi Karátsonyi-jutalmat.]
 P. L. = FelsőMoH 1900. márc. 31. 26. sz. 1–2.
 Újld 1900. ápr. 1. 14. sz. 298–299.
 P. L. és Lampérth Géza az idei akadémiai pályázatok nyertesei. = Újld 1900. ápr. 1. 14. sz. 305.
 [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1902. máj. 17. 124. sz. 2–4.
 ROBOZ ANDOR = PolHsz 1902. 18. sz. 8–9.
 MGén 1902. máj. 18., 343.
 MSzó 1902. ápr. 20. 94. sz. 11.
 VU 1902. máj. 11. 19. sz. 307.
 [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1904. jan. 5. 5. sz. 1–3.
 [FARKAS (WOLFNER) PÁL] P. = Újld 1904. jan. 10. 2. sz. 41–42.
 HAZAI HUGÓ = Egyenl 1904. jan. 31. 3–4. [Többek között P. L. színdarabjáról is.]
 [KIRCHNER BÉLA?] K-B. = Mo 1904. jan. 5. 8. sz. 5–6.
 [KÓBOR TAMÁS] (k. t.) = PH 1904. jan. 5. 5. sz. 8.
 MAKSZIÁNYI DEZSŐ = MH 1904. jan. 5. 5. sz. 1–2.
 P. L.: Rabszolgák. = KépCsalL 1904. jan. 10. 2. sz. 35. [A szerző nyilatkozata darabjáról.]
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M. = PLloyd 1904. jan. 5. 4. sz.

11 Költeményei (1907)

FENYŐ MIKSA = A Hét 1906. 699–700.
 [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] K. D. = MSz 1906. júl. 19. 29. sz. 462.
 [PRÉM JÓZSEF] P-m = Budapest 1906. 199. sz. 10.

Egyenl 1906. szept. 16. 37–38. sz. Mell. 8.
 PN 1906. aug. 15. 223. sz. 16–17.
 VU 1906. júl. 22. 29. sz. 476.

12 Goethe: Faust (Műfordítás) (1908)

[BALLA IGNÁC] B. = Újld 1908. II. 560.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1909. jan. 24. 20. sz.
 Egyenl 1909. jan. 3. 1. sz. Mell. 4.

13 A Hesperidák kertje (1911)

[HORVÁTH RENÉE] h. r. = Az Újság 1910. dec. 4. 288. sz. 61–62.
 PETERDI ISTVÁN = Nyug 1910. II. 1572.
 SOMLYÓ ZOLTÁN = Élet 1910. nov. 6. 45. sz. 603–604.
 SOMLYÓ ZOLTÁN = Ren 1910. II. 542–543.
 A Hét 1910. 760.

14 Magyar állapotok (1911)

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] r. = PLloyd 1911. márc. 25. 72. sz.
 Újld 1911. jan. 15. 3. sz. 80.

15 Az anyaföld (1921)

HEGEDŰS ISTVÁN–BADICS FERENC–VOINOVICH GÉZA: Jelentés a Nádasy-pályázatról. = AkÉrt 1912. 284–287. [A pályadíjat P. L. „Az anyaföld” c. elbeszélő költeménye nyerte.]
 Egyenl 1920. okt. 9. 41. sz. 7.
 A Hét 1920. 559.
 VU 1920. okt. 10. 19. sz. 228.
 Sz. s. = Nszava 1921. jan. 18. 13. sz. 3.

16 A deres (1923)

[SZAKASITS ÁRPÁD] (sz. á.) = Nszava 1922. nov. 3. 250. sz. 5.
 Egyenl 1922. okt. 7. 40. sz. 13.

17 Cecil könyve [1924]

D. P. M. = BH 1924. jún. 15. 117. sz. 15.
 [SZILÁGYI GÉZA] Sz -i G - a. = PN 1924. máj. 11. 89. sz. 7.
 VAJTHÓ LÁSZLÓ = Napk 1924. II. 176–177.
 [ALSZEGHY ZSOLT] A. Zs. = Élet 1925. ápr. 12. 8. sz. 162–163. [Többek között a „Cecil könyve” c. kötetéről is.]

18 Parittyá [1924]

[ALSZEGHY ZSOLT] A. Zs. = *Élet* 1925. ápr. 12. 8. sz. 162–163. [Többek között a kötetről is.]
 VÁTHÓ LÁSZLÓ = *Napk* 1925. I. 472–474.

19 Válogatott költeményei [1926]

[DÁNIÉLNÉ LENGYEL LAURA] D. L. L. = *BH* 1926. 79. sz. MIGRAY JÓZSEF = *Nszáva* 1926. jún. 6. 125. sz. 6–8. (n.) = *Újság* 1926. máj. 8. 103. sz. 13. (sz.) = *Újság* 1926. máj. 8. 103. sz. 13.
 VIDOR MARCELL = *MCsalád* 1926. 5. sz. 96.
 Egyenl 1926. máj. 15. 20–21. sz. 23.
 PLloyd(esti) 1926. márc. 13. 59. sz. 6.
 SZABÓ ISTVÁN ANDOR = *It* 1927. 233–234.

20 Parittyá. Válogatott művek (1966)

SÓS ENDRE: P. L. és a „Parittyá”. = *Kort* 1966. 1488–1489.
 LÁNG JÓZSEF = *ItK* 1968. 489–490.

PALÁGYI MENYHÉRT

1859–1924

Irodalom**ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA**

SOLT HUGÓ: P. M. bölcelete. A filozófia új irányjai. [Bp. 1943.] 136 l.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: A P. M. szerkesztői munkásságával kapcsolatos irodalmat l. az *Általános rész. Sajtó, sajtótörténet* c. fejezetében a *Jelenkor* címszó alatt.

FELEKI SÁNDOR: Zsidó magyar írók és tudósok. XIX. P. M. = *Egyenl* 1891. márc. 20. 12. sz. 7–9.

- r - l-: Melchior Palágyi. = *MKözélet* 1902. aug. 1. 11. sz. 224–225.

MIKES LAJOS: A magyar szellem függetlenségi harca. = *MGén* 1903. júl. 18. 29. sz. 14–16. [P. M. munkásságának értékelése.]

P. M. = *MGén* 1903. júl. 11. 28. sz. 12–14.

[JUHÁSZ GYULA] J. Gy.: A jövő tudománya. = *SzegVid* 1905. júl. 27. 174. sz. 5., és J. Gy. összes művei. 5. köt. *Prózaí írások. 1898–1917.* Bp. 1968. 47–48. [P. M. kolozsvári egyetemi magántanárának való kinevezése alkalmából.]

[JUHÁSZ GYULA]: P. M. = *Szeged* 1924. júl. 18., és J. Gy. összes művei. 7. köt. *Prózaí írások.* Bp. 1969. 119–120. [Méltatása halála alkalmából.]

MIKES LAJOS: Magyar sors. (Ki volt P. M.?) = *PN* 1924. júl. 19. 145. sz. 5.

TARDOS KRENNER VIKTOR: Emlékezéseim P. M.-re. = *Nyug* 1924. II. 337–345.

[GULYÁS PÁL] G. P.: P. M. = *It* 1925. 97. [Rövid életrajz műveinek felsorolásával.]

KOMLÓS ALADÁR: Aki Vajda Jánosért és Tolnai Lajosért harcolt. = *MCsill* 1943. 542–549. [P. M. mint a Nyugat úttörőinek kritikusa.]

BÓKA LÁSZLÓ: P. M. = B. L. *Arcképvázlatok és tanulmányok.* Bp. 1962. 137–138., és B. L.: *Válogatott tanulmányok.* Bp. 1966. 1011–1012.

PÁLFFY ALBERT

1820–1897

Szövegek**KIADÁSOK**

P. A.: *Esztike* kisasszony professzora. (Bev. *Mikszáth Kálmán.*) Bp. 1904. VIII, 331 l. (Magyar regényírók képes kiadása 35.)

LEVELEZÉS

KÉKY LAJOS: *Vadnay Károly levelestárából.* II. = *ItK* 1942. 164–185. [Többek közt (176. lapon) P. A. *Vadnai Károlyhoz.* Bp. 1882. jan. 15.]

Irodalom**ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK**

SZVACSEK REZSŐ: Erdődi P. A. Bp. 1904. VIII, 194 l. *Ism.:* *MSZ* 1904. 14. sz. 136. – *Simai Ödön,* *EPhK* 1905. 54–57.

OROSZ LÁSZLÓ: P. A. Gyula 1960. 28 l. (A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványai 20.)

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

ÚJVILÁGI: P. sajtópere. = *Ref* 1848. I. 20. sz. 158–159. [A minisztérium pere.]

SZILÁGYI SÁNDOR: P. és Csernátoni. = *Sz. S.:* A magyar forradalom férfiai. 1848–49-ból. Pest 1850. 342.

VUTKOVICH SÁNDOR: P. A. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 248–252.

FRANKENBURG ADOLF: A régibb írói életből. = FL 1876. okt. 26–27. 246–247. sz. 1154–1155, 1160–1161. [Többek között P. A.-ról is.]

KACZIÁNY GÉZA: A párbajok humora. = K. G.: Híres magyar párbajok. Bp. 1889. 157–174. [Többek közt egy párbajáról.]

SZABÓ ENDRE: P. A. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 51–52.

TÁBORI KORNÉL: P. A. = T. K.: Titkosrendőrség és kamarilla. Akták – adatok a bécsi titkos udvari és rendőrségi levéltárból. Bp. 1921. 231.

PAPP FERENC: Gyulai Pál utolsó baráti köre. = ItK 1940. 326–343. [Többek közt P. A.-hez fűződő barátságáról.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[GYULAI PÁL] -ig.: P. A. = Újabbkori ismeretek tára. 5. köt. Pest 1853. 637–639., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 216–218.

[VADNAI KÁROLY] (V. K.): P. A. = OrszTükre 1863. szept. 21. 27. sz. 313–314.

[GYULAI PÁL]: Tagajánlások. P. A. a Kisfaludy-Társaság tagja levelező tagul ajánlva. = AkÉrt 1884. 112–113., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 277.

BELIZÁR: P. A. = PH 1897. dec. 24. 355. sz. 1–2.

LÁZÁRBÉLA: P. A. = Nemzet 1897. dec. 23. 354. sz. 1.

P. A. = BH 1897. dec. 28. 355. sz. 6–7.

GYULAI PÁL: Jelentés P. A. haláláról. = Nemzet 1898. jan. 27. 27. sz. 7., és KisFTÉ ÚjF 1897–1898. 32. köt. Bp. 1900. 48–49., Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 288–289.

SZÁSZ KÁROLY: P. A. koporsójánál. = AkÉrt 1898. 5–7.

VADNAI KÁROLY: P. A. emlékezete. = BpSz 1898. 94. köt. 355–382., és V. K.: Irodalmi emlékek. Bp. 1905. 159–207.

P. A. = ÚjId 1898. jan. 2. 1. sz. 17.

P. A. = VU 1898. jan. 2. 1. sz. 11.

GYULAI PÁL: P. A. emléktáblájánál. = AkÉrt 1899. 322–324., és KisFTÉ ÚjF 1899–1900. 34. köt. Bp. 1901. 17–18., Gy. P.: Emlékbeszédek. 2. köt. Bp. 1902. 394–398. – 3. kiad. Bp. 1914.

KONT, I[GNÁC]: Albert Pálffy. = K. I.: Étude sur l'influence de la littérature française en Hongrie (1772–1896). Paris 1902. 435–439.

MIKSZÁTH KÁLMÁN: Két író. = Az Újság 1904. szept. 2. 242. sz. 1–3. [P. A. és Vadnai Károly.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: P. A. = P. A.: Esztike kisasszony professzora. Bp. 1904. III–VIII., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 92–94.

TAMÁS ERNŐ: P. A. és a „Martius tizenötödike”. = PH Vnapja 1935. márc. 10. 10. sz. 4–5. [P. A. lapjáról.]

NAGY ANDOR: 140 éve született P. A. = Népiújság 1960. ápr. 22. 94. sz.

EGYES MŰVEKRŐL

Az atyai ház 4

Egy földönfutó hátrahagyott novellái 2

Egy leány mint özvegyasszony 8

Egy memők regénye 7

Esztike kisasszony professzora 6

A fejedelem keresztleánya 3

Magyar millionaire 1

A régi Magyarország utolsó éveiben 9

A szebeni ház 5

1 Magyar millionaire 1–2. (1846)

[RUMY KÁROLY GYÖRGY] 45 = IÖr 1846. 135–141.

2 Egy földönfutó hátrahagyott novellái 1–2. (1850)

[GYULAI PÁL] = PRöpivek 1850. okt. 27. 4. sz. 123–126., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye 1850–1904. Bp. 1927. 4–12.

PN 1850. jún. 14. 79. sz. 1.

3 A fejedelem keresztleánya 1–2. (1856)

-a. = MS 1856. ápr. 30. 101. sz.

[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. márc. 12. 223. sz.

SALAMON FERENC = BH 1856. márc. 16. 64. sz.

SZEGFI MÓR = Hölgyf 1856. máj. 15–16. 111–112. sz. 449, 453.

4 Az atyai ház (1857)

SALAMON FERENC = PN Albuma 1858. 77–127. [Többek közt P. A. regényéről is.]

5 A szebeni ház (1880)

SZINNYEI FERENC: Kemény „Özveggy és leányá”-nak tárgya novellairódalmunkban. = BpSz 1932. 227. köt. 106–111. [A történetet Kemény Zsigmond előtt feldolgozta Pálffy Albert is.]

6 Esztike kisasszony professzora 1–2. (1884)

GYULAI PÁL = KisFTÉ ÚjF 1882–1883. 18. köt. Bp. 1883. 60–61., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 111. [A regény kiadását javasolja.]

- HEINRICH GUSZTÁV = KisFTÉ ÚJF 1882–1883. 18. köt. Bp. 1883. 61–62. [A regény kiadását javasolja.]
 [ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.] x. y. z.: Kiábrándult mérsékelt hitűek. = PN(regg.) 1884. júl. 13. 192. sz. 1. [Vita Angyal Dávid cikkére.]
 [ANGYAL DÁVID] -d. = BpSz 1884. 39. köt. 151–154. [P. A. tehetségét Jókaié fölé helyezi.]
 [GYULAI PÁL]: A Pesti Napló és a Kisfaludy-Társaság. = BpSz 1884. 39. köt. 318–320., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 566–567. [Válasz Ábrányi Kornél cikkére.]
 KARLOVSZKY Endre = Ko 1884. jan. 13. 2. sz. 26–27.
 [PALÁGYI LAJOS] P.-: Jókai és P. = Ko 1884. II. 462–463. [Polemizál a BpSz -d. jelű (Angyal Dávid) kritikásával.]

7 Egy mérnök regénye 1–2. (1885)

- GYULAI PÁL = KisFTÉ ÚJF 1884–1885. 20. köt. Bp. 1885. 49., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 111. [A regény kiadását javasolja.]
 KELEMEN BÉLA = FL 1885. jún. 25. 148. sz.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő = BH 1885. júl. 11. 188. sz. 1–2. -s-. = PN(regg.) 1885. jún. 14. 162. sz. 1.
 SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. aug. 24. 231. sz. 1.
 SZATHMÁRY KÁROLY = KisFTÉ ÚJF 1884–1885. 20. köt. Bp. 1885. 48. [A regény kiadását javasolja.]
 [PÉTERFY JENŐ] -e- = BpSz 1886. 47. köt. 487–490., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 411–418.

8 Egy leány mint özvegyasszony (1891)

- K. = FL 1891. ápr. 2. 90. sz. 655–657.
 I. f. = A Hét 1891. ápr. 12. 15. sz. 241–242.
 PN 1891. márc. 25. 83. sz. 5.

9 A régi Magyarország utolsó éveiben (1894)

- [ERDÉLYI PÁL] (rd.) = FL 1893. 295. sz. 2423–2324. -t- = Élet 1893. 763–764.
 [PÉTERFY JENŐ] I. b. = BpSz 1894. 78. köt. 478–480., és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 107–110.
 [KISFALUDY ZOLTÁN LAJOS?] Z. = KatSz 1895. 150–153.
 SZÁSZ KÁROLY: Jelentés a Péczely-jutalom regény pályázatáról. = AkÉrt 1897. 124–127. [A jutalmat P. A. regénye nyerte.]
 [ZILÁHI KISS BÉLA] JUNIUS = FL 1897. febr. 24. 55. sz. 3–4.
 Újld 1897. febr. 28. 10. sz. 214.
 BÓKA LÁSZLÓ: József Attila és P. A. = B. L.: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 89–90., és B.

- L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 955–956. [József Attilának P. A. regényéhez fűzött, a könyvbe bejegyzett kommentárjairól.]

PALOTÁS FAUSZTIN

1855–1922

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- ISTVÁNFY MIKLÓS: Ludovika Akadémia Közlönyének munkatársai. P. F. = Ludovika Akadémia Közölye 1899. jún.–júl., 679–680. [P. F. irodalmi működéséről is.]
 GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: Régi újságírók. = Mo 1916. júl. 17. 197. sz. 7–8. [A Szegedi Napló munkatársairól, többek között P. F.-ről is.]
 [GULYÁS PÁL] G. P. = It 1922. 148. [Rövid életrajza, művei felsorolásával.]
 JUHÁSZ GYULA: Szegedi őskert. 7. Fuszti. = Homokóra 1929. 1. sz. 3–4.
 PRESZLY LORÁND: P. F. = P. L.: A szegedi népies írók. Szeged 1931. 13–15.
 P., Cserzy, Szalay. = Vándortűz 1947. jún., 4. sz. 24.
 NACSÁDY JÓZSEF: A szegedi parasztnovella keletkezése. = A. Univ. Szeg. Sect. litt. 1957–1958. Szeged 1958. 71–110. – Klny. is., és Tömörkény Emlk. Szeged 1966. 56–65. [Kötetben „Elődök” címmel, részletközlés. – Különös tekintettel P. F. és Mikszáth Kálmán működésére.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Az én édes otthonom 1
 Eresz alól 5
 Homokfélék 7
 A kapitányságból 4
 A mi parasztjaink 2
 Salve Regina 8
 Sötét idők 6
 Törpe lelkek 9
 Tüzes nyelvek 3

1 Az én édes otthonom. Rajzok a népeletből (1881)

- [AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. júl. 2. 148. sz.
 SZANA TAMÁS = PH 1881. jún. 26. 174. sz. 1–2.
 FERENCZY JÓZSEF: Újabb népies elbeszélőink. Mikszáth Kálmán, P. F., Petelei István. = Db 1883. 2–4. sz. 22–24, 44–46, 62–64., és F. J.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899. 140–156.

2 A mi parasztjaink (1884)

[PRÉM JÓZSEF] FANFARON = Ko 1884. aug. 17. 33. sz. 522–524.

S. D. = FL 1884. jún. 21. 145. sz.

Nemzet 1884. jún. 28. 177. sz. 3.

SzegHíradó 1884. jún. 24. 146. sz. 2.

3 Tüzes nyelvek

(Szeged: 1885. febr. 24.)

PH 1885. febr. 28. 58. sz. 14.

4 A kapitányságból (1886)

(S. D.) = FL 1886. jan. 22. 22. sz.

SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. febr. 13. 44. sz. 1., és Sz. T.: Újabb elbeszélők. Bp. 1889. 75–77.

Egyetértés 1886. jan. 24. 24. sz. 9.

KépCsall 1886. jan. 24. 18. sz. 287.

Nemzet 1886. jan. 17. 17. sz. 3.

SzegHíradó 1886. jan. 31. 25. sz. Mell. 1.

IÉrt 1888. szept. 1. 19. sz. 295–296.

5 Eresz alól (1887)

s. = SzegN 1887. nov. 13. 259. sz. 1–2.

TÖMÖRKÉNY [ISTVÁN] = SzegHíradó 1887. nov. 6. 254. sz. 1–4.

FL 1887. júl. 10. 188. sz.

FL 1887. nov. 3. 302. sz.

SzegN 1887. júl. 3. 149. sz. Mell. 7.

6 Sötét idők (1887)

Társszerző: *Békefi Antal*

BH 1887. ápr. 18. 106. sz. 1–2.

7 Homokfelhők (1889)

Egyetértés 1889. jún. 29. 177. sz. 9.

FL 1889. jún. 16. 163. sz.

8 Salve Regina (1898)

CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1898. 24. sz. 9–10.

KUNFI ZSIGMOND = MKr 1898. máj. 15. 16. sz. 270–271.

9 Törpe lelkek (1907)

[GRACZA JÁNOS] G-a J-s = SzegN 1907. dec. 22. 305. sz. 14.

[JUHÁSZ GYULA] J. Gy. = A Hét 1908. febr. 9. 6. sz. 96. [Többek között P. F. kötetéről is.]

PAPP DÁNIEL

1868(?)–1900

Bibliográfia

LUKÁCSY SÁNDOR: Bibliográfiai tájékoztató. = P. D.: Muzsika az éjszakában. Bp. 1957. 575–583.

Szövegek

KIADÁSOK

P. D.: Tündérlak Magyarhonban. Elbeszélések. Kiad. és bev. *Féja Géza*. [Bp. 1944.] 63 l. (Nemzeti ktár VI. 125.)

P. D.: Muzsika az éjszakában. Válogatott művek. Kiad. *Lukácsy Sándor*. Bev. *Nagy Miklós*. [Bp.] 1957. 624 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

(B. E.): A társadalom-tudományról. P. D. irodalmi hagyatékából. = PolHsz 1905. jan. 1–15. 1–3. sz. [Közli a „Forradalmárok és szenvedők”, a „Gazdálkodók csoportjai” és „A társadalomtudomány gyöngéi” c. írásokat.]

JUHÁSZ GÉZA: P. D. irodalmi kísérletei. = ItK 1965. 363–368. [A Zombor és Vidéke 1884., 1885. évfolyamában megjelent „Flórának. I–II.”, „Most szívem...” és a „Ha az álom...” c. versekről, közléssel.]

FICZAY DÉNES: Adalék P. D. irodalmi kísérleteihez. = ItK 1968. 88–89. [„Új szerelem” c. diákkori verséről, közléssel.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

JUHÁSZ GÉZA: P. D. Egy kimaradt fejezet a magyar irodalom történetéből. Novi Sad 1965. 167 l.

Ism.: *Nagy Miklós*, ItK 1967. 244–245.

Nyilatkozatok, vallomások

P. D.: Előszófele. = P. D.: Tündérlak Magyarhonban. Bp. 1899. 3–6., és A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak gyűjteménye. Bp. 1964. 336–339. [Az író saját művéről.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- MIKSZÁTH KÁLMÁN: P. D. = OrszH 1898. okt. 7. 276. sz. 1–3., és BN 1900. aug. 15. 223. sz. 1–2., M. K. munkái. Hátrahagyott iratok. 4. kötet. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 236–241., M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 157–160. [„A rátótiak” c. regénye megjelenésekor P. D. bemutatása.]
- [OSVÁT ERNŐ] GARABONCIÁS: P. D. = A Hét 1898. dec. 18. 51. sz. 814.
- P. D. = FL 1899. nov. 26. 48. sz. 11. [Rövid méltatása.]
- BRAUN SÁNDOR: A mi halottunk. = BN 1900. aug. 17. 225. sz. 1–2.
- BRÓDY SÁNDOR: P. D. = Fehér Könyv 1900. aug., 146–149., és MH 1900. aug. 15. 224. sz. 1–2., Kortársak nagy írókról. 2. kötet. Bp. 1956. 257–259., B. S.: Cilinderes Tiborc. Bp. 1958. 260–263.
- ENDRÓDI SÁNDOR: P. D. = VU 1900. aug. 19. 33. sz. 549.
- LIPCSEY ÁDÁM: Dani. = MNemzet 1900. aug. 16. 224. sz. 1–2.
- LOVASSY ANDOR: P. D. = Aranyosvidék 1900. aug. 18. 33. sz. 1–2., és Nagyvárad Napló 1900. aug. 22. 191. sz. 5.
- [MOLNÁR FERENC] M. F.: P. D. = BN 1900. aug. 15. 223. sz. 5.
- SALGÓ ERNŐ: P. D. = ÚjMSz 1900. aug., 270–274.
- [SZAKÁCS ANDOR] AKÁCS: P. D. = SzegN 1900. aug. 16. 209. sz. 1–2.
- [SZÉKELY SÁMUEL] sz. s.: P. D. = PolHsz 1900. 33. sz. 10–11.
- [TÁBORI RÓBERT] T. R.: P. D. = PN 1900. aug. 15. 223. sz. 9.
- [WALLESZ JENŐ] VELSZI BÁRD: P. D. = MGén 1900. 579–580.
- Egyről-másról. – P. D. = FL 1900. aug. 26. 35. sz. P. D. = ÚjId 1900. aug. 19. 34. sz. 162.
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: A hipochonderek királya. = Sz. I.: Barátaim a halottak. Bp. 1920. 65–70. [Emlékezés P. D.-re.]
- FÉJA GÉZA: P. D. = Kal 1944. 2. sz. 55–57.
- FÉJA GÉZA: Bev. = P. D.: Tündérlak Magyarhonban. Bp. 1944. 3–6.
- HERCZEG JÁNOS: P. D. világa. = Kal 1944. 193–195.
- LACZKÓ MÁRTA: P. D. diákévei. = Kal 1944. 228–231.
- SZ. SZIGETHY VILMOS: P. D.-ről... (Nosztalgia.) = Kal 1944. 206–208.
- NAGY MIKLÓS: Bev. = P. D.: Muzsika az éjszakában. Válogatott művek. [Bp.] 1957. 7–26.
- PÓK LAJOS: P. D. = Ktáros 1957. 216–217.
- HERCEG JÁNOS: P. D. és a Vajdaság. = Hid 1958. 660–669., és H. J.: Leányvári levelek. Novi Sad 1959. 100–122.

- BÓKA LÁSZLÓ: P. D. = B. L.: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 138–139., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 1012.
- JUHÁSZ GÉZA: P. D. a jugoszláviai magyar írók idősebb testvére. = MSzó 1963. 121.
- KISS ALBERT: Adatok P. D. életrajzához. = ItK 1968. 339–342. [1894 tavaszáig.]
- HERCEG JÁNOS: Színek és félreértések. = 7 Nap 1969. okt. 31. 44. sz. 10.
- JUHÁSZ GÉZA: P. D. és a Vajdaság művészi ábrázolása a kortársak és utódok műveiben. = Tanulmányok. Az újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszéke. Novi Sad 1969. 141–158. – Klny. is.

EGYES MŰVEKRŐL

- Marcellus 1
Muzsika az éjszakában 6
A rátótiak 2
Tündérlak Magyarhonban 4
Tündérlak Magyarhonban. Elbeszélések 5
Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések 3

1 *Marcellus (1898)*

- Egyetértés 1898. dec. 25. 356. sz. 10.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1899. szept. 15. 255. sz. 1–2.
r. = ÚjId 1899. márc. 19. 12. sz. 254–255.
[TÁBORI RÓBERT] T. R. = PN 1899. febr. 10. 41. sz. 1–3.

2 *A rátótiak (1898)*

- CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1898. nov. 6. 45. sz. 10–11.
OSVÁT ERNŐ = BH 1898. nov. 16., és O. E. összes írásai. Bp. 1945. 68–70.
ROBOZ ANDOR = MKr 1898. nov. 15. 4. sz. 46–48.
MSz 1898. nov. 6. 45. sz. 540.
MSzal 1898. dec., 666.

3 *Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések (1899)*

- [CSÁSZÁR ELEMÉR] DOKTOR APÁCAI = PolHsz 1899. aug. 13. 33. sz. 10–11.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1899. szept. 15. 255. sz. 1–2.

4 *Tündérlak Magyarhonban (1899)*

- P. D.: Előszóféle. = P. D.: Tündérlak Magyarhonban. Bp. 1899. 3–6., és P. D.: Muzsika az éjszakában. Bp. 1957. 404–406., A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 336–339. [A szerző saját művéről.]

A Hét 1899. máj. 14. 20. sz. 321.

5 Tündérlak Magyarhonban. Elbeszélések (1944)

CSUKA ZOLTÁN = Kal 1944. 238.

6 Muzsika az éjszakában (1957)

KEMÉNY GYÖRGY = Éi 1957. nov. 22. 21. sz. 8.

TÉGLÁS TIVADAR = ItK 1961. 367–368.

PAULAY EDE

1836–1894

Szövegek

LEVELEZÉS

P. E. levelei Egressy Gáborhoz (1858–1863). = Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz. (1838–1865.) Kiad. Molnár László. Bp. 1908. 77–80. [Kelt: Szabadka 1858. jan. 7., jan. 11.; Nagyvárad 1863. júl. 31.]

P. E. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 466–468. [Kelt: Bp. 1873. márc. 28.]

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

KARCZAG VILMOS: P. E. önmagáról. = MH 1894. márc. 13. 72. sz. 1–2. [Visszaemlékezése a Nemzeti Színház igazgatójává történt kinevezésére s az ezt követő évekre.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: L. még A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 3. kötetében az *Általános rész. Színház. Színház-történet* c. fejezetet is.

(v.): Botrány a pesti nemzeti színháznál. = MPolgár 1873. márc. 30. 74. sz. [P. E. rendezői állásáról lemondott.]

(v): P. E. = MPolgár 1873. ápr. 3. 77. sz. [Továbbra is tanít a színitanodában.]

ff.: P. E. = MoNv 1878. ápr. 28. 17. sz. 257–258. [Színházpolitikai jelentőségének méltatása.]

SZEMERE ATTILA: A Kisfaludy társaság új tagjai. = PH 1882. febr. 10. 41. sz. 1–2. [Tudósítás arról, hogy többek közt P. E. is a Társaság tagja lett.]

j.: Színészekről. II. P. E. = Mság 1889. nov. 11. 26. sz. 5.

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN: P. E. = PH 1894. márc. 13. 72. sz. 1–2.

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA: P. E. = BH 1894. márc. 13. 72. sz. 2–3.

-cz-: P. E. = VU 1894. márc. 18. 11. sz. 165–166.

[ERDÉLYI PÁL] E. P.: P. E. = Haz 1894. márc. 13. 78. sz. 2–3.

KESZLER JÓZSEF: P. E. = Nemzet(regg.) 1894. márc. 13. 72. sz. 1.

LUKÁCSY SÁNDOR: P. E. = Nemzet(regg.) 1894. márc. 15. 74. sz. 2. [Gyászbeszéd.]

SILBERSTEIN [ÖTVÖS], ADOLF: Eduard Paulay. = PLloyd 1894. márc. 13. 62. sz., és S. A.: Im Strome der Zeit. 2. köt. Bp. 1894. 178–187.

VADNAY KÁROLY: P. E. = FL 1894. márc. 14. 73. sz. 621–622.

P. E. = Az „Athenaeum” Kis Képes Naptára az 1895. évre. Bp. [1894.] 72–74., FL 1894. márc. 13. 72. sz. 609–611., FL 1894. márc. 15. 74. sz. 629–630., MH 1894. márc. 13. 72. sz. 1–3., MSzal 1894. 21. köt. 13–18., Nemzet(esti) 1894. márc. 12. 71. sz. 3–4., Nemzet(esti) 1894. márc. 13–15. 72–74. sz., Nemzet(esti) 1894. márc. 21. 71. sz. 2., OrszV 1894. márc. 18. 12. sz. 185–186., Otthon 1893–1894. II. 501–503., Őrálló 1894. márc. 20. 23. sz. 5., PH 1894. márc. 13. 72. sz. 5–7., PN 1894. márc. 12. 71. sz. 1–2. [Nekrológok és tudósítások a temetéséről.]

ÚJHÁZI EDE: P. E. a Nemzeti Színház igazgatója. = U. E.: Régi színészekről. Bp. 1908. 71–73.

RÁKOSI JENŐ: P. E. = R. J.: A színház. Emlékezések. 3. köt. 1848–1926. Bp. 1926. 97–98.

TÓTH IMRE: Egy színingazgató emlékei. XI. P., a rendező. = KépKron 1926. aug. 1. 31. sz. 19–22.

DITRÓI MÓR: P. E. lemondása. = D. M.: Komédiások. Emlékiratok. Bp. 1929. 41–42.

(j. i.): Milyen volt a „vaskéz”. A 82 éves Szacsavay Imre beszél P. E.-ről a százéves fordulón. = PN 1936. márc. 15. 63. sz. 21.

Márkus Emília a százéves P. E.-ről. = Mo 1936. márc. 15. 63. sz. 9. [Riport.]

RÉDEY TIVADAR: Megemlékezés P. E.-ről. = A százéves Kisfaludy-Társaság (1836–1936). Bp. 1936. 443–450.

SCHÖPFLIN ALADÁR: A Nemzeti Színház és a kritika. = Tük 1937. 9. sz. 646–648. [P. E. munkássága is hozzájárult a műsor színvonalának emeléséhez.]

RÉDEY TIVADAR: A főváros színházi világa P. E. halálakor. = BpSz 1939. 252. köt. 55–64. [P. E. igazgatói működéséről.]

BARÁNSZKY JÓB LÁSZLÓ: Színházi levél. = So 1943. 248–249. [P. E. „Hatalom” c. vigjátékáról.]

- ERDŐDI JENŐ: Emlékezés két híres színigazgatóra: Szigligeti Edére és P. E.-re. = *Nszava* 1944. márc. 10. 67. sz. 2.
- CSATHÓ KÁLMÁN: A nemzeti színház és P. E. = Cs. K.: Ilyeneknek láttam őket. Bp. 1957. 13–26. – 2. kiad. 1960.
- KLUGER LÁSZLÓNÉ: P. E. = K. L.-né: Irodalmi emlékhelyek Borsodban. Miskolc 1969. 88–89. [Ifjúkorának színhelyeiről: Tokaj, Sátoraljajtihely.]

PETELEI ISTVÁN

1852–1910

Bibliográfia

- P. I. = Albert Tezla: *Hungarian Authors*. Cambridge, Massachusetts 1970. 461–463.

Szövegek

KIADÁSOK

- P. I.: Elbeszélések. 1–2. köt. Kiad. és bev. *Gyalui Farkas*. Kolozsvár 1912. 284, 274 l.
- P. I.: A csikos szöttek. Bev. *Szentimrei Jenő*. Brasov–Brassó 1937. 64 l. (Hasznos ktár 18.)
- P. I.: A fülemüle. Kiad., bev. *Szentimrei Jenő*. Bp. [1943.] 232 l. (Új egyetemes regénytár.)
- P. I.: Lobbanás az alkonyatban. Válogatott elbeszélések és rajzok. (Bev., kiad. *Bisztray Gyula*.) Bp. 1955. 538 l.
- P. I.: Válogatott elbeszélések. Bev. *Kéri József*. Marosvásárhely 1956. 245 l.
- P. I.: A kakukkos óra. Válogatott novellák. Bev. *Máthé József*. Bp. 1969. 510 l.

LEVELEZÉS

- GYALUI FARKAS: P. I. negyven levele Gyalui Farkas-hoz. = *ErdHel* 1928. 350–364. – *Klny. is.* [1894-től 1908-ig írt levelek közlése.]
Ism.: *Gy.*, *ErdISz* 1928. 1–4. sz. 152.
- GYALUI FARKAS: P. I. szerelmes levelei – feleségéhez. = *BH* 1931. máj. 3. 99. sz. 11. [Az 1889–1896 közötti időből.]
- KOZOCSA SÁNDOR: P. I. levelei Gyulai Pálhoz. = *ItK* 1933. 305–308. [Kilenc levél közlése az 1881–1898 közötti időből.]
- BUDAY LÁSZLÓ: P. I. levelei. = *Nyug* 1936. I. 180–186. [Hat levél közlése az 1883–1884 közötti időből, Buday László édesanyjához, Békésy Annához.]

- P. I. levele Gyulai Pálhoz. = *A történeti Erdély*. Bp. 1936. 730. [Kelt: Kolozsvár 1885. máj. 26.]
- KOZOCSA SÁNDOR: P. I. ismeretlen levelei. = *ItK* 1937. 299–303. [Tíz levél közlése az 1886–1906 közötti időből.]
- ZSIGMOND FERENC: Szabolcska Mihály levelezéséből. P. I. levele. = *ItK* 1937. 175. [Kelt: Szováta 1904. jún. 3.]
- VARGA JÓZSEF: Beszámoló romániai tanulmányutamról. (Adalékok a XIX. század második fele és a XX. század magyar irodalmának történetéhez.) = *MTA I. OK VII.* 1955. 443–471. [Többek közt közli P. I. – Kovács Dezsőhöz. Kelt: Marosvásárhely 1899. jan. 4. és 1900. márc. 24.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- ROSSMANN MAGDA: P. I. Bp. 1932. 37, 7 l.
- KOZMA DEZSŐ: Egy erdélyi novellista. P. I. Bukarest 1969. 141 l.
Ism.: *Benkő Samu*, *NyitvudK* 1969. 385–388. – *Dávid Gyula*, *Utunk* 1969. ápr. 25. 17. sz. 8. – *Pásztor Bertalan*, *ItK* 1969. 744–747. – Kor 1969. 653. – *Kántor Lajos*: Alapozás. Bukarest 1970. 333–338.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- P. I. = *KépCsall* 1885. márc. 22. 26. sz. 407. [Egyéniségéről.]
- BEDE JÓB: P. I.-ról. = *PN* 1910. jan. 6. 4. sz. 3–4., és Bp. Újságírók Alm. 1910. 79–84. [Visszaemlékezés életének utolsó három évére.]
- [KABOS EDE] K. E.: P. I. életrajza. = *Az Érdekes Újság Dekameronja*. 7. köt. Bp. [1915.] 219–224., és *Száz magyarok könyvei*. 7. köt. Bp. [1928.] 219–224.
- GYALUI FARKAS: Első és utolsó találkozásom P. I.-nal. = *Ptüz* 1924. okt. 12. 17. sz. 184–186., és *Ptüz Alm.* 1925. 58–66., *Erdélyi Alm.* Kiad. *György Lajos*. Bp. 1925. 58–66. [Epizódok P. életéből.]
- GYÖRGY LAJOS: Gazdag életek. = *Ptüz* 1924. okt. 12. 17. sz. 196–198. [A kolozsvári kat. gimn. híres tanulóit között említi P. I.-t is.]
- MÁRKI SÁNDOR: Emlékezés P. I.-ra. = *Ptüz* 1924. szept. 14. 15. sz. 142–145.
- GYALUI FARKAS: P. I.-ról és feleségéről. = *Ünnepi könyv a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság 50 éves jubileumára*. Marosvásárhely 1930. 261–269.
- BERDE MÁRIA, R.: Szováta emléke. = *Ptüz* 1932. 261–262. [P. I.-ről is.]
- GAGYI JENŐ: Visszaemlékezések P. I.-ra. = *Napk* 1935. 115–118.

- BISZTRAY GYULA: P. I. családja. Bp. 1949. 24 l.
- TANULMÁNYOK, CIKKEK
- REVICZKY GYULA: Rajzok. = A Hon(regg.) 1882. jan. 14. sz. 1–2., és Kiss József–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei. [Bp.] 1955. 376–378. [P. I. „Keresztek” és Mikszáth Kálmán „A jó palócok” c. novelláskötete alapján írásművészetükről.]
- ESZTEGÁR LÁSZLÓ: Pesszimizmus kisebb elbeszélésekben. = FL 1888. szept. 5. 246. sz. [P. I. elbeszéléseiről.]
- P. I. = IÉrt 1888. aug. 15. 18. sz. 273–279. [Novelláiról.]
- SZANA TAMÁS: P. I. = Sz. T.: Újabb elbeszélők. Bp. 1889. 53–64.
- [BEDE JÓB] HATGITAI: P. I. = A Hét 1891. máj. 31. 22. sz. 356–357.
- MIKES LAJOS: P. I. = VU 1904. dec. 11. 50. sz. 849–850. [Írói működéséről.]
- P. I.-ről. = PN 1904. dec. 11. 342. sz. 19–20.
- RÓNA BÉLA: P. és az elbeszélők. = PolHsz 1905. 2. sz. 8.
- SZINI GYULA: P. I. = PN 1905. jan. 19. 19. sz. 1–4. [„Az élet” c. kötete megjelenése alkalmából elemzi művészetét. Kiemeli lélekábrázolását.]
- GYALUI FARKAS: P. I. = BH 1910. jan. 7. 5. sz. 1–2. [Hírlapírói munkásságáról is.]
- GYALUI FARKAS: P. I. = ErdL 1910. jan. 15. 2. sz. 29–31.
- HARASZTI GYULA: Emlékezés P. I.-ra. = BpSz 1910. 141. köt. 227–234.
- KISS MENYHÉRT: P. I. = Élet 1910. 3. sz. 91.
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A.: P. I. = VU 1910. jan. 16. 3. sz. 57–58.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: P. I. = Nyug 1910. I. 81–86., és Sch. A.: Magyar írók. Irodalmi arcképek és tollrajzok. Bp. 1917. 55–62. – Ua. 1919.
- SZINI GYULA: P. I. = Bp. Újságírók Alm. 1910. 84–92.
- ZSOMBÉK: P. I. = A Hét 1910. 31.
- P. I. halála. = PolHsz 1910. 2. sz. 9–10.
- P. I. = ÚjId 1910. jan. 16. 3. sz. 72–73.
- CZAKÓ FERENC: P. I. hagyatéka. Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 109–110. [A hagyatéka: levelezése, bírósági jegyzetei, kiadatlan elbeszélései, ifjúkori regénye.]
- Gopcsa László: Emlékezés P. I.-ra. = ErdL 1911. nov. 15. 22. sz. 661., és Bp. Újságírók Alm. 1911. 148–150.
- GYALUI FARKAS: P. I.-ről. = P. I.: Elbeszélések. 1. köt. Kolozsvár 1912. V–Ll., és ua. Kolozsvár 1912. 49 l. Ism.: *Pintér Jenő*, It 1912. 204–205. – RH 1913. I. 155.
- BEDŐHÁZY JÁNOS: P. I.-ről. = ErdMúz 1914. 339–348.
- [ANKA JÁNOS] a-a: P. I. = Élet 1915. jan. 10. 2. sz. 43. [Írásművészetéről.]
- JÁROSI ANDOR: P. I. = ErdSz 1920. jan. 4., 4–6. [Megemlékezés halálának 10. évfordulója alkalmából.]
- GALAMB SÁNDOR: P. I. = Szózat 1924. febr. 21. 43. sz. 1–2.
- GYALUI FARKAS: P. I. szülőházát vasárnap emléktáblával jelölik meg. = BH 1928. szept. 8. 204. sz. 6.
- GYALUI FARKAS: P. I. = Ptüz 1928. 414–418. [Megemlékezés halálának 18. évfordulója alkalmából.]
- KOVÁCS DEZSŐ: P. I.-ról. – In memoriam. = ErdHel 1928. 339–340.
- KUTASSY JÁNOS: P. és az orosz hatás. = Hír 1928. jan. 1. 1. sz. 18–19. [Gogol, Turgenyev hatása P. I. írásművészetére.]
- SZENTIMREI JENŐ: P. = ErdHel 1928. 6. sz. 325–329. [Megemlékezés halálának 18. évfordulójáról.]
- Marosvásárhelyen azt mondják némelyek, hogy nem a P. házára tették a P. emléktáblát. = ErdSz 1928. 9. sz. 1–2.
- P. I. emléktáblát kap, de az íróktól elveszik a P. házat. = ErdSz 1928. 9. sz. 10.
- P. ünnepély Marosvásárhelyen. = Ptüz 1928. 454. [Riport.]
- P. I. = ÚjId 1930. II. 800. [Orosz írók, főképp Gorkij hatása P. I.-ra. Az író emberábrázolásáról.]
- GYALUI FARKAS: Akaratlan, de érdemes vita P. I. életrajzáról. = ErdSz 1935. 6. sz. 2–3. [Polemizál Járosi Andor előző számban megjelent cikkével. Utal Bedőházy János és a saját P.-vel kapcsolatos munkájára.]
- GYALUI FARKAS: P. küldetése. = Ptüz 1935. 229–233. – Klny. is. [Halálának negyedszázados évfordulójára.]
- JÁROSI ANDOR: P. I. = Erdélyi csillagok. Arcok Erdély szellemi múltjából. Kolozsvár [1935.] 207–218. [P. I. pályája.]
- JÁROSI ANDOR: P. I. – Halálának negyedszázados évfordulója. = Ptüz 1935. 8. sz. 170–171.
- JÁROSI ANDOR: P. I. emléke. 25 évvel ezelőtt halt meg Erdély kiváló elbeszélő-írója. = ErdSz 1935. 5. sz. 2. [Hiányol egy alapos P.-életrajzot.]
- SZENTIMREI JENŐ: P. I.-ról. = P. I.: A csíkos szöttek. Brasov–Brassó 1937. 3–8.
- VEÉGH SÁNDOR: P. I.-ról. = Kristóf Emlk. Kolozsvár 1939. 280–284.
- VASS LÁSZLÓ: P. = Mo 1942. okt. 11. 230. sz. 9.
- SZENTIMREI JENŐ: P. I. = P. I.: A filemüle. Bp. [1943.] 5–24. [Új egyetemes regénytár.]
- NAGY ISTVÁN: Egy feledésbe merült erdélyi novellista. = IgSzó 1954. 11. sz. 61–66., és N. I.: A harc hevénben. Marosvásárhely 1957. 221–233.

- BISZTRAY GYULA: P. I. = P. I.: Lobbanás az alkonyatban. Bp. 1955. 5–38.
- ANTAL PÉTER: P. nőalakjai. = Utunk 1956. júl. 20. 29. sz. 3. [A nőábrázolás novelláiban.]
- DÁVID GYULA: Az újra felfedezett P. I. = IgSzó 1956. 10. sz. 1534–1537. [Szépprózájának méltatása.]
- KÉRI JÓZSEF: P. I. = P. I.: Válogatott elbeszélések. Marosvásárhely 1956. 5–22.
- MAROSI PÉTER: P. I. tragédiája. = Utunk 1956. okt. 26. 43. sz. 4–5. [P. I. válogatott elbeszéléseinek újabb kiadása kapcsán írói szemléletéről, társadalmi nézeteiről, novelláiról művészetéről.]
- MEZEI JÓZSEF: Betemetett irodalom. = UH 1956. 3–4. sz. 87–88. [Többek között P. I.-ről is.]
- SZÁSZ LŐRINC: P. I. színikritikái. = NyitudoK 1965. 41–50. [P. I. színikritikusi munkássága Kolozsvárról az 1880-as években.]
- KOZMA DEZSŐ: A novelláiról P. = IgSzó 1966. II. 277–282. [Kritikai realizmusáról és lélekelemző analíziseiről.]
- MÁTHÉ JÓZSEF: P. I. = P. I.: A kakukkos óra. Válogatott novellák. Bp. 1969. 5–20.

EGYES MŰVEKRŐL

- Egy asszonyért 9
 Elbeszélések 8
 Az élet 7
 Az én utcám 2
 Felhők 5
 A fülemile 3
 A fülemile. Elbeszélések 10
 Jetti 4
 A kakukkos óra 13
 Keresztek 1
 Lobbanás az alkonyatban 11
 Válogatott elbeszélések 12
 Vidéki emberek 6

1 Keresztek (1882)

- HARASZTI GYULA = PN(regg.) 1881. dec. 29. 357. sz. 1–2.
- VU 1881. dec. 25. 52. sz. 830.
- ÁGAI ADOLF = FL 1882. jan. 15. 12. sz.
- REVICZKY GYULA: Rajzok. = A Hon(regg.) 1882. jan. 14. 15. sz. 1–2., és Kiss József–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei. [Bp.] 1955. 376–378. [P. I. kötetéről is.]
- [SZANA TAMÁS] Sz. T. = Ko 1882. I. 275–278. [P. I. kötetéről is.]
- FERENCZY JÓZSEF: Újabb népies elbeszélőink. Mikszáth Kálmán, Palotás Fausztin, P. I. = Db 1883. 2–4. sz. 22–24, 44–46, 62–64., és F. J.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899. 140–156. [A „Keresztek” c. kötetéről is.]

2 Az én utcám (1886)

- CSERNÁTONI GYULA = FL 1885. dec. 23. 317. sz. FL 1885. dec. 18. 312. sz.
- PH 1885. dec. 19. 348. sz. 4.
- SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. jan. 5. 5. sz. 1–2. Egyetértés 1886. jan. 3. 3. sz. 9.
- IErt 1888. aug. 15. 18. sz. 273–279.

3 A fülemile (1886)

- BERÉNYI PÁL = PN 1886. jún. 13. 163. sz. 6.
- b-i- = MPolgár 1886. máj. 19. 113. sz.
- SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. márc. 16. 75. sz. 1.
- FL 1886. márc. 7. 66. sz.
- Függetlenség 1886. márc. 16. 75. sz. 3.
- PH 1886. ápr. 15. 105. sz. 5.
- VU 1886. márc. 14. 11. sz. 175.
- [PÉTERFY JENŐ] -z- = BpSz 1888. 56. köt. 147., és P. J. összegyűjtött munkái. Bp. 1903. 3. köt. 475–477. [Többek között P. J. művéről is.]

4 Jetti (1894)

- [BÉLA HENRIK] -ik = BH 1893. dec. 1. 332. sz. 2–3.
- [ERDÉLYI PÁL] -rd- = FL 1893. nov. 17. 318. sz. 2618–2619.
- [IGNOTUS] TAR LŐRINC = A Hét 1893. nov. 19. 47. sz. 333–334.
- [PÉTERFY JENŐ] -r- = BpSz 1893. 76. köt. 204. sz. 458–460., és P. J. magyar irodalmi bírálati. Bp. [1938.] 101–105.
- [RÓNA BÉLA] ADALBERTUS = MGén 1893. II. 318.
- PH 1893. nov. 11. 312. sz. 5.

5 Felhők (1897)

- CSÁSZÁR ELEMÉR = MK 1897. nov. 15. 4. sz. 66–67.
- [CSÁSZÁR ELEMÉR] DOKTOR APÁCAI = PolHsz 1897. nov. 21. 47. sz. 10–11.
- SALGÓ ERNŐ = Egyetértés 1897. nov. 21. 322. sz. 13.
- Haz 1897. okt. 17. 254. sz. Mell. 1–2.
- A Hét 1897. okt. 17. 42. sz. 675.
- ITáj 1897. okt., 1. sz. 8–9.
- KépCsalL 1897. nov. 21. 47. sz. 751.
- PN 1897. szept. 8. 250. sz. 9–10.
- GÁSPÁR IMRE = MSz 1898. jan. 16. 3. sz. 34–35.
- LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. júl. 31. 210. sz. 5.

6 Vidéki emberek (1898)

- CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1898. 8. sz. 10–11.
- KUNFI ZSIGMOND = ErdMúz 1898. 334–338.

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1898. júl. 31. 210. sz. 5.
 SOMOGYI GYULA = MKr 1898. márc. 15. 12. sz. 200–201.
 SZOMAHÁZY ISTVÁN = PN 1898. márc. 10. 69. sz. 11.
 MSz 1898. febr. 13. 7. sz. 84.
 Nemzet 1898. febr. 2. 33. sz. 7.
 (-i.) = Kváril 1899. márc. 12. 11. sz. 127.
 VU 1904. dec. 4. 49. sz. 811.
 SOMOGYI GYULA: Tanulmányok és egyéb művek.
 Arad 1924. 75–81.

7 Az élet 1–2. (1905)

SZINI GYULA = PN 1905. jan. 19. 19. sz. 1–4.
 Újld 1905. jan. 22. 4. sz. 78–81.

8 Elbeszélések 1–2. (1912)

BALLA IGNÁC = Újld 1912. I. 311–312.
 KÁRPÁTI AURÉL = A Hét 1912. 207.
 KONT IGNÁC = Revue Critique d'Histoire et de Littérature 1912. 34. sz.
 PERSIÁN KÁLMÁN = It 1912. 221–222.
 VU 1912. márc. 31. 13. sz. 255–256.

9 Egy asszonyért (1924)

SZENTIMREI JENŐ: Az erdélyi könyv. A halott P. kiadót keres. = Ptüz 1923. II/1. 9–11. [A P. I. hagyatékában talált „Egy asszonyért” c. regény kéziratának sorsáról.]
 GYALUI FARKAS = ErdiSz 1924. 173–174.
 P. I. Vadkanja. = Szózat 1924. okt. 24. 236. sz. 9.
 [„Egy asszonyért” c. regényéről, amely forrása lett Móricz Zsigmond „Vadkan” c. színdarabjának.]
 Az erdélyi magyar szépirodalom hat esztendeje. (1919–1924.) 2. Kristóf György: Novella- és regényirodalmunk. = Erdélyi Alm. Bp. 1925. 203–213. [Többek közt P. I. posztumusz kisregényéről: „Egy asszonyért”.]

10 A fülemüle. Elbeszélések (1943)

[ÖRVÖS LAJOS] Ö. L. = Híd (Bp.) 1943. nov. 15. 22. sz. 28–29.
 Mo 1943. szept. 12. 206. sz. 10.

11 Lobbanás az alkonyatban (1955)

ANTAL GÁBOR = MűvN 1956. jan. 8. 2. sz. 6.
 [PÓK LAJOS] (P. L.) = Ktáros 1956. 1. sz. 70.
 [RÓNAY GYÖRGY] = Vig 1956. 161–165. [Többek között az elbeszéléskötetről is.]

12 Válogatott elbeszélések (1956)

DÁVID GYULA = IgSzó 1956. 1534–1537.
 MAROSI PÉTER = Utunk 1956. okt. 26. 43. sz. 4–5.

13 A kakukkos óra (1969)

Kor 1969. 1431.

PÉTERFY JENŐ

1850–1899

Bibliográfiák

RIEDL FRIGYES: Függetlenség. III. Önállóan megjelent művei. IV. Nagyobb tárcacikkei és tanulmányai. = R. F.: P. J. Bp. 1900. 76–84.
 P. munkáinak jegyzéke. = P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 576–588.
 P. J. egyéb dramaturgiai dolgozatai az Egyetértésben. = P. J. dramaturgiai dolgozatai. Bp. [1931.] 157–158.

Szövegek

KIADÁSOK

P. J. összegyűjtött munkái. 1–3. köt. Kiad. és bev. Angyal Dávid. Bp. 1901–1903. LX, 416; 506; 598 l.
 PÉTERFY, EUGÈNE: Essais critiques. Traduits du hongrois par René Bichet et Robert Stiegemár. Paris [1914.] VIII, 285 l. (Bibliothèque hongroise 9.)
 P. J. munkái. Irodalmi tanulmányok. Bev. Ambrus Zoltán. Bp. [1928.] XIII, 237 l. (Élő kvek. – MKI 37.)
 P. J. dramaturgiai dolgozatai. 1–4. sorozat. Bp. [1931–1932.] 160, 93, 82, 136 l. (MIR 2, 13, 18, 19.)
 P. J. zenekritikái. Bp. [1931.] 114 l. (MIR 7.)
 P. J. magyar irodalmi bírálatai. Kiad. és bev. Dénes Tibor. Bp. [1938.] 152 l. (MIR 41.)
 P. J. válogatott művei. Kiad. és bev. Németh G. Béla. Bp. 1962. 672 l. (MKI)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

[FELEKI GÉZA] f-g.: P. J. ötvenöt éves zenekritikája. = MH 1934. okt. 6. 226. sz. 25–26. [Joachim József hegedűjátékáról szóló két zenekritika közlése.]

LEVELEZÉS

VÖRÖS ISTVÁN: Adalékok 78 éves realiskolánk történetéhez. = A bp.-i IV. ker.-i közs. Eötvös J.-realisk.

- Ért. az 1932/33. iskolaévről. Bp. 1933. 3–11. [P. J. – Ney Ferenchez 1872-ben.]
 P. J. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 30. [Új MMúz 6.] [Kelt: 1882 vége.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

RÉDEY TIVADAR: P. J. Bp. 1909. 141 l.

Ism.: *Babits Mihály*, Nyug 1910. I. 606–613., és B. M.: Két kritika. Bp. [1911.] 33–66., B. M.: Irodalmi problémák. Bp. 1917. 183–209., B. M.: Írás és olvasás. Bp. [1938.] 18–27. – *A-*, ItK 1911. 121–123. – *Riedl Frigyes*, BpSz 1911. 146. köt. 463–466.

ANTAL LÁSZLÓ: P. J. Pécs 1927. 64 l.

Ism.: *Szinnyei Ferenc*, ItK 1927. 279.

ZIMÁNDI ISTVÁN: P. J. és baráti köre. Bp. 1960. 100 l. (It. Füz. 30.)

Ism.: [*Rónay György*], Vig 1960. 751–753. – *y*, EstiU 1960. nov. 5. – *Kolta Ferenc*, Je 1961. ápr., 2. sz. 216. – *Németh G. Béla*, ItK 1961. 761.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

[TÓTH BÉLA]: Esti levél. P. J. = PH 1899. nov. 7. 309. sz. 10–11. [Baráti hangú visszaemlékezés.]

[ZILÁHI KISS BÉLA] JUNIUS: P. J. = PN 1899. nov. 12. 314. sz. 1–2. [Egyéniségéről.]

P. J. öngyilkossága. = Haz 1899. nov. 7. 267. sz. 4. [Rövid életrajz, munkái felsorolásával.]

[LEDERER BÉLA]: Emlékezések P. J.-re. = ÚjMSZ 1900. nov. 15. 226–258., és L. B.: In memoriam. Emlékezések P. J.-re. Bp. 1900. 83 l., L. B. összegyűjtött munkái. 2. köt. Bp. 1906. 222–292., Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 215–218. [Utóbbi részletközlés – „Antik kövek közt P.-vel” címmel.]

LÁZÁR BÉLA: P. J. tragikuma. = MNemzet 1901. okt. 25. 267. sz. 1–3. [Megemlékezés sok személyes vonatkozással.]

[SEBESTYÉN KÁROLY] S. K.: P. J. = Mo 1901. nov. 1. 259. sz., és S. K.: Emlékek és tanulmányok. Bp. 1921. 135–138. [Öngyilkossága kapcsán egyéniségének tragikus vonásairól.]

[ELEK ARTÚR] THOMAS: Péterfy Jenő a katedrán. = Fegy 1905. 153–164. [Visszaemlékezés egykori tanárára.]

ELEK ARTÚR: P. és Goethe. Emlékezés. = Nyug 1919. 434–437. [Az író tanítási módszeréről.]

ANGYAL DÁVID: Görgei Artúr P. J.-ről. = MMúzsza 1920. ápr. 15. 8. sz. 351–354. [Görgei levele Gyulai Pálhoz.]

LAKATOS DÉNES: P. J. ifjúkori levelei. = It 1926. 144–151. [A székesfehérvári Eltér-családdhoz 1868–71 között írott leveleiről; életrajzi adalékok ifjúkori egyéniségének rajzához.]

ELEK ARTÚR: Patthy Károly. = Nyug 1930. II. 415–419. [Patthy barátsága P. J.-vel.]

DÉNES TIBOR: P. J. önképzőkori működése. = It 1937. 163–166. [A budai királyi egyetemi főgimnázium Önképző Egyletében végzett munkájáról 7–8. gimnazista korában.]

[DORMUTH ÁRPÁD] D. Á.: P. J. székesfehérvári kapcsolata. = Székesfehérvári Szemle 1937. I–II. 30.

ELEK ARTÚR: Emlékezés P. J.-re. = Nyug 1939. II. 237–245. [P. J. tanítási módszeréről, tanártársaival való kapcsolatáról, öngyilkosságáról.]

KISS LAJOS: P. J. világnézete. Sárospatak 1939. 80 l. Ism.: *Radnai Oszkár*, MPed 1940. 376–378. – It 1941. 121.

KÓSA JÁNOS: P. J. = OrszÚtja 1939. 643–646. [P. J. tragikus sorsának lélektani megközelítése.]

ZIMÁNDI PIUS: P. J. gimnáziumi évei. 1860–1868. Részlet egy készülő életrajzból. = Premontrei Kanonokrend Gödöllői Szent Norbert gimn. 1943/44-i Évk. Gödöllő 1944. 199–277. – Klny. is.

Ism.: *Szauder József*, It 1947. 78.

ZIMÁNDI PIUS: Vázlatok P. J. egyetemi éveire. = Magyar századok. (Horváth János Emlk.) Bp. 1948. 263–277. – Klny. is.

ZIMÁNDI [P.] ISTVÁN: Emlékezés P. J.-re (1850–1899). = Vig 1955. 11. sz. 572–577. [Életről, pályafutásáról, tragédiájáról.]

ZIMÁNDI P. ISTVÁN: P. J. utolsó éve. = It 1957. 467–492. – Klny. is.

ZIMÁNDI P. ISTVÁN: P. J. az Eötvös Kollégiumban. = MTA I. OK XIII. 1958. 185–188. – Klny. is. [Háromévi tanári működéséről az Eötvös Kollégiumban.]

NÉMETH G. BÉLA: Az ifjú P. lelkivilága. (P. 33 fiatalkori levele.) = It 1962. 62–77. [Életrajzi vonatkozások az Eltér családdhoz írott levelei tükrében, a levelekből vett idézetekkel.]

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

[TOLNAI LAJOS]: Újabb íróink. XXXVIII. P. J. = KépCsalL 1885. ápr. 19. 30. sz. 471.

ALEXANDER BERNÁT: P. J. = PH 1899. nov. 6. 308. sz. 1–3.

AMBRUS ZOLTÁN: P. J. = A Hét 1899. nov. 12. 46. sz. 756–757., és Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 219–222.

- LÁZÁR BÉLA: P. J. = MKr 1899. nov. 15. 4. sz. 53.
 P. J. = FL 1899. nov. 12. 46. sz., PH 1899. nov. 7. 309. sz. 10–11., Újld 1899. nov. 12. 46. sz. 452., VU 1899. nov. 5. 45. sz. 767–768., Képes Folyóirat 1900. I. 233–234.
- PATTHY KÁROLY: P. J. emlékezete. = Bp. VIII. ker. főreális. Ért. 1899/1900. Bp. 1900. 3–23., és Nyug 1918. II. 87–108. [Portré.]
- RIEDL FRIGYES: P. J. = BpSz 1900. 102. köt. 1–29., és KisfTÉ ÚJF 1900–1901. 35. köt. Bp. 1902. 105–129. – Ua. Bp. 1900. 84 I. (OK Új sor. 1166–1167.)
 Ism.: *Osvát Ernő*, ÚjMsz 1900. jún., 513–516., és O. E. összes írásai. Bp. 1945. 131–136.
- Az életunt esztétikusról. P. J. emlékezete. = FL 1900. jún. 17. 25. sz.
- ANGYAL DÁVID: P. J. élete. = P. J. összegyűjtött munkái. I. köt. Bp. 1901. V–LX. [Pályakép.]
- [BRÓDY SÁNDOR] b. s.: P. J. = MH 1901. okt. 31. 300. sz. 6.
- KACZIÁNY GÉZA: P. J. művei. = Haz 1901. okt. 24. 251. sz. 1–3. [Összegyűjtött munkái I. kötete kapcsán értékeli munkásságát. Nem ért egyet Angyal Dávid előszavának egyes állításaival.]
- [BÁRDOS ARTÚR] B-s.: P. J. = MGén 1902. máj. 4. 19. sz. 307., és Képes Heti Krónika 1902. máj. 10. 2. sz. 15. [Az Angyal Dávid által írt írói pályakép kapcsán.]
- v. k.: P. J. = MÁllam 1904. dec. 28. 295. sz. 1–2. [Összegyűjtött munkáinak megjelenése alkalmából általában értékeli munkásságát.]
- OLÁH GÁBOR: P. J. írói arckép. = BH 1909. okt. 9. 239. sz. 1–4., és O. G.: Írói arcképek. Bp. 1910. 29–43.
- SZILASI VILMOS: P. J.-ről. = Nyug 1909. I. 378–384, 418–430.
- BICHET, RENÉ-STIEGELMÁR, ROBERT: Notice sur la vie et les écrits d'Eugène Péterfy. = P., E.: Essais critiques. Paris [1914.] I–VIII.
- FÖLDI MIHÁLY: P. J. sírjánál. = PN 1921. nov. 6. 249. sz. 8. [Munkásságának méltatása.]
- BENEDEK MARCELL: P. J. = V 1922. nov. 14. 259. sz.
- AMBRUS ZOLTÁN: P. J. = P. J. munkái. Irodalmi tanulmányok. Bp. [1928.] V–XIII.
- RÉDEY TIVADAR: P. J. és a huszadik század. = Napk 1935. 355–359.
- BARABÁS TIBOR: P. J. = Lit 1937. okt. I., 345–349., és Nszava 1940. júl. 14. 157. sz. 5–6., B. T.: Irodalom és haladás. Bp. [1945.] 19–28., B. T.: Egy nép nevelői. Bp. 1947. 135–143. – Ua.: 1959. 169–186., B. T.: A könyv hatalma. Bp. 1961. 25–46.
- BALASSA IMRE: P. J. = KisU 1949. dec. 10. 287. sz. 4. [Méltatása halálának 50 éves évfordulója alkalmából.]
- SZALATNAI REZSŐ: P. J. = KisU 1950. jan. 21. 18. sz. 6.
- ANTAL LÁSZLÓ: P. J. = Kbarát 1959. 7–9.
- NÉMETH G. BÉLA: Bev. = P. J. válogatott művei. Bp. 1962. 7–135., és N. G. B.: Mű és személyiség. Bp. 1970. 167–328.
- SZALATNAI REZSŐ: P. J. = Je 1966. 168–170.
- VERESS DÁNIEL: Akire az örvény visszazetett. = IgSzó I. 1968. 136–140.

A szépíró és műfordító

- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA: P. J. = BH 1905. szept. 23. 263. sz. 2–5., és Taine: Franciaország klasszikus filozófusai a XIX. században. Bp. 1906. 9–15. [Kötetben: „Előszó Taine »Klasszikus philosophusai«-nak II. kiadásához.” – P. filozófiája. Taine-nel való sajátos viszonya.]
- ANGYAL DÁVIDNÉ: P. J. sírjára. = Szerda 1906. okt. 31. 5. sz. 209–213. [Költészetének egyéni varázsról.]
- DÉNES TIBOR: P. J. a szépíró. = EphK 1944. 16–28. – Klny. is., és D. T.: Szavadvég. Bp. [1947.] 23–56. [Verseiről, novelláiról, műfordításairól.]

Az esztéta, az irodalomtörténész, a kritikus

- I-s.: Irodalmi agrarizmus. = A Hét 1901. 7. sz. 110–111. [Az irodalomtudós Gyulai Pál, Beöthy Zsolt és P. J. összehasonlítása.]
- BORBÉLY ISTVÁN: Egy irodalomtörténész nemzedék. = Ptűz 1921. II. 526–532. [P. J.-ről is.]
- KERESZTURY DEZSŐ: A nemzeti klasszicizmus essay-irodalma. = Min 1928. 8–10. sz. 315–337. – Klny. is. [Külön fejezetben P. J.-ről.]
- DÉNES TIBOR: P. J. esztétikája. Pécs 1930. 49 l. (M.Int.Érték.)
 Ism.: PH 1930. júl. 8. 152. sz. 13. – *Kerekes Emil*, ItK 1931. 118–119. – [Keresztury Dezső] (y.), UngJb 1931. 1–2. sz. 141. – It 1931. 269.
- RÉDEY TIVADAR: P. J. és a történetírás. = Napk 1930. I. 26–35., és R. T.: Kritikai dolgozatok és vázlatok. Bp. 1931. 23–49.
 Ism.: [Keresztury Dezső] (y.), UngJb 1930. 1–2. sz. 141. – *Bánhegyi Jób*, PannonhSz 1931. 186–187.
- KARDOS LÁSZLÓ: Bev. = P. J. dramaturgiai dolgozatai. Második sorozat. Bp. [1932.] 6–8. [Sznibírállói működéséről.]
- NÉMETH LÁSZLÓ: Dante-tolmácsolók. = Tanú 1933. 5. sz. 270–277., és N. L.: A minőség forradalma. 3. köt. Bp. 1940. 117–118. – 2. kiad. Bp. 1943. [Többek közt P. J. „Dante” c. tanulmányáról.]
- SONKOLY ISTVÁN: P. J. mint műbírálló. Nagykörös 1937. 76 l.

- Ism.: NU 1937. aug. 3. 174. sz. – *Haraszthy Gyula*, ItK 1938. 199. – *Nagy Vilmos*, MKözépisk 1938. 126–127. – BH 1938. júl. 31. 171. sz. – PH 1938. okt. 16. 234. sz.
- DÉNES TIBOR: Bev. = P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 5–16.
- SZÖLLÖSY ANDRÁS: P. J. mint zenekritikus. = MZSeZ 1943. 6. sz. 149–163.
- BARABÁS TIBOR: P. J. – A magyar tanulmányírás tragikus sorsú mestere. = Újld 1946. II. 472–474.
- REMÉNYI, JOSEPH: Jenő Péterfy, hungarian critic, essayist and monographer. 1850–1899. Syracuse 1950. 107–119 l. (Klny.: Symposium.)
- HARSÁNYI ZOLTÁN: P. J. a képzőművészetről. = Egri Ped.Főisk.Évk. Eger 1957. 65–75.
- Bezzeg. = ÉI 1957. dec. 21. 25–26. sz. 24. [P. J. színházi bírálatairól.]
- NAGY MIKLÓS: Mőrike idézet P. J.-nél. = FK 1959. 209–210. [Wagner muzsikájával kapcsolatos véleményéről, s egy kis anekdotáról, melynek forrása Eduard Mőrike „Rastauration” c. verse lehetett.]
- NÉMETH G. BÉLA: A drámaíró P.-ről. = ItK 1962. 421–438.
- SZEGHALMI ELEMÉR: A zenekritikus P. J. = Muzsika 1962. 4. sz. 10–11.
- GION NÁNDOR: Kritikai módszerek ajánlása... = Híd (Novi Sad) 1964. 557–566. [P. J. kritikus munkásságáról; esszéiről.]
- KOMLÓS ALADÁR: P. J. = Kort 1966. 2. sz. 283–288., és K. A.: Gyulaitól a marxista kritikáig. Bp. 1966. 54–66.
- NÉMETH G. BÉLA: P. tragikum-tanulmányai. = It 1970. 574–602.

HATÁSA, UTÓÉLETE

- [HAJDU MIKLÓS] H-u.: P. és Rumbold. = BN 1899. nov. 10. 311. sz. 10. [Kifogásolja, hogy P.-nek nem volt méltó temetése.]
- P. J. síremléke. = VU 1901. nov. 3. 44. sz. 716. [Beszámoló a síremlék 1901. október 30-i avatási ünnepségéről.]
- P. J. síremléke. = KisFTÉ ÚjF 1901–1902. 36. köt. Bp. 1903. 116–119. [Beszámoló P. J. holttestének Horvátországból való hazahozataláról, és közli Berzeviczy Albert síremlék-avató beszédét.]
- [TAMÁS ERNŐ] (t. e.): P. J. kiállítás a Nemzeti Múzeumban. = Hírlap 1949. máj. 8. 106. sz. 10. [Tudósítás halálának 50. évfordulóján rendezett emlékkiállításról.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Dramaturgiai dolgozatai 4
Essais critiques 3

- Magyar irodalmi bírálatai 6
Összegyűjtött munkái 2
Platón válogatott művei 1
Válogatott munkái 7
Zenekritikái 5

1 Platón válogatott művei I. Gorgias. Philebos (Műfordítás) (1893)

- FINÁCZY ERNŐ = Tanáregyleti Közlöny 1893. 721.
NÉMETHY GÉZA = EPHK 1893. 675–677.

2 Összegyűjtött munkái 1–3. (1901–1903)

- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1901. okt. 26. 295. sz. 1–3. [Az 1. kötetéről.]
- KRISTÓF GYÖRGY = ErdMúz 1901. 524–525.
[MORVAY GYÖZŐ] M. Gy. = ItK 1901. 489–490.
[SALGÓ ERNŐ] S. E. = A Hét 1901. okt. 27. 43. sz. 719–720.
- [TÁBORI RÓBERT] T. R. = Újld 1901. nov. 24. 48. sz. 474–475.
VU 1901. júl. 7. 27. sz. 438.
[BÁRDOS ARTÚR] B-s. = PN 1902. máj. 14. 131. sz. 11.
CSÁSZÁR ELEMÉR = EPHK 1902. 59–63, 905–907. [Az 1–2. kötetéről.]
- HARASZTI GYULA = ErdMúz 1902. 197–199. [A 2. kötetéről.]
- VÁCZY JÁNOS = Száz 1902. 172–175, 845–850. [Az 1–2. kötetéről.]
- [ZIGÁNY ÁRPÁD] (z + á) = MKözélet 1902. márc. 15. 2. sz. 169–171.
Újld 1902. ápr. 6. 15. sz. 322. [A 2. kötetéről.]
- [JUHÁSZ GYULA] = SzegVid 1903. jún. 18. 10., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 13–14. [A 3. kötetéről.]
- VÁCZY JÁNOS = Száz 1903. 759–762. [A 3. kötetéről.]
- PLloyd 1903. júl. 4. 160. sz.
Újld 1903. júl. 5. 28. sz. 38.
CSÁSZÁR ELEMÉR = EPHK 1904. 149–151.
MORVAY GYÖZŐ = ItK 1904. 123–125. [Az 1–3. kötetéről.]

3 Essais critiques [1914]

- ZOLNAI BÉLA = Nyug 1915. I. 631–632.

4 Dramaturgiai dolgozatai 1–4. [1931–1932]

- G. L. = MH 1931. máj. 10. 105. sz. 26.
JOÓ TIBOR = ProtSz 1931. 483–485.
K. Gy. = Élet 1931. júl. 5. 14. sz. 292.
[KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1931. máj. 1. 98. sz. 10.
[P. J. dramaturgiai dolgozatairól is.]
- KEREKES EMIL = ItK 1931. 234–235.
RÉDEY TIVADAR = Napk 1931. 420–424.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1931. I. 691–692.

Mo 1931. ápr. 28. 95. sz. 7.

NÉMETH LÁSZLÓ = ProtSz 1932. 499–501.

ÓPRA BENEDEK = ErdMúz 1932. 360.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1932. II. 73–74.

SZABÓ DÁVID = ItK 1932. 328.

Diár 1932. 132, 173.

Lit 1932. 747.

NU 1932. nov. 6. 249. sz. 25.

FÁBIÁN ISTVÁN = Napk 1933. 68–69.

KARÁCSONY SÁNDOR = ProtSz 1933. 103–105.

5 Zenekritikái [1931]

G. = MH 1931. jún. 28. 144. sz. 22.

HEGEDÜS ZOLTÁN = BpSz 1931. 223. köt. 157–160.

[P. J. zenekritikáiról is.]

ISOZ KÁLMÁN = ProtSz 1931. 796.

[KERESZTURY DEZSŐ] (y.) = UngJb 1931. 4. sz. 467.

PAPP VIKTOR = BH 1931. aug. 2. 174. sz. 19–20.

PRAHÁCS MARGIT = Napk 1931. 669–671.

Nyug 1931. II. 189–190.

PH 1931. jún. 18. 135. sz. 9.

6 Magyar irodalmi bírálatai [1938]

DEVECSERI PÉTER = Diár 1938. máj.–jún., 3–4. sz. 122.

DEVECSERI PÉTER = Szép Szó 1938. VII. 169–170.

FARAGÓ LÁSZLÓ = Ath 1938. 113.

KERÉKGYÁRTÓ IMRE = Élet 1938. 47. sz. 2043.

KEMÉNY ISTVÁN = PN 1939. jan. 1. 1. sz. 37.

7 Válogatott munkái (1962)

HÉRA ZOLTÁN: P. korszerűsége. Gondolatok egy irodalmi tanulmánykötetről. = Nszab 1963. febr. 14. 37. sz. 8.

H. LUKÁCS BORBÁLA = ItK 1963. 520–522.

[LUKÁCSY SÁNDOR] -nd- = Ktáros 1963. 10. sz. 626.

[RÓNAY GYÖRGY] = Vig 1963. 175–180.

VÁRKONYI NÁNDOR = Je 1963. 477–478.

PETŐFI ZOLTÁN

1848–1870

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

P. Z. mint költő. = Szilágy 1887. okt. 9. 41. sz. 1–2.

[Többek között három versének közlése: „Búdal”, „Mi szép az ég” és „Kínzó gondolat”.]

P. Z. hátrahagyott írásából. = MSzal 1903. 38. köt. 465–475. [Többek között közölve egy önéletrajzi feljegyzés („Rövid áttekintése... életemnek”), egy prózai írása („Gondolatok”) és hat költeménye („A haldokló gyermek”, „S. Emíliahoz”, „Fesledező bimbó”, „Karácsonykor”, „Szeretni kell”, „Gyulai Kálmánhoz”).]

LEVELEZÉS

P. Z. mint költő. = Szilágy 1887. okt. 9. 41. sz. 1–2.

[Többek között közölve P. Z. levele Kormiczky Frigyeshez, d. n.]

P. Z. hátrahagyott írásából. = MSzal 1903. 38. köt.

465–475. [Többek között P. Z. két levele anyjához. Kelt: Csákok 1864. aug. 21. és szept. 19.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

VUTKOVICH SÁNDOR, ID.: P. Z. Pozsony 1904. 26 l.

DÉRI GYULA: P. Z. Bp. 1909. 159 l. (Petőfi-Ktár 15.)

Ism.: Gálos Rezső, Száz 1910. 837–838. – Londesz Elek, PN 1910. márc. 13. 61. sz. 33–34. – Budapest 1910. márc. 6. 55. sz. 20. – Szécsi József, BpSz 1911. 147. köt. 156–159.

IRÁNYI ISTVÁN: P. Z. életpályája, különös tekintettel Békés megyei, szarvasi éveire. Szarvas 1964. 212 l.

Ism.: H. Törő Györgyi, ItK 1965. 528–529.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Korán kialakult életre. = Ellenőr 1870. nov. 6. 52. sz. 2.

P. Z. = FL 1870. nov. 6. 246. sz. 1098.

GYURINKA ANTAL: Reminiscenciák. (P. Z.-ról.) = Szépirodalmi Kert 1887. 14. sz. 105–107. [Egykori tanárának visszaemlékezése.]

MÁNDOKY BÉLA: A két Petőfi. = M. B.: Színész-világ. 2. fliz. Debrecen 1892. 136–140. [P. Z. debreceni színészkedése 1867–68-ban.]

SZANA TAMÁS: P. Z. = MGén 1892. márc. 6. 10. sz. 154–155., és MSzal 1892. 16. köt. 576–581., Sz. T.: Örök emlékek. Bp. 1892. 110–120., MSzal 1907. 1–5.

RÓNA BÉLA: P. Z. = MSzal 1895. 22. köt. 1153–1162.

SÍPOS SOMA: P. Z. utolsó iskolai bizonyítványa. = Egri Híradó 1895. okt. 12. 82. sz. 1–3. [P. Z. szarvasi diákélete és 1865/66-os bizonyítványa.]

DÉRI GYULA: P. Z.-ról. = Mo 1899. ápr. 19. 108. sz. 2–4., és Bp. Újságírók Egyesülete Alm. Bp. 1906. 280–285.

[TÓTH BÉLA] JAÁKH: P. Z. = A Hét 1899. ápr. 2. 14. sz. 221–222.

RÓNA BÉLA: Petőfi fiáról. = FL 1900. jan. 7. 2. sz. 10–11.

GYÖKÖSSY ENDRE: P. Z. = DebrFőiskL 1902. febr. 27.–máj. 10. 9–13. sz. 111–112, 127–129. 160–161. [P. Z. 1865-ös szarvasi életéről.]

GYÖKÖSSY ENDRE: P. Z. Szarvason. = MSzó 1903. aug. 20. 197. sz., és Egyetértés 1904. ápr. 17. 107. sz. 10–11, Újld 1904. ápr. 17. 16. sz. 374–375.

DÉRI GYULA: P. Z. szerelmei. = Egyetértés 1909. okt. 28. 255. sz. 1–3., nov. 16. 271. sz. 1–4.

KICSKA EMIL: P. Z.-ról. = PH 1910. márc. 27. 73. sz. 90–94., és Nyitra megye 1913. dec. 25. 52. sz., 1914. jan. 5–22. 1–5.

JUHÁSZ GYULA: A kis Petőfi Szegeden. – Hiteles főljegyzések után írta J. Gy. – = SzegVid 1911. ápr. 15., 5., és J. Gy.: Örökség. 1. köt. Bp. 1958. 69–72., J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 421–423.

DERÉKI ANTAL: P. Z.-ról. = Mo 1913. nov. 20. 274. sz.

JUHÁSZ GYULA: Zoltánka a Serház uccában(!). = Krónika 1919. okt. 1. 1. sz. 5–6., és J. Gy. összes művei. 6. köt. Prózai írások. 1918–1922. Bp. 1969. 242–244. [Szegedi tartózkodásáról, iskolai tanulmányairól.]

JUHÁSZ GYULA: A kis Petőfi Szegeden. A magyar Sasfiók. = Mság 1923. nov. 18. 261. sz. 6., és BécsiMU 1923. nov. 25. 276. sz. 6–7., J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózai írások. 1923–1926. Bp. 1969. 53–59.

KRÚDY GYULA: P. Z. utazásaiból. = Újság 1933. jan. 29. 24. sz., és MU (Bratislava) 1933. ápr. 16. 1. sz. 6–7., Mság 1934. dec. 16. 281. sz. 34–35., és K. Gy.: Egy pohár borovicska. Bp. 1948. 133–145., K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 151–164.

KRÚDY GYULA: P. Z. Pesten. A magyar Sasfiók történetéből. = PN 1933. márc. 14.–máj. 28. 109–121. sz. 33–34, 29–30., és K. Gy.: Egy pohár borovicska. Bp. 1948. 147–157.

KUN ANDOR: Zoltánka. = MH 1936. máj. 17. 114. sz. 8. [Herczeg Ferenc „Szendrey Júlia” c. drámájának kapcsán P. Z. rövid életrajza.]

P.: Ahol a költő fiát elsodorta a színház varázsa. P. Z. szegedi diáknappjai. = NU 1942. aug. 5. 176. sz. 5., és MH (Bratislava) 1942. aug. 28. 230. sz.

MÁRTONVÖLGYI LÁSZLÓ: Napló P. Z. életéből. = Petőfi Népe 1961. jún. 30. 152. sz. 14. [Kicska Emil P. Z.-ra vonatkozó főljegyzéseiről.]

KARACS TERÉZ: P. Z.-ról. = Teleki Blanka és köre. Bp. 1963. 210–211. [Egy epizód P. Z. életéből.]

POMPÉRY JÁNOS

1819–1884

Szövegek

LEVELEZÉS

P. J. – Falk Miksához. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 254–256, 268–270, 302–303, 314–315, 323–326, 329–334, 336–341, 343–368, 375–388, 416–421. [Tizenöt levél közlése 1855–1858 közötti időből.]

P. J. – Kecskeméthy Aurélhoz. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 544–547, 619–624, 630. [Három levél, kelt: Pest 1855. máj. 1., 1857. júl. 1. és dec. 9.]

P. J. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 337–338. [Kelt: Pest 1857. nov. 26.]

P. J. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 142–143, 148–150, 152–153, 168. [Öt levél, kelt: Pest 1856. dec. 1.; 1857. jan. 6., febr. 25., ápr. 7., aug. 26.]

P. J. – Aranyak. = A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 776. [Kelt: Pest 1856. nov. közepén.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

SEVERUS: Irodalmi ABC. = Hond 1847. II. 16. sz. 315. [Tréfás tollrajz P. J.-ről.]

KERTBENY KÁROLY: P. J. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 514.

VÁLKAI IMRE: P. J. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 71–72.

P. J. = Jelenkor. Politikai és társas élet encyclopaediája. Pest 1858. 214.

B.: P. J. = OrszTükre 1862. szept. 10. 20. sz. 28.

[JÓKAI MÓR] K-s M-n: Péter Pál. (Pompéry.) = Üstökös 1865. jan. 14. 2. sz. 9–10., és J. M. összes művei. 97. köt. Életemből. 2. köt. Bp. 1898. 280–282., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 6. köt. Bp. 1975. 284–286. [A „Kakas Márton arcképcsarnoka” c. sorozatban.]

ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.: P. J. = PN(regg.) 1884. szept. 29. 269. sz. 1.

- [ÁGAI ADOLF] PORZÓ: János bácsi – Emlékezés P.-ről.
= Egyetértés 1884. okt. 5. 275. sz. 1–2., és Á. A.:
Por és hamu. Bp. 1892. 94–111.
- K.: P. J. = FL 1884. szept. 30. 229. sz., DélmoL 1884.
okt. 1. 227. sz., Egyetértés 1884. szept. 29–30.
269–270. sz. 3, 5., VU 1884. okt. 5. 40. sz. 633–
634. [Nekrológok.]
- JOANNOVICS GYÖRGY: P. J. emlékezete. = PN(regg.)
1886. febr. 23. 54. sz. 5.
- JOANNOVICS GYÖRGY: Emlékezés P. J. felett. Bp.
1887. 21 l. (MTA Emlékezés IV/6.)
- P. J. = MTA Alm. 1888. 331–334.
- SÓLYOM FERENC: Egy kis guerrilla-harc. = FL 1895.
febr. 20. 51. sz. 569–570. [P. J. emlékének megör-
zéséért.]
- Két válasz: I. Vadnai Károly: Két régibb írónkról. [P.
J., Császár Ferenc.] II. Szilágyi Sándor [P. J.-ről.] =
FL 1895. febr. 21. 52. sz. 581–582. [Válaszok Só-
lyom Ferenc cikkére.]
- FERENCZI ZOLTÁN: Ki volt Dardanus? = EPhK
1915. 672–673. [P. J. használta ezt az álnevet az
Élk-ben.]

EGYES MŰVEKRŐL

Beszélyek 1–2. (1853)

- BH 1853. nov. 20. 273. sz. 1524.
PN 1853. szept. 30. 1067. sz. 3.
ÚjMMúz 1853. 9. füz. 463.
VU 1864. jún. 12. 24. sz. 232.

A telivér

(*Nemzeti Színház: 1859. máj. 26.*)

- BULYOVSZKY GYULA = Nef 1859. máj. 29. 9. sz. 106–
107.
[DUX ADOLF] D. A. = PLloyd 1859. 126. sz. 2.
E. D. = PN 1859. máj. 29.–jún. 1. 123–125. sz. [A
vígjáték jutalmat nyert a Karátsonyi-féle pályá-
zaton.]
[GREGUSS ÁGOST] = PN 1859. ápr. 2. [A Karátsonyi-
pályázatra beérkezett vígjátékról.]
[JÓKAI MÓR] = VU 1859. jún. 5. 23. sz. 271., és J. M.
összes művei. Cikkek és beszédek. 5. köt. Bp. 1968.
276–279.
Hölygf 1859. máj. 31. 64. sz. 537–538.
MS 1859. máj. 28. 88. sz.
Növ 1859. jún. 5. 23. sz. 365.

Mi újság a szomszédban?

(*Nemzeti Színház: 1864. nov. 23.*)

- PN 1864. nov. 25.

PORZOLT KÁLMÁN

1860–1940

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

- P. K. önéletrajza. = Az Érdekes Újság Dekameronja.
10. köt. Bp. [1916.] 139–142., és Száz magyarok
könyvei. 10. köt. Bp. [1928.] 139–142.
[KÜRTHY EMIL] EGY LÁTCSÖVES ÚR: Kibújik a szeg a
zsákból. = Színház és Divat 1919. 5. sz. 20–24.
[Interjú többek között P. K.-nal.]
ZSOLT BÉLA: Zsolt – P.-nál. = SzínhÉ 1931. 49. sz.
14–16. [Interjú.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- P. K. = OrszV 1896. márc. 29. 13. sz. 193–194.
Igazgató-változás a Népszínházban. = VU 1904. márc.
16. 12. sz. 192–193. [P. K. pénzügyi zavarok miatt
távozik a Népszínház éléről.]
Ung[arische] Akademie der Wissenschaften. Plenar-
sitzung 26. Nov. = PLloyd 1906. nov. 27. 290. sz.
[P. K. történeti drámája: a „Hunyadi László” nyerte
a Kóczán-díjat.]
P. K. jubileuma. = A Hét 1909. 107–108.
GÁBOR ANDOR: Egy magyar író. = BécsiMU 1920.
máj. 6. 106. sz. 5., és G. A.: Összegyűjtött cik-
kek. 1. köt. Bp. 1955. 337–341. [Utóbbi „P. K.”
címmel.]
„Ha megfűjják a trombitát...” = Mság 1921. máj. 7.
98. sz. 5. [P. K. irredenta mozdírabjáról.]
P. K. jubileuma. = A Sajtó 1928. 2. sz. 75–76.
FARKAS IMRE: Az aranyember. = SzínhÉ 1936. 25. sz.
53. [A 75 éves P. K. méltatása.]
[GULYÁS PÁL] G. P.: P. K. = It 1940. 143–144. [Rövid
életrajz, művei felsorolásával.]
Csajthay Ferenc és P. K. halála. = Ko 1940. 6. sz.
248–249.

EGYES MŰVEKRŐL

- Asszony 5
Egy nyugalmazott gavallér emlékirata 7
Egy színész naplójából 9
Festett világ 8
Gyermekkirály 6
A párbaj 1
Sport és szerelem 4
Szerencsétlen furulyások 2
A viharos élet 3

1 A párbaj (1881)
(Nemzeti Színház: 1881. márc. 2.)

[BEÓTHY ZSOLT] B-y = PN(regg.) 1881. márc. 6. 64. sz. 1., és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp. 1882. 161–166. [Utóbbi „Két fiatal író: P. K. és Kürthy Emil” címmel.]
KESZLER JÓZSEF = Ellenőr 1881. márc. 13. 129. sz. 2–3.
MSz 1881. aug., 198.

2 Szerencsétlen furulyások (1884)

P-f. = Ko 1884. márc. 16. 11. sz. 173–175.

3 A viharos élet (1886)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. nov. 17. 312. sz. 1.
BH 1886. nov. 8. 309. sz. 3. [Többek közt P. K. elbeszéléskötetéről is.]
R...R...ő = Irodalom 1887. jan. 30. 9. sz.

4 Sport és szerelem (1887)

PH 1892. jan. 19. 19. sz. 7.
FL 1895. febr. 10. 41. sz. 468. [A könyv német nyelvű kiadásáról.]

5 Asszony (1906)
(Nemzeti Színház: 1906. okt. 19.)

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1906. okt. 20. 288. sz. 2–3.
GERŐ ÖDÖN = PN 1906. okt. 20. 288. sz. 1–3.
[GROSZ HENRIK] (g. h.) = Nszava 1906. okt. 20. 248. sz. 5.
[IGNOTUS] I-s. = Szerda 1906. 4. sz. 199–201.
[MÁRKUS LÁSZLÓ] MARCO = A Hét 1906. II. 697–698.
RÁSKAI FERENC = MKözélet 1906. okt. 21. 35. sz. 10.
[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] RUTTKAY-ROTHAUSER, M. = PLloyd 1906. okt. 20. 256. sz.

6 Gyermekkirály
(Nemzeti Színház: 1909. márc. 5.)

HEINRICH GUSZTÁV: Jelentés a Kóczán-pályázatról. = AkÉrt 1906. 664–671. [A jutalmat P. K. történelmi színműve nyerte el.]
[ANDOR JÓZSEF] SZÉN = Élet 1909. 11. sz. 361–362.
[BRESZTOVSZKY ERNŐ] (be.) = Nszava 1909. márc. 6. 55. sz. 5.
[NÁDAI PÁL] B-n. = A Hét 1909. I. 170–171.

PALÁGYI LAJOS = VU 1909. márc. 14. 11. sz. 214–216.
[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] RUTTKAY-ROTHAUSER, MAX = PLloyd 1909. márc. 6. 55. sz.
SALGÓ ERNŐ = FügMo 1909. márc. 6., 13.
[SZÁSZ KÁROLY, LEGIFJ.] -ly. = Ur 1909. 6–8. sz. 325.

7 Egy nyugalmazott gavallér emlékiratai [1913]

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1913. jan. 12. 11. sz.

8 Festett világ [1913]

[KÁRPÁTI AURÉL] I. zs. = A Hét 1913. ápr. 13. 15. sz. 247.

9 Egy színésznő naplójából [1917]

MADARASSY GYULA = ErdSz 1917. ápr. 8., 123.

PÓSA LAJOS

1850–1914

Szövegek

KIADÁSOK

P. L. munkái. 1–5. köt. Bp. 1905–1907.
1–2. Mesék. 1–2. köt. 1905. 287, 300 l.
3. Apró történetek, életképek. 1905. 277 l.
4–5. Arany ládika. 1–2. köt. 1907. 268, 244 l.
P. L. költeményei. Bev. Bródy Sándor. Bp. 1914. 286 l.
P. L. gyermekversei. Bev. Herczeg Ferenc. Bp. 1914. 287 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

HAJDU MIKLÓS: P. bácsi Jakabja. = MúJöVő 1915. ápr., 137–138. [A „Jakab” c. vers bibliai motívumairól, szövegközléssel. – L. még uo. (138.) Patai Józsefnek a cikkhez fűzött megjegyzését.]

LEVELEZÉS

MADÁCSY LÁSZLÓ: P. L. ismeretlen levelei Móra Ferenchez. = A Szeg. Ped. Főisk.Évk. 1957. Szeged 1957. 69–80. [1906 és 1910 közt írott 16 levél közlésével.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

GYÖNGYÖSSY LÁSZLÓ: P. L. életrajza. Bp. 1920. 125 l.

Ism.: *Thoméc József*, OrszV 1920. aug. 8. 32. sz. 384. – Újld 1920. jún. 20. 17. sz. 346–347.

LŐRINCZY GYÖRGY: A Pósa-asztal. Bp. 1922. 135 l. [Az asztaltársaság története.]

Ism.: SzínhÉ 1922. 19. sz. 24.

RUBINYI MÓZES: P. L. Bp. 1931. 28 l.

Ism.: *Halmi Bódog*, MH 1930. okt. 26. 244. sz. 23. – *Falu Tamás*, Újld 1931. jan. 18. 4. sz. 120. – It 1931. 274. – PN 1931. jan. 24. 19. sz. 13.

TÓTH LAURA: P. L. Bp. 1936. 47 l.

Ism.: *Szinnye Ferenc*, It 1936. 95–96. – UngJb 1938. 1. sz. 62.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

Szeged költője... = FL 1888. máj. 4. 124. sz. [Tudósítás P. L. ünnepléséről.]

BRODY SÁNDOR: Egy paraszttasszony meg a fia. = Újld 1897. márc. 28. 14. sz. 293–294. [P. L. édesanyjáról, az író budapesti sikereiről, készülő verseskötnyvéről.]

DANKÓ PISTA: P. L. hegedűje. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 5.

KAROLUS: Látogatások P. bácsinál. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 8.

KULINYI ZSIGMOND: P. L.-ról. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 1. [Baráti kapcsolatokról; P. L. egyéniségéről.]

LŐRINCZY GYÖRGY: P. L. = Tíz esztendő. Emléklapok Az Én Újságom tízéves fennállása alkalmából. Bp. 1900. 5–7. [Pályakezdeséről.]

[RÁKOSI VIKTOR] SIPULUSZ: Sipuleszk. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 4.

SEBŐK ZSIGMOND: P. L. = Újld 1900. ápr. 15. 16. sz. 343–344. [A Szegeden rendezendő P.-ünnepről.]

Singer és Wolfner: P. L.-ról. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 5.

DINGHA BÉLA: P. életéből. = Újld 1914. II. 97–99.

HERMAN OTTÓ: P. L.-ért. = BH 1914. febr. 15. 40. sz. 5. [Nobel-díjra javasolja.]

K.: Harmincezer gyermek ünneplé a költőt. = ÚjÉ 1914. 5–6. sz. 555–556. [P. L. irodalmi működésének 40. évfordulóján rendezett ünnepségekről.]

P. L. ünneplése. = Néptanítók Lapja 1914. jún., 4. sz. 6–8.

P. L. = SzegN 1914. júl. 10. 163. sz. 3–5. [Többek között Tömörkény István kondoleáló levele az özvegyhez.]

P. L. a ravatalon. = SzegN 1914. júl. 11. 164. sz. 7. [Közli a család és Az Én Újságom gyászjelentését is.]

P. L. temetése. = SzegN 1914. júl. 12. 165. sz. 5–6. [Beszámoló a szertartásról, az elhangzott beszédekről.]

A költő ünnepe. = Újld 1914. I. 655. [Írói működése 40. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekről.]

P. L. temetése. = Újság (Kolozsvár) 1914. júl. 12. 161. sz. 6.

P. L. ünneplése. = VU 1914. jún. 14. 24. sz. 477.

HAMVAI KOVÁCS ZSIGMOND: Apróságok P.-ről. = OrszV 1915. febr. 14. 7. sz. 85–86.

P. L. eljött Dankó Pistához. = SzegN 1917. ápr. 15. 9. [Baráti kapcsolatokról.]

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: A Pósa-asztal krónikájából. = Mo 1918. jan. 9. 8. sz. 3–5. [Az Orient kávéház nevezetes Pósa-asztaláról.]

MÓRA FERENC: A költő. = SzegN 1918. máj. 19. 114. sz. 2–5., és MH 1929. jan. 27. 23. sz. 3–4., MH 1934. júl. 8. 152. sz. 3–4., M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 208–220., M. F.: Elkalldott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 438–450. [Személyes hangú visszaemlékezés P. L.-ra.]

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: Ki viseli a költő gondját? = Szózat 1922. jún. 4. 128. sz. 14–15. [Történet P. L.-ről.]

MOLNÁR ENDRE: Szomorú látogatás egy magyar író özvegyénél. = Szózat 1924. jan. 5. 4. sz. 7. [Riport P. L. özvegyével.]

LŐRINCZY GYÖRGY: A gyermek P. = SzegN 1925. dec. 25. 92. sz. 16–17.

FESZTY ÁRPÁDNÉ: P. L. és asztala. = Lit 1929. 2. sz. 48–51. [Emlékezés P. L.-ra és asztaltársaságára.]

LŐRINCZY GYÖRGY: Az anyai szív és a gyermeki szív. P. L.-ról. = Újld 1929. II. 83. [P. L. halála 15. évfordulóján az „Édesanyám” c. kötete elé írt személyes hangú visszaemlékezés.]

MÓRA FERENC: A halhatatlanság körül. = M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 231–241., és M. F.: Elkalldott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 460–469. [Személyes emlékek a városligeti P.-szobor felavatása kapcsán az íróról.]

PALÁGYI LAJOS: P. L. = Libanon 1937. jan.–márc., I. sz. 8–9. [Visszaemlékezések.]

(r. m.): A gyermekvilág királya. Pintér Jenő beszél P. L.-ről, aki 50 éve alapította „Az Én Újságom”-at. = MNemzet 1938. dec. 25. 104. sz. 88. Karácsonyi mell.

LAKATOS LAJOS: Rimaszombati öregdiákok. = Újld 1939. II. 643–644. [Mikszáth Kálmán és P. L. diákoráról.]

NAGYMIHÁLY SÁNDOR: A Pósa-asztal legendája. = BH 1939. jan. 22. 18. sz. 15. [A szegedi Hungária kávéház, majd a pesti Orient kávéház asztaltársaságáról, a Pósa-asztal szabályairól, jelentősebb vendégeiről.]

GÁRDONYI JÓZSEF: A mesélő toll. Bp. [1941.] 204 l. [Regényes életrajz P. L.-ről.]

Ism.: *Fényi András*, Diár 1941. 315. – (1.), Nszava 1941. okt. 19. 238. sz. – *Schöppflin Aladár*, MCsill 1941. 224–225.

Nyilatkozatok, vallomások

P. L.: Előszó. (Mikszáth Kálmánnak.) = P. L.: Gyermekversek. Szeged 1886. 5–7.

„Hogyan kell a gyermekeknek írni?” = FL 1889. okt. 15. 283. sz. [P. L. előadásának ismertetése.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: P. L. szerkesztői tevékenységével kapcsolatban I. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötetében az *Általános rész. Sajtó, sajtótörténet* c. fejezetet.

RUPP KORNÉL: P. L. = R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 217–228.

[KÓBOR TAMÁS] x: P. L. = A Hét 1891. ápr. 12. 15. sz. 235–237.

LÁNG MIHÁLY: P. L. a nemzeti nőnevelés szolgálatában. = Népevelők Lapja 1893. 825–828.

Jó könyvek. = ÚjId 1898. dec. 11. 50. sz. 521–522. [P. L. úttörő munkásságáról a magyar ifjúsági irodalom megteremtésében. Az általa indított könyvsorozatról.]

EÖTVÖS KÁROLY: P. L.-ről. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 4.

LŐRINCZY GYÖRGY: P. L. = MLányok 1900. ápr. 15. 16. sz. 262–263.

SAS EDE: Örökség. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 5. [Mit hagyományoz P. L. a nemzetre?]

[TÁBORI RÓBERT] IGRIC: P. L. = PN 1900. ápr. 15. 104. sz. 29.

TÓMÖRKÉNY ISTVÁN: P. L. = SzegN 1900. ápr. 15. 90. sz. Mell. 4.

DINGHA BÉLA: Filléres könyvtár. = ÚjId 1902. jún. 15. 25. sz. 550–551. [A P. L. által indított sorozatról.]

MÓRA ISTVÁN: P. L.-ről. = Gömri Hírlap 1906. jan. 28. 5. sz. 1.

Abszolút népdalok. = Nszava 1906. márc. 1. 51. sz. 6–7. [Elítélő véleményt mond P. L. „A magyar nép kesergője” c. költői művéről, idézetekkel.]

SZABOLCSKA MIHÁLY: [Tagajánlás.] = KisFTÉ ÚjF 1911–1912. 46. köt. Bp. 1912. 382. [P. L.-t ajánlja a Kisfaludy-Társaság rendes tagjaul.]

[ANDOR JÓZSEF] a. j.: P. L. = Élet 1914. júl. 19. 29. sz. 921.

BÁTHORY ANDOR: P. L.-ről. = Késmárki ev. lic. Ért. 1913/14. 39–52.

Ism.: *Papp Ferenc*, EphK 1915. 424.

BRÓDY SÁNDOR: Előszó. = P. L. költeményei. Bp. 1914. 5–13.

BUDAVÁRY LÁSZLÓ: P. L. = Néptanítók Lapja 1914. júl. 23. 30. sz. 11–12.

C.: P. L. halálára. = MF 1914. júl. 16. 14. sz. 148. [Munkásságának méltatása.]

FABÓ BERTALAN: Reminiscentiák. = Egyenl 1914. júl. 19. 29. sz. Mell. 3.

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: P. L. = Mo 1914. jún. 7. 134. sz. 10–11.

HERCZEG FERENC: Bev. = P. L. gyermekversei. Bp. 1914. 3–4.

KELETI ADOLF: P. L. = ÚjÉ 1914. 2. sz. 192–193. [Méltatása írói működésének 40. évfordulója alkalmából.]

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: P. bácsi reggelije. = A Toll 1914. máj. 24. 11. sz. 11–13., és Toll 1938. 235–237., K. D.: Írók, festők, tudósok. 1. köt. Bp. 1958. 23–26. [A gyermekirodalom terén kifejtett munkásságáról.]

LŐRINCZY GYÖRGY: P. L. Bp. 1914. 15 l., 1 t.

MÓRA FERENC: P. L. meghalt. = SzegN 1914. júl. 9. 162. sz. 7., és M. F.: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 86–87. [Írói munkásságának méltatása.]

MÓRA FERENC: P. L. = SzegN 1914. júl. 16. 163. sz. 3., és M. F.: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 88–91.

[SAS EDE] S. E.: P. L. = Nagyvárad 1914. júl. 10. 155. sz. 1–2.

VÁRADY ISTVÁN: A gyermekek poétája. = Nagyvárad 1914. febr. 21. 42. sz. 2.

A gyermekek poétája. P. L. jubileuma. = A Hét 1914. I. 327–328.

P. L. = A Hét 1914. II. 455–456., Közműveltség 1914. 1–2. sz. 201–204., Néptanítók Lapja 1914. jún. 11. 24. sz. 1., SzegN 1914. júl. 16. 163. sz. 3–5., ÚjId 1914. I. 632., ÚjId 1914. II. 95–96. [Nekrológok.]

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: Régi újságírók. = Mo 1916. júl. 17. 197. sz. 7–8.

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: P. L. = It 1919. 23–33, 177–217.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: P. L. = ÚjMSz 1920. júl., 3. sz. 382–386., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 2. köt. Bp. 1958. 26–32.

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: A magyar költő sorsa. = Örálló 1921. 7. sz. 1.

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ: P.-gyalázás. = It 1921. 83–86. [P. L. védelmében támadás a „nyugatosok” ellen.]

- Költők, költészet és magyarság. = BH 1921. márc. 11. 53. sz. 1. [A nemzeti irodalom megújítását a „nyugatosokkal” és Adyval szemben P. L. költészetének szellemében látja.]
- P. L. emléke. = Örálló 1921. ápr. 24. 4. sz. 7.
- HAVAS ISTVÁN: A magyar ifjúsági irodalom. A gyermekköltészet. = Néptanítók Lapja 1923. szept. 15. 36–37. sz. 2–5. [Többek között P. L.-ről.]
- KENYERES ELEMÉR: P. L. a gyermekszobában és a kisdédóvóban. = Kisdédónevelés 1926. 10. sz. 287–300. – Klny. is. [P. L. munkásságáról, egyéniségéről.]
- Ism.: *Lányi Ernő*, MPed 1928. 54–55.
- GONDA FERENC: Emlékezés P. L.-ről. = MProtestánsok Lapja 1931. 19–20. sz. 13–14.
- BABITS MIHÁLY: Népköltészet és népies irány. = Nyug 1933. I. 126–127. [Többek közt az „epigon” népieségről: Szabolcska és P. L. költészetéről.]
- HOFBAUER ALADÁR: Emlékezés P. L.-ra. = Néptanítók Lapja 1933. nov. 2. 21. sz. 804–805.
- MÓRA FERENC: Énisz-tenőm, jóisz-tenőm avagy magánvélemény az irodalomról. = M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 221–230., és M. F.: Elhallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 451–459. [Hogyan fogja megőrizni emlékezetében az utókor a P.-verseket?]
- GYÖKÖSSY ENDRE: A halhatatlan költő. = Gy. E.: Vasárnapok és hétköznapok. Bp. [1937.] 241–243.
- JÁSZAYNÉ HOLCZER MAGDA: P. L. gyermekirodalmi munkássága. = MGYermeknevelés 1937. dec., 5. sz. 82–87. – Klny. is.
- KEMÉNY ISTVÁN: P. bácsi szobra. = PN 1937. aug. 1. 173. sz. 35. [P. L. munkásságáról, a Pósa-asztaltársaságról is.]
- TUTSEK ANNA: Ötven éves Az Én Újságom. = ÚjId 1939. 72.
- VASS LÁSZLÓ: A jó palócok földjén. = Mo 1944. júl. 9. 153. sz. 5. [Megemlékezés P. L.-ről halála 30. évfordulóján.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Apró emberek könyve 14
 Arany ABC 15
 Arany kert 6
 Dalaim 9
 Dalok, regék az ifjúság számára 4
 Édes anyám (1897) 16
 Édesanyám 1–2. (1929) 21
 Gyermekversek 7
 Hegedűszóban szép mese 20
 Kis arany kert 10
 Kis bokréta 5
 Költményei 3
 Költmények 1
 A magyar nép kesergője 19
 Munkái 1–5. 18

- Száll az ének 17
 [Számegyen] 140 dal 11
 Tíz év alatt 8
 Újabb költemények 2
 Virághullás 12
 Virágok 13

1 Költemények (1878)

- dr. – i – za = Közvélemény 1878. ápr. 13. 100. sz. 2.
 H. = Petőfi TársL 1878. márc. 17. 11. sz. 174–175.
 (Sz.) = FL 1878. márc. 19. 65. sz. 318–319.
 VU 1878. márc. 17. 11. sz. 174–175.

2 Újabb költemények (1881)

- Egyetértés 1881. márc. 27. 85. sz. második Mell. 1.
 VU 1881. márc. 13. 11. sz. 171.

3 Költeményei (1883)

- BAJZA JÓZSEF = Budapest 1883. máj. 31. 149. sz. 2–3.
 IRÁNYI DEZSŐ = PN(regg.) 1883. máj. 30. 147. sz. 1–2.
 KOVÁCS JÁNOS = SzegHíradó 1883. máj. 16. 110. sz. 2–3.
 [MIKSZÁTH KÁLMÁN] SCARRON: Egy jó fiatal poeta. = PH 1883. máj. 28. 146. sz. 1–2., és ÚjId 1914. júl. 19. 30. sz. 96–97., M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 126–130., M. K. összes művei. 67. köt. Cikkek és karcolatok. 17. köt. Bp. 1969. 53–56.
 PAULUS = Rozsnyói Híradó 1883. júl. 15. 28. sz. 1–2.
 PETERDI JÓZSEF = Ko 1883. szept. 2. 35. sz. 560–563.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő = BH 1883. máj. 29. 147. sz. 1–3.
 SZIKLAY JÁNOS = Függetlenség 1883. máj. 27. 145. sz.
 Egyetértés 1883. jún. 3. 151. sz. 9.
 FL 1883. máj. 30. 124. sz.
 MoNv 1883. máj. 27. 21. sz. 335.
 VU 1883. jún. 3. 22. sz. 358.

4 Dalok, regék az ifjúság számára (1884)

- k. d. = MoNv 1884. márc. 9. 10. sz. 159.
 KISS ÁRON = Néptanítók Lapja 1884. ápr. 12. 21. sz. 238–239.
 SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1884. márc. 31. 90. sz. 1.
 Függetlenség 1884. márc. 2. 61. sz.

5 Kis bokréta (1885)

- FL 1885. dec. 20. 314. sz.

6 Arany kert (1886)

M. K. = Arad és Vidéke **1886.** dec. 18. 289. sz. 1.
 [SEBŐK ZSIGMOND] PLAUTUS = SzegN **1886.** dec. 15.
 285. sz. 1–2.

7 Gyermekversek (1886)

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] S-n. = PN **1886.** máj. 21. 140.
 sz. 1–2., és M. K. összes művei. 72. köt. Cikkek és
 karcolatok. 22. köt. Bp. 1978. 56–61.
 VERSÉNYI GYÖRGY = FL **1886.** júl. 3. 182. sz. 1321.
 VU **1886.** jún. 20. 25. sz. 407.

8 Tíz év alatt (1886)

FL **1885.** dec. 31. 324. sz.
 [JANCSÓ BENEDEK] J-ó B-k. = Arad és Vidéke **1886.**
 jan. 31. 25. sz. 1–2.
 PAULUS = Rozsnyói Hírlap **1886.** ápr. 25. 17. sz.
 1–2.
 SZANA TAMÁS = Nemzet **1886.** jan. 12. 12. sz. 1.
 Függetlenség **1886.** jan. 26. 26. sz. 2.
 VU **1886.** jan. 10. 2. sz. 27–28.

9 Dalaim (1887)

DUDÁS GYULA = SzegHíradó **1887.** szept. 13. 208. sz.
 1–2.
 KULINYI ZSIGMOND = SzegN **1887.** júl. 17. 161.
 sz. 1–2.
 SZANA TAMÁS = Nemzet **1887.** szept. 11. 249. sz. 1.
 [TÖMÖRKÉNY ISTVÁN] T-ny = SzegHíradó **1887.** dec.
 7. 280. sz. 1–2.
 Egyetértés **1887.** aug. 20. 228. sz. 9.

10 Kis arany kert (1887)

MSzal **1887.** 7. köt. 413.
 VU **1887.** jún. 12. 24. sz. 403.

11 140 dal (1887)

[TÖMÖRKÉNY ISTVÁN] T-ny = SzegHíradó **1887.** dec.
 7. 280. sz. 1–2.

12 Virághullás (1889)

FL **1889.** ápr. 27. 114. sz.

13 Virágok [1889]

[STETINA ILONA] S. I. = NNőnevelés **1890.** jan., 44–45.

14 Apró emberek könyve (1890)

Társszerkesztő: Kiss Aron

SZTANKÓ BÉLA = Néptanítók Lapja **1890.** nov. 12. 91.
 sz. 790–791.

15 Arany ABC (1894)

MÁTÉ KÁROLY = MKbarátokDiár **1934.** 192.

16 Édes anyám (1897)

B. E. = Nisk **1897.** ápr. 3. 14. sz. 1.
 CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz **1897.** ápr. 18. 16. sz. 10–
 11.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet **1897.** jún. 27. 176. sz. 5.
 LÉVAY MIHÁLY = Alkotmány **1897.** júl. 23. 175. sz.
 10.
 LÉVAY MIHÁLY = FL **1897.** jún. 4. 147. sz. 1–3.
 LŐRINCZY GYÖRGY = BH **1897.** márc. 30. 89. sz. 1–3.
 LYKA KÁROLY = BN **1897.** ápr. 7. 97. sz. 2–3.
 -ó. -s. = BpSz **1897.** 90. köt. 461–467.
 [PALÁGYI MENYHÉRT] p. m. = Je **1897.** ápr. 24. 17. sz.
 266–267.
 SALGÓ ERNŐ = Egyetértés **1897.** ápr. 18. 108. sz. 9.
 SAS EDE = MGén **1897.** ápr. 11. 235. sz.
 MH **1897.** márc. 28. 87. sz. 20.
 MSz **1897.** máj. 9. 19. sz. 218–219.
 MSzal **1897.** 27. köt. 417–418.
 PN **1897.** ápr. 4. 94. sz. 18.
 Újld **1897.** márc. 7. 11. sz. 233.
 VU **1897.** ápr. 4. 14. sz. 218.

17 Száll az ének (1899)

NAGY ANTAL = KváriL **1899.** júl. 23. 30. sz. 401.
 [SEBESTYÉN KÁROLY] S. K. = Mo **1899.** jún. 29. 177.
 sz. 11–12.
 MH **1899.** jún. 18. 166. sz. 19.
 Újld **1899.** jún. 11. 514.
 Újld **1899.** jún. 25. 26. sz. 560.
 VU **1899.** júl. 2. 27. sz. 454–455.

18 Munkái 1–5. (1905–1907)

BENEDEK ELEK = Nisk **1905.** dec. 16. 50. sz. 1–2.
 CSUKA FERENC = DélmoKözl **1905.** nov. 29. 273. sz. 1.
 CSUKA FERENC = Torontál **1905.** dec. 21. 291. sz. 1–2.
 HAVAS ISTVÁN = BH **1905.** nov. 10. 311. 2–4.
 LŐRINCZY GYÖRGY = Újld **1905.** dec. 3. 49. sz. 542–
 543.
 MÓRA FERENC = SzegN **1905.** dec. 21. 310. sz. 1–3.
 TIMÁR SZANISZLÓ = Egyetértés **1905.** nov. 26. 327. sz.
 14.

- A Hét 1905. dec. 17. 51. sz. 860.
 MÁllam 1905. nov. 23. 268. sz. 2.
 PN 1905. nov. 19. 320. sz. 17.
 VU 1905. nov. 26. 48. sz. 777.
 NAGY LÁSZLÓ = MTanítóképző 1906. dec., 10. sz. 574–582.
 [BENEDEK ELEK?] B. E. = Néptanítók Lapja 1907. dec. 19. 52. sz. 12–13.
 [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE = ÚjId 1907. dec. 1. 49. sz. 545–546.

19 A magyar nép kesergője (1921)

- b. = It 1921. 159.
 GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ = MHel 1921. 1272–1273.

20 Hegedűszóban szép mese [1929]

- LONDESZ ELEK = PN 1928. okt. 27. 245. sz. 13.
 PLloyd 1928. okt. 27. 245. sz. 6.
 PH 1929. ápr. 12. 82. sz. 10.

21 Édesanyám 1–2. (1929)

- NU 1929. jún. 9. 128. sz. 23.
 -y- = NU 1930. szept. 28. 220. sz. Mell. Nemzeti Szalon 8.

PULSZKY FERENC

1814–1897

Bibliográfia

- HORVÁTH IGNÁC: P. F. irodalmi munkásságának bibliográfiája 1834–1884. = P. F. albuma. Ötven éves írói működésének jubileumára 1834–1884. Bp. 1885. 166–170.

Szövegek

KIADÁSOK

- P. F.: A magyar jacobinusok. Bev. Mikszáth Kálmán. Bp. 1909. XII, 326 l. (M. regényírók képes kiadása. 26.)
 P. F. kisebb dolgozatai. Kiad. Lábán Antal. Bev. Marczali Henrik. Bp. 1914. LXXI, 291 l.
 P. F.: Életem és korom. Kiad., bev. és jegyz. Oltványi Ambrus. 1–2. köt. Bp. 1958. 555, 572 l., 16 t. (M. Száz.)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- P. F. első emléksora. = Haz 1894. nov. 7. 315. sz. 9. [P. F.-nek 1820-ban egy emlékkönyvbe írt sorai.]
 GÁLL ISTVÁN: P. F. Keats korai felfedezője. = ISZ 1970. 169–170. [Az „Aus dem Tagebuche eines in Grossbritannien reisenden Ungarn” c. útinaplójából (Pest 1837.) közli P. F.-nek Keats-re vonatkozó sorait.]

LEVELEZÉS

- P. F.: Felelet Jókai Mór nyílt levelére. = A Hon(esti) 1869. febr. 8. 30. sz. 1., és Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 202. [Három soros levelke.]
 P. F.: Levelek a számkivetésből báró Kemény Zsigmondhoz. = P. F.: Életem és korom. 3. [4.] köt. Bp. 1882. 89–111., és P. F.: Életem és korom. 2. köt. Bp. 1958. 302–319. [7 levél Turinból 1861. jún. 25. és júl. 14. közötti időből.]
 RADÓ RICHÁRD: Magyarország a párizsi világkiállítás. = R. R.: Pest–budai emlékek a XIX. századból. Bp. 1941. 102–104. [Közli P. F. levelét Vadnai Károlyhoz, keltezés nélkül.]
 KÉKY Lajos: Vadnay Károly levelestárából. I. = ItK 1942. 41–63. [A 63. lapon: P. F. k. n. levele.]
 UZSOKI ANDRÁS: Arany János, Rómer Flóris és Xántus János levelek a Győri Múzeumban. = Arrabona. A Győri Múz. Évk. 2. köt. Győr 1960. 189–193. [Többek közt P. F. és Rómer Flóris levele Méry Etelhez. Kelt: Bp. 1876. nov.]
 P. F. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 306–307. [Kelt: 1885. júl. 10.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

- FERENCZY JÓZSEF: P. F. életrajza. Pozsony [1889.] 123 l. (Kortársaink. Életrajzi vázlatok. 28–32.) – Ua.: Pozsony [1894.] 110 l.
 Ism.: Stampfeld Károly, Nemzet 1894. júl. 15. 194. sz. 5. – FL 1894. júl. 15. 194. sz. 1666. – PLloyd 1894. szept. 15. 222. sz.
 BERZEVICZY ALBERT–MARZALI HENRIK–NAGY GÉZA: P. F. százados emlékünnepe. Bp. 1915. 86 l. (MTA Emlékbeszédek 16/14.)

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- SEVERUS: Irodalmi ABC. = A Hon 1847. II. 16. sz. 315. [Tollrajz P. F.-ről.]

- SZILÁGYI SÁNDOR: Pulszky. = Sz. S.: A magyar forradalom férfiai. 1848–49-ből. Pest 1850. 327–328.
- k.: P. F. = Újabbkori ismeretek tára. 6. köt. Pest 1855. 115–116.
- P. F. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 9. köt. 7–8.
- KERTBENY, KARL: Francz, Aurel von Pulszky. = K. K.: Ungarns Männer der Zeit. Leipzig 1862. 91–98.
- [P. F. és Szemere Bertalan megkegyelmeztetése.] = Hölgyf 1864. máj. 7. 434. [A Neue Pester Zeitung ápr. 30-i bécsi híre alapján a császári kegyelemről.]
- x-y: P. F. = MoNv 1866. ápr. 1. 13. sz. 193–194. [Üdvözlő birtokainak visszaszerzése alkalmából. Közli arcképét és életrajzát. Felsorolja műveit.]
- P. F. = Hajnal Album. Pest 1867. 54–57.
- HENSZLMANN IMRE: P. F. művészeti régiségeinek kiállítása. I–VI. = BpKözl 1868. jan. 19.–febr. 21. 15, 22, 28, 36, 40, 44. sz. 172–173, 254–255, 325–327, 422–423, 474–475, 508–509. [Üdvözlő az értékes gyűjtemény hazakerülését. Ismerteti az 1853-ban Londonban tartott kiállítás sajtóvisszhangját. Leírja a gyűjtemény darabjait.]
- i.: Országgyűlési Notabilitások. P. F. = GyöriKözl 1869. febr. 28. 17. sz. 1–2. [Parlamenti szerepléséről, politikai pályafutásáról.]
- Sz. K.: Egy estély P.-nál. = FL 1874. márc. 25. 69. sz. 301–302.
- (k.): P. F.-nél. = FL 1875. nov. 3. 251. sz. 1118–1119. [Részletek Sturm Albert „Culturbilder aus Ungarn” c. művéből.]
- HERMAN OTTÓ: P. F. tolla. = FL 1876. dec. 20. 291. sz. 1370–1371. [Adalékok P. F. életrajzához.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: P. F. = SzegN 1878. nov. 19. 95. sz., és M. K. összes művei. 55. köt. Cikkek és karcolatok. 5. köt. Bp. 1966. 113–116. [Politikusi érdemeiről.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] K. A. No. 3.: Apróságok P.-ről. = SzegN 1878. nov. 24. 100. sz., és M. K. összes művei. 55. köt. Cikkek és karcolatok. 5. köt. Bp. 1966. 131–134.
- ABAFI LAJOS: Magyar írók élete. P. F. A. = Figy 1879. VI. 60–65., és Zala 1879. jan. 15–22. 3–4. sz.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] SCARRON: Új és régi arcok. = PH 1881. jún. 5. 154. sz. 1–2., és M. K. összes művei. 61. köt. Cikkek és karcolatok. 11. köt. Bp. 1970. 62–67. [A 64–65. lapon: adalék P. F. politikusi egyéniségéhez.]
- Vendégeink. P. F. = DélmoL 1882. júl. 22. 166. sz. [Az írók és művészek társasága Szegedre érkezett.]
- ARÁNYI MIKSA: Francia írók estélye P. F. tiszteletére. = PN(regg.) 1883. júl. 30. 208. sz. 1–2.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: Pulszky papa. = PH 1884. dec. 30. 358. sz. 1., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 164–166., M. K. összes művei. 69. köt. Cikkek és karcolatok. 19. köt. Bp. 1974. 82–84. [Az író 70. születésnapja és irodalmi működése 50. évfordulója alkalmából.]
- P. F. jubileuma. = FL 1884. dec. 30. 306. sz. 2010. [Rövid életrajz.]
- P. F. jubileuma. = FL 1884. dec. 31. 307. sz. 2016.
- P. F. ötvenéves írói jubileuma. = Nemzet(regg.) 1884. ápr. 22. 111. sz. 3.
- A P.-ünnepély. = Nemzet 1884. dec. 30–31. 358–359. sz. [Tudósítás az ünnepségekről.]
- P. F. jubileuma. = PH 1884. aug. 10. 220. sz. 3–4. [Az 50 éves jubileum alkalmából adományok gyűjtését kéri egy emlékalbum és egy emlékérem megjelentetésére.]
- A P.-jubileum. = PH 1884. dec. 31. 359. sz. 2–4.
- P. papa in dulci jubilo. (Banquette a Hungáriában.) = PH 1884. dec. 31. 359. sz. 4.
- P. F. jubileuma. = PN(regg.) 1884. dec. 30. 358. sz. 1–2.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: Ételmaradék. = PH 1885. jan. 1. sz. 2–3., és M. K. összes művei. 70. köt. Cikkek és karcolatok. 20. köt. Bp. 1977. 7–8. [„Karcolat a Pulszky-bankettéről” alcímmel az író 70. születésnapjáról.]
- Üdvözlő levelek a M. Tud. Akadémia 1841. szept. 3-án választott tagjaihoz. = AkÉrt 1891. 608–613. [Többek között üdvözlő levél P. F.-hez, tiszteleti taggá választásának évfordulóján.]
- P. F. nyolcvanadik éve. = PH 1894. szept. 18. 261. sz. 7. [Tudósítás az ünnepségről.]
- VÁRADY GÁBOR: P. F. köszönete. = V. G.: Hulló levelek. 3. füz. Máramarossziget 1895. 183. [Megemlékezés.]
- FERENCZY [JÓZSEF]: A tudós P. F. az Akadémiában. = Nemzet 1896. máj. 17. 136. sz. 5.
- P. F. meghalt. = MH 1897. szept. 10. 251. sz. 3–6. [Betegsége és halála. Életrajza. P. mint szabadkőműves.]
- P. F. irodalmi hagyatéka. = VU 1898. jún. 19. 25. sz. 431. [A Nemzeti Múzeum birtokába került levelekről.]
- SZABÓ ENDRE: P. F. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 100–101.
- KASTNER, EUGENIO: Lettere inedite di Mazzini a Francesco Pulszky. Roma 1933. 10 l. (Klny.: Rassegna Italiana 1933. nov.) [1850–1862 között Mazzininak P. F.-hez írott 8 és Pulszky Ferencnéhez írott 2 levelét, valamint egy francia emigránsnak szóló levelet közöl P. hagyatékából.]

- Ism.: *Tóth László*, MKsz 1932–34. 167–168.
- PUKÁNSZKY BÉLA: Pulszky Ferencné, Walter Teréz útja a németsegtől a magyarsághoz. = EPhK 1933. 197–203.
- RADÓ RICHÁRD: P. F. családi tragédiája. = R. R.: Pest–budai emlékek a XIX. századból. Bp. 1941. 66–67. [Felesége és leánya halála az 1867-es kolekrajrárvány idején.]
- SZOBOSZLAY BÉLA: Egy elfelejtett iskola nagyhíru tanulója. = BorsSz 1959. 5. sz. 36–39. [A miskolci ev. algimnáziumról, melynek P. F. is hallgatója volt.]
- SASU, DOROTHEA: 1848–49 hőseinek román nyelvű körözőlevelei. = MKsz 1965. 227–230. [Többek közt P. F.-ről is.]
- CZIGÁNY LÓRÁNT: Nyilatkozat. = IU 1967. dec. 15.–1968. jan. 1. 22. sz. 16. [Korrigál egy téves életrajzi adalékot P. F.-el kapcsolatban.]
- FENYŐ ISTVÁN: P. F. kiadatlan párizsi útinaplója 1836-ból. = Eszmei és irodalmi találkozások. Tanulmányok a magyar–francia irodalmi kapcsolatok történetéből. Bp. 1970. 95–107. [Az OSzK kézirat-tárában őrzött P.-hagyatékban található „Párizs” c. naplórészlet ismertetése, idézetekkel.]
- Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek*
- P. F.: Életem és korom. 1–3. köt. Bp. 1880–1882. 339; VII, 355; IV, 332 l. – 2. kiad. 1–2. köt. Bp. 1884. 504, 541 l. – Ua. 1–2. köt. Kiad. és bev. *Oltványi Ambrus*. Bp. 1958. 555, 572 l., 16 t. (M. Száz.)
- P. F.: Hugó Viktornál. = PN(regg.) 1883. júl. 23. 201. sz. 1. [Beszámol az író párizsi házában tett látogatásáról.]
- P. F.: Hogy lettem magyar íróvá? = PH 1891. nov. 1. 300. sz. 17–18., és Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 31–33., P. F. kisebb dolgozatai. Bp. 1914. 275–279.
- P. F.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 13. sz. 201.
- TANULMÁNYOK, CIKKEK
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] KÁKAY ARANYOS NR. 3.: Fény- és árnyképek. IV. P. F. = BpNapil 1877. nov. 29. 330. sz. 2., és [M. K.] Kákay Aranyos Nr. 3.: Még újabb fény- és árnyképek. Bp. 1878. 44–48., M. K. összes művei. 54. köt. Cikkek és karcolatok. 4. köt. Bp. 1968. 95–98.
- GYULAI PÁL: P. F. és a kritika. = BpSz 1884. 37. köt. 315–320., és Gy. P.: Bírálókat. 1861–1903. Bp. 1911. 279–288. [Gyulai bírálata P. F.-nek egy, a Harmónia c. kritikái lapban megjelent cikkével kapcsolatosan.]
- [SZÁSZ KÁROLY] -á -r-: P. F. = VU 1884. máj. 4. 18. sz. 277–278. [Munkásságának méltatása.]
- P. SZATHMÁRY KÁROLY: P. F. = Nemzet 1884. dec. 29. 357. sz. 1–2., és P. F. albuma. Ötven éves írói működése jubileumára. 1834–1884. Bp. 1885. 1–5.
- P. F. jubileuma. = FL 1884. dec. 31. 307. sz. 2016. [Közli Jókai Mór beszédét is.]
- P. F. ötvenéves írói jubileuma. = Nemzet(regg.) 1884. ápr. 22. 111. sz. 3. [Az író méltatása.]
- A P.-ünnepély. = Nemzet 1884. dec. 30–31. 358–359. sz. [Közli a köszöntőket és P. F. válaszát.]
- P. F. = OrszV 1884. 9. sz. 137–138.
- A P.-jubileum. = PH 1884. dec. 31. 359. sz. 2–4. [Közlik a polgármester köszöntő beszédét is.]
- [SZÁSZ KÁROLY] -á -r-: P. F. = VU 1885. jan. 4. 1. sz. 1–2.
- P. F. félévszázados akadémiai jubileuma. = MKsz 1888. 388–389.
- [BENEDEK ELEK] B. E.: A nyolcvan éves P. = FL 1894. szept. 16. 256. sz. 2189–2190.
- CONCHA GYÖZÖ: Jelentés a Bródy-jutalomról. = AkÉrt 1894. 410–414. [P. F. publicisztikai működésének méltatása. A jutalomra javasolja.]
- FERENCZY JÓZSEF: Az utolsó enciklopedista. P. F. nyolcvanadik születésnapja alkalmából. = Nemzet 1894. szept. 16. 256. sz. 5–6.
- LÁZÁR BÉLA: Az utolsó enciklopedista. P. F. nyolcvanadik születésnapja alkalmából. = Nemzet 1894. szept. 16. 256. sz. 5.
- VÁLI BÉLA: P. F. = OrszV 1894. szept. 16. 38. sz. 625–627.
- Jelentés a Bródy-jutalomról. = AkÉrt 1894. 282–284, 435. [A jutalmat publicisztikai működéséért P. F.-nek javasolta a bizottság.]
- P. F. = MSzal 1894. 22. köt. 71–74. [Köszöntése 80. születésnapja alkalmából.]
- P. F. = PH 1894. szept. 16. 259. sz. 2–3.
- P. F. = VU 1894. szept. 23. 38. sz. 625.
- [AMBRUS ZOLTÁN] SEMPER: P. F. = A Hét 1897. szept. 12. 37. sz. 581–582. [Méltatása elhunytá alkalmából.]
- Sz. L.: P. F. = ErdMúz 1897. 479.
- P. F. és a 40-es évek hírlapirodalma. = Nemzet 1897. szept. 10. 251. sz. 1.
- P. F. temetése. = Nemzet 1897. szept. 12. 253. sz. 7. [Közlik Széll Kálmán, Szalay Imre, Szily Kálmán búcsúbeszédét.]
- P. F.-ről. = Alf 1897. szept. 11. 207. sz. 1–2., Egyetértés 1897. szept. 10. 251. sz. 1., MH 1897. szept. 10. 251. sz. 1–2., Mo 1897. szept. 10. 251. sz. 1–5., MU 1897. szept. 10. 251. sz. 1–5., Nemzet(esti) 1897. szept. 9. 250. sz. 1–2., OrszV 1897. szept. 12. 37. sz. 582., PH 1897. szept. 10. 251. sz. 1–5., PolHsz 1897. szept. 12. 37. sz. 12–13., Száz 1897.

- 648., ÚjId 1897. szept. 12. 38. sz. 229–230. [Nekrológok.]
- BERZEVICZY ALBERT: Visszaemlékezés P. F.-re. = Nemzet 1898. márc. 23. 81. sz. 1–2., és Széchenyi-kör Évk. Eperjes 1898. 13–22., B. A.: Beszéd és tanulmányok. 2. köt. Bp. 1905. 25–40. [Politikusi és irodalmi működéséről.]
- GYULAI PÁL: P. F. = Gy. P.: Emlékbeszéd. 2. köt. Bp. 1902. 427–428. – Ua. 1914.
- CONCHA GYÖZÖ: P. F. = AkÉrt 1903. 323–373. – Klny. is., és Ua. Bp. 1910. 104 l. (OK 1541–1543.)
- CONCHA, VIKTOR: Franz Pulszky. = NPestJ 1903. máj. 11. 128. sz., és BH 1903. máj. 13. 139. sz. 1–3., OrszV 1903. máj. 17. 20. sz. 384–386.
- BERZEVICZY, A[LBERT]: Erinnerungen an Franz Pulszky. = PLloyd(esti) 1908. febr. 10. 33. sz.
- BERZEVICZY ALBERT: P. F. emlékezete. = BpSz 1908. 133. köt. 321–356., és KisfTÉ ÚjF 1907–1908. 42. köt. Bp. 1908. 12–42.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: P. F. = P. F.: A magyar jacobinusok. Bp. 1909. V–XII., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 95–99.
- MARCZALI HENRIK: P. F. a tudományban és a költészetben. = P. F. kisebb dolgozatai. Bp. 1914. I–LXXI.
- MARCZALI, HENRICH: Franz von Pulszky. = UngRschau 1915. 630–673.
- SAS ANDOR: P. F. és az irodalom. = EphK 1915. 357–358.
- PEISNER IGNÁC.: P. F. és a népmondák. = Ethn 1916. 240–241. [A P. F. és felesége által gyűjtött népmondák angol és német nyelvű kiadásáról.]
- [SEBESTYÉN GYULA] S. Gy.: P. F.: Népmondák. = Ethn 1916. 113–114. [A „P. F. kisebb dolgozatai” c. kötetének sajtó alá rendezője, Lábán Antal jegyzeteit helyesbíti.]
- CSAHIHEN KÁROLY: P. F. = Cs. K.: Szépirodalmi kritikusaink. Bp. 1923. 62–63.
- A Pesti Hírlap vezércikkírói. P. F. = Az 50 éves Pesti Hírlap jubileumi albuma 1878–1928. Bp. [1928.] 214–216.
- VASS LÁSZLÓ: Egy európai magyar. = MNap 1937. szept. 21., 3.
- OLTVÁNYI AMBRUS: P. F. = P. F.: Életem és korom. 1. köt. Bp. 1958. 5–40. (M. Száz.)
- JÓZSA ANTAL: A Kolokol magyar vonatkozásai. = Tanulmányok a magyar–oros irodalmi kapcsolatok köréből. 1. köt. Bp. 1961. 343–375. [Herzen és P. F. kapcsolatáról, P.-nak a londoni Kolokolban megjelent írásairól is.]
- SÓTÉR ISTVÁN: Gercen és magyar kortársak. = Kort 1961. 8. sz. 212–220. [P. F. és Kossuth életének, eszméinek hasonlóságáról és különbségeiről.]
- IVÁNYI GRÜN WALD BÉLA: Ahogy egy 1850-es londoni könyv látta. P. F. 1848. márc. 15-ikéről. = IU 1963. márc. 15. 6. sz. 11. [P. F. tanulmánya egy általa fordított könyv bevezetőjéjéket jelent meg.]
- KABDEBÓ TAMÁS: A legközmozpolitább nacionalista. = IU 1964. szept. 15. 17. sz. 10. [P. F. méltatása, különös tekintettel emigrációs írásaira.]
- CZIGÁNY LÓRÁNT: Magyar írók angol portréi. = ÚjLátóh 1967. 3. sz. 263–270. [Többek között a P.-házaspár fordítói munkásságáról is.]
- SZÁSZ BÉLA: Kossuth levelei a kalapács alatt. = IU 1967. márc. 15.–ápr. 1. 5–6. sz. 6. [Egy londoni árverésen Kossuth, P. F. és Tanárky Gyula angol nyelvű levelei. P. F. levelei a Nemzeti Múzeum tulajdonába kerültek.]
- FENYŐ ISTVÁN: Egy reformkori polihisztor. P. F. indulása. = F. I.: Haza és tudomány. Bp. 1969. 125–319.

EGYES MŰVEKRŐL

- Ábránd és valóság 4
Életem és korom 2
Eszmék Magyarország története filozófiájához 1
Felszülés 3
Kisebb dolgozatai 5

1 Eszmék Magyarország története filozófiájához (1879)

- HaviSz 1880. 7. köt. 188–189. [A 2. kiadásról. – Először az Athn 1838. és 1839. évi évfolyamaiban jelent meg.]

2 Életem és korom 1–4. (1880–1882)

- ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1879. nov. 21. 280. sz. 1–2.
HUSZÁR IMRE: PH 1879. nov. 22. 322. sz. 1–3.
(K.) = FL 1879. nov. 13. 261. sz. 1254–1255.
LÁSZLÓ PÁL = Ellenőr 1879. nov. 16. 549. sz. 2–3.
MoNv 1879. nov. 16. 46. sz. 734.
PN(esti) 1879. nov. 13. 273. sz. 2.
AQUILINUS = Száz 1880. 761–763.
(j.) = FL 1880. nov. 10. 258. sz.
KLEIN, HUGO = Magazin für die Literatur des Auslandes 1880. máj. 1. Nr. 18. 255–258.
NÉVY LÁSZLÓ = Ellenőr 1880. nov. 7. 540. sz. 6.
FL 1880. nov. 7. 256. sz.
MoNv 1880. nov. 14. 46. sz. 747–748.
PN(regg.) 1880. nov. 7. 292. sz. 2.
Száz 1880. 75.
VU 1880. nov. 14. 46. sz.
ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1881. nov. 6. 305. sz., nov. 11. 310. sz.
BH 1881. nov. 6. 143. sz. 1–2.

- Egyetértés **1881.** nov. 13. 313. sz. Második mell. 1.
Mo **1881.** nov. 7. 306. sz. 1–2.
Egyetértés **1882.** dec. 10. 341. sz. 9.
PN(regg.) **1882.** nov. 25. 325. sz. 7.
BALOGH ÁRMIN = MZsSz **1884.** 300–304.
Nemzet **1884.** máj. 4. 123. sz. 3.
[ANTAL GÁBOR] A. G. = MNemzet **1959.** jan. 9. 7. sz. 4.
KÓMÚVES IMRE = Nszava **1959.** jan. 4. 3. sz. 4.
[LUKÁCSY SÁNDOR] L. S. = Kbarát **1959.** 46.
[LUKÁCSY SÁNDOR] L. S. = Ktáros **1959.** 1. sz. 78.
-y = Népművelés **1959.** 3. sz. 28.
LUKÁCSY SÁNDOR = ItK **1962.** 248–250.

3 Felsülés (1882)

- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: Ahol unatkoznak. = PH **1881.** dec. 9. 339. sz. Mell. 1., és M. K. összes művei. 62. köt. Cikkék és karcolatok. 12. köt. Bp. 1971. 116–118. [Egyebek közt P. F. „Felsülés” c. darabját érintő, gúnyos hangú karcolat.]
[PÉTERFY JENŐ] = Egyetértés **1881.** dec. 19. 349. sz. 2., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. Negyedik sor. Bp. [1932.] 39–45.
(r.) = FL **1881.** dec. 20. 289. sz.
[RÁKOSI JENŐ] -ő = BH **1881.** dec. 19. 186. sz. 1–2.
Ellenőr **1881.** dec. 20. 638. sz. 5.
FL **1881.** dec. 4. 277. sz.
A Hon(regg.) **1881.** dec. 19. 348. sz. 1.
PH **1881.** dec. 19. 349. sz. Mell.
PN(regg.) **1881.** dec. 19. 348. sz. 3.
PN(regg.) **1881.** dec. 20. 349. sz. 1–2.

4 Ábránd és valóság 1–3. (1888)

- PH **1888.** szept. 15. 255. sz. 3.
-YS. = Száz **1889.** 159–163.

5 Kisebb dolgozatai (1914)

- MORVAY GYÖZŐ = It **1915.** 187–190.
SAS ANDOR = ItK **1915.** 375–379.
VÁCZY JÁNOS = EPhK **1915.** 743–747.

RÁKOSI JENŐ

1842–1929

Bibliográfia

- GALAMB SÁNDOR: R. J. = It **1921.** 12–32. [A 12–15. lapon: rövid életrajz, munkái és a róla szóló irodalom felsorolása.]

Szövegek

KIADÁSOK

- R. J. művei. 1–12. köt. Bp. [1927.]
1–3. Emlékezések. [Bev.] *Klebelsberg Kuno.* 1–3. köt. XIV, 194; 186; 170 l.
4–5. A legnagyobb bolond. 1–2. köt. 183, 178 l.
6. Aesopus. A szerelem iskolája. 199 l.
7. Endre és Johanna. A krakói barátok. 235 l.
8. István vezér. Tágma királyné. 200 l.
9. Ida. Magdolna. 242 l.
10–12. Tárcák, cikkek. 1–3. köt. 195, 181, 176 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- Költői recept és költőnői vény. = MNyr **1914.** 431–436. [Nyelvművelési viták trefás adalékaiból. Többek közt közölve R. J. „Költőnői vény” c. verse.]
R. J. kiadatlan költeményeiből. (Sírversek – Petőfi – 30 év.) = Mo **1920.** okt. 24. 252. sz. 3.
R. J. rímjátékai. Szellemi szilánkok huszonöt éves papírlapokon. = BH **1938.** jan. 9. 6. sz. 15. [Hat rövid versike 1913-ból.]

LEVELEZÉS

- R. J. – Jókainak. = A Hon (regg.) **1881.** dec. 3., és Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 177. [Kelt: 1881. dec. 2.]
Az „Ida” szereplőihöz. R. J. levelei. = Egri Népújság **1921.** máj. 7. 102. sz. 1–2. [R. J. válaszelevele Hevesi Gusztávnénak, kelt: 1921. máj. 1., valamint a műkedvelő társulat szereplőinek küldött 20 levelezőlapra írt üdvözlő sorai.]
R. J. levele Juhász Gyulához. = Széph **1929.** 335., és Kispéter András: Juhász Gyula. Bp. 1956. 92., Juhász Gyula. 1883–1937. (Emlékkönyv.) Kiad. *Paku Imre.* Bp. 1962. 190., Juhász Gyula összes művei. 9. köt. Levelezés. 1. köt. Kiad. *Belia György.* Bp. 1981. 236. [Kelt: Bp. 1911. ápr. 18.]
GYALUI FARKAS: R. J. – a saját szobráról. = BH **1930.** nov. 29. 273. sz. 7. [R. J. Gyalui Farkashoz írott levele 1908-ból.]
BÁNKUTY ERNŐ: Levelek a Kisfaludy Irodalmi Kör letéiteiből. = GyöriSz **1934.** 390–393. [Többek közt R. J. levele 1920-ból Pitroff Pálhoz.]
CSÁSZÁR ELEMÉR: Szabolcska Mihály levelesládájából. III. = ItK **1935.** 405–425. [A 409–410. lapon: R. J. levele. Kelt.: 1912. nov. 16.]
SZÉKELY MOLNÁR IMRE: Ady Endre, R. J., Juhász Gyula, Szabolcska Mihály ismeretlen levelei Oláh Gáborhoz. = Ünnepe **1937.** júl. 15. 22. sz. 12–13. [R. J. levele, d. n.]

Átmenet a XIX. és XX. század között. = Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 360–380. [377–379.: R. J. – Szabolcska Mihálynak. Kelt: Bp. 1912. nov. 16.]

KOZCSA SÁNDOR: R. J. Zivuska Jenőhöz. = ItK 1939. 387–388. [Kelt: Bp. 1911. júl. 6.]

KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. II. = ItK 1942. 164–185. [A 177. lapon: R. J. levele. Kelt: Ipolynyék 1882. aug. 27.]

NAGY JÁNOS: Oláh Gábor levelestárjából. (Kortársak levelei Oláh Gáborhoz.) = ItK 1959. 111–130. [A 117–118. lapon: R. J. két levele. Kelt: Bp. 1907. máj. 8. és 1909. jan. 21.]

R. J. – Mikszáth Kálmánnak. = Mikszáth Kálmán összes művei. 26. köt. Levelezése. 3. köt. Bp. 1961. 5. [Kelt: Bp. 1909. jan. 4.]

ENGEL KÁROLY: Gozsdu Elek irodalmi levelezéséből. I–II. = NyItudK 1966. 331–334.; 1967. 152–156., és Zircz Péter: Gozsdu pályakezdése. – Gozsdu Elek levelezése. [Kiad.] Engel Károly. Miskolc 1966. 29 l. [A 155. lapon: R. J. – Gozsdu Elekhez. Kelt: Bp. 1886. jan. 7.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

SCHMIDT FRIGYES: R. J. Sepsiszentgyörgy 1911. 126 l. Rákosi-album. R. J. 80. születésnapjára. Kiad. a Soproni Frankenburg Irodalmi Kör – Sopron megyei Kör – Soproni Bencés Diákszövetség. Bp. [1925.] 48 l.

R. J. élete és művei. Kiad. *Süle Antal*. Bp. 1930. 448 l., 16 t.

Ism.: B., BH 1930. okt. 12. 233. sz. 20. – *Pásztor József*, ProtSz 1930. 767–769. – Mság 1930. ápr. 20. 90. sz. 28. – PH 1930. ápr. 17. 88. sz. 5. – PLloyd(esti) 1930. máj. 10. 105. sz. 7. – Az Újság 1930. máj. 4. 100. sz. 18.

A Rákosi kutatás és -értékelés problémái.

Az Ady–Rákosi-vita

Megjegyzés: Az Ady–Rákosi-vita részletes közreadását itt mellőzzük, mert az megtalálható a bibliográfiai sorozatunk 6. kötete *Ady Endre* c. fejezetében, a *Modernek és a konzervatívok vitája Ady körül 1907–1919, Az Ady–Rákosi-vita, valamint a Feldolgozások, összefoglalások az Ady-vitákról* címszavak alatt.

CATULLUS: Tisztogatás az irodalom mezején. R. J. bírálata. = SzegN 1908. dec. 22. 303. sz. 5. [Egyetért R. J.-nek a BH dec. 20-i sz.-ába írott „A

Holnap” c. vezércikkével, melyben élesen bírálja Adyékát.]

Megjegyzések. = PolHsz 1908. 3. sz. 19–21. [R. J.-nek a modern irodalom elleni kijelentéseire.]

ADY ENDRE: Gyűlölet és harc. Levél a szerkesztőhöz. = Nszava 1913. dec. 30. 305. sz. 6., és A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 60–61. [Válasz R. J.-nek Dunántúli álnéven a BH 1913. dec. 28-i sz.-ban megjelent, Ady „Gyűlölet és harc. Ének karácsony ünnepén” c. versét (megj.: Nszava 1913. dec. 25.) támadó cikkére.]

ADY ENDRE: Harc és gyűlölet. (Válasz a B. H.-nak.) = V 1913. dec. 30. 11., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 64–65., A. E.: A nacionalizmus alkonya. Bp. 1959. 222–223., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 365–366., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 59–60. [Válasz R. J.-nek a BH dec. 28-i sz.-ában Dunántúli álnéven megjelent cikkére, melyben durván megtámadta Ady „Gyűlölet és harc” c. versét.]

JUHÁSZ GYULA: R. J. olvas. = FügMo 1913. jan. 19. 17. sz. 13., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások 1898–1917. Bp. 1968. 470–471. [Gúnyos hangvételi cikk arról, hogy R. J. most éppen azokat a „holnaposokat” tartja jelentős íróknak (Babits, Dutka Ákos, Antal Sándor), akiket előzőleg támadott.]

ADY ENDRE: Levél Móricz Zsigmondhoz. = V 1915. okt. 17., és A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 382., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 107. [A R. J. által a BH okt. 14-i sz.-ban megtámadott Adyt vette védelmébe Móricz a V okt. 15-i sz.-ban közreadott nyílt levelében. Az Ady–R.-vita első megnyilatkozása.]

[ADY ENDRE]: – – nyilatkozata. = BH 1915. nov. 14. 317. sz. 13., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 67., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 110. [Visszautasítja R. J. támadásait.]

[ADY ENDRE]: – – nyilatkozata. = V 1915. nov. 21. 324. sz., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 67., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 112. [Az Ady–R. J.-vitában az Adyt támogató Hatvany Lajos mecénássága körül kialakult polémia-ához kapcsolódik.]

FENYŐ MIKSA: Irodalmi vita. = Nyug 1915. II. 1302–1303, 1313–1317. [R. J. támadásairól a Nyugat írói, Babits, Móricz és főként Ady ellen.]

FRANYÓ ZOLTÁN: Néhány gorombaság az igazság nevében. = A Tett 1915. 18. [Válasz Dunántúlinak (R. J.-nek) a BH-ban megjelent Ady-ellenes és Gyóni Gézát meghamisítva táldicsérő cikkére.]

SZIRBIK ANTAL: A legmodernebb esztetika. A régi és az újmódi költészet – R. J., Ady Endre és táboraik a fiziológia szögéből nézve. Bp. [1915.] 24 l.

- R. és a modern irodalom. = Nszava 1915. nov. 7. 373. sz. 10. [R. J.-nek a Dunántúli álnévvel közölt cikksorozatáról a BH-ban. Babits nyílt levélben tiltakozik a magyar tanárság nevében a cikkek hangneme ellen.]
- A „Dunántúli” leveleket ír. = Nszava 1915. dec. 15. 411. sz. 8.
- ADY ENDRE: Az én kálvinistaságom. = Nyug 1916. I. 378–379., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 21–22., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 386., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 120–121. [Válasz részben a Debreceni Egyetemi Kör ifjúságának állásfoglalására az Ady–R.-vitában, részben R. J.-nek a pesti református teológusok estjén tartott felolvasására.]
- [ADY ENDRE]: – – kolozsvári kritikusról. = Újság (Kolozsvár) 1916. jan. 20. 17. sz. 3., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 69–71., A. E. összes művei. 11. köt. Bp. 1982. 117. [Az ellene indított sajtókampányról; az Erdélyi Irodalmi Társaság vezéreinek nyilatkozatai és Ady válasza „Levél a szerkesztőhöz” alcimrel, melyben R. J.-ről és Gyalui Farkasról mond véleményt.]
- [ADY ENDRE]: – – nyilatkozata. = Újság (Kolozsvár) 1916. jan. 27. 2., és A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 120. [Válasz Gyalui Farkasnak ő ellene irányuló, R. J.-nél tett panaszára. – Vö. Ady Endre kolozsvári kritikusról c. cikkével; uo. jan. 20.]
- [FERENCZY KÁROLY]: [Levél a Debreceni Egyetemi Kör elnökségétől és Határozati javaslat.] = BH 1916. febr. 24. 1–2., és A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 544–546. [A debreceni egyetemi ifjúság állásfoglalása az Ady–R.-vitában és csatlakozása R. J. álláspontjához a Nyugat és a modern irodalom megítélésével kapcsolatban. – L. még. uo. Dunántúli aláírással R. J. kommentárját is.]
- FIGYELŐ: Dunántúli lázalma. = V 1916. 134. sz. 14. [R. J. ellen.]
- HALMÁGYI SAMU: Ady Endre magyarsága. = Vármegei Hírlap (Dicsőszentmárton) 1916. jan. 16.–febr. 6. 3–6. sz., és Kvárisz 1916. ápr. 8–22. 15–17. sz. – Klny. is. [A hazafiatlanság vádjával kapcsolatban hozzászólás az Ady–R.-vitához.]
- [BRAUN RÓBERT] B. R.: R. J. már megint védi az irodalmat. = HSz 1917. I. 152–153. [R. J. támadásáról a modern líra ellen; egyoldalú konzervativizmusáról.]
- [MÁRAI SÁNDOR] M. S.: R. J. az élő és a halott Adyról. = Vörös Lobogó 1919. febr. 6. 7. sz. 12–14., és „Mindenki újakra készül...” Bp. 1962. 438–440. [Emlékeztet R. J.-nek 1915-ös Ady-ellenes támadásaira. Idézi Franyó Zoltánnak a Tett 1915. nov. 1-jei, 1. sz.-ban írott válaszát is.]
- (H - i-): Ki volt R. J.? = Kor 1929. 4. sz. 324. [Vita Kemény Gábor R.-értékelésével.]
- KEMÉNY GÁBOR: R. J. = Kor 1929. 3. sz. 223–224. [R. J. politikai, irodalmi munkásságáról.]
- KEMÉNY GÁBOR: Még egyszer R. J. = Kor 1929. 5. sz. 404. [Válasz a lap 4. sz.-ában (H-i) aláírással megjelent cikkre.]
- [RÓNAY MÁRIA] R. M.: A történelmi nevezetességű Ady-vita. Vadnai Béla dr. két nagy magyar íróról. = Lit 1929. 10. sz. 341–344. [R. J. és Lévy József vitájáról Ady, Gyóni Géza és a modern irodalom körül.]
- Az Ady–R.-vita. Egy irodalmi per aktái 1915–16-ból. Szerk. Kardos László. Debrecen 1940. 84 l.
Ism.: [Turóczy-Trostler József] t., PLloyd(esti) 1940. máj. 31. 122. sz. 6.
- KIRÁLY ISTVÁN: A konzervativizmus harca a haladó irodalom ellen 1908–1912 között. (Fejezet az Ady-viták történetéből.) = ItK 1968. 25–47. [R. J. szerepéről is.]
- ADY ENDRE: R. J.-nek. = A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 111–112. [D.: 1915. nov. 16. vagy 17. – A V szerkesztője által nem közölt cikk, melyben Ady felhívja a BH figyelmét R. J. veszeltségére, és egyben lezárja a vitát.]

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- Egy érdekes esküdtstéki tárgyalás... = MPolgár 1868. okt. 25. 127. sz. 531. [R. J. és Ormódy Bertalan sajtóperéről.]
- A Kisfaludy-társaság újan választott tagjai. I. R. J. = MoNv 1869. febr. 14. 7. sz. 73–74.
- VUTKOVICH SÁNDOR: R. J. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 335–336.
- [KÜRTHY EMIL] KÓBOR LOVAG: Magyar írók és művészek pongyolában. R. J. = PH 1879. nov. 30. 330. sz. 1–2.
- y: R. J. = Csallapja 1879. jan. 26. 4. sz. 50. [Életrajz.]
- R. J. = „Jókai” 1894. ápr. 22. 17. sz. 270. [Üdvözlí abból az alkalomból, hogy az Otthon elnökévé választották.]
- Das Rákosi-Banket. = PLloyd 1903. jan. 20. 17. sz. [R. J. ünneplese főrendházi tagsága alkalmából.]
- BALASSA ARMIN: R. J.-höz. = SzegVid 1908. jan. 3. 2. sz. 1. [Üdvözlí abból az alkalomból, hogy újra bekapcsolódik a politikai életbe.]
- Irodalmi est a református teológián. – R. J. Gyóni Géza verseiről. = BH 1916. márc. 13. 5. [Beszámoló az estéről; részletközlés R. J. előadásából.]
- THIRRING GUSZTÁVNE: R. J. és a heanc föld. = Újld 1920. nov. 1. 26. sz. 525. [A család származásáról.]

- R. J. ünneplése. = Az Est 1920. okt. 17. 246. sz. 6. [Az október 23-ra tervezett ünnepség programja.]
- R.-ünnep a Kisfaludy-Társaságban. = Az Est 1920. okt. 26. 253. sz. 5. [Beszámoló a rendkívüli gyűlésről, amelyen R. J. félévszázados tagságát ünnepelték.]
- R. J. ünneplése. = Mo 1920. okt. 24. 252. sz. 4. [Kisfaludy Társaság-beli tagságának 50 éves jubileuma alkalmából; Horthy Miklós üdvözlő levelével.]
- „Az irodalom felemeli majd a nemzetet.” R.-ünnep a Kisfaludy-Társaságban. = Mo 1920. okt. 26. 253. sz. 2.
- R. J. ünneplése. A magyar kultúra hódolata a jubiláns előtt. = PN 1920. okt. 24. 252. sz. 3. [Beszámoló az Otthon körben tartott ünnepségről.]
- R. J. ünneplése a Nemzeti Színházban. = Szózat 1920. okt. 24. 252. sz. 9.
- R. J. ünneplése. A Kisfaludy Társaság ünnepe. = Szózat 1920. okt. 26. 254. sz. 6.
- BALLAGI ERNŐ: R. J.-vel, haza a matinéről. = Egyenl 1921. jan. 1. 1. sz. 12. [R. J. a zsidó hitközség matinéján.]
- R. J. a zsidó hitközség matinéján. (Kulturünnep a Terézvárosban.) = Egyenl 1921. jan. 1. 1. sz. 6–8.
- ILYÉS JÁNOS JENŐ: A nyolcvan éves R. J. = Ptüz 1922. II. 732–735. [Rövid életrajz.]
- R. J. ünneplése. = BH 1922. nov. 12. 259. sz. 4. [Tudósítás a különböző testületek tisztelgéséről az író 80. születésnapja alkalmából.]
- R. J. lesz a Franklin Társulat elnöke. Beöthy Zsolt örökébe őt választják meg. = Az Est 1922. nov. 26. 270. sz. 2.
- Lelkesen ünnepelték a 83 éves R. J.-t. = Újság 1925. nov. 12. 103. sz. 5–6. [Klebensberg Kuno kultusz-miniszter felszólalásáról is.]
- (-n.): R. J. jubileumi estje a Városi Színházban. = Nszava 1926. jún. 6. 125. sz. 16. [60 éves írói jubileuma alkalmából.]
- „Erkölcsí színvakság.” = Nszava 1926. dec. 2. 274. sz. 8. [R. J. bíróság elé állításáról a frankhamisítók elleni cikke miatt.]
- R. J. naptár. = SzínhÉ 1927. 5. sz. 42–43. [Életrajzi adatok.]
- Ma: Kmetty Károly kontra – R. J. = PN 1928. jan. 11. 8. sz. 13. [Kmetty Károly rágalmozásért beperelte R. J.-t.]
- [PÁSZTOR ÁRPÁD] P. Á.: R. J. a vádlottak padján... = PN 1928. jan. 12. 9. sz. 7.
- R. és az Egyetem. = PN 1928. dec. 29. 294. sz. 6. [R. J. egyetemi díszdoktorrá avatása érdekében.]
- FELEKI GÉZA: R. J. = Nyug 1929. I. 222–224. [Epizódok életéből.]
- [GULYÁS PÁL] G. P.: R. J. = It 1929. 143–144. [Életrajzi adatok, művei felsorolása.]
- GYALUI FARKAS: R. J. Erdélyben. = BH 1929. márc. 31. 73. sz. 36.
- GYALUI FARKAS: Emlékezések R. J.-ről. = ErdHel 1929. I. 193–199, 282–289. [Többek között erdélyi útjairól is.]
- ROTHERMERE, [HAROLD]: „R. J. elment, de a magyar ügy megmaradt”. – lord részvéttávirata a Pesti Hírlaphoz. = PH 1929. febr. 13. 36. sz. 1–2.
- Vasárnap az Akadémiáról temetik R. J.-t! = Mo 1929. febr. 9. 33. sz. 1–2.
- Örökzöld lombok és friss virágok közt a halálos ágyon. = Mo 1929. febr. 9. 33. sz. 2.
- R. J. a ravatalon. = Nszava 1929. febr. 10. 34. sz. 15.
- R. J. temetése. = Nszava 1929. febr. 12. 35. sz. 4.
- Eltemették R. J.-t. = PH 1929. febr. 12. 35. sz. 1–4.
- R. J. a ravatalon. = PN 1929. febr. 9. 33. sz. 2.
- A részvét. = PN 1929. febr. 9. 33. sz. 2.
- Vasárnap délután három órakor temetik R. J.-t a kerepesi temető Rákosi-kriptájába. = PN 1929. febr. 10. 34. sz. 10.
- Eltemették R. J.-t. = PN 1929. febr. 12. 35. sz. 4.

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

- [R. J.] -ő.: R. J.: Ida. = BH 1883. jan. 6. 6. sz. 2–3. [A szerző saját darabjáról.]
- [R. J.] -ő.: Tempefői. = BH 1883. nov. 16. 316. sz. 1–2, 3. [A szerző saját darabjának bemutatójáról a Népszínházban.]
- R. J.: Atyámról. = Rudolf emlékalbum. Bp. 1897. 67–69.
- R. J.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. [Kiad.] Gyalui Farkas. Bp. [1903.] 80–84.
- R. J.: Ifjúkori emlékeimből. = Élet 1912. ápr. 7. 14. sz.
- SZENES BÉLA–MEDGYES LÁSZLÓ: Mai írók és művészek tegnapi. Interjúk. R. J. = V 1912. dec. 25. 304. sz. 40.
- Az ötven éves „Aesopus”. = Színház és Divat 1916. 8. sz. 7–8. [Az író nyilatkozata darabjáról.]
- (BOIS): Beszélgetés a jubiláló R. J.-vel. = G 1920. szept. 23. 39. sz. 6–9.
- H. M.: R. J. elmondja, hogyan lett újságíró. = Az Est 1920. okt. 23. 251. sz. 3.
- [KÁRPÁTI AURÉL] K. A.: R. J. új darabjáról, a népszínmű múltjáról és jövőjéről. = Mo 1920. okt. 8. 238. sz. 3.
- SASS IRÉN: Három portré. Szabó Dezső, R. J., Herczeg Ferenc nyilatkozatai. = Műjövő 1920. 10. sz. 8–9.
- ZSOLDOS ANDOR: R. J. nyilatkozik a Rákosi-jubileumról. = SzínhÉ 1920. 42. sz. 1–2. [60 éves írói jubileuma alkalmából.]
- [CSÜRÖS ZOLTÁN] Cs. Z.: R. J. 79 éves. Látogatás az ünnepelt írónál. = Szózat 1921. nov. 13. 256. sz. 3.

- [KUNCZ ALADÁR] k. a.: Labore Lux. Beszélgetés R. J.-vel. = Ellz (Cluj) 1922. dec. 17. 285. sz. 10–11.
- SZABÓ LŐRINC: A legnagyobb élő magyar kritikus a régi és modern irodalomról. = Az Est 1922. nov. 1. 249. sz. 3. [Beszélgetés a nyolcvan éves R. J.-vel.]
- R. J. öröksége. Elbeszélte ő maga. = PN 1922. nov. 15. 260. sz. 3. [Egy banketten előadott anekdotáját idézi.]
- R. J. a jótékonyágról és a sajtóról. = Az Est 1924. aug. 26. 175. sz. 8.
- R. J. szükségesnek tartja az új Shakespeare-fordítást. = Ma Este 1924. jan. 11. 2. sz. 3.
- R. J. és Herczeg Ferenc a külföldön élő magyar írókól és művészekről. = Ma Este 1924. jan. 25. 4. sz. 1. [Hatvany Lajosról, Farkas Antalról, Bíró Lajosról, Beregi Oszkáról.]
- R. J.: Magdolna. = SzínhÉ 1926. 24. sz. 1–2. [Az író nyilatkozata darabjáról a felújítás alkalmából.]
- R. J.: Önéletrajz. = ÚjId 1926. II. 529., és Tanulmányok. Írták a Petőfi Társaság tagjai. Bp. [1926.] 144–147.
- RÉTI SÁNDOR: R. J.-nek teljesen kész három felvonásos színdarabja fekszik az íróasztalban. = SzínhÉ 1926. 41. sz. 2–3. [Interjú „A rokkantak” c. darabról.]
- KOMLÓS ALADÁR: Beszélgetések a zsidókérdésről. = Műlövő 1927. 11–12. [R. J.-vel készült interjú.]
- R. J.: Emlékezések. 1–3. köt. Bp. [1927.] XIV, 195, 187, 171 l.
- SZILÁGYI ÖDÖN: R. J. = Db 1928. máj. 26. 21. sz. 9. [Beszélgetés az íróval.]
- R. J. és Katona Béla ünneplése a Szaklapok Egyestületében. = 1928. febr. 15. 37. sz. 3. [Közli R. J. beszédét is.]
- R. J.-nél. = PH 1929. jan. 5. 4. sz. 3. [Beszélgetés az íróval.]
- (-a -ly.): R. J. atyja. = Újság 1930. nov. 30. 273. sz. 8. [R. J. visszaemlékezése.]
- R. J.: A szerelem iskolája. = A százéves Nemzeti Színház. Bp. 1938. 224–225. [R. J. nyilatkozata a darab keletkezéséről.]
- Egyénisége, társadalomszemlélete, politikai felfogása*
- BRÓDY SÁNDOR: R. J. = Jöv 1904. aug. 28. 35. sz. 1–5. [A politikus R. J.-ről.]
- [GÖNDÖR FERENC]: Nem tudom elviselni R. J.-t. = Az Ember 1919. febr. 11. 20. sz. 9–10., és „Mindenkinek újakra készül...” Az 1918/19-es forradalmak irodalma. 2. köt. Bp. 1962. 461–462. [R. J. és a BH elítélése a háborúra buzdító magatartása miatt.]
- [GÖNDÖR FERENC] G. F.: R. J. jubileumára. = Az Ember 1920. okt. 24. 50. sz. 7–8. [Bírálja R. J. nacionalizmusát, konzervativizmusát, de elismeri a BH liberális szellemiségét.]
- LOVÁSZY KÁROLY: Irodalmi levelezés – üzleti levelezés. = G 1920. okt. 28. 44. sz. 14–15. [R. J. irodalmi levelezéséről, új tehetségeket felfedező hajlamáról.]
- MOLNÁR JENŐ: R. és Prohászka. = Egyenl 1920. okt. 30. 44. sz. 4–5. [Párhuzam R. J. és Prohászka Ottokár egyénisége, szociális magatartása között.]
- GÖMBÖS GYULA: R. J.-nek. = Szózat 1922. júl. 26. 169. sz. 3. [Vita R. J. politikai nézeteivel.]
- R. J. a zsidó szemléletéről. = Egyenl 1922. jún. 10. 23. sz. 13. [R. J.-nek Goldberger Izidor, tatai rabbihoz írott leveléről.]
- A kurzus és R. J. = Az Est 1922. júl. 18. 160. sz. 5. [Megvédi R. J.-t a szélsőjobb támadásaitól.]
- IGNOTUS: Apponyi és R. = Nyug 1924. II. 67–68. [Egyéniségük, közéleti szerepük összehasonlítása.]
- R. J.-t a tábla az ébredők vádjá ellenében felmentette. = Újság 1927. márc. 31. 73. sz. 2. [Egy régebben írt cikke miatt támadta a szélsőjobboldal.]
- BULCSÚ: A szent öregek. = Előrs 1928. aug. 5. 21. sz. 13–14. [A liberális értelmiségi – köztük R. J. és a zsidóság kapcsolatáról.]
- REICH SÁMUEL: Mikor Apponyi és R. J. exponálták magukat egy orthodox iskoláért. = Egyenl 1928. nov. 24. 11. sz. 6. [R. J. befolyása akadályozta meg 1916-ban az iskola bezárását.]
- R. J. = PH 1928. aug. 3. 175. sz. 1–2. [R. J. politikai szerepéről, Angliából való visszatérése alkalmából.]
- R. J. = PH 1928. okt. 10. 230. sz. 1. [R. J. Olaszországban. Mussolininél tett látogatása.]
- RÁSKAI FERENC: R. zsenijének fiatalága. = PH 1929. febr. 17. 40. sz. 16–17.
- R. J. és a zsidóság. = Egyenl 1929. febr. 23. 24. sz. 15. [Silberfeld Jakab főrabbi beszédének ismertetése. Kiemeli R. J. humanizmusát.]
- R. J. = Mo 1929. febr. 9. 33. sz. 3. [Politikai pályafutásáról.]
- R. J. = PH 1929. febr. 12. 35. sz. 1. [R., a politikus.]
- BERZEVICZY ALBERT: R. hite. = BH 1930. nov. 30. 274. sz. 1. [Szobrának felavatása alkalmából méltatja R. J. politikai magatartását; publicisztikai munkásságát.]
- HEGEDŰS LÓRÁNT: R. J. fejlődése. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 148–152. [Politikai és irodalmi egyénisége.]
- KLEBELSBERG KUNÓ: R. J. korszaka. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 9–13. [Egyénisége, politikai nézetei.]
- NAGY EMIL: R. J. és a revízió. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 130–147. [A trianoni békeszerződés felülvizsgálata érdekében, Rothermere lord revíziós gondolatának képviselője.]

- K. PAP JÁNOS: R. J. = MCsalád 1930. 3. sz. 30. [Egyéniségeről.]
- SCHILLER JÓZSEF: R. J. és a magyar trón. = Újság 1932. szept. 4. 198. sz. 9. [R. J. magántitkárának nyilatkozata az író elleni támadásokról.]
- SCHILLER JÓZSEF: R. J. Egy magántitkár feljegyzései. Bp. 1933. 347 l.
Ism.: MH 1932. dec. 25. 291. sz. 47. – *Asztalos Miklós*, Napk 1933. 208–211. – *Herczeg Ferenc*, PH 1933. jan. 8. 6. sz. 1. – BH 1933. 1. sz. 1–2. – Lit 1933. 63–64.
- FÉJA GÉZA: Derű és ború. = Mo(estí) 1942. febr. 11. 33. sz. 3. [R. J. eszméinek bírálata.]

Színházigazgatói működése

Megjegyzés: L. még *A magyar irodalomtörténet bibliográfiája* 3. kötetének az *Általános rész. Színház, Színház történet* c. fejezetében a *Népszínház* címszó alatti irodalmat is.

- D. J.: R. J. = VU 1875. okt. 10. 41. sz. 641–642. [Méltatja R. J.-t mint a Népszínház bérelőjét és igazgatóját.]
- Molnár György visszalépése... = Kelet 1876. febr. 18. 39. sz. 151. [A Népszínház rendezői tisztségét R. J. veszi át.]
- [KACZIÁNY GÉZA] -y -za: R. J. színházigazgatói pályája. = BH 1881. okt. 15. 121. sz. 2.
- LISZKA BÉLA: A népszínház első hat éve. (1875. október 15.–1881. október 14.) = FL 1881. okt. 14. 234. sz. 1385. [R. J. színházigazgató tevékenységéről is.]
- R. J. búcsúja a népszínházról. = Egyetértés 1881. okt. 15. 284. sz. 2–3.
- RAJNA FERENC: R. J. mint színházi ember. = Detektív 1920. okt. 27. 43. sz. 9.
- VERŐ GYÖRGY: A Népszínház Budapest színi életében 1875–1925. Bp. 1925. VIII, 331 l. [Többek között R. J. működéséről is.]
- SEBESTYÉN, KARL: Eugen Rákosi und die ungarische Bühne. = PLloyd 1927. febr. 15. 36. sz. 7–8. [Színházigazgatói tevékenységéről.]
- HARSÁNYI ZSOLT: R. és a színház. = Színhé 1929. 8. sz. 20.
- R. J., a színházigazgató. = PH 1929. jan. 12. 10. sz. 17.
- REXA DEZSŐ: R. J. és a színház. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 243–259. [1875-től 1881-ig a Népszínház igazgatója volt.]
- K. PAP JÁNOS: Emlékezések R. J.-re. Színpadi élmények és tapasztalatok. Bp. 1931. 48 l.
Ism.: PH 1931. nov. 17. 261. sz. 7.

Kapcsolata kortársaival

- R. J. és Justh Gyula. = MF 1914. júl. 1. 13. sz. 69–70. [Személyes ellentétükről.]
- SZABÓ LÁSZLÓ: Rothermere és R. = PN 1929. febr. 19. 41. sz. 10. [Harold Rothermere lord és R. J. közti barátságról.]
- BÁRD MIKLÓSNÉ: Barátságunk R. J.-vel. = BH 1930. jún. 8. 129. sz. 33–34., és Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1929–30. 5. köt. Nagykörös 1930. 11–18., Újld 1942. II. 672–674.
- [CSÁSZÁR ELEMÉR] r-r: R. J. és Gyulai Pál. = BH 1930. dec. 5. 278. sz. 8. [Mint bírósági szakértők sajtóügyekben.]
- FÜRST ILONA: R. és Dóczi. – Dóczi Lajos levele legjobb barátjához. = Újság 1930. nov. 29. 272. sz. 6. [Kelt: 1879. jún. 22.]
- SEBESTYÉN, KARL: Eugen Rákosi, Zsolt Beöthy und Bernhard Alexander. = PLloyd 1930. okt. 26. 245. sz. 8. [Baráti kapcsolatukról.]

Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták

- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: Hogyan írnak az írók? = Újld 1908. szept. 27. 40. sz. 284–286. [Alkotási módszereikről. Többek között R. J.-ről is.]
- MIHÁLYFI ERNŐ: Rákosi Szidi R. J.-ről. = Szózat 1920. okt. 24. 252. sz. 6. [Interjú.]
- CSATKAI, ANDRÉ: Die Oedenburger Station in der Laufbahn von Jenő Rákosi. = Oedenburger Zeitung 1927. febr. 13. 35. sz. 3.
- GYALUI FARKAS: Emlékezések R. J.-ről. = ErdHel 1929. I. 193–199, 282–289.
- HARASZTI EML: R. J. és a magyar zene. = BH 1929. febr. 24. 46. sz. 10. [Életművének zenei vonatkozásairól: a magyar zenei stílus népszerűsítésének támogatása; kapcsolata az Operával.]
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: R. J. = Nyug 1929. I. 221–222., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 2. köt. Bp. 1958. 142–144. [Látogatása R. J.-nél, röviddel halála előtt.]
- RÁKOSY GYULA: Az édesanyámról. = PH 1929. máj. 28. 117. sz. 1–2.
- SÁNDOR PÁL: Cellatársam: R. J. = Egyenl 1929. febr. 16. 23. sz. 1.
- R. J. a karikatúrában. = PH 1929. febr. 17. 40. sz. 35. [A cikk ismerteti a R. J.-ről készült öt rajz történetét.]
- GÁSPÁR ANTAL: R. J. a rajzoló szemében. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 314–317. [Anekdotikus hangvételű emlékezés.]
- HARASZTI EMIL: R. J. és a magyar zene. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 332–334. [Nézetei a magyar

- zenei nevelésről; az Operaház és a Filharmoniai Társulat működésének patronálásáról; zenekritikáiról.]
- KISS GYULA: R. J. és a sport. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 345–348. [Mint a sport nagy támogatóját méltatja.]
- LŐRINCZY GYÖRGY: Turul szobra. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 307–313. [Személyes emlékei R. J.-ről.]
- MAYER JÁNOS: R. J. és a mezőgazdaság. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 321–322. [A BH és R. J. szerepe a magyar agrár- és kisbirtok-politika támogatásában.]
- ÓVÁRI FERENC: R. J. és a gyermek. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 323–331. [R. J. szerepe a gyermekvédelmi mozgalomban.]
- RÁKOSY GYULA: R. J. közéről. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 279–306. [R. J. fiának visszaemlékezései apjára.]
- SIKLÓSSY LÁSZLÓ: R. J. karikatúrában. (!) = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 349–360. [A Borsszem Jankó c. elclapban megjelent R. J.-karikatúrák története.]
- GÁRDONYI GÉZA: R. J. = G. G.: Aranyországok. Bp. [1935.] 174–175. [Anekdoták.]
- F. A.: R. J., a „fegyenc”. = Zemlén Fáky 1942. ápr., 3–4. sz. 55–56. [Emlékezés 1919-es fogságára.]
- NAGY EMIL: Gyermekkori emlék R. J.-ről. = PH 1942. nov. 20. 263. sz. 6. [Egy balatoni találkozásukról.]
- NAGY EMIL: R. J. levele Munkácsy Mihályhoz. = PH 1942. dec. 29. 293. sz. 4. [Visszaemlékezése arra, hogy R. J. ajánlotta őt Munkácsy pártfogásába.]
- BÁLINT LAJOS: R. J. megvonja a szót. = B. L.: Karzat és páholy. Bp. 1967. 225–232. [Személyes emlékei R. J.-ről.]
- Kéziratai, tárgyi dokumentumok*
- KÁRPÁTI AURÉL: R. J. könyvtára. = MBibSz 1924. 2. sz. 199–201.
- Y. E.: R. J. hagyatéka. = BH 1929. máj. 19. 112. sz. 18. [Az Ernst Múzeumban kiállított, árverésre kerülő hagyatékáról.]
- IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL*
- Általános értékelések, portrék*
- GYÓRI VILMOS: R. J. = Gy. V.: Koszorú a magyar versközlés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 707–708.
- BRÓDY SÁNDOR: R. J. = OrszV 1885. dec. 19. 51. sz. Tagajánlások. R. J., a Kisfaludy-társaság rendes tagja, levelező tagul ajánlva Beöthy Zsolt rendes tagtól. = AkÉrt 1885. 86–87.
- Tagajánlások. R. J., a Kisfaludy-társaság rendes tagja, levelező tagul ajánlva. = AkÉrt 1886. 68–70. [Ajánlja: Beöthy Zsolt és Vadnai Károly.]
- JANUÁRIUS: R. J.-ről. = MSz 1891. okt. 11. 41. sz. 482–483.
- R. J. = Dunántúli Képes Naptár 1892. Bp. 1892. 113–115.
- R. J.-t a Kisfaludy társaság tagját lev[elező] tagul ajánlja az I./B. alosztályba Berczik Árpád. = MTA Tagajánlások 1892-ben. Bp. 1892. 11–12.
- SILBERSTEIN ÖTVÖS ADOLF: R. J. = S. Ö. A.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1894. 9.
- [IGNOTUS] T. L.: A kézművesség dicsérete. = A Hét 1895. febr. 17. 7. sz. 113–114. [Írói portré R. J.-ről.]
- A mi vendégeink. – R. J. = Nagyvárad 1895. okt. 27. 256. sz. Mell. 1–2. [Munkásságának méltatása.]
- K.: R. J. = MGén 1896. okt. 18. 43. sz. 701. [A nemesi cím odaítélése alkalmából.]
- R. J. = Újld 1896. okt. 25. 44. sz. 361–362.
- BRÓDY SÁNDOR: A jövő kultuszminisztere. R. J.-ről. = Fehér Könyv 1900. ápr., 121–146., és B. S.: Lárvak. Bp. 1911. 36–55. [Portré.]
- MALONYAI DEZSŐ: R. J. = Újld 1902. jan. 19. 4. sz. 74–76.
- GYALUI FARKAS: R. J. = Újság (Kolozsvár) 1903. jan. 4. 1. sz. 1–2.
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A.: A Főrendiház új tagjai: R. J. = VU 1903. jan. 11. 2. sz. 17–18. [Írói munkássága méltatása.]
- [SZÉKELY SÁMUEL] Sz. S.: R. J. = PolHsz 1903. jan. 25. 4. sz. 3–5. [Méltatása főrendiházi taggá való kinevezése alkalmából.]
- [WOLFNER PÁL] Wp.: Két új főrend. = Újld 1903. jan. 11. 3. sz. 61.
- R. J. = MSzal 1903. jan., 353–357.
- [HERCZEG FERENC] Hg. F.: R. J. hetven esztendő. = Újld 1912. II. 483–484.
- SEBESTYÉN KÁROLY: R. J. – 1912. nov. 12-ére. = A Hét 1912. 718–719.
- SIKABONYI ANTAL: R. J. = Kultúra 1912. nov. 25. 22. sz. 1349–1352.
- R. J. = Élet 1912. 46. sz. 1473. [Méltatása 70. születésnapja alkalmából.]
- R. J.-ről. = ErdL 1912. nov. 16. 34. sz. 1. [Munkásságának méltatása.]
- R. J. ünneplése. = PolHsz 1912. 46. sz. 10–11. [Köszöntő.]
- R. J. ünneplése. = Bp. Újságírók Alm. 1913. 9. [Köszöntő.]
- MOLNÁR JENŐ: R. = A Toll 1914. 10. sz. 22–24.
- SEBESTYÉN KÁROLY: R. J. = MF 1917. nov. 1. 21. sz. 145–152. [Munkásságának méltatása 75. születésnapján.]

- BEÓTHY LÁSZLÓ: R. J.-ről. = Színhé 1920. 44. sz. 27. (c. j.): A nemzet tanítóestere. R. J. jubileuma = Néptanítók Lapja 1920. nov. 11. 44–46. sz. 36–37. -e.: R. J. = ÚjMSz 1920. nov., 1. sz. 111–113.
- H.: Jubilé de M. Eugène de Rákosi. = RH 1920. 23. köt. nov.–dec., 10–12. [Méltatása 50. írói jubileuma alkalmából.]
- [JUHÁSZ GYULA]: Margó. = Szeged 1920. okt. 19. 55. sz. 2. [L. I.-nek, a Gondolat 1920. okt. 14-i számában megjelent cikkére válaszol.]
- [JUHÁSZ GYULA]: R. J. = Szeged 1920. okt. 24. 58. sz. 3., és J. Gy. összes művei. 6. köt. Bp. 1969. 345–347.
- KÁRPÁTI AURÉL: R. J. = A Hét 1920. 502.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: R. J. = Nyug 1920. II. 993–995., és K. D. hátrahagyott művei. 3. köt. Bp. [1940.] 227–231., K. D.: Írók, festők, tudósok. 2. köt. Bp. 1958. 137–142.
- KÖRÖSI HENRIK: R. J. = Néptanítók Lapja 1920. nov. 11. 44–46. sz. 35. [Méltatása 50 éves Kisfaludy Társaság-beli tagsága alkalmából.]
- L. I.: R. jubileuma elé. = G 1920. okt. 14. 42. sz. 3–6.
- RÁKOSI VIKTOR: R. J.-ről. = BH 1920. okt. 24. 252. sz. 2.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: R. J. = Szózat 1920. okt. 26. 253. sz. 2–3.
- SZÁSZ KÁROLY: A pálya kezdetén. – R. J. jubileuma alkalmából. = BH 1920. okt. 27. 254. sz. 1.
- R. J. = Egyenlő 1920. okt. 23. 43. sz. 5.
- R. J. a színházban. = Az Est 1920. okt. 20. 248. sz. 4. [A színházi világ ünneplése az 50. írói jubileum alkalmából; a bemutatott darabok felsorolásával.]
- R. J. = Nszava 1920. okt. 24. 252. sz. 2–3.
- R. J. jubileuma. = Nszava 1920. okt. 24. 252. sz. 4.
- Ünnep fényében. = PN 1920. okt. 24. 252. sz. 1.
- R. J. nagy hete. = Szózat 1920. okt. 17. 246. sz. 4. [Méltatása 50 éves Kisfaludy Társaság-beli tagsága alkalmából.]
- R. J. = Szózat 1920. okt. 24. 252. sz. 1.
- R. J. = Újld 1920. nov. 1. 26. sz. 514. [Köszöntése 78. születésnapja alkalmából.]
- R. J. = VU 1920. okt. 24. 20. sz. 232.
- R. J. 79 éves. = PolHsz 1921. 26. sz. 8.
- BETHLEN ISTVÁN: R. J.-höz. = BH 1922. nov. 12. 259. sz. 1. [Méltatása 80. születésnapja alkalmából.]
- CSAJTHAY FERENC: Nyolcvan év. = BH 1922. nov. 12. 259. sz. 1.
- jő: Az öreg úr. A nyolcvan éves R. J.-ről. = Újság 1922. nov. 7. 253. sz. 3–4.
- JUHÁSZ GYULA: Csevegés. = Hétfői Rendkívüli Újság 1922. szept. 18. 39. sz. 1., és J. Gy. összes művei. 6. köt. Prózaí írások. 1918–1922. Bp. 1969. 514–515. [A 80 éves R. J.-ről.]
- KUNCZ ALADÁR: Magyar fejek. R. J. = Ellz (Cluj) 1922. dec. 17. 285. sz. 9–10.
- RÁKOSI VIKTOR: R. J.-ről. = BH 1922. nov. 12. 259. sz. 2.
- R-r.: R. J. ünnepén. = MÉ 1922. 2. sz. 151–152.
- SEBESTYÉN, KARL: Eugen Rákosi. = PLloyd(esti) 1922. nov. 11. 257. sz. 4.
- R. J. nyolcvan éves. = Az Est 1922. nov. 12. 258. sz. 6.
- A nyolcvan éves R. J. = Mo 1922. nov. 12. 258. sz. 7.
- R. J. 80. esztendő. = Nszava 1922. nov. 12. 258. sz. 5.
- HEGEDÜS LÓRÁNT: A nyolcvannégy éves R. J. = Újld 1926. II. 570.
- KOZOCSA SÁNDOR: R. J. = Bácskai Élet 1926. dec., 5. sz. 220–221. [Méltatása 84. születésnapja alkalmából.]
- MEZEI ERNŐ: R. J. = PH 1926. nov. 12. 258. sz. 1–2.
- BENKŐ IMRE: Elnöki megnyitó. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 2. köt. 1926–1927. Nagykőrös 1927. 95–98.
- KLEBELSBERG KUNO: Előszó. = R. J. művei. 1. köt. Emlékezések. Bp. [1927.] VII–XIV.
- Hatvan éves múlt a magyar irodalomban. R. J. jubileuma. = MU 1927. febr. 15. 36. sz. 8.
- R. J.-t jubileumi lakomán ünnepezték tisztelői. = Újság 1927. febr. 15. 36. sz. 6. [Az elhangzott köszöntők közlésével.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: R. J. 86 éves. = Otthonunk 1928. 3. sz. 1–2.
- ALEXANDER, BERNÁT: Eugen Rákosis Leben und Werk. = PLloyd(regg.) 1929. febr. 9. 33. sz. 1–2.
- b. b.: R. J. = 100 % 1929. 6. sz. 295.
- BENKŐ IMRE: Elnöki megnyitó beszéd. = Nagykőrösi Arany Társ. Évk. 4. köt. 1928–1929. Nagykőrös 1929. 132–133.
- BERZEVICZY ALBERT: R. J. = BpSz 1929. 213. köt. 241–242., és AkÉrt 1929. 5–6. [Megemlékezés elhunytja alkalmából.]
- Bo-ér.: R. J. = Vasárnap (Arad) 1929. febr. 17. 4. sz. 75.
- [BOGDÁN GYULA] B.: R. J. = Örálló 1929. febr. 16. 1.
- DRÉHR IMRE: R. J. = PH 1929. ápr. 14. 84. sz. 34.
- GYALUI FARKAS: R. J. = Ptűz 1929. febr. 24. 4. sz. 73–75.
- [HAVAS ISTVÁN]: [Beszéd R. J. ravatalánál.] = PH 1929. febr. 12. 35. sz. 3., és Havas István: Akikkel találkoztam. Bp. 1944. 131–132. [„A Petőfi Társaság búcsúja” c. tudósításon belül közölve.]
- [HUSZÁR, GUILLAUME DE] H. G. de: Eugène de Rákosi. = RH 1929. I. 134–135.
- JÁROSY DEZSŐ: R. J. = Vasárnap (Arad) 1929. márc. 17. 6. sz. 115.
- KÁDÁR LEHEL: R. J. = Előrs 1929. febr. 16. 7. sz. 7.
- KÓBOR TAMÁS: R. J. = Az Újság 1929. febr. 9. 33. sz. 1.
- KOZOCSA SÁNDOR: R. J. = A Falu 1929. 2. sz. 75.

- KUN ANDOR: R. J. = MH 1929. febr. 9. 33. sz. 1.
 LÉGRÁDY OTTÓ: Búcsú R. J.-től. = PH 1929. febr. 10. 34. sz. 1. [Temetése alkalmából munkásságának méltatása.]
 LENDVAI ISTVÁN: R. J. = MKult 1929. I. 184–187.
 M.: R. J. = MProtestánsok Lapja 1929. febr. 10. 6. sz. 1.
 MEZŐFI VILMOS: R. J. = SzabSzó 1929. febr. 17. 7. sz. 1.
 MILOTAY ISTVÁN: R. J. = Mság 1929. febr. 9. 33. sz. 1.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: R. J. halálára. = Nyug 1929. I. 217–220.
 [SEBESTYÉN KÁROLY] S. K.: R. J., a költő. = BH 1929. febr. 9. 33. sz. 2. [Életművének méltatása.]
 SIKLAKI ISTVÁN: R. J. = OPTK 1929. 7. sz. 515–516.
 [SOMOGYVÁRI GYULA] GYULA DIÁK: Búcsúzásul. R. J. = A Sajtó 1929. 2. sz. 65–75.
 SZABÓ LÁSZLÓ: Halk szavak a ravatal mellett. = PN 1929. febr. 10. 34. sz. 8.
 SZABÓ LÁSZLÓ: R. J. = PN 1929. febr. 9. 33. sz. 1–2.
 R. J. = BH 1929. febr. 9. 33. sz. 1., BH 1929. febr. 10. 34. sz. 1., BH 1929. febr. 10. 34. sz. 5., Lit 1929. 3. sz. 78–79., Nszava 1929. febr. 9. 33. sz. 5., OrszV 1929. febr. 17. 7–8. sz. 31., PH 1929. febr. 9. 33. sz. 1., PH Nagy Naptára. 1930. Bp. [1929.] 185–192., PLOYD(esti) 1929. febr. 8. 32. sz. 1., ÚjId 1929. I. 232–233. [Nekrológok.]
 B. I.: Olasz világnap R. J.-ről. = A Sajtó 1930. 7. sz. 454–455. [A Corriere della Sera c. lapban megjelent cikkek ismertetése.]
 HEGEDŰS LÓRÁNT: A Böhönc. R. J. halálának évfordulójára. = PH 1930. febr. 9. 33. sz. 33. [Irodalmi munkásságának méltatása.]
 HEGEDŰS LÓRÁNT: R. J. emlékezete. = A Sajtó 1930. 10. sz. 505–512. – Ua.: Bp. 1930. 19 l. (Az MTA elhunyt tagjai fölött tartott emlékezésdek. 21./2.)
 K. J.: Két szobor. (Bartha Miklós és R. J.) = Előrs 1930. dec. 27. 52. sz. 10. [Utalással Kádár Lehel dec. 6-i cikkére.]
 KÁDÁR LEHEL: Két szobor. = Előrs 1930. dec. 6. 49. sz. 1–2. [R. J. és Bartha Miklós munkásságának összevetése. Kiemeli R. J. tevékenységét az új értelmiségi generáció kinevelésében.]
 KÓBOR TAMÁS: R. J. = Az Újság 1930. nov. 30. 273. sz. 1.
 MÁRKUS MIKSA: R. J.-ről. = A Sajtó 1930. 2. sz. 135–146. – Ua. Bp. 1930. 40 l. (Cobden-ktár 44.)
 Ism.: PN 1930. dec. 6. 278. sz. 10.
 PRESZLY ELEMÉR: R. J. = PH 1930. nov. 30. 273. sz. 1–2. [A szobor leleplezése alkalmából méltatja irodalmi és politikai érdemeit.]
 RADÓ ANTAL: R., a Shakespeare-fordító. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 266–275.
 ROTHERMERE, [HAROLD]: Búcsú R. J.-től. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 14–16.
 ROTT NÁNDOR: R. J. = BH 1930. nov. 30. 274. sz. 1.
 SAJÓ ALADÁR: R. J. életpályája. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 19–117.
 R. J. = Mság 1930. nov. 30. 273. sz. 12.
 R.-emlékünnp. Márkus Miksa előadása az első halálozási évfordulón. = PN 1930. febr. 8. 32. sz. 7.
 SEBESTYÉN KÁROLY: Megemlékezés R. J.-ről. = KisfTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 166–173. [Székfoglaló.]
 Emlékezés R. J.-re. = PH 1932. febr. 9. 31. sz. 5. [Halála 3 éves évfordulója alkalmából.]
 ANTAL ISTVÁN: R. és Apponyi emlékezete. = BH 1933. márc. 14. 60. sz. 5.
 [HAMVAS BÉLA] THOMAS MARK: Három kép a magyar írás galériájából. I. R. J. = Függsz 1933. jún., 3. sz. 2–3.
 MIKECZ ÖDÖN: R. J. emlékezete. = A Sajtó 1936. 3–4. sz. 29–30.
 MÓRA FERENC: Az égig érő diófa. = M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 294–298., és M. F.: Elkallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 516–519. [Munkásságának méltatása.]
 RÁKÓCZY IMRE: R. J. = A Sajtó 1937. 3–4. sz. 1–4.
 R. = Esti Kurír 1937. márc. 24. 67. sz. 4.
 HERCZEG FERENC: A százéves R. J. = PH 1942. nov. 8. 253. sz. 1.
 ÖRS: R. J. emléke. = A Sajtó 1942. 11. sz. 1–2.
 SZIKLAY JÁNOS: R. J. centenáriuma. = A Sajtó 1942. 1. sz. 1–3.
 SZÜLLŐ GÉZA: R. J. = PH 1942. nov. 12. 256. sz. 5.
 A százéves R. = Az Újság 1942. nov. 13. 258. sz. 5.
 R. J. centenáriuma. = Ko 1943. jan., 118–119.
 GÁBOR ANDOR: R. J. = G. A.: Válogatott cikkek. Bp. 1953. 69–74., és G. A.: Összegyűjtött cikkek. I. köt. Bp. 1955. 281–287., G. A. válogatott művei. Bp. 1961. 290–295. [D.: 1922.]

Dramái

- GYULAI PÁL: [Jelentés az 1866. évi Teleki drámai pályázatról.] = AkÉrt 1867. 110–116., és Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 353–358. [Többek közt: R. J. „Shylock ma” c. művéről.]
 R. J. és az operette. = ErdHíradó 1889. jan. 14. 11. sz. 5. {R. J.-ről mint jelentős operett-szövegíróról és fordítóról.]
 MEMOR: R. J. = KépCsall 1891. okt. 18. 42. sz. 660–662. [25 éves színműírói jubileuma alkalmából drámairói munkásságának méltatása.]
 BOROS GÁBOR: R. J. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 125–132.
 ENDRÓDI SÁNDOR: A jelmezes dráma. R. J. = E. S.: Századunk magyar irodalma képekben. Bp. 1900. 426–431.

- BÁRSONY ISTVÁN: R. J. drámái. = MH 1905. jan. 25–26. 25–26. sz.
- SZECŐ VILMOS: R. J., a drámaíró. = SzegN 1908. febr. 21. 45. sz. 7.
- SZECŐ VILMOS: R. J. drámái. Szeged 1909. 114 l.
Ism.: *Juhász Gyula*, Nyug 1909. II. 164–166., és J. Gy. összes művei. 5. köt. 1898–1917. Bp. 1986. 8–11.
- BEÓTHY ZSOLT: R. J. drámairodalmunkban. = BpSz 1920. 184. köt. 31–44., és KisFTÉ ÚjF 1920–1921. 53. köt. Bp. 1921. 67–77., B. Zs.: Romemlékek. I. köt. Bp. 1923. 321–337.
- CASZÁR ELEMÉR: R. J., a drámaíró. = Szózat 1920. okt. 24. 252. sz. 2–3.
- SZÁSZ KÁROLY: R. J. népszínművei. = BH 1920. okt. 20. 257. sz. 1., és OrszV 1920. nov. 7. 45. sz. 535–536.
- GALAMB SÁNDOR: R. J. = It 1921. 12–32. [Főként drámaírói művészetének elemzése.]
- PORZSOLT KÁLMÁN: R. J. mint drámaíró. = PH 1928. szept. 28. 220. sz. 12. [Az „Endre és Johanna” c. darabjának Nemzeti Színház-beli felújítása kapcsán.]
- R. J., a drámaíró. Az új romantikus. = PH 1929. febr. 10. 34. sz. 5.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: R. J. mint drámaíró. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 195–242.
- GALAMB SÁNDOR: R. J., a drámaíró. = BpSz 1942. 263. köt. 333–351. – Klny. is.
- Publicisztikai és szerkesztői tevékenysége**
Megjegyzés: Vö. még az *Egyénisége, világnézete, politikai felfogása* c. alfejezettel is. Az újságírói, szerkesztői tevékenységével kapcsolatban l. még a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános rész. Sajtó, Sajtótörténet* c. fejezetében a *Pesti Napló*, a *Reform*, a *Budapesti Hírlap* és a *Pesti Hírlap* címszavakat.
- HÍRLAPÍRÓ: R. J. = MSzal 1891. 16. köt. 119–121.
- DE NOIR: R. J. = ErdHíradó 1891. okt. 20. 239. sz. 1–2. [Publicisztikai tevékenységéről.]
- IGNOTUS: Rossz versek. = A Hét 1893. II. 12–14. [Nem ért egyet R. J. értékítéletével a Brassó c. lapban megjelent négy verssel kapcsolatban.]
- K. Gy.: R. J. = OrszV 1896. jún. 21. 25. sz. 385. [Köszöntése a hírlapírói kongresszus alkalmából.]
- R. J. = Alf 1896. márc. 14. 62. sz. 1–2. [Újságírói működése.]
- ŐR: R. J. = MVilág 1906. jún. 10. 13. sz. 110. [R. J. munkásságának méltatása a BH negyedszázados jubileumán.]
- PETHŐ SÁNDOR: R. J., a publicista. = Élet 1912. ápr. 21. 16. sz. 498.
- SIKABONYI ANTAL: R. J. = Komáromi Újság 1912. dec. 5. 49. sz. 1–2. [R. J., az újságíró példaképe.]
- R. a sajtószabadság árulója. = Nszava 1914. márc. 31. 77. sz. 6–7.
- CONCHA GYÖZÖ: Jelentés a Bródy-jutalomról. = AkÉrt 1915. 318–325., és C. Gy.: Hatvan év tudományos mozgalmi között. 2. köt. Bp. 1935. 240–247. [A díjat R. J.-nek ítéltek publicisztikai tevékenységéért.]
- [DAPSY GIZELLA] NIL: Levél Babits Mihálynak. = V 1916. jan. 9. 9. sz. 21. [R. J. mint szerkesztő nem ismerte fel Gyóni Géza tehetségét.]
- HATVANY LAJOS: R. J. (A „Magyarságért” megjelenése alkalmából.) = Esztendő 1918. 3. sz. 95–119., és H. L.: Irodalmi tanulmányok. 2. köt. Bp. 1960. 206–225.
- BERZEVICZY ALBERT: R. mint publicista. = BpSz 1921. 185. köt. 107–110., és KisFTÉ ÚjF 1920–1921. Bp. 1921. 59–62. [Elnöki beszéd a Kisfaludy Társaság ülésén, R. J. félszázados tagságának ünnepe. – Uo. R. J. válasza: 62–64.]
- PAPP FERENC: R. J., a hírlapíró. Bp. 1924. 127 l.
Ism.: *Császár Elemér*, ÚjNemz 1925. jan. 4. 3. sz. 4. – *Csűry Bálint*, Ptűz 1952. 274–275. – *Kéky Lajos*, ItK 1925. 135–136. – [Nyigri Imre] (ny. i.), Nszava 1925. jan. 15. 11. sz. 9. – *Perényi József*, MMűvelődés 1925. 69–70. – *Tolnai Vilmos*, Napk 1925. I. 477–479.
- R. J. megvált a Budapesti Hírlaptól. = Szózat 1925. jan. 8. 5. sz. 4.
- R. J. a sajtó hivatásáról. = Újság 1925. nov. 13. 104. sz. 6. [Egységre szólította fel a magyar újságírókat.]
- MEZEI ERNŐ: R. J. = Ötven esztendő. A Pesti Hírlap Emlékkönyve. 1878–1928. Bp. 1928. 15.
- R. J. első cikke a Pesti Hírlapban. = Az 50 éves PH jubileumi albuma 1878–1928. Bp. [1928.] 47–49.
- R. J. a Pesti Hírlapnál. = Az 50 éves PH jubileumi albuma 1878–1928. Bp. [1928.] 163–166.
- A Pesti Hírlap vezércikkírói. R. J. = Az 50 éves PH jubileumi albuma 1878–1928. Bp. [1928.] 218–220.
- GYALUI FARKAS: Emlékezések R. J.-ről. = ErdHel 1929. I. 193–199, 282–289. [Többek között R. J. mint a BH főszerkesztője.]
- MEZEI ERNŐ: R., a zsmnalisztikai öserő. = PH 1929. febr. 17. 40. sz. 34.
- APPONYI ALBERT: A hírlapíró-fejedelem. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 5–8.
- HARASZTI EMIL: R. J. és a magyar zene. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 332–344. [Zenekritikusi működéséről is.]
- MEZEI ERNŐ: In memoriam. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 125–129. [R. J., a publicista.]

- PEKÁR GYULA: R. a világ nagy publicistái közt. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 121–124.
- SIKABONYI ANTAL: R. J. a publicista. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 153–191. – Ua. Bp. 1930. 43 l.
- Ism.:** [Hankiss János?] H. J., DebrSz 1930. szept., 7. sz. 382. – *Schöpflin Aladár*, Nyug 1930. II. 145–146. – Sz. I. A., It 1930. 184–185. – [Turóczi-Trostler József] t. t., PLloyd(esti) 1930. aug. 16. 185. sz. 5. – ÚjNemz 1930. júl. 24. 166. sz. 7.
- SIKABONYI ANTAL: R. J. = BH 1930. febr. 4. 28. sz. 11. [Főképp publicisztikai működéséről, tevékenységéről a BH-nál.]
- SÜLE ANTAL: Újságíró-arcképek. VI. R. J. = A Sajtó 1930. 4. sz. 169–171.
- RÁKOSY GYULA: R. J., az újságírók és az Otthon. = A Sajtó 1931. 6. sz. 289–292.
- SZUDY ELEMÉR: R. J. magyarlátása. = PN 1934. febr. 18. 39. sz. 33–34. [Az újságíró R. J.-ről.]
- CSATKAI ENDRE: R. J. szerkesztői pályájának kezdetei Sopronban. = SopSz 1943. 61–64.
- SEBESTYÉN KÁROLY: A parancsnoki hídon. R. J. és a Budapesti Hírlap. = ÚjId 1943. I. 550–552. [Személyes emlékei a BH szerkesztőségében 1904-től.]
- LENGYEL GÉZA: R. J. – a Budapesti Hírlap. = L. G.: Magyar újságmágnások. Bp. 1963. 101–123.

Nyelve, írói eszközök

- NÁDAI PÁL: Népiesség és népieskedés. = MNyr 1905. 412–415. [Példák a helytelen népieskedésre, többek között R. J. nyelvhasználatában.]
- [KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] PUNIN: Az új magyar nyelv. Széjgyeztetek egy beszédhez. = A Hét 1913. 111. [R. J.-ről, aki a városi nyelvnek is megadta az irodalmi jogot.]
- KARDOS ALBERT: Felesleges az és a. = MNyr 1927. 119–121. [R. J. névelő-alkalmazását bírálja.]
- R. J. és a Budapesti Hírlap helyesírása. = MNyr 1927. 118–119. [R. J. „Emlékezések” c. művéből idézi a BH és az Akadémia helyesírási ellentétét bemutató részletet.]
- HARSÁNYI ZSOLT: R. J. nyelve. = R. J. élete és művei. Bp. 1930. 260–265.
- ZOLNAI GYULA: Telefonoz és telefonál. = Msan 1932. 85–91. [R. J. a helyes szóhasználatról.]

Irodalmi kapcsolatai, irodalmi párhuzamok

- BULYOVSZKY GYULA: Berczik és R. = Nef 1867. okt. 20. 42. sz. 511. [Irodalmi mentalitásukról és műveik közös vonásairól.]
- YKSZ.: A két vezér. = FL 1900. márc. 25. 13. sz. 12. [Vészi József és R. J.]

- GEÖCZE SAROLTA: A mai irodalom. = Haz 1904. jan. 17. 15. sz. Mell. 1–2. [R. J.-ről és Herczeg Ferencről.]

UTÓÉLETE, KULTUSZA

- Emléktábla R. J. szülőházán. = Szózat 1921. nov. 4. 248. sz. 10.
- DEBRECZENYI I. MIKLÓS: Hol legyen R. J. szobra? = Mság 1929. ápr. 13. 83. sz. 7.
- ROMHÁNYI SÁNDOR: A túlarádó önértet. = MCsal 1929. 10. sz. 99–100. [R. J. szobrának felállításáról.]
- R. J.-nek, a magyar géniusz egyik legtokéletesebb inkarnációjának érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja a Ház. = PN 1929. febr. 9. 33. sz. 6.
- Az újságíró szobra az ucca forgatagában. Mégis a Dohány és Kertész ucca közötti kis térre kerül R. szobra. = PN 1929. máj. 16. 109. sz. 6.
- MEZEI ERNŐ: R. J. szobor-apoteózis. = PH 1930. nov. 30. 273. sz. 33. [Szobra egyúttal a „zurnalisztika” emlékműve is.]
- Szeptemberben állítják fel R. J. szobrát a New York kávéház előtt. = Mo 1930. jan. 16. 13. sz. 2.
- R. J. ércalakja megjelent a körúton. = Mo 1930. nov. 29. 272. sz.
- A revíziós gondolat méltóságteljes ünnepe volt R. J. szobrának leleplezése. = Mo 1930. dec. 2. 274. sz. 7.
- R. J. szobrának leleplezése. = A Sajtó 1930. 11. sz. 561–570. [Tudósítás az ünnepségekről.]
- R. J. emlékezete. = A Sajtó 1932. 2. sz. 61. [Tudósítás a R. J. halálának 3. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekről.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Aesopus 1
A báróné levelei 17
A bolond 27
Budavár megvétele 19
Éjjel az erdőn 21
Az első és második 23
Emlékezések 32
Endre és Johanna 18
Az ezredév ünnepe 26
A fekete hajó 13
Ida 14
István vezér 24
Királynék harca → István vezér
A kis Kelemen története 25
A krakói barátok 7
A legnagyobb bolond 11
Magdolna 16
A magyarságért 30
Művei 33
A négy király 22
Ótódik László 2
Régi dal régi gyűlölségről 3
A ripacsos Pista dolmánya 8
Szelházaiak 12
A szent korona varázsa 4

A szerelem iskolája 9
 Színművei 1–2. (1872) 5
 Színművei (1902–1903) 28
 Színre színt 6
 Tágm királyné 29
 Tempefői 15
 Tiszavirág 31
 Titilla hadnagy 10
 Világ szép asszony Marcia 20

1 Aesopus (1866)

(Nemzeti Színház: 1866. okt. 14.)

ZILAHY SÁNDOR = FL 1866. jan. 19. 14. sz. 54–55.

FL 1866. okt. 16. 236. sz. 972.

PN 1866. okt. 17.

GYULAI PÁL = BpSz 1875. 9. köt. 408–427., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. Bp. 1927. 263–289. [Többek közt R. J. vígjátékáról is.]

(e.) = FL 1891. okt. 15. 283. sz. 2099. [R. J. színművének 25 éves jubileumáról.]

A Hét 1891. 649–652.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -Ser = PLloyd 1900. máj. 27.

T. = Újság (Kolozsvár) 1900. okt. 3. 72. sz. 1.

T-n = MH 1901. márc. 27. 85. sz. 1–2.

PÁLFI MÁRTON = Nemzeti Színházi Évk. Kolozsvár 1904. 86–90.

BÁLINT LAJOS = MH 1912. máj. 23. 122. sz. 1–2.

MOLNÁR FERENC: R. J. és Aesopusa. = BH 1912. máj. 23. 122. sz. 1–3., és OrszV 1912. jún. 23. 26. sz. 693–694. [A Nemzeti Színház máj. 21–22-i előadásán tartott felolvasás szövege.]

SEBESTYÉN KÁROLY = BH 1912. febr. 29. 51. sz. 1–3., és KváriHeti 1912. márc. 1. 50. sz. 1–3., A magyar dráma fejlődése. A Kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 122–128.

Élet 1912. 22. sz. 714–715.

A Hét 1912. 342.

V 1912. 121. sz. 12.

KÖRMENDY VIKTOR = ÚjId 1916. okt. 15. 43. sz. 398.

SZÁSZ KÁROLY = Ur 1916. 11. sz. 309–310.

Alkotmány 1916. okt. 15. 287. sz. 16. [A darab 50 éves jubileumáról.]

Az Újság 1916. okt. 15. 287. sz. 17.

Az ötvenéves Aesopus. = Színház és Divat 1916. 8. sz. 7–8. [Az író nyilatkozata darabjáról.]

ZÁBORSZKY ENDRE: A hatvan éves Aesopus. = MH 1927. jan. 16. 12. sz. 15.

2 Ötödik László (1866)

ZILAHY SÁNDOR = FL 1866. jan. 19. 14. sz. 55.

3 Régi dal régi gyűlölségről (1867)

(Nemzeti Színház: 1867. okt. 13.)

PN 1867. okt. 15–16.

GYULAI PÁL = BpSz 1875. 9. köt. 408–427., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. Bp. 1927. 263–289. [Többek közt R. J. darabjáról is.]

4 A szent korona varázsa

(Budai Népszínház: 1867. jún. 30.)

GYULAI PÁL: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1908. 352–361. [D.: 1867.]

5 Színművei 1–2. (1872)

LÁNG LAJOS = Figy 1873. jan. 17.–febr. 2. 3–5. sz. 28–29, 41–43, 52–55.

TORKOS LÁSZLÓ = Ath 1873. 492–498.

TORKOS LÁSZLÓ: R. J. színműveire vonatkozólag... = Figy 1873. febr. 2. 5. sz. 59. [Viticikk.]

6 Színre színt

(Nemzeti Színház: 1872. márc. 1.)

N-o. = MoNv 1872. márc. 17. 11. sz. 131.

(y. y.) = A Hon 1872. márc. 2. 51. sz. 1.

Figy 1872. márc. 10. 10. sz. 116–117.

FL 1872. márc. 2. 50. sz. 216.

FL 1872. márc. 3. 51. sz. 219–220.

A Pesti drámabíráló-bizottság... = MPolgár 1872. jan. 6. 4. sz. [R. J. darabját előadásra ajánlja.]

MPolgár 1872. márc. 7. 54. sz. [A darab pesti kritikáiról.]

VU 1872. márc. 10. 10. sz. 121.

GYULAI PÁL = BpSz 1875. 9. köt. 408–427., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. Bp. 1927. 263–289. [Többek közt R. J. darabjáról is.]

7 A krakói barátok

(Nemzeti Színház: 1873. ápr. 28.)

[MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1873. máj. 4. 18. sz. 217.

Figy 1873. máj. 4. 18. sz. 213–214.

FL 1873. ápr. 30. 99. sz. 429.

GYULAI PÁL = BpSz 1875. 9. köt. 408–427., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. Bp. 1927. 263–289. [Többek közt R. J. darabjáról is.]

Nemzet 1891. máj. 24. 141. sz. 3.

8 A ripacsos Pista dolmánya
(Nemzeti Színház: 1874. máj. 1.)

(sz.) = Figy 1874. máj. 10. 19. sz. 226–227.
FL 1874. máj. 3. 101. sz. 444.

9 A szerelem iskolája (1883)
(Nemzeti Színház: 1874. nov. 13.)

[BEÓTHY ZSOLT] B-y. = Ath 1874. 2977–2985.
[BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = PN 1874. (regg.) nov. 15. 263. sz.
GYULAI PÁL: A ki nem adott Karácsonyi-pályadíj ügyében. = PN(regg.) 1874. nov. 18. 265. sz. 1., és Gy. P.: Bírálótok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 372. [Polemikus hangvételű cikk, melyet valószínűleg Berczik Árpád Argus álnéven megjelent kritikája váltott ki. (PN(regg.) 1874. nov. 15.)]
FL 1874. nov. 15. 262. sz. 1142–1143.
VU 1874. nov. 22. 47. sz. 751.
GYULAI PÁL = BpSz 1875. 9. köt. 408–427., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. Bp. 1927. 263–289. [Többek közt R. J. darabjáról is.]
[HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1892. szept. 25. 39. sz. 469.
[ADY ENDRE] = BN 1905. okt. 16. 5., és A. E.: Valomások és tanulmányok. Bp. 1944. 379–380., A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 24–25.
D. L. = Újld 1905. okt. 22. 43. sz. 409–410.
MAKSZÁNYI DEZSŐ = MH 1905. okt. 18. 265. sz. 1–2.
BpSz 1905. 124. köt. 490–494. [Közlik az Akadémia bíráló bizottságának (Arany László, Gyulai Pál, Greguss Ágost, Pompéry János, Tóth Kálmán) 1873-ban készült jelentését a Karátsonyi-jutalomra benyújtott műről.]
FüggMo 1905. okt. 16. 1287. sz. 5–6.
[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1908. febr. 22. 47. sz. 13–14.
GLATZ ERNŐ: R. J. = G. E.: Az álom a költészetben, különös tekintettel a magyar költészetre. Bp. 1909. 39–40.
[GÖNDÖR FERENC] (g. f.) = Nszava 1913. szept. 20. 221. sz. 5.
HALASI ANDOR = Élet 1913. 1256–1259.
EstiU 1913. szept. 20. 220. sz. 6.
Nszava 1913. szept. 21. 222. sz. 6.
FALUDI IVÁN = A Hét 1920. 523.
DÁNIELNÉ LENGYEL LAURA = BH 1922. nov. 14. 260. sz. 1.
[MIGRAY JÓZSEF] - My - = Nszava 1922. nov. 14. 259. sz. 6.
[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1927. febr. 15. 36. sz. 6. [A darab Nemzeti Színház-beli felújításáról.]

[KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1937. dec. 24. 292. sz. [A darab Nemzeti Színház-beli felújításáról.]
[RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm.) = Nszava 1937. dec. 24. 292. sz. 4.
[PÜNKÖSTI ANDOR] P. = Újság 1937. dec. 24., 9.
MÁTHÉ M. LAJOS = MKult 1938. I. 28–29.

10 Titilla hadnagy (1880)
(Népszínház: 1880. febr. 27.)

- h. = PN 1880. febr. 28. 51. sz. 3.
[HEVESI JÓZSEF] FIGARÓ = Közvélemény 1880. márc. 1. 60. sz. 2.
HYPPOLIT = Független Hírlap 1880. febr. 28. 58. sz. 1–2.
[MIKSZÁTH KÁLMÁN] = SzegN 1880. nov. 16. 268. sz., és M. K. összes művei. 59. köt. Cikkek és karcolatok. 9. köt. Bp. 1969. 220–221. [A darab szegedi előadásáról.]
[PRÉM JÓZSEF] P-i J. = MFöld 1880. febr. 28. 49. sz. 2.
Egyetértés 1880. febr. 28. 58. sz. 1–2.
Ellenőr 1880. febr. 28. 99. sz. 3.
FL 1880. febr. 28. 48. sz. 235–236.

11 A legnagyobb bolond 1–2. (1882)

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1882. jan. 5. 4. sz.
- k. = BpSz 1882. 32. köt. 472–480.
Egyetértés 1882. jan. 8. 8. sz. második Mell. 1.
Ko 1882. I. 184–186.
PN(regg.) 1882. jan. 29. 29. sz. 3.
MIKSZÁTH KÁLMÁN: Bev. = R. J.: A legnagyobb bolond. Bp. 1906. V–XI. (M. regényírók képes kiadása 39.)

12 Székháziak (1883)
(Népszínház: 1882. márc. 10.)

BH 1882. márc. 11. 70. sz. 3.
Ellenőr 1882. 127. sz. 2.
FL 1882. márc. 11. 58. sz.
Harmónia 1882. márc. 19. 9. sz. 143–144.
A Hon 1882. márc. 11. 70. sz. 3.
PN(regg.) 1882. márc. 11. 70. sz. 2.

13 A fekete hajó
(Népszínház: 1883. jan. 26.)

D-i. = Nemzet 1883. jan. 28. 27. sz. 6–7.
PH 1883. jan. 27. 27. sz. 5.

PN(regg.) 1883. jan. 27. 26. sz. 2.

14 Ida (1883)

(Nemzeti Színház: 1883. jan. 5.)

AMBRUS ZOLTÁN = Egyetértés 1883. jan. 7. 6. sz. 1.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet(estí) 1883. jan. 5. 5. sz. 6.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet(estí) 1883. jan. 9. 8. sz. 5–6.

(M.) = FL 1883. jan. 6. 5. sz.

[R. J.] -ő = BH 1883. jan. 6. 6. sz. 2–3. [A szerző saját darabjáról.]

- sz. - = Ko 1883. I. 32–34.

[SZOKOLAY KORNÉL] ALMAVIVA = MPolgár 1883. jan. 10. 7. sz. 1–2.

[SZOKOLAY KORNÉL] ALMAVIVA = PN(regg.) 1883. jan. 8. 7. sz. 1–2.

VU 1883. jan. 14. 2. sz. 27.

BEÓTHY ZSOLT: Színházi esték. Bp. 1895. 190–199.

[BARABÁS LORÁND] b. I. = Mo 1920. okt. 28. 255. sz. 5. [A Magyar Színház-beli bemutatóról.]

FALUDI IVÁN = A Hét 1920. nov. 10. 34. sz. 523.

Szózat 1920. okt. 28. 255. sz. 4.

15 Tempefői (1883)

(Népszínház: 1883. nov. 16.)

h. = PN(regg.) 1883. nov. 17. 316. sz. 3.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet(regg.) 1883. nov. 18. 317. sz.

[LISZKA BÉLA] L. B. = FL 1883. nov. 17. 269. sz. 1718.

[R. J.] -ő. = BH 1883. nov. 16. 316. sz. 1–2., nov. 17. 317. sz. 3. [A szerző saját darabjáról.]

[SZIKLAY JÁNOS] Sz-y J. = PH 1883. nov. 17. 317. sz. 3–4.

Egyetértés 1883. nov. 17. 316. sz. 3.

(kg.) = KépCsall 1884. nov. 25. 9. sz. 138–139.

16 Magdolna (1884)

(Népszínház: 1884. nov. 15.)

[ÁBRÁNYI KORNÉL] A. K. = PN(regg.) 1884. nov. 16. 316. sz. 1–2.

ARMEI FERENC = BH 1884. nov. 16. 316. sz. 3–4.

[LISZKA BÉLA] L. B. = FL 1884. nov. 16. 270. sz. 1743.

[PRÉM JÓZSEF] FANFARON = Ko 1884. II. 750–751.

Egyetértés 1884. nov. 16. 316. sz. 3.

FL 1884. nov. 19. 272. sz. 1756–1757.

Függetlenség 1884. nov. 16. 316. sz. 3.

MSzal 1884. 2. köt. 333.

PH 1884. nov. 16. 316. sz. 3.

PH 1884. nov. 21. 321. sz. 3.

b + l = Aradi Közlöny 1885. 3. mutatószám dec. 2. 1–4.

REMUS = GyőriKözl 1885. jan. 29. 9. sz. 1.

J. N. = PLloyd 1902. jún. 1. 131. sz.

[JUHÁSZGYULA] (j. gy.) = SzegVid 1907. jan. 3. 2. sz. 6.

[SZÉLPÁL ÁRPÁD] (szp. á.) = Nszava 1934. ápr. 26. 93. sz. 4.

17 A báróné levelei (1885)

(Nemzeti Színház: 1885. máj. 8.)

BERÉNYI PÁL = Harmónia 1885. máj. 17. 20. sz. 2–4.

BERÉNYI PÁL = Ko 1885. máj. 17. 20. sz. 317–319.

R. = Harmónia 1885. máj. 10. 19. sz. 3–4.

Sz = FL 1885. máj. 9. 108. sz.

PN(regg.) 1885. máj. 12. 128. sz. 7.

VU 1885. máj. 17. 20. sz. 328.

FÁTH IMRE = A Hét 1920. 268. [A Belvárosi Színház-beli bemutatóról.]

[SCHÖPFLIN ALADÁR] s. a. = Szózat 1920. máj. 22. 122. sz. 3.

Színhé 1920. 21. sz. 15.

18 Endre és Johanna (1885)

(Nemzeti Színház: 1885. dec. 11.)

ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ. = Ko 1885. dec. 20. 51. sz. 813–815.

[BALOGH PÁL] -gh. = BH 1885. dec. 12. 341. sz. 3–4.

[ERDÉLYI GYULA] BOLYÓ = Függetlenség 1885. dec.

13. 342. sz. 2.

K. = FL 1885. dec. 12. 306. sz.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1885. dec. 13. 342. sz. 1–2.

[TÁBORI RÓBERT] (T-i R.) = PH 1885. dec. 12. 341. sz. 6.

VÁRADI ANTAL = PN(regg.) 1885. dec. 12. 341. sz. 1–2.

Egyetértés 1885. dec. 12. 341. sz. 1.

Függetlenség 1885. dec. 2. 331. sz. 3.

KépCsall 1885. dec. 20. 13. sz. 208.

[GYULAI PÁL]: Két magyar történelmi dráma. Jelentés az 1884–85-iki Péczely drámai jutalomról. = Nemzet 1886. okt. 5. 276. sz. 5–6., és AkÉrt 1886. 175–185., Gy. P.: Bírálótok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 380–390. [R. J. művéről. is.]

[SZÁSZ KÁROLY] MANFRED = MPolgár 1886. jan. 17. 13. sz. 1.

Debrecen 1887. márc. 23. 58. sz. 1. [A debreceni előadásról.]

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1901. ápr. 26. 114. sz. 1–3.

[BÉLA HENRIK] -ik = BH 1901. ápr. 14. 102. sz. 12.

[HEVESI SÁNDOR] h. s. = MSz 1901. ápr. 21. 16. sz. 191.

[KÁLNOKI IZIDOR] K. I. = MH 1901. ápr. 14. 102. sz. 1–3.

[RUITKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M. = PLloyd 1901. ápr. 14. 90. sz.

[TÁBORI RÓBERT] T. R. = Újld 1901. ápr. 21. 17. sz. 371–372.

-y. = NPestJ 1901. ápr. 14. 101. sz.

-y. = NPestJ 1901. szept. 13. 252. sz.

Mság 1901. ápr. 14. 88. sz. 1–2.

ALEXANDER BERNÁT = VU 1910. nov. 13. 46. sz. 947–948.

[HELTAI JENŐ] (h. j.) = Mo 1920. okt. 14. 243. sz. 6.

[SALGÓ ERNŐ] S. E. = A Hét 1920. 494.

GALAMB SÁNDOR = Napk 1928. II. 630–633.

(p. i.) = SzínhÉ 1928. 41. sz. 42–43.

PORZSOLT KÁLMÁN = PH 1928. szept. 28. 220. sz. 12.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1928. szept. 29. 221. sz. 7.

19 Budavár megvétele (1886)

(Népszínház: 1886. aug. 31.)

-c = FL 1886. szept. 1. 242. sz. 1762–1763.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1886. szept. 4. 245. sz. 1.

VÁRADY ANTAL = PN(regg.) 1886. szept. 1. 242. sz. 1.

FL 1886. szept. 2. 243. sz. 1771.

Függetlenség 1886. szept. 1. 242. sz. 3.

Nemzet 1886. szept. 1. 242. sz. 3.

SzegN 1886. nov. 23. 267. sz. 3.

20 Világszép asszony Marcia (1887)

(Népszínház: 1887. febr. 25.)

ANAKREON = PH 1887. febr. 26. 56. sz. 5.

KABOS EDE = PN 1887. febr. 27. 57. sz. 6.

BH 1887. febr. 26. 56. sz. 4.

Függetlenség 1887. febr. 27. 56. sz. 1.

Nemzet 1887. febr. 26. 56. sz. 3.

21 Éjjel az erdőn

(Budapesti Városligeti Színpark: 1889. jún. 16. – Népszínház: 1889. szept. 27.)

-r. = FL 1889. jún. 17. 164. sz.

FL 1889. szept. 28. 266. sz.

Nemzet 1889. szept. 28. 267. sz. 3.

PH 1889. szept. 28. 267. sz. 4.

Nemzet 1891. ápr. 1. 89. sz. 2. [A kolozsvári bemutatóról.]

[ADY ENDRE] ADIEU = Debreceni Reggeli Újság 1898. nov. 15. 314. sz. 3., és A. E. összes prózai művei. 1. köt. Bp. 1955. 47.

[BÁNÓCZI LÁSZLÓ] B. L. = Nszava 1909. jún. 20. 145. sz. 6.

[BARABÁS LORÁND] (b. l.) = Mo 1920. okt. 27. 254. sz. 7.

[GERGELY GYÖZŐ] G. Gy. = Nszava 1920. okt. 27. 254. sz. 6.

[JUHÁSZ GYULA] (-a.) = Szeged 1920. nov. 30. 89. sz. 5.

SzínhÉ 1924. 7. sz. 22–23.

22 A négy király (1890)

(Népszínház: 1890. jan. 10.)

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1890. jan. 11. 10. sz. 1.

PH 1890. jan. 11. 10. sz. 5.

23 Az első és második

(Népszínház: 1891. ápr. 8.)

(-a.) = FL 1891. 97. sz. 709.

24 István vezér (1891)

Címváltozata: Királynék harca

(Nemzeti Színház: 1891. jan. 23.)

BALOGH PÁL = BH 1891. jan. 25. 25. sz. 1–3.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1891. jan. 24. 24. sz. 1–2.

S = A Hét 1891. jan. 25. 4. sz. 61–64.

[SZANA TAMÁS] (Sz.) = FL 1891. jan. 24. 24. sz. 167–168.

KépCsall 1891. febr. 1. 5. sz. 80.

PH 1891. jan. 24. 24. sz. 5.

VU 1891. febr. 1. 5. sz. 74–75.

SILBERSTEIN [ÖTVÖS] ADOLF: Im Strome der Zeit. 2. köt. Bp. 1894. 57–64.

25 A kis Kelemen története (1895)

L. = BH 1902. dec. 14. 342. sz. 12.

PALÁGYI LAJOS = Ifjúsági Irodalom 1902. szept., 3. sz. 54–55.

[TUTSEK ANNA] -a = Újld 1902. dec. 14. 51. sz. 552. [Többek közt R. J. regényéről is.]

26 Az ezredév ünnepe (1896)

(Nemzeti Színház: 1896. máj. 2.)

Nemzet 1896. máj. 3. 122. sz. 2.

27 *A bolond (1898)*

(Magyar Színház: 1898. dec. 29.)

- m. g. = OrszH 1898. dec. 30. 359. 8–9.
 MYOSOTIS = Nemzet 1898. dec. 29. 360. sz. 1.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M. =
 PLloyd 1898. dec. 30. 315. sz.
 LÁZÁR BÉLA = MKr 1899. jan. 15. 8. sz. 120–121.
 [PRÉM JÓZSEF] PETERDI = FL 1899. jan. 1. 1. sz.
 VU 1899. jan. 1. 1. sz. 13.
 SzegN 1900. dec. 15. 329. sz. 6–7.
 G. ő. = Nagyvárad 1901. dec. 29. 303. sz. 7.
 F-s. = NPestJ 1902. jan. 9. 8. sz.
 BEER, A[UGUST] = PLloyd 1911. márc. 15. 63. sz.
 BÉLDI IZOR = PH 1911. márc. 15. 63. sz. 6–7.
 [REINITZ BÉLA] (ni.) = Nszava 1911. márc. 15. 64.
 sz. 4.
 [PAPP VIKTOR] P. V. = Szózat 1920. nov. 20. 249.
 sz. 4.

28 *Színművei 1–20. (1902–1903.)*

- BÁRSONY ISTVÁN = MH 1905. jan. 25–26. 25–26. sz.
 [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE = Újld 1905. ápr. 2. 14. sz.
 318–319.
 Az Élet 1905. jan. 1. 1. sz. 15.

29 *Tágra királyné (1902)*

(Nemzeti Színház: 1902. jan. 15.)

- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1902. jan. 16. 15.
 sz. 1–5.
 [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1902. jan. 17. 16.
 sz. 7–8.
 FALK ZSIGMOND = OrszV 1902. jan. 19. 3. sz. 53.
 KESZLER JÓZSEF = MNemzet 1902. jan. 16. 14. sz. 1–2.
 LENGYEL LAURA = Mság 1902. jan. 16. 14. sz. 1.
 LIPTAY KÁROLY = MGén 1902. jan. 26., 76.
 MÁRKUS MIKSA = MH 1902. jan. 16. 15. sz. 1–4.
 PALÁGYI MENYHÉRT = BH 1902. jan. 29. 28. sz. 1–3.
 PALÁGYI MENYHÉRT = MSzó 1902. jan. 29. 25. sz. 1–3.
 -r. -s. = A Hét 1902. jan. 19. 3. sz. 46.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M. =
 PLloyd 1902. jan. 16. 14. sz.
 TÁBORI RÓBERT = PN 1902. jan. 16. 15. sz. 1–3.
 TIMÁR SZANISZLÓ = Egyetértés 1902. jan. 16. 12. sz.
 4.
 WILDNER ÖDÖN = HSz 1902. I. 147–151.
 -y. = NPestJ 1902. jan. 16. 15. sz.
 ZIVUSKA JENŐ = HaviSz 1902. febr. 27. 10. sz. 162–
 163.
 Nagyvárad 1902. jan. 17. 14. sz. 5.
 VU 1902. jan. 19. 3. sz. 45–46.

30 *A magyarságért [1914]*

- F. L. = EgyhKözl 1915. dec. 10. 50. sz. 570.
 SZÁSZ KÁROLY = It 1916. 210–215.
 [SZÁSZ KÁROLY] -ly. = Ur 1917. 1. sz. 30.
 DÉNES SZILÁRD = MNyr 1918. 168–169.
 DÉNES SZILÁRD = Néptanítók Lapja 1918. 6. sz. 12–13.
 HATVANY LAJOS = Esztendő 1918. 3. sz. 95–119., és
 H. L.: Irodalmi tanulmányok. 2. köt. Bp. 1960.
 206–225.
 -r. = MF 1918. 553–554.
 ZOLNAI BÉLA = EPhK 1918. 421–422.
 Újld 1918. I. 75.

31 *Tiszavirág. Cikkek, levelek, beszédek 1916–1919. [1920]*

- f. = A Hét 1920. 542.
 [VANCÁK JÁNOS] V. J. = Nszava 1920. jún. 25. 151.
 sz. 3.
 Szózat 1920. júl. 3. 157. sz. 1.
 Újld 1920. 296–297.

32 *Emlékezések [1927]*

- HAJDÚ ZOLTÁN = ItK 1927. 134–135.
 GYALUI FARKAS = ErdSz 1929. 133–136.
 KOZOCSA SÁNDOR = MKsz 1929. 252–254.

33 *Művei 1–12. [1927]*

- HEGEDÜS LÓRÁNT = PH 1927. jan. 27. 21. sz. 3–4.
 [Az 1–12. kötetéről.]
 -i. = ÚjNemz 1927. márc. 16. 61. sz. 9. [A 4–9.
 kötetéről.]
 SEBESTYÉN, KARL = PLloyd(esti) 1927. jan. 29. 23.
 sz. 6. [Az 1–12. kötetéről.]
 SZÁSZ KÁROLY = BH 1927. márc. 20. 65. sz. 4. [Az
 1–12. kötetéről.]

RÁKOSI VIKTOR

1860–1923

Szövegek

KIADÁSOK

- R. V. munkái. 1–20. köt. Bp. 1903–1904.
 1. Elnémult harangok. 349 l.
 2. Galambos Pál naplója. 349 l. – Jobbadán Mi-
 hály Amerikában. 260 l.

3. Sipulusz humoros elbeszélései. 1. sor. 317 l.
  4. Sipulusz humoreszkjei. 1. sor. 320 l.
  5. Polgárháború. – Egy falusi Hamlet. 291 l.
  6. Kóborlások itthon meg idegen földön. 329 l.
  7. Sipulusz elbeszélései. 2. sor. 316 l.
  8. Sipulusz humoreszkjei. 2. sor. 312 l.
  9. A bujtogatók. – Téli rege. 311 l.
  10. Elbeszélések és tárcák. 318 l.
  11. Sipulusz humoros elbeszélései. 3. sor. 316 l.
  12. Sipulusz humoreszkjei. 3. sor. 324 l.
  13. Korhadtt fakesztek. 348 l.
  14. A falu meg a város. 326 l.
  15. Sipulusz humoros elbeszélései. 4. sor. 346 l.
  16. Emmy és egyéb elbeszélések. 324 l.
  17. A buzsáki királyság. – Kiarendált urak. 307 l.
  18. Őszi termés. 320 l.
  19. Rejtett zugok. 320 l.
  20. Kis emberek világa. 352 l.
- R. V. összegyűjtött művei. Bp. [1931–1932.]
- Amikor még jókedvűek voltunk. [1931.] 253 l.
- A bujtogatók. – Téli rege. [1931.] 309 l.
- A buzsáki királyság. – Kiarendált urak. [1931.] 307 l.
- Don Karaszko és egyéb elbeszélések. [1931.] 270 l.
- Elbeszélések és tárcák. [1931.] 316 l.
- Az elnémult harangok. [1931.] 349 l.
- Emmy és egyéb elbeszélések. [1931.] 324 l.
- A falu meg a város. [1931.] 326 l.
- Galampos Pál naplója. – Jobbadán Mihály Amerikában. [1932.] 260 l.
- Kis emberek világa. [1931.] 351 l.
- Kóborlások itthon meg idegen földön. [1931.] 328 l.
- Magyar Iliász. [1931.] 262 l.
- Őszi termés. [1931.] 328 l.
- Polgárháború. – Egy falusi Hamlet. [1931.] 291 l.
- Rejtett zugok. [1931.] 320 l.
- Sipulusz humoreszkjei. 1–2. köt. [1931.] 319 l.
- Sipulusz humoros elbeszélései. 1–4. köt. [1931.] 316, 314, 315, 344 l.
- Új fakesztek. [1931.] 221 l.
- [R. V.] SIPULUSZ: Guttman a csörgökigyó. Kiad. és bev. *Vajda György Mihály*. Bp. 1957. 358 l. (Vidám kvek 5.) – Ua. Bratislava – Bp. [1958.]
- KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK
- R. V. = MH 1897. jan. 24. 24. sz. 1–3. [Az „Ő nagysága levele” c. elbeszélésének közlésével.]
- LEVELEZÉS
- ZABORETZKY ERVIN: R. V. ismeretlen levelei egykori szobatársához. = BH 1933. jan. 1. 1. sz. 15. [Két levele Mészáros Istvánhoz. Kelt: 1873. jan. 6. és 1879 júl.-ának utolsó napjai.]
- R. V. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 97, 327–328. [Kelt: 1899. jan. 31. és Bp. 1920. dec. 11.]
- Irodalom**
- ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK
- FARKAS OLGA: R. V. Bp. 1929. 16 l.
Ism.: *Szinnyei Ferenc*, ItK 1934. 96.
- KOVÁCS SÁNDOR: R. V. Bp. 1934. 57 l.
- GÁRDONYI JÓZSEF: A vidámabbik R. (Sipulusz). Bp. 1942. 88 l.
- ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK
- R. V. = Dunántúli Képes Naptár 1892. Bp. 1891. 105–106. [Életrajz.]
- GYÖRY ILONA: Irodalmi estély a lipótvárosi kaszinóban. = PH 1900. jan. 28. 27. sz. 7. [Jókai és R. V. felolvasásáról.]
- R. V. = VU 1901. II. 775. [„Az új képviselőház tagjai” cím alatt rövid életrajza.]
- Rózsahegyről Komáromig tutajon. = ÚjId 1903. aug. 30. 36. sz. 213. [R. V. két új regénytervezetéről vágvölgyi helyszínnel. Az ennek érdekében tett kalandos 6 napos tutajútról.]
- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: Hogyan írnak az írók? = ÚjId 1908. szept. 27. 40. sz. 284–286. [Többek között R. V. is.]
- r.-r.: R. V. közbeszólása. = MF 1912. I. 99–100. [Egy parlamenti vitán tett megjegyzéséről.]
- SZABÓ ENDRE: R. V. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 186. [Anekdoták.]
- RÉVAY MÓR JÁNOS: R. V. = R. M. J.: Írók, könyvek, kiadók. 2. köt. Bp. 1920. 99–129. [Az író és kiadó kapcsolatáról.]
- [KOMÁROMI JÁNOS] K-i J-s: Látogatás a nagybeteg R. V.-nál. = Mság 1921. máj. 29. 115. sz. 7.
- GOPCSA LÁSZLÓ: Apróságok R. V. életéből. = KépKron 1923. 40. sz. 965.
- LŐRINCZY GYÖRGY: Ünnepeink. = L. Gy.: A Pósa asztal. Bp. 1923. 93–95. [R. V. ünneplése a Kisfaludy Társaságba történt beválasztása alkalmából. (1897.)]
- TÁBORI KORNÉL: Utolsó látogatás R. V.-nál. = ÚjId 1923. II. 205–206. [R. V. halálakor.]
- Eltették R. V.-t. = PN 1923. szept. 19. 210. sz. 2.
- [GULYÁS PÁL] G. P. = It 1924. 39–40. [Életrajzi adatok, művei felsorolásával.]

KUN ANDOR: Sipulusz. = MH 1930. nov. 1. 249. sz. 12. [R. V. szobrának közeli leleplezése alkalmából visszaemlékezések, anekdotikus adalékok életéhez.]
 NÉMETH GELLÉRT: Sipulusz Lottikája. = KépKron 1931. aug. 2. 31. sz. 37–38. [„Intimitások R. V. erdélyi gyermekéveiből”. Gyermekkori szerelméről.]
 HERCZEG FERENC: A jó barát. = ÚjId 1934. I. 460–461. [Többek között emlékek R. V.-ről is a BH-nál.]
 SZALAI SÁNDOR: R. V. = A magyar irodalom pantheonja. 48 portré és életrajz. Bp. 1941. 36. [Életrajz.]

Nyilatkozatok, vallomások

R. V.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 12. sz. 186., és Legkedvesebb könyveim. Bp. [1903.] 125–132.
 R. V.: Önéletrajz. = ÚjId 1897. febr. 7. 7. sz. 148–149. [A Kisfaludy Társaság tagjává választása alkalmából.]
 R. V.: Önkritikák. = Jöv 1903. márc. 1. 1. sz. 36–37. [A szerző nyilatkozata az „Elnemult harangok” c. regénye megírásának körülményeiről.]
 SZENES BÉLA–MEDGYES LÁSZLÓ: Mai írók és művészek tegnapja. = V 1912. dec. 25. 304. sz. 40. [Interjú R. V.-ral.]
 R. V. önéletrajza. = Az Érdekes Újság Dekameronja. 8. köt. Bp. [1915.] 183–195., és Száz magyarok könyvei. 8. köt. Bp. [1928.] 183–195.
 Sipulusznál. Irredenta regényt ír az „Elnemult harangok” szerzője. = Mo 1920. nov. 7. 263. sz. 3–4. [Interjú az íróval regényéről.]

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

[VÁRADY ANTAL] V. A.: R. V. = OrszV 1893. aug. 6. 32. sz. 509.
 LÁZÁR BÉLA: Az új Kisfaludysták. R. V. = Nemzet 1897. febr. 4. 35. sz. 1.
 GYULAI PÁL: R. V. üdvözlése a Kisfaludy-Társaságban. (1897. nov. 21.) = KisFTÉ ÚjF 1897–1898. 32. köt. Bp. 1900. 47., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 287–288. (Fontes 5.)
 [KUMLIK EMIL] QUIDAM: „Sipulusz.” = NPestJ 1902. nov. 28. 327. sz. 1–2.
 R. V. = A Hét 1906. 692–693.
 MADARÁSZ FLÓRIS: Sipulusz. I–II. = KatSz 1909. 18–32, 143–155. – Klny. is.
 Ism.: Császár Elemér, BpSz 1909. 140. köt. 481–486. – Császár Ernő, EphK 1909. 627–628.
 LPTAI IMRE: R. V. = MH 1911. márc. 8. 57. sz. 1–3. [Irodalmi értékének méltatása négy, újabban megjelent könyve kapcsán.]

SEBESTYÉN KÁROLY: Regények és regényírók. = MF 1911. II. 158–166. [Többek közt R. V.-ről is.]
 R. V. = A Hét 1911. 692.
 [MIKLÓSSY ISTVÁN] - yi -: R. V. = Élet 1912. szept. 8. 36. sz. 1128.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: R. V. = Nyug 1922. II. 1068–1071., és Sch. A.: Írók, könyvek, emlékek. Bp. [1925.] 98–104.
 [ALSZEGHY ZSOLT] A. Zs.: R. V. = Élet 1923. 19. sz. 443. [Munkásságának méltatása elhunytá alkalmából.]
 ALSZEGHY ZSOLT: R. V. = Élet 1923. 21. sz. 465–471., és A. Zs.: Vázlatok. Bp. 1925. 38–53. [Pályakép.]
 BEÖTHY LÁSZLÓ: Sipulusz. = SzínhÉ 1923. 39. sz. 3.
 CZÉKUS GÉZA: R. V. = MKult 1923. 621–622.
 CSÁSZÁR ELEMÉR: R. V. = ÚjNemz 1923. szept. 18. 209. sz. 2.
 FISCHER ÁRPÁD: Az elnemult harang. = BH 1923. szept. 19. 210. sz. 2. [R. V. munkásságának méltatása.]
 [GALAMB SÁNDOR] - bs -: R. V. = Napk 1923. 884–885.
 IGNOTUS: R. V. = Nyug 1923. II. 297–299.
 PAKOTS JÓZSEF: SIPULUSZ. = V 1923. szept. 18. 209. sz. 2.
 SZÁSZ KÁROLY: R. V. ravatalánál. = BH 1923. szept. 19. 210. sz. 1., és KisFTÉ ÚjF 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 203–204.
 R. V. temetése. = BH 1923. szept. 19. 210. sz. 1. [Beszámoló a temetésről, Szász Károly, Szávay Gyula, Hoitsy Pál búcsúztatójának közlésével.]
 R. V. = Mo 1923. szept. 16. 208. sz. 2., Mo 1923. szept. 18. 209. sz. 1., Nszava 1923. szept. 16. 208. sz. 6., PN 1923. szept. 16. 208. sz. 3., Szózat 1923. szept. 16. 209. sz. 11., ÚjId 1923. II. 205. [Nekrológok.]
 LÓRINCZY GYÖRGY: R. V. emlékezete. = BH 1924. ápr. 3. 78. sz. 1., és KisFTÉ ÚjF 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 149–154. – Klny. is.
 TRENCSENYI-W[ALDAPFEL] IMRE: R. V. = OrszV 1929. szept. 29. 39–40. sz. 186.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: Újságíró-arcképek. II. R. V. = A Sajtó 1929. 12. sz. 657–661.
 Babits és Móricz is beszélt ma a farkasréti temetőben az újságíróiroknál. = Mo 1929. nov. 1. 249. sz. 5. [Többek között Móricz Zsigmond R. V. sírjánál tartott beszédének közlése.]
 POGÁNY BÉLA: R. V. = BH 1930. nov. 1. 250. sz. 21.
 ZÁDOR TAMÁS: R. V. = 8ÓraiU 1930. nov. 1. 250. sz. 4. [Összegyűjtött műveinek kiadása alkalmából munkásságának méltatása.]
 R. V., a kétarcú. = ÚjNemz 1930. nov. 1. 249. sz. 4. [Összegyűjtött műveinek kiadása alkalmából, munkásságáról.]

R. V. = Ktáros 1960. 7. sz. 508.

Szépprózája

BAROS GYULA: Philemon és Baucis magyar földön. = BpSz 1926. 202. köt. 61–76. [Ovidius „Átváltozások” c. művének hatása a magyar irodalomra. A mű magyar változatairól. Többek között R. V. (Sipulus) „Filemon és Baucis” c. tárcájáról.]

HANKISS JÁNOS: R. V. = H. J.: A detektívregény. Bp. 1928. 104. (A „Népszerű irodalom” elmélete és története. I.)

IGNOTUS, HUGO: Klassiker Sipulusz. = PLloyd(regg.) 1930. dec. 14. 285. sz. 15–16. [R. V. munkáiról.]

[MÓRICZ ZSIGMOND] R. V. = Nyug 1930. II. 778–780., és M. Zs.: Irodalomról, művészetről. 1899–1942. Kiad. Szabó Ferenc. 2. köt. Bp. 1959. 135–139. (M. Zs. összegyűjtött művei.) [Írásművészetéről, összegyűjtött munkái megjelenése kapcsán.]

KRISTÓF GYÖRGY: R. V. = K. Gy.: Királyhágón inneni írók Erdélyben. Kolozsvár 1942. 202–212. [Szekely tárgyú elbeszéléseinek bemutatása.]

VAJDA GYÖRGY MIHÁLY: Bev. = [R. V.] Sipulusz: Guttman, a csörgökigyó. Bp. 1957. 3–11. – Ua. Bratislava–Bp. [1958.]

Nyelve, írói eszközei

[FARAGÓ JENŐ] F. J.: Sipulusz és Mark Twain. = Haz 1899. márc. 28. 75. sz. 1. [A két író humorának összehasonlítása.]

BEBESI ISTVÁN: Sipulusz nyelve. = MNyr 1925. 14–17. 46–51. [A komikum nyelvi eszközei R. V. műveiben.]

Sipulusz. = Újld 1930. II. 349. [A humanista R. V. írói művészetéről.]

KÜLFÖLDI FOGADTATÁSA

R. V. idegen nyelveken. = BH 1895. júl. 7. 182. sz. 9. [Beszámoló arról, hogy a párizsi Siècle c. lap jún. 27-i számában kezdi meg R. V. „Az én falum” (Mon village) c. regényének közlését. A cikk kitér a cseh és dán fordításokra is.]

Sipulusz. = A Hét 1895. júl. 14. 28. sz. 451. [R. V. műveinek külföldi visszhangjáról.]

Sipulusz sikerei. = MSzal 1895. 23. köt. 1107–1108. [Híradás R. V. műveinek német és francia fordításáról.]

R. V. művei külföldön. = Újld 1895. júl. 14. 30. sz. 37. [Rövid híradás arról, hogy R. J. „Az én falum”

(Mon village) c. regényének közlését megkezdte a párizsi Siècle c. lap.]

R. V. finn nyelven. = PolHsz 1901. jún. 30. 26. sz. 11–12. [Híradás arról, hogy az Uusi Suometar c. helsinki napilap megkezdte a „Korhadt fakesztek” c. művének közlését, mely könyvalakban is megjelenik.]

EGYES MŰVEKRŐL

Amikor még jókedvűek voltunk 39

Aranylakodalmom 14

Barnabás rabsága 11

A bécsi diákok 30

Boldog idők, boldog emberek 41

A brezováci hős 22

A bujtogatók 1

Bűnbak 37

A császárok sirjai 26

A dezentor 2

Don Karaszko és egyéb elbeszélések 34

Egy falusi Hamlet 4

Elnémult harangok 23

Elnémult harangok (Színmű) 25

Emmy 42

Galambos Pál naplója 38

Hős fiúk 16

Humoreszkek 12

Jupiter és társai 19

A képviselő úr 21

Kexholmi Mária 29

Korhadt fakesztek 15

Magyar Iliász 40

Március 15. 7

Munkái 24

Napoleon öcsém 17

Oglán bég kincse 33

Oroszlánkölyök 28

Palozsnaky Tamás a nagyerejű kántor és egyéb elbeszélések 36

A párizsi gyűjtogatók 31

Polgárháború 13

Rákóczi fia 27

Rejtett fészkek 5

Rejtett zugok 32

A Sasok 20

Sipulusz tárcái 6

Tartalékos férj 18

Téli rege 8

Új fakesztek 35

Verőfény 3

A zászlótartó 9

Zuboly, Gyalu és társai 10

I A bujtogatók (1886)

B. S. = OrszV 1886. márc. 6. 10. sz. 161.

c. = PN(regg.) 1886. ápr. 7. 97. sz. 1.

IRMEI FERENC = FL 1886. márc. 31. 90. sz. 645–646.

SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. márc. 23. 82. sz. 1.

BH 1886. máj. 23. 142. sz. 1–2.

Egyetértés 1886. márc. 21. 80. sz. 9.

VU 1886. márc. 7. 10. sz. 160.

*2 A dezentor**(Népszínház: 1886. nov. 13.)*

-c = FL 1886. nov. 14. 315. sz. 2302.
 KABOS EDE = PN(regg.) 1886. nov. 14. 315. sz. 1.
 Függetlenség 1886. nov. 14. 315. sz. 2.
 Nemzet 1886. nov. 14. 315. sz. 3.
 PH 1886. nov. 14. 315. sz. 3.

3 Verőfény (1886)

FL 1885. dec. 22. 316. sz.
 KépCsalL 1885. dec. 27. 14. sz. 223.
 VU 1886. jan. 3. 1. sz. 12.
 CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1898. ápr. 3. 14. sz. 10–11.
 BH 1898. márc. 20. 79. sz. 11.
 Újld 1898. máj. 22. 21. sz. 454.
 VU 1898. ápr. 3. 14. sz. 230–231.

4 Egy falusi Hamlet (1891)

[ESZTEGÁR LÁSZLÓ] (E. L.) = FL 1891. dec. 23. 352. sz. 2643–2645.
 F. J. = MSzal 1891. 16. köt. 328.
 [SZANA TAMÁS] SCRIPTOR = MH 1891. nov. 17. 238. sz. 17–18.
 SZIGETVÁRI IVÁN = PN 1891. nov. 29. 328. sz. 1–2.

5 Rejtett fészek [1891] (1892)

K. E. = PN 1891. dec. 13. 342. sz. 6.
 SZOMAHÁZY ISTVÁN = FL 1891. dec. 18. 347. sz. 2599–2600.
 FL 1891. dec. 4. 333. sz. 2489.
 A Hét 1891. 783–784.
 PN 1891. nov. 27. 326. sz. 5.
 VU 1891. dec. 27. 52. sz. 871.
 - iti - = Élet 1892. 79.

6 Sipulusz tárcái (1891)

AMBRUS ZOLTÁN = BH 1891. febr. 20. 50. sz. 1–3.
 [GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1891. 66. köt. 314–318., és Élet 1891. I. 236–238., Gy. P.: Bírálótok. Cikkék. Tanulmányok. Bp. 1961. 124–127. (Fontes 5.)
 KOZMA ANDOR = Nemzet 1891. febr. 20. 50. sz. 1.
 SILBERSTEIN [ÖTVÖS] ADOLF = PLloyd 1891. márc. 5. 63. sz., és S. A.: Im Strome der Zeit. 3. köt. Bp. 1895. 204–211.
 SZÁNTÓ KÁLMÁN = FL 1891. febr. 28. 58. sz. 417–419.
 FL 1891. jan. 30. 30. sz. 211.
 MSzal 1891. 15. köt. 110.

VU 1891. febr. 1. 5. sz. 74.

*7 Március 15.**(Népszínház: 1893. márc. 15.)*

[BALLA MIHÁLY] - a = Nemzet 1893. márc. 16. 75. sz. 3.

8 Téli rege (1893)

[IGNOTUS] TAR LŐRINC = A Hét 1893. ápr. 18. 16. sz. 257–258.
 LIPCSEY ÁDÁM = Nemzet 1893. jún. 20. 168. sz. 1.
 FL 1893. ápr. 2. 91. sz. 776–777.

*9 A zászlótartó**(Népszínház: 1893. máj. 21.)*

Nemzet 1893. máj. 23. 140. sz. 3.

10 Zuboly, Gyalu és társai (1894)

PRÉM JÓZSEF = FL 1894. júl. 14. 193. sz. 1657–1658.

11 Barnabás rabsága (1896)

ALEXANDER BERNÁT = BH 1896. okt. 3. 272. sz. 1–2.
 D. = MSz 1896. okt. 11. 41. sz. 492.
 [SALGÓ ERNŐ] S. E. = PN 1896. okt. 5. 274. sz. 5–6.
 MH 1896. szept. 20. 260. sz. 17–18.
 MSzal 1896. 26. köt. 195–196.
 Nemzet 1896. szept. 19. 258. sz. 3.
 Újld 1896. okt. 4. 41. sz. 298.

12 Humoreszkek (1897)

LÁZÁR BÉLA = MKr 1898. jún. 15. 18. sz. 295–297.

13 Polgárháború (1897)

B. b. = MH 1897. dec. 12. 343. sz. 19–20.
 CID = A Hét 1897. dec. 12. 16. köt. 803.
 ITáj 1897. dec. 4. 3. sz.
 GÁSPÁR IMRE = MSz 1898. febr. 13. 7. sz. 82–83.
 LÁZÁR BÉLA = MKr 1898. febr. 15. 10. sz. 169–170.
 [TÁBORI RÓBERT] t. r. = Újld 1898. jan. 2. 1. sz. 17.

*14 Aranylakodalom**(Magyar Színház: 1898. márc. 12.)*

Társ szerző: Beöthy László

[CSÁSZÁR ELEMÉR] cs. e. = MKr 1898. ápr. 1. 13. sz. 218–219.

[RÓNA BÉLA] r. b. = PolHsz 1898. márc. 13. 11. sz. 13–14.

VU 1899. márc. 19. 12. sz. 192.

RÉDEY TIVADAR = Napk 1929. II. 634–637.

15 Korhadt fakeresztek (1899)

[BÁRSONY ISTVÁN] ny = MH 1899. márc. 19. 78. sz. 20–21.

CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1899. 23. sz. 9–10.

[DÓMÓTÖR ISTVÁN] r. = Újld 1899. márc. 19. 12. sz. 254–255.

[ERÉNYI NÁNDOR] e. n. = FL 1899. ápr. 2. 14. sz. 5.

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1899. júl. 13. 191. sz. 1.

[OSVÁT ERNŐ] O. E. = A Hét 1899. jún. 11. 24. sz. 399–400., O. E. összes írásai. Bp. 1945. 98–101.

-r. = MSz 1899. ápr. 9. 15. sz. 178–179.

SOMOGYI GYULA = MKr 1899. ápr. 15. 14. sz. 208.

SZÖLLŐSI ZSIGMOND = Aradi Közlöny 1899. márc. 21. 69. sz. 2–3.

[TÁBORI RÓBERT] T. R. = PN 1899. máj. 4. 123. sz. 1–2.

ZOMBORI A[NDOR] = KváriL 1899. márc. 19. 12. sz. 141.

BH 1899. márc. 12. 71. sz. 1–2.

MSzal 1899. 31. köt. 641–642.

Nemzet 1899. márc. 12. 71. sz. 5.

Újld 1899. márc. 12. 11. sz. 237.

VU 1899. márc. 12. 11. sz. 175.

[GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1900. 102. köt. 145–148., és Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 144–146. (Fontes 5.)

VU 1901. júl. 7. 27. sz. 438. [A mű finn fordításáról.]

16 Hős fiúk (1900)

[RÓNA BÉLA] r. b. = ITáj 1901. jan. 4. 4. sz. 1–2.

17 Napoleon öcsém

(Vígshízház: 1900. jan. 23.)

Társszerző: Guthi Soma

-á-n = MKr 1900. febr. 1. 9. sz. 132.

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1900. jan. 24. 23. sz. 1–3.

[KÓBOR TAMÁS] PATÓ PÁL = A Hét 1900. jan. 28. 4. sz. 61.

[KOMOR GYULA] K. = PH 1900. jan. 24. 23. sz. 5.

[MAKSZIÁNYI DEZSŐ] dr. M. D. = Mo 1900. jan. 24. 23. sz. 8–9.

[MÁRKUS JÓZSEF] (M-s.) = BN 1900. jan. 24. 23. sz. 9.

[RÓNA BÉLA] r. b. = FL 1900. jan. 28. 5. sz. 12.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1900. jan. 24. 20. sz.

[SAS EDE] S. E. = Nagyváradi 1900. nov. 1. 257. sz. 8.

[WALLESZ JENŐ] V. B. = MGén 1900. 75–76.

-y. = NPestJ 1900. jan. 24. 23. sz.

Művészvilág 1900. jan. 28. 19–20.

ÚjMSz 1900. febr. 15. 357–358.

VU 1900. jan. 28. 4. sz. 59.

18 Tartalékos férj

(Vígshízház: 1900. nov. 22.)

Társszerző: Guthi Soma

[AMBRUS ZOLTÁN] (a. z.) = PH 1900. nov. 23. 323. sz. 6.

[FRIEDRICH IMRE] - iki - = PolHsz 1900. 47. sz. 9–10.

[HEVESI SÁNDOR] h. s. = MSz 1900. 574–575.

KESZLER JÓZSEF = MNemzet 1900. nov. 23. 322. sz. 1–2.

LIPTAI KÁROLY = Mo 1900. nov. 23. 307. sz. 9.

[MALONYAY DEZSŐ] [Md] = BH 1900. nov. 23. 322. sz. 1–3.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1900. nov. 23. 281. sz.

MGén 1900. nov. 25. 802.

19 Jupiter és társai

(Népszínház: 1901. febr. 19.)

Társszerző: Guthi Soma

[BEDE JÓB] Bj. = PH 1901. febr. 20. 51. sz. 8.

(f. l.) = MSzó 1901. febr. 21. 45. sz. 9.

[MÁRKUS JÓZSEF] (M. s.) = BN 1901. febr. 20. 51. sz. 8.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1901. febr. 20.

MNemzet 1901. febr. 20. 51. sz. 6.

20 A Sasok

(Nemzeti Színház: 1901. okt. 4.)

Társszerző: Guthi Soma

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1901. okt. 5. 274. sz. 1–3.

[BRÓDY SÁNDOR] B. S. = MH 1901. okt. 5. 274. sz. 3–4.

KESZLER JÓZSEF = MNemzet 1901. okt. 5. 250. sz. 1–2.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1901. okt. 5. 240. sz.

TÁBORI RÓBERT = PN 1901. okt. 5. 274. sz. 1.

-y. = NPestJ 1901. okt. 5. 274. sz.

VU 1901. okt. 6. 40. sz. 648. [A vígjáték nyomtatásban való megjelenéséről.]

[JUHÁSZ GYULA] (u.) = Szab (Nagyvárad) 1910. okt. 18., 6.

21 A képviselő úr

(Vígshízház: 1902. jan. 9.)

Társszerző: Guthi Soma

F.-s. = NPestJ 1902. jan. 10. 9. sz.

g. = PN 1902. jan. 10. 9. sz. 9.

GAMMA = Mság 1902. jan. 11. 10. sz. 1.

[IGNOTUS] I-s = A Hét 1902. jan. 12. 2. sz. 31.

[MALONYAY DEZSŐ] (Md) = BH 1902. jan. 10. 9. sz. 2-3.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1902. jan. 10. 9. sz.

ÚjId 1902. jan. 19. 4. sz. 81.

22 A brezováci hős

(Vígshízház: 1903. jan. 2.)

Társszerző: Guthi Soma

F.-s. = NPestJ 1903. jan. 3. 3. sz. 6.

F.-s. = NPestJ 1903. jan. 4. 4. sz. 6.

[MALONYAY DEZSŐ] (M. d.) = BH 1903. jan. 3. 3. sz. 1-3.

MOLNÁR GYULA = MKözélet 1902/03. 10. sz. jan. 15. 161-163.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser. = PLloyd 1903. jan. 3. 3. sz.

MSzó 1903. jan. 3. 3. sz. 9-10.

VU 1903. jan. 11. 2. sz. 28.

23 Elnémult harangok (1903)

Megjegyzés: A regényhez kapcsolódva l. még a mű színpadi változatának irodalmában az 1941-es Nemzeti Színház-beli felújítást követő vitát az aszimuláció kérdéséről.

SEBESTYÉN = Erő 1902. márc. 9. 1. sz. 12.

TÜDŐS ISTVÁN = SpL 1902. dec. 22. 51. sz. 1070.

R. V.: Önkritikák. = Jöv 1903. márc. 1. 1. sz. 36-37.

[A szerző nyilatkozata „Elnémult harangok” c. regénye megírásának körülményeiről.]

[SZÓTS FARKAS] Sz. F. = ProtSz 1903. 54-57.

BÁNÓCZI JÓZSEF: Jelentés a Péczy-pályázatról. = AkÉrt 1906. 672-673. [A díjat R. V. regénye kapta.]

Ung[arische] Akademie der Wissenschaften. Plenar-sitzung 26. Nov. = PLloyd 1906. nov. 27. 290. sz. [A Péczy-díj nyertese R. V. műve.]

Az Elnémult harangok költője. = Mság 1930. nov. 9. 255. sz. 29. [R. V.-ról és művéről.]

[BALASSA JÓZSEF] SZÜRKE PÁL = NU 1931. máj. 3. 99. sz. 1. [A regény keletkezéséről, kiadásáról.]

B. F. = MKbarátokDiár 1934. 193.

SzabSzó 1941. jan. 12. 2. sz. 4.

24 Munkái 1-20. (1903-1904)

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1902. dec. 21. 349. sz. 1-3. [Az eddig megjelent 1-4. kötetéről.]

RÁSKAI FERENC = MKözélet 1902. dec. 1. 7. sz. 224-225. [Az 1-4. kötetéről.]

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1902. dec. 12. 296. sz. [Az 1-4. kötetéről.]

[WOLFNER (FARKAS) PÁL] W. P. = ÚjId 1902. nov. 30. 49. sz. 499-500. [Az 1-4. kötetéről.]

KépCsalL 1902. nov. 30. 48. sz. 767-768. [Az 1-16. kötetéről.]

MH 1902. nov. 16. 315. sz. 20.

RÁSKAI FERENC = MKözélet 1903. 5. sz. 362-363. [Az 5-8. kötetéről.]

V. J. = MSz 1903. febr. 1. 5. sz. 60.

x. y. = MKözélet 1903. V. 60-61. [Az 1-4. kötetéről.]

A Hét 1903. máj. 31. 22. sz. 369.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1911. ápr. 16. 90. sz. [A 17-20. kötetéről.]

SEBESTYÉN KÁROLY = BH 1911. jan. 31. 26. sz. 1-2. [A teljes sorozatról.]

SEBESTYÉN KÁROLY = MF 1911. ápr. 16. 8. sz. 162-164.

25 Elnémult harangok

(Nemzeti Színház: 1905. jan. 20.)

Társszerző: Malonyai Dezső

[ADY ENDRE] Dyb. = BN 1905. jan. 21. 21. sz. 10-11., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 342-344.

(d.) = SzegN 1905. febr. 9. 38. sz. 5-6.

[JÁKÓ JÁNOS] -nos = PolHsz 1905. febr. 12. 7. sz. 7-8.

[MÁRKUS LÁSZLÓ] MARCÓ = A Hét 1905. jan. 22. 4. sz. 67-68.

PAKOTS JÓZSEF = MH 1905. jan. 21. 21. sz. 1-2.

PORZSOLT KÁLMÁN = PH 1905. jan. 21. 21. sz. 10.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd 1905. jan. 21. 21. sz.

SEBESTYÉN KÁROLY = VU 1905. jan. 29. 5. sz. 70-71.

TÁBORI RÓBERT = PN 1905. jan. 21. 21. sz. 1-3.

[WOLFNER (FARKAS) PÁL] P. = ÚjId 1905. jan. 29. 5. sz. 114.

KépCsalL 1905. jan. 29. 5. sz. 83.

PETRES KÁLMÁN = Rk.leánygimn.Ért. 1916/17. Kolozsvár 1917. 10-15. [Bevezető a Kolozsvári Nemzeti Színház ifjúsági előadásához.]

- H. K. = Mság 1921. febr. 11. 33. sz. 5.
 [SCHÖPFLIN ALADÁR] s. a. = Szózat 1921. febr. 11. 33. sz. 4.
 SZOMAHÁZY ISTVÁN = SzínhÉ 1921. 8. sz. 1–2.
 SzínhÉ 1923. 47. sz. 38.
 FLÓRIÁN TIBOR: Néhány szó a nemzeti kérdéstről. = ErdSz 1941. 11–12. sz. [R. V. regényével kapcsolatban elutasítja az általa propagált nemzetiségi politikát és a beolvasztásra való törekvést.]
 NAGY ELEK = Ptűz 1941. 122–125. [A Nemzeti Színház-beli felújításról.]
 NÉMETH LÁSZLÓ = Hfd 1941. febr. 25. 10. sz. 10–11., és N. L.: Kisebbségben. 3–4. köt. Bp. 1942. 58–60. [Többek közt R. V. drámájának előadásáról is.]
 SÁNDOR JÓZSEF: Felelet az „Elnémult harangok” kérdéséhez. = MNemzet 1941. márc. 12. 59. sz. 9. [A mű védelmében.]
 SZEKFŰ GYULA: A nehéz kérdés. = MNemzet 1941. márc. 15. 62. sz. 5–6. [A mű körüli vita kapcsán a magyarságról.]
 SZIGNÓ = Nszava 1941. febr. 23. 45. sz. 6.
 [THURZÓ GÁBOR] T. G. = Élet 1941. 9. sz. 178.
 VASS LÁSZLÓ = Mo(estí) 1941. febr. 22. 44. sz. 8.
 VÁZSONYI ENDRE = Újság 1941. febr. 23., 13.
 - x - = MNemzet 1941. febr. 23. 45. sz. 15. [A R. V. műve körül kialakult polémia vitaindító cikke.]
 Az „Elnémult harangok” és a kritika. = MNemzet 1941. febr. 27. 48. sz. 9. [Rákosi Margit felhaborodott levele az ui., a 45. sz.-ban megjelent - x - kritikus cikkére, valamint a kritikus válasza.]
 Az „Elnémult harangok” körül. = MNemzet 1941. márc. 1. 50. sz. 5. [Vö. ui., 1941. 45. sz.-ban, az - x - aláírású cikkel.]
 Sajtóhibák Szekfű Gyula cikkében. = MNemzet 1941. márc. 18. 63. sz. 7. [Vö. ui., 1941. 62. sz.-beli cikkel.]

26 A császárok sírjai (1906)

- SZEMÁK ISTVÁN = MKözépiszk 1909. dec. 15. 10. sz. 646–648.

27 Rákóczi fia

(Vígshízház: 1906. okt. 25.)

- [GROSZ HENRIK] (g. h.) = Nszava 1906. okt. 26. 253. sz. 4.
 JÁKÓ JÁNOS = PolHsz 1906. 44. sz. 40–43.
 RUTTKAY-ROTHAUSER M[AX] = PLloyd 1906. okt. 26. 261. sz.
 SEBESTYÉN KÁROLY = BH 1906. okt. 26. 294. sz. 1–3.
 [SZINI GYULA] sz. gy. = PN 1906. okt. 26. 294. sz. 16–17.

28 Oroszlánkölyök (1908)

- Néptanítók Lapja 1908. dec. 2. 49. sz. 11.

29 Kexholmi Mária (1909)

- [ANTAL BENEDEK] A. B. = MKözépiszk 1908. jan. 15. 1. sz. 58.
 [BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1909. 78–79.

30 A bécsi diákok (1911)

- RADVÁNYI K[ÁLMÁN] = Élet 1910. dec. 25. 52. sz. 828.
 PLloyd 1910. dec. 18. 300. sz.

31 A párizsi gyűjtogatók (1911)

- RADVÁNYI K[ÁLMÁN] = Élet 1911. jan. 1. 1. sz. 24.

32 Rejtett zugok (1911)

- HALMI BÓDOG = Máramaros 1911. máj. 4. 36. sz. 1–3.

33 Oglán bég kincse (1912)

- VU 1912. dec. 15. 50. sz. 1011–1012.

34 Don Karaszko és egyéb elbeszélések (1917)

- SEBESTYÉN KÁROLY = BH 1917. nov. 23. 289. sz. 2–3.
 ÚjId 1917. dec. 9. 50. sz. 492–493.
 [SZÁSZ KÁROLY] -ly. = Ur 1918. 1. sz. 28.

35 Új fakeresztek (1917)

- SEBESTYÉN KÁROLY = BH 1917. nov. 23. 289. sz. 2–3.
 ÚjId 1917. dec. 9. 50. sz. 492–493.
 [SZÁSZ KÁROLY] -ly. = Ur 1918. 1. sz. 28.

36 Palozsnaky Tamás a nagyerejű kántor és egyéb elbeszélések (1918)

- BH 1918. okt. 15. 241. sz. 11–12.
 i. = It 1919. 86–87.
 sz. 1. = BpSz 1919. 178. köt. 229–231.

37 Bűnbak (Sündenbock)

(Münchener Schauspielhaus: 1919)
 Társszerző: Guthi Soma

- P. S. = Frankfurter Zeitung 1919. márc. 6., 2.

38 *Galambos Pál naplója (1920)*

Lit 1929. 3. sz. 95.

39 *Amikor még jókedvűek voltunk (1922)*

[CSÁSZÁR ELEMÉR] r. r. = ÚjNemz 1922. okt. 29. 247. sz. 4.

K. P. = Élet 1922. 23. sz. 559.

[VÁRDAI BÉLA] rd. = KatSz 1923. 58–59.

40 *Magyar Iliász (1922)*

[HARSÁNYI KÁLMÁN] H. K. = Élet 1922. 18. sz. 438.

R. A. = Mság 1922. jún. 4. 126. sz. 13.

[SCHÖPFLIN ALADÁR] s. a. = Szózat 1922. jún. 11. 133. sz. 15.

t. v. = ÚjNemz 1922. jún. 4. 126. sz. 7.

x. = KatSz 1922. 507.

PLloyd(regg.) 1922. jún. 11. 131. sz. 14.

41 *Boldog idők, boldog emberek (1924)*

SZÁSZ KÁROLY = BH 1924. nov. 18. 245. sz. 1.

42 *Emmy*

(Vígyszínház: 1932. szept. 3.)

Társ szerző: Lengyel József

B. L. = Élet 1932. 312.

EBECZKI GYÖRGY = ÚjId 1932. II. 328–329.

[GERGELY GYÖZŐ] (Ggy) = Nszava 1932. szept. 4. 195. sz. 8.

[SALGÓ ERNŐ] s. e. = Mo 1932. szept. 4. 198. sz. 8.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1932. II. 290–291.

VAJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1932. 10. sz. 567–568.

RÉCSI EMIL

1822–1864

Szövegek

LEVELEZÉS

R. E. – Falk Miksához. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 241–242. [Kelt: Pest 1851. szept. 29.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

-h.: R. E. = Újabbkori Ismeretek Tára. 6. köt. Pest 1855. 134.

PÁSZTORY: R. E. = FL 1864. jún. 5. 127. sz. 540–541. [Nekrológ.]

[RÉNYI REZSŐ] ☉: R. E. = VU 1864. jún. 12. 24. sz. 225.

R. E. = Ko 1864. jún. 12. 24. sz. 574. [Elsősorban mint jogtudóst méltatja, de említi fordítói, újságírói és kiadói tevékenységét is.]

R. E. = Ungarische Nachrichten 1864. jún. 5. 127. sz. [Nekrológ.]

WENCZEL GUSZTÁV: Emlékbeszéd néhai R. V. felett. Buda 1865. 20 l.

PAULER TIVADAR: Emlékbeszéd R. V. fölött. = AkÉrt 1866. 421–434.

KUN ANDOR: Az abszolutizmus korának újságírói. = A Sajtó 1932. 7. sz. 200–202. [Többek között R. E.-ről is.]

REVICZKY GYULA

1855–1889

Bibliográfiák

KOMLÓS ALADÁR: Függelék. Bibliográfia. = K. A.: R. Gy. Bp. 1955. 151–163. [R. Gy. műveinek bibliográfiája.]

R. Gy. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge, Massachusetts 1970. 497–501.

Szövegek

KIADÁSOK

R. Gy. összes költeményei. 1–2. Kiad. [és utószó]: Koroda Pál. Bp. 1895. 307; 279, XLIV l. – 2. kiad. 1900. 376 l.

R. Gy. összes költeményei. Kiad. és bev. Koroda Pál. Bp. 1902. 416 l. (M. remekírók. A m. irodalom főművei 53.) – Ua. [1908.] 344 l. (Remekírók képes ktára 28.)

R. válogatott munkái. Kiad. és bev. Kozocsa Sándor. Bp. [1942.] 96 l. (MKI)

R. Gy.: Apai örökség. Kiad. és bev. Féja Géza. Bp. 1944. 64 l. (NK 135.)

R. Gy. összegyűjtött művei. Kiad. és bev. *Paku Imre*. Bp. 1944. 574 l.

Kiss József – R. Gy. – Komjáthy Jenő válogatott művei. Kiad. és bev. *Komlós Aladár*. Bp. 1955. 620 l. (MKI)

R. Gy. művei. 1–2. köt. Kiad és utószó: *Németh G. Béla*. Bp. 1969. 549, 511 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

KORODA PÁL: R. Gy. két töredéke. = MSzal 1889. 12. köt. 279–290. [A „Szeptember” c. elbeszélő költeménye és a „Vitázó szerelem” c. vígjátéka ismertetése és közlése.]

MÁRKI SÁNDOR: R. első sikere. = Aradi Közlöny 1891. dec. 25. 304. sz. 10. [R. Gy. diákkori sikeréről, a „IV. Béla” c. verse közlésével.]

GÁSPÁR IMRE: Emlékek. (Győry Vilmos és R. Gy. hagyatékából.) = MSz 1892. aug. 28. 35. sz. 414–416. [R. Gy. levele kelt: Garam-Újfalu 1873. dec. 18. – benne Pál Imre álnév alatt R. Gy. két ifjúkori verse.]

KOZOCSA SÁNDOR: R. Gy. és Jászai Mari. = ItK 1937. 72–79. [A költő és a tragika szerelmének története, többek között R. Gy. Jászaihoz írott verssorainak közlésével.]

VAJTHÓ LÁSZLÓ: R. Gy. levele Arany Jánoshoz és huszonegy mutatóba küldött verse. = ItK 1938. 177–182. [Közli az „Imakönyvem”, „A filiszterekhez” c. versek korábbi változatait és a „Falusi dal” utolsó strófáját.]

KOZOCSA SÁNDOR: R. „Az utolsó költő”-jének első kidolgozása. = It 1944. 89–94. [A kéziratban fennmaradt első változat közlése.]

KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. elfeledett versei és egy prózai műve. = It 1955. 192–198. [Megadja a kötetekben eddig meg nem jelent versek listáját, és közli „A halál önkényesei”, a „Prológ”, a „Budapest”, a „Petőfi szobra előtt” c. verseket, és az „Egy séta” c., eddig ismeretlen tárcáját.]

KOLTA FERENC: R. Gy. néhány elfelejtett írása. = ItK 1960. 240–245. [Közli a „Csorba Zsófi” és „Az erdő” c. verseket, valamint az „Árnyak” és a „Világbanat és pesszimizmus” c. tárcákat.]

CSATKAI ENDRE: R. Gy. ismeretlen verse a könyvtérjesztésről. = MKsz 1961. 178–179. [A verseket a könyvkereskedő segítők „Csak szorosán” egyletének 1885. jan. 5-én rendezett báljára írta, s az Üstökös c. élcslap közölte jan. 11-i számában, „Prológ” címmel.]

CSATKAI ENDRE: R. Gy. és Sopron. = Soprsz 1962. 65–68. [R. versei a Sopron c. lapban és az „Év elején” c., 1899. jan. 1-jén uo. megjelent vezércikke.]

KUNSZERY GYULA: R. ismeretlen versfordítása. = FK 1962. 151–153. [Adalbert von Chamisso: „Das Schloss Boncourt” c. versének fordítását közli.]

LEVELEZÉS

[GÁSPÁR IMRE] (r. o.): R. Gy. emléke. (Őt évről: 1872–1876.) = Debrecen 1889. júl. 16–20. 138–141. sz. [Hozzá írott R.-leveleket közöl az 1873–1876 közötti évekből; néhányból csak részletet.]

Irodalmi levelek R. Gy.-tól. = MSz 1889. 35. sz. 410–411. [Közli Rudnyánszky Gyulához írott három levelét. Kelt: Denta 1876. aug. 5, 8, 21.]

GÁSPÁR IMRE: Emlékek. (Győry Vilmos és R. Gy. hagyatékából.) = MSz 1892. aug. 28. 35. sz. 414–416. [R. Gy. levele. Kelt: Garam-Újfalu 1873. dec. 18.]

GÁSPÁR IMRE: Levelek R. Gy.-tól. = OrszV 1893. jan. 1. 1. sz. 6–7. [6 levél, 1873. aug. 8.–1877. aug. 20-a között – Gáspár Imréhez.]

[GÁSPÁR IMRE] G. I.: R. Gy. leveleiből. = DebrEllenőr 1894. nov. 23. 273. sz. 1–2. [Kelt: Denta 1871. júl. 25. és 1877. jún. 26.]

VAJTHÓ LÁSZLÓ: R. Gy. levele Arany Jánoshoz és huszonegy mutatóba küldött verse. = ItK 1938. 177–182. [A levél kelt: Denta 1875. dec. 7.]

Átmenet a XIX. és XX. század között. = Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 360–380. [360–361.: R. Gy. levele egyik barátjának, d. n.]

ENGEL KÁROLY: R. Gy.-relikviák a Márki Sándor-hagyatékban. = NyltudK 1962. 180–182. [R. Gy. – Márki Sándorhoz az „Erlkönig” fordításával. Kelt: Garam-Újfalu 1873. nov. 25.]

R. Gy. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 56. [Kelt: Arco 1888. márc. 27.]

ENGEL KÁROLY: Gozdsu Elek irodalmi levelezéséből. II. = NyltudK 1967. 152–156., és Zircz Péter: Gozdsu pályakezdése. – Gozdsu Elek levelezése. Miskolc 1966. 29 l. [Többek között a 156. lapon: R. Gy. levele Gozdsu Elekhez. Kelt: Arco 1889. márc. 19.]

MÁTHÉ JÓZSEF: Ismeretlen R.-levél. = IgSzó 1968. I. 130–132. [Petelei Istvánhoz. Kelt: Bp. 1881. dec. 2.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

PAULOVICS ISTVÁN: R. Gy. Bp. 1910. 239 l., 12 t.
Ism.: [Balla Ignác] – *alla*, ÚjId 1910. I. 608–609. – *L. E.*, PN 1910. jún. 5. 133. sz. 23. – *Nagy József*, KatSz 1910. II. 794–796. – VU 1910. jún. 5. 23. sz. 495. – *Babits Mihály*, Nyug 1911. II. 692–693. –

- Elek Oszkár*, OKTK 1910/11. febr. 23. 28. sz. 539–543. – *L. Z.*, BpSz 1911. 147. köt. 476–477. – *László Béla*, EPhK 1911. 271–273. – *R.*, BH 1911. ápr. 23. 96. sz. 14.
- RIEDL FRIGYES: Vajda, R., Komjáthy. *Bev. Biczó Ferenc*. [Bp. 1932.] 148 l. (MIR 22.)
Ism.: *Fábián István*, Napk 1933. 370–371. – *Hegedűs Zoltán*, ItK 1933. 339–340. – *Schöpflin Aladár*, Nyug 1933. I. 137–138.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ: R. Gy. Bp. 1939. 164 l. (M. írók 5.)
Ism.: *Turóczy-Trostler József*, PLloyd 1939. dec. 30. 295. sz. 6. – (*v. l.*), Mo(esti) 1939. dec. 27. 293. sz. 4. – [*Farkas Gyula*] *F.*, UngJb 1940. 3. sz. 356. – *László Erzsébet*, It 1940. 29. – *Nagy Sándor*, OKTK 1939/40. aug., 12. sz. 324. – *Pogány Ö. Gábor*, OrszÚtja 1940. 4. sz. 151–152. – *Semjén Gyula*, MKult 1940. I. 48. – *Stollár Béla*, RefÉ 1940. jan. 13. 2. sz. 8. – *Szabó Richárd*, ProtSz 1940. 350–351. – *Tóth Béla*, Nyug 1940. 398. – [*Urbán Ernő*] *U. E.*, Élet 1940. máj. 19. 21. sz. 439. – *DebrSz* 1940. 46–48. – *Je* 1940. nov. 1. 21. sz. 12. – *UngJb* 1940. 356. – *Berczik Árpád*, ItK 1941. 94–96.
- KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. Bp. 1955. 163 l. (It. Tan. 2.)
Ism.: *Benedek Marcell*, It 1955. 485–487. – *Harsányi Zoltán*, ItK 1955. 493–496. – *Lukácsy Sándor*, IU 1955. jún. 25. 26. sz. 2. – *Komlós Aladár*, It 1956. 200–203. [A szerző a könyvről.] – *Németh G. Béla*, Csill 1956. 6. sz. 1242–1245. – [*Rónay György*] (*), Vig 1956. 3. sz. 162–163.
- MEZEI JÓZSEF: A szimbolista élmény kialakulása. (R. Gy.) Bp. 1968. 423 l. (IK 22.)
Ism.: *Kovács Győző*, ALitt 1969. 453–455. – *Kovács Kálmán*, It 1969. 668–673.
- A Reviczky-kutatás és -értékelés problémái*
- HARSÁNYI ZOLTÁN: R. arcképehez. (A költő világgépe. Kritikai-esztétikai munkássága.) = It 1954. 428–469. [A költő kritikai-esztétikai munkásságának és világnézetének bemutatása és elemzése.]
- BENEDEK MARCELL: Megjegyzések Komlós Aladár R. Gy. című könyvéhez. = It 1955. 485–487. [Főként R. Gy. utókorának kérdésével foglalkozik: a „viharmadár” szerepet hangsúlyozza Komlós álláspontjával szemben.]
- HARSÁNYI ZOLTÁN: Komlós Aladár: R. Gy. Bp. 1955. = ItK 1955. 493–496. [Vitatkozik Komlós Aladár könyvének megállapításaival R. Gy. értékeléséről.]
- KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. arcképehez. = It 1955. 178–181. [Polemizál Harsányi Zoltán azonos c. tanulmányával (It 1954. 428–469.)]
- KOMLÓS ALADÁR: R. körül. = It 1956. 200–203. [Vita Harsányi Zoltán és Benedek Marcell bírálataival Komlós R.-könyvről.]
- ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK
- R. Gy. = PN 1889. júl. 12. 189. sz. 2. [Élete utolsó óráiról.]
- KORODA PÁL: R. Gy. életrajzához. = MSz 1891. jún. 7.–júl. 19. 23–29. sz. 266–267, 279–280, 290–291, 302–303, 314–315, 326–327, 336–337.
- MÁRKI SÁNDOR: R. első sikere. = Aradi Közlöny 1891. dec. 25. 304. sz. 10. [A diák R. sikeréről, közli „IV. Béla” c. versét is.]
- R. mint kezdő poéta. = OrszV 1892. dec. 24. 844–845.
- YPSZILON: Márciusi szellők. = FL 1895. márc. 16. 75. sz. [Viszsaemlékezés R. Gy.-ra.]
- [AMBRUS ZOLTÁN] TIBORC: Bálek Gyula titka. = A Hét 1897. febr. 21. 8. sz. 125–127. [R. Gy. névhasználatáról.]
- [AMBRUS ZOLTÁN] TIBORC: Bálek Gyula titka. = A Hét 1897. márc. 7. 10. sz. 143–144. [A Hét 1897. febr. 21. 8. sz.-ában megjelent cikk alapján kialakult vita. Reviczky Pál nyilatkozata R. Gy. névhasználatának jogosságáról.]
- HASLINGER JÓZSEF: R. Gy.-ról. = Jász–Nagykun–Szolnokmegyei Lapok 1897. febr. 21. 15. sz. [Életrajzi adalék.]
- SZILÁGYI GÉZA: R. Gy. titka. = PN 1897. febr. 14. 45. sz. 8–9. [R. Gy. (Bálek Gyula) részére csak 1874-ben engedélyezte a belügyminiszter a Reviczky névhasználatát.]
- ADY ENDRE: Nyári estén. = Szilágy 1898. júl. 24. 30. sz. 1–2., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 131–133., A. E. összes prózai művei. I. köt. Bp. 1955. 29–32., A. E. az irodalomról. Bp. 1961. 47–50. [Lírai hangú megemlékezés R. Gy.-ről.]
- [GÁSPÁR IMRE] Gr.: Temetik a költőt. (R. Gy. emléke.) = Haz 1901. aug. 10. 188. sz. 1–2. [R. Gy. temetéséről, mely nem volt méltó a költő emlékéhez.]
- TÓTH BÉLA: R. Gy.-ról. = PH 1903. jan. 25. 25. sz. 2–5. [Életrajzi vonatkozású emlékezés.]
- KRÚDY GYULA: R. és az éjjel. = V 1910. jún. 5. 59. sz. 10., és K. Gy.: Írói arcképek. I. köt. Bp. 1957. 313–317. [Életrajzi adalékok.]
- A költő tragédiája. Ismertlen adatok R. Gy.-ról. = MNemzet 1910. máj. 19. 114. sz. 1. [Származása, születésének körülményei.]
- FARKAS EMÓD: Emlékezés R. Gy.-ra. = Bp. Újságírók Alm. 1913. 248–252.
- PETERDI ANDOR: „A zsidó asszony, aki R. sírját ápolja”. = Egyenl 1918. okt. 19. 42. sz. 11–12.
- PALÁGYI LAJOS: R. rózsái. = ÚjJd 1923. I. 189. [Életrajzi vonatkozású adalék.]

- MILKÓ IZIDOR: Két regény. = M. I.: Írók és könyvek. Bp. 1924. 201–207. [Anekdotikus visszaemlékezés a „Kapucinéria” kávéházi irodalmi társulásra, felidézve többek között R. Gy. véleményét Jókai írásművészetéről.]
- [PALÁGYI LAJOS]: P. L. emlékeiből. R. Gy. gyermekverse. = Lit 1928. 44–45., és P. L.: Parittyta. Válogatott művek. Bp. 1966. 462–464. [Epizód a szerző és R. Gy. nyomoráról, az anyagi kényszerből írt gyermekversekről.]
- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. III. Új adatok magyar írók életéből. R. Gy. önértéke. = MH 1928. ápr. 1. 76. sz. 19–20., és Lit 1933. aug., 286–287. [Két visszaemlékezés életére – verseinek honoráriuma.]
- TAMÁS ERNŐ: Egy halhatatlan költő napjai a Pesti Hírlapnál. – R. Gy. utolsó évei. = PH 1928. dec. 30. 295. sz. 37–38.
- MILKÓ IZIDOR: R. Gy. = Napló (Szabadka) 1931. márc. 8.–ápr. 26., és M. I. hátrahagyott írásai. 1. köt. Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 235–285. [Kortársi visszaemlékezés: R. Gy. és íróársai (Komjáthy Jenő, Szabó Endre, Inczédi László stb.) köre; a századvégi írók anyagi helyzete és a korabeli sajtóviszonyok bemutatása.]
- KRISTÓF GYÖRGY: R. Gy. pályakezdéséhez. = It 1933. 131–142. [Első írásai az „Erdély” és az „Erdélyi Figyelő” c. lapokban jelent meg.]
- TAMÁS ERNŐ: Jászai Mari ismeretlen levelei R. Gy.-hoz. A „fakó fülemile” és a színpadi királynő. – R. Gy. utolsó szerelme. = PH 1933. júl. 16. 159. sz. 8. [Interjú Koroda Pállal. Ismerteti J. M. leveit és R. Gy.-nak a művésznőhöz írott verseit.]
- KOZOCSA SÁNDOR: R. Gy. és Jászai Mari. = ItK 1937. 72–79. [A költő és a tragika szerelmének története, R. Gy. Jászaihoz írott verseivel és a színésznő R. Gy.-hoz írott leveleivel dokumentálva.]
- KORODA MIKLÓS: A világ csak hangulat. R. Gy. életének regénye. 1–2. köt. Bp. [1939.] 230, 224 l. *Ism.: Kállay Miklós, KépKron* 1939. 18. sz. – *Kállay Miklós, NU* 1939. 86. sz. – *Mihály László, Napk* 1939. II. 281–284. – *Rolla Margit, MNemzet* 1939. jún. 25. 143. sz. 27. – *Szegedi István, ProtSz* 1939. 7. sz. 392. – *Tamás Ernő, PH* 1939. 123. sz. – [Thurzó Gábor] T., *Élet* 1939. 27. sz. 30. – *Vajthó László, BpSz* 1939. 255. köt. 124–126. – [Zsigray Julianna] Zs. J., *Újld* 1939. I. 827. – *Mártonvölgyi László, M. Album*. 2. köt. Nitra 1941. 12–16.
- MEGYERY ELLA: Stuart Mária sárga ruhája. = PH 1939. júl. 11. 155. sz. 5. [Személyes emlékek R. Gy. és Jászai Mari kapcsolatáról.]
- H. P.: R. Gy.-ról. = MNemzet 1940. ápr. 13. 80. sz. 6. [Hozzászólás Sziklay János R. anyagi helyzetére vonatkozó cikkéhez.]
- Április 9. = MNemzet 1940. ápr. 9. 76. sz. 7. [Születésének évfordulója alkalmából R. Gy. rövid életrajza, kiemelve az író nehéz anyagi helyzetét.]
- SZIKLAY JÁNOS: R. Gy.-ról. = MNemzet 1940. ápr. 10. 77. sz. 9. [Vita a MNemzet „Április 9.” c., az író anyagi körülményeivel kapcsolatos cikkével.]
- MARÉK ANTAL: Magyar írók utolsó órái. = M.Alb. 3. köt. Nitra 1941. 8–15. [Többek közt R. Gy.-ról.]
- HAVAS ISTVÁN: R. Gy. = H. I.: Akikkel találkoztam. Bp. 1944. 96–104. [Személyes emlékek az íróról. Elhangzott a Petőfi Társaság ülésén 1939-ben.]
- [KUNSZERY GYULA] K. Gy.: Az „aranykötésű imakönyv”. = ÚjEmb 1955. 14. sz. 4. [Emlékek és családi feljegyzések a költő kisgyermekkorából.]
- KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. lakása. = Ktáros 1956. 292., és Beszélő házak. Bp. 1957. 246–248.
- NACSÁDY JÓZSEF: R. és a Szegedi Napló. = It 1960. 198–200. [A SzegN-ban megjelent írásainak listája.]
- MÁRTONVÖLGYI LÁSZLÓ: R. szülőháza és neve problémájához. = Életünk 1966. 2. sz. 123–125.
- SZALATNAI REZSŐ: Séta Vitkócon. = Sz. R.: Magyar írók nyomában. Bp. 1967. 94–100. [R. Gy. születési körülményeiről.]
- KORODA MIKLÓS: R. Arcóban. = Vig 1969. 541–546.
- SZALATNAI REZSŐ: R. Gy. bölcsőhelyei. = Sz. R.: Arcképek, háttérben hegyekkel. Bp. 1969. 145–164. [R. Gy. életének állomásai.]

Egyénisége, világnézete

- VENDE MARGIT: R. Gy. pesszimizmusa. Bp. 1905. 97 l.
- MARJAI GÉZA: R. Gy. világnézete és életfilozófiája. = DebrFőkL 1908. ápr. 25. 12. sz. 1.
- ROZSONDAY GYÖZÖ: R. vallásossága. = Fogarasi Hírlap 1915. aug. 9–16. 32–33. sz.
- AMBRUS ZOLTÁN: A legendák és a tények. Pozitívizmus. = Nyug 1932. I. 465–467. [A két író kapcsolatáról; R. Gy. Schopenhauer iránti rajongásáról.]
- VAJTHÓ LÁSZLÓ: R. Gy. ónarcképe. = Pap Emlk. Debrecen 1939. 535–552. [Három elbeszélése („Apai örökség”, „Selyembogar”, „Margit szerencséje”) és két verses regénynyitórédke („Praeludium”, „Szeptember”) alapján R. önabrázolásáról.]

Kapcsolata kortársaival

- [GÁSPÁR IMRE] (r. o.): R. Gy. emléke. (Öt évről: 1872–1876.) = Debrecen 1889. júl. 16–20. 138–141. sz. [Barátságukra emlékezik levélváltásai alapján.]
- FARKAS GYULA: Jókai és R. = DebrSz 1927. 519–522. [A két író közötti ellentét megvilágítása.]

- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. X. Komjáthy és R. = MH 1928. 130. sz. 19. [A két költő, valamint Palágyi Menyhért kapcsolatáról, egymásra hatásáról.]
- R. A.: Justh Zsigmond és R. Gy. = PH 1929. jan. 8. 6. sz. 13. [Pályatársi visszaemlékezés a két író barátságára.]
- AMBRUS ZOLTÁN: A legendák és a tények. Pozitívizmus. = Nyug 1932. I. 465–467. [A két író kapcsolatáról is.]
- KOZOCSA SÁNDOR: R. Gy. és Justh Zsigmond. = It 1937. 66–70. [Barátságukról, Justh R. Gy.-hoz, Koroda Pálhoz és gr. Kreith Bélához írt levelei alapján.]

Kéziratai, tárgyi dokumentumok

- [SEBESTYÉN KÁROLY] S. K.: Művészi hagyatékok. = V 1910. 232. sz. 103–105. [Többek között R. Gy. ereklyéiről.]
- KORODA PÁL: R. Gy. kéziratai. = A Gyűjtő 1915. jan.–márc., 1. sz. 53–54. [R. munkamódszeréről, irodalmi terveiről.]
- KOZOCSA SÁNDOR: Irodalmi felfedezés. R. Gy. irodalmi hagyatéka. = Őserő 1936. 3. sz. 17. [500 darabból álló levél- és kéziratgyűjteményről.]
- R. Gy. prózái. = A Reviczky nemzetség családi Ért. 1940. 2–3. sz. 7–8. [Közli Vajthó László levelét Reviczky Bélához (kelt: Bp. 1940. máj. 17.), a R.-kéziratok kiadási költségeiről.]
- ÉRSEKÚJVÁRI LAJOS: Ismeretlen R.-kézirat. = Írott Kő 1943. 7. sz. 7–8. [A cikkíró tulajdonában lévő „Őszi rózsza” c. vers kéziratáról, elemzéssel.]

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában

- GÁSPÁR IMRE: R. Gy. = G. I.: Új Nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 211–215.
- R. Gy. = KépCsall 1885. márc. 15. 25. sz. 391. [Költői bemutatása, jellemrajza.]
- RUPP KORNÉL: R. Gy. = R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 56–67.
- [AMBRUS ZOLTÁN] MÁJUS: R. Gy. = OrszV 1888. márc. 24. 13. sz.
- BENEDEK ELEK: R. Gy. = OrszV 1889. júl. 20. 30. sz. [Méltatása elhunytá alkalmából.]
- G-i.: Költő halt meg! (Gyászírás R. Gy.-ről.) = SzegHíradó 1889. júl. 13. 161. sz. 1–2.
- KORODA PÁL: R. Gy.-ről. = MSzal 1889. 11. köt. 548–565., és PN 1889. aug. 6. 214. sz. 6. [Életének, munkásságának méltatása elhunytá alkalmából.]

- KÖRÖSY LÁSZLÓ: R. Gy. = K. L.: Katholikus költők. Esztergom 1889. 342–347.
- r.: R. Gy. = FL 1889. júl. 12. 188. sz.
- RADÓ ANTAL: R. Gy. költészete. = Egyetértés 1889. júl. 12. 189. sz. 1.
- RUDNYÁNSZKY GYULA: R. Gy. = MSz 1889. júl. 21. 31. sz. 362.
- R. Gy. = Alf 1889. júl. 13. 159. sz. 1., BH 1889. júl. 12. 189. sz. 1–2., Egyetértés 1889. júl. 13. 190. sz. 5., FL 1889. júl. 13. 189. sz., FL 1889. júl. 14. 190., Nemzet(esti) 1889. júl. 11. 188. sz., PH 1889. júl. 12. 189. sz. 1–2., PH 1889. júl. 12. 189. sz. 6., PH 1889. júl. 13. 190. sz. 4–5., PN 1889. júl. 13. 190. sz. 2., VU 1889. júl. 21. 29. sz. 460–461. [Nekrológok.]
- PALÁGYI MENYHÉRT: Emlékbeszéd R. Gy. fölött. = PH 1890. jan. 7. 6. sz. 1–3., jan. 9. 8. sz. 1–4.
- [PALÁGYI MENYHÉRT]: Emlékezés R.-re. = ErdHíradó 1890. jan. 8. 6. sz. 3–5.
- AMBRUS ZOLTÁN: Sírkő. = A Hét 1891. jún. 21. 25. sz. 406. [R. Gy. emlékezete.]
- JUSTH ZSIGMOND: Egy elhunyt költőnkéről írván... = MSzal 1891. 15. köt. 491–494.
- KORODA PÁL: R. Gy.-ről. = Pécs 1891. jún. 27. 34. sz. 1–4.
- KORODA PÁL: Epilóg. = R. Gy. összes költeményei. 2. köt. Bp. 1895. I–XXXVI., és Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 192–206. [Az utóbbi kötetben részlet-közlés. – Pályakép életéről és munkásságáról.]
- KRAUSZ ALADÁR: R. Gy. = Tanulók Lapja 1895. szept. 8–15. 36–37. sz. 596–597, 613–615.
- LÁZÁR BÉLA: R. Gy. = L. B.: A tegnap, a ma és a holnap. I. sor. Bp. 1896. 103–111.
- NASCHER, S[IMON] = R. Gy.: Auswahl von Gedichten. Bp.–Leipzig 1896. 1–7. [Bev.]
- KORODA PÁL: R. Gy.-ről. = Nemzet 1897. márc. 25. 84. sz. 3.
- RÓNA BÉLA: A fájdalom költője. = FL 1899. dec. 17. 51. sz. [Méltatása R. Gy. halálának 10. évfordulója alkalmából.]
- VINCZE JÓZSEF: R. költészete. = Kalazantinum 1899. 6–9. sz. 68–69, 79–80, 95–96, 105–108.
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: R. Gy. költészete. = PH 1899. júl. 11. 190. sz. 4–6.
- R. = A Hét 1899. júl. 16. 29. sz. 480.
- NEMES BÉLA: R. Gy. = HaviSz 1901. dec. 25. 8. sz. 138–139.
- SCHOR ERNŐ: R. Gy.-ről. = Pápai Lapok 1901. aug. 25. 34. sz. 1–3.
- VÉRTESY GYULA: A költő sírjánál. = MLányok 1901. márc. 3. 10. sz. 154–158. [Megemlékezés R. Gy.-ről.]
- KORODA PÁL: R. Gy.-ről. = R. Gy. összes költeményei. Bp. 1902. 5–42. (M. remekírók. A m. irodalom főművei 53.)

- MÓRICZ ZSIGMOND: R. Gy. = Ur **1902.** 6–8. sz. 179–193., és M. Zs.: Irodalomról, művészetről. 1. köt. Bp. 1959. 12–57. [A „R. Gy. összes költeményei” 1902-es újrakiadása kapcsán, költészetének átfogó méltatása.]
- PRÓNAI ANTAL: R. Gy. = P. A.: Futó csillagok. Ifjan elhunyt költőink jellemképei. Bp. **1903.** 135–146.
- JUHÁSZ GYULA: R. Gy. = Virágfakadás **1905.** ápr. 1. 7. sz. 97–98., és J. Gy.: Örökség. 1. köt. Bp. 1958. 27–31., J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 32–35. [Születésének 50. évfordulója alkalmából R. Gy. költészetének elemzése.]
- STEINER IZIDOR: R. Gy. költészete. Nagyvárad **[1905?]** 34 l.
- DOMBI MÁRK: R. Gy. költészete. = KatSz **1906.** 1016–1035.
- HAMVAS JÓZSEF: R. Gy.-ról. = DélmoKözl **1908.** okt. 23. 243. sz. 1.
- [KÁRPÁTI AURÉL] KÁRPÁT: R. Gy. = Élet **1909.** 29. sz. 90. [Megemlékezés a költőről halála 20. évfordulóján.]
- KOLLER ISTVÁN: Vajda, R., Komjáthy. = Nisk **1910.** márc. 26.–ápr. 2. 13–14. sz., és Beszterce 1910. ápr. 6–13. 14–15. sz. – Klny. is. [Mint filozófus költőket vizsgálja.]
- GAGYHY DÉNES: R. Gy. = PH **1911.** ápr. 16. 90. sz. 75–76.
- LENCŐ JÁNOSNÉ: R. Gy. = Selmecbányai Hírlap **1911.** máj. 29.–jún. 19. 22–25. sz.
- PAULOVICS ISTVÁN: R. Gy. = Kultúra **1911.** máj. 25. 5. sz. 359–361.
- LAKATOS LÁSZLÓ: R. = MF **1913.** 234–237.
- HAVADI, [L. B.]: Julius Reviczky. (Zur fünfundzwanzigsten Wiederkehr seines Todestages.) = PLloyd **1914.** júl. 12. 163. sz. 33.
- [JUHÁSZ GYULA] ÁBEL: R. = SzegVid **1914.** júl. 13. 159. sz., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 510.
- ROZSONDAY GYŐZŐ: R. Gy. = Fogarasi Hírlap **1914.** febr. 10. 7. sz. 2., márc. 17. 12. sz. 2.
- FEJŐS IMRE: R. Gy. = F. I.: Modern magyar romantikus költők. Szekszárd **1927.** 19–31.
- BALASSA IMRE: Negyven éve, hogy meghalt R. Gy. = KépKron **1929.** júl. 28. 30. sz. 18–19.
- [KOZOCSA SÁNDOR] (k-s): R. Gy. = MV **1929.** szept. 15. 11–12. sz. 22.
- KORODA, PAUL: Erinnerung an Julius Reviczky. = PLloyd **1930.** szept. 21.
- TAMÁS ERNŐ: R. Gy. = Nyug **1932.** II. 506–507.
- HORVÁTH JÁNOS: Újabb költészetünk világnézeti válsága. (I. R. Gy.) = Károlyi Árpád Emlk. Bp. **1933.** 266–273., és H. J.: Tanulmányok. Bp. 1956. 466–481. [A tanulmány 2. része Komjáthy Jenőről szól. (Megj.: It 1934. 1–9.) – Az utóbbi tanulmánykötetben mindkét rész együtt jelent meg.]
- Erinnerungen an Julius Reviczky. = PLloyd **1933.** jan. 7. 5. sz. 6. [Megemlékezés a költőről síremlékének felállításakor, a Kerepesi temetőben.]
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: R. Gy. = Újld **1934.** I. 195.
- MÁRKI MÁRIA, M.: Emlékezés R. Gy.-ra. = Mság **1935.** febr. 7. 31. sz. 6.
- SZIRMAY-PULSZKY, H. [ENRIETTE]: Julius v. Reviczky. = Sz.-P, H.: Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben. München. **1935.** 70–71.
- ÁGOSTON JULIÁN: Új fények felé. A századforduló magyar költészete. = Vig **1936.** I. sz. 76–82., és ÚjMMus **1943.** II. 1. sz. 57–78. [Többek közt R. Gy. költészetéről is.]
- VAJHTÓ LÁSZLÓ: R. és a fiatal Ady. = ProtSz **1936.** 11. sz. 451–456. [R. költészetének elemzése.]
- [CLAUSER MIHÁLY] C. M.: R. Gy. = Élet **1939.** II. 29. sz. 91.
- RAICS ISTVÁN, IFJ.: Az 50 éve halott R. = NU **1939.** júl. 14. 158. sz. 13.
- VAS ISTVÁN: R. emlékezete. = Nyug **1939.** II. 34–38., és V. I.: Évek és művek. Bp. 1958. 48–58.
- VAS, STEFAN: R. Zur 50. Jahreswende seines Todes. = PLloyd **1939.** júl. 2. 148. sz. 15–17.
- VÉGH GYÖRGY: R. Gy. halálának ötvenedik évfordulója. = Vig **1939.** 557–559.
- Az ötvenéves magyar hangulat. R. Gy. halálának évfordulója. = Ünnepe **1939.** 15. sz. 23.
- HAVAS ISTVÁN: R. Gy. = Ko **1939/40.** 1–7.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: R. Gy. = K. D. hátrahagyott művei. 3. köt. Kortársak. 1. köt. Bp. **[1940.]** 232–241. [Előszór: rádióelőadás, 1935. jún. 18-án.]
- KOZOCSA SÁNDOR: Bev. = R. válogatott munkái. Bp. **[1942.]** 3–8.
- PAKU IMRE: R. Gy. = R. Gy. összegyűjtött művei. Bp. **1944.** VII–XV.
- JÓCSIK LAJOS: Létalapunk összezsugorodása a XIX. században. = J. L.: Magyar szabadság – világszabadság. Kolozsvár **1945.** 81–96. [A szabadságharc utáni élet és három írója: Vajda, R. Gy., Komjáthy.]
- DEVECSERI GÁBOR: R. Gy. = Újld **1948.** II. 106.
- BALASSA IMRE: R. Gy. = MNemzet **1949.** jún. 22. 142. sz. 2. [Megemlékezés a költőről halálának 60. évfordulóján.]
- KISS DEZSŐ: Az ismeretlen R. = Haladás **1949.** 27. sz. 2. [Életről, költészetéről, filozófiájáról.]
- LENGYEL BALÁZS: R. Gy. – Halálának 60. évfordulója. = Újld **1949.** II. 126.
- RUFFY PÉTER: Hatvan éve halott R. Gy. = Hírlap **1949.** jún. 26. 146. sz. 5.
- RUFFY PÉTER: R. Gy. = Pol **1949.** 27. sz. 7.
- DÁVID GYULA: R. Gy. – Születésének 100. évfordulója. = Utunk **1955.** 15. sz. 3–4.

KOMLÓS ALADÁR: Bev. = Kiss József-R. Gy.-Komjáthy Jenő válogatott művei. Bp. 1955. 7-90. (MKI), és K. A.: Tegnap és ma. Bp. 1956. 136-229. [Az utóbbiban „A századvég költői” címmel. – Többek között R. Gy. életének és költészetének elemzése.]

KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. = IU 1955. ápr. 23. 17. sz. 6.

RÓNAY GYÖRGY: A százéves R. = ÚjEmb 1955. 3. sz. 3.

SZEGHALMI ELEMÉR: Száz évvel ezelőtt 1855-ben született R. Gy. = Vig 1955. 9. sz. 500-502.

KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. = Ktáros 1959. 522-523. [A születési évszám tévesen nyomtatva!]

RÓNAI MIHÁLY ANDRÁS: Emlékezések R.-ről, Komjáthyról. = Nszab 1959. júl. 10. 160. sz. 8.

UNGVÁRI TAMÁS: R. emlékezete. = MNemzet 1959. júl. 11. 161. sz. 4.

MEZEI JÓZSEF: R. Gy. költői világa. = ItK 1965. 663-673.

HORVÁTH IMRE: R. = Utunk 1969. júl. 18. 29. sz. 2. [Halálának 80. évfordulója alkalmából megemlékezés a költőről.]

NÉMETH G. BÉLA: Utószó. = R. Gy. művei. 2. köt. Bp. 1969. 505-510.

Lírája

KORODA PÁL: R. Gy. utolsó szerelmi ciklusáról. = OrszV 1889. júl. 20. 30. sz. 480. [R. Gy. utolsó szerelmes verseiről, melyek a PN, az OrszV, a FL és a MSzal c. lapokban jelentek meg.]

FELEKI SÁNDOR: R. Gy. német versei. = MSzal 1891. 349-351. [Kéziratban maradt német nyelvű verskötetéről, a versek keletkezési körülményeiről.]

KAPOSSY LUCIÁN: R. Gy. szerelmi költészete. = ErdMúz 1899. 4. sz. 193-215.

KAPOSSY LUCIÁN: Az Emma-dalok. = Jókai-kör Évk. Pápa 1899-1900. 44-56., és CsokonaiL 1904. ápr. 1.-máj. 1. 7-9. sz. 151-152, 178-180, 203-204. [Az „Emma”-ciklus elemzése, idézetekkel.]

[KORODA PÁL]: R. Gy.-ról. = MSzal 1902. 177-181., és Otthon 1902. nov. 15. 49-53. [A „R. Gy. összes költeményei” (Bp. 1902.) c. kötet kapcsán is méltatja az „Emma” c. versciklust.]

BARNA JÁNOS ZSIGMOND: R. Gy. vallásos költészete. = Kir.kat.fögimn.Ért. 1911/12. Szatmárnémeti 1912. 3-17. – Klny. is.

Ism.: [Hangay Sándor] Mors eques, Kultúra 1912. júl. 10. 13. sz. 812. – Bittenbinder Miklós, EPhK 1913. 284.

KORODA PÁL: Márciusi emlékek. = A Hét 1921. 133-134. [R. Gy. és Inczédi László márciusi verseiről.]

FARKAS, GYULA: Reviczkys deutsche Dichtungen. = Gragger Emlk. Berlin 1927. 156-165.

MÓRICZ ZSIGMOND: Magyar szerelem. = M. Zs. hagyatékából. Bp. 1960. 399-407. [A szerelem ábrázolása, többek közt R. Gy. lírájában.]

Egyes verseiről

ÉNEKLŐ KOLDUS

A Petőfi-társaságból. = PH 1885. okt. 12. 280. sz. 2-3. [Többek között R. Gy. verséről.]

JELSZÓ

DEÁK TIBOR: Hogyan készülök fel egy olvasási órára? R. „Jelszó” című versének tanítása. = Közn 1953. 411-412.

ŐSZI RÓZSA

ÉRSEKÚJVÁRI LAJOS: Ismeretlen R.-kézirata. = Írott Kő 1943. 7. sz. 7-8. [A cikkíró tulajdonában lévő vers kéziratáról, elemzéssel.]

PÁN HALÁLA

LÁZÁR BÉLA: R. Gy.: Pán halála. = Nemzet 1895. jan. 9. 9. sz. 1.

GYULAI ÁGOST: A nagy Pán legendája. = MSz 1898. ápr. 17. 16. sz. 182-183.

GÁBOR ANDOR: Pán halála. = EPhK 1903. 898-899. [Hozzászólás a R. Gy. költeménye kapcsán indult vitához, és helyesbíti Gyulai Ágost (EPhK 1903. 524-527.) megállapításait.]

GULYÁS PÁL: Pán halálához. = EPhK 1903. 523-524. [Adalékok R. költeményéhez. – Hozzászólás Márton Jenő cikkéhez.]

GYULAI ÁGOST: Még egyszer Pán halála. = EPhK 1903. 524-527. [Hozzászólás Tóth Béla és Márton Jenő vitacikkjeihez.]

MÁRTON JENŐ: Pán halála. = EPhK 1903. 268-269. [R. Gy. versének eredetéről. – A cikk körüli vita kapcsán l. még Gulyás Pál és Gyulai Ágost hozzászólását.]

-o.: [Nyílt levél a szerkesztőhöz. II.] = BpSz 1903. 113. köt. 157. [Válasz Tóth Béla nyílt levelére, melyben R. Gy. versével kapcsolatban tisztázza a plágium-vád körüli félreértést.]

TÓTH BÉLA: [Nyílt levél a szerkesztőhöz. I.] = BpSz 1903. 113. köt. 155-157. [Utal egy -o. jelű kritikára (Uo. 1902. 112. köt. 475.) Czöbel Minka „Kakukfüvek” c. verskötetéről, melyben utalás történik a

Reviczky–Heine párhuzamra, R. Gy. „Pán halála” c. költeményével kapcsolatban. Tóth Béla elutasítja a plágium vádját és Plutarkhosz egy művének részletét jelöli meg forrásként.]

TÓTHBÉLA: Pán halála. = PH 1903. jan. 21. 21. sz. 7–8.

ELEK OSZKÁR: Pán halála. = EPhK 1909. 204–208.

[R. költeményének forrásairól.]

BINDER JENŐ: Pán halála. = EPhK 1911. 305–313. [A Pán-monda eredetéről, a téma feldolgozása, többek között R.-nél.]

SALAMON KIRÁLY ÁLMA

[TÁBORI RÓBERT] COLUMBUS: A halhatatlanság előszobájában. = PH 1884. dec. 15. 344. sz. 1–2. [Többek közt R. Gy. elbeszélő költeményéről is.]

SZÁMLÁLGATOM

MAKAY GUSZTÁV: R. Gy.: Számlálgatom. = M. G.: „Édes hazám, fogadj szivedbel...” Bp. 1959. 266–267. [Versértelmezés.]

Tanulmányai. Publicisztikája, újságírói, kritikusai munkássága, esztétikai nézetei

Megjegyzés: A kozmopolita költészet vitájával kapcsolatosan vö. még a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános részének A kozmopolitizmus* c. fejezetével, valamint uo. az *Egyes szerzők* c. részben az *Arany János* címszó alatt a „Kozmopolita költészet” c. vers vitaanyagával.

RUBINYI MÓZES: Újságíró-arcképek. R. Gy. = A Sajtó 1931. 11. sz. 540–542. [Újságírói tevékenységéről.]

VAJTHÓ LÁSZLÓ: R. a humorról. = EsztSz 1939. 475–517., és Mitrovics Emlk. Bp. 1939. 475–517. [A kérdés vizsgálata R. Gy. tanulmányai, publicisztikája, szépprózája és költészete alapján.]

HORVÁTH IMRE: Bev. = R. Gy. prózai dolgozatai. 1. köt. Bp. [1940.] 4–6. (MIR 49.)

TAMÁS ERNŐ: R. Gy. az újságíró. = A Sajtó 1942. 4. sz. 5–8.

TAMÁS ERNŐ: A színbírálat örökölte meg a színészek, rendezők alkotótlusát. – R. Gy. leíró módszere a színikritikában. = SzínhFilmMűv 1953. 5. sz. 235–237.

HARSÁNYI ZOLTÁN: R. arcképéhez. (A költő világképe. Kritikai-esztétikai munkássága.) = It 1954. 428–469. [Különös tekintettel a tanulmányaiban kifejtett pesszimizmus-optimizmus, a humor lélektana kérdéséről, kritikai-irodalomelméleti elveiről.]

HARSÁNYI ZOLTÁN: R. Gy. a képzőművészetről. = Szabad Művészet 1954. 6. sz. 284–286. [Képzőművészeti kritikáit ismerteti.]

KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. arcképéhez. = It 1955. 178–181. [Polemizál Harsányi Zoltán azonos c. tanulmányával (It 1954. 428–469.)]

SZALAY KÁROLY: R. humorelmélete. = It 1955. 163–177.

Műfordításai

R. Gy. = MSzal 1887. 6. köt. 660. [Heinrich von Kleist „Das Käthchen von Heilbronn” (1810) („Heilbronn Katicza, vagy a tűzpróba”) c. költeményének fordításáról.]

[RÓNAY GYÖRGY] (*): Az olvasó naplója. = Vig 1958. 303–310. [Többek közt R. Gy. Baudelaire-fordításairól is.]

Nyelve, írói eszközei

JUHÁSZ JENŐ: Könyörgöm. = Msan 1941. 14–15. [A „könyörg” ige R. Gy.-nál.]

ANGYAL ENDRE: Ingben, glóriában. = MNyr 1953. 314. [R. Gy. „Imakönyvem” c. verséből származik a kifejezés.]

BEKE ÖDÖN: Forgójáték. = MNyr 1956. 122. [R. Gy. egy szaváról.]

HORVÁTH ANTAL: Az elbeszélő múlt R. költészetében. = A. Iuv. Bp. 1968. 99–112.

Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok

BOROSS JENŐ: R. és Baudelaire. = Széph 1933. 95. [Hozzászólás Gedeon Jolán „Verlaine első évei a magyar kritikában” c. cikkéhez (megj. uo. 47–50.). Vitatkozik azzal a megállapításával, miszerint R.-nél a perdita-élmény Baudelaire-hatás.]

VAJTHÓ LÁSZLÓ: R. és Arany. = BpSz 1938. 251. köt. 157–178. [Főleg R. nyilatkozatai Aranyról, Arany hatása R. Gy. művészetére.]

VAJTHÓ LÁSZLÓ: R. és Schopenhauer. I–II. = BpSz 1938. 250. köt. 209–227, 317–341. [Schopenhauer és Arany János hatása, megnyilvánulása R. Gy. műveiben.]

[MADÁCSY LÁSZLÓ] M. L.: Vajda János és R. Gy. (Az új úton.) = Bartos Imre–Madácsy László–Vajtai István: A te íród. Szeged 1941. 107–111. [Egyéniségük, lírájuk általános jellemzése.]

Az orosz irodalom magyar úttörői. = A Hét (Bratislava) 1957. 2. sz. 7. [R. Gy. és Szabó Endre.]

KUNSZERY GYULA: „Meghódolunk a költő szellemének...” R. Gy. és Turgenyev. = OrszV 1969. júl. 9. 28. sz. 12–13.

UTÓÉLETE, KULTUSZA

- [R. Gy. síremlékéről.] = PH 1890. jan. 8. 7. sz. [Az adományozók névsora.]
 R. síremléke. = PH 1891. jún. 22. 170. sz. 1–2. [Fölvatás a Kerepesi-temetőben.]
 R. Gy. síremléke. = VU 1891. jún. 28. 26. sz. 425.
 Új irodalmi társaság. = It 1914. 137. [A Reviczky-Társaság megalakulása Léván. Paulovics István felolvasása R.-ről. (1913. nov.)]
 [KORODA PÁL] K-a. P.: A hasztalan keresett. = A Hét 1921. 109–110. [R. Gy. költeményeinek új kiadását sürgeti.]
 [TAMÁS ERNŐ] T. E.: Új sírba temették R. Gy.-t. = PH 1929. nov. 24. 268. sz. 29.
 TAMÁS ERNŐ: A „gyémánt koporsós” R. Gy. szobra. = PHVnapja 1932. dec. 11. 50. sz. 35. [Régi és új síremlékéről.]
 R. Gy. = ÚjNemz 1932. ápr. 24. 90. sz. 10. [R. új síremlékére tett adományok. – A régi síremlék sorsa.]
 R. Gy. emléktáblája két évtizede hever elfelejtve egy vitkóci kocsi-színben. = MH 1937. szept. 5. 202. sz. 21–22. [Az elfeledett vitkóci szülőházról és az emléktábláról.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Apai örökség 3
 Auswahl von Gedichten... 7
 Edelény, a holtig hű szerető 2
 Ifjúságom 1
 Kiss József–R. Gy.–Komjáthy Jenő válogatott művei 10
 Magány 4
 Margit szerencséje 5
 Összegyűjtött művei 9
 Összes költeményei 6
 Prózai dolgozatai 8

1 Ifjúságom 1874–1883 (1883)

- [KORODA PÁL] D. F. K. = Ko 1883. I. 305–307.
 LUBY SÁNDOR = Budapest 1883. jún. 13. 162. sz. 2–3.
 [TÓTH SÁNDOR] (T. S.) = FL 1883. máj. 24. 120. sz. MoNv 1883. máj. 13. 19. sz. 303.
 PN(regg.) 1883. jún. 12. 160. sz. 5.
 PATYI ISTVÁN = GyőriKözl 1888. febr. 5. 11. sz. 1–4.

2 Edelény, a holtig hű szerető [1883]

- [GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1883. 35. köt. 472–476., és Gy. P.: Bírálatok. 1861–1903. Bp. 1911. 234–240. [A „Jó könyvek a magyar nép számára” c. sorozat 9–15. kötetei kapcsán R. Gy. művéről is.]

3 Apai örökség (1884)

- ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1884. okt. 4. 274. sz. 1.
 MILKÓ IZIDOR = FL 1884. szept. 4. 207. sz.
 [PRÉM JÓZSEF] FANFARON = Ko 1884. II. 588. -tus. = PH 1884. szept. 14. 254. sz. 17.
 FL 1884. aug. 20. 195. sz.
 Élet 1912. 27. sz. 870–871.
 It 1912. 442.
 VU 1912. máj. 19. 20. sz. 403–404.
 CSUKA ZOLTÁN = Kal 1944. 320.
 FEJA GÉZA: R. Gy. = R. Gy.: Apai örökség. Bp. 1944. 62–64. (Nemzeti ktár 135.)
 KOMLÓS ALADÁR: R. Gy. = R. Gy.: Apai örökség. [Bp.] 1955. 5–21.

4 Magány (1889)

- ESZTEGÁR LÁSZLÓ = ErdHíradó 1889. márc. 14. 65. sz. 1–3.
 JANCÓS BENEDEK = Alf 1889. márc. 31. 75. sz. 1–2.
 JANCÓS BENEDEK = FL 1889. márc. 29. 86. sz. (k. p.) = OrszV 1889. márc. 16. 12. sz. 186–187.
 KOZMA ANDOR = OrszV 1889. márc. 30. 14. sz. 218–219. [Polemizál a 12. sz.-ban a (k. p.) aláírású cikkel. Szerinte R. Gy. nem pesszimista.]
 KOZMA ANDOR = Nemzet 1889. febr. 12. 50. sz. 1–2.
 PALÁGYI MENYHÉRT = PN 1889. márc. 12. 71. sz. 1–2.
 Sz. J. = PH 1889. febr. 28. 59. sz. 1–2.
 Egyetértés 1889. febr. 10. 41. sz. 9.
 FL 1889. febr. 9. 39. sz.
 MSzal 1889. 10. köt. 652–654. [Többek közt R. kötetéről.]
 VU 1889. febr. 17. 7. sz. 115.
 IMRE SÁNDOR–LÉVAY JÓZSEF: [Bíráló jelentés a Kisfaludy Társasághoz benyújtott munkákról.] = KisfTÉ Újf 1888–1889. 23. köt. Bp. 1890. 34–41. [Többek között R. Gy. versgyűjteményét kiadásra javasolják.]

5 Margit szerencséje (1889)

- A Hét 1890. febr. 23. 8. sz. 131.
 SZANA TAMÁS = PN 1890. febr. 16. 46. sz. 2.

6 Összes költeményei. 1–2 (1895)

- BÉLA HENRIK = BH 1894. dec. 19. 350. sz. 1–3.
 -d. = MH 1894. nov. 18. 322. sz. 19.
 MSz 1894. nov. 18. 46. sz. 552.
 VU 1894. dec. 16. 50. sz. 846–847.
 -a. = BpSz 1895. 83. köt. 461–471.

ENDRŐDI SÁNDOR = Élet 1895. febr. 24. 22. sz. 10.
 LÉVAY MIHÁLY = NU 1895. júl. 30. 206. sz. 1–2.
 PRÉM JÓZSEF = FL 1895. jan. 4. 4. sz. 40.
 PRÉM JÓZSEF = Torontál 1895. jan. 7. 5. sz. 1–2.
 [CSÁSZÁR ELEMÉR] = PolHsz 1899. dec. 24. 52.
 sz. 8–9.
 ITáj 1900. 1. sz. 8–10. [A 2. kiadásról.]
 Újld 1900. jan. 14. 3. sz. 65.
 PH 1911. júl. 16. 167. sz. 14.
 VU 1911. aug. 20. 34. sz. 688.

7 Auswahl von Gedichten, nach dem ungarischen Texte des Dichters R. Gy.... (1896)

R. Gy. német költeményei. = MSz 1896. jan. 5. 1. sz. 4–5.
 rdr. = BpSz 1897. 89. köt. 243. sz. 492–494.

8 Prózaí dolgozatai [1940]

[TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF] t. = PLloyd(regg.) 1940.
 okt. 3. 225. sz. 6.

9 Összegyűjtött művei (1944)

FICZAY DÉNES = ErdHel 1944. 428–430.
 KENYERES IMRE = Diár 1944. 134.
 SEMJÉN GYULA = MKult 1944. II. 4–5.
 VAJDA ENDRE = Híd (Bp.) 1944. 13. sz. 24.

*10 Kiss József – R. Gy. – Komjáthy Jenő
 válogatott művei (1955)*

KELLÉR ANDOR = MűvN 1955. dec. 25. 52. sz. 7.
 [RÓNAY GYÖRGY] (*) = Vig 1956. 3. sz. 161–165.
 [Többek között a kötetről is.]
 UNGVÁRI TAMÁS = IU 1956. 4. sz. 7.

REVICZKY SZEVÉR

1840–1864

Szövegek

LEVELEZÉS

R. Sz. levele Csengery Antalnak. = Csengery Antal hátrahagyott iratai és feljegyzései. Kiad. Csengery Lóránt. Bp. 1928. 460–461. [Kelt: Nagyvárad 1858. júl. 8.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[SZABADOS JÁNOS] KERESZTÉLY: Néhány szó az ifjú irodalomról. = Hölgyf 1862. szept. 16–18. 111–112. sz. 883, 891. [R. Sz. irodalmi, újságírói munkájáról.]
 [ÁLDOR IMRE] Á-r I-e: R. Sz. = Hölgyf 1864. szept. 29. 27. sz. 303.
 BULYOVSZKY GYULA: R. Sz. = Nef 1864. okt. 2. 27. sz. 269.
 TÓTH KÁLMÁN: R. Sz. = FL 1864. szept. 27. 220. sz.
 TÓTH KÁLMÁN: R. Sz. = OrszTükre 1864. okt. 11. 29. sz. 337–338.
 „R. Sz. gyászvégeinek részleteiről...” = FL 1864. szept. 28. 221. sz. [A végzetes kimenetelű párbajról.]
 R. Sz. = Ko 1864. okt. 2. 14. sz. 334.
 R. Sz. = Sürg 1864. szept. 28. 221. sz. 1.
 R. Sz. síremléke. = HazKülf 1865. ápr. 9. 15. sz. 232–234. [Az emlékmű tervezete, R. Sz. méltatása.]
 KACZIÁNY GÉZA: R. Sz. halála. = K. G.: Híres magyar párbajok. Bp. 1889. 60–67.
 NAGY MÁRTON: R. Sz. = N. M.: Régi nevek – régi regék. Nagyvárad 1927. 16–18.
 KOZOCSA SÁNDOR: Híres írói párbajok. = Tük 1939. 9. sz. 704–707. [Többek között R. Sz.-ről is.]
 EGY HÁBORÚELŐTTI ÚJSÁGÍRÓ: R. Sz. = A Reviczky nemzetség családi Ért. 1940. 4. sz. 3–5. [R. Sz. váradi korszakáról, s ennek kapcsán utalás a tragikus párbajra, melyben az író életét vesztette.]
 NYÍRÓ LAJOS: Adatok az orosz forradalmi demokraták múlt századi magyarországi fogadtatásához. = Tanulmányok a magyar–oros irodalmi kapcsolatok köréből. 1. köt. Bp. 1961. 523–560., és Vengerszko–ruszkie literaturnyje szvjazi. Moszkva 1964. 69–99. [A mozgalomnak a múlt századi magyar hírlapirodalomban keltett visszhangjáról. Többek között R. Sz. irodalomközvetítői tevékenységéről.]

RIEDL FRIGYES

1856–1921

Bibliográfia

KOZOCSA SÁNDOR: R. F.-bibliográfia. = R. F.: Madách. Bp. [1933.] 125–128. (MIR 26.) [R. F. művei és a róla szóló irodalom.]

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

[HORVÁTH JÁNOS–THIENEMANN TIVADAR] SZERK.: R. F. hagyatékából. = *Mín* 1922. 1–10. sz. 109–142. [Kéziratok R. F. hagyatékából, témák szerint csoportosítva.]

Ism.: *Szilágyi Géza*, PN 1922. aug. 6. 177. sz. 12. – *Kuncz Aladár*, Napk 1923. I. 85–86.

WALLENBURGER GUSZTÁV: R. F. kritikai széljegyzetei egy Ady-könyvhöz. = *8ÓraiU* 1924. dec. 25. 277. sz. 18. [R. F. néhány jelentősebb jegyzetéből idéz a „Vér és arany” c. kötetben.]

LEVELEZÉS

[THIENEMANN TIVADAR] th.: R. F. párizsi leveleiből. = *Mín* 1928. 301–302. [Gyulai Pálhoz, 1879. jan. 2.]

FENYŐ MIKSA: Zsilinszky Endre–R. F. = F. M.: Följegyzései a Nyugat folyóiratról. Bp. 1960. 112–116. [Többek között R. F. olaszországi, d. n. levele a Nyug programjáról.]

ZOLNAI BÉLA: Thaly, Ballagi, R. = *It* 1961. 318–319. [R. F. – Ballagi Aladárhoz. Kelt: 1914. márc. 11.]

R. F. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 69, 110, 121, 189, 190, 217, 224–225, 233–234. (ÚjMMúz 6.) [Kilenc levél az 1889 és 1914 közötti időszakból.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

HOFFMAN MÁRIA, R.: R. F.-ről. Bp. 1923. 96 l.

Ism.: [*Alszeghy Zsolt*] *Zs.*, Élet 1923. 5. sz. 117–119. – *Lehel István*, Nyug 1923. I. 589–590. – *Reményik Sándor*, Ptüz 1923. I. 762–763. – [*Tolnai Vilmos*] *T. V.*, Napk 1923. 481–482. – *Gulyás Sándor*, ProtSz 1924. 398–399.

HORVÁTH JÁNOS: R. F. I. tag emlékezete. Bp. 1928. 30 l. (MTA Emlékbeszédek 207.), és H. J.: Tanulmányok. Bp. 1956. 515–538.

Ism.: *Elek Artúr*, Nyug 1928. II. 554–555. – *Turóczi-Trostler József*, PLloyd(estí) 1928. dec. 15. 284. sz. 6. – [*Keresztury Dezső*] *y.*, UngJb 1929. I. sz. 118–119. – *Halász László*, It 1930. 31.

GYENES ISTVÁN: R. F. Bp. 1937. 87 l.

Ism.: *Hm.*, It 1939. 41. – *-L-*, Pann 1939. I. sz. 104.

Nyilatkozatok, vallomások

R. F. = Bp. újságírók Alm. 1909. 229–232. [Interjú.]

R. F.: [Olvasmányairól.] = Könyvek könyve. Bp. 1918. 58.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[RÓNA BÉLA] ROB.: A Kisfaludy Társaság új tagjai. = FL 1900. febr. 11. 7. sz. [R. F. és Benedek Elek.]

Kisfaludy Társaság. = ÚjJd 1900. febr. 18. 8. sz. 171. [R. F. és Benedek Elek beiktatásáról, R. F. levelének fakszimiléjével.]

A Kisfaludy-Társaság új tagjai. = VU 1900. febr. 18. 7. sz. 98. [Benedek Elek és R. F. bemutatása.]

BEŐTHY ZSOLT: Elnöki beszéd R. F. székfoglaló r. taghoz. = KisfTÉ ÚjF 1900–1901. 35. köt. Bp. 1902. 130.

Két új egyetemi tanár. = BH 1905. jan. 9. 9. sz. 10. [R. F. és Széchy Károly kinevezéséről, életrajzzal.]

Nemzeti irodalmunk katedrái. = ÚjJd 1905. jan. 15. 3. sz. 66. [Gyulai Pál utódjai a budapesti egyetem magyar irodalmi katedráján: R. F. és Széchy Károly. Munkásságuk méltatása.]

KUNCZ ALADÁR: Egyetemi portrék. I. R. F. = Nyug 1909. I. 309–313. [Az ember, a tudós, az egyetemi tanár méltatása.]

ANGYAL DÁVID: Jelentés a Greguss-jutalomról. Első műkritikai évkör (1906–1911). = BpSz 1913. 153. köt. 113–153., és KisfTÉ 1912–1913. 47. köt. Bp. 1913. 190–224. [Többek között R. F. munkásságát is elemzi.]

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: Emberbőr. = A Hét 1914. 113–114. [R. F.-ről, aki az élő írókkal is foglalkozik irodalomtörténetében.]

OLÁH GÁBOR: R. F. = ÚjNemz 1915. máj. 23. 21. sz. 11–15., és O. G.: Költők és írók. Debrecen 1932. 256–264.

[BAROS GYULA] V. M.: R. F. = MF 1916. 369–375. [Méltatása 60. születésnapja alkalmából.]

SIKABONYI ANTAL: R. F. = BH 1916. szept. 16. 258. sz. 2–3.

R. F. = Népművelés 1916. 9. sz. 532.

[BRAUN RÓBERT]: R. F. a nemzetiégi kérdésről és a demokráciáról. = HSz 1919. 1–2. sz. 83–84.

GYERGYAI ALBERT: R. F. = Nyug 1920. II. 793–796., és Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 299–304., Gy. A.: A Nyugat árnyékában. Bp. 1968. 279–285.

NÉGYESY LÁSZLÓ: Jelentés az 1919. évi Greguss-jutalom tárgyában. = KisfTÉ 1918–1920. 52. köt. Bp. 1920. 72–93. [Többek között R. irodalmi munkásságáról.]

ANGYAL DÁVID: R. F. = BpSz 1921. 188. köt. 124–128., és MNy 1921. 9–10. sz. 207–210., Mság 1921. okt. 19. 233. sz. 4.

BALOGH JÓZSEF: R. F. = BH 1921. aug. 10. 176. sz. 5.

- BENEDEK MARCELL: R. F. = MHel 1921. 17–18. sz. 996–1003.
- BRISITS FRIGYES: R. F. = Élet 1921. 1. sz. 21–23.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: R. F. = ÚjNemz 1921. aug. 10. 176. sz. 7.
- DÓCZY JENŐ: R. F. = Mság 1921. aug. 14. 180. sz. 8.
- GALAMB SÁNDOR: R. F. = ÚjMSz 1921. 3. köt. 273–277.
- [GULYÁS PÁL] G. P.: R. F. = It 1921. 182–183. [Fontosabb cikkeinek és tanulmányainak jegyzékével.]
- [KARDOS ALBERT] K. A.: R. F. = MNyr 1921. 118–119.
- KIRÁLY GYÖRGY: R. F. = Nyug 1921. II. 1276–1277.
- [KOZMA ANDOR]: – – t. tag beszéde R. F. i. t. ravatalánál 1921. augusztus 10-én. = AkÉrt 1921. 291., és KisfTÉ Újf 1921–1922. 54. köt. Bp. 1922. 192–193.
- KRISTÓF GYÖRGY: R. F. = Ptüz 1921. II. 305–306.
- MIHÁLYFI ERNŐ: R. F. ravatalánál. = Az Est 1921. aug. 10. 176. sz. 2.
- MORVAY GYÖZÖ: R. F., a tanító mester. = MKözéppisk 1921. 7–10. sz. 69–73. [Tanári munkásságáról.]
- NÉGYESY LÁSZLÓ: R. F. = EPhK 1921. 124.
- PAP KÁROLY: R. F. = Tiszántúli Újság 1921. aug. 28. 13. sz. 1–2., szept. 3. 14. sz. 2–3., okt. 2. 18. sz. 7–9. [Élete, munkásságának méltatása.]
- PAPP DEZSŐ: R. F. = Új Könyv 1921. 7. sz. 45–46.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: R. F. halálára. = Szózat 1921. aug. 10. 176. sz. 2.
- SIKABONYI ANTAL: R. F. = ÚjId 1921. 336–339.
- [VIRÁG FRIGYES] V. F.: R. F. = Őrálló 1921. aug. 14., 3.
- WALTER GYULA: R. F. = Ptüz 1921. II. 338–341.
- R. F. = It 1921. 182–183., Mo 1921. aug. 10. 176. sz. 1., Mság 1921. aug. 9. 175. sz. 6., PN 1921. aug. 9. 175. sz. 4., TörtSz 1921. 185–186. [Nekrológok.]
- R. F. = Pallas Alm. Bp. 1921. 11–12. [Életrajza.]
- R. F. temetése. = Mság 1921. aug. 11. 177. sz. 5. [Tudósítás a szertartásról.]
- BALLAGI ERNŐ: R. F. = Egyenl 1922. dec. 9. 49. sz. 4.
- DOBAI JÁNOS: R. F. = ÚjAur 1922. 196–206.
- GRAGGER, ROBERT: Friedrich Riedl. = UngJb 1922. 1. sz. 70–74. [Munkásságának méltatása, halálának egy éves évfordulója alkalmából.]
- NAGY JÓZSEF: Taine és R. = Min 1922. 90–92. [Tanítványa volt-e R. Taine-nek?]
- NÉGYESY LÁSZLÓ: Elnöki megnyitó beszéd Társaságunk – a Magyar Irodalomtörténeti Társaság – 1922. évi közgyűlésén. = It 1922. 160–164. [Az elhunyt R. F. munkásságának méltatása.]
- TOLNAI VILMOS: R. F. emlékezete. = EPhK 1922. 7–11.
- V. M.: R. F. = OKTK 1921/22. máj. 1. 4–8. sz. 33–34.
- Párhuzamos életrajzok Plutarchos nyomán. (R. F. és Császár Elemér.) = PN 1922. jún. 18. 136. sz. 12. [Méltatásuk.]
- JUHÁSZ GYULA: Nefejejsek. I. = Szeged 1923. dec. 25. 293. sz. 5., és J. Gy.: Holmi. Bp. [1929.] 123–128., Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 296–298., J. Gy.: Örökség. 1. köt. Bp. 1958. 234–237., J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózaírók. 1923–1926. Bp. 1969. 62–64. [Kötetben „R. F.” címmel.]
- PAP KÁROLY: R. F. = BpSz 1923. 193. köt. 35–45.
- PETROVICS ELEK: Emlékezés R. F.-ről. = Napk 1923. I. 140–142., és KisfTÉ Újf 1922–1923. 55. köt. Bp. 1923. 68–70.
- WALDAPFEL JÁNOS: R. F. hagyatékából. = BpSz 1923. 194. köt. 557. sz. 75–77. [A hagyaték sajtó alá rendezéséről.]
- HORVÁTH JÁNOS: Jelentés a névtelen alapítványból kiadható jutalom odaítélése tárgyában. = AkÉrt 1924. 83–85. [A jutalmat Riedl Frigyes „Petőfi Sándor” c. posztumusz műve nyerte.]
- SZENTIRMAI IMRÉNÉ: Emlékezés R. F.-re. = V 1925. aug. 7. 176. sz. 5.
- REICHARD PIROSKA: R. tanár úr. = MNy 1926. 161–172. [Egykori tanítványának megemlékezése.]
- ZOLNAI BÉLA: Modern irodalmunk és az irodalomtudomány. = Széph 1927. 8–19. [A szegedi szabadegetemen 1925. dec. 15-én elhangzott előadásában többek között R. F. munkásságáról is.]
- TRENCSENY KÁROLY: R. F. Arany-tanulmányának eszmecsírái. = ItK 1930. 69–77. [Adalék R. F. „Arany János” (Bp. 1887.) c. könyvének keletkezés-történetéhez. R. F. irodalomtörténetírói módszeréről: az „Arany János összes költeményei”-hez (Olcso kiad. Pest 1872.) készített széljegyzetei.]
- HOFBAUER ALADÁR: Halottak napján a budapesti (kerepesi) temetőben. Emlékezés R. F.-re = Néptanítók Lapja 1931. nov. 1. 21. sz. 32–34. – Klny. is.
- KEMÉNY ISTVÁN: R. F. = Lit 1931. szept., 5. sz. 177–179. [Emlékezés munkásságára halálának 10. évfordulóján.]
- BICZÓ FERENC: Bev. = R. F.: Vajda. Reviczky. Komjáthy. Bp. [1932.] 5–12. (MIR 22.) [R. F. irodalomtörténetírói szemléletéről. Utal nagysikerű egyetemi előadásaira, szól a kiadás történetéről is.]
- DÓCZY JENŐ: Tavaszí sétá a „Dunaszigeten.” = Mság 1932. ápr. 24. 90. sz. 24. [Aranyról és R.-ről.]
- FELTÓTHY ANNA: R. F.-ről. = Bp.-i községi Ráskai Lea leánylic.Ért. 1932/33. Bp. 1933. 3–10. és R. F.: Madách. Bp. [1933.] 7–11. (MIR 26.)
- k. i.: Anatole France és R. F. = MH 1934. szept. 16. 209. sz. 25. [Kömlös Aladár szerint „A rózsafabútor” c. munkát nem Anatole France, hanem R. F. írta.]

- RUBINYI MÓZES: R. F. = Nyug 1934. II. 260–263.
 k. i.: Egy nagy tanár. = MH 1936. aug. 15. 187. sz. Mell. 20. [Emlékezés R. F. halálának 15. évfordulója alkalmából.]
- RUBINYI MÓZES: A béke hősei. R. F. = Az Újság 1938. ápr. 10. 81. sz. 28., és R. M.: Én láttam őket. Bp. 1947. 47–56., R. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962. 100–106. [Visszaemlékezés pályafutására; az egyetemi teadélutánokról.]
- RUBINYI, MOSES: Friedrich Riedl. Zur Jahreswende seines Todes. = PLloyd 1939. aug. 6. 178. sz. 15–17.
- SOMOS JENŐ: Bev. = R. F.: Mikszáth Kálmán. Bp. [1940.] 5–7. (MIR 47.) [R. F. irodalomtörténetírói egyéniségéről, műve jellemző vonásairól.]
- e. a.: R. F. emlékezete. = Az Újság 1941. aug. 7. 179. sz. 6. [Méltatása halála 20 éves évfordulóján.]
- GOGOLÁK LAJOS: R. F. = MNemzet 1941. aug. 17. 187. sz. 7.
- KOZMA ANTAL: Pázmándy, Saissy, R. és a magyar szellemi élet francia szócsovei. = DebrSz 1941. 6. sz. 138–144. – Klny. is. [R. F. szerepéről is.]
 Ism.: EphK 1942. 128.
- PINTÉR ISTVÁN: Vizsgálat, kritika, érvek! (R. F. halálának huszadik évfordulójára.) = Nszava 1941. aug. 31. 197. sz. 17.
- NÁBRÁDI MIHÁLY: R. F. = N. M.: A magyar írói életrajz. Debrecen 1942. 43–48.
- KEMÉNY ISTVÁN: R. F. = V 1946. aug. 11. 362. sz. 4.
- GYENES ISTVÁN: A harmincadik szemeszter. = KisU 1951. aug. 23. 194. sz. 4. [Emlékezés R. F.-re halálának 30. évfordulója alkalmából.]
- ÁDÁM MANÓ: R. F. = Eötvös József gimn. Emlk. Bp. 1954. 76–78.
- BENEDEK MARCELL: R. F. = ItK 1954. 432–436., és B. M.: Könyv és színház. Bp. 1963. 304–315.
- HARSÁNYI ZOLTÁN: R. F. = Közn 1956. 389–390.
- KEMÉNY ISTVÁN: R. F. = Ktáros 1956. 677–678.
- MOLTER KÁROLY: Írók tanára, R. F. születésének 100. évfordulójára. = IgSzó 1956. 10. sz. 1552–1555.
- SÓS ISTVÁN: R. F. = SzabN 1956. szept. 12. 254. sz. 4.
- ZOLNAI BÉLA: Emlékezés R. F.-re. = ItK 1956. 329–336.
- BALASSA LÁSZLÓ: R. F. és „Arany János”-a. = R. F.: Arany János. 5. kiad. Bp. 1957. V–XVI. [R. F. életének és munkásságának áttekintése; különös tekintettel Arany-kutatásaira.]
- GYENES ISTVÁN: R. F. = Ktáros 1958. 679–680.
- ZIMÁNDI ISTVÁN: R. F. = Z. I.: Péterfy Jenő és baráti köre. Bp. 1960. 36–50.
- [KUNSZERY GYULA] R. F. = Vig 1961. 489–490. [Megemlékezés halála 40. évfordulója alkalmából.]
- MILKÓ IZIDOR: R. F. = M. I. hátrahagyott írásai. 2. köt. Harun al Rasid. Novi Sad 1966. 199–203. [Rövid, anekdotikus formában R. F., a tudós, az ember méltatása.]

EGYES MŰVEKRŐL

Megjegyzés: Az egyes irodalomtörténeti, poétikai, retorikai műveiről szóló irodalmat I. a bibliográfiai kézikönyvsorozat 3. kötetében, az *Általános rész*, illetve az *Egyes szerzők* (pl. Arany János, Madách Imre, Mikszáth Kálmán) c. fejezetében.

Magyarok Rómában (1900)

[OSVÁT ERNŐ] O. E. = ÚjMSz 1900. 191., és O. E. összes írásai. Bp. 1945. 110.

Három jellemzés: Toldy Ferenc, Greguss Ágost, Katona Lajos (1912)

BABITS MIHÁLY = Nyug 1912. I. 363–364.
 [GRAGGER RÓBERT] gr. = Ur 1912. 3. sz. 136–137.
 SÍK SÁNDOR = Élet 1912. 3. sz. 91–93.
 SIKABONYI ANTAL = MF 1912. II. 229–235.
 SZABOLCSKA MIHÁLY = V 1912. jan. 14. 12. sz. 34–35.
 SZÁSZ KÁROLY, LEGIFJ. = It 1912. 64–65.
 Religio 1912. jan. 7. 1. sz. 14–15.
 VU 1912. jan. 7. 1. sz. 15–16.

RIEDL SZENDE

1831–1873

Szövegek

LEVELEZÉS

Írói levelek. = VU 1906. szept. 2. 35. sz. 570–571.
 [Többek közt R. Sz. két levele Lisznai Kálmánhoz.
 Kelt: Strassburg 1847. júl. 11. és Prága dec. 17.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: R. Sz. szerkesztői tevékenységével kapcsolatos szakirodalmat I. a bibliográfiai kézikönyvsorozatunk 3. kötetében az *Általános rész. Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében az *Irodalmi Lapok* (1860), a *Kritikai Lapok*, a *Kalauz* és az *Új Korszak* címszavak alatt.

Olvasóink tudják, hogy a Felsőg parancsából... = PN 1854. nov. 28. 1416. sz. 4. [A prágai egyetem magyar tanszékére R. Sz.-t nevezték ki.]
 Prágai t. levelezőnk írja... = PN 1858. máj. 20. 96. sz. [Híradás R. Sz. eredményes prágai munkájáról.]
 R. Sz. = Hajnal Alb. Kiad. *Sarkady István*. Bécs 1867. 224–226.

- Cs. K.: R. Sz. = VU 1873. nov. 2. 44. sz. 525–526., és OKTK 1873/74. 1. sz. 55–56. [Életrajza, munkássága.]
 h. g.: Dr. R. Sz. = MoNv 1873. okt. 26. 43. sz. 529–530. [Életrajza.]
 h. g.: R. Sz. = MTanügy 1873. 607. [Életrajzának, irodalmi munkásságának ismertetése.]
 R. Sz. = BpKözl 1873. okt. 18. 240. sz. 1960. [Híradás haláláról.]
 R. Sz. = MTanügy 1873. nov. 1. 9. sz. 607–610.
 HOLLÓSY KÁLMÁN: R. Sz. „Magyar Hangtana”. = Evang. főgimn. Ért. 1901/02. Sopron 1902. 3–31.
 BREZNAVY [BÉLA]: Az „Egyetemes Kritikai Lapok” munkájának harmadik úttörőjéről. = EKrL 1906. 3. sz. 19–21. [R. Sz. „Kritikai Lapok”-járól.]
 SAS ANDOR: R. Sz. hídverési kísérlete a cseh és magyar szellemiség között a Bach-korszak Prágájában. = MU 1936. 293. sz. 17–19., 1937. 2. sz. 6–7., 7. sz. 8–9., és Ua. Pozsony–Bratislava 1937. 63 l.
 KEMÉNY G. GÁBOR: R. Sz. prágai korszaka és harca a tudományos kritikáért. = It 1950. 2. sz. 70–90.
 KOMLÓS ALADÁR: Vajda János, Zilahy Károly, R. Sz. = K. A.: Irodalmi ellenzéki mozgalmak a XIX. század második felében. Bp. [1956.] 30–44.
 ADAMOVIÁ, ZUZANA: Szende Riedl, ústřední postava česko-maďarských literárních vztahů v 50. letech minulého století. = Slavia 1958. 2. sz. 273–287. [R. Sz., a cseh–magyar kapcsolatok középponti alakja a múlt század ötvenes éveiben.]
 IGLÓI ENDRE: Az Igor-ének első magyar nyelvű kiadása. = FK 1958. 224–238. [R. Sz. fordítói munkásságának méltatása.]
 IGLÓI ENDRE: Az Igor-ének kezdeti fogadtatása Magyarországon. = Tanulmányok a magyar–oros irodalmi kapcsolatok köréből. 1. köt. Bp. 1961. 55–85. [Az Igor-ének XIX. századi magyar nyelvű irodalmának rövid áttekintése. Többek között R. Sz.-ről, a hősköltemény első magyar tolmácsolójáról.]
 KOVÁCS FERENC: Elmélet és gyakorlat egysége R. Sz. nyelvmagyarázatában. = MTA I. OK 1969. 143–149. [Az 1870 utáni nyelvészeti vitákról.]

RUDNYÁNSZKY GYULA

1858–1913

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

Egy érdekes királýsértési pör. = Nagyvárad 1903. szept. 23. 219. sz. 4–5. [A vádolt költemény – a „Magyarok királýa” – közlése.]

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK

- Költő a börtönben. = PN 1905. okt. 18. 8. [R. Gy. zaklatott élete és letartóztatása.]
 R. Gy. = PN 1905. okt. 20. 10. [A tévedésből letartóztatott költőt szabadlábra helyezték.]
 RUDNYÁNSZKY ENDRE: R. Gy.-ról a fia. (A vak költő élete.) = Aradi Közlöny 1912. dec. 25. 297. sz. 58–59.
 R. Gy. = Élet 1913. dec. 7. 49. sz. 1581. [Híradás Amerikából való hazajöveteléről.]
 R. Gy. = A Hét 1913. 772.
 „R. Gy.-t. elföldeltek.” = A Hét 1913. 801. [Haláláról.]
 R. Gy. tragédiája. = Nszava 1913. nov. 28. 279. sz. 8. [Betegségéről.]
 R. Gy. a szanatóriumban. = Az Újság 1913. nov. 30. 284. sz. 11.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- R. Gy.: A tizenkilencedik század. = ISz (Eger) 1886. szept. 1. 9. sz. 61. [R. Gy. megjelenés előtt álló elbeszélő költeményéről.]
 R. Gy.: A tizenkilencedik század. = PH 1886. aug. 5. 215. sz. 5. [Az elbeszélő költemény ismertetése.]
 RUPP KORNÉL: R. Gy. = R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 92–122.
 ÁBRÁNYI EMIL–PÉTERFY JENŐ–SZÁSZ KÁROLY: Pályázati jelentés. Tanköltemény. (Somogyi Dezső-jutalom.) = KisFTÉ ÚjF 1887–1888. 22. köt. Bp. 1888. 23–24. [Jutalmat nyert R. Gy.” Levél egy színigazgatóhoz” c. költeménye.]
 SZÁSZ KÁROLY–TÓTH LŐRINC–VARGHA GYULA: Pályázati jelentés. Kisfaludy-óda (Bulyovszky Gyuláné-jutalom.) = KisFTÉ ÚjF 1887–1888. 22. köt. Bp. 1888. 21–22. [Jutalmat nyert: R. Gy. „Kisfaludy Károly” c. ódája.]
 DENGEL JÁNOS: R. Gy. = KépCsalL 1889. dec. 8. 50. sz. 789–790.
 KÖRÖSY LÁSZLÓ: R. Gy. = K. L.: Katholikus költők. Esztergom 1889. 361–369.
 ORBÁN LAJOS: Legújabb vallásos költészetünk. = Keszthelyi kat. főgymn. Ért. 1897/98. 3–91. [Többek között R. Gy.-ről.]
 [RÁSKAI FERENC] RÁSPOLY: R. = MKözélet 1904. ápr. 3. 14. sz. 11–12. [Költészetéről.]
 ANKA JÁNOS: R. Gy. = Alkotmány 1913. dec. 10. 292. sz. 1–2. [Munkásságának méltatása elhunytá alkalmából.]
 SCHÖPFLIN ALADÁR: R. Gy. = Nyug 1913. II. 909–913.

Egy költő halála. = Nszava 1913. dec. 9. 288. sz. 5.;
PolHsz 1913. 50. sz. 10.; Újság (Kolozsvár) 1913.
dec. 9. 199. sz. 5.; VU 1913. dec. 14. 50. sz. 993.
[Nekrológok.]

M. P.: Amerikai magyar poéták. = Mo 1914. 90. sz.
40–41. [Többek között R. Gy.-ról is.]

KRÚDY GYULA: R. Gy., aki a magyar költők közül
először járt Amerikában. = Mság 1927. júl. 17. 160.
sz. 13., és K. Gy.: Írói arcképek. I. köt. Bp. 1957.
429–435., K. Gy.: A' tegnapiak ködlovagjai. Bp.
1961. 355–361.

PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. VII. R. Gy. = MH 1928.
máj. 13. 109. sz. 23., Lit 1928. 44–45., P. L.: Parity-
tya. Bp. 1966. 462–464.

MÁRTONVÖLGYI LÁSZLÓ: Elfelejtett nyitrai poéta. = A
Toldy-Kör Évk. Pozsony 1941. 72–74.

NACSÁDY JÓZSEF: Adalékok a Mikszáth-novellák
forrásaihoz. = AUniv.Szeg. Sect. phil. 1956. Nyelv
és irodalom. II. Szeged 1956. 57–64. [I. R. Gy.
„Kéri Klára szép hajáról” c. balladája mint a „Péri
lányok szép hajáról” c. Mikszáth-novella forrása.]

EGYES MŰVEKRŐL

Az áruló guzsaly 3

Fanny dalai 1

Fényben, árnyban 1876–1886 4

Fiúk, lányok verseskötönyve 12

Jézus. Karácsonyi ének 5

Költeményei 1876–1882 2

Mária-dalok és legendák 6

Napszállat felé. Új versek 1904–1912 11

Nyár. Újabb költemények 1886–1889 7

Szerellem 9

Új költeményei 1894–1904 10

Új könyv 8

1 Fanny dalai (1877)

GÁSPÁR IMRE = Db 1877. jún. 15. 11. sz. 85–86.

VU 1877. jún. 17. 24. sz. 379.

2 Költeményei 1876–1882 (1882)

-d. = BpSz 1882. 32. köt. 318–320.

HAJÓS IZIDOR = Ko 1882. II. 183–188.

KORODA PÁL = PH 1882. ápr. 24. 112. sz. Mell.

A Hon 1882. ápr. 20. 108. sz. 3.

VU 1882. ápr. 30. 18. sz. 283.

3 Az áruló guzsaly (1884)

[GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1883. 35. köt. 472–476., és
Gy. P.: Bírálóatok. 1861–1903. Bp. 1911. 234–240.
[„A Jó könyvek a magyar nép számára” c. sorozat
9–15. kötetei kapcsán, többek közt R. Gy. művéről.]

4 Fényben, árnyban 1876–1886 (1886)

BRANKOVICS GYÖRGY = Váci Közlöny 1886. márc.
28. 13. sz. 2–3.

D. J. = FL 1886. ápr. 9. 99. sz.

f. k. = Egyetértés 1886. ápr. 7. 97. sz. 1.

GYOMAI ZSIGMOND = Aradi Közlöny 1886. ápr. 4. 94.
sz. 6.

LÉVAY MIHÁLY = Szépirodalmi Kert 1886. 27–28. sz.
215–216, 220–221.

[LÉVAY SÁNDOR] L-y S-r. = PH 1886. márc. 31. 90.
sz. 5.

[RÁKOSI JENŐ] -ő = BH 1886. márc. 19. 78. sz. 1–3.

RÉTHY DEZSŐ = Alf 1886. márc. 20. 65. sz. 1.

Sz. = KépCsall 1886. márc. 28. 27. sz. 431.

V. = BpSz 1886. 47. köt. 155–159.

VÁRKONYI REZSŐ = Veszprém 1886. márc. 28. 13. sz.
1–2.

Egyetértés 1886. márc. 21. 80. sz. 9.

Függetlenség 1886. márc. 25. 84. sz. 2.

VU 1886. márc. 21. 12. sz. 191–192.

5 Jézus. Karácsonyi ének (1888)

KÖRÖSY LÁSZLÓ = Esztergom és Vidéke 1887. dec.
11. 99. sz. 1–3.

PURT IVÁN = Egyetértés 1887. dec. 4. 333. sz. 10.

PURT IVÁN = Religio 1887. II. 381–382.

TÖMÖRKÉNY [ISTVÁN] = SzegHíradó 1887. dec. 11.
283. sz. 2–4.

Kor 1887. dec. 11. 37. sz. 6.

MSzal 1887. 8. köt. 445.

VU 1887. dec. 18. 51. sz. 857.

WALTER GYULA = MSion 1888. 59–61.

Nagyvárad 1888. dec. 16. 290. sz. 2.

6 Mária-dalok és legendák (1888)

B. J. = ISz 1888. júl. 1. 7. sz. 54–55.

SZULIK JÓZSEF = MÁllam 1888. máj. 27. 123. sz.
1–2.

Egyetértés 1888. jún. 3. 153. sz. 13.

Nemzet 1888. jún. 12. 162. sz. 1.

Religio 1888. I. 336.

VU 1888. márc. 25. 13. sz. 215–216.

VU 1888. jún. 17. 25. sz. 419.

BRISITS FRIGYES = MKult 1914. II. 158–161.

KOZMA ANDOR = Az Újság 1914. ápr. 17. 91. sz.
11.

TORDAI ÁNYOS = KatSz 1914. 728.

S. B. M. = MKözépipisk 1915. 1–2. sz. 43–44.

VU 1917. ápr. 26. 17. sz. 339.

TORDAI ÁNYOS = KatSz 1936. 778–779.

7 Nyár. Újabb költemények 1886–1889 (1889)

- B. J. = ISz 1889. aug. 1. 64–65.
 KRITIKUS = MÁLLAM 1889. júl. 10. 15. sz. 1.
 PINTÉR KÁLMÁN = Kecskeméti Lapok 1889. júl. 14. 28. sz. 1–2.
 PINTÉR KÁLMÁN = Veszprémi Közlöny 1889. jún. 23. 25. sz.
 EgyhKözl 1889. aug. 16. 15. sz. 124–125.
 FL 1889. jún. 9. 157. sz.
 KépCsalL 1889. jún. 23. 26. sz. 416.
 VU 1889. jún. 16. 24. sz. 387.

8 Új könyv (1891)

- M. = Bácska 1891. jún. 19. Mell. 47. sz.
 v. b. = OroszV 1891. jún. 27. 438.
 FL 1891. máj. 18. 136. sz. 1019.
 PH 1891. máj. 22. 139. sz. 4.
 VU 1891. máj. 17. 20. sz. 327.

9 Szerelem (1894)

- [ERDÉLYI PÁL] E. P. = Haz 1894. aug. 3. 220. sz. 1–2.
 (-i.) = FL 1894. febr. 28. 59. sz. 501–502.
 LAUDÁTOR = MGén 1894. márc. 4., 160.
 -NR - = Élet 1894. 427–428.
 PETERDI SÁNDOR = KépCsalL 1894. márc. 18. 12. sz. 188–189.
 -y-s. = Aradi Közlöny 1894. márc. 2. 51. sz. 1–2.
 Egyetértés 1894. márc. 4. 63. sz. 9.
 „Jókai” 1894. márc. 18. 12. sz. 194.
 VU 1894. márc. 4. 9. sz. 143.

10 Új költeményei 1894–1904 (1904)

- (b. a.) = Újság (Kolozsvár) 1904. ápr. 3. 94. sz. 7.
 BODOR ALADÁR = ErdMúz 1904. 275–277.
 (sz.) = Máramarosi Lapok 1904. márc. 31. 13. sz. 1–2.
 [SZILÁGYI GÉZA] Dr. Sz. G. = PolHsz 1904. 16–17. sz.
 CsokonaiL 1904. márc. 15. 6. sz. 21.
 KépCsalL 1904. márc. 27. 13. sz. 238.
 PH 1904. ápr. 20. 110. sz. 17.
 SzegN 1904. ápr. 8. 83. sz. 5.
 Újld 1904. júl. 10. 28. sz. 35.
 VU 1904. ápr. 3. 14. sz. 223.

11 Napszállat felé. Új versek 1904–1912 (1913)

- VU 1912. dec. 22. 51. sz. 1032.
 ADY ENDRE = Nyug 1913. I. 140., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 196–197., A. E.: Az

- irodalomról. Bp. 1961. 353–354., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 8–9.
 [ALSZEGHY ZSOLT] Z. = MKult 1913. I. 290–294. [Többek közt R. Gy. kötetéről is.]
 BALLA IGNÁC = Újld 1913. I. 253–254.
 TORDAI ÁNYOS = KatSz 1913. 223–225.
 Élet 1913. 18. sz. 586.
 MF 1913. I. köt. 406–408.

12 Fiúk, lányok verseskönyve (1914)

- Az Újság 1913. nov. 30. 284. sz. 39.
 VU 1913. dec. 7. 49. sz. 979–980.

SALAMON FERENC

1825–1892

Bibliográfia

- S. F. = MTA Alm. 1863. 208–209. [Az 1853–1862-es évekbeli munkásságának bibliográfiája.]

Szövegek

KIADÁSOK

- S. F.: Irodalmi tanulmányok. 1–2. köt. Bp. 1889. 394, 324 l.
 S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 1–2. köt. Kiad. és bev. Várdai Béla. Bp. 1907. 447, 526 l.

LEVELEZÉS

- S. F. – Arany Jánoshoz. = A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése író-barátaival. 2. köt. Bp. 1889. 137–138. [Kelt: Pest 1857. nov. vagy dec.]
 RIGÓ LÁSZLÓ: S. F. kiadatlan levelei Gyulai Pálhoz. = ItK 1964. 372–380. [1856–1861 között írott 6 levél közlése.]

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

- S. F.: Előszó. = S. F.: Irodalmi tanulmányok. 1. köt. Bp. 1889. V–XIV., és A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 328–332. [A szerző könyvéről.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: S. F.-nek a dráma, az irodalmi kritika, a népiesség stb. témakörébe vágó cikkeit, tanulmányait s az ezekkel kapcsolatos viták anyagát, valamint az S. F. hírlapírói, szerkesztői tevékenységével kapcsolatos szakirodalmat I. a bibliográfiai sorozat 3. kötetében, az *Általános rész* megfelelő fejezeteiben.

VÁLKAI IMRE: S. F. = V. I.: Irodalmi és művészeti Daguerreotypok. Bécs **1858.** 75–76.

[VAJDA JÁNOS]: Budapesti Szemle... XIV. füz. = Növ **1859.** jan. 2. 31–32. [S. F. „Petőfi Sándor újabb költeményei 1847–1849.” c. tanulmányának (I. BpSz 1858. 4. köt. 502–516.; 1859. 5. köt. 288–306.) elmarasztaló bírálata.]

-h-: A „Budapesti Szemle”. = Mo **1861.** jan. 4. [A BpSz 1858. 4. köt. és 1859. 5. köt.-ben megjelent S. F. Petőfi-tanulmányának dicsérető bírálata.]

S. F. = OrszTükre **1863.** jún. 10. 17. sz. 193.

[KACZSIÁN GÉZA] GYALOG HUSZÁR: Magyar írók és művészek ponygolában. I. S. F. = PH **1879.** szept. 7. 247. sz. 1–2.

HEINRICH, G[USZTÁV]: Franz Salamon. = PLloyd **1892.** okt. 11. 243. sz.

MARCZALI HENRIK: S. F. = BpSz **1892.** 72. köt. 321–338. [Történetírói munkásságáról.]

MARCZALI HENRIK: S. F. = A Hét **1892.** okt. 16. 42. sz. 661–663.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] s-n: S. mint causeur. = PH **1892.** okt. 16. 286. sz. 1–2., és M. K. munkái. 37. köt. Hátrahagyott iratok. 5. köt. Az én halottaim. Bp. 1914. 181–184.

[RÁKOSI JENŐ] -ő.: S. F. = BH **1892.** okt. 11. 281. sz. 1–2., és R. J.: A magyarságért. Bp. [1914.] 126–132.

-s: S. F. = ProtEgyhIskLap **1892.** okt. 20. 46. sz. 699–700. [Nekrológ és Szász Károly gyászbeszédének közlése.]

[SZILÁGYI SÁNDOR] Sz. S.: S. F. = Száz **1892.** 696–697.

VÁCZY JÁNOS: S. F. = VU **1892.** okt. 16. 42. sz. 715–717.

S. F. = HK **1892.** 541–542., MGén **1892.** okt. 16. 42. sz. 243., OrszV **1892.** okt. 15. 42. sz. 679–680., PLloyd **1892.** okt. 10. 231. sz. [Nekrológok.]

ERDÉLYI PÁL: Két ünnep. = FL **1893.** jún. 11. 159. sz. 1259–1260. [Katona Jenőről és S. F.-ről.]

R. L.: S. F. emléktáblája s gyermek és ifjúkora. = VU **1893.** szept. 3. 36. sz. 602. [Déván, szülőházán helyezték el. Beszámoló az ünnepségről.]

SZÁDECZKY LAJOS: S. F. emlékezete. = Erdélyi Irodalmi Társ. Évk. 5. köt. Kolozsvár **1893.** 14–29. – Klny. is.

S. F. = Az „Athenaeum” Kis Képes Naptára az 1894. évre. Bp. [1893.] 58–60.

SZILÁGYI SÁNDOR: S. F. emlékezete. = AkÉrt **1895.** 5–22., és Száz **1895.** 1–25. – Klny. is.

ÁDÁM GERZSON-JÓÓ IMRE: S. F. = Á. G. – J. I.: A nagykorösi ev. ref. főgymn. története. Nagykorös **1896.** 214–215., és Á. G.: Nagykorösi Athenas. Nagykorös **1904.** 214–219.

TÉGLÁS GÁBOR: Adalékok S. F. családjának történetéhez. = ItK **1896.** 332–335.

ENDRÓDY SÁNDOR: Komoly műzsák. S. F. = E. S.: Századunk magyar irodalma képekben. Széchenyi föllépésétől a kiegyezésig. Bp. **1900.** 449–450.

BALLAGI ALADÁR: S. F. emlékezete. = Száz **1902.** 889–894. [Ünnepi beszéd szobra leleplezésénél.]

WERTHEIMER, EDUARD: Franz Salamon. = PLloyd **1902.** nov. 9. 268. sz.

S. F. = BH **1902.** nov. 9. 308. sz. 1–2.

[BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: S. F., a kritikus. = PN **1907.** dec. 25. 305. sz. 38–39.

VÁRDAI BÉLA: S. F. esztétikai munkássága. = S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. Bp. **1907.** I. köt. 5–74. – Klny. is.

FITZ ARTÚR: S. F. mint műbíráló. Bp. **1912.** 35, 5 I.

Ism.: It **1913.** 63. – Száz **1913.** 622.

LONDESZ ELEK: S. F. és a „Húsvéti cikk”. – A „Pesti Napló” történetéből. = PN **1914.** ápr. 12. 88. sz. 35–36. [Adalék S. F. újságírói tevékenységéhez. A történelmileg emlékezetes cikket Deák Ferenc diktálta S. F.-nek.]

MÁRKI SÁNDOR: Följegyzések S. F.-ről. = ErdIsz **1924.** 7. sz. 212. [Megemlékezés születésének közelgő 100. évfordulója alkalmából.]

BÁNÓCZY ENDRE: Szabó Károly 1824–1924. S. F. 1825–1925. = Ref. Arany János gimn.Ért. **1924/25.** Nagykorös **1925.** 2. [Volt tanárok centenáriuma.]

MÁLYUSZ ELEMÉR: S. F. = Napk **1925.** II. 494–495. [Történelmi munkásságáról.]

[ZSIGMOND FERENC] Zs.: S. F. = ProtSz **1925.** 556–557. [Születésének századik évfordulójára.]

MITROVICS GYULA: S. F. Centenáriumi megemlékezés. = A Cél **1926.** 6. sz. 181–184.

CSÁSZÁR ELEMÉR: S. F. esztétikája. = BpSz **1927.** 205. köt. 31–56, 192–224.

MÉSZÁROS ZOLTÁN: S. F. irodalmi eszméi. Bp. **1936.** 40 I.

RIGÓ LÁSZLÓ: S. F. dramaturgiája. = ItK **1965.** 54–76.

RIGÓ LÁSZLÓ: A Petőfi-értelmezések történetéből. S. F. Petőfi-kepe. = MTA I. OK **1966.** XXIII. 153–174. [S. F. kritikusai elveiről, esztétikai nézeteiről és azok fogadattásáról is.]

RIGÓ LÁSZLÓ: S. F. nemzeti irodalomestménye. = ItK **1966.** 335–351.

EGYES MŰVEKRŐL

Kisebb történelmi dolgozatai (1875)

-r. = Figy 1875. 551–552.

[DÓMÓTOR JÁNOS?] D. J. = BpSz 1876. 11. köt. 177–180.

Irodalmi tanulmányok 1–2. (1889)

S. S. = FL 1888. dec. 22. 352. sz.

SzegN 1888. nov. 30. 290. sz. 5.

[HAVAS] HÁHN ADOLF = EphK 1889. 476–488.

[PÉTERFY JENŐ] -x- = BpSz 1889. 57. köt. 481–486.,
és P. J. összegyűjtött munkái. Bp. 1903. 3. köt.
487–498.

S. F.: Előszó. = S. F.: Irodalmi tanulmányok. 1. köt.
Bp. 1889. V–XVI., és A kegyes olvasóhoz! Előszavak
és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964.
328–332. [A szerző könyvéről.]

Dramaturgiai dolgozatok 1–2. (1907)

VU 1907. dec. 22. 51. sz. 1044.

CSÁSZÁR ELEMÉR = EphK 1908. 129–131.

[LENGYEL MIKLÓS] I. m. = Néptanítók Lapja 1908.
márc. 5. 10. sz. 10–11.

[SZÁSZ KÁROLY, IFJ.] -ly. = Ur 1908. 2. sz. 98–99.

VISZOTA GYULA = MKözépisik 1908. 5. sz. 304–306.

FÜLÖP SÁNDOR = ItK 1909. 123–125.

SOMLÓ SÁNDOR

1859–1916

Bibliográfia

PERÉNYI JÓZSEF: S. S. = It 1920. 4–18. [Az 5–6. lapon
könyvészeti összeállítás munkáiról és a róla szóló
irodalomról.]

Szövegek

LEVELEZÉS

S. S. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezé-
se. Bp. 1963. 97. [Kelt.: 1899. jan. 2.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

DOROGHY FERENC: S. S. színművei. Bp. 1942. 158 l.

Ism.: Solt Andor, ItK 1944–1945. 78–79. – It
1944. 28–29.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK

Az „Első szerelem” szerzőjéről... = FL 1884. márc. 25.
72. sz. 470. [S. S. téves életrajzi adatait helyesbíti.]

S. S. = Tanulók Lapja 1895. máj. 5. 18. sz. 301. [A
Nemzeti Színház színészének bemutatása.]

A Petőfi-társaság új tagjai. = FL 1900. jan. 21. 4. sz.
[Koroda Pál és S. S. életrajzi adatai, főbb műveik.]

[SZÜRY DÉNES] Sz-y D-s: S. S. a Nemzeti Színház új
igazgatója. = VU 1902. 18. sz. 281–282.

A Nemzeti Színház új igazgatója. = VU 1902. 18. sz.
293.

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

DENGI JÁNOS: Két fiatal poeta. = Db (Debrecen) 1878.
okt. 4. 40. sz. 471–472. [Aradi József és S. S. mun-
kásságáról.]

KÖRÖSI LÁSZLÓ: A Teleki-díj nyertese. = MSz 1894.
ápr. 1. 155. [S. S. munkásságának méltatása.]

LÁZÁR BÉLA: Az új Kisfaludysták. S. S. = Nemzet
1897. febr. 4. 35. sz. 1.

PRÉM JÓZSEF: S. S. = MGén 1902. 305–306.

ROMÁNECZ MIHÁLY: S. S., mint drámaköltő. = Gyön-
gyösy Irod.Társ.Évk. 1. köt. 1906–1909. Ungvár
1909. 59–74.

ERŐDI JENŐ: S. S. = SzínhÉ 1916. 31. sz. 5–6. [Pálya-
futásának méltatása.]

KÉKY LAJOS: Az irodalom halottjai. = BpSz 1916.
168. köt. 127–132. [S. S. méltatása.]

SEBESTYÉN KÁROLY: S. S. = BH 1916. szept. 3. 245.
sz. 1–2. [Megemlékezés halála alkalmából.]

S. S. = A Hét 1916. 515., Petőfi Társ. Évk. Bp. 1916.
42–47., PN 1916. szept. 3. 245. sz. 19., Újság 1916.
szept. 3. 245. sz. 20. [Nekrológok.]

KÉKY LAJOS: S. S. = Orsz.Színműv.Ak.Ért. 1916/1917.
25–33.

KOZMA ANDOR: S. S. rendes tag ravatalánál. = KisFTÉ
Újf 1916–1917. 50. köt. Bp. 1917. 164. [Emlékbe-
széde elhangzott 1916. szept. 4-én.]

ANTAL MIKLÓS: S. S. emlékezete. = Gyöngyösy Irod.
Társ.Évk. 4. köt. 1915–1918. Ungvár 1918. 58–79.

ANTAL MIKLÓS: S., mint ember. = Határszéli Újság
1918. ápr. 6. 14. sz. 2.

PERÉNYI JÓZSEF: S. S. = It 1920. 4–18. [Színészi,
költői, drámaírói munkásságának méltatása.]

SZEMERE GYÖRGY: 1. Emlékezés S. S.-ra. = KisFTÉ
Újf 1918–1920. 52. köt. Bp. 1920. 39–41.

Epikája

ARANY LÁSZLÓ–VADNAI KÁROLY–BEÖTHY ZSOLT: Pályázati jelentés. Költői beszély. (Bulyovszky Gyuláné jutalom.) = KisfTÉ ÚjF 1885–1887. 21. köt. Bp. 1887. 53–54. [Jutalmazott: S. S. „Apród” c. elbeszélő költeménye.]

RÁKOSI VIKTOR–ENDRŐDI SÁNDOR: Pályázati jelentés a Bulyovszky Gyuláné színművésznő jutalmáért versenyző kisebb költői elbeszélésekről. = KisfTÉ ÚjF 1899–1900. 34. köt. Bp. 1901. 24–25. [Jutalmat nyert S. S. „Egy királylány története” c. költői elbeszélése. Kozma Andor a jutalom kiadását nem javasolja.]

ALFÖLDI PÉTER: A feldobott kő. Eszmetörténeti kuriózum. = Lit 1936. máj. 15. 8. sz. 158. [Ady híres szimbóluma, a „Föl-földobott kő” előfordulása S. S. „Apród” c. költői elbeszélésében.]

Drámái

CSIKY GERGELY: [Jelentés az 1884. évi Teleki drámai pályázatról.] = AkÉrt 1885. 49–57., és FL 1885. márc. 20. 66. sz. 430–431. [A nyertes mű S. S. „Ovid” c. vígjátéka.]

[TÁBORI RÓBERT] COLUMBUS: Dorong a láthatáron. (A Teleki-féle pályázat titkári jelentése.) = PH 1885. márc. 20. 78. sz. 2–3. [S. S. „Ovid” c. vígjátékáról.]

S. S.: Gorgó. Tragédia 5 felvonásban. = DélmoKözl 1888. nov. 18. 266. sz. 1. [A Teleki-pályázaton díjat nyert mű ismertetése. Javasolja mielőbbi kiadását.]

SZÁSZ KÁROLY: Jelentés az 1888. évi Teleki-pályázatról. = AkÉrt 1889. 50–60., és Nemzet 1889. márc. 20. 79. sz. 5. [Jutalmazott S. S. „Nagyravagyó” c. tragédiája.]

A gr. Teleki-pályázat az akadémián. = Egyetértés 1889. márc. 20. 79. sz. 5. [S. S. „Nagyravagyó” c. nyertes művéről.]

BÁNÓCZI JÓZSEF: Jelentés az 1897-ik évi Teleki-pályázatról. = AkÉrt 1898. 153–160. [A jutalomra S. S. „Szeralem” c. szomorújátékát javasolják.]

A Teleki-díj. = ÚjId 1898. márc. 27. 13. sz. 286. [S. S. „Szeralem” c. díjnyertes művéről.]

[ADY ENDRE] PONT: Jegyzetek a napról. I. S. S. = BN 1906. márc. 21. 4., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 162. [Megjegyzések többek között S. S. színműveiről.]

BERCZIK ÁRPÁD: Jelentés a gróf Teleki-pályázatról. = AkÉrt 1906. 250–259. [A jutalmat S. S. „Rege” c. „tündérvjátéka” nyerte.]

VÁCZY JÁNOS: Jelentés a gr. Teleki-pályázatról. = AkÉrt 1914. 213–217. [A nyertes S. S. „Fortuna szekere” c. műve.]

FERENCZI ZOLTÁN: Jelentés a Teleki-pályázatról. = AkÉrt 1915. 196–204. [A nyertes mű S. S. „Lélekvásár” c. tragédiája.]

Der Teleki-Preis. = PLloyd 1915. márc. 23. 82. sz. 13. [A Teleki-pályázat nyertes műve S. S. „Lélekvásár” c. tragédiája.]

EGYES MŰVEKRŐL

Bolyongás 1

Éjszakák 3

Első szerelem 4

Fra Girolamo 7

A király leánya 13

Királyi házaselet 10

Költemények 1

Margit dalai 2

IV. István 9

Sirius, Róma dalnoka 5

Szobatosok 11

Thököly Imre 12

Zsolt vezér ifjúsága 8

1 Költemények (1878)

g. = PetőfiTársLapja 1878. szept. 8. 10. sz. 158–159.

Db 1878. aug. 9. 32. sz. 384.

NH 1878. szept. 1. 239. sz.

VU 1878. aug. 25. 34. sz. 543.

2 Margit dalai (1878)

(-sz-a.) = FL 1878. szept. 18. 214. sz. 1038–1039.

3 Éjszakák (1880)

Sopron 1880. jún. 30. 52. sz.

VU 1880. ápr. 11. 15. sz. 243.

4 Első szerelem (1884)

(Nemzeti Színház: 1885. márc. 29.)

CSIKY GERGELY: [Jelentés a Teleki-pályázat eredményéről.] = AkÉrt 1884. 57–68., és BH 1884. márc. 20. 79. sz. 1–3., FL márc. 20. 68. sz. 442–443., PH 1884. márc. 20. 79. sz. 1–4. [A díjnyertes S. S. darabja.]

IRMEI FERENC = Harmonia 1884. dec. 28. 52. sz. 1–2.

kg.: A Teleki-pályázat. = KépCsalL 1884. márc. 30. 27. sz. 427–428. [S. S. díjnyertes darabjáról is.]

A gr. Teleki-jutalom az akadémián. = Egyetértés 1884. márc. 20. 79. sz. 4. [Csiky Gergelynek a jutalom kiadásáról szóló jelentéséről.]

Az „Első szerelem”, S. S. pályanyertes vígjátéka... = FL 1884. márc. 21. 69. sz. 449. [A Teleki-pályázat díjnyertes művéről, a szerző életrajzával.]

[ÁBRÁNYI KORNÉL] Á. K. = PN(regg.) **1885.** márc. 31. 89. sz. 1.
 BERÉNYI PÁL = Harmonia **1885.** ápr. 5. 14. sz. 3–4.
 BERÉNYI PÁL = Ko **1885.** ápr. 5. 14. sz. 222–224.
 -gh = BH **1885.** márc. 30. 88. sz. 3.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1885.** márc. 31. 89. sz. 1.
 [TÁBORI RÓBERT] T-i R. = PH **1885.** márc. 30. 88. sz. 4.
 Egyetértés **1885.** márc. 30. 88. sz. 1.
 FL **1885.** márc. 29. 73. sz.

5 Sirius, Róma dalnoka
 (Arad: 1887. dec.?)

FL **1887.** dec. 13. 342. sz.

6 Bolyongás. Költemények 1882–1892 (1892)

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH **1893.** máj. 27. 144. sz. 9–10.
 [HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR: Irodalmi csodabogár. = FL **1893.** máj. 26. 143. sz. 1129–1130. [Janovics Jenő kritikájáról.]
 JANOVICS JENŐ = MGén **1893.** máj. 21., 342.
 RUPP KORNÉL = GyöriKözl **1893.** jún. 8. 50. sz. 4–5.
 MSz **1893.** aug. 27. 35. sz. 420.
 VU **1893.** máj. 28. 22. sz. 375.

7 Fra Girolamo (1896)
 (Nemzeti Színház: 1895. ápr. 19.)

BÁNÓCZY JÓZSEF: Jelentés az 1893. évi Teleki-pályázatról. = AkÉrt **1894.** 183–192. [Nyertes mű S. S. tragédiája.]
 KŐRÖSI LÁSZLÓ = MSz **1894.** ápr. 1. 13. sz. 155.
 FL **1894.** márc. 20. 79. sz. 672–673.
 [HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR = MSz **1895.** ápr. 28.–máj. 5. 17–18. sz. 202–203, 214–215.
 [IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét **1895.** ápr. 21. 16. sz. 258–259.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1895.** ápr. 20. 108. sz. 1.
 M-i = KépCsalL **1895.** ápr. 28. 18. sz. 287.
 MIHÁLY JÓZSEF = Élet **1895.** ápr. 28. 31. sz. 10–11.
 SILBERSTEIN A[DOLF] = PLloyd **1895.** ápr. 20. 95. sz.
 MSz **1895.** máj. 12. 19. sz. [S. S. darabja a 4000 forintos Röck Szilárd-pályázat nyertese.]
 ITáj **1897.** okt., 1. sz. 12–13. [A „Fra Girolamo”-ról is.]
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -SER = PLloyd **1900.** márc. 28.

8 Zsolt vezér ifjúsága (1897)
 (Nemzeti Színház: 1896. máj. 8.)

VADNAI KÁROLY: Jelentés a br. Bánffy Dezsőtől kitűzött történeti vígjáték-pályázatról. = AkÉrt

1895. 163–176., és FL **1895.** febr. 26. 57. sz. 643–644., Nemzet **1895.** febr. 26. 57. sz. 2. [A díjnyertes S. S. vígjátéka.]
 CASSIUS = PolHsz **1896.** máj. 10. 19. sz. 13–14.
 ESZTEGÁR LÁSZLÓ = ZeSzinművL **1896.** máj. 10. 7. sz. 4–5.
 [HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR = MSz **1896.** máj. 17. 20. sz. 278–279.
 [HEVESI SÁNDOR] H. S. = Je **1896.** máj. 10. 11. sz. 175–176.
 K. E. = MSzal **1896.** jún., 637–638.
 KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1896.** máj. 9. 128. sz. 1.
 SILBERSTEIN [ADOLF] = PLloyd **1896.** máj. 9. 113. sz.
 [SZALAI EMIL] EMIN = MGén **1896.** máj. 10., 333.
 ITáj **1897.** okt., 1. sz. 12–13. [A „Zsolt vezér ifjúsága”-ról is.]
 MSz **1897.** máj. 9. 19. sz. 228.
 A M.Tud. Akadémia pályakérdesei. (1893–1900.) = AkÉrt **1900.** 518–532. [A Bánffy-jutalmat S. S. vígjátéka nyerte.]

9 IV. István (1898)

VADNAY KÁROLY: Jelentés az 1896-iki Kóczán pályázatról. = AkÉrt **1897.** 25–38. [Jutalomra S. S. színművét javasolják.]

10 Királyi házaselet
 (Nemzeti Színház: 1899. jan. 20.)

Je **1896.** dec. 20. 43. sz. 688. [A Vígsház pályázatán 2000 koronás díjat nyert pályaműről.]
 Nemzet **1896.** márc. 28. 87. sz. 3.
 -a. -l. = FL **1899.** jan. 22. 4. sz.
 [HEVESI] HOFFMANN SÁNDOR = MSz **1899.** jan. 29. 5. sz. 58–59.
 hs. = MKr **1899.** febr. 1. 9. sz. 136.
 HUSZÁR VILMOS = Nemzet **1899.** jan. 21. 21. sz. 1.
 KESZLER JÓZSEF = OrszH **1899.** jan. 21. 21. sz. 1–2.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M. = PLloyd **1899.** jan. 21. 20. sz.

11 Szombatosok (1899)

VADNAY KÁROLY: Pályázati jelentés a „Báró Bornemisza-féle színmű pályázat”-ról. = KisFTÉ ÚjF **1896–1897.** 31. köt. Bp. **1898.** 29–38. [Bírálok: Berczik Árpád és Degré Alajos. A jutalmat S. S. színműve nyerte el.]
 Nemzet **1899.** máj. 6. 124. sz. 3.

12 *Thököly Imre*
(*Nemzeti Színház: 1906. okt. 27.*)

- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1906. okt. 28. 296. sz. 16.
GERŐ ÖDÖN = PN 1906. okt. 28. 296. sz. 18.
[MÁRKUS LÁSZLÓ] MARCO = A Hét 1906. II. 738–739.
[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] RUTTKAY-ROTHAUSER M[AX] = PLloyd 1906. okt. 28. 263. sz.
[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1907. 727–740.

13 *A király leánya (1915)*

- PLloyd 1913. ápr. 1. 77. sz. [A Teleki-féle drámapályázat nyertes műve S. S. tragédiája.]
KOZMA ANDOR: Jelentés az Ormódy Amélie-jutalomról. = AkÉrt 1917. 369–372. [A jutalmat S. S. szomorújátékának javasolja.]

SPETYKÓ GÁSPÁR

1816–1865

Szövegek

KIADÁSOK

- S. G. összes költeményei és prózai dolgozatai. Kiad. és bev. ifj. *Káplány József*. Gyöngyös 1883. 273 l.

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- S. G. = FL 1865. okt. 25. 245. sz. 972. [Rövid hír elhunytáról.]
Gyöngyösi születésű írók. S. G. = Gyöngyös 1878. jún. 16–23. 24–25. sz.
KÁPLÁNY JÓZSEF, IFJ.: S. G. = Figy 1881. 144–150.
KÁPLÁNY JÓZSEF, IFJ.: S. G. = S. G. összes költeményei és prózai dolgozatai. Gyöngyös 1883. 261–273. [Életrajza, munkássága.]
ÖKRÓS IRÉN: S. G. = Ö. I.: A sallangos költészet. (Petőfi hatása az ötvenes években.) Debrecen [1940.] 34–36.
FÜLÖP LAJOS: S. G. = Gyöngyösi áll. Vak Bottyán gimn.Ért. 1965/66. Gyöngyös 1966. 15–20.

EGYES MŰVEKRŐL

Gyöngy-virágok (1854)

- GYULAI PÁL = BH 1855. máj. 21. 725. sz. 4002, és Gy. P.: Kritikai dolgozatok. 1854–1861. Bp. 1908. 187–190.

Hölgyf 1855. febr. 8. 30. sz. 119.

Összes költeményei és prózai dolgozatai (1883)

- Egyetértés 1883. júl. 22. 200. sz. 10.
Ko 1883. aug. 5. 31. sz. 497–499.

SUJÁNSZKY ANTAL

1815–1906

Szövegek

LEVELEZÉS

- S. A. – Gyulai Pálhoz. = Gy. P. levelezése 1843–tól 1867-ig. Bp. 1961. 73, 98. [Két levél, kelt: Pest 1851. máj. 4. és szept. 21.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- KERTBENY KÁROLY: S. A. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 516–517.
-t.: S. A. = Jelenkor. Politikai és társas élet encyclopaediája. Pest 1858. 144.
GYÖRY VILMOS: S. A. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 529.
BABIK JÓZSEF: S. A. = B. J.: Katholikus vallásos költészetünk a jelen században. Bp. 1883. 207–210.
KOMLÓSSY FERENCZ: S. A. Pozsony–Bp. [1886.] 30 l.
KÖRÖSY LÁSZLÓ: S. A. = K. L.: Katholikus költők. Esztergom 1889. 188–198.
[MÁTRAI ERNŐ] SPINOZA: Egy magyar püspök, mint forradalmi költő. = PH 1892. márc. 16.
ZELLIGER ALAJOS: S. A. = Z. A.: Egyházi írók csarnoka. Nagyszombat 1893. 487–491.
MATTYASOVSKY LAJOS: Visszapillantás S. A. életére. Esztergom 1898. 12 l.
TURI BÉLA: S. A. = Alkotmány 1906. aug. 16. 195. sz. 1–2.
S. A. = MÁllam 1906. aug. 14. 184. sz. 4–5., PH 1906. aug. 14. 223. sz. 9. [Nekrológok.]

EGYES MŰVEKRŐL

Vallási és hazafiúi költeményei (1844)

- CSÁSZÁR F[ERENC] = Élk 1844. I. 517–518.

NÁDASKAY LAJOS = Hond 1844. 1–2. sz. 11–12, 28.
 NEY [FERENC] = V 1844. 51. sz. 397–398.
 [GYULAI PÁL] 1000 = SzépirodL 1853. ápr. 17. 31. sz.
 496., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye 1850–1904. Bp. 1927. 16–18. [A 2., bőv. kiadásról.]
 NEY [FERENC] = PN 1853. ápr. 3. 920. sz. 6.

Szemelvények S. A. költeményeiből (1888)

WALTER GYULA = MSion 1888. 623–627.
 Egyetértés 1888. 236. sz.
 NEY FERENC = Esztergom és Vidéke 1889. 24. sz.
 NEY FERENC: Nyílt levél S. A.-hoz. = KatSz 1889. 144–148. [A szemelvénygyűjteményről.]

SZABÓ ENDRE

1849–1924

Szövegek

LEVELEZÉS

[Sz. E. – Jókainak.] = Az Üstökös 1882. szept. 10., és Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 200–204. [Kelt: 1882. szept. 10-e előtt.]
 PERÉNYI JÓZSEF: Szemere Miklós irodalmi hagyatékából. IV. = ItK 1934. 378–386. [Többek közt Sz. E. levele. Kelt: 1879. aug. 17.]
 FÖLDESSY GYULA: Egy régi levél Dóczy Jenő hagyatékából. = It 1941. 135–137. [Sz. E. – Dóczy Imréhez. Kelt: 1867. szept. 28.]
 ZÖLDHELYI ZSUZSA, D.: Magyarok levelei orosz írókhoz. (Sz. E. néhány levele.) = FK 1960. 85–90., és StudSlav 1960. 436–440., Tolsztoj Emlk. Bp. 1962. 40–44. [Az utóbbiakban részletközlés. – Sz. E. egy keltezetlen levele Csehovhoz, valamint Nyikoláj Alekszandrovics Lejkinhez, három levele Tolsztojhoz (1891-ből, 1894-ből és 1899-ből), egy levele Olga Mihajlova-Csjudinához (1899-ből).]
 Sz. E. – Mikszáth Kálmánnak. = M. K. összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 166–167. [Kelt: Rákosliget 1908. jan. 8.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: Újságírói, szerkesztői tevékenységével kapcsolatban l. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet c.* fejezetét.

GÁSPÁR IMRE: Sz. E. = G. I.: Új Nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 219–230.

Sz. E.-nek... = MNépvil 1880. aug. 15. 33. sz. 528. [Beszámoló az Üstökös szerkesztőjének, Sz. E. házasságkötéséről Nogáll Janka írónővel.]

RUPP KORNÉL: Sz. E. = R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 270–274.

VARJAS ENDRE: Új poéták. = Nagykárolyi kegyesr. főgimn.Ért. 1904/05. 11–39. – Klny. is. [Többek közt Sz. E.-ről.]

Sz. E. = VU 1919. jún. 1. 22. sz. 254.

FÜST MILÁN: Sz. E. fordításairól. = Nyug 1921. I. 478–479. [Sz. E. mint az orosz irodalom tolmácsolója.]

KADOSA MARCELL: Sz. E. = Nyug 1924. I. 382–384.
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A.: Látogatás Sz. E.-nél, aki „hargszik” Dosztojevskijre. = PN 1924. jan. 11. 9. sz. 3.

KRÚDY GYULA: A vendéglők költője. = Mo 1924. febr. 10. 34. sz. 8. [Sz. E.-ről is.]

SZÁVAY GYULA: Sz. E. = A Hét 1924. ápr. 4.

Sz. E. = Az Est 1924. febr. 5. 29. sz. 11., Mo 1924. febr. 6. 29. sz. 5., PN 1924. febr. 5. 29. sz. 2. [Nekrológok.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: Sz. E. = It 1925. 97–98. [Rövid életrajz, művei felsorolásával.]

KÁRPÁTI AURÉL: Újságíró-arcképek. V. Sz. E. – Szabóné Nogáll Janka. = A Sajtó 1930. 3. sz. 113–115.

KÖMLÓS ALADÁR: Magyar írók Oroszországról. = Újld 1946. I. 223–224. [Többek közt Sz. E.-ről is.]

GELLÉRT OSZKÁR: Sz. E. = G. O.: Kortársaim. Bp. 1954. 327–328.

Az orosz irodalom magyar úttörői. = Hét (Bratislava) 1957. jan. 13. 2. sz. 7. [Reviczky Gyula és Sz. E.]

ZÖLDHELYI ZSUZSANNA, D.: Sz. E., az orosz irodalom magyar népszerűsítője (1849–1924). = Tanulmányok a magyar–orosz irodalmi kapcsolatok köréből. 2. köt. Bp. 1961. 138–199., és Vengerszko–ruszkie literaturnyje szvjazi. Moszkva 1964. 126–173.

EGYES MŰVEKRŐL

Cigányvilág 11
 Dalok. Költemények 1875–1891 6
 Derű – ború 9
 A fenomen 10
 Girigiré 3
 Költeményei 1
 Négy orosz költő 7
 Orosz költők 5
 A szusz 4
 Újabb költeményei 2
 Villámlások 12
 Zápor. Költemények 1890–1900 8

1 Költeményei (1876)

á-e = PN(esti) 1876. aug. 3. 181. sz. 2.
 E. ILLÉS LÁSZLÓ = Erdély 1876. aug. 26. 34. sz.
 R. G. = Újld 1876. aug. 5. 32. sz. 385–386.
 VU 1876. júl. 16. 29. sz. 459.

2 Újabb költeményei (1879)

REVICZKY GYULA = A Hon(regg.) 1879. márc. 29. 77. sz.
 Ko 1879. I. 378–383.
 PH 1879. márc. 1. 59. sz. 4.
 A Hon(esti) 1880. márc. 28. 77. sz.

3 Girigáré (1888)

PH 1888. jan. 30. 30. sz. 3. [Sz. E. humoros elbeszélésiről.]
 VU 1888. jan. 15. 3. sz. 48.

4 A szusz (1888)

E-s = IErt 1888. szept. 15. 20. sz. 313. [Sz. E. humorisztikus regényéről.]
 Egyetértés 1888. aug. 26. 236. sz. 9.
 PH 1888. aug. 26. 236. sz. 4.

5 Orosz költők (Műfordítások) (1891)

BH 1891. dec. 20. 349. sz. 25–26.
 Nemzet(regg.) 1891. dec. 15. 344. sz. 1.

6 Dalok. Költemények 1875–1891 (1892)

a.- = OrszV 1891. dec. 5. 49. sz. 805.
 G. = PN 1891. dec. 22. 351. sz. 1.
 -il. = A Hét 1891. 853.
 [LENKEI HENRIK] L. H. = Élet 1891. 406.
 SZANA TAMÁS = MH 1891. dec. 6. 257. sz. 18–20.
 BH 1891. dec. 20. 349. sz. 25–26.
 PH 1891. dec. 17. 346. sz. 18.
 VU 1891. dec. 20. 51. sz. 851.
 F. J. = MSzal 1892. 16. köt. 654.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1892. febr. 19. 50. sz. 1.
 SILBERSTEIN A[DOLF] = PLloyd 1892. febr. 24. 47. sz.

7 Négy orosz költő (Műfordítások) (1900)

HARTMANN J[ÁNOS] = MSz 1900. márc. 11–18., 10–11. sz. 117–118, 129–130. [Sz. E. fordításai Puskin, Lermontov, Nyekraszov és Tolsztoj műveiből.]
 LÁZÁR BÉLA = MNemzet 1900. okt. 24. 292. sz. 1–2.
 MÓRICZ PÁL, IFJ. = SzegN 1900. febr. 18. 42. sz. 1–3.

SECTOR = A Hét 1900. jan. 14. 2. sz. 31–32.
 ITáj 1900. 2. sz. 20–21.

8 Zápor. Költemények 1890–1900 (1901)

[GERŐ ÖDÖN] VIHAROS = PN 1901. dec. 29. 13.
 KABOS EDE = BN 1901. dec. 12. 342. sz. 1–3.
 KABOS EDE = ITáj 1901. Karácsonyi sz. 5–6.
 VARJAS ENDRE = MSz 1901. márc. 31. 13. sz. 154–155.
 A Hét 1901. dec. 8. 49. sz. 815.
 MSzal 1901. dec., 294.
 OrszV 1901. dec. 22. 52. sz. 1054.
 VU 1901. dec. 29. 52. sz. 850–851.
 SEBESTYÉN KÁROLY = Mo 1902. jan. 2. 2. sz. 1–2.
 MNemzet 1902. jan. 31. 27. sz. 10.

9 Derű-ború (1908)

FARKAS PÁL = Újld 1908. I. 516. [Sz. E. verskötetéről.]
 GELLÉRT OSZKÁR = Nyug 1908. I. 572–573., és G. O.: Kortársaim. Bp. 1954. 327–328.

10 A fenomen (1911)

[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1911. 9. sz. 175. [Sz. E. szatírájáról.]
 -y. = PLloyd 1911. febr. 19. 43. sz.
 A Hét 1911. 144.

11 Cigányvilág (1919)

Újld 1920. 139. [Sz. E. anekdotáskönyvéről.]

12 Villámlások (1919)

Nszava 1919. ápr. 11. 87. sz. [Sz. E. verskötetéről.]

SZABÓ KÁROLY

1824–1890

Szövegek

LEVELEZÉS

VÉRTESEY JENŐ: Sz. K. levelei Gyulai Pálhoz. = ItK 1914. 103–114, 223–236, 322–332. [27 levél közzétele az 1855–1877 közötti időből.]
 LUKINICH IMRE: Arany János életéhez. = ItK 1926. 300–304. [Közölve többek közt Sz. K. Csengery

- Antalhoz írott leveleiből az Aranyra vonatkozó részletek. Kelt: Nagykőrös 1857. nov. 30., 1858. febr. 20., dec. 10., 1859. júl. 13.]
- VÁCZY JÓZSEF: Sz. K. – Horváth Döméhez. = ItK 1933. 136. [Kelt: Kolozsvár 1873. márc. 3.]
- Sz. K. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 208–210, 353–354, 366–367, 374–375, 383–384, 388–389, 397–398, 403–404, 407–409, 412–414, 418–419, 478–480, 491–492, 499, 506–507, 511–513, 553–555. [Tizen-nyolc levél 1855–1867 között.]
- KENYERES ÁGNES: Sz. K. és Kazinczy Gábor. (Adalékok Sz. K. levelezéséhez.) = EK Évk. 1966. 269–283. [Sz. K. hat levele. Kelt: Kolozsvár 1860. nov. 27., 1863. szept. 7., okt. 8., dec. 6., 1864. febr. 29., ápr. 4.]
- ## Irodalom
- TANULMÁNYOK, CIKKEK
- u.: Sz. K. = Jelenkor. Politikai és társas élet encyclopaediája. Pest 1858. 88–89.
- Sz. K. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 9. köt. 808–809.
- MÁRKI SÁNDOR: Sz. K. = PN 1890. szept. 2. 242. sz. 1. [MÁTRAI ERNŐ] SPINÓZA DR.: Emlékezés Sz. K.-ra. = BH 1890. szept. 6. 246. sz. 1–2.
- Sz.-: Sz. K. élete. = PH 1890. szept. 3. 243. sz. 2–3.
- SZILÁGYI SÁNDOR: Sz. K. = Száz 1890. 677–678.
- Sz. K. = ErdHíradó 1890. szept. 1. 200. sz. 1., FL 1890. szept. 3. 243. sz., Kolozsvár 1890. szept. 1. 198. sz. 1., OrszV 1890. szept. 13. 37. sz. 585–586., VU 1890. szept. 7. 36. sz. 573–574. [Nekrológok.]
- Sz. K. = Kolozsvár 1890. szept. 3. 200. sz. 1–2. [Temetése, gyászbeszéd.]
- Sz. K. temetése. (Kolozsvár, szept. 2.) = FL 1890. szept. 4. 244. sz.
- GYALUY FARKAS: Sz. K. mint tengerész. = OrszV 1891. okt. 17. 42. sz. 689–690., és Nemzet 1898. ápr. 13. 102. sz. Mell. 1. [Fiatalkori, fiumei tartózkodásáról, 1846-i naplójának ismertetése.]
- SZÁSZ GERŐ: Sz. K. emlékezete. = FL 1891. máj. 24. 141. sz. 1049–1052., és Erdélyi Irodalmi Társ. Évk. 1891. 17–30.
- Sz. K. = AkÉrt 1891. 493–501. [Életrajza, munkássága, önálló műveinek és folyóiratokban megjelent műveinek felsorolása.]
- SCHILLING LAJOS: Sz. K. emlékezete. = ErdMúz 1892. 1–27. – Klny. is.
- SZÁDECZKY Lajos: Sz. K. emlékezete. = Száz 1894. 195–223. – Klny. is.
- ÁDÁM GERZSON–JOÓ IMRE: Sz. K. = Á. G.–J. I.: A nagykőrösi ev. ref. főgymn. története. Nagykőrös 1896. 215–217., és Á. G.: Nagykőrösi Athenás. Nagykőrös 1904. 225–228.
- SZILÁGYI SÁNDOR: Sz. K. emlékezete. = MTA Emlékbeszéd. 8. köt. 10. sz. Bp. 1896. 417–434.
- CSÁNKI DEZSŐ: Sz. K. emlékezete. = Száz 1923–1924. 689–694.
- DÉZSI LAJOS: Emlékezés Sz. K.-ra. = Ptűz 1924. dec. 7. 21. sz. 262–263., és D. L.: Erdélyi képek és arcképek. Cluj-Kolozsvár 1926. 101–106. [Születésének 100. évfordulóján megemlékezés munkásságáról.]
- MÁRKI SÁNDOR: A százesztendő Sz. K. = Mság 1924. dec. 7. 262. sz. 1–2., és EME Emlk. Kolozsvár 1909–1942. 187–190.
- RÉDEY TIVADAR: Sz. K. centenáriuma. = MBiblsz 1924. 233–234.
- BÁNÓCZY ENDRE: Sz. K. 1824–1924. – Salamon Ferenc 1825–1925. = Ref. Arany János gimn.Ért. 1924/25. Nagykőrös 1925. 2. I. [Volt tanárok centenáriuma.]
- BIRÓ VENCEL: Sz. K. mint történetíró. = ErdISz 1925. jan.–febr., 1–2. sz. 17–21. [Szabó Károly „Székely Oklevéltár” c. sorozatának előzményeiről, a mű kiadásáról a centenárium alkalmából.]
- BORSA GEDEON: Sz. K. = Ktáros 1956. 2. sz. 103–105.
- ## SZABOLCSKA MIHÁLY
- 1861–1930
- ### Szövegek
- KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK
- Az Arany János-Társaság könyvei. = VU 1905. febr. 26. 9. sz. 126. [Többek között közli Sz. M. „Rossz időben” és „A tél” c. versét.]
- ### LEVELEZÉS
- SOÓS TAMÁS: Sz. M. születése. = Kecskeméti gr. Tisza István ref.gimn.Ért. 1930/31. 34–35. [Közli Sz. M. levelét, kelt: Temesvár 1918. dec. 29., melyben pontosítja születési adatait. (Szül.: 1861. szept. 29.)]
- SZABÓ DÁVID: Sz. M. levelei Endrődi Sándorhoz. = ItK 1937. 276–284. [1901–1914 között írott 13 levél.]
- SZÉKELY MOLNÁR IMRE: Ady Endre, Rákosi Jenő, Juhász Gyula, Sz. M. ismeretlen levelei Oláh

- Gáborhoz. = Ünnepek 1937. júl. 15. 22. sz. 12–13. [Sz. M. levele kelt: Temesvár 1911. márc. 10.]
- ZSIGMOND FERENC: Sz. M. levelezéséből. = ItK 1937. 166–177. [A 176. lapon Sz. M. – Ferenczy Gyulához. Kelt: Temesvár 1904. dec. 26.]
- GULYÁS JÓZSEF: Sz. M. levelei Fejes Istvánhoz az új próba-énekeskönyv ügyében. = ItK 1938. 183–185. [Négy levél közlése. Kelt: Ó-Kécske 1891. aug. 22., Szászrégen 1899. júl. 17., Temesvár 1900. máj. 2., nov. 5.]
- GÁRDONYI JÓZSEF: Sz. Bp. [1943.] 176 l. [Regényes életrajz, a szövegben Sz. M. és Gárdonyi számos levelével az 1891 és 1895 közötti évekből. – A könyvről szóló irodalmat I. az *Életrajzi források és feldolgozások* c. szakban, a mű leírása alatt.]
- KARDOS ALBERT: Sz. M.-nak. Kardos Alberthez intézett levelei. = ItK 1943. 61–66. [Nyolc levél közlése. Kelt. 1904 és 1916 között.]
- NAGY JÁNOS: Oláh Gábor levelesládájából. = ItK 1959. 111–130. [Többek közt Sz. M. öt levele. Kelt: Temesvár 1905. nov. 8., 1908. dec. 29., 1909. jan. 14., 1911. márc. 10., Bp. 1930. máj. 22.]
- Sz. M. – Mikszáth Kálmánnak. = Mikszáth Kálmán összes művei. 26. köt. Levelezése. 3. köt. Bp. 1961. 91–92. [Kelt: Temesvár 1910. febr. 18.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

SZABOLCSKA LÁSZLÓ–RAVASZ LÁSZLÓ: Sz. M. Életrajz és méltatás. Debrecen 1943. 46 l.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

SEBESTYÉN GYULA: Sz. M. = VU 1891. dec. 6. 49. sz. 809. [Rövid életrajz.]

„A mi költőnk.” = FL 1891. jan. 12. 12. sz. 79. [A DebrEllenőr c. lap nevezi így Sz.-t, utalnak Kiss József elismerő bírálatára a költőnek a FL-ban közölt verseiről; szólnak Sz. M. debreceni kötődéséről, sikeres egyházi pályafutásáról.]

INNOCENC: Sakk a papnak. – Néhány észrevétel tiszteletes Sz. M. úr figyelmébe. = FL 1899. dec. 10. 50. sz. 9. [Azért támadja Sz. M.-t, mert élére állt egy temesvári orvos ellen irányuló mozgalomnak.]

A magyar lyra története. Sz. M. előadása. = Ellz 1899. nov. 24. 270. sz. 1–2. [Részletes beszámoló Sz. M.-nak, a temesvári szabad liceumban tartott előadásáról.]

ENDRÓDI SÁNDOR: Sz. M. otthona. = Újld 1911. I. 567–568.

FARKAS IMRE: Három költő Debrecenben. = PN 1918. máj. 17. 116. sz. 1–2. [Többek közt személyes emlékei Sz. M.-ről.]

DÓZSA ENDRE: Régi jó időkbl. = Ptüz 1924. aug. 17. 13. sz. 102–103., és Erdélyi Alm. Bp. 1925. 77–82. [Emlékezés a fiatal Sz. M.-ra.]

KÁDÁR LEHEL: Az emigráció munkában. = Szózat 1924. ápr. 24. 91. sz. 1. [Az erdélyi haladó emigráció vitája a Horthyt védő Sz. M.-lyal.]

Negyvenéves írói jubileum. Vasárnap ünnepelte meg Temesváron az erdélyi magyarság Sz. M. negyvenéves írói működését. = BrL 1924. márc. 26. 71. sz. 2.

[GYÖRGY LAJOS] Gy. L.: A Magyar Tud[ományos] Akadémia Erdélyben élő tagjai. = Ptüz 1925. 477–478. [Többek között Sz. M. életrajzi adatai és munkáinak felsorolása.]

SZABOLCSKA LÁSZLÓ: Gárdonyi és Sz. M. = Ptüz 1925. 435–436. [Életrajzi epizódok.]

(b. á.): Budapestre érkezett Sz. M. = Az Est 1928. jún. 15. 134. sz. 11.

Sz. M.-t hadbírótság elé állítják. „Karácsony ünnepe” című verse miatt üldözik a temesvári ősz költőpapot. = Az Est 1928. jan. 13. 10. sz. 5.

[GULYÁS PÁL] G. P.: Sz. M. = It 1930. 277–278. [Rövid életrajz, művei felsorolásával.]

JÁMBOR LAJOS: Hol született Sz. M.? = PH 1930. nov. 30. 273. sz. 12. [A cikkíró szerint Sz. M. születési helye nem Ókéske, hanem Tiszakürt.]

Az Akadémia oszlopcarnokából temetik Sz. M.-t. = Mo 1930. nov. 4. 250. sz. 4.

Eltemették Sz. M.-t. = Mo 1930. nov. 5. 251. sz. 2. [Tudósítás.]

Meghalt Sz. M. = Mság 1930. nov. 4. 250. sz. [Temetése a budapesti Kerepesi-temetőben lesz.]

Eltemették Sz. M.-t. = PN 1930. nov. 5. 251. sz. 9.

SOÓS TAMÁS: Sz. M. születése. = Kecskeméti gr. Tisza István ref. gimn.Ért. 1930/31. 34–35. [Közli Sz. M. levelét, kelt: Temesvár 1918. dec. 29., melyben pontosítja születési adatait. (Szül.: 1861. szept. 29.)]

Sz. M. nyakkendője. = ErdSz 1931. 13–14. sz. 5. [A költő debreceni diákkoráról.]

KARDOS ALBERT: Sz. M. Debrecenben. = Debr. Képes Kal. 1934. Debrecen [1934.] 55–68. [A Szabolcska-nemzetségről, a költőről mint teológusról is, Debrecennel való kapcsolatáról.]

KRISTÓF GYÖRGY: Sz. M. Erdélyben. = ErdMúz 1934. 185–244. – KIny. is. [Sz. M. 1892 és 1898 közötti erdélyi tartózkodásának története.]

Ism.: Kardos Albert, It 1935. 81–82. – Lit 1935. szept. 1. 17. sz. 66. – Szabó Richárd, ProtSz 1936. 1. sz. 29–30.

CSÁSZÁR ELEMÉR: Sz. M. levelesládájából. III. = ItK 1935. 405–425. [A 425. lapon: Bizonyítvány Sz. M. lelkesíti működéséről. (1897.)]

GÁRDONYI GÉZA: Sz. M. = G. G.: Aranymorzsák. Bp. [1935.] 182–186. [Anekdoták.]

- MÁTÉ LAJOS: Apróságok Bakস্য Sándor és Sz. M. életéből. = ProtSz 1935. 559–561.
- FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA: Szabolcska Mihálykkal egy nyári fürdőhelyen. = ErdSz 1936. 9–10. sz. 8–9.
- KARDOS ALBERT: Sz. M. Debrecenben. = Debr. Képes Kal. 1937. Debrecen [1936.] 55–66. [Sz. debreceni köteteiről, az utolsó debreceni félév.]
- GYÖKÖSSY ENDRE: Sz. hazajött. = Gy. E.: Vasárnapok és hétköznapok. Bp. [1937.] 239–240. [Temesvárról való eljövetele alkalmából. – D.: 1928.]
- SZALAY LAJOS: Sz. M. Verseccen. = PH 1937. júl. 4. 149. sz. 10. [Buday József temetése kapcsán emlékek Sz.-ről.]
- VÁRY ISTVÁN: Sz. M. = V. I. Emlékezzünk régiekről. Kecskemét 1937. 37–39. [Emlékezés.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Sz. M. és barátai. = Debr. Képes Kal. 1939. Debrecen [1938.] 77–79. [Baráti levelek részletközlésével.]
- MARÉK ANTAL: Sz. M. Bánffy-fürdön. = Újld 1941. aug. 31. 35. sz. 279. [Egyik verséről, melyet a fürdő vendéghelyére írt.]
- MURAKÖZY GYULA: Sz. M. lelki családfája. = ProtSz 1941. 2. sz. 33–39. [Magyarságtudatának méltatása.]
- SZABOLCSKA LÁSZLÓ: Beszélgetés Sz. M.-ről. = Debr. Képes Kal. 1943. Debrecen [1942.] 45–50.
- SZABOLCSKA LÁSZLÓ: A költő életrajza. = Debr. Képes Kal. 1943. Debrecen. [1942.] 43–45.
- TÖRÖNÉ KÖRPÁSSY MÁRIA: Piroska dalai. Regény Sz. M. életéből. Debrecen 1942. 234 l.
- GÁRDONYI JÓZSEF: Sz. Bp. [1943.] 176 l. [Regényes életrajz, számos levélközléssel.]
Ism.: [Kovai Lőrinc] k. l., Nszava 1943. aug. 26. 192. sz. 4. – Mo(esti) 1943. aug. 14., 6. – Mo 1943. aug. 29. 195. sz. 8.
- BARLA SZABÓ JENŐ: Sz. M. és a debreceni kollégiumi élet. = Debr. Képes Kal. 1948. Debrecen [1947.] 119–122. [Sz. M. mint tanító.]
- Nyilatkozatok, vallomások*
- Sz. M.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. Bp. [1903.] 133–135.
- Sz. M.: Levél a Szerkesztőhöz. = Ptüz 1922. I. 500. [Nyílt levél Ady Endre: „Költőcske Mihály” c. versének keletkezéséről.]
- LESTYÁN SÁNDOR: Látogatás Sz. M.-nál. „Még mindig Arany Jánosnál maradok s az ő nyomát taposom...” = BrL 1924. febr. 10. 33. sz. 3. [Interjú.]
- NÁDOR JENŐ: Sz. M. változatlanul bizakodik a magyarság jobb jövőjében. = Az Újság 1925. ápr. 26. 94. sz. 3–4. [A költő nyilatkozata a magyarok helyzetéről Romániában; az irodalmi életéről.]
- SZILÁGYI ÖDÖN: Sz. M. = Db 1929. dec. 14. 50. sz. 14. [Beszélgetés az íróval.]
- KATONA JENŐ: Egy óra Sz. M.-nál. = Mság 1930. aug. 31. 197. sz. 4. [Beszélgetés az íróval.]
- IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL*
- Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában*
- BEÓTHY ZSOLT: Az „új költő”-ről. (Levél a „Fővárosi Lapok” szerkesztőjéhez.) = FL 1891. jan. 8. 8. sz. 45.
- SEBESTYÉN GYULA: Az új költő, aki régi. (Sz. M.) = Egyetértés 1891. jan. 13. 13. sz. 1–2.
- Új költő. (Sz. M.) = FL 1891. jan. 6. 6. sz. 33.
- LAUDÁTOR: Sz. M. = MGén 1894. febr. 25. 9. sz. 132. [Költészetének méltatása.]
- PALÁGYI LAJOS: Magyar irodalom és művészet. = „Jókai” 1894. febr. 25. 9. sz. 143–144. [Sz. M.-ről is.]
- KRÜZSELYI ERZSIKE: Sz. M. = Máramaros 1898. febr. 2. 5. sz. 1–2.
- PERÉNYI ADOLF: Sz. M. = DélmoKözl 1898. dec. 25. 294. sz. Mell. 1–2.
- KUBÁNYI BÉLA: A magyar nemzeti líra egy újabb képviselőjéről. = Eperjesi Lapok 1899. szept. 17–24. 37–38. sz.
- A Kisfaludy-Társaság új tagjai. Sz. M. = A Budapesti Napló negyedéves Alm. 1899. 30. [Rövid bemutatása.]
- Az új Kisfaludysták. = Újld 1899. febr. 5. 6. sz. [Többek között Sz. M. életének, munkásságának rövid ismertetése.]
- GYULAI PÁL: Sz. M. üdvözlése a Kisfaludy-Társaságban. (1899. márc. 29.) = KisFTÉ ÚjF 1899–1900. 34. köt. Bp. 1901. 33., és Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 290–291. [A Társaság tagjává történt választása alkalmából.]
- TELEKI JANKA: Sz. mint protestáns, vallásos költő. = Közlöny 1903. márc. 15–31. 13–14. sz. 163–164, 178–180.
- ORAVEC GYULA: Sz. M. költeményei. = Újvidéki áll.poíg.füisk.Ért. 1904/05. 3–18.
- OLÁH GÁBOR: Sz. M. Írói arckép. = BH 1908. dec. 25. 308. sz. 62–63., és O. G.: Írói arcképek. Bp. 1910. 119–132.
- IGNOTUS: Irodalmi viszonyaink s a magyar lélek. = Nyug 1909. II. 175–178., és Ignotus: Kisértetek. Bp. 1910. 95–102. [Többek között Sz. M.-ről is.]
- LOVAS IMRE: Sz. költészetéről. = DélmoKözl 1909. ápr. 11. 83. sz. Mell. [1–3.] [Általános méltatása.]
- VUCSKICS JENŐ: Sz. M. = Nagyvárad 1911. dec. 17. 289. sz. 1–2.

- Sz. M. = BH 1916. máj. 14. 134. sz. 1–2. [A vezércikk a Nyug íróival szemben Sz. költészetét állítja követendő példának.]
- PAPP FERENC: Sz. M. = MMűzsa 1920. márc. 1–15. 5–6. sz. 228–235.
- BORBÉLY ISTVÁN: Sz. M. = Ptűz 1924. jún. 8. 8. sz. 2–3.
- BRISITS FRIGYES: Sz. M. = Élet 1924. 15. sz. 281–283.
- KRISTÓF GYÖRGY: A magyar líra mai fő képviselői Romániában. = Cultura 1924. 4. sz. 309–319., és K. Gy.: Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője. Cluj–Kolozsvár 1924. 250–265. [Többek között Sz. M. költészetéről is.]
- REMÉNYIK SÁNDOR: Sz. M. = ErdSz 1924. ápr.–máj., 5–6. sz. 141–142.
- Emléktábla Sz. szülőházán. Ravasz László mondta az ünnepi beszédet. = PN 1928. szept. 7. 203. sz. 3. [Ókésckén, Ravasz László püspök beszédének közlésével.]
- PATONAY DEZSŐ: Sz. M. ókésckei lakóházánál. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1928–29. 4. köt. Nagykőrös 1929. 139–140. [Ünnepi beszéd Sz. M. emléktáblájának leleplezésekor.]
- Sz. M. = Orsz. Gárdonyi Társ.Évk. 1929. 284. [Méltatása.]
- [DÉNES SZILÁRD] D. Gy.: Sz. M. = Néptanítók Lapja 1930. nov. 17. 43–44. sz. 34–35.
- DSIDA JENŐ: Sz. M. = ErdHel 1930. II. 871–872.
- JUHÁSZ GYULA: [Sz. M. költészetéről.] = Mai magyar műzsa. Bp. 1930. 139–140.
- KÉKY LAJOS: Sz. M. = BpSz 1930. 219. köt. 454–459. [Kéky nekrológja szerint Sz. M. születési éve: 1861.]
- KERECSENYI DEZSŐ: Sz. M. = Napk 1930. 1197–1198.
- KOVÁCS GÉZA: Sz. M. = ProtTanügyiSz 1930. 9. sz. 128–130.
- MÓRICZ ZSIGMOND: Sz. M. = Nyug 1930. II. 717., és M. Zs.: Irodalomról, művészetről. 1899–1923. 2. köt. Bp. 1959. 124–126. [Kétféle költői hírnévről: Ady és Sz. M.]
- MURAKÖZY GYULA: Sz. M. = ProtSz 1930. 697–699.
- REMÉNYIK SÁNDOR: Sz. M. = Ptűz 1930. nov. 16. 23. sz. 521–522.
- SZÁSZ KÁROLY: Sz. M. = BH 1930. nov. 4. 251. sz. 2–3.
- WALTER GYULA: Sz. M. = ErdSz 1930. 16. sz. 5.
- Sz. M. = MProtestánsok Lapja 1930. nov. 9. 45. sz. 1–2., Nszava 1930. nov. 4. 250. sz. 8., PLloyd(esti) 1930. nov. 3. 249. sz. 5., PN 1930. nov. 4. 250. sz. 8., ÚjId 1930. II. 604.
- Sz.-emlékűnnep. = Ev. Vajda Péter gimn.Ért. 1930/31. Szarvas 1931. 40–45. [Raskó Kálmán beszédével, az emléktábla leleplezése alkalmával.]
- KOZMA ANDOR: Sz. M. ravatalánál. = KisTÉ Újf 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 342–343. [Elhangzott 1930. nov. 4-én.]
- PAPP VIKTOR: Emlékezés Sz. M.-ra. = A Sajtó 1932. 10. sz. 293–296., és KisTÉ Újf 1933–1936. 59. köt. Bp. 1936. 188–191.
- BABITS MIHÁLY: Népköltészet és népies irány. = Nyug 1933. I. 126–127. [Többek közt az „epigon” népieség: Sz. M. és Pósa Lajos költészetének bírálata.]
- KARDOS ALBERT: Beöthy Zsolt és Sz. M. = DebrFüggő 1933. márc. 19. 64. sz. 14. [Megemlékezés.]
- MADAI GYULA: Sz. M. = ProtSz 1933. 328–331.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Sz. M. I–III. = BpSz 1934. 232. köt. 15–44, 152–179, 265–279. – Klny.: MTA Emlékbeszédek 22/1.
- Ism.: Kardos Albert, It 1934. 147–149. – Pap Károly, DebrSz 1934. 423–426. – Turóczy-Trostler József, PLloyd(esti) 1934. júl. 10. 154. sz. 5. – UngJb 1934. 267–268.
- HORVÁTH DEZSŐ: Sz. M. – szarvasi emléktáblájánál. = H. D. emlékbeszédei Chován Kálmán, Bartóky József, Gyóni Géza és Sz. M. felett Bp. 1935. 21.
- POPOVITS JÓZSEF: Sz. M. = P. J.: Harc egy falat kenyérért. Timișoara 1935. 43–48.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ: Sz. M. = V. L.: Két költőnemzedék arca. Bp. [1935.] 13–18.
- (L. E.): Sz. M. = PN 1936. máj. 10. 108. sz. 41.
- BÓKA, LADISLAO: Michèle Szabolcska (1862–1890). = Corvina 1939. 8. sz. 672–675.
- PATONAY DEZSŐ: Sz. M. szobránál. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1938–39. 14. köt. Nagykőrös 1940. 91. [Megemlékezés Ókésckén, 1939. máj. 21-én.]
- [GYÖKÖSSY ENDRE] (Gy. E.): Sz. M. halálának 10-ik évfordulója. = Ko 1940–1941. jan., 101.
- KRISTÓF GYÖRGY: Sz. M. = K. Gy.: Királyhágón inneni írók Erdélyben. Kolozsvár 1942. 213–236. [Élete Erdélyben és a Bánságban (1892–1929), erdélyi tárgyú költészet.]
- RAVASZ LÁSZLÓ: Sz. M. = R. L.: Korbán. Beszéd, írások. 2. köt. Bp. [1942.] 440. [D.: 1930.]
- RAVASZ LÁSZLÓ: Sz. M. = Debr. Képes Kal. 1943. Debrecen [1942.] 50–54.
- BÓKA LÁSZLÓ: Sz. M. = B. L.: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 175–176., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 1052–1053.
- SZEKERNYÉS JÁNOS: A magyar irodalom Don Quijotéja. = Kor 1970. 1444–1448. [Sz. M.-ről, halálának 40. évfordulója alkalmából.]
- Lírája*
- SEBESTYÉN GYULA: Sz. M. = PN 1894. márc. 7. 66. sz. 1–3. [Sz. „Hangulatok” c. verseskötetével kapcsolatban elemzi költészetét.]

- SZILÁGYI GÉZA: Ifjú Magyarország IV. Varsányi Gyulának. = Élet 1895. nov. 3., 12. [Sz. M. verseiről is.]
- A nagy Bedőfés. = FügMo 1909. márc. 30., 14. [Sz. „Káprázatok tornyából” c. verse és megjegyzése a Holnap költői ellen.]
- Beöthy Zsolt a háborús költészetről. = Az Újság 1915. febr. 25. 56. sz. 15. [Többek között említve Sz. M. „Útszéli kereszt” c. verse is.]
- KRISTÓF GYÖRGY: M. vallásos költészete. = ProtSz 1916. 347–362. [Sz. M. „Szívem szerint” c. kötete kapcsán vallásos költészetéről.]
- KOCSIS LÉNÁRD: Sz. M. = PannonhSz 1929. 595–596. [„Válogatott versek könyve” és az „Őseim nyomán” c. kötetek alapján költészetének méltatása.]
- OKOS GYULA: Sz. M. és faluja. I–III. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1930/31–1933/34. 6–9. köt. Nagykőrös 1931–1935. 6. köt. 26–35., 8. köt. 112–126., 9. köt. 5–21. – Klny.: Nagykőrös 1935. 33 l. [Életrajzi vonatkozások Sz. M. költészetében. – Önállóan: „Kécskei vonatkozások Sz. M. költeményeiben” címmel.]
- SEBESTYÉN GYULA: Sz. M. költői pályájának kezdetéről. = A százéves Kisfaludy-Társaság (1836–1936). Bp. 1936. 453–463.
- ZSIGMOND FERENC: Sz. M. kollégiumi élete és költői próbái. Sz. M. költészete. = Zs. F.: A debreceni kollégium és a magyar irodalom. Debrecen 1940. 161–164.

Szépprózája

- KARDOS ALBERT: Sz. „iránybeszélykéje”. = DebrFügU 1934. okt. 14. 232. sz. 50. [„Akik igazán szeretnek” c. novellájáról.]

Publicisztikai, hírlapírói tevékenysége

- KARDOS ALBERT: Sz. M. Debrecenben. = Debr. Képes Kal. 1935. Debrecen [1934.] 61–70. [A „Debrecen” c. lappal való kapcsolatáról, Sz. mint hírlapíró.]
- KARDOS ALBERT: Sz. M., mint debreceni hírlapíró. = DebrFügU 1934. dec. 25. 291. sz. 14.

Nyelve, írói eszközei

- MELEGDI JÁNOS: Susárló. = MNy 1917. 118–119. [Sz. M. egy népnyelvi kifejezéséről.]
- SZÁSZ KÁROLY, [IFJ.]: Még egyszer a „susárló”. = MNy 1917. 208–209. [Sz. M. szóhasználatáról is.]

Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok

- KARDOS ALBERT: Csokonai és Sz. = DebrFügU 1933. nov. 17. 261. sz. 4. [Sz. M. Csokonai-kultuszáról.]

- KARDOS ALBERT: Sz. és Ady Csokonai-kultusza. = DebrFügU 1935. nov. 17. 262. sz. 15–16.

UTÓÉLETE, KULTUSZA

- Emléktábla Sz. szülőházán. Ravasz László mondta az ünnepi beszédet. = PN 1928. szept. 7. 203. sz. 3. [Ókésken, Ravasz László püspök beszédének közlésével.]
- Sz.-emlékünnepe. = Ev. Vajda Péter gimn. Ért. 1930/31. Szarvas 1931. 40–45. [Emléktáblájának leleplezése alkalmából.]
- BENKŐ TIBOR: Sz. M. emlékünnepe, Tiszakürtön. = PN 1935. szept. 15. 210. sz. 14. [Ünnepség Sz. M. szülőfalujában.]
- Sz. M. emléktábla a debreceni kollégium falán. = Mo 1935. jan. 13. 11. sz.
- Síremléket kap Sz. M. = PN 1936. ápr. 26. 96. sz. 16.
- P: Sz. M. síremlékének felavatása. = DebrProtLap 1938. dec. 15. 23. sz. 317–318.
- PATONAY DEZSŐ: Sz. M. szobránál. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1938–39. 14. köt. Nagykőrös 1940. 91. [Megemlékezés Ókésken, 1939. máj. 21-én.]
- BAJA MIHÁLY: Sz. M. és Debrecen. = Tiszántúli Független Újság 1941. jan. 26., 1–2. [Hozzászólás a lap jan. 19-i sz.-ban Uray Sándornak a Sz.-kultusz kérdésével kapcsolatos cikkéhez.]
- URAY SÁNDOR: Debrecen és a Sz.-kultusz. = Tiszántúli Független Újság 1941. jan. 19., 1. [Javaslatot tesz a Csokonai-kör elnökségének a Sz.-kultusz ápolására.]
- A Sz.-szobor. = Déri Múz.Évk. 1941. Debrecen 1942. 22–23. [A szobor felállítására körüli viták. Terv egy Sz.-életrajz és teljes kiadás megjelentetésére.]
- Sz. M. szobra. = ErdSz 1943. 7–8. sz. 28.
- A Sz. M. szobor ügye. = Déri Múz.Évk. 1942. Debrecen 1943. 19–20. [A Sz.-kultuszról.]

KIADÁSTÖRTÉNET

- (Sz.): Két szépirodalmi ügyben. (Petőfi plagiator! – A „Csokonai kör” örül.) = FL 1891. jan. 14. 14. sz. 89–90. [Többek között a debreceni „Csokonai-kör” tervéről, mely szerint ki akarják adni Sz. M. költeményeit.]
- [VÉRTESI ARNOLD]: A „Csokonai kör elnöke...” = FL 1891. jan. 17. 17. sz. 116. [V. A. levele, melyben támogatja Sz. M. verseskötetének megjelenését.]

KÜLFÖLDI FOGADTATÁSA, MŰVEI FORDÍTÁSAIRÓL

- Sz. M. versei – románul. = BrL 1923. febr. 10. 31. sz. 6.

VEÉGH SÁNDOR: Magyar költők románul. = ErdMúz
1935. 10–12. sz. 362. [Többek közt Sz. M. versei is.]

EGYES MŰVEKRŐL

Áhitat és szeretet 8
Csendes dalok 9
Dalok hazulról 11
Eszmények, álmok 13
Hangulatok 4
Időtöltésül 1
Költemények 3
A magam ösvényén 10
Őseim nyomán 15
Összes költeményeiből 16
Szabad órák 7
Szívem szerint 12
Újabb versek 5
Az ügyvéd előtt 2
Válogatott versek könyve 14
Versek 6

1 Időtöltésül (1890)

FL 1890. febr. 15. 45. sz.
MSzal 1890. 222.
PH 1890. febr. 26. 56. sz. 5.

2 Az ügyvéd előtt (Debrecen 1890. márc. 9.)

VÉRTESI GYULA = FL 1890. márc. 10. [Többek közt a darab debreceni bemutatójáról.]

3 Költemények (1891)

ERDÉLYI PÁL = Nemzet 1891. dec. 22. 351. sz. 1–2.
-il = A Hét 1891. nov. 29. 48. sz. 783.
(K.) = FL 1891. nov. 22. 321. sz. 2395–2398.
[PALÁGYI LAJOS] -i -s = OrszV 1891. dec. 5., 805.
SEBESTYÉN GYULA = Egyetértés 1891. nov. 22. 321.
sz. 9.
SZANA TAMÁS = MH 1891. nov. 3. 224. sz. 17–18.
FL 1891. szept. 29. 267. sz. [Előfizetési felhívás értékeléssel.]
FL 1891. nov. 19. 318. sz.
OrszV 1891. 49. sz. 805.
[MITROVICS GYULA] MÁTRAHEGYI = SpL 1892. febr.
15–22. 7–8. sz. 128–131, 150–154.
ó. s. = BpSz 1892. 71. köt. 137–145.
[TOLNAI LAJOS] PATER CHRYSOLOGUS = MSz 1892.
jan. 10. 2. sz. 21.
BÉLA HENRIK = BH 1893. dec. 6. 337. sz. 1–2.
VU 1896. dec. 27. 52. sz. 877.
CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1897. jan. 10. 2. sz. 11–
12.
-S = Újld 1897. jan. 10. 3. sz. 68.

4 Hangulatok (1894)

BÉLA HENRIK = BH 1894. máj. 2. 121. sz. 1–3.
ERDÉLYI PÁL = Haz 1894. aug. 30. 246. sz. 1.
-i-r. = FL 1894. febr. 18. 49. sz. 413.
IGNOTUS = A Hét 1894. febr. 25. 8. sz. 125–126., és
Ignotus válogatott írásai. Bp. 1969. 165–168.
KOZMA ANDOR = Nemzet(regg.) 1894. febr. 25. 56.
sz. 5.
MITROVICS GYULA, IFJ. = Örálló 1894. febr. 23. 16.
sz. 6., márc. 2. 18. sz. 4–5.
-NR. - = Élet 1894. 427–428.
PERÉNYI ADOLF = DélmoKözl 1894. febr. 18. 39. sz.
1–2.
SEBESTYÉN GYULA = PN 1894. márc. 7. 66. sz. 1–3.
TOLNAI VILMOS = NyugmoHíradó 1894. márc. 9. 55.
sz. 1–2.
v. e. = BpSz 1894. 78. köt. 475–478.
Egyetértés 1894. márc. 4. 63. sz. 9.
VU 1894. febr. 18. 7. sz. 111–112.
(K-i.) = KváriL 1899. márc. 26. 13. sz. 152.
-z. = BpSz 1899. 98. köt. 463–469.
Újld 1899. márc. 12. 11. sz. 238.
VU 1899. márc. 19. 12. sz. 191.

5 Újabb versek (1898)

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1897. dec. 22. 354. sz.
1–2.
[CSÁSZÁR ELEMÉR] DOKTOR APÁCAI = PolHsz 1897.
dec. 26. 52. sz. 9–10.
Újld 1897. dec. 19. 52. sz. 536.
VU 1897. dec. 26. 52. sz. 888–889.
IMRE SÁNDOR, IFJ. = ErdMúz 1898. 2. sz. 115–119.
KEMÉNYFI JÁNOS = MSz 1898. febr. 20. 8. sz. 94–95.
LÁZÁR BÉLA = MKr 1898. jan. 1. 7. sz. 121–122.
[BALLA IGNÁC] GEREPLYE = Újld 1909. ápr. 18. 16.
sz. 390–391. [A verseskötet 2. kiadásáról.]

6 Versek (1898)

LÁZÁR BÉLA = MKr 1898. jún. 15. 18. sz. 295–297.
HEGEDŰS ISTVÁN: Jelentés az Ormody Amélie-
jutalomról. = AkÉrt 1908. 339–343. [Sz. M. gyűj-
teményét javasolja a jutalomra.]

7 Szabad órák (1901)

-i- = MH 1900. dec. 9. 339. sz. 17–19.
[MALONYAI DEZSŐ] MD. = Újld 1900. dec. 16. 51. sz.
534–536.
P. = DélmoKözl 1900. dec. 25. 294. sz. 1–2.
TÜDŐS ISTVÁN = SpL 1900. dec. 24. 52. sz. 1105–
1106.

[VOINOVICH GÉZA] V-ch = ÚjMSz 1900. dec., 4. köt. 491–494.

A Hét 1900. dec. 16. 50. sz. 804.

VU 1900. dec. 16. 50. sz. 834.

BRÓDY MIKSA = FL 1901. jan. 20. 3. sz. 43–44.

KRISTÓF GYÖRGY = Közérdek 1901. ápr. 7. 28. sz. 1–2.

- ó - = BpSz 1901. 105. köt. 290–292.

ZEMPLÉNI ÁRPÁD = ITáj 1901. jan. 4. 4. sz. 51–52.

8 Áhitat és szeretet (1903)

[CSERGŐ HUGÓ] Cs. H. = PN 1902. nov. 16. 315. sz.

11. [Többek közt Sz. M. kötetéről is.]

VU 1902. nov. 2. 44. sz. 722–723.

GÁSPÁR IMRE = MSz 1903. márc. 8. 10. sz. 120.

9 Csendes dalok (1904)

[SEBŐK ZSIGMOND] KEVE = Újld 1904. dec. 18. 51. sz. 606–607.

VU 1904. nov. 27. 48. sz. 822.

(l.) = Figy 1905. febr., 1. sz. 72–73.

- o. - = BpSz 1905. 121. köt. 466–470.

10 A magam ösvényén (1907)

STEINER ADOLF = Temesvári Hírlap 1907. dec. 18. 289. sz. 1–2.

BH 1907. dec. 22. 303. sz. 33.

VU 1907. dec. 22. 51. sz. 1043.

GELLÉRT OSZKÁR = Nyug 1908. I. 45.

KÁRPÁTI AURÉL = Egri Egyházmegyei Közölny 1908. febr. 7. 6. sz. 100.

[SEBŐK ZSIGMOND] KEVE = Újld 1908. febr. 2. 6. sz. 119–120.

(sz. l.) = KatSz 1908. I. 476–477.

PolHsz 1908. jan. 5. 1. sz. 19–20.

11 Dalok hazulról [1910]

[PALÁGYI LAJOS] P. L. = MNemzet 1910. nov. 29. 279. sz. 2.

POGÁNY BÉLA = Ren 1910. II. 613–614.

(r. a.) = V 1910. 223. sz. 14.

TÓTH ÁRPÁD = Nyug 1910. II. 1661–1662., és T. Á.:
Bírálatok és tanulmányok. Debrecen 1939. 15–17.,
T. Á. összes művei. 3. köt. Prózai művek. Bp. 1969.
102–103.

A Hét 1910. 760.

NPestJ 1910. dec. 25. 306. sz. 121.

VU 1910. nov. 13. 46. sz. 956.

[BALLA IGNÁC] GEREPLYE = Újld 1911. I. 77–78.

BÁN ALADÁR = MKözépkisk 1911. jan. 15. 1. sz. 47–48.

MADAY GYULA = BH 1911. márc. 19. 67. sz. 35.

12 Szívem szerint (1916)

ANKA JÁNOS = Élet 1916. 27. sz. 18–19.

BORONA = A Hét 1916. jún. 4. 23. sz. 294–295.

HEGYALJAI PÁL = Ösvény 1916. 1–2. sz. 130–140.

KRISTÓF GYÖRGY: Sz. M. vallásos költészete. =
ProtSz 1916. 347–362.

KUBÁN ENDRE = Temesvári Hírlap 1916. máj. 25.
119. sz. 1–2.

[SZÁSZ KÁROLY] -ly. = Ur 1916. 9. sz. 260.

MF 1916. II. 309–313.

Újld 1916. I. 462.

V 1916. 120. sz. 22.

13 Esmények, álmok (1921)

REMÉNYIK SÁNDOR = Ptüz 1922. I. 313–314.

14 Válogatott versek könyve [1921]

Megjegyzés: Ue. a kötetnek a 3. kiadása *Összes költeményeiből [1928]* cím alatt jelent meg. Irodalmát I. itt.

Ur 1921. 11–12. sz. 79.

BOROSS SÁNDOR = Újld 1922. I. 232.

HORVÁTH JÁNOS: Jelentés a nagyjutomról és a
Marczibányi mellékjutomról. = AkÉrt 1924. 73–
79. [A Marczibányi mellékjutommal Sz. M. köte-
tét jutalmazták.]

[CSÁSZÁR ELEMÉR] r. r. = ÚjNemz 1929. márc. 10.
58. sz. 8.

DÓCZY JENŐ = Mság 1929. márc. 31. 73. sz. 27.

FALU TAMÁS = Újld 1929. I. 268.

JUHÁSZ GYULA = Napk 1929. I. 771–772.

KOCSIS LÉNÁRD = PannonhSz 1929. 595–596.

MORVAY GYÖZŐ = It 1929. 113–114.

VÁRDAI BÉLA = KatSz 1929. 475–477.

Lit 1929. 4. sz. 139.

8ÓraiU 1929. febr. 28. 49. sz. 4.

15 Őseim nyomán (1928)

(b. a.) = PH 1928. jún. 28. 145. sz. 12.

[CSÁSZÁR ELEMÉR] r. r. = ÚjNemz 1928. ápr. 25. 94.
sz. 6.

SZÁSZ KÁROLY = BH 1928. jún. 22. 140. sz. 1.

HANGAY SÁNDOR: Kékkönyv. Bp. 1929. 4. köt. 104–109.

KOCSIS LÉNÁRD = PannonhSz 1929. 595–596.

VÁRDAI BÉLA = KatSz 1929. I. 475–476.

16 Összes költeményeiből [1928]

Megjegyzés: Irodalmát I. a 14 *Válogatott versek könyve [1921]* cím alatt.

SZALAY FRUZINA

1864–1926

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: L. még a bibliográfiai kézikönyvsorozatunk 3. kötete *Általános részében Az író társadalmi helyzete* c. fejezet *Íróknak* címszáva alatti irodalmat is.

DR. TÖRR.: Sz. F. = NyugomHíradó 1892. dec. 8. 282. sz. 1–2. [Sz. F. „Madam Reale” c. elbeszélése a pozsonyi Toldy-kör 200 aranyos pályadíját nyerte.]

LÁSZLÓ ARY, H.: Asszony-líra. = Éva 1918. jan., 2. sz. 46. [Többek közt Sz. F.-ről is.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: Sz. F. = It 1926. 242. [Életrajzi adatok, munkáinak felsorolásával.]

BICZÓ FERENC: Sz. F. = Kaposvári egyesületi leánygimn.Ért. 1932/33. 4–20. – Klny. is.

Ism.: N. S., It 1933. 158. – UngJb 1934. 267–268.

BICZÓ FERENC: Sz. F. költészete. (Az impresszionizmus előhírnöke.) = Somogyi Koszorú 1935. 23–28.

VÁSÁRHELYI JÚLIA: Halk híron... Sz. F. emlékezete. Szeged 1941. 16 l.

PÓR PÉTER: Adalék egy korszakváltáshoz: két vers-elemzés. = ItK 1967. 61–65. [Sz. F. „Hamvazó szerda” és Ady „Lédával a bálban” c. versének párhuzamos elemzése.]

EGYES MŰVEKRŐL

Versek (1893)

ENDRŐDI SÁNDOR: Sz. F. = FL 1893. dec. 22. 353. sz. 2923–2924.

[LENKEI HENRIK] L... H... = Élet 1893. 805–806.

[KÓBOR TAMÁS] K. T. = A Hét 1893. dec. 10. 50. sz. 383–384.

SZOMAHÁZY ISTVÁN = PN 1893. dec. 3. 339. sz. 2–3.

TOLNAI LAJOS = KépCsalL 1893. dec. 24. 52. sz. 827–828.

MSz 1893. dec. 24. 52. sz. 623–624.

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1894. febr. 28. 59. sz. 2.

VU 1894. jan. 7. 1. sz. 12.

Egy marék virág [1897]

[IGNOTUS] Pp. = A Hét 1897. dec. 6. 49. sz. 786–787. -p. = MH 1897. dec. 12. 343. sz. 20.

ROBOZ ANDOR = MKr 1897. dec. 1. 5. sz. 80–82. Egyetértés 1897. dec. 5. 336. sz. 9.

MSz 1897. dec. 5. 49. sz. 588.

Nemzet 1897. nov. 28. 329. sz. 7.

OrszV 1897. dec. 5. 49. sz. 786.

VU 1897. dec. 26. 52. sz. 889.

[TÁBORI RÓBERT] t. r. = ÚjId 1898. jún. 5. 23. sz. 501–502.

- v. = BpSz 1898. 95. köt. 261. sz. 468–473.

ITáj 1898. jan., 4.

MSzal 1898. jan., 887–888.

Bébi és Micóka (1906)

(Hh.) = Az Őr 1906. febr. 15. 4. sz. 63–64.

SZANA TAMÁS

1844–1908

Szövegek

LEVELEZÉS

PERÉNYI JÓZSEF: Szemere Miklós irodalmi hagyatékából. IV. = ItK 1934. 378–386. [Többek között Sz. T. két levele. Kelt: Bp. 1875. okt. 6. és 1877. dec. 18.]

Sz. T. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 76. [Kelt.: Bp. 1891. dec. 27.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

MAGYAR ISTVÁN: Sz. T. Bp. 1934. 66 l.

Ism.: Rónay György, Vasárnap (Arad) 1934. 467–469. – Clauser Mihály, It 1935. 79. – (Kos), UngJb 1936. 1. sz. 93. – Solt Andor, ItK 1936. 241–242.

Nyilatkozatok, vallomások

Sz. T.: Az én első lapom. = PN 1890. dec. 25. 353. sz. Mell. 1. [A Nefelejts c. lapnál eltöltött hét évre és a SzépirodKözl (1870) alapítására emlékezik.]

Sz. T.: Vallomások. = Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 92–96.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: Sz. T. szerkesztői tevékenységére vonatkozóan l. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetét is.

- (M.): Bíráló ifjabb bírálókról. (Máskülönbön igénytelen levél.) = FL 1868. máj. 16. 114. sz. 454–455. [Többek között Sz. T.-ről is.]
- „Sz. T. „Figyelő”-jében...” = FL 1871. szept. 15. 211. sz. 969–970. [Sz. T.-ről, a sajtószabadságról.]
- VUTKOVICH SÁNDOR: Sz. T. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony. 1873. 338–339.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] KÁKAY ARANYOS NR. 3.: Fény- és árnyképek. III. Sz. T. = BpNapil 1877. nov. 25. 326. sz. 2–3., és [M. K.] Kákay Aranyos Nr. 3.: Még újabb fény- és árnyképek. Bp. 1878. 64–73., M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 27–34., M. K. összes művei. 54. köt. Cikkék és karcolatok. 4. köt. Bp. 1968. 107–112. [Egyénisége, jellemrajza.]
- HEVESI JÓZSEF: Hírlapjaink és hírlapíróink. = Kecskeméti Lapok 1883. máj. 13.–júl. 15. 20–22, 24, 29. sz. [Általában a hírlapírókról, majd bővebben Sz. T. munkásságáról is.]
- Sz. T. = A Hét 1890. dec. 28. 52. sz. 423.
- Sz. T. = ÚjId 1901. febr. 18. 8. sz. 174.
- A Kisfaludy-Társaság új tagjai. = VU 1901. febr. 10. 6. sz. 89. [Többek között Sz. T.-ről is.]
- Sz. T. = MSzal 1902. jan., 354–356.
- BEÖTHY ZSOLT: Elnöki beszéd Sz. T. székfoglaló rendes taghoz. = KisfTÉ ÚjF 1901–1902. 36. köt. Bp. 1903. 85.
- [GULYÁS PÁL] Σ: Sz. T. = MKsz 1908. 93–94. [A bibliofil Sz. T.-ről, egyéniségéről, egy vele kapcsolatos anekdota felidézésével.]
- [SZÁSZ KÁROLY] - ly.: Sz. T. = Ur 1908. 3. sz. 102.
- Sz. T. = Az „Atheneum” Családi Képes Naptára az 1909. évre Bp. [1908.] 45–46., BH 1908. febr. 12. 38. sz. 6–7., Corvina 1908. 5. sz. 31., PH 1908. febr. 12. 38. sz. 15., VU 1908. febr. 16. 7. sz. 130. [Nekrológok.]
- Sz. T. végrendelete. = MÁllam 1908. febr. 19. 41. sz. 8. [A végrendelet tartalmáról.]
- HEGEDÜS ISTVÁN: Sz. T. rendes tag ravatalánál. = KisfTÉ ÚjF 1908–1909. 43. köt. Bp. 1909. 260.
- GÁSPÁR JENŐ: Séta a Petőfi-Társaság temetőjében. = Ko 1937–1938. 88–94. [Többek közt Sz. T.-ről.]
- Megemlékezés Sz. T. születéséről. = Jászkunság 1955. febr. 1., 40.

EGYES MŰVEKRŐL

- Egy amateur naplójából 9
Magyar költők szerelmei 3
Olasz földről 7
Örök emlékek 6
Petőfiné Szendrey Júlia 5
A sajtó felszabadulása 8
Szünórakra 1
Újabb elbeszélők 4

Városról-városra 10
Vázlatok. Széptani és irodalomtörténeti kisebb művek 2

1 Szünórakra (1866)

FL 1866. jún. 14. 134. sz. 543.
MoNv 1866. jún. 24. 25. sz. 399.
VU 1866. jún. 17. 24. sz. 292.

2 Vázlatok. Széptani és irodalomtörténeti kisebb művek (1875)

BpSz 1875. 8. köt. 437–440.
FL 1875. jan. 13. 9. sz. 39.

3 Magyar költők szerelmei (1887)

MSzal 1887. 6. köt. 444.
BARÁTH FERENC = PN 1888. nov. 4–8. 305, 307, 309. sz., és B. F.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1895. 133–167.

4 Újabb elbeszélők (1889)

FL 1889. márc. 16. 74. sz.
VU 1889. márc. 24. 12. sz. 195.

5 Petőfiné Szendrey Júlia (1891)

ENDRÓDI SÁNDOR = Nemzet 1890. dec. 4. 333. sz. 1–2.
VÁCZY JÁNOS = EPhK 1892. 154–161.

6 Örök emlékek (1892)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1892. máj. 19. 139. sz. 2.
FL 1892. márc. 10. 70. sz. 499.
PH 1892. márc. 26. 86. sz. 4.

7 Olasz földről (1896)

MSz 1896. jan. 12. 2. sz. 24.

8 A sajtó felszabadulása (1898)

(e.) = MKsz 1898. 100.

9 Egy amateur naplójából (1899)

MSz 1899. jún., 638–639.
Nemzet 1899. ápr. 12. 101. sz. 3.

10 Városról-városra (1904)

KépCsall 1904. nov. 20. 47. sz. 876.
VU 1904. dec. 4. 49. sz. 811.

SZARVAS GÁBOR

1832–1895

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

[CSAPODI ISTVÁN] -di: Sz. G. és az Akadémia. = BH 1883. máj. 22. 140. sz. 1–2. Mell. [Az Akadémia nem akarta felvenni rendes tagjai közé.]

ARNÓTHI: Sz. G. Egerben. Apróságok Sz. életéből. = Nyelvőr-Emlék. Bp. 1890. 65–70.

[VIKÁR BÉLA] V. B.: Sz. G. életrajza. = Nyelvőr-Emlék. Bp. 1890. 6–16.

SZARVAS GÁBORNÉ: Sz. G.-ről. = ÚjMSz 1900. okt., 50–81. [Egységese, életrajza.]

GONDÁN FELICIÁN: Sz. G. és intézetünk. = A ciszterci rend bajai III. Béla reálgimn.Ért. 1930/31. Baja 1931. 17–25. [Diákori és tanári éveiről.]

Ism.: T. K., It 1933. 51.

DÉNES SZILÁRD: Szarvas G. erkölcsi bátorsága. = MNyr 1957. 402–407. [Harc a magyar nyelv tisztaságáért.]

PENAVIN OLGA: Sz. G., az ember. = Hung.Int.Tud.K. 1970. júl., 3. sz. 134–140. [Közli a feleség, Harrer Paula férjére vonatkozó feljegyzéseit, emlékeit.]

Nyilatkozatok, vallomások

Sz. G. önéletrajza. = MNyr 1895. 489.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: Sz. G.-nak az irodalmi nyelv kérdésével kapcsolatos vitáit, valamint a Magyar Nyelvőrrel való kapcsolatáról szóló irodalmat I. a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részében az Irodalom és nyelv; irodalmi nyelv; ortológia és neológia harca* címszó alatt, valamint a *Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetben a *Magyar Nyelvőr* címszó alatt.

Tagajánlások. Sz. G. rendes tagul ajánlva. = AkÉrt 1883. 67–68. [Szakirói működésének feltüntetésével ajánlja: Joannovics György és Budenz József.]

Tagajánlások. Sz. G. I. tag rendes tagul ajánlva. = AkÉrt 1884. 109. [Szakirói működésének feltüntetésével ajánlja: Hunfalvy Pál.]

BAYER JÓZSEF: Sz. G. = Nyelvőr-Emlék. Bp. 1890. 48–49. [Ünnepi köszöntő, nyelvművelő munkásságának méltatásával.]

[BÉLA HENRIK] -ik.: Sz. G. = BH 1890. jún. 28. 176. sz. 1–2. [MNyr-beli tevékenységéről.]

JANCSÓ BENEDEK: Sz. G. = Nyelvőr-Emlék. Bp. 1890. 40–43. [Ünnepi köszöntő.]

NÉGYESY LÁSZLÓ: A Magyar Nyelvőr. = Nyelvőr-Emlék. Bp. 1890. 18–29. [Sz. G. és a MNyr kapcsolata.]

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA: Egy magyar tudós. Sz. G.-ről. = BH 1895. okt. 19. 286. sz. 2–3. [Sz. G., a nyelvtudós tudományos munkásságának méltatása.]

B. H.: Sz. G. = Tanulók Lapja 1895. okt. 20. 42. sz. 693–694.

[ERDÉLYI PÁL]: Sz. G. = Haz 1895. okt. 13. 280. sz. 2–3. [Munkásságának méltatása elhunytá alkalmából.]

H. Gy.: Sz. G. = PN 1895. okt. 13. 281. sz. 6.

NAGY LAJOS, SASSI: Sz. G. = NlSk 1895. okt. 19. 42. sz. 1. [Nyelvészeti és irodalmi munkásságának méltatása.]

NAGY LAJOS, SASSI: Sz. G. emlékezete. = Zemplén 1895. nov. 3. 44. sz. 1–2.

[NÉGYESY LÁSZLÓ] N. L.: Sz. G. = MPed 1895. 9. sz. 544–549.

[NÉGYESY LÁSZLÓ] N. L.: Sz. G. = Nemzet 1895. okt. 13. 282. sz. 5.

RADÓ ANTAL: Sz. G. = MH 1895. okt. 13. 280. sz. 1–3.

SIMONYI ZSIGMOND: Sz. G. = ÚjId 1895. okt. 20. 44. sz. 291–292.

[SZINNYEI JÓZSEF] Sz. J.: Sz. G. = EPhK 1895. 755–757.

TÖRÖK KONSTANT: Emlékezés Sz. G.-ről. = Bajai Közöny 1895. okt. 27. 43. sz. 1–2.

VIKÁR BÉLA: Sz. G. élete. = MNyr 1895. 482–488.

Sz. G. = BH 1895. okt. 13. 280. sz. 4–5., SpL 1895. okt. 21. 42. sz. 869–870., VU 1895. okt. 20. 42. sz. 685–686. [Nekrológok.]

RADÓ VILMOS: Sz. G. emlékezete. = MPed 1896. 81–88.

SIMONYI ZSIGMOND: Sz. G. = OKTK 1895/96. okt. 20. 4. sz. 129–131.

SZIGETVÁRI IVÁN: Sz. G. = OKTK 1895/96. okt. 20. 4. sz. 131–134.

SIMONYI ZSIGMOND: Sz. G. emlékezete. = AkÉrt 1897. 581–593., és MNyr 1897. 481–494., MTA Emlékbeszédek. 15. köt. 8. sz. Bp. 1912. 323–342.

[CSÁSZÁR ELEMÉR] cs. e.: Sz. G. = PolHsz 1898. jún. 19. 25. sz. 8–9. [Pályafutásáról, nyelvészeti munkásságáról.]

LÁZÁR BÉLA: Sz. G. és szép-prózánk. = Nemzet 1898. jún. 19. 168. sz. 5. [Adai szobrának leleplezése alkalmából.]

NAGY LAJOS, SASSI: Sz. G. = SzegN 1898. jún. 21. 147. sz. 1–2.

PAPP DÁNIEL: Sz. G. = OrszH 1898. jún. 22.

SIMONYI ZSIGMOND: Sz. Homéros-fordítása. = MNyr 1898. 578–580.

SIMONYI ZSIGMOND: Sz. G. szobrának leleplezése. Sz. G. dicsősége. = MNyr 1898. 328–330. [Többek között bírálja Papp Dánielnek az OrszH-ban megjelent cikkét Sz. G.-ről.]

- SIMONYI ZSIGMOND: Sz. G. szobránál. = AkÉrt 1898. 323–325.
Sz. G. szobra. = OrszH 1898. jún. 21. 170. sz. 8–9. [Beszámoló az adai ünnepségről.]
- Sz. G. szobrának leleplezése Adán. = VU 1898. jún. 26. 26. sz. 454–455. [Beszámoló a jún. 19-i ünnepségről.]
- BEÖTHY ZSOLT: Sz. G. szobra előtt. = AkÉrt 1899. 324–325., és MNy 1899. 340–342., MNy 1905. 442–443. [Budapesti szobrának leleplezésekor, 1899. júl. 2-án.]
- [GYULAI PÁL] -i.: Egy kis polémia. = BpSz 1899. 99. köt. 306–312., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye 1850–1904. Bp. 1927. 380–388. [Polemizál többek között a BH és a Mo Sz. G.-t méltató cikkeivel, melyek kiemelik jelentőségét a modern magyar irodalmi nyelv megteremtésében.]
- KARDOS ALBERT: Sz. G. mint színműíró. = MNy 1899. 230–231. [Három, kéziratban előkerült, de egykoron színre vitt vígjátékáról: „Galambposta”, „Becsület és szerelem”, „Egy veszélyes csel” (!) helyesen: „Egy veszélyes eset”.]
- Sz. G. drámái. – Jászai Mari felhívása. = BN 1899. márc. 2. 61. sz. 11. [Jászai Mari felhívást tett közzé (Bp. 1890. márc. 1.), melyben Sz. G. eddig önnálón meg nem jelent színműveinek („Galambposta” és a „Becsület és szerelem”) felkutatását szorgalmazta.]
- Sz. G. drámái. = BN 1899. márc. 10. 69. sz. 10. [Jászai Mari felhívásának sikeréről. Előkerült Sz. G. két színművének („Galambposta” és a „Becsület és szerelem”) nyomtatott szövege. Utal az „Egy veszélyes eset” c. színműre is.]
- SZILY KÁLMÁN: Arany János és Sz. G. = MNy 1902. 169–170. [Nyelvészeti vitájukról a „dal” szó ügyében.]
- [SIMONYI ZSIGMOND]: Sz. G. emlékezete. = MNy 1905. 441–442. [Megemlékezés Sz. G. halálának 10. évfordulója alkalmából.]
- ALEXANDER BERNÁT: Sz. G. időpontja. = MNy 1912. 41–45. [Nyelvészeti munkásságáról.]
- RIEDL FRIGYES: Sz. G.-ről. = MNy 1912. 45–46.
- TURÓCZI JÓZSEF: Sz. G. mint író. = MNy 1912. 46–49, 176–180, 274–278.
- SZÉKELY KÁROLY, IFJ.: Sz. G. nyelvhelyességi elvei. = MNy 1915. 337–346. [Halálának 20. évfordulója alkalmából nyelvészeti munkásságának méltatása.]
- CSÚRY BÁLINT: Nyelvünk őrállója. = Ptüz 1932. 6. sz. 82–83.
- SZIGETVÁRI IVÁN: Megemlékezés Sz. G.-ről. = MNy 1932. 45–46. [Szépirodalmi munkásságának méltatása.]
- SZINNYEI JÓZSEF: Sz. G. születésének századik évfordulójára. = MNy 1932. 1–5.
- ZSIRAI MIKLÓS: Sz. G. születésének századik évfordulója. = Msan 1932. 26–28.
- BALASSA JÓZSEF: Az író és a nyelvhelyesség. = Nyug 1933. II. 113–119. [A nyelvész Sz. G.-ről is.]
- RUBINYI MÓZES: Sz. G. = Balassa Emlk. Bp. 1934. 118–126. – Klny. is., és R. M.: Én láttam őket. Bp. 1947. 26–35., R. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962. 35–50.
- DÉNES SZILÁRD: Egy elkésett megemlékezés. = MNy 1950. 245–253., és Nyelvművelő. Kiad. Lőrincze Lajos. Bp. 1956. 130–137. [Sz. G. nyelvművelő munkásságáról.]
- RUBINYI MÓZES: A százhusz éves Sz. G. = MNy 1952. 81–87, 162–165. – Klny. is.
- KINCSES FERENC: Sz. G. = A bajai állami III. Béla ált. gimn. jubileumi Emlk. Kiad. Tóth-Pál Zoltán. Kecskemét 1957. 68–72.
- DÉNES SZILÁRD: Hogyan lett Sz. G. a finnugor nyelvrokonság híve. = NyltudK 1958. 1. sz. 224–227.
- TOMPA JÓZSEF: Sz. G. = Hung.Int.Tud.K. 1970. júl., 3. sz. 131–133. [Megemlékezés munkásságáról halálának 75. évfordulója alkalmából.]

SZÁSZ BÉLA

1840–1898

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- GYÓRY VILMOS: Sz. B. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 678–680.
- Tagajánlások. Sz. B. levelező tagul ajánlva. = AkÉrt 1883. 68. [Szakírói működésének feltüntetésével ajánlja Beöthy Zsolt.]
- Sz. B. = ErdMúz 1898. 15. köt. 7. sz. 409., Újid 1898. júl. 17. 29. sz. 61–62., VU 1898. júl. 10. 28. sz. 490., júl. 17. 29. sz. 501. [Nekrológok.]
- HEGEDŰS ISTVÁN: Emlékbeszéd Sz. B. felett. = Ath 1900. 1–25., és KisfTÉ Újf 1899–1900. 34. köt. Bp. 1901. 71–91.
- PERÉNYI JÓZSEF: Sz. B. élete és költészete. = ErdMúz 1903. 285–300, 377–391. – Klny. is.
- CSUTAK VILMOS: Sz. B. emlékezete. Sepsiszentgyörgy 1913. 12 l.
- GYULAI PÁL: Sz. B. és Arany László halála. = Gy. P.: Bírálókat. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 289. (Fontes 5.) [Jelentés a Kisfaludy Társaságban.]
- EGYES MŰVEKRŐL
- Költeményei (1883)*
- HARASZTI GYULA = KváriKözl 1882. dec. 30. 239. sz. 1–2.

BH 1882. dec. 21. 351. sz. 1–2. [Többek közt Sz. B. költeményeiről is.]
 Egyetértés 1882. dec. 24. 355. sz. 9.
 FL 1882. dec. 22. 294. sz. 1840–1841.
 Nemzet 1882. dec. 21. 112. sz. 6.
 PH 1882. dec. 24. 354. sz. 17.
 VU 1882. dec. 24. 52. sz. 836.
 ÁBRÁNYI EMIL = Ko 1883. márc. 11. 10. sz. 161–163.
 SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1883. jan. 19. 18. sz. 5.
 Délmol. 1883. jan. 10. 6. sz.

SZÁSZ GERŐ

1831–1904

Szövegek

LEVELEZÉS

Sz. G. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 87–90. [Kelt: Kolozsvár 1865. nov. 13.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

Emlékkönyv az Erdélyi Irodalmi Társaság Sz. G. első elnökük 40 éves költői működésének megünneplésére tartott díszgyűlésről. 1894. dec. 9. Kolozsvár 1895. 31 l.
 HEGYI ENDRE: Sz. G. élete és irodalmi munkássága. Kolozsvár 1942. 56 l. (Dolgozatok a [Kolozsvári] M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem M. Irodalomtörténeti Intézetéből 2.)

Nyilatkozatok, vallomások

Sz. G.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 14. sz. 220.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

(d-m-k-s.): Sz. G. = Nef 1867. jún. 9. 23. sz. 276–277. [Életrajza, költészetének jellemzése.]

GYÓRY VILMOS: Sz. G. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 633–642. [Rövid méltatás, versillusztrációkkal.]

M. D.: Két magyar papról. = OrszV 1889. szept. 28. 40. sz. 636. [Szász Domokos erdélyi református püspökről és Sz. G. református papról.]

Sz. G. jubileuma. Kolozsvár, dec. 10. = Ellz 1894. dec. 10. 282. sz. [Tudósítás a 40 éves írói jubileuma alkalmából rendezett ünnepségről.]

Sz. G. ünneplése. = FL 1894. dec. 10. 341. sz. 2937. [Jubileumi méltatása.]

Sz. G. = Kolozsvár 1894. dec. 7. 281. sz. 1. [Jubileumi méltatása.]

Negyven év. = Kolozsvár 1894. dec. 10. 282. sz. 1–2.

Jubileumok. Vajda János. Gyulai Pál. Sz. G. = PolHsz 1894. dec. 16. 12. sz. 14–15.

KUUN GÉZA: [Elnöki megnyitó beszéd.] = Erdélyi Irodalmi Társaság Emlk. 1895. 5–6.

SZÉCHY KÁROLY: [Sz. G.] = Erdélyi Irodalmi Társaság Emlk. 1895. 7–22., és Sz. K.: Kisebb tanulmányok. Bp. 1897. 122–138.

[FERENCZI ZOLTÁN] F. Z.: Sz. G. = KváriL 1899. ápr. 2. 14. sz. 157–158.

VERSÉNYI GYÖRGY: Sz. G. hetven éves. = MPolgár 1901. aug. 3. 175. sz. 1.

Sz. G. = MPolgár 1901. nov. 2. 290. sz. 1–2.

Sz. G. = VU 1904. máj. 15. 20. sz. 343.

EGYES MŰVEKRŐL

Corday Charlotte 3
 Költeményei 1
 Költemények (1868) 2
 Költemények 1–2. (1895) 6
 Rólandné 4
 Újabb költeményei 5

1 Költeményei (1861)

[ARANY JÁNOS] – = SzépirodF 1861. ápr. 17. 24. sz. 372–375., ápr. 24. 25. sz. 389–392., és A. J. hátrahagyott íratái és levelezése. 2. köt. Hátrahagyott prózai dolgozatai. Bp. 1889. 69–89., A. J.: Bírálatok. Bp. 1899. 72–93., A. J. összes prózai művei és műfordításai. Bp. [1938.] 687–708., A. J. összes prózai művei. Bp. [1949.] 831–852., A. J. összes művei. 11. köt. Prózai művek. 2. köt. Bp. 1968. 139–153.

2 Költemények (1868)

MoNv 1867. dec. 21. 51. sz. 611. [A verskötet megjelenéséről tudósít.]

-a. = Nef 1868. jan. 26. sz. 4. sz. 43–44. [Többek között Sz. G. kötetéről is.]

ÁBRÁNYI EMIL = FL 1868. jan. 11. 8. sz. 30–31.

3 Corday Charlotte (1876)

b-ó = BpSz 1876. 12. köt. 202–207. [Többek között Sz. G. elbeszélőkölteményéről is.]

[GÁSPÁR IMRE] GIL BLAS = Figy 1876. ápr. 30. 18. sz. 215.

HEGEDŰS ISTVÁN = MPolgár 1876. máj. 23. 117. sz. VU 1876. máj. 14. 20. sz. 315.

4 Róladné (1880)

-i. = Ko 1880. 4. köt. 567–570. [Sz. G. drámájáról.]
IVÁNFFI JENŐ = MPolgár 1886. ápr. 4–6. 77–78. sz.

5 Újabb költeményei (1880)

ÁBRÁNYI EMIL = Ko 1880. 4. köt. 563–567.
N. L. = Ellenőr 1880. dec. 20. 619. sz. 1–2.
MoNv 1880. dec. 19. 51. sz. 827.
[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. jan. 20.
15. sz. [Többek között Sz. G. kötetéről is.]
INCZÉDY LÁSZLÓ = Hölgyek Lapja 1881. ápr. 10. 15.
sz. 176–177., máj. 8. 19. sz. 224–225. [Többek kö-
zött Sz. G. verskötetéről is.]
Az újabb magyar lyra. = Egyetértés 1881. márc. 27.
85. sz. második mell. 1. [Többek között Sz. G. köte-
téről is.]

6 Költemények 1–2. (1895)

FERENCZI ZOLTÁN = Kolozsvár 1894. dec. 7. 281. sz.
1–2.
RENCZ JÁNOS = Ellz 1894. dec. 4. 278. sz.
SOMLÓBÓDOG = ErdHíradó 1894. dec. 10. 285. sz. 1–2.
VADNAI KÁROLY = FL 1894. dec. 8. 339. sz. 2911–
2914.

SZÁSZ KÁROLY

1829–1905

Bibliográfia

Sz. K. = MTA Alm. 1865. 221–222.; 1866. 205–206.;
1868. 218–219.; 1870. 222–223.; 1872. 250–252.;
1905. 215–231.

Szövegek

KIADÁSOK

Sz. K. művei. Centenárium kiadás. 1–5. köt. Bp.
[1929–1930.]
– Salamon. Történeti költemény. [1929.] VIII, 346 l.
– A világirodalom nagy eposzai. 1–2. köt. [1929.] IV,
467; IV. 522 l.
– Egyházi beszédek. Bev. és kiad. Ravasz László.
[1930.] XVI, 346 l.
– Költemények és műfordítások. (Voinovich Géza: Sz.
K. élete és munkássága c. tanulmányával.) [1930.]
XVI, 289 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

SZILÁGYI SÁNDOR: Vers-tréfa Arany Jánostól és Sz.
K.-tól. = Nemzet 1882. dec. 31. 120. sz. Mell. 1.
[Arany és Sz. K. rimjátékairól idézetekkel.]
Széll Piroska temetése. = Nemzet 1886. júl. 6. 185. sz.
2. [Sz. K. búcsúztató versének közlésével.]
Arany János unokájának, Széll Piroskának a temetése.
= PN(regg.) 1886. júl. 6. 185. sz. 3. [Sz. K. búcsú-
ztató versének közlésével.]
VERSÉNYI GYÖRGY: Arany és Sz. K. egy ismeretlen
közös verse. = MSzal 1904. 1039–1040. [Névnapi
köszöntő. Ferenc napjára Nagykörösi, 1851-ben.]
Sz. K. kiadatlan verse. = VU 1906. márc. 18. 11. sz.
175. [Lisznyai Kálmánhoz írott, c. n. verse.]
Sz. K. levelei Egressy Gáborhoz. = Egressy Gábor és
kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz. (1838–1865.)
Bp. 1908. 149–160. [Többek között közölve egy
verse Egressyhez: „Pest, 1865”.]
SZÁSZ KÁROLY, LEGIFJ.: Egy honvéd naplójegyzetei.
Sz. K. fiatalkori naplójából. = MF 1911. II. 25–42,
125–146, 200–218.
SZÁSZ KÁROLY, LEGIFJ.: Sz. K. ifjúkori naplójából.
Megismerkedése Petőfivel, Vörösmartyval, Remé-
nyivel. = Ur 1911. I. sz. 11–12.
SZÁSZ KÁROLY, LEGIFJ.: Forradalom után. Sz. K. fiatalkori
naplójából. = BpSz 1913. 156. köt. 321–348.
SZÁSZ KÁROLY, LEGIFJ.: Sz. K. ifjúkori naplójából. –
Kossuth és Görgei. = Ur 1913. 43–44.
Apróságok nagy írókról, művészekről. = Ur 1917. 4.
sz. 139–141. [Többek között részlet Sz. K. ifjúkori
naplójából. – Egy költői pálya kezdete.]
SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Egy régi enyedi diák napló-
jegyzetei. Sz. K. (püspök) ifjúkori naplójából. =
Nagyenyedi Alb. Bp. 1926. 111–137., és BpSz
1938. 251. köt. 1–27. [Az utóbbi „Sz. K. (püspök)
önéletrajza ifjú koráról” címmel.]
KOZOCSA SÁNDOR: Sz. K. ismeretlen sírversei. = ItK
1929. 472–473. [A Borbély-család iratai között ta-
lált „Sz. K. sírversei 1889” feliratú borítékban lévő
hat sírvers közlése.]
KRISTÓF GYÖRGY: Sz. K. első nyomtatásban megje-
lent költeménye. = Ptfüz 1929. jún. 16. 12. sz. 265–
266. [„Nemzetünk korai” c. költeményéről, szöveg-
közléssel.]
GULYÁS JÓZSEF: Sz. K. néhány zsolnártoldozása. =
Nagykörös Arany Társ.Évk. 5. köt. 1929/30.
Nagykörös 1930. 80–85. [Öt zsolnártoldozás
közlése.]
PERÉNYI JÓZSEF: Sz. K.-nak Szemere Miklóshoz
intézett levelei. (1860–1877.) I–II. = ItK 1930. 101–
107, 184–195. [Többek között közölve Sz. K.-nak
két verses levele Szemere Miklóshoz: Kelt: Szabad-
szállás 1866. szept. 27. és Pest 1872. jún. 19.]

SZALAY LÁSZLÓ: Sz. K. verse Szalay József sírkövén. = ItK 1931. 96. [1885-ből.]
 G. VARGHA ZOLTÁN: Sz. K. ref. püspök bibliája. = ItK 1941. 393–396. [A Bibliában fennmaradt saját kezű életrajzi bejegyzéseinek közlése, jegyzettel.]
 MÓRA FERENC: Szögedinumdánium. = M.F.: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 314–318. [Sz. K. egy Szegedről írt csúfolódó versikéjéről, közléssel. – D.: 1926. dec. 19.]

LEVELEZÉS

NAGY PÁL: Tompa reliquiák. X–XI. = Rozsnyói Híradó 1881. okt. 16–23. 42–43. sz. [Sz. K. 1865 áprilisa és 1868 júniusa között, Tompa Mihályhoz írott 21 levele közlésével.]

Sz. K. – Arany Jánoshoz. = A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése író-barátaival. 2. köt. Bp. 1889. 69–70, 73–76, 79–80, 329–330, 332–333, 335–336, 339–341, 343, 345, 349–352, 354. [15 levél az 1851–1862 közötti évekből.]

Irodalmi pályázatok. = OrszV 1892. jún. 25. 423. [Az Akadémia jubileumi ódapályázatának odaítélésével kapcsolatban, az igazságtalannak vélt döntés illusztrálására közli Sz. K. egy korábbi levelét Tóth Endréhez. Kelt: Kézdivásárhely [1892.] máj. 15.]

[Sz. K. válaszelevele az Akadémia I. osztályának öt búcsúztató levelére.] = AkÉrt 1902. 148–149.

Sz. K. levelei Egressy Gáborhoz. = Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz (1838–1865). Bp. 1908. 149–160. [1863–1865 között írt 7 levél közlése.]

VÉRTESSY JENŐ: Arany János és Sz. K. = Az Újság 1911. máj. 26. 123. sz. 1–3. [Sz. K. levele Gyulai Pálhoz. Kelt: Szabadszállás 1865. jan. 18.]

VÁCZY JÁNOS: Adalékok Tompa Mihály életrajzához. = EphK 1914. 236–240. [Többek között Sz. K. egy levele Horváth Lajoshoz. Kelt: 1868. febr. ?]

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Nagykőrösi levelek. = 8ÓraiU 1924. febr. 2. 28. sz. 4. [Többek között Sz. K. első feleségéhez, Szász Pólihoz írott levelekből idéz.]

BODÓ JENŐ: Iskolánk leveles ládjából. = Csurgói ref. Csokonai Vitéz Mihály reálgimn.Ért. 1928/29. 7–29. [Többek közt Sz. K. levele Ráth Mórhoz. Kelt: Sz. Miklós 1858. okt. 9.]

Sz. K.: Levél a szerkesztőhöz. = ProtSz 1929. 378–381. [Sz. K. levele 1889-ből, műfordításairól.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. K.-nak Szemere Miklóshoz intézett levelei. (1860–1877.) I–II. = ItK 1930. 101–107, 184–195. [12 levél, valójában 1862 és 1877 között íródtak, mert az I. közlemény 1. sz. levelének évszáma hibásan 1860! (A helyes évszám: 1868.)]

NAMÉNYI ERNŐ: Sz. K. egy levele Neumann Edéhez. = MZsSz 1931. 1. sz. 14–15. [Kelt: Halas 1897. szept. 18.]

PUBLIUS: Sz. K. és a váci püspök. = Kálvinista Szemle 1931. jan. 24. 4. sz. 28–29. [Sz. K. levele Schusztner Konstatinhoz. Kelt: d. n. [189? jan. 12. – Nem irodalmi vonatkozású.]

KNÖPFER LÁSZLÓ: Bartók Lajos levelesládájából. = ItK 1936. 359–365, 475. [Többek közt Sz. K. levele. Kelt: Bp. 1877. júl. 31.]

KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. II. = ItK 1942. 164–185. [Többek között (164–165.): Sz. K. levele Vadnai Károlyhoz. Kelt: Szabadszállás 1864. máj. 31.]

Sz. K. – Madách Imrének. = Madách Imre összes levelei. 2. köt. Bp. 1942. 147–156, 164–165., és Madách Imre összes művei. 2. köt. Bp. 1942. 1120–1126. [Sz. K. 3 levele. Kelt: Halas 1862. szept. 18., Kunszentmiklós 1862. okt. 6., 1863. febr. 17. – A 2. levélhez hozzászólva Sz. K.-nak „Jegyzetek az Ember Tragédiája nyelvezetére” c. írása.]

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Sz. K. és Badics Ferenc levelezése. = ItK 1942. 387–398. [10 levél közlése 1883–1895-ből.]

MÉREINÉ JUHÁSZ MARGIT: Mikszáth Kálmán akadémiai tagsága. = MTud 1960. 761–764., és Mikszáth Kálmán levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 26. [Közli Sz. K. levelét Mikszáth Kálmánhoz, kelt: 1889. márc. 29.]

Sz. K. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 539–540. [Kelt: Szabadszállás 1866. szept. 20.]

Sz. K. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 307, 340, 346, 351. [4 levél. Kelt: Kunszentmiklós 1863. febr. 14., Szabadszállás 1864. júl. 19., okt. 27.; 1865. febr. 23.]

Sz. K. – Tompa Mihálynak. = Tompa Mihály levelezése. 1. köt. Bp. 1964. 191–192. [Kelt: Nagykőrös 1853. júl. 7.]

Sz. K. – Tompa Mihálynak. = Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 67–68, 153–154, 156, 168, 173, 175, 203, 217–218, 263–264, 266–267, 277, 313, 321. [15 levél az 1865 és 1868 közötti évekből.]

Sz. K. – Tompa Mihálynak. = Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. Függelék 495. [Kelt: Pest 1870. dec. 24.]

Sz. K. – Aranyak. = A. J. összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 134–136, 394, 396–397, 399. [4 levél. Kelt: Nagykőrös 1847. szept. 2., 1851. okt. 11., 18., és 19.]

Sz. K. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 168. [Kelt: 1868. aug. 4.]

Sz. K. – Aranyak. = A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 90, 270, 457–459, 693–694, 757–758. [5 levél. Kelt: Nagykőrös 1852. aug. 7., d. n.; Kézdivásárhely 1854. júl. 15.; 1856. máj. 1., szept. 6.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

NOVÁK SÁNDOR: Sz. K. élete és művei. Mezőkövesd [1904.] 130 l.

Ism.: VU 1905. nov. 26. 48. sz. 77.

GYÖRY ARANKA: Sz. K. mint költő. Rimaszombat 1930. 70 l.

Ism.: *Szinnyei Ferenc*, ItK 1932. 91–92.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

K.: A templomban. (Sz. K. első hitszónoklata.) = FL 1884. okt. 14. 241. sz.

Sz. K. püspöki beiktatása. = BH 1884. okt. 27. 297. sz. 4. [Beszámol a Kálvin téri templomban tartott ünnepségről.]

TOLNAI LAJOS: A sötét világ. Egy író életéből. Athenae a magyar Alföldön. = KépCsall 1894. jún. 3. 23. sz. 362–364., és Kortársak nagy írókról. 1. köt. Bp. 1954. 163–168. [Arany Jánosról és Sz. K.-ről mint tanárokról.]

ÁDÁM GERZSON-JÓÓ IMRE: Sz. K. = Á. G. – J. I.: A nagykőrösi ev.ref. főgyimnásium története. Nagykörös 1896. 204–205., és Á. G.: Nagykőrösi Athenas. Nagykörös 1904. 234–239.

A kálvinista papi üzletemberek. = Haz 1896. dec. 25. 355. sz. 3–4. [Sz. K. ref. szuperintendens pénzügyi manipulációi.]

A kálvinista papi üzletemberek vergődése. = Haz 1897. jan. 13. 13. sz. 5. [Kiterjeszti a Sz. K. elleni támadást Papp Károlyra és Baráth Ferencre is.]

[Búcsúzó levél Sz. K. volt osztályelnökhöz az I. osztály részéről. – Sz. K. válaszelevele.] = AkÉrt 1902. 148–149.

KOZMA ANDOR: A két Sz. K. = Az Újság 1905. okt. 21. 293. sz. 1–4. [Életrajzi jellegű visszaemlékezés.]

NOVÁK SÁNDOR: Sz. K. életéből. = PolHsz 1905. okt. 22–29. 43–44. sz.

Sz. K. temetése. = BH 1905. okt. 18. 288. sz. 5–6. [Tudósítás a temetésről, Beöthy Zsolt búcsúbeszédének közlésével.]

Sz. K. temetése. = PN 1905. okt. 18. 8.

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Emlékezés apámra. Apróságok Sz. K. életéből. = Protestáns Új Képes Naptár 1907. [1906.] 36–42.

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Hetvennégy éves gömöri levelek. = 8ÓraiU 1924. jan. 27. 23. sz. 6. [Sz. K. fiának emlékei apjáról, annak ifjúkoráról Gömörben.]

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Nagykőrösi levelek. = 8ÓraiU 1924. febr. 2. 28. sz. 4. [id. Sz. K.-ről; nagykőrösi éveiről.]

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Emlékek. Bp. 1925. 262 l. [Apjáról.]

Ism.: Újság 1926. febr. 6. 29. sz. 9.

PATONAY DEZSŐ: Sz. K. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1928–29. Nagykörös 1929. 5–14. [Főként nagykőrösi életéről; az iskolaviszonyokról a Bach-korszakban.]

SZÁSZ ZOLTÁN: A Szász Károlyok s az írói névszeriesek kérdése. = Lit 1929. 6. sz. 199–200. [Az apa-fiú viszonyban lévő írók esetében szükség lenne névhasználatuknál a megkülönböztetésre.]

KARDOS ALBERT: Sz. K.-tól Frankl Adolfig. = Egyenl 1930. márc. 1. 22. sz. 4. [Püspökké választásáról 1884-ben.]

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Búcsú Erdélytől. Emlékezés Sz. K. püspökre. = Ptüz 1930. dec. 21. 25–26. 574–575.

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: A költő-püspök. Mezőtúr [1930.] 16 l. (Csendes esték 3.)

Ism.: *Karácsony Sándor*, ProtSz 1930. 601–602.

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Sz. K. Halason. = Szilády reáligm.Ért. 1929/30. Kiskunhalas 1930. 9–18.

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Emlékezés apámra. = Református Évk. 1931. 37–44.

MÉSZÖLY GEDEON: Arany János köszöntő verse Sz. K. nevenapjára. = Néptünk és Nyelvünk 1932. ápr.–jún., 49–52. [Arany János és Sz. K. közötti baráti viszonyról is.]

SZÁSZ KÁROLY, [LEGIFJ.]: Erdélyi emlékek. = Ptüz 1932. szept. 15. 16. sz. 247–248. [A családfáról.]

VIKÁR BÉLA: A Szász Károlyok. = Lit 1932. 2. sz. 354–356. [A Szász-családfáról.]

GÖDE LAJOS: Sz. K. elmegy Nagykőrösről. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. 1936–37. 12. köt. Nagykörös 1937. 27–32. [Sz. K. és Arany barátságáról.]

PAP GÉZA: Sz. K. püspök mint a szabadszállási református egyház lelkipásztora. = MKálvinizmus 1938. 148–163. – Klny. is. [Az 1863–1905 évekről, közlések a preszbiteri gyűlésekről, alapítványlevél-szöveg, anyakönyvi bejegyzések.]

PAPP FERENC: Gyulai Pál utolsó baráti köre. = ItK 1940. 326–343. [Többek közt Sz. K.-hoz fűződő barátságáról.]

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában

KERTBENY KÁROLY: Sz. K. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 518.

[VADNAI KÁROLY] V. K.: Sz. K. = Arckép-Alb. Műmellet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest 1855. 56–58.

- VÁLKAI IMRE: Sz. K. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypok. Bécs 1858. 79–80.
Sz. K. = VU 1858. ápr. 4. 14. sz. [Munkásságáról.]
- [VADNAI KÁROLY] V.: Sz. K. = OrszTükre 1862. dec. 10. 29. sz. 393–394. [Munkásságának ismertetése.]
- [JÓKAI MÓR] KAKAS MÁRTON: Sz. K. = Üstökös 1865. 16. köt. szept. 30. 39. sz. 321., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 304.
- [KECSKEMÉTHY AURÉL] KÁKAY ARANYOS: Sz. K. = K. A.: Újabb árny- és fényképek. Pest 1866. 83–85.
Sz. K. = HazKülf 1866. márc. 4. 9. sz. 129–130.
- k - s.: Sz. K. = Nef 1867. márc. 24. 12. sz. 142. [Közéleti szereplésének ismertetése.]
- VUTKOVICH SÁNDOR: Sz. K. = V. J.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 279–286.
- GYÓRI VILMOS: Sz. K. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 456–479.
Sz. K. = OrszV 1884. 2. sz. 25–27.
Sz. K. = Protestáns Új Képes Naptár 1885. Bp. [1884.] 17–23.
Sz. K. a dunamelléki ref. egyházkerület püspöke. = VU 1884. okt. 26. 43. sz. 681–683. [Egyházi és irodalmi munkásságának méltatása.]
- FÜLÖP ADORJÁN: Sz. K. és Szemere Miklós költészete. = Figy 1888. 1–15, 106–120, 201–208, 277–284. [Az I–V. rész: Sz. K. költészetének (lírája, hazafias, vegyes lírai, alkalmi és beszélő költeményei) elemzése.]
- [BEÓTHY LÁSZLÓ] B. L.: Sz. K. = OrszV 1893. dec. 10. 810.
- SZÜRY DÉNES: Sz. K. = VU 1898. máj. 1. 18. sz. 293–294.
Sz. K. rendes tagot tiszteleti tagnak ajánlja az I-ső osztályba gr. Kuun Géza. = MTA Tagajánlások 1899-ben. Bp. 1899. 3.
-r: Bischof Karl Szász. = PLloyd(regg.) 1903. okt. 25.
- [ADY ENDRE]: Sz. K. = BN 1905. okt. 17. 5., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 269–270.
- BEÓTHY ZSOLT: Beszéde Sz. K. ravatalánál 1905. október 17-én. = AkÉrt 1905. 693–694., és BH 1905. okt. 18. 288. sz., KisfTÉ ÚJF 1905–1906. 40. köt. Bp. 1906. 179–180.
- GAAL MÓZES: Sz. K. = Tanulók Lapja 1905. okt. 22. 4. sz. 49–50.
- GYULAI ÁGOST: Sz. K. = EPHK 1905. 817–819.
- JUHÁSZ GYULA: Sz. K. = Virágfakadály 1905. okt. 15. 20. sz. 317.
- KONT, I[GNACE]: Charles Szász. = K., I.: Poètes lyriques hongrois. Paris 1905. 39–52., és K., I.: Études hongroises. Paris 1907. 40–51.
- MRÁZ GUSZTÁV: Sz. K. = Nógrádi Lapok és Honti Híradó 1905. okt. 22. 43. sz. 1–2.
- NOVÁK SÁNDOR: Sz. K. élete és működése. = SpRefl 1905. okt. 22. 17. sz. 194–195.
- RADÁCSI GYÖRGY: Sz. K. = SpRefl 1905. okt. 22. 17. sz. 189–190.
- [RADÓ ANTAL] ANTONIUS: Sz. K. = A Hét 1905. okt. 22. 43. sz. 698.
- [RUTTKAY ROTHAUER GYÖRGY] R.: Karl Szász. = PLloyd(estí) 1905. okt. 16. 237. sz. [Írói és közéleti működése.]
- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: Sz. K. = ÚjId 1905. okt. 22. 43. sz. 401–402.
- [SZÁSZ ZOLTÁN] Sz. Z.: Sz. K. = PN 1905. okt. 17., 1–2.
SZÜRY DÉNES: Sz. K. = MNemzet 1905. okt. 17. 250. sz. 1–2.
- [TIMÁR SZANISZLÓ] T. Sz.: Sz. K. halálára. = Egyetértés 1905. okt. 16. 286. sz. 1.
- [KISS BÉLA, ZILAH] JUNIUS: Sz. K. = BH 1905. okt. 17. 287. sz. 1–2.
Sz. K. = ItK 1905. 385–387., MSzal 1905. nov., 173., Nagyváradi Napló 1905. okt. 17. 241. sz. 3., PN 1905. okt. 17. 6–7., Újság (Kolozsvár) 1905. okt. 17. 282. sz. 2., VU 1905. okt. 22. 43. sz. 685–687., Az „Athenaeum” Családi Képes Naptára az 1907. évre. Bp. [1906.] 54–56. [Nekrológok.]
- GYULAI ÁGOST: Emlékezés Sz. K. fölött. = EPHK 1906. 156–164.
- KENESSY BÉLA: Emlékezés Sz. K. felett. = ProtSz 1906. 285–303.
- SZÉKELY GYÖRGY: Emlékezés Sz. K.-ról. = MPed 1908. 3. sz. 129–149. – Klny. is.
- BEÓTHY ZSOLT: Sz. K. emlékezete. = BpSz 1909. 137. köt. 321–341., és KisfTÉ ÚJF 1908–1909. 43. köt. Bp. 1909. 12–28. – Ua. B. Zs.: Sz. K. Bp. 1909. 4–29. (Írói arcképek 2. MK 571.), B. Zs.: Romemlékek 2. köt. Bp. 1923. 114–140.
- B. I.: Sz. K. Századik születésnapja. = KépKron 1929. júl. 14. 28. sz. 19.
- [BERZEVICZY ALBERT]: – – ... megnyitó beszéde. = AkÉrt 1929. 40. köt. 193–195. – Klny. is. [A M. Tud. Akadémia tünepi ülése egykori másodelnöke, id. Szász Károly ... születésének századik évfordulója alkalmából, 1929. jún. 16-án.]
- CSÜRÖS ISTVÁN: Emlékezés Sz. K. püspökről. = ProtSz 1929. 382–392.
- DIÉNES ÖDÖN, I[KAFALVI]: Sz. K. emlékezete. [Targu-Săucesc] 1929. 10 l. – Klny. is.
- GULYÁS JÓZSEF: Sz. K. = SpRefl 1929. 47. sz. 289–290.
- HORVÁTH JÁNOS: Sz. K. emlékezete. = AkÉrt 1929. 40. köt. 196–219. – Klny. is., és H. J.: Tanulmányok. Bp. 1956. 482–504.
- KUTAS KÁLMÁN: Sz. K. Születésének századik évfordulója. = ProtSz 1929. 373–377., és Széph 1929. 190–193.

- LIGETI ERNŐ: Sz. K. centenárium. = ErdHel 1929. I. 472–474. [Műfordítói munkásságáról, közéleti tevékenységéről.]
- RAVASZ LÁSZLÓ: A pap-literátor. Emlékezés Sz. K.-ról. = BpSz 1929. 212. köt. 321–329., és KisFTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 17–24., Sz. K. művei. Egyházi beszédek. Bp. [1930.] V–XVI. [Kötetben utóbb bővített változatban jelent meg.]
- VARGHA GYULA: Sz. K. = BpSz 1929. 212. köt. 465–471., és KisFTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 7–12. [Sz. K. munkásságának méltatása születése 100. évfordulója alkalmából.]
- VOINOVICH GÉZA: Sz. K. = BpSz 1929. 213. köt. 244–253., és Sz. K. művei. Költemények és műfordítások. Bp. 1930. I–XVI., KisFTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 24–31., V. G.: Írók és költők. Bp. 1943. 95–112.
- Sz. K. a papliterátor. = MH 1929. nov. 17. 262. sz. 25. [Méltatása születésének 100. évfordulója alkalmából.]
- Sz. K. = Mság 1929. nov. 17. 262. sz. 30.
- GULYÁS SÁNDOR: Sz. K. emlékezete. = Szilády reál-gimn.Ért. 1929/30. Kiskunhalas 1930. 19–24.
- HAMAR ISTVÁN: Emlékezés Sz. K.-ra. Bp. 1930. 18 l. Sz. K. nevét megörökítő emléktábla története és leleplezési ünnepe. = Szilády reál-gimn.Ért. 1929/30. Kiskunhalas 1930. 5–8. [Születése 100. évfordulója alkalmából.]
- [GÁSPÁR JENŐ] (G. J.): Nemzedékek öröksége. = Ko 1939. jún., 243. [A három Sz. K. irodalmi munkásságának méltatása.]
- [KÉKY LAJOS]: – I. t. beszéde Sz. K. emléktáblájának felavatásán, Szabaszálláson, 1939. ápr. 14-én. = AkÉrt 1939. 188–189., és KisFTÉ ÚjF 1937–1940. 60. köt. Bp. 1940. 432–433.
- OLTVÁNYI AMBRUS: Sz. K. halálának ötvenedik évfordulóján. = MNemzet 1955. okt. 15. 243. sz. 5. (s.): Sz. K. = Az Út 1955. okt. 16–22. 42. sz.
- SZALATNAI REZSŐ: Sz. K. = EvÉ 1955. okt. 30. 44. sz. 2.
- SZEGHALMI ELEMÉR: Hatvan éve halt meg Sz. K. = Vig 1965. 632–633.
- Lírja*
- Mondani valónk. = Élk 1847. jún. 23. 25–26. sz. 850. [Sz. K. díjnyertes verséről. – (A verscímet nem tudjuk közölni, az OSzK-ban hiányzik ez a szám.)] „Sz. K.-ra, ez érdemekben gazdag írónkra...” = FL 1873. máj. 9. 107. sz. 463. [Védelmébe veszi Sz. K.-t az alkalmi verseit érintő támadásokkal szemben.]
- Sz. K. verseiről. = Figy 1874. nov. 1. 44. sz. 527.
- SZIGETVÁRI IVÁN: Álarcos versek. = EPHK 1925. 157–161., és Sz. I.: Kisebb munkák. Irodalmi tanulmányok. Bp. 1932. 289–296. [Az álarcos, azaz a két-tévágott nibelungi versorról – többek között Sz. K.-nál.]
- ANTAL DÉNES: Id. Sz. K. lírai költészetéről. = Baksay Sándor ref. gimn.Ért. 1928/29. Kunszentmiklós 1929. 10–17.
- Epikája*
- GREGUSS ÁGOST: Sz. K. úrhoz. = PN 1856. júl. 18. 1929. sz. [Sz. K. „Éji harc” c. balladájáról.]
- Sz. K.: Barátságos kérdés Greguss Ágost úrhoz. = PN 1856. júl. 18. 1929. sz. [Sz. K. „Éji harc” c. balladájáról.]
- [GYULAI PÁL]: Összes ülés 1876. dec. 18. = AkÉrt 1876. 204–205. [Főtitkári jelentés többek között arról, hogy a Deák Ferenc emlékére írt pályaadák közül a jutalmat Sz. K. műve nyerte el.]
- GRÜN EMIL: Sz. K.: „Angyal és ördög” című balladájáról. = Szépirodalmi Kert 1893. 16. sz. 121–123.
- GÁLOS REZSŐ: Bánfy Dénes csókja. = Ur 1912. 3. sz. 108–116. [A téma feldolgozása Jókai „Erdély aranykora” c. regényében, s ennek hatása Sz. K. „Bánfi Dénes csókja” c. balladájára.]
- Tanulmányai; irodalomtörténetírói tevékenysége; kritikai-esztétikai nézetei*
- Megjegyzés:* Sz. K.-nak az irodalmi kritikákról kifejtett nézeteit és e tárgygal kapcsolatos polémiáit Arany Jánossal és Salamon Ferencsel I. a bibliográfiái sorozatunk 3. kötete *Általános részében A kritika elvi és történeti problémái* címszó alatt.
- THALY KÁLMÁN: Néhány szó Sz. K.-nak. = SzépirodF 1860. dec. 26. 8. sz. 126–127. [Ellenbírálattal Sz. K. kritikájára, melyet a „Kárpáti kürt” c. verskötetéről írt. (Megj. uo. dec. 5. 5. sz. 67–70., dec. 12. 6. sz. 83–85.) – Vö. Arany szerkesztői megjegyzésével (uo. 126., és A. J. összes művei. 12. köt. Prózai művek. 3. köt. Bp. 1963. 275–276.), mely elítéli Thaly álláspontját.]
- [ARANY JÁNOS] SZERK.: [Szerkesztői megjegyzések Sz. K. bírálatához Vida József: Nemzeti koszorú c. verskötetéről.] = SzépirodF 1861. jan. 30. 13. sz. 197., febr. 6. 14. sz. 214–216., és A. J.: Összes művei. 12. köt. Prózai művek. 3. köt. Bp. 1963. 278–282. [Arany polemizál Sz. K. cikkével (megj. SzépirodF 1861. jan. 30. 13. sz. 196–198., febr. 6. 14. sz. 212–214.) és bírálja Vida költészetét.]
- „A tragikái fölfogásról.” (Sz. K. akadémiai székfoglalója.) = FL 1870. márc. 29. 64. sz. 270–271.

- Az Akadémia közlése. = FL 1871. máj. 21. 116. sz. 518–519. [Többek között Sz. K. Tompa Mihály fölött tartott emlékbeszédéről.]
- ARANY JÁNOS: Jelentés a Gorove-jutalomról. = MTA Évk. 14. köt. 6. füz. Bp. 1875. 53., és A. J. összes művei. 14. köt. Hivatali iratok. 2. köt. Bp. 1964. 526–527. [A jutalmat Sz. K. „Mi az igazság?” jelégjü esztétikai tanulmánya nyerte.]
- [BEÓTHY ZSOLT] (B-y): Akadémiai levelek. = FL 1875. dec. 22. 292. sz. 1320–1321. [Sz. K. Kriza János felett tartott emlékbeszédének ismertetése.]
- [BEÓTHY ZSOLT] (B-y): Akadémiai levelek. (Sz. K. emlékbeszéde Jakab István fölött. = FL 1876. nov. 29. 274. sz. 1286–1287.)
- GYULAI PÁL – IPOLYI ARNOLD – VADNAI KÁROLY: Jelentés az 1875. évi szónoki pályázat eredményéről. = KisfTÉ Újf 1875–1876. 11. köt. Bp. 1876. 22–23, 25. [A jutalmat Sz. K. „Toldy Ferenc” c. pályamunkája nyerte el.]
- Sz. K. és a magyar sajtó. = SpL 1893. febr. 13. 7. sz. 149. [Sz. K.-nak a magyar sajtóról mondott beszédéről.]
- MORVAY GYÖZÖ: Sz. K.: Madártávlatból. = MKr 1897. 1. köt. dec. 15. 6. sz. 99. [Sz. K. „A magyar költészet madártávlatból” c. felolvasásáról.]
- ALSZEGHY ZSOLT: Titkári jelentés. = It 1930. 122–130. [A Magyar Irodalomtörténeti Társaság közgyűlésén elhangzott jelentésben a 122–125. lapon Sz. K. irodalomtörténetírói munkásságáról.]
- Műfordításai**
- Megjegyzés:* Sz.K. műfordítói munkásságával kapcsolatosan I. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részében A műfordítás címszót és A magyar irodalom és a világirodalom kölcsönhatásai* c. fejezetet, különös tekintettel a Shakespeare- és a Dante-fordításokra.
- [ARANY JÁNOS]: Béranger dalai. Magyarítják (miért nem fordítják?) Sz. K., Illésy György... Debrecen 1860. = SzépirodF 1861. 1. 206., és A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 2. köt. Hátrahagyott prózai dolgozatai. Bp. 1889. 251–523., A. J. összes prózai művei. Bp. [1949.] 1071–1091., A. J. összes művei. 11. köt. Prózai művek. 2. köt. Bp. 1968. 42–52.
- ASBÓTH JÁNOS: Sz. K. „Nibelung”-fordítása. = FL 1868. ápr. 12. 86. sz. 342–343.
- ARANY JÁNOS: Jelentés a Nyelvtudományi Nagyjutalomról és a Marczibányi Mellékjutalomról. = MTA Évk. Bp. 1873. 14. köt. 2. füz. 67., és A. J. összes művei. 14. köt. Hivatali iratok. 2. köt. Bp. 1964. 477. [A Marczibányi-mellékjutalmat Sz. K. „A Nibelungok” (Pest 1868.) c. műfordítása kapta.]
- Nagygyűlés 1873. május 20. = AkÉrt 1873. 7. köt. 138. [A Marczibányi-mellékjutalmat Sz. K. „A Nibelungok” c. fordítása nyerte.]
- HARASZTI GYULA: Macbeth. Shakespeare tragédiája. Ford. Sz. K. Jegyz. és magyarázatokkal kiad. Péterfy Jenő. Bp. 1892. 144 l. (Jeles írók iskolai tára 11.) = EphK 1892. 514–527. [Sz. K. fordításának részletes elemzése.]
- CS. PAPP JÓZSEF: Dante Paradicsoma magyarul. = ErdMúz 1900. 381–396. [Ford., jegyzetekkel és magyarázatokkal kísérte Sz. K. (Bp. 1900.)]
- GYULAI ÁGOST: Dante Alighieri: A paradicsom. = EphK 1901. 137–142. [Sz. K. fordításáról.]
- SZILY KÁLMÁN: Jelentés a nagyjutalomról és a Marczibányi-mellékjutalomról. = AkÉrt 1901. 232–234. [A Marczibányi-mellékjutalmat Sz. K. Dante-fordításának befejező köteté, az 1899-ben megjelent „Paradicsom” nyerte el.]
- HATVANY LAJOS: Shakespeare-cafatok. = Esztendő 1918. jún., 83–91., és H. L.: Öt évtized. Bp. 1961. 207–213. [Kifogásolja Sz. K. fordításait.]
- HEVESI SÁNDOR: Shakespeare-játék és Shakespeare-fordítás. = H. S.: Az igazi Shakespeare és egyéb kérdések. Bp. 1919. 205–212. [Többek között Sz. K. és Babits „Vihar” fordításának összehasonlítása.]
- [ARANY JÁNOS]: A Kisfaludy Társasághoz nyújtandó bírálati vélemény Sz. K. II. Richárdja felől. A. J.-től. = A. J. összes művei. 13. köt. Hivatali iratok. 1. köt. Bp. 1966. 363–381. [A. J. szövegének kivonatos ismertetését I. Bayer József. Shakespeare drámái hazánkban. 2. köt. Bp. 1909. 234–235.]
- [ARANY JÁNOS]: [Sz. K. Macbeth-fordításáról.] = A. J. összes művei. 13. köt. Hivatali iratok. 1. köt. Bp. 1966. 396. [A. J. bírálatából részletközlés I. Bayer József. Shakespeare drámái hazánkban. 1. köt. Bp. 1909. 270.]
- Nyelve, írói eszközei**
- VELF GYÖRGY: Télzöld, vízliliom. = MNyr 1872. 341. [Sz. K. egy kifejezése.]
- CHOLNOKY VIKTOR: Új stílus. = MGén 1903. jan. 4. 1. sz. 18–19., jan. 11. 2. sz. 18–19. [Vitacikk Arany János és Sz. K. stílusáról.]
- SZÁSZ KÁROLY, [IFJ.]: Még egyszer a „susárló”. = MNy 1917. 208–209. [A szó gyakori előfordulása Sz. K. „Salamon” c. elbeszélő költeményében.]
- Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok**
- FÜLÖP ADORJÁN: Sz. K. és Szemere Miklós költészete. = Figy 1888. 1–15, 106–120, 201–208, 277–284.

[A XI. rész: párhuzamot von a két író költészete között.]

BALOGH LÁSZLÓ: Sz. K. angol irodalmi kapcsolatai. Debrecen 1942. 56 l. [Debreceni angol dolgozatok. 6.]

EGYES MŰVEKRŐL

Álmos 6

Attila halála 14

Bölcs Salamon 12

Ezer év 16

Fráter György 5

István vezér 15

Két színmű. Herodes – Lelenc 4

Kisebb költeményei 1–2. 11

Kisebb műfordításai 1–3. 7

Költemények 1–2. 2

Levelek a külföld korszorujából. II. Angol és francia költőkből 1

Mátyás király avagy az erős szer hat 9

Művei 1–5. 17

Salamon 8

Trencsényi Csák 3

Utítárca – A visszatért 13

A világirodalom nagy eposzai 1–2. 10

1 Levelek a külföld költői korszorujából.

II. Angol és francia költőkből. (Műfordítások) (1855)

[GYULAI PÁL] = PN 1855. márc. 6. 52. sz., és Gy. P.:
Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 55–56.

2 Költemények 1–2. (1861)

ARANY JÁNOS = SzépirodF 1861. jún. 13. – júl. 11.
32–36. sz. 501–503, 516–518, 532–535, 548–551,
565–567., és A. J. hátrahagyott iratai és levelezése.
2. köt. Hátrahagyott prózai dolgozatai. Bp. 1889.
90–134., A. J.: Bírálatok. Bp. 1899. 93–137., A. J.
összes prózai művei és műfordításai. Bp. [1938.]
708–749., A. J. összes prózai művei. Bp. [1949.]
852–894., A. J. összes művei. 11. köt. Prózai mű-
vek. 2. köt. Bp. 1968. 186–216.

3 Trencsényi Csák (1861)

ARANY [JÁNOS] = SzépirodF 1861. febr. 13.–márc. 6.
15–18. sz. 228–229, 244–246, 261–262, 276–277.,
és A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 2. köt. Hát-
raahagyott prózai dolgozatai. Bp. 1889. 45–68., A.
J.: Bírálatok. Bp. 1899. 48–72., A. J. összes prózai
művei és műfordításai. Bp. [1938.] 665–687., A. J.
összes prózai művei. Bp. 1949. 809–831., A. J.:
összes művei. 11. köt. Prózai művek. 2. köt. Bp.
1968. 82–98.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1861. 77. sz. 2.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1861. 271. sz. 2.
Sz. K.: Nyílt levél Arany Jánoshoz. = SzépirodF
1861. márc. 6. 18. sz. 277. [Az író válasza saját
művéről.]

4 Két színmű. Herodes – Lelenc (1866) (Nemzeti Színház: 1866. jan. 10.)

(K. E.) = FL 1866. jan. 12. 8. sz. 32. [A „Herodes”
bemutatójáról.]

PN 1866. jan. 12.

MPolgár 1881. szept. 15. 209. sz. [A „Herodes”
átdolgozásáról.]

1. = PN(regg.) 1882. ápr. 1. 90. sz. 6–7. [A Nemzeti
Színház 1882. márc. 31-i előadásáról.]

PÉTERFY JENŐ = Egyetértés 1882. ápr. 2. 91. sz. 3., és
P. J. dramaturgiai dolgozatai. Negyedik sor. Bp.
[1932.] 61–70. (MIR 19.)

V. B. S. = PH 1882. ápr. 1. 90. sz. 4.

A Hon 1882. ápr. 1. 90. sz. 3.

VU 1882. ápr. 9. 15. sz. 236.

5 Fráter György

(Nemzeti Színház: 1869. nov. 12.)

GYULAI PÁL: [Jelentés az 1867. évi Karácsonyi-féle
drámapályázatról.] = AkÉrt 1868. 142–147., és
BpSz 1868. 11. köt. 482–490., Gy. P.: Bírálatok.
Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 360–365.
[Többek között Sz. K. drámájáról is.]

GYULAI PÁL: Jelentés az 1868-i Teleki drámai pályá-
zatról. = AkÉrt 1869. 57–63., és BpSz 1869. 13.
köt. 452–459., BpKözl 1869. márc. 24. 68. sz. 860–
862., Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp.
1961. 365–370. [A jutalmat Sz. K. történeti tragé-
diája nyerte el.]

SZANA TAMÁS = FL 1869. nov. 21. 267. sz. 1070–
1071., és Sz. T.: Vázlatok. Bp. 1875. 153–160.

6 Álmos (1870)

ARANY JÁNOS: Jelentés a gr. Nádasdy Tamás nevét
viselő epikai jutalomról. = MTA Évk. 11. köt. 9.
füz. Pest 1868. 47., és A. J. összes művei. 14. köt.
Hivatali iratok. 2. köt. Bp. 1964. 269–270. [Sz. K.
művének ítelték.]

Nagygyűlés 1868. márc. 17. = AkÉrt 1868. 92.
[Jelentés a Nádasdy-féle epikai jutalmat nyert mű-
ről.]

VU 1870. márc. 20. 12. sz. 149.

7 Kisebb műfordításai 1–3. (1872)

Figy 1873. ápr. 20. 16. sz. 190–191.

8 Salamon (1878)

ARANY JÁNOS: Jelentés az 1873-iki Nádasdy-jutalomról. = MTA Évk. 14. köt. 3. füz. Bp. 1874. 68., és A. J. összes művei. 14. köt. Hivatali iratok. 2. köt. Bp. 1964. 507–508. [A jutalmat Sz. K. műve nyerte.]

Nagygyűlés 1874. máj. 27. = AkÉrt 1874. 126–127. [Jelentés a Nádasdy-jutalmat nyert műről.]

Figy 1875. okt. 24. 43. sz. 516.

BEÓTHY ZSOLT = FL 1877. nov. 29–30. 273–274. sz. 1304–1305, 1310–1311.

Ellenőr(estí) 1877. nov. 27. 508. sz. 2–3.

A Hon 1877. nov. 29. 314. sz. 1–2.

PN(estí) 1877. dec. 6. 321. sz. 2.

VU 1877. nov. 18. 46. sz. 730–731.

BODNÁR ZSIGMOND = Petőfi-Társ Lapja 1878. jan. 6–13. 1–2. sz. 11–14, 28–31.

[KÉKY] KÉKI LAJOS: Sz. K. „Salamon”-ja. Bp. 1905. 52 l.

9 Mátyás király avagy az erős szer hat
(Kolozsvári Nemzeti Színház: 1879)

GYULAI PÁL: [Jelentés az 1866. évi Teleki drámai pályázatról.] = AkÉrt 1867. 110–116., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 353–358.

DENGI JÁNOS = A Hon(regg.) 1879. okt. 26. 258. sz. 2–3.

Kelet 1879. okt. 22. 241. sz. 968. [A színmű kolozsvári előadásáról.]

Kelet 1879. nov. 4. 251. sz. 1008. [A kolozsvári előadásról.]

MPolgár 1879. okt. 24. 244. sz. [2–3.]

[KACZÁNY GÉZA] GYALOG HUSZÁR = PH 1880. febr. 14. 44. sz. 3.

10 A világirodalom nagy eposzai 1–2.
(1881–1882)

K. = PN(regg.) 1881. nov. 25. 324. sz. 1–2.

KONT IGNÁC = PN(regg.) 1881. nov. 29. 328. sz. 1–2.

REVICZKY GYULA = A Hon(regg.) 1881. dec. 29. 357. sz. Mell.

RIEDL FRIGYES = BpSz 1882. 30. köt. 330–333.

11 Kisebb költeményei 1–2. (1883)

ACSÁDY [IGNÁC] = PN(regg.) 1882. dec. 24. 354. sz. 7.
BH 1882. dec. 21. 351. sz. 1–2. [Többek között Sz. K. verskötetéről is.]

Egyetértés 1882. dec. 24. 355. sz. 9.

MoNv 1882. dec. 24. 52. sz. 822.

Nemzet 1882. dec. 30. 119. sz. 3.

PH 1882. dec. 21. 351. sz. 13.

VU 1882. dec. 10. 50. sz. 798.

REVICZKY GYULA = Ko 1883. jan. 7. 1. sz. 11–14.

OrszV 1883. 163.

12 Bölcs Salamon (1889)
(Nemzeti Színház: 1889. jan. 25.)

Összes ülés 1888. márc. 26-án. Bánóczy József jelentése az 1886–87. évi gr. Karátsonyi-pályázatról. = AkÉrt 1888. 45–52. [Többek között Sz. K. drámájáról részletesebben. Bírálók: Gyulai Pál, Bánóczy József, Heinrich Gusztáv, Lehr Albert, Vadnai Károly. A drámát nem javasolták jutalomra.]

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1889. jan. 26. 26. sz. 5.

(R.) = PH 1889. jan. 26. 26. sz. 2–3.

Egyetértés 1889. jan. 26. 26. sz. 1.

Nemzet 1889. febr. 7. 38. sz. 3.

VU 1889. febr. 10. 6. sz. 101.

VÉRTESEY JENŐ: Pörújítás. = It 1913. 350–356.

13 Úti-tárca – A visszatért (1890)

Nemzet 1889. dec. 21. 351. sz. 3. [Költeményeiről és költői beszélyéről.]

VU 1889. dec. 29. 52. sz. 867.

[PÉTERFY JENŐ] x. = BpSz 1890. 61. köt. 518–524., és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 64–73. (MIR 41.)

14 Attila halála (1893)

BERCZIK ÁRPÁD: A Kóczán-féle drámai pályázat. Akadémiai jelentés. = Nemzet 1888. nov. 27. 328. sz. 1–2., KépCsall 1888. 64. sz. 1023. [A díjazásra ajánlott drámájáról is.]

Összes ülés 1888. nov. 26. = AkÉrt 1888. 187–194. [Berczik Árpád javaslatára a Kóczán Ferenc-féle pályázaton Sz. K. drámájának ítéltek a jutalmat.]

Egyetértés 1888. nov. 27. 328. sz. 1–2.

SZEMLELŐ: Történeti drámánk jövője. = MSz 1889. jan. 27. 6. sz. 64. [Többek között Sz. K. drámájáról is.]

FL 1893. júl. 6. 184. sz. 1478–1479.

15 István vezér (1893)

Összes ülés 1889. nov. 25. = AkÉrt 1889. 194. [Berczik Árpád javaslatára a Kóczán-díjat Sz. K. színműve nyeri el.]

A Kóczán-díj. = Nemzet 1889. nov. 26. 326. sz. 6.

BERCZIK ÁRPÁD: A Kóczán-pályázat. = AkÉrt 1890. 46–55.

16 Ezer év (1896)

Társszerző: Szász Béla, ifj.

ErdMúz 1896. 286–287.

MH 1896. jún. 7. 157. sz. 17.

MSz 1896. jún. 14. 24. sz. 288.

17 Művei 1–5. [1929–1930]

(k. h.) = Néptanítók Lapja 1929. nov. 18. 43–44. sz. 27.

Lit 1929. 12. sz. 454–455.

PN 1929. nov. 17. 262. sz. 17.

[CSÁSZÁR ELEMÉR] r. r. = ÚjNemz 1930. márc. 12. 59. sz. 7.

KÉKY LAJOS = ProtSz 1930. 49–51.

SZÁSZ KÁROLYNÉ (IDUNA)

1831–1853

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: L. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részében Az író társadalmi helyzete* c. fejezet *Írónők* címszava alatti irodalmat is.

HÍRVIVŐ. = Dcs 1853. jún. 23. 24. sz. 474. [Gyászjelentés Sz. K.-né (Iduna) haláláról.]

[Sz. K.-né halálhíre.] = Hölgyf 1853. jún. 24. 126. sz. 516.

KERTBENY, KÁROLY: Sz. K.-né (Iduna) = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 518.

VARGA BÁLINT: Iduna emlékezete. (Halálának 19. évfordulójára.) = FL 1882. jún. 17. 137. sz.

GORÓCZ I.: Egy elfeledett magyar költőné. = DélmoL 1887. máj. 21. 115. sz. 1. [Sz. K.-né született Szász Polyxénia, írói nevén Iduna.]

FAYLNÉ-HENTALER MARISKA: Sz. K.-né, Iduna. = F. H. M.: A magyar írónőkről. Bp. 1889. 71–74.

SZÁSZ KÁROLY, IFJ.: Emlékek régi írókról. Iduna. = 8ÓraiU 1924. jan. 20. 17. sz. 4., és Sz. K.: Emlékek. Bp. [1926.] 213–218.

OSVÁTH FERENCNÉ KHOLEN ALBINA: Iduna élete és költészete. = Nagykőrösi Arany Társ. Évk. IV. 1928–29. Nagykőrös 1929. 17–29. – Klny. is.

BÁNHEGYI JÓB: Iduna, Csapó Mária és a többiek. = B. J.: Magyar nőírók. Bp. 1939. 52–53.

SOLYMOS BEA, SZÉKELYNÉ: Erdély tollforgató nagyasszonyai. = ErdSz 1943. 9. sz. 10–12.

EGYES MŰVEKRŐL

Iduna hagyományai (1853)

GYULAI PÁL = PN 1853. okt. 22. 1086. sz. 3., és Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 42–45.

P. SZATHMÁRY KÁROLY

1831–1891

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

GULYÁS JÓZSEF: P. Sz. K. ismeretlen elbeszélő költeménye Bem apóról. = DebrSz 1938. 130–146. – Klny. is.

Ism.: Lit 1938. okt. 15. 386.

GULYÁS JÓZSEF: P. Sz. K. naplója. I–II. = ItK 1939. 284–294, 377–387.

GULYÁS JÓZSEF: P. Sz. K. néhány verse. = ItK 1940. 77–78. [A „Gondolatok”, „Összel”, „Szép volt biz ő lánykorában...” c. versei közlése.]

LEVELEZÉS

P. Sz. K. levelei Egressy Gáborhoz (1859–1861). = Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz. (1838–1865). Bp. 1908. 86–87. [5 levél. Kelt: Máramaros-Sziget 1859. okt. 18.; 1860. ápr. 7., máj. 16., nov. 11.; 1861. nov. 23.]

BODÓ JENŐ: Iskolánk levelesládájából. = Csurgói ref. Csokonai Vitéz Mihály reálgimn.Ért. 1928/29. 7–29. [Többek közt P. Sz. K. levele. Kelt: Bp. 1875. jún. 15.]

P. Sz. K. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés 2. köt. Bp. 1975. 375. [Kelt: Pest 1871. júl. 20.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

KOVÁCH BÉLA: P. Sz. K. élete és művei. Kolozsvár 1911. 304 l.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

†° = BH 1854. aug. 8. [Többek közt P. Sz. K. „Egy művész nő a XVI-dik században” történeti beszélyéről.]

- [VADNAI KÁROLY] V. K.: P. Sz. K. = Arckép-album, műmelléklet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest **1855**. 52–55.
- Értesítés a történeti beszélyre kitűzött pályadíj felől. = VU **1855**. okt. 14. 41. sz. 332. [A nyertes mű: P. Sz. K. „Varsányi Miklós” c. történeti beszélye.]
- VÁLKAI IMRE: P. Sz. K. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs **1858**. 81–82.
- [SZEGLI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: P. Sz. K. = Csalkőr **1863**. ápr. 5. 14. sz. 157–162.
- ZILAHY IMRE: P. Sz. K. = Nef **1866**. nov. 11. 45. sz. 541.
- Sz. K. = MPolgár **1868**. júl. 19. 85. sz. 345. [Átveszi a Hazánk c. lap szerkesztését.]
- [P. Sz. K.] = AlfH **1869**. okt. 11. 120. sz.
- A Kisfaludy-társaság újan választott tagjai. P. Sz. K. = MoNv **1869**. febr. 21. 8. sz. 85–86.
- GYULAI PÁL: P. Sz. K. és a M.Tud. Akadémia. = PN **1872**. jún. 5. 128. sz. 1., és Gy. P.: Bírálótok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 186–187. [P. Sz. K.-nak a MPolgár 1872. jún. 1-jei sz.-ában, az Akadémiával s Henszlmann Imre tagságával foglalkozó cikkéről.]
- VUTKOVICH SÁNDOR: P. Sz. K. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony **1873**. 314–316. P. Sz. K. = Hajnal Alb. Bp. **1873**. 215–218.
- BÁCSKAY ALBERT: Rab-újságírók. = Alf **1880**. dec. 4. 279. 2–3. [Többek között P. Sz. K.-ról is.]
- BERZEVICZY ALBERT: P. Sz. K. emlékezete. = Néptanítók Lapja **1891**. máj. 9. 37. sz. 330–332.
- [GYÖRGY ALADÁR] Gy. A.: P. Sz. K. = VU **1891**. jan. 25. 4. sz. 49–50.
- (K.): Sz. K. = FL **1891**. jan. 17. 17. sz. 113–114.
- LAUKA GUSZTÁV: P. Sz. K. = Torontál **1891**. jan. 25. 4. sz. 3.
- P. Sz. K. temetése... = FL **1891**. jan. 18. 18. sz. 125.
- P. Sz. K. = Nemzet **1891**. jan. 16. 16. sz. 3., Szilágysomlyó 1891. jan. 22. 4. sz. [Nekrológok.]
- ABONYI LAJOS: P. Sz. K. emlékezete. = KisFTÉ ÚJF **1893–1894**. 28. köt. Bp. **1895**. 97–109.
- BAYER JÓZSEF: Egy magyar beszély „Rómeó és Júlia” – motívuma. = MShakespeare-Tár **1916**. [1915.] VIII. 110–118. [P. Sz. K. „Júlia” c. novellája.]
- HORVÁTH ENDRE: P. Sz. K. = Ref.főisk.Ért. **1927/28**. Pápa **1928**. 7–37. – Klny. is.
- Ism.: It **1929**. 72.
- Jókai versenytársának. = Nyug **1931**. II. 549. [P. Sz. K. szobrának leleplezéséről.]
- GULYÁS JÓZSEF: P. Sz. K. darabtervezetei. = ItK **1941**. 291–292.

EGYES MŰVEKRŐL

- Az ábrándozók 1–2. 9
Az asszony komédiája 21

- Balassa Bálint 20
Bethlen Miklós 3
A bujdosók 1–2. 8
Csák 7
Az emberi művelődés története 1–3. 14
A fekete szekér 1–4. 13
A honboldogítók 1–2. 15
Izabella 1–2. 5
A Kendiek 6
A kiengesztelt átok 23
Legszébb hercegnő 22
Lukámusz 10
Magyar revevilág 12
Magyarhon fénykora 1–3. 2
Az ország sebei 1–4. 11
Régi szép idők 24
Sirály 1–3. 1
A szabad szó vértanúi 1–2. 16
Tudósok harca 1–2. 17
Varga János, vagy akít az Isten megbélyegzett 18
Vetélytársak 1–2. 4
Vitéz Holubár Vencel lovag története... 19

1 Sirály 1–3. (1854)

- K. = Dcs **1854**. máj. 25. 29. sz. 666–668.
PN **1854**. júl. 22. 1309. sz.

2 Magyarhon fénykora 1–3. (1857)

- Növ **1857**. márc. 29. 12. sz. 189–190.
VU **1869**. márc. 7. 10. sz. 133.

3 Bethlen Miklós (1858)

- Növ **1858**. nov. 7. 45. sz. 720.

4 Vetélytársak 1–2. (1858)

- m + k. = BH **1858**. aug. 15. 17.
SALAMON FERENC: Legújabb regényeink. Album a „Pesti Napló” múlt évi előfizetőinek. Pest **1858**. 114–127.
SzépirodKözl **1858**. jan. 21. 6. sz. 765–766.
SALAMON FERENC = PN Alb. **1858**. 77–127. [Többek közt P. Sz. K. regényéről.]

5 Izabella 1–2. (1859)

- r. = Nef **1860**. márc. 11. 50. sz. 597–598.

6 A Kendiek (Nemzeti Színház: 1860. máj. 9.)

- [DUX ADOLF] D. A. = PLloyd **1860**. 110. sz. 2. [Tragédia.]
Hölgyf **1860**. máj. 12. 57. sz. 454–455.

7 Csák

(Nemzeti Színház: 1861. nov. 18.)

[DUX ADOLF] D. A. = PLloyd 1861. 271. sz. 2.

[Történelmi dráma.]

Növ 1861. dec. 1. 23. sz. 367.

8 A bujdosók 1–2. (1862)

[DUX ADOLF] D. A. = PLloyd 1863. 49. sz. 2.

9 Az ábrándozók 1–2. (1865)

O. Á. = Kor 1866. júl. 1. 76. sz.

10 Lukánusz (1869)

(Nemzeti Színház: 1870. febr. 4.)

GYULAI PÁL: Jelentés az 1868-i Teleki drámai pályázatról. = BpKözl 1869. márc. 24. 68. sz. 860–862., és AkÉrt 1869. 57–63., Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 365–370. [Többek közt P. Sz. K. drámájáról.]

[SZANA TAMÁS] (Sz. T.) = FL 1870. febr. 6. 29. sz. 124–125.

(y. y.) = A Hon 1870. febr. 5. 28. sz. [1.]

11 Az ország sebei 1–4. (1871)

-s. = Figy 1871. márc. 8. 10. sz. 115–116.

[VADNAI KÁROLY] (V. K.) = A Hon 1871. jan. 14. 13. sz. 1–2.

VU 1871. márc. 19. 12. sz. 149.

12 Magyar regevilág (1872)

[SZANA TAMÁS] (Sz. T.) = A Hon 1872. jan. 26. 21. sz. 1.

[SIMONYI ZSIGMOND] ST[EINER] ZSIGMOND = MoNy 1873. jan. 26. 4. sz. 47.

Figy 1876. jan. 31. 5. sz. 60.

13 A fekete szekér 1–4. (1873)

Figy 1872. dec. 1. 48. sz. 570–572.

14 Az emberi művelődés története 1–3. (1876–1877)

TÉLFY IVÁN = BpSz 1877. 14. köt. 408–414.

15 A honboldogítók 1–2. (1882)

Ko 1881. VI. 568–573.

PN(regg.) 1881. okt. 9. 277. sz. 5.

16 A szabad szó vértanúi 1–2. (1883)

B. T. = Ko 1883. júl. 8. 28. sz. 433–434.

SZANA TAMÁS = Nemzet 1883. máj. 27. 144. sz.

17 Tudósok harca 1–2. (1883)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1882. okt. 11. 41. sz. 5.

SZANA TAMÁS: Válasz. = Nemzet 1882. okt. 22. 52. sz. 6–7. [Viszonzválasz P. Sz. K.-nak „A történelmi regény és a mi kritikánk” c. fejtegetésére.]

P. Sz. K.: A történelmi regény és a mi kritikánk. = Nemzet 1882. okt. 22. 52. sz. 5–6. [Az író válasza Szana Tamás bírálatára (megj. uo. okt. 11. 41. sz. 5).]

18 Varga János, vagy akit az Isten megbélyezett [1883]

[GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1883. 35. köt. 472–476., és Gy. P.: Bírálatok. 1861–1903. Bp. 1911. 234–240.

[A „Jó könyvek a magyar nép számára” c. sorozat 9–15. kötetei kapcsán P. Sz. K. művéről is.]

19 Vitéz Holubár Vencel lovag története. Avagy „se pénz, se posztó” [1886]

Nemzet 1886. dec. 10. 341. sz. 1–2.

20 Balassa Bálint (1887)

VU 1887. ápr. 24. 17. sz. 287.

[PÉTERFY JENŐ] -Z- = BpSz 1888. 56. köt. 142. sz. 151–152., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 486–487. [Többek közt Sz. K. művéről.]

21 Az asszony komédiája (1888)

GALAMB SÁNDOR = Mság 1934. dec. 25. 288. sz. 50.

GALAMB SÁNDOR: Magyar drámai költemények. = ItK 1943. 81–92. [Többek közt P. Sz. K. művéről is.]

GALAMB SÁNDOR: Az ember tragédiája Az asszony komédiája. = MNemzet 1964. okt. 11. 239. sz. 10. [P. Sz. K. költeményéről, mely a Tragédia paródiájaként indult.]

22 Legszebb hercegnő (1888)

[PÉTERFY JENŐ] -z- = BpSz 1888. 56. köt. 142. sz. 151–152., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 485–486. [Többek közt P. Sz. K. művéről is.]

23 *A kiengesztelt átok (1892)*

-dr- = Élet **1892**. 558.
 FL **1892**. aug. 7. 218. sz. 1613.
 KépCsalL **1892**. aug. 21. 34. sz. 544.

24 *Régi szép idők (1896)*

MH **1896**. nov. 22. 323. sz. 18–19.

SZÁVAY GYULA

1861–1935

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

RUPP KORNÉL: Sz. Gy. = R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely **1887**. 281–285.

GYÓRI PÁL: Sz. Gy. = Újld **1897**. ápr. 25. 18. sz. 396–397.

KÁRPÁTI MANÓ: Sz. Gy. = Zala **1903**. jan. 11. 4. sz. 1–2.

KARDOS ALBERT: Sz. Gy. huszonöt éves költői pályája. = DebrKépKal 1910. Debrecen [1909.] 44–51. – Klny. is.

Tagajánlások. = KisfTÉ 1909–1910. 44. köt. Bp. **1910**. 197–202. [Sz. Gy.-t ajánlják: Szabolcska Mihály és Gárdonyi Géza.]

Ungarische Akademie der Wissenschaften. = PLloyd **1916**. márc. 21. 81. sz. 10. [Sz. Gy. és Ghéczy István szomorújátéka, „A vértanúk” nyerte a gróf Teleki-díjat.]

Sz. Gy. = Temesvári Hírlap **1917**. febr. 20. 40. sz. 2. [Életrajzi adalék a debreceni kereskedelmi és iparkamara titkári állásáról történt lemondásáról.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: Sz. Gy. = It **1935**. 179–180. [Rövid életrajz, művei felsorolásával.]

R-r: Sz. Gy. = Napk **1935**. 6. sz. 417–418. [Munkásságának, kritikus tevékenységének méltatása elhunytá alkalmából.]

Halottaink. = Ko **1935**. jún., 244–246. [Nekrológ.]

RÉDEY TIVADAR: Sz. Gy. ravatalánál. = KisfTÉ ÚjF **1933–1936**. 59. köt. Bp. **1936**. 376–377.

SÍK SÁNDOR: Sz. Gy. emlékezete. = Ko **1938**. 217–225.

VIETÓRISZ JÓZSEF: Emlékezés Sz. Gy.-ra = KisfTÉ ÚjF **1937/40**. 60. köt. Bp. **1940**. 202–207.

SZILÁGYI GÉZA: Jó költő, de gyarló ember. Utólagos lebecsülések. = ÚjÉ **1946**. 36. sz. 8. [Sz. Gy.-ról is.]

BÓKA LÁSZLÓ: Arcképvázlatok. Sz. Gy. = B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. **1966**. 1053–1054.

EGYES MŰVEKRŐL

Az első lépés 3
 Az ezüst pohár és más újabb versek 11
 A két leánder 12
 Költemények 1. (1884) 1
 Költemények 2. (1892) 2
 A munka 4
 Petőfi 13
 Szép Ilonka 10
 Túl a tengeren 6
 Újabb versek. Jucikától a lobogóig 7
 Újabb verses könyve 5
 Ünnepi versek, apró színjátékok 8
 Vitézi ének és más újabb versek 9

1 *Költemények 1. (1884)*

-k: A Győri garabonciás-diák. = BH **1884**. márc. 25. 84. sz. 2–3.

LÉVAY SÁNDOR = MoNv **1884**. ápr. 6. 19. sz. 223.

[SZANA TAMÁS] Sz. T. = Ko **1884**. ápr. 27. 17. sz. 269–270.

Egyetértés **1884**. márc. 30. 89. sz. 9.

VU **1884**. ápr. 6. 14. sz. 222.

2 *Költemények 2. (1892)*

FL **1891**. dec. 29. 357. sz. 2677–2678.

-i. = Élet **1892**. 214–215.

KOZMA ANDOR = Nemzet **1892**. máj. 29. 149. sz. 1.

[LÁSZLÓ MIHÁLY] L. M. = OrszV **1892**. márc. 12. 174.

S-r. I-n. = Veszprém **1892**. jan. 23. 4. sz. 1–2.

A Hét **1892**. jan. 3. 1. sz. 870.

MSz **1892**. jan. 24. 4. sz. 46.

PH **1892**. febr. 13. 44. sz. 4–5.

VU **1892**. jan. 10. 2. sz. 34–35.

v. z. = BpSz **1893**. 76. köt. 161–201. [Többek közt Sz. Gy. kötetéről is.]

3 *Az első lépés*

(Magyar Színház: 1897. okt. 16.)

BILLY = A Hét **1897**. okt. 17. 42. sz. 674. [Sz. Gy.-nak a Magyar Színház megnyitása alkalmára írott prólógusáról.]

Újld **1897**. okt. 17. 43. sz. 345.

4 *A munka*

(Magyar Színház: 1897. nov. 6.)

[RÓNA BÉLA] (r. b.) = PolHsz **1897**. nov. 7. 45. sz. 14–15. [Sz. Gy. drámai költeményének előadásáról.]

5 Újabb verses könyve (1897)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1897. ápr. 7. 97. sz. 1.
 SALGÓ ERNŐ = Egyetértés 1897. jan. 31. 31. sz. 9.
 [SALGÓ ERNŐ] S. E. = PN 1897. febr. 21. 52. sz. 19.
 u. p. = Alf 1897. jan. 15. 11. sz. 1.
 A Hét 1897. I. 226.
 Je 1897. jan. 10. 2. sz. 28–29.
 MGén 1897. 19. sz. 305–306. [Többek közt Sz. Gy.
 verseskötetéről is.]
 VU 1897. jan. 31. 5. sz. 75.

6 Túl a tengeren (1900)

MTengerpart 1900. ápr. 10. 82. sz. 4.
 ÚjId 1900. ápr. 22. 17. sz. 379.
 VU 1900. máj. 20. 20. sz.

7 Újabb versek. Jucikától a lobogóig (1902)

[ADY ENDRE?] = Nagyváradi Napló 1902. márc. 9. 55.
 sz. 7., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp.
 1944. 144. [A szerkesztők az Ady Endre összes
 prózai művei 3. köt.-be nem vették be, mert állás-
 pontuk szerint nem Ady-cikk.]
 [BERKI MIKLÓS] b. m. = MSz 1902. aug. 10. 32. sz.
 384.
 M. J. = Arad és Vidéke 1902. márc. 6. 54. sz. 3–4.
 [SZIGETHY VILMOS] (Sz. V.) = SzegN 1902. febr. 2.
 29. sz. 12.
 FL 1902. febr. 9. 6. sz.
 MGén 1902. márc. 16. 191.
 ÚjId 1902. márc. 23. 13. sz. 271.

8 Ünnepi versek, apró színjátékok (1902)

[ADY ENDRE?] = Nagyváradi Napló 1902. márc. 9. 55.
 sz. 7., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp.
 1944. 144. [Vö. a 7. sorszámú műnél lévő tétel an-
 notációjával!]
 [BERKI MIKLÓS] b. m. = MSz 1902. aug. 10. 32. sz.
 384.
 M. J. = Arad és Vidéke 1902. márc. 6. 54. sz. 3–4.
 [SZIGETHY VILMOS] (Sz. V.) = SzegN 1902. febr. 2.
 29. sz. 12.
 FL 1902. febr. 9. 6. sz.
 MGén 1902. márc. 16. 191.
 ÚjId 1902. márc. 23. 13. sz. 271.

9 Vitézi ének és más újabb versek (1905)

[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1905. 4. sz. 59.

10 Szép Ilonka

(Király Színház: 1906. okt. 10.)

E. G. = PLloyd 1906. okt. 21. 257. sz.

11 Az ezüst pohár és más újabb versek (1908)

[KARDOS ALBERT] (K. A.) = Néptanítók Lapja 1909.
 jan. 28. 4. sz. 16.
 [SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1909. 19. sz. 399.

12 A két leánder (1910)

[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1911. 21. sz. 427.

13 Petőfi [1923]

(Várszínház: 1922. dec. 24?)

Társszerző: Géczy István

Mság 1922. dec. 24. 293. sz. 17. [Sz. Gy. ünnepi
 színjátékáról.]

-csk- = Napk 1923. I. 269–270.

[SZIRA BÉLA] Sz. B. = Élet 1923. 7. sz. 167.

SZÉCHY KÁROLY

1848–1906

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

P.: Sz. K. = KváriL 1899. márc. 12. 11. sz. 121–122.
 Tagajánlások. Sz. K. levelező tagul ajánlva. = MTA
 Tagajánlások 1902-ben. Bp. 1902. 14–15. [Ajánlja
 Badics Ferenc.]
 Két új egyetemi tanár. = BH 1905. jan. 9. 9. sz. 10.
 [Riedl Frigyes és Sz. K. kinevezése, életrajza.]
 GEREBEN MÁRTON: Sz. K. = PolHsz 1906. 3. sz. 8–9.
 [HEGEDŰS ISTVÁN] H. I.: Sz. K. = EPhK 1906. 177–179.
 [HEGEDŰS ISTVÁN]: – – I. tag beszéde Sz. K. I. tag
 ravatalánál 1906. január 4-én a Tudományegyetem
 csarnokában. = AKÉrt 1906. 63–64.
 KRISTÓF GYÖRGY: Sz. K. = BH 1906. jan. 15. 14. sz. 2–3.
 Sz. K. = Száz 1906. 89–90., VU 1906. jan. 14. 2. sz.
 22–23. [Nekrológok.]
 DÉZSI LAJOS: Sz. K. emlékezete. = MTA Emlékbeszé-
 dek. 14. köt. 5. sz. Bp. 1909. 123–144. – Klly. is.
 [Elhangzott 1909. jan. 25.]
 KRISTÓF GYÖRGY: A magyar irodalomtörténet a
 kolozsvári egyetemen. = It 1912. 502–506., és K.
 Gy.: Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője.
 Cluj–Kolozsvár 1924. 204–210.

MORVAY GYÖZŐ: Lappangó irodalomtörténetek. = It 1928. 244. [Sz. K. „Magyar irodalomtörténet” c. ismeretlen kézíratos hagyatékáról.]

EGYES MŰVEKRŐL

Megjegyzés: Sz. K.-nak az egyes írőkről (Vajda Péter, gr. Zrínyi Miklós, Debreczeni Márton, Gvadányi József) szóló irodalomtörténeti vonatkozású művei irodalmát l. a bibliográfiai sorozatunk 1. és 2. kötetében az *Egyes szerzők* címszó alatt!

Szép Ilonka (1881)

[GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1881. 26. köt. 310–313., és Gy. P.: Bírálatok. 1861–1903. Bp. 1911. 215–219. [Sz. K. verses regényéről.]

HARASZTI GYULA = Mo 1881. jún. 3. 152. sz. 1–2.

Egyetértés 1881. ápr. 3. 92. sz. Mell. 1.

FL 1881. márc. 1. 48. sz.

MSz 1881. ápr., 194–195.

Benyomások és emlékek (1897)

B. A. = Ellz 1897. nov. 19. 264. sz. 1–2.

ITáj 1897. nov., 2. sz. 6–7.

KépCsalL 1897. nov. 7. 45. sz. 720.

MGén 1897. nov. 14. 738.

Nemzet 1897. nov. 9. 310. sz. 7.

Száz 1897. 964–965.

RÓNA BÉLA = PolHsz 1898. 1. sz. 11.

Kisebb tanulmányok (1897)

KépCsalL 1897. nov. 21. 47. sz. 751.

GYULAI ÁGOST = MKr 1898. jan. 15. 8. sz. 137–139.

KOVÁCS P[ÁL] = Száz 1898. 156–160.

RÓNA BÉLA = PolHsz 1898. 1. sz. 11.

ITáj 1898. jan., 5–6.

SZÉKELY JÓZSEF

1825–1895

Szövegek

LEVELEZÉS

Sz. J. – Kecskeméthy Aurélhoz. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 320–321. [Kelt: Pest 1857. jan. 1.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KERTBENY KÁROLY: Sz. J. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 519.

[VADNAI KÁROLY] V. K.: Sz. J. = Arckép-album. Műmelléklet a Hölgyfutárhoz. I. Pest 1855. 69–73.

VÁLKAI IMRE: Sz. J. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 83–84.

ÁLDOR IMRE: Sz. J. = MoNv 1866. febr. 4. 5. sz. 65–66.

CSERNÁTONI GYULA: Petőfi és az 50-es évek költői. V. = PetőfiMúz 1894. 1–2. sz. 20–28. [Sz. J. és Tóth Endre költészetéről.]

[ÁGAI ADOLF] PORZÓ: Sekszpir Jóska. = PN 1895. szept. 19. 257. sz. 1–3.

LAUKA GUSZTÁV: Sz. J. = Torontál 1895. szept. 17. 213. sz. 1.

SZINNYEI JÓZSEF: Sz. J. önéletrajza. = BH 1895. szept. 19. 256. sz. 1–2.

TÓTH BÉLA: Sz. J.-ről. = A Hét 1895. szept. 22. 38. sz. 603–604. [Anekdotikus visszaemlékezés az 50-es évek irodalmi viszonyaira.]

VADNAI KÁROLY: Sz. J.-ről. = FL 1895. szept. 17. 255. sz. 2941–2944.

[VAY SAROLTA] D'ARTAGNAN: Emlékezés Sz. J.-re. = PH 1895. szept. 17. 255. sz. 5.

Sz. J. = PN 1895. szept. 15. 253. sz. 4., Újld 1895. szept. 22. 40. sz. 209. [Nekrológok.]

[BAYER JÓZSEF] B. J.: Az Imogen-történetnek egy magyar feldozása. = MShakespeare-Tár 3. köt. 1910. 121–129. [Sz. J. „Imogen” c. költői elbeszéléséről mint Shakespeare Cymbeline-jének első magyar feldozásáról.]

SZINNYEI FERENC: Humoristáink a Bach-korszakban. = It 1934. 177–187. [Többek közt Sz. J. munkásságáról is.]

ÓKRÓS IRÉN: Sz. J. = Ó. I.: A sallangos költészet. (Petőfi hatása az ötvenes években.) Debrecen [1940.] 44–47.

SZELESTEY LÁSZLÓ

1821–1875

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

[OZORAY ÁRPÁD] CSONGOR: Egy régi hírlapról. = Hölgyek Lapja 1884. dec. 5. 49. sz. 671. [A Hölgyf-

ban 1852-ben megjelent hirdetést, Sz. L. versét közli.]

LEVELEZÉS

SZENTIMREI JENŐ: Haladó színműíró elődünk: Éjszaki Károly. 1818–1907. = *IgSzó* 1958. I. 2. sz. 273–287. [Többek közt Sz. L. levele Éjszaki Károlyhoz. Kelt: Pest 1858. febr. 22.]

Sz. L. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 169. [Kelt: Pest 1857. szept. 18.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

ESZTERGÁLYOS ÁGOSTON: Sz. L. élete, politikai és irodalmi működése. Nagykanizsa 1896. 73 l.

MIKULICS KÁROLY: Sz. L. élete s irodalmi munkássága. Trencsén 1901. 69 l.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: Szerkesztői tevékenységével kapcsolatban I. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében a *Szépirodalmi Közlöny (1857–1859)* címszót is.

KERTBENY KÁROLY: Sz. L. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 519.

-B.: Sz. L. = Arckép-album, műmelléklet a *Hölgyfűtár*hoz. I. Pest 1855. 59–61.

SALAMON FERENC: Két új zsebkönyv. = PN 1858. jan. 16. 24. [A Sz. L. szerkesztésében megjelenő *Szépirodalmi Album*ról is.]

VÁLKAI IMRE: Sz. L. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypok. Bécs 1858. 85–86.

Sz. L. = *Hajnal Alb.* Kiad. *Sarkady István*. Bp. 1873. 104–106.

GYÓRY VILMOS: Sz. L. = Gy. V.: *Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból*. Bp. 1875. 433–436.

-O-F: Sz. L. = MoNv 1875. szept. 19. 38. sz. 453–454. [SZÁSZ KÁROLY] - á - r - : Sz. L. = VU 1875. szept. 19. 38. sz. 593–594.

Sz. L. = *Figy* 1875. szept. 12. 37. sz. 443–444., FL 1875. szept. 10. 206. sz. 921. [Nekrológok.]

[RÉCSEI] RÉCSEY VIKTOR ALFONZ: Sz. L. = *Kőszeg és Vidéke* 1881. dec. 25. 25. sz. Mell. [Rövid életrajz, művei felsorolásával.]

RÉCSEI VIKTOR: Sz. L. = *Figy* 1887. 23. köt. 264–265. CSERNÁTONY GYULA: *Petőfi és az 50-es évek költői*. = *PetőfiMúz* 1893. 4–8, 54–58, 73–79, 102–108., és Cs. Gy.: *Petőfiről*. Kolozsvár 1900. 34–92. [Többek között Sz. L. munkásságáról is.]

BENCZE JÓZSEF: Sz. L. pályafutása. = *VasiSz* 1935. 3. sz. 180–196. – Klny. is.

Ism.: *Lit* 1935. 350.

[PÁVEL ÁGOSTON] P. Á.: Sz. L. = *VasiSz* 1936. 1–2. sz. 126–127. [Szülőházán leleplezték emléktábláját.]

1856-ban kiadatott... = IU 1961. okt. 1. 19. sz. 8. [A Sz. L. által szerkesztett *Szépirodalmi Közlöny* c. folyóiratról.]

EGYES MŰVEKRŐL

Érzelemvirágok (1842)

ILLUC OLÁH JÁNOS = *RegPDI* 1842. szept. 15. 74. sz. 760–761.

Kemenesi cimbalom (1853)

Hölgyf 1852. nov. 15. 261. sz. 1057.

[GYULAI PÁL]: Polemikus jegyzetek. = *SzépirodL* 1853. jún. 23. 50. sz. 799., és Gy. P.: *Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok*. Bp. 1961. 167–168. [Többek között Sz. L. verskötete kapcsán bírálja a népköltészetről, a népies műköltészetéről vallott felfogását. Együttal válasz Sz. L.-nak a PN 1853. jún. 17. 980. sz.-ban megjelent „Kalászok a nép életéből” c., Gyulai és Erdélyi János véleményével polemizáló cikkére is.]

Falu pacsirtája (1854)

BH 1854. jan. 29. 332. sz. 1844.

Egy rab álmai (1867)

FL 1867. ápr. 7. 81. sz. 323.

VU 1867. júl. 14. 28. sz. 352.

SZEMERE MIKLÓS

1802–1881

Szövegek

KIADÁSOK

Sz. M. összegyűjtött munkái. Kiad. [Abafi] Aigner Lajos. 1–3. köt. Bp. 1882. 377; 395; 292; 99 l. (NK 30–32.)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

Sz. M. legutolsó költeménye „Bulyi Dezsőhöz.” = Szab(Nagyvárad) 1879. márc. 7. 46. sz. 1–2.

Sz. M. utolsó verse. = BiharmL 1881. szept. 4. 167. sz. 4. 6. [A „II. Rákóczy Fereñc szelleméhez” c. versről, közléssel.]

Sz. M. összegyűjtött munkái. 1–3. köt. = Függetlenség 1882. dec. 20. 351. sz. 2. [A kiadásról szóló recenzióban közölve mutatóványként Sz. M. „Éva anyánk” c. verse.]

FRANKENBURG ADOLF: Sz. M.: Vadászat. Levéltöredék. = BH 1883. szept. 14. 253. sz. Mell. 1–2. [Verses levél, címzettje ismeretlen.]

DONGÓ GY[ÁRFÁS] GÉZA: Sz. M.: Mixtura. I–IV. = AdZemplénT 1904. 189–191, 246–249, 286–288, 348–349. [Az 1839 körül keletkezett és Sátoraljaújhelyen előadott énekes játéka.]

BÁRTFAI SZABÓ LÁSZLÓ: Ismeretlen versek Petőfitől és Tompától. = ItK 1929. 200–208. [A nagyváradi Játékszini emlény 1847. évi kötetének tartalma: többek közt Sz. M. versei.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. M. drámai paskvillusa. = ItK 1933. 109–121. [„Mixtura” címmel 1839-ben írott énekes játék közlésével.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. M. irodalmi hagyatékából. II. Sz. M. – Arany Jánoshoz. = ItK 1934. 152–154. [Verses levél.]

ERDÉLYI ZSUSZA: Sz. M. levelei Erdélyi Jánoshoz. II. = ItK 1944–1945. 105–106, 115–116, 120–121, 124, 141, 149, 160. [Versközlések az Erdélyi Jánoshoz írott levelekben: „Szelleme dala – vizek fölött”, „Késő fájdalom”, „A Hegel van-ja semmije...” kezdetű bordsal, egy c. n. verses kritikája és „A lukai pap”, az „Új házask esküvés utáni percben”, a „Hozzá” c. versek.]

LEVELEZÉS

ABAFI LAJOS: Sz. M.-ről. II. Levelezéseiből. = Figy 1881. 11. köt. 228–237, 298–308. [A Kazinczy Gáborral folytatott levelezéséből általában csak levélrészleteket közöl: egy levélkivonat Sz. M. Garay Jánoshoz intézett leveléből [1830-as évek vége, 40-es évek eleje]; Sz. M. – Kazinczy Gáborhoz: [1860 ápr. vége?], 1861. dec. 1., 1860. jan. 18., 1861. dec. 11. és d. n. [1861 júl. ?].]

ABAFI LAJOS: Sz. M.-ről. III. Levelezése Sárosy Gyulával. I–II. = Figy 1881. 11. köt. 387–397; 1882. 12. köt. 43–49. [Az I. részben csak kiragadott részleteket közöl a levelekből, általában d. n. A II. részben ezek mellett két levele: 1857. máj. 8. és Szabó Dávidhoz: 1863. jún. 14.]

NAGY PÁL: Tompa reliquiák. VI–IX. = Rozsnyói Híradó 1881. szept. 11.–okt. 9. 37–41. sz., és BH

1881. szept. 11. 87. sz. Mell. 2–3., Zemplén 1882. jan. 15. 3. sz. 1–2., ápr. 2. 14. sz. 1–2., máj. 14. 20. sz. 1–2. [Az utánközlésekben az I. és a 3–5. sz. levél szerepel. – Kelt: Hanva 1851. ápr. 28.; a többi h. n.: 1853. ápr. 22., 1863. febr. 27., 1866. okt. 16., 1868. jún. 29.]

Sz. M. = Függetlenség 1881. aug. 26. 234. sz. 3. [Sz. M. – az Abatúj Kassai Közölny szerkesztőjéhez, Timkó Józsefhez. Kelt: 1881. [aug. 19.].]

ABAFI LAJOS: Sz. M. levelei Pajor Istvánhoz. = Figy 1882. 13. köt. 225–238. [1866–1877 közötti levelek.]

FRANKENBURG ADOLF: Sz. M.-ről. = BH 1883. márc. 29. 87. sz. 2–3. [Sz. M. – Frankenburg Adolffhoz, kelt: 1845. jún. 27.]

ABAFI LAJOS: Pajor István viszonya Sz. M.-hoz és Madách Imréhez. = Figy 1889. 26. köt. 351–358. [Többek között Sz. M. levele Pajor Istvánhoz. Kelt: 1867. nov. 18. – Részletközlés.]

Sz. M. – Arany Jánoshoz. = Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése íróbarátaival. 2. köt. Bp. 1889. 105–107, 109–112, 376–379., és A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 595–596. [Az utóbbiban csak az 1855-ös levél! – A levelek kelte: [Lasztóc] 1855. júl. 26., 1857. nov. 25., Veresharasz 1862. jún. 25.]

PAJOR ISTVÁN: Sz. M. Petőfiről. = ItK 1891. 327–330. [Sz. M. – Pajor Istvánhoz. Kelt: 1866. nov. 30.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. M. irodalmi hagyatékából. = Nagykanizsai kegyesr. kat.főgimn.Ért. 1901/02. 3–52. – Klny.: Nagykanizsa 1902. 52 l., és Tompa Mihály levelezése. 1. köt. Bp. 1964. 97–103, 146–154.; 2. köt. Bp. 1964. 12–13, 134–136, 369–371. (Fontes 6–7.) [Sz. M. levelei kelt: 1850 tavasza és 1868. jún. 29-e között.]

ESZTEGÁR LÁSZLÓ: Magyar írók levelei Egressy Gáborhoz. = ItK 1903. 111–120. [Többek között a 120. lapon: Sz. M. – Egressy Gáborhoz. Kelt: 1860. jún. 18.]

Sz. M. levele Egressy Gáborhoz. = Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz (1838–1865.) Bp. 1908. 145–148. [Kelt: Velejte 1861. máj. 1.]

KARA GYÖZÖ: Sárosy Gyula kiadatlan írásai. = ItK 1917. 184–201. [A 192–193. lapon: Sz. M. levele Sárosy Gyulához. – D. n.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. M. levele Kazinczy Gáborhoz. = ItK 1930. 438–439. [D. n. levél közlése.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. M. irodalmi hagyatékából. I–IV. = ItK 1934. 72–83, 152–165, 266–278, 378–386. [Többek között Sz. M. 1844 aug. és 1881. aug. 18-a között írott 21 levele. Címzettek: Vachott Sándor, Vadnai Károly, Arany János, Lévy József, Chyzer Kornél, Erdélyi János, Darmay Viktor, Tóth Endre, Vékey Valér, Vutkovich Sándor, Benedek Aladár, Darmay Gyözö, Szabó Dávid, Timkó József.]

GÁLÓS REZSŐ: Sz. M. kiadatlan leveleiből. = ItK 1940. 181–183. [1836–1842 között Barkassy Imre táblabíróhoz írt levelekből.]

KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. I. = ItK 1942. 41–63. [Többek között (57–58. lapon): Sz. M. – Vadnai Károlyhoz. Kelt: 1868. febr. 3.]

ERDÉLYI ZSUZSA: Sz. M. levelei Erdélyi Jánoshoz. I–II. = ItK 1944–45. 48–61, 102–161., és Erdélyi János levelezése. 1. köt. Bp. 1960. 143–145, 150–153, 155–158, 160–162, 165–168, 173, 175–179, 195–197, 302–309.; 2. köt. Bp. 1962. 82–86, 95–98, 151, 159, 183, 185–187, 196–197, 222–223, 230–231, 236, 246–247, 282–283, 288–296, 299–300, 320–322, 349–350, 353–354, 381–384. (Fontes 2–3.) [A közlemény I. része áttekintés Sz. M. életéről és költészetéről, Erdélyivel való kapcsolatáról. A II. rész: 1841. jan. 17. és 1865. dec. között írott 47 levél közlése.]

Sz. M. – Tompa Mihálynak. = Tompa Mihály levelezése. 1. köt. Bp. 1964. 241–242. (Fontes 6.) [Kelt: Lasztóc 1855. júl. 29.]

Sz. M. – Aranyinak. = Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 686–688.

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: Az irodalmi kritika elvi kérdései körül a Salamon Ferenc–Szász Károly közötti vitához kapcsolódva a Sz. M. és Brassai Sámuel közötti polémiairól ad áttekintést a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Az irodalomtudomány és az irodalmi kritika c. fejezete.*

Sz. M.-ről. = FL 1864. máj. 25. 118. sz. [Három megjelent költeménye kapcsán.]

Sz. M. = HazKülf 1866. máj. 6. 18. sz. 273–274.

[SZÁSZ KÁROLY] -á -r: Sz. M. = VU 1869. máj. 16. 20. sz. 265–266.

VUTKOVICH SÁNDOR: Sz. M. I. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 143–144.

GYÓRY VILMOS: Sz. M. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 423–427. [Méltatása, versillusztrációkkal.]

SZABÓ ENDRE: Sz. M.-nál. = Független Hírlap 1879. júl. 13–14. 191–192.

Egy költőnk, mint medvevadász. = FL 1880. nov. 14. 262. sz.

ABAFI LAJOS: Sz. M.-ről. I. Költői zsengei. = Figy 1881. 11. köt. 129–134.

EÖTVÖS KÁROLY: Lasztócon. (Emlékezés Sz. M.-ra.) = Egyetértés 1881. aug. 28. 236. sz. 1.

(k.): Sz. M. = FL 1881. aug. 23. 190. sz.

KIRÁLY PÁL: Emlékezések Sz. M.-ra. = Egyetértés 1881. szept. 11. 250. sz. Mell. 2–3.

[SZANA TAMÁS] Sz. T.: Sz. M. = Ko 1881. 6. köt. 282–285.

Sz. M. = Egyetértés 1881. aug. 26. 234. sz. 2., Függetlenség 1881. aug. 26. 234. sz. [3.], MNépvilág 1881. aug. 28. 35. sz. 552–553., MoNv 1881. aug. 28. 35. sz. 562–563., PH 1881. aug. 22. 230. sz. 5., aug. 23. 231. sz. 3., VU 1881. aug. 28. 35. sz. 555–556. [Nekrológok.]

Nekrológ az Akadémia elhunyt tagjairól. = MTA Alm. 1882. 250–267. [Többek között (a 253–254. lapon) Sz. M.-ről.]

[BENEDEK ELEK] -k: Sz. M. = BH 1883. jan. 25. 25. sz. 1–3. [40 éves költői munkásságának méltatása összegyűjtött munkái 3 kötetének kiadása alkalmával.]

FRANKENBURG ADOLF: Sz. M.-ről. Apró adatok Tóth Lőrinc mai felolvasásához. = BH 1883. márc. 29. 87. sz. 2–3.

REVICZKY Gyula: Sz. M. = Ko 1883. I. 97, 112–114.

TÓTH LŐRINC: Sz. M.-ről. = Nemzet(regg.) 1883. márc. 29–31. 86–88. sz., és KisFtÉ ÚjF 1883–1884. 19. köt. Bp. 1885. 164–228.

Ism.: FL 1883. márc. 29. 73. sz.

MÁRKI SÁNDOR: Sz. M. I. = M. S.: Magyar Pantheon. Pozsony 1884. 108 l.

Eleven dolog a holtakról. = Ellz 1884. ápr. 4. 80. sz. 2. [Sz. M.-ről is.]

Sz. M. és a kritika. = Figy 1884. 16. köt. 79.

FÜLÖP ADORJÁN: Szász Károly és Sz. M. költészete. = Figy 1888. 1–15, 106–120, 201–208, 277–284. [A VI–X. rész: Sz. M. költészetének elemzése. A XI. rész: párhuzamot von a két író költészete között.]

VÁCZY JÁNOS: Sz. M. költészetéről. = EphK 1888. 264–273, 363–379.

PASZLAUSZKY SÁNDOR: Három Zemplén vármegyei költőről. Sz. M. (1802–1881). = Figy 1889. 26. köt. 81–102. – Klny. is.

y-n.: Emlékeimből. 1–3. = Nagy-Szalonta és Vidéke 1889. márc. 24–31., ápr. 7. 12–14. sz. [Sz. M.-nál tett látogatásáról: 1870. Zemplénhegyalja.]

TAKÁTS SÁNDOR: Részletek a nyelvújítási harc történetéből. II. = KatSz 1890. 520–550. [Többek között Sz. M. szerepe a nyelvújítási harcban a reformkorban.]

HALMY GYULA: Emlékezés Sz. M.-ra. = Mezőtúri Híradó 1895. okt. 10. 41. sz. 1–2.

PERÉNYI JÓZSEF: Szemerei Sz. M. életrajza. = Sátoraljaújhegyi kegyesr.r.kat.gimn.Ért. 1896/97. 3–82. – Klny. is.

Ism.: [Kiss Béla, Zilahy] Junius, BH 1879. júl. 3. 183. sz. 1–2.

GÁRDONYI GÉZA: Sz. M.-ről. = ÚjId 1898. dec. 11. 50. sz. 518–519.

MÓRICZ ZSIGMOND: A táblabíró poéta. (Emlékezés Sz. M.-ra.) = MSzó 1904. jún. 17. 143. sz. 2–3.

- PERÉNYI MIKLÓS: Petőfi és Sz. M. = Zemplén vm. Kazinczy-kör Évk. **1904.** 1. köt. 102–111.
- [STEFESIUS ALFRÉD] ANTONIDES: Sz. M. Bp. **1903.** 8 l.
- SZABÓ ENDRE: Sz. M. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. **1919.** 64–70.
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Sz. M. eredetisége. = PHVnapja **1929.** okt. 6. 40. sz. 22–23.
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Tompa barátsága Sz. M.-sal. = ProtSz **1929.** 8. sz. 547–550.
- GUTPER IMRE: Főiskolánk legkiválóbb írói. „Emlékezünk régiokról!” = Emlékkönyv a Sárospataki Református Főiskola 400 éves jubileumára. Sárospatak **1931.** 57–66. [Sz. M.-ről is.]
- VICZMÁNDY TAMÁS: A költő Sz. M. = V. T.: Híres zempléniek. Bp. **1934.** 1. köt. 83–89.
- GÁLOS REZSŐ: Sz. M. és Goethe Mignonja. = It **1936.** 88–93.
- GÁLOS REZSŐ: Sz. M., a költő, Olaszországba készül. = Tük **1939.** 547–548. [Egy 1829-es utazásáról.]
- ERDÉLYI ZSUZSA: Sz. M. levelei Erdélyi Jánoshoz. I. = ItK **1944–45.** 48–61. [A levélközlések elé írott bevezető. Áttekintés Sz. M. életéről, költészetéről, Erdélyivel való kapcsolatáról.]

EGYES MŰVEKRŐL

Mixtura

(*Sátoraljaújhely: 1839. nov. 14.*)

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. M. drámai paskillusa. (!) = ItK **1933.** 109–121.

Összegyűjtött munkái 1–3. (1882)

- I. F. = MoNv **1882.** dec. 31. 53. sz. 851.
- BH **1882.** dec. 21. 351. sz. 1–2.
- Egyetértés **1882.** dec. 24. 355. sz. 9.
- FL **1882.** dec. 21. 293. sz.
- Függetlenség **1882.** dec. 20. 351. sz. 2.
- PH **1882.** dec. 21. 351. sz. 13.
- [BENEDEK ELEK] = BH **1883.** jan. 25. 25. sz. 1–3.
- REVICZKY GYULA = Ko **1883.** I. 97, 112–114.
- SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) **1883.** febr. 15. 15. sz. 5.

SZENTESSY GYULA

1870–1905

Szövegek

KIADÁSOK

Sz. Gy. összes költeményei. Életrajzzal *Koroda Páltól.* Bp. **1906.** 238 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

Elfeledett költő. = Élet **1919.** febr. 23. 8. sz. 180–181. [Sz. Gy. „Pusztán” és „A múlt” c. verseinek közlése.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- LÁZÁR BÉLA: A kilencvenes évek lírája. = L. B.: A tegnap, a ma és a holnap. 2. sor. Bp. **1900.** 72–130. [Többek közt Sz. Gy. műveiről.]
- Sz. Gy. meghalt. = BH **1905.** nov. 1. 302. sz. 10., A Hét **1905.** nov. 5. 45. sz. 735., PH **1905.** nov. 1. 302. sz. 13. [Nekrológok.]
- KORODA PÁL: Sz. Gy.-ről. = Sz. Gy. összes költeményei. Bp. **1906.** 226–238. [Életrajza és költői munkásságának méltatása.]
- KOMLÓS ALADÁR: A magyar szocialisztikus líra előzményei és kezdetei. = MTA I. OK **1957.** X. 263–319. – Klny. is. [Többek közt a 292–294. lapon Sz. Gy.-ről is.]
- PÓR PÉTER: Sz. Gy. A századforduló izlésváltsághoz és stílusváltásához. = ItK **1966.** 363–380.

EGYES MŰVEKRŐL

A rajongó és egyéb költemények (1895)

- KRITIKUS = Élet **1895.** dec., 15. sz. 15–16.
- FL **1895.** nov. 6. 305. sz. 2844.
- A Hét **1895.** nov. 10. 45. sz. 723.
- LÁZÁR BÉLA = Nemzet **1896.** ápr. 4. 94. sz. 3.
- [PÉTERFY JENŐ] -g.- = BpSz **1896.** 87. köt. 311–314., és P. J. magyar irodalmi bírálati. Bp. [1938.] 124–129. (MIR 41.)
- VU **1896.** jan. 5. 1. sz. 10.
- KACZIÁNY GÉZA = Haz **1897.** aug. 22. 206. sz. 13–14.

Ninon dalai (1896)

- BN **1896.** nov. 11. 84. sz. 8.
- A Hét **1896.** dec. 13. 50. sz. 870.
- Je **1896.** nov. 22. 39. sz. 620.
- Újld **1896.** nov. 15. 47. sz. 428.
- KACZIÁNY GÉZA = Haz **1897.** aug. 22. 206. sz. 13–14.
- LÁZÁR BÉLA = Nemzet **1897.** ápr. 7. 97. sz. 1.
- RÓNA BÉLA = PolHsz **1898.** 33. sz. 9–10. [Többek között Sz. Gy. kötetéről is.]

Gyári lányok és egyéb versek (1898)

B. = A Hét **1898.** júl. 27. 29. sz. 463–464.

OSVÁT ERNŐ = MKr 1898. júl. 15., és O. E. összes írásai. Bp. 1945. 42–46. [Többek közt Sz. Gy. kötetéről is.]

Egyetértés 1898. jún. 26. 175. sz. 9.

ITáj 1898. okt. 20. 1. sz. 8–9.

MSz 1898. júl. 31. 31. sz. 372.

Újld 1898. júl. 3. 27. sz. 16.

VU 1898. júl. 3. 27. sz. 470–471.

LÁZÁR BÉLA: Levél a fiatal lírikusokhoz. = Nemzet 1899. jan. 10. 10. sz. Mell. [Többek közt Sz. Gy. kötetéről is.]

Válogatott költeményei 1893–1900 (1900)

FARKAS EMIL = MKr 1900. máj. 1. 15. sz. 213–216.

[RÓNA BÉLA] rb. = FL 1900. 3. sz. 15–16.

[TÁBORI RÓBERT] t. r. = Újld 1900. jan. 7. 2. sz. 40.

ZEMPLÉNI ÁRPÁD = ITáj 1900. 1. sz. 5.

BH 1900. márc. 15. 73. sz. 12.

FL 1900. jan. 14. 3. sz.

Rezeda. Újabb költemények (1902)

Cs. H. = PN 1902. nov. 16. 315. sz. 11. [Többek között Sz. Gy. verskötetéről is.]

VU 1902. júl. 6. 438–439.

SZIGETI JÓZSEF

1822–1902

Bibliográfia

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J. = It 1915. 289–305. [A 290–293. lapon: bibliográfia. Sz. J. művei és a róla szóló irodalom.]

Szövegek

KIADÁSOK

Sz. J. drámái. Kiad. és bev. Bayer József. Bp. 1914. 379 l. (A Kisfaludy Társaság nemzeti ktára 82.)

LEVELEZÉS

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J. levelei Egressy Gáborhoz. – Adalékok a Nemzeti Színház történetéhez. = ItK 1917. 345–351. [Négy levél Sz. J.-től Egressyhez. Kelt: Pápa 1859. ápr. 14., Pest 1859. márc. 1., ápr. 26., szept. 10.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J. levelei E. Kovács Gyulához. = ItK 1918. 343–345. [Kelt: Bp. 1883. nov. 17., nov. 27., dec. 3., 1884. jan. 22.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

HOFMANN ISTVÁN: Sz. J. Bp. 1934. 74 l.

Ism.: Baróti Dezső, A Színpad 1935. 1–3. 106.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

[EGY RÉGI JÓ PAJTÁSA]: Mi lesz már ebből a gyerekből? (Magyarzat Sz. arcképehez.) = KépU 1859. szept. 11. 8. sz. 85.

(3): Sz. J. = VU 1863. júl. 12. 28. sz. 245–246. [Életrajza.]

-h.: Sz. J. Szombathelyen. = Vas megyei Lapok 1877. szept. 9. 72. sz. 1. [Egy ötvenes évekbeli anekdotikus színpadi történet.]

Sz. J. = Dunántúli Képes Naptár 1892. Bp. 1891. 86–88. [Életrajz.]

VÍZVÁRI GYULA: Az apósom. = Otthon 1894–95. I. 369–372., és MSzal 1902. ápr. 1. 21–24., Otthon 1902. ápr. 15. 21–24. [Sz. J.-ről mint a Nemzeti Színház tiszteleti tagjáról.]

[RÁKOSI VIKTOR] SIPULUSZ: Apró történetek. = BH 1895. febr. 8. 38. sz. 1–2. [Humoros történet Sz. J. életéből.]

[SZABÓ ENDRE] Sz. E.: Sz. J. irodalmi vacsorái. = Üstökös 1902. márc. 2. 9. sz. 104–105., és Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 72–75. [Visszaemlékezés.]

Sz. J. a ravatalon. = Mo 1902. febr. 28. 51. sz. 9. [Tudósítás.]

ÚJHÁZI EDE: Sz. J. = Jöv 1904. szept. 25. 39. sz. 10–11., és Ú. E.: Régi színészekről. Bp. 1908. 101–103. [Anekdoták a színész Sz. J.-ről.]

VÁRADI ANTAL: Sz. J. naplója. = V. A.: Képek a magyar író- és színészvilágból. 2. r. Írók. Bp. 1911. 52–58. [Epizódok Sz. vándorszínész korszakából. – D. n.]

KRECSÁNYI IGNÁC: Bohém-események. = K. I.: Régi dolgok – régi színészetéről. Temesvár 1914. 114–115. [Két anekdota Sz. J.-ről.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J.-ről. = Veszprémi Hírlap 1914. jan. 11. 2. sz. 1–3. [Sz. J. egyéniségéről.]

SZOMAHÁZY ISTVÁN: A bóbiskoló oroszlán. = Sz. I.: Barátaim a halottak. Bp. 1920. 97–104. [Visszaemlékezése a színész Sz. J.-re, a 80-as évek híres Pósa-asztaltársaságára és az Orient kávéház frói körére.]

DITRÓI MÓR: Sz. bácsi kapucinert fizet. = D. M.: Komédiások. Emlékiratok. Bp. 1929. 47–49. [Sz. J.-nél.]

REXA DEZSŐ: Írói tiszteletdíjak a Nemzeti Színházban, 1858–60. = ItK 1933. 264–269. [Többek között Sz. J. tiszteletdíjairól is.]

SZACSVAY IMRE: Sz. J. = Sz. J.: Életem és emlékeim. Bp. 1940. 206. [Visszaemlékezés.]

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

Sz. J.: Egy színész naplója. Pest 1856. 192 l.

Színészi működéséről

GREGUSS ÁGOST: Shakespeare Antonius és Kleopátrája (1858). = G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 233–234. [Jókainé és Sz. alakításáról.]

[TÖRS KÁLMÁN] -rs.: Sz. J. = VU 1880. márc. 21. 12. sz. 177–178.

RAKODCZAY PÁL: Az élő legnagyobb magyar színész. – Az első taps negyvenedik évfordulójára! = R. P.: Színpadi tanulmányok. Bp. 1881. 54–58.

Sz. J.-ről. = Egyetértés 1891. okt. 13. 281. sz. 2–3. [Visszaemlékezések 50 esztendő színészi jubileuma alkalmából.]

Sz. J. = BH 1893. nov. 10. 311. sz. 5–6. [Színészi pályafutásáról.]

[RÁKOSI JENŐ] -ő.: Sz. J. = BH 1895. jan. 24. 24. sz. 1–2., és R. J.: A magyarságért. Bp. [1914.] 155–158. [Híres színészi alakításairól.]

BOROS GÁBOR: Sz. J. = B. G.: Színművek könyve. Deás 1898. 150–154.

RAKODCZAY PÁL: Sz. J. Egy elfelejtett hatvanéves jubileum. = ÚjId 1901. okt. 20. 43. sz. 357–359. [Színpadi alakításairól, első felléptének 60. évfordulóján.]

VÍZVÁRY GYULA: A Nemzeti Színház halottjai. Sz. J. = MSzal 1902. ápr., 21–24. [Színészetének méltatása.]

KÉKY LAJOS: A nagy magyar jellegű színész triász. = ÚjMSz 1921. III. júl.–aug., 1–2. sz. 88–108. [Egressy Gábor, Tóth József és Sz. J.]

SZÁSZ KÁROLY: Sz. J. = Sz. K.: Várszínházi emlékek. Bp. 1921. 20–22.

VÁRADI ANTAL: Sz. J.-ről. = OrszV 1921. 12. sz. 123–124. [Színészi pályájáról.]

FARAGÓ ÖDÖN: Sz. J. = F. Ö.: A magyar színészet országútján. Bp. 1946. [1947.] 34–40.

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

[TÓTH KÁLMÁN]: Sz. J. = Huszonnégy író s színész arckép-albuma. Műmelléklet a Hölgyfutárhoz. Pest 1856. 19–20.

VÁLKAI IMRE: Sz. J. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Magyar írók és művészek ismertetése. Bécs 1858. 126.

Sz. J. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 10. köt. 84–85.

[SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: Sz. J. = CsalKör 1871. nov. 5. 45. sz. 1046. [Megemlékezés Sz. J. pályájának 30. évfordulója alkalmából.]

„Sz. J. ez idén érte meg színművészeti pályájának harmincadik évét...” = FL 1871. okt. 14. 236. sz. 1079. [Színészi és írói működésének méltatása.]

Sz. J. = HazKülf 1871. okt. 12. 41. sz. 358–359.

Sz. J. = MoNv 1871. okt. 8. 41. sz. 533–534.

VUTKOVICH SÁNDOR: Sz. J. = V. S.: Magyar írók alb. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 256–257.

(K.): A költő és kritikussai. = FL 1880. okt. 26. 246. sz. [Többek közt Sz.-ről.]

[KACZIÁNY GÉZA] GYALOG HUSZÁR: Magyar írók és művészek pongyolában. XVIII. Sz. J. = PH 1880. márc. 21. 80. sz. 1–3.

Tagajánlások. Sz. J. levelező tagul ajánlva. = AkÉrt 1882. 122–123. [Szakírói működésének feltüntetésével ajánlja: Szász Károly, Beöthy Zsolt.]

A m. t. akadémia új tagjai. = Egyetértés 1882. jún. 2. 150. sz. 1. [Többek között Sz. J. munkásságának ismertetésével.]

Sz. J. = KépCsalH 1882. jún. 25. 39. sz. 621. [MTA tagjává választása alkalmából.]

ÁBRÁNYI KORNÉL: Sz. J. = OrszV 1883. 163–165.

[TÁBORI RÓBERT] COLUMBUS: Az akadémiaiból. (Sz. J. székfoglalója – Halász Ignác jelentése.) = PH 1884. dec. 2. 332. sz. 1–2.

SOMLÓ SÁNDOR: Sz. J. = Haz 1895. jan. 31. 31. sz. 2.

Sz. J. = MGén 1895. febr. 3. 6. sz. 81–82. [Méltatása munkásságának félévszázados jubileuma alkalmából.]

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA: Sz. J. = BH 1902. febr. 27. 57. sz. 1–2. [Színészi és drámaírói munkásságának méltatása elhunytá alkalmából.]

CSÁSZÁR IMRE: Sz. J. = MNemzet 1902. febr. 27. 50. sz. 1.

KURZENREITER KÁROLYNÉ: Sz. J. = PolgárisKözl. 1902. márc., 175–177.

[SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: Sz. J. = ÚjId 1902. márc. 2. 10. sz. 205–206.

Sz. J. = Az Athenaeum Családi Képes Naptára az 1903. évre. Bp. [1902.] 66–68., BH 1902. febr. 28. 58. sz. 1., PLloyd(esti) 1902. febr. 26. 47. sz., PN 1902. febr. 27. 57. sz. 4–6., VU 1902. márc. 2. 9. sz. 137., KisFTÉ ÚjF 1902–1903. 37. köt. Bp. 1903. 109. [Nekrológok.]

VÁRADI ANTAL: Költő-színészek. = Az Újság 1904. máj. 19. 139. sz. 1–4., és V. A.: Képek a magyar író- és színészvilágból. 2. köt. Bp. 1911. 1–19.

BERCZIK ÁRPÁD: Sz. J. Emlékbeszéd. = MTA Emlékbeszédék. Bp. 1905. 12. köt. 12. sz. 351–361. – Klny. is., és MNemzet 1905. aug. 22–23. 202–203. sz., Az Újság 1905. ápr. 23. 115. sz. 72–73.

VÁRADI ANTAL: A színész-akadémikus. Emlékezések Sz. J.-re. = BH 1912. máj. 4. 106. sz. 1–3.

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J. = It 1915. 289–305. [Munkásságának méltatása, műveinek és a róla szóló irodalom bibliográfiájával.]

CSÁSZÁR ELEMÉR: Sz. J. emlékezete. = ÚjNemz 1922. máj. 14. 109. sz. 4–5. [A színész és a színműíró méltatása.]

[FERENCZI ZOLTÁN]: – r. tag beszéde 1922. május 11-én Sz. J. I. tag sírjánál. = AkÉrt 1922. 276–277.

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J. = Élet 1922. máj. 28. 11. sz. 250–252. [Emlékezés születésének 100. évfordulóján.]

SZÁSZ KÁROLY: Sz. J. = BH 1922. máj. 11. 107. sz. 2. [SZÁSZ KÁROLY] (-sz-ly.): Sz. J. százéves születési évfordulója. = 8ÓraiU 1922. ápr. 30. 99. sz. 4.

VÁRADI ANTAL: Sz. J. = NU 1922. máj. 11. 106. sz. 3–4. Sz. J. emlékének ünneplése. = Nszava 1922. máj. 12. 107. sz. 7.

Sz. J. századának születésnapja. = V 1922. ápr. 30. 98. sz. 8.

TÓTH IMRE: Egy színgazgató emlékei. III. Sz. J. = KépKron 1926. jún. 6. 23. sz. 14–16. [Sz. J. színészi és írói működésének méltatása.]

Drámái

POLGÁR GYÖRGY ÖDÖN: Sz. J., mint színműíró. = Aradi főgymn.Ért 1907/08. 3–35. – Klny. is.

Ism.: *Kristóf György*, EphK 1909. 152–153.

BAYER JÓZSEF: Bev. = Sz. J. drámái. Bp. 1914. 5–38. (A Kisfaludy Társaság nemzeti ktára 82.)

SZÁSZ KÁROLY: A magyar dráma a politikai elnyomás időszakában. = Ur 1917. 4. sz. 109–118. [Többek közt Sz. J. műveiről.]

[PÓTH ISTVÁN] -th-n.: Sz. J. a szerb színpadon. = Szózat 1922. máj. 14. 110. sz. 14.

SZÉP ERNŐ: Népszínműveink a bécsi színpadokon 1850–1860. = Sz. E.: Magyar drámák a bécsi színpadokon. Bp. 1930. 15–39. [Többek között Sz. J. „Viola” és a „Vén bakancsos” c. színműveiről.]

Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok

DOBÓCZKI PÁL: A kincskeresés motívuma Fáynál és Sz.-nél. = EphK 1912. 486–488. [Fáy András „Hasznosi kincs-keresés” és Sz. J. „Vén bakancsos és fia, a huszár” c. darabjának összevetése a motívumegyezés szempontjából.]

RAKODCZAY PÁL: Sz. J. forrásaihoz. = ItK 1916. 38–49. [A vizsgált darabok: „Szép juhász”, „Viola”, „Vén bakancsos és fia, a huszár”, „Rang és mód”, „Csókon szerzett völegény”, „Nőemancipáció”, a „Rokolyás bíró” forrásairól.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J. és Csiky Gergely. = It 1917. 385–391. [Rakodczay Pál megállapításával (vö.: ItK 1916. 38–49.) ellentétben, szerinte inkább Sz. J. „Rang és mód” c. darabja hatott Csiky Gergely „Buborékok” c. vígjátékára.]

PERÉNYI JÓZSEF: Sz. J. forrásaihoz. = It 1917. 167–169. [Kiegészítés Rakodczay Pál azonos c. cikkéhez (ItK 1916. 38–49.). Sz. J. „A csizmadia mint kísérlet” c. népszínművének és Gaal József „A vén sas” c. vígjátéka kísérlet-motívumának hasonlóságáról.]

RAKODCZAY PÁL: Sz. J. és Csiky Gergely. = It 1918. 86–87. [Válasz Perényi József azonos c. cikkére. (It 1917. 385–391.) Véleménye szerint más az átvétel és más a hatás. Elismeri, hogy Csiky vette át Sz. J. „Rang és mód” c. darabjából a „Buborék” főbb motívumait.]

EGYES MŰVEKRŐL

Becstületszö 6

Cigányprinc 20

Cizmadia mint kísérlet → Kísérlet és csizmadia

Csókon szerzett völegény 19

Drámái 26

Egy jómadár, vagy A hivatlan vendég 12

Egy táblabíró a márciusi napokban 2

Falusiak 10

Hivatalból 22

Jegygyűri 1

Kísérlet és csizmadia 7

Kolostorból 23

Marcia és Mariska 17

Mátyás király első kalandja 14

Mérget ivott 13

A nagyralátó 16

Nőemancipáció 21

Okos bolond 8

Rang és mód 18

Rokolyás bíró 24

Szerlem és örökség 9

Szécsi Mária, vagy Murányvár ostroma 11

Szép juhász 3

Toldi 15

Tüzből 25

Vén bakancsos és fia, a huszár 5

Viola 4

I Jegygyűri

(Nemzeti Színház: 1846. nov. 30.)

BARNA = Élk 1846. II. 727.

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1846. II. 974–976.

C. = Élk 1847. I. 54.

PN 1854. okt. 24. 1387. sz.

2 *Egy táblabíró a márciusi napokban*
Címváltozata: *Egy táblabíró a forradalom*
alatt

(Nemzeti Színház: 1848. okt. 14.)

BpDI 1848. 16. sz. 248.

3 *Szép juhász*

(Nemzeti Színház: 1850. máj. 11.)

[BULYOVSZKY GYULA] - y - y - y - = MH 1850. máj. 16.

VEZSPRÉMI = MH 1850. máj. 14.

PN 1850. máj. 13. 53. sz. 3.

PN 1854. ápr. 4. 1220. sz.

[DUX ADOLF] = PLloyd 1855. 189. sz. 3.

4 *Viola*

(Nemzeti Színház: 1851. ápr. 12.)

Megjegyzés: Eötvös József „A falu jegyzője” c. regénye nyomán készült színpadi feldolgozás.

[BULYOVSZKY GYULA] B...KY GYULA = MH 1851. máj. 11. 456. sz. 2052.

[GYULAI PÁL] = PN 1851. ápr. 17. 333. sz. [2.], és Gy. P.: Bírálótok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 344–346.

[PÁKH ALBERT] □ = PN 1851. máj. 10–12. 352–353. sz.

VAHOT IMRE = Reményi 1851. I. 300–302.

PN 1851. ápr. 14. 330. sz. [2.]

FL 1870. nov. 29. 265. sz. 1182.

Nemzet 1889. dec. 8. 338. sz. 3.

5 *Vén bakancsos és fia, a huszár (1858)*

(Nemzeti Színház: 1855. okt. 31.)

Megjegyzés: A MórícZ Zsigmond-féle színpadi átdolgozás (1916) irodalmát is itt adjuk.

SALAMON FERENC = BH 1855. nov. 6., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. I. köt. Bp. 1907. 101–115.

Hölygf 1855. nov. 2. 250. sz. 998.

PN 1855. nov. 2. 1694. sz. 2.

PN 1864. febr. 24.

SÓLYOM JÁNOS = MPolgar 1902. dec., 276. sz. 1–2.

[REINER FERENC] f. r. = NPestJ 1903. máj. 13. 130. sz.

SÓLYOM JÁNOS = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1904. 81–85.

AMBRUS ZOLTÁN = MF 1911. 3. köt. júl. 1. 13. sz. 55–59. [A darab felújításáról.]

KISS ERNŐ = Újság (Kolozsvár) 1912. febr. 18–20. 42–43. sz. 1–2., és A magyar dráma fejlődése. A

kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 106–112.

KOVÁCS DEZSŐ = Újság (Kolozsvár) 1912. febr. 17. 41. sz. 6. [A febr. 16-i előadásról.]

BARTA LAJOS: Az átdolgozott Vén bakancsos. = Nyug 1916. I. 372–374., és Csillag Ilona–Hegedüs Géza: A magyar dramaturgia haladó hagyományai. Bp. 1953. 277–282., Kortársak MórícZ Zsigmondról. Bp. 1958. 283–288., B. L.: Árnyak a hídon. Bp. 1970. 65–71. [Sz. J. színműve MórícZ Zsigmond átdolgozásában.]

A Hét 1916. 147. [Sz. J. darabjának MórícZ Zsigmond-féle átdolgozásáról. A Vígszínház vendégjátéka a Népeperában 1916. márc. 4–én.]

PH 1916. febr. 27. 58. sz. 11. [A MórícZ Zsigmond-féle átdolgozásban a Népepera előadásáról.]

[HARSÁNYI KÁLMÁN] H. K. = Mság 1921. ápr. 28. 91. sz. 5., és H. K.: Színházi esték. Bp. 1928. 24–25.

[SCHÖPFLIN ALADÁR] s. a. = Szózat 1921. ápr. 28. 91. sz. 5.

GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 481–483.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm) = Nszava 1932. nov. 26. 257. sz. 4.

6 *Becsületszó*

(Nemzeti Színház: 1856. aug. 6.)

[BERECZ KÁROLY] †: Még egyet a „Pesti Napló”-nak. = Hölygf 1856. aug. 22. 193. sz. 790. [Vitázik Gregussnak a PN-ban megjelent bírálatával, többek közt Sz. J. vígjátékáról.]

[GREGUSS ÁGOST] (ss.) = PN 1856. aug. 17. 375. sz. [A 40 aranyra pályázó vígjátékok közül röviden Sz. J. vígjátékáról is.]

[JÓKAI MÓR] = VU 1856. aug. 10. 32. sz. 278., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 249–251.

SALAMON FERENC = BH 1856. aug. 9.

Értesítés a gróf Ráday Gedeon úr által kitűzött 40 aranyért versenyzett vígjátékok pályázatának eredménye felől. = BH 1856. szept. 5., és PN 1856. szept. 5. [A díjnyertes Sz. J. vígjátéka.]

PN 1856. szept. 19. 1989. sz.

Hölygf 1861. máj. 7. 439. [Az 1861. máj. 3-i bemutatóról a Nemzeti Színházban.]

7 *Kísértet és csizmadia*

Címváltozata: *Csizmadia mint kísértet*

(Nemzeti Színház: 1856. okt. 18.)

[BERECZ KÁROLY] † = Hölygf 1856. okt. 20. 242. sz. 982.

[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. okt. 21. 2021., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 124–128.

SALAMON FERENC = BH 1856. okt. 22. 245. sz., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 370–380.

Hölgyf 1856. okt. 24. 246. sz. 998.

MS 1856. okt. 23. 246. sz.

PN 1864. márc. 10.

-eu- = PLloyd 1904. máj. 26. 128. sz. [Sz. J. darabjának Nemzeti Színház-beli felújításáról (1904. máj. 25.) „Csizmadia mint kísérlet” címmel.]

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1912. máj. 4. 106. sz. [Váradi Antal előadásáról a darab Nemzeti Színház-beli felújítása előtt.]

8 Okos bolond

(Nemzeti Színház: 1856. máj. 23.)

[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. máj. 27. 1877. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 83–85.

SALAMON FERENC = BH 1856. máj. 27., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 250–260.

(v.) = MS 1856. máj. 29. 123. sz.

Hölgyf 1856. máj. 24. 118. sz. 478.

Hölgyf 1860. okt. 13. 123. sz. 983. [Felújítás: 1860. okt. 10-én, a Nemzeti Színházban.]

9 Szerelem és örökség (1858)

(Nemzeti Színház: 1857. aug. 5.)

Megjegyzés: L. még a 21 *Nőemancipáció* c. darabnak az irodalmát is, amelynek alapja az eredetileg 2 felvonásos „Szerelem és örökség” c. vígjáték volt.

[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1857. aug. 6. 178. sz. 788.

GREGUSS ÁGOST = PN 1857. aug. 8, 15, 22., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 189–199. [A Ráday-féle 40 aranyos pályázatra beküldött pályaművek között szerepel Sz. J. vígjátéka is.]

[JÓKAI MÓR] = VU 1857. aug. 23. 34. sz. 347., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 483–485. [Többek közt Sz. J. vígjátékáról is.]

10 Falusiak

(Nemzeti Színház: 1858. nov. 17.)

[BULYOVSZKY GYULA] B. Gy. = BH 1858. nov. 19.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1858. 265. sz. 2.

[GREGUSS ÁGOST] ** = PN 1858. nov. 19. 247. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 248–252.

Növ 1858. nov. 28. 48. sz. 765–766.

SzépirodKözl 1858. nov. 21. 15. sz. 228–229.

PN 1859. márc. 2.

11 Szécsi Mária, vagy Murányvár ostroma (Kolozsvár: 1863. és Nemzeti Színház: 1863. okt. 16.)

[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1863. II. okt. 25. 17. sz. 404–405., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 531–538.

[TÓTH LŐRINC] = SzínhLátcső 1863. okt. 21. 195. sz. [A bíráló választmány részéről a darabot véleményezte Tóth Lőrinc.]

GREGUSS ÁGOST = G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 261–263. [D.: 1863.]

12 Egy jómadár, vagy: a hivatlan vendég (Nemzeti Színház: 1864. jan. 11.?)

[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1864. jan. 24. 4. sz. 91–93., jan. 31. 5. sz. 117–118., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1908. 28–42. [A vígjáték-pályázatra beérkezett pályaműről.]

PN 1864. febr., 10. sz.

SzínhLátcső 1864. jan. 13. 13. sz.

13 Mérget ivott

(Kolozsvár: 1870. és Nemzeti Színház: 1870. márc. 11.)

(y.) = A Hon(esti) 1870. márc. 12. 58. sz. [1.]

FL 1870. márc. 13. 52. sz. 219.

14 Mátyás király első kalandja (Debrecen: 1871. okt. 13.)

Figy 1875. máj. 23. 21. sz., 251–252. [A Nemzeti Színház-beli bemutató: 1875. máj. 14.]

FL 1875. máj. 16. 111. sz. 501.

15 Toldi

(Nemzeti Színház: 1871. okt. 13.)

DEÁK FARKAS = Figy 1871. aug. 16. 31. sz. 368–369.

[MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1871. okt. 22. 43. sz. 567.

(y. y.) = A Hon 1871. okt. 14. 237. sz. 1.

FL 1871. okt. 15. 237. sz. 1084.

SzegN 1888. okt. 22. 251. sz. 3–4.

VÉGH ARTHUR: Tanulmányok. (1870–1893.) Bp. 1896. 209–215.

[ADY ENDRE] A. E. = Debreceni Hírlap **1899.** jan. 3. sz. 5., és A. E.: Összes prózai művei. I. köt. Bp. 1955. 61–62.

16 A nagyralátó

(*Nemzeti Színház: 1879. nov. 9.*)

[ÁBRÁNYI EML] ROBIN = Mo **1879.** nov. 11. 311. sz. 1., és PN(regg.) 1879. nov. 11. 311. sz. 1.

[BEÖTHY ZSOLT] B-y = PN(regg.) **1879.** nov. 11. 271. sz. 1., és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp. 1882. 167–173.

(fjb.) = Ellenőr **1879.** nov. 9. 537. sz. 2.

[PÉTERFY JENŐ] p. j. = Egyetértés **1879.** nov. 11. 310. sz. Mell. 1., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. 2. sor. Bp. [1932.] 64–68. (MIR 13.), P. J. válogatott művei. Bp. 1962. 164–166. (MKI)

FL **1879.** nov. 11. 259. sz. 1248.

HaviSz **1879.** dec., 309–315.

Kelet **1879.** nov. 12. 258. sz. 1035.

MPolgár **1879.** márc. 23. 69. sz.

VU **1879.** nov. 16. 46. sz. 741–742.

FL **1881.** ápr. 12. 83. sz.

PN(regg.) **1881.** ápr. 11. 100. sz. 2.

17 Marcsa és Mariska

(*Népszínház: 1882. szept. 27.*)

[BEÖTHY ZSOLT] = PN(regg.) **1882.** szept. 29. 268. sz. 1–2., és B. Zs.: Színházi esték. Bp. 1895. 207–214.

EUGENIO = Harmónia **1882.** okt. 1. 37. sz. 586–587.

GOZSDU ELEK = MU **1882.** szept. 29. 179. sz. 1–2.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1882.** okt. 4. 34. sz. 7.

[RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH **1882.** szept. 28. 267. sz. 4.

-v. = PH **1882.** szept. 28. 267. sz. Mell.

18 Rang és mód

(*Nemzeti Színház: 1882. febr. 5.*)

[BEÖTHY ZSOLT] B-y. = PN(regg.) **1882.** febr. 8. 39. sz. 1., és B. Zs.: Színházi esték. Bp. 1895. 200–207.

KESZLER JÓZSEF = Ellenőr **1882.** 67. sz. 2–3.

[PÉTERFY JENŐ] -ő. = Egyetértés **1882.** febr. 7. Mell. 1., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. Bp. [1931.] 126–133. (MIR 2.)

Y. = FL **1882.** febr. 7. 30. sz.

BH **1882.** febr. 6. 37. sz. 3.

Harmónia **1882.** febr. 5. 3. sz. 60–62.

A Hon **1882.** febr. 6. 37. sz. 1.

VU **1882.** febr. 12. 7. sz. 107.

K. S. = Szab(Nagyvárad) **1884.** máj. 30. 125. sz. 3.

[ALEXANDER BERNÁT] L. = BH **1902.** máj. 16. 128. sz. 11–12.

NAMÉNYILAJOS = PH **1902.** máj. 10. 127. sz. 9.

(OMEGA) = MKözélet **1902.** máj. 15. 6. sz. 166–168.

[RUTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -SER = PLloyd **1902.** máj. 11. 119. sz.

ALEXANDER BERNÁT = VU **1912.** febr. 25. 8. sz. 144–145.

V **1915.** 72. sz. 11.

(d.) = Nszava **1922.** okt. 22. 241. sz. 4.

[JUHÁSZ GYULA] (j. gy.) = Szeged **1922.** máj. 12. 5.

[A népszínmű máj. 11-i szegedi előadásáról.]

[SCHÖPFLIN ALADÁR] s. a. = Szózat **1922.** okt. 22. 243. sz. 7.

GALAMB SÁNDOR = Napk **1925.** II. 79–82.

(M.) = Nszava **1927.** márc. 27. 70. sz. 9–10.

HARSÁNYI KÁLMÁN: Színházi esték. Bp. **1928.** 318–320. [D.: 1927.]

Mo **1930.** máj. 23. 117. sz. 9.

RÉDEY TIVADAR = Napk **1938.** I. 274–275.

PN **1938.** márc. 4. 51. sz. 13.

K. D. = SzabSzó **1945.** máj. 31. 5.

MNemzet **1945.** máj. 27. 21. sz. 6.

19 Csókon szerzett vőlegény

(*Népszínház: 1883. dec. 1.*)

[LISZKA BÉLA] (L. B.) = FL **1883.** dec. 2. 282. sz. 1804.

RAKODCZAY PÁL = Ko **1883.** dec. 9. 49. sz. 786–787.

[RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH **1883.** dec. 2. 332. sz. 2.

[SZIKLAY JÁNOS] Sz-y. = PH **1883.** dec. 2. 332. sz. 4.

KépCsall **1884.** dec. 16. 12. sz. 191.

[RUTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -SER = PLloyd **1902.** okt. 15. 246. sz.

20 Cigányprinc

(*Gyapjú utcai színház: 1885. jún.?*)

[GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ] -rgó = PH **1885.** jún. 27. 175. sz. 4.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet **1885.** jún. 28. 176. sz. 5.

21 Nőemancipáció

(*Népszínház: 1885. márc. 4.*)

Megjegyzés: Vö. a 9 *Szerelem és örökség* c. darabnál lévő megjegyzéssel!

BERÉNYI PÁL = Harmónia **1885.** márc. 8. 10. sz. 1–3.

[TÁBORI RÓBERT] T-i R. = PH **1885.** márc. 5. 63. sz. 1–2.

Egyetértés **1885.** márc. 5. 63. sz. 4.

FL **1885.** márc. 5. 53. sz. 350.

Függetlenség **1885.** márc. 5. 63. sz. 2.

-EU- = PLloyd **1902.** nov. 15. 273. sz.

22 Hivatalból*(Nemzeti Színház: 1887. jan. 28.)*

Megjegyzés: Sz. J. három, azonos időpontban bemutatott egyfelvonásosának (*Hivatalból, Kolostorból, Tűzből*) kritikai visszhangját l. itt együtt.

DELTA = PH 1887. jan. 29. 28. sz. 6. [Sz. J. három egyfelvonásos vígjátékáról.]

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1887. jan. 30. 29. sz. 2–3.

[SZANA TAMÁS] Sz. = FL 1887. jan. 29. 28. sz.

VÁRADI ANTAL = PN 1887. jan. 29. 28. sz. 1–2.

FL 1887. jan. 30. 29. sz.

Függetlenség 1887. jan. 29. 28. sz. 1.

KépCsal 1887. 20. sz. 320.

23 Kolostorból*(Nemzeti Színház: 1887. jan. 28.)*

Megjegyzés: L. a 22 Hivatalból c. vígjáték irodalmát!

24 Rokolyás bíró*(Népszínház: 1887. jan. 29.)*

[ERDÉLYI GYULA] BOLYGÓ = Függetlenség 1887. jan. 30. 29. sz. 3.

(i.) = FL 1887. jan. 30. 29. sz. 208.

KABOS EDE = PN 1887. jan. 30. 29. sz. 6.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1887. jan. 30. 29. sz. 2–3.

[RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1887. jan. 30. 29. sz. 3.

Egyetértés 1887. jan. 30. 29. sz. 3.

KépCsal 1887. 20. sz. 320.

PH 1887. jan. 30. 29. sz. 5.

KRISTÓF GYÖRGY = ErdMúz 1914. 176–177.

25 Tűzből*(Nemzeti Színház: 1887. jan. 28.)*

Megjegyzés: L. a 22 Hivatalból c. vígjáték irodalmát!

26 Drámái (1914)

KIRÁLY GYÖRGY = ItK 1914. 376–380.

SZIGLIGETI EDE

1814–1878

Bibliográfia

Sz. E. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge, Massachusetts 1970. 550–555.

Szövegek**KIADÁSOK**

Sz. E.: Magyar színészek életrajzai. Bev. Gyulai Pál. Bp. 1878. 159 l. (OK 57.), Ua. 1895. (OK ÚjF. 125–127.) – 2. kiad. 1907., Ua. 1927. 166 l. (OK 2105.) [Utóbb „Egressy Gábor, Lendvay Márton, Megyeri Károly, Kántorné és más régi magyar színészek” címmel.]

Sz. E. színművei. 1–2. köt. Kiad., bev.: Bayer József. Bp. 1902–1904. 355, 294 l. (M. remekírók 47–48.)

Sz. E. munkái. Színművek. Bev. Szász Károly. Bp. [1928.] XVI, 215 l. (Élő kvek. MKI 35.)

Sz. E.: Színművek. Kiad., utószó: Z. Szalai Sándor. Bp. 1960. 511 l., 14 t.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

SZILY KÁLMÁN: Sz. önéletrajzához. = ItK 1892. 114–117. [Sz. E. önéletrajzának (Kelt: 1841. máj. 20.) közlése, kísérelő jegyzettel.]

BÁRTFAI SZABÓ LÁSZLÓ: Ismeretlen versek Petőfitől és Tompától. = ItK 1929. 200–208. [A nagyváradi Játékszíni emlény 1847. évi kötetében többek között Sz. egy ötsoros, cím nélküli verse, közléssel.]

LEVELEZÉS

Sz. [E.]: Nyilvános köszönet kolozsvári kegyes jóakaróimhoz. = Honműv 1838. nov. 22. 93. sz. 733. [Köszönetnyilvánítás az előző számban megjelent, drámairói működését méltató köszöntésre. Kelt: Pest 1838. nov. 15.]

Sz. E. – Jókainak. = A Hon 1873. jan. 1., és FL 1873. jan. 3., Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 444–445.

SÜMEGI KÁLMÁN: Sz. E.-ről. = Ellenőr(esti) 1878. jan. 22. 39. sz. 2–3. [Többek között közölve Sz. E. egy levele Szana Tamáshoz.]

VÁRADI KÁROLYNÉ MIKLÓSS IDA: Sz. E. levelezéséből. = ErdHíradó 1888. márc. 9. 60. sz. 1. [Pest 1845. máj.]

NAMÉNYI LAJOS: Sz.-kéziratok a Nemzeti Múzeumban. = VU 1904. márc. 20. 12. sz. 182–184. [Sz. E. – Molnár Györgyhöz, kelt: Pest 1858. nov. 24., két levél E. Kovács Gyulához, k. n. és 1876. okt. 25.; Egressy Gáborhoz, k. n.; Prielle Kornéliához, kelt: 1858. márc. 24.]

VÉRTESY JENŐ: Írók levelei Prielle Kornéliához. = ItK 1908. 443–446. [Többek között Sz. E. két levele, kelt: é. n. és Bp. 1874. jan. 7.]

- v. gy.: Sz. E. utolsó levele. = Nagyvárad 1912. ápr. 13. 88. sz. 3. [Kelt: Parád 1877. júl. 12.]
- BITTENBINDER MIKLÓS: Sz. és Csiky. = BH 1914. márc. 7. 57. sz. 2–3. [Baráti levelezésükről: hogyan segítette Sz. Csiky Gergelyt. – Közli Sz. E. egy rövid, d. n. levelét.]
- HELLEBRANT ÁRPÁD: Sz. levelei Toldy Ferenchez. = AkÉrt 1914. 630–638. [1844. febr. 8. és 1873. máj. 15. között keletkezett 11 levél közlése.]
- BAROS GYULA: Jókaihoz írt levelek. 8. Sz. E. levele. = ItK 1925. 96., és Magyar írók levelei. (XV–XX. század.) Bp. [1938.] 349–351., Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 15–17. [K. n., 1876.]
- Sz. E.: [Sz. köszönőlevele az újvidéki szerb színház választmányának a „Szökött katona” 1862. évi iteni szerb nyelvű bemutatója alkalmából.] = Napló (Subotica–Szabadka) 1929. dec. 25., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 505–506. [Kelt: Pest 1862. ápr. 5. – Közölve Póth István gyűjtéséből.]
- Színházi háború a hetvenes években. = BH 1932. márc. 13. 60. sz. Mell. 1–2. [Prielle Kornélia és Sz. E. levélváltása. Kelt: 1874. jan. 7.]
- REXA DEZSŐ: Szócsaták szerzők és a Drámbíráló Bizottság között. A százéves Nemzeti Színház emléke Pest megye levéltárában. = Lit 1938. jan. 1. 1. sz. 8–12. [Többek közt Sz. E. 1874. nov. 4-én kelt válaszelevele ifj. Ábrányi Kornélnak.]
- KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelesládájából. II. = ItK 1942. 164–185. [Többek között a 169. lapon: Sz. E. – Vadnai Károlyhoz. Kelt: Bp. 1878. jan. 19.]
- SOLT ANDOR: Sz. E. levelei. = ItK 1942. 63–77, 186–199. [1840. szept. 7. és 1877. nov. 28. között írott 57 levél. A címzettek: Sz. felesége, Sperling Franciska, Szigligeti Mária, Szigligeti Anna, Szigligeti Jolán és férje, Hutiray Ferenc, Egressy Gábor, Molnár György, Fáy András, Gyulai Ferenc, Pompéry János, E. Kovács Gyula, Prielle Kornélia, Toldy Ferenc, Gyulai Pál, Abonyi Lajos, Rákosi Jenő.]
- IZSÁK JÓZSEF: Két ismeretlen Sz.-levél. = ErdMúz 1944. 533–534. [Nagy Miklóshoz, kelt: 1838. nov. 15.; Gedő Lászlóhoz, kelt: 1839. jan. 26.]
- Sz. E. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 1. köt. Bp. 1960. 324–329, 338. (Fontes 2.) [Hét levél: Pest 1848. júl. 29.–dec. 22. közötti időből.]
- Sz. E. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 27, 44–45. (Fontes 3.) [Kelt: Pest 1851. febr. 7. és febr. 22.]
- JANCSÓ ELEMÉR: Éjszakai Károly irodalmi hagyatékából. = NyItudK 1964. 73–77. [Többek közt Sz. E. – É. K.-hoz. Kelt: Pest 1868. febr. 3.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- RAKODCZAY PÁL: Sz. E. élete és költészete. Pozsony–Bp. 1901. 48 l. (Nemzetünk nagy költői 14.)
- OSVÁTH BÉLA: Sz. Bp. 1955. 168 l. (Nagy m. írók.)
Ism.: N. F., Viharsarok 1955. dec. 15. 294. sz. 4.
– Antal Gábor, Természet és Társadalom 1956. 4. sz. 256. – Hajdu Ferenc, Ktáros 1956. 2. sz. 154. – Rejtő István, ItK 1956. 371–374. – Oltványi Ambrus, It 1957. 105–111. – Pukánszky Kádr Jolán, Alf 1957. 1. sz. 24–25. – Kovács Kálmán, MTA I. OK 1958. XII. 472–477.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- K. I.: Sz. megtiszteltetése. = Honműv 1838. nov. 18. 92. sz. 724–726. [A kolozsvári színészek köszöntik Sz.-t drámaírói működéséért, a köszöntő levél kelt: Kolozsvár 1838. nov. 4-én.]
- [VAHOT IMRE]: Magyar írók jellemrajzai. 1. Sz. = PDI 1844. 1. sz. 23–25. [Pályaképe és jellemzése.]
- [TÓTH KÁLMÁN]: Sz. E. = Huszonnégy író s színész arckép-albuma. Műmelléklet a Hölgyfutárhoz. 2. köt. Pest 1856. 16–17.
- [TÓTH LŐRINC]: Sz. E. = Magyar írók arcképei és életrajzai. Pest 1858. 161–162.
- VÁLKAI IMRE: Sz. E. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 87–88.
- TOLDY FERENC: Sz. E. = T. F. összegyűjtött munkái. 4. köt. Magyar költők élete. 2. köt. Pest 1871. 337–347. [Rövid életrajza, művei időrendi felsorolásával.]
- Írói kinttetés. = Kelet 1872. okt. 15. 237. sz. 261. [I. Ferenc József császár Sz. E.-t lovagkeresztellettüntetete ki drámaírói működéséért.]
- VUTKOVICH SÁNDOR: Sz. E. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 186–193.
- A „Magyar írók és művészek társasága”... = VU 1873. márc. 2. 9. sz. 109. [A febr. 23-iki ülésen Sz.-t elnökké választották.]
- FRANKENBURG ADOLF: A régibb írói életből. = FL 1876. okt. 26–27. 246–247. sz. 1154–1155, 1160–1161. [Többek között Sz. E.-ről is.]
- SÜMEGI KÁLMÁN: Sz. E.-ről. = Ellenőr(esti) 1878. jan. 22. 39. sz. 2–3. [Epizódok Sz. E. működéséből.]
- Sz. E. = Ellenőr(esti) 1878. jan. 21. 37. sz. 3. [A temetés előtti előkészületekről. Közli a Nemzeti Színház gyászjelentését.]
- „A „Nemzeti Hírlap” elég nagylelkű...” = FL 1878. jan. 18. 15. sz. 71. [Sz. védelme a Nemzeti Hírlap támadásával szemben.]

- „Sz. elhunytáról a külföldi lapok is meleg részvétellel írnak...” = FL 1878. febr. 13. 36. sz. 175. [A lipcsei Európa Chronick-ból.]
- Sz. életéből. = A Hon(regg.) 1878. jan. 26. 24. sz. 1–2.
- Sz. halála. = Kelet 1878. jan. 23. 19. sz. 75. [Betegségéről és haláláról, közli a Nemzeti Színház gyászjelentését.]
- Sz. E. (Életrajz és életrajzi adatok.) = Közvélemény 1878. jan. 21–22. 21–22. sz.
- Apró vonások Sz.-ről. = Petőfi TársLapja 1878. 3. köt. 58–60. [Egyéniségéről.]
- Sz. E. életrajza. = Pozsonyvidéki Lapok 1878. jan. 22. 18. sz. 1–3. [Közli színműveinek kronológiáját is.]
- Egy írói pálya – számokban. = NH 1879. márc. 6–7. 64–65. sz. [Az adattár felsorolja Sz. E. darabjainak 40 éves pályafutására vonatkozó adatait.]
- PRÉM JÓZSEF: Sz. E. életrajza. Pozsony–Bp. 1885. (M. Helikon 60.)
- VÁLI BÉLA: Sz. „Első szerelme.” = Nemzet 1890. márc. 8. 66. sz. 1. [Sz. erdélyi, debreceni és nagyvárad-i útjáról és anyaggyűjtéséről.]
- VÁLI BÉLA: Sz. E. életrajzából. = ZeSzínművl 1896. márc. 29.–ápr. 5. 1–2. sz. [A Szathmáry–Szigligeti családról.]
- ÁBRÁNYI EMIL: Sz. E. = BN 1904. márc. 8. 68. sz. 1–2. [Epizódok életéből.]
- TORS KÁLMÁN: Sz.-ről. = VU 1904. márc. 13. 11. sz. 166–167. [Epizódok életéből.]
- VÁRADI ANTAL: Költő–színészek. = Az Újság 1904. ápr. 28. 118. sz., és V. A.: Képek a magyar író- és színészvilágból. 2. köt. Írók. Bp. 1911. 1–19. [Többek közt Sz. E. színészi próbálkozásairól.]
- KARDOS ALBERT: Sz. E. (1814–1878) = Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 2. köt. Debrecen 1913. 44–47.
- BITTENBINDER MIKLÓS: Sz. ifjúságából. = Ur 1914. 6–8. sz. 249–258.
- BITTENBINDER MIKLÓS: Sz. és Csiky. = BH 1914. márc. 7. 57. sz. 2–3. [Barátságukról; Sz. támogatta a pályakezdő Csiky darabjának bemutatását a Nemzeti Színházban.]
- CSUKOVITS SÁNDOR: Sz. E. = Temesvári kegyes-tanítórendi főgimn.Ért. 1913/14. 11–24. – Klny. is. [Főként Sz. E. Temesvárott eltöltött esztendejéről.]
Ism.: Vértesy Jenő, EPhK 1915. 425.
- GARAMSZEGHY SÁNDOR: Sz. = PH 1914. febr. 28. 51. sz. 36–37. [Kimutatás a Nemzeti Színházban előadásra került darabjairól.]
- (h. e.): Sz. E. szülőháza. = Nagyvárad 1914. márc. 8. 55. sz. 4.
- OSVÁTH LAJOS: Sz. E. rokonsága. (A szepesi Kelemenek.) = Nagyvárad 1914. márc. 1. 49. sz. 2.
- ZOLNAI BÉLA: Sz. szerepei. = ItK 1916. 474–485. [A színész Sz. E.-ről.]
- KOVÁTS S. JÁNOS: Sz. E. és a színműírók. = ErdSz 1919. 25. sz. 330–331. [Védelmébe veszi azon vádakkal szemben, melyek szerint Sz. nem engedte érvényesülni a tehetséges fiatalokat.]
- REXA DEZSŐ: Írói tiszteletdíjak a Nemzeti Színházban. 1858–60. = ItK 1933. 264–269. [Többek között Sz. E. írói tiszteletdíjai.]
- SZALAI SÁNDOR: Sz. E. (1814–1878) = A magyar irodalom pantheonja. 48 portré és életrajz. Bp. 1941. [L. n.]

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

- Sz. [E.]: Nyilatkozat. = PDI 1844. I. 95. [A „Szökött katona” c. színművével kapcsolatban. Schritt Adolf német nyelvű fordítása és a tervezett győri bemutató ellen tiltakozik.]
- Sz. [E.]: Válasz Szinéry Márton „Sz. és a színművészet” cikkére. = Társalk 1845. jún. 19. 49. sz. 194–196. [Elutasítja Szinéry vádját, hogy nagy befolyással bírna a Nemzeti Színházhoz benyújtott darabok elbírálásánál vagy saját darabjai bemutatásának preferálásánál.]
- Sz. [E.]: Reményilem, végső szó Szinéry Márton úrhoz. = Társalk 1845. aug. 10. 64. sz. 254–255. [Visszautasítja Szinéry Mártonnak uo. 62. sz.-ban kifejtett vádjait, különös tekintettel a kéziratok elbírálása tárgyában.]
- Sz. E.: Ellennyilatkozat. = Je 1847. jún. 3. 44. sz. 260. [Válasz Hiador (Jámbor Pál) nyilatkozatára (Je 1847. máj. 30. 43. sz. 254.), mely szerint Sz. E. „Mátyás fia” c. darabjának témája Hiador „Corvin” és „Törvénytelen vér” c. színművének plagizálása lenne.]
- Sz. E.: Végirat „Mátyás fia” ügyében. Buda 1847. 31. l. [A szerző nyilatkozata művéről a Hiadorral (Jámbor Pál) folytatott plágium-vita kapcsán.]
- Sz. [E.]: Köszönet Salamon Ferenc úrnak „Figyelmeztetés”-éért. = MPosta 1857. okt. 24. 97. sz. 451. [Válasz Salamon vitacikkére (l. PN 1857. okt. 21. 240. sz.), melyben Sz.-vel vitatkozik a történeti hűség hiányáról a színpadi díszletezésben.]
- Sz. E.: Az „Obsitos huszár” népszínművem érdekében. = MPosta 1857. dec. 16–17. 627, 631. [A szerző nyilatkozata a darabját ért kritikákkal kapcsolatban.]
- Sz. E.: Pro memoria a „Szépirodalmi Közlöny” színbíráójának. = MPosta 1857. dec. 19. 144. sz. 639. [A szerző válasza az „Obsitos huszár” c. darabja kapcsán.]
- Sz. E.: Az ellenbírálatról. = MPosta 1857. dec. 22. 146. sz. 647. [Válasz a PN dec. 19-i glosszájára az „Obsitos huszár” c. darabja kapcsán.]
- Sz. E.: Végszó a Pesti Naplóban Greguss úrnak vagy valakinek. = MPosta 1857. dec. 25. 149. sz. 659. [A

- szervő válasza a PN dec. 23-i glosszájára az „Obsitos huszár” c. darabja kapcsán.]
- Sz. [E.]: Népszínház. Drámai műsorozat. Az eredeti darabok 1859–67-ben. = BpKözl 1871. nov. 12. 260. sz. 5712–5714. [Nemzeti színházi tevékenységéről. Visszatekint rendezői működésére.]
- (C.): Sz. E. ... = Figy 1873. ápr. 27. 17. sz. 201–202. [Utal Sz. E.-nek a FL-ban megjelenő visszaemlékezéseire a budai játékszínről, kitér a Döbrentei Gáborral kötött szerződésére, részletközléssel.]
- Sz. E.: Egy író balsorsa. (Életkép egy pár jelenetben.) = Ko 1882. 8. köt. 24–44. [Szépirodalmi feldolgozásban, de áttételesen életrajzi vonatkozású adalékok az írói pálya anyagi gondjairól.]
- SZILY KÁLMÁN: Sz. önéletrajzához. = ItK 1892. 114–117. [Sz. E. önéletrajzájak (kelt: 1841. máj. 20.) közlése, kíséző jegyzettel.]

Szigligeti és a színházügy; színgazgatói működése

Megjegyzés: Az e tárgykorhoz kapcsolódó szakirodalmat l. még a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános része Színház, Színháztörténet* c. fejezetében, különös tekintettel a *Nemzeti Színház* c. alfejezetre.

- [SZINÉRI] SZINÉRY MÁRT[ON]: Sz. és a színművészet. = Társalk 1845. jún. 8–12. 46–47. sz. 183–184, 186–188. [Sz. E. komoly befolyással bír a Nemzeti Színházhoz benyújtott darabok elbírálásánál, amely visszaélésekre adhat okot. Javasolja állandó, fizetett bírálók alkalmazását. – Sz. E. válaszát l. uo. jún. 19. 49. sz. 194–196.]
- [SZINÉRI] SZINÉRY MÁRTON: Nyilatkozat Sz. úr válaszára. = Társalk 1845. aug. 3. 62. sz. 245–246. [Sz. működésével kapcsolatban fenntartja az előző cikkében foglalt vádjait. – Sz. E. válaszát l. uo. aug. 10. 64. sz. 254–255.]
- A Nemzeti Hírlapban. = Figy 1876. jan. 16. 3. sz. 35. [Többek között Sz. E. Nemzeti Színház-beli színgazgatói tevékenységéről.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Színházi bonyodalmak. = BpNapló 1878. jan. 15. 15. sz., és M. K. összes művei. 54. köt. Cikkek karcolatok. 4. köt. 1878–1879. Bp. 1968. 34–37. [Vetélkedés a Népszínház (Rákosi Jenő) és a Nemzeti Színház (Sz. E.) között a népművek előadási jogáért; Sz. kísérlete Soldosné (Blaha Lujza) szerződtetéséért.]
- MOLNÁR GYÖRGY: Sz. igazgatása a Nemzeti Színházban. = M. Gy.: Világostól Világosig. Emlékeimből. 2. köt. A budai népszínház második cikluság. 1849–1867. Arad 1881. 455–475.
- [GYULAI PÁL] -i: A nemzeti színház és Sz. = BpSz 1895. 83. köt. 157–158., és Gy. P. kritikai dolgoza-

- tainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 355–356. [Hiányolja a Sz.-darabokat a színház műsorából.]
- Sz. és a Nemzeti Színház. = 8ÓraiU 1928. jan. 20. 16. sz. 1. [Sz. érdemei a magyar színházi kultúra terén.]
- SOLT ANDOR: Öt év Sz. E. életéből. = It 1942. 169–176. [1873-tól 1878-ig volt a Nemzeti Színház igazgatója.]
- ERDŐDI JENŐ: Emlékezés két híres színgazgatóra: Sz. E.-re és Paulay Edére. = Nszava 1944. márc. 10. 67. sz. 2.

Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok

- Érdekes okirat a múlt időkből. = Üstökös 1858. dec. 4. 16. sz. 127. [Sz. E. 1835-ben készült színházi szerződése.]
- „Sz. keresztlevelét közlik a nagyváradi lapok. Ezek szerint 1814. márc. 8-án született s nem 18-án, mint életrajzírói állíták...” = FL 1878. febr. 5. 29. sz. 142.
- Sz. E. első szerződése. = FL 1890. júl. 16. 194. sz. 1427. [1835-ben.]
- VÁLI BÉLA: Színeszeti reliquiák. = ItK 1891. 468–472. [XVIII–XIX. századi színlapok, Sz. E. és Szentpéteri Zsigmond fellépéseiről.]
- VÁLI BÉLA: Sz.-reliquiák. = ZeSzínműVL 1894. ápr. 1. 7. sz. 78–80. [1834–1844-ből származó régi színlapok alapján rekonstruált színműveinek felsorolása.]
- BÖLÖNI GYÖRGY: Írói és művészeti hagyatékok. = Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 81–125. [A 119–120. lapon: „Sz. E. öröksége” c., a Nemzeti Színház könyvtárában és a Nemzeti Múzeum kéziratárában őrzött kiadatlan darabjairól, valamint Hiadorrall (Jámbor Pál) folytatott vitájának dokumentumairól.]
- VÉRTESEY JENŐ: Sz. kéziratai a Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárában. = MKsz 1914. 97–110, 217–239.
- (-): Sz. kéziratai. = Az Újság 1914. júl. 7. 158. sz. 15. [A Széchényi Könyvtárban.]
- Sz. E. első szerződése. = 8ÓraiU 1927. ápr. 17. 87. sz. 5. [1835-ben kötött szerződése Döbrentei Gáborral, a budai magyar játékszín igazgatójával.]
- Sz. E. hagyatékának értékes részeit szerezte meg a Színháztörténeti Múzeum. = IU 1956. jún. 23. 25. sz. 8. [Könyvtáráról és kéziratok hagyatékáról.]
- DEBRECZENI JÓZSEF: A koszorú. = MKÉpesújság 1959. 20. sz. [Sz. E. emlékiratairól.]

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

- G-ni: Sz. = Vaterland. 1844. 82. sz. 326. [Méltatása.]

- [ERDÉLYI JÁNOS]: [– – bevezető beszéde Sz. E.-hoz.] = KisfTÉ 1845–1846. 7. köt. Pest 1849. XVIII–XIX. [1846. jan. 10-én.]
- JÓKAI MÓR: Sz. = VU 1857. ápr. 26. 17. sz. 137., és J. M.: Emlékeim. 1. köt. Bp. 1875. 99–102., J. M. összes művei. 97. köt. Életemből. 2. köt. Bp. 1898. 273–277., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 271–273., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 367–370.
- [SZÁSZ KÁROLY] - á - r -: Sz. = VU 1869. aug. 29. 35. sz. 473–474. [A „Szökött katona” c. színművének méltatása és munkásságának értékelése.]
- F. A.: Sz. E. = CsalKör 1873. 36. sz. 841–843.
- [TOLDY FERENC]: T. F. elnöki beszéde a Kisfaludy-Társaság XXIV-dik közülésében 1873. febr. 9-dikén. = KisfTÉ Újf 8. köt. 1872–1873. Bp. 1873. 3–9. [Sz. E. működésének méltatása.]
- GYÓRY VILMOS: Sz. E. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 330–335.
- BALÁZS SÁNDOR: Sz. E. = Pefőfi TársLapja 1878. jan. 27. 4. sz. 57–60. [Nekrológ.]
- [BORBÉLY SÁMUEL] -ly.: Sz. E. = Szilágy 1878. jan. 26. 4. sz. 13–14. [Munkásságának méltatása halála alkalmából.]
- [GREGUSS ÁGOST]: – – titkári jelentése a Kisfaludy-Társaság XXIX. közülésében 1878. febr. 10. = Egyetértés 1878. febr. 11. 42. sz. 1. [Megemlékezés Toldy Ferenc és Sz. E. haláláról.]
- K. E.: Sz. E. = Székesfehérvár és Vidéke 1878. jan. 23. 7. sz. [Méltatása halála alkalmából.]
- (-ly-n-): Sz. E. = Db 1878. jan. 25. 4. sz. 40–41.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Sz. = BpNapil 1878. jan. 21. 21. sz. 2., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 111–112., M. K. összes művei. 54. köt. Cikkek és karcolatok. 4. köt. 1878–1879. Bp. 1968. 43–45. [Méltatja egyéniségét, jelentőségét.]
- [SZÁSZ KÁROLY] -á-r-: Sz. E. = VU 1878. jan. 27. 4. sz. 49–50.
- [VADNAI KÁROLY] V. K.: Sz. E. = FL 1878. jan. 22. 18. sz. 84–85.
- [VADNAI] VADNAY KÁROLY: A „nagy intrikus”. (Emlékezés Sz.-ről.) = FL 1878. dec. 20–28., és V. K.: Elmúlt idők. Emlékezések. Bp. 1886. 96–121., Kortársak nagy írókról. 2. sor. Bp. 1956. 117–139.
- VAJDA VIKTOR: Sz. jellemzéséhez. = Db 1878. márc. 29. 13. sz. 149–150.
- VAJDA VIKTOR: Sz. emlékezete. = Pécsi Figyelő 1878. febr. 2. 5. sz. 1–2.
- Sz. E. = Budapest 1878. jan. 21. 21. sz. 1–3., Ellenőr(regg.) 1878. jan. 21. 36. sz. 1–2., Egyetértés 1878. jan. 21. 21. sz. 1., ErdProtKözl 1878. jan. 27. 4. sz. 46., A Hon(estí) 1878. jan. 21. 19. sz. 1., Kelet 1878. jan. 22. 18. sz. 71., KN(estí) 1878. jan. 21. 21. sz. 1–2., MoNv 1878. 4. sz. 49–51., MPolgár 1878. jan. 23. 19. sz., NH 1878. jan. 21. 21. sz., NH 1878. jan. 22. 22. sz. 1102., PN 1878. jan. 21. 19. sz. 1., Szab (Nagyvárad) 1878. jan. 24–25. 17–18. sz. 3–4., SzegHíradó 1878. jan. 23. 10. sz. 1., Székesfehérvár és Vidéke 1878. febr. 6. 11. sz., Temesi Lapok 1878. jan. 22–23. 18–19. sz., Zavicaj (Novi Sad) 1878. 4. sz. 63., és A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Bp. 1962. 506–507. [Nekrológok.]
- Sz. E. temetése. = Egyetértés 1878. jan. 22. 22. sz. mell. 1. [Feleki Miklós és Rákosi Jenő gyászbeszéde.]
- A Sz.-emlékünnepe. = Ellenőr 1878. márc. 9. 123. sz. 2–3. [Sal Ferenc nagyváradai polgármester ünnepi beszédének közlésével.]
- Sz. temetése. = Kelet 1878. jan. 23. 20. sz. 79. [Feleki Miklós, Várad Antal, Paulay Ede búcsúbeszédei.]
- Emléksorok Sz.-ről. = KN 1878. jan. 21. 24. sz. 1–2. [Életrajza, jelentősebb színműveiről.]
- Sz. E.-ről. = MPolgár 1878. jan. 30. 25. sz. 1–2. [Pályafutásáról, műveiről.]
- Sz. E. = A Színpad 1878. jan. 28. 4. sz. 13–15. [Beszámoló a temetéséről. Közli Várad Antal és Paulay Ede gyászbeszédét.]
- GYULAI PÁL: Emlékbeszéd Sz. felett. = KisfTÉ Újf 1878–1879. 14. köt. Bp. 1879. 196–215., és Gy. P. emlékbeszédei. Bp. 1890. 88–105., Gy. P.: Emlékbeszédek. 1. köt. Bp. 1902. 129–158. – Ua. 1914.
- SÜMEGI KÁLMÁN: Sz. emlékezete. Halálának első évfordulóján. = Függh 1879. jan. 19. 18. sz. 1.
- ZICHY GÉZA: Sz. emlékezete. = Ko 1879. 1. köt. márc., 3. sz. 193–210., és Hon(regg.) 1879. jan. 10. 9. sz. 1–2.
- Sz. E. = MTA Alm. 1880. 261–266.
- Sz. E. emlékezete. = PH 1880. márc. 7. 66. sz. 3–4.
- CSIKY GERGELY: Visszaemlékezések Sz.-re. = MoNv 1883. febr. 25.–márc. 11. 8–10. sz. 114–115, 130–131, 146–147.
- MÁRKI SÁNDOR: Sz. E. = M. S.: Magyar Pantheon. Pozsony 1884. 132.
- SOMLÓ SÁNDOR: Sz. E. = Pozsonymegyei Közlöny 1889. júl. 11. 55. sz.
- MOLNÁR FERENC: Sz. = FL 1890. márc. 13. 71. sz. 518–520.
- SILBERSTEIN ÖTVÖS ADOLF: Sz. E. = S. Ö. A.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1894. 6–7.
- Emlékezés Sz.-re. = Haz 1894. márc. 8. 73. sz. 2–3. [Halála évfordulóján a Nemzeti Színház bemutatója.]
- n - a.: Sz. E. = Tanulók Lapja 1895. máj. 12. 19. sz. 318–319.
- RÁDL ÖDÖN: Sz. E.-ről. = Szigligeti Társ.Évk. 1892–1895. 1. köt. Nagyvárad 1896. 187–193. [Egyéniségének, művészetének méltatása.]

- VÁRADY ZSIGMOND: Emlékezés Sz. E.-re. = Szigligeti Társ.Évk. 1892–1895. 1. köt. Nagyvárad 1896. 65–77. [Sz. E. szerepe a nemzeti kultúra fellendítésében.]
- LÁZÁR BÉLA: Sz. és a modernség. = Nemzet 1897. márc. 28. 87. sz. mell. 1.
- BOROS GÁBOR: Sz. E. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 154–172.
- VADNAY KÁROLY: Sz. arcképe előtt. = BpSz 1898. 93. köt. 388–399., és KisfTÉ ÚjF 1897–1898. 32. köt. Bp. 1900. 141–150., V. K.: Irodalmi emlékek. Bp. 1905. 138–158. [Portré az íróról.]
- JÓKAI MÓR: Sz.-emlékünnp. = J. M.: Kisebb alkalmi beszédei. Bp. [1900.] 19–20. (MK 175.) [Nagyváradon, 1878. márc. 8-án.]
- KOVÁCS S. JÁNOS: Sz. = Nagyvárad 1901. márc. 27. 73. sz. 1–3., és Szigligeti Társ.Évk. 1899–1902. 3. köt. Nagyvárad 1903. 249–253.
- BAYER JÓZSEF: Sz. E. = Sz. E. színművei. 1. köt. Bp. 1902. 5–24. (M. remekírók 47.) [Pályakép, drámaírói munkásságának méltatásával.]
- KÉTLY KÁROLYNÉ: Sz. emléke. = ÚjId 1904. 10. sz. 216–217.
- [TÁBORI RÓBERT] T. R.: Sz. E. emlékezete. = PN 1904. márc. 8. 68. sz. 14. [Születésének 90. évfordulójára.]
- TÖRS KÁLMÁN: Sz.-ről. = VU 1904. márc. 13. 11. sz. 166–167.
- VÉRTESY JENŐ: Sz. = EPhK 1907. 822–837.
- VÁRADIAN TAL: Sz. E. Nagyvárad 1910. 12 l.
- [JUHÁSZ GYULA] JOÓ GYÖRGY: Sz. – Születése évfordulóján. = Nagyvárad Napló 1911. márc. 9. 1., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózai írások. 1898–1917. Bp. 1968. 414–416.
- RÁDL ÖDÖN: Sz. E. = Nagyvárad 1912. dec. 21. 298. sz. 4.
- RUTTKAY GYÖRGY: Sz. E. = BH 1912. ápr. 30. 103. sz. 2–4., és OrszV 1912. máj. 5. 19. sz. 488–489. [A Nemzeti Színház ápr. 28-i előadásán tartott felolvasás szövege.]
- KOVÁCS DEZSŐ: Sz. E.-ről. = A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 76–82. [Általános jellemzése, irodalomtörténeti jelentőségéről.]
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: Sz. ünnepe. = Mo 1914. márc. 7. 59. sz. 1–3. [Emlékezés életére, művészetére születése 100. évfordulóján.]
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: A százéves Sz. = ÚjId 1914. I. 282.
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: Sz. E. = ÚjNemz 1914. márc. 8. 11. sz. 6.
- CSUKOVITS SÁNDOR: Sz. E. = Temesvári kegyes-tanítórendi főgimn.Ért. 1913/14. 11–24. – Klny. is. [Főként Sz. E. Temesvárott eltöltött esztendejéről; röviden írói egyéniségének, munkásságának méltatásával.]
- Ism.: *Vértesy Jenő*, EPhK 1915. 425.
- [HALASI ANDOR] H. A.: Sz. ünneplése. = ÉI 1914. márc. 15. 11. sz. 345.
- HERCZEG FERENC: Sz. E. emlékére. = KisfTÉ ÚjF 1913–1914. 48. köt. Bp. 1914. 43–45., és BH 1914. febr. 10. 35. sz. 3–4.
- KARDOS ALBERT: Emlékezés Sz. E.-ről. = DebrFüggU 1914. márc. 29. 76. sz. 1–4.
- KOHÁNYI REZSŐ: Megemlékezés Sz. E.-ről. = Nagyvárad felsőkeres. isk.Ért. 1913/14. Nagyvárad 1914. 11–16.
- LONDESZ ELEK: Sz. = PN 1914. márc. 8. 58. sz. 9–10.
- OSVÁTH FERENC: Sz. E. pályája. (Születésének 100. évfordulója alkalmából.) = Nagykovácsi Hírlap 1914. ápr. 5. 27. sz. 1–2., ápr. 12. 29. sz. 1–2.
- SAS ANDOR: Sz. E. = HSz 1914. I. 378–383.
- SAS EDE: Sz., az újtó. = Nagyvárad 1914. márc. 10. 56. sz. 1–4. [Kiemeli forradalmi szellemét, hazafiságát. Méltatja műveit, különös tekintettel a „Szökött katona” c. darabjára.]
- SOMLÓ SÁNDOR: Sz. E. élete és művei. = Orsz.Színműv.Ak.Ért. 1913/14. Bp. 1914. 3–10. [Felolvasva „A világ ura” c. darab előadása előtt.]
- SOMLÓ SÁNDOR: Sz. E. élete és művei. = Orsz. Színműv.Ak.Ért. 1913/14. Bp. 1914. 11–16. [Felolvasva a „Pütkösi királynő” előadása előtt. Röviden ismerteti életét és munkásságát.]
- ss.: Sz. = MKult 1914. I. 282–283. [Megemlékezés.]
- SZABOLCSI LAJOS: Sz. E. = A Hét 1914. 158. [Méltatása születésének 100. évfordulója és a „Liliomfi” előadása alkalmából.]
- VÁRADI, ANTON: Sz. = NPestJ 1914. márc. 7. 57. sz. 1–3.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Sz. E. = Cs. E.: A XIX. század nagy magyar költői. Bp. 1926. 289–302.
- SEBESTYÉN, KARL: Eduard Szigligeti. = PLLoyd(regg.) 1928. jan. 19. 15. sz. 9. [Halálának 50. évfordulója alkalmából.]
- VÉRTESY JENŐ: Sz. pályájának alkonya. = ItK 1934. 1–13.
- TAMÁS ERNŐ: Sz. E. = KisU 1950. jún. 6. 131. sz. 4.
- CSAJÁGI JÁNOS: Sz. E. Halála 75. évfordulóján. = MNemzet 1953. jan. 20. 16. sz. 5.
- HEGEDŐS GÉZA: Sz. E. = It 1953. 338–352.
- [KUNSZERY GYULA] K. Gy.: Sz. E. = ÚjEmb 1953. 5. sz. 4.
- SZALAI SÁNDOR: Sz. E. = MűvN 1953. 2. sz. 29. [Megemlékezés halálának 75. évfordulója alkalmából.]
- SZEKERES LÁSZLÓ: Sz. E. Halála 75. évfordulóján. = Délmo 1953. jan. 18. 15. sz. 4.

- SEZTİMREI JENŐ: Sz. E. Halálának hetvenötödik évfordulójára. = Utunk 1953. 4. sz. 3.
- KATONA FERENC: Sz. E. Születése 140. évfordulójára. = Nszava 1954. márc. 7. 56. sz. 4.
- OSVÁTH BÉLA: Sz. E. (Emlékezés születésének 140. évfordulójára.) = Délmo 1954. márc. 18. 66. sz. 4., és Viharsarok 1954. márc. 18. 65. sz. 2.
- SEZTİMREI JENŐ: Sz. E. = Sz. J.: Vallomások. Tanulmányok, bírálatok, megemlékezések. Marosvásárhely 1956. 344–350. [D.: 1949.]
- GYÁRFÁS MIKLÓS: Sz. = Nszab 1964. márc. 7. 56. sz. 8. [Megemlékezés születésének 150. évfordulója alkalmából.]
- MÁTRAI-BETEGH BÉLA: Sz. = MNemzet 1964. márc. 8. 57. sz.
- SZEGHALMI ELEMÉR: Sz. emlékezete. = Vig 1964. 701–703.
- Drámái**
- Megjegyzés:* Az e témakörbe vágó, de általánosabb szakirodalmat l. még a bibliográfiai sorozat 3. köteté *Általános részében a Dráma, valamint az Irodalmi témák és tárgyak* címszavak alatt is.
- EGRESSY GÁBOR: Színházügyünk és Sz. = Hond 1844. I. 12. sz. 373–377. [Sz. E. darabjairól. Kiemelten elemzi a „Két pisztoly” c. színművét.]
- [TOLDY] SCHEDEL FERENC: Irodalmi levelek IV. = Élk 1844. I. 467–470. [Sz. drámáiról.]
- (A.): Pesti levelek. III. = Haz 1847. febr. 2. 14. sz. 56. [Sz. és a népszínmű.]
- „A lyra betegsége...” = FL 1864. ápr. 10. 82. sz. 361. [Válasz Sz. E.-nek a Honban kifejtett panaszára, hogy a FL kedvezőtlenül nyilatkozik drámáirói művészetéről. A FL fenntartja véleményét Sz. darabjainak negatív megítélésével kapcsolatban.]
- (V.): Sz. drámáirói termékenysége. = FL 1872. dec. 15. 288. sz. 1255.
- GYULAI PÁL: Sz. és újabb színművei. = BpSz 1873. 3. köt. 381–407., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1908. 395–442., Gy. P. válogatott művei. 1. köt. Bp. 1956. 508–533. (MKI) [Drámáirói pályájáról általában.]
- HARASZTI GYULA: A népszínmű mai álláspontja. = Ellenőr 1878. júl. 6. 334. sz. 3. [Kisfaludy Károly, Sz. E. és Tóth Ede népszínműveiről.]
- [PÉTERFY JENŐ] P. J.: Történeti drámánkról. I–IV. = Egyetértés 1879. okt. 5, 9, 15, 26., 274, 278, 284, 295. sz., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 337–380. [Részletesebben Sz. E. „Trónkereső” c. drámájáról. Ennek kapcsán a drámai jellemfestés és nyelv hibáiról; a történeti hitelesség kérdéséről; a tragédia és tárgya közti összefüggésről; a drámai egyéniesítés hiányáról.]
- BERÉNYI PÁL: Sz. és a népszínmű. = Harmónia 1885. márc. 22. 12. sz. 1–2. [Részletesebben a „Trónkereső”, a „Lelenc”, a „Liliomfi” c. darabokról.]
- HOFFMANN MÓR: A népszínmű. Sz. E. emlékére. = H. M.: Vázlatok és tanulmányok. Nagykanizsa 1886. 61–66.
- CSEZHALMY H. IRÉN: A francia romanticizmus befolyása történelmi drámáink alakjaira. = Figy 1888. 25. köt. 1–12. [Többek között Sz. E. történeti drámáiról is.]
- VÁLI BÉLA: Sz. tragikái nőalakjai. = Élet 1891. 10. sz. 244–254.
- [HEVESI SÁNDOR] HOFFMANN SÁNDOR: Nemzeti szellem. = MSz 1893. 52. sz. Karácsonyi mell. [Többek között Sz.-ről és a népszínműről.]
- RÁDL ÖDÖN: Sz. E. és a magyar társadalmi dráma problémája. = Nagyvárad 1902. márc. 25. 73. sz. 5–6.
- SEPRÓDI JÁNOS: A népszínmű és Sz. = Kolozsvári ev.ref.coll.Ért. 1901/1902. Kolozsvár 1902. 5–21. *Ism.: Major Károly*, EphK 1903. 792–794.
- BAYER JÓZSEF: Sz. vígjátékai. = Sz. E. színművei. 2. köt. Bp. 1904. 5–20. (M. remekírók 48.) [Vígjátékírói pályájának áttekintése, darabjainak teljes jegyzékével.]
- SEZTİMGYÖRGYI LÁSZLÓ: Sz. népszínművei. Bp. 1910. 61 l. *Ism.: Alszegehy Zsolt*, EphK 1910. 412–413.
- JANOVICS JENŐ: Mese-drámák a magyar irodalomban. = MH 1912. márc. 8. 58. sz. 1–4. [Többek között utal Sz. E.-re is.]
- JANOVICS JENŐ: A népszínműről. I–II. = Újság (Kolozsvár) 1912. jan. 23–24. 19–20. sz., és J. J.: A népszínműről. A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 83–91. [Többek között Sz. E.-ről is.]
- DANIELISZ SÁNDOR: A felismerés motívuma a magyar romantikus drámairodalomban. Sümeg 1913. 69 l. [Részletesen Tóth Lőrinc és Sz. E. drámáiról.]
- VÉRTESSY JENŐ: Sz. E. = V. J.: A magyar romantikus dráma. (1837–1850.) Bp. 1913. 259–285. [Drámaírói munkásságának méltatása, művei elemzésével.]
- PATAKI JÓZSEF: Parasztok a színpadon. = PN 1916. okt. 29. 301. sz. 25–26. [Bővebben Sz. E. alakjairól is.]
- RÉDEI KORNÉL: Sz. és a magyar népszínmű. = Ttúl 1916. ápr. 23. 94. sz. Mell. 6–7.
- SZÁSZ KÁROLY: Bev. = Sz. E. munkái. színművek. Bp. [1928.] V–XVI. (Élő kvek. MKI 35.)
- PUKÁNSZKYNÉ KÁDÁR JOLÁN: A magyar népszínmű bécsi gyökerei. = ItK 1930. 143–160. [A 154–160. lapon részletesebben Sz. E.: „Szökött katona”, „Két pisztoly”, „Csikós”, „Cigány” c. színműveiről is.]

- CZEINER GÉZA: Sz. társadalmi vígjátékai. Bp. 1932. 36 l. Ism.: [Kozocsa Sándor] (Kozocsa), IgSzó 1933. jún. 24. 26. sz. 3. – Kozocsa Sándor, OrszV 1933. jún. 15. 11–12. sz. 17. – Kerekes Emil, ItK 1935. 94.
- SOLT ANDOR: A színszerűség uralma drámairodalmunkban. I–II. = ItK 1939. 17–36, 136–155. [A színszerűség mint drámairodalmunk 1837–1867 közti szakaszának jellemző vonása, különös tekintettel Sz. E. és Czákó Zsigmond drámaírói működésére.]
- TÖRŐ GYÖRGYI: „Tart a harc... most eszmék küzdenek” (A forradalmat előkészítő irodalom és a reakciós kritika harca az 1840-es években.) = ItK 1954. 146–159. [„A népszínművek jelentősége és fogadtatása” c. fejezetben többek között részletesen szól Sz. E. népszínműveinek („Szökött katona”, „Két pisztoly”, „Jegygyűri”) jelentőségéről és korabeli kritikai fogadtatásáról, valamint a „Csikós” kapcsán a népszínművek elleni újabb támadásról is.]
- GERGELY GÉZA: Utószó. = Sz. E.: Három színmű. A csikós. (Átdolg. Móricz Zsigmond.) – A cigány. (Átdolg. Komoly Péter.) – Liliomfi. (Átdolg. Mészöly Dezső.) Marosvásárhely 1956. 229–242.
- PÓTH, I[STVÁN]: Szigligeti's Schauspiele auf den serbischen Bühnen. = StudSlav 1957. 3. Tom. 363–378. – Klny. is.
- TEDESCHI MÁRIA, T.: Sz. E. = A kiegyezés kora irodalmának középiskolai tanítása. Bp. 1958. 61–78. [Rövid életrajza és a „Szökött katona”, a „Csikós” és a „Liliomfi” c. színművek elemzése.]
- [EGRI VIKTOR] E. V.: Sz. E. és a népszínmű. = A Hét (Bratislava) 1959. 10. sz. 20.
- Z. SZALAI SÁNDOR: Sz. és a magyar dráma. = Sz. E.: Színművek. Bp. 1960. 483–495.

Egyes színművek

GYÓZ A JOBB

- BpSz 1868. 11. köt. 196–264. [Többek közt a 240–246. lapokon: Szász Károly felolvasta az 1867–68. évi, Teleki József-féle jutalomra beérkezett pályamunkák bírálatát. A jutalmat Sz. E. színműve nyerte.]

KONSTANTIN

- DERÉKI ANTAL: Színházi cenzúra 60 év előtt. = Mo 1916. jún. 16. 166. sz. 3–4. [A letiltott darabokról. Többek közt Sz. E. darabjáról is.]

LACKFI IMRE

- [BÉRCZY KÁROLY] = A Hon 1863. márc. 20. 65. sz. [A Teleki-féle drámapályázat pályadíját Sz. E. darabja nyerte el.]

- CASSIUS: Sz. elmélete és logikája. = MS 1863. máj. 12–13. 109–110. sz. [Sz. E. drámájáról.]
- [CSENGERY ANTAL] Cs. A. = BpSz 1863. 17. köt. 157–223. [A 215–216. lapon: a Teleki-pályázat nyertese Sz. E. műve.]
- Sz. [E.]: Néhány szó Bérczy Károly úr referendájára „Laczkfi Imrét” illetőleg. = A Hon 1863. márc. 27. 70. sz. 3. [Válasz Bérczy Károlynak A Hon-beli kritikájára.]
- A százaranyos Teleki-jutalom. = PN 1863. márc. 20.

A PÁKÁSZ

- ROMHÁNYI GYULA: Sz. kiadatlan népszínműve. = ItK 1930. 463–464.

PILLANGÓ A HÁLÓBAN

- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] CURTIUS: Sz. egy fiatakkori darabja. = PH 1882. dec. 7. 337. sz. 1–3. [A „Pillangó a hálóban” c. egyfelvonásos kéziratról és annak jelenlegi tulajdonosáról.]

Tanulmányai. Publicisztikája; színikritikusi, dramaturgiai tevékenysége; esztétikai nézetei

- SALAMON FERENC: Figyelmeztetés a „Tündér Ilona”, „Pünkösdi királynő” s sok más látványos népszínmű szerzőjének. = PN 1857. okt. 21. 240. sz. [Vita Sz.-vel a történeti hűség hiányáról a színpadi díszletezésben.]
- SALAMON FERENC: Sz. úrnak. = PN 1857. okt. 25. 244. sz. [A vita folytatása a történeti hűségű díszletekről.]
- VADNAI KÁROLY: Egy nyilatkozatra. = FL 1864. máj. 3. 101. sz. 438. [Bírálja Sz. E. színházi szemléit.]
- [GYULAI PÁL] Gy. P.: Kisfaludy-Társaság. (1866. június-október.) = BpSz 1866. 6. köt. 369–374., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 545–547. [Többek között Sz. E. „Emlébeszédék Egressy Gábor fölött” c. (megj. A Hon 1866. nov. 6–8.) megemlékezéséről.]
- GYULAI PÁL: Bev. = Sz. E.: Magyar színészek életrajzai. Bp. 1878. III–VI. – Ua. 1895., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 321–323.
- VÉGH ARTHUR: Sz. mint dramaturg. = V. A.: Tanulmányok. Bp. 1896. 132–144.
- BERCZIK ÁRPÁD: Sz. dramaturgiája. Általános drámaelmélet, a tragédia és a komédia elmélete. = Császár Emlk. Bp. 1934. 32–51. – Klny.: Győr 1934. 22 l.
- SOLT ANDOR: A színszerűség uralma drámairodalmunkban. I–II. = ItK 1939. 17–36, 136–155. [A színszerűség mint drámairodalmunk 1837–1867

- közi szakaszának jellemző vonása, különös tekintettel Sz. E. és Czákó Zsigmond drámaírói működésére; részletesebben Sz. E. dramaturgiai–esztétikai nézeteiről, a szinszerűség technikájáról, főként népszínműveiben.]
- MÁLYUSZNÉ CSÁSZÁR EDIT: A magyar rendezéstörténet néhány kérdése 1790-től Sz. haláláig. = *Theatrum. Színháztudományi értesítő.* Bp. 1962. 182–199. [Főleg Egressy és Sz. E. rendezői tevékenységéről.]
- STAUD GÉZA: Külföldi hatások a magyar színjátszásban, rendezésben és dramaturgiában. = *Élő dramaturgia. Tanulmányok a színházról.* Bp. 1963. 91–113. [Többek közt Freytag drámatechnikájának vetülete Sz. „A dráma és válfajai” c. művében. Laube hatása Sz.-re.]
- Műfordításai**
- VÉRTESY JENŐ: Régebbi Faust-fordítások. = *ErdMúz* 1910. 305–312. [A Nemzeti Múzeum két kéziratáról. Az egyik 1841-ből Hugo Károly fordítás-törödéke, a másik Sz. fordítása az 50-es, 60-as évekből.]
- REXA DEZSŐ: Faust a magyar színpadon. = *AkÉrt* 1915. 516–520. [A Faust-fordítások történetéből. Többek között Sz. E. és Dóczi Lajos fordításairól.]
- Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok**
- WEBER ARTÚR: Sz. „Rózsá”-jának forrásai. = *EPhK* 1910. 548–560. – Klny. is. [Kimutatja Franz Ignaz Holbein „Kronsteini harcjáték”, valamint Shakespeare „A windsori víg asszonyok” és a „IV. Henrik” c. drámák hatását Sz. művére.]
- GÁLOS REZSŐ: Bánfi Dénes csókja. = *Ur* 1912. 3. sz. 108–116. [A téma feldolgozása Jókai „Erdély aranykora” c. regényében, s ennek hatása Sz. E. „Béldi Pál” c. drámájára is.]
- ZOLNAI BÉLA: Sz. Struensee-jének forrásai. = *EPhK* 1913. 730–742. – Klny. is. [Michael Beer „Struensee” c. drámájának (1829) hatása Sz. E. művére.]
- RAKODCZAY PÁL: Sz. forrásaihoz. = *ItK* 1914. 300–321, 385–402.
- ZOLNAI BÉLA: Sz. „Szökött katoná”-jának külföldi elemei. = *EPhK* 1914. 105–110, 175–190, 269–280, 338–352, 472–478. – Klny. is.
Ism.: *It* 1914. 479. – *Király György*, *ItK* 1915. 125–126. – *Weber Arthur*, *Literarisches Centralblatt* 1916. 35. sz. 917.
- KÁDÁR JOLÁN: Sz. „Szökött katoná”-jának forrásaihoz. = *EPhK* 1915. 355–357. [Kiegészítések Zolnai Bélának az EPhK 1914. évf.-ban megjelent tanulmányához.]
- RAKODCZAY PÁL: Sz. forrásaihoz. = *ItK* 1915. 68–70. [Kiegészítések az ItK 1914. évf.-ban megjelent, uc című tanulmányához.]
- RAKODCZAY PÁL: Sz. „Cigány”-a. = *ItK* 1915. 29. [Sz. színművének forrásairól: Wolff, Pius Alexander „Preciosá”-ja és Jókai Mór „Hétköznapiok”-ja.]
- VÉRTESY JENŐ: Gibbon, mint szépiróink forrása. = *It* 1916. 16–30. [Többek között Sz. E.: „Diocletian”, „Világ ura”, „Andronik és Valeria” c. drámáiról is.]
- [SOLT] SPENEDER ANDOR: Schiller és Sz. = *ItK* 1927. 118–119. [Párhuzamok Schiller „Don Carlos”-a és Sz. E. „A világ ura” c. drámája között.]
- NOBL ILONA: Shakespeare hatása Sz. tragédiáira. *Pécs* 1932. 73 l.
Ism.: [*Keresztury Dezső*] *y.*, *UngJb* 1934. 3. sz. 269. – *Kerekes Emil*, *ItK* 1935. 94.
- KATONA IMRE: Kovácsok sztrájkja. Megjegyzések az első magyar sztrájk-ábrázoláshoz. = *Művészet* 1961. 11. sz. 6–7. [A Sz. E. – Balázs Sándor „A strike” c. darabjának ihletője François Coppée „La grève des forgerons” (A kovácsok sztrájkja, 1869.) c. költeménye volt.]
- HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA**
- A Sz.-emlékünnepe. = *Ellenőr* 1878. márc. 9. 123. sz. 2–3. [Tudósítás a nagyváradai emlékünnepegről, Sal Ferenc polgármester beszédének közlésével.] „Sz. E. síremléke javára... „Szigligeti-Albumot” adnak ki...” = *FL* 1878. febr. 24. 46. sz. 221–222.
- A Sz.-ünnepére. = *Kelet* 1878. márc. 11. 58. sz. 231. [A Nagyváradon 1878. márc. 8-án Sz. E. emlékére rendezett ünnepség résztvevőiről.]
- Sz. emlékünnepe Nagy-Váradon. = *MPolgár* 1878. márc. 12–14. 59–61. sz. [Beszámoló.]
- Sz. emlékünnepe. = *FL* 1879. márc. 9. 57. sz. 272–273. [Születésének évfordulóján előadták a „Világ ura” c. művét.]
- Sz. emlékünnepe. = *PN* 1879. márc. 8. 58. sz. 2–3.
- FELEKY Miklós: A „Thalia”. = *Aradi Közlöny* 1886. aug. 22. 232. sz. 1–2. [A Krecsányi Ignác és Somló Sándor szerkesztette „Thalia” c. emléklapról, mely a Sz.-vel kapcsolatos emlékeket gyűjti egybe.] (L. M.): Sz.-ünnep. = *FL* 1886. aug. 22. 232. sz. 1687–1689.
- Sz.-ünnep Nagyváradon. = *Függetlenség* 1886. aug. 22. 232. sz. 2. [A nagyváradai szinkörben rendezett ünnepség kapcsán ismerteti a kiadott emléklapot, melyben Sz. E. kortársai emlékeznek az íróra.]
- Sz. emlékezete. = *Nagyvárad* 1900. márc. 27. 73. sz. 5. [Tudósítás a Szigligeti-Társaság ünnepi üléséről, Rádl Ödön beszédéről.]

- Szobrot Sz. E.-nek. = Nagyvárad 1900. ápr. 15. 90. sz. 4.
- Sz. emlékezete. = Nagyvárad 1910. márc. 30. 72. sz. 2–3. [Tudósítás a Szigligeti-Társaság ünnepi közgyűléséről.]
- D. S.: A Sz.-emlék. = A Hét 1912. 51. sz. 828–829. [Nagyváradon szobrot emelnek Sz. E.-nek.]
- TÓTH ÁRPÁD: Sz. meg Csokonai. = Debreceni Nagy Újság 1912. nov. 22., és T. Á. összes művei. 3. köt. Prózaí művek. Bp. 1969. 360–361. [Sz. E. nagyváradi szobrának leleplezéséről.]
- LORSY, E[RNST]: Der hundertjährige Sz. = Ployd 1914. márc. 8. 58. sz. 10. [A Nemzeti Színház díszelőadása Sz. születése 100-ik évfordulóján.]
- NADÁNYI ZOLTÁN: Mit tanulhatunk Sz.-től? = Nagyvárad 1914. márc. 8. 55. sz. 1–2.
- SEBESTYÉN KÁROLY: Sz. E. ünnepe. = BH 1914. márc. 8. 58. sz. 13–14. [A Nemzeti Színház díszelőadása születésének 100. évfordulója alkalmából.]
- SEBESTYÉN, CHARLES: Chronique des Théâtres. = RH 1914. I. 461–468. [Többek közt Sz. E. centenáriumi ünnepségéről a Nemzeti Színházban.]
- SZÁSZ KÁROLY: Színházi levél. Sz. esték. = Ur 1914. 4. sz. 168–170. [Sz. E. születésének centenáriuma alkalmából a Nemzeti Színház három estén át tartó ünnepi előadásorozatáról, melyben színre került a „Liliomfi”, a „Fenn az ernyő nincsen kas” és a „Valéria” c. Sz.-darab, Herczeg Ferenc ünnepi prólogusával. Beszámol a Színművészeti Akadémia Sz.-estéiről is.]
- Sz. E. ünnepe. = VU 1914. márc. 15. 11. sz. 210. [Születésének századik évfordulója alkalmából.]
- KATONA IMRE: Munkácsy „Sztrájk”-ja. = Művészet 1962. 8. sz. 8–10. [A kép ihletője – véleménye szerint – Balázs Sándor–Sz. E. „A strike” c. darabja volt.]
- KÜLFÖLDI FOGADTATÁSA,
MŰVEI FORDÍTÁSÁIRÓL
- Sz. a szerb színpadon. = Ath 1874. 27. sz. 1717–1719. [Sz. szerb nyelven megjelent munkái.]
- „Irodalmunk és művészetünk...” = FL 1878. márc. 14. 61. sz. 299. [Sz.-ről, Jókairól ír a berlini Magazin.]
- SZOMORI EMIL: Magyar darabok külföldön. = Az Újság 1912. ápr. 7. 84. sz. 112–114. [Nyilatkozatok Sz. E., Madách, Jókai stb. darabjainak értékéről, azok előadásáról.]
- TRÓCSÁNYI ZOLTÁN: A magyar népszínmű Finnországban. = It 1913. 495–497. [Többek közt Sz. E. finn fordításáról és fogadtatásáról.]
- KRISTÓF GYÖRGY: Sz. Szökött katonája románul. = ErdS 1929. 346–347. [1847. máj. 13-án adták elő román nyelven, Brassóban.]

- SZÉP ERNŐ: Népszínműveink a bécsi színpadokon 1850–1860. = Sz. E.: Magyar drámák a bécsi színpadokon. Bp. 1930. 15–39. [Részletesebben Sz. E. színre került darabjairól: „Szökött katoná”, „Rab”, „Két pisztoly”, „Csikós”, „Liliomfi”.]
- HEVESI SÁNDOR: Sz. elintézetlen ügye a Burgtheaterrel. – Egy különös fölfedezés. = Újld 1934. júl. 29. 31. sz. 145–146. [A magyar színművek sikertelensége a bécsi színpadokon és ennek okai. Sz. E. elutasított darabjai: „A fény árnyai”, „A világ ura” és a „Valéria”. Sz. halála után a Burgtheater igazgatója, Dingelstedt levelezik e kérdéssel Jókaiival.]
- PÓTH I[STVÁN]: Szigligeti's Schauspiele auf den serbischen Bühnen. = StudSlav 1957. 363–378. – Klny. is [Sz. E. művei („Szökött katoná”, „A rab”, „A mama”, „Cigány”, „A strike”) szerb színpadokon a XIX. sz. második felében.]

EGYES MŰVEKRŐL

Megjegyzés: Az egyes színművek irodalmát kiegészítendő l. még a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános részében az Irodalmi témák és tárgyak c.* fejezetet is.

Aba 3

- Az adások bőrtöne 66
 Aggteleki barlang 37
 Ál-Endre 11
 Álmos 63
 Az amerikai 90
 Andronik 38
 Az arckép 41
 Árgyil és Tündér Ilona 44
 A bajusz 83
 Béli Pál 57
 Castor és Pollux 47
 Cigány 45
 Cillei Friderik 8
 Csikós 27
 Csokonai szerelme 48
 Dalos Pista 51
 Dávid 12
 Debreceni rüpök 20
 Dienes, vagy: királyi ebéd 2
 Diocletian 49
 A dráma és válfajai 94
 Az egrí nő 39
 Egy bújdósó kuruc 74
 Egy nagyatermetett férfiú 77
 Egy szekrény rejtelme 24
 Egy színész 28
 Az eladó leányok 75
 Eredeti színművei → Pókaiak, Vazul, Aba
 Fenn az ernyő, nincsen kas 61
 A fény árnyai 79
 Fidibusz 34
 A fogadott leány 72
 Gerő 17
 Gritti 21
 Gyászvitézek 4

III. Béla 42
 A háromszéki leányok 95
 Házassági három parancs 35
 Kedv és hivatás 85
 Kemény Simon 81
 A kényes Bertók 97
 Két pisztoly 18
 Kinizsi 15
 Lári-fári 46
 A lelenc 76
 Liliomfi 33
 Magyar színészek életrajzai 98
 A mama 58
 II. Rákóczi Ferenc fogsága 30
 Mátyás fia 29
 Mátyás király lesz 62
 Megjátszott cselek 1
 A megtagadott 68
 Micbán családja 9
 A molnári leány 69
 A mű-szeretők 64
 Nadányi 78
 A nagyapó 40
 A nagyidai cigányok 14
 Ne fújd, ami nem éget 26
 IV. Béla 96
 IV. István 43
 Nevelő kerestetik 52
 A nőuralom 73
 Obsitos huszár 59
 Összes színművei → Gritti, A rab, Egy szekrény rejtelme, Zách unokái, Pasquil, Mátyás fia
 Pál fordulása 53
 A párbaj mint istenítélet 31
 A párizsi vendég 99
 Pasquil 25
 Petronella 60
 Pókaiak 5
 A próbakő 80
 Pünkösdi királynő 50
 A rab 22
 Renegát 32
 Rontó Pál 7
 Rózsa 10
 A strike 87
 Struensee 91
 Színművek 100
 Szökött katona 16
 Tinódi 70
 A titkos iratok 67
 10.000 forint 54
 Török János 88
 A trónkereső 84
 A trónvesztett 71
 Troubadour 13
 Az udvari bolond 89
 Az új világ 92
 Az üldözött honvéd 82
 Valéria 93
 Vándorszínészek 23
 Vazul 6
 Veszedelmes jóbarát 55
 Vid 36
 A világ ura 56
 Zách unokái 26
 Zsidó 19
 Zsigmond fogsága 65

1 *Megjátszott cselek* (Várszínház: 1835. márc. 24.)

GARAY [JÁNOS] = Honműv 1835. ápr. 5. 28. sz. 221–222., és Ur 1917. 4. sz. 140. [Az utóbbi részletet közöl az egykorú kritikából, tévesen idézve a darab címét („A kijátszott cselek”).]

VÁNDORI REZSŐ = FL 1885. márc. 24. 69. sz.

BITTENBINDER MIKLÓS = It 1914. 187–189.

2 *Dienes, vagy: királyi ebéd (1838)* (Várszínház: 1836. dec. 27.)

[VÖRÖSMARTY MIHÁLY] = Figyelmező 1839. jan. 15. 3. sz. 33–39., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 57–62.

NOVY FERENC: Vörösmarty és követői. = N. F.: A végzet szerepe tragédiáinkban. Bp. 1904. 44–66. [Többek között Sz. E. „Dienes”-éről is.]

DANIELISZ SÁNDOR: A felismerés motívuma a magyar romantikus drámairodalomban. Sümeg 1913. 48–55. [Részletesebben a „Dienes” és a „Gyászvitézek” c. drámákról.]

LÁBÁN ANTAL: Sz. és a bécsi Polizei-Hofstelle 1838-ban. = MF 1914. máj. 1. 9. sz. 214–217., és Nagyváradai Napló 1914. máj. 7. 103. sz. 1–3. [Sz. E. „Dienes” és a „Pókaiak” c. darabjairól írott rendőri jelentésekről.]

3 *Aba (Sz. eredeti színművei) (1839)* (Nemzeti Színház: 1838. dec. 20.)

SZONTAGH GUSZTÁV = Figyelme 1839. 549–557., és Sz. G.: Irodalmi bírálatai. Bp. 1929. 71–78.

[VÖRÖSMARTY MIHÁLY] V. = Ath 1839. jan. 24. 7. sz. 110–111., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 195–198., V. M. összes művei. 14. köt. Dramaturgiai lapok. (Elméleti töredékek. – Színbírálatok.) Bp. 1969. 197–199.

4 *Gyászvitézek (1838)* (Nemzeti Színház: 1838. jún. 8.)

[VÖRÖSMARTY MIHÁLY] V. = Ath 1838. jún. 17. 48. sz. 767., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 149., és V. M. összes művei. 14. köt. Dramaturgiai lapok. (Elméleti töredékek. – Színbírálatok.) Bp. 1969. 145–146. [Röviden a bemutatóról.]

[VÖRÖSMARTY MIHÁLY] V. = Ath 1838. júl. 1. 1. sz. 20–22., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 151–155., V. M. összes művei. 14. köt. Dramaturgiai lapok. (Elmé-

- leti töredékek. – Színbírálatok.) Bp. 1969. 148–151. [A jún. 19-i, 2. előadásról.]
- [VÖRÖSMARTY MIHÁLY] V. = Ath 1839. jan. 27. 8. sz. 127., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 198., V. M. összes művei. 14. köt. Dramaturgiai lapok. (Elméleti töredékek. – Színbírálatok.) Bp. 1969. 200. [Az 1839. jan. 19-i előadásról.]
- [VÖRÖSMARTY MIHÁLY] V. = Ath 1841. márc. 14. 31. sz. 495–496., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 239–240., V. M. összes művei. 14. köt. Dramaturgiai lapok. (Elméleti töredékek. – Színbírálatok.) Bp. 1969. 244–245. [Az 1841. márc. 6-i előadásról.]
- Nőv 1858. jan. 17. 3. sz. 46.
- NOVY FERENC: Vörösmarty és követői. = N. F.: A végzet szerepe a tragédiáinkban. Bp. 1904. 44–46. [Többek között „A gyászvitézek” c. darabjáról is.]
- DANIELISZ SÁNDOR: A felismerés motívuma a magyar romantikus drámairódalomban. Sümeg 1913. 48–55. [Részletesebben a „Dienes” és a „Gyászvitézek” c. drámákról.]
- Honműv 1838. 511.
- 5 Pókaiak (Sz. eredeti színművei) (1839)*
(Nemzeti Színház: 1838. szept. 19.)
- SZONTÁGH GUSZTÁV: Figyelm 1839. 549–557., és Sz. G.: Irodalmi bírálatai. Bp. 1929. 71–78. [Többek között a „Pókaiak” c. színműről is.]
- VAIDA JÁNOS = MS 1857. szept. 28. 220. sz.
- LÁBÁN ANTAL: Sz. és a bécsi Polizei-Hofstelle 1838-ban. = MF 1914. máj. 1. 9. sz. 214–217., és Nagyváradai Napló 1914. máj. 7. 103. sz. 1–3. [Sz. E. „Dienes” és a „Pókaiak” c. darabjairól írott rendőri jelentésekről.]
- TÁBORI KORNÉL: A Pókayak bemutatója. = T. K.: Titkosrendőrség és kamarilla. Akták–adatok a bécsi titkos udvari és rendőrségi levéltárból. Bp. 1921. 46–47. [Sz. darabjának közönségsikeréről; a cenzúra működéséről.]
- RUBINYI MÓZES: Pókainé. = ItK 1943. 218–223. [Sz. E. „Pókaiak” c. szomorújátéka mint Gyulai Pál „Pókainé” c. balladájának (1851) egyik forrása.]
- 6 Vazul (Sz. eredeti színművei) (1839)*
(Nemzeti Színház: 1838. jan. 30.)
- [VÖRÖSMARTY MIHÁLY] V. = Ath 1838. febr. 22. 15. sz. 237–238., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes prózai dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 137–138., V. M. összes művei. 14. köt. Dramaturgiai lapok. (Elméleti töredékek. – Színbírálatok.) Bp. 1969. 132–133.
- SZONTÁGH GUSZTÁV = Figyelm 1839. 549–557., és Sz. G.: Irodalmi bírálatai. Bp. 1929. 71–78. [Többek között a „Vazul” c. színművéről is.]
- 7 Rontó Pál*
(Nemzeti Színház: 1839. jan. 25.)
- DélmoKözl 1914. márc. 13. 59. sz. 1.
- 8 Cillei Fridrik (1841)*
(Nemzeti Színház: 1840. jan. 18.)
- NU 1844. febr. 27. 202.
SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1845. II. 897–898.
- 9 Micbán családja (1840)*
(Nemzeti Színház: 1840. máj. 30.)
- 7 = PN 1852. dec. 12. 829. sz. 1. [Többek között Sz. E. darabjáról is.]
- BADICS FERENC = FL 1883. aug. 12. 188. sz. 1202–1203.
- [BEÓTHY ZSOLT] B-y: A negyvenes évek drámairódalomból. = PN(regg.) 1883. aug. 26, 28–29., 234, 236–237. sz., és B. Zs.: Színházi esték. Bp. 1895. 25–48.
- e. = PN(regg.) 1883. aug. 12. 221. sz. 5.
- [SZIKLAY JÁNOS] Sz-y J. = PH 1888. aug. 15. 225. sz. 9–10.
- 10 Rózsa (1840)*
(Nemzeti Színház: 1840. nov. 30.)
- HAZUCHA [FERENC] = LitL 1841. I. 57–58.
I. = A Regélő Tárcaja 1842. 13–14.
- MOLNÁR GYÖRGY: Magyar színészek a szabadságharc után (1852). = MoNv 1881. júl. 17–24., 29–30. sz. 466, 480–482. [Sz. E. színművéről is.]
- BADICS FERENC = FL 1882. aug. 30. 198. sz.
- [PÉTERFY JENŐ] = Egyetértés 1882. szept. 1. 241. sz. 3., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. Negyedik sor. Bp. [1932.] 103–105. (MIR 19.)
- WEBER ARTÚR: Sz. „Rózsa”-jának forrásai. = EphK 1910. 548–560. – Kiny. is. [Kimutatja Franz Ignaz Holbein „Kronsteini harcjáték”, valamint Shakespeare „A windsori víg asszonyok” és a „IV. Henrik” c. drámák hatását Sz. művére.]
- F. L. = Mo 1919. dec. 2. 168. sz. 6. [A Belvárosi Színház előadásáról.]
- HERCZEG FERENC = SzínhÉ 1919. 51. sz. 1–4.
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A. = Szózat 1919. dec. 2. 55. sz. 10.
- Rákosi Jenő levele Bárdos Artúrhoz. = SzínhÉ 1919. karácsonyi sz. 23. [Az előadásról.]

SzínhÉ 1919. 52. sz. 4–6.
V 1919. 137. sz. 10.

11 Ál-Endre (1841)
(Nemzeti Színház: 1841. febr. 15.)

HAZUCHA [FERENC] = KözléTud 1841. 123–124,
127–128.

[VÖRÖSMARTY MIHÁLY] V. = Ath 1841. márc. 25. 36.
sz. 573–574., és V. összes munkái. 7. köt. Vegyes
prózaí dolgozatok. 1826–1848. Bp. 1885. 241–
244., V. M. összes művei. 14. köt. Dramaturgiai
lapok. (Elméleti töredékek. – Színbírálatok.) Bp.
1969. 246–249.

Je 1841. jan. 30. 33–34.

12 Dávid (1841)
(Nemzeti Színház: 1841. okt. 16.)

MEPHISTO = RegPDI 1842. II. 509.

13 Troubadour
(Nemzeti Színház: 1841. dec. 20.)

RegPDI 1842. II. 716.

14 A nagyidai cigányok
(Nemzeti Színház: 1842. okt. 16.)

DITTRICH VILMOS: A nagy-idai cigányok. Bp. 1898.
102 l. [Arany János és Sz. E. azonos című művének
összevetése.]

Ism.: Bartha József, EPhK 1898. 925–927. –
Pintér Kálmán, MSz 1898. júl. 10. 28. sz. 334–335.
– [Zlinszky Aladár] Z. A., MKr 1898. okt. 1. 6. –
VU 1898. jún. 26. 26. sz. 455.

RegPDI 1842. II. 940–941.

15 Kinizsi (1844)
(Nemzeti Színház: 1843. jan. 6.)

RegPDI 1843. I. 153.

16 Szökött katona (1844)
(Nemzeti Színház: 1843. nov. 25.)

(ÜY) = Hond 1843. II. 24. sz. 775.

RegPDI 1843. II. 1433–1439.

RegPDI 1843. II. 1500–1501.

Sz. [E.]: Nyilatkozat. = PDI 1844. I. 95. [A „Szökött
katona” c. színműve kapcsán Schriitt Adolf német
nyelvű fordítása és a tervezett győri bemutató ellen
tiltakozik.]

NU 1844. ápr. 17. 249.

7 = PN 1852. dec. 12. 829. sz. 1. [Többek között Sz.
E. „Szökött katona” c. darabjáról is.]

[GYULAI PÁL] -g. = SzépirodL 1853. máj. 19. 40. sz.
628–633., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb
gyűjteménye. Bp. 1927. 19–24. [Sz. E. „Szökött
katona”-ja kapcsán a népszínműről általában is.]

[SZÁSZ KÁROLY] -á -r: Sz. = VU 1869. aug. 29. 35. sz.
473–474. [Többek között a „Szökött katona” c.
színművéről.]

(y.) = FL 1869. aug. 29. 197. sz. 786.

[MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1875. okt. 17. 42.
sz. 523.

VÁLI BÉLA: A hadsereg és a „Szökött katona”. = BH
1887. jún. 29. 178. sz. 1–2., és Egyetértés 1893.
nov. 26. 327. sz. 1. [Az első bemutató körüli bo-
nyodalmakról. A budapesti térparancsnokság elle-
nezte a mű bemutatását.]

VÁLI BÉLA = PN 1889. dec. 10. 340. sz. 1.

-cik = MU 1893. nov. 25. 326. sz. 9–10.

RELLE IVÁN = Nemzet(regg.) 1893. nov. 24. 325. sz.
1. [Sz. darabjának 50. jubileuma a Népszínházban.
Áttekintés az eddigi szereposztásokról.]

[SZOMAHÁZY ISTVÁN] (Sz-y.) = PN 1893. nov. 26.
332. sz. 6–7. [A Népszínház jubiláris előadásáról.]

MH 1893. nov. 26. 327. sz. 19. [Szigeti József színész
visszaemlékezése a népszínmű első bemutatójára,
az első színlap fakszimiléje.]

MSz 1893. dec. 24. 52. sz. 624. [Statistikai kimutatás
a darab előadásairól 50 év folyamán.]

VERSÉNYI GYÖRGY = Nemzeti Színház Évk. Kolozs-
vár 1904. 3–5.

[RUTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1905.
márc. 22. 76. sz. [A Nemzeti Színház-beli felújítás-
ról.]

[TÁBORI RÓBERT] T. R. = PN 1905. márc. 22. 14.

GYALUI FARKAS = Újság (Kolozsvár) 1912. jan. 10. 8.
sz. 7. [Az előadás előtt Kovács Dezső tartott bevezet-
őt.]

Újság (Kolozsvár) 1912. jan. 28. 24. sz. 8. [Sz. darab-
ját Sepridi János tanár mutatta be a közönségnek.]

ZOLNAI BÉLA: Sz. „Szökött katona”-jának külföldi
elemei. = EPhK 1914. 105–110, 175–190, 269–
280, 338–352, 472–478. – Klny. is.

Ism.: It 1914. 479. – Király György, ItK 1915.
125–126. – Weber Artúr, Literarisches Centralblatt
1916. 35. sz. 917.

KÁDÁR JOLÁN: Sz. „Szökött katona”-jának forrásai-
hoz. = EPhK 1915. 355–357. [Kiegészítések Zolnai
Béának az EPhK 1914. évf.-ban megjelent tanul-
mányához.]

[BOROS FERENC] bf. = Élet 1916. szept. 24. 39. sz.
306.

PATAKI JÓZSEF = PN 1916. okt. 8. 280. sz. 15–16.
[Visszatekintve elemzi Sz. E. „Szökött katona”-

jának egykori bemutatóját a Nemzeti Színházban és annak hatását.]

[ZOLNAI BÉLA] - ib. - = A Hét 1916. 547.

JUHÁSZ GYULA = Hétfői Rendkívüli Újság 1923. jan. 8. 1., és J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózai írások. 1923–1926. Bp. 1969. 7–8. [A darab bemutatójáról a szegedi Munkásotthonban, 1922. dec. 31-én.]

GALAMB SÁNDOR = Napk 1924. 269–271. [A Nemzeti Színház-beli bemutatóról, 1924. szept. 6-án.]

SZIRA BÉLA = MKult 1924. 574–575.

KRISTÓF GYÖRGY: Sz. Szökött katonája románul. = ErdiSz 1929. 346–347. [1847. máj. 13-án adták elő román nyelven, Brassóban.]

SOMLYÓ GYÖRGY = MNemzet 1959. ápr. 11. [Többek között Sz. E. színművéről is.]

17 Gerő (1845)

(Nemzeti Színház: 1844. jan. 4.)

E. G. = V 1844. 2. sz. 10–11.

- ÜY = Hond 1844. I. 5. sz. 168–169.

18 Két pisztoly (1844)

(Nemzeti Színház: 1844. márc. 9.)

EGRESSY GÁBOR: Színházügyünk és Sz. = Hond 1844.

I. 12. sz. 373–377. [Kiemelten elemzi a „Két pisztoly” c. színművét.]

SÜVEGES IGNÁC = Társalk 1844. 92.

Y. = RegPDI 1844. I. 347–349.

PDI 1844. 2. sz. 59–60.

PDI 1845. I. 59.

PN 1853. nov. 8. 1099. sz.

MPolgár 1873. jan. 9. 6. sz. [A kolozsvári színház jan. 5-i bemutatójáról.]

(b.) = FL 1888. márc. 15. 75. sz. 545. [Sz. E. népszínművének előadása a hírlapírók nyugdíjintézetének javára.]

Nemzet 1888. márc. 15. 75. sz. 2.

SzegN 1888. nov. 1. 221. sz. 3.

TOLNAI VILMOS: Arany Nagyidai cigányaihoz. (I. 39.) = It 1917. 505. [A lókötő adomáját Sz. E. is felhasználta a „Két pisztoly” c. művében.]

19 Zsidó (1844)

(Nemzeti Színház: 1844. júl. 27.)

[RUMY KÁROLY GYÖRGY] 45 = NU 1844. júl. 31., 75.; aug. 2., 78–79.

TR. = Hond 1844. II. 6. sz. 101–102.

ÚJ KÁROLY = PDI 1844. II. 126.

Élk 1844. II. 188–191.

PN 1854. okt. 17. 1381. sz.

20 Debreceni rüpfők

(Nemzeti Színház: 1845. jan. 4.)

PDI 1845. I. 51–52.

21 Gritti (Sz. E. összes színművei 1.) (1846)

(Nemzeti Színház: 1845. ápr. 19.)

[HAZUCHA FERENC] VAS ANDOR = Élk 1845. I. 544–548.

PDI 1845. II. 122–123.

100 = Élk 1846. II. 350–351.

Z-y = Élk 1846. II. 787–788.

MSzépirodSz 1847. febr. 14. 7. sz. 101–106.

MS 1858. jan. 21. 9. sz.

[GYULAI PÁL] = Ko 1863. ápr. 19. 16. sz. 380–381., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 400–402.

Z. S. = Kor 1865. márc. 3. 27. sz.

FL 1881. márc. 8. 54. sz.

PH 1881. márc. 8. 66. sz. 4.

[HORVÁTH JÁNOS] g. gy. = It 1913. 254–255. [A darab történeti forrásairól; Sz. E. történelemábrázolásáról; a kritikai visszhangról.]

MORVAY GYÖZÖ: Bev. = Sz. E.: Gritti. Bp. 1913. 4–44. (OK 1685–1688.)

22 A rab (Sz. E. összes színművei 2.) (1846)

(Nemzeti Színház: 1845. jún. 2.)

77 = Élk 1845. I. 742–744.

NAGY ANTAL = PDI 1845. II. 344–346.

PETRICHEVICH HORVÁTH LÁZÁR = Hond 1845. I. 45. sz. 517–520.

PN 1853. okt. 25. 1088. sz.

PN 1854. aug. 17. 1330. sz.

23 Vándorszínészek (1845)

(Nemzeti Színház: 1845. aug. 16.)

[SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A. = Szózat 1920. márc. 27. 75. sz. 6–7.

ZOLNAI BÉLA = MMúza 1920. ápr. 1. 7. sz. 313.

SzínhÉ 1920. 10. sz. 9.

SzínhÉ 1920. 13. sz. 28.

24 Egy szekrény rejtelve (Sz. E. összes színművei 3.) (1846)

(Nemzeti Színház: 1846. febr. 28.)

[BERECZ KÁROLY] SYLVESTER = Élk 1846. I. 320, 344–346.

DERE-DÜRE-DONGÓ = PDI 1846. I. 199.

(y.) = A Hon 1871. szept. 11. 208. sz. 1.

FL 1878. jún. 2. 127. sz. 623–624.

25 Pasquil (Sz. E. összes színművei 5.) (1847)
(Nemzeti Színház: 1846. dec. 21.)

ALADÁR = PDI 1846. II. 1055–1056.

E-y = Társalk 1846. 411–412.

[HAZUCHA FERENC] VAS ANDOR = Élk 1846. II. 814–816.

[JÓKAI MÓR] CARACALLA = Élk 1847. I. 26–27., és J.

M. összes művei. Cikkek és beszédek. I. köt. Bp. 1965. 8–9.

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1847. I. 28–29.

ZERFFI [GUSZTÁV] = Hond 1847. I. 15–18, 35–37.

26 Zách unokái (Sz. E. összes színművei 4.) (1847)
(Nemzeti Színház: 1846. nov. 23.)

[HAZUCHA FERENC] V. A. = Élk 1846. II. 696–697.

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1846. 953–955.

MSzépirodSz 1847. febr. 21. 8. sz. 117–120.

MPolgár 1886. júl. 9. 154. sz. 1–2.

27 Csikós (1848)
(Nemzeti Színház: 1847. jan. 23.)

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1847. I. 152–154.

Ü. = Élk 1847. I. 152–154, 183.

ZERFFI [GUSZTÁV] = Hond 1847. I. 97–99, 137–140.

NU 1847. jan. 28. 63.

BpDI 1848. 23. sz. 633.

Db 1853. jan. 9. 2. sz. 63–64.

MPolgár 1873. márc. 27. 71. sz. [Sz. népszínművének márc. 23-i kolozsvári bemutatójáról.]

Kelet 1874. júl. 16. 159. sz. 608.

F-s. = NPestJ 1900. febr. 15. 45. sz.

GALAMB SÁNDOR = Napk 1928. II. 786–788.

RÉDEY TIVADAR = BpSz 1928. 211. köt. 465–470.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1928. nov. 3. 249. sz. 6.

Újság 1928. nov. 3. 249. sz. 11. [A Nemzeti Színház-beli felújításról.]

- i. = PN 1929. márc. 22. 67. sz. 12. [A címszereplő, Szentgyörgyi István alakításáról.]

RÉDEY TIVADAR = Napk 1929. I. 627–631.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1929. márc. 22. [Szentgyörgyi István Nemzeti Színház-beli alakításáról.]

[GALAMB SÁNDOR] [G. S.] = MNemzet 1938. szept. 13. 16. sz. 13. [Pataki József jubileumjátéka.]

[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1938. szept. 13. 206. sz. 4.

R. NAGY ANDRÁS = ErdHel 1943. 3. sz. 182. [A kolozsvári Nemzeti Színház előadásáról.]

JÁNOSHÁZY GYÖRGY = Utunk 1949. jan. 15. 2. sz. 15. [Sz. E. darabját színpadra alkalmazta Móricz Zsigmond.]

[MÁTRAI BETEGH BÉLA] M. B. B. = MNemzet 1952. jún. 10. 134. sz. 5. [A szolnoki színház a Magyar Néphadsereg Színházában.]

28 Egy színésznő
(Nemzeti Színház: 1847. szept. 4.)

S-K-i = Élk 1847. II. 352–353.

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1847. II. 1181–1183.

MSzépirodSz 1847. szept. 12. 11. sz. 174–175.

29 Mátyás fia (Sz. E. összes színművei 6.) (1847)
(Nemzeti Színház: 1847. máj. 15.)

[JÁMBOR PÁL] HIADOR: Nyilatkozat Mátyás fiára. = Je 1847. máj. 30. 43. sz. 254. [Plagizálással vádolja Sz.-t, hogy darabjának ötletét a „Corvin” és a „Törvénytelen vér” c. színművéből vette.]

[JÓKAI MÓR] = Je 1847. máj. 20. 40. sz. 236., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. I. köt. Bp. 1965. 157–158.

[JÓKAI MÓR] = Je 1847. jún. 3. 44. sz. 260., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. I. köt. Bp. 1965. 174–175. [Hiador (Jámbor Pál) előző számában (máj. 30. 43. sz. 254.) megjelent nyilatkozatáról Sz. E. állítólagos plagizálásával kapcsolatban. – Uo. Sz. E. „Ellennyilatkozat”-a.]

R. B. = Élk 1847. I. 684–687, 715–717.

Sz. E.: Ellennyilatkozat. = Je 1847. jún. 3. 44. sz. 260. [Vélasz Hiador (Jámbor Pál) nyilatkozatára (Je 1847. máj. 30. 43. sz. 254.), mely plagizálással vádolja Sz.-t a „Mátyás fia” c. darabjával kapcsolatban.]

Sz. E.: Végirat „Mátyás fia” ügyében. Buda 1847. 31 l. [A szerző nyilatkozata művéről a Hiadorral (Jámbor Pál) folytatott plágium-vita kapcsán.]

[VAHOT IMRE] V. I. = PDI 1847. I. 668–672.

ZERFFI GUSZTÁV: Mátyás fia mint Corvin és Törvénytelen vér. Kritikai adalék irodalmunk erkölcsörténetéhez. Buda 1847. 33 l. [Sz. elleni támadás. Vádolja, hogy a „Mátyás fia” c. darabját Hiador (Jámbor Pál) két darabjáról, a „Corvin”-ból és a „Törvénytelen vér”-ből plagizálta.]

ZERFFI [GUSZTÁV] = Hond 1847. I. 21. sz. 418–420.

Élk 1847. I. 780–784.

MSzépirodSz 1847. máj. 23–30. 21–22. sz. 337–339, 354–356.

MSzépirodSz 1847. aug. 22. 8. sz. 112.

[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1856. dec. 5. 281. sz. 1040., dec. 11. 285. sz. 1062.

SALAMON FERENC = BH 1856. dec. 11. 286. sz. 2., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 441–447.

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN: Sz.-ünnep. = Mo 1880. márc. 8. 67. sz. [A Nemzeti Színház a darab előadásával ünnepelte Sz. E. születésének 50. évfordulóját.]

MoNv 1880. márc. 14. 11. sz. 175–176.

30 II. Rákóczi Ferenc fogsága (1875) (Nemzeti Színház: 1848. nov. 4.)

[JÓKAI MÓR] ** = Élk 1848. nov. 12. 20. sz. 633–634., és J. M. forradalom alatt írt művei. 1848–1849. Bp. 1875. 212–213., J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 273–274., J. M. összes művei. Cikkék és beszédek. 2. köt. Bp. 1967. 416–418.

Sz. = BpDI 1848. 20. sz. 311.

[VAHOT IMRE] V. I. = BpDI 1848. 19. sz. 299–303.

Hölgyf 1861. máj. 21. 61. sz. 488. [Bemutató a Budai Színkörben: 1861. máj. 17.]

Hölgyf 1861. máj. 28. 64. sz. 511–512. [Bemutató a Nemzeti Színházban 1861. máj. 24-én.]

HAVAS GYULA: Rendőrbiztos mint színi tudósító Pozsonyban, 1863. = FL 1880. okt. 27. 247. sz. 1224. [Egy 1863-as jelentés szövegét közli, mely a darabról tudósítja az udvart.]

NPestJ 1903. okt. 12. 279. sz.

K. D. = Újság (Kolozsvár) 1912. febr. 8. 33. sz. 7. [Márki Sándor bevezető előadásáról is a darab bemutatásakor.]

MÁRKI SÁNDOR: II. Rákóczi Ferenc fogsága. = A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 92–97.

(s. f.) = Nszava 1934. szept. 8. 202. sz. 10.

TAMÁS LÁSZLÓ: Glosszák Rákócziról. = MKult 1934. II. 232–233.

DEMETER IMRE = SzabN 1951. dec. 24. 301. sz. 12. [Bemutató a Magyar Néphadsereg Színházában.]

HEGEDŰS GÉZA = Béke és Szabadság 1951. dec. 30. 30. sz. 13.

[KELEMEN JÁNOS] k. j. = SzabSzó 1951. dec. 30. 52. sz. 6.

FÖLDES MIHÁLY = IU 1952. jan. 3. 1. sz. 5.

GYÁRFÁS MIKLÓS = Színházfilm 1952. 1. sz. 25–29.

KUCZKA PÉTER = MűvN 1952. 1. sz. 24–25. [Bem. a Magyar Néphadsereg Színházára, 1951. dec. 21.]

[MÁTRAI BETEGH BÉLA] M. B. B. = MNemzet 1952. jan. 4. 2. sz. 5.

TAMÁS ERNŐ = KisU 1952. jan. 6. 1. sz. 4.

VÉSZI ENDRE = Nszava 1952. jan. 5. 3. sz. 4.

31 Párbaj mint istenítélet (Nemzeti Színház: 1848. márc. 4.)

DOMINO = Élk 1848. I. 348–350.

NÁDASKAY LAJOS = Hond 1848. 10. sz. 155–157.

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1848. I. 347–348.

32 Renegát (Nemzeti Színház: 1848. febr. 19.)

DOMINO = Élk 1848. I. 280–284.

SZINÉRI [MÁRTON] = PDI 1848. I. 281–283.

33 Liliomfi (1875) (Nemzeti Színház: 1849. dec. 21.)

[BULYOVSZKY GYULA] -y-y-y = MH 1849. dec. 23.

↗ = PN 1852. nov. 28. 818. sz. 1.

PN 1855. dec. 25. 1738. sz.

JÓKAI MÓR: Kakas Márton imitt-amott. = VU 1857. márc. 22. 12. sz. 90., és J. M. összes művei. Cikkék és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 365–366. [A Bécsben színre került Sz. E. „Liliomfi” c. művének Nestroy-féle változatáról „Umsonst” címen. A plagizálás története.]

Hölgyf 1857. 66. sz. 290. [Sz. E. elnyerte a Teleki-jutalmat és Nestroy „Umsonst” c., a „Liliomfi”-t plagizáló darab kapcsán kárterítést is kapott.]

MPolgár 1875. aug. 26. 194. sz. [Sz. darabjának kolozsvári bemutatójáról.]

NPestJ 1902. szept. 6. 245. sz.

(p. gy.) = MNemzet 1904. márc. 8. 58. sz. 1.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser. = PLloyd 1904. márc. 8. 58. sz.

VERSÉNYI GYÖRGY = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1906. 105–107.

BAYER JÓZSEF: „Liliomfi” eredetiségének kérdéséhez. = EphK 1908. 646. [Kiegészítés Császár Elemér: A német „Liliomfi” c. cikkéhez.]

CSÁSZÁR ELEMÉR: A német „Liliomfi”. = EphK 1908. 192–204. – Klny. is. [Kimutatja, hogy Nestroy „Umsonst” c. darabja Sz. E. „Liliomfi”-jának plagizálása volt.]

CSÁSZÁR E[LEMÉR]: Ein Plagiat Nestroys. (Nestroy und Szigligeti.) = PLloyd 1908. márc. 24. 73. sz. [Nestroy „Umsonst” c. bohózata Sz. „Liliomfi”-jának gyenge utánzata.]

WÉBER ARTÚR: Nestroy „Umsonst”-ja és a Liliomfi. = EphK 1908. 328–329. [Kiegészítés Császár Elemér: A német „Liliomfi” c. cikkéhez.]

[JUHÁSZ GYULA] (-im.) = Nagyvárad 1909. márc. 9. 56. sz. 6.

KISS ERNŐ = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1909. 24–27.

- BAYER JÓZSEF: Nestroy mint plagizátor. = EPhK 1911. 505–506. [Rosner Lipót „Schatten aus dem alten Wien” c. (Berlin 1910.) posztumusz művének egy fejezete adalékkal szolgál arra, hogy Nestroy nemcsak Sz.-től plagizált.]
- [CSÁSZÁR ELEMÉR] cs.: Sz. és Nestroy. = EPhK 1911. 365–367. [Kiegészítés az EPhK 1908-i évf.-ban megjelent cikkéhez.]
- [JUHÁSZ GYULA] JOÓ GYÖRGY: Sz. – Születése évfordulóján. = Nagyvárad Napló 1911. márc. 9. 1., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózaírók. 1898–1917. Bp. 1968. 414–416. [Főként a „Liliomfi”-ről.]
- JANOVICS JENŐ: Az első magyar színdarab Bécsben. = MH 1912. febr. 15. 39. sz. 1–4. [Sz. „Liliomfi” és Nestroy „Umsonst” c. darabjának összehasonlítása.]
- JANOVICS JENŐ = Újság (Kolozsvár) 1912. febr. 14–15. 38–39. sz., és A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 98–105.
- SZABOLCSI LAJOS: Sz. E. = A Hét 1914. 158. [A darabról is.]
- [SZÁSZ KÁROLY] -sz -ly: Sz. születésnapján. = 8 ÓraiU 1922. márc. 10. 57. sz. 7. [A „Liliomfi” Nemzeti Színház-beli előadása kapcsán a darab eddigi sorsáról, bemutatóiról.]
- [HARASZTHY LAJOS] (H-y) = Szózat 1924. febr. 2. 28. sz. 11.
- [SZITNYAY ZOLTÁN] Sz. Z. = BH 1928. jan. 19. 15. sz. 10.
- RAJKA LÁSZLÓ: A német „Liliomfi” közvetítője. = ErdMűz 1930. 371–372. [Sz. „Liliomfi”-ja és Nestroy „Umsonst”-ja.]
- REXA DEZSŐ: A Nemzeti Színház levelesládájából. = ItK 1932. 186–194. [Többek között Kaczér Ferenc levele Sz.-hez (kelt: Bécs 1855. máj. 19.), a „Liliomfi” plágiumával kapcsolatban.]
- DÉNES TIBOR = Új Kor 1936. máj. 9. 179–180. [Sz. E. darabját átdolgozta Emőd Tamás.]
- [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1936. márc. 28. 73. sz. 12., és K. A.: Színház. Bp. 1959. 243–244. [Felújítás a Nemzeti Színházban.]
- MOLNÁR LAJOS = MKult 1936. I. 219–220.
- MUHORAY ELEMÉR = Mírák 1936. 5. sz. 133.
- RÉDEY TIVADAR = Napk 1936. 336–337.
- [RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1936. márc. 28. 73. sz. 4.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1936. 5. sz. 249–252.
- R. NAGY ANDRÁS = ErdHel 1938. nov., 9. sz. 705.
- RÉDEY TIVADAR = Napk 1938. II. 57.
- [RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1938. jún. 3. 125. sz. 6.
- SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1938. II. 297–301.
- A százéves Nemzeti Színház. Bp. 1938. 242–243. [Sz. E. pályájáról és a „Liliomfi”-ről.]
- [BARTOS IMRE] B. I. = Bartos Imre – Madácsy László – Vajtai István: A te íróid. Szeged 1941. 100–102. [A „Liliomfi”-ről is.]
- PAPP JENŐ = ÚjMság 1944. máj. 16. 110. sz. 8.
- [SINKÓ FERENC] = Mo(regg.) 1944. máj. 14. 109. sz. 13.
- [VASS LÁSZLÓ] V. L. = Mo(esti) 1944. máj. 17. 111. sz. 8.
- VASS LÁSZLÓ = Mo(esti) 1944. szept. 25. 217. sz. 5.
- BACSO PÉTER = Csill 1950. júl., 32. sz. 59. [Az 1950. jún. 4-i, Madách Színház-beli felújításról, Mészöly Dezső átdolgozásában.]
- FALUDY GYÖRGY = FügMo 1950. jún. 12. 24. sz. 6.
- FARKAS SÁNDOR = SzabN 1950. 132. sz. 6.
- FÖLDES MIHÁLY = Nszava 1950. jún. 11. 133. sz. 9.
- GERA GYÖRGY = Fórum 1950. 460–465. [Sz. E. színművéről is.]
- HEGEDÜS GÉZA = It 1950. 4. sz. 124–126.
- [KELEMEN JÁNOS] k. j. = SzabSzó 1950. jún. 11. 129. sz. 7.
- MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1950. júl. 8. 131. sz. 4.
- MÉSZÖLY DEZSŐ: Bev. = Sz. E.: Liliomfi. Bp. 1950. 3–12. – Ua. 1954. 3–15. (Népszerű drámák 4.) [Az átdolgozásról és a rendezésről.]
- N. = Közni 1950. jún. 15. 12. sz. 367.
- [POSSONYI LÁSZLÓ] -i -ó = ÚjEmb 1950. 43. sz. 4.
- TAMÁS ERNŐ = KisU 1950. jún. 11. 133. sz. 6.
- DEMETER IMRE = SzabN 1951. júl. 11. 160. sz. 6. [A szolnoki Katona József Színház bemutatójáról.]
- [GYENES ISTVÁN] Gy. I. = KisU 1951. dec. 30. 262. sz. 4. [A Madách Színház-beli előadásról.]
- [TAMÁS ERNŐ] T. E. = KisU 1951. júl. 8. 157. sz. 4. [A szolnoki Katona József Színház bemutatójáról.]
- TAMÁS GÁSPÁR = Utunk 1951. szept. 28. 37. sz. 4. [A sepsiszentgyörgyi Magyar Színház kolozsvári vendégjátékáról.]
- SENTIMREI JENŐ = Utunk 1953. I. sz. 2.
- CSENDÉ BÉLA–ÖRSI TÓTH LÁSZLÓ = Viharsarok Népe 1955. jan. 4. 2. sz. 2. [A békéscsabai színház előadásáról.]
- DEÁK TAMÁS = IgSzó 1956. 4. sz. 575–576. [A Temesvári Állami Színház előadásáról, Mészöly Dezső átdolgozásában.]
- MÉSZÖLY DEZSŐ = Sz. E.: Liliomfi. Praha 1957. 91–99. [Utószó.]
- MÁTRAI-BETEGH BÉLA = MNemzet 1962. okt. 21. 247. sz. [Átdolg.: Mészöly Dezső. Bem.: Katona József Színház, 1962. okt. 19.]
- MOLNÁR G. PÉTER = Nszab 1962. okt. 26. 251. sz.
- SZOMBATHELYI ERVIN = Nszava 1962. okt. 26. 251. sz.

VARGHA BALÁZS = ÉI 1962. nov. 3. 44. sz. 11.
Sz. [E.]: Liliomfi. = Így látták a rendezők. 5. Kiad.:
Bartha András, Székely György, Szekeres József.
Bp. 1963. 41–84. [A Katona József Színház produkciójának elemzése.]
MONOSZLÓY DEZSŐ = ISz 1968. 1. sz. 92–94. [A komáromi színtársulat előadásáról.]

34 Fidibusz
(Nemzeti Színház: 1850. ápr. 20.)

-y- = MH 1850. ápr. 25.
PN 1850. ápr. 22. 36. sz. 2.
PN 1850. ápr. 29. 42. sz. 1.

35 Házassági három parancs (1879)
(Nemzeti Színház: 1850. dec. 20.)

[BULYOVSZKY GYULA] B...ky = MH 1850. dec. 25.
PN 1850. dec. 23. 239. sz. 1.
VAHOT IMRE = Remény 1851. I. 61.
PN 1851. jan. 7–8. 248–249. sz.
PN 1854. szept. 12.
Gombostű 1862. febr. 5. 11. sz. 346.

36 Vid
(Nemzeti Színház: 1850. nov. 18.)

[SZILÁGYI SÁNDOR] ☞ = PRöpívek 1850. nov. 24. 8. sz. 251–255.
MH 1850. nov. 20.
PN 1850. nov. 25–26. 215–216. sz.
PN 1854. ápr. 9. 1225. sz.
PN 1854. okt. 29. 1392. sz.

37 Aggteleki barlang
(Nemzeti Színház: 1851. máj. 31.)

[VAHOT IMRE] V. = Remény 1851. II. 46.
PN 1851. jún. 3. 371. sz.

38 Andronik
(Nemzeti Színház: 1851. dec. 29.)

PN 1852. jan. 8. 549. sz. 1.

39 Az egri nő
(Nemzeti Színház: 1851. ápr. 26.)

[BULYOVSZKY GYULA] B...ky Gyula = MH 1851. máj. 10–11. 455–456. sz. 2049, 2052.
[CSENGERY ANTAL] = PN 1851. ápr. 29. 342. sz., és Cs. A. összegyűjtött munkái. 5. köt. Közgazdasági és közművelődési dolgozatok. Bp. 1884. 354–361.

VAHOT IMRE = Remény 1851. I. 303–304.
VU 1864. jan. 24. 4. sz. 43.

40 A nagyapó
(Nemzeti Színház: 1851. okt. 18.)

PN 1853. szept. 7. 1048. sz.
MPolgár 1873. jan. 14. 10. sz. [A kolozsvári bemutatóról.]
ALEXANDER BERNÁT = VU 1910. márc. 20. 13. sz. 266–268. [Többek között Sz. E. darabjáról is.]
[VOINOVICH GÉZA] v. g. = BpSz 1910. 142. köt. 443–444. [A Nemzeti Színház előadásáról.]
GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 782–785.
RADVÁNYI K[ÁLMÁN] = Élet 1926. szept. 19. 19. sz. 391.
[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1926. szept. 5. 201. sz. 7.
SZIRA BÉLA = MKult 1926. 525–526.

41 Az arckép
(Nemzeti Színház: 1852. szept. 7.)

↯ = PN 1852. nov. 28. 818. sz. 1.
Sz. = MH 1852. szept. 12.
PN 1854. jún. 18. 1281. sz.

42 III. Béla
(Nemzeti Színház: 1852. máj. 10.)

[BULYOVSZKY GYULA] BKY GYULA = MH 1852. máj. 15.

43 IV. István
(Nemzeti Színház: 1852. ápr. 3.)

[BULYOVSZKY GYULA] B...ky = MH 1852. ápr. 8., 9.
[CSENGERY ANTAL] w.- = Ért 1852. ápr. 8. 29. sz. 225–227., és Cs. A. összegyűjtött munkái. 5. köt. Közgazdasági és közművelődési dolgozatok. Bp. 1884. 403–410.

44 Árgyil és Tündér Ilona
(Nemzeti Színház: 1853. ápr. 16.)

[GYULAI PÁL] - g = SzépirodL 1853. ápr. 21. 32. sz. 500–503., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 31–36.
[GYULAI PÁL] -g. = SzépirodL 1853. ápr. 28. 34. sz. 533., és Gy. P.: Bírálókat. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 348.
BH 1853. ápr. 19. 92. sz. 454.
Db 1853. ápr. 24. 540–543.
PN 1855. dec. 17. 1731. sz.

Greguss Ágost tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 5–7. [D.: 1853.]

PUKÁNSZKYNÉ KÁDÁR JOLÁN: Kemény Zsigmond drámaírói működése. = ItK 1938. 258–243. [A Nemzeti Színház drámaírói bizottmányának kézíratos jelentései között a 260–262. lapon közölve Kemény Zsigmond, Jókai Mór és László József egy-egy bírálata Sz. E. népszínművéről. (Datálva: 1852. dec. 16., dec. 20. és dec. 17.)]

45 Cigány (1853)
(*Nemzeti Színház: 1853. dec. 17.*)

[CSENGERY ANTAL] = Dcs 1853. dec. 22. 76. sz. 1548–1551., és Cs. A. összegyűjtött munkái. 5. köt. Közgazdasági és közművelődési dolgozatok. Bp. 1884. 411–417.

BH 1853. dec. 23. 301. sz. 1689.

Db 1853. dec. 25. 824–825.

PN 1854. márc. 28. 1214. sz.

PN 1854. szept. 19. 1357. sz.

SALAMON F[ERENC]: Prielle Cornélia a nemzeti színpadon. = PN 1857. okt. 13. 233. sz., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 35–40. [Sz. E. „Cigány” c. darabja okt. 11-i előadása kapcsán a Salamon és Sz. közötti polémiaát kiváltó színészi játék elemzése.]

SALAMON F[ERENC]: A kritika és Sz. motívumai. = PN 1857. okt. 17–18. 237–238. sz., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 41–56. [Sz. E. színművének elemzése. Vita Sz.-vel a mélyebb drámai motíválásról.]

SALAMON F[ERENC]: I. Mi a kérdés? (Sz. úrnak.) = PN 1857. okt. 28. 246. sz., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 57–70. [Válasz Sz.-nek a MPosta 1857. 95. és 96. sz.-ban megjelent cikkére a közöttük kialakult polémia kapcsán.]

SALAMON F[ERENC]: A drámai motívumokról. I–II. = PN 1857. nov. 4–5. 252–253. sz., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 71–88. [Válasz Sz.-nek a MPosta 1857. okt. 30-i sz.-ában megjelent cikkére.]

Sz. [E.]: Salamon Ferenc úrnak „A kritika és Sz. motívumai” cikkére. = MPosta 1857. okt. 22–23. 95–96. sz. 443, 447. [Válasz Salomonnak a PN okt. 17-i és 18-i sz.-ában, a „Cigány” c. darab kapcsán kifejtett nézeteire.]

Sz. [E.]: Salamon Ferenc úrnak. (Végszó a „Cigány” ügyében.) = MPosta 1857. okt. 30. 102. sz. 471.

Sz. E.: Az indokokról. = MPosta 1857. nov. 11–12. 112–113. sz. 510–511, 515. [A polémia kapcsán válasz Salamon Ferencnek „A drámai motívumokról” c. cikkére.]

MS 1857. febr. 19. 40. sz.

Növ 1857. aug. 2. 30. sz. 479.

GREGUSS ÁGOST: Gauthier Margit, a Tiszaháti libácska, Cigány. – Prielle Kornélia föllépte. = G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 209–212. [Sz. E. darabjának 1857. okt. 11-i előadásáról a Nemzeti Színházban. – D.: 1857.]

Sz. „Cigány”-a finn nyelven. = A Hon(esti) 1879. dec. 2. 289. sz. 2. [Szinyei József fordításában.]

Sz. „Cigány”-a finn nyelven. = PN(regg.) 1879. dec. 2. 289. sz.

FL 1880. máj. 26. 119. sz. [A magyar társulat bécsi előadásáról.]

[AMBRUS ZOLTÁN] (a. z.) = PH 1900. okt. 20. 289. sz. 7. [RUTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1900. okt. 20.

PÁLFI MÁRTON = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1906. 94–97.

KISS ERNŐ = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1907. 15–18.

TRÓCSÁNYI ZOLTÁN: A magyar népszínmű Finnországban. = It 1913. 495–497. [A „Cigány” finn fordításáról és előadásáról.]

CSENGERI JÁNOS: Sz. és Szentgyörgyi. = Kolozsvári Hírlap 1915. dec. 25. 358. sz. 11–12. [Sz. darabjáról, és Szentgyörgyi István alakításáról.]

RAKODCZAY PÁL: Sz. „Cigány”-a. = It 1915. 29. [A színmű forrásairól: Wolff, Pius Alexander „Preciosá”-ja és Jókai Mór „Hétköznapi”-ja.]

[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1926. ápr. 7. 77. sz. 8.

HARSÁNYI KÁLMÁN = Színházi esték. Bp. 1928. 225–227. [Díszelőadás a Nemzeti Színházban, 1926. febr. 20-án. Rózsahegyi Kálmán jubileuma. – D.: 1926.]

HARSÁNYI KÁLMÁN = Színházi esték. Bp. 1928. 238–239. [Szentgyörgyi István alakításáról 1926. ápr. 26-án. – D.: 1926.]

JÁROSI ANDOR = Ptűz 1936. ápr. 15. 7. sz. 150–151. [A kolozsvári felújításról.]

KEMÉNY JÁNOS = ErdHel 1936. 3. sz. 221–223. [Dramaturgiai kérdéseket tárgyaló bevezető az átdolgozott darab előadása előtt.]

R. NAGY ANDRÁS = ErdHel 1936. 368–371.

KOMOLY PÉTER: Bev. = Sz. E. : A cigány. Bp. 1955. 3–16. – 2. kiad. 1957. 3–16.

46 Lári-fári
(*Nemzeti Színház: 1853. okt. 15.*)

PN 1953. okt. 18. 1082. sz.

47 Castor és Pollux
(*Nemzeti Színház: 1854. okt. 16.*)

PN 1854. okt. 19. 1383. sz.

48 Csokonai szerelme
(Nemzeti Színház: 1855. márc. 22.)

Hölgyf 1855. márc. 23. 67. sz. 270.
[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1862. 266. sz.

49 Diocletian
(Nemzeti Színház: 1855. szept. 19.)

GYULAI PÁL = PN 1855. szept. 21–22. 76–77. sz., és
Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908.
90–106., Gy. P. válogatott művei. 1. köt. Bp. 1956.
413–422.

50 Pütkösti királynő
(Nemzeti Színház: 1855. okt. 13.)

SALAMON FERENC = BH 1855. okt. 20., és S. F.:
Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 88–100.
Hölgyf 1855. okt. 15. 235. sz. 938.
PN 1855. okt. 17. 1681. sz.
SOMLÓ SÁNDOR: Sz. E. élete és művei. =
Orsz. Színműv. Ak. Ért. 1913/14. Bp. 1914. 11–16.
[Felolvasa a „Pütkösti királynő” c. darab előadása
előtt.]

51 Dalos Pista
(Nemzeti Színház: 1856. febr. 22.)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1856. 47. sz.
[GÁNÓCZI FLÓRIS] Δ = Hölgyf 1856. febr. 23. 45. sz.
179.
[GREGUSS ÁGOST] -ss = PN 1856. febr. 26. 1791. sz.,
és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 35–44.
SALAMON FERENC = BH 1856. febr. 26., és S. F.:
Dramaturgiai dolgozatok. Bp. 1907. 188–198.
(v.) = MS 1856. febr. 28. 49. sz.
[BAJZA JENŐ] (b.) = Növ 1863. márc. 16. 6. sz. 48.

52 Nevelő kerestetik
(Nemzeti Színház: 1856. aug. 28.)

[JÓKAI MÓR] = VU 1856. szept. 7. 36. sz. 318., és J.
M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp.
1968. 262–264. [Többek között Sz. E. vigjátékáról.]
SALAMON FERENC = BH 1856. aug. 31., szept. 2.
[Többek között Sz. E. vigjátékáról is.]

53 Pál fordulása
(Nemzeti Színház: 1856. ápr. 27.)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1856. máj. 4. 105. sz.
[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. ápr. 30. 1853. sz.,
és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 73.

SALAMON FERENC = BH 1856. máj. 3–4., és S. F.:
Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 238–
249.
(v.) = MS 1856. máj. 1. 102. sz.

54 10000 forint
(Nemzeti Színház: 1856. okt. 25.)

[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1856. okt. 27. 248. sz.
1006.
[SALAMON FERENC] S. F. = BH 1856. okt. 28., és S.
F.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 381–
393.
MS 1856. okt. 29. 251. sz.

55 Veszedelmes jóbarát
(Nemzeti Színház: 1856. aug. 13.)

[JÓKAI MÓR] = VU 1856. aug. 17. 33. sz. 286., és J.
M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp.
1968. 252–255. [Többek között Sz. E. vigjátékáról
is.]
SALAMON FERENC = BH 1856. aug. 17. [Többek
között Sz. E. vigjátékáról is.]

56 A világ ura (1875)
(Nemzeti Színház: 1856. okt. 2.)

[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1856. okt. 3. 228. sz.
926.
[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1856. okt. 11. 235. sz.
954.
[GREGUSS ÁGOST] -ss. = PN 1856. okt. 7. 2007. sz., és
G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 118–124.
SALAMON FERENC = BH 1856. okt. 5., és S. F.: Dra-
maturgia i dolgozatok. 1. köt. Bp. 1907. 349–361.
MS 1856. okt. 7. 232. sz.
[BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = Ellenőr 1879. márc. 9.
123. sz. 2. [A darab felújításáról a Nemzeti Szín-
házban, 1879. márc. 7-én.]
E. KOVÁCS GYULA = FL 1879. márc. 7. 55. sz. 262–
263.
[PÉTERFY JENŐ] = Egyetértés 1879. márc. 8. 66. sz. 1–
2., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903.
310–320., P. J. dramaturgiai dolgozatai. 3. sor. Bp.
[1932.]7–17. (MIR 18.)
A Hon(regg.) 1879. márc. 8. 58. sz. 1–2.
VU 1879. 11. sz. 180.
SOMLÓ SÁNDOR: Sz. E. élete és művei. = Orsz.
Színműv. Ak. Ért. 1913/14. Bp. 1914. 3–10. [Fel-
olvasa „A világ ura” c. darab előadása előtt.]
[SOLT] SPENEDER ANDOR: Schiller és Sz. = ItK 1927.
118–119. [Egyezések Schiller „Don Carlos”-a és
Sz. E. drámája között.]

57 *Béldi Pál* (1863)
(*Nemzeti Színház: 1857. ápr. 24.*)

- [BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1857. ápr. 25. 94. sz. 424.
 CSENGERY ANTAL = PN 1857. márc. 21. [A Teleki-díj nyertese Sz. E. „Béldi Pál” és „A mama” c. darabja.]
 [DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1857. ápr. 26. 95. sz.
 GREGUSS ÁGOST = PN 1857. ápr. 28. 96. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 180–184.
 [JÓKAI MÓR] = VU 1857. máj. 3. 18. sz. 150., és J. M. Írói arcképek. Bp. 1955. 275–276., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 394–396.
 TOLDY FERENC = BH 1857. márc. 21., és MS 1857. márc. 21., PN 1857. márc. 21. [A Teleki-drámapályázat nyertese Sz. E. „Béldi Pál” és „A mama” c. vígjátéka.]
 BH 1857. ápr. 28. 29.
 Db 1857. 18. sz. 223.
 Hölgyf 1857. márc. 24. 68. sz. 301–302. [Jelentés a Teleki-drámapályázat nyertes műveiről.]
 MS 1857. ápr. 26. 95. sz.
 Hölgyf 1859. máj. 14. 57. sz. 481.
 [SILBERSTEIN ÖTVÖS ADOLF] SILBERSTEIN, A. = PLloyd 1889. márc. 17. 76. sz.
 FL 1889. márc. 17. 75. sz.
 OrszV 1889. márc. 23. 13. sz. 204.
 PH 1889. márc. 17. 76. sz. 4.
 GÁLOS REZSŐ: Bánfi Dénes csókja. = Ur 1912. 3. sz. 108–116. [A téma feldolgozása Jókai „Erdély aranykora” c. regényében, s ennek hatása Sz. E. drámájára is.]
 BÖGEL JÓZSEF–BERKES ERZSÉBET = Kr 1966. 11. sz. 53–54. [A Sz.-darab felújítása a Gyulai Várszínházban, Míszlay István átdolgozásában.]
 FÖLDES TAMÁS = ÉI 1966. júl. 23. 30. sz. 9.

58 *A mama* (1863)
(*Nemzeti Színház: 1857. ápr. 17.*)

- [BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1857. ápr. 18. 394.
 CSENGERY ANTAL = PN 1857. márc. 21. [A Teleki-díj nyertese Sz. E. „Béldi Pál” és „A mama” c. darabja.]
 [DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1857. 89. sz.
 GREGUSS ÁGOST = PN 1857. ápr. 21., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 176–180.
 [JÓKAI MÓR] = VU 1857. ápr. 26. 17. sz. 142., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 370–371.
 TOLDY FERENC = BH 1857. márc. 21., és MS 1857. márc. 21., PN 1857. márc. 21. [A Teleki-drámapályázat nyertese Sz. E. „Béldi Pál” és „A mama” c. vígjátéka.]

- BH 1857. ápr. 21. 22.
 Db 1857. 17. sz. 211.
 Hölgyf 1857. márc. 24. 68. sz. 301–302. [Jelentés a Teleki-drámapályázat nyertes műveiről.]
 MS 1857. ápr. 19. 89. sz.
 PN 1859. febr. 6.
 VU 1888. 11. sz. 184.
 VERSÉNYI GYÖRGY = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1906. 47–49.
 [ALEXANDER BERNÁT] = VU 1912. máj. 5. 18. sz. 357. [Többek között Sz. E. darabjáról is.]
 [BARABÁS ÁBEL] A. B. = PLloyd 1912. ápr. 28. 102. sz. [Ruttkay György előadásáról „A mama” előadása előtt.]
 V 1912. 102. sz. 14.
 SzínhÉ 1924. 41. sz. 22–23. [A Nemzeti Színház Kamaraszínházának előadásáról.]
 GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 82–83.
 HARSÁNYI KÁLMÁN = Színházi esték. Bp. 1928. 208. [A Nemzeti Színház felújításáról 1925. dec. 11-én. – D.: 1925.]
 GÁSPÁR JENŐ = Újld 1944. II. 342–343.

59 *Obsitos huszár*
(*Nemzeti Színház: 1857. dec. 9.*)

- [BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1857. dec. 10. 282. sz. 1226.
 [DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1857. 283. sz.
 GREGUSS ÁGOST = PN 1857. dec. 12. 284. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 230–232. [A darab kapcsán kirobbant vita elindítója.]
 [GREGUSS ÁGOST] = PN 1857. dec. 23., és Jókai Mór összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 871. [A kötetben részletközlés a glosszából. – Sz.-nek saját művét védő cikkéről (megj. MPosta 1857. dec. 22.), Jókai választát l. a MS 1857. dec. 23-i sz.-ában „Nyílttér” címmel.]
 -ie- = MS 1857. dec. 11., 12.
 JÓKAI MÓR = MPosta 1857. dec. 15. 140. sz. 623., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 522–525.
 JÓKAI MÓR: Nyílttér. = MS 1857. dec. 23. 293. sz. 1179., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 527. [Visszaütasítja a PN vádját, miszerint ő és Sz. E. kölcsönösen dicsérik egymás rossz műveit.]
 Sz. E.: Az „Obsitos Huszár” népszínművem érdekében. = MPosta 1857. dec. 16–17. 627, 631. [A szerző válasza a darabot ért kritikákra.]
 Sz. E.: Pro memoria a „Szépirodalmi Közlöny” színbírálójának. = MPosta 1857. dec. 19. 144. sz. 639. [A szerző válasza.]
 Sz. E.: Az ellenbírálatról. = MPosta 1857. dec. 22. 146. sz. 647. [Válasz a PN dec. 19-i glosszájára.]

Sz. E.: Végző a Pesti Napló-ban Greguss úrnak vagy valakinek. = MPosta 1857. dec. 25. 149. sz. 659. [Válasz a PN dec. 23-i glosszájára.]

BH 1857. dec. 11.

MS 1857. dec. 11–12. 283–284. sz.

Növ 1857. 50. sz. 796–797.

PN 1857. dec. 19. [Válasz Sz. dec. 16-i, a MPostában megjelent, saját művét védelmező cikkére.]

PN 1857. dec. 23. 293. [A vita folytatása.]

PN 1857. dec. 29. 296. sz. [Válasz Sz.-nek a MPosta dec. 25-i számában megjelent cikkére.]

SzépirodKözl 1857. 21–22. sz. 506–508, 532.

60 Petronella

(Nemzeti Színház: 1857. aug. 19.)

[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1857. aug. 21. 189. sz. 832.

GREGUSS ÁGOST = PN 1857. aug. 8, 15, 22., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 189–199. [Többek között Sz. E. vígjátékáról is.]

[JÓKAI MÓR] = VU 1857. aug. 30. 35. sz. 362., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 488–490. [Sz. vígjátékáról és vita Greguss Ágost PN aug. 22-i cikkével, a Ráday-féle 40 aranyos pályadíj kiadásával kapcsolatban.]

BH 1857. aug. 29. [Híradás arról, hogy a Ráday-díj nyertese Sz. E. darabja.]

Növ 1857. aug. 30. 34. sz. 542–543.

OrszTükre 1862. ápr. 1. 7. sz. 99. [Sz. E. darabja nyerte az 50 aranyos pályadíjat.]

61 Fenn az ernyő, nincsen kas (1863)

(Nemzeti Színház: 1858. ápr. 26.)

B. = BH 1858. ápr. 28.

[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1858. ápr. 27. 95. sz. 380.

Ds. = MSajtó 1858. ápr. 27. 50. sz.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1858. 97. sz. 2.

GREGUSS ÁGOST = PN 1858. ápr. 29. 79. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 242–243. [Sz. E. vígjátéka a Teleki-jutalom nyertese.]

Album a „Pesti Napló” múlt évi előfizetőinek. Pest 1858. 157–160.

Növ 1858. máj. 2. 18. sz. 286.

SzépirodKözl 1858. 1466–1468. [A Teleki-féle pályázaton 100 arannyal jutalmazott vígjáték.]

[BEÓTHY ZSOLT] B-y = PN(esti) 1879. okt. 18. 251. sz. 2., és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp. 1882. 178–182.

FL 1879. máj. 14. 111. sz. 541. [Sz. E. darabjának bemutatója német színpadon „Rauschgold” címmel.]

Kelet 1879. máj. 15. 111. sz. 443. [A Gyapjú-utcai német színház bemutatójáról.]

MPolgár 1879. máj. 11. 108. sz. [A német előadásról.]

MPolgár 1879. máj. 15. 111. sz. [A német előadásról.]

GÁSPÁR IMRE = PN 1892. ápr. 26. 116. sz. 1. [Az ápr. 25-i Nemzeti Színház-beli felújításról.]

[HEVESI SÁNDOR] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1892. máj. 1. 18. sz. 213.

KISS ERNŐ = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1904. 126–130.

[HALASI ANDOR] H. A. = Nszava 1916. okt. 1. 272. sz. 13.

[ZOLNAI BÉLA] - ib - = A Hét 1916. 578.

[BÁLINT GYÖRGY] B. Gy. = PN 1933. dec. 31. 296. sz. 22. [A dec. 31-i felújításról a Nemzeti Színházban.]

RÉDEY TIVADAR = Napk 1934. 104–106.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1934. jan. 3. 1. sz. 4.

VAJTHÓ LÁSZLÓ = ProtSz 1934. 126–127.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] Rm. = Nszava 1935. máj. 4. 100. sz. 9. [A Nemzeti Színház munkaelőadásáról.]

Nszava 1935. máj. 7. 102. sz. 9.

CSILLAG ILONA = MűvN 1955. okt. 9. 41. sz. [A Jókai Színház felújításáról. (1955. szept. 27.)]

DEMETER IMRE = IU 1955. okt. 1. 40. sz. 2.

GERA GYÖRGY = SzínhFilmMűv 1955. 11. sz. 857–859.

HEGEDŰS GÉZA = MNemzet 1955. okt. 2. 232. sz. 7.

62 Mátyás király lesz

(Nemzeti Színház: 1858. okt. 5.)

B. = BH 1858. okt. 7.

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1858. 229. sz. 2.

-y = SzépirodKözl 1858. okt. 7. 2. sz. 28–30.

* = Hölgyf 1858. okt. 7. 229. sz. 916.

MS 1858. okt. 7. 120. sz.

63 Álmos

(Nemzeti Színház: 1859. nov. 4.)

[GREGUSS ÁGOST] = PN 1859. nov. 6. 253. sz. 3., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 256–257.

Hölgyf 1859. nov. 8. 133. sz. 1088–1089.

64 A mű-szeretők

(Nemzeti Színház: 1859. jún. 10.)

E. D. = PN 1859. jún. 15–17. [A Karátszonyi-féle jutalomért versenyzett második pályamű.]

[GREGUSS ÁGOST] = PN 1859. ápr. 2. 75. sz. [A Karátszonyi-pályázatra beérkezett művek elemzése.]

Hölgyf 1859. jún. 14. 70. sz. 586.

65 Zsigmond fogsága
(Nemzeti Színház: 1859. febr. 18.)

[BULYOVSZKY GYULA] B. GYULA = BH 1859. febr. 20.

[VAJDA JÁNOS] = Növ 1859. febr. 27. 9. sz. 142–143.

Hölgyf 1859. febr. 22. 22. sz. 183.

PN 1859. febr. 20.

66 Az adósok börtöne
(Nemzeti Színház: 1860. okt. 24.)

PN 1860. okt. 26.

67 A titkos iratok
(Nemzeti Színház: 1860. máj. 1.)

[BULYOVSZKY GYULA] B. GYULA = BH 1860. máj. 4. XX = PN 1860. máj. 9. 109. sz. [A Karátsonyi-jutalmat nyert darabról.]

PLloyd 1860. máj. 4. 104. sz.

68 A megtagadott
(Kolozsvár: 1861. febr. 2.)

[GYULAI PÁL] -i- = Korunk (Kolozsvár) 1861. febr. 13. 46. sz., és Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 349–351. [Részletesebben Sz. leányainak (Anna és Jolán) színészi alakításáról.]

69 A molnár leány
(Nemzeti Színház: 1861. okt. 30.)

SALAMON FERENC = SzépirodF 1861. nov. 21. 3. sz. 44–46., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 192–202.

70 Tinódi
(Nemzeti Színház: 1861. febr. 8.)

[SALAMON FERENC] -m. = SzépirodF 1861. febr. 20. 16. sz. 253–254., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. Bp. 1907. 2. köt. 116–121.

Hölgyf 1861. febr. 12. 19. sz. 152.

71 A trónvesztett
(Nemzeti Színház: 1861. jún. 14.)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1861. 149. sz.

[SALAMON FERENC] -m- = SzépirodF 1861. jún. 20. 33. sz. 525–526., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 175–181.

72 A fogadott leány
(Nemzeti Színház: 1862. nov. 15.)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1862. 266. sz. 2.

73 A nőuralom (1879)
(Nemzeti Színház: 1862. ápr. 28.)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1862. 99. sz.

REVICZKY SZEVÉR = PN 1862. ápr. 30.

SALAMON FERENC: Bizottmányi jelentés az 1861-évi Teleki-féle drámai pályázatról. = AKÉrt 1861/62. 2. köt. 191–197., és SzépirodF 1862. márc. 27. 21. sz. 321–324., S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 249–260. [Sz. nyertes „Nőuralom” c. vígjátékáról, a drámai nyelvről.]

-sz-cz. = Nef 1862. máj. 4. 5. sz. 57–58.

CsalKör 1862. máj. 4. 18. sz. 287–288.

VU 1862. 14. sz. 165.

FL 1881. dec. 8. 280. sz. 1671. [A pápai színház bemutatójáról.]

SEBESTYÉN KÁROLY = BH 1914. márc. 29. 76. sz. 32–34.

74 Egy bujdosó kuruc
(Nemzeti Színház: 1863. okt. 2.)

[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1863. okt. 18. 16. sz. 381–383., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 523–530.

PN 1863. okt. 8.

75 Az eladó leányok
(Nemzeti Színház: 1863. jan. 16.)

[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1863. 17. sz. 2.

[GYULAI PÁL] = Ko 1863. I. 114–116., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 367–373.

H. = A Hon 1863. jan. 20. 15. sz. [2.]

[KULCSÁR JÓZSEF] KIS DAEMON = Nef 1863. jan. 25. 43. sz. 542.

[SALAMON FERENC] S. F. = PN 1863. jan. 21., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 315–322.

Ko 1863. febr. 1. 5. sz. 114–116.

76 A lelenc (1879)
(Nemzeti Színház: 1863. nov. 20.)

[DOBSA LAJOS] UZINDUR = Hölgyf 1863. nov. 24. 63. sz. 500–501.

GYULAI P[ÁL] = Ko 1863. dec. 6–13. 23–24. sz. 548–550, 573–574., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 569–584.

Növ 1863. dec. 1. 23. sz. 183.

SzínhLátcső 1863. nov. 22. 227. sz.

PN 1864. febr. 11.

Z. S. = Kor 1865. ápr. 12. 44. sz.

Greguss Ágost tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 263–266. [D.: 1863.]

77 Egy nagyatermetett férfit
(Nemzeti Színház: 1864. máj. 11.)

AZRAELA = Növ 1864. máj. 15. 20. sz. 310–313.

SZALAY LÁSZLÓ: Teleki-pályázat. = Ko 1864. I. 69. [A nyertes mű Sz. darabja.]

PN 1864. máj. 18. [Sz. E. darabja nyerte a 100 aranyos jutalmat.]

78 Nadányi
(Nemzeti Színház: 1864. okt. 31.)

[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1864. II. 475–476., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1908. 170–174.

M. = PN 1864. nov. 3.

[HEGEDŰS ISTVÁN] BAYARD = ÉI 1884. máj. 4. 19. sz. 175–176. [A kolozsvári előadásról.]

79 A fény árnyai (1879)
(Nemzeti Színház: 1865. ápr. 28.)

[ARANY JÁNOS] * = Ko 1865. I. 503., és A. J. összes művei. 12. köt. Prózai művek. 3. Bp. 1963. 189. [Megjegyzések Gyulainak Sz. drámájáról írott Koban megjelent bírálatára, valamint a Bécsi Híradótól és a FL-től érkező kritikákra.]

[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1865. I. 452–453, 475–479., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1908. 237–259., Gy. P. válogatott művei. I. köt. Bp. 1956. 468–480. (MKI)

[JÓKAI MÓR] J. M. = A Hon 1865. ápr. 30. 99. sz. 2., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 6. köt. Bp. 1975. 319–321.

[PÁKH ALBERT] = BpSz 1865. I. köt. 511–513., és PN 1865. márc. 22., FL 1865. márc. 23. 68. sz. 267. [Az 1864. évi Teleki-díjról, melynek nyertese Sz. E. szomorújátéka.]

[SALAMON FERENC] S. F. = PN 1865. ápr. 30., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 359–369. FL 1865. ápr. 30. 99. sz. 395–396.

Gyulai Pál nem tagadja meg magát soha. = FL 1865. máj. 9. 106. sz. 423. [Reflexió Gyulai Ko-beli cikkére.]

Gyulai Pál folytatólagosan mulattat bennünket s közönségét „A fény árnyai” ismertetésével. = FL 1865. máj. 18. 114. sz. 455. [Reflexió Gyulai Ko-beli cikkére.]

Ko 1865. I. 503–504. [Az FL és a Bécsi Híradó kommentálásairól a Gyulai-kritikával kapcsolatban.]

*** = Nef 1865. máj. 7. 19. sz. 165–166.

Kelet 1875. ápr. 9. 80. sz. 321. [A kolozsvári előadásról.]

FL 1880. ápr. 15. 86. sz. [A Nemzeti Színház előadásáról.]

PN(regg.) 1884. szept. 29. 269. sz. 3.

Je 1896. márc. 15. 3. sz. 47. [A Nemzeti Színház-beli felújításról.]

80 A próbakő
(Nemzeti Színház: 1866. nov. 4.)

K. = FL 1866. nov. 6. 253. sz. 1038.

81 Kemény Simon
(Nemzeti Színház: 1867. jún. 11.)

(B.) = FL 1880. máj. 25. 118. sz.

[BEÖTHY ZSOLT] B-y = PN(regg.) 1880. máj. 25. 131. sz. 2., és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp. 1882. 174–178.

82 Az üldözött honvéd
(Nemzeti Színház: 1867. okt. 25.)

BULYOVSZKY GYULA: Társalgás az olvasóval. Hölgyeink uszálya, a „Pesti Napló” egy darabka uszálya és Sz. uszálya. = Nef 1867. nov. 3. 44. sz. 534–535. Sz. T. = Nef 1867. 44. sz. 535–536.

*** = MoNv 1867. 44. sz. 527. [A Nemzeti Színház-beli előadásról.]

PN 1867. aug. 24. [Sz. E. drámájáról, a bemutató előtt.]

83 A bajusz
(Nemzeti Színház: 1868. okt. 4.)

Megjegyzés: L. még „A párizsi vendég” c. darabjáról szóló irodalmat.

n. = MoNv 1868. 41. sz. 495.

SZÁSZ KÁROLY = AkÉrt 1868. 99–104.

Tizenkettedik (összes) ülés 1868. márc. 19. = AkÉrt 1868. 100–104., és BpSz 1868. 11. köt. 240–246. [Szász Károly jelentése az 1867. évi Teleki-pályázatról. A pályanyertes Sz. vígjátéka.]

84 A trónkereső (1868)
(Nemzeti Színház: 1868. nov. 13.)

BEÖTHY ZSOLT = VU 1868. nov. 22. 47. sz. 567.

GYULAI PÁL: [Jelentés az 1867. évi Karátsonyi-féle drámapályázatról.] = AkÉrt 1868. 142–147., és

- BpSz 1868. 11. köt. 461–490., Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 360–365. [Többek között Sz. E. nyertes drámájáról.]
- [KAZÁR EMIL] K. E. = FL 1868. nov. 15. 264. sz. 1052–1053.
- BpSz 1868. 11. köt. 196–264. [240–246.: Sz. E. elnyeri a Teleki-pályázat 1867/8. évi díját.]
- Figy 1875. 95.
- [ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = PN(regg.) 1878. ápr. 21. 98. sz. 1–2.
- ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.: A tragicum és Gyulai Pál. = KN 1878. ápr. 19. 107. sz. 1–2., ápr. 21. 109. sz. 1–2. [Gyulainak Sz. E. drámájáról szóló bírálatáról.]
- GYULAI PÁL = FL 1878. ápr. 18. 90. sz. 438–439.
- FL 1878. ápr. 14. 87. sz. 423.
- A Hon(regg.) 1878. márc. 8. 60. sz. 1–2.
- A „Trónkereső” főalakjai. = A Hon(regg.) 1878. ápr. 13. 91. sz. 2.
- [PÉTERFY JENŐ] P. J. = Egyetértés 1879. okt. 5, 9, 15, 26., 274, 278, 284, 295. sz., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 337–373. [Részletesebben Sz. E. drámájáról is.]
- BERÉNYI PÁL = Harmónia 1885. márc. 15. 11. sz. 2–3.
- R. = Szab (Nagyvárad) 1886. aug. 22. 191. sz. 1–2.
- FL 1893. márc. 9. 68. sz. 575.
- T. G. = Tanítók Lapja 1895. jún. 23.–júl. 14. 25–28. sz.
- [REINER FERENC] f-r. = NPestJ 1903. márc. 14. 72. sz.
- FELMÉRI ALBERT = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1904. 74–76.
- [BARTOS IMRE] (B. I) = Bartos Imre–Madácsy László–Vajtai István: A te íród. Szeged 1941. 100–102. [„A trónkereső”-ről is.]
- MAJOROS JÓZSEF = Színház 1970. 10. sz. 25–28. [Sz. E. darabjának gyulai előadásáról.]
- 85 Kedv és hivatás**
(Nemzeti Színház: 1869. nov. 19.)
- GYULAI PÁL: [Jelentés az 1866. évi Teleki-féle drámai pályázatról.] = AkÉrt 1867. 110–116., és BpSz 1867. 8. köt. 312–319., Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 353–358. [Többek között a díjnyertes Sz. E. darabjáról.]
- SZÁSZ KÁROLY: Egy-két szó a tegnapi nyílt levélre. = FL 1867. márc. 23. 269. sz. 274–275. [Válasz a „Kedv és hivatás” szerzőjéhez c. nyílt levélre, Sz. E. Teleki-jutalomban részesült darabjával kapcsolatban.]
- A „Kedv és hivatás” szerzőjéhez. (Nyílt levél – több író nevében.) = FL 1867. márc. 22. 268. sz. 271. [Sz. E. darabja 1867-ben Teleki-jutalomban részesült. A jutalom jogosságát vitatja a cikk.]
- SZANA TAMÁS = FL 1869. nov. 21.
- ** = MoNv 1869. 48. sz. 575.
- 86 Ne fűjd, ami nem éget**
(Nemzeti Színház: 1870. szept. 23.)
- K. E. = Ellenőr 1870. szept. 25. 10. sz. (y.y.) = A Hon 1870. szept. 24. 230. sz. Ellenőr 1870. szept. 24. 9. sz. FL 1870. szept. 25. 211. sz. 914.
- 87 A strike (1872)**
(Nemzeti Színház: 1871. okt. 29.)
Társ szerző: Balázs Sándor
- [ÁLDOR IMRE] r. e. = Gyorsposta 1871. okt. 31. 249. sz. [Elítéli Sz. politikai állásfoglalását, pártolja a sztrájkot.]
- [MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1871. nov. 5. 45. sz. 391.
- s = MU 1871. okt. 31. 250. sz. Sz. = FL 1871. okt. 31. 250. sz. 1142.
- Figy 1871. nov. 8. 42. sz. 505.
- A Hon 1871. okt. 30. 250. sz. 1.
- A népszínműpályázat sorsa eldőlt. = MPolgár 1871. szept. 7. 203. sz. 622. [„A strike” c. darabnak ítéltek a 100 aranyos jutalmat.]
- PN 1871. okt. 30. 250. sz. 1.
- MPolgár 1872. márc. 27. 70. sz.
- Oedenburger Nachrichten 1873. máj. 4. [A soproni bemutatóról.]
- TAMÁS ERNŐ: A sztrájk – először magyar színpadon. = KisU 1951. szept. 1. 203. sz. 4.
- KATONA IMRE: Kovácsok sztrájkja. Megjegyzések az első magyar sztrájk-ábrázoláshoz. = Művészet 1961. 11. sz. 6–7. [„A strike” c. darab ihletője François Coppée „La grève des forgerons” (A kovácsok sztrájkja, 1869.) c. költeménye volt.]
- KATONA IMRE: Munkácsy „Sztrájk”-ja. = Művészet 1962. 8. sz. 8–10. [A kép témájának ihletője Sz. E. darabja volt.]
- CZOBOR LÁSZLÓ: Az első munkásábrázolás a soproni színpadon. (1873.) = Soprsz 1963. 249–254. [A darab 1873. máj. 1-jei soproni bemutatójáról.]
- 88 Török János (1871)**
(Nemzeti Színház: 1871. jan. 20.)
- (y.y.) = A Hon 1871. jan. 21. 17. sz. 2–3.
FL 1871. jan. 22. 18. sz. 86–87.
MoNv 1871. 5. sz.
- ASBÓTH JÁNOS: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 249–252.
- 89 Az udvari bolond (1871)**
(Nemzeti Színház: 1871. ápr. 21.)
- D. = Figy 1871. máj. 1. 17. sz. 199–200.

D. = FL 1871. ápr. 23. 93. sz. 418–419.

[MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1871. ápr. 30. 18. sz. 242.

ZICHY ANTAL: [Jelentés a Teleki-féle drámai pályázat eredményéről.] = AkÉrt 1871. 91–96. [Többek között Sz. E. díjnyertes művéről.]

A Hon 1871. ápr. 22. 93. sz. 2.

VU 1871. ápr. 30. 18. sz. 225.

Kelet 1875. máj. 29. 120. sz. 473. [A kolozsvári előadásról.]

ASBÓTH JÁNOS: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 244–246.

90 Az amerikai (1874)

(Nemzeti Színház: 1872. nov. 8.)

[BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = PN(regg.) 1872. nov. 10. 260. sz. 1–2.

(y. y.) = A Hon 1872. nov. 9. 259. sz. 1–2.

Figy 1872. nov. 17. 46. sz. 548–549.

MPolgár 1873. aug. 1. 175. sz. [A kolozsvári színház előadása Marosvásárhelyt.]

SALAMON ANTAL = Kelet 1874. márc. 6. 53. sz. 204–205. [A kolozsvári bemutatóról.]

91 Struensee (1872)

(Nemzeti Színház: 1872. dec. 27.)

[BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = PN(regg.) 1872. dec. 29. 300. sz. 1.

D. = FL 1872. dec. 29. 298. sz. 1095.

[VISI IMRE] V. I. = A Hon 1872. dec. 28. 299. sz. 1.

A Sz.-jubileum. = Kelet 1872. dec. 31. 299. sz. 1225.

[Az ünnepélyen Sz. E. 100. színművét Paulay Ede méltatta.]

MoNv 1873. jan. 5. 1. sz. 11.

VU 1873. jan. 5.

ZOLNAI BÉLA: Sz. Struensee-jének forrásai. = EPhK 1913. 730–742. – Klny. is. [Michael Beer „Struensee” c. drámájának (1829) hatása Sz. E. művére.]

Rakodczay Pál válogatott írásai. Bp. 1961. 81–100.

92 Az új világ (1873)

(Nemzeti Színház: 1874. márc. 6.)

NEMO = MoNv 1874. márc. 15. 11. sz. 145.

Ath 1874. 11. sz. 673–676.

VU 1874. 11. sz.

93 Valéria (1873)

(Nemzeti Színház: 1873. dec. 17.)

VADNAI KÁROLY: [Jelentés az 1872/3. évi Teleki-féle drámai pályázatról.] = AkÉrt 1873. 89–102., és A

Hon 1873. márc. 20. 66. sz. 1–2. [Nyertese Sz. E. műve.]

Ath 1873. 52. sz. 3319–3324.

Figy 1873. 621–622.

FL 1873. dec. 19. 291. sz. 1267.

A Hon 1873. dec. 18. 290. sz. 1. [A Teleki-pályázat 100 aranyával jutalmazott mű.]

VÁLI BÉLA = PN 1890. márc. 8. 66. sz. 1.

y. = FL 1890. márc. 9. 67. sz.

KÁRPÁTI AURÉL = ÚjNemz 1914. 12. sz.

N. n. = Alkotmány 1916. 68. sz. [A Nemzeti Színház felújításáról.]

A Hét 1916. 147.

Az Újság 1916. 67. sz.

V 1916. 68. sz. 13.

94 A dráma és válfajai (1874)

TORDAY LAJOS = FL 1874. nov. 26–27. 271–272. sz. 1180–1181, 1184–1185.

VÉGH ARTHUR: Sz. mint dramaturg. = Ath 1874. 27. sz. 1697–1707., és V. A.: Tanulmányok. (1870–1893.) Bp. 1896. 132–145.

BpSz 1874. 5. köt. 447.

95 A háromszéki leányok (1875)

(Nemzeti Színház: 1874. okt. 30.)

Figy 1874. nov. 8. 45. sz. 539.

m = FL 1874. nov. 1. 250. sz. 1090.

96 IV. Béla (1875)

(Nemzeti Színház: 1877. jan. 26.)

GYULAI PÁL: [Jelentés az 1868/9-i Teleki-féle drámai pályázatról.] = AkÉrt 1869. 57–63., és BpKözl 1869. márc. 24. 68. sz. 860–862., Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 365–370. [Többek között Sz. E. művéről.]

[SZÁSZ KÁROLY]: [Jelentés az 1869. évi Teleki-pályázatról.] = AkÉrt 1870. 73–79. [A jutalmat Sz. E. szomortjátéka nyerte el.]

[ÁBRÁNYI EML] ROBIN = PN(regg.) 1877. jan. 28. 26. sz. 1–2.

a. e. = MoNv 1877. febr. 4. 5. sz. 75.

-s. = BpNapil 1877. jan. 28. 28. sz. 2.

FL 1877. jan. 28. 22. sz. 112.

PetőfiTársLapja 1877. febr. 4. 6. sz. 95.

VU 1877. 5. sz.

97 A kényes Bertók

(Népszínház: 1877. jan. 4.)

-s. = BpNapil 1877. jan. 5. 5. sz. 2.

FL 1877. jan. 6. 4. sz. 21.
PN(esti) 1877. jan. 5. 4. sz.
A PetőfiTársLapja 1877. jan. 7. 2. sz. 30–31.

98 Magyar színészek életrajzai (1878)

GYULAI PÁL: Előszó. = Sz. E.: Magyar színészek életrajzai. Bp. 1878. III–IV. – Ua. 1895., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 321–323.
-r. = PetőfiTársLapja 1878. 4. köt. 14.

99 A párizsi vendég (Szolnoki Szigligeti Színház a Petőfi Színházban: 1955. jún. 22.) Társszerző: Tabi László

Megjegyzés: Sz. E. „A bajusz” c. vígjátékából.

CSOBÁDI PÉTER = MNemzet 1954. dec. 7. 289. sz. 7.
RÉVAI ISTVÁN = EstiBp 1955. jún. 22. 145. sz. 4.
SEBESTYÉN GYÖRGY = MNemzet 1955. jún. 24. 147. sz. 5.
KKunság 1955. 4. sz. 253–254.
MOLNÁR GYÖRGY = Vásárhelyi Szó 1956. 1. sz. 30–31.

100 Színművek (1960)

BOGÁTI PÉTER = Munka 1960. dec., 12. sz. 25.
L. Gy. = Nszab 1960. okt. 18. 247. sz. 8.
[MOLNÁR GÁL PÉTER] M. G. P. = ÉI 1961. febr. 3. 5. sz. 6.
OSVÁTH BÉLA = ItK 1961. 506–507.

SZILÁDY ÁRON

1837–1922

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

BÁLINT SÁNDOR: Sz. Á. pályája. Szeged 1926. 32 l. (Értekezések a [Szegei] M[agyar] Kir. Ferenc József Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézetéből 6.)
Ism.: Tóth Lajos, ItK 1926. 254.
DOBOS ISTVÁN: Sz. Á. a tudós. Mezőtúr 1943. 64 l.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: Sz. Á. folyóiratszerkesztői munkásságával kapcsolatos irodalmat I. a bibliográfiai sorozat

tunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében az *Irodalomtörténeti Közlemények* címszó alatt.

Sz.: Sz. Á. = HazKülf 1867. márc. 21. 12. sz. 177–178. [Munkásságának méltatása.]
GYÓRY VILMOS: Sz. Á. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágiból. Bp. 1875. 629–632.
[SZÁSZ KÁROLY] -á-r-: Sz. Á. = VU 1881. márc. 13. 11. sz. 161–162. [Életrajza, tudományos munkásságának ismertetése.]
Sz. Á. = Protestáns Új Képes Naptár 1886. Bp. [1885.] 57–61.
HARSÁNYI ISTVÁN: Sz. Á. = SpReFL 1911. 52. sz. 494–495.
NÉGYESY LÁSZLÓ: Sz. Á. köszöntése. = KisFTÉ ÚjF 1920–1921. 53. köt. Bp. 1921. 128–133. [Munkásságának méltatása és köszöntése Kisfaludy-társasági tagságának 53. évfordulója alkalmából.]
B. I.: Sz. Á. = MNyr 1922. 58. [Nekrológ.]
CSÁSZÁR ELEMÉR: – – I. tag beszéde. Sz. Á. t. tag ravatalánál ... 1922. március 22-én. = AkÉrt 1922. 139–141.
CSÁSZÁR ELEMÉR: Sz. Á. = ItK 1922. 1–5.
DÉZSI LAJOS: Sz. Á. = EPHK 1922. 54.
HARSÁNYI ISTVÁN: Sz. Á. = Sárospataki Hírlap 1922. márc. 25. 13. sz. 1–2.
[KARÁCSONYI ALADÁR] -is: Dr. Sz. Á. temetése. = Halasi Újság 1922. márc. 26. 24. sz. 1.
[KARÁCSONYI ALADÁR] -is: A temetés után. = Halasi Újság 1922. márc. 29. 25. sz. 3.
KIRÁLY GYÖRGY: Sz. Á. = Nyug 1922. 485.
KRISTÓF GYÖRGY: Sz. Á. = Ptűz 1922. I. 374–375.
PAP KÁROLY: Sz. Á. = BH 1922. ápr. 27. 96. sz. 2–3.
PATAKY DEZSŐ: Sz. Á. = Ref.fögimn.Ért. 1921/22. Kiskunhalas 1922. 3–7.
RAVASZ LÁSZLÓ: – – gyászbeszéde Sz. Á. ravatalánál. = It 1922. 3–6., és R. L.: Korbán. Beszédek, írások. 2. köt. Bp. [1942.] 437–438.
SZENTMÁRTONI: Sz. Á. = Kálvinista Szemle 1922. ápr. 8. 15. sz. 118.
SZINNYEI JÓZSEF: Sz. Á. = MNy 1922. 137–138.
ZSINKA FERENC: Sz. Á. = Száz 1921–1922. 452–454., és Szózat 1922. márc. 29. 72. sz. 1–2., UngJb 1922. 228–229.
Sz. Á. = It 1922. 147., Mo 1922. márc. 21. 66. sz. 8., Mság 1922. márc. 21. 66. sz. 7. [Nekrológok.]
Sz. Á. temetése. = Mság 1922. márc. 24. 69. sz. 5., Szózat 1922. márc. 24. 69. sz. 6. [Tudósítások.]
SZÁSZ KÁROLY: Sz. Á. ravatalánál. – – búcsúztató beszéde 1922. márc. 22-én Kiskunhalason. =

- KisfTÉ ÚjF 1922–1923. 55. köt. Bp. 1923. 133–134.
- ZSINKA FERENC: Sz. Á. hagyatéka Kecskemétre került. = MKsz 1923. 278–281. [A hagyaték részletes ismertetése.]
- HORVÁTH JÁNOS: I. Sz. Á. emlékezete. = KisfTÉ ÚjF 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 123–132., és H. J.: Tanulmányok. Bp. 1956. 505–514.
- SZÁSZ KÁROLY: – – I. t. beszéde. Sz. Á. emlékműve leleplezésekor Kiskunhalason 1927. november 13. = AkÉrt 1927. 238–240., és KisfTÉ 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 358–359.
- Sz. Á. szobrának leleplezése. = Szilágyi reálgimn.Ért. 1927/28. Kiskunhalas 1928. 5–8.
- HORVÁTH CYRILL: Sz. Á. = ItK 1940. 1–16, 105–120, 209–225.
- NÁBRÁDI MIHÁLY: Sz. Á. = N. M.: A magyar írói életrajz. Debrecen 1942. 41–42.

SZILÁGYI FERENC

1797–1876

Bibliográfia

- Sz. F. = MTA Alm. 1863. 225–229. [Az 1818–1861 közötti évek munkásságának jegyzéke.]
- Sz. F. = MTA Alm. 1865. 232–233. [Az 1863–1864 közötti évek munkásságának jegyzéke.]
- Sz. F. = MTA Alm. 1870. 228–229. [Az 1864–1869 közötti évek munkásságának jegyzéke.]

Szövegek

LEVELEZÉS

- Sz. F. – Falk Miksához. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 277–281, 285–290, 298–299, 301–302, 305–306, 311–314, 316–317. [1855. nov. 7-e és 1857. jan. 2-a között írott nyolc levél közlése.]
- Sz. F. – Kecskeméthy Aurélhoz. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 547–552, 568–581, 589–591, 648–651. [Pest 1855. máj. 4. és Sopron 1858. aug. 31. között írott tíz levél közlése.]
- Sz. F. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 172–173, 204, 235–236, 252–253, 445. (Fontes 4.) [Kelt: Pest 1853. szept. 1., 1855. márc. 31., dec. 19., 1856. márc. 3., 1861. máj. 25.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- x: Sz. F. = Újabbkori Ismeretek Tára 6. köt. Pest 1855. 301–304.
- Sz. F. = Ismerettár a történelem a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. 10. köt. Pest 1858. 90–91.
- [SZÁSZ KÁROLY] - á - r -: Sz. F. = VU 1876. máj. 28. 22. sz. 337–338.
- Sz. F. = Kelet 1876. máj. 23. 117. sz. 458., MoNv 1876. máj. 28. 22. sz. 333–334., Szabolcsi Lapok 1876. máj. 28. 22. sz. [Nekrológok.]
- SZABÓ KÁROLY: Sz. F. emlékezete. Bp. 1878. 25 l. (Érték.Tört.Tud.Kből. VII. 10.)
- Ism.: B-y, FL 1878. máj. 29. 124. sz. 608–609.
- Sz. F. hátrahagyott iratai. = PN(regg.) 1878. máj. 29. 130. sz. 1.
- [HORVÁTH MIKLÓS] H-th M.: Lapszerkesztők. = FL 1894. nov. 9. 310. sz. 2655–2657. [Többek között Sz. F. munkásságáról is.]
- HOFBAUER LÁSZLÓ: Sz. F. szerepe Szentiváni Mihály életében. = ErdMúz 1931. 202–205. [Két erdélyi hírlapíróról.]
- KUN ANDOR: Az abszolutizmus korának újságírói. = A Sajtó 1932. 7. sz. 200–202. [Többek között Sz. F.-ről is.]

SZILÁGYI SÁNDOR

1827–1899

Bibliográfia

- DÉZSI LAJOS: Sz. S. irodalmi munkássága 1842–1899. = MTA Emlékbeszéddek 1902. 11. köt. 4. sz. 40–105. [Bibliográfia.]

Szövegek

LEVELEZÉS

- GESZTESI GYULA: Fáy András emlékkönyve Nagykörsön. = ItK 1912. 430–433. [Többek között Sz. S. bejegyzése és 1855. nov. 2-i levele.]
- LUKINICH IMRE: Arany János életéhez. = ItK 1926. 300–304. [Többek közt – Csengery Antalnak. Kelt: Nagykörs 1856. máj. 10.]
- Sz. S. levele Csengery Antalnak. = Csengery Antal hátrahagyott iratai és feljegyzései. Bp. 1928. 455–456. [Kelt: Nagykörs 1856. máj. 10.]

- Sz. S. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 475, 538. (Fontes 4.) [Kelt: Halas 1862. aug. 11., és Nagykőrös 1866. szept. 11.]
- Sz. S. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 162, 173, 195, 221–222. (Fontes 3.) [Kelt: Nagykőrös 1857. júl. 8., nov., 1858. jún. 18., 1859. jan. 30.]
- Sz. S. – Aranyinak. = A. J. összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 271–272, 275–276, 287, 290–292, 309, 352, 369, 372. [13 levél kelt 1850. márc. 15-e előtt és 1851. jún. 10-e között.]
- Sz. S. – Aranyinak. = Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 614. [Kelt: Nagykőrös 1855. szept. 6.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ: Sz. S. Bp. 1901. 24 l.
- SZENT-IVÁNYI BÉLA: Sz. S. szerepe az irodalmi életben. Hatvan 1930. 76 l.
- Ism.: It 1931. 275. – Ny. N. L., UngJb 1931. 141. – Kerekes Emil, ItK 1932. 325.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- GÁMÁN ZSIGMOND: Hogy fogtam én el Sz. S.-t? = Kolozsvár 1887. 300. sz. Mell. [Egy történet 1849-ből.]
- Sz. S. versben és prózában. Írták: többen. Bp. 1888. 76 l. [Jókai, Szász Károly, Salamon Ferenc, Bartalus István, Szabó Károly, id. Szinnyei József, Arany János anekdotái, tréfás írásai, humoros versei Sz. S.-ről.]
- ÁDÁM GERZSON-JÓÓ IMRE: Sz. S. = Á. G. – J. I.: A nagykőrösi ev.ref.főgymn. története. Nagykőrös 1896. 209–210. [Életrajza.]
- Sz. S. kitüntetése. = BN 1896. dec. 3. 106. sz. 4. [A király miniszteri tanácsosi címmel tüntette ki.]
- Sz. S. = A Literatura Almanachja. Bp. 1927. XXX. [Életrajzi vonatkozások.]

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

- Sz. S.: Viszaemlékezés szerkesztői pályámra. I–IX. = PN 1872. 13, 31–32, 36–37, 69–70, 79–80, 85, 103, 114. sz.; 1873. 40, 61, 68, 76. sz., és Sz. S.: Rajzok a forradalom utáni időkből. Bp. 1876. 5–126. [A Magyar Emléklapok, a Magyar Írók Füzetei és a Pesti Röpívek c. lapoknál.]
- BENKÓ IMRE: Arany János és tanártársai önéletrajzai. = Nagykőrösi ref.főgimn.Ért. 1907/08. 3–30. – Klny. is. [Többek közt Sz. S. önéletrajza.]

- A KATONA JÓZSEF GIMNÁZIUM IRODALMI SZAKKÖRE: Adalékok Kecskemét irodalomtörténetéhez. = Kkunság 1956. márc., 1. sz. 20–25. [A 4. fejezetben „A kecskeméti kollégium író-tanárai az 1850-es években” c. alatt közli Sz. S. önéletrajzát is.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- Megjegyzés: Sz. S. szerkesztői munkásságával kapcsolatban l. még bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet c.* fejezetében a *Magyar Emléklapok és a Századok* címszót.
- Sz. S. = OrszTükre 1863. máj. 20. 15. sz. 165–166.
- Sz. S. = HazKülf 1868. jún. 4. 23. sz. 353–354. [Életrajza, történelmi munkássága, publikálási helyei.]
- v-: Sz. S. = MoNv 1878. nov. 3. 44. sz. 689–690. [Az Egyetemi Könyvtár igazgatójává történt kinevezése alkalmából pályafutásának méltatása.]
- [BRÓDY SÁNDOR] B.: Sz. S. = ÚjId 1897. jún. 27. 27. sz. 593. [Munkásságának méltatása 70. születésnapja alkalmából.]
- Sz. S. = VU 1897. jún. 27. 26. sz. 411–412.
- K.: Sz. S. = ÚjId 1899. jan. 22. 4. sz. [Nekrológ.]
- PAULER GYULA: Sz. S. ravatalánál. = AkÉrt 1899. 49–50. [Elhangzott 1899. jan. 15-én.]
- SZÁDE CZKY LAJOS: Sz. S. = ErdMúz 1899. 53–57. – Klny. is.
- SZÁDE CZKY LAJOS: Sz. S. = MKr 1899. jan. 15. 8. sz. 109–111., és VU 1899. jan. 22. 4. sz. 53–54.
- SZÜRÝ DÉNES: Sz. S.-ről. = VU 1899. jan. 22. 4. sz. 55–56., és Sz. D.: Drámai impressziók. 1893–1898. Bp. 1899. V–XVI. [Sz. S. méltatása, személyes emlékek alapján.]
- x. y.: Sz. S. = Tanulók Lapja 1899. jan. 22. 4. sz. 49–50.
- Sz. S. meghalt. = OrszH 1899. jan. 13. 13. sz. 9., Száz 164–168., VU 1899. jan. 15. 3. sz. 49., Az „Athenaeum” Családi Képes Naptára az 1900. évre. Bp. [1899.] 53–55. [Nekrológok.]
- A két halott. = OrszH 1899. jan. 14. 14. sz. 7. [Sz. S. és Silberstein (Ötvös) Adolf temetéséről, a búcsúbeszédnek közlésével.]
- Sz. S. temetése. = OrszH 1899. jan. 16. 16. sz. 5–6. [Szász Károly ref. püspök búcsúbeszédének közlésével.]
- KÁROLYI ÁRPÁD: Sz. S. emlékezete. = Száz 1900. 97–121. – Klny. is.
- SZÁDE CZKY LAJOS: Sz. S. emlékezete. = EdrMúz 1900. 491–515., és Száz 1900. 97–121. – Klny. is.
- Két emlék leleplezése Kolozsvárott. = VU 1900. nov. 11. 45. sz. 738–739. [Többek között nov. 2-án Sz. S. történettudós emléket örökítették meg.]

[SZÜRY DÉNES] Sz. D.: Sz. S. = VU 1901. jún. 23. 25. sz. 402.

FRAKNÓI VILMOS: Sz. S. emlékezete. = MTA Emlékbevezetek 1902. 11. köt. 4. sz. 1–39. [Elhangzott az MTA összes ülésében 1901. nov. 26-án.]

Ism.: ErdMúz 1902. 468.

DÉZSI LAJOS: Sz. S. = D. L.: Erdélyi képek és arcképek. Cluj-Kolozsvár 1926. 107–115.

[BERZEVICZY ALBERT]: -- ig. és t. t. elnök úr beszéde a M. Tud. Akadémia 1927. november 28-án tartott összes ülésén Sz. S. születésének századik évfordulója alkalmából. = AkÉrt 1927. 220–221.

CSÁNKI DEZSŐ: Sz. S. emlékezete. = Száz 1927. 337–343.

PATAY JÓZSEF: Sz. S. = ErdiSz 1927. 2. sz. 251–257., és Márki Sándor Emlk. Kolozsvár 1927. 125–131.

BÁNÓCZY ENDRE: Sz. S. Emlékbeszéd. = Nagykőrösi Arany Társ. Évk. 3. köt. 1927–1928. Nagykőrös 1928. 76–85. [Tanári és történetírói munkásságának méltatása.]

VÉRTESY MIKLÓS: Sz. S. = Ktáros 1956. 573–577.

EGYES MŰVEKRŐL

Egy magyar komédiás
(Nemzeti Színház: 1850. ápr. 28.)

[BERECZ KÁROLY] SEVER = PN 1850. máj. 6. 48. sz. 1.
PN 1850. máj. 6. 48. sz. 1.

Erdélyi irodalomtörténete (1858)

SZINNYEI JÓZSEF, IFJ.: Irodalomtörténeti monográfiáink. = Figy 1877. II. 330–346. [Többek között Sz. S. művéről is.]

SZILÁGYI VIRGIL

1824–1892

Szövegek

LEVELEZÉS

Sz. V. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 122, 143–145. [Kelt: Pest 1852. febr. 12., aug. 23., szept. 9.]

Sz. V. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 127. (Fontes. 3.) [Kelt: Pest máj. 19.]

Sz. V. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 208, 258–262. [Kelt: Pest 1869. [febr. 24–27. között], és aug. 2.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

-k.: Sz. V. = Jelenkor. Politikai és társas élet encyclopaediája. Pest 1858. 183–184.

Sz. V. = Ismerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. 10. köt. Pest 1858. 91–92.

[KECSKEMÉTHY AURÉL] KÁKAY ARANYOS: Sz. V. = K. A.: Országgyűlési árny- s fényképek. Pest 1861. 16–19.

ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.: Sz. V. = MoNv 1869. júl. 11. 28. sz. 325–326. [Életrajza, főleg politikai, közéleti tevékenységéről.]

Sz. V. = BH 1892. dec. 31. 361. sz. 4.

ZÖLDI MÁRTON: Hétről-hétre. = MSz 1893. 2. sz. 20–21. [Többek között Sz. V.-ről is. Életrajzi adalékok.]

POMPÉRY AURÉL: Újságalapítás az abszolutizmus idejében. = BH 1906. márc. 7. 65. sz. 12. [Sz. V.-ről és az Ország c. lapról 1863-ból.]

EGYES MŰVEKRŐL

Szelíd fájdalma 1–2. (1853)

G. = PN 1853. jún. 29. 990. sz. 4.

SZINNYEI JÓZSEF, ID.

1830–1913

Szövegek

LEVELEZÉS

KONDOR VIKTÓRIA, M.: Idősb. Sz. J. hagyatéka az Akadémia Könyvtára kéziratárában. = MTud 1964. 781–793. [Többek között közölve Sz. J. levelei: Jókaihoz, kelt: 1879. márc. 25; Karacs Terézhez, kelt: 1887. ápr. 23; Kossuth Lajoshoz, kelt: 1888. júl. 4.]

KÁFER ISTVÁN: Sz. J. két levele František Richard Osvaldhoz. = MKsz 1965. 32–34. [Kelt: 1893. jan. 18. és 1893. jún. 1.]

Sz. J. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 72–73. [Kelt: 1879. márc. 25.]

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK

Sz. J., id. = Közlöny 1848. júl. 29. 50. sz. [Névváltoztatásáról: Ferberről Szinyeire.]

- [KÓSSA ALBERT] K - t: A „gőz-hangya.” (Egy nevezetes komáromi ember.) = Komáromi Lapok **1883**. jan. 6. 1. sz. 1–2.
- Sz. bácsi új könyve. = PH **1884**. júl. 21. 200. sz. 4. [Anekdotá egy rahói kirándulásról.]
- Sz. J. = PLOYD(esti) **1884**. júl. 1. 150. sz. [A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárában felállítandó folyóiratkönyvtár vezetésével bízták meg.]
- BONCZ ÖDÖN: A szentgyörgyvölgyi Bakancs-család. Bp. **1899**. 62 l. [Többek között szól a Ferber-családról is. (Id. Sz. J. eredeti családneve Ferber volt!)]
- Nyilatkozatok, vallomások*
- Sz. J.: „Egy magyar írók névtárának terve.” = Ellenőr **1878**. jan. 4. 5. sz. 2. [Id. Sz. J. írásának ismertetése.]
- Sz. J., ID.: Könyvtári emlékek. = FL **1887**. ápr. 5–6. 94–95. sz. 679–681, 687–689. – Klny. is. [Az Egyetemi Könyvtárról az 50-es, 60-as években; az 1875-ös átköltözés az új épületbe.]
- GULYÁS PÁL: Id. Sz. J.: Magyar írók élete és munkái. 100. füz. ... Bp. **1906**. = MKsz **1906**. 363–365. [A 100. füzetet méltatva közli a szerző beszámolóját a mű keletkezési körülményeiről is.]
- Sz. J., ID.: A repertóriumok haszna. = Szerda **1906**. 188–190. [A szerző nyilatkozata a „Hazai és külföldi folyóiratok magyar tudományos repertóriumai” és a „Magyar írók élete és munkái” c. írói életrajzgyűjteményéről.]
- Sz. J., ID.: Hogyan készülnek a „Magyar Írók”? = Bp. Újságírók Alm. **1908**. 222–238. [Nyilatkozata készülő művéről.]
- [Sz. J., ID.]: A Szinnyei-család írói. Bp. **1909**. 63 l. – Klny. is.
- Sz. J., id. = Bp. Újságírók Alm. **1909**. 232–233. [Interjú.]
- TANULMÁNYOK, CIKKEK**
- Megjegyzés:* Id. Sz. J.-nek a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában létrehozandó Hírlapkönyvtár érdekében kifejtett tevékenységéről szóló irodalmat 1. még a bibliográfiái sorozatunk 3. kötete *Általános részének Könyvtárak* c. fejezetében az *Országos Széchényi Könyvtár* címszó alatt. Uo. 1. még az *Egyetemi Könyvtár* címszó alatti irodalmat is.
- EÖTVÖS LAJOS: Hatezer hírlap. = VU **1871**. szept. 3. 36. sz. 455–456. [Id. Sz. J. 1860 óta gyarapodó gyűjteményéről.]
- Hatezer hírlap. = Figy **1871**. 34. sz. 408., és Kelet **1871**. szept. 8. 204. sz. 825. [Sz. J. hírlapgyűjteményéről.]
- GYÖRGY A[LADÁR]: Sz. J. kincsei. = A Hon **1875**. júl. 8. 153. sz. 1. [Hírlapgyűjteményéről.]
- Sz. J., id. = MoNv **1876**. márc. 26. 13. sz. 193–194.
- ABAFI LAJOS: Id. Sz. J. = Figy **1881**. 10. köt. 43–53. – Klny. is.
- Tagajánlások. = AkÉrt **1884**. 108–143. [A 113–115. lapon Budenz József és Barna Ferdinánd id. Sz. J.-et levelező tagul ajánlják.]
- [A hírlapkönyvtár...] = PH **1884**. szept. 5. 246. sz. 11. [Id. Sz. J. hírlaptári munkálkodásáról.]
- Tagajánlások. Id. Sz. J. könyvtárör, levelező tagul ajánlva Barna Ferdinánd lev. tagtól. = AkÉrt **1885**. 84. [Szakírói működésének feltüntetésével.]
- Tagajánlások. Id. Sz. J. egyetemi könyvtárör, levelező tagul ajánlva Barna Ferdinánd lev. tagtól. = AkÉrt **1886**. 70. [Szakírói működésének feltüntetésével.]
- Tagajánlások. Id. Sz. J.-et levelező tagul ajánlja az I. osztályba Barna Ferdinánd. = AkÉrt **1887**. 11.
- Tagajánlások. Id. Sz. J. könyvtárör, levelező tagul ajánlja Barna Ferdinánd, I. tag. = AkÉrt **1888**. 74.
- Tagajánlások. Id. Sz. J.-et levelező tagul ajánlja Zichy Antal az I/B alosztályba. = MTA Tagajánlások. Bp. **1898**. 9.
- Tagajánlások. Id. Sz. J.-et levelező tagul ajánlják az I/B osztályba Riedl Frigyes és Badics Ferenc. = MTA Tagajánlások. Bp. **1899**. 9.
- Sz. J., id. = MTA Alm. **1900**. 202–213. [Munkálatainak jegyzékével.]
- A magyar írók Plutarchusa. = ÚjId **1901**. ápr. 28. 18. sz. 387–388. [Id. Sz. J. bibliográfusi munkásságáról.]
- [SZIKLAY JÁNOS] Sz. J.: Sz. bácsi aranyjubileuma. = Mállam **1902**. okt. 26. 246. sz. 1.
- [VÁCZY JÁNOS] V-y J.: Id. Sz. J. = VU **1902**. júl. 13. 28. sz. 445–446.
- Sz. J., id. = MTA Alm. **1907**. 216.
- B. M.: Id. Sz. J. = It **1913**. 494–495. [Nekrológ.]
- cs.: Id. Sz. J. = EPHK **1913**. 626–627.
- GULYÁS PÁL: Id. Sz. J. = MKsz **1913**. 257–259. [Tudományos munkásságának méltatása.]
- HEGEDÜS ISTVÁN: – r. t. beszéde id. Sz. J. I. t. ravatalánál **1913**. aug. 11-én. = AkÉrt **1913**. 533–536.
- D’ISOZ KÁLMÁN: Id. Sz. J. = VU **1913**. aug. 17. 33. sz. 649.
- KÉKY LAJOS: Id. Sz. J. = BpSz **1913**. 155. köt. 468–470.
- LUKINICH IMRE: Id. Sz. J. = TörtSz **1913**. 633.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: Sz. bácsi halálára. = Nyug **1913**. II. 284–285.
- SIKABONYI ANTAL: Id. Sz. J. = MF **1913**. 3. köt. 476–478.
- SIKABONYI ANTAL: Id. Sz. J. = PH **1913**. aug. 10. 189.sz. 8.
- VÉRTESY JENŐ: Id. Sz. J. = Száz **1913**. 557–558.

- Id. Sz. J. = ArchÉrt 1913. 381., Élet 1913. 33. sz. 1068–1069. [Nekrológok.]
- Id. Sz. J. halálához. = MKsz 1913. 3. sz. 284–285. [Szalay Imre és Sebestyén Gyula gyászbeszédének közlésével.]
- PINTÉR JENŐ: Id. Sz. J. emlékezete. = It 1914. 238–247. – KlNy. is.
Ism.: *Csabai István*, MMűvelődés 1927. 87–88. – *Kováts Aladár*, Nemzeti Élet 1927. 209–210. – *Bánhegyi Jób*, PannonhSz 1928. 83.
- BERZEVICZY ALBERT: Megemlékezés id. Sz. J.-ről. = AkÉrt 1929–1930. 285. [Születése százéves fordulója alkalmából.]
- ISOZ KÁLMÁN: Id. Sz. J. emlékezete. = ÚjNemz 1930. márc. 19. 64. sz. 8.
- Id. Sz. J. emlékezete. = MKsz 1930. 202–203. [A sírjánál tartott emlékünnepeletről, Rédey Tivadar emlékbeszédének közlésével.]
- KUNZ FERENC: Sz. J. = Ktáros 1956. 329–331.
- VÉRTESY MIKLÓS: Sz. J. és Horváth Árpád. (Az Egyetemi Könyvtár története 1875–76-ban.) = EK Évk. 1. köt. Bp. 1962. 97–103.
- Sz. J. emlékezete. = Ktáros 1963. 8. sz. 454–455. [Halálának 50 éves évfordulója alkalmából.]
- KONDOR VIKTÓRIA, M.: Idősb Sz. J. hagyatéka az Akadémia Könyvtára kéziratárában. = MTud 1964. 781–793. [A sokezer iratot tartalmazó, feldolgozásra váró hagyatékról, több Sz. J.-hez írott és általa írt levélzöveg közlésével.]
- KOZOCSA SÁNDOR: Adatok id. Sz. J. életéhez (1830–1913). = MKsz 1964. 66–70. [Elsősorban a „Magyar írók élete és munkái” c., 14 kötetes munka keletkezési körülményeiről.]
- KONDOR VIKTÓRIA, M.: Id. Sz. J. = MS 1965. 2. sz. 61–62.
- EGYES MŰVEKRŐL
- Magyar írók élete és munkái 1–14. (1891–1914.)*
- Megjegyzés:* Az id. Sz. J. életművét reprezentáló írói életrajzgyűjteményt említi *A magyar irodalomtörténet bibliográfiája* 3. kötete az *I. Segédkönyvek. Összefoglaló munkák* c. főfejezetben, de a rá vonatkozó irodalmat összegyűjtve itt adjuk közre.
- BÉKESI EML = KatSz 1890. 309–313.
- AkÉrt 1890. 540–542. [Ismerteti id. Sz. J. vállalkozását, a munka menetét, az Akadémia bizottságának véleményét az 1890-ben megjelent I. füzettel kapcsolatban.]
- EPhK 1890. 141.
- FL 1890. jan. 16. 15. sz.
- FL 1890. márc. 23. 81. sz.
- FL 1890. máj. 30. 149. sz.
- FL 1890. szept. 22. 261. sz.
- ProtSz 1890. 1. sz. 157–158.
- VÁCZY JÁNOS = BpSz 1891. 68. köt. 482–487.
- VÁCZY JÁNOS = MKsz 1894. 364–369.
- FL 1894. ápr. 26. 115. sz. 999.
- FL 1894. okt. 2. 272. sz. 2337.
- ProtSz 1895. 8. sz. 486–487.
- [VÁCZY JÁNOS] V. J. = Száz 1899. 831–833.
- e. l. = MKsz 1901. 82–84.
- (g.) = MKsz 1905. 61–62.
- [AMBRUS ZOLTÁN] A. Z.: 20.982 magyar író. = Szerda 1906. okt. 17. 3. sz. 144–146. [Id. Sz. J. készülő nagy írói életrajz-gyűjteményéről.]
- GULYÁS PÁL = MKsz 1906. 363–365. [A 100. füz. megjelenése alkalmából a mű keletkezési körülményeiről is, Sz. J. beszámolójával.]
- [VÁCZY JÁNOS] V. J. = Száz 1909. 251–252.
- GULYÁS PÁL = MKsz 1910. 79–80.
- ELEK ARTÚR = Nyug 1914. I. 858–859. [A befejező kötetéről.]
- GULYÁS PÁL = MKsz 1914. 272–273. [Az elhunyt szerző művét, a 14. kötetet fia, Szinnyi Ferenc fejezte be.]
- VÁCZY JÁNOS = ItK 1914. 491–496.
- It 1914. 499–500. [Az 1890-ben megindított nagy mű befejezéséről és a pótkötetek kiadásának szükségességéről.]
- KOZOCSA SÁNDOR: Adatok id. Sz. J. életéhez (1830–1913). = MKsz 1964. 66–70. [Különös tekintettel a „Magyar írók élete és művei” c. munka keletkezési körülményeire.]
- BÖLÖNI GYÖRGY: Negyven ezer magyar író. = B. Gy.: Nemzedékről nemzedékre. Bp. 1966. 30–31. [Többek között id. Sz. J. művéről. – D.: 1911.]
- KONDOR VIKTÓRIA, M.: Hogyan készült id. Sz. J. „Magyar írók élete és munkái” című műve? = MKsz 1968. 171–187.

TÁRKÁNYI BÉLA JÓZSEF

1821–1886

Szövegek

KIADÁSOK

- T. B. J. költeményei. A költő életrajzával Toldy Ferenc által. Pest 1857. VIII, 472, 8 l., 1 t.
- T. B.: Költemények. Kiad. és bev. Benkóczy Emil. Eger 1911. 240 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- VÉRTESY JENŐ: T. B. kiadatlan versei. = EPhK 1911. 175–194. [1853–56 között frott 36 verse közlésével.]
 BERZY ANDRÁS: T. B. ismeretlen verse. = Egri Tanárk. Főisk.tud.K. Tom. II. Eger 1964. 649–652. [„A nemzet vőlegénye” c. verséről, közléssel.]

LEVELEZÉS

- KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. II. = ItK 1942. 164–185. [Többek között a 178–180. lapon: T. B. –Vadnai Károlyhoz. Kelt: Eger 1885. nov. 17.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- HUTTKAY LIPÓT: T. B. J. élete, kisebb művei és Biblia fordítása. Szemelvény az egri érsekség történetének irodalmi részéből. Eger 1909. 4. 132 l., 1 t.
 Ism.: [Dudek János], Religio 1909. nov. 14. 37. sz. 591. – [Göröcsöni Dénes] g. d., Alkotmány 1909. nov. 18. 273. sz. 13. – Madarász Flóris, KatSz 1909. 996–997.
 BENKÓCZY EMIL: T. B. élete és költészete. Eger 1910. 181, 3 l., 1 t.
 Ism.: Drávai János, Alkotmány 1910. dec. 17. 299. sz. 1–3. – Kele István, Eger 1910. dec. 28. 52. sz. 1–3. – Lám Frigyes, Religio 1911. jan. 1. 1. sz. 13–14. – Prónai Antal, Élet 1911. jan. 15. 3. sz. 161–162. – [Szida Viktor] a-r, KatSz 1911. 113–115.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- REMÉNYI KÁROLY: Petőfi egy kis levele. = FL 1870. aug. 25. 185. sz. 798. [T. B.-hoz. Kelt: 1844.]
 VUTKOVICH SÁNDOR: T. B. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 223–224.
 [MÁTRAI ERNŐ] DR. SPIONZA: T. B. s a Szt.-István-Társulat. = BH 1885. márc. 19. 77. sz. [9–10.] [T. B. visszavonulása alkalmából.]
 KONCZ ÁKOS: T. B. = K. Á.: Egri egyházmegyei papok az irodalmi téren. Eger 1892. 223–234. [Életrajz és műveinek felsorolása.]
 GOPCSA LÁSZLÓ: Gárdonyi és T. = Néptanítók Lapja 1928. márc. 15. 11–12. sz. 26–27. [T. B. ünneplésén az Akadémia részéről Gárdonyi mondott emlékbeszédet.]
 JUHÁSZ MÁRTON: T. B., az ember. = KatSz 1936. 700–706.

Nyilatkozatok, vallomások

- [T. B.]: [– – válasza Toldy Ferenc másodelnököt mint a Kisfaludy Társaság új tagját bevezető szavaira.] = KisfTÉ ÚjF 1867–1869. 4. köt. Pest 1870. 640–647. [„Klopstock Messiásából” címmel tartott székfoglalója (1868. márc. 18.) kapcsán a mű fordításáról.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- KERTBENY KÁROLY: T. B. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 520–521.
 TOLDY FERENC: T. élete. = T. B. J. költeményei. Pest 1857. III–VIII., és T. F. összegyűjtött munkái. 4. köt. Magyar költők élete. 2. köt. Pest 1871. 331–336. [Az utóbbiban az életrajz és a munkásság ismertetése kiegészül 1869-ig.]
 [GREGUSS ÁGOST] -ss.: Magyar tudományos Akadémia. (A nyelv- és széptudományi osztály ülése máj. 2-dikán.) = PN 1860. máj. 4. 105. sz. 2. [T. B. „A vallási költészetről, különösen a népekekről” c. székfoglaló értekezéséről.]
 Hazai tudományos mozgalmak. I. Magyar Tudományos Akadémia. = BpSz 1860. 9. köt. 233–250. [A 247–250. lapon jelentés T. B. „A vallási költészet, különösen a népekek” c. értekezéséről.]
 TOLDY FERENC: [Bevezető beszéd T. B.-hoz, a Kisfaludy-Társaság új tagjához.] = KisfTÉ ÚjF 1867–1869. 4. köt. Pest 1870. 637–640., és T. F. összegyűjtött munkái. 6. köt. Irodalmi beszédei. 2. köt. Pest 1872. 217–220.
 STEINACKER, GUSTAV: Béla Tárkányi. 1821. = S. G.: Ungarische Lyriker von Alexander Kisfaludy bis auf die neueste Zeit (die Letzten 50 Jahre). Leipzig–Bp. [1874.] 260–261.
 GYÓRY VILMOS: T. B. J. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiából. Bp. 1875. 320–329. [Rövid életrajz, versillusztrációkkal.]
 [SZVORÉNYI JÓZSEF]: Egy miskolci tudós emlékezete. (T. B. emlékére.) = Borsodmegyei Lapok 1886. dec. 24. 103. sz.
 VADNAY KÁROLY: T. B.-ről. = Eger 1886. febr. 23. 8. sz. 57–58.
 Egy miskolci jelesünk halála. T. B. = Borsodmegyei Lapok 1886. febr. 19. 15. sz. [T. B. egri kanonok életrajza és méltatása.]
 T. B. J. = ISz (Eger) 1886. márc. 1. 3. sz. 17., KépCsall 1886. febr. 21. 22. sz. 351., Nemzet 1886. febr. 17. 48. sz. 1., OrszV 1886. febr. 20. 8. sz. 126–127., PH 1886. febr. 17. 48. sz. 5., PN(regg.) 1886. febr. 17. 48. sz. 2., ÚjMSion 1886. 237–239. [Nekrológok.]

- BABIK JÁNOS: T. B. = Religio 1887. márc. 5–16. 19–22. sz.
- CSÓKA JÓZSEF: T. B. emlékezete. = GyöriKözl 1887. febr. 20. 15. sz.
- MASZLAGHY FERENC: Emlékbeszéd. = KatSz 1887. 24–36.
- SZVORÉNYI JÓZSEF: T. B. emlékezete. = Religio 1887. 2. sz. 11–12.
- SZVORÉNYI JÓZSEF: Emlékbeszéd T. B. J. a M.Tud. Akadémia tiszteleti tagja felett. = MTA Emlékbeszéd. Bp. 1887. 4. köt. 4. sz. 1–47. [Elhangzott: 1886. dec. 20-án.]
- Katholikus költők. = ZalaiKözl 1889. jún. 15–22. 24–25. sz. [Többek között T. B. költészetéről is.]
- GYULAI PÁL: T. B. = Gy. P.: Emlékbeszéd. 2. köt. Bp. 1902. 411–412. – Ua. 1914. [Elhangzott: 1886. febr. 24-én.]
- VARJAS ENDRE: Katholikus vallásos költészetünk. = Alkotmány 1902. márc. 30. 77. sz. 19. [Többek között Mindszenty Gedeon és T. B. költészetéről is.]
- BENKÓCZY EMIL: Gyulai Pál és T. B. = Egri Egyházmegyei Közlöny 1909. nov. 16. 20. sz. 157. [Baráti kapcsolatukról; Gyulainak T. B. költészetéről alkotott véleményéről is.]
- SZENTIVÁNYI BÉLA: T. B. világi költésze. = Tatai kegyesr. algymn.Ért. 1908/09. 3–18. – Klny. is. *Ism.: Nyilasi Lajos*, EphK 1910. 604–605.
- BENKÓCZY EMIL: Bev. = T. B.: Költemények. Eger 1911.
- LESKÓ JÓZSEF: T. B. centenáriuma. = Egyházi Lapok 1921. 127.
- TORDAI ÁNYOS: T. B.-ről – születése századik évének ünneplésekor. = Egri Katholikus Tudósító 1921. dec., 11. sz. 1.
- TURI BÉLA: T. szelleme. = KatSz 1921. 577–581.
- Elfelejtett magyar poétáról. = Mság 1921. okt. 21. 235. sz. 4.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: T. B. egri százéves ünnepén, 1921. november 19-én. = KisTÉ ÚjF 1921–1922. Bp. 1922. 54. köt. 202–204.
- VUCSKITS JENŐ: T. B. helye az irodalomban. = Egri Egyházmegyei Közlöny 1922. jan. 16. 2. sz. 14., febr. 1. 3. sz. 21.
- JUHÁSZ MÁRTON: T. B. az ember és az író. = Pázmány Egyesület beszámolója. Vác 1934. [1935.] 17–26.
- KRISTON ENDRE: Emlékezzünk az üttörőkről. T. B.-ről. = Élet 1935. 12. sz. 229–232.
- GÁSPÁR JENŐ: T. B. munkássága és hatása. = KatSz 1936. 121–126.
- GÁRDONYI KLÁRA: A biedermeier kor vallásossága. = Regnum 1937. 244–262. [A 259–262. lapon részletesebben szól T. B.-ről is.]
- SZEGHALMI ELEMÉR: T. B. emlékezete. = Vig 1961. 446–448.

EGYES MŰVEKRŐL

Költemények (1911)

[SZMIDA VIKTOR] a-r = KatSz 1911. 885–886.

TELEKI SÁNDOR

1821–1892

Szövegek

KIADÁSOK

T. S.: Emlékek Bemről Bev. *Lukácsy Sándor*. Bp. 1951. 99 l. (Szépirodalmi kisktár 27–28.)T. S. emlékezései. Kiad. és bev. *Görög Livia*. Bp. 1958. 566 l. (M. Száz.)

LEVELEZÉS

Levelek a szerkesztőhöz. = Hölgyf 1876. okt. 5. 2. sz. 10–11. [T. S. – K. Papp Miklóshoz. Kelt: Koltó 1876. szept. 25.]

Cs. I.: T. S. gróf és könyve. = PH 1879. dec. 4. 334. sz. 1–3. [T. S. „Emlékeim” c. kötetéről szólva közli egy levelét, melyet barátjához írt Olaszországból. Kelt: 1861. júl. 25.]

T. S. gróf egy levele. = Szab (Nvárad) 1879. júl. 12. 133. sz. 1–2. [Bartók Lajoshoz. Kelt: Koltó 1879. máj. 22.]

T. S. – Szana Tamáshoz, a „Petőfi-társaság” titkárához. = T. S.: Emlékeim. 1. köt. [1879.] 1. [Kelt: Nagybánya mellett, Koltón 1879. okt. 1.]

T. S.: „Válasz és köszönetnyilvánítás az érettem kérelmezőkhez.” = T. S.: Emlékeim. 1. köt. Bp. [1879.] 2–4. [T. S. 18 évi száműzetésből tér haza. Kelt: Kolozsvár 1867. febr. 18.]

T. S.: Levél a „Jónás Lapja” szerkesztőjéhez. = T. S.: Emlékeim. 1. köt. Bp. [1879.] 12–13. [Kelt: Kolozsvár 1873. jan. 7.]

T. S.: Levél a „Hölgyfutár” Szerkesztőjéhez. = T. S.: Emlékeim. 1. köt. Bp. [1879.] 34–38. [Kelt: Koltón, Nagybánya mellett 1876. szept. 25.]

T. S.: Válasz. = T. S.: Emlékeim. 1. köt. Bp. [1879.] 60–67. [Válasz L. F.-nek Bp. 1877. febr. 10-én kelt francia nyelvű köszönő levelére. – K. n.]

T. S.: Levél Bartók Lajoshoz. „Válasz Bartók Lajosnak a Vasárnapi Újság f. évi 21-ik számában megjelent „Levél Koltóra Teleki Sándornak” c. költeményére.” = T. S.: Emlékeim. 2. köt. Bp. [1880.] 273–277., és T. S.: Egről másról. Újabb

- emlékeim. 1. köt. Bp. [1881.] 277–283. [Kelt: Koltón, Nagybánya mellett 1879. máj. 22.]
- T. S. – Prielle Cornéliának. = PH 1881. ápr. 16. 105. sz. Mell. [Kelt: Kolozsvár ápr. 14.]
- BAROS GYULA: Jókaihoz írt levelek. 2. T. S. gr. levele. = ItK 1925. 94., és Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 377. [Kelt: Koltó 1871. aug. 6.]
- Gr. T. S. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 337. [Kelt: Koltó 1870. dec. 29.]
- T. S. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 24. [Kelt: Koltó 1876. aug. 21. (?) – A jegyzetben lévő, az első közlésre történő utalás téves, ott az 1871. aug. 6-i levél jelent meg Baros Gyula közlésében!]
- ## Irodalom
- ### ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK
- GYALUI FARKAS: Gróf T. S. regényes élete. Bp. 1939. 111 l.
Ism.: Mo 1939. dec. 19. 288. sz. 9. – *Bóka László*, Corvina 1940. 855.
- BAUMGARTEN SÁNDOR: A szabadság kóbor lovagja. Gróf T. S. élete. München 1962. 214 l.
Ism.: *Pálinkás László*, KatSz (Róma) 1962. 4. sz. 316–318.
- ### ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK
- Haditörvényészeki ítélet. (T. S.) = MH 1852. máj. 7. 760. sz. 3551–3552. [A 48-as forradalom bukása után elítéltek életrajzai között T. S.-é is.]
- CSUKÁSSI JÓZSEF: Gróf T. S. olasz k. tábornok. = MoNv 1868. márc. 15. 11. sz. 121–122. [Egyniségének jellemzése.]
- GYARMATHY ZSIGÁNÉ: A T. S. „akasztott emberéről.” = FL 1877. ápr. 19. 89. sz. 432–433. [Apró történetek életéből; barátsága Victor Hugoval.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Akit Jókai nem hagy írni. (Egy kis tréfa.) = PH 1882. nov. 24. 324. sz. Mell. 1., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 113–115., M. K. összes művei. 64. köt. Cikkek és karcolatok. 14. köt. Bp. 1974. 177–179. [T. S.-ről, anekdotikus hangvétellel.]
- V-n: T. S.-ről. = SzegHíradó 1885. júl. 5. 151. sz. [Anekdoták, többek között első tárcájának története.]
- [GÁSPÁR IMRE] G. I.: T. S. és Debrecen. = PN(estí) 1892. máj. 20. 140. sz. 1. [T. S. barátairól.]
- SZÁDECZKY LAJOS: Gróf T. S., Liszt Ferencz és az oroszok. 1843., 1849., 1850. = BpSz 1897. 91. köt. 51–71.
- x: T. S. és Luki. = BH 1907. aug. 29. 205. sz. 23. [Anekdoták.]
- SZABÓ ENDRE: T. S. gr. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 198–199.
- NEMES LIPÓT: Gróf T. S. a népoktatási reformok, a szociálpedagógia, a népművelés úttörő harcosa s a kiváló ember. Bp. 1934. 14 l.
- GYALUI, FARKAS: Un compaignon d'exil de Victor Hugo: le comte Alexandre de Teleki. = RevLitComp 1936. 576–579.
- LIGETI ERNŐ: T. S. = 48-as Erdély (Kolozsvár) 1943. 97–100. [Életrajzi vázlat, különös tekintettel a szabadságharc időszakára.]
- DÉNES TIBOR: Egy romantikus magyar szabadsághős. – T. S. = ÚjId 1947. I. 388–391. [T. S. életéről.]
- [DÉNES TIBOR] D. T.: A vörös gróf. = Március Tizenötödike 1948. jún. 16. 18. sz. 12–13.
- BAUMGARTEN SÁNDOR: T. S. párizsi emigrációjában. = ÚjLátóh 1961. I. sz. 20–28. [Bepillantást nyújt a 48-as emigráció életébe.]
- ### Nyilatkozatok, vallomások
- T. S.: Feleki Miklósnak szíves üdvözlét. = MPolgár 1877. ápr. 11. 82. sz. 1–2. [Közös emlékeikről.]
- T. S.: Kiszaggatott lapok egy száműzött jegyzeteiből. (London, 1859.) = T. S.: Emlékeim. 1. köt. Bp. [1879.] 5–11. [Száműzetésben átélt bolyongásairól.]
- T. S.: Első találkozásom Bem apóval. = T. S.: Emlékeim. 1. köt. Bp. [1879.] 14–33. [1873-ban T. S. mint kormánybiztos fogadta Bemet.]
- T. S.: „Egy az Isten.” Szíves köszönet Jókai Mórnak. = T. S.: Emlékeim 1. köt. Bp. [1879.] 127–131. [Egyebek közt Jókai regényének keletkezéséről.]
- T. S.: Hogyan menekültem ki? = T. S.: Emlékeim. 1. köt. Bp. [1879.] 182–259. [Beszámoló az emigráció előtti hetek viszontagságairól.]
- T. S.: A gálfalvi csata. = BH 1885. márc. 1. 59. sz. Mell. 2–4. [Visszaemlékezés a szabadságharcra.]
- ### TANULMÁNYOK, CIKKEK
- BALÁZS SÁNDOR: Gr. T. S.-ről. Arcképehez. = Ko 1880. III. 175–178.
- [KACZIÁNY GÉZA] GY[ALOG HUSZÁR]: T. S. gróf albumai. = PH 1880. okt. 24–25. 295–296. sz.
- A Petőfi-társaság nagygyűlése. = Mo 1880. jan. 7. 7. sz. [1–2.] [Többek közt T. S. felolvasása, melyben Petőfire emlékezik.]
- [ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN: A mi T. S.-unk. = Nagybánya és Vidéke 1887. márc. 13. 11. sz.
- SELTMANN LAJOS: T. S. gróf irodalmi természetessége és humora. = MZsSz 1888. 471–480. [T. S.

„Természet után” c. elbeszélése alapján irodalmi stílusáról.]

Gy.: Gr. T. S. = Egyetértés 1892. máj. 19. 139. sz. 1–2.

T. S. gróf halála. = BH 1892. máj. 20. 140. sz. 7., Nemzet 1892. máj. 19. 139. sz. 1., OrszV 1892. máj. 21. 335., PH 1892. máj. 19. [Nekrológok.]

HANKISS JÁNOS: Victor Hugo és a magyar emigráció. = TörtSz 1926. 120–138.

PÁN IMRE: Régi magyar mecénások. = Lit 1932. jún., 528–532. [Többek között T. S.-ről is.]

BÉKEY BÉLÁNÉ: Petőfi barátja: gróf T. S. = Újld 1935. 21. sz. 775–776.

T. S. = Kbarát 1951. 2. sz. 11. [Életrajza és irodalmi munkásságáról.]

LUKÁCSY SÁNDOR: L. S.: Írói arcképek. T. S. = Ktáros 1960. 12. sz. 917–918.

VÁRADI-STERMBERG JÁNOS: Gercen és T. S. = FK 1968. 217–220. [Kapcsolatokról.]

EGYES MŰVEKRŐL

Egyről-másról. Újabb emlékeim. 1–2. 2

Emlékeim. 1–2. 1

Emlékek Bemről 5

Emlékezései 6

Garibaldi alatt 1859-ben 3

Természet után 4

1 Emlékeim. 1–2. [1879–1880]

ACSAĐY IGNÁC = PN(regg.) 1879. dec. 13. 299. sz. 1–2.

Cs. I. = PH 1879. dec. 4. 334. sz. 1–3.

(K.) = FL 1879. dec. 18. 290. sz. 1396–1397.

LÁSZLÓ PÁL = Ellenőr 1879. dec. 13. 595. sz. 1–2.

A Hon(regg.) 1879. dec. 5. 292. sz. 1.

L. P. = Ellenőr 1880. febr. 17. 80. sz. 1.

PH 1880. jan. 22. 22. sz. 4.

2 Egyről-másról. Újabb emlékeim. 1–2. (1882)

KACZIÁNY GÉZA = BH 1881. nov. 22. 159. sz. 1–3.

Ko 1882. VII. 93–94.

3 Garibaldi alatt 1859-ben (1883)

SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1883. márc. 3. 61. sz.

4 Természet után (1884)

-gh = BH 1884. márc. 6. 65. sz. 1–2. [Humoros elbeszélések.]

PORZSOLT KÁLMÁN = Figy 1884. 16. köt. 313–315.

PULSZKY FERENC = Harmónia 1884. márc. 23. 12. sz. 1.

SZANA TAMÁS = Nemzet 1884. márc. 17. 76. sz. 1.

FL 1884. márc. 1. 52. sz. 340.

5 Emlékek Bemről (1951)

(-kó) = MNemzet 1951. júl. 24. 170. sz. 5.

LUKÁCSY SÁNDOR: Bev. = T. S.: Emlékek Bemről. Bp. 1951. 5–10. (Szépirodalmi kisktár 27–28.)

6 Emlékezései (1958)

GÖRÖG LÍVIA: Bev. = T. S. emlékezései. Bp. 1958. 5–26. (M. Száz.)

[LUKÁCSY SÁNDOR] - a - = Ktáros 1959. 5. sz. 395–396., és Kbarát 1959. 235.

[LUKÁCSY SÁNDOR] (-y.) = Népművelés 1959. 3. sz. 28.

Egy olvasó jegyzetei. = Ktáros 1959. 6. sz. 463. [A kiadás jegyzetelési hibáiról.]

KÁVÁSSY SÁNDOR = Száz 1960. 433–434.

LUKÁCSY SÁNDOR: Két emlékiró. = ItK 1962. 248–250. [T. S. kötetéről is.]

THALY KÁLMÁN

1839–1909

Bibliográfia

VÁRKONYI ÁGNES, R.: T. K. munkái. = R. V. Á.: T. K. és történetírása. Bp. 1961. 419–485. (Tudománytörténeti tanulmányok 1.)

Szövegek

LEVELEZÉS

Levelek és adatok. (A Szondi-emlék történetére – vagy Drégel s körére vonatkozólag.) = Szondi-Alb. Drégeli emléklapok. Esztergom 1885. 66–70. [Többek között T. K. válaszevele az alispánnak. Kelt: Pozsony 1884. dec. 23.]

T. K. levele a kolozsvári egyetemhez. = Száz 1896. 758–759. [Kelt: 1896. szept. 15.]

JANCSÓ ELEMÉR: Éjszakai Károly irodalmi hagyatékából. = NyItudK 1964. 73–77. [Többek közt T. K. levelei É. K.-hoz. Kelt: Pest 1864. júl. 26. és Győr 1864. szept. 2.]

T. K. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 311–312. [Kelt: Pozsony 1885. aug. 18.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

VESZPRÉMI DEZSŐ: Tali és széchi-szigeti T. K. életrajza. 1–2. köt. Bp. 1928–1931. 109, 175 l.

Ism.: (-δ.), ÚjNemz 1928. szept. 16. 210. sz. 9. – PH 1928. júl. 21. 164. sz. 16. – B., Mság 1929. szept. 22. 215. sz. 29. – gr., Száz 1929. 63–66. – Kéky Lajos, ItK 1929. 126–127. – Rausch Géza, OKTK 1929/30. 1. sz. 33–34. – [Turóczi-Trostler József] t., PLloyd(esti) 1929. ápr. 20. 89. sz. 7. – [Valjavec, Fritz] (V-vec), UngJb 1930. 4. sz. 462. – Balanyi György, KatSz 1931. II. 923–924. – [Keresztury Dezső] (y.), UngJb 1931. 4. sz. 464. – Meszlényi Antal, MKult 1931. I. 234–235. – -δ. KépKron 1931. okt. 11. 41. sz. 11. – [Rubin László] R. L., Századunk 1931. 220–221. – Szabó Dávid, ItK 1931. 236–237. – Závodszy Levente, Napk 1931. 539–550.

VÁRKONYI ÁGNES, R.: T. K. és történetírása. Bp. 1961. 502 l. (Tudománytörténeti tanulmányok 1.) [Bibliográfia: 419–485. T. K. munkái.]

Ism.: [Lukácsy Sándor] L. S., Vság 1961. 3. sz. 115–116. – (*), Száz 1961. 215–218. [Beszámoló a kandidátusi disszertáció vitájáról. Az opponensi vélemények (Köpeczi Béla és Pamlényi Ervin) összefoglalása.] – Hopp Lajos, ItK 1962. 678–679. – Szabad György, Száz 1963. 191–196.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

TOLNAI (LEHR) VILMOS: A pozsonyi ág. h. evang. lyceum anyakönyvei. = EphK 1896. 284–285. [Többek között a T. K.-ra vonatkozó bejegyzés szövegének közlése.]

[SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: Magyar írók otthonukban. = Újld 1904. márc. 20. 12. sz. 264–265. [T. K. egyéniségéről, írói és tudományos munkásságáról.]

T. K. = MSzal 1904. márc., 577–578. [Országgyűlési képviselési szerepléséről a Parlamentben.]

T. K. halála. = FügMo 1909. szept. 30. 4. [Megemlékezések, a temetés előkészületeiről.]

T. K. temetése. = FügMo 1909. okt. 1. 4. [Tudósítás a szertartásról.]

MÁRKI SÁNDOR: T. K. ifjúsága. = ErdL 1911. márc. 1. 5. sz. 123.–máj. 15. 10. sz. 285.

ADY ENDRE: T. K. regénye. = Nyug 1913. I. 933–934., és A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 356., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 19–20. [T. K. regénytemába illő egyéniségéről.]

VESZPRÉMI DEZSŐ: Tali és széchi-szigeti T. K. életrajza. I. füz. Pozsony 1915. 60 l. [L. még később bővített változatát két kötetben (Bp. 1928–1931.)]

Ism.: Mo 1915. márc. 25. 84. sz. 12. [Vutkovics-díjjal tüntették ki.] – [Hóman Bálint] B., Száz 1917. 382.

GÁRDONYI GÉZA: T. K. = G. B.: Arany-morzsa. Bp. [1935.] 218–219. [T. K. egyéniségéről, anekdotikus hangvétellel.]

SÖREGI JÁNOS: A debreceni T.-szoba. T. K. rövid életrajza, az Emlékmúzeum története és ismertetése. Debrecen 1940. 19 l. (A debreceni Thaly Kálmán-Emlékmúzeum kiadványai 1.)

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

VÁLKAI IMRE: T. K. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypok. Bécs 1858. 91–92.

T. K. = CsalKör 1862. jan. 5. 1. sz. 1–3. [Életrajz és irodalmi működéséről.]

-d-: T. K. = OrszTükre 1865. máj. 25. 21. sz. 223–224. [T. K. munkásságának méltatása.]

[JÓKAI MÓR]: T. K. (Kakas Márton arcképcsarnokából.) = Üstökös 1865. 16. köt. júl. 15. 28. sz. 233., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 305.

VUTKOVICH SÁNDOR: T. K. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 332–335.

GYÖRY VILMOS: T. K. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiából. Bp. 1875. 594–599.

[BALOGH PÁL] KÁKAI ARANKA: Fény- és árny-képek a fővárosból. T. K. = PH 1879. jún. 8. 156. sz. 1–2.

GERŐ ÖDÖN: T. K. = Rákóczi-alb. Bp. 1904. 137–140.

BEÖTHY ZSOLT: A kurucvilág költészetéről. = BH 1906. okt. 28. 296. sz. 27–28. [B. Zs. a Rákóczi-hamvak hazaszállítása alkalmából nevezte T. K.-t a kuruc költészet fölfedezőjének.]

[KISS BÉLA, ZILAH] JUNIUS: T. K. = BH 1906. okt. 31. 299. sz. 1–2. [Méltatja a Rákóczi-hamvak hazahozatalának érdekében kifejtett tevékenységét, értékeli mint a kuruc költészet felfedezőjét és mint történetírót.]

[BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: T. K. = PN 1909. szept. 28. 229. sz. 1–3.

[BERZEVICZY ALBERT]: – – beszéde T. K. t. t. ravatalánál Pozsonyban, 1909. szept. 30. = AkÉrt 1909. 564–565., és Száz 1909. 698–699.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] M-th K-n: T. K. = VU 1909. okt. 3. 40. sz. 829–830., és M. K. hátrahagyott munkái. 1. köt. Emlékezések, tanulmányok. Bp. 1914. 198–202., M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 137–139., M. K.: Emlékezések, tanulmányok. Bp. 1957. 589–591.

- PÁVAI VAJNA GÁBOR: Emlékbeszéd ... tali és széchiszigeti T. K. arcképének ... leleplezése alkalmából. Pozsony 1909. 20 l.
- SZÁDE CZKY LAJOS: Dayka, Kazinczy, T. = ErdL 1909. okt. 15. 19. sz. 477–479. [Főként T. K. méltatása és búcsúztatása.]
- [VARGA JENŐ] Vj.: Az öreg kuruc. (T. K. meghalt.) = Nszava 1909. szept. 28. 229. sz. 10.
- T. K. = BH 1909. szept. 28. 229. sz. 2–3., Élet 1909. 40. sz. 465–466., Ethn 1909. 317., FügMo 1909. szept. 28. 7–8., PLloyd 1909. szept. 27. 221. sz., PolHsz 1909. 40. sz. 9., Száz 1909. 695–699. [Nekrológok.]
- [WLASSICS GYULA]: -- T. K.-ról. = Száz 1910. 685–686. [Munkásságának méltatása.]
- MÁRKI SÁNDOR: T. K. emlékezete. = Száz 1911. 481–496. – Klny. is.
- ORTVAY TIVADAR: T. K. = Turul 1911. 1. sz. 1–15. – Klny. is.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: T. K. revíziója. = Nyug 1914. I. 183–189. [Szekfü Gyula „A száműzött Rákóczi” c. könyve kapcsán T. K. érdemeiről is szól.]
- MÁRKI SÁNDOR: T. K. emlékezete. = BpSz 1918. 174. köt. 321–335.
- KRISTÓF GYÖRGY: Emlékezés T. K.-ról. = Ptüz 1929. dec. 22. 25–26. sz. 591–592.
- KUN ANDOR: Rákóczi íródeákja: T. K., aki „hamisította” a legszebb kurucdalokat. = MH 1935. ápr. 7. 80. sz. 27.
- ZLINSZKY ALADÁR: Elnöki megnyitó beszéd a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1935. márc. 9-i közgyűlésén. = It 1935. 109–122. [A Rákóczi-kultusz továbbéléséről a XVIII–XX. sz.-ban, és abban T. K. szerepéről is.]
- LENKY JÁNOS: Rákóczi történetírója. = Nagykőrösi Arany Társ.Évk. X. 1934–35. Nagykőrös 1936. 35–38. [T. K. munkásságának méltatása.]
- KERTÉSZ DÁNIEL: Az elfelejtett T. K. = ÚjMság 1939. jan. 8. 6. sz. 12.
- R. M.: „A Nagyságos Fejedelem íródeákja.” = PN 1939. jan. 1. 1. sz. 32.
- RÓNAI MIHÁLY ANDRÁS: Egy nagy költőről, Rákóczi esztendejében. T. K. emlékezete. = MNemzet 1953. aug. 8. 185. sz. 5.
- KOMLÓS ALADÁR: T. K. = A Ktáros 1959. 613–614.
- KEMÉNY ISTVÁN: Száz évvel ezelőtt „hamisították” a legszebb kuruc népdalokat. = ÉI 1964. márc. 14. 11. sz. 2.
- Költészete*
- LÁNCZY GYULA: Hazai irodalom. = Figy 1872. márc. 24. 12. sz. 137–140., márc. 31. 14. sz. 148–152.
- EÖTVÖS KÁROLY: T. K. mint költő. = Egyetértés 1910. márc. 27. 73. sz. 1., máj. 22. 121. sz. 1.
- BORBÉLY MARGIT: T. K. költői munkássága. Pécs 1927. 27 l.
- Ism.: gr., Száz 1929. 63–66.
- A Thaly-féle „kuruc-versek” hitelességének kérdése*
- Megjegyzés:* E kérdéskör tárgyánál fogva elsődlegesen a régi magyar irodalom körébe tartozik, így az ezzel kapcsolatos szakirodalom tágabb és részletesebb bibliográfiáját l. kézikönyvsorozatunk 1. kötetében. (A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1772-ig. Bp. 1972. 368–369.) Ebből egy válogatást – , mely kifejezetten a Thaly-féle „kuruc versek” hitelességének kérdésével és az e körül kialakult polémiaiával foglalkozik – néhány kiegészítéssel itt újra közlünk. Enélkül szegényebb lenne kötetünk Thaly-címzava.
- [BRÓDY MIKSA] MAÏTRE JACQUES: Hamis Kurucok. = A Hét 1913. 15. sz. [Tolnai Vilmos és Riedl Frigyes véleménye alapján a kuruckori költemények hitelességéről.]
- HORVÁTH JÁNOS: Kuruc dalpör. = MF 1913. II. 223–226., és H. J.: Tanulmányok. Bp. 1956. 90–93. [Riedl Frigyes és Tolnai Vilmos véleménye mellett foglal állást a hitelesség kérdésében.]
- IGNOTUS: Kurucballadák. = Nyug 1913. II. 591. [Hozzászólás Riedl Frigyesnek az It-ben megjelent tanulmányához.]
- KOMLÓS ALADÁR: A T.-ügy, vagy a filológia dicsérete. = Május 1913. 2. sz. [A T.-féle „kuruckori költemények” értékeléséről. – A Május c. folyóirat 1966 óta nem található az OSzK-ban!]
- RIEDL FRIGYES: A kuruc balladák. = It 1913. 417–452. [Kétségbe vonja a T. K. által közölt kuruc balladák hitelességét. A 440–452. lapon szövegkritikai elemzésekkel kívánja bizonyítani T. K. szerzőségét tíz balladánál.]
- SIMONYI ZSIGMOND: A kuruc balladák körül... = MNyr 1913. 423. [Riedl Frigyes ballada-magyarázatahoz.]
- TOLNAI VILMOS: Kuruckori irodalmunk szövegeiről. = EphK 1913. 408–412. [Megkérdőjelezi a T. K. által kiadott kuruc balladák szövegűségét és a kiadás forrásértékét.]
- VÉRTES SÁNDOR: A Bujdosó Rákóczi című költemény. = EphK 1913. 441–442. [A vers egy másik felbukkanásáról. – A hitelesség megkérdőjelezése.]
- Riedl Frigyes a kuruckori költeményekről. = It 1913. 401–402. [Előadásában kétségbe vonta a T.-féle kuruc balladák egy részének hitelességét.]
- FEHÉRVÁRY DEZSŐ: A kuruc balladák szövegkritikájához. = It 1914. 253–254. [Riedl Frigyes vizsgálati eredményeinek igazolása.]

- HARSÁNYI ISTVÁN–GULYÁS JÓZSEF–SIMONFI JÁNOS: A kuruc balladák hitelessége. Riedl professzor érveinek cáfolata. Sárospatak 1914. 100 l. [Bővített klny. a SpRefL 1913–1914. évfolyamaiból.]
Ism.: *Mihalik József*, Múzeumi és Könyvtári Értesítő 1914. 218. – *R. I.*, RefSz 1914. 472. – *Turóczy-Trostler J[ózsef]*, PLloyd(regg.) 1914. máj. 17. 116. sz. 26. – *Rimóczy Elek*, It 1915. 32–33.
- HARSÁNYI ISTVÁN–GULYÁS JÓZSEF–SIMONFI JÁNOS: A kuruc dalok forrásairól. = Ethn 1914. 156–164, 232–249.; 1915. 132–137, 301–303.; 1916. 255–229.; 1917. 266–277.
- KOMLÓS ALADÁR: A kuruc balladák hitelességének kérdése. = It 1914. 461–463. [T. K.-t tartja olyan költői tehetségnek, aki képes mind stílusában, mind verselésében utánozni a kuruc balladákat.]
- LUKINICH IMRE: A kuruc kor költészetéhez. = Száz 1914. 78–79. [T. K. kuruc balladáiról is.]
- TOLNAI VILMOS: A kuruc balladák hitelességéről. (Megjegyzések a Cáfolatra.) = EphK 1914. 656–674. [Válasz Harsányi István – Gulyás József – Simonfi János: „A kuruc balladák hitelessége. Riedl professzor érveinek cáfolata” c., T. K. védelmében írott tanulmányára.]
- KIRÁLY GYÖRGY: A kuruc balladák hitelességének kérdése. = BpSz 1915. 162. köt. 136–144. [Hozzászólás Tolnai Vilmos és Riedl Frigyes álláspontjához.]
- RÉTHEI PRIKKEK MARIÁN: „Fakó lovam a Murza”. = EphK 1915. 434–436. [Hozzászólás a T. K. szövegkiadásaiával kapcsolatos vitához.]
- RÉTHEI PRIKKEK MARIÁN: A kuruc balladák vitájához. = EphK 1915. 71–72.
- R. VOZÁRY GYULA: [Egy kuruc dal sorához...] = MNyr 1915. 185. [Hozzászólás Komlós Aladár cikkéhez (It 1914.)]
- WEBER ARTHUR: A kurucballadák kérdéséhez. = EphK 1915. 436–438. [Hozzászólás az Ethn 1914. évf.-ban megjelent Harsányi–Gulyás–Simonfi-cikkhez. – Szövegkritikai problémák.]
- LÁSZLÓ ZSIGMOND: A kuruc balladák. Bp. 1917. 48 l.
Ism.: *Harasztli Emil*, EphK 1918. 57–59. – [*Horváth János*] *G. Gy.*, It 1918. 320–322. – *Wagner József*, ItK 1918. 229–234.
- RIEDL FRIGYES: A „Kölesdi harcrul” című ballada. (Thaly: Adalékok. II. 247.) = It 1918. 128–134. [A második rész: Néhány észrevétel a kérdéses balladáról. A balladák kéziratának elkallódása.]
- TOLNAI VILMOS: T. kuruc balladáinak keletkezéséhez. = EphK 1921. 126–128.
- BOROS JENŐ: A kuruc költészet és utóhangjainak történetforrási jelentősége. Szeged 1926. 39 l.
- KARDOS LAJOS: Az Oeskai-ballada. = It 1926. 245–248. [T. K. költeményének elemzése és eredeti mintája.]
- VESZPRÉMY DEZSŐ: T. K. védelme a tíz kuruc ballada hitelessége kérdésében. Eger 1931. 37 l.
Ism.: –*ő.*, KépKrn 1931. okt. 11. 41. sz. 11. – UngJb 1931. 464. – *Solt (Spender) Andor*, ItK 1932. 105. – It 1932. 52.
- SZERB ANTAL: A kuruckori költészet. = Rákóczi Emlk. 2. köt. Bp. 1934. 269–308. – Klny. is.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: A kuruc költészetéről. = PH 1935. márc. 17., és K. D. hátrahagyott művei. 2. köt. Lenni vagy nem lenni. Bp. [1940.] 79–82.
- VARGA IMRE: A kuruc költészet hitelessége. 1–3. = ItK 1936. 29–45, 171–187, 276–292. – Klny.: It.Füz. 57. [T. K. kuruc verskiadásairól.]
- FÉJA GÉZA: Ki írta a kuruc költeményeket? = Mo 1939. ápr. 28. 96. sz. 5.
- TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF: A T.-pör és a kézzel rakott domb. Képzettörténeti kísérlet. = MNy 1947. 105–111., és T.-T. J.: Magyar irodalom. Világirodalom. 1. köt. Bp. 1961. 329–335.
- ESZE TAMÁS: Két szegénylegény egymással való beszélgetése. = It 1949. 254–262. [T. K. szövegkiadásainak felülvizsgálatáról.]
- ESZE TAMÁS: Őszi harmat után. = It 1950. 2. sz. 64–70. [T. K. szövegkiadásainak felülvizsgálatáról.]
- ESZE TAMÁS: A kuruc költészet problémái. = It 1951. 31–47. [A T.-kérdés összefoglalása, T. K. érdemei.]
- PERJÉS GÉZA: Új adatok és szempontok az álkuruc balladák vitájához. = ItK 1957. 313–324.
- VARGA IMRE: A kuruc költészet kérdésének története. (Adalékok a pozitívizmus és a szellemtörténet bírálatához.) = ItK 1961. 19–31.
- VÁRKONYI ÁGNES, R.: Kuruc költészet és pozitívizmus. = Száz 1961. 729–739. [Vita Varga Imrével.]
- ZOLNAI BÉLA: T., Ballagi, Riedl. = It 1961. 318–319. [Riedl Frigyes 1914. márc. 11-i levele Ballagi Aladárhoz T. K. „kuruc” balladáiról.]
- VARGA IMRE: Kuruc költészet és pozitívizmus. = ItK 1962. 193–195. [Válasz R. Várkonyi Ágnesnek.]
- TOMPA JÓZSEF: Művészi archaizálás és nyelvelékhamisítás 1772 és 1873 közt. = MTA I. OK 1967. XXIV. 97–116. [Többek közt T. K.-ról is.]

Tanulmányai; a történetíró; szerkesztői tevékenysége

Megjegyzés: T. K. szerkesztői tevékenységével kapcsolatban l. még bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében a *Századok* címszót.

- SALAMON FERENC: Harc és háború. I–II. = BpKözl 1869. júl. 2. 148. sz. 2066–2067., szept. 24. 218. sz. 3155–3157. [Támadja T. K. szerkesztői tevékenységét, sürgeti a lap reformját.]
- SZILÁGYI SÁNDOR: T. K. úr olvasóinak. = BpKözl 1869. szept. 25. 219. sz. 3171. [Utal Salamon

Ferenc cikkére és kiegészíti egy T.-ellenes támadással.]

BENCZÉDI LÁSZLÓ: Vita R. Várkonyi Ágnes „T. K.” című tanulmányáról. = *TörtSz* 1958. 235–252. [A Történelmi Társulat és a Történettudományi Intézet vitaüléséről. Az elhangzott opponensi vélemények és a hozzászólások összefoglalása. – A dolgozat tárgya: T. K. első, pályaválasztó szakasza; T. K., a történetíró; politikai, közéleti szereplése.]

PAMLÉNYI ERVIN: Egy kuruc történetíró – mai szemmel. = *MNemzet* 1960. febr. 28. 50. sz.

VÁRKONYI ÁGNES, R.: T. K. és történetírása. Bp. 1961. 502. l. [Tudománytörténeti tanulmányok 1./ [Bibliográfia: 419–485. – A róla szóló irodalmat l. az *Összefoglaló munkák* c. szakban a mű leírása alatt.]

EGYES MŰVEKRŐL

Adalékok a Thököly- és Rákóczi kor irodalomtörténetéhez 1–2. 3

Kárpáti kürt 1

Kurucvilág 5

Ocskay László 4

Régi magyar vitézi énekek és elegyes dalok 1–2. 2

1 Kárpáti kürt (1860)

SZÁSZ KÁROLY = SzépirodF 1860. dec. 5. 5. sz. 67–70., dec. 12. 6. sz. 83–85. [Vö T. K. válaszával. Uo. dec. 26. 8. sz. 126–127.]

T. K.: Néhány szó Szász Károlynak. = SzépirodF 1860. dec. 26. 8. sz. 126–127. [Az író ellenbírálata saját művéről. – Vö. Arany János szerkesztői megjegyzésével (uo. 126. és A. J. összes művei. 12. köt. Prózai művek. 3. köt. Bp. 1963. 275–276.), melyben elítéli T. K. álláspontját.]

2 Régi magyar vitézi énekek és elegyes dalok 1–2. (1864)

Ko 1863. II. 17. sz. 401–402.

T. K.: Önigazolásul. = Ko 1864. II. 8. sz. 186–190. [A gyűjteménnyel kapcsolatos bírálatokban előforduló tárgyi és történelmi tévedésekről. – Vö. Arany János szerkesztői megjegyzésével. (Uo. 186., és A. J. összes művei. 12. köt. Prózai művek. 3. köt. Bp. 1963. 321.)]

Ko 1864. II. 5. sz. 112–114., 6. sz. 138–140.

(Egy barátunk írja.) = ÚjMSion 1875. 952–953. [T. K. versgyűjteményei kapcsán sérelmezi a katolikus vallást és intézményeit gúnyoló részeket.]

3 Adalékok a Thököly- és Rákóczi kor irodalomtörténetéhez 1–2. (1872)

Száz 1871. 727–728.

LÁNCZY GYULA = Figy 1872. II. 112–114.

(y. y.) = A Hon 1872. jan. 18. 14. sz. 1–2., jan. 20. 16. sz. 2.

(Egy barátunk írja.) = ÚjMSion 1875. 952–953. [T. K. versgyűjteményei kapcsán sérelmezi a katolikus vallást és intézményeit gúnyoló részeket.]

4 Ocskay László (1880)

ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1880. okt. 23. 278. sz. 1–2.

FL 1880. okt. 1. 225. sz.

SERESS LÁSZLÓ: Rákóczi villáma. = PN 1905. dec. 13. 1–2. [A 2., bővített kiadásról.]

VU 1905. dec. 3. 49. sz.

[ANGYAL DÁVID]: Jelentés az 1909. évi nagyjutalomról és a Marczibányi-mellékjutalomról. = AkÉrt 1909. 237–248. [A nagyjutalmat T. K. műve 1905-ös 2. kiad. nyerte el.]

5 Kurucvilág (1904)

V. Z. = BpSz 1903. 116. köt. 150–155. [T. K. versgyűjteményéről.]

ErdMúz 1903. 20. köt. 357.

Újld 1903. jún. 28. 27. sz. 16.

THURY ZOLTÁN

1870–1906

Szövegek

KIADÁSOK

T. Z. összes művei. 1–6. köt. Bp. 1908.

1. Ketty és egyéb elbeszélések. 317 l.

2. Emberhalál és egyéb elbeszélések. 318 l.

3. A kapitány és egyéb elbeszélések. 317 l.

4. A sorompó és egyéb elbeszélések. 350 l.

5. Színművek. 338 l.

6. Színművek, apróságok. 348 l.

T. Z.: Az ember, aki hazaballagott. [Elbeszélések.] Bev. *Thury Zsuzsa*. Bp. [1943.] 232 l. (Új egyetemes regénytár.)

T. Z.: Éjjel. Válogatott elbeszélések. Bev. *Thury Zsuzsa*. Bp. 1952. 260 l.

T. Z.: Válogatott novellák. Bev. *Hajdú Győző*. Bukarest 1955. 323 l.

T. Z.: Előbb meg kell halni. Elbeszélések. Kiad. és bev. *Thury Zsuzsa*. Bp. 1959. 231 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

[HAJDÚ GYÖZŐ] H. Gy.: T. Z. levele Gorkijról. = Utunk 1951. okt. 26. 41. sz. 2. [Közli T. Z. nyílt levelét, melyet Gorkij bebörtönzése elleni tiltakozásul írt.]

REJTŐ ISTVÁN: T. Z. tiltakozása Gorkij 1905-ös bebörtönzése ellen. = It 1951. 235–237. [T. Z. „Falusi levél” címmel A Nap 1905. febr. 4-i sz.-ában, Idősb Fazekas Mihály gazdálkodó aláírással megjelent nyílt levele közlésével.]

LEVELEZÉS

[T. Z. levele a Szerkesztőhöz.] = A Szegedi Napló huszonöt éve 1878–1903. Szeged 1904. 108. [Enyedi Lukácshoz. Kelt: Bp. 1904. márc. 10.]

REJTŐ ISTVÁN: T. Z. levelei Kovács Dezsőhöz. = ItK 1953. 307–323. [1889–1901 között írott 11 levél közlése.]

T. Z. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 139. (Új MMűz. 6.) [Kelt: Bp. 1904. nov. 15.]

KOZMA DEZSŐ: T. Z. – Születésének századik évfordulójára. = IgSzó 1970. I. 411–415. [Részletközlések Kovács Dezsőhöz, a kolozsvári ref. gimn. író-tanárához 1889–1906 között írott leveleiből.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

REJTŐ ISTVÁN: T. Z. Bp. 1963. 419 l.

Ism.: Nyerges András, A Könyv 1963. 12. sz. 61. – Sós Endre, MNemzet 1963. okt. 5. 233. sz. 4. – Szeverényi Erzsébet, ItK 1964. 555–558. – Kor 1964. 10. sz. 1462. – Hanák Tibor, Újlátóh 1965. 4. sz. 368–372. – Trencsényi-Waldapfel Imre, MTud 1965. 302–304.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

T. Z. Nagyváradon. = Nagyvárad Napló 1900. nov. 29–30. 274–275. sz.

Királysértéssel vádolt írók. (Kadosa Marcell és T. Z.) = SzegN 1903. jún. 25. 152. sz. 7.

[LYKA KÁROLY] L. K.: Egy monumentum. = Újld 1908. II. 304–305. [Emlékek T. Z.-ről.]

A gyermek. = A Hét 1911. 341–342. [T. Z.-ről, fia halálhírével kapcsolatban.]

T. Z. = Újld 1930. II. 280. [T. Z. nehéz sorsáról.]

T. Z., az ifjú Molnár Ferenc és Gerbaud nagy ládikája a Dreyfus-ügyben. = Mo 1930. okt. 19. 5. [Thuryék Dreyfus oldalán álltak.]

KOZMA DEZSŐ: T. Z. indulása. = NyitudK 1969. 277–288. [T. Z. színészi, újságírói próbálkozásairól, kapcsolatáról Petelei Istvánnal.]

BOR AMBRUS: Az Élet és Irodalom látogatóban Thury Zsuzsánál. = ÉI 1970. aug. 1. 31. sz. 16. [Adatok, adalékok T. Z. életrajzához.]

Nyilatkozatok, vallomások

T. Z. „Katonák” és a katonaság. = SzegHíradó 1899. jan. 23. 22. sz. 3. [Interjú.]

T. Z.: Asszonyok. = FL 1900. márc. 25. 13. sz. [Az író nyilatkozata darabjáról.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[ÁBRÁNYI EMIL] Á. E.: T. Z. = A BN Alm. 1899. I. 26.

[ADY ENDRE] a. e.: T. Z. = Szab 1900. nov. 30., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 137., A. E. összes prózai művei. 1. köt. Bp. 1955. 377–378., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 63–64. [Megjegyzés: a Szab c. lapnak ez a száma nem található sem az OSZK-ban, sem az Egyetemi Könyvtárban.]

m.: T. Z. = Nagyvárad 1900. nov. 29. 280. sz. 3.

T. Z. = MGén 1900. 221.

[KABOS EDE] K. E.: T. Z. 1870–1906. = BN 1906. aug. 28. 236. sz. 2–3.

[LYKA KÁROLY] L. K.: T. Z. = Újld 1906. szept. 2. 36. sz. 228–229.

[RÁSKAI FERENC] RÁSPOLY: T. Z. = MKözélet 1906. szept. 2. 29. sz. 10.

[WALLESZ JENŐ] LYNKEUSZ: T. Z. = Nszava 1906. aug. 28. 202. sz. 1.

T. Z. halála. = BH 1906. aug. 28. 235. sz. 8., Egyenl 1906. szept. 2. 35. sz. 10.; A Hét 1906. 587.; MSzal 1906. okt., 59–60.; PH 1906. aug. 28. 235. sz. 7.; VU 1906. szept. 2. 35. sz. 569. [Nekrológok.]

[PÁSZTOR JÓZSEF] P. J.: T. Z. = SzegN 1907. jún. 4. 131. sz. 3.

Örökség. = A Hét 1907., 373. [Megemlékezés T. Z. haláláról.]

[KABOS EDE] K. E.: T. Z. életrajza. = Az Érdekes Újság Dekameronja. 3. köt. Bp. [1914.] 265–270., és Száz magyarok könyvei. 3. köt. Bp. [1928.] 265–270.

HALMI BÓDOG: Útravaló. T. Z. emlékének. (1906. aug. 7.) = H. B.: Őszi termés. Novellák, tanulmányok. Bp. 1928. 121–123.

THURY ZSUZSA: T. Z. = MCsill 1943. nov. 15. 22. sz. 581–587., és T. Z.: Az ember, aki hazaballagott. Bp. [1943.] 5–21. (Új egyetemes regénytár.), Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 1956. 285–295.

THURY ZSUZSA: Bev. = T. Z.: Éjjel. Válogatott elbeszélések. Bp. 1952. 5–12.

- REJTŐ ISTVÁN: T. Z., a novellairó. = It 1953. 135–145.
 HAJDU GYÖZÖ: T. Z. = IgSzó 1954. 2. sz. 97–106., és
 T. Z.: Válogatott novellák. Bukarest 1955. 5–35.
 T. Z. = Nagy magyar elbeszélők. Bp. 1955. 59–74. (A
 mi írónk 5.)
 DIÓSZEGI ANDRÁS: T. Z. = SzabN 1956. aug. 29. 240.
 sz. 4.
 MEZEI JÓZSEF: Betemetett irodalom. = UH 1956. 3–4.
 sz. 87–88. [Többek között T. Z.-ről is.]
 REJTŐ ISTVÁN: Emlékezés T. Z.-ra halálának 50.
 évfordulóján. = MNemzet 1956. aug. 30. 204. sz.
 5., és IU 1956. szept. 1. 35. sz. 4. [Utóbbi „A mo-
 dern magyar novella úttörője” címmel.]
 KOLTA FERENC: T. Z. a Pécsi Naplónál. = Pécsi Ped.
 Főisk.Évk. 1957. Pécs 1957. 159–172.
 THURY ZSUZSA: Bev. = T. Z.: Előbb meg kell halni.
 Elbeszélések. Bp. 1959. 5–11.
 KÁNTOR LAJOS: T. Z. – a századforduló jelentős
 novellistája. = Nyitúdk 1960. 235–250., és K. L.:
 Alapozás. Bukarest 1970. 46–65. [Utóbbiban „T.
 Z., a szegényemberek írója” címmel.]
 REJTŐ ISTVÁN: T. Z. és a tárcanovella. (Müncheni
 évek 1893–1895.) = ItK 1961. 533–557.
 JUHÁSZ ANTAL: T. Z. a Szegedi Naplónál. = A.Univ.
 Szeg.A.Hist.Litt.Hung. II. 1962. 25–39. [Biblio-
 grafia: 37–39. – Az 1891. szept. – 1893. jan. közötti
 időszakról.] – Klny.: It Dolg. 30.
 MILKÓ IZIDOR: T. Z. = M. I. hátrahagyott írásai. 1. köt.
 Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 143–178.

EGYES MŰVEKRŐL

- Asszonyok 8
 Bolondok 4
 Egy arany 17
 Egyszerű történetek 9
 Éjjel 16
 Előbb meg kell halni 19
 Az ember, aki hazaballagott 13
 Emberhalál 15
 Katonák 5
 Közöséges emberek 10
 Összes művei 14
 Regénymesék 2
 Susanne 1
 Tárcanovellák 3
 Tengerszem tündére 12
 Ulrich főhadnagy és egyéb történetek 6
 Urak és parasztok 7
 Útravaló 11
 Válogatott novellák 18

1 Susanne (1892)

- Élet 1892. II. 559. [T. Z. drámai költeményéről.]
 OrszV 1892. júl. 2. 441.
 FL 1893. jan. 11. 11. sz. 91. [A 2. kiadásról.]

2 Regénymesék (1894)

- FL 1894. máj. 19. 137. sz. 1184. [T. Z. elbeszélésköte-
 téről.]
 MSz 1894. jún. 3. 22. sz. 264.
 VU 1894. máj. 27. 21. sz. 355.

3 Tárcanovellák (1894)

- [BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1894. nov. 8. 309. 1–2.
 [HEVESI SÁNDOR] HESPERUS = Élet 1894. 619–620.
 MAKAI EMIL = PN 1894. aug. 11. 221. sz. 1–2.
 [PRÉM JÓZSEF] -m. = FL 1894. okt. 17. 287. sz. 2465–
 2466.

4 Bolondok (1897)

- ÁBRÁNYI EMIL = BN 1897. márc. 18. 77. sz. 1–3.
 I = Újid 1897. ápr. 11. 16. sz. 343.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1897. szept. 8. 249. sz.
 A Hét 1897. I. 226. [Többek között T. Z. kötetéről is.]
 Je 1897. márc. 28. 13. sz. 204–205.

5 Katonák (1899)

(Vígszínház: 1898. nov. 19.)

- [BENEDEK ELEK] -b. = MKrit 1898. dec. 1. 5. sz. 61.,
 és B. E.: Halljátok, emberek? Bukarest [1957.]
 181–183.
 [FRIEDRICH IMRE] Fr. I. = PolHsz 1898. nov. 20. 47.
 sz. 13–14.
 [HUSZÁR VILMOS] h. v. = Nemzet 1898. nov. 20. 321.
 sz. 3.
 [IGNOTUS] Pp. = A Hét 1898. 18. köt. nov. 20. 47. sz.
 748–749.
 MOLNÁR GÉZA = OrszH 1898. nov. 20. 320. sz. 8–9.
 PETERDI SÁNDOR = FL 1898. nov. 27. 71. sz.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M[AX]
 = PLloyd 1898. nov. 20. 280. sz.
 TIMÁR SZANISZLÓ = Egyetértés 1898. nov. 20. 321. sz. 4.
 BN 1898. dec. 5. 335. sz. 4.
 T. Z. = OrszV 1898. nov. 27. 48. sz. 766.
 PH 1898. nov. 20. 321. sz. 6.
 PN 1898. nov. 20. 321. sz. 5–6.
 Temesvári Napló 1898. dec. 18. 40. sz. 5. [T. Z.
 darabját a bemutató után levették a műsorról.]
 Újid 1898. nov. 20. 47. sz. 460.
 VU 1898. nov. 27. 48. sz. 839.
 [ADY ENDRE] A-y E-e. = Debreceni Hírlap 1899. jan.
 7., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944.
 277–279., A. E. összes prózai művei. 1. köt. Bp.
 1955. 65–66., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961.
 52–54. [A debreceni színház 1899. jan. 6-i
 premierjéről.]

[ADY ENDRE] a-e = Debreceni Hírlap 1899. jan. 24., és A. E. Összes prózai művei. 1. köt. Bp. 1955. 76–77.
 CERRI = Katonai Lapok 1899. febr. 1. 4. sz. 21–23.
 T. Z. = FL 1899. jan. 22. 4. sz. [T. Z. színművének betiltásáról.]
 T. Z.: „Katonák” és a katonaság. = SzegHíradó 1899. jan. 23. 22. sz. 3. [Beszélgetés az íróval művéről.]
 Még egyszer a „Katonák”. (A rendező kék plajbásza.) = SzegHíradó 1899. jan. 24. 23. sz. 5.
 Újld 1899. márc. 5. 10. sz. 218.

[ADY ENDRE] = Szab 1900. nov. 27., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 298–300., A. E. összes prózai művei. 1. köt. Bp. 1955. 373–375.

[ERDÉLYI ZOLTÁN] E. Z. = Nagyvárad 1900. nov. 27. 278. sz. 5.

FEHÉR DEZSŐ = Nagyvárad Napló 1900. nov. 27. 272. sz. 6–7.

[SZÜTS DEZSŐ] Sz. D.: T. Z. = SzínhU (Nagyvárad) 1900. nov. 29. 44. sz. 1. [T. Z. darabjának nagyváradi előadása alkalmából.]

REJTŐ ISTVÁN: T. Z. „Katonák” című drámájának történetéhez. = It 1952. 231–239. [A dráma sorsa itthon és külföldön.]

6 Ulrich főhadnagy és egyéb történetek (1898)

CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1898. júl. 10. 28. sz. 10–11.

OSVÁT ERNŐ = MKr 1898. aug. 1. 21. sz. 334–335., és O. E. összes írásai. Bp. 1945. 46–49.

[TUTSEK ANNA] t. a. = Újld 1898. jún. 12. 24. sz. 524. Egyetértés 1898. júl. 24. 203. sz. 9.

7 Urak és parasztok [1899]

SOMOGYI GYULA = MKr 1900. márc. 15. 12. sz. 173.

8 Asszonyok (1900) (Nemzeti Színház: 1900. márc. 23.)

ÁBRÁNYI EMIL = BN 1900. márc. 24. 82. sz. 1–4.

-ai. - ő = Művészvilág 1900. ápr. 1. 19–20.

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1900. márc. 24. 82. sz. 1–2.

BRÓDY SÁNDOR = MH 1900. márc. 24. 83. sz. 1–2.

[FRIEDRICH] FRIDRICH IMRE = PolHsz 1900. 12. sz. 12–13.

HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1900. ápr. 1. 13. sz. 155.

[IGNOTUS] Pp. = A Hét 1900. márc. 25. 12. sz. 190–191.

[KOMOR GYULA] K. = PH 1900. márc. 24. 82. sz. 5.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER M[AX] = PLloyd 1900. márc. 24. 71. sz.

SEBESTYÉN KÁROLY = Mo 1900. márc. 24. 82. sz. 1–3.

(sz. e.) = MNemzet 1900. márc. 24. 82. sz. 1–3.

TÁBORI RÓBERT = PN 1900. márc. 24. 82. sz. 1–2.

[TÁBORI RÓBERT] t. r. = Újld 1900. ápr. 1. 14. sz. 306.

T. Z. = FL 1900. márc. 25. 13. sz. [Az író saját darabjáról.]

x. = NPestJ 1900. márc. 24. 82. sz.

ZLINSZKY ALADÁR = MKr 1900. ápr. 1. 13. sz. 191–193.

VU 1900. ápr. 1. 13. sz. 203.

9 Egyszerű történetek (1901)

RÉGENI ÁRON = Csallsk 1903. szept. 15. 14. sz. 139.
 [T. Z. novelláskötetéről.]

10 Közönséges emberek (1901)

MNemzet 1901. máj. 30. 138. sz. 9–10. [T. Z. novelláskötetéről.]

11 Útravaló (1901)

[BÉLA HENRIK] -ik = BH 1901. dec. 14. 344. sz. 8.

GODA GÉZA = BN 1901. dec. 21. 351. sz. 1–2.

[VÁRADI ÖDÖN] (vő) = SzínhU 1901. dec. 17. 81. sz. 3.

A Hét 1901. dec. 29. 52. sz. 875.

MNemzet 1901. dec. 21. 316. sz. 8.

PN 1901. dec. 15. 349. sz. 12.

WILDNER ÖDÖN = HSz 1902. 2. sz. 144–145.

[ZIGÁNY ÁRPÁD] (z + á) = MKözélet 1902. I. márc. 1. 1. sz. 75–76.

12 Tengersizem tündére (Magyar Színház: 1906. nov. 7.) Társ szerző: Heltai Jenő

[BRESZTOVSZKY ERNŐ] (be.) = Nszava 1906. nov. 8. 264. sz. 6.

[JÁKÓ JÁNOS] J. = PolHsz 1906. 46. sz. 45–46.

PLloyd 1906. nov. 8. 273. sz.

13 Az ember, aki hazaballagott (1907)

(d-) = Újld 1907. jún. 30. 27. sz. 19. [T. Z. posztumusz elbeszéléskötetéről.]

ORMOS GERŐ = Újld 1944. I. 588.

(P. I.) = Híd (Bp.) 1944. 10. sz. 29.

Mo 1944. ápr. 16. 85. sz. 12.

14 Összes művei 1–6. (1908)

[KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] (K. D.) = PolHsz 1908. febr. 16. 4. sz. 15–16., és K. D.: Írók, festők, tudósok. Bp. 1958. 1. köt. 121–122.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ttk- = PLloyd 1908. szept. 27. 232. sz.
Nszava 1908. márc. 8. 59. sz. 7.

15 Emberhalál (1949)

[FALUDY GYÖRGY] f. gy. = Nszava 1949. júl. 23. 169. sz. 4.
KÁRPÁTI AURÉL = Haladás 1949. 20. sz. 2. [T. Z. novelláskötetéről is.]
[LŐRINCZ MÁRIA] LAURENTIUS = MNemzet 1949. máj. 8. 106. sz. 4.
M. V. = TársSz 1949. 8–9. sz. 639.

16 Éjjel (1952)

EMBER MÁRIA = MNemzet 1952. márc. 18. 65. sz. 5.
[T. Z. novelláskötetéről.]
KOMLÓS ALADÁR = IU 1952. febr. 14. 4. sz. 5.
PÓK LAJOS = Kbarát 1952. 3. sz. 38.

17 Egy arany (1955)

KOVÁCS KÁLMÁN = Alf 1955. 3. sz. 101–102. [T. Z. novelláskötetéről.]
MAÁR GYULA = ITáj 1955. márc., 3. sz. 38.
(p. m.) = Nszava 1955. máj. 17. 114. sz. 6.

18 Válogatott novellák (1955)

DÁVID SÁNDOR = Utunk 1955. 22. sz. 3.
JANCÓS ELEMÉR = IgSzó 1955. 11. sz. 117–118.

19 Előbb meg kell halni (1959)

ANTAL GÁBOR: Jegyzetek T. Z.-ről. = ÉI 1959. jún. 5. 23. sz. 8.
B. G. = Ktáros 1959. 786.
[KOC SIS SÁNDOR] (K. S.) = Nszab 1959. júl. 11. 161. sz.
MNemzet 1959. máj. 26. 121. sz.

TISZA DOMOKOS

1837–1856

Szövegek

KIADÁSOK

T. D. hátrahagyott versei. Kiad és bev. Arany János. Pest 1857. XVI, 157 l. – 2. kiad. Bp. 1889. (OK 258. Új sor. 667–668.)

LEVELEZÉS

T. D. – Aranynak. = A. J. összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 403–406, 414–417, 421–423, 430–434. [5 levél kelt Geszten 1851. nov. 2.–dec. 28. között.]
T. D.– Aranynak. = A. J. összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 15–17, 21–23, 31, 58, 60–62, 66–68, 78–81, 99–101, 104–106, 108–110, 112–114, 116–117, 120–122, 127–129, 134–135, 142–143, 153–155, 159–161, 164–165, 175–178, 184–186, 188–189, 195–197, 201–203, 209–211, 215–216, 221–223, 230–231, 243–249, 263–267, 282–286, 301–302, 306–308, 317–320, 323–326, 329–334, 343–345, 354–358, 361–362, 376–377, 386–388, 392–394, 397–399, 414–417, 429–432, 435–437, 453–454, 463–465, 475–477, 539–554, 570–572, 585–588, 596–600, 609–611, 613–614, 635–638, 640–645. [65 levél kelt 1852. jan. 24-e és 1855. nov. 17-e között.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

ARANY JÁNOS: T. D. emlékezete. = PN 1856. júl. 14., és A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 2. köt. Bp. 1889. XXXVII–XXXVIII., A. J. összes művei. 10. köt. Prózai művek. 1. köt. Bp. 1962. 205–206.
ARANY JÁNOS: Bev. = T. D. hátrahagyott versei. Pest 1857. I–XVI. – 2. kiad. Bp. 1889. 3–8., és A. J. összes művei. 10. köt. Prózai művek. 1. köt. Bp. 1962. 207–209.
Tört remények. T. D. = VU 1858. máj. 9. 19. sz. 217–219. [Rövid életrajza, költészetének méltatása.]
-i -n: Egy költő T. = PH 1880. okt. 31. 302. sz. 3. [T. D. lírai költeményeiről.]
SZILÁGYI SÁNDOR: Arany János és T. D. = Nemzet 1882. okt. 23. 53. sz. 1.
BAROS GYULA: Arany János és T. D. = Ur 1911. 6–8. sz. 274–281. – Klny. is.
Ism.: Bitterbinder Miklós, EphK 1912. 473–474. – [Pintér Jenő] B. J., It 1912. 135–136.
TOLNAI VILMOS: Madách és T. D. = It 1936. 206–210. [Az ember tragédiája egyiptomi színének és T. D. verseinek kapcsolata.]

EGYES MŰVEKRŐL

Hátrahagyott versei (1857)

BULYOVSZKY GYULA = Db 1857. dec. 20. 51. sz. 618–619.

PN 1857. dec. 16. 287. sz. [Részlet Arany Jánosnak a kötethez írt előszavából.]

Versek (1889)

PH 1889. márc. 22. 81. sz. 5.

TOLDY ISTVÁN

1844–1879

Szövegek

KIADÁSOK

T. I.: Anatole. Utószó: *Mikszáth Kálmán*. Bp. 1906. 244 l.

LEVELEZÉS

VÉRTESY JENŐ: Írók levelei Prielle Kornéliához. 3. = ItK 1908. 446. [T. I. levele, kelt: Nápoly 1872. jan. 20.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

KRAMER MARIANNE: T. I. Bp. 1933. 53 l.
Ism.: *Baróti Dezső*, A Színpad 1935. 1–3. sz. 105–107.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

T. I. = MoNv 1872. ápr. 14. 15. sz. 169–170. [Életrajz.]
[VADNAI KÁROLY] (V. K.): Emlékeimből. (Toldy Pistáról.) = FL 1879. dec. 13. 286. sz. 1376–1377.
T. I. temetése. = FL 1879. dec. 10. 283. sz. 1363. [Tudósítás a szertartásról.]
T. I. temetése. = PH 1879. dec. 9. 339. sz. 4.
T. I. Életrajza, temetése. = PN(estí) 1879. dec. 9. 295. sz. 2.
[ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.] II. KÁKAI ARANYOS: T. I.-ról. = Ko 1880. III. 79–81. [Hivatali pályafutásáról.]
Toldy Ferenc naplójából. = FL 1880. jan. 6. 4. sz. 20–21. [1870. jún. 4-éről kelt naplótöredék. – T. I.-ról.]
ÁGAI ADOLF: Toldy Pista. (1879. dec. 8.) = Á. A.: Por és hamu. Bp. 1892. 229–238. [Emlékezés T. I.-ra.]
DITRÓI MÓR: T., Greguss. = D. M.: Komédiások. Emlékiratok. Bp. 1929. 49–50. [D. M. tanáiról a színiiskolán.]

[SZÁSZ KÁROLY] Sz. K.: A Toldyak. = BH 1929. márc. 24. 69. sz. 11. [Ismerteti a családfát, részletezi T. I. pályafutását.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: Szerkesztői tevékenységével kapcsolatban I. még a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetét is.

BENEDEK ALADÁR: T. I. = Újvilág 1870. jan. 9. 13–14.
[SZEGI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: T. I. = CsalKör 1872. jún. 30. 26. sz. 597–600.
VUTKOVICH SÁNDOR: T. I. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 341–342.
T. I. cikkeiről. = Figy 1876. jan. 16. 3. sz. 35. [A Nemzeti Színházról és Szigligetiről.]
[BALLAGI ALADÁR] BOANERGES: Necrolog. = Prot EgyhiskLap 1879. dec. 14. 50. sz. 1618–1620. [T. I. munkásságának méltatása.]
[BALOGH PÁL] ORION: T. I. = PH 1879. dec. 8. 338. sz. 1–3.
DUX, A.[DOLF]: Stefan Toldy †. = PLloyd 1879. dec. 9. 339. sz.
FENYVESSY FERENC: T. I.-ról. = PH 1879. dec. 9. 339. sz. 4–5.
(K.): T. I. † = FL 1879. dec. 7. 282. sz. 1356.
[SZÁSZ KÁROLY] -á-r-: T. I. = VU 1879. dec. 14. 50. sz. 795–796.
U. L.: T. I. = PN(regg.) 1879. dec. 10. 296 sz. 1.
T. I. meghalt. = Egyetértés 1879. dec. 7. 336. sz. 2., Ellenőr(regg.) 1879. dec. 7., 1., A Hon(regg.) 1879. dec. 7., 2., KépCsall 1879. dec. 28. 13. sz. 193–194., MNépvilág 1879. dec. 14. 37. sz. 15., Mo 1879. dec. 7. 337. sz., MoNv 1879. dec. 14. 50. sz. 785–786., PH 1879. dec. 7. 337. sz., PN(regg.) 1879. dec. 7. 294. sz. 1. [Nekrológok.]
BALÁZS SÁNDOR: T. I. = OrszV 1880. II. 27.
A T.-emlék leleplezése. = MNépvil 1880. nov. 7. 45. sz. 714–715. [Beszámoló. Beszédet mondtak: Gyulai Pál és Beöthy Zsolt.]
[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN: Új drámáiról nemzedék. = Mo 1881. márc. 24. 82. sz. 1. [Csiky Gergelyről, T. I.-ről, Berczik Árpádról.]
(R.): Kisfaludy-Társaság 33-ik közlése. = FL 1881. febr. 8. 30. sz. 156. [Beszámoló és Rákosi Jenő megemlékezése T. I.-ről.]
RÁKOSI JENŐ: T. I. emléke. = PH 1881. febr. 7–8. 37–38. sz., és KisfTÉ ÚjF 1880–1881. 16. köt. Bp. 1881. 205–215.
SZÁNTÓ KÁLMÁN: T. I. drámái. I–IV. = Ko 1884. nov. 3–30. 44–48. sz. 697–701, 711–716, 729–731, 744–748, 761–762.

- SILBERSTEIN ÖTVÖS ADOLF: T. I. = S. Ö. A.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1894. 7–8.
- BOROS GÁBOR: T. I. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 175–177.
- SZÁSZ KÁROLY, LEGIFI.: T. I. mint drámaíró. = Beöthy-Emlk. 1908. 391–407.
- [SZÁSZ KÁROLY] -ly.: A magyar dráma fejlődése. = Ur 1914. 3. sz. 133–134. [A Kolozsvári Nemzeti Színház drámatörténeti felolvasásairól; többek közt T. I. drámáiról.]
- SZABÓ ENDRE: T. I. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 148–151.
- SZABÓ ENDRE: A Nemzeti Hírlap. = V 1923. máj. 26. 117. sz. 3–4. [Az 1874. dec. 23-án T. I. szerkesztésében indult lapról.]
- A Pesti Hírlap második szerkesztősége. A felszázados Pesti Hírlap. = Az 50 éves Pesti Hírlap jubileumi albuma 1878–1928. Bp. [1928.] 57–60.
- Cs. G.: Egy harcos antiklerikális a múlt század végén. = Haladás 1949. 9. sz. 4.
- GUTTER JÓZSEF: Egy elfelejtett antiklerikális publicista nyomában. T. I. emlékezete. = Vil 1970. 52–55.

EGYES MŰVEKRŐL

- Adél asztalára 2
Anatole 3
Az apostol 6
A jó hazafiak 4
Kornélia 7
Livia 8
A nőkről a nőknek 1
Tarka képek 9
Az új emberek 5

1 A nőkről a nőknek (1865)

FL 1864. dec. 22.

2 Adél asztalára (1869)

FL 1869. ápr. 3. [T. I. elbeszéléséről.]

3 Anatole (1872)

- (L.) = FL 1871. dec. 28. 296. sz. 1350–1351.
(y. y.) = A Hon 1871. dec. 28. 298. sz. 1.
PRÉM JÓZSEF = Nef 1872. márc. 31. 13. sz. 157–158.
VU 1872. jan. 21. 312. sz. 33.
BOROSTYÁNKÖVI = MNy 1873. 124–127. [A regény nyelvének idegenszerűségei.]
GYULAI PÁL = BpSz 1873. 1. köt. 224–245., és Gy. P.: Bírálatok. 1861–1903. Bp. 1911. 100–131., Gy. P. munkái. 3. köt. [1928.] 122–147. [Többek közt T. I. regényéről is.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: Utószó. = T. I.: Anatole. Bp. 1906. V–VIII.

4 A jó hazafiak (1872) (Kassa 1874. jan. 30.)

Figy 1872. márc. 31. 13. sz. 153–154.
Eredeti-e vagy plagium? = Figy 1872. szept. 1. 35. sz. 419–420.
PN 1872. márc. 27. 72. sz. 1.

5 Az új emberek (1874) (Nemzeti Színház: 1872. okt. 18.)

[BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = PN(regg.) 1872. okt. 20. 243. sz. 1–2.
(y. y.) = A Hon 1872. okt. 19. 242. sz. 1.
Figy 1872. okt. 27. 43. sz. 511–512.
FL 1874. febr. 18.
MoNv 1880. febr. 29. 9. sz. 143.
FL 1881. jún. 16. 136. sz.
FL 1883. okt. 19. 245. sz.

6 Az apostol (1874)

Ath 1874. 23. sz. 1448–1451. [T. I. és N. N. népszínművéről.]
FL 1874. máj. 29. 121. sz. 531.

7 Kornélia (1874) (Nemzeti Színház: 1874. dec. 7.)

BERCZIK ÁRPÁD = MoNv 1874. dec. 13. 50. sz. 627.
(K.) = FL 1874. dec. 10. 282. sz. 1232–1233.
VISI IMRE = Figy 1874. nov. 22. 47. sz. 559–560.
Figy 1874. dec. 13. 50. sz. 595–597.
FL 1874. nov. 24. [T. I. színműve körüli vitáról.]
FL 1874. dec. 2. 276. sz. 1203. [A cikk jogosnak ítéli a T. I. darabja elleni bírálatokat.]
FL 1874. dec. 22. 292. sz. [T. I. színdarabjának betiltásáról.]
T. „Kornélia”-jának műsorra tűzéséről, majd levételéről, okairól. = Figy 1876. febr. 13. 7. sz. 83.
[MIKSZÁTH KÁLMÁN]: [Színi beszámoló. VIII.] = SzegN 1880. nov. 17. 269. sz., és M. K. összes művei. 59. köt. Cikkék és karcolatok. 9. köt. Bp. 1969. 221–224. [Többek közt a színmű szegedi előadásáról is.]
[MIKSZÁTH KÁLMÁN]: [Kutasi Janka új diadala.] = SzegN 1880. nov. 19. 271. sz., és M. K. összes művei. 59. köt. Cikkék és karcolatok. 9. köt. Bp. 1969. 224. [A megismételt szegedi előadásáról.]
KACZIÁNY GÉZA: Toldy „Pista” és „Kornélia”-ja. = Haz 1899. jan. 4. 4. sz. 1–2. [A Nemzeti Színházbeli felújításról.]

VU 1899. jan. 8. 2. sz. 32.

8 Livia (1874)

VU 1875. febr. 7. 6. sz. 91. [T. I. színművének megje-
lenéséről.]

9 Tarka képek (1875)

(-s-m-) = MoNv 1875. júl. 11. 28. sz. 343. [T. I.
elbeszéléskötetéről is.]

TOLNAI LAJOS

1837–1902

Bibliográfiák

GERGELY GERGELY: T. L. pályája. Egy fejezet a
magyar regény történetéből. Bp. 1964. [419–446.;
Bibliográfia.]

T. L. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge,
Massachusetts 1970. 571–576.

Szövegek

KIADÁSOK

T. L.: A báróné ténsasszony. Bev. *Mikszáth Kálmán*.
Bp. 1905. VIII, 346 l. (M. remekíró képes kiadása.
49.)

T. L.: A szentistváni Kéry-család. – Nyáry Pál: Régi
külföldi egyetemek magyar diákjai. Bev. *Féja
Géza*. Bp. 1943. 64 l.

T. L.: A megjavult adófelügyelő. Kiad. *Komlós
Aladár*. Bp. 1946. 52 l. (Szikra kis ktár 5.)

T. L.: A nemes vér. Átdolg. *Móricz Zsigmond*. Bev.
Simó Jenő. Bp. 1951. 124 l.

T. L.: Az ötforintos. Bev. *Simó Jenő*. Bp. 1951. 89 l.
(Szépirodalmi kisktár 38.)

T. L.: Az új főispán. Bev. *Vajda Miklós*. Bp. 1955.
439 l.

T. L.: Jubilánsok. – A szentistváni Kéry-család. Utó-
szó: *Teleki László*. [Bp.] 1956. 215 l. (OK 1956.
15.)

T. L.: A sötét világ. Bev. *Dávid Gyula*. Marosvásár-
hely [1956.] 217 l.

T. L.: Az urak. Bev. *Dávid Gyula*. Marosvásárhely
[1956.] 158 l.

T. L. válogatott művei. Kiad. *Gergely Gergely*. [Bp.]
1958. 464 l. (MKI.)

T. L.: A polgármester úr. Kiad és utószó: *Szenes
András*. Bp. 1962. 385 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉS

GÁRDONYI KLÁRA, CS.–BELIA GYÖRGY: Jegyzetek
T. L. drámakísérleteihez. = It 1952. 523–533.
[„Az utolsó rév” c., kéziratban maradt vígjátéka
közlésével.]

LEVELEZÉS

DÁVID GYULA: T. L. két levele Szász Gerőhöz. =
IgSzó 1955. 10. sz. 92–96. [Kelt.: Pest 1864. dec.
17., 1865. márc. 22.]

FICZAY DÉNES: T. L. levele az aradi Kölcsey Egyesü-
lethez. = ItK 1958. 513–514. [Kelt.: Bp. 1888. jan.
25.]

BÖZÖDI GYÖRGY: T. L. távozása Marosvásárhelyről. =
IgSzó 1966. II. 110–133. [Többek között T. L. leve-
lei báró Apor Károlyhoz (Marosvásárhely 1883.
nov. 5., d. n., Apor jegyzetével: 1884. nov. 9., Bp.
1884. nov. 27. és dec. 26., Bp. 1885. márc. 4., ápr.
16. és szept. 3.); Szász Domokos h. püspökhöz
(Marosvásárhely 1884. okt. 8.).]

MILKÓ IZIDOR: T. L. = M. I. hátrahagyott írásai. 1. köt.
Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 89–108. [Többek
között közli T. L. Milkó Izidorhoz írott három leve-
lét. (Kelt: 1887. nov. 17., dec. 7. és dec. 16.).]

T. L. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levele-
zés. 2. köt. Bp. 1975. 54–55. [Kelt: 1865. febr. 8.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

BÍRÓ JÁNOS: T. L. Debrecen–Bp. 1933. 99 l. (M.
irodalmi dolgozatok a Debreceni Magyar Királyi
Tisza István Tudományegyetem Magyar Irodalom-
történeti Szemináriumából 3.)

Ism.: *Szinnyei Ferenc*, It 1934. 32. – UngJb 1934.
267–268. – [Alszeghy Zsolt] A. Zs., EPhK 1935.
420–421. – *Kenyeres Imre*, ItK 1935. 208.

FÖRHÉCZ JÓZSEF: T. L. élete és művei. Bp. 1935. 116 l.

Ism.: *Kenyeres Imre*, ItK 1936. 482. – *Szinnyei
Ferenc*, It 1936. 34.

GERGELY GERGELY: T. L. pályája. Egy fejezet a
magyar regény történetéből. Bp. 1964. 451 l. (IK
15.)

Ism.: *Barta János*, Alf 1964. 847–850. – ÉI 1964.
júl. 11. 28. sz. 6. – *Bikácsi László*, ItK 1965. 379–
382. – *Kozma Dezső*, NyitvudK 1965. 333–335. –
Molnár József, TheolSz 1965. 3–4. sz. 121–123. –
Kor 1965. 1138.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- T. L. = OrszTükre 1864. dec. 11. 35. sz. 1–2. [Életrajz.]
- KUTI ALBERT: Nyílt levél dr. T. L. úrhoz. = Erdélyi Értesítő 1884. okt. 4. 38. sz. 151–152. [A T. L. és Nemes Ödön közötti vitáról.]
- NEMES ÖDÖN: T. L.-ról. = Erdélyi Értesítő 1884. okt. 4. 38. sz. 151. [Személyes ellentétükről.]
- VASS TAMÁS: Nyilatkozat. = Erdélyi Értesítő 1884. okt. 4. 38. sz. 151. [Rágalomnak minősíti T. L.-nak a PN 1884. 266. sz.-ban megjelent cikkét.]
- T. L. ... = Erdélyi Értesítő 1884. okt. 4. 38. sz. 152. [Nemes Ödön feljelentései T. L. ellen.]
- „A marosvásárhelyi affaire-ban, mely T. L. mint lelkész és író ellen támadt...” = FL 1884. ápr. 10. 86. sz. [Nyilatkozat.]
- MÁRTONFFY FRIGYES: T. L. = Gondülő 1885. júl. 5. 42. sz. 1008. [A lap új főmunkatársát üdvözl.]
- RÉVÉSZ ERNŐ: Látogatás T. L.-nál. = Zombor és Vidéke 1887. jún. 23. 51. sz. 1–2.
- S. F. L.: T. L.-ről. = MSzó 1902. márc. 23. 71. sz. 8. [Epizódok életéből.]
- R. V.: Látogatás T. L. örökösénél. = ÚjNemz 1921. dec. 11. 278. sz. 8. [Hagymássy Béláné, T. L. menyé nyilatkozik a családról és az íróról.]
- PALÁGYI LAJOS: T. L. = MH 1928. jún. 3. 125. sz. 24., és Lit 1937. ápr. 1. 7. sz. 108–109. [Személyes emlékei T. L.-ről.]
- DÖMÖTÖR SÁNDOR: Dömötör János és T. L. barátsága. = ItK 1937. 410–415., és D. S.: Dunaszentgyörgyi írókról. Bp. 1937. 19–23.
- GÁBOR ISTVÁN: T. L. marosvásárhelyi nyomában. = KN 1941. febr. 15. 3. sz. 2. [1868-ban marosvásárhelyi irodalmi szervezkedéséről és működéséről.]
- SÁNDOR JÓZSEF: Megemlékezés T. L.-ről. = KN 1941. jún. 1. 10. sz. 3–4. [Személyes kolozsvári emlékei T. L.-ről.]
- SZABÓ ISTVÁN: Tolnai adattár. I–III. = KN 1941. júl. 15. 13. sz. 13., aug. 1. 14. sz. 13., aug. 15. 15. sz. 13.
- Németh László híret vette, hogy T. L.-nak él még egy tanár társa és felkereste... = KN 1941. nov. 1. 20. sz. 19.
- KUNSZERY GYULA: Liberalizmus és neobarokk. = K. Gy.: Magyar írók bűnperei. Bp. 1942. 47–61. [Írók elleni bűnperekről, többek között T. L.-ről.]
- [MÓRICZ ZSIGMOND]: Szerkesztői asztal. = KN 1942. jan. 1. 1. sz. 19. [Betegségéről, debreceni emlékeiről, T. L.-ről.]
- SÁNDOR JÓZSEF: Tolnai adattár. T. L. drámájához. = KN 1942. febr. 15. 3. sz. 16. [A T. L. ellen indított fegyelmi eljárások háttéréről.]
- Marosvásárhelyi glossza. = MÚT 1943. febr. 4. 5. sz. 2. [A T. L. alapította marosvásárhelyi „Kemény Zsigmond Társaság”-ról.]
- SZILÁGYI GÉZA: „Megismertem szívöket, fényes tehetőségöket, vasszorgalmukat.” Egy antiszemita hamisítás cáfolata. = ÚjÉ 1947. okt. 23. 43. sz. 11–12. [T. L. „A sötét világ” c. önéletrajzi művének egyes részeit felidézve, védelmébe veszi az író az antiszemitizmus vádjával szemben.]
- DÁVID GYULA: T. L. 1876–1881-es pere. = IgSzó 1956. 5. sz. 730–744. [Szövegkiadások T. L. tárcáiból s az őt támadó újságcikkekkel és röpiratokból.]
- BELIA GYÖRGY: T. L. = Beszélő tájak. Bp. 1963. 230–232.
- ARANY JÁNOS: [Hagymási (T.) L. osztályzata 1853–54-ben.] = A. J. összes művei. 13. köt. Hivatali iratok. 1. köt. Bp. 1966. 208–210. [T. L. latin nyelvű iskolai bizonyítványa.]
- BÖZÖDI GYÖRGY: T. L. távozása Marosvásárhelyről. = IgSzó 1966. II. 110–133. [E tárgyban levélváltások Apor Károly és Nagy Péter püspök között. (Kelt: Marosvásárhely 1884. febr. 25., ápr. 4., illetve Kolozsvár 1884. febr. 28., ápr. 2.) Részletek a nagyenyedi ev. ref. egyházmegye házassági és köz-törvényszéki gyűléseinek jegyzőkönyvéből (1884. máj. 19.) – Dávid Gyula közlésében.]
- MILKÓ IZIDOR: T. L. hátrahagyott írásai. 1. köt. Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 89–108. [Többek között T. L. felolvasó-körútjával kapcsolatos levelezés. (Szabóné Nogáll Janka – Milkó Izidorhoz: Kelt: 1887. nov. 12. és nov. 17.)]

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

- T. L.: A sötét világ. Egy író életéből. = KépCsall 1894. febr. 25.–1895. aug. 19. 34. sz., és önállóan: [Bp.] 1942. 245 l. – Ua. Marosvásárhely [1956.] 217 l. – Ua. Bukarest 1968. 293 l.

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

- [SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: T. L. = CsalKör 1863. 31. sz. 563–567. [Arcképét közölve, értékelő megjegyzések irodalmi munkásságához.]
- Z.: T. L. = Nef 1866. aug. 5. 31. sz. 372.
- Értesítő. = Ath 1873. 19. sz. 1159. [A berlini Magazin für die Literatur des Auslandes T. L.-ről frott cikkéről.]
- [ADY ENDRE] (a. e.): Egy ravatalnál. = Nagyvárad Napló 1902. márc. 21. 65. sz. 4., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 145–146., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 75–76., A. E. Összes prózai művei. 3. köt. Bp. 1964. 26–27.
- BRÓDY SÁNDOR: T., az író. = MH 1902. márc. 20. 78. sz. 1–2.

- [CSILLAG MÁTÉ] cs-g m-é.: Dr. T. L. = KépCsalL 1902. márc. 16. 11. sz. 176.
- GAÁL MÓZES: T. L. = Mság 1902. márc. 21. 69. sz. 1–2. k. n.: T. L. = Erő 1902. márc. 23. 3. sz. 14.
- [KACZIÁNY GÉZA] K. G.: Emlékezés T. L.-ra. = Haz 1902. márc. 21. 69. sz. 1–3.
- [TÁBORI RÓBERT] T. R.: T. L. = ÚjId 1902. márc. 23. 13. sz. 270.
- [VOINOVICH GÉZA] (V. g.): T. L. halála. = OrszV 1902. márc. 23. 12. sz. 234.
- A sírban és a sír felé. (Megemlékezés Névy Lászlóról és T. L.-ről.) = Az Eszme 1902. máj. 15. 3. füz. 141–143.
- T. L. meghalt. = BH 1902. márc. 20. 78. sz. 3–4. Egyetértés 1902. márc. 20. 78. sz. 5., A Hét 1902. márc. 16. 191–192., MH 1902. márc. 21. 79. sz. 5., NPestJ 1902. márc. 20. 78. sz., PH 1902. márc. 20. 78. sz. 7–8., PLloyd 1902. márc. 20. 68. sz., PN 1902. márc. 20. 78. sz. 5., VU 1902. márc. 23. 12. sz. [Nekrológok.]
- HEGEDŰS ISTVÁN: Beszéd T. L. koporsójánál. = KisFTÉ ÚjF 1902–1903. 37. köt. Bp. 1904. 109–110.
- JAKAB ÖDÖN: T. L. = KisFTÉ ÚjF 1903–1904. 38. köt. Bp. 1904. 160–181.
- PALÁGYI MENYHÉRT: T. L. = MSzó 1904. márc. 15. 64. sz. 1–5.
- [BÁNYAI ELEMÉR] ZUBOLY: T. L. hagyatéka. = MNemzet 1911. júl. 6. 158. sz. 1–2.
- BÖLÖNI GYÖRGY: Írói és művészi hagyatékok. = Bp. Újságírók Alm. 1911. 81–125. [Többek közt T. L.-ről.]
- PALÁGYI LAJOS: Irodalompolitika. = MNemzet 1911. aug. 11. 189. sz. 1–3. [A nagy alkotóművészek: Vajda János, T. L. értékelésével kapcsolatos helyes irodalompolitikáról.]
- T. L. hátrahagyott munkái. = Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 120–122. [T. jellemzése, méltatása; a lapokban szétszórtan található írói hagyatéka.]
- KABOS EDE: T. L. = Nyug 1915. I. 329–330., Az Érdekes Újság Dekamerója. 10. köt. Bp. [1916.] 183–188., Száz magyarok dilettánsok. 10. köt. Bp. [1928.] 183–188., Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 1956. 176–178.
- PATAKNÉ SZEGŐ RÓZSI: T. L. = Győr...női felsőkereskedelmi iskolájának 1928–29. Ért. Győr 1929. 3–46.
- FEHÉR TIBOR: T. L. = OPTK 1937. ápr., 8. sz. 408–415.
- HAVAS ISTVÁN: T. L. = Ko 1937. III. 253–255., és H. I.: Akikkel találkoztam. Bp. 1944. 91–95.
- ILLÉS ENDRE: T. L., a századvég regényírója. = Nyug 1937. II. 1–7., és I. É.: Krétarajzok. Bp. 1957. 43–53., I. E.: Írók, színészek, dilettánsok. Bp. 1968. 51–63. [Utóbbiban „Az összeférhetetlen” címmel.]
- KEMÉNY ISTVÁN: A regényírás Don Quijote-ja. = PN 1937. jan. 31. 25. sz. 40.
- KEMÉNY ISTVÁN: T. L. = Lit 1937. febr. 1. 3. sz. 33–35. [Életről, munkásságáról.]
- MÓRICZ ZSIGMOND: Zászlóhajtás az elsikkasztott s mégis legnagyobb magyar regényíró elme, T. L. előtt. = KN 1941. jan. 1. 1. sz. 1–3., és M. Zs.: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1952. 317–322., IgSzó 1955.10. sz. 96–97., M. Zs.: Irodalomról, művészetéről. 1899–1923. 2. köt. Bp. 1959. 423–429.
- [NÉMETH LÁSZLÓ]: — — krónikája. = Híd 1941. nov. 25. 49. sz. 4., és N. L.: Kisebbségben. 3–4. köt. Bp. 1942. 309–311. [Többek között írói vallomás T. L.-ről is.]
- NÉMETH LÁSZLÓ: A lángész s a kortársak. (Emlékek T. L.-ről.) = Híd 1941. okt. 23. 44. sz. 12., és N. L.: Kisebbségben. 3–4. köt. Bp. 1942. 312–315.
- FEHÉR TIBOR: Emlékezés T. L.-ra. = Fo 1943. jún., 334–341.
- JUHÁSZ GÉZA: T. L., vagy az irodalmi nagyüzem. = MÉ 1944. 1. sz. 16–19.
- KARDOS KLÁRA: T. L. = Vig 1947. 9. sz. 534–542.
- SZEMLÉR FERENC: T. L. = Utunk 1949. jan. 1. 1. sz. 15–16., és Sz. F.: Lépésről lépésre. Marosvásárhely 1956. 85–89.
- JUHÁSZ GÉZA: T. L., a magyar irodalom mostoha-gyermek. = Híd (Novi Sad) 1951. 338–352.
- [KELEMEN JÁNOS] k. j.: T. L. = SzabSzó 1951. nov. 11. 45. sz. 2.
- SIMÁNDI BÉLA: A váraljai notárius fia. (Emlékezés T. L.-ra.) = KisU 1951. okt. 21. 246. sz. 4.
- ILLÉS JENŐ: T. L. emlékezete. = SzabN 1952. márc. 20. 67. sz. 6.
- KELEMEN JÁNOS: T. L. halálának 50. évfordulójára. = MNemzet 1952. márc. 19. 66. sz. 5.
- KOMLÓS ALADÁR: T. L. = IU 1952. ápr. 10. 8. sz. 4., ápr. 24. 9. sz. 5., és K. A.: Táguló irodalom. Bp. 1967. 49–54.
- PATAKI LÁSZLÓ: T. L. = Dtúl 1952. 1. sz. 46–51.
- PURUCZKI BÉLA: T. L. a mi szemünkben. = It 1952. 365–403. [Halála félfélszázados évfordulója alkalmából pályakepe, egész munkásságának áttekintése.]
- PURUCZKI BÉLA: T. L. = UH 1952. márc., 2. sz. 81–82.
- SIMÁNDI BÉLA: Emlékezés T. L.-ra. = Az Út 1952. febr. 17–23. 7. sz. 6.
- SIMÓ JENŐ: T. L. öröksége. = Csill 1952. 5–6. sz. 588–593, 716–722. [T. L. halálának 50. évfordulója alkalmából.]
- MOLTER KÁROLY: Móricz Zsigmond beszéde T. L.-ről. = IgSzó 1955. 10. sz. 96–97. [A KN-ben 1941-ben megjelent Móricz-emlékbeszéd újraközlése és kiegészítése.]

- BOTTYÁN JÁNOS: T. L. = Református Egyház 1956. ápr. 15. 8. sz. 172–180.
- VAJDA MIKLÓS: T. L. = Ktáros 1956. 678–679.
- GERGELY GERGELY: Bev. = T. L. válogatott művei. Bp. 1958. 5–42.
- KELEMEN JÁNOS: T. L. = Ktáros 1958. 523–524.
- LUKÁCSY SÁNDOR: T. L. = Ktáros 1961. 742–743.
- KOVÁCS KÁLMÁN: Gergely Gergely „T. L. pályája” című kandidátusi értekezésének vitája. = MTA I. OK 1962. XIX. 306–309.
- BARTA JÁNOS: Egy különös író sötét világa. (Számvetés T. L. körül.) I–II. = ItK 1964. 133–151, 298–317. [Egynisége, pályaképe, művészetének átfogó értékelése.]
- GERGELY GERGELY: „A megtorlás esztétikája.” (Meggjegyzések Barta János T. L.-képehez.) = ItK 1965. 696–700.

Költészete

- [SZABADOS JÁNOS] KERESZTÉLY: Néhány szó az ifjú irodalomról. I–V. = Hölygf 1862. szept. 11–20. 109–113. sz. 867, 875, 883, 891, 899. [Többek közt T. L. költészetéről is.]
- GYÓRY VILMOS: T. L. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 620–627.
- REVICZKY GYULA: T. L. = Ko 1881. II. nov., 5. sz. 385–389. [Költészetéről.]
- REVICZKY GYULA: A ballada-járvány. = Ko 1884. nov. 9. 45. sz. 717–719. [Többek közt T. L. balladairól is, kiemelve, hogy több bennük a lírai elem.]
- [BEÓTHY ZSOLT]: T. L.: A szegény vándorló legényről. = Greguss Ágost – B. Zs.: Magyar balladák. Bp. 1885. 203–206. [Balladamagyarázat.]
- ELEK OSZKÁR: T. L. balladái. = ItK 1917. 169–180.
- DÖMÖTÖR SÁNDOR: Élményi elemek T. L. költészetében. = ItK 1937. 284–296., és D. S.: Dunaszentgyörgyi írókról. Bp. 1937. 5–17.
- BORY ISTVÁN: T. L. balladairól. = MMúza 1943. 4. sz. 119–125.

Regényei, szépprózája

- Figy 1874. febr. 8. 6. sz. 68–69. [„A sors és semmi más” c. életképéről.]
- I.: Jó könyvek... = BpSz 1883. 33. köt. 325–327. [Többek közt T. L.-nak, a sorozatban megjelent „A falu koronája” c. írásáról.]
- P. SZATHMÁRY KÁROLY: A „Jó könyvek” védelmére. = Néptanítók Lapja 1883. jún. 23. 25. sz. 385–386. [Főleg T. L. „A falu koronája” c. elbeszélésének védelmében.]
- BODNÁR ZSIGMOND: T. L. a regényíró. = Ko 1885. júl. 12–26. 28–30. sz. 433–436, 448–450, 464–467.

- SICULUS: Néhány megjegyzés egy irodalomtörténeti okmányhamisításhoz. Bródy Sándor vagy Tolnai Lajos? = Előrs 1931. márc. 1. 9. sz. 11–12. [Bródy Sándor vagy T. L. volt a naturalizmus megteremtője a magyar irodalomban? Hozzászólás Hatvany Lajos „Emlékbeszéd Bródy Sándor felett” c. (megj.: Századunk 1931. 1. sz. 6–24., és H. L.: Irodalmi tanulmányok. I. köt. Bp. 1960. 293–322.) írásához.]
- FÉJA GÉZA: A kétféle tradíció. = KorSzava 1934. febr. 1. 3. sz. 49–50. [A T. L.-féle s a Herczeg Ferenc–Pekár Gyula-féle társadalmi regény tradíciójáról.]
- ERDEI FERENC: A magyar úri rend romlásáról. = KN 1941. jan. 1. 1. sz. 3–4. [A T. L. műveiben megnyilvánuló társadalomszemléletéről, a magyar úri osztály vezető szerepével kapcsolatban.]
- KOMLÓS ALADÁR: Bev. = T. L.: A megjavult adófelügyelő. Bp. 1946. 3–6. (Szikra kisktár 5.) [Az elbeszélő T. L.-ről.]
- BELIA GYÖRGY: T. L. = It 1951. 275–289. [Többek között a feudálkapitalista viszonyok ábrázolása regényeiben.]
- SIMÓ JENŐ: Bev. = T. L.: Az ötforintos. Bp. 1951. 5–15. (Szépirod. kisktár 38.) [Az elbeszélő T. L.-ről.]
- T. L. = Nagy magyar elbeszélők. Bp. 1955. 5–12. (A mi íróink 5.)
- GERGELY GERGELY: T. L. und die ausländische Romanliteratur. = Ann.Univ.Bp.Sect.phil. Tom. VI. 1965. 103–115.
- HEGEDŰS ANDRÁS: Tanítók, tanárok T. L. életművében. = Tanítóképző intézetek tudományos közleményei. 4. Debrecen 1967. 225–246.

Publicisztikája, szerkesztői tevékenysége; esztétikai nézetei

Meggjegyzés: T. L. szerkesztői tevékenységével kapcsolatban I. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetében az *Irodalom* c. lapról szóló irodalmat.

- VÁRADY AURÉL: A magyar paskillusok (!) irodalmi nagymestere. Egy egykori erdélyi író érdekes portréja. = ErdSz 1929. 15–16. sz. 6–9. [T. L. gúnyirata.]
- MÓRICZ ZSIGMOND: Isten teremt és a költő. = KN 1941. febr. 15. 3. sz., és M. Zs.: Irodalomról, művészetéről. 1899–1923. 2. köt. Bp. 1959. 430–433. [Gondolatok a regényírásról; T. L. felfogása a regényírásról.]
- GERGELY GERGELY: T. L. irodalmi nézetei kritikai munkássága alapján. = ItK 1955. 436–457.

HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA

- FÉJA GÉZA: T. L. ébresztése. = So 1943. 169–180.

PARAJDI INCZE LAJOS: Író feltámadása. = ErdHel 1943. 1. sz. 49–52. [T. L.-ról, a „Sötét világ” c. önéletrajza megjelenésével kapcsolatban.]

KELEMEN JÁNOS: T. L. ébresztése. = SzabSzó 1947. ápr. 6. 79. sz. 10.

KIRÁLY ISTVÁN: T. L. védelmében. = Fórum 1947. 385–387. [A méltatlanul elfeledett író erényeiről, társadalmi érzékenységéről. Védelmébe veszi a Haladás c. lap vádjaival szemben.]

KOMLÓS ALADÁR: T. L. perében. = Haladás 1947. jún. 12. 24. sz. 8. [A SzabSzó és a Hal c. lapok vitájáról.]

„T. L. ébresztése”. = Haladás 1947. ápr. 10. 15. sz. 6. [A SzabSzó T.-kultuszával kapcsolatban tartózkodó, óvatosságra int.]

Végletek ellen. = Nszava 1947. ápr. 6. 78. sz. 4. [T. L. „ébredése” ellen.]

BELIA GYÖRGY: T. L. = It 1951. 275–289. [Móricz Zsigmond, Féja Géza, Erdei Ferenc értékelései T. L. művészetéről. T. L. regényeinek társadalmi visszhangjáról.]

EGYES MŰVEKRŐL

A báróné ténsasszony 1–2. 6

Beszélyei 1–2. 2

Csak egy asszony 14

Dániel pap lesz 9

Az én ismerőseim 4

Gradus ad Parnassum 17

A grófné ura 15

A jubilánsok 11

Költeményei 1

A mai Magyarország 1–2. 13

A megjavult adófelügyelő 20

A nagy-gyárosok és egyéb elbeszélések 16

A nemes vér 1–2. 7

A nyomorék. Rajzok a falusi életből 3

Az oszlopbáró 8

A polgármester úr 1–2. 10

A sötét világ. Egy író életéből 18

A szentistváni Kéry-család 19

Az új főispán 1–3. 12

Az urak 5

Válogatott művei 21

1 Költeményei (1865)

MS 1864. dec. 31. 299. sz. 1400–1401.

SzegH 1864. júl. 20. 58. sz.

DEÁK FARKAS = FL 1865. jan. 31. 25. sz.

KUTI MÁRTON = Kalauz 1865. jan. 31. 2. sz. 30–32.

SERIOSUS = Nef 1865. jan. 15. 3. sz. 24–25.

2 Beszélyei 1–2. (1867)

KIS FARKAS = Nef 1867. máj. 26. 21. sz. 251–252.

3 A nyomorék. Rajzok a falusi életből (1867)

ÁBRÁNYI EMIL = FL 1867. aug. 4. 178. sz. 710–711.

4 Az én ismerőseim (1872)

Figy 1872. aug. 4. 31. sz. 371. [T. L. elbeszéléseiről.]

MPolgár 1872. aug. 7. 179. sz.

Figy 1873. jan. 24. 4. sz. 48.

BARÁTH FERENC: T. elbeszélései. 1872–82. = B. F.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1895. 216–233.

5 Az urak (1872)

Y = ErdF 1872. júl. 27. 27. sz. 316–318.

VU 1872. jún. 16. 24. sz. 297.

GYULAI PÁL = BpSz 1873. 1. köt. 224–245., és Gy. P.: Bírálatok. 1861–1903. 100–131., Gy. P. munkái. 3. köt. Bp. [1928.] 122–147. [Többek között e műről is.]

DÖMÖTÖR SÁNDOR: A falu rajza T. L. regényében. = MMúza 1943. 1. sz. 122–126., 2. sz. 115–121.

BERDE ZOLTÁN = IgSzó 1956. 7. sz. 1068–1070.

DÁVID GYULA: Bev. = T. L.: Az urak. Marosvásárhely [1956.] 5–13. (MKI.)

SZÜCS ANDOR = Ktáros 1957. jún., 1. sz. 65. [A regény marosvásárhelyi kiadásáról.]

6 A báróné ténsasszony 1–2. (1882)

ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) 1882. szept. 24. 263. sz. 5.

SZANA TAMÁS = Nemzet 1882. szept. 20. 20. sz. 5.

[TÓTH SÁNDOR] = FL 1882. okt. 11. 233. sz. 1414–1415.

ErdÉrt 1882. okt. 15. 42. sz. 166. [Idézi Tóth Sándornak a FL megjelent kritikáját T. L. műve kapcsán.]

ErdÉrt 1884. febr. 26. 9. sz. 351. [Rejtett támadás T. L. regénye ellen.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: [Bev.] = T. L.: A báróné ténsasszony. Bp. 1905. I–VIII., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 134–136., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1957. 485–488.

7 A nemes vér 1–2. (1882)

BÁNFI ZSIGMOND = BpSz 1882. 31. köt. 148–154.

KARLOVSZKY ENDRE = Ko 1882. II. 80–85.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] s = PH 1882. máj. 12. 130. sz. 1–2., és M. K. összes művei. 63. köt. Cikkek és karcolatok. 13. köt. Bp. 1973. 124–127.

-p- = PN(regg.) 1882. máj. 4. 122. sz. 1.

REVICZKY GYULA: Az arisztokraták ellen. = A Hon **1882.** júl. 9. 187. sz. 1., és R. Gy. összegyűjtött művei. Bp. 1944. 539–541., Kiss József–Reviczky Gyula–Komjáthy Jenő válogatott művei. Bp. 1955. 372–375.

TÓTH SÁNDOR = FL **1882.** máj. 24. 117. sz.

BARÁTH FERENC: T. elbeszélései. 1872–82. = B. F.: Irodalmi dolgozatok. Bp. **1895.** 216–233.

HAJDÚ GYÖZÖ = Utunk **1949.** máj. 14. 10. sz. 9.

[EMBER MÁRIA] E. M. = MNemzet **1951.** nov. 13. 264. sz. 5. [Átdolgozta: Móricz Zsigmond.]

SIMÓ JENŐ: Bev. = T. L.: A nemes vér. Bp. **1951.** 5–11.

SZALATNAI REZSŐ = KisU **1951.** máj. 3. 101. sz. 4.

8 Az oszlopbáró (1884)

ACSÁDY IGNÁC = PN(regg.) **1884.** okt. 4. 274. sz. 1.

DENGI JÁNOS = ÉI **1884.** júl. 27. 31. sz. 270–271.

NEMES ÖDÖN = ErdÉrt **1884.** jún. 21.–júl. 5. 24–26. sz. 94–95, 98–99, 102–104.

PALÁGYI [MENYHÉRT] = Ko **1884.** jún. 22. 25. sz. 397–399.

SZÁNTÓ KÁLMÁN = FL **1884.** jún. 14. 139. sz.

Ellz **1884.** júl. 24. 173. sz.

FÖLDESSY GYULA: Petőfitől–Adyig. = Vál **1934.** 2. sz. 111–116., és F. Gy.: Tanulmányok és élmények az irodalomtörténet, esztétika és filozófia köréből. Bp. 1934. 165–172. [Főként T. L. „Az oszlopbáró” c. regénye kapcsán.]

FÉJA GÉZA = Szab **1934.** jan. 7. 1. sz. 9. [Vitatkozik Földessy Gyula cikkével.]

9 Dániel pap lesz (1885)

(M. K.) = FL **1884.** dec. 9. 289. sz. 1862–1863. [Többek között T. L. regényéről is.]

SZANA TAMÁS = Nemzet **1884.** dec. 15. 344. sz. 1.

[ANGYAL DÁVID] d. = BpSz **1885.** 41. köt. 158–160.

PALÁGYI MENYHÉRT = Ko **1885.** jan. 4. 1. sz. 10–13.

10 A polgármester úr 1–2. (1885)

ÁBRÁNYI EMIL = Ko **1885.** dec. 6. 49. sz. 768–772.

PALÁGYI MENYHÉRT = Ko **1885.** aug. 30. 35. sz. 544–547.

SOLYMOSSY SÁNDOR = FL **1885.** okt. 20. 253. sz.

SZANA TAMÁS = Nemzet **1885.** aug. 10. 218. sz. 1.

Függetlenség **1885.** okt. 28. 296. sz. 2.

MSzal **1885.** 3. köt. 663.

BATÁRI GYULA = Ktáros **1962.** 748.

SZENES ANDRÁS: Utószó. = T. L.: A polgármester úr. Bp. **1962.** 369–378.

BATÁRI GYULA = ItK **1963.** 535–536.

11 A jubilánsok (1886)

SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) **1885.** dec. 7. 336. sz. 1.

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = Ko **1886.** jan. 1. 1. sz. 8–10.

[PÉTERFY JENŐ] - z - = BpSz **1888.** 56. köt. 147–148., és P. J. összegyűjtött munkái. 3. köt. Bp. 1903. 477–478. [Az „Egyetemes regénytár” kötetéről, többek között T. L. művéről is.]

[F. RÁCZ KÁLMÁN] F. R. K.: Bev. = T. L.: A jubilánsok. Bp. **1952.** 3–5. [A dramatizált változatról.]

[RÓNAY GYÖRGY] (*) = Vig **1956.** 552–555.

TELEKI LÁSZLÓ: Utószó. = T. L.: Jubilánsok. – A szentistváni Kéry-család. Bp. **1956.** 211–214. (OK 1956. 15.)

12 Az új főispán 1–3. (1886)

PN(regg.) **1885.** dec. 25. 354. sz. Második mell.

BERÉNYI PÁL = PN(regg.) **1886.** ápr. 25. 115. sz. 11.

VAJDA MIKLÓS: T. L. és Az új főispán. = T. L.: Az új főispán. Bp. **1955.** 5–26.

G. VÉSZI JÁNOS = ITáj **1955.** 154.

[RÓNAY GYÖRGY] (*) = Vig **1956.** 552–555.

GERGELY GERGELY = It **1957.** 401–403.

13 A mai Magyarország 1–2. (1889)

Egyetértés **1888.** dec. 30. 359. sz. 9. [T. L. elbeszélés-kötetéről.]

FL **1888.** szept. 30. 270. sz.

KépCsal **1888.** 55. sz. 879.

PH **1888.** szept. 30. 270. sz. 4.

s. = ErdHíradó **1889.** jan. 18. 15. sz. 1.

Sz. J. = PH **1889.** jan. 23. 23. sz. 1–2.

14 Csak egy asszony [1891]

-B- = Élet **1892.** 834.

[PÉTERFY JENŐ] m. = BpSz **1893.** 73. köt. 151–152., és P. J. magyar irodalmi bírálatai. Bp. [1938.] 86–89. (MIR 41.) [Többek között T. L. regényéről is.]

15 A grófné ura (1897)

MSz **1897.** márc. 28. 13. sz. 156.

16 A nagy-gyárosék és egyéb elbeszélések (1899)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] M. J. = PolHsz **1899.** szept. 17. 38. sz. 10–11.

NOVÁK SÁNDOR = MKr **1899.** szept. 1. 23. sz. 323–324.

17 *Gradus ad Parnassum* (1923)

KOMLÓS ALADÁR: T. L. elfeledett drámája. = ItK 1954. 242–245.

18 *A sötét világ. Egy író életéből* (1942)

FÉJA GÉZA = Mo(estí) 1942. dec. 2. 274. sz. 3.
[KÉZAI BÉLA] K. B. = NU 1942. dec. 13. 282. sz. 19.
MEZEI SÁNDOR = Újság 1942. dec. 15. 284. sz. 15. 5.
[Vita Féja Géza kritikájával.]
Mo(regg.) 1942. dec. 5. 276. sz. 4.
Újság 1942. dec. 4. 276. sz. 10.
[BIRKÁS GÉZA] B. G. = Élet 1943. ápr. 11. 15. sz. 294.
BŐZÖDI GYÖRGY = Termés (Kolozsvár) 1943. Tavasz, 69–72.
KELEMEN JÁNOS = Je 1943. 3. sz. 12.
KULCSÁR ADORIÁN = MÚt 1943. jan. 21. 3. sz. 6.
MARTINKÓ ANDRÁS = Diár 1943. 46–47.
PAKU IMRE = Ptűz 1943. 95–96.
RÓNAY GYÖRGY = MCSill 1943. 6. sz. 369–370.
TÓTH LÁSZLÓ = KatSz 1943. 143–146.
[TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF] t. = PLloyd(regg.) 1943. jan. 6. 4. sz. 7.
BERDE ZOLTÁN = IgSzó 1956. 1068–1070.
DÁVID GYULA: Bev. = T. L.: A sötét világ. Marosvásárhely [1956.] 5–11. (MKI.)
FÁBIÁN KATA = MűvN 1956. aug. 12. 33. sz. 6. [A mű marosvásárhelyi kiadásáról.]
NAGY PÁL = Utunk 1956. ápr. 20. 16. sz. 4.
[RÓNAY GYÖRGY] (*) = Vig 1956. 552–555. [Többek között T. L. önéletrajzi művéről is.]

19 *A szentistváni Kéry-család* (1943)

DÖMÖTÖR SÁNDOR = So 1943. 873–874.
FÉJA GÉZA: Bev. = T. L.: A szentistváni Kéry-család. – Nyáry Pál: Régi külföldi egyetemek magyar diákjai. Bp. 1943. 3–6. (NK 98.)
[SZÜGYÁRTÓ LÁSZLÓ] SZÜ GÁBOR = MÚt 1943. aug. 5. 30–31. sz. 6.
[RÓNAY GYÖRGY] (*) = Vig 1956. 552–555.
TELEKI LÁSZLÓ: Utószó. = T. L.: Jubilánsok. – A szentistváni Kéry-család. Bp. 1956. 211–214. (OK 1956. 15.)

20 *A megjavult adófelügyelő* (1946)

BÓKA LÁSZLÓ = ÚjMo 1946. nov. 16. 46. sz. 10.
(k. y.) = SzabSzó 1946. okt. 6. 223. sz.
PROHÁSZKA JÁNOS = MNyr 1947. 185–187.
Nszava 1952. márc. 19. 66. sz. 4.

21 *Válogatott művei* (1958)

KEMÉNY ISTVÁN = Éi 1958. máj. 16. 20. sz. 9.
Zs. E. = Ktáros 1958. 467.
HARSÁNYI ZOLTÁN = ItK 1959. 555–558.
BIKÁCSI LÁSZLÓ = It 1960. 384–388.

TOMORI ANASZTÁZ

1824–1894

Szövegek

LEVELEZÉS

[T. A. – Jókainak.] = Nemzet(estí) 1885. júl. 1., és Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 300. [Kelt: Pusztá-Szenttamás 1885. jún. 30.]
T. A. – Arany Jánoshoz. = Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése író-barátaival. 2. köt. Bp. [1889.] 122–130, 132–133. [8 levél 1856. febr. 6.–1859. nov. 2. között. (Az első két levelet l. még: Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 670–671.)]
[BAYER JÓZSEF] r.: T. A. levele Arany Jánoshoz a Shakespeare-fordítás ügyében. = M. Shakespeare-Tár 1908. I. 229–231.
MAGYAR LÁSZLÓ: Az Arany-korszak mecénása. = MNemzet 1967. febr. 5. [Többek között közli T. A. levelét Arany Jánoshoz. Kelt: Pest 1855. febr. 27. – A levelet l. még: Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 531–532.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: T. A. irodalompártoló munkásságával kapcsolatban l. még a bibliográfiai sorozatunk 3. köt. *Általános részének* 5. *Az irodalmi élet és keretei* c. főfejezetben a *Mecénások, intézményes irodalompártolás* címszó alatti irodalmat is.

T. A. = Hölgyf 1857. jan. 10. 7. sz. 29.
T. [A.] = PLloyd 1858. jan. 24. 19. sz.
SZILÁGYI SÁNDOR: T. A. = VU 1894. okt. 21. 42. sz. 685–686.
Nekrológok a M. Tud. Akadémia elhunyt tagjairól. XIX. T. A. lt. (1823–1894.) = AkÉrt 1894. 718–723.
T. A. = FL 1894. okt. 11. 281. sz. 2413–2414.
VADNAI KÁROLY: A magyar Shakespeare-kiadás pártfogójáról. – Emlékezés T.-ra. = BpSz 1895. 82.

- köt. 34–48., és KisfTÉ Újf 1894–1895. 29. köt. Bp. 1896. 171–183., V. K.: Irodalmi emlékek. Bp. 1905. 80–105. [Műfordítói és mecénási munkásságának méltatása.]
- GYULAI PÁL: Jelentés T. A. haláláról. = KisfTÉ Újf 1894–1895. 29. köt. Bp. 1896. 51., és Gy. P.: Bírálólatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 278–279.
- RADÓ ANTAL: A magyar Shakespeare mecénása. = *Az Est* 1923. dec. 28. 292. sz. 5. [T. centenáriumára.]
- K - g M - a: A muszka professzor. Egy régi magyar mecénás története. = *Lit* 1928. 2. sz. 58–61. [T. A.-ról.]
- FEKETE BÉLA, GALÁNTAI: T. A. kitoló-kásája. = *ErdSz* 1930. 10. sz. 5–6. [1854-ben búcsúvétele a nagykőrösi tanároktól.]
- OLASZ IMRE: T. A. = Nagykőrösi Arany Társ. Évk. 1929–30. 5. köt. Nagykőrös 1930. 106–115.
- PÁN IMRE: Régi magyar mecénások. = *Lit* 1932. jún., 528–532. [Többek között T. A.-ról is.]
- T. M. munkái. Bev. *Ravasz László*. 1–3. köt. Bp. [1928.] XVI, 208; 256, 212 l. (Élő kvek. MKI 25–27.)
- T. M. összes művei. Kiad. *Kéky Lajos, Ravasz László*. Bp. [1942.] 1502 l.
- T. M.: Válogatott versek és levelek. Kiad. *Bisztray Gyula*. Bp. 1955. 191 l. (MK)
- T. M. válogatott művei. Kiad., bev. *Bisztray Gyula*. [Bp.] 1961. 719 l. (MKI)
- KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK
- PÉCHY IMRE: T. M. kiadatlan költeménye. = *Igazmondó* 1871. febr. 26. 9. sz. 74. [Az „Épen mint a kakas!” c., 4 nyolcsoros szakaszából álló versét közli.]
- T. M. két ismeretlen verse. = *PH* 1879. aug. 5. 214. sz. 7. [Egy négysoros bókvers és egy hétsoros versike közlésével.]
- HAHN ADOLF: T. M. emlékverse. = *Figy* 1880. 9. köt. 78.
- T.-nak egy kiadatlan költeménye. = *Egyetértés* 1880. jún. 8. 157. sz. 1. [A „Beteg vagyok” (1864.) c. vers közlése.]
- T. kiadatlan költeménye. = *PH* 1880. jún. 9. 158. sz. Mell. [„Beteg vagyok” c.]
- NAGY PÁL: T. reliquiák. V. = *Rozsnyói Híradó* 1881. szept. 4. 36. sz. [Többek között közölve T. M. „Utolsó verseim” c. elégiáját.]
- VOZÁRI GYULA: T. M. életéhez. I–II. = *Figy* 1881. 10. köt. 81–95, 182–195. [Többek között közölve T. M. „Péter” c. hatrészes balladáját, melyet Böszörményi Károlynak küldött 1843. ápr. 1-jén.]
- NAGY PÁL: T. reliquiák. XIV. = *Rozsnyói Híradó* 1882. márc. 19. 12. sz. 2. [Három 1841-ben készült, c. n. „névnapi költeményt” közöl.]
- NAGY PÁL: T. reliquiák. XXIII. = *Rozsnyói Híradó* 1882. nov. 19. 47. sz. 1–2. [Közli T. M. diákkori „Béla király és a bujdosók” c. díjnyertes balladáját, melyet 1843-ban önképzőköri versenyre írt.]
- T. költeménye. = *Figy* 1884. XVI. 317. [Egy népdallá lett, T.-nak tulajdonított vers keletkezéséről.]
- T. egy kiadatlan költeménye. = *Rozsnyói Híradó* 1885. jan. 11. 2. sz. 1. [Közli a „Ő cs. k. ap. Felsőgeik eljövételére” c. verset. A szerzőség kérdéses.]
- VÁCZY JÁNOS: T. kiadatlan költeményei. (Víz-dal és Kandalló-dal.) = *OrszV* 1886. máj. 29. 22. sz. 354.
- ABAFI LAJOS: T. költeményei. = *Figy* 1888. 24. köt. 219–227. [„Az olvasóhoz”; „Az üres koporsó”; „A vihar”.]
- VÁCZY JÁNOS: T. ismeretlen műve. = *MSzal* 1890. 14. köt. 30–32. [A „Válasz Vojtina Gáspárnak” c. verse.]
- KARA GYŐZŐ: T. összes műveiből kimaradt forradalmi vers. = *ItK* 1892. 430–431. [A „Négyes lóhere” cím

TOMPA MIHÁLY

1817–1868

Bibliográfia

T. M. = Albert Tezla: *Hungarian Authors*. Cambridge, Massachusetts 1970. 580–585.

Szövegek

KIADÁSOK

- T. M. összegyűjtött költeményei. Életrajz és bev., kiad.: *Arany János, Gyulai Pál, Lévy József, Szász Károly*. Bev. *Szász Károly*. 1–6. köt. Pest 1870. LI, 366; 342, 336, 248, 272, 288 l. – Ua. 1872.
- T. M. összes költeményei. Kiad.: *Arany János, Gyulai Pál, Lévy József, Szász Károly*. Bev. *Szász Károly*. 1–4. köt. Pest 1870. 394, 437, 462, 404 l. – Ua. 1870. 672 l. [Az utóbbi kötetben bev. nélkül.]
- T. M. összes költeményei. Kiad. és bev. *Lévy József*. (*Szász Károly*: T. M. életrajza.) 1–4. köt. Bp. 1885. XXXIX, 379; III, 451; 438, 386 l. [Az 1870-es Ráth-féle kiadáshoz képest teljesebb változat, tartalmazza a „Virágregék”-et is.]
- T. M. munkái. 1–4. köt. Kiad., bev. *Lévy József*. Bp. [1902.]–1905. 272, 275, 291, 250 l. (M. remekírók 37–40.) – Ua. [1922.]
- T. M. művei. I. köt. Költemények. 1840–1847. Kiad., bev. *Kéky Lajos*. Bp. 1914. 463 l. (A Kisfaludy Társaság nemzeti ktára. 58.) [A sorozatban több kötet nem jelent meg.]

- alatt négy 2–2 strófás vers közlése („Új exellenciás úr”, „Pecsovics vadász”, „Régi dolog”, „Egy valószínű magyar gróf”), mely kimaradt az 1885-ös Lévy József által gondozott kiadásból.]
- RUTTKAY GYULA: T. egy kiadatlan költeménye. = OrszV 1892. febr. 13. 102–103. [Az „Olesóság” c.] T.-ereklje. = FL 1893. szept. 27. 267. sz. 2183–2184. [A SpL-ban megjelent „Emléklap” c. vers újraközlésével.]
- T. M. ismeretlen költeménye 1845-ből. = SpL 1893. szept. 18. 38. sz. 828–829. [Az „Emléklap” c. verséről, közléssel.]
- MAZUCH EDE: T. M. kiadatlan költeménye. = FL 1894. febr. 15. 46. sz. 386. [„Böszörményi József barátomnak” c.]
- HELLEBRANT ÁRPÁD: T.-nak egy fiatalkori verse. = ItK 1897. 489–491. [A „Zúgó viharral küzdő óceán” kezdetű, Fáy Ferenchez írott verse 1841-ből.]
- [BÓRY IMRE] B. I.: T. M.: Péter. (Ballada.) = Keszthelyi Hírlap 1898. jan. 2. 1. sz. 1–2. [Részletközlés T. M. egy kiadatlan költeményéből, Péter király futásáról. A kézirat dátuma: Sárospatak 1843. okt. 1.]
- T. M. kiadatlan balladája. = Rozsnyói Híradó 1898. jan. 23. 4. sz. 1. [„A küzdés” c.]
- K. T. K.: Kiadatlan irodalmi emlékek T. M.-tól. = VU 1899. márc. 19. 12. sz. 186–187. [Névnapi rigmusok 1845-ből, melyeket Tasnády István, mezőcsáti tanító kérésére írt.]
- PERÉNYI JÓZSEF: T. M. egy költeményének története. = ZalaiKözl 1899. júl. 1. 26. sz. 1–2. [„Végpanasz” c.] Számrpróbálgatások. T. M. kiadatlan versei. = BN 1899. ápr. 13. 101. sz. 13. [T. ifjúkori verseiről; névnapi köszöntők.]
- TÓTH PÁL: A havasi rózsá. = Fogaras és Vidéke 1903. febr. 22.–márc. 1. 1–3. sz.
- T. M. két kiadatlan költeménye. = Rozsnyói Híradó 1903. nov. 15. 46. sz. 1. [„Hív munkásságban élven” és „Nem vész el jutalma a hű munkásnak ...” kezdetű, 3 nyolcsoros és 2 négysoros versszak közlése.]
- T. M. ismeretlen tréfás verse. = PH 1911. okt. 7. 238. sz. 35. [T. Szemere Miklósnál tett látogatása alkalmával 1861-ben frott verse keletkezéstörténetéről.]
- HARSÁNYI ISTVÁN: T.-reliquiák a sárospataki könyvtárból. = AkÉrt 1916. 142–145. [Két kiadatlan vers: „Kincskeresőknék” és „Névnapi üdvözet” c.]
- HÓDOSSY BÉLA: Egy ismeretlen költemény T. M.-tól. = Sárospataki Hírlap 1917. aug. 18–25. 33–34. sz. 1–2. [Az „Aratás és szüret 1850.” c.]
- KÁLNICZKY GÉZA: T. és Reményi. = Sárospataki Hírlap 1917. dec. 8–15. 49–50. sz. 1–2. [1860. szept. 16-án Reményi Ede Rimaszombatban rendezett hangversenye alkalmával az emlékalbumba írott T.-vers közlése.]
- KARDOS ALBERT: T. és Debrecen. = DebrProtL 1917. nov. 24.–dec. 1. 47–48. sz. 403–405, 413–414. [T. M. Debrecen-ellenességének forrásával kapcsolatban, többek között idézi a cikk egy Csokonaival kapcsolatos versét („Elmélkedés egy levél felett.”)]
- T. M. „Fekete könyve”. = BpSz 1918. 175. köt. 77–135. [A premontrei kanonokrend jászvári káptalanjának 1868. máj. 15-én megőrzésre küldött T.-kézirat sorsáról, szövegközléssel.]
- Két részlet T. „Fekete könyv”-éből. = Az Est 1918. máj. 23. 121. sz. 2.
- FTIZ JÓZSEF: T. elfeledett zsengei. = ItK 1919–1921. 160–165. [„Hálaemlék... Fáy Ferenc úrnak” és „Versfüzér, melyet...gróf Péchy Emmánuel ő nagyságának...mely tisztelettel nyújt át a sárospataki tanuló ifjúság.”]
- HARSÁNYI ISTVÁN: Elfelejtett T. versek. = ItK 1922. 104–107. [Három, c. n., az eddigi kiadásokba nem vett vers.]
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Ismeretlen T.-versek. = ItK 1924. 130–131. [„Emléklap Szathmáry Király Idának” „Emléklap Roffi Borbély Paulina kisasszonynak” c.]
- KISS LAJOS: T. M. sírverse a kemecsei temetőben. = ProtSz 1926. 448–449.
- GULYÁS JÓZSEF: T. gyűjteményben kiadatlan verse. = ItK 1927. 125–126. [„A szép Kati” c.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Új színek T. képmásához. = ProtSz 1928. 571–572. [Többek között közli T. M. egy tíz szakaszos énekét, melyet a gyűlekezet leányainak írt.]
- Anekdoták a pataki diákéletből. = A Magyarország Évk. Bp. 1928. 65–68. [Többek között Sulyok János közlése alapján, T. M. egy 1851-es konfliktusáról Hanva barátságatlan földesurával, melyben a költő egy rögtönzött versben védte meg magát.]
- BÁRTFAI SZABÓ LÁSZLÓ: Ismeretlen versek Petőfitől és T.-tól. = ItK 1929. 200–208. [A nagyváradi Játékszíni emlény 1847. évi kötetében többek között megjelent „Két menyasszony” c. T.-ballada közlése.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Ismeretlen T.-versek. = PHVnapja 1929. okt. 27. 43. sz. 5–6. [Három versről: „Emléklap Szathmári Király Idának”; „Emléklap Roffi Borbély Paulina kisasszonynak”; „A szép Kati”. Még egy tréfás vers, melyet Fekete Könyvében írt Brassairól és Szemere Miklósról.]
- Hogyan szelidítette meg T. M. egy goromba hivat? = PH 1931. febr. 20. 41. sz. 8. [Egy T.-versrögtönzésről, Panka Károlynak a költőről szóló anekdotái kapcsán.]
- GULYÁS JÓZSEF: T. sírversei egy barátja arájának sírkövére. = ItK 1932. 411–414. [A sírversek közlésével.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. ismeretlen verse 1842-ből. = ItK 1932. 308–310. [„Komoly beszédek vigthema felett” c.]

- ORBÁN GÁBOR: T. M. öt ismeretlen költeménye. = MF 1935. 2–4. sz. 190–191. [Az „Emlékezés”, „A lány szívé”, „Vigasztalás”, „A főkötő” c. kézíratos költemények fényképmásolatának közlése, jegyzetekkel.]
- KASZAB ANDOR: Ismeretlen T.-versek a Második losonci verseskötnyvből. = ItK 1944–1945. 44–48. [A „Huszárdal” és „A szegény honvéd” c. versek közlésével.]
- JOÓS FERENC: T. M. ismeretlen versei. = Kkunság 1957. okt., 115–119. [Egyik üdvözlő vers Cserna István lelkész nevenapjára, a másik 16 sorosban köszönti a guthi papot névpapján.]
- BUSA MARGIT: T. M. ismeretlen versei. = It 1958. 267–273. [„Soldos Borbála emlékének”, „Kőrösi József halálakor”, „Küzdés és megadás az élet estvéjén” c.]
- BISZTRAY GYULA: T. M. elfelejtett írásai. = ItK 1963. 61–72. [Az 1942-es „T. M. összes művei”-ből kimaradt 13 prózai írás közlése.]
- LUKÁCSY SÁNDOR: T. M. cikkei a forradalmi sajtóban. = ItK 1963. 738–741. [Két egykorú T.-cikk újraközlése. (Megj.: Március Tizenötödike 1848. ápr. 19. és Kossuth Hírlapja 1848. okt. 29.)]
- LEVELEZÉS
- Kötetek*
- T. M.: Válogatott versek és levelek. Kiad. *Bisztray Gyula*. Bp. 1955. 191 l. (MK)
- T. M. levelezése. 1–2. I. 1839–1862. II. 1863–1868. Kiad. *Bisztray Gyula*. Bp. 1964. 499, 601 l. (Fontes 6–7.)
- Levélközlések*
- Megjegyzés:* Az egyes levelek T. M. levelezésköteteiben való utánközlésére külön nem utalunk.
- T. (M.): Graefenbergi levelek. = Élk 1848. aug. 6.–okt. 1. 6–14. sz. [1848. máj. 26.–júl. 24-e között írott 18 levél T. M. egy meg nem nevezett barátjához.]
- T. M. utolsó levelei. = FL 1868. aug. 5. 179. sz. 715. [Jókai Mórhoz és Csengery Antalhoz írott búcsúlevelek a haldokló költőtől. Kelt: Hanva 1868. d. n.]
- SZINYEI GERZSON: T. M. két levele. = Figy 1876. 314–317. [Terhes Sámuel rimaszombati ref. espereshez. Kelt: Kelemér 1850. okt. 27. és Finkel József sárospataki tanárhoz. Kelt: Levárt 1866. aug. 26.]
- ABAFI LAJOS: T. M. levelei Kazinczy Gáborhoz. I–III. = Figy 1878. 237–238, 308–311, 388–391. [1859–1861 között írott 20 levél közlése.]
- GÖRÖMBEI PÉTER: T. M. élettörténetéhez. = Prot Egyh IskLap 1878. aug. 25.–szept. 1. 34–35. sz. 1079–1080, 1108–1111. [1846. jan. 1.–1866. dec. 5-e között kelt 6 levele Litkei Péterhez.]
- SZÁSZ KÁROLY: T. és Petőfi Aranyhoz. = VU 1878. jún. 2. 22. sz. 349–350. [A közös levél kelt: Beje 1847. júl. 5.]
- T. M. levele Dömötör Jánoshoz. = D. J. munkái. Bp. 1878. 204–206. [Kelt: Hanva 1867. ápr. 25.]
- ABAFI JÁNOS: T. M. levelei Kazinczy Gáborhoz. = Figy 1881. 11. köt. 145–152. [10 levél. Kelt: Hanva 1863. jan. 30.–1864. márc. 15. közötti időből.]
- NAGY PÁL: T.-reliquiák. V. = Rozsnyói Híradó 1881. szept. 4. 36. sz. [T. orvosához, Török Jánoshoz címzett 5 levél. Kelt: Hanva 1867. okt. 30.; 1868. ápr. 26., ápr. 28. és két levél d. n.]
- VOZÁRI GYULA: T. M. életéhez. I–II. = Figy 1881. 10. köt. 81–95, 182–195. [Többek között közölve T. M. levele ifjúkori szerelméhez, Böszörményi Katalinhoz, d. n., valószínű 1842-ből; valamint Böszörményi Károlyhoz írott 19 levele az 1843–1868 közötti időből. Számos levél keltezetlen.]
- FERENCZY JÓZSEF: T. M. levelei Szemere Miklóshoz. = Figy 1882. 12. köt. 97–112. 179–191, 305–313, 348–353. [1843–1866 között írott 23 levél.]
- NAGY PÁL: T.-reliquiák. XV–XVIII. = Rozsnyói Híradó 1882. márc. 26.–ápr. 2. 13–14. sz., ápr. 16–23. 16–17. sz. [T. M. – Fekete Károlyhoz. Kelt: Sárospatak 1843. ápr. 3.; Beje 1847. jan. 9.; Hanva 1854. jan. 2.]
- THALY KÁLMÁN: T. M.-ről. = Figy 1882. 13. köt. 76–78. [Többek között T. M. – Thaly Kálmánhoz. Kelt: Hanva 1867. okt. 4.]
- T. M. levele Szemere Miklóshoz. = Zemplén 1882. júl. 16. 29. sz. 1–2.; aug. 6. 32. sz. 1–2. [Kelt: Ág-Csergő 1842. okt. 24. és Hanva 1852. okt. 1.]
- NAGY PÁL: T.-reliquiák. XXIV. = Rozsnyói Híradó 1883. ápr. 22. 16. sz. 1–2. [T. M. – Pákh Alberthez. Kelt: Lasztócz 1848. aug. 16.; Hanva 1854. febr. 21.]
- NAGY PÁL: T.-reliquiák. XXV. = Rozsnyói Híradó 1883. jún. 24. 25. sz. 1–2. [T. M. – Pákh Alberthez 1846.; Hanva 1863. nov. 4.; Hanva 1866. dec. 3.]
- FERENCZY JÓZSEF: T. M. levelei Szemere Miklóshoz. = Figy 1885. 19. köt. 339–344. [Az 1. és a 3. levél d. n., a 2. levél kelt: Kelemér 1849. máj. 7.]
- Arany János és T. első találkozása. = PH 1885. júl. 17. 194. sz. 9. [A Zemplén c. lap közlése alapján T. M. levele Szemere Miklóshoz. Kelt: 1852. (pontosabb d. n.), melyben leírja első találkozását Arannyal.]
- T. M. levelei Szemere Miklóshoz. = Zemplén 1885. júl. 12. 28. sz. 1–2., szept. 13. 37. sz. 1–2. [Kelt: Sárospatak 1843. jún. 24.; Hanva 1852. ápr. végén.]

- FERENCZY JÓZSEF: T. M. levelei Berecz Károlyhoz. = Figy 1886. 20. köt. 38–41. [Kelt: Kelemér 1850. júl. 13.; 1851. ápr. 27.; Hanva 1854. szept. 6.]
- T. M. Arany Jánoshoz. = Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 3. köt. Levelezése író-barátaival. 1. köt. Bp. 1888. 202–216, 266–272, 276–277, 284–286, 289, 292–294, 298–299, 303–306, 310–311, 315–317, 324–327, 331–333, 338–341, 345, 347–349, 358–359, 364–366, 369–370, 379, 381–382, 385–387, 391–394, 400–401, 404–407, 409–410, 412–413, 417–418, 425–426, 428–429, 435–436, 440–444, 447, 450–452, 456–457, 460, 463–465, 469–470, 472–473, 479–482, 486–487, 491–492. [53 levél 1847. jún. 14-e és 1860 május eleje között.]
- VAJDA EMIL: T. M. egy kiadatlan levele. = Kolozsvár 1889. nov. 20. 269. sz. 1. [Áldor Imréhez. Kelt: Hanva 1867. jún. 30.]
- T. M. Arany Jánoshoz. = Arany János hátrahagyott iratai és levelezése. 4. köt. Levelezése író-barátaival. 2. köt. Bp. 1889. 199–200, 202–203, 211–212, 214–215, 219, 222, 223–226, 228, 231–232, 239–242, 246–249, 252–254, 256–257, 259–264, 266, 268–269, 271–273, 280–285, 289–293, 295–296, 298, 301–303, 305, 307, 309–310. [1860. szept. 6.–1868. júl. 31-e között írott 43 levél.]
- FERENCZY ZOLTÁN: A Petőfitől tervezett írói szövetkezett 1847-ben. III. = PetőfiMúz 1890. máj. 1. 3. sz. 143–154. [A Petőfi és T. M. közötti baráti kapcsolat elhűgülésének okairól is. T. M. levele Petőfihez. Kelt: 1847. okt. 28.]
- NAGY PÁL: T.-reliquiák. = Rozsnyói Híradó 1890. szept. 7. 36. sz. [Három levél Palóczy Ábrahámhoz. Kelt: 1855. ápr. 20., 1857. aug. 13., 1863. szept. 14.]
- PETROVICS ELEK: T. M.-nak egy levele. = Zemplén 1890. aug. 3. 31. sz. 1–2. [Címzett: Kazinczy Gábor. Kelt: 1860. jan. 30.]
- GERÓ LAJOS: T. M. két levele. = MSz 1891. jan. 4. 1. sz. 3. [Tóth Endréhez. Kelt: Hanva 1857. nov. 7. és 1858. okt. 3.]
- BOROVSKY SAMU: T. M. két levele. = ItK 1893. 494–497. [T. két levele az 1859. évi Kazinczy-pályázatra küldött ódájával kapcsolatban: I. Toldy Ferencnek. Kelt: 1859. okt. 22. és 2. Kelt: 1859. nov. 25., címzés nélküli.]
- FARNOS DEZSŐ: Arany és T. kiadatlan levelei. = ErdMúz 1896. 446–449. [T. M. – Gáspár János tanárhoz. Kelt: 1858. jan. 19., 1859. márc. 28., 1863. szept. 25.]
- HALMY GYULA: A szenvedő T.-ről. = Mezőtúr és Vidéke 1896. ápr. 26.–máj. 17. 27–30. sz. [Háziorvosához, dr. Höke Lajoshoz, 1860. aug. 1.–1866. jan. 24-e között Hanváról írott 12 levele.]
- Ereklyék. = Újld 1897. ápr. 18. 17. sz. 375–376. [T. M. és Arany János kiadatlan, bizalmas leveleiből közlések, faksimilékkel. T. levele Böszörményi Károly ügyvédhez, d. n.]
- KOMORÓCZY MIKLÓS: A virágok költőjéről. Kiszakított lapok T. M. életéből. = Rozsnyói kat. főgimn.Ért. 1898–99. Rozsnyó 1899. 3–20. [Anekdoták T.-ről, 3 levelének közlésével. Kelt: Kelemér 1849. dec. 28., Hanva 1857. jan. 20., 1862. aug. 21.]
- PERÉNYI JÓZSEF: T. M. egy költeményének története. = ZalaiKözl 1899. júl. 1. 26. sz. 1–2. [A „Végpanasz” c. verséről egy Szemere Milkóshoz írott levél kíséretében. Kelt: 1842. okt. 24.]
- NAGY PÁL: A gömri ev. ref. egyházmegye tornallyai könyvtárában lévő T.-reliquiákból. I–II. = Rozsnyói Híradó 1900. máj. 27.–jún. 3. 21–22. sz. 1–2. [Levele Palóczy Ábrahámhoz. Kelt: Hanva 1855. ápr. 20.; 1857. aug. 13. 1863. szept. 14.; 1866. dec. 4. – Levele Török János orvoshoz. Kelt: Hanva 1867. okt. 31.; 1868. ápr. 26. és 28.]
- NAGY PÁL: T. M. levele Pákh Alberthez. = MGén 1900. jún. 24. 26. sz. 448. [Kelt: 1848 június.]
- NAGY PÁL: A T.-reliquiákból. = Rozsnyói Híradó 1901. máj. 5. 18. sz. 1. [Levele Palóczy Ábrahámhoz. Kelt: Hanva 1866. nov. 8.]
- NAGY PÁL: A T.-reliquiákból. = Rozsnyói Híradó 1901. máj. 12. 19. sz. 1–2. [Hamvai Károlyhoz. Kelt: Kassa 1853. febr. és Hanva 1863. dec. 5.]
- HALMY GYULA: T. betegségről. = ItK 1902. 113–121., és Fogaras és Vidéke 1904. jan. 17–31. 3–5. sz. [Többek között T. M. 12 levele kezelőorvosához, dr. Höke Lajoshoz 1860. aug. 1. és 1866. jan. 24-e közötti időből. – Utánközlésben „A szenvedő T.-ről” címmel.]
- PERÉNYI JÓZSEF: Szemere Miklós irodalmi hagyatékából. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátva közli. = R. kat.főgimn.Ért 1901/02. Nagykanizsa 1902. 3–52. – Klny. is. [Többek között T. M. levelei Szemere Miklóshoz. Kelt: 1842. okt. 24., 1868. jún. 29.]
- ESZTEGÁR LÁSZLÓ: Magyar írók levelei Egressy Gáborhoz. XI. T. M. levelei. = ItK 1903. 236–238. [1859–1864 között írott öt levele.]
- T.-reliquiák. = SpFüz 1904. 78–80. [1835–1840 között írott 5 levél.]
- LENGYEL MIKLÓS: T. M. első szerelme. = Újld 1905. ápr. 2. 14. sz. 329–330. [Böszörményi Katalinról, T. első szerelméről, a költő 1842-ből származó, d. n. levele közlésével.]
- T. M. levele Lévay Józsefhez. = BH 1906. márc. 3. 61. sz. 22. [Kelt: Hanva 1853. okt. 15.]
- TOBORZÓ: T. M. tréfás levele Pákh Alberthez. = MV 1907. jan. 20. 2. sz. 20. [Kelt: d. n., az „ötvenes években.”]

- T. M. levelei Bajzához (1842–43-ból) és Egressy Gábornak (1860.). = BH 1907. jan. 10. 9. sz. 19. [T. M. 2–2 levele Bajza Józsefhez, kelt: Sárospatak 1842. máj. 5. és 1843. febr. 12.; Egressy Gáborhoz, kelt: Hanva 1860. ápr. 28., a másik levél d. n.]
- H. KISS KÁLMÁN: T. M. levele Kiss Áronhoz. = Nagykőrösi Hírlap 1908. aug. 30. 35. sz. 1–2. [Kelt: Beje 1848. márc. 18.]
- T. M. levelei Egressy Gáborhoz. (1859–1860.) = Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz. (1838–1865.) Bp. 1908. 94–97. [5 levél. Kelt: Hanva 1859. okt. 22., 1860. márc. 26., ápr. 28., nov. 17., 1864. ápr. 5.]
- Írói levelek. = Függetlenség 1908. márc. 15. 77. [Két levél Bajza Józsefhez. Kelt: Sárospatak 1842. máj. 5. és 1843. febr. 12.; egy levél Egressy Gáborhoz. Kelt: Hanva 1860. ápr. 28.]
- T. M. egyik ismeretlen levele. = Rozsnyói Híradó 1908. aug. 9. 32. sz. 3. [Irinyi Istvánhoz. Kelt: Hanva 1855. áldozó csütörtök estéjén.]
- FERENCZI ZOLTÁN: T. M. levelei Kazinczy Gáborhoz. = AkÉrt 1909. 517–534. [1859–1864 között Hanvárol keltezett 32 levél.]
- NAGY SÁNDOR: T. M. betegsége. = Ur 1910. 12. sz. 478–484. [1865-től követi a beteg sorsát. Levélrészleteket közöl Aranyhoz írott leveleiből (kelt: 1866. febr. 23., 1867. máj. 5., máj. 25., 1868. febr. 23.), további levelek: Medgyes Lajoshoz, k. n.; Dömötör Jánoshoz, Hanva 1867. ápr. 25.; Szemere Milkóshoz, 1866. okt. 10.; sürgöny Aranyhoz írott leveleiből, 1868. jan. 23.; távirata Aranyhoz saját haláláról, 1868. ápr. 24. és búcsúlevele.]
- SZABÓ PÉTER: Nagy Péter levelezéséből. = ErdMűz 1911. 52–72. [T. M. levele kelt: 1868. febr. 25.]
- T. M. letéte. = Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 122–124. [T. M.-nak 1868. máj. 22-én a premonitriai járszövéri konventjénél letétbe helyezett kéziratával kapcsolatosan Fedák Pálhoz írott levelei. Kelt: 1868. máj. 13., máj. 22.]
- T. M. levelei. = VU 1911. márc. 19. 12. sz. 226. [Két levél Bajza Józsefhez. Kelt: Sárospatak 1842. máj. 5. és 1843. febr. 12.; két levél Egressy Gáborhoz. Kelt: Hanva 1860. ápr. 28. és k. n.]
- VÉRTESY JENŐ: T. M. búcsúlevele Jókaihoz. = Az Újság 1912. nov. 10. 267. sz. 53–54. [Kelt: Hanva 1868.]
- HARSÁNYI ISTVÁN: Adatok T. M. életéhez. I–II. = ItK 1913. 320–376, 468–490. [1849–1868 között írott 88 T.-levél közlésével. Címzettek: Szentpétery Sámuel, Orbán Ferenc, Makláry Pap Lajos, Erdélyi János. Az utóbbihoz írott levélét I. még: Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 205–207. (Fontes 3.)]
- HARSÁNYI ISTVÁN: T. M. eddig ismeretlen levele Nagy Antalhoz. = SpRefl 1913. nov. 23. 47. sz. 406–407. [Kelt: 1866. aug. 12.]
- Magyar írók kenyere. = V 1913. dec. 25. 304. sz. 67–68. [Többek között T. M. levele Heckenast Gusztávhoz. Kelt: Hanva 1858. máj. 6.]
- OSVÁTH ZOLTÁN: T. M. levele. = SpRefl 1914. szept. 6. 36. sz. 307. [Terhes Sámuelhez. Kelt: 1859. márc. 29.]
- VÁCZY JÁNOS: Adalékok T. M. életrajzához. = EPHK 1914. 236–240. [Többek között T. M. öt levele Horváth Lajoshoz. Kelt: Hanva 1867. júl. 18. és 1868. márc. 3-a között.]
- Jókai levelesládája. = V 1914. ápr. 12. 88. sz. 47. [Többek között T. M. levele. Kelt: 1861. ápr. 26.]
- GÁLOS REZSŐ: T. M. két levele. = ItK 1916. 99–100. [1868-ból, Doleschall Gábor miskolci orvoshoz.]
- KÁLNICZKY GÉZA: T. M. ismeretlen levele a schwecháti hadjáratból. = Kassai Újság 1917. dec. 15. 274. sz. 2–3., és Sárospataki Hírlap 1918. febr. 16–18. 7–8. sz. 1–2. [T. M. levele Bruckból Fáy Miklósnak. Kelt: 1848. okt.]
- HEINRICH GUSZTÁV: Főtitkári jelentés. = AkÉrt 1918. 378–387. [A 379–382. lapon: bővebben foglalkozik T. M. és az Akadémia kapcsolatával. Közli T. M. Toldy Ferenchez, az Akadémia titkárához írott köszönő levelét, melyet taggá választása alkalmából írt. Kelt: Hanva 1859. febr. 16.]
- RÁCZ L[AJOS]: T. és Debrecen. = SpRefl 1918. jan. 6. 1. sz. 5–7. [Kardos Alberttel T. M. Debrecen-ellenességéről folytatott vita kapcsán cáfolatul hivatkozik T.-nak egy debreceni látogatása alkalmából, valószínűleg Hanvay Károlyhoz írott levelére. (Kelt: 1856. okt. 8.)]
- TOLNAI VILMOS: Arany és T. kölcsönös plágiuma. = It 1921. 33. [T. M.-nak 1852. nov. 1-jén kelt leveléről, közléssel, melyben „eltulajdonítani” kívánja Arany egy versorát. A kérdéses plagizált verssor megjelenik a „Barátim emlékezete” c. költeményében, mely a vers keletkezési idejére is utal.]
- HELLEBRANT ÁRPÁD: T. M. kiadatlan levelei. = ItK 1922. 108–119. [1854–1860 között írott 3 levél Toldy Ferenchez és 16 levél Kain Dávid orvoshoz, 1868-ból.]
- SZÁSZ KÁROLY: A Virágregék költőjéről. = 8ÓraiU 1924. febr. 12. 35. sz. 6., és Sz. K.: Emlékek. Bp. [1926.] 197–202. [Apja, id. Szász Károly és T. M. egy 1850-es találkozásáról, T. M. 2 levele közlésével. Kelt: 1852. febr. 2. és 1868. aug. 1.]
- B. GY.: T. M. mint kritikus. = Az Erő 1925. nov., 3. sz. 69. [T. M. levele iskolatársához, Kiss Áronhoz. Kelt: Bége 1848. febr. 2.]
- CSIZOVSKY SÁNDOR: Ismeretlen T.-levelek. I–V. = Bácskai Élet 1926. 29–34, 99–101.; 1927. 287–

- 289, 332–336, 352–355. [Borsodi József simoni ref. lelkészhez 1854–1867 között írott levelek. (Vö. még: ItK 1926. 305–314.)]
- CSIZOVSKY SÁNDOR: Néhány ismeretlen T.-levél. = ItK 1926. 123–125. [5 levél 1861–1867 közötti időből.]
- CSIZOVSKY SÁNDOR: T. M. ismeretlen levelei Borsodi Józsefhez. = ItK 1926. 305–314. [1854–1867 között írott 16 levél közlése.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. barátsága Gyulai Pállal. = ProtSz 1929. 615–618. [T. M. levelei Gyulaihoz. Kelt: Hanva 1866. febr. 14., márc. 2., máj. 20. – A 2. levelet l. még Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 533–536. (Fontes 4.)]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. felfedez egy írot. = ProtSz 1929. 268–270. [Kiegészítő jegyzetek az előkerült T.-levelek címtettjével, Borsodi József simoni lelkéssel kapcsolatosan, a levelekből vett rövid idézetekkel. – Vö. még: Csizovszky Sándor levélközléseivel. (L. az ItK 1926-os és a Bácskai Élet 1927-es évf.-ban.)]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. ismeretlen levelei Egressy Gáborhoz. = MH 1929. dec. 25. 294. sz. 19. [Kelt: 1859. okt. 22.; 1860. márc. 26.; ápr. 28.; 1861. aug. 24.; 1864. ápr. 5.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. levelei miskolci kiadó-jához. = ItK 1929. 355–357. [Kelt: Hanva 1862. szept. 13., 1864. márc. 29., 1867. ápr. 24.]
- PANKA KÁROLY: T. M. ismeretlen levele egy rakoncátlan tanítványáról. = Mság 1929. jún. 14. 132. sz. 8. [A címtett neve ismeretlen. Kelt: Sárospatak 1841. júl. 14.]
- GULYÁS JÓZSEF: T. M. sírverse egy barátja arájának sírkövére. = ItK 1932. 411–414. [T. M. három kísérről levelével, két levél d. n., a harmadik kelt: Beje 1847. jan. 16.]
- KEREKES EMIL: T. M. egy ismeretlen levele. = ItK 1933. 332–333. [Kelt: Hanva 1857. márc. 16., a címtett ismeretlen.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. levelei Bajzához és Fáyhoz. = ItK 1934. 192–193. [2–2 levél. Bajza Józsefhez kelt: Sárospatak 1842. máj. 5. és 1843. febr. 12.; Fáy Andráshoz, kelt: Beje 1847. nov. 23. és Hanva 1856. ápr. 12.]
- FÁBIÁN ISTVÁN: Arany János és T. M. levelezése. = F. I.: Magyar írók levelei. Bp. [1938.] 293–306. [T. M. 1847–1868 között Arany Jánoshoz írott 7 levele.]
- KOZOCSA SÁNDOR: Adalékok T. M. két költeményéhez és a költő kiadatlan levele. = It 1938. 118–121. [Többek között T. M. – Recsky Benedeknéhez. Kelt: 1859. máj. 7.]
- BÖNGÉSZŐ: Ismeretlen T.-levél. = It 1939. 197–198. [Kelt: Hanva 1855. szept. 24.]
- HARSÁNYI ZSOLT: A féltékeny T. = PH 1939. jún. 8. 129. sz. 6. [T. egy levelét közli. Kelt: Hanva 1855. szept. 24. Címtett: egy miskolci ügyvéd (Horváth Lajos?).]
- GÁRDONYI KLÁRA, CS[APODINÉ]: Egy ismeretlen T. levél. = It 1940. 40–42. [Böszörményi Károlyhoz. Kelt: Eperjes 1845. máj. 24. és jún. 26-a közötti időből.]
- KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. I. = ItK 1942. 41–63. [A 49–57. lapon: T. M. Hanváról. 1863–1868 között írott 10 levele.]
- KRISTÓF GYÖRGY: T. M. = K. Gy.: Királyhágón inneni írók Erdélyben. Kolozsvár 1942. 137–146. [T. M. 1856-os erdélyi útjának összefoglalása; gr. Mikó Imréhez írott két levele közlésével. Kelt: Hanva 1857. dec. 2. és 1862. okt. 1.]
- DÁNIELISZ ENDRE: Egy Arany-portré története. = IgSzó 1960. II. 11. sz. 766–770. [Barabás Miklós Aranyról készült festményének története. Többek közt közölve T. levele Aranyhoz. Kelt: 1856. okt. 3.]
- AKÁ CZ (TAKÁCS) LÁSZLÓ: T. M. három ismeretlen levele. = A.Univ. Szeg. A.Iuv. Tom. I. Szeged 1961. 70–72. [Borsodi József ref. lelkészhez. Kelt: Hanva 1865. júl. 6., 1859. szept. 10. és 1861. Gergely napján.]
- SMIDT LAJOS: T. M. ismeretlen levele. = VasiSz 1961. I. sz. 82–84. [Soós Miklósnak. Kelt: Hanva 1867. aug. 1.]
- T. M. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 203–205, 533–536, 540. (Fontes 4.) [1855. márc. 23. és 1866. okt. 3. között írott 6 levél. Közülük egy megj. ProtSz 1929. 616. (Hegyaljai Kiss Géza közlésében). Kelt: Hanva 1866. márc. 2., a többi kéziratból közölve.]
- T. M. – Gyulai Pálhoz. = Gyulai Pál levelezése 1843-tól 1867-ig. Bp. 1961. 203–205, 533–536, 540. (Fontes 4.) [Az 1. és a 3. levél kéziratból közölve, a 2. levél megj.: ProtSz 1929. 616–617. (Hegyaljai Kiss Géza közlésében). – Kelt: d. n., 1866. márc. 2. és 1866. okt. 3.]
- NAGY, MIKLÓS: Z ech powstania styczniewego. = Przegląd Humanisticzny (Varsó) 1962. nr. 6. 159–165. [Az 1863-as lengyel februári forradalom magyar visszhangjáról T. M. levelezése alapján, ifj. Borsodi Józsefhez írott levele részleges közlésével. Kelt: 1863. okt. 3.]
- T. M. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 213–214. (Fontes 3.) [Kelt: Hanva 1859. jan. 9.]
- SCHEIBER SÁNDOR: Arany János és T. M. levelei Garay János költeményeinek kiadása tárgyában. = StudLitt VI. 1968. 93–96. – Klny is. [T. M. levelei. Kelt: 1853. okt. 22.; 1855. márc. 25., címtettjei: Arany János és Székács József.]

T. M. – Aranyinak. = Arany János összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 95–96, 102–103, 106–109, 148–149, 153–155, 179–181, 189–194, 204, 206–208, 283–285, 294–297, 304–309, 322–325, 337–340, 349–351, 358–364, 374–376, 386–390, 401–403, 423–426. [21 levél az 1847–1851 közötti időből.]

T. M. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 17, 137, 160–161, 167–168. [4 levél 1861. ápr. 26-a és 1868 júliusa közt.]

T. M. – Aranyinak. = Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 30–31, 33–35, 42–46, 59, 90, 93–94, 147, 197–198, 390, 451–452, 468–469, 532, 534, 538–539, 620–621, 624–626, 638–640, 675–677, 682–685, 704–705, 725, 734–737, 787–789. [23 levél az 1852–1856 közötti időből.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

FERENCZY JÓZSEF: T. M. Kassa 1877. 107 l.

Ism.: *Szemák István*, Db 1877. nov. 16–24. 33–34. sz. 262, 270–271. – Figy 1877. 3. köt. 399. – PetőfiTársLapja 1877. okt. 28. 18. sz. 286. – VU 1877. dec. 2. 48. sz. 763.

KERÉKGYÁRTÓ ELEK: T. M. költészete. Bp. 1879. 152 l. (M. Könyvesház 61–63.)

Ism.: VU 1879. júl. 26. 27. sz. 435. – *Moravcsik Géza*, EPhK 1880. 79–86.

GAAL MÓZES: T. M. élete és költészete. Pozsony–Bp. [1898.] 48 l. ([Nemzetünk nagy költői I.] – 2. kiad. [1905.]

Ism.: [Császár Elemér] *Doktor Apáczai*, MKR 1898. aug. 1. 21. sz. 336–337. – *Kardos Albert*, EPhK 1898. 856–860. – *T. Pelikán Kr.*, Katholikus Hitvédelmi Folyóirat 1898. 5. sz. 237. – MSz 1898. ápr. 24. 17. sz. 204. – Újld 1898. márc. 27. 13. sz. 286.

RÉTI JÓZSEF: T. M. Jellemrajz. Bp. 1899. 84 l.

LENGYEL MIKLÓS: T. M. élete és művei. Bp. 1906. 4, 244 l.

Ism.: BH 1906. okt. 27. 295. sz. 14. – VU 1906. dec. 2. 48. sz. 784–785. – *Mitrovics Gyula*, EPhK 1907. 228–232. – [Ruttkay-Rothauser György] *-tk-*, PLloyd 1907. márc. 3. 54. sz. – [Váczy János] *V. J.*, Száz 1907. 68–70. – [Voinovich Géza?] *V.*, BpSz 1907. 131. köt. 137–142. – *S. Szabó József*, SpRefl 1908. febr. 16. 7. sz. 68–69.

LÉVAY JÓZSEF: T. M.-ről. Bp. [1906.] 60 l. (MK 443.)

SZENT-IMREY GYÖRGY: T. M. Bp. 1907. 82 l.

Ism.: *Lengyel Miklós*, EPhK 1907. 950–951. – VU 1907. szept. 8. 36. sz. 128. – Néptanítók Lapja 1907. nov. 14. 47. sz. 8. – *r.*, SpRefl 1908. febr. 16. 7. sz. 69. – [Szóts Farkas] *Sz-s.*, ProtSz 1908. 546–548.

BENE KÁLMÁN: T. és a természet. Bp. 1910. 113 l.

Ism.: *Elek Oszkár*, EPhK 1912. 237–238.

[KÉKY] KÉKI LAJOS: T. M. Bp. 1912. 192 l. (Költők és írók.) [A Kisfaludy-Társaságtól 1909-ben a Széher Árpád-díjjal jutalmazott pályamű.]

Ism.: *Alszegehy Zsolt*, MKözépisk 1912. jún. 15. 6. sz. 358–360. – [Harsányi István] *H. I.*, SpRefl 1912. ápr. 14. 15. sz. 150–151. – *Kont Ignác*, RCrit 1912. 34. sz. – *Mitrovics Gyula*, EPhK 1912. 865–867. – [Sik Sándor] *ss.*, Élet 1912. ápr. 21. 16. sz. 523. – [Váczy János?] *-y-s.*, BpSz 1912. 150. köt. 309–312. – *Zlinszky Aladár*, It 1912. 320–322. – V 1912. 102. sz. 37. – VU 1912. márc. 24. 12. sz. 235–236. – *Loisch János*, OKTK 1912/13. jan. 9. 9. sz. 468–471.

POLLÁK MIKSA: T. M. és a biblia. Bp. 1912. 194 l. (IMIT kiadványai 37.)

Ism.: [Simonyi Zsigmond] *Filológus*, MNyr 1913. 236. – [Mezei Sándor] *Idem*, Egyenl 1913. febr. 9. 6. sz. 6–8. – [Kékyl Kéki Lajos], EPhK 1913. 417–419. – *Sajó Sándor*, It 1913. 231–232. – *Singer Leó*, Mújövő 1913. 3. sz. 138–139. – *Sz.*, ProtSz 1913. 3. sz. 207–209. – *MZsSz* 1913. 2. sz. 152–153. – VU 1913. febr. 16. 7. sz. 136.

VÁCZY JÁNOS: T. M. életrajza. Bp. 1913. 303 l. (MTA Könyvkiadó-vállalata Újf.)

Ism.: *gr.*, Ur 1914. 3. sz. 135–136. – *György Lajos*, ItK 1914. 121–124. – *Lengyel Miklós*, It 1914. 116–117. – *Radnai Oszkár*, A Cél 1914. 3. sz. 229. – *Tolnai Vilmos*, EPhK 1914. 113–116. – VU 1914. jan. 25. 4. sz. 75.

CSÁSZÁR ELEMÉR: T. M. Bp. 1923. 64 l. (Bethlen Ktár 5.)

Ism.: *A. B.*, Napk 1924. I. 3. sz. 277. – (*v.*), ProtSz 1924. 66–67. – *o. s.*, BpSz 1925. 198. köt. 79–80. sz.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

Életrajzi áttekintések

- a: T. M. = Arckép-album. Műmelléklet a Hölgyfűtárhoz. 1. köt. Pest 1855. 13–14.

[TÓTH LÓRINC]: T. M. = Magyar írók arcképei és életrajzai. Pest 1858. 95.

VOZÁRI GYULA: T. M. életéhez. = Figy 1880. 8. köt. 106–113.; 1881. 10. köt. 81–95, 182–195.

FERENCZY JÓZSEF: T. M. életrajza. = M. Helikon. Jeles férfiak életrajzai. Bp. 1883. 14. füz. 81–104. – Klny. is.

- LÉVAY JÓZSEF: T. M.-ről. = BpSz 1890. 61. köt. 1–27. [Életrajza.]
 Ism.: (Sz), FL 1890. jan. 7. 6. sz.
- LENGYEL MIKLÓS: T. M. = Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 2. köt. Debrecen 1913. 37–40.
- RODE IMRE: Költői remekművek és írói életrajzok. Győr 1930. 121 l. [Rövid költői életrajzok, egy-egy versük közlésével. Többek között T. M.-ről is.]
- SZALAI SÁNDOR: T. M. = A magyar irodalom pantheonja. 48 portré és életrajz. Bp. 1941. [L. n.]
- SCHEIBER SÁNDOR: T. M. = Beszélő tájak. Bp. 1963. 197–201.
- KISS GYULA: Az eltemetett költő, T. = BorsSz 1966. 2. sz. 43–49. [Életének helyszínei Rimaszombattól Hanváig.]
- KATONA JENŐ: T. M. = Népműv 1967. 12. sz. 23. [Életrajz.]
- HEINRICH GUSZTÁV: Főtitkári jelentés. = AkÉrt 1918. 378–387. [A 379–382. lapon: bővebben foglalkozik T. M. és az Akadémia kapcsolatával, mely adalék T. egyéniségéhez is.]
- HARSÁNYI ZSOLT: A féltékeny T. = PH 1939. jún. 8. 129. sz. 6.
- ERDÉLYI DEZSŐ: T. vallásossága. Bp. 1940. 69 l.
 Ism.: M. J., It 1941. 124.
- KEMÉNY ISTVÁN: A hanvai tiszteletes úr igazi arca. = MNemzet 1940. okt. 5. 211. sz. 9. [T. M. egyéniségéről, művészetéről.]
- KISS TAMÁS: A szenvedő T. M. = Nyug 1940. dec. 1. 12. sz. 568–573. [T. lelki kínjairól, betegségéről.]
- RÓNAY GYÖRGY: Fészek és örvény. Százötven éve született T. M. = ÉI 1967. szept. 23. 38. sz. 7. [T. M. életmódjáról, egyéniségéről.]

Életének egyes szakaszai

A Tompa-család

- [PÁKH ALBERT] -a.: T. M. = Újabb kori Ismeretek Tára. 6. köt. Pest 1855. 357–358. [T. M. önéletrajzával.]
- BISZTRAY GYULA: T. M. elfelejtett írásai. = ItK 1963. 61–72. [Az 1942-es „T. M. összes művei”-ből kimaradt 13 prózai írás – köztük T. M. önéletrajza az Újabb kori Ismeretek Tára részére – közlésével.]

- NAGY SÁNDOR: T. M. nemzetsége. = ItK 1907. 421–428. [A család nemzetségtáblájának közlésével.]

Gyermekkora, tanulóévei; pályakezdése; költői indulása (Igrici, Sárospatak, Eperjes, Pest)

Egyénisége, társadalomszemlélete

- CSUKÁSSI JÓZSEF: T. és a nők. = Otthon 1876. 1. köt. 162–172. [T. M. véleménye a nők társadalmi és élethivatásáról, írásai és versei alapján.]
- LAKATOS VINCE: T. M. és a Mária-tisztelet. = Religio 1913. dec. 13. 39. sz. 753–754. [Vallásos érzületéről, dokumentálva imádságos könyvből vett részletekkel.]
- BARCSAI KÁROLY: T. M. a nevelésről és tanításról. = Népművelés 1917. 9–10. sz. 457–461., és B. K.: Költők, írók jellemrajza. Győr 1926. 15–20.
- KRÚDY GYULA: A hanvai ticsók. = Mo 1917. szept. 28. 241. sz. 1–2., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 261–263. [A költő jelleméről, egyéniségéről.]
- Harmincegyedik akadémiai ülés. Nyolcadik összes ülés. 1917. okt. 29-én. = AkÉrt 1917. 605–607. [Többek között Berzeviczy Albert elnök megnyitó beszéde T. M. születésének 100. évfordulója alkalmából. – T. M. és az Akadémia közti kapcsolatáról, távolságtartó magatartásának okairól.]
- Jelek és magyarázatok. Arany és T. = ProtSz 1917. 213–215. [A két jubileumi eseményről. T. M. jelleméről, papi magatartásáról.]
- KÓSA SÁNDOR: Látogatás az „erdei lak”-nál Eperjesen. (Emlékezésül Petőfi, Kerényi és T. költői versenyére.) = VU 1862. okt. 19. 42. sz. 497–498. [1845-ben.]
- KADLECSIK RIKÁRD: Az eperjesi nyelvművelő társulat múltjából. = FL 1869. ápr. 13. 83. sz. 330–331. [Többek között Petőfi és T. M. látogatásáról 1845. ápr. 26-án.]
- T. M.-nak ifjú korából... = PH 1878. dec. 31. 6. sz. 7. [Leveleiről, melyeket Beczkes Józsefhez írt, a „Virágregék” adatairól.]
- VOZÁRI GYULA: T. M. életéhez. I–II. = Figy 1881. 10. köt. 81–95, 182–195. [Többek között ifjúkori szerelméhez, Bösözörményi Katalinhoz fűződő kapcsolatáról; nevelősködése Jármí Lajosnál.]
- VÁCZY JÁNOS: T. ifjúkori szerelméről. = FL 1887. szept. 16. 254. sz. [Bösözörményi Katalinról.]
- MITROVICS GYULA, IFJ.: Adatok T. diákkorához. = SpL 1890. aug. 11.–aug. 25. 32–34. sz.
- ORCZY GYULA: „Az erdei lak”. (Régi emlék.) = FL 1891. márc. 6. 64. sz. 461. [Petőfi és T. Eperjesen.]
- MÁRIÁSSY BÉLA: T. M. Eperjesen. Eperjes 1902. 37 l. – Klny. is.
- MÁRIÁSSY BÉLA: T. M. Eperjesen. = Széchenyi-kör Évk. Eperjes 1903. 16–37.

- LENGYEL MIKLÓS: T. M. első szerelme. = Újld 1905. ápr. 2. 14. sz. 329–330. [T. M. első szerelméről, Böszörményi Katalinról, hozzá írott levele közlésével.]
- [VAY SAROLTA] D'ARTAGNAN: T. első szerelme. = Az Újság 1905. febr. 11. 44. sz. 16–17. [Böszörményi Katalinról.]
- FERENCZY JÁNOS: T. M. első szerelme. = Egyetértés 1906. dec. 25. 354. sz. 37.
- NAGY SÁNDOR: T. M. iskolai pályája. = ItK 1908. 282–302.
- NAGY SÁNDOR: T. M. Eperjesen és Pesten. = ItK 1909. 302–316. [Megismerkedése és barátsága Petőffivel; költői versenyükről az „erdei lak”-nál; pesti tartózkodása 1845 dec.-tól 1846 tavaszáig.]
- SZLÁVIK MÁTYÁS: T. M. Eperjesen. = Eperjesi Lapok 1914. jan. 25.–febr. 1. 4–5. sz.
- PREPELICZAY ELŐDNÉ: T. szerelme. = Temesvári Hírlap 1917. okt. 17. 236. sz. 1–3. [T. M. szerelméről, Mészöly Kláráról, Böszörményi Katalinról.]
- WALLENTINYI DEZSŐNÉ: T. M. és Böszörményi Katalin. = VU 1917. okt. 7. 40. sz. 640–641.
- T. M. viszonya a sárospataki főiskolához. = SpRefL 1917. szept. 24–30. 38–39. sz. 280–281.
- KÉKY LAJOS: Magyar költői versenyek. = BpSz 1918. 175. köt. 217–242. [Az eperjesi költői versenyről (1845.) is.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. költői fellépése. = PH 1930. ápr. 20. 90. sz. 61. [Barátja, Makay Dániel visszaemlékezése T. M. első költői fellépésére.]
- BAKOS JÓZSEF: Sárospatak értéke irodalmunkban. Patak és T. M. = „Emlékezünk regiekről” Emlékkönyv a Sárospataki ref. főisk. 400 éves jubileumára. Sárospatak 1931. 44–47.
- S. SZABÓ JÓZSEF: T. M. Géniusza. = ProtSz 1935. 521–528. [Pogány Karolina.]
- ZSOLDOS BENŐ: Ismeretlen adatok T. M. sárbogárdi szerepléséhez. = Újld 1938. okt. 9. 41. sz. 549–550.
- ZSOLDOS BENŐ: T. M. Sárobgárdon. = Újld 1938. júl. 31. 31. sz. 177–178. [1837–38 folyamán segédtanítóként működött.]
- ZSOLDOS BENŐ: T. M. száz év előtti ismeretlen írása Sárobgárdon. = SpRefL 1938. 41. sz. 201–202. [Az 1837/38. iskolai évben.]
- KIS BOÁZ: T. M. Sárobgárdon. = Tük 1942. 4. sz. 186–188.
- HEGYI JÓZSEF: T. M., a szolgadiák. = Köznl 1960. szept. 14. 17. sz. 535–536. [T. M. sárospataki diákéletéről; T. saját visszaemlékezései alapján.]
- Ism.: *Majtényi Mihály*, Híd 1960. 566–572. – *Fazekas István*, BorsSz 1961. 464.
- HEGYI JÓZSEF: T. M. Sárospatakon. = Napjaink 1967. 10. sz. 4.
- Lelkési működése; részvétele a szabadságharcban. A bukás után; házasságkötése (Miskolc, Beje, Kelemér)*
- [SZÁSZ KÁROLY] -á-r-: Költők feleségei. = VU 1885. márc. 8. 10. sz. 154. [Többek között T. M. feleségéről, Zsoldos Emiliáról is.]
- VERES SAMU: T. M. a forradalom alatt és után. = Prot.fögimn.Ért. 1885/86. Rimaszombat 1886. 3–14. [PH 1886. szept. 7. 248. sz. 6.]
- SZANA TAMÁS: T. M. = Sz. T.: Magyar költők szerelmei. Bp. 1887. 165–183. [Felesége iránti szeretetének kifejeződése verseiben, idézetekkel.]
- CSÓSZ JÁNOS: Vörösmarty, T., Arany a szabadságharc után. = Sepsiszentgyörgyi ref. Székely-Mikó kollégiumÉrt. 1890/91. 3–20.
- T. M. a Rókus-kórházban. = BN 1896. dec. 9. 112. sz. 6. [Egykorú adatok T. M. kórházi ápolásáról 1846-ban.]
- T. M. a Rókusban. = PN 1896. dec. 9. 339. sz. 6. [Kórházi ápolásáról 1846. febr. 25.–márc. 10-e között.]
- S. SZABÓ JÓZSEF: T. M. papi vizsgálata. = Karácsonyfa (DebrEllenőr) 1898. 18–20., és Gömör–Kishont 1898. febr. 9. 6. sz. 1–2. [Az 1846-os lelkési vizsgájának anekdotikus leírása.]
- KOVÁCS ZSIGMOND: T. M. szerelme. = OrszV 1902. ápr. 20. 16. sz. 300–301. [Zsoldos Emiliával való megismerkedése és házassága.]
- NAGY SÁNDOR: T. M. Gaefenbergben. = BH 1909. júl. 29. 178. sz. 6. [1848. ápr. 16-tól júl. 28-ig volt ott gyógykezelésen.]
- NAGY SÁNDOR: T. M. tanári pályázata Miskolczra. = ErdMúz 1909. 257–259.
- NAGY MÉDA: T. M. felesége. = MNöklapja 1940. márc. 20. 9. sz. 2. [Megismerkedésük története.]
- WALDAPFEL JÓZSEF: Költők a forradalomban. = Forradalom és szabadságharc 1848–1849. Bp. 1948. 517–557., és W. J.: Irodalmi tanulmányok. Bp. 1957. 391–433. [Többek között T. M.-ről is.]
- Életútja a Bach-korszakban. Meghurcoltatása; erdélyi utazása; magánéletének tragédiái, fia halála (Hanva)*
- Kolozsvár, sept. 29. = PN 1856. okt. 4. 2. [Beszámoló T. 1856. szept. 27–28-i kolozsvári látogatásáról.]
- B. L.: Hol írta T. a virágregéket? = BorsodmL 1902. márc. 14. 63. sz. 1–2. [Miskolcon, Bende László tanárnál töltött vendégheiről az önkényuralom alatt.]
- NAGY SÁNDOR: T. M. a kassai haditörvényszék előtt. = ItK 1908. 385–390. [1853-ban.]
- RADVÁNYI KÁLMÁN: Fiaim, csak énekeljete! = Zászlónk 1917. okt. 15. 2. sz. 25–26. [Megemlékezés többek között T. M. 1852-es meghurcoltatásáról.]

- KÁLNICZKY GÉZA: T. kassai fogsága. = Sárospataki Hírlap **1918.** jan. 19–26. 3–4. sz. 1–2.
- SEMPER VIKTOR: Börtönviselt írók. = Lit **1932.** 326–332. [Többek között T. M. elítéléséről is.]
- (k. j.): T. M. és Soldos Emília, vagy egy boldog házasság élet szenvedései. = Mság **1935.** febr. 10. 34. sz. 35–36.
- KRISTÓF GYÖRGY: T. M. = K. Gy.: Királyhágón inneni írók Erdélyben. Kolozsvár **1942.** 137–146. [T. M. 1856-os erdélyi útjának összefoglalása.]
- KUNSZERY GYULA: Bach-rendszer. = K. Gy.: Magyar írók bűnperei. Bp. **1942.** 32–46. [A szabadságharc után politikai szereplésük vagy műveik miatt perbe fogott írókról, többek között T.-ről is.]

Életpályájának utolsó szakasza – haláláig

- S. M.: T. M. temetése. = VU **1868.** aug. 23. 34. sz. 408.
- ** : Vidék. T. M. temetése. = FL **1868.** aug. 19. 190. sz. 759. [Beszámoló a szertartásról.]
- T. M. = HazKülf **1868.** márc. 26. 13. sz. 193–194. [Méltatása abból az alkalomból, hogy költeményeiért elnyerte az Akadémia nagyjutalmát.]
- T. M. temetése. = MPolgár **1868.** aug. 26. 101. sz. 413.
- [JAUERNEK JÓZSEF?] SAJÓVÖLGYI: T. M. Feketehegyen. = OrszV **1881.** 611. [Beszámoló 1866 nyarának furdőkúrájáról.]
- Az akadémia nagy díja és T. M. = Nemzet **1888.** okt. 12. 282. sz. 1–2. [1868 márciusában nyerte el.]
- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: A beteg költő. = Újld **1901.** júl. 21. 30. sz. 81–82. [T. M. betegségéről, haláláról, költői végrendeletéről.]
- LENGYEL LÁSZLÓ: T. M. életének utolsó évéből. = VU **1902.** jún. 15. 24. sz. 382–383.
- KRÚDY GYULA: A hanvai pap. = Az Újság **1907.** márc. 30. 77. sz. 1–3., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 253–260. [T. M. életének utolsó szakaszáról, novellisztikus formában.]
- NAGY SÁNDOR: T. M. betegsége. = Ur **1910.** 12. sz. 478–484. [1865-től követi a beteg költő sorsát, számos T.-levélrészlet és -levél közlésével.]
- VÁCZY JÁNOS: T. M. életéből. = AkÉrt **1913.** 413–423. [Kb. 1857–1863-ig.]
- VÁCZY JÁNOS: Adalékok T. M. életrajzához. = EPhK **1914.** 236–240. [Többek között Lévy József levele Horváth Lajoshoz, kelt: 1867. febr. 19. és Szász Károly levele Horváth Lajoshoz, kelt: [1868. febr.], melyek adalékok T. M. életének utolsó szakaszához.]
- MAGYARY-KOSSA GYULA: T. M. és Skoda. = M. K. Gy.: Magyar orvosi emlékek. 1. köt. Bp. **1929.** 306–310. [T. M. betegségéről és orvosáról, Skoda József professzoráról.]

- HAJAS BÉLA: T. M.: Isten akaratja. = Ág.evang. főgimn.Ért **1932/33.** Bonyhád **1933.** 3–8. [T. M. betegségről.]
- [KEMÉNY ISTVÁN?] (k. i.): Drága barátom sokat szenvedett. Lévy József beszámolója T. M. haláláról. = Mság **1936.** okt. 31. 250. sz. 35.
- HARSÁNYI ZSOLT: Költők halála. = PH **1939.** máj. 21. 115. sz. 9. [Többek között T. M. haláláról is.]
- MARÉK ANTAL: Magyar írók utolsó órái. = Magyar Alb. Nitra **1941.** 3. köt. 8–15. [Többek közt T. M.-ről.]
- RADÓ RICHÁRD: T. M. betegsége. = R. R.: Pest-budai emlékek a XIX. sz.-ból. Bp. **1941.** 68–69. [1866 végén Pákh Alberthez írott és a VU-ban közölt levele alapján.]
- [BISZTRAY GYULA]: Csizi János – Szász Károlynak. = T. M. levelezése. 2. köt. Bp. **1964.** 507–510. (Fontes 7.) [Közölve 1868. febr. 26.–1868. ápr. 12-e között írott 5 levele, melyek életrajzi adalékok T. M. életének utolsó szakaszára vonatkozóan.]

Kapcsolata kortársaival

- TÖRS KÁLMÁN: T. toasztja. = Figy **1871.** jún., 22. sz. 262–263. [Egy pohárköszöntő története, Petőfi-vonatkozásokkal.]
- FERENCZY JÓZSEF: T. életéhez. = Figy **1879.** 7. köt. 200–210. [Élete, kapcsolata Petőfivel.]
- VÁCZY JÁNOS: Hogy akarta Arany János Petőfit és T.-t kibékíteni? = Nemzet **1885.** ápr. 12. 100. sz. 6.
- VÁCZY JÁNOS: T. barátsága Petőfivel. = PN(regg.) **1885.** szept. 13. 251. sz. Mell. 1.
- ILLÉSSY JÁNOS: T. M. és Recsky András. = FL **1886.** febr. 16. 47. sz. 352–353. [T. M. 1846. dec. 12-i, Frankenburg Adolffhoz írott levelében említi őt. Recsky tetszését feltehetően az akkor megjelent „Szuhay Mátvás” c. elbeszélő költeménye nyerte el.]
- Recsky András és T. M. = Függetlenség **1886.** febr. 19. 50. sz. 3. [Hivatkozik Illéssy Jánosnak a FL-beli cikkére.]
- VÁCZY JÁNOS: T. barátsága Arannyal. = OrszV **1887.** júl. 9. 28. sz. 451–452.
- Arany János barátai. = BH **1887.** ápr. 8. 97. sz. 1–3. [Többek között T. M. és Arany barátságáról is.]
- FERENCZY ZOLTÁN: A Petőfitől tervezett írói szövetkezet 1847-ben. III. = PetőfiMúz **1890.** máj. 1. 3. sz. 143–154. [A Petőfi és T. közötti baráti kapcsolat elhidegüléséről.]
- KOVÁCS ZSIGMOND: T. M. Majomi Józsefnél. = Gömör-Kishont **1890.** dec. 18. 53. sz. [T. M. egy 1860-as gömöri látogatásáról Majomi József református lelkésznel.]
- SZABÓ MÓZES: Pákh, Gyulai és T. = MKözélet **1904.** aug. 28. 35. sz. 10–11. [Baráti kapcsolatokról.]

- S. SZABÓ JÓZSEF: Szentpétery Sámuel és T. M. = SpRefL 1906. szept. 23. 38. sz. 434–436. [Kapszolatokról, Szentpéterynek egy hozzá írott (1895. okt. 30.) és T.-t méltató levele alapján.]
- NAGY SÁNDOR: Arany és T. megismerkedése. = BH 1909. aug. 20. 197. sz. 31–33. [1852-es és 1855-ös találkozásuk története.]
- KOVÁCS ZSIGMOND: T. M. baráti köre. = MSzO 1911. okt. 15. 238. sz. 2.
- RÁCZ LAJOS: Erdélyi János Sárospatakon. I. = Ur 1913. 4. sz. 153–163. [Többek között az Erdélyi és T. M. közötti baráti kapcsolat elhidegüléséről is.]
- S. SZABÓ JÓZSEF: T. és a barátság. = SpRefL 1917. szept. 24–30. 38–39. sz., 272–273. [T. barátaihoz, Arany Jánoshoz, Szász Károlyhoz, Lévyhoz, Szemere Miklóshoz való viszonyáról.]
- KÁLNICZKY GÉZA: T. és Reményi. = It 1918. 155–163. [T. M. részvétele Reményi Ede hangversenyén Rimaszombatban, 1860. szept. 16-án; Reményi levelei T.-hoz, melyek T. megzenésített népdalaival kapcsolatosak (Kelt: Lőcse 1860. szept. 22.; Pest 1860. nov. 8, 28. és Pest 1862. jan. 13.)]
- SZÁSZ KÁROLY: A Virágregék költőjéről. = 8ÓraiU 1924. febr. 12. 35. sz. 6., és Sz. K.: Emlékek. Bp. [1926.] 197–202. [Az apja, id. Szász Károly és T. M. közötti baráti kapcsolatáról.]
- ARANYI LIPÓT: A hanvai remete és T. M. = Az Újság 1929. dec. 25. 294. sz. 39. [Hanvay Zoltán és T. M. barátságáról.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. barátai. = It 1929. 21–23. [Böszörményi Károlyhoz, Szemere Miklóshoz, Kazinczy Gáborhoz, Petőfi Sándorhoz, Kerényi Frigyeshez, Arany Jánoshoz, Szász Károlyhoz, Lévy Józsefhez és Majomi József református lelkészhez fűződő barátságáról.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. barátsága Szemere Miklóssal. = ProtSz 1929. 547–550.
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. M. barátsága Gyulai Pállal. = ProtSz 1929. 615–618.
- MÓRICZ PÁL: Ferenczy István szobrász leveleskönyvből. = M. P.: Magyar sirató öreg kuriáktól a nagy pusztáig. Bp. 1931. 363–370. [Többek között Ferenczynek T.-val való barátságáról is.]
- BISZTRAY GYULA: Arany János „Koszorú”-jának olvasóközönsége. = MKsz 1962. 75–81. [T. M. előfizetőket toborzott Arany János újonnan indítandó lapjához, melyből részben lehet következtetni T. ismeretségi és baráti körére.]
- MOLNÁR MÁTYÁS: Adalékok T. M. Szabolcs-Szatmár megyei kapcsolataihoz. = Jósa András Múz.Évk. Nyíregyháza 1968. Bp. 1969. 227–262. [Említi Szemere Miklós; Böszörményi Károly és mások kapcsolatát a költővel.]
- LENGYEL DÉNES: Az irodalom helyi hagyományai. = PIM Évk. 1969–70. 8. köt. 15–38. [Többek közt T. M. Szabolcs-Szatmár megyei kapcsolatai.]
- Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták*
- Petőfi és T. névalírása a murányi várban. = A Hon(regg.) 1879. dec. 16. 301. sz. 2.
- Gömöri adomák. = Rozsnyói Híradó 1879. jan. 5. 1. sz. [Többek között egy névnapról is, amelyen T. is jelen volt.]
- KERÉKGYÁRTÓ ELEK: Emlékezés T. M.-ről. = Rozsnyói Híradó 1884. jan. 27.–febr. 10. 4–6. sz.
- SZABÓ JÓZSEF: Tompha csakugyan Tompa-e? = OrszV 1886. jún. 5. 23. sz. 375. [A T. által használt név írásmódjáról.]
- T. M. életéhez = Gömör-Kishont 1888. febr. 12. 7. sz. 1.
- SZÉKELY GYÖRGY: T. M.-ről. = FL 1889. júl. 23. 199. sz., és Sz. Gy.: Emlékeim. Sárospatak 1897. 9–17. [T. M. magánéletéről.]
- S. SZABÓ JÓZSEF: Egy költő magánéletéből. (T. M.-ről.) = FL 1892. okt. 24. 294. sz. 2191–2192.
- KOMORÓCZY MIKLÓS: A virágok költőjéről. Kiszakított lapok T. életéből. = Rozsnyói kat.főgimn.Ért. 1898/99. Rozsnyó 1899. 3–20. – Klny. is. [Anekdoták T.-ről, levélközléssel.]
- TÓTH JÓZSEF: A költészet egyik forrása. (Egy kis emlékezés T. M.-ről.) = MSzO 1902. nov. 8. 264. sz. 2–3. [Anekdoták életéről.]
- [VAY SAROLTA] VAY SÁNDOR: T. M. életéből. A rimaszombati szobor-leleplezéshez. = PH 1902. jún. 4. 151. sz. 5–6. [Életéről, barátairól, költészetéről.]
- VERSÉNYI GYÖRGY: T. családi élete. = ErdMúz 1903. 20. köt. 121–132, 191–202, 257–267.
- KARDOS ALBERT: T. és Debrecen. = DebrProtL 1917. nov. 24.–dec. 1. 47–48. sz. 403–405, 413–414. [Többek között T. M. Debrecen-ellenességének eredetéről pataki diáksága idejéből; az 1856 szeptemberi látogatásáról a városban, idézve Csokonaival kapcsolatos versét („Emlékezés egy levél felett”); A T.-kultuszról Debrecenben.]
- [VADNAY] VADNAI BÉLA: Lévy József – T. M.-ről. = VU 1917. szept. 30. 39. sz. 630., és V. B.: Lévy József és kortársai. Bp. [1922.] 33–40. [Lévy visszaemlékezése a költőre.]
- KARDOS ALBERT: Még egyszer T. Válasz a Sárospataki Református Lapok 1918. évi január hó 6-iki támadására. = DebrProtL 1918. febr. 9. 6. sz. 45–46. [T. M. Debrecen-ellenességével kapcsolatosan nem akarta Sárospatakat vádolni.]
- RÁCZ L[AJOS]: T. és Debrecen. = SpRefL 1918. jan. 6. 1. sz. 5–7. [Vitakozik Kardos Albert cikkével (DebrProtL 1917. 47–48. sz.) T. M. Debrecen-

- ellenességével kapcsolatban. Cáfolatul hivatkozik T. M. debreceni látogatása alkalmából, valószínűleg Hanvay Károlyhoz írott levelére. (Kelt: 1856. okt. 8.)]
- XÁNTUS JÁNOSNÉ DOLESCHALL GABRIELLA: Intimitások T. életéből. = Temesvári Hírlap 1918. jan. 12–13. 10–11. sz.
- HARSÁNYI ISTVÁN: Apróságok T. M. életéből. = ItK 1919–1921. 156–159. [Anekdoták.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Új színek. T. képmásához. = ProtSz 1928. 571–572. [Történetek, anekdoták az íróról; emléke Keleméren.]
- Hogyan szelidítette meg T. M. egy goromba hívét? = PH 1931. febr. 20. 41. sz. 8. [Panka Károly T.-ről szóló ismeretlen anekdotákat tartalmazó felolvasásáról Sárospatakon.]
- T. M. az anekdoták tükrében. Kiad. Panka Károly. Bp. 1940. 69 l.
Ism.: F. E. Z., Mság 1941. márc. 2. 41. sz. 6. – (i.), RefÉ 1941. nov. 29. 43. sz. 10.
- CSORBA ZOLTÁN: Petőfi, T., Jókai Miskolcon és Borsodban. Miskolc 1966. 40 l. (Borsod-miskolci füz. Irodalomtörténet 4.) [A 17–31. lapon: „T. M. élete, költői működése megyénkben és városunkban” c., gyermekkorától haláláig tárgyalja a költő helyi kapcsolatait. Külön foglalkozik költészetének borsodi, miskolci vonatkozásaival.]
- VITA ZSIGMOND: Gyermekirodalmunk bölcsőjénél. = V. Zs.: Tudomány és cselekedettel. Bukarest 1968. 243–281. [Többek között T. M. korrektori szerepe Gáspár János kolozsvári nevelő körének kiadványaiban és a kor gyermekirodalmá.]
- Kéziratai, hivatalos iratok, tárgyi dokumentumok*
- T. M. = MPolgár 1868. máj. 31. 65. sz. 263. [A jászóvári oklevéltárba 1868. máj. 15-i keltezéssel küldött iratanyagról, mely T. rendelkezése szerint 50 év múlva bontható fel.]
- KÁROLY GY. HUGÓ: T. M. irodalmi letéteménye a prémontreiek jászói konventjének levéltárában. = Figy 1872. jún. 9. 23. sz. 266–269.
- Jászón a prémontreiek levéltárában. = Száz 1872. 495–496. [T. M. hagyatékáról.]
- DARNAY KÁLMÁN: Egy magánmúzeum. = MSzal 1891. 242–256. [Beszámol a gyűjteményében lévő írói kéziratokról, többek között T. M. kéziratai fakszimiléje közlésével is.]
- LÉVAY JÓZSEF: T. fekete könyvéről. = SpL 1900. nov. 5. 45. sz. 946–948. [T. M. irodalmi hagyatékáról.]
- (P. H.): T.-relikviák. = SpFüz 1904. 78–80. [Életével kapcsolatos írásos dokumentumok, bizonyítványok.]
- BÖLÖNI GYÖRGY: Írói és művészi hagyatékok. = Bp. Újságírók Alm. 1911. 81–125. [Többek közt T. hagyatékáról.]
- MARKÓ MIKLÓS: T. M. titokzatos hagyatéka. = Gömör-Kishont 1911. dec. 24. 52. sz. 5. [A jászóvári prémontreie kanonokrendnél letétbe helyezett és 1918-ban felbontandó irodalmi hagyatékáról.]
- T. M. letéte. = Bp. Újságírók Alm. Bp. 1911. 122–124. [A jászóvári letét története. T. ezzel kapcsolatos levelei Fedák Pálhoz.]
- MARKÓ MIKLÓS: T. M. titokzatos végrendelete. A „fekete könyv”. = Budapest 1912. dec. 22. 303. sz. 27–28.
- PITROFF PÁL: T. M. regéinek és beszélyeinek győri kézirat. = EphK 1913. 785–787. [Részletes ismertetés a kéziratról.]
- MARKÓ MIKLÓS: T. M. titokzatos hagyatéka. = OrszV 1917. jún. 10. 24. sz. 300.
- VADÁSZ NORBERT: T. M. letéte a prémontreieknél. = Sárospatak 1917. márc. 18. 11–12. sz. 1–2.
- [JUHÁSZ GYULA]: Mi van T.-hagyatékban? = SzegVid 1918. máj. 7. 103. sz. 3. [T. M. hagyatékát az ötven esztendei végrendeleti tilalom után fölbontják.]
- KACZIÁNY GÉZA: T. M. és a „Fekete könyv.” = Virradat 1918. máj. 19. 34. sz. 2.
- KÁLNICZKY G[ÉZA]: Die hinterlassenen Schriften Michael Tompas. = PLloyd 1918. máj. 18. 117. sz. 12. [Az Akadémia a jászóvári irodalmi hagyaték felbontására készül.]
- KÁLNICZKY G[ÉZA]: Die Eröffnung des literarischen Nachlasses Michael Tompas. = PLloyd(esti) 1918. jún. 1. 129. sz. 4. [A nyilvánosságra került „Fekete könyv”-ről.]
- MARGITAY ERNŐ: A fekete könyv. = Élet 1918. 22. sz. 506–510. [A jászóvári T.-kézirát felbontása alkalmából.]
- MARKÓ MIKLÓS: T. M. irodalmi hagyatéka és a jászóvári püspök. = OrszV 1918. máj. 26. 22. sz. 261–262.
- PAP KÁROLY: T. jászói hagyatéka. = DebrProtL 1918. jún. 22. 25. sz. 214.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: T. M. hagyatékánál. = Az Est 1918. máj. 17. 116. sz. 2.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: T. M. irodalmi hagyatékát felbontották Jászón. = Az Est 1918. máj. 22. 120. sz. 3.
- [PRASSER LAJOS] (pr.): A jászóvári ünep. – Felbontották T. irodalmi hagyatékát. = Alkotmány 1918. máj. 22. 120. sz. 1–2.
- ROZSNYAI M.: T. M. „Fekete könyve”. = Mo 1918. máj. 23. 121. sz. 5.
- Sz. G.: A jászói irodalmi ünnep. = BH 1918. máj. 17. 116. sz. 8. [A T.-kézirát felbontásakor.]
- TRÓCSÁNYI DEZSŐ: Gondolatok T. M. irodalmi hagyatékainak felbontása után. = DtProfLap 1918. máj. 26. 21. sz. 98.

- VÉCSEY ÖZSÉB: T. Fekete könyve. = Sárospatak 1918. máj. 26. 21–22. sz. 1–2.
- T. M. letétjének fölbontása. Jászóvárott, 1918. május 21. = AkÉrt 1918. 396–407. [I. Takács Menyhért prépost megnyitó beszéde. II. Berzeviczy Albert akadémiai elnök záróbeszéde.]
- Fölbontották T. M. irodalmi hagyatékát. = BH 1918. máj. 22. 120. sz. 4–5.
- T. M. „Fekete könyve”. = BpSz 1918. 175. köt. 77–135. [Bevezetéként rövid ismertetés a kézirat útjáról, szövegközléssel.]
- T.-hagyaték. = A Hét 1918. 344.
- T. M. irodalmi hagyatékát felbontották. = SzegN 1918. máj. 22. 115. sz. 3.
- HATVANY LAJOS: A Fekete könyv írója. – T. M.-ról. = Nyug 1919. II. 867–877., és H. L.: Irodalmi tanulmányok. 2. köt. Bp. 1960. 274–287. [T. posztumusz elbeszéléskötetéről.]
- GULYÁS JÓZSEF: Egy adalék T. Fekete könyvéhez. = ItK 1919–1921. 173–174. [Kézirattári adatközlés T.-nak egy egyházlátogatási jelentéséről.]
- VADNAY BÉLA: A jászói T.-hagyaték. = V. B.: Lévy József és kortársai. Bp. [1922.] 44–46. [D.: Miskolc 1918. máj. 10.]
- GULYÁS JÓZSEF: T. Fekete könyvéhez. = ItK 1923. 100.
- HEGEDŐS GYULA: Híres írók levelei. = KépKrón 1939. jan. 1. 1. sz. 61–62. [Az MTA által vásárolt 81 levélről, köztük Arany és T. M. leveleiről is. A gyűjtemény ismertetése.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: Mi van a Fekete könyvben? = Ünncp 1939. 6. sz. 25.
- CSATKAI ENDRE: Régi magyar írók a fényképezőgép előtt. = Újld 1941. II. 309. [Többek között T. M. fényképéről is.]
- BÓGI IRÉN: Amiről egy T. ereklye beszél. = A Hét 1957. 40. sz. 14–15. [T. M. feljegyzéseiről.]
- BUSA MARGIT: T. M. ismeretlen kottás daloskönyve. = Ethn 1957. 4. sz. 632–634. [T. M. sárospataki diákéveiből való „Dalfüzér” c. daloskönyvéről.]
- [BISZTRAY GYULA]: T. M. tanulóéveinek iratai és későbbi hivatalos iratok. = T. M. levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 457–465. (Fontes 7.) [Az 1–9. sz. iratok: 1834–1844 közötti, a 10–13. sz.: 1860–1868 közötti időből.]
- IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL
- Általános értékelések, portrék*
- KERTBENY KÁROLY: T. M. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Kest 1854. 521.
- T. M. = VU 1856. ápr. 20. 16. sz.
- VÁLKAI IMRE: T. M. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypok. Bécs 1858. 93–95.
- ZILAHY KÁROLY: T. M. jellemrajza. = Hölgyf 1863. II. júl. 4. 2. sz. 13., és Z. K.: Magyar koszorúok albuma. Írói élet- és jellemrajzok. Bp. 1863. 93–100. – 2. kiad. 1874. 93–100., Z. K. válogatott művei. Bp. 1961. 215–218.
- CSUKÁSSI JÓZSEF: T. M. = MoNv 1868. aug. 9. 32. sz. 378–380.
- i.-y.: T. M. = Századunk 1868. aug. 1. 176. sz. 1–2. [Méltatása halála alkalmából.]
- [SZÁSZ KÁROLY] -á-r-: T. M. = VU 1868. jan. 5. 1. sz. 1–2.
- [VADNAI KÁROLY] (V. K.): Emlékezés T. M.-ra. = FL 1868. aug. 4. 178. sz. 710–711.
- [VADNAI] VADNAY KÁROLY: T. M. emlékezete. = A Hon(regg.) 1868. aug. 2. 177. sz. 2–3.
- T. M. meghalt. = BpKözl 1868. aug. 1. 176. sz. 2246–2247., FL 1868. aug. 1. 176. sz. 702., MoNv 1868. aug. 9. 32. sz. 378–379., Nef 1868. aug. 2. 31. sz. 371., Protestáns Képes Naptár 1870. [1869.] 73–74. [Nekrológok.]
- LÉVAY JÓZSEF: T. M. fölött. = FL 1869. febr. 16–19. 37–40. sz. 145, 149, 153, 157., és BpSz 1869. 13. köt. 137–144., KisfTÉ ÚjF 1867–1869. 4. köt. Bp. 1870. 669–687. – Klny. is.
- SZÁSZ KÁROLY: Emlékbeszéd T. M. fölött. = Kelet 1871. jún. 1–6. 124–128. sz. 500–501, 504–505, 508–509, 512–513, 516–517., és MTA Évk. 13. köt. 7. füz. Pest 1871. 20–34. [T. M. halálának 3. évfordulója alkalmából.]
- Ism.: FL 1871. máj. 21. 116. sz. 518–519.
- VUTKOVICH SÁNDOR: T. M. = V. S.: Magyar írók Alb. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 220–222. [Rövid életrajz és főbb műveinek elemzése.]
- GYÖRY VILMOS: T. M. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 369–384. [Munkásságának méltatása, versillusztrációkkal.]
- PATAKY ÁRPÁD: T. M. emlékének. = Db 1877. aug. 3. 18. sz. 138–141.
- KERÉKGYÁRTÓ ELEK: Emlékezés T. M.-ról. = BorsodmL 1881. júl. 30.–aug. 3. 10–11. sz.
- MOLLER EDE: T. M. (Törödék). = M. E.: Összegyűjtött tanulmányok. Sopron 1882. 149–168. [Életről és munkásságáról.]
- THALY KÁLMÁN: T. M.-ról. = Figy 1882. 13. köt. 76–78.
- KERÉKGYÁRTÓ ELEK: T. M. emlékünnepe. = Rozsnyói Híradó 1883. máj. 20.–jún. 3. 20–22. sz. [Édes Albert, Kerékgyártó Elek, Tóth Pál, beszédei 1880. máj. 17-én az igriczi emlékünnepegyén.]
- SZÁSZ KÁROLY: T. M. Életrajza. = T. M. összes költeményei. Kiad. Lévy József. 1. köt. Bp. 1885. VII–XXXIX. [Pályakép.]
- [DALMADY GYÖZÖ]: – – beszéde a feketehegyi T.-emlék megkoszorúzásának ünnepélyén. = PH 1886.

- aug. 17. 227. sz. 4–6., és D. Gy. költői és prózai munkái. 4. köt. Prózai rész 1856–1914. Bp. 1936. 167–170.
- SZABÓ JÓZSEF: T. M. és a kritika. = Rozsnyói Híradó 1886. szept. 12. 37. sz. 1–2. [A költő munkásságának korabeli értékelésiből.]
- Emlékezés T. M.-ra. = Rozsnyói Híradó 1887. aug. 7. 32. sz. 1–2.; aug. 14. 33. sz. 1. [Emlékezés halálának évfordulóján.]
- KOMÁROMY LAJOS: T. M. = EPhK 1889. 697–708. [Életének, pályájának méltatása szobrának leleplezése alkalmából a Szepes megyei Feketehegyen 1889. júl. 25-én.]
- SZÁSZ KÁROLY: T. M. arcképénél. = KisfTÉ ÚjF 1890–1891. 25. köt. Bp. 1891. 128–133.
- S. SZABÓ JÓZSEF: T. M. emlékezete. (Halála negyedszázados évfordulóján.) = FL 1893. aug. 2. 211. sz. 1707–1709.
- S. SZABÓ JÓZSEF: T. M. halálának negyedszázados évfordulóján. = VU 1893. júl. 30. 31. sz. 517–519.
- VÁCZY JÁNOS: T. M. = VU 1893. júl. 30. 31. sz. 519–522.
- H. G.: T. M. = Tanítók Lapja 1895. szept. 8. 36. sz. 594–595.
- [LÉVAY JÓZSEF]: – – ünneplő beszéde. = SpL 1896. okt. 12. 41. sz. 815–816., és KisfTÉ ÚjF 1896–1897. 31. köt. Bp. 1898. 25–27. [Elhangzott a T.-szobor leleplezésekor.]
- MAJOR KÁROLY: T., Petőfi, Arany. = Tanulók Lapja 1896. 46–49. sz. 765–766, 778–779, 791–794, 810–811.
- T. M.-ról. = Gömör-Kishont 1900. aug. 30. 35. sz. 1. [Művészetének méltatása.]
- S. SZABÓ JÓZSEF: T. M. a költő pap. = ProtSz 1901. 168–189, 256–281, 354–382, 448–474. – Klny. is.
Ism.: Rác Lajos, ErdMúz 1901. 408–411. – I. Wallentinyi Samu, MSzó 1901. júl. 18–19. 168–169. sz.
- KERÉKGYÁRTÓ ELEK: T. M. emlékezete. = BorsodmL 1901. júl. 30.–aug. 2. 61–62. sz. 2–4.
- BERZEVICZY ALBERT: T. M.-ról. Megnyitó beszéd az Eperjesi Széchenyi-Kör T. ünnepélyén. = Eperjesi Lapok 1902. okt. 12. 41. sz. 1., és B. A.: Beszédék és tanulmányok. 2. köt. Bp. 1905. 85–95. [Elhangzott 1902. okt. 5-én.]
- IGNOTUS: T. M. = A Hét 1902. I. jún. 8. 363., és Ignotus: Kísérletek. Bp. 1910. 185–189.
- NOVÁK LAJOS: T. M. szobránál. = Ref.főisk.Ért. 1901/02. Sárospatak 1902. 286–289. [A rimaszombati szoborleleplezés alkalmával elhangzott méltatás.]
- PALÓCZY, L[ÁSZLÓ?]: M. T. = NPestJ 1902. jún. 4. 151. sz.
- SZELESS ÖDÖN: T. M. ünnepe. = Sárospatak 1902. jún. 8. 23. sz. 1–2. [A T.-szobor felavatása alkalmából.]
- SZINI GYULA: Irodalom. = MGén 1902. 404.
- [VAY SAROLTA] VAY SÁNDOR: T. M. = FügMo 1902. jún. 4. 79. sz. 1–4.
- [BÁLINT HUGÓ] B. H.: A pap költő. = Bács-Topolyai Hírlap 1903. aug. 2. 31. sz. 1–2.
- BERZEVICZY ALBERT: T. M.-ról. = Széchenyi-körÉvk. Eperjes 1903. 3–9.
- NEUPAUER MIHÁLY: T. M. = Szepesi Lapok 1903. aug. 16. 33. sz. 1–3.
- HORVÁTH BALÁZS: Ünnepi beszéd a Petőfi–T. emléktábla leleplezésénél. = Abaúj-Kassai Közl. 1904. máj. 18. 61. sz. 1–3.
- HANVAY ZOLTÁN: T. M. emlékezete. = Az Újság 1907. dec. 25. 305. sz. 134–137. [Felolvasás a rimaszombati kaszinóban.]
- SZENT-IMREY GYÖRGY: T. M. emlékezete. = SpRefL 1908. aug. 2. 31. sz. 328–329.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: T. szelleme. = BpSz 1912. 149. köt. 420–424., és KisfTÉ ÚjF 1911–1912. 46. köt. Bp. 1912. 64–67., Lévy-Emlk. Miskolc 1912. 28–33.
- BARTHA JÓZSEF: T. M. emlékezete. = Szt. István AkÉrt 1917. 213–222.
Ism.: I. r., MKözépisk 1917. 9–10. sz. 284–285.
- BERZEVICZY ALBERT: T. M. emlékezete. = BpSz 1917. 172. köt. 161–168., KisfTÉ ÚjF 1917–1918. 51. köt. Bp. 1918. 39–44. [A költő születésének 100. évfordulója alkalmából.]
- BÓDISS JUSZTIN: Emlékezés T. M.-ról. = Komáromi Lapok 1917. dec. 15. 50. sz. 1–4.
- BOROS FERENC: T. M. = Élet 1917. 40. sz. 979.
- CZINKE ISTVÁN: Beszéd T. szülőházánál. Születése 100 éves ünnepén. = SpRefL 1917. okt. 7–14. 40–41. sz. 285–286.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: T. M. = MF 1917. szept. 16. 18. sz. 383–397.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: T. M. emlékezete. = A Cél 1917. okt. 20. 10. sz. 634–639.
- GÁLOS REZSŐ: Emlékezés T. M.-ra. = Ur 1917. 12. sz. 341–343.
- GORZÓ GELLÉRT: T. 1817. szept. 28. – 1917. szept. 28. Rozsnyó 1917. 29 l.
Ism.: [Baros Gyula] V. M., It 1919. 61.
- KARDOS ALBERT: T. M. = DebrProtLap 1917. szept. 29. 39. sz. 330.
- KISS ERNŐ: T. M. = KerMagv 1917. szept.–dec., 5–6. sz. 193–201.
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: A virágok költője. T. születésének századik évfordulójára. = Eperjesi Lapok 1917. dec. 2. 48. sz. 2.
- LŐRINCZY GYÖRGY: T. emléke. = PetőfiTárs.Évk. 1917. 53–59. [Születésének 100. évfordulója alkalmából.]
- NÉGYESY LÁSZLÓ: T. = BpSz 1917. 172. köt. 340–355., és KisfTÉ ÚjF 1917–1918. 51. köt. Bp. 1918. 51–63. [T. M. írói pályafutásának méltatása.]

- PATAY PÁL: T.-jubileumra. = ProtEgyh IskLap 1917. szept. 16–23. 37–38. sz. 422–423.
- RÁNZAI H. PÉTER: „A virágok poétája” születése századik évfordulóján. = Garamvidék 1917. szept. 23. 38. sz. 1.; okt. 21. 42. sz. 1.
- Ry: T. M. = SpRefL 1917. szept. 24–30. 38–39. sz. 271–273.
- SÁNDOR PÁL: T. M. = DtProtLap 1917. okt. 7. 40. sz. 282.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: T. M. = Nyug 1917. II. 489–498, és Sch. A.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1967. 350–358.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: A hanvai pap. = PN 1917. szept. 28. 241. sz. 8–9.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: T. M. = VU 1917. szept. 30. 39. sz. 624–625.
- [SZÁSZ KÁROLY] -ly.: T. Születésének századik évfordulóján. = Ur 1917. 10. sz. 265–267.
- ZOLNAI BÉLA: Még egy jubileum. = A Hét 1917. 126–127.
- Harmincegyedik akadémiai ülés. Nyolcadik összes ülés. 1917. okt. 29-én. = AkÉrt 1917. 605–606. [Berzeviczy Albert elnök megnyitó beszéde T. M. születésének 100. évfordulójának alkalmából. T. M. és az Akadémia kapcsolatáról.]
- T. emléke. = A Hét 1917. 621.
- T. M. Születésének százéves fordulóján. = Néptanítók Lapja 1917. okt. 4. 40. sz. 4–6.
- M. T. = PLloyd 1917. szept. 29. 242. sz. 1.
- BENKŐ ISTVÁN: T. M. élete és költészete. = Evangélikus Népiskola 1918. 61–65, 89–94, 110–116. – Klny. is.
- GULYÁS JÓZSEF: T. M. emlékezete. = Országos Református TanáregyesületÉvk. 1917/18. Debrecen 1918. 76–91.
- HANVAY ZOLTÁN: T. M. emlékezete. Rimaszombat 1918. 38 l.
- KÓRÓS ENDRE: T., a nemzeti költő. = DtProtL 1918. jan. 6–13. 1–2. sz., és Dunántúli ref. Egyházkerületi pápai nőnevelő Intézet Ért. 1917/18. 3–17.
- Ism.: [Baros Gyula] V. M., It 1919. 61.
- SERESTÉLY BÉLA: Emlékezés T. M.-ra. = Déva és Vidéke 1918. jún. 1. 22. sz. 1.
- S. SZABÓ JÓZSEF: Irodalom. T. emlékezete. = ProtSz 1918. 81–89.
- VÁCZY JÁNOS: T. M. emlékezete. Születésének századik évfordulóján. = MTA Emlékbeszédek 17. köt. 18. sz. Bp. 1918. 437–463. – Klny. is.
- Ism.: [Zsigmond Ferenc?] (zs. f.), EPhK 1918. 461. – [Baros Gyula] B. Gy., It 1919. 276.
- NÉGYESY LÁSZLÓ: T., Lévay, Gyulai. = Magyar klasszikusok. A Kisfaludy Társaság matinéinak bevezető előadásai. Bp. 1920. 62–87.
- HAJTAY ETELKA: T.-ért. Levél a szerkesztőhöz. = BH 1921. jún. 12. 127. sz. 8. [Emlékezés T. halálának 53-ik évfordulójára.]
- KUNCZ ALADÁR: T. M. = Nyug 1921. I. 703–706.
- KIRÁLY GYÖRGY: T., Arany, Kemény, Jókai, Madách... = Nyug 1922. I. 701–708. [Munkásságuk rövid jellemzése.]
- NÉGYESY LÁSZLÓ: A magyar irodalom és költészet fejlődése. = AkÉrt 1925. 263–279. [Az Akadémia és többek között T. M. szerepéről.]
- GUTPER IMRE: Főiskolánk legkiválóbb frói. = „Emlékezzünk régiekről!” Emlékkönyv a Sárospataki Református Főiskola 400 éves jubileumára. Sárospatak 1931. 57–66. [Többek között T. M.-ről.]
- KÉKY LAJOS: T. M. keleméri emléktáblája előtt. = AkÉrt 1933. 290–292., és KisFTÉ ÚjF 1933–1936. 59. köt. Bp. 1936. 380–383. [T. M. Keleméren töltött két évének irodalmi terméséről, jelentőségéről.]
- SIMÁNDY PÁL: T. M. = Szab 1933. nov. 19. 39. sz.
- KEMÉNY ISTVÁN: A hanvai tiszteletes úr igazi arca. = PN 1937. szept. 5. 202. sz. 14. [T. M. életének és költészetének méltatása.]
- KISS GÉZA, HEGYALJAI: T. = Debrecen 1939. szept. 24. 218. sz. 8.
- FINKEY FERENC: Ünnepi beszéde Budapesten a Szent Margitszigeti T. M. emlékmű leleplezésén. Bp. 1940. 27 l.
- SEBESTYÉN, KARL: M. T. = PLloyd(regg.) 1940. szept. 28. 221. sz. 7. [A Margitszigeten felállított T.-szobor leleplezése alkalmából.]
- ANTAL GÁBOR: A Bach-korszak költője: T. M. = Nszava 1942. nov. 8. 253. sz. 12.
- NAGY PÉTER: T. M. = MCSill 1943. 9. sz. 558–563.
- BÁRDOS LÁSZLÓ: A költő hírneve. = A Ktáros 1956. 3. sz. 220.
- TANKÓ LÁSZLÓ: Emlékezés T. M.-ra. = A Hét 1958. 34. sz. 15.
- BISZTRAY GYULA: Bev. = T. M. válogatott művei. Bp. 1961. 5–69. (MKI) [Pályakép.]
- [PÁNDI PÁL] P. P.: T. M. emlékezete. = Nszab 1967. szept. 27. 7. [Születésének 150. évfordulója alkalmából.]
- TÓTHBÉLA: T. M. = TheoSz 1967. 11–12. sz. 356–358.
- DÁVID GYULA: T. M. „bronzérme”. = Utunk 1968. aug. 2. 31. sz. 4. [Halálának 100 éves évfordulóján méltatja a költőt.]
- MADARÁSZ LÁSZLÓ: Emlékezés T. M.-ra. = MSzó 1968. júl. 28. 206. sz. 13.
- SZEGHALMI ELEMÉR: T. M. mai szemmel. = Vig 1968. 444–448. [Költészetéről és kritikusról: Tolnai Lajos, Erdélyi János, Reviczky Gyula, Zilahy Károly, Szász Károly, Váczy János.]
- TURCEL LAJOS: T. M. emlékezete. = ISz 1968. 7. sz. 615–620.

Költészete

- CSÁSZÁR [FERENC]: T. = Dcs 1854. máj. 20–25. 28–29. sz. 625–629, 648–654. [Költészetének elemzése.]
- [ARANY JÁNOS] y. s.: T. M. költeményei. VI. Vegyes tartalommal. (Pest 1863.) = Ko 1863. szept. 13. 11. sz. 257–259., és A. J. hátrahagyott iratai és levelezése. 2. köt. Hátrahagyott prózai dolgozatai. Bp. 1889. 290–296., A. J. összes prózai művei és műfordításai. Bp. 1938. 895–901., A. J. összes prózai művei. Bp. [1949.] 1104–1110., A. J. összes művei. 11. köt. Prózai művek. 2. köt. Bp. 1968. 460–464.
- ARANY JÁNOS: Jelentés a nyelv- és szépműtudományi osztály egyik Nagyjutalmáról. = MTA Évk. 11. köt. 9. füz. Pest 1868. 43., és A. J. összes művei. 14. köt. Hivatali iratok. 2. köt. Bp. 1964. 267. [T. M. összes költeményeinek 6. kötetét ajánlották akadémiai Nagyjutalomra.]
- Nagygyűlés 1868. márc. 17. = AkÉrt 1868. 91. [A nagyjutalmat T. M. összes költeményei 1863-ban megjelent 6. kötete nyerte el.]
- SZÁSZ KÁROLY: Bev. = T. M. összegyűjtött költeményei. 1. köt. Pest 1870. I–LI., és T. M. összes költeményei. 1. köt. Pest 1870. 7–47.
- STEINACKER, GUSTAV: Michael Tompa. = S. G.: Ungarische Lyriker von Alexander Kisfaludy bis auf die neueste Zeit (die letzten 50 Jahre.). Leipzig–Bp. [1874.] 231–232.
- FERENCZY JÓZSEF: T. jellemzéséből. = Db 1877. aug. 17. 20. sz. 158–159. [T. M. költészetéről.]
- TOLNAI LAJOS: T. M. költészete. = BpSz 1878. 18. köt. 27–86. – Klny. is. [A 27. lapon I. Szerk. aláírással Gyulai Pál jegyzetét, és Gy. P.: Bírálókat. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 575.]
- Ism.: [Reviczky Gyula] R., Petőfi TársLapja 1878. okt. 13. 15. sz. 237–238., és R. Gy. összegyűjtött művei. Bp. 1944. 527–528. – FL 1878. szept. 21. 217. sz. 1053.
- KERÉGYÁRTÓ ELEK: T. M. költészete. = Figy 1879. 6. köt. 161–177, 270–301, 338–356.; 7. köt. 60–76. – Klny. is.
- GLEIDURA GÉZA: T. M. költészete. = Kat főgimn.Ért. 1885/86. Rozsnyó 1886. 3–18.
- Ism.: Váczy János, EPhK 1887. 85–86.
- VÁCZY JÁNOS: A T. satyráiról. (Különös tekintettel kiadatlan műveire.) = FL 1888. júl. 3. 183. sz. [Szatirikus hangvételére példaként utal a „Boldog sziget”, a „Válasz Vojtina Gáspárnak”, az „Elmélkedés egy levél felett” c. verseire és a „Válasz” c. verses szatirájára.]
- WALKOVSKY ERZSÉBET: T. M. költői működése. = Áll.felsőbb leányisk.Ért 1896/97. Máramarosziget 1897. 73–75.
- LÉVAY JÓZSEF: Bev. = T. M. munkái. 1. köt. Bp. [1902.] 5–19.
- LENGYEL MIKLÓS: Bev. = T. M. válogatott költeményei. Bp. [1904.] 3–7. (Kis ktár 65–66.)
- KONT, [IGNÁC]: T. M. = K. I.: Poètes lyriques hongrois. Paris 1905. 5–22.
- Ism.: Kropf Lajos, Száz 1906. 474.
- RAKODCZAY PÁL: T. költészete. = Ur 1905. 12. sz. 487–492.
- KÉKY LAJOS: Bev. = T. M. művei. 1. köt. Költemények 1840–1847. Bp. 1914. 5–34. (A Kisfaludy Társaság nemzeti ktára 58.)
- HERCZEG FERENC: A melanchólia költője. = Petőfi Társ.Évk. 1917. 50–52.
- MITROVICS GYULA: T. helye költészetünkben. = ProtSz 1918. 179–188.
- RAVASZ LÁSZLÓ: Bev. = T. M. munkái. 1. köt. Bp. [1928.] V–XVI. (Élő kvek. MK1 25.)
- SIPOS IDA, V.: Bev. = T. M. válogatott költeményei. [Bp.] 1929. 3–6.
- [BARTOS IMRE] (B. I.): T. M. = Bartos Imre – Madácsy László – Vajtai István: A te iróid. Szeged 1941. 94–97. [Allegorikus-hazafias lírája, epikus művei: népregek és virágregék.]
- VAJTHÓ LÁSZLÓ: Bev. = T. M. összes versei. Bp. 1942. III–VIII.
- MAJTÉNYI ERIK: Bev. = T. M.: Versek és regék. Bukarest 1955. 5–7. (Tanulók ktára.)
- HORVÁTH JÁNOS: A nemzeti klasszicizmus irodalmi ízlése. IV. Az új ízlés egyéni változatai. T. = H. J.: Tanulmányok. Bp. 1956. 334–358. [Egyetemi előadás, 1928–30-ból és 1945–48-ból.]
- SZÍJGYÁRTÓ LÁSZLÓ: Utószó. = T. M. válogatott versei. [Bp. 1958.] 113–117. (A m. irodalom gyöngyszemei.)
- BISZTRAY GYULA: A százötven éves T. M. = T. M.: Szólóhegyen. [Válogatott versek.] Bp. 1967. 5–8.
- MEZEI JÓZSEF: T. M. és a költőiség. = It 1969. 76–90.

Lírája

SZABÓ JÓZSEF: T. költői lelkének ébredése s első alkotásai. = Rozsnyói Híradó 1886. okt. 24. 43. sz. 1–2. [Ifjúkori költészetéről.]

[SZIKSZAY PÁL]: T. költeményei nejehez. = FL 1888. júl. 30. 210. sz. 1540–1541. [A költő halálának 20. évfordulója alkalmából a költő és felesége kapcsolatáról, idézve néhány verséből: „Távolból”, „Itthon vagyok...”, „Jöszte kedves...”, „Ne haragudj még itt...”, „Nálad nélkül”.]

MITROVICS GYULA, IFJ.: T. M. zsengei. = Figy 1889. 26. köt. 161–173.

[KEMÉNY JÁNOS]: T. M. mint elégia költő. = Tatai kegyes.algimn.Ért. 1905/06. 3–26. – Klny. is.

- Ism.:** Révai Sándor, EPhK 1907. 442–443.
 [KÉKY] KÉKI LAJOS: T. M. ifjúkori költészete. = BpSz 1909. 138. köt. 57–80.
- NAGY SÁNDOR: T. lyrai költészete. = ItK 1912. 39–58.
 KISS GÉZA, HEGYALJAI: 100 éves a T. babérja. = DebrKépKal 1942. Debrecen [1941.] 76–77. [Megemlékezés T. M. első verseiről.]
- KOVÁCS KÁLMÁN: T. hangulatköltészete. = StudLitt Tom. 3. Debrecen 1965. 19–29.
- NÉMETH G. BÉLA: T. M. emlékezetére. = Nagyv 1968. 1432. [T. korabeli jelentőségéről; hangulatköltészeteinek jellemzése.]
- Epikája*
- SZABÓ JÓZSEF: Apológia a regeköltő T. mellett. = Rozsnyói Híradó 1886. dec. 5–12. 49–50. sz. [T. regeköltészetének elemzése, az elmarasztaló kritikák bírálata.]
- STERN ERNŐ: T. M. elbeszélő költészete. = Tavaszemlk. Pápa 1896. 81–93.
- MARIKOVSKY MENYHÉRT: T. virágregéi. = Máramarosi Lapok 1904. 11. sz. 1–4., 12. sz. 1–3. [Többek között a virágregék műfaji meghatározásáról.]
- TOLNAI VILMOS: T. M. és a Polgári Lexicon. = EPhK 1906. 285–293. [A történeti hitelesség kérdése T. M. epikus költeményeiben; a forrásként használt Polgári Lexikon történetének variánsait vizsgálja tíz T.-költeményben.]
- BENEDEK MARCELL: A népköltészet hatása a XIX. század nagy magyar epikusaira. = NlSk 1907. jún. 1.–szept. 14. 22–37. sz., és B. M.: A népköltészet hatása a XIX. század nagy magyar epikusaira. Bp. 1907. 61–82. [Többek közt T.-ról és Aranyról.]
- NAGY SÁNDOR: A virágregék. = ItK 1909. 167–173. [T. M. virágregéinek keletkezéséről, műfaji hovatarozásáról, értékeléséről.]
- SZABÓ IGNÁC: A virágok költője. = Wagner [Manó] rákospalotai fögimn.Ért. 1908/09. 3–16. – Klny. is. [T. M. virágregéiről.]
- Ism.:** Nyilasi Lajos, EPhK 1910. 605.
- BERECZKY IMRE: T. M. népregéi. Szeged–Bp. 1911. 75 l. [Irodalmi segédkönyvek 6.] [Szó- és tárgyi magyarázatok a 23 regéhez.]
- ENDREI ÁKOS: T. M. regéi. Szeged–Bp. 1911. 24 l. [Irodalmi segédkönyvek 3.] [29 regéhez fűződő magyarázatok a regék csoportosításával.]
- LENGYEL MIKLÓS: T. M. elbeszélő költeményei. Szeged–Bp. 1912. 75 l. [Irodalmi segédkönyvek 10.] [15 költemény magyarázata.]
- SEBESTYÉN KÁROLY: Filozófia a balladában. = BpSz 1933. 230. köt. 269–284., és S. K.: Munkák és napok. Bp. [1918.] 118–133. [Arany János, Goethe, T. M.]
- KERECSENYI DEZSŐ: Bev. = T. M.: Népregék. Virágregék. Bp. [1941.] 3–7. (MKI)
- KOVÁCS KÁLMÁN: „Mit mond az agg rege?” T. M. mondafeldolgozásai. = StudLitt Bp. 1963. 1. köt. 69–82. – Klny. is.
- Alakok, témák, tárgyak ábrázolása*
- KÁRPÁTI KÁROLY: A Murányi Venus Petőfinél és T.-nál. = Ko 1880. IV. 431–447.
- BERTA ILONA: A „Murányi Vénus” Petőfi, T. és Arany költészetében. = NNőnevelés 1883. okt., 573–581.
- SCOSSA DEZSŐ: A költészet botanikája. = FL 1886. dec. 29. 359. sz. 2637–2639. [A botanika Petőfi, T. és Arany költészetében.]
- PÉTERFI LAJOS: A természet T. M. költészetében. = KerMagy 1893. máj.–jún., 3. sz. 133–141.
- GAÁL MÓZES: T. családi költészete. = Tanulók Lapja 1895. febr. 3.–márc. 3. 5–9. sz.
- TRENCSENY KÁROLY: A költészet konzervativizmusa. = Zombori kereskedelmi középisk.Ért. 1894/95. 3–26. [Konzervatív életforma népköltészetünkben, továbbá Petőfinél, Aranyról és T.-nál.]
- KERÉKGYÁRTÓ ELEK: T. M. „karácsony estéi”. = BorsodmL 1899. dec. 25. 103. sz. 13–14., és Rozsnyói Híradó 1899. dec. 24. 52. sz. 1–2. [A költő karácsonyi témájú verseiről.]
- HELLER BERNÁT: T. M., az Evangélium és az Agáda. = IMITÉ 1900. 305–316. [T. M. költői tárgyairól.]
- SZÉKELY GYÖRGY: A művészet és a vallás egymáshoz való viszonyáról. = ProtSz 1900. 1–10, 73–90. [A befejező részben T. vallásos verseiről.]
- VERSÉNYI GYÖRGY: T. vallásos költészete. = SpL 1901. okt. 21.–nov. 4. 42–44. sz.
- LAKATOS VINCE: A vallásos elem T. költészetében. = Keszthelyi kir.kat.fögimn.Ért. 1901/02. 3–42. – Klny. is.
- Ism.:** Major Károly EPhK 1903. 517–520.
- SZARKA LAJOS: A családias érzés T. költészetében. = Közlöny 1902. márc. 15.–máj. 1. 14–15, 17. sz. 145–147, 155–157, 173–175.
- KAMINSZKY LÁSZLÓ: A madarak T., Petőfi és Arany költészetében. Ungvár 1907. 67 l.
- MIKLÓS ELEMÉR: A női lélek T. költészetében. = M. E.: Irodalmi nevelés. Bp. 1908. 67–75.
- WALLENTINYI SAMU: T. vallásos költészete. = Beöthy Emlk. Bp. 1908. 358–367., és W. S. emlékezete. Eperjes 1933. 41–52.
- JÓZSAN MIKLÓS: A vallás T. költészetében. = KerMagy 1909. jan.–febr., 8–18.
- RADNÓTI DEZSŐNÉ: A nő T. költészetében. = ErdL 1909. ápr. 1–15. 6–7. sz. 122, 149.

KÓLYI: T. M. vallásos költészete. = DebrProtL 1912. 47. sz. 735–736.; 49. sz. 769–771.; 51. sz. 798–799.

HELLER BERNÁT: T. M. = *MűJövő* 1917. okt., 409–410. [Verseiben található bibliai vonatkozások.]

TOLNAI VILMOS: Árva gerlice. = EPhK 1929. 236–240. [A gerlice-motívum, többek között T. költészetében is.]

BEKE ÖDÖN: Szakállas farkas. = Ethn (Népelet) 1932. 167. [A magyar néphitben a farkassá változó ember alakja és ennek előfordulása T. egyik versében.]

Egyes verseiről

A BAJMÓCI FÖRDŐS

ZLINSZKY ALADÁR: A bajmóci fördős mondája. = Heinrich-mlk. Bp. 1912. 276–283. [T. M. „népregéjének” német feldolgozásairól. Hasonlóságok és eltérések.]

A FOGOLY

DOMBI MÁRK: II. Rákóczi Ferenc a költészetben. = Bajai ciszt.főgimn.Ért. 1903/04. 3–38. – Klny. is. [Többek közt T. „A fogoly” c. művéről.]

DOMBI MÁRK: T. M.: A fogoly. Költői elbeszélés. = D. M.: II. Rákóczi Ferenc a költészetben. Baja 1904. 34–36.

A GAZDAG

GAÁL MÓZES: T. M. „A gazdag” című költeményének tárgyalása az iskolában. = Pozsonyi kir.kat.főgimn. Ért. 1890/91. Pozsony 1891. 1–26.

Ism.: *Kardos Albert*, EPhK 1892. 685–687.

A GÓLYÁHOZ

SZEREMLEY CSÁSZÁR LORÁND: A gólyához. = Diákok Lapja 1901. szept. 1–8. 1–2. sz. 4–5, 14–16.

BARLA SZABÓ JÓZSEF: T. M. „A gólyához” c. költeményének esztétikai fejtegetése. = Csurgói Diákalbum. Csurgó 1931. 31–38.

KOZOCSA SÁNDOR: Adalékok T. M. költeményéhez és a költő kiadatlan levele. = It 1938. 118–121. [Többek között „A gólyához” és a tévesen neki tulajdonított „Szigliget” (vagy „Szigligetnél”) c. versekről. Az utóbbi szerzője: Talabér János.]

A JÓŠ FESŐ

KEMÉNY LAJOS: T. „A jós festő”-jének forrása. = EPhK 1919. 276–277.

A KERESZT-ÚTRÓL

BÁN ALADÁR: A kincskeresés a néphitben. = Ethn 1915. 2–3. sz. 28–40, 86–93. [Többek között T. M. költői elbeszéléseiről.]

A KINCŠKERESŐ

BÁN ALADÁR: A kincskeresés a néphitben. = Ethn 1915. 2–3. sz. 28–40, 86–93. [Többek között T. M. költői elbeszéléseiről.]

A MADÁR, FIAIHOZ

ZLINSZKY ALADÁR: Lyrai szemelvények. – Egy megjelent anthológiából. = Zombori áll. főgymn.Ért. 1891/92. 3–30. [Többek közt T. M. „A madár, fiaihoz” c. verséről.]

MAKAY GUSZTÁV: T. M.: A madár, fiaihoz. = M. G.: „Édes hazám, fogadj szívedbe!...” Bp. 1959. 246–249.

ANDRÁS HERCEG SÓLYMA

BEÓTHY ZSOLT: Két ballada. = FL 1885. márc. 1. 50. sz. 328–329.

[BEÓTHY ZSOLT]: T. M.: András herceg sólyma. = Greguss Ágost–B. Zs.: Magyar balladák. Bp. 1885. 117–124. [Balladamagyarázat.]

ÁROKHÁTI LŐRINC

ELEK OSZKÁR: T. „Árokháti Lőrinc”-e. = EPhK 1911. 152–154. [Témáját a polgári lexikonból merítette.]

ELEK OSZKÁR: T. „Árokháti Lőrinc”-e. = EPhK 1912. 491–492. [Orbán Balázs: A Székelyföld leírása... c. művében egy Telekfalváról származó mesét ismertet, mely rokon T. költeményének témájával.]

GÁLOS REZSŐ: T. „Árokháti Lőrinc”-e. = EPhK 1912. 491–493. [Kiegészítés Elek Oszkár cikkéhez (megj. EPhK 1911. 152–154.).]

MARÓT KÁROLY: A bábcusel T. „Árokháti Lőrinc”-ében. = EPhK 1915. 674–678.

MADZSAR IMRE: T. M. két költeményének tárgyáról. = It 1922. 96–98. [A „Rétel patakja”-ról és az „Árokháti Lőrinc”-ről.]

A SZEGÉNY ÉS GAZDAG

BERZE NAGY JÁNOS: Adalékok T. M. „A szegény és gazdag” című költeményének tárgytörténetéhez. = Ethn 1916. 134–137.

AZ ERDEI LAK

HÓDOSSY BÉLA: „Az erdei lak”. = FL 1891. márc. 12. 70. sz. 508. [Petőfi és T. azonos című verséről, mely költői versenyük eredménye.]

AZ IBOLYA ÁLMAI

BENICZKY GYULA = MH 1851. ápr. 13. 433. sz. 1951. [T. M. verséről is.]

ELEK OSZKÁR: Rückert és T. = It 1917. 319–320. [A vers forrása Rückert egy meséje lehetett, Kriza János fordításában.]

AZ ÖREG SZOLGA

GORZÓ GELLÉRT: Észrevételek T. „Temetés” és „Az öreg szolga” c. költeményeire. = EPhK 1915. 791–793.

BARÁTIM EMLÉKEZETE

TOLNAI VILMOS: Arany és T. kölcsönös plágiuma. = It 1921. 33. [T. M.-nak 1852. nov. 1-jén kelt leveléről, közléssel, melyben „eltulajdonítani” kívánja Arany egy verssorát. A kérdéses plagizált verssor megjelenik a „Barátim emlékezete” c. költeményében, mely a vers keletkezési idejére is utal.]

BASA KUTJA

ELEK OSZKÁR: T. M. „Basa kutja” című költeményéről. = It 1915. 30.

DIÓSGYŐR

VERSÉNYI GYÖRGY: T. Diós-Győr című mondájának egy variánsa. = It 1918. 299–300. [T. M. mondájának meséje variánsa az András Sámuel-féle anekdotáskönyv (1789) egyik anekdotájának.]

BINDER JENŐ: Álom a hídon levő kincsről. = Eth 1920. 41–45.

FALUSI ÓRÁK

MAJOR KÁROLY: A költői képzelemről. = Ref.főgimn. Ért. 1891/92. Hódmezővásárhely 1892. 3–13. [Csonkai és T. „Falusi órák” c. idilljének széptani elemzése.]

HALDOKLÓ MELLETT

[HÉGEDŰS ISTVÁN?] BAYARD = ÉI 1884. jan. 27. 5. sz. 51–52.

HÁROM A DARU

HELLER BERNÁT: Három a daru. T. M. versének típuscsaládja a konok asszonyról. = Ethn 1926. 57–72. – Klny. is.

IKARUS

HANKISS JÁNOS: Repüljünk. = H. J.: A magyar irodalom közelről. Bp. 1942. 182–187. [Értelmezi T. M. versét és vizsgálja kapcsolatát a külföldi motívumkinccsel.]

POHARAM

KONRÁDY LÁSZLÓNÉ: T. M. „Poharam” c. költeményéhez. = ItK 1940. 79.

RÉTEL PATAKJA

MADZSAR IMRE: T. M. két költeményének tárgyáról. = It 1922. 96–98. [A „Rétel patakja”-ról és az „Árokháti Lőrinc”-ről.]

SZÉCSI MÁRIA

JESZENSZKY ISTVÁN: Széchy Mária T. „Szécsi Mária” című költői beszélyében. = J. I.: Széchy Mária a magyar irodalomban. Bp. 1896. 22–26.

PATYI ISTVÁN: Petőfi és T. beszélye Szécsi Máriáról. = MSz 1896. szept. 13. 37. sz. sz. 434–436.

SZUHAY MÁTYÁS

KOVÁCS ZSIGMOND: T. M. és Herkó Páter. = Rozsnyói Híradó 1895. febr. 3. 5. sz. 1–2. [„Szuhay Mátyás” c. versében említi Herkó Páttert, a barátot jellemezve.]

Herkó Páter titka. = ÚjEmb 1953. 51–52. sz. 6. [Ki volt Herkó Páter és hogyan kerülhetett T. M.: „Szuhay Mátyás” c. művébe.]

TEMETÉS

GORZÓ GELLÉRT: Észrevételek T. „Temetés” és „Az öreg szolga” című költeményeire. = EPhK 1915. 791–793.

ZIVATAR

TRENCSENYI KÁROLY: T. M. „Zivatar” c. költeményének keletkezése. = It 1931. 245–246.

ZRÍNYI ILONA KESERVE

KERÉKGYÁRTÓ ELEK: T. M. emlékezete. = Egyetértés 1899. júl. 29. 207. sz. 1–2. [Költészetének elemzése]

se, többek közt a „Zrínyi Ilona keserve” c. művéről.]

KIADATLAN VAGY TÉVESEN TOMPÁNAK TULAJDONÍTOTT VERSEK

Szépírodalmunk. = A Hon 1871. márc. 1. 49. sz. 3. [Vörösmarty és T. egy-egy állítólagos ismeretlen verséről: az „Isten felelete” és az „Indulatroham” címmel.]

Az „Indulat-roham” és „Isten felelete”. = Ék 1876. okt. 18. 115. sz. 1014. [Az Ék 1876. okt. 15-i számában megjelent, Petőfinék és T.-nak tulajdonított két versről.]

KOZOCSA SÁNDOR: Adalékok T. M. két költeményéhez és a költő kiadatlan levele. = It 1938. 118–121. [Többek között „A golyához” és a tévesen neki tulajdonított „Szigliget” (vagy „Szigligetnél”) c. versekről. Az utóbbi szerzője: Talabér János.]

v-j-: T. M.-nak tulajdonított balatoni versek. = VasiSz 1939. 5–6. sz. 348. [A „Szigliget” és a „Kisfaludy” c., tévesen T.-nak tulajdonított versekről. Szerzőjük: Talabér János papköltő.]

Nyelve, írói eszközei

SZÁSZ KÁROLY: A nyelvtan és a költői nyelv. = MNyr 1872. 356–361. [Szórendi eltérések, többek között T.-nál.]

ENDRÓDI SÁNDOR: A kísérletek korszakát éljük. = Figy 1874. márc. 15. 11. sz. 131–132. [T. szimbolizmusáról.]

LEHR ALBERT: A tárgy-as-tárgyatlan ragozáshoz. 1–2. = MNyr 1874. 118–123, 211–215. [Tárgyatlan ragozás T. M.-nál.]

NÉVY LÁSZLÓ: T. szimbolizmusa. = Figy 1874. jan. 4–18. 1–3. sz.

STEINER ZSIGMOND: A tárgy-as-tárgyatlan ragozáshoz. = MNyr 1874. 301–302. [Tárgyatlan ragozás T. M.-nál.]

Nyílt levél. (A „Figyelő” szerkesztőjéhez.) = Figy 1874. márc. 8. 10. sz. 119–120. [T. szimbolizmusáról.]

LEHR ALBERT: Határozó-e a határozó? I–II. = MNyr 1875. 8–15, 541–552. [A határozó T. M.-nál.]

SIMONYI ZSIGMOND: A szavak összetétele a a magyarban. I–X. = MNyr 1875. 102–110, 148–154, 198–205, 244–251, 293–298, 341–345, 385–390, 437–444, 485–493, 531–541. [Többek között T. M.-nál.]

VOZÁRY GYULA: T. M. költeményeinek nyelvi sajátosságai. = MNyr 1880. 49–53, 107–111, 198–203. [Állatokra és növényekre vonatkozó kifejezések gyűjteménye.]

SIMONYI ZSIGMOND: A magyar névragozás. I–XI. = MNyr 1885. 246–252, 289–296, 337–344, 385–389, 433–442, 481–488, 529–537.; 1886. 1–4. 433–441, 481–487, 529–538. [Határozóragok T. M.-nál.]

VÁCZY JÁNOS: T. lyrai allegóriái. = KisfTÉ ÚjF 1887–1888. 22. köt. Bp. 1888. 79–124.

KULCSÁR ENDRE: A magyar nyelv képes beszéde. = MNyr 1890. 250–259, 299–307, 344–351, 396–400, 441–447, 491–496; 1891. 4–9, 60–67, 106–112, 155–160, 245–250. [Többek között T.-nál is.]

VOZÁRY GYULA: T. M. költeményeinek nyelvi sajátosságai. = MNyr 1891. 268–274. [„Földművelésre s ezzel rokon dolgokra tartozó szók” T.-nál. Kiegészítés a MNyr 1880. évfolyamában megjelent azonos c. cikksorozatához.]

RUPRECHT ALAJOS: T. hazafias allegóriái. = MSz 1894. szept. 23–30. 38–39. sz. 446–447, 458–459.

SZENTIVÁNYI JÓZSEF: T. allegóriái. = Tanulók Lapja 1895. nov. 3–17. 44–46. sz.

JESZENSZKY ISTVÁN: Az allegória és T. M. = Pozsonyi ág.h.ev.lyc.Ért. 1899/1900. 3–23. – Klny. is.

Ism.: *Gyulai Ágost*, EPhK 1901. 248–250.

VERSÉNYI GYÖRGY: T. népies költészetéről. = Ethn 1917. 161–184.

GÁRDONYI KLÁRA: Biedermeier a magyar költészetben. Bp. 1936. 46 l. (Az ausztriai német biedermeier jellemvonások a magyar irodalomban 1815–1848-ig.) [Korszakunkból említve Vachott Sándor és T. M.]

ÉDES JENŐ: Hibák az alárendelt mondatok szerkesztésében. I–II. = Msan 1939. 62–67, 106–110. [Latinos szerkezet T. M.-nál.]

DÁVID GYULA: T. M. népiessége. = IgSzó 1968. 111–115. [Plebejus vonások T. M. költészetében 1849-ig.]

Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok)

BARKÁSZ KÁROLY: Írva van, írva lett, írva lesz. = MNyr 1874. 486–491. [A „van” ige T. M.-nál.]

BABICS KÁLMÁN: Nyelvtudományi irodalom. Csákány Laci: Nyelvészeti galantériák. = MNyr 1875. 404–411. [T. M. kifejezései.]

SIMONYI ZSIGMOND: Szómagyarázatok. Bebamol, elbamol. = MNyr 1875. 367–368.

RÉVÉSZ SAMU: A hegynevekről. = MNyr 1878. 308–312. [A „szirt” szó T. M.-nál.]

SIMONYI ZSIGMOND: A visszaható igének egy különös használata. = MNyr 1878. 481–493.

BARKÁSZ KÁROLY: Az alárendelő időkötszók. = MNyr 1879. 204–210. [Az „alighogy” kötszó T. M.-nál.]

LEHR ALBERT: Búcsú Kún-Sz.-Miklóstól. 1–3. = MNyr 1879. 24–31, 64–71, 117–128.

- P. THEWREWK EMIL: Az i-vel képezett melléknév. = MNyr 1879. 346–357. [Melléknév T. M.-nál.]
- [SIMONYI ZSIGMOND] ANTIBARBARUS: Helyes szóalkotás. = MNyr 1880. 505–511. [Gyakorító ige T. M.-nál.]
- LEHR ALBERT: Helyreigazítások. Magyarázatok. A számára. = MNyr 1885. 131–132.
- BARBARICS RÓBERT: Létére. = MNyr 1886. 345–351.
- SIMONYI ZSIGMOND: Visszaható ige tárgygal. = MNyr 1886. 107–113.
- BARBARICS RÓBERT: A visszaható névmás és jelzői. = MNyr 1887. 295–301.
- BÉLTEKY KÁLMÁN: Rokontérmű szók. I–VII. = MNyr 1887. 9–14, 103–108, 249–252, 343–346, 393–396, 485–487, 540–543. [Többek között T.-nál.]
- [SIMONYI ZSIGMOND] FILOLÓGUS: T.-nak egy kifejezéséről. = MNyr 1913. 236. [Pollák Miksa egy forrásutalásának helyesbítése.]
- LEHR ALBERT: Torvad. = MNyr 1914. 323, 423–424. [T. M. egy szaváról: „tonvad, tomvad”.]
- EGRI ANNA: Olvasás közben. = MNyr 1919. 140–141. [T. M. több kifejezéséről.]
- JUHÁSZ JENŐ: Engess. = Msan 1938. 19–20. [Az „enged” ige T. M.-nál.]
- JUHÁSZ JENŐ: Szokok. = Msan 1938. 16–18. [A „szokni” múlt ideje T. M.-nál.]
- MESKÓ LAJOS: A magyar határozók panasza. = Msan 1941. 38–44. [A „Hová?” vonzatú ige T. M.-nál.]
- HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA
- KOMÁROMY LAJOS: T. M. emléke a feketehegyi fürdőben. (Szikla-emlékmű.) = VU 1868. szept. 20. sz. 38. sz. 453–454. [T. szanatóriumi tartózkodásáról.]
- „T. M. ...” = Figy 1878. V. 320. [A rimaszombati T.-emléktábla leleplezéséről.]
- T. M. sírja Hanván. = FL 1880. szept. 5. 204. sz. [Arany János sorairól a sírkövön.]
- T.-emlék Feketehegyen. = MNépvil 1880. aug. 1. 31. sz. 493. [A költő 1866-os fürdőzésének emlékét örökítették meg.]
- T. fája a bártfai fürdőben. = PH 1883. júl. 22. 201. sz. 19.
- „T. M. szobra”. = Figy 1884. 16. köt. 157.
- Szobrot T. M.-nak! = Rozsnyói Híradó 1884. jan. 6. 1. sz. 1–2. [Felhívás a T.-szobor felállítására.]
- VERESS SAMU: Fölhívás a „T.-szobor” érdekében. = Gömör-Kishont 1888. dec. 9. 50. sz. 1.
- (R. G.): A T.-ünnep. (Feketehegyi levél.) = FL 1889. aug. 3. 210. sz. 1559–1560. [A szoborleleplezési ünnepségről a Szepes megyei Feketehegyen.]
- [SZANA TAMÁS?] Sz.: A gömöri T.-szobor terve. (Egy közérdekű levéllel.) = FL 1889. febr. 11. 41. sz. [Indítvány T. szobrának felállításáról.]
- T. M. szobra Feketehegyen. = VU 1889. aug. 25. 34. sz. 545. [T. M. feketehegyi szobrának leleplezéséről.]
- GYURÓNÉ KUN MARISKA: T.-ünnepély. (Fekete hegyen.) = FL 1890. aug. 1. 210. sz.
- KERÉKGYÁRTÓ ELEK: A T.-ünnepélyről. = FL 1893. júl. 25. 203. sz. 1639–1640. [A hanvai emlékünnepelepleyről T. M. halálának 25. éves évfordulóján.]
- RADÁCSI GY[ÖRGY]: A T.-ünnep küszöbén. = SpL 1893. júl. 31. 31. sz. 671–674.
- VATTAY LÁSZLÓ: A T.-ünnep. = SpL 1893. aug. 7. 32. sz. 703–706. [Halálának negyedszázados évfordulója alkalmából.]
- RÁCZ LAJOS: A T.-szobor leleplezése. = SpL 1896. okt. 12. 41. sz. 824–825.
- TÜDŐS ISTVÁN: T. M. szobrának leleplezésekor. = SpL 1896. okt. 12. 41. sz. 812–814.
- T. M. szobra. = VU 1901. ápr. 21. 16. sz. 265. [T. Rozsnyói szobrát 1901 őszén leplezik le.]
- JAKAB ÖDÖN: T. M. = Mság 1902. jún. 4. 130. sz. 1. [Szoboravatásáról Rimaszombaton.]
- [NÉGYESY LÁSZLÓ]: Jelentés a rimaszombati T. szobor leleplezéséről. = AkÉrt 1902. 543–546. [Közli az ott elhangzott ünnepi beszédét is.]
- S. J.: T.-szobor leleplezése Rimaszombaton. = Sárospatak 1902. jún. 8. 23. sz. 3.
- SZIRMAI GYULA: T. M. szobra Rimaszombaton. = MGén 1902. jún. 15., 404.
- A T.-szobor fölvatása. = BH 1902. jún. 5. 152. sz. 8. [Rimaszombaton.]
- T. M. emlékezete Eperjesen. = VU 1902. okt. 12. 41. sz. 677. [Az eperjesi Széchenyi-kör T.-emlékünnepe, egybekötve az „Erdei lak” emlékhelye felkeresésével.]
- T. ünnepély. = Széchenyi-körÉvk. Eperjes 1903. 3–37.
- BEÓTHY ZSOLT: Üdvözlő beszéd az Eperjesi Széchenyi-kör T.-ünnepélyén. = Széchenyi-körÉvk. Eperjes 1903. 10–11.
- Sz. A.: Petőfi- és T.-emlék Kassán. = VU 1904. máj. 22. 21. sz. 359–360. [Emléktáblát lepleztek le Kassán, a volt „Fekete Sas” fogadó falán.]
- Tanítványaink hódolata Petőfi és T. emlékének. 1904. = Kassai premontrai főgimn.ért. 1903/04. 1–9.
- MIKLÓS FERENC: T. M. sírja. = Újld 1905. júl. 23. 30. sz. 89. [Hanván, Arany János sírversével.]
- RADÁCSI GYÖRGY: A sárospataki T.-szobor történetéhez. = SpRefl 1908. aug. 16–23. 33–34. sz. 351–352, 359–360.
- VERESS SAMU: T. szobra Budapesten. Az elfelejtett költő. = V 1911. dec. 31. 310. sz. 36. [Hiányolja, hogy a fővárosban még nincs fölállítva T. M. szobra.]
- Szobrok T.-nak a fővárosban. = SpeRefl 1912. máj. 19. 20. sz. 191–193.

- VERESS SAMU: Adatok a rimaszombati T.-szobor felállításának történetéhez. = *Gömöri Újság* 1915. okt. 17. 42. sz. 1., nov. 21. 47. sz. 1.; 1916. jan. 2. 1. sz. 1., márc. 19. 12. sz. 1.
- FÜLÖP JÓZSEF: Arany János és T. M. emlékezete az iskolákban. A nagy költő születésének 100-ik évfordulója alkalmából rendezhető emlékünnepegy műsortervezete. Bp. 1917. 32 l.
- Petőfi-Gesellschaft. = *PLloyd* 1917. szept. 21. 235. sz. 9., okt. 2. 244. sz. 10. [Híradás és tudósítás a T.-centenárium alkalmából a Petőfi Társaság emlékünnepeéről.]
- Kisfaludy-Gesellschaft. = *PLloyd* 1917. okt. 23. 262. sz. 11. [A Kisfaludy Társaság ünnepi ülést tart a T.-centenárium alkalmából.]
- T. M. születésének 100-ik évfordulója. = *Újság* 1917. szept. 30. 243. sz. 9. [Ünneplése Rimaszombaton.]
- Látogatás Lévay Józsefnél. = *Újság* 1917. okt. 2. 244. sz. 8. [A lezajlott T.-ünnepségről.]
- Gömör- és Kishont vármegye törvényhatósági bizottsága által ... T. M. születése 100-ik évfordulója alkalmából tartott rendkívüli díszközgyűlés jegyzőkönyve. Jegyzette Söldös Béla. Rimaszombat 1918. 64 l.
- T. és az Akadémia. = *SpRefl* 1918. szept. 8–15. 36–37. sz. 187–188. [Beöthy Zsoltnak T. márvány mellszobra felállítása ügyében tett és elfogadott indítványáról.]
- GULYÁS JÓZSEF: T. M. és a nevelő oktatás. = *Sárospataki Hírlap* 1920. okt. 9.–dec. 11. 14–23. sz. – *Klny. is.* [T. M. nevelési elveiről; mire nevel T. költészete; mennyire használja fel az oktatás T. költészetét.]
- Ism.:** *I-N*, *ItK* 1919–1921. 273. – *Kastner Jenő*, *MPed* 1921. 67–68. – *SS*, *It* 1921. 49.
- GERGELY FERENC: T. M. versei új énekeskönyvünkben. = *Református Szemle* 1923. 411–413.
- Eladó T. M. szülőháza. = *Szózat* 1924. aug. 5. 170. sz. 2.
- Szobrot T. M.-nak. = *PH* 1936. ápr. 3. 78. sz. 15. [Budapestben nincs még T.-nak emlékműve; javaslatok az emlékmű helyére.]
- T. M. emlékezete Miskolcon. = *Mo* 1943. aug. 2. 173. sz. 6. [Halálának 75. évfordulója Rimaszombaton és Miskolcon.]
- p -s: T. M.-emlékmúzeum. = *ÉI* 1960. aug. 8. 15. sz. 11. [Emlékbizottság alakult a múzeum létrehozására.]
- T.-múzeumot létesítenek. = *ÉI* 1960. jan. 8. 2. sz. 2. [Rövid hír Kelemérről.]
- T.-gyűjtemény létesült Keleméren. = *It* 1960. 2–3. sz. 224.
- KORDOS LÁSZLÓ: Rém Elek Keleméren. = *Napj* 1963. 10. sz. 2. [A keleméri T.-múzeum felavatása alkalmából a T.-kultuszról.]
- T. M. = *IU* 1963. jan. 15. 2–6. [Keleméren az egykori paplakban T.-emlékszobát rendeztek be.]
- SZOMBATHY VIKTOR: Két téli látogatás. Ahol Madách született s ahol T. meghalt. = *MNemzet* 1964. jan. 9. 6. sz. 4. [Sztregován és Hanván kutatja az irodalmi emlékeket.]
- MÁTYÁS FERENC: A keleméri pap falujában. = *ÉI* 1967. okt. 21. 42. sz. 2. [A T. M. emlékére berendezett irodalmi múzeumról.]
- GRÁF REZSŐ: Irodalomtörténeti vándorgyűlés Sárospatakon. 1968. ápr. 5–7. = *Közn* 1968. máj. 10. 10. sz. 395. [A tanácskozás fő témája T. M. volt.]
- HORVÁTH BARNÁ: T. M. emlékezete Igricin. = *TheolSz* 1968. 9–10. sz. 306–307.
- T. M. = *IU* 1968. aug. 1.–szept. 15. 14–15. sz. [Halálának 100. évfordulóján felnyitják hanvai kriptáját.]
- FARKAS LAJOS: Árva gólya. = *IU* 1969. febr. 15. 3. sz. 9. [Vitakozik a Magyar Hírek egy cikkének T.-idézetével. (Riport a hanvai T.-sír felbontásáról.)]
- KLUGER LÁSZLÓNÉ: T. M. = K. L.-né: Irodalmi emlékhelyek Borsodban. Miskolc 1969. 108–113.

KIADÁSTÖRTÉNET, SZÖVEGKRITIKA

- LÉVAY JÓZSEF: Bev. = T. M. összes költeményei. 1. köt. Bp. 1885. V–VI. [Az új kiadás rendezési szempontjairól; az anyag kiegészítéséről a „Viráregék”-kel.]
- WALLENTINYI DEZSŐ: Kérelem T. M. levelei ügyében. = *It* 1916. 153–154, 428. [Felhívás a Kisfaludy Társaság részéről az eredeti T.-levelek összegyűjtésére kiadásuk érdekében.]
- [WALLENTINYI DEZSŐ]: Főszólítás T. M. levelei ügyében. = *ItK* 1916. 256.
- „Anlässlich des hundertsten Geburtstages des... Dichters Michael Tompa...” = *PLloyd* 1916. júl. 26. 206. sz. 10. [Tudósítás arról, hogy az Akadémia kiadja T. M. leveleit, Wallentinyi Dezső szerkesztésében.]
- T. M. levelei. = *V* 1916. 44. sz. 24. [A Kisfaludy Társaság tervezett kiadásáról.]
- FERENCZI ZOLTÁN: T. M. első megjelent versei. = *ItK* 1918. 225. [Két vers (a „Népdalok I–III.” és a „Postadal”) időbeli sorrendiségét helyesbíti a Kékly Lajos által kiadott „T. M. művei. I. Költemények 1840–1847” c. kötetbeli elhelyezésük kapcsán.]
- RAVASZ LÁSZLÓ: Utószó. = T. M. összes művei. Bp. [1942.] 1479–1484. [A kiadásról, a válogatás szempontjairól, különös tekintettel a beszédekre és az elmélkedésekre.]
- NÁDASS LÁSZLÓ: Vörösmarty, T., Tóth Árpád. = *MNemzet* 1955. jún. 5. 131. sz. 5. [A költők újabban kiadott műveiről.]

T. M. kiadatlan levelei. = Ktáros 1957. 7. sz. 545. [A több száz eredeti, ismeretlen T.-levél kiadását sürgeti a cikk.]
 BISZTRAY GYULA: T. M. elfelejtett írásai. = ItK 1963. 61–72. [Az 1942-es „T. M. összes művei”-ből ki-maradt 13 prózai írás közlésével.]

EGYES MŰVEKRŐL

Egyházi beszédek 1–2. 8
 Két halotti beszéd 7
 Legújabb költeményei 9
 Levelezése 19
 Munkái 1–4. 13
 Művei I. Költemények 1840–1847 14
 Népregek és népmondák 1
 Olajág 10
 Összegyűjtött költeményei 1–6. 11
 Összes költeményei 1–4. 12
 Összes művei 16
 Regék, beszédek 4
 Szőlőhegyen 20
 Szuhay Mátvás 2
 Válogatott költeményei 15
 Válogatott művei 18
 Válogatott versek és levelek 17
 Versei I. 3
 Versei 1847–1854. 2. 5
 Virágregék 6

1 Népregek és népmondák (1846)

[GOLUB (ATÓDI) VILMOS] GALAMB = IÖr 1846. 145–150.

Élk 1846. I. 193.

Élk 1846. I. 290. [A 2. kiadásról.]

Je 1846. jan. 25. 40–41.

[ERDÉLYI JÁNOS] = MSzépirodSz 1847. jan. 24. 4. sz. 54–59., és E. J.: Pályák és pálmák. Bp. 1886. 310–321., Szemelvények E. J. kritikáiból és tanulmányaiból. Kiad. Erdélyi Pál. Bp. 1901. 127–134.

S. SZABÓ JÓZSEF = Figy 1889. 27. köt. 70–78.

2 Szuhay Mátvás (1847)

MSzépirodSz 1847. júl. 18. 3. sz. 42–44. [A Kisfaludy Társaság által kitüntetett pályaműről.]

3 Versei I. (1847)

[ERDÉLYI JÁNOS] = MSzépirodSz 1847. szept. 26. 13. sz. 193–196., és E. J.: Pályák és pálmák. Bp. 1886. 321–327., Szemelvények E. J. kritikáiból és tanulmányaiból. Kiad. Erdélyi Pál. Bp. 1901. 134–138.

4 Regék, beszédek (1852)

LAUKA GUSZTÁV = PN 1852. márc. 6. 598. sz. 1. [Többek között T. M. kötetéről is.]

Zs. = MH 1852. márc. 25.

ÚjMMúz 1851–1852. 12. füz. szept., 233.

PITROFF PÁL = EPHK 1913. 785–787.

5 Versei 1847–1854. 2. (1854)

Dcs 1854. ápr. 25. 23. sz. 524–526.

GYULAI PÁL: Szépirodalmi szemle. III. Lyrai költemények. = BH 1855. ápr. 24–27., máj. 4–21., jún. 22–30., és Gy. P.: Kritikai dolgozatok 1854–1861. Bp. 1908. 137–240. [Többek között a 137–173. lapon: T. M. kötetéről is.]

6 Virágregék [1853] (1854)

7–71 = Dcs 1853. szept. 22. 50. sz. 1004–1006.

PN 1853. szept. 6. 1047. sz. 3.

ÚjMMúz 1853. szept., 9. füz. 463.

VU 1870. febr. 6. 6. sz. 79. [A 4. kiadásról.]

FERENCZY JÓZSEF = Baja 1877. júl. 1. 27. sz. 1–3.

KUN BÉLA: Erkölcsi tanulságok T. Virágregéiből. = Tanulók Lapja 1896. febr. 16.–márc. 8. 7–10. sz.

NPestJ 1900. dec. 19. 348. sz.

ALEXANDER BERNÁT = ITáj 1901. jan. 15. 5. sz. 68. [A díszkiadásról.]

-I. = BpSz 1901. 106. köt. 147–148.

Ur 1901. jan. 1. 1. sz. 26.

VU 1901. jan. 6. 1. sz. 11. [Az illusztrált díszkiadásról.]

MARIKOVSKY MENYHÉRT = Máramarosi Lapok 1904. 11–12. sz. [Többek között a virágregék műfajáról.]

NAGY SÁNDOR = ItK 1909. 167–173. [T. M. virágregéinek keletkezéséről, műfaji hovatartozásáról, értékeléséről.]

7 Két halotti beszéd (1855)

[FABÓ ANDRÁS] G-y = PN 1855. febr. 27. 46. sz. [T. M. válasza: PN 1855. márc. 22. 66. sz. (Uo. Gyulai Pál jegyzete Szerk. aláírással, és Gy. P.: Bírálólat. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 573.)]

8 Egyházi beszédek 1–2. (1859–1864)

BALÓ BENJÁMIN = SpFüz 1859. 79–82.

VU 1864. jún. 5. 23. sz. 219.

VU 1870. máj. 22. 21. sz. 265.

9 Legújabb költeményei (1867)

KIS FARKAS = Nef 1867. jún. 23–30. 25–26. sz. 304–305, 315–316.

MoNv 1867. ápr. 6. 14. sz. 167.

VU 1867. márc. 24. 12. sz. 140.

10 Olajág (1867)

FL 1867. máj. 9. 107. sz. 427.

HazKülf 1867. máj. 16. 20. sz. Mell.

VU 1867. máj. 12. 19. sz. 231.

BERTÓK BÉLA: T. M. imakönyvének a címe. = EPhK 1902. 75–76. [Vita Beöthy Zsolttal.]

11 Összegyűjtött költeményei 1–6. (1870)

A Hon 1870. dec. 22. 306. sz. [A Ráth Mór-féle kiadásról.]

Protestáns Képes Naptár 1871. Pest [1870.] 49–50.

VU 1870. jan. 16–23. 3–4. sz. 3–32, 46.

12 Összes költeményei 1–4. (1885)

[VÁCZY] VÁCZI JÁNOS = Harmónia 1885. júl. 26. 30. sz. 1–3. [A Mehner Vilmos-féle kiadásról.]

VÁCZY JÁNOS = Egyetértés 1885. máj. 17. 135. sz. 9.

Egyetértés 1885. júl. 12. 189. sz. 9.

VU 1885. máj. 24. 21. sz. 343.

VÁCZY JÁNOS = EPhK 1886. 661–668. [Többek között T. M. összes költeményeinek kiadásáról is.]

13 Munkái 1–4. (1902–1905)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] Cs. e. = MPaed 1902. 374–376. [Többek között T. M. munkáinak kiadásáról is a magyar remekírók sorozatban.]

Tr. = SpL 1903. dec. 28. 52. sz. 1222.

14 Művei I. Költemények 1840–1847. (1914)

KIRÁLY GYÖRGY = ItK 1914. 376–380.

15 Válogatott költeményei (1929)

KARÁCSONY SÁNDOR = ProtSz 1929. 567–568.

16 Összes művei [1942]

(-d) = Nszava 1942. dec. 20. 288. sz. 16.

Mo 1942. dec. 18. 286. sz. 5.

Tük 1942. 12. sz. 506.

BISZTRAY GYULA: T. M. elfelejtett írásai. = ItK 1963. 61–72. [Az 1942-es „T. M. összes művei”-ből ki-maradt írások közlésével.]

17 Válogatott versek és levelek (1955)

FÉNYI ANDRÁS = KözN 1955. okt. 1. 19. sz. 156.

18 Válogatott művei (1961)

LÁNG JÓZSEF = ItK 1962. 384–387.

19 Levelezése (1964)

RIGÓ LÁSZLÓ = ItK 1965. 374–379.

20 Szőlőhegyen (1967)

TASNÁDI ATTILA = Kort 1967. 2003. [T. M. válogatott költeményeinek újabb kiadásáról.]

PÓR PÉTER = ItK 1968. 599–600.

TORKOS LÁSZLÓ

1839–1939

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

T. L. a századik év küszöbén. = MNemzet 1938. okt. 5. 35. sz. 11. [A „Második életem” c. költeményének közlésével.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

BARTMANN GYÖRGY: T. L. Bp. 1934. 98 l.

Ism.: Kerekes Emil, ItK 1936. 374.

Nyilatkozatok, vallomások

F. Gy.: T. L. emlékiratai. = Élet 1921. 2. sz. 44–45. [Részletek a költő visszaemlékezéseiből, beszélgetés a költővel.]

Látogatás a legöregebb magyar írónál. = SzínhÉ 1925. 52. sz. 129. [A 86 éves T. L.-nál.]

NÉMETH KÁROLY: Őszi beszélgetés Arany János lapjának egyik munkatársával. = Újld 1929. II. 496–497. [Interjú T. L.-val.]

T. L.-nál. Látogatás a 93 éves költőnél. = PH 1932. okt. 23. 239. sz. 4.

DEZSŐ ERNŐ: Látogatás T. L.-nál, a 95 éves költőnél. = Mság 1934. 203. sz. 11–12.

LUKÁCS ISTVÁN: A százéves költőnél. = Újság 1938. okt. 4. 7. [Látogatás a 99. évét betöltött T. L.-nál.]

V. L.: Mai magyar költő, aki ismerte Vörösmartyt és Aranyt. = Újld 1938. II. 506. [Interjú a 99 esztendő T. L.-val.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

SEBESTYÉN GYULA: Huszonöt év után. = Ath 1873. 12–13. sz. 742–749, 815–825. [Tóth Kálmán és T. L. költői pályájáról.]

VUTKOVICH SÁNDOR: T. L. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 331–332.

T. L. = MoNv 1875. júl. 18. 29. sz. 345.

GÁSPÁR IMRE: T. L. = G. I.: Új Nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 231–251.

[RÉCSEI] RÉCHEY VIKTOR-ALFONZ: A Kőszegen és vidékén született vagy működött írók élete és irodalmi munkássága. I–VI. = Kőszeg és Vidéke 1881. nov. 20, 27.; dec. 4, 11, 18, 25. 20–25. sz. [Az utolsó részben részletesebben T. L.-ről is.]

NÉGYESY LÁSZLÓ: A magyar verselmélet kritikai története. = KisFTÉ 1885–1887. 21. köt. Bp. 1887. 293–362. [Többek között (342–352.): T. L. verselméletéről.]

T. L. = VU 1899. ápr. 30. 18. sz. 298. [Életéről és munkásságáról.]

HELLEBRONT KÁLMÁN: Az ócsai és enesei T.-család. = GyőriSz 1934. 330–347.

[HAVAS ISTVÁN] H-s I-n: A százéves T. L. = Ko 1938. okt., 39–41. [A Petőfi Társaság legidősebb tagjának munkásságáról.]

A kilencvenkilenc esztendősköltő. = MNemzet 1938. aug. 25. 1. sz. 13.

T. L. a századik év küszöbén. = MNemzet 1938. okt. 5. 35. sz. 11. [Közli „Második életem” c. költeményét is.]

[GULYÁS PÁL] G. P.: T. L. = It 1939. 111–112. [Élet-rajza.]

KEMÉNY ISTVÁN: Meghalt a százéves T. L. = PN 1939. márc. 17. 63. sz. 6.

KUTAS KÁLMÁN: T. L. = ProtSz 1939. 5. sz. 237–239.

MARÉK ANTAL: Dunántúli lírikusok. = VasiSz 1939. 3. sz. 132–149. [Többek között T. L.-ről is.]

MARÉK ANTAL: T. L. = M. A.: Mai dunántúli lírikusok. Szombathely 1939. 103–105.

[PÁVEL ÁGOSTON] P. Á.: T. L., Kőszeg díszpolgára. = VasiSz 1939. 190–191. [1939. jan. 19-én választották díszpolgárrá.]

REMPORT ELEK: T. L. költészete. = Ágostai hitv.ev. gimn.Ért. 1938/39. Bp. 1939. 3–9.

Ism.: Nagy Sándor, It 1939. 186.

RUHMANN JENŐ: T. L. = SoprSz 1939. 101–103. – Klny. is.

T. L. kapta az idej Petőfi-nagydíjat. = Ko 1939. ápr., 179–182. [Galamb Sándor méltatása a 100 éves költőről.]

T. L. halála. = Ko 1939. ápr., 183–184., MNemzet 1939. márc. 17. 63. sz. 11., Napk 1939. márc. 17. 43. sz. 4., Újság 1939. márc. 16. 10. [Nekrológok.]

A százéves T. L. ünneplése Győrött. = MNemzet 1939. jan. 5. 4. sz. 11.

HAVAS ISTVÁN: T. L. = H. I.: Akikkel találkoztam. Bp. 1944. 113–115. [Elhangzott a ravatalánál, 1939. márc. 18-án.]

EGYES MŰVEKRŐL

Byron: Childe Harold 8

Hármas szövetség 3

Hatvani 7

Jó és rossz napokból 6

Kígyóbőr 2

Költemények 1

A lejtőn 4

Újabb költeményei 1874–1884 5

1 Költemények (1873)

Figy 1873. jan. 24. 4. sz. 48.

-p-: A legújabb magyar lyra. (1866–73.) = BpSz 1874. 5. köt. 177–194. [Többek közt (188–190.): T. L. verseiről is.]

2 Kígyóbőr (1881)

SZANA TAMÁS = PH 1881. júl. 10. 188. sz. 1–2.

FL 1881. júl. 9. 154. sz.

KépCsalL 1881. júl. 17. 42. sz. 670.

Ko 1881. II. 179–183.

GALAMB SÁNDOR: Magyar drámai költemények. = ItK 1943. 81–92. [Többek közt T. L. művéről is.]

3 Hármas szövetség

(Nemzeti Színház: 1884. ápr. 24.)

(R.) = PH 1888. ápr. 25. 115. sz. 1–2.

VÁRADI ANTAL = PN(regg.) 1888. ápr. 25. 115. sz. 1–2.

KépCsalL 1887–1888. 33. sz. 528.

(v. 1.) = MNemzet 1939. jún. 13. 132. sz. 13. [Galamb Sándor átdolgozásában.]

MNemzet 1939. jún. 10. 130. sz. 13.

4 A lejtőn

(Nemzeti Színház: 1884. jún. 20.)

FL 1884. jún. 22. 146. sz.

5 Újabb költeményei 1874–1884 (1886)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. jan. 26. 26. sz. 1.

Egyetértés 1886. jan. 10. 10. sz. 9.

FL 1886. jan. 8. 8. sz.

VU 1886. jan. 10. 2. sz. 27.

6 Jó és rossz napokból (1898)

- PoIHsz 1898. dec. 25. 52. sz. 11–12.
 [GÁSPÁR IMRE] G. I. = MSz 1899. márc. 26. 13. sz. 154–155.
 L. H. = MKr 1899. márc. 1. 163.
 VU 1899. jan. 1. 1. sz. 13.

7 Hatvani. Humoros eposz tizenkét énekben (1901)

- [GÁSPÁR IMRE] g. i. = Haz 1901. júl. 12. 163. sz. 7–8.
 [GÁSPÁR IMRE] g. i. = MSz 1901. júl. 7. 27. sz. 324.
 SEBESTYÉN KÁROLY = OrszV 1901. ápr. 28. 17. sz. 337–338.
 VU 1901. ápr. 21. 16. sz. 263.

8 Byron: Childe Harold (Műfordítás) (1914)

- It 1914. 349.
 VU 1914. márc. 1. 9. sz. 176.

TÓTH BÉLA

1857–1907

Szövegek

KIADÁSOK

- T. B.: Szájruj-szájra. A magyarság szálló igéi. Gyűjtötte és magyarázta: —. Bp. 1895. XVI, 446 l. — 2. jav., bőv. kiad. 1901. — 3. jav., bőv. kiad. 1907.
 A magyar anekdotakincs. Kiad., bev. T. B. 1–6. köt. Bp. [1899–1904.] 400, 381, 398, 384, 371, 376 l. — Új, átdolg. kiad. Bp. 1935. 768 l.
 T. B.: A magyar anekdotakincs. [Bev.] Boldizsár Iván. Új, bőv. kiad. [Bp.] 1957. 690 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- T. B. három kiadatlan Esti levele. Milkó Izidor levelesládájából. = Bácsmegeyi Napló 1922. dec. 24. 348. sz. 22–23. [Az 1895. ápr. 29-i, az 1902-es és 1903. jan. 6-i keltezésű politikai cikkek közlése.]

LEVELEZÉS

- SZABOLCSI MIKSA: T. B. = Egyenl 1907. ápr. 7. 14. sz. 5–7. [Többek között közli T. B.-nak hozzá írott nyílt levelét, kelt: Bp. 1905. okt. 19.]

- SZALAY GYULA: T. B. levelei a városi Múzeumban. = Félégyházi Közlöny 1907. ápr. 20. 16. sz. 2–4. [Szentkirályi Tóth József kiskunfélegyházi gyógyszerészhez. Kelt: 1899. okt. 11., nov. 11., nov. 13.]
 RÉVÉSZ IMRE: T. B. levelei Révész Kálmánhoz. = DebrSz 1932. 329–339. [10 levél közlése 1895–1900 közti időből.]
 BÜCHLER SÁNDOR: T. B. levele a pázskáról és egyebekről. = MúJövő 1935. 102. [Büchler József főtanácsoshoz. Kelt: 1904. ápr. 22.]
 Adalékok a magyar–zsidó irodalomtörténethez. Kiss József levelesládájából. = Ararat 1941. 103–105. [Többek közt T. B. két levele d. n. Az egyik valószínűleg 1902-ből.]
 T. B. levele Tolnai Lajoshoz. = KN 1941. máj. 15. 9. sz. 4. [Kelt: Bp. 1894. okt. 2.]
 BIRÓ IMRE: T. B. levele Kalmár Endréhez. = It 1942. 111–112. [Kelt: 1895. febr. 17.]
 PROHÁSZKA JÁNOS: T. B. levelei Szarvas Gáborhoz. = MNyr 1963. 294–302. [Öt levél közlése. Kelt: 1893. okt. 26., dec. 21.; 1894. okt. 20., 1895. febr. 6., ápr. 15.]
 CSAPODI ISTVÁN: T. B. levelei Csapodi Istvánhoz. = MNyr 1964. 269–273. [Három levél közlése. Kelt: 1895. jan. 30., 1897. márc. 21., 1898. ápr. 17.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

- NAGY JÓZSEF: T. B. élete és munkássága. Bp. 1932. 126 l.
 Ism.: It 1932. 108. — Szinyei Ferenc, ItK 1933. 155. — Turóczi-Trostler József, PLloyd 1933. 135. sz. 4.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- [BENEDEK ELEK] B. E.: „Ki vagyok én?” = MKr 1899. dec. 15. 6. sz. 73–74. [Támadja T. B.-t.]
 Írók harca. Benedek Elek és T. B. pere. = MH 1900. dec. 1. 331. sz. 9. [T. B. és Benedek Elek sajtóvitájáról; beszámoló a tárgyalásról.]
 Írók sajtópöre. = MNemzet 1900. dec. 1–2. 330–331. sz. [Tudósítás a Benedek Elek és T. B. közötti rágalmazási pörről.]
 Benedek Elek és T. B. pöre. = Mo 1900. dec. 1–2. 314–315. sz.
 T. B.-t elítélték. = Mo 1900. dec. 4. 316. sz. 11. [Benedek Elek a per után rágalmazásért feljelentette T. B.-t, akit 80 korona pénzbüntetésre ítélték.]
 T. B. ügyéhez. Simonyi Zsigmond nyilatkozata. = Mo 1900. dec. 5. 317. sz. 18.

- T. B. sajtópöre. = PH 1900. dec. 1–2. 331–332. sz. [Benedek Elek „Ki vagyok én?” c. cikke (megj. MKr 1899. dec. 15. 6. sz. 73–74.) volt a sajtóper indító oka. Jelentés a tárgyalásról, az ítéletről a rágalalmazási ügyben.]
- T. B. az esküdszék előtt. = MNemzet 1902. jan. 15. 13. sz. 9–10. [A T. B. elleni, egyik „Esti levele” miatt indított sajtóper tárgyalásáról.]
- [ADY ENDRE]: T. B. olasz állampolgár. = Nagyváradi Napló 1903. aug. 30. 199. sz. 4., és A. E. összes prózai művei. 4. köt. Bp. 1964. 271–272. [T. B. kivándorlásáról.]
- B. I.: Efendi. = BH 1907. ápr. 5. 82. sz. 1–4. [Történetek T. B. életéből.]
- [CSERZY MIHÁLY] HOMOK: A mi ösmeretségünk. Emlékezés T. B.-ra. = A PH Naptára 1908. Bp. [1907.] 34–37.
- LUX TERKA: T. B.: Mozaikszemekből. = PH 1907. ápr. 6. 83. sz. 1–3. [Halála alkalmából visszaemlékezések, epizódok életéből.]
- PRÉM JÓZSEF: A Tóth-család. (Tóth Kálmán, Majthényi Flóra, T. B.). = Budapest 1907. ápr. 21. 96. sz. 17–18.
- T. B. pumpol. = A Hét 1907. 232. [T. B. kapcsolatáról A Hét c. lappal.]
- A halál után. = A Hét 1907. 285. [Karcolat T. B.-ról.]
- Temetés. = A Hét 1910. 292. [Halála után egy évvel berendezési tárgyainak elárverezéséről.]
- [ADY ENDRE] DIÓSADI: Szelíd, új jegyzetek. III. (T. B. mondása.) = V 1911. dec. 24. 5–6., és A. E.: Az irodalomról. 1961. 334., A. E. összes prózai művei. 10. köt. Bp. 1973. 169–170. [A V akkori főszerkesztőjétől, Bálint Lajostól származó T. B.-anekdota.]
- SZATMÁRI MÓR: Magyar genie-nyomorúságok. = PN 1914. jan. 6. 5. sz. 8. [Anekdota T. B.-ról.]
- DERÉKI ANTAL: A szív. (Emlékeimből.) = Mo 1917. aug. 21. 208. sz. 3–4. [Többek között T. B.-ről is.]
- SZABÓ ENDRE: T. B. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 120–121, 223.
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: T. B. törzsasztala. = Sz. I.: Barátaim a halottak. Bp. 1920. 105–111. [Pályakezdése, kapcsolata Nagy Miklóssal, a VU szerkesztőjével.]
- BÁRTFAI SZABÓ AURÉLIA: Apróságok T. B.-ról. = PH 1926. dec. 12. 284. sz. 37. [Életrajzi adalékok.]
- WEIGL GÉZA: Találkozásom T. B.-val. – Egy különös exámen története. = BH 1930. jún. 8. 128. sz. 67–68. [Visszaemlékezik T. B. harcára a középiskolai oktatás reformjáért.]
- HERCZEG FERENC: A jó barát. = ÚjId 1934. I. 460–461. [Többek között T. B.-ról is.]
- KOZOCSA SÁNDOR: T. B. könyvtára. = KtáriSz 1935. ápr. 5. 14. sz. 107–108.
- KEMÉNY ISTVÁN: Az „efendi”. Emlékek T. B.-ról. A Károly-kaszárnyától a „Magyar Anekdotakincs”-ig. = Mság 1936. okt. 18. 239. sz. 24–25.
- BÓKA LÁSZLÓ: T. B.-emlék. = B. L.: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 193., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 1070–1071. [Macskazene T. B.-nak.]
- RUBINYI GYÖRGY: Frankel Leó és T. B. = ÉI 1968. ápr. 13. 15. sz. 4. [T. B. és a másfélévi váci fogságra ítélt Frankel Leó kapcsolata.]

Nyilatkozatok, vallomások

- T. B.: Magamról. = A Hét 1894. 9. köt. jún. 3. 22. sz. 336–337.
- DÓCZI LAJOS: Írás és Szólás. = PH 1901. okt. 20. 290. sz. 2–4. [Csevegés T. B.-val.]
- T. B.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. Bp. [1903.] 118–121.
- T. B.: Magyar írók otthonukban. Utazás szobám körül. = ÚjId 1903. máj. 31. 23. sz. 530–531. [T. B. otthonáról, életkörülményeiről.]
- T. B.: Bev. = Szájról szájra. A magyarság szállóigéi. 3., jav., bőv. kiad. Bp. 1907. I–XVI. [A gyűjtemény összeállítója a kötetről.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- (K.): Az „Almanach” írói. = FL 1891. dec. 4. 333. sz. 2487–2490. [Többek között T. B.-ről is.]
- IGNOTUS: T. B. = A Hét 1893. dec. 17. 51. sz. 396–397.
- HORVÁTH JANKA: Divatok az irodalomban. = MH 1895. szept. 21. 258. sz. 1–3. [T. B. tárcacikkeiről.]
- SASSI NAGY LAJOS: T. B. és a kereskedelmi nyelv. = Kereskedelmi Szakoktatás 1899–1900. 3–4. sz. 163–165. [T. B. „Gyufa, gyújtó” c. tárcájáról.]
- [SIMONYI ZSIGMOND] ANTIBARBARUS: Névmasok hibás használata és valami az ortológiáról. = MNyr 1900. 346–352. [Germanizmusok és elavultságok T. B. írói stílusában.]
- REICH PÉTER CORNÉL: T. B. = Erő 1902. jún. 18. 15. sz. 10–11.
- [ADY ENDRE] PONT: Jegyzetek a napról. I. Ballagi publicistái. = BN 1906. márc. 23. 5., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 165. [Gúnyos hangvételű cikk T. B. elmaradt Bródy-jutalmával kapcsolatban.]
- [ADY ENDRE]: Pikler Gyula. = BN 1906. febr. 1., 6., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 113–115. [T. B. támadásával szemben (I. „Esti levél – Utópia” c. cikkét. Megj. PH 1906. jan. 30., és A.

- E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 384–386.) védelmébe veszi a társadalomtudós szociológiai nézeteit.]
- [ADY ENDRE] PONT: Jegyzetek a napról. II. A cabinet noir. = BN 1906. márc. 31., 7., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 180. [Az Ady ellen-szenvéről tanuskodó glosszát T. B. „Esti levél – cabinet noir” c. cikke váltotta ki. (Megj.: PH 1906. márc. 30., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 435–436.)]
- LEHR ALBERT: Nyílt levél a szerkesztőhöz. = BpSz 1906. 126. köt. 152–159. [Vita Lehr Albert és T. B. között az újságírói nyelvezetről, stílusról.]
- LEHR ALBERT: Nyílt levelek a szerkesztőhöz. III. = BpSz 1906. 126. köt. 316–318. [Lehr Albert levele T. B.-hoz. A köztük folyó nyelvi vita folytatása.]
- Pikler Gyula és T. B. = Nszava 1906. febr. 2., és Ady Endre összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 386. [Beszámoló a kettejük között kialakult polémiáról.]
- ADY ENDRE: Válasz T. B.-nak. = BN 1907. márc. 2. 5–6., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 42–44., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 183–185., A. E. összes prózai művei. 8. köt. Bp. 1968. 179–182. [Ady indulatos cikkét Tóth Béla „Esti levél – Wilde aforizmái” c. cikke váltotta ki. (Megj.: PH 1907. febr. 22., és A. E. összes prózai művei. 8. köt. Bp. 1968. 495–496.)]
- BARNA IZIDOR: T. B.-ról. = Újld 1907. I. 379–381. [T. B. búcsúztatása elhunytá alkalmából.]
- BRÓDY SÁNDOR: T. B.-ról. = A Nap 1907. ápr. 5. 82. sz. 1–2.
- DÉRI GYULA: T. B. = Egyetértés 1907. ápr. 4. 82. sz. 1–2.
- EÖTVÖS KÁROLY: T. B. meghalt. = PN 1907. ápr. 4. 81. sz. 1., és Ötven esztendő. A Pesti Hírlap emlékkönyve 1878–1928. Bp. 1928. 55–56.
- EÖTVÖS KÁROLY: A mi halottunk. = PH Naptára 1908. Bp. [1907.] 33.
- HALMI BÓDOG: T. B. = Máramaros 1907. ápr. 7. 28. sz. 1–2., és H. B.: Őszi termés. Novellák, tanulmányok. Bp. 1928. 124–126.
- HARKÁNYI EDE: T. B. = HSz 1907. I. 475–478.
- [JUHÁSZ GYULA] /-a/: T. B. = V 1907. ápr. 13. 2.
- KÓBOR TAMÁS: T. B. = A Hét 1907. 221–222.
- POGÁNY JÓZSEF: T. B. = A Munka Szemléje 1907. ápr. 20. 13. sz. 8–9., és P. J.: Harcok emberei. Irodalom és politika. Bp. 1911. 90–93.
- [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] RUTTKAY-ROTHAUSER, M[AX]: Béla Tóth. = PLloyd 1907. ápr. 4. 81. sz. 4.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: T. B. = VU 1907. ápr. 14. 15. sz. 294–295.
- SZABOLCSI MIKSA: T. B. = Egyenl 1907. ápr. 7. 14. sz. 5–7. [Megemlékezés az elhunyt íróról. Közli T. B.-nak hozzá írott és az Egyenl 1905. okt. 22-i számban közzétett nyílt levelét (Kelt: Bp. 1905. okt. 19.)]
- T. B. = Aradi Közlöny 1907. ápr. 5. 78. sz. 1–3., Az „Athenaeum” Családi Képes Naptára az 1908. évre. Bp. [1907.] 76–78., BH 1907. ápr. 4. 81. sz. 1–4., Egyetértés 1907. ápr. 4. 82. sz. 3., OrszV 1907. ápr. 7. 14. sz. 279–280., PN 1907. ápr. 4. 81. sz. 5–6., PolHsz 1907. ápr. 7. 7. sz. 4–5., Az Újság 1907. ápr. 4. 85. sz. 1 [Nekrológok.]
- Elhalt írók és újságírók. = Újságírók Könyve 1908. 80–94. [T. B.-ról is.]
- EÖTVÖS KÁROLY: Ük. = E. K. munkái. 21. köt. A Bakony. I. köt. Bp. 1909. 124–131. [Jókai és T. B. hibás értelemben használták az ’ük’ szót.]
- Az igazság harcosa. = Egyenl 1909. nov. 14. 44. sz. 2–3.
- CSAHIHEN KÁROLY: Valami T. B.-ről. = PH 1912. júl. 28. 178. sz. 34–35.
- [KABOS EDE]: K. E.: T. B. életrajza. = Az Érdekes Újság Dekameronja 4. köt. Bp. [1914.] 257–260., és Száz magyarok könyvei. 4. köt. Bp. [1928.] 257–260.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: Emlékezés T. B.-ra. = Nyug 1921. I. 182–188., és Sch. A.: Írók, könyvek, emlékek. Bp. [1925.] 122–135., Sch. A.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1967. 395–405.
- Szerkesztőség a kilencvenes évek elején. T. B. és az „Esti levelek.” A félszázados Pesti Hírlap. = Az 50 éves Pesti Hírlap jubileumi albuma. 1878–1928. Bp. [1928.] 84–86.
- T. B. = Az 50 éves Pesti Hírlap jubileumi albuma. 1878–1928. Bp. [1928.] 208–211.
- SCHÖPFLIN ALADÁR: T. B. = A Sajtó 1931. 9. sz. 433–439. [Újságírói tevékenységéről.]
- (tl): Elfelejtett évforduló. = A Sajtó 1933. 1. sz. 26. [T. B.-ról születésének 75., halálának 25. évfordulóján.]
- PORZSOLT KÁLMÁN: T. B. = PH Naptára 1937. Bp. [1936.] 119–121. [Megemlékezés halála 30. évfordulóján.]
- [PORZSOLT KÁLMÁN]: ZSOLT: Esti levél. Emlékezés T. B.-ra. = PH 1937. ápr. 3. 74. sz. 6.
- KISS GÉZA: T. B. emlékezete. = Utunk 1957. 52. sz. 11. [T. B. születésének 100., halálának 50. évfordulójára.]
- MÁRKY IMRE: T. B. születésének századik évfordulójára. = Délmo 1957. okt. 20. 246. sz. 5.

EGYES MŰVEKRŐL

- A Boldogasszony dervise és egyéb históriák 6
Gül Baba és egyéb cikkek 11
A magyar anekdotakincs 1–6, 8
Mendemondák. A világtörténet furcsaságai 5

A mi urunk Jézus Krisztus gyermekségéről írott könyv 3
 Szájruól szájra. A magyarság szálló igéi 4
 Szálló igék lexikona 10
 100 esti levél 9
 Tollhegyvel. Tárcalevelek, rajzok 1
 Török históriák 2
 Vasámapok 7

1 Tollhegyvel. Tárcalevelek, rajzok (1882)

IRMEI FERENC = FL 1882. nov. 23. 269. sz. 1677.
 -r- = Függetlenség 1882. okt. 8. 278. sz. [5.]
 REVICZKY GYULA = PH 1882. nov. 2. 302. sz. 1–2.
 SZANA TAMÁS = Nemzet 1882. szept. 6. 6. sz. 5.
 MoNv 1882. szept. 10. 37. sz. 596.
 PH 1882. szept. 2. 241. sz. Mell.
 [AMBRUS ZOLTÁN] A. = A Hét 1892. júl. 10. 28. sz.
 451. [A 2. kiadásról.]
 GONDA DEZSŐ = MGén 1892. júl. 21. 62.
 [SZANA TAMÁS] (Sz.) = FL 1892. aug. 30. 239. sz.
 1769–1770.
 [SZANA TAMÁS?] SCRIPTOR = Élet 1892. 628–629.

2 Török históriák (1888)

Egyetértés 1888. dec. 30. 359. sz. 9. [T. B. elbeszélés-
 kötetéről.]

3 A mi urunk Jézus Krisztus gyermekségéről írott könyv (1893)

FL 1893. dec. 16. 347. sz. 2867.

4 Szájruól szájra. A magyarság szálló igéi (1895)

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1895. febr. 17. 47.
 sz. 1–3.
 KATONA LAJOS = EPhK 1895. 827–836.
 [RIEDL FRIGYES] rdl. = BpSz 1895. 82. köt. 467–470.
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M[AX] =
 PLloyd 1895. febr. 16. 41. sz.
 [SZIKLAY JÁNOS?] JANUS = NU 1895. febr. 21. 52. sz.
 1–3.
 TÓTH T. ALBIN = MNyr 1895. 170–178.
 -zz. = ItK 1895. 451.
 BH 1895. febr. 17. 47. sz. 4–5.
 Haz 1895. febr. 14. 44. sz. 2.
 A Hét 1895. febr. 17. 9. sz. 116.
 Nemzet 1895. febr. 13. 44. sz. 1–2.
 Újld 1895. febr. 24. 10. sz. 176–177.
 VU 1895. febr. 17. 7. sz. 109.
 T. B.: Bev. = Szájruól szájra. A magyarság szállóigéi.
 3., jav., bőv. kiad. Bp. 1907. I–XVI. [A gyűjtemény
 összeállítója a kötetéről.]

5 Mendemondák. A világtörténet furcsasá- gai (1896)

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser. = PLloyd
 1896. ápr. 19. 95. sz.
 -S. = BpSz 1896. 88. köt. 309–311.
 A Hét 1896. I. 223.
 Je 1896. ápr. 12. 7. sz. 108–110.
 Újld 1896. ápr. 12. 16. sz. 376.
 VU 1896. ápr. 12. 15. sz. 235.

6 A Boldogasszony dervise és egyéb histó- riák (1897)

(Nemzeti Színház: 1934. ápr. 6.)
 Társzerző: Békeffi László, Orbók Attila

IGNOTUS = A Hét 1896. nov. 29. 48. sz. 837–839.
 ROBOZ ANDOR = Je 1896. dec. 20. 43. sz. 684–686.
 Egyetértés 1896. 329. sz. 9.
 MH 1896. nov. 22. 323. sz. 18.
 MSz 1896. dec. 20. 51. sz. 610–611.
 VU 1896. nov. 29. 48. sz. 807.
 [RÓNA BÉLA] r. b. = FL 1900. ápr. 22. 17. sz. 12.
 MNemzet 1900. ápr. 14. 103. sz. 7.
 MSz 1900. jún. 3. 22. sz. 264.
 PN 1900. ápr. 3. 92. sz. 10.
 R-o. = KN 1912. 10. sz. 500–501.
 [SZÁSZ KÁROLY] -ly. = Ur 1913. 1. sz. 41–42.
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1934. ápr. 7. 77. sz. 12.
 [A színpadi változatról.]
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1934. I. 462–463.

7 Vasárnapok (1898)

OSVÁT ERNŐ = A Hét 1898. dec. 25. 52. sz. 845–846.
 [T. B. elbeszéléseiről.]
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1899. aug. 4. 213. sz. 3.
 KAJÁN KELEMEN = MKr 1900. febr. 15. 10. sz. 138–
 144.

8 A magyár anekdotakincs 1–6. [1899–1904]

BENICZKY ÖDÖN = Alkotm 1899. ápr. 22. 97. sz. 1–2.
 [Az 1–2. kötetéről.]
 [RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser. = PLloyd
 1899. dec. 5. 293. sz. [A 3. kötetéről.]
 [TÁBORI RÓBERT] IGRIC = Újld 1899. máj. 7. 19. sz.
 409.
 [TÁBORI RÓBERT] t. r.: A Magyar Anekdotakincs
 szerzője és illusztrátora. = Újld 1899. máj. 21. 21.
 sz. 451. [T. B.-ről és Müllbeck Károlyról.]
 BH 1899. ápr. 21. 110. sz. 1–2.
 A Hét 1899. I. 321.
 Újld 1899. márc. 26. 13. sz. 274–275.

Újld 1899. ápr. 30. 18. sz. 382–384. [A 2. kötetéről.]
Német kiadó a Magyar Anekdota-kincsről. = Újld
1899. jún. 11. 24. sz. 514.

Újld 1899. okt. 1. 40. sz. 298–299. [A 3. kötetéről.]

-I. = BpSz 1900. 101. köt. 151–154. [Az 1–3. kötet-
ről.]

Újld 1900. júl. 22. 30. sz. 71–73. [A 4. kötetéről.]

Újld 1900. szept. 30. 40. sz. 290–291. [Az 5. kötetéről.]

Újld 1900. dec. 16. 51. sz. 539–540. [Az 5. kötetéről.]

Újld 1904. jan. 31. 114. [A 6. kötetéről.]

DÁNIEL ANNA = Újság 1935. jún. 2., 26.

PH 1935. júl. 1. 124. sz. 12. [Az egyikötetes új kiadás-
ról.]

BOLDIZSÁR IVÁN: Bev. = T. B.: A magyar anekdota-
kincs. Bp. 1957. 5–8.

KISS GÉZA = Kor 1957. 11. sz. 1584–1585.

9 100 esti levél [1903]

[HATVANY LAJOS] H-y L-s = BpSz 1904. 119. köt.
152–158.

[SZILÁGYI GÉZA] (-ss.) = PolHsz 1904. 16. sz. 7–8.

Újld 1904. máj. 1. 18. sz. 428–429.

10 Szálló igék lexikona (1906)

PLloyd 1905. dec. 23. 317. sz.

VU 1905. dec. 31. 53. sz. 868.

BULCH = MSz 1906. febr. 1. 5. sz. 77–78.

[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1906. 51. sz. 836.

11 Gül Baba és egyéb cikkek (1907)

VU 1906. dec. 23. 51. sz. 836.

TÓTH EDE

1844–1876

Szövegek

KIADÁSOK

T. E. válogatott munkái. Bev. *Várad Antal*. = Bp.
1902. XIV, 303 l. (Remekírók képes ktára.)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

* * *. T. E. = MPolgár 1877. jan. 6. 4. sz. [A Baja c.
lap után közli „Göggös uram baja” c., 5 négysoros
szakaszból álló versét.]

PAP KÁROLY: T. E. síri beszéde színésztársa fölött. =
Ellz 1893. okt. 24. 243. sz. 1–2., és ErdMúz 1893.
477–479. [Népszínműveinek méltatása után közli
az emlékbeszédet.]

MÓRICZ PÁL, IFJ.: T. E. dalaiból. = Haz 1901. okt. 16.
244. sz. 8. [Két ismeretlen költemény: „Mikor en-
gem visztek a temetőre” és „Nem tett semmi a vilá-
gon olyan kárt” kezdetű sorokkal.]

T. E. két ismeretlen költeménye. = SzegN 1901. okt.
17. 285. sz. 7.

LEVELEZÉS

„Gonosz Pista” születése. = PH 1879. aug. 5. 214. sz.
4. [Közli Szmeccsányi Mihály nyilatkozatát, amely-
ben tiltakozik a plágium vádjá ellen, majd T. E.
levelét. Kelt: Bp. 1875. jan. 28.]

T. E. Lőcsén. = Egyetértés 1881. aug. 2. 211. sz. Mell.
I. [T. E. – Osváth Dániel barátjához. Kelt: Lőcse
1867. jún. 17.]

PAP KÁROLY: T. E. kiadatlan levelei. = Ur 1912. 4. sz.
151–154.; 1913. 2. sz. 60–62. [Két levél közlése.
Kelt: 1864. febr. 27.; barátaihoz; Szatmár 1868.
dec. 11. Címzett: Tóth Bertalan.]

PERÉNYI JÓZSEF: T. E. levele Osváth Dánielhez. = ItK
1918. 427–429. [Kelt: Lőcse 1867. jún. 17.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

PAP KÁROLY: T. E. élete és művei. Kolozsvár 1894.
227 [1] l.

Ism.: *Széchy Károly*, ItK 1894. 487–494. –
Krenner Miklós, ErdMúz 1895. 158–162.

SZEPESSY LÁSZLÓ: T. E. népszínművei. Bp. 1914. 128 l.
Ism.: *Király György*, ItK 1917. 379–380.

ÉLETRAZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

T. E. = Csalkör 1875. febr. 14. 7. sz. 145–148. [Útja
az irodalomig.]

T. E.-t... = MPolgár 1875. jan. 28. 22. sz. [Tudósítás
arról, hogy a Nemzeti Színház jelmeztári felügyelő-
jeként fog működni.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: A tavali (sic!) karácsony T. E.-
nél. = MoNy 1876. dec. 24. 52. sz. 818–819., és
Temesi Lapok 1878. ápr. 14. 87. sz. 1–3., [M. K.]
Kákay Aranyos No. 3.: Még újabb fény- és árnyké-
pek. Bp. 1878. 118–130., M. K. művei. 10. köt.
Pernye. Bp. 1893. 108–120., M. K. munkái. Jubile-
umi kiad. 20. köt. Az én kortársaim. 1. köt. Bp.
1910. 221–231., M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953.
113–120., M. K.: Emlékezések és tanulmányok. Bp.

1957. 25–32., M. K. összes művei. 28. köt. Elbeszélések. 2. köt. Bp. 1963. 100–108.
- T. E. haláláról... = A Hon(regg.) 1876. febr. 28. 48. sz. 2. [Tudósítás.]
- T. E. = A Hon(regg.) 1876. febr. 29. 49. sz. 2. [Tudósítás a temetésről, a szertartásról és a búcsúbeszédekről.]
- T. E. temetése. = PN 1876. febr. 29. 49. sz. 3. [Közölve Szigligeti búcsúztatója is.]
- Halálozások. = VU 1876. márc. 5. 10. sz. 157. [Részletesebben T. E. halálának körülményeiről. Beszámol a febr. 29-i temetésről.]
- ABAFI LAJOS: T. E. életéhez. = Figy 1878. 4. köt. 264–279., és Ellenőr(regg.) 1878. ápr. 4–10., Hölgyf 1878. ápr. 11–18. 114–116, 122–124. [Életrajzi vázlat.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Még valami T. E.-ről. = SzegN 1878. okt. 16–18. 67–69. sz., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 43–57., M. K. összes művei. 55. köt. Cikkek és karcolatok. 5. köt. Bp. 1966. 42–53. [Személyes emlékek, adalékok T. E. egyéniségéhez.]
- PINTÉR PÁL: Epizódok T. E. életéből. = Rozsnyói Híradó 1878. márc. 10–17. 10–11. sz.
- SÜMEGI KÁLMÁN: Szigligeti Edéről. = Ellenőr(esti) 1878. jan. 22. 39. sz. 2–3. [Többek között T. E. felfedezéséről, egy Szana Tamáshoz írott levele közlésével.]
- MILESZ BÉLA: Visszaemlékezés a „Falu rossza” írójára. = Nagy-Kunság 1879. jan. 19–30. 6–9. sz., és Tiszafüred és Vidéke 1892. jún. 29.–júl. 6. 26–27. sz. [A Putnokon T. E.-vel együtt töltött évekről, T. E. ifjúkori terveiről.]
- T. E.-ünnepély. = MNépvil 1880. júl. 4. 27. sz. 429. [Beszámol a putnoki műkedvelő társulat ünnepélyéről a költő szülőházán elhelyezett emléktábla leplezése alkalmából.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] SCARRON: Miből teremnek a virágok? = PH 1883. márc. 2. 61. sz. 9–12., és SzegN 1883. márc. 2. 49. sz. 1–3., M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 116–125., M. K. összes művei. 67. köt. Cikkek és karcolatok. 17. köt. Bp. 1969. 33–39. [Anekdotikus hangvételű emlékezés T. E.-re, egyik el nem készült vígjáték-témájáról.]
- ABAFI LAJOS: T. E. életéhez. = Figy 1885. 18. köt. 321–330.
- NÁMÉNYI T. LAJOS: T. E. mint színmész. = Alf 1886. dec. 30. 298. sz. 1–3.
- KRECSÁNYI IGNÁC: T. E.-ről. (Emlékeimből.) = Aradi Közlöny 1887. dec. 25. 351. sz. Karácsonyi Mell. I. [Epizódok T. E. életéből.]
- NÁMÉNYI LAJOS: T. E. és szülői. = Alföldi képes Emlk. Kiad. Báltaszéki Lajos. Arad 1887. 186–190.
- MILESZ BÉLA: A papír-kereskedő és segédje. (Egy költőnk múltjából.) = FL 1892. dec. 30. 360. sz. 2713–2715., és Borsodmegyei Lapok 1893. jan. 31.–febr. 3. 9–10. sz. [Emlékek T. E. ifjúkorából. Indulása, pályakezdése.]
- KÖRMENDY PÁL: Emlékezés T. E.-re. I. Győri vonatkozások. II. = Győri Hírlap 1897. jan. 5–6. 3–4. sz. [Adalékok T. E. színészi működéséhez is. Emlékezés Lászy Vilmos színtársulatának 1872–75-ös győri szereplésére.]
- T. E. a bíró előtt. (Egy színigazgató naplójából.) = Zemplén 1899. okt. 15. 42. sz. 1–2.
- KÖRMENDY PÁL: Gömörvármegye porló fiáról. = Rozsnyói Híradó 1901. júl. 21–28. 29–30. sz. [Barátjának, Kacsóh Lajosnak visszaemlékezése T. E. diákkori életére.]
- KOVÁCS DEZSŐ: A falu rossza. = Újság(Kolozsvár) 1903. jan. 27. 27. sz. 1–2. [T. E. életének tragikus fordulatairól.]
- KRECSÁNYI IGNÁC: T. E. életéből. = PH 1911. dec. 24. 305. sz. 115–117., és K. I.: Régi dolgok – régi színészettről. Temesvár 1914. 60–78. [T. E. egyéniségéről. Visszaemlékezés halála 30. évfordulója alkalmából.]
- MARKÓ MIKLÓS: A Falurossza 50 éves jubileumán. = Az Újság 1925. jan. 4. 3. sz. [Adalékok T. E. vándorszínész életéből. Látogatás a szülői házban, Putnokon.]
- RÁKOSI JENŐ: T. E. = R. J.: A színház. Emlékezések. 1848–1926. 3. köt. Bp. 1926. 110–112. [Emlékezés T. E.-re.]
- SZIGETHY FERENC: T. E. születési helyén. = PH Vnapja 1929. dec. 8. 49. sz. 21. [Látogatás Putnokon. T. E. ifjúkorára vonatkozó emlékek.]
- PÉCHY-HORVÁTH REZSŐ: T. E. száz aranya a dombóvári állomáson. = Lit 1931. júl., 3. sz. 85–87. [T. E. és az állomásfőnök barátságáról.]
- KLUGER LÁSZLÓNÉ: T. E. = K. L.-né: Irodalmi emlékhelyek Borsodban. Miskolc 1969. 114–116. [Sáros-patak és Putnok T. E. életében.]

Nyilatkozatok, vallomások

- T. E.: Az én mestereim. (T. E. hátrahagyott kézírataiból.) = PetőfiTársLapja 1877. okt. 14. 16. sz. 168–169. [Édesapjára emlékezve, 1864 februári vándorlásáról.]
- Önéletírási vázlatok. – T. E. hagyatékából. = OrszV 1881. 8. füz. 178–179., 9. füz. 207.
- KÁRPÁTI KÁROLY: Töredék T. E. naplójából. = Győri Közlöny 1890. dec. 25. 137. sz. 10.
- r. - d.: Töredék T. E. naplójából. = Zala 1895. okt. 22. 43. sz. 5–6.
- T. E.: Legátion. = KváriSz 1916. febr. 26.–márc. 5. 1–4. [Önéletírásából.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- TÖRS KÁLMÁN: T. E. = VU 1875. dec. 26. 52. sz. 825–826. [Életpályájáról, színművei felsorolásával.]
- [ÁBRÁNYI EMIL] á. = Figy 1876. márc. 5. 10. sz. 116–117. [Nekrológ.]
- BÁTHORY R[OMANCSIK] MIHÁLY: T. E. = Erdély 1876. márc. 3–11. 9–10. sz. 66–67, 75–76.
- JÓKAI MÓR: T. E. = A Hon(regg.) 1876. febr. 29. 49. sz. 2., és J. M.: Írói arcképek. Bp. 1955. 292. (K.): T. E. = FL 1876. febr. 29. 48. sz. 224.
- POKORNYI JENŐ: T. E. = MPolgár 1876. márc. 7. 54. sz. 1–2.
- T. E. = Ellenőr 1876. febr. 27. 57. sz. 3., Figy 1876. márc. 5. 10. sz. 116–117., A Hon(esti) 1876. febr. 27. 47. sz. 3–4., Kelet 1876. márc. 1. 49. sz. 192., KN 1876. febr. 29. 59. sz. 1., MPolgár 1876. márc. 2. 50. sz., Otthon 1876. I. 282–286., A Színpad 1876. márc. 1. 5. sz. 17–20. [Nekrológok.]
- T. E. temetése. = PN 1876. febr. 29. 49. sz. 3. [Szigligeti Ede búcsúztatójának közlésével.]
- GÁSPÁR IMRE: T. E. = G. I.: Új Nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 252–259. [Rövid jellemzés, versillusztrációkkal.]
- HARASZTI GYULA: T. E. színművei. = PetőfiTársLapja 1877. dec. 16–23., 25–26. sz. 393–396, 410–411. [Népszínműveinek elemzése; kiemeli drámafelépítését és nyelvezetét.]
- SIMONYI ZSIGMOND: Névszókul használt igealakok. = MNyr 1878. 434–444. [T. E. egy kifejezéséről.]
- SÁNTHA LAJOS: Tanítók és drámaírók. = MPedSz 1882. 11. sz. 343–346. [A tanító alakjának ábrázolása, többek között T. E.-nél.]
- SCOSSA DEZSŐ: T. E. = Figy 1882. 13. köt. 243–261, 324–341. – Klny. is.
- SZÁNTÓ KÁLMÁN: T. B. = Ko 1885. febr. 15.–ápr. 12. 7–15. sz. – Klny. is. [„A falu rossza”, „A kintornás család” és „A tolonc” c. darabjairól.]
- BARBARICS RÓBERT: Létére. = MNyr 1886. 345–351. [T. E. egy kifejezése.]
- KÖRMENDY PÁL: Emlékezés T. E.-re. I. Győri vonatkozások. II. = Győri Hírlap 1897. jan. 5–6. 3–4. sz. [T. E. drámaírói működését is méltatja, különös tekintettel „A kintornás család” c. darabjára.]
- BOROS GÁBOR: T. E. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 177–179.
- KÖRMENDY PÁL: A „Falu rossza” szerzőjéről. (Emlékezés T. E.-re.) = Zala 1901. júl. 28. 60. sz. 1–2., és Rozsnyói Híradó 1901. 29–30. sz.
- OLÁH GÁBOR: T. E. = Tanulók Lapja 1901. febr. 24. 22. sz. 348–350.
- T. E. emlékezete. = BH 1901. febr. 28. 59. sz. 10. [Halálának 25. évfordulója alkalmából.]
- Egy évforduló. = SzegN 1901. febr. 27. 58. sz. 7.
- VÁRADI ANTAL: Bev. = T. E. válogatott munkái. Bp. 1902. I–XIV. (Remekírók képes ktára.)
- PRÓNAI ANTAL: T. E. = P. A.: Futó csillagok. Ifjan elhunyt költőink jellemképei. Bp. 1903. 123–134. Ism.: -s -e., KatSz 1903. 1024–1025.
- VÁRADI ANTAL: Költő-színészek. = Az Újság 1904. jún. 8. 158. sz. 1–4. [Többek között T. E.-ről is.]
- HALMY GYULA: „A falu rossza”. Emlékezés T. E.-re. = Borsodmegyei Lapok 1907. máj. 4. 102. sz. [1–2.]
- VERSKÖVI: „A falu rossza”. Válasz Halmy Gyula „Emlékezés T. E.-re” című cikkére. = Borsodmegyei Lapok 1907. máj. 12. 108. sz. 1–4.
- COULLEMOUTH EDITH: Emlékezés T. E.-re. = Orsz.Színműv.Ak.Ért. 1912/13. 3–10. [T. E. alakján keresztül a múlt század 70-es éveinek színházi viszonyairól is.]
- KARDOS ALBERT: T. E. = Magyar irodalomtörténeti életrajzok. 2. köt. Debrecen 1913. 115–118.
- T. E. = ErdSz 1916. febr. 26. 4–5.
- T. E. = KváriSz 1916. febr. 26.–márc. 5. 9. sz. 4–5.
- [JUHÁSZ GYULA]: T. E. = Délmó 1926. febr. 26. 1. [T. E. méltatása halálának ötvenedik évfordulóján.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Ötven éve halt meg T. E. = Mo 1926. febr. 19. 40. sz. 13.
- PAP KÁROLY: T. E. költői pályakezde. = DebrSz 1928. 259–262. [A 70-es évek elején írott első darabjairól.]
- T. E.: A falu rossza. = A százéves Nemzeti Színház. Bp. 1938. 238–239. I. [Megemlékezik T. E. tragikusan rövid életéről. Foglalkozik a népszínművével is.]
- SZABÓ EDE: Népszínműirodalmunk néhány kérdése. (T. E. – A népszínmű útvesztése.) = It 1954. 198–206. [T. E. munkásságának méltatása; népszínműveinek hatása és sikerének okai, különös tekintettel a „A falu rossza” és „A tolonc” c. népszínműveire.]
- CSORBA ZOLTÁN: T. E. = Széph 1956. 3–4. sz. 79–84. [Megemlékezés az író halálának 80. évfordulójáról.]

EGYES MŰVEKRŐL

Megjegyzés: T. E. népszínműveivel kapcsolatban I. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Dráma* c. alfejezetében a *Népszínmű, operett* címszó alatti szakirodalmat is.

A falu rossza 1
A kintornás család 2
Költeményei 5
Névtelen hőskö 4
A tolonc 3

I A falu rossza (1875)
(Nemzeti Színház: 1875. jan. 15.)

„A népszínmű pályázat sorsa.” = Figy 1874. okt. 4. 40. sz. 479. [A pályázat nyertes művéről.]

- „Az új csillag.” = FL 1874. okt. 3. 225. sz. 291. [T. E.-ről, „A falu rossza” szerzőjéről.]
- E. KOVÁCS GYULA = MPolgár 1875. jan. 1–3. 1–2. Figy 1875. jan. 24. 4. sz. 46–47.
- Figy 1875. ápr. 18. 16. sz. 192. [A népszínmű német fordításáról.]
- FL 1875. jan. 17. 13. sz. 56–57.
- Kelet 1875. szept. 21. 215. sz. 447. [A népszínmű kolozsvári sikeréről.]
- MPolgár 1875. okt. 26. 245. sz.
- FL 1877. okt. 5. 227. sz. 1091. [A népszínmű finn fordításáról.]
- [SZIVÁK JÁNOS] (Sz. J.) = FL 1878. szept. 20–22. 216–218. sz. 1048–1049, 1052–1053, 1056–1057.
- SZIVÁK JÁNOS = FL 1878. okt. 4. 228. sz. 1107–1108. [A Népszínház előadásáról.]
- FL 1878. jan. 13. 11. sz. 51. [A népszínmű finn előadásáról.]
- D’AVAGE: Fővárosi levelek. = Losonci Híradó 1879. aug. 10. 32. sz. [Többek között kitér a T. E. és Szmrecsányi Mihály közti plagizálási vitára „A Falu rossza” főhőse, Gonosz Pista alakjával kapcsolatban.]
- Ellenőr 1879. dec. 10. 588. sz. 3. [T. E. színműve finn színpadon.]
- „Gonosz Pista” eredetije. = FL 1879. aug. 6. 180. sz. 869–870. [Híradás a T. E. és a Szmrecsányi Mihály közti plagizálási vitáról.]
- A Hon(regg.) 1879. dec. 10. 296. sz. [A finn előadásról.]
- Kelet 1879. okt. 5. 228. sz. 912.
- A „falu rossza”-nak eredetije. = MNépvil 1879. aug. 10. 19. sz. 12. [A főhős, Gonosz Pista alakjának plagizálásával kapcsolatban.]
- Mo 1879. dec. 10. 339. sz. 13. [A mű előadása finn színpadon.]
- „Gonosz Pista” születése. = PH 1879. aug. 5. 214. sz. 4. [T. E. népszínművének fő alakjáról. Cáfolták, hogy plagizálta volna Szmrecsányi Mihály „Betört a bicskája” c. népszínművének Gubó alakját.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: Színi beszámoló. VII. = SzegN 1880. nov. 16. 268. sz., és M. K. összes művei. 59. köt. Cikkek és karcolatok. 9. köt. Bp. 1969. 220–221. [Többek között T. E. népszínművének szegedi előadásáról.]
- Egyetértés 1883. jún. 9. 157. sz. 3. [T. E. népszínművének bécsi bemutatója a Népszínház művészeinek előadásában.]
- GERŐ KÁROLY: T. E. és Csepregy Ferenc. = OrszV 1886. márc. 6. 10. sz. 151. [„A falu rossza” és „A sárga csikó” népszínházi előadásai kapcsán.]
- [RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1886. febr. 15. 46. sz. 1–2. [A népszínmű 100. előadása a Népszínházban, febr. 14-én.]
- BEER, A [UGUST] = PLloyd 1896. márc. 21. 70. sz. [T. E. népszínművéből Váradi Antal átdolgozásában készült Hubay Jenő operája.]
- EVVA LAJOS = BH 1896. jan. 8. 7. sz. 4. [T. E. népszínműve a halasi földművelők színjátszócsoportja előadásában.]
- LÁZÁR BÉLA = OrszV 1896. febr. 2. 5. sz. 76. [A halasi színjátszók előadásáról.]
- MÁRKUS MIKSA = MH milleniumi Alb. 1896. 32–34.
- PALÁGYI LAJOS = FL 1896. jan. 7. 6. sz. 3. [A halasi parasztszínjátszók előadásáról.]
- RICHTER ALBERT = ZeSzínműV 1896. márc. 29. 1. sz. 10–11. [T. E. népszínműve után átdolg.: Váradi Antal. Bem.: 1896. márc. 20-án.]
- Nemzet 1897. okt. 21. 292. sz. 3. [Vidor Pál méltató megemlékezése T. E.-ről „A falu rossza” 150. előadása alkalmából.]
- [HEVESI SÁNDOR] h. s. = MSz 1901. 107.
- KOVÁCS DEZSŐ = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1904. 102–106.
- KOVÁCS DEZSŐ = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1907. 40–43.
- KISS ERNŐ = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1909. 48–52.
- DÉZSI LAJOS = A magyar dráma fejlődése. A kolozsvári Nemzeti Színház által rendezett drámatörténelmi sorozatos előadások bevezető beszédei. Bp. 1913. 138–147. [T. E. színművének keletkezése; jelentősége.]
- Színésznoink és színészeink a Falu rosszáról. = ErdSz 1916. febr. 26. 6–7.
- [JUHÁSZ GYULA] (-a.) = Szeged 1920. dec. 14. 100. sz. 6. [A dec. 12-i előadásról.]
- [BARABÁS GYULA] b. gy. = Nszava 1921. szept. 18. 207. sz. 7. [A Vigszínház előadása.]
- [HARSÁNYI KÁLMÁN] H. K. = Mság 1921. szept. 14. 203. sz. 6., és H. K. Színházi esték. 1921–1927. Bp. 1928. 30–32. [A Nemzeti Színház-beli előadásról, 1921. szept. 13-án.]
- [HARSÁNYI KÁLMÁN] H. K. = Mság 1921. szept. 18. 207. sz. 9., és H. K.: Színházi esték. 1921–1927. Bp. 1928. 33–36. [A Vigszínház-beli bemutatóról, 1921. szept. 17-én.]
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A. = Szózat 1921. szept. 14. 203. sz. 6. [A Nemzeti Színház előadásáról.]
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] s. a. = Szózat 1921. szept. 18. 204. sz. 9. [A Vigszínház előadásáról.]
- Sz. s. = Nszava 1921. szept. 14. 203. sz. 4–5.
- SzínhÉ 1921. 39. sz. 3–8. [A Vigszínház előadásáról.]
- SzínhÉ 1922. 10. sz. 19. [A finnországi bemutatóról.]
- DERÉKI ANTAL = BH 1925. okt. 15. 232. sz. 1. [A színmű 50 éves jubileuma alkalmából.]
- NÉMETH JÓZSEF = SzínhÉ 1925. 16. sz. 26. [A belgrádi előadásról.]

[NYIGRI IMRE] (-ri) = Nszava 1925. jún. 17. 133. sz. 10.
 DITRÓI MÓR = D. M.: Komédiások. Emlékiratok. Bp. 1929. 56. [A kolozsvári bemutató előadásról.]
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1929. máj. 4. 100. sz. 10.
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1934. ápr. 28. 95. sz.
 [RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm.) = Nszava 1934. ápr. 28. 96. sz. 4. [Felújítása a Nemzeti Színházban.]
 SCHÖPFLIN ALADÁR: Színdarabok, színészek, színházak. = Tük 1934. 6. sz. 70–72. [Többek között T. E. népszínművének előadásáról a Nemzeti Színház elmúlt évadjában.]
 RÉDEY TIVADAR = Napk 1938. I. 343–344. [Felújítása a Nemzeti Színházban.]
 [RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm.) = Nszava 1938. márc. 27. 69. sz. 8. [Felújítása a Nemzeti Színházban.]
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1938. I. 393–396.
 A százéves Nemzeti Színház. Bp. 1938. 238–239.
 SINKÓ FERENC = Reggeli Mo 1944. ápr. 25. 92. sz. 7. [Felújításáról a Nemzeti Színházban.]
 SZEMES ELEK = Diár 1944. 80.
 VASS LÁSZLÓ = Mo(esti) 1944. ápr. 24. 91. sz. 6.
 TARKÓVI ISTVÁN: Finum Rózsa kendője. = Mo 1970. máj. 31. 22. sz. 26. [A népszínmű 1884-i moszkvai bemutatójának története.]

2 A kintornás család (1875) (Népszínház: 1876. jan. 27.)

[ÁBRÁNYI EMIL] á. = Figy 1876. febr. 6. 6. sz. 68–69.
 Figy 1876. jan. 30. 5. sz. 59.
 FL 1876. jan. 29. 23. sz. 107.
 A Hon(regg.) 1876. jan. 28. 22. sz. 2.
 MPolgár 1879. ápr. 1. 75. sz. [A kolozsvári bemutatóról.]
 [JUHÁSZ GYULA] (-a.) = Szeged 1920. dec. 7. 95. sz. 5.

3 A tolonc (1878) (Népszínház: 1876. máj. 26.?)

[A népszínműpályázat eredményéről.] = Figy 1875. nov. 28. 48. sz. 576. [T. E. nyertes színművéről.]
 [ÁBRÁNYI EMIL] á. = Figy 1876. máj. 28. 22. sz. 267–270.
 JUSTUS = Kelet 1876. jún. 13–14. 133–134. sz. 522–523, 527. [A darab kolozsvári előadásáról.]
 ERDÉLYI GYULA: A „Tolonc” meséje. (Igaz történet.) = MSz 1893. 4. sz. 40–41. [T. E. népszínművének mintájáról, keletkezéséről.]
 KOVÁCS DEZSŐ = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1904. 47–52.
 SÓLYOM JÁNOS = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1906. 69–73.
 [JUHÁSZ GYULA] JIM = Nagyvárad 1908. nov. 17. 267. sz. 6.
 [HARSÁNYI KÁLMÁN] (H. K.) = Mság 1922. okt. 1. 223. sz. 8. [A Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]

Nszava 1922. okt. 1. 223. sz. 7.
 SzínhÉ 1922. 38. sz. 25.
 Szózat 1922. okt. 1. 225. sz. 8.
 Szózat 1923. szept. 13. 206. sz. 6.
 GALAMB SÁNDOR = Napk 1926. 680–682.
 (m.) = Nszava 1931. febr. 17. 38. sz. 6. [Porzolt Kálmán bevezető beszédével.]

4 Névtelen hősök (1880) (Nemzeti Színház: 1880. nov. 30.) Társszerző: Erkel Ferenc

[ÁBRÁNYI EML] ROBIN = Mo 1880. dec. 2. 333. sz. 1.
 [T. E. szöveggönyve alapján Erkel Ferenc operája. A Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]
 ÁBRÁNYI KORNÉL, ID. = FL 1880. nov. 26. 272. sz.
 ÁBRÁNYI KORNÉL, ID. = A Hon(regg.) 1880. dec. 1. 316. sz. 1–2.
 BAZAROFF = FL 1880. dec. 3. 278. sz. [T. E. és Jókai szöveggönyvének összevetése.]
 -h- = PN(regg.) 1880. dec. 2. 317. sz. 1–2.
 (R.) = FL 1880. dec. 5. 280. sz.
 -sz. = Függetlenség 1880. nov. 30. 332. sz. 3.
 -sz.- = Függetlenség 1880. dec. 1. 333. sz. 3.
 FL 1880. dec. 5. 280. sz. [T. E. szöveggönyvének jogtalan kiadásáról, az Aigner Lajos és Erkel Ferenc közötti nézeteltérésekről.]
 A Hon(regg.) 1880. nov. 30. 315. sz. 1–2.
 PN(regg.) 1880. nov. 24. 309. sz. 1–2.
 É. L. = BpSz 1881. 25. köt. 287–292.
 CSERNA ANDOR = V 1916. jan. 16. 16. sz. 23–24.
 HAMMERSCHLAG, H[ANS] = PLloyd 1916. jan. 16. 16. sz. 14.
 KÁLMÁN JENŐ = PN 1916. jan. 16. 16. sz. 17.

5 Költeményei (1881)

Ko 1881. 6. köt. 85–88.

TÓTH ENDRE

1824–1885

Szövegek

LEVELEZÉS

PERÉNYI JÓZSEF: T. E. levelei Szemere Miklóshoz. = ItK 1930. 336–341, 433–438. [8 levél közlése az 1858–1867 közötti időszakból.]

T. E. – Aranyinak. = Arany János összes művei. 15. köt. Levelezés. 1. köt. Bp. 1975. 400–401. [Kelt: Vatta 1851. okt. 25.]

T. E. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezése. 3. köt. Bp. 1992. 99–100. [Kelt: Vatta 1880. febr. 28.]

Irodalom

Nyilatkozatok, vallomások

[SZÁSZ KÁROLY] –á-r.: T. E. = VU 1885. jún. 21. 25. sz. 405–406. [Közli T. E. önéletrajzát is.]

T. E.-ről. = PH 1885. jún. 7. 155. sz. 5. [Márc. 15-i leveléből idézi önéletrajzát.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KERTBENY KÁROLY: T. E. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 521–522.

T. E. = CsalKör 1862. máj. 4. 18. sz. 273–275.

GREGUSS ÁGOST: Jelentés az 1863-dik évi pályázatok eredményéről. = PN 1864. febr. 10., és Ko 1864. febr. 14. 7. sz. 164–165., KisfTÉ Újf 1863–1865. 2. köt. Pest 1869. 18–20. [A 10 aranyos balladai jutalmat T. E. „Halvány Panna” c. pályaműve nyerte.]

GYÓRY VILMOS: T. E. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 539–544.

[SZÁSZ KÁROLY] –á-r.: T. E. = VU 1885. jún. 21. 25. sz. 405–406. [Önéletrajza közzétételével, költészetének méltatása.]

T. E. = Borsodmegyei Lapok 1885. jún. 9. 46. sz., Egyetértés 1885. jún. 6. 154. sz. 3., FL 1885. jún. 6. 132. sz., Függetlenség 1885. jún. 7. 155. sz., Ko 1885. jún. 14. 24. sz. 383–384., MSzal 1885. 3. köt. 384–385., OrszV 1885. jún. 13. 24. sz. 398., PN(regg.) 1885. jún. 6. 154. sz. 2., Szab 1885. jún. 9. 129. sz. 1–2. [Nekrológok.]

T. E. temetése. = PN(regg.) 1885. jún. 8. 156. sz. 2.

CSERNÁTONI GYULA: Petőfi és az 50-es évek költői. V. = Petőfiműz 1894. 1–2. sz. 20–28. [Székely József és T. E. költészetéről.]

BERZSENYI JÁNOS: Elfelejtett magyar költők. = NU 1925. jún. 16. 132. sz. 3–4. [Többek között T. E.-ről is.]

EGYES MŰVEKRŐL

Zengő bokor (1853)

G. = PN 1853. jún. 14. 977. sz. 4.

Újabb költemények (1855)

GYULAI PÁL: Szépirodalmi szemle. III. Lyrai költemények. = BH 1855. ápr. 24–27., máj. 4–21., jún. 22–30., és Gy. P.: Kritikai dolgozatok. 1854–1861. Bp. 1908. 137–240. [Többek között a 194–214. lapon: T. E. kötetéről is.]

Hölygf 1855. ápr. 13. 84. sz. 337–338.

Angyal Bandi (1856)

BH 1856. júl. 19.

Harangvirágok (1862)

SZÁSZ KÁROLY = SzépirodF 1862. júl. 3–10. 9–10. sz. 134–135, 149–151.

TÓTH JÓZSEF

1823–1870

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

T. J.: A magyar színművészet rendszere. = Színtört.Ért. 1953. 2. sz. 37–45. [T. J. drámaelméleti írásainak közlése.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

T. J. = Huszonnégy író s színész Arckép–Albuma. Műmelléklet a Hölygfutárhoz. 2. köt. Pest 1856. 26–27.

[SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: T. J. = CsalKör 1862. okt. 5. 40. sz. 625–627. [Színészi tulajdonságairól, szerepeiről.]

T. J. = VU 1862. okt. 26. 43. sz. 1–2. [Életrajza.]

[FELEKI MIKLÓS]: – – három beszéde T. J. temetése alkalmával. = BpKözl 1870. márc. 5. 52. sz. 878–879. [1870. márc. 3-án.]

(y.): T. J. meghalt. = FL 1870. márc. 2. 42. sz. 2.

T. J. = A Hon(esti) 1870. márc. 1. 48. sz., MoNv 1870. márc. 13. 10. sz. 109–110., PN 1870. márc. 2. 49. sz. 1., Reform 1870. márc. 2. 77. sz. 1. [Nekrológok.]

-r.: Az 1870-ik év halottjai. = HazKülf 1871. jan. 5. 1–3. [T. J.-ről is.]

VÁRADI ANTAL: Az utolsó nagy színész. = FL 1900. jún. 10. 24. sz. 13–14. [T. J.-ről. Visszaemlékezés özvegyének feljegyzései alapján.]

ÚJHÁZY EDE: Régi nagy színészekről. T. J. = Jöv 1903. márc. 29. 5. sz. 33–35., és Ú. E.: Régi színészekről. 1908. 113–116. [Visszaemlékezések.]

KÉKY LAJOS: A nagy magyar jellemszínész triász. = ÚjMSz 1921. júl.–aug., 1–2. sz. 88–108. [Egressy Gábor, T. J. és Szigeti József.]

HEVESI SÁNDOR: T. J. emlékezete. = NU 1923. jún. 3. 123. sz. 9–10.

PATAKI JÓZSEF: T. J.-ről. = Nyug 1923. II. 84–86. [Méltatása, születésének 100. évfordulója alkalmából.]

RÉDEY TIVADAR: T. J. centenáriuma. = Élet 1923. júl. 1. 13. sz. 299.

GALAMB SÁNDOR: T. J. = Nagy magyar színészek. Bp. 1957. 134–150.

EGYES MŰVEKRŐL

Orgazda

(*Nemzeti Színház: 1852. aug. 14.*)

□ = Hölgyf 1852. aug. 16. 185. sz. 754. [T. J. népszínművének bemutatójáról.]

MH 1852. aug. 17.

A jámbor vincellér

(*Nemzeti Színház: 1858. szept. 18.*)

B. = BH 1858. szept. 21.

[BERECZ KÁROLY] † = Hölgyf 1858. szept. 20. 214. sz. 856.

TÓTH JÓZSEF

1851–1903

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

SZANA TAMÁS: T. J. = Sz. T.: Újabb elbeszélők. Bp. 1889. 78–88.

TAKÁCS BÉLA: T. J. = Nagykőrösi Hírlapok 1903. okt. 25. 43. sz. 1.

T. J. – Mikszáth Kálmának. = Mikszáth Kálmán összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 172–173. [Kelt: Körösladány 1908. máj. 4. – Mely lapoknak volt szerkesztője, munkatársa.]

EGYES MŰVEKRŐL

A falu nótái (1885)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1884. dec. 29. 357. sz. 2. [T. J. elbeszéléskötetéről.]

A nóták szegényei (1886)

SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. febr. 13. 44. sz. [T. J. elbeszéléskötetéről.]

TÓTH KÁLMÁN

1831–1881

Bibliográfiák

T. K. = MTA Alm. 1872. 254–255. [1852–1871 közötti munkássága. Bibliográfia.]

BALASSA JÓZSEF: T. K. művei. = T. K. emlékalbumba. Baja 1894. 83–85. [Bibliográfia.]

Bibliográfia. = T. K. költő és drámaíró, Baja város nagy fia születésének 126-ik évfordulója alkalmából rendezett emlékhét műsora. Baja 1957. 7–11. – Klny. is. [Művei és a róla szóló irodalom.]

Szövegek

KIADÁSOK

T. K. összes költeményei. Bev. *Endrődi Sándor*. 1–2. köt. Bp. [1902.] XXIII, 464; 461 l.

T. K. válogatott költeményei. Bev. *Endrődi Sándor*. Bp. 1902. XXVI, 463 l. (Remekírók képes ktára. 7.) – Ua. 2–4. és 6. kiad. 1902. – Ua. 7–8. kiad. 1903.

T. K. válogatott költeményei. Kiad. *Lengyel Laura*. Bp. [1905.] 80 l. (Benedek Elek kisktára 71–72.)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

T. K. egy ismeretlen költeménye. = FL 1881. ápr. 24. 93. sz. [„Úgy sír dalod...” kezdetű verséről.]

T. K. egyik kiadatlan költeménye. = Nép Barátja 1881. ápr. 25. 41. sz. [A „B. Saroltának” c. verséről, melyet gr. Vay Lászlóné Beniczky Sarolta számára írt.]

Az első dalokból. = T. K. emlékalbumba. Baja 1894. 137–148. [Szemelvények T. K. verseiből, kommentárral.]

ESZTEGÁR LÁSZLÓ: Magyar írók levelei Egressy Gáborhoz. = Itk 1903. 238. [T. K. rendezői utasításai „Az utolsó Zách”-hoz.]

ZÁMBÓ AURÉL: T. K. három eddig ismeretlen költeménye. = ItK 1930. 362. [„Egy halál van...”, „Hol vígan rengető...”, „Kérdezd szívedtől...” kezdetű versekről.]

CSAPLÁROS ISTVÁN: T. K. ismeretlen verse. = ItK 1937. 198. [„A kritikust egyidőben...” kezdetű versről.]

KÁROSY PÁL: T. K. három ismeretlen sírverse. = ItK 1937. 81–82. [A kerepesi temetőben: Reviczky Szevér és Batthyány Lajos síremlékén.]

CSAPLÁROS ISTVÁN: Korteszversek Kemény Zsigmond képviselőválasztására. = PN 1938. júl. 16. 136. sz. 9. [T. K.-nak a „Bolond Miksa”-ban és a PN-ban megjelent korteszverseiről, közléssel.]

LEVELEZÉS

T. K. – Tompa Mihálynak. = Hölgyf 1857. jan. 30. 24. sz. 98., máj. 16. 112. sz. 508., és Tompa Mihály levelezése. 1. köt. Bp. 1964. 271, 279. (Fontes 6.)

SZANA TAMÁS: Az első magyar politikai élclap. = PN 1889. szept. 10–11. 249–250. sz. [T. K. kiadatlan levelei a „Bolond Miksa” c. élclapról Frankenburg Adolphhoz. Kelt: 1860. jan., ápr. és jún.]

ESZTEGÁR LÁSZLÓ: Magyar írók levelei Egressy Gáborhoz. XII. T. K. levele. = ItK 1903. 238. [Kelt: [1857.] – T. K.: „Az utolsó Zách” c. darabjára vonatkozó rendezői utasítások.]

T. K. – Kecskeméthy Aurélhoz. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 675–676. [Kelt: Pest 1859. júl. 6.]

KNÖPFER LÁSZLÓ: Bartók Lajos levelesládájából. 7. T. K. levele. = ItK 1936. 363. [Kelt: Pest 1893. [helyesen: 1873.] okt. 2. – A hibaigazítást l. a 475. lapon.]

CSAPLÁROS ISTVÁN: T. K. ismeretlen levelei. = ItK 1937. 415–422. [1855–1876 között frott 12 levele. Címzettek: Kemény Zsigmond, Pompéry János, Pesty Frigyes, Ráth Mór, Gyulai Pál és Toldy Ferenc.]

T. K. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 175. [Kelt: Pest 1868. nov. 5.]

T. K. – Aranyanak. = Arany János összes művei. 16. köt. Levelezés. 2. köt. Bp. 1982. 761–762. [Kelt: Pest 1856. szept. 16.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

T. K. emlékalbuma. Kiad. *Horváth Cyrill*. Baja 1894. 196 l.

Ism.: FL 1894. máj. 21. 149. sz. 1285. – MSz 1894. 22. sz. 264.

SCHMIDT BÉLA: T. K. lírája. Zombor 1911. 104 l.

DÖMÖTÖR PÁL: T. K. életrajza. Bp. 1914. 67 l. (OK 182–183.)

Ism.: *Vértessy Jenő*, It 1915. 255–256.

Emlék-könyv T. K. születésének 100-dik évfordulójára. Kiad. *Gondán Felicián*. Baja 1931. 32 l.

Ism.: T. K., It 1932. 107.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

[VADNAI KÁROLY] V. K.: T. K. = Arckép-Alb. Műmelléklet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest 1855. 49–51. [Rövid életrajz.]

T. K. = MPolgár 1871. okt. 17. 236. sz. 322. [A FL-ban megjelent okt. 6-i verséért barátai és tisztelői arany tollal lepték meg.]

T. K.-nak a bajai molnárok... = Kelet 1873. ápr. 27. 96. sz. 389. [Díszes ezüst serleget küldtek 25 éves költői pályája emlékére.]

SZANA TAMÁS: T. K. Apró vonások a költő életéből. = Egyetértés 1879. júl. 2. 180. sz. 1–3.

Mikor Bolond Miksa akadémiai tag lett. = PH 1879. júl. 20. 198. sz. 1–3. [T. K. akadémiai taggá választásáról.]

T. K. = MNépvil 1880. okt. 3. 40. sz. 639. [Beszámoló a beteg költő állapotáról.]

ÁBRÁNYI EMIL: T. K. betegágya mellett. = Mo 1881. jan. 16. 15. sz.

Az elhunyt költő... = FL 1881. febr. 4. 27. sz. [Tudósítás T. K. haláláról.]

[T. K. temetése.] = Bajai Közlöny 1881. febr. 10. 12. sz. 1–3., Egyetértés 1881. febr. 6. 36. sz. 2., Ellenőr 1881. febr. 6. 64. sz. 5., FL 1881. febr. 5–6. 28–29. sz., Függetlenség 1881. febr. 5. 35. sz., A Hon(esti) 1881. febr. 4. 34. sz., A Hon(regg.) 1881. febr. 6. 36. sz. 2., Mo 1881. febr. 5–6. 35–36. sz., PH 1881. febr. 5–6. 35–36. sz., PN(regg.) 1881. febr. 6. 36. sz. [Tudósítások T. K. halálának körülményeiről; a ravatalról; a temetési szertartásról, Paulay Ede, Komócsy József és Rákosi Jenő búcsúbeszédeinek közlésével.]

T. K. élete. = Kecskemét 1881. febr. 13. 7. sz. 1–2. [Életrajz.]

T. K. életéből. = PN(regg.) 1881. febr. 5. 35. sz. 5.

[JAKAB ELEK] A.: Néhány vonás T. K. életéből. = PH 1882. márc. 19. 78. sz. 1–3.

[OZORAY ÁRPÁD] CSONGOR: Az ötvenes évek irodalmi élete a fővárosban. X. T. K. és az öreg Bucsanszky. = Hölgyek Lapja 1883. ápr. 15. 15. sz. 170. [Kiadói történetek.]

INCZÉDI LÁSZLÓ: T. K. Baján. = Egyetértés 1884. szept. 22. 262. sz. 1.

- LATKÓCZY MIHÁLY: Mikor a költők mulatnak. Emlékezés T. K.-ra. = PH 1884. szept. 21. 261. sz. 17–18. [Gyermekkori találkozásukról.]
- BARÁTH FERENC: Magyar költők szerelme. I–III. = PN 1888. nov. 4, 6, 8., 305, 307, 309. sz., és B. F.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1895. 133–167. [Többek között T. K.-ról is.]
- KACZIÁNY GÉZA: A párbajok humora. = K. G.: Híres magyar párbajok. Bp. 1889. 162–164. [Többek között Gyulai Pál és T. K. párbaja.]
- HORVÁTH CYRILL: T. K.-ról. = Bajai Közlöny 1893. márc. 19–26. 12–13. sz. [T. K. gyermek- és ifjúkoráról.]
- [ÁGAI ADOLF] PORZÓ: T. K. = PN 1894. jún. 3. 152. sz. 1–2. [T. K. szobrának felavatása alkalmából személyes emlékei az íróról.]
- FEJÉR ADORIÁN: Apróságok T. K.-ról. = FL 1894. jún. 3. 152. sz. 1306–1308., és T. K. emlékalbuma. 1894. 149–155.
- HORVÁTH CYRILL: T. K. emlékezete. A bajai idill. = Nemzet 1894. jún. 2. 151. sz. 5–6., és T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 167–182. [Egy politikai beszédéről.]
- HORVÁTH CYRILL: Egy költő idillje. = MSz 1894. febr. 18. 7. sz. 74–77., és OrszV 1894. jún. 3. 23. sz. 384–387. [T. K. múzsáiról, párbajáról.]
- PRÉM JÓZSEF: Az utolsó öt év. = T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 58–70. [Visszaemlékezés T. K.-ra.]
- RUPP KORNÉL: Egyről-másról. II. = T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 156–158. [T. K. vitája és párbaja Gyulai Pállal, annak kritikája miatt.]
- SZANA TAMÁS: Egyről-másról. III. = T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 159–166. [T. K. viszontagságai a cenzúrával a Bach-korszakban; az akkori és a későbbi sajtóviszonyokról.]
- TÁBORI RÓBERT: T. K. első és utolsó szerelme. = PH 1894. jún. 2. 153. sz. 1–2. [Visszaemlékezés bajai emlékszobrának teleplezése alkalmából.]
- ERDÉLYI GYULA: T. K.-ról. = ÚjFL 1897. jún. 25. 5. sz. 2–3. [Lírai emlékezés az elhunyt költőre.]
- PRÉM JÓZSEF: A Tóth-család. (T. K., Majthényi Flóra, Tóth Béla.) = Budapest 1907. ápr. 21. 96. sz. 17–18.
- GAZDAG LAJOS: T. K., a költő származása. = Genealogiai Füzetek (Kolozsvár) 1908. I. 17–21. (v. s.): Hazahívó sírok. = PH 1915. jún. 27. 177. sz. 33–34. [Megemlékezés T. K.-ról és feleségéről, Majthényi Flóráról.]
- SZABÓ ENDRE: T. K. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 105–106.
- KARDEVÁN KÁROLY: Gyulai Pál párbaja T. K.-nal. = Napk 1927. 473–475.
- VÁRDAI BÉLA: Még egyszer T. K. és Gyulai Pál párbajáról. = Napk 1927. 671–672. [Hozzászólás Kardeván Károlynak a Napk májusi számában megjelent cikkéhez.]
- T. K. és az osztrák cenzúra. = FügGmság 1928. okt. 3. 226. sz. 3. [Visszaemlékezés T. K. szerkesztőnek Prottmann rendőrfőnökkel való összetűzésére.]
- TORDAI ÁNYOS: Mikor T. K. bajai diák volt. = Bajai Újság 1930. dec. 25. 295. sz. 1–4.
- GONDÁN FELICIÁN: T. K. és Baja. = FügGmság (Baja) 1931. márc. 15. 62. sz. 1. [Kemény Zsigmond kapcsolata T. K.-nal.]
- TORDAI ÁNYOS: Mikor T. K. a gimnázium diákja volt... = Bajai cisztercita rendi III. Béla reálgimn. 1930/31. Ért. Baja 1931. 3–16.
Ism.: N. S., It 1932. 16.
- TÖRÖK SOPHIE: Emlékezés egy régi írónőre. = Nyug 1931. I. 466–469. [T. K. feleségéről, Majthényi Flóráról.]
- TÖRÖK SOPHIE: Az irodalom tündéréje. = PN 1935. ápr. 14. 86. sz. 38–39. [T. K. felesége, Majthényi Flóra életéről és költészetéről.]
- KOZOCSA SÁNDOR: Híres írói párbajok. = Tük 1939. 9. sz. 704–707.
- MOHÁCSI JENŐ: Meseköltő a Dunán. Bp. 1941. 36–54. [A „Discóség a magasban” c. részlet regényes élet- és jellemrajz T. K.-ról.]
Ism.: xy., It 1941. 176.
- RADÓ RICHÁRD: T. K. a csizmadia céhben. = R. R.: Pest-budai emlékek a XIX. sz.-ból. Bp. 1941. 69–70. [A miskolci csizmadia céh tiszteletbeli mesterévé választja a „Bolond Miksa” c. élclap szerkesztőjét.]
- KUNSZERY GYULA: Bach-rendszer. = K. Gy.: Magyar írók bűnpercei. Bp. 1942. 32–46. [A szabadságharc után politikai szereplésük vagy műveik miatt perbe fogott írókról, többek között T. K.-ról.]

Nyilatkozatok, vallomások

- T. K.: Egy pár szó Császár Ferenc úrhoz. = Hölgyf 1853. júl. 1. 131. sz. 536. [Sértő hangú reagálás Császár Ferenc kritikájára, a lap szerkesztőjének megjegyzésével.]
- [T. K.] SZERK.: [Válasz Gyulai Pálnak a PN 1857. febr. 11-i sz.-ában megjelent Székely József – T. K. „100 új költemény”-éről írott bírálatára.] = Hölgyf 1857. febr. 12. 34. sz. 141. [A szerző saját kötetéről.]
- T. K.: Greguss úrnak. = PN 1858. márc. 31. 55. sz. [Válasz Greguss Ágostnak a PN márc. 30-i kritikájára „Az utolsó Zách” drámájáról.]
- T. K.: Végválaszul Greguss úrnak. = PN 1858. ápr. 2. 57. sz. [Polémia „Az utolsó Zách” c. drámája kapcsán.]

T. K.: Az én 1861-diki karácsonyom. = FL 1872. dec. 24–25. 295–296. sz. 1287–1288, 1293–1294., és T. K.: Irka-firkák. Bp. 1877. 20–39. [Emlékjegyzetei; Jókai üdvözlő sora T. K. 1861-es akadémiai taggá választása alkalmából.]

IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL

Általános értékelések, portrék

KERTBENY KÁROLY: T. K. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 522.

VÁLKAI IMRE: T. K. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypok. Bécs 1858. 96–97.

-r.: T. K. = OrszTükre 1862. okt. 1. 22. sz. 309–310. [Munkásságának méltatása.]

[SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: T. K. = CsalKör 1866. ápr. 15. 15. sz. 337–339. [Méltatás a költőről és lapszerkesztőről.]

[VADNAI] VADNAY KÁROLY: T. K. = MoNv 1866. ápr. 22. 16. sz. 241–242.

-k -s.: T. K. és Jámbor Pál. = Nef 1867. márc. 3. 9. sz. 106. sz. [Az „Országgyűlési arcképek. Írók” c. sorozatban.]

T. K. = HazKülf 1868. dec. 21. 52. sz. 817–818.

VUTKOVICH SÁNDOR: T. K. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 309–314.

[SZINNYEI JÓZSEF, ID.] Sz-i I-n: T. K. = MoNv 1876. ápr. 2. 14. sz. 209–210. [Életének, munkásságának értékelése.]

[SZÁSZ KÁROLY] - á -r -: T. K. = VU 1877. dec. 30. 52. sz. 821–822.

SZANA TAMÁS: T. K. = Ko 1879. 2. köt. 1–19.

ÁBRÁNYI EMIL: T. K. = Mo 1881. febr. 4. 34. sz., és MoNv 1881. febr. 13. 7. sz. 102. [Munkásságának méltatása elhunytá alkalmából.]

EÖTVÖS KÁROLY: T. K. = Egyetértés 1881. febr. 4. 34. sz. 1–2., és T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 75–79., E. K. munkái. 19. köt. Nagyokról és kicsinyekről. Bp. 1906. 152–157. [T. K. elhunytá alkalmából életének, pályájának méltatása.]

ERDÉLYI GYULA: T. K. = Bajai Közlöny 1881. febr. 6. 11. sz. 2–3. [Költői és közéleti pályafutásának méltatása.]

LASZ SAMU: T. K. = Sopron 1881. febr. 12. 13. sz. [1–3.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: A szerelem költője. (T. K.) = SzegN 1881. febr. 6. 29. sz. 1–2., és M. K. munkái. 37. köt. Hátrahagyott iratok. 5. köt. Bp. 1914. 39–43., M. K.: Emlékezők és tanulmányok. Bp. 1957. 96–99., M. K. összes művei. 60. köt. Cikkék és karcolatok. 10. köt. Bp. 1970. 108–111.

PRÉM JÓZSEF: T. K. = Ko 1881. 5. köt. 268–274.

[PRÉM JÓZSEF] Dr. P. J.: T. K. = OrszV 1881. 258–259.

-s-: T. K. = PN(regg.) 1881. febr. 4. 34. sz. 1–2.

[TÖRS KÁLMÁN] -rs.: T. K. = VU 1881. febr. 6. 6. sz. 81–82.

V. E.: T. K. = Somogy 1881. febr. 8. 6. sz.

VADNAI KÁROLY: T. K. = FL 1881. febr. 4. 27. sz.

WEIDINGER JÓZSEF: T. K. = Bajai Közlöny 1881. ápr. 28.–máj. 8. 35–37. sz.

T. K. = Bácska 1881. febr. 8. 6. sz., Ellenőr 1881. febr. 3. 59. sz. 1–2., febr. 4. 60. sz. 5., Független Hírlap 1881. febr. 4. 34. sz. 1–2., Függetlenség 1881. febr. 4. 34. sz. 1–2., febr. 6. 36. sz. 3., GyőriKözl 1881. febr. 6. 11. sz. 2., A Hon(est) 1881. febr. 3. 33. sz. 1., Hölgyek Lapja 1881. febr. 6. 6. sz. 76., Kecskemét 1881. febr. 6. 6. sz. 3., KépCsal 1881. febr. 13. 20. sz. 309., MNépvilág 1881. febr. 6. 6. sz. 92–93., MSz 1881. ápr., 171–176., PN(est) 1881. febr. 3. 33. sz. 1. [Nekrológok.]

VADNAI KÁROLY: T. K. emlékezete. = KisfTÉ Újf 1881–1882. 17. köt. Bp. 1882. 241–279., és FL 1882. febr. 14–22. 37–43. sz.

T. K. = MTA Alm. 1882. 250–252. [Munkásságáról.]

FERENCZY JÓZSEF: Emlékbeszéd T. K. felett. Győr 1883. 38 l. (Egyetemes ktár 15.), és PH 1884. szept. 22. 262. sz., F. J.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899. 23–51.

MILASSIN VILMOS: Irodalmunk halottjai. = Hölgyek Lapja 1884. szept. 28. 39. sz. 469–470.

PRÉM JÓZSEF: T. K.-ról. = Egyetértés 1884. szept. 20. 260. sz. 1. [50. születésnapja alkalmából.]

PRÉM JÓZSEF: T. K. = Ko 1884. szept. 21. 38. sz. 605–607. [A bajai szülőházán lévő emléktábla leleplezése alkalmából elhangzott beszéd.]

SZANA TAMÁS: T. K. = MSzal 1884. 1. köt. 434–439. [Méltatása a bajai emléktábla leleplezése alkalmából.]

SZANA TAMÁS: T. K. Pozsony–Bp. 1884. 24 l. (M. Helikon 37.)

[VADNAI] VADNAY KÁROLY: T. K. szülőháza előtt. = Egyetértés 1884. 261. sz. 2., és FL 1884. szept. 21. 222. sz., V. K.: Irodalmi emlékek. Bp. 1905. 281–293.

T. K. = OrszV 1884. 38. sz. 607–608.

RUDNYÁNSZKY GYULA: T. K. Elégia. = MSz 1889. aug. 25. 36. sz. 425. [Méltatja a költőt, verseiből vett idézetekkel.]

ÁGAI ADOLF: T. K. = Á. A.: Por és hamu. Bp. 1892. 288–298. [D.: 1881.]

[KÓBOR TAMÁS] RÉVEUR: T. K. = A Hét 1894. jún. 3. 22. sz. 9. köt. 346–348.

[VADNAI] VADNAY KÁROLY: T. K. emlékezete. = T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 25–57. [Felolvasva a Kisfaludy Társaságban, 1892. febr. 12–én.]

- VADNAI KÁROLY: T. K. emlékezete. = FL 1894. jún. 3. 152. sz. 1305–1306. [Szerelmi lírájáról, szerkesztői tevékenységéről.]
- T. K. = Haz 1894. jún. 3. 159. sz. 2–4.
- MAGYARÁSZ FERENC: T. K. élete és költészete. = Resiczabányai alm. 1911. 30–35.
- CSÁSZÁR ELEMÉR: T. K. = AkÉrt 1915. 49–77. – Klny. is.
- VISZOTA GYULA: T. K. akadémiai tagsága. = AkÉrt 1915. 558–561. [Munkásságának méltatása.]
- ALSZEGHY ZSOLT: T. K. = Élet 1931. 7. sz. 129–131. [Születésének 100. évfordulója alkalmából.]
- GRACZA JÁNOS: T. K. = Mság 1931. márc. 29. 72. sz. 16–17.
- HAVAS ISTVÁN: T. K. emlékezete. = BpSz 1931. 221. köt. 146–150., és H. I.: Akikkel találkoztam. Bp. 1944. 6–11.
- L. T.: T. K. = PH 1931. ápr. 1. 74. sz. 1, 7.
- RUBINYI MÓZES: T. K. = BpSz 1931. 221. köt. 143–146.
- SZÁSZ KÁROLY: A szerelem költője. Emlékezés T. K.-ra. = BH 1931. márc. 29. 72. sz. 18–19.
- VÁNDORYNÉ KÖVÉR ILONA: T. K. = Vasárnap (Arad) 1931. ápr. 19. 8. sz. 156–157.
- T. K. születésének 100 éves évfordulója. = Bajai Újság 1931. márc. 1. 49. sz. 1.
- T. K. centenáriuma. = Nszava 1931. márc. 31. 73. sz. 12.
- T. K. = Pttüz 1931. 9. sz. 238.
- Ma száz éve született Baján T. K. = ÚjNemz 1931. márc. 31. 73. sz. 9.
- SAJÓ SÁNDOR: Emlékezés T. K.-ra. (Felolvasta az 1931. ápr. 8-iki ülésen.) = KisfTÉ Újf 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 253–262.
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: T. K. = K. D. hátrahagyott művei. 2. köt. Lenni vagy nem lenni. Bp. [1940.] 245–249. [D.: 1931.]
- ROMHÁNYI GYULA: T. K. = Kal 1944. 112–116. (s.): T. K. = Az Út 1956. ápr. 1–7. 14. sz. 4.
- SZALATNAI REZSŐ: T. K. = EvÉ 1956. febr. 12. 7. sz. 2.
- FELVIDÉKI ISTVÁN: T. K. = Petőfi Népe 1957. márc. 30. 75. sz. 3.
- SCHWALM PÁL: T. K. = A bajai áll. III. Béla ált. gimn. jubileumi Emlk. Kiad. Tóth-Pál Zoltán. Kecskemét 1957. 65–68.
- Költészete**
- [BULYOVSKY] B. GYULA: Fővárosi társaséleti szemle. = BH 1854. máj. 10. 416. sz. 2340. [A BpVisszh c. lap bemutatása; T. K. költőről és verseiről.]
- SEBESTYÉN GYULA: Huszonöt év után. = Ath 1873. 12–13. sz. 742–749, 815–825. [T. K. és Torkos László költői pályájáról.]
- STEINACKER, GUSTAV: Koloman, Tóth. 1831. = Ungarisches Lyriker von Alexander Kisfaludy bis auf die neueste Zeit (die letzte 50 Jahre). Leipzig–Bp. [1874.] 387–388.
- GYÓRY VILMOS: T. K. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 483–492.
- A líráról. = FL 1878. jún. 6. 130. sz. 638–639. [Többek között T. K. költészetének védelmében is szól.]
- RÁKOSI JENŐ: T. K. lírája. = PH 1881. febr. 6. 36. sz. 1–3., és Bácska 1881. febr. 8., 6., Bajai Közölny 1881. febr. 10. 12. sz. 1–3.
- NÁMÉNYI T. LAJOS: T. K. és a forradalom. = Szab (Nagyvárad) 1884. okt. 3. 228. sz. 1–2., és AlfKépU 1887. júl. 10. 28. sz. 2–3. [T. K. forradalom alatti költészetéről, verseiből vett idézetekkel.]
- CSERNÁTONI GYULA: Petőfi és az 50-es évek költői. VI. = PetőfiMúz 1894. 58–67.
- DÖMÖTÖR PÁL: T. K. mint lírikus. = MGén 1894. jún. 3. 23. sz. 362–364., és T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 109–124.
- ZLINSZKY ALADÁR: Petőfi és T. K. = T. K. emlékalbuma. Baja 1894. 86–108. [Költészetük összevetése, számos versidézettel.]
- ENDRÓDI SÁNDOR: Bev. = T. K. összes költeményei. 1. köt. Bp. 1902. I–XXIII.
- ENDRÓDI SÁNDOR: Bev. = T. K. válogatott költeményei. Bp. 1902. I–XXVI. (Remekírók képes ktára 7.)
- LENGYEL LAURA: Bev. = T. K. válogatott költeményei. Bp. [1905.] 3–7. (Benedek Elek kiskitára 71–72.)
- ALSZEGHY ZSOLT: T. K. lírájának fejlődése. = ItK 1915. 50–67, 139–150. – Klny. is.
- RÁKOSI JENŐ: T. K. lírája. = Ötven esztendő. Pesti Hírlap emlékkönyve. Bp. 1928. 49–51.
- CSAPLÁROS ISTVÁN: T. K. és a franciák. = It 1941. 111–114. [Béranger és Musset hatása költeményeire.]
- Egyes verseiről*
- (y.): Kisfaludy-Társaság. = A Hon 1870. febr. 25. 45. sz. [2.] [Többek között T. K. „Kik voltak a honvédek” c. költeményéről.]
- B. J.: T. K., Rónay István és a Pester Lloyd. = FL 1893. jan. 25. 25. sz. 211. [Vita T. K. „Halál” c. költeménye kapcsán.]
- T. K., Rónay István és a Pester Lloyd. = FL 1893. jan. 26. 26. sz. 219.
- CSAPLÁROS ISTVÁN: Mikor és hol találkoztunk először a magyar irodalomban T. K. nevével? = ItK 1938. 296–297. [1848. okt. 29-én az „Életképek”-ben jelent meg „A huszár” c. verse.]

Drámái

- GREGUSS ÁGOST: Még egyszer tájékozásul. = PN 1859. jún. 25. [Vita a Hölgyfutárral. Többek között bírálja T. K. drámaírói teljesítményét is.]
- Mi is egy kis „tájékozásul”. = Hölgyf 1859. jún. 23. 74. sz. 617–618. [Válasz Greguss Ágost cikkére.]
- SZANA TAMÁS: Hogy lett T. K. drámaíróvá? = PH 1879. júl. 3. 181. sz. 4.
- WEIDINGER JÓZSEF: T. K. egy kiadatlan színműve. = Bajai Közlöny 1881. febr. 27. 17. sz. 1–2. [T. K. „Puszták rózsája” c. színművéről. A mű keletkezési időpontja: 1849 körül.]
- RAKODCZAY PÁL: T. K., mint drámaíró. = T. K. emlékalbumba. Baja 1894. 125–134.
- BOROS GÁBOR: T. K. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 179–182. [Színműveinek részletes tartalmi ismertetése.]
- ALSZEGHY ZSOLT: T. K. drámaköltészete. = EPhK 1913. 581–587, 666–681. – Klny. is.
Ism.: *Simon Miklós*, MKözépisk 1914. ápr. 15. 4. sz. 237–239.
- TOLNAI VILMOS: T. K., a drámaíró. = Függség 1931. ápr. 5. 78. sz. 1–2.
- T. K. költő kiadatlan színműve. = IU 1968. márc. 1. 4. sz. 8. [Baján, a költő hagyatékának rendezése közben előkerült a „Puszták rózsája” c. kiadatlan színműve.]

Publicisztikája, szerkesztői tevékenysége

Megjegyzés: T. K. szerkesztői tevékenységével kapcsolatban I. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó, Sajtótörténet* c. fejezetében a *Hölgyfutár*, a *Fővárosi Lapok* és a *Bolond Miska* c. lapok irodalmát.

- A „Fővárosi Lapok...” = FL 1881. febr. 8. 30. sz. [T. K.-ról, Nagy Ignácról és az általuk szerkesztett Hölgyf c. lapról.]
- [ÁGAI ADOLF] CSICSERI BORS: Post festum. Visszaemlékezés az én néhai principálisomra. = PH 1884. szept. 23. 263. sz. 1–3. [T. K.-ról, a „Bolond Miska” c. élclap egykori szerkesztőjéről.]
- GAZDAG LAJOS: Az önkényuralom és a T. K. Bolond Miskája. I–II. = KatSz 1909. 397–411, 494–508.
- T. K. és Baja. = Bajai Újság 1931. márc. 15. 61. sz. 2. [Az általa szerkesztett lapokról.]

Nyelve, írói eszközei

- SIMONYI ZSIGMOND: Adatok az igekötők használatához. = MNyr 1880. 208–210. [Igekötő T. K.-nál.]
- [EÖTVÖS KÁROLY] CAROLUS: Huszonöt év előtt. = Egyetértés 1881. jan. 4. 3. sz. 1–2. [A Hölgyf-ban 25 évvel ezelőtt megjelent nyelvészeti pályázatról.]

- SIMONYI ZSIGMOND: Mondattani változások. = MNyr 1881. 289–293. [T. K. nyelvében.]
- BARBARITS RÓBERT: Miattam, tőlem. = MNyr 1885. 496–498. [A T. K. nyelvhasználatában előforduló kifejezésekről.]
- [NAGY J. BÉLA] N. J. B.: Fűtől–Fűtül. = Msan 1932. I. 99. [T. K. egy kifejezéséről.]
- BENKŐ LÁSZLÓ: Az elfelejtett ‘hanem’. = Msan 1947. 81–83. [A kötőszó használata T. K.-nál.]

UTÓÉLETE, KULTUSZA

- Fölvívás T. K. síremléke ügyében. = FL 1881. febr. 9. 31. sz. 161.
- [CSAPODI ISTVÁN] di.: T. K. emlékünnepe. = BH 1884. szept. 21. 261. sz. Mell. 2.
- INCZÉDI LÁSZLÓ: Baja és T. K. szülőháza. = Aradi Hírlap 1884. szept. 3. 203. sz. 1–2., és MSzal 1884. I. 441–444. [Emléktáblájának elhelyezéséről.]
- SZENTGYÖRGYI VÖRÖS DEZSŐ: T. K. emlékünnepe. = PN(regg.) 1884. szept. 23. 263. sz. 1–2.
- [TÁBORI RÓBERT] T-i R.: A bajai emlékünnepe. = PH 1884. szept. 23. 263. sz. 10.
- T. K. emlékünnepe Baján. 1884. szept. 21. = BH 1884. szept. 22. 262. sz. 4.
- T. K. szülőháza Baján. = Budapest 1884. szept. 21. 261. sz. 1–2. [Az emléktábla-avatásról.]
- A T. K.-ünnep Baján. = Egyetértés 1884. szept. 22. 262. sz. 3.
- T. K. emlékünnepe. = ÉI 1884. szept. 28. 41. sz. 343. [Szülővárosában, Baján.]
- Emléktábla T. K.-nak. = Figy 1884. 237.
- T. K. síremléke. = FL 1884. nov. 1. 257. sz. 1660–1661. [Az 1881 februárjában közzétett adakozási felhívás eredménye.]
- T. K. emléke. = Függség 1884. szept. 22. 262. sz. 1.
- k-s.: T. K. szobra. = Élet 1892. I. 219–221.
- LOSONCZY LIPÓT: A T. K.-szobor pályázat. = PN(esti) 1892. ápr. 9. 100. sz. 1. [Kiállítás a Múcsarnokban. Bezerédi Gyula, Mayer Ede, Donáth Gyula, Köllő Miklós szobortervezetéről.]
- BARÁTH FERENC: T. K. = VU 1894. jún. 3. 22. sz. 361–362. [Szoborrajza, szülőháza és emlékalbumba.]
- BENEDEK JÁNOS: T. K. szobrának leleplezése. = FL 1894. jún. 4. 153. sz. 1321–1322.
- ERDÉLYI GYULA: A szobor. = T. K. emlékalbumba. Baja 1894. 186–189. [T. K. bronzobrának története.]
- [HORVÁTH CYRILL] H. C.: A bajai T. K. szobor történetéhez. = OrszV 1894. jún. 3. 23. sz. 387.
- A zombori T. K.-kör. = FL 1894. jún. 13. 162. sz. 1398. [A kör megalakulásáról, programjáról.]
- T. K. szobra. = KépCsall 1894. jún. 10. 25. sz. 384.

- T. K.-ról. = OrszV 1894. jún. 3. 23. sz. 381–382. [Emléksobornak leleplezése Baján.]
- T. K. szobra. = PH 1894. jún. 4. 155. sz. 5–6.
- Bajaiak harca T. K. szülőháza körül. = ÚjNemz 1928. nov. 23. 266. sz. 7. [Tiltakozásuk az író szülőháza-
nak átalakítása ellen.]
- T. K. születésének centenáriuma. = MH 1930. máj. 18. 112. sz. 25.
- GONDÁN FELICIÁN: T. K. születésének 100 éves
fordulója. = Csonka-Bácska (Baja) 1931. márc. 4. 16. sz. 1. [A bajai ünnepélyről.]
- GONDÁN FELICIÁN: T. K. és Baja. = Csonka-Bácska
(Baja) 1931. márc. 18. 20. sz. 2. [Születésének 100.
évfordulója megünneplésének előkészületei.]
- T. K. emléke előtt. = Bajai Újság 1931. márc. 29. 71. sz. 1–2. [Ünneplése, emléktáblája.]
- T. K. centennáriuma. = ErdSz 1931. 5–6. sz. 10.
- T. K. emlékünnepe. = Rádió Élet 1931. márc. 27. 13. sz. 584–586. [Helyszíni rádióközvetítés a költő
szülővárosából.]
- In memoriam... Hétfőn lesz T. K. születésének száza-
dik évfordulója. = Az Újság 1931. márc. 29. 72. sz. 34. [A bajai ünnepségekről.]
- T. K. (1831–1881) ... Születésének 126-ik évforduló-
ja alkalmából rendezett emlékhét műsora. Szerk. *Bárdos Ferenc*. Baja 1957. Bp. 16 l. [Bibliogr.: 7–11.]

EGYES MŰVEKRŐL

- Dobó Katica 8
Egy királyné 4
A harmadik magyar király 6
Huszonöt év után. Válogatott költemények 1–2. 12
Irka-firkák 15
Kinizsi Pál 1
A király házasodik 9
A kis hőbortos 16
A nők az alkotmányban 11
Az őrdög párnája 14
Összegyűjtött költeményei 17
Összes költeményei 1–2. (1860) 7
Összes költeményei 1–2. (1889) 18
Puszták rózsája 19
Száz új költemény 3
Szerelmi vadrózsák 1–2. 2
Újabb költeményei 10
Az utolsó Zách 5
Zwanzig Gedichte 13

1 Kinizsi Pál (1853)

- ÚjMúz 1853. jan., 57–58. [T. K. népies hősköltemé-
nyéről.]
- OSZORAY ÁRPÁD: T. K. és az öreg Bucsánszky. =
Oroszházi Közlöny 1891. máj. 23. 21. sz. 1–2. [T. K.
hőskölteménye kiadásának körülményeiről.]

2 Szerelmi vadrózsák 1–2. (1853–1854)

- 7+77 = Dcs 1853. júl. 21–24. 32–33. sz. 640–642,
661–662.
- GYULAI PÁL: Szépirodalmi szemle. III. Lyrai költemé-
nyek. = BH 1855. ápr. 24–27., máj. 4–21., jún. 22–
30., és Gy. P.: Kritikai dolgozatok. 1854–1861. Bp.
1908. 137–240. [Többek között a 215–240. lapon a
kötetről.]
- Estike. Évkönyv 1855. 1–2. 75–76.

3 Száz új költemény (1856)

- PN 1856. júl. 11. 1922. sz.
- [GYULAI PÁL] = PN 1857. febr. 11. 33. sz., és Gy. P.:
Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 180–
181. [Bírálja az öndicsérő, színvonalatlan irodal-
omkritikát. – L. még erre T. K. válaszát Szerkesztő
aláírással. (Hölgyf febr. 12.)]
- [GYULAI PÁL] = PN 1857. febr. 14. 2124. sz. 2., és
Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961.
181–183. [Válasz T. K.-nak a Hölgyf febr. 12-i sz.-
ában tett szerkesztői megjegyzésére.]
- SZÉKELY JÓZSEF = Hölgyf 1857. febr. 7. 30. sz. 123.
[A cikkhez a szerkesztő, T. K. öndicsérő jegyzet
füz, mely kiváltja a Gyulai Pállal kapcsolatos vitát a
Hölgyf és a PN között. – L. Gyulai Pál vitacikkét
(PN febr. 11.)]
- [T. K.] SZERKESZTŐ: [Válasz Gyulai Pálnak a PN
1857. febr. 11-i sz.-ában megjelent cikkére. =
Hölgyf 1857. febr. 12. 34. sz. 141. [L. erre Gyulai
Pál névtelen válaszát. (PN febr. 14.)]
- [Békítő nyilatkozat a T. K. – Gyulai Pál, azaz a Hölgyf
és a PN közötti vitában.] = Hölgyf 1857. febr. 23.
43. sz. 183–184. [A T. K. kötete kapcsán közlte és a
Gyulai Pál között kialakult vitát lezáró cikk.]

4 Egy királyné (1858)

(Nemzeti Színház: 1860. dec. 17.)

- GYÓRFFY GYULA = Nef 1859. szept. 25. 26. sz. 307–
308. [A Teleki-alapítványból 1859-ben jutalmazott
dráma.]
- PLloyd 1860. 291. sz. 2.
- VISZOTA GYULA: Jókai Mór és a Teleki-pályázat. =
AkÉrt 1912. 35–39. [Jókai jelentése, melyben T. K.
drámáját javasolta díjra 1859-ben.]

5 Az utolsó Zách

(Nemzeti Színház: 1858. márc. 27.)

- [BULYOSZKY GYULA] B. = BH 1858. ápr. 1.
[DUX ADOLF] A. D. = PLloyd 1858. 73. sz. 2.

GREGUSS ÁGOST = PN 1858. márc. 30. 54. sz., és G. Á. tanulmányai. 2. köt. Pest 1872. 238–242. [Vita-indító bírálatában elmarasztalja T. K.-t a nemzeti érzés hiányáért a témaválasztásban. – T. K. válaszát l. uo. márc. 31. 55. sz.]

GREGUSS ÁGOST: T. K. úrnak mint „Az utolsó Zách” szerzőjének. = PN 1858. ápr. 1. 56. sz. [A drámával kapcsolatos vita folytatása. L. még: T. K. „Végválaszul Greguss úrnak” (uo. ápr. 2. 57. sz.).]

GREGUSS ÁGOST: T. K. úrnak. = PN 1858. ápr. 4. 59. sz. [A vita zárócikke.]

[JÓKAI MÓR]: KAKAS MÁRTON: Húsvéti piros tojások. = VU 1858. ápr. 4. 14. sz. 165–166., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 5. köt. II. r. Bp. 1968. 46–49. [T. K. darabjáról.]

[JÓKAI MÓR]: Kakas Márton a színházban. = VU 1858. ápr. 18. 16. sz. 189–190., és J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 5. köt. II. r. Bp. 1968. 51–54. [Az előadásról.]

T. K.: Greguss Ágost úrnak. = PN 1858. márc. 31. 55. sz. [Az író válasza Greguss márc. 30-i cikkére.]

T. K.: Végválaszul Greguss úrnak. = PN 1858. ápr. 2. 57. sz. [Az író válasza Greguss ápr. 1-jei hozzászólására.]

[VAJDA JÁNOS] = Növ 1858. ápr. 4. 14. sz. 221–222.

[VAJDA JÁNOS] = Növ 1858. ápr. 18. 16. sz. 254. [A darab ürtügynén támadja a színház vezetését.]

MS 1858. ápr. 1–13. 39–44. sz.

SzépirodKözl 1858. ápr. 1. 26. sz. 1251–1252.

6 A harmadik magyar király (Nemzeti Színház: 1860. jún. 18.)

xx. = PN 1860. jún. 21. 143. sz.

7 Összes költeményei 1–2. (1860)

Növ 1859. dec. 4. 49. sz. 778–779.

[DUX ADOLF] A. D. = PLLoyd 1860. 207. sz. 2.

8 Dobó Katica (Nemzeti Színház: 1861. dec. 2.)

H. D. = PLLoyd 1861. 283. sz. 2.

SALAMON FERENC = SzépirodF 1861. dec. 5. 5. sz. 78–79., dec. 12. 6. sz. 93–95., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1907. 203–215. [Kötetben „A történeti hűség és T. K. Dobó Katicája” címmel jelent meg. – A történeti hűséget hiányolja drámairodalmunkban, példaként említi T. K. művét.]

Gombostű 1862. jan. 1. 1. sz. 23.

MACZKI VALÉR: T. K. = M. V.: Népszerű felolvasások a magyar irodalom köréből. Eger városa és a ma-

gyar irodalom. Eger 1894. 67–68. [T. K. népszínművéről is.]

PÁLFI MÁRTON = Nemzeti Színház Évk. Kolozsvár 1906. 50–54.

9 A király házasodik (1898) (Nemzeti Színház: 1863. nov. 7.)

[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1863. nov. 15–22. 20–21. sz. 477–479, 500–503., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 1. köt. Bp. 1908. 548–568.

Növ 1863. nov. 16. 22. sz. 175.

Színházi Látszó 1863. nov. 9. 214. sz.

PN 1864. febr. 17. 38. sz.

FL 1881. márc. 31. 73. sz.

SzínhÉ 1920. 11. sz. 6–7. [A Vígyszínház legközelebbi bemutatói között T. K. darabjáról is.]

[HARASZTHY LAJOS] (H-y) = Szózat 1924. nov. 1. 243. sz. 25.

[ERDŐDY JÁNOS] (-dy-s) = Nszava 1941. nov. 14. 259. sz. 6.

10 Újabb költeményei (1868)

(l. g.) = FL 1868. jún. 20. 141. sz. 562–563.

HazKülf 1868. júl. 2. 27. sz. Mell.

MoNv 1868. jún. 28. 25. sz. 303.

Nef 1868. jún. 21. 25. sz. 295–296.

11 A nők az alkotmányban (1871) (Nemzeti Színház: 1871. febr. 24.)

[BEÖTHY ZSOLT] = FL 1871. febr. 25. 46. sz. 212–213.

[GYULAI PÁL] 7 = VU 1871. márc. 5. 10. sz. 123., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 370–371. (Fontes 5.)

- k. = PN 1871. febr. 25. 46. sz. 1.

[MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1871. márc. 5. 10. sz. 119.

(y. y.) = A Hon 1871. febr. 25. 46. sz. 1.

Figy 1871. febr. 1. 5. sz. 58.

Magyar színmű Oroszországban. = FL 1877. jan. 10. 6. sz. 33. [T. K. darabjának ottani előadásáról.]

FL 1881. aug. 5. 177. sz. [T. K. vigjátékának előadása Helsingforsban (Helsinki).]

MPolgár 1881. dec. 31. 298. sz. [A finn nyelvre lefordított darab sikere a viborgi színházban.]

ASBÓTH JÁNOS: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 235–237.

ÁBRÁNYI EMIL: A T. K. parlamentje. = BN 1898. jan. 22. 22. sz. 1–3.

ÁBRÁNYI EMIL = BH 1912. máj. 11. 112. sz. 1–4., és OrszV 1912. máj. 19. 21. sz. 547–549, [Felolvasa

T. K. színművének Nemzeti Színház-beli felújításakor.]

Ism.: [Ruttkay-Rothauser György] R., PLloyd 1912. máj. 10. 111. sz.

ALEXANDER BERNÁT: A nemzeti színház vígjáték-sorozata. = VU 1912. máj. 19. 20. sz. 392–393. [A cikksorozatban többek között T. K. darabjáról is.]

V 1912. 111. sz. 12.

BENEDEK MARCELL = Újld 1939. II. 475. [T. K. vígjátékának felújítása Galamb Sándor átdolgozásában.]

[BODOR ALADÁR] B. A. = MNemzet 1939. okt. 1. II. 224. sz. 14.

[HAJÓ SÁNDOR] (H-ó) = Az Est 1939. szept. 30. 224. sz. 6.

[KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = PN 1939. okt. 1. 224. sz. 4.

KERESZTURY DEZSŐ = Je 1939. okt. 15. 2. sz.

PAPP JENŐ = ÚjMság 1939. okt. 1. 224. sz. 8.

RÉDEY TIVADAR = Napk 1939. II. 379.

[RÉVÉSZ MIHÁLY] (Rm.) = Nszava 1939. okt. 1. 201. sz. 6.

SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1939. II. 259–263.

Nszava 1939. szept. 28. 198. sz. 4.

12 Huszonöt év után. Válogatott költemények 1–2. (1873)

Figy 1872. márc. 2. 9. sz. 105–106.

VU 1872. dec. 29. 52. sz. 665.

[SILBERSTEIN-ÖTVÖS ADOLF] = Figy 1873. márc. 2. 9. sz. 105–106. [Átvétel az „Ungarischer Lloyd”-ból.]

FL 1873. febr. 16. 39. sz. 167.

FL 1873. febr. 18. 40. sz. 167. [A PN két kritikájának ismertetése.]

PN 1873. febr. 6. 30. sz. 2.

13 Zwanzig Gedichte (1874)

Nef 1874. jún. 28. 26. sz. 311.

AIGNER LAJOS: Műköltészetünk a külföld előtt. I. = Figy 1875. jan. 3. 1. sz. 5–8. [Többek közt T. K. költeményeinek német kiadásáról is, Zerkowitz Szidónia fordításában.]

14 Az ördög párnája

(Népszínház: 1875. okt. 22.)

[MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1875. okt. 31. 44. sz. 555.

Figy 1875. okt. 31. 44. sz. 527–528.

FL 1875. okt. 24. 244. sz. 1088–1089.

MPolgár 1875. okt. 26. 245. sz.

15 Irka-firkák (1877)

M-s = Db 1877. nov. 23. 34. sz. 272.

FL 1877. márc. 24. 68. sz. 334.

VU 1877. márc. 25. 12. sz. 187.

VU 1877. okt. 21. 42. sz. 667.

16 A kis hóbortos

(Nemzeti Színház: 1878. márc. 22.)

FL 1878. márc. 23. 69. sz. 337.

FL 1878. márc. 24. 70. sz. 343.

A Hon(esti) 1878. márc. 23. 73. sz. 1.

KN 1878. márc. 24. 32. sz. 1.

PN(regg.) 1878. márc. 24. 1.

VU 1878. márc. 31. 13. sz. 207.

17 Összegyűjtött költeményei (1878)

VU 1877. dec. 30. 52. sz. 832.

FERENCZY JÓZSEF = Közvélemény 1878. febr. 26–27. 55–56. sz., és F. J.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899. 174–182.

[HAVAS ADOLF] HAHN ADOLF = PN 1878. jún. 2. 133. sz. 1–2.

SZULIK JÓZSEF = Baja 1878. jan. 6, 20., márc. 24, 31. 2, 4, 12, 14. sz.

18 Összes költeményei 1–2. (1889)

Egyetértés 1888. ápr. 15. 105. sz. 11.

Újld 1901. dec. 22. 52. sz. 567.

19 Puszták rózsája (1968)

LÁNG JÓZSEF: Bev. = T. K.: Puszták rózsája. (Népszínmű.) Baja 1968. 5–29. (A Bajai Türr István Múzeum kiadványai 15.) [Az 1849–50-ben írott színmű keletkezéstörténetéről.]

TÓTH LŐRINC

1814–1903

Szövegek

LEVELEZÉS

T. L. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2. köt. Bp. 1962. 98–99, 100, 394. (Fontes 3.) [Négy levele kelt: Pest 1853. okt. 6, 26., nov. 30.; 1867. szept. 30.]

T. L. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 514–515. [Kelt: Pest 1875. febr. 23.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

LAKATOS LÁSZLÓ: T. L. (1814–1903.) Győr [1933.] 64 l.

Ism.: *Kerekes Emil*, ItK. 1935. 94–95.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

RUMY KÁROLY: Válasz T. L. úrnak. = Hírnök 1840. szept. 7. 72. sz. 1–3. [T. „tátrai levelei”-re válasz, melyben elmarasztalja a szepesi németeket.]

[VACHOT IMRE] V. I.: Magyar írók jellem- és életrajzai. VIII. T. L. = PDI 1845. II. 182–184.

Haditörvénytudományi ítélet. T. L. = MH 1850. aug. 4. 221. sz. 975–976. [Tudósítás az ítéletről.]

T. L. = Újabbkori ismeretek Tára. 6. köt. Pest 1855. 366–368. [Életrajza.]

FRANKENBURG ADOLF: A régebbi írói életből. = FL 1876. okt. 26–27. 246–247. sz. 1154–1155, 1160–1161. [Többek között T. L.-ről is.]

(B. G.): T. L. mint jogtudós. Adalékul nemzeti jogirodalmunk történetéhez. = Egyetértés 1882. máj. 14. 132. sz. 1–2.

BADICS FERENC: T. L. élete. = Figy 1882. 13. köt. 70–74.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] S-n: A T. L.-lakoma. = PH 1882. máj. 15. 133. sz. 1–2., és M. K. összes művei. 63. köt. Cikkek és karcolatok. 13. köt. Bp. 1973. 135–137. [A T. L. ötvenéves írói működését ünneplő lakomáról; Jókai felszólalásáról s visszapiillantásáról írói pályája kezdetére.]

[RÁKOSI JENŐ] -6.: A T. L.-lakoma. = BH 1882. máj. 15. 133. sz. 1–2. [Beszámoló a banketről, a résztvevőkről.]

T. L. jubilaris lakomája. = FL 1882. máj. 16. 112. sz. 709.

BAKOS GÁBOR: T. L. mint akadémikus. = Egyetértés 1886. okt. 5. 276. sz. 1.

[KISS BÉLA, ZILAHY] JUNIUS: T. L. = BH 1901. dec. 18. 348. sz. 1–2. [60 éve tagja a Kisfaludy Társaságnak. Életrajza.]

[VAY SAROLTA] VAY SÁNDOR: Apróságok T. L. életéből. = PH 1903. márc. 19. 77. sz. 1–2. [Emlék a nagy pesti árvíz idejéből. Ifjúkoráról.]

PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. IV. Új adatok magyar írók életéből. = MH 1928. ápr. 8. 81. sz. 25. [Többek között T. L. életéből.]

Nyilatkozatok, vallomások

[T. L.]: -- beszéde. = KisfTÉ ÚjF 1891–1892. 26. köt. Bp. 1893. 16–18. [Félszázados Kisfaludy-társasági tag-ságának jubilaris ünnepe (1891. dec. 9.) alkalmából elhangzott köszöntőkre válaszol. Emlékei a Társaságról.]

T. L.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 14. sz. 221. [Az író nyilatkozata.]

T. L.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. Kiad. Gyulai Farkas. Bp. [1903.] 7. [Az író nyilatkozata.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

T. L. = V 1857. márc. 22. 12. sz.

[KECSKEMÉTHY AURÉL] KÁKAY ARANYOS: T. L. = K. A.: Újabb árny- és fényképek. Pest 1866. 94–95.

ÁBRÁNYI KORNÉL: T. L. = PN(regg.) 1882. máj. 14. 132. sz. 1–2.

[ÁBRÁNYI KORNÉL] Á. K.: T. L. jubileuma. = PN(regg.) 1882. máj. 15. 133. sz. 1.

BADICS FERENC: T. L. ötven éves írói működése. 1832–1882. = FL 1882. máj. 12. 109. sz. 686–687.

[MIKSZÁTH KÁLMÁN] SCARRON: T. L. = PH 1882. máj. 13. 131. sz. 1–2., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 104–108., M. K. összes művei. 63. köt. Cikkek és karcolatok. 13. köt. Bp. 1973. 127–130. [Írói működésének félszázados jubileuma alkalmából ismerteti munkásságát.]

[SZÁSZ KÁROLY]: -- beszéde, melyet a T. L. tiszteletére rendezett banketten mondott máj. 14-én. = PH 1882. máj. 15. 133. sz. 3–4., és KisfTÉ ÚjF 1882–1883. 18. köt. Bp. 1883. 21–27. [A „T. L. félszázados írói munkásságának ünnepe” c. közleményben.] SZÁSZ KÁROLY: T. L. = VU 1882. máj. 14. 20. sz. 305–307.

T. L. jubileuma. = BH 1882. máj. 14. 132. sz. 3.

T. L. jubileuma. = Egyetértés 1882. máj. 15. 133. sz. 2.

T. L. jubileuma. = Ellenőr 1882. máj. 14. 242. sz. 5.

T. L.-ünnepély. = Ellenőr 1882. máj. 15. 243. sz. 1–2. [T. L. 50 éves írói működésének alkalmából közlik Beöthy Zsolt és Gyulai Pál beszédét.]

T. L. = Függetlenség 1882. máj. 14. 132. sz. [2.] [Köszöntése 50 éves írói jubileumán.]

T. L. = A Hon 1882. máj. 14–16. 132–134. sz. [Jubileuma alkalmából politikai, irodalmi, társadalmi tevékenységének méltatása.]

GYULAI PÁL: Pohárköszöntő T. L. félszázados írói munkásságának ünnepén. (1882. máj. 12-én.) = KisfTÉ ÚjF 1882–1883. 18. köt. Bp. 1883. 20–21., és Gy. P.: Bírálókat. Cikkek, tanulmányok. Bp. 1961. 274–275. (Fontes 5.) [Munkásságának méltatása.]

BAKOS GÁBOR: T. L. = MSzal 1886. 6. köt. 177–181. [Jubileumi megemlékezés.]

- Jubiláris akadémikusok. = FL 1886. szept. 11. 252. sz. 1834–1835. [T. L. és Barabás Miklós]
- Egy festőművész és akadémiai tag jubileuma. = Nemzet 1886. szept. 11. 252. sz. sz. 2. [Barabás Miklósról és T. L.-ről.]
- T. L. jubileuma. = PN(regg.) 1886. szept. 12. 253. sz. 2. [Akadémiai tagságának 50. évfordulója alkalmából.]
- (K.): T. L. = FL 1891. dec. 9. 338. sz. 2529–2530., és KépCsall 1891. dec. 20. 51. sz. 814.
- KOZMA ANDOR: T. L. = Nemzet 1891. dec. 8. 337. sz. 1.
- (R.): A Kisfaludy Társaság ünnepe. (T. L. tiszteletére.) = FL 1891. dec. 10. 339. sz. 2533–2535. [Tudósítás az 1891. dec. 9-i ünnepségről, a köszöntőkről.]
- T. L. jubileuma. = Nemzet 1891. dec. 10. 339. sz. 3. [Ünneplése a Kisfaludy Társaságban 50 éves tagságának jubileuma alkalmából.]
- T. L. Egy veterán író jubileuma. = PH 1891. dec. 10. 339. sz. 5.
- T. L. jubileuma. = VU 1891. dec. 13. 50. sz.
- [BEÓTHY ZSOLT]: -- beszéde a Társaság nevében az ünnepi lakomán. = KisfTÉ Újf 1891–1892. 26. köt. Bp. 1893. 25–26. [T. L. 50 éves Kisfaludy-Társasági tagságának ünnepén, 1891. dec. 9-én.]
- [GYULAI PÁL]: -- elnök üdvözlő beszéde T. L. felszázados Kisfaludy-Társasági tagságának jubiláris ünnepén 1891. dec. 9-dikén. = KisfTÉ Újf 1891–1892. 26. köt. Bp. 1893. 16–18., és Gy. P.: Emlékbeszédék. 2. köt. Bp. 1902. 382–386. – Ua. 1914.
- BOROS GÁBOR: T. L. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 182–185. [Színműveinek tartalmi ismertetése.]
- ÁBRÁNYI EML: T. L. = BN 1901. dec. 19. 349. sz. 7., és OrszV 1901. dec. 22. 51. sz. 1029–1030. [Méltatása a Kisfaludy Társaság-beli tagságának 60. évfordulója alkalmából.]
- VÁRDAI BÉLA: T. L. jubileumán. = Egyetértés 1901. dec. 17. 347. sz., és VU 1901. dec. 15. 50. sz. 801–802. [Köszöntése születésének 87. és Kisfaludy Társaság-beli tagságának 60. évfordulója alkalmából.]
- T. L. jubileuma a Kisfaludy-Társaságban. = VU 1901. dec. 22. 51. sz. 836. [T. L. 60 éves tagsági jubileuma alkalmából.]
- [BEÓTHY ZSOLT]: -- r. t. beszéde T. L. r. t. ravatalánál 1903. márc. 19-én. = AkÉrt 1903. 225–226., és KisfTÉ Újf 1903–1904. 38. köt. Bp. 1904. 157–159.
- BEÓTHY ZSOLT: T. L. = BH 1903. márc. 18. 76. sz. 1. [Nekrológ.]
- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: T. L. = Újld 1903. márc. 22. 13. sz. 290.
- TIMÁR SZANISZLÓ: T. L. = Egyetértés 1903. márc. 18. 76. sz. 1–2.
- VÉCSEY TAMÁS: T. L. emlékezete. = Az M.T.A. elhúnyt tagjai felett tartott emlékbeszédék. 11. köt. 12. sz. Bp. 1903. 401–435. – Kiny.: Bp. 1904. 35 1. [Elhangzott 1903. dec. 21-én.]
- T. L. rendes tag Társasági tagságának hatvanadik évfordulója. = KisfTÉ Újf 1901–1902. 36. köt. Bp. 1903. 106–112. [Munkásságának méltatása. Közölve Beóthy Zsolt elnök üdvözlő beszéde T. L.-hez.]
- T. L. = KépCsall 1903. márc. 22. 12. sz. 183., MH 1903. márc. 18. 76. sz. 7., MSzal 1903. 39. köt. 753., NPestJ 1903. márc. 18. 76. sz., Otthon 1903. ápr. 15. 65., OrszV 1903. márc. 22. 12. sz. 272., PH 1903. márc. 18. 76. sz. 9., PLloyd 1903. márc. 17. 62. sz. 1., PN 1903. márc. 18. 76. sz. 4–5., SpL 1903. márc. 23. 12. sz. 268., Száz 1903. 381–382., VU 1903. márc. 22. 12. sz. 181–182. [Nekrológok.]
- Ungarische Akademie der Wissenschaften. (Emlékbeszéd T. L.-ről.) = PLloyd 1903. dec. 23. 308.
- BAUSZ TEODORIK: Ünnepi beszéd ifj. Péczely József és T. L. emléktáblája leleplezése alkalmával. = Komáromi Újság 1904. okt. 13. 41. sz. 1–2.
- BAUSZ TEODORIK: T. L. = Komáromi benedekrendi gimn.Ért. 1904/1905. Komárom 1905. 3–39.
- Ism.: Major Károly, EphK 1906. 243. – Lukinich Imre, Száz 1907. 184.
- VÉRTES ISTVÁN: T. L. = A Sajtó 1943. 4. sz. 3–6.
- T. L. = OrszTükre 1963. márc. 1. 7. sz. 73.

EGYES MŰVEKRŐL

Az atyátlan 4
Ekebontó Borbála 1
Hunyady László 5
Két László 7
Méhék 9
Olympia 6
Szívhangok 3
Úti tárca 1–6. 8
Vata 2

1 Ekebontó Borbála
(Várszínház (Buda): 1836. szept. 17.)

Honműv 1836. szept. 22–25. 76–77. sz. 605–606,
613–614.

2 Vata (1836)

[TOLDY FERENC] SCHEDEL F[ERENC] = Figyelm 1837.
37–40.

3 Szívhangok [1838]

B. = Lombok 1838. 132–137. [T. L. összegyűjtött verseiről.]

[TOLDY FERENC] SCHEDEL F[ERENC] = Figyelm 1839.
33. sz. 533–536.

4 Az atyátlan (1839)

SZONTAGH GUSZTÁV = Figyelm 1839. 20. sz. 321–
326., és Sz. G. irodalmi bírálatai. Bp. 1929. 65–68.

Δ = PDI 1845. II. 760–761.

DANIELISZ SÁNDOR: A felismerés motívuma a magyar romantikus drámairodalomban. Sümeg 1913. 69 l. [Többek között az 56–59. lapon részletesebben a drámáról.]

5 Hunyady László (1839)

HARASZTI EMIL: Mátyás király az énekes színpadon. = Mátyás Király Emlk. Bp. [1940.] 2. köt. 501–502. [A Hunyadi László történeti drámájából Erkel operájához írt szövegkönyvről és az operáról.]

6 Olympia (1839)

VÖRÖSMARTY M[IHÁLY] = Figyelm 1839. 13. sz. 209–213., és V. M. összes munkái. 7. köt. Dramaturgiai lapok. 2. rész. Drámaírálatok. Bp. 1885. 62–66.

7 Két László (1842)

3 = A Regélő Tárcája 1842. 122.

8 Úti tárca 1–6. (1842)

PDI 1842. I. 344.

88 = IÖr 1846. 108–112.

LUKÁCSY SÁNDOR = Ktáros 1967. 146–147.

GÁL ISTVÁN: T. L. Owenről. = ISz 1969. 747–748. [Az 1842-es angliai útját, Owen és a charisták úttörő szerepét is méltató útleírásáról.]

9 Méhek (1882)

Egyetértés 1882. ápr. 16. 104. sz. 9. [T. L. epigrammakötetéről.]

Egyetértés 1882. máj. 14. 132. sz. 9.

Nemzet 1882. dec. 21. 112. sz. 6.

VU 1882. máj. 14. 20. sz. 315.

TÓVÖLGYI TITUSZ

1838–1918

Szövegek

LEVELEZÉS

[T. T. levele a szerkesztőhöz.] = FL 1873. febr. 22. 44. sz. 189. [Kommentár nélkül közlik T. T. levelét, melyben az ellene indítandó „fenyítő eljárás” alapját vitatja. Kelt: Vác 1873. febr. 20.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Két tagja az új nemzedéknek. = Reform 1872. márc. 27. 84. sz. 1–2. [Beöthy Zsolt és T. T. munkásságáról.]

VACHOTT SÁNDORNÉ: Rajzok a múltból. = Figy 1886. 21. köt. 133–139. [Többek között T. T.-ről is.]

GALAMBOS GRUBER FERENC: Az első magyar spiritiszta író. T. T. élete és munkássága. (1838–1918.) = Lit 1938. ápr., 1. sz. 101–103.

[VÉRTESY MIKLÓS] JENŐFI M. IMRE: T. T. (1839–1918.) = Ktáros 1959. 863–864., Kbarát 1959. 511–512.

VÉRTESY MIKLÓS: A száz év előtti Pesti Hírlap. = Budapest 1967. dec. 12., 22–23. [Az 1867. márc. 5-től aug. 17-ig megjelenő lapról, Vértesi Arnold szerkesztőről, Áldor Imréről és T. T.-ről is.]

EGYES MŰVEKRŐL

Akit nem akarnak befogadni 5

Az anyák bűne 1–4. 2

Beszélyek 1

Az ezüst vitéz 1–4. 4

Harc a nagybácsival, vagy egy tehetség küzdelmei 3

Az új világ 1–2. 6

1 Beszélyek (1867)

JÓKAI MÓR = Dv 1867. febr. 8. 3. sz. 66.

2 Az anyák bűne 1–4. (1868)

[BRÓDY ZSIGMOND] (B. Zs.) = FL 1868. júl. 14–15. 160–161. sz. 638–639, 642–643.

D. F. = Nef 1868. júl. 19. 29, 34–35.

MoNv 1868. jún. 14. 24. sz. 291.

„A Bach-korszakot...” = FL 1868. aug. 15. 188. sz. 751. [A cikk utal T. T. támadására azon kritikusok ellen, akik bírálták regényét. A cikk is elmarasztalja a művet.]

3 Harc a nagybácsival, vagy egy tehetség küzdelmei (Várszínház (Buda): 1870. okt. 29.)

Ellenőr 1870. okt. 31. 46. sz. [2.]

FL 1870. nov. 1. 242. sz. 1081.

A Hon 1870. okt. 29. 262. sz.

4 Az ezüst vitéz 1–4. (1871)

A Hon(esti) 1870. nov. 19. 279. sz.

5 *Akit nem akarnak befogadni (1886)*

SOLYMOSSY SÁNDOR = FL 1887. márc. 30. 88. sz.
VU 1887. jan. 23. 4. sz. 64.

6 *Az új világ 1–2. (1888)*

Egyetértés 1888. ápr. 22. 112. sz. 9.
FL 1888. ápr. 8. 98. sz.

TÖMÖRKÉNY ISTVÁN

1866–1917

Bibliográfiák

- ORTUTAY GYULA: T. I. munkássága. = O. Gy.: T. I. Szeged 1934. 117–138. [Művei és a róla szóló irodalom.]
- T. I. összegyűjtött művei. Betűrendes mutató. Kiad. *Czibor János, Péter László. Szeged 1961.* 23 l.
- REGULY ERNŐ: Bibliográfia. = T. Emlk. Szeged 1966. 429–442. [I. T. művei. 2. Írások T.-ről.]
- T. I. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge, Massachusettes 1970. 576–580.

Szövegek

KIADÁSOK

- T. I.: Népek az ország használatában. Bev. *Móricz Zsigmond.* Bp. 1917. 286 l.
- T. I.: Célszerű szegény emberek. Kiad., bev. *Móra Ferenc.* Szeged 1922. 181 l.
- T. I.: Három színjáték. Kiad., bev. *Sik Sándor.* Szeged 1942. 48 l. [Tartalmazza a „Barlanglakók”, a „Szélet hevernek” [!] és „Az utas” c. darabjait.]
- T. I.: Öreg regruták. Bev. *Móricz Zsigmond.* Bp. [1942.] 52 l. (NK 82.)
- T. I.: Gerendás szobák. Bev. *Gulácsy Irén.* Bp. [1943.] 259 l. (Új egyetemes regénytár.) [Címváltozata: Gerendás szobákból. (1904.)]
- T. I.: Rónasági csodák. Kiad., bev. *Sik Sándor.* [Szeged] 1943. 214 l.
- T. I.: Szirtesek a partok. Kiad., bev. *Ortutay Gyula.* Bp. 1946. 63 l. (Szikra kis ktár 2.)
- T. I.: Vándorló földek. Válogatott elbeszélések. Bev. *Sőtér István.* Bp. 1952. 200 l.
- T. I.: Válogatott elbeszélések. Kiad., bev. *Vargha Kálmán.* Bp. 1953. 133 l. (Szépirodalmi kistár 63.)

[T. I. összegyűjtött művei. Szerk. *Czibor János.*] 1–8. köt. Bp. 1956–1963.

1. A tengeri város. Elbeszélések. 1885–1896. Kiad., utószó *Czibor János.* 1956. 441 l.
2. A Szent Mihály a jégben. Elbeszélések. 1897–1900. Kiad., utószó *Czibor János.* 1957. 451 l.
3. Új bor idején. Elbeszélések. 1901–1904. Kiad., utószó *Czibor János.* 1958. 520 l.
4. Hajnali sötétben. Elbeszélések. 1905–1910. Kiad., utószó *Czibor János.* 1958. 508 l.
5. Barlanglakók. Elbeszélések. 1911–1913. Kiad., utószó *Czibor János.* 1959. 508 l.
6. Öreg regruták. Elbeszélések. 1914–1915. Kiad. *Czibor János.* 1959. 487 l.
7. A kraszniszi csata. Elbeszélések. 1916–1917. Kiad., utószó *Czibor János.* 1960. 536 l.
8. Munkák és napok a Tisza partján. Cikk, riportok, tanulmányok. 1884–1916. Kiad., utószó *Péter László.* 1963. 542 l.

T. I. válogatott elbeszélései. Kiad. *Czibor János.* Bev. *Kispéter András.* Bp. 1960. 639 l. (MKI)

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- CSERZY MIHÁLY: T. I. kiadatlan verse. = *Délmo* 1917. máj. 13. 113. sz. 4., és *Temesvári Hírlap* 1917. máj. 17. 112. sz. 1–2., T. Emlk. Szeged 1966. 154–157. [Az „Este” c. vers közlésével.]
- KOZOCSA SÁNDOR: T. I. kiadatlan verse és emléksorai. = *It* 1939. 153–155. [Egy c. n., emlékkönyvi verse 1855-ből és „Emléksorok Burger Gusztinak” c., 1886-ból.]
- PÉTER LÁSZLÓ: A bakanyelv. = *MNyr* 1966. 255–258. [Megemlékezés T.-ről mint mesegyűjtőről, egyik, a PH 1900. júl. 19-i sz.-ában közölt cikke újraközlésével.]

LEVELEZÉS

- PÓSA LAJOS = SzegN 1914. júl. 10. 163. sz. 3–5. [Többek között T. I. k. n. kondoleáló levele az özvegyhez.]
- CSATHÓ KÁLMÁN: A legkellemesebb színpadi szerző. = *Újld* 1942. 14. sz. 400–402., és *MűvN* 1954. Mutatványlap. I., Cs. K.: Ilyeneknek láttam őket. Bp. 1957. 325–328., T. Emlk. Szeged 1966. 249–252. [Az eltérő szövegű, szövegváltozatú cikkek mindegyike közli T. I. levelét Csathó Kálmánhoz. Kelt: Szeged 1913. jan. 18.]
- FICZAY DÉNES: T. I. levelei az aradi Kölcsey Egyesülethez. = *Ttáj* 1958. máj., 5. [Kelt: Szeged 1905. dec. 20., 1909. dec. 8., 1913. okt. 10. és 1916. jan. 3.]
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: Adatok T. I. életéhez. = *It* 1958. 108–113. [Többek között T. I. levele Burger Gusztinához.]

távhoz. Kelt: [1907.?] febr. 12. – Betegségéről. A levél dátumával kapcsolatban l. még a Péter László „T. Meránban?” c. cikkét. (It 1959. 57–58.)

[T. I. – Hatvany Lajoshoz.] = Levelek Hatvany Lajoshoz. Bp. 1967. 67. [Kelt.: Szeged 1909. márc. 25.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

ROZGONYI MARGIT: T. I. Bp. 1932. 40 l.

Ism.: *Kozocsa Sándor*, Ethn 1933. 173–174. – *Szinnyei Ferenc*, ItK 1934. 95–96.

ORTUTAY GYULA: T. I. Szeged 1934. 141 l. (Értekezések a [Szegedi M[agyar] Kir. Ferenc József Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézetéből 15.), és O. Gy.: Írók, népek, századok. Bp. 1960. 25–106.

Ism.: *Boldizsár Iván*, NU 1934. 209. sz. – *Féja Géza*, Mírás 1934. 8–9. sz. 163–165. – *Gogolák Lajos*, BH 1934. aug. 5. 176. sz. 20. – *Kállay Miklós*, KépKron 1934. aug. 19. 34. sz. 25. – *Szabó Zoltán*, Élet 1934. aug. 16. 37. sz. 686. – *Turóczi-Trostler József*, PLloyd 1934. 176. sz. 5. – Lit 1934. szept. 1. 266. – MH 1934. nov. 4. 248. sz. 29–30. – [*Bálint György*] B. Gy., PN 1935. jan. 6. 5. sz. 41. – *Fábián István*, Napk 1935. II. 476–477. – *Kenyeres Imre*, ItK 1935. 96. – *Szinnyei Ferenc*, It 1935. 28–29. – *Vita Zsigmond*, ErdHel 1935. 10. sz. 783–784. – [*Kozocsa Sándor*] K. S., Őserő 1936. 10. sz. 28. – *Sőtér István*, EPHK 1936. 213–215.

KISPÉTER ANDRÁS: T. I. Bp. 1964. 299 l. (IK 13.)

Ism.: *Nacsády József*, Délmo 1964. márc. 4. 53. sz. 6. – *Sinka Erzsébet*, A Könyv 1964. 5. sz. 185–186. – *Sós Endre*, MNemzet 1964. ápr. 3. 78. sz. 4. – *Fazekas István*, Ttáj 1965. 1. sz. 75–76. – *Ilia Mihály*, ItK 1965. 115–117.

Emlékkönyv T. I. születésének centenáriumára. Kiad. *Kovács Sándor Iván*, *Péter László*. Szeged 1966. 472 l.

Ism.: *Ilia Mihály*, Ttáj 1967. 303–304. – *Nemes István*, Je 1967. 282–284. – *Varga József*, ItK 1967. 507–508. – Kor 1967. 577. – *Bodri Ferenc*, Alf 1968. 1. sz. 91–92.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

PIKLER GYULA: A Társadalomtudományi Társaság ünnepe. = SzegN 1904. dec. 21. 309. sz. 5., és T. Emlk. Szeged 1966. 87–88. [Pohárköszöntő T. I.-ra.]

[MÓRA ISTVÁN] M. I.: T. I. otthonában. = SzegN 1906. jan. 10. 8. sz. 5., és ÚjId 1906. I. 33., T. Emlk. Szeged 1966. 89–91.

MÓRICZ PÁL: A bohém T. Pista. = SzegN 1913. jan. 28. 24. sz. 4–5., és T. Emlk. Szeged 1966. 237–242. [Anekdoták T. I.-ről. – Kötetben részletközlés.]

[NAGY SÁNDOR, SZEGEDI] SENEX: Elkésett felköszöntő. = SzegHíradó 1913. jan. 29. 23. sz. 1–2. [Vita a SzegN-val arról, hol jelentek meg az első T.-íráások.]

CSERZY MIHÁLY: Pista. = Délmo 1917. ápr. 29. 102. sz. 5–6., és T. Emlk. Szeged 1966. 154–157. [Az utóbbiban részletközlés. – Anekdotikus formában T. I. egyéniségéről.]

[KRÚDY GYULA] Kr. Gy.: T. halotti maszkja. = Mo 1917. máj. 1. 113. sz. 3–4., és K. Gy.: Írói arcképek. 2. köt. Bp. 1957. 466–469., T. Emlk. Szeged 1966. 158–160.

MÓRA FERENC: Gazdám. = SzegN 1917. ápr. 25. 94. sz. 5–6., és T. Emlk. 1966. 126–130. [Emlékek T.-ről.]

[MÓRA FERENC]: T. meghalt. = SzegN 1917. ápr. 25. 94. sz. 2–3., és T. Emlk. Szeged 1966. 117–125. [Személyes emlékei T.-ről.]

REÉZ PÁL: In memoriam. = SzegN 1917. ápr. 26. 95. sz. 6., és T. Emlk. Szeged. 1966. 151–153. [Személyes emlékek.]

T. I. = Délmo 1917. ápr. 24. 97. sz. 5. [A beteg íróról; egyéniségéről; népszerűségéről.]

T. I. élete, művei és pályafutása. = Délmo 1917. ápr. 25. 98. sz. 3–4., és T. Emlk. Szeged 1966. 76. [Az utóbbiban „Az első pesti tárca” címmel részletközlés. – A PH-ban 1897-ben megjelent első cikkének története.]

T. I. = Délmo 1917. ápr. 25. 98. sz. 3–6. [Jelentés haláláról, beszámoló a temetésről, Jászai Mari levele Balla Jenőhöz T. I.-ről. Kelt: 1902. febr. 15.]

Eltemették T. I.-t. = Délmo 1917. ápr. 27. 100. sz. 3–4., és T. Emlk. Szeged 1966. 138–139. [A temetés leírása; Móra Ferenc búcsúbeszédének közlése.]

Apró történetek. – Régi idők emlékei. = Délmo 1917. máj. 1. 103. sz. 4. [T. I. egy fiatalkori sajtópöre és nősülésének története.]

T. a ravatalon. = SzegHíradó 1917. ápr. 26. 97. sz. 3., és T. Emlk. Szeged 1966. 131–135. [Beszámoló és a részvétvtáviratok.]

T. I. temetése. = SzegHíradó 1917. ápr. 27. 98. sz. 5–6., és T. Emlk. Szeged 1966. 140. [Az utóbbiban részletközlés.]

A ravatalon. = SzegN 1917. ápr. 26. 95. sz. 1–4.

A T.-gyász. = SzegN 1917. ápr. 29. 98. sz. 7., és T. Emlk. Szeged 1966. 137. [Pásztor Józsefnek és Löw Immanuelnek Móra Ferenchez intézett leveléből T.-re vonatkozó részletek, egyéb részvétvtáviratok és levelek.]

T. I. = SzegVid 1917. ápr. 25–26. 96–97. sz. [Beszámoló a ravatalról, a temetésről. Közli a gyászjelentést, a részvétnyilvánításokat; idézi Krúdy Gyula megemlékezését a Mo-ból.]

- [BALASSA ARMIN] BRAMIN: T. I. és Ady Endre összekocanása. = SzegVid 1918. máj. 18. 111. sz. 2., és T. Emlk. Szeged 1966. 243–246. [A vita Balassa Armin „Hamisítatlan mámor” c. cikke körül robbant ki, melyet egy álneves szegedi újságíró támadott. Ady a támadó cikket tévesen T.-nek tulajdonította.]
- CSERZY MIHÁLY: Emlékezés. = Délmo 1918. jún. 4. 128. sz. 4.
- SZ. SZIGETHY VILMOS: A magánpanaszos előlétele. = Sz. Sz. V.: Bórszobor. Szeged 1918. 14. [T. I. újságírói működése kapcsán vád alá került, de fölmentették.]
- SZ. SZIGETHY VILMOS: T. negyedszer. = Sz. Sz. V.: Bórszobor. Szeged 1918. 42–43., és T. Emlk. Szeged 1966. 247–248. [Egy T.-tárca sorsáról. Kötetben: „Negyedszer már nem” címmel.]
- A régi jó időkből. = SzegHíradó 1922. nov. 19. 256. sz. 3–4. [Emlékezések T.-ről.]
- JUHÁSZ GYULA: Találkozások T.-nyel. = Szeged 1924. ápr. 20., és Mság 1925. szept. 29. 218. sz. 1–2., T. Emlk. Szeged 1966. 215–222., J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózaírói írások. Bp. 1969. 101–104. [Anekdoták T. I.-ről. – Az utánközlések szövegvariánsok.]
- MÓRICZ PÁL: T. mint legényember. = Újld 1924. II. 27. sz. 3–5., és M. P.: Magyar sirató öreg kúriáktól a nagy pusztáig. Bp. 1931. 218–224. [Személyes emlékei T.-ről.]
- JUHÁSZ GYULA: T. Bécsben. = Délmo 1926. máj. 30. 3., és J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózaírói írások. 1923–1926. Bp. 1969. 270–272. [T. katonáskodása idejéről és növekvő külföldi népszerűségéről.]
- MÓRA FERENC: Alla soldato. = M. F.: Beszélgetés a ferdetoronnyal. Bp. 1927. 134–143. [Személyes emlékek T.-ről, halálának 8. évfordulója alkalmából. – D.: 1925.]
- MÓRA FERENC: Steingassner a poszton. = Délmo 1927. máj. 1. 100. sz. 2–3., és MH 1933. ápr. 16. 86. sz. 3–4., M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 278–284., M. F.: Elkallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 502–515. [Többek között tréfás, anekdotikus hangon T. I. névváltoztatásáról; boszniai katonaiéjéről.]
- „Koszó és T. Pisták laktársak, szabadúszók és szobatornászok boldog újévet kívánnak.” = Homokóra 1928. 2. sz. 4–5. [T. I. és Koszó István közös szegedi lakása 1891–92-ben.]
- MÓRA FERENC: Látogatás Arany méltóságos úrnál. = Délmo 1930. márc. 9. 56. sz. 2–3. [T. I. 1917. márc. 19-i, Arany Jánosra mondott pohárköszöntőjéről.]
- RÓNA LAJOS: T. I. = R. L.: Harminc év az újságíró pályán. 1. köt. 1930. 162–166. [Anekdoták az író életéből.]
- Cserzy Mihály és T. I. özvegye emlékezik Szeged két nagy írójáról. = Délmo 1933. ápr. 16. 85. sz. 17. [Interjú.]
- MÓRA FERENC: T.-emlékek. = Lit 1934. 51–52.
- GRACZA JÁNOS: Húsz éve halt meg T. I. = PH 1937. ápr. 24. 92. sz. 7. [Katonaeveiről, a 46. szegedi gyalogezredről, ahol szolgálatot teljesített.]
- HANTHÁZI ANDRÁS: Makói emlékek T. ifjúkorából. = Újld 1942. I. 592–593., és T. Emlk. Szeged 1966. 44–45. [Származásáról, családjáról, ifjúságáról emlékezik az író fiatalkori barátja.]
- TORNYAI (SCOSSA) REZSŐ: T. és az „irodalmi tető”. = PH 1942. jún. 13. 132. sz. 4. [Életkép és jellemrajz a szegedi éveiről.]
- KRAMMER JENŐ: Egy költői barátság nyomában. = MH (Pozsony) 1943. jún. 13., és T. Emlk. Szeged 1966. 107. [Juhász Gyula levele T. I.-hoz, kelt: 1912. máj. 20.]
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: Adatok T. I. életéhez. = It 1958. 108–113. [Többek között az író SzegN munkatársaként töltött időszakáról, annak vasárnapi mellékletében, a Hüvelyk Matyiban közölt humoros írásairól; betegségéről, esetleges meráni gyógykezelésre utaló forrásokról.]
- PÉTER LÁSZLÓ: T. Meránban? = It 1959. 57–58. [Vita D. Szemző Pirokska „Adatok T. I. életéhez” c. cikkének állításával a beteg író meráni gyógykezelésével kapcsolatosan.]
- DŐSSZILÁGYI SÁMUEL: T. makói diákévei. = Marosvidék 1960. jan., 17–24., és T. Emlk. Szeged 1966. 42–43.
- ANDOR LEON: Egy füstös vén redakcióban. = Éi 1961. márc. 10. 15. [Anekdotikus visszaemlékezés szegedi újságírói korszakára, T. I.-nal kapcsolatos emlékei.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Mennyit ér egy tárca? = M. K. összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 80., és T. Emlk. Szeged 1966. 78. [T. I. és az OrszH közötti megállapodásról. M. K. levele kelt: Bp. 1898. máj. 6.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Szerződés. = M. K. összes művei. 25. köt. Levelezése. 2. köt. Bp. 1961. 71., és T. Emlk. Szeged 1966. 77. [Az OrszH szerződés kötése T.-nyel.]
- BEZERÉDY ISTVÁN: 80 éves a szegedi Somogyi Könyvtár. = Ktáros 1963. 633–640. [T. I., Móra Ferenc munkásságáról is.]
- KISPÉTER ANDRÁS: T. I. = Beszélő tájak. Bp. 1963. 252–255.
- MÓRA FERENC: A T. lakása. = M. F.: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 270–275. [Anekdoták T. I. és Koszó István közös lakásáról. – D.: 1923. jún. 10.]
- CSATHÓ KÁLMÁN: T. I. = Cs. K.: Írótsákok között. Irodalmi és színházi emlékek. Bp. 1965. 213–214,

- 220–221., és T. Emlk. Szeged 1966. 257–259. [Az utóbbiban részletközlés.]
- PÉTER LÁSZLÓ: Földről T.-legendák. = *ÉI* 1965. jan. 30. 5. sz. 7. [T. I. születési adatait tisztázza.]
- ANDOR LEON: „A dilektor úr.” Emlékezés T. I.-ra. = *MNemzet* 1966. dec. 20. 299. sz. 4. [T. életének apróbb mozzanatait idézi fel.]
- HÍDVÉGI LAJOS: A szülőváros. = T. Emlk. Szeged 1966. 27–41. [Cegléről, a T. családról, az író születésének körülményeiről.]
- PÉTER LÁSZLÓ: T. – papucsban. Párbeszéd az írói életrajzról. = *Kort* 1966. 779–783. [Többek közt a Somogyi Könyvtárban található „Kincses Kalendárium 1897-re” c. kiadványról, amely T. személyes feljegyzéseit tartalmazza.]
- SÁRÁNÉ LUKÁTSY SAROLTA: A Somogyi-könyvtár éln. = T. Emlk. Szeged 1966. 300–309. [T. mint könyvtáros.]
- BALÁZS MIHÁLY: T. I. = *Írók, népek. (Írók, költők gyermek és ifjúkora.)* Kiad. *Szabó Ödönné.* Bp. 1970. 349–357. [Ifjúsága, pályakezdése.]
- Nyilatkozatok, vallomások*
- T. I.: [Olvasmányairól.] = *Legkedvesebb könyveim.* Kiad. *Cyului Farkas.* Bp. [1903.] 147–150.
- T. I.: Magamról. (Szegedi levél.) = *A Társaság* 1916. máj. 14. 19. sz. 373. [Visszatekintés 32 éves írói munkásságára.]
- T. önéletrajza. = *Temesvári Hírlap* 1917. 95. sz., és *Száz magyarok könyvei.* 2. köt. Bp. [1928.] 293–296.
- Etnográfusi, régész és nyelvkatató tevékenységéről*
- [MADARASSY LÁSZLÓ] m. I.: T. I. halála. = *Ethn* 1917. 4–6. sz. 315., és T. Emlk. Szeged 1966. 181–182. [Írásművészetéről, néprajzi munkásságáról.]
- MÓRA FERENC: T. I. = *ArchÉrt* 1917. 218–221. [T. mint régész méltatása.]
- PODHRADSKY György: Az etnográfus T. = *Mo* 1917. júl. 22. 183. sz. 10–11., aug. 9. 198. sz. 7–8., aug. 19. 207. sz. 10–11., és T. Emlk. Szeged 1966. 179–180. [A kötetben részletközlés.]
- BALINT SÁNDOR: A múzeum néprajzi tárának megalapítója. = T. Emlk. Szeged 1966. 322–326. [T. I. igazgatósága alatt az ő irányításával létrehozott néprajzi tárról a szegedi városi múzeumban.]
- BANNER JÁNOS: A régész. = T. Emlk. Szeged 1966. 310–321. [T.-nek a szegedi városi múzeum anyagának gyarapításáért folytatott ásatásairól.]
- JUHÁZS ANTAL: Az etnográfus T. = *Ttáj* 1966. 12. sz. 997–1001. [Néprajzi, anyaggyűjtő munkássága és ez szemlélet megnyilvánulása írásművészetében.]
- PÉTER LÁSZLÓ: A bakanyelv. = *MNyr* 1966. 255–258. [Születése centenáriumán megemlékezés a népnyelvgyűjtő T.-ről.]
- VÉGH JÓZSEF MIHÁLY: T. I., a népnyelv vizsgálója. = *MNyr* 1966. 350–355., és T. Emlk. Szeged 1966. 336–346. [T. nyelvészeti kutatásai, szömggyarazatai.]
- IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL*
- Általános értékelések, portrék*
- PÁKA: T. I. = *SzegN* 1906. dec. 30. 313. sz. 5. [Méltatása a Petőfi Társaság tagjává történt választása alkalmából. Kiemeli novelláit.]
- ÁG: T. I. – a neves szegedi író. = *Óbecse és Vidéke* 1907. okt. 20. 42. sz. 1–2.
- [JUHÁZS GYULA] JÁVORKA: T. = *SzegVid* 1910. aug. 13. 185. sz. 2. [Helye a magyar irodalomban.]
- KRÚDY GYULA: T. I. = *Mo* 1916. márc. 25. 85. sz. 7. [Méltatása az író 50. születésnapja előtt.]
- ADY ENDRE: T. I. = *Délmo* 1917. okt. 2. 228. sz. 5., és *Kortársak nagy írókról.* 2. köt. Bp. 1956. 284., T. Emlk. Szeged 1966. 183., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 141–142. [A Szegedi Újságírók Egyesülete T.-matinján (1917. szept. 30.) elhangzott bevezetője.]
- [ANDOR JÓZSEF] a. j.: T. I. = *Élet* 1917. 18. sz. 443.
- B. F.: T. halálára. = *ÚjNemz* 1917. 18–19. sz. 303.
- BARTA LAJOS: T. I. meghalt. = *V* 1917. ápr. 25. 108. sz. 7., és T. Emlk. Szeged 1966. 147–150.
- CSERZY MIHÁLY: T. = *Délmo* 1917. szept. 30. 227. sz. 5–6.
- FEHÉR ÁRPÁD: T. I. = *Budapest* 1917. ápr. 26. 109. sz. 3.
- [FODOR GYULA] f. gy.: T. I. = *A Hét* 1917. I. 17. sz. 270.
- [GÓT ERNŐ] E. G.: Stefan Tömörkény. = *PLloyd(esti)* 1917. ápr. 24. 107. sz. 5.
- [HARTMANN JÁNOS] H. J.: T. = *MSzal* 1917. máj., 5–7.
- (-i-): T. I. meghalt. = *Kolozsvári Hírlap* 1917. ápr. 25. 100. sz. 4.
- JÁSZAI MARI: T. I. = *Délmo* 1917. ápr. 25. 98. sz. 5. [Részlet Jászai Mari leveléből. (Kelt: 1902. febr. 15.) – T. méltatása.]
- KÉKY Lajos: T. I. = *BpSz* 1917. 170. köt. 448–458.
- [KISS ZOLTÁN] ZSOLT: T. I. = *A Cél* 1917. 5. sz. 314–316.
- KRÚDY GYULA: T. = *Mo* 1917. ápr. 25. 108. sz. 1–2., és *Írói arcképek.* 2. köt. 1957. 463–465., T. Emlk. Szeged 1966. 145–146.
- LIPTAI IMRE: „Elfogy a fény.” T. I.-ről. = *PN* 1917. ápr. 29. 112. sz. 1–2.

- MÓRA FERENC: [T.] = SzegN 1917. ápr. 25–27., és M. F.: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 110–122. [A kötetben „Tömörkény” összefoglaló cím alatt a méltatások és a sírbeszéd.]
- MÓRA FERENC: Tanító-mesterünk. = SzegN 1917. okt. 7. 228. sz. 3–7. [M. F. beszéde elhangzott a T.-matinén.]
- MÓRICZ ZSIGMOND: T. I. = Nyug 1917. I. 829–831., és T. I.: Népek az ország használatában. Bp. 1917. 7–12., M. Zs.: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1952. 136–138., M. Zs.: Irodalomról, művészetről. 1. köt. Bp. 1959. 332–335., T. Emlk. Szeged 1966. 161–164. [Pályakép. Munkásságának méltatása.]
- ORGOVÁNYI: T. I. = Ébresztő 1917. 5. sz. 17–18.
- TÖRÖK GYULA: T. = Mo 1917. máj. 5. 116. sz. 3–4., és Nyug 1917. I. 832–834., T. Emlk. Szeged 1966. 165–168.
- VÁCZY JÓZSEF: T. I. = MF 1917. aug. 1. 178–184.
- [VÁRDAI BÉLA] V. B.: T. I. = MKult 1917. I. 420–421.
- T. meghalt. = Aradi Közlöny 1917. ápr. 25. 96. sz. 5–6., BH 1917. ápr. 25. 108. sz. 6., Délmo 1917. ápr. 26. 99. sz. 3–4., DélmoKözl 1917. ápr. 26. 95. sz. 2–3., MFigy 1917. ápr. 26., MH 1917. ápr. 25. 108. sz. 4., Mo 1917. ápr. 27. 110. sz. 5., A Nap 1917. ápr. 25. 103. sz. 4., Nszava 1917. ápr. 25. 108. sz. 6., NPestJ 1917. ápr. 25. 108. sz. 5., Pécsi Napló 1917. ápr. 25. 92. sz. 4., PH 1917. ápr. 25. 108. sz. 7., PLloyd(esti) 1917. ápr. 24. 107. sz. 5., PN 1917. ápr. 25. 108. sz. 4., Petőfi Társ. Évk. 1917. 9–17., SzegHíradó 1917. ápr. 27., SzegN 1917. ápr. 25., Újld 1917. máj. 6. 19. sz. 126., Az Újság 1917. ápr. 25. 108. sz. 7., V 1917. ápr. 25. [Nekrológok.]
- Eltemették T. I.-t. = Délmo 1917. ápr. 27. 100. sz. 3–4., és T. Emlk. Szeged 1966. 138–139. [Többek között Móra Ferenc búcsúbeszédének közlése is.]
- Strófák T.-ről. = Délmo 1917. okt. 7. 233. sz. 5–8. [Jellemrajz és korkép; helye a magyar irodalomban.]
- [JUHÁSZ GYULA]: T. = SzegVid 1918. ápr. 24. 93. sz. 3., és J. Gy. összes művei. 6. köt. Prózai írások. 1918–1922. Bp. 1969. 35–36. [Megemlékezés az íróról halála első évfordulóján.]
- [JUHÁSZ GYULA]: T. = SzegVid 1918. ápr. 29. 97. sz. 1. [A Dugonics Társaság ápr. 28-i T.-emlékünnepe az író művészetének méltatása.]
- [MÓRA FERENC]: T. = Virradat 1918. ápr. 25. 27. sz. 5–8. [Munkásságának áttekintése.]
- A Dugonics Társaság T.-emlékünnepe. Néhai főtítkára halálának első évfordulója alkalmából 1918. április 28-án. Szeged 1918. 45 l. [Közölve: Szalay József elnöki megnyitója, Balassa Armin emlékbeszéde és Móra Ferenc visszaemlékezése.]
- Ism.: B. Z., It 1919. 64.
- MÓRA FERENC: A kincs a földben. T. I. halálának évfordulójára. = MHel 1921. máj. 15. 10. sz. 605–606., és SzegN 1921. ápr. 24. 183. sz. 1. [T. I. azonos c. elbeszélése kapcsán az elhunyt költő méltatása.]
- MÓRA FERENC: T. I. emlékezete. = MHel 1921. dec. 1–15., 23–24. sz. 1348–1354, 1419–1428., és M. F.: Célszerű szegény emberek. Szeged 1922. 3–26., MH 1934. ápr. 15. 84. sz. 3–4., ápr. 22. 90. sz. 3–4., ápr. 29. 96. sz. 3–4., M. F.: Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1936. 242–277., Kortársak nagy írókról. 1. köt. Bp. 1954. 268–289., M. F.: Elkallódott riportok. – Napok, holdak, elmúlt csillagok. Bp. 1958. 470–501., T. Emlk. Szeged 1966. 185–214. [Pályaképe, munkásságának méltatása.]
- JUHÁSZ GYULA: Csevegés. = Hétfői Rendkívüli Újság 1923. ápr. 23. l., és J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózai írások. 1923–1926. Bp. 1969. 39–41. [T. I.-ről halála hatodik évfordulóján.]
- JUHÁSZ GYULA: T. = Széph 1927. 195–196., és J. Gy.: Holmi. Bp. [1929.] 99–106., J. Gy. összes művei. 8. köt. Prózai írások. 1927–1936. Bp. 1971. 43–46.
- MARKY IMRE: Mécsesek T. sírjára. Halálának tizedik évfordulóján. Szeged 1927. 46 l.
- T. I. emlékezete. = SzegÚjNemz 1927. ápr. 26. [Szalay József beszéde 1927. ápr. 25-én a Dugonics Társaság gyűlésén.]
- GRACZA JÁNOS: Emlékezés T. I.-ra. = PHVnapja 1929. aug. 18. 33. sz. 8–9.
- SZEGZÁRDY JÓZSEF: T. I. = Szegedi Friss Újság 1935. ápr. 28. 102. sz., és Klauzál Gábor reálgimn.Ért. 1934/35. Szeged 1935. 3–5.
- NÉMÉDY GYULA: T. I. [Szeged] 1937. 9 l. [Emlékbeszéd.]
- OLÁH FERENC: T. I. halálának huszadik évfordulóján. = SzegN 1937. ápr. 25. 6.
- VASS LÁSZLÓ: A szöggedi embör... = Híd (Novi Sad) 1937. 5. sz. 25–27., és MNap 1937. máj. 9. 108. sz. 5.
- [JUHÁSZ GYULA]: – – posthumus (!) irodalmi rajza: T. I. = Délmo 1941. ápr. 13. Húsvéti mell. – Ua. Szeged 1941. 76 l., és J. Gy.: Örökség. 2. köt. Bp. 1958. 147–205., J. Gy. összes művei. 8. köt. Prózai írások. 1927–1936. Bp. 1971. 155–202. [A Somogyi Könyvtárban őrzött 1928-as kéziratból.]
- Ism.: Krammer Jenő, ÚjÉ 1941. jún., 191. – R., It 1941. 122. – [Fodor József, Zempléni] z. f. j., DélvSz 1942. 6. sz. 256.
- GYÖKÖSSY ENDRE: T. I. = Ko 1942. ápr., 142–147. [Az író születésének 75. évfordulója alkalmából.]
- MÓRICZ ZSIGMOND: Bev. = T. I.: Öreg regruták. Elbeszélések. Bp. [1942?] 3–5. (NK 82.)
- FODOR JÓZSEF, ZEMPLENI: Most huszonöt éve halt meg T. I. = Ttül 1942. ápr. 24. 92. sz. 3.

- T. I. = ÚJÉ 1942. ápr., I. sz. 28. [Halála negyedszázados évfordulójáról.]
- BALASSA IMRE: T. I. = MKult 1943. nov. 20. 22. sz. 153–155.
- FÉJA GÉZA: A szigetlakó. = Mo 1943. jan. 10. 7. sz. 7.
- GULÁCSY IRÉN: T. I. = ÚjId 1943. I. 226–227., és T. I.: Gerendás szobák. (sic!) Bp. [1943.] 5–23. (Új egyetemes regénytár.) [Pályakép. Többek között idézi Krúdy, Kosztolányi, Jászai Mari véleményét az íróról.]
- GULÁCSY IRÉN: T. szobra előtt. = DélvSz 1943. 7. sz. 298–303. – Klny. is.
- [KÁRPÁTI AURÉL] K. A.: T. = Mo(esti) 1943. máj. 25. 117. sz. 3.
- ORTUTAY GYULA: T. I. = Je 1943. aug. 1. 15. sz. 8–9.
- PÁSZTOR JÓZSEF: Ady Endre írása T. I.-ről. = Színház 1946. 14. sz. 13. [Ez a szám az OSzK-ban nem hozzáférhető! – Vö. Ady 1917-ben, a Délmo-ban publikált, a T.-matinén elhangzott bevezető beszédével.]
- VÁSÁRHELYI JÚLIA: A nyolcvan éves T. (Egy elfelejtett katolikus író.) = ÚjEmb 1946. 23. sz. 6.
- BÁLINT SÁNDOR: T. I. (Halálának 30. évfordulójára.) = Kort 1947. 1. sz. 32.
- (DENGÉ): Két szegedi portré. T. I. – Nyilassy Sándor. = Idők 1947. 3–4. sz. 9–11.
- VÁSÁRHELYI JÚLIA: T. I., a szegényemberek írója. = V 1949. ápr. 26. 1167. sz. 2.
- B. SZABÓ GYÖRGY: T. I. = T. I. válogatott elbeszélései. Noviszád 1950., és B. Sz. Gy.: Tér és idő. Noviszád 1958. 213–222. [Az 1950-es jugoszláviai kiadás nincs meg az OSzK-ban! – Kötetben „T. világa” címmel.]
- VARGHA KÁLMÁN: Bev. = T. I.: Válogatott elbeszélések. Bp. 1953. 5–16. (Szépirodalmi kisktár 63.)
- TURCZEL LAJOS: A célszerű szegény embörcök írója. = T. L.: Írások mérlegen. Bratislava 1958. 192–206.
- RÉZ PÁL: T. I. = Ktáros 1959. 366–367., Kbarát 1959. 206–207.
- KISPÉTER ANDRÁS: Bev. = T. I. válogatott elbeszélései. Kiad. Cibor János. Bp. 1960. 7–40. (MKI)
- PAPP ZOLTÁN: Nyolc kötet T. = Ttáj 1963. 9. sz. 11. [Az életműsorozat lezáródásának kapcsán készült T.-revízió. Rámutat T. I. írásművészetének korlátaira is. Az író megítélésében nem a lokálpatriotizmus, hanem a világirodalmi mérce a döntő.]
- UTASI CSABA: A „fajszertő” és a „forradalmi” T. = Ifjúság (Szabadka) 1963. máj. 23. 22. sz. 15. [T. írásainak elemzése. Laczkó Géza, Krúdy Gyula, Kosztolányi Dezső, Gulácsy Irén, Ortutay Gyula állásfoglalása T. művészetéről.]
- VARGHA KÁLMÁN: Értékrend és lokálpatriotizmus. = Ttáj 1963. 10. sz. 1. [Hozzászólás Papp Zoltán cikkéhez (megj. uo. 9. sz. 11.). Kiáll az egészséges lokálpatriotizmus mellett.]
- BÁRDOSI NÉMETH JÁNOS: Emlékezés T. I.-ra. = Je 1966. 965–969.
- DÉRY TIBOR: Tiszteletadás. = Kort 1966. 784–787., és T. Emlk. Szeged 1966. 364–366. [T. I. művészetének méltatása.]
- DIÓSZEGI ANDRÁS: T. = T. Emlk. Szeged 1966. 9–24., és D. A.: Megmozdult világban. Bp. 1967. 53–65.
- FÁBRY ZOLTÁN: Az embörcakadály. T. I. születésének 100. évfordulójára. = ISz 1966. 7. sz. 662–664. [Írói magatartásának méltatása.]
- KELEMEN JÁNOS: A százéves T. = ÉI 1966. dec. 17. 51. sz. 2.
- KERESZTURY DEZSŐ: [– elnöki megnyitója.] = Ttáj 1966. 12. sz. 992–993. [T. I. születése 100. évfordulója alkalmából rendezett irodalomtörténeti vándorgyűlésen. T. I. művészetének általános méltatása.]
- MADÁCSY LÁSZLÓ: T. = Nagy 1966. 1873. [Születése 100. évfordulóján megemlékezés az íróról.]
- ORTUTAY GYULA: T. I. emlékezete. Születésének 100. évfordulóján. = Nszab 1966. dec. 21. 7., és T. Emlk. Szeged 1966. 5–7.
- SZENDREI JÚLIA: A százéves T. I. = Kor 1966. 1795–1797.
- MADÁCSY LÁSZLÓ: Adalékok T. I. írói portréjához. = Móra Múz.Évk. 1966–67. I. köt. Szeged 1968. 3–14.

Szépprózája

- ADY ENDRE: T. I. = Nyug 1917. I. 849., és A. E.: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 221., A. E.: Az irodalomról. Bp. 1961. 393., T. Emlk. Szeged 1966. 169–170., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 133–134. [Novellaírói művészetét – Mikszáthéval szemben – provinciálisabbnak tartja, de kiemeli mint tárcaíróit.]
- [RUBINYI MÓZES] ALFÖLDI MIHÁLY: Levél Ady Endréhez. = Nyug 1917. I. 943., és Ady Endre: Vallomások és tanulmányok. Bp. 1944. 221–222., A. E. összes prózai művei. 11. köt. Bp. 1982. 596–597. [Ady Endre választát I. uo. – A polémiát Ady T.-ről szóló nekrológja váltotta ki (vö. Nyug 1917. I. 849.), melyben Ady összeveti T. I. és Mikszáth novellaírói művészetét, miközben megkérdőjelezi Mikszáth „A kaszát vásárló paraszt” c. novellája témájának eredetiségét. – A polémia folytatását I. a Mikszáth-anyagban „A kaszát vásárló paraszt” c. novella irodalmában.]
- SÍK SÁNDOR: Bev. = T. I.: Három színjáték. Szeged 1942. 3–7., és T. Emlk. Szeged 1966. 279–283. [Az utóbbiban „Magyar táj, magyar ecsettel” címmel részletközlés. – T. I. írásművészetéről, néprajzi ihletettségű novelláiról, rajzairól.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: T. = MCSill 1943. II. 701., és T. Emlk. Szeged 1966. 284–285. [A kötetben „A nép-

- oktató irodalom őse” címmel, T. I. művészetének szociográfikus szemléletéről.]
- KERESZTURY DEZSŐ: Egy népies kismester. = Vál 1947. II. 168–170., és T. Emlk. Szeged 1966. 286–290. [Írásművészetének, írói ábrázolásmódjának méltatása.]
- SÓTÉR ISTVÁN: Bev. = T. I.: Vándorló földek. Bp. 1952. 3–15., és T. Emlk. Szeged 1966. 291–295., S. I.: Tisztuló tükrök. Bp. 1966. 31–39. [Elemzi munkásságát, bemutatja novellái társadalmi háttérét.]
- T. I. = Nagy magyar elbeszélők. Bp. 1955. 31–43. (A mi íróink 5.)
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = T. I.: A tengeri város. Elbeszélések 1885–1896. [Bp.] 1956. 429–437. (Összegyűjtött művei [1.])
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = T. I.: A Szent Mihály a jégben. Elbeszélések 1897–1900. [Bp.] 1957. 441–447. (Összegyűjtött művei [2.])
- MALÚHINA, E[LENA] = T., I.: Novellü. Moszkva 1957. 3–9. [Bev.]
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = T. I.: Új bor idején. Elbeszélések 1901–1904. [Bp.] 1958. 511–518. (Összegyűjtött művei [3.])
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = T. I.: Hajnali sötétben. Elbeszélések 1905–1910. [Bp.] 1958. 499–506. (Összegyűjtött művei [4.])
- BALOGH LÁSZLÓ: T. I. megvilágosodó maradandósága. = ÉI 1959. aug. 21. 34. sz. 8. [Az író úttörő jelentősége a magyar parasztiélet bemutatásában.]
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = T. I.: Barlanlakók. Elbeszélések 1911–1913. [Bp.] 1959. 497–505. (Összegyűjtött művei [5.])
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = T. I.: Öreg regruták. Elbeszélések 1914–1915. [Bp.] 1959. 477–483. (Összegyűjtött művei [6.])
- CZIBOR JÁNOS: Utószó. = T. I.: A kraszniki csata. Elbeszélések 1916–1917. [Bp.] 1960. 519–531. (Összegyűjtött művei [7.]), és T. Emlk. Szeged 1966. 296–299. [Az utóbbiban részletközlés.]
- BERCZELI A. KÁROLY: Fölfedező volt. = Ttáj 1966. 12. sz. 1004., és T. Emlk. Szeged 1966. 362–363. [Írásművészetének méltatása, összevetve Mórával.]
- BORI IMRE: A „néprajzi hitel” írója. = Ttáj 1966. 12. sz. 993–995., és T. Emlk. Szeged 1966. 331–335. [A néprajziasság, a romantikus népszemlélet mint válságjelenség T. I. írásművészetében.]
- DUTKA ÁKOS: [– – emlékezése T. I.-ra.] = Ttáj 1966. 8. sz. 666–667., és T. Emlk. Szeged 1966. 367. [T. mint a paraszti lélek realizmusának rögzítője.]
- MOCSÁR GÁBOR: T.-ről szólva. = Ttáj 1966. 12. sz. 995–996., és T. Emlk. Szeged 1966. 395–397. [Elbeszélőművészetének, tematikájának, nyelvének fogadtatása az egykorú kritika és a népi írók részéről.]
- SINKÓ ERVIN: [– – emlékezése T. I.-ra.] = Ttáj 1966. 8. sz. 664–667., és T. Emlk. Szeged 1966. 407–412. [Írásművészetéről a „Népek az ország használatában” c. kötete kapcsán.]

Alakok, témák, tárgyak ábrázolása

- KÁRPÁTI AURÉL: Falu. = Nyug 1924. I. 256–258. [Móricz, Gárdonyi és T. parasztábrázolásának egybevetése.]
- NAGYMIHÁLY SÁNDOR: „Homok”, T., Móra. A szegedvidéki paraszt három költője. = MH 1935. szept. 15. 210. sz. 29–30., és BHVnapja 1938. júl. 31. 171. sz. [A „Homok” Cserzy Mihály álneve.]
- NAGYMIHÁLY SÁNDOR: Ötvenéves a szegedi paraszt irodalmi alakja. = MH 1936. máj. 3. 102. sz. 23–24. [T. I. parasztalakjai szépprózájában.]
- GERGELY GERGELY: A szegedvidéki paraszt az irodalomban. = MLÉlek 1942. 4. sz. 159–164. [Többek között T. I. parasztábrázolásáról.]
- VAJTAI ISTVÁN: A magyar paraszt legszerényebb ábrázolója. (T. I. emlékére.) = DélvSz 1942. 7. sz. 264–271.
- GERGELY GERGELY: A szegedi táj ihletesei. = DélvSz 1944. 7. sz. 300–302. [Elsősorban T. I. és Móra Ferenc írásairól.]
- HOMORÓDI JÓZSEF: Parasztkok a regényben és a társadalomban. = Vál 1947. I. 188–192. [Többek közt Gárdonyi és T. I. parasztábrázolása.]
- ORTUTAY GYULA: T. I. parasztszemlélete. = Közn 1948. 332–333.
- PÉTER LÁSZLÓ: T. oroszai. = Délmo 1960. jún. 19. 144. sz. 6. [T. I. háborús novelláit elemzi, többek között az orosz foglyokról szóló írásairól.]
- PÉTER LÁSZLÓ: Szeged környéki földrajzi nevek T. műveiben. = MNyr 1965. 98–102.
- KATONA IMRE: A kubikosok megörökítője. = T. Emlk. Szeged 1966. 327–330. [A kubikosok néhány jellemző típusa a T.-novellákban.]
- KATONA IMRE: A kétkezi munkások T. műveiben. = Ttáj 1967. 389–392. [A különböző társadalmi típusok és az egyes társadalmi szervezetek bemutatása T. műveiben.]
- JUHÁSZ ANTAL: A tanya néprajza T. I. műveiben. = Móra Múz.Évk. 1966–67. I. köt. Szeged 1968. 73–94.
- UTASI CSABA: T. és a parasztnovella. = Tanulmányok. Újvidék 1969. 317–344. – Klny. is.
- TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ: Népi jogtudat T. I. műveiben. = Ethn 1970. 421–429.

Tárcái; publicisztikai munkássága

Megjegyzés: A hírlapírói működésével kapcsolatban l. még a bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános*

részének *Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetét, különös tekintettel a *Szegedi Híradó* és a *Szegedi Napló* irodalmára.

[CSEREY ZSIGMOND] SZINÉRI GYÖRGY: A szárnyék-ember. = SzegN 1895. aug. 28. 205. sz. 1–2. [T. I. tárcájáról.]

MALONYAY DEZSŐ: T. I.-ről. = PN 1895. szept. 25. 263. sz. 7., és SzegN 1895. szept. 26. 230. sz. 1–2., T. Emlk. Szeged 1966. 73–75. [A „Dél-előtt a korcsmában” c. tárcájáról. – A kötetben részletközlés.]

T. I. élete, művei és pályafutása. = Délmo 1917. ápr. 25. 98. sz. 3–4., és T. Emlk. Szeged 1966. 76. [Az utóbbiban „Az első pesti tárcá” címmel részletközlés. – A PH-ban 1897-ben megjelent első cikkének története.]

UJLAKI ANTAL: T., a hírlapíró. = Virradat 1918. jan. 26. 2. sz. 5–6. [A SzegHíradónál és a SzegN-nél.]

SZEMZŐ PIROSKA, D.: T. I. és a Magyar Könyvszemlének szánt cikke. = MKsz 1957. 69–72. [Schönherr Gyulához, a MKsz akkori szerkesztőjéhez beküldött, de nyomtatásban meg nem jelent cikkének – „A kötelempéldányok a vidéken” – ismertetése.]

SZEMZŐ PIROSKA, D.: Adatok T. I. életéhez. = It 1958. 108–113. [Többek között az író munkája a SzegN-nél és mellékletében, a „Hüvelyk Matyi” c. éleclapban közölt humoros cikkeiről is.]

PÉTER LÁSZLÓ: T. mikrokozmosza. = T. I.: Munkák és napok a Tisza partján. Cikkek, riportok, tanulmányok 1884–1916. [Bp.] 1963. 508–536. (Össze gyűjtött művei [8.]) [Publicisztikai munkásságának méltatása.]

PÉTER LÁSZLÓ: A kiküldött tudósító: T. I. Az író beszámolóí Szántó Kovács János és társai pöréről. = Vásárhelyi tanulmányok. Hódmezővásárhely 1964. 51–59.

Nyelve, írói eszközei

HUHN GYULA: Olvasás közben. = MNyr 1917. 232. [T. I. egy kifejezése.]

MÉSZÖLY GEDEON: A „darvadsz” szó eredete. = Népünk és Nyelvünk 1933. 1–3. sz. 1–8. [Előfordulása T.-nél.]

BARDUSZKY LÁSZLÓ: Az impresszionizmus irodalmunkban. = It 1938. 105–117, 153–161. [Többek között: T. I. impresszionizmusáról.]

HERCZEG GYULA: A közlés sajtós formái T. és Móra stílusában. = MNyr 1954. 203–210.

MUCSI JÓZSEFNÉ: T. I. írói nyelvének néhány mondat-tani sajátága. = Szeg.Ped.Főisk.Évk. Tom. I. Szeged 1957. 81–88.

SZENDREI JÚLIA: T. I. és a népi realizmus. = Kor 1960. 5. sz. 619–620. [T. I. „Fakadó víz” c. kötete kap-

csán (Marosvásárhely 1959.) a népi realizmusról T. novelláinak tematikájában és nyelvében.]

KISS LAJOS: Baráber. = MNyr 1961. 92–93. [T. egy szaváról.]

HERCZEG GYULA: A népies prózastílusnak egy sajátos közlésmódja. = MNyr 1963. 203–216. [Az „átképzéletes előadás” vizsgálata – T. prózájában.]

JUHÁSZ ANTON: Az etnográfus T. = Ttáj 1966. 12. sz. 997–1001. [Tanulmányaiban, tárcáiban, novelláiban megnyilvánuló néprajzi szemléletéről.]

BARÁNSZKY JÓB LÁSZLÓ: T. táji impresszionizmusa. = It 1969. 703–731.

KISPÉTER ANDRÁS: Néhány megjegyzés T. impresszionizmusához. = It 1969. 731–734. [Hozzászólás Baránszky Jób László (uo. 703–731.) megjelent tanulmányához.]

KISPÉTER ANDRÁS: T. és a századvégi népiesség néhány kérdése. = It 1970. 125–131.

HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA

[KOSZTOLÁNYI DEZSŐ] K. D.: T. utca. = PN 1917. máj. 19. 128. sz. 11., és K. D.: Írók, festők, tudósok. 2. köt. Bp. 1958. 55–56., T. Emlk. Szeged 1966. 171–173. [Sürgeti, hogy Szeged után a főváros is nevezzen el utcát T.-ről.]

Adományok T. szobrára. = SzegN 1917. máj. 4. 101. sz. 4. [Adományok és kísérőlevelek.]

T. emlékezete a könyvtár- és múzeumbizottságban. = SzegN 1917. máj. 5. 102. sz. 2–3.

T. matiné. = SzegN 1917. okt. 2. 223. sz. 3–4. [Beszámoló a szept. 30-i műsorról, kiemeli Ady Endre felolvasását verseiből.]

Országos mozgalom T.-emlékmű létesítésére. = SzegVid 1917. ápr. 30. 100. sz. 1., és T. Emlk. Szeged 1966. 141–142.

T. I. szobra. = SzegVid 1917. máj. 4. 103. sz. 3. [A budapesti Belvárosi Polgári Kör által összegyűjtött pénzadományról T. I. szobrára.]

T. Gy.: T.-matiné. = SzegVid 1917. okt. 1. 224. sz. 4. [Beszámoló a rendezvényről, melyen Ady Endre, Kabos Ede, Móra Ferenc is beszéltek T.-ről.]

[JUHÁSZ GYULA]: T.-emlékünnepe a Dugonics Társaságban. = SzegVid 1918. ápr. 29. 97. sz. 3. [Beszámoló.]

A Dugonics Társaság T.-emlékünnepe. Néhai főtítkára halálának első évfordulója alkalmából 1918. április 28-án. Szeged 1918. 45 l. [A T.-ülés teljes műsora.]
Ism.: B. Z., It 1919. 64.

[JUHÁSZ GYULA]: Tartozás. = Szeged 1924. ápr. 26. 1., és J. Gy. összes művei. 7. köt. Prózaí írások. Bp. 1969. 105–106. [A vezércikkben T. szobra felállítását sürgeti.]

- T. = Szeged 1924. dec. 6. 281. sz. 1. [T.-emlékmű, szobor felállításának fontosságáról.]
- [JUHÁSZ GYULA]: Fölvívás. = Színház és Társaság 1926. nov. 2. 8. [A T.-Asztaltársaság „síremlék előkészítő bizottsága” részéről.]
- [„Fogadalmat tettünk, hogy nem hagyjuk el soha T.-t!” A tízéves fordulón leleplezték a T.-emléktáblát.] = Délmó 1927. ápr. 26. 35. sz. 3. [Beszámoló a megemlékezésről, Juhász Gyula beszédének ismertetése, a Dugonics Társaság programja.]
- GULÁCSY IRÉN: T. I. szobra. = PH 1942. márc. 7. 54. sz. 5. [Népszerűsíteni kellene T. műveit, sürgeti kiadásukat.]
- ILLÉS ENDRE: Egy készülő szobor. = ÚjMság 1942. márc. 11. 57. sz. 7. [Halála 25. évfordulója előtt a készülő szegedi szoborról.]
- TÓTH LÁSZLÓ, IFJ.: T. I. irodalomtörténeti sorsa. Bev. *Némedy Gyula*. Szeged 1942. 29 I. (A Tömörkény Irodalmi Kör kiadványai 4.)
- FIRBÁS OSZKÁR: Az ötvenéves Dugonics-Társaság. = DélvSz 1943. 7. sz. 294–298. [A szegedi társaság történetének vázlata; T. I. és Móra Ferenc tevékenységének méltatása.]
- KRAMMER JENŐ: A Dugonics-Társaság T.-kiállítása. = DélvSz 1943. 7. sz. 333–334.
- KRAMMER JENŐ: T. I. növekvő időszerűsége. = Kal 1943. 490–493.
- SZABÓ ZOLTÁN: Irodalmi krónika. = MN 1943. máj. 26. 9. [Egyebek közt szegedi szobrának 1943. máj. 23-i leleplezéséről.]
- (szv.): T. = Újság 1943. máj. 23. 6. [A szegedi szoborleleplezés és a T.-emlékkiállítás megnyitása alkalmából.]
- ERDEI FERENC: T. I.-ről. = MNemzet 1966. ápr. 24. 96. sz. 11. [Olvasmányélményeiről, többek között T. műveinek megkedveléséről.]
- [ILIA MIHÁLY] I. M.: Tudományos ülés – a Tömörkény évforduló jegyében. = Ttáj 1966. 1053. [Beszámoló a Magyar Irodalomtörténeti Társaság nov. 3–5-e között rendezett vándorgyűléséről T. I. születésének 100. évfordulója alkalmából.]
- Emlékét városa megörökíti. = T. Emlk. Szeged 1966. 143–144. [Jegyzőkönyv Szeged sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1917. máj. 16-án tartott közgyűléséről. Részlet.]
- Tiszteletadás. = T. Emlk. Szeged 1966. 355–425. [Negyven író, költő és művész válasza a Tömörkény Emlékbizottság 1966. febr. 10-i körkérdésére: hogyan értékeli T.-nek irodalmunk, művészetünk vagy valamely tudományág fejlődésében betöltött szerepét.]
- [JAKAB ÁGNES] J. Á.: T. centenárium Szegeden. = Ttáj 1967. 94. [Rövid összefoglalás a centenárium alkalmából rendezett ünnepségsorozatról.]
- ILIA MIHÁLY: Juhász Gyula T.-kultusza és T.-életrajzának kiadástörténete. = A.Univ.Szeg. A.Hist. Litt.Hung. 8. köt. 1968. 27–36. – Klny. is.

KIADÁSTÖRTÉNET, SZÖVEGKRITIKA

LUGOSI DÖME: T. I. sirjától a minisztériumon keresztül Szegedig. = SzegÚjNemz 1934. máj. 10. 105. sz. 2–3. [Levél a szerkesztőséghez a gyűjteményes T.-kiadás ügyében.]

T.-től a tanyáig és vissza – Gácsországon keresztül. = SzegÚjNemz 1934. ápr. 22. 90. sz. 2. [Miért nem adják ki T. műveit?]

PÉTER LÁSZLÓ: A T.-sorozat problémáiról. = It 1961. 119–128. [A T. I. összegyűjtött művei 4. kötete kapcsán megjegyzések a sorozat kiadási problémáihoz.]

KÜLFÖLDI FOGADTATÁSA,
MŰVEI FORDÍTÁSÁIRÓL

Külföldi kritikák T. I.-ről. = SzegN 1900. dec. 6. 320. sz. 6.

T. franciául „Une affaire réglée”. = SzegN 1910. máj. 20. 120. sz. 5., és T. Emlk. Szeged 1966. 94–95. [A „Les mille nouvelles” c. sorozatban megjelent „Egy elintézett ügy” novelláiról.]

L. KISS IBOLYA: Jasznaja-Poljanából érkezett a hír... (Tolsztoj magyar vonatkozásai.) = ÚjMság 1942. febr. 11. 33. sz. 6. [Többek között egy Tolsztojnál előforduló T.-idézetről.]

ÁBEL PÉTER: Az „ismeretlen” Stefan Tömörkendi. = ÉI 1960. 11. sz. 2. [A Neue Zürcher Zeitungban megjelent T.-elbeszéléséről.]

PÉTER LÁSZLÓ: T. oroszul. = Nagyv 1964. 798. [T. I. „Novellái” c. (1962.) válogatott elbeszéléskötetéről.]

FEJÉR ÁDÁM: Egy legendával kevesebb. = Ttáj 1966. 12. sz. 1001., és T. Emlk. Szeged 1966. 350–354. [Lev Tolsztoj „Mindennapra” c. breváriuma 5. kötetében utal egy T.-idézetre, amelynek szerzőségét a kutatás még nem bizonyította.]

CSAPLÁR FERENC: T. és Karl Kraus. = Ttáj 1966. 1003., és T. Emlk. Szeged 1966. 347–349. [A „Csata a katonával” c. T.-novella német fordításának megjelenéséről 1904-ben; Karl Kraus nagyrabecsüléséről T. elbeszélő művészetéről.]

EGYES MŰVEKRŐL

Barlanglakók 13
Bazsarózsák 11
Betyárlegendák 2
Egyszerű emberek 12
Fakadó víz 28
Föltetszik a hajnal 23

Förgeteg János mint közérő s más elbeszélések 6
 Gerendás szobákból 5
 A gondolat félénk madár 32
 Hajnali sötétben 26
 Három színjáték 15
 Homokos világ 9
 Jegyenék alatt 3
 Kétkézi munkások 20
 A kraszniki csata 29
 Különféle magyarok meg egyéb népek 7
 Munkák és napok a Tisza partján 31
 Napos tájak 8
 Ne engedjük a madarat ... s más holmik 10
 Népek az ország használatában 14
 Öreg regnuták 16
 Rónasági csodák 17
 Szegedi parasztok és egyéb urak 1
 A Szent Mihály a jégben 25
 Szirtesek a partok 18
 A tengeri város 24
 Új bor idején 27
 Válogatott elbeszélések 22
 Válogatott elbeszélései (1951) 19
 Válogatott elbeszélései (1960) 30
 Vándorló földek 21
 Vizenjárók és kétkézi munkások 4

1 Szegedi parasztok és egyéb urak (1893)

BÉKEFI ANTAL = SzegN 1893. aug. 20. 199. sz.
 [ERDÉLYI PÁL] rd. = FL 1893. júl. 16. 194. sz. 1563–1564.
 [IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1893. júl. 9. 28. sz. 29–31., és T. Emlk. Szeged 1966. 69–70.
 LIPCSEY ÁDÁM = Nemzet(regg.) 1893. júl. 26. 204. sz. 1.
 RÓNA BÉLA = MGén 1893. júl. 23. 63., és T. Emlk. Szeged 1966. 71–72. [A kötetben részletközlés.]
 PH 1893. aug. 24. 233. sz. 4.
 VU 1893. júl. 16. 29. sz. 496.
 VU 1893. szept. 30. 36. sz. 608.

2 Betyárlegendák (1898)

Újld 1898. márc. 13. 11. sz. 244–245.

3 Jegenyefák alatt (1898)

ROBOZ ANDOR = MKr 1898. febr. 1. 9. sz. 155–157.
 ÚJLAKI GÉZA = DebrEllenőr 1898. febr. 26. 48. sz. 1–3.
 Újld 1898. jan. 16. 3. sz. 64.
 VINCZE JÓZSEF = A kegyes tanítórendiek Bp. főgimn. Ért. 1900/01. 10–16., és V. J.: Népies elbeszélések. Bp. 1901. 10–16.
 V. Z. = BpSz 1904. 119. köt. 315–319.
 JUHÁSZ GYULA = Egyetemi Lapok 1905. márc. 5. 15. sz. 15., és J. Gy. összes művei. 5. köt. Prózái írások. 1898–1917. Bp. 1968. 29.
 -r. = KatSz 1943. 384.
 MARÓDI ÁRPÁD = PannonhSz 1944. 146.

4 Vizenjárók és kétkézi munkások (1902)

F-s = NPestJ 1902. ápr. 18. 106. sz.
 [GÁSPÁR IMRE] Gr. = Haz 1902. jan. 29. 25. sz. 8–9.
 JÁSZAI MARI: T. I. könyvéről. = SzegN 1902. febr. 23. 47. sz. 1–2., és PN 1902. febr. 24. 54. sz. 4–5., T. Emlk. Szeged 1966. 81–83. [Kötetben „A mi népünk Sophoklésze” címmel.]
 KELEN FERENC = PolHsz 1902. 28. sz. 9.
 PLATZ BONIFÁC = SzegN 1902. febr. 12. 37. sz. 6.
 [TÁBORI RÓBERT] T. R. = Újld 1902. febr. 23. 9. sz. 27.
 A Hét 1902. I. 79.
 VU 1902. febr. 9. 6. sz. 90.
 (P. I.) = Híd (Bp.) 1944. 10. sz. 29.
 TERESCSENYI GYÖRGY = Újld 1944. máj. 20. 20. sz. 588.
 Mo 1944. ápr. 16. 85. sz. 12.

5 Gerendás szobákból (1904)

Megjegyzés: A mű [1943]-as kiadása Gulácsy Irén bevezetőjével „Gerendás szobák” címmel jelent meg!

[GÁSPÁR IMRE] G. I. = MSz 1904. szept. 25. 39. sz. 330–331.
 [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE = Újld 1904. ápr. 17. 30. sz. 62–63.
 B. S. = KatSz 1943. 160.
 FEHÉRVÁRI ANTAL = Fo 1943. 371–372.
 [KÁLLAI GYULA] k. gy. = Nszava 1943. ápr. 28. 94. sz. 8.
 SEMJÉN GYULA = MKult 1943. I. 127.
 [THURZÓ GÁBOR] T. G. = Élet 1943. 16. sz. 309.
 Mo 1943. febr. 21. 42. sz. 10.
 ÚjMság 1943. febr. 20. 41. sz. 8.

6 Förgeteg János mint közérő s más elbeszélések (1905)

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1906. 10. sz. 1040–1055. [Többek között T. I. kötetéről is.]
 SALGÓ ERNŐ = Szerda 1906. okt. 17. 3. sz. 146–147.

7 Különféle magyarok meg egyéb népek (1907)

(d.-) = Újld 1907. ápr. 14. 16. sz. 38.
 [KÁRPÁTI AURÉL] K. A. = EgyhKözl 1907. júl. 12. 28. sz. 442–443.
 [PAP MARISKA] (pm.) = A Hét 1907. I. 256.
 [RAJNA FERENC] R-a. F. = NPestJ 1907. máj. 19. 119. sz. 37–39. [Többek között T. I. kötetéről is.]
 [RUTTAKY-ROTHAUSER GYÖRGY] r. = PLloyd 1907. ápr. 28. 102. sz. 14.

8 *Napos tájak (1908)*

- [DOMOKOS LÁSZLÓ] (d.) = SzegVid 1908. dec. 25. 197. sz. 14. és T. Emlk. Szeged 1966. 92–93.
 [JUHÁSZ GYULA] j. gy. = Nagyvárad 1908. dec. 25.
 [NÁDAI PÁL] N. P. = A Hét 1908. II. 836–837.
 BH 1908. dec. 20. 304. sz. 39.
 [BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1909. 1058–1067.
 [MARGITAY ERNŐ] m. = Élet 1909. 3. sz. 104.
 [RAJNA FERENC] R-a. F. = NPestJ 1909. jún. 9. 135. sz. 1–5. [Többek között T. I. könyvéről is.]
 [SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1909. jan. 10. 2. sz. 39–40.
 LUKÁCS GÁSPÁR = Diár 1940. 138.
 MIHÁLYI ERNŐ = PannonhSz 1940. 228.
 VASS LÁSZLÓ = Mo 1940. máj. 6. 102. sz. 5.

9 *Homokos világ (1910)*

- D. L. L. = BH 1910. ápr. 17. 91. sz. 35–36.
 KUNCZ ALADÁR = Nyug 1910. I. 852–854., és T. Emlk. Szeged 1966. 96–98.
 [LYKA KÁROLY] lk. = Újld 1910. I. 551–552.
 POGÁNY BÉLA = Renaissance 1910. I. júl. 25. 570–572., és T. Emlk. Szeged 1966. 99–101.
 PAPP FERENC = BpSz 1911. 145. köt. 475–479., T. Emlk. Szeged 1966. 102–103. [Az utóbbi részlet-közlés. – Többek között T. I. könyvéről is.]

10 *Ne engedjük a madarat... s más holmik (1911)*

- [HALASI ANDOR] HALANDÓ = Krit 1910. 13–14. sz. 224–225. [Többek közt a műről is.]
 LEAR = NPestJ 1910. dec. 2. 286. sz. 1–3.
 V 1910. 208. sz. 15.
 [BALLA IGNÁC] GEREBLYE = Újld 1911. I. 253–255.
 DUTKA ÁKOS = Nagyvárad 1912. febr. 29. 49. sz. 1–2.
 KÉKI LAJOS = BpSz 1912. 150. köt. 424. sz. 148–152., és T. Emlk. Szeged 1966. 104–107.
 GYÖKÖSSY ENDRE = Ko 1941–42. 142–147.

11 *Bazsarózsák (1912)*

- L. L. = NPestJ 1911. dec. 1. 285. sz. 1–2.
 [PALÁGYI LAJOS] P. L. = MN 1911. okt. 25. 253. sz. 2–3.
 A Hét 1911. II. 695–696.
 Újld 1911. II. 440.

12 *Egyszerű emberek [1912?]*

- BARTHA JÓZSEF = MKult 1914. I. 367–368.
 PRÓNAI LAJOS = MKözépisk 1914. febr. 15. 2. sz. 103. [Többek között T. I. kötetéről is.]

VÉGH FERENC = EgyhKözl 1914. dec. 25. 52. sz. 632–633.

It 1914. 142–143. [Az „Élet könyvei” c. sorozat kapcsán T. kötetéről is.]

b. m. = Budapest 1917. 154. sz. 9.

V. J. = Ébresztő 1917. 7. sz. 11. [A kötetéről is.]

[MILLOK SÁNDOR] MILLDOR = Nszava 1943. máj. 30. 122. sz. 16.

SZENDE ALADÁR: Miért ünneplik T.-t 1943-ban? = MÚT 1943. dec. 9. 49. sz. 5–6. [T. I., „Egyszerű emberek” és a „Rónasági csodák” c. kötetéről.]

Mo 1943. máj. 21. 114. sz. 4.

VÁROSI ISTVÁN = MKult 1944. I. 16.

13 *Barlanglakók [1947]*
(Nemzeti Színház: 1913. jan. 22.)

- [BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1913. 318–321.
 [BRESZTOVSZKY Ernő] (be) = Nszava 1913. jan. 23. 20. sz. 10.
 FLACCUS = KN 1913. 2. sz. 177–178.
 HALASI ANDOR = Élet 1913. 5. sz. 153–155., és H. A.: Élő irodalom. Bp. [1920.] 117., H. A.: A jövő felé. Bp. 1964. 364–365. [Többek közt a darabról is.]
 HOLLÓSI ÖDÖN = SzegHíradó 1913. márc. 1. 50. sz. 1–2. [Az előző esti szegedi bemutatóról.]
 KESZLER JÓZSEF = Az Újság 1913. jan. 23. 20. sz. 13.
 LENGYEL MENYHÉRT: T. I. = Az Est 1913. jan. 24. 21. sz. 8., és SzegN 1913. jan. 24. 21. sz. 6., T. Emlk. Szeged 1966. 110–111.
 POGÁNY BÉLA = FügMo 1913. jan. 23. 20. sz. 9. (p. s.) = Budapest 1913. jan. 23. 20. sz. 12.
 [SALGÓ ERNŐ] s. e. = PN 1913. jan. 23. 20. sz. 15.
 SCHÖPFLIN ALADÁR = Nyug 1913. I. 216., és T. Emlk. Szeged 1966. 108–109. [Az előadásról, a színészi alakításokról.]
 SCHÖPFLIN ALADÁR = VU 1913. febr. 9. 6. sz. 104. (Sn.) = BH 1913. jan. 23. 20. sz. 15. (sz. e.) = Újság (Koloszvár) 1913. máj. 6. 106. sz. 7. -y. = NPestJ 1913. jan. 23. 20. sz. 7–8.
 Alkotmány 1913. jan. 23. 20. sz. 14. [A Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]
 Budapest 1913. jan. 23. 20. sz. 12. [A bemutató sikeréről.]
 A Hét 1913. I. 61.
 PH 1913. jan. 23. 20. sz. 6–7.
 PLloyd (regg.) 1913. jan. 23. 20. sz. 10.
 Szegedi Friss Újság 1913. márc. 1. 51. sz. 3. [Az 1913. márc. 1-jei szegedi bemutatóról.]
 SzegHíradó 1913. jan. 23. 18. sz. 8. [A Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]
 SzegHíradó 1913. jan. 24. 19. sz. 5. [Összefoglaló a fővárosi lapok kritikáiból, T. I. darabjának sikeréről.]

SzegHíradó 1913. márc. 1. 50. sz. [A darab febr. 28-iki szegedi premierjéről, Móra Ferenc pohárköszöntőjével.]

SzegVid 1913. jan. 23. 18. sz. 3. [A Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]

SzegVid 1913. márc. 1. 50. sz. 4. [A szegedi bemutatóról is.]

SzínhÉ 1913. 4. sz. 19–20.

V 1913. jan. 23. 20. sz. 12. [A Nemzeti Színház-beli bemutatóról.]

CSATHÓ KÁLMÁN: T. mint színpadi szerző. = ÚjId 1942. 14. sz. 400–402., és MűvN 1954. Mutatványlap I., Cs. K.: Ilyeneknek láttam őket. Bp. 1957. 325–328., T. Emlk. Szeged 1966. 249–252. [Az utóbbi két közlés szövegváltozat. – Többek között T. I. színművéről is.]

BOTTYÁN JÁNOS = Ktáros 1959. 706–707., Kbarát 1959. 418–419.

14 Népek az ország használatában (1917)

Dr. = SzegHíradó 1917. máj. 6. 105. sz. 4.

FARKAS ZOLTÁN = A Cél 1917. 7. sz. 445–448.

[KÉKY Lajos] k. I. = BpSz 1917. 171. köt. 149–152., és T. Emlk. Szeged 1966. 176–178.

[TÖRÖK GYULA] (t. gy.) = Mo 1917. máj. 30. 137. sz. 12.

V. J. = Ébresztő 1917. 7. sz. 11.

VÁRDAI BÉLA = MKult 1917. II. 808–809.

ZOLNAI BÉLA = A Hét 1917. I., és T. Emlk. Szeged 1966. 174–175.

ÚjId 1917. I. 550.

VU 1917. júl. 8. 27. sz. 440.

MADÁCSY LÁSZLÓ = Ttáj 1954. 120–127.

MÓRA FERENC: Szegedi tulipános láda. Bp. 1964. 123–125. [D.: 1917. jún. 24.]

15 Három színjáték (1942)

PAKU IMRE = So 1943. II. 872–873.

16 Öreg regruták [1942?]

ÚjMság 1942. nov. 29. 271. sz. 12.

17 Rónasági csodák (1943)

GERGELY GERGELY = Neveléstügyi Szemle 1943. 265–266.

MADÁCSY LÁSZLÓ = DélvSz 1943. 7. sz. 335–336.

PAKU IMRE = So 1943. II. 872–873.

SZENDE ALADÁR: Miért ünneplik T.-t 1943-ban? = MÚt 1943. dec. 9. 49. sz. 5–6. [T. I. „Egyszerű emberek” és a „Rónasági csodák” c. kötetéről.]

18 Szirtesek a partok (1946)

PROHÁSZKA JÁNOS = MNyr 1947. 185–187. [Többek közt T. I. novellaskötetéről is.]

19 Válogatott elbeszélései (Újvidék 1950)

[HERCZEG JÁNOS] H. J. = Híd (Novi Sad) 1951. 358., és H. J.: Papírhajó. Újvidék 1953. 43–45. [T. I. kötetének jugoszláviai kiadásáról B. Szabó György gondozásában.]

20 Kétkezi munkások [1951]

B. B. = MN 1951. febr. 20. 42. sz. 7.

[FÖLDES MIHÁLY] f. m. = Nszava 1951. febr. 3. 28. sz. 4.

[ZSADÁNYI EDE] zs. e. = KisU 1951. febr. 17. 40. sz. 6.

[HELLER ÁGNES] H. Á. = TársSz 1952. 8–9. sz. 883.

PINTÉR JÓZSEF = MN 1952. júl. 27. 175. sz. 7.

21 Vándorló földek (1952)

BARABÁS TAMÁS = Ktáros 1953. 1. sz. 37.

PROHÁSZKA JÁNOS = MNyr 1953. 5–6. sz. 444–448.

22 Válogatott elbeszélések (1953)

P. M. = Nszava 1954. febr. 6. 31. sz. 4.

PÉTER LÁSZLÓ = It 1954. 253–254.

23 Föltetszik a hajnal (1955)

[FÁBIÁN KATA] (f. k.) = MűvN 1955. dec. 11. 50. sz. 6.

[SIMON ISTVÁN] S. I. = Délmo 1955. nov. 6. 262. sz. 4.

VIDOR PÁLNÉ = ITáj 1955. 167–168.

[ÖKRÓS LÁSZLÓ] Ö. L. = Ttáj 1956. 126–127.

24 A tengeri város (1956)

MADÁCSY LÁSZLÓ = Délmo 1956. jún. 17. 142. sz. 4., és Ttáj 1956. 436–437.

RÁKOS SÁNDOR = EstiBp 1956. jún. 23. Irodalmi Mell. 25. sz.

[RÉZ PÁL] (R. P.) = Ktáros 1956. 544–545., Kbarát 1956. 7. sz. 34–35.

(V. I.) = MűvN 1956. jún. 3. 23. sz. 6.

VARGHA KÁLMÁN = It 1957. 241–243.

25 A Szent Mihály a jégben (1957)

[LUKÁCSY SÁNDOR] (y.) = Ktáros 1957. 227., és Kbarát 1957. 3. sz. 35., A Könyv 1957. 227.

NAGY PÁL: T. ébresztése. = Utunk 1958. márc. 13. 10. sz. 2. [A kötet megjelenése kapcsán kitér Tolsztojjal való kapcsolatára is.]

26 *Hajnali sötétben (1958)*

ANTAL GÁBOR = MNemzet 1959. jan. 18. 15. sz. 8.
PÉTER LÁSZLÓ = It 1961. 119–120.

27 *Új bor idején (1958)*

[LUKÁCSY SÁNDOR] -ys- = Ktáros 1958. 547., Kbarát
1958. 323., A Könyv 1958. 7. sz. 547.
SÓS ENDRE = MNemzet 1958. ápr. 18. 91. sz. 7.

28 *Fakadó víz (1959)*

ANTAL ÁRPÁD = IgSzó 1960. I. 311–313.
BÁLINT TIBOR = Utunk 1960. 6. sz. 2.
SZENDREI JÚLIA: T. I. és a népi realizmus. = Kor 1960.
5. sz. 619–620.

29 *A kraszniszkai csata (1960)*

MAÁR GYULA = Ktáros 1960. 626–627., Kbarát 1960.
8. sz. 370–371.

30 *Válogatott elbeszélései (1960)*

KRAJKÓ ANDRÁS = ItK 1961. 246.

31 *Munkák és napok a Tisza partján (1963)*

[LUKÁCSY SÁNDOR] -cs- = Ktáros 1963. 683–684.
TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ = Ethn 1965. 636–637.

32 *A gondolat félénk madár (1964)*

NÁCSA KLÁRA = ItK 1965. 392.
FAZEKAS ISTVÁN = Ttáj 1968. 1153–1155.

TÖRÖK JÁNOS

1809–1874

Bibliográfia

T. J. = MTA Alm. 1865. 247–250. [Az 1863–64. évi
munkásságának jegyzéke.]

Szövegek

LEVELEZÉS

T. J. – Falk Miksához. = Falk Miksa és Kecskeméthy
Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 245–247,

249–254, 256–261, 266–268, 270–271, 274–277,
281–284, 295–297, 299–301, 317–318, 395–397,
404–407, 412–414, 424–426, 429–438, 444–
445, 449–457, 459–465. [1853–1859 között
írott 29 levél.]

T. J. és Kecskeméthy Aurél – Falk Miksához. = Falk
Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése.
Bp. 1925. 292–295. [Kelt: Bécs [1856. jan. 16.]]

T. J. – Erdélyi Jánoshoz. = Erdélyi János levelezése. 2.
köt. Bp. 1962. 128. (Fontes 3.) [Kelt: Pest 1855.
máj. 26.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: A T. J. publicisztikai, lapszerkesztői
tevékenységével kapcsolatos irodalmat l. a bibliog-
ráfiai sorozatunk 3. kötete *Általános részének Sajtó.*
Sajtótörténet c. fejezetében az általa szerkesztett
lapok (*Kelet Népe*, *Magyar Sajtó*, *Pesti Hírnök*,
Pesti Napló) címszava alatt.

GREGUSS ÁGOST: Közhasznú magyar könyvek 1858
első félvéből. T. J. publicisztikai és nemzetgazda-
sági dolgozata. = Album a „Pesti Napló” múlt évi
előfizetőinek. Pest 1858. 132–133.

T. J. = A Hon(esti) 1874. febr. 9. 32. sz. 1., MoNv
1874. febr. 15. 7. sz. 89–90., Mulattató 1874. febr.
13. 7. sz. 27., PN 1874. febr. 9. 32. sz. 2., VU 1874.
febr. 15. 7. sz. 97–98. [Nekrológok.]

ÉRKÖVY ADOLF: Emlékbeszéd T. J. felett. Bp. 1875.
21 l. (Érték.Term.tud.Kből. VI. 3.)

GALGÓCZY KÁROLY: [Emlékbeszéd T. J. felett.] = G.
K. emlékkönyve. Bp. 1883. 3. köt. 97.

BUCHIETL MIKLÓS: Egy jó magyar publicista fiatal
éveiről. T. J. = FL 1887. 245–246. sz.

ÁGAI ADOLF: T. J.-ről. = Á. A.: Por és hamu. Bp.
1892. 147–157. [Nekrológ. – D.: 1874. febr. 9.]

KONCZ JÓZSEF: T. J. = K. J.: A marosvásárhelyi ev.ref.
kollégium története. Marosvásárhely 1896. 395–
415.

LÁMFRIGYES: T. J. = Győri Kalendárium 1941. 51–67.
Ism.: K. S., It 1941. 78–79.

TREFORT ÁGOSTON

1817–1888

Bibliográfia

SZINNYEI JÓZSEF, ID.: Irodalomtörténeti repertórium
1887. T.-ünnepély. = Figy 1887. 22. köt. 320. [A

repertórium felsorolja, mely újságok emlékeztek meg a T.-ünnepélyről.]

Szövegek

LEVELEZÉS

DOLESCHALL JÁNOS: Trefort Ágoston – Doleschall Józsefhez. = Esztergom és Vidéke 1879. aug. 7. 20. sz. 1–2. [Kelt: Csabacsüd 1861. febr. 17.]

FALK MIKSA: T. Á. = Nemzet 1888. szept. 23. 263. sz. 5–6., és PN 1888. szept. 23. 263. sz. 6. [Visszaemlékezés az írora elhunytá alkalmából. Többek között T. Á. levelei közlésével. Kelt: Csabacsüd 1864. máj. 26., aug. 16., szept. 14.; Pest 1867. márc. 14., ápr. 8.]

SZALAY IMRE: Visszaemlékezés T. Á.-ra. = BpSz 1909. 138. köt. 26–38, 182–209. – Klny.: Bp. 1909. 99 l., 4 t. 2 faksz. lev. [Az utóbbi bővített változat. – Életpályájáról, 1844–1866 között Eötvös Józsefhez, Szalay Lászlóhoz, leányaihoz és fiához írott levelei, illetve levélrészletek alapján.]

VISZOTA GYULA: B. Eötvös József levelei Széchenyi közlekedési javaslatáról. = BpSz 1919. 179. köt. 81–146. [Többek között: T. Á. levele Széchenyihez, kelt: Pest 1848. febr. 20.]

T. Á. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 3. köt. Bp. 1992. 271–272. [Kelt: Bp. 1885. jan. 31.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

SZÁSZ KÁROLY: T. Á. Élet- és jellemrajzi vázlat. Pozsony–Bp. 1886. 36 l.

FERENCZY JÓZSEF: Emlékbeszéd T. Á. felett. Győr 1889. 44 l. (Egyetemes ktár 20.), és F. J.: Irodalmi dolgozatok. Bp. 1899. 52–80.

KELETI GUSZTÁV: Emlékbeszéd T. Á. felett. Felolvasva az orosz. m. képzőművészeti társulatnak 1889. márc. 17. tartott közgyűlésén. Bp. 1889. 22 l. (MTA. Évk. XVII. 7.)

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

BEKSICS GUSZTÁV: A magyar doctrinairek. Csengery Antal, b. Eötvös József, b. Kemény Zsigmond, Szalay László, T. Á. Bp. 1882. VIII, 168 l.

Ism.: i. f., PN(regg.) 1881. dec. 31. 359. sz. 1. – Szemere Attila, PH 1881. dec. 31. 360. sz. – *Wlassics Gyula*, Bpsz 1882. 30. köt. 472–478.

NEMÉNYI AMBRUS: T. Á. = MSzal 1885. 3. köt. 339–351. [Bemutatja lakását, környezetét; idéz ifjúkori munkáiból is.]

Az akadémia elnöke. = BH 1885. máj. 29. 146. sz. 29. [Az MTA elnökévé való választásáról.]

T. Á. miniszteri működése. = OrszV 1885. ápr. 18. 16. sz. 251, 254–259.

T. Á. mint magán ember. = Néptanítók Lapja 1887. febr. 7. 11–12. sz. 90–91. [Epizódok életéből.]

T.-ünnepély. = PN 1887. febr. 7. 37. sz. 1. [70. születésnapjának ünnepélye, a program résztvevői, leírása.]

VÁRADI ANTAL: Honoráriumunk. = Egyetértés 1908. ápr. 1. 80. sz. 1–3. [Az írói honoráriumokról; többek között T. Á. cikkei kapcsán.]

SZALAY IMRE: Visszaemlékezés T. Á.-ra. = BpSz 1909. 138. köt. 26–38, 182–209. – Klny.: Bp. 1909. 99 l., 4 t. 2 faksz. lev. [Az utóbbi bővített változat. – Életpályájáról, levelezése alapján.]

Ism.: *Vécsey Tamás*, BH 1909. júl. 16. 167. sz. 9–10.

SZÁSZ KÁROLY: Emlékezés T. Á.-ra. = Sz. K.: Emlékek. Bp. [1926.] 129–134.

FELKAI LÁSZLÓ: T. Á. a magyar oktatástügyért. = Közn 1968. nov. 22. 22. sz. 860–862. [Életpútja, közéleti pályája.]

FELKAI LÁSZLÓ: T. útja a miniszterségig. = PedSz 1968. 2. sz. 135–143.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[CSENGERY ANTAL] -x.: T. Á. = Újabbkori ismeretek tára. Pest 1855. 6. köt. 407–408.

T. Á. = HazKülf 1872. szept. 12. 37. sz. 293–294. [Életrajza, a közoktatás terén hozott reformjai.]

T. Á. = Csalkör 1875. aug. 15. 33. sz. 769–773. [Rövid életrajz, neveléstügyi, közoktatási politikájának méltatása.]

PULSZKY FERENC: T. Á. = OrszV 1885. ápr. 18. 16. sz. 249–250.

T. Á. = Néptanítók Lapja 1886. ápr. 28.–máj. 1. 34–35. sz. 265–267, 273–275.

B. GY.: T. Á. = Máramaros Tanügy 1887. febr. 25. 6. sz. 61–63. [70. születésnapján méltatja érdemeit, áttekinti munkásságát.]

ERÓDI DÁNIEL: T. Á.-ról. = Gimn.Ért. 1886/87. Nagyikikinda 1887. 4–12.

FEST ALADÁR: T. Á. Beszéd 70. születési évfordulóján. = Áll.gimn.Ért. 1886/87. Fiume 1887. 3–8.

-k.: A hetvenéves T. = OrszV 1887. febr. 12. 7. sz.

KISS REZSŐ, ID.: T. íróágának félszázada. = FL 1887. júl. 10. 188. sz.

KÓPESDY SÁNDOR: T. Á. = OKTK 1886/87. márc., 7. sz. 415–420.

LÁSZLÓ MIHÁLY: T. mint író. = PH 1887. febr. 6. 36. sz. 1–3. [50 éves írói jubileuma alkalmából áttekinti publicisztikai, történeti és nemzetgazdasági műveit.]

- T. Á. = Néptanítók Lapja 1887. febr. 7. 11–12. sz. 83–85.
 FALK MIKSA: T. Á. = Nemzet 1888. szept. 23. 263. sz. 5–6., és PN 1888. szept. 23. 263. sz. 6. [Visszaemlékezések az író elhunytá alkalmából.]
 G.: T. Á. = FL 1888. aug. 23. 233. sz. [Nekrológ.]
 MÜNZ, BERNHARD: August, Trefort. = Unsere Zeit 1888. 12. sz. 551–559.
 VARGA OTTÓ: Emlékbeszéd T. Á. fölött. = Alf 1888. nov. 20–21. 268–269. sz.
 BEDŐHÁZY JÁNOS: T. Á. = Ev.ref.koll.Ért. 1888/89. Marosvásárhely 1889. 3–9.
 ENDRÓDI SÁNDOR: T. Á.-ról. = Áll. főreálisk.Ért. 1888/89. Nagyvárad 1889. 3–10.
 FEICHTINGER SÁNDOR: Emlékbeszéd T. Á. vall. és közokt. miniszter felett. = Reálisk.Ért. 1888/89. Esztergom 1889. 3–13.
 GRESITS MIKSA: T. Á. = Áll.főgimn.Ért. 1888/89. Losonc 1889. 3–4.
 HAHN ADOLF: T. Á. emlékezete. = Áll.főreálisk.Ért. 1888/89. Székelyudvarhely 1889. 3–18.
 [KELETI KÁROLY]: – – emlékbeszéde T. Á.-ról. = Nemzet 1889. máj. 6. 124. sz. 1–2. [Elhangzott az Akadémia nagygyűlésén.]
 KÖZMÉNYI FERENC: T. Á. volt vallás- és közoktatásügyi miniszter életrajza. = Kir.kat.főgimn.Ért. 1888/89. Trencsén 1889. 3–108. – Klny. is.
 MARIKOVSZKY MENYHÁRT: T. Á. emlékezete. = Áll. felsőbb leányisk.Ért. 1888/89. Máramarossziget 1889. 3–12.
 SZILÁGYI ISTVÁN: Emlékbeszéd T. Á. felett. = Helvét hitv.lyceum.Ért. 1888/89. Máramarossziget 1889. 3–15.
 VIZY FERENC: T. Á. emlékezete. = Áll.főreálisk.Ért. 1888/89. Körmöcbánya 1889. 7–19.
 WAGNER LAJOS: T. Á. emlékezete. = Áll.főreálisk.Ért. 1888/89. Pozsony 1889. 1–6.
 BALLAGI GÉZA: T. Á. emlékünnepe. = AkÉrt 1899. 385–386. [Homonnán, jún. 29-én.]
 T. Á. emlékszóba. = VU 1904. jún. 12. 24. sz. 401–402. [Életrajza, méltatása.]
 VISZOTA GYULA: Eötvös és T. tervezett folyóirata, a „Pesti Havi Irat”. = AkÉrt 1907. 244–247.
 FERENCZY JÓZSEF: Auguste Tréfort. = RH 1911. 523–538. – Klny. is.
 BERZEVICZY ALBERT: T. Á. emlékezete. = BpSz 1917. 170. köt. 1–22., és MTA Emlékbeszédek. Bp. 1917. 17. köt. 14. sz. 291–311. – Klny. is. [Születésének 100. évfordulója alkalmából.]
 Ism.: PLloyd 1917. febr. 11. 42. sz. 5.
 i.: T. Á. és a középiskola. = MPed 1917. 418–421. [Utal Berzeviczy Albert 1917. febr. 5-i akadémiai emlékbeszédére és közli a középiskolai törvényre vonatkozó részt. Részletesen ismerteti T. Á. ezzel kapcsolatos tevéteit.]
 BERNOLÁK KÁLMÁN: T. Á. = OKTK 1938. okt., 2. sz. 45–47.
 HALÁSZ GÁBOR: T. Á. = Nyug 1939. I. 307–311., és H. G. válogatott írásai. Bp. 1959. 488–496.
 EGYES MŰVEKRŐL
Emlékbeszédek és tanulmányok (1881)
 [AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. júl. 6. 151. sz.
Kiseb dolgozatok az irodalom, közgazdaság és politika köréből (1882)
 HELTAI FERENC = Nemzetgazdasági Szemle 1882. dec., 61–66.
 IRMEI FERENC = FL 1882. nov. 5. 254. sz. 1580–1581.
 [RÁKOSI JENŐ] -ő. = BH 1882. okt. 14. 283. sz. 1–2.
 MoNv 1882. okt. 22. 43. sz. 692.
 Nemzet 1882. nov. 22. 83. sz. 5–6.
 PH 1882. okt. 11. 280. sz. 9–10.
 BEKSICS GUSZTÁV = BpSz 1883. 35. köt. 138–145.
Újabb emlékbeszédek és tanulmányok (1887)
 Z. = Nemzet 1887. febr. 20. 50. sz. 5.
Beszédek és levelek (1888)
 [GYULAI PÁL] -i. = BpSz 1888. 54. köt. 502–507., és Gy. P.: Bíraltok. 1861–1903. Bp. 1911. 333–341. (K.) = FL 1888. márc. 26. 86. sz. 627–628.
 SUPPAN VILMOS = Néptanítók Lapja 1888. márc. 14. 21. sz. 161–162.
 ARISZTIDESZ: A szellem szabadsága. = OrszV 1888. jún. 23. 26. sz.
 [y.] = FL 1888. márc. 8. 68. sz. 491–492.
 Egyetértés 1888. márc. 9. 69. sz. 4.
 Nemzet 1888. márc. 8, 10., 68, 70. sz.
 Néptanítók Lapja 1888. ápr. 11. 29. sz. 225–226.
 ANTAL GÁBOR = OrszÚtja 1942. 339–342.
 UJLAKI ANTAL
 1867–1921
 Irodalom
 TANULMÁNYOK, CIKKEK
 BALASSA JÓZSEF: Szegedi írók. = MúJövő 1914. 28–31. [Többek között U. A.-ról.]

EGYES MŰVEKRŐL

Gyógyíthatatlanok (1891)

-s. = Élet **1891.** I. 342.
VU **1891.** máj. 10. 19. sz. 308.

Történetek a szürke világból (1893)

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH **1893.** dec. 1. 332. sz. 2–3.

Bibliás emberek (1897)

VU **1897.** ápr. 25. 17. sz. 271.

VACHOTT SÁNDORNÉ

1830–1896

Szövegek

KIADÁSOK

V. S.-né: *Rajzok a múltból. Emlékiratok.* [Szemelvények.] [Tanítványaival kiad. [Papi Bíró Izabella.] Bp. **1935.** 126 l. (MIR 33.)

LEVELEZÉS

SZÁSZ KÁROLY: Régi írások. – Székács József leveleiből. = BH **1927.** nov. 22. 265. sz. 1–2. [Többek között V. S.-né levele az általa indítandó folyóirat programjáról. Kelt: Pest 1863. márc. 4.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KEMPELEN GYŐZŐ: V. S.-né. = K. Gy.: Magyar hölgyek arcképcsarnoka. Bp. **1864.** 29–30.
B.: V. S.-né. = HazKülf **1867.** febr. 3. 5. sz. 65–66. [Munkásságának méltatása.]
Emlékezés V. S.-néra. = Haz **1896.** márc. 4. 63. sz. 2–3., PH **1896.** márc. 3. 62. sz. 7., PN **1896.** márc. 3. 62. sz. 7. [Nekrológok.]
FODOR ERZSÉBET: Négyszemközt egy régi magyar újságírósnővel. V.-né Csapó Mária századik évfordulójára. = Lantos Magazin **1930.** jan. 15. 2. sz. 108–114.
DEVECSERI GÁBOR: Tünde világa. = OrszÚtja **1942.** dec., 12. sz. 375–380. [V. S.-né naplója nyomán Petőfiről és Vörösmartyról.]

EGYES MŰVEKRŐL

Derű és ború 1–2. (1854)

PN **1854.** jan. 10. 1150. sz. [Többek között V. S.-né regényéről is.]
PN **1854.** máj. 25. 1263. sz. 3.

Szickláry Ilona (1861)

[SALAMON FERENC] -m. = SzépirodF **1861.** szept. 12. 45. sz. 717–719., és S. F.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. 1907. 448–455. [Az ifjúság számára írott történeti elbeszéléséről.]

Rajzok a múltból. Emlékiratok 1–2. (1887–1889)

IÉrt **1888.** febr. 1. 5. sz. 73.

SZANA TAMÁS = PN **1890.** márc. 21. 79. sz. 1–2.

JOÓ TIBOR = ProtSz **1935.** 585. [Többek között a V. S.-né emlékiratának 1935-ös szemelvényes kiadásáról.]

VADNAI KÁROLY

1832–1902

Szövegek

KIADÁSOK

V. K.: A kis tündér. Regény. Bev. Mikszáth Kálmán. Bp. [1904.] VIII, 294 l.

LEVELEZÉS

[V. K. – Tompa Mihálynak.] = FL **1868.** jan. 4. 3. sz. 12., és Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 253. (Fontes 7.) [Szerkesztői üzenet.]
[V. K. – Tompa Mihálynak.] = FL **1868.** jan. 17. 13. sz. 52., és Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 272. (Fontes 7.) [Szerkesztői üzenet.]
BESSENYEI FERENC: Irodalmi ereklyék. = OrszV **1892.** aug. 6. 32. sz. 514., és Sárospataki Hírlap **1917.** jún. 23–30. 25–26. sz. [Kálniczky Géza közlésében.], Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 50. (Fontes 7.) [Kelt: Pest 1864 márc.]
VÉRTESY JENŐ: Írók levelei Prielle Kornéliához. 4. = ItK **1908.** 447–448. [Többek között V. K. levele. Kelt: 1901. jún. 17.]
LÉVAY JÓZSEF: V. K. levele Szalóczy Bertalanhoz (Vereskövi). = ItK **1910.** 115–118. [Kelt: Bp. 1855. júl. 16.]

- KÁLNICZKY GÉZA: V. K. levele. 13. sz. levél. [V. K. – Tompa Mihálynak.] = Sárospataki Hírlap 1917. jún. 23–30. 25–26. sz., és Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 50. (Fontes 7.) [Kelt: Pest 1864. márc.]
- MILKÓ IZIDOR: V. K. és a Fővárosi Lapok. = Nyug 1924. I. 179–190. [Többek között V. K. Milkó Izidorhoz frott szerkesztői levelei. Kelt: Bp. 1875. júl. 8., 1883. dec. 30., egy levelezőlap 1879-ből és egy pár soros 1875 aug.-i keltezésű és egy d. n. levele közlésével.]
- TÓTH KÁLMÁN: V. K. vétója. = Miskolci Napló 1925. okt. 15. 233. sz. 3. [V. K. Serédi Jenőhöz frott levele. Kelt: 1899. nov. 24.]
- CSÁSZÁR ELEMÉR: Szabolcska Mihály levelesládájából. III. = ItK 1935. 405–425. [A 411–419. lapon V. K. 1891–1900 között frott 6 levele.]
- KNÖPFLEER LÁSZLÓ: Bartók Lajos levelesládájából. = ItK 1936. 359–365. [Többek közt V. K.-tól. Kelt: Bp. 1882. ápr. 29.]
- ZSIGMOND FERENC: Szabolcska Mihály levelezéséből. V. K. két levele. = ItK 1937. 166–177. [A 169–171. lapon V. K. levelei. Kelt: 1900. dec. 13. és k. n.]
- KÉKY LAJOS: V. K. levelestárából. = ItK 1942. 42–43. [Többek közt: V. K. levele Beöthy Zsolthoz. Kelt: Bp. 1897. jan. 27.]
- V. K. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 28–29. (ÚjMMúz 6.) [Két levél kelt: Bp. 1880 vége és 1881 jan.-febr.]
- MILKÓ IZIDOR: V. K. = M. I. hátrahagyott írásai. 1. köt. Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 289–322. [V. K. – Milkó Izidorhoz; Kelt: 1898. jún. 30. és 1902. máj. 3.]
- V. K. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 196–197, 441–442, 455–457. [Kelt: [1869. jan.], Pest 1872. dec. 9., Pest 1873. febr. 4.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

- Emléklap az 1893. jan. 8-iki V.-ünnepre. Bp. 1893. 46 l.
- BOROS GÁBOR: V. K. Bp. 1895. 266 l, 1 t.
Ism.: F., ErdMúz 1895. 358.
- KÖRÖSI LÁSZLÓ: Korrajzok. 12–14. füz. V. K. Bp. 1895. 266 l. (Kortörténeti ktár 12–14.)
Ism.: MH 1895. ápr. 14. 102. sz. 22.
- BOLGÁR ZSUZSA: V. K. [Győr] 1934. 62, 2 l.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- A V.-ünnep. = Nemzet 1893. jan. 8. 8. sz. 7.
- A V.-ünnep. = PH 1893. jan. 9. 9. sz. 3. [Tudósítás V. K. írói jubileuma alkalmából rendezett irodalmi banketről.]

- TÓTH KÁLMÁN: V. K. vétója. = Miskolci Napló 1925. okt. 15. 233. sz. 3. [V. K. politikai és irodalmi munkássága; miskolci kapcsolata.]
- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. V. = MH 1928. ápr. 15. 86. sz. 23. [Színes karcolat életükről, életmódjukról. Többek közt V. K.-ról.]
- PEKÁR GYULA: Száz yard a tiprattyún... = ÚjId 1933. I. 713–715. [Személyes emlékek Gyulai Pálról és V. K.-ról.]
- KLUGER LÁSZLÓNÉ: V. K. = K. L.-né: Irodalmi emlékhelyek Borsodban. Miskolc 1969. 117–119. [V. K. kapcsolata Miskolccal. Szülővárosa és diákkorának színhelye.]

Nyilatkozatok, vallomások

- V. K.: A „fiatalok táborában.” (Öszinte nyilatkozat.) = FL 1892. nov. 5. 306. sz. 2282. [Az „Éva lányai” c. kötete kapcsán.]
- V. K.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 14. sz. 220.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

Megjegyzés: V. K. szerkesztői tevékenységével kapcsolatban I. még a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetét, különös tekintettel a *Hölgyfutár* és a *Fővárosi Lapok* irodalmára.

- [TÓTH KÁLMÁN]: V. K. = Huszonnégy író s színész Arckép-Albuma. Műmelléklet a Hölgyfutárhoz. II. Pest 1856. 20–21.
- VÁLKAI IMRE: V. K. = V. I.: Irodalmi és művészeti Daguerreotypek. Bécs 1858. 98–100.
- GARAM: V. K. = OrszTükre 1864. szept. 1. 25. sz. 288–289.
- A „Hazánk s Külföld” főmunkatársa. = HazKülf 1870. júl. 21. 29. sz. 455–458. [V. K. eddigi munkásságáról.]
- VUTKOVICH SÁNDOR: V. K. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 322–323.
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN] KÁKAY ARANYOS NR. 3.: V. K. = K. A. Nr. 3.: Még újabb fény- és árnyképek Bp. 1878. 101–106., és M. K. összes művei. 54. köt. Cikkek és karcolatok. 4. köt. 1878–1879. Bp. 1968. 128–132.
- V. K. = Athenaeum Nagy Képes Naptára 1883. Bp. [1882.] 36–39. [V. K. életéről, művészetéről.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: V. K. = PH 1893. jan. 8. 8. sz. 6., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 226., M. K. összes művei. 82. köt. Cikkek és karcolatok. 32. köt. Bp. 1988. 7. [M. K. rövid köszöntője V. K. írói jubileuma alkalmából.]

- V. K. = FL 1893. jan. 8. 8. sz. 59–62. [Írói jubileuma alkalmából íróársainak (többek között: Jókai Mór, Beöthy Zsolt, Falk Miksa, Abonyi Lajos stb.) üdvözlétei, visszaemlékezései.]
- A V.-ünnep. = FL 1893. jan. 9. 9. sz. 75–77. [Rákosi Jenő és V. K. beszédeivel.]
- V. K. = PH 1893. jan. 8. 8. sz. 5–6. [A lap méltatja 25 éves szerkesztői tevékenységét a FL-tól való távozás alkalmából. Részleteket közölnek a V.-Alumból: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Kenedi Géza, Borostyáni Nándor, Murai Károly és Gáspár Imre köszöntő soraiból.]
- V. K. = VU 1893. jan. 15. 3. sz. 41.
- V. K. = OrszV 1896. márc. 29. 13. sz. 194–196. [V. K. harmincéves szerkesztői munkájáról.]
- HARMATH LUJZA: Öszinte szavak. = ÚjFL 1897. júl. 7. 14. sz. 2–3. [Visszatekint V. működésére a FL-nál.]
- ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ.: V. K. = BN 1902. máj. 1. 119. sz. 6–7., és FL 1902. máj. 4. 18. sz. 1–2. [A 70 éves író munkásságának méltatása.]
- [ALEXANDER BERNÁT] ALFA: V. K. = BH 1902. máj. 7. 124. sz. 2–3.
- BALASSA JÓZSEF: V. K. = SzegN 1902. júl. 29. 179. sz. 1.
- BERZEVICZY ALBERT: V.-ről. = FL 1902. máj. 11. 19. sz. 1., és KisFTÉ ÚjF 1902–1903. 37. köt. Bp. 1904. 111–114. [A 70 éves író köszöntése.]
- [BRÓDY SÁNDOR] B. S.: V. K. = MH 1902. júl. 28. 205. sz. 1–2. [A FL szerkesztőjének irodalompartoló tevékenységéről.]
- [HERCZEG FERENC] Hg. F.: A hetvenéves V. = Újld 1902. máj. 18. 21. sz. 463. [Egyéniségéről, írói munkásságáról.]
- NAMÉNYI LAJOS: Emlékezés V. K.-ra. = MNemzet 1902. aug. 2. 183. sz. 1–3.
- SAMARJAY [KÁROLY]: V. K. = PolHsz 1902. aug. 3. 31. sz. 11–12. [Méltatása elhunytá alkalmából.]
- SERÉDI JENŐ: V. K. = Borsod-Miskolci Hírlap 1902. júl. 31. 31. sz. 1–2.
- SZINI GYULA: „A tizenhat éves leányok írója.” V. K.-ről. = MGén 1902. aug. 3. 518.
- V. K. = Az „Athenaeum” Családi Képes Naptára az 1903. évre. Bp. [1902.] 68–70., BH 1902. júl. 28. 205. sz. 2–3., A Hét 1902. aug. 3. 499., KépCsalL 1902. aug. 3. 31. sz. 497., MSzal 1902. szept., 644–649., Otthonunk 1902. aug. 20. 3–4., PH 1902. júl. 28–29. 205–206. sz., PLloyd 1902. júl. 30. 181. sz., PN 1902. júl. 28. 205. sz. 1–3., Újld 1902. aug. 3. 52. sz. 117–119., VU 1902. aug. 3. 1–2. [Nekrológok.]
- Ein Grabdenkmal für Karl Vadnay. = PLloyd 1903. okt. 31. 263. sz. [A síremlék leleplezése, Beöthy Zsolt beszéde.]
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: Két író. = Az Újság 1904. szept. 2. 242. sz. 1–4., és V. K.: A kis tündér. Bp. [1904.] I–VIII., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 128–130. [Pálffy Albertről és V. K.-ról.]
- SZANA TAMÁS: Bíráló jelentés V. K. irodalmi hagyatékáról. = KisFTÉ ÚjF 1903–1904. 38. köt. Bp. 1904. 195–196. [Kiadását javasolja.]
- VARGHA GYULA: Beszéd V. K. koporsójánál. = KisFTÉ ÚjF 1902–1903. 37. köt. Bp. 1904. 111–114.
- BEÖTHY ZSOLT: V. K. emlékezete. = KisFTÉ ÚjF 1905–1906. 40. köt. Bp. 1906. 12–24., és B. Zs.: Romemlékek. 2. köt. Bp. 1923. 61–80.
- BERCZIK ÁRPÁD: V. K. emlékezete. = MTA Emlékezések 14. köt. 4. sz. Bp. 1909. 111–121. [Elhangzott: 1909. febr. 22.]
- MILKÓ IZIDOR: V. K. és a Fővárosi Lapok. = Nyug 1924. I. 179–190. [A lap egykori munkatársa és szerkesztője irodalomszervezői érdemeiről is.]
- BERTHE NÁNDOR: V. K. = Vasárnap (Arad) 1932. okt. 9. 20. sz. 396–397. [Születésének centenáriuma alkalmából.]
- DIÓSS-SZILÁGYI SÁMUEL: V. K., a nagy emlékező. = Lit 1932. 11. sz. 717–719.
- PERNESZT S. KÁLMÁN: V. K. centenáriuma. = PH Vasárnapja 1932. szept. 11. 37. sz. 18.
- SIKLÓSSY LÁSZLÓ: V. K. és a Fővárosi lapok. = A Sajtó 1932. 7. sz. 193–199.
- SZIGETVÁRI IVÁN: V. K. százados ünnepe. 1832–1932. = It 1932. 81.
- BADICS FERENC: Emlékezés V. K. r. tagra születése 100-ik s halála 30-ik évében. Bp. 1933. 27. l. (Klny.: MTA Emlékezések. XXI. 19.)
Ism.: Kardos Albert, It 1934. 147–149.
- SZÁSZ KÁROLY: Emlékezés V. K.-ra. = It 1933. 3–15.
- SZIKLAY JÁNOS: Az egyetlen szépirodalmi napilap és V. K. = A Sajtó 1943. 4. sz. 1–3. [A FL-ről és szerkesztőjéről.]
- MILKÓ IZIDOR: V. K. = M. I. hátrahagyott írásai. 1. köt. Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 289–322. [A FL szerkesztőjéről; kiemeli újságírói munkásságát.]

EGYES MŰVEKRŐL

- A besorozott 7
Elmúlt idők. Emlékezések 4
Eszter, a szép kardalnoknő 1–2. 2
Éva leányai 6
Hosszú estekre 5
Immakuláta grófné 8
Irodalmi emlékek 9
A kis tündér 1–2. 1
A rossz szomszéd 3

1 A kis tündér 1–2. (1860)

- [BALOGH ZOLTÁN] B. = SzépirodF 1860. nov. 14. 2. sz. 19–21.

-r. = Nef **1860.** nov. 25. 35. sz. 421–422.
Növ **1860.** szept. 23. 39. sz. 619.
FL **1894.** aug. 2. 212. sz. 1821.

2 *Eszter, a szép kardalnoknő 1–2. (1861)*

[BALOGH ZOLTÁN] B. = SzépirodF **1861.** ápr. 3–10.
22–23. sz. 340–342, 356–358.
[KULCSÁR JÓZSEF] KIS DAEMON = Nef **1861.** márc.
24. 52. sz. 625–626.
ZILAHY KÁROLY = Növ **1861.** ápr. 15. 8. sz., 115–
116., és Z. K. munkái. 2. köt. Pest 1866. 166–171.,
Z. K. válogatott művei. B. P. 1961. 130–133.
Delejtű **1861.** febr. 26. 9. sz. 73.

3 *A orosz szomszéd (1878)*

BEÖTHY ZSOLT = NH **1878.** szept. 20. 258. sz. 1–2.
(Dr. W. J. S.) = PetőfiTársLapja **1878.** szept. 8. 10. sz.
156–158.
-l- = KN **1878.** máj. 30. 147. sz. 1.
FL **1878.** aug. 9. 182. sz. 887.

4 *Elmúlt idők. Emlékezések (1885)*

ÁBRÁNYI KORNÉL, IFJ. = PN(regg.) **1885.** okt. 18. 286.
sz. 1–2.
b. = PH **1885.** okt. 22. 290. sz. 9–10.
GYARMATHY ZSIGÁNÉ = MPolgár **1885.** dec. 3. 279.
sz. [1.]
[MIKSZÁTH KÁLMÁN] b. = PH **1885.** okt. 22. 290. sz.
9–10., és M. K. összes művei. 71. köt. Cikkék és
karcolatok. 21. köt. Bp. 1977. 57–60.
SZANA TAMÁS = Nemzet **1885.** nov. 2. 301. sz. 1.
Egyetértés **1885.** okt. 25. 293. sz. 9.

5 *Hosszú estékre (1890)*

KOZMA ANDOR = Nemzet **1890.** okt. 5. 274. sz. 1.

6 *Éva leányai (1892)*

-i -l = Élet **1892.** febr. 29. 3. sz. 130–131.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet **1892.** máj. 19. 139. sz. 1–2.
[PALÁGYI LAJOS] P-i. L-s. = PN **1892.** jan. 27. 27. sz.
1–2.
MSzal **1892.** 18. köt. 158.
DEGRÉ ALAJOS–PÁLFFY ALBERT: Bíráló jelentések. =
KisFTÉ ÚjF 1891–1892. 26. köt. Bp. **1893.** 45. [A
művet kiadásra javasolják.]

7 *A besorozott (1895)*

FL **1894.** aug. 2. 212. sz. 1821.

DEGRÉ ALAJOS–BEÖTHY ZSOLT: Bíráló jelentések. =
KisFTÉ ÚjF 1894–1895. 29. köt. Bp. **1896.** 60. [A
művet kiadásra javasolják.]

8 *Immakuláta grófné (1895)*

FL **1894.** aug. 2. 212. sz. sz. 1821.
FL **1894.** nov. 1. 302. sz. 2594.

9 *Irodalmi emlékek (1905)*

CSÁSZÁR ELEMÉR = BH **1905.** aug. 15. 224. sz.
14–15.
[MIKLÓS FERENC] KISS IMRE = EPhK **1905.** 864–866.
VÁCZY JÁNOS = Száz **1906.** 61–63.
Lit **1932.** 4. sz. 431.
Egyenl **1935.** máj. 11. 19. sz.

VAJDA JÁNOS

1827–1897

Bibliográfiák

KOZOCSA SÁNDOR: Utószó. = V. J. összes művei. Bp.
[1944.] 1859–1861. [Rövid bevezetőt követő bibli-
ográfiái felsorolás.]
V. J. Bibliográfia. = Komlós Aladár: V. J. Bp. **1954.**
337–354.
V. J. = Albert Tezla: Hungarian Authors. Cambridge,
Massachusetts **1970.** 596–601.

Szövegek

KIADÁSOK

V. J. kisebb költeményei. Kiad. és bev. *Endrődi
Sándor.* Bp. **1903.** 276 l. (M. remekírók. 50.)
V. J. összes művei. Kiad. *Kozocsa Sándor.* Bp.
[1944.] 1872 l.
V. J. válogatott művei. Kiad., bev. *Komlós Aladár.*
Bp. **1951.** 344 l. (MKI)
V. J. válogatott politikai írásai. Kiad., bev. *Komlós
Aladár.* Bp. **1954.** 254 l.
V. J. összes versei. Kiad., utószó: *Kozocsa Sándor.* Bp.
1955. 822 l. –2., bőv., jav. kiad. Bp. 1967. 910 l.
V. J. összes művei. Szerk. *Barta János.* 1– köt. Bp.
1969– Kritikai kiadás.
1. Kisebbségi költemények. 1844–1860. Kiad. *Barla
Gyula.* 1969. 544 l., 5 t.
2. Kisebbségi költemények. 1861–1897. Kiad. *Boros
Dezso.* 1969. 369 l., 5 t.

3. Nagyobb költői művek. Ildikó. Elbeszélő költemények. Kiad. *Bikácsi László, Pór Péter*. 1977. 724, [1] 1.
4. Szépprózai írások. Kiad. *Seres József*. 1972. 613. [1] 1.
5. Szépprózai írások. Kiad. *Seres József*. 1972. 429 [1] 1.
6. Politikai röpiratok. Kiad. *Miklóssy János*. 1970. 598 l.
7. Publicisztikai írások. I. [köt.] Kiad. *Miklóssy János, Seres József, M. Varró Judit*. 1979. 989 l.
10. Levelezése. (Függelék: *Bartos Róza* levelei.) Kiad. *Boros Dezső*. 1982. 648 [1] 1.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

ZILAHY KÁROLY: V. J.: Vészhangok. = SzépirodF 1860. nov. 28. 4. sz. 51–52., és Z. K. munkái. Pest 1866. 2. köt. 141–145., Z. K. válogatott művei. Bp. 1961. 103–108., Z. K.: Tanulmányok és kritikák. Bp. 1964. 44–49. [A bírálat idézi V. J. „A gyilkos” c. versét.]

„V. J.-tul lapunk mai számában a „Nyugtalan zárándok” c. költemény olvasható...” = FL 1877. nov. 11. 258. sz. 1236. [A közölt vershez fűzött kommentárral.]

ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. J. első diadalai. = Nemzet 1894. nov. 1. 302. sz. 1. [A pályakezdő V. J.-ről, „A honárulóhoz” és „A nemzethez (II.)” c. versei közlésével.]

POLGÁR GÉZA: V. J. egyetlen kiadatlan kedélyes verse. = Székesfehérvár és Vidéke 1897. febr. 6. 15. sz. 1–2., és BrL 1898. nov. 12. 257. sz. 1–2. [Közli a „Körúton” c. Rohicsón, 1885. aug. 8-án kelt verset, és szól keletkezésének körülményeiről.]

ZEMPLÉNI ÁRPÁD: Önéletrajzi vázlat. = Egyetértés 1897. jan. 19. 19. sz., és V. J. összes művei. Bp. [1944.] 1744–1747., V. J. válogatott prózája és költeményei. Bp. [1948.] 131–136., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 420–422.

V. J. = BH 1897. jan. 18. 18. sz. 1–3. [Többek között végrendeletének közlésével.]

A hattúdál. = BN 1897. jan. 18. 18. sz. 2–3. [V. J. utolsó verse, a „Hosszú éjjel” közlésével.]

V. J. hattúdala. = Egyetértés 1897. jan. 18. 18. sz. 1. [A „Hosszú éjjel”.]

V. J. meghalt. Végrendelete. Hattúdala. = Mo 1897. jan. 18. 18. sz. 3–5. [A „Hosszú éjjel” c. versének közlésével.]

V. J. = MSzal 1897. 26. köt. 965–976. [Közli a „Hosszú éjjel” c. versét és végrendeletét.]

A költő hattúdala. = PN 1897. jan. 18. 18. sz. 1. [A „Hosszú éjjel” közlésével.]

V. J. = PN 1897. jan. 18. 18. sz. [Többek között közlik „Húsz év múlva” c. versét és végrendeletét.]

V. J. = Politikai Újdonságok 1897. jan. 20. 3. sz. 9. [Rövid életrajza és végrendelete közlésével.]

MILKÓ IZIDOR: V. J.-ről. – V. J. = PN 1898. ápr. 14–15. 103–104. sz., és Bácsmezei Napló 1927. dec. 25., V. J. összes művei. Bp. [1944.] 1735–1743., M. I. hátrahagyott írásai. I. köt. Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 27–38., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 386–392. [1. Milkó bevezetője méltatja a meg nem értett, népszerűtlen költőt. 2. „V. J. – magamagáról” címmel egy V.-autokritika saját költészetéről, főként az „Ábel és Aranka” c. művéről, melyet Milkó neve alatt akart megjelentetni a költő.]

Ism.: Lit 1928. 2. sz. 81.

NÉMETH LÁSZLÓ, [VÁLI]: V. J. ismeretlen sirverse a váli temetőben. = Napk 1926. 288. [A négysoros verset egy váli barátja fiának sírkövére írta.]

LENDVAI ISTVÁN: V. J. „boldog hiánya”. = Előőr 1928. júl. 22. 19. sz. [Teljes terjedelmében idézi V. J.-nak a VU 1881. márc. 13-i sz.-ában megjelent cikkét, melyben a költő az „irigységben” látja a nemzet egyik nagy baját. – A cikkíró a szövegközléshez a magyar történelemre vonatkozó általános reflexiókat fűz.]

HEGEDŰS SÁNDOR, IFJ.: V. J. és két verse. = Újld 1939. febr. 5. 6. sz. 239., és H. S.: Lángelmék árnyékában. Bp. [1941.] 105–108. [V. J. társasági élete a 80-as években. Többek között közölve Kisbaári Margit legyezőjére írott 4 soros verse (1892. febr. 6.) és egy másik 12 soros verse Kisbaári Kiss Ferenchez (1886. dec. 21.)]

WALDAPFEL JÓZSEF: V. J. elfelejtett forradalmi versei. = Vság 1948. 196–202. [1848–49-ből származó öt verse közlésével.]

KOMLÓS ALADÁR: V. J. nyílt levele Kemény Zsigmondhoz. Adalékok V. ismeretlen éveire. = It 1950. 3. sz. 116–124., és V. J. válogatott politikai írásai. Bp. 1954. 108–114., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 295–301. [A nyílt levél először megj.: MU 1867. dec. 21. 219. sz. – V. J. éles hangon jellemzi a maga és Kemény politikai felfogása közti nagy ellentétet.]

KOMLÓS ALADÁR: V. J. elfeledett versei. = ItK 1954. 338–346. [A költő által kötetben nem foglalt, jórészt csak a korabeli hírlapokban megjelent, 1847–49-ből, illetve 1851–53-ból való 24 verse közlésével.]

BAY FERENC: V. J. győri kapcsolatai. = ItK 1955. 107–110. [A „Merengések I., II.” c. versek közlése is.]

BISZTRAY GYULA: A pályakezdő V. J. = It 1956. 206–220. [Többek között a 218. lapon közölve a „Népmoránccféle c., eddig elfeledett, ismeretlen V.-vers.]

BARISKA MIHÁLY: V. J. ismeretlen verse. = It 1961. 176–177. [Az 1850. jan. 31-i keltezésű „Bücsű” c. verséről, közléssel.]
 KEMÉNY ISTVÁN: V. J. = MS 1967. 21–22. [A „Mérleg” c. verse közlésével.]

LEVELEZÉS

Kötetek

V. J. levelei Milkó Izidorhoz. [A kísérő tanulmányt írta]: Scheiber Sándor, Zsoldos Jenő. Bp. 1958. 48 l., 5 t. (It.Füz. 15.) [26 levél és egy névjegy közlése.]
 Ism.: Sós Endre, MNemzet 1958. júl. 19. 169. sz. 4. – Zimándi P. István, ITK 1959. 559.
 V. J. összes művei. 10. köt. Levelezése. (Függelék: Bartos Róza levelei.) Kiad. Boros Dezső. Bp. 1982. 648 l.

Levélközlések

Megjegyzés: A levelek V. J. levelezésköteteiben való utánközlését nem jelezzük a címleírásokban.

BODOR KÁROLY: V. J. két levele... = Nagyvárad 1897. jan. 20. 15. sz. [Kelt: Bp. [1896.] júl. 11, 22.]
 [LYKA KÁROLY] L.: V. J. = Újld 1897. jan. 24. 5. sz. [V. J. két levele a Singer és Wolfner kiadóhoz. Kelt: valószínűleg Bp. 1896. jan. – töredék; 1896. márc.]
 V. J. = Egyetértés 1897. jan. 19. 19. sz. 4. [Többek között közölve kiadatlan levele Mezei Ernőhöz. Kelt: 1895. jan. 5.]
 V. J. = PN 1897. jan. 18. 18. sz. [Többek között néhány sora egy névjegyen Szűry Dénesnek, valamint Korányi Frigyeshez írott, de el nem küldött levele. Kelt: (Bp. 1897. jan. 10.?)]
 [ÁBRÁNYI EMIL]: Emlékek V. J.-tól. = BN 1898. ápr. 3. 93. sz. 7–8. [V. J. levelei Ábrányinak, kelt: Bp. 1886. ápr. 21., 1895. jan. 5. és Schaffer Károlyhoz, kelt: Bp. 1897. jan. 16.]
 KUN JÓZSEF: V. J. utolsó szerelme. = Újld 1910. febr. 20. 8. sz. 182–184. [Vajda Jánosné Bartos Róza által közlésre átadott 6 kiadatlan V.-levél, kelt: [Bp. 1880.] aug. 28., [Szabadka 1880. szept. 5.], [Bp. 1880. okt. 1.], [Bp. 1880. okt. vége.], [Bp. 1880. nov. 2.], [Bp. 1880. nov. 26.] – A dátumokat a kritikai kiadás alapján közöljük.]
 PALÁGYI LAJOS: Feljegyzések V. J.-ról. = Bp. Újságírók Alm. 1911. 155–160. [V. J. 6 levelének közlése Palágyihoz; 1891 nov. előtt és 1879. jan. 15-e között, az egyik d. n.]
 REICHARD PIROSKA: V. J. házasságáról. = Az Újság 1911. dec. 24. 305. sz. 87–88. [V. J. és Bartos Róza házasságáról, V. J. 9 leveléből közölt részletekkel illusztrálva. – A kritikai kiadás alapján a töredékek

az alábbi keltezésű levelekből valók: [Bp. 1880. aug. 29.], [Szabadka 1880. szept. 6.], [Bp. 1880.] okt. 13., [Bikol 1880.] nov. 11., [Bikol 1881. ápr. 17.], Pásztor [1881.] júl. 10., Pragerhof 1881. aug. 12., [Szabadka 1881. okt. 28.], [Szabadka 1881. okt. 29.]]

Magyar írók kenyerere. = V 1913. dec. 25. 304. sz. 67–68. [Többek között közölve V. J. egy-egy ismeretlen levele: Heckenast Gusztávhoz, kelt: 1865. máj. 27. és Radó Antalhoz, kelt: [Bp. 1892. márc.]]

VÁRKONYI TITUSZ: V. J. ismeretlen levelei. Egy szerencsétlen házasság tükré. = VU 1914. márc. 29. 13. sz. 243–244. [V. J. öt levele Kisbaári Kiss Ferenc ügyvédhez, válóperével kapcsolatban. Kelt: Szabadka 1885. jan. 22., máj. 16, 20, 24.; 1886. jún. 20.]

KRÚDY GYULA: „Niobe-Róza” a költő özvegye. = Mo 1924. jan. 20. 17. sz. 7., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 305–312. [Többek között V. J. egy levele, kelt: Pragerhof 1881. aug. 12.]

BAROS GYULA: V. J. vezeklése. = Napk 1925. II. 310–312. [Felhívja a figyelmet V. J. lelki válsága belső és külső tényezőinek vizsgálatára. Utal és idézi Jókaihoz írott, k. n. [1866 nyara?] levelét, válaszul a röpiratait ért támadásokra.]

V. J. – Kecskeméthy Aurélhoz. = Falk Miksa és Kecskeméthy Aurél elkobzott levelezése. Bp. 1925. 634–635. [Kelt: Pest 1858. jan. 12.]

PALÁGYI LAJOS: V. J. tragédiája. = PN 1927. évi Nagy Naptára. Bp. [1926.] 121–124., és MH 1928. júl. 8. 153. sz. 24., Libanon 1937. I. sz. 3–8. [Az utóbbiban Zsoldos Jenő közlésével. Kelt: [1888. dec. 22.]]

PÁSZTOR ÁRPÁD: Niobe. Látogatás Vajda Jánosé Bartos Rózánál. = Lit 1926. dec., 10. sz. 29–33. [Közölve V. levele Gyurkovics Györgyöz, két változatban. Kelt: Bp. 1882. júl.]

„... kacagjon öreg fejem örütségem...” V. J. megrázó szerelmes levele egy ismeretlen hölgyhöz. Írók és költők a nagy költő centennáriumáról. = Az Est 1926. máj. 7. 102. sz. 6. [Többek között közlik V. J. egy szerelmes levelét, a címzett neve és d. n.]

V. J. – Jókainak. = Napk 1926. II. 311–312., és V. J. összes művei. 6. köt. Bp. 1970. 454., Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 92–93. [Kelt: 1864 okt. – 1865 okt. között.]

PÁSZTOR ÁRPÁD: Rozamunda temetésén. = PN 1933. márc. 5. 53. sz. 35. [Bartos Rózának, V. J. feleségének temetéséről, s ennek kapcsán kettejük viszonyáról. Közli V. hozzá írott levelét. Kelt: [1880.] szept. 10.]

KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. I. = ITK 1942. 41–63. [A 60–63. lapon: V. J. négy levele V. K.-hoz. Kelt: [Bécs 1865. jún. 15–20. közt.]; [Pest 1872. nov. 25–26.]; Bikol [1879.] okt. 27.; Bp. [1880. szept. 29.]]

- BAY FERENC: V. J. győri kapcsolatai. = ItK 1955. 107–110. [V. J. két levele Kovács Pálhoz és a „Merengések I.” és a „Merengések II.” c. versei közlése. A levelek kelte: 1848.; Pest 1848. jan. 12.]
- SZABAD GYÖRGY: V. J. politikai elszigetelődésének történetéből. = It 1960. 129–141. [V. J. Irányi Dánielhez 1868. ápr. 18-án és Kossuthhoz 1869. márc. 24-én kelt levele közlésével.]
- BÓKA LÁSZLÓ: V. J. = B. L.: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 199–200., és B. L.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1966. 1077–1078. [V. J. egy k. n. levele De Gerando Attilához. Kelt: [1884 okt.] – A címzett nevét és a kelteztést a V. J. összes művei. 10. köt. Levelezés (1982.) c. köt. alapján adtuk meg.]
- MIKLÓS RÓBERT: V. J. kiadatlan levelei. = PIM Évk. 1962. Bp. 1962. 149–154. [4 levél Nagy Miklós-hoz, kelt: [1871. máj. 2.]–1876 közötti időből; egy levél Palágyi Menyhérthez: Bp. 1896. júl. 11–12.; egy levél az Osztrák–Magyar Monarchia írásban... szerkesztőségéhez, kelt: 1884. okt. 8.]
- KONDOR VIKTÓRIA, M.: Idősb Szinnyei József hagyatéka az Akadémia Könyvtára kéziratárában. = MTud 1964. 781–793. [Közölve V. J. levele id. Szinnyei Józsefhez. Kelt: Bp. 1875. márc. 6.]
- SCHIEBER SÁNDOR–ZSOLDOS JENŐ: Két V. J. levél. = ItK 1964. 678–680. [Pósa Lajoshoz. Kelt: 1886. júl. 25.; Szegfi Mórhoz. Kelt: 1893. okt. 17.]
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: Kiadástörténet és irodalomtörténet. = MKsz 1966. 28–38. [Többek között közölve V. J. egy levele az Athenaeum igazgatóságához. Kelt: Bp. 1881. júl. 26.]
- BOROS DEZSŐ: V. J. levelezése. = StudLitt 1967. 53–68. [Két levele Seda Ernőhöz, kelt: 1885. márc. 10. és 1885. dec. 26-a között; Simor János esztergomi érsekhez, kelt: 1885. dec. 24.; valamint 159 V.-levél kronologikus felsorolása.]
- KOVÁCS JUDIT: Egy XIX. századi magyar újságíró hagyatékából. „Miserabilis viszonyok”, gondok, tragédiák. = MNemzet 1969. jún. 29. 149. sz. 12. [Berecz Károly irataiból. Többek között V. J. egy 1868-as rövid levelének közlése.]
- SCHIEBER SÁNDOR–ZSOLDOS JENŐ: V. J. két levele. = ItK 1969. 721–723. [Id. Szinnyei Józsefhez. Kelt: Bp. 1875. márc. 6.; Hevesi Józsefhez. Kelt: [1884 júl. vége.], megj.: MSzal 1884. aug. 1.]
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: V. J. küzdelme 1872-ben költeményei kiadásáért. = MKsz 1970. 109–118., és Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 174–175, 402–404. [A „Kisebb költemények” (1872) kiadása körüli harcokról. Három V.-levél Jókaihoz; Kelt: [1868.] nov. 3.; [1872.] febr. 27., [1872.] márc. 27.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- PALÁGYI LAJOS: V. J. emlékezete. Bp. 1897. 40 l.
Ism.: FL 1897. febr. 14. 45. sz. 9.
- KEREKES GYÖRGY: V. J. élete és munkái. Bp. 1901. 237 l.
- RUBINYI MÓZES: V. J. Bp. 1922. 142 l. (Ethika-Ktár 8.)
Ism.: Kuncz Aladár, Nyug 1922. II. 1240–1242. – Kuncz Aladár, Ptűz 1922. II. 788–791. – Révay József, Függsz 1922. 7. sz. 185. – Sudár Jenő, Szoc 1922. 334–336. – Szilágyi Géza, PN 1922. ápr. 30. 98. sz. 10. – ÚjId 1922. I. 432. – S., MÉ 1923. I. sz. 69. – Zsigmond Ferenc, ItK 1923. 113–115.
- KÉKY LAJOS: V. J. Bp. 1927. 32 l. (It.Füz. Császár) 24.)
Ism.: Gy., ErdSiSz 1928. 151. – Kocsis Lénárd, PannonhSz 1928. 164. – Turóczy-Trostler, Josef, PLloyd(esti) 1928. ápr. 28. 97. sz. 8. – Lit 1928. 3. sz. 99. – MKult 1928. I. 283. – UngJb 1928. 194. – BH 1929. 98. sz. 326.
- RIEDL FRIGYES: V., Reviczky, Komjáthy. Bev. Biczó Ferenc. [Bp. 1932.] 148 l. (MIR 22.)
Ism.: Fábian István, Napk 1933. 370–371. – Hegedüs Zoltán, ItK 1933. 339–340. – Schöpflin Aladár, Nyug 1933. I. 137–138.
- BÓKA LÁSZLÓ: V. J. Bp. 1941. 158, 1 t. (M. írók.)
Ism.: [Révész Mihály] (Rm.), Nszava 1941. dec. 21. 290. sz. 4. – Esti Kurir 1941. dec. 12. 284. sz. 6. – Mo 1941. dec. 4. 277. sz. 4. – Mo 1941. dec. 14. 285. sz. 22. – NU 1941. nov. 30. 274. sz. 19. – Tük 1941. 12. sz. 593–594. – ÚjNemz 1941. dec. 4. 277. sz. 5. – Az Újság 1941. dec. 3. 276. sz. 10. – Ágoston Julián, KatSz 1942. 223. – Ágoston Julián, MKult 1942. I. 62–63. – B. P., MNemzet 1942. jan. 31. 25. sz. 9. – Gerézy Rabán, Élet 1942. 15. sz. 281. – Gy. E. P., BpSz 1942. 263. köt. 124–126. – Haraszthy Gyula, ItK 1942. 103. – J., It 1942. 40–41. – Kovács Endre, OKTK 1941/42. febr., 6. sz. 177. – Kovács Endre, ProtSz 1942. 92–93. – Pogány Ö. Gábor, Vig 1942. ápr., 160–162. – Rezek S. Román, PannonhSz 1942. 62–63. – Rónay György, MCsill 1942. febr. 1. 2. sz. 112–113. – Sárkány Oszkár, OrszÚtja 1942. 26–28. – Vajtay István, Neveléstudji Szemle 1942. 7–8. sz. 185–186. – Vincze László, So 1942. 4. sz. 311–312. – Paku Imre, Ptűz 1943. márc. 15. 3. sz. 140–141.
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. Bp. 1954. 363 l., 9 t. – 2., röv. kiad. Bp. 1956. 215 l., 1 t. (Nagy m. írók)
Ism.: Harsányi Zoltán, Közn 1954. jún. 15. 12. sz. 195–196. – Nagy Miklós, IU 1954. 21. sz. 4. – Barta János, It 1955. 371–383. – Csabai Tibor, TársSz 1955. 2–3. sz. 221–227. – Kardos László, ItK 1955. 481–487., és K. L.: Vázlatok, esszék, kri-

- tikák. Új magyar irodalom. Bp. 1959. 346–359. – *Orosz László*, Csill 1955. 4. sz. 873–876. – *Szalatnai Rezső*, MNemzet 1955. jan. 4. 2. sz. 7. – a 2., röv. kiad.-ról: *Fábián Kata*, MűN 1956. okt. 21. 43. sz. 6. – *Fenyő István*, Itan 1956. aug., 4. sz. 35–36. – *Katona Jenő*, Ktáros 1956. 9. sz. 716. – *Németh G. Béla*, MTA I. OK 1957. X. 393–404. [A könyv körüli vita összefoglalása.]
- A Vajda-kutatás és -értékelés története és problémái*
- KÖVESKUTI JENŐ: V. J. és kritikusai. = MKult 1927. 977–985. [Gyulai Pál, Erdélyi János, Zilahy Károly, Beöthy Zsolt, Tolnai Vilmos V.-képéről.]
- PALÁGYI LAJOS: Arany János és V. J. = Nyug 1932. II. 515–520. [A népnemzeti, hivatalos irodalom V.-ellenessége. Arany felelőssége V. mellőzéséért.]
- KOCZOGH ÁKOS: V. J. = Új Szántás 1947. febr., 82. [V. J. és a korabeli kritika.]
- BÓKA LÁSZLÓ: V. J. válogatott művei. = IU 1951. dec. 6. 25. sz. 5. [Kömlös Aladárnak a kötethez írott bevezető tanulmányáról, melyben hiányolja V. J. baloldaliságának, „népiességének”, Táncsicshoz és Petőfihez való viszonyának hangsúlyozását.]
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. körül. Válasz egy bírálatra. = IU 1952. jan. 17. 2. sz. 6. [Vita Bóka László IU-beli kritikájával, K. A.-nak „V. J. válogatott művei” elé írott bevezető tanulmányáról. Visszautasítja a szematizmus vádját, helyteleníti egy nem valóságú V.-kép kialakítását, különös tekintettel V. költészetének „népiességével” kapcsolatban.]
- SÓTÉR ISTVÁN: Két esztendő irodalomtörténeti munkássága a Petőfitől Adyig korszak területén. V. J. = It 1953. 3–4. sz. 281–282. [Többek között utal a Kömlös Aladár és Bóka László közötti vitára V. J. „48-as”-ságának megítélésében.]
- NÉMETH G. BÉLA: Kömlös Aladár V. J. c. doktori disszertációjának vitája. = MTA I. OK 1957. X. 393–404.
- BARTA JÁNOS: V. J. pályakezde. = It 1958. 350–359., és B. J.: Költők és írók. Bp. 1966. 118–133. [V. J. lírájának fejlődésvonala a lírai egyéniség alakulásának tükrében: a vallomáslíra és a rejtőzködő líra közötti ingadozás.]
- KOMLÓS ALADÁR: „V. J. pályakezde.” (Válasz Barta Jánosnak.) = It 1959. 444–448. [Polemizál Barta János fenti c. tanulmányával (It 1958.). A vita V. lelki alkataráról, költészetének feltűnő egyenlenségeiről folyik.]
- ELETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK
- [VADNAI KÁROLY] V. K.: V. J. = Arckép-alb. Műmel-léklet a Hölgyfutárhoz. 1. köt. Pest 1855. 74–75. [Rövid életrajz, versillusztrációval.]
- n.: V. J. = Jelenkor. Politikai és társas élet encyclopaediája. Pest 1858. 185–186.
- V. J. = Imerettár a történelem, a természet és egyéb tudományok és művészet köréből. Pest 1858. 10. köt. 452.
- T. Tomori Anasztáz úrnak. = SzépirodKözl 1858. ápr. 4. 27. sz. 1273–1274. [A verspályázatokról. V. J. nyerte a 20 aranyat.]
- V. J. költő szüleit... = Ko 1863. szept. 27. 13. sz. 310. [Híradás V. J. szüleinek haláláról.]
- GYULAI PÁL: Felvilágosítás. = PN 1868. jan. 1. 1. sz. 3., és Gy. P.: Bírálatok. Cikk. Tanulmányok. Bp. 1961. 532–533. [V. J. a MU 1867. dec. 21-i sz.-ában polemizálva a PN szerkesztőjével, Kemény Zsigmondal, többek közt vádolta a Magyar Írók Segélyegylete igazgatóbizottságának szempontjait a segélyek odaitélésénél. Ezekre a vádakra válaszol Gyulai.]
- JÓKAI MÓR: Az én kortársaim. = KisFTÉ ÚJF 1871–1872. 7. köt. Pest 1872. 239–280., és J. M. összes művei. Nemzeti Kiadás. 96. köt. Életemből. 1. köt. Bp. 1898. 165–199. [Rövid említést tesz V. J.-ről több helyen.]
- [NAGY MIKLÓS]: V. J. Élet és jellemrajz. = VU 1872. szept. 8. 36. sz. 437–438., és V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 568–572. [Készült a V. J.-tól kapott önéletrajzi feljegyzés alapján. – Megj.: MHel 1921. febr. 1. 166–168., Alszeghy Zsolt közlésében.]
- VUITKOVICH SÁNDOR: V. J. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet-s jellemrajzok. Pozsony 1873. 306–307.
- JÓKAI MÓR: A párbaj a magyar irodalomban a régibb időkben. = A Hon 1879. 309. sz. Mell. [Többek közt V. J.-ről.]
- PONT: V. J. és az Akadémia. = Ko 1885. ápr. 19. 16. sz. 255–256. [V.-t. nem választják be az Akadémiába az Akadémia ellen emelt vádjá miatt.]
- [ÁGAI ADOLF] CSICSERI BORS: „Sobri Józská” és V. J. = FL 1886. jún. 23. 172. sz. 1251–1253. [A ponyvaregények közönségsikerét veti össze a valódi irodalmi alkotásokéval; ennek ürügyén szól a V. J. támogatására alakult társaságról.]
- [MIKSZÁTH KÁLMÁN]: Egy meggazdagodott újságíró: V. J.-ről. = PH 1886. máj. 14. 133. sz. 2., és M. K. összes művei. 72. köt. Cikk. és karcolatok. 22. köt. Bp. 1978. 54–56. [A nehéz anyagi helyzetben lévő költő megsegítésére Összes műveinek 1886-os megjelentetéséhez előfizetési felhívást tettek közzé író társai.]
- MILKÓ IZIDOR: Egy költőnk és közönsége. = FL 1886. jún. 3. 153. sz. 1116–1117. [Az irodalom anyagi meg nem becsléséről, V. J. kapcsán. Kevesebb az előfizető a könyvére, mint ahányan aláírták az őt támogató felhívást.]

- V. J. = PN 1886. máj. 2. 121. sz. Mell. [Felhívás közlése a nehéz körülmények között élő költő megsegítésére, két kötetének megjelenítése útján.]
- A költő jutalma. = VU 1886. máj. 9. 19. sz. 306. [Kommentált előfizetési felhívás.]
- Irodalmi harc. = ÚjNemz 1887. máj. 15. 9. sz. 157–158. [Az ellenzéki irodalom és az akadémikus klikk harca. Bírálát az akadémiai díj kiosztásáról; V. mellőzése.]
- [TÁBORI RÓBERTNÉ] JENNI: V. J. Irodalmi arckép. = Pécsi Napló 1893. jún. 27., és Pécsi Napló 1894. ápr. 12., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 604–605. [Epizód V. életéből; a kötetben részletközlés.]
- ÁBRÁNYI EMIL: V. J. = ÚjId 1894. dec. 16. 1. sz. 15. [V. J.-nak költői munkássága 50 éves jubileumán állapítsanak meg nemzeti jutalmat.]
- FEJES ISTVÁN: Százezer forint. (Vidéki hang V. J. érdekében.) = FL 1894. nov. 3. 304. sz. 2603–2604. [V. és a közönség viszonyáról.]
- [KAPÁS AURÉL?] SPEKTÁTOR: V. J. = MGén 1894. dec. 15. 51. sz. 393–394. [A költő 50 éves költői jubileuma alkalmából számonkéri az elmaradt ünneplést.]
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. J. első diadalai. = Nemzet 1894. nov. 1. 302. sz. 1. [Visszaemlékezik a fiatal V. J. pályakezdésére.]
- V. J. ötven éves... = FL 1894. okt. 26. 296. sz. 2540. [A költő 50 éves írói jubileuma alkalmából az ünnepi előkészületekről.]
- V. J. írói jubileuma. = FL 1894. nov. 1. 302. sz. 2592. [V.-alapítvány tervéről.]
- V. J. ötven éve. = FL 1894. nov. 4. 305. sz. 2614. [Endrődi Sándor V. J. jubileumáról.]
- Tisztelgés V. J.-nál. = FL 1894. dec. 23. 354. sz. 3072. [Rövid tudósítás a jubileumi ünnepegről.]
- V. J. jubileuma. = FL 1894. dec. 25. 356. sz. 3097. [Eötvös Loránd levele.]
- V. J. jubileuma. = Haz 1894. dec. 13. 351. sz. 1. [Köszöntése 50 éves írói jubileuma alkalmából.]
- Jubileumok. V. J., Gyulai Pál, Szász Gerő. = PolHsz 1894. dec. 16. 12. sz. 14–15. [Köszöntésük 50 éves írói jubileumuk alkalmából.]
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: Jánoska tapasztal. = MSzal 1895. 22. köt. 707–712. [V. vándorszínész életéről.]
- [ÁGAI ADOLF] PORZÓ: Egyedül. Emlékezés V. J.-ról. = PH 1897. jan. 24. 24. sz. 6–9., és Á. A.: Új hantok. Bp. [1906.] 136–153., Kortársak nagy írókról. 1. köt. Bp. 1954. 224–228. [Személyes emlékek az íróról.]
- ENDRŐDI SÁNDOR: V. J.-ról. = PN 1897. jan. 24. 24. sz. 1–3. [Személyes emlékek.]
- GYALUI FARKAS: Apróságok V. J.-ról. = ErdMúz 1897. 202–206. = Klny. is., és Nemzet 1897. ápr. 15. 105. sz. 1–2.
- (I.): A holt költők hitelezői. = Je 1897. jan. 31. 5. sz. 73. [Akik V. J.-t segítették életében, s akik csak kérkednek vele halála után.]
- [LYKA KÁROLY] L.: V. J. = ÚjId 1897. jan. 24. 5. sz. 108–110. [V. J. életéről, költői pályafutásáról, haláláról. – Levélközléssel.]
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. ifjúkorából. = Mo 1897. jan. 19. 19. sz. 5–6. [V. J. elbeszélése alapján, főként szülei sorsáról.]
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. J. katonáskodása. = PH 1897. jan. 19. 19. sz. 8–9. [Töredékek életéből, saját elbeszélései után.]
- V. J. = BH 1897. jan. 18. 18. sz. 1–3. [Életrajza. Végrendeletének közlése. Történetek életéből.]
- V. J. temetése. = BH 1897. jan. 20. 20. sz. 5–6. [A szertartásról, Rákosi Jenő és Ábrányi Emil búcsúbeszédének közlésével.]
- Vajdáék halála. = BH 1897. jan. 31. 31. sz. 8–9. [Sütő János szemtanú elmondja, hogyan pusztultak el a költő szülei 1863. szept. 17-én.]
- V. J. halála. = BN 1897. jan. 19. 19. sz. 7–8. [Halálának körülményeiről, temetéséről.]
- V. J. temetése. = BN 1897. jan. 20. 20. sz. 6–7. [A szertartásról, Rákosi Jenő, Bartók Lajos és Ábrányi Emil búcsúbeszédeinek közlésével.]
- V. J. halála. = Függetlenség 1897. jan. 19. 19. sz. 3–4. [Halálának okai, a gyászszertartás leírása.]
- A beteg költő. = Je 1897. jan. 17. 3. sz. 33–34. [V. J. betegségéről.]
- V. J. halála. Halotti bizonyítvány. = Mo 1897. jan. 19. 19. sz. 5.
- V. J. temetése. A gyászbeszéd. = Mo 1897. jan. 20. 20. sz. 8–9. [A szertartásról.]
- Apróságok V. J. életéből. = MU 1897. jan. 18. 18. sz. 2.
- V. J. = Nemzet 1897. jan. 20. 20. sz. 5. [Temetéséről és Rákosi Jenő búcsúztató beszéde a ravatalnál.]
- Apróságok V. J.-ról. = Nemzet(estí) 1897. jan. 27. 27. sz. [Kammon kávéházbéli és sajtóanekdoták a költőről.]
- V. J. szüleiéről. = PH 1897. jan. 25. 25. sz. 5.
- V. J. temetése. = PN 1897. jan. 20. 20. sz. 8. [Tudósítás a szertartásról; részletek Rákosi Jenő, Bartók Lajos, Ábrányi Emil búcsúbeszédeiből.]
- V. és a honvédség. = PN 1897. jan. 28. 28. sz. 6. [Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter felkérte V. J.-t a hadseregben használatos német vezényszavak magyartására, melyek egy részét be is vezették. A cikk említi V. összekülönbözését a miniszterrel, mely vitában Arany is igazat adott a költőnek.]
- V. J. = Politikai Újdonságok 1897. jan. 20. 3. sz. 9. [Rövid életrajza és a halála előtti napon (jan. 16-án éjjel) írott végrendelete közlésével. Beszámoló a temetéséről.]

- V. J. = VU 1897. jan. 24. 4. sz. 57–59. [Halálának körülményeiről.]
- PALÁGYI LAJOS: Az utolsó nagy költőről. = MSzal 1898. 28. köt. 1219–1224. [Néhány V.-életrajzi adat.]
- A Kisfaludy Társaság felolvasó ülése. = PN 1905. dec. 14. 13. [Endrődi Sándor „V. J. emlékezete” c. előadásának ismertetése. Személyes emlékek a költőről.]
- PALÁGYI LAJOS: Petőfi leghíresebb társa. = FügMo 1907. márc. 15. 106.
- PALÁGYI LAJOS: Feljegyzések V. J.-ről. = Bp. Újságírók Alm. 1911. 155–160. [Személyes emlékek.]
- VÁRADI ANTAL: Költő színészek. = V. A.: Képek a magyar író és színészvilágból. Bp. 1911. 2. köt. 1–19. [Többek között V. J. színészi működéséről is.]
- GÁRDONYI GÉZA: V. J. albérlője. = PH 1912. dec. 25. 305. sz. 1–3. [Epizód V. J. életéből.]
- SZABÓ ENDRE: V. J. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 37–51, 103.
- [MILKÓ IZIDOR] BAEDEKER: Régi írók. V. J. I–X. = Bácsmegyei Napló 1922. dec. 31. 352. sz.–1923. márc. 4. 62. sz., és M. I.: Hátrahagyott írásai. 1. köt. Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 41–86. [Főként személyes emlékek a költőről.]
- PALÁGYI LAJOS: V. J. tragédiája. Születése századik évfordulójára. = PH 1927. évi Nagy Naptára. Bp. [1926.] 121–124., és MH 1928. júl. 8. 153. sz. 24. [Életéről, nehéz anyagi helyzetéről.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Hol és milyen körülmények között született V. J.? = Az Est 1927. márc. 31. 73. sz. 6.
- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. Új adatok a magyar írók életéből. = MH 1928. márc. 18. 64. sz. 19–20. [V. J. életmódjáról.]
- [PÁSZTOR ÁRPÁD] (p. á.): Rajzolta V. J. ... = PN 1929. dec. 29. 296. sz. 36. [A költő egyik kis tréfás rajzáról.]
- GÁRDONYI GÉZA: V. J. = G. G.: Aranymozorák. Bp. [1935.] 241–249. [Anekdoták.]
- CSAPLÁROS ISTVÁN: Tóth Kálmán ismeretlen levelei. = ItK 1937. 415–422. [A 416–417. lapon: Pesty Frigyeshez. Kelt: Pest 1858. okt. 18. és nov. 28. Egy irodalmi vitában T. K. V. J. ügyében elégtételt követel Pesty Frigyesztől.]
- [RUBINYI MÓZES] Rb. M.: V. J. és a színház. = PN 1938. jan. 18. 13. sz. 13. [V. J. „Ildikó” c. drámájának sikertelenségéről; V.-nak a Nemzeti Színházzal való kapcsolatáról.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: V. úr. = Tük 1938. 7. sz. 506–507. [V. J. az irodalmi életben, barátai, pártfogói.]
- MARÉK ANTAL: Magyar írók utolsó órái. = M. Alb. Nitra 1941. 3. köt. 8–15. [Többek között V. J.-ről is.]
- SZALAI SÁNDOR: V. J. = A magyar irodalom pantheonja. 48 portré és életrajz. Bp. 1941. [I. n.]
- KUNSZERY GYULA: A Bach-rendszer. = K. Gy.: Magyar írók bűnperei. Bp. 1942. 32–46. [A szabadságharc után politikai szereplésük v. műveik miatt perbe fogott írókról, többek között V. J.-ről is.]
- NÉMETH LÁSZLÓ, [VÁLI]: „Szülőföldem szép vidéke...” V. J. váli kapcsolatai. = Székesfehérvári Vörösmarty Társ.Évk. Székesfehérvár 1942. 93–96. [V. J. élete, kapcsolata szülőfalujával, családi vonatkozásokkal.]
- RUBINYI MÓZES: Újabb adatok V. J. életéhez és műveéhez. = It 1945. 16–28. – Klny. is. [Többek között a IV. részben: a költői öntudat megnyilvánulásai; életrajzi adatok tisztázása.]
- HARGITAY ISTVÁN: Emlékezés egy márciusi ifjúra. = A Reggel 1947. márc. 10. 10. sz. 7. [Emlékezés gyermekkori találkozásaira. Kortársak véleménye a költőről.]
- BISZTRAY GYULA: A pályakezdő V. J. = It 1956. 206–220. [Többek között (212–215.): „A fiatal Magyarország» körében” címmel kiegészítések és életrajzi adalékok a 20 év körüli V. J. irodalmi és politikai kapcsolataihoz.]
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. = Beszélő házak. Bp. 1957. 284–286.
- V. J. és az előfizetők. = Ktáros 1960. 12. sz. 939. [Utal arra az 1886-ban, V. J. íróársai által indított előfizetési felhívásra, melyet az összes művei kiadása érdekében szerveztek. Ezzel kapcsolatban részleteket idéz V. J. leveléből, d. n.]
- SIMON ISTVÁN: V. J. = Beszélő tájak. Bp. 1963. 224–229.
- BOROS DEZSŐ: V.-legendák. = StudLitt Tom. 3. Debrecen 1965. 47–58. [A költő életrajzi adatainak elmentmondásosságáról és ennek okairól.]
- SZALATNAI REZSŐ: Üstökös Pesten. = Sz. R.: Magyar írók nyomában. Bp. 1967. 114–122.
- BOROS DEZSŐ: V., a levélíró. = V. J. összes művei. 10. köt. Levelezés. Bp. 1982. 223–226.

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

- V. J.: Töredékek egy vándorszínész naplójából. = PDI 1848. febr. 20–27. 8–9. sz. 240–246, 272–280. [1845 áprilisától 1846. jún. 17-ig.]
- [V. J.]: Nemzeti Színház. = Növ 1857. febr. 22. 7. sz. 111–112. [V. J. „Ildikó” c. történeti szomorújátékáról szóló önbírálat.]
- V. J.: A szépről a szépeknek. = Növ 1857. márc. 22. 11. sz. [Az író nyilatkozata az „Ildikó” c. szomorújáték egyik lényeges, de utólag betoldott részletéről.]
- [V. J.] TÁTRAI: Rágalmak. = MS 1863. jan. 4. 3. sz. 9. [Egy ál-levél a szerkesztőhöz. Az író bírálatát saját röpiratairól (Önbírálat, Polgárosodás).]

- V. J.: A „Századunk” t. szerkesztőjének. Nyilatkozat. = MU 1868. szept. 18. 206. sz. 836. [A MU-tól való megválásának okairól.]
- V. J.: Egy honvéd naplójából. (Emlékezések.) Pest 1869. 128 l., és V. J. összes művei. Bp. [1944.] 1433–1500., V. J. válogatott prózája és költeményei. Bp. [1948.] 19–128., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 309–363.
- V. J.: Aggságaim. Előszóképpen. = V. J. újabb munkái. 2. köt. Próza. Bp. 1887. 7–12., és V. J. összes művei. Bp. [1944.] 1530–1533., A kegyes olvasóhoz! Előszavak és utószavak válogatott gyűjteménye. Bp. 1964. 325–328. [Az író köszönetnyilvánítása a közönségnek, amiért szívesen fogadták a prózai munkáiból való válogatást.]
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. J.: Önéletrajzi vázlat. = Egyetértés 1897. jan. 19. 19. sz., és V. J. összes művei. Bp. 1944. 1744–1747., V. J. válogatott prózája és költeményei. Bp. [1948.] 131–136., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 420–422.
- MILKÓ IZIDOR: V. J.-ról – V. J. = PN 1898. ápr. 14–15. 103–104. sz., és Bácsmegyei Napló 1927. dec. 25., V. J. összes művei. Bp. [1944.] 1735–1743., M. I. hátrahagyott írásai. 1. köt. Gesztenyefám. Novi Sad 1966. 27–38., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 386–392. [A PN első közleménye Milkó bevezetője, a második közlemény „V. J. – magamagáról” címmel a V.-autokritika, melyet Milkó neve alatt kívánt volna megjelentetni.]
Ism.: Lit 1928. 2. sz. 81.
- ALSZEGHY ZSOLT: V. J. önéletrajza. = MHel 1921. febr. 1. 166–168., és V. J. összes művei. Bp. [1944.] 1733–1735., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 378–379. [Önéletrajzi töredék, mely anyagot szolgáltatott a VU 1872. szept. 8-i sz.-ban Nagy Miklós tollából származó V.-életrajzhoz.]
- Go-os: V. J. és a francia köztársaság. = Nagyv 1947. febr. 1. 3. sz. 2. [Idézi V. franciabarát nyilatkozatait a költő halála 50. évfordulója alkalmából.]
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. nyílt levele Kemény Zsigmondhoz. (Adalékok V. ismeretlen éveihöz.) = It 1950. 3. sz. 116–124., és V. J. válogatott politikai írásai. Bp. 1954. 108–114., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 295–301. [A nyílt levél először megj.: MU 1867. dec. 21. 219. sz. – V. J. éles hangon jellemzi a maga és a Kemény politikai felfogása közti nagy ellentétet.]
- A Gina-szerelem; Gina sorsáról*
- V. J. Ginája. = PH 1897. ápr. 22. 111. sz. 9.
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. J. ideáljáról. = FL 1900. febr. 11. 7. sz. 4–6. [Kratochvill Georjináról és kapcsolatokról.]
Az elzúllott ideál. = MGén 1900. máj. 6. 294–297.
- KUN JÓZSEF: Gina. = Újld 1910. I. 410–412. [Vajda özvegye, Bartos Róza és Gina utolsó találkozásáról.]
- Kratochvilla Gina meghalt. V. J. ideálja. = Az Újság 1910. febr. 27. 49. sz. 9. [V. szerelméről, néhány versidézettel.]
- Gina. = A Hét 1913. 93. [„V. J. és Gina” felírással Móricz Zsigmond rálelt a közölt fényképre.]
- Kratochvilla Vághelyi Gina halála. = BrL 1923. febr. 12. 33. sz. 5. [Összefoglalja Gina életét.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: V. J. és Gina. = Lit 1926. nov. 1–4. 9. sz.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Gina és Rozamunda. Bp. 1927. 368 l.
Ism.: Dobosi Pécsi Mária, Újld 1927. II. 18. – Hartmann János, Napk 1927. 657–658. – Juhász Géza, Pand 1927. 5–6. sz. 337–338. – Kárpáti Aurél, Nyug 1927. II. 70–72. – Móricz Zsigmond, Az Est 1927. máj. 6. 102. sz. 8., és M. Zs.: Irodalomról, művészetről. 2. köt. 1899–1923. Bp. 1959. 31–34. – Rubinyi Mózes, ItK 1927. 284–286. – Lit 1927. 6. sz. 212. – -ó. -ó., It 1928. 64. – Alszeghy Zsolt, KatSz 1935. 709.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: „A múlt ifjúság tündér tava” hatyújának halála. Ismeretlen adatok. V. J. Ginájáról. = Az Est 1927. jan. 9. 6. sz. 7.
- KÖVESKUTI JENŐ: V. J. és Gina. = MCsalád 1928. ápr., 6.
- k. i.: V. J. és Kratochvill Georgina. Bartos Róza vagy: két szerencsétlen szerelem története. = Mság 1935. febr. 10. 34. sz. 36. [V. J. szerelmének és feleségének sorsa.]
- KATONA TAMÁS: Utószó. = V. J.: Gina emléke. Bp. 1964. 113–117. [Többek között kapcsolatuk története, Gina sorsa.]
- R. P.: Gináról. = Könyvvilág 1969. 12. sz. 10. [V. műzsájának élettűjáról.]
- Házasságáról; felesége, Bartos Róza sorsáról*
- Hymen... = FL 1880. dec. 3. 278. sz. [V. J. házasságáról.]
- [FUTÓ FERENC?] SZALADÓ: V. J. szerelme. = FL 1897. jan. 19. 19. sz. 3–4. [Házasságáról.]
- KUN JÓZSEF: V. J. utolsó szerelme. A költő kiadatlan leveleivel. = Újld 1910. febr. 20. 8. sz. 182–184. [Közli a Bartos Rózától közlésre átadott 1880-ban írott 6 V.-levelet is.]
- REICHARD PIROSKA: V. J. házasságáról. = Az Újság 1911. dec. 24. 305. sz. 87–88. [V. J. és Bartos Róza

- házasságáról, V. J. 9 leveléből közölt részletekkel illusztrálva.]
- 506 levél. Látogatás V. J. özvegyénél. = V 1913. júl. 31. 180. sz. 7–9. [Vajda Jánosné emlékezése házasságukról, az általa őrzött V.-levelekről.]
- BALLA IGNÁC: A hattyúi kép az emlékezés taván. = PN 1924. szept. 28. 203. sz. 15. [Interjú V. J. feleségével.]
- KRÚDY GYULA: „Niobe-Róza” – a költő özvegye. = Mo 1924. jan. 20. 17. sz. 7., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 305–312. [Ismeretlen fényképek és rövid történetek a költő életéből V. J. özvegyétől.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Niobe. Látogatás V. J.-né Bartos Rózánál. = Lit 1926. dec., 10. sz. 29–33.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Gina és Rozamunda. Bp. 1927. 368 l. [A könyvről szóló irodalmat I. a *Gina-szerelmem; Gina sorsáról* c. szakban a mű alatt.]
- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. XVI. V. J. felesége. = MH 1928. júl. 8. 153. sz. 23. [Sorsáról, életútjáról.]
- VAJDA JÁNOSNÉ: Így lettem én V. felesége. = Újld 1931. II. 566–567. [Bartos Róza emlékezése V. J.-sal való megismerkedéséről, első találkozásukról.]
- [HEVESI ANDRÁS] H. A.: V. J. vőlegénysége és mézesheleti. V. J. özvegyének naplója. = Nyug 1933. I. 289–294.
- [HEVESI ANDRÁS] H. A.: V. J. házassága. A költő özvegyének emlékiratai alapján. = Nyug 1933. I. 337–347.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: „Rozamunda.” V. J.-né. = PN 1933. febr. 28. 48. sz. 4. [Nekrológ.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Rozamunda temetésén. = PN 1933. márc. 5. 53. sz. 35. [V. J. felesége, Bartos Róza temetéséről, s ennek kapcsán kettejük viszonyáról.]
- REICHARD PIROSKA: V. J. ismeretlen levelei. = Az Újság 1933. máj. 28. 120. sz. 25. [Ismeretlen Bartos Rózához írott leveleket, közlés nélkül.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Nem haragszom, hogy kínzol... Földi Istenem! Vajda Jánosné ismeretlen följegyzései ura két verseskönyvére. = PN 1934. márc. 11. 57. sz. 36.
- k. i.: V. J. és Kratochwill Georgina. Bartos Róza vagy: két szerencsétlen szerelmem története. = Mság 1935. febr. 10. 34. sz. 36.
- Gina és Niobe. = Karácsonyi könyv. Kunszentmárton 1937. 41–42. [V. J. szerelméről, Kratochwill Georgináról és feleségéről, Bartos Rózáról.]
- [SZEMZŐ PIROSKA]: Emlékirataim. Egy sokat emlegetett házasság meztelen igazsága. = Műveltség 1946. 96–104., és Utunk 1946. szept. 28. 8. sz. 5. [Bevezető Vajda Jánosné Bartos Róza kiadatlan emlékirata elé. Az Utunk-beli részletközlés.]
- Egyénisége, társadalomszemlélete, politikai nézetei*
- LÁZAR BÉLA: V. egyénisége. = Nemzet 1897. jan. 19. 19. sz. 1.
- PALÁGYI LAJOS: V. J.-ről. = Nisk 1897. jan. 23. 4. sz. 1–2. [Költészetének hazafíúi vonásait vizsgálja.]
- PALÁGYI LAJOS: Visszaemlékezés V. J.-ra. = Je 1897. jan. 24. 4. sz. 52–58. – Klny. is., és P. L.: Parittyta. Válogatott művek. Bp. 1966. 439–461. [V. jelleme, olvasmányai, hazafisága.]
- Tetemrehívás. (Gyulai Pál V. J.-ről.) = BN 1897. jan. 29. 29. sz. 8. [Gyulai nyilatkozata a BN tudósítójának a Kisfaludy Társaság zárt ülésén kialakult vitáról közte, valamint Bartók Lajos és Vadnai Károly között V. politikai jellemét illetően.]
- [Tudósítás a Kisfaludy Társaság üléséről.] = PN 1897. jan. 28. 28. sz. 8. [Gyulai Pál kikelt V. J. ellen, kifogásolva politikai jellemét. Gyulai kitérése általános felháborodást keltett.]
- BRÓDY SÁNDOR: V. J.-ről. = Fehér Könyv 1900. júl., 103–111., és B. S.: A nagy regény alakjai. Bp. 1902. 145–151., Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 1956. 166–169., B. S.: Cilinderes Tiborc. Bp. 1958. 222–229. [Visszaemlékezés a költőre, magányosságára, különc vonásaira.]
- BAROS GYULA: V. J. vezeklése. = Napk 1925. II. 310–312. [Felhívja a figyelmet V. J. lelki válsága belső és külső tényezőinek vizsgálatára. Utal és idézi Jó-kaihoz írott, k. n. [1866 nyara?] levelét, válaszul a röpiratait ért támadásokra.]
- NÉMETH LÁSZLÓ, [VÁLI]: „V. J. vezeklése.” = Napk 1925. II. 390–391. [Utalva Baros Gyula fenti c. cikkére (megj. uo. 310–312.), ennek kapcsán V. J. egyéniségéről.]
- PALÁGYI LAJOS: Emlékeimből. = Egyenlőség 1926. jan. 9. 2. sz. 13. [V. J. egyéniségéről, szabadelvűségéről; baráti kapcsolatokról.]
- ROMÁNNÉ GOLDZIEHER KLÁRA: V. J. kézírása. = Nyug 1926. II. 785–789. [Egyéniségéről grafológiai elemzés alapján.]
- DÉNES TIBOR: V. J. lelki fejlődése. = DebrSz 1931. 333–337.
- PALÁGYI LAJOS: V. J. és a zsidóság. = IMITÉ 1933. 33–40. [A zsidóság kérdése költészeté és publicisztikájá tükrében.]
- SZILÁGYI GÉZA: V. J. pokla. = Lélekelemzési tanulmányok. Bp. 1933. 249–265. (Dolgozatok a pszichoanalízis főbb kérdéseiről.)
- RUBINYI MÓZES: Költő az erdőben. = PN 1935. jan. 6. 5. sz. 40–41. [V. J. költői lelkületéről.]
- SÍK SÁNDOR: V. J. titka. = KatSz 1937. 385–395. [V. J. egyéniségének jellemző vonásairól.]
- VASS LÁSZLÓ: A Montblanc-ember. = Mo 1941. dec. 7. 280. sz. 9. [Egyéniségéről, mellőzöttségének okairól; politikai-társadalmi állásfoglalásáról.]
- [SZILÁGYI SÁNDOR]: V. J., a költő a magyarságról, a szabadságról, társadalmi és politikai kérdésekről. = Nszava 1942. máj. 21. 113. sz. 7. [Részlet Sz. S.-

- nak a Vajda János Társaságban „V. J. és a magyar élet” c. székfoglaló beszédéből.]
- Szilágyi Sándor előadása V. J.-ről. = MNemzet 1942. máj. 20. 113. sz. 4. [Beszámoló.]
- KESZI IMRE: V. J. = Csill 1948. 13. sz. 50–51., és K. I.: A sziget ostroma. Bp. 1948. 189–192. [Ellentmondásos egyéniségéről.]
- KEMÉNY ISTVÁN: Az igazi V. J. = ÚjId 1949. I. 92–93., és Haladás 1950. ápr. 13. 15. sz. 7. [V.-nak a forradalmi nézetekkel kapcsolatos rokonszenvéről; kiemeli kemény társadalomkritikáját.]
- KOMLÓS ALADÁR: A publicista V. J. = V. J. válogatott politikai írásai. Bp. 1954. 3–39. [A publicisztikájában megnyilvánuló politikai nézeteiről is.]
- Kapcsolata kortársaival*
- PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. XVIII. Öreg költő – ifjú poéta. = MH 1928. júl. 8. 153. sz. 24. [A szerző és V. J. kapcsolatáról.]
- PALÁGYI LAJOS: Arany János és V. J. = Nyug 1932. II. 515–520. [V. J. és a fiatal írók körének szembenállása a népmozgalmi iskolával; Arany felelőssége V. J. mellőzéséért.]
- RUBINYI MÓZES: Az Arany–V. problémához. = Nyug 1932. II. 644–646. [Vita Palágyi Lajossal.]
- Palágyi Lajos irodalmi emlékeiből: V. és Komjáthy. = Lit 1937. ápr. 1. 7. sz. 109. [Egymás művészetéről alkotott véleményükről.]
- FÉJA GÉZA: A költő és kortársai. = Mo 1943. márc. 14. 60. sz. 7. [V. J. Petőfi Sándorról.]
- V. J. Petőfiről. = Szab 1949. júl. 27. 172. sz. 6.
- SZABADI SÁNDOR: Egy kiadatlan Béranger levél margójára. = IU 1956. júl. 21. 29. sz. 2. [A Kertbeny Károlyhoz írott levelében közölt V.-vonatkozásokról.]
- SCHEIBER SÁNDOR–ZSOLDOS JENŐ: Bev. = V. J. levelei Milkó Izidorhoz. Bp. 1958. 5–16. (It. Füz. 15.) [V. J. és Milkó Izidor kapcsolatáról, találkozásairól.]
- MÓRICZ ZSIGMOND: Költők. = M. Zs. hagyatékából. Bp. 1960. 230–236. [Felidézve Palágyi Lajos emlékeit Gyulai Párról, említi V. J. és követői szembenállását a hivatalos akadémikus irodalommal, a nemzeti klasszicizmus, az Arany–Gyulai-kör költészetével.]
- IRODALMI MUNKÁSSÁGÁRÓL**
- Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában*
- KERTBENY KÁROLY: V. J. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 523.
- VÁLKAI IMRE: V. J. = V. I.: Irodalmi és művészeti da-guerreotypek. Bécs 1858. 104–105.
- BENEDEK ALADÁR: V. J. = ÚjV 1869. jan. 10. 2. sz. 13–15.
- STEINACKER, GUSTAV: Johann Vajda. = Ungarische Lyriker von Alexander Kisfaludy bis auf die neueste Zeit (die letzten 50 Jahre). Leipzig–Bp. [1874.] 369–370. [D.: 1827.]
- GYÓRY VILMOS: V. J. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 494–504.
- IRMEI FERENC: V. J. = Ko 1879. II. 289–300.
- „Koszorú” és V. J. = Közvélemény 1879. okt. 5. 274. sz. 3. [Irmei Ferenc Ko-beli cikkére reflektál.]
- ASBÓTH JÁNOS: V. J. = Ellenőr 1881. okt. 6. 501. sz., okt. 11. 510. sz. [A kor irodalmi viszonyairól és ezen belül V. J. szerepéről és költészetéről.]
- KOLTAI VIRGIL: Korszellem és költészet. = Figy 1882. 13. köt. 81–98, 183–194, 276–282., és K. V.: Irodalomtörténeti és esztétikai tanulmányok. Bp. 1885. 123–190. [V. J. költészetének elemzése, különös tekintettel az „Alfréd regényé”-re és a „Béla királyfi” c. művére.]
- KORODA PÁL: V. J. = MSzal 1884. I. 370–375. [Költészetének jellemzése, verseiből vett idézetekkel.]
- V. J. = IL 1884. jan. 13. 2. sz. 14. [Rövid méltatás a költőről.]
- PALÁGYI MENYHÉRT: Az irodalmi helyzet. = Ko 1885. jan. 11. 2. sz. 28–29. [Tolnai Lajos, Mikszáth, V. J. helye az irodalomban.]
- [EÖTVÖS KÁROLY]: V. J. = VU 1886. okt. 17. 42. sz. 669–670., és Kortársak nagy írókról. 2. köt. Bp. 1956. 163–165.
- PALÁGYI MENYHÉRT: V. J.-ről. = Egyetértés 1886. máj. 30. 149. sz. 9. [V. J. újabb munkái kiadásának alkalmából művészetének méltatása.]
- REGMECZY JÁNOS: V. J.-ről. = Borsodmegyei Lapok 1886. okt. 29.–nov. 2. 87–88. sz. [Méltatja költészetét, nagyobb elismerést kíván az olvasóktól.]
- V. J. = OrszV 1886. okt. 2. 40. sz. 637–638.
- ENDRÓDI SÁNDOR: V. J. = E. S.: Költők világa. Irodalomtörténeti rajzok. 1871–1887. Nagyvárad 1887. 175–194.
- PATYI ISTVÁN: Legnagyobb élő költőnk. = GyöriKözl 1887. szept. 18. 75. sz. 1.
- ASBÓTH JÁNOS: V. J. = A. J.: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 253–266.
- ÁBRÁNYI EMIL: V. J. = PN 1894. dec. 18. 349. sz. 1–2. [Költészetének értékelése. Petőfi és V. költészetének összehasonlítása.]
- [BRÓDY SÁNDOR] B. S.: V. J. = MH 1894. okt. 25. 298. sz. 1–2. [Ötven éves költői pályafutásának méltatása.]

- ENDRÓDI SÁNDOR: V. J. = FL 1894. dec. 19. 350. sz. 3021., és VU 1894. dec. 23. 51. sz. 857–858.
- IGNOTUS: V. J. = MH 1894. dec. 23. 357. sz. 1.
- KORODA PÁL: V. J. = MSz 1894. dec. 23. 51. sz. 608–610.
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: Poeta Laureatus. = Élet 1894. nov. 18. 6–7.
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. J. ötven éve. = Élet 1894. okt. 28. 1–2.
- DEBRECZENI ISTVÁN: V. J. = Örálló 1895. jan. 1–16. 1–5. sz. [Költészetének méltatása, verseiből vett idézetekkel.]
- L.: V. J. = PolHsz 1896. 1. sz. 13–15.
- [LÉVAY JÓZSEF] V. Z.: V. J. = BpSz 1896. 87. köt. 15–38. [A „V. J. költeményei” (1895) c. kötet kapcsán V. J. egész eddigi költészetének elemző méltatása.]
- [MEZEI ERNŐ] eiő: V. J. = Egyetértés 1896. febr. 20–21. 50–51. sz.
- SZÉKELY JÁNOS: V. J. = ErdHíradó 1896. júl. 9. 153. sz. 1.
- (Á.): V. J. = Haz 1897. jan. 18. 18. sz. 1–2. [Nekrológ.]
- ÁBRÁNYI EMIL: Meghalt... = BN 1897. jan. 18. 18. sz. 1–2. [V. J. méltatása elhunytá alkalmából.]
- BRÓDY SÁNDOR: V. J. = MH 1897. jan. 18. 18. sz. 1–2.
- [CSÁSZÁR ELEMÉR] ér = PolHsz 1897. jan. 24. 4. sz. 10–11.
- ENDRÓDI SÁNDOR: V. J. költészetéről. = VU 1897. jan. 24. 4. sz. 50–51.
- ERÉNYI NÁNDOR: V. J. = Zemplén 1897. jan. 24. 4. sz. 1–2.
- GÁSPÁR IMRE: V. J. = MSz 1897. jan. 24. 4. sz. 44–45.
- HEVESI SÁNDOR: V. J. = PN 1897. jan. 19. 19. sz. 2–4.
- IGNOTUS: V. J. = A Hét 1897. jan. 24. 4. sz. 49–51., és I.: Kísérletek. Bp. 1910. 195–203., Nyug 1927. I. 695–699., I. válogatott írásai. Bp. 1969. 376–381.
- KACZIÁNY GÉZA: V. J. = Je 1897. jan. 31. 5. sz. 75–76.
- KAZÁR EMIL: Az elhunyt költő. = Mo 1897. jan. 18. 18. sz. 1–3.
- RENCZ JÁNOS: V. J. költészete s a mai magyar líra. = Áll.főgimn.Ért. 1896/97. Pancsova 1897. 3–41.
Ism.: MH 1897. júl. 11. 190. sz. 19. – VU 1897. aug. 8. 32. sz. 528. – Gyulai Ágost, EphK 1898. 945–947.
- RÓNA BÉLA: A vén sas. (Emlékek V. J.-ről.) = Pécsi Napló 1897. jan. 20. 2–3., és V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 602–603.
- SASSI NAGY LAJOS: V. J. = Néptanítók Lapja 1897. jan. 28. 4. sz. 8–9.
- [SZEMLÉR FERENC] Sz. F.: V. J. = Alkotmány 1897. jan. 19. 16. sz. 1–3.
- SZILÁGYI GÉZA: V. J. = MGén 1897. jan. 24. 4. sz. 50.
- VÉRTESEY GYULA: V. J.-ről. = FL 1897. jan. 19. 19. sz. 1–3.
- ZEMPLÉNI ÁRPÁD: V. J. = Egyenl 1897. jan. 24. 4. sz. Mell. 2.
- V. J. temetése. = BH 1897. jan. 20. 20. sz. 5–6. [A szertartásról, Rákosi Jenő és Ábrányi Kornél búcsúbeszédének közlésével.]
- V. J. meghalt. = BN 1897. jan. 18. 18. sz. 1–2., FL 1897. jan. 18. 18. sz. 1–2., Függetlenség 1897. jan. 18. 18. sz. 1–2., Haz 1897. jan. 18–19. 18–19. sz., Je 1897. jan. 24. 4. sz. 49–50., KépCsall 1897. jan. 31. 5. sz. 78., MÁllam 1897. jan. 20. 15. sz. 1., Mo 1897. jan. 18. 18. sz. 1., MU 1897. jan. 18. 18. sz. 2., Nemzet 1897. jan. 19. 19. sz. 5., NU 1897. jan. 18. 18. sz. 1–2., OrszV 1897. jan. 24. 4. sz. 49., PH 1897. jan. 18. 18. sz. 1–5., VU 1897. jan. 24. 4. sz. 49–50. [Nekrológok.]
- V. J. temetése. = BN 1897. jan. 20. 20. sz. 6–7. [Rákosi Jenő, Bartók Lajos és Ábrányi Emil búcsúbeszédei.]
- Költők a költőről. = FL 1897. jan. 20. 20. sz. 1–3. [V. J. koporsójánál búcsúztak: Rákosi Jenő, Bartók Lajos, Ábrányi Emil.]
- V. J. = MSzal 1897. 26. köt. 965–976. [Nekrológ, Rákosi Jenő búcsúbeszédének közlésével.]
- V. J. költészete. = MU 1897. jan. 18. 18. sz. 3. [Költészetének méltatása halála alkalmából.]
- V. J. = Nemzet 1897. jan. 20. 20. sz. 5. [A temetésről, Rákosi Jenő búcsúbeszédének közlésével.]
- V. J. temetése. = PN 1897. jan. 20. 20. sz. 8. [A temetésről és részletek Rákosi Jenő, Bartók Lajos és Ábrányi Emil beszédeiből.]
- C-r.: V. J.-ről. = Mság 1900. okt. 28. 110. sz. 1.
- DOMBI MÁRK: V. J. költészete. = KatSz 1900. 385–409.
- BRÓDY SÁNDOR: V. = B. S.: A nagy regény alakjai. Bp. 1902. 145–151.
- ENDRÓDI SÁNDOR: V. J. = V. J. kisebb költeményei. Bp. 1903. 5–20. (M. remekírók 50.)
- BRÓDY MIHÁLY: V. J. = OrszV 1904. márc. 13.–ápr. 17. 11–16. sz. – Klny. is.
- GEDŐ SIMON: V. J. = MSzó 1904. júl. 8. 161. sz. 2.
- KONT, I[GNÁC]: Jean Vajda. = La Hongrie 1905. márc. 1–15. 3–4. sz.
- ENDRÓDI SÁNDOR: V. J. emlékezete. Emlékbeszéd. = KisFTÉ Újf 1905–1906. 40. köt. Bp. 1906. 181–193., és Kortársak nagy írókról. 1. köt. Bp. 1954. 229–237.
- MEZEI ERNŐ: A vaáli erdő költője. = Egyetértés 1908. szept. 20. 226. sz. 1.
- OLÁH GÁBOR: V. J. A váli szept. 20-iki szoborleleplezés alkalmából. = BH 1908. szept. 20. 226. sz. 31–32., és O. G.: Írói arcképek. Bp. 1910. 93–103.

- PALÁGYI, LUDWIG: Johann Vajda. = Die Karpathen 1908. 7. sz. 195–198. [Méltatása halálának 10. évfordulója alkalmából.]
- VÁRADI ANTAL: V. J. = Egyetértés 1908. szept. 20. 226. sz. 11.
- KOLLER ISTVÁN: V., Reviczky, Komjáthy. = Nlsk 1910. márc. 26.–ápr. 2. 13–14. sz., és Beszterce 1910. ápr. 6–13. 14–15. sz. – Klny. is. [Mint filozófus költőket vizsgálja.]
- ANONYMUS: V. J. = V 1911. 61. sz. 33–34.
- PALÁGYI LAJOS: Irodalompolitika. = MNemzet 1911. aug. 11. 189. sz. 1–3. [A nagy alkotóművészek: V. J., Tolnai Lajos értékelésével kapcsolatos helyes irodalompolitikáról.]
- PALÁGYI LAJOS: V. J. és Schöpflin Aladár. = MNemzet 1912. jan. 3. 26. sz. 1–3. [Schöpflinnek Nyug-beli tanulmányára reflektálva.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: Ad vocem: V. J. = Nyug 1912. I. 378–379. [Vita Palágyi Lajossal V. életéről és műveiről.]
- SCHÖPFLIN ALADÁR: Magyar lírikusok. V. J. = Nyug 1912. I. 22–39., és Sch. A.: Magyar írók. Irodalmi arcképek és tollrajzok. Bp. 1917. 130–155. – 2. kiad. 1919., Sch. A.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1967. 267–292.
- SZILÁGYI GÉZA: V. J. = Az Újság 1915. jún. 1. 151. sz. 5–6. [Síremlékének leleplezése alkalmából műveiről, költészetéről.]
- BRISITS FRIGYES: V. J. bölcselő költészete. = KatSz 1922. 99–108.
- GALAMB SÁNDOR: V. J. = Mság 1922. jan. 15. 12. sz. 8.
- HARTMANN JÁNOS: V. J. = MMúza 1922. jún. 1–15. 11–12. sz. 469–478. [Értékelői művészetét, hiányolja korabeli elismerését.]
- KUNCZ ALADÁR: V. J. = Nyug 1922. 1240–1242. [Rubinyi Mózes V. J.-életrajza (Bp. 1922.) kapcsán V. J. költészetének méltatása.]
- SZILÁGYI GÉZA: V. J. = PN 1922. ápr. 30. 98. sz. 10. „... kacagjon öreg fejem örültségén...” V. J. megrázó szerelmes levele egy ismeretlen hölgyhöz. Írók és költők a nagy költő centennáriumáról. = Az Est 1926. máj. 7. 102. sz. 6. [Többek között Babits Mihály, Kodolányi János, Révész Béla és Voinovich Géza véleménye a költőről az évforduló kapcsán.]
- BÁLINT SÁNDOR: V. J. = Széph 1927. 406–408., és B. S.: Irodalomtörténeti tanulmányok. Szeged 1935. 27–31.
- BARTÓK MIKLÓS: Néhány szó V. J. centenáriumára. = Botond 1927. 109–114. [Költészetének méltatása.]
- DÁNIELNÉ LENGYEL LAURA: V. J. = BH 1927. máj. 7. 103. sz. 1. [A költő születésének 100. évfordulójára.]
- FÖLDESSY GYULA: V. J. = Ellz 1927. febr. 28.–ápr. 11. 46, 52, 58, 64, 68, 81. sz., és F. Gy.: Újabb Ady-tanulmányok. Berlin 1927. 95–132. [Egyénisége; lelki élete, a Gina-szerelme; alaptermészete; irodalomtörténeti jelentősége; hatása Adyra, Ady V.-képe.]
- GAÁL GÁBOR: A százéves V. J. = Keleti Újság (Kolozsvár) 1927. máj. 8. 102. sz. 1., és G. G.: Válogatott írások. 1. köt. Bukarest 1964. 121–123. [Születése 100. évfordulóján V. J. emberi és költői egyéniségének jellemzése.]
- HOTTSY PÁL: V. J. = PH 1927. máj. 1. 98. sz. 41.
- JARNÓ JÓZSEF: Az üstökös. = A Mi Lapunk 1927. máj., 83.
- [JUHÁSZ GYULA] -: A Mont Blanc ember. = Délmo 1927. jan. 16. 1., és J. Gy. összes művei. 8. köt. Prózai írások. 1927–1936. Bp. 1971. 9–11. [V. J. halálának harmincadik évfordulója alkalmából írt jellemzés költészetéről.]
- KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: V. J. Születésének századik évfordulójára. = Újld 1927. máj. 8. 19. sz. 509., és K. D. hátrahagyott művei. 2. köt. Lenni vagy nem lenni. Bp. [1940.] 251–254.
- MAKKAI SÁNDOR: Az üstökös. V. J. születésének százéves fordulójára. = Ptfüz 1927. 193.
- MIGRAY JÓZSEF: V. J. = Nszava 1927. máj. 7. 103. sz. 5–6.
- PÁSZTOR ÁRPÁD: A százéves V. J. = PN 1927. máj. 7. 103. sz. 12–14., és Századunk 1927. jún., 4. sz. 226–231. [Életpályájának, költészetének méltatása.]
- SEBESTYÉN, KARL: J. V. = PLloyd(esti) 1927. máj. 7. 103. sz. 6.
- TRAVNIK JENŐ: A társtalan költő. V. J. emlékezete. = Győri Hírlap 1927. dec. 19–25.; 1928. jan. 1. – Klny.: Győr 1928. 21 l.
- Ism.: th., It 1929. 119. – Lit 1928. márc., 99.
- V. J. = A Literatura Alm. 1927. XXIX.
- V. J. = Újságíró Alm. Cluj–Kolozsvár 1927. 68–69.
- JUHÁSZ GÉZA: V. J. = DebrSz 1928. 46–54.
- PINTÉR JENŐ: Bev. = V. J. munkái. Költemények. Bp. [1928.] I–XII. (Élő Kvek. MKI 36.)
- SZOMBACH GODCHARD: V. J. emlékezete. = Vasárnap 1928. jan. 8. 1. sz. 5–8.
- KOZOCSA SÁNDOR: V. J. = MV 1929. aug. 15. 10. sz. 8.
- MÓRICZ ZSIGMOND: A fény útja a váli erdőben. = Mo 1934. jún. 3. 123. sz. 3., és M. Zs: Válogatott irodalmi tanulmányok. Bp. 1952. 286–288., M. Zs: Irodalomról, művészetéről. 1899–1923. 2. köt. Bp. 1959. 314–317.
- SZIRMAY-PULSZKY, H[ENRIETTE]: Johann Vajda. = Sz.-P., H.: Genie und Irrsinn im ungarischen Geistesleben. München 1935. 69–70.
- ÁGOSTON JULIÁN: Új fények felé. A századforduló magyar költészete. = Vig 1936. 1. sz. 76–82. [A

- társtalanság, a magány kifejeződése a költészetben. Példaként többek között idézi V. J. művészetét is.]
- BOLVÁRY ILONA: A halál költői. = MKult 1939. I. 6. sz. 176–180. [Többek között V. J. költészetéről is.]
- BANÓ ISTVÁN: V. J. = KN 1940. máj. 15. 10. sz. 6–9., és UH 1941. 4. sz. 7–13.
- ÁGOSTON JULIÁN: A századforduló költészete. = ÚjMMus 1943. II. 1. sz. 57–78. [A tanulmány egyik fejezete részletesebben szól V. J. költészetéről is.]
- VAJDA ENDRE: V. J. = Híd (Bp.) 1944. 13. sz. 25.
- JÓCSIK LAJOS: Létalapunk összezsugorodása a XIX. században. = J. L.: Magyar szabadság – világszabadság. Kolozsvár 1945. 81–96. [A szabadságharc utáni élet és három írója: V. J., Reviczky, Komjáthy.]
- ÁGOSTON JULIÁN: V. J. = ÚjEmb 1947. 4. sz. 2. [Megemlékezés a költő halálának 50. évfordulójáról.]
- DÉNES TIBOR: V. J. = D. T.: Századvég. Bp. [1947.] 57–65.
- KESZI IMRE: V. J. (Születésének 120. évfordulójára) = SzabN 1947. máj. 13. 107. sz. 4.
- KOCZOGH ÁKOS: V. J. = Új Szántás 1947. febr., 82. [A magány és fájdalom összefonódása V. költészetében. Művészetének kései elismeréséről.]
- KOLTAY-KASTNER JENŐ: V. J. = Délsziget 1947. I. 5–8.
- SALAMON LÁSZLÓ: Virrasztó. = Utunk 1947. 7. sz. 1. [Halálának 50. évfordulója alkalmából.]
- VAJDA ENDRE: V. J. = ÚjId 1947. máj. 31. 22. sz. 510.
- VÉSZI ENDRE: A Montblanc költője a földön. = Nszava 1947. jan. 26. 21. sz. 9.
- DEVÉCSERI GÁBOR: V. J. = ÚjId 1948. II. 70.
- RUBINYI MÓZES: Bev. = V. J. válogatott prózája és költeményei. Bp. [1948.] 3–18., és R. M.: Emlékezések és tanulmányok. Bp. 1962. 165–172. [Az utóbbiban kisebb szövegváltoztatással. – V. J. pályájának, költészetének, költői szerepének méltatása.]
- FAZEKAS LÁSZLÓ: V. J. Bp. 1949. 35 l. (Tanulj jobban! Irodalom 3.)
- [KELEMEN JÁNOS] k. j.: V. J. = SzabSzó 1951. aug. 26. 34. sz. 2.
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. = Csill 1951. 6. sz. 754–772., és V. J. válogatott művei. Bp. 1951. 7–35. (MKI) [Pályakép.]
- SZALATNAI REZSŐ: V. J. = KisU 1951. okt. 28.
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. = MűvN 1952. 6. sz. 19. [Munkásságának rövid méltatása.]
- KOMLÓS ALADÁR: Bev. = V. J. válogatott versei. Bp. 1954. 5–15. (Szépirodalmi kisktár 64.)
- KOZOCSA SÁNDOR: Utószó. = V. J. összes versei. Bp. 1955. 791–793. – 2., bőv., jav. kiad. 1967. 879–880.
- SÓTÉR ISTVÁN: V. J. = S. I.: Romantika és realizmus. Bp. 1956. 297–361. [D.: 1955.]
- KABDEBÓ LÓRÁNT: A hideg bálvány vezeklő rabja. – Néhány ceruzavonás a V.-portrén. = BorsSz 1960. 5. sz. 493–[496].
- MÁRKI ZOLTÁN: V. J. hűsége. = IgSzó 1963. II. 863–868. [V. J. életének, költészetének és bátor hangú publicisztikájának méltatása.]
- ANTAL ÁRPÁD: V. J. = V. J.: A virrasztók. Bukarest 1966. 5–44.

Lírája

- KOLOZSVÁRI ALADÁR: V. J. lírája. I–II. = ÉI 1884. szept. 21–28. 40–41. sz. 330–331, 338–339.
- KORODA PÁL: V. J. = MSzal 1884. aug. 1. 370–374. [Méltatja költészetét, számos idézettel verseiből.]
- PALÁGYI MENYHÉRT: V. J. és a magyar líra. = Ko 1885. máj. 17–24. 20–21. sz. 305–307, 321–324.
- KOVÁCS SÁNDOR: V. J. I–II. = Törekvés 1892. 1. sz. 9–14., 2–3. sz. 42–49. [1. Elemzi korai verseit, főleg hazafias líráját értékeli. 2. Szerelmi költészetének elemzése, filozófiája.]
- CSERÉP SÁNDOR: V. J. lírai költészete. = Dugonics Társ.Évk. 1893. 1. köt. Szeged 1894. 185–198.
- OLÁH GÁBOR: V. szerelmi lírája. = DebrFőiskL 1903. okt. 4.–dec. 10. 1–4. sz.
- [RAVASZ LÁSZLÓ?] Ró.: V. J. festői költészete. = Kolozsvári Egyetemi Lapok 1903. 10. sz. 186–189.
- PETHŐ ISTVÁN: V. J. lírájáról. Komárom 1910. 96 l.
- FARKAS ZOLTÁN: V. J. centenáriuma. = MU 1927. máj. 8. 104. sz. 16. [Főleg lélektani elemzés V. J. lírájáról, különös tekintettel szerelmes verseire.]
- TIMÁR MAGDA: Schopenhauer, Darwin, Nietzsche nyomában. (1900-ig.) Bp. 1938. 78 l. [A pesszimizta líráról és képviselőiről a magyar irodalomban, főként V. J.-ről.]
- KESZI IMRE: V. J. = Csill 1948. 13. sz. 50–51., és K. I.: A sziget ostroma. Bp. 1948. 189–192. [Ellentmondásos egyéniségének megnyilvánulása költészetében.]
- TÓTFALUSY ISTVÁN: A látomások költője. = Vig 1958. 406–412. [V. J. lírájáról.]
- MÓRICZ ZSIGMOND: Magyar szerelem. = M. Zs. hagyatékából. Bp. 1960. 399–407. [A szerelem ábrázolása – többek közt Arany, Reviczky, V. lírájában.]
- SIMON ISTVÁN: V. J. természete. = Kort 1960. 9. sz. 371–376., és S. I.: A virágfa árnyékában, Bp. 1964. 25–39. [V. J. költészetének elemzése 1844-től, számos versidézettel.]
- BARTA JÁNOS: GinaKratochvill Georgina költője. (V. lírája a Bach-korszakban.) = It 1962. 19–40., és B. J.: Költők és írók. Bp. 1966. 134–165.

KATONA TAMÁS: Utószó. = V. J.: GinaKratochvill Georgina emléke. Bp. 1964. 113–117. [Kapcsolatuk története, Gina sorsa. V. újításai a magyar lírában.]
 BARLA GYULA: A Gina dalok problémáiból. = StudLitt Tom. 3. Debrecen 1965. 31–46.
 NÉMETH LÁSZLÓ: Egy elbeszélő-gyűjtemény elé. = N. L.: Kiadatlan tanulmányok. 2. köt. Bp. 1968. 642–665. [Többek közt V. J. költészetéről mint a modern magyar líra ősről.]

Egyes verseiről

Megjegyzés: L. még a *Kisebb szövegközlések* c. alatti irodalmat is.

„V. J.-tul lapunk mai számában a „Nyugtalan zárándok” c. költemény olvasható...” = FL 1877. nov. 11. 258. sz. 1236. [„A nyugtalan zárándok” c. vershez fűzött kommentárral.]

PALLOS: Egy lírai költeményről. (A megnyugvás V. J.-tól.) = Ko 1885. aug. 2. 31. sz. 481–484. [A „Megnyugvás” c. verséről.]

PALLOS: Korunk hősei. = Ko 1885. dec. 20. 51. sz. 815–817. [V. J. költeményéről, amely az Egyetértés c. lapban jelent meg. – A vers nem található sem a Kozocsa-féle kiadásban (1944.), sem a „V. J. összes művei” c. kritikai kiadás 1–2. kötetében (1969.).]

ELEK OSZKÁR: Hamlet-nyomok a magyar lyrában. = M. Shakespeare-Tár X. 1918. 306–309. [A hamleti „lenni vagy nem lenni” kérdés felvetődése a magyar költészetben. Többek között: V. J. a „Halál” és az „Elmúlt idő” c. verseiről.]

ELEK OSZKÁR: V. J. „A végrendelet” című költeményéről. = It 1918. 53–54. [Degré Alajos „Visszaemlékezései” c. (1883) kötetében megjelöli V. J. költeményének valóságos tárgyát: báró Weinckheim Béla végrendeletét.]

FÖLDESSY GYULA: V. J. és Schopenhauer. = It 1940. 86–87. [V. „Husz év múlva” c. verse Montblanchasonlatának eredetéről.]

HANKISS JÁNOS: Egy mérhetetlen pillanat. = H. J.: A magyar irodalom közéről. Bp. 1942. 219–224. [V. J. „Nádas tavon” c. versét elemzi.]

LENGYEL MIKLÓS: A költő kikapcsolódása a társadalomból. = It 1943. 14–16. [Az embertömegtől való menekülés példái az antik költőknél, továbbá Ady-nál, Csokonainál, Petőfinél, Heine-nél. Példaként idézi V. J.-től a „Mindent elfeledtem” (Mákszemek. III.) első versszakát.]

BÓKA LÁSZLÓ: Husz év múlva. = B. L.: A szép magyar vers. Bp. 1952. 59–65. [A szocialista nevelés kiskitára 38.]

ZSOLDOS JENŐ: V. J. Montblanch-hasonlata. = FK 1957. 150–154. [A „Husz év múlva” c. versében lévő hasonlat eredetét Szemere Bertalan „Utazás

külföldön” c. könyvének a „Montblanc és lángész” c. fejezetében áttételesen jelentkező Schopenhauer-hatásban látja.]

A vörös frakk. = Ktáros 1958. 208. [V. J. „A végrendelet” c. költeményének valóságos célpontjáról, gróf Wenckheim Béláról és végrendeletéről.]

MAKAY GUSZTÁV: V. J.: Husz év múlva. = M. G.: „Édes hazám. fogadj szívedbe!...” Bp. 1959. 251–254.

MAKAY GUSZTÁV: V. J.: Az üstökös. = M. G.: „Édes hazám, fogadj szívedbe!...” Bp. 1959. 256–258.

NÉMETH G. BÉLA: V. J.: A vaáli erdőben. = MNyr 1969. 69–73., és N. G. B.: Mű és személyiség. Bp. 1970. 729–737.

BARTA JÁNOS: V. J.: Nádas tavon. = StudLitt Tom. 8. 1970. 43–51.

Epikája, drámája, drámatervei

[Lapszemle.] = Figy 1873. júl. 27. 30. sz. 357–359. [A verses regény műfajával kapcsolatban elemzi V. J. „Andor eszményei” (a mű végleges címe: „Találkozások”) c. művének a PN-ban megjelent első énekét.]

GYULAI PÁL: Újabb költői beszélyeink. = BpSz 1877. 15. köt. 203–212., és Gy. P.: Birálatok. 1861–1903. Bp. 1911. 176–188. [Többek között V. J. „Alfréd regénye” c. művéről is.]

KOLTAI VIRGIL: Korszellem és költészet. = Figy 1882. 13. köt. 81–98, 183–194, 276–282., és K. V.: Irodalomtörténeti és esztétikai tanulmányok. Bp. 1885. 123–190. [V. J. költészetének elemzése, különös tekintettel az „Alfréd regényé”-re és a „Béla királyfi” c. műveire.]

BUCSY ISTVÁN: V. J. mint elbeszélő költő. = MSz 1905. jún. 11. 24. sz. 190–191.

TAMÁS ATTILA: A magyar verses regény és a műfaj néhány sajátága. = ItK 1965. 306–322. [Többek között V. J. „Találkozások” c. műve kapcsán kísérletet tesz e műfaj részletekben is az eddigi értékelésektől eltérő vizsgálatára.]

TAMÁS ATTILA: V. J. Alfréd regénye című műve és a magyar romantika néhány problémája. = A.Univ. Szeg. A.Hist.Litt. Hung. Tom. 5. Szeged 1965. 47–53. – Klny. is.

SERES JÓZSEF: Bev. = V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 427–439.

[BIKÁCSI LÁSZLÓ]: V. J. drámatervei. = V. J. összes művei. 3. köt. Nagyobb költői művek. Bp. 1977. 414–426. [Zách Klára-drámaterv; „Viriathus”; Egy elveszett, cím nélküli színműve; az Alboin-drámaterv; Drámatörredék Dózsa Györgyről.]

[BIKÁCSI LÁSZLÓ]: V. J. elbeszélő költészete. = V. J. összes művei. 3. köt. Nagyobb költői művek. Bp.

1977. 427–440. [Áttekintés a V. elbeszélő költészetével összefüggő nézetekről és értékelésekről; V. és a „perdita”-téma; Az elbeszélő költemények szövegváltozatairól.]

Publicisztikai, kritikai munkássága; szerkesztői tevékenysége

Megjegyzés: V. J. publicisztikai munkásságával és szerkesztői tevékenységével kapcsolatban l. még bibliográfiai sorozatunk 3. kötete *Általános résznek Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetét, különös tekintettel a *Csatár*, a *Magyar Sajtó*, a *Nővilág*, a *Szózat* c. lapok irodalmára.

- MS 1856. dec. 19. 292. sz. [Híradás arról, hogy Nővilág címmel egy új hetilap indul V. J. szerkesztésében. A lap tulajdonos: Heckenast Gusztáv.]
- [ARANY JÁNOS]: Glossza. = SzépirodF 1860. dec. 19. 7. sz. 111., és A. J. összes művei. 12. köt. Próza művek. 3. köt. Bp. 1963. 12. [A V. J. szerkesztette két lapról: a Nővilágról és a Csatárról.]
- [KÖVÉR LAJOS] **: A „Magyar Sajtó”... = Jövő 1862. nov. 9. 90. [Híradás arról, hogy V. J. veszi át Jókaitól a MS szerkesztését.]
- SZELESTEY LÁSZLÓ–REVICZKY SZEVÉR: Nyilatkozat. = PN 1862. nov. 13. 261. sz. [Nem értenek egyet a Jövőnek V. J.-sal és a MS-val kapcsolatos cikkével.]
- Kövér Lajos. = Jövő 1862. nov. 13. 91. [Kiegészítés a nov. 9-i számban Kövér Lajos közleményéhez.]
- Különös polémia. = KrL 1862. dec. 1. 16–17. sz. 400–404. [Kövér Lajosnak a Jövő 1862. nov. 9-i számában közölt, V. J. szerkesztői megbízásával kapcsolatos híre nagy sajtóvitát váltott ki a PN nov. 13-i, 15-i, 18-i és 24-i számaiban. Közli a cikkeket.]
- KEMPELEN GYÖZŐ: Hol hát az a terrorizmus? = Bihar 1863. febr. 12. 13. sz. 1. [Éles hangvételű bírálat V. J.-nak a MS-ban részletekben és névtelenül közölt „Irányszék” c. röpiratáról.]
- [KEMPELEN GYÖZŐ]: Feleseljünk hát egy kevéssé, ha épen úgy tetszik. = Bihar 1863. febr. 15. 14. sz. 1. [Egyes lapok hozzászólása a MS-ban megjelent „irányszékek” (sic!) fejtegetéseihöz. Vita Zichy Antallal és Zichy Nándorral.]
- KEMPELEN GYÖZŐ: Világpolitikai szempont. = Bihar 1863. febr. 22. 16. sz. [V. J. „Irányszék” c. röpiratához fűz bírálat megjegyzéseket.]
- KEMPELEN GYÖZŐ: Bízalomhiány. = Bihar 1863. márc. 15. 22. sz. 1. [Vitatkozik V. J. „irányszékével”.]
- BÖSZÖRMÉNYI LÁSZLÓ: Válasz V. J. és Áldor Imre uraknak. = MU 1868. szept. 8–10. 206–207. sz. 825, 839–840. [Cáfolja, hogy V. J. főmunkatársa és vezércikkírója lett volna a MU-nak. Bizonyítékul mellékel egy „Szerződvény”-t a lapalapításról.]
- Újdonságok. = MU 1868. aug. 23. 193. sz. 784–785. [Vitázik A Nép Zászlója c. lap állításával, hogy V. J. elmegy a MU-tól. Leszögezi, hogy V. J. se nem alapítója, se nem szerkesztője a MU-nak. A szerkesztő: Böszörményi László.]
- A „Nép Zászlója”-ból. = MU 1868. szept. 8. 206. sz. 825–826. [Böszörményi Lászlóval vitatkozik és védelmébe veszi V.-t.]
- Mi újság? = A Nép Zászlója 1868. aug. 22. 34. sz. 404., aug. 23. 35. sz. 417. [Üdvözlő V. J. elhatározását, hogy mint a MU alapítója és főmunkatársa megváltik a laptól. A MU-ban bár cáfolták, a fenti cikk megerősíti a hírt.]
- ÁBRÁNYI KORNÉL: V. J.-ről. = Egyetértés 1905. máj. 21. 10. [A publicistáról.]
- RUBINYI MÓZES: V. J. – a hírlapíró. = A Sajtó 1933. ápr., 4. sz. 104–105.
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. nyílt levele Kemény Zsigmondhoz. (Adalékok V. ismeretlen éveire.) = It 1950. 3. sz. 116–124., és V. J. válogatott politikai írásai. Bp. 1954. 108–114., V. J. összes művei. 4. köt. Szépprózai írások. Bp. 1972. 295–301. [A nyílt levél először megj.: MU 1867. dec. 21. – V. J. életének 1863–70 közötti szakaszáról; ekkori hírlapírói, publicisztikai tevékenységéről is.]
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. ismeretlen színíráslatai. = Színházműv 1952. 1. sz. 18–22.
- KOMLÓS ALADÁR: A publicista V. J. = V. J. válogatott politikai írásai. Bp. 1954. 3–39.
- SZABAD GYÖRGY: V. J. politikai elszigetelődésének történetéből. = It 1960. 2–3. sz. 129–141. [A MU-ról. – Levélközléssel.]
- MIKLÓSSY JÁNOS: V. J. ismeretlen éve. = ItK 1969. 72–81. [V. J. újságírói működéséről, többek között a Bécsi Híradó, a MV és a Sürgöny c. lapoknál 1864–67 között.]
- SZEMZŐ PIROSKA, D.: Heckenast és V. szerepe Jókai „A Hon” c. lapjának megindulásában. = MKsz 1969. 253–267. – Klny. is. [Heckenast Gusztáv és V. J. programja a MS-ban 1862-ben; V. hatása Heckenastra, kapcsolatuk alakulása 1864 után.]
- MIKLÓSSY JÁNOS: A „halálveszélyes apathia” ellen. (V. J. 1863-as lapkísérlete.) = OSzK Évk. 1970–1971. 371–384. [A MS c. lapról. Felsorolja munkatársait, idézi a kortársak véleményét.]
- [MIKLÓSSY JÁNOS]: V. J., a publicista. = V. J. összes művei. 7. köt. Publicisztikai írások. 1. köt. Bp. 1979. 566–635. [Publicisztikai munkásságának első, 1855–1864 közötti szakaszáról.]
- [MIKLÓSSY JÁNOS–MIKLÓSSY VARRÓ JUDIT]: A Csatár fogadtatása. = V. J. összes művei. 7. köt. Publicisztikai írások. 1. köt. Bp. 1979. 796–797. [V. nemzeti irányú politikát hirdető lapjáról.]

- [MIKLÓSSY JÁNOS–MIKLÓSSYÉ VARRÓ JUDIT]: Magyar Sajtó. Fogadtatása. = V. J. összes művei. 7. köt. Publicisztikai írások. 1. köt. Bp. 1979. 924–933. [A V. J. szerkesztette lap történetéről.]
- [SERES JÓZSEF]: Nővilág. Fogadtatása. = V. J. összes művei. 7. köt. Publicisztikai írások. 1. köt. Bp. 1979. 710–750. [V. lapjának sajtóvizsgájáról.]
- [SERES JÓZSEF]: Pesti élet. = V. J. összes művei. 7. köt. Publicisztikai írások. 1. köt. Bp. 1979. 750–752. [A Nővilág tárcarovatáról.]
- [SERES JÓZSEF]: Pesti levelek. = V. J. összes művei. 7. köt. Publicisztikai írások. 1. köt. Bp. 1979. 758–759. [A Nővilág tárcarovatáról.]

Nyelve, írói eszközei; költői világképe

- PALÁGYI MENYHÉRT: A szimbolizmusról. = Ko 1884. júl. 27. 30. sz. 475–478. [V. J. költészetéről, az irodalom és tudomány viszonyáról.]
- NAGY LAJOS: Költők nyelvi hatása. = MNyr 1919. 40. [Egy példa V. J. nyelvi hatására.]
- LENGYEL MIKLÓS: A hindu filozófia V. J. költészetében. = Kardos Albert Emlk. Debrecen 1927. 56–61.
- RUBINYI MÓZES: Újabb adatok V. J. életéhez és műveihöz. = It 1945. 16–28. – Klny. is. [Többek között a III. részben: V. J. rímelve, nyelve, stílusa.]
- RUBINYI MÓZES: V. J. nyelvéhez és stílusához. = MNY 1945. 16–19.
- KÁROLY SÁNDOR: Közös ritmikai elemek V. J. és Ady költészetében. = It 1961. 406–416.
- NAGY MÁRIA, J.: V. J. Szerelem átka című dalciklusának stílusa a szóhasználat tükrében. = NyltudK 1970. 27–38.
- SZUROMI LAJOS: Kettős ritmus V. J. verseiben. = StudLitt Tom. 8. 1970. 15–41.

Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok)

- SIMONYI ZSIGMOND: Ragvesztett határozók. = MNyr 1880. 314–319. [Határozó V. J.-nál.]
- [SIMONYI ZSIGMOND] S. Zs.: Földatok. = MNyr 1880. 467–469. [V. J. egy kifejezése.]
- [SIMONYI ZSIGMOND] ANTIBARBARUS: Helyes szóalkotás. = MNyr 1880. 505–511. [V. J. kifejezései.]
- SIMONYI ZSIGMOND: Szóegyeztetés az állapothatározóban. I–II. = MNyr 1884. 404–409, 446–451. [Véghatározó V. J.-nál.]
- SIMONYI ZSIGMOND: A magyar névragozás. I–XI. = MNyr 1885. 246–252, 289–296, 337–344, 385–389, 433–442, 481–488, 529–537; 1886. 1–4, 433–441, 481–487, 529–538. [Határozóragok V. J.-nál.]
- SIMONYI ZSIGMOND: A tárgyesetről. = MNyr 1887. 1–9. [Tárgyeset V. J.-nál.]

- MESKÓ LAJOS: Múlva. = Msan 1934. 22. [A névutó használata V. J.-nál.]
- JUHÁSZ JENŐ: Könyörgöm. = Msan 1941. 14–15. [Az ige V. J.-nál.]
- HALÁSZ GYULA: Egy és eggy. = Msan 1947. 20–21. [A névelő használata V. J.-nál.]
- KOMLÓS ALADÁR: Mokra. = MNyr 1956. 472–473. [A „Mokra-kör” szó jelentéséről. V. J. „Jubilate” c. költeményéről.]

Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok

- V. J. költészete. = Alf 1897. jan. 20. 15. sz. 1. [Leopardi hatása V.-ra.]
- FÖLDESSY GYULA: V. J. és Schopenhauer. = It 1940. 86–87. [V. „Husz év múlva” c. verse Montblanc-hasonlatának eredetét Schopenhauer „Die Welt als Wille und Vorstellung” c. művének egy fejezetében mutatja ki.]
- RUBINYI MÓZES: Újabb adatok V. J. életéhez és műveihöz. = It 1945. 16–28. – Klny. is. [Többek között a II. részben a Kozocsa Sándor által gondozott „V. J. összes művei” c. [1944.] kiadása kapcsán a visszatérő stílári fordulatok, hatások, kölcsönzések, kapcsolatok (Arany, Petőfi) kimutatása.]
- BISZTRAY GYULA: A pályakezdő V. J. = It 1956. 206–220. [Többek között (215–220.): „Két döntő élmény: Vajda Péter és Petőfi költészete” címmel kettejük közvetlen hatása V. J. költészetére. Kiemeli Horváth János Petőfi-monográfiájában (1922) kimutatott egyezéseket költészetükben. A Petőfin keresztül érvényesülő Heine- és Béranger-hatásról V. J. költészetében.]
- ZSOLDOS JENŐ: V. J. Montblanc-hasonlata. = FK 1957. 150–154. [A „Husz év múlva” c. versében lévő hasonlat eredetét Szemere Bertalan „Utazás külföldön” c. könyvének a „Montblanc és lángész” c. fejezetében áttételesen jelentkező Schopenhauer-hatásban látja.]
- KOMLÓS ALADÁR: V. J. és Baudelaire. = FK 1969. 207–210. [Emberi sorsuk és költészetük rokon vonásairól.]
- HATÁSA, UTÓÉLETE, KULTUSZA
- SZANA TAMÁS: V. és a külföld. = Mo 1897. jan. 27. 27. sz. 6. [Személyes érdemei V. J. költészetének népszerűsítésében külföldön. Kiemeli ottani elismertségét, szemben a hazai visszhanggal.]
- V., Shakespeare, Arany. = BN 1897. jan. 28. 28. sz. 8–9. [A Kisfaludy Társaság ülésén megemlékezett többek között V. J. haláláról is.]

- V. J. síremléke. Donáth Gyula szoborműtervezete. = VU 1898. okt. 30. 44. sz. 769.
- V. J. síremléke. = VU 1898. nov. 6. 45. sz. 787. [Az adományozók névsorával.]
- LÁZÁR BÉLA: Líra. V. J. = L. B.: A tegnap, a ma és a holnap. 2. sor. Bp. 1900. 64–71. [V. J. népszerűtlenségének okairól.]
- [ADY ENDRE] PONT: Jegyzetek a napról. I. V. J. = BN 1905. nov. 4. 7., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 41–42. [A Kerepesi temetőben halottak napján tüntető egyetemi ifjúság téves V.-képét helyesbítve, idézi V. J. „Credo” c. verse néhány sorát.]
- i. p.: Dichter-Denkmal. = NPestJ 1908. szept. 18. 224. sz. 1–3. [Gyöngyösi és V.]
- Denkmalenthüllung. = PLloyd 1908. szept. 22. 227. sz. [V. J. mellszobrának leleplezéséről Válon.]
- V. J. szobra. = VU 1908. szept. 27. 39. sz. 791.
- [RÉVÉSZ BÉLA] (Rb.): Reinitz Béla V.-dalai. = Nszava 1911. febr. 2. 28. sz. 6. [V. J. verseinek megzenésítéseiről.]
- A költő és a sorsharag. = A Hét 1911. jan., 76. [V. J. el nem készült síremlékéről.]
- Elárverzett síremlék. = A Hét 1912. 708.
- p. p.: A váli erdőben. (V. J. szülőfalujában.) = Az Újság 1914. ápr. 12. 88. sz. 6–8. [Látogatás a síremléknél, a még élő hozzátartozóknál és ismerősöknél.]
- [BEÓTHY ZSOLT]: V. J. síremlékének leleplezése. = OrszV 1915. jún. 6. 23. sz. 303–304. [B. Zs. ünnepi beszéde.]
- KACZIÁNY GÉZA: V. J.-ről. = Mo 1915. jún. 20. 170. sz. 12–13. [Síremlékének leleplezése alkalmából.]
- [SCHÖPFLIN ALADÁR] S. A.: V. J. síremléke. = VU 1915. jún. 6. 23. sz. 370.
- TÓTH ÁRPÁD: Ady költészetének viszonya elődeihez és a francia modernekhez. = Nyug 1919. 351–361. [Többek között Csokonai, Reviczky, V. J.]
- FÖLDESSY GYULA: V. J. = Ellz 1927. febr. 28.–ápr. 11. 46, 52, 58, 64, 68, 81. sz., és F. Gy.: Újabb Ady-tanulmányok. Berlin 1927. 95–132. [A sorozat 6. közleményében „V. irodalomtörténeti jelentősége. Hatása Adyra, Ady V.-kultusza. Lelki rokonságuk. „Befejezés” cím alatt Ady V.-képének elemzése.]
- MOLTER KÁROLY: V. J. és az erdélyi költők. = Ptüz 1927. máj. 8. 9. sz. 194–196. [V. J. költészetének hatása a mai erdélyi költőkre.]
- PÁSZTOR ÁRPÁD: Két riport V. J.-ről. = Az Est 1927. máj. 8. 104. sz. 6. [Születésének százéves évfordulója alkalmából riport a kerepesi temetőből; V. J. sírjáról és az író még élő notesztévééről.]
- V. J.-emlékünnepe az Otthon Körben. = Újság 1928. máj. 8. 104. sz. 9. [Beszámol az Otthon Írók és Hírlapírók Köre által rendezett centenáriumi V.-megemlékezéséről.]
- RUBINYI MÓZES: V. J. és Endrődi Sándor. = ItK 1932. 89–90. [V. J. hatása Endrődi Sándor „Visszavárlak” c. rapszódiaja hangvételében.]
- FÖLDESSY GYULA: Petőfitől–Adyig. = Vál 1934. 2. sz. 111–116., és F. Gy.: Tanulmányok és élmények az irodalomtörténet, esztétika és filozófia köréből. Bp. 1934. 165–172. [Ady a közvetlen elődök közül V.-t és Tolnai Lajost becsülte a legtöbbre.]
- NÉMETH LÁSZLÓ, [VÁLI]: V. J. nyomain Váiban. = Lit 1934. szept. 1. 17. sz. 259–262. [Emlékezés a költőre.]
- [A Margitszigeti Íróhét befejező ünnepsége.] = Mo 1934. jún. 12. 130. sz. 8. [Móricz Zsigmond jún. 10-én tartott V. J.-ről szóló előadásáról és a további programról.]
- V. J.-emlékünnepe Válon. = Nszava 1934. máj. 29. 118. sz. 4. [Az emléktábla-avatásról.]
- Leleplezték V. J. emléktábláját a váli erdészlakon. = PN 1934. máj. 29. 119. sz. 12.
- PALÁGYI LAJOS: V. J. jubileuma. = Libanon 1937. jan.–márc., 1. sz. 8. [A V.-kegyeletről, Ady érdeklődéséről V. J. költészte iránt.]
- V. J. Összes költeményei. Franklin Társulat kiadása. = Tük 1942. nov., 11. sz. 470–471. [A V. J. által sajtó alá rendezett 1881–82-es hasonmás kiadása kapcsán a költő megújuló népszerűségéről.]
- KERTÉSZ MAGDA: V., Kisfaludy, Vörösmarty... Három új kiállítás nyílik idén. = Nszava 1955. aug. 28. 202. sz. 2. [V. kiállítását a váli erdészházban rendezik.]
- KÖRNYEI ELEK: V. J. emlékkiállítás a váli erdőben. = MűvN 1955. szept. 4. 36. sz. 2.
- SOMLYÓ GYÖRGY: Gondolatok a váli erdőben. = IU 1955. szept. 3. 36. sz. 7., és S. Gy.: Ablakban. Bp. 1956. 48–51. [A V. J. szülőházában tett látogatás alkalmából.]
- ZS. E.: Múzeumavatás a váli erdőben. Megnyílt a V. J. Emlékmúzeum. = MNemzet 1955. aug. 30. 203. sz. 5.
- NAGY MIKLÓS: A váli V. J.-Múzeum. = ItK 1956. 513–514.
- KÖRÖSSÉNYI JÁNOS: A váli erdőben. = MNemzet 1960. jún. 28. 152. sz. 7. [Egy váli látogatás benyomásai és subjektív emlékek V. verseiről.]
- BALKÁNYI ENIKŐ: Irodalmi emlékeink a Dunántúlon. A váli erdészház. = PIM Évk. 1960–1961. Bp. 1961. 224–227.
- FODOR JÓZSEF: A váli erdőben. = ÉI 1961. máj. 12. 19. sz. 7. [A váli Vajda-múzeum felavatásával kapcsolatban.]
- VARGA JÓZSEF: Ady kötetben kiadatlan cikkeiből. = UI 1962. 1288–1291. [Többek között a „V. J. szob-

ra" (megj.: BN 1905. máj. 6. 124. sz.) c. cikkében Holló Barnabás szobrász alkotásának méltó helye – Ady véleménye szerint – a vaáli erdőben lenne.]

KÓHÁTI ZSOLT: A Vajda János Társaság értékeléséhez. Vállalkozás, szerep, önismeret. = It 1970. 962–984. [A Vajda János Társaság (1926–1944) történetéről, előzményéről.]

KIADÁSTÖRTÉNET, SZÖVEGKRITIKA

„V. J. ...” = Figy 1872. márc. 3. 9. sz. 107–108. [Üdvözlő a költő azon szándékát, hogy sajtó alá rendezi válogatott költeményeit.]

ÁBRÁNYI EMIL: Válasz Gyulai Pál úrnak. = Haladás 1872. ápr. 7. 16. sz. 1. [A Kisfaludy-Társaság V. költészetét tárgyaló ülésével kapcsolatban.]

GYULAI PÁL: A Kisfaludy-társaság utolsó üléséről. = PN 1872. ápr. 4. 78. sz. 1., és Gy. P.: Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 563–565. [Polémia a Haladás c. lappal, melynek legutóbbi száma valótlanúságot írt az ülésről, V. költeményeinek kiadásáról. – Ábrányi „Válasz”-át l. Haladás 1872. ápr. 7. 16. sz.]

Felhívás a magyar szépirodalom igaz barátaihoz. = FL 1886. máj. 2. 121. sz. [V. J. műveinek kiadásáról.]

[RUBINYI MÓZES]: Egy magyar könyvkiadói probléma. – R. M. dr. előadása a V. J.-ről elnevezett társaság 1926. máj. 21-iki centennáris ünnepi gyűlésén. = Lit 1926. 7. sz. 22–23. [V. J. összes költeményeinek összegyűjtött és teljes kritikai kiadását sürgeti.]

DÉNES TIBOR: Hogyan készült V. J. költeményei válogatott gyűjteményének kiadására? = It 1943. 30–31. [A költő korrektúráiról.]

RUBINYI MÓZES: Újabb adatok V. J. életéhez és műveihöz. = It 1945. 16–28. – Klny. is. [Többek között az I. részben a Kozocsa Sándor által gondozott „V. J. összes művei” c. [1944], kritikai kiadás igényével összeállított kötetéről tett szövegkritikai megállapítások.]

BISZTRAY GYULA: A pályakezdő V. J. = It 1956. 206–220. [Többek között (207–211.) a „Kiigazítások és pótlások V. J. verseinek lajstromához” c. fejezetben kiegészítések és javítások Komlós Aladár „V. J.” c. monográfiájában (1954.) közölt V.-művek (vers és próza) teljességre törekvő jegyzékéhez.]

BARTA JÁNOS: V. J. összes műveinek kritikai kiadása. = ItK 1964. 413–415. [A kiadás terve.]

SZEMZŐ PIROSKA, D.: Kiadástörténet és irodalomtörténet. = MKsz 1966. 28–38. [V. J. 1882-ben az Athenaeumnál megjelent „A szerelem szótára és kalauza” c. összeállításáról. Ezzel kapcsolatban közli V. levelét az Atheaneum igazgatóságához (Kelt: Bp. 1881. júl. 26.). Említi még a V. által még 1861-ben

névtelenül megjelentetett „Hölgyek titkára” c. könyvét is.]

BOROS DEZSŐ: V. J. levelezése. = StudLitt 1967. 53–68. [Előtanulmány a V.-levelezés kiadásához; a kéziratban lévő, illetve a már közzétett V.-levelek feltérképezése.]

SZEMZŐ PIROSKA, D.: V. J. küzdelme 1872-ben költeményei kiadásáért. = MKsz 1970. 109–118. [A „Kisebb költemények” (1872.) kiadása körüli harcokról, V. J. három, Jókaihoz írott levele közlésével. Kelt: [1868.] nov. 3., [1872.] febr. 27., [1872.] márc. 27.]

V. J. Összes művei. = Kor 1970. 1452–1453. [Röviden ismerteti a Barta János szerkesztésében megindult kritikai kiadás első két kötetét.]

EGYES MŰVEKRŐL

Béla királyfi 1
Dal és beszély 15
Elbeszélések 12
Gedichte 20
Gina emléke 25
Hitágozatok 11
Ildikó 3
Kisebb költemények 8
Költeményei 18
Költemények 2
Költemények 1887–1893. 17
Magyar birodalmi politika 13
Magyarország és nemzeti önérték 19
Önbírálat 6
Összes költeményei 1–2. 14
Összes művei 21
Polgárosodás 7
Találkozások 10
Újabb költemények 9
Újabb munkái 1–2. 16
A vadászat mestere 4
Válogatott művei 23
Válogatott politikai írásai 24
Válogatott prózája és költeményei 22
Vészhangok 5

1 Béla királyfi [1854] (1855)

V. G. = BpVisszh 1854. dec. 10. 32. sz. 993–996.

Zs. = BH 1854. dec. 22. 602. sz. 3568–3569.

PN 1854. dec. 13. 285. sz. 3.

(XV.) = Nef 1854/55. II. 22–23.

2 Költemények (1856)

[GREGUSS ÁGOST] - ss = PN 1856. szept. 24. 1994. sz. SZINI KÁROLY = Hölgyf 1856. okt. 18–22. 241–244. sz.

TÖRÖK SÁNDOR = MS 1856. aug. 5. 181. sz. 2–3.

Növ 1858. szept. 19. 38. sz. 607. [A második kiadásról.]

SzépirodKözl 1858. okt. 7. 2. sz. 30–31.

3 Ildikó

(Nemzeti Színház: 1857. febr. 13.)

[BULYOVSZKY GYULA?] y = Db 1857. febr. 22. 8. sz. 104–105.

GREGUSS ÁGOST = PN 1857. febr. 17. 38. sz., és G. Á.: Tanulmányok. 2. köt. 1872. 157–164.

[JÓKAI MÓR] KAKAS MÁRTON: Kakas Márton a színházban. XXXVIII. Levél. = VU 1857. febr. 22. 8. sz. 66., és [J. M.]: Kakas Márton tolltaraja. 2. köt. Pest 1860. 72–73., J. M. összes művei. Cikkek és beszédek. 4. köt. Bp. 1968. 354–355.

-ke = Pest–Ofner Zeitung 1857. febr. 15. 37. sz. 3.

KÖVÉR LAJOS = PN 1857. febr. 17. 38. sz.

[SALAMON FERENC] S. F. = BH 1857. febr. 15–17. 37–38. sz.

SZÉKELY JÓZSEF: = MS 1857. febr. 15. 37. sz.

[VAHOT IMRE] = Napk 1857. febr. 13. 7. sz. 119.

[V. J.] = Növ 1857. febr. 22. 7. sz. 111–112. [Az író saját darabjáról.]

V. J.: A szépről a szépeknek. = Növ 1857. márc. 22. 11. sz. [Az író nyilatkozata az „Ildikó” c. drámája egyik lényeges, de utólag betoldott részletéről.]

-yk. = MF 1857. ápr. 2. [A kolozsvári előadásról.]

-y-y. = Des 1857. márc. 15. 3. sz. 141–146.

KváriKözl 1857. ápr. 2. 53. sz. 3–4.

[RUBINYI MÓZES] Rb. M.: V. J. és a – színház. = PN 1938. jan. 18. 13. sz. 13. [V. J. drámájának sikertelenségéről, a Nemzeti Színházzal való kapcsolatáról.]

SOLT ANDOR: V. J. „Ildikó”-ja. = ItK 1938. 130–139. [A dráma cselekménye; forrásai.]

4 A vadászat mestere. Önképzőkori gyakorlati útmutatás a vadászat kedvelői számára (1859)

(Cserszilvász Ákos álneven)

NÉMETH LÁSZLÓ, VÁLI: A költő és a puska. = So 1943. 644–647.

5 Vészhangok (1860)

ZILAHY KÁROLY = SzépirodF 1860. nov. 28. 4. sz. 51–52., és KrL 1862. 2. köt. 141–148., Z. K. munkái. Pest 1866. 2. köt. 141–145., Z. K. válogatott művei. Bp. 1961. 103–108., Z. K.: Tanulmányok és kritikák. Bp. 1964. 44–49.

MS 1860. júl. 21. 167. sz.

Növ 1860. aug. 5. 32. sz. 508–509. [Ismerteti a Hölgyf, a Dcs és a KépU kritikáit is.]

6 Önbírálat (1862) (Arisztidesz álneven)

A. n. n. i. sz. = KrL 1862. júl. 15. 10. sz. 245.

[GYULAI PÁL] [-i.] = SzépirodF 1862. júl. 31.–szept. 4. 13–18. sz. 198–199, 211–214, 228–229, 246–247, 260–262, 277–279., és Gy. P. Bírálatok. Cikkek. Tanulmányok. Bp. 1961. 60–78. (Fontes 5.)

[GYULAI PÁL] -i: Apró polémiák. = SzépirodF 1862. szept. 25. 21. sz. 334–335., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 150–151. [V. J. „Önbírálat”-áról írott kritikája kapcsán a SzépirodF nevében polemizál a Nővilággal és a Gombostüvel.]

[JÓKAI MÓR?] ARISTOTELES: Rendkívüli jelenség az irodalomban. = MS 1862. aug. 6. [Az álnev feloldását a V. J. összes művei. 6. köt. (Bp. 1970. 379.) jegyzete alapján adtuk meg.]

[KEMPELEN GYÖZŐ] (K. Gy.): Bírálat az önbírálatra. = Alf 1862. aug. 8., 10., 12., 13., 182, 184–186. sz., és K. Gy.: Herostratiádák. Felelet Arisztidesznek az „Önbírálat”-ra és a „Polgárosodás”-ra. Nagyvárad 1862. 78 l. [Az utóbbiban kiegészítve a „Polgárosodás” c. röpiratról szóló, a Bihar c. lapban megjelent bírálataival, kisebb szövegmódosítással.]

LAUKA GUSZTÁV = Sürögöny 1862. júl. 30. 174. sz. 1–2.

N. N. = Hortobágy 1862. aug. 8. 15. sz. 117–118., aug. 15. 16. sz. 129–130.

VADNAY KÁROLY = OrszTükre 1862. aug. 10. 17. sz. 248–249.

Bolond Miska 1862. aug. 3. 31. sz. 115.

CsalKör 1862. aug. 3. 31. sz. 490–491.

Des 1862. aug. 5. 31. sz. 494.

Des 1862. aug. 19. 33. sz. 527. [A röpirat keltette sajtóvisszhangról.]

Gombostü 1862. júl. 30. 1925–1926.

* = Jövő 1862. szept. 7. [Védelmébe veszi a röpiratot Gyulai bírálatával szemben.]

PN 1862. aug. 28. 197. sz. [A V. J. röpiratát követő sajtóvisszhangról.]

[V. J.] TÁTRAI: Rágalmak. = MS 1863. jan. 4. 3. sz. 9. [Egy ál-levél a szerkesztőhöz. Az író bírálata saját röpiratairól (Önbírálat, Polgárosodás).]

7 Polgárosodás (1862) (Arisztidesz álneven)

KEMPELEN GYÖZŐ: Herostratiádák. I–[VII.] = Bihar 1862. nov. 2, 9, 16, 23, 30.; dec. 7, 14.; 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22. sz., és K. Gy.: Herostratiádák. Felelet Arisztidesznek az „Önbírálat”-ra és a „Polgárosodás”-ra. Nagyvárad 1862. 78

1. [Az utóbbiban az „Önbírálat”-ról szóló, az Alf-ben megjelent bírálati is szerepelnek, kisebb szövegmódosítással.]

Ism.: Bihar 1863. jan. 1. – MS 1863. jan. 4.

LAUKA GUSZTÁV = Sürg 1862. nov. 4. 253. sz. 1., és Hölgyf 1862. nov. 8. [Nem ért egyet a V. J. röpiratában foglaltakkal.]

r. e. = Egri Posta 1862. nov. 16, 23. [Elmarasztalja a röpiratot.]

REMÉNYI KÁROLY = Egri Posta 1862. dec. 28. [Bírálja az r. e. jelű kritikus megállapításait, különösen a személyeskedő hangnemet.]

Dcs 1862. nov. 18. 46. sz. 733–735.

8 Kisebb költemények (1872)

ENDRÓDI SÁNDOR = Figy 1872. dec. 15–29. 50–52. sz. 590–593, 601–604, 613–616.

[PALÓCZY LAJOS] P. L. = MoNv 1872. nov. 17. 46. sz. 551.

Figy 1872. nov. 25. 47. sz. 559–560. [Palóczy Lajosnak a MoNv-ban P. L. aláírással közölt kritikájával vitatkozik.]

MoNv 1872. 505–506.

9 Újabb költemények (1876)

á-e = PN(esti) 1876. júl. 13. 160. sz. 2.

[IRMEI FERENC] -i -f. = MoNv 1876. máj. 14. 20. sz. 309.

SZANA TAMÁS = Élk 1876. jún. 2. 2. sz.

[SZÉCHY KÁROLY] ZÁVODSZKY KÁROLY = Ellenőr 1876. ápr. 29. 117. sz. 2–3.

10 Találkozások (1877)

IRMEI FERENC = MoNv 1877. dec. 16. 50. sz. 796.

IRMEI FERENC = MoNv 1877. dec. 30. 52. sz. 830. [Válasz Vadnai bírálatára.]

KRÁTKY [JÁNOS] = Egyetértés 1877. dec. 25. 336. sz. Mell. [I. n.]

VADNAI KÁROLY = MoNv 1877. dec. 23. 51. sz. 812–813.

FL 1877. dec. 7. 280. sz. 1345.

FL 1877. dec. 21. 1398. [V. J. életképének egyes sajtóvisszhangjáról.]

NH 1877. dec. 20. 348. sz. 3.

PN(esti) 1877. dec. 6. 321. sz. 2.

MILKÓ IZIDOR: Egy könyv története. = M. I.: Írók és könyvek. Bp. 1924. 79–85.

TAMÁS ATTILA: A magyar verses regény és a műfaj néhány sajátsága. = ItK 1965. 306–322. [Többek között V. J. „Találkozások” c. művének új szempontú vizsgálata.]

11 Hitágozatok (1878) (Quintus álnéven)

KN 1878. márc. 6. 64. sz. 1.

Közvélemény 1878. márc. 5. 62. sz. 1.

PN(regg.) 1878. márc. 6. 58. sz.

REZEK ROMÁN: V. J. ismeretlen röpirata. = So 1943. 134–136. [A röpirat megtalálásának története és tartalmi ismertetése.]

12 Elbeszélések (1881) (Homonnai Béla álnéven)

Egyetértés 1882. jan. 29. 29. sz. II. Mell. [Többek között V. J. kötetéről is.]

Egyetértés 1882. febr. 5. 36. sz. Második mell. [I. n.]

Ko 1882. 7. köt. 287–288.

13 Magyar birodalmi politika (1881) (P-i Z-th A-l álnéven)

Ellenőr 1881. jún. 11. 290. sz. Mell. 1–2.

A Hon 1881. jún. 9. 157. sz., és Alf 1881. jún. 12. 133. sz.

PH 1881. jún. 13. 161. sz. 4.

14 Összes költeményei 1–2. 1881–[1882]

IRMEI FERENC = Ellenőr 1880. nov. 21. 566. sz. 2.

PN(regg.) 1880. okt. 6. 261. sz. 2.

[BODNÁR ZSIGMOND?] = MSz 1881. 587–596.

INCZÉDY LÁSZLÓ = Hölgyek Lapja 1881. ápr. 10. 15. sz. 176–177.; máj. 8. 19. sz. 224–225. [Többek között V. J. verskötetéről is.]

SILBERSTEIN, ADOLF = PLloyd 1881. aug. 28. 236. sz. 9.

SZANA TAMÁS = Egyetértés 1881. márc. 29. 87. sz. Második mell. 1–2.

FL 1881. márc. 30. 72. sz.

A Hon(esti) 1881. ápr. 14. 103. sz. 1.

MoNv 1881. ápr. 3. 14. sz. 228.

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = Jász-Nagykun-Szolnok 1883. febr. 18. 7. sz.

15 Dal és beszély. Újabb lyrai költemények és Abel és Aranka, költői beszély (1883–1884)

BÖHM SÁNDOR, VÁRNAI = FL 1883. nov. 17. 269. sz. 1716–1717.

SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1883. dec. 8. 337. sz.

Egyetértés 1883. nov. 25. 324. sz. 9.

MoNv 1883. nov. 18. 46. sz. 734–735.

PH 1883. nov. 14. 314. sz. 9.

VU 1883. dec. 2. 48. sz. 779.

IRMEI FERENC = Harmónia 1884. jan. 6. 1. sz. 1.

PRÉM JÓZSEF = Ko 1884. jan. 20. 3. sz. 43–45.

16 Újabb munkái 1–2. (1887)

MILKÓ IZIDOR = FL 1886. okt. 20. 291. sz. 2119–2132. [Az 1. kötetről. Próza.]

SZANA TAMÁS = Nemzet 1886. okt. 20. 291. sz. 1.

Egyetértés 1886. okt. 17. 288. sz. 9.

MSzal 1886. 6. köt. 215–216.

PH 1886. okt. 15. 286. sz. 5.

PN(regg.) 1886. okt. 15. 286. sz. 2.

VU 1886. okt. 17. 42. sz. 680.

17 Költemények 1887–1893 [1892]

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1892. dec. 28. 358. sz. 1–3. -el. - = Élet 1892. II. 48–51.

FL 1892. dec. 17. 348. sz. 2617.

PH 1892. dec. 24. 355. sz. 5.

VU 1892. dec. 25. 52. sz. 893.

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = PN 1893. jan. 4. 5. sz. 1–2.

KOZMA ANDOR = Nemzet 1893. jan. 21. 21. sz. 1.

18 Költeményei (1895)

DEMOKRITOS = Élet 1895. dec. 29. 13. [Többek közt V. J. kötetről is.]

Egyetértés 1895. dec. 8. 336. sz. 9.

MSz 1895. dec. 15. 50. sz. 600.

VU 1895. dec. 8. 49. sz. 815.

[IGNOTUS] I-s.: A klasszikus V. = A Hét 1896. febr. 2. 5. sz. 77.

[LÉVAY JÓZSEF] V. Z.: V. J. = BpSz 1896. 87. köt. 15–38.

RAVASZ ÁRPÁD = ErdMúz 1896. 186–189.

19 Magyarország és nemzeti önértzet (1896)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] cs...r = PolHsz 1896. 20. sz. 11–12.

[TÁBORI RÓBERT] T. R. = ÚjId 1896. ápr. 19. 17. sz. 399.

VU 1896. júl. 26. 30. sz. 500.

ZeSzinművL 1896. ápr. 26. 5. sz. 13–14.

KEREKES GYÖRGY = MNyr 1897. 120–124.

V. J. s a Nyelvör. = Je 1897. márc. 21. 12. sz. 186–188. [Többek között utal Kerekes Györgynek a V. J. „Magyarország és nemzeti önértzet” c. munkájával foglalkozó MNyr-beli cikkére.]

20 Gedichte (1926)

(Ford.: Balogh Miklós)

(-oó-) = UngJb 1927. 2. sz. 261.

-t. -a. = Bácskai Élet 1927. 376.

B. A. = Mság 1930. máj. 18. 112. sz. 29.

21 Összes művei [1944]

KENYERES IMRE = Diár 1944. 134–135.

NÉMETH LÁSZLÓ, VÁLI = Sorsunk 1944. 501.

Mo(esti) 1944. jún. 12. 130. sz. 4.

22 Válogatott prózája és költeményei [1948]

[SÓS ENDRE] (SÓS) = Nszava 1948. márc. 25. 70. sz. 4.

TIMÁR MAGDA = MNyr 1948. 282–283.

23 Válogatott művei (1951)

BÓKA LÁSZLÓ = IU 1951. dec. 6. 25. sz. 5. [Kömlös Aladár bevezető tanulmányáról. A vitát kiváltó kritikára I. Kömlös A. választát (megj. IU 1952. jan. 17. 2. sz. 6.)]

[KELEMEN JÁNOS] k. j. = SzabSzó 1951. 34. sz.

SÓS ENDRE = MNemzet 1951. nov. 20. 270. sz. 5.

SZALATNAI REZSŐ = KisU 1951. okt. 28.

VARGHA KÁLMÁN = Kbarát 1951. 4. sz. 13.

[BÓKA LÁSZLÓ] B. L. = Közn 1952. 430–431.

KESZI IMRE = It 1952. 566–570.

KOMLÓS ALADÁR: V. J. körül. Válasz egy bírálatra. = IU 1952. jan. 17. 2. sz. 6. [Vita Bóka László kritikájával (megj. IU 1951. dec. 6. 25. sz. 6.) V. J. életművéről.]

RUBINYI MÓZES = MNyr 1952. 30–31.

24 Válogatott politikai írásai (1954)

BERNÁTH ISTVÁN = Ktáros 1954. 4. sz. 36.

SOMOGYI SÁNDOR = ItK 1954. 369–371.

BIKÁCSI LÁSZLÓ = It 1955. 214–218.

RÁNKI GYÖRGY = Száz 1955. 141–142.

25 Gina emléke (1964)

D. Sz. = Utunk 1964. okt. 16. 42. sz. 2.

VÁRADI ANTAL

1854–1923

Szövegek

LEVELEZÉS

V. A. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levelezése. Bp. 1963. 164. (ÚjMMúz. 6.) [Kelt: Bp. 1907. dec. 3.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

PETRI MÓR: Emlékezés V. A.-ról. Bp. 1926. 40 l.

Ism.: *Szönyi Sándor*, ProtSz 1927. 475–477. – Újság 1927. ápr. 23. 91. sz. 11. – *ó*, It 1928. 77.

PÉTERFY KÁROLY: V. A. Bp. 1928. 68 l.

Ism.: *Kerekes Emil*, ItK 1929. 125. – *Perényi József*, It 1929. 111. – (*Z. P.*), UngJb 1929. 4. sz. 462.

MÁNDI MÁRTHA: V. A. (1854–1923.) Bp. 1934. 61 l.

Ism.: *Baróti Dezső*, A Színpad 1935. 1–3. sz. 105–107.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

Rafaél szerzője a királynál... = FL 1894. jan. 26. 26. sz. 219. [V. A. kihallgatáson a királynál; V. meghívta darabja előadására I. Ferenc Józsefet.]

ESZTEGÁR LÁSZLÓ: Az új dramaturg. = ZeSzínművL 1896. márc. 29. 1. sz. 3–5. [V. A. beiktatásáról.]

HEVESI SÁNDOR: A nagy foldozás. = Je 1896. márc. 8. 2. sz. 29–31. [V. A. lesz a Nemzeti Színház új dramaturgja.]

SZEGHY ÁKOS: V. A. = Művészeti Lapok 1896. márc. 22. 6. sz. 1–2. [V. A. mint a Nemzeti Színház dramaturgja.]

[FRIEDRICH] FRIDRIK IMRE: Dráma bírálás. = PolHsz 1900. jan. 21. 3. sz. 10–11. [V. A., a Nemzeti Színház dramaturgjáról és a 3 tagból álló bizottság felállításáról.]

[FRIEDRICH IMRE] -iki.: [Az Országos Színművészeti Akadémia köszöntése a 25 éve működő V. A.-nak.] = PolHsz 1901. 14. sz. 10.

V. A. = ÚjJd 1901. ápr. 14. 16. sz. 346. [Országos Színiakadémiai tanárságának 25 éves jubileuma alkalmából.]

SZABÓ ENDRE: V. A. = Sz. E.: Cigányvilág. Anekdoták a magyar írók és művészek életéből. Bp. 1919. 203–209.

V. A. jubileuma. = Mság 1921. dec. 31. 294. sz. 10. [Ötvenéves írói jubileumáról.]

V. A. jubileuma. = Szózat 1921. márc. 23. 63. sz. 5.

V. A. kapta meg a Petőfi-nagydíjat. = Mság 1922. márc. 12. 59. sz. 7.

[GULYÁS PÁL] G. P. = It 1923. 69–70. [Életrajzi adatok, művei felsorolásával.]

MÓRICZ PÁL: Akácvirágok a költő V. A. sirjára. = M. P.: Magyar sirató öreg kúriáktól a nagy pusztákig. Bp. 1931. 234–245. [Emlékezések.]

Nyilatkozatok, vallomások

V. A.: Emlékezések. = Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 54–55. [Szülővárosára, Pécsre emlékezik.]

V. A.: [Olvasmányairól.] = A Hét 1893. 12. sz. 186., és Legkedvesebb könyveim. Bp. [1903.] 110–111.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

GÁSPÁR IMRE: Dr. V. A. = G. I.: Új Nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 260–268. [Rövid jellemzés, versillusztrációkkal.]

B. S.: Mózes. Dráma 5 felvonásban. Írta V. A. = ErdProtKözl 1878. jan. 6. 1. sz. 8–11. [A kéziratban maradt drámáról.]

V. A. = CsalKör 1878. dec. 8. 49. sz. 1153–1155. [Az ifjú költő méltatása.]

V. A. költeményei. = HaviSz 1879. 8–9. sz. 116–130. 263–273. [Egész művészetét elemzi.]

LAUKA GUSZTÁV: Az első Arany és V. A. = A Hon 1880. júl. 4. 169. sz. 2. [Bírálja V. A. emlékezéseinek Petőfivel kapcsolatos több részletét.]

G. M.: V. A. = OrszV 1889. febr. 23. 9. sz.

K.: Kisfaludy-Társaság. = FL 1889. márc. 28. 85. sz. 623–624. [V. A. „Krisztus az alvilágban” c. költeményének tartalmi ismertetése.]

KÓRÖSY LÁSZLÓ: V. A. = K. L.: Katholikusköltők. Esztergom 1889. 334–341. [Rövid méltatás, versillusztrációkkal.]

KENEDI GÉZA: V. A.-ról. = A Hét 1890. jan. 26. 4. sz. 62–63.

-k.: V. A. = Tanulók Lapja 1895. jún. 23. 25. sz. 417. V. A. = ÚjJd 1896. szept. 13. 38. sz. 230.

BOROS GÁBOR: V. A. = B. G.: Színművek könyve. Deés 1898. 186–188.

MAJOROS BÉLA: V. A. lírai költészete. = Kalazantinum 1899. 2–4. sz. 20–22, 31–33, 43–45.

KUBÁNYI BÉLA: V. A. lírája. = NógrádiL és Honti Híradó 1900. febr. 4–25. 6–9. sz.

V. A. = A Hét 1907. 415.

(K. M.) = Kultúra 1911. 659–660.

[ALSZEGHY ZSOLT] Zs.: Irodalmi újdonságok. = Élet 1923. 5. sz. 117–119. [Többek közt V. A. haláláról.]

[GALAMB SÁNDOR] -bs.: V. A. = Napk 1923. I. 381.

SCHÖPFLIN ALADÁR: V. A. = Nyug 1923. I. 422.

SZOMAHÁZY ISTVÁN: V. A. = SzínhÉ 1923. 11. sz. 20.

V. A. meghalt. = PN 1923. márc. 6. 52. sz. 4., Szózat 1923. márc. 6. 52. sz. 7. [Nekrológok.]

BERZEVICZY ALBERT: V. A. ravatalánál. – búcsúztató beszéde 1923. márc. 8-án. = KisfTÉ Újf 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 202.

ZILAHY LAJOS: Megemlékezés V. A.-ról. = KisfTÉ Újf 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 171–172.

CSÁSZÁR ELEMÉR: V. A. a költő. = Ko 1935–36. 79–86. [Munkásságáról általában.]

GALAMB SÁNDOR: Magyar drámai költemények. = ItK 1943. 81–92. [Az 1870–1900-as évekből, többek közt V. A. „Krisztus az alvilágban” c. művéről is.]

EGYES MŰVEKRŐL

Aischylos: Agamemnon (Műfordítás) 27

Atala 9

Charitas 21

Déryné álma 26

Elmúlt évekből 18

Elmúlt időkben 31

Emlékeim 28

Az én világom 5

Az eredendő bűn 6

A falu rossza 25

Festett világ 19

Hamis istenek 22

A hun utódok 12

Iskarioth 2

István király 10

A kecskebánki fürdőn 17

Képek a magyar író- és színészvilágból 30

A királyleány tündérregéje 13

Költemények (1875) 1

Költemények (1890) 14

Legendák könyve 24

Múlt és jövő 15

Rafael 23

Rongyházaiak 11

A szent korona 20

Szent Margit asszony 29

A szív örvényei 3

Tamora 7

A tör 8

Újabb költemények 4

Az úttörők 16

1 Költemények (1875)

[MOLLER EDE] M. E.: Társadalmi állapotaink és hatásuk. = Figy 1875. szept. 5–19. 36–38. sz. 421–424, 433–436, 445–448., és M. E.: Összegyűjtött tanulmányok. Sopron 1882. 18–34. [A 3. részben többek között V. A. kötetéről is.]

-s-m- = MoNv 1875. aug. 15. 33. sz. 403.

Figy 1875. jún. 20. 25. sz. 300.

VU 1875. jún. 20. 25. sz. 395.

2 Iskarioth

(Nemzeti Színház: 1876. szept. 22.)

BARTÓK LAJOS = A Hon(regg.) 1876. szept. 19. 225. sz. 1–2.

I. F. = MoNv 1876. okt. 1. 40. sz. 626.

(K.) = FL 1876. szept. 23. 218. sz. 1024–1025.

PN(regg.) 1876. szept. 22. 228. sz. 1–2.

VU 1876. okt. 1. 40. sz. 635–636.

V. A. = MPolgár 1878. dec. 10. 284. sz. [Az „Iskarioth” c. darab szerzőjének méltatása.]

SZIGLIGETI EDE: Bev. = V. A.: Iskarioth. 2. kiad. Bp. 1891. 3–35.

H-k. = KépCsall 1895. ápr. 21. 17. sz. 271.

ITáj 1897. okt. 1. 1. sz. 10.

3 A szív örvényei (1876)

SZULIK JÓZSEF = Újld 1876. nov. 11. 46. sz. 552–553.

4 Újabb költemények (1877)

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = PN 1877. júl. 21. 186. sz. 1–2.

m. p. = BpSz 1877. 15. köt. 212–221. [Többek között V. A. kötetéről is.]

SZANA TAMÁS = Hölgyek Lapja 1877. okt. 10. 4. sz. 46–47.

PN 1877. júl. 5. 170. sz. 2.

PetőfiTársLapja 1877. júl. 29. 5. sz. 78–79.

5 Az én világom (1879)

VU 1878. dec. 15. 50. sz. 799.

ÁBRÁNYI EMIL = Ko 1879. I. 190–192.

6 Az eredendő bűn

(Nemzeti Színház: 1879. máj. 2.)

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = PN(regg.) 1879. máj. 4. 109. sz. 1.

[BEÓTHY ZSOLT] B-y. = NH(regg.) 1879. máj. 4. 122. sz.

[BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = Ellenőr 1879. máj. 4. 222. sz. 2.

[HAJÓS IZIDOR] -s.-r. = PH 1879. máj. 3. 121. sz. 1–2.

[PÉTERFY JENŐ] P. J. = Egyetértés 1879. máj. 4. 122. sz. 1., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. 2. sor. Bp. [1932.] 37–44. (MIR 13.)

S. = Független Hírlap 1879. máj. 4. 122. sz. 1.

S. K. = MoNv 1879. máj. 11. 19. sz. 300–301.

FL 1879. máj. 4. 103. sz. 502–503.

A Hon(esti) 1879. máj. 3. 108. sz. 1.

Közvélemény 1879. máj. 5. 123. sz. 2.

Mo 1879. máj. 4. 123. sz.

7 Tamora (1895)

(Nemzeti Színház: 1879. febr. 12.)

A Teleki pályázat. = PetőfiTársLapja 1877. márc. 24. 12. sz. 187–189.

BEÓTHY ZSOLT: [Jelentés a Teleki-féle drámai pályázatról.] = AkÉrt 1878. 61–69. [A díjnyertes V. A. műve.]

(N.): Akadémia levelek. (A Teleki-pályázat eldöntése.) = FL 1878. márc. 20. 66. sz. 322–323.

Összes ülés 1878. ápr. 29. = AkÉrt 1878. 90. [A feltételezen Teleki-jutalomra javasolt „Tamora” c. szomorújáték nyerte el a díjat.]

[BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = Ellenőr 1879. febr. 14. 80. sz. 2.

BEÓTHY ZSOLT = NH 1879. febr. 14. 44. sz., és B. Zs.:
Színműírók és színészek. 1878–1881. Bp. 1882.
197–203.

[HAJÓS IZIDOR] -s.-r. = PH 1879. febr. 13. 43. sz. 1–3.
[PÉTERFY JENŐ] P. J. = Egyetértés 1879. febr. 13. 43.
sz. 2., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. 1. sor. Bp.
[1931.] 22–31. (MIR 2.)

FL 1879. febr. 14. 37. sz. 179–180.

A Hon(regg.) 1879. febr. 13. 38. sz. 1–2.

Közvélemény 1879. febr. 14. 44. sz. 1–2.

PN(regg.) 1879. febr. 13. 38. sz. 1–2.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1895. okt. 5. 274. sz. 1.
[Opera szövegek könyv, Elbert Imre zenéjére. Bem.:
Operaház 1895. okt. 4.]

8 A tőr (1880)

(Nemzeti Színház: 1880. ápr. 23.)

[ÁBRÁNYI EML] ROBIN = Mo 1880. ápr. 25. 114. sz.
1. [V. A. Teleki-pályázaton díjat nyert vígjátéka.]

[BEÓTHY ZSOLT] B - y. = PN 1880. ápr. 25. 102. sz.
1., és B. Zs.: Színműírók és színészek. 1878–1881.
Bp. 1882. 204–210.

CSIKY GERGELY: [Jelentés a Teleki-féle drámai pályá-
zat eredményéről.] = AkÉrt 1880. 43–52. [A nyertes
V. A. színműve.]

F-ó. = Közvélemény 1880. ápr. 25. 114. sz. 3.

HYPPOLIT = Független Hírlap 1880. ápr. 24. 114. sz.
1–2.

[KACZIÁNY GÉZA] -y-za. = PH 1880. ápr. 24. 113. sz.
1–3.

PETERDI JÓZSEF = MFöld 1880. ápr. 18. 90. sz. 2.

[PÉTERFY JENŐ] P. J. = Egyetértés 1880. ápr. 25. 114.
sz. Mell. 1., és P. J. dramaturgiai dolgozatai. 2. sor.
Bp. [1932.] 75–82. (MIR 13.)

T. B. = Függetlenség 1880. ápr. 24. 113. sz. 3.

X. = FL 1880. ápr. 25. 95. sz. 473.

A Hon(regg.) 1880. ápr. 24. 101. sz. 1.

MoNv 1880. máj. 2. 18. sz. 292.

VU 1880. máj. 2. 18. sz. 292.

9 Atala

(Nemzeti Színház: 1881. nov. 5.)

BAZAROFF = FL 1881. nov. 5. 252. sz. 1496–1497;
254. sz. nov. 8. 1511. [Az opera szövegét V. A. írta.
Zenéjét szerezte Schauer Ferenc.]

h. = PN(regg.) 1881. nov. 7–8. 306–307. sz.

H-s. = BH 1881. nov. 6. 143. sz. 3–4.

[PÉTERFY JENŐ?] = Egyetértés 1881. nov. 7. 307.
sz. 1.

-r-e. = PN(regg.) 1881. nov. 4. 303. sz. 1.

Ellenőr 1881. nov. 5. 556. sz. 2.

Ellenőr 1881. nov. 6. 558. sz. 3.

A Hon(regg.) 1881. nov. 5. 304. sz. 3.

PN(regg.) 1881. nov. 6. 305. sz. 2.

10 István király

(Operaház: 1885. márc. 14.)

A. K. = PH 1885. márc. 14. 72. sz. 1–3. [Az opera
szövegét Dobsa Lajos „I. István király” c. tragédiája
nyomán V. A. írta. Zenéjét szerezte Erkel Ferenc.]

ÁBRÁNYI KORNÉL, ID. = PN(regg.) 1885. márc. 15. 73.
sz. 1.

BÁTOR IZIDOR = Harmónia 1885. márc. 22. 12. sz.
2–3.

D-I. = Nemzet 1885. márc. 15. 73. sz. 1.

(i. l.) = PN(regg.) 1885. márc. 12. 70. sz. 1.

-nn = BH 1885. márc. 15. 73. sz. 2–3.

11 Rongyháziak

(Népszínház: 1885. febr. 14.)

-ju - = FL 1885. febr. 15. 38. sz.

12 A hun utódok

(Nemzeti Színház: 1890. jan. 24.)

SZEMLELŐ: Történeti drámánk jövője. = MSz
1889. jan. 27. 6. sz. 64. [Többek között V. A.
színművéről is.]

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1890. jan. 25. 24. sz. 1.

[LÁZÁR BÉLA] (L. B.) = FL 1890. jan. 25. 24. sz.

[SOLYMOSSY SÁNDOR?] -ss.: Drámai állapotaink. =
MSz 1890. febr. 9. 6. sz. 65–66. [V. A. drámájával
kapcsolatban.]

Sz. = MSz 1890. febr. 2. 5. sz. 59.

VENDE ERNŐ = MSz 1890. febr. 23. 8. sz. 93., márc.
2. 9. sz. 104.

Y = A Hét 1890. jan. 26. 4. sz. 65–67.

KépCsalL 1890. febr. 2. 5. sz. 80.

Mság 1890. jan. 26. 25. sz. 3.

PH 1890. jan. 25. 24. sz. 1–3.

VU 1890. febr. 2. 5. sz. 74.

13 A királyleány tündérregéje

(Budai Színkör: 1890. júl. 30.)

FL 1890. júl. 19. 197. sz.

FL 1890. júl. 31. 209. sz.

14 Költemények (1890)

KOZMA ANDOR = Nemzet 1890. okt. 5. 274. sz. 2.

[LENKEI HENRIK] L. H. = Élet 1891. I. 67–69.

TOLNAI LAJOS = KépCsalL 1891. szept. 20. 38. sz.
595–596.

15 Múlt és jövő (1890)

Megjegyzés: V. A. egyfelvonásos drámai prologja megjelent a „Huszonöt év: az orsz. zene- és színművészeti akadémia színészeti osztályának (...) keletkezése, fennállása és fejlődése 1864–1889-ig rövid áttekintésben” c. kiadvány függelékéül.

Mság 1890. márc. 24. 82. sz. 3–4.

16 Az úttörők

(Nemzeti Színház: 1890. okt. 24.)

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1890. okt. 25. 294. sz. 1.

[LÁZÁR BÉLA] (L. B.) = FL 1890. okt. 25. 294. sz.

FL 1890. szept. 18. 257. sz.

17 A kecskebánki fürdő

(Nemzeti Színház: 1891. márc. 23.)

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1891. márc. 24. 82. sz. 5.

[LÁZÁR BÉLA] (L. B.) = FL 1891. márc. 24. 82. sz. 597.

Nemzet 1891. márc. 25. 83. sz. 3.

18 Elmúlt évekből (1892)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1892. máj. 19. 139. sz. 2. [V. A. elbeszéléskötetéről.]

OLLÓ = Élet 1892. 167.

FL 1892. márc. 6. 66. sz. 479.

19 Festett világ 1–2. (1892)

HARMAT GÉZA = FL 1892. júl. 27. 207. sz. 1527–1529. [V. A. regényéről.]

X. = PN 1892. júl. 10. 190. sz. 1.

MSzal 1893. 18. köt. 412.

20 A szent korona (1892)

FL 1892. jún. 4. 155. sz. 1144.

21 Charitas (1893)

(Nemzeti Színház: 1894. okt. 19.)

RÁKOSI JENŐ: Jelentés az 1892-iki Kóczán-díjról. = AkÉrt 1892. 685–692. [A nyertes V. A. színműve.]

Összes ülés. 1892. nov. 28. = AkÉrt 1892. 728., és FL 1892. nov. 29. 330. sz. 2467–2470. [A Kóczán-pályázat eredményéről.]

[HEVESI SÁNDOR] HESPERUS = Élet 1894. okt. 28. 5. sz. 10–12.

[HEVESI SÁNDOR] HOFFMAN SÁNDOR = MSz 1894. okt. 28. 43. sz. 514.

[IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1894. okt. 21. 42. sz. 667.

KESZLER JÓZSEF = Nemzet 1894. okt. 20. 290. sz. 1.

FL 1894. okt. 20. 290. sz. 2489–2490.

PH 1894. okt. 20. 293. sz. 2–3.

VU 1894. okt. 28. 43. sz. 715.

22 Hamis istenek (1893)

LÁZÁR BÉLA = Élet 1893. 734–735.

FL 1893. okt. 10. 280. sz. 2295.

MÁTRAHEGYI = Órálló 1894. jan. 5. 2. sz. 5–6.

[ZOLTVÁNY IRÉN LAJOS] Z-ny I-n. = KatSz 1894. 293–296.

23 Rafael (1894)

(Nemzeti Színház: 1894. jan. 19.)

[ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = PN 1894. jan. 20. 20. sz. 1–3.

[HEVESI SÁNDOR] HOFFMANN SÁNDOR = MSz 1894. jan. 28. 4. sz. 46.

[IGNOTUS] PATÓ PÁL = A Hét 1894. jan. 21. 3. sz. 46.

KATONA LAJOS = Haz 1894. jan. 20. 26. sz. 2.

[KESZLER JÓZSEF] K. J. = Nemzet(regg.) 1894. jan. 20. 20. sz.

(s. f.) = FL 1894. jan. 20. 20. sz. 168–169.

[SILBERSTEIN ÖTVÖS ADOLF] SILBERSTEIN A. = PLloyd 1894. jan. 20. 17. sz., és S. A.: Im Strome der Zeit. 2. köt. Bp. 1894. 103–110.

[SZALAI EML] - al - = MGén 1894. jan. 21. 62.

Élet 1894. 110–113.

KépCsal 1894. jan. 28. 5. sz. 79.

Órálló 1894. jún. 27. 52. sz. 3.

PH 1894. jan. 20. 20. sz. 3–4.

VU 1894. jan. 28. 4. sz. 61.

24 Legendák könyve (1895)

PALOTAI HUGÓ = Élet 1895. nov. 24. 14.

VADNAI KÁROLY-ENDRÓDI SÁNDOR = KisTÉ Újf 1893–1894. 28. köt. Bp. 1895. 54–55. [A kézirat kiadását javasolják.]

MSzal 1903. ápr., 753.

SZEPESSY LÁSZLÓ = MÁllam 1905. ápr. 24. 92. sz. 1–4.

25 A falu rossza

(Operaház: 1896. márc. 20.)

ARANYI LIPÓT = Nemzet 1896. márc. 21. 80. sz. 1.

[Opera szövegkönyv. Tóth Ede népszínműve nyomán.]

BEER, A[UGUST] = PLloyd 1896. márc. 21. 70. sz.

[ÉRDY LAJOS] É. L. = BpSz 1896. 86. köt. 459–465.
 RICHTER ALBERT = ZeSzinművL 1896. márc. 29. 1.
 sz. 10–11.

26 *Déryné álma* (Kassai Nemzeti Színház: 1899. szept. 8.)

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] Rothaus M. = PLloyd
 1899. szept. 29. 236. sz. [V. A.-nak az új Kassai Nem-
 zeti Színház megnyitására írott előjátékáról.]

27 [Aischylos] *Aeschylus: Agamemnon* (Műfordítás) (1900)

PALÁGYI LAJOS = „Jókai” 1894. febr. 25. 9. sz. 143–
 144. [Többek között V. A. fordításáról is.]

28 *Emlékeim* (1904)

TÁBORI RÓBERT = Újld 1904. okt. 30. 44. sz. 423.
 [Többek közt V. A. művéről is.]
 OrszV 1904. okt. 2. 40. sz. 795.

29 *Szent Margit asszony* (1907)

VADNAY KÁROLY: Jelentés az 1897-i Kóczán-
 pályázatról. = AkÉrt 1897. 637–652. [A pályanyer-
 tes V. A. szomorújátéka.]

30 *Képek a magyar író- és színészvilágból* 1–3. (1911)

[BALASSA ISTVÁN] BLAS = Kultúra 1912. ápr. 10. 7.
 sz. 490–491.
 sz. 1. = BpSz 1913. 154. köt. 153–155.
 V. = Száz 1913. 307–308.

31 *Elmúlt időkől* (1917)

[BAROS GYULA] B. Gy. = It 1918. 232–233.
 GÁLOS REZSŐ = ItK 1918. 227–228.

VARGHA GYULA

1853–1929

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

KARINTHY FRIGYES: Költői verseny a Színházi Élet-
 ben. = SzinhÉ 1927. júl. 10–17. 28. sz. 8–15. [12

költő versenye a Margitszigetről, többek között V.
 Gy. „Szt. Margit galambjai” c. verse.]

V. Gy. poszthumusz versei. = BH 1929. dec. 25. 294.
 sz. 21. [„A zirci erdőben” c. 8 soros vers közlése.]

BAKOSS GÉZA: V. Gy. két kiadatlan verse. = Nagykőr-
 ösi Arany Társ.Évk. 1936–37. 12. köt. Nagykőrös
 1937. 33–36. [A „Károlyi Mihály” és a „Miért?” c.
 költemények.]

VARGHA ZOLTÁN, G[ÖRZSÖNYI]: V. Gy. levelei a
 boszniai okkupációból. = ItK 1941. 266–280.
 [Többek között közölve a „Bosznia” c. költemé-
 nye is.]

VARGHA ZOLTÁN: Ady Endre levelei V. Gy.-hoz. =
 ItK 1960. 92–93. [Közölve V. Gy. 1916. máj. 11-én
 kelt kiadatlan verse: „Ady Endrének «A dalok tüzes
 szekerén» c. versére”.]

LEVELEZÉS

VARGHA ZOLTÁN, G[ÖRZSÖNYI]: V. Gy. levelei a
 boszniai okkupációból. = ItK 1941. 266–280.
 [1878. aug. 16.–nov. 9-e között szüleihez és család-
 tagjaihoz írott 8 levele.]

V. Gy. – Ambrus Zoltánhoz. = Ambrus Zoltán levele-
 zése. Bp. 1963. 80. (Új MMúz 6.) [Kelt.: Bp.
 [18]94. máj. 12.]

[V. Gy. – Hatvany Lajoshoz.] = Levelek Hatvany La-
 joshoz. Bp. 1967. 236. [Kelt.: Bp. 1918. jan. 26.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

SZABÓ GIZELLA: V. Gy. élete és munkássága. Bp.
 1932. 48 l.

MÁTYÁS SÁNDOR: V. Gy. Debrecen–Bp. 1933. 144 l.
 (Magyar irodalmi dolgozatok a Debreceni M. Kir.
 Tisza István-Tud.-Egyet. Magyar Irodalomtörténeti
 Szemináriumából l.)

Ism.: *Kerecsényi Dezső*, It 1933. 217–218. – *Sza-
 bó Richárd*, ProtSz 1933. 513–515. – *Haraszthy
 Gyula*, ItK 1934. 98–99.

VARGHA ZOLTÁN, GÖRZSÖNYI: Szikla a viharban.
 Emlékezés V. Gy.-ra. [Debrecen 1939.] 29 [3] l.
 (Néparát IX. 60.)

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

V. Gy. = Állami Tisztviselők Lapja 1897. okt. 10. 28.
 sz. 227.

V. Gy. = Újld 1914. I. 268. [Köszöntő a költő állam-
 titkári kinevezése alkalmából.]

Írók és művészek a kormányzónál. = Mság 1922. máj. 20.
 114. sz. 7. [Többek közt V. Gy. meghívásáról is.]

Eltemették V. Gy.-t. = PN 1929. máj. 5. 101. sz. 11.
 VARGHA ZOLTÁN, G[ÖRZSÖNYI]: A „löbi gazda” földszeretete. = Protsz 1937. 490–492. [V. Gy. földszeretetről, falusi gazdálkodásáról.]
 VARGHA ZOLTÁN, G[ÖRZSÖNYI]: V. Gy. életéhez. = ProtSz 1938. 387–389. [Szász Károlynak, V. Gy. apósának levele leányához, V. Gy. szüleinél tett látogatásáról.]

Nyilatkozatok, vallomások

V. Gy.: [Olvasmányairól.] = Könyvek Könyve. Bp. 1918. 135–137.
 V. Gy. t. t.-nak 1925. márc. 9-én tartott székfoglalója. = AkÉrt 1925. 207–216. [Székfoglalójának tárgya: kisebb elbeszélő költeményei. Saját felolvasásában közölte a „Báthory Erzsébet”, a „Béldi Pálné” és a „Furulyaszó” c. balladák.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KACZIÁNY GÉZA: Egy új magyar lyrikus. = PH 1879. jan. 30. 29. sz. 1. [Gyulai Pál a Kisfaludy-Társaság ülésén bemutatta V. Gy. verseit.]
 Összes ülés. 1884. március 24. = AkÉrt 1884. 68–73. [Többek között (68–70.): Szász Károly jelentése a Farkas-Raskó-pályázatról. – V. Gy. nyerte el.]
 [Koronázási jubileumi ódapályázat.] = AkÉrt 1892. 285–294; 1893. 270. [V. Gy. nyerte el I. Ferenc József megkoronázása emlékére írott ódájával.]
 S.: V. Gy. = A Hét 1914. márc. 8. 10. sz. 149.
 V. Gy. = VU 1914. márc. 8. 10. sz. 185.
 V. Gy. = VU 1915. márc. 28. 13. sz. 208. [V. Gy. és a VU kapcsolata; költészetének méltatása; tervezett összegyűjtött költeményeinek egy kötetben való kiadásáról.]
 ELEK OSZKÁR: Meseindítékek V. Gy. költeményeiben. = Ethn 1916. 302–305.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: V. Gy. = Nyug 1916. II. 665–674., és Sch. A.: Magyar írók. Bp. 1917. 212–225., Sch. A.: Válogatott tanulmányok. Bp. 1967. 310–324.
 VÁRDAI BÉLA: V. Gy. költészete. = It 1916. 3–4. 87–104.
 KOVÁCH ZOLTÁN: Agg poéta ünnepe. = Új Könyv 1921. 4. sz. 61–63.
 BEÓTHY ZSOLT: V. Gy. köszöntése az 1921. ápr. 6-iki ülésén. = KisfTÉ ÚjF 1921–1922. 54. köt. Bp. 1922. 196–197. [Költői pályájának 50. évfordulója alkalmából visszaemlékezés V. Gy. költői indulására 1871-ben.]
 ZSIGMOND FERENC: V. Gy. = Napk 1923. I. 162–166.
 LÁSZLÓ ISTVÁN: V. Gy. = Élet 1924. szept. 7. 17. sz. 322–323. [Költészetének méltatása, utalással a „Ködben” és „A végtelen felé” c. versesköteteire.]

ZÉTA: A költő és a kiadó. = Élet 1924. 5. sz. 97. [V. Gy. ünneplése a Kisfaludy Társaságban; a költő újabb verskötetének megjelentetéséről saját kiadásában.]
 Jelentés a nagyjutalomról és a Marczibányi mellékjutalomról. = AkÉrt 1924. 73–79. [V. Gy. kapta költői munkásságáért.]
 Az Akadémia jutalmazottjai. = Élet 1924. 9. sz. 166. [V. Gy. Marczibányi-jutalmáról.]
 KÉKY LAJOS: V. Gy. = Ptüz 1926. dec. 25. 25–26. sz. 578–580. [Költészetének elemzése.]
 MÉSZÖLY GEDEON: A „modern” irodalomtudomány. = BpSz 1927. 205. köt. 465–472. [V. Gy. költészetéről.]
 [BERZEVICZY ALBERT]: – – beszéde V. Gy. ravatalánál. = AkÉrt 1929. 105–107., és KisfTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 339–340.
 CSÁSZÁR ELEMÉR: V. Gy.-ról a Petőfi Társaság ülésén. = BH 1929. máj. 28. 118. sz. 18. [Megemlékezés az íróról elhunytá alkalmából.]
 [GULYÁS PÁL] G. P.: V. Gy. = It 1929. 278. [Életrajzi adatok, művei felsorolásával.]
 K.: V. Gy. = Vasárnap (Arad) 1929. 220.
 KÉKY LAJOS: V. Gy. = Napk 1929. I. 778–781.
 KRISTÓF GYÖRGY: V. Gy. pályája. = Ptüz 1929. 217–218.
 LAKI DEZSŐ: V. Gy. = Közgazdasági Szemle 1929. 305–310.
 RAVASZ LÁSZLÓ: V. Gy. (In memoriam.) = ProtSz 1929. 443–444.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: V. Gy. = Nyug 1929. I. 704–705.
 VOINOVICH GÉZA: V. Gy. = Újld 1929. I. 610.
 V. Gy. meghalt. = PN 1929. máj. 3. 99. sz. 5.
 GÖDE LAJOS: Emlékbeszéd görzsönyi V. Gy. felett (1929. nov. 17-én). = Nagykőrösi Arany Társ. Évk. 1929–30. 5. köt. Nagykőrös 1930. 22–31.
 GYALLAY DOMOKOS: V. Gy. = BH 1931. jan. 8. 5. sz. 1–2., és KisfTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 215–219.
 HERCZEG FERENC: Beszéde V. Gy. síremlékének felavatásakor. = AkÉrt 1931. 237.
 HORVÁTH JÁNOS: V. Gy. = Bpsz 1932. 225. köt. 365–402. – Klny.: MTA Emlékbeszédek. 21. köt. 10. sz. 40 l.
 KOZMA ANDOR: V. Gy. síremléke előtt. = KisfTÉ ÚjF 1929–1932. 58. köt. Bp. 1932. 347–348.
 SÁGI ISTVÁN: A vonatkozó névmásokról. = Msan 1933. 101–106. [A vonatkozó névmás használata V. Gy.-nál.]
 SZABÓ RICHÁRD: Irodalmi hatások V. Gy. költészetén. = Császár Emlk. Bp. 1934. 206–220. – Klny. is. Ism.: Lit 1934. 352.
 ALSZEGHY ZSOLT: V. Gy. = It 1935. 123–132.
 SCHÖPFLIN ALADÁR: V. Gy., a kritikus. = Tük 1938. 770–772.

KÉKY LAJOS: V. Gy. emlékezete. = KisfTÉ ÚjF 1937–1940. 60. köt. Bp. 1940. 57–73.
RAVASZ LÁSZLÓ: V. Gy. = R. L. Korbán. Beszédék, írások. 2. köt. Bp. [1942.] 439–440.

EGYES MŰVEKRŐL

A bosszuló kard 2
Dalok 1
Hamvadó tüzek 7
Ködben 4
Költeményei 3
A végtelen felé 5
Vitézi énekek Thúry Györgyről 6

1 Dalok (1881)

[AMBRUS ZOLTÁN] SPECTATOR = FL 1881. márc. 27. 70. sz.
A Hon(regg.) 1881. márc. 22. 80. sz. 1.
Ko 1881. I. 476–477.
VU 1881. febr. 6. 6. sz. 91.
- z - = BpSz 1882. 29. köt. 63. sz. 488–491.

2 A bosszuló kard (1897)

MSzal 1897. 27. köt. 1084–1086. [Operalibrettó.]
ÁBRÁNYI EMIL: Pályázati jelentés az operaszövegre kitűzött Lukács Krisztina-féle pályadíjról. = KisfTÉ ÚjF 1896–1897. 31. köt. Bp. 1898. 43–44. [A nyertes V. Gy. dalműve.]

3 Költeményei (1915)

[ALEXANDER BERNÁT] ALEXANDER, BERNHARD = PLloyd 1915. júl. 22. 202. sz.
d. = BpSz 1915. 164. köt. 117–131.
δ = BH 1915. ápr. 4. 94. sz. 1–2.
KAMPIS JÁNOS = OrszV 1915. máj. 16. 20. sz. 257–258.
KRISTÓF GYÖRGY: Két új verskötet. = SpRefL 1915. aug. 8, 15, 29., 208, 217, 233. – KlNy. is. [Többek között V. Gy. kötetéről is.]
MAGYAR FERENC = MKult 1915. II. 202–203.
[MÁRKUS LÁSZLÓ] MARCO = ÚjNemz 1915. ápr. 11. 9–10.
NAGY JÓZSEF = Ur 1915. 305–306.
VÁRDAI BÉLA = KatSz 1915. 873–875.
A Hét 1915. máj. 23. 21. sz. 267.
BEÖTHY ZSOLT: Bíráló jelentés V. Gy. költeményeiről. = KisfTÉ ÚjF 1914–1916. 49. köt. Bp. 1916. 207–208.
MURAKÓZY GYULA = ProtEgyHskLap 1916. jan. 2. 1. sz. 4–6.
PAP KÁROLY = Protsz 1916. 177–182.

SOLYMOSSY SÁNDOR = NNőnevelés 1916. 6. sz. 314–322.

4 Ködben. Újabb költemények 1915–1921 (1922)

BÍRÓ DÉNES = Élet 1922. 12. sz. 295.
CSÁSZÁR ELEMÉR = ÚjNemz 1922. máj. 28. 120. sz.
KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: V. Gy. = Nyug 1922. 936., és K. D. hátrahagyott művei. 3. köt. Kortársak. Bp. 1940. 273–275., K. D.: Írók, festők, tudósok. 2. köt. Bp. 1958. 193–195.
SCHÖPFLIN ALADÁR = Szózat 1922. máj. 28. 121. sz. 10.
VÁRDAI BÉLA = KatSz 1922. 567–570.
ZOLNAI BÉLA = Mság 1922. máj. 28. 120. sz. 14.
Mo 1922. máj. 14. 109. sz. 4.
PN 1922. jún. 11. 131. sz. 10.
DÁNIELNÉ LENGYEL LAURA = BH 1924. aug. 22. 172. sz.
GALAMB SÁNDOR = Szózat 1924. febr. 12. 35. sz. 1–2. [Többek között a „Ködben” c. kötetéről is.]
LÁSZLÓ ISTVÁN = Élet 1924. szept. 7. 17. sz. 322–323. [Többek között a „Ködben” c. kötetéről is.]

5 A végtelen felé. Költemények 1922-ből (1923)

[ALSZEGHY ZSOLT] Zs. = It 1924. 14–29. [Többek között V. Gy. verskötetéről is.]
[ALSZEGHY ZSOLT] Zs. = Élet 1924. 6. sz. 119.
GALAMB SÁNDOR = Szózat 1924. febr. 12. 35. sz. 1–2. [Többek között „A végtelen felé” c. kötetéről is.]
HARTMANN JÁNOS = Napk 1924. I. 269–271.
[KÁLLAY MIKLÓS] K-y = NU 1924. febr. 10. 34. sz.
LÁSZLÓ ISTVÁN = Élet 1924. szept. 7. 17. sz. 322–323.
[SZILÁGYI DEZSŐ] SZEM = Protsz 1924. 529–530.
VÁRDAI BÉLA = KatSz 1924. 442–444.

6 Vitézi énekek Thúry Györgyről (1923)

RÉDEY TIVADAR = Napk 1923. II. 776–778.
- rgy.: Töredékes jegyzetek V. Gy. Thúry György románcairól. = Napk 1923. II. 778–780.
VÁRDAI BÉLA = KatSz 1923. 569–571.

7 Hamvadó tüzek. Költemények 1922–1926 (1927)

ALSZEGHY ZSOLT = It 1927. 218–232. [Többek között V. Gy. verskötetéről is.]
BRISITS FRIGYES = Élet 1927. 20. sz. 403.

GULYÁS SÁNDOR = Napk 1927. 349–351.
 KÁLLAY MIKLÓS = NU 1927. ápr. 24. 92. sz.
 KÉKY LAJOS = BpSz 1927. 205. köt. 149–159.
 PAPP FERENC = BH 1927. márc. 17. 62. sz.
 ZOLTVÁNY IRÉN = KatSz 1927. 505–507.
 ZSIGMOND FERENC = ProtSz 1927. 406–409.

VARSÁNYI GYULA

1863–1908

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

SZILÁGYI GÉZA: V. Gy. = Élet 1895. nov. 3. 12–13.
 V. Gy. halála. = PH 1908. aug. 23. 202. sz. 11.
 PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. XIII. Fiatalon elhunyt költők. = MH 1928. jún. 17. 136. sz. 21–22.
 [Többek között V. Gy.-ről.]
 SZILÁGYI GÉZA: Engesztelésül! Írói emlékeimből. = Magyar zsidók könyve. Bp. 1943. 79–85. [V. Gy.-ről.]

EGYES MŰVEKRŐL

Költeményei 1
 Kun László 5
 Mulandóság. Költemények 1883–1893 3
 A rózsabokor 6
 Úria 2
 Vallomások 4

1 Költeményei (1885)

PALLOS = Ko 1885. szept. 27. 39. sz. 622–624.
 SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. szept. 18. 256. sz. 1.
 PH 1885. júl. 6. 183. sz. 10.

2 Úria (1890)

CSIKY GERGELY: Jelentés az 1889. évi Teleki-pályázatról. = AkÉrt 1890. 181–191, 239., és Nemzet 1890. márc. 20. 78. sz. 1. [A pályadíjra V. Gy. szomorújátékát javasolják.]
 FL 1890. márc. 20. 78. sz.
 MSzal 1890. 14. köt. 330–331.
 PH 1890. márc. 20. 78. sz. 3–4. [V. Gy. nyertes drámájáról.]
 VU 1890. dec. 14. 50. sz. 822.
 KELEMEN BÉLA = FL 1891. jan. 20. 20. sz. 133–134.
 -s. = PN 1891. febr. 26. 56. sz. 1.

3 Mulandóság. Költemények 1883–1893 (1894)

[BÉLA HENRIK] -ik. = BH 1893. dec. 1. 332. sz. 2–3.
 LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1893. nov. 12. 313. sz. 3.
 PALÁGYI LAJOS = OrszV 1893. nov. 26. 779.
 -y-ó. = KépCsall 1893. dec. 3. 49. sz. 784.
 MGén 1893. nov. 19. 47. sz. 335.
 VU 1893. dec. 17. 51. sz. 869–870.
 OLLÓ = Élet 1894. 71–72.
 MSzal 1894. 20. köt. 1362.

4 Vallomások. Újabb versek 1894–1898 (1899)

FARKAS EMIL = MKr 1899. ápr. 1. 13. sz. 199–200.
 (g.) = MSz 1899. júl. 16. 29. sz. 347.
 S. = Művészvilág 1899. 94–95.
 (x-y.) = KépCsall 1899. máj. 14. 20. sz. 316–317.
 [Többek között V. Gy. költeményeiről is.]
 MSzal 1899. ápr., 163–164.
 VU 1899. ápr. 16. 16. sz.

5 Kun László (1905)

BAYER JÓZSEF: Jelentés az 1899. évi Kóczán-féle pályázatról. = AkÉrt 1900. 597–610. [A legjobb pályázat V. Gy. történelmi tragédiája.]
 (k.) = MSz 1905. aug. 6. 32. sz. 261. [V. Gy. történelmi drámája Kóczán-díjat kapott.]
 [TÁBORI RÓBERT] t. r. = Újld 1905. nov. 5.
 VU 1905. máj. 14. 20. sz. 320.

6 A rózsabokor (1905)

(k.) = MSz 1905. aug. 6. 32. sz. 261. [Többek közt V. Gy. vígjátékáról is.]
 VU 1905. máj. 14. 20. sz. 320.

VAS GEREBEN

1823–1868

Bibliográfia

VÁLI BÉLA: V. G. = Figy 1885. 18. köt. 344–350. [V. G. műveinek bibliográfiájával.]

Szövegek

KIADÁSOK

V. G. munkáinak együttes képes kiadása. Kiad. Váli Béla és Sziklay János. Bp. 1886–[1900.] [Az 1–10.]

köt. *Mehner Vilmos*, a 11–12. köt. a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg. Az 1890-es évek végén megváltozott sorozati címmel: „V. G. összes munkái. Képes kiadás” a Franklin-Társulat adta ki újra az egész sorozatot [1898–1899]-ben.]

1. A régi jó idők. [1886.] 518 l.
2. Nagy idők, nagy emberek. 1886. 506, 2, XVII l.
3. A pörös atyafiak. – (A badacsonyi szüret 1795-ben. – Régi módi házasság.) 1886. 462 l.
4. A nemzet napszámói. Magyar korrajz. – (Adomák. Képek.) 1886. 485 l.
5. Egy alispán. Magyar korrajz. 1886. 491 l.
6. Garasos arisztokrácia. – [Elbeszélések.] 1887. 467 l.
7. Tekintetes urak. – (Elbeszélések.) 1887. 491, 5 l.
8. Jurátusélet. Korrajz. – (Két szomszéd. – Az öreg Schnellnemé. – A régi jó időkben.) 1887. 483, 5 l.
9. Életunt ember. – (Urambátám és én.) – (Adomák.) 1888. 486, 2 l.
10. Dixi. Korrajz. – (Adomák.) 1888. 502, 2 l.
11. II. József császár kora Magyarországon. 2. kiad. 1898. 428, 2 l.
12. Parlagi képek. (1851) – Tormagyökerek. (1865) 3. kiad. [1900.] 371 l.

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- VÁLI BÉLA: V. G. egy ismeretlen verse. = *Figy* **1885**. 18. köt. 237. [„Örömdal” c. verse Scitovszky János püspöki kinevezése alkalmából.]
- KAPOSSY LUCIÁN: Régi kritikák. = *ItK* **1898**. 222–230. [Többek között (229–230. lapon): V. G. kritikája a pápai ref. kollégiumi képző társulathoz benyújtott pályamunkákról, 1853-ból.]
- ERDEI LÁSZLÓ: V. G. a kismartoni jurátus-életről. = *SoproniSz* **1960**. 258–260. [Soproni tudósításai 1845-ből az Életképekben.]

LEVELEZÉS

- POMPÉRY AURÉL: V. G. kiadatlan levele Pompéry Jánoshoz. (1846. aug. 27.) = *BH* **1913**. ápr. 15. 89. sz. 26.
- V. G. – Falk Miksához. = *Falk Miksa és Keeskeméthy Aurél* elkobzott levelezése. Bp. **1925**. 312, 315–316, 390. [Kelt: Pest 1856. aug. 11., [1856. dec. első fele], Balatonfüred 1858. júl. 13.]
- KOZOCSA SÁNDOR: V. G. levele Májer Istvánhoz. = *ItK* **1939**. 70. [Kelt: 1864. máj. 25.]
- JANCSÓ ELEMÉR: Éjszaki Károly irodalmi hagyatékából. = *NyitudoK* **1964**. 73–77. [Többek között V. G. levele É. K.-hoz, d. n.]
- V. G. – Aranyanak. = *Arany János összes művei*. 15. köt. *Levelezés*. 1. köt. Bp. **1975**. 72, 210, 219, 231,

319.; 16. köt. *Levelezés*. 2. köt. Bp. 1982. 176. [Kelt: Pest 1847. márc. 25.?, Pest 1848. jún. 24.?, Pest 1848. júl. 6. után?, Pest 1848. nov. 12.?, Pest 1851. jan. eleje?, Pest 1853. febr. 15. – A levelek elvesztek, kivéve az utolsót.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

- VÁLI BÉLA: V. G., Radákovits József élete és munkái. Bp. **1883**. 79 l.
Ism.: *Nemzet*(regg.) **1883**. máj. 27. 144. sz.
- BARABÁS ÁBEL: V. G. élete. Bp. **1903**. 219 l. (V. G. összes munkái. Pótkötet.) – 2., jav. kiad. 1906.
Ism.: *Kanyaró F[erenc]*, *KerMagv* **1903**. 5. sz. 281–282. – *Újld* **1903**. jún. 28. 27. sz. 18.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

- DEGRÉ ALAJOS: Nyilatkozat. = *PN* **1863**. dec. 3. 277. sz. [V. G.-nek a Petőfi Társulat megalapítására vonatkozó tervéről.]
- NYÁRI SÁNDOR: V. G. sírja. = *ZalaiKözl* **1883**. nov. 1. 87. sz. 1–2., és *Pápai Lapok* **1883**. nov. 18. 48. sz. 1–2. [Megtalálták a bécsi währingi temetőben V. G. sírját.]
- NYÁRI SÁNDOR: V. G. sírja. = *BH* **1883**. nov. 14. 314. sz. 1–3. [A *BH* okt. 5-i, nov. 3-i és nov. 7-i sz.-ában felvetett problémák összefoglalása az író halálának körülményeire, temetésére és sírjára vonatkozóan.]
- VÁLI BÉLA: Hol nyugszik V. G.? = *Veszprém* **1883**. okt. 7. 40. sz. 1.
- VÁLI BÉLA: V. G. családi nevééről. = *Figy* **1883**. 15. köt. 237–238.
- VÁLI BÉLA: V. G. Radákovics József. = *EPHk* **1883**. 536–558, 738–760, 865–891.
- V. G. sírja. = *BH* **1883**. nov. 3. 303. sz. Mell. 1–3. [Utánközlés a *ZalaiKözl* nyomán.]
- V. G. síremléke. = *Pápai Lapok* **1883**. dec. 9. 51. sz. 1.
- V. G. hamvainak hazaszállítása. = *BH* **1884**. nov. 23. 323. sz. 5. [Hamvait a Kerepesi temetőben helyezik el.]
- V. G. hamvainak hazaszállítása. = *Egyetértés* **1884**. nov. 23. 323. sz. 4.
- K. B.: V. G. hamvainak kiadása. = *FL* **1885**. jan. 20. 15. sz.
- KOVÁCS PÁL: V. G. Győrött. = *FL* **1885**. jan. 24. 19. sz. 125.
- MOLNÁR GYÖRGY: V. G. íróasztala. = *Alf* **1885**. dec. 11. 283. sz. 1. [A Nikolits Döme tulajdonában lévő néhány bútordarabról.]
- SZIKLAY JÁNOS: A hazafíui kegyelet. = *Budapest* **1885**. jan. 25. 25. sz. 2. [V. G.-t jan. 25-én helyezték el a hazai sírban.]

- VÁLI BÉLA: Hogyan hozzuk haza V. G.-t? = PN(esti) 1885. jan. 17. sz. 2.
- [VARGYAS ENDRE] VAS BORONA: V. G. és a gyóriek. = GyőriKözl 1885. jan. 22. 7. sz. 1.
- [VARGYAS ENDRE] TŰSKE: Karcolatok V. G.-ről. = GyőriKözl 1885. jan. 22. 7. sz. 2.
- [VARGYAS ENDRE] TŰSKE: V. G.-ről. = GyőriKözl 1885. jan. 25. 8. sz. 1.
- [V. G. hamvainak hazaszállítása és újratemetése. A gyászszertartásról.] = BH 1885. jan. 19. 26., Egyetértés 1885. jan. 19. 21, 26., PH 1885. jan. 19. 25, 26., PN jan. 19. 25, 26.
- B. K.: [V. G. halálzási adatai.] = BN 1896. szept. 5. 17. sz. 11.
- CONCHA KÁROLY: V. G. juhász-furulyája. = FL 1896. szept. 6. 245. sz. 16. [Visszaemlékezés V. G. enyngi látogatására.]
- V. G. = BH 1904. jún. 19. 169. sz. 13. [Életrajza, emléktáblájának leleplezése alkalmával szülőhelyén, Fürgeden.]
- V. G. és az ő Katicája. = BH 1912. júl. 28. 177. sz. 35. [1851–52 folyamán írott 6 levél Legény Katalintól, V. G. feleségétől Legény Lajos írkokhoz.]
- V. G. érettségi bizonyítványa. = Mság 1922. jún. 7. 127. sz. 10.
- M. E.: Beszélgetés V. G. unokahúgával. = Szózat 1923. ápr. 8. 79. sz. 5. [Visszaemlékezés az írora.]
- VÁNYI FERENC: Radákovits, vagy Radankovits? = It 1930. 167–169. [V. G. családi nevének változatairól.]
- RADÓ RICHÁRD: Az ártatlanul meghurcolt V. G. = BN 1937. 7. sz. 430–432. [Vadnai Károlynak a FL 1867 májusi sz.-ában V. G. elleni támadó cikkéről a Népbarát előfizetési díjainak elsikkasztása miatt. V. G. tisztázta a vádat.]
- TANULMÁNYOK, CIKKEK
- Megjegyzés:* V. G. szerkesztői tevékenységére vonatkozóan I. még a bibliográfiai sorozat 3. kötete *Általános részének Sajtó. Sajtótörténet* c. fejezetét is, különös tekintettel *A Falu Könyve (1851)*, a *Népbarátja (1848–1849)* és a *Népbarát (1861–1867)* irodalmára.
- [TÓTH KÁLMÁN]: V. G. = Huszonnégy író s színész arckép albuma. Műmelléklet a Hölgyfutárhoz. II. Pest 1856. 18–19.
- VÁLKAI IMRE: V. G. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 106–108.
- VÉRTESI ARNOLD: V. G. = MoNv 1868. febr. 9. 6. sz. 1–2.
- JÓKAI MÓR: Az én kortársaim. = KisfTÉ Újf 1871–1872. 2. köt. Bp. 1872. 239–280., és J. M. összes művei. 96. köt. Életemből. 1. köt. Bp. 1898. 165–199. [Többek között (255–256. lapon) V. G.-ről is.]
- HOVÁNYI FERENC: V. G. halála és temetése. = BH 1883. nov. 7. 307. sz. 5. [Hozzászólás a BH okt. 15-i cikkéhez Váli Béla felhívásával kapcsolatban.]
- VÁLI BÉLA: Emléktáblát V. G.-nek szülőházára Fürgeden és sírjára Bécsben. = Veszprém 1883. szept. 16. 37. sz. 1. [Adakozásra szólít fel. A nyílt levél másik aláírója Lévy Imre, a lap szerkesztője.]
- Hol nyugszik V. G. = BH 1883. okt. 15. 284. sz. 8. [Váli Béla felhívásáról.]
- b. e.: V. G. = OrszV 1885. jún. 24. 4. sz. 62. [Méltatása.]
- SZANA TAMÁS: V. G. = Nemzet 1885. jan. 25. 25. sz. 5–6.
- SZIKLAY JÁNOS: V. G. = Egyetértés 1885. jan. 18–19. 18–19. sz., és PH 1885. jan. 18. 18. sz. 17–18.
- [VADNAI KÁROLY]: – – beszéde V. G. fölött. = BH 1885. jan. 26. 26. sz. 3–4., és Ko 1885. febr. 1. 5. sz. 73–75., V. K.: Irodalmi emlékek. Bp. 1905. 314–321.
- VÁLI BÉLA: V. G. = Figy 1885. 18. köt. 344–350.
- VÁLI BÉLA: V. G. élete. = FL 1885. jan. 25. 20. sz., és Egyetértés 1885. jan. 26. 26. sz. 1–2. [Méltatása elhangzott V. G. hamvainak Bécsből történő hazaszállítása és újratemetése alkalmából.]
- [OZORAY ÁRPÁD] CSONGOR: Az ötvenes évek irodalmi élete a fővárosban. XXXVI. = Hölgyek Lapja 1886. márc. 21. 12. sz. 150–151. [V. G. írói munkásságáról az elnyomatás alatt.]
- [BALLA IGNÁC] BOTOND: V. G. emléke. = PH 1904. jún. 19. 169. sz. 34–35.
- CHOLNOKY VIKTOR: V. G. = PolHsz 1904. 25. sz. 8.
- Cs. G.: V. G. = Mság 1904. jún. 19. 171. sz. 3–4., és Fehérmegeyi Napló 1904. jún. 21. 73. sz. 1.
- EKESE: V. G. = Az Újság 1904. jún. 19. 169. sz. 41–42.
- RÁKOSI JENŐ: Emlékbeszéd V. G. szülőházának emléktáblájánál. = OrszV 1904. jún. 26. 26. sz. 513–514. [Fürgeden.]
- [SEBŐK ZSIGMOND] KEVE: V. G. = Újld 1904. jún. 26. 26. sz. 627–628.
- UTOLSÓ IGRIC: V. G. = CsokonaiL 1904. júl. 1. 12. sz. 1.
- MIKSZÁTH KÁLMÁN: V. G. = V. G.: Nagy idők, nagy emberek. Bp. 1906. V–XI., és M. K.: Írói arcképek. Bp. 1953. 87–91.
- VÁRADI ANTAL: V. G.-ről. = Egyetértés 1909. ápr. 8. 83. sz. 1–3.
- ORSZÁGH JÓZSEF: V. G. és a népnyelv. = Magyaróvári kegyesr.gimn.Ért. 1911/12. 3–27.
- Ism.: It 1912. 447.
- GÁRDONYI ALBERT: V. G. a magyar nyelvért. = It 1913. 163., és BH 1913. 54. sz.

[ANDOR JÓZSEF] a. j.: V. G. = *Élet* 1918. 5. sz. 115.
[Megemlékezés halála 50. évfordulója alkalmából.]
ZSIGMOND FERENC: V. G. = *It* 1919. 1–22.
BOROS GYÖRGY: Madách és V. G. = *Ptűz* 1923. 577–580. [Megemlékezés munkásságukról születésük 100. évfordulója alkalmából.]
[GALAMB SÁNDOR] -bs-: V. G. = *Napk* 1923. II. 682–683.
KELECSÉNYI GABRIELLA: V. G. = *Szózat* 1923. ápr. 7. 78. sz. 1–2.
KORODA PÁL: V. G. = *A Kék Madár* 1923. márc., 1. sz. 24.
KÖRÖSSY HENRIK: V. G. = *Néptanítók Lapja* 1923. máj. 15. 18–20. sz. 1–2.
LAMPÉRTH GÉZA: V. G. = *A Falu* 1923. szept. 15. 9. sz. 157–159.
RASS KÁROLY: V. G. = *Ptűz* 1923. 116–118.
SZIKLAY JÁNOS: V. G. emlékezete. = *KatSz* 1923. 343–356., és *SztIAKÉrt* 1923. 1–13.
Ism.: *PN* 1923. ápr. 21. 90. sz. 3.
[SZIKLAY JÁNOS]: – – beszéde a Tolnavármegyei Köz-művelődési Egyesület V. G. ünnepén, Fürgedpusztán 1923. évi június 24-én. = *SztIAKÉrt* 1923. 73–74.
[SZIRA BÉLA] Sz. B.: V. G. emléke. = *Élet* 1923. 4. sz. 73.
VÁTH JÁNOS: V. G. jubileuma. = *MKult* 1923. 225–226.
A százéves V. G. = *Mo* 1923. ápr. 7. 78. sz. 4.
V. G. = *Őrálló* 1923. márc. 31.
A nemzet napszámosa. = *PN* 1923. ápr. 7. 78. sz. 3.
SZINNYEI FERENC: Humoristáink a Bach-korszakban. = *It* 1934. 177–187. [Többek között V. G. munkásságáról is.]
FÁBIÁN ISTVÁN: V. G. = *A mátyásföldi egyesületi Corvin Mátyás gimn.Ért.* 1935/36. 3–16. – *Klny.* is.
[Az adoma szerepe V. G. műveiben.]
Ism.: *Nagy Sándor*, *It* 1936. 164–165.
ÉBER JÁNOS: *Bev.* = V. G. elbeszélései. Bp. [1941.] 3–8. (MKI)
BORY ISTVÁN: Egy elfelejtett népi író. = *KisU* 1950. júl. 7. 155. sz. 4. [V. G. munkásságnak méltatása.]
DOBCSÁNYI FERENC: *Mehetsz a sóhivatalba.* = *MNyr* 1953. 465–467. [V. G. is használta egyik rőpiratában, 1848-ban. A kifejezés eredetéről.]
H. FEKETE PÉTER: *Menjen a sóhivatalba.* = *MNyr* 1954. 245. [Visszaul Dobcsányi Ferencnek a *MNyr* 1953. évf.-ban megjelent cikkére. Vele ellentétben a cikkíró szerint V. G. más értelemben használta a kifejezést.]
MEGGYES KLÁRA: *A malom alja kifejezés jelentésmódosulásai.* = *MNyr* 1960. 224–229. [A 'malom alja' és a 'malomalji' szó szerkezet, illetve szóösszetétel jelentésmódosulásai az irodalmi nyelvben az Ady-

használta kifejezésig. Előfordulása többek között V. G.-nél „A malom alatt” c. művében.]

EGYES MŰVEKRŐL

A csárdás 2
Egy alispán 6
Garasos arisztokrácia 10
Jurátus élet 11
II. József császár kora Magyarországon 12
A múltak emlékei 7
Nagy idők, nagy emberek 4
A nemzet napszámosai 5
Összes munkái 12
Parlagi képek 1
A pörös atyafiak 8
A régi jó idők 3
A tekintetes urak 9

1 *Parlagi képek* 1–2. (1851)

ÚjMMúz 1851–1852. 2. füz. 103. [Tudósítás a kötet megjelenéséről.]

[DUX ADOLF] A. D. = *PLloyd* 1855. 122. sz. 2.

2 *A csárdás* (*Nemzeti Színház: 1855. febr. 24.*)

PLloyd 1855. 51. sz. 2.

PLloyd 1855. 94. sz. 2.

PN 1855. febr. 27. 46. sz.

3 *A régi jó idők* 1–3. (1855)

[DUX ADOLF] A. D. = *PLloyd* 1855. 269. sz. 2–3.

[GREGUSS ÁGOST] -ss = *MS* 1855. szept. 12. 60. sz.
[Az író válaszat 1. „A nemzet napszámosai” (1857) c. regénye Toldalékában.]

GREGUSS ÁGOST: *A nevezetes tüneményekről legújabb regény s beszélyirodalmunkban.* = *KN* 1856. 4. sz. 213–225.

FL 1865. júl. 9. 589.

4 *Nagy idők, nagy emberek* 1–3. (1856)

* = *Hölgyf* 1856. aug. 5. 180. sz. 737.

Lit 1926. 10. sz. 25.

BÁNHEGYI JÓB = *PannonhSz* 1927. 61.

5 *A nemzet napszámosai* 1–3. (1857)

[DUX ADOLF] A. D. = *PLloyd* 1857. 297. sz. 2.

GREGUSS ÁGOST: *A „Nemzet Napszámosai”-nak Toldaléka.* = *PN* 1857. szept. 12–13. 207–208. sz. – *Klny.* is. [Vö. „A régi jó idők” irodalmával! – V. G. e cikkre adott válaszat és Greguss

viszonzválaszát I. PN 1857. szept. 15. 209. sz.-ában.]

Növ 1857. szept. 13. 36. sz. 576.

[CSABAI IMRE] Cs. I. = MMüvelődés 1928. 56. ya = PannonhSz 1928. 72.

Lit 1928. jan., 1. sz. 21–22.

KÁRPÁTI AURÉL = PN 1933. okt. 1. 223. sz. 20.

LAKATOS LÁSZLÓ = Az Est 1933. okt. 1. 223. sz. 11. PN 1933. okt. 3. 224. sz. 7.

6 Egy alispán 1–3. (1858)

Növ 1858. jún. 13. 24. sz. 384.

FL 1865. szept. 14. 210. sz. 829.

7 A múltak emlékei 1–2. (1859)

Növ 1859. júl. 10. 28. sz. 443.

8 A pörös atyafiak 1–2. (1860)

[ARANY JÁNOS] = SzépirodF 1860. dec. 19. 7. sz. 99–102., dec. 26. 8. sz. 115–118., és A. J. prózai dolgozatai. Bp. 1879. 440–455., A. J. összes munkái. 5. köt. Prózai dolgozatai. Bp. 1884. 467–483., A. J. összes prózai művei és műfordításai. Bp. [1938.] 586–601., A. J. összes prózai művei. Bp. [1949.] 730–745., A. J. összes művei. 11. köt. Prózai művek. 2. köt. Bp. 1968. 42–52.

9 A tekintetes urak 1–2. (1864)

Növ 1864. máj. 29. 22. sz. 352.

10 Garasos arisztokrácia 1–2. (1865)

-r-f = Nef 1865. júl. 2. 27. sz. 236.

FL 1865. máj. 27. 121. sz. 483.

CZUKRÁSZ RÓZA, T.: V. G. mint nevelő. = MPestalozzi 1899. dec. 9–16. 40–41. sz. 163, 166–167. [V. G. regényének pedagógiai tanulságai. Nevelési sikerek és kudarcok V. G. műveiben.]

11 Jurátus élet 1–3. (1866)

MoNv 1866. ápr. 15. 15. sz. 239.

KRÚDY GYULA: A forradalom napjai. – K. Gy. feljegyzései. A miatyánk évéből. (Pest 1918–19-ben.) Bp. 1920. 21–22., és K. Gy.: Írói arcképek. 1. köt. Bp. 1957. 227–228. [Reflexiók V. G. regénye kapcsán az íróról és a márciusi forradalom eseményeiről.]

ERDEI LÁSZLÓ: V. G. a kismartoni jurátuséletről. = Soprsz 1960. 258–260.

12 II. József császár kora Magyarorszában (1867)

[NAGY MIKLÓS]: Jókai és korának közvéleménye II. Józsefről. = Jókai Mór összes művei. Regények. 38. köt. Rab Ráby. Bp. 1966. 516–523. [Az 517. és az 521. lapon V. G. regényéről is.]

13 Összes munkái 1–12. (1886–1900)

J. = FL 1885. dec. 1. 295. sz.

SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. dec. 3. 332. sz. 1. [A sorozat 1–8. kötetéről.]

Egyetértés 1888. márc. 18. 78. sz. 10.

VERŐ GYÖRGY

1857–1941

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

FALK ZSIGMOND: Filharmonikusaink. = OrszV 1898. márc. 20. 12. sz. 190.

[GULYÁS PÁL] G. P.: V. Gy. = It 1941. 95–96. [Életrajzi adatok, művei felsorolásával.]

Meghalt V. Gy. = Nszava 1941. márc. 14. 61. sz. 4.

EGYES MŰVEKRŐL

A bajusz 7

Bölcső és koporsó 5

Csak tréfa 10

Doktorkisasszonyok 8

Ellenség 16

Ezer év 3

1848 (Hadak útja) 4

Falusi Madonna 12

Göre Gábor Budapesten 13

Káin 6

Leányka 11

Leánynéző 15

Menyecskek 9

A nép 14

A szultán 1

Virágcsata 2

I A szultán

(Népszínház: 1892. okt. 19.)

PH 1892. nov. 20. 321. sz. 5–6.

B. L.: V. Gy. = OrszV 1894. jan. 28. 5. sz. 73–74. [Az ötvenedik előadásról.]

G. = PLloyd 1911. ápr. 30. 102. sz. [Az átdolgozott változat a Király színházban.]

2 Virágcsata

(Népszínház: 1894. ápr. 28.)

Élet 1894. 390–391.

Nemzet 1894. ápr. 29. 118. sz. 3.

PH 1894. ápr. 29. 119. sz. 7.

3 Ezer év

(Népszínház: 1896. ápr. 17.)

[HEVESI SÁNDOR] (hs) = Je 1896. ápr. 19. 8. sz. 127.

[SZOMORY EMIL] -ry = Nemzet 1896. ápr. 18. 107. sz. 1.

Újld 1896. ápr. 26. 18. sz. 425–426.

4 1848 (Hadak útja)

(Népszínház: 1898. márc. 15.)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] cs. e. = MKr 1898. ápr. 1. 13. sz. 218–219.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] ROTHAUSER, M[AX] = PLloyd 1898. márc. 16. 65. sz.

[SZOMORY EMIL] -ry = Nemzet 1898. márc. 16. 75. sz. 1.

A Hét 1898. márc. 20. 12. sz. 17. köt. 190.

OrszH 1898. márc. 16. 75. sz. 11.

5 Bölcső és koporsó

(Magyar Színház: 1902. szept. 16.)

F-s. = NPestJ 1902. szept. 17. 255. sz.

[FARAGÓ JENŐ?] (f. r.) = MH 1902. szept. 17. 255. sz.

5. [Kossuth születésének századik évfordulójára írt darabja.]

MOLNÁR GYULA = MKözélet 1902. okt. 1. 3. sz. 228–230.

6 Káin

(Nemzeti Színház: 1902. ápr. 4.)

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1902. ápr. 5. 93. sz. 1–2.

[BRÓDY SÁNDOR] B. S. = MH 1902. ápr. 5. 93. sz. 1–2.

[CSILLAG MÁTÉ] cs-g m-é = KépCsall 1902. ápr. 13. 15. sz. 239.

[DÓCZI LAJOS] OMEGA = MKözélet 1902. ápr. 15. I. 338.

GAMMA = Mság 1902. ápr. 6. 82. sz. 12–13.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] = PLloyd 1902. ápr. 5. 83. sz.

-s. = A Hét 1902. ápr. 6. 224–225.

TÁBORI RÓBERT = PN 1902. ápr. 5. 93. sz. 1–3.

-y. = NPestJ 1902. ápr. 5. 93. sz.

Újld 1902. ápr. 13. 16. sz. 342.

7 A bajusz

(Magyar Színház: 1903. febr. 6.)

Gy. = MSzó 1903. febr. 8. 34. sz. 10.

[JÓB DÁNIEL] (j. d.) = MH 1903. febr. 7. 37. sz. 11.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1903. febr. 7. 33. sz.

[SZINI GYULA] F. K. = MGén 1903. 6. sz. 18–19.

[SZINI GYULA] -ni = PN 1903. febr. 7. 37. sz. 11.

8 Doktorkisasszonyok

(Magyar Színház: 1903. dec. 19.)

-eu- = PLloyd 1903. dec. 20. 306. sz.

[FARAGÓ JENŐ] (f. j.) = MH 1903. dec. 20. 347. sz. 10.

9 Menyecskek

(Népszínház: 1903. nov. 27.)

[BÉLDI IZOR] (-ldi) = PH 1903. nov. 28. 326. sz. 15. [Három egyfelvonásos.]

[JÓB DÁNIEL] (j. d.) = MH 1903. nov. 28. 325. sz. 11–12.

[MOKRY FERENC] m. f. = Mság 1903. nov. 29. 278. sz. 7.

[NAGY ENDRE] N. E. = PN 1903. nov. 28. 326. sz. 13.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] -ser = PLloyd 1903. nov. 28. 287. sz.

[TÁBORI RÓBERT] T. R. = Újld 1903. dec. 6. 50. sz. 537–538.

VU 1903. dec. 6. 49. sz. 817.

10 Csak tréfa

(Magyar Színház: 1904. szept. 10.)

-eu- = PLloyd 1904. szept. 11. 222. sz.

11 Leányka

(Népszínház: 1906. jan. 17.)

[ADY ENDRE] = BN 1906. márc. 8. 8., és A. E. összes prózai művei. 7. köt. Bp. 1968. 276.

[GROSZ HENRIK] (g. h.) = Nszava 1906. jan. 18. 15. sz. 5.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] R. = PLloyd 1906. jan. 18. 15. sz.

12 Falusi Madonna

(Király Színház: 1907. nov. 6.)

[BERKI MIKLÓS] b. m. = MÁllam 1907. nov. 8. 255. sz. 9.

PLloyd 1907. nov. 7. 204. sz.

*13 Göre Gábor Budapestön
(Király Színház: 1907. máj. 25.)*

[GÓT ERNŐ] E. G. = PLloyd 1907. máj. 26. 125. sz.

*14 A nép
(Nemzeti Színház: 1907. márc. 2.)*

[ALEXANDER BERNÁT] ALFA = BH 1907. márc. 3. 54. sz. 12–13.

[BARTHA JÓZSEF] b. j. = KatSz 1907. 727–740.

GERÓ ÖDÖN = PN 1907. márc. 3. 54. sz. 18.

[GROSZ HENRIK] (g. h.) = Nszava 1907. márc. 3. 54. sz.

[MÁRKUS LÁSZLÓ] -m. = A Hét 1907. I. 157–158.

[RUTTKAY-ROTHAUSER GYÖRGY] RUTTKAY-ROTHAUSER, M[AX] = PLloyd 1907. márc. 3. 54. sz.

[SZÁSZ KÁROLY, LEGIF.] -ly. = Ur 1907. ápr., 4. sz. 174–176.

*15 Leánynéző
(Magyar Színház: 1908. márc. 20.)*

[GÓT ERNŐ] GOTH, E[RNST] = PLloyd 1908. márc. 21. 71. sz.

*16 Ellenség
(Vígsház: 1915. jan. 9.)*

-na = KN 1915. 1. sz. 42–47.

PLloyd 1915. jan. 10. 10. sz. 15

VERSÉNYI GYÖRGY

1852–1918

Bibliográfiák

Magyarországi ethnográfusok. Bio- és bibliographiai vázlatok. 3. V. Gy. = Ethn 1891. 2. sz. 85–87. [Rövid életrajz és ethnográfiai dolgozatainak bibliográfiája.]

V. Gy. irodalmi munkássága. (1902. december 31.) Kolozsvár é. n. [1903?] 8 l.

yr.: V. Gy. = Ethn 1918. 5–6. sz. 312–313. [Néprajzi és folklór-tárgyú munkásságának bibliográfiáját is közli.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KATONA LAJOS: V. Gy.: Babonás napok. (Körmöcbányai állami főreáliskola. 45 l.) = EPhK 1893. 68–

71. [Néprajzi vonatkozású tanulmányáról, melyben az ún. „jelentős napok”-ról szól.]

V. Gy. = FL 1898. dec. 25. 75. sz. Karácsonyi mell. 11.

[BAROS GYULA] V. M.: V. Gy. = It 1918. 356–357. [Munkásságnak méltatása elhunyt alkalmából.]

yr: V. Gy. = Ethn 1918. 5–6. sz. 312–313.

EGYES MŰVEKRŐL

Havasi rózsák 1

Klára 4

Költemények 2

Száll az ének 5

Újabb költemények 3

1 Havasi rózsák (1877)

Db 1877. júl. 6. 14. sz. 112. [V. Gy. verseskötetéről.]

PN 1877. júl. 5. 170. sz. 2.

2 Költemények (1888)

VU 1888. dec. 9. 50. sz. 822.

PH 1889. márc. 17. 76. sz. 4.

3 Újabb költemények (1890)

Egyetértés 1890. jún. 6. 184. sz. 9.

4 Klára (1893)

N-s. = Élet 1893. 183. [V. Gy. költeményeiről.]

VU 1893. márc. 12. 11. sz. 180.

5 Száll az ének (1899)

ZEMPLÉNI ÁRPÁD = ITáj 1899. 3. sz. 39–40. [V. Gy. költeményeiről.]

FELSZEGHY DEZSŐ = ErdMúz 1900. 41–44.

Újld 1900. febr. 4. 6. sz. 125.

VÉRTESI ARNOLD

1834–1911

Szövegek

KIADÁSOK

V. A.: A tengeri rák. Válogatott elbeszélések. 1858–1910. Kiad., utószó Vértesy Miklós. Bp. 1960. 427 l.

LEVELEZÉS

SZECSKÓ KÁROLY: V. K. egri kapcsolatairól. = ItK 1961. 573–574. [Többek között V. A. válaszelevele Szabó Ignácnak, az „Eger” c. lap szerkesztőjének üdvözlő soraira. Kelt: Debrecen 1888. okt. 19.]

Irodalom

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

„V. A. frótársunk...” = FL 1875. jan. 30. 24. sz. 103. [Beszámoló V. A. öngyilkossági kísérletéről.]

„V. A. a következő levelet intézte a „Hon” szerkesztőségéhez...” = FL 1875. jan. 31. 25. sz. 109. [Öngyilkossági kísérletével kapcsolatban cáfolja a lap előző számában közölteket.]

PALÁGYI LAJOS: Írók sorsa. V. = MH 1928. ápr. 15. 86. sz. 23. [Színes karcolat életükről, életmódjukról. Többek között V. A.-ról is.]

SZECSKÓ KÁROLY: V. A. egri kapcsolatairól. = ItK 1961. 573–574. [Szabó Ignác, az „Eger” c. lap szerkesztőjének üdvözlő levele V. A.-hoz (megj.: Eger 1888. okt. 16.) az író ezredik novellája megjelenése alkalmából, emlékezve az első novella megszületésére.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[SZEGFI MÓRNÉ KANYA EMÍLIA] EMÍLIA: V. A. = CsalKör 1863. 45. sz. 897–901.

-a.: V. A. = Nef 1868. szept. 13. 37. sz. 441. [Méltatása.]

SZANA TAMÁS: V. A. = MoNv 1878. febr. 3. 9. sz. 65–66.

[BENEDEK SÁNDOR] SUHOGÓ: Debreceni írók és írófélek. Fény és árnyképek. I. V. A. = DebrNváradai Ért 1879. máj. 18. 22. sz. 113–114.

J-s.: V. A. = OrszV 1888. okt. 27. 44. sz.

M. G.: A Petőfi-társaság ülése. (Okt. 14-én.) = FL 1888. okt. 15. 285. sz. [Beszámoló V. A. köszöntéséről az ezredik novellája megjelenése alkalmából.]

SZANA TAMÁS: V. A. = MSzal 1888. 10. köt. 145–146. [Méltatása az ezredik novellája megjelenése alkalmából.]

[VADNAY KÁROLY] V. K.: Az „ezer” legelseje. = FL 1888. okt. 14–15. 284–285. sz. 2085–2087, 2094–2095. [V. A. ezredik novellája bemutatása a Petőfi Társaságban, ennek kapcsán munkásságának méltatása és Komócsy József üdvözlő bevezetője.]

Az ezredik. = BH 1888. okt. 15. 285. sz. 2–3. [V. A. ezredik novelláját olvasta fel.]

Az ezredik novella. A Petőfi-Társaság októberi ülése. = Egyetértés 1888. okt. 15. 285. sz. [V. A. 30 éves

írói jubileuma és az ezredik novellája bemutatása alkalmából.]

V. A. jubileuma. = IÉrt 1888. okt. 15. 22. sz. 342–343.

Az ezredik. = Nemzet 1888. okt. 10. 280. sz. 1. [Tudósítás arról, hogy V. A. megírta ezredik novelláját.]

V. A. kitűnő novella írónk... = Nemzet 1888. dec. 31. 360. sz. 3. [Tudósítás a Petőfi-Társaság jubileumi ünnepegeről V. A. ezredik novellája megírása alkalmából.]

V. A. = OrszV 1896. márc. 29. 13. sz. 196.

V. A. = A Hét 1906. 517.

CSÁSZÁR ELEMÉR = BpSz 1911. 147. köt. 440–444. [Méltatása elhunytá alkalmából.]

V. A. = BH 1911. aug. 3. 182. sz. 9., PH 1911. aug. 3. 182. sz. 9., VU 1911. aug. 6. 32. sz. 636., 648.

[Nekrológok.]

VARGHA GYULA: V. A. rendes tag ravatalánál. = KisfTÉ Újf 1911–1912. 46. köt. Bp. 1912. 321.

CSÁSZÁR ELEMÉR = BpSz 1914. 158. köt. 38–66., és KisfTÉ Újf 1913–1914. 48. köt. Bp. 1914. 118–141. – Klny. is. [Pályakép, munkásságának méltatása.]

[VÉRTESI MIKLÓS] JENŐFI M. IMRE: V. A. = Ktáros 1959. 205–207., és Kbarát 1959. 109–111.

[VÉRTESI MIKLÓS] V. A. = V. A.: A tengeri rák. Válogatott elbeszélések 1858–1910. Bp. 1960. 407–419.

VÉRTESI MIKLÓS: A lapszerkesztő V. A. (Egy fejezet a magyar sajtó 1861–1871 közti történetéből.) = EK Évk. 1966. Bp. 1966. 159–193.

VÉRTESI MIKLÓS: A száz év előtti Pesti Hírlap. = Budapest 1967. 12. sz. 22–23. [V. A. szerkesztői tevékenységéről (1867. márc. 5-e és aug. 17-e között).]

EGYES MŰVEKRŐL

Az áruló 5

Csiricsáry Bertalan úr ő méltósága 13

A debreceni diák 11

A dicsőség tengeréből 2

Eltévesztett utak 6

Fényes házasság 8

Fölfelé 27

A fölkelő nap országa 7

Fürdön 17

Innen-onnan 25

Irma úrfi 14

Istenért és szabadságért 23

Kadocsa Ákos 22

A királyi tanácsosok 20

Kisvárosi történetek 21

A kuruc világból 15

Mézes hetek 18

A nyomorúság iskolája 9

Öngyilkosok 10

Összes munkái. Ezer elbeszélés 16

Páriák 12

A szerence fia 24

A tengeri rák 28

Tíz beszély 1–2. 1

Újabb beszélyei 1–2. 4

Az ugaros-karádi közbirtokosság 1–2. 19
Varga Imre 26
Világ folyása 1–2. 3

1 Tíz beszély 1–2. (1868)

[BRÓDY ZSIGMOND?] B. Zs. = FL 1868. aug. 7. 181.
sz. 722–723. [V. A. elbeszéléskötetéről.]
Haz 1868. júl. 7. 146. sz. 1.
MoNv 1868. jún. 19. 29. sz. 351.

2 A dicsőség tengeréből (1869)

FL 1869. szept. 28. 221. sz. 883. [V. A. elbeszéléskö-
tetéről.]

3 Világ folyása 1–2. (1871)

VU 1870. dec. 4. 49. sz. 633. [V. A. elbeszéléskötetéről.]
Figy 1871. jan. 16. 3. sz. 34.

4 Újabb beszélei 1–2. (1875)

[SZANA TAMÁS] Sz. T. = Figy 1874. nov. 16. 76. sz.
547–548. [V. A. elbeszéléskötetéről.]

5 Az áruló (Kolozsvári Színház: 1877. márc. vége?)

MPolgár 1877. ápr. 1. 75. sz. [V. A. drámájáról.]
V. A. ... az „Áruló” c. drámáját... a debreceni színház-
nak engedte át... = Db 1879. márc. 14. 11. sz. 131.

6 Eltévesztett utak (1877)

SZANA TAMÁS = Hölgyek Lapja 1877. szept. 28. 2. sz.
24. [V. A. regényéről.]
PetőfiTársLapja 1877. szept. 23. 13. sz. 204–205.

7 A fölkelő nap országa [1877]

PetőfiTársLapja 1877. szept. 30. 14. sz. 222–223. [V.
A. regényes útirajzáról.]

8 Fényes házasság (1878)

R. = PetőfiTársLapja 1878. szept. 29. 13. sz. 205. [V.
A. regényéről.]
MoNv 1878. nov. 3. 44. sz. 704.

9 A nyomorúság iskolája (1878)

VU 1877. dec. 30. 52. sz. 832. [V. A. regényéről is.]

10 Öngyilkosok. 1. Akik életben maradnak [1882]

SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1882. dec. 6. 97. sz.
[V. A. elbeszéléskötetéről.]
[SZIKLAY JÁNOS] Sz-y J. = PH 1882. dec. 8. 338. sz.
18–19.
FL 1882. nov. 23. 269. sz.
KépesCsall 1882. dec. 3. 10. sz. 159.
KARLOVSKY ENDRE = Ko 1883. jan. 14. 2. sz. 34–36.

11 A debreceni diák (1885)

-c. = FL 1885. máj. 30. 126. sz. [V. A. elbeszélésköte-
téről.]
SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. máj. 3. 121. sz. 1.

12 Páriák (1885)

M-y D-ö = MPolgár 1885. okt. 10. 233. sz. 1. [V. A.
elbeszéléskötetéről.]
SZANA TAMÁS = Nemzet 1885. okt. 26. 294. sz. 1.
FL 1885. okt. 3. 236. sz.

13 Csiricsáry Bertalan úr ő méltósága (1886)

M. F. = FL 1887. máj. 28. 146. sz. [V. A. regényé-
ről.]
SZOMAHÁZY ISTVÁN = FL 1887. máj. 25. 143. sz.
R-a, F. = NPestJ 1908. 21. sz.

14 Irma úrfi [1886]

K. = FL 1885. dec. 7. 301. sz. [V. A. szindarabjáról.]

15 A kurucvilágból (1886)

MSzal 1887. 6. köt. 443–444. [V. A. két elbeszélé-
séről.]

16 Összes munkái. Ezer elbeszélés (1888–1891)

FL 1888. szept. 12. 252. sz. [V. A. elbeszéléskötetének
1. füzetéről.]
PN 1888. szept. 16. 256. sz. 6.
VU 1888. szept. 16. 38. sz. 629.

17 Fürdön (1895)

LÁZAR BÉLA = Nemzet 1895. dec. 4. 334. sz. 1. [V. A.
regényéről, amely a „Mézes hetek” c. regény előz-
ménye.]

18 Mézes hetek (1895)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1895. dec. 4. 334. sz. 1. [A „Fürdőn” c. regény folytatása.]

19 Az ugaros-karádi közbirtokosság 1–2. (1896)

[IGNOTUS] TAR LŐRINC = A Hét 1897. jan. 31. 6. sz. 78–80. [V. A. regényéről.]

MSz 1897. febr. 7. 6. sz. 72.

BARTHA JÓZSEF = KatSz 1898. 150–152.

20 A királyi tanácsosék (1897)

[LÁZÁR BÉLA?] -r.-a. = MKr 1897. okt. 1. 1. sz. 6. [V. A. regényéről.]

21 Kisvárosi történetek [1898]

LÁZÁR BÉLA = MKr 1898. jún. 15. 18. sz. 295–297. [V. A. elbeszélései. 9 társadalomrajz.]

22 Kadocsa Ákos (1900)

CSÁSZÁR ELEMÉR = PolHsz 1899. okt. 29. 44. sz. 9–10. [V. A. regényéről.]

ErdMúz 1899. 667.

VU 1899. okt. 29. 44. sz. 742.

23 Istenért és szabadságért (1901)

BARTHA JÓZSEF = KatSz 1901. 923. [V. A. regényéről.]

24 A szerencse fia (1901)

MNemzet 1901. nov. 30. 298. sz. 9. [V. A. regényéről.]

MSz 1901. dec. 22. 51. sz. 612.

PN 1901. dec. 16. 346. sz. 5.

25 Innen-onnan (1903)

MSz 1903. szept. 6. 36. sz. 432. [V. A. elbeszéléskötetéről.]

26 Varga Imre (1903)

[RÁSKAI FERENC] R - i F - c = MKözélet 1903. máj. 15. 6. sz. 335. [V. A. regényéről.]

27 Fölfelé (1908)

KÁRPÁTI AURÉL = EgyhKözl 1908. dec. 11. 50. sz. 760. [V. A. regényéről.]

(V) = Nszava 1908. jan. 7. 6. sz. 4–5.

VU 1908. jan. 5. 1. sz. 16.

28 A tengeri rák. Válogatott elbeszélések 1858–1910 (1960)

[BAKTAI FERENC] B. F. = Nszava 1960. júl. 27. 177. sz. 4.

[KATONA JENŐ] -k-. = Ktáros 1960. 9. sz. 706.

[LÁZÁR ISTVÁN] L. I. = Közn 1960. 15. sz. [Hátsó borító.]

[RÓNAY GYÖRGY] = Vig 1960. 621–624.

SÓS ENDRE: Arany László és V. A. = MNemzet 1960. júl. 23. 174. sz. 4. [Többek között V. A. elbeszéléskötetéről is.]

T. A. = Nszab 1960. szept. 30. 232. sz. 9.

SZEKERES LÁSZLÓ = ItK 1961. 357–359.

VÉRTESY GYULA

1867–1925

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

[GULYÁS PÁL] G. P.: V. Gy. = It 1925. 243–244. [Rövid életrajz, műveinek felsorolásával.]

V. Gy. meghalt. = PH 1925. jún. 11. 129. sz. 6.

EGYES MŰVEKRŐL

Elbeszélések 3

Az élet 6

Az élet bajai 1

Falusi történetek 4

Rabszolgák 7

Sebek 2

A szomorúság tarlóján 8

Szürke ég alatt 5

A vér és egyéb történetek 9

1 Az élet bajai (1890)

SZANA TAMÁS = PH 1890. ápr. 29. 117. sz. 2–3. [V. Gy. elbeszéléskötetéről.]

Egyetértés 1890. márc. 30. 88. sz. 9.

FL 1890. márc. 20. 78. sz.

VU 1890. ápr. 13. 15. sz. 244.

2 Sebek (1892)

R. A. = Élet 1892. 752. [V. Gy. elbeszéléskötetéről.]

TÓTH SÁNDOR = FL 1892. okt. 14. 284. sz. 1211.

Nemzet 1892. okt. 18. 288. sz. 1.
LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1893. szept. 1. 241. sz. 1.
PH 1893. márc. 14. 73. sz. 18.

3 Elbeszélések (1895)

LÁZÁR BÉLA = Nemzet 1895. dec. 4. 334. sz. 1.
LÉVAY MIHÁLY = NU 1895. nov. 15. 314. sz. 1–2.
SÓLYOM FERENC = FL 1895. okt. 30. 298. sz. 2760.
v. = Otthon 1895. I. 176.
ZEMPLÉNI ÁRPÁD = Örálló 1895. nov. 16. 91. sz. 3–4.
MGén 1895. nov. 17. 47. sz. 785.
MH 1895. nov. 10. 308. sz. 19.
MSz 1895. dec. 29. 52. sz. 621–622.
OrszV 1895. nov. 3. 44. sz. 702.
VU 1895. nov. 17. 46. sz. 768.

4 Falusi történetek (1902)

KatSz 1902. 996–997. [V. Gy. elbeszéléskötetéről.]
(cs.) = KépCsalL 1903. febr. 1. 5. sz. 79.
X. = MSion 1903. 73–75.
MGén 1903. márc. 15. 24.

5 Szürke ég alatt (1907)

[FARKAS PÁL] (-I.) = Újld 1907. II. 477. [V. Gy. elbeszéléskötetéről.]
VU 1907. szept. 29. 39. sz. 788.
PolHsz 1908. 1. sz. 20–21.

6 Az élet (1908)

BH 1908. dec. 20. 304. sz. 39. [V. Gy. elbeszéléskötetéről.]
VU 1908. dec. 20. 51. sz. 1044.
[KÜRTHY MENYHÉRT] km. = KatSz 1909. 343–344.
[LOVAS IMRE] L-s = DélmoKözl 1909. jan. 10. 7. sz. 1–2.

7 Rabszolgák (1909)

BH 1908. dec. 20. 304. sz. 39. [V. Gy. elbeszéléskötetéről.]
VU 1908. dec. 20. 51. sz. 1044.
[LOVAS IMRE] L-s = DélmoKözl 1909. jan. 10. 7. sz. 1–2.
Élet 1909. 10. sz. 329.

8 A szomorúság tarlóján. Versek 1890–1909 (1909)

LENGYEL MENYHÉRT = Nyug 1909. I. 662–663.
[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1909. 27. sz. 572.

PH 1909. jún. 13. 139. sz. 40.
[ANDOR JÓZSEF] -r.-f. = Élet 1910. 1. sz. 25–26.
Újld 1910. I. 49–50.

9 A vér és egyéb történetek (1914)

[CSÁSZÁR ELEMÉR] r. r. = BpSz 1914. 160. köt. 152–155. [V. Gy. elbeszéléskötetéről.]
KÜRTHY MENYHÉRT = MKult 1914. I. 317–323.
[SCHÖPFLIN ALADÁR] = VU 1914. 6. sz. 116.
TÓTH ÁRPÁD = Nyug 1914. I. 574–575., és T. Á. összes művei. 4. köt. Próza művek. Bp. 1969. 12–13.
KAPOSSY LUCIÁN = DtProtL 1915. aug. 20. 35. sz. 279., szept. 12. 37. sz. 295.

WOHL JANKA

1846–1901

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

JUSTH ZSIGMOND: A Wohl nővérek szalonjáról. = MSzal 1892. 16. köt. 405–407.
W. J. = OrszV 1894. ápr. 29. 18. sz. 293. [W. J. és Stefánia írő- és szerkesztőnők irodalmi munkásságáról.]
[AMBRUS ZOLTÁN?] A.: W. J. = A Hét 1901. 10. sz. 154–155.
H-i., L.: Janka Wohl. = PLloyd 1901. máj. 30. 129. sz.
KACZIÁNY GÉZA: W. J. és Stephanie. = Haz 1901. máj. 26. 124. sz. 1–3. [Megemlékezés a Magyar Bazar szerkesztőnőiről.]
PEKÁR GYULA: W. J. szalonja. = PN 1901. máj. 29. 145. sz. 1–3.
SAMARJAY [KÁROLY]: [W. J.] = PolHsz 1901. máj. 26. 21. sz. 13.
ZICHY GÉZA: W. J. = BH 1901. máj. 25. 142. sz. 1.
W. J. = Az „Atheneum” Családi Képes Naptára az 1902. évre. Bp. [1901.] 49–50., BH 1901. máj. 24. 141. sz. 5., MNemzet 1901. máj. 24. 133. sz. 7–8., Újld 1901. jún. 2. 23. sz. 501. [Nekrológok.]
FESZTY ÁRPÁDNÉ: Bősendorfi-zongora, párizsi kultúra, teás-csésze. = Lit 1929. 4. sz. 115–118. [W. J. és Wohl Stefánia irodalmi szalonjáról.]
RÉZLER ILONA: W. J. és Stefánia. = MNőiSz 1936. 4–6. sz. 87–92, 144–151. [Irodalmi szalonukról; fordítói és szerkesztői munkásságukról. Véleményük a nőkérdésről.]
CSAPODINÉ GÁRDONYI KLÁRA: W. J. emlékalbuma. = OSzK Évk. 1958. Bp. 1959. 247–257. – Klny. is.

[A Wohl-nővérek kapcsolatáról a kor irodalmi és művészeti életének jeles képviselőivel.]

EGYES MŰVEKRŐL

Költemények (1861)

[KULCSÁR JÓZSEF] KIS DAEMON = Nef 1861. jún. 9–16. 10–11. sz. 117, 129.

SALAMON FERENC = SzépirodF 1861. aug. 1–8. 39–40. sz. 613–616, 629–632. [Vitatkozik Szász Károllyal az irodalmi kritika vizsgálati szempontjairól.]

SZÁSZ KÁROLY: A kritikáról még – egy kis toldalék. = SzépirodF 1861. aug. 8. 40. sz. 638. [Válasz Salamon Ferencnek, aki W. J. költeményeiről szóló bírálatában elmarasztalja Szász Károlyt.]

WOHL STEFÁNIA

1848–1889

Szövegek

KIADÁSOK

W. S. hátrahagyott iratai. 1–2. köt. Kiad. és bev. Wohl Janka. Bp. 1891. 275, 229 l.

W. S.: Aranyfűst. 1–2. köt. (Mikszáth Kálmán: W. J. életrajzával.) Bp. 1907. VIII, 314.; 290 l.

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

ZICHY GÉZA: Emlékezés W. S.-ra. = MSzal 1889. 12. köt. 271.

W. S. elhunytáról... = FL 1889. okt. 16. 284. sz. 2107., Nemzet 1889. okt. 15. 284. sz. 3., VU 1889. nov. 3.

SZÉCHY KÁROLY: W. S.-ről. = Keleti Virágok 1890. 329–344., és Sz. K.: Kisebb tanulmányok. Bp. 1897. 38–54.

WOHL JANKA: Emléklap. = W. S. hátrahagyott iratai. 1. köt. Bp. 1891. III–XIII.

JUSTH ZSIGMOND: A Wohl nővérek szalonjáról. = MSzal 1892. 16. köt. 405–407.

Wohl Janka. = OrszV 1894. ápr. 29. 18. sz. 293. [Testvére, W. S. írói, szerkesztői munkásságáról is.]

KACZIÁNY GÉZA: Wohl Janka és Stephanie. = Haz 1901. máj. 26. 124. sz. 1–3. [Megemlékezés a „Magyar Bazar” szerkesztőnőiről.]

MIKSZÁTH KÁLMÁN: W. S. = W. S.: Aranyfűst. 1. köt. Bp. 1907. V–VIII. (M. regényírók képes kiadása 46.) [Életrajz, pályakép.]

FESZTY ÁRPÁDNÉ: Bősendorfi-zongora, párizsi kultúra, teás-csésze. = Lit 1929. 4. sz. 115–118. [Wohl Janka és W. S. irodalmi szalonjáról.]

TIMÁR KÁLMÁN: W. S. síremléke. = It 1930. 251. [Haynald Lajos kalocsai érsek pénzzadománya a síremlékre. Az ezzel kapcsolatos levelezés Jankovich Béláné és az érsek titkársága között.]

RÉZLER ILONA: W. J. és Stefánia. = MNöiSz 1936. 4–6. sz. 87–92, 144–151. [Irodalmi szalonjukról; fordítói és szerkesztői munkásságukról. Véleményük a nőkérdésről.]

CSAPODINÉ GÁRDONYI KLÁRA: Wohl Janka emléklapja. = OSzK Évk. 1958. Bp. 1959. 247–257. – Klny. is. [A Wohl-nővérek kapcsolatáról a kor irodalmi és művészeti életének jeles képviselőivel.]

EGYES MŰVEKRŐL

Regékönyve (1865)

Megjegyzés: A 2. kiad.-tól „Regék” címmel (1875) jelent meg.

[ARANY JÁNOS]: Szerkesztői megjegyzés. = SzépirodF 1862. jan. 23. 12. sz. 186., és A. J. összes művei. 12. köt. Prózai művek. 3. köt. Bp. 1963. 292. [A. J. Szerk. aláírással megjegyzést fűz W. S.-nak „Stephanie Regékönyvéből” címmel a lapban közölt regéihez.]

(V.) = FL 1865. máj. 30.–jún. 1. 123–125. sz. 490–491, 495, 498–499.

SZÉCHY KÁROLY = ITáj 1898. 3. sz. 38.

Egy szerelem életrajza (1883)

[MÁRKI SÁNDOR] KLIO = FL 1883. ápr. 11. 84. sz. 536–537. [W. S. regényéről.]

[MÁRKI SÁNDOR] KLIO = NU 1883. ápr. 17. 17. sz. 1–2.

V. B. = Nemzet 1883. ápr. 14. 102. sz. Mell. 1–2.

Aranyfűst 1–2. (1887)

b. t. = Nemzet(regg.) 1887. jún. 5. 153. sz. 1. [W. S. regényéről.]

JUSTH ZSIGMOND = FL 1887. máj. 21. 139. sz. 1017–1019.

[PÉTERFY JENŐ] - x. - = BpSz 1887. 51. köt. 303–306., és P. J. magyar irodalmi bírálati. Bp. [1938.] 38–45. (MIR 41.)

[SEBŐK ZSIGMOND?] - k - d. = BH 1887. jún. 19. 168. sz. Mell. 1.

- FL 1887. ápr. 30. 118. sz.
Irodalom 1887. máj. 22. 36. sz., jún. 5. 38. sz. jún. 12. 39. sz.
FL 1889. jan. 8. 8. sz. 51–52. [Német bírálatok a regényről.]

Hátrahagyott iratai (1891)

- [BÉLA HENRIK] -ik = BH 1890. szept. 28. 267. sz. 11.
(K.) = FL 1890. szept. 24–25. 263–264. sz.
Egyetértés 1890. szept. 21. 260. sz. 9.
PH 1890. okt. 3. 272. sz. 3. 7.

ZALÁR JÓZSEF

1825–1914

Szövegek

KISEBB SZÖVEGKÖZLÉSEK

- A főváros: Z. J. = Je 1896. dec. 6. 41. sz. 652. [„A főváros” c. verséről, szövegközléssel.]

LEVELEZÉS

- MORVAY GYŐZŐ: Z. J. leveleiből. = ItK 1916. 102–116, 219–228. [Részletközlések 1901–1903 között írott tíz leveléből.]
BIRÓ LAJOS: Fülöp Áron irodalmi hagyatékából. (Gyulai Pálról. – Endrődi verses üdvözlöte. – Zempléni Árpád és Z. J. levelei.) = Ptűz 1921. I. 172–174. [Többek közt közölve Z. J. üdvözlő levele Fülöp Áronhoz a „Csaba” és „Attila” c. eposzok megjelenése alkalmából. Kelt: 1909. jan. 27.]
PERÉNYI JÓZSEF: Szemere Miklós irodalmi hagyatékából. = ItK 1930. 322–341, 433–447. [Többek között a 447. lapon közölve Z. J. levele Szemere Miklóshoz. Kelt: Eger 1867. dec. 31.]

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

- KERTBENY, KÁROLY: Z. J. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 527.
VÁLKAI IMRE: Z. J. = V. I.: Irodalmi és művészeti daguerreotypek. Bécs 1858. 111–112.
GYÓRY VILMOS: Z. (Hizli) J. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 551–554.
Z. = A Hét 1898. I. 191. [Z. J. költészetéről.]

- LIPCSEY ÁDÁM: Hálátlan kor. = MNemzet 1903. jún. 11. 137. sz. 2.
BOGDÁNY FERENC: Z. J. = Gyöngyösi Kalendárium 1909. Gyöngyös [1908.] 46–51.
B. J.: Z. J. meghalt. = PN 1914. jún. 19. 142. sz. 6–7.
KORODA PÁL: Z. J.-ről. = PH 1914. jún. 23. 145. sz. 35–36.
LÁM FRIGYES: Az őszi rózsza költője. = Mo 1914. jan. 25. 149. sz. 1–2.
A költő Z. J. meghalt. = Az Újság 1914. jún. 19. 142. sz. 9.

EGYES MŰVEKRŐL

Borúra derű 2
Emlékek és emlékezések 6
A honvéd-világból 4
Költményei (1855) 1
Költményei 1–3. (1902) 5
Szilágyi haragja 3

1 Költményei (1855)

- [DUX ADOLF] A. D. = PLLoyd 1855. 109. sz. 2.
[GREGUSS ÁGOST] – ss. = PN 1855. máj. 24. 118. sz.
GYULAI PÁL: Szépirodalmi szemle. III. Lyrai költemények. = BH 1855. ápr. 24–27., máj. 4–21., jún. 22–30., és Gy. P.: Kritikai dolgozatok 1854–1861. Bp. 1908. 137–240. [Többek között (kötetben a 194–214. lapon) a „Zalár költeményei” c. kötetéről is.]
VAHOT IMRE = VU 1855. ápr. 22. 16. sz. 128.

2 Borúra derű (1860)

- GYULAI PÁL: Megint a kritikáról. (Szász Károlynak.) = SzépirodF 1861. máj. 23. 29. sz. 449–453., és Gy. P.: Kritikai dolgozatok. 1854–1861. Bp. 1908. 364–376. [Válasz Szász Károlynak Z. J. verskötetéről írott bírálatára, melyben elmarasztalta Erdélyi Jánost és Gyulait is.]
SZÁSZ KÁROLY = SzépirodF 1861. jan. 2–9. 9–10. sz. 133–135, 148–150.
SZÁSZ KÁROLY: Gyulai Pálnak. = SzépirodF 1861. máj. 30. 30. sz. 478. [Válasz Gyulai Pál „Megint a kritikáról. (Szász Károlynak.)” c. cikkére. – L. még Arany János békítő cikkét Szerk. aláírással.]

3 Szilágyi haragja (1867)

- MoNv 1868. jan. 18. 3. sz. 35. [Z. J. elbeszélőkölteményéről.]

4 A honvéd-világból (1898)

- PALÁGYI LAJOS = MKr 1898. ápr. 1. 13. sz. 216–217. [Z. J. verskötetéről.]

[SEBESTYÉN KÁROLY] S. K. = Mo 1898. máj. 3. 122. sz. 9.
- z. = BpSz 1898. 94. köt. 463–469.
Újld 1898. márc. 20. 12. sz. 266.
VU 1898. márc. 20. 12. sz. 199.

5 Költeményei 1–3. (1902)

MORVAY GYŐZŐ = Mo 1901. dec. 25. 305. sz. 16–17.
WERNER ADOLF = KatSz 1902. 575–578.
FL 1902. ápr. 27. 17. sz.
Újld 1902. jan. 5. 2. sz. 38.
VU 1902. jan. 5. 1. sz. 10.

6 Emlékek és emlékezések (1909)

N. = A Hét 1909. 435–436. [Z. J. verskötetéről.]
VU 1909. júl. 11. 28. sz. 590–591.

ZICHY ANTAL

1823–1898

Szövegek

LEVELEZÉS

Z. A. – Jókainak. = Jókai Mór összes művei. Levelezés. 2. köt. Bp. 1975. 156–157. [Kelt: Pest 1868. jan. 14.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKA

VERÉDY KÁROLY: Z. A. emlékezete. Bp. 1901. 45, 3 l.

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

n.: Z. A. emlékirata. = FL 1870. márc. 29. 64. sz. 271.
[A belügyminiszternek címzett javaslatok a színházi viszonyokról.]
Z. A.: Naplóból. = Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 63–65. [Naplórészletek közlése az 1848–49 és 1875–85 közötti időszakról. Z. A. nézetei és szerepe a Békepártban. Vallomás Széchenyi István szerepéről és történelemszemléletéről.]

TANULMÁNYOK, CIKKEK

KERTBENY KÁROLY: Z. A. = K. K.: Album hundert ungarischer Dichter. Dresden–Pest 1854. 527.

[KECSKEMÉTHY AURÉL] KÁKAY ARANYOS: Z. A. = Országgyűlési árn- és fényképek. Pest 1861. 36–37.

VUTKOVICH SÁNDOR: Z. A. = V. S.: Magyar írók albuma. Élet- s jellemrajzok. Pozsony 1873. 304–305.

GYÖRY VILMOS: Z. A. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 709–711.

PÉTERFY SÁNDOR: Z. A. = Néptanítók Lapja 1898. dec. 15. 50. sz. 1–5.

SZÁSZ KÁROLY: Z. A. ravatalánál. = AkÉrt 1898. 317–319. [Elmondta 1898. máj. 21-én.]

SZÓKE ISTVÁN: Emlékezés Z. A.-ról. = Néptanítók Lapja 1898. jún. 16. 24. sz. 7–8.

V. J.: Z. A. = VU 1898. jún. 5. 23. sz. 391–392. [Életrajza, munkásságának méltatása.]

Z. A. = Újld 1898. máj. 29. 22. sz. 481–482.

VADNAY KÁROLY: Z. A. emlékezete. = BpSz 1899. 97. köt. 161–180., és KisFTÉ ÚjF 1898–1899. 33. köt. Bp. 1901. 113–129., V. K.: Irodalmi emlékek. Bp. 1905. 208–243. [Elhangzott a Kisfaludy Társaságban 1898. nov. 30-án.]

[GYULAI PÁL]: Kivonat a Kisfaludy-Társaság 1898–1899 évi jegyzőkönyveiből. = KisFTÉ ÚjF 1898–1899. 33. köt. Bp. 1901. 29–30., és Gy. P.: Emlékbeszédek. 2. köt. 1902. 431–434. – Ua. 1914. [Elhangzott 1898. jún. 15-én. Gyulai Pál elnök bejelenti Abonyi Lajos és Z. A. r. tagok elhunytát és méltatja munkásságukat.]

EGYES MŰVEKRŐL

Strafford (1865)

[VADNAI KÁROLY?] V. K. = FL 1865. júl. 15. 160. sz. 608–609. [Z. A. drámájáról.]

Stuart Mária Skóthonban (1865) (Nemzeti Színház: 1865. márc. 24.)

[GYULAI PÁL] Gy. P. = Ko 1865. ápr. 9. 15. sz. 356–358., és Gy. P.: Dramaturgiai dolgozatok. 2. köt. Bp. 1908. 227–236. [Z. A. színművéről.]

FL 1865. márc. 28–29. 71–72. sz. 279–280, 284.

FL 1865. ápr. 11. 83. sz. 328. [Polémia Gyulai Pál Kobeli kritikájával.]

* * * = Nef 1865. ápr. 2. 14. sz. 125–126.

Cromwell, vagy a nagyság átka (1866) (Nemzeti Színház: 1867. jan. 20.)

ARANY JÁNOS: Magyar Tudományos Akadémia. = PN 1866. márc. 21. [A Teleki-pályázat nyertese Z. A. történelmi szomorújátéka.]

[CSENGERY ANTAL] Cs. A.: Magyar Tud. Akadémia. (1866. Március–Május.) = BpSz 1866. 5. köt. 191–230. [Többek között a Teleki-féle drámai pályázat eredményéről, részletek Gyulai Pál bizottsági tag jelentéséből.]
PN 1867. jan. 23.

ZICHY GÉZA

1849–1924

Szövegek

LEVELEZÉS

KÉKY LAJOS: Vadnay Károly levelestárából. I–II. = ItK 1942. 41–63, 164–185. [A 182. lapon: Gróf Z. G. levele Vadnai Károlyhoz. Kelt: Seregélyes, 1890. nov. 1.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK

Album gróf Z. G. 25 éves írói és művészi jubileuma alkalmára. Szerk. *Karczag Vilmos*. Debrecen 1891. 59 l.

KOZMA ANDOR: Gróf Z. G. t. t. emlékezete. Bp. 1925. 25 l. [MTA Emlékbeszédék 19. köt. 1. sz.]

ÉLETRAJZI FORRÁSOK ÉS FELDOLGOZÁSOK

MIKSZÁTH KÁLMÁN: Gróf Z. G. = SzegN 1881. ápr. 1. 74. sz. 3., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 63–66., M. K. összes művei. 60. köt. Cikkek és karcolatok. 10. köt. Bp. 1970. 138–140. [Méltaja mint zongoraművészt; rokkantságáról; írói és művészi sikereiről, nagy népszerűségéről; üdvözli tervezett szegedi látogatását.]

[TÁBORI RÓBERT] COLUMBUS: A dalnok mint felolvasó. A Kisfaludy-társaság havi üléséből. = PH 1885. jan. 29. 29. sz. 2–4. [Z. G. verseinek felolvasása.]

Tétlen. = FL 1889. szept. 5. [Z. G. otthonáról.]

BARTÓK LAJOS: Az új intendáns. = PN 1891. febr. 1. 32. sz. 1. [Z. G. székfoglalása alkalmából.]

(K.): Az új intendáns. (Gr. Z. G.) = FL 1891. febr. 1. 32. sz. 225–227. [Belépője a Nemzeti Színházban és az Operában.]

[ADORJÁN SÁNDOR] A. S.: Z. G. = Nemzet 1894. ápr. 20. 109. sz. 1. [Visszavonulása alkalmából.]

MOLNÁR GÉZA: Három évig intendáns. = FL 1894. febr. 1. 32. sz. 269–270.

SALAMON ÖDÖN: Z. G. = BH 1901. jan. 6. 6. sz. 5–6. [Anekdotikus történetek életéből.]

ZÁVORY SÁNDOR: Gróf Z. G. mint ember. = VU 1901. jan. 6. 1. sz. 2–3.

SZÁSZ KÁROLY: Költők a régi „Vár”-ban. = Sz. K.: Emlékek. Bp. [1926.] 163.

SONKOLY ISTVÁN: Liszt Ferenc Hajdú-vármegyében. (A Liszt-év után.) = Déri Múz.Évk. 1962–1964. Debrecen 1965. 415–419. [Többek között Liszt Ferenc és Z. G. barátságáról.]

Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek

[MÁRKUS MIKSA] ATROPOS: Z. G. = OrszV 1891. febr. 7. 6. sz. 88–89. [Riport az új intendánssal.]

Z. G.: Egy kihallgatás története. = Magyar szellemi élet. Bp. 1892. 27–30. [Hogyan vált tengerészlelőtlből muzsikussá.]

Z. G.: [Olvasmányairól.] = Legkedvesebb könyveim. Bp. [1903.] 98.

Z. G.: Emlékeim. 1–2. köt. Bp. [1911.] 209, 157 l. – németül: Aus meinem Leben. Erinnerungen und Fragmente. Bd. 1–3. Stuttgart 1911–1920. 171, 149, 177 l.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

GYÖRY VILMOS: Gróf Z. G. = Gy. V.: Koszorú a magyar versköltés utóbbi századának virágaiból. Bp. 1875. 800.

PALÓCZY LIPÓT: Gr. Z. G. = MoNv 1875. 145–146.

GÁSPÁR IMRE: Gr. Z. G. = G. I.: Új Nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 269–272. [Rövid jellemzés, versilusztrációkkal.]

SZANA TAMÁS: Gróf Z. G. = Ko 1881. 6. sz. 481–484.

RUPP KORNÉL: A modern költészet s az újabb nemzedék. = Vasmegyei Lapok 1887. júl. 3.–dec. 18. 53–101. sz., és R. K.: A modern költészet és az újabb nemzedék. Szombathely 1887. 190–216. [Részletekben Z. G. munkásságáról is.]

VUTKOVICH SÁNDOR: Gróf Z. G. = NyugmoHíradó 1890. nov. 29. 138. sz. [Közéleti érdemeiről és költészetéről.]

VÉSZI JÓZSEF: Z. G. gróf jubileuma. = MSzal 1891. 15. köt. 149–152.

Gróf Z. G. = Nemzet 1891. ápr. 3. 91. [25 éves művészi pályája alkalmából áttekinti munkásságát.]

[BEÖTHY LÁSZLÓ] B. L.: Z. G. = OrszV 1894. febr. 4. 6. sz. 89.

[MOLNÁR GÉZA] M. G.: Gróf Z. G. = A Hét 1899. jan. 15. 3. sz. 39.

- [GÁSPÁR IMRE] Gr.: Gróf Z. G. = Mság 1901. jan. 8. 6. sz. 1–2.
 Sz. B.: Gróf Z. G. = VU 1901. jan. 6. 1. sz. 1–2.
 KERN AURÉL: Z. G. gróf = BH 1909. júl. 23. 173. sz. 1–2. [60. születésnapján köszöntése és méltatása.]
 [BERZEVICZY ALBERT]: – – elnök, ig. és t. t. beszéde gr. Z. G. t. t. ravatalánál Budapesten 1924. jan. 17-én... = AkÉrt 1923. 215–216., és KisFTÉ ÚjF 1923–1924. 56. köt. Bp. 1924. 204–205.
 [GULYÁS PÁL] G. P.: Z. G. = It 1925. 98–99. [Rövid életrajza, művei felsorolásával.]
 HEVESI SÁNDOR: Megemlékezés gróf Z. G.-ről. = KisFTÉ ÚjF 1924–1928. 57. köt. Bp. 1928. 206. [Felolvasta az 1926. okt. 6-i ülésén.]
 GÁBOR ANDOR: Z. G. = G. A.: Összegyűjtött cikkek. 1920–21. Bp. 1955. 328–331.

EGYES MŰVEKRŐL

- Alár 7
 Az álom regénye 2
 A boldogság útja 3
 Költemények 5
 A leányvári boszorkány 6
 Nemo 10
 A Phrenolog 1
 II. Rákóczi Ferenc 11
 Rodostó 12
 Roland mester 9
 A szerelem harca 4
 Újabb költemények 8

1 *A Phrenolog* (Nemzeti Színház: 1871. máj. 12.) (Justus álnéven)

- (y.) = A Hon 1871. máj. 13. 111. sz. 2. [Z. G. bohózatáról.]
 FL 1871. máj. 14. 111. sz. 498.
 ASBÓTH JÁNOS: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Bp. 1892. 246–248.

2 *Az álom regénye* (1872)

- A Hon 1872. okt. 1. 226. sz. 1. [Z. G. regényéről.]
 PN(esti) 1872. okt. 3. 228. sz. 2.

3 *A boldogság útja* (1875)

- i. = Figy 1875. ápr. 4. 14. sz. 163–164. [Z. G. költeményéről.]
 REVICZKY GYULA = Újld 1875. máj. 22–29. 21–22. sz. 152, 263–264., és R. Gy. összegyűjtött művei. Bp. 1944. 493–496., Haladó kritikánk Bessenyeitől Adyig. Bp. 1952. 599–604.
 Ellenőr 1875. márc. 7. 66. sz.

- FL 1875. márc. 12. 58. sz. 251.

4 *A szerelem harca* (1876) (Nemzeti Színház: 1876. márc. 10.)

- [ÁBRÁNYI EMIL] á-e. = Figy 1876. 12. sz. 141–143. [Z. G. drámájáról.]
 [ÁBRÁNYI EMLI] á-c. = PN 1876. márc. 12. 60. sz. 1–2.
 [BERCZIK ÁRPÁD] ARGUS = Ellenőr 1876. márc. 12. 71. sz. 2.
 [MOLNÁR ANTAL] NEMO = MoNv 1876. márc. 19. 12. sz. 183.
 A Hon(esti) 1876. márc. 11. 59. sz. 1.
 KN 1876. márc. 12. 71. sz. 3.

5 *Költemények* (1877)

- [ÁBRÁNYI EMIL] ROBIN = PN 1877. júl. 21. 186. sz. 2.
 DARMAY VIKTOR: Levél a szerkesztőhöz. = Db 1877. okt. 12. 28. sz. 221–222.
 m. p. = BpSz 1877. 15. köt. 212–221. [Többek között Z. G. kötetéről is.]
 [MIKSZÁTH KÁLMÁN] M-th K-n = BpNapil 1877. júl. 3. 182. sz. 2., és M. K. munkái. 36. köt. Hátrahagyott iratok. 4. köt. Az én ismerőseim. Bp. 1914. 17–20., M. K. összes művei. 53. köt. Cikkek és karcolatok. 3. köt. Bp. 1968. 11–13.
 SZANA TAMÁS = Hölgyek Lapja 1877. okt. 10. 4. sz. 46–47.
 PetőfiTársLapja 1877. júl. 15. 3. sz. 44–45.
 PN 1877. júl. 5. 170. sz. 2.

6 *A leányvári boszorkány* (1881)

- [PRÉM JÓZSEF?] -m. = PN(regg.) 1881. máj. 10. 128. sz. 1–2. [Z. G. elbeszélőkölteményéről.]
 PRÉM JÓZSEF = FL 1881. máj. 12. 108. sz. 612–613. Egyetértés 1881. máj. 15. 133. sz. Második mell. 1.
 + = FL 1881. máj. 8. 105. sz.
 VU 1881. máj. 15. 20. sz. 318–319.

7 *Aladár* (1883) (Operaház: 1896. ápr. 11.)

- LATKÓCZY MIHÁLY = Ko 1883. júl. 1. 26. sz. 417–418. [Z. G. elbeszélőkölteményéről.]
 SZANA TAMÁS = Nemzet(regg.) 1883. máj. 20. 137. sz.
 [TÓTH SÁNDOR] (T. S.) = FL 1883. máj. 29. 123. sz. 796–797.
 VU 1883. máj. 20. 20. sz. 328.
 ARANYI LIPÓT = Nemzet 1896. ápr. 12. 101. sz. 1. [Az operalibrettéről.]

RICHTER ALBERT = ZeSzinművL 1896. ápr. 12. 3. sz. 7–8. [Z. G. a költemény alapján készült opera-szövegkönyvről.]

8 Újabb költeményei (1892)

[BALLA MIHÁLY] -a = Nemzet 1892. dec. 8. 339. sz. 1. FL 1892. nov. 23. 324. sz. 2421–2422. HIC = Élet 1893. 45–46.

9 Roland mester (1898)

(A. L.) = Nemzet 1899. jan. 11. 1–2. [Z. G. opera-szövegkönyvről.]

10 Nemo (1905)

(Operaház: 1905. márc. 31.)

[ADY ENDRE] = BN 1905. márc. 31. 90. sz. 9., és A. E. összes prózai művei. 6. köt. Bp. 1966. 310–312. [Z. G. dalművéről.]

BEER, A[UGUST] = PLloyd 1905. márc. 31. 84. sz.

BÉLDI IZOR = PH 1905. márc. 31. 91. sz. 7–8.

11 II. Rákóczi Ferenc (1909)

(Operaház: 1909. jan. 30.)

[ANDOR JÓZSEF] SZÉN = Élet 1909. febr. 7. 6. sz. 201–202. [Z. G. dalművéről.]

BEER, A[UGUST] = PLloyd 1909. jan. 31. 26. sz.

[KERN AURÉL] (k. a.) = BH 1909. jan. 31. 26. sz. 8–9.

12 Rodostó

(Operaház: 1912. márc. 21.)

BEER, A[UGUST] = PLloyd 1912. márc. 21. 69. sz. [Z. G. dalművéről.]

ZILAHY IMRE

1845–1867

Irodalom

TANULMÁNYOK, CIKKEK

100: Z. I. = Nef 1866. dec. 30. 52. sz. 633–634. [Ismerteti pályafutását, irodalmi alkotásait.]

ÁLDOR IMRE: Z. I. = MoNv 1867. ápr. 20. 16. sz. 181–182.

SZÁSZ KÁROLY: Z. I. koporsójánál. = FL 1867. febr. 22. 44. sz. 174.

100: Z. I. = Kor 1867. jan. 9. 4. sz.

FL 1867. febr. 19. 41. sz. 163.

GÁSPÁR IMRE: Z. I. = G. I.: Új Nemzedék. Költészeti gyűjtemény jellemzésekkel. Nagyvárad 1877. 273–277.

ZILAHY KÁROLY

1838–1864

Szövegek

KIADÁSOK

Z. K. munkái. Szépirodalmi és széptani apróbb dolgozatok. Bev. [Dömötör János] D. J. 1–2. köt. Pest [1865.] 1866. XXIII, 248., 279 l.

Z. K. válogatott művei. Kiad. és bev. Vargha Kálmán. Bp. 1961. 472 l.

LEVELEZÉS

BESSENYEI FERENC: Irodalmi ereklyék. = OrszV 1892. júl. 30. 31. sz. 498., és Sárospataki Hírlap 1917. ápr. 28.–máj. 5. 17–18. sz., Tompa Mihály levelezése. 2. köt. Bp. 1964. 24–25, 28. (Fontes 7.) [Z. K. két levele Tompa Mihályhoz. Kelt: Balatonfüred 1863. aug. 4. és Pest 1863. szept. 25. – A Sárospataki Hírlapban Kálniczky Géza közlésében jelentek meg.]

KOZOCSA SÁNDOR: Z. K. kiadatlan levelei. = ItK 1937. 194–198. [1860–1864 között írott hat levele közlésével. Címzetek: Reviczky Szevér, Egressy Gábor és Toldy Ferenc.]

Irodalom

ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK

ELŐD GÉZA: Z. K. a hatvanas évek irodalmi ellenzékének vezére. Pécs 1935. 184 l. (M.Int.Érték. 75.)

Ism.: Lit 1935. szept. 1. 17. sz. LXV–LXVI. – Császár Elemér, BpSz 1936. 240. köt. 108–114. – (i.), BH 1936. jan. 26. 21. sz. 18. – S. I., ErdMúz 1936. 211. – Sándor István, MKbarátokDiár 1936. 38. – Schöpflin Aladár, Nyug 1936. I. 312–313. – PLoyd(regg.) 1936. márc. 18. 65. sz. 9.

TANULMÁNYOK, CIKKEK

ÁLDOR IMRE: Z. K. = Hölgyf 1864. jún. 2. 64. sz. 516–517.

- BULYOVSZKY GYULA: Z. K. = Nef 1864. máj. 22. 8. sz. 94–95.
- DEÁK FARKAS: Z. K. meghalt. = PN 1864. máj. 18.
- RIEDL SZENDE: Z. K. = Kalauz 1864. máj. 29. 20. sz. 153.
- Sz. B.: Z. K. = Ko 1864. I. máj. 22. 21. sz. 502.
- TOLNAI LAJOS: Z. K. koporsójánál. = FL 1864. máj. 25. 118. sz. 504–505., és Kalauz 1864. jún. 5. 21. sz. 161–162.
- FL 1864. máj. 18. 112. sz., OrszTükre 1864. jún. 1. 16. sz. 182. [Nekrológok.]
- [DÖMÖTÖR JÁNOS] D. J.: Z. K. élete. = Z. K. munkái. 2. köt. B. [1865.] 1866. I–XXIII.
- KOVÁCS FERENC: Z. K. pályája. = Zilahi ev.ref.coll. Ért. 1900/01. 3–82. – Klny. is.
- Ism.: [Dézsi Lajos] -É., ItK 1901. 382. – VU 1901. szept. 22. 615. – [Pap Ferenc], EPhK 1902. 940–941.
- RAKODCZAY PÁL: Párbaja Bajza Jenővel. és Z. K.-lyal. = R. P.: Egressy Gábor és kora. 2. köt. Bp. 1911. 316–328. [A vita Bajza Jenő egy színdarabja körül robbant ki, melybe Zilahi K. mint szerkesztő keveredett bele. Egressy pisztolypárbaja 1863-ban volt.]
- KOZOCSA SÁNDOR: Z. K. esztétikája. = EsztSz 1936. 4. sz. 174–193. – Klny.: Bp. 1937. 22 l. (Esztétikai Füzt. 4.)
- Ism.: Clauser Mihály, KatSz 1937. 300–301. – Dénes Tibor, Napk 1937. 397–398. – G. P., ErdMúz 1937. 379–380. – Gábel Asztrik, KorSzava 1937. márc. 16. 6. sz. 171. – Karsai Géza, PannonhSz 1937. 375. – Kenyeres Imre, Diár 1937. 7–8. sz. 179. – Szabó Richárd, ProtSz 1937. 448. – [Turóczy-Trostler József], PLloyd(regg.) 1937. máj. 2. 99. sz. 24. – (te.), PH 1938. márc. 9. 55. sz. 12.
- FÉJA GÉZA: Ébresztő. = Mo(esti) 1942. jan. 24. 15. sz. 3. [Megemlékezés Z. K.-ról.]
- VÉRI LAJOS: Z. K. ébresztése. = Vásárhelyi Szó 1956. 8. sz. 23–25.
- ZÖLDHELYI ZSUZSA, D.: Z. K. két elbeszélésének forrásáról. = It 1957. 360–364. [Gercen „Ki a bűnös” c. regényének hatása az „Apropos-k és a malapropos-k” c. elbeszélésekre.]
- P. BALÁZS JÁNOS: Halló. = MNyr 1959. 3. sz. 343–347. [Többek közt Z. K. szóhasználatáról.]
- KAKASSY ENDRE: A román–magyar testvériség versének centenáriuma. = Kor 1960. 10. sz. 1173–1179. [Z. K. „Reményi Edének” c. verséről és a román népelettel kapcsolatos ismertető és műfordítói tevékenységéről.]
- KAKASSY ENDRE: Z. K. orosz műfordításai. = Utunk 1960. dec. 9. 49. sz. 4. [Szerepe és jelentősége az orosz irodalom magyarországi népszerűsítésében; műfordítói pályájának kialakulása; kiemeli Turgenyev- és Puskin-fordításait.]
- VARGHA KÁLMÁN: Z. K. = Z. K. válogatott művei. Bp. 1961. 5–95. [Pályakép.]
- LUKÁCSY SÁNDOR: Z. K. Halálának 100. évfordulójára. = ÉI 1964. máj. 16. 20. sz. 7.

EGYES MŰVEKRŐL

Magyar koszorúsok albuma. Írói élet- és jellemrajzok (1863)

KRONOSZ = Nef 1863. dec. 6–13. 36–37. sz. 421–422, 434.

Munkái 1–2 [1865] (1866)

FL 1865. dec. 14. 286. sz. 1135.

GYULAI PÁL = BpSz 1866. 5. köt. 465–476., és Gy. P. kritikai dolgozatainak újabb gyűjteménye. 1850–1904. Bp. 1927. 201–251., Gy. P. válogatott művei. 1. köt. Bp. 1956. 331–344. (MKI)

TOLDY ISTVÁN = MoNv 1866. jan. 21. 3. sz. 38.

Válogatott művei (1961)

[RÓNAY GYÖRGY] = Vig 1961. 684–688.

SÓS ENDRE = MN 1961. okt. 28. 256. sz. 4.

HARSÁNYI ZOLTÁN = ItK 1962. 774–777.

[LUKÁCSY SÁNDOR] L. S. = A Könyv 1962. 1. sz. 32.

MURÁNYI KOVÁCS ENDRE = Nszab 1962. aug. 2. 179. sz.

[NÉMETH G. BÉLA] N. G. B. = MTA I. OK XIX. 1962. 366–368.

NÉVMUTATÓ

- Abaffy Béla 33, 64, 82
 Abafi János 451
 Abafi Lajos 13, 14, 27, 38, 123, 156, 165, 277, 278,
 283, 311, 386–388, 426, 449, 451, 479, 482, 492
 Ábel → Juhász Gyula
 Ábel Péter 504
 Ablonczy László 217
 Abonyi Árpád 21, 99
 Abonyi Lajos 34, 48–50, 381, 397, 513, 555
 Ábrányi Emil (1850–1920) 41, 49, 54–56, 67, 69, 82,
 85, 102, 139, 140, 153, 154, 280, 287, 294, 350,
 371, 372, 395, 398, 411, 420, 421, 430, 436–438,
 440, 446, 447, 480, 482, 485, 487, 491, 494, 516,
 519, 523, 524, 531, 534, 536–538, 541, 557
 Ábrányi Emil, ifj. 288
 Ábrányi Kornél, id. (1822–1903) XIV, 46, 58, 482,
 537
 Ábrányi Kornél, ifj. (1849–1913) XIV, 61, 69, 88–90,
 98, 100, 160, 167, 225, 260, 266, 291, 303, 327,
 356, 391, 397, 420, 425, 440, 493, 513, 514, 524,
 528
 Ács Károly 48
 Ács Pál 48
 Acsády Ignác 87–89, 149, 313, 345, 379, 431, 435,
 446, 447
 Adalbertus → Róna Béla
 Ádám Gerzson XIV, 152, 225, 353, 360, 374, 424
 Ádám Manó 349
 Adamová, Zuzana XXII, 350
 Adieu → Ady Endre
 Adler Vilmos 221
 Adorján Andor 75, 146, 234
 Adorján Ármin 15
 Adorján Boldizsár 110, 283
 Adorján Jenő 75
 Adorján Sándor 36, 66, 556
 Ady Endre XIV, XVII, 21, 33, 37, 42, 44, 56, 59, 61,
 71, 92, 98, 101, 103, 124, 125, 128, 129, 131, 159,
 161, 172, 182, 185, 191, 196, 206, 207, 211, 215,
 216, 218, 220, 232, 235, 242, 244, 249, 250, 256,
 264, 314–316, 326, 328, 335, 339, 342, 352, 355,
 360, 362, 364, 375, 384, 395, 432, 436, 437, 438,
 443, 447, 475, 476, 499, 501, 518, 527, 529, 530,
 539, 547, 558
 Áfra Nagy János 96
 Ágai Adolf XIV, 49, 100, 109, 117, 123, 126, 130,
 284, 297, 304, 385, 440, 486, 487, 489, 508, 518,
 519
 Ágai Béla 134
 Agárdi László 114, 117, 119
 Ágner Lajos 39, 181
 Ágoston Julián 138, 342, 517, 525, 526
 Ágoston Sándor 32, 59
 Agricola → Pór Antal
 Aigner Lajos → Abafi Lajos
 Akác → Szakács Andor
 Akác (Takács) László 454
 ákos 201
 Aladár 410
 Alapi Gyula XVII, 19, 27, 32, 39, 47, 53, 61, 62, 71,
 157, 165, 171
 Albert János 69
 Áldor Imre 34, 346, 385, 420, 452, 495, 528, 558
 Alexa Károly 156, 159, 167, 170, 172
 Alexander Bernát XIV, XV, 6, 19, 21, 54, 57, 61, 97,
 106, 129, 135, 140, 155, 157, 158, 168, 175, 177,
 179, 180, 189, 192, 244, 271, 280, 288, 294, 299,
 300, 301, 305, 319, 321, 326–329, 333–335, 357,
 369, 370, 391, 395, 413, 416, 438, 471, 477, 492,
 513, 541, 547, 548
 Alfa → Alexander Bernát
 Alföldi Péter 355
 Alföldy Mihály → Rubinyi Mózes
 Aliquis 38
 Allodiatoris Irma 7
 Almaziva → Szokolay Kornél
 Al-Na'uri, Issza 204
 Alpári 120
 Alpo, Sailo 234
 Alszeghy Zsolt XIV, 9, 17, 20, 31, 32, 107, 111, 117,
 122, 135, 138, 149, 158, 164, 170, 178, 190, 192,
 226, 244, 245, 272, 288, 289, 331, 347, 352, 377,
 402, 442, 455, 488, 489, 518, 521, 535, 540, 541
 Altenburger Gyula 37
 Ambrus Zoltán XIV, 3, 4, 22, 87, 95, 101, 108, 124,
 128, 133, 147, 225, 245, 261, 265, 270, 285, 291,
 298–300, 312, 326, 327, 330, 333, 334, 338–341,
 347, 354, 367, 372, 393, 414, 427, 436, 447, 477,
 510, 512, 533, 534, 539, 541, 552
 Amicus 17
 Anakreon 328
 Andersen, Hans Christian 182, 183
 Andor József 106, 129, 148, 244, 271, 305, 307, 499,
 545, 552, 558
 Andor Leon 498, 499
 Andrád Sámuel 467

- András Károly 266
 Andreánszky István 200
 Andronicus → Kozma Andor
 Andronikus → Kozma Andor
 Angyal Dávid XVI, 3, 10, 31, 68, 87, 107–109, 111,
 118, 120, 121, 158, 186, 270, 271, 291, 298–300,
 347, 435, 447
 Angyal Dávidné 300
 Angyal Endre 264, 269, 344
 Angyal János 187, 218
 Anka János 137, 296, 350, 366
 Anonymus 98, 525
 Antal Árpád 58, 271, 277, 508, 526
 Antal Benedek 336
 Antal Dénes 376
 Antal Gábor 58, 80, 267, 275, 276, 298, 314, 397,
 439, 463, 508, 510
 Antal Géza 180
 Antal István 322
 Antal László 107, 299, 300
 Antal Miklós 354
 Antal Péter 172, 231, 297
 Antal Sándor 315
 Antalfy Gyula 94
 Antall József 30
 Antibarbarus → Simonyi Zsigmond
 Antonides → Stefesius Alfred
 Antonius → Radó Antal
 Anyiksz, Alekszandr 211
 Anyiszimov, Ivan Ivanovics XXII
 Apáczai József 66
 Apor Károly 442, 443
 Apor Péter 65
 Apponyi Albert 45, 49, 50, 287, 318, 322, 323
 Áprily Lajos 57
 Apuleius → Baráth Ferenc
 Aquilinus 313
 Aradi József 354
 Arany János V, XII, XIV, XV, 17, 28, 31, 41, 47,
 57, 66, 67, 69, 77, 81, 113, 122, 140, 145, 146,
 148, 152, 156, 157, 165, 167, 168, 170–172,
 180, 181, 184, 187, 189–191, 207, 208, 224,
 254, 259, 283, 284, 303, 310, 338, 344, 348,
 349, 352, 359, 362, 370–374, 376–379, 387,
 388, 408, 419, 423, 424, 435, 439, 440, 443,
 448, 449, 451–459, 461, 462, 464, 465, 467,
 469, 470, 472, 483, 485, 518, 523, 526, 528,
 529, 535, 543, 546, 553–555
 Arany László XIV, 100, 109, 156, 326, 355, 551
 Aranyi Lipót 44, 45, 66, 90, 459, 538, 557
 Arányi Miksa 311
 Arcibasev, Mihail Petrovics 234
 Argus → Berczik Árpád
 Ariel 16
 Aristid 32
 Aristidesz → Vajda János
 Aristoteles → Jókai Mór
 Arisztidesz 510
 Arisztophanész 171, 217, 218
 Armei Ferenc 327
 Armin, Bettina von 122, 123
 Arnold, Robert F. 208
 Arnóthi 369
 Árokszállásy Zoltán 7
 Arpetto → Tóth Árpád
 Árvay Sándor 278
 Asbóth János XIV, 54, 94, 115, 121, 244, 261, 262,
 377, 420, 421, 491, 523, 557
 Aszalay József 182
 Aszlányi Károly 213
 Aszódy János 250, 272
 Asztalos Etelka 39
 Asztalos Miklós XXII, 94, 319
 Asztalos P. Kálmán 104
 Asztalos Sándor 202
 Atádi Vilmos 63, 149
 Atropos → Márkus Miksa
 Aurbacher, Ludwig 65, 71
 Azraela 419
 Bába Sándor 229, 241
 Babay Géza 83
 Babics Kálmán 68, 468
 Babik János 429
 Babik József 357
 Babits Mihály XIV, 73, 107, 126, 127, 131, 136, 137,
 148, 155, 178, 203, 285, 299, 308, 315, 316, 331,
 338, 349, 363, 377, 525
 Babrios 256
 Baczony László 169
 Bácsi Géza 137
 Bácskay Albert 381
 Bácskay József 202
 Bacsó Péter 412
 Badics Ferenc 288, 373, 384, 407, 426, 493, 513
 Baedeker → Milkó Izidor
 Baffy Dezső 114
 Bain, Nisbet Robert 33, 55, 74, 75, 78, 79
 Bajza Mihály 364
 Bajcsy-Zsilinszky Endre 213, 347
 Bajkóné Révész Zsuzsa 202
 Bajzomi Lázár Endre 161
 Bajza Jenő 415, 559
 Bajza József 308, 453, 454
 Baki Miklós 47
 Bakonyi Hugó 177, 181
 Bakonyi Károly 270
 Bakos Gábor 493

- Bakos József 5, 457
 Bakoss Géza 539
 Baksay Sándor XIV, 54–56, 250
 Baktai Ferenc 551
 Baktay Ervin 96
 Bálán, I. D. 211
 Balanyi György 9, 432
 Balassa Ármin 230, 316, 498
 Balassa Imre 198, 275, 300, 342, 501
 Balassa István 539
 Balassa József XVI, 7, 145, 192, 201, 238, 254, 261, 263, 286, 335, 370, 484, 510, 513
 Balassa László 349
 Balassa Sándor 44
 Balázs A. Béla → Balázs Béla
 Balázs Béla 72, 174, 175
 Balázs György 133
 Balázs Győző 146, 147
 Balázs János, P. 559
 Balázs Mihály 499
 Balázs Sándor 143, 149, 201, 264, 265, 267, 268, 275, 400, 405, 420, 430, 440
 Balázs Tibor, Sz. 266
 Balda Béla 232
 Baldensperger, Ferdinand 178, 206
 Bálek Gyula → Reviczky Gyula
 Bálint Endre 195
 Bálint György XIV, 120, 132, 275, 417, 497
 Bálint Hugó 462
 Bálint Lajos XV, 21, 158, 198, 320, 325, 475
 Bálint Sándor XV, 422, 499, 501, 525
 Bálint Tibor 508
 Balkányi Enikő 72, 530
 Balkányi Pál 205
 Balkay Adolf 54
 Balla Ignác 210, 272, 286, 288, 298, 338, 352, 365, 366, 506, 522, 544
 Balla Mihály 113, 222, 242, 333, 558
 Balla-Brünner Sándor 127
 Ballagi Aladár 106, 224, 347, 353, 434, 440
 Ballagi Ernő 61, 125, 127, 317, 348
 Ballagi Géza 49, 510
 Ballagi Mór 14
 Baló Benjámin 471
 Balog Géza 137
 Balogh Ármin 314
 Balogh Edgár XV, 122, 162, 191
 Balogh Gyula 38
 Balogh István 5, 6
 Balogh József 347
 Balogh Károly 156, 158, 161, 169, 171
 Balogh Károly, ifj. 164
 Balogh László 81, 378, 502
 Balogh Miklós 534
 Balogh Pál 54, 84, 88, 91, 100, 244, 327, 328, 432, 440
 Balogh Zoltán 513, 514
 Baloghy Béla 162
 Balzac, Honoré de 116–118
 Bán Aladár 107, 366, 466
 Bán Imre 232, 272
 Bán József 177
 Bánffay Simon 119
 Bánffy Dezső 356
 Bánffy Miklós XVI, 194, 197, 201, 211, 213
 Bánfi Dénes 78, 376, 404, 416
 Bánfi Zsigmond 446
 Bánhegyi Jób XV, 278, 300, 380, 427, 545
 Bánk 201
 Bánkuty Ernő 314
 Banner János 5, 6, 499
 Banó István 105, 526
 Bánóczy József XVI, 132, 177, 335, 355, 356, 379
 Bánóczy László 328
 Bánóczy Endre 353, 360, 425
 Bányai Elemér 56, 61, 71, 113, 150, 151, 223, 224, 353, 401, 432, 444
 Bányai Marcel 93, 269
 Barabás Ábel XV, 177, 180, 200, 224, 416, 543
 Barabás András 276
 Barabás Erzsébet 82
 Barabás Gyula 481
 Barabás Kun József 161, 181
 Barabás Loránd 327, 328
 Barabás Miklós 454, 494
 Barabás Tamás 174, 199, 507
 Barabás Tibor XV, 23, 169, 300, 301
 Baránszky-Jób László 138, 294
 Baránszky László → Baránszky-Jób László
 Bárány Tamás 174
 Bárány Zsigmond 168
 Baranyi Imre 158, 159, 162, 163, 169, 179, 183, 186, 189, 191, 195
 Barát Endre 93
 baráth → Baráth Ferenc
 Baráth Ferenc XV, 23, 53, 72, 82, 121, 199, 273, 368, 374, 446, 447, 486, 489
 Barbarics Róbert 118, 255, 469, 480, 489
 Barber, Vincent 200
 Bárczi Géza XVI, 68, 69, 83
 Barcsai Károly XV, 169, 178, 456
 Bárd Miklósné 319
 Bárdos Artúr 300, 301, 407
 Bárdos Ferenc 490
 Bárdos László 463
 Bárdosi Németh János 501
 Bariska Mihály 516
 Barkassy Imre 388

- Barkász Károly 468
 Barker, Vernon Duckworth 203
 Barla Gyula 114, 271, 514, 527
 Barla Szabó Jenő 362
 Barla Szabó József 466
 Barna 392
 Barna Ferdinánd 145, 426
 Barna Izidor 476
 Barna János 221
 Barna János Zsigmond 343
 Baros Gyula 23, 31, 32, 37, 43, 47, 61, 68, 71, 107,
 148–150, 165, 171, 190, 235, 332, 347, 397, 430,
 439, 462, 463, 516, 522, 539, 548
 Baross Endre 161, 188
 Baróthy Bálint 37
 Baróti Dezső 390, 440, 535
 Baróti Lajos 46, 49
 Bársony István 19, 49, 55, 126, 244, 323, 329, 334
 Barta András XVIII
 Barta János XIV, XV, XXII, 32, 33, 58, 60, 68, 73, 84,
 110, 112, 116, 119, 155, 158, 159, 161, 162, 169,
 179, 186, 192, 219, 232, 238, 442, 445, 514, 517,
 518, 526, 527, 531
 Barta Lajos 393, 499
 Bartalus István 424
 Bártfai Szabó Aurélia 475
 Bártfai Szabó László 387, 396, 450
 Barth Lajos 147
 Bartha András 195, 413
 Bartha Dénes XVI
 Bartha József 59, 84, 95, 103, 141, 266, 268, 269,
 271, 272, 280, 282, 336, 357, 408, 462, 505, 506,
 548, 551
 Bartha Miklós 322
 Bartmann György 472
 Bartók Lajos 5, 29, 124, 247, 249, 253, 261, 373, 429,
 485, 512, 519, 522, 524, 536, 556
 Bartók Miklós 525
 Bartóky József 242, 363
 Bartos Imre XV, 60, 116, 179, 248, 344, 412, 420,
 464
 Bartos Pál 129
 Bartos Róza XXII, 515, 516, 521, 522
 Basch Viktor 131
 Básti Lajos 188, 195
 Batári Gyula 447
 Báthory Andor 307
 Báthory Gábor 94, 95
 Báthory Romancsik Mihály 480
 Bátor Izidor 537
 Bátor Szilárd 128
 Báttaszéki Lajos 91, 479
 Batthyány Géza 96
 Batthyány Lajos 485
 Baudelaire, Charles 123, 344, 529
 Baumgarten Sándor 430
 Bausz Teodorik 494
 Bay Ferenc 515, 517
 Bayard → Hegedűs István
 Bayer Ferenc 176
 Bayer József 106, 175, 208, 288, 369, 377, 381, 385,
 390, 392, 396, 401, 402, 411, 412, 448, 542
 Bazaroff 482, 537
 Bebesi István 332
 Beck Salamon 69
 Becker Hugó 160, 170, 175, 180, 183
 Beczkes József 456
 Bécsy Tamás 272
 Bede Jób 295, 296, 334
 Bednář, Kamil 179, 191, 204
 Bedőházy János 296, 510
 Beé Kálmán 204, 206, 211
 Beecher-Stowe, Harriet Elizabeth 14
 Beer, August 329, 481, 538, 558
 Beer, Michael 404, 421
 Beervaldszky János 9
 Beke Albert 30
 Beke Ödön XVI, 7, 69, 256, 344, 466
 Békeffi László 477
 Békeffi Antal 237, 238, 241, 292, 505
 Békefi Remig 230
 Békesi Emil 427
 Békésy Anna 295
 Békey Béláné 431
 Beksics Gusztáv XV, 54, 55, 72, 84, 111, 114, 117,
 509, 510
 Béla Henrik 16, 18, 99, 129, 134, 141, 192, 222, 287,
 288, 297, 327, 345, 356, 365, 367, 369, 437, 438,
 511, 534, 542, 554
 Béla, IV. 162
 Belcsev, Konsztantin Dimitrov 178, 204
 Béli Izor 273, 329, 547, 558
 Belia György XIV, XVII, XVIII, 80, 92, 124, 163,
 195, 314, 442, 443, 445, 446
 Belizár 290
 Bellágh Lajos 85
 Belohorszky Ferenc 201
 Bélteky Kálmán 469
 Bélteky László → Pintér Jenő
 Bem József 380, 429–431
 Bencze Jenő 182
 Bencze József 386
 Benczédi László 435
 Bende 9
 Bende László 201, 457
 Bene Kálmán 455
 Beneczky Lajos 62
 Benedek Aladár 387, 440, 523

- Benedek András 182, 198, 274, 276, 277
 Benedek Elek XV, 17, 49, 55, 105, 113, 253, 266,
 309, 310, 312, 341, 347, 388, 389, 437, 474, 475
 Benedek Istvánné 137
 Benedek János 489
 Benedek Marcell XV–XVII, 33, 57, 66, 82, 161, 179,
 198, 270, 271, 300, 339, 348, 349, 465, 492
 Benedek Sándor 549
 Benedict Henrik 127
 Beneschofsky Imre 125
 Beniák, Valentin 212
 Beniczky Gyula 467
 Beniczky Hermin 156
 Beniczky Ödön 477
 Beniczky Sarolta 484
 Benke Tibor 148
 Benkő Imre 152, 224, 321, 424
 Benko Lajos 55
 Benkóczy Emil 427–429
 Benkő Gyula 6
 Benkő Imre 321
 Benkő István 463
 Benkő László 95, 98, 489
 Benkő Loránd XVI
 Benkő Mátyás 89
 Benkő Samu 110, 114, 295
 Benkő Tibor 364
 Benőfy Soma 278
 Bényi János 66, 277
 Benyovszky Móric 25, 63, 76, 90
 Benyovszky Pál 200
 Beöthy László 139, 221, 321, 331, 333, 375, 556
 Beöthy Zsolt XV, XVI, 3, 32, 35, 49, 51, 54–56, 59,
 61, 65, 80, 83, 92, 95, 115, 116, 126, 131, 147,
 153, 177, 180, 196, 231, 232, 240, 241, 244, 245,
 278, 281, 283, 284, 300, 305, 317, 319, 320, 323,
 326, 327, 347, 355, 362–364, 368, 370, 374, 375,
 377, 379, 391, 395, 407, 417, 419, 432, 440, 445,
 466, 469, 470, 472, 491, 493–495, 512–514, 518,
 530, 536, 537, 540, 541
 Béranger, Pierre Jean de 377, 488, 523, 529
 Berczeli A. Károly 502
 Bérczi Lajos 47
 Berczik Árpád 100, 154, 158, 224, 285, 287, 320,
 326, 339, 355, 356, 379, 392, 403, 415, 421, 440,
 441, 513, 536, 557
 Bérczy Károly 154, 167, 218, 403
 Bérczy Mari 231
 Berde Mária, R. 113, 295
 Berde Zoltán 262, 267, 446, 448
 Berez Károly XV, 143, 393, 394, 409, 410, 415–417,
 425, 452, 484, 517
 Berezky Imre 465
 Beregi Oszkár 318
 Beregi Tivadar 70, 76
 Bereményi Gábor 202
 Berend László 130
 Berend Pál 216
 Berényi Gábor 200
 Berényi László 274, 275
 Berényi Pál 8, 79, 88, 297, 327, 356, 395, 402, 420,
 447
 Beretz Péter 7
 Bergstein Lajos 176
 Berkes Erzsébet 416
 Berki Miklós 121, 270, 384, 547
 Berkó István 238, 241, 243
 Berkó István, id. 241
 Berkovits Ilona 87, 193
 Bernard, Thalès 122
 Bernát Balázs 268
 Bernát Pál 17, 184
 Bernáth Dezső 249, 267
 Bernáth István 277, 534
 Bernáth László 200
 Bernfeld Magdolna 62
 Bernalák Kálmán 510
 Bernstein Béla 61, 62, 180, 207
 Berta Ilona 177, 187, 188, 190, 465
 Bertalan Alajos 6
 Bertha Zoltán 95, 96
 Berthe Nándor 513
 Bertók Béla 472
 Berze Nagy János 105, 466
 Berzeviczy Albert XV, XVI, XXI, 4, 12, 45, 53, 55–
 58, 66, 71, 115, 126, 129, 148, 168, 169, 178, 244,
 245, 301, 310, 313, 318, 321, 323, 375, 381, 425,
 427, 432, 456, 461–463, 510, 513, 535, 540, 557
 Berzeviczy István XV
 Berzy András 113, 428
 Berzsenyi János 483
 Besnyey → Maszlaghy Ferenc
 Bessenyei Ferenc (19. sz.) 151, 511, 558
 Bessenyei Ferenc, színműs (1919–) 195
 Bessenyei György XVII, 98
 Bethlen István 321
 Bethlen Margit 213
 Bethlen Miklós 97
 Bevilaqua-Borsodi Béla 27
 Bezerédi Gyula 489
 Bezerédj Istvánné 111
 Bezerédy István 498
 Bibó Lajos 172, 201, 246
 Bichet, René 298, 300
 Biczó Ferenc 136, 339, 348, 367, 517
 Bidou, Henry 178, 206
 Bigault de Casanove, Charles de 206
 Bihari József 195, 198

- Bihari Mór 232
 Bihari Sándor 164
 Bikácsi László 232, 442, 448, 515, 527, 534
 Billy 383
 Binder Jenő 70, 344, 467
 Birkás Géza 96, 111, 206, 448
 Birkás Tibor 215
 Bíró Dénes 541
 Bíró Imre 9, 474
 Bíró János 442
 Bíró Lajos 126, 244, 318, 554
 Bíró Miklós 37
 Bíró Sándor 254
 Bíró Vencel 360
 Bismarck, Otto 40, 43, 44
 Bisztray Gyula XIV, XV, XVII, XIX, XXII, 43, 58,
 64, 66, 94, 132, 169, 193, 197, 212, 218, 227, 228,
 231, 232, 236, 237, 239, 247, 248, 252, 253, 255,
 258, 259, 264, 276, 295–297, 449, 451, 456, 458,
 459, 461, 463, 464, 471, 472, 515, 520, 529, 531
 Bitay Árpád 32, 47, 111, 113, 119, 211, 232
 Bittei Lajos 195, 199
 Bittenbinder Miklós 92, 107, 187, 343, 397, 398, 406, 439
 Bky Gyula → Bulyovszky Gyula
 Blaha Gitta 271
 Blaha Lujza 22, 49, 50, 271, 399
 Blanchan, Neltje 74
 Blas → Balassa István
 Blattner Géza 215
 Bleyer Jakab 5
 Blücher József 474
 Boanerges → Ballagi Aladár
 Boch, Hermann 60
 Bod Andor 148
 Bod Sándor → Bródy Sándor
 Bódiss Jusztin 462
 Bodnár György 232
 Bodnár János 252
 Bodnár Zsigmond XV, 37, 54, 111, 160, 168, 379,
 445, 533
 Bodó Jenő 373, 380
 Bódog Illés, V. 192
 Bodor Aladár 158, 178, 183, 209, 270, 272, 352, 492
 Bodor Károly 516
 Bodri Ferenc 497
 Bogáti Péter 422
 Bogdán Gyula 321
 Bogdanov, Jovan 229, 259, 260
 Bogdány Ferenc 554
 Bognár Cecil 37, 60
 Bognár Gyula 249
 Bohuň, Emo 173, 265
 Bois 317
 Boissier, Gaston 31, 92
 Bóka László XV, XVI, XX, 33, 58, 66, 72, 82, 98, 99,
 107, 112, 145, 170, 191, 246, 247, 269, 289, 291,
 293, 363, 383, 430, 448, 475, 517, 518, 527, 534
 Bokodi Ervin 26
 Bokor Imre 27, 53
 Bokor László 26, 232
 Boldakov, Inokentyij Mihajlovics 210
 Boldizsár Iván 214, 267, 474, 478, 497
 Bolgár Elek 159, 169
 Bolgár Mihály 112
 Bolgár Mózes 129
 Bolgár Zsuzsa 512
 Bolváry Ilona 131, 138, 526
 Bolygó → Erdélyi Gyula
 Boncz Ödön 426
 Bor Ambrus 436
 Bor Kálmán XIX, 210, 231
 Borbély Gyula 115
 Borbély István 3, 57, 82, 88, 118, 129, 300, 363
 Borbély László 219
 Borbély Margit 433
 Borbély Sámuel 400
 Bori Imre 502
 Borka Géza 33
 Bornemissza Bertalan 108
 Borona 366
 Borongó Adorján → Ballagi Aladár
 Boronkay Antal 158, 219
 Boros Ádám 7
 Boros Dezső XXII, 514–517, 520, 531
 Boros Ferenc 23, 135, 235, 408, 462
 Boros Gábor XV, 9, 81, 88, 141, 152, 322, 391, 401,
 441, 480, 489, 494, 512, 535
 Boros György 47, 85, 168, 545
 Boros Jenő 434
 Boros László 173
 Boros Vida 16
 Boross Elemér 207
 Boross Jenő 344
 Boross Mihály 273
 Boross Sándor 366
 Borostyáni Nándor 85, 243, 253, 513
 Borostyánkői 441
 Borovszky Samu 452
 Borsa Gedeon 360
 Borsai → Erdélyi Pál
 Borsodi József 454
 Borsodi József, ifj. 454
 Borsodi László 255
 Borsos István 64
 Borsy Károly 73
 Bóry Imre 450
 Bory István 39, 40, 44, 68, 121, 130, 161, 185, 191,
 194, 195, 201, 246, 445, 545

- Bory László 165
 Borzsák István 73
 Bosits Gábor 249, 268
 Bosnyák Béla 33
 Botfay János 242
 Both Antal 187
 Both Béla 198
 Botond → Balla Ignác
 Botond → Dolencz József
 Botond → Erdélyi Gyula
 Bottyán János 445, 507
 Bögél József 220, 416
 Bögi Irén 461
 Böhm Károly 160
 Böhm Sándor, Várnai 533
 Bölöni György XV, 244, 399, 427, 444, 460
 Bönghész 454
 Bösztörményi Károly 449, 451, 452, 454, 459
 Bösztörményi Katalin 451, 452, 456, 457
 Bösztörményi Lajos 230
 Bösztörményi László 528
 Bösztörményi Mihály 46
 Bösztörményi Nagy Ernő 130
 Bözödi György 121, 442, 443, 448
 Brábek, František 74, 204, 214
 Brančič, Blagoje 75
 Bramin → Balassa Armin
 Brankovich György 150
 Brankovics György 351
 Brassai Sámuel 47, 388, 450
 Braun, Karl 29, 48
 Braun Róbert 316, 347
 Braun Sándor 42, 124, 293
 Braun-Wiesbaden, Karl → Braun, Karl
 Brelich Ernő 74
 Bresztovszky Ernő 128, 280, 305, 438
 Breznay Béla 350
 Brisits Frigyes 19, 23, 61, 161, 164, 181, 189, 190,
 192, 278, 348, 351, 363, 525, 541
 Bródy András XV, 248
 Bródy Lili 201
 Bródy Mihály 524
 Bródy Miksa 128, 223, 366, 433
 Bródy Sándor V, XV, XXII, 21, 23, 29, 31, 35, 37, 47,
 49, 52, 54, 55, 92, 97–99, 125, 128, 221, 235, 236,
 240, 242, 244, 245, 250, 252, 262, 263, 269, 280,
 293, 300, 305–307, 318, 320, 334, 424, 438, 443,
 445, 476, 513, 522–524, 547
 Bródy Zsigmond 44, 495, 550
 Bruno, Giordano 161
 Buchietl Miklós 508
 Bucolz, Robert 213
 Bucsánszky Alajos 5, 485, 490
 Bucsy István 527
 Budaváry László 307
 Buday Árpád 32
 Buday Dezső 37
 Buday György 193
 Buday József 9, 362
 Buday László 295
 Budenz József 145, 171, 369, 426
 Bujáki Jánosné Pulay Éva 38
 Bulch 478
 Bulcsú 318
 Bulyovszky Gyula 4, 64, 77, 81, 120, 142, 284, 304,
 324, 346, 393, 394, 411, 413, 418, 419, 439, 488,
 490, 532, 559
 Bulyovszky Gyuláné 355
 Bunyitay Vince 11
 Burns, Robert 148
 Busa Margit 451, 461
 Buttler János 234, 249, 250, 267, 268
 Büchler Sándor 474
 Büchner, Ludwig 180
 Bülau, Friedrich 70, 85, 86
 Byron, George Gordon 161, 171, 180, 181
 Calderón de la Barca, Pedro 172
 Calendarius 253
 Callierowa, Aleksandra 74
 Capusan, Cornel 186
 Caracalla → Jókai Mór
 Carei, Costa 216
 Carolus → Eötvös Károly
 Carpaccio → Kárpáti Aurél
 Cassius 92, 102, 140, 356, 403
 Cātullus 126, 315
 Cebrián Róza 95
 Cenner Mihály 21
 Cerri 438
 Chalupka Rezső 38, 74
 Chamisso, Adalbert von 338
 Chasles, Philarette 122
 Cholnoky Viktor 5, 10, 31, 280, 377, 544
 Chován Kálmán 363
 Chronegk 216
 Chyzer Kornél 387
 Cicero, Marcus Tullius 181
 Cid 333
 Citoyen → Polgár Géza
 Clartie, Jules 75
 Clauser Mihály 161, 342, 367, 559
 Columbus → Tábori Róbert
 Concha Győző XV, 100, 279, 312, 313, 323
 Concha Károly 544
 Conrad, Joseph 172
 Constantinus → Kaposy József
 Coppée, François 75, 96, 243, 247, 262, 404, 420

- Cormenin, Louis 180, 188
 Córnea, Victor 75
 Coşbuc, Gheorge 172, 191
 Costa János 177
 Costo → Kosztolányi Dezső
 Coudekerque-Lambrecht, Mme de → Nemeskéri Kiss Margit
 Coullemouth Edith 480
 Crane, Walter 27, 50
 Cryx dr. 158
 Curatius 81
 Curtius → Mikszáth Kálmán
 Cyprián → Andor József
 Czako Ambró 189
 Czako Ferenc 296
 Czako Zsigmond 403, 404
 Czeiner Géza 403
 Czékus Géza 331
 Czibor János 14, 16, 248, 496, 501, 502
 Cziffra Géza 226, 250
 Zsigány Lóránt 312, 313
 Cziklay Lajos 49
 Czimer József 276
 Czink, Lodovico 210
 Czinke István 462
 Czirbusz Géza 172
 Czirják Albert 123
 Czóbel Ernő XV, 180, 188
 Czóbel István 97, 99
 Czóbel Minka 52, 96, 343
 Czobor Béla 12
 Czobor László 420
 Czukrász Róza 546
 Czunya Miklós 70

 Csaba József 6
 Csabai Imre 546
 Csabai István 17, 427
 Csabai Tibor 517
 Csahihen Károly 94, 129, 313, 476
 Csajági János 401
 Csajthay Ferenc 196, 304, 321
 Csákány Laci 468
 Csanádi Árpád 105
 Csanádi Sámuel 11, 88
 Csánki Dezső 360, 425
 Csaplár Ferenc 163, 258, 504
 Csapláros István XXII, 207, 215, 485, 488, 520
 Csapó 69
 Csapó Mária 380
 Csapodi Csaba 37, 47
 Csapodi István 369, 474, 489
 Császár Elemér XV, XVII, 4, 5, 18, 19, 31–33, 37, 50, 57, 68, 85, 89, 93, 95, 96, 102, 103, 106, 107, 111, 117, 120, 121, 124, 135–137, 145, 148–150, 164, 168, 169, 175, 178, 179, 182, 184, 230, 231, 236, 237, 245, 253, 259, 266, 273, 281, 287, 292, 293, 297, 301, 309, 314, 319, 323, 331, 333, 334, 337, 346, 348, 353, 354, 361, 363, 365, 366, 369, 380, 392, 401, 411, 412, 422, 438, 447, 450, 455, 462, 472, 488, 512, 514, 524, 534, 535, 540, 541, 547, 549, 551, 552, 558
 Császár Ernő 31, 59, 141, 146, 155, 160, 177, 187, 192, 226, 331
 Császár Ferenc 79, 304, 357, 486
 Császár Imre 391
 Csáth Géza 271
 Csathó Kálmán XV, 21, 127, 147, 246, 274, 295, 496, 498, 507
 Csatkai Endre 62, 111, 124, 145, 150, 319, 324, 338, 461
 Csefko Gyula 69
 Cseh István 188
 Csehi Gyula 89
 Csehov, Anton Pavlovics 358
 Csekey István 63, 73, 75
 Csende Béla 412
 Csendes Aladár 17
 Csengeri János XVI, 105, 414
 Csengery Antal XV, 4, 13, 33, 80, 110, 113, 114, 346, 360, 403, 413, 414, 416, 423, 451, 509, 556
 Csengery Gusztáv 59
 Csengery Lóránt XV, 346
 Csengey Gusztáv 19
 Csepregy Ferenc 54, 481
 Cserei Mihály 65, 78
 Cserép Sándor 526
 Cserépvári Lajos 39
 Cserés Miklós 274
 Cseres Tibor 97
 Cserey Zsigmond 503
 Csergő Hugó 27, 35, 52, 127, 128, 221, 286, 366
 Csergő Tamás 116
 Cserhalmi Hecht Irén 65, 402
 Csermák Géza 7
 Cserna Andor 273, 482
 Cserna István 451
 Csernátóni Gyula 18, 151, 218, 297, 385, 386, 483, 488
 Csernátony Lajos 29, 34, 44
 Cserny Rózsi 184, 188
 Cserszilvász Ákos → Vajda János
 Csery-Clauser Mihály → Clauser Mihály
 Cserzy Béla 238
 Cserzy Mihály 238, 291, 475, 496–499
 Csetriné Lingvai Klára 30, 124
 Csicseri Bors → Ágai Adolf
 Csikós Lászlóné 91, 93

- Csiky Gergely V, 355, 392, 397, 398, 400, 440, 537, 542
 Csiky Kálmánné → Gönczy Etelka
 Csillag Ilona XIX, 393, 417
 Csillag Máté 19, 143, 221, 444, 547
 Csipke → Móra Ferenc
 Csipős 8
 Csízi János 458
 Csizmadia Andor 86
 Csizovszky Sándor 453, 454
 Csobádi Péter 422
 Csobán Endre XVI
 Csóka József 429
 Csokonai Vitéz Mihály (1773–1805) VI, 68–70, 86, 364, 405, 450, 459, 467, 527, 530
 Csokonai Vitéz Mihály (20. sz.) 228, 247
 Csongor → Lendvai István
 Csongor → Ozoray Árpád
 Csongrády Béla 159, 256
 Csonka Ferenc 241
 Csopely László 82
 Csóra Karola VII
 Csorba Palotai Ákos 139
 Csorba Zoltán 40, 460, 480
 Csontos Gyula 194, 201
 Csősz János 457
 Csuka Ferenc 309
 Csuka Zoltán 205, 215, 294, 345
 Csukási József 430, 456, 461
 Csukly László 160, 165, 169, 250
 Csukovits Sándor 398, 401
 Csutak Vilmos 370
 Csűrös Ferenc 84
 Csűrös István 375
 Csűrös Zoltán 317
 Csűry Bálint 23, 32, 73, 75, 120, 250, 256, 323, 370
- dade → Gonda Dezső
 D'Artagnan → Vay Sarolta
 D'Avage 481
 Dallos Sándor 246
 Dalma Győző 461
 Dán Róbert 207
 Dániel Anna 478
 Dániel György 210
 Danielik János 111, 113, 120
 Dánielisz Endre XIV, 225, 454
 Danielisz Sándor 402, 406, 407, 495
 Dánielné Lengyel Laura 135, 203, 270, 272–274, 289, 326, 525, 541
 Dankó Imre 104
 Dankó Pista 306
 Dante Alighieri 178, 180, 184, 187, 377
 Dapsy Gizella 323
- Darkó István 37
 Darmay Győző 387
 Darmay Viktor 387, 557
 Darnay Kálmán 460
 Darvas Sándor 212
 Darwin, Charles 526
 Daudet, Alphonse Louis Marie 69, 251, 256
 dávid 277
 Dávid Gyula XVII, 86, 211, 272, 276, 295, 297, 298, 342, 442, 443, 446, 448, 463, 468
 Dávid Sándor 439
 Dávidházi Péter VII
 Dayka Gábor 433
 De Gerando Attila 517
 De Noir 323
 Deák Dénes 269
 Deák Farkas 12, 108, 176, 394, 446, 559
 Deák Ferenc 112, 114, 353, 376
 Deák Gyula 139
 Deák Imre 29, 163
 Deák Sándor 124
 Deák Tamás 412
 Deák Tibor 343
 Deák Viktor → Császár Ernő
 Debeljak, Tine 205
 Debreczeni Ferenc 20, 23
 Debreczeni István 524
 Debreczeni József 72, 399
 Debreczenyi I. Miklós 324
 Décsi Imre 244
 Dedek Crescens Lajos 49
 Dédéyan, Charles 183
 Dégh Linda 104, 105
 Degré Alajos 110, 111, 271, 356, 514, 527, 543
 Dékány András 158, 198, 274, 275
 Dékány István 108
 Dékány Kálmán 92
 Delta → Kaposi József
 Delta 396
 Dely Zsuzsa 68
 Deme László, K. 84
 Demeter Imre 198, 200, 202, 274, 276, 277, 411, 412, 417
 Demokritos 534
 Dénes György 257
 Dénes József 102, 281
 Dénes Lajos XV, 5
 Dénes Szilárd 7, 31, 69, 189, 232, 329, 363, 369, 370
 Dénes Tibor XV, 12, 52, 72, 206, 218, 298–301, 412, 430, 522, 526, 531, 559
 Dénes Zsófia 20, 21, 91
 Dengi János 8, 17, 18, 118, 120, 350, 354, 379, 447
 Dér Endre 257
 Dercze Lajos 30, 51

- Dere-düre-dongó 409
 Deréki Antal XV, 255, 303, 403, 475, 481
 Déri Gyula 45, 49, 302, 303, 476
 Dési Tamás 47, 73, 87, 195, 202, 220, 258
 Déry Tibor 501
 Deshusses, Georges 249
 Detrich Márta 122
 Deutsch Ernő 286
 Devecseri Gábor 342, 511, 526
 Devecseri Péter 302
 Dezsényi Béla 73
 Dezseri 133
 Dézsi Lajos XV, 60, 66, 78, 109, 111, 113, 200, 360,
 384, 422, 423, 425, 481, 559
 Dezső Ernő 472
 Dezső Gyula 37
 Dickens, Charles 69, 70, 82
 Dienes András 52, 173
 Diénes Ödön, Ikafalvi 375
 Dietze, Alexander 176, 208
 Diner József 263
 Dingelstedt 30, 405
 Dingha Béla 306, 307
 Diósadi → Ady Endre
 Diószegi András XIV, XV, 95, 98, 232, 236, 246, 255,
 437, 501
 Diószilágyi Sámuel 498, 513
 Ditrói Mór XV, 194, 294, 390, 440, 482
 Dittrich Vilmos 160, 408
 Divald Kornél 37, 222
 Divényi Gyula 244
 Divinyi Mihály 121, 158, 263
 Dobai János 348
 Dobcsányi Ferenc 545
 Doblhoff Lily 201, 242
 Dobóczy Pál 392
 Dobos István 422
 Dobosi Pécsi Mária 521
 Dobossy László 189
 Dobsa Lajos 79, 151, 418, 537
 Dóczy Lajos 16, 55, 145, 177, 189, 209, 213, 216,
 244, 254, 319, 404, 475, 547
 Dóczy Imre 358
 Dóczy Jenő 51, 233, 348, 358, 366
 Doktor Apácai → Császár Elemér
 Dolanský, Julius XXII
 Dolencz József 63
 Doleschall Gábor 453
 Doleschall János 509
 Doleschall József 509
 Domanavszky Sándor XVI, XIX
 Dombi Márk 20, 342, 466, 524
 Domino 411
 Domokos László 3, 238, 241, 243, 506
 Domokos Máttyás 73, 84, 85, 227, 248, 249, 265, 267
 Domokos Sámuel 211
 Domokos-Haraga Balázs 187
 Donáth Gyula 489, 530
 Dongó Gyárfás Géza 387
 Dormuth Árpád 299
 Doroghy Ferenc 354
 Dorogi Zsigmond 277
 Dorombó Károly 199, 219
 Dosztojevszkij, Fjodor Mihajlovics 358
 Dózsa Endre 361
 Döbrentei Gábor 399
 Dömötör István 197, 273, 282, 334
 Dömötör János 27, 115, 354, 451, 453, 558, 559
 Dömötör László 104
 Dömötör Pál 485, 488
 Dömötör Sándor 60, 68, 70, 84, 107, 249, 443, 445,
 446, 448
 Dörnyei Sándor 243
 Döry Ferenc 249, 268
 Dr. Spinóza → Mátrai Ernő
 Drávai János 428
 Dräxler Aladár 182
 Dréhr Imre 321
 Dreyfus, Alfred 436
 Drucker János 28
 Dsida Jenő 363
 Dudás Gyula 309
 Dudek János 183, 184, 428
 Dumas, Alexandre, père 69, 70
 Dura Máté 10
 Duse, Eleonora 21
 Dutka Ákos 244, 315, 502, 506
 Dux Adolf 78, 79, 81–84, 120, 121, 142, 167, 176,
 179, 304, 378, 381, 382, 393, 394, 415–418, 440,
 490, 491, 545, 554
 Dvorzák János 29, 30
 Dyb. → Ady Endre
 Ebeczki György 197, 213, 337
 Ébel József 120
 Éber János 121, 545
 Echo 166, 239, 282
 Eckhardt Sándor 3
 Eckhart Ferenc 108
 Édes Albert 461
 Édes István 232
 Édes Jenő 468
 Edvi Illés László 17, 133
 Ego → Tóth Béla
 Egressy Gábor XV, XX, 3, 79, 294, 372, 373, 380,
 387, 390, 391, 396, 397, 402–404, 409, 452–454,
 484, 485, 558, 559
 Egri Anna 469

- Egri Viktor 199, 212, 220, 249, 250, 403
 Egy 1848. márc. iduszából 46
 Egy dilettáns 85
 Egy háborúelőtti 346
 Egy jó barát 143
 Egy jogász 249, 268
 Egy látszóes úr → Kürthy Emil
 Egy nő 187
 Egy régi jó pajtása 390
 Egy székely 61
 Egy történetbúvár → Bosits Gábor
 Egyed Zoltán 198
 Eisler, Michael Joseph 31, 270
 Éjszaki Károly 111, 386, 397, 431
 Ekese 544
 Elbert Imre 537
 Elbert János 208, 211
 Elek Artúr 210, 263, 267, 299, 347, 427
 Elek László 96, 97
 Elek Oszkár 62, 107, 129, 182, 188, 339, 344, 445,
 455, 466, 467, 527, 540
 Elfeledett költő 389
 Előd Géza 558
 Éluard, Paul 183
 Ember Mária 220, 439, 447
 Eme 275
 Emília → Szegfi Morné Kanya Emília
 Emin → Szalai Emil
 Eminescu, Mihai 161, 172, 182, 183
 Emma → Ignotus
 Emőd Tamás 124
 Endrei Ákos 465
 Endrei Gerzson 106
 Endrényi Lajos 229, 241
 Endrődi Sándor XVI, 29, 49, 55, 139, 293, 322, 346,
 353, 355, 360, 361, 367, 368, 468, 484, 488, 510,
 514, 519, 520, 523, 524, 530, 533, 538
 Endrődy Béla 197
 Engel Károly 124, 172, 191, 225, 231, 250, 259, 315,
 338
 Engels, Friedrich 114
 Enyedi Lukács 231, 238, 241, 436
 Eörsy Tóth Júlia 237
 Eötvös József XVI, 111, 114, 116, 118, 161, 162,
 172, 180–182, 190, 218, 235, 268, 393, 509,
 510
 Eötvös K. Lajos 49
 Eötvös Károly 38, 41, 46, 49, 52, 54, 55, 67, 69, 82,
 83, 91, 100, 250, 282, 307, 388, 433, 476, 487,
 489, 523
 Eötvös Lajos 426
 Eötvös Leó 270
 Eötvös Loránd 519
 Eperjessy Kálmán 85
 Epicharmosz 181
 Epstein Béla 125
 Erdei Ferenc 445, 446, 504
 Erdei László 543, 546
 Erdélyi Béla 15
 Erdélyi Dezső 456
 Erdélyi Gyula 41, 54, 88, 244, 327, 396, 482, 486,
 487, 489
 Erdélyi Ilona, T. XVI
 Erdélyi János XVI, 4, 120, 146, 151, 156, 157, 176,
 303, 373, 386–389, 397, 400, 424, 425, 453, 454,
 459, 463, 471, 492, 508, 518, 554
 Erdélyi József 150
 Erdélyi Károly XVI, 79, 177, 202
 Erdélyi Nelly 128
 Erdélyi Pál XVI, 33, 54, 57, 97, 99, 102, 120, 138–
 140, 263, 287, 291, 294, 297, 352, 353, 365, 369,
 471, 505
 Erdélyi Zoltán 49, 249, 256, 438
 Erdélyi Zsuzsa 387–389
 Erdődi Jenő 295, 399
 Erdődy János 16, 158, 491
 Erdős Jenő 198, 249
 Erdős Magda 155
 Erdős Renée 23, 126
 Erdősi Dezső 42
 Erdősi Zoltán 152
 Érdy Lajos 539
 Erényi Gusztáv 129, 169
 Erényi Nándor 270, 334, 524
 Erkel Ferenc 482, 495, 537
 Érkövy Adolf 508
 Ernyei István 59
 Erődi Dániel 509
 Erődi Jenő 23, 354
 Eröss Alfréd 185
 Érsekújvári Lajos 341, 343
 Erzsébet, királyné 47
 Esti Béla 269
 Esze Tamás 434
 Esztergár László 18, 141, 145, 218, 248, 296, 333, 345,
 356, 387, 452, 484, 485, 535
 Esztergályos Ágoston 386
 Eszterházy Miklós 216, 261
 Etédi 43
 Etelke 140
 Eugenio 395
 Evva Lajos 481
 Fábíán István XIX, 32, 62, 68, 125, 136, 235, 248,
 302, 339, 454, 497, 517, 545
 Fábíán Kata 276, 448, 507, 518
 Fábíán Pál 25, 73
 Fabiny Tibor 167

- Fabó András 79, 471
 Fabó Bertalan 307
 Fábry János 231
 Fábry Zoltán XVI, 501
 Fáj Attila 159, 185, 186, 191
 Faktor 73
 Falk Miksa XVI, 108–112, 146, 283, 303, 337, 385,
 423, 508–510, 513, 543
 Falk Zsigmond 49, 223, 270, 274, 329, 546
 Fallenbüchl Zoltán XIV
 Falu Tamás 17, 19, 51, 306, 366
 Faludi Iván 326, 327
 Faludi Szilárd 105, 106
 Faludy György 203, 246, 264, 412, 439
 Falus Elek 173
 Famulus 106
 Fanfaron → Prém József
 Fangrat, Tadeusz 271
 Fanyó Sándor 259
 Faragó Borbála 266
 Faragó Jenő 8, 332, 547
 Faragó László 302
 Faragó Ödön XVI, 391
 Farkas Albert 44
 Farkas Antal 148, 318
 Farkas Emil 390, 542
 Farkas Emőd 147, 339
 Farkas Geiza 205, 213
 Farkas Gyula 47, 339, 340, 343
 Farkas Imre 304, 361
 Farkas Lajos 470
 Farkas Olga 330
 Farkas Pál 19, 103, 136, 156, 177, 187, 240, 280, 288,
 320, 335, 359, 552
 Farkas Sándor 129, 412
 Farkas Zoltán 149, 173, 226, 245, 254, 507, 526
 Farkasfalvy Imre, id. 244
 Farnos Dezső 180, 224, 452
 Fáth Imre 327
 Faust Antal 161, 184, 187, 188
 Fáy András 118, 224, 392, 397, 423, 454
 Fáy Ferenc 450
 Fáy Ilona 113
 Fáy Miklós 453
 Faylné Hentaller Mariska XVI, 380
 Fazekas István 457, 497, 508
 Fazekas László 526
 Fedák Pál 453, 460
 Fehér Árpád 499
 Fehér Dezső XVII, 49, 438
 Fehér Gábor 248
 Fehér Pál, E. 112, 122, 211
 Fehér Tibor 444
 Fehérvári Antal 505
 Fehérvári Dezső 433
 Feichtinger Sándor 510
 Féja Géza XVI, 16, 44, 96, 98, 99, 104, 121, 164, 200,
 201, 217, 219, 257, 268, 292, 293, 319, 337, 345,
 434, 442, 445–448, 497, 501, 523, 559
 Fejér Ádám 504
 Fejér Adorján 486
 Fejér István 274
 Fejér József 181
 Fejérpataky László 424
 Fejérváry Géza 519
 Fejes István 222, 361, 519
 Fejő → Kohányi Gyula
 Fejős Imre 342
 Fejtő Ferenc XIX
 Fekete Béla, Galántai 449
 Fekete József 139
 Fekete Károly 451
 Fekete László 157
 Fekete Péter, H. 545
 Fekete Sándor 220, 267, 276
 Felbermann Lajos 74
 Feleki Géza 213, 298, 317
 Feleki Miklós 400, 430, 483
 Feleki Sándor 7, 8, 17, 101, 105, 125, 286, 287, 289,
 343
 Felkai László XVI, 106, 509
 Felmayer János 238, 241
 Felméri Albert 81, 420
 Felszeghy Dezső 548
 Felszeghy Katalin 137
 Feltóthy Anna 348
 Feltóthy László 181
 Felvidéki István 488
 Fényes László 42, 43
 Fényes Samu 101
 Fényi András 174, 198, 307, 472
 Fenyő István 210, 312, 313, 518
 Fenyő László 286
 Fenyő Miksa 16, 56, 103, 145, 288, 315, 347
 Fenyvessy Ferenc 28, 440
 Ferenc József, I. 44, 242, 397, 535
 Ferenczi Bernát 41
 Ferenczi Zoltán 5, 18, 19, 23, 56, 57, 73, 110, 115,
 240, 244, 271, 273, 304, 355, 371, 372, 392, 452,
 453, 458, 470
 Ferenczy Gyula 361
 Ferenczy István 459
 Ferenczy János 457
 Ferenczy József XVI, 66, 139, 247, 291, 297, 310–
 312, 451, 452, 455, 458, 464, 471, 487, 492, 509,
 510
 Ferenczy Károly 316
 Ferenczy László Marcella 362

- Ferenczy Zoltán 10, 28, 134
 Fest Aladár 509
 Festetich Andor 65
 Feszty Árpád 46, 50
 Feszty Árpádné XVI, 37, 43, 47–51, 53, 96, 242, 306, 552, 553
 Feszty Masa 50, 52
 Fesztyné Jókai Róza → Feszty Árpádné
 Fett → Heltai Jenő
 Feuerbach, Ludwig 114
 Feuerstein, Avigdor → Hameiri, Avigdor
 Ficzay Dénes 44, 231, 258, 268, 292, 346, 442, 496
 Fiers Tamás 268
 Figaró → Hevesi József
 Figyelő → Szabolcsi Lajos
 Figyelő 203, 316
 Filológus → Simonyi Zsigmond
 Finácsy Ernő 106, 301
 Fincziczky Mihály 124
 Finkel József 451
 Finkey Ferenc 463
 Firkás Oszkár 504
 Fischer Aladár 278
 Fischer Árpád 331
 Fischer Gyula 207
 Fischer Sándor 176, 208
 Fitz Artúr 353
 Fitz József 450
 Fleischmann Gyula 142
 Florestan → Décsi Imre
 Flórián László 277
 Flórián Tibor 336
 Floznik György 235
 Fodor Erzsébet 511
 Fodor Gyula 127, 135, 197, 273, 499
 Fodor Ilona 88, 274
 Fodor István 22
 Fodor József 132, 217, 229, 266, 500, 530
 Fogarasi Albert 43
 Folyai Androvich Margit 274
 Fonda, Antonio 210
 Forgách Balázs 187
 Forgách Júlia 244
 Forgács Antal 98, 130
 Forgács Endre 152
 Forgács János 183, 188
 Forgács László 38, 63, 68, 70
 Fóris László 243
 Forró Pál 82
 Fóthy János 197, 236, 273, 275
 Fóti Lajos 178
 Fourier, Jean Baptiste Joseph 172, 183
 Földes Mihály 20, 274, 411, 412, 507
 Földes Tamás 416
 Földessy Gyula XIV, XVII, 175, 358, 447, 525, 527, 529, 530
 Földi Mihály 168, 232, 272, 300
 Földvári Aladár 48, 60
 Földváry István 41
 Fördös Dezső 28, 38
 Förhécz József 442
 Förster Aurél 3
 Fraknoi Vilmos 12, 425
 France, Anatole 75, 348
 Frankel Leó 47, 475
 Frankenburg Adolf 13, 48, 150, 284, 290, 387, 388, 397, 458, 485, 493
 Frankl Adolf 374
 Frankl László 20
 Frányó Zoltán 127, 315, 316
 Fráter Erzsébet 157, 163–166
 Fráter Klári 163
 Frauenberger, Franz 30, 46, 47
 Frecksay János 6
 Frereych Imre 119
 Fretwell, John 85
 Freytag Gusztáv 404
 Fricsay Ferenc 201
 Fridrik Imre → Friedrich Imre
 Friedman Dénes 182, 207
 Friedreich István 31, 129, 270, 428
 Friedrich Imre 21, 196, 221–223, 334, 437, 438, 535
 Fuchs Simon 216
 Futaky Hajna 89
 Futó Ferenc 241, 521
 Futó Mihály 54
 Futtaky Gyula 46, 49
 Fülöp Adorján 59, 61, 84, 375, 377, 388
 Fülöp Áron 554
 Fülöp Árpád 172
 Fülöp József 470
 Fülöp Lajos 357
 Fülöp Sándor 354
 Fülöp Zsigmond XVII, 32, 38
 Fűredi Richárd 173
 Fürst Ilona 319
 Fürth Éva, S. XIX, 228
 Fűsi József 236, 269
 Fűskúti Landerer Lajos 155
 Füst Milán 190, 358
 Gaál Gábor XVI, 33, 60, 525
 Gaál István 47, 62
 Gaal József 256, 392
 Gaál Mózes 57, 88, 223, 375, 444, 455, 465, 466
 Gábor Andor XVII, 59, 126, 128, 221, 251, 304, 322, 343, 557
 Gábor Emil 248

- Gábor Gyula 37
 Gábor István 174, 199, 202, 206, 219, 220, 443
 Gábrriel Asztrik 559
 Gagyh Dénes 231, 342
 Gagyi Jenő 295
 Gajári Lajos 180
 Gajári Ödön 228–230
 Gajdács Pál 230, 237, 240
 Gál István XIX, XXII, 27, 204, 495
 Gál János 31, 75
 Gál László 206
 Gál Péter 53
 Galamb → Golub (Atódi) Vilmos
 Galamb Sándor 22, 23, 31, 97, 100, 111, 114, 117, 118, 121, 140, 152, 181, 191, 192, 196–198, 218, 272–274, 279, 284, 285, 296, 314, 323, 328, 331, 348, 382, 393, 395, 409, 410, 413, 416, 473, 482, 484, 492, 525, 535, 541, 545
 Galambos Gruber Ferenc 100, 495
 Galántai Fekete Béla 143
 Gáldi László 182, 206, 207, 211
 Galgóczy György → Horváth János
 Galgóczy Károly 508
 Gáll István 310
 Galló Pál 249, 261
 Gálos Magda 20, 77, 95, 96, 97
 Gálos Rezső 32, 78, 84, 86, 107, 116, 117, 180, 231, 251, 256, 302, 376, 388, 389, 404, 416, 453, 462, 466, 539
 Galsai Pongrác 200, 257
 Gály István 214
 Gámán Béla 242
 Gámán Zsigmond 424
 Gamma 335, 547
 Gánóczy Flóris 415
 Gara László 206
 Garabonciás → Osvát Ernő
 Garády → Fabó András
 Garai Judit, Sz. XIX, 228, 239, 253
 Garam 512
 Garamszeghy Sándor 398
 Garamvölgyi István 62, 91
 Garay János 387, 406, 454
 Garda Samu 113
 Gárdonyi Albert 51, 544
 Gárdonyi Géza V, XII, XV–XVII, 5, 44, 50, 51, 126, 228, 256, 320, 361, 383, 388, 428, 432, 520
 Gárdonyi József 307, 330, 361, 362
 Gárdonyi Klára, Cs. 52, 111, 227, 258, 429, 442, 454, 468, 552, 553
 Garibaldí, Guiseppe 30, 431
 Garzó Béla 61
 Garzó Imre 38
 Gáspár Antal 319
 Gáspár Bernát 203
 Gáspár Géza 198
 Gáspár Imre XVII, 46, 55, 59, 69, 82, 91, 93, 100, 124, 130, 133, 136, 139–141, 144, 162, 253, 265, 288, 297, 333, 338–341, 351, 358, 366, 371, 417, 430, 473, 474, 480, 505, 513, 524, 535, 556–558
 Gáspár János 452, 460
 Gáspár Jenő 19, 111, 232, 272–275, 368, 376, 416, 429
 Gáspár Kornél 161
 Gáti József 199
 Gáti László 130, 221
 Gazdag Lajos 160, 187, 486, 489
 Gazdik Mária 243
 Géczy István 384
 Gedeon Jolán 344
 Gedő Simon 170, 524
 Gelencsér Géza 186
 Gelléri Mihály 238
 Gelléri Miklós 132
 Gelléri Mór 49, 237
 Gellért Endre 195, 198
 Gellért Oszkár 191, 195, 216, 358, 359, 366
 Gelsing Béla 75
 Geőcze Sarolta 324
 Gera György 207, 412, 417
 Gercen → Herzen, Alekszandr Ivanovics
 Geréb József 105, 106
 Geréb László XX, 64, 66
 Gereben Márton 384
 Gereblye → Balla Ignác
 Gerecze Péter 177
 Géresi Kálmán 30, 230
 Gerevich Tibor 12
 Gerézdi Rabán 32, 99, 192, 517
 Gergely Ágnes 25
 Gergely Ferenc 470
 Gergely Gergely 25, 26, 44, 71, 258, 442, 445, 447, 502, 507
 Gergely Géza 403
 Gergely Győző 197, 273, 328, 337
 Gergely István 141, 270, 273, 278
 Gergely Mihály 205
 Gergely Pál XIV, 165, 190
 Gerhauser Albert 184
 Gerlőczy Károly 49
 Gerlőczy Zsigmond 173
 Gerold László 215
 Gerő Imre 233
 Gerő Károly 481
 Gerő Katalin 134
 Gerő Lajos 139, 452
 Gerő Ödön 43, 56, 173, 270, 288, 305, 357, 359, 432, 548

- Gesztesi Gyula 224, 232, 272, 423
 Geszti Ármin 131
 Ghéczy István 383
 Gianola, Alberto 185
 Gibbon, Edward 70, 404
 Gil Blas → Gáspár Imre
 Gion Nándor 301
 Glatz Ernő 326
 Glatz Károly 125, 129
 Glebova, Ivanovna 210
 Gleidura Géza 464
 Gobbi Hilda 246
 Góbi Imre 54
 Gockler Lajos 106
 Goda Géza 46, 55, 68, 438
 Goda Sándor 198
 Goethe, Johann Wolfgang 118, 180–182, 185, 288,
 299, 389, 465
 Goga, Octavian 211, 216
 Gogol, Nyikolaj Vasziljevics 256
 Gogolák Lajos 99, 162, 232, 246, 349, 497
 Goldberger Izidor 318
 Goldziher Ignác 124
 Golotyina, Galina K. 210, 211
 Golub (Atódi) Vilmos 471
 Gombos Gyula 197
 Gombos László 277
 Gonda Dezső 11, 102, 477
 Gonda Ferenc 308
 Gonda József 138
 Gondán Felicián 184, 369, 485, 486, 490
 Gondos Ernő 87
 Gopcsa László 27, 43, 49, 256, 296, 330, 428
 Gorilovics Tivadar 183
 Goriupp Alisz VII
 Gorkij, Makszim 191, 210, 216, 296, 436
 Gorócz I. 380
 Gorove István 44
 Gorzó Gellért 462, 467
 Gorzó Nándor 164
 Gosztonyi Lajos 166
 Gót Ernő 199, 499, 548
 Gothard Jenő 63
 Gottermayer Nándor 124
 Gottschall 83
 Gozdsu Elek 54, 124, 225, 231, 315, 338, 395
 Göde Lajos 374, 540
 Gömbös Gyula 173, 318
 Gönczy Etelka 243
 Göndör Ferenc 318, 326
 Gööz József 146
 Göröcsöni Dénes → Friedrich István
 Görgei Artúr 299, 372
 Görgey Albert 89, 230
 Görög Livia 93, 429, 431
 Görömbei Péter 451
 Gracza János 19, 292, 488, 498, 500
 Gráf Rezső 470
 Gragger Róbert XVII, XX, 29, 32, 43, 75, 107, 231,
 348, 349
 Grandpierre Emil 57
 Greguss Ágost XVII, 4, 78–80, 120, 131, 141, 142,
 149, 176, 186, 284, 290, 304, 326, 349, 376, 391,
 393, 394, 398, 400, 414–417, 419, 428, 440, 466,
 483, 486, 489, 491, 508, 531, 532, 545, 554
 Grein 213
 Gresits Miksa 510
 Grezsa Ferenc XVIII, 250
 Gróff Gábor 256
 Grosz Bella → Nagy Bella
 Grosz Henrik 141, 280, 305, 336, 547, 548
 Groszmann Frigyes 239
 Grubiczy László 229
 Grün Emil 376
 Grünwald Béla 229, 247
 Grünwald Fülöp 128
 Gulácsy Irén 496, 501, 504
 Gulyás István 10, 113
 Gulyás József XVII, 37, 47, 48, 51, 61, 70, 77, 147,
 165, 184, 187, 219, 361, 372, 375, 380, 381, 434,
 450, 454, 461, 463, 470
 Gulyás Pál (1881–1963) 3, 4, 7, 10, 16, 101, 106, 107,
 127, 140, 145, 279, 281, 285, 289, 291, 304, 317,
 330, 343, 348, 358, 361, 367, 368, 383, 426, 427,
 473, 535, 540, 546, 551, 557
 Gulyás Pál (1899–1944) 178, 189, 200
 Gulyás Sándor 32, 37, 43, 63, 84, 94, 347, 376, 542
 Gunda Béla 249
 Guthi Soma 334–336
 Gutper Imre 389, 463
 Gutter József 441
 Guttmann Ármin 102
 Gvadányi József 385
 Gyagyovszky Emil 274
 Gyallay Domokos 44, 63, 540
 Gyalog Huszár → Kacziány Géza
 Gyalu → Juhász Gyula
 Gyalui Farkas XIX, 3, 5, 30, 35, 43, 61, 82, 86, 91,
 121, 231, 234, 265, 280, 295, 296, 298, 314, 316,
 317, 319–321, 323, 329, 360, 408, 430, 493, 499,
 519
 Gyáni Imre 104
 Gyárfás Elemér 32
 Gyárfás Endre 169
 Gyárfás Imre 238, 246
 Gyárfás Miklós VI, XV, XX, 195, 198, 254, 267, 274–
 276, 402, 411

- Gyarmathy Zsigmondné 30, 124, 430, 514
 Gyenes István 347, 349, 412
 Gyenes Zoltán 162
 Gyergyai Albert XVII, 23, 232, 347
 Gyomai Zsigmond 351
 Gyóni Géza 315, 316, 323, 363
 Gyökössy Endre XVII, 19, 303, 308, 362, 363, 500, 506
 Gyöngyösi István 530
 Gyöngyössy László → Gyöngyösy László
 Gyöngyösy László 7, 22, 231, 236, 237, 291, 306, 307, 310, 395
 Györfly Gyula 490
 Györfly Miklós XVIII, 26, 28, 156, 157, 159, 170, 171
 György Aladár 40, 84, 261, 381, 426
 György Lajos XVI, 5, 32, 62, 78, 89, 115, 192, 249, 295, 361, 455
 György Oszkár 286
 Györi Pál 383
 Györi Vilmos 320, 375
 Györy Aranka 374
 Györy Ilona 330
 Györy Vilmos 20, 54, 125, 139, 146, 151, 152, 167, 224, 279, 338, 357, 370, 371, 386, 388, 400, 422, 428, 432, 445, 461, 483, 488, 523, 554–556
 Gyula Diák → Somogyvári Gyula
 Gyulai Ágost 5, 13, 68, 106, 160, 166, 177, 343, 375, 377, 385, 468, 524
 Gyulai Ferenc 397
 Gyulai István 103
 Gyulai Lajos 111
 Gyulai Pál V, XIV, XVII–XIX, XXII, 6, 7, 10–13, 22, 26, 29, 32, 33, 46, 47, 54, 58, 59, 66, 71, 79–84, 88, 91, 93, 104, 109–112, 114–123, 132, 134, 140, 142, 145–148, 150, 152, 154, 156, 167, 175, 217, 224, 231, 233, 252, 258, 262, 264, 270, 283, 284, 290, 291, 295, 299, 300, 303, 312, 313, 319, 322, 325–327, 331, 333, 334, 345, 347, 351, 352, 357–360, 362, 370, 371, 373, 374, 376–382, 385, 386, 393, 394, 396, 397, 399, 400, 402, 403, 407–409, 413, 415, 418–425, 429, 440, 441, 446, 449, 454, 458, 459, 463, 464, 471, 483, 485, 486, 490, 491, 493, 494, 510, 512, 518, 519, 522, 523, 527, 531, 532, 540, 554–556, 559
 Gyurinka Antal 302
 Gyurka Sándor 104
 Gyurkovics György 516
 Gyuróné Kun Mariska 469
 Gyuros Borka → Makovnyik Jánosné
 Habár Miklós 52
 Haber Samu 222
 Hadrovics László 204, 205
 Hagymássy Béláné 443
 Hahn Adolf → Havas Adolf
 Hajas Béla 458
 Hajdu Ferenc 397
 Hajdú Győző 435–437, 447
 Hajdú Helga 123
 Hajdu János 192
 Hajdu Miklós 31, 230, 270, 301, 305
 Hajdú Zoltán 329
 Hájek Engelbert 192
 Hajnal Dávid 210
 Hajnal István 109
 Hajnóczy R. József 43
 Hajó Sándor 197, 492
 Hajós Éva, T. 25, 26
 Hajós Izidor 153, 351, 536, 537
 Hajós József 225
 Hajós Lajos 62
 Hajtay Etelka 463
 Halandó → Halasi Andor
 Halasi Andor XVII, 19, 20, 23, 115, 326, 401, 417, 506
 Halasy-Nagy József 185
 Halász Dezső 277
 Halász Gábor XVII, XIX, 32, 95, 96, 98, 99, 155, 156, 166, 169, 175, 510
 Halász Gyula 74, 529
 Halász Imre 100
 Halász László 347
 Halász Margit 61
 Halász Zoltán 52
 Haller Gábor 215
 Haller János 256
 Hallósy Mártha 50
 Halmágyi Samu 316
 Halmágyi Sándor 120
 Halmi Bódog 239, 240, 306, 336, 436, 476
 Halmi János 202
 Halmi Sári 195, 198
 Halmy Gyula 147, 166, 228, 230, 388, 452, 480
 Halpert Salamon 157, 219
 Haltenberger Mihály 184
 Hamar István 376
 Hamary Dániel 39
 Hameiri, Avigdor 207
 Hammerschlag, Hans 482
 Hámori Ottó 199, 200
 Hámos György 275
 Hamvai Károly 452
 Hamvai Kovács Zsigmond 306
 Hamvas Béla 322
 Hamvas József 18, 37, 175, 342
 Hanák Tibor 214, 436
 Hangay Gábor 138
 Hangay Sándor 136, 137, 343, 366

- Hangay Zoltán 237
 Hankiss János XVII, 58, 63, 70, 72, 75, 85, 86, 89, 90,
 117, 155, 179, 182, 185, 188–190, 203, 206, 264,
 324, 332, 431, 467, 527
 Hantházi András 498
 Hanvai Ilona 158
 Hanvay Károly 460
 Hanvay Zoltán 459, 462, 463
 Haraszthy Gyula (1910–1990) 112, 118, 158, 301,
 517, 539
 Haraszthy Lajos 81, 88, 219, 270, 272–274, 412, 491
 Haraszti Emil 319, 323, 434, 495
 Haraszti Gyula (1858–1921) VI, 3, 167, 168, 296,
 297, 301, 370, 377, 385, 402, 480
 Hatgítai → Bede Jób
 Hargitay István 520
 Harkány Ede 476
 Harmat Géza 538
 Harmath Lujza 513
 Harnos Sándor 120
 Harrer Paula 369
 Hárs László 198, 275
 Harsányi András 246
 Harsányi István 422, 434, 450, 453, 455, 460
 Harsányi Kálmán 81, 137, 138, 194, 219, 285, 337,
 393, 395, 414, 416, 481, 482
 Harsányi Zoltán 25, 136, 301, 339, 344, 349, 448,
 517, 559
 Harsányi Zsolt 157, 160, 163, 165, 169, 172, 173,
 192, 242, 246, 256, 272–275, 319, 324, 454, 456,
 458
 Hársing Lajos 248
 Hartay Erzsébet 106
 Hartmann János 102, 175, 190, 231, 232, 236, 254,
 359, 365, 499, 521, 525, 541
 Haslinger József 339
 Hatvany Lajos XV, XVII, 20, 37, 47, 52, 123, 132,
 146–148, 235, 285, 315, 318, 323, 329, 377, 445,
 461, 478, 539
 Hatvany Lajosné XIX
 Hatvany Lili 274
 Haukland, Andreas 209
 Havadi, L. B. 342
 Havas Adolf 46, 354, 449, 492, 510
 Havas Gyula 411
 Havas Irma 106
 Havas István 138, 308, 309, 321, 340, 342, 444, 473,
 488
 Haynald Lajos 30, 157, 553
 Hazai Hugó 288
 Hazucha Ferenc → Kelmenfy László
 Házy Albert 185, 189, 190, 194
 Heckenast Gusztáv 110, 453, 516, 528
 Hegedős Gyula 461
 Hegedüs András 445
 Hegedüs Géza XVII, XIX, 21, 31, 33, 36–38, 58, 66,
 82, 84, 87, 140, 179, 195, 198, 270, 393, 401, 411,
 412, 417
 Hegedüs István 3, 200, 286, 288, 365, 368, 370, 371,
 384, 419, 426, 444, 467
 Hegedüs Lajos 3–4, 79
 Hegedüs Lóránt XVII, 38, 47, 51, 57, 58, 62, 84, 94,
 194, 202, 203, 318, 321, 322, 329
 Hegedüs Nándor 120
 Hegedüs Sándor 30, 36, 42, 47–49, 51–53, 55, 58, 59,
 74, 75, 165, 236, 239, 241, 252, 253, 515
 Hegedüs Sándor, ifj. XVII, 127, 242
 Hegedüs Sándorné 50, 51
 Hegedüs Tibor 273
 Hegedüs Zoltán 136, 158, 161, 268, 302, 339, 517
 Hegel, Georg Wilhelm Friedrich 171, 181
 Hegyaljai Kiss Géza → Kiss Géza, Hegyaljai
 Hegyaljai Pál 366
 Hegyesi Márton 15
 Hegyi Endre 371
 Hegyi József 457
 Heine, Heinrich 182, 344, 527, 529
 Heinlein István 258
 Heinrich Gusztáv XX, 4–5, 146, 164, 291, 305, 353,
 379, 453, 456
 Hekler Antal 12
 Helfy Ignác 45, 49
 Hellebrant Árpád VII, 11, 30, 397, 450, 453
 Hellebrant Kálmán 473
 Heller Ágnes XVI, 507
 Heller Bernát 106, 177, 218, 220, 256, 465–467
 Heller Zsigmond 61
 Heller, O. 74
 Heltai Ferenc 510
 Heltai Jenő 17, 44, 50, 124, 125, 127, 128, 220–223,
 259, 328, 438
 Henning, Hans 183
 Henriczy Ágost 157
 Henszlmann Imre 30, 311, 381
 Hentaller Lajos 29
 Henz, Rudolf 214
 Héra Zoltán 211, 302
 Herceg János XVII, 205, 293
 Herczeg Ferenc XVII, 22, 46, 49, 56, 57, 62, 126, 129,
 140, 149, 173, 182, 185, 197, 230, 235, 242, 244,
 245, 249, 259, 265, 303, 305, 307, 317–320, 322,
 324, 331, 401, 405, 407, 445, 464, 475, 513, 540
 Herczeg Gyula 503
 Herczeg János 205, 293, 507
 Herman János 61
 Herman Ottó 5–7, 229, 306, 311
 Herman Ottóné 5, 126
 Hermann Antal 69, 104

- Hermann István XVII, 155, 159, 169, 179, 195, 198, 217
- Hervay Frigyes 270
- Herzen, Alekszandr Ivanovics 313, 559
- Herzog Manó 181
- Hesperus → Hevesi Sándor
- Hesz Kálmán 224
- Heszke Béla 86
- Heszleányi József 42
- Hetényi Béla 8
- Hetényi Imre 240
- Hevesi András 22, 96, 132, 178, 206, 246, 522
- Hevesi Gusztávné 314
- Hevesi József 7–9, 126, 139, 241, 326, 368, 517
- Hevesi Lajos 123
- Hevesi Sándor XVII, 8, 22, 30, 58, 66, 69, 92, 102, 137, 140, 169, 177, 178, 181, 182, 188, 193, 194, 196, 197, 199, 201, 203, 212, 213, 219, 223, 245, 267, 272, 274, 281, 326, 328, 334, 356, 377, 402, 405, 417, 437, 438, 481, 484, 524, 535, 538, 547, 557
- Hevesi Simon 20
- Hiador → Jámbor Pál
- Hidas Antal 259
- Hídvégi Lajos 499
- Hírlapíró 323
- Hírvivő 380
- Historikus → Angyal Dávid
- Hives László 263
- Hlatky, Eduard 190
- Hock János 45, 177
- Hódosi Lajos 134
- Hódossy Béla 450, 467
- Hofbauer Aladár 308, 348
- Hofbauer László 423
- Hoffman Mária, R. 347
- Hoffmann, E. E. 215
- Hoffmann, E. T. A. 117
- Hofmann István 390
- Hoffmann Mária 22, 150
- Hoffmann Mór 180, 402
- Hoffmann Sándor → Hevesi Sándor
- Hogarth, William 181, 188
- Hoitsy Pál 9, 180, 331, 525
- Holbein, Franz Ignaz 404, 407
- Holberg, Ludwig 69
- Holder József 207
- Holló Barnabás 531
- Hollósi Ödön 506
- Hollósy Kálmán 350
- Holodkovszkij, Nyikolaj Alekszandrovics 211
- Holly, Eugen 212
- Hóman Bálint XIX, 173, 432
- Homo 271
- Homok → Cserzy Mihály
- Homonnai Béla → Vajda János
- Homoródi József 502
- Hont Ferenc XX, 194, 200, 201
- Honti Katalin 52
- Hopp Lajos XXII, 432
- Horánszky Lajos 169, 242, 257
- Horánszky Nándor 27, 165, 257
- Horányi Mátyás XVII
- Horlai Györgyné 25
- Horn Elvira 262
- Horn Emil 31
- Hornyik József 33
- Horthy Miklós 317, 361
- Hortobágyi János 45
- Horváth Antal 344
- Horváth Árpád 193, 194, 197, 200, 427
- Horváth Balázs 462
- Horváth Barna 470
- Horváth Béla 31, 75
- Horváth Cyrill (1804–1884) 9–10
- Horváth Cyrill (1865–1941) 10, 55, 107, 149, 423, 485, 486, 489
- Horváth Dezső 363
- Horváth Döme 9, 152, 360
- Horváth Endre 381
- Horváth Gáspár 225
- Horváth György 199
- Horváth Ignác 310
- Horváth Imre 343, 344
- Horváth Janka 475
- Horváth János XVII, XIX, 29, 106, 107, 122, 137, 138, 158, 227, 235, 342, 347, 348, 366, 375, 409, 423, 433, 434, 464, 540
- Horváth János, Petrichevich 271, 272
- Horváth Károly VII, XXII, 112, 158, 159, 162, 169, 174, 183, 186, 189, 191, 203, 210, 219
- Horváth Lajos 146, 453, 454, 458
- Horváth Miklós 87, 113, 114, 117, 423
- Horváth Ödön 39
- Horváth Renée 135, 288
- Horváth Zoltán XVII, 177
- Horváth Zsigmond 79
- Horváth, Ödön von 259
- Hoványi Ferenc 544
- Höke Lajos 452
- Hörl Gyula 184
- Hörömpöly Miklós 5, 7
- Hradský, Ladislav 204, 265, 266, 268, 271
- Hubay Jenő 95, 481
- Hubay Kálmán 273
- Hubay László 124
- Hubay Miklós 83, 179, 190, 195, 198, 199, 267
- Hugo Károly 404
- Hugo, Victor 70, 124, 183, 312, 430, 431

- Huhn Gyula 503
 Hunfalvy Pál 119, 369
 Hungarus 221
 Hunyadi Mátyás XIX
 Huszágh Gyula 249
 Huszár Imre 79, 88, 313
 Huszár Károly 76, 100, 157
 Huszár László 82
 Huszár Sándor 157
 Huszár Vilmos 92, 168, 206, 222, 321, 356, 437
 Huszt Jenő 20
 Huszti József 3
 Huszty Sándor 7
 Hutás Magdolna, R. XIX, 228
 Hutiray Ferenc 397
 Huttkay Lipót 278, 428
 Hviezdoslav (Pavol Országh) 183, 191, 212, 214, 256
 Hyppolit 326, 537
- Iduna → Szász Károlyné
 Iglói Endre 350
 Igmándi Mihály XIX
 Ignác Rózsa 52
 Ignotus XVII, 8, 16, 18, 19, 22, 54–58, 71, 78, 99,
 102, 114, 121, 128, 130, 132, 134, 140, 145, 157,
 178, 223, 235, 245, 287, 297, 305, 318, 320, 323,
 331–333, 335, 356, 362, 365, 367, 433, 437, 438,
 462, 475, 477, 524, 534, 538, 551
 Ignotus Pál 116, 274
 Igric → Tábori Róbert
 Ihar 89
 Ihász Lajos 30
 Ijjas Jankovits Antal 130
 Iliá Mihály 497, 504
 Illés Béla 58, 198, 227, 232, 235, 236, 246, 248, 252,
 255, 257, 259, 267
 Illés Endre XVII, XVIII, 60, 70, 73, 76, 94, 99, 113,
 114, 118, 121, 122, 141, 164, 213, 226, 232, 258,
 268, 274, 275, 444, 504
 Illés István 243
 Illés Jenő XXI, 89, 169, 220, 277, 444
 Illés László, E. 58, 359
 Illés Lászlóné XIV
 Illéssy János 458
 Illéssy György 377
 Illucz Oláh János 386
 Ilosvay Lajos 148
 Ilyés János Jenő 317
 Illyés Gyula XVIII, 116
 Imaoka Dzsuisiuro 207
 Imre Lajos 10
 Imre Sándor XVII, 10, 345
 Imre Sándor, ifj. 365
 Incertus → Esztegar László
- Incze Ernő XVII, 30, 32
 Incze Gábor 37, 213
 Inczédi László 10–11, 149, 340, 343, 372, 485, 489,
 533
 Indali Gyula 86
 Innocenc 361
 Innocent-Vince Ernő 210
 Inotay László 138
 Intim 287
 Ipolyi Arnold 11–13, 377
 Irányi Dániel 30, 111, 114, 517
 Irányi Dezső 308
 Irányi István 302
 Irinyi István 453
 Irinyi Jenő 213
 Irinyi József 13–14
 Irmei Ferenc 54, 69, 89, 115, 134, 261, 262, 332, 355,
 477, 510, 523, 533
 Isac, Emil 216
 Isoz Kálmán 302, 426, 427
 Istvánffy Miklós 291
 Iván Mihály 201
 Ivánffi Jenő 65, 218, 372
 Iványi Grünwald Béla 313
 Iványi Ödön 14–16
 Izsák József 248, 397
 Izsó Miklós 151
- Jaákh → Tóth Béla
 Jablonkay Gábor 33, 37, 72
 Jakab Ágnes 504
 Jakab Antal, K. 188, 195
 Jakab Elek 110, 485
 Jakab István 377
 Jakab Ödön 10, 16–19, 158, 444, 469
 Jakab Ödönné 16
 Jákó János 117, 129, 270, 335, 336, 438
 Jámbor Lajos 361
 Jámbor Pál 112, 398, 399, 410, 487
 Jancsó Béla 33, 113
 Jancsó Benedek 15–18, 128, 180, 186, 264, 279, 309,
 345, 369
 Jancsó Elemér XIX, 30, 32, 111, 170, 183, 203, 211,
 231, 246, 397, 431, 439, 543
 Jank → Jankovich Ferenc
 Jankó László 177
 Jankovich Béla 126
 Jankovich Béláné 553
 Jankovich Ferenc 264
 Jankovich Marcell 178
 Jankulov, Borislav 205
 Jankulov, Vladislav 204, 205, 215
 Jánosházy György 155, 176, 179, 410
 Jánosi Gusztáv 20

- Jánossy Gábor 21
 Jánosy István 78
 Janovics Jenő 22, 23, 200, 201, 216, 356, 402, 412
 Januárius 320
 Janus → Sziklay János
 Jármí Lajos 456
 Jarnó József 525
 Járosi Andor 296, 414
 Járossy Erzsébet 43
 Járosy Dezső 321
 Jaroszevska, Bolesława 266
 Jászai Mari 14, 20–23, 49, 97, 132, 194, 196, 213, 338, 340, 370, 499, 505
 Jászayné Holczer Magda 308
 Jászberényi József 198
 Jauernek József 458
 Jávor József 78
 Jávorka → Juhász Gyula
 Jékely Zoltán 225
 Jellačić, Josef 59
 Jemnitz Sándor 195, 199, 273
 Jenni → Tábori Róbertné
 Jenőfi M. Imre → Vértesy Miklós
 Jeszenszky Dano 165
 Jeszenszky István 467, 468
 Jeszenszky Sándor 186
 Jezemiczky Margit 224
 Jim → Juhász Gyula
 Joachim József 298
 Joannovics György 304, 369
 Jób Dániel 103, 273, 547
 Jobbágy Károly 174
 Jócsik Lajos 99, 138, 342, 526
 Jókai Mór V, XVI–XVIII, 3, 4, 6, 12, 14, 23–94, 96, 113, 114, 117, 118, 122, 123, 143, 150, 165, 167, 168, 171, 177, 207, 212, 226, 227, 230, 233, 234, 245, 247, 254, 258, 260, 262, 269, 270, 278, 283, 284, 294, 303, 304, 310, 312, 314, 330, 340, 358, 371, 373, 375, 376, 380, 381, 393, 394, 396, 397, 400, 401, 404, 405, 410, 411, 414–417, 419, 424, 425, 430–432, 442, 448, 451, 453, 455, 460, 463, 480, 482, 483, 485, 487, 490, 491, 493, 495, 509, 512, 513, 516–518, 528, 532, 539, 544, 546, 555
 Jókai Róza → Feszty Árpádné
 Jókai Mórné → Nagy Bella
 Jókainé Laborfalvi Róza → Laborfalvi Róza
 Jókay Eszter 27, 29, 30
 Jókay Jolán → Hegedüs Sándorné
 Jókay József 38, 52
 Jókay Károly 27, 30
 Jon → Juhász Gyula
 Jones, Mervyn 218
 Joó György → Juhász Gyula
 Joó Imre XIV, 152, 225, 353, 360, 374, 424
 Joó Tibor 114, 161, 301, 511
 Joós Ferenc 451
 Jósa András 266
 Josephi, Joseph 177
 Josifović, Stevan 83
 Jósika Kálmán 94–95
 Jósika Miklós 110, 116, 118
 Josipovich Géza 29
 Joyce, James 191
 Józán Miklós 85, 465
 Józsa Antal 313
 József Attila XVIII, 215, 291
 József Farkas XX
 József főherceg 49
 Juhar → Juhász Gyula
 Juhász Andor 193
 Juhász Antal 437, 499, 502, 503
 Juhász Árpád 146
 Juhász Ernő 69
 Juhász Ferenc 155
 Juhász Ferencné 98
 Juhász Géza (1894–1968) 188, 444, 521, 525
 Juhász Géza (1924–) 268, 292, 293, 444
 Juhász Gyula XVIII, 22, 31, 56, 57, 71, 106, 124, 126, 127, 130, 131, 134, 137, 163, 168, 200, 245, 274, 283, 284, 289, 291, 292, 301, 303, 314, 315, 321, 323, 327, 328, 335, 342, 348, 360, 363, 366, 375, 395, 401, 409, 411, 412, 460, 480–482, 498–500, 503–506, 525
 Juhász Jenő 255, 344, 469, 529
 Juhász Lajos 7
 Juhász László, Gy. 182, 208
 Juhász Márton 131, 428, 429
 Julius → Vértesy Gyula
 Junius → Kiss Béla, Zilahi
 Junius Brutus → Törs Kálmán
 Justh Gyula 96, 126, 319
 Justh Zsigmond 20, 55, 95–100, 341, 552, 553
 Justinus 154
 Justus 482
 Kaas Ivor 100
 Kabay Zoltán 44
 Kabdebó Lóránt 277, 526
 Kabdebó Tamás 313
 Kabolay Géza 272
 Kabos Ede 15, 33, 56, 89, 96, 100–103, 131, 140, 220, 222, 295, 328, 333, 359, 396, 436, 444, 476
 Kaczér Ferenc 412
 Kaczér Illés 4, 131
 Kacziány Géza 95, 118, 157, 225, 290, 300, 319, 346, 353, 379, 389, 391, 430, 431, 441, 444, 460, 486, 524, 530, 537, 540, 552, 553
 Kacsó Sándor XVIII

- Kacsóh Lajos 479
 Kádár Gusztáv 132, 221
 Kádár Jolán → Pukánszkyne Kádár Jolán
 Kádár Lehel 321, 322, 361
 Kadlecsek Rikárd 456
 Kadosa Marcell 358, 436
 Kaffka Margit 226
 Kain Dávid 453
 Kaján Kelemen 477
 Kájl István 37
 Kajlós Keller 160
 Kákai Aranka → Balogh Pál
 Kakas Márton → Jókai Mór
 Kakassy Endre 559
 Kákay Aranyos → Kecskeméthy Aurél
 Kákai Aranyos II. → Ábrányi Kornél, ifj.
 Kákay Aranyos, id. → Kecskeméthy Aurél
 Kákay Aranyos Nr. 3. → Mikszáth Kálmán
 Kalek, Heinrich 208, 216
 Kállai Emil 10, 238
 Kállai Ernő 173
 Kállai Gyula 199, 505
 Kállay Ákos 266
 Kállay Albert 231, 238, 241
 Kállay Miklós 99, 185, 194, 197, 201, 203, 209, 210,
 272, 274, 340, 497, 541, 542
 Kállay Ödön 266
 Kallós Miklós 186
 Kálmán Béla 205
 Kálmán Jenő 482
 Kálmány Lajos 11, 13, **103–105**
 Kalmár Anatólia 96
 Kalmár Endre 474
 Kalmár István 238, 241
 Kálnay Nándor 163
 Kálniczky Géza 237, 450, 453, 458–460, 511, 512,
 558
 Kálnoki Izidor 31, 223, 241, 269, 328
 Kalocsai Emil 183, 188
 Kalocsay Kálmán 178, 179, 205
 Kaltenbergh, Lew 208
 Kamarás Béla 162–164, 170
 Kaminszky László 465
 Kamps Antal 48
 Kamps János 541
 Kanizsai-Nagy Antal 94, 251
 Kant, Immanuel 181
 Kántor Lajos XVIII, 159, 162, 169, 186, 217, 295, 437
 Kántorné Engelhardt Anna 396
 Kanyar József 6
 Kanyaró Ferenc 543
 Kapás Aurél 519
 Kapi Béla 183
 Káplány József 357
 Káplány József, ifj. 357
 Kaposi Béla 79, 88
 Kaposi József 20, 101
 Kapossy Lucián 27, 38, 55, 343, 543, 552
 Kapy Béla 184
 Kara Győző 387, 449
 Karacs Teréz 303
 Karácsony Sándor XVIII, 10, 37, 158, 236, 246, 254,
 302, 374, 472
 Karácsonyi Aladár 422
 Karácsonyi János 60
 Karafiáth Jenő 178
 Karczag Vilmos 8, 48, 49, 294, 556
 Karcsei Kulcsár István 97
 Kardeván Károly 155, 158, 161, 162, 170, 175–177,
 180, 182, 185, 189–193, 219, 486
 Kardos Albert XVI, XIX, 6, 69, 101, 165, 182, 189,
 192, 203, 209, 324, 348, 361–364, 370, 374, 383,
 384, 398, 401, 450, 453, 455, 459, 462, 466, 480,
 513
 Kardos István 274
 Kardos Klára 444
 Kardos Lajos 434
 Kardos László XVIII, XXI, XXII, 125, 130, 192, 300,
 316, 517
 Kardos Pál 33, 112, 146, 232, 246
 Kardos Samu 27, 50
 Karinthy Ferenc 274, 276
 Karinthy Frigyes XVIII, 58, 127, 181, 184, 213, 539
 Karlovszky Endre 87, 139, 153, 446, 550
 Kármán Jozefin 105
 Kármán Mór XVI, **105–106**, 155, 158, 177, 192
 Karolus 306
 Károly Gy. Hugó 460
 Károly Sándor 81, 529
 Károlyi Árpád XVI, 424
 Kározy Pál 208, 485
 Kárpát → Kárpáti Aurél
 Kárpáti Aurél XVIII, 7, 11, 22, 23, 50, 62, 70, 98, 99,
 117–119, 121, 127, 135, 145, 158, 164, 167, 178,
 193, 194, 196–199, 201, 213, 218, 219, 226, 232,
 244, 246, 247, 254, 272–275, 277, 298, 301, 305,
 317, 320, 321, 326, 342, 358, 366, 412, 421, 439,
 477, 482, 492, 501, 502, 505, 521, 546, 551
 Kárpáti Károly 465, 479
 Kárpáti Manó 383
 Karsai Géza 209, 559
 Karsay Erzsébet 255
 Kass János 155
 Kassay Adolf 38
 Kaszab Andor 451
 Katona Béla 73, 318
 Katona Ferenc 162, 200, 276, 402
 Katona Imre 105, 404, 405, 420, 502

- Katona Jenő 40, 246, 249, 254, 256, 272, 275, 353,
 362, 456, 518, 551
 Katona József 131, 134
 Katona Lajos XVIII, 13, 47, **106–107**, 349, 477, 538,
 548
 Katona Tamás 521, 527
 Katscher, Romulus 167
 Kávássy Sándor 431
 Kazár Emil **107–108**, 222, 420, 524
 Kazinczy Ferenc 433
 Kazinczy Gábor 11, 14, 111, 119, 147, 283, 360, 387,
 451–453, 459
 Kázmér Ernő 135, 205
 Käfer István 425
 Keckskeméthy Aurél XVI, XVIII, 53, **108–109**, 111,
 112, 119, 146, 160, 283, 303, 337, 375, 385, 423,
 425, 485, 493, 508, 516, 543, 555
 Keckskeméti Ármin 221
 Keglevich István 21, 90
 Kéky Lajos XV, XXI, 10, 17, 23, 30–32, 36, 43, 50,
 146, 147, 149, 157, 158, 160, 164, 166, 247, 273,
 289, 310, 315, 323, 354, 363, 373, 376, 379, 380,
 391, 397, 426, 428, 432, 449, 454, 455, 457, 463–
 465, 470, 484, 506, 512, 516, 517, 540–542, 556
 Kele István 428
 Kelecsényi Gabriella 545
 Kelemen Béla 170, 291, 542
 Kelemen Ferenc 257
 Kelemen János 32, 73, 82, 83, 87, 99, 158, 169, 246,
 275–277, 411, 412, 444–446, 448, 501, 526, 534
 Kelemen Lajos XVI, 43
 Kelemen Pál 20
 Kelen Ferenc 505
 Kelényi B. Ottó 108
 Keleti Adolf 307
 Keleti Gábor 173
 Keleti Gusztáv 509
 Keleti Károly 510
 Keleti Márton 37, 60
 Kellér Andor 135, 139, 346
 Kellner Béla 72
 Kellner Imre 37
 Kelmenfy (Hazucha) Ferenc → Kelmenfy László
 Kelmenfy László 77, 407–410
 Kemenchey Jenő 52
 Kéméndyné Drucker Irma 28
 Kéméndyné Drucker Mária 30
 Kemény Ferenc 110, 111
 Kemény G. Gábor XXI, XXII, 350
 Kemény Gábor 135, 161, 316
 Kemény György 294
 Kemény István 5, 27, 109, 229, 242, 252, 302, 308,
 348, 349, 433, 444, 448, 456, 458, 463, 473, 475,
 516, 523
 Kemény János 414, 464
 Kemény János, br. 111
 Kemény Lajos 466
 Kemény Nándorné 28
 Kemény Sámuel 40
 Kemény Zsigmond V, XVIII, 29, 45, 57, 78, **109–122**,
 168, 184, 245, 290, 295, 310, 414, 463, 485, 486,
 509, 515, 518, 521, 528
 Keményfy (Keményfi) → Hartmann János
 Kempelen Győző 511, 528, 532
 Kenedi Géza 29, 45, 46, 94, 129, 188, 230, 242, 252,
 265
 Kenessey Béla XVIII
 Kenessy Béla 375
 Kenyeres Ágnes XVIII, 360
 Kenyeres Elemér 308
 Kenyeres Imre 158, 346, 442, 497, 534, 559
 Kepler, Johannes 161, 184, 187, 188
 Kerecsényi Dezső 39, 122, 149, 363, 465, 539
 Kerekes Emil 70, 182, 254, 300, 301, 403, 404, 424,
 454, 472, 493, 535
 Kerekes György 517, 534
 Kerekes Sándor 223, 224
 Kerékgyártó Elek 455, 459, 461, 462, 464, 465, 467,
 469
 Kerékgyártó Imre 302
 Kerényi Ferenc VII, 26, 67, 157, 159, 162, 243
 Kerényi Frigyes 456, 459
 Kerényi Károly 3, 171, 218
 Keresztély → Szabados János
 Keresztury Dezső XIV, XVIII, 51, 70, 96, 116, 117,
 120, 135, 155, 161, 175, 191, 197, 199, 203, 204,
 206, 208, 209, 217–220, 232, 246, 274, 300, 302,
 347, 404, 432, 492, 501, 502
 Keresztury Mária XIV
 Keresztury Sándor 184, 187, 259
 Kereszty István 49, 65
 Kereszty Viktor 55, 278
 Kéri József 295, 297
 Kern Aurél 3, 557, 558
 Kertbeny Károly XVIII, 14, 30, 36, 53, 54, 76, **122–**
123, 143, 146, 150, 152, 224, 303, 311, 357, 374,
 380, 385, 386, 428, 461, 483, 487, 523, 555
 Kertész Dániel 433
 Kertész Kálmán 181, 187
 Kertész Magda 530
 Kertész Róbert 40
 Keszi Imre XVIII, 246, 523, 526, 534
 Keszler József 8, 46, 54, 88–91, 93, 102, 140, 153,
 196, 223, 225, 239, 262, 269, 273, 281, 294, 305,
 327–329, 334, 356, 379, 395, 396, 506, 537, 538
 Keszthelyi Miklós → Simonyi Zsigmond
 Kétly Károlyné 401
 Keve → Sebők Zsigmond

- Keve András 6
 Kézai Béla 121, 186, 254, 275, 276, 448
 Khuen Hédervári Károly 244
 Kibédi Varga Sándor 186
 Kicska Emil 303
 Kilényi Endre 246
 Kincses Ferenc 370
 Kindermann, Heinz 162, 186
 Király Aladár 230
 Király György 57, 66, 107, 115, 130, 136, 141, 160, 168, 180, 231, 348, 396, 404, 408, 422, 434, 463, 472, 478
 Király István XIV, XIX, 33, 227, 229, 232, 233, 236, 238, 246–248, 252, 255, 257, 258, 264–266, 268, 271, 272, 316, 446
 Király Pál 39, 388
 Kirchner Béla 137, 288
 Kis Boáz 457
 Kis Csaba 232, 246
 Kis Daemon → Kulcsár József
 Kis Farkas 446, 471
 Kis János 269
 Kisbaári Kiss Ferenc 515, 516
 Kisbaári Margit 515
 Kisfaludi Strobl Zsigmond 173
 Kisfaludy Károly 188, 402
 Kisfaludy Sándor XXI, 428, 464, 523, 530
 Kisfaludy Zoltán Lajos 291
 Kispéter András XIV, 232, 314, 496–498, 501, 503
 Kiss Albert 232, 293
 Kiss Arnold 30, 51, 127, 220, 221
 Kiss Áron 308, 309, 453
 Kiss Béla, Zilahi 109, 144, 157, 162, 282, 291, 299, 375, 388, 432, 493
 Kiss Dezső 86, 342
 Kiss Ernő 17, 67, 91, 92, 200, 231, 253, 393, 411, 414, 417, 462, 481
 Kiss Ferenc 82, 201
 Kiss Géza XVIII, 30, 62, 83, 123, 125, 246, 476, 478
 Kiss Géza, Hegyaljai 27, 30, 146, 362, 389, 450, 454, 457, 459–463, 465
 Kiss Gizella 96
 Kiss Gyula 320, 456
 Kiss Ibolya, L. 164–166, 504
 Kiss Ilona 188
 Kiss Imre → Miklós Ferenc
 Kiss Imre, Zilahi → Zilahy Imre
 Kiss István 110
 Kiss Jenő 124, 269
 Kiss Jenő Sándor 124, 127, 128, 132, 135
 Kiss József (1843–1921) V, XVIII, 22, 123–136, 138, 203, 221, 229, 230, 242, 243, 255, 261, 296, 297, 338, 346, 361, 474
 Kiss József 124
 Kiss József (1923–1992) XX, 73
 Kiss József, Nemeskéri 53
 Kiss Józsefné 127
 Kiss Kálmán, H. 453
 Kiss Lajos 250, 255, 299, 450, 503
 Kiss Menyhért 135, 148, 296
 Kiss Rezső 509
 Kiss Tamás 456
 Kiss Zoltán 499
 Kisteleki Ede 238
 Klakör 223
 Klaniczay György XIX
 Klaniczay Tibor XVII, 73
 Klearh, Vladislav Jankulov 205
 Klebelsberg Kuno XVI, XVIII, 12, 22, 57, 314, 317, 318, 321
 Klein Hugó 313
 Kleist, Heinrich von 344
 Klenner Ferenc 236
 Klimstein (Kőhalmi) József 176
 Klio → Márki Sándor
 Klopstock, Friedrich Gottlieb 428
 Kluger Lászlóné XVIII, 6, 40, 127, 147, 295, 470, 479, 512
 Kmetty Károly 317
 Kner 51
 Knöpfler László 5, 124, 373, 485, 512
 Kóbor Lovag → Kürthy Emil
 Kóbor Noémi 127
 Kóbor Tamás 19, 46, 77, 102, 123, 125, 127, 129, 130, 139, 220, 221, 223, 241, 259, 265, 279, 280, 286, 288, 307, 321, 322, 334, 367, 476, 487
 Kocyan Antal 6
 Koczkás Sándor XIV, 246, 248, 263, 272
 Koczogh Ákos 52, 175, 232, 518, 526
 Kocztur Gizella XXII
 Kocsis Lénárd 111, 232, 245, 364, 366, 517
 Kocsis Sándor 439
 Kocsis Tamás 174
 Kodály Zoltán XVI
 Kodolányi János 525
 Kohányi Gyula 196
 Kohányi Rezső 401
 Kohlmann Dezső 205, 244
 Kohn Gyula 125
 Kohut Adolf 29, 41, 74, 122
 Kókay György 25, 26
 Kolba Gyula 200, 219
 Koller István 137, 138, 342, 525
 Kolozsi Lajos 68
 Kolozsvári Aladár 526
 Kolozsvári Andor 273
 Kolta Ferenc 179, 299, 338, 437
 Koltai Tamás 220

- Koltai Virgil 55, 282, 283, 523, 527
 Koltay-Kastner Jenő 192, 311, 470, 526
 Kólyi 466
 Komáromi János 330
 Komáromi Kacz Endre 48
 Komáromy Béla 146
 Komáromy Ferenc 113
 Komáromy József 6
 Komáromy Lajos 67, 68, 462, 469
 Komjáthy Győző 138
 Komjáthy Jenő XVIII, 22, 56, 123, 125, 128, 130,
 133, 135, 136–139, 261, 286, 296, 297, 338, 340,
 342, 343, 346, 517, 523, 525, 526
 Komjáthy Jenőné 136
 Komjáthy Vidor 136
 Komlós Aladár XVII, XVIII, XXI, 86, 106, 112, 114,
 123, 125, 127, 128, 130, 131, 136, 138, 139, 156,
 164, 169, 191, 219, 268, 289, 301, 318, 337–340,
 343–345, 348, 350, 358, 389, 433, 434, 439, 442,
 444–446, 448, 514, 515, 517, 518, 520, 521, 523,
 526, 528, 529, 531, 534
 Komlós János 277
 Komlóssy Ákos 131
 Komlóssy Ferenc 357
 Komócsy József 139–140, 485, 549
 Komoly Péter 403, 414
 Komonczy Gáspár 67
 Komor Gyula 223, 280, 334, 438
 Komoróczy Miklós 452, 459
 Koncz Ákos 12, 278, 428
 Koncz József 225, 508
 Kondor László 238
 Kondor Viktória 45, 46, 66, 285, 425, 427, 517
 Konrády Lászlóné 467
 Kont Ignác XVIII, 69, 116, 147, 290, 298, 375, 379,
 455, 464, 524
 Kontros Endre 251, 256
 Kónya Judit XVII, 82, 84, 87, 90, 179
 Kónyi János 249
 Koós Ferenc 47
 Kopácsy József 157
 Kopasz Gábor 53
 Korányi Frigyes 30, 516
 Korcsmáros Nándor 268
 Korda Edit 62
 Kordial 97
 Kordos László 470
 Korenchy Rezső 163
 Kornfeld Móricz 173
 Korniczky Frigyes 302
 Kornis Elemér, T. 141
 Kornis Gyula 172
 Kornitzer Béla 30, 51, 242
 Koroda Miklós 60, 340
 Koroda Pál 11, 20, 95, 96, 98, 99, 138, 140–141, 220,
 265, 285, 337–343, 345, 351, 389, 523, 524, 526,
 545, 554
 Korompay Bertalan 13
 Kósa János 30; 299
 Kósa László 6
 Kósa Sándor 456
 Kosáry Domokos 114
 Kosáryné Réz Lola 249
 Kóssa Albert 426
 Kossuth Ferenc 5, 56
 Kossuth Lajos 5, 29, 35, 36, 45–47, 156, 171, 313,
 372, 517
 Kostolný, Andrej 183, 191
 Kosztics Lázár 133
 Kosztolányi Dezső XVIII, 21, 22, 31, 37, 56, 57, 67,
 101, 103, 129, 130, 135, 137, 169, 178, 206, 219,
 223, 244, 245, 269, 270, 288, 307, 319, 321, 324,
 342, 347, 434, 438, 488, 503, 525, 541
 Kotyor András 276
 Kovaček, Božidar 260
 Kovách Béla 380
 Kovách Zoltán 540
 Kovács Ágnes 13
 Kovács Albert 210
 Kovács Antal 187, 215
 Kovács Asztrik 69
 Kovács Dénes 22
 Kovács Dezső 65, 83, 231, 295, 296, 393, 401, 436,
 479, 481, 482
 Kovács Dezsőné 38, 188
 Kovács Endre 517
 Kovács Ernő 171
 Kovács Ferenc 350, 559
 Kovács Ferencné 72
 Kovács Géza 363
 Kovács Győző 25, 158
 Kovács Gyula, Ecsedi 18, 28, 218, 390, 396, 397, 415,
 481
 Kovács János 238, 308
 Kovács József 286
 Kovács Judit 517
 Kovács Kálmán 23, 73, 170, 339, 397, 439, 445, 465
 Kovács Kálmán, E. 99
 Kovács Lajos 111
 Kovács László XVI, 178, 190, 232
 Kovács Magda 14
 Kovács Máté XVIII
 Kovács Pál 150, 385, 517, 543
 Kovács S. János 401
 Kovács Sándor 161, 185, 330, 526
 Kovács Sándor, D. 62
 Kovács Sándor, V. 65, 71
 Kovács Sándor György 242

- Kovács Sándor Iván XVI
 Kovács Tibor, G. 195
 Kovács Zsigmond 457–459, 467
 Kovai Lőrinc 362
 Kováts Aladár 427
 Kováts Antal 9, 59
 Kováts M. 83, 263, 264, 266
 Kováts S. János 398
 Kozáky István 181
 Kozáry Gyula 184
 Kozma Andor XIV, 18, 49, 56, 109, 124, 126, 129,
 134, 145, 148, 149, 221, 231, 264, 287, 333, 345,
 348, 351, 354, 355, 357, 363, 365, 374, 383, 494,
 514, 534, 537, 540, 556
 Kozma Antal 70, 96, 349
 Kozma Dezső 122, 295, 297, 436, 442
 Kozma Géza 81
 Kozmata Ferenc 233
 Kozocsa Sándor VII, XVIII, XXII, 3, 20, 23, 95–99,
 136, 138, 140, 150, 158, 159, 164, 167, 175, 190,
 211, 218, 224, 225, 230, 252, 295, 315, 321, 329,
 337, 338, 340–342, 346, 372, 403, 427, 454, 466,
 468, 475, 486, 496, 497, 514, 525, 526, 529, 531,
 543, 558, 559
 Kóshalmi Béla XVIII
 Kóháti Zsolt 531
 Kőhegyi Mihály 157
 Köllő Miklós 489
 Kőműves Imre 314
 Könye Nándor 187
 Könyves Gábor 184
 Könyves Kálmán 202
 Kőpeczi Béla XVI, 58, 432
 Kőpesdy Sándor 509
 Kőrmendy Pál 479, 480
 Kőrmendy Viktor 325
 Kőrnyei Elek 161, 183, 185, 530
 Kőrnyei Ferenc 191
 Kőrös Endre 57, 463
 Kőrösi Henrik XVII, 32, 57, 321
 Kőrösi László 31, 38, 354, 356, 512
 Kőrösi Sándor 27, 38
 Kőrössényi János 530
 Kőrössy Henrik 545
 Kőrösy György 157, 183, 188, 192
 Kőrösy József 128
 Kőrösy Kornél 128
 Kőrösy László XVIII, 278, 341, 350, 351, 357, 535
 Kőszegi Imre 267
 Kőszegi László 210
 Kőváry László 30, 65, 77, 112, 120
 Kővér Lajos 80, 141–142, 528, 532
 Kővesi Albert 222
 Kőveskúti Jenő 32, 137, 518, 521
 Közményi Ferenc 510
 Kréméry, Štefan 188
 Kráhl Vilmos 232, 237, 249
 Krajkó András 136, 508
 Kramer Marianne 440
 Krammer Jenő 498, 500, 504
 Krasenyinnikova, Zinajda Germanovna 210, 211
 Krasiński, Zygmunt 183
 Krassó Miklós 267
 Krátky János 533
 Kratochvill Georgina 521, 522, 526, 527
 Krausz Aladár 341
 Krausz Andor 218
 Krausz Mór 249
 Krecsányi Ignác XVIII, 91, 200, 390, 404, 479
 Kreith Béla 95, 341
 Krejčí, Karel 179, 183
 Krenner Miklós 39, 279, 478
 Krepelka Elek 214
 Kristóf György XVIII, XIX, 17, 27, 31, 32, 37, 43, 59,
 62, 71, 81, 114, 119, 125, 130, 135, 146, 147, 149,
 158, 160, 168, 171, 177, 181, 187, 211, 217, 224,
 284, 298, 301, 332, 340, 348, 361, 363, 364, 366,
 372, 384, 392, 396, 405, 409, 422, 433, 454, 458,
 540, 541
 Kristóf Károly 195, 242, 275
 Kriston Endre 429
 Kritikus 352, 389
 Kriza János 377, 467
 Krizsán László 164, 166, 174
 Krohn, Kaarle 106
 Kronosz 108, 121, 144, 176, 559
 Kroó András XIX
 Kroó György 200
 Kropf Lajos 79, 85, 464
 Kross, Jaan 179, 205
 Krúdy Gyula XVIII, XIX, 11, 22, 33, 39, 47, 50–52,
 56, 71, 72, 97, 113, 127, 128, 130, 135, 139, 148,
 150, 161, 168, 241, 242, 252, 282, 303, 339, 351,
 358, 456, 458, 497, 499, 516, 522, 546
 Krumov, Georgi 204
 Krusinszkij, Sz. 199
 Krüzselyi Erzsébet 362
 Kubán Endre 366
 Kubányi Béla 362, 535
 Kuczka Péter 411
 Kuh, Emil 132
 Kulcsár Adorján XVIII, 25, 26, 28, 448
 Kulcsár Endre 69, 171, 468
 Kulcsár József 418, 514, 553
 Kulcsár Margit 104
 Kulinyi Ernő 103, 164, 209
 Kulinyi Zsigmond XIX, 15, 306, 309
 Kumlik Emil 39, 331

- Kun Andor 39, 53, 109, 303, 322, 331, 337, 423, 433
 Kun Béla 249, 471
 Kun József 516, 521
 Kuncz Aladár 57, 107, 147, 161, 168, 231, 283, 284,
 318, 321, 347, 463, 506, 517, 525
 Kuncz Egon 204
 Kuncz Jenő 150
 Kunfi Zsigmond 56, 119, 157, 292, 297
 Kunos Ignác 51
 Kunszery Gyula XIX, 12, 30, 46, 47, 143, 151, 174,
 190, 195, 198, 199, 203, 209, 213, 214, 219, 277,
 338, 340, 344, 349, 401, 443, 458, 486, 520
 Kunz Ferenc 427
 Kupcsay Felicián 126
 Kuppis Vilmos 47
 Kuret, Niko 205
 Kurzenreiter Károlyné 391
 Kutas Imre 40
 Kutas Kálmán 375, 473
 Kutasi Elemér 226
 Kutasi Janka 441
 Kutassy János 296
 Kuti Albert 443
 Kuti Márton 446
 Kuun Géza 371, 375
 Kuznyecov, Alekszandr 259
 Kúhár Flóris 185, 190
 Kürthy Emil 41, 304, 305, 316
 Kürthy György 173, 194
 Kürthy Menyhért 552
 Kúrti József 194
 Kúrti Pál 193, 198
- Lábán Antal XX, 213, 310, 406, 407
 Laborfalvi Róza 30, 39–41, 48, 50–52, 61
 Laczkó Géza XIX, 3, 32, 106, 115, 118, 122, 187,
 198, 273, 274
 Laczkó Márta 293
 Lajos József 112
 Lajos, XVI. 85
 Lakatos Dénes 299
 Lakatos Lajos 237, 306
 Lakatos László 115, 127, 129, 135, 140, 161, 256,
 342, 493, 546
 Lakatos Sámuel 61
 Lakatos Sándor 267
 Lakatos Vince 122, 456, 465
 Laki Dezső 540
 Lakos György 219
 Lám Frigyes 60, 62, 64, 65, 96, 187, 428, 508, 554
 Lamartine, Alphonse de 181, 182
 Lambrecht Kálmán 5, 6, 7
 Lamennais, Felicité-Robert de 182
 Lampérth Géza 51, 288, 545
- Láncki Jenő 184
 Lánczy Gyula XIX, 115, 116, 433, 435
 Lándor Tivadar 193
 Láng József XIV, XVII, 26, 124, 131, 134, 238, 289,
 472, 492
 Láng Lajos 109, 225, 325
 Láng Menyhért 18
 Láng Mihály 307
 Lange, Antoni 56, 79
 Langheim Irma 116
 Lányi Ernő 308
 Lányi György 7
 Lányi Viktor 210, 213
 Lasz Samu 41, 487
 László Aladár 270
 László Anna XIX
 László Ary 367
 László Béla 339
 László Erzsébet 339
 László István 219, 273, 540, 541
 László József 414
 László László 62
 László Mihály 383, 509
 László Pál 86, 313, 431
 László Zsigmond 434
 Lászy Vilmos 479
 Latkóczy Mihály 48, 69, 162, 166, 486, 557
 Laube, Heinrich Rudolf 404
 Laudátor 352, 362
 Lauka Gusztáv 78, 143–144, 152, 229, 381, 385, 471,
 532, 533, 535
 Laurentius → Lőrincz Mária
 Lavotta Rezső 48
 Lázár Béla XIX, 8, 14, 15, 17–19, 37, 50, 90, 91, 93,
 97, 102, 134, 141, 157, 158, 180, 222, 223, 248,
 253, 265–267, 281, 287, 290, 293, 297–300, 309,
 312, 329, 331, 333, 334, 341, 343, 354, 359, 365,
 368, 369, 384, 389, 390, 401, 437, 477, 481, 514,
 522, 530, 537, 538, 542, 550, 551, 552
 Lázár György 92
 Lázár István 195, 551
 Lázár Kálmán 40
 Lázár Magda 88
 Lázár Miklós 129
 Lechner Gyula 177, 189, 209
 Lederer Béla 299
 Lederer Ignác 222
 Leffler Béla 75, 178, 184, 208, 251, 259
 Legény Katalin 544
 Legény Lajos 544
 Légrády Károly 29, 42, 229, 230, 233, 241, 262
 Légrády Ottó 322
 Lehel István 20, 22, 347
 Lehoczky Vilmos 265

- Lehotai → Kosztolányi Dezső
 Lehr Albert 132, **144–145**, 379, 468, 469, 476
 Lejkin, Nyikoláj Alekszandrovics 358
 Lékai Ottó 81
 Lemur 135
 Lénárt György 174
 Lénárt József 224
 Lencső Jánosné 342
 Lendvai István 129, 130, 132, 135, 322, 515
 Lendvay Márton 396
 Lengyel Balázs 342
 Lengyel Béla 259
 Lengyel Dénes XVII, XX, 25, 28, 32, 46, 47, 58, 60,
 62, 68, 73, 78, 81, 83, 84, 88, 91, 92, 175, 246,
 247, 263, 274, 459
 Lengyel Ernő 31, 45, 129, 232, 257
 Lengyel Géza XIX, 324
 Lengyel György 199
 Lengyel István 101
 Lengyel József 337
 Lengyel Lajos 185
 Lengyel László 458
 Lengyel Laura 329, 484, 488
 Lengyel Menyhért 22, 23, 199, 253, 506, 552
 Lengyel Miklós 180, 354, 452, 455, 456, 457, 464,
 465, 527, 529
 Lenkei Henrik 141, 190, 359, 367, 537
 Leonard 204
 Leopardi, Giacomo 529
 Lermontov, Mihail Jurjevics 359
 Leskő József 268, 429
 Lestyán Sándor 51, 53, 128, 362
 Leszih Andor 147
 Létay Vera 277
 Lévai Jenő 130
 Léway Endre 104
 Léway Gyula 183, 187
 Léway Imre 544
 Léway József XIX, XXII, **145–150**, 283, 316, 345,
 387, 449, 450, 452, 455, 456, 458, 459–464, 470, 511,
 524, 534
 Léway Mihály 11, 18, 91, 108, 278, 309, 346, 351,
 552
 Léway Sándor 8, 17, 351, 383
 Liberius → Kereszty Viktor
 Lictor 267
 Ligeti Ernő 16, 224, 376, 430
 Ligeti Jenő 46
 Ligeti Sámuel 115
 Linkesch Sándor 79
 Lipcsey Ádám 16, 91, 99, 282, 293, 333, 505, 554
 Lippay Zoltán 244
 Liptai Imre 331, 499
 Liptai Károly 154, 334
 Lipták Gábor 44
 Liptay Károly 329
 Liszka Béla 50, 153, 225, 319, 327, 395
 Liszkai Ferenc 29
 Lisznyai Elemér 150
 Lisznyai (Damó) Kálmán 11, 122, **150–151**, 250, 349,
 372
 Liszt Ferenc 46, 47, 50, 51, 58, 556
 Litvinov, I. 210
 Loew, William N. → Löw N. Vilmos
 Loisch János 455
 Londez Elek 19, 31, 39, 117, 269, 302, 310, 353,
 401
 Longfellow, Henry Wadsworth 181, 187
 Lonkay Antal 278
 Lontay László 199
 Lónyai Etelka 163
 Lónyay Ilona 100
 Lónyay Menyhért 156, 157, 171
 Loósz István 116, 119–121
 Loránd Imre 60, 112
 Lóránd Imre 72
 Lórsy Ernő 129, 405
 Losonczi Zoltán 145
 Losonczy Béla 276
 Losonczy Géza 254
 Losonczy László **151–152**
 Losonczy Lipót 489
 Lovas Imre 362, 552
 Lovassy Andor 293
 Lovasy Imre 98
 Lovászy Károly 318
 Lovászy Márton 31, 38, 270
 Lovik Károly 126
 Lódi Ferenc 202
 Lőkös Zoltán 104, 202
 Lőrincz László 210
 Lőrincz Mária 86, 218, 439
 Lőrincze Lajos 370
 Lőrinczi László 81
 Lőrinczy György 126, 127, 138, 148, 230, 252, 306,
 307, 309, 320, 330, 331, 462
 Lővei Klára 21, 96
 Lóvy Ferenc 69, 171
 Löw Immanuel XVIII, 104, 169, 181, 244
 Löw N. Vilmos 203
 Löwith Márta 203
 Luby Géza 5
 Luby Margit 5
 Luby Sándor 345
 Luczián → Zöldi Márton
 Lugosi Döme 504
 Lukács Borbála, H. 302
 Lukács Gáspár 506

- Lukács György (1885–1971) XIX, 159, 185, 191, 254, 276
 Lukács György 57
 Lukács Imre 200
 Lukács István 472
 Lukács József 62, 156, 249, 276
 Lukács Móric XIX, 180, 183, 188
 Lukácsy András 217
 Lukácsy Sándor (1835–1907) 152–154, 294
 Lukácsy Sándor (1923–) XVI–XVIII, 13, 14, 52, 91, 94, 98, 114, 162, 167, 170, 233, 246, 285, 292, 302, 314, 339, 429, 431, 432, 445, 451, 495, 507, 508, 559
 Lukas, Mikola 212
 Lukinich Imre XVI, XIX, 9, 61, 183, 187, 190, 359, 423, 426, 434, 494
 Lundgren, Olof 178, 211
 Lupu, Jon 259
 Luther, Martin 173, 184, 185
 Lux Terka 235, 475
 Lyka Károly 134, 173, 193, 285, 309, 436, 506, 516, 519
 Lynkeusz → Wallesz Jenő
 Lyy, Otto Toivo 179, 206
- Maár Gyula 439, 508
 Mackenzie-Grieve, Averil 84
 Maczki Valér 491
 Madách Aladár 154, 156, 158, 166, 178, 180, 187
 Madách Alíz 174
 Madách Imre V, XVIII, XIX, 11, 12, 37, 47, 57, 60, 69, 96, 154–220, 256, 346, 373, 387, 405, 439, 463
 Madách Imréné → Fráter Erzsébet
 Madách Jolán 166
 Madách Károly 157
 Madách Mária 157, 163
 Madách Mike 166
 Madách Pál 163
 Madách Sándor 163
 Madácsy László XV, XX, 60, 96, 116, 179, 206, 238, 248, 305, 344, 412, 420, 464, 501, 507
 Madai Gyula 363
 Madame Sans-Gêne → Járossy Erzsébet
 Madár Lajos 174
 Madarassy Gábor 173
 Madarassy Gyula 305
 Madarassy László 499
 Madarász Flóris 59, 277, 278, 331, 428
 Madarász László 463
 Madarász Lujza 160
 Maday Gyula 366
 Madzsar Gusztáv 64, 65
 Madzsar Imre 466, 467
 Magon, Leopold XXI
- Magyar Bálint 195, 278
 Magyar Ferenc 541
 Magyar István XIV, 367
 Magyar László 201, 238, 448
 Magyarász Ferenc 488
 Magyar Vilmos 30
 Magyary-Kossa Gyula 166, 458
 Maître Jacques → Bródy Miksa
 Májér István 543
 Majlát Augusztá, F. XXI
 Majomi József 458, 459
 Major István 12
 Major Károly 54, 55, 61, 402, 462, 465, 467, 494
 Major Tamás 195, 198, 199, 202, 215
 Majoros Béla 535
 Majoros István 200
 Majoros József 420
 Majtényi Erik 464
 Majtényi Mihály 457
 Majthényi Anna 157
 Majthényi Flóra 162, 475, 486
 Majthényi György 103
 Május → Ambrus Zoltán
 Makai Emil 55, 102, 220–223, 437
 Makay Dániel 457
 Makay Gusztáv XIX, 32, 132, 148, 191, 192, 218, 232, 344, 466, 527
 Makkai Ernő 119
 Makkai Sándor XIX, 57, 114, 121, 525
 Maklári Pap Lajos 453
 Makovnyik Jánosné 165
 Maksziányi Dezső 9, 65, 140, 280, 288, 326, 334
 Málík József 45
 Malonyay Dezső 95, 97, 223, 320, 334, 335, 365, 503
 Malraux, André 256
 Málly Ferenc 256, 264
 Mályusz Elemér 353
 Mályuszné Császár Edit XX, 20, 26, 193, 404
 Mándi Mártha 535
 Mándoky Béla 302
 Manfréd → Szász Károly
 Manga János 250
 Manojlović, Todor 82, 204, 205
 Márai Sándor XIX, 72, 99, 316
 Marbeau, Eugène 99
 Marco → Márkus László
 Marczali Henrik 12, 127, 310, 313, 353
 Marczányi György 265
 Marek Antal 158
 Marék Antal 163, 164, 173, 340, 362, 458, 473, 520
 Märer György 216
 Márffy Oszkár 178
 Margendorff, Wolfgang 176
 Margitay Ernő 460, 506

- Margócsy József 25, 53, 60, 73, 84, 191, 246
 Margócsy Józsefné Oberländer Erzsébet 25
 Máriássy Béla 456
 Máriássy Viktor 275
 Mariay Ödön 94, 273, 274
 Marikovszky Menyhért 465, 471, 510
 Marjai Géza 340
 Mark Twain 332
 Mark, Thomas 322
 Márki Mária, M. 342
 Márki Sándor 123, 167, 231, 295, 338, 339, 353, 360,
 388, 400, 411, 432, 433, 553
 Márki Zoltán 526
 Markó Árpád 268
 Markó Miklós 168, 460, 479
 Marks, Adolf Fjodorovics 47
 Márkus Emília 22, 196, 213, 294
 Márkus József 223, 334
 Márkus László 305, 335, 357, 541, 548
 Márkus Miksa 322, 329, 481, 556
 Markey Imre 500
 Márky Imre 476
 Maródi Árpád 505
 Maros László 257
 Marosi Péter 217, 276, 297, 298
 Marót Károly 160, 171, 181, 218, 466
 Martinkó András 112, 271, 448
 Martinov, Leonyid 211
 Marton Andor 168
 Marton Endre 198
 Marton János 71
 Márton Jenő 343
 Marton Sándor 39
 Mártonffy Frigyes 443
 Mártonvölgyi László 303, 340, 351
 Martos Ferenc 270
 Masaryk, Thomas 172
 Mascagni, Pietro 210
 Maszlaghy Ferenc 13, 94, 429
 Máté Károly 176, 309
 Máté Lajos 362
 Máthé József 295, 297, 338
 Máthé Klára 218
 Máthé M. Lajos 197, 326
 Matolcsy György 156, 167
 Mátrahegyi → Mitrovics Gyula
 Mátrahegyi 256, 538
 Mátrai Ernő 27, 264, 357, 360, 428
 Mátrai Erzsébet 194, 197
 Mátrai Betegh Béla 195, 198, 199, 202, 215, 217,
 274, 402, 410–412
 Mátrainé Matthias Varga Róza 10
 Mátrayné Feszty Gizella 39
 Matuska Péter 178
 Matzon Frigyesné Balogh Anna 167
 Mátyás Ferenc 174, 218, 470
 Mátyás király – Hunyadi Mátyás
 Mátyás Sándor 539
 Matyi 280
 Mattyasovszky Lajos 357
 Mauks Ilona 229, 230, 231, 233, 236, 242
 Mauks Kornélia 229–233, 235–238, 240–244, 257
 Mauks Mátyás 237
 Mayer Ede 489
 Mayer János 320
 Mayer Litvák 127, 131
 Mazuch Ede 450
 Mazurkevics, Vlagyimir Alekszandrovics 210, 211
 Mazurkiewicz, Alicja 63
 Mazzini, Giuseppe 311
 Medgyes Lajos 453
 Medgyes László 317, 331
 Mednyánszky Dénes 12, 13
 Mednyánszky László 97
 Medveczky Frigyes 9
 Medveczky Károly 31, 161
 Medvigy Mihály 195, 199
 Megay Géza 6
 Megyeri Károly 396
 Megyery Ella 204, 340
 Megyes Klára 545
 Méhely Lajos 7
 Mehner Vilmos 472, 543
 Meijer, Kees 207
 Melchior → Lengyel Menyhért
 Melczér Kálmán 67
 Melegdi János 364
 Melich János 162, 236
 Melich Lajos 163
 Meltzer, Charles Henry 178, 179, 203
 Meltzl Hugó 218, 223–224
 Memor 322
 Mentovich Ferenc 224–225
 Mephisto 408
 Méray-Horváth Károly 225–226
 Méray Tibor 254, 268, 276
 Méreiné Juhász Margit XIX, 227, 229, 231–233, 239,
 240, 243, 246, 256, 258, 270, 373
 Merényi Oszkár 182
 Mérő Mihály 194
 Méry Etel 310
 Meskó Barna 273
 Meskó Lajos 469, 529
 Mester János 210
 Mészáros István 330
 Mészáros Sándor 22
 Mészáros Vince 63
 Mészáros Zoltán 353

- Meszlényi Antal 268, 432
 Mészöly Dezső 265, 403, 412
 Mészöly Gedeon 155, 177, 192, 374, 503, 540
 Mészöly Klára 457
 Mezei Ernő 321, 323, 324, 516, 524
 Mezei József 138, 232, 297, 339, 343, 437, 464
 Mezei Sándor 448, 455
 Mezey Gergely 87
 Mezey Sándor 127, 129, 221
 Mező Ferenc 77
 Mező Lajos 186
 Mezőfi Vilmos 286, 322
 Migray József 47, 289, 326, 525
 Mihajlova-Csjumina, Olga 358
 Mihalik József 434
 Mihály József 176, 196, 356
 Mihály László 340
 Mihályfi Ernő 319, 348
 Mihályi Ernő 506
 Mihályi Gábor 277
 Mihályi József 190
 Mikecz Ödön 322
 Mikes Ferenc 209
 Mikes Lajos 157, 289, 296
 Mikesy Sándor 69
 Miklós Elemér 248, 465
 Miklós Ferenc 31, 230, 269, 270, 469, 514
 Miklós Jenő 101, 103, 244, 273
 Miklós Róbert XVIII, 112, 163, 169, 237, 240, 247, 517
 Miklóssy Ida 396
 Miklóssy István 331
 Miklóssy János XXII, 515, 528, 529
 Miklóssyné Varró Judit XXII, 515, 528, 529
 Mikó Imre 146, 454
 Mikola Sándor 184, 187
 Mikszáth Albert 242, 243
 Mikszáth Gyula 242
 Mikszáth Kálmán V, VI, IX, XIX, 5, 6, 14, 16, 26, 28, 29, 31, 33, 35, 36, 39–42, 44, 45, 47–50, 52, 54, 56, 58–63, 79, 82, 85, 87, 88, 90, 95, 98, 112, 113, 125–127, 133, 143, 153, 156, 169, 170, 172, 226–277, 282, 289–291, 293, 296, 297, 306, 308–315, 326, 349, 351, 353, 358, 361, 368, 373, 399, 400, 403, 430, 432, 440–442, 446, 478, 479, 481, 484, 487, 493, 498, 511–514, 518, 523, 544, 553, 556, 557
 Mikszáth Kálmán, ifj. 230, 235, 242
 Mikszáth Kálmáné → Mauks Kornélia
 Mikulics Károly 386
 Milassin Vilmos 487
 Milesz Béla 479
 Milikó Izidor XX, 36, 47, 50, 67, 231, 340, 345, 349, 437, 442, 443, 474, 512, 513, 515, 516, 518, 520, 521, 523, 533, 534
 Milldor → Millók Sándor
 Millók Sándor 506
 Milotay István 96, 124, 125, 273, 322
 Milton, Smith 133
 Minay Lajos 33
 Mindszenty Gedeon 277–278, 429
 Miskolczy Gyula 108
 Miskolczy Simon János 39, 42, 43, 236
 Missuray-Krúg Lajos 62
 Mitrovics Gyula 164, 189, 203, 268, 353, 365, 455, 456, 464
 Mizers Sándor 73
 Mocsár Gábor 502
 Mocsáry Lajos 162, 218
 Moesz Gusztáv 47, 51, 52
 Mohácsi Jenő 132, 134, 137, 158, 164, 166, 173, 176, 178–180, 187, 189, 190, 193, 194, 201, 207–209, 212–217, 486
 Mokry Ferenc 547
 Moldován Gergely 278–279
 Moller Ede XX, 461, 536
 Molnár Antal 22, 108, 325, 394, 408, 420, 421, 491, 492, 557
 Molnár Endre 306
 Molnár Ernő 232
 Molnár Ferenc 50, 103, 125, 129, 221, 222, 285, 293, 325, 400, 436
 Molnár Gál Péter 195, 202, 412, 422
 Molnár Géza 55, 154, 220, 221, 437, 556
 Molnár György 272, 319, 396, 397, 399, 407, 422, 543
 Molnár Gyula 19, 279–280, 335, 547
 Molnár István 52
 Molnár Jenő 51, 127, 211, 220, 221, 318, 320
 Molnár József 26, 36, 43, 53, 69, 73, 170, 267, 442
 Molnár Lajos 175, 412
 Molnár László XV, 294
 Molnár Mátyas 459
 Molnár Miklós 159, 198, 199, 202, 254, 274, 276
 Molter Károly 209, 247, 349, 444, 530
 Moly Tamás 59
 Monoszloi Dezső 174
 Monoszlói Dezső 212, 214, 413
 Montaigne, Michel de 181, 188
 Montesquieu, Charles-Louis de Secondat 114
 Moór Gyula 184
 Móra Ferenc XII, XX, 17, 31, 51, 56, 58, 103, 104, 123, 165, 228, 238, 243, 247, 270, 305–309, 322, 373, 496–500, 507
 Móra István 39, 307, 497
 Moravcsik Géza 455
 Moravcsik Gyula 3
 Morgan, G. 172
 Morgenstern Róbert 15, 97

- Moller Ede XX
 Móricz Pál 29, 43, 45, 53, 137, 238, 359, 459, 497, 498, 535
 Móricz Pál, ifj. 478
 Móricz Zsigmond XX, 22, 40, 47, 56, 58, 67, 71, 116, 121, 173, 244, 249, 254, 257, 285, 286, 298, 315, 331, 332, 342, 343, 363, 388, 393, 403, 410, 442–446, 496, 500, 521, 523, 525, 526, 530
 Morvay Győző 102, 143, 158, 160, 163, 166, 168, 170, 175, 181, 182, 187–189, 206, 219, 301, 314, 348, 366, 377, 385, 409, 554, 555
 Mounet-Sully, Jean 75
 Mórike, Eduard 301
 Mráz Gusztáv 180, 375
 Mucsi András 48
 Mucsi Józsefné 503
 Muhoray Elemér 412
 Munkácsy Bernát 6, 56
 Munkácsy Mihály 97, 320, 405, 420
 Murai Károly 14, 15, 61, 265, 280–282, 513
 Muraközy Gyula 246, 362, 363, 541
 Muraközy János 28
 Murányi Gyula 241, 243
 Murányi Kovács Endre 94, 559
 Musset, Alfred de 488
 Mussolini, Benito 318
 Muzslai K. János 89, 140, 262
 Müllbeck Károly 477
 Müller Lipót 32, 156
 Münz, Bernhard 177, 510
 Myosotis 8, 329
 Nábrádi Mihály 349, 423
 Nácsa Klára 508
 Nacsády József XIX, 25, 32, 60, 63, 68, 73, 83, 228, 229, 231, 235, 236, 238, 240–242, 247, 251, 252, 257, 258, 266, 277, 291, 340, 351, 497
 Nádai Pál 244, 305, 324, 506
 Nadányi Zoltán 405
 Nadasdy Kálmán 201
 Nádaskay Lajos 358, 411
 Nádass László 470
 Náday Albert 244
 Nádor Jenő 362
 Nágai Gyula 86
 Nagy Adorján 194, 195
 Nagy Albert 42
 Nagy Andor XVI, 15, 290
 Nagy András 198
 Nagy András, R. 200, 410, 412, 414
 Nagy Anna 233
 Nagy Antal 309, 409, 453
 Nagy Bella 42, 44, 51, 53
 Nagy Csaba VII
 Nagy Elek 336
 Nagy Elemér 213
 Nagy Emil 160, 318, 320
 Nagy Endre 56, 58, 130, 224, 225, 275, 547
 Nagy Ferenc 174
 Nagy Gábor 272
 Nagy Géza 310
 Nagy Gyula XVI
 Nagy Ignác 489
 Nagy István 209, 296
 Nagy Iván 157
 Nagy J. Béla 255, 489
 Nagy János 124, 231, 315, 361
 Nagy József 158, 231, 338, 348, 474, 541
 Nagy Kálmán 191
 Nagy Károly → Pándi Pál
 Nagy Károly 119
 Nagy Lajos XX, 529
 Nagy László (1857–?) 310
 Nagy László (1927–) 60
 Nagy László, B. 202
 Nagy Mária, J. 529
 Nagy Márton 346
 Nagy Média 97, 457
 Nagy Miklós (1840–1907) 29, 230, 234, 241, 265, 266, 282, 397, 475, 517, 518, 521
 Nagy Miklós (1894–1973) 109, 158, 217, 268
 Nagy Miklós (1924–) VII, XVII, XVIII, 25, 26, 28, 30–33, 39, 44, 52, 58, 60, 63, 65, 70–73, 76, 78, 81–85, 89, 92–94, 110, 112, 116, 119, 121, 122, 162, 186, 270, 292, 293, 301, 454, 517, 530, 546
 Nagy Nep. János 38
 Nagy Pál 283, 373, 387, 448, 449, 451, 452, 507
 Nagy Péter (1819–1884) 443, 453
 Nagy Péter (1874–1938) 125
 Nagy Péter (1920–) XIX, XX, 78, 79, 83, 88, 199, 266, 268, 271, 277, 463
 Nagy Sándor (1877–1963) 32, 60, 70, 93, 114, 117, 180, 244, 254, 339, 453, 456–459, 465, 471, 473, 545
 Nagy Sándor, E. (1936–?) 258
 Nagy Sándor, P., ifj. → Greguss Ágost
 Nagy Sándor, Szegedi (1836–?) 67, 229, 237, 261, 497
 Nagy Tibor 6, 121, 240, 272, 274
 Nagy Tőhötöm 33
 Nagy Vilmos 164, 245, 301
 Nagymihály Sándor 307, 502
 Naményi Ernő 373
 Naményi Lajos 38, 395, 396, 513
 Naményi T. Lajos 208, 479, 488
 Nándor 172
 I. Napóleon 61, 182
 Nascher Simon 341

- Négyesy László XVI, 5, 57, 106, 145, 147, 148, 168, 178, 184, 244, 347, 348, 369, 422, 429, 462, 463, 469, 473
- Némény Gyula 500, 504
- Némény Vilmos 29
- Neményi Ambrus XV, 509
- Nemes Béla 11, 341
- Nemes Dezső 60, 159
- Nemes Imre 9
- Nemes István 497
- Nemes János 112
- Nemes Lipót 430
- Nemes Nagy Ágnes 267
- Nemes Ödön 119, 443, 447
- Nemeskéri Kiss Margit 96
- Németh Andor 130, 199
- Németh Antal 170, 179, 189, 193, 197, 198, 209, 213, 215, 216
- Németh G. Béla XIV, XXI, 14, 136, 138, 298–301, 338, 339, 343, 465, 518, 527, 559
- Németh Gellért 331
- Németh János 150
- Németh József 481
- Németh Károly 472
- Németh László 82
- Németh László (1901–1975) XX, 98, 116, 121, 179, 185, 186, 190, 249, 300, 302, 336, 443, 444, 527
- Német László, Váli 165, 515, 520, 522, 530, 532, 534
- Némethy Géza 10, 17, 301
- Nemo → Molnár Antal
- Nendtvich Károly 180, 188
- Nendwich Gyula 44
- Nestroy, Johann Nepomuk 411, 412
- Neugebauer László 133
- Neumann Ede 124
- Neupauer Mihály 462
- Névy László XX, 33, 39, 55, 74, 217, 282–283, 313, 444, 468
- Ney Ferenc 358
- Ney Klára 209
- Nietzsche, Friedrich 526
- Nikolits Döme 543
- Nil → Dapsy Gizella
- (NO. 2.) Kákay Aranyos → Ábrányi Kornél, ifj.
- Nobl Ilona 404
- Nogáll Janka 358
- Nógrádi László 31, 111
- Nopcsa Elekné 81
- Nopcsa László 81
- Nordau, Max 127, 133
- Norsa, Umberto 210
- North, Jessica Nelson 203
- Novák Lajos 462
- Novák Sándor 102, 146, 168, 178, 374, 375, 447
- Novak, Vilko 205
- Novy Ferenc 406, 407
- Nulla 139
- Nyári Sándor 543
- Nyáry Pál 442, 448
- Nyéki Lajos 159, 186, 191
- Nyekraszov, Nyikolaj Alekszandrovics 359
- Nyerges András 436
- Nyíri Imre 17, 135, 197, 199, 275, 323, 482
- Nyilasi Lajos 429, 465
- Nyilassy Vilma, V. XIV, XX
- Nyiresi-Tichy Kálmán 284
- Nyíró Lajos XVII, 346
- Ódi → Ady Endre
- Ódry Árpád 173
- Oggi → Kosztolányi Dezső
- Okos Gyula 364
- Oláh Andor 189
- Oláh Ferenc 500
- Oláh Gábor XX, 39, 58, 61, 124, 129, 161, 231, 244, 300, 314, 315, 347, 361, 362, 480, 524, 526
- Oláh Gusztáv 195, 201
- Oláh Tibor 211
- Olasz Imre 449
- Olló 99, 287, 538, 542
- Oltványi Ambrus XVIII, 25, 26, 28, 60, 72, 76, 94, 174, 237, 258, 310, 312, 313, 376, 397
- Omega → Dóczi Lajos
- Omega 136, 395
- Ompoly 237
- Opitz, Theodor 208
- Oppler Emil 184
- Ópra Benedek 302
- Oravec Gyula 362
- Oravec Ödön 82, 237, 284
- Orbán Balázs 466
- Orbán Ferenc 453
- Orbán Gábor 451
- Orbán Lajos 350
- Orbók Attila 127, 243, 477
- Orbók Gizella 188
- Orczy Gyula 456
- Orion → Balogh Pál
- Orlai Petrich Soma 47
- Ormódy Bertalan 316
- Ormos Ede 103, 135
- Ormos Gerő 438
- Orosz György 200
- Orosz László 25, 39, 276, 289, 518
- Országh József 544
- Országh Pál → Hviezdoslav (Pavol Országh)

- Ortutay Gyula XX, 7, 13, 85, 104, 106, 107, 496, 497, 501, 502
 Ortvay Tivadar 433
 Oswald, František Richard 425
 Osvát Ernő XX, 19, 134, 223, 293, 300, 334, 349, 390, 438, 477
 Osvát Kálmán XX
 Osváth Béla XX, 199, 202, 397, 402, 422
 Osváth Dániel 478
 Osváth Ferenc 225, 401
 Osváth Ferencné Kholer Albina 380
 Osváth Lajos 398
 Osváth Zoltán 453
 Oszti József 192
 Osztie Andor 43
 Otrókosi Nagy Gábor 69
 Ottlik Pálma 273
 Óvári Ferenc 320
 Overmans, Jakob 184
 Ovidius Naso, Publius 148, 332
 Owen, Robert 495
 Ozoray Árpád 151, 385, 485, 490, 544
- Ökrös Irén 151, 357, 385
 Ökrös László 507
 Őr 323
 Öreg Tanító 118
 Örkény István VI, 254, 267, 275, 276
 Őrs 322
 Őrsi Tóth László 412
 Örvös Lajos 298
 Östör József 164
- Paganel → Cholnoky Viktor
 Pais Dezső XV, XVI, 69, 110, 111, 113, 115, 118, 122, 163, 181, 245
 Pajor István 11, 12, 165, 387
 Pákh Albert 53, 146, 147, 150, 283–285, 393, 419, 451, 452, 456, 458
 Pakots József 101, 127, 223, 238, 331, 335
 Paku Imre XX, 32, 158, 191, 314, 338, 342, 448, 507, 517
 Pál Antal 69
 Pál F. János 163, 167
 Pál Imre → Reviczky Gyula
 Pál Károly 116
 Palágyi Lajos XX, 18, 21, 98, 102, 127, 132, 137, 138, 140, 141, 154, 156, 162, 168, 175, 194, 208, 231, 244, 248, 254, 270–272, 280, 285–289, 291, 305, 306, 328, 339–341, 351, 362, 365, 366, 443, 444, 481, 493, 506, 512, 514, 516–518, 520, 522, 523, 525, 530, 539, 542, 549, 554
 Palágyi Menyhért 11, 88, 92, 101, 129, 134, 136–138, 155–158, 163–166, 168, 170, 175, 217, 243, 287, 289, 309, 329, 341, 345, 444, 447, 517, 523, 526, 529
 Palásthy Géza 152
 Pálffy Albert 117, 120, 289–291, 513, 514
 Pálffy Endre 161, 171
 Pálffy János 113
 Pálffy Móric 27
 Pálfi Márton 81, 325, 414, 491
 Pálinkás László 430
 Palkó István 162
 Pállik Béla 52
 Pallos 527, 542
 Pállya Márton → Fenyő Miksa
 Pálmai Kálmán 174
 Pálmay Ilka 48
 Palóczy Ábrahám 452
 Palóczy Lajos 533
 Palóczy László 462
 Palóczy Lipót 556
 Palotai Csorba Ákos 139
 Palotai Hugó 129, 223, 538
 Palotás Fausztin 247, 291–292
 Pamlényi Ervin 432, 435
 Pán Imre 431, 449
 Pánczél Kálmán 230
 Pánczél Lajos 194
 Pándi Pál XV, XX, 16, 112, 114, 116, 121, 162, 185, 463
 Panka Károly 450, 454, 460
 Pap Ferenc 118, 121, 559
 Pap Géza 374
 Pap János, K. 319
 Pap Károly (1872–1954) XVI, 348, 363, 422, 460, 478, 480, 541
 Pap Mariska 505
 Pap Zsigmond 143
 Pápai Zsuzsika 147
 Pápaszem 100
 Papi Bíró Izabella 511
 Papp Antal 202, 271
 Papp Dániel 292–294, 369
 Papp Dezső 348
 Papp Ferenc 19, 31, 32, 47, 109–111, 117–119, 147, 290, 307, 323, 363, 374, 506, 542
 Papp Jenő 197, 213, 412, 492
 Papp József, Cs. 377
 Papp Károly 374
 Papp Miklós, K. 110, 429
 Papp Sándor 29
 Papp Viktor 302, 329, 363
 Papp Zoltán 501
 Parajdi Ince Lajos 446
 Pares, Bernard 203
 Páricsy Pál 239

- Párkány László 200, 274
 Parragi György 254, 275, 276
 Pártényi József 45
 Pascal, Blaise 161
 Pašiaková, Jaroslava 204, 212
 Paskó Kristóf 78
 Pasquino → Lipcsey Ádám
 Paszlavszky Sándor 388
 Pásztor Árpád 72, 109, 166, 200, 223, 286, 317, 460,
 480, 516, 520–522, 525, 530
 Pásztor Bertalan 295
 Pásztor Emil 190
 Pásztor József 201, 315, 436, 501
 Pásztor Mihály 220
 Pásztori Tibor 265
 Patai Edith 21, 135
 Patai József 22, 131, 207, 220, 305
 Pataj Sándor 279
 Pataki József 194, 197, 402, 408, 410, 484
 Pataki László 444
 Patakné Szegő Rózi 444
 Pataký Árpád 461
 Pataký Dezső 422
 Patay József 425
 Patay Pál 463
 Pater Chrysologus → Tolnai Lajos
 Pató Pál → Ignotus
 Patonay Dezső 363, 364, 374
 Patonay Sándor 137
 Patterson, Arthur 116
 Patthy Károly 299, 300
 Patyi István 345, 467, 523
 Pauer Imre 9
 Paulay Ede 28, 65, 180, 194, 196, 197, 294–295, 399,
 400, 421, 485
 Pauler Ákos 168, 184
 Pauler Gyula 121, 424
 Pauler Tivadar 337
 Paulovics István 338, 342, 345
 Paulus 308, 309
 Pávai Vajna Gábor 433
 Pável Ágoston 76, 205, 386, 473
 Payr Sándor 62
 Pázmány Dénes 349
 Péch Zoltán VII, 10
 Péchy Blanka 20, 21
 Péchy Emmánuel 450
 Péchy Imre 449
 Péchy-Horváth Rezső 259, 479
 Pecz Vilmos 3
 Péczely Ignác 165
 Péczely József, ifj. 494
 Peéry Rezső 245
 Peisner Ignác 132, 313
 Pekár Gyula 17, 39, 95–97, 126, 172, 256, 285, 324,
 445, 512, 552
 Pelárgus → Cholnoky Viktor
 Pelikán Krizsó, T. 455
 Pellion Ervin 66
 Penavin Olga 369
 Pénovázt Antal 250, 271
 Perédi György 16
 Perényi Adolf 362, 365
 Perényi József 9, 20, 32, 66, 70, 94, 115, 122, 139,
 146, 180, 187, 223, 323, 354, 358, 367, 370, 372,
 373, 387–390, 392, 450, 452, 478, 482, 535, 554
 Perényi Miklós 389
 Perényi Zsigmond 241
 Perjés Géza 434
 Pernesz Gyula 170, 194
 Perneszt S. Kálmán 513
 Persián Kálmán 298
 Pesty Frigyes 485, 520
 Petelei István 247, 261, 295–298, 338
 Péter Lajos 57
 Péter László XVI, XVIII, 52, 53, 59, 103–105, 496–
 499, 502–504, 507, 508
 Péter Zoltán 26
 Peterdi → Prém József
 Peterdi Andor 10, 36, 144, 147, 164, 286, 339
 Peterdi István 288
 Peterdi József 153, 308, 537
 Peterdi Sándor 352, 437
 Péterffy László XVI, 26
 Péterffy Sándor 23
 Péterfi Lajos 465
 Péterfy Jenő XX, 3, 10, 16, 33, 54, 59, 67, 86, 95, 98,
 102, 108, 116, 121, 149, 222, 262, 263, 279, 281,
 291, 297, 298–302, 314, 350, 354, 377–379, 382,
 389, 395, 402, 407, 415, 420, 447, 536, 537, 553
 Péterfy Károly 535
 Péterfy Sándor (1841–1913) 555
 Pétergálné Kardos Izabella 185
 Péteri Károly 166
 Pétervári László 243
 Péterváriné Erdey-Grúz Helga XIX, 228, 239
 Pethő István 526
 Pethő Sándor 100, 323
 Peti Józsefné Váli Mari 50
 Petőfi Sándor XVIII, XX, 12, 27, 28, 29, 33–35, 39,
 40, 46, 47, 52, 59, 61, 67, 74, 76, 96, 110, 111,
 113, 122, 123, 126, 143, 151, 159, 160, 168, 171,
 172, 174, 181, 182, 184, 187, 208–211, 217, 218,
 220, 224, 232, 263, 284, 302, 303, 348, 353, 357,
 364, 372, 385–387, 389, 396, 428, 430, 431, 447,
 450–452, 456–460, 462, 465, 467–469, 488, 511,
 518, 520, 523, 527, 529, 535
 Petőfi Zoltán 302–303

- Petres Kálmán 335
 Petri Mór 535
 Petrich Béla 181
 Petrichevich Horváth Lázár 409
 Petrolay Margit, W. 237, 252
 Petrovics Elek 48, 348, 452
 Petur 253
 Petur László 173
 Petz Gedeon 5
 Pfeifer Ferdinánd 72, 111
 Pfeifer János 65, 168
 P-i Z-th A-l → Vajda János
 Pichois, Claude 122
 Pifát Emilné 173
 Pikay István 237
 Pikler Gyula 475, 476, 497
 Pintér Géza 164
 Pintér István 349
 Pintér Jenő XVI, 4, 5, 10, 66, 155, 178, 192, 232, 296,
 427, 439, 525
 Pintér József 267, 507
 Pintér Kálmán 55, 248, 352, 408
 Pintér Pál 479
 Pipics Zoltán 12
 Piszatóry Mór 40
 Pitroff Pál 38, 111, 117, 118, 151, 168, 460, 471
 Pivány Jenő 76
 Planer, Eugen 209
 Platón 180, 301
 Platz Bonifác 505
 Plautus → Sebők Zsigmond
 Plutarkhosz 181, 188, 344, 348
 Podhradszky, Elsa 209
 Podhradszky György 75
 Pogány Béla 246, 331, 366, 506
 Pogány József XX, 101, 131, 245, 476
 Pogány Karolina 457
 Pogány Ö. Gábor 339, 517
 Pogány Péter 105
 Pogonowsky, Jerzy 73, 76
 Pók Lajos 89, 232, 238, 276, 293, 298, 439
 Pokorny Jenő 108, 109, 133, 480
 Polgár Géza 50, 164, 214, 515
 Polgár György Ödön 392
 Polgár Jozefa 124
 Pollák Miksa 182, 218, 455, 469
 Pomogáts Béla 112, 158
 Pompéry Aurél 147, 425, 543
 Pompéry János 303–304, 326, 397, 485, 543
 Pongrácz Alajos 64, 82, 85
 Pongrácz Frigyes 59
 Pongrácz István 265
 Pongrácz József 39
 Pongrácz Lajos XXII
 Pont → Ady Endre
 Pont 108, 518
 Poór Antal 12
 Popovits József 363
 Pór Antal 11, 13
 Pór Péter 367, 389, 472, 515
 Porzó → Ágai Adolf
 Porzsolt Kálmán 9, 54, 88, 134, 153, 247, 261, 262, 270,
 273, 274, 304–305, 323, 328, 335, 431, 476, 482
 Pósa Lajos 305–310, 363, 496, 517
 Posch Sándor 199
 Posner Károly Lajos 28
 Possonyi László 44, 96, 164, 198, 199, 206, 275,
 412
 Póth István 229, 259, 392, 397, 403, 405
 Pöcz János 177
 Prager Ferencné 20, 21, 127, 132
 Prahács Margit 302
 Prasser Lajos 460
 Pražák, Richard 263
 Prém József 15, 33, 55, 65, 85–88, 134, 140, 153,
 160, 225, 262, 264, 287, 288, 292, 326, 327, 329,
 333, 345, 346, 354, 398, 437, 441, 475, 486, 487,
 534, 557
 Prém Loránd 141
 Prepeliczay Elődné 457
 Preszly Elemér 187, 322
 Preszly Loránd 291
 Prielle Kornélia 396, 397, 414, 430, 440, 511
 Prohászka János 7, 69, 138, 255, 448, 474, 507
 Prohászka Lajos 5
 Prohászka Ottokár 158, 184, 318
 Prokopp Gyula 13
 Prónai Antal XX, 39, 106, 147, 278, 342, 428, 480
 Prónai Lajos 506
 Prottmann 486
 Pröhle Vilma 182
 Pruzsinszky János 255
 Publius 373
 Puck 154
 Pukánszky Béla 190, 214
 Pukánszky Kádár Jolán 20, 22, 23, 110, 118, 193,
 397, 402, 404, 408, 414
 Pulszky Ferenc XX, 12, 176, 310–314, 431, 509
 Pulszky Ferencné 311, 312
 Punin → Kosztolányi Dezső
 Purt Iván 351
 Puruczki Béla 444
 Puskás Lajos 116
 Puskin, Alekszandr Szergejevics 70, 87, 359, 559
 Pusstai Gyula 229, 233, 236, 237, 243, 258, 277
 Pusstai József 45, 52
 Putnoki Imre 69
 Pütkösti Andor 197, 201, 213, 273, 274, 275, 326

- Quidam → Kumlik Emil
 Quintus → Kenedi Géza
 Qintus → Vajda János
- Raab Andor 131
 Raáb Anna 23
 Rácz Kálmán, F. 447
 Rácz Lajos 111, 453, 459, 462, 469
 Rácz Mihály 15
 Radácsi György 375, 469
 Radákovits József → Vas Gereben
 Ráday Gedeon 393
 Radeaux 59
 Rádl Ödön 15, 245, 400–402, 404
 Radnai Oszkár 299, 455
 Radnóti Dezső 18
 Radnóti Dezsőné 245, 465
 Radnóti Miklós 215
 Radó Antal 20, 27, 57, 118, 148, 210, 222, 322, 341, 369, 375, 449, 516
 Radó György 25, 26, 65, 68, 172, 175, 195, 202–206, 210, 212, 214, 259
 Radó István 249
 Radó Richárd XX, 30, 44, 45, 47, 100, 110, 113, 228, 310, 312, 458, 486, 544
 Radó Vilmos 106, 369
 Radun 162
 Radványi Kálmán 275, 278, 336, 413, 457
 Radványi Sándor 171
 Raics István 99, 342
 Raisz Rózsa 255
 Raith Tivadar 271
 Rajk András 199, 200, 202
 Rajka László 30, 32, 43, 62, 64, 70, 78, 85, 86, 249, 412
 Rajna Ferenc 271, 319, 505, 506
 Rajnavölgyi Géza 97
 Rákóczi Ferenc, II. 433, 435, 466
 Rákóczi Imre 322
 Rakodczay Pál XX, 21–23, 168, 175, 183, 196, 391, 392, 395, 397, 404, 414, 421, 464, 489, 559
 Rákos Péter 170, 204, 214
 Rákos Sándor 507
 Rákosi Jenő XVII, XX, 18, 22, 31, 32, 48, 57, 58, 75, 78, 89, 98, 100, 117, 121, 135, 136, 139, 140, 146, 148, 152, 153, 172, 176, 194, 196, 207, 221, 240, 245, 262, 273, 283, 291, 294, 308, 314–329, 351, 353, 360, 391, 395–397, 399, 400, 407, 440, 479, 481, 485, 488, 493, 510, 513, 519, 524, 538, 544
 Rákosi Margit 336
 Rákosi Szidi 319
 Rákosi Viktor 49, 50, 100, 306, 321, 329–337, 355, 390
 Rákosy Gyula 319, 320, 324
- Rakovsky Tibor 186, 214
 Raksányi Mária 165
 Ránki György 200, 534
 Ránzai H. Péter 463
 Rappensberger Vilmos 143
 Ráskai Ferenc 19, 93, 103, 234, 253, 259, 269, 270, 280, 305, 318, 335, 350, 436, 551
 Raskó Kálmán 363
 Ráspoly → Ráskai Ferenc
 Rass Károly 71, 168, 545
 Ráth Mór 110, 373, 485
 Rátikai István 99
 Rausch Géza 432
 Ravasz Árpád 534
 Ravasz László XX, 33, 56, 57, 68, 115, 148, 158, 161, 173, 180, 184, 185, 187, 361, 363, 364, 372, 376, 422, 449, 464, 470, 526, 540, 541
 Rebreanu, Liviu 216, 250, 256
 Récesei Viktor Alfonz 386, 473
 Récsi Emil 337
 Recsky András 458
 Recsky Benedekné 454
 Rédei Kornél 402
 Rédey Mária → Rédey Tivadarné Hoffmann Mária
 Rédey Tivadar XXI, 22, 31, 60, 168, 194, 197, 273, 274, 275, 294, 299–301, 334, 360, 383, 395, 410, 412, 417, 482, 484, 492, 541
 Rédey Tivadarné Hoffmann Mária 22
 Reéz Pál 497
 Regéczy Lilla 198
 Régeni Áron 438
 Réger Béla 244
 Regmeczy János 523
 Reguly Ernő 496
 Reh, Ernst 194
 Reich Péter Cornél 475
 Reich Sámuel 318
 Reichard Piroska 208, 348, 516, 521, 522
 Reinel János 113
 Reiner Ferenc 393, 420
 Reinitz Béla 329, 530
 Rejtő István XIX, 14, 16, 105, 227, 228, 231, 232, 236–239, 243, 247, 252, 253, 258, 263, 268, 271, 397, 436–438
 Relle Iván 48, 408
 Relle Pál 130, 173, 198, 209, 273
 Reményi Ede 372, 450, 459
 Reményi József 246, 301
 Reményi Károly 428, 533
 Reményik Sándor 164, 189, 284, 347, 363, 366
 Rempört Elek 256, 473
 Remus 327
 Renan, Ernest 183
 Rencz János 372, 524

- Rényei Károly 151
 Rényi Péter 199, 202, 214, 217
 Rényi Rezső 196, 337
 Réthei Prikkel Marián 434
 Réthy Andor 164
 Réthy Dezső 351
 Réti István 52
 Réti József 455
 Réti Károly 229
 Réti Sándor 173, 318
 Reuter Camillo 255
 Rév Mária 255, 256
 Révai István 422
 Révai József XXI, 155, 159, 179, 191
 Révai Sándor 465
 Révay József 181, 517
 Révay Mór János XXI, 50, 51, 71, 72, 75, 94, 229, 241, 330
 Révész Andor 259
 Révész Béla 46, 103, 221, 245, 525, 530
 Révész Ernő 443
 Révész György 37, 62
 Révész Imre 13, 474
 Révész Kálmán 11, 474
 Révész Mihály 178, 193, 197, 198, 219, 326, 328, 393, 410, 412–414, 417, 482, 492, 517
 Révész Samu 468
 Révész Zsuzsanna 97
 Réveur → Kóbor Tamás
 Reviczky Béla 341
 Reviczky Gyula XVIII, XXI, 17, 20–22, 47, 95, 96, 123, 125, 128, 130, 131, 133, 135–140, 225, 247, 261, 262, 285, 296, 297, 337–346, 358, 359, 379, 389, 445, 447, 463, 464, 477, 517, 525, 526, 530, 557
 Reviczky Pál 339
 Reviczky Szevér 346, 418, 485, 528, 558
 Reychman, Jan XXII
 Rex 169
 Rexa Dezső 11, 67, 69, 319, 391, 397, 398, 404, 412
 Réz Henrik 122
 Réz Pál XVIII, XX, 98, 256, 501, 507
 Rezek Román 32, 232, 235, 517, 533
 Rézler Ilona 552, 553
 Richard, Roger 179, 206
 Richter Albert 481, 539, 558
 Rickson, Levi 251
 Rideg Gábor 202
 Riedl Frigyes 10, 85, 87, 107, 118, 136, 140, 156, 158, 167, 180, 188, 217, 232, 245, 298–300, 339, 346–349, 370, 379, 384, 426, 433, 434, 477, 517
 Riedl Szende 349–350, 559
 Rigó László XVII, 26, 32, 73, 83, 110, 114, 118, 119, 122, 162, 352, 353, 472
 Rihard, Roger 215
 Rill József 139
 Rimóczy Elek 434
 Ritoók Ernő 16
 Ritter Sándor 182
 Rob. → Róna Béla
 Róbert Jenő 214
 Róbert Péter VII
 Robin → Ábrányi Emil
 Roboz Andor 19, 46, 118, 134, 223, 288, 293, 367, 477, 505
 Roboz István 34
 Rode Imre 456
 Rodenberg, Julius 30, 122
 Rodin, August 75
 Roffi Borbély Paulina 450
 Róheim Géza 185
 Rohonyi Zoltán 86
 Rokkant Huszár 86
 Rolla Margit 340
 Románecz Mihály 354
 Románné Goldzieher Klára 522
 Rómer Flóris 47, 310
 Romhányi Gyula 171, 217, 403, 488
 Romhányi Sándor 324
 Róna Béla 121, 141, 164, 175, 217, 223, 296, 297, 302, 303, 334, 341, 347, 383, 385, 389, 390, 477, 505, 524
 Róna Lajos XXI, 498
 Rónai Mihály András 131, 138, 176, 210, 217, 343, 433
 Rónai Pál 182
 Rónaky Kálmán 45
 Rónay György XXI, 14, 21, 98, 125, 136, 139, 185, 195, 298, 299, 302, 339, 343, 344, 346, 367, 447, 448, 456, 517, 551, 559
 Rónay Gyula 88
 Rónay István 488
 Rónay Mária 20, 21, 242, 316
 Roosevelt, Theodore 235, 240
 Rosegger, Peter 255
 Rosenbaum, Karol XXII
 Rosenberg Sándor 134
 Roskovics Ignác 166
 Rosner Lipót 412
 Rossmann Magda 295
 Rostand, Edmond 131
 Roth L. 137
 Rothauser Max → Ruttkay-Rothauser György
 Rothermere, Harold 317, 318, 319, 322
 Rott Nándor 322
 Rousseau, Jean Jacques 161, 182
 Rousselot, Jean 162, 183, 186, 206, 207, 219
 Rozgonyi Margit 497

- Rózsa Miklós 97, 108, 109
 Rózsa Sándor 29
 Rózsaági Antal 50
 Rózsahegyi Kálmán 246, 275, 414
 Rozsnyai Kálmán 50, 52, 96, 97
 Rozsnyai M. 460
 Rozsonday Győző 340, 342
 Röbbeling, Hermann 203, 213, 214
 Rubin László 432
 Rubinyi György 23, 98, 475
 Rubinyi Mózes XIX, XXI, 33, 47, 69, 123, 125, 127, 130–132, 135, 136, 220, 221, 226–229, 232, 235–238, 241, 242, 245–252, 254–258, 266, 272, 276, 277, 306, 344, 349, 370, 407, 488, 501, 517, 520–523, 525, 526, 528–532, 534
 Rudnay Józsefné → Rudnayné Veres Szilárda
 Rudnayné Veres Szilárda XXI, 156, 163, 166, 240
 Rudnyai Kálmán 8
 Rudnyánszky Endre 350
 Rudnyánszky Gyula 18, 193, 251, 261, 338, 341, 350–352, 487
 II. Rudolf, császár 187
 Rudolf, trónörökös 46, 47, 50
 Ruffly Péter 32, 167, 174, 229, 237, 240, 243, 257, 342
 Ruhmann Jenő 283, 473
 Rummy Károly György 290, 409, 493
 Rupp Kornél XXI, 3, 7, 131, 154, 286, 307, 341, 350, 356, 358, 383, 486, 556
 Ruprecht Alajos 468
 Ruttkey György → Ruttkey-Rothauser György
 Ruttkey Gyula 450
 Ruttkey Kálmán 82
 Ruttkey Teréz 154
 Ruttkey-Rothauser György 8, 9, 19, 81, 88, 93, 97, 103, 121, 141, 158, 196, 214, 221–223, 268, 280, 288, 305, 325, 328, 329, 334–336, 356, 357, 375, 394, 395, 401, 408, 411, 414, 416, 437–439, 455, 476, 477, 492, 505, 539, 547, 548
 Ruttkey-Rothauser Max → Ruttkey Rothauser György
 Ruzitska Mária 134
 Rückert, Friedrich 467
- Saad Béla 201
 Sáfrán Györgyi XIV, XXII, 5, 6, 146, 157, 165, 171
 Sági István 540
 Saintsbury, George 83
 Saissy, Amadée 349
 Sajó Aladár 322
 Sajó Sándor 168, 455, 488
 Sajóvölgyi → Jauernek József
 Sal Ferenc 400, 404
 Salamon Antal 421
 Salamon Ferenc XXI, 14, 64, 79, 80, 115, 121, 142, 151, 218, 290, 352–354, 376, 381, 386, 388, 393, 394, 398, 403, 411, 414, 415, 418, 419, 424, 434, 435, 491, 511, 532, 553
 Salamon László 207, 526
 Salamon Ödön 556
 Salgó Ernő XXI, 108, 129, 135, 149, 157, 245, 266, 273, 274, 280, 287, 293, 297, 301, 305, 309, 328, 333, 337, 384, 505, 506
 Salkind Leo 74
 Salten, Felix 47
 Samarjai Emil 40
 Samarjay Károly 513, 552
 Sand, George 171
 Sándor István 25, 26, 28, 60, 61, 138, 148, 149, 178, 185, 189, 220, 232, 267, 286, 558
 Sándor Iván XIV, 199, 202, 219, 497
 Sándor József 336, 443
 Sándor Lajos 178
 Sándor László 124, 212
 Sándor Pál 319, 463
 Sándor Sándor 214
 Sanger, Charles Percy 204
 Sántha Lajos 480
 Saphir Imre 242
 Sáráné Lukátsy Sarolta 499
 Sárffy Aladár 64
 Sargina Ludmilla 210, 259
 Sarkadi Imre 37, 198
 Sarkady István 349, 386
 Sárkány Oszkár 32, 62, 68, 118, 167, 190, 517
 Sárközi Andor 274
 Sarlay Soma 163
 Sárosi Gyula 150, 387
 Sárosi Károly 268
 Sárosy (Sárossy) Gyula → Sárosi Gyula
 Sas Andor XXI, 70, 76, 87, 158, 171, 181, 247, 255, 257, 267, 268, 271, 272, 313, 314, 350, 401
 Sas Ede 8, 14, 128, 307, 309, 334, 401
 Sass Irén 127, 128, 130, 317
 Sassi Nagy Lajos 178, 369, 475, 524
 Sassy Csaba 146
 Sasu, Dorothea 312
 Sasvári Ármin 74
 Saul → Palágyi Lajos
 Scarron → Mikszáth Kálmán
 Schack, Adolf Friedrich 181
 Schack Béla 283
 Schaffer Károly 516
 Schannen Pál 160
 Schauer Ferenc 537
 Schéda Mária 165
 Schedel Ferenc → Toldy Ferenc
 Scheiber Sándor XVIII, 104, 124, 128, 131, 132, 207, 229, 231, 249, 251, 255, 256, 263, 268, 454, 456, 516, 517, 523

- Schiller József 319
 Schiller, Friedrich 77, 404, 415
 Schilling Lajos 360
 Schmidt Béla 485
 Schmidt Frigyes 315
 Schmidt Julián 53, 74
 Schneeberger Nándor 177
 Schnitzer Ignác 30
 Schnitzler Ármin 51
 Scholcz Vilmos 230
 Schopenhauer, Arthur 47, 224, 340, 344, 526, 527, 529
 Schor Ernő 341
 Schöpflin Aladár XXI, 4, 5, 16, 56, 58, 70, 71, 83, 103, 107, 113, 115, 129, 136, 147, 148, 158, 161, 178, 194, 197, 198, 201, 218, 219, 226, 232, 233, 245, 246, 253, 271–275, 282, 284, 294, 296, 302, 307, 320–324, 327, 331, 336, 337, 339, 348, 350, 359, 384, 393, 395, 407, 409, 412, 426, 433, 463, 476–478, 481, 482, 492, 501, 506, 517, 520, 525, 530, 535, 540, 541, 552, 558
 Schreiber Erzsébet 30
 Schreinerne Bán Nóra 165
 Schritt Adolf 398, 408
 Schumacher Sándor 259
 Schusztar Konstatin 373
 Schwalm Pál 488
 Schwartzstein Dezső 131, 187
 Schwarz Ármin 45, 74
 Schweitzer József 250
 Scitovszky János 543
 Scorpió → Mikszáth Kálmán
 Scossa Dezső 59, 134, 143, 465, 480
 Scott, Walter 118
 Scridon, Gavril 211
 Scriptor → Szana Tamás
 Sealsfield, Charles 70
 Sebesi Ernő 130
 Sebestyén Ede 47, 242
 Sebestyén György 198, 276, 422
 Sebestyén Gyula 11, 13, 104, 106, 107, 110, 126, 313, 361–365, 427, 473, 488
 Sebestyén József 214
 Sebestyén Károly XXI, 18, 22, 31, 51, 52, 126, 129, 130, 135, 158, 168, 184, 185, 187, 197, 214, 220, 271, 273–275, 280, 299, 309, 319–322, 324, 325, 329, 331, 335, 336, 341, 354, 359, 401, 405, 418, 438, 463, 465, 474, 525, 555
 Sebők Lajos 221
 Sebők Zsigmond 3, 11, 15, 16, 19, 46, 144, 230, 235, 239, 241, 244, 252–254, 262–264, 306, 309, 310, 319, 329, 330, 366, 375, 391, 432, 458, 494, 505, 544, 553
 Sector 359
 SEDA ERNŐ 517
 Seladon 213
 Seltmann Lajos 430
 Semjén Gyula 197, 210, 219, 339, 346, 505
 Semper → Ambrus Zoltán
 Semper → Kóbor Tamás
 Semper Viktor 458
 Semsei György 276
 Semsei Jenő 276
 Semsey Andor 107
 Seneca 171, 218
 Senex → Nagy Sándor, Szegedi
 Sepridi János 408
 Seprődi János 402
 Ser → Ruttkay-Rothauser György
 Serédi Jenő 512, 513
 Seres József XXII, 248, 263, 515, 527, 529
 Seress László 45, 435
 Serestély Béla 463
 Seriosus 446
 Seton-Watson, R. W. 203
 Sever → Berecz Károly
 Severus 112, 143, 150, 303, 310
 Shakespeare, William XI, XV, XVII, XVIII, 17, 22, 69, 146, 318, 322, 377, 385, 391, 404, 407, 529
 Shelley, Percy Bysshe 182
 Siculus 445
 Sidney Carton → Rozsnyai Kálmán
 Siebenlist, Josef 177, 193, 208
 Sienkiewicz, Henryk 70, 180
 Sieroszewski, Andrzej 63, 259
 Sik Csaba 237
 Sik Sándor 107, 125, 131, 178, 184, 186, 197, 278, 349, 383, 455, 496, 501, 522
 Sikabonyi Antal 29, 39, 75, 107, 129, 136, 137, 254, 320, 323, 324, 347–349, 426
 Siklaci István 322
 Siklóssy László 39, 62, 71, 204, 214, 320, 513
 Siklóssy Pál 212, 275
 Silberfeld Jakab 318
 Silberstein Ötvös Adolf XXI, 8, 22, 55, 83, 87, 91, 97, 99, 134, 140, 180, 196, 209, 248, 258, 261–264, 281, 287, 294, 320, 328, 333, 356, 359, 400, 416, 424, 441, 492, 533, 538
 Simai Ödön 289
 Simándi Béla 104, 120, 444
 Simándy Pál 161, 162, 185, 186, 463
 Simkó József 157
 Simó Jenő 442, 444, 445, 447
 Simon István XXI, 276, 507, 520, 526
 Simon István, Sz. 202
 Simon János 236
 Simon Judit 125
 Simon Lajos XV, 165

- Simon Miklós 489
 Simonfi János 434
 Simontsits Elemér 173
 Simonyi Zsigmond 5, 67–69, 118, 132, 171, 254, 255,
 369, 370, 382, 433, 455, 468, 469, 474, 475, 480,
 489, 529
 Simor János 517
 Singer Leó 455
 Sinka Erzsébet 497
 Sinkó Ervin 502
 Sinkó Ferenc 40, 163, 246, 412, 482
 Sipka Sándor 10, 45, 285
 Sipos Ida 464
 Sipos Lajos 182
 Sipos Soma 302
 Sipőcz Jenő 193
 Siptár Ernő 209, 214
 Sipulusz → Rákosi Viktor
 Skoda József 458
 Smidt Lajos 111, 454
 Smith, Milton 133
 Sóldos Béla 470
 Solt (Speneder) Andor → Solt Andor
 Solt Andor XXII, 26, 219, 354, 367, 397, 399, 403,
 404, 415, 434, 532
 Solt Hugó 289
 Solti Bertalan 200
 Solymár István 97
 Solymos Bea, Székelyné 380
 Solymosi Elek 20
 Solymossy Sándor 13, 37, 56, 57, 106, 263, 447, 496,
 537, 541
 Sólyom Ferenc 304, 552
 Sólyom János 393, 482
 Somló Bódog 372
 Somló Sándor 56, 196, 354–357, 391, 400, 401, 404,
 415
 Somló Sári 172
 Somlyó György XXI, 409, 530
 Somlyó Zoltán 285, 288
 Somogyi Géza 67
 Somogyi Gyula XXI, 130, 149, 281, 298, 334,
 438
 Somogyi Mária 138
 Somogyi Mátyás 174
 Somogyi Sándor XVII, 534
 Somogyvári Gyula 322
 Somorjay 42
 Somos Jenő 349
 Sonkoly István 195, 300, 556
 Soós Miklós 454
 Soós Tamás 360, 361
 Soproni János 286
 Sós → Sós Endre
 Sós Endre XXI, 68, 130, 158, 192, 209, 210, 220,
 221, 232, 236, 243, 255, 257, 267, 286, 289, 436,
 497, 508, 516, 534, 551, 559
 Sós István 349
 Sőregi János 147, 432
 Sötér István XVI, XIX, XXI, XXII, 32, 33, 47, 58, 60,
 62, 66, 70, 86, 92, 100, 112, 114, 155, 157–159,
 162, 169, 170, 172, 179, 182, 183, 186, 191, 218,
 232, 246, 254, 265, 313, 496, 497, 502, 518, 526
 Spáczay Hedvig 159
 Spectator → Ambrus Zoltán
 Spectator → Krenner Miklós
 Spektátor → Kapás Aurél
 Speneder Andor → Solt Andor
 Sperling Franciska 397
 Spetykó Gáspár 357
 Spinoza → Mátrai Ernő
 Sponer Andor 189, 209, 215
 Sporer János 285
 Stahl, Leopold 215
 Stampfeld Károly XIX, 310
 Staud Géza XIX, 155, 156, 175, 189, 218, 219, 404
 Stefanović, Svetislav 205
 Stefesius Alfréd 389
 Steinacker, Gustav XXI, 54, 428, 464, 488, 523
 Steiner Adolf 366
 Steiner, Gerhard XXI
 Steiner Izidor 342
 Steiner Zsigmond 74, 468
 Steinitz, Wolfgang XXI
 Stella Adorján 273
 Stendhal 70
 Stern Ernő 465
 Sternberg Ottó 136
 Stesser 238
 Stetina Ilona 309
 Stieghelmár, Robert 298, 300
 Stiller Kálmán 278
 Stoll Béla 73
 Stollár Béla 339
 Stolle, Ferdinand 70
 Stollmann András 6
 Stramberg Keresztély 70
 Straparola 251, 256
 Strauss, Johann 30
 Stricker Mór 43, 46
 Sturm Albert 36, 311
 Subert Zsófia 116
 Sudár Jenő 517
 Sugár Jenő 155
 Sugár Károly 194
 Suhai Pál XIX, 228, 253
 Suhogó → Benedek Sándor
 Sujánszky Antal 357–358

- Sulyok István 279
 Supka Géza 62, 191, 286
 Supka Jeromos 62
 Suppan Vilmos 510
 Surányi Miklós 62, 169
 Sűkei Károly 4, 47
 Sűle Antal 315, 324
 Sűmegh Lothár 86, 160, 176
 Sűmegi Kálmán 396, 397, 400, 479
 Sűpek Ottó XIX
 Sűtő András 112, 116
 Sűtő János 519
 Sűveges Ignác 409
 Svehla 264
 Svozil, Bohumil 267, 272
 Sydney Carton → Rozsnyay Kálmán
 Sylvester → Berecz Károly
- Szabad György 432, 517, 528
 Szabad Imre 59
 Szabadi Sándor 523
 Szabados János 346, 445
 Szabady Béla 61, 89, 168
 Szabó Aladár 37
 Szabó Balázs 173
 Szabó Béla, H. 6, 7
 Szabó Dávid 176, 302, 360, 387, 432
 Szabó Dezső 317
 Szabó Ede 480
 Szabó Endre XXI, 50, 52, 56, 65, 143, 229, 256, 282, 290, 311, 330, 340, 358–359, 388–390, 430, 441, 475, 486, 520, 535
 Szabó Ernő 63, 65
 Szabó Ferenc 89, 96–98, 248, 332
 Szabó Gizella 539
 Szabó György, B. XXI, 268, 501
 Szabó Gyula 35, 248
 Szabó Gyula, U. 218
 Szabó Ignác 465, 549
 Szabó Imre 176
 Szabó István 81, 99, 114, 443
 Szabó István Andor 289
 Szabó József 82, 87, 110, 120, 159, 162, 167, 174, 190, 257, 459, 462, 464, 465
 Szabó József, S. 455, 457, 459, 462, 463, 471
 Szabó Károly 165, 353, 359–360, 423, 424
 Szabó Kiss Katalin 247, 249
 Szabó László 31, 45, 57, 77, 319, 322
 Szabó László, Cs. 114, 189
 Szabó László, G. 202
 Szabó Lőrinc 21, 178, 318
 Szabó Magda 83
 Szabó Mózes 284, 458
 Szabó Ödönné 499
- Szabó Péter 106, 453
 Szabó Richárd 211, 339, 361, 539, 540, 559
 Szabó Sándor 67, 170, 187
 Szabó T. Attila 113
 Szabó Zoltán 32, 201, 497, 504
 Szabolcsi Bence XVI, XXI, 68
 Szabolcsi Gábor 104, 202
 Szabolcsi Lajos 107, 135, 219, 221, 401, 412
 Szabolcsi Miklós XXI, 33
 Szabolcsi Miksa 61, 221, 474, 476
 Szabolcska László 361, 362
 Szabolcska Mihály 4, 95, 107, 124, 230, 295, 307, 308, 314, 315, 349, 360–366, 383, 512
 Szabóné Nogáll Janka 443
 Szacs vay Imre XXI, 21, 294, 391
 Szádeczky Béla 110
 Szádeczky Lajos 81, 120, 353, 424, 430, 433
 Szakács Andor 180, 293
 Szakács Béla 26, 73
 Szakasits Árpád 288
 Szaladó → Futó Ferenc
 Szalai Anna 114
 Szalai Emil 154, 287, 356, 538
 Szalai Sándor XIX, 113, 160, 233, 331, 398, 401, 456, 520
 Szalai Sándor, Z. 396, 403
 Szalánczay György 138
 Szalatnai Rezső XXI, 33, 58, 60, 78, 82, 86, 99, 137, 173, 174, 199, 204, 212, 236, 237, 246, 247, 253, 256, 257, 263, 267, 300, 340, 376, 447, 488, 518, 520, 526, 534
 Szalay Fruzsina 367
 Szalay Gyula 474
 Szalay Imre 7, 107, 312, 427, 509
 Szalay József 373
 Szalay Károly 162, 165
 Szalay Károly (1929–) XXI, 344
 Szalay Lajos 362
 Szalay László 114, 291, 373, 419, 509
 Szalay Mihály 180
 Szalóczy Bertalan 511
 Szaltikov–Scesdrin, Mihail Jevgrafovics 255, 256
 Számadó János → Lyka Károly
 Számvald Gyula 30
 Szana Tamás XXI, 8, 11, 17, 18, 56, 85, 87–91, 94, 97, 98, 101, 105, 108, 123, 128, 134, 139, 140, 143, 144, 149, 170, 243, 247, 261–263, 287, 291, 292, 296, 297, 302, 305, 308, 309, 328, 332, 333, 345, 359, 365, 367–368, 371, 378, 382, 383, 388, 389, 396, 420, 429, 431, 446, 447, 457, 469, 473, 477, 479, 484–487, 489, 511, 513, 514, 529, 533, 534, 536, 542, 544, 546, 549, 550, 551, 556, 557
 Szántó György 212

- Szántó Kálmán 17, 88, 134, 176, 196, 221, 333, 440, 447, 480
- Szarka Lajos 465
- Szarvady Frigyes 74
- Szarvas Gábor XX, 67–69, **369–370**, 474
- Szarvas Gáborné 369
- Szász Béla 115, 313, **370–371**
- Szász Béla, ifj. 380
- Szász Domokos 371, 442
- Szász Ferenc 183
- Szász Gerő 30, 360, **371–372**, 442, 519
- Szász Géza 70
- Szász Imre 267
- Szász Károly (1829–1905) 10, 12, 54, 55, 109, 111, 113, 115, 118, 143, 146, 147, 149, 157, 172, 176, 189, 225, 231, 239, 287, 290, 291, 312, 350, 353, 355, **372–380**, 386, 388, 391, 400, 403, 408, 419–424, 435, 440, 449, 451, 453, 457–459, 461–464, 468, 483, 487, 493, 509, 540, 553–555, 558
- Szász Károly (1863–1925) 327
- Szász Károly (1865–1950) XXI, 16, 17, 19–21, 31, 73, 107, 141, 146, 157, 158, 164, 184, 232, 258, 270, 272, 282, 305, 321, 323, 325, 329, 331, 336, 337, 349, 354, 363, 364, 366, 368, 372–374, 377, 380, 391, 392, 396, 402, 405, 412, 422, 423, 440, 441, 453, 459, 463, 477, 488, 509, 511, 513, 548, 556
- Szász Károlyné (Iduna) 373, **380**
- Szász Lőrinc 297
- Szász Póli → Szász Károlyné (Iduna)
- Szász Zoltán 116, 117, 128, 132, 178, 206, 245, 374, 375
- Szatai Ferenc 66
- Szathmári Király Ida 450
- Szathmári Mór 14
- Szathmáry Károly → Szathmáry Károly, P.
- Szathmáry Károly, P. 291, 312, **380–383**, 445
- Szathmáry Zoltán 39
- Szatmári Jenő 223
- Szatmári Mór 126, 475
- Szauer József XV, 299
- Szávay Gyula 127, 331, 358, **383–384**
- Szabényi Géza 33, 83
- Szabenyi József 15
- Szaberényi Lehel 174
- Széchenyi István 111, 114, 118, 160, 171, 217, 509, 555
- Széchy András 201
- Széchy Károly XXI, 100, 151, 260, 347, 371, **384–385**, 478, 553
- Szécsi Ferenc 66, 126, 222
- Szécsi József 302
- Szecső Károly 549
- Szecső Vilmos 323
- Szécsey Mária 467
- Szegedi István 340
- Szegedi Péter → Péter László
- Szegedy-Maszák Hugó 113
- Szegfi Mór 80, 151, 290, 517
- Szegfi Morné Kanya Emília 53, 151, 167, 284, 381, 391, 440, 443, 483, 487, 549
- Szeghalmi Elemér 112, 301, 343, 376, 402, 429, 463
- Szeghy Ákos 535
- Szegő András 178
- Szegő Arnold 131, 286
- Szegő Endre 206
- Szegzárdy József 500
- Székács József 454, 511
- Székely Anna Klára 118
- Székely Béla 70, 90, 263, 287
- Székely György XXI, 31, 113, 195, 270, 375, 413, 459, 465
- Székely István 161, 184
- Székely János 524
- Székely József 120, 151, **385**, 483, 486, 490, 532
- Székely Károly 370
- Székely László 37
- Székely Molnár Imre 314, 360
- Székely Sámuel 42, 293, 320
- Székely Sándor 6
- Székely Tibor 160
- Székelyhidi Ágoston 162
- Szekeres Fábrián 184
- Szekeres József 195, 413
- Szekeres László XVII, 25, 26, 44, 47, 66, 67, 84, 85, 238, 401, 551
- Szekernyész János 363
- Szekfü András 122
- Szekfü Gyula XIX, XXI, 336, 433
- Szél Lajos 131
- Szelényi Ödön 63, 160, 184
- Szeless József 28
- Szeless Ödön 462
- Szelestey László **385–386**, 528
- Szeli István XIX, XXI, 204, 205, 215
- Széli Farkas 30
- Széli István 211
- Széli Kálmán 312
- Széli Piroska 372
- Szélpál Árpád 201, 327
- Szem. → Szilágyi Dezső
- Szemák István 272, 336, 455
- Szémán István 211
- Szemere Attila 114, 229, 238, 261, 294, 509
- Szemere Bertalan 311, 527, 529
- Szemere György 245, 354
- Szemere Miklós 122, 139, 145, 146, 165, 358, 367, 372, 373, 375, 377, **386–389**, 450–453, 459, 482, 554

- Szemere Pál 277
 Szemere Samu XIV, 286
 Szemes Elek 482
 Szemkő Aladár 64
 Szemlélő 379, 537
 Szemlérl Ferenc XXI, 33, 37, 58, 116, 170, 211, 444, 524
 Szemző Piroska → Szemző Piroska, D.
 Szemző Piroska, D. XX, 47, 76, 123, 171, 496, 498, 503, 517, 522, 528, 531
 Szende Aladár 506, 507
 Szendrei János 13
 Szendrey Júlia (1828–1868) 20, 21, 61
 Szendrei Júlia (20. sz.) 501, 503, 508
 Szendrey Zsigmond 47, 69, 70
 Szendrő József 199
 Szenes András 442, 447
 Szenes Béla 317, 331
 Szenes Tilda 123, 164
 Szenteleky Kornél 160
 Szentesi Rudolf → Kiss József
 Szentessy Gyula 389–390
 Szentgyörgyi István 410, 414
 Szentgyörgyi László 402
 Szentgyörgyi Vörös Dezső 489
 Szentimrei Jenő 30, 43, 201, 295, 296, 298, 386, 402, 412
 Szent-Imrey György 455, 462
 Szentirmai Imréné 348
 Szentiváni Mihály 423
 Szentiványi Béla 83, 268, 424, 429
 Szentiványi József 468
 Szentkirályi Tóth József 474
 Szentkláray Jenő 143
 Szentmártoni 422
 Szentpétery Sámuel 453, 459
 Szép Ernő XXI, 127, 130, 213, 242, 392, 405
 Szepessy László 478, 538
 Szerb Antal XXI, 13, 86, 245, 434
 Szerdahelyi István 36
 Szerdahelyi Sándor 233
 Szeremley Császár Loránd 466
 Szerk. → Arany János
 Szerk. → Horváth János
 Szerk. → Nagy Károly
 Szerk. → Thienemann Tivadar
 Szerkesztő → Ballagi Mór
 Szetey András 173
 Szetey Endre 185
 Szeverényi Erzsébet 436
 Szigethy Ferenc 146, 147, 479
 Szigethy Gyuláné 156
 Szigethy Vilmos, Sz. 143, 238, 293, 384, 498
 Szigeti Jenő 74, 78
 Szigeti József (1822–1902) 390–396, 408, 484
 Szigeti József 67
 Szigeti József (1912–) 179, 193
 Szigeti remete → Krúdy Gyula
 Szigeti sétáló → Krúdy Gyula
 Szigetvári Iván XXI, 99, 181, 183, 188, 251, 256, 333, 369, 370, 376, 513
 Szigligeti Anna 397, 418
 Szigligeti Ede V, VI, 28, 30, 34, 80, 142, 208, 212, 295, 396–422, 440, 479, 480, 536
 Szigligeti Jolán 397, 418
 Szigligeti Mária 397
 szignó 336
 Szij Gábor → Szijgyártó László
 Szij Rezső 220
 Szijgyártó László 448, 464
 Szijj Ferenc 38
 Sziklay Ferenc 57, 158
 Sziklay István 51
 Sziklay János 33, 38, 52, 55, 61, 75, 118, 139, 180, 194, 196, 244, 245, 262, 308, 322, 327, 340, 395, 407, 426, 477, 513, 542–545, 550
 Sziklay László XXII, 33, 138, 212, 263
 Szikra → Teleki Sándorné
 Szikszay Pál 464
 Szilády Áron 422–423
 Szilády Zoltán 98
 Szilágyi Ádám 67
 Szilágyi Béla 135
 Szilágyi Dezső 125, 219, 541
 Szilágyi Ferenc 423
 Szilágyi Géza 127, 129, 130, 131, 135, 138, 220–222, 233, 286, 288, 339, 347, 352, 364, 383, 443, 478, 517, 522, 524, 525, 542
 Szilágyi István 510
 Szilágyi Ödön 318, 362
 Szilágyi Péter 169, 219
 Szilágyi Péterné XXII
 Szilágyi Sándor XXI, 14, 39, 65, 110–112, 119, 120, 156, 289, 304, 311, 353, 360, 372, 413, 423–425, 434, 439, 448, 522, 523
 Szilágyi Virgil 425
 Szilasi Vilmos 300
 Szily Imre 266
 Szily Kálmán XV, XXI, 7, 72, 312, 370, 377, 396, 399
 Szinek István 254
 Szinéri György → Cserey Zsigmond
 Szinéri Márton 77, 392, 398, 399, 407, 410, 411
 Szinervári András 205
 Szini Gyula 33, 56, 71, 103, 126, 131, 135, 144, 196, 253, 296, 298, 336, 462, 513, 547
 Szini Károly 531
 Szinyei Gerzson 5, 451

- Szinnyei Ferenc 50, 62, 66, 69, 80, 96, 98, 107, 117,
 118, 120, 157, 219, 290, 299, 306, 330, 374, 385,
 442, 474, 497, 545
 Szinnyei József, id. (1830–1913) VII, 23, 33, 48, 49,
 424, 425–427, 487, 508, 517
 Szinnyei József, ifj. (1857–1943) 3, 369, 370, 385,
 414, 422, 425
 Szinnyei Merse Pál 236
 Szira Béla 109, 273–275, 284, 384, 409, 413, 545
 Szirák Ferenc 70, 82, 187
 Szirbik Antal 315
 Szirmai Gyula 469
 Szirmai Károly 205
 Szirmay-Pulszky Henriette XXI, 58, 114, 138, 169,
 342, 525
 Szitnyay Zoltán 412
 Szivák János 86, 481
 Szlávik Mátyás 457
 Szmida Viktor 428, 429
 Szmrecsányi Mihály 478, 481
 Szoboszlai Béla 6, 7, 312
 Szoják Rezső 75, 189
 Szokolay Kornél 327
 Szokoly Viktor 53
 Szomaházy István XXII, 4, 15, 17, 49, 50, 56, 71, 89,
 91, 100, 126, 127, 220, 221, 242, 293, 298, 333,
 336, 367, 390, 408, 475, 535, 550
 Szombach Godehárd 148, 278, 525
 Szombathelyi Ervin 195, 202, 247, 412
 Szombathy Ignác 38
 Szombathy Viktor 51, 83, 164, 174, 237, 269, 470
 Szomor Dezső 21, 75, 96, 126, 262
 Szomor Emil XXII, 21, 154, 212, 222, 234, 270, 405,
 547
 Szomor Károly 176
 Szontagh Dániel 11
 Szontagh Gusztáv 406, 407, 494
 Szontagh Pál 156, 157, 165, 167, 172, 240
 Szotyori Nagy Károly 229
 Szöcs Farkas 83
 Szöcs István 122, 217, 277
 Szögedi Péter → Péter László
 Szőke György 211
 Szőke István 555
 Szőke Oktáv → Szini Gyula
 Szőke Sándor 193
 Szöllösi János 30
 Szöllösi Zsigmond 125, 126, 127, 133, 221, 241, 334
 Szöllösy András 301
 Szőnyi Sándor 535
 Szőrényi Éva 198
 Szőts Farkas 335, 455
 Szőts Gyula 107
 Sztankó Béla 309
 Sztefanova, Nevena 204
 Sztejn, V. A. 210
 Sztójánovits Jenő 280
 Sztójitsné Alexy Elza 37
 Sztrakoniczky Károly 137
 Sztura Szilárd 251, 254
 Szudy Elemér 324
 Szulik József 134, 143, 144, 351, 492, 536
 Szuromi Lajos 529
 Szűcs Andor 271, 446
 Szűcs János 206
 Szűcs Jenő 78, 79
 Szűcsi József 166, 254
 Szüllő Géza 99, 322
 Szürke Pál → Balassa József
 Szűry Dénes XXII, 354, 375, 424, 425, 516
 Szűts Dezső 438
 Szvacsek Rezső 289
 Szvorényi József 428, 429
 Taar Ferenc 277
 Tabéry Géza XVII, 16, 30, 32, 51, 85, 164
 Tabi László 422
 Tábori Kornél 27, 29, 33, 36, 43, 45, 47, 50, 51, 53,
 75, 96, 166, 290, 330, 407
 Tábori Róbert 8, 15, 16, 19, 22, 29, 35, 48, 56, 88, 89,
 92, 102, 157, 194, 196, 221, 223, 225, 228, 247,
 248, 259, 265, 266, 267, 280, 281, 293, 301, 307,
 327, 328, 329, 333–335, 344, 355, 356, 367, 390,
 391, 395, 401, 408, 438, 444, 477, 486, 489, 505,
 534, 539, 542, 547, 556
 Tábori Róbertné 519
 Taillandier, Saint René de 122
 Taine, Hippolyte-Adolphe 300, 348
 Takács Béla 265, 484
 Takács Menyhért 168, 461
 Takács Tibor 104
 Takáts Sándor 25, 38, 43, 45, 51, 52, 80, 242, 388
 Talabér János 466, 468
 Tallyay István 138
 Tamás Attila 527, 533
 Tamás Ernő 14, 20, 22, 83, 87, 97, 193, 226, 264,
 267, 290, 301, 340, 342, 344, 345, 401, 411, 412,
 420
 Tamás Gáspár 274, 412
 Tamás István 200
 Tamás Lajos 162, 186, 214
 Tamás László 411
 Tamásy György 211
 Tanárky Gyula 313
 Tánics Mihály 39, 518
 Tankó László 463
 Tar Lőrinc → Ignótus
 Tarcavölgyi János 188

- Tarczali Benő 237, 247
 Tardos Krenner Viktor 289
 Tárkány Szűcs Ernő 502, 508
 Tárkányi Béla József 278, **427–429**
 Tarkövi István 482
 Tasnádi Attila 472
 Tátrai 532
 Tausk Herman 265
 Técsei Tamás 98
 Tedeschi Mária 403
 Téglás Gábor 353
 Téglás Tivadar 25, 26, 32, 81, 85, 86, 94, 294
 Telekes Béla 287
 Teleki Blanka XXII, 21, 303
 Teleki Janka 362
 Teleki László 442, 447, 448
 Teleki Sándor XXII, 30, 48, **429–431**
 Teleki Sándorné 173, 265
 Télfy Iván 382
 Temperley, H. W. V. 59
 Tér Jenő 69, 84
 Terescsényi György 505
 Terestyéni Ferenc 97
 Terhes Sámuel 451, 453
 Tersánszky J. Jenő 71, 226
 Tezla, Albert 23, 95, 109, 136, 154, 226, 295, 337,
 396, 442, 449, 514
 Thallóczy Lajos 231
 Thaly Kálmán 28, 89, 347, 376, **431–435**, 451, 461
 Thaly Zsigmond 122
 Tharaud, Jean 75
 Tharaud, Jérôme 75
 Thein Alfréd 215
 Thewrewk Árpád, Ponori 4
 Thewrewk Emil, Ponori 469
 Thewrewk István, Ponori 15, 128, 238
 Thienemann Tivadar 12, 347
 Thirring Gusztávné 316
 Thomas → Elek Artúr
 Thomas Mark → Hamvas Béla
 Thoméc József 306
 Thott Rezső 231
 Thuri Etele 38
 Thúróczy Vilmos 230
 Thúry György 541
 Thury Lajos 201, 273, 274
 Thury Zoltán 55, **435–439**
 Thury Zsuzsa 435, 436, 437
 Thurzó Gábor XVIII, 164, 173, 219, 246, 336, 340,
 505
 Tiborc → Ambrus Zoltán
 Tiborc Zsigmond 37, 207
 Tichy Kálmán 73, 147, 284
 Tieder Zsigmond 286
 Tihanyi Pál 245
 Timár Kálmán 30, 157, 553
 Timár Magda 526, 534
 Timár Szaniszló 92, 245, 309, 329, 375, 437, 494
 Timkó József 387
 Tisza Domokos 182, 189, **439–440**
 Tisza István 230
 Tisza Kálmán 234
 Tisza Lajos 238, 260, 261
 Tiszai Andor 22, 23, 66
 Toborzó 452
 Tófalvi György 216
 Toldy Ferenc XXII, 11, 13, 30, 34, 48, 78, 83, 110,
 349, 397, 400, 402, 416, 427, 428, 440, 452, 453,
 485, 494, 558
 Toldy István **440–442**, 559
 Toldy László 123
 Tolnai (Lehr) Vilmos → Tolnai Vilmos
 Tolnai Gábor 158, 164, 176, 193, 201, 213, 282, 284
 Tolnai Lajos V, 28, 46, 54, 55, 131, 144, 177, 262,
 289, 299, 365, 367, 374, **442–448**, 463, 464, 474,
 523, 525, 530, 537, 559
 Tolnai Péter 229
 Tolnai Vilmos 12, 13, 31, 38, 50, 64, 65, 67–70, 78,
 80, 148–151, 155, 158, 160, 161, 166, 171, 180–
 182, 184, 185, 187–189, 192, 217, 255, 323, 347,
 348, 365, 409, 432–434, 439, 453, 455, 465–467,
 489, 518
 Tolsztoj, Lev Nyikolajevics 256, 358, 359
 Toma István XXII
 Tomor Ferenc 186
 Tomori Anasztáz **448–449**, 518
 Tompa József 68, 70, 86, 370, 434
 Tompa Mihály V, XXII, 40, 57, 145, 146, 148, 151,
 168, 282–284, 373, 377, 387, 388, 396, **449–472**,
 485, 511, 512, 558
 Toncz Tibor 62
 Toncs Gusztáv 191
 Tordai Ányos 20, 135, 278, 351, 352, 429, 486
 Tordai Grail Erzsébet
 Tordai György 151
 Tordai Zádor 186
 Torday Lajos 108, 421
 Torkos László 187, 325, **472–474**, 488
 Tótfalusy István 526
 Tóth Árpád XXII, 71, 146, 366, 405, 470, 530, 552
 Tóth Béla (1857–1907) 5, 69, 125, 131, 134, 299,
 303, 343, 344, 385, **474–478**, 486
 Tóth Béla (1908) 75, 339, 463
 Tóth Bertalan 478
 Tóth Dezső XXII, 112, 202
 Tóth Ede 162, 218, 402, **478–482**, 538
 Tóth Endre 39, 373, 385, 387, 452, **482–483**
 Tóth Gábor XIV

- Tóth Gyula XVIII, XX, 110, 114, 115, 117–121, 285, 286
 Tóth Imre 21, 196, 294, 392
 Tóth József (1823–1870) 391, **483–484**
 Tóth József (1851–1903) 459, **484**
 Tóth Kálmán (1831–1881) XXII, 26, 27, 33, 112, 120, 282, 326, 346, 391, 397, 473, 475, **484–492**, 520, 544
 Tóth Kálmán (20. sz.) 127, 149, 512
 Tóth Lajos 148, 422
 Tóth László 99, 312, 448, 504
 Tóth Laura 306
 Tóth Lőrinc XIX, 4, 33, 77, 79, 112, 350, 388, 394, 397, 402, 455, **492–495**
 Tóth Pál 450, 461
 Tóth Sándor (1854–1914) 113, 160, 262, 345, 446, 447, 551, 557
 Tóth Sándor (20. sz.) 151
 Tóth T. Albin 477
 Tóth Tibor 86, 89, 248
 Tóth-Pál Zoltán 488
 Tóvölgyi Titusz **495–496**
 Több karzatjáró 77
 Tömböly Gergely 232
 Tömörkény István V, XVI, 238, 243, 259, 264, 292, 306, 307, 309, 351, **496–508**
 Törő Györgyi → Törő Györgyi, H.
 Törő Györgyi, H. VII, XVII, 26, 60, 67, 73, 284, 302, 403
 Török András 186
 Török Gyula 98, 500, 507
 Török István 110
 Török János 180, 187, 451, 452, **508**
 Török Konstant 369
 Török Pál 60
 Török Sándor 246, 531
 Török Sophie 22, 23, 51, 486
 Töröné Korpássy Mária 362
 Törös László XIV, 63, 84
 Törös Tivadar 113
 Törs Kálmán 28, 30, 54, 84, 235, 236, 391, 398, 401, 458, 480, 487
 Törs Tibor 30
 Tövisi Géza 80
 Tragor Ignác 241
 Travnik Jenő 525
 Trebitz János 218
 Trefort Ágoston XXII, 114, **508–510**
 Trenck, Friedrich 62, 92
 Trencsényi Károly 152, 254, 348, 465, 467
 Trencsényi-Waldapfel Imre XXII, 132, 182, 183, 331, 436
 Trikál József 185
 Trócsányi Dezső 460
 Trócsányi Zoltán 405, 414
 Trócsányi Zsolt 122
 Tronchon, Henri 206
 Tuba János 50
 Tudósy Lászlóné 243
 Turák János 26
 Turányi Kornél 122
 Turczel Lajos 463, 501
 Turcsányi Elek 103
 Turgenyev, Ivan Szergejevics 256, 344, 559
 Turi Béla 12, 111, 357, 429
 Túri Mészáros István 166
 Turóczy József → Turóczy-Trostler József
 Turóczy-Trostler József XVI, XXII, 22, 32, 33, 62, 75, 78, 96, 111, 122, 123, 131, 133, 135, 158, 161, 164, 176, 182, 207–209, 232, 316, 324, 339, 346, 347, 363, 370, 432, 434, 448, 474, 497, 517, 559
 Tutsek Anna 19, 103, 116, 120, 308, 328, 438
 Tüdös István 335, 365, 469
 Tüske → Vargyas Endre
 Tuskés Tibor 200
 Udvardy (Cserna) Vince 120
 Udvaros Béla 200
 Udvary Ferenc 109
 Ugron Gábor 100
 Új Károly 409
 Újházi Ede XXII, 28, 85, 294, 390, 484
 Újházy Sándor 25
 Újhelyi Nándor 98
 Újlaki Antal 503, **510–511**
 Újlaki Géza 254, 505
 Újvári Béla 8, 222
 Újvárossy Fedor 77
 Újváry Zoltán 148
 Újvilági 289
 Ulbach, Louis 74
 Ungvári László 195, 198
 Ungvári Tamás XIV, 136, 139, 247, 276, 343, 346
 Uray Sándor 364
 Urbán Ernő 339
 Úrváry Lajos 28, 100
 Utas Zsigmond X
 Utasi Csaba 501, 502
 Utolsó Igric 544
 Uzindur → Dobsa Lajos
 Uzsocki András 310
 Ūrmóssy Lajos 42, 117
 Vaád Ferenc 229
 Vachot Imre 493
 Vachott Sándor 387, 468
 Vachott Sándorné 110, 495, **511**
 Vachottné Csapó Mária → Vachott Sándorné

- Váczy János 39, 145, 158, 177, 218, 278, 301, 314, 353, 355, 368, 373, 388, 426, 427, 449, 453, 455, 456, 458, 462–464, 468, 472, 514
- Váczy József 360, 500
- Vadász Ede 61
- Vadász Norbert 460
- Vadnai Károly XXII, 30, 39, 91, 113, 115, 141, 144, 146, 147, 149–151, 260, 282, 284, 289, 290, 294, 304, 310, 315, 320, 355, 356, 372–375, 377, 379, 381, 382, 385, 387, 388, 397, 400, 401, 403, 421, 428, 440, 448, 454, 461, 485, 487, 488, 511–514, 516, 518, 522, 532, 533, 538, 539, 544, 549, 555, 556
- Vadnay Béla XXII, 146, 148, 459, 461
- Vág Sándor 236
- Vágó József 91
- Vágó Mária 83
- Vágó Pál 243
- Vágvölgyi Lajos 131
- Vágvölgyi Tibor XXI
- Vahot Imre 228, 233, 247, 393, 397, 410, 411, 413, 532, 554
- Vajda Béla 37, 61, 221
- Vajda Emil 55, 452
- Vajda Endre 32, 246, 346, 526
- Vajda György Mihály XIX, XXI, 30, 122, 123, 202, 220, 330, 332
- Vajda Gyula 64
- Vajda János V, XXII, 32, 40, 80, 84, 136, 137, 138, 142, 150, 176, 289, 342, 344, 350, 353, 371, 407, 418, 444, 491, 514–534
- Vajda János, Csn. 220
- Vajda Jánosné → Bartos Róza
- Vajda László XX
- Vajda Miklós 442, 445, 447
- Vajda Pál 178, 179, 203
- Vajda Péter 385, 529
- Vajda Sándor 242, 277
- Vajda Viktor 400
- Vajhtó László 342
- Vájlak Sándor 76
- Vajtai István XV, 60, 116, 158, 179, 236, 248, 344, 412, 420, 464, 502, 517
- Vajthó László 17, 193, 198, 273–275, 285, 286, 288, 289, 337–341, 344, 363, 412, 417, 464
- Valbuena-Prat, Angel 211
- Valéry, Paul 183
- Váli Béla 279, 312, 398, 399, 402, 408, 421, 542, 543, 544
- Váli Mari 47, 52
- Váلكai Imre XXII, 53, 112, 141, 150, 303, 353, 375, 381, 385, 386, 391, 397, 432, 461, 487, 512, 523, 544, 554
- Valkó Iván Péter 159, 169
- Vály Ferencné
- Vályné Jókai Eszter → Vály Ferencné
- Vámbéry Ármin 30, 122
- Vámos László 200, 202
- Vámos Magda 275
- Vancák János 329
- Vándor Andor 127
- Vándor Kálmán 214
- Vándori Rezső 406
- Vándoryné Kövér Ilona 488
- Ványi Ferenc 92, 544
- Váradi Antal XXII, 15, 29, 49, 67, 93, 129, 143, 240, 251, 270, 281, 327, 390–392, 394, 396, 398, 400, 401, 473, 478, 480, 481, 484, 509, 520, 525, 534–539, 544
- Váradi Aranka 173
- Váradi Károly 40
- Váradi Károlyné Miklóss Ida 396
- Váradi Ödön 438
- Váradi Sternberg János 210
- Váradi Tibor 201
- Váradi-Sternberg János 431
- Várady Antal 328, 331
- Várady Aurél 51, 279, 445
- Várady Gábor XXII, 311
- Várady Imre 179, 191
- Várady István 307
- Várady Zsigmond 401
- Varannai Aurél 257
- Varbói Györe János 48
- Várdai Béla 23, 66, 111, 167, 178, 226, 231–233, 235, 236, 246, 254, 337, 352, 353, 366, 486, 494, 500, 507, 540, 541
- Várfalvi Károly 9
- Varga Bálint 380
- Varga Béla 136
- Varga Domokos 6
- Varga Gyula 263
- Varga Imre 210, 434
- Varga János 83
- Varga Jenő 433
- Varga József XIV, 13, 231, 295, 497, 530
- Varga Mihály XIV
- Varga Ottó 510
- Varga Róza 10
- Varga Sándor XVI
- Varga Zoltán 114
- Vargha Balázs 52, 72, 413
- Vargha Damján 107, 168
- Vargha Gyula 115, 126, 148, 169, 241, 350, 376, 513, 539–542, 549
- Vargha Kálmán XX, XXII, 265, 267, 276, 496, 501, 507, 534, 558, 559
- Vargha Zoltán → Vargha Zoltán, Görzsönyi
- Vargha Zoltán, Görzsönyi 373, 539, 540

- Vargyas Endre 544
 Vári Rezső 3
 Varjas Béla 179
 Varjas Endre 278, 358, 359, 429
 Varjassy Árpád 230
 Várkonyi Ágnes, R. 159, 162, 186, 431, 432, 434, 435
 Várkonyi Hildebrand 156, 161, 169, 171
 Várkonyi Nándor 98, 146, 185, 285, 302
 Várkonyi Rezső 351
 Várkonyi Titusz 516
 Várnai Lajosné 124
 Váró Ferenc 64
 Váró Gedeon 67
 Városi István 506
 Varró Judit, M. → Miklóssyné Varró Judit
 Varsányi Gyula 542
 Váry István XXII, 152, 281, 362
 Váry Rezső 168
 Vas Andor → Hazucha Ferenc
 Vas Borona → Vargyas Endre
 Vas Gereben 62, 542–546
 Vas István XXII, 342
 Vásárhelyi István 6
 Vásárhelyi Júlia 367, 501
 Vass Béla 6
 Vass László 173, 214, 232, 236, 246, 273, 284, 296,
 308, 313, 336, 412, 482, 500, 506, 522
 Vass Tamás 443
 Vass Vince 37
 Váth János 20, 545
 Vattay László 469
 Vautier, Guillaume 96, 178, 206
 Vay Lászlóné → Beniczky Sarolta
 Vay Sándor → Vay Sarolta
 Vay Sarolta 85, 164, 385, 457, 459, 462, 493
 Vayerné Zibolen Ágnes 48, 166
 Vayk → Vay Sarolta
 Vázsonyi Endre 274, 336
 Vázsonyi Vilmos 286
 Véber Károly 121, 248, 249, 272
 Vécsei Irén 83, 87
 Vécsey Miklós 235
 Vécsey Özséb 461
 Vécsey Tamás 494, 509
 Veégh Sándor 296, 365
 Végh Arthur 394, 403, 421
 Végh Ferenc 25, 26, 32, 163, 506
 Végh György 342
 Végh József 499
 Vékey Valér 387
 Vékony Antal 249, 267
 Velezdi Mihály → Baros Gyula
 Velf György 377
 Velitsné Haynald Terézia 166
 Velszi Bárd → Wallez Jenő
 Vende Ernő 537
 Vende Margit 340
 Vér Andor 147, 201
 Vér György 201
 Vereš, Tómo 90
 Verédy Károly 555
 Veres Ernő 172
 Veres Pálné 156, 157, 164, 165, 170, 171
 Veres Péter XXII, 58, 69, 73, 159
 Veres Samu 187, 457
 Verescsagin, Vaszilij Vasziljevics 47
 Veress Dániel 300
 Veress Samu 237, 469, 470
 Veress Sándor 195
 Vergilius Maro, Publius 181
 Véri Lajos 559
 Verlaine, Paul 344
 Verne, Jules 69, 84
 Verner László 96
 Verő György 319, 546–548
 Versényi György 56, 134, 200, 247, 309, 371, 372,
 408, 411, 416, 459, 465, 467, 468, 548
 Verskővi 480
 Vértes István 494
 Vértes József 124
 Vértes Sándor 433
 Vértesi Arnold 51, 364, 495, 544, 548–551
 Vértesy Gyula 51, 55, 97, 99, 139, 341, 365, 524,
 551–552
 Vértesy Jenő 53, 65, 69, 70, 158, 166, 170, 272, 359,
 373, 379, 396, 398, 399, 401, 402, 404, 426, 428,
 440, 453, 485, 511
 Vértesy Miklós 123, 425, 427, 495, 548, 549
 Vészi Endre 56, 68, 195, 198, 246, 411, 526
 Vészi János, G. 447
 Vészi József 42, 43, 50, 53, 100, 108, 230, 264, 556
 Veszprémi 393
 Veszprémy Dezső 432, 434
 Veteranus → Gáspár Imre
 Vezér Erzsébet XIV
 Vianu, Tudor 183
 Victor Pál 220
 Viczmándy Tamás 389
 Vida Imre 160
 Vida József 376
 Vida Károly 34
 Vidacs Aladár 168
 Vidmar Antal 178, 210, 216
 Vidor Marcell 285, 289
 Vidor Pál 93, 481
 Vidor Pálné 507
 Vietórisz József 383
 Vigny, Alfred de 118

- Vihar Béla 167
 Viharos → Gerő Ödön
 Vikár Béla 4, 369, 374
 Viktor János 7
 Villányi Béla Árpád 177
 Villet, Louis 96
 Vilmos, II. német császár, porosz király 239
 Vimar Antal 178
 Vincze Géza 46
 Vincze József 231, 341, 505
 Vincze László 517
 Violet Gyula 278
 Virág Frigyes 348
 Virágh Mihály 215
 Virter Ferenc 75
 Visi Imre 421, 441
 Visnovszky Rezső 136, 165
 Vissnyovszky Rezső → Visnovszky Rezső
 Visy József 232
 Viszota Gyula 27, 111, 173, 354, 488, 490, 509, 510
 Vita Zsigmond XXII, 161, 171, 460, 497
 Vitányi János 198
 Vízvári Gyula 390, 391
 Vízny Ferenc 510
 Vnuto Berta 66
 Voinovich Géza XIV, XVI, XXII, 20, 22, 23, 57, 60, 99,
 130, 132, 145, 148, 154, 155, 158, 165, 169, 170,
 176, 179, 184, 189, 194, 197, 209, 217, 221, 272,
 273, 288, 366, 372, 376, 413, 444, 455, 525, 540
 Volf György XVI, 68, 105
 Vozári Gyula → Vozáry Gyula, R.
 Vozáry Gyula, R. 118, 434, 449, 451, 455, 456, 468
 Vörös Dezső 116, 120
 Vörös István 161, 170, 298
 Vörösmarty Mihály XXII, 37, 70, 118, 372, 406–408,
 457, 468, 470, 472, 495, 511, 530
 Vörösvári István 274
 Vrchlický, Jaroslav 183, 204, 214
 Vucskits Jenő 184, 362, 429
 Vutkovich Sándor XXII, 33, 112, 143, 150, 160, 282, 284,
 290, 302, 316, 368, 375, 381, 387, 388, 391, 397, 428,
 432, 440, 461, 473, 487, 512, 518, 555, 556
- Wacha Imre 68, 255
 Waczulik László 254
 Wagner József 434
 Wagner Lajos 510
 Wagner, Richard 301
 Waimio, Niilo E. 78
 Waldapfel Eszter, V. 29
 Waldapfel János XVI, 105, 169, 183, 348
 Waldapfel József XXII, 40, 59, 143, 144, 148, 151,
 155, 159, 161, 169, 172, 174, 182, 183, 191, 210,
 232, 246, 457, 515
- Waldmann Ernő 157, 219
 Walkovszky Erzsébet 464
 Wallenburger Gusztáv 347
 Wallenstein Margit 27
 Wallentinyi Dezső 470
 Wallentinyi Dezsóné 283, 457
 Wallentinyi Samu 166, 462, 465
 Wallez Jenő 53, 113, 130, 245, 273, 286, 293, 334,
 436
 Wallis, A. S. C. 177, 207
 Wallner, Franz 74
 Walter Gyula 71, 348, 351, 358, 363
 Walter Teréz → Pulszky Ferencné
 Wéber Antal 14, 112, 117, 232, 277
 Weber Artúr 107, 404, 407, 408, 411, 434
 Weber, Karl Julius 171, 181, 182
 Weidinger József 487, 489
 Weigelt, G. 74
 Weigl Géza 124, 475
 Weinckheim Béla 527
 Weiss, Julian 272
 Weisz Ignác 176
 Weiszburg Gyula 221
 Weitzel, Karl 60
 Wekerle Sándor 29
 Wells, Herbert G. 69, 84
 Wenckheim Béla 527
 Wenczel Gusztáv 337
 Werner Adolf 555
 Wertheimer Adolf 221
 Wertheimer Ede 353
 Wesselényi Miklós 62, 110, 111, 118
 Weszely Ödön 106
 Widmar, Antonio → Vidmar Antal
 Wilde, Oscar 476
 Wildner Ödön 53, 93, 155, 170, 175, 269, 329, 438
 Windisch Éva, V. VII
 Wintermantel István 96
 Wlassics Gyula XV, 29, 114, 173, 433, 509
 Wohl Janka 552–553
 Wohl Stefánia 552, 553–554
 Wohlmuth Ernő 168, 184
 Wojatsek Károly 186
 Wolff, Pius Alexander 404, 414
 Wolfner József 127, 229–231, 241, 242
 Wolfner Pál → Farkas Pál
 Woolf, Virginia 204
- Xántus János 7, 310
 Xántus Jánosné Doleschall Gabriella 460
 Xenophanész 181
- Yksz 324
 Ypsilon 235

- Ypszilon 339
- Zabel, Eugen 208
- Zaboretzky Ervin 330
- Záborszky Endre 325
- Zádor Tamás 19, 216, 331
- Zalai Sámuel 43
- Zalár József **554–555**
- Zámbó Aurél 485
- Závodszy Károly → Széchy Károly
- Závodszy Levente 432
- Závory Sándor 229, 239, 556
- Zayzon János 36
- Zeldovics Mária 259
- Zelestei 36
- Zelk Zoltán 195, 198
- Zelliger Alajos 12, 357
- Zempléni Árpád 36, 140, 221, 245, 341, 366, 390,
515, 519, 521, 524, 548, 552, 554
- Zempléni P. Gyula 263
- Zerffi Gusztáv 410
- Zerkowitz Szidónia 492
- Zéta 540
- Zeyk József 119
- Zichy Antal 421, 426, 528, **555–556**
- Zichy Géza 400, 552, 553, **556–558**
- Zichy Mária 205
- Zichy Mihály 34, 50, 155, 178, 193
- Zichy Nándor 37, 40–43, 47, 81, 528
- Zid 18
- Ziegler Ernő 88
- Zigány Árpád 79, 301, 438
- Zilahi Kiss Béla → Kiss Béla, Zilahi
- Zilahi László 115
- Zilahy Imre 81, 109, 381, **558**
- Zilahy Károly XXII, 53, 59, 116, 176, 350, 461, 463,
514, 515, 518, 532, **558–559**
- Zilahy Lajos 22, 535
- Zilahy László 214
- Zilahy Sándor 77, 325
- Zimándi P. István 3, 299, 349, 516
- Zimándi Pius → Zimándi P. István
- Zirc Péter 124
- Zircz Péter 225, 231, 315
- Zivuska Jenő 315, 329
- Zlinszky Aladár 10, 55, 82, 122, 136, 145, 175, 255,
408, 433, 438, 455, 466, 488
- Zmaj, Jovan Jovanović 205
- Zola, Émile 29, 30, 70, 75
- Zolnai Béla 103, 148, 182, 272, 301, 329, 347–349,
398, 404, 408, 409, 417, 421, 434, 463, 507, 541
- Zolnai Gyula 69, 118, 145, 171, 190, 254, 255,
324
- Zolnay László 104
- Zolnay Vilmos 277
- Zoltai Lajos 5
- Zoltán József 23
- Zoltán Lajos 61
- Zoltvány Irén 92, 99, 102, 264, 266, 538, 542
- Zoltvány Irén Lajos → Zoltvány Irén
- Zólyomi Lajos 113
- Zombori Andor 149, 334
- Zoványi Jenő 37
- Zöldhelyi Zsuzsa, D. 25, 70, 211, 358, 559
- Zöldi Márton 134, 425
- Zrínyi Miklós (1620–1664) 174, 385
- Zuboly → Bányai Elemér
- Zsadányi Ede 247, 267, 507
- Zsadányi Oszkár 203
- Zsakó István 163
- Zsámboki Pál 265, 276
- Zsigmond Ede 217
- Zsigmond Ferenc XX, 31–33, 57, 60, 62, 67, 68, 75,
99, 111, 117, 124, 146, 148, 161, 184, 189, 190,
232, 235, 245, 269, 295, 353, 361, 364, 463, 512,
517, 540, 542, 545
- Zsigray Julianna 246, 340
- Zsilinszky Endre → Bajcsy-Zsilinszky Endre
- Zsilinszky Mihály 13
- Zsinka Ferenc 71, 422, 423
- Zsirai Miklós 370
- Zsirkay János 173
- Zsoldos Andor 128, 317
- Zsoldos Benő 457
- Zsoldos Emília 457, 458
- Zsoldos Jenő 114, 124, 127, 131, 132, 134, 136, 228,
229, 231, 236, 247, 252, 253, 285, 516, 517, 523,
527, 529
- Zsolt → Kiss Zoltán
- Zsolt Béla 256, 304
- Zsombék 296
- Zsótér Andor 229
- Zsótér Mariska 231

TARTALOM

BEVEZETŐ.....	V
AZ ÁTNÉZETT KIADVÁNYOK JEGYZÉKE.....	IX
1. PERIODIKUMOK.....	IX
2. TANULMÁNYKÖTETEK, EMLÉKKÖNYVEK, ALBUMOK ÉS ANTOLÓGIÁK.....	XIV
RÖVIDÍTÉSJEGYZÉKEK.....	XXIII
1. PERIODIKUMOK, TANULMÁNYKÖTETEK ÉS SZOROZATOK CÍMÉNEK RÖVIDÍTÉSEI.....	XXIII
2. CÍMLEÍRÁSI RÖVIDÍTÉSEK.....	XXXV

SZEMÉLYI RÉSZ II.

Haraszi Gyula.....	3
Hegedűs István.....	3
Hegedűs Lajos.....	3
Heinrich Gusztáv.....	4
Herman Ottó.....	5
Hevesi József.....	7
Horváth Cyrill (1804–1884).....	9
Horváth Cyrill (1865–1941).....	10
Imre Sándor.....	10
Inczédy László.....	10
Ipolyi Arnold.....	11
Irinyi József.....	13
Iványi Ödön.....	14
Jakab Ödön.....	16
Jánosi Gusztáv.....	20
Jászai Mari.....	20
Jókai Mór.....	23
Bibliográfiák.....	23
Szövegek.....	24
Kiadások.....	24
Kisebb szövegközlések.....	26
Levelezés.....	28
Irodalom.....	31
Összefoglaló és gyűjteményes munkák.....	31
A Jókai-kutatás és -értékelés története és problémái.....	32
Életrajzi források és feldolgozások.....	33
Életrajzi áttekintések.....	33
Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek.....	34
Egyénisége, világszemlélete, politikai nézetei.....	36
Életének egyes szakaszai.....	38

Kapcsolata kortársaival.....	46
Jókai és a tudományok.....	47
Jókai és a képzőművészet.....	48
Jókai és a zene.....	48
Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták.....	48
Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok, Jókai-portrék.....	52
Irodalmi munkásságáról.....	53
Általános értékelések, portrék.....	53
Költészete.....	58
Regényei, szépprózája.....	59
Alakok, témák, tárgyak ábrázolása.....	61
Egyes novellák.....	63
Drámái.....	65
Tárcái; publicisztikai, kritikusi, szerkesztői munkássága.....	66
Műfordításai.....	67
Nyelve, írói eszközei, esztétikája.....	67
Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok).....	68
Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok.....	69
Hatása, utóélete, kultusza.....	71
Kiadástörténet, szövegkritika.....	72
Külföldi fogadtatása, művei fordításairól.....	73
Egyes művekről.....	76
Jósika Kálmán.....	94
Justh Zsigmond.....	95
Kaas Ivor.....	100
Kabos Ede.....	100
Kálmány Lajos.....	103
Kármán Mór.....	105
Katona Lajos.....	106
Kazár Emil.....	107
Kecskeméthy Aurél.....	108
Kemény Zsigmond.....	109
Bibliográfiák.....	109
Szövegek.....	109
Kiadások.....	109
Kisebb szövegközlések.....	110
Levezetés.....	110
Irodalom.....	111
Összefoglaló munkák.....	111
A Kemény-kutatás és -értékelés története és problémái.....	112
Életrajzi források és feldolgozások.....	112
Egyénisége, történelemszemlélete, politikai nézetei.....	114
Kéziratai, tárgyi dokumentumok.....	115
Irodalmi munkásságáról.....	115
Általános értékelések, portrék.....	115
Regényei, szépprózája.....	116
Tanulmányai. Publicisztikája; újságírói, kritikusi munkássága; szerkesztői tevékenysége; esztétikai nézetei.....	117
Nyelve, írói eszközei.....	118
Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások) irodalmi párhuzamok.....	118
Hatása, utóélete, kultusza.....	118
Kiadástörténet, szövegkritika.....	119
Egyes művekről.....	119

Kertbeny Károly.....	122
Kiss József.....	123
Bibliográfia.....	123
Szövegek.....	123
Kiadások.....	123
Kisebb szövegközlések.....	124
Levelezés.....	124
Irodalom.....	125
Összefoglaló és gyűjteményes munkák.....	125
A Kiss József-kutatás és -értékelés története és problémái.....	125
Életrajzi források és feldolgozások.....	125
Nyilatkozatok, vallomások.....	128
Kéziratai, tárgyi dokumentumok.....	128
Irodalmi munkásságáról.....	128
Általános értékelések, portrék.....	128
Költészete.....	130
Egyes verseiről.....	131
Publicisztikája, szerkesztői tevékenysége.....	132
Nyelve, írói eszközei.....	132
Hatása, utóélete, kultusza.....	132
Kiadástörténet.....	133
Külföldi fogadtatása, művei fordításairól.....	133
Egyes művekről.....	133
Komjáthy Jenő.....	136
Komócsy József.....	139
Koroda Pál.....	140
Kövér Lajos.....	141
Lauka Gusztáv.....	143
Lehr Albert.....	144
Lévay József.....	145
Lisznai (Damó) Kálmán.....	150
Losonczy László.....	151
Lukácsy Sándor.....	152
Madách Aladár.....	154
Madách Imre.....	154
Bibliográfiák.....	154
Szövegek.....	154
Kiadások.....	154
Kisebb szövegközlések.....	156
Levelezés.....	156
Irodalom.....	157
Összefoglaló munkák.....	157
A Madách-kutatás és -értékelés története és problémái.....	158
Életrajzi források és feldolgozások.....	160
Életrajzi áttekintések.....	160
Egyénisége, világszemlélete, politikai nézetei.....	160
Életének egyes szakaszai.....	162
Kapcsolata kortársaival.....	165
Madách és a képzőművészet.....	166
Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták.....	166
Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok, Madách-portrék.....	166
Irodalmi munkásságáról.....	167
Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában.....	167

Lírája.....	170
Szépprózája.....	170
Drámái.....	170
Tanulmányai, publicisztikája; esztétikai nézetei.....	170
Nyelve, írói eszközei.....	171
Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok.....	171
Utóélete, kultusza.....	172
Kiadástörténet, szövegkritika.....	175
Egyes művekről.....	175
1 Lant-virágok (1840) (Átn., jav. kiad. 1922).....	175
2 Az ember tragédiája (1861) [1862] (Nemzeti Színház: 1883. szept. 21.).....	175
1. Általában.....	175
2. Forrásai; eszmei-irodalmi hatások, párhuzamok.....	179
3. Eszmeisége, világképe, történelemszemlélete.....	183
4. Alakjai, jellemábrázolása.....	186
5. Szerkezete; egyes színei.....	188
6. Nyelve, stílusa; a mű esztétikai vonatkozásai, Arany János szövegjavításai.....	189
7. Hatása, utóélete.....	190
7.1 Helye és szerepe az irodalomtanításban.....	191
8. Kiadástörténet, szövegkritika.....	191
8.1 Illusztrációi.....	193
9. Hazai színrevitele.....	193
9.1 Történeti áttekintések.....	193
9.2 Dramaturgiai, rendezési, szerepformálási, színpadtechnikai kérdések.....	194
9.3–9.4 Egyes hazai előadásai.....	195
10. Külföldi fogadtatása, fordításairól.....	202
10.1 Általában.....	202
10.2–10.4 Egyes nyelveken.....	203
11. Külföldi színrevitele.....	212
11.1 Általában.....	212
11.2–11.3 Egyes külföldi előadásai.....	213
3 Összes művei 1–3. (1880).....	217
4 A civilizátor (M. I. összes művei 3.) (1880) (Független Színpad: 1938. dec. 2.).....	217
5 Csák végnapjai (M. I. összes művei 3.) (1880) (Kolozsvári Nemzeti Színház: 1886. okt. 9.).....	218
6 Férfi és nő (M. I. összes művei 2.) (1880).....	218
7 Mózes (M. I. összes művei 3.) (1880) (Kolozsvári Nemzeti Színház: 1888. febr. 20.) (Nemzeti Színház: 1925. jan. 17.).....	218
8 Tündéralom (Töredék) (M. I. összes művei 3.) (1880).....	219
9 Levelezéséből [1933].....	219
10 Versei [1940].....	219
11 Összes levelei 1–2. (1942).....	219
12 Összes művei 1–2. (1942).....	219
13 Válogatott művei (1958).....	219
14 Mózes (1966) (Veszprémi Petőfi Színház: 1966. márc. 4. Élő színpadra alkalmazta: Keresztury Dezső).....	219
15 Csák végnapjai (1969) (Gyulai Várszínház: 1968. júl. 5. Újraformálta Keresztury Dezső).....	220

Makai Emil.....	220
Meltzl Hugó.....	223
Mentovich Ferenc.....	224
Méray-Horváth Károly.....	225
Mikszáth Kálmán.....	226
Bibliográfiák.....	226
Szövegek.....	226
Kiadások.....	226
Kisebb szövegközlések.....	228
Levelezés.....	229
Irodalom.....	231
Összefoglaló és gyűjteményes munkák.....	231
A Mikszáth-kutatás és -értékelés problémái.....	232
Életrajzi források és feldolgozások.....	232
Életrajzi áttekintések.....	232
Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek.....	233
Egyénisége, társadalomszemlélete, politikai nézetei.....	235
Életének egyes szakaszai.....	236
Kapcsolata kortársaival.....	241
Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták.....	241
Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok, Mikszáth-portrék.....	243
Irodalmi munkásságáról.....	243
Általános értékelések, portrék.....	243
Lírája, verses művei.....	247
Regényei, szépprózája.....	247
Alakok, témák, tárgyak ábrázolása.....	249
Egyes novellák.....	250
Publicisztikája; újságírói, kritikus munkássága; szerkesztői tevékenysége.....	251
Az író által szerkesztett sorozatok.....	253
Műfordítása.....	253
Nyelve, írói eszközei, esztétikai nézetei.....	254
Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok).....	255
Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások) irodalmi párhuzamok.....	255
Hatása, utóélete, kultusza.....	256
Kiadástörténet, szövegkritika.....	257
Külföldi fogadtatása, művei fordításairól.....	258
Egyes művekről.....	260
Mindszenty Gedeon.....	277
Moldován Gergely.....	278
Molnár Gyula.....	279
Murai Károly.....	280
Nagy Miklós.....	282
Névy László.....	282
Pákh Albert.....	283
Palágyi Lajos.....	285
Palágyi Menyhért.....	289
Pálffy Albert.....	289
Palotás Fausztin.....	291
Papp Dániel.....	292
Paulay Ede.....	294
Petelei István.....	295

Péterfy Jenő.....	298
Petőfi Zoltán.....	302
Pompéry János.....	303
Porzolt Kálmán.....	304
Pósa Lajos.....	305
Pulszky Ferenc.....	310
Rákosi Jenő.....	314
Bibliográfia.....	314
Szövegek.....	314
Kiadások.....	314
Kisebb szövegközlések.....	314
Levelezés.....	314
Irodalom.....	315
Összefoglaló és gyűjteményes munkák.....	315
A Rákosi kutatás és -értékelés problémái. Az Ady-Rákosi-vita.....	315
Életrajzi források és feldolgozások.....	316
Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek.....	317
Egyénisége, világszemlélete, politikai felfogása.....	318
Színházigazgatói működése.....	319
Kapcsolata kortársaival.....	319
Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták.....	319
Kéziratai, tárgyi dokumentumok.....	320
Irodalmi munkásságáról.....	320
Általános értékelések, portrék.....	320
Drámái.....	322
Publicisztikai és szerkesztői tevékenysége.....	323
Nyelve, írói eszközei.....	324
Irodalmi kapcsolatai, irodalmi párhuzamok.....	324
Utóélete, kultusza.....	324
Egyes művekről.....	324
Rákosi Viktor.....	329
Récsi Emil.....	337
Reviczky Gyula.....	337
Bibliográfiák.....	337
Szövegek.....	337
Kiadások.....	337
Kisebb szövegközlések.....	338
Levelezés.....	338
Irodalom.....	338
Összefoglaló munkák.....	338
A Reviczky-kutatás és -értékelés problémái.....	339
Életrajzi források és feldolgozások.....	339
Egyénisége, világnézete.....	340
Kapcsolata kortársaival.....	340
Kéziratai, tárgyi dokumentumok.....	341
Irodalmi munkásságáról.....	341
Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában.....	341
Lírája.....	343
Egyes verseiről.....	343
Tanulmányai. Publicisztikája, újságírói, kritikusai munkássága, esztétikai nézetei.....	344
Műfordításai.....	344
Nyelve, írói eszközei.....	344

	Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok.....	344
	Utóélete, kultusza.....	345
	Egyes művekről.....	345
Reviczky Szevér.....		346
Riedl Frigyes.....		346
Riedl Szende.....		349
Rudnyánszky Gyula.....		350
Salamon Ferenc.....		352
Somló Sándor.....		354
Spetykó Gáspár.....		357
Sujánszky Antal.....		357
Szabó Endre.....		358
Szabó Károly.....		359
Szabolcska Mihály.....		360
	Szövegek.....	360
	Kisebb szövegekőzlések.....	360
	Levelezés.....	360
Irodalom.....		361
	Összefoglaló munka.....	361
	Életrajzi források és feldolgozások.....	361
	Nyilatkozatok, vallomások.....	362
	Irodalmi munkásságáról.....	362
	Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában.....	362
	Lírája.....	363
	Szépprózája.....	364
	Publicisztikai, hírlapírói tevékenysége.....	364
	Nyelve, írói eszközei.....	364
	Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok.....	364
	Utóélete, kultusza.....	364
	Kiadástörténet.....	364
	Külföldi fogadtatása, művei fordításairól.....	364
	Egyes művekről.....	365
Szalay Fruzina.....		367
Szana Tamás.....		367
Szarvas Gábor.....		369
Szász Béla.....		370
Szász Gerő.....		371
Szász Károly.....		372
	Bibliográfia.....	372
	Szövegek.....	372
	Kiadások.....	372
	Kisebb szövegekőzlések.....	372
	Levelezés.....	373
Irodalom.....		374
	Összefoglaló munkák.....	374
	Életrajzi források és feldolgozások.....	374
	Irodalmi munkásságáról.....	374
	Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában.....	374
	Lírája.....	376
	Epikája.....	376
	Tanulmányai; irodalomtörténetírói tevékenysége; kritikai-esztétikai nézetei.....	376

	Műfordításai.....	377
	Nyelve, írói eszközei.....	377
	Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok.....	377
	Egyes művekről.....	378
Szász Károlyné (Iduna).....		380
P. Szathmáry Károly.....		380
Szávay Gyula.....		383
Széchy Károly.....		384
Székely József.....		385
Szelestey László.....		385
Szemere Miklós.....		386
Szentessy Gyula.....		389
Szigeti József.....		390
Szigligeti Ede.....		396
	Bibliográfia.....	396
	Szövegek.....	396
	Kiadások.....	396
	Kisebb szövegközlések.....	396
	Levelezés.....	396
	Irodalom.....	397
	Összefoglaló munkák.....	397
	Életrajzi források és feldolgozások.....	397
	Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek.....	398
	Szigligeti és a színházügy; színigazgatói működése.....	399
	Kéziratai, könyvtára, tárgyi dokumentumok.....	399
	Irodalmi munkásságáról.....	399
	Általános értékelések, portrék.....	399
	Drámái.....	402
	Egyes színművek.....	403
	Tanulmányai. Publicisztikája; színikritikusi, dramaturgiai tevékenysége; esztétikai nézetei.....	403
	Műfordításai.....	404
	Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok.....	404
	Hatása, utóélete, kultusza.....	404
	Külföldi fogadtatása, művei fordításairól.....	405
	Egyes művekről.....	405
Szilády Áron.....		422
Szilágyi Ferenc.....		423
Szilágyi Sándor.....		423
Szilágyi Virgil.....		425
Szinnyei József, id.....		425
Tárkányi Béla József.....		427
Teleki Sándor.....		429
Thaly Kálmán.....		431
Thury Zoltán.....		435
Tisza Domokos.....		439
Toldy István.....		440
Tolnai Lajos.....		442
	Bibliográfia.....	442
	Szövegek.....	442
	Kiadások.....	442
	Kisebb szövegközlések.....	442
	Levelezés.....	442

Irodalom.....	442
Összefoglaló munkák.....	442
Életrajzi források és feldolgozások.....	443
Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek.....	443
Irodalmi munkásságáról.....	443
Általános értékelések, portrék.....	443
Költészete.....	445
Regényei, szépprózája.....	445
Publicisztikája, szerkesztői tevékenysége; esztétikai nézetei.....	445
Hatása, utóélete, kultusza.....	445
Egyes művekről.....	446
Tomori Anasztáz.....	448
Tompa Mihály.....	449
Bibliográfia.....	449
Szövegek.....	449
Kiadások.....	449
Kisebb szövegközlések.....	449
Levelezés.....	451
Irodalom.....	455
Összefoglaló munkák.....	455
Életrajzi források és feldolgozások.....	455
Életrajzi áttekintések.....	455
Nyilatkozatok, vallomások.....	456
Egyénisége, társadalomszemlélete.....	456
Életének egyes szakaszai.....	456
Kapcsolata kortársaival.....	458
Egyéb életrajzi források, adalékok, kortársi visszaemlékezések, anekdoták.....	459
Kéziratai; hivatalos iratok; tárgyi dokumentumok.....	460
Irodalmi munkásságáról.....	461
Általános értékelések, portrék.....	461
Költészete.....	464
Lírája.....	464
Epikája.....	465
Alakok, témák, tárgyak ábrázolása.....	465
Egyes verseiről.....	466
Nyelve, írói eszközei.....	468
Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok).....	468
Hatása, utóélete, kultusza.....	469
Kiadástörténet, szövegkritika.....	470
Egyes művekről.....	471
Torkos László.....	472
Tóth Béla.....	474
Tóth Ede.....	478
Tóth Endre.....	482
Tóth József (1823–1870).....	483
Tóth József (1851–1903).....	484
Tóth Kálmán.....	484
Bibliográfiák.....	484
Szövegek.....	484
Kiadások.....	484
Kisebb szövegközlések.....	484
Levelezés.....	485

Irodalom.....	485
Összefoglaló és gyűjteményes munkák.....	485
Életrajzi források és feldolgozások.....	485
Nyilatkozatok, vallomások.....	486
Irodalmi munkásságáról.....	487
Általános értékelések, portrék.....	487
Költészete.....	488
Egyes verseiről.....	488
Drámái.....	489
Publicisztikája, szerkesztői tevékenysége.....	489
Nyelve, írói eszközei.....	489
Utóélete, kultusza.....	489
Egyes művekről.....	490
Tóth Lőrinc.....	492
Tótvölgyi Titusz.....	495
Tömörkény István.....	496
Bibliográfiák.....	496
Szövegek.....	496
Kiadások.....	496
Kisebb szövegközlések.....	496
Levezetés.....	496
Irodalom.....	497
Összefoglaló és gyűjteményes munkák.....	497
Életrajzi források és feldolgozások.....	497
Nyilatkozatok, vallomások.....	499
Etnográfusi, régész és nyelvutató tevékenységéről.....	499
Irodalmi munkásságáról.....	499
Általános értékelések, portrék.....	499
Szépprózája.....	501
Alakok, témák, tárgyak ábrázolása.....	502
Tárcái; publicisztikai munkássága.....	502
Nyelve, írói eszközei.....	503
Hatása, utóélete, kultusza.....	503
Kiadástörténet, szövegkritika.....	504
Külföldi fogadtatása, művei fordításairól.....	504
Egyes művekről.....	504
Török János.....	508
Trefort Ágoston.....	508
Ujlaki Antal.....	510
Vachott Sándorné.....	511
Vadnai Károly.....	511
Vajda János.....	514
Bibliográfiák.....	514
Szövegek.....	514
Kiadások.....	514
Kisebb szövegközlések.....	515
Levezetés.....	516
Irodalom.....	517
Összefoglaló munkák.....	517
A Vajda-kutatás és -értékelés története és problémái.....	518
Életrajzi források és feldolgozások.....	518
Nyilatkozatok, vallomások, önéletrajzi művek.....	520
A Gina-szerelem; Gina sorsáról.....	521
Házasságáról; felesége, Bartos Róza sorsáról.....	521

Egyénisége, társadalomszemlélete, politikai nézetei.....	522
Kapcsolata kortársaival.....	523
Irodalmi munkásságáról.....	523
Általános értékelések, portrék. Költészetéről általában.....	523
Lírája.....	526
Egyes verseiről.....	527
Epikája, drámája, drámatervei.....	527
Publicisztikai, kritikus munkássága; szerkesztői tevékenysége.....	528
Nyelve, írói eszközei; költői világképe.....	529
Kifejezései (szó- és szólásmagyarázatok).....	529
Irodalmi kapcsolatai (eszmei, irodalmi hatások), irodalmi párhuzamok.....	529
Hatása, utóélete, kultusza.....	529
Kiadástörténet, szövegkritika.....	531
Egyes művekről.....	531
Várad Antal.....	534
Vargha Gyula.....	539
Varsányi Gyula.....	542
Vas Gereben.....	542
Verő György.....	546
Versényi György.....	548
Vértesi Arnold.....	548
Vértesy Gyula.....	551
Wohl Janka.....	552
Wohl Stefánia.....	553
Zalár József.....	554
Zichy Antal.....	555
Zichy Géza.....	556
Zilahy Imre.....	558
Zilahy Károly.....	558
NÉVMUTATÓ.....	561

A MAGYAR
IRODALOMTÖRTÉNET
BIBLIOGRÁFIÁJA

Szerkesztik

Kókay György,

Vargha Kálmán és *V. Windisch Éva*

1. *Stoll Béla–Varga Imre–V. Kovács Sándor:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1772-ig. Bp. 1972.
2. *Kókay György:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1772–1849. Bp. 1975.
3. *H. Törő Györgyi–Nagy Miklós–Tódor Ildikó:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1849–1905. Általános rész. Személyi rész I. A–Gy. Bp. 1990.
4. *Tódor Ildikó:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1849–1905. Személyi rész II. H–Zs. Bp. 1997.
5. *B. Hajtó Zsófia:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1905–1970. Általános rész. Bp. 1997.
6. *Botka Ferenc–Vargha Kálmán:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1905–1945. Személyi rész I. A–K. Bp. 1982.
7. *Botka Ferenc–Vargha Kálmán:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1905–1945. Személyi rész II. L–Zs. Bp. 1989.
8. *Botka Ferenc:* A magyar irodalomtörténet bibliográfiája 1945–1970. Személyi rész A–Zs. Bp. 1991.

